ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူခွင့်ပြုစာကြမ်း
အမှတ် (၂၄၈/၂၀၀၁) (၄)

စာအုပ်စာတမ်း စာနယ်ဇင်း မျက်နှာပုံး
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်ပြုစာကြမ်းအမှတ် (၂၁၄/၂၀၀၁) (၄)

စုနှစ်	၂၀၀၃ စုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ။
အုပ်ရေ	၂၀၀၀
အကြိမ်	ပဌမအကြိမ်
တန်ဖိုး	( )
ကွန်ပျူတာစာစီ	နယူးဘားမား မဟာဂန္ဓာရုံ အမရပူရမြို့။
ထုတ်ဝေသူ	ဦးမောင်မောင် (မြို ဝဒ၂၅၁) မဟာဂန္ဓာရုံစာပေ ပိန်းတန်းရပ် အမရပူရမြို့။
ပုံနှိပ်သူ	ဦးမောင်မောင် (မြို ဝ၁၈၂၄) နယူးဘားမားအော့(ဖ်)ဆက်ပိဋကပုံနှိပ်တိုက်၊ မဟာဂန္ဓာရုံ မြင်းမူကျောင်း၊ အမရပူရမြို့။

အကွေ့ရာစဉ်			စာမျက်နှာ
အကထံကထိ	....	....	၁၃၄
အကုတောဘယ်	....	....	၄၈၆
အကွေဘဏ္ဍန ဝဏ္ဏလေပန, ပုတ္တမံသူပမ	....	....	၃၂
အကွရံ (အမည်)	....	....	၃၁၂
အကွရေပ္ပဘေဒ	....	....	၃၁၆
အကွိတ္ထော, အနုပဏ္ဏော	....	....	၄၃၁
အကွိဒလ်-အကွိပဋ္ဌလ်	....	....	၅၀
အခုဒ္ဒါဝကာသော	....	....	၄၃၅
အဂ္ဂဗ္ဘာဒိဒါနေန	....	....	၆၄
အဂ်ိဇာတ်တော် (ကောသောဟိတ)	....	....	၄၄၅
အစ္စယော (အစ္စဝမာ)	....	....	၂၆၄
အစလော, အသမ္ဘဝေဓီ	....	....	၃၃၅
အစ္စာယိက	....	....	၁၃၃
အဌော	....	....	၁၈၆
အဆမ္ဘီ	....	....	၁၁၁
အဇ္ဇတဂ္ဂေ	....	....	၂၆၃
အဏ္ဏာဝသတိအဖွင့်	....	....	၃၀၁
အဌဂ်ံသမန္နာဝတံ အာဟာရံ	....	....	၃၃
အဌဝိဓောပိ အတ္ထော	....	....	၃၃
အဏုယောဂ, ဒီဃပါသာဒ	....	....	၁၁၈
အဏော, ဣသရော	....	....	၄၃၂
အတ္တ (အတ္ထ) ကာမာ	....	....	၂၂
အတိထိ (အတိထိလည်း ရှိ၏)	....	....	၄၉၈
အဒ္ဒသာမ	....	....	၆၀၆
အဓိတေနဲ့ ဝိဒတိအထူး	....	....	၃၁၉
အနဂ္ဂိပဏ္ဍိကာ	....	....	၄၂၅
အနတ္တာဓိနော	....	....	၁၄၁
အနမိဋ္ဌတပစ္ဆတ္ထရဏ	....	....	၁၀၅
အနဘိသမ္ဘဏမာနော	....	....	၄၁၃
အနဝယော	....	....	၃၂၂
အနာစာရဘာဝသာရဏီယ်	....	....	၃၅၆
အနိစ္စစ္ဆာဒန	....	....	၁၈၁
အနုပပန္နော	....	....	၄၁၀
အနုပဝစ္ဆေယျ	....	....	၁၃၀
အနေကပိဟိတံ	....	....	၅၄၁
အနေဇဝလာ	....	....	၄၃၉

အပ္ပဒိကူလ (ပါရာဇိကဏ်နှင့်ညီ)	....	....	၂၂၉
အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ	....	....	၂၁၇
အပ္ပနိဏ္ဍေသံ	....	....	၁၁၇
အပရပ္ပစ္ဆယော	....	....	၄၅၇
အပသာဒေသောမိ	....	....	၃၅၄
အပါယမုခါနိ	....	....	၄၁၇
အမ္ဗဋ္ဌနာမ ပိဋ္ဌိ	....	....	၄၀၄
အဘာကုဋ္ဌိကော	....	....	၄၉၄
အဘိက္ကန္တံ-ဂမနံ	....	....	၁
အဘိညာဉ်ဖြင့် မန္တန်ပြု	....	....	၄၃၆
အဘိနိန္နာမေသိ	....	....	၅၄၈
အဘိဘူတော မုဒု ဟောတိ	....	....	၃၃၅
အဘိလာပမတ္တမေဝစေတံ	....	....	၄၆၉
အဘိသိတ္တ မင်းအများ	....	....	၃၃၂
အဘိသဒ္ဒေ (ဒေ့) တိ	....	....	၁၆၂
အဘ္ဘောကာသော	....	....	၁၂၄
အယမုဒ္ဓိကာ	....	....	၄၂၅
အရဟတ္တနိကူဋ္ဌေန	....	....	၂၂၁
အရိယသီလီ	....	....	၄၈၉
အရိယာတို့ ကာမခံစားပုံ	....	....	၂၅၀
အပိနာဘာဝတောကို စိစစ်	....	....	၂၂၁
အဝ်ဗ်မနုသမ္ဘဒ္ဓော	....	....	၄၅
အသတ္ထိ ၂ ထပ် သက်ခွင်	....	....	၃၆၃
အသဒ္ဓ (ဒ္ဓ) ဝါကျ	....	....	၂၉၃
အသမပေက္ခေ မောဟော	....	....	၇
အသမ္ဘောဟပဋိဝေဓော	....	....	၂၀၆
အသာမံပါကာ	....	....	၄၂၅
အသိတေ - ပိဏ္ဍပါတဘောဇနေ	....	....	၇၂
အဟိကဠေကံ	....	....	၁၉၂
အဟိနိဒ္ဒြိယ ဖြစ်ပုံ	....	....	၁၉၁
အိုအို ရှင်များ, သတိထားလော	....	....	၄၃
အာဂန္ဓက ၂ ဖျိုး	....	....	၅၄
အာစာရပဏ္ဍိတ	....	....	၁၅၄
အာဏာဏုနိဒါန်	....	....	၁၃၇
အာထဗ္ဗဏဝေဒ	....	....	၃၁၇
အာဒိတ္တ, သမ္ပဇ္ဇလိတံ	....	....	၃၉၈
အာနုပုဗ္ဗိကထာ	....	....	၄၅၄
အာဘာဓိကော, ဒုက္ခိတော	....	....	၁၃၈

အာယမုခ်	....	....	၁၆၉
အာဝင္ရေတ္တာ	....	....	၅၁
အာဝဟေတ္တာ	....	....	၄၀၁
အာဝါဟ, ဝိဝါဟ	....	....	၃၉၁
အာဝိဘာဝ, တိရောဘာဝ	....	....	၅၄၁
အာသယတော	....	....	၇၈
အာသဝက္ခယပုဗ္ဗ်ိန် ဒွေဘော်	....	....	၂၀၄
အာသဝတို့၏ ဒုက္ခပရိယာယ်	....	....	၂၀၈
အာသဝတို့ကိုသာ ယူရပုံ	....	....	၂၀၉
ဣဏ	....	....	၁၃၅
ဣဏာမ္ဗာ စသည်	....	....	၂၃
ဣတရိတရပစ္စယ	....	....	၉၂
ဣတိဟာသကျမ်း	....	....	၃၁၈
ဣဒ္ဓိဝိဓေယ	....	....	၅၄၁
ဣဒ္ဓေ, ဂဟပတိကာ	....	....	၃၅၉
ဥစ္စာရပသာဝကမ္ဘ	....	....	၇၉
ဥစ္စာဒနဓမ္မော	....	....	၁၈၂
ဥစ္စာစရိယ	....	....	၄၂၄
ဥတ္တရံ	....	....	၃၉၅
ဥတ္တာနုပဒ, ဂဗ္ဘိရတ္ထ	....	....	၂၂၅
ဥဒကဂဏ္ဍုသ်	....	....	၂၈
ဥဒကသကတံ ဝိယ နိစ္စလော	....	....	၃၂
ဥဒယနှင့် ဝယကို ဟောကော်မှုပုံ	....	....	၁၈၄
ဥန္ဒရိယိသတိ (ဥန္ဒြိယိသတိ)	....	....	၄၀၆
ဥပဒ္ဒဝေထ	....	....	၁၄၆
ဥပနိဿယသမ္ပန္နောအရဟတ္တံ	....	....	၃၄
ဥပမာသမ္ဘာဒနံ	....	....	၁၈၇
ဥပ္ပလိန်	....	....	၁၇၂
ဥမ္မိတောဒကော	....	....	၁၆၉
ဥသဟ်ကိတ ပရိသဟ်ကိတော	....	....	၁၄၉
ဇော့ကပရမာ	....	....	၅၁၆
ဇော့ကံ ဒုက္ခ, နိ ဣတော ဘိယ္ယော	....	....	၂၀၅
ဇေ့ပုဂေါ, (ဇေ့ပုဂေါ)	....	....	၅၁၁
ဩဇာကော	....	....	၃၂၈
ဩနိတ (ဩဒကိတ) ပတ္တပါဏိ	....	....	၄၅၂
ဩမတ္တ, အဓိမတ္တ	....	....	၃၈
ဩဝဋ္ဋိကာယပိ	....	....	၁၆၈
ကဏ္ဍ, ဒဠ္ဍ	....	....	၇၅

ကဏ္ဌ (နာမ)	....	....	၃၉၃
ကထာပလာပ	....	....	၃၅၃
ကနွေရ	....	....	၁၂၁
ကဝိလဝတ္ထု	....	....	၃၈၅
ကမ္ဘဇတေဇော	....	....	၁၇
ကရဇကာယ	....	....	၁၆၂
ကလ္ပာဏဝါက္ကရော	....	....	၃၉၄, ၄၂၂
ကလ္ပာဏဝါစော	....	....	၄၇၆
ကလ္လော. သိ	....	....	၄၄၈
ကာကဏိကမတ္တော	....	....	၁၃၆
ကာယပရိဟာရိက	....	....	၁၀၈
ကာယ (ကန္တိ) ပရိဟာရိယ	....	....	၁၀၃
ကာယသက္ခိ	....	....	၄၈
ကာလေနကာလံ	....	....	၁၇၀
ကာဋကတိလက	....	....	၁၁၅
ကိဏ္ဍေန ကသိရေန	....	....	၁၄၉
ကိဏ္ဏာ (ကဏ္ဏာ)	....	....	၃၆၀
ကိလေသာ မနိမ်နိုင်လျှင် ရပ်	....	....	၂၄
ကုတ္တဝါဠေဟိ	....	....	၄၄၀
ကုဟာပနံ (ဝိမှာပန)	....	....	၄၂၁
ကေဏ္ဍာ	....	....	၃၁၆
ကေဏိယဇဋိလော	....	....	၄၂၄
ကောစာဟံ ကေစ	....	....	၄၈၂
ကောတူဟလမင်္ဂလိကော	....	....	၂၆၀
ကောလညော	....	....	၃၄၉
ကောလိယမင်း	....	....	၃၉၀
ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ	....	....	၁၁၁
ခကော ခကော ဝေဒနာ	....	....	၅၉
ခတော အယံ	....	....	၂၇၀
ခါရိဝိမံ (ဝိဝိဓံ)	....	....	၄၁၇
ခီဏာသဝသာမဏော	....	....	၄၁၈
ခုရဝေ ရှေ့ပမ်	....	....	၄၂၀
ခုရဗ္ဗိ	....	....	၄၀၅
ခေမန္တဘူမိ	....	....	၁၅၀
ဂဏာစရိယော	....	....	၄၉၈
ဂဏီဘူတာ	....	....	၄၆၃
ဂတိ၏ အနက်များ	....	....	၃၂၈
ဂတိယော (ဒွေယော)	....	....	၃၂၈

ဂရှ-ဘာရိယ် ၃၂၄
ဂါဒီနှ ပဋ္ဌဒိတောနှ ၂၈
ဝိရိဝုဟ် ၁၂၃
ဂီတ, ပဝုတ္တံ ၄၃၅
ဂေါတ္တနှင့် ကုလ ၃၆၈
ဂေါရှပ် ၃၅၉
ဂေါရှပါနံ ၁၈
ဃရမာဝသ် ၂၄၆
စက္ကရတာနံ ၃၃၆
စက္ကဝတ္တိ၏ ဝစနတ္ထ ၃၃၁
စဏ္ဍာ, ဖရုသာ, လဟုသာ ၃၆၉
စတုတ္ထဈာနုပမာ ၁၃၅
စဝမာနေ, ဥပဝဒ္ဓမာနေ ၅၅၁
စသဒ္ဒါ၏ အနက်များ ၁၈၉
စာတုဒ္ဒိသော ၁၀၉
စာတုရန္တော ၃၃၃
စာပလ္လော ၄၉၀
စာရိကံ စရမာနော ၂၈၀
စိတ္တကမ္မရူပကာနိ ၃
စိတ္တကြေယဝါယောဓာတုဝိဗ္ဘာရ ၃၈
စိန္တာမယ, သုတမယညာဏ် ၂၀၂
စီဝရကုဋိဒဏ္ဍကေ ၆၁
စုဏ္ဏိကဂ္ဂရိယာပထာ ၈၅
စေတီအကြီး အင်ယ် ရှိခိုးနည်း ၁၃
စေတောခိလ ၂၀
စေတောပရိယညာဏ ၅၄၅
စေတောဝိနိ‌ဗန္ဓ ၂၁
ဆရာဟု ကိုးကွယ်လျှင် သရဏဂုံ မဖြစ် ၂၄၅
ဆာယာရုပဂမတ္တ ၄၄၃
ဆိုထိုက်သော အကြွင်းယူနည်း ၁၉၈
ဇယ်ပိဟာရ ၂၈၉
ဇနပဒဏာဝရိယပ္ပတ္တော ၃၃၄
ဇနပဒိနော ၂၇၆
ဇနေတသ္မိ ၄၁၁
ဇဝနေ ပိဏ္ဍာပါတိယဓုတင်် ၃၂
ဇဋေ, ဧဋမှဂေ ၅၁၁
ဇာတ နိ၀ါသ အာဂတ ၄၆၅
ဇာတိဝါဒပိနိ‌ဗဒ္ဓာ ၄၁၄

ဇာတိဝါဒေါ	....	....	၄၁၃
ဉာဏာဝိပ္ပယုတ် သရဏဝုံ	....	....	၂၃၈
ဉာဏ်တော်ကွန်ယှက်၌ ဝင်ပုံ	....	....	၂၉၂
ဉာယ (ရှာယ) ၏ ဓာတ် ပစ္စည်း	....	....	၃၃၂
ဉာယေန, သမေန	....	....	၃၃၂
တတ္တာကပါလေ	....	....	၄၂
တဒဝသရိအဖွင့်	....	....	၂၉၄
တသာ အနုပ္ပယောဝတ္တာ	....	....	၃၀၃
တာဏ် လေနံ (ဏ်)	....	....	၄၀၂
တာပသပဗ္ဗဇာ	....	....	၄၁၉
တိကွဒ္ဓတ္ဌ၊ ပဒကွိဏ်	....	....	၂၆၉
တိဋ္ဌန္တိပိ စရန္တိပိ	....	....	၂၁၆
တိဏ် ဝိယ	....	....	၁၅၈
တုဏ္ဏီ မာသိနေသု	....	....	၅၄
တံ ကာရဏ် အဂရု	....	....	၄၀၀
တဲသမဂ္ဂီ	....	....	၂၃၆
ဒကွိဏာပထော	....	....	၄၀၃
ဒဂ္ဂေါ	....	....	၁၆၅
ဒန္ဓဝဏ္ဏလိကာ	....	....	၄၂၆
ဒသသဟသီ	....	....	၂၉၂
ဒဟန္တိ	....	....	၃၇၈
ဒဟရကာလ၌ ပြုပြင်ရပုံ	....	....	၁၈၃
ဒဟရော, ယုဝါ	....	....	၁၉၆
ဒွတ္တာယော ပလ္လင်္ကော	....	....	၁၂
ဒါရုယန္တသ	....	....	၆၃
ဒိဗ္ဗ + သောတ	....	....	၅၄၃
ဒိဝါပဓာနိကာ	....	....	၃၄၈
ဒုက္ခော နိဓောရောဟု ဟောတော်မူရပုံ	....	....	၂၀၇
ဒုတ, ခလိတ	....	....	၄၇၈
ဒူရတောဝအနက်	....	....	၅၁၈
ဒွေကထာနာမ နှ ကထိတပုဗ္ဗာ	....	....	၉
ဓညေ၏ အနက်	....	....	၃၀၆
ဓမ္မစက္ခု၊	....	....	၂၇၂
ဓမ္မရာဇာ	....	....	၂၆၅
ဓမ္မေန သမေနအနက်	....	....	၂၅၃
ဓာတုသမတာ	....	....	၃၅၅
ဓာတ် ၄ ပါး၏ သဘာဝ	....	....	၄၁
နဂရူပကာရိကာ	....	....	၄၄၁

နဋ္ဌကအမှန် (နာဌက)	....	....	၂၇၉
နဋ္ဌတိတ္ထိ သြရောဓ	....	....	၃၈၇
နတ်ကိုးကွယ်မှုနှင့် သရဏဂုံ	....	....	၂၄၇
နာဂဝမ္ဘိက စေတိယရုက္ခေ	....	....	၆၈
နာဝရံ ဣဗ္ဗတ္ထတ္ထာယ	....	....	၂၁၄
နာမည်ကျော်ရုံဖြင့် မကပ်ထိုက်	....	....	၃၂၄
နာနာဝေရဗ္ဗကာ	....	....	၄၆၅
နိဗ္ဗိတ္ထာခုရော	....	....	၂၀
နိကုဋ္ဌိတမုခါ ဝိယ	....	....	၄၉၅
နိယဏ္ဏာ	....	....	၃၁၅
နိတမ္ဗ, နိကုဋ္ဌ	....	....	၁၂၁
နိဒ္ဒါတိဘူတ	....	....	၉၉
နိဗ္ဗတ္ထနိကာ, တဏှာ	....	....	၂၀၆
နိဗန္ဓ (နိဗဒ္ဓ) စာရိကာ	....	....	၂၉၁
နိဗ္ဗိသေဝနံ	....	....	၂၉၃
နိမ္မာဒေတိ	....	....	၃၇၅
နိမ်တ္တကမ္မာဒိမိစ္ဆာဇီဝ	....	....	၆၅
နိရာမဂန္ဓာ	....	....	၄၃၈
နိသဋပရိစ္ဆတ္တံ	....	....	၃၀၉
နိသဒ္ဒတောဝ	....	....	၃၉
နိလမက္ခိကာ	....	....	၇၁
ပကတညုနာ	....	....	၁၄၈
ပကတိသာဝက	....	....	၃၅
ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ	....	....	၂၃၅
ပညာဏံ	....	....	၅၁၂
ပညာတတ်လေ ယဉ်ကျေးလေ	....	....	၃၆၅
ပဋပဇ္ဇာယန္တာ	....	....	၄၃
ပဋိဏ္ဍနံ-နိဝတ္တနံ	....	....	၁
ပဋိစရိယသိ	....	....	၃၉၃
ပဌမံ တာဝ	....	....	၂၃
ပဏ္ဍိတက	....	....	၄၄၉
ပဏ္ဏာပလာသိကာ	....	....	၄၂၆
ပဏိပါတော	....	....	၂၄၀
ပဒကော, ဝေယျာကရဏော	....	....	၃၁၈
ပဒပွမာဏဋ္ဌာနံ	....	....	၃၅၁
ပဒ္ဓ, သန္ဓိ, သြမိ	....	....	၄၂
ပဒ္ဓတသခ်ေပေ	....	....	၂၁၃ (၅၅)
ပဒ္ဓာနံ သမဏ္ဍနပသာရဏာ	....	....	၅၈

ပဗျာဟာသိ	....	....	၃၉၃
ပယတံ	....	....	၄၃၁
ပရမနိုပစ္စကာရော	....	....	၂၄၀
ပရိဗ္ဗရတိ	....	....	၁၆၄
ပရိဘန္ဓကရဏ	....	....	၁၀၄
ပရိမုခံ သတိ	....	....	၁၂၇
ပရိယာပုဏာမိ	....	....	၄၉၉
ပရိသုဒ္ဓေ စသည်	....	....	၅၃၅
ပလ္လင်	....	....	၁၂၅
ပလာပ (ယ) နာကာရံ	....	....	၁၁၅
ပလာလပုဠဲ	....	....	၁၂၅
ပလ္လောမော	....	....	၄၀၇
ပဝတ္တဖလဋ္ဌ ၂ နည်း	....	....	၄၂၆
ပဝတ္တာရော (မန္တာနံ)	....	....	၄၃၄
ပဝါရဏာ သင်ဟ်	....	....	၂၈၇
ပသေ (ဿေ) နဒီ	....	....	၃၀၇
ပါမောဇ္ဇဲ သောမနဿံ	....	....	၁၄၀
ပါရဂူ (စာပေါက်ရှုံသာ)	....	....	၃၁၄
ပါရံ	....	....	၃၀၀
ပါသာဒိကတ္ထ (တ္ထ)	....	....	၃၅၅
ပါဟုနေ	....	....	၄၁၀
ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တ	....	....	၁၂၅
ပိတာမဟယုဂါ	....	....	၄၆၈
ပိတိမနဿ	....	....	၁၅၉
ပုထုဇဉ်သဂ္ဂါ၌ အသာဆုံးမင်း	....	....	၂၃၄
ပုဒ္ဓောသေန, ပုဒ္ဓံသေန	....	....	၅၀၁
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိညာဏ	....	....	၅၄၃
ပုရာဏကထာ	....	....	၃၁၈
ပေါက္ခရဒသာဒီ (တီ)	....	....	၂၉၃
ပေါခ်ါနုပဒီ	....	....	၁၉
ပေါတ္ထကရူပံ	....	....	၆၇
ပေါရိ	....	....	၄၂၃
ပေါသိနီ	....	....	၁၃၄
ပံသုပိသာစက	....	....	၄၉၆
ဖရုသဝါစာ မဖြစ်	....	....	၃၂၃
ဖုဋ္ဌသရီရော	....	....	၂၂၃
ဗလက္ကာရေန	....	....	၁၅၃
ဗလမတ္တာ	....	....	၁၄၀

ဓာဌုဂိလာနော	....	....	၁၃၉
ဓိဠိသာရ	....	....	၄၆၂
ဗုဒ္ဓလက္ခဏာကျမ်းကို ပြဟ္မာတို့ သင်ပေး	....	....	၃၂၆
ဗုဒ္ဓနှင့် စက္ကဝတ္တိတို့ လက္ခဏာအထူး	....	....	၃၃၀
ဗုဒ္ဓအရပ်တော် တိုင်းသူ	....	....	၄၈၅
ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓသ ဝဏ္ဏ ဂါထာ	....	....	၄၉၉
ဘေခနေယျ	....	....	၂၈၁
ဘေခနေယျ ဗန္ဓ၀	....	....	၂၉၂
ဗျတ္တော-ဂ္ဂတိဂ်ာတ္တမ္ဘေသုံ	....	....	၃၀၀
ဗျတိရေက (စ) သဒ္ဒါ	....	....	၂၄၉
ဗျာပါဒေါ, ပူတိကုမ္မာသ	....	....	၁၃၂
ဗျိန္ဒြ် အန္ဒအန်ဂ်	....	....	၁၃၆
ပြဟ္မညာယ	....	....	၄၉၁
ပြဟ္မ၀ဏ္ဏီ (ဝန္ဆသီ)	....	....	၄၃၄
ဘဝ်ဒ်ဒ် ၂ နည်းဖွင့်	....	....	၅၁
ဘဏ္ဍပိယ	....	....	၁၆၃
ဘသ (သ္ပ) ပုဒ္ရေန	....	....	၄၁၁
ဘဿာ	....	....	၃၃၀
ဘိန္ဒုပတိဋ္ဌော	....	....	၂၃၀
ဘုဇိသော	....	....	၁၄၂
ဘုမ္မဇာလ နာမ	....	....	၃၈၃
ဘေရ၀	....	....	၁၉၀
ဘောဂေ ဘုဠ္ဍေယျထဲမ္ပလ္ဟ	....	....	၂၄၆
မဏ္ဍာလ ၃ မျိုး	....	....	၂၈၅
မန္တ၏ ဝစနတ္ထ	....	....	၃၁၃,၄၃၅
မန္တပဒ	....	....	၄၃၅
မနောမယ	....	....	၁၉၁
မဟာပုရိသ၌ မဟာ၏အနက်	....	....	၃၂၃
မဟာပုရိသလက္ခဏာ	....	....	၃၂၁
မဟာမတ္တော	....	....	၄၆၄
မဟာသမ္မတ	....	....	၃၃၉
မာန နိမ္မဒနတ္ထ	....	....	၃၆၃
မုတ္တဟရိကတ်	....	....	၁၀၀
မုသလ, ဟတ္ထကိစ္စ	....	....	၃၄
မူလပိဘုဇာဒီ (ဥတ္တဋ)	....	....	၃၀၃
ယညေ (ထာလိပါကေ)	....	....	၄၀၉
ယထာကထံအဖွင့်	....	....	၃၂၅
ယထာကထ၌ (ယထာကထံ)	....	....	၄၈၈

ယထာလာဘ ယောဇနာ	....	....	၂၁၉
ယာဝတိကာ ယာနသဿဘူမိ	....	....	၃၄၈, ၆၀၅
ယုတ္တယောဂသ	....	....	၁၀၃
ယုတ္တေဝိယ. . . ဣစ္ဆန္တိ	....	....	၂၇၇
ယေ ဒုရေ, သန္တိကေ	....	....	၅၄၄
ယေန ကာမဲ	....	....	၁၁၃, ၅၂၉
ရက္ခိတသီလမေဝ ဝန္ဒာမိ	....	....	၅၁၄
ရဋ္ဌ, ဇနပဒ	....	....	၄၉၃
ရတနာ၏ ဝစနတ္ထများ	....	....	၃၃၆
ရတနာ ၃ ပါးကို မလေးစားမှု	....	....	၂၃၆
ရထူပတ္ထရေ	....	....	၄၃၃
ရထျ (ရထ)	....	....	၁၉၉
ရသေ့သည် သာသနာပျက်ကြောင်း	....	....	၄၁၉
ရာဇဘဏ်တံ ဘဏတိ	....	....	၄၃၄
ရာဇာ၏ အစ္ဆရိယမဲ့	....	....	၃၃၀
ရာဇာ၏ သင်ဟ၁တ္ထု	....	....	၃၃၀
ရာဟုအသုရိန်	....	....	၄၈၃
ရုက္ခမူလ, ပဒွတ	....	....	၁၂၀
လဌကိကာ	....	....	၃၃၄
လာခါရသပရိကမ္ပံ	....	....	၂၉၈
လုဒ္ဒနပလုဒ္ဒနဌေန	....	....	၁၂၉
လောကာယတကျမ်း [ပြဟွဇာလသုတ် မရွိမသီလဌ်လည်း ရေးခဲ့ပြီ။]			၃၂၀
ဝက်မုခပိဋကာဒိ	....	....	၁၉၃
ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ	....	....	၄၃၃
ဝနပတ္ထံ	....	....	၁၂၃
ဝယော	....	....	၁၄၀
ဝါဒသံယဇ္ဇေ	....	....	၄၀၁
ဝါယုဝေဂသမုဒ္ဓိဋ္ဌတာ	....	....	၈၁
ဝါသိ=ဝါသီ	....	....	၁၀၃
ဝိစိတကာဌကံ	....	....	၄၃၉
ဝိဇိတာဝီ	....	....	၃၃၄
ဝိတဏ္ဍဝါဒသတ္ထံ [ပြဟွဇာလသုတ် မရွိမသီလဌ်လည်း ရေးခဲ့ပြီ။]			၃၂၀
ဝိနေယျသတ္တာ	....	....	၂၈၈
ဝိမုတ္တစိတ်	....	....	၅၄၆
ဝိရဇ, ဝိတမလ	....	....	၂၇၁
ဝိရူပရူပ	....	....	၃၉၉
ဝိလေါဓိတ	....	....	၄၇၈
ဝိလောကိတကြည့်ပုံ	....	....	၄၈

ဝိဝဏ္ဏဒေါ ၃၄၂
ဝိဝိတ္တ, သုညဲ ၁၁၆
ဝိသုဒ္ဓါယ ၅၄၄
ဝိသုဒ္ဓေန ၅၄၉
ဝီရဂ်ရှပါ ၃၄၀
ဝုမ္ဘသီလီ ၄၃၅
ဝုတ္ထ (ဝုဋ္ဌ) ဝ၁သ ၂၈၈
ဝုတ္ထံ, ပရိဝုတ္ထံ ၂၁၂
ဝေဌကနဋ္ဌပသာဟိ ၄၃၉
ဝေသာရဇ္ဇပွတ္တော ၄၅၃
ဝေါရောပေသိ ၂၆၅
သကဏိက် ၁၉၃
သကုံဦတမုခေါ ၄၉၅
သကေ အာစရိယကေ အဖွင့် ၃၂၄
သိကြား လာ၍ကူ ၃၉၉
သစ္ဆန္ဒစာရိနော ၄၂၀
သဒ္ဓါဝုဓော ၁၅၃
သဇောတိဘူတံ ၃၉၈
သတ္တမော ပုရိသော ၄၃၀
သတိဖြင့် မှတ်နေရုံကို သမ္ဘဇဉဟု မဆိုရ ၄
သန္ဓေဠော ၉၂
သတ္တသဒ်ံ စသည် ၃၀၄, ၅၆၆
သန္ဓော သ အမျိုးမျိုး ၉၃
သဒ္ဓေ ၄၀၉
သဒ္ဓိဋ (သဒ္ဓါဒ) ၄၃၈
သနေတုံ (သနေန္တသ) ၁၆၅
သမ္ဘဇဉ၏ ဝစနတ္ထ ၁
သမ္ဘဇနကာရီ ၃
သဗ္ဗာယ၏ ဝစနတ္ထ ၆
သဗ္ဗညုမှန်း သိအောင် ဖော်ပြော ၄၃၂
သဗ္ဗာ၀တော ၁၆၄
သဗ္ဗံ စေတသာ ၄၃
သမ၀ါယေ ၅၆
သမ၀ေ၀ါကိနီ ဂဟကိ ၄၆၈
သမသမော ၅၀၈
သမနေ့သိ ၄၄၃
သမာနော၀ ထည့်ရကျိုး ၃၆၅
သမိဒ္ဓိ သမ္ဘတ္တိ ၃၀၆

သမိတိတ (သမုပဗျူဠ)	....	....	၄၃၅
သမ္ဘခါဝ၀ွန်မာယာ	....	....	၄၂၉
သမုဒါဂမတော	....	....	၄၁၅
သမုဒယောဌ် သံ၏အနက်	....	....	၂၀၆
သမ္ဘောဒိအဖွင့် ဝါကျခွဲ	....	....	၃၅၂
သယာနောဌ် သမာနော မထည့်ရ	....	....	၈၄
သရဏာဆိုင်ရာများ	....	....	၂၃၂
သရသလက္ခဏပဋိဝေ၀	....	....	၂၀၆
သရီရပရိကမ္ဘ	....	....	၁၂
သရီရဓာသုက (လမ်းလျှောက်)	....	....	၂၉၀
သဟဓမ္မိကော (ပဠော)	....	....	၃၉၃
သာကာရဲ့ သဠဒ္ဓေသံ	....	....	၅၄၈
သာကျာ (သာကီယာ)	....	....	၃၉၂
သာတ္ထကသမ္ဘဇည်ဌ အတ္ထ၏အနက်	....	....	၄
သာဓုကာရံ	....	....	၂၂၂
သာမုတ္ကံသိကာ	....	....	၄၅၅
သိက္ခာကျမ်း, နိရုတ္တိကျမ်း	....	....	၃၁၇
သိခါပတ္တသမ္ဘဇည	....	....	၃၆
သိပ္ပိ + သမ္ဗကံ	....	....	၂၁၇
သီတာ ဝါရိဓာရာ	....	....	၁၇၀
သီတာလုကသ	....	....	၆၄
သီလခန္ဓာ၀ါရဲ	....	....	၂၉၅
သီလပရိဓောတာ ပညာ	....	....	၅၁၀
သုဇ	....	....	၅၀၅
သုဘော, ဇာတိမာ	....	....	၁၈၅
သုရာသောဏ္ဍာ, ဓုတ္တ	....	....	၃၁
သုသာန	....	....	၁၂၃
သူရာ	....	....	၃၄၀
သေလျှင် သရဏာဂုံပျက်	....	....	၂၅၄
သံယသံယီ	....	....	၄၆၃
သံယီ ဂဏီ	....	....	၄၉၃
သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော	....	....	၄၆၀
ဟန္ဒ၏ အနက်များ	....	....	၂၆၈
ဟရတိ ပစ္စာဟရတိ စသော ၄ မျိုး	....	....	၁၁
ဟီနေ ပဏီတေ စသည်	....	....	၅၅၁
ဟုတ္တာ ထည့်ရကျိုး	....	....	၃၀၈
ဟေဌုပရိယာယေန	....	....	၅၃

သိလက္ခန်အဋ္ဌကထာ

ဘာသာဋီကာ

သတိသမ္ဗဇ္ဈင်္ဂကထာ အဖွင့်

၂၁၄။ သတိသမ္ဗဇ္ဈဘာဇနီယမ်-သတိသမ္ဗဇ္ဈဘာဇနီယ၌၊ ဝါ-သတိသမ္ဗဇ္ဈကို အကျယ်ဝေဘန်ရာ ပါဠိရပ်၌၊ (အတ္ထော ၆၀ ဝေဒိတရတ္တော၊) တာဝ-အာလောကိတ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဒ္ဓေ-သော၊) အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေတိ ထွေ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဂမန်-သွားခြင်းကို၊ အဘိက္ကန္တံ-နွှဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ နိဝတ္တန်-ပြန်နစ်ခြင်းကို၊ ဝါ-နောက်ဆုတ်ခြင်းကို၊ ပဋိက္ကန္တံ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ တဒုဘယမ္ပိ-ထို ၂ ပါးစုံကိုလည်း၊ စတူသု-၄ ပါးကုန်သော၊ ဣရိယာပထေသု-တို့၌၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏။

သတိသမ္ဗဇ္ဈဘာဇနီယမ်ိ။ ။အဋ္ဌကထာစာအုပ်တို့၌ "သတိသမ္ဗဇ္ဈဘာဇနီယမ်ိ" ဟု ရှိသော်လည်း ဋီကာတို့၌ "သမ္ဗဇ္ဈဘာဇနီယမ်ိ" ဟုသာ ရှိ၏။ ပါဠိတော်၌ သတိကို အကျယ်ပြတော် မမူဘဲ "အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ဗဇာနကာရီ ဟောတိ" စသည်ဖြင့် သမ္ဗဇ္ဈဝိုကိုသာ အကျယ်ပြတော်မူသောကြောင့် ဋီကာပါဠိရှိက ကောင်းသကဲ့သို့ ထင်၏။ သို့သော် သမ္ဗဇ္ဈ ဖြစ်တိုင်း သတိက ပါရသောကြောင့် သမ္ဗဇ္ဈကို အကျယ်ဝေဘန်လျှင် သတိကိုလည်း ဝေဘန်ပြီးဖြစ်ရကား၊ ပါဠိတော်၌လည်း "ကထဉ္စ မဟာရာဇ သတိသမ္ဗဇ္ဈညေန သမန္နာဂတောဟိ" ဟု သတိပါ ထည့်ထားသည်ကို တွေ့ရပေသည်။

သမ္ဗဇ္ဈ။ ။သမ္ဗဇ္ဈတော (သဲအဖွင့်) +ပကာရေဟိ (ပအဖွင့်) +ဇာနာတီတိ သမ္ဗဇာနော-ထက်ဝန်းကျင်+အပြားတို့ဖြင့်+သိတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ (တနည်း) သမ္ဗဇ္ဈတော+ ပကဋ္ဌဝါ သဝိသေသ+ဇာနာတီတိ သမ္ဗဇာနော၊ ဤနည်းဌ၌ ပကို ပကဋ္ဌဟုလည်းကောင်း ပကဋ္ဌကို သဝိသေသဟုလည်းကောင်း ဖွင့်၏။ တစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုး (အဘိက္ကန္တ သိပုံနှင့် ပဋိက္ကန္တ သိပုံ စသည်ဖြင့်) မတူထူးခြား ကွဲပြားအောင် သိတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ သမ္ဗဇာနသာ+ဘာဝေါ သမ္ဗဇ္ဈပည်။

အဘိက္ကန္တံ, ဂမနံ။ ။အဘိက္ကန္တံကို "ဂမနံ"ဟု ဖွင့်သောကြောင့် "အဘိ+ကမုဓာတ်သည် "သွား" ဟူသော အနက်ကို ဟောရ၏၊ တပစ္စည်းသည် ဘောအနက်ဟောဟုသိစေ၏။ ပဋိက္ကန္တံကို "နိဝတ္တန်" ဟု ဖွင့်ရာ၌လည်း "ပဋိက္ကမနံ ပဋိက္ကန္တံ" ဟု ဘာဝသာနေကိုပင် ပြသည်။ [ဂမနန္တိ ဣမိနာ အဘိက္ကမနံ အဘိက္ကန္တံတိ ဘာဝသာနေနမာဟ၊ တထာ ပဋိက္ကမနံ ပဋိက္ကန္တံတိ ဝုတ္တဲ့ နိဝတ္တနံတိ၊ -ဋီကာသစ်။]

တာဝ-ဌိတ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဗ္ဗိဒ္ဓေ-သော၊) ဂမနေ-သွားခြင်း၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဓေ ဝေဒိတမ္ဘောဟု) ပုရေတော-ရှေ့သို့ ကာယ်-ကိုယ်ကို၊ အဘိဟရန္တော-ရှေးရှုဆောင်သော ပုဂ္ဂိလ်သည်၊ အာဘောဂမတိ နာမ - သွားသည်မည်၏။ ပဋိနိဝတ္တန္တော-ပြန်နစ်သောပုဂ္ဂိလ်သည်၊ ပဋိဂ္ဂမတိနာမ-နောက်သို့ ဆုတ်သည် မည်၏။။

ဌာနေပိ-ရပ်ခြင်း၌လည်း၊ ဌိတကောဝ-ရပ်လျက်သာလျှင်၊ (ဧဝဖြင့် ခြေလှမ်းခြင်းကို ကန့်)၊ ကာယ်-ကိုယ်ကို၊ ပုရေတော-ရှေ့သို့ ညြနာမေန္တော-ညွှတ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဘောဂမတိနာမ-ရှေ့တိုးသည်မည်၏။ (ကာယ်-ကို)၊ ပစ္ဆတော-နောက်သို့ အပနာမေန္တော-ဖဲ၍ ညွှတ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဋိဂ္ဂမတိ နာမ-နောက်ဆုတ်သည်မည်၏။ နိသဇ္ဇာယ-ထိုင်ခြင်း ၌၊ နိသိန္နကောဝ-ထိုင်လျက်သာလျှင်၊ (ဧဝဖြင့် ရပ်ခြင်း၊ သွားခြင်းကိုကန့်)၊ အာသနသယ-နေရာထိုင်ခုံ၏၊ ပုရိမအင်္ဂါဘိမုခေါ-ရှေ့အင်္ဂါသို့ ရှေးရှုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သံသရန္တော-ဖွေ့ရှာသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဘောဂမတိနာမ-ရှေ့တိုးသည် မည်၏။ ပစ္ဆိမအင်္ဂပ္ပဒေသ-

---

မှတ်ချက်။ ။အခြားနေရာ၌ ရှေ့သို့သွားခြင်းကိုသာ "အာဘိဟ္ဟန္တ" ဟု ခေါ်ရသော်လည်း ဤနေရာ၌ ဌာန-နိသဇ္ဇာ-ဂမနတို့ကိုပါ ယူရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ရှေ့သို့ သွားခြင်းဖြစ်စေ, ဝေဘူးဘဲ ရှေ့တိုးခြင်း ဖြစ်စေ, လာခဲ့ရာသို့ ပြန်သော ပြန်သွားခြင်း ဖြစ်စေ "သွားခြင်း" အားလုံးကို "အာဘိဟ္ဟန္တ" ဟု ယူပါ။ ထို့ကြောင့် "ဂမနံ" ဟု ဖွင့်သည်၊ အခြားနေရာ၌ ဆွမ်းခံပြန်သော ပြန်ခြင်းမျိုးကိုပါ "ပဋိဂ္ဂန္တ" ဟု ခေါ်ရသော်လည်း ဤနေရာ၌ ဌာန- နိသဇ္ဇာ-သယနတို့တွက် အာဘိဟ္ဟန္တ-ပဋိဂ္ဂန္တ ကိုလည်း ယူလိုသောကြောင့် နောက်ဆုတ်ခြင်းကိုသာ "ပဋိဂ္ဂန္တ" ဟု ယူပါ။ ထို့ကြောင့် "နိဝတ္တန်" ဟု ဖွင့်သည်။

ဋီကာသစ်။ ။ဝမနဋ္ဌေဏ္ဍ နိဝတ္တေတွာ အနိဝတ္တေတွာစ ဝမနံ၊ နိဝတ္တန် ပန နိဝတ္တိမတ္တမေဝ (ဆုတ်နစ်ခြင်း-နောက်ဆုတ်ခြင်းမျှသာတည်း) အညမညမုပါဒါနေ ကြောင်းမတ္တဿေဝ ဒွယံ (ရှေ့တိုးခြင်းကို ထောက်၍ နောက်ဆုတ်ခြင်း, နောက်ဆုတ်ခြင်းကို ထောက်၍ ရှေ့တိုးခြင်း)။ ဤသို့ အချင်းချင်း ကပ်ယူအပ်သော ကြောင်းသာ ၂ပါးပင် ဖြစ်သည်။)

အတိဟရန္တော ပဋိနိဝတ္တန္တော။ ။အာဘိဟရန္တောတိ ဂမနဝသေန ကာယံ ဥပ နေန္တော၊ ပဋိနိဝတ္တန္တောတိ တတော (ထိုရောက်ရာ အရပ်မှ) ပုန နိဝတ္တန္တော၊ ပြန်နစ်ပြီး၍ ဆက်သွားရာ၌ကား အာဘိဟ္ဟမနဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရှေ့၌ "နိဝတ္တေတွာစ ဝမနံ" ဟု ဆိုခဲ့သည်။

အာသနနေ၊ ပေါဘိမုခေါ။ ။အာသနသာတိ ပီဌကာဒိအာသနသယ (အင်းယျဉ်စသော ထိုင်ခုံ၏)၊ ပုရိမအင်္ဂါဘိမုခေါတိ အဋ္ဌနိကာဒိ (အပေါင်း အစရှိရသော) ပုရိမာဝယဝါ ဘိမုခေါ၊ သံသရန္တောတိ သံသယ္ဘန္တော-ဋီကာသစ်။

နောက်အဂ်ါအရပ်သို့၊ ပစ္စာသံသရန္တော-ပြန်၍ ရွှေ့ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဋိဋ္ဌာတိနာမ-နောက်ဆုတ်သည်မည်၏။ နိပဇ္ဇနေပိ-လျောင်းခြင်း၌လည်း ဧသေဝနယောဝ။

သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိတိ-ကား၊ သမ္မဇညေန-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဉာဏ်ဖြင့်၊ သတ္တကိစ္စကာရီ-အဘိက္ကန္တ အစရှိသော အလုံးစုံသောကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ["ရှေ့တိုးမှု နောက်ဆုတ်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်" စသည်ဖြင့် ဆိုင်ရာကိစ္စကိုဖေါ်၍ ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။] ဝါ-တစ်နည်းကား၊ သမ္မဇညဝေဝ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဉာဏ်ကိုသာ၊ ကာရီ-ပြုလေ့ရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အဘိက္ကန္တာဒီသု - သွားခြင်းအစရှိသော ကိစ္စတို့၌၊ သမ္မဇည-ကောင်းစွာ အပြားအာဖြင့် သိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဉာဏ်ကို၊ ကရောတေ-ပြုသည်သာ၊ ဇ၀-အမြဲပြု၏။ ကတ္တစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော ကိစ္စ၌၊ သမ္မဇည ဝိရုဟိတောဝ-သမ္မဇညမှကင်းသည်၊ နဟောတိ။

ဧသေဝနယောဝ။ ။ဧသေဝနယောတို့ ဣမိနာ နိပန္နသော အဘိမုခ် သံသပွန ပဋိအာသပ္ပနာနံ ဒဿေတိ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာသယနေသု ဟိယော ဂမနဝိဓုရော (သွားခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သည်) (ဟုတ္တာ) ကာယသယ ပုရတော အဘိဟာရော၊ သော အဘိက္ကမော၊ ပစ္ဆတော အပဟာရော ပဋိက္ကမောတိ လက္ခဏံ-ဒ္ဒိကာသစ်။

သမ္မဇာနကာရီ။ ။သမ္မဇာနကို "သမ္မဇညေန" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် "သမ္မဇာန" အရ ဉာဏ်ကိုယူပါ။ ကာရီ၌ တရစာတင်၏ ကံကိုမူ "သတ္တကိစ္စ" ဟု ထည့်သည်၊ "ဘယ်ကိစ္စမဆို ကိစ္စအားလုံးကို ဉာဏ်ပညာဖြင့်ပြုလေ့ရှိသည်" ဟူလို။ [သမ္မဇာနနှစ်-ကောင်းစွာ အပြား အားဖြင့် သိခြင်း၊ သမ္မဇာန-ခြင်း၊ နာပစ္စည်း နှောင်းရာ၌သာ ဉာဏ် ဇာပြုသောကြောင့် "သံ+ဝ+ဉာ+နာ, ယု၊ နာ ကိုခေ့။ "သမ္မဇာနေန+ကာရီ သမ္မဇာနကာရီ" ဟု တတိယာတပ္ပုရိသသမာသ်ပြုပါ။]

သမ္မဇညဝေ ဝါ။ ။ဤနည်း၌ကား "သမ္မဇာန်-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိခြင်းဟူသော ဉာဏ်ကို (သိတတ်သော ဉာဏ်ကို) +ကာရီ သမ္မဇာနကာရီ" ဟု ဒုတိယာ တပ္ပုရိသ်သမာသ်ပြုပါ၊ ဧဝဖြင့် "ဉာဏ်မပါဘဲ မည့်သည့်ကိစ္စကိုမျှ မပြု" ဟု ကန့်ပါ။ ဤနောက်နည်း၏ အနက်ကို ခိုင်မြဲစေလိုသောကြောင့် "သောဟိ" စသည်ကို မိန့်သည်။ [သော ဟိတိ အာဒိနာ ဒုတိယဒိကာပတ္တယာ သမတ္ထန်း၊ သမ္မဇညန့် ဣမိနာ သမ္မဇာနသဒ္ဒသာ သမ္မဇညပရိယာယတာ ဝုတ္တာ၊ - ဋီကာသစ်၊ ဤသို့ပရိယာယ်ဖြစ်သောကြောင့် သမ္မဇာနကို သမ္မဇညနှင့် အနက်တူအောင် ဘာဝသာဓန ပြုရသည်၊ "သတော သမ္မဇာနော" ၌ သမ္မဇာန ပုဒ်ကဲ့သို့ ကတ္တုသာဓန မပြုရပါ]

သမ္မဇည ကရောတေ။ ။"သမ္မဇညကို ပြုသည်သာ၊ ဝါ-အမြဲပြုသည်" ဟု ဆိုသောကြောင့် ကာရိ၌ တသိလ ဏိပစ္စည်းအတွက် နိစ္စယောဂ အနက်ကို သိရ၏။ [သမ္မဇာနသယ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိခြင်းကို၊ ဝါ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်

တတ္ထ-ထိုသမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ ဟူသောပါဠိ၌၎- (လဗ္ဘမာနံ-သော)၊ သမ္မဇည-သမ္မညသည်၊ [သမ္မဇာနနှင့် သမ္မဇည အရဟုသောကြောင့် " သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိမှ သမ္မဇနကို "သမ္မဇည" ဟု ဆိုသည်။]သာတ္ထကသမ္မဇည-သာတ္ထကသမ္မဇညင်း။ သပ္ပါယသမ္မဇည- သပ္ပါယသမ္မဇညင်း။ ဂေါစရသမ္မဇည-ဂေါစရသမ္မဇညင်း။ အသမ္မောဟသမ္မဇည-အသမ္မောဟသမ္မဇညင်း။ ဣဒါနိ-ဤသို့၊ စတုဗိဓံ- ၄ ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ-ထို ၄ ပါးတို့တွင်၊ (သာတ္ထကသမ္မဇည စသော ၄ ပုဒ်တို့၌စပ်)၊ အဘိဣကမနစိတ္တေ- ရှေ့သို့သွားကြောင်းစိတ်သည်၊ ဥပဠန္ဓေ- ဖြစ်လသော်၊ စိတ္တဝေသေနေ၀- စိတ်၏ အလိုအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဂန္ဓာ-မသွားမူ၍၊ [စိတ္တဿ ဝသေနေ၀၊ စိတ္တဝသံ အနုဂတေနေ၀ါတိ အတ္ထော၊-ဦးကာသစ်။]မေ-ဝါ့အား။ ဝါ-ငါ၏။ ဇတ္ထ-ဤရှေ့အရပ်သို့၊ ဂတေန-သွားခြင်းဖြင့်၊ အတ္ထော-တရားအားဖြင့် တိုးပွားခြင်းသည်၊ အတ္ထိကိန္တု-ရှိအံ့သေး၊ နတ္ထိ ကိံနု-မရှိအံ့လော၊ ဣဒါနိ-ယခု အတ္ထာနတ္ထံ-တိုးပွားခြင်း မတိုးပွားခြင်းကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-ပိုင်းခြားကာ ယူပြီး၍၊ (သဒ္ဒတ္ထ)၊ ဝါ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ပြီး၍၊ (အမိမှာယတ္ထ)၊ [ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ တုလယိတွာ တီရေတွာ ပဒ္မသခိါယာတိ အတ္ထော-ဦးကာ။] အတ္ထယပရိဂ္ဂဟနှင့်-တိုးပွားခြင်းကို ပိုင်းခြားရ၍ ယူခြင်းသည်၊ ဝါ-တိုးပွားခြင်းကို ပိုင်းခြား၍ယူကြောင်းဥာဏ်သည်၊ သာတ္ထက သမ္မဇည-သာတ္ထကသမ္မဇညမည်၏။ (တိုးပွားခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော အဘိဣကနှစ်ခုစသည်ကို ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဥာဏ်မည်၏)။

သော ဥာဏ်ကို+ကာရော-ပြုခြင်းတည်း၊ သမ္မဇာနကာရော-ခြင်း၊ သမ္မဇာနကာရော ယသ အတ္ထိတိ သမ္မဇာနကာရီ၊ ဤသို့လည်း အဋ္ဌကထာမှ တစ်နည်း ဦးကတို့ ကြံကြသည်၊ ဤ၌အလိုကိတ်ဏီပစ္စည်းမဟုတ်, အသယတ္ထိတဒ္ဓိတ် (ဤ)ပစ္စည်းတည်း။]

မှတ်ချက်။ ။ဤ အဖွင့်ကို ထောက်လျှင် သွားမှု ရပ်မှု ထိုင်မှု လျောင်းမှု ရှေ့တိုးမှု နောက်ဆုတ်မှုစသော အလုပ်ကိစ္စဟူသမျှ၌ သတိဖြင့် မှတ်နေရုံကို သမ္မဇည ဟု မဆို၊ နောက်၌ ပြအပ်လတ္တံ့အတိုင်း ဥာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိမှသာ သမ္မဇည ဟု ဆိုလိုကြောင်းကို သတိပြုခဲ့ပါ။

သာတ္ထက သမ္မဇည်။ ။အတ္ထသဒ္ဒါသည် "အတ္ထော ပယောဇနေ ၊ပေ၊ ဝုစ္စိယံ ခနေ" စသော အဘိဓာန် (၇၈၅)လာ အနက်တို့တွင် ဝုစ္စိအနက်ကို ယူစေလို၍ နောက်၌ "အတ္ထောတိ ၊ပေ၊ မမ္မတော ဝုစ္စိ-တရားနည်းလမ်းအားဖြင့် တိုးပွားခြင်း"ဟု ဖွင့်သည်။ အတ္ထေန သဟ ယံ ဝတ္တတီတိ သာတ္ထကံ၊ (သမာသန္တ-က ပစ္စည်း)၊ သာတ္ထကသ-တိုးပွားခြင်းနှင့်တွက ဖြစ်သော အဘိဣကနှစ်စသည်ကို+သမ္မဇည-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဥာဏ်တည်း၊ သာတ္ထကသမ္မဇည-ဥာဏ်။ [သပ္ပာယသမ္မဇညစသည်တို့၏ အနက်ကို အကျယ် ရောက်မှ ရေးပါမည်။]

စ-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုသာတ္ထကသမ္ဗဇ္ဈတိဟူသော ပါဠိ၌၎င်း၊ အတ္ထောတိ-အတ္ထ ဟူသည်ကား၊- စေတိယဒဿန ဟောမိ သံယောဇ္ဇေရ အသုဘဒဿနာဒိဝသေန-စေတီတော်ကို ဖူးမျှော်ခြင်း၊ ဟောမိပင်ကို ဖူးမျှော်ခြင်း၊ သံယာတော်ကို ဖူးမျှော်ခြင်း၊ ထေရ်ကြီးကို ဖူးမျှော်ခြင်း၊ အသုဘရှုခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဓမ္မတော-တရားအားဖြင့်၊ (တရားဘက်၌)၊ ဝုစ္စိ-တိုးပွားခြင်းတည်း၊ [အစနှင့် အဆုံး၌သာ ဒဿန ပါသောကြောင့် "အာဒိအန္တဒီပကနည်း" ဟု မှတ်ပါ။] ဟိ-ခေါ့၊စေတိယဝါ-စေတီတော်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဟောမိ၏-ဟောမိပင်ကိုသော်ငင်း၊ ဒိသ္သတိ-ဖူးမြင်ရ၍လည်း၊ ဘုဒ္ဓါရမဏ-ဘုရားဟူသော အာရုံရှိသော၊ (ပီတိ-ပီတိကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍လည်းကောင်း၊) သံယဒဿနေန-သံယာတော်ကို ဖူးမြင်ရခြင်းကြောင့်၊ သံယာရမဏ - သံယာတော်ဟူသော အာရုံရှိသော၊ ပီတိ-ပီတိကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍ လည်းကောင်း၊ တဒေဝ-ထို ပီတိကိုပင်၊ ခယဝယတော-ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းအားဖြင့်၊ သမ္မသန္တော-သုံးသပ်လသော်၊ အရဟတ္တ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်နိုင်၏။ (ဤသို့ တရားဘက်၌ ဘိုးပွားမှုဖြစ်သည်)။

ထေရေ-ထေရ်တို့ကို၊ ဒိသ္ဝာ-ဖူးမြော်ရ၍၊ တေသံ-ထို ထေရ်ကြီးတို့၏။ ဩဝါဒေ- ဩဝါဒ၌၊ ပတိဋ္ဌာယ-တည်၍။ (အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ)၊ အသုဘံ-အသုဘကို၊ ဒိသ္ဝာ-ရှုရ၍၊ တတ္ထ-ထို အသုဘအာရုံ၌၊ ပဌမဈာနံ-ပဌမစျာန်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ တဒေဝ-ထိုပဌမစျာန်ကိုပင်၊ ဝေ၊ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတေသံ-ဤစေတီတော် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒဿနံ-ဖူးမြော်ခြင်းကို၊ သာတ္ထကံ တိ-သာတ္ထကဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တံ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကေစိ-အချို့သော အဘယဂိရိ ဝါသီဆရာတို့သည်၊ အာမိသတောပိ-ဆွမ်းစသော အာမိသအားဖြင့်လည်း၊ ဝုစ္စိ-တိုးပွားခြင်းသည်၊ အတ္ထောယေဝ-အတ္ထပင်တည်း၊ (ဆွမ်းခံသွားရာ၌ ဆွမ်းစသော အာမိသကို ရခြင်းလည်း အတ္ထပင်ဖြစ်၏။) (ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့် နည်း)၊ တံ-ထိုအာမိသကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ ဩဘာစရိယာနုဂ္ဂဟာယ-သာသနာ့ဩဘာစရိယ, မဂ္ဂဩဘာစရိယကို ခီးမြှောက်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ ပဋိပန္နတ္တာ-ကျင့်ရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ ဝဒန္တိ။

ဋ္ဌိကာသစ်။ ။ပဃဒဿနေနေ၀ ဥပေါသထပဝါရဏာဒိ အတ္ထာယ ဂမနံ သင်ဟိတံ သံယဒဿနဖြင့်ပင် သံယဥပုသ် သံယပဝါရဏာအစရှိသော သံယကိစ္စအတျိုးငှာ သွားခြင်းကို သိမ်းယူအပ်ပြီ၊ အာဒိသဒ္ဒေန (၁သနာ၀ိဠ် အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်) ကသိဏ ပရိကမ္မာဒိနံ သင်ဟောဘ၊ သခ်ေပတော ဝုတ္တံ တဒတ္ထမေ၀ ဝိဝရိတုံ စေတိယံဝါတိ အာဒိဝုတ္တံ၊ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိတိ ဥတ္တာ၀ုနိဒ္ဒေသော ဧ၀ သမ္ဘ ဝိပဿနုပ္ပါဒနံပိ ဟိ ဘိက္ခုနော ဝမ္ဘိယေ၀-အရဟတ္တာ့ဖိုလ် မရတဲ သမထ၀ိပဿနာကို ဖြစ်စေခြင်းလည်း တိုးပွားခြင်းပင်။

ပန-ကား၊ တသ္မိ ဂမနေ-ထိုသွားခြင်း၌၊ (သာတ္ထကသမ္ဘဝည၏ အစွမ်းဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော အတ္ထရှိသော ထိုသွားခြင်း၌)၊ သပ္ပာယာ သပ္ပာယ-လျောက်ပတ်သောသွားခြင်း မလျောက်ပတ်သော သွားခြင်းကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-ပိုင်းခြားကာ ယူပြီး၍၊ ဝါ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်, ဆုံးဖြတ်ပြီး၍၊ သပ္ပာယပရိဂ္ဂဏှန်-လျောက်ပတ်သော သွားခြင်းကို သိမ်းယူခြင်းသည်၊ ဝါ-လျောက်ပတ်သော သွားခြင်းကို သိမ်းယူကြောင်းဥဒကဏ်သည်၊ သပ္ပာယ သမ္ဘဝည-သပ္ပာယ သမ္ဘဝည မည်၏။

ဣဒံ-ဤ၌ သပ္ပာယ သမ္ဘဝညဟူသည်၊ သေယျထာ-အာဘယ်နည်း၊ တာဝ-ဗောဓိဒေသန စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဗ္ဗိဒ္ဓ-သော) စေတိယဒေသန-စေတီတော်ကို ဖူးမြော်ခြင်းသည်၊ သာတ္ထက-တိုးပွားခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ပါပေ၏။ ပန-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ စေတိယသာ-ကို၊ မဟာပူဇာယ-ကြီးစွာ ပူဇော်ခြင်း၌၊ ဝါ-ကြီးစွာ ပူဇော်ပွဲ၌၊ ဒဿ ဒ္ဓါဒသ ယောဇနန္တရေ-ဆယ်ယူဇနာ, တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာအတွင်း၌၊ ဝါ-ဆယ်ယူဇနာ, တဆယ့်နှစ်ယူဇနာအတွင်းက၊ ပရိသာ-ပရိသတ်တို့သည်၊ သစေ သန္ဓိ ပတန္တိ-အကယ်၍ ဧကာင်းစွာကြောက်ကုန်အံ့၊ (အကယ်၍ စုဝေးကုန်အံ့)၊ (ဇဝဲသတိ) အတ္ထနော - ၏၊ ဝိဘာဝါနုရူပါ - စည်းစိမ်အား ဇလျောက်ပတ်ကုန်သော၊ ဣဒ္ဓိယော ပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုရိသာ ပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊

တသ္မိ ပန။ ။သာတ္ထကသမ္ဘဝညကိုပြပြီး၍ သပ္ပာယသမ္ဘဝညကိုပြလိုသောကြောင့် "တသ္မိ ပန" စသည်မိန့်၊ "တသ္မိ ပနာတိ သာတ္ထက သမ္ဘဝည၀သေန ပရိဂ္ဂဟိတ အတ္ထေ" ဟု ဋီကာဖွင့်၏။ ဤအတိုင်းအနက်ကျယ်ပေးထား၏။ ဤပုဒ်ကိုလည်း "သပ္ပာယ ပရိဂ္ဂဏှန်" ၌စပ်၊ "ထိုသွားခြင်းကိစ္စ၌ (သွားခြင်းကိစ္စအတွက်) သပ္ပာယကို သိမ်းယူခြင်း" ဟူလို။

သပ္ပာယ သမ္ဘဝည။ ။သပ္ပာယ၌ "သ-မိမိတို့ +ပ-အပြားအာဖြင့်+အာယ-ဖြစ်ပေါ်လာ" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ ပွဒ္ဒေဘာ်ပြု၍၊ "သပ္ပာယ-လျောက်ပတ်" ဟု အမိပ္ပာယတ္ထ ဖြစ်သည်၊ သပ္ပာယသာ-မိမိအား လျောက်ပတ်သောသွားခြင်း စသည်ကို၊ 'သမ္ဘဝည သပ္ပာယ သမ္ဘဝည။ [သပ္ပာယသ အတ္ထနော ဟိတသ (ပတိရူပသ ဝါ) သမ္ဘဇာနနံ သပ္ပာယသမ္ဘဝည-ဋီကာများ။]

စေတိယဒဿနံ တာဝ။ ။"သာတ္ထကဖြစ်သမျှသည် သပ္ပာယဖြစ်သည်သာ" ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်မှာ တွေးတောစရာရှိသောကြောင့် သာတ္ထကဖြစ်တိုင်းလည်း သပ္ပာယမဖြစ် ဟု ပြခြင်းငှာ "စေတိယဒဿနံ တာဝ" စသည်ကိုမိန့်သည်။ [ရှေ့၌ "စေတိယဒဿန ဗောဓိ သံယဒေရ အသုဘဒဿနာဒိ" ဟု ပြခဲ့သည့်အစဉ်အတိုင်း ချဲ့လိမ့်မည်။]

မဟာပူဇယ။ ။မဟတိ+ပူဇာ မဟာပူဇာ၊ "ဘုရားပွဲကြီး" ဟူလို၊ ထိုသို့သော ဘုရားပွဲတော်အခါ၌ ဆယ်ယူဇနာအတွင်း တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ အတွင်းရှိ မြို့ရွာတို့က ပရိသတ် အများပင် စုရုံး လာရောက်ကြလေသည်။

ပဋ္ဌိယတ္ထာ-တန်ဆာဆင်ခြင်းဖြင့် ပြင်ဆင်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)။ (ရှေးက "တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့် စပ်ကုန်သည်" ဟု ပေးသည်)။ စိတ္တကမ္မ ရူပကာ နိဝိယ-ဆန်းကြယ်စွာပြုအပ်သော ပန်းချီရုပ် ပန်းပုရုပ်တို့ကဲ့သို့၊ သဠာရန္တိ-လှည့်လည်တတ်ကြကုန်၏။ စ-သည်သာမကသေး၊ တတ္ထ-ထိုပရိသတ်တို့၌၊ အသ-ထိုရဟန်း၏။ ဣဒ္ဓေ-အလိုရှိထိုက်သော၊ အာရမ္မဏော-အာရုံ၌၊ လောဘော-လောဘသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏။ အနိဒ္ဓေ-အလိုမရှိထိုက်သော၊ (အာရဏော)၊ ပဋိဃော-ဒေါသသည်၊ (ဟောတိ)။ အသမပေက္ခနေ-မညီမမျှ ကြည့်ရှုခြင်း၌၊ မောဟော-မောဟသည်၊ ဥပဂ္ဂဇ္ဈတိ-ဖြစ်တတ်၏။ ကာယသံသဂ္ဂါပတ္တိဝါ-ကာယသံသဂ္ဂအာပတ်သို့သော်လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်တတ်၏။ ဇိဝိတ ဒြဟွစရိယာနံ-အသက်, သာသနဒြဟွစရိယတို့၏။ အန္တရာယောဝါ-အန္တရာယ်သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏။ ဓေ-ဤသို့ ဖြစ်လေသော်၊ တံဌာန-ထို ဘုရားပွဲအရပ်သည်၊ အသပ္ပာယံ-မလျောက်ပတ်သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဝုတ္တပ္ပကာရ အန္တရာယာဘာဝေ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော အန္တရာယ်၏ မရှိခြင်းသည်၊ (သတိ-ဖြစ်လေသော်)၊ သပ္ပာယံ-လျောက်ပတ်သည်၊ (ဟောတိ)။ ဟေမဝေဿနေပိ-ဟေမဝိပင်ကို ဖူးမျှော်ခြင်း၌သည်လည်း၊ ဓသေဝနယော-တည်း။

စိတ္တကမ္မ ရူပကာနံ။ ။ကရိယာတေတိကမ္မံ; စိတ္တံ-ဆန်းကြယ်စွာ၊ ကမ္မံ-ပြုလုပ်အပ်သော ပန်းချီဆေးရေးမှု ပန်းပုထုလုပ်မှုတည်း၊ စိတ္တကမ္မံ-မှု၊ စိတ္တကမ္မေန+ ကတာနိ+ ရူပကာနိ စိတ္တကမ္မရူပကာနိ၊ ဤသို့ ဝိဂ္ဂဟပြုစေလိုသောကြောင့် "စိတ္တကမ္မကတာ ပဋိမာယောဝိယ" ဟု ဋီကာ၌ ပဌမနည်းဖွင့်သည်။

တစ်နည်း။ ။ယန္တရားစက်ခလုပ်ဖြင့် လက်လှုပ် ခြေလှုပ် စသည်ဖြစ်အောင် ဆန်းကြယ်စွာ ပြုလုပ်အပ်သော အရုပ်တို့ကို "စိတ္တကမ္မရူပက" ဟု တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။ [ယန္တယောဂေါ ဝိဓိတ္တကမ္မာ (ဆန်းကြယ်စွာ ပြုလုပ်အပ်ကုန်သော) ပဋိမာယောဝိယ]၊ ဤအလို "ကရိယန္တေတိ ကမ္မာနိ၊ စိတ္တံ-ဆန်းကြယ်စွာ၊ ကမ္မာနိ စိတ္တကမ္မာနိ" ဟု ပြု၍ ရူပကာနိ နှင့် ကမ္မစာရဲတွဲပါ။

အသမပေက္ခနေ မောဟော။ ။ဂေဟသိတ အညာဏုပေက္ခာဝသေန-ကာမဂုဏ်တည်းဟူသော အိမ်ခွဲမိသော (ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်) မောဟနှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခာ၏အစွမ်းဖြင့် (အိမ်သူအိမ်သားကဲ့သို့ ဖြစ်လေ့ရှိလသော မောဟနှင့်ယှဉ်၍ လျစ်လျူ ရှုသော ဥပေက္ခာ၏အစွမ်းဖြင့်) အာရမဏသာ-အာရုံကို; အယောနိသော-ဖြင့်; ဂဟဏ-ယူခြင်းသည်၊ အသမပေက္ခနဲ-မညီမညွတ် ရှုခြင်းမည်၏။ -ဋီကာ။

ကာယ၊ပေ၊အန္တရာယော။ ။မာတုဂါမကို တို့သောအားဖြင့် ကာယသံသဂ္ဂအာပတ်သို့ ရောက်တတ်၏။ ဆင်စသည်တို့၏နင်းမိခြင်း, လူအချင်းချင်း တိုးဝှေ့ နင်းမိခြင်းကြောင့် ဇီဝိတ၏အန္တရာယ် ဖြစ်တတ်၏။ မာတုဂါမကို ဖြင်ရခြင်း စသည်ကြောင့် လူထွက်ချင်စိတ် ပေါက်ကာ ဒြဟွစရိယအန္တရာယ် ဖြစ်တတ်၏။

သံယဒဿနဲ ပိ-သံယာတော်ကို ဖူးမျှော်ခြင်းသည်လည်း၊ သာတ္ထက်-ကြီးပွားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏။ ပန-ထိုသို့ပင် ကြီးပွားခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ မနုဿေသု-လူတို့သည်၊ အန္တောဂါမေ-ရွာ၏အတွင်း၌၊ မဟာမဏ္ဍာပံ-ကြီးစွာသော မဏ္ဍပ်ကို၊ ကာရေတွာ-ဆောက်လုပ်စေ၍၊ သဗ္ဗရတ္တိ-အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဓမ္မသဝဝန်-တရားနာခြင်းကို၊ ကရေဏ္ဍေသု-ပြုကုန်လေသော်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်ပင်လျှင်၊ ["ဒသဒ္ဓါဒသ ယောဇနန္တရေ ပရိသာ သန္နိပတန္တိ" ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်ပင်။]ဇနသန္ဓိပါတောစေဝ-လူအများ၏၊ ကောင်းစွာကျူရောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အန္တရာယောစ-အန္တရာယ်သည်လည်းကောင်း၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဖြစ်လသော်၊ တံဌာနံ-ထိုသံယာတော်ရှိရာ အရပ်သည်၊ အသဟ္ဘယံ ဟောတိ၊ အန္တရာယာ ဘာဝေ-အန္တရာယ်၏ မရှိခြင်းသည်၊ (သတိ-ဖြစ်လသော်)၊ သ-ဟ္ဘယံ (ဟောတိ)၊ မဟာပရိသ ပရိဝါရာနံ-များစွာသော ပရိသတ် အဒြိအရံရှိကုန်သော၊ ထေရာနံ-ထေရ်ကြီးတို့ကို၊ ဒဿေနေပိ-ဖူးမျှော်ခြင်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

အသုဘဒဿနံပိ-အသုဘရှုခြင်းသည်လည်း၊သာတ္ထက်-တိုးပွားခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ စ-ဆက်၊ တဒတ္ထဒီပနတ္ထာ-ထိုအသုဘကို ရှုခြင်း၏ တိုးပွားခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကို ထင်ရှားပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဣဒံ-ဤ၌ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုတည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ ဧကော-တစ်ပါးသော၊ ဒဟရဘိက္ခု-ရဟန်းငယ်သည်၊ သာမဏေရံ-သာမဏေကို၊ ဂဟေတွာ-ခေါ်၍၊ ဒန္တကဋ္ဌတ္ထာယ-ဒန်ပူအကျိုးငှာ၊ ဂတောဿ-သွားပြီ၊ သာမဏေရော-သည်၊ ဝဂ္ဂါ-သွားရိုးလမ်းမှ၊ သြတ္ကမိတ္တာ-ဖဲ၍၊ ပုရတောဿ-ရှေ့သို့၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားလသော်၊ အသုဘံ-အသုဘကို၊ ဝါ-သူသေကောင်ကို၊ ဒိသွာ-မြင်ရ၍၊ ပဌမဗျတ္တိနံ-ပဌမစျာန်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ဖြစ်စေပြီး၍၊ တဒေဝ-ထို ပဌမစျာန်တိုင်ပင်၊ ပါဒကံ-အခြေခံကို၊ ကတွာ, သခ်ါရေ-သခ်ါရတို့ကို၊ သမ္မသန္တော - (အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု) သုံးသပ်လသော်၊ တိဏ္ဏာ-

---

ထေရာနံ၊ ပေ၊ ဧသေဝနယော။ ။တစ်ရဲတစ်ခါ၌ ဘုရားနာဘို့ရန် မိန်းမယောကျ်ား လူအများပင် နာမည်ကျော် ဆရာတော်အထံ၌ ပိုင်းအုံလာတတ်ကြရကား ဘုရားပွဲ ကြီး၌ ဆိုအပ်ခဲ့သော နည်းအတိုင်း အာပတ်သို့လည်း ရောက်တတ်, အန္တရာယ်လည်းဖြစ်တတ်သည်။

တဒတ္ထဒီပနတ္ထာ။ ။အသုဘဒဿနသာ သာတ္ထကဘာဝသခ်ါတသာ အတ္ထသာ ဒီပနတ္ထာ၊-ဦးကသစ်၊ တသ (အသုဘဒဿနသ)-ထို အသုဘရှုခြင်း၏၊ အတ္ထော-တိုးပွားမှုရှိသည်၏၊ အဖြစ်ဟူသော အနက်တည်း၊ တဒတ္ထော-ထို၏ အနက်၊တဒတ္ထသ- ထို အသုဘရှုခြင်း၏ တိုးပွားမှုရှိသည်၏၊ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကို+ဒီပနံ တဒတ္ထဒီပနံ၊ တဒတ္ထဒီပနံ+အတ္ထော တဒတ္ထဒီပနတ္ထော၊ သပိတက်ကို အပြုပြု၍ "တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ" ဟု ဖြစ်သည်။

၃ ပါးကုန်သော၊ ဖလာနိ-ဖိုလ်တို့ကို၊ သစ္စာကတွာ-မျက်မှောက်ပြု၍၊ ဥပရိ မဂ္ဂတ္ထာယ-အထက်ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်အကျိုးငှာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-ပိုင်းခြားကာယူ၍၊ အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ။

ဒဟရော-ရဟန်းငယ်သည်၊ တံ-ထို သာမဏေကို၊ အပသဿန္တော-မမြင်လသော်၊ သာမဏေရာတိ-သာမဏေဟူ၍၊ ပက္ကောသိ-ခေါ်ပြီ၊ သော-ထို သာမဏေသည်၊ မယာ-သည်၊ ပဇ္ဇဒိတဒိဝသတော-ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်ရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဘိက္ခာနာ-ရဟန်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ဒွေ-၂ မျိုးကုန်သော၊ ဣထာနာမ-စကားတို့မည်သည်ကို၊ နေ ဣထိတပုဗ္ဗာ-ရှေးဦးမပြောအပ်ကုန်၊ အညသ္မိ-ဤနေ့မှ အခြားသော၊ ဒိဝသေပိ-နေ့ဦးလည်း၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဝါ-အထက်ဖြစ်သော၊ ဝိသေသံ-တရား ထူးကို၊ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ-ဖြစ်စေရတော့အံ့၊ ဣတိ စိန္တေတွာ-ကြံ၍၊ ကိံ ဘန္တေတိ-ဘာပါတုန်း အရှင်ဘုရားဟူ၍၊ ပဋိဝစနံ-တဖန်စကားကို၊ ဝါ-စကားတုန့်ကို၊ အဒါသိ-ပေးလိုက်ပြီ။

စ-ဆက်၊ ဧဟိ-လာခဲ့လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဧက ဝဝနေနေ၀-တခွန်းတည်းသော စကားဖြင့်သာလျှင်၊ အာဂန္ဒာ-လာ၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဣတိ-ဤလမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝန္ဒာ-သွား၍၊ မယာ-တပည့်တော်သည်၊ ဌိတောကာသေ-ရပ်ရာအရပ်၌၊ မုဟုတ္တံ-တမုဟုတ်လောက်၊ ပုရတ္ထာဘိမုခါ-အရှေ့အရပ်သို့ မျှော်နှောမူကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဌတ္တာ-ရပ်၍၊ တာဝ သြလောကေထ-ကြည့်ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ [သြလော ကေထနှင့် လိုက်အောင် "ပုရတ္ထာဘိမုခါ" ဟု ဆရာတို့ နိသယ၌ ရှိသည်။] သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တထာ-ထို သာမဏေ လျှောက်အပ်သည့်အတိုင်း၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ တေန-ထို သာမဏေသည်၊ ပတ္တာ၀ေသသမေ-ရောက်အပ်သော တရားထူးသို့ပင်၊

ဒွေ ကထာနာမ။ ။ရဟန်းက ခေါ်သောအခါ ပြန်၍ ထူးသောအားဖြင့် စကားတုန့်ပေးခြင်းသည် ရှင်ဖြစ်သည်မှစ၍ ထိုသာမဏေ၏အမြဲပြုကျင့်အပ်သော အလေ့အကျင့်တည်း၊ ခေါ်သည်ကို ပြန်၍ မထူးခြင်းကား ၂ ခုမြောက် အလေ့အကျင့်ဖြစ်၏။ ထို ၂ ခုမြောက် အလေ့အကျင့် မရှိသည်ကို ရည်ရွယ်၍ "ဒွေ ကထာနာမ နကထိတပုဗ္ဗာ" ဟု ဆိုသည်။

ဒ္ဒီကာသစ်။ ။ဒွေ ကထာတိ ဟိ ၀စနကရဏာ ကရဏကထာ-ခေါ်ကြောင်း စကားကို လိုက်နာ၍ ပြုခြင်း၊ မပြုခြင်းဟူသော စကား ၂ ခွသည် "ဒွေကထာ" မည်၏။ တတ္ထ ၀စနကရဏာကထာယေ၀ ကထိတပုဗ္ဗာ, ဒုတိယာ နကထိတပုဗ္ဗာ၊ တသ္မာ သုဒ္ဓစတ္တာ (ထိုသို့ ပြောဆိုဆုံးမ၍ လွယ်ကူသော စကားရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်) ပတိ၀စန မဒါသိတိ အတ္ထော။ [ဆိုလိုရင်းမှာ - ဒုတိယသည်-စကားပြောခြင်း (ကထာ) မဟုတ်, ပြန်၍မထူးဘဲ တိတ်တိတ်နေခြင်းသာဖြစ်၏။ သို့သော် ပြောရမည့်စကားကို မပြောသောကြောင့် "ကထာ" ဟု တင်စားရ၍ ခေါ်ထားသဖြင့် "ဒွေ ကထာ" ဖြစ်ရသည်-ဟူလိုး]

ပါပုဏ္ဏာတိ-ရောက်ပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဧကံ-တစ်ခုသော၊ အသုဘံ-အသုဘသည်၊ ဒ္ဒိန္နံ-၂ ပါးကုန်သော၊ ဇနာနံ-သာမဏေ, ရဟန်း-တို့၏။ အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ ဇာတံ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကွာဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုတည်း၊ ဤသို့ ရှေ့စကားကို ပြန်၍ လှည့်ပါ။)

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ သာတ္ထံ-တိုးပွားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သည်၊ (သမာနံ)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဧတံ-ဤအသုဘသည်၊ ပုရိသသ-ယောကျ်ားအား၊ ဝါ-ယောကျ်ား၏အတွက်၊ မာတုဂါမာသုဘံ-မာတုဂါမ အသုဘသည်၊ အသပ္ပာယံ-မလျောက်ပတ်၊ မာတုဂါမသ-မာတုဂါမအားလည်း၊ ဝါ-မာတုဂါမ၏ အတွက်လည်း၊ ပုရိသာသုဘံ-ယောကျ်ား အသုဘသည်၊ အသပ္ပာယံ၊ သဘာဝမေဝ-သဘောတူသော အသုဘသည်သာ၊ သပ္ပာယံ-၏။ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သပ္ပာယပရိဂ္ဂဏှန်-လျောက်ပတ်သော အရာကို သိမ်းယူခြင်းသည်၊ ဝါ-လျောက်ပတ်သောအရာကို သိမ်းယူကြောင်းဉာဏ်သည်၊ သပ္ပာယသမ္မဇည် နာမ-မည်၏။။

ပန-ကား။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပရိဂ္ဂဟိတသာတ္ထကသပ္ပာယသ-သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော သာတ္ထက, သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော သပ္ပာယရှိသောရဟန်း၏။ အဋ္ဌတ္တိ သာယ-၃၈ ပါးသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနေသု-ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်၊ [ပါဠိတော်၌ အာကာသ ကသိုဏ်းနှင့် အာလောက ကသိုဏ်းမပါသောကြောင့်၊ "၃၈" ပါးဟု ဆိုသည်။] အတ္ထနော-မိမိ၏။ စိတ္တာရုစိတံ-စိတ်သည် ကြိုက်နှစ်သက်အပ်သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ဂေါစရံ-အာရုံကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ-သင်ယူ၍၊ ဘိက္ခာ

---

၈၀ သပ္ပာယပရိဂ္ဂဟုန်။ ။ဧဝံဖြင့် ကပ်နေသော "သဘာဝမေဝ သပ္ပာယံ" ကိုသာ ပြန်၍ ညွှန်းသည်မဟုတ်၊ "နံ ပုရိသသ မာတုဂါမာသုဘံ" စသော အသပ္ပာယကိုသာလည်း ပြန်၍ ညွှန်းသည်မဟုတ်၊ "သဝေ ပန စေတိယသ မဟာပူဇာယ" စသော သပ္ပာယ အသပ္ပာယ ဆိုင်ရာ စကားအားလုံးကို ပြန်၍ညွှန်းသည်။

ပရိဂ္ဂဟိတ၊ဝေသပ္ပာယသ။ ။သာတ္ထက်စ+သပ္ပာယ်စ သာတ္ထကသပ္ပာယ်၊ ပရိဂ္ဂဟိတ်+သာတ္ထကသပ္ပာယ် ယေနာတိ ပရိဂ္ဂဟိတသာတ္ထက သပ္ပာယော၊ တေန (ထိုပရိဂ္ဂဟိတသာတ္ထကသပ္ပာယသ ဟူသောပါဠိဖြင့်) ယထာနုပုဗ္ဗိတ (အကြင် အကြင်အစဉ် အတိုင်း ဆိုအပ်ပြီးသော) သမ္မဇညပရိဂ္ဂဟဏ် (သမ္မဇည ၂ ပါးကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို) ဒဿေတိ-ဦးကာသစ်။

ဥဂ္ဂဟေတွာ။ ။ဆရာ့ အထံ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်နည်း သင်ယူခြင်းကို "ဥဂ္ဂဟေတွာ" ဟု ဆိုသည်၊ ထို့သို့ သင်ယူရာ၌ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဖြစ်ပုံထိအောင် သင်ယူရသောကြောင့် "ယထာ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လသ သမ္မာဒနဝေန (ဥဂ္ဂဟကောသဿလ္လဉာဏ်ကို ပြီးစီးစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) ဥဂ္ဂဟေတွာ" ဟု ဦးကာဖွင့်သည်။

စာရဂေါစရေ-ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ ဟူသောဂေါစရည်၌ တံ-ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို၊ ဂဟေတ္တာ၀-ယူ၍ သာလျှင်၊ ဂမနံ-သွားခြင်းသည်၊ ဂေါစရ သမ္ဗဇည်နာမ-ဂေါစရ သမ္ဗဇညမည်၏။ (ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို, ဆွမ်းခံသွားရာအရပ်၌ ကောင်းစွာအပြား အားဖြင့် သိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဥာဏ်မည်၏။) [စာအုပ်တို့၌ "ရုစိယ" ဟု ရှိသော်လည်း ဏျပစ္စည်းဖြစ်လျှင် "ရောစိယ" ဟု ရှိရမည်ဖြစ်သောကြောင့်လည်း ကောင်း, အမှန် ကြိုက်နှစ်သက်အပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း တပစ္စည်း ဖြင့် "ရုစိတံ" ဟု ရှိသင့်သည်။]

တသ-ထို ဂေါစရသမ္ဗဇည်ကို၊ အာ၀ီဘာ၀နတ္ထं-ထင်စွာဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဣဒံ စတုက္ကं-ဤ စတုက္ကကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။ ဣက-ဤသာသနာတော်၌၊ ဧကစ္စော-အချို့သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဟရတိ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အသွားဒ္ဌသာဆောင်၏။ [ဆွမ်းခံသွားရာအခါ၌သာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆောင်၏။] နှ ပစ္စာဟရတိ-အပြန် မဆောင်၊ [ဆွမ်းခံပြန်ရာအခါ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မဆောင်၊] ဧကစ္စော (ဘိက္ခု) ပစ္စာဟရတိ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အပြန်ဒ္ဌသာ ဆောင်၏။ နှ ဟရတိ-အသွားဒ္ဌ မဆောင်၊ ဧကစ္စော, (ဘိက္ခု) ပန-သည်ကား၊ နေ၀ဟရတိ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အသွားဒ္ဌလည်း မဆောင်၊ နှ ပစ္စာဟရတိ-အပြန်ဒ္ဌလည်း မဆောင်၊ ဧကစ္စော (ဘိက္ခု) ဟရတိစ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အသွားဒ္ဌလည်းဆောင်၏။ ပစ္စာဟရတိစ-အပြန်ဒ္ဌလည်းဆောင်၏။ ဣက္ကတိ-ဤသို့ (ဣဒံ စတုက္ကं ဝေဒိတဗ္ဗံ)။

တတ္ထ-ထို ၄ မျိုးသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ယော ဘိက္ခု-သည်၊ ဒိ၀သံ-တစ်နေ့ ပတ်လုံး၊ စက်မေန-စက္ကြီသွားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိသဇ္ဇယစ-ထိုင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အာ၀ရဏီယေဟိ-ကုသိုလ်တရားကို ပိတ်ပင်တားဖြစ်တတ်ကုန် သော၊ ဓမ္မေဟိ-နီ၀ရဏတရားတို့မှ၊ စိတ္တं-စိတ်ကို၊ ပရိသောဓေတွာ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ် စေပြီး၍လည်းကောင်း၊ ဝါ-သုတ်သင်ပြီး၍လည်းကောင်း၊ ရတ္တိယာ-ညဉ့်၏။ ပဌမယာမေ-ပဌမယာမ်၌၊ တထာ-ထို့အတူ စိတ်ကို သုတ်သင်ပြီး၍ လည်း ကောင်း၊ မဇ္ဈိမယာမေ-မဇ္ဈိမယာမ်၌၊ သေယျ-အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေတွာ-ပြုပြီး၍၊

ဟရတိ ပစ္စာဟရတိ။ ။ဟရတိတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပ၀တ္တနေ၀သေန နေတိ၊ ယာ၀ ပိဏ္ဍပါတပရိယိုဒိတ္တမာ အနုယုဉ္စတိတိ အတ္ထော (ဆွမ်းခံသွားသည်မှ စ၍ ဆွမ်းခံပြန်နိုန်ခိတ်ခြင်အောင် မပြန်စီအတွင်း၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာထုတ်ခြင်းကို "ဟရတိ" တု ခေါ်သည်-ဟူလို)၊ နှ ပစ္စာဟရတိတိ အာဟာရူပယောဂတော ယာ၀ဒိ၀ါဌာနုပသက်မနာ ကမ္မဋ္ဌာန် နပဋ္ဌနေတိ (အာဟာရ၏ ယှဉ်ရာ အခါမှ-ရှာတွင်း၀ယ် ဆွမ်းစားပြီးရာအခါမှစ၍ နေ့နေရာဌာနသို့ ကပ်ဝင်သည့်တိုင်အောင် ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်းခြင်းကို "ပစ္စာဟရတိ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အပြန်ဆောင်ခြင်း" ဟု ခေါ်သည်-ဟူလို)-ဋီကာသစ်။ [ဆွမ်းစားသောအခါ ဆွမ်းခံခြင်းကိစ္စ ပြီး၏။ ထို့ကြောင့် ရွာတွင်း၌ ဆွမ်းစား အခါကို "ဟရတိ" အရ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အသွားဆောင်ခြင်း၌ သွင်းဟန်တူသည်။]

ပစ္ဆိမယာမေပိ-ပစ္ဆိမယာမ၌၎င်းလည်း၊ နိသဇ္ဈစက်မေဟိ-ထိုင်ခြင်း, စင်္ကြံသွားခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဝိတိနာမေတွာ-လွန်စေ၍၊ ပဂေဝ-စောစောဘ၌ပင်၊ ဝါ-စောစောကပင်၊ စေတိယင်ဏ ဟောဓိယင်ဏ-စေတီယင်ပြင်တော်၌ ပြုထိုက်သောကျွင်းတမ်, ဟောဓိပင် ယင်ပြင်တော်၌ပြုထိုက်သော ကျွင်းတမ်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဟောဓိရုက္ခေ-ဟောဓိပင်၌၎င်း, ဥဒကံ-ရေကို၊ အာသိဉ္စိတ္တာ-သွန်လောင်းပြီး၍၊ ပါနီယံ-သောက်ရေကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနီယံ-သုံးရေကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ-ရှေးရှုတည်စေပြီး၍၊ (သံဃာတော်အတွက် တည်စေပြီး၍)၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယဝတ္တာဒီနိ-အာစရိယဝတ် ဥပဇ္झာယဝတ် အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗာနိ-ကုန်သော၊ ခန္ဓကဝတ္တာနိ-ခန္ဓကဉ်လာသော ဝတ်တို့ကို၊ သမာဒါယ-ကောင်းစွာယူ၍၊ ဝါ-ဆောက်တည်၍၊ ဝတ္တတိ-ကျင့်၏။။

သော-ထို ရဟန်းသည်၊ သရီရပရိကမ္မံ-ကိုယ်၌အဖန်ဖန် ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ ဝါ-ကိုယ်လက် သုတ်သင်မှုကို၊ ကတ္တာ, သေနာသနံ-အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်းသို့၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ ဒွတ္တာယော-၂ ခု သော်လည်းဖြစ်ကုန်, ၃ ခုသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပလ္လင်္ကော-တင်ပလ္လင်တို့ပတ်လုံး၊ ဥဃမ်-ကိုယ်ငွေ့ကို၊ ဂါဟာပေန္တော-ယူစေလျက်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ အနုယုဠ္ဇိတ္တာ-အားထုတ်၍၊ [ထိုနေ့အတွက် စ၍အားထုတ်မှုကို ရည်ရွယ်၍၊ "ကမ္မဋ္ဌာန်အနုယုဠ္ဇိတ္တာ"ဟုဆိုသည်။] ဘိက္ခာစာရ ဝေလာယ-ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ချိန်၌၊ ဥဋ္ဌဟိတ္တာ-ထ၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေ နေ၀-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အဦးပဓာန ပြုသဖြင့်သာလျှင်၊ ပတ္တစီ၀ရံ-သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ["ပတ္တောပိ အစေတနော, ဟတ္ထာပိ အစေတနာ" စသည်ဖြင့် အသမ္ဘောဟသမ္ဘဇည၌ ပြအပ်လတ့်သောနည်းအတိုင်းယူ၍။] သေနာသနတော-အိပ်ရာ နေရာကျောင်းမှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကို၊ မနသိကရောန္တော ဝ-နှလုံးသွင်းရင်းသာလျှင်၊ စေတိယင်ဏံ-စေတီယင်ပြင်တော်အနီးသို့၊ ဂန္တွာ-ရောက်၍၊

သရီရ၀ရိကမ္မံ။ ။၀ရိကရီယတေ-အဖန်ဖန် ပြုအပ်၏။ ဣဟတိ ပရိကမ္မံ-သရီရေ-ကိုယ်၌+၀ရိကမ္မံ-အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် (နေ့စဉ်) ပြုထိုက်သော မျက်နှာသစ်ခြင်း, ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်းစသော အမှုတည်း၊ သရီရ၀ရိကမ္မံ-မှ [သရီရ၀ရိကမ္မံတိ မုခ၀ေ၀နာဒိ သရိရ၀ပဋိဇဂ္ဂနံ၊ -ဦးကာသစ်။]

ဒွတ္တာယော ပလ္လင်္ကော်။ ။ညောင်းသည့်အတွက် တင်ပလ္လင်ကို ၂ ခါ ၃ ခါပြင်၍ ခွေခြင်းကို "ပလ္လင်္ကော်" ဟု ဆိုဟန်တူ၏။ ထိုသို့ ၂ ကြိမ်သို့မဟုတ် ၃ ကြိမ်လောက်ပြင်၍ ခွေရာကာလတိုင်အောင် အထိုင်ကြာသောအခါ ကိုယ်မှာ အငွေ့ရလာ၏။ ထိုသို့ ကိုယ်ငွေ့ရစေခြင်းကို "ဥဃမ် ဂါဟာပေန္တော" ဟု ဆိုသည်။ [ဒွေ၀ါ+တယောဝါ ဒွတ္တာယော (သန်ချောဘယဗဟုဗ္ဗီဟိ) "ဒွေတယော" ကား ၂ ခု ၃ ခု တပြိုင်နက် မရနိုင်သောကြောင့် မကောင်းပါ။]

(ကမ္မဋ္ဌာန်-မူလကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊) ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း သည်၊ သဧဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တံ-ထိုမူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ အဝိသဒ္ဒေါ-ဝစ္စာန်မှုန်သာလျှင်၊ စေတိယဂ်ဏ်း-စေတီယင်ပြင်တော်သို့၊ ပဝိသတိ-ဝင်နိုင်၏။

(ကမ္မဋ္ဌာန်-မူလကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊) အည်-ဗုဒ္ဓါနုဿတိမှ အခြားသော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-သည်၊ ဧဝေဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သောပါနမူလေ-လှေခါးရင်း၌၊ ဌဿိတော-ရပ်၍၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဂဟိတဘဏ္ဍံ-ယူအပ်ခဲ့သောဘဏ္ဍာကို၊ (ထပေတိ)ဝိယ-ချထားသကဲ့သို့၊ (တထာ)၊ တံ-ထိုအခြားသောကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ထပေတွာ-ချထားခဲ့၍၊ ဗုဒ္ဓါရမဏံ-ဘုရားဟူသော အာရုံရှိရှိသော၊ ပီတိ-ပီတိကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ စေတိယဂ်ဏ်း-သို့၊ အာရုယ-တက်၍၊ မဇ္ဈန္တိ-ကြီးသော၊ စေတိယ-စေတီတော်သည်၊ ဧ(ဟောတိ, ဧဝံသတိ)၊ တိကွတ္တုံ-၃ ကြိမ်၊ ပဒက္ခိဏံ-အရှိုးအသေကို၊ ကတွာ-၍၊ စတုသု-၄ ပါးကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရပ်တို့၌၊ ဝန္ဒိတဗ္ဗံ-ဝပ်ချရာ၏။ ခုဒ္ဒကံ-ငယ်သော၊ စေတိယံ-သည်၊ ဧ(ဟောတိ, ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထထံ-ထိုအတူ ၃ ကြိမ်သာလျှင်၊ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ, အဋ္ဌသု-၈ ပါးကုန်သော၊ ဌာနေသု ဝန္ဒိတဗ္ဗံ၊ စေတိယံ-ကို၊ ဝန္ဒိတွာ-၍၊ ဗောဓိယဂ်ဏ်း-သို့၊ ပတ္ထေနာပိ-ရောက်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဗုဒ္ဓသ - အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိတော်မူသော၊

သ၀ေ၀ေ၊အဝိသဒ္ဒေါတွာ။ ။ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းရင်း စေတီယင်ပြင်တော် အနီးသို့ ရောက်သောအခါ (မိမိ နှလုံးသွင်းခဲ့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်လျှင်) ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စွန့်ဘွယ်မလိုပါ, နှလုံးသွင်းမြဲတိုင်း နှလုံးသွင်း၍ ယင်ပြင်တော် သို့ ဝင်နိုင်ပါသည်။

အည်ခေ၀ေ၀ေတံ်ထပေတွာ။ ။နှလုံးသွင်းအပ်ခဲ့သော မူလကမ္မဋ္ဌာန်းက ဗုဒ္ဓါနုဿတိမှတပါး အခြားကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်နေလျှင် (ဘုရားရှင်၌ အာရုံမရောက်မည် စိုးသောကြောင့်) ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးမသွင်းဘဲ (ပစ္စည်းတခုခုကို လက်မှ ချထားသကဲ့သို့) ချထားပြီးမှ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ခေတ္တမျှ ပြောင်းလွှဲယူပြီး၍ ယင်ပြင်တော်သို့ဝင်ပါ-ဟူလို။

မဟန္တံ၀ေ၀ဝန္ဒိတဗ္ဗံ။ ။ထိုရဟန်းမှာ မူလကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် အချိန်ကြာမြင့်စွာ မကွဲကွာ စေလိုသောကြောင့် စေတီတော်ကြီးလျှင် ၄ ဌာန, ငယ်လျှင် ၈ ဌာနရှိ၌ အာရုံမရောက်မည် စိုးသော ဝပ်ချပါ-ဟု ဆိုသည်၊ မူလ အားထုတ်ရင်းကမ္မဋ္ဌာန်းက ဗုဒ္ဓါနုဿတိဖြစ်လျှင်ကား ကြာမြင့်စွာ ပင် ဘုရားကို အာရုံပြု၍ အကြိမ်ကြိမ် ဝပ်ချနိုင်, လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးနိုင်ပါသည်။

စေတိယံ ဝန္ဒိတွာ။ ။"စေတိယံ ဝန္ဒိတွာ ၊ဧ၀ ဗောဓိ ဝန္ဒိတဗ္ဗာ" ဟု စေတိယဝန္ဒနကို ပုဗ္ဗကာလအဖြစ်ဖြင့် ဆိုလို။ ထိုသို့ ဆိုခြင်းကား "စေတီတော်က ဓာတ်တော်တည်ရာ-သာရီရိကဖြစ်၍ ဗောဓိပင်က ပရိဘောဂဖြစ်သည့်အတွက် သာရီရိကသည် သာ၍အလေးပြု ထိုက်သောကြောင့်" ဟု ဋီကာ၌ အကြောင်းပြု၏။ သို့သော် ထိုအကြောင်းကို ဋီကာသစ်

'ဘဂ၀တောေ-၏။ သမ္ဗဗါ၀ိယ-မျက်မှောက်တော်ရှိကဲ့သို့၊ နိ၀စ္စကာရ-ရှိသေ ပျံ၀ဝပ်မှု ပြုခြင်းကို၊ ဒသေတွာ-ပြ၍၊ ဗောဓိ-ဗောဓိ၀င်းကို၊ ဝန္ဒိတ္ဝာ။ [နိ၀တန်-ပျံ၀ဝပ်ခြင်း၊ နိ၀စ္စ-ခြင်း၊ တသ+ကာရော နိ၀စ္စကာရော။]

သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဧ၀ံ-ဤသို့၊ ဧ၀တိယဲ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဗောဓိဠ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝန္ဒိတ္ဝာ-၍၊ ပတိသာမိတဗ္ဗာန်-သိုမီး သိမ်းဆည်းအပ်ရာအရပ်သို့၊ ဂန္တ္ဝာ-သွား၍၊ ပတိသာမိတဘဏ္ဍကံ-သိုမီး သိမ်းဆည်းအပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဂဏှန္တော၀ိယ-ယူသူကဲ့သို့၊ နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာန်-ချထားအပ်ခဲ့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ (ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမဟုတ်သောကြောင့် ခေတ္တခဏမျှ အာရုံမပြုဘဲ ထားအပ်ခဲ့သောကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊) ဂဟေတွာ, ဂါ၀သမီ၀ေ-ရွာ၏အနီး၌၊ ကမ္မဋ္ဌာနသီ၀ေနနေ၀-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အဦးပမာနပြုသဖြင့် သာလျှင်၊ စီ၀ရံ-ကို၊ ပါရုပိတွာ-ရုံပြီး၍၊ ဂါမံ-သို့၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလိုင့်၊ ပ၀ိသတိ။ [တောကျောင်းဖြစ်၍ စောစောက သက်နီးမရုံဘဲ ရွာအုအနီးရောက်မှ ရုံသည်။]

အထ-ဆွမ်းခံ၀င်ရာ, ထိုအခါ၌၊ နံ-ထိုရဟန်းကို၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ နော-ငါတို့၏။ အယျောဘာရှင်သည်၊ အာဂတောတြွေလာပြီ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ပစ္စုဂ္ဂန္ဒာ-ရှေးရှုတက်သွား၍၊ ဝါ-ခရီးဦးကြိုဆို၍၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အာသနသာလာယ၀ါ-နားနေရာ ဇရပ်ဌာသော်လည်းကောင်း၊ [ဤပုဒ်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ, ဘူတဂါမ၀ဂ်, ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်ဌ၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။] ဂေဟေ၀ါ-အိမ်ဌ၌သော်လည်းကောင်း၊ နိသီဒါ၀ေတွာ-ထိုင်စေပြီး၍၊ (ယာဂုံ-ယာဂုကို၊ ဒတ္တာ-၍၊) ယာ၀-အကြင်မျှလောက်၊ ဘတ္တံ-ဆွမ်းသည်၊ နနိဋ္ဌာတိ-မပြီးဆုံးသေး၊ တာ၀-ထိုဆွမ်း မပြီးသေးမီ၊ (ဆွမ်းမကျက်သေးမီ)၊ ပါဒေ-ခြေတို့ကို၊ ဓောပိတွာ-ဆေးပြီး၍၊ တေလေန-ဆီဖြင့်၊ မက္ခေတွာ-သုတ်လိမ်းပြီး၍၊ ပုရတောဒ္ဓေ၌-တေ-ထိုလူတို့သည်၊ နိသိဒိတွာ-ထိုင်၍၊ ပဉ္စ၀ါ-ပြဿနာကိုသော်လည်း၊ ပုစ္ဆန္တိ-မေးတတ်ကြကုန်၏။ ဓမ္မ၀ါ-တရားကိုသော်လည်း၊ သောတုကာမာ-နာလိုကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

မနုစ်သက်၊ ထို့ကြောင့် ဆွမ်းခံသွားရာ လမ်းကျသောကျောင်းတွင်၌ ဧ၀တိတော်က အရင်တွေ့ရသောကြောင့် အရင်ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ ဗောဓိကို အရင် တွေ့လျှင်လည်း "ဗောဓိ ဝန္ဒိတ္ဝာ ၊ပေ၊ ဧ၀ဒီယံ ဝန္ဒိတဗ္ဗံ"ဟု ဆိုနိုင်သည်သာ၊ ၂ မျိုးလုံး မရှိလျှင်လည်း ၂ မျိုးလုံးကိုပင် ရှိနိုးဖွယ် မလိုပါ။ အမြဲပြုရမည့် ဝတ်မဟုတ်ဘဲ တွေ့မှ ကြိုမှ ပြုရမည့်ဝတ် ဖြစ်ပါသည်"-ဟု ဆိုသည်။

ယာဂုံ ဒတ္တာ။ ။"ယာဂုံ ဒတ္တာ" ပုဒ်သည် ရှေးစာအုပ်များ၌ မပါ၊ ပါရှိသော စာအုပ်အတိုင်း စဉ်းစားလျှင် "ယာဂုသောက်ပြီးမှ ခြေဆေးသည်" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသောကြောင့် မကောင်းပါ။ ထို့ကြောင့် "ယာဂုံ ဒတ္တာ" မပါခြင်းသာ ကောင်းပါသည်။

သစေပိ နု ကထာပေါ့ဇ္ဈိ-အကယ်၍ပင် မဟောစေကုန်ဦးတော့၊ (ဇဝံသတိပိ)၊ ဇနသင်ဟတ္ထ-လူတို့ကို ခိုးမြှောက်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဓမ္မကထာနာမ-တရားစကား မည်သည်ကို၊ ကာတဗ္ဗာယေဝ-ပြုထိုက်သည်သာ၊ ဣတိ, အဋ္ဌကထာစရိယာ-ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်၊ ဝဒန္တိ-မိန့်ကြကုန်၏။ ဟိ (ယုတ္တဿ)-ထိုစကားသင့်၏၊ ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိမုတ္တာ-ကမ္မဋ္ဌနှင်းမှ လွတ်သော၊ ဓမ္မကထာနာမ-တရားစကားမည်သည်၊ နတ္ထိ, တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ လူတို့ကို ခိုးမြှောက်ဖို့ရန် တရားစကား မည်သည်ကို ပြုထိုက်သည်ဟု အှဋ္ဌကထာဆရာတို့ မိန့်ကြကုန်သည်၏ အဖြစ်, ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ လွတ်သော တရားစကားမည်သည်၏ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့်သာလျှင်၊ ဓမ္မကထ-တရား စကားကို၊ ကထေတွာ-ဟောပြောပြီး၍၊ ကမ္မဋ္ဌနာသီသေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ အာဟာရ-အာဟာရကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ-သုံးဆောင်ပြီး၍၊ အနုမောဒနံ-ဆွမ်းအနုမောဒနာကို၊ ကတွာ။ [ဤနေရာတိုင်အောင် "ဟရတိ" ၏ နယ်ဟု မှတ်ပါ။] နိဝတ္တမာနောဝိ-

---

ဇနသင်ဟတ္ထ။ ။"ငါမှ မဟောလျှင် ဤဒါယကာတို့အား မည်သူ ဟောမည်နည်း" ဟု တရားကို ခိုးမြှောက်သည့်အနေအားဖြင့် ထိုဒါယကာတို့ကို ခိုးမြှင့်ခြင်းငှာ (သူတို့က မတောင်းပန်စေကာမူ) တရားဟောရမည်။

တသ္မာ ၊ပေ၊ ကထေတွာ။ ။"ဓမ္မကထာ ဟိ" ဟူသော ရှေ့ဝါကျသည် "ဓမ္မကထာနာမ ကာတဗ္ဗာယေဝါတိ အဋ္ဌကထာစရိယာ ဝဒန္တိ" ၏ ဒဠ္ဠီဝါကျဖြစ်၍ အပွဲဓာန တည်း၊ "ဓမ္မကထာနာမ ၊ပေ၊ ဝဒန္တိ" ကား ပဓာနတည်း ထိုကြောင့် တသ္မာဖြင့် ပဓာနဝါကျကို လှမ်း၍ စွဲချင်းသည် ထုံးစံဖြစ်၏။ သို့သော် ဋီကာတို့၌ ပဓာန - အပွဲဓာန ၂ ဝါကျလုံးကိုပင် စွဲကြသည်၊ ဤပုဒ်ကို "ဓမ္မကထံ ကထေတွာ" ၌ စပ်။

ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ။ ။မိမိနှလုံးသွင်းအပ်ခဲ့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို လက်မလွတ်ဘဲ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ဆက်သွယ်သော တရားစကားကို "ကမ္မဋ္ဌနာသီသေနေဝ ဓမ္မကထံ" ဟု ဆိုသည်။ [နောက် "ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ အာဟာရံ" ၌ကား အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ, ဓာတုဝဝတ္ထာနာတို့တို့ "ကမ္မဋ္ဌာန" ဟု ယူသင့်၏။ သို့သော် ဋီကာသစ်၌ "ဒုတိယပဒေဝိ ဧသေဝ နယော-မိမိ နှလုံးသွင်းလာခဲ့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့် စားရမည်" ဟု ဖွင့်လေ သည်၊ စဉ်းစားပါ။]

နိဝတ္တမာနောပိ။ ။ဤ၌ "နိဝတ္တိယမာနောဝိ" ဟုလည်းကောင်း, "နိဝတ္တိယ မာနေပိဝိ" ဟုလည်းကောင်း မူအမျိုးမျိုး ရှိ၏။ ဗိသဒ္ဒါသည် လာတုန်းက ခရီးဦးကြိုဆိုပုံကို ပေါင်းသော သဒ္ဒိဏ္ဍနတည်း၊ ထို့ကြောင့် "နိဝတ္တမာနောဝိ" ဟု ရှိသင့်သည်၊ "ရောက်လာ တုန်းက ခရီးဦး ကြိုဆိုကြရဲ့သာမက ပြန်တော့လည်း လိုက်ဖို့ကြသည်" ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။အနုမောဒနံ ကတွာ၌လည်း "ကမ္မဋ္ဌနာသီသေနေဝ" ကို လိုက်စေခဲ့မည့် အဓိကာရဟု ဋီကာဆိုအ်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ဆွမ်းခံလာသည်မှ စ၍ ရွာတွင်း ဆွမ်းစားပြီးနောက် အနုမောဒနာ ပြုပြီးသည့်တိုင်အောင် ဟရတိ၏။ နယ်ဟုလည်းကောင်း,

ပြန်နှစ်ပြန်သော်လည်း၊ မနုသေဟိ-လူတို့သည်၊ အနုဂတောဝ-အစဉ်လိုက်ပို့အပ်သည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဂါမတော-ရွာမှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ တတ္ထ-ထိုရွာ ပြင်ဘက်၌၊ တေ-ထိုလူတို့ကို၊ နိ၀တ္တေတ္တာ-ပြန်နှစ်စေ၍၊ မဂ္ဂ-ကို၊ ပဋိပဇ္ဇတိ-၏။

အထ-ထွက်လာရာ ထိုအခါ၌၊ နံ-ထိုရဟန်းကို၊ ပုရေတရံ-ရှေးဦးစွာ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်ပြီး၍၊ ဗဟိဂါမေ-ရွာပြင်ဘက်၌၊ ကတဘတ္တကိစ္စာ-ပြုအပ်ပြီးသော ဆွမ်းကိစ္စရှိကုန်သော၊ သာမဏေ၀ရဘရ၀ိဘဏ္ဍု-သာမဏေ၊ ရဟန်း၀ယ်တို့သည်၊ ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ ပစ္ဆာဂန္တ္ဝာ-ရှေးရှုတက်သွား၍၊ ဝါ-ခရီးဦး ကြိုဆို၍၊ အသ-ထိုရဟန်း၏။ ပတ္တစီ၀ရံ-သပိတ် သက်နှံးကို၊ ဂဏှန္တိ-လှမ်းယူကြကုန်၏။ [တောကျောင်းဖြစ်၍ ကျောင်းထိအောင် မဆိုင်းဘဲ ရွှေ့ပြင်ဘက်၀ယ် ရေရှိရာအရပ်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးလေ့ ရှိကြသည်။] ပေါရာဏာကဘိက္ခူ-ရှေးဌာ၌ ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အမ္ဘာကံ-တို့၏။ ဥပဇ္ဈာယော-ဥပဇ္ဈာယ်တည်း၊ အာ၀ရိယော-ဆရာတည်း၊ [ဓမ္မာစရိယ စသော ဆရာတည်း။] ဣတိ-ဤသို့၊ မုခံ-မျက်နှာကို၊ သြလောကေတွာ-ကြည့်၍၊ ဝတ္တံ-ဝတ်ကို၊ နိ ကရောန္တိ-ကိရ-မပြုကြကုန်သတတ်၊ သမ္ဘတ္တပရိစ္ဆေ၀ေနေ၀-ရောက်လာသော ရဟန်းတို့၏၊ အပိုင်းအခြားဖြင့်သာလျှင်၊ (ဝတ္တံ-ကို) ကရောန္တိ။

နိ၀တ္တမာနေ၀ပိမှ စ၍ ဒိ၀ါဌာနသို့ ဝင်သည့်တိုင်အောင် ပစ္စာ၀ဟရတိ၏ နယ်ဟုလည်းကောင်း ခွဲခြားရမည်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဋီကာတို့၌ကား "နံ ပစ္စာ၀ဟရတိတိ အာ၀ဟာ၊ပယောဂတော ယာ၀ ဒိ၀ါဌာနုပသက်မနှာ ကမ္မဌာနံ နံ ပဋိနေတိ"ဟု ပစ္စာ၀ဟရတိ၏ နယ်ကို ဆွမ်းစားသည်မှ စ၍ သတ်မှတ်ခဲ့သည်၊ ထိုဋီကာပtill ဌသည် ပျက်၍ နေလေသလားဟု တွေးမိ၏။ ထို့ကြောင့် "မည်သည့်အလုပ်မှ မည်သည့်အလုပ် အထိကို ဟရတိ, သို့မဟုတ် ပစ္စာ၀ဟရတိ" ခေါ်သည်ဟု အတိကျ မသတ်မှတ်ဘဲ သာမညအားဖြင့် ဆွမ်းခံသွားနိုးကိုသာ ကမ္မဌာန်း ဆောင်သူကို ဟရတိ, ပြန်လာခိုက်၌ ကမ္မဌာန်းဆောင်သူကို ပစ္စာ၀ဟရတိဟု ခွဲခြားပါ။

ပေါရာဏာ၊ဘိက္ခူ၊ကိရ။ ။သပိတ်သက်နှံးကို လှမ်းယူသော ဒဟရဘိက္ခူတို့သည် ထိုထေရ်၏ တပည့်များ မဟုတ်ကြ၊ ထို့ကြောင့် "သပိတ်သက်နှံးကို လှမ်းယူကြ၏" ဟူသော စကားသည် မှန်နိုင်ပါမည်လော"ဟု စာ၀ေနာဘွယ် ရှိသောကြောင့် "ပေါရာဏာ၊ဘိက္ခူ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ရှေးရှေးက ရဟန်းများသည် မိမိ၏ ဆရာ၀ပရ္ဗာယ်ဖြစ်မှ ဝတ်ပြုကြသည် မဟုတ်, ရောက်လာသော အစဉ်အားဖြင့် ဝတ်ပြုကြနိုးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ထိုစကားသည် မှန်ပါ၏" ဟူလို။

ဋီကာသစ်။ ။ပေါရာဏာ၊ဘိက္ခူ၊တို အာဒိနာ ပေါရာဏာ၊ဘိက္ခုနာ၊သေနေ၀ ယထာ၀ုတ္တမဏ္ဍ ၁ဠ် ကရောတိ၊ သမ္ဘတ္တပရိစ္ဆေ၀ေနေ၀ါတိ ပရိစိ၀ေတာ (ရင်းနှီးသူ) အ၀ရိစိ၀ေတာ (ရင်းနှီးသူ မဟုတ်) ဣတိအာဒိ၀ဘာဂ် အကတွာ သမ္ဘတ္တကောဋိယာ ဧ၀ (ရောက်လာသော အပိုင်းအခြားအတိုင်းသာ, အရင်ရောက်သော ထေရ်ကို အရင်၀တ်ပြုခြင်း စသည်ဖြင့်) သမာဂမမတ္တေနေ၀ါတိ အတ္ထော-တွေ့ကြုံဆုံမိကာမျှဖြင့် ဝတ်ပြုကြသည်။

တေ-ထိုသာမဏေ ရဟန်းငယ်တို့သည်၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ပုဒ္ဓန္တိ-မေးကြကုန်၏။ (ကိ)၊ ဘန္တေ, ဧတေ မနုဿာ-တို့သည်၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏။ ကိ-အဘယ်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ပါကုန်သနည်း၊ (တစ်နည်း) ကိ ဟောန္တိ-အဘယ်သို့ တော်စပ်ပါကုန်သနည်း၊ မာတိပဗ္ဗတော-မယ်တော်ဘက်မှ၊ သမ္ဗန္ဓာ (ကိ)-စပ်ပါကုန်သလော၊ ပိတိပဗ္ဗတော-ခမည်းတော်ဘက်မှ၊ သမ္ဗန္ဓာ (ကိ)၊ ဣဿိတိ-ဤသို့(ပုဒ္ဓန္တိ)၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဒီသ္ဝာ-မြင်၍၊ ပုစ္ဆထ-မေးကြကုန်သနည်း၊ ဣဿိတိ-ဤသို့ မေးအပ်သော်၊ တုမ္ဟေသု-အရှင်ဘုရားတို့၌၊ ဧတောသံ-ဤလူတို့၏။ ပေမံ-ချစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗဟုမာနံ-မျှားစွာ မြတ်နိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဒီသ္ဝာ ပုစ္ဆာမ)၊ ဣဿိတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ အာဝုသော-တို့၊ ယံ-အကြင်မှုကို၊ မာတာပိတူပိဝိ-မယ်တော် ခမည်းတော်တို့ သော်မှလည်း၊ ဒုက္ကရံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်၏။ ဝါ-ပြုနိုင်ခဲ၏။ တံ-ထိုအမှုကို၊ ဟောတိ-ဤလူတို့သည်၊ အမှာကံ-ငါတို့၏အယေါ်၌၊ ဝါ-ငါတို့အတွက်၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏။ နော-ငါတို့၏၊ ပတ္တစီဝရမ္ပိ-သပိတ်သက်နှီးသည်လည်း၊ ဧတောသံ-ဤလူတို့၏၊ သန္ဓာရမေဝ-ဥစ္စာချည်သာတည်း။ ဧတောသံ-ဤလူတို့၏၊ အာနုဘာဝေန-အာနုဘော်ကြောင့်၊ ဘယေ-ဘေးဖြစ်ရာအခါ၌၊ (မင်းပြောင်း မင်းလွှဲဘေးဖြစ်ရာ အခါ၌)၊ [ဝရစက္ကာဒိဘယေ-တစ်ပါးသော မင်းတို့၏ အာဏာစက်ဘေးဖြစ်ရာ မင်းပြောင်း မင်းလွှဲအခါ၌။] ဘယံ-ဘေးကို၊ နေဝ ဇာနာမ-မသိခဲ့ကြရကုန်၊ ဆာတကေ-ဝတ်မွှတ်ခေါင်းပါး အစာရှားရာအခါ၌၊ [ဒုဗ္ဘိက္ခေ။] ဆာတကံ-မွတ်သိပ်ဆာလောင် ခြင်း ဘေးကို၊ နဇာနာမ-မသိခဲ့ကြရကုန်၊ အမှာကံ-တို့အား၊ ဥပကာရိနော-လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုလျှော်ရှိကုန်သော၊ ဤဒီသာနာမ-ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သော လူတို့မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ တောသံ-ထိုလူတို့၏။ ဝုဏော-ဂုဏ်တို့ကို၊ ကထေန္တော-ပြောဆိုလျက်၊ ဝါ-ပြောဆိုရင်း၊ ဂစ္ဆတိ-သွား၏။ အယံ-ဤရဟန်းကို၊ ဟရတိ နု ပစ္ဆာဟရတီတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အသွားဆောင်၍၊ အပြန်မဆောင်သော ရဟန်းဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ပန-ကား၊ ယသ-အကြင် ရဟန်း၏။ ဝါ-သည်၊ ပဂေဝ-စောစောကပင်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ ဝတ္တပမိုဠတ္ထိ-ဝတ်အကျင့်ကို၊ (စေတိယဂိဏ္ဏဝတ်, ဗောဓိယဂိဏ္ဏဝတ် အစရှိသည်ကို)၊ ကရောန္တသ-ပြုစဉ်၊ ကမ္မဇ တေဇော-ကံကြောင့်ဖြစ်သော ဝမ်းမီးသည်၊ ပဇ္ဇလတိ-တောက်၏။ အနုပါဒိန္နကံ-

---

ကမ္မဇတေဇော။ ။"ကံကြောင့်ဖြစ်သောမီး" ဟူသည် စားသောက်သမျှ အစာရေတို့ကို ကြေကျွေ့ကစေနိုင်သော "ပါစကတေဇော" ဟု ခေါ်အပ်သော ဝမ်းမီးတည်း။ ထို ဝမ်းမီးသည် ဆယာရက္ခိုသ်ခွင့် တူ၏။ [မိမိ၏ သစ်ပင်ရိပ်သို့ ဝင်လာသူကို ဖမ်းယူနိုင်သော အခွင့်ရသည့် ရက္ခိုသ်ဘီလူးကို "ဆယာရက္ခိုသ်" ဟု ခေါ်၏။ ရက္ခိတ္တာ-ဖမ်းထားအပ်သူကို စောင့်ရှောက်၍+အသတိ (ဘက္ခတိ) - စားတတ်၏။ ကျက်တ ရက္ခသော၊] ထို ရက္ခိုသ်သည်

အနုပါဒိန္နကဖြစ်သော အစာကို၊ မုဠ်ထွာ-လွှတ်၍၊ ဥပါဒိန္နကံ-ဥပါဒိန္နက ဖြစ်သော ဝမ်းရေကို၊ ဂဏှာတိ-ယူ၏။ (လောင်၏)။ သရီရတော-ကိုယ်မှ၊ သေဒါ-ချွေးတို့သည်၊ မုစ္စန္တိ-လွတ်ကုန်၏။ ဝါ-ထွက်ကုန်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိ'-ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ လမ်းကြောင်းဖြစ်သော အာရုံသို့၊ နာရောဟတိ-မတက်နိုင်၊ [နာရောဟတိ၏ ကတ္တားကို "သော ဘိက္ခု" ဟု ထည့်၊ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ ထိသို့ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိသို့ မတက်နိုင်သည်၏) အဖြစ်ကြောင့်)။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ပဂေဝ-စောစောကပင်၊ ပတ္တစီဝရံ-သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ-၍၊ ဝေဂသာ-လျင်မြင်စွာ၊ စေတိယ-ကို၊ ဝန္ဒိတ္တာ-၍၊ ဂေါရူပါနံ-နွားတို့၏။ ဝါ-နွားအပေါင်းတို့၏၊ နိက္ခမနဝေလာယမေဝ-ခြံမှထွက်ရာ အချိန်အခါ၌ပင်၊ ဂါမဲ-သို့၊ ယာဝုဘိက္ခာယ-ယာဝုဆွမ်း အလို့ငှာ၊ ပဝိသိတ္တာ-၍၊ ယာဝုံ-ယာဝုကို၊ လဘိတ္တာ-ရ၍၊ အာသနသ္သာလ- နားနေရာ ဇရပ်သို့၊ ဂန္တ္တာ-သွားလ၍၊ ဝိဝတိ-သောက်၏။

အစာရှိလျှင် အစာကို စား၏။ အစာမရှိလျှင် ဖမ်းထားအပ်သူကို စား၏၊ ထို ဝမ်းသည်လည်း အစာအိမ်၌ ထမင်းစသော အစာရှိလျှင် ထိုအစာကို လောင်၏၊ အစာမရှိလျှင် ဝမ်းရေကို လောင်သည်။

မှတ်ချက်။ ။အစာ၌ ကမ္မဇရုပ် မပါသောကြောင့် "အနုပါဒိန္နက" ဟု ခေါ်၏။ ဝမ်းရေ၌ ကမ္မဇရုပ်ပါသောကြောင့် "ဥပါဒိန္နက" ဟု ခေါ်သည်၊ ရှေးစာအုပ်များ၌၊ "ကမ္မဇတေဇောတု" ဟု ဓာတုသဒ္ဒါ ပါနေသည်မှာ "ကမ္မဇတေဇောတိ ဂဟဏီ" (အစာကို ယူတတ်သော ဝမ်းမီးကို) သန္ဓာယာဟ" ဟူသော ဋီကာနှင့် မည်ပါ၊ ဋီကာနှင့် မည်ရဲ့သာမက ဝမ်းမီးကို "ကမ္မဇတေဇောဓာတု" ဟု ဓာတုထည့်၍ ဃသုံးဘဲ "ကမ္မဇတေဇော" ဟုသာ သုံးလေ့ရှိပါသည်။

ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိ'။ ။'ခုဒ္ဓါပရိယာမေန ကိလဉ္ဇကာယသာ သမာဓာနာဘာဝတော"ဟု ဋီကာ၌ အကြောင်းပြ၏။ ဆာလောင်ခြင်းဖြင့် ပင်ပန်းခြင်းကြောင့် ဈာန်းနယ်သော ကိုယ်ရှိသူမှာ သမာဓိမရရှိင်သောကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းသို့ မတက်ရောက်နိုင်။ [ဤသို့ အကြောင်းလိုရာ၌ အကြောင်းကို ထည့်၍ ဖွင့်ခြင်းသည် ကျမ်းဆရာတို့၏ ထုံးစံတည်း၊ "နာရောဟတိ" နောက်၌ "သော ပဂေဝ" ဟု ဆက်ဘို့ရန်" "တသ္မာ" ထည့်ပါ ဟု ဋီကာသစ် ဆိုအ၏၊ ထိုသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းသို့ မတက်နိုင်သောကြောင့် ထိုရဟန်းသည် စောစောကပင် သပိတ်သင်္ကန်းယူ၍ ဆွမ်းခံသွားတို့ အရေးတကြီး ပြုရသည်၊ -ဟူလို။]

ဂေါရူပါနံ၊ ဗေ၊ ဝေလာယ။ ။ဂေါရူပါနဉ္ဆိ ဂုဏ်၊ ဂေါသမူဟာနံ ဝါ-ဋီကာသစ်၊ ဝဋ္ဌမ နည်းအလို ရူပသဒ္ဒါအနက်မရှိ၊ ဒုတိယနည်းအလို "ခန္ဓေ ဘဝေ ।ဗေ၊ ဝပုသုစ"ဟူသော အဘိဓာန် (၈၂၆)လာ ရူပသဒ္ဒါ၏ အနက်တို့တွင် ခန္ဓအနက်ကိုပင် "သမူဟ" အနက်ဟု ဆိုဟန် တူသည်၊ "နိက္ခမနဝေလာ" ဟူသည် စားကျက်သို့ သွားတို့ရန် ခြံမှထွက်ချိန်တည်း၊ [ရှေးက အစာစားချိန် များများရှေအောင် နွားများကို ခြံမှအစောကြီးထုတ်၍ စားကျက်သို့ ပို့ကြသည်။]

အထ-ယာဂုသောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ အသ-ထိုရဟန်း၏။ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ-၂ ကြိမ် ဥကြိမ်၊ ဝါ-၂ ကြိုက် ၃ ကြိုက်၊ အဇ္ဈောဟရဏမတ္တေနေ၀-သောက်မျိုကာမျှဖြင့် သာလျှင်၊ ကမ္မဇတေဇော-ကံကြောင့် ဖြစ်သောဝမ်းမီးသည်၊ ဥပါဒိန္နကံ-ဥပါဒိန္နက ဖြစ်သော ဝမ်းရေကို၊ မုဌိတ္တာ-လွှတ်၍၊ အနုပါဒိန္နကံ-အနုပါဒိန္နက ဖြစ်သော အစာကို၊ ဂဏှာတိ-ယူ၏။ ယဒူသဝေန-အိုးတစ်ရာဖြင့်၊ နှာတောဝိယ-ရေချိုးရသူ ကဲ့သို့၊ တေဇောဇာတုပရိဋ္ဌာဟာနိဗ္ဗာယနံ-တေဇောဇာတ်ပူလောင်ခြင်း၏ ငြိမ်းအေး ခြင်းသို့ ပတ္တာ-ရောက်၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန-ဖြင့်၊ ယာဂုံ-ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတ္တာ-ဘုဉ်းပေး ပြီး၍၊ ပတ္တဗ္ဗ-သပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ မုခဗ္ဗ-ခံတွင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဓောဝိတ္တာ-ဆေးပြီး၍၊ အန္တရာဘတ္တေ-ဆွမ်း၏အကြားဌာ၌ (ဆွမ်းမစားမီ)၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကို၊ မနသိ ကတ္တာ-နှလုံးသွင်းပြီး၍၊ အဝသေသဋ္ဌာနေ-ယာဂုခံရာအရပ်မှ ကြွင်းသော အရပ်၌၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလိုင့ဘ၊ စရိတ္တာ-လှည့်လည်ပြီး၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန-ဖြင့်၊ အာ ဟာရ၀ု-အာဟာရကိုလည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတ္တာ-ဘုဉ်းပေးပြီး၍၊ တတော-အာဟာရကို ဘုဉ်းပေးပြီးရာ ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ပေါ်ခါ၊နုပုခိ-အဆက်မပြတ်၊ ဝါ-အဆင့် ဆင့်၊ ဥပဋ္ဌဟမာန်-ထင်လာသော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ အာဂစ္ဆတိ-ပြန်လာ၏။ အယ-ဤရဟန်းကို၊ ပစ္စာဟရတိ နဟရတိတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အပြန်ဆောင်၍၊ အသ္မားမဆောင်သော ရဟန်း၁ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

ပေါ်ခါ၊နုပုခိ။။ ။"ပုမာန်-ယောကျ်ားတို့ကို၊ ဝါ-လူတို့ကို၊ ခနတိ-တူးဖေါက်သတ်ဖြတ် တတ်၏။ ကျွတ် ပုခေါ်" ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ (ဝါဏမူလ) မြား၏အရင်းကို "ပုခ်" ဟု ထောမနိဓိဆိုး၏။ ပုခ်+အနုဂတော+ပုခေါ် ပုခ်ါ၊နုပုခေါ်-ရှေ့မြားရင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော နောက်နောက်မြားရင်း။ ပုခ်ါ၊နုပုခ်သ + ဘာ၀ေါ ပေါ်ခါ၊ပုခ်-ရှေ့မြားရင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော နောက်မြားရင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မြား၊အဆက်ဆက်။ [ဘာ၀အနက်၌ ဏပစ္စည်းသက်၍ ရှေ့ပုဂ္ဂိ ဝ ဥခိုပြုလျှင် "ပေါ်ခါ၊နုပုခ်" ဟုသာ ဖြစ်ခွင့်ရှိ၏။ စာအုပ်တို့၌ကား နောက်ပုခ်၌သည်လည်း ဝုဒ္ဓိခေရာက်နေ၏။ မဒ္ဒေ၀ဒ္ဓိဟု ကြံကြဖန်ဖန်ကြံလျှင် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် မကောင်းလှ။]

ဆက်ဦးဆုံ။။ ။မြား၊အဆင့်ဆင့်သည် အဆက်မပြတ်သကဲ့သို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အဆက် မပြတ်ထင်လာခြင်းသည် မြား၊အဆင့်ဆင့်နှင့် တူရကား သဒ်သုပစာရ တစ်နည်း-ဥပမာ တဒ္ဓိတ် ဆင့်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအဆက်မပြတ် ထင်လာခြင်းကိုလည်း "ပေါ်ခါ၊နုပုခ်" ဟု ဆိုရသည်၊ အဲဝိဘတ် ကား ကြိယာ၀ိသေသနတ္ထတည်း။ [ပေါ်ခါ၊နုပုခ်ခ္ခိ-ကမ္မဋ္ဌာနာနုပဋ္ဌာနသာ အနာ၀ဇ္ဇေ ဒသသမေ တံ၊ ဥတ္တာရုတ္ထာရိမ္ဟि အတ္ထော၊ ယဓာ ပေါ်ခါ၊နုပုခ် ပ၀တ္တာယ သရပဋိ၀ါဒိယာ အနာ၀ဇ္ဇေ ဒေါ-ပေါ်ခါ၊နုပုခ် ဟူ�somo ဤသဒ္ဒါသည် ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အဆက်မပြတ်ပုံကို ပြကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။ "အထက်အထက်၌" ဟု အဓိပ္ပာယ်နက်ဖြစ်၏။ ဥပမာ-အဆက်ဆက်ဖြစ်သော မြား၊အစဉ်၏ အဆက်မပြတ်ခြင်း ကဲ့သို့တည်း။ ဧ၀မေတာသာ၀ိ ကမ္မဋ္ဌာနုပဋ္ဌာနသာတိ ဝုတ္တံဟောတိ-ဋီကာသစ်။]

စ-ဆက်၊ ဇေသာ-ဣန္ဒြေကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ယာဝုံ-ကို၊ ပိဝိတ္တာ-သောက်ပြီး၍၊ ဝိပဿနာ-ဝိပဿနာကို၊ အာရဘိတ္တာ-အားထုတ်ပြီး၍၊ ဗုဒ္ဓသာသနေ-ဘုရားသာသနာတော်၌၊ အရဟတ္တာ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တာ နာမ-ရောက်သူတို့မည်သည်၊ ဂဏနယထ-ဂဏာန်း၏၊ လမ်းကြောင်းသို့၊ စိတိဝတ္ထာ-လွန်ကုန်ပြီ၊ သီဟဠဒီပေယေဝ-သီဟိဠ်တစ်ကျွန်းကပင်း၌ပင်၊ တေသု တေသု ဂါမေသု-ထိုထို ရွာတို့၌၊ အာသနသာလာယံ-နားနေရာ စရပ်ဝယ်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ယာဝုံ-ကို၊ ပိဝိတ္တာ-ပြီး၍၊ အရဟတ္တာ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တာ-ရောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ တံ အာသနံ-ထိုနေရာ အရပ်သည်၊ နိ အတ္ထိ-မရှိ၊ ဣဒါ-ယခု ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပမာဒဝိဟာရီ-မေ့မေ့လျော့လျော့ နေလေ့ရှိသည်၊ နိက္ခတ္တဒုရော-ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှု၌ ချထားအပ်ပြီးသော လုလ္လ ရှိသည်၊ (ပမာဒဝိဟာရီကို သရုပ်ဖော်သည်၊) ဟောတိ၊ သတ္တဝတ္ထာနိ-အလုံးစုံသော ဝတ်အကျွင်းတို့တို့၊ ဘိန္ဒိတ္တာ-ဖျက်၍၊ [ဝတ်တို့ကို မပြုသောအားဖြင့် ဖျက်၍။] ပဠုစိဝစေတောဒိလ ဝိနိ(ပ)ဒ္ဓစိတ္တော-ငါးပါး အပြားရှိသော စေတောဒိလနှင့် ယှဉ်သောစိတ်, ငါးပါးအပြားရှိသော စေတော ဝိနိ(ပ)ဒ္ဓနှင့် ယှဉ်သော့စိတ်ရှိသည်၊

နိက္ခိတ္တဒုရော။ ။"ပဓာနေ စာန္ဓိကေ ဒုရော" အာဘိဓာန် (၁၀၀၅)လာ အနက် တို့တွင် ဒုရသဒ္ဒါသည် ပဓာနဝိရိယ အနက်ဟောတည်း၊ နိက္ခိတ္တော-ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု၌ (မပြုလုပ်ဘဲ) ချထားအပ်ပြီးသော + ဒုရော-အားပါးထုတ်လျက်, ဆောင်ရွက်ကြောင်းဝိရိယ သည်၊ ယေနာတိ နိက္ခိတ္တဒုရော၊ [ဘာဝနာနုယောဂေ အနုတ္တိတ္တဒုရော (မြှောက်ပင့်အပ်ရသော လုလ္လမရှိလျှ)၊ အနာရဒ္ဓဝိရိယော-အားထုတ်အပ်သော ဝိရိယမရှိသူ-ဦကာသစ်။]

ပဠု ၊ စေ၊ စိတ္တော။ ။"ပဠုဝိဓေစေတောဒိလ, ပဠုဝိဓေစေတော ဝိနိ(ပ)ဒ္ဓ"ဟု ပုဗ္ဗိခွဲ၍ စိတ္တနှင့် ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ် တွဲပါ၊ ဗုဒ္ဓ-ဓမ္မ-သံဃ-သိက္ခာ၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဝိစိကိစ္ဆာ ၄ ပါးကိုလည်းကောင်း, သီတင်းသုံးဘော်တို့၌ စိတ်တိုတတ် အမျက်ထွက်တတ်သော ဒေါသကိုလည်းကောင်း "ပဠုဝိဓေစေတော ဒိလ"ဟု ဆိုသည်၊ ထို ဝိစိကိစ္ဆာ ၄ ပါး, ထို ဒေါသ. ဤ ၅ ပါးနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသူသည် "ပဠုဝိဓေစေတောဒိလစိတ္တ"မည်၏။

စေတောဒိလ။ ။ဒိလဟာတ်သည် ခက်မာခြင်းအနက်ကို ဟောလ်၏၊ စေတော တေဟိ ဒိလတိ ထဒ္ဓဘာဝ အာပဇ္ဇတီတိ စေတော ဒိလာနိ-စိတ်၏ ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာဒေါသတို့၊ ဘုရား စသည်၌ သဒ္ဓါမဖြစ်ဘဲ ယုံမှားမှု ဝိစိကိစ္ဆာဖြစ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း, သီတင်းသုံးဘော်တို့၌ စိတ်ဆိုးခြင်းသည်လည်းကောင်း စိတ်၏ ခက်ထန်ကြောင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာ ၄ ပါးနှင့် ဒေါသကို "ပဠုဝိဓေစေတော ဒိလ"ဟု ခေါ်ရသည်။

(ငါးပါး အပြားရှိသော စိတ်၏ ခက်မာကြောင်းဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ ဒေါသနှင့် ယှဉ်သောစိတ်, ငါးပါး အပြားရှိသောစိတ်ကို အထူးထူးအပြားပြား နှောင်ဖွဲ့တတ်သော လောဘနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ရှိသည်)) (ဟုတ္တာ)။ ဝိဟာရဇွော-နေလျက်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-နာမ-ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိသေး၏။ ဣတိ သည်ပ-ဤသို့သော အမှတ်သညာကိုလည်း၊ အကတ္တာ-မပြုမူ၍၊ ဂါမဲ-ကို၊ ပိဏ္ဍာယ-ဌာ၊ ပဝိသိတ္တာ-၍၊ အနန္ဒလောမိကေန-ရဟန်းတို့အား မလျှောက်ပတ်သော၊ ဂိဟိသံသဋ္ဌေန-လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်းဖြင့်၊ သံသဋ္ဌော-ရောနှောသည်။ (ဟုတ္တာ)။ စရိတ္တာစ-လှည့်လည်ပြီး၍လည်းကောင်း၊ ဘုန္တိတ္တာစ-စားပြီး၍လည်းကောင်း၊ တုဏ္ဏော-ကမ္မဋ္ဌာန်းမဒိုး, အချည်းနှီးသည်။ (ဟုတ္တာ)၊ နိက္ခမတိ-ထွက်လာ၏။ (ရွာမှ ပြန်၍ထွက်လာ၏)။ အယ-ဤရဟန်းကို၊ နေ၀ ဟရတိ နေ ပစ္စာဟရတိတိ-ဟူ၍၊ ၀ါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆွမ်းခံအသွားလည်း မဆောင်, အပြန်လည်း မဆောင်သော ရဟန်းဟူ၍၊ ပုစ္ဆတိ။

တစ်နည်း–ခိလသဒ္ဒါသည် ကစ၀ရသဒ္ဒါ ခါဏုသဒ္ဒါတို့၏ ပရိယာယ်တည်း၊ စိတ်၏ အမှိုက်သရိုက်နှင့် တူသောကြောင့်လည်းကောင်း, လယ်ထည်းဌ် ၄ုတ်တွေနှင့် တူသောကြောင့်လည်းကောင်း ဝိစိကိစ္ဆာ-ဒေါသကို "ပဠုဝိ စေတောခိလ"ဟု ခေါ်သည်။ [စေတော ခိလာတိ စိတ္တသ ဗန္ဓနာ၀ေါ (ဝိုးဖြိုဟန်ကတ်ကို ဖွင့်သည်)) ကစ၀ရဘာ၀ါ ခါဏုကဘာ၀ါ (သဒိသူ၀စာကို ဖွင့်သည်)-စေတောခိလသုတ် အဋ္ဌကထာ။. . . ယသ္မာ တေဟိ ဥပ္ပန္နေဟိ စိတ္တံ ဥတ္တာ၀ိဇာတံ ဌာနံ၀ိယ အမနုဿ (အမှိုက်ရှိသော အရပ်ကဲ့သို့ နှစ်သက်ဖွယ်မကောင်)၊ ခေတ္တံ၀ိယ ခါဏုကနိစိတ် အမဟပ္ပတ္ထ ဟောတိ (သစ်ငုတ်တွေ စိနေသော လယ်ကဲ့သို့ မျှားသောအကျိုးလည်း မရှိ)-စေတောခိလသုတ် ဋီကာ။]

စေတော ဝိနိ၀ဒ္ဓ။ ။ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမ၌ တပ်မက်သောရာဂ, မိမိကိုယ်၌ တွယ်တာသောရာဂ, အပြင် ရူပါရုံ၌ တပ်မက်သောရာဂ, ယာ၀ဒတ္ထံ ဥဒကာ၀ဒေဟကံ ဘုရိမ္ဟိတ္တာ-စားချင်တိုင်း ဗိုက်ပြည့်အောင်စားပြီး၍၊ သေယျသုခ-ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် ခုတင်စသော အိပ်ရာ၌ အိပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ချမ်းသာမှုကိုလည်းကောင်း၊ ပဿသုခ-လက်ဝဲလက်ယာနံ၀ါးတို့၏ ပြောင်းလွှဲ၍အိပ်ခြင်း အိပ်၍ကောင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာမှုကိုလည်းကောင်း၊ မိဒ္ဓသုခ-အိပ်၍ပျော်ခြင်း အိပ်၍ကောင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာမှုကိုလည်းကောင်း၊ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ, ဤသိလ ဤအကျင့်ကြောင့် ထင်ရှားသောနတ်မင်း, သို့မဟုတ် မထင်ရှားသော နတ် ဖြစ်ရလိမ့်မည်ဟု မြွှောလင့် တောင့်တခြင်း, ဤ ၅ မျိုးသည် ကုသိုလ်တရားများ မတိုးပွားအောင် စိတ်ကို ဖွဲ့တုပ် ချုပ်ကိုင်ထားတတ်သောကြောင့် စေတောဝိနိ၀ဒ္ဓ မည်၏။ မှန်၏-ဤပြအပ်ခဲ့သော ရာ၀ လောဘ ဖြစ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှ၌ စာနာ ၀ဲ ဖိုလ်ရဖို့ ကုသိုလ်ကို မဆည်ထားဘိ, သာမန် ကုသိုလ်မျှပင် မတိုးပွားနိုင်တော့။ [စေတော ဝိရှုပ် နိ၀ဒ္ဓံယတိ စေတေဟိတိ စေတောဝိနိ၀ဒ္ဓာ-စိတ်ကို ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဖွဲ့တုပ် ချုပ်ကိုင် ထားတတ်ကုန်သော လောဘတရားတို့-အဝုတ္ထကတ္တုသာ၀နေ။] ဤ ၅ ပါးနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိသူသည် ပဠုဝိစေတော ဝိနိ၀ဒ္ဓစိတ္တမည်၏။. . . . . မူလပဲ, စေတောခိလသုတ် ပါဠိတော်, အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ အကျယ်ရှုပါ။

ပန-ကား။ ယော အယ်-အကြင်သို့သော ဤရဟန်းကို၊ ဟရတိစ ပစ္စာဟရတိ စာတိ-ဟူ၍၊ ၀ါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အသွားလည်းဆောင်, အပြန်လည်းဆောင်သော ရဟန်း-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ်ပြီ၊ သော-ထိုရဟန်းကို၊ ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္တ ၀သေနေ၀-ဂတပစ္စာဂတိကဝတ်၏ အစွမ်းဖြင့်ဝင်လျှင်၊ ၀ါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်တကွ ဆွမ်းခံသွားခြင်း, ဆွမ်းခံပြန်ခြင်းရှိသော ကျင့်ဝတ်၏ အစွမ်းဖြင့်ဝင်လျှင်၊ ဝေဒိ တဗ္ဗော-သိထိုက်၏။

ဟိ-ချဲ့၊ အတ္တကာမာ-မိမိ၏ စီးပွားချမ်းသာကို လိုလားကုန်သော၊ ၀ါ-မိမိကို လိုလားကုန်သော၊ ၀ါ-တရားကို လိုလားကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာ-အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ သာသနေ-သာသနာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိတ္တာ-ရှင်ရဟန်းပြုပြီး၍၊ ဒသပိ-ဆယ်ပါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝီသမ္မိ - အပါးနှစ်ဆယ်ဆည်လည်းကောင်း၊ တိံသမ္မိ-အပါးသုံးဆယ်သည်လည်းကောင်း၊ စတ္တာလီသမ္မိ-အပါးလေးဆယ်သည်

ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္တ။ ။ဘာ၀နာနှင့်တကွဖြစ်၍ ဆွမ်းခံသွားခြင်း, ဆွမ်းခံပြန်ခြင်းရှိသော ဝတ်သည် ဂတပစ္စာဂတိကဝတ် မည်၏။ ဂုတ်ဝ-ဘာ၀နာနှင့်တကွ ဆွမ်းခံသွားခြင်းလည်း၊ ပစ္စာဂတ် စ ဂတပစ္စာဂတ်၊ ဂတပစ္စာဂတ် ယသာ အတ္ထိတိ ဂတပစ္စာဂတိကဝ(ဝတ္တ)။

အတ္တကာမာ။ ။အတ္တနော ဟိတသုခံ ဣစ္ဆန္တာ, ဓမ္မဿနေ၀န္တောတိ အတ္တောဠ-ရှိကာ၊ "ကာမေန္တိတိ ကာမာ! အတ္တနော+ဟိတ သုခံ+ကာမ အတ္တကာမာ"ဟု ပြု၍ ဟိတ သုခ၀ပ်ံ အကြောကြိပါ၊ မိမိ၏ ဟိတသုခကို လိုလားသူသည် တရားကို လိုလားသူ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "တရားကို လိုလားသူတို့"ဟု အမိပ္ပာယ်မှတ်ပါ၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း. . . ဓမ္မောတိ ဟိတ-ဓမ္မဟူသည် ဟိတ (အကြောင်းစီးပွား)တည်း၊ သုခ၌ တန်ခိုးတည်ကံ (သုခလည်း ထို ဟိတ ဟူသော ဓမ္မလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊) ဣစ္ဆတိ-ထို့ကြောင့်တည်း-ဦးကာသစ်။

တစ်နည်း။ ။ပညာရှိတို့သည် မိမိပူးသော အတ္တနှင့်ဓမ္မကို တစ်ထပ်တည်း သဘောတူ ထားကြ၏၊ ဓမ္မဟူသည်လည်း အတ္တဘောဟူသော အတ္တ၌ အကျွံ့ဝင်၏၊ ထို့ကြောင့် အတ္တအရ ဧကဒေသ(ပစာရအားဖြင့်)ဓမ္မကိုယူ၍ "အတ္တာနံ+ကာမေန္တိတိ အတ္တကာမာ"ဟု ဝိဂ္ဂဟပြုရာ၌ "မိမိကိုလိုလားသူတို့"ဟု အနက်ထွက်သော်လည်း "တရားကို လိုလားသူတို့" ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဝင်ဖြစ်နိုင်သည်။ [အထဝါ ဝိညူနံ (ပညာရှိတို့၏ အယူအားဖြင့်) နိ၌ိ သေသတ္တာ (အတ္တနှင့် ဓမ္မတို့ အထူးမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း) အတ္တဘာ၀ပရိယာ၀နွတ္တာ စ (ဓမ္မက အတ္တဘော၌ အကျွံ့ဝင်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တာနာမ ဓမ္မော (အတ္တ မည်သည် ဓမ္မပင်တည်း)) တံ ကာမေန္တိ ဣစ္ဆန္တိတိ အတ္တကာမာ-ဦးကာ။]

အတ္တကာမာ။ ။ယခုစာအုပ်တို့၌ "အတ္တကာမာ"ဟု ပါ၏ရှိ၏။ အတ္ထသဒ္ဒါသည် ဟိတအနက်ကို ဟောင်း၊ ထို့ကြောင့် "အတ္တကာမာ-(တရားမကောင်းသော) စီးပွားကို လိုလားသူတို့ ၀ါ-စီးပွားတည်းဟူသော ဓမ္မကို လိုလားသူတို့"ဟု အနက်မှတ်ပါဟု ဦးကာသစ်၌ တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။

လည်းကောင်း၊ ပညာသမ္မိ-အပါ၊းငါ၊ဆယ်သည်လည်းကောင်း၊ သတမ္မိ-အပါ၊ တစ်ရာသည်လည်းကောင်း၊ ဧကတော-တပေါင်းတည်း၊ ဝသန္တာ-နေကုန်လသော်၊ ကတိကဝတ္တ-ကတိကဝတ်ကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ပိယာ-ရန့်-နေကြကုန်၏။ (ကိ-အဘယ်သို့၊ ကတိကဝတ္တံ ကတ္တာ ပိယာ-ရန့်။) အာဝုသော-အရှင်ဘုရားတို့၊ တုမ္မေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ဣဏဏ္ဍာ-ကြွေးမြီသည် နှင်ပစ်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)။ နှ ပဗ္ဗဇိတာ-ရှင်ရဟန်းပြုခဲ့ကြကုန်သည် မဟုတ်ပါ၊ ဘယဏ္ဍာ-ဘေးသည် နှင်ပစ်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နှ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ဇိဝိကာပဂတာ-အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသည် လွှဲအဖြစ်မှကင်းအောင် ပြုအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နှ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ဒုက္ခာ-ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ၊ မုစ္စိတုကာမာ-လွတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)။ ဧတ္ထ-ဤသာသနာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိတာ-ရှင် ရဟန်းပြုခဲ့ကြပါကုန်ပြီ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဂမနေ-သွားခြင်း ဣရိယာပုတ်၌၊ ဥပ္ပန္နကိလေသံ-ဖြစ်သောကိလေသာကို၊ ဂမနေယေ-သွားခြင်း ဣရိယာပုတ်၌သာ၊ နိဂ္ဂဏှထ-နှိပ်ကြပါကုန်၊ တထာ-ထို့အတူ၊ ဌာနေ-ရပ်ခြင်း ဣရိယာပုတ်၌၊ (ဥပ္ပန္နကိလေသံ-ကို၊ ဌာနေယေ-ရပ်ခြင်း ဣရိယာပုတ်၌သာ၊ နိဂ္ဂဏှထ-ကုန်၊) နိသဇ္ဇာယ-ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုတ်၌၊ (ဥပ္ပန္နကိလေသံ-ကို၊ နိသဇ္ဇာယဝေ-ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုတ်၌သာ၊ နိဂ္ဂဏှထ)၊ သယနေ-လျောင်းခြင်း ဣရိယာပုတ်၌၊ ဥပ္ပန္နကိလေသံ-ကို၊ သယနေဝ-လျောင်းခြင်း ဣရိယာပုတ်၌သာ၊ နိဂ္ဂဏှထ-နှိပ်ကြပါကုန်၊ ဣဟ-သို့၊ (ကတိကဝတ္တံ ကတ္တာ ပိယာ-ရန့်)။

တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ကတိကဝတ္တံ-ကတိကဝတ်ကို၊ ကတ္တာ, ဘိက္ခာစရိ-ဆွမ်းအလှူဘ. လှည့်လည်ရာအရပ်သို့ ပါ-ဆွမ်းခံရွာသို့ [စရန္တိ ဣတ္ထာတိ စာရော၊ ဘိက္ခာယ+စာရော ဘိက္ခာစာရော။] ဂစ္ဆန္တာ-သွားကုန်လသော်၊ အမှ ဥသဘဥသဘ အမှ ဂါဝုတ ဂါဝုတဿ ရေသု-တစ်ဥသဘဝက်, တစ်ဥသဘ, တစ်ဂါဝုတ်ဝက်, တစ်ဂါဝုတ်အတွင်းတို့၌၊ ပါသာဏာ-ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲတို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိတတ်ကုန်၏။ တာယ သညာယ-ထိုကျောက်တုံး ကျောက်ခဲ အမှတ်အသားဖြင့်၊ ကမ္မဌာန်-ကို၊ မနသိကရောန္တာဝ-နှလုံးသွင်းကုန်လျက်သာလျှင်၊

ဣဏဏ္ဍာ စသည်။ ။အဋ္ဌဓာတ်သည် ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း အနက်ကို ဟောလို။ အဋ္ဌိယန္တေ ပီဠိယန္တေတို အဋ္ဌာ၊ ဣဏေန+အဋ္ဌာ ဣဏဏ္ဍာ။ ဘယဏ္ဍာ၌လည်း နည်းတူ၊ "ဘယ" ဟူသည် မင်းပြစ်မင်း၁ကိခံရမည့် ရာဇဝတ်မှုဘေး စသည်တည်း၊ ဇိဝိကာယ-အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသည်+အပဂတာ-လွှဲဘောင်မှ ကင်းအောင် ပြုအပ်သူတို့တည်း၊ ဇိဝိကာပဂတာ-တို့ "အသက်မွေး ချောင်အောင် ရဟန်းပြုလာသူတို့" ဟူလို။

တာယ သညာယ ၊ဧဝ၊ ဂစ္ဆန္တိ။ ။ငါသည် ကမ္မဌာန်း နှလုံးသွင်း၍လာခဲ့ရာဝယ် "ယခုအခါ ဤမျှတိုင်အောင်သော အရပ်သို့ ရောက်ပြီ" ဟု ထို ကျောက်တုံး အမှတ်အသားဖြင့် သိ၍ သွားကြသည်၊ ကျောက်တုံး အမှတ်အသား မရှိခဲ့သော် ကမ္မဌာန်းနှလုံးသွင်းရင်း လာခဲ့

ဂစ္ဆန္တိ၊ ကဿစိ - အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော ရဟန်း၏။ ဂမနေ-သွားခြင်း ဣရိယာပုတ်၌၎ ကိလေသော-ကိလေသာသည်၊ သမေ ဥပဂ္ဂတိ-အကယ်၍ ဖြစ်ဒုံ၊ (စဝံသတိ)၊ တတ္ထေဝ-ထိုသွားခြင်း ဣရိယာပုတ်၌သာ၊ နံ-ထိုကိလေသာကို၊ နိဂ္ဂဏှာတိ-နှိပ်၏။ တထာ-ထိုသွားခြင်း၌သာ ကိလေသာကို နှိပ်သောအခြင်းအရာ ဖြင့်၊ အသမ္ဘောန္တော-မစွမ်းနိုင်လသော်၊ တိဋ္ဌတိ-ရပ်ရ၏။ အထ-ရပ်ရာ ထိုအခါ၌၊ အသာ-ထိုရဟန်း၏။ ပစ္ဆတော-နောက်မှ၊ အာဂစ္ဆန္တော-လိုက်လာသော ရဟန်း သည်လည်း၊ တိဋ္ဌတိ-၏။

သော-ထိုရဟန်းသည်၊ (ပဋိစောဒေတွာ-စသည်တို့၌စပ်)၊ အယံ ဘိက္ခု-ဤ နောက်မှလာသော ရဟန်းသည်၊ တုယှံ-အသင်၏၊ ဥပဂ္ဂန္ဓဝိတက္ကံ-ဖြစ်သော အကြံကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏။ ဝါ-သိပါသကော၊ တေ-အသင့်အား၊ ဧတံ-ဤသို့ သူတပါးက သင်၏အကြံကို အသိခံရခြင်းသည်၊ အနနုစ္ဆဝိတံ-မလျောက်ပတ်၊ ["အနုစ္ဆဝိတံ-လျောက်ပတ်ပါ၏လော" ဤသို့လည်း ရှေးစာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။ ပဋိစောဒေတွာ ပါဠိကိုထောက်လျှင် ဤပါဌ်က ကောင်းသကဲ့သို့ထင်၏။] ဣတိ-ဤသို့၊ အတ္တာနံ-မိမိကိုယ်ကို၊ ပဋိစောဒေတွာ-တဖန်စောဒနာ၍၊ ဝိပဿနံ-ဝိပဿနာကို၊ ဝဍေတွာ-တိုးပွားစေ၍၊ တတ္ထေဝ-ထိုရပ်ခြင်း ဣရိယာပုတ်၌သာ၊ အရိယဘူမိ-အရိယာတို့၏ နယ်မြေသို့၊ ဝါ-အရိယာတို့၏ ဖြစ်ရာအခိုက်အတန့်သို့၊ ဩက္ကမတိ- သက်ရောက်၏။ တထာ-ထိုကိလေသာကို နှိပ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အသမ္ဘောန္တော-မစွမ်း နိုင်လသော်၊ နိသီဒတိ-ထိုင်ရ၏။ အထ-ထိုင်ရာ ထိုအခါ၌၊ အသာ-ထိုရဟန်း၏။ ပစ္ဆတော-နောက်၌၊ ဝါ-နောက်မှ၊ အာဂစ္ဆန္တော-လိုက်လာသော ရဟန်းသည် လည်း၊ နိသီဒတိ-ထိုင်ရ၏။ ဣတိ-ဤသို့ အစရှိသော၊ သောယေဝနယော-ထိုနည်း ပင်တည်း။

သောကြောင့် "မည်သည့်အရပ်သို့အရပ်သို့ရောက်ပြီ" ဟု သတိမထားနိုင်ဘဲ ရှိကြလိမ့်မည်၊ တာယ သညာယာတိ တာဒိသာယ ပါသာဏသညာယ၊ ကမ္မဌာန နမသိကာရေန ဇေတ္တက ဌာနမာ ဂတောတိ ဇာနန္တာ ဂစ္ဆန္တီတိ အဓိပ္ပာယော-သစ်။]

အသမ္ဘောန္တော တိဋ္ဌတိ။ ။သွားခြင်း ဣရိယာပုတ်၌သာ ထိုကိလေသာကို နှိပ်ခြင်း ၄ မတတ်နိုင်လျှင် ရပ်ရ၏။ ဘာကြောင့်နည်း-ကမ္မဌာနဝိပဿနာတွင်စတ်ဖြင့် ခြေကို မလွှဲမိုးလို သောကြောင့်တည်း။ နောက်က ရဟန်းသည်လည်း ထေရ်စာဉ်အားဖြင့် လာခဲ့သည့်အတွက် ထိုရဟန်းကို လွန်တက်၍ မသွားလိုသောကြောင့် ရပ်ရသည်။

သောယေ နယော။ ။"အယံဘိက္ခု တုယှံ ဥပဂ္ဂန္ဓဝိတက္ကံ ဇာနာတိ" စသည်ဖြင့် ရပ်ခြင်း ဣရိယာပုတ်တုန်းက မိမိကိုယ်ကို အပြစ်တင်သော အကြင်နည်းကို ဆိုခဲ့၏။ ထိုင်ခြင်း ၌လည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင်။ "မိမိကို စောဒနာသည်" ဟူလို၊ ဆက်ဦးဒုံ-ရဟန်းတော်အများ ဒီတန်း၍ ဆွမ်းခံလာရာ၌ မိမိကရပ်နေ-ထိုင်နေလျှင် နောက်ကပါလာသော ရဟန်းအများ သည်း ရပ်နေရ-ထိုင်နေရပေလိမ့်မည်၊ ထိုအခါ အားလုံးပင် ဆွမ်းမခံရသောကြောင့် ဆိန္နဘတ္တ

အရိယဘူမိ-သို့ ဝါ-သို့ ဩြက္ကမိတုံ-သက်ရောက်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တောပိ-မစွမ်း နိုင်ပြန်သော်လည်း၊ တံ ကိလေသံ-ကို၊ ဝိကွမ္ဘေတွာ-ခွာ၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ မနသိ ကရောန္တောဝ-နှလုံးသွင်းလျက်သာလျင်၊ ဂစ္ဆတိ-သွားအံ့။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိပွယုတ္တေန-ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် မယှဉ်သော၊ စိတ္တေန-စိတ်ဖြင့်၊ ပါဒံ-ခြေကို၊ နှ ဥဒ္ဓရတိ-မကြွမြှောက်၊ (ကမ္မဋ္ဌာနဝိပွယုတ္တေန စိတ္တေန ပါဒဲ)၊ စေ ဥဒ္ဓရတိ-အကယ်၍ ကြွမြှောက်မိအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ကြွမြှောက်မိလသော်)၊ ပဋိနိဝတ္တိတွာ-ပြန်နစ်၍၊ ·ပုရိမပါဒေယေဝ-ရှေ့ခြေရာ၌သာ၊ ဝါ-ရှေ့ခြေရာသို့သာ၊ ဇေါ-ပြန်လာ၏။ [ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် မယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ကြွလှမ်းခဲ့ရာ ခြေလှမ်း (ခြေရာ)ကို "ပုရိမပါဒေ"ဟု ဆိုသည်၊ ပုရိမပါဒေ ယေဝါတိ ပဌမ ကမ္မဋ္ဌာနဝိပွယုတ္တစိတ္တေန ဥဒ္ဓရိတပါဒ ဝဋ္ဌေယေဝ-ဦးကာသစ်။]

ကောဝိယ-အဘာယ်ထေရ်ကဲ့သို့နှည်း၊ အာလိန္ဒကဝါသီ-အာလိန္ဒက အရပ်ဌိနေလေ ရှိသော၊ မဟာဇုသဒေဝတ္ထေရောဝိယ-မဟာဇုသဒေဝ ထေရ်ကဲ့သို့တည်း။

ကိရ-ချဲ့၊ သော-ထိုမဟာဇုသဒေဝထေရ်သည်၊ ဧကူနဝီသတိဝဿာနိ-တစ်ဆယ့်ကိုးနှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဂဟတပစ္စာဂဝတိကဝတ္တံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်တကွ ဆွမ်းခံ သွားခြင်း, ဆွမ်းခံပြန်ခြင်း ရှိသောဝတ်ကို၊ ပူရေနေ့ကေ-ဖြည့်ကျင့်လျက်သာလျှင်၊ ဝိဟာသိ-နေပြီ၊ မနုဿာပိ-လူတို့သည်လည်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-လမ်းခရီးအကြားဌာ၊ ကသန္တာစ-ထွန်ယက်ကုန်စဉ်လည်းကောင်း၊ ဝပန္တာစ-စိုက်ပျိုးကုန်စဉ်လည်း ကောင်း၊ မဒ္ဒန္တာစ-ကောက်နယ်ကုန်စဉ်လည်းကောင်း၊ ကမ္မာနိ-အလုပ်တို့ကို၊ ကရောန္တာစ-ပြုကုန်စဉ်လည်းကောင်း၊ ထေရံ-ထေရ်ကို၊ တထာ-ထိုအခြင်းအားဖြင့်၊ (ကမ္မဋ္ဌာနဝိယုပ္ပတ္တစိတ်ဖြင့် လှမ်းမိရာ ခြေရာသို့ ပြန်၍သွားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်)၊ ဂစ္ဆန္တံ-သွားနေသည်ကို၊ အဒ္ဒသံသု-မြင်ကြရကုန်ပြီ။ [အ၁ျ။ စာအုပ်တို့၌

(ဆွမ်းတက်ခြင်း) ဘေးဖြစ်စရာရှိ၏။ ထိုဘေးကိုမြင်၍လည်း ယောနိသော မနသိကာရကို ထိုးမှားအောင် ကြိုးစားရသည်" ဟူသော ဤအကြောင်းအရာကိုလည်း နောက်ကရထာနှိုး၏ သိခြင်းဖြင့် သွင်းယူနိုင်သောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ တိုက်ရိုက်မဆိုတော့။ [ပဌတော အာဂ္ဂန္ဆာန် ဆိန္နဘတ္တဘာဝတယေနာပိ ယောနိသောမနသိကာရံ ပရိပြုဟေတိတိ ဣဒဗွိ ပရသ ဇာနနေ နေဝ သင်ဟိတမ္ပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။-ဦးကာသစ်။

အာလိန္ဒက၊ ပေါ၊ ထေရောဝိယ။ ။"နှ ကမ္မဋ္ဌာနဝိပွယုတ္တစိတ္တေန ဥဒ္ဓရတိ-စသော စကားကို ဆိုသင့်ရာဌာန မဟုတ်ဘဲဆိုထားသည် မဟုတ်လော၊ ဤသို့ ကျင့်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကား ဒုဘဝယ်ပုဂ္ဂိုလ်ပါနည်း" ဟု ယုံမှားဖြစ်သူက မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "အာလိန္ဒက ဝါသီ မဟာဇုသဒေဝတ္ထေရော ဝိယ" စသော စကားကို ဆိုရသည်၊ [အာလိန္ဒကဝါသီ မဟာဇုသဒေဝတ္ထေရော ဝိယာတိ အာဒိနာ အဋ္ဌာနေယေဝေတံ ကထိတံ၊ ကွာယံ ဧဝံ ပဋိပန္နပုဂ္ဂေါတိ အာသင်္ကိ နိ၀တ္ထေတိ-ဦးကာသစ်။]

အဒ္ဒသံသု မ၀ါ။ သုဒံ ဟုရ္ဒိသောကြောင့် ပြန်လှည့်ဖွယ်မလို။။] ဒိသွာ-မြင်ရ၍၊ အယံ ထေရော-ဤထေရ်သည်၊ ပုနပ္ပုန်-အဖန်ဖန် အ၀ယ်ထပ်၊ နိ၀တ္တိတ္တာ-ပြန်နစ်၍၊ ဂ၆္ဆတိ-သွားနေ၏။ မဂ္ဂမှဋ္ဌောကိန္တု-လမ်း၌တွေ့ဝေနေရှာ့သလော၊ ဝါ-မျက်စိလည်လမ်းမှား နေလေရှာ့သလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ကိဗ္ဗိ-တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ပမုဋ္ဌောကိန္တု-ပျောက်လေရှာ့သလော။ [မုသာ-နှသေနဝေတာ။।] ဣတိ-ဤသို့၊ သမ္ပလ္လပန္တိ-အချင်းချင်းပြောကြကုန်၏။ သော-ထိုထေရ်သည်၊ တံ-ထိုစကားကို၊ အနာဒိယိတ္တာ-အလေးမြတ်အားဖြင့် မယူမူ၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တစိတ္တေနေ၀-ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ သမ၏ာမ္ဗ - ရဟန်းတရားကို၊ ကရောန္တော-ပြုလသော်၊ ဝိသတိ၀ဿဗ္ဘန္တရေ-အနှစ်နှစ်ဆယ်၏ အတွင်း၌၊ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏိ-ရောက်ပြီ။

စ-ဆက်၊ အသ၊-ထိုထေရ်၏။ အရဟတ္တပ္ပတ္တဒိ၀သေယေ၀-အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ရာနေ့၌ပင်၊ အသ၊-ထိုထေရ်၏။ စက်မနကြေဋ္ဌယ်-စကြီ၏အစွန်၌၊ [အဿသည် ရှေ့နောက်ကိုင့်သော ဥဘယာပေက္ခ, ကာကောလောကနည်းတည်း။] အဓိ၀တ္ထာ-နေသော၊ ဒေ၀တာ-နတ်သည်၊ အင်္ဂုလီဟိ-လက်ချောင်းတို့ဖြင့်၊ ဒိပံ-မီးရောင်ကို၊ ဥဇ္ဇာလေတွာ-တောက်ပစေ၍၊ ဝါ-ထွန်းပြ၍၊ အဌာသိ-တည်ပြီ၊ စတ္တာရော-လေးယောက်ကုန်သော၊ မဟာရာဇာနောပိ-နတ်မင်းကြီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ [စတ္တာရောပိဟု ပိသဒ္ဒါရှိသည်ကား စာသွားမကောင်း။।] ဒေ၀ါနံ-နတ်တို့၏၊ ဣဒ္ဓေ-အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကော-သိကြားမင်းသည်လည်းကောင်း၊သဟမ္ပတိ-သဟမ္ပတိမည်သော၊ ဗြဟ္မာစ-ဗြဟ္မာသည်လည်းကောင်း၊ ဥပဌာနံ-ဆည်းကပ်ရာ အရပ်သို့၊ အာဂမံသု-လာကြကုန်ပြီ။ [စာအုပ်တို့၌ "အဂမံသု-သွားကြကုန်ပြီ"ဟု ရှိ၏။।]

စ-ဆက်၊ တံ ဩဘာသံ-ထို အရောင်အ၀ါကို၊ ဒိသွာ-မြင်ရ၍၊ ဝန၀ါသီ-တောဋ္ဌ နေလေ့ရှိသော၊ မဟာတိဿတ္ထေရော-မဟာတိဿထေရ်သည်၊ တံ-ထို မဟာဗုဿဒေ၀ထေရ်ကို၊ ဒုတိယဒိ၀သေ-ဒုတိယနေ့၌၊ ပုစ္ဆိ-မေးလျှောက်ပြီ၊ (ကိ)ရတ္ထိ ဘာဂေ-ညဉ့်အဖို့၌၊ အာယသ္မတော-အရှင်ဘုရား၏၊ သန္တိကေ-အထံ၌၊ ဩဘာသော-အရောင်အ၀ါသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပါပြီ၊ သော ဩဘာသော-ထို အရောင်အ၀ါသည်၊ ကိံ-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိ)၊ ထေရော, ဝိကွေ့ပ်-အထူးထူး အပြားပြား ပစ်ပယ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တော-ပြုလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဩဘာသော နာမ-အရောင်အ၀ါမည်သည်၊ ဒီပေါဘာသောပိ-မီးရောင်သည်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်ကတ်၏၊ မ'ဏိ(ဩ)ဘာသောပိ-ပတ္တမြားရောင်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဧ၀မာဒိ-ဤသို့ အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ တတော-ထိုသို့ ဝိကွေ့ပကို

ပြုခြင်းကြောင့်၊ တုမ္မေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ပဋ္ဌိဌာဒေထ-ဖုံးထားကြကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ နိုဝဒ္ဒေါ-စကားဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အာမာတိ-ဟူ၍၊ ပဋိဇာနိတ္တာ-ဝန်ခံ၍၊ အာရောစေသိ-ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်းကို ပြောရပြီ၊ [နိဗဒ္ဓေါ နေရာ၌ "နိဒ္ဒေါ" ဟု မူတွဲရှိ၏။ ကောင်းမည်မထင်။] စ-သည်သာမက၎သေး၊ ကာဌဝလ္လိမဏ္ဍပဝါသီ-ကာဌဝလ္လိမဏ္ဍပ်၌ နေလေ့ရှိသော၊ မဟာနာဂတ္ထေရော-မဟာနာဂထေရ်သည်၊ (ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္ထု-ကို၊) ပူရေတိ) ပြီယ-ဖြည့်ကျင့်သကဲ့သို့၊ (တထာ ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္ထု-ကို၊ ပူရေတိ-ဖြည့်ကျင့်၏။) ကိရ-ချေ့၊ သောပိ-ထို မဟာနာဂထေရ်သည်လည်း၊ ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္ထု-ကို၊ ပူရေန္တော-ဖြည့်ကျင့်လျက်၊ ပဌမ တာဝ-တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် ဖြည့်ကျင့်ခြင်းမှ ရှေးဦးစွာ၊ ဘဝဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏အား၊ ဝါ-၏။ မဟာပဓာန်-ကြီးစွာသော လုလုလုတော်ကို၊ ဝါ-မြတ်သောလုလုလုတော်ကို၊ ပူဇေသောမိ-ပူဇော်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍။ ဆဋ္ဌသာနိ-၆ နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ [" သတ္တဝဿာနိ-၇ နှစ်တို့ပတ်လုံး " ဟု စာအုပ်တို့၌ရှိ၏။] ဌာနစင်္ကမမေဝ-ရပ်ခြင်း စင်္ကြံသွားခြင်းကိုသာ၊ အမိဌ္ဌာသိ-ဆောက်တည်ပြီ။

ပဌမံ ဘာဝ၊ ။တာဝသဒ္ဒါလည်း ဤနေရာ၌ ပဌမအနက်ဟောသာ ဖြစ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် တစ်ပုဒ်ထည်းဖြစ်လျှင် မတင့်တယ်၊ အနက်တူ ၂ ပုဒ်ဖြစ်လျှင်ကား ဝေဝေဆာဆာ ရှိသောကြောင့် တင့်တယ်၏။ ထိုသို့ တင့်တယ်ခြင်းဟူသော ဗဒေသာဘနအကျိုးငှာ အနက် တူ ၂ ပုဒ်ကို ဆိုသည်။ [ဗဒေသာဘနတ္ထံ ပရိယာယပဝစန-ဒီကာသစ်။]

မဟာပဓာန်၊ ။ဘဝတောတော ဒုက္ကရစရိယ၊ [မဟာပဓာန် အဖွင့်၊] အမှာကံ အတ္တာယ လောကနာထေန ဆဋ္ဌသာနိ ကတံ ဒုက္ကရစရိယမေဝ အဟံ ယဓာဇလံ ပူဇေယာ မိတိ အတ္ထော။ [အဋ္ဌကထာဝယ် "သတ္တဝဿာနိ" ဟု ရှိရာ၌ ဤ ဒီကာကိုထောက်၍ "ဆဋ္ဌသာနိ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။] ပဋိပတ္တိပူဇာယေဝမိ ပသတ္ထတရာ သတ္ထု ပူဇာ, နု တထာ အာမိသပူဇာ-ပဋိပတ်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည်သာ အလွန်ချီးမွမ်းဖွယ်ကောင်း သော သတ္ထုပူဇာဖြစ်သည်၊ ဆွမ်းစသော အာမိသဖြင့် ပူဇော်ခြင်းမှာ ထိုကဲ့သို့ ပသတ္ထတရ မဖြစ်ပါ၊ ဤအဖွင့်ကို ထောက်၍ သီလ သမာဓိ ပညာ သိက္ခာ ၃ ပါးကို ကျင့်သောအားဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသာ ဘုရားအလိုတော်ကျသည် ဟု မှတ်ပါ။

ဌာနစက်မမေ၊ ။အဓိဌာန်ထိုက်သော ဣရိယာပုတ်အဖြစ်ဖြင့် ဌာနစက်မကို ဆိုသည်၊ အိပ်ခြင်း, ထိုင်ခြင်းကိုကား တမင်ဆောက်တည်နေဖွယ် မလို၊ ဧဝဖြင့် နိသဇ္ဇာသယနမ ဟူသော ဣရိယာပုတ် ၂ ပါးကို ကန့်သော်လည်း စားမှု ဥစ္စာရလသာဝဒအမှုတို့၌ ထိုင်လျှင် မဖြစ်နိုင်ပါ၊ ထိုသို့ မထိုင်လျှင် မဖြစ်နိုင်သော ကိစ္စမှတစ်ပါးသော ကိစ္စတို့၌ ထိုင်ခြင်း လျောင်း ခြင်းကိုသာ ဧဝဖြင့် ကန့်သည်-ဟု မှတ်ပါ။ [ဌာနစက်မမေဝါတို အဓိဌာဘဒ္ဌဣရိယာပထ ဂသေန ဥတ္တာ, နု ဘောဇနကာလာဒီသု အဝသဲ ကတ္တာဒ္ဒနိသဇ္ဇာယပဋိဗ္ဗေပဝသေန၊ ဧဝသဒ္ဒေန ဟိ ဣတရာယ နိသဇ္ဇာယ သယနသမ နိဝတ္တန်အ ကရောတိ-ဒီကာသစ်။]

ပုန-တစ်ဖန်၊ သောင္ဆသဝဿာနိ-တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဂတပစ္စာ-ကတိကဝတ္တ-ကို၊ ပူရေတွာ-ဖြည့်ကျင့်ပြီး၍၊ အရဟတ္တ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏိ-ရောက်ပြီ၊ သော-ထို မဟာနာဂထေရ်သည်၊ ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တေနေ၀-ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ပါဒံ-ခြေကို၊ ဥဒ္ဓရန္တော-ကြွလှမ်းလျက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တေန-ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် မယှဉ်သော၊ (စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ပါဒေ-ခြေကို၊) ဥဒ္ဓတေ-ကြွလှမ်းအပ်သော်၊ (ကြွလှမ်းမိလျှင်၊) ပဋိနိ၀တ္တန္တော-ပြန်နစ်လျက်၊ [ကမ္မဋ္ဌာန သမ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့် ကြွမြှောက်ခဲ့ရာ ခြေရာသို့ပြန်ခြင်းကို ဆိုသည်၊ ဘူ၀ါဒိ ၀တ္ထတော် ဖြစ်၍ "ပဋိနိ၀တ္တေ"ဟု မရှိရာ၊] ဂါမသမီပ-ရွာ၏ အနီးသို့၊ ဂန္တွာ-ရောက်၍၊ ဂါ၀ိနံ-နွားဝါမလေလော၊ ပတ္ထဒိတောနုနုရဟန်းလေလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာသက်နိယ ပဒေသေ-ယုံမှားထိုက်ရာ အရပ်၌၊ ဌတွာ-ရပ်၍၊ စိ၀ရံ-ကို၊ ပါရုပိတွာ-ရုံ၍၊ ကစ္စာကန္တရတော-လက်ကတီးကြားဝယ် လွယ်ထားအပ်သော ရေဝူးမှ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ ပတ္တ-ကို၊ ဓောပိတွာ-၍၊ ဥဒကဂဏ္ဍုသ်-ရေင့်ခြင်းကို၊ ကရောတိ-၏။ ကိ ကာရဏာ-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ (ဥဒကဂဏ္ဍုသ်-ကို၊ ကရောတိ-ပြုရသနည်း) မေ-ငါ့အား၊ ဘိက္ခဲ-ဆွမ်းကို၊ ဒါတုံပါ-ပေးလှူခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ ဝန္ဒိတုံပါ-ရှိခိုးခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ အာဂတေ-လာကုန်သော၊ မနုဿေ-တို့ကို၊ ဒီဃာယုကာ ဟောထာတိ-ဒီဃာယုကာ ဟောထဟူ၍၊ ဝါ-ရှည်သော အသက်ရှိသူတို့ ဖြစ်ကြပါစေသတည်းဟူ၍၊ ၀စနမတ္တေနပိ-ပြောဆိုအပ်သော စကားမျှကြောင့်လည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနပိဏ္ဍေပါ-ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ ပျံ့လွင့်ခြင်းသည်၊ မာ အဟောသိ-မဖြစ်ပါစေလင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံစည်ခြင်းကြောင့်၊ (ဥဒကဂဏ္ဍုသ် ကရောတိ)။

ဂါ၀ီနံ. ၊ပေ၊ **ပဒေသေ**။ ။"ဂါမသမီ၀"အရ အလွန်အနီးကို ယူမည်စိုးရိ၍ "ဂါ၀ိနံ ၊ပေ၊ အသက်နိယပဒေသေ"ဟု သမိပ၏ သရုပ်ကို ပြသည်၊ "ဟိုက ဝါဂါဟာ နွားဝါမလေ လား၊ ရဟန်းလေလား"ဟု ယုံမှားလောက်ရာအရပ်ဟု ဆိုသဖြင့် သမိပအရ "သိပ်နီးသောအရပ် မဟုတ်, မနီးမဝေးအရပ်"ဟု သိသာသည်။

ဥဒကဂဏ္ဍုသ်။ ။ဂဠိဒေတ်+ဥသန် ပစ္စည်းဖြင့် "ပုခဲပူရရာယောဂျေ-ခဲတွင်း၌ ပြည့်ခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်သော+တောယေ-ရည်၌" ဟု ထောမနိမ်ဆိုး၏၊ ထို့ကြောင့် ရေကို ပါးစပ်ပြည့်အောင် ငုံထားခြင်းကို၊ "ဥဒကဂဏ္ဍုသ" ဟု မှတ်ပါ၊ ဂဠိဒေတ်လည်း သန္ဓီစယ အနက်ဟောတည်း၊ ဂဏ္ဍတိ ဧတေနနာတိ ဂဏ္ဍုသော-ရေ၏ ပါးစပ်၌ စုနေကြောင်းဖြစ်သော ငုံခြင်း။ ဥဒကဘဝ ဂဏ္ဍုသော ဥဒကဂဏ္ဍုသော။ [ဋီကာသစ်၌ "ဥဒကာ ဝဂဏ္ဍကာရက-ဟု ဖွင့်၏။ အ၀ဂဏ္ဍ ဟူသည် ပါး၌ အနာပုတ္တဲ့သို့ ဝိမောက်နေခြင်း, ပါးစောင်း၌ ထားခြင်းတည်း, ထိုအနက်က ဤ၌ မဖြစ်သင့်သောကြောင့် ထိုအဖွင့်ကို စဉ်းစားပါ။

ဘရွန္တွေ-အရှင်ဘုရား၊ အဇ္ဈ-ယနေ့သည်၊ ကတိမီ-အဘယ်တိထီတို့၏ ပြည့်ကြောင်းပါနည်း၊ [တိထီကိုင့်၍ "ကတိမီ" ဟုဆိုသည်၊ ကတိန္ဓံ+ ပူရဏီ ကတိမီ။] ဣတိ-သို့၊ ဒီဝသံဝါ-နေ့ရက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခု ဂဏာနံဝါ-ရဟန်းအရေအတွက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဌံဝါ-ပြဿနာကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ပုစ္ဆိတော-မေးအပ်သည်၊ (သမာနော) ဟုန-ဖြစ်သော်ကား၊ ဥဒကံ-ကို၊ ဂိလိတွာ-မျိုချ၍၊ အာရောစေတိ-ဖြေဆိုး၏။ ဒီဝသာဒီနိ-နေ့အစရှိသည်တို့ကို၊ ပုစ္ဆကာ-မေးသူတို့သည်၊ သစေ နု ဟောန္တိ-အကယ်၍ မရှိကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိဗ္ဗာန မနဝေလာယ-ရွာမှ-ထွက်ရာ အခါ၌၊ ဂါမဒ္ဒါရေ-ရွာတခါးပေါက်၌၊ နိဗ္ဗာတိတ္ထာဝ-ထွေး၍သာလျှင်၊ ယာတိ-သွားး၏။ ["ဌ္ဌာ" ဓာတ်မရှိ၊ တံထွေးစသည် ထွေးခြင်း အနက်၌ "ဌ္ဌာ" ဓာတ်သာ ရှိသည်။]

စ-သည်သာမကသေး။ ကလမ္ဘတိတ္ထဝိဟာရေ-ကလမ္ဘတိတ္ထကျောင်းတိုက်၌၊ ဝသ္သုပဂတာ-ဝါသို့ ကပ်ကုန်သော၊ ပညာသ-ငါးကျိပ်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တေနေ၀-သော၊ စိတ္တေန-စိတ်ဖြင့်၊ ပါဒံ-ကို၊ ဥဒ္ဓရန္တိ၀ိယ-ကြွလှမ်းကြကုန်သကဲ့သို့၊ တထာ ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တေနေ၀ စိတ္တေန ပါဒံ၊ ဥဒ္ဓရတိ-ကြွလှမ်း၏။) [နောက်၌ "ကလမ္ဘ တိတ္ထဝိဟာရေ ဝသ္သုပဂတ ဘိက္ခုပိ၀ယ ကမ္မဋ္ဌာန ယုတ္တေနေ၀ စိတ္တေန ပါဒံ ဥဒ္ဓရန္တေ"ဟု လာလိမ့်မည်။] ကိရ-ချဲ့၊ တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ အာသဠ္ဠိ၀ုတ္ထာမာယ-ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌၊ ကတိကဝတ္တ-ကို၊ အကံသု၊ (ကိ") အရဟတ္တ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ အ၀ုတ္တာ-မရောက်မူ၍၊ ဝါ-မရောက်မချင်း၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ နာလပိသာမ-စကားမပြောကြစတမ်း၊ ဣတိ ကတိကဝတ္တ အကံသုံ) စ-ဆက်၊ ဂါမဲ-သို့၊ ပိဏ္ဍာယ-ဌာ၊ ပဝိသန္တာ-ဝင်ကုန်လသော်၊ ဥဒကဂဏ္ဍုသံ-ရေလုံခြင်းကို၊ ကတ္တာ, ပဝိသိသု-ကုန်ပြီ၊ ဒီ၀သာဒီသု-နေ့ အစရှိသည်တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတေသု-မေးအပ်ကုန်လသော်၊ ဝုတ္တနယေနေ၀-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိ၀ိဇ္ဇိ သု-ကျင့်ကြကုန်ပြီ၊ ["ဥဒကံ ဂိလိတွာ အာရောစေတိ"ဟု ဆိုအပ်ခဲ့သော နည်းဖြင့် သာ ကျင့်ကြသည်။]

တတ္ထ-ထိုရွာ၌၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ နိဗ္ဗဘန်-ရေထွေးခြင်းကို၊ (ဝုံထားအပ်သော ရေကို ထွေးခြင်းကို၊) ဝါ-ရေထွေးရာအရပ်ကို၊ ဒိသ္မာ, ဇာနိ"သု-ကုန်ပြီ၊ (ကိ") အဇ္ဈ-ယနေ့၊ ဧကော-တစ်ပါးသည်၊ အာဂတောဝ-ကြွလာ၏။ အဇ္ဈ, ဒွေ-၂ ပါးတို့ သည်၊ (အာဂတာ)၊ ဣတ္ထာ-(ဇာနိ"သု)၊ ဧ၀ဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ စိန္တေသုံ-ကြံကြကုန်ပြီ၊ (ကိ") ကိန္နု ခေါ-အသို့နည်း၊ ဧတေ-ဤရဟန်းတို့သည်၊ အမေဟိယေ၀-ငါတို့နှင့် သာလျှင်၊ သမ္ဘီ, နု သလ္လပန္တိ-စကားမပြောကြကုန်လေသလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ မညမညံပိ-အချင်းချင်းလည်း၊ (နု သလ္လပန္တိ-စကားမပြောကြကုန်လေသလော၊)

အညမည်ပိ-လည်း၊ သစေ နသ လ္လပမ္ဆိ-အကယ်၍ စကားမပြောကြကုန်အုံ့၊ (ဧင်သတိ၊) အဒ္ဒါ-မခ္ခတ်ဧကန်၊ ဝိဝါဒဇာတာ-ဖြစ်သော ငြင်းခုံခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ ဘဝိသန္ဓိ-ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ (ကျွတိ စိန္ဓေသုံ)၊ [ဤတွင် စိန္ဓနာကာရ ပြီးပြီဖြစ်၍၊ "ဘဝိသန္ဓိတိ" ဟုရှိလျှင် ကောင်း၏။ မရှိလျှင် ထည့်ပါ။] ကျွတိ-ဤသို့ ကြီးပြီး၍၊ (ကျွတိဘစ်လုံး အကြေကြို) ဏေ-လာကြကုန်၊ နေ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ အညမည်, ခမာပေသာမ-သည်းခံစေကြကုန်စို့၊ ဝါ-ကန်တော့စေကြကုန်စို့၊ ကျွတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ သဇ္ဇေ-အလုံးစုံသောလူတို့သည်၊ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ, ပညာသာယ-ငါးကျိပ်သော၊ ဘိက္ခူသုု-တို့တွင်၊ ဒွေပိ-၂ ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဧကော ကာသေ-တစ်ခုတည်းသောအရပ်၌၊ နာဒ္ဒသံသု-မတွေ့ကြရကုန်။

တတော-ထိုသို့ မတွေ့ရခြင်းကြောင့်၊ တေသု-ထို ယောဂျိုးတို့တွင်၊ ယေ ပုရိသော-သည်၊ စက္ခုမာ-ဉာဏ်စက္ခုရှိ၏။ သော-ထိုယောဂျိုးသည်၊ အာဟ၊ (ကိ)၊ ဘော-အမောင်တို့၊ ကလဟကာရကာနံ-ခိုက်ရန်ပြုတတ်သော ရဟန်းတို့၏။ ဝသနောကာသော-နေရာအရပ်သည်၊ ဤဒိသော-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်၊ နဟောတိ-မဟုတ်ပါ။ စေတိယင်ဏ ဟေဝိယင်ဏ-စေတီယင်ပြင်, ဟေဝိယင်ပြင်ကို၊ သုသမ္ဘဋ-ကောင်းစွာ တံမြက်လည်းအပ်ပြီ၊ သမ္မဇ္ဇနိယော-တံမြက်စည်းတို့ကို၊ သုနိက္ခိတ္တာ-ကောင်းစွာ ထားအပ်ကုန်ပြီ၊ ပါနီယ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနီယ-ကိုလည်းကောင်း၊ သူပဋ္ဌာပိတာ-ကောင်းစွာ တည်စေအပ်ပြီ၊ ကျွတိ (အာဟ)၊ [ဥပ+ဌာဓာတ်သည် အကမ္မကဖြစ်၏။ ဤ၌ "ပါနီယ ဘောဇနီယ" ဟု ကံရှိသော ကြောင့် ထိုကဲကို ကာရိတ်ဝင်မ္မဟောနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဏာပေပစ္စည်းဖြင့် "သူပဋ္ဌာပိတ" ဟု ပါဠိမှန်ရှိပါ၀ေ] တေ-ထိုလူတို့သည်၊ တတောဝ-ထိုအရပ်မှပင်၊ နိဝတ္တာ-ပြန်နစ်ကုန်ပြီ၊ တေပိ ဘိက္ခူ-တို့သည်လည်း၊ အန္တောတေမာသေယေ-ဝါတွင်းသုံးလအတွင်း၌သာလျှင်၊ အရဟတ္တဂ္ဂ ပတ္တာ, မဟာပါရဏာယ-သီတင်းကျွတ်လပြည့် မဟာပါ၀ရဏာနေ့၌၊ ဝိသဒ္ဒိပါ၀ါရဏံ-စင်ကြယ်သော ပ၀ါရဏာကို၊ ပ၀ါရေသုံ-ဖိတ်ကြရကုန်ပြီ။ [ရဟန္တာအဖြစ်ဖြင့် ပ၀ါရဏာပြုရခြင်းကို "ဝိသုဒ္ဓိပ၀ါရဏာ" ဟု ဆိုသည်။]

[ဆိုအပ်ပြီးသော ဥပမာစကားတို့ကို နိုင်ုးအုပ်လျက် ဆွမ်းခံ၀င်ပုံကိုပြလိုရ်ှ "ဧ၀ं ကာဌ၀ဝ္ဂလ္ဂိမဏ္ဍပ၀ါသီ" စသည်တို့ မိန့်သည်။] ဧ၀-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ကာဌ၀ဝ္ဂလ္ဂိမဏ္ဍပ၀ါသီ-ကာဌ၀ဝ္ဂလ္ဂိမဏ္ဍပ်၌ ဌနေလေရှိသော၊ မဟာနာ၀တ္ထေရော ဝိယ-မဟာနာ၀ထေရ် ကဲ့သို့လည်းကော်ကင်း။ ကလမ္ဗတိတ္ထာ၀ိဟာရေ-ကလမ္ဗတိတ္ထ ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝသ္ဃူပဂတဘိက္ခူဗိယစ-ဝါကပ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကဲ့သို့လည်း ကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တနေ၀-ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ယှဉ်ညီသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ "ကမ္မဋ္ဌာန မနုယုတ္တေနေ၀" ဟု တဘျိုစာအုပ်၌ ရှိ၏။] စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ပါဒံ-ခြေကို၊ ဥဒ္ဓရန္တော-

ကြွေလှမ်းလျက်၊ ဂါမ သမီပ-ရွာ၏အနီးသို့၊ ဂန္ဓာ-ရောက်၍။ ဥဒကဂဏ္ဍာသံ-ရေငုံခြင်းကို၊ ကတ္တာ, ဝိထိယော-လမ်းတို့ကို၊ သလ္လဂေ္ဂတ္တာ-မှတ်သားရ၍၊ ယတ္ထ-အကြင်လမ်း၌၊ သုရာသောဏ္ဍာဓုတ္တာဒယော-သေရည်ကြူးသူ, မိန်းမကြူးသူ အစရှိကုန်သော၊ ကလဟကာရကာ-ခိုက်ရန်ပြုတတ်သူတို့သည်လည်းကောင်း။ စဏ္ဍာဟတ္ထိ-အသာဒယောဝါ-ကြမ်းသောဆင်, ကြမ်းသောမြင်းအစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ-မရှိကုန်။ တံ ဝိထိं-ထိုလမ်းသို့၊ ပဋိပဇ္ဇတိ-သွားအ၏။

[ထိုဆွမ်းခံသွားပုံကိုပြလိုရှိ၍ "တတ္ထစ" စသည်ဖိန်ရ] စ-ဆုက်၊ တတ္ထ-ထိုလမ်း၌၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလိုင့ာ၊ စရမာနော-လှည့်လည်လေသော်၊ တုရိတတုရိကောဝိယ-အလွန်လျင်မြန်သကဲ့သို့၊ ဇဝေန-အဟုန်ဖြင့်၊ နဂ္ဃတိ-သွားသည်မဟုတ်၊ ဟိ-မှန်၊ ဇဝေန-အဟုန်ဖြင့်၊ ´ကိဠ - တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပိဏ္ဍာပါတိယဓုတင်္ဂနာမ-

---

ဝိထိယော သလ္လဂေ္ဂတ္တာ။ ။လမ်းတစ်လမ်းသို့ ရောက်ပြီးသောအခါ ဟိုဟိုဒီဒီ မကြည့်ရအောင် ထိုလမ်းသို့မဝင်မီ သုရာ သောဏ္ဍ, ဓုတ္တ, ဟတ္ထိ အသာ စသည်တို့ ရှိမရှိကို ရှေးဦးစွာ မှတ်သားခြင်းကို "ဝိထိယော သလ္လဂေ္ဂတ္တာ" ဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့ ကြည့်ဆွယ်လည်း မလိုသောကြောင့်ပင် "ပါသာဒိကေန အာဟိတ္ထာနေန္ဒ္ရိယ ပဋိဘ္ဂနေန" စသည်ဖြင့် ဆွမ်းခံဝင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကြည်ညိုဘွယ်ကို ထိုထိုပါဠိရပ်၌ တွေ့ရသည်။

သုရာသောဏ္ဍာ။ ။"သုဏာ-ဟိသာယ်" ဓာတ်နောင် ဒုပစ္စည်းဖြင့် "သုဏ္ဍာ-သေရည်, သေရည်ဆိုင် (အရက်ဆိုင်)"ဟု ဖြစ်၏။ ဒုဏာတိ ဟိသတိ-သောက်သူကို ညွှန်းဆဲတတ်၏။ ဏ္ဍတိ သုဏ္ဍာ၊ သုဏ္ဍာယ-သေရည်၌+အဘိရတောဝ-အလွန်မွေ့လျော်သူတည်း။ သောဏ္ဍောသူ, သုဏ္ဍာနောင် အဘိရတအနက်၌ အဏ် (ဏ) ပစ္စည်းသက်၊ ဝိဗျတ္တိအခိုက်ဝယ် "သေရည်၌ အလွန်မွေ့လျော်သူ (သေသောက်ကြူးသူ)" ၏လည်း နိပ္ပန္နပြီးသောအခါ အလွန်မွေ့လျော်သူ (ကြူးသူ) သာမန်ကို ဟောသောကြောင့် "သုရာယ+သောဏ္ဍောသုရာ သောဏ္ဍောဟု သုရာသဒ္ဒါဖြင့် ဝိသေသနပြုရသည်၊ ဥပမာ-"တိလတောရ+ဇလတ် တေလ" ၌ "နှမ်းမှဖြစ်သောဆီ"ဟု ဝိဗျတ္တိနက်ဖြစ်သော်လည်း "တေလ"ဟု ပုဒ်ပြီးသောအခါ ဆီသာမည်ကို ဟောသောကြောင့် "တိလတေလ, ဝသာတေလ" စသည်ဖြင့် ဝိသေသနပြုရ သကဲ့သို့တည်း။

သမာသေစ ဘဒ္ဒီတောစ, ဝါကျဧတ္ထေသု ဝိသေသကဲာ၊
ပသိဒ္ဓီယ် တု သာမညော, တေလ သုဂတ စီဝရံ။

ဓုတ္တ။ ။ဓုတ္တဘုဝ်ပြီးပုံကို ပါဠိဇိကဏ်ဘာသာဋ္ဌိကာ ၁၄မ ပါရာဇိက-သိက္ခာပဒ ဝိဘင်္ဂအခဏ်း၌ ပြခဲ့ပြီ ဣတ္ထိဓုတ္တ (မိန်းမကြူးသူ), သုရာဓုတ္တ (သေရည်ကြူးသူ), အက္ခဓုတ္တ (ကြေအန်ကြူးသူ) ဟု အမျိုးမျိုးရှိသော်လည်း သုရာဓုတ္တကို သုရာသောဏ္ဍာဖြင့် ယူပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဣန္ဒိ ၂ မျိုးကိုသာ ယူပါ။

နနု ဇဝေန ဂဒ္ဓတိ။ ။ဤပါဠိဖြင့် အဆော့တလျင် (ပြာရှိပြာရာ) ဆွမ်းခံသွားခြင်းသည် လျှပ်ပေါ်လော်လီသူ (လောဘကြီးသူ) ဖြစ်သောကြောင့် တိုသို့သွားခြင်း၏ မသင့်တော်ကြောင်းကို ပြသည်။

ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်မည်သည်၊ နေ အထွဋ်-မရှိ၊ ပန-အနွယကားဒေ ဝိသမဘူမိဘာဂပွတ္တ-မည်မည္ဆတ်သော မြေအဖိုသို့ရောက်သော၊ ဥဒကသကဒ္ဓံ၀ယ-ရေလည်းသည် ကဲ့သို့၊ နိစ္စလော-လှုပ်ရှားခြင်းမရှိသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ဣတိ-ဆွမ်းခံသွားဇ၏။

စ-ဆက်၊ အနုယရံ-အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သောအဝိပ်သို့၊ ဝါ-အိမ်စဉ်အတိုင်း၊ ပဝိဋ္ဌော-ဝင်ပြီးသည်၊ (သမနော-ဖြစ်လေသော်)၊ ဒါတုကာမံ၀ါ-လောင်းလှူခြင်းငှာ အလိုရှိသူကိုလည်းကောင်း၊ အဒါတုကာမံ၀ါ-လောင်းလှူခြင်းငှာ အလိုမရှိသူကို လည်းကောင်း၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-မှတ်သားပြီး၍၊ တဒနုရူပံ-ထို လောင်းလှူခြင်းအား လျော်သော၊ [ဘိက္ခာဒါနာနုရူပံ။] ကာလ-အခါကို၊ အာဂမေန္တော-ဆိုင်းငံ့လျက်၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ပဋိလဘိတွာ-ရ၍၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ အန္တောဂါမေ-ရွာတွင်း၌၊ ဝါ-ရွာတွင်း၀ယ်၊ (ယထာ ဖာသုကေ-အကြင်အကြင် ချမ်းသာသော၊ ပတိရူပေ-လျောက်ပတ်သော၊ ဩကာသေ)ဝါ-အရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဗဟိဂါမေ-ရွာပ၌၌၊ ဝါ-ရွာ၀ယ်၀ယ်၊ (ယထာဖာသုကေ ပတိရူပေ ဩကာသေ) ဝါ-၌သော်လည်း ကောင်း၊ [ဤသို့ လိုက်ပေးမှ အာဓေရ အာဓာရချင်း ဝိကပ်ပြုရိုးနှင့်ညီသည်။] ဝိဟာရမေ၀-ကျောင်းသို့သာလျှင်၊ ဂန္တွာ-လာ၍၊ ယထာဖာသုကေ ပတိရူပေ, ဩကာသေ၀ါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ နိသီဒိတွာ-ထိုင်၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ မနသိ ကရောန္တော-နှလုံးသွင်းလျက်၊ အာဟာရေ-အာဟာရ၌၌၊ ပဋိကူလသညံ-စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ်ဟူသော သညာကို၊ ဥပဋ္ဌာ၀ေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ အက္ခဇ္ဇဘုနဝဏလေ၀နပုတ္တမံသုပမ၀သေန-လှည်း၀င်ရိုးကို ဆီသုတ်လိမ်းခြင်းဟူသော ဥပမာရှိစားခြင်း၊ အနာကို ဆေးလိမ်းခြင်းဟူသော ဥပမာရှိသောစားခြင်း၊ သားဇ၏ အသားကို စားခြင်းဟူသော ဥပမာရှိသော စားခြင်းဟို၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပစ္စ၀ေက္ခန္တော -

---

ဥဒကသကဒ္ဓံ။ ။ရေကိုဆောင်ကြောင်းလည်း (ရေလည်း) ကို "ဥဒကသကဒ္ဓံ" ဟု ခေါ်၏။ "ဥဒကာဟာရသကဒ္ဓံ" ဟုဆိုလိုလျက် အာဟာရပုဒ် အကြောက်၊ [ဋီကာစာအုပ်တို့၌ "ဥဒကသာရသကဒ္ဓံ" ဟုရှိ၏။ ပါဠိယျက်ဟန်တူသည်။] "ရေလည်းသည် မည်ညွှတ်သောလမ်းသို့ ရောက်သောအခါ မလှုပ်မရှားဘဲ တအိအိ သွားသကဲ့သို့" ဟူလို။ [လှုပ်ရှားလျှင်ကား ရေတွေ့ ဖိတ်ကုန်လိမ့်မည်။]

အက္ခေ၀ေါမံသူပ၀သေန။ ။အက္ခာနှစ်-လှည်း၀င်ရိုးတို့ကို+အဘ္ဘဇ္ဇနံ-ဆီဖြင့် သုတ်လိမ်း ပေးခြင်း (လှည်းစာထိုးပေးခြင်း) တည်း၊ အက္ခဘ္ဘဇ္ဇနံ-ခြင်း။ [အဘိ+အဘ္ဘဝေတ်ဖြစ်၍ "အဘ္ဘဇ္ဇနံ" ဟုဖြစ်၏။] ဝဏသ-အနာကို+လေ၀နံ-ဆေးလိမ်းခြင်းတည်း၊ ဝဏလေ၀နံ-ခြင်း၊ ပုတ္တမံ သသ-ခရီးခဲ၌ သေရှာသော သားကလေး၏ အသားကို+ခါဒနံ-ခဲစားခြင်း၊ ပုတ္တမံသ- ခြင်း ခါဒနပုဒ်အကြောကြို၊ ထိုဥပမာ ၃ မျိုးနှင့်အလာဟူစွာ ခန္ဓာကိုယ် တည်းဟူသောလှည်းကို မကျိုးအောင် အစာစားရခြင်း စသည်ဖြင့် ဥပမေယျကို သိပ်။

ဆင်ခြင်လျက်၊ အဌဂ်သမန္နာဂတံ-ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော၊ အာဟာရ-အာဟာရကို၊ အာဟာရေတိ-အာဟာရကိစ္စကို ဖြစ်စေ၏။ ဝါ-စားမျိုး၏။ [အာဟာရံ ဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ပဝတ္တနအနက်၌ ဣကပစ္စည်း သက်ထားသည် ဟုကြိုပါ။ ဣကို ဧပြု။] ဒဝါယ-ရွာသူသားငယ်တို့ကဲ့သို့ မြူးတူးပျော်ပါး ကစားခြင်း ၄၊ (အာဟာရ-ကို)၊ နေဝ (အာဟာရေတိ)-အာဟာရကိစ္စကို ဖြစ်စေသည်မဟုတ်၊ မဒါယ-လက်ဝှေ့ လက်မန်းသည် စသူတို့ကဲ့သို့ ဗလမာန် ပုရိသမာန်ဟူသော မာန်ရစ်ခြင်းငှာ၊ (အာဟာရံ) နု (အာဟာရေတိ)၊ မဏ္ဍနာယ-နန်းတွင်းသူ ပြည်တန်းဆာမတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ပြည်ဖြိုးခြင်းငှာ၊ (အာဟာရံ) နု (အာဟာရေတိ)၊ ဝိဘူသနာယ-ဂျွမ်းသမား ကချေသည်တို့ကဲ့သို့ အရေအဆင်း ကြည်လင်ခြင်းငှာ၊ အာဟာရံ နု အာဟာရေတိ။ [ပေယျာလဖြင့် "အာဟာရံ အာဟာရေတိ" ကိုဖြည့်ထားသည်၊ "ယာဝဒေဝ ဣကမ္ဃသ ကာယသ ဋ္ဌိတိယာ" တို့ကား "အဌဂ်သမန္နာဂတံ" ၌ ပါသွားပြီ။]

စ-ဆက်၊ ဘုတ္တာဝီ-ဆွမ်စားပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ)။ ဥဒကက်စ္စံ-ရေ၏ ကိစ္စကို၊ ကတ္တာ, မုဟုတ္တံ-တမုဟုတ်မျှ၊ ဘတ္တကိလမထံ-ဆွမ်းကြောင့်ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းကို၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတ္မာ-ငြိမ်းစေပြီး၍၊ ပုရေဘတ္တံ-ဆွမ်း၏ ရှေ့အဘို့၌၊ ဝါ-ဆွမ်းစားရာကာလ၏ ရှေ့အဘို့၌၊ (ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ မနသိကရောတိ) ယထာ-

---

အဌဂ်သမန္နာဂတံ။ ။ဃ-ယာဝဒေဝ ဣကမ္ဃသ ကာယသ ဋ္ဌိတိယာ, ၂-ယာပနာယ, ၃-ဝိဟိသုပရတိယာ, ၄-ဒြတ္ဘစရိယာနုဂ္ဂဟာယ, ၅-ဣဂ္ဃတိ ပုရာဏာဠ ဝေဒနံ ပဋိဃာဒါမိ, ၆-နဝဉ္စ ဝေဒနံ နုဥပ္ပါဒေဿာမိ, ၇-ယာတြာစ မေ ဘဝိဿတိ, ၈-အနဝဇ္ဇတာစ။ [ဤတွင် ၈ ပါးပြည့်၏။ "ဖာသုဝိဟာရောစ" ကား ဘောဇ္ဈင်၏အကျိုးရတည်း။ "နေဝဒါယ" စသော ရှေ့၄ ပါးမှာ ပယ်မြစ်အပ်သော အင်္ဂါ ၄ ပါးတည်း။---ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ, ဝိဏ္ဏာပါတပစ္စယ ဝေဗ္ဘဏာအဖွင့်၊ ထိုသို့ အခြားတစ်နည်းကိုလည်း ဖြတားသေး၏။။

ဥဒကက်စ္စံ ।မေ। ပွသယမ္ဘေတ္မာ။ ။ဆွမ်းစားပြီး၍ "ရေကိစ္စကို ပြုခြင်း" ဟူသည် ရေချိုး ခြင်းတိုင်အောင် ရေနှင့်စပ်သော ကိစ္စတည်း။ "ဘတ္တကိလမထ" ဟူသည် ဆွမ်းစားပြီး၍ အီတိတီ ဖြစ်နေခြင်း ထမင်းဆီရစ်နေခြင်းတည်း။ [အခြားနေရာ၌ "ဘတ္တသမ္ဘဝေါ" ဟု ဆိုသည်။] ထိုကို ငြိမ်းစေခြင်းဟူသည် တမုဟုတ်လောက် အိပ်ခြင်းပင်တည်း။ [ဒီဝါ သုပနေ္တန ယာဝ နှာတသ ဘိဗ္ဘူးနော ကေသာ နု သုဗ္ဘန္တိ၊ ဘာဝ သုဝိတ္တာ ဝုဋ္ဌဟိသာမီတိ ဥသာဟေန သုပိတ္တဝ္ဗေါ-ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ, သုတ္တဝိသဒ္ဒိသိဗ္ဘာဝပဒ် အဖွင့်။]

ပုရေဘတ္တံ။ ။ပုရေဘတ္တ ပစ္ဆာဘတ္တသည် နေ့အတွက် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ချိန်တည်း။ ပုရိမယာမ ပစ္ဆိမယာမကား ညဉ့်အတွက် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ချိန်တည်း။ မဇ္ဈိမယာမ်မှာ အိပ်ချိန်ဖြစ်၍ ချန်ထားသည်။

နှလုံးသွင်းသကဲ့သို့၊ ၉ဝ-ဤအတူ၊ ပစ္စာဘတ္တ-ဆွမ်း၏၊ နောက်အဖို့၌လည်း ကောင်း၊ ဝါ-ဆွမ်းစားရာကာလ၏၊ နောက်အဖို့၌လည်းကောင်း၊ ပုရိမယာမ်-ပုရိမယာမ်၌လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမယာမ်-ပစ္ဆိမယာမ်၌လည်းကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန မေ-ကိုသာ၊ မနသိကရောတိ-၏၊ အယ်-ဤရဟန်းကို၊ ဟရတိစ ပစ္စာဟရတိ စာတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အသွားလည်းဆောင်၊ အပြန်လည်းဆောင်သော ရဟန်းဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ပန-ဆက်၊ ဟရဏပစ္စာဟရဏသခါတ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆွမ်းခံ အသွားဌ်လည်း ဆောင်ခြင်း၊ အပြန်ဌ်လည်းဆောင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ဣဒံ ဂတပစ္စာဂတဝတ္တ-ဤဂတပစ္စာဂတဝတ်ကို၊ ပူရေဇွော-ဖြည့်ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥပနိဿယ သမ္ပန္နော-အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်၊ ယဒိဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အုံ၊ (၉ဝသတိ)၊ ပဌမဝယေ ၉ဝ-ပဌမအရွယ်ဌ်ပင်၊ အရဟတ္တ-အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်နိုင်၏။ ပဌမဝယေ-ဌ်၊ နောစေ ပါပုဏာတိ-အကယ်၍ မရောက်အုံ၊ အထ-ထိုသို့ မရောက်လသော်၊ မဇ္ဈိမဝယေ-မဇ္ဈိမအရွယ်ဌ်၊ (ပါပုဏာတိ)၊ မဇ္ဈိမဝယေ-ဌ်၊ နောစေ ပါပုဏာတိ၊ အထ-သော်၊ မရဏသမယေ-သေခါနီးအခါဌ်၊ (ပါပုဏာတိ)၊ မရဏသမယေ-ဌ်၊ နောစေ ပါပုဏာတိ၊ အထ-သော်၊ ဒေဝပုတ္တေါ-နတ်သားသည်၊ ဟုတ္တာ (ဟိပုဏာတိ)၊ ဒေဝပုတ္တော ဟုတ္တာ နောစေ ပါပုဏာတိ၊ (အထ-သော်)။ ဗုဒ္ဓေ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနုဗုဒ္ဓေ-ပွင့်တော် မမူမီ၊ (သာသနာပဝကာလဌ်)၊ နိဗ္ဗတ္တော-ဖြစ်ရသည်၊ (သမာနော-ဖြစ်လတ်သော်)၊ ပစ္ဆေကာဟောမိ-ပစ္ဆေကာဟေခြာဏ်ကို၊ သစ္ဆိကရောတိ-မျက်မှောက်ပြုနိုင်၏။

ဥပနိဿယသမ္ပန္နော။ ။ဥပ (ဘုသော) - လွန်ကဲသော၊ ဝါ-အာကြီးသော + နိဿယော-မှီရာအကြောင်းတည်း၊ ဥပနိဿယော-ကြောင်း၊ ထို "မှီရာအကြောင်း" ဟူသည် ရှေးရှေးဘဝ၌ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုတည်း၊ "ပဌမအရွယ်ဌ် အရဟတ္တဖိုလ်ရလောက်သော ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံသူ (ကောင်းမှုရှိခဲ့သူ) ဖြစ်လျှင် ဂတပစ္စာဂတဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဌမအရွယ်ဌ်ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရနိုင်ပါသည်" ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။ဥပနိဿယနှင့်လည်းပြည့်စုံ ဂတပစ္စာဂတဝတ်တို့ ဖြည့်ကျင့်ခြင်း စသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှုလည်းရှိမှ အရဟတ္တဖိုလ်ရနိုင်သည်၊ ဥပနိဿယရှိသော်လည်း ဂတပစ္စာဂတဝတ်တို့ ဖြည့်ကျင့်ခြင်းစသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု မရှိလျှင်လည်းကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှု ရှိစေကာမူ ဥပနိဿယနှင့် မပြည့်စုံလျှင်လည်းကောင်း အရဟတ္တဖိုလ် မရနိုင်-ဟု မှတ်ပါ။

နောက်နောက်သို့လည်းလိုက်စေ။ ။ဤ ဥပနိဿယသမ္ပန္နော၏ပုဒ်ကို နောက် နောက်သို့လည်း လိုက်ပါ၎ေ၊ ထိုကြောင့် မဇ္ဈိမအရွယ်ဌ် အရဟတ္တဖိုလ်ရလောက်အောင် ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံလျှင် မဇ္ဈိမအရွယ်ဌ် ရနိုင်၏ ။ပေ။ ပစ္ဆေကာပုဒ္ဓါဖြစ်လောက်အောင်

ပစ္စေကဗောဓိ-ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ကို၊ နော စေ သစ္စိကရောတိ-အကယ်၍ မျက်မှောက် မပြုနိုင်သေးအံ့၊ အထ-ထိုသို့မျက်မှောက် မပြုနိုင်လတ်သော်၊ ဗုဒ္ဓါနံ-ဘုရားရှင်တို့၏။ သမ္ဗါဒီဘာဝေ-မျက်မှောက်၏အဖြစ်၌၊ (သာသနာတော်တွင်း၌)၊ ဗာဟိယော-ဗာဟိယဖြို့ဦးဖြစ်သော၊ ဒါရုစိရိယော-ဒါရုစိရိယမည်သော၊ (ရဟန်း မပြုမီက သစ်သားဖြင့် စီအပ်သော အဝတ်ကိုဝတ်သောကြောင့် ဒါရုစိရိယ မည်သော)၊ ထေရောသေယျထာပိ-ထေရ၀ကဲ့သို့၊ ခိပ္ပဘိညော-လျင်စွာသိတတ် သော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏။ သာရိပုတ္တော-သော၊ ထေရောသေယျထာပိ-သို့၊ မဟာပညောဝါ-ကြီးသော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည်သော် လည်း၊ (ဟောတိ)၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော-သော၊ ထေရော ·သေယျထာပိ-သို့၊ မဟိဒ္ဓိကောဝါ-ကြီးသော တန်ခိုးရှိပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ မဟာကဿပေါ-သော၊ ထေရောသေယျထာပိ-သို့၊ ဓုတဝါဒါဂါ-ဓုတင်၏အကျိုး

ဥပနိဿယဟုသော ကောင်းမှုပါရမီက နှစ်အသောင်းခြောက် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလပတ်လုံးဖြည့်ခဲ့ ပြီးဖြစ်လျှင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဖြစ်နိုင်၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အရှင်သာရိပုတြာကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင်ပုံ စသည်ကိုလည်း သိပါ။

ပကတိသာဝကာ။ ။အဂ္ဂသာဝကတို့၌ တစ်သောင်းနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း, အရှင်မဟာ ကဿပစသော မဟာသာဝကတို့၌ ကမ္ဘာတစ်သိန်းဟု ပါရမီဖြည့်ရကာလ သတ်မှတ်ချက်ရှိ၏။ မဟာသာဝကတွင် မပါဝင်သော ရိုးရိုးရဟန္တာများကို ပကတိသာဝကဟုခေါ်၏။ ထို ပကတိ သာဝကများအတွက်ကား ပါရမီဖြည့်ရာကာလ သတ်မှတ်ချက်မရှိ၊ ရေးရေးဘဝတို့၌ နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်း၍ "ဝိဝဋ္ဋနိဿိတ"ဟု ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗေဘာဂိယကုသိုလ်ကို ပြုခဲ့ခြင်းသည်ပင် ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဘဝ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြိုးစား လျှင် ပကတိသာဝကရဟန္တာဖြစ်နိုင်၏။

ဋ္ဌိကာသစ်။ ။ယဒိ ·ဥပနိဿယသယမ္ဘုနော ဟောတိဟိ ကျေဇံ ဒေဝပုတ္တော ဟုတ္တာတိ အာဒိသုပိ သမ္ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တတ္တ ပစ္စေကဗောဓိယာ ဥပနိဿယသယမ္ဘဝါ ကဗ္ဗာနံ ဒ္ဝေ အသင်္ခေယ္ယာနိ သတသဟသဿဆ္ဆ ကဒ္ဓာ (ထို ပစ္စေကဗောဓိအား လျှောက်ပတ်သော) ပုညဉာဏသမ္ဘာရ သမ္ဘရဏ ·ပေ· ဂ္ဂတရေသံ ပန (ပကတိသာဝကတို့အတွက်ကား) အတိတာသု ဇာတိသု ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယသဝေန ကာလနိယမမန္ဒရေန (ကာလသတ်မှတ်ချက်ကို ကြည့်၍) နိဗ္ဗတ္တိတံ နိဗ္ဗေဓ ဘာဂိယကုသလံ (လောဘ ဒေါသ မောဟ အတုံးအခဲကို ဖောက်ခွဲနိုင်ခြင်း အဖို့ရှိသော ကုသိုလ်ကည်း)။

မှတ်ချက်။ ။ ပကတိသာဝကတို့အတွက် ကမ္ဘာချီ၍ ပါရမီဖြည့်ဖွယ်မလို၊ "အတီတာသု ·ဇာတိသု"ဟု ဆိုသောကြောင့် လွန်ခဲ့ပြီးသော ဘဝအတော်များများ၌ နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်း၍ ကောင်းမှုကို ပြုခဲ့လျှင် ရဟန္တာဖြစ်နိုင်ရကား ယခုသာသနာတော်၌ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုဝေသာ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတကုသိုလ်ရှိသူသည် အရိမတ္တေယျဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ ကျွတ်တမ်းဝင်လိုပါလျှင် ပကတိသာဝကဖြစ်ဖို့ရန် သေချာသည်ဟု မှတ်ပါ။

ပြောဟောခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ အနုရုဒ္ဓေါ-သော၊ ထေရော သေယျထာပိ-သို့၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကောဝါ-ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ၊) ဥပါလိ-သော၊ ထေရော သေယျထာပိ-သို့၊ ဝိနယ ဓရောဝါ-ဝိနည်းကို ဆောင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်း။ (ဟောတိ၊) မန္တာဏီ ပုတ္တော-မန္တာဏီပုဏ္ဏားမ၏ သားဖြစ်သော၊ ပုဏ္ဏော-မည်သော၊ ထေရော သေယျ ထာပိ-သို့၊ ဓမ္မကထိကောဝါ-တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ၊) ရေဝတော-မည်သော၊ ထေရော သေယျထာပိ-သို့၊ အာရည်ကောဝါ-တောရ၌ နေခြင်း အလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ၊) အာနန္ဒော-မည် သော၊ ထေရော သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ဗဟုသုတောဝါ-များသော သုတရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ၊) ဗုဒ္ဓပုတ္တော-ဘုရားသားတော်ဖြစ်သော၊ ရာဟုလော-မည်သော၊ ထေရော သေယျထာပိ-သို့၊ သိက္ခာကာမောဝါ-သိက္ခာ ၃ ပါးကို လိုလားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ) ဣတိ-ဤသို့ မှတ် အပ်၏။

ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဣမသ္မိံ စတုက္ကေ-ဤစတုဏ္ဍ၌၊ ယွာယံ (ယော+အယံ)-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဟရတိစ-ဆွမ်းခံအသွားဌာနလည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်၏။ ပစ္စာဟရတိစ-ဆွမ်းခံအပြန်ဌာနလည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်၏။ တသေ-ထိုရဟန်း၏၊ ဂေါစရသမ္ဗဇည-ဂေါစရသမ္ဗဇညသည်၊ သိခါပတ္တာ-အတွင်္ဂမ္ဗအထိပ်သို့ ရောက်သည်၊ ဟောတိ။

ပန-ကား၊ အဘိဏ္ဍမာဒီသု-ရှေ့သို့သွားခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဝါ-ရှေ့တိုးခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ အသမ္ဗျယှနံ-မတွေဝေခြင်းသည်၊ ဝါ-မတွေဝေကြောင်းဉာဏ် သည်၊ အသမ္မောဟသမ္ဗဇည-အသမ္မောဟသမ္ဗဇည မည်၏။

သေယျထာပိ။ ။"သေယျာထာပိ ထေရော" စသည်ကား ထိုထို ဒိဗ္ဗာဘိညာအဖြစ် စသည်၌ စောဒဂ်ရသော ရဟန္တာများကို သက်သေထုတ်ပြသော စကားတည်း၊ ထို ရဟန္တာများ ၏၊ အကြောင်းအရာကို အဂ္ဂိတ္ထိရ ဇကနိပါတ် စောဒဂ္ဂဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာတို့ကိုကြည့်၍ သိနိုင်ပါ သည်။

သိခါပတ္တော။ ။သိခါသဒ္ဒါသည် ဦးစွန်းဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ ဦးစွန်းသည် လူတွင် ဦးထိပ်၌ဖြစ်သကဲ့သို့ အလုံးစုံပြည့်စုံနေသော ဂေါစရသမ္ဗဇညလည်း ထိပ်ဆုံးသို့ ရောက်နေသောကြောင့် "သိခါပတ္တော" ဟု ဆိုသည်၊ သိခါဝိယာတိ သိခါ၊ သိခံ+ပတ္တ သိခါပတ္တော၊ သိခါပတ္တံတိ ကောဋ္ဌိပ္ပတ္တံ နိဋ္ဌာနပတ္တံ-ဋီကာသစ်။]

အသမ္မောဟသမ္ဗဇည။ ။အသမ္ဗျယှနံ-အဘိဏ္ဍမ စသည်တို့၌ (အတ္တသွားသည် ငါသွားသည်ဟု ဗာလပုထုဇဉ်တို့ တွေဝေသကဲ့သို့) မတွေဝေခြင်း၊ အသမ္မောဟော-ခြင်း၊ အသမ္မောဟောဧဝ-သမ္မောဟ၏ဆန့်ကျင်ဘက်သည်ပင်+သမ္ဗဇည-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်တည်း၊ အသမ္မောဟသမ္ဗဇည-ဉာဏ်။

တံ-ထိ အသမ္ဘောဟသမ္ဘဇညကို၊ ၀ေဝ-ဤဆိုအပ်လတ္တံသောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတပ္ပ-ဏ်။ ဣဒ္ဓေ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အဘိက္ကမမန္ဒော၀ါ-ရှေ့သို့သွားသော်လည်းကောင်း၊ ၀ါ-ရှေ့တိုးသော်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ကမမန္ဒော၀ါ-ပြန်သော်လည်းကောင်း၊ ၀ါ-နောက်ဆုတ်သော်လည်းကောင်း၊ အနုဘာလပုထုဇနာ-ဉာဏ်စက္ခုကင်းပ၍၊ ဖျင်းအသောပုထုဇဉ်တို့သည်၊ အဘိက္ကမာဒီသု-တို့၌၊ ၀ါ-တို့၌ (သမ္ဘယ္ယန္တိ ၌စပ်၊) အတ္တာ-အတ္တသည်၊ အဘိက္ကမတိ-ရှေ့သို့သွား၏။ ၀ါ-ရှေ့တိုး၏။ အတ္တာနာ-အတ္တသည်၊ အဘိက္ကမော-ရှေ့သို့သွားခြင်းကို၊ ၀ါ-ရှေ့တိုးခြင်းကို၊ နိဗ္ဗတ္တိတော-ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ ဣတိ၀ါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ အဟံ-ငါသည်၊ အဘိက္ကမာမိ-၏။ မယာ-သည်၊ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတောဟု ဣတိ၀ါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘယ္ယန္တိ ယထာ-တွေ၀ေကုန်သကဲ့သို့၊ တထာ, အသမ္ဘယ္ယန္တော-မတွေ၀ေသည်၊ (ဟောတိ)။ [အသမ္ဘယ္ယန္တောနာက်၌ ပိုဒ်ရှိစေ၊ အသမ္ဘယ္ယန္တော၏ စပ်ပုဒ်မရှိသောကြောင့် "ဟောတိ" ဟု ထည့်သည်၊ ရှေ့နေရင်းနီသယဉ် ဂါထာအဆုံး၀ယ် "ဣတိ မနသိကရောတိ" ဟု ထည့်၍ စပ်သတတ်။]

ဟိ-ချဲ့၊ အဘိက္ကမာမိ-ရှေ့သို့သွားအံ့၊ ၀ါ-ရှေ့တိုးအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိတ္တေ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ-ဖြစ်လသော်၊ တေနေ၀ စိတ္တေန-ထိုစိတ်နှင့်ပင်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ-စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော၊ ၀ါ-စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော၊ ၀ါယောဓာတု-၀ါယောဓာတ်သည်၊ ဝိညတ္တိ-ကာယ၀ိညတ်ကို၊ ဇနယမာနာ-ဖြစ်စေလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ (ဥပါ!ဒ်၏)။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ၀ါယောဓာတ်၏ ကာယ၀ိညတ်ကို

အတ္တာ ၊ပေ၊ **အဟံ**။ ။"အတ္တာ အဘိက္ကမတိ ၊ပေ၊ နိဗ္ဗတ္တိတောဘာ" ဖြင့် အတ္တဟု စွဲလမ်းတတ်သော ဒိဋ္ဌိဂါဟကို ပြ၏။ "အဟံ အဘိက္ကမာမိ ၊ပေ၊ နိဗ္ဗတ္တိတော" ဖြင့် "ငါ" ဟု စွဲလမ်းတတ်သော မာနဂါဟကို ပြ၏။ ထိုဒိဋ္ဌ မာန ၂ ပါးလုံးပင် တဏှာလောဘနှင့် ယှဉ်ရကား "ငါ၏သွားခြင်း"စသော တဏှာဂါဟကိုလည်း သဟစရဏနည်းအားဖြင့် ပြပြီးဖြစ်တော့၏။။

အဘိက္ကမာမိတိ စိတ္တေ။ ။"တထာ အသမ္ဘယ္ယန္တော-ထို အနုဘာလပုထုဇဉ်တို့ တွေ၀ေသကဲ့သို့ မတွေ၀ေ"ဟု ဆိုပြီးနောက်, ထိုမတွေ၀ေမှုသည် ယနဝိနိဋ္ဌောဘုဏ၏ရှိသူ၌ သာ ဖြစ်နိုင်ရကား ဃနဝိနိဋ္ဌောဘုဏ၏ ဖြစ်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "အဘိက္ကမာမိတိ စိတ္တေ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဤနေရာ၌ "အဘိက္ကမာမိတိ ဟိ စိတ္တေ"ဟု ဟိပါလျှင် ကောင်း၏။ မပါလျှင် ထည့်ပါ။။ [ဃန-ရှပ်နာမ် ပူးတွဲလျက်လည်းကောင်း, ရှပ်ချင်း နာမ်ချင်း ဆက်တွဲလျက်လည်းကောင်း (တစ်ခုထဲ ထင်ရလောက်အောင်) တာခဲနက် ဖြစ်နေသည်ကို၊ ဝိနိဋ္ဌောဘ-အသီး အသီး ခွဲခြား စိတ်ဖြာ၍ သိတတ်သောဉာဏ်။]

ဝိညတ္တိ ဇနယမာနာ။ ။သွားလိုသောစိတ်ကြောင့် ၀ါယောဓာတ်ဖြစ်သောအခါ ထို ၀ါယောဓာတ်၏ ထူးခြားသောအမူအရာ ၀ိကာရကို "ဝိညတ်"ဟု ခေါ်၏။ ထို ဝိညတ်သည် ပရမတ်အစစ် မဟုတ်, ၀ါယောဓာတ်၏ ဝိကာရ (ထူးခြားသော အမူအရာ) သာ ဖြစ်သော

ဖြစ်စေလျက် ဥပါဒ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖာရ ဝသေန-စိတ်၏အမူအရာဖြစ်သော အလိုဆန္ဒကြောင့် ဝါယောဓာတ်၏ လှုပ်ရှားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကာယသမ္ဘတော-ကိုယ်ဟု သမုတ်အပ်သော၊ အယံ အဒ္ဒိသယ်ာ တောာ-ဤ အရိုးအပေါင်းသည်၊ ဝါ-ဤ အရိုးစုသည်၊ အဘိက္ကမတိ-ရှေ့သို့သွားဏ၏။ ဝါ-ရှေ့တိုးဏ၏။။

ဧဝ-သို့၊ အဘိက္ကမတောာ-ရှေ့သို့သွားသော၊ ဝါ-ရှေ့တိုးသော၊ တသ-ထိုအရိုးစု၏။ ဧကေကပါဒုဒ္ဓရဏေ-တစ်ဖက်တစ်ဖက်သောခြေကို ကြွမြှောက်ရာအခါ၌၊ (ကြွမြှောက်ခိုက်၌)၊ ပထဝီဓာတု-ပထဝီဓာတ်လည်းကောင်း၊ အာပေါဓာတု-အာပေါဓာတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ ဓာတုယော-ဓာတ်တို့သည်၊ ဩမတ္တာ-ညံ့သော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်၊ မန္ဒာ-ညံ့ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ ဣတရာ-ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်မှတပါးကုန်သော၊ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော တေဇော ဝါယောဓာတ်တို့သည်၊ အဓိမတ္တာ-လွန်ကဲသောအတိုင်းအရှည်

ကြောင့် ဥပါဒ်ခြင်းသဘော မရှိ၊ ထိုကြောင့် "ဝိညတ္တိ ဥပါဒသမာနာ"ဟု မဆိုဘဲ "ဇနယမာနာ" ဟု ဆို၍ ဝါယောဓာတ်ကိုယ်တိုင်ကား ဥပါဒ်ရသောကြောင့် "ဝါယောဓာတု ဥပ္ပဒ္ဒတိ" ဟု ဆိုသည်။

စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတု။ ။"စိတ္တသ+ကိရိယာ စိတ္တကိရိယာ-စိတ်၏အမူအရာ" ဟူသည် အလိုဆန္ဒတည်း၊ ထိုအလိုဆန္ဒကြောင့် စိတ္တဇဝါယောဓာတ်သည် လှုပ်ရှားရ၏။ ထိုလှုပ်ရှားမှကို "စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ဖါရ" ဟု ဆိုသည်။ [ကာယိကကရဏ္ဍန္တိ-ကာယဒ္ဒါရပ္ပဝတ္တစိတ္တကိရိယဲ၊ အမိပ္ပါယန္တိ အဟ္ဟာ-အဒ္ဒသာလိနိ, ကာယကမ္မဒ္ဒါရအဖွင့် မူလဋီကာ။]

ဋီကာသစ်၌ကား စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုကို "ကိရိယမယစိတ္တသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတု" ဟု ဖွင့်လေ၏။ မူလဋီကာနှင့် မညီပါ။ အနက်လည်း မရှင်းပါ။

ဝိပ္ပါရဝေန။ ။"ဝိစရနာကာရသခ်ါတကာယဝိညတ္တိ" ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်၏၊ ဖရဝေတ်၏ ဗာဟုပန-စလန ၂ နက်တို့တွင် စလနအနက်ကို ယူဝေ၏။ ဝိပ္ပရေဏ ဝိပ္ပါရော၊ ထို ဝါယောဓာတ်၏ လှုပ်ရှားခြင်းဟူသည် "ကာယဝိညတ်ပင်တည်း" ဟု သိစေလို၍ "သခ်ါတ ကာယဝိညတ္တိ" ဟု ဖွင့်သည်။ [ဝိညတ်မပါဘဲ ဝါယေါဓာတ်ချည်းဖြစ်ရာ၌ ရုပ်ကလာပ်သည် ရွှေ.၅၅ မဝုပါဒ်၊ မုလနေရာ၌သာ ဥပါဒ်၏။ ဝိညတ်ပါမှ နေရာရွှေ.၅၅ ဥပါဒ်သည်၊ ရွှေ.၅၅ ရွှေ.၅၅ ဥပါဒ်ခြင်းကိုပင် "လှုပ်ခြင်း" ဟု ခေါ်သည်။

ဩမတ္တာ ၊ပေ၊ အဓိမတ္တာ။ ။ဩမတ္တာ-အဝမတ္တာ လာမကပ္ပမာဏာ၊ ခြေကိုကြွမြှောက်ခြင်းဟူသော ဥဒ္ဓရဏ အဘိဂ်၌ ဓာတ်ကြီး ၄ ပါးတို့ အတ္တဖြစ်ကြရာဝယ် "ပထဝီနှင့် အာပေါသည် ညံ့သောအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်၏" ဟုရာဝယ် သင်္ကြည်ခြင်းကိုဆိုလိုအ်၊ "တေဇော နှင့်ဝါယောတို့ လွန်ကဲသောအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏။" ဟုဆိုရာ၌လည်း သတ္တိထက်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ [တသ္မာ ဣမာသဲ ဓိန္ဓမေတ္တ သာမတ္ထိယတောာ အဓိမတ္တာတာ, တထာ အဘာဝတောာ ပန ဣတရာသဲ ဩမတ္တာတာတိ၊-ဋီကာသစ်။]

ရှိကုန်သည်၊ ဗလဝတိယော-အားရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အတိဟရဏာဒိတိဟရဏေ သု-မူလဌာနကိုလွန်၍ ဆောင်ရာအခါ, ရှောင်လွှဲ၍ ဆောင်ရာအခါတို့၌, ဝါ-မူလဌာနကိုလွန်၍ ရှေ့ခြေရောက်ရုံဆောင်ရာအခါ, ရှေ့ခြေကို အထူးလွန်၍ ဆောင်ရာအခါတို့၌, တထာ-ထို့အတူတည်း။

အနုဂတ အနုဂမ။ ။ခြေထောက်၌ရှိကြသော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ အထက်အထက်သို့ ရွှေ့၍ ရွှေ့၍ ဥပါဒ်ခြင်းကို "ခြေမြှောက်ခြင်း"ဟု ခေါ်ကြ၏။ ထိုသို့ အထက်သို့ရွှေ့ရာ၌ (မီးသည် အထက်သို့ မီးလျှံတက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ) ကေဇော(မီး) ဓာတ်၏အစွမ်းကြောင့် အထက်အထက်သို့ ရွှေ့၍ ဥပါဒ်ရကား ဥဒ္ဓရဏ (ကြွမြှောက်)အစိုက်၌ တေဇောဓာတ်သည် အနုဂတပစာနဖြစ်၏။ မီးတောက်ကို လေက ကူညီ၍ ပင့်ပေးသကဲ့သို့ ဝါယောဓာတ်သည် တေဇောဓာတ်၏ အနုဂမက (နောက်လိုက်) အကူအညီဖြစ်၏။ [အနုဂတ-အစဉ်လိုက်အပ်၊ အနုဂမက-အစဉ်လိုက်တတ်။]

တထာ ၊ပေ၊ ဟရဏေသု။ ။မြှောက်ခြင်းဟူသော ဥဒ္ဓရဏကိစ္စပြီးသောအခါ မြှောက်ထားအပ်သောခြေကို ရှေ့သို့ တိုးရာ၏။ ထိုသို့ ရှေ့တိုးမှကို "အတိ-မူလဝေနရာကို လွန်၍+ဟရဏ-ခြေကို ဆောင်ခြင်း"ဟု ခေါ် ၏။ ထိုသို့ ရှေ့တိုးရာဝယ် သစ်ငုတ်စသည်ကို ရှောင်ခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း, ရှေ့၌ ရောက်ပြီးသောခြေကို မတိုက်မိအောင် ရှောင်ခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း ထို ငုတ်စသည်နှင့် ထို ခြေ၏ကေးမှ ခြေကို ဆောင်ခြင်းကို "ဝိ-ဗယဉ်အောင်+အတိ-လွန်၍+ဟရဏ-ခြေကိုဆောင်ခြင်း"ဟု ခေါ် ၏။ [ဋ္ဌိတဌာန်၌ အတိက္ကမိတွာ ပုရတောဟရဏံ အတိဟရဏံ၊ ခါဏုအာဒိပရိယာရဏတ္ထं ပတိဋ္ဌိတပါဒဒယဋ္ဌနာ ပရိဟရဏတ္ထं ဝါ ပယောဂ ဟရဏံ ဝိတိဟရဏံ-ဋီကာသစ်။]

တစ်နည်း။ ။မြှောက်ပြီးသောအခါ ရှေ့ခြေတိုင်အောင် ခြေကို ဆောင်ခြင်းသည် "အတိ-မူလဌာနကိုလွန်၍+ဟရဏ-ဆောင်ခြင်း"မည်၏။ ရှေ့ခြေကို ကျော်လွန်၍ ဆောင်ခြင်းသည် "ဝိတိ-အထူးသဖြင့် လွန်၍+ဟရဏ-ဆောင်ခြင်း"မည်၏။ [ယာဝ ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ, တာဝ အာပေါရဏံ အတိဟရဏံ၊ တတော ပရံ ဟရဏံ ဝိတိဟရဏံတို့ အယံဝါ ဇေတေသံ ဝိသေသော (ဤကား အတိဟရဏ ဝိတိဟရဏတို့၏ အထူး)။]

တထာဟု ညွှန်ပုံ။ ။ထိုအတိဟရဏ ဝိတိဟရဏအခိုက်၌ ဝါယောဓာတ်သည် အနုဂတ (အစဉ်လိုက်အပ်သော) ပစာနဖြစ်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း. . . ပကတိလေသည် ထိုထို ဤဤ ယိမဲ်းယိုင်အောင် လှုပ်စေသကဲ့သို့ ခြေကို ရှေ့သို့ရောက်အောင် လှုပ်စေရမည့် အရာဌာနဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ တေဇောဓာတ်ကား ထို ဝါယောဓာတ်ကို အားပေးကူညီသော အနုဂမက အပစာနဖြစ်၏။ ဤသို့ ဥဒ္ဓရဏတုန်းကကဲ့သို့ အနုဂတ အနုဂမကချင်း မတူသော်လည်း တေဇော ဝါယောအဖြစ်ဖြင့်ကား တူသောကြောင့် "တထာ"ဟု ညွှန်နိုင်ပါသည်။ [သတိပိ စေတ္တ အနုဂမကာနုဂန္ဓတာဝိသေသေ တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု ဘာဝမတ္တံ သန္ဓာယ တထာသဒ္ဒဂ္ဂဟဏံ ကတံ-ဋီကာ။]

မှတ်ချက်။ ။ဓာတ်ကြီး ၄ ပါးတို့တွင် ပထဝီ အာပေါသည် လေးလန်သော သဘောရှိသော ဂရုသဘာဝ ရှုပ်များတည်း။ တေဇော ဝါယောသည် ပေါ့သောသဘောရှိသော လဟုသဘာဝ ရှုပ်များတည်း။ ထို့ကြောင့် ပါဒုဒ္ဓရဏ စသည်၌ တေဇော ဝါယောတို့၏ သတ္တိ

ဝေါသဇ္ဇနေ-ခြေကို စွန့်လွှတ်ရာခဏ၌၊ ဝါ-ခြေကို အောက်ချရာခဏ၌၊ တေဇောဓာတု-လည်းကောင်း၊ ဝါယောဓာတု-လည်းကောင်း၊ ဣတိ, ဒွေ-ကုန်သော၊ ဓာတုယော-တို့သည်၊ သြမတ္တာ မန္ဒာ ဟောန္တိ၊ ဣတရာ-ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်မှတစ်ပါးကုန်သော၊ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော တေဇော ဝါယောဓာတ် တို့သည်၊ အဓိမတ္တာ ဗလဝတိယော (ဟောန္တိ) သန္ဓိကိုပန သန္ဓိရုဏ္ဍနေသု-တည်ရာ အပြင်ဝယ် ခြေကိုကောင်းစွာချရာခဏ, ဖိ၍နင်းရာခဏတို့၌၊ တထာ-ထို့အတူ တည်း။

သည် ထင်ရှားမှ၍ ဝေါသဇ္ဇန စသည်၌ ပထဝီ အာပေါတို့၏ သတ္တိသည် ထင်ရှားလတံ့၊ ထိုသို့ သတ္တိအပြောင်းအလွှဲ ဖြစ်ခြင်းမှာလည်း စိတ္တဇရုပ်များဖြစ်၍ စိတ်အစွမ်းကြောင့် ဟု မှတ်ပါ။ ထိုသို့ စိတ္တဇရုပ်များ ပြောင်းလွှဲသောအခါ ကမ္မဇဇသော တိဇရုပ်များလည်း စိတ္တဇရုပ်နှင့် အလားတူဖြစ်ကြရတော့သည်သာ။

မဟာဠိကာ။ ။ယထာ ပါဒသ ဥဒ္ဒရဏ် သိဒ္ဓတိ၊ တထာ ပဝတ္တစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပေသု ဧကဝေဒေ တေဇော ဝါယောဓာတုနံ အဓိမတ္တတာ ဣဒ္ဓိတတ္တာ, သလ္လဟုကာသဘာဝတာယ ဟာသ၊ ကတော ဝေဒ ဣတရာသံ (ပထဝီ အာပေါတို့၏) သြမတ္တတာ (ဣဒ္ဓိသိတတ္တာ, ကသ္ဟာ), ဂရုသဘာဝတ္တာ၊ တံ သမ္ဘန္ဓတ္တာ ပန သေသံ တိသမုဋ္ဌာနရူပံ တဥတိကမဝေ ဟောတိ၊-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-မဂ္ဂါမဂ္ဂညာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ အဖွင့်။

ဝေါသဇ္ဇနေ။ ။ဝိ+အဝ+သဇ္ဇ၊ ဝိဥပသာဂကြောင့် သဇ္ဇဓာတ်သည် စွန့်လွှတ်ခြင်း အနက်ကို ဟောင်း။ အဝဥပသာဂကြောင့် "အောက်သို့ စွန့်လွှတ်ခြင်း"ဟု ဖြစ်၏။ အတိပဘရဏ ဝိတိဟရဏာတို့ဖြင့် ခြေကို အောက်သို့မကျအောင် ဆောင်ထားခဲ့ ထိန်းထားခဲ့၏။ ယခုအခါ ထိန်း၍ ဆောင်၍ မထားတော့ဘဲ အောက်သို့ စွန့်လွှတ်ခြင်းကိုပင် "ခြေကို အောက်သို့ချခြင်း" ဟု ခေါ်သည်။

သြမတ္တာ, ဗလဝတိယော။ ။ခြေကို အောက်သို့ချရာ၌ တေဇော ဝါယောဓာတ် ၂ ပါးတို့သည် သတ္တိသည့်ကုန်၏။ [ထိုဓာတ် ၂ ပါး အားကောင်းနေလျှင် ခြေသည် အောက်သို့ ကျလိမ့်မည် မဟုတ်။] ပထဝီ အာပေါဓာတ် ၂ ပါးတို့သည် သတ္တိ အားကောင်းကုန်၏။ ထို ၂ ပါးတွင်လည်း ခြေကို အောက်သို့ချရာ၌ အာပေါဓာတ်သည် အနုဂတပဘာနဖြစ်၏။ ပထဝီဓာတ်ကား ထို အာပေါဓာတ်ကို အားပေး ကူညီရသော အနုဂမတ အပဓာနဖြစ်သည်။

ဣကာ။ ။ယသ္မာ ပထဝီဓာတုယာ အနုဂတဝ (အစဉ်လိုက်အပ်သော) အာပေါ ဓာတု ဝေါသဇ္ဇနသယ ပဠုယော၊ ဂရုတရသဘာဝါ ဟိ အာပေါဓာတူတိ၊ ဝေါသဇ္ဇနေ ပထဝီ ဓာတုယာ (သည်) တသၭာ အနုဂတဘာဝေါ။ တသ္မာ တာသံ ဒ္ဋိန္ဓမေတ္တ သာမတ္တိယထေရ အဓိမတ္တတာ, ဣတရာသဉ္စ သြမတ္တတာတိ ဒသေန္တော အာဟ "ဝေါသဇ္ဇနေ ၊ပေ၊ ဗလဝတိယော"တိ။

တထာ ၊ပေ၊ သန္ဓိရုဏ္ဍနေသု။ ။"သံ-ကောင်းစွာ+နိ+ကို့ပန-ချခြင်း" ဟူသည် ခြေကို မြေကြီးစသော တည်ရာအရပ်၌ ထိစေခြင်းတည်း။ [နိ,ပ,ဌ, ခ,ပစတင်, ယုပစ္ဆင်းဖြစ်၍ ဂ,ကို့ပန ရှိပါ၏။ ဏပစ္ဆင်းဖြင့်သာ "နိဒ္ဓေပေါ"ဟု ရှိရသည်။] "သံ+နိ+ရုဏ္ဍန"ဟူသည် တည်ရာအရပ်၌ ထိပြီးနောက် ဖိ၍နင်းခြင်းတည်း၊ ထိုအစိုက်အတန့်တို့၌ ပထဝီဓာတ်သည် အနုဂတ

. တတ္တ-ထိုသွားရာအခါ၌၊ ဝါ - ထိုဥဒ္ဒရဏာစသော ခြောက်ပါးတို့တွင်၊ ဥဒ္ဒရ ဏော-ခြေကို ကြွမြှောက်ရာဇာဏ်၌၊ ပဝတ္တာ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါရူပမြှော-ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်၊ အတိဟရဏ်-ရှေ့သို့ လွန်ကဲအောင် ဆောင်ရာဇာဏသို့၊ ဝါ-ရှေ့ခြေ ရောက် အောင် ဆောင်ရာဇာဏသို့၊ နှ ပါပုဏ္ဏန္တိ-မရောက်ကြကုန်၊ တထာ-ထိုအတူ၊

ပဓာန အကြောင်းဖြစ်၏။ အာပေါဓာတ်ကား အကူအညီ အနုဂမက အပဓာနဖြစ်သည်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း. . . ထိမှ ဖိမှသည်၌ ဖောင့ပွသဘောရှိ၏။ ထို ဖောင့ပွ အထိအဖိကိစ္စကို ပထဝီဓာတ်ကသာ ဆောင်နိုင်၍ အာပေါဓာတ်က မဆောင်နိုင်သောကြောင့်တည်း။ [ဤသို့ ဝေါသဒ္ဓနတုန်းကကဲ့သို့ အနုဂမက-အနုဂတချင်း မတူသော်လည်း ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် "တထာ"ဟု ညွှန်လေသည်။]

ဋီကာ။ ။ယသ္မာ ပန အာပေါဓောတုယာ အနုဂတာ ပထဝီဓောတု သန္ဓိကွိပနသ ပစ္စယောတိ ပတိဋ္ဌာဘာဝေ ဝိယ ပတိဋ္ဌာပနေပိ တသ္မာ သာတိသယကိစ္စတ္တာ (တည်ရာ၏ အဖြစ်ခွဲကဲ့သို့, တည်စေခြင်းဌိလည်းထိခြင်းဌိလည်း ထို ပထဝီဓာတ်၏ သာတိသယကိစ္စရှိ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း) အာပေါဓာတုယာ တသ္မာ အနုဂတ ဘာဝေါ။ တထာ ယဋ္ဌန ကိရိယာယ ပထဝီဓာတုယာ ဝေသနေ သန္ဓိရုဗ္ဗနသ္မာ သိဗ္ဗနတော တတ္ထာပိ ပထဝီဓာတုယာ အာပေါဓာတုအနုဂတဘာဝေါ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ "တထာ သန္ဓိကွိပန သန္ဓိရုဗ္ဗနေသူ"တိ။

မှတ်ချက်။ ။ပြအပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာယ်မျှားကို ကောက်ချက်ချ၍ ပထဝီဓာတ်နှင့် အာပေါဓာတ်သည် မိတ်ဖက်ဖြစ်၍, တေဇောဓာတ်နှင့် ဝါယောဓာတ်သည် မိတ်ဖက်ဖြစ်၏ ဟု လည်းကောင်း, ပထဝီဓာတ်နှင့် ဝါယောဓာတ်သည် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍, အာပေါဓာတ်နှင့် တေဇောဓာတ်သည် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏ဟုလည်းကောင်း ရှေးဆရာတို့ဆိုကြသည်။

[ဆောင်] ၁။ **မြေနှင့် ရေ, မိတ်ဆွေတော်ကြ, သဘာဂ။**
မီးနှင့် လေ, မိတ်ဆွေတော်ကြ, သဘာဂ။

၂။ **မြေနှင့် လေ, မိတ်ဆွေမစပ်, ပဋိယတ်။**
မီးနှင့် ရေ, မိတ်ဆွေမစပ်, ပဋိယတ်။

ဝေါသဒ္ဓန ၊ပေ၊ သန္ဓိရုဗ္ဗနှ။ ။ဝေါသဒ္ဓနဥေတ္တ ပါဒသ ဩနာမနဝသေန ဝေါသဒ္ဓေါ-ခြေကို အောက်သို့ ညွှတ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် စွန့်လွှတ်ခြင်းသည် ဝေါသဒ္ဓန မည်၏။ တဝတာ ပရဲ ဘူမိအာဒီသု ပတိဋ္ဌာပနဉ် သန္ဓိကွိပန်, ပတိဋ္ဌာပေတ္တာ နိမဒ္ဒနဝသေန (တည်စေပြီးနောက် ဖိ၍နင်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်) ဂမနသာ သန္ဓိရောဓော (သွားခြင်း၏ ချုပ်ခြင်း ရပ်ခြင်းသည်) သန္ဓိရုဗ္ဗနှ-ဋီကာသစ်။ [သန္ဓိရုဗ္ဗနှ်ကို "ဂမနသာ သန္ဓိရောဓော"ဟု အနက် ဖွင့်ခြင်းကို ဝင်းဘားပါ၊ "ပွတ်ချပ်၍ ဖိနှိပ်၍ နင်းခြင်း"ဟုသာ အနက်ဖြစ်သင့်ပါသည်။]

တတ္ထ ၊ပေ၊ နှ ပါပုဏ္ဏန္တိ။ ။တတ္ထာတိ တသ္မိ အဘိဏ္ဍမနေ၊ တသ္မိဝါ ဝုတ္တေသု (ထိုသွားရာဇာဏ်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်သော) ဥဒ္ဒရဏာဒီသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ ဥဒ္ဒရဏေတိ ဥဒ္ဒရ ဏာဒ္ဒဏေ၊ ရူပါရူပမြှောတိ ဥဒ္ဒရဏာကာရေန ပဝတ္တာ ရူပမြှော, တံ သမုဋ္ဌာပကာအရူပမြှော၊

အတိပာရဏော-အတိပာရဏာဇာတ်၂၊ ပဝတ္တာ-ကုန်သော၊ (ရှုပါရှုပဓမ္မာ၊) ဝိတိ ဟရဏံ-ရှောင်လွှဲ၍ ဆောင်ရာခဏသို့၊ ဝါ-ရှေ့ခြေကိုလွန်၍ ဆောင်ရာခဏသို့၊ (နှ ပါပုဏာန္တိ-ကုန်၊) ဝိတိဟရဏော-ဝိတိဟရဏာဇာတ်၂၊ ပဝတ္တာ-သော၊ (ရှုပါရှုပ ဓမ္မာ၊) ဝေါသဇ္ဇနံ-ခြေကို စွန့်လွှတ်ရာ ခဏသို့၊ ဝါ-ခြေကို အောက်ချရာခဏသို့၊ (နှ ပါပုဏာန္တိ)) ဝေါသဇ္ဇနေ-ဝေါသဇ္ဇနခဏာ၌၊ ပဝတ္တာ-နိသော၊ (ရှုပါရှုပဓမ္မာ၊) သန္ဓိကွ်ပနံ-တည်ရာ အပြင်ဝယ်ခြေကို ကောင်းစွာ ချရာခဏသို့၊ (နှ ပါပုဏာန္တိ)) သန္ဓိကွ်ပနေ-သန္ဓိကွ်ပနခဏာ၌၊ ပဝတ္တာ-နိသော၊ (ရှုပါရှုပဓမ္မာ၊) သန္ဓိရုဗ္ဗနံ-ဖိ၍ နင်းရာခဏသို့၊ နှ ပါပုဏာန္တိ-ကုန်။

· တတ္ထ တတ္ထော-ထိုထို ဥဒ္ဓရဏ အစရှိသော ခဏာ၌ပင်၊ ပဒ္ဒ ပဒ္ဒ-တစ်ဆစ်စီ တစ်ဆစ်စီ၊ သ ခ္ခ သန္ဓိ-တစ်စပ်စီ တစ်စပ်စီ၊ ဩမ ဩမ-တစ်ပိုင်းစီ တစ်ပိုင်းစီ၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ပတ္တကပါလေ-ခြစ်ခြစ်ပူသော အိုးခင်း၌၊ ပတ္ထိတ္ထတိလာနိ ဝိယ-တည့်

[ခြေကိုမြှောက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကြသော ရုပ်တရား၊ ထိုရုပ်တို့ကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော နာမ်တရားတို့သည်။] အတိပာရဏာ နှ ပါပုဏာန္တိ ခဏမတ္တာဝဌာနတော (ထို ရုပ်နာမ် တရားတို့က တစ်ခဏမျှသာ တည်ခြင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း)-ဦးကာ။

တတ္ထ တတ္ထော။ ။ယတ္ထ ယတ္ထ ဥဒ္ဓရဏာဒိကေ ဥပ္ပန္နာ၊ တတ္ထ တတ္ထော နှ ဟိ ဓမ္မာနံ ဒေသန္တရသင်္ကမံနံ အတ္ထိ၊ (ပရမတ္ထတရားတို့၏ အရပ်တစ်ပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ခြင်း မရှိ)) လဟုပရိဝတ္တနတော-လျင်မြန်သော အပြောင်းအလွဲ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။-ဦးကာသစ်။

ပဒ္ဒ, သန္ဓိ, ဩမ။ ။ကျွမ်းစာတို့၌ သဘောတူအနက်တို့၏ ပဌမမရိစ္ဆေဒ ဒုတိယ ပရိစ္ဆေဒစသော အပိုင်းကဲ့သို့ ပဒ္ဒသဒ္ဒါသည် ပရိစ္ဆေဒအနက်ကို ဟောင်း။ [ပဒ္ဒ ပဒ္ဒတို့ ပရိစ္ဆေဒ် ပရိစ္ဆေဒ်-ဥဒ္ဓရဏအခိုက်၌ ရှုပ် နာမ်တို့က သဘောတူ တစ်ဆစ်တစ်ပိုင်း, အဲတိဟရဏအခိုက်၌ ရှုပ်နာမ်တို့က သဘောတူ တစ်ဆစ်တစ်ပိုင်း, စသည်။] သန္ဓိသဒ္ဒါလည်း သဘောတူရာ အစပ် အထုံးအဖွဲ့ကို ဟောင်း၊ သန္ဓိသန္ဓိတို ဝဏ္ဏိ-ဝဏ္ဏိ-တစ်ထုံးတစ်ဖွဲ့တစ်စပ်၊ [ဩမဩသဒ္ဒါလည်း အရေး အသား အပိုင်းအခြားအနက်ကိုပင် ဟောင်း။ ["ကိလေသောမိ-မဂ္ဂေါမိ"ဟူရာ၌ကဲ့သို့တည်း၊ အဝမီယတော-ပိုင်းခြား၍ ထားအပ်၏၊ ဣတိ ဩမီ။] သို့သော် ပဒ္ဒနှင့် အနက်ကွဲအောင် "ဘာဂဲဘာဂ"ဟု ဦးကာသစ်ဖွင့်သည်၊ ဤ ၃ ပုဒ်လုံးပင် ပရိယာယ်ချည်းတည်း။

တတ္ထ ကပါလေ။ ။ဝေါပတိ-ပူလောင်၏၊ ဣတိ တတ္ထ၊ တတ္ထ စ + တံ + ကပါလံ စာတိ တတ္ထကပါလံ-ပူလောင်နေသော အိုးခင်း။ [ကပ္ပဿ ဒီဃံ ဧတေနာတိ ကပါလံ-ထို အိုးကဲ့၌ ထည့်၍ လျှော်ခြင်းစသည်ကို ပြုသောအားဖြင့် အသက်မွေးမှုကို ပြုကြောင်း အိုးကွဲ-အိုးခင်း။]

အပ်သော နှမ်းတို့ကဲ့သို့၊ ပဌပဌာယန္တာ-ပဌပဌဟု အသံပြုကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်၍၊ ဘိဇ္ဇန္တိ-ပျက်ကုန်၏။။

ပဌပဌာယန္တာ။။ ။နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ရာခဏာကို မဆိုထားဘိ၊ ရူပ်တရားတို့၏ သော်မှလည်း ဖြစ်ရာခဏသည် အလွန်မြန်၏။ အပြေးသွားမျှ နေရခြင်းကို သာယာကြသော နတ်သားတို့သည် ဒို့ကုန်၏။ အလွန်လည်း အပြေးမြန်ကြကုန်၏။ ထို နတ်တို့သည် ခြေခြံလည်း ကောင်း၊ ဦးခေါင်းခွံလည်းကောင်း သင်တုန်းအသွားများကို ဖွဲ့ချည်ထားပြီးလျှင် အထက် အောက် ဝှမ်းကစား၍ ပြေးကြကုန်၏။ ထိုအခါ အထက်သင်တုန်းသွားနှင့် အောက်သင်တုန်း သွားတို့သည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပေါင်းဆုံမိကြကုန်၏။ ထိုပေါင်းဆုံမိရာ ခဏထက်ပင် ရှပ် တရားတို့၏ ဖြစ်ရာခဏသည် သာ၍ လျင်မြန်ပါသေး၏။ ထို့ကြောင့် လော့အပ်သော နှမ်းတို့၏ ကွဲပျက်ခြင်းကို (တစ်လုံးစီ တစ်လုံးစီကြည့်၍ မဖြစ်) "ကွဲပျက်ကြောင်းကို ဖျစ်ဖျစ် (ပဌပဌ)" ဟူသော အသံဖြင့်သာ မှန်းဆ၍သိရသကဲ့သို့, ထို့အတူ "သခ်တတ်ရားတို့၏ လျင်မြန်လှစွာ သော ပျက်ခြင်းကိုလည်း ဖြစ်ခြင်းဖြင့်သာ မှန်းဆနိုင်သည် (ဖြစ်လျှင် ပျက်ရမည်သာ"ဟု မှန်းဆနိုင်သည်)ကို ပြလိုလျှင် "ပဌပဌာယန္တာ"ဟု မိန့်သည်။

ဝုဒ်ပြီးပုံ။။ ။ပဌသဒ္ဒါသည် "ဖျစ်-ဖျစ် (ပဌပဌ)"ဟူသော အသံကို အတုပြုသော အနုကရဏာသဒ္ဒါတည်း၊ "အနုကရောတိ - မူလအသံကို အတုပြုတတ် (ဟူတတ်)၏။ ဣတိ အနုကရဏာ"ဟု ပြုပါ။ ထို ပဌ အသံက အထပ်ထပ်ဖြစ်သောကြောင့် အာဘိဏ္ဍညအနက်၌ "ပဌပဌ"ဟု ၂ ပုဒ်ဖြစ်၏။[ဝိဿာဘိဏ္ဍညေသု ဒွေ-မောဂ္ဂလ္လာန်, ၁-ကဏ္ဍာ, ၅၄ သုတ်။] "ပဌပဌ" ဟူသော ဒုတိယန္တနှစ်မပုဒ်နောင် ကရောတိအနက်၌ "သဒ္ဒါဒိနှီ ကရောတိ"ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန် (၅-ကဏ္ဍာ, ၁၀ သုတ်ဖြင့်) အာယပစ္စည်းသက်၍ အန္တပစ္စည်းထပ်လျက် "ပဌပဌာယန္တာ"ဟု ပြီး၏။ "ထိုအသံကို တကယ်ပြုသည်မဟုတ်, ထို အသံကို ပြုညကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ပျက်ကြသည်"ဟု ဆိုလိုသည်။ ["တဌတဌာယန္တာ"ဟု ရှိသောပါဠိ၌ကို မောဂ္ဂလ္လာန်နိသယ၌ ပယ်သည်။]

ဦကာသစ်။။ ။ဥပ္ပါ၁ဝသေန ပဌပဌသဒ္ဒံ အကရောန္တာပိ ကရောန္တာဝိယာတိ အဇ္ဇာ၊ တိလသေဒလက္ခဏံ ပဌပဌာယနံ ပိယ ဟိ သခ်တဘေဒလက္ခဏံ ဥပ္ပါ၁ေ၊ (ကသ္မာ) ဥပ္ပဋ္ဌာနံ ဇကန္ဓတော ဘိန္နတ္တာ (ဖြစ်သမျှ သခ်တရုပ်နာမ်တို့၏ ဇကန်ပျက်ရကုန်သည်၏) အဖြစ် ကြောင့် သခ်တတရားဇ၏ ပျက်ခြင်းကို ဖြစ်ခြင်း၃ပါ၁ဖြင့် မှတ်သားရတော့သည်)။

[ဆောင်] **အိုဆိုရှင်များ၊, သတိထားလော.....,** **သွားဆဲကာလ, ၈ါသမယဝယ်, ပဌမခြေလှမ်း, ရုပ်-နာမ်တန်းတို့, လှမ်းဒုတိယ, မရောက်ကြဘူး, ဒုတိယ လှမ်း, ရုပ်-နာမ်တန်းလည်း, လှမ်းတတိယ, မရောက်ကြပင်၊ တစ်လှမ်း တွင်လည်း, မြှောက်စဉ်တစ်မျိုး, ရှေ့တိုးတစ်ဖုံ, လွန်ရုံတစ်ဝ၊ အောက် ချတစ်ခင်း, ထိခြင်းတလွှေ, ဖိနှင်းစုနောင်, တစ်ရွှေ့ရွှေ့မြန်း, အခန်းခန်း ၌, တစ်လှမ်းပိုင်းခြား၊, အစိတ် ၆ ပါး၀ယ်, သွယ်သွယ်နာမ်တန်း, ရုပ် အတန်းတို့, နှမ်းအိုးခင်းထက်, နှမ်းတွေကျွက်သို့, ဖြစ်-ပျက်နေရ, ဆနိစ္စသည်, ဒုက္ခ-အနတ္တချည်းတည်း။**

တတ္ထ-ထိုရှေ့သို့သွားရာ၌၊ ကော ဧကော-အဘယ်သူ တစ်ယောက်သည်၊ အဘိက္ကမတိ-ရှေ့သို့သွားသေးသနည်း၊ (နံ အဘိက္ကမတိ ဧဝ-ဘယ်သူတစ်ယောက် မျှ ရှေ့သို့ မသွားသည်သာ၊) ကသဝါ ဧကသ-အာဘယ်သူတစ်ယောက်၏မူ လည်း၊ အဘိက္ကမနံ-ရှေ့သို့ သွားခြင်းသည်၊ (သိယာ-ဖြစ်ရာသနည်း၊ နံ သိယာ ဧဝ-ဘယ်သူတစ်ယောက်၏ ရှေ့သို့ သွားခြင်းမျှ မဖြစ်ရာသည်သာ၊) ဟိ-မှန်၊ ပရမတ္ထတော-ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ ဓာတုနံယေဝ-ဓာတ်တို့၏သာ၊ ဂမနံ-သွားခြင်း သည်၊ (ဟောတိ၊) [ဧဝဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဟူသော အတ္တ၏ သွားခြင်းကို ကန့် သည်။] ဓာတုနံ (ဧဝ)-၏သာ၊ ဌာနံ-ရပ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဓာတုနံ (ဧဝ)-တို့၏သာ၊ နိသဒ္ဒနံ-ထိုင်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဓာတုနံဧဝ-တို့၏သာ၊ သယနံ-လျောင်းခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) [တစ်နည်း, (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ နံ အဘိက္ကမတိ-ဘယ်သူတစ်ယောက်မျှ ရှေ့သို့ မသွားသနည်း၊ နံ သိယာ-ဘယ်သူ တစ်ယောက်၏ ရှေ့သို့ သွားခြင်းမှ မဖြစ်ရာသနည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ပရမတ္ထတော-အား ဖြင့်၊ ဓာတုနံယေဝ ဂမနံ (ဟောတိ) ၊ဧေ၊ သယနံ (ဟောတိ)။ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ နံ အဘိက္ကမတိ-ဘယ်သူတစ်ယောက်မျှ ရှေ့သို့ မသွား၊ နံ သိယာ-ဘယ်သူ တစ်ယောက်၏ ရှေ့သို့ သွားခြင်းမျှ မဖြစ်။)]

တသ္မိ တသ္မိ ကောဌ္ဌသေ-ထိုထို ဥဒ္ဓရဏာစသော အဖွဲ့အစုဌာန်၌၊ ရူပေနနုဝ်-ရူပ နှင့်၊ သဒ္ဒေ-တက္ကဂ္ဂ အည်-အခြားသော၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတေ-ဖြစ်၏။ အည်-သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ နိရုဇ္ဈတိ-ချုပ်၏။ အဝိစိ-အကြားမရှိဘဲ၊ အနုသမ္ဗန္ဓော-အဖန်ဖန်

တတ္ထကော ၊ဧေ၊ အဘိက္ကမနံ။ ။အနုဗာလပုထုဇဉ်တို့က "အတ္တာ အဘိက္ကမတိ-အတ္တသည် သွား၏"စသည်ဖြင့် ယူဆပုံကို ရှေ့၌ပြခဲ့ပြီ၊ ထိုအယူကို ချေပသည့်အနေအားဖြင့် "ကော ဧကော အဘိက္ကမတိ, ကသ ဝါ ဧကသ အဘိက္ကမနံ"ဟု စောဒနာစကားကို ဆိုသည်။ ထိုသို့ စောဒနာရာ၌ "နာဘိက္ကမတိ-ဘယ်သူမျှ မသွား"ဟုလည်းကောင်း, "ကသဝါ ကေသ အဘိက္ကမနံ (သိယာ)"၌ "နံ သိယာ"ဟုလည်းကောင်း ထည့်နိုင်သောကြောင့် အဖြေပါပြီး ဖြစ်နေ၏။

ပရမတ္ထတော ၊ဧေ၊ သယနံ။ ။ထိုသို့ အဖြေပြီးဖြစ်သော စကားကို ထောက်ခံ သော ဒဠ္ဠီကရဏတည်း၊ (တစ်နည်း) "ကသ္မာ"ဟု ထည့်၍ "ဟိ (ယသ္မာ)"ဟု ပေးပြီးလျှင် "တသ္မာ"ဟု ထည့်၍လည်း ကာရဏဝါဂျအဖြစ်ဖြင့် ဋီကာသစ် ဖွင့်၏၊ သင့်သည်သာ၊ [အထဝါ ကော ဧကော ၊ဧေ၊ အဘိက္ကမနံတို စောဒနာသ ပရမတ္ထတောဟိတိ အာဒိနာ သောဓနာ ဝုတ္တာ"ဟု ဋီကာသစ် တစ်နည်းဖွင့်သည်ကား စဉ်းစားဖွယ်ဖြစ်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း. . . "ကော အဘိက္ကမတိ"ဟု ဆိုလျှင် "နာဘိက္ကမတိ"ဟု စကားကျအားဖြင့် အဖြေပြီးဖြစ်သောကြောင့် တည်း။]

သဒ္ဒီ ရူပေနုဝ်။ ။ဤပုဒ်ကို ဂါထာ၌ပါသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ - နိရုဇ္ဈတိတို့၌ စပ်ပါ၊ "သဒ္ဒီ ရူပေန စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"သည် စိတ်ဖြစ်လျှင် ဖြစ်ရသော စိတ္တဇရူပ်များကို ရည်ရွယ်သော စကားတည်း၊ "သဒ္ဒီ ရူပေန စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ" သည် ယခုချုပ်မည့် စိတ်မဖြစ်မီ လွန်ခဲ့သော

စပ်နေသော ရှုပ်နှာမ်အစဉ်သည်၊ နုဒီသောတောဝ-ဖြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့၊ ဝတ္ထုတိ-ဖြစ်နေ၏။ ဣတိ-ဤကား မတွေ့ဝေပုံတည်း၊ [နေရင်း နိသယ၌ "ဣတိ, မနသိ ကရောတိ-နှလုံးသွင်း၏"ဟု ပေးသတတ်၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော စကားသညာ မတွေ့ဝေပုံ ကိုပြသော စကားသာတည်း။] ၈ဝ-သို့၊ အဘိဣတမာဒီသု-ရှေ့သို့သွားခြင်းအစရှိ သည်တို့၌၊ အသမ္ပယုန်-မတွေ့ဝေခြင်းသည်၊ ဝါ-မတွေ့ဝေကြောင်းဉာဏ်သည်၊ အသမ္ဘေါဟ သမ္ဘဇည်နာမ-မည်၏။ ဣတိ-ဤကား အပြီးတည်း၊ အဘိဣတန္တေ ;ပေ၊ ဟောတိတိ ပဒဿ-၏။ အတ္ထော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော။

ပန-ကား။ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေတိ ဧတ္ထ-ဤပါဠိ၌၊ (အတ္ထော ၈ဝ်ဝေဒိတမ္ဘော)၊ ပုရတော-ရှေ့သို့၊ ပေက္ခန်-ကြည့်ခြင်းသည်၊ အာလောကိတံနာမ-အာလောကိတမည်၏။ အနုဒိသာပေက္ခဏ-ဘေးစောင်းအရပ်ကိုကြည့်ခြင်းသည်၊

---

၁၇ ချက်မြောက် စိတ်နှင့် အတူဖြစ်ခဲ့သော ရူပ်ကို ရည်ရွယ်သော စကားတည်း။ "(မည်သည့် နည်းနှင့်မဆို) စိတ်ဖြစ်တိုင်း ရှုပ်ဖြစ်၍၊ စိတ်ချုပ်တိုင်း ရှုပ်ချုပ်ရသည်"ဟု ဆိုလိုသည်။

အည် စိတ္တံ။ ။စိတ်ဟူသမျှသည် ၂ ပါးပြိုင်၍ ဖြစ်လေ့မရှိ၊ ရှေ့စိတ်ချုပ်ပြီးမှ (ထိုစိတ်၏ အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုချက်အရ) သင့်လျော်သော နောက်စိတ်တပါးဖြစ် ရသည်၊ ထို့ကြောင့် သဘာဝအစဉ်အားဖြင့် အည် စိတ္တံ နိုရုဒ္ဓတိသည်ရှေ့၊ အည်စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိက နောက်မှ ယောဇနာရမည်၊ မှန်၏-"သဒ္ဒါအစဉ်သည် အနုက်စဉ်မှ တမျိုးဖြစ်၍ အနုက်စဉ်က လည်း သဒ္ဒါအစဉ်မှ တစ်မျိုးဖြစ်နိုင်ပါသည်ဟု ဦးကာသစ်ဖွင့်၏။ သို့သော် နိသယ အနက် ပေးရာ၌တား၊ သဒ္ဒါအစဉ်အတိုင်းပင် ပေးရတော့သည်။ [အည် စိတ္တံ နိုရုဒ္ဓတိ, အည် စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ အညော ဟိ သဒ္ဒက္ကမော, အညော အတ္ထက္ကမော။]

အဝိဓိ မနသမ္ဘဒ္ဓော။ ။"စိတ်တစ်ပါးချုပ်ပြီးမှ အခြားစိတ်တစ်ပါးဖြစ်လျှင် ထိုစိတ် ၂ ပါး၌ အကြားရှိနေပါသလော" ဟု စောဒနာဘွယ်ရှိသောကြောင့် "အဝိဓိ မနသမ္ဘဒ္ဓော" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ရှေ့စိတ်နှင့် နောက်စိတ်၏အထူးကို မသိသောပုထုဇဉ်တို့က "ရှေ့စိတ် နောက်စိတ်ကို ၂ ပါးမဟုတ်, တစ်ပါးတည်းသာ" ဟု ထင်ရလောက်အောင် အကြားမရှိဘဲ ဆက်စပ်လျက်ဖြစ်နေပါသည်၊ ဥပမာ-မြစ်ရေမီးသည်ကို ကြည့်ရာ၌ ရွှေ့ရေနှင့် နောက်ရေကို တစ်ခုတည်း ထင်ရလောက်အောင် အကြာမရှိ ဆက်စပ်သကဲ့သို့တည်း။ [နဒ္ဓါ ဝိဝိ (အန္တရံ) ယသ္သာတိ အဝိဓိ၊ ကြီယာဝိသေသန (ဘာဝနပုံသဂ) ဖြစ်၍ "အဝိဓိ" ဟု ထားသည်၊ အနုအနု-အဖန်ဖန်+သမ္ဘဒ္ဓော-ဆက်စပ်နေသော (ရှုပ်အစဉ်) နာမ်အစဉ်တည်း အနုသမ္ဘဒ္ဓော-စဉ်။]

အာလောကိတံ။ ။ဘူ-စုလောကဓာတ်သည် ဒဿနအနက်ကို ဟောဏ်၊ အာ ဥပါသာရသည် အဘိမုခ (ရှေးရှု) အနက်ကိုဟောဏ်။ ထို့ကြောင့် "ပုရတော ပေက္ခဏ်" ဟု ဖွင့်သည်၊ အာလောကီယတေ-ရှေးရှု (ရှေ့သို့) ကြည့်ခြင်း၊ အာလောကိတံ-ခြင်း၊ "အဘိမုခ+ လောကန် အာလောကိတံ" ဟုလည်း ဖြေနိုင်၏။ [ပေက္ခဏ်၌ ပဝုဋ+ဣက္ခဓာတ်, ယုဂို အန, နကို ဏာပြု။]

၀ါ-ရှေ့ရှုကြည့်အပ်သော အရပ်သို့ အစဉ်လိုက်သော ဘေးအရပ်ကို ကြည့်ခြင်းသည်၊ ["အထောင့်အရပ်သို့ ကြည့်ခြင်းသည်"ဟု မမေးသင့်။] ဝိလောကိတ်နာမ-ဝိလောကိတမည်၏။ အညာနိပ်-အာလောကိတ ဝိလောကိတမှ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဃဋ္ဌာ-အောက်သို့လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-အထက်သို့လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆာတော-နောက်သို့လည်းကောင်း၊ ပေက္ခဏာဝေန-ကြည့်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဩလောကိတဥဿ္ဍောကိတအပလောကိတာနိ-ဩလောကိတ, ဥဿ္ဍောကိတ, အပလောကိတတို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏။ တာနိ-ထိုဩလော့ကိတ, ဥဿ္ဍောကိတ, အပလောကိတတို့ကို၊ ဣဒ-ဤသမ္ဗဇည်အရာ၌၊ (ဘဝဝတာ) နေ ဂဟိတာနိ-ယူတော်မမူအပ်ကုန်၊ ပန-အနွယကား၊ သာရုပ္ပဝေသန-ရဟန်းတို့အား လျှောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒွေ-ဟုနိ သော၊ ဣဒမနေဝ-ဤအာလောကိတ ဝိလောကိတတို့ကိုသာ၊ (ဘဝဝတာ)၊ ဂဟိတာနိ-ကုန်ပြီ။ [ဧအာက်သို့ ငုံ့ကြည့်ခြင်း, အထက်မော်ကြည့်ခြင်း, နောက်ပြန်ကြည့်ခြင်းတို့ကား ရဟန်းအား မလျှောက်ပတ်၍ မယူတော့-ဟူလို။] ၀ါ-တစ်နည်း၊ ဣဒမိနာ မုခေန-ဤအဦးပဓာနဖြစ်သော အာလောကိတ ဝိလောကိတဖြင့်၊ သဗ္ဗာနိပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တာနိ-ထိုဩလောကိတ ဥဿ္ဍောကိတ အပလောကိတတို့ကို၊ ဂဟိတာနေ၀-ကုန်သည်သာ၊ ဣဒတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ["ဣဒမိနာ မုခေန"ကို ထောက်၍ "အာလောကိတ ဝိလောကိတော"ဟူသော စကားကို ပဓာနနည်းဟု မှတ်ပါ။ ဥပလက္ခဏနည်းဟု လည်း ဋီကာသစ်ဆို၏။။]

ဝိလောကိတံ။ ။ဝိသည် အဘိဓာန် (၁၁၇)လာ အနက်တို့တွင် အနဘိမုခ (ရှေးရှုမဟုတ်)အနက်တည်း၊ အကြင်အရပ်သို့ ရှေးရှု၍ သွား, ရပ်, ထိုင်နေ၏၊ ထို ရှေ့တည့်တည့်အရပ်ကို ကြည့်ခြင်းသည် အာလောကိတမည်၏။ [အထောင့်အရပ်သို့ ရှေးရှုနေသောအခါ ထို အထောင့်အရပ်ကို ကြည့်ခြင်းသည်လည်း အာလောကိတပင်တည်း။] ထို ရှေးရှုနေသော အရပ်အားလျော်သော ဘေးတစ်ဘက်အရပ်ကိုကြည့်ခြင်းသည် ဝိလောကိတမည်၏။ [အရပ် ရှစ်မျက်နှာတွင် အထောင့်အရပ်ကို ကြည့်ခြင်းကို "ဝိလောကိတ"ဟု မဆိုလို။]

ဋီကာ။ ။ယသ္မာ ယံ ဒိသာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတိ တိဋ္ဌတိ နိသီဒတိ၀ါ၊ တဒဘိမုခံ ပေက္ခဏံ အာလောကိတံ၊ တသ္မာ တဒနုဂတ ဒိဒိသာလောကနံ (ထို ရှေးရှုအရပ် အားလျော်သော ရှေးရှုမဟုတ်သော အရပ်ကို ကြည့်ခြင်းသည်) ဝိလောကိတံတိ အာဟ ဝိလောကိတံ နာမ အနုဒိသာပေက္ခဏန္တိ။ [အနု-ရှေးရှုကြည့်အပ်သောအရပ် အားလျော်သော+ဒိသာ-ဘေးအရပ်တည်း၊ အနုဒိသာ-ရပ်။]

ဣမိနာ၀ါ ၊ပေ၊ ဂဟိတာနေ၀။ ။သမ္ဗဇန္တ ပရိဘာဏ္ဍာဒိကရဏေ (တံမြက်လှည်းခြင်း, ကြမ်းပြင်ကို အပြေအပြစ်ပြုခြင်း (ကြမ်းတိုက်ခြင်း) စသည်ကို ပြုရာအခါတို့၌) ဩလောကိတသ(အောက်သို့ ငုံ့ကြည့်ခြင်း၏လည်းကောင်း), ဥဿ္ဍောကဟရဏာဒိသု (အထက်

တတ္ထ-ထိုအာလောကိတ ဝိလောကိတတို့၌၊ (သာတ္ထကသမ္ဗဇည် စသည်၌ စပ်၊) အာလောကေသာမိ-ရေးရှုကြည့်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိတ္တေ-သည်၊ ဥပဂ္ဂေ-ဖြစ်လတ်သော်၊ စိတ္တဝေသေနေဝ-စိတ်၏ အလိုဖြင့်သာလျှင်၊ အနောလောကေတ္ဝာ-မကြည့်မူ၍၊ အတ္ထပရိဂ္ဂဏှာ-တိုးပွားခြင်းကို သိမ်းယူခြင်းသည်၊ ဝါ-တိုးပွားခြင်းကို သိမ်းယူကြောင်းဉာဏ်သည်၊ သာတ္ထကသမ္ဗဇည်-သာတ္ထကသမ္ဗဇည်မည်၏။ [ရှေ့၌ အတ္ထကို "မမ္မတော ဝမ်ိ"ဟု ဖွင့်ခဲ့သည်။] တံ-ထိုသာတ္ထကသမ္ဗဇည်ကို၊ အာယသည္ဆန် နန္ဒ-အရှင်နန္ဒာကို၊ ကာယသက္ခီ-ကိုယ်အားဖြင့် မျက်မြင်ရှိသူကို၊ ဝါ-ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်သက်သေကို၊ ကတ္တာ, ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ဟိ-မှန်၊ ဧတံ-ဤသုတ်တော်ကို၊ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိ)ံ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ နန္ဒသ-သည်၊ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ-အရှေ့အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အာလောကေတဗ္ဗာ-ရှေးရှုကြည့်ထိုက်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသောဝ၊ စေတသာ-စိတ်ဖြင့်၊ သမန္နာဟရိတ္တာ-ကောင်းစွာဆောင်၍၊ ဝါ-ဒုလုံးသွင်း၍၊

မျက်နှာကြက်မှ ဝိုးမျှင်းကို ပယ်ရာအခါ အစရှိသည်တို့၌) ဥလ္လောကိတသာ (မော်ရှိကြည့်ခြင်း၏လည်းကောင်း), ပဋ္ဌတော အာဂစ္ဆန္တ ပရိသာယ ပရိဝဒွနာဒီသု (နောက်မှလာသော ဘေးရန်ကို နောက်သို့ လှည့်ကြည့်၍ ရှောင်ရာအခါ စသည်တို့၌) အပလောကိတသာ (နောက်သို့ကြည့်ခြင်း၏လည်းကောင်း) သိယာသမ္ဘဝေါ (ဖြစ်သင့်ရာသေးလော်။) ဣတိ ဒုဿီ-ကိုယ်ကျင့်ပျက်ခြင်းကို ပယ်ရာ၏ ဝေ၊ ဂတိတာနေ ဝါတိ၊-ဦးကာ။

အာယသ္မန္တံ နန္ဒံ။ ။ဘုရားညီတော် နန္ဒမင်းသားသည် ရဟန်းပြုပြီး၍ ဝိပဿနာအားထုတ်သောအခါ သာတ္ထကသမ္ဗဇည်ကို ရှေ့သွားပြု၍ ကြည့်လေ့ရှိရာ၌ သက်သေခံဖြစ်၏။ မှန်၏-အရှင်နန္ဒသည် ဣန္ဒြေမစောင့်စည်းမှုကြောင့် သာသနာတော်ဝယ် မဟုပ်ဝိုက်နိုင်ဘဲ ရှိနေနလရာ, သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ စောင်းချိတ်၍ ပြောသံကို ကြားရသောကြောင့် လွန်စွာ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပဖြစ်လျက် (ရေးကလည်း ဣန္ဒြိယသံဝရ၌ အမိကာရရှိခဲ့သောကြောင့်) မည်သည့် အရာကို ကြည့်ကြည့် သာတ္ထကသမ္ဗဇည်ကို ရှေ့သွားပြု၍ ကြည့်လေ့ရှိသည်။

ကာယသက္ခီ။ ။သဟ+အက္ခိနာ ယော ဝတ္ထုတိတိ သက္ခိ-မျက်စိဖြင့် မြင်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သူ၊ ကာယေန-ကိုယ်အားဖြင့် + သက္ခိ-မျက်မြင်ဖြစ်သူတည်း၊ ကာယသက္ခိ-သူ၊ ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်ဖြစ်သူသည် ထိုထိုကိစ္စ၌ သက်သေခံဖြစ်သကဲ့သို့ ဣန္ဒြေကိုစောင့်စည်း၍ သာတ္ထကသမ္ဗဇည်ကို အသုံးပြုရာ၌ အရှင်နန္ဒသည် သက်သေခံဖြစ်သည်။ [ကာယသက္ခိတို၏ ကာယေန သဒ္ဒါတာဝဠဲ, (မျက်မှောက်ပြုခြင်းရှိသူကို) ပစ္စက္ခကာရီနံ (မျက်မှောက်လက်တွေ့ပြုလေ့ရှိသူကို)-ဦးကာဟောင်း။]

သဒ္ဒံ -စေတသာ။ ။"သဗ္ဗေန တေန ကမ္မကာရကစိတ္တေန သမန္နာဟရိတ္တာ"ဟု သဝါထာဝဠ, မာရသံယုတ်, ဒုတိယဝဂ်, အဋ္ဌပဏ္ဍိသုတ်၌ ဖွင့်၏။ ဤအဖွင့်ကိုထောက်၍ သဒ္ဒံ၌ တတိယာအနုက်ဝယ် ပဌမာသက်သည်ဟု ယူပါ။ "အလုံးစုံသောစိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာဆောင်ခြင်း" ဟူသည် ထိုသို့ကြည့်ရာ၌ စိတ်ကို အကုသိုလ်မဖြစ်အောင် သတိထားခြင်း, ဉာဏ်ဖြင့်

နန္ဒော-သည်၊ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ-ကို၊ အာလောကေတိ-ရှေးရှုကြည့်၏။ (ကိ"-အဘာယ်သို့ နှလုံးသွင်း၍၊ အာလောကေတိ-နည်း။) ဧဝံ-ဤသို့၊ မေ-ငါ၏။ ဝါ-ငါသည်၊ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ-ကို၊ အာလောကယတော - ရှေးရှုကြည့်လသော်၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသာ-အဘိဇ္ဈာဒေါမနသာဖြစ်ကုန်သော၊ ပါပကာ-ယုတ်မာကုန်သော၊ အကုသလာမဇ္ဈာ-အကုသိုလ်တရားတို့သည်၊ နိ အန္ဒာသာ-ပယ်ခဲ့ကုန်လတ္တံ့ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ အာလောကေတိ-၏။ ဣတိ-သို့၊ တတ္ထ-ထိုအရှေ့အရပ်ကို ရှေးရှုကြည့်ရာ၌၊ သမ္ဘဇာနော-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိသည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ နန္ဒသ-သည်၊ ပစ္ဆိမာဒိသာ-အနောက်အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို ၊ပေ၊ ဥတ္တရာဒိသာ-မြောက်အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို ၊ပေ၊ ဒက္ခိဏာဒိသာ-တောင်အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို ၊ပေ၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ (ဥလ္လောကေတဗ္ဗာ-မော့၍ကြည့်ထိုက်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ-သော်၊) ၊ပေ၊ အဓော-အောက်အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ (ဩလောကေတဗ္ဗာ-ငုံ၍ကြည့်ထိုက်၏။) ၊ပေ၊ အနုဒိသာ-အထောင့်အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အနုဝိလောကေတဗ္ဗာ-လှည့်၍ကြည့်ထိုက်သည်၊ (သစေ) ဟောတိ-ဒဏ္ဍ၊ (ဧဝံသတိ၊) သဝဠ-သော၊ စေတသာ-ဖြင့်၊ သမန္နာဟရိတ္တာ-၍၊ ဝါ-၍၊ နန္ဒော-သည်၊ အနုဒိသံ-အထောင့်အရပ်ကို၊ အနုဝိလောကေတိ-လှည့်၍ကြည့်၏။ (ကိ"၊ အနုဝိလောကေတိ၊) ဧဝံ-သို့ မေ-ငါ၏။ ဝါ-သည်၊ အနုဒိသံ-ကို၊ အနုဝိလောကယတော-လှည့်၍ကြည့်လသော်၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသာ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ပါပကာန်သော၊ အကုသလာမဇ္ဈာ-တို့သည်၊ နိ အန္ဒာသာ-ပယ်ခဲ့ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ (အနုဝိလောကေတိ၊) ဣတိ-သို့ တတ္ထ-ထို အထောင့်အရပ်ကို လှည့်၍ကြည့်ရာ၌၊ သမ္ဘဇာနော-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိသည်၊ ဟောတိ-၏။ (အဌဝိဓ်တို့ရိ ပဌမ ပံ, မေတ္တာ၀ဂ်, နန္ဒသုတ်၊) ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္ထု)။

ဆင်ခြင်ခြင်းတည်း။ [အန္ဒာသာ၀ိသာန္တိ နေရာ၀ယ် "အန္ဒာသ၀ေယျ"ဟု မူကွဲရှိ၏။ ပါဠိတော်ရင်း၌ "အန္ဒာသ၀ိသာန္တိ"ဟု ရှိသည်၊ အနု + အာ + သုဓာတ်သည် ၀တ်အနက်ဟော၊ "အနုဂစ္ဆိသာန္တိ"နှင့် အနက်တူ မှတ်ပါ။]

ဣတိ၀ိယ တတ္ထ သမ္ဘဇာနော။ ။"ဣတိ သာတ္ထကသမ္ဘဇာနော" ဟု မူကွဲရှိ၏။ သို့သော် "ဣတိ၀ယ တတ္ထာတိ ဧ၀ တတ္ထ"ဟု ထိုအဋ္ဌကထာဖွင့်သောကြောင့် "ဣတိ၀ယ တတ္ထ သမ္ဘဇာနော"သာ မှရင်းဖြစ်သည်၊ ဣတ၀ယ် ဟ အနက်မရှိ၊ ဒ္ဒီကာသစ်၌ "ဣတ၀ိတိ ဣမိနာ အာလောကနေန"ဟု ဖွင့်၏။ အခြား "ဣတ၀ိ"ကို ဖွင့်ဟန်တူသည်။

ဥဒ္ဓံ အဓော အနုဒိသာ။ ။"ဥဒ္ဓံနှင့်လိုက်အောင် ဥလ္လောကေတဗ္ဗာ၊ အဓောနှင့်လိုက်အောင် ဩလောကေတဗ္ဗာ၊ အနုဒိသာနှင့်လိုက်အောင် အနုဝိလောကေတဗ္ဗာ"ဟု ကြိယာထည့်ရသည်။

အဝိစ-သည်သာမကသေး၊ ဣဟဝေါ-ဤအာလောကိတ ဝိလောကိတအရာ၌လည်း၊ ပုဒ္ဓေ-ရှေ့အဘိဏှန္တ ပဋိဏှန္တအရာ၌၊ ဝုတ္တစေတိယဒေသနာဒိဝေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော စေတိတော်ကို ဖူးမျှော်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်လျှင်၊ (အာလောကိတသ စ-ရှေးရှုကြည့်ခြင်း၏လည်းကောင်း၊ ဝိလောကိတသ စ-ဘေးအရပ်ကို ကြည့်ခြင်း၏လည်းကောင်း၊) သာတ္ထကတာစ-တိုးပွားခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ သပ္ပာယတာစ-လျော်ကပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ - ၏။ [အာလောကိတ ဝိလောကိတသာတိ အာနေတ္ဝာ သမ္ဗန္ဓော။]

ပန-ကား၊ (သပ္ပာယသမ္ဗဇ္ဈပမ္ဘတစ်ပါး ဂေါစရသမ္ဗဇ္ဈကား)၊ ကမ္မဋ္ဌာနသ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ အဝိဇဟနဝေ - မစွန့်ခြင်းသည်ပင်၊ ဂေါစရသမ္ဗဇ္ဈ-မည်၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဇတ္တု-၌ဂေါစရသမ္ဗဇ္ဈအရာ၌၊ (တစ်နည်း) ဇတ္တု-၌အာလောကိတ ဝိလောကိတအရာ၌၊ ခန္ဓဓာတုအာယတနကမ္မဋ္ဌာန်ကေဟိ-ခန္ဓကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ အာယတနကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အတ္တနော-၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဝေသေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ (အာလောကနံ-ရှေးရှုကြည့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝိလောကနံ-ဘေးအရပ်ကို ကြည့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။) ဝါ ပန-သည်သာမကသေး၊ ကသိဏာဒိကမ္မဋ္ဌာနိကေဟိ - ကသိုဏ်း အစရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့်သာလျှင်၊ အာ-လောကနံ ဝိလောကနံ ကာတဗ္ဗံ၊ [“အတ္တနော ရေ အတ္တာနာမ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်လတ္တံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို “ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနေဝ” ဟု ဆိုသည်။]

အတ္တနော-ကိုယ်တွင်း၌၊ အာလောကေတာဝါ-ရှေးရှုကြည့်တတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဝိလောကေတာဝါ-ဘေးအရပ်ကို ကြည့်တတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အတ္တာနာမ-အတ္တမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ [နောက်၌ “ပဇာနနံ ပနေတ္ထာ” ဟု ရှိလတ္တံဖြစ်၍ “အာလောကေသာမီတိ ပန”ဟု ပန ပါနေသည်ကား ပိုဟန်တူသည်။] အာလောကေသာမိ-ရှေးရှုကြည့်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိတ္တော-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ-ဖြစ်လေသော်၊ [“ဥပ္ပဇ္ဇမာနမတ္တော”ဟု ရှေးစာအုပ်တို့၌ရှိ၏။] တေနေဝစိတ္တေန-ထိုစိတ်နှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတု-စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ဝါယောဓာတ်သည်၊ ဝါ-စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဝါယောဓာတ်သည်၊ [“စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝါယောဓာတု”ဟု ဝါကျလည်းရှိ၏။] ဝိညတ္တိ-ကာယဝိညတ်ကို၊ ဇနယမာနာ-ဖြစ်စေလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-ဤသို့ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတု ဝိဇ္ဇာရဝသေန-စိတ်၏အမှုအရာဖြစ်သောဆန္ဒကြောင့် ဝါယောဓာတ်၏ လှုပ်ရှားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဟေဋ္ဌိမ-အောက်၌ဖြစ်သော၊ အက္ခိဒလ-မျက်လွှာသည်၊ အဓော-

အောက်သို့ သီဒတိ - နစ်မြုပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဥပရိမဲ-အထက်၌ ဖြစ်သော၊ (အကွဲဒလ-သည်၊) ဥဒ္ဓံ-အထက်သို့ လယေ်တိ-ခုန်တက်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ကောမိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ယန္တကေန-ယန္တြားစက်ဖြင့်၊ ဝိဝရန္တော နာမ-ဖွင့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (မျက်လုံးကို ဖွင့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်၊) နတ္ထိ-မရှိ၊ တတော-ထိုသို့ အောက်မျက်လွှာ၏ အောက်သို့သက်ခြင်း၊ အထက်မျက်လွှာ၏ အထက်သို့ တက်ခြင်းကြောင့်၊ စက္ခုဝိညာဏ-စက္ခုဝိညာဉ်သည်၊ ဒဿန ကိစ္စ-မြင်ခြင်းကိစ္စကို၊ သာဓေန္တံ-ပြီးစေလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒါနိ ဇဝ-ဤသို့ ပဏာနန်-အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်၊ ဇဝ္ဇာ-ဤ အာလောကိတ ဝိလောကိတအရာ၌၊ အသမ္မောဟသမ္မဇည နာမ-မည်၏။။

[စက္ခုဝိညာဉ်စသော သဘာဝမမ္မ၏ကိစ္စကို သိခြင်းဟူသော အသမ္မောဟသမ္မဇညသာ မကသေး, မူလပရိညာ စသောအားဖြင့် အသမ္မောဟသမ္မဇညလည်း ရှိသေးသည်ဟု ပြလိုရ၍ "အဝိစ" စသည်မိန့်။] အဝိစ-သည်သာမကသေး၊ မူလ ပရိညာ အာဂန္တုက တာဝကာလိကဘာဝသေနဝိ-အရင်းမူလကို ပိုင်းခြားဈ၍ သိခြင်း, အာဂန္တုကအဖြစ်, တာဝကာလိက၏ အဖြစ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း ဇဝ္ဇာ-ဤ အာလောကိတ ဝိလောကိတအရာ၌၊ အသမ္မောဟသမ္မဇည-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တာဝ-အာဂန္တုကဘာဝ, တာဝကာလိကဘာဝတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေန-ညွှန်ပြအပ်သော၊) မူလပရိညာဝသေန-အရင်းမူလကို သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (အသမ္မောဟသမ္မဇည ဝေဒိတဗ္ဗဲ) ဘဝဂ်ါဝဇ္ဇနဋ္ဌေ၀-ဘဝင် အာဝဇ္ဇန်းသည်လည်း ကောင်း၊ ဒဿန-မြင်တတ်သော စက္ခုဝိညာဉ်သည်လည်းကောင်း၊ သမ္မဒ္ဓိစ္စန-

---

အကွဲဒလ စသည်။ ။အကွဲဒလဲတိ အကွဲဝဋ္ဋလဲ၊ အဓော သီဒတီတိ သြသီဒန္တိ ဝိယ (အောက်သို့ နစ်မြုပ်သကဲ့သို့) ဟေဋ္ဌာ ဂစ္ဆတိ၊ ဥဒ္ဓံ လယေ်တီတိ လယေ်နွံဝိယ ဥပရိ ဂစ္ဆတိ။ [လယေ်ခတ်သည် ဘူ-စု ၂ ဝိုဏ်းတည်း။] ယန္တကေနာတိ အကွဲဒလေသု ယောဇိတ ရရှေယော ဂေယတ္တာ (မျက်လွှာတို့၌ တပ်အပ်သောကြိုးတို့ကို ကိုင်၍) (ပရိတ္တမန စက္ကေန (ချာချာလည်စေတတ်သော စက်ဖြင့်)၊ တတောတိ တထာ အကွဲဒလာန သြသီဒန ဥလ္လယ်နတောဝ-ဌိကာသစ်။

မူလ ၊ပေ၊ ဝေယနဝိ။ ။မနောဒ္ဓါရိကဇော၏ အရင်းမူလ (ရှေ့သွား)ဖြစ်သော ပဋ္ဌဒ္ဓါရိကဇော (သို့မဟုတ် ဘဝင်မှစ၍ ပဋ္ဌဒ္ဓါရိကတစ်ဝီထိလုံး)ကို မူလ ဟု ခေါ်၏။ ထို မူလကို ပိုင်းခြားဈ၍ သိခြင်းသည် "မူလပရိညာ"မည်၏။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရိ၌ဖြစ်သော ဇော၏တို့၏ အာဝဇ္ဇန အဖြစ်သည် "အာဂန္တုကဘာဝ"မည်၏။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရိ၌ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်းအစ ဝုဠ္ဒေဘဆုံးရှိသော စိတ်တို့၏ဖြစ်ရာကာလ တစ်ခဏမျှ တည်သည်၏ အဖြစ်သည် (အခ်ိုက်အတန့်၏ အဖြစ်သည်) "တာဝကာလိကဘာဝ"မည်၏၊ အမိပ္ပာယ်မှာ အကျယ်၌ ထင်ရှားလတ္တံ့။

သမ္ဘဋ္ဌိဆ္ဆိန်းသည်လည်းကောင်း၊ သန္ဓိရဏ - သန္ဓိရဏသည်လည်းကောင်း၊ ဝေါဠွေပန် - ဝုဠ္ဒေသည်လည်းကောင်း၊ သတ္တမ-သော၊ ဇဝန် - ဇောသည်လည်းကောင်း ဘဝတိ-ဖြစ်၏။ [ဟိသဒ္ဒါပါလျှင် ကောင်း၏, မပါလျှင်ထည့်ပါ။] ဟိ-ချဲ့, တတ္ထ-ထို ၇ ပါးသော စိတ်တို့တွင်၊ ဘဝဂ်-ဘဝင်သည်၊ ဥပပတ္တိဘဝသ-ဥပပတ္တိဘဝ၏။ အင်ဂကိစ္စ-ပဓာန ဖြစ်သော အစိတ်အပိုင်း၏ကိစ္စကို၊ သာဃေမာန်-ပြီးစေလျက်၊ ပဝတ္တတိ။

တံ-ထိုဘဝင်ကို၊ အာဝဇ္ဇေတွာ-လည်စေ၍၊ ကိရိယမနောဓာတု-ကြိယာဖြစ်သော မနောဓာတ်သည်၊ (ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇနန်းကို ဆိုသည်။) အာဝဇ္ဇကိစ္စ-အာဝဇ္ဇနန်းကိစ္စကို၊ သာဃေမာနာ-ပြီးစေလျက်၊ (ပဝတ္တတိ)။ [ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇနန်းကို ဆိုသော်လည်း "ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန"ဟု မသုံးဘဲ ပဌာန်းပါဠိတော် အသုံးအတိုင်း "ဂိရိယမနောဓာတု" ဟု သုံးသည်။] တန္ဓိရောဓာ-ထိုကိရိယမနောဓာတ်၏ ချုပ်ခြင်း၏ကြောင့်၊ [အနန္တရ

ဘဝဂ်။ ။"ဘဝ+အင်" ဟုခွဲ၊ ဘဝကို "ဥပပတ္တိဘဝသ" ဟု ဖွင့်၏။ "ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘာဝ" ဟု ဘဝ ၂ မျိုးရှိသည်တွင် ဥပပတ္တိဘဝကို ယူပါ-ဟူလို၊ ထိုဥပပတ္တိဘဝ ဟူသည် ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော ကမ္မဇရူပ ဝိပါတ် နာမဂ္ဂန္ဓာ အစဉ်တည်း၊ ထိုရှင်နာဝ ခန္ဓာ အစဉ်ဖြစ်သော တစ်ဘဝတစ်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ဘဝင်ဖြစ်ရကား ထိုဘဝင်သည် ဥပပတ္တိဘဝ၏ အရင်းအစ ပဓာနအစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်၊ ဤအလို "ဘဝသ-ဥပပတ္တိဘဝ၏+အင်-အရင်းအစ ပဓာနအစိတ်တည်း၊ ဘဝဂ်-စိတ်" ဟု အနက်မှတ်ပါ။။ [အင်ဂကိစ္စ သာဃေ မာနန္တိ ပဓာနဘူတံ အင်ကိစ္စံ နိဗ္ဗာဒေန္တီ သရီရံ ဟုတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဘဝဂ်ီ ဟိ ပဋိသန္ဓိ သဒိသတ္တာ ပဓာနံ အင်၊ ပဓာနဋ္ဌ သရီရံလို (အထည်ကိုယ်) ဝုစ္စတိ-ဦးကာသစ်။]

တစ်နည်း။။ ။ပဋိသန္ဓေ စိတ်ဖြစ်ပြီးသောအခါ ဘဝင်ဆက်၍ မဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း, ဝီထိတစ်ရပ် ပြတ်ပြီးသောအခါ ဘဝင်ဆက်၍ မဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း စိတ်အစဉ်နှင့် တကွ ရှုပ်အစဉ်ပြတ်ရလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ပြတ်လျှင် တစ်ဘဝ အဆုံးသတ်ရလိမ့်မည်၊ ထို့သို့ ဥပပတ္တိ ဘဝ၏မပြတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်း "ဘဝဂ်" ဟု ခေါ်ရသည်၊ ဤအလို "ဘဝသ-ဥပပတ္တိဘဝ၏+အင်" (မပြတ်ခြင်း)၏ အကြောင်းတည်း၊ ဘဝဂ်-ကြောင်း" ဟု အနက်မှတ်ပါ။ [အဝိစ္ဆေဒ ပဝတ္တိဟေတုဘာဝေန ဝါ ကာရဏကိစ္စ သာဃေမာနံတိ အတ္ထော၊-ဦးကာသစ်။] သဠိုတ်, ဝီထိမှတ်, မရဏုပ္ပတ္တိစတုက္ကဉ္စ "ဘဝသ အင်ဘာဝေန" ဟူသောပုဒ်ဝယ် ဤနောက်နည်းကိုသာ ဖွင့်ပြလေရှိကြသည်၊ ရှေ့နည်းအတိုင်းလည်း အဓိပ္ပာယ်ရနိုင်ပါ၏။။

တံ အာဝဇ္ဇေတွာ။ ။အာပုဗ္ဗ, ဝဇ္ဇ ဓာတ်, ဟောစစ္ဆည်းဖြင့် "အာဝဇ္ဇေ"ဟူသော ပုဒ်သည် "လည်စေခြင်း"အနက်ကို ဟောပ၏။ ထိုဘဝင်ကို "လည်စေခြင်း"ဟူသည် ထိုဘဝင် အစဉ်ကို ဆက်၍ မဖြစ်စေခြင်း ပြန်လည်စေခြင်းတည်း။ [အဘိတ ဘဝင်စသော ဘဝင် ၃ မျိုးလုံးကို သာမညအားဖြင့် "တံ"ဟု ဆိုသည်၊ ထို ၃ မျိုးတွင် နောက်ဆုံး ဘဝဂ်ပုဒ်ဌေဒကိုသာ ပြန်လည်စေရာရောက်သည်။]

ပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်းပြလိုရှိ "တန္ဓိရောဓာ"ဟု ဟိတ်အနက်ကို ဆိုသည်။] စက္ခုဝိ ညာဏ်-စက္ခုဝိညာဏ်သည်၊ ဒဿနကိစ္စ-မြင်ခြင်းကိစ္စကို၊ သာဓယမာနံ-လျက်၊ (ပဝတ္တတိ)၊ တန္ဓိရောဓာ-ထိုစက္ခုဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိပါကမနောဓာတု-ဝိပါက်ဖြစ်သောမနောဓာတ်သည်၊ (သမ္ပဋိစ္ဆိုနိုးကို ဆိုသည်)၊ သမ္ပဋိစ္ဆနကိစ္စ-သမ္ပဋိစ္ဆိုနိုးကိစ္စကို၊ သာဓယမာနာ-လျက်၊ (ပဝတ္တတိ)၊ တန္ဓိရောဓာ-ထိုဝိပါက်မနောဓာတ်၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိပါကာမနောဝိညာဏဓာတု-ဝိပါက်ဖြစ်သောမနောဝိညာဏဓာတ်သည်၊ (သန္တီရဏကို ဆိုသည်၊) သန္တီရဏကိစ္စ-သန္တီရဏကိစ္စကို၊ သာဓယမာနာ (ပဝတ္တတိ)၊ တန္ဓိရောဓော - ထိုဝိပါက်မနောဝိညာဏဓာတ်၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ကိရိယမနောဝိညာဏဓာတု-ကြိယာဖြစ်သော မနောဝိညာဏဓာတ်သည်၊ (မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းကို ဆိုသည်၊) ဝေါဋ္ဌပနကိစ္စ-ဝုဋ္ဌောကိစ္စကို၊ သာဓယမာနာ-ပြီးစေလျက်၊ (ပဝတ္တတိ)၊ တန္ဓိရောဓာ-ထိုဝုဋ္ဌော၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ သတ္တက္ခတ္တုံ-၇ ကြိမ်၊ ဇဝနံ-ဇော သည်၊ ဇဝတိ-စော၏။

တတ္ထ-ထိုဇော ၇ ကြိမ်တို့တွင်၊ ပဌမဇဝနေပိ-ပဌမဇော၌လည်း၊ ("နံ ဟောတိ" ၌စပ်၊) အယံ-ဤသူကား၊ ဣဒ္ဓိတ္ထိ-မိန်းမတည်း၊ အယံ-ဤသူကား၊ ပုရိသောဃောကျားတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ရဠန နုဿန မုယ္ယနဝေသန-တပ်မက်ခြင်း, စိတ်ဆိုးခြင်း, တွေဝေခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အာလောကိတ ဝိလောကိတံနာမ-ရှေ့ရှု့ကြည့်ခြင်း, ဘေးအရပ်ကို ကြည့်ခြင်းမည်သည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်၊ ဒုတိယဇဝနေပိ-၌လည်း၊ ဧवं၊ သတ္တမဇဝနေပိ-၌လည်း၊ (နံ-ဟောတိ)၊ ပန-အန္တယကား၊ ဇဝေသု-ဤဇော ၇ ကြိမ်တို့ သည်၊ ယဒုမဏ္ဍလေ-စစ်မြေပြင်၌၊ ယောဝေသုဝိယ-စစ်သား

ပဌမဇဝနေပိ ရဠန စသည်။ ။ပဠဒ္ဓါရဇဇာတို့သည် အလွန် အားသေးကြောင့်။ အားသေးသောကြောင့် ရဠန (ရာဂ) ဒုဿန (ဒေါသ) မုယ္ယန (မောဟ) အထင်အရှား မဖြစ်နိုင်ကြ၊ အာဝဇ္ဇန်း ဝုဋ္ဌောက အယောနိသော မနသိကာရဖြစ်၍ (မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းလျှင်) အကုသိုလ်ဇောကား စောပါ၏။ သို့သော် ကဲ အထမြောက်အောင်ကား မတတ်နိုင်။

ဠီကာ။ ။ပဌမဇဝနေပိ ၊ဧဝ၊ နံ ဟောတိတိ ဣဒ္ဓိ ပဠဒ္ဓါရဝိထိယံ ဣတ္ထိ ပုရိသောတိ ရဠနာဒိနံ အဘာဝ သမ္ဘာယ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ဟိ အာဝဇ္ဇန ဝေါဋ္ဌပနာနံ အယောနိသော အာဝဇ္ဇန ဝေါဋ္ဌပနဝသေန ဣဒ္ဓေ ဣတ္ထိ၌ မုပါဒိမှ် ဧလောဘမတ္တံ (လောဘသာသာမည်)၊ အနိဋ္ဌေ ပဋိဃမတ္တံ (ဒေါသသာမည်) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မနောဒ္ဒါရေ ပန ဣတ္ထိ ပုရိသောတိ ရဠနာဒိ ဟောတိ၊ တသ္မာ (ထို မနောဒ္ဒါရဇဇာ၏) ပဠဒ္ဓါရဝေါနံ မူလံ၊ ယထာ ဝုတ္တံဝါ သဒ္ဒံ ဘဝဂ်ိါ်ဒိ (မူလဲ)။ ဧဝံ မနောဒ္ဒါရဝေါနသ မူလဝသေန မူလပရိညာ ဝုတ္တာ၊ [ပဠဒ္ဓါရဝိထိ၏နောက်၌ တဒနုဇတ္တိက မနောဒ္ဒါရဇဇာတွေ လိုက်ရသောကြောင့် ပဠဒ္ဓါရကို မနောဒ္ဒါရ၏မူလဟု ဆိုသည်။]

တို့ကဲ့သို့၊ ဟေဗျူပရိယဝေသန-အောက်အထက်၌ဖြစ်သော ပြောင်းလွှဲခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဘီဇိုတ္တာ-ပျက်၍၊ ပတိတေသု-ကျကုန်ပြီးလသော်၊ ("ပဠုဒ္ဓါရိထိ ချုပ်ပြီးသော်" ဟူလို၊) အယ်-ဤသူကား၊ ဣတ္ထိ-တည်း၊ အယ်-ဤသူကား၊ ပုရိသော-တည်း၊ ဣတ-ဤသို့၊ ရဒ္ဓနာဒိဝေသန-တပ်မက်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာလောကိတဝိလောကိတं ဟောတိ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-စွာ၊ ဧတ္ထ-ဤအာလောကိတ ဝိလောကိတ အရာ၌၊ မူလပရိညာဝေသန အသမ္ဘောဟ သမ္ဘဇည ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ (မူလပရိညာ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး အာဂန္တုကဘာဝ၏၊ အကျယ်ကား၊) စက္ခုဒ္ဓါရေ-စက္ခုဒ္ဓါရ၌၊ ရူပေ-ရူပါရုံသည်၊ အာပါတံ-ရှေးရှုကျခြင်းသို့၊ ဝါ-ထင်ခြင်းသို့ အာဂတေ-ရောက်လတ်သော်၊ ဘဝင်စလနတော-ဘဝင်စလနမှ၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌၊ သကကိစ္စနိပ္ဖာဒနဝေသန-မိမိကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာဝဇ္ဇနာဒီသု-အာဝဇ္ဇန်း အစရှိသောစိတ်တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ နိရုဒ္ဓေသု-ချုပ်ပြီးကုန်လတ်သော်၊ အဝသာနေ-အဆုံး၌၊ ဇဝန်-ဇောသဲည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ-ထိုဇောသည်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ဥပ္ပန္နာနံ-ဖြစ်ပြီးကုန်သော၊ အာဝဇ္ဇနာဒီနံ-အာဝဇ္ဇန်း အစရှိသောစိတ်တို့၏။ ဂေဟဘူတေ-အိမ်သဖွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ စက္ခု ဒ္ဓါရေ-စက္ခုဒ္ဓါရ၌၊ အာဂန္တုကပုရိသောဝိယ-ဧည့်သည်ယောကျ်ားသည်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ-၏။။

ဟေဗျူပရိယဝေသန။ ။ဟေဗ္ဗာ စ + ဥပရိ စ ဟေဗျူပရိ၊ ဟေဗျူပရိ-ဒ္ဒ+ပဝတ္တော-ဖြစ်သော ပြောင်းလွှဲခြင်းတည်း။ ဟေဗျူပရိယော-ခြင်း၊ နေ့ရေးစိတ်၏ ပျက်ခြင်းသည် အောက်၌ဖြစ်သော ပြောင်းလွှဲခြင်း၊ နေ့နာရီနောက်စိတ်၏ ပျက်ခြင်းကား အထက်အထက်၌ဖြစ်သော ပြောင်းလွှဲခြင်းတည်း။[ဟေဗျူပရိယဝေသန ဘီဇုတ္တာ ပတိဘူတေသူတို့ ဟေဒ္ဒီမသ ဥပရိမသစ။ အပရာပရံ ဘင်ဝုပ္ပတ္တိ (ဘင်၏ဖြစ်ခြင်းကို) အာဟာ-ဋီကာ။]

မုတ်ရုက်။ ။ဋီကာသစ်စာတို့၌ "ဟေဗျူပရိယဝေသနာတိ ဟေဗ္ဗာစ ဥပရိစ ပရိဝတ္တမာနဝသေန၊ အပရာပရံ ဘဝင်ဝုပ္ပတ္တိဝသေနာတိ အတ္ထော"ဟု တွေ့ရ၏။ "ဂေသေ့ ၊ပေ၊ ပတိတေသု-ဤ ဇော ၇ ကြိမ်တို့သည် အောက် အထက် ပြောင်းလွှဲခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ကျကုန်လသော်"ဟူရာ၌ ဇော ၇ ကြိမ်အကြားဝယ် အဆက်ဆက် ဘဝင်မဖြစ်နိုင်ရကား စာပျက်နေ ဟန်တူပါသည်။ "ဘဝ်ဗ္ဗတ္တိဝသေနာတိ အတ္ထော"ဟုသာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။

ဂေဟဘူတေ စက္ခုဒ္ဓါရေ။ ။စက္ခုဒ္ဓါရ၌ ရူပါရုံ ထင်လာသည်ရှိသော် ပဉ္စဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်းစသော စိတ်တို့သည် ဖြစ်ကြရ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် စက္ခု ဒ္ဓါရသည် စက္ခုဒ္ဓါရိကစိတ်တို့၏ဖြစ်ရာ အိမ်ခွင့်တူ၏။ ထို့ကြောင့် "ဂေဟဘူတေ"ဟု ဆိုသည်။

တံ ၊ပေ၊ အာဂန္တုကပုရိသော။ ။ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ၊ပေ၊ ဝုဋ္ဌေစိတ်တို့သည် ဇော၏ အလုပ်ဖြစ်ကြရသောကြောင့် အာပါသိကနှင့် တူ၏။ ဇောတို့ကား နောက်မှ ဖြစ်ရသော ကြောင့် အာဂန္တုကနှင့်တူသည်။

တသ-ထိုဇော်။ (ရဂ္ဂန် ဒုဿန မုယှနံ၌စပ်)၊ ပရဂေဟ-သူတစ်ပါးအိမ်၌၊ ကိုယ်-တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ယာစိတုံ-တောင်းခြင်းငှာ၊ ပဝိဋ္ဌသ-ဝင်ပြီးသော၊ အာဂန္တုက ပုရိသသ-ဧည့်သည်ယောကျ်ား၏။ ဂေဟသာမိဂေသ-အိမ်ရှင်တို့သည်၊ တုဏ္ဍီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အာသိနေသု-နေကုန်လေသော်၊ အာဏာဂရဏ-အာဏာပြခြင်းသည်၊ နယုတ္တံယထာ-မသင့်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ကား၊ အာဝဇ္ဇနာဒီနံ-အာဝဇ္ဇန်းအစရှိသောစိတ်တို့၏။ ဂေ့ဟာဘူတေ-သော၊ စက္ခုဒ္ဒါရေ-၌၊ အာဝဇ္ဇနာဒီသုပိ-အာဝဇ္ဇန်း အစရှိသောစိတ်တို့မှသော်လည်း၊ အရဏ္ဍေသု-မတပ်မက်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ အဒုဿန္တေသု-အမျက်မထွက်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ အမုယှဒန္တေသု-မတွေဝေကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ရဂ္ဂနဒုဿနမုယှနံ-တပ်မက်ခြင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ တွေဝေခြင်းသည်၊ အယုတ္တံ-မသင့်၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ အာဂန္တုကဘာဝဝသေန-အာဂန္တုကု၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အသမ္ဘေဒေန မဟုဇည ဝေဒိတဗ္ဗံ။ [အာဝဇ္ဇနာဒီသုပိ၌ ပိသည် အိမ်ရှင်ရှင့်တူသော အာဝဇ္ဇန်းစသည်ကို ချီမြှောက်သော သမ္ဘာဝနာဇော်ကတတည်း။ "ထို အိမ်ရှင်ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန်းအစရှိသည်တို့ သော်မှ ရဂ္ဂန် စသည်ကို မပြုနိုင်ကြလျှင် ဧည့်သည်ဖြစ်သော ဇော်တို့အတွက်မှာ အထူးပြောစရာ မလို တော့ပါ"ဟူလို။]

ပန-ကား၊ (အာဂန္တုကဘာဝ၏အကျယ်မှတစ်ပါး၊ တာဝကာလိကဘာဝ၏ အကျယ်ကား၊) စက္ခုဒ္ဒါရေ-၌၊ ဝေါတ္ထပနပရိယောသာနာနခ-ဝုဋ္ဌောအဆုံးရှိကုန်သော၊ ယာနိ ဇောနိ စိတ္တာနိ-အကြင်စိတ်တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တာနိ-ထိုစိတ်တို့သည်၊ သမ္မယုတ္တမေ့ယဟိ-သမ္မယုတ်တရားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ-ထိုထိုစိတ္တက္ခဏာ၌ပင်၊ ဘိဇ္ဇန္တိ-ပျက်ကုန်၏။ အညမညံ-အချင်းချင်း။ နဝသန္တိ-မမြင်လိုက်

အာဂန္တုက ၂ မျိုး။ ။အာဝဇ္ဇတီတို အာဂန္တုကော-သူ့အိမ်သို့ ရောက်လာသူ (ဧည့်သည်)၊ ထို အာဂန္တုကသည် အတိထိ, အဘ္ဘာဝတအားဖြင့် ၂ မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် မကြာမကြာ လာတတ်သောကြောင့် အလေ့အကျင့်ရပြီးသော ဧည့်သည်ကို "အတိထိ အာဂန္တုက" ဟု ခေါ်၏။ အလေ့အကျင့်မရှိသေးသော ယခုမှရောက်လာသော ဧည့်သည်ကို "အဘ္ဘာဝတ အာဂန္တုက"ဟု ခေါ်၏။ ဤနေ့ရာ၌ အဘ္ဘာဝတ အာဂန္တုကတို့ ယူပါဟု ဦးကာသစ် ဆိုသည်။ အတတိဂန္ဓတိ-သွားတတ်၏။ ဣဟ အတိထိ၊ အတဓာတ်, ဣဟသစ်စုည်း။ အဘိ အာဂန္ဓတိ-ယခုမှလာတတ်၏။ ဣဟ အဘ္ဘာဝတော။ [အဘိ+အာ+ဂမ-တာ။]

တထိ မဘသိနေသု။ ။တဏ္ဍီသဒ္ဒါသည် "မောနမဘာသနံ တုဏ္ဍီ"ဟု အတိဓာန် (၄၂၉)၌သောကြောင့် အဘာသန အနက်ဟောနိပါတ်တည်း၊ သဘ္ဘာတဒ္ဒ "တုဏ္ဍီ"ဟု ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤကာရန္ဒကလည်း ဖြစ်သည်။ အာသိနေသုဒ္ဒ အာသဓာတ်, တပစစည်း, ဣဟအာဝုံ, တတိ နဖြိ၊ ဒေါသိနာပုပ်တဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် "တုဏ္ဍီ+အာသိနေသု"ဒ္ဒ ဝါစာသိလိဋ္ဌအကျိုး ၄ာ (၆) အာဝုံလာထားသည်ဟု ကြေပါ။

လိုက်ကြရကုန်၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဣတ္ထာရာနိ-တိုလျကုန်သည်၊ [“မတည်မရပ်လျင်စွာ သွားတတ်ကုန်သည်”ဟု သဒ္ဒတ္ထပေး။] တာဝကာလိကာနိ-အခိုက်အတန့်တို့သည်။ [“အဖြစ်အပျက်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ထိုမျှလောက်သော ကာလရှိကုန်သည်”ဟု သဒ္ဒတ္ထပေး။] ဟောန္တိ။

တတ္ထ - ထိုစကားရပ်၌၊ (အယ် - ဤဆိုအပ်လတဲ့ကား၊ ဥပမာ - တည်း၊) [တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဝစနေ အယံ ဥပမာတိ အတ္ထောဟု။] ဧကသ္မိံ-တစ်ခုသော၊ ဃရေ-အိမ်၌၊ သဇ္ဇေသု-ကုန်သော၊ မာနုသကေသုဃနေသု-လူပေါင်းတို့သည်၊ မတေသု-သေပြီးကုန်လေသော်၊ အဝေသသဿ-ကြွင်းကျန်သော၊ ဧကေသ-တစ်ယောက်သော၊ တခ်ီဏာညေဝ-ထိုခဏ၌ပင်၊ မရဏမမ္မသ-သေခြင်းသဘောရှိသုံ့၏။ နစ္စဝိတာဒီသု-ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်းအစရှိသော ဝေါ်ရွှင်မှုတို့၌၊ အဘိရတိနာမ-အလွန်မွေ့လျော်ခြင်းမည်သည်၊ နနု ယုတ္တာယထာ-မသင့်သကဲ့သို့၊ ဧကမေဝ၊ ဧကဒ္ဓါရေ-တစ်ခုသောဒွါရ၌၊ သသမ္ဘယုတ္တေ-သသမ္ဘယုတ်တရာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ အာဝရန္တာဒီသု-အာဝရဏ်း အစရှိသောစိတ်တို့သည်၊ တတ္ထတတ္ထေဝ - ထိုထိုစိတ္တက္ခဏ၌ပင်၊ မတေသု-သေပြီးကုန်လေသော်၊ (ချုပ်ပြီးကုန်လတ်သော်၊) အဝသေသသ-ကြွင်းကျန်သော၊ တခ်ီဏာယေဝ-ထိုခဏ၌ပင်၊ မရဏမမ္မသ-သေခြင်းသဘောရှိသော၊ ဇဝနသ္သာပိ-ဇောဏ်လည်း၊ [ပိသဒ္ဒါဖြင့် အဘိရတိအယုတ္တချင်းတူသောကြောင့် ဥပမာနတုန်းက မရဏမမ္မသကို ပေါင်း။] ရဒ္ဓန္တ ဒုသာနမုယှနဝေသန-ဖြင့်၊ အဘိရတိနာမ နု ယုတ္တာ၊ ဣတိ ဇဝံ-သို့၊ တာဝကာလိကဘာဝဝေသန-ဖြင့်၊ အသမ္ဘောဟသမ္ဘဇလည် ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣတ္ထာရာနိ။ ။“အစ်ရင့်တိကာနိ-ကြာမြင့်စွာ ကာလပတ်လုံး တည်တန့်ခြင်းမရှိကုန်”ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်၏။ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သာတည်း။ သတ္တတ္ဌ “ဣတ္ထရ”သည် ပါဠိ၌ “ဣတ္ထာရ”ဟု ဖြစ်၏။ အခြားအနက်များနှင့်တကွ “နီစ-အနိမ့်, အတို”အနက်ကို ဟော၏။ “ဣ(ဏ်)ဓာတ်, တ္ထရပ်ပစ္စည်း”ဟု ဆို၏။ ပါဠိ၌ ဣဓာတ်, တ္ထရပစ္စည်းဟု မောဂ္ဂလ္လာန်, ၅-ကဏ္ဍ (၅၄)သုတ်၌ ဆို၏။ “ဧကိ-သွားတတ်၏။ (ရှပ်တည်း)၍ မနေတတ်)၊ ဣတိ ဣတ္ထတရော (ဣတ္ထာရော)”ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ [သုတ်ကြီးဖြင့် စိစဉ်။]

တာဝကာလိကာနိ။ ။ဣတ္ထာရာနိကို “တာဝကာလိကာနိ”ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊ “ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နော တာဝ တတ္ထကော ကာလော ဧတေသံတိ တာဝကာလိကာနိ” ဟု ဋီကာသစ်ဖြင့်၏။ “တာဝ+ကာလော ဧတေသံတိ တာဝကာလိကာနိ”ဟု ဖြုတ်လေလိုရင်းတည်း။ [ဧတေသံ-ဤစိတ်တို့၏။ တာဝ-ထို အဖြစ်အပျက် (ဥပါဒ် ဘင်)ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော+ကာလော-သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ တာဝကာလိကာနိ-ဌားရမ်း၍ ယူခြင်းကို တာဝကာလိကဟု ဆိုရာ၌ကား ခေတ္တသုံးစွဲခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလကို ထိုမျှလောက်သော ကာလဟု ခေါ်၍ ထိုခေတ္တမျှ သုံးစွဲရာကာလရှိသည်ကို တာဝကာလိကဟု ခေါ်သည်။]

အပိ၀-သည်သာမကသေး၊ ခန္ဓာ ၊ပေ၊ ပစ္စ၀ေက္ခဏာ၀သေနပိ-ခန္ဓာကို ဆင်ခြင်ခြင်း, အာယတနကို ဆင်ခြင်ခြင်း, ဓာတ်ကိုဆင်ခြင်ခြင်း, ပစ္စည်းကို ဆင်ခြင်ခြင်း တို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ဇော်-ဤ) အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ်ညာကို၊ ဝေဒိတတ္တိ။ [ဝိသဒ္ဒါဖြင့် မူလ၀ရိညာ အာဂန္တုကတာ၀ကာလိကဘာ၀ဝသေနကို ပေါင်း။] ဟိ-ချဲ့, ဧတ္တ-ဤခန္ဓာအစရှိသော တရားအပေါင်း၌၊ ၀ါ-ဤခန္ဓာအစရှိသော တရားအပေါင်းတွင်၊ စက္ခုစေ၀-စက္ခုပသာဒသည်လည်းကောင်း၊ ရူပါစ-ရူပါရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရူပကွေ့ခွော-ရူပကွန္ဓာတည်း၊ ဒဿနံ-မြင်တတ်သော စက္ခုဝိညာဉ်သည်, ဝိညာဏာကွန္ဓော-တည်း၊ တံ သမ္မယုတ္တာ-ထိုစက္ခုဝိညာဉ်နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်, ဝေဒနက္ခန္ဓော၊ (တံ သမ္မယုတ္တာ-သော၊) သညာ-သည်, သညက္ခန္ဓော၊ (တံ သမ္မယုတ္တာ-ထိုစက္ခုဝိညာဉ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊) ဖဿာဒိကာ-ဖဿအစရှိသော တရားတို့သည်, သခါရက္ခန္ဓော-တည်း၊ ဧ၀-သို့, ပဠုန္ဒံ-ကုန်သော၊ ဧတေသဝ ခန္ဓာနံ-ဤခန္ဓာတို့၏၊ သမ၀ါယေ-အတူပေါင်းစုရှိ ဖြစ်ခြင်းသည်, ၀ါ-အကြောင်းညီညွတ်ခြင်းသည်, (သတိ-ဖြစ်လသော်၊) အာလောကနဝိလောကနံ-ရှေးရှုကြည့်ခြင်း, ဘေးအရပ်ကိုကြည့်ခြင်းသည်, ပညာယတိ-ထင်ရှားအံ၏၊ တတ္ထ-ထိုခန္ဓာ ၅ ပါး၏ အစွမ်းဖြင့် အာလောကန ဝိလောကန၏ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ [တတ္ထာတိ အာလောကန ဝိလောကနေ ပညာယမာနေ၊ နိမိတ္တဟေ့ စေတံ ဘုမ္ဗံ။] ကော ဧကော-အဘယ်သူတစ်ယောက်သည်၊ အာလောကေတိ-ရှေးရှုကြည့်သေးသနည်း၊ (နု အာလောကေတိ ဧ၀-အဘယ်သူတစ်ယောက်မျှ ရှေးရှုမကြည့်နိုင်တော့သည်သာ၊) ကော (ဧကော)-သည်၊ **ဝိလော**ကေတိ-ဘေးအရပ်ကို ကြည့်သေးသနည်း၊ (နု ဝိလောကေတိ ဧ၀-အဘယ်သူတစ်ယောက်မျှ ဘေးအရပ်ကို မကြည့်နိုင်တော့သည်သာ)။

တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ [ခန္ဓပစ္စက္ခဏာမှတစ်ပါး အာယတနပစ္စ၀ေက္ခဏာကား၊] စက္ခု-စက္ခုပသာဒသည်၊ စက္ခာယတနံ-စက္ခာယတနတည်း၊ ရူပ-ရူပါရုံသည်, ရူပါယတနံ-ရူပါယတနတည်း၊ ဒဿနံ-မြင်တတ်သော စက္ခုဝိညာဉ်သည်, မနာယတနံ-မနာယတနတည်း၊ ဝေဒနာဒယော-ဝေဒနာ အစရှိကုန်သော၊ သမ္မယုတ္တာ ဓမ္မာ-သမ္မယုတ်တရားတို့သည်၊ ဓမ္မာယတနံ-ဓမ္မာယတနတည်း၊ ဧ၀-ဤသို့လျှင်, စတုန္နံ-ကုန်သော၊ ဧတေသံ အာယတနာနံ-ဤအာယတနတို့၏၊ သမ၀ါယော (သတိ) အာလောကနဝိလောကနံ-သည်, ပညာယတိ-၏၊ တတ္ထ-ထိုအာယတန

သမ၀ါယော။ ။သံ + အ၀ + အယ-ကပစ္စည်း၊ သံ-တပေါင်းတည်း၊ အ၀-သက်ဝင်၍ (စုရှိ) +အယ-ဖြစ်တတ်သော အကြောင်းအပေါင်း။ အကျိုးတစ်ခုကို အတူပြုလေ့ရှိသော အကြောင်းတို့၏ အပေါင်းမိခြင်း၊ ဤနေရာ၌ အလောကန ဝိလောကနအမှုကို ကတူပြုလေ့ရှိသော ခန္ဓာ ၅ ပါးတို့၏ ပေါင်းမိခြင်းတည်း။ ["သမ၀ါယေတိ သာမဗ္ဗိယံ" ကား ခဝိဗ္ဗာယတ္ထတည်း။]

၄ ပါး၏အစွမ်းဖြင့် အာလောကနာ ဝိလောကနာ၏ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်၊ ကောဇကောသည်၊ အာလောကေတိ-သေးသနည်း၊ (နအာလောကေတိ ဇဝ-တော့သည်သာ၊) ကော (ဇကော)-သည်၊ ဝိလောကေတိ-နည်း၊ (နဝိလောကေတိ ဇဝ)။

တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ [အာယတနပစ္စဝေက္ခဏာမှတစ်ပါး၊ ဓာတုပစ္စဝေက္ခဏာကား။] စက္ခု-စက္ခုပသာဒသည်၊ စက္ခုဓာတု-စက္ခုဓာတ်တည်း၊ ရူပ-ရူပါရုံသည်၊ ရူပဓာတု-ရူပဓာတ်တည်း၊ ဒဿနံ-မြင်တတ်သော စက္ခုဝိညာဉ်သည်၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတု- စက္ခုဝိညာဏဓာတ်တည်း၊ တံ သမ္မယုတ္တာ-ထိုစက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ ဝေဒနာယော-ဝေဒနာ အစရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တရားတို့သည်၊ ဓမ္မဓာတု-ဓမ္မဓာတ်တည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ စတုန္နံ-ကုန်သော၊ ဧကာသံဓာတူနံ-ဤဓာတ်တို့၏၊ သမဝါယေ (သတိ)၊ အာလောကနာ ဝိလောကနံ-သည်၊ ပညာယတိ-၏၊ ကတ္ထ-ထိုဓာတ် ၄ ပါးတို့၏အစွမ်းဖြင့် အာလောကနာ ဝိလောကနာ၏ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်၊ ကော ဧကော-သည်၊ အာလောကေတိ-နည်း၊ (နအာလောကေတိ ဇဝ၊) ကော(ဧကော) ဝိလောကေတိ-နည်း၊ (နဝိလောကေတိ ဇဝ)။

တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ [ဓာတုပစ္စဝေက္ခဏာမှတစ်ပါး၊ ပစ္စယဝေက္ခဏာကား။] စက္ခု-စက္ခုပသာဒသည်၊ (ဒဿနသ-စက္ခုဝိညာဉ်၏)၊ နိဿယပစ္စယော-နိဿယပစ္စည်းတည်း၊ ရူပါ-ရူပါရုံတို့သည်၊ (ဒဿနသ၊) အာရမ္မဏပစ္စယော-အာရမ္မဏပစ္စည်းတည်း၊ အာဝဇ္ဇနံ-ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းသည်၊ (ဒဿနသ၊) အနန္တရ သမနန္တရ ရူပ နိဿယ နတ္ထိဝိဂတပစ္စယော-အနန္တရပစ္စည်း, သမနန္တရပစ္စည်း, အနန္တရရူပနိဿယ ပစ္စည်း, နတ္ထိပစ္စည်း, ဝိဂတပစ္စည်းတည်း၊ အာလောကော-အရောင်အလင်းသည်၊ ဥပနိဿယပစ္စယော-ပကတူပနိဿယပစ္စည်းတည်း၊ ဝေဒနာဒယော-ဝေဒနာအစရှိသောတရားတို့သည်၊ သဟဇာတာဒိပစ္စယာ-သဟဇာတအစရှိသောပစ္စည်းတို့တည်း။

ဥပနိဿယော။ ။အဘိမ္မောနည်းအားဖြင့် "ရာဂါဒယော, သဒ္ဓါဒယော, ပုဂ္ဂလော, ဘောဇနံ, ဥတု, သေနာသနံ"ဟုသာ လာ၏။ အာလောကစသည် မပါ၊ ထို့ကြောင့် "အာလောကသည် စက္ခုဝိညာဉ်အား ပကူတူပနိဿယဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏"ဟုဆိုရာ၌ သုတ္တန်၌လာသော ပကတူပနိဿယဟု ဦးကာသစ်ဆိုသည်။

သဟဇာတာဒိ ပစ္စယာ။ ။ဝေဒနာ သညာ သခါရတို့က စက္ခုဝိညာဉ်အား သဟဇာတ အညမည သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတစသော သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏။ [ရှေးစာအုပ်များ၌ အာဒိသဒ္ဒါမပါဘဲ "သဟဇာတ ပစ္စယော"ဟု ရှိသောကြောင့် "နိဒဿနမတ္တမေတံ-နိဒဿနနည်း"ဟု ဦးကာသစ်ဆို၏။ ယခုစာအုပ်တို့၌ အာဒိပါသောကြောင့် နိဒဿနနည်းမဟုတ်တော့။]

ဧ၀-သို့၊ ဧကေသံ ပစ္စယာနံ-ဤ၌ ပစ္စည်းတို့၏။ သမဝါယေ-အတူပေါင်းစု၍ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-အကြောင်း ညီညွတ်ခြင်းသည်၊ (သတိ-ဖြစ်လေသော်၊) အာလောကန ဝိလောကနံ-သည်၊ ပညာယတိ-၏၊ တတ္ထ-ထိုပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့် အာလောကန ဝိလောကနနှင့် ထင်ရှားခြင်းကြောင့်၊ ကော ဧကော-သည်၊ အာလောကေတိ-နည်း၊ (နှ အာလောကေတိ ဧ၀၊) ကော (ဧကော)-သည်၊ ဝိလောကေတိ-နည်း၊ (နှ ဝိလောကေတိ ဧ၀)။ ["အပိစ ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယ ပစ္စဝေက္ခဏဝေသနပိ"ဟူသော မူလစကားကို ပြန်၍အုပ်လိုသောကြောင့် ဣကတိ ဧ၀ စသည်ကို မိန့်။] ဣကတိ ဧ၀-သို့လျင်၊ ဧတ္ထ-ဤ၌ အာလောကိတ ဝိလောကိတအရာ၌၊ ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယ ပစ္စဝေက္ခဏဝေသနပိ-ခန္ဓာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ အာယတနတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ဓာတ်တို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ပစ္စည်းတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ အသမ္မောဟသမ္မဇည-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-ထိုက်၏။

[အာလောကိတ ဝိလောကိတကို ဖွင့်ပြပြီး၍ ပါဠိတော် အစဉ်အတိုင်း သမ္ပဇ္ဇညတေ ပသာရိတေကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် သမ္ပဇ္ဇညတေ စသည်မိန့်။] သမ္ပဇ္ဇညတေ ပသာရိတေတိ-ကား၊ ပစ္ဆာနံ-အဆစ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-အဆစ်ရှိကုန်သော၊ ဟတ္ထပါဒါနံ-လက်ခြေတို့ကို၊ သမ္ပဇ္ဇနပသာရဏော-ကွေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်း၌၊

ပစ္ဆာနံ။ ။ဤပုဒ်သည် ဟတ္ထပါဒါနံ၏ ဝိသေသနတည်း၊ ထို့ကြောင့် "လက်ခြေတို့၏ အဆစ်တို့ကို ကွေးလိုက်ဆန့်လိုက်လျှင် လက်ပါ-ခြေပါ ကွေးပြီးဆန့်ပြီးဖြစ်တော့၏၊ (တစ်နည်း) "ပဗ္ဗ ဧကေသံ အတ္ထိတိ ပဗ္ဗာ" ဟု အသယတ္ထိတဗ္ဗိတ်ပြု၍ အဆစ်ရှိသော လက်ခြေတို့ကို ယူပ၊။

ဋီကာသစ်။ ။ပဗ္ဗာနံတိ ပဗ္ဗဘူတာနံ၊ တံသမ္ဆဏ္ဍနပသာရဏေနေ၀ (ထိုအဆစ်တို့ကို ကွေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်းဖြင့်ပင်) ဟိ သဒ္ဒေသ် ဟတ္ထပါဒါနံ သမ္ဆဏ္ဍန ပသာရဏံဟောတိ၊ ပစ္ဆမေ တေသံတိ ဝါ ပဗ္ဗာ၊ ယထာ-သဒ္ဒါတိ၊ ပစ္ဆဝန္ဆာနံတိ အတ္ထော။ [ဤဋီကာသစ်အလို "ပစ္ဆာနံ ဟတ္ထပါဒါနံ" ဟု ရှိပုံရ၏။ စာအုပ်တို့၌ကား "ဟတ္ထပါဒါနံ" မပါသော မူကွဲလည်းရှိ၏။]

သမ္ဆဏ္ဍနပသာရဏေ။ ။သံ+ဣဏ္ဍ-အာယာမေ (ဆွဲဝင်ခြင်း) ဟူသော ဓာတ်ဖြင့် "သမ္ဆဏ္ဍန".ဟုလည်းကောင်း၊ သံ+အဋ္ဌ (ဣဋိ) ဓာတ်ဖြင့် "သဓိဋ္ဌိတ" ဟုလည်းကောင်း ပါဠိ ၂ မျိုးပင် အရေးအသားရှိ၏။ ဣဏ္ဍဓာတ်သည် ဟုမ်လှုပ်ခြင်း အနှက်ကိုသာ ဟောသောကြောင့် လည်းကောင်း "ကောင်းစွာ+ဆွဲခြင်း" ဟူသည် "ကွေးခြင်း" ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသောကြောင့်လည်း ကောင်း "သမ္ဆဏ္ဍတေ, သမ္ဆဏ္ဍနံ" ဟုသာ ရှိသည်မည် ထင်ပါ၏သည်၊ သို့သော် ဓာတ္တတ္ထသင်္ဂဟ၌ ကား "သမိဋ္ဌိတဝါ ဗာဟာ ပသာရေယျ" ဟု ဣဋ္ဌဓာတ်နေရာ၌ ဝုံစံထုတ်ထားသည်၊ သမ္ဆဏ္ဍန၌ ယုပစ္စည်းကား၊ သမ္ဆဏ္ဍတေ၌ တပစ္စည်း၏ ဘောအနက်ပြတည်း၊ ပသာရဏံ၌ ပ+သရဓာတ်, ဘရိတ်ကြေ, ယုပစ္စည်း။ "ကောင်းစွာ ပြန့်စေခြင်း" ဟု သဒ္ဒတ္ထ, "ဆန့်ခြင်း" ဟု ဝေါဟာရတ္ထ ဖြစ်၏။

(သမ္မဇာနကာရီ ဟောဘတိ၌စပ်)၊ တတ္ထ-ထိုကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း၌၊ (အ)တ္ထပရိဂ္ဂဏှန် ၌စပ်)၊ စိတ္တဝေသေနေ၀-စိတ်၏ အလိုအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ-စိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်၊ သမဋ္ဌနပသာရဏာ-ကို၊ အကတ္တာ-မပြုမူ၍၊ ဟတ္ထပါဒါနံ-တို့ကို၊ သမဋ္ဌန ပသာရဏာပစ္စယာ-ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ အတ္ထာနတ္ထာ-ဓမ္မအားဖြင့် တိုးပွားခြင်း မတိုးပွားခြင်းကို၊ ပရိဂ္ဂဏှိတ္တာ-ပိုင်းခြားကာယူပြီး၍၊ (ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ပြီး၍)၊ အတ္ထပရိဂ္ဂဏှန်-ဓမ္မအားဖြင့် တိုးပွားခြင်းကို ပိုင်းခြား၍ယူခြင်းသည်၊ (ဓမ္မအားဖြင့် တိုးပွားခြင်းကို ပိုင်းခြား၍ယူကြောင်း ဥဏှသည်) သာတ္ထကသမ္ဘဝည်-မည်၏။။

တတ္ထ-ထိုကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း၌၊ ("အတ္ထာနတ္ထာပရိဂ္ဂဏှန် ဝေဒါတဗ္ဗံ" ၌စပ်)၊ ဟတ္ထပါဒေ-လက်ခြေတို့ကို၊ အတိမိရ-အလွန်ကြာမြင့်စွာ၊ သမ္ဘဏ္ဍေတ္တာ၀ါ-ကွေး၍ သော်လည်းကောင်း၊ ပသာရေတ္တာ၀ါ-ဆန့်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဌိတသာ-တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ခဏေခဏော-ခဏတိုင်းခဏတိုင်း၌၊ ဝေဒနာ-ဝေဒနာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ [အချို့စာအုပ်တို့၌ "ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ" ဟုရှိ၏။ "ခဏေခဏေ"ဟု ပါပြီးဖြစ်၍ တစ်ခဏတစ်ခဏ၌ ဝေဒနာတစ်ခုသာဖြစ်ရကား "ဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဟူသော ဧကဝုစ်ကြိယာက ကောင်း၏။။] စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ ဧကဝုတံ-တစ်ခုတည်းသော

စိတ္တဝေသေနေ၀။ ။စိတ္တရုစိယာ ဧ၀ (ဝုသသဒ္ဒါ "အလို" အနက်ဟော)၊ စိတ္တ သာမတ္ထိယာဝါ (၀သသဒ္ဒါ "အစွမ်း" အနက်ဟော)၊ "အတ္ထရှိသည် ဖြစ်စေ မရှိသည်ဖြစ်စေ ကွေးလို ဆန့်လိုသောစိတ်ကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်" ဟု ဆိုလိုသည်။

ခဏေခဏော။ ။အဘိစိရံ(ပေ၊ ပသာရေတ္တာ၀ါ ဌိတသ" ဟု ဆိုသောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ကြာရှည်စွာ (အကြာကြီး) ကွေး၍ဖြစ်စေ ဆန့်၍ဖြစ်စေ နေသူအတွက် ထိုသို့နေဆဲ ခဏမှာ ဒုက္ခဝေဒနာ အဆက်မပြတ် ဖြစ်တတ်သောကြောင့် "ခဏေခဏော"ဟု အာဘိဓမ္မည အနက်၌ ၂ ပုဒ်ဆိုထားသည်။ [မော်ဂဲလ္လာန် (၁)ဓာတ္ဌာ, ဝိဇ္ဇာဘိဓမ္မဎသုဒ္ဒေ (၅၄)] သုတ်ဖြင့် ခဏော ၁ ပုဒ်ကို အာဘိဓမ္မည အနက်၌ ၂ ပုဒ်ပြု။ ဋီကာသစ်၌ "ဗျာပနိစ္ဆာ၀စန်" ဟု ဆိုသည်ကို ဝိစ္ဆာလက္ခဏာ မရှိသောကြောင့် စဉ်းစားပါ။။

ဝေဒနာ။ ။သဉ္ဇနှာဒီဟိ ရုဇနာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အာဒိနာ ပရမ္ပရ ပယောဇနေ ဒသေတိ၊ ကြာရှည်စွာ ကွေးထားခြင်းဟူသည် အကြောတို့ကို ကွေးနေစေခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ အကြောတို့၏ ကွေးနေခြင်းကြောင့် သွေးလေတို့သည် ကောင်းစွာမလျှောက်ကြရာ သွေးလေ မလျှောက်ရခြင်းကြောင့် သဉ္ဇနှနှ (လက်ခြေတောင့်တင်းမှု) စသည်တို့ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် ထုကျင် ကိုက်ခဲခြင်းဝေဒနာဖြစ်၏။ [ကြာရှည်စွာ ထိုင်နေသောအခါ ခြေကျင်ခြင်း စသော ဝေဒနာမျိုးတည်း၊ ဆန့်၍ အိပ်နေသောအခါလည်း တောင့်တင်းသော ဝေဒနာတစ်မျိုး ဖြစ်သေး၏။] ထို့ကြောင့် တရားထဲ၌ စိတ်မတည်ကြည်၊ စိတ်မတည်ကြည်မှုကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း မတိုးတက်ဘဲ ကျဆင်း၏။ ထို့ကြောင့် ဈာန်စသောတရားထူးကို မရ၊ ဤသို့ မကောင်းကျိုး အဆက်ဆက်ကို ပြသည်။

အာရုံရှိသည်၊ ဝါ-တည်ကြည်ခြင်းကို၊ နိ လဘတိ-မရ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ ပရိပတတိ-လျှောကျ၏။ ဝိသေသံ-စျာန်အစရှိသော တရားထူးကို၊ နာဓိဂစ္ဆတိ-မရနိုင်။

ပန-အန္တယကား၊ ကာလေ-ကွေးသင့်ရာအခါ၌၊ သမ္ဓဏ္ဍန္တသ-ကွေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း၊ ကာလေ-ဆန့်သင့်ရာအခါ၌၊ ပသာရေန္တသ-ဆန့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်းကောင်း။ တာ ၆၀ဒနာ-ထိုဝေဒနာတို့သည်၊ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ-မဖြစ်ကုန်။ [ဤ၌ကား "ခဏေခဏေ"မပါသောကြောင့် ဗဟုဝုစ်ကြိယာက၊ ကောင်းသည်။] စိတ္တံ-သည်၊ ဧကဂ္ဂံ-တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၊ ဝါ-တည်ကြည်သည်၊ ဟောတိ-၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ ဖာတိ-ထိုးပွားခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏။ ဝိသေသံ-စျာန်စသော တရားထူးကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ-ရနိုင်၏။ ဣတိ ၆ဝ်-သို့၊ အတ္ထာနုတ္ထ ပရိဂ္ဂဏှန်-ဓမ္မအားဖြင့် ထိုးပွားခြင်း မထိုးပွားခြင်းကို သိမ်းယူခြင်းကို၊ ဝါ-သိမ်းယူကြောင်းဥာဏ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ အတ္ထော-ဓမ္မအားဖြင့် ထိုးပွားခြင်းသည်၊ သတိပိ-ရှိပြန်သော်လည်း၊ သဗ္ဗာယာသဗ္ဗာယ်-လျှောက်ပတ်သော အရပ်၊ မလျှောက်ပတ်သော အရပ်ကို၊ ပရိဂ္ဂဏှိတ္တာ-၍၊ သဗ္ဗာယပရိဂ္ဂဏှန်-လျှောက်ပတ်သော အရပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း ယူခြင်းသည်၊ ဝါ-လျှောက်ပတ်သော အရပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း ယူကြောင်းဥာဏ်သည်၊ သဗ္ဗာယသမ္ပညဉ်-မည်၏။ တတြ-ထိုသဗ္ဗာယ အသဗ္ဗာယကို သိမ်းဆည်းခြင်း၌၊ အယ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ နယော-အပရိဂ္ဂဟဏ၏ အပြစ်ကို သိကြောင်းနည်းတည်း။

ကိရ-ချဲ့၊ မဟာစေတိယဂိဏော-မဟာစေတိယင်ပြင်တော်၌၊ ဒဟရဘိက္ခူ-ရဟန်းငယ်တို့သည်၊ သဗ္ဗာယ-သရဏ္ဍာယ်ခြင်းကို၊ ဝါ-စာအံ့ခြင်းကို၊ ဂဏှန္တိ-ယူကြကုန်၏။ တေသံ-ထိုရဟန်းငယ်တို့၏။ ဝိဒ္ဓိပသေသသု-နောက်ကျောဘေးတို့၌၊ ဒဟရ

တတြာယ နယော။ ။သဗ္ဗာယသဗ္ဗာယ အပရိဂ္ဂဏှနေ ဝတ္ထုသန္ဓသ သခီါတော နယော-သဗ္ဗာယ အသဗ္ဗာယကို မသိမ်းဆည်းခြင်း၌ ဝတ္ထုကြောင်းကို ပြခြင်းဟူသောနည်းတည်း၊ ဝတ္ထုတို့သည် မသိမ်းဆည်းခြင်း၏ အပြစ်ကိုပြသော ဝတ္ထုချည်းတည်း။ ထိုသို့ အပရိဂ္ဂဟဏအပြစ်ကို ပြသဖြင့် ပရိဂ္ဂဟဏ၏ အကျိုးကိုလည်း ပြပြီးဖြစ်တော့၏။

မဟာစေတိယဂိဏော။ ။သီဟိုဠ်ကျွန်း၀ယ် ဒုဋ္ဌဂါမဏီ အဘယမင်းတည်ထား အပ်သော ဟေမမာလီမည်သော စေတီတော်သည် အတောင် တစ်ရာနှစ်ဆယ်မြင့်သောကြောင့် "မဟာစေတိယ"ဟု နာမည်တော်ရ၏။ ထိုစေတီတော်၏ ဥပစာဖြစ်၍ ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်သော ခြေအေးပြင်ကို "စေတိယဂိဏော"ဟု ခေါ်သည်။ [ဘုမိပ္ပဒေသေ စေတ္တ အဝိဏော ၊ပေ၊ ကသ္မာ ဥပစာရဘူတေ သခ်တေ ဘူမိပ္ပဒေသေတိ အဏ္ဍောဒ-ဋီကာသစ်။]

ဘိက္ခူနိမ်ယော-ဘိက္ခုနီုင်ယေတို့သည်၊ ဓမ္မ-ကို၊ သုဏန္တိ-နာကြကုန်၏။ တတြ-ထိုရဟန်းငယ်တို့တွင်၊ ဧကော-တစ်ပါးသော၊ ဒဟရော-ရဟန်းငယ်သည်၊ ဟတ္ထ-လက်ကို၊ ပသာရန္တော-ဆန့်လသော်၊ ကာယသံသဂ္ဂ-ကိုယ်ဖြင့်နီးနှောခြင်းသို့၊ (မိမိ၏ကိုယ်ဖြင့် ဘိက္ခုနီကိုယ်၌ ရောနှောခြင်းသို့)၊ ပတ္တာ-ရောက်၍၊ တေနေဝ ကာရဏေန-ထိုအကြောင်းကြောင့်ပင်၊ ဂိဟီ-လူဝတ်ကြောင်သည်၊ ဇာတော-ဖြစ်ရပြီ၊ [ထိုကာယသံသဂ္ဂဖြစ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ သာသနာတော်၌ မယှေ်မ္ပေ့ သောကြောင့် လူထွက်သည်။]

အပရော-တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပါဒံ-ခြေကို၊ ပသာရေန္တော-ဆန့်လတ်သော်၊ အင္ဂါမ္ပိ-မီးဌ၌၊ ပသာရေသိ-ဆန့်မိပြီ၊ အင္ဂီ-အရိုးကို၊ အာဟစ္စ-ထိခိုက်၍၊ ပါဒေါ-သည်၊ ဗျာယိ-လောင်ပြီ။ [ဧရုဓတ်၏ ဗဟန မီးလောင်ခြင်း) အနက်ကို ဟောရာ၌ အကမ္မကတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပါဒေါဗျာယိ" တုဆိုသည်၊ သကမ္မက နေရာ၌ကား "အင္ဂါနာ-ဖြင့်၊ ကုဋ္ဌိ-ကို၊ ဗျာပေတိ-လောင်စေ၏" ဟု ကာရိတ်ဝင်ရသည်။] အပရော-သော၊ (ဘိက္ခု ပါဒံ ပသာရေန္တော)၊ ဝမ္မိကော-တောင်ပို့၌၊ ပသာရေသိ-ပြီ၊ သော-ထိုရဟန်းကို၊ အာသီဝိသေန-လျင်သောအဆိပ်ရှိသော မြွေသည်၊ ဒဋ္ဌော-ကိုက်အပ်ပြီ၊ အပရော-သော၊ (ဘိက္ခု ပါဒံ ပသာရေန္တော)၊ စိတရကုဋ္ဌိဒဏ္ဍကေ-သက်နီးကျောင်း၏၊ ဒုတ်တန်းငယ်၌၊ ပသာရေသိ-ပြီ၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ မဏိသပ္ပေါ-မဏိမည်သော မြွေသည်၊ ဌသိ-ကိုက်ပြီ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဧဝရူပေ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ အသပ္ပာယေ-မလျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ အပသာရေတ္တာ-မဆန့်မူ၌၊ သပ္ပာယေ-လျောက်ပတ်သောအရပ်၌၊ ပသာရေတဗ္ဗံ-ဆန့်ရာ၏။ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း၌၊ သပ္ပာယသမ္ပဇညံ-တည်း။

ပန-ကား၊ ဂေါစရသမ္ပဇညံ-ဂေါစရသမ္ပဇညကို၊ ဃာထေရဝဝတ္ထုနှာ-ဃာထေရမည်သော ဆရာတော်၏ဝတ္ထုဖြင့်၊ [ဧဝံ နာမကသေ ထေရသေ ဝတ္ထုနှာ။] ဒီပေတဗ္ဗံ-ပြထိုကိ၏၊ ကိရ-ချဲ့၊ ဃာထေရော-ဃာထေရမည်သော ဆရာတော်သည်၊ ဒိတ္ထေ-ရှေ့ရောရာအရပ်၌၊ နိသိန္နော-နေသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အန္တေဝါသိကေ ဟိ-အနီးနေတပည့်တို့နှင့်၊ သမ္ပိ, ကထယမာနော-ပြောဆိုလသော်၊ သဟသာ-

---

စီဝရကုဋ္ဌိဒဏ္ဍကေ။ ။ဃာဓေတီယင်ပြင်ဝယ်.သက်နီးမိုး သက်နီးကာ ကျောင်းငယ်ပြုရ၍လည်း စာအံကြ၏။ ထို့ကြောင့် သက်နီးကျောင်းငယ်၌ သက်နီးမိုးဖို့ ကာဗို တန်းထားအပ်သော ဒုတ်ချောင်းငယ်ကို "ဒဏ္ဍက"ဟု ခေါ်၏။ ထို ဒုတ်ချောင်းငယ်ပေါ်၌ တက်နေသော မဏိမည်သော သီဟိုဠ်မြွေတစ်မျိုးက ကိုက်သည်။ [စီဝရကုဋ္ဌိယာ စီဝရဆဒနဋ္ဌာယ ကတ ဒဏ္ဍကေတိ အဿော၊ မဏိသပ္ပေါနာမ သီဟဠဒီပကေ ဝိဇုမာနာ ဧကာ သပ္ပဇာတိဘိ ဝဒန္တိ ၊ပေ၊ တသ္မာ နု နိလသပ္ပာဒိ (မြွေစိမ်း) ဣဒ မဏိသပ္ပေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော-ဋီကာသစ်။]

အဆောတလျင်၊ ဟတ္ထ-လက်ကို၊ သမိဏ္ဍေတွာ-ကွေး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ယထာ ဌာနေ-အကြင်အကြင် တည်ရာအရပ်၌၊ (ထားမြဲတိုင်းသော အရပ်၌၊) ထ၀ေတွာ-၍၊ သဏိက်-ဖြည်းဖြည်း၊ သမဌ္ဌတိ-ကွေးပြန်၏။ တံ-ထို မဟာတေရမည်သော ဆရာတော်ကို၊ အန္တေ၀ါသိကာ-အနီးနေတပည့်တို့သည်၊ ပုစ္ဆိသု-မေးလျှောက် ကုန်ပြီ၊ (ကိ၊) ဘန္တေ့, ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်၊ သဟသာ-အဆောတလျင်၊ ဟတ္ထံ-ကို၊ သမိဏ္ဍေတွာ-၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ယထာဌာနေ-၌၊ ထ၀ေတွာ-၍၊ သဏိက်-ဖြည်းဖြည်း၊ သမိဋ္ဌိတ္ထ-ကွေးတော်မူပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိသု)။

အာ၀ုသော-ဝါရှင်ငယ်တို့၊ အဟံ-သည်၊ ယတော-အကြင်အခါမှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကို၊ မနသိကာတုံ-နှလုံးသွင်းခြင်းဌာ၊ အာရဒ္ဓေါ-အားထုတ်ပြီ၊ (တတော-ထိုအခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊) မေ-သည်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကို၊ မုဋ္ဌိတ္ထာ-လွတ်၍၊ ဟဒ္ဒေါ-လက်ကို၊ နိ သမ္ဘိတ္ထ၀ုဗ္ဗေါ-ရှေးဦးမကွေးအပ်ချေ၊ ဝါ-မကွေးအပ်ဘူးချေ။ ဣဒါနိ ပန-ယခုအခါ၌ကား၊ မေ-ငါသည်၊ တုမှေဟိ-သင်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ကထယမာနေန-စကားပြောနေသည်၊ (ဟုတ္ထာ-၍၊) ကမ္မဋ္ဌာန်-ကို၊ မုဋ္ဌိတ္ထာ-၍၊ သမ္ဘိတ္ထော-ကွေးအပ်ပြီ၊ (ကွေးမိပြီ၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ယထာဌာနေ-၌၊ ထ၀ေတွာ-၍၊ သမ္ဘိဋ္ဌိ-ကွေးပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ဘန္တေ့, သာ၀ု-ကောင်းပါပေ၏။ ဘိက္ခုနှာ နာမ-ရဟန်းတော်မည်သည်၊ ဧ၀ရူပေန-ဤသို့ သဘောရှိသည်၊ ဘ၀ိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ထိုက်ပါ၏။ ["ဧ၀ံ-ရှုပ် (သဘာ၀ေါ) ယသ"ဟု ၀စနတ္ထဟုပြု၍ "ဧ၀"ဟု ပကတိ ပြုရမ်း၊ ထို့နောက် နိဂ္ဂဟိတ်ကိုချေ။] ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ကြပြီ၊ ဧ၀-ဤသို့လျှင်၊ ဧတ္ထာ၀ပိ-ဤကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်းဌာနလည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနာ၀ိဇဟနမေ၀-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မစွန့်ခြင်းကိုပင်၊ ဂေါ၀ရသမ္ဘ၀ညန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတ၀ဋ္ဌံ။

အဘ္ဘန္တရေ-ကိုယ်တွင်း၌၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သမ္ဘဏ္ဍန္တော၀ါ-ကွေးတတ် သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပဘာ၀ရေန္တော၀ါ-ဆန့်တတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အတ္တာ နာမ-အတ္တမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-အနွယကား၊ ဝုတ္တဉ္စကာ၀ရစိတ္တကိရိယ ဝါယော ဓာတုဝိဗ္ဘာ၀ရေန-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော စိတ်၏ အမှုအရာဖြစ်သော

ဧ၀ေမ္ဘောပိ။ ။"အပ်ဖြင့် ရှေ့၌ (အောက်၌) ပြုအပ်ပြီးသော အာလောကိတ ဝိလောကိတအဖို့ကိုင်ရည်သည်"ဟု ဋီကာသစ်ဆိုရ၏။ အပိသဒ္ဒါသည် အ၀ေဏ္ဍာအနက်ဟော ဟု ဆိုလိုသည်၊ သို့သော် အ၀ေဏ္ဍာဟူသည် အကျွန်ရာ၀ါဒယောဌ် အပိသဒ္ဒါကဲ့သို့ ရှေ့ဌ‌ဆိုအပ်ပြီး ကို ထပ်၍ဆိုသောအားဖြင့် ၎င်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ၂ ခု မကွဲသောကြောင့် ပေါင်း၍မဖြစ်၊ ဤ၌ ကား "အာလောကိတ ဝိလောကိတနှင့် သမ္ဘိုတ ပဘာ၀ရိတာ"ဟု ၂ မျိုးလည်းကွဲ၏။ ဂေါ၀ရ မ္ဘ၀ညချင်းလည်း တူ၏။ ထို့ကြောင့် သမ္ဘိုတ ပဘာ၀ရိတာကို ပေါင်းသော သမ္ဘိဏ္ဍနသာ ဖြစ်ထိုက်၏၊ဟု ထင်ပါသည်။

ဆန္ဒကြောင့် ဝါယောဓာတ်၏ လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့် သုတ္တာကဲ့ဖုနှစ်ဝေနှ-ကြိုးကိုင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဒါရုယန္တသ-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော အရုပ်၏။ (သစ်သား ရုပ်၏။) ဟတ္ထပါဒစလနံ ဝိယ - လက် ခြေတို့၏ လှုပ်ရှားခြင်းကဲ့သို့၊ သမဏ္ဍနပသာရဏာ-ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏။ ဣဟ တိ ဧဝံ-သို့၊ ပရိဏာနနိ-ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကို၊ ဧတ္ထ-ဤကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်း၌၊ အသမ္မောဟသမ္မဇညတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သံယာဋ္ဌိပတ္တစီဝရဝရဏောတိ ဧတ္ထ-ဤပါဠိ၌၊ သံယာဋ္ဌိစီဝရာနံ-သင်္ကန်းကြီး ဧကသီ သင်းပိုင်တို့ကို၊ နိဝါသနပါရုပနဝေနှ-ဝတ်ခြင်း၊ ရုံခြင်း၊ ရမ်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပတ္တသ-သပိတ်ကို၊ ဘိက္ခာပဋိဂ္ဂဟဏာဒိဝေသန-ဆွမ်းကို ခံယူခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိဘောဂေါ-သုံးစွဲခြင်းသည်၊ ဓာရဏာနာမ-ဓာရဏာမည်၏။

တတ္ထ-ထိုသံယာဋ္ဌိစီဝရဝရဏ, ပတ္တဓာရဏာတို့တွင်၊ တာဝ-ပတ္တဓာရဏာမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဒ္ဓေ-သော၊) သံယာဋ္ဌိစီဝရဝရဏော-သံယာဋ္ဌိစီဝရဝရဏဟူ၏ (သမ္ဘဇညံ-သမ္ဘဇညကို၊ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ နိဝါသေတွာဝါ-ဝတ်၍လည်းကောင်း၊ ပါရုပိတွာ ဝါ-ရုံ၍လည်းကောင်း၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအကျိုးငှာ၊ စရတောဝ-လှည့်လည်သော ရဟန်း၏၊ အာမိသလာဘော-အာမိသကို ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သိ၀ဿ

သုတ္တာနကဖုနှဝေသနေ။ ။ယန္တေ ယောဇိတသုတ္တာနံ အာဝိဋ္ဌနဝေသနေ-ယန္တြား အရုပ်၌ တစ်အပ်သော ကြိုးတို့ကို (လူက) ဆွဲဝင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ [ဤ၌ အကဖုနကို အာ+ဝိ+အဋ္ဌတတ်ဖြင့် "အာဝိဋ္ဌန"ဟု ဋီကာဖွင့်ကိုဆောက်၍ "ကွေးခြင်း"အနက်၌လည်း "သမဋ္ဌန"ပုဒ်သည်သာ သင့်သည်ဟု မှတ်ပါ။]

ဒါရုယန္တသ။ ။သဗ္ဗကတ္ဌ "ယတြိ-သကော်စေ"ဟူသော ဓာတ်, အစ်ပစ္စည်းဖြင့် "ယန္တြ"ဟု ဖြစ်သကဲ့သို့ ပါဠိ၌ဍ္ဍလည်း "ယတိ-သကော်စေ (တွန့်ခြင်း)"ဟူသော စုရာဒိဓာတ်ဖြင့် အ ပစ္စည်းသက်, နိဂ္ဂဟိတ်လာ၍ပြီးသော "ယန္တ"သဒ္ဒါသည် ယန္တြားအနက်ကို ဟောင်း။ ယန္တယတိ-တွန့်တတ်၏။ ဣကတ် ယန္တ, ဒါရုနှာ-သစ်သားဖြင့်+ကတ်+ယန္တ, ဒါရုယန္တ၊ "သုတ္တာနကဖုနှဝေသနေ ဒါရုယန္တသ ဟတ္ထပါဒစလနံ ဝိယ"ကို ကြည့်၍ ယခုခေတ် ရုပ်သေးရုပ်တို့ "ဒါရုယန္တ"ဟု ယူပါ။ [ဋီကာသစ်၌ ယာဓာတ်ကြ၍ "တံတဲ ကြိယ ယာတိ ပါပုဏာတိတိ ယန္တံ" စသည်ဖြင့် ပြုလေ၏။]

သံယာဋ္ဌိစီဝရာနံ။ ။ပါဠိတော်၌ "သံယာဋိ ပတ္တစီဝရ"ဟု အစဉ်ရှိသော်လည်း ၂ ထပ်သက်နှံးကြီးဟူသော သံယာဋိ, ဧကသီ သင်းပိုင်ဟူသော စီဝရ, ထို ၂ မျိုးလုံးပင် အသုံးတူသောကြောင့် ပတ္တ၏ ရှေ့နောက်ဖြစ်သော သံယာဋ္ဌိစီဝရကို ပေါင်း၍ပြသည်၊ ဤသို့ ပေါင်း၍ပြသဖြင့် ဂန္ဓဝရ (ကျွမ်းကြီးလေးမှ) ကို ပယ်ရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဤပုဒ်ကို နောက်၌ရှိသော နိဝါသန ပါရုပနနှင့် အစဉ်အတိုင်းမတွဲတဲ့ သင်းပိုင်ဟူသော စီဝရကို နိဝါသနနှင့်လည်းကောင်း, သံယာဋ္ဌိနှင့် ဧကသီဟူသော စီဝရကို ပါရုပနနှင့်လည်းကောင်း ထိုက်သလို တွဲစပ်ပါ-ဋီကာသစ်။

ပဋိယာတာယာတိ အာဒိနာ-သီတသယ ပဋိယာတာယ အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရောယေဝ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ (ပစ္စဝေက္ခဏာအဖြစ်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊) အတ္ထော စ-ဓမ္မအားဖြင့် တိုးပွားခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထောနာမ-အတ္ထမည်၏၊ တယာ-ထိုအတ္ထ၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ သာတ္ထကသမ္ဖဇည-သာတ္ထကသမ္ဖဇညကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။။

ပန-ကား၊ (သာတ္ထကသမ္ဖဇည အကျယ်မှတစ်ပါး, သပ္ပါယသမ္ဖဇညအကျယ်ကား၊) ဥဏှပဂတိကဿ-အပူဟူသော ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ ဒုဗ္ဗလဿစ-အားမရှိသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ သုခုမ-သိမ်မွေ့သော၊ စီဝရ-သည်၊ သပ္ပါယ-လျောက်ပတ်၏၊ သီတလုကဿ-များသော အအေးရှိသောရဟန်းအား၊ ဃနံ-တခဲနက်ထူထဲသော၊ ဒုပဋ္ဋံ-၂ ထပ်ရှိသော သက်နီးသည်၊ (သပ္ပာယ-၏။) ဝိပရီတံ-ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော သက်နီးသည်၊ အသပ္ပာယ-မလျောက်ပတ်၊ ယဿကဿစိ-အကြင်အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ရဟန်းအား၊ ဇိဏ္ဏ-ဆွေးမြေ့သော သက်နီးသည်၊ အသပ္ပာယမေဝ-သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၊ အဂ္ဂဗ္ဘာဒီဒါနေန-အဖာ အစရှိသည်ကို ပေးခြင်းအားဖြင့်၊ အသ-ထိုရဟန်း၏။ တံ-ထိုဆွေးမြေ့သောသက်နီးသည်၊ ပလိဗောဓကရ-အနှောက်အယှက်ကိုပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ။ ["ကသ္မာ အသပ္ပာယံ"ဟု ထည့်၍ "တိ ယသ္မာ"ဟုလည်း တစ်နည်းပေးပါ။]

ဥဏှပဂတိကဿ။ ။ဥဏှံ + ပဂတိ ယဿာတိ ဥဏှပဂတိကော၊ အပူဟူသော ပင်ကိုယ်သဘောရှိသူ၊ နဝိုရ်ဂ အခိုးအငွေ့, ကောင်းသောကြောင့် သက်နီးထူထူကို ဝတ်နေလျှင် လေပိတ်၍နေရကား သာ၍ အခိုးအငွေ့များမှယိုရှိ၏။ ထို့ကြောင့်- ထူသော သက်နီးသည် သပ္ပာယမဖြစ်။ [ဥဏှပဂတိကဿာတိ ဥဏှာလုကဿ, ပရိဠာဟဗဟုလ ကာယဿ-ဒို့ကာသစ်။]

သီတာလုကဿ ဃနံ ဒုပဋ္ဋံ။ ။သီတံ + ဗဟုလံ ယဿာတိ သီတာလုကော အာလုတဗဟုလေသုတ်ဖြင့် ဗဟုလအနက်၌ အာလုပစ္စည်းသက်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ ယနဖြစ်သော ဒုပဋ္ဋ (၂ ထပ်) သက်နီးသည် သပ္ပာယဖြစ်၏။ ဒုပဋ္ဋကို နိဒဿနနည်းအားဖြင့် ဆိုသည်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း. . . ဥတုဒ္ဒဋ-အငွေ့များသော ဝိုဒေါင်ဝသည်၌ ကြာမြင့်စွာ ထားအပ်သည်ဖြစ်၍ နည်းနည်းဆွေးနေသော အဝတ်များကို သက်နီး၁ျှပ်ရာ၌ "၄ ထပ် သက်နီး၊ ၂ ထပ် ဧကသီ သင်းပိုင်ချုပ်နိုင်၏။ ပဲသုကူအဝတ်ဖြစ်မူ အလိုရှိသလောက် ထပ်နိုင်၏"ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသောကြောင့်တည်း။

အဂ္ဂဗ္ဘာဒီဒါနေန။ ။ဥဒ္ဓရိတ္တာ-ရိုနေသော အဝတ်အသားကို ထုတ်နှုတ်၍၊ အလ္လိယာပနခဏ္ဍာ-ထို အပေါက်နေရာ၌ ငြိကပ်စေအပ်သော အဝတ်ပိုင်းသည်၊ အဂ္ဂင်-မည်၏။ "အဖာ"ဟု ခေါ်ကြသည်၊ အာဒိသဒ္ဒေန တုန္နကမ္မာဒီနိ (စုတ်နေသဖြင့် အပ်ချုပ်ရမူ အစရှိသည်တို့ကို) သင်္ဂဟာတိ-ဒို့ကာသစ်။

ပဠုဏ္ဏာဒုကူလာဒီဘေဒ-ပဠုဏ္ဏာတိုင်း၌ဖြစ်သော ပိုးချည်သက်နီး ဘွဲ့ဖြူသက်နီး အစရှိသော အပြားရှိသော၊ လောဘနိယစီဝရ-လောဘ၏၊ အာရုံဖြစ်သော သက်နီး သည်၊ (လိုချင်စရာကောင်းသော သက်နီးသည်)၊ တထာ-ထိုအသပ္ပာယပင်တည်း၊ [လောဘသ+ဟိတ် လောဘနိယ၊ ဣယပစ္စည်း, နှ အာဝုံ။] ဟိ-မှန်၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ရှိအပ်သော သက်နီးသည်၊ အရညေ-တောဘ့်၊ ဧကသာ-တစ်ပါးတည်း သော ရဟန်း၏။ နိ၀ါသန္တရာယဂဲရဲ-နေခြင်း၏အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သည်လည်း ကောင်း၊ ဇီ၀ိတန္တရာယကရဠွာ၀ိ-အသက်၏ အန္တရာယ်ကိုသော်မှ ပြုတတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဟောတိ။ [ဒိုးသူ ဒါးပြတို့က လိုချင်စရာကောင်းသောကြောင့် ထိုအန္တရာယ်များ ဖြစ်နိုင်သည်၊ ဤ၌သည်း ကသ္ဟာဟု ထည့်၍ ယသ္ဟာဟု ပေးပြီးလျှင် ရှေ့၀ါကျကို ပြန်လှည့်သောအားဖြင့်လည်း အနက်ပေးနိုင်၏။]

ပန-ကား၊ နိ၀ပ္ပရိယာယေန-ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်၊ ("အသပ္ပာယ်" ၌စပ်)၊ ယံ-အကြောင်သက်နီးသည်၊ နိမိတ္တကမ္မာဒိမိဋ္ဌာဇီ၀ဝေန-နိမိတ်ပြုခြင်း အစရှိသော အမှု, မိဋ္ဌာဇီ၀တို့၏၊ အစုမ်းအားဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပြီ၊ ဝါ-ရပြီ၊ (တံ စ-

---

တထာ ပဠုဏ္ဏာဒုကူလာဒီ။ ။တထာသဒ္ဒါသည် အသပ္ပာယမေ၀ကို ၀င်သော အနုကမ္ပုနဒ္ဓတ္ထအနက်တည်း၊ ပဠုဏ္ဏာတိုင်း၌ဖြစ်သော ပိုးချည်အ၀တ်သည် ပဠုဏ္ဏမည်၏။ ဝါက ဝိသေသမယ်-ဝါချည်အထူးဖြင့် ရက်အပ်သော၊ သေတ၀ဏ္ဏာ-ဖြူသော အဆင်းရှိသော အ၀တ် သည်၊ ဒုကူလံ-ဒုကူလမည်၏။ [ပဠုဏ္ဏဒေသေ ပါဏာကေဟိ သဠာတ၀တ္ထု ပဠုဏ္ဏာ၊ ဝါက ဝိသေသမယ သေတ၀ဏ္ဏာ ဒုကူလံ-ဋီကာသစ်။]

နိ၀ပ္ပရိယာယေန။ ။ဤပုဒ်ကို တံ အသပ္ပာယံ၌စပ်၊ ပြုအပ်ခဲ့သော အ၀တ်များသည် အာပတ်လည်း မသင့်-အကုသိုလ်လည်း မတိုးပွားသောကြောင့် အကြောင်းအားလျော်စွာ တစ်ရဲတစ်ခါ သပ္ပာယဖြစ်နိုင်စရာ ရှိပါသေး၏၊ မိဋ္ဌာဇီ၀ (ကုလရှေသန စသော) အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်သောသက်နီးနှင့်, အကုသိုလ်တိုးပွား၍ ကုသိုလ်ဆုတ်ယုတ်စရာရှိသော သက်နီး ၂ မျိုးကား မည်သည့်အခါ၌မျှ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ သပ္ပာယဒုက္ခဖြစ်တော့-ဟူလို။

နိမိတ္တကမ္မာဒိ မိဋ္ဌာ၀ေ။ ။မိမိအားလျှူအောင် အရိပ်နိမိတ်ပြုခြင်း ("သင်တို့က ပိုးထည်တွေ ၀တ်ကြသက်ကိုး"စသည်ဖြင့် ပိုးသက်နီးလျှူအောင် အရိပ်နိမိတ်ပြုခြင်း)သည် နိမိတ္တ ကမ္မမည်၏၊ အာဒိဖြင့် ဩဘာသ ပရိကထာတို့ကိုယူပါ။ [ထို အကျယ်ကို ပါရာဇိက, ဆဋ္ဌ သံယာဒိသေသ်အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] မိဋ္ဌာ+အဇီ၀ဋ္ဌိ ကေဓနာတိ မိဋ္ဌာဇီ၀ေါ-ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ စက်ဆုပ်တော်မူအပ်သော ကုလဒူသရ အနေသနအမှုကို မိဋ္ဌာဇီ၀ဟု ခေါ်သည်၊ [နိမိတ္တကမ္မာဒိစ+မိဋ္ဌာဇီ၀ေါစတိ နိမိတ္တကမ္မ မိဋ္ဌာဇီ၀ေါ"ဟု ပြု၊ တရဲတခါ ဟုလ္လိန်သမဟာရ လည်း ရှိနိုင်ပါ၏။ ဋီကာသစ် နောက်နည်းကို ရေးသည်၊ အနေသန ၂၁ ပါးကို အဋ္ဌသာလိနီ ဘာသာဋီကာ, ကာမကုသိုလိန်ဒ္ဒေသအဖွင့်, မူလဋ္ဌကာနိဿယ၌ ပြထားပြီ။]

ထို သက်နှီးသည်လည်းကောင်း)၊ ယဲ-အကြင်သက်နှီးကို၊ သေဝမာနသာ-ဖီဝဲသုံး ဆောင်သော၊ အသာ-ထိုသက်နှီးရှင် ရဟန်း၏၊ အကုသလာ-နှံသော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ အဘိဝဍ္ဎန္တိ-ထိုးပွားကုန်၏။ ကုသလာ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-တို့သည်၊ ပရိဟာယန္တိ-ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ တံစ-ထိုသက်နှီးသည်လည်းကောင်း၊ အသပ္ပာယ-မလျောက်ပတ်၊ ဝိပရိတံ-ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော သက်နှီးသည်၊ သပ္ပာယ-၏။ တသ-ထိုလျောက်ပတ်သောသက်နှီး၏။ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဧတ္တာ-ဤ သံယာဠီစီဝရ ဓာရဏာအရာ၌၊ သပ္ပာယသမ္မဇည-ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇယာနဝသေ နေဝ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မစွန့်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဂေါစရသမ္မဇည-ကိုလည်း ကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏။

အဗ္ဘန္တရေ-ကိုယ်တွင်း၌၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ စီဝရံ-ကို၊ ပါရုပနွှေ-ရန်းတတ် ရုံတတ်သော၊ အတ္တာနာမ-အတ္တမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-အနန္တယကား၊ ဝုတ္တပုဏ္ဏာရစိတ္တကြိယဝါယောဓာတု ဝိပ္ဖာရေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော စိတ်၏ အမူအရာဖြစ်သောဆန္ဒကြောင့် ဝါယောဓာတ်၏ လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့်ပင်၊ စီဝရပါရုပနံ-သက်နှီးကို ရန်းခြင်း ရုံခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏။

တတ္ထ-ထိုသက်နှီးကို ရန်းရာ ရုံရာ၌၊ ဝါ-ထိုသက်နှီး၊ ကိုယ်တို့တွင်၊ စီဝရုပိ-သက်နှီးသည်လည်း၊ အစေတန-စိတ်စေတနာ မရှိ၊ ကာယောပိ-ကိုယ်သည်လည်း၊ အစေတနော-စိတ်စေတနာမရှိ၊ စီဝရံ-သည်၊ နဿနာတိ-မသိ၊ (ကိ)၊ မယာ-သည်၊ ကာယော-ကိုယ်ကို၊ ပါရုပိတောမှိ-ခြုံအပ်ပြီ ဣကို (နဿနာတိ)၊ ကာယောပိ-

---

ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇယနဝသေနေ။ ။"ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မစွန့်" ဟူရာ၌ သမ္ဘဝနယသာရဏာအခန်းဝယ် မဟာထေရဝုတ္ထုကို ပြခဲ့၏။ အာလောကိတ ဝိလောကိတအခန်းဝယ် "တသ္မာ ဧတ္တ ခန္ဓဓာတု အာယတန ကမ္မဋ္ဌာနိကေဟိ"စသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းနေကျဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မစွန့်ပုံကို ပြခဲ့၏။ အဘိက္ကမ္တပဋိက္ကမ္တအခန်း၀ယ် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မစွန့်သော ဂတ ပစ္စာဂတဝတ်ကို ပြခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း နှလုံးသွင်းနေကျ ကမ္မဋ္ဌာန်းတစ်မျိုးကို မစွန့်ဘဲ သံယာဠီစီဝရကို ဆောင်ခြင်းကိုပင် "ဂေါစရသမ္မဇည"ဟု ယူသင့်၏။ ဋီကာသစ်၌ "ဝက္ခမာန ကမ္မဋ္ဌာနသာ အဝိဇဟနဝသေန "ဟု ဆိုသောကြောင့် "အဗ္ဘန္တရေ အတ္တာနာမ" စသည်ကို ရည်ရွယ်ဟန်တူ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုစကားရပ်သည် အသမ္ဘောဟသမ္မဇညကို ပြသော စကား ဖြစ်၍ စဉ်းစားသင့်၏။

အဗ္ဘန္တရေ အတ္တာနာမ။ ။အသမ္ဘောဟသမ္မဇညကို ပြလိုလျှင် "အဗ္ဘန္တရေ"စသည် မိန်း၊ အဗ္ဘန္တရသဒ္ဒါသည် "အတ္တင်း"ဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ အတ္တင်းဟူသည် မိမိ၏ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာအစုတည်း၊ ထို့ကြောင့် "အဗ္ဘန္တရေဟိ အတ္တနော သန္ဓာနေ"ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်သည်။

တတ္ထ စီဝရံပိ။ ။ဤဝါကျ၌ စီဝရ၏ စိတ်စေတနာ မရှိခြင်းကို ပြသော စကား သည် လိုရင်းမဟုတ်၊ စီဝရ၌ စိတ်စေတနာ မရှိကြောင်းမှာ အမှားသိပြီးဖြစ်၍ ဥပမာသဘော အားဖြင့်သာ ပြသော စကားတည်း၊ ကာယ၏ စိတ်စေတနာ မရှိကြောင်းကား ပြလိုရင်းဖြစ်၏။

သည်လည်း၊ နဇနာတိ၊ (ကိ၁)၊ အဟ-ငါ့ကို၊ စီဝရေနှ-သင်္ကန်းသည်၊ ပါရုပိတော-ခြေအပ်ပြီ၊ ဣတိ (နဇနာတိ၊) ဓာတုယောဝ-ဓာတ်တို့သည်သာ၊ ဓာတုသမူဟ-ဓာတ်အပေါင်းကို၊ ပဝိဋ္ဌာဒေန္တိ-ဖုံးလွှမ်းကြကုန်၏။ (ကိသ္မိုဝိယ-အဘယ်၌ကဲ့သို့နည်း။) ပဋ္ဌပိလောတိကာယ-အဝတ်အပိုင်းဖြင့်၊ ပေါတ္ထကရူပပဋ္ဌာဒနေ၀ိယ-ညမင်းရုပ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း၌ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ-ယမင်းရုပ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း၌ကဲ့သို့တည်း။ တသ္မာ-ထိုသို့အတွက်မှ ကင်းဆိတ်သည်၏။ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ကာယ၏ စိတ်စေတနာမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုနှရှ-ကောင်းသော၊ စီ၀ရံ-ကို၊ လဘိတ္တာ-ရ၍၊ ဝါ-ရလတ်သော်၊ သောမနဿ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို၊ နေ၀ကာတဗ္ဗ-မပြုထိုက်၊ အသုနှရံ-မကောင်းသော၊ (စီ၀ရံ-ကို၊) လဘိတ္တာ-၍၊ ဝါ-သော်၊ ဒေါမနဿ-နှလုံးမသာယာခြင်းကို၊ နေ (ကာတဗ္ဗ)-မပြုထိုက်။

ထို့ကြောင့် ဤဝါကျသည် "အဘ္ဗန္တရေ အတ္ထာ နာမ ၊ပေ၊ ခဏ္ဍီ"ဟူသော ရှေ့စကားကို ထင်ရှားပြသော ဝါကျတည်း၊ မှန်၏-"အတ္ထင်း၌ အတ္ထမရှိ"ဟူသော စကားကိုပင် "ကာယသည် စိတ်စေတနာမရှိ"ဟူသော စကားဖြင့် ထင်ရှားစေသည်။

ပေါတ္ထကရူပ။ ။ထောမနိမ်၌ မြေညက်, သစ်သား, အ၀တ်, သားရေ, ကြေး, ရွှေ ငွေ စသော ရုတနာတို့တွင် တစ်ခုခုဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော အရုပ်ကို ပုဏ္ဏ, သွတ္ထ၌ ကန်ပစ္စည်းသက်၍ "ပုဏ္ဏက"ဟု ဆိုး၏။ ပါဠိ၌ "ပေါတ္ထက"နှင့် သဘောတူပင်တည်း။ ဓာတ္ထတ္ထသင်ဟ၌ ပုတ္ထာ၀ေတ်ကြ၍ "ပုတ္ထောစ ဗဒ္ဓနာဒရာ နာဒရေ"ဟု မိန့်၏။ အရုပ်၌ လက်စသည်ကို ပေါင်းဖွဲ့၍ ထားအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, အရုပ်ဖြစ်၍ မလေးစားအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, ဆင်းတုတော် အရုပ်ဖြစ်မှု လေးစားအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း "ပုတ္ထိယတော-ပေါင်းဖွဲ့အပ်၏။ ဝါ-မလေးစားအပ်၊ ဝါ-လေးစားအပ်၏။ ဣတ္ထာ ပေါတ္ထကောဟု ပြု၊ ညမင်းရုပ်ဟုလည်းကောင်း, ယမင်းရုပ်ဟုလည်းကောင်း ရှေးကအနက်ပေးကြောသည်၊ ဦးကာသစ်၌ကား ကိယာဒိ ပုသမာ၀ိတ်ကြ၍ တစ်မျိုးဖွင့်သွားလေ၏။ [အောက်ပါ ဂါထာသည် ထောမနိမိဂါထာတည်း၊ အနက်ကို အဓိပ္ပာယ်ကြည့်၍ သိပေ။]

မြိဒါ၀ါ ဒါရုဏာ၀ါ၀ိ, ဝဏ္ဏေနာပျထ ဝမ္မနာ၊
လေ၀ဟာဒီဟိ ကတံ ဝါ၀ိ, ပုဏ္ဏမီတျာ၀ိဒီယ၀ေ။

တသ္မာ နေ၀သုနှရံ။ ။ဤဝါကျသည် ဖလ၀ါကျဖြစ်ရကား ရှေ့၌ ပြအပ်ပြီးသော "အဘ္ဗန္တရေ အတ္ထာနာမ ၊ပေ၊ ခဏ္ဍီ"ဝါကျ "တတ္ထ စီ၀ရမ္ပိ"စသော ဝါကျသည် ထို ဖလ၀ါကျ၏ အကြောင်းကိုပြသော ဝါကျများဖြစ်ရတော့၏။ ပဋ္ဌမ၀ါကျအလို "တသ္မာ-ထိုသို့ အတ္ထမှ တင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်"ဟု ဒွိ၀ါ၊ ဒုတိယ၀ါကျအလို "ထိုသို့ ကာယ၏ စိတ်စေတနာ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်"ဟု စွဲ၀ါ၊ တသ္မာတိ အစေတနတ္တာ, အတ္တသုညဘာ၀တောဝါ-ဦးကာသစ်၊ ဤပြခဲ့သော အကြောင်းကြောင့် "သုနှစီ၀ရကို ရရာ၌လည်း သောမနဿမဖြစ်ရခြင်း စသော ဣဋ္ဌ၀ိပရိဏာ၀ ရသည်ကြောင့် ဝိပရိတ ရသ ဣဋ္ဌော၀ သ (ရသမျှဖြင့် တင်းတိမ်ရခြင်း) အကျိုးကို ရသည်"ဟူလို။

ဟိ-ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအုံ့၊ နာဂဝမ္မိက စေတိယရုက္ခာဒီသု-နဂါး တို့၏နေရာ တောင်ပို့၊ စေတီ, သစ်ပင် အစရှိသည်တို့၌၊ ကေစိ-အချို့သူတို့သည်၊ မာလာဝန္ဓနမဝတ္ထာဒီဟိ-ပန်း, နွဲ့သာ, အဝိုး, အဝတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ [အမွေး တိုင်မှ ထွက်သော မီးခိုးကို "ရူမ"ဟု ဆိုသည်။] သက္ကာရ-အရိုးအသေပြုခြင်း, ပူဇော်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏။ ကေစိ-တို့သည်၊ ဂူထမဲ့တွက္ကဒဒ္ဒမဒဏ္ဍာ သတ္တပ္ပဟာရာဒီဟိ-ကျင်ကြီး, ကျင်ငယ်, ရွှံ့ညွှန့်, ဒုတ်, ခေးစသော လက်နက်တို့ ဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အသက္ကာရ-မရိုမသေ မလေးမစားမှုကို၊ (ကရောန္တိ) တေဟိ-ထိုအရိုအသေပြုခြင်း, မရိုမသေပြုခြင်းတို့ကြောင့်၊ နာဂဝမ္မိက ရုက္ခာဒဃော-နဂါး၏နေရာတောင်ပို့, စေတီသစ်ပင် အစရှိသည်တို့သည်၊ သောမ နသ်ဝါ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါမနသ်ဝါ-နှလုံးမသာယာခြင်းကို လည်းကောင်း၊ နေ ကရောန္တိ(ယထာ)-မပြုကုန်သကဲ့သို့, ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ သုနှရဲ-သော၊ စိဝရဲ-ကို၊ လဘိတ္တာ-၍၊ ဝါ-ရလတတ်သော်၊ သောမနသ်-ကို၊ နေဝ ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ အသုနှရဲ-သော၊ (စိဝရဲ-ကို) လဘိတ္တာ-၍၊ ဝါ-လတ်သော်၊ ဒေါမ နသ်-ကို၊ နေ (ကာတဗ္ဗံ)၊ ဣကို ဧဝံ-သို့၊ ပဝတ္တပဋိဒ္ဓသခါနဝသေန-ဖြစ်သော ဆင် ခြင်ခြင်း၏၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဧတ္ထ-ဤ သံယာဌိ စိဝရဝရဏအရာ၌၊ အသမ္ဘောဟ သမ္ဘဇည-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပတ္တဓာရဏေါ-သပိတ်ကို ဆောင်ခြင်း၌လည်း၊ ပတ္တံ-ကို၊ သဟသာဝ-အဆောတလျင်သာလျှင်၊ အဂ္ဂဟေတ္တာ-မယူသေးမူ၍၊ ဣမံ-ဤ သပိတ်ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ ပိဏ္ဍာပေ-ဆွမ်းအလိုင့်၊ စရမာနော-လှည့်လည်လည်သော်၊ ဘိက္ခု-ဆွမ်းကို၊ လဘိဿာမိ-ရလိမ့်အုံ၊ ဣကို ဧဝံ-သို့၊ ပတ္တဂ္ဂဟဏာပစ္စယာ-သပိတ်ကို ယူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပဋိလဘိတဗ္ဗအတ္ထဝသေန-ရထိုက်သော အကျိုး၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ သာတ္ထကသမ္ဘဇည-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ပန-ကား၊ ကိသဒဗ္ဗလ သေရီရသ-ကြီးလိုသောကိုယ်ရှိသောရဟန်း, အားမရှိ သောကိုယ်ရှိသောရဟန်းအား၊ ဂရုပဝတ္တော-လေးသောသပိတ်သည်၊ အသပ္ပာ ယော-မလျောက်ပတ်၊ [ဩွန်အားဗလနည်းသောကြောင့် လေးလံသော သပိတ်ကို

နာဂဝမ္မိက စေတိယရုက္ခေ။ ။မြေနဂါ!တို့၏နေရာ တောင်ပို့ကို "နာဂါ၊ နိုဝါသော ဝမ္မိကော"အရ "နာဂဝမ္မိက"ဟု ခေါ်၏။ စေတောဝိယ-စိတ်မဟုတ်သော်လည်း စိတ်ကဲ့သို့+ ကရီယတေ-ပြုအပ်၏။ ဣကို စေတိယော၊ ကရီယတေအနက်၌ ဣယပစ္စည်း၊ မိမိစိတ်ကို မိမိအလေးပြုအပ်သကဲ့သို့ နတ်ကြီးသောသစ်ပင်, နတ်ရဲသစ်ပင်တို့ သမုတ်အပ်သော သစ်ပင် ကိုလည်း လေးစားအပ်သောကြောင့် "စေတိယ"ဟု ခေါ်၏။ [ထိုဝမ္မိက-ထိုသစ်ပင်တို့ကို အချို့က အလေးပြု၍ အချို့က အလေးမပြုသကဲ့သို့, ဤကာယကိုလည်း အချို့က ဂရုစိုက် ၍ အချို့က ဂရုမစိုက်သောကြောင့် ဤဥပမာကို ပြရသည်။]

မဆောင်နိုင်ရကား သပ္ပာယမဖြစ်။] ယသာ ကသာစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါး သော ရဟန်းအား၊ စတုပဠုဝဏ္ဏိကာဟတော-ဖွဲ့တုပ်အပ်သော ၄ ဖွဲ့ ၅ ဖွဲ့ရှိသော၊ ဝါ-ဖွဲ့တုပ်အပ်သော ၄ ဖွဲ့ ၅ ဖွဲ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဒုတိယသောဓနိယောဓ၏ ဟေတုမန္တ ဝိသေသန) ဒုတိယသောဓနိယော-ခဲယင်းသဖြင့်ဆေးကြော သုတ်သင် ထိုက်သော သပိတ်သည်၊ အသပ္ပာယော၀-မလျော်ကပ်တတ်သည်သာ၊ ဒုဒ္ခေါတ ပဠေ္ဂေါ-မစစ်မကြယ် ဆေးကြောအပ်သောသပိတ်သည်လည်း။ နဝ ဝဠ္ဠတိ-မအပ်၊ စ-ဆက်၊ တံ-ထို ၂ မျိုးသော သပိတ်သည်၊ ဓောဝန္တသေ၀-ဆေးစဉ်ပင်၊ ဝါ-ဆေးတုန်းမှာပင်၊ အသေ-ထိုရဟန်း၏။ ပလိဘောဓော-အနှောက်အရှက်သည်၊ ဟောတိ။ [သူ့ကို ကြာရှည်စွာဆေးနေရသဖြင့် စာအံရခြင်း, ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံး သွင်းရခြင်း၏ အနှောက်အရှက်သည်-ဟူလို၊ တံ ဓောဝန္တသေ၀ါတိ အာဒိ တဒုဘယသာပိ အသပ္ပာယဘာ၀ေ ကာရဏာ-ဦးကာသ၏။] ပန-ဆက်၊ မဏိ၀ဏ္ဏ ပဠေ္ဂေါ-ပဝတ္တမြားအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသောသပိတ်သည်၊ လောဘနီ ယော-လောဘ၏အာရုံသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊) စီ၀ရေ-သင်္ကန်း၌၊ ဝုတ္တ နယေနေ၀-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အသပ္ပာယော-မလျော်ကပ်တတ်။ [ဝုတ္တနယေနေ၀-ဖြင့် "တာဒိသဿိ အရညေ ဧကကသေ နိ၀ါသန္တရာယ ကရဏ" စသည်ဖြင့် သင်္ကန်း၌ ပြအပ်ခဲ့သောအပြစ်ကို ညွှန်းသည်။]

စတုပဠုဝဏ္ဏိကာဟတော။ ။ကွဲအပ်နေသောသပိတ်၏ အက်ကြောင်းအရာကို ထပ်၍ မကွဲမအပ်အောင် သေးငယ်သောကြေနန်းကြီးစသည်ဖြင့် ဖွဲ့တုပ်ထားအပ်သည်ကို "ဝဏ္ဏိကာ" ဟုခေါ်၏။ စတ္တာရော၀ါ-၄ ဖွဲ့သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော+ပဠု၀ါ-၅ ဖွဲ့သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော+ဝဏ္ဏိကာ-အဖွဲ့တို့တည်း၊ စတုပဠုဝဏ္ဏိကာ-တို့၊ အာဟတာ- ဖွဲ့တုပ်အပ်ကုန် သော+စတုပဠုဝဏ္ဏိကာ ယဿာတိ စတုပဠုဝဏ္ဏိကာ ဟတော၊ အဗျာဟိတောကဲ့သို့ ဝိသေသန နောက်ကျသည်။

တစ်နည်း။ ။စတုပဠု ဝဏ္ဏိကာဟိ-တို့သည် + ဟတော-ဖျက်ဆီးအပ်သော တင့်တယ်မှုသည်၊ ယဿာတိ စတုပဠု ဝဏ္ဏိကာဟတော၊ [အာဟတ စတုပဠုဝဏ္ဏိကော (ပဋုမနည်း)၊ စတုပဠုဝဏ္ဏိကာဟိ ၀ါ ဟတသောဘော၊ (ဒုတိယနည်း)-ဦးကာ၊ ဝိနည်း-ပါစိတ်, ဦးပဠ ဗန္ဓနသိက္ခာပဒ်၌ ၅ ဖွဲ့ရှိသောသပိတ်ကို သုံးစွဲခွင့်ပြုသော်လည်း ဤ၌ကား ဆေးသော အခါ အချိန်ကြာသဖြင့် ပလိဘောဖြစ်သောကြောင့် အသပ္ပာယဟု ဆိုသည်။]

ဒုဒ္ခေါတ၀ဠေ္ဂေါ၀ိ။ ။ဤသပိတ်ကား ဆေးတုန်းက အဆီမသော အာမိသ ကျန်သောကြောင့် ဒုဒ္ခေါတ-မစစ်မကြယ် ဆေးအပ်သည်ဖြစ်၍ "နဝ ဝဠ္ဠတိ-ဆွမ်းခံခြင်းငှာ မအပ်" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသပိတ်ဖြင့် ဆွမ်းခံလျှင် သန့်စင်ဖြစ်၍ စားသောအခါ အာပါတ်သင့် သည်-ဟူလို။ [အကျယ်ကို ပါစိတ်-ဘောဇနခဏ်, သန့်စင်ကာရ သိက္ခာပုဒ်၌ ရှုပါ။]

ပန-ကား၊ (ပရိယာယ အသပ္ပာယမ္ဟတစ်ပါး နိပ္ပရိယာယ အသပ္ပာယကား)နိမိတ္တကမ္မာဒဒိ၀သေန-နိမိတ်ပြုခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ လဒ္ဓေါ-ရအပ်သောသပိတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (“ဧကန္တ အသပ္ပာယော” ၌စပ်) ယံ-အကြင်သပိတ်ကို၊ သေ၀မာနသ-ဗီဇ၀ဲသော၊ အသ-ထိုသပိတ်ရှင်ရဟန်း၏၊ အကုသလာ ၀မ္မာ အဘိ၀ဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ၀မ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ အယံစ-ဤသပိတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဧကန္တအသပ္ပာယောဘ၀-ဧကန် မလျှောက်ပတ်သည်သာ၊ ဝိပရီတော-ပြောင်းပြန်ဖြစ်သောသပိတ်သည်၊ သပ္ပာယော၊ တသ-ထိုလျှောက်ပတ်သောသပိတ်၏၊ ၀သေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ဧတ္ထ-ဤ ပတ္တဓာရဏာအရာ၌၊ သပ္ပာယသမ္မဇည-ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနာ၀ိဇယနဝသေနေ၀-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မစွန့်ခြင်း၏၊ အစွမ်းဖြင့်ပင်၊ ဂေါစရသမ္မဇည-ဂေါစရသမ္မဇည၏ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏။

အဘ္ဘန္တရေ-၌၊ ကောစိ-သော၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ ဂဏှန္တော-ကိုင်တတ်သော၊ အတ္ထာနာမ-အတ္ထ မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-အနွယကား၊ [ရှေ့၌လည်း ဤပနမျိုး ပါခဲ့သည်။] ဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တကြိယ၀ါယောဓာတုဝိဗ္ဘာရ၀သေနေ၀-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော စိတ်၏အမှုအရာဖြစ်သောဆန္ဒကြောင့် ၀ါယောဓာတ်၏ လှုပ်ရှားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်၊ ပတ္တဂ္ဂဟဏာနာမ-သပိတ်ကို ကိုင်ခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထိုသပိတ်ကို ကိုင်ရာ၌၊ ၀ါ-ထိုသပိတ်, လက်တို့တွင်၊ ပတ္တောပိ-သပိတ်သည်လည်း၊ အစေတနော-စိတ်, စေတနာ မရှိ၊ ဟတ္ထာပိ-လက်တို့သည်လည်း၊ အစေတနာ-စိတ် စေတနာမရှိကြကုန်။

ပတ္တော-သည်၊ အဟ-ငါ့ကို၊ ဟတ္ထေဟိ-လက်တို့သည်၊ ဂဟိတော-ကိုင်အပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ နဇာနာတိ-မသိ၊ ဟတ္ထာပိ-လက်တို့သည်လည်း၊ ပတ္တော-ကို၊ အမှေဟိ-ငါတို့သည်၊ ဂဟိတောပြီ၊ ဣတိ, နဇာနန္တိ-ကုန်၊ ဓာတုယောဝ-လက်ဟူသမုတ်အပ်သော ဓာတ်ကြီး ၄ ပါးတို့သည်သာ၊ ဓာတုသမူဟာ-သပိတ်ဟူ သမုတ်အပ်သော ဓာတ်ကြီး ၄ ပါးအပေါင်းကို၊ ဂဏှန္တိ-ကိုင်ကြကုန်၏။ (ကိသ္မိံ၀ိယ-အာဘယ်၌ကဲ့သို့နည်း) သဏ္ဌာသေန-သံညှပ်ကြီးဖြင့်၊ အဂ္ဂိ၀ဏ္ဏပတ္တဂ္ဂဟဏေ၀ိယ-မီးၛိ၏အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော့သပိတ်ကို ကိုင်ခြင်း၌ကဲ့သို့တည်း၊ ဣတိ ဧ၀ံ-ဤသို့၊ ပ၀တ္တေ၀ပဋ္ဌသခ်ါနဝသေန-ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဧတ္ထ-ဤသပိတ်ကိုကိုင်ရာ၌၊ အသမ္မောဟသမ္မဇည-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏။

အဂ္ဂိ၀ဏ္ဏ ပတ္တဂ္ဂဟဏေ။ ။မီးဖုတ်ထားအပ်သည်ဖြစ်၍ မီးကဲ့သို့ ရဲနီသောခွက်ကို “အဂ္ဂိ၀ဏ္ဏပတ္တ” ဟု ဆိုသည်၊ နှစ်သက်မှု ရာဂစသော မီးအပူကို ဖြစ်စေတတ်သော သပိတ်အတွက် အဂ္ဂိ၀ဏ္ဏပတ္တကို ဥပမာပြုခြင်းသည် သင့်လျော်ပါပေ၏။

အပိ စ-သည်သာမကသေး၊ ဆိန္နဟတ္ထပါဒေ-ပြတ်သော လက် ခြေရှိကုန်သော (အနာထ မနုသ္သေဘ္ဒစပါ) ဝဏမုခေဟိ-အနာဝတ်ကို့မ၊ ပဗ္ဗရိတပုဒ္ဒလောဟိတ ကိမိကုလေ-ယိထွက်သော ပြည်, သွေး, ပိုးအမျိုးမျိုးရှိကုန်သော၊ နီလမက္ခိက သမ္ဗရိဂိဏ္ဍေ-ယင်မမဲရိုင်းတို့သည် ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းအုံ့အပ်ကုန်သော၊ အနာထ သာလာယ-ကိုးကွယ်ရာမဲ့သူတို့၏နေရာ ဇရပ်၌) နိပန္နေ-လျောင်းနေကုန်သော၊ အနာထမနုသေ-ကိုးကွယ်ရာမဲ့သော လူတို့ကို) ဒိသ္မာ-မြင်ရ၍)၊ ယေ ပုရိသာ-တို့သည်၊ ဒယာလုကာ-မျှားသော သနားခြင်းရှိကုန်၏။ တေ-ထို ယောက်ျားတို့သည်၊ တေသံ-ထိုကိုးကွယ်ရာမဲ့သော လူတို့၏။ ဝဏမတ္တာစေဘ္ဍကာနိစေဝ-အနာအတိုင်းအရှည်ရှိသော အဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကပါလာဒီဟိ-အိုးခြမ်းကွဲအစရှိသည်တို့ဖြင့် ဘေသဇ္ဇာနိစ-ဆေးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပနာမေန္တိ-အနီးသို့ ညွှတ်စေကြကုန်၏။

တတ္ထ-ထိုသို့ညွှတ်စေရာ၌၊ စောဘ္ဍကာနိပိ-အဝတ်တို့သည်လည်း၊ ကေသဗ္ဗိ-အချို့သူနာတို့အတွက်၊ သဏ္ဌာနိ-သိမ်မွေ့နည့်သော အဝတ်တို့သည်၊ (ပါပုဏာန္တိ-ရောက်ကုန်၏။) ကေသဗ္ဗိ-တွက်၊ ထူလာနိ-ထူထဲကြမ်းတမ်းကုန်သော အဝတ်တို့သည်၊ ပါပုဏာန္တိ-ကုန်၏။ ဘေသဇ္ဇကပါလကာနိပိ-ဆေးထည့်ရာ အိုးခြမ်းကွဲတို့သည်လည်း၊ ကေသဗ္ဗိ-တွက်၊ သုသဏ္ဌာနာနိ-ကောင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိသော အိုးခြမ်းကွဲတို့သည်၊ (ပါပုဏာန္တိ)၊ ကေသဗ္ဗိ-တွက်၊ ဒုသဏ္ဌာနာနိ-မကောင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိသော အိုးခြမ်းကွဲတို့သည်၊ ပါပုဏာန္တိ၊ တေ-ထိုသူနာတို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုသို့ရောက်လသော်၊ ဝါ-ထိုသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ [တသ္မိ ပါပုဏနေ ဘာဝ လက္ခဏေ, နိမိတ္တေ ဝါ ဧတံ ဘုမ္ဓံ။] သုမနာ ဝါ-ကောင်းသောစိတ်ရှိကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒုမ္မနာ ဝါ-မကောင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဝမ်းနည်းကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ နေ ဟောန္တိ-ကုန်၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ သုမနာ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဒုမ္မနာ ဝါ-လည်းကောင်း၊ နေ ဟောန္တိ-နည်း)၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဝဏပဋိစ္ဆာဒနမတ္တေနေဝ-အနာကိုဖုံးလောက်ရုံ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ စောဘ္ဍကေန-အဝတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊

အပိစ။ ။အသမ္ဘောဟသမ္ဘဝညအတွက် သံယာဦးဝိဝရကို တစ်ခြား, ပတ္တကိုတစ်ခြား ခွဲ၍ပြသောနည်းမှတစ်ပါ၊ ပေါင်း၍ပြသောတစ်နည်းကို "အပိစ"ဟု ဆိုသည်။ [အပိစာတိ အာဒိနာ သံယာဦးစီဝရပတ္တာဝရဏေသု ဧကေတော အသမ္ဘောဟသမ္ဘဝညဿ ဒဿေတိ၊ ဦကာသစိ။]

နီလမက္ခိကာ။ ။ညီသောယင်ကောင် (ယင်မမဲရိုင်း ဟုလည်းခေါ်၏။) ထို ယင်တို့သည် အနာတို့၌ အအုကို အုတတ်ရကား ထို အအုတို့ကို အနယဗျသန (စီးပွားမဲ့ ပျက်စီးခြင်း)ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် ထိုယင်တို့ကို ပြသည်။

ဘေသဇဝင္ရိုက္ဟာဟမတ္တေနေ၀-ဆေးကို ခံယူလောက်ရုံအတိုင်းအရျှည်ရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကပါလကေနစ၀-အိုးခြမ်းကွဲဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၀ါ-ကို လည်းကောင်း၊ တေသဲ-ထိုသူနှာတို့ အာ၊ အတ္ထော-အလိုသည်၊ (ဟောတိ ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊) ဧ၀မေ၀-ဤအတူ သာလျှင်၊ ယော ဘိက္ခု-သည်၊ စိ၀ရံ-ကို၊ ၀ဏ စောဠကံ၀ိယ-အနာဖုံးကြောင်း အ၀တ်ကိုကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပတ္တ-ကို၊ ဘေသဇ္ဇ ကပါလဂဲ ပိယစ-ဆေးထည့်ရာ အိုးခြမ်းကွဲကိုကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ၀တ္ထေ-၌၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်သော၊ ဘိက္ခု-ဆွမ်းကို၊ ကပါလေ-၌၊ ဘေသဇ္ဇမိ၀စ-ဆေးကိုကဲ့သို့လည်း ကောင်း၊ သလ္လကေ္ခတိ-မှတ်ထင်၏။ ၀ါ-ရှု၏။ အယံ-ဤရဟန်းကို၊ သံယာဒိုပတ္ထ စီ၀ရဓာရဏေ - သက်နှင်းကြီး, သပိတ်, သင်းပိုင် ဏသီကို ဆောင်ခြင်း၌၊ အသမ္ဘေ၀ဟသမ္ဘဇညေန-အသမ္ဘောဟသမ္ဘဇညအားဖြင့်၊ ဥတ္တမသမ္ဘဇနကာရီတိ-မြတ်သောသမ္ဘဇဉ်ကို ပြုလေ့ရှိသူဟူ၍၊ ဝေဒိတ္ဗော-၏။

အသိတာဒိသု-အသိတ အစရှိသည်တို့၌၊ (အတ္ထော ဧ၀ ဝေဒိတ္ဗော၊) အသိတေတိ-ကား။ ပိဏ္ဍပါတဘောဇနေ-ဆွမ်းကိုစားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ("သမ္ဘ ဇနကာရီ"၌စပ်၊) ပီတေတိ-ကား၊ ယာဂုအာဒိပါနေ-ယာဂုအစရှိသော သောက်ဖွယ်ကို သောက်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ခါယိတေတိ-ကား၊ ပိဋ္ဌ၀ဇ္ဇဝဒိခါဒနေ-အမှုန့်

မဇ္ဈေန ၊၀ေ၊ **အတ္ထော**။ ။"စောင္ဒကေန, ကပါလကေနတို့၌ အတ္ထသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ် သောကြောင့် နာဝိဘတ်ကို ကံအနက်၌သက်"ဟု ဋီကာသစ်၌ ပဋုမနည်းပြ၏။ သို့သော် ကျမ်းစာတို့၌ ကံအနက်ကိုလိုရာ၀ယ် ဒုတိယာသာ သက်လေ့ရှိ၏။။ [ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ, သံယာ ပဏာမ, ကုသလတ္ထိကာနံပုဒ်အဖွင့် ဘာသာဋီကာ၌ရှုပါ။]

မှတ်ချက်။ ။သခါရဒုက္ခ စသည်တို့ဖြင့် အမြဲ ရောဂါဖြစ်လျက် ကျင်နာခံခက်၍ နေသော ခန္ဓာကိုယ်၏ အသုံးအဆောင်ဖြစ်ကြသော သက်နှီး သပိတ်တို့အတွက် အနာဖုံးစရာ အ၀တ်, ဆေးထည့်စရာ ခွက်တို့ကို ဥပမာပြခြင်းသည် သင့်လျော်၏။ ဟု နုလုံးသွင်း၍ ဤ ဥပမာတို့ကို ပြထားသည် ဟု မှတ်ပါ။

ဥတ္တမ ၊၀ေ၊ **ကာရီ**။ ။သိမ့်မွေ့သောသဘောကို မှတ်သားနိုင်သော သမ္ဘဇည ဖြစ်၍ "ဥတ္တမသမ္ဘဇန"ဟု ဆိုသည်၊ ဤအလို ဥတ္တမကို သမ္ဘဇနနှဉ်စပ်၊ (တစ်နည်း) ရှေ့၌ ပြခဲ့သော သမ္ဘဇနကာရီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက် သာလွန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သောကြောင့် "ဥတ္တမ သမ္ဘဇနကာရီပုဂ္ဂိုလ်"ဟု ဆိုသည်၊ ဤအလို ဥတ္တမကို ကာရီ၌စပ်၏။ [သုခုမတ္ထသလ္လက္ခဏေန ဥတ္တမသ၊ သမ္ဘဇနသ၊ ကရဏာသီလတ္ထာ, ပုဂ္ဂိုမေဟိ၀ သမ္ဘဇနကာရီ ဟိ ဥတ္တမတ္ထာ ဥတ္တမ သမ္ဘဇနကာရီ-ဋီကာသစ်။]

အသိတေ။ ။"အသ-စားခြင်း" ဟူရာ၌ "ဘာကိုစားသနည်း"ဟု ကံကိုမှတ်၏။ ထို့ကြောင့် အသိတကြိယာဖြင့်ပင် ကံနှင့်တကွသော စားခြင်းအနက်ကိုဟောနိုင်ရကား "အသိ တေတိ ပိဏ္ဍပါတဘောဇနေ"ဟု ပိဏ္ဍပါတဟူသော ကံအထူးကိုထည့်၍ အသာဓာတ်၏ စား ခြင်းအနက်ကို ဖွင့်သည်၊ ပီတေ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ-ဋီကာသစ်။

ခဲဖွယ် အစရှိသော ခဲဖွယ်ကို ခဲခြင်းဌဲ့လည်းကောင်း၊ [ခါယိတေဌ “ခေ-အဒေနေ” ဟူသောဓာတ်တည်း၊ ဧကို အာယပြု။] သာယိတေတိ-ကား၊ မဓุဖာဏိတာဒိ သာယနေ-ပျားရည်, တင်းလဲရည် အစရှိသော သာယာဖွယ်ကို သာယာခြင်းဌဲ့ လည်းကောင်း။ [သာယိတေဌ် “သာ-အယာဒေ”ဟူသော ဓာတ်, ဒိဝါဒိ ယပစ္စည်း။] တတ္ထ-ထိုအသိတ အစရှိသည်တို့ဌဲ့၊ နေဝ ဒဝါယာတိ အာဒိနာ-နေဝ ဒဝါယ အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအာပ်ပြီးသော၊ အဒ္ဒဝိဓောပိ-ရှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အတ္ထော-အကျိုးသည်, အတ္ထောနာမ-အတ္ထမည်၏။ တသော-ထိုအကျိုး၏သာလျှင်၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်, ဝါ-စပ်သင်ဖြင့်, သာတ္ထကသမ္ဘဇည် ဝေဒိတာဒ့ဏ်။

ပန-ကား၊ လုခေပဏိတတိတ္ထာမဓุရာဒီသု-ကြင်းတမ်းသော အစာ, ပွန်မြတ်သော အစာ, ခါးသောအစာ, ချိုဆိမ့်သော အရသာရှိသောအစာ အစရှိသော အစာတို့တွင်၊ [အချို့စာအုပ်တို့ဌဲ့ “မဓุရရသာဒီသု”ဟု ရသသဒ္ဒါ ပါနေသည်ကား မဓุရပုပ်ရင်းကပင် ရသအနက်ကို ဟောပြီးဖြစ်သောကြောင့် မကောင်းပါ။] ယေန ဘောဇနေန-အကြင်ဘောဇဉ်ဖြင့်၊ ယသ-အကြင်ရဟန်းအား၊ ဖာသု-ချမ်းသာသည်, နု ဟောတိ-မဖြစ်၏/ တံ-ထိုဘောဇဉ်သည်, တသ-ထိုရဟန်းအား၊ အသပ္ပာယ-မလျောက်ပတ်၊ ပန-ကား၊ (ပရိယာယ အသပ္ပာယမှတစ်ပါး, နိပ္ပရိယာယ အသပ္ပာယကား၊) ယ-အကြင်ဘောဇဉ်ကို, နိမိတ္တကမ္မာဒိဝသေန-နိမိတ်ပြုခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်, ပဋိလဒ္ဓံ-ရအပ်ပြီ၊ (တံစ-ထို ဘောဇဉ်သည်လည်းကောင်း၊) ယ-အကြင်ဘောဇဉ်ကို, ဘုဥ္ဇတောဘားသော၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ အကุသလာဓမ္မာ-အကุသိုလ်တရားတို့သည်, အဘိဝမ္ဘဏ္ဍိ-တိုးပွားကုန်၏။ ကุသလာ ဓမ္မာ-ကုသိုလ်တရားတို့သည်, ပရိဟာယဏ္ဍိ-ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ တံ စ-ထိုဘောဇဉ် သည်လည်းကောင်း၊ (ထိုရဟန်း၏ အကုသိုလ်တရားတို့၏ တိုးပွားကြောင်း, ကုသိုလ်တရားတို့၏ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဘောဇဉ်သည်လည်းကောင်း၊) ဧကန္တ အသပ္ပာယမေဝ-ဧကန် မလျောက်ပတ်သည်သာ၊ ဝိပရိတံ-ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော ဘောဇဉ်သည်၊ သပ္ပာယ-လျောက်ပတ်၏၊ တသ-ထိုလျောက်ပတ်သော ‘ဘောဇဉ်

အဒ္ဒဝိဓောပိ အတ္ထော။ ။အဒ္ဒပ္ပကာရောပိ ပယောဇနဝိသေသော-ဦးကာသစ်ပိုဏ္ဏပါတာ၏ အဒ္ဒဝိဓအကျိုးကို ရှေ့, “အဒ္ဒဝိသမ္ဘာဝတံ အာဟာရဲ အာဟာရေတိ”ဟူသော “ဟရတိစ ပစ္စာဟရတိစ”အခန်း၌ ဖွင့်ပြခဲ့ပြီ၊ ထို နည်းသည် မဟာသိဝထေရ်၏ ဝါဒတည်း။ [“နေဝ ဒဝါယာတိ ဧကံ အင်” စသည်ဖြင့် ပြအပ်သော အခြားတစ်နည်းလည်း ရှိသေး၏။ ထိုနည်းကို ဤနေရာ၌ အလိုမရှိအာ၊ ဘုကြောင့်နှင်း-“နေဝ ဒဝါယ”စသော ၄ ပါးသည် ဆွမ်း၏ အကျိုးမဟုတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, ဤနေရာ၌ကား “အဒ္ဒဝိဓေပိ အတ္ထော” ဟု အကျိုးပယောဇဉ်ကိုသာ ပြလိုရင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း”ဟု ဦးကာသစ်ဖွင့်သည်။]

၏။ ဝသေနေ-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ ဇေယ္ယ-ဤအသိတ အစရှိသည်တို့၌၊ သဗ္ဗာယ သမ္ဗဇ္ဈတိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇယနဝသေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ ဂေါစရသမ္ဗဇ္ဈတိ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဗ္ဗန္တရေ-၌၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဘုဠ္ဍကောစားတတ်သော၊ အတ္တာနာမ-အတ္တမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-အနွယကသား။ [အချို့စာအုပ်၌ ပန မပါ။] ဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တကြိယဝါယောဓာတုဝိဗွာရေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော စိတ်၏ အမှုအရာဖြစ်သော ဆန္ဒကြောင့် ဝါယောဓာတ်၏ လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့်သာ၊ ပတ္တပ္ပ ဋ္ဌိဂ္ဂဟဏ်နာမ-သပိတ်ကို အကပ်ခံခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ-၏။ စိတ္တကြိယဝါယော ဓာတုဝိဗွာရေနေဝ-သာ၊ ဟတ္ထသာ-လက်ကို၊ ပတ္တော-၌၊ ဩတာရဏ်နာမ-ချခြင်း မည်သည်၊ ဟောတိ၊ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိဗွာရေနေဝ-သာ၊ အာလောပ ကရဏ်-ဆွမ်းလုတ်ကို ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အာလောပဥဒ္ဓရဏ်-ဆွမ်း လုတ်ကို သပိတ်မှထုတ်ဆောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ မုခဝိဝရဏ္စ-ပါးစပ်ကို ဖွင့်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏။[ဝိဗွာရေနေဝ၌ ဧဝ၏ နိုဝတ္တေတဗ္ဗတ္ထကို ပြလိုရ၍ "နိ ကောစိ"စသည်ကို မိန့်သည်။] ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခု သောအတ္တသည်၊ ကုဋ္ဌိကာယ-သံကောက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယန္တကေနဝါ-ယန္တြားစက်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဟနုကဋ္ဌိနိ-မေးရိုးတို့ကို၊ နဝိဝရတိ-ဖွင့်ပေး သည် မဟုတ်။ [ယန္တကပုဒ်၏ သဒ္ဒတ္ထကို ရှေ့သမမ္ဗိတာပသာရိတအခန်း၌ ပြခဲ့ပြီ။ ဋီကာသစ်၌ကား ရှေ့၌ သာဓာတ်ဟု ကြိုခဲ့ပြီးလျှင် ဤ၌ ယတဓာတ်ကြိုပြန်၏။]

စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိဗွာရေနေဝ-သာ၊ အာလောပဿ-ဆွမ်းလုတ်ကို၊ မုခေ-ခဲတွင်း၌၊ ထပန်-ထားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဥပရိဒန္တာနံ-အထက်သွားတို့ ၏။ မုသေလကိစ္စသာခနံ-ဂျည်ပွေ့ကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဟေဋ္ဌိမ ဒန္တာနံ-အောက်သွားတို့၏။ ဥဒုက္ခလကိစ္စသာခနံ-ဆုံငယ်ကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဇိဇ္ဘာယ-လျှာ၏။ ဟတ္ထကိစ္စသာခနေ့စ-လက်ကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ-၏။

ပတ္တဗ္ဗဋ္ဌိဂ္ဂဟဏ်။ ။"ဂဟဏ်" ဟု မဆိုဘဲ "ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏ်" ဟု ဆိုသောကြောင့် "အကပ်ခံခြင်း"ဟု သိစေလိုသည်၊ ထိုသို့ အကပ်ခံရာ၌ ကပ်သူ (ပေးသူ)က ကာယ-ကာယ ပဋိဗဒ္ဓ-နှိုသင်္ဂမ ၃ မျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ပေးခြင်း၊ အကပ်ခံသော ရဟန်းက ကာယ-ကာယပဋိဗဒ္ဓ ၂ မျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ယူခြင်းဟူသော အင်္ဂါစုံမှ အကပ်မြောက်သောကြောင့် "တိဓာ ဒေဿ့ ဒ္ဒိတာ ဂါဟံ သန္ဓာယာဟ"ဟု ဋီကာသစ်ဆိုသည်။

မုသလကိစ္စ ဟတ္ထကိစ္စ။ ။ကြေညက်အောင်ပြုခြင်း၊ ကိုက်ချေခြင်းကို မုသလကိစ္စ ဟု ဆိုသည်၊ အစာကို အထက်ဘက် အောက်ဘက်လည့်ပတ်၍ ပေးခြင်းကို ဟတ္ထကိစ္စဟု ဆိုသည်၊ ထို့ကြောင့် "ဇိဇ္ဘာဟတ္ထ ပရိဝတ္တကံ"ဟု ဆိုသည်။

ဣ္ဂတိ-ဤသို့၊ တတ္ထ-ထိုခံတွင်းထဲ၌၊ [တတ္ထာတိ ဟတ္ထကိစ္စသာမနေ၊ ဘာဝ လက္ခဏော, နိမိတ္တော ဝါ ဘုမ္မ-ဟု ဦးကာသစ်ဖွင့်၏။ စဉ်းစားပါ! ဤအလို "တတ္ထ-ထိုသို့ လက်ကိစ္စကို ပြီးစေလသော်၊ ဝါ-ထိုသို့ လက်ကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းကြောင့်"ဟု ပေးရလိမ့်မည်။] အဂ္ဂဒိဝှာယ-လျှာဖျားဒ၌၊ တနုကခေဠော-ကျဲသောတံထွေးသည် လည်းကောင်း၊ မူလဒိဝှာယ-လျှာရင်း၌၊ ဗဟလခေဠော-ပျစ်သောတံထွေးသည် လည်းကောင်း၊ (အာလောပ်-ဆွမ်းလုတ်ကို၊ ဝါ-အစာကို၊) မဂ္ဂေတိ-လိမ်းကျံ၏။ ဟေဋ္ဌာဒန္တဥဒုက္ခလေ-အောက်သွားတည်းဟူသော ဆုံးဝယ်၌၊ ဒိဝှာဟတ္ထပရိဝတ္ထ ကံ-လျှာတည်းဟူသော လက်သည် ထက်ဝန်းကျင်ပြန်လည်စေအာပ်သော၊ ခေဠော ဒကေန-တံထွေးတည်းဟူသော ရေသည်၊ တေမိဘံ-စိုစေအပ်သော၊ ဥပရိဒန္တ မုသလသဒ္ဒါ-ကျွန်ကြီ-အထက်သွားတည်းဟူသော ကျည်ပွေ့သည် ကောင်းစွာ ကြိတ်ချေအပ်ပြီးသော၊ တံ-ထိုဆွမ်းလုတ်ကို၊ ဝါ-ထိုအစာကို၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ် ယောက်သည်၊ ကဋ္ဌမ္ဘနာဝါ-ဇွန်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒဒ္ဒိယာဝါ-ယောက်မဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ အန္တော-ခံတွင်း၏၊ အတွင်းသို့၊ ပဝေသေန္တော-နာမ-ဝင်စေ တတ်သူ မည်သည်၊ ဝါ-သွင်းတတ်သူ မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဝါယောဓာတုယာဝ-ဝါယောဓာတ်ကြောင့်သာ၊ ပဝိသတိ-ဝင်သွား၏။

ပဝိဋ္ဌ ပဝိဋ္ဌ-ဝင်လာပြီး ဝင်လာပြီးသောအစာကို၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက် သော၊ ပလာလသန္ဓာရ-ကောက်ရိုးအခင်းကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ဓာရေန္တော-နာမ-ဆောင်တတ်သူမည်သည်၊ (ခံယူတတ်သူ မည်သည်!) နတ္ထိ၊ [နိဒဿနနည်းအား ဖြင့် ပလာလကို ညွှန်ပြထားသည်၊ အောက်က ခံစရာဟူသမျှကို ယူနိုင်၏။] ဝါယောဓာတုဝသေနေဝ-ဝါယောဓာတ်၏ အစွမ်းကြောင့်သာလျှင်၊ တိဋ္ဌတိ-တည်၏။ [မြေကိုခံသောရေကို လေသည် ပင့်မြှောက်ထားသကဲ့သို့, စားအပ် သောအစာကို ဝါယောဓာတ်သည် အစာအိမ်၌ တည်နေအောင် မြှောက်ပင့် ထားသည်။]

ဌိတံ ဌိတံ-တည်ပြီး တည်ပြီးသောအစာကို၊ ကောစိ-သော၊ ဥဒ္ဓနံ-ဖိုခနောက် ကို၊ ကတ္တာ, အဂ္ဂိ-မီးကို၊ ဇာလေတွာ-တောက်စေ၍၊ ပစန္တော-နာမ-ချက်တတ်သူ မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ တေဇောဓာတုယာဝ-တေဇောဓာတ်ကြောင့်သာ၊ ပစ္စတိ-ကျက်၏။ [အချို့စာအုပ်၌ "တေဇောဓာတုယေဝ-သည်ပင်၊ ပစတိ-ချက်၏" ဟု ရှိ၏။] ပက္ကံ ပက္ကံ-ကျက်ပြီး ကျက်ပြီးသော အစာကို၊ ကောစိ-သော၊ ဒဏ္ဍကေနခါ-ဒုတ်ချောင်း

ကဋ္ဌမ္ဘ, ဒဒ္ဒိ။ ။"ပုမေ ကဋ္ဌမ္ဘ ဒဒ္ဒိတ္ထိ"ဟု အဘိဓာန် (၄၅၈)၌ ဇွန်း, ယောက်မ, ယောက်ချိ အနက်ဟော ပရိယာယ် ၂ ပုဒ်ပဲ ဆိုတယ်။ ဤနေရာ၌ ၂ ပုဒ်ခွဲ၍ ဆိုထားသော ကြောင့် "ကဋ္ဌမ္ဘ ဘိက္ခဲ ဒတ္တာန, အပ္ပတ္တာ အမတဲ ပဒံ"ကို ထောက်၍ "ကဋ္ဌမ္ဘ-ဇွန်း၊ ဒဒ္ဒိ ယောက်မ"ဟု ခွဲပါ။

ငယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယဋ္ဌိယာဝါ-နှင်တံဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဗဟို-ဝမ်းပြင်ဘက်သို့၊ နီဟာရကောနာမ-ထုတ်ဆောင်တတ်သူမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဝါယောဓာတုယေဝ-ဝါယောဓာတ်သည်သာ၊ နိဗ္ဗာနဂတိ-ထုတ်ဆောင်၏။

ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားဖြင့်၊ ဝါယောဓာတု-ဝါယောဓာတ်သည်၊ ပတိဟရတိစ-ခံတွင်းရောက်အောင် ရွေးရွှေလည်းဆောင်၏။ ဝိတိဟရတိစ-ဝမ်းတွင်း၌ ရောနေအောင်လည်း ဆောင်၏။ (တစ်နည်း) အတိဟရတိစ-ခံတွင်းဝကို လွန်စေလျက်လည်း ဆောင်၏။ ဝိတိဟရတိစ-ဝမ်းတွင်း၌ ရောက်ပြီးသော အစာကို နုံ့အေးမှု ရှောင်လွှဲ၍လည်း အစာသစ်အိမ်သို့ဆောင်၏။ ဓာရေတိစ-အစာသစ်အိမ်၌လည်း ဆောင်ထား၏။ ပရိဝတ္တေတိစ-ထက်ဝန်းကျင်လည်း လည်စေ၏။ သဠေ(ဏ္ဍေ)တိစ-ကောင်းစွာလည်း ကြိတ်ချေ၏။ ဝိသောသေတိ စ-ခြောက်လည်း ခြောက်သွေ့စေ၏။ နီဟရတိစ-ဝမ်းတွင်းမှ အပြင်သို့လည်း ထုတ်ဆောင်၏။

ဣတိ ဝါယောဓာတု။ ။ဣတိ သဒ္ဒါသည် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားကို ပြန်၍ ညွှန်းသော သဒ္ဒါတည်း။ "ဆိုအပ်ပြီးသော အပြား"ဟူသည်လည်း "ဝါယောဓာတုယာဝ ပဝိသတိ" စသော အပြားတည်း။ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော စကားရပ်ကိုပင်-ဓာတ် ၆ ပါးဖြင့် ထင်ရှားပြသည်။ [ဣဏ္ဍတိတိ ဝုတ္တပ္ပကာရမတိ ဒီသတိ-ဒ္ဒိကာသစ်။] ဓာတ် ၆ ပါးကား ပထဝီစသော ၄ ပါးနှင့် အာကာသဓာတ် ဝိညာဏဓာတ်တည်း။

ပတိဟရတိ ဝိတိဟရတိ။ ။ခံတွင်းသို့ ရွေးရွှေဆောင်မှုကို "ပတိဟရတိ"ဟု ဆို၏။ ခံတွင်းမှ တစ်ဖန် ဝမ်းတွင်း၌ ရောနှောနေအောင် ပြုလျက် ဆောင်မှုကို "ဝိတိ (ရောနေအောင်) ဟရတိ"ဟု ဆို၏ [ပတိဟရတိတိ ယာဝ မုခါ (ခံတွင်းအပေါက်တိုင်အောင်) ဟရတိ၊ ဝိတိဟရတိတိ ကုဿိယ ဝိတိမိသံ ကရောန္တော ဟရတိ။] စာအုပ်တို့၌ "ပတိဟရတိ"ဟု တွေ့ရသော်လည်း နောက်နည်း၌ အတိကို "အတိဣာမေန္တော"ဟု ဖွင့်ပုံကိုထောက်၍ ဤနည်း၌လည်း "အတိ" ဟုပင် ရှိသင့်မည်ထင်သည်။

တစ်နည်း။ ။အတိဟရတိတိ မုခဒ္ဒါရဲ့ အတိဣာမေန္တော ဟရတိ-ခံတွင်းပေါက်ကို လွန်စေလျက် (ဝမ်းတွင်းရောက်အောင်) ဆောင်၏။ [ဤအလို "ပတိ"မဟုတ်, "အတိ"ပုဒ် သာဝုတည်း။] ဝိတိပဟရတိတိ ဣဒ္ဓိဝဝတ် ပဿတော ဟရတိ-ဝမ်းတွင်း၌ ရောက်ပြီးသော အာဟာရကို ဘေးမှ ရှောင်လွှဲ၍ (အစာသစ်အိမ်သို့) ဆောင်၏။ ဤအလို "ဝိတိဟရတိ-ရှောင်၍ ဆောင်၏"ဟု ဆိုလိုသည်။

ဓာရေတိ ။ပေ၊ နီဟရတိ။ ။အစာသစ်အိမ်၌ ဆောင်ထားခြင်းကို "ဓာရေတိ"ဟု ဆို၏။ ထို အစာသစ်အိမ်၌ အထက် အောက် လှည့်ပတ်ခြင်းကို "ပရိဝတ္တေတိ"ဟုလည်းကောင်း, ထို အစာသစ်အိမ်၌ ကြေညက်အောင် ပြုခြင်းကို "သ(ဏ္ဍ)ဏ္ဍေတိ"ဟုလည်းကောင်း ဆိုဟန်တူသည်။ [ခံတွင်းအပြင်ဘက်၌ ပရိဝတ္တန သ(ဏ္ဍ)ဏ္ဍနကို ဆိုလိုမည်မထင်။] ထိုအစာကို ခြောက်သွေ့စေခြင်းကို "ဝိသောသေတိ"ဟု ဆို၏။ သို့သော် အလွန်ခြောက်ကပ်၍ မသွားစေ၊ ဝမ်းတွင်းမှ အပြင်သို့ ထုတ်ဆောင်ခြင်းကို "နီဟရတိ"ဟု ဆိုသည်။

ပထဝီဓာတု-ပထဝီဓာတ်သည်၊ ဓာရေတိစ-၏၊ ပရိဝတ္တေတိစ-၏။ သဠာယေ္ဟ တိစ-၏၊ ဝိသောသေတိစ-၏၊ ဘာဝေါဓာတု-အာပေါဓာတ်သည်၊ သိနေဟတိစ-စိုးလည်းစိုစေ၏။ အလ္လတ္တं-စိုသည်၏အဖြစ်ကို၊ အနုပါလေတိစ-စောင့်လည်း စောင့်၏။ တေဇောဓာတု-ဝမ်းမီးဟူသော တေဇောဓာတ်သည်၊ အန္ဓော-အတွင်းသို့၊ ပဝိဋ္ဌ-ဝင့်လာသော အစာကို၊ ပရိပါစေတိ-ထက်ဝန်းကျင် ကြေကျွက်စေ၏။ အာကာသဓာတု-အာကာသဓာတ်သည်၊ အဠေသော-လမ်းသည်၊ ဟောတိ-၏။ [အာဟာရ၏ ဝင်ခြင်း, အထက်အောက်လဲ့ည်ခြင်း, ထွက်ခြင်းစသည်တို့အတွက် လမ်းဖြစ်၏။ အဘိဓာန်၌ "အဠသံ"ဟု နပုလ္လိန်ရှိ၏။] ဝိညာဏာဓာတု-မနော ဝိညာဏာဓာတ်သည်၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုအစာကိုရှာခြင်း, စားမျိုခြင်း အစရှိသော ကိစ္စ၌၊ သမ္မာပယောဂ-ကောင်းစွာ အားထုတ်ကြောင်း လုလ္လကို၊ အန္ဓာယ-စွဲ၍၊

ပထဝီဓာတု ।ဝေ। **ဝိသောသေတိ**။ ။ဓာရဏာစသော ကိစ္စ ၄ မျိုးကို ဝါယောဓာတ်က ပြုလုပ်ရာ၌ ပထဝီဓာတ် အကူအညီပါမှ ပြုလုပ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကိစ္စများကို "ပထဝီဓာတ်ကလည်း ပြုလုပ်သည်"ဟု ဆိုသည်။

အလ္လတ္တဠ အနုပါလေတိ။ ။ဝါယောဓာတ်က ဝိသောသန (ခြောက်သွေ့စေ) မှုကို ပြုရာ၌ အလွန်ခြောက်၍ မသွားအောင်လည်းကောင်း, တေဇောဓာတ်က ကျက်စေရာ၌ လည်း အလွန်ကျက်၍ မသွားအောင်လည်းကောင်း, အလွန်စိုး၍ မသွားစေဘဲ စိုသင့်သမျှ သင့်တော်ရုံ စိုအောင်လည်းကောင်း, စောင့်ရှောက်၏။

သမ္မာပယောဂ မန္ဒာယ။ ။အာဟာရကို ရှာခြင်းကိစ္စ, စားမျိုခြင်းကိစ္စ စသော ကိစ္စအရပ်ရပ်၌ သိမှုသည် မနောဝိညာဏာဓာတ်၏ သဘောတည်း။ ထို သိခြင်း၏ အကြောင်း လည်းဖြစ်သော ထို ကိစ္စစုကို ပြီးစေတတ်သည်လည်းဖြစ်သော လုလ္လဝိရိယသည် သမ္မာ ပယောဂ (ကောင်းသော မှန်သော ပယောဂ) မည်၏။

အာဘုဇတိ။ ။"အာဘုဇတိ - နှလုံးသွင်း၏" ဟု ဆိုသော်လည်း ကတ္တားက "ဝိညာဏာဓာတု"ဟု ရှိသောကြောင့် "ဝိဇာနာတိ-သိ၏"ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်ပါ။ ဝိညာဏာဓာတ် သည် အာဟာရရှာရခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ စားမျိုရခြင်း, အစာကြေခြင်း မကြေခြင်း စသည်ကို လည်း သိ၏။ ထိုသို့ သိရာ၌ အာဝဇ္ဇန်းက ရှေ့သွားရှိသောကြောင့် "ဝိဇာနာတိ"ဟု တိုက်ရိုက် မဆိုဘဲ "အာဘုဇတိ-နှလုံးသွင်း၏"ဟု ဆိုသည်။

တစ်နည်း။ ။သမ္မာပယောဂဟူသည် သမ္မာပဋိပတ် (ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း) တည်း၊ ထို သမ္မာပယောဂပဋိပတ်ကို အကြောင်းပြု၍ "အဘ္ဗန္တရေ အတ္တာနာမ ကောစိ ဘုဥ္ဇနကော နတ္ထိ"စသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း, နှလုံးသွင်းရုံမျှ မက, ဝိညာဏာဓာတ်ဖြင့်သိခြင်းကို "သမ္မာ ပယောဂ မန္ဒာယ အာဘုဇတိ"ဟု ဆိုသည်။ [အထဝါ သမ္မာပယောဂေါ နာမ သမ္မာပဋိပတ္တိ၊ တမန္ဒာယ အာဂမ္ဘ အဘ္ဗန္တရေ အတ္တာနာမ ကောစိ ဘုဥ္ဇနကော နတ္ထိတိ အာဒိနာ အာဘုဇတိ သမန္နာဟရတိ၊ ဝိဇာနာတိတိ အတ္ထော။-ဋီကာသစ်။]

အာဘုဇတိ-နှလုံးသွင်း၏။ ၀ါ-နှလုံးသွင်းသောအားဖြင့် သိ၏။ ဣတိ ဧ၀-သို့၊ ပ၀တ္တ ပဋ္ဌသခ်ိုနှ၀သေန-ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဇာ-ဣ၊ အသိတ အစရှိ သည်တို့၌၊ အသမ္ဘောဟသမ္ဘဇည-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-၏။

[ပဋိဘူလဘာ၀ ပစ္စ၀ေက္ခဏာအားဖြင့် အသမ္ဘောဟသမ္ဘဇည်ဖြစ်ပုံ တစ်နည်းကို ပြလိုသောကြောင့် "အ၀ိစ"စသည်ကို မိန့်။] အ၀ိစ-သည်သာမကသေး၊ ဂမန-တော-ဆွမ်းခံသွားရခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိယေသနတော-အိမ်စည်လှည့် ကာ ရှာဖွေရခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိဘောဂတော-သုံးဆောင် စားသောက် ရခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာသယတော-(အချင်းချင်း မရောယှက်ဘဲ အပိုင်း အခြားအားဖြင့် ဖြစ်တည်တတ်သော) သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေး၊ ပြည်ဟူသော အာသာယ ၄ ပါးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိ၏နတော-စုဝေးတည်နေရာ အစာ သစ်အိမ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အ၀ရိပဏ္ဍတော - မကြေမကျွက်ခင်အားဖြင့်

အာသယတော။ ။အစာသစ်အိမ်၏ အထက်၌တည်သော သည်းခြေ၊ သလိပ်، ပြည်، သွေး ဤ ၄ ပါးကို "အာသယ" ဟု ခေါ်၏။ ဘုရား، ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ، စကြာမင်းတို့၌ ထို ၄ ပါးတွင် ၁ ပါးသာရှိ၏။ ဘုန်းကံညှဉ်းသူတို့၌ကား ၄ ပါးလုံးရှိ၏။ ထို ၄ ပါးတွင် လွန်ကဲသော တစ်ပါးပါးသည် ဝင်လာသောအစာကို လူး၍ လိမ်းကျံ၍ ပေးလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ရကား အစာ၌ ထိုအာသယတစ်မျိုးမျိုး လူးပြီးဖြစ်တော့၏။

၀စနတ္ထ။ ။အာသယတိ (ဓေတ္ဌ၊ ပ၀တ္တမာနော၀ိ ကမ္မ၀ေလေန ၀ဍ္ဎတေ ဟုတ္တာ) မရိယာဒဘာ၀ေန (အာ၏အဖွင့်) အညမညံ အသက်ရတော သယတိ တိဋ္ဌတိ ပ၀တ္တတိ အာသယော-ထို ၄ မျိုးသည် တစ်ပေါင်းတည်း အတူဖြစ်ရပါသော်လည်း ကံအစွမ်းသည် အချင်းချင်းမတူအောင် ပိုင်းခြားအပ်သည်ဖြစ်ရကား အချင်းချင်း မရောယှက်ရအောင် အပိုင်း အခြားအားဖြင့် ဖြစ်တတ် တည်တတ်သောကြောင့် ထို ၄ ပါးသည် အာသယမည်၏။

မှတ်ချက်။ ။"အာ+သယ" ၌ အာသည် မရိယာဒအနက်ဟောတည်း၊ အစာ အိမ်၏အထက်၌ တစ်ပေါင်းတည်း အတူဖြစ်ရသော်လည်း ကံက ပိုင်းခြားထားအပ်သည့် အံတွက် တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး မတူအောင် သည်းခြေ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း، သလိပ်စသော အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း ဖြစ်ရတည်ရသည်-ဟူလို။ [ပြုအပ်ခဲ့သော သာဓကသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာတည်း၊ ၍ သီလကွန်ဋီကာမျှားသို့ကား "ဣဒ္ဓ" ဟု ထည့်၍ အဓိကရဏသာ၀နေ ပြုကြ၏။ မဟာဋီကာအလိုမှာ-"မရိယာဒဘာ၀ေန သယတိ ပ၀တ္တတိ တိဋ္ဌတိတိ အာသယော" ဟု ကတ္တုသာ၀နေသာ ဖြစ်သည်။]

နိ၏နတော စသည်။ ။နိုသည် နိ၀ယအနက်ဟော၊ ဓာ၀တ်သည် ဌာနအနက် ဟော ဟုကြ၏ "နိ၀ေတိ ယဿာဘုဇ္ဇော အာဟာရော နိ၀ိတော (စည်အပ်သည်) ဟုတ္တာ ဘိဋ္ဌတိ ဧတ္ထာတိ အာမာသယော (အစာသစ်အိမ်ကို) နိ၏နံတိ ဝုစ္စတိ၊ ၀မ်းမီး မချက်အပ်သေးမီ အခိုက်အတန့်၌ ဆင်ခြင်ဘွယ်ကို "အ၀ရိပဏ္ဍတော" ဟု ဆို၏။ ၀မ်းမီးချက်အပ်ပြီးမှ ဆင်ခြင် ဘွယ်ကို "၀ရိပဏ္ဍတော" ဟု ဆိုသည်။

လည်းကောင်း၊ ပရိပတ္တာတော-ကြေကျက်ပြီးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖလတော-ဆံပင်, မွေးညှင်းစသော အကျိုးရင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိဿန္ဒတော-ယိုစီး စိမ့်ထွက်သော အကျိုးဆက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမ္မက္ခနတော-အလုံးစုံ အကုန်အစင် လူးလဲခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိစဝ-ဤသို့ ဒသဝိဓပဋိကူလ ဘာဝပစ္စဝေက္ခဏာတောပိ-ဆယ်ပါးအပြားရှိသော စက်ဆုပ်ခ်ရှာဘွယ်၏၊ အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်လည်း၊ ဇေ့ထွ-ဤအသိတ အစရှိသည်တို့၌၊ အသမ္ဘေါ သမ္ဘဇည်-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။ ပန-ဆက်၊ ဇေ့ထွ-ဤ၊ ပဋိကူလ ပစ္စဝေက္ခ ဏာခန်း၌၊ ဝိတ္ထာရကထာ-အကျယ်ဖြစ်သော စကားကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ အာဟာရ ပဋိကူလသညာနိဒ္ဒေသတော-အာဟာရပဋိကူလသညာ နိဒ္ဒေသမှ၊ ဂေဟတဿာ-ယူထိုက်၏။

ဥစ္စာရပသာဝဝကမ္မေတိ-ကား၊ ဥစ္စာရသစ-ကျင်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ပသာဝသစ-ကျင်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကရဏေ-ပြုခြင်း၌၊ ဝါ-စွန့်ခြင်း၌၊ (သမ္ဘဝနကာရရီ ဟောတိ၌စပ်၊) [ဥစ္စာရနှင့် ပသာဝကို ဒုန်တွဲ၍, "ကရဏ ကမ္မံ"ဟု ပြုပြီးလျှင် "ဥစ္စာရပသာဝသ, (တစ်နည်း) ဥစ္စာရပသာဝါနံ+ကမ္မံ ဥစ္စာရပသာဝ ကမ္မံ"ဟု ကမ္မဓာရဒဋ္ဌတပဗျတိရိသ် ပြုစေလိုသည်။] တတ္ထာ-ထိုကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကို စွန့်ခြင်း၌၊ ပတ္တကာလေ-လျှောက်ပတ်သောအခါ၌၊ ဝါ-အစာ၏ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရာအခါ၌၊ ဥစ္စာရပသာဝံ-ကို၊ အကရောန္တသ-မပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-မစွန့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သကလသရီရတော-အလုံးစုံသော

ဖလတော။ ။"ဖလတိ နိပ္ဖဇ္ဇတီတိ ဖလံ"နှင့်အညီ ကြေကျက်ပြီးသော အာဟာရ ၏၊ ကောင်းစွာကြေလျှင် ကေသာ လောမာ စသောအားဖြင့် ပြီးစီးသော အကျိုး, ကောင်းစွာ မကြေလျှင် နူနာ ပွေ့ဝဲ စသောအားဖြင့် ပြီးစီးသောအကျိုးကို "ဖလ"ဟု ခေါ်၏။

နိဿန္ဒတော။ ။ရေတွေ့ပြန့်၍ စီးပွားသကဲ့သို့ အာဟာရအတွက် မျက်စိမှ မျက်ချေး, နှာမှ နှာချေး စသည်ဖြင့် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တိုင်အောင် ထိုထို အပေါက်မှ ယိုစီး စိမ့်ထွက်သော အကျိုးဆက်ကို "နိဿန္ဒ"ဟု ဆိုအ်၏။ ["သန္ဓ+ပသာဝေ (ယိုစီးခြင်း)"ဟူသော ဓာတ်သည် သတ္တတ္ထဒ် "သျန္ဒ"ဟု ရှိ၏။ ထိုကြောင့် ပျောက်သော (ယ)အစား (သ)လာ၍ "နိဿန္ဒ"ဟု သ ဒွေတော်ရှိရသည်။] အာဟာရ၏ စားသောအခါ လက် နှုတ်ခမ်း လျှာတို့၌ လူးလဲပုံမှစ၍ မစင်အဖြစ်ဖြင့် ဒွါရ၌ လူးလဲမှုတိုင်အောင် "သမ္ဘဇ္ဇန"ဟု ဆိုသည်။

ပတ္တကာလေ။ ။"ဥတ ပတ္တ ယုတ္တသဒ္ဒါတို့ သမာနတ္ထ (အဓိပ္ပာယ်အနက်အားဖြင့် တူသော အနက်ရှိကုန်၏)"ဟု ဆိုကြ၏။ ထိုကြောင့် "ပတ္တကာလေတိ ယုတ္တကာလေ"ဟု ဋီကာ သစ်ဖွင့်သည်။ တစ်နည်း-ပတ္တသဒ္ဒါသည် ရောက်ခြင်းအနက်ကိုပင် ဟောလ်။ ထိုကြောင့် "ယထာ ဝုတ္တေန ဝါ တေဇေန (တေဇောဓာတ်ကြောင့်) ပရိပစ္စနေ့တော (ကျက်ခြင်းကြောင့်) ဥစ္စာရ ပသာဝဘာဝံ ပတ္တကာလေ"ဟု တစ်နည်းဖွင့်အ်၏။ ၂ နည်းလုံးပင် "ပတ္တ"ပုဒ်သာ ရှိသင့်၏။ "ပတ္တကာလေ-ကျက်ရာအခါ၌"ဟု မူကွဲရှိသည်မှာ မကောင်းပါ။

ကိုယ်မှ၊ သေဒါ-ချွေးတို့သည်၊ မုစ္ဆန်-လွတ်ကုန်၏။ ဝါ-ထွက်ကုန်၏။ အကျွိန်-မျက်စိ တို့သည်၊ ဘမန်-ချာချာလည်ကုန်၏။ စိတ္တ-သည်၊ ဧကဂ္ဂ-တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိသည်၊ ဝါ-တည်ကြည်သည်၊ နှ-ဟောတိ-မဖြစ်၊ အညေ-ချွေးထွက်ခြင်း အစရှိ သည်မှ အခြားကုန်သော၊ ရောဂါစ-ရောဂါတို့သည်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ ပန-အနန္တယကား၊ (ပတ္တကာလေ ဥစ္စာရပသာဝဝံ) ကရောန္တသ-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-စွန်န့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဒ္ဒ-အလုံးစုံသော၊ တံ-ထိုချွေးထွက်ခြင်း အစရှိသော မကောင်းကျိုးသည်၊ နှ ဟောတိ-မဖြစ်၊ [သဒ္ဒတံတိ သေခမုစ္စနာဒိကံ၊] ဣတ္ထတိအယ်-ဤချွေးထွက်ခြင်းအစရှိသော မကောင်းကျိုးတို့၏ မဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဧတ္ထ-ဤ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကို စွန့်ခြင်း၌၊ အတ္ထော-အကျိုးတည်း၊ တသ-ထိုအကျိုး၏၊ ဝသေန-အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ သာတ္ထကသမ္ဘဇ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ပန-ကား၊ အဋ္ဌာနေ - မသင့်လျော်သောအရပ်၌၊ ဥစ္စာရပသာဝဝံ-ကို၊ ကရောန္တသ-ပြုသောရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ-အာပတ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ အယသော-အကျော်အစောမဲ့သည်၊ ဝမှတိ-တိုးပွားမ၏။ ဇိဝိတန္တရာယော-အသက်၏ အန္တရာယ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏။ ပတိရူပေ-သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊ (ဥစ္စာရပသာဝဝံ-ကို၊) ကရောန္တသ-၏။ သဒ္ဒ-သော၊ တံ-ထိုအာပတ်သင့်ခြင်း အစရှိသော မကောင်းကျိုးသည်၊ နှ ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣတ္ထတိ ဣဒ္ဓ-ဤအာပတ်သင့်ခြင်း အစရှိသော မကောင်းကျိုးတို့၏ မဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဧတ္ထ-

---

သေဒါ မုစ္ဆန္တိစသည်။ ။ဝေဂသန္ဓရဏေန (ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်၏ ထွက်လိုသော အဟုန်ကို ကောင်းစွာဆောင်ထားရ-အောင့်ထားရသည့်အတွက်) ဥပ္ပန္နပရိဠာဟတ္တာ (ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) သကလသရီရတော သေဒါ မုစ္ဆတ္တိ တတောယေဝ (ထိုသို့ အောင့်ထားရသည့်အတွက် ပူလောင်ခြင်းကြောင့်ပင်) အကျွိန်မှ ပရိတ္တမန္တိပေ၊ အညေစ သူလ (တံကျင်ကဲ့သို့ ထိုးကျင်သောရောဂါ) ဘဂန္ဓရာဒယော (ဘဂန္ဓိရဲ-ဂရင်ဂျီ အစရှိကုန်သော) ရောဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

အဋ္ဌာနေ။ ။အဋ္ဌာနေတိ မနုဿာမနုဿပရိဠဟိတေ ခေတ္တဒေဝါယတနာဒိကေ (လူတို့ သိမ်းပိုက်အပ်သော လယ်ယာ, နတ်တို့ သိမ်းပိုက်အပ်သော နေ၁်ာ်စင် နတ်ကွန်း နတ်ရှိသောသစ်ပင်၌)၊ တာဒိသေ ဟိ ကရောန္တ ကုဒ္ဓါ မနုဿာ (လယ်ယာပိုင်ရှင် လူတို့သည် လည်းကောင်း) အမနုဿာဝါ (ပိုင်ရှင် နတ်တို့သည်လည်းကောင်း) ဇိဝိတကွယ်ပိ ပါပေဇ္ဇန္တိ။

အာပတ္တိ။ ။ဘိက္ခုနီပါစိတ်-လသုနဝဂ်-နဝမသိက္ခာပုဒ်၌ စိမ်းစိုသော ကောက်ပင် ပဲပင်ရှိရာအရပ်၌ ဥစ္စာရပသာဝကို စွန့်လျှင် ဘိက္ခုနီတို့၌ ပါစိတ်, ဘိက္ခုတို့၌ ဒုက္ကဋ် ဟု (သတ်တော်မူသည်။ [အာပတ္တိတိ ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီနှစ် ယထာလဟု ဒုက္ကဋ ပါစိတ္တိယော၊-
...ကာသစ်။]

ဤသင့်တော်ရာအရပ်ဝယ် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကို စွန့်ခြင်း၌၊ သပ္ပာယ်-လျောက်ပတ်၏။ တာယ-ထိုလျောက်ပတ်သောစွန့်ခြင်း၏။ ဝသေန-အားဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ သပ္ပာယသမ္ဘဇည်-ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေနေဝ-အားဖြင့် သာလျှင်၊ ဂေါစရသမ္ဘဇည်စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

အတ္ထန္တရေ-ကိုယ်တွင်း၌၊ ဥစ္စာရပသာဝကမ္ပံ-ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်မှုကို၊ ကရောန္တော-ပြုတတ်သော၊ အတ္တာနာမ-အတ္တာမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-အနန္တယကား၊ စိတ္တဂတိရိယဝါယောဓာတုဝိဗ္ဘာရေနေဝ-ကြောင့်သာ၊ ဥစ္စာရပသာဝကမ္ပံ-ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်မှုသည်၊ ဟောတိ-၏။ ပန-ဆက်၊ ဂဏ္ဍေ-မြင်းဗုဒ္ဓ အနာသည်၊ ပဠေ-မှည့်ရင့်လေသော်၊ ဂဏ္ဍဘေဒေန-မြင်းဗုဒ္ဓအနာ၏ ပေါက်ကွဲခြင်းကြောင့်၊ ပုဠဝ လောဟိတံ-ပြည်၊ သွေးသည်၊ အကာမတာယ-အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ-အလိုမရှိဘဲ၊ နိက္ခမတိ ယထာ-ထွက်ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အတိဘရိတာ-အလွန်ပြည့်သော၊ ဥဒကဘာဇနာ-ရေအိုးမှ၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ အကာမတာယ-ဖြင့်၊ ဝါ-ဘဲ၊ နိက္ခမတိယထာစ-လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-ဤ့အတူ၊ ပက္ကာသယမုတ္တ ဝတ္ထိသု-အစာကျက်အိမ်၊ ကျင်ငယ်၏တည်ရာ ဆီးအိမ်တို့၌၊ သန္ဓိစိတာ-စုဝေး တည်နေကုန်သော၊ ဥစ္စာရပသာဝါ-တို့သည်၊ ဝါယုဝေဂသမုပ္ပဇ္ဇိတာ-ဝါယောဓာတ် အဟုန်သည် ထက်ဝန်းကျင် အောက်သို့ နှိပ်ချအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-ခြင်းကြောင့်၊) အကာမတာယဝိ-အလိုမရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ ဝါ-ဘဲလည်း၊ နိက္ခမန္တိ-ကုန်၏။

အတိဘရိတာ။ ။ဘရဓာတ်သည် ပေါသန (မွေးမြူခြင်း) ဓာရဏ (ဆောင်ထားရခြင်း) အနက်ကို ဟောလို။ ဘုဝါဒိတည်း။ "အတိ+ဘရိတာ-အာလွန်ဆောင်ထားအပ်"ဟူသည် အလွန်ပြည့်နေခြင်းပင်တည်း။ [ကျကွတ္ထလိန်လည်း ဖြစ်နိုင်၊ ဟိတ်အနက်လည်း မဟုတ်, စုရာဒိ ဗိုဏ်းလည်း မဟုတ်သောကြောင့် "အတိဘရိတာယ, အတိဘာရိတာယ"ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ ဥဒကဘာဇနာ၏ ဝိသေသနမျှသာ ဖြစ်ထိုက်သည်။]

ဝါယုဝေဂသမုပ္ပဇ္ဇိတာ။ ။ဝါယောဓာတုယာ ဝေဂေန (ဝါယုဝေဂ အဖွင့်) သမန္တတော (သဲအဖွင့်) အာပေဠိတာ (ဥသည် အဝ၏ ကာရိယဖြစ်၍, ဩ၏ ဝိပရိတ် ဥပြုထားသည်ဟု သိစေသည်)၊ နိက္ခမနသစေတ် ဟေတုဝစနံ-ဦးကာသစ်။ "ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်"ဟု ထည့်၍ ပေးစေလိုသည်။

အကာမတာယဝိ။ ။"အတ္တာ ရှိ၏၊" ဟု အယူရှိသူတို့က "ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့သည် အတ္တာ၏ စွန့်လိုမှုကြောင့် ထွက်လာကြရ၏"ဟု အယူမှိုကြ၏။ ထိုအယူကို တားမြစ်ခြင်းငှာ "အကာမတာယ"ဟု ဆိုသည်။ နတ္ထိ ကာမော ယေသံတိ အကာမာ+အလိုဆန္ဒ မရှိကြသော ဥစ္စာရပသာဝတို့၊ အကာမာနံ+ဘာဝေါ အကာမတာ။ [အတ္တာနော အနိဿာယ အဗ္ဗယောဂေန ဝါယောဓာတုဝိဗ္ဘာရေနေဝ နိက္ခမတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ဦးကာသစ်။]

ပန-ဆက်၊ ဧ၀-ဤသို့၊ နိုက္ခမန္ဒော-ထွက်သော၊ ["နိုက္ခန္ဒော-ထွက်ပြီးသော" ဟု အတိတ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။] သော အယ် ဥစ္စာရ၀ယာ၀ေါ-ထိုကဲ့သို့သော ဤကျေင်ကြီး ကျင်ငယ်သည်၊ တသ ဘိက္ခုနော-ထိုရဟန်း၏။ အတ္တနော-ဝိမိ၏။ (သန္တကော-ဥစ္စာသည်၊) နေ၀ ဟောတိ-မဟုတ်၊ ပရသ-သူတစ်ပါး၏။ (သန္တကော-သည်၊) နဟောတိ၊ ကေ၀လံ-ကိုယ့်ဥစ္စာ သူ့ဥစ္စာမဖက်သက်သက်၊ သရီရနိဿန္ဒေါ၀-ခန္ဓာကိုယ်၏ အကျိုးဆက်သည်သာ၊ ဟောတိ။

ယထာကိ-ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ ဥဒကတုမ္ဗတော-ရေဗူးမှ၊ ပုရာဏ၀ဒကံ-အဟောင်းဖြစ်သော ရေကို၊ ဆဋ္ဌေန္တသ-စွန့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံ-ထိုအဟောင်းဖြစ်သော ရေသည်၊ အတ္တနော-၏။ (သန္တကံ-သည်၊) နေ၀ ဟောတိ-မဟုတ်၊ ပရေသံ-

---

သော၀ပနယံ ၊ဧ၀၊ ဥစ္စာရ၀ယာ၀ေါ။ ။ရှေ့၀ါကျ၌ "သန္နိဗိတာ ဥစ္စာရ၀ယာ၀ါ" ဟု ဗဟုဝုစ်ဆိုပြီးလျှင် ဤ၌ ဧကဝုစ်ဆိုပြန်၏။ ထိုဤ အသမာဟာရဒ္ဒန်ကိုပြ၍၊ ဤ၌ သမာဟာရ ဒွန်ကို ပြသဖြင့် "သမာဟာရ ဒ္ဒန်၌လည်း တဒျူနေရာ၀ယံ ပုဒ္ကလိန်ရှိနိုင်ပါ၏။" ဟု ပြရခြင်း အကျိုးရှိ၏။ မှန်၏-သမာဟာရဒ္ဒန်၌ "နပုံ-ဧကတ်" ဟု လက္ခဏာ ၂ ရပ်ရှိသော်လည်း ဧကတ္တ ဖြစ်ခြင်းသာ မြဲသောလက္ခဏာဟု မှတ်ပါ။ [ပုဒ္ကလ်၀စနံ သမာဟာရဒ္ဒနေ၀ ပုဒ္ကလ်၀ယောဂဿ သဒ္ဒ၀တာ ဒဿနတ္ထံ၊ ဧကတ္တမေ၀ ဟိ တဿ နိယတလက္ခဏန္တိ-ဦးကာသစ်။]

နေ၀ အတ္တနော နဝ ပရဿ။ ။ထိုကျင်ကြီး ကျင်ငယ်သည် မင့်မကွက် စွန့်အပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် မိမိ ဥစ္စာလည်း မဟုတ်တော့၊ မည်သူ့အားမျှလည်း ပေးသော အားဖြင့် စွန့်အပ်သည် မဟုတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း (ပေးစကားမူ မည်သူကမျှ လက်ခံမည် မဟုတ်လောက်အောင်) စက်ဆုတ်ဖွယ် ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာ လည်း မဟုတ်တော့ချေ။

သရီရနိဿန္ဒေါ၀။ ။"ဂမနတော ၊ဧ၀၊ နိ၃ဿန္ဒတော"ဟု ပြအပ်ခဲ့သော ဆယ်ပါးတွင် နိ၃ဿန္ဒကိုဆိုသည်၊ ထို့ကြောင့် "ခန္ဓာကိုယ်မှ လိုစီးဝိမ့်ထွက်သော အကျိုးဆက်မျှသာ ဖြစ်သည်"ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်ပါ။

ယထာကိ ယထာ။ ။သမ္ဘောဟ၀ိနေ၀ခနီ-ဈာနဝိဘင်္ဂအဋ္ဌကထာ၌ "ယထာ ကိ"ဟု ပုစ္ဆာ၀ါကျ သီးခြားရှိပြီးမှ "ယထာ ဥဒကတုမ္ဗတော ၊ဧ၀၊ ပဝို့ဇုနမတ္တမေ၀ ဟောတိ၊ ဧ၀ံတိ ဧ၀ ပ၀တ္တ ၊ဧ၀၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ"ဟု ရှိ၏။ ဤအဋ္ဌကထာ စာအုပ်များ၌ "ယထာ ကိ"လည်း မပါ၊ "ဧ၀ံတိ"လည်း မပါ၊ "ယထာ"ဟု ရှိသောကြောင့် "ယထာကိ"ကို အဗိဓုဟုလည်းကောင်း၊ နိဝုံးဝါကျ၌ နိ၃ဿနတ္ထ ဧ၀ံရှိသောကြောင့် "ဧ၀ံတိ"ကိုလည်း အဗိဓုဟုလည်းကောင်း ယူဆ၍ နောက်ဆရာတို့ ပယ်ထားကြဟန်တူသည်၊ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ပခုတ္တုန္ဒိသယဃသစ်၌ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် မိန့်တော်မူသည်။

အနက်ပေးပုံ။ ။"ယထာကိ-ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်း"ဟူသော အမေးနှင့် လိုက်အောင် ပဝို့ဇုနမတ္တမေ၀-သာ၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧ၀-ဤ၃အတူတည်း"ဟု ပေးလိုက်ပါသည်၊ ဧ၀ံတိ၌ ဣတိသည် သဒ္ဒါအစဉ်တို့ ညွှန်၍၊ ထို့နောက် ဧ၀ံကား အနက်အစဉ်ကို ညွှန်ပြသော နိပါတ်တည်း၊ ဣတိစ္စေ၀ံနှင့် သဘောတူ၏။

သူတစ်ပါးတို့၏၊ (သန္ဓက်-သည်) နှ ဟောတိ-မဟုတ်၊ ကေဝလံ-ကိုယ့်ဥစ္စာ သူဥစ္စာ မဖက်, သက်သက်၊ ပဋိဇဂ္ဂန မတ္တမေဝ-ရေဗူးကို သုတ်သင်ခြင်းမျှသည်သာ၊ ဟောတိယထာ-သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူတည်း၊ ဣဒါ-သို့၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ပဝတ္တပဒိုသခါနဝသေန-ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်း၏၊ အစွမ်းဖြင့်၊ ဇတ္ထ-ဤကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကိုစွန့်ခြင်း၌၊ အသမ္ဘောဟသမ္ဘဇည် ဝေဒိတာဗ္ဗော။

ဂုတ်ဘဒ်သုံ-ဂတ အစရှိသည်တို့၌၊ (အဣ္ဃော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘော၊) ဂဝေတတိ-ကား၊ ဂဝမနေ-သွားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဌိတေတိ-ကား၊ ဌာနေ-ရပ်ခြင်း၌လည်း ကောင်း၊ နိသိန္နေတိ-ကား၊ နိသဇ္ဇာယ-ထိုင်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သုတ္တေတိ-ကား၊ သယနေ-အိပ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဇာဂရိတေတိ-ကား၊ ဇာဂရဏေ-နိုးကြားခြင်း လည်းကောင်း၊ ဘာသိတေတိ-ကား၊ ကထနေ-ပြောဆိုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ တုဏှီ ဘာဝေတိ-ကား၊ အကထနေ-မပြောဆိုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ (သမ္ဘဇဇာနကာရီ ဟောတိ၌စပ်။)

ဂတေတိ ဂမနေ စသည်။ ။(တ)ပစ္စည်း၏ ဘောအနက်ကို သိစေလိုရှိ "ဂမနေ" စသည်ဖြင့် ဖွင့်သည်၊ မဟာသိဝေထေရ်၏ ဝါဒကို ပြရာ၌ "စက်မနကာလေ, ဌိတကာလေ" စသည်ဖြင့် ဤသောကြောင့် "ဂတေ-ဂမနေ-သွားရာအခါ၌"စသည်ဖြင့် အဓိကရဏအနက် ဖြစ်သင့်သော်လည်း "တုဏှီဘာဝေ"၌ကား အဓိကရဏသာခေ မရနိုင်၊ တုဏှီဘာဝေ၌ ဘာဝ သဒ္ဒါက "ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း" ကြိယာကိုသာ ဟောနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် "ဂတေ-ဂမနေ"စသည် တို့၌ ဘာဝသာနေသာ သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၍ "သွားရာအခါ၌"စသည်ကို အဓိပ္ပာယတ္ထဟု မှတ်ပါ။

မေးဖွယ်။ ။"အာဘိဏ္ဍန္ကေ ပဋိဏ္ဍန္ကေ သမ္ဘဇာနကာရီ ဟောတိ" ၌ "အာဘိဏ္ဍန်ဏ္ဍတိ ဂမန်"ဟု ဖွင့်ခဲ့၏။ ဤ၌လည်း "ဂတေတိ ဂမနေ"ဟု ဖွင့်ပြန်ရာ ထို ဂမန ၂ မျိုးသည် အဘယ်သို့ ထူးပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-"အာဘိဏ္ဍန္ကေ ပဋိဏ္ဍန္ကေ"အရ သွားခြင်း သည် ဆွမ်းခံသွားခြင်း စသောအားဖြင့် ခရီးအရှည် သွားခြင်းတည်း၊ "ဂတေ"အရ ဤသွား ခြင်းကား ကျောင်းထည်းဝယ် ဟိုအနား ဒီအနားသို့ သွားခြင်းစသော နတ်နှတ်ဖွဲ့ဖွဲ့ သွားခြင်း တည်း၊ ထိုသို့ သွားခြင်း ဣရိယာပုတ်အားဖြင့် တူသော်လည်း ဤသို့ "အရှည်သွား, အတိုသွား" အားဖြင့် ကွဲပြားပါသည်။

အဠကထာ။ ။ဧတ္ထ ဧကော ဣရိယာပထော (တစ်ခုတည်းသော သွားခြင်း ဣရိယာပုတ်သည်) ဒ္ဝိသု ဌာနေသု အာဂတော (အဘိဏ္ဍန္ကေ ပဋိဏ္ဍန္ကေ အရာ, ဂတေ ဌိတေ အရာအားဖြင့် ၂ ပါးသော ဌာနတို့၌ လာ၏။) သော ပေဌာ အဘိဏ္ဍန္ကေ ပဋိဏ္ဍန္ကေဟိ ဧတ္ထ ဘိက္ခာစာရဂါမဿ ဝစ္ဆတောစ အာဂစ္ဆတောစ အဒ္ဒါနမနမနေသေန ကထိတော၊ ဂတေ ဌိတေ နိသိန္နေတိ ဧတ္ထ ဝိဟာရေ စုဏ္ဏိတပါဒုဒ္ဓါရ ဣရိယာပထဝသေန ကထိတောတိ ဝေဒိတမ္ဘော၊-သမ္ဘောဟဝိနောဒနီ-ဗျာနဝိတာဂ်။ [ဘိက္ခာစာရ ဂါမ ဝိဟာရတို့တို့ နိဒ္ဒသနနည်းဟု ကြိပါ၊ ဆွမ်းခံ သွားခြင်း, ကျောင်း၌ သွားခြင်းမှတစ်ပါး အခြားနေရာဝယ် ခရီးရှည် ခရီးတို့ သွားမှု များ၌လည်း ရနိုင်ပါသည်။]

ဟိ-ခ့ဲ၊ (ဂတေနှင့် စပ်၍ ခ့ဲဦးအံ့)၊ (တစ်နည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဂ္ဂဆ္ဆော-သွားလသော်၊ ဝါ-သွားစဉ်၊ (အဟုံ)၊ ဂ္ဂဆာမိ-သွား၏။ ဣကိတိ၀ါ-ဤသို့သော်လည်း၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဌိတောဝ-ရပ်သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ-ဖြစ်စဉ်)၊ (အဟံ)၊ ဌိတောဝ-ရပ်သည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏။ ဣကိတိ၀ါ-လည်း၊ ပဇာနာတိ-၏။ နိသိန္နော-ထိုင်သည်၊ (သမာနော-သော်၊ ဝါ-စဉ်)၊ (အဟံ)၊ နိသိန္နော-ထိုင်သည်၊ အမှိ-၏။ ဣကိတိ၀ါ-လည်း၊ ပဇာနာတိ-၏။ သယာနော-လျောင်းလတ်သော်၊ ဝါ-လျောင်းစဉ်၊ [သယာနော၌ အာနပဗ္ဗည်းသည် မာနပဗ္ဗည်းကဲ့သို့ လက္ခဏာအနက်ကို ဟောနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် လက္ခဏာအနက်ကို ဟောဖို့ရာ "သမာနော" ဟု ထည့်ဖွယ် မလိုတော့။] (အဟံ)၊ သယာနော-လျောင်းသည်၊ အမှိ-၏။ ဣကိတိ၀ါ-လည်း၊ ပဇာနာတိ-၏။ [ဤသုတ်၌ "ဂ္ဂဆ္ဆော၀ါ ဂ္ဂဆာမီတိ ပဇာနာတိ" သာ လိုရင်းတည်း။] ဣကမတ္ထိသုတ္တေ-ဤမဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌၊ အဒ္ဓါနက္ကရိယာပထာ-ကြာမြင့်စွာသောကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဣကရိယာပုတ်တို့ကို၊ ၀ါ-ရှည်သောခရီး၌ ဖြစ်ကုန်သော ဣကရိယာပုတ်တို့ကို၊ ကထိတာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

အဘိဣကန္တေ၊ ပေ၀ ပသာဒိတေတိ-ဟူသော၊ ဣသို့ (သုတ္တေ)-အဘိဣကန္တေ၊ ပေ၀ ပသာဒိတေဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ မဒ္ဓိမာ-အလယ်အလတ်သွားခြင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ၀ါ-အလယ်အလတ် ခရီး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဣကရိယာပထာ-တို့ကို)၊ ကထိတာ-ပြီ၊) [ဤ၌လည်း "အဘိဣကန္တေ ပဋိဣကန္တေ" သာ ပြလိုရင်းတည်း။] ပန-

---

ဂ္ဂဆ္ဆော၀ါ စသည်။ ။ဤ၀ါကျများလည်း ဂတေနှင့်စပ်၍ သွားခြင်းအထူးကို ပြသော ၀ါကျများတည်း။ ဂတ၏ အတ္ထုဒ္ဒါရ သဘောဖြစ်သောကြောင့် ထိုဟိကို ဝိတ္ထာရ ဇောတကာ အနက်ပေးကြသည်၊ နောက်၌ တသ္မာဟု ရှိသောကြောင့် ကာရဏာဇောတကလည်း ပေးနိုင်ပါ၏။ "ဣကမတ္ထိ သုတ္တေ" ဟူသည် ဒီဃနိကာယ် မဇ္ဈိမနိကာယ် တို့ရှိလာသော မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၊ ပါဠိတော်တည်း။

အဒ္ဓါနက္ကရိယာပထာ။ ။စိရကာလ၀ပ၀တ္တကာ (ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၀တ်လုံးဖြစ်ကုန်သော) ဒီဃကာလိကာ (ရှည်သောကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သော) ဣကရိယာပထာ၊ [ဤအလို အဒ္ဓါန သဒ္ဒါသည် စိရကာလ အနက်ဟောတည်း၊ "အဒ္ဓါနေ+ပ၀တ္တာ+ဣကရိယာပထာ အဒ္ဓါနဣကရိယာပထာ" ဟုပြု။] အဒ္ဓါနဝပမ ပ၀တ္တကာ၀ါ (အစွန့်ရှည်သော ခရီးသွားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော) ဒီဃမဂ္ဂိကာ (ရှည်သောခရီး ရှိကုန်သော) ဣကရိယာပထာ-ပြီ။ [နောက်နည်းအလို အဒ္ဓါန သဒ္ဒါသည် ဒီဃမဂ္ဂ အနက်ဟောတည်း။]

မဒ္ဓိမာ။ ။ဘိက္ခာစာရာဒိ၀သေန ပ၀တ္တာ နာ၀ိစိရကာလိကာ (အလွန် မကြာသောကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သော) နာ၀ိဒီဃ မဂ္ဂိကာ၀ါ (အလွန် မရှည်သောခရီး ရှိကုန်သော) ဣကရိယာပထာ။

အဖြိုတစ်ပါးကား၊ ဂတေဠ်တေ၊ပေ၊ ဇာဝရိတေတိ ဣန္ဒ-ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ ခုဒ္ဒကစုဏ္ဏိကဣန္ဒရိယာပထာ-ငယ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ နုတ်နုတ်ဖွဲ့ဖွဲ့ဖြစ်ကုန်သော ဣန္ဒရိယာပုတ်တို့ကို၊ ကထိတာ-ပြီ၊ [ဤ၌ခ,လည်း "ဂတေ" သာ ပြလိုရင်းတည်း၊ ဠ်တေ စသည်တို့ကား တွဲဘက်ဖြစ်၍ ပါနေသည်။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ တေသုပိ-ထိုဂတ ဠ်တ စသည်တို့၌လည်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ၊ သမ္မဇာန ကာရိတာ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတတ္တာ-၏။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ တိပိဋကမဟာသိဝတ္ထေရော-တိပိဋကမဟာသိဝထေရ်သည်၊ အာဟ-မိန့်၊ (ကိ၊) ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စိရ-ကြာမြင့်စွာ၊ ဝန္ဒာဝါ-ခရီးသွားပြီး၍သော်လည်းကောင်း၊ စက်မိတ္တာဝါ-စက်ကြီးသွားပြီး၍သော်လည်းကောင်း၊ အပရဘာဂေ-နောက်အဖို့၌၊ ဌိတော-ရပ်သည်၊ (ရပ်ခြင်းဣန္ဒရိယာပုတ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၊) (ဟုတ္တာ၊) ဣဒ္ဓိသို့၊ ပဋ္ဌိသဠ်ဣဒ္ဓိ-ခဝ်းစားဏ၏။ (ကိ၊) ဂမနကာလေ-သွားရာအခါ၌၊ (သွားရာအခါတုန်းက၊) ပဝတ္တာ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါရူပ

စုဏ္ဏိက ဣန္ဒရိယာပထာ။ ။ဝိဟာရေ (ကျောင်းတိုက်၌) အညတ္တာဝါ (ကျောင်းမှ တစ်ပါးသောအရပ်၌) ဣဒ္ဓကေ စိတောစ ပရိဝတ္တနာဒိဝသေန ပဝတ္တာ, အပ္ပမတ္တက ဘာဝေန (နည်းသောအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် စုဏ္ဏ ဝိစုဏ္ဏိယဘူတာ (နုတ်နုတ်ဖွဲ့ဖွဲ့အထူး နုတ်နုတ်ဖွဲ့ဖွဲ့ဖြစ်ကုန်သော) ဣန္ဒရိယာပထာ။ [စုရာဒိ စုဏ္ဏာဓတ်သည် ပိသဏ္ဌ (မှုန်မှုန့်ညက်ညက် ကြိတ်ချေခြင်း) အနက်ကိုဟောတ်၏။ မှုန်မှုန်ညက်ညက် ကြိတ်အပ်သော အမှုန့်ကဲ့သို့ နုတ်နုတ်ဖွဲ့ဖွဲ့ သွားခြင်းတို့ကိုလည်း "စုဏ္ဏာဝိယာတိ စုဏ္ဏိကာ" ဟု ပြု၍ စုဏ္ဏိကဟု ခေါ်ရသည်။] "ခုဒ္ဒကစုဏ္ဏိက ဣန္ဒရိယာပထာ" ဟု မှုကွဲရှိရာ၌ကား "ခုဒ္ဒကာ (ဟုတ္တာ) စုဏ္ဏိကာ ခုဒ္ဒကစုဏ္ဏိကာ" ဟု ပြု၍ ဣန္ဒရိယာပထာနှင့် ကမ္မဓာရဲ သမာသ်တွဲပါ။

မှတ်ချက်။ ။ဈာနဝိဘင်း အဌကထာ၌ အဘိဣတ္ထေ ပဋိဣတ္ထေ တစ်မျိုး, ဂတေ တစ်မျိုးဟု ၂ မျိုးသာခွဲသောကြောင့် အဘိဣတ္ထေ ပဋိဣတ္ထေအရ အခွါနှဝမန (ခရီးရှည်သွားခြင်း) ကိုယူသည်၊ ဤ၌ကား မဟာသတိပဋ္ဌာန ပါဠိတော်လာ ဝဒ္ဓေန္တော၊ ဝဒ္ဓာမိတိစသော ဂမနကို လည်းယူသောကြောင့် ၃ မျိုးခွဲရသည့်အတွက် အဘိဣတ္ထေ ပဋိဣတ္ထေအရ မရှိမကျရိယာပုတ် (ခရီးလတ် သွားခြင်း) ကို ယူထားသည်-ဟု မှတ်ပါ။

တသ္မာ တေသုပိ။ ။တသ္မာတိ ဇဝ အဝတ္ထာဘေဒေန (သွားခြင်းအခိုက်, ရပ်ခြင်း အခိုက် စသော အခိုက်အတန့်, အထူးအားဖြင့်) ဣရိယာပထဘေဒ မတ္တသာ ကထနတော (ဣရိယာပုတ် အထူးမျှကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်) ဤအလို "တသ္မာ-ထိုသို့ ဂတေဠ်တေ စသည်တို့က အဘိဣတ္ထေ ပဋိဣတ္ထေစသည်တို့မှ ထူးသော ဣရိယာပုတ် အထူးအပြားမျှကိုသာ ဟောတော်မူကြောင်းသဖွါ၏ အဖြစ်ကြောင့်" ဟု အနက်ကျယ် မှတ်ပါ။ ထိုအကြောင်းကြောင့် အဘိဣတ္ထေ ပဋိဣတ္ထေစသည်ဝယ် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်း ဤ ဂတေ ဠ်တေ စသည်တို့၌ သမ္ဗဇ ၄ ပါးကို ပြုလေ့ရှိပုံကို သိပါ။

ဓမ္မာ-ရပ်နာမ်တရားတို့သည်၊ ဇဏ္ဍေ၀-အဲဒီသွားရာအခါ၌သာ၊ နိုရ္ဓါ-ချုပ်ခဲ့ကုန်ပြီ၊ ကြွတိ-သို့၊ (ပဋိသန္ဓိကွတိ၊) အယ်-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဂတေ-သွားခြင်း၌၊ ဝါ-သွားရာအခါ၌၊ သမ္မဇာနကာရီနာမ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိခြင်းဟူသောဉာဏ်ဖြင့် သွားမှုကို ပြုလေ့ရှိသူမည်၏။ [သမ္မဇာနကာရီပုဒ်၏အဖွင့်တို့ ဤကထာရှေ့နှာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သဏ္ဌာယ်-သရဏ္ဌာယ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တော၀ါ-ပြုလျက်သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိ-ပြဿနာကို၊ ဝိသဇ္ဇေန္တော၀ါ-ဖြေဆိုလျက်သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ မနသိကရောန္တော၀ါ-စိတ်၌ ပြုလျက်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-နလုံးသွင်းလျက်သော်လည်းကောင်း၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ ဌတွာ-ရပ်ဝြိုး၍၎င်း၊ အ၀ရဘာ၀ေ-ရပ်ရာကာလမှ နောက်အဖြို့၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်သည်၊ (ဖုတ္တာ၊) ဣတိ, ပဒ္ဓိသဒ္ဓိကွတိ၊ (ကိ၁)၊ ဍိတကာလေ-ရပ်ရာအခါ၌၊ ပ၀တ္တာ ရူပါရူပ ဓမ္မာ, ဇဏ္ဍေ၀-အဲဒဲ ရပ်ရာအခါ၌သာ၊ နိရုဒ္ဓါ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ, (ပဋိသဒ္ဓိကွတိ၊) အယ်-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဌိတေ-ရပ်ခြင်း၌၊ ဝါ-ရပ်ရာအခါ၌၊ သမ္မဇာနကာရီနာမ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိခြင်းဟူသောဉာဏ်ဖြင့် ရပ်မှုကို ပြုလေ့ရှိသူမည်၏။

ယော-သည်၊ သဏ္ဌာယာ၀ိဒကရဏေ၀ေသေနော-သရဏ္ဌာယ်ခြင်း အစရှိသည်ကို ပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်လျှင်၊ [ရှေ့ "သဏ္ဌာယ်၀ါ ကရောန္တော" နှင့် ထပ်သောကြောင့် "ပင်လျှင်" ဟု ပေးသည်။] စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ နိသီဒိတ္တာ-ထိုင်ပြီး၍၊ အ၀ရဘာ၀ေ-နောက်အဖြို့၌ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ဣတိ, ပဋိသဒ္ဓိကွတိ၊ (ကိ၁)၊ နိသိန္နကာလေ-ထိုင်ရာအခါ၌၊ ပ၀တ္တာ ရူပါရူပ၀ေမ္မာ, ဇဏ္ဍေ၀-အဲဒဲ ထိုင်ရာအခါ၌သာ၊ နိရုဒ္ဓါ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ, (ပဋိသဒ္ဓိကွတိ၊) အယ်-သည်၊ နိသိန္နေ-ထိုင်ခြင်း၌၊ ဝါ-ထိုင်ရာအခါ၌၊ သမ္မဇာနကာရီနာမ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိခြင်းဟူသောဉာဏ်ဖြင့် ထိုင်မှုကို ပြုလေ့ရှိသူမည်၏။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နိ၀ဇ္ဇကော-လျောင်းသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သဏ္ဌာယ်-သရဏ္ဌာယ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တော၀ါ-ပြုစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ (ပြုရင်းသော်လည်းကောင်း။) ကမ္မဋ္ဌာန်-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ မနသိကရောန္တော၀ါ-နလုံးသွင်းစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ (နှလုံးသွင်းရင်းသော်လည်းကောင်း၊) နိဒ္ဒံ-အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ သြဝဏ္ဏမိတ္တာ-သက်ရောက်၍၊ အ၀ရဘာ၀ေ-နောက်အဖြို့၌၊ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ဣတိ ပဋိသဒ္ဓိကွတိ (ကိ၁)၊ သယနကာလေ-အိပ်ရာအခါ၌၊ ပ၀တ္တာ-ကုန်သော၊ ရူပါရူပ

ဥဋ္ဌာယ။ ။ဂမနဋ္ဌာန နိသဇ္ဇာတို့သည် အစဉ်ရှိသကဲ့သို့ နိသီဒနဋ္ဌာန်ပ သယနအတွက် "ထိုင်ပြီး+လျောင်း" ဟူသောအစဉ်၏ အမြီမဖြစ်နိုင်သောကြောင့် နိသီဒိတ္တာ၏ နောက်၌ သယနကြိယာကို မပြတဲ့၊ ဥဋ္ဌာယကြိယာကို ပြသည်။ [ဂမနဋ္ဌာန နိသဇ္ဇာနံ၀ယ နိသီဒန သယနသာ ကမ၀စနမယုတ္တံ ယေဘုယျေန တထာ ကမာဘာ၀တောတိ ဥဋ္ဌာယ မိစ္ဆေ၀ ဝုတ္တံ-ဋီကာသစ်။]

ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဧတ္ထော-အဲဒီအိပ်ရာ အခေါ်ဌသာ၊ နိ‌ရုဒ္ဓါ-နိ‌ပြီ၊ ဣတိ (ပဋိသဝ္ဘက္ခဲတိ၊) အယ-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သုတ္တော-အိပ်ပျော်ခြင်း‌၌လည်းကောင်း၊ ဇာဂရိတေစ-နိုးခြင်း‌၌လည်းကောင်း၊ သမ္မဇာနကာရီနာမ-မည်၏။ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-အကြောင့်ကြောင့်၊ ကိရိယမယပဝတ္တာနံ-ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့၏ အမူအရာကြိယာကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော မနောဒ္ဓါရိကာဇောစိတ်တို့၏။ ဝါ-အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၏ ကိစ္စဟူသော ကြိယာသည် ပြုအပ်ကုန်သော ဆဒ္ဓါရိကဝီထိစိတ်တို့၏၊ (နိ‌ဒ္ဒေါက္ကမန

ကိရိယမယပဝတ္တာနံ ဟိ။ ။"အဘယ့်ကြောင့် သုတ္တ ဇာဂရိတ ၂ မျိုး‌၌ သမ္မဇာနကာရီတစ်မျိုးသာ ရရှိင်သနည်း"ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ကိရိယမယ ပဝတ္တာနံတိ"စသည်ကို မိန့်သည်၊ "ဇာဂရိတံ နာမတိ"ဟု ဣတိသဒ္ဒါပါသောကြောင့် ဟိကို ကာရဏဇောတကဟု တစ်နည်း ကြေရသည်၊ ကြိယမယ ပဝတ္တတို့၏ မဖြစ်ခြင်းကို သုတ္တဟု ခေါ်၍၊ ဖြစ်ခြင်းကို ဇာဂရိတဟု ခေါ်၏။ ဇာဂရိတမဖြစ်သေးမသမျှ သုတ္တ‌၌ သမ္မဇာနကာရီ မဖြစ်နိုင်၊ သုတ္တ‌မဖြစ်လျှင်လည်း ဇာဂရိတဟု ခေါ်စရာမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ထို ၂ မျိုးအပေါင်းအတွက် သမ္မဇာနကာရီတစ်မျိုးသာ ရနိုင်သည်-ဟူလို။

ဝစနတ္ထာ။ ။ကရဏ-ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ပြုခြင်း၊ ကိရိယာ-ခြင်း၊ [စိတ်ဖြင့် ကြံစည်ခြင်း တရားနှလုံးသွင်းခြင်းကို "စိတ်ဖြင့်ပြုခြင်း"ဟု ခေါ်ရသည်။] ကိရိယ-ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ပြုခြင်းဟူသော အမူအရာကို+နိဗ္ဗတ္တေန္တိ-ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ ကိရိယမယာနိ၊ နိဗ္ဗတ္တအနက်၌ မယ ပစ္စည်းသက်၊ ပကာရတော ဝတ္တန္တိ (ပရိဝတ္တန္တိ)တိ ပဝတ္တာနိ-အပြား အားဖြင့်ဖြစ်တတ်သော (အဖန်ဖန် ပြောင်းလွဲတတ်သော) စိတ်တို့၊ ကိရိယမ္မယာနိစ+တာနိ+ပဝတ္တာနိစတိ ကြိယမယ ပဝတ္တာနိ၊ ဤနှည်း၌ ကိုယ်မှု နှုတ်မှု စိတ်မှုတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ်ဟူသည် မနောဒ္ဓါရိကဇောစိတ်သာတည်း။ [ပဠဒ္ဓါရိကဝီထိစိတ်တို့သည် ကိုယ်မှု (ကာယဝိညတ်) စသည်ကို မဖြစ်စေနိုင်။]

တစ်နည်း။ ။အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၏ ကိစ္စသည် ကိရိယာမည်၏၊ ထို အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၏ ကိစ္စသည် ပြုအပ်သောစိတ်တို့သည် ကိရိယာမယတို့မည်၏။ ကိရိယာယ+ပကတာနိ ကိရိယမယာနိ၊ ပကတအနက်၌ မယပစ္စည်းသက်၊ (တစ်နည်း) အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၏ ကိစ္စကြောင့်ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် ကိရိယမယတို့မည်၏။ ကိရိယာယ(ကြောင့်)+နိဗ္ဗတ္တာနိ ကိရိယမယာနိ၊ နိဗ္ဗတ္တ အနက်၌ မယပစ္စည်း။ ကိရိယမယာနိစ+တာနိ+ပဝတ္တာနိစာတိ ကိရိယမယပဝတ္တာနိ၊ ဤနှည်း၌ ပဠဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်း၏ကိစ္စသည် ပြုအပ်သော (ပဠဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်း၏ ကိစ္စကြောင့်ဖြစ်သော) စိတ်ဟူသည် ပဠဒ္ဓါရိကဝီထိစိတ်တည်း။ မနောဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်း၏ ကိစ္စသည် ပြုအပ်သော (ကိစ္စကြောင့် ဖြစ်သော) စိတ်ဟူသည် မနောဒ္ဓါရိကဝီထိစိတ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဆဒ္ဓါရိကဝီထိစိတ်အားလုံး ရသည်။

စိတ္တာနံ မုဂ္ဂဲ။ ။ပဝတ္တာနံ နေရာဝယ် "စိတ္တာနံ"ဟု မူကွဲရှိ၏။ "ပဝတ္တာနံ"အရ လည်း စိတ်တို့ကိုပင် ရသောကြောင့် အမိပ္ပာယ်မပျက်ပါ၊ သို့သော် အဘိမမ္ဘအဋ္ဌကထာဋီကာတို့နှင့် မညီဟုဆိုလျှ‌ ရှေးပါဠိမဟုတ်ဟု ဋီကာသစ် ပယ်ထားသည်။ [အဘိဓမ္မိဋီကာယံ (ဗျာနဝိဘင်း မူလဋီကာ၌) ကာယာဒိကိရိယာမယတ္တာ အာဝဇ္ဇနကိရိယာ သမုဋ္ဌိတတ္တာစ ဇဝနံ၊

ကာလေ-အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ သက်ရောက်ရာအခါ၌)၊ အပ္ပဝတ္ထု-မဖြစ်ခြင်းသည်၊ သုတ္တံနာမ-အိပ်ခြင်းမည်၏။ ["သောပ္ပ"ဟု မူကွဲရှိသည်ကား "သုတ္တေ ဇာဂရိတေ" ၏ အဖွင့်ဖြစ်သောကြောင့် ကောင်းမည်မထင်။] ပဝတ္ထု-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဇာဂရိတံ နာမ-နိုးခြင်းမည်၏။ (ဣဟ-ထို့ကြောင့်၊ အယ် သုတ္တေစ ဇာဂရိတေစ သမ္မဇာန ကာရီနာမ)။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘာသမာနော-ပြောဆိုလတ်သော်၊ အယ် သဒ္ဒေါနာမ-ဤ) သဒ္ဒါရုံမည်သည်၊ ဩဒ္ဒေ-နှုတ်ခမ်းတို့ကို၊ ပဋ္ဌိစ္စ-စွဲ၍လည်း ကောင်း၊ ဒန္တေ-သွားတို့ကို၊ (ပဋ္ဌိစ္စ)စ-လည်းကောင်း၊ ဇိဇ္ဈ-လျှာကို၊ (ပဋ္ဌိစ္စ)စ-လည်း ကောင်း၊ တာလုံ-အာစောက်ကို၊ ပဋ္ဌိစ္စစ-လည်းကောင်း၊ စိတ္တသ-၏၊ တဒနုရူပ-ထိုသဒ္ဒါရုံအားလျော်သော၊ ပယောဂ-လုံ့လကို၊ ပဋ္ဌိစ္စစ-လည်းကောင်း၊ ဇာယတိ-

---

သဒ္ဒမ္ပိ ဝါ ဆဒ္ဒါရပ္ပဝတ္ထု ကိရိယာမယပဝတ္ထုနာမာတိ. . . . ကိရိယမယတ္ထာသည် ဇဝန်၏ ဟိတ်, အာဝဇ္ဇနကိရိယသမုဋ္ဌာတတ္ထာသည် သဒ္ဒမ္ပိ ဆဒ္ဒါရပ္ပဝတ္ထု၏ ဟိတ်တည်း၊ အနုဋ္ဌိကာ၌ ကိရိယာမယဝယ် မယအတွက် အနက်မရှိကြ၍ ပဋ္ဌမတိတ်ကို ဖလုပစာပြဟုလည်းကောင်း, ဒုတိယဟိတ်ကို ကာရဏူပစာပြဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။]

မှတ်ချက်။ ။သုတ္တေကို "သယနေ"ဟု ဖွင့်ခဲ့၏။ ဒီဝါသေယျသိက္ခာပုဒ်၌ (ပဌမ ပါရာဇိကဝိနီတဝတ္ထု၌) ပိဋ္ဌပသာရဏ (အိပ်မေ့ပ်ော်ဘဲ ကျောက်ကုန်းကို အိပ်ရာ ခုတင် ပလက် ကုလားထိုင် စသည်၌ ဆန့်မှု)ကိုလည်း သယနခ၌ သွင်းယူ၏။ ဤသယနခ၌ကား ဇာဂရိတေနှင့် တွဲ၍ဆိုထားသောကြောင့် ထို ပိဋ္ဌပသာရဏာမှုကို မယူရ, ဘဝင်အစဉ်အားဖြင့် အိပ်ခြင်းဟူ သော သယနကို ယူရမည်"ဟု သိစေလိုရဲ့ "ကိရိယမယ ပဝတ္ထာနံ တိ"စသည်ကို မိန့်သည်။ [ဇာဂရိတသဒ္ဒသန္နိဓာနတော စေတ္ထ ဘဝင်ေါ်တွေရကာဝေန နိဒ္ဒေါဏ္ဍမနမေဝ သယနံ၊ နပန ပိဋ္ဌပသာရဏာမတ္တန္ဒိ ဒသေတိ ကိရိယမယပဝတ္ထာနံတိ အာဒိနာ-ဦးကာသစ်။]

အပဝတ္ထု။ ။"ဝိထိစိတ်တို့၏ မဖြစ်ခြင်းသည် သုတ္တမည်၏"ဟူသော စကားကို တိုက်ရိုက် မှုခေတ္တဟု ယူလျှင် ဝီထိ၏ ရှေ့အဖို့ နောက်အဖို့၌ဖြစ်သော ဘဝင်အစဉ်ဖြစ်ရာအခါ ကိုလည်း သုတ္တ၌ သွင်းယူရမည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် အပဝတ္ထုဟူသော ဤစကားကို နီတတ္ထဟု မယူဘဲ နေယတ္ထ (ဆောင်ယူထိုက်သော အနက်အမိပ္ပာယ်ရှိသောစကားဟု မှတ်၍ ဝီထိ၏ရှေ့နောက် ဘင်အခိုက်ကိုလည်း သုတ္တ၌ မယူဖို့ရာ "နိဒ္ဒေါဏ္ဍမနကာလေ-အိပ်ပျော်ရာ အခါ၌"ဟု ပုဒ်တစ်မျိုးကို ဆောင်ယူ၍ "အိပ်ပျော်ရာအခါ၌ ဝီထိစိတ်တို့၏ မဖြစ်ခြင်းဟူသော အပဝတ္ထ"တို့ ယူပါ။ [အပဝတ္ထုနှိ နိဒ္ဒေါဏ္ဍမနကာလေ အနုပ္ပဒ္ဒနံ သုတ္တံ နာမတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော၊ နေယတ္ထတ္ထဝစနံ ဟိ ဣဒံ-ဦးကာသစ်။]

ဩဒ္ဒေစ ပဋ္ဌိစ္စစသည်။ ။စကားပြောရာကာလ၌ အသံသည် မိမိဆိုင်ရာ ဌာန်အားလျော်စွာ ဖြစ်သည်ကား မှန်၏။ သို့သော် မည်သည့်ဌာန်၌ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ နှုတ်ခမ်း လျှာစသည်တို့၏ လှုပ်ရှားမှုကား ရှိရမေးသည်သာ၊ ထို့ကြောင့် "ဩဒ္ဒေစ ပဋ္ဌိစ္စ" စသည်ကို မိန့်သည်။ [ကိဉ္စာပိ သဒ္ဒေါ ယထာဌာနံ ဇာယတိ, ဩဒ္ဒေစလနနာဒိနာ ပန ပယောဂေန ဇာယတိ, နု ပိနာ တေန ပယောဂေနာတိ အဓိပ္ပာယော-ဦးကာသစ်။]

ဖြစ်ရ၏။ ဣတိ-သို့၊ သတော-မှတ်သားသည်၊ သမ္မဇာနော-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့်သိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဧဝ-သာလျှင်၊ ဘာသတိ-ပြောဆိုအ၏။ (အယ-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘာသိတေ-ပြောဆိုခြင်း၌၊ သမ္မဇာနကာရီနာမ-မည်အ၏)၊ ဝါပန-တစ်နည်းကား။ စိရံ-ကြာမြင့်စွာသော၊ ကာလံ-ကာလပတ်လုံး။ သဒ္ဓါယံ-သရဏာယ်ခြင်းကို၊ ကတွာဝါ-သော်လည်းကောင်း။ ဓမ္မံ-ကို၊ ကထေတွာဝါ-ဟောချေသော်လည်းကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ကို၊ ပဝတ္တေတွာဝါ-ဖြစ်စေချေသော်လည်းကောင်း။ ပဋ္ဌိ-ပြဿနာကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာဝါ-ဖြေဆိုချေသော်လည်းကောင်း။ [ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ဘာသိတကို ပြသည်။] အပရဘာဂေ-နောက်အဖို့၌၊ တုဏ္ဏီဘူတော-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ချေ၍ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဣတိ-သို့၊ ပဋိသဇ္ဇိတ္ဝတိ-ဆင်ခြင်၏။ (ဏိ)၊ ဘာသိတကာလေ-ပြောဆိုအပ်ရာအခါ၌၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါရူပဓမ္မာ-ရူပ်နာမ်တရားတို့သည်၊ ဧတ္ထေဝ-အဲဒီပြောဆိုအပ်ရာအခါ၌သာ၊ နိရုဇ္ဈါ-ချုပ်ခဲ့ကုန်ပြီ။ ဣတိ-သို့၊ (ပဋိ သဇ္ဇိတ္ဝတိ)၊ အယ-သည်၊ ဘာသိတေ-ခြင်း၌၊ သမ္မဇာနကာရီနာမ-မည်၏။။

ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တုဏ္ဏီဘူတော - ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ ဓမ္မံဝါ-တရားကိုသော်လည်းကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ မနသိကတ္တာ-နှလုံးသွင်း၍၊ အပရဘာဂေ-၌၊ ဣတိ ပဋိသဇ္ဇိတ္ဝတိ၊ (ဏိ)၊ တုဏ္ဏီဘူတကာလေ-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ရာအခါ၌၊ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ, ဧတ္ထေဝ-အဲဒီ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ရာအခါ၌သာ၊ နိရုဇ္ဈါ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ, (ပဋိသဇ္ဇိတ္ဝတိ)၊ ဟိ-မှန်၏။ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဥပါဒါရူပပွဝတ္တိယံ-သဒ္ဓါယတနဟူသော ဥပါဒါရူပ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ဘာသတိနာမ-ပြောဆိုသည်မည်၏။ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ တုဏ္ဏီဘာဝတိနာမ-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်သည်မည်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (တံ-ထိုဘာသိတေတုဏ္ဏီဘာဝေ

အပရဘာဂေ ဣတိ။ ။ရှေးဝါကျတို့၌ အပရဘာဂေ၏ နောက်ဝယ် "ဌိတော" စသည်ဖြင့် ကြိယာပုဒ်ပါသော်လည်း ဤဝါကျ၌ကား ကြိယာထည့်လျှင် "ဘာသိတော" ဟု ထည့်ရလိမ့်မည်၊ ထိုဘာသနကြိယာကား ပဋိသဇ္ဇိတ္ဝနေ- (ဆင်ခြင်မှု) နှင့် ဆန့်ကျင်၏။ ထို့ကြောင့် "ဘာသိတေ" ဟု မထည့်ဘဲ "အပရဘာဂေ ဣတိ ပဋိသဇ္ဇိတ္ဝတိ" ဟုသာ ဆိုသည်။

ဥပါဒါရူပပွဝတ္တိယံ ဟိ။ ။"ဘာသိတေ တုဏ္ဏီဘာဝေ" ဟု ပါဠိတော်၌ ခွဲခြားတော်မူ၏။ ဘာသနနှင့် တုဏ္ဏီဘာဝသည် သဘောချင်းကွဲမှ ခွဲခြားသင့်၏။ သဘောချင်းမကွဲလျှင် မခွဲခြားသင့်-ဟု စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဥပါဒါရူပပွဝတ္တိယံ ဟိ" စသည်ကို မိန့်သည်။ သဒ္ဓါယတနဟူသော ဥပါဒါရူပ်၏ ဖြစ်ခြင်းရှိရာ အခါ၌ ဘာသိတ (စကားပြောမှု) ဖြစ်၍ ထိုသဒ္ဓါယတနာ မဖြစ်ရာအခါ၌ တုဏ္ဏီဘာဝ ဖြစ်သောကြောင့် သဘောချင်း ကွဲပါသည်-ဟူလို။ ["ဥပါဒါရူပ"ဟု သာမညဆိုသော်လည်း "သဒ္ဓါယတန ဥပါဒါရူပ"ကို ယူပါ။]

၂ မျိုးတွဲ၍ ခွဲခြင်းသည်၊ ယုတ္တ-သင့်မြတ်၏။) အယ်-သည်၊ တုဏ္ဏီဘာ၀ေ-ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်၌၊ သမ္မဇာနကာ၀ိနာမ-မည်၏။ ဣတိ-သို့၊ (တိ၀ိဌ္ဌကမဟာသိ၀ တ္ထေ ရော-သည်၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ဤသို့ ရှေ့ပြန့်လည့်ပါ)။

မဟာသိ၀ တ္ထေ ရေန-မဟာသိ၀ ထေရ်သည်၊ ဝုတ္တ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသော၊ အသမ္မောဟ ၀ခုရ်-အသမ္မောဟ ၀ခန်ရှိသော၊ တယိဒံ+တံ+ဣဒံ (၀စနံ)-ထိုစကား ကို၊ (“ယော စိရံ ဂန္ဓာ ၀ါ ।ရ့ မ၊ သမ္မဇာနကာ၀ိနာမ”ဟူသောစကားကို)၊ မဟာသတိ ပဋ္ဌာနသုတ္တေ-မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌)၊ ဒီဃနိကာယ် မဗျိမနိကာယ်၀ယ် သံဂါ ယနာတင်အပ်သော မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌)၊ အဓိပ္ပေတံ-အလိုရှိအပ်၏။ ဣဒမသ္မိ ပန သာမည၀ေလေ-ဤသာမည၀ေလသုတ်၌ကား၊ သင့်ပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ စတုဗ္ဗိဓံ-၄ ပါးအပြားရှိသော၊ သမ္မဇည-သမ္မဇညကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏။ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ဤသာမည၀ေလသုတ်၀ယ် အလုံးစုံသော သမ္မဇည ၄ ပါး၏ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဝုတ္တာနယေနေ၀-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ ဧတ္ထ စ-ဤဂဇေ ဌိတေစသည်၌လည်း၊ စတုန္နံ-ကုန်သော၊ သမ္မဇညာနံ-တို့၏၊ ၀သေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ သမ္မဇာနကာ၀ိတာ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိခြင်းဟူသောဉာဏ်ဖြင့် ဂတဌိတစသော အမှုကို ပြုလေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတ ဗ္ဗာ-၏။

အသမ္မောဟ ၀ခုရ်။ ။ခုရသဒ္ဒါသည် ဤနေရာ၌ ၀ခန အနက်ဟောတည်း၊ ပ၀ခန ကိုပင် “ဧဋ္ဌက”ဟု ဦးကာသစ်ဖွင့်သည်၊ ပြန့်ခဲ့သော မဟာသိ၀ထေရ်၏ စကား၌ ဂဂေဌိတေ စသည်တို့အတွက် သမ္မဇည ၄ ပါးတွင် အသမ္မောဟ သမ္မဇညကိုသာ ၀ခနမပြု၍ မိန့်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် မဟာသိ၀ထေရ်၏ ထိုစကားကို မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်အတွက်သာ အလိုရှိ ထိုက် (မှတ်သားထိုက်)၏။ ဤသာမည၀ေလသုတ်၌ အလိုမရှိထိုက်၀ါ-ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။မဟာသိ၀ထေရ်၏ စကား၌ “အသမ္မောဟ ၀ခနရှိ၏”ဟု ဆိုသဖြင့် အခြားသမ္မဇည ၃ ပါးကိုကား ၀ခနအားဖြင့် ဆိုရာရောက်၏။ ထို့ပြင် “အသမ္မောဟ ၀ခုရ်” ဟူသော စကားသည် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌ အလိုရှိအပ်ခြင်း၏ အကြောင်းပြလည်း ဖြစ်သောကြောင့် အတွင်း၌ ဟိတ်အနက်ရှိသော ဟေတုဝဋ္ဌ (ဟေတုမန္တ) ဝိသေသနဟု ဦးကာသစ် ဆိုသည်။

ဣဒမသ္မိ ပန ।ပေ। ဝေဒိတ ဗ္ဗာ။ ။ဤသာမည၀ေလသုတ်တော်သည် ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးထူးကို ပြသော ဒေသနာတော်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သမ္မဇည ၄ ပါးလုံးကိုပြုမှ ရဟန်း အဖြစ် (ရဟန်းဘ၀)၏ အကျိုးရပုံထင်ရှားသောကြောင့် သမ္မဇည ၄ ပါးလုံး၀င် ပ၀ခနဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ အဘိဏှန္တေစသည်တို့၌ သမ္မဇည ၄ ပါးဖြင့် ဖွင့်ဆိုအပ်ခဲ့သော နည်းအတိုင်း၀င် ဤဂဇေဌိတေစသည်၌လည်း သမ္မဇည ၄ ပါးလုံးဖြင့်သာ သမ္မဇာနကာ၀ိဖြစ်ပုံကို သိထိုက် ပါသည်။

စ-ဆက်၊ သမ္မဇာနကာရီတိ-သမ္မဇာနကာရီဟူကုန်သော၊ သဒ္ဓပဒေသุ-အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌၊ သတိသမ္ပယုတ္တသော၀-သတိနှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သမ္မဇညသ-သမ္မဇညဏ်၏၊ ၀သေန-အစွမ်းဖြင့်၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤအဘိဏှန္တေ ပဋိက္ကန္တေ ,သမ္မဇာနကာရီစသော အကျယ်သည်၊ သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတောတိ ဧတသ ပဒသ-ဟူသော ဤဥဒ္ဒေသ ပုဒ်၏၊ ဝိတ္ထာရော-အကျယ်တည်း။ ["ကသ္မာ"ဟု ပဒ္ဓာ၀ါကျထည့်၍ "ဟိ(ယသ္မာ) အယံ-သည် ၊ပေ၊ ဝိတ္ထာရော-တည်း၊ (တသ္မာ)၊ သမ္မဇာနကာရီတိ-နိ်သော ၊ပေ၊ အတ္ထော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏"ဤသို့လည်း ကာရဏ၀ါကျကြီ၌ ပေးနိုင်၏။] ပန-ကာ၊ (တစ်နည်း) ပန-ခ်ီးမွမ်းဖြယ်ရာ သမ္ဘာ၀နှာကား၊ ဝိဘင်ပွကရဏော-ဈာနဝိဘင်းကျမ်း၌၊ သတော ၊ပေ၊ ပဋိက္ကမတီတိ-ဟူ၍၊ ဧ၀ं-သို့၊ ဧတာနိ ပဒါနိ- ဤအဘိဏှန္တေ ပဋိက္ကန္တေ အစရှိသောပုဒ်တို့ကို၊ ဝိဘဇ္ဇာနေ၀-အကျယ်ဝေဘန်အပ်ကုန်သည်သာ။ ["သတော" ဟု တိုက်ရိုက်ထည့်၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် "သတိ၏လည်း ဝိတ္ထာရဖြစ်ကြောင်းမှာ သာ၍သေချာသည်" ဟူလို။]

ဧ၀ं ခေါ မဟာရာဇတိ (ပဒသ)-၏။ (အတ္ထောဌ္ဌစပ်) ဧ၀ं-သို့၊ သတိသမ္ပယုတ္တသ-သတိနှင့်ယှဉ်သော၊ သမ္မဇညသ-၏။ ၀သေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ၀ါ-စပ်သဖြင့်၊ အဘိဏှမာဒီနိ-ရှေ့သွားခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ပ၀တ္တေန္တော-ဖြစ်စေသောရဟန်းသည်၊ သတိသမ္ပဇညေန-နှင့်၊ သမန္နာဂတောနာမ-ပြည့်စုံသူမည်သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-သို့၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ (ဒဋ္ဌော့-၏။)

သမ္မဇာနကာရီ။ ။ဤပုဒ်၏ အနက်ကို ရှေ့၌ "သမ္မဇညေန သဒ္ဓကိစ္စကာရီ သမ္မဇညသ၀ါ ကာရီ" ဟု ဖွင့်ခဲ့ပြီ၊ ထိုအဖွင့်အတိုင်းဆိုလျှင် ဥကၡသာရ၍ သတိမရဘဲ ဖြစ်နေ၏။ သို့သော် ဥက်ယှဉ်ရာစိတ်တိုင်း၌ သတိယှဉ်သည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် သမ္မဇာနကာရီဟု လာသမျှ၌ "သတိနှင့်ယှဉ်သော သဲမ့ဇည" ဟုချည်း သိပါ-ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။"သတိနှင့်ယှဉ်သော သမ္မဇည" ဟူရာ၌ "သတိသည် အ၀ဓာနနောက်လိုက်မျှဖြစ်၍ သမ္မဇညသာ ပ၀နခေါင်းဆောင်" ဟု မမှတ်ရ၊ "တရား ၂ ပါးလုံးပင် ဆိုင်ရာကိစ္စ၌ အင်တူအားတူ ပ၀နနဖြစ်ကြသည်" ဟု မှတ်ပါ။

ဧ၀ं ခေါ၊ပေ၊ဟောတိ။ ။ဤ၀ါကျကား ပါဠိတော်၌ သတိသမ္ပဇေန သမန္နာ၀တော အကျယ်၏ နိုင်းကိုပြသော နိ၀မနဝါကျတည်း။ ဤ နိုင်းဝါကျ၌ ပါဠိတော်၀ယ် "သတိသမ္ပဇေန သမန္နာ၀တော ဟောတိ" ဟု သတိကိုထည့်၍ မိန်တော်မူပုံကို ထောက်လျှင်လည်း သမ္မဇာနကာရီ ပုဒ်တိုင်း၌ သတိကိုပါ ယူရကြောင်းသည်လည်းကောင်း, သတိနှင့် သမ္မဇညတို့ အင်ပူအားတူဖြစ်ကြောင်းသည်လည်းကောင်း သာ၍ ထင်ရှားသည်။

သတိသမ္မဇညကထာအဖွင့် ပြီး၏။

သန္တောသကထာ အဖွင့်

၂၁၅။ ကျမ ၊ပေ၊ ဟောတိတိ ဧတ္ထ-ကျမ ၊ပေ၊ ဟောတိဟူသော ဤပါဠိ၌၎ သန္တုဋ္ဌောတိ-ကား၊ ကျတရီတရပစ္စယသန္တောသေန-ကောင်းဆိုး ၂ ရပ်၊ အမှတ် မထား၊ တစ်ပါးပါးသော ပစ္စည်းဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်၊ ဝါ-ကောင်းသော ပစ္စည်းမှတစ်ပါး ညံ့သောပစ္စည်း၊ ညံ့သောပစ္စည်းမှတစ်ပါး ကောင်းသော ပစ္စည်း ဟူသော ရာရာပစ္စည်းဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတောဟု-ပြည့်စုံသည်၊ (ဟောတိ-၏)။

သန္တုဋ္ဌော။ ။သံ + တုသဓာတ်, တ ပစ္စည်း၊ တုသဓာတ်သည် တုဋ္ဌိ (နှစ်သက်ခြင်း)အနက်ကို ဟော၏၊ သန္တုသတိ-(ရသမျှ ရှိသမျှ သင့်တော်သမျှဖြင့်) အားရ နှစ်သက်တတ်၏။ (သဒ္ဒတ္ထ)၊ ဝါ-တင်းတိမ် ရောင့်ရဲတတ်၏။ (ဝေါဟာရတ္ထ)၊ ကျတိ-ကြောင့်၊ သန္တုဋ္ဌော-သန္တုဋ္ဌမည်၏။ ဤသို့ ပုဒ်နက် ဝိဂြိုဟ်နက်အတိုင်း ဖွင့်လျှင် သန္တုဋ္ဌအမည်ရခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော သန္တောသ (အလောဘ) တရားသည် မထင်ရှားနိုင်၊ ထို့ကြောင့် သန္တောသတရား ထင်ရှားအောင် "ကျတရီတရပစ္စယ သန္တောသေန သမန္နာဂတော"ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤသို့ ဖွင့်သော အခါ "သန္တောသေန" အရ အကြောင်းဖြစ်သော သန္တောသတရားလည်း ထင်ရှား၏။ ထို သန္တောသနှင့် ပြည့်စုံသော သန္တုဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်လည်း ထင်ရှား၏။ ["သမန္နာဂတော"ဟု ဖွင့်သော်လည်း သန္တုဋ္ဌော၌ အသယ္ဓိတ္ထိတခွဲတိတ်ဟု မမှတ်ရ။]

ကျတရီတရပစ္စယ။ ။ကျတရသဒ္ဒါသည် အနိယမ (အမှတ်မမျှ)ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ "ကျတရ+ကျတရ"ဟု ၂ ပုဒ်ဆိုသောအခါ ယဂိဒ္ဓိသဒ္ဒါနှင့် အနက်တူ၏။ ထို့ကြောင့် "အမှတ်မထား တစ်ပါးပါး"ဟု အနက်ပေးရသည်။ [ကျတရသဒ္ဒါ ဟိ အနိယမဝစနေ၊ ဒွိတ္ဘတ္တိ ဝုစ္စမာနော ယဂိဒ္ဓိသဒ္ဒေန သမာနတ္ထော ဟောတိ၊-ဋီကာသစ်-ဝိနည်း, မဟာဝဂ္ဂ-စီစရက္ခန္ဓက ဋီကာလည်း ဤအတိုင်းဖွင့်သည်။]

တစ်နည်း။ ။ကျတရသဒ္ဒါသည် အညသဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဒနာမ်ပုဒ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ပဏိတမှ တစ်ပါးသော ဟီနကို ကျတရဟုလည်းကောင်း, ဟီနမှတစ်ပါးသော ပဏီတကို ကျတရဟုလည်းကောင်း ခေါ်၏။ မှန်၏-ကျတရအမည်သည် အချင်းချင်း ထောက်ဆ၍ ရအပ်သောအမည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ညံ့သည်မူလည်းဖြစ်သော ကောင်းသည်မူလည်း ဖြစ်သော (ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုးသော) သက်နိုးဝေသောပစ္စည်းကို "ကျတရီတရ ပစ္စယ"ဟု မှတ်ပါ။ [ကျတရော စ + ကျတရော စ ကျတရီတရော၊ (သမာဟာရဒ္ဒန် ပုလ္လိန်)) ကျတရီတရော စ + သော + ပစ္စယောစတိ ကျတရီတရပစ္စယောဟု။]

ဋီကာ။ ။အထဝါ ကျတရံ ဝုစ္စတိ ဟီနံ, ပဏီတတောာ အညတ္ထာ၊ တထာ-ပဏီတံ ကျတရံ, ဟီနကတော အညတ္ထာ၊ အဝေဏ္ဍာသိဒ္ဓါ ဟိ ကျတရီတရတာတိ (ကျတရီတရ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကျတရီတရအမည်သည် အချင်းချင်း ထောက်စာ၍ ပြီးသောအမည်တည်း)ယေန ဓမ္မေန (အကြင် အလောဘတရားကြောင့်) ဟီနေနဝါ ပဏီတေနဝါ စီဝရာဒိပစ္စယေန သန္တုဿတိ၊ ယော တထာ ပဝတ္တော (ထို ရောင့်ရဲခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ရှေ့ာ) အလောဘော ကျတရီတရပစ္စယသန္တောသော။

ပန-ဆက်၊ သော ဒေ သန္ဓောသော-ထိ သန္ဓောသသည်၊ ဒ္ဝါဒသဝိဓော-၁၂ ပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ-၏။ သေယျထိဒံ-ဤ ၁၂ ပါး အပြားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စိတ္တရေ-သက်နှိုး၌၊ ယထာလာဘ သန္ဓောသော-ယထာလာဘ သန္ဓောသလည်းကောင်း၊ ယထာဗလသန္ဓောသော-ယထာဗလသန္ဓောသလည်း ကောင်း၊ ယထာသာရုပ္ပသန္ဓောသော-ယထာသာရုပ္ပသန္ဓောလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိဝိဓော-၃ ပါးအပြားရှိ၏။ ပိဏ္ဍာပါတာဒီသု-ဆွမ်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဧဝံ-ဤ၊ အတူတည်း၊ ("၃ ပါးစီ အပြားရှိ၏"ဟူလို)။

ယထာလာဘသန္ဓောသ။ ။လဘန် လာဘော၊ လာဘသ + အနုနှုပ် ယထာ လာဘံ၊ ယထာလာဘံ-မိမိမှာ ရခြင်းအားလျော်စွာ + သန္ဓောသော-တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်း တည်း။ ဝါ-တင်းတိမ်ရောင့်ရဲရဲကြောင်း အလောဘတည်း။ ယထာလာဘ သန္ဓောသော-ခြင်း၊ ဝါ-ဘ။ [ယထာလာဘံ (အတ္တနော လာဘာနုရူပ်) သန္ဓောသော ယထာလာဘသန္ဓောသော၊ သေသပဒဒွယေပိ ဧသေဝနယော၊-ဋီကာ။]

တစ်နည်း။ ။လဘ္ဘတီတိ ဝါ လာဘော (ရအပ်သောပစ္စည်း)၊ ယော ယော+ လာဘော ယထာလာဘံ (ဝိန္ဓာအဗျယီဘောသမာသ်)၊ ယထာလာဘံ-အကြင်အကြင်ရအပ် သော ပစ္စည်းဖြင့်+သန္ဓောသော ယထာလာဘသန္ဓောသော။ [ယထာဗလ၌ ဗလဟူသည် ကာယဗလ (ကိုယ်၏အား) တည်း။ ယထာသာရုပ္ပ၌ သာရုပ္ပဟူသည် ပဂတိဒုဗ္ဗလ-ဇရာဒုဗ္ဗလ စသူတို့အား သင့်လျော် လျောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊ သာရုပ္ပန္တိ ပဂတိဒုဗ္ဗလာဒီနံ အနုဋ္ဌာပိကတာ-ဋီကာ။]

ယထာဗလသန္ဓောသ။ ။ပဌမနည်းအလို "မိမိ ကာယဗလအားလျော်စွာ+ တင်းတိမ် ရောင့်ရဲခြင်း" ဟု ဖြစ်၍၊ ဒုတိယနည်းအလို "အကြင် အကြင် ကာယဗလအတိုင်း+ တင်းတိမ် ရောင့်ရဲခြင်း" ဟု ဖြစ်၏။ [ဋီကာသစ်၌ကား "ဗလသ+အနုနှုပ် ပဝတ္တတီတိ ယထာ ဗလ" ဟု ပြု၍ "ကာယဗလအား လျော်စွာဖြစ်သောပစ္စည်းကို အရကောက်၏။ "ယထာသဒ္ဒါ လည်း "ဖြစ်၏" ဟူသော ကတ္တုသာဓနအနက်နှင့်တကွ အနုရူပအနက်ကို ဟောနိုင်၏" ဟု ကြံလေသည်။]

ယထာ သာရုပ္ပသန္ဓောသ။ ။"သ+ရူပ" ဟု ခွဲ၍ "သမာန်+ရူပ် ယသ္မာတိ သရူပေါ-ပဂတိဒုဗ္ဗလစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တူသော+သဘောရှိသော ပစ္စည်း" ဟု ပြုပါ။ သမာနကို (သ) ပြု၊ သရူပသ-တူသော သဘောရှိသော ပစ္စည်း၏ (ပဂတိဒုဗ္ဗလစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် သဘောတူသောပစ္စည်း၏) +ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သဘောတူခြင်း၊ လျောက်ပတ်ခြင်းတည်း။ သာရုပ္ပ-ခြင်း၊ ဤသို့ကြြသင့်၏။ ဤသို့ ဏျဟူစွည်းသက်၍ ဘာဝတ္ဒိတ် အနက်ကြြခြင်းသည် "အနုဋ္ဌဝိကတာ" ဟု ဘာဝအနက်မဟာ တာပစ္စည်းဖြင့်ဖွင့်သော ဋီကာနှင့် လည်း လျော်၏။ ပဌမနည်းအလို "လျောက်ပတ်သည်အားလျော်စွာ+တင်းတိမ် ရောင့်ရဲခြင်း" ဟုဖြစ်၍ ဒုတိယနည်းအလို "အကြင်အကြင်လျောက်ပတ်သည်အတိုင်း+တင်းတိမ် ရောင့်ရဲ ခြင်း" ဟု ဖြစ်၏။ [ဋီကာသစ်၌ကား "သာရုပ္ပ" ပုဒ်ကို တစ်မျိုးကြံလေ၏။]

အယ်-ဤ၂ ဆိုအပ်လတ္တံကား၊ တသ-ထို တစ်ဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိသော သန္တောသ၏။ ပဘေဒဝဏ္ဏနာ-အထူးအပြားကို ဖွင့်ခြင်းတည်း။ (အထူးအပြားသို့ အစဉ်လိုက်သောအဖွင့်တည်း။) ဣဒ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သုနှရဲဝါ-ကောင်းသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အသုနှရဲဝါ-မကောင်းသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ စီဝရဲ-ကို၊ လဘတိ-ရ၏။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တေနေဝ-ထိုရအပ်သောသက်နှင့်ဖြင့်သာ၊ ယာပေတိ-မှီတ၏။ အည-ရအပ်သောသက်နှင့်မှ အခြားသောသက်နှင့်ကို၊ နပတ္ထေတိ-မတောင့်တ၊ လဘန္တော်ပိ-ရပြန်သော်လည်း၊ နဂဏှာတိ-မခံယူ၊ အယံ-ဤ၂တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းသည်၊ အသယ-ထိုရဟန်း၏၊ စီဝရေ-၌၊ ယထာ လာဘသန္တောသော-ယထာလာဘသန္တောသမည်၏။ (မိမိ၏ ရခြင်းအားလျော်စွာ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းမည်၏။ ဝါ-အကြင် အကြင်ရအပ်သောပစ္စည်းဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းမည်၏။)

ပန-ကား၊ ပကတိဒုဗ္ဗလောဝါ-ပင်ကိုယ်အားဖြင့် အားမရှိသည်သော်လည်း ကောင်း၊ အာဘဝ ဇရာတိဘူတောဝါ-အနာသည် လွမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်၊ ဇရာသည် လွမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အထ ဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်စေ့၊ ဂရုစီဝရံ - လေးသောသက်နှင်းကို၊ ပါရုပန္တော - ရန်းရ ရုံရသည်ရှိသော်၊ အထ

ပဘေဒ ဝဏ္ဏနာ။ ။ပဘေဒသ-ဆိုအပ်ပြီးသော ၁၂ ပါးပြားသော သန္တောသကို+ဝဏ္ဏနာ-ဖွင့်ခြင်းတည်း။ ပဘေဒဝဏ္ဏနာ-ခြင်း၊ [ယထာဝဝုတ္တ ပဘေဒ+အနုဂတာ+ဝဏ္ဏနာ ပဘေဒဝဏ္ဏနာ-ဆိုအပ်ပြီးသော တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးအပြားသို့ အစဉ်လိုက်သော+အဖွင့်" ဟု ဋီကာသစ်ဆို၏။ ထိုအလို အနုဂတမှ၌ အကြောင်းပါ။]

အည်ပေ၊ နဂဏှာတိ။ ။"အည် နပတ္ထေတိ-ရအပ်ပြီးသောသက်နှင်းမှ အခြား သက်နှင်းကို မတောင့်တ" ဟူသော စကားဖြင့် အပတ္ထပတ္ထနှာဘာဝ (ဇရအပ်သေးသည်ကို တောင့်တတတ်သောတဏှာ၏ မရှိခြင်း) ကို ပြ၏။ ထိုအပတ္ထပတ္ထနှာတဏှာ၏ မရှိခြင်းသည် အပ္ပိဿတာဝုတ်ကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ဤသို့ အပ္ပိစ္ဆတာဝုတ်နှင့် ရောနေသောကြောင့် ထို အပ္ပိစ္ဆတာကို တားမြစ်၍ ဤ သန္တောသ သရုပ်ပေါ်အောင် ပြခြင်းဌာ "လာဘန္တော်ပိ နဂဏှာတိ" ဟု မိန်ရပြန်သည်၊ ဤ "လာဘန္တောပိ နဂဏှာတိ" ဖြင့် ပတ္တပတ္တနှာဘာဝ (ရောက်အပ် ရအပ်သည်ကို တောင့်တတတ်သောတဏှာ၏ မရှိခြင်း) ကို ပြသည်၊ ပေးသောအခါ မယူဘဲ "တော်ပါပြီ၊ ပြည့်စုံပါပြီ" ဟု ဆိုခြင်းသည် "ရှိပြီးပစ္စည်းဖြင့် တင်းတိမ်ခြင်း" ဟူသော သန္တောသ၏ လက္ခဏာတည်း။

ပကတိဒုမ္ဗလ, သဘာဝ။ ။အနာရောဂါလည်းမရှိ၊ အိုမင်းမစွမ်းလည်းမဝှတ်ဘဲ ပင်ကိုယ်ကပင် အားနည်းသူကို "ပကတိယာ+ဒုဗ္ဗလော"အရ "ပကတိဒုဗ္ဗလ" ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် ရရှိသောသက်နှင်းက လေးနေ့လျှင် ဆပ်သောသက်နှင်းဖြင့်လဲ၍ သုံးစွဲနိုင်၏။ ထိုသို့ သုံးစွဲရာ၌ အလင္ဒိဒုသီလတို့နှင့် လဲလျှင် မအပ်သောကြောင့် "သဘာဝန" ဟု ဆိုသည်၊ သီလာဒိနာ သမာနော+ဘာဝေါ ယဿာတိ သဘာဝေါ-သီလ စသောအားဖြင့် တူသောအဖို့ ရှိသူ။

ကိလမတိ-အကယ်၍ ပင်ပန်းအုံ၊ (ဧဝံသတိ၊) သော-ထိုရဟန်းသည်၊ သဘာဝေန-သဘောတူသော၊ ဘိက္ခုနှာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိं, တံ-ထိုလေးသောသက်နီးကို၊ ပရိဝတ္တေတွာ-လဲလှယ်၍၊ လဟုကေန-ပေါသောသက်နီးဖြင့်၊ ယာပေန္တောပိ-မျှတပြန်သော်လည်း၊ သန္တုဋ္ဌောဝ-တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသူသည်သာ၊ ဟောတိ၊ အယံ-ဤတင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းသည်၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ စီဝရေ-၌၊ ယထာဗလသန္တောသော-ယထာဗလ သန္တောသမည်၏။ (ဖိမိ၏ ကာယဗလအားလျော့စွာ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းမည်၏။ ဝါ-အကြင် အကြင်ကာယဗလအတိုင်း တင်းတမ်ရောင့်ရဲခြင်း မည်၏။)

အပရော-တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ပဏီတပစ္စယလာဘီ-မွန်မြတ်သော ပစ္စည်းကို ရလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ-၏။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဒုပဋ္ဌစီဝရာဒိနံ-၂ ထပ်သက်နီးအ စရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော။

ပရိဝတ္တေတွာ၊ပေ၊ သန္တုဋ္ဌောဝ။ ။"သက်နီးကို လဲ၍ဝတ်သည့်အတွက် သန္တောသနှင့် ဆန့်ကျင်လေသလား" ဟု ယုံမှားဘွယ်ကို တားမြစ်ခြင်းဌာ "သန္တုဋ္ဌောဝ" ဟု ဧဝသဒ္ဒါထည့်၍ ဆိုသည်။ "ပရိဝတ္တေတွာ" အရ လဲခြင်းသည် အတြိဒ္ဓာ (ထိုဟာ၌ လိုခြင်းသောလောဘ) ကြောင့်မဟုတ်၊ ကျန်းမာရေးအတွက် အကျိုးထူးရှိသောကြောင့် လဲခြင်းဖြစ်ရကား သန္တောသနှင့် မဆန့်ကျင်ပါ။

ယာပေန္တောပိ။ ။ယာပေန္တော+အပိ၊ အဝိကို ဂရဟာဇောတကာ သမ္ဘာဝနာ သမ္ဘူညင်း ဟု မှတ်ပါ။ လဟုကစီဝရနှင့် လဲ၍ သုံးစွဲခြင်းသော်မှ သန္တောသတရားနှင့် မဆန့်ကျင်ဘဲ (သန္တုဋ္ဌပဗျိုလ်) ဖြစ်တုံသေး၏။ "မလဲဘဲ သုံးစွဲရာ၌ကား သန္တုဋ္ဌမြစ်ကြောင်းမှာ ဆိုတွယ်ရာမရှိ" ဟု သမ္ဘာဝနာကို ဆည်းသည်-ဋီကာသစ်။

ဒုပဋ္ဌစီဝရာဒိနံ အညတရံ။ ။စီဝရအတွက် သန္တောသကို ပြရာဌာနဖြစ်ပါလျက် "ဒုပဋ္ဌစီဝရာဒိနံ" ဟု အာဒိဖြင့် အခြားပစ္စည်းများကို ထည့်၍ဖြည်ခြင်းသည်၊ "တိုက်ရိုက်ယူအပ်သော ဆွမ်း သက်နီး ကျောင်း ဆေး ပစ္စည်း ၄ ပါးမှ ကြွင်းသမျှပစ္စည်း၌ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲမှုသည် စီဝရသန္တောသ၌ ပါဝင်၏"။ ဟု ပြရခြင်းအကိုးရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ပတ္တစသော ပစ္စည်းများ၌ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲမှု ဟူသမျှကို စီဝရသန္တောသ၌ ပါဝင်သည် ဟု မှတ်ပါ။

ဋ္ဌိကသမ်။ ။စီဝရနိဒ္ဒေသပိ (စီဝရနိဒ္ဒေသဖြစ်ပါလျက်လည်း) ဒုပဋ္ဌစီဝရာဒိနံ အညတရံတိဝစနံ ယထာရုတ (ဆိုအပ်သည့်အတိုင်း၊ ဝါ-တိုက်ရိုက်) ဂဟိတာဝသေသ ပစ္စယ သန္တောသဿ စီဝရသန္တောသေ သမဝေါစီတာဒဿနတ္ထံ။

မူကွဲ။ ။"ပတ္တစီဝရာဒိနံ, ပဋ္ဌစီဝရာဒိနံ" ဟု ပါ၌ ၂ ထွေရှိ၏။ ထိုတွင် စီဝရာဒိနံ၌ အာဒိဖြင့် သပိတတ်တို့ကို ယူနိုင်ရကား သပိတ်အနက်ဟော ပတ္တသဒ္ဒါသည် မသင့်၊ ပဋ္ဌ ပုဒ်ကသာ အဝတ်ကိုဟောတ်။ စီဝရဖြင့် သက်နီးမချုပ်ရလေးသော အဝတ်ကို ယူခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ပဋ္ဌလည်း မဟုတ်နိုင်၊ ပဋ္ဌသဒ္ဒါသည် အထပ်အလွှာအနက်ကို ဟောသောကြောင့် "ဒုပဋ္ဌစီဝရာဒိနံ" ဟု မူရင်းဖြစ်မည်ထင်သည်။

မဟတ္ထစီ၀ရံ-များသောအဖိုးရှိသော သက်နံ့းကို၊ လ၃ိတ္တာ၀ါ-ရ၍သော်လည်း ကောင်း၊ ဗဟုနိ-များစွာကုန်သော၊ စီ၀ရာနိ-တို့ကို၊ လ၃ိတ္တာ၀ါ-သော်လည်း ကောင်း၊ ဣဒံ-ဤသက်နံ့းသည်၊ စိရပုဗ္ဗဇိတာနံ-ရဟန်းပြုပြီး၍ ကြာမြင့်သော ကာလရှိကုန်သော၊ ထေရာနံ-ထေရ၀ိတ္ထိအား။ (အနုရုပ်-လျော်ကန်ပတ်၏။) ဣဒံ-သည်၊ ဗဟုသုတာနံ-များသောသုတရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ အနုရုပ်-၏။ ဣဒံ, ဂိလာနာနံ-ဂိလာနတို့၏အတွက်၊ (ဟောတု-ဖြစ်ပါစေတော့၊) ဣဒံ, အပ္ပ လာဘီနံ-နည်းသောလာဘ်ရှိသော ရဟန်းတို့၏အတွက်၊ ဟောတု၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဒတ္တာ-ပေးလှူပြီး၍၊ တေသံ-ထိုထေရအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပုရာဏစ၀ရံ-အဟောင်းဖြစ်သော သက်နံ့းကို၊ ဂဟတ္တာ၀ါ-ယူ၍သော်လည်း ကောင်း၊ သက်ဝရကူဋ္ဌာဒိတောဟ-အမှိုက်ပုံ အစရှိသော အရပ်မှ၊ နန္ဒကာနိ-အဖျားအနှားမရှိအောင် စုတ်ပြတ်ကုန်သော အ၀တ်တို့ကို၊ ဥစ္စိနိတ္တာ-ရွေးချယ်၍၊ (အမှိုက်ပုံထဲမှ ရွေးချယ်၍၊) တေဟိ-ထိုအ၀တ်တို့ဖြင့်၊ သယံဘူ-သုက်နံ့းကို၊ ကတ္တာ၀ါ-

---

ထေရာနံ စိရပုဗ္ဗဇိတာနံ။ ။"ထေရကော အယမာယသ္မာ မလ္လကောတိ အာဒိသု-ထေရမည်သော ဤအရှင်သည် လက်ဒေသမားကြီးတည်း၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌" ထေရ ဟူသော နာမည်ပညတ်လည်းရှိသောကြောင့် "စိရပုဗ္ဗဇိတာနံ"ဟု ဝိသေသန ပြုရသည်၊ "စိရ ပဗ္ဗဇိတဖြစ်၍ ဆယ်ဝါပြီးသော ထေရ"ဟူလို၊ (တစ်နည်း) "ထေရဖြင့် ထိုကျောင်းတိုက်၌ အကြီးဆုံး သံဃာ့ထေရ်ကိုယူ၍, စိရပုဗ္ဗဇိတာနံဖြင့် ထိုထေရ်မှကြွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများကို ယူပါ"ဟု တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။ သို့သော် "ထေရာနံ"ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဆိုသောကြောင့် သံဃာ့ ထေရ်တစ်ပါးလည်း မဖြစ်နိုင်ရကား စဉ်းစားသင့်၏။ [ထေရာနံတို ဝါ သံ၀ယ္ဟေရံ ၀ဒတိ၊ စိရပုဗ္ဗဇိတာနံတို ပန တဒဒေသေ ဝုဗ္ဗဘိတ္ဘ||-ဋီကာသစ်၊ စိရံ+ပဗ္ဗဇိတာနံ ယေသံတိ စိရ ပဗ္ဗဇိတာ။]

သက်ဝရကူဋ္ဌာဒိတောဟ ။ကစ၀ရရာသိအာဒိတောဟ-ဋီကာသစ်၊ ထောမနိစ်၌ ကူဋ္ဌသဒ္ဒါသည် ဥပရာသိစသော အနက်ဟောလည်း ရှိ၏။ ဤ၌ ကစ၀ရရာသိ အနက်ဟော တည်း၊ ကူဋ္ဌတိ ယနိဘ၀တိ-တခဲနက်စ၍ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ ကူဋ္ဌော။

နန္ဒကာနိ။ ။နန္ဒကံ ကပ္ပေါ ဒိဏ္ဏ-ဝသန်တ့ ပဋ္ဌစ်ရံ-အဘိဓာန် (၂၉၃)၌ အ၀တ် စုတ်တို့ "နန္ဒက"ဟု ဆိုး၏၊ နုတ္ထိ အန္တော ယေသံတိ နန္ဒကာနိ-အဖျားအနှား မရှိလောက်အောင် စုတ်ပြတ်နေသော အ၀တ်တို့။ [ဝိမာနဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ၌ကား "အနန္ဒကာနိ"ဟု ပါဠိ၌ရှိသော ကြောင့် (အ)တို့ အနက်မရ နိပါတ်မျှဟု ဖွင့်သတတtill "နန+အန္တ"ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ နကို အန် မပြုသောအခါ "နန္ဒက"ဟုလည်းကောင်း, အန် ပြုသောအခါ "အနန္ဒက"ဟုလည်းကောင်း ဖြစ်သင့်၏-ဟု ဋီကာသစ်ဆိုသေး၏။]

သယံဘူ။ ။"သံ၀ဋ္ဋိယတေ-ကောင်းစွာ ဆက်စပ်၍ ချုပ်အပ်၏။ ဣတိ သံ၀ယဘူ" ဟု ပြု၍ သက်နံ့း ၃ ထည်လုံးကိုပင် ဤနေရာ၌ "သံ၀ယဘူ"ဟု ခေါ်သည်၊ ရသမျှ အ၀တ်စုတ် တို့ကို ဆက်စပ်၍ ချုပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် သက်နံ့းကြီးသာမက သင်းပိုင်သော်လည်း ချုပ်, ဧကသီသော်လည်း ချုပ်ရပေ၊လိမ့်မည်။

ပြု၍သော်လည်းကောင်း၊ ဓာရေန္တောပိ-ဆောင်ပြန်သော်လည်း၊ သန္ဓေဒ္ဓောဝ-ဟောတိ၊ အယ်-ဤတင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းသည်၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ စိ'ဝရေ, ယထာသာရပ္ပသန္တောသော-မည်၏။ (သင့်တော်သည်အားလျော်စွာ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းမည်၏။)

[သက်နှိုး၌ သန္တောသဖြစ်ပုံမှတစ်ပါး, ဆွမ်း၌ သန္တောသဖြစ်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "ဣဓ ပန"စသည်မိန့်။] ပန-ကား၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ လူခ်ဝါ-ကြမ်းသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပဏီတ'ဝါ-မွန်မြတ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပိဏ္ဍာပါတံ-ဆွမ်းကို၊ လဘတိ-ရ၏။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တေနေဝ-ထိုရအပ်သော ဆွမ်းဖြင့်သာ၊ ယာပေတိ-မျှတ၏။ အည်-ရအ်ပ်သော ဆွမ်းမှ အခြားသော ဆွမ်းကို၊ နေ ပတ္ထေတိ-မတောင့်တ၊ လာဘန္တောပိ-ရပြန်သော်လည်း၊ နေ ဂဏှာတိ-မခံယူ၊ အသ-ထိုရဟန်း၏။ အယ်-ဤတင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းသည်၊ ပိဏ္ဍာပါတေ-ဆွမ်း၌၊ ယထာလာဘသန္တောသော-မည်၏။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အတ္တနော-မိမိအတွက်၊ ပဓာတိ ဝိရုဠ္ဓဝါ-ပင်ကိုယ်အားဖြင့် ဆန့်ကျင်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ (နဂိုအတိုင်းမတဲ့သည်မူလည်းဖြစ်သော၊) ဗာဓမိဝိရုဠ္ဓဝါ-အနာကြောင့် ဆန့်ကျင်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပိဏ္ဍာပါတံ-ကို၊ လဘတိ-၏။ အသ-ထိုရဟန်းအား၊ ပရိဘုဇ္ဇေန-ဘုဉ်းပေးအပ်ပြီးသော၊ ယေန-အကြင်ဆွမ်းကြောင့်၊ အဖာသု-မချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏။ [ဝိရုဒ္ဓ ဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားပြသည်။] သော-ထိုရဟန်းသည်၊ သဘာဂဃ-သဘောတူသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ တံ-ထိုဆွမ်းကို၊ ဒတ္တာ-၍၊ တသ-ထိုရဟန်း၏။ ဟတ္ထတောလက်မှ၊ သပ္ပာယဘောဇနံ-လျောတ်ပတ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုဉ္ဇိတ္တာ-၍၊ သမဏာဓမ္မ-ရဟန်းတရားကို၊ ကရောန္တောပိ-ပြုပြန်သော်လည်း၊ သန္တုဋ္ဌောဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ အသ-ထိုရဟန်း၏။ အယ်-ဤကင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းသည်၊ ပိဏ္ဍာပါတေ-၌၊ ယထာဗလသန္တောသော-မည်၏။

ယထာသာရပ္ပသန္တောသော။ ။"သာရပ္ပ"ဟူရာ၌ "ရောဂါ စသည်အား လျောတ်ပတ်သင့်တော်သော သက်နိမ်"ဟု ဤနေရာ၌ မမှတ်ရ၊ "သင့်သလို, တော်သလို, လျော်သလို ဖြစ်သောသက်နိမ်"ဟု မှတ်ပါ။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ပုရာဏစီဝရသည်လည်းကောင်း နန္ဒက (အတတ်စုတ်)ကို ချုပ်ထားသော သက်နိမ်းသည်လည်းကောင်း ရောဂါစသည်အား လျောက်ပတ်သော သက်နိမ်းဖြင့်ဖို့ မလွယ်ကူသောကြောင့်တည်း။

သမဏာဓမ္မ ကရောန္တောပိ။ ။"သပ္ပာယဘြစ်သော ဗစ္စည်းကို ရှာမီးခြင်း, သုံးဆောင်ခြင်းသည် ရဟန်းတရား အားထုတ်မှုကို ဦးတည်၍ ရှာမီးမှ သင့်လျော်၏"ဟူသော အနက်အမိပ္ပာယ် အထူးကို ပြခြင်းငှာ "ယာပေန္တောပိ"ဟု မဆိုဘဲ "သမဏာဓမ္မ ကရောန္တောပိ" ဟု ဆိုသည်။

အပရော-တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဗဟု-မျှားစွာသော၊ ပဏီတံ-မွန်မြတ်သော၊ ပိဏ္ဍာပါတံ-ကို၊ လဘတိ-၏။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တံ-ထို ဆွမ်းကို၊ စီဝရံ ပိယ-သက်နှီးကိုကဲ့သို့ ထေရစီရပဒွဇိတဗဟုသုတ အပွလာဘဂိလာနာနံ-ရဟန်းပြုပြီး၍ ကြာမြင့်သောကာလရှိသော ထေရ၊ မျှားသော သုတရှိသော ရဟန်း၊ နည်းသောလာဘ်ရှိသော ရဟန်း၊ ဂိလာနရဟန်းတို့အား၊ ဒတ္တာ-ပေးလျှ၍၊ တေသံ-ထို ထေရ်အစရှိသော ရဟန်းတို့၏။ သေသကံဝါ-အကြွင်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိတ္တာ-လှည့်လည်၍၊ မိသကာဟာရံဝါ-ရောနှောသော အာဟာရကိုသော်လည်းကောင်း။ [ဆန်၊ ပဲနောက် အစရှိကုန်သော အမျိုးမျိုးသော စပါးမျိုး ပဲမျိုးတို့ကို ရောရ၍ ကြိုချက်အပ်သော အာဟာရကို "မိသကာဟာရ"ဟု ခေါ်သည်။] ဘုဥ္ဇန္တော-ဘုဉ်းပေးပြန်သော်လည်း၊ သန္ဓမ္ဘော ဝ-သာ၊ ဟောတိ-၏၊ အယ-သည်၊ အသ-၏။ ပိဏ္ဍာပါတေ-၌၊ ယထာသာရုပ္ပ သန္ဓော-မည်၏။

[ဆွမ်း၌ သန္ဓော-ဖြစ်ပုံမှတစ်ပါး၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌ သန္ဓော-ဖြစ်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "ဣဂ္ဂပေန" စသည်မိန့်။] ပန-ကား၊ ဣဂ္ဂ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ မနာပံဝါ-မြတ်နိုးအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အမနာပံဝါ-မမြတ်နိုး အပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ သေနာသနံ-ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို၊ လဘတိ-၏။ သော - ထိုရဟန်းသည်၊ တေန - ထိုရအပ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဖြင့်၊ သောမနဿံ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို၊ နေဝ (ဥပ္ပါဒေတိ)-မဖြစ်စေ၊ ဒေါမနဿံ-နှလုံး မသာယာခြင်းကို၊ န ဥပ္ပါဒေတိ-စေ၊ အန္တမသော-အောက်တစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ တိဏသန္ထာရကေနပိ-မြက်အခင်းလည်း ဖြစ်သော၊ (ဤပုပ်ကိုထောက်၍ "သေနာသနံ" အရ အိပ်ရာနေရာကိုပါ ယူလိုက်ရသည်။) ယထာလဒ္ဓေနေဝ-အကြွင် အကြွင် ရအပ်သော ကျောင်း အိပ်ရာနေရာဖြင့်သာ၊ တုဿတိ-နှစ်သက်၏။ ဝါ-တင်းတိမ် ရောင့်ရဲ၏။ အယ-သည်၊ အသ-၏။ သေနာသနေ-၌၊ ယထာလာဘသန္တော်သော-မည်၏။

ပန-ကား၊ ယော-အကြွင်းရဟန်းသည်၊ အတ္တာနော-မိမိအတွက်၊ ပဏတိ ပိရုဠ္ဠ ဝါ-လည်းဖြစ်သော၊ ဗျာမိတိ ရုဠ္ဠ ဝါ-လည်းဖြစ်သော၊ သေနာသနံ-ကို၊ လဘတိ-၏။ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ၌၊ ဝသတောနေသော၊ အသ-ထိုရဟန်း အား၊ အဖာသု-မချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို၊ သဘာဝသ-သဘောတူသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဒတ္တာ-၍၊ တသ-ထိုရဟန်း၏၊ သန္ဓကေ-ဥစ္စာဖြစ်သော၊ သပ္ပာယသေနာသနေ-လျောက်ပတ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌၊ ဝသန္တော်ပိ-နေပြန်သော်လည်း၊ သန္ဓမ္ဘော ဝ-သာ၊ ဟောတိ-၏။ အယ-သည်၊ အသ-၏။ သေနာသနေ-၌၊ ယထာ ဗလသန္တော်သော-မည်၏။

အပရော - အခြားသော ရဟန်းသည်၊ မဟာပုညော - ကြီးသောဘုန်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တော)။ [ရေးစာအုပ်များ၌ "ဟောတိ" ဟု ရှိ၏။ မကောင်း။] လေဏမဏ္ဍပ ကူဌေဂါရာဒီနိ-လိုဏ်၊ မဏ္ဍပ်၊ စုလစ်မွန်ခွန်၊ အတ္ထဋ္ဌရှိသော ကျောင်းအစရှိကုန်သော၊ ဗဟူနိ-များစွာကုန်သော၊ ပဏီတသေနာသနာနိ-မွန်မြတ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို၊ လဘတိ-ရ၏။ [အချို့စာအုပ်တို့၌ "ယာနလေဏာ" ဟု ရှိ၏။ သေနာသနကို ပြသောအရာဖြစ်၍ "ယာန" လိုမည် မထင်ဟု သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တာနိ-ထိုလိုဏ်အစရှိသော မွန်မြတ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့ကို၊ စီဝရာဒီနိ ဝိယ-သင်္ကန်း အစရှိသည်တို့ကိုကဲ့သို့၊ ထေရ ပေ၊ ဂိလာနာနာ-တို့အား၊ ဒတ္တာ-၍၊ ယထွကတ္ထစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောကျောင်း၌၊ ဝသန္တော်ပ-နေသော်လည်း၊ သန္ဓမ္ဘောဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ အယံ-သည်၊ အသေ-ထိုရဟန်း၏၊ သေနာသနေ-ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ၌၊ ယထာသာရပ္ပသန္တော်သော-မည်၏။

ဟိ-အဖို့တစ်ပါးကား၊ (တစ်နည်း) ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ဥတ္တမ သေနာသနံနာမ-ကောင်းမြတ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာမည်သည်၊ ပမာဒ ဌာနံ-မေ့လျော့ခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းတည်း၊ တတ္ထ-ထိုကောင်းမြတ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌၊ နိသိန္နသ-နေသော ရဟန်း၏၊ ထိနမိဒ္ဓ-ထိနမိဒ္ဓသည်၊

ယော ဟိ ဥတ္တမ။ ။(၅) အဋ္ဌကထာစာအုပ်၌ "ယော ဟိ" ဟု ရှိသော်လည်း အဂ္ဂိတ္ထရ, ဧကနိပါတ, ဝိရိယာရမ္ဘဝဂ် (၅) သုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း မမ္ပိမနိကာယ မူလပဏ္ဏာသ, ဩပမ္မဝဂ်, ရထာဝိနီတသုတ်၌လည်းကောင်း "ယောပိ" ဟု ရှိ၏။ ထိုစာရှိက ကောင်း၏။ ဤ၌ "ဟိ" ဟု ရှိသောကြောင့် "ဟိ သဒ္ဒေါစေတ္ထ ပဘ္ဘန္တရဇောတကော" ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်ရေ လေသည်။

နှုတ်း ၂ ပါးအထူး။ ။သေနာသနဠ် ယထာသာရပ္ပဒုနှင့်စပ်၍ နှုတ်း ၂ မျိုးပြထား၏။ ထိုတွင် ပဌမနှုတ်း၌ "သော စီဝရံဝိယ ထေရ ၊ပေ၊ ဒတ္တာ" ဟု ဆိုသောကြောင့် "လဒ္ဓ ဝိသေဒုန (ရဟန်ပြီးကိုစွန့်သော) အားဖြင့် သာရပ္ပဖြစ်ပုံကိုပြ၏" ဟု လည်းကောင်း၊ ဒုတိယနှုတ်း ၌ "ဝတ္ထုမ္ဘိ နု သမ္ပဒ္ဓိဿတိ" ဟု ဆိုသောကြောင့် "ရောဂ်လာသော သေနာသနကို လက်မခံ သောအားဖြင့် သာရပ္ပဖြစ်ပုံကို ပြ၏" ဟု လည်းကောင်း ခွဲပါ။

နိဒ္ဒါဘိဘူတသာ။ ။နိဒ္ဒါ+အဘိဘူတ-"အိပ်ခြင်းသည်+နှိပ်စက်အပ်" ဟု ဆိုသော ကြောင့် "ဝိမိသဘောအတိုင်း အိပ်လို၍ အိပ်ရခြင်းမဟုတ်, နိဒ္ဒါ နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် အိပ်ရသည်" ဟု ပြ၏။ ထို့ကြောင့် ထိနမိဒ္ဓ ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် စိတ်ဓေတသိတ်ကိုသည် ထိုင်းထိုင်းမှိုင်းမှိုင်းဖြစ်ကာ မကျန်းမမာသူကဲ့သို့ ဖြစ်ရ၏။ ထိုအခါ ထိုထိုအာရုံတို့၌ ပြန့်ပြန့် ပြူးပြူးမဖြစ်တော့ဘဲ ဝိထိစိတ်အစဉ်ပြတ်၍ ဘဝင်အစဉ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုသို့ ဘဝင်အစဉ် ဆက်ကာဆက်ကာဖြစ်ခြင်းကို "နိဒ္ဒါ-အိပ်ပျော်ခြင်း" ဟု ခေါ်သည်၊ နိ-ဘူ-ဒိ-ဗါဓာတ်သည် အဝခဏ္ဍန အနက်ကို ဟောဒ၏။ နိဒ္ဒါယတိ - ဝိထိအစဉ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်တတ်၏။ ဝါ-

ညြက္ကမတိ-သက်ရောက်၏။ နိဒ္ဒါဘိဘူတသ-အိပ်ပျော်ခြင်းသည် လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပဋိဗုဒ္ဓတော-နိုးသောရဟန်း၏။ ပါဟဝိတက္ကာ-ယုတ်မာသော အကြံတို့သည်၊ ပါတုဘဝန္တိ-ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ [ရေးစာအုပ်များ၌ "ကာမဝိတက္ကာ-ကာမကို ကြိုစည်ခြင်းတို့သည်" ဟု ရှိ၏။ ပဏီတသေနာသနဋ္ဌ ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟိသာဝိတက်တို့ ဖြစ်ဖို့ထက် ကာမဝိတက် ဖြစ်ဖို့က နီးစပ်သည်] ဣတိ-သို့၊ ပဋိသင်္ခိုဏ်ဒွိတ္တာ-စဉ်စားဆင်ခြင်၍၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ သေနာသနံ-ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို၊ ပတ္တပိ-ရောက်အပ် ရအပ်သည်ကိုလည်း၊ နာ သမ္ဘဇ္ဇိဆ္ဓတိ-လက်မခံ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို၊ ပဋိဗုဒ္ဓိပိတ္တာ-ပယ်မြစ်၍၊ အဒ္ဒှောကာသရုက္ခမူလဿဒီသု-လွင်တီးခေါင် သစ်ပင်၏ အနီးအောက် အစရှိသောအရပ်တို့၌၊ ဝသန္တော-သောက်လည်း၊ သန္ဓုဋ္ဌော-သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ အယမ္ပိ-ဤတင်းတိမ် ရောင့်ရဲခြင်းသည်လည်း၊ အသ-၏။ သေနာသနေ-၌၊ ယထာသာရပ္ပသန္တော-မည်၏။

[သေနာသနဋ္ဌ သန္တော-ဖြစ်ပုံမှတစ်ပါး၊ ဘေသဇ္ဇဋ္ဌ သန္တော-သဖြစ်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "ဣဓ ပန" စသည်မိန့်။] ပန-ကား၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ လူခံဝါ-ကြမ်းသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပဏီတံဝါ-မွန်မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဘေသဇ္ဇံ-ဆေးကို၊ လဘတိ-ရ၏။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ယံ-အကြောင်းဆေးကို၊ လဘတိ-၏။ တေနေဝ-ထိုရအပ်သော ဆေးဖြင့်သာ၊ တုဿတိ-နှစ်သက်၏။ ဝါ-တင်းတိမ်ရောင့်ရဲ၏။ အညံ-ရအပ်သောဆေးမှ အခြားသောဆေးကို၊ နပတ္ထေတိ-မတောင့်တ၊ လဘန္တောပိ-ရပြန်သော်လည်း၊ နဂဏှာတိ-မခံယူ၊ အယံ-သည်၊ အသ-၏။ ဝိလာနပစ္စယေ-ဂိလာနဆေး၏ ရောဂါ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဆေးပစ္စည်း၌၊ ယထာလာဘသန္တောသော-မည်၏။

အိပ်တတ်၏။ ညြက္ကတိ နိဒ္ဒါ။ နိဒ္ဒါယ+အဘိဘူတော နိဒ္ဒါဘိဘူတော။ [နိဒ္ဒါဘိဘူတသာ'တိ ထိန မိဒ္ဓေါ်ကြွမနေနှ (ထိနမိဒ္ဓ၏ သက်ရောက်သည့်အတွက်) စိတ္တေစေတသိကဂေဝ်လည်ဘာဝဲ'ဝ်ဘာ (စိတ် စေတသိတ်တို့၏ မကျန်းမာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဘဝဂ်သန္ဓတိ သဓိတာယ နိဒ္ဒါယ အဘိဘူတသ၊ နိဒ္ဒါယန္တသ (အိပ်ပျော်နေသော) ဣတိ အတ္ထော-ဦးကာသစ်။]

ပဋိဗုဒ္ဓေ။ ။ဂ္ဂ္ဂ္ဂ-ဒိဝိဏ်း အန္တပစ္စည်းဖြင့် "ဝ္ဘတော" ကဲ့သို့ "ပဋိဗုဒ္ဓတော" ဟု ပါ၍မှန်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "တထာရူပေန အာရမ္ဘကာနေရေန ပဋိဗုဒ္ဓန္တသ" ဟု အန္တ ပစ္စည်းဖြင့် ဦးကာသစ် ဖွင့်သည်၊ "ပဋိဗုဒ္ဓနတော-နိုးခြင်းကြောင့်" ဟုလည်း မှတ္တဲရှိ၏။ "နိုးခြင်းကြောင့် ကာမဝိတက်များ ဖြစ်ကြသည်" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော်လည်း ကျမ်းဆရာ၏ အလို မဖြစ်နိုင်၊ ထိုအနက်ကို ယူစေလိုလျှင် "ပဋိဗုဒ္ဓနေန" ဟုသာ ထားပေလိမ့်မည်။

ပန-ကား။ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တေလေန-ဆီဖြင့်၊ အတ္ထိကောဒ-အလိုရှိသည်၊ (သမနော-ဖြစ်ပါလျက်၊) ဖါ၏တံတွေး-တင်လဲကို၊ လဘတိ-၏။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုတင်လဲကို၊ သဘာဂဃ-သဘောတူသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဒတ္တာ-၍၊ တသ-ထိုရဟန်း၏။ ဟတ္ထတောဂ-လက်မှ၊ တေလံ-ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အညဒေဝ-အခြားသောဆီကိုသာ၊ ပရိယေသိတ္တာဝါ-ရှာမှီး၍သော်လည်းကောင်း၊ ဘေသဇ္ဇံ-ကို၊ ကရောန္တောပိ - ပြုပြန်သော်လည်း၊ သန္တ္ဌဒ္ဒေါဝ-သာ၊ ဟောတိ-၏။ အယံ-သည်၊ အသ-၏။ ဂိလာနပစ္စယေ-၌၊ ယထာဗလသန္တောသော-မည်၏။

အပရော-အခြားသော ရဟန်းသည်၊ မဟာပုညော-ကြီးသောပုဉ်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဗဟု-များစွာသော၊ တေလမခုဖာဏိတာဒိပဏိတာတေသဇ္ဇံ-ဆီ, ပျားရည်, တင်လဲအစရှိသော မွန်မြတ်သောဆေးကို၊ လဘတိ-၏။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုဆီအစရှိသော မွန်မြတ်သောဆေးကို၊ စီဝဂရိယ-ကိုကဲ့သို့၊ ထေရစိရပဘုဇိတ ဗဟုသုတအပ္ပလာဘဂိလာနာနံ-တို့အား၊ ဒတ္တာ-၍၊ တောသ-ထိုထေရဒအစရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့၏၊ အာဘာတေန-ဆောင်အပ်သော၊ ယေနကေနစိ-အမှတ် မထား၊ တစ်ပါးပါးသောဆေးဖြင့်၊ ယာပေန္တောပိ-မျှတသော်လည်း၊ သန္တ္ဌဒ္ဒေါဝ ဟောတိ၊ (အယမသယ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာသာရပ္ပသန္တောသော)။

ပန-ကား။ [ရှေးဦးကား နည်း ၂ မိုးကိုပြရာ၌ "အပိစ" ဟု ရှိခဲ့၏။] (တစ်နည်း) ပန-သည်သာမကသေး၊ ["ယထာသာရပ္ပသန္တောသအတွက် အခြားတစ်နည်း ရှိသေးသည်" ဟူလို။] ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧကသ္မိ-တစ်ခုသော၊ ဘာဇနေ-ခွက်၌၊ မုတ္တွာဟရိတကံ-ခွဲကျွင်ငယ်ဖြင့် ထုံအပ်သော ဖန်ခါးသီးကို၊ ထပေတ္တာ-

---

မုတ္တွာဟရိတကံ။ ။မုတ္တေန-ခွဲကျွင်ငယ်ဖြင့် + ပရိဘာဝိတံ-အဖန်ဖန်ထုံအပ် (စိမ်အပ်) သော+ဟရိတကံ-ဖန်ခါးသီးတည်း၊ မုတ္တွာဟရိတကံ-သီး၊ ဤနည်း၌ "ပရိဘာဝိတ" အလည်ပုခံကြေ၊ (တစ်နည်း) မုဒိတ္ထွ-ခွန်ပစ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ မုတ္တွာ။ [ရုဒဒိ မုစတော အတိတိဟောတ ပစ္ဆည်း။] မုတ္ထွစ+တံ+ဟရိတကံစာတိ မုတ္ထွာဟရိတကံ၊ ပုတ်သောကြောင့် အိမ်၌ခွဲအသုံးမကျ၍ လူတို့စွန့်ပစ်အပ်သော ဖန်ခါးသီးကို "မုတ္ထွာဟရိတက" ဟု ခေါ် သတတိ၊ သို့သော် ပုတ်နေလျှင် ဆေးဘက်ဝင်စရာမရှိသောကြောင့် သဒ္ဒါနေသင့်သော်လည်း သဘာဝကျမည်မထင်၊ "ပုတိမုတ္ထ ဘေသဇ္ဇံ" ပုခ်ခ်ခ်

ထား၍လည်းကောင်း၊ ဧကသွီ-သော၊ (ဘာဇနေ-၌)၊ စတုမဇ္ဈရံ-၄ ပါးသောအချို့အဆိပ်ရှိသောဆေးကို၊ [ဆေးအရာဖြစ်ပါလျက် ဋီကာ၌ "ဒဒိ" ပါနေသည်ကို စဉ်းစားပါ။ ဒဒိသည် ဆေးမဟုတ်, ယာဝကာလိကသာတည်း။] (ဇ)ပေတွာ-လည်းကောင်း၊) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ယံ-အကြင်ဆေးကို၊ (ဂဏ္ဍိတုံ-ယူခြင်းငှာ၊) ဣစ္ဆသိ-အလိုရှိ၏။ (တံ-ထိုဆေးကို၊) ဂဏှာဟိ-ယူပါလော၊ ဣတိ-သို့, ဝုစ္စမာနော-လျှောက်အပ်သော်၊ အသယ-ထိုရဟန်း၏။ တေသု-ထိုဆေး ၂ မျိုးတို့တွင်၊ အညတရေနပိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောဆေးဖြင့်လည်း၊ ရောဂေါ-ရောဂါသည်၊ သစေ ရူပသမ္ဘတိ-အကယ်၍ ငြိမ်းအေးနိုင်အုံ၊ အထ-ထိုသို့ ဖြစ်လသော်၊ မုတ္တာဟရီ တကဲနာမ-နွားကျင်ငယ်ဖြင့် ထုအပ်သောဖန်ခါးသီး မည်သည်ကို၊ ဗဒ္ဓါဒိဟိ-ဘုရား အစရှိသော သူတော်သူမြတ်တို့သည်၊ ဝဏ္ဏိတာ-ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ စတုမဇ္ဈရံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂိပိတွာ-ပယ်၍၊ ရတ္တာဟရီတကနေဝ-နွားကျင်ငယ်ဖြင့် ထုအပ်သော ဖန်ခါးသီးဖြင့်သာ၊ ဘေသဇ္ဇံ-ဆေးကို၊ ကရောန္တော-ပြုလသော်၊ ပရမသန္တုဋ္ဌော၀-လွန်မြတ်သော သန္တောသဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ အယမသ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာသာရပ္ပသန္တောသော။

ပန-ဆက်၊ ဒ္ဝါဒသပိဓေန-၁၂ ပါး အပြားရှိသော၊ ဣမိနာ ဣတရီတရ ပစ္စယသန္တောသေန-ဤအမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောပစ္စည်းဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတသာ-ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ တီကိ-၃ ထည်ကုန်သော၊

စတုမဇ္ဈရံ ၊ပေ၊ ဝဏ္ဏိတံ။ ။စတုမဇ္ဈဧေါ စပ်နည်းကို ဒီဓိသာရမင်းအခန်း၌ ပြခဲ့ပြီ၊ "ဗဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏ္ဏိတံ" ဟူသောစကားကို "ပုဂၢိမဗုဒ္ဓတောသင္ဇဲ နိသာယ ပဗ္ဗဇွာ" ဟူသော ပိနည်း-မဟာ၀ဂ္ဂ ပဗ္ဗဇ္ဇကထာ၌လာသော ဩဝါဒအခန်းကို ရည်ရွယ်၍ဆိုသည်။

ပရမသန္တုဋ္ဌော၀။ ။စတုမခုနှင့် မုတ္တာဟရိတက ၂ မျိုး ယှဉ်၍ပေးရာ၀ယ် မုတ္တာဟရီ တကကို ဆေးလုပ်သည့်အတွက် အပ္ပိစ္ဆတာဂုဏ်လည်းနှိ၊ သန္တောသဂုဏ်လည်းရှိသောကြောင့် "ပရနေန-လွန်ကဲသော သန္တောသဖြင့်+သန္တုဋ္ဌော-တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသောပုဂ္ဂိုလ်တည်း" ဟု ဆိုရသည်။

ဒ္ဝါဒသ ၊ပေ၊ သန္တောသေန။ ။သန္တောသအပြားသည် သက်နှိုးအတွက် ၂၀, ဆွမ်းအတွက် ၁၅, ကျောင်းအတွက် ၁၅, ဆေးအတွက် ၂၀ အားဖြင့် ခုနစ်ဆယ်ရှိပါသော်လည်း ထိုအားလုံးကို ချုံး၍ ၁၂ ပါးဟု ပြထား၏။ အဂၢယ်ကို စတုက္ကဒ်ကွာရ-မဟာအရိယဝံသသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ ရှုပါ။

ဣမိနာ ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋနိ။ ။("သန္တုဋ္ဌ" သဒ္ဒါသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရေကောက်ရသောပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနသဒ္ဒါတည်း၊ "သန္တောသ" သဒ္ဒါကား အလောဘကို အရေကောက်ရသော ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနသဒ္ဒါတည်း။) "သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ" ဟူသော ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန ဒေသနာတော်၌ ရထိုက်သော သန္တောသတရားထိုကို ဖွင့်ပြပြီး၍ ယခုအခါ ထိုသန္တုဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်အား လျှောက်ပတ်သော ပရိက္ခရာကိုလည်းကောင်း, "ကာယပရိဟာရိကေန စီ၀ရေန, ကုဋ္ဌပရိဟာရိကေန ဝိဏ္ဏာပါတေန"

စီဝရာနိ-သက်န်းတို့လည်းကောင်း၊ ပတ္တော-သပိတ်လည်းကောင်း၊ ဒန္ဓကဗ္ဗေဒန ဝါသီ-ဒန်ပူကိုဖြတ်ကြောင်း ပဲခွပ်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဒန်ပူကိုဖြတ်ကြောင်း ဒါးငယ်လည်းကောင်း၊ ဧကာ-တစ်ချောင်းသော၊ သူစိ-အပ်လည်းကောင်း၊ ကာယဗန္ဓန်-ခါးပန်းကြိုးလည်းကောင်း၊ ပရိသာဝနံ-ပုဝါရေစစ်လည်းကောင်း၊ (လက်ကိုင်ပုဝါကဲ့သို့သော ရေစစ်တည်း၊ ဓမ္မကရိဏ်ရေစစ်မဟုတ်၊) ဣတိ-သို့၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ပရိက္ခာရာ-ပရိက္ခရာတို့သည်၊ ဝဋ္ဋန္တိ-အပ်ကုန်၏။ စ-ဆက်၊ တိစီဝရဏ္ဍ ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနောတိ-ဟူသော၊ ဧတ်-ဤဂါထာစကားကို၊ (ပေါရာဏအဋ္ဌကထာသ) ပိ-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌လည်း၊ ဝုတ္တ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ("ဤဂါထာသည် ရှေးအဋ္ဌကထာ၌သာ လာ၏။ ပါဠိတော်၌မလာ" ဟု ဋီကာဆို၏။) [တိစီဝရဏ္ဍ-၃ ထည်သောသင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း၊ ပတ္တော-သပိတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါသီ-ပဲခွပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဒါးငယ်သည်လည်းကောင်း၊ သူစိ-အပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓန်-ခါးပန်းကြိုးသည်လည်းကောင်း၊ ပရိသာဝနေန-ပဝါရေစစ်ခွင့်တက္ခ၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ဧတေ-ဤပရိက္ခရာတို့သည်၊ ယုတ္တယောဂသ-အားထုတ်အပ်ပြီးသော ဘာဝနာအားထုတ်မှုရှိသော၊ ဝါ-ဘာဝနာအားထုတ်မှု၌ယှဉ်သော၊ ဘိက္ခုနော-၏။ (ပရိက္ခာရာ-ပရိက္ခရာတို့တည်း။)]

သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ ဧတေ-ထိုပရိက္ခရာတို့သည်၊ ကာယပရိဟာရိကာပိ-ကိုယ်ကိုဆောင်နိုင် မွေးမြူနိုင်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ကုဋ္ဌပရိဟာရိကာပိ-ဝမ်းကိုဆောင်နိုင် မွေးမြူနိုင်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ ကထံ-အဘာယ်သို့

ဟူသော ပါဠိတော်နှင့်အညီ ထိုပရိက္ခရာတို့၏ ကာယပရိဟာရိယ၊ ကုဋ္ဌပရိဟာရိယဖြစ်ပုံကို လည်းကောင်း ပြလိုသောကြောင့် "ဣဓိနာ ပန" စသည်ကို မိန့်သည်။

ဒန္ဓကဗ္ဗေနေ၀ါသီ။ ။ဝါသီ တု တဿနိတ္ထိယ၊-အဘိဓာန် (၃၉၃) ၌ "ပဲခွပ်" ဟု ရှိ၏။ ထောမနိမ်၌ "ကုဋ္ဌာရီဘေဒ (ပုဆိန်အထူး)" ဟု ဆို၏။ ဝါသိ-ဝါသီ ပါ၌ ၂ မျိုးရှိ၏။ "ကုဋ္ဌာရီ-ဓား၊မ, တံစဉ်း" ဟုလည်း ပေးကြ၏။ ဤနေရာ၌ ကြိတ်ဖြတ်, အုံးခွဲခွါစသည်ပြုနိုင်သောကြောင့် ဓားလယ်တစ်မျိုးသာ ဖြစ်သင့်မည်ထင်သည်။ ["ဒန္ဓကဗ္ဗေဒန" သည် ဥပလကဗ္ဗ၏ မျှသာ၊ အခြားကိစ္စကို ပြုလုပ်ရာ၌လည်း အသုံးဝင်၏။]

ယုတ္တယောဂသ။ ။ယောဂ၌ ယုဇေတ်သည် အားထုတ်ခြင်းအနက်ကိုဟော၏။ ယုတ္တော+ယောဂေါ ယသ္မာတိ ယုတ္တယောဂေါ-အားထုတ်အပ်ပြီးသော ဘာဝနာအားထုတ်မှု ရှိသူ (ဘာဝနာကို အားထုတ်ပြီးသူ၊) (တစ်နည်း) ယောဂေ+ယုတ္တော ယုတ္တယောဂေါ-ဘာဝနာ အားထုတ်မှု၌ယှဉ်သူ (ဘာဝနာ အားထုတ်နေသူ)။

ကာယပရိဟာရိယာ။ ။နောက်၌ "ပရိဟရတိ ပေါသေတိ" ဟု ကတ္တားအနက် ဖွင့်သောကြောင့် "ပရိဟရန္တိတိ ပရိဟာရိယာ၊ (ပရိ+ဟရ-ဏျု၊ ဣကာအာဒုံ "ပရိဟာရိက" ဟု ရှိရာ၌ ယကို ကပြု။) ကာယ+ပရိဟာရိယာ ကာယပရိဟာရိယာ" ဟု ပြုပါ။ [ဋီကာသစ်၌

သနည်း၊ တာဝ-သပိတ်စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဗ္ဗိဒ်-ညွှန်ပြအပ်သော၊) တိစီဝရ-၃ ထည်သောသင်္ကန်းသည်၊ (ပရိဘာရတိ, ပေါသေတိ, ဟောတိတ္ဌိ၌ဝပ်၊) နိဝါသေတွာစ-သင်းပိုင်းကို ဝတ်၍လည်းကောင်း၊ ပါရုပိတွာစ-ဧကသီ, သင်္ကန်းကြီးကို ရန်း၍လည်းကောင်း၊ ဝါ-ရုံ၍လည်းကောင်း၊ ဝိစရမာနကာလေ-လှည့်လည်ရာအခါ၌၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ ပရိဟာရတိ-ဆောင်နိုင်၏။ ပေါသေတိ-မွေးမြူနိုင်၏။ ဣတိ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ (တစ်နည်း) ဣတိ-ထိုသို့ဆောင်နိုင် ,မွေးမြူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကာယပရိဟာရိကံ-ကာယပရိဟာရိက မည်သည်၊ ဟောတိ-၏။ စီဝရကဏ္ဍေန-သင်္ကန်းအနားဖြင့်၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ပရိသ္သာဝေတွာ-စစ်၍၊ (ရေစစ်မရှိသောအခါဝယ် စစ်၍၊) ပိဝနကာလေ-သောက်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ခါဒိတဗ္ဗဖလာဖလဂဟဏကာလေစ-ခဲစားထိုက်သော သစ်သီးဝယ်, သစ်သီးကြီးကို ခဲယူရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ကုဋ္ဌီ-ဝမ်းကို၊ ပရိဟရတိ-၏။ ပေါသေတိ-၏။ ဣတိ-အားဖြင့်၊ (တစ်နည်း) ဣတိ-ကြောင့်၊ ကုဋ္ဌပရိဟာရိကံ-ကုဋ္ဌပရိဟာရိကမည်သည်၊ ဟောတိ-၏။

ပတ္တောပိ-သပိတ်သည်လည်း၊ တေန-ထိုသပိတ်ဖြင့်၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ဥဒ္ဓရိတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ နှာနကာလေ-ရေချိုးရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ကုဋ္ဌပရိဘဏ္ဍကရဏကာလေစ-ကျောင်းငယ်ကို သန့်ရှင်းအောင်ပြုရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ကာယဝရိ ဟာရိကော-ကိုယ်ကိုဆောင်နိုင် မွေးမြူနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ အာဟာရ-အာဟာရကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဘုဉ္ဇနကာလေ-ဘုဉ်းပေးရာအခါ၌၊ ကုဋ္ဌပရိဟာရိကော-ဝမ်းကို ဆောင်နိုင် မွေးမြူနိုင်သည်၊ (ဟောတိ)။

ဝါသိပိ-ပဲခွဝ်သည်လည်း၊ ဝါ-ဓားငယ်သည်လည်း၊ တာယ-ထိုပဲခွဝ်ဖြင့်၊ ဝါ-ထိုဓားငယ်ဖြင့်, ဒန္တကဋ္ဌေနကာလေ-ဒန်ပူဖြတ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပိဌာန်-ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့၏။ အင်ပါဒစီဝရကုဋ္ဌိဒဏ္ဍကသဇ္ဇနကာလေစ-အပေါင်

"ကာယသာ ဝါ ပရိဟာရော ပေါသနမတ္တံ ပယောဇနံ ဧကေဟိတိ ကာယပရိဟာရိယာ" ဟု တစ်နည်းပြုသေး၏။ လဟုကနည်းဖြင့် အသဏ္ဌိတမ္ပိတ်ကို ပြတန်တူ၏။ နောက်၌ ဋီကာဟောင်းလည်း ဤနည်းပြဦးလတ့ံ၊ ထိုအလို "ကိုယ်ကိုဆောင်ရဲ့ မွေးမြူနိုင်ရဲ့ အကျိုးရှိသော ပရိဘ္ဍရာတို့" ဟု ပေးပါ။]

မှတ်ချက်။ ။ကိုယ်၏ အပြင်ပကိစ္စ၌ ကိုယ်အား ကျေးဇူးမျှားသောပစ္စည်းကို "ကာယပရိဟာရိယ" ဟုလည်းကောင်း, စားသောက်ဘွယ်ကိစ္စ၌ ကျေးဇူးမျှားသော ပစ္စည်းကို "ကုဋ္ဌပရိဟာရိယ" ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်ဟု ခွဲခြားပါ။

ပရိဘဏ္ဍကရဏ။ ။ဘဝိုဓာတ်သည် စုရာဒိဖြစ်မို့ မဂ်လအနက်ကို ဟောင်း၏။ ရေဆေးခြင်းစသော အမှုသည် ကြက်သရေမဂ်လာရှိအောင် ပြုမှုပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပရိဘဏ္ဍယတိ ဘေဒနာတိ ပရိဘဏ္ဍော-ထက်ဝန်းကျင် ကြက်သရေမဂ်လာဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော ဆေးကြောသုတ်သင်မှု" ဟု ကြံပါ။

အခြေတို့ကို ပြုစီရင်ရာအခါ သက်နိုးကျောင်းငယ်၏ ဒုတ်တန်းငယ်ကို ပြုစီရင်ရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ [အခ်ို့စာအုပ်တို့၌ "မဇ္ဈိ" ဟုရှိ၏။ ဝါသိဖြင့် ချောအောင် ပွတ်တိုက်၍ မကောင်းပါ။] ကာယပရိဟာရိကာ-သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဥစ္ဆေဆေန နာဋ္ဌကေရာဒီတစ္ဆနကာလေ-ကြိကိုဖြတ်ရာအခါ အုံးသီးအစရှိသည်တို့၏ အနွံတို့ ခွာရာအခါ၌၊ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကာ (ဟောတိ)။

သုမိပိ-အပ်သည်လည်း၊ စီဝရသိဒ္ဓနကာလေ-သက်နိုးချုပ်ရာ အခါ၌၊ ကာယ ပရိဟာရိကာ-သည်၊ ဟောတိ-၏။ ပုပ်ဝါ-မုန့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖလဝါ-အသီး ကိုသော်လည်းကောင်း ဝိဗျိတွာ-ထိုးဖေါက်၍၊ ခါဒနကာလေ-ခဲစားရာအခါ၌၊ ကုစ္ဆိ ပရိဟာရိကာ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကာယဗန္ဓနံ-ခါးပန်းကြိုးသည်၊ ဗန္ဓိတ္တာ-ဖွဲ့၍၊ (ပန်း၍)၊ ဝိစရဏကာလေ-လှည့်လည်ရာအခါ၌၊ ကာယပရိဟာရိက်-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဥဒ္ဓုအာဒီနိ-ကြိအစရှိသည်တို့ကို၊ ဗန္ဓိတ္တာ-ဖွဲ့စည်း၍၊ ဂဟဏကာလေ-ယူရာအခါ၌၊ ကုစ္ဆိပရိဟာရိက်-သည်၊ (ဟောတိ)။

ပရိသာဝန်-ပုဝါရေစစ်သည်၊ တေန-ထိုပုဝါရေစစ်ဖြင့်၊ ဥဒက-ရေကို၊ ပရိသာဝေတွာ-စစ်၍၊ နှာခနကာလေ-ရေချိုးရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ သေနာသန ပရိဘဏ္ဍာကရဏကာလေစ-ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို သန့်ရှင်းအောင်ပြုရာအခါ ၌လည်းကောင်း၊ ကာယပရိဟာရိက်-သည်၊ (ဟောတိ)။ ပါနီယ်-သောက်ရေကို၊ ပရိသာဝနကာလေ-စစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း။ ["ပါနီယပါဏကပရိသာ ဝနကာလေ-သောက်ရေထည်းဝယ် ပိုးငယ်တို့ကို စစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း" ဟု လည်း မူကွဲရှိ၏။] တေနေ၀-ထိုပုဝါရေစစ်ဖြင့်ပင်၊ တိလတဏ္ဍုလပုထုကာဒိနိ-ရှင်း၊ ဆန်၊ မုန့်ဆန်း၊ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ခါဒနကာလေ-ခဲစားရာ အခါ၌လည်းကောင်း၊ ကုစ္ဆိပရိဟာရိယ်-သည်၊ (ဟောတိ)၊ တာ၀-နဝပရိက္ခာရ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-သော)၊ အယ်-ဤရှစ်ပါးသော ပရိက္ခရာသည်၊ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကဿ-ရှစ်ပါးသောပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်း၏၊ ပရိက္ခာရမတ္တာ-ပရိက္ခရာအတိုင်းအရှည်တည်း။ [ပရိက္ခာရရှုမာဏ်-ဋီကာသစ်။] ပန-ကား။ နဝ၀ ရိက္ခာရိသ-၉ ပါးသောပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်းအား၊ ဝါ-သည်၊ သေယျံ-အိပ်ရာ နေရာသို့၊ ပဝိသန္တသ-ဝင်လတ်သော်၊ တတြဋ္ဌကပစ္စတ္ထရဏ်ဝါ-ထိုအိပ်ရာနေရာ၌

မဓုကာဒီနိ။ ။မဓုဒ္ဒုမပုဗ္ဗ-သစ်မည်ဇည် (မယ်ဇယ်) ပင်၏ ပန်းသည်၊ မဓုဂ် နာမ၊ မကွိကာမဌုဟိ ကတပူပ်ဝါ-ယင်ပျားငယ်တို့ပြုအပ်သောမျှားမုန့်၊ ဤသို့ ဋီကာသစ်ဖွင့်၏။ ယုခုစာအုပ်များ၌ "ပုထုကာဒီနိ" ဟု မူကွဲရှိသည်။

တတြဋ္ဌကပစ္စတ္ထရဏ်။ ။တတြ-ထိုအိပ်ရာ၌+တိဋ္ဌတီတိ တတြဋ္ဌ၊ သ္ဃတ္ထ၌ ကပစ္စည်း၊ "ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်ဖြင့် အမိဋ္ဌာန်တင်၍ မထားအပ်ဘဲ ထိုအိပ်ရာ၌ အမြဲမှီနေသောအိပ်ရာအခင်း" ဟူလို။ [တတြဋ္ဌကပစ္စတ္ထရဏာ၌ အတ္ထနာ အနမိဋ္ဌဟိတွာ တတ္ထေ၀ တိဋ္ဌနကပစ္စတ္ထရဏ်။-ဋီကာ။]

တည်သော အခင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကုဋ္ဌိကာဝါ-သံကောက်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဒသပရိက္ခာရိကသ-ဆယ်ပါးသော ပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်းအား၊ နိသီဒနဲ၀ါ-နိသီဒိုင်သည်သော်လည်းကောင်း၊ စမ္မခဏ္ဍာ၀ါ-သားရေပိုင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ ပန္နကာသ၊ ဧကာဒသပရိက္ခာရိက'သ-၁၁ ပါးသော ပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်းအား၊ ကတ္တရယဋ္ဌိ၀ါ-တောင်ဝှေးသည်သော်လည်းကောင်း၊ တေလနာဠိကာ၀ါ-ဆီကျည်တောက်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆီဗူးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ ဒွါဒသပရိက္ခာရိကသ-၁၂ ပါးသော ပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်းအား၊ ဆတ္တံ၀ါ-ထီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပါဟနံ၀ါ-ဖိနပ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

စ-ဆက်၊ ဧတေသု-ဤ၂အဌမပရိက္ခာရိက အစရှိသော ရဟန်းတို့တွင်၊ အဌပရိက္ခာရိကော၀-ရှစ်ပါးသော ပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်းသည်သာ၊ သန္တုဋ္ဌော-တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသည်၊ (ဟောတိ)။ ဣတရေ-အဌပရိက္ခရိကရဟန်းမှ အခြားသော နဝပရိက္ခာရိကအစရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ အသန္တုဋ္ဌာ-မတင်းတိမ်မရောင့်ရဲကုန်၊ မဟိစ္ဆာ-မျှားသောအလိုရှိကုန်၏။ မဟာဘာ၀ရာ-မျှားသော၀ပရိက္ခရာ၀နိ ရှိကုန်၏။ (တစ်နည်း) မဟာဂဇာ-ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့်တူကုန်၏။ ဣတိ-သို့၊ နဝတ္ထုဒ္ဒာ-မဆို

ကုဋ္ဌိကာ၀ါ။ ။ကျောင်း အိပ်ရာနေရာသို့ ဝင်သောအခါ ရေးခေတ်က သံကောက်ဖြင့် တံခါးကိုဖွင့်ရသောကြောင့်, ယခုခေတ်၌ သော့ဖြင့်ဖွင့်ရသောကြောင့် ထိုသံကောက် (ထိုသော့) လည်း နဝမပရိက္ခရာအဖြစ်ဖြင့် အပ်၏။ ဝါသဒ္ဒါ၏ ဝိဘက်အနက်ကြောင့် ပစ္စတ္ထ လုဒ္ဓာဖြစ်စေ, ကုဋ္ဌိကာဖြစ်စေ တစ်မျိုးသာ နဝမပရိက္ခရာဖြစ်နိုင်သည်-ဟူလို။

မုတ်ချက်။ ။ပစ္စတ္ထလုဒ္ဓာ, သို့မဟုတ် ကုဋ္ဌိကာကို "နဝမမြောက် ပရိက္ခရာ" ဟု ဆိုရာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောရှစ်ပါးကိုထောက်၍သာ ၉ ပါးမြောက်တဲ့ ဆိုသည်၊ ထိုပစ္စတ္ထလုဒ္ဓာ-ကုဋ္ဌိကာတို့က ၉ နဲ့ပါတ်၌ မြေသောကြောင့်ဆိုသည် မဟုတ်ပါ။ ထိုပရိက္ခရာ ၂ မျိုးသည် အမြဲဆောင်ရမည့် ပရိက္ခရာလည်း မဟုတ်ပါ။ ဒသမစသည် ဆိုရာ၌လည်း နိသီဒနနှင့်စမ္မဏ္ဍာတို့က အမြဲ ၁၀ နဲ့ပါတ်မဟုတ်ရ, ၉ နဲ့ပါတ်လည်းဖြစ်နိုင်, ၁၁ နဲ့ပါတ်လည်းဖြစ်နိုင်, စသည်ဖြင့်သိပါ။

ဧတေသုစ ၊ပေ၊ နဝ ဝတ္ထုဒ္ဒာ။ ။သန္တုဋ္ဌောဟူသော ပါဠိတော်အရ သန္တုဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြရာ၌ ပရိက္ခရာရှစ်ပါးဖြင့်သာ ရောင့်ရဲသူကို ပြသင့်သည် မဟုတ်ပါလော-ဟု စောဒနာဖွယ်မျိုးသောကြောင့် "ဧတေသု စ" စသည်ကို မိန့်ရသည်၊ နဝပရိက္ခာရိကပုဂ္ဂိုလ်မှစ၍ ၌ဒသပရိက္ခာရိကတိုင်အောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း သန္တုဋ္ဌစသည် မဟုတ်ဟု မဆိုနိုင်ပါ-ဟူလို။

မဟာဘာရာ။ ။မဟန္တော+ဘာရော (ပရိက္ခရာ၀န်သည်) ယေသံတေ မဟာဘာရာ၊ ဦးကာဟောင်း၌ကား "မဟာဂဇာ" ဟူသောပါဠိကိုတွေ့၍ "ဒုပ္ပေါသဘာ၀ေန (မိမိကိုယ်တိုင်လည်းကောင်း. ဒါယကာတို့သည်လည်းကောင်း မွေးမြူခြင်းကိုကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) မဟာဂဇာ ဝိယ-ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် တူကုန်၏။ ဣတိ မဟာဂဇာ" ဟု ဖွင့်လေသည်။

ထိုက်ကုန်၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတေပိ-ဤနဝပရိဏ္ဍာရိကအစရှိသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အပ္ပိစ္ဆာဝ-နည်းသောအလိုရှိကုန်သည်သာ၊ ဝါ-အလိုမရှိကုန်သည်သာ၊ သန္တုဋ္ဌာဝ-တင်းတိမ်ရောင့်ရဲကုန်သည်သာ၊ သုဘရာဝ-လွယ်ကူစွာ မွေးမြူ အဝ်ကုန်သည်သာ၊ သလ္လဟုကဝုတ္တိနောဝ-ပေါ့သော အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)။

ပန-ထိုသို့ပင် နဝပရိဏ္ဍာရိက အစရှိသောရဟန်းတို့၏ အပ္ပိစ္ဆ အစရှိသည်ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဘဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣဓမ် သုတ္တံ-ဤသာမညဖလသုတ်တော်ကို၊ တေသံ-ထိုနဝပရိဏ္ဍာရိက အစရှိသော ရဟန်းတို့၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ နှ ကထေသိ-ဟောတော်မူသည်မဟုတ်၊ အဋ္ဌပရိဏ္ဍာရိကသာ-အဋ္ဌပရိဏ္ဍာရိကရဟန်း၏။ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ ကထေသိ-မူပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း၊) (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ အဋ္ဌပရိဏ္ဍာရိကသာ-၏၊ ဝသေန, ကထေသိ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝိညာယတိ-သိအပ်သနည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ သောဝ-ထို အဋ္ဌပရိဏ္ဍာရိကရဟန်းသည်၊ ခုဒ္ဒကဝါသီဌ-ပဲခွပ်ဝယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဓားဝယ်ကိုလည်းကောင်း၊ သူစိဌ-အပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိသာဝနေ-ရေစစ်ပုဝါ၌၊ ဟက္ကိပိတ္တာ-ထည့်ပြီး၍၊ ပတ္တသ-သပိတ်၏၊ အန္တေ-အတွင်း၌၊ ထပေတ္တာ-ထားပြီး၍၊

ဘဝါ ပန။ ။နဝ ပရိဏ္ဍာရိကစသော ရဟန်းတို့ကိုလည်း အပိဋ္ဌစသည်ဖြင့် ဆိုအပ် ဆိုနိုင်ပါလျှင် "ထို နဝပရိဏ္ဍာရိကစသော ရဟန်းတို့နှင့် စပ်သဖြင့်လည်း ဤဒေသနာတော်ကို ဘုရားဟောတော်မူလိုပါသလော" ဟု စောဒနာဘွယ်ရှိသောကြောင့် "ဘဝါ ပန" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဘုရားရှင်ကတော့ အဋ္ဌ ပရိဏ္ဍာရိကရဟန်းနှင့် စပ်သဖြင့်သာ ဤဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူပါသည်-ဟူလို။

သောဟိ ၊ဧဝ၊ နဟောတိ။ ။အဋ္ဌပရိဏ္ဍာရိကရဟန်းနှင့် စပ်သဖြင့် ဤဒေသနာတော်၏ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို အဘယ်ထောက်၍ သိနိုင်ပါသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "သောဟိ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ အဋ္ဌပရိဏ္ဍာရိကရဟန်းသည်သာ ဝါသီစသည်ကို သပိတ်ရှိထည့်ကာ သပိတ်ကိုလွယ်၍ တိစီဝမိုက်ကို ကိုယ်၌ဝတ်လျက် ရန်းလျက် ပခုံးပေါ်တင်လျက် ခါးပန်းကိုပန်းလျက် အပိုမပါဘဲ သွားနိုင်သောကြောင့် " သော ကာယပရိဟာရိကေန စီဝရေန" စသော ပါဠိတော်နှင့် လျော်ရကားဖြင့် အဋ္ဌပရိဏ္ဍာရိကရဟန်းအတွက် ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူသောကြောင်း သိနိုင်ပါသည်-ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။သော ဟိ စသော ဤပါဠိကျကို ဥပကဟေတုဝါကျ ဟု ဦးကာသစ်ဆိုရ၏။ မှန့်၏-စစနီယဖြစ်သော အနက်မိုဃ်ယမ်ကားဖြင့် ပရိဏ္ဍာရာရှစ်ပါးမျှ ယူဆောင်သွားပုံကို ပြလိုက်လျှင် ဝါ၀ကဖြစ်သော ထိုပါဠိတော်အတွက်လည်း အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်တော့၏။ ထိုကြောင့် ဤဝါကျကို ထိုပါဠိတော်အတွက် အဋ္ဌပရိဏ္ဍာရိကကို ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူကြောင်းကိုပြသော ဥပကဟေတုဝါကျ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ [၀စနီယသာ ဟေတုဘာ၀ ဒဿနေန ဟိ ဝါ၀ကသာပိ ဟေတုဘာ၀ေါ ဒဿိတောတိ။]

ပတ္တ-ကို၊ အံသဝကူရေ-ပခုံးစွန်း၌၊ လင္ပေတွာ-ချိတ်၍၊ [ဤနေရာ၌ သပိတ်အိတ် ပါမှဖြစ်မည်ထင်သည်။] တိစီဝရ-ဥ ထည်သောသင်္ဃာန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗန္ဓနံ-ခါးပန်းကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ [အ]ဏ္ဍုစာအုပ်၌ "ဗန္ဓနံ" မပါ။] ကာယပရိဗန္ဓ-ကိုယ်နှင့်စပ်သည်ကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ဃေနန-အကြင်အရပ်သို့ (ပဏ္ဍိတ-ဖဲသွားခြင်း ၌)၊ ဂ္ဂဆ္ဆတိ-အလိုရှိ၏။ တေန-ထိုအရပ်သို့)၊ ဂ္ဂဆ္ဆကံ-အလိုရှိတိုင်း၊ သုခ-ချမ်းသာစွာ၊ ပဏ္ဍမတိ-ဖဲသွားနိုင်၏။ ["ယေနိစ္ဆကံ"ဟု ရှိသောပါဠိအတိုင်း ပေးလိုက်သည်၊ "ယဒိစ္ဆကံ" ဟု ရှိရာ၌၊ "ယံ-အကြင်အရပ်သို့ (ပဏ္ဍမတိတုံ ဂ္ဂဆ္ဆတိ၊ တံ-ထိုအရပ် သို့)၊ ဂ္ဂဆ္ဆကံ သုခံ ပဏ္ဍမတိ" ဟု ပေးပါ။] အသယ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊ ပဒိုနိဝတ္တေတွာ-ပြန်နှစ်၍၊ (ကျန်နေသည်ကိုယူဘို့ရန် ပြန်နှစ်၍။) ဂဟေ တဗ္ဗံနာမ-ယူထိုက်သောဝတ္ထုမည်သည်၊ နဟောတိ-မရှိ၊ (ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကဿ ဝသေန, ကထေသိ-မူပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိညာယတိ)။

ဣတိ-ဤသို့၊ ဣဟသ ဘိက္ခုနော-၏။ သလ္လဟုကဝုတ္တိတံ-ပေါ့သောအသက် မွေးခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သန္တုဿော ၊ပေ၊ စီဝရေနာတိ အာဒိ-အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ [ဤ၀ါဂျာကို ဦးကာသစ်၌ "လဒ္ဓဝုဏ္ဏ" ဟု ဆိုသော်လည်း နိုဝုံးဟုသာ ထင်သည်။] တတ္ထ-ထိုသန္တုဿော အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ကာယပရိဟာရိကေနာတိ-ကား၊ ကာယပရိဟာ ရဏာမတ္တကေန-ကိုယ်ကိုဆောင်နိုင်ရုံ မွေးမြူနိုင်ရုံ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ("စီဝ ရေန" ၌ဟု။) ဣဒ္ဓိ ပရိယာရိကေနာတိ-ကား၊ ဣဒ္ဓိပရိဟာရဏာမတ္တကေန-ဝမ်းကို ဆောင်နိုင်ရုံ မွေးမြူနိုင်ရုံ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ("ပိဏ္ဍာပါတေန" ၌စပ်။) [စားလောက်ရုံ, ဝတ်လောက်ရုံဖြင့်-ဟူလို။]

သမာဒါယေ ပဏ္ဍမတီတိ-ကား၊ အဌပရိက္ခာရမတ္တက-ရှစ်ပါးသော ပရိက္ခရာ မျှဖြစ်သော၊ သဠဒ-အလုံးစုံသောပစ္စည်းကို၊ ဂဟေတွာ၀-ယူ၍သာ၊ ကာယပရိဗန္ဓ-ကိုယ်နှင့်စပ်သည်ကို၊ ကတ္တာ၀-ပြု၍သာ၊ (ဂဟေတွာ၀ကို ထပ်ဖွင့်သည်)၊ ဂစ္ဆတိ-

---

ပရိဟရဏာမတ္တာကေန။ ။ပရိဟရဏ+မတ္တာ ဃသာတိ ပရိဟရဏာမတ္တ (စီ၀ရ)၏ ဝိဏ္ဍာပါတောင့်လျှင် "မတ္တော" ဟု ချပ၊ ဤအဖွင့်ဖြင့် "ကာယသ+ပရိဟာရော ကာယပရိဟာ ရော၊ ကာယပရိဟာရော ဃသာတိ ကာယပရိဟာရိကော" ဟူသော အသာတ္ထိ၀ိဂ္ဂဟကို ပြသည်။ ဦးကာ၌ "ဃသ" ဟု မပြဘဲ "ကာယပရိဟာရော (ပယောဇနံ) စေတောဘတိ ကာယ ပရိဟာရိကဲ" ဟု ပြု၏။] ["စေတေန-ဤသက်နှီးကြောင့်" ဟု ပေးပါ။] ဤတဒ္ဓိတ်ကို "အတ္ထျတ္ထ (အတ္ထိ.အနက်ရှိသော) တဒ္ဓိတ်" ဟု ဆိုသောကြောင့် "စေတန" ဟုလည်း ၀စနတ္ထပြုနိုင်၏။ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ကား "အသယ ယသယ, အသို့ ယို့" ဟုသာ အညပုဒ်ကို သုံးစွဲလေရှိ၏။ ။ဦးကာသစ်၌ "ကာယပရိဟာရိကပုဒ်ကို ဘာ၀ပွဓာန ဘာ၀လောပဆိုသည် ကိုကား "စီ၀ရေန" ဟူသော စပ်ပုဒ်ထောက်၍ ကောင်းမည်ထင်ပါ။]

သွားနိုင်၏။ မမ-ငါ၏။ ဝိဟာရော-ကျောင်းတည်း၊ ပရိဝေဏ-ပရိဝုဏ်တည်း၊ ဝါ-ကျောင်းဝိုင်းတည်း၊ ဥပဇ္ဈာကော - အလုပ်အကျွေး ဒါယကာတည်း၊ ဣကာတည်း၊ ဣကတိ, အာသဂင်ေါ၀ါ-ကပ်ငြိခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပဒ္ဒေါ၀ါ-ဖွဲ့မိခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နဟောတိ-မဖြစ်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဇိယာ-လေးညှို့မှု၊ မုတ္တော-လွတ်သော၊ သရော ဝိယ-မြှားသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ယူထာ-ဆင်အပေါ်ကမှ၊ အပဏ္ဏမန္ဒော-ဖဲသွားသော၊ မဒ္ဒုဟတ္ထိဝိယစ-မုန်ရစ်သော ဆင်သည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒိတိန္ဒိတော-အလိုရှိအပ် အလိုရှိအပ်သော၊ သေနာသန်-ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝနသဏ္ဍာ-တောအုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလဲ-သစ်ပင်၏ အနီး အနောက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝနပတ္ထာရဲ-တောဌိုရှိသော တောင်ပမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘုဥ္ဇော-သုံးစွဲလျက်၊ ဧကောဝ-အဖော်မမှီး, တစ်ပါးတည်းသာ၊ ဝိဠုတိ-ရင်၏။ ဧကောဝ-သာ၊ နိသီဒတိ-ထိုင်၏။ သဗ္ဗိရိယာပထေသု-အလုံးစုံသော ဣရိယာပုထ်တို့၌, ဧကောဝ-တစ်ပါးတည်းသာ၊ အဒုတိယော- ၂ ပါးခြောက် အဖော်မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ (အာပဇ္ဇတိ ၌စပ်)၊ စာတုဒ္ဒိသော ၊ပေ၊ ခဂ္ဂဝိသာဏကဂဗ္ဂေါတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့, ဝဏ္ဏိတာ-ဖွဲ့တော်မူအပ်သော၊ ဝါ-ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သော၊ ခဂ္ဂဝိသာဏကပတ်-ကြ,ီးဦးခေါင်း, ချိုတစ်ချောင်းနှင့် ဟူသည်၏ အဖြစ်သို့, အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏။။

ဂါထာနက်။ ။(ယော ပုဂ္ဂလো - ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, ဖြစ်ဘို့ရာဟု, လွန်စွာ ကြိုးကုတ်, အားထုတ်သော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်) စာတုဒ္ဒိသော-ချမ်းချမ်းသာသာ, နေဘို့ငှာလျှင်, နေရာသတ်မှတ်, ၄ ပါးသောအရဝ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပြဟ္မဝိဟာ, ဖြန့်ဖြူးငှာလျှင်, နေရာသတ်မှတ်, ၄ပါးသောအရပ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊

အာသင်ေါ် ၀ဒ္ဓေါ်။ ။မမာယနတဏှာယ-ငါ၏ဥစ္စာဟု ပြုတတ်သော (မြတ်နိုး်တတ်သော) တဏှာဖြင့်၊ အာသင်ေါ-ကပ်ငြိခြင်း။ (အာသဠနံ အာသင်ေါ။)ပ၀ရိဂ္ဂဟတဏှာယ-ငါဥစ္စာဟု သိမ်းပိုက်တတ်သောတဏှာဖြင့်၊ ၀ဒ္ဓေါ-ဖွဲ့မိခြင်း။ [၀ဗ္ဗနံ ၀ဒ္ဓေါ၊ "၀ဒ္ဓေ၀" ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။ သူတစ်ပါးက မိမိကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ မိမိက ဖွဲ့မိနေခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ဒိတိဒိအကမ္မက ၀ဓောတ်ဖြင့် "၀ဒ္ဓေါ" က ကောင်းမည်ထင်သည်။)

စာတုဒ္ဒိသော။ ။စတ္တသု ဒိသာသု သုခ ဝိဟာရိတာယ (အရပ် ၄ မျက်နှာတို့၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) သုခ၀ိဟာရိဌာန ဘူတာ, [စတသော+ဒိသာ ၌စပ်]၊ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္တာ၀ါတိ အာဒိနာနယေန (“အရပ်မျက်နှာတစ်ခုကို မေတ္တာဖြန့်၍” အစရှိသောနည်းဖြင့်) ပြဟ္မဝိဟာရဘာ၀နာဖရဏဘူတာ စတသော+ဒိသာ ဧကသောတိ စတုဒ္ဒိသော၊ သော ၎ စာတုဒ္ဒိသော (သွတ္တ၌ ဏာ၀စ္စည်းသက်၍ စာတုဒ္ဒိသောဟု ဟု ဖြစ်၏။) တစ်နည်း-“စတသော+ဒိသာ စတုဒ္ဒိသ” ဟု ရှေးဦးစွာ ဒီဂုတ္တဲ့၍ “ချမ်းသာစွာနေရာဌာန-ပြဟ္မဝိဟာရ ဖြန့်ရာဌာန-” ဟူသော ထို ၄ ပါးသောအရပ်ရှိသောကြောင့် “စတုဒ္ဒိသံ ယသ အတ္ထိတိ စာတုဒ္ဒိသော” ဟု အသတ္တိအနက်၌ ဏာ၀စ္စည်းသက်လျှင်, သွတ္တာတဒ္ဒိတ် မဆင့်ရတော့၊ ဤသို့လည်း တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။။

အပ္ပဋိယောစ-သတ္တဝါသခ်ီရ, ဟူသမျှ၌, ဘယအတွက်, မထိပါး မနှိပ်စက်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ - မည်သည့်ဘေးမျှ, မိမိကို မထိပါး မနှိပ်စက်အပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဣတိဝရိတရေနနေ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသောပစ္စည်းဖြင့်, ဝါ-ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုး, အမျိုးမျိုးသော ပစ္စည်းဖြင့်, သန္တုဿမာနော-အညီအမျှ, အားရနှစ်သက်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အညီအမျှ, တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသည်လည်းကောင်း။ ပရိသယာနံ-တွင်းပနှစ်တန်, ဘေးရန်အန္တရာယ်တို့ကို, သဟိတာ-အဓိဝါသနခန္တီဖြင့် သည်းခံနိုင်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ-ဝိရိယစသည်ဖြင့် လွှမ်းမိုးပယ်ရှားနိုင်သည်လည်းကောင်း။ အဆဒ္ဓိ-ကြောက်ခ်ရွံ့ထန်ပြင်း, ကိုယ်ခက်ကရော်

အပ္ပဋိယောဝ။ ။တာသုစ ကတ္ထစိ သတ္တေဝါ သခ်ါရေါ (သစ်ပင် စသောသခ်ါရ ၌သော်လည်းကောင်း) ဘယေန. (မိမိက ကြောက်ခြင်းကြောင့်) နု ပဋိဟနတိ (မည်သည်းဆ မဖျက်ဆီး၊) သယံဝါတေန (ထို ကြောက်ခြင်းသည်) နု ပဋိဟညတိ (မည်သည်းဆအပ်) ဣကာသစ်၌ကား တေန နေရာဝယ် "တေဟိ" ဟု ရှိ၏။ "ထို သတ္တဝါသခ်ါရ တို့သည်" ဟု ပေးစေလိုပါန်ကုသသည်။ [ပဋိဟနတိတိ ပဋိယော (ဝဋမနည်း)၊ ပဋိဟညတိတိ ပဋိယော (ဒုတိယနည်း)၊ နနုပဋိယော အပ္ပဋိယောဝ]

သန္ဓုဿမာနော။ ။ဣတိဝရိတရေနဘာတိ ဥစ္စာဝစေန ပစ္စယေန၊ သဘေန သန္ဓေန, သမမေဝ ဣသုနနကော (သဘေနစမသော ၃ မျိုးသည် သံ၏အဖွင့်) ဤအဖွင့်ကိုကြည့်လျှင် ဣတိဝရိတရေနကို သံ၏အနက်ဖြစ်သော သဘေန, သန္ဓေနခ,ဥစ်မမှသဘာဝကျမည်၊ ရှေ့ ၂ နည်းအတွက် ပေါင်း၍ "ဣတိဝရိတရေန သန္ဓုဿမာနော-ကောင်းဆိုးနှစ်ဝ, ရသမျှ၌, မိမိဥစ္စာ ဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကောင်းဆိုးနှစ်ပါး, ထင်ရှားရှိသောဥစ္စာဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသည်လည်းကောင်း" ဟု အနက်ပေးပါ၊ နိဿယသ္ဒိကား "သမမေဝ" ဟု တတိယအဖွင့်အတိုင်း ဣတိဝရိတရေနကို သန္ဓုဿမာနောနှင့်မပေါင်းတဲ့ ပေးထားသည်၊ သမဟူ သည် အကောင်းအတွက်လည်း လောဘမဖြစ်, မကောင်းအတွက်လည်း ဒေါသမဖြစ်ဘဲ ထိုပစ္စည်း၌ သမဖြစ်အောင် စိတ်ထားခြင်း-ညီတူညီမျှစိတ်ထားခြင်းတည်း။

ပရိသယာနံ။ ။ကာယစိတ္တာနိ (ထိုသို့) ပရိစ္ဆ (ပနှိ+ဣကစ္ဆ-ထက်ဝန်းကျင်ရောက်၍) သယန္တိ ပဝတ္တေန္တိတိ ပရိသယာ၊ ကာယစိတ္တာနိ ပရိသယန္တိ အဘိဘဝန္တိတိ ပရိသယာ၊ သီဟဗျဂ္ဃသော ဗာဟိရဘေးရန်, ကာမဆန္ဒနွေသော အဗျတ္တိက ဘေးဥပါဒ်တို့တည်း။

သဟိတာ။ ။ဤ၌ တုပစ္စည်းရှိသောကြောင့် ပရိသယာနံကို ဆဋ္ဌီကဟု ဋီကာ သစ်ဖွင့်သည်၊ မည်သည့်ကိစ္စ၌မဆို မိမိကသာ အနာခံခြင်းကို "အဓိဝါသနခန္တီ" ဟု ခေါ်၏။ အပြင်ရရန်ပေါ်လာသောအခါ သည်းခံသူကို "သဟိတာ" ဟု ဆိုသည်၊ သဟဓာတ်သည် သည်းခံခြင်းအနက်ဟော၊ (တစ်နည်း) ဝီရိယစသော တရားတို့ဖြင့် ထိုအပြင်ရရန် အတွင်းရန်တို့ကို ပယ်ရှားနိုင်သူကို "သဟိတာ" ဟု ဆိုအ၏။ ဤနည်း၌ သဟဓာတ်သည် အဘိဘဝနအနက်ဟော တည်း။ ထိုကြောင့် ဋီကာသစ်၌ "ဝိရိယာဒိ ဓမ္မေဟိစ ယထာရဟံ ခန္ဓာ, ဟယန္တာစာတိ အဏ္ဍော" ဟု ၂ နည်းဖွင့်သည်။

ဖြစ်ခြင်း ဓမ္မိသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ-တရားနုလုံး, အမြဲသုံး၍, ကျင့်ထုံးမသွေ, ဖြစ်၍နေ၏။ (သော ပုဂ္ဂလော-ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ, ဖြစ်ဘို့ရာဟု, လွန်စွာကြိုးကုတ်, အားထုတ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်)၊ ဧကော-မခေါ်အဝိ, ဖေါ်မလိုဘဲ, တစ်ကိုယ်တည်းသာ၊ ခဂ္ဂဝိသာဏကမ္ပေါ-ကြိ၏ဦးခေါင်း, ချိုတစ်ချောင်းနှင့် တူသည်ဖြစ်၍၊ စရေ-ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်, အားထုတ်နိုင်ရာသတည်း။

ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ တမဏ္ဍာ-ပရိက္ခရာရှစ်ပါးကိုယူ၍ ဖဲသွားနိုင်၏။ဟူသော ထိုအနက်ကို၊ ဥပမာယ-ဥပမာဖြင့်၊ သာခေန္ဒော-ပြီးစေလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သေယျထာပိတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ-ထိုသေယျထာပိ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ပက္ခီသကုဏောတိ-ကား။ ပက္ခယုတ္တော-

---

အဆင့်မီ။ ။တောင့်တင်း ခိုင်မာခြင်းအနက်ဟော ထဘိဓာတ်ဖြင့် "ထမ္ဘန်ထမ္ဘော၊ ထမ္ဘော ယသ အတ္ထိတိ ထမ္ဘိ" ဟု ဖြစ်ပြီးမှ ထကိုဆယ်ပြု၍ "ဆမ္ဘိ-တောင်းတင်းခိုင်မာခြင်းရှိသူ" ဟု ဖြစ်၏။ ကြောက်စရာအာရုံတစ်ခုခုနှင့် ကြုံသောအခါ ခန္ဓာကိုယ်သည် မလှုပ်နိုင်အောင် ခိုင်မာတောင့်တင်းရ၍ နေတတ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်မှုကို "ကိုယ်ခက်တစ်ရော်ဖြစ်ခြင်း" ဟု ခေါ်၏။ နန+ဆမ္ဘိ အဆမ္ဘိ။ [ထဒ္ဒဘာဝကရဝယာ ဘာဝေန အဆမ္ဘိ။]

ဧကော စရေ။ ။ဧက သဒ္ဒါသည် အသဟာယ အနက်ဟောတည်း၊ စရေ၌ ယေျဗိသာတ်ကို စွမ်းနိုင်ခြင်း သက္ကာ အနက်ဟော ဟု ယူ၍ "ဧကောကီ ဟုတ္တာ စရိတုံ သက္ကု ဧကောယျ" ဟု ဋီကာဖွင့်၏။

ခဂ္ဂဝိသာဏကမ္ပေါ။ ။ကျွဲလောက်ပမာဏရှိ၍ ဦးချိုတစ်ချောင်းသာ ရှိသော ကြီ,သတ္တဝါကို "ခဂ္ဂ" ဟု ခေါ်၏၊ ကပ္ပ သဒ္ဒါသည် သဒိသ အနက်ဟောတည်း၊ ထိုတစ်ပါးတည်း နေလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြီ,၏ တစ်ချောင်းတည်းသော ဦးချိုနှင့်တူသည်-ဟူလို။ [ခဂ္ဂေါဝိယ-သန်လျက်နှင့်တူ၏၊ ဣကၠတိ ခဂ္ဂေါ (သန်လျက်နှင့်တူသောဦးချို)၊ ခဂ္ဂေါ ယသ အတ္ထိတိ ခဂ္ဂေါ-သန်လျက်နှင့်တူသော ဦးချိုရှိသောကြီ,။]

တမဏ္ဍာ။ ။ပါဠိတော်၌ "သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိ၊ သေယျထာပိ မဟာရာဇ" ဟု အစဉ်ရှိသောကြောင့် ဥပမာဖြင့် ပြီးစေအပ်သော အနက်ဟူသည် "သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိ" ဟူသော အနက်ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် တမဏ္ဍာ၌ တဖြင့် "သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိ" ကိုညွှန်းသည်ဟု မှတ်ပါ။ ဆရာတော်၏နိဿယ၌ကား "ခဂ္ဂဝိသာဏကပဗွတ် အာပရွတိ" ကို ရှည်ရှယ်၍ "တမဏ္ဍာ-ထိုရဟန်း၏ တစ်ပါးတည်းဖြစ်၍သာလျှင် ကြီ,ချိုနှင့်တူသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း ဟူသောအနက်ကို" ဟု ပေးတော်မူသည်။

ပက္ခီ သကုဏောဟ။ ။တစ်ချို့ဋီကာ၌ လေ၏ တိုက်ခတ်မှုစသည်ကြောင့် အတောင် ပျက်စီးသွားတတ်၏။ အချို့ဋီကာ၌ကား အတောင်မပေါက်သေး၊ ထိုဋီကာတို့ကို ကားမြစ်လိုချ၌ "ပက္ခီ" ဟု ဝိသေသနပြုသည်။ "ပျံဘို့ရန် အတောင်ရှိသောဌက" ဟူလို၊ "ပက္ခ ယုတ္တော"ဟု ဖွင့်သောကြောင့် "ပဏ္ဍော အသ အတ္ထိတိ ပက္ခီ" ဟု နိဒ္ဒေသောက အသယတ္ထိအနက်၌ ဏျိပစ္စည်း ဟု ဖြသည်၊ [ထောမနိဒ္ဒ သကဓာတ် ဥနန်ပစ္စည်းဖြင့် "သကုနော" ဟု ရှိ၏၊

အတောင်နင့်ယှဉ်သော၊ သကုဏော-ငှက်သည်၊ ခေတိတိ-ကား၊ ဥပ္ပတတိ-အထက်သို့ သွားတ၏။ ဝါ-ပျံသွား၏။။

ပန-ဆက်၊ (တစ်နည်း) ပန-ပိဏ္ဍာတ္ထကို ပြဦးအုံ့၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ့်ကား၊ ဣတ္ထေ-ဤသေယျထာပိအစရှိသော စကားရပ်၌၊ သခေ်ပတ္ထော-အကျဉ်းချုပ်အနက်တည်း၊ သကုဏာနာမ-ငှက်တို့မည်သည်၊ အသုကာသ္မိ ပဒေသေ-ထိုမည်သော အရပ်၌၊ ရုက္ခော-သစ်ပင်သည်၊ ပရိပတ္တဖလော-ထက်ဝန်းကျင် မှည့်ရင့်သော အသီးရှိ၏။ ဣတိ-သို့၊ ဥ တ္တာ-သိ၍၊ နာနာဒိသာဟိ-အထူးထူးသောအရပ်တို့မှ၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ နခေပတ္တတုဏ္ဍာဒီဟိ-ခြေသည်း, အတောင်, နှုတ်သီး အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ တသာ-ထိုသစ်ပင်၏၊ ဖလာနိ-အသီးတို့ကို၊ ဝိဇ္ဇန္တွာ-ထိုးဖောက်ကုန်လျက်၊ ဝိစုနန္တွာ-ခါတွက်ကုန်လျက်၊ ခါဒန္တွေ-ခဲစားကုန်၏။ ["နခဖြင့် ထိုးဖောက်, ပတ္တဖြင့် ရိုက်ခတ်, တုဏ္ဍဖြင့် လှုပ်ခါသည်" ဟု အဓိပ္ပါယ်မှတ်ပါ။ "နခမုခတုဏ္ဍာဒီဟိ" ဟု ရှေးစာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။ ပတ္တ မပါ။။]

ဣဒံ-ဤအသီးသည်၊ အဇ္ဇတနာယ - ယနေ့၌ဖြစ်သော စားဘို့အကျိုးငှာ၊ (ဘဝိယတိ-ဖြစ်လတ့်)၊ ဣဒံ-သည်၊ သွာတနာယ-နက်ဖန်၌ဖြစ်သော စားဘို့အကျိုးငှာ၊ ဘဝိယတိ-တ့်၊ ဣတိ-သို့ တေသံ-ထိုင်ငှက်တို့၏၊ (စိန္တာ-အကြံသည်၊) နု ဟောတိ-မဖြစ်၊ ပန-ဆက်၊ ဖလေ-အသီးသည်၊ ခိဏော-ကုန်လသော်၊ ရုက္ခသသပင်၏။ အာရက္ခ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ နေဝ ထပေန္တိ-မထားကြကုန်၊ တတ္ထ-ထိုသစ်ပင်၌၊ ပတ္တံဝါ-အတောင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ နခံဝါ-ခြေသည်းကိုလည်းကောင်း၊ တုဏ္ဍံဝါ-နှုတ်သီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ နု ထပေန္တိ-မထားခဲကြကုန်၊

မောဂ္ဂလ္လာန-ဏွာဒီ (၁၀၁) သုတ်၌ က အနုဗန်ရှိသော ဥနပစ္စည်းဖြင့် "သကုန" ဟု လည်းကောင်း, နကို ဏကြ၍ "သကုဏ" ဟု လည်းကောင်း ပါ၌ ၂ မျိုးရှိ၏။ သင်္ကြာတိ-ပျံခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ သကုနော (သကုဏော)။]

ဣတိ ဥပ္ပတတိ။ ။ကောင်းတင်သို့တက်သွားခြင်း ပျံခြင်းအနက်ဟော ဘူဝါဒိ ဌီဓာတ်ဖြင့် ဤကို ပြေ၍ "ဣတိ" ဟု ဖြစ်၏။ ဥပ္ပတတိ၌ ဥသည် ဥဒ္ဓံအနက်ဟော၊ ပတ ဓာတ်သည် ဂတိအနက်ဟော၊ "ဥပ္ပတ-အထက်သို့သွားခြင်း" ဟူသည် ပျံတက်ခြင်းပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဣတိကို "ဥပ္ပတတိ" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖွင့်သည်။

ဝိဇုနန္တာ။ ။"ဝိတုဒန္တာ" ဟု မူကွဲရှိ၏။ ဋီကာဌာလည်း "ဝိဘိန္ဒန္တာ, ဝိစာလေန္တာဝါ" ဟု ဖွင့်၏။ ဝိဘိန္ဒန္တာသည် ဝိတုဒန္တာနှင့် လျော်၏။ ဝိစာလေန္တာသည် ဝိဇုနန္တာနှင့် လျော်၏။။

အဇ္ဇတနာယ။ ။ဘဝအနက်၌ တနပစ္စည်းသက်သည်ဟု ပြလို၍ "အဇ္ဇဘဝတ္တာယ" ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်၏။ စာအုပ်တို့၌ "ဘာဝတ္တာ" ဟု ရှိသည်မှာ ပါဠိပျက်ဟန်တူသည်၊ 'အဇ္ဇ-ယနေ့၌၊ ဘဝ-ဖြစ်သော စားခြင်းတည်း၊ အဇ္ဇတနဲ-ခြင်း၊ သွေ-ဘဝဲသွာတနဲ၊ သဝိဘတ်ကို အာယပြု၍ "အဇ္ဇတနာယ" စသည်ဖြစ်၏။။

အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ တသို့ရှုကွေ့-ထိုသစ်ပင်၌၊ အနပေကွော-ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ယော-အကြင်ငှက်သည်၊ ယဿ ဒိသာဘာဝ-အကြင် အရပ်မျက်နှာ အတို့သို့၊ (ဂန္တုံ-သွားခြင်းငှာ)၊ ဣဒ္ဓတိ-အလိုရှိ၏။ သော-ထိုငှက်သည်၊ တေန-ထိုအရပ်မျက်နှာအဖို့သို့၊ သပတ္တဘာရော-မိမိအတောင်ဟူသော ဝန်ရှိသည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥပ္ပတိတ္တာ-ပျံ၍၊ ဂစ္ဆတိ (ယထာ)-သို့၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ အယံ ဘိက္ခု-ဤရဟန်းသည်၊ နိဿင်္ဂေါ-ကပ်ပြိုခြင်းမရှိသည်၊ နိရုပေကွော-ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ယေန-အကြင်အရပ်သို့၊ (ပတ္ကမိတုံ-ဖဲသွားခြင်းငှာ)၊ ကာမော-အလိုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ တေန-သို့၊) ကာမံ-အလိုရှိတိုင်း၊ ပတ္ကမတိ-ဖဲသွား၏။ [တစ်နည်း, ယေနကာမံ-အကြင်အကြင် အလိုရှိတိုင်း၊ ဝါ-အကြင်အကြင်အလိုရှိရာသို့၊ ပတ္ကမတိ-၏။] တေန-ထို့ကြောင့်၊ သမာဒါယေဝ ပတ္ကမတီတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣကိ (အယ်)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (သခ်ေ ပတ္ကော-အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း)။

သပတ္တဘာရော။ ။သသ (အတ္တနော) +ပတ္တံ သပတ္တံ-မိမိ၏ အတောင်၊ သပတ္တံ ဘာရော ယဿာတိ သပတ္တဘာရော၊ ဧဝဖြင့် အတောင်မှတစ်ပါး အခြားသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို ကန့်။

ယေန ကာမံ။ ။"ယတ္တ အတ္တနော ရုစိ, တတ္တ" ဟု ဋီကာသစ် ပဌမဖွင့်၏၊ ယေနကို "ယတ္တ" ဟု လည်းကောင်း, ကာမံကို ရုစိဟုလည်းကောင်း ဖွင့်၍ အနိယမရှိသောကြောင့် "တတ္တ" ဟု နိယမထည့်သည်၊ ဤ၌ ကာမံကို ရုစိဟု ဖွင့်ခြင်းကို စဉ်းစားသင့်၏။ ကာမသဒ္ဒါ သည် ပုလ္လိန်ရှိသောကြောင့် ကာမသည် ဒုတိယန္တသာ ဖြစ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် "ယေန-အကြင် အရပ်၌+ (ကာမော-အလိုသည်၊ အတ္ထိ၊ တတ္တ-ထိုအရပ်သို့)၊ ကာမံ-အလိုရှိတိုင်း" ဟု သာ အနက်ပေးသင့်ပါသည်။

တစ်နည်း။ ။"ဘာဝနပုံသက်ဝါ ဧတေ၊ ယေန ယထာ ပဝတ္ထော ကာမောတိ ဟိ ယေနကာမော၊ တံ၊ ယထာကာမန္တိ အတ္ထော" ဟု ဒုတိယတစ်နည်း ဖွင့်ရာ၌ "ယေနကာမံ" ကို သမသင်ပုဒ်ဟု ဆိုလို၏။ ယေနလည်း ယထာ၏အနက်ဟော နိပါတ်တည်း၊ "ယောယော+ ကာမော ယေနကာမံ"ဟု အဗျယီဘောသမာသ်ပြု၊ "ယထာကာမံ-အကြင်အကြင် အလိုရှိတိုင်း" ဟု ကြိယာဝိသေသနအနက်ပေးရသကဲ့သို့ "ယေနကာမံ" တိုလည်း ကြိယာဝိသေသနအနက်ပေးပါ-ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။ယထာကာမံ၌လည်း "ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် + ကာမော-အလိုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် + ကာမံ-အလိုရှိတိုင်း"ဟု ၂ ပုဒ်ခွဲ (ဝါကျ) လုပ်၍လည်း အနက်ပေးနိုင်ပါသည်။

သဒ္ဓေါသကထာအဖွင့် ပြီး၏။ ။

နီ၀ရဏပွဟာနကထာ အဖွင့်

၂၁ဖြဲ။ သော ဣာမိနာစတိ အာဒိနာ-သော ဣာမိနာစ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်၊ ကိ-အာဘယ်ကို၊ ဒယေတိ-ပြတော်မူသနည်း၊ အရည၀ါသသ-တောဋ္ဌနေခြင်း၏။ ပစ္စယသမ္ဘတ္တိ-အကြောင်း အဆောက်အဦး၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဒယေတိ-ပြတော်မူ၏။ ဟိ-ချဲ့၊ ယသ-အကြင်ရဟန်း၏။ စတ္တာရော-၄ ပါးကုန်သော၊ ဣာမေ ပစ္စယာ-ဤအကြောင်း အဆောက်အဦးတို့သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ တသ-ထိုရဟန်း၏။ အရည၀ါသော-တောဋ္ဌနေခြင်းသည်၊ နိ ဣာဇ္ဈတိ-မပြီးစီး၊ (အထမမြောက်-ဟူလို)။

တိရစ္ဆာနဂတေဟိ ၀ါ-တိရစ္ဆာန်တို့နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝနစရကေဟိ ၀ါ-တောဋ္ဌလှည့်လည်သော မုဆိုးတို့နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒိ-အတူ၊ ၀ါ-နှိုင်းယှဉ်၍၊ ဝတ္ထုဗွတ်-ပြောဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့၊ အာ၀ဇ္ဇတိ-ရောက်၏။ အရည၀ေ-တောဋ္ဌ၊ အဓိ၀တ္ထာ-စိုးအုပ်၍နေကုန်သော၊ ဒေ၀တာ-နတ်တို့သည်၊ ဧ၀ရူ၀သ-

---

သော ဣာမိနာစတိ။ ။ပါဠိတော်၌ "သော ဣာမိနာစ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတောဘ"စသည်ဖြင့် ရှေ့၌ အကျယ်ပြအပ်ပြီးသော သီလ, ဣန္ဒြိယသံ၀ရ, သတိသမ္ပဇညနှင့် သန္တောသ ၄ ပါးကိုပင် ဤနေရာ၌ အကျဉ်းချုပ်ပေါင်း၍ ပြပြန်၏။ "ထိုသို့ ပေါင်း၍ပြခြင်းသည် အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း"ဟု ပုစ္ဆာထုတ်ဖွယ်ရှိသောကြောင့် "သော ၊ပေ၊ ကိ ဒယေတိ"ဟု ပုစ္ဆာထုတ်ပြီးလျှင် "အရည၀ါသသ ပစ္စယသမ္ဘတ္တိ ဒယေတိ"ဟု ကိုယ်တိုင်ဖြေသည်။ [ပစ္စယ သမ္ဘတ္တိတိ သမ္ဘာရပါရိယူရိ-တောကျောင်းဌာနေခြင်း၏ အကြောင်းအဆောက်အဦး၏ ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်းကို၊-ဋီကာဆစ်။]

ဣမေ စတ္တာရော ၊ပေ၊ နိ ဣဗ္ဗတိ။ ။အရိယသီလကွန္ဓ, အရိယဣန္ဒြိယသံ၀ရ, အရိယသတိသမ္ပဇညနှင့် အရိယသန္တောသ ဤ ၄ ပါးကို "စတ္တာရော ပစ္စယာ"ဟု ဆိုသည်၊ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။ ဤ ၄ ပါးမရှိလျှင် တောကျောင်းနေခြင်းသည် မပြည့်စုံ၊ "မပြည့်စုံ"ဟူသည် အကျိုးမရှိခြင်းတည်း။

တိရစ္ဆာန ၊ပေ၊ သဒ္ဒိ ဝတ္ထုဗွတ်။ ။"အကျိုးမရှိရုံသာ မက, အကျိုးမဲ့တောင် ဖြစ်တတ်သေး၏" ဟု ပြလို၍ "တိရစ္ဆာနဂတေဟိ ၊ပေ၊ အယသော ပတ္တရတိ" ဟု မိန့်သည်၊ "သဒ္ဒိ ဝတ္ထုဗွတာ" ဟူသည် နှိုင်းယှဉ်၍ ပြောဆိုထိုက်ခြင်းတည်း၊ "မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ တောကျောင်း၌ နေခြင်းကတော့ တိရစ္ဆာန်တွေ, မုဆိုးတွေ, တောထဲနေသလိုပါဘဲ" ဟု နှိုင်းယှဉ် ၍ ပြောထိုက်သည်-ဟူလို။

ဋီကာသစ်။ ။ဋီကာသစ်၌ "သဒ္ဒိ" ကို ရှေးပါ၌မဟုတ်ဟု ပယ်၏။ မပယ်ထိုက်ပါ။ ပြခဲ့သော အဓိပ္ပာယ်အတိုင်း သဒ္ဒိ ပါသင့်ပါသည်၊ "ဝတ္ထုဗွတ်-နေထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့" ဟု တစ်နည်းဖွင့်ခြင်းလည်း ကောင်းမည်မထင်ပါ၊ ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သော "ဝေရူ၀သ ၊ပေ၊ မိဂါနံ အဋ္ဌ၀ါသဒိသော ဟောတိ" လည်း ဝတ္ထုဗွတ်၏ သာဓကမဖြစ်ဘဲ "သဒ္ဒိ ဝတ္ထုဗွတ်" ၏ သာဓကသာ ဖြစ်ထိုက်ပါသည်။

ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပါပဘိက္ခုနော-ယုတ်မာသော ရဟန်းအား။ (အလမတ္တ သမ္ဗဒါနိ)၊ ဝါ-၏။ (“ဝါသ” ၌စစ်)၊ အရည်ဝါသေန-တောင်၌ နေခြင်းဖြင့်၊ ကိ-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဘေရဝသङ္ခ-ကြောက်မက်ဖွယ်အသံကို၊ သာဝေန္တိ-ကြားစေကြကုန်၏။ ဟတ္ထေဟိ-လက်တို့ဖြင့်၊ သီသံ-ဦးခေါင်းကို၊ ပဟရိတ္တာ-ပုတ်ခတ်၍၊ ပလာပနာကာရ-ပြန်သွားစေလိုခြင်း အခြင်းအရာကို၊ ကရောန္တိ-ကုန်၏။ အသုကောေ-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အရည်-တောသို့၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ ဣဒဏ္စဏ္ဍဒ္ဓပါပကမ်-ဤမည်ဤမည်သော မကောင်းမှုကိုလည်း၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အယသော-အကျော်စောမဲ့သည်၊ ပတ္တရတိ-ပြန့်နှံ့၏။။

ပန-အနန္တယ၊ ယသ-အကြင်ရဟန်း၏။ စတ္တာရော-နဲသော၊ ဧတေ ပစ္စယာ-ဗွိုသည်၊ အတ္ထိ-နိ၏။ တသ-ထိုရဟန်း၏။ အရည်ဝါသော-တောင်၌နေခြင်းသည်၊ ဣဒ္ဓတိ-ပြီးဖိ၏။ ဟိ-မှန်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏။ သီလံ-သီလကို၊ ပစ္စဝေက္ခတ္တော-ဆင်ခြင်လလော်။ ကိ‌ဗ္ဗိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကာဠကံဝါ-အမဲကွက်ကို သော်လည်းကောင်း။ ဝါ-အမဲကွက်နှင့်တူသော ရုန်းရင်းသောအပြစ်ကိုသော်လည်း ကောင်း။ တိလကံဝါ-မဲ့ပြောက်ကိုသော်လည်းကောင်း။ ဝါ-မဲ့ပြောက်နှင့်တူသော သိမ်မွေ့သော အပြစ်ကိုသော်လည်းကောင်း။ အပသဿန္တော-မမြင်ရသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပိတိ-ပိတိကို၊ ဥပ္ပာဒေတ္တာ-ဖြစ်စေ၍၊ တံ-ထိုပိတိကို၊ ခယတယတော-ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းအားဖြင့်၊ သမ္မသန္တော-သုံးသပ်လလော်၊ အရိယဘူမိ-အရိယာတို့၏ နယ်မြေသို့၊ ဝါ-အရိယာတို့၏ အခိုက်အတန့်သို့၊ ဩတ္တာမတိ-သက်ရောက်နိုင်၏။ အရညေ-၌၊ အဓိဝတ္ထာ-စိုးအုပ်၍နေကုန်သော၊ ဒေဝတာ-တို့သည်၊ အတ္တာမနာ-မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်၊ ဝါ-နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝဏ္ဏာ-ဂုဏ်ကို၊ ဘဏန္တိ-ပြောကြကုန်၏။ ဣဒါ-ယခု ကျွတ်-ဤသို့မြောကြောင့်၊ အသာ-ထိုရဟန်း၏။ ဥဒကေ - ရေ၌၊ ဝတ္ထိတ္တာတေလဝိနဿဝိယ-ထည့်အပ်သော ဆီပေါက်သည်ကဲ့သို့၊

ပလာယနာကာရံ။။ ။ပလာယဓာတ်သည် ပြေးခြင်းအနက်ကိုဟောင်း။ “ပြေးခြင်း အခြင်းအရာကိုပြု”ဟူသည် ပြေးဖို့ရန် ဟန်ပြင်ခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုအဓိပ္ပာယ်သည် မဖြစ်နိုင်။ ဂတိအနက်ဟာ ပလဓာတ် ဏာပေမစ္စည်းဖြင့် “ပလာပနာကာရ-(တောမှ ရှာသို့)ပြန်သွားစေလိုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာကို”ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။ [ဋီကာသစ်၌ လည်း “ပလာပနာကာရ”ဟု တွေ့ရ၏။]

ကာဌော် တိလကံ။။ ။ကာဌော ဟုတ္တာ ဧဝေတိတိ ကာဌကော (အမဲကွက်)၊ ကာဌကောဝိယ ကာဌော-အမဲကွက်နှင့်တူသော ရုန်ရင်းကြမ်းတမ်းသောအပြစ်၊ တိလကော ဝိယ တိလကံ-မဲ့နှင့်တူသော သိမ်မွေ့သောအပြစ်။ [ဣဒ္ဓ ပန ပဏ္ဍာတ္တိ ဝိတိတ္ထမသခ်ါတဲ့ ထုလ္လဝဇ္ဇ ကာဌကသဒိသတ္တာ ကာဌော၊ မိဿာဝိတိတ္ထမသခ်ါတဲ့ အဏုမတ္တဝဇ္ဇ တိလကသဒိသတ္တာ တိလကံတို့ အယဲ ဝိသေသော-ဋီကာသစ်။]

ယသော-အကျော်အစောသည်၊ ဝိတ္ထာရိတော-လွန်စွာဖြစ်သော ပြန့်နှံ့ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ။ ["ဝိတ္ထာရိကော-ကျယ်ပြန့်ခြင်းရှိသည်" ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။]

တတ္ထ-ထိုသော ဣမိနာ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ဝိဝိတ္ထန္တိ-ကား။ သုည-လူတို့မှ ကင်းဆိတ်သော၊ အပ္ပယသ္ဒံ-နည်းသော လှသံရှိသော၊ ဝါ - လှသံမရှိသော၊ အပ္ပနိဂ္ဃောသံ-နည်းသော မြို့ရွာတွန်သံရှိသော၊ ဝါ-မြို့ရွာတွန်သံ မရှိသော၊

ဝိတ္ထာရိကော။ ။သဠာတော ဝိတ္ထာရော ယသာတိ ဝိတ္ထာရိတော၊ ဣဒတပစ္စည်း "ဝိတ္ထာရိကော"ရှိရှေ့ဈင် ဣဒတပစ္စည်း၊ နတ်တို့၏ အဆင့်ဆင့်ပြောခြင်းကြောင့် ယသသည် ပြန့်နှံ့သကဲ့သို့ -အယသပြန့်နှံ့တုန်းကလည်း နတ်တို့၏ အဆင့်ဆင့် ကြားစေခြင်းကြောင့် ပြန့်နှံ့ရသည်ဟု မှတ်ပါ။။

ဝိဝိတ္တံ, သုည။ ။ဝိဝိတ္တံ၌ ဝိပုဗ္ဗ ဝိစဝတ်သည် ကင်းဆိတ်ခြင်းအနက်ကို ဟောဏ်။ ထို့ကြောင့် "သုည"ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝိဝိစ္စတိ-ကင်းဆိတ်၏။ ဣဒတိ ဝိဝိတ္တံ၊ သဗ္ဗကာဠ သူဋ္ဌာသည် ပါဠိ၌ သုညဟု ဖြစ်၏။ "သုနာယ-သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းငှာ+ဟိတ-လျောက်ပတ်၏။ ဣဒတိ သူဋ္ဌ"ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ "သတ်ခြင်းငှာ လျောက်ပတ်သောအရပ်"ဟု ဆိုသဖြင့် "ထိုသတ်မူကို သိမည့်လူမရှိသော အရပ်"ဟု ဆိုရာရောက်သောကြောင့် "သုည"ဟု ဆိုလျှင် "လူမှ ကင်းဆိတ်သော•လူမရှိသောအရပ်"ဟု သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် "ဝိဝိတ္တံ-လူတို့မှ ကင်းဆိတ်သော"ဟု အနက်ဖြစ်သည်။

ဇနကဖြင့် ဇညယူ။ ။လူသည် အသံကိုဖြစ်စေတတ်သော ဇနက (အကြောင်း) တည်း၊ အသံကား၊ လူသည် ဖြစ်စေအပ်သော ဇည (အကျိုး) တည်း။ သုည်ဖြင့် ဇနကဖြစ်သော လူတို့မှ ကင်းဆိတ်ပုံကို တိုက်ရိုက်ပြသောကြောင့် ဇညဖြစ်သော လူ့အသံမှ ကင်းဆိတ်ပုံကိုလည်း ကာရဏူပစာရအားဖြင့် ပြပြီးဖြစ်တော့၏။ ထို့ကြောင့် သုည်ကိုပင် "အပ္ပသဒ္ဒံ အပ္ပနိဂ္ဃောသံ"ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထဖွင့်သည်။

ဦကာသစ်။ ။ဝိဝိတ္တသဒ္ဒေါ ဇနဝိဝေကေတိ အာဟ-သုည်တိ၊ တံ ဝန (ထိုလူတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကိုကား) ဇနသဒ္ဒ နိဗ္ဗေါသဘာဘာ၀ေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ (ကသ္မာ) သဒ္ဒကဒ္ဒုကတ္ထာ ဗျာနသ ((ဝိဝိတ္တ)ဌိုရအပ်သော ဗျာန်က အသံဟူသော ဆူးပြောင့်ရှိ•အသံကြားလျှင် ဗျာန်မှ ထရသည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်တည်း)) ဣတိ ဝိဒေယတ္ထံ အပ္ပသဒ္ဒံ အပ္ပနိဗ္ဗေါသန္တိ အတ္ထောတိ ဝုတ္တံ၊ ဇနကဂဠဟဏေနေ၀ ဟိ ဣဒ ဝေ ဝတ်တ။

အတ္ထသဒ္ဒံ။ ။အပ္ပသဒ္ဒါ၏ အပ္ပက (အနည်းငယ်) အနက်ယူလျှင် "အပ္ပသဒ္ဒ-နည်းသော အသံရှိ"ဟု ဆိုသောကြောင့် "နည်းနည်းပါးပါး အသံရှိသေး၏"ဟု ထင်မှတ်ဖွယ်ရှိ၏။ ဤသို့ သဒ္ဒါအလိုအားဖြင့် အသံတည်းဟူသော အနက်သည် ကြွင်းကျန်နေသေး၏။ အမှန်ကား "လူသံမရှိ"ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဒါအားဖြင့် ကျန်စေကာမူ အနက်အားဖြင့် အကြွင်းအကျန်မရှိရကား "လူသံမရှိ"ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်ပါ။ (တစ်နည်း) "အပ္ပါဗာ၀ော စ-အနာ၀မ္ဘိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း၊ သဠာနာတိ-ကောင်းစွာသိ၏"ဟူရာ၌ကဲ့သို့လည်းကောင်း, "အပ္ပဟရိတော-ဒိမ်းစိုးသော ကောက်ပင် ပဲပင် မရှိသောအရပ်၌"ဟူရာ၌ကဲ့သို့လည်းကောင်း အပ္ပသဒ္ဒါသည် "အဘာ၀ (မရှိ)အနက်ဟော"ဟု မှတ်ပါ။

(သေနာသန် ဘဇတိ၌စပ်)၊ ဣဂ္ဂတိ အဝ္ဘော-နက်၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတဒေဝ-ဤအသံ မရှိခြင်းဟူသောအနက်ကိုပင်၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ ဝိဘင်္ဂ-ဈာနဝိဘင်း ပါဠိတော်၌၊ ဝိဝိတ္တွန္တိ -ပေ၊ ဝိဝိတ္တွန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဝိဝိတ္တွန္တိ-ကား၊ သဒ္ဒိကေ-မြို့ရွာ၏အနီး၌၊ သေနာသန်-ကျောင်းသည်၊ စေပိ ဟောတိ-အကယ်၍ပင် ဖြစ်စေဦးတော့၊ စ-ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တံ-ထိုကျောင်းသည်၊ ဂဟဌေဃိ-လူဝတ်ကြောင်ကို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇိတေဟိ-ရဟ(ရဟန်း)တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ အနာကိဏ္ဏံ-မရောပြွမ်း၊ တေန-ထိုသို့မရောပြွမ်းခြင်းကြောင့်၊ တံ-ထိုကျောင်းသည်၊ ဝိဝိတ္တံ-ဝိဝိတ္တမည်၏။ (ရှေးစာအုပ်တို့၌ "ဝိဝိတ္တွန္တိ ဝုစ္စတိ"ဟု ရှိ၏။ ပါဠိတော်၌ ဝုစ္စတိ မပါ။)]

ဧတ္ထ-ဤနေရာ၌၊ သေတိစေဝ-အိပ်လည်း အိပ်ရ၏။ အာသတိစ-ထိုင်လည်း ထိုင်ရ၏။ ဣဂ္ဂတိ-ထို့ကြောင့်၊ (တံ-ထိုနေရာသည်၊) သေနာသန်-မည်၏။ ဧတ-ဤသေနာသနဟူသော အမည်သည်၊ မဠုပ်ဌာဒီနိ-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသည်တို့၏၊ အခ်ိဝစနံ-အမည်တည်း။ တေန-ထို့ကြောင့်၊ သေနာသနန္တိ-ပေ၊ သေနာသနန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌ မိန့်တော်မူပြီ)၊ [သေနာသနံတိ - ကား၊ မဠ္ဟောပ-ညောင်စောင်းသည်လည်း၊ သေနာသန်-သေနာသနမည်၏။ ပီဌပ-အင်းပျဉ်သည်လည်း၊ (သေနာသန်-မည်၏။) ဘိသိပိ-ဘုံလျှိုသည်လည်း၊ (သေနာသန်-မည်၏။) ပိမ္ဟောဟနံပိ-ခေါင်းအုံးသည်လည်း၊

အပ္ပနိဏ္ဍေ သ။ ။အာဘောန်၌ သဒ္ဒနှင့် နိဏ္ဍေါသသည် "အသ" အနက်ဟောချင်း တူသော်လည်း ဤနေရာ၌ လုတ္ကိ၏ ပကတိပြောရိုးအသံကို "သဒ္ဒ"ဟုလည်းကောင်း၊ မြို့(ရွာ) တို့မှ စုပေါင်း ပြောဆိုအပ်သောအသံကို "နိဏ္ဍေါသ"ဟုလည်းကောင်း ခွဲပါ၊ ဤနိဏ္ဍေါသကိုပင် "မြို့ရွာတွန်သံ"ဟု ဆိုကြသည်။ [အပ္ပသဒ္ဒေ၌ ပကတိ သဒ္ဒါဘာဝမာဟ၊ အပ္ပနိဏ္ဍေသ၌ နှဂရ နိဏ္ဍေါဘာဒိ သဒ္ဒါဘာဝ၊-ဋီကာသစ်။]

ဧတဒေဝ, ဝိဘင်း။ ။ဝိဝိတ္တံကို "အပ္ပသဒ္ဒ အပ္ပနိဏ္ဍေသ"ဟု ဖွင့်ခဲ့၏။ ဤ မိမိ ဖွင့်အပ်ပြီးသော အနက်ကိုပင် ဈာနဝိဘင်း ပါဠိတော်နှင့် နှီးနှောရှု ပြလိုသောကြောင့် "ဧတ ဧဝ ဟိ သန္ဓာယ ဝိဘင်း ဝုတ္တံ"ဟု မိန့်သည်၊ ထို ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ "တဌ အနာကိဏ္ဏံ ဂဟဌေဟိပိ ပဗ္ဗဇိတေဟိပိ"ဟူသော စကားနှင့် ဤ၌ "အပ္ပသဒ္ဒ အပ္ပနိဏ္ဍေသ"ဟူသော စကား သည် အမိပ္ပာယ်အားဖြင့် ထပ်တူကျပါသည်-ဟူလို။ [စတေဒေါဟိ နိသဒ္ဒတံယေဝ-ဋီကာ။]

သေနာသနံ။ ။"သေတိစေဝ အာသတိစ ဧတ္ထ"သည် ပိဠိဗျိုဟ်ပြတည်း၊ သေတိ ဧတ္ထာတိ သေနံ, (သိဓာတ် ယု ပစ္စည်း)၊ အာသတိ ဧတ္ထာတိ အာသနံ၊ ("အာသ-ဥပဝေသနေ" ဓာတ်, ယု ပစ္စည်း၊) "ဧတ္ထ"ဟု အာဓာရတစ်ခုတည်းဖြင့် အရတူပြသောကြောင့် "သေနံ+တံ+အာသနံစာတိ သေနာသနံ"ဟု ကမ္မဓာရဲတွဲပါ၊ အိပ်ရ၍လည်းဖြစ်, ထိုင်၍လည်းဖြစ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ဝေသာ အိပ်ရာနေရာ။ [ဋီကာသစ်၌ "စတ္ထ (ဒွန်) သမာသ"ဟု ဆိုသည်ကို စဉ်းစားပါ။]

(သေနာသန်-မည်၏။) ဝိဟာရောပိ-ကျောင်းတိုက်ကြီးသည်လည်း၊ (သေနာသန်-၏။) အမ္ဗုယောဂေါပိ-ဂဠန်တောင်အလား၊ အမိုး ၂ ဖက်ထားအပ်သော ပြာသာဒ် ရှည်သည်လည်း၊ (သေနာသန်၊) ပါသာဒေါပိ-၄ ထောင့်ရှိသော ပြာသာဒ်သည်လည်း၊ (သေနာသန်၊) ဟမ္မိယပိ-ပြာသာဒ်ဦးပြည်းသည်လည်း၊ (သေနာသန်၊) ဂုဟာပိ-ဂူသည်လည်း၊ (သေနာသန်၊) အဠော့ပိ-ပြတိုက်သည်လည်း၊ (သေနာသန်၊) မာဠေ့ပိ-တာနံ့ဆောင်းသည်လည်း၊ (သေနာသန်၊) လေဏပိ-လိုဏ်သည်လည်း၊ (သေနာသန်၊) ဝေဠုဂုမ္ဗေပိ-ဝါးရုံသည်လည်း၊ (သေနာသန်၊) ရုက္ခမူလဃိ-သစ်ပင်၏အနီးအောက်သည်လည်း၊ (သေနာသန်၊) မဏ္ဍာပေါပိ-မဏ္ဍပ်သည်လည်း၊ သေနာသန်-မည်၏။ ဝါပန-သည်သာမကသေး၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်သို့၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ပဋိက္ကမန္တိ - ရှေးရှု သွားကြကုန်၏။ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ ဧတံ-ဤအရပ်သည်၊ သေနာသန်-မည်၏။။]

အ၀ိစ-တစ်နည်းကား၊ (ပါဠိတော်နည်းမှတစ်ပါး၊ အဋ္ဌကထာနည်းကား၊) ဝိဟာရော-ကျောင်းတိုက်ကြီးလည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဂုဟာ-ဂူလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဣဒံ-ဤသေနာသနသည်၊ ဝိဟာရသေနာသနံ နာမ-ဝိဟာရသေနာသနမည်၏။ ဝါ-နေရာကျောင်းဟူသော အိပ်ရာနေရာမည်၏။ မဠော-ညောင်စောင်းလည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ဣတိ ဣဒံ-ဤသေနာသနသည်၊ မဠုဝိဌသေနာသနံနာမ-မည်၏။ ဝါ-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်နှင့်စပ်သော အိပ်ရာနေရာမည်၏။ စိမိလိကာ-အ၀တ်ကြမ်းလည်းကောင်း၊ စမ္မ၀ဇ္ဇေတာ-သားရေပိုင်းလည်းကောင်း၊ တိဏသန္ထာရော-မြက်အခင်းလည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏသန္ထာရော-သစ်ရွက်အခင်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဣဒံ-ဤသေနာသနသည်၊ သန္ထတသေနာသနံနာမ-မည်၏။ ဝါ-အခင်းဖြစ်သော အိပ်ရာနေရာမည်၏။ ဝါပန-သည်သာမကသေး၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်သို့၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ပဋိက္ကမန္တိ - ရှေးရှုသွားကြကုန်၏။ ဣတိ ဣဒံ-ဤသေနာသနသည်၊

ဝိဟာရော အမ္ဗယောဂေါ။။ ။[မဠာ, ပိဋ, ဘီသိ, စိမိလိကာ, စမ္မ၀ဇ္ဇေတာတို့ကို ကမ်ဗါဘာသာဋီကာ ပဋမ-ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ်တို့၌ ပြခဲ့ပြီ၊] ဝိဟာရော ပါကာရ ပရိစ္ဆိန္နော သကလော အာ၀ါသော၊ ကျောင်းတိုက်တစ်ရပ်လုံးကို "ဝိဟာရ"ဟု ဆိုလိုသည်၊ အမ္ဗယောဂေါတိ ဒီဃပါသာဒေါ၊ ဂရုဌသဏ္ဌာန ပါသာဒေါတိပဲ ဝဒန္တိ။ [ဂဠုန်၏ အဘေဝင်ကဲ့သို့သေး ၂ ဖက်သာ ဖြန့်ကား၍ အမိုးချထားသောကြောင့် ၄ ဘက် အမိုးမဟုတ်, အလျားရှည် ပြာသာဒ်ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။]

ပါသာဒေါ, ဟမ္မိယံစသည်။။ ။ပါသာဒေါ စတုရသယိဒေါ-၄ ထောင့်ရှိသော ပြာသာဒ်၊ "ဒွေ ကဏ္ဏိကာနိ ဂဟေတ္တာ ကတော ဒီဃပါသာဒေါ-အထွတ် ၂ ခုတို့ကို,ယူ၍ ပြုအပ်သောပြာသာဒ်ရှည်"ဟုလည်း တစ်နည်းဖွင့်၏၊ ဟမ္မိယ၏ ဝုံစံနှင့်တကွ အဋ္ဌမာင္ဃတို့ကို နီသဂ္ဂိယ ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၏ ဘာသာဋီကာ၌ ပြတားပြီ။

ဩကာသသေနာသနံနာမ-မည်၏၊ ဝါ-အရပ်ဖြစ်သော အိပ်ရာနေရာမည်၏။ ဣတိ ဧဝ-ဤသို့၊ သေနာသန-အိပ်ရာနေရာသည်၊ စတုဒ္ဓိဝ-၄ ပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ-၏။ သဇ္ဇ-အလုံးစုံသော၊ တံ-ထိုကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို၊ သေနာသနဂ္ဂ ဟဏေန-သေနာသနသဒ္ဒါဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတမေဝ-သိမ်းယူအပ်သည်သာ၊ ပန-ထိုသို့ပင် အလုံးစုံသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို သေနာသနသဒ္ဒါဖြင့် သိမ်းယူအပ်ပါ သော်လည်း၊ ဣဒ-ဤသာမညဖလသုတ်၌၊ သကုဏာသဒိသသ-ဌာနန္ဒင့်တူသော၊ စာတုဒ္ဒိသသ-၄ ပါးသော အရပ်မျက်နှာရှိသော၊ အသ ဘိက္ခုနော-ထိုရဟန်း အား၊ အနုစ္ဆဝိကံ - လျောက်ပတ်သော၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဒသေန္တော-ပြတော်မူ လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အရည်ရကွမူလံတိ အာဒိ - အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-ပြီ။

တတ္ထ-ထိုအရည်ရကွမူလံ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အရည်တိ-ကား၊ ဣန္ဒခီလာ-ရွာတံခါးခုံမှ၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်သို့၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ (ဝါ-ထွက်လိုက် သည်ရှိသော်၊) (ယံ ဌာနံ-အကြင်အရပ်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။) [ဒ္ဋိကာသစ်၌ "ပဝတ္တ" ဟု ထည့်လေ၏။။] သဇ္ဇ-အလုံးစုံသော၊ ဧတံ-ဤအရပ်သည်၊ အရည်-အရည် မည်၏။ ဣတိ ဣဒံ-ဤအရည်သည်၊ ဘိက္ခုနီနံ-ဘိက္ခုနီတို့၏။ ဝါ-ဘိုနှင့်၊ ဝသေန- အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-စပ်သဖြင့်၊ အာဂတံ-လာသော အရည်ထတည်း၊ ပန-ကား၊ ပဿိမံ- နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော၊ ဝါ-အနီးဆုံးဖြစ်သော၊ ပဿနေနုသတိကံ-ကုပ်လုပ်လေးတာ, အပြန်ငါးရာရှိသော၊ သေနာသနံ-ကျောင်းသည်၊ အာရညကံနာမ-အာရညက မည်၏။ ဣတိ ဣဒံ-ဤအာရညကသေနာသနသည်၊ ဣမသ ဘိက္ခုနော-ဤ ရဟန်းအား၊ အနုရူပံ-လျောက်ပတ်သော ကျောင်းတည်း၊ တဿ-ထိုကျောင်း၏။ လက္ခဏံ-အမှတ်အသားကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ စုတ်ရိန်ဒ္ဒေသေ-ဧတ်ရိန်ဒ္ဒေသ ၌၊ (မယာ-သည်၊) ဝုတ္တံ-ပြီ။

ဣဒံ ဘိက္ခုနိနံ ဝသေန။ ။ဘိက္ခုနီ-တတိယသံယာဒါသေသ် ပါဠိတော်၌ "ကောဝါ ဂဏမှာ ဩဘီယေယျာတိ အဂါမကေ အရညေ"ဟု ၆၈။ ထို အရည်ဟူသည် ရွာ၏အပြင်ဘက် ကို ခေါ်အပ်သော အရည်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "အရညည်ဟု နိုက္ခမိတ္တာ"စသည်ဖြင့်လာသော အရည် ကို "ဘိက္ခုနီတို့နှင့် စပ်၍ မှတ်အပ်သောအရည်"ဟု ဆိုသည်၊ ထို ပါဠိတော်ရင်းမှာ အဘိမွော- ဈာနဝိဘင်း၌လာသော ပါဠိတော်သာတည်း။

ဣမသ ဘိက္ခုနော အနုရူပံ။ ။(လေးဆရာတို့ ကိုင်နေကျလေးသည် ညှို့မတင်ရ သေးလျှင် ၄ တောင်ထွာရှိ၏။ ညှို့တင်ထားသောအခါ လေးသည် ကုပ်နေ၏။ ထိုအခါ၌ ၄ တောင်သာရှိ၏။ ဤသို့ ကုပ်နေအောင် ပြုလုပ်အပ်သောလေးကို "ကုပ်လုပ်လေး"ဟု ခေါ်၏။။) ထိုလေးဖြင့် တိုင်းတာသောအခါ အပြန်ငါးရာရှိသော တောသည် ဝိဝိတ္တသေနာသနသို့ ကပ်ဝင် သော ဤရဟန်းအား လျောက်ပတ်သောအရည်တည်း။ "အာရညကံ နာမ ၊ဝေ၊ ပဿိမဲ"ဟူသော ဤ၊ ပါဠိတော်သည် ဝိနည်း-နိသဂ္ဂိယပါစိတ်, သာသက်သိက္ခာပုဒ်၌လာသော ပါဠိတော်တည်း၊

ရုက္ခမူလဖွဲ့-ကား၊ ယဲကိမ္မဲ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ သန္ဓိဋ္ဌာယ်-အေးမြသော အရိပ်ရှိသော၊ (နောက်၌ "သီတာယ ရုက္ခဋ္ဌာယာယ"ဟု ရှိလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် "သန္ဓဋ္ဌာယ်"ဟူသော မူကွဲကို စဉ်းစားပါ။) ဝိဝိတ္တာရုက္ခမူလ-လူတို့မှ ကင်းဆိတ်သော သစ်ပင်၏အနီးအောက်သို့၊ (ဘဇတိ ၌စပ်၊) ပဗ္ဗတဖွဲ့-ကား၊ သေလ-တောင်သို့၊ (ဘဇတိ ၌စပ်၊) ဟိ-ချဲ့၊ တတ္ထ-ထိုရုက္ခမူလ၊ ပဗ္ဗတတို့၌၊ ဥဒကသောဏ္ဍီသု-ရေအိုင်ငယ်တို့၌၊ ဥဒကဂိစ္စ-ရေကိစ္စကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ သီတာယ-အေးမြသော၊ ရုက္ခဋ္ဌာယာယ-သစ်ပင်ရိပ်၌၊ နိသိန္နသ-ထိုင်နေသော ရဟန်း၏။ နာနာဒိသာသု-အမျိုးမျိုးသော အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့သည်၊ ခါယမာနာသု-ထင်ရှားကုန်ရသော်၊ သီတေန-အေးမြသော၊ ဝါတေန-လေသည်၊ ဗီဇိယမာနသ-ယပ်ခတ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဧကဂ္ဂ-တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၊ ဝါ-တည်ကြည်သည်၊ ဟောတိ-၏။

ဤသို့ ဝိနည်း၌လာသော်လည်း သုတ္တန်မှယူအပ်သောနည်းဖြစ်သောကြောင့် "သုတ္တန္တ ပရိယာယအရည"ဟု မှတ်ပါ။ ဝိနည်းဒေသနာအတိုင်း ယူအပ်သော အရည်မှာ ဒုတိယပါရာဇိက ၌လာသော "အရည် နာမ ထပေတွာ ဂါမဋ္ဌ ဂါမူပစာရဋ္ဌ"ဟု ဆိုအပ်သော အရည်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤစကားအရ ရွာမှ ကုပ်လုပ်လေးတာ အုပ်နိုင်ပါးရာဝေးသော တောကျောင်းဖြစ်သော သုတ္တန်အရည်၊ ရွာ-ရွာ၏ဥပစာမှ တစ်ပါးသော/ တောဟူသော ဝိနည်းအရည်၊ ရွာတံခါးခုံမှထွက်လျှင် အရည် ဟု ခေါ်ရသော အဘိမဇ္ဈာအရည် ဟု အရည် ၃ မျိုး ရှိကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဘိမဇ္ဈာအရည်သာ ပရိယာယ်မဟုတ် မုခ္ယအရည်ဖြစ်၍၊ သုတ္တန်-ဝိနည်းအရည်တို့မှာ ပရိယာယ်အရည်သာ ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း မှတ်ပါ။

ရုက္ခမူလ်။ ။မူလ် ဘော သဠိကေ မူလ-စသော အဘိဓာန် (၈၅၁) ၌လာသော အနက်တို့တွင် ဤ၌ မူလသဒ္ဒါသည် သဠိက (သမီပ) အနက်ဟောတည်း၊ သမီပဆိုသော်လည်း ပင်လုံး၏အနီးဖြစ်ရကား "သစ်ပင်အောက်"ဟု အမှားခေါ်နေသော မွန်းတည့်အခါ အရိပ်ပြန့်ရာအရပ်ပင်ဖြစ်သည်။

ပဗ္ဗတ‌ဖွဲ့ သေလ်။ ။"သိလာ ပစုရာ အသ္မိံတိ သေလော" ဟု ပြုလျှင် ကျောက်တောင်ကိုသာ "သေလ"ဟု ခေါ်ရမည်ဖြစ်၏။ သို့သော် သဒ်သှုပစာ, အတင်ရုဋ္ဌိအားဖြင့် မြေတောင်, ကျောက်တောင်, ၂ ပါးစုံရောသောတောင်, ဟု တောင် ၃ မျိုးလုံးကိုပင် သေလသဒ္ဒါက ဟောနိုင်သောကြောင့် ပဗ္ဗတကို သေလဟု ဖွင့်သည်။

တတ္ထ ဟိ ၊ဝေ၊ ခါယမာနာသု။ ။တတ္ထဟိတိ အာဒိနာ တဒုဘယသာ (ထို ရုက္ခမူလ, ပဗ္ဗတ ၂ မျိုးလုံး၏) အနုရူပတံ (ထို ရဟန်းအား လျောက်ပတ်သော အရပ်၏အဖြစ်ကို) ဒဿေတိ၊ ဒိသာသု ခါယမာနာသူတိ ဒသသု ဒိသာသု အဘိမုခီဘာဝေန (မိမိ၏ ရှေ့ရှု အဖြစ်ဖြင့်) ဒိသယမာနာသု (မြင်အပ်ကုန်လသော်) [တောင်ပေါ်ကနေ၍ ကြည့်သောအခါ တောင်၏အောက်ကိုပါ မြင်ရသောကြောင့် "ဒသသု ဒိသာသု"ဟု ဆိုသည်။] ဤ ဒဿသု ဒိသာသု ခါယမာနာသုသည် ဧကဂ္ဂစိတ္တဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းပြုတည်း။ "ထိုသို့ အရပ်ဆယ်မျက်နှာလုံး ထင်ရှားခြင်းကြောင့်လည်း စိတ်တည်ကြည်စရာ ရှိပါသည်"ဟူလို၊ တစ်နည်း-

ကန္ဒရန္တိ (ဇတ္တု)-၌၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ကံ-ကဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ တေန-ထိုရေသည်၊ (တစ်နည်း) ကေန-ရေသည်၊ ဒါရိတံ-ခွဲအပ်သော၊ ဥဒကေန-ရေသည်၊ ဘိန္နံ-ခွဲအပ်သော၊ ပဒ္ဒတပဒေသံ-တောင်အရပ်သို့၊ (ဘဇတိ၌စပ်၊) ယံ-အကြင်အရပ်ကို၊ နိတမ္ဗန္တိပိ-နိတမ္ဗဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝါ-တောင်ခါးပန်းဟူ၍လည်းကောင်း။ နိကုဋ္ဌန္တိပိ-နိကုဋ္ဌဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝါ-ချောက်ကြားဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝဒန္တိ-ခေါ် ဝေါ်ကြကုန်၏။ တံ့ ကန္ဒရံ-ထိုချောက်ကြားအရပ်သို့၊ (ဘဇတိ ၌စပ်)။

"ထိုသို့ အရပ်ဆယ်မျက်နှာလုံး ထင်းထင်းကြီး ဖြစ်နေသောကြောင့် ထိုအရပ်တို့မှ လေသည် ယပ်လေခတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်" ဟူလို၊ ဤအလို "ဒသသု ဒိသာသု ခါယမာနာသု" သည် "ဗီဇိယမာနသာ" ၏ အကြောင်းပြဖြစ်သည်-ဟု ကေစိဆရာတို့က ဆိုလိုကြသတတ်။

ကန္ဒရံ။ ။"အဇ္ဈောဂ နိလံ ၊ဝေ၊ ဒကဠ္ဠ ကံ" ဟု အဘိဓာန် (၆၆၁) ၌ ကသဒ္ဒါတို့ ဥဒကၜ၏ပရိယာယ် ဟု ဆို၏။ ထို့ကြောင့် "ကံ ဝုစ္စတိ ဥဒကံ" ဟု ဆိုသည်။ [ဋီကာသစ်၌ "ဝိပါသ ဝိနောဒနကာရကတ္တာ" ဟိတ်ထည့်သောကြောင့် "ဝိပါသဝိနောဒန် ကရောတီတိ ကံ" ဟု ဝစနတ္ထဟုပြုပါ။ ကရတော် ကွိုဝစ္စည်း။] ဒရတော်သည် ဘူ-စုဖြစ်မူ ဘာဒန (ခွဲခြင်း) အနက်ကို ဟောဏ်။ ထို့ကြောင့် "ကေန+ဒါရိတံ" ကို "ဥဒကေန+ဘိန္နံ" ဟု ဖွင့်သည်၊ "ပဒ္ဒတပဒေသံ" အရ တောင်ပေါ်မှကျလာသော ရေအဟုန်ကြောင့် တစ်ဖြည်းဖြည်းကွဲနေသော တောင်ချောက် ကို "ကန္ဒရ" ခေါ်သည် ဟု မှတ်ခဲ့ပါဦး။

နိတမ္ဗံ၊ နိကုဋ္ဌံ။ ။"ယင်း ကန္ဒရကို နိတမ္ဗဟုလည်းကောင်း, နိကုဋ္ဌဟုလည်းကောင်း ခေါ်ကြသည်" ဟု ဆိုသောကြောင့် "ထို နိတမ္ဗ-နိကုဋ္ဌတို့သည် ကန္ဒရန့ဉ် အထည်ဖြင်မကွဲဘဲ နာမည်သာ ကွဲသည်" ဟု မှတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ထောမနီမ၀ယ် ကန္ဒရကို "ဣဟာကာရေ-အိမ် သဏ္ဌာနရှိသော (အိမ်ခန့်ငှားသော)၊ ဂိရိနိတမ္ဗဒေသေ-တောင်ခါးပန်းအရပ်".ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤအဖွင့်ကိုကြည့်လျှင် ကန္ဒရန့ဉ် နိတမ္ဗသည် ပရိယာယ်ဟု သိသာ၏။

နိကုဋ္ဌ။ ။"လတာဒိဝိဟတောဒေ-နယ်အစာရှိသည်တို့ပိတ်ဖုံးအပ်သော အတွင်း ရှိသော၊ ကုဋ္ဌေ" ဟု ဝါစပ္ပတိအဘိဓာန်ဖွင့်၍ "ကုဋ္ဌေ" ကိုကား "သမ္ဗန္ဓာ လတာဒီဟိအစ္ဆာဒိတော (ဖုံးအပ်သော) မဏ္ဍသုညေ (အလယ်၌ အခေါင်းချည်းသာဖြစ်သော) ပဒ္ဒတာဒီနော ဌာနေ ဌာနေ" ဟု ဖွင့်၏၊ ဤ၌ "ပဒ္ဒတာဒီနော" ဟု အာဒိဖြင့်ဆိုအပ်သောကြောင့် တောင်အရပ်သာ မက, မြစ်ရေစီးသာဖြင့် ချောက်ကြားဖြစ်နေသော မြစ်၏အဆက်အသွယ်အရပ်ကိုလည်း ယူနိုင်ပြန်၏။

မူလဋ္ဌိကာ။ ။ထိုဘ့ဲ ယူနိုင်သောကြောင့် စာနေ့ဝိဘင်း မူလဋ္ဌိကာ၌ "နိတမ္ဗန္တိပိ နိကုဋ္ဌန္တိပိ ယဲ ဝဒန္တိ, တံ ကန္ဒရန္တိ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်,[အပေါ်ဖက်ပြုပြီးသော ဝိပုလ ဝေသေပိ-တောင်မဟုတ်သော အရပ်၌သလည်း၊ [အပေါ်ဖက် ပဒ္ဒတပဒေသကို ပေါင်းပါ။] ဝိဒုဝုနဒီနိ၀ တ္ထနေ ပဒေသ-အထူးအသွား ခက်သောမြစ်ရေ၏ ဆုတ်နစ်ရာအရပ်ကို ကန္ဒရန္တိ ဒဿေတိ" ဟု ဖွင့်သည်။ ["နဒီနိ၀တ္ထန" ဟူသည် မြစ်ကြီးမှရေသည် ကမ်းအပြင်သို့ ဖြာ၍ထွက်သွားပြီးနောက် ပြန်၍ဆုတ်နစ်ရာ အရပ်တည်း၊ ထိုအရပ်သည် ကြာသောအခါ ချောက်ဖြစ်နေတော့၏။ ရေသည် ခွဲအပ်သော ကြောင့် "ကန္ဒရ" ဟူသော အမည်နှင့်လည်း လျော်၏။]

ဟိ-ခ့ဲ၊ တတ္တ-ထိုေနာက်၌၊ ရဇတပဋ္ဌသဒိသာ-ငွေပြားနှင့်တူသော၊ ဝါလိကာ-သဲသည်၊ ေဟာတိ-ရှိ၏။ မတ္တကေ-ေချာက်၏အထက်၌၊ မဏိပိတာနံပိယ-ပတ္တမြား မျက်နှာကြက်တဲ့သို့၊ ဝနဂဟန်-ေတာပိတ်ပေါင်းသည်၊ (ေဟာတိ-ရှိ၏။) မဏိခန္ဓ သဒိသံ-ပတ္တမြားတုံးနှင့်တူသော၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ သန္ဒတိ-စီးနေ၏။ ဧဝရူပ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ကန္ဒရ-မွေ့ေလျော်ဖွယ် ေချာက်သို့၊ သြရုယ-သက်ဆင်း၍ ပါနီယ-ေသာက်ရေကို၊ ပိဝိတ္တာ-ေသာက်ပြီး၍၊ ဂတ္တာနိ-ကိုယ်တို့ကို၊ သီတာနိ-အေးမြသည် တို့ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဝါလိကံ-သဲကို၊ ဥသာမေတ္တာ-စုပုံ၍၊ ("အထက်သို့ တက်စေ၍" ဟု သဒ္ဒတ္ထဗျိုဟ်၏။) ပံသုကူလစီဝရံ-ပံသုကူသက်နားကို၊ ပညပေတ္တာ-ခင်း၍၊ (သဲပုံ ပေါ်၌ခင်း၍။) နိသိန္နသ-ထိုင်လျက်၊ သမဏမဓ္ဓ-ရဟန်းတရားကို၊ ကရောေတာ-ပြုသော်ရဟန်း၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဧကဂ္ဂ-သည်၊ ေဟာတိ-၏။

မေးဖွယ်။ ။မူလဋီကာဖွင့်အပ်သော နဒီနိုဝတ္တနအရပ်သည် "ကန္ဒရ"ဟူသော နာမည်နှင့် လျော်လျှင် အဋ္ဌကထာ၌ "ဥဒကေန ဘိန္နံ ပဗ္ဗတပဒေသံ (ေတာင်အရပ်)"ဟူသော စကားနှင့် မဆန့်ကျင်ပါေလာ-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-အဋ္ဌကထာ၌ "ပဗ္ဗတပဒေသ" ဟူသော စကားသည် နိဒဿနနည်းအားဖြင့် ဆိုအပ်သော (ဥဒါဟရဏ်ပြု) စကားဖြစ်သော ကြောင့် မူလဋီကာအဖွင့်သည် အဋ္ဌကထာစကားနှင့်လည်း မဆန့်ကျင်ပါ။

ဖူကွဲ။ ။စာအုပ်တို့၌ "နဒီတုမ္ဗန္တိပိ နဒီကုဋ္ဌန္တိပိ"ဟု တွေ့ရ၏။ ဗျာနဝိဘင်း အဋ္ဌကထာစာအုပ်၌ "နိတုမ္ဗန္တိပိ နဒီကုဋ္ဌန္တိပိ"ဟု တွေ့ရ၏။ ထိုစာအုပ်တို့၌ နဒီသဒ္ဒါပါနေခြင်း မှာ မူလဋီကာ၏ "ဝိဘုဇ္ဇနဒီနံ ပဗ္ဗတနပဒေသံ"ကို ထောက်၍ ပါနေခြင်းသာတည်း။ အမှန်အားဖြင့် နဒီသဒ္ဒါ ပါဖွယ်မလိုပါ။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-မူလဋီကာ၌ "အပဗ္ဗတ ပဒေသေပိ"ဟု ပိသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုရကား ပဗ္ဗတပဒေသကို ပေါင်းပြီးဖြစ်နေသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထို ပဗ္ဗတပဒေသ သည် နဒီနှင့် မစပ်သော နိကုဋ္ဌဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ "နိတုမ္ဗ"ဟုလည်း အဘိဓာန်၌ မရှိ၊ "နိတမ္ဗ"ဟုသာရှိ၏။ ထိုနိတမ္ဗတို့လည်း ကန္ဒရ၏အဖွင့်၌ ထောမနီခံ ပြသော ကြောင့် နိတုမ္ဗပါဠိသည်သာလည်းကောင်း၊ နဒီ မပါသော နိကုဋ္ဌပါဠိသည်သာလည်းကောင်း ပါဠိမှန်ကို ဟု မှတ်ပါ။

ဝေနတ္ထာ။ ။နိ + တမ (ကွန္ဓာယ်)ေဘာ်, ဗပစ္စည်းဖြင့် "နိတမ္ဗ"ဟု ဖြစ်၏။ ကာမေကေတိ-ကာမလိုက်စားသူတို့သည် နိရ်သာရ-မက်မက်မောမော၊ တမ္ပေတေ-အလိုရှိအပ်၏။ ကွာတိ နိတမ္ဗော-ခါး၏ အောက်ပိုင်းဖြစ်သော မိန်းမတို့၏ တင်ပါးအရပ်တည်း။ ေတာင်ခါးပန်း လည်းထိုအရပ်နှင့်တူသောကြောင့် "နိတမ္ဗ"ဟု ခေါ်ရသည်၊ နိ+ကုဏ+ဧနဓာတ် ၃ (ဌိုအနုပန် ရှိသော အ)ပစ္စည်း၊ နိသည် နိယေသသအနက်ဟော, ကုသည် မြေကြီးအနက်ဟော၊ နိယေ သေန(ကျောက်မြေ, ပကတိမြေ ဟု မခွဲခြားဘဲ) အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်+ကုယ်-ဖြေ၌+ ဏယတေ-ဖြစ်တတ်၏။ ကွတိ နိကုဋ္ဌံ (ပိေသာဒရာဒိပိုဏ်းဖြစ်၍ ရွပ်ပြီးအောင်စီရင်)၊ လတာဒိ ပိဟိတောဒရ-ဧွယ်စသည်တို့ဖြင့် ဖုံးအပ်သော အတွင်းခ့ဲ လိုဏ်ခေါင်းဖြစ်သော ချပ်ကြားအရပ်-ထောမနီခံကိုမှီသည်။

ဝိရိဂုဟန္တိ-ကား၊ ဒ္ဋိန္ဒ-၂ လုံးကုန်သော၊ ပဗ္ဗတာနံ-တောင်တို့၏၊ အန္တရေ-အလယ်၌၊ ဝိဝရံ-တိုက်ခန်း စသည်နှင့်တူသော အခေါင်းသို့၊ (ဘဇတိ ၌စပ်၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧကသိုင်ယေဝ-တောင်တစ်ခုလုံးတည်း၌ပင်၊ ဥမင်သဒိသံ-ဥမင်လိုဏ်နှင့်တူသော၊ မဟာဝိဝရံ-ကြီးစွာသော အကြားသို့၊ (ဘဇတိ ၌စပ်၊) သုသာန လက္ခဏာ-သုသာန၏လက္ခဏာကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ (မယာ)၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ဝနပတ္ထွန်-ကား၊ ဂါမန္တ-ရွာ၏ အပိုင်းအခြားကို၊ အတိတ္တမိတ္တာ-ကျော်လွန်၍၊ မနုဿာနံ-လူတို့၏။ အသဒ္ဓရဏဌာန-လှည့်လည်ရာ မဟုတ်သော အရပ်သို့၊ (ဘဇတိ ၌စပ်၊) ["အနုပစာရဌာနံ-ဥပစာမဟုတ်သော အရပ်သို့"ဟုလည်း ရှိ၏။]

ဂိရိဂုဟာ။ ။"ဒ္ဋိန္ဒ် ပဗ္ဗတာနံ အန္တရေ ဝိဝရံ" ဤအဖွင့်အလို "ဂုဟာဝိယာတိ ဂုဟာ၊ ဂိရိနံ-အလွန်နီးကပ်စွာ တည်နေသော တောင် ၂ လုံးတို့၏+ဂုဟာ-ဥနှင့်တူသော အကြားတည်း၊ ဂိရိဂုဟာ-ကြား"ဟု ပြုပါ၊ "ဧကသိုင်ယေဝ၀ါ ဥမင်သဒိသံ မဟာဝိဝရံ"ဟူသော အဖွင့်အလို "ဂိရိမှိ-တောင်တစ်ခုလုံးတည်း၌+ဂုဟာ-ဥမင်လိုဏ်ဥနှင့်တူသော အကြားတည်း၊ ဂိရိဂုဟာ-ကြား"ဟု ပြုပါ။

ဥမင်သဒိသံ။ ။ဤပုဒ်ကို ဧကသိုင်ယေဝနှင့်သာ တွဲစပ်၍ "မဟာဝိဝရံ"တို့ကား ၂ ပုဒ်လုံးနှင့် တွဲစပ်ပါ"ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်၏၊ သို့သော် ဋီကာဟောင်းအလို ဝိဝရံပုဒ် တိုက်ရိုက် ပါသည်ဟု မှတ်ပါ။ [ဤဥမင်တို့ "သုခုဝိ"ဟု ဖွင့်၍ သုဒုဝိ-ကို "အုမ်ယ-မြေအိမ်"ဟု ဖွင့်သည်၊ မဟောသဓေဘတ်-လာ ဥမင်-ကား အလျားရှည် လိုဏ်ခေါင်းကြီးတည်း။]

မှတ်ချက်။ ။ယခုစာအုပ်များ၌ ပဗ္ဗမနည်းဝယ် "ဒ္ဋိန္ဒ် ပဗ္ဗတာနံ အန္တရံ-အကြား သို့"ဟု ရှိ၏။ ဋီကာဟောင်း၌ကား ပဗ္ဗမနည်းဝယ် "ဝိဝရန္တိ ဒ္ဋိန္ဒ် ပဗ္ဗတာနံ မိတော (အချင်းချင်း) အာသန္နတရေ ဌိတာနံ ဩဝရကာဒိ သဒိသဲ ဝိဝရံ"ဟု ရှိသောကြောင့် ရှေးစာအုပ်များ၌ "အန္တရေ ဝိဝရံ"ဟု ပါရှိရှိဟန်တူသည်၊ ဋီကာသစ်၌ကား "နောက်နည်းမှ မဟာဝိဝရံကို ရှေ့သို့ ယူ၍ စပ်ရမည်"ဟု ဖွင့်လေ၏။ နိဿယ၌မူကား ဋီကာဟောင်းအတိုင်း ပေးထားပါသည်။ [တောင် ၂ လုံး နီးကပ်စွာ တည်နေရာဝယ် ဆက်စပ်ရာဌာနဌ၌ တိုက်ခန်း စသည်နှင့်တူသော အပေါက်အကြားရှိ၏။ ထိုအပေါက်အကြားသို့ ဝင်၍ တရားအားထုတ်သည်-ဟူလို။]

သုသာနံ။ ။"ဆဝကို သု, သယနကို သာနပြု၍ သုသာန" ဖြစ်သည်ဟု အာဘိဓာနပွဒီပိကာသူစိ ဆိုး၏။ ဆဝသ-သူသေကောင်၏၊ သယနံ-အိပ်ရာအရပ်တည်း၊ သုသာနံ-သူသေကောင်၏ အိပ်ရာအရပ်၊ ဝါ-သုသာနံ, သမ္ပီးင်း။ [ထောမနီဝ၌ "သေတိအကြာတို သာနံ-အိပ်ရာသမ္ပီးင်း၊ သီဆတ်+အာနစ်ပမ္ဘူသ။ သွသ-သူသေကောင်၏+သာနံ-အိပ်ရာတည်း၊ သွသာနံ-ရာ"ဟု ပြု၏။ သွသ၌ ဆဝ၏ ပရိယာယ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိ၌ "ဆဝသ+သာနံ သုသာနံ"ဟု ပြုပါ။ ဆဝကိုလည်း သုမြှ။]

ဝနပတ္ထွ။ ။ဗတ္ထ၌ ပပုတ္ထ+ထာဓာတ်, အပစ္စည်း။ ထာဓာတ်သည် ဌာနအနက်ကို ဟောတယ်။ ထို့ကြောင့် "ပ+တိဌ၌ ဌေ့ ဝိဝေကကာမာ ယထာမဝေ့ပတ ဝိသေသာမ်ဝေနေ့ဘတိ ပတ္ထ"ဟု မူလပဏ္ဏာသ - ဝနပတ္ထသုတ်ဦးကာ၌ ဖွင့်သည်။ [ထာဓာတ်၏ ဓာတ်နက်ဖြစ်သော

ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ (မနုသာ၊) နှ ကသန္တိ-မထွန်ကြကုန်၊ နှ ၀ပန္တိ-မစိုက်ကြကုန်၊ (တံ-ထိုအရပ်သို့ ဘ၀ဏိ ဌိစပ်)၊ တေနေ၀-ထိုကြောင့်ပင်၊ ၀နပတ္ထဆိ၊ ဝေ၊ အဓိ၀စနန္တိ အာဒိ-အစရှိသော၊ (ယံ-အကြင်စကားသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ တံ-ထို စကားဟိုး အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ [၀နပတ္ထန္တိ ၀နပ၀ဏ္ဍဟူသော၊ ဧတံ-ဤအမည်သည်၊ ဒုရာနုန်-ဝေးကုန်သော၊ သေနာသနာနုန်-ကျောင်းတို့၏။ အဓိ၀စနံ-အမည်တည်း၊-စာနာနဝိဘင်း ပါဠိတော်၊ အာဒိဖြင့် ယူဖွယ်မျှားကို ဦးကာ၌ ရှုပါ။ ထိုဦးကာ စကားတို့ဖြင့် "လူသူမနီးသော တောကြီးမြိုင်ကြီးထဲကကျောင်း"ဟု ပြသည်။]

အဇ္ဇောကာသန္တိ-ကား၊ အစ္ဆန္ဒံ-အမိုးအကာမရှိသော လွင်တီးခေါင်သို့၊ (ဘ၀ဏိ၊) ပန-ဆက်၊ ဝတ္ထွ-ဤလွင်တီးခေါင်၌၊ (စီ၀ရကုဋိ-သက်နှီးကျောင်းငယ်ကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ဝသိတုံ-နေခြင်းငှာ)၊ အာကာခ်ီမာနော-အလိုရှိလတ်သော်၊ ဝါ-

---

"တိဋ္ဌန္တိ"ဖြင့် ဝိဂ္ဂဟပြုခြင်းတည်း။ "ပကာရေန+ထန္တိ ဇတ္ထာတိ ပတ္ထံ"ဟု ဓာတ်ရင်းအတိုင်းလည်း ပြုနိုင်ပါ၏။] ဝိဝေကကို အလိုရှိသော ယောဂီတို့၏ (အလိုရှိအပ်သော တရားထူးကိုရခြင်းကြောင့်) အပြားအားဖြင့် တည်နေရာအရပ်။

၀နပတ္ထကျောင်း။ ။"ဝနေသု+ပတ္ထံ ဂဟနဋ္ဌာနေ (သစ်ပင်တို့ဖြင့် ရှုပ်နေသော အရပ်၌) သေနာသနံ ၀နပတ္ထံ"ဟု ဆက်၍ဖွင့်၏။ "ဂဟနဋ္ဌာနေ သေနာသနံ"သည် ၀နပတ္ထံ၏ အရေကောက် သရုပ်ပြတည်း။ ထို့ကြောင့် "၀နပတ္ထ"ဟူ-. ၌ "ပြအပ်ခဲ့သော အရည၊ကင်ဓုတင်ရသည့်) အရည၊ထက်ပင် ဝေးသော၊ လူအများတို့ သွားလာ လုပ်ကိုင်မှီးမဟုတ်သော တောသစ်ပင်ကြီးတို့ဖြင့် ရှုပ်နေသော တောအရပ်တည်း"ဟု မှတ်ပါ။ ဤအဖွင့်နှင့်အညီ "၀နပတ္ထံ-တောကြီးမြိုင်ဝေ့ဝ, သစ်ပင်တွေဖြင့်, ရှုပ်နေသောအရပ်"ဟု ပေးပါ။

ဦကာသစ်။ ။"ပတ္ထော တု သာနု နိတ္ထိယဿ" ဟူသော အဘိဓာန် (၆၀၇)လာ ပတ္ထသဒ္ဒါသည် တောင်ဘည်ညွှတ်သော အပြင်ကို ဟောဏ်၏။ ထို ပတ္ထနှင့် တူသောကြောင့် ဤ တောကျောင်းနေရာကိုလည်း "ပတ္ထ" ခေါ်သည်ဟု ယူဆ၍ "ပတ္ထသဒိသံ+ဝနံ ၀နပတ္ထောတိ ဝိသေသနပ၀ရန်ပါ၀ေတာ ဒဋ္ဌ၀ဿ"ဟု ဦကာသစ်ဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်သည် "ဝနေသု+ဝဟနဋ္ဌာနေ သေနာသနံ"ဟူသော ၀နပတ္ထသုတ်ဦကာနှင့် မညီပါ။ တောမြိုင်ကြီး၏ အတွင်းဖြစ်သောကြောင့် တောင်အပြင်ကဲ့သို့ ညီညွှတ်သော မြေအရပ်လည်း မဟုတ်နိုင်ပါ။ ၀နပတ္ထဟုလည်းကောင်း, ၀နပန္ထံဟုလည်းကောင်း ပါ၌အမျိုးမျိုးရှိသေး၏။ ထိုပါ၌များသည် ပြအပ်ခဲ့သော မူလပဏ္ဏာသ ဦကာနှင့် မညီပါ။

အဇ္ဇောကာသ။ ။အဘိ-အလုံးစုံသောအရပ်တို့၏ ရှေးရှုဖြစ်သော၊ ဝါ-အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌ ရှေးရှုသော+ဩကာသော-အရပ်တည်း၊ အလ္ဇောကာသော-ရပ်၊ အမိုးလည်းမရှိ, အကာလည်းမရှိသော့ကြောင့် အရပ်အားလုံး၏ ရှေးရှုဖြစ်နေ၏။ မိမိတည်းဟူသော လွင်တီးခေါင်ကလည်း အရပ်အားလုံးသို့ ရှေးရှုနေ၏။ ထိုအရပ်ကိုပင် "လွင်တီးခေါင်-လွင်ပြင်" ဟု ခေါ် ရသည်။

အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ စိဝရကုဋ္ဌိ-ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဝသတိ-နေနိုင်၏။ [ဒုတိ-ချောင်းတို့ကို တန်းလုပ်ပြီးလျှင် သတ်နန်းဖြင့် အဝိုးအကာ လုပ်ထားသော ကျောင်း ဝယ်ကို "စိဝရကုဋ္ဌိ"ဟု ခေါ် သည်။]၊ ပလာလပုဋ္ဌန်တော-ကား၊ ပလာလရာသိ-ကောက်ရိုး ပုံသို့ (ဘရတိ၊) ဟိ-ခဲ့၊ မဟာပလာလပုဋ္ဌတော-ကောက်ရိုးပုံကြီးမှ၊ ပလာလံ-ကောက်ရိုးကို၊ နိကသ္မိတ္တာ-ဆွဲထုတ်၍၊ (အလယ်လောက်မှ ဆွဲထုတ်၍)၊ ပဗ္ဗာရ လေဏသဒိသေ-တောင်ဝှမ်းနှင့်တူ၊ လိုဏ်နှင့်တူကုန်သော၊ အာလယေ-နေရာ တို့ကို၊ ကရောန္တိ-ပြုလုပ်ကုန်၏။ ဂစ္ဆဂုမ္ဘဒီနမ္မိ-ချုံပိတ်ပေါင်း အစရှိသည်တို့၏လည်း၊ (ဂုမ္ဘသဒ္ဒါ အပေါင်းအနက်ဟော၊) ဥပရိ-အထက်၌၊ ပလာလံ-ကို၊ ပတ္ထိပိတ္တာ-ပစ်တင်၍၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ နိသိန္နာ-ထိုင်ကုန်လျက်၊ သမဏာခမ္မိ-ရဟန်းတရား ကို၊ ကရောန္တိ-ပြုတတ်ကြကုန်၏။ တံ-ထို ၂ မျိုးသော ကောက်ရိုးအစုကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ ဧတံ-ဤပလာလပုဋ္ဌဟူသော စကားကို၊ (ဘဝဝတာ)၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ပဠာဘတ္တာန္တိ-ကား၊ ဘတ္တသ-ဆွမ်း၏၊ ဝါ-ဆွမ်းစားရာကာလ၏၊ ပစ္ဆာတော-နောက်၌၊ ဝိဏ္ဏပါတပဋိဂ္ဂဏ္ဍောတိ-ကား၊ ဝိဏ္ဏပါတပရိယေသနတော-ဆွမ်းကို ရှာမီးရာအရပ်မှ (ဆွမ်းခံရာအရပ်မှ)၊ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍော-ပြန်လာသည်၊ (ဟုတ္တာ, နိသီဒတိ ၌ စပါ)၊ ပလ္လင်္ကန္တိ-ကား၊ သမန္တတော-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဥရုဗဒ္ဒါသန်-ပေါင်တို့ကို ဖွဲ့ခွေ ခြင်းအားဖြင့် ထိုင်နေခြင်းကို၊ အာဘုဇိတ္တာတိ-ကား၊ ဝန္ဓိတ္တာ-ဖွဲ့၍။

ပလာလပုဋ္ဌေ။ ။ကောက်ရိုးပုံကြီးမှ အလယ်က ကောက်ရိုးတို့ကို ဆွဲထုတ်လိုက်သော အခါ အလယ်၌ အခေါင်းကြီးဖြစ်နေ၏၊ ထိုအခေါင်းကြီးသည် အပေါ်၊ နောက် ကျောနှင့် ဘေးတစ်ဖက်သာရှိ၍ အခြားဘေးတစ်ဖက်မရှိလျှင် တောင်ဝှမ်းနှင့်တူ၏။ ဘေး ၂ ဘက်လုံး ရှိလျှင် လိုဏ်နှင့်တူ၏။ ပတ်လည်ပိုင်းနေသော ချုပ်တိပေါင်း စသည်တို့၏ အထက်၌ ကောက်ရိုး တင်ထားလျှင်လည်း ပလာလပုဋ္ဌပင်ဖြစ်၏။

ဝိဏ္ဏပါတ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍော။ ။"ဝိဏ္ဏပါတပရိယေသန"ဟု ဆိုလိုလျက် ပရိယေသန ပုဒ် အကျေကြ၍ "ဝိဏ္ဏပါတ"ဟု ဆိုသည်၊ "ပဋိဂ္ဂဏ္ဍ"ဟူသည် အဘိဂ္ဂဏ္ဍေ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍော့ဝ်ကဲ့သို့ ပြန်လာခြင်းကိုသည်း။ "ဆွမ်းခံပြန်လာ"ဟု ဆိုလိုသည်၊ "ပဠာဘတ္တာ"ဟု ဆိုသောကြောင့် "ရွာတွင်း အာသနသာလာ စသည်၌ ဆွမ်းစားခဲ့ပြီ"ဟု သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ပုံကို ပြသည်။ ဆွမ်းစားနေဖွယ်မလိုရကား "ပလ္လင်် အာဘုဇတိ"စသည်ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ပုံကို ပြသည်။

ပလ္လင််။ ။"ပရိ+အင်"ဟု ခွဲ၊ ပရိကို "သမန္တတော"ဟု ဖွင့်၍၊ အင််ကို "ဥရု ဗဒ္ဓါသန"ဟု ဖွင့်သည်၊ "ဥရု"ဟု ဆိုသော်လည်း ဥရုနှင့်တကွ ခြေသလုံးတိုင်အောင် ယူပါ၊ "သမန္တတော-ပတ်ဝန်းကျင်"ဟူရာ၌ "ခပ်ဝိုင်းဝိုင်း"ဟု ဆိုလိုသည်၊ အင်် (အင််)ဓာတ်သည် ဂတိအနက်, လက္ခဏာအနက်တို့ ဟောတ်။ ဤနေရာ၌ ဂတိအနက် ယူပါ။ "သမန္တတော-ပတ်ဝန်း ကျင်အားဖြင့်၊ ဝါ-ခပ်ဝိုင်းဝိုင်းအားဖြင့်+အင််နှစ်-ပေါင်နှင့်တကွသော ခြေတို့၏ဖြစ်ခြင်း"ဟူသည်

ဥဒ္ဒံ ကာယံ ပဏိဟေယာတိ-ကား၊ ဥပရိမဲ-အထက်ပိုင်း၊ ဖြစ်သော၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ ဥဒ္ဒံ-ဖြောင့်ဖြောင့်၊ ဝါ-စန့်စန့်၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ အဋ္ဌာရသ-တစ်ဆယ့်ရှစ်ချောင်းကုန်သော၊ ပိဋ္ဌကဏ္ဍကေ-ကျောက်ဆူးရိုးတို့တို့၊ ("ပိဋ္ဌကဏ္ဍကဋ္ဌကေ" ဟုလည်း ရှိ၏။ အနက်တူပင်၊) ကောဋ္ဌိယာ-အစွန်းတစ်ခုဖြင့်၊ ကောဋ္ဌိ-အ၌ရန်းတစ်ခုကို၊ ပဋိပါဒေတွာ-ရှေးရှု ထိစေ၍၊ (နိသီဒတိ ဌိစပ်၊) ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧ၀-ဤသို့၊ ကျောက်ဆူးရိုးတို့ကို အချင်းချင်း ထိစေ၍၊ နိသိန္နသ-ထိုင်သောရဟန်း၏။ စမ္မ မဲသ နှာရှုန်-အရေ အသား၊ အကြောတို့သည်၊ နှ ပဏမန္တိ-အောက်သို့ မညွှတ်ကုန်၊ (အို၍ မနေကုန်၊) အထ-ထိုသို့မညွှတ်ခြင်းကြောင့်၊ အသ-ထိုရဟန်း၏။ (ယာ ဝေဒနာ၌စပ်၊) တေသ-ထိုအရေ အသား အကြောတို့၏၊ ပဏာမနပစ္စယာ-အောက်သို့ ညွှတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (အို၍နေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊) ခဏေ ခဏော-ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း၌၊ ယာ ဝေဒနာ-အကြင် ဝေဒနာတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တာ-ထိုဝေဒနာတို့သည်၊ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ-မဖြစ်ကုန်တော့၊ တာသု-ထိုဝေဒနာတို့သည်၊ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာသု-မဖြစ်ကုန်လသော်၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဧကဂ္ဂ-တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၊ ဝါ-တည်ကြည်သည်၊ ဟောတိ၊ ကုမ္မဌာနံ-သည်၊ နှ ပရိပတတိ-ထက်ဝန်းကျင် မလျှောကျ၊ ဝုဋ္ဌိ-ကြီးပွား

အချင်းချင်း ယှက်တင်ထားခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ တင်ထားခြင်းကို "ဥရုဗဒ္ဓ+အာသန-ပေါင်တို့ကို ဖွဲ့သောအားဖြင့်+နေခြင်း"ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုသို့ တင်ထားပြီးနောက် အာဘုဇိတ္တာ အရ ခွေလိုက်သောအခါကျမှ "ဂင်ပလ္လင်+ခွေ"ဟု ပြောရိုးအဓိဗွာယ်ဖြစ်လာသည်၊ ဦးကာသစ်၌ကား ဥရုဗဒ္ဓါသန်တို့ ကြည့်၍ "ပရိ (သမန္တတော)+အက်နံ အာသန (ထိုင်ခြင်း) ပလ္လင်ကော"ဟု ဖွင့်လေသည်၊ ထိုအဖွင့်၌ အက်နံကို အာသနဲ့ဖွင့်ခြင်းကို အဓိဗွာယ်ဖွင့်ဟု မှတ်ပါ။

ဥဒ္ဓံ ၊ပေ၊ ပဋိပါဒေတွာ၊။ ။ထိုင်နေသောကြောင့် အောက်ပိုင်းကိုယ်သည် ဥဇုမဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် ကာယကို "ဥပရိမဲ သရီရ"ဟု ဖွင့်သည်၊ အဋ္ဌာရသ ပိဋ္ဌကဏ္ဍကေ စသည်ကား ကာယကို ဖြောင့်ဖြောင့်ထားပုံကို သရုပ်ဖော်သော စကားတည်း၊ စန့်စန့်မတိုင်ဘဲ လျှောရ၍ထိုင်လျှင် နံရိုးအချင်းချင်း ထပ်နေသောကြောင့် အကြောတွေလည်း တွန့်နေရကား သွေးလေ ကောင်းစွာ မလျှောက်နိုင်သောကြောင့် ညောင်းလွယ်သည်။

ဧဝဏ္ဍ ၊ပေ၊ ဥပဂစ္ဆတိ။ ။ထိုသို့ ကောဋ္ဌိအချင်းချင်း ထပ်၍မနေစေဘဲ ထိရုံသာ ထိစေခြင်း၏အကျိုးရကို ပြလိုလျှင် "ဧဝဏ္ဍ"စသည်ကို မိန့်သည်၊ ထိုသို့ နံရိုးတို့ကို ထိရုံသာ ထိစေခြင်းကြောင့် "နှ ပဏမန္တိ-စမ္မ မဲသ နှာရှတို့သည် အောက်သို့အိ၍ ကျ နေကုန်"ဟူလို၊ ထို့နောက် အဆက်ဆက် အကျိုးရပုံကိုပြပလို၍ "အထသာ"စသည်ကို မိန့်သည်။

နှ ပရိပတတိ ၊ပေ၊ ဥပဂစ္ဆတိ။ ။နှ ပရိပတတိတိ နှ ဝိဂစ္ဆတိ (ကမ္မဌာန်း အာရုံမှ မကင်း)၊ ဝိထိ နှ ဝိလယေတိ (ကမ္မဌာန်းလမ်းစဉ်ကို မကျော်လွှား)၊ တတော ဧ၀ ပုဗ္ဗေနာ၀ရံ ဝိသေသမ္ပတ္တိယာ (ရှေ့အစဉ်မှ နောက်အစဉ်၌ ကမ္မဌာန်း၏ ထူးခြားခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်) ဝုဋ္ဌိ ဖာတိ ဝေပုလ္လ ဥပဂစ္ဆတိ-ဦးကာသစ်။

ခြင်းသို့၊ ဖာတိ-စည်ပင်ခြင်းသို့၊ (ဝေပုလ္လ-ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့)၊ ဥပဂဇ္ဆတိ-ကပ်ရောက်၏။ [အခြားအဋ္ဌကထာတို့၌ "ဝေပုလ္လ" မပါ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းက အခြား တစ်နေရာသို့ ပြန့်နှံ့ဖွယ်မလိုသောကြောင့် မပါခြင်းက သဘာဝကျ၏။]

ပရိမုခ် သတိ" ဥပဋ္ဌာပေတွာတိ-ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခ်-ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံသို့ ရှေးရှု၊ သတိ-သတိကို၊ ထပယိတ္တာ-ထားရ၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ မုခသမီပေ-ခံတွင်း၏ အနီးဖြစ်သော နှာသီးဖျားအထက်နှတ်ခမ်းဖျားဌာ၌ (သတိ-ကို)၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ဝါ-ထား၍၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ (ထိုသို့ ပရိမုခ်သဒ္ဒါ၏

ပရိ ၊ပေ၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ ။ပရိသည် အဘိသဒ္ဒါ၏ပရိယာယ် ဥပါသာရတည်း၊ ထို့ကြောင့် ပရိမုခ်ကို "အဘိမုခ်" ဟု ဖွင့်၍ ရှေးရှုအပ်သော ကဲ့ပုံကို "ကမ္မဋ္ဌာန" ဟု ထည့်သည်။ "ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံသို့ ရှေးရှု" ဟူလို။ "ဥပဋ္ဌာပေတွာ" ၌ ဥပအနက်မရှိဟု သိစေလိုလျှင် "ထပယိတ္တာ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဌာဓာတ် ဏာပေ ပစ္စည်းဖြင့် "ဌာပေ" ကို ထပဓာတ် စုရာဒိ ဏယပစ္စည်းဖြင့် "ထပယ" ဟု ဖွင့်ခြင်းတည်း။ "တည်စေ" ဟူသည် "ထားခြင်းပင်တည်း" ဟူလို (တစ်နည်း) "ဥပ+ထပေတွာ" ဟု မူလကပင် ထပဓာတ်ဖြင့်ဖြစ်၍ ဥပအနက်မရှိ ဟု သိစေလိုသောကြောင့် ထပယိတ္တာဖွင့်သည် ဟု ကြံ၏။

မှတ်ချက်။ ။စာအုပ်တို့၌ "ဌပယိတ္တာ" ဟု မုဒ္ဓဇဌ အက္ခရာဖြင့် ရှိ၏။ ဌာဓာတ် ဏာပယပစ္စည်း ဖြစ်သောကြောင့် "ဌာပယိတ္တာ" ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ ယခု ရှိရင်းပါဠိတို့၌ "ဌ+ဏာပေ" မှ ဏအနုပန်တိုချေလျှင် "ဌ+အာ" ဟု ဖြစ်၏။ ထိုအာ ၂ လုံးကို တစ်လုံးတည်း ရသေ ပြုဖို့ရန်မှာ သဘာဝမကျပါ။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၌လည်း "ဥပဋ္ဌာပေတွာ" ဟုပင် ရှိစေလိုကြပါသည်။ ဓာတုတ္ထသင်္ဂဟ ထပဓာတ်ကြည့်ပါ။ သို့သော် "ပတိဋ္ဌ ပယောဇယိတိ၊ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ပတိဋ္ဌာပယတိ၊ ပတိဋ္ဌပေတိဝါ" ဟု အာချုတ်ရှုပသိဒ္ဓိ "ဂုဟ ဒုသာန် ဒီဃ" သုတ်အဆက်၌ ပြထားသောကြောင့် "ဌပေတွာ" စသည်တို့သည် ရှေးကပင် ရှိခဲ့သောရပ်များ ဖြစ်သည်" ဟုကား မှတ်ယူရပေမည်၊ သို့မဟုတ်-ထို ပတိဋ္ဌပေတိဝါသည် နောက်ထည့်ပါဠိသော်လည်း ဖြစ်စရာ ရှိ၏။

မုခသမီပေ၊ ကတ္တာ။ ။ဤဒုတိယနည်း၌ ပရိသဒ္ဒါသည် သမီပအနက်ဟောတည်း၊ "ကတ္တာ" သည် ဥပဋ္ဌပေတွာ၏ အဓိပ္ပာယ်နက်တည်း။ "ထား၍" ဟုသာ သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သည်။ "နာသိကရွေ့ဝါ မုခနိမိတ္တောဝါ" ဟူသော ဈာနဝိဘင်း ပါဠိတော်ဖြင့် မုခသမီပကို သရုပ်ဖော်သည်။ "ပရိမုခ်-ခံတွင်း၏အနီးဖြစ်သော နှာသီးဖျား (နှာခေါင်းဝုအဖျား)၊ အထက်နှတ်ခမ်းဖျားအရပ်" ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။"သတိကို နှာသီးဖျား၊ သို့မဟုတ် အထက်နှုတ်ခမ်းဖျား၌ ထားမှု" ဟူသည် အာနာပါဏအာရုံကို. ယူရာ၌ ထိုလေ၏ ထိရာအရပ်ဝယ် သတိထားခြင်းတည်း။ ဤ၌ကား အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပါဠိတော်၌ ကွေ့ရ၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာသစ်၌ "မုခသာ သမီပေဝိယ စိတ္တေ နိဗဒ္ဓဥပဋ္ဌာပနဝေန ကတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟု ဖွင့်လေသည်၊ "မုခ၏ အနီး၌ သတိကို ထားရသာကဲ့သို့ စိတ်၌ သတိကို မြဲစွာထား၍" ဟူလို ဤသို့ဖွင့်သော်လည်း ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌ပင် "အယံ သတိ ၊ပေ၊ နာသိကရွေ့ဝါ မုခနိမိတ္တောဝါ" ဟု ဟောတော်မူ

မုခသမီပအနက်ရှိသည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်ပေါ်၊) ဝိဘင်္ဂ-ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ အယ် သတိ ၊ပေ၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာတိ-ဟူ၍၊-(ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ဤ။ [အယ်သတိ-ဤသတိသည်၊ နာသိကဂ္ဂေါ-နှာသီးဖျားဒ်သော်လည်းကောင်း၊ (နှာခေါင်းဗုဒ်၏ အဖျားဒ်သော်လည်းကောင်း၊ မုခနိမိတ္တေ၀ါ-မုခ၏၊ အမှတ်အသားဖြစ်သော အထက်နှုတ်ခမ်းဖျားဒ်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌိတာ - ကပ်၍တည်သည်၊ သူပဋ္ဌိတာ-ကောင်းစွာကပ်၍တည်သည်၊ ဟောတိ-၏။ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ပရိမုခံသတိ ဥပဋ္ဌာပေတွာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။]

အထ၀ါ-တစ်နည်းကား၊ ပရိတိ-ပရိဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော-ထက်ဝန်းကျင် ယူခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဝါ-သိမ်းဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ မုခဋ္ဌာ-မုခံဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ နိယျာနဋ္ဌော-ထွက်မြောက်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ သတိတိ-သတိဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော-ကပ်၍တည်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ပရိမုခံသတိန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ဇ၀ံ-သို့၊ ပဋိသဒ္ဓိဒါလံ-ပဋိသန္ဓိဒါမက် ပါဠိတော်၌၊ (ဓမ္မသေနာပတိနှာ-တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတြာသည်၊) ဝုတ္တနယေနပိ-ဟောတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်လည်း၊ ဇ၀ွ-ဤ၀ိရိမုခံ

သောကြောင့် "မုခသမီပေ၀ိယ စိတ္တေ" ဟူသော ဋီကာသစ်အဖွင့်ကို စဉ်းစားပါ။ မိမိကား "ပရိမုခံ၏ ရသင့်သမျှအနက်တို့ကို အတ္ထုဒ္ဒါရ အဖြစ်ဖြင့်ထည့်၍ အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်" ဟု ထင်သည်။

အထ၀ါ၊။ ။"ပရိတိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော" စသော ပါဠိသည် ပဋ္ဌိသဒ္ဒိဒါမက်, မဟာ၀ဂ္ဂ, အာနာပါနကထာ၌လာသော ပါဠိတော်တည်း။ "ပရိဂ္ဂဟ-သိမ်းဆည်း" ဟူသည် အသမ္မောသဟုခေါ်အပ်သော သတိကို သိမ်းဆည်းခြင်းတည်း၊ "ပရိဂ္ဂဟိတ-သိမ်းဆည်းအပ်" ဟု အနက်မှတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် "သဠတာ ဂဟိတာသမ္မောသတာ၀ယ-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ယူအပ်ပြီးသော အသမ္မောသ (သတိ) ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိဂ္ဂဟိတံ-ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ်သည်ကို၊ ဝါ-သိမ်းဆည်းအပ်သည်ကို" ဟု ဋီကာတို့ဖွင့်ကြသည်။

နိယျာနနှ။ ။သမ္မောသဟူသော ဆန့်ကျင်ဘက်မှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို "နိယျာန" ဟု ဆိုး၏။ ဤနေရာ၌ သမ္မောသမှ ထွက်မြောက်တတ်သော သတိကိုပင် "နိယျာန" အရ ယူရသည်၊ ထို့ကြောင့် "ပရိစ္စတ္တသမ္မောသပရိ၀တ္တတယစ နိယျာနနိ-စွန့်လွှတ်အပ်ပြီးသော သမ္မောသဟူသော ဆန့်ကျင်ဘက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (သမ္မောသဟူသော ဆန့်ကျင်ဘက်ကို စွန့်လွှတ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) သမ္မောသမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်ကိုလည်းကောင်း" ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ [သမ္မောသ-ဟူသည် အာရုံ၏ပျောက်ပျက်ကြောင်း မေ့လျော့ကြောင်း ပမာဒတည်း။ အသမ္မောသကား ထိုပမာဒ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သတိတည်း။]

၀စနတ္ထ။ ။ပရိဂ္ဂဟိတ, နိယျာန ၂ ပုဒ်လုံးပင် သတိကို အရကောက်ရသောကြောင့် ပရိဂ္ဂဟယ္ယတေတိ ပရိဂ္ဂဟိတာ-သိမ်းဆည်းအပ်သောသတိ၊ နိယျာတီတိ နိယျာနာ၊ "ပရိဂ္ဂဟိတာ+ဟုတ္တာ+နိယျာနာ+ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနာ"ဟု ကမ္မ၀ါရဲ့ဟု။ [အချို့စာအုပ်တို့၌ "ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာန

သတိ"ဟူသော ပါဠိ၌၎၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ ဒဠ္ဍတော-မှတ်ထိုက်၏။ တတြ-ထိုပဋိသန္ဓိဒါဓက်နည်း၌၎၊ အယ-ဤဆိုအပ်လတ့ံကား၊ သခ်ေပေါ-အကျဉ်းတည်း၊ သတိ-သတိကို၊ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာန်-သိမ်းဆည်းအပ်သည်ဖြစ်၍ သမ္မောသမုဒ္ဓက်မြောက် တတ်သည်ကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (သခ်ေပေါ-တည်း။)

၂၁ဂ္ဂ။ အာဘိဒ္ဓံ လောကေတိ ဧတ္ထ-အာဘိဒ္ဓံလောကေဟူသော ဤပါဠိ၌၎၊ **လုဒ္ဓနပလုဒ္ဓနဒ္ဒေန-ပျက်တတ်** အပြားအားဖြင့်ပျက်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ပဠ - ၅ ပါးကုန်သော၊ ဥပါဒါနကၛန္ဓာ-ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော

သတိ"ဟု သမာသ်ရှိ၏။ ဋီကာတို့၌ "ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနန္တိ"ဟု သီးခြားခွဲလျက်ရှိ၏။ "ကတ္တာ" ဟု ရှိရာ၌ "သုဝဏ္ဏံ ကဋက် ကရောတိ"ကဲ့သို့ ဒွိကမ္မကရိုတတ်သည်။] ဤနည်း၌ ပရိမုခ် သတိ ဥပဒ္ဒေပတ္တာ၏ ဆိုလိုရပ်မှာ-"ပရမ် သတိနေပက္ကံ-အလွန်သတိ၏ ရင့်ကျက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥပဒ္ဒေပတ္တာ-ဖြစ်စေ၍"ဟု ဆိုလိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။"ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတိ အရည" စသောပါဠိဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာအားလျော်သောကျောင်းကို ပြသကဲ့သို့, ထို့အတူ နိသီဒတိပါဠိဖြင့် တွန့်ဆုပ်မှု ဖျံ့လွင့်မှုမရှိခြင်းအဖြို့ခွဲဖြစ်သော ဩမိသက်သော ဣရိယာပုတ်ကိုပြ၏။ [ဣရိယာပုတ် ၄ ပါးတွင် ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုတ်သည် အငြိမ်သက်ဆုံးဖြစ်၏။ အိပ်ခြင်း ဣရိယာပုတ်သည် စိတ်ကို တွန့်ဆုတ်စေတတ်, ဝိုက်မျည်းစေတတ်၏။ သွားခြင်း, ရပ်ခြင်းဣရိယာပုတ်တို့ကား စိတ်ကို ဖျံ့လွင့်စေတတ်သည်။] ပလ္လင်် အာဘုဇိတ္တာဖြင့်ကား ထိုင်ခြင်း၏ ခိုင်မြဲပုံကို ပြ၏။ [ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ခြင်း စသည်တို့မှာ ကြာကြာ မထိုင်နိုင်သောကြောင့် ခိုင်မြဲသော ထိုင်ခြင်းမဟုတ်။] ပရိမုခ် သတိ ဥပဒ္ဒေပတ္တာဖြင့် အာရုံကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြ၏။ ["ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံသို့ ရှေးရှုအာရုံပြု၍ သတိကို ထားရသည်"ဟူလို။]-ဋီကာ။

လုဒ္ဓနဒ္ဒေန-ပလုဒ္ဓနဒ္ဒေန။ ။လောကဒ္ဒ် လုဒ္ဓတာတ်, ဏ ပစ္စည်း၊ လုဒ္ဓတာတ်သည် နသေန (ပျက်စီးခြင်း) အနက်ကို ဟောတ်။ "လုဒ္ဓတီတိ လောကော-ပျက်တတ်သောကြောင့် လောက"ဟု စစနက္ကပြုရသည်၊ လုဒ္ဓတာတ်ဖြင့် "လုဒ္ဓနဒ္ဒေနာတိ လောကော"ဟုသာ ဖွင့်သင့်၏။ သို့သော် "လုဒ္ဓနေ-ပျက်"ဟူရာ၌ "ဗျာဓိအစရှိသော အမျိုးမျိုးသော အပြားတို့ဖြင့် ပျက်"ဟု အဓိပ္ပာယ်ပြုလိုလျှင် "ပလုဒ္ဓနဒ္ဒေန"ဟု အပိုထည့်၍ ဖွင့်သည်၊ [ပလုဒ္ဓနတာဃာတ် ဗျာဓိအာဒိ ပကာရရေဟိ ဘိဒ္ဓနတော ဝိနသနတောဟု-မဂ္ဂါမဂ္ဂဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ။]

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာသစ်၌ "လုစ"ဓာတ်ဖြင့် "လုစ္ဆန"ဟု ဆိုး၏။ ရှေးစာအုပ်များ၌ "လုစ္ဆနဒ္ဒေန"ဟုသာရှိ၍ ယခုစာအုပ်များနှင့် အဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာ၌သာ "လုစ္ဆန ပလုစ္ဆနဒ္ဒေန" ရှိသည်ဟုလည်း ဆိုး၏။ ထိုတွင် လုစ"ဓာတ်သည် စကို ကပြဖို့ရန် လွယ်ကူသောကြောင့် ရုပ်ပြီးကောင်းသော်လည်း ဓာတ်ကျမ်းတို့၌ မတွေ့ရ၊ လုဒ္ဓနပလုဒ္ဓနဒ္ဒ အနက်အမျိုးမျိုး ပေးကြ ပုံနှင့်တကွ ထို အနက်များ၏ မှားပုံကို အဋ္ဌသာလိနီဘာသာဋီကာ မာတိကာ လောကိယာပုဒ်အဖွင့်၌ ပြထားပြီ။

ခန္ဓာတို့သည်၊ လောကော-လောကမည်၏။ တသွာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ၅ ပါးသော ဥပါဒါနဿန္ဓာတို့၏သာ လောကမည်သည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊) ပဠုသု-ကုန်သော၊ ဥပါဒါနဿန္ဓေသု-တို့၌၊ ရာဂ-ရာဂကို၊ ပဟာယ-ပယ်ခွာ၍၊ ကာမဿ္ဆန္ဒ-ကာမဆွဲအား နီဝရဏကို၊ ဝိကွမ္မေတ္တာ-ပယ်ခွာ၍၊ (ဝိပဿနာ ၌စပ်၊) ဣတိ အယ်-ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ-ဤအတိုင်း၌ လောကေဟူသော ပါဠိ၌၊ အတ္ထော-တည်း။... ဝိဂတာ ဘိဒ္ဓေနာတိ-ကား။ ဝိကွမ္ဘနဝေသန-ခွာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဟီနတ္တာ-ပယ်အပ်

ပဠုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ။ဥပါဒါန်မည်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် လောကီတရားကိုသာ အာရုံပြုနိုင်၏။ ထို ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာကို "ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ"ဟု ဆိုရကား "ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ"အရ ၊လောကီခန္ဓာ ၈ပါး၊ကိုသာ ယူရသည်၊ ထို့ကြောင့် "ပဠုပါဒါနက္ခန္ဓာ လောကော"ဟု မိန့်သည်၊ "လုဒ္ဓကီတိ လောကော-ပျက်တတ်သောကြောင့် လောက"ဟု ဆိုလျှင် လောကုတ္တရာခန္ဓာတို့လည်း ဘင်ခဏ၌ ပျက်တတ်ရကား လောကအမည် ရသင့်သည်မဟုတ်ပါလော-ဟု မေးဖွယ်မျိုး၏။ ထိုအမေး၏ အဖြေကိုလည်း ထိုလောကိယာပုဒ် အဖွင့်၌ ပြထားပြီ။

တသွာ ၊ဝေ၊ ရာဂံ ပဟာယ။ ။[တသွာတိ ပဠုပါဒါနက္ခန္ဓာနမေဝ လောကဘာဝေတောဟေတုကာသစ်။] ပါဠိတော်၌ "အတ္ထိ ဣမေ ပဟာယ"ဝယ် အတ္ထိဇျကို "ရာဂံ"ဟု ဖွင့်၏။ အတ္ထိဇျာယတိ ဝိဇျတိ (မက်မောတတ်၏) အဘိကခ်ံတိ ဧတောယာတိ အတ္ထိဇျာ-အလွန်အလိုရှိကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် အတ္ထိဇျာမည်၏"ဟု ဋီကာအတိုင်း ဝိဂ္ဂဟပြု၍ ရာဂ (လောဘ)ကို အရကောက်ပါ။

ကာမစ္ဆန္ဒံ ဝိကွမ္ဘေတ္တာ။ ။နောက်၌ "ပဠုနီဝရဏေ အပ္ပဟီနေ"ဟု အတ္ထိဇျာစသည်ကိုပင် နီဝရဏအမည်ဖြင့် ပြလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် ရာဂကိုပင် ကာမဆွဲနှီဝရဏ ဟု ဖွင့်၍၊ ပဟာယကို "ဝိကွမ္ဘေတ္တာ"ဟု ဖွင့်သည်၊ "ဝိကွေမ္ဘေတ္တာ"ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုအနှိမ်ခ်ဉ့် ဈာန်မရသေးသောကြောင့် ဝိကွမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်ခွာနိုင်သည်မဟုတ်သေး၊ တဒင်ပဟာန်ဖြင့်သာ ပယ်နိုင်သေး၏။ တဒင်ပဟာန်ဖြင့် ပယ်သော်လည်း ဈာန်ရရအောင် အားထုတ်နေသော ယောဗိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သောကြောင့် အတော်ကြာအောင် ခွာနိုင်ရကား "ဝိကွမ္ဘေတ္တာ"ဟု ဆိုသည်။ [ဝိကွမ္ဘနှစ် တဒင်ပဟာနဝေသနေ၀ အနုပ္ပါဒနှစ် အပ္ပဝတ္တန်စ (မဖြစ်စေခြင်း)]-ဋီကာသစ်။]

ဝိကွမ္ဘနံ ၊ဝေ၊ ပဟီနတ္တာ။ ။ဤစကားသည် သဒိသူပစာရ စကားသာတည်း၊ ဈာန်မရရသေးသောကြောင့် အစစ်အမှန် ဝိကွမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်နိုင်သေးသည် မဟုတ်ပါ။ ဝိကွမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်ထားသကဲ့သို့ အလွန်ကြာမြင့်စွာ ပယ်ထားနိုင်သောကြောင့် "ဝိကွမ္ဘနဝေသန ပဟီနတ္တာ"ဟု ဆိုပါ၊သည်-ဟူလို။ [ပဟီနတ္တာတိ ဟိ တထာပဟီနသဒိသတံ (ထို ဝိကွမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်အပ်သည်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို) သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ကသ္မာတိ ၀ေ၊ ဈာနသ္မာ အနနိဝေတတ္တာ-ထိုအနှိမ်ခ်ဉ့် ဈာန်ကို မရအပ်သေး၊ ဈာန်ရဖို့ရန် အားထုတ်ခိုက်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊-ဋီကာသစ်။]

ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဂတာဘိဗျွေန-ကင်းသော အဘိဗျာရှိသော၊ နံ စက္ခုဝိညာဏ သဒိသေန-စက္ခုဝိညာဏ်နှင့် တူသည်မဟုတ်သော၊ (စေတသာ ဝိဟာရတိ၌စပ်)၊ ဣတိ အဏ္ဍော-နက်၊ အဘိဗျာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ-ကား။ အဘိဗျာတောဘာဝိဗျာမှ စိတ္တံ-ကို၊ ပရိမောစေတိ-လွတ်စေ၏။ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့်ပြုလတ်သော်၊ တံ-ထိုစိတ်ကို၊ သာ-ထိုအဘိဗျာသည်၊ မုဠှတိစေဝ-ယခုလည်း လွတ်ဆဲ၊ မုဠှတ္တာ-လွှတ်ပြီး၍၊ ပုနစ-နောင်တဖန်လည်း၊ နဂဗ္ဘာတိ-မယူ၊ ဇဝ-ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဂရောတိ-ပြု၏။ ဣတိ အဏ္ဍော-နက်။

ဗျာပါဒပဒေါသံ ပဟာယာတိ အာဒီသုပိ-ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌လည်း၊ ဇသေဝနမယော-ဤနည်းပင်တည်း၊ ဣဒမိနာ-ဤကောဖြင့်၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဗျာပဇ္ဇတိ-ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်တတ်၏။ ပုဂ္ဂိဟကုမ္မာသာဒယော ဝိယ-ပုတ်သော

ဝိဂတာဘိဗျွေန။ ။["ဝိဂတာဘိဗျွေန စေတသာ ဝိဟရတိ" ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိ၏။] "အဘိဗျာ.ဘင်းသောစိတ်"ဟူရာ၌ စက္ခုဝိညာဉ် စသည်ကဲ့သို့ အဘိဗျာ (လောဘ) မယှဉ်သောကြောင့် "ဝိဂတာဘိဗျစိတ်"ဖြစ်ပါသလောဟု မေးဖွယ်ရှိရကား "ဝိဏ္ဍနေ၀ေသန ပဟီနတ္တာ"ဟု ဟိတ်ထည့်သည်၊ "စက္ခုဝိညာဉ်စသော စိတ်တို့၌ အဘိဗျာ လောဘသည် ဝုံးစံသဘာဝအတိုင်းပင် မယှဉ်၊ ထိုသို့ အဘိဗျာ မရှိသောကြောင့် ဝိဂတာဘိဗျစိတ်ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဝိဏ္ဍနေ၏အစွမ်းဖြင့် အဘိဗျာကို ပယ်အပ်ပြီးသောကြောင့် ဝိဂတာဘိဗျစိတ်ဖြစ်သည်" ဟူလို။

နံ စက္ခုဝိညာဏသဒိသေန။ ။ရှေးစာအုပ်တို့၌ "စက္ခုဝိညာဏသဒိသေနာတိ အဏ္ဍော"ဟု နံ မပါဘဲရှိ၏။ "နံ စက္ခုဝိညာဏ သဒိသေနာတိ အဏ္ဍော"ဟု နံ အကျရာ ရှိပါစေ။ [၉၀ ပန ပဗ္ဗဘာဝနာယ တထာ ပဟာနတော ယေဝေတံ ဝိဂတာဘိဗျံ နာမ, နတု စက္ခုဝိညာဏမိဝ သဘာဝတော အဘိဗျာဝိရဟိတတ္တာတိ ဒသေတုံ နံ စက္ခုဝိညာဏ သဒိသေနာတိ ဝုတ္တံ-ဦးကာသစ်။]

ယထာ တံ ।ပေ। ကရောတိ။ ။[တံတို နိပါတမတ္တံ, တं စိတ္တံ၀ါ।] "အဘိဗျာမှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏"ဟူရာ၌ ယခုကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံယူတုန်းလည်း အဘိဗျာကို စွန့်လွှတ်ထား၏။ နောင်အခါလည်း အဘိဗျာကို မယူ (မယှဉ်စေ)၊ ဤသို့ပြုခြင်းကို "အဘိဗျာမှ စိတ်ကို သုတ်သင်ခြင်း"ဟု ဆိုလိုသည်၊ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ပြလို၍ "ယထာ တं ।ပေ। ၉၀ ကရောတီတိ အဏ္ဍော"ဟု ဖွင့်သည်။

ဗျာပါဒ ।ပေ। ဇသေ၀ နယော။ ။ဝိဂတာဘိဗျွေန စေတသာ၌ ပဗ္ဗဘာဝ ဘာ၀နာဖြင့် အဘိဗျာကို သုတ်သင်ထားသောကြောင့် ဝိဂတာဘိဗျစိတ်ဖြစ်ရသကဲ့သို့ ထို့အတူ နောက်မိတ်မျှား၏လည်း ပဗ္ဗဘာ၀ဘာ၀နာဖြင့် သုတ်သင်ထားသောကြောင့် အဗျာပန္နဖြစ်ပုံ, ဝိဂတထိနမိဒ္ဓဖြစ်ပုံ, အနုဒ္ဓတဖြစ်ပုံ, နိဒ္ဒိစိကိစ္ဆာဖြစ်ပုံကို သိပါ"ဟု ညွှန်ပြလို၍ "ဗျာပါ၀ ।ပေ। ဇသေ၀နယော" ဟု မိန့်သည်။ [အဘိဗျာကို မပယ်မီက အားထုတ်အပ်သော ဘာ၀နာကို ပုဗ္ဗဘာ၀ဘာ၀နာ၀ဟု ဆိုသည်။]

မုယောမုန့် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့၊ ပုရိမမဂဝတိ-ရှေ့ဦးဖြစ်သော ပင်ကိုယ်သဘောကို၊ ဝိဇေဟတိ-စွန့်တတ်၏။ ဣတိ-ထိုသို့ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော-ထို့ကောသည်)၊ ဗျာပါဒေါ-ဗျာပါဒမည်၏။ (ယော-အကြင် ကောဒသည်)၊ ဝိကာရာပတ္တိယာ - ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ (ပဒုဿတိ၏ ပျက်စီးပုံပြသော ကြိယာဝိသေသနာ)၊ ပဒုဿတိ-ပျက်စီးတတ်၏။ ဣတိ-ထိုသို့ပျက်စီးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော-ထို့ကောသည်)၊ ပဒေါ သော-ပဒေါသမည်၏။ (သုဒ္ဓကတ္တုသာဓနာ)၊ ဝါ-တစ်နည်း။ (ယော-အကြင်ကောဒ သည်)၊ ပရဲ-သူတစ်ပါးကို၊ ပဒုံသေတတိ ဝိနာသေတိ-ပျက်စီးစေတတ်၏။ ဝါ-ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣဒံ - ထိုသို့သူတစ်ပါးကို ပျက်စီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော-ထို့ကောသည်)၊ ပဒေါသော-မည်၏။ (ဟေတုကတ္တုသာဓနာ)၊ ဥဘာယမ္ပိ-၂ ပါးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဇတ-ဤဗျာပါဒပဒေါသဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ကောဒသော-ကောဒတစ်ခုတည်းကိုပင်၊ အဓိဝစန-ဟောသော သဒ္ဒါတည်း။

ထိန်-ထိနဟူသည်၊ စိတ္တဂေလည-စိတ်၏ မကျန်းမာသည်၏အဖြစ်တည်း၊ မိဒ္ဓ-မိဒ္ဓဟူသည်၊ စေတသိကဂေလည-စေတသိက်တို့၏ မကျန်းမာကုန်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ထိနဋ္ဌ-ထိနလည်း၊ မိဒ္ဓဋ္ဌ-မိဒ္ဓလည်း၊ ထိနမိဒ္ဓ-ထိနမိဒ္ဓ၊ အာလောက

ဗျာပဒ္ဓတိ ဣဗျိနာ။ ။ဣဗျိနာ-ထိုမိနာ-ရှေ့ဦးဖြင့် "ဗျာပဒ္ဓတိ ဇေတနာတိ ဗျာပါဒေါ" ဟု ကရဏဝသဓ-ကိုပြု၏။ ဗျာပဒ္ဓတိကို "ဝိ+အာပဒ္ဓတိ" ဟု ဝိ-ဖြတ်ပြီးလျှင် နောက်၌ ဝိကာရာ ပတ္တိယာကို ထောက်၍ ဝိကို "ဝိကာရအနက်" ဟု မှတ်ပါ။ ထို ဝိကာရသို့ရောက်ခြင်းကိုပင် "ပုရိမပကတိ ဝိဇေဟတိ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။

ပူတိကုမ္မာသာဒယော။ ။ရှေ့သဘောစွန့်ပုံကို ထင်ရှားစေလိုချိန် "ပူတိကုမ္မာသာ ဒယောဝိယ" ဟု ဥပမာပြသည်၊ သိုးသော, မုယောမုန့်သည် မသိုးမရှေ့က ပင်ကိုယ်အတိုင်း ဆိုလျှင် စားဘို့ရာ ကောင်းသောသဘောရှိ၏။ ယခု သိုးသောအခါ ထိုပင်ကိုယ်သဘောကို စွန့်သကဲ့သို့ ဗျာပါဒဖြစ်သောစိတ်လည်း ဗျာပါဒဇောဝီထိ မဖြစ်မီ ဘဝင်အခိုက်အတန့်တုန်းက ဖြူစင်သော သဘောရှိ၏။ ဗျာပါဒ (ဒေါသ) ဇောဝီထိဖြစ်သောအခါ ထိုသဘောကို စွန့်သည်-ဟူလို။ [ပုရိမပကတိတိ ပရိသုဒ္ဓပဏ္ဏရသဘာဝံ။]

ဥဘယံ ၊ပေ၊ အဓိဝစန်။ ။ဗျာပါဒသဒ္ဒါ ပဒေါသသဒ္ဒါ ၂ ပါးလုံးပင် ကောဒ (ဒေါသ) ကို ဟောသာ သဒ္ဒါချည်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ အနက်တူသောကြောင့် "ဗျာပါဒေါစ+ သော+ပဒေါသောစတိ ဗျာပါဒပဒေါသော" ဟု ကမ္မဓာရဲလိုပါ-ဟူလို။

ထိန ၊ပေ၊ ဂေလည်။ ။ဓမ္မသင်္ဂဏီ-ထိနမိဒ္ဓနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်၌ ထိနကို "စိတ္တသ အကလျတာ-စိတ်၏မခန့်ကျန်းသည်၏အဖြစ်" ဟုလည်းကောင်း, မိဒ္ဓကို "ကာယသ (စေတ-သိက်အပေါင်း၏) အကလျတာ" ဟုလည်းကောင်း ဟောတော်မူ၏။ ထိုပါဠိတော်အတိုင်း "ထိန်စိတ္တဂေလည်. မိဒ္ဓ စေတသိကဂေလည်" ဟု ဖွင့်သည်၊ အကလျနှင့် ဂေလည်းသည် သဘောတူတည်း၊ ထိုသို့ခွဲ၍ ဂေလည်းဖြစ်ရာ့ဝှာ အဘိဓမ္မာသဘောအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။

သဉ္ဇီတိ-ကား။ ရတ္တိပိ-ညဉ့်အခါ၌သော်မှလည်း။ ဒိဝါ-နေ့အခါ၌၊ ဝါ-နေ့အခါတုန်း က၊ ဒိဋ္ဌာလောကသဠာနနသမတ္တာယ-မြင်အပ်ပြီးသော အရောင်အလင်းကို မှတ်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော၊ ဝိဂတနီဝရဏာယ-ကင်းသော ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏရှိသော၊ ဝါ-ထိနမိဒ္ဓ နီဝရဏမှကင်းသော၊ ပရိသုဒ္ဓါယ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ သညာယ-သညာနှင့်၊ သမန္နာဂတောဟိ-ပြည့်စုံသည်၊ ("ဟုတ္တာ ဝိဟရတိ" ၌ စပ်၊) သတော သမ္မဇာနောတိ-ကား။ သတိယာစ-သတိနှင့်လည်းကောင်း။ ဉာဏေနစ-ဉာဏ်နှင့်လည်းကောင်း။ သမန္နာဂတောတော-ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတ္တာ ဝိဟရတိ၊) ဣဒံ ဉဘယံ-ဤသတိသမ္မဇရည ၂ ပါးစုံကို၊ အာလောကသညာယ-အာလောကသညာ အား။ ဥပကာရတ္တာ-လျော်သောကျေးဇူးကိုပြုတတ်သည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တာ-

---

အာလောက သညီ။ ။"အာလောက သ သ္ဌာနနသမတ္တာယ ၊မေ၊ သညာယ" ဖြင့် သ သ္ဌာနာဝတီတိ သညာ၊ အာလောကေ-အရောင်အလင်း၌+သညာ-ဖြစ်သောသညာတည်း။ အာလောကသညာ" ဟု ပြု၏။ သမန္နာဂတောဖြင့် သညီ၌ ဤပစ္စည်းသည် အတ္ထိ (အသတ္ထိ) အနက်ရှိသော ဤပစ္စည်းတည်း။ ထိုအတ္ထိအနက်ကိုတောရာ၌ "ပတ္ထတေစပသံသာယ" ဟော အနက်တို့တွင် ညဉ့်အခါ၌သော်မှ မှတ်နိုင်သောကြောင့် "အတိသယအနက်ကိုပါ ဟောဏ်" ဟု ပြသည်။ [အတိသယတ္ထ ဝိသိဋ္ဌသ ဟိ အတ္ထိအတ္ထသ အဝဟေကော အယမိကာရောတိ ဒဿေန္တော ရတ္တိမ္ပိတိ အာဒိမာဟ။]

ရတ္တိပိ ဒိဝါ။ ။ဒိဝါကို ဒိဋ္ဌ၌စပ်၊ ရတ္တိကို သမတ္တာယ ၌စပ်၊ ဝိ (အဝိ) ကား သမ္ဘာဝနာ ဇောတကာ၊ နေ့အခါတုန်းက မြင်ထားအပ်ပြီးသော မီးရောင် နေရောင်စသည်ကို ညဉ့်အခါ၌သော်မှ မှတ်နိုင်သေး၏။ နေ့အခါဝယ် ရှေ့ပိုင်းက မြင်အပ်ပြီးသောအာလောကကို ထိုနေ့နောက်ပိုင်း၌ မှတ်နိုင်ပုံနှင့်၊ ရှေ့ပိုင်း ညဉ့်အခါ၌ မြင်အပ်ပြီးသော အာလောကကို ထိုညဉ့် နောက်ပိုင်း၌ မှတ်နိုင်ပုံကိုကား အထူးပြောဖွယ်မလိုတော့ပါဟု ဂရဟာအနက်ကို ဆည်းသည်၊ ဤသို့ ရတ္တိပိ၌ ဝိသဒ္ဒါ- တစ်ခုတည်းက ဒိဝါအတွက်ပါ ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် "ဒိဝါ၀ိ" ဟု စာအုပ်တို့၌ရှိသော ဝိသဒ္ဒါကို မလိုအပ်တော့၊ မူလပဏ္ဏာသ, စူဠဟတ္ထိပဒေါ်မသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း ဤ ဝိသဒ္ဒါမပါ။ [ဋီကာသစ်၌ကား ရတ္တိပိ၀ါ၀ိကိုပင် မူမှန်ယူ၍ ဖွင့်သွား လေသည်။]

သတော သမ္ဘဇာနော။ ။သမန္နာဂတော ဟု ဖွင့်သော်လည်း အသတ္ထိ မပြုရ၊ "သရတီတိ သတော, သမ္ဘဇာနာတီတိ သမ္ဘဇာနော" ဟု ကတ္တုသာဓိပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရရကောက်ပါဟု ဋီကာသစ် မိန့်သည်။

ဥပကာရတ္တာ။ ။"ဝိဝတာဘိဒ္ဓေန" စသော ရှေ့တရားတို့၌ ဤသတိသမ္ဘဇည ၂ ပါးကို မဟောဘဲ, အဘယ့်ကြောင့် ဤ ထိနမိဒ္ဓ ပဟာနအခန်းကျမှ မဟောတော်မူရသနည်း ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "အာလောကသညာယ ဥပကာရတ္တာ" ဟု မိန့်သည်၊ ဤသတိ သမ္ဘဇည ၂ ပါးက အာလောကသညာအား ကျေးဇူးများသောကြောင့် ဤ၌သာ ဟောတော် မူရသည်။ "ကျေးဇူးများ" ဟူရာ၌ သညာချည်းမပြီး, သတိသမ္ဘဇည လည်း ပါဦးမှ အာလောက သညာ ဖြစ်နိုင်သည်-ဟူလို။

ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ . . . ဥဒ္ဒစ္စစ္စ-ဥဒ္ဒစ္စလည်း၊ ကုက္ကစ္စစ္စ ကုက္ကစ္စလည်း၊ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကစ္စံ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္ဆေ။ [ဒွန်သမာသ်ကိုပြသည်။]. . . တိဏ္ဏာဝိစိကိစ္ဆောတိ-ကား၊ ဝိစိကိစ္ဆ-ဝိစိကိစ္ဆာကို၊ တရိတ္တာ-လွန်၍၊ အတိက္ကမိတ္တာ-လွန်၍၊ ဌိတောဝ-တည်သည်၊ (ဟုတ္တာ ဝိဟာရတိ၊) ကွန်း-ဤတရားသည်၊ ကထံ-အဘယ်ပြားအားဖြင့်။ (ဟောတိ-ဖြစ်ပါလိမ့် မည်နည်း၊) [၂ ဟုပ်ရှိသော စာအလို ၂ ခါပေး။] ဣတိဧဝံ-သို့၊ နပ္ပဝတ္တတိ-မဖြစ်တတ်၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ အကထံဓာထီ-အကထံကထီမည်၏။ ကုသလေသု ဓမ္မေသူတိ-ကား။ အနဝဇ္ဇေသု-အပြစ်မရှိကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-တို့၌၊ (အကထံကထီ ၌စပ်၊) ဣဒမေ-ဤတရားတို့သည်၊ ကုသလာနုခေါ-အပြစ်မရှိသော တရားတို့လေလော၊ ["ကုသိုလ်တို့လေလော" ဟု မပေးရ။] ကထံ-အဘယ်အပြားအားဖြင့်၊

အတိက္ကမိတ္တာ ဌိတောဝ။ ။ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာဖြင့် လွန်ခြင်းကို-"တရိတ္တာ အတိက္ကမိတ္တာ" ဟု ဆိုသည်၊ တိဏ္ဏာဝိစိကိစ္ဆော၌ တိဏ္ဏာဝယ် တရဏာတ်-တာဝစ္ဆည်းတည်း၊ ထိုတပစ္ဆည်း၏ အတိတ်အနက်ကိုပြလိုရှိ၍ "အတိက္ကမိတ္တာ ဌိတောဝ" ဟု ဌိတမုဒ်ကို ထည့်၍ဖွင့်သည်။ "လွန်၍+တည်တန့်" ဟု ဆိုသောကြောင့် "တိဏ္ဏာ" အရ "လွန်မြောင်း" ဟု အနက်ယူပါ-ဟူလို၊ ဝစနတ္ထကိုကား "တိဏ္ဏာ+ဝိစိကိစ္ဆာ ယေနာတိ တိဏ္ဏာ ဝိစိကိစ္ဆော" ဟု ပြုပါ။ "ဝိစိကိစ္ဆ+တရိတ္တာ-ဝိစိကိစ္ဆာကို+လွန်၍" ဟု ဆိုသောကြောင့် "ဝိစိကိစ္ဆာသည် လွန်မြောက်အပ်သောတရား" ဟု သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် တိဏ္ဏာကိုလည်း "တရိယိတ္တ-လွန်မြောက်အပ်ပြီ၊ ဣတိ တိဏ္ဏာ" ဟု ပြုပါ။

အကထံကထီ။ ။ကထီယတိ ဟောယာတိ ကထာ၊ ကထံ ဣတိ-အဘယ်သို့ ပါလိမ့်ဟူ၍+ပဝတ္တာ-ဖြစ်သော+ကထာ-ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာတည်း၊ ကထံကထာ-ဆ၊ ကထံကထာ ယသ အတ္ထိတိ ကထံ ကထီ (ဘယ်လိုပါလိမ့်ဟု ဖြစ်သောပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာရှိသူ၊) နကထံကထီ အကထံကထီ။ [ကထမိဒံတိ ပဝတ္တိယာ-ကထံကထာ ဝိစိကိစ္ဆာ-"ဤဟာသည် ဘယ်လိုပါလိမ့်" ဟု ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာသည် ကထံကထာမည်၏။-ဋီကာ၊ ဤဋီကာအလို "ကထမိဒံ ကထမိဒံ" ဟု ၂ ထပ်မရှိရ။]

ဋီကာသစ်။ ။"ကထမိဒံ ကထမိဒံတိ ပဝတ္တတီတိ ကထံကထာ-ဤတရားသည် ဘယ်လိုပါလိမ့်၊ ဤတရားသည် ဘယ်လိုပါလိမ့်ဟု ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာသည် ကထံကထာမည်၏" ဟု ဋီကာသစ်၌ ဝိဂုဟပြု၏။ ဤ၏အလို ကထံကထံ ၂ ပုဒ်နောင် ပဝတ္တတိ အနက်၌ အ ပစ္စည်းသက်သော တဒ္ဓိတ်ပုဒ်ဟု ဆိုလိုတန်တူသည်။

အနဝဇ္ဇေသု။ ။ကုသလသဒ္ဒါ၏ "အာရောဂျ၊ ဣဋ္ဌ ဝိပါက၊ အနဝဇ္ဇ၊ ဆေက" အနက်တို့တွင် ဤ၌ အနဝဇ္ဇအနက်ဟောတည်း၊ အနဝဇ္ဇ ဟု ဆိုသဖြင့် ဣဋ္ဌဝိပါကဖြစ်သော ကုသိုလ်သာ မက၊ အပြစ်မရှိသော အဗျာကတတို့ကိုပါယူနိုင်သည်၊ ဤကုသလေသု ဓမ္မေသု ပုဒ်ကို အကထံကထီနှင့် တွဲစေလိုသောကြောင့် "ဣမေ နခေါ ကုသလာ ၊ပေ၊ နဝိစိကိစ္ဆတိ" ဟု ဖွင့်၏။ နှ ကခ်ံတိကား နှ ဝိစိကိစ္ဆာ၏၏ အနက်ပြတည်း။

ဝါ-အာဝယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ဣမေ-ဤတရားတို့သည်၊ ကုသလာ-အပြစ်မရှိ လေကုန်သနည်း၊ ဣတိဝေ-သို့, နိ ဝိစိက်ဆ္ဆတိ-မယုံမှားတတ်၊ နကခ်တိ-မယုံမှား တတ်၊ ဣတိအဟ္ထော။

အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤသုမင်္ဂလဝိလာသိနီမည်သော ဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌၊ သခေ့ဝါ-အကျင့်းတည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဣမေသု နိ၀ရ ဏေသု-ဤနိ၀ရဏတို့၌၊ ၀စနတ္ထလက္ခဏာဒိဘေဒေတော-၀စနတ္ထ, လက္ခဏာ အစရှိသည်တို့၏၊ အပြားအားဖြင့်, ယံ-အကြောင်အစီအရင်သည်, ဝါ-အကြောင်အစီ အရင်ကို၊ ဝတ္ထွဋ္ဌ-ဆိုထိုက်သည်, သိယာ-ဖြစ်ရာ၏။ တံ သဋ္ဌ-ထိုအလုံးစုံသော အစီအရင်ကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ (ဆိုခဲ့ပြီ)။

၂၁၈။ ပန-ဆက်၊ ["ပန-အဖိုတစ်ပါးကား"ဟု ဆရာတော်၏ နိသယမ်း ပေး၏။] သေယျထာပိ မဟာရာဇဏေ-သေယျထာပိ မဟာရာဇဏရှိသော၊ ယာ အယံ ဥပမာ-အကြောင်ဥပမာကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ဥပမာ၌၊ ဣဏံ အာဒါယာတိ-ကား၊ ဝစ္ဆိယာ-အတိုးအပွားဖြင့်, ခန-ဥစ္စာကို၊ (ကြွေးမြီကို၊) ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ("ကမ္မဋ္ဌေ-အလုပ်တို့ကို၊ ပယောဇေယျ-ယှဉ်စေရာ၏"၌စပ်)။

လက္ခဏာဒီ။ ။အာဒိဖြင့် "ပစ္စယ (အကြောင်း) ပဟာန (ပယ်ပုံ) ပဟာယဂ (ပယ်တတ်သောတရား) စသည်တို့ကို ယူပ၊ ထို ပစ္စယစသည်ကိုလည်း ဘေဒအားဖြင့် ဆိုထိုက် ပါသည်"ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ ["ဤ၀စနတ္ထ လက္ခဏာစသည်တို့၏ အပြားကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ဆိုအပ်ပြီ" ဟု ညွှန်ပြသော်လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ပဌမစျာန်ခန်းကိုပြရာ၌ နိ၀ရဏတို့၏ ၀စနတ္ထလက္ခဏာ ကို မတွေ့ရပါ။ ပဟာန ပဟာယဂဟူသည်ကား "ဝိတက္ကော ထိနမိဒ္ဓဿ" စသည်နှင့်အညီ "ဝိတက်သည် ထိနမိဒ္ဓကို ပယ်၏" စသော စကားကို ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ ထို၌ ဝိတက်သည် ပဟာယက, ထိနမိဒ္ဓသည် ပဟာတဗ္ဗတည်း၊ ထိုစကားကား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ပါသည်၊ ၀စနတ္ထနေရာ၌ ရှေးဦးကာစာအုပ်များ၀ယ် "၀စနလက္ခဏာဒိဘေဒတော" ဟု ရှိ၏။]

ဏ္ဍ၀ဲ။ ။ထောမနိစ်၌ "ရိဏ" ဟု ရှိ၏။ ရိသည် သရတွင်ပါ၀င်သော ရိတည်း၊ ရိဓာတ်-ဂတိ-အနက်ဟော၊ ဣ ၀စ္စည်းမှ (ဣ) ကိုချေ၊ တ ကို နုပြု၊ နကို ဏ ပြန်၍ "ရိဏ"ဟု ဖြစ်၏။ ပါဠိ၌ ဣဏဓာတ်ကြောင့် "ဣဏ" ဟု ဖြစ်၏။ "ဓေတိ ဝုဒ္ဓိ ၀စ္ဆတိ-တိုးပွားခြင်းသို့ ရောက်တတ်၏။ ဣဏတိ ဣဏ" ဟု အသိဓာန်ပွဿဝိပကာသူစီ၌ ဝိဂ္ဂဟပြု၏။ ဓာတုတ္ထသင်္ဂဟ၌ တနာဒိ ဣဏဓာတ်ကြောင့် "ပုနဒေယျတ္ထံ-ပြန်၍ပေးဆပ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့, ဣဏောတိ ပါပုဏာတိတိ ဣဏ" ဟု ပြုသည်, "အ ၀စ္စည်း" ဟု ကြံပ၊ ထို "ဣဏ" ဟူသည် အတိုးဖြင့် ချေးယူအပ်သော ကြွေးမြီတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဝမ်ပယာ ခန" ဟု ဖွင့်သည်။

ဗျန္တီ၌ ကရေယျာတိ-ကား၊ ဝိဂတန္တီ-ကင်းသော အကြွင်းအကျန်ရှိသည်ကို၊ ဝါ-အကြွင်းအကျန်မရှိသည်ကို၊ ကရေယျ-ပြုရာ၏။ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ပြုအပ်သော်၊ တေသံ-ထို ကြွေးမြီတို့၏။ ကာကဏိကမဏ္ဍောဝိ-တစ်ပြား၏ ၄ ဖို့တစ်ဖို့ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ-တစ်ချင်ငွေး အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပရိယန္တောနာမ-အကြွင်းအကျန်မည်သည်၊ နာ၀သိသတိ-မကြွင်းကျန်တော့၊ ဧ၀-ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကရေယျ-ရာ၏။ သဗ္ဗသော-အလုံးစုံအားဖြင့်၊ (အတိုးရော အရင်းပါ၊) ပဋိနိယျာတေယျ-အပ်နှင်းရာ၏။ ဝါ-ဆပ်ရာ၏။ ဣဒေ-ဤ အတ္ထော-နက်။

ဗျန္တီ။ ။"ဝိ + အန္တ"ဟု ခွဲ၊ ဝိ သည် ဝိဂတအနက်ဟော၊ အန္တသည် ပရိယန္တအနက်ဟော၊ ထို့ကြောင့် "ဝိဂတန္တီ"ဟုလည်းကောင်း, "ပရိယန္တော နာ၀"ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်၊ အန္တသဒ္ဒါသည် (အဘိဓာန် ၇၉၁ ၌ ၅ ပေါဘဲ ထောမနီဝိဒ္ဒိလာသော်) သေသ အနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာဌ "ပရိယန္တောတိ ဒါတဗ္ဗသေသော (ဆပ်ပေးထိုက်သော အကြွင်း)"ဟု ဖွင့်သည်။ [ဝိဂတော + အန္တော ဗျန္တော၊ ဗျန္တော ယသ္သာတိ ဗျန္တီ (ဣ၏)၊ သုခကာရိဒါနံ့ကဲ့သို့ "ဗ္ဗီ"ဟု ရသေ့ရှိစေ၊ ကြိယာ၀ိသေသနအနက်၌ ဒုတိယာသက်၍ "ဗျန္တီ-ကင်းသော အကြွင်းအကျန်ရှိအောင်"၊ ဝါ-အကြွင်းအကျန်မရှိအောင်"ဟု ပေးပါ။]

စဉ်းစားဖွယ်။ ။ဗျန္တီ၌ အန္တအတွက် အ၀သာနဲ့ အနက်ကြီ၍ "ဗျန္တီ-ကင်းသော အဆုံး (အပိုင်းအခြား)ရှိအောင်"ဟု ပေးရိုးရှိ၏၊ ထို အနက်အတိုင်း "ကင်းသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ"ဟု ဆိုလျှင် "အဆုံးအပိုင်းအခြားမှ ကင်း"၏၊ ဝါ-မဆုံးနိုင်"ဟု ဆိုရာရောက်၍ "ကြွေးမဆုံးသေး"ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသောကြောင့် ဆိုလိုရင်းမှ ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် စဉ်းစားပါ၊ အောက်ပါလက်သည် "ဗျာဓိသေသော ရိ၀ာသသေသော"စသော ထောမနိဒိုကိုဦးသော လက်သဖြစ်သည်။

[ဆောင်] **ရောဂါ အကြွင်း, ကြွေး အကြွင်းနှင့်, မီးကြွင်းတစ်ဖန်, ရန်ကြွင်းမှန်, ကျန်လျှင် မကောင်းတည်း။**

ယထာ ၊ပေ၊ ကရေယျ။ ။ဝိဂတန္တဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားပြလို၍ "ယထာ ၊ပေ၊ ဧ၀ ကရေယျ"ဟု မိန့်သည်၊ ထို ကြွေးမြီတို့ကို တစ်ရွေးမျှ မကျန်အောင် ပြုသည်-ဟူလို။ [တေသံတိ ပမိုယာ ဂဟိတာနံ ဣဏာနာနံ-အတိုးဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော ထို ကြွေးမြီဥစ္စာတို့၏။-ဋီကာသစ်။]

ကာကဏိကမဏ္ဍောဝိ။ ။အပိဟူသော ဂရုဟာဇေတကကြောင့် "ကာကဏိက"ဟု ခေါ်အပ်သော ငွေသည် အနည်းဆုံး တန်ဖိုးရှိသော (တစ်ပြားထက် မများသော, ရှေးက တစ်ပြား၏ ၃ ဖို့တစ်ဖို့ တစ်ပိုင်းထက်မများသော) ငွေသာ ဖြစ်ထိုက်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ထောမနိဒ်၌ "ကာကိဏီ (နို)"ကို ပဏာ၀တုတ္တံသ (ပဏာ ဟု ခေါ်ရသော ရောင်းဝယ်ရာ၌ အသုံးပြုအပ်သော ပိုက်ဆံ၏ ၄ ပုံ့ တစ်ပုံ) ဟု ဖွင့်သည်။ [အဘယာရာမဆရာတော်၏ အမရကောသနိ သယ (၂၅) ဝဂ် (၉)ဂါထာ၌ "ကာကိဏီ-ပိုက်ဆံတစ်ပြား၏ ၄ ဖို့ တစ်ဖို့"ဟု

တတော နိဒါနန္တိ-ကား၊ အာဏာဏျနိဒါန် (အာနဏျနိဒါန်)-ကြွေးမြီမရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (လဘေထ, အဓိဂစ္ဆေယျ တို့ဖြစ်ပပါ) ဝါ-ကြွေးမြီ မရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ (ပါမောဇ္ဇဲ, သောမနသံ တို့ဖြစ်ပပါ) ဟိ-မှန်၊ သော-ထိုယောဂျာသည်၊ (အဟံ၊) အဏာဏော (အနဏော)-ကြွေးမြီ မမှီသည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏။ ဣဒါ-သို့ အာဝဇ္ဇနေ္တာ-ဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ဗလဝပါမောဇ္ဇဲ-

---

ပေးတော်မူ၏။ "ပဏစတုက္ကံသ" ဟူသော ထောမနံဓိနှင့် အလျော်ပေးတော်မူဟန်တူပါသည်၊ "ဝါ-တစ်ချင်းရွှေ့" ဟု တစ်နည်းပေးသည်မှာ လာလတ္တံ့ ဦးကာသစ်ကို မှီတော်မူဟန်တူပါသည်။

ဦးကာသစ်။ ။ကာဏဏိကမတ္တဲ့ နာမ ကေဝဠာမတ္တဲ့တိ (တစ်ချင်းရွှေ့-တစ်ရွှေ့သား အတိုင်းအရှည်ရှိ၏ဟုဆို၏) ဝဒန္တိ ဒီဃဒွဝိဟိမတ္တံတိပိ (ကောက်စပါ၊တစ်လုံးခွဲ အတိုင်းအရှည် ရှသော ဌေဟူ၍လည်း) ဝိနယဋ္ဌကာယံ ဝုတ္တံ။ [ဝုဠာ-တစ်ချင်းရွှေ(တစ်ရွှေ)ဟူသည် "စတ္တာရော ဝီဟယော ဝုဠာ"ဟု အဘိဓာန် (၄၉၇)၌ ဆိုသောကြောင့် ကောက်စပါး၊ ၄ လုံးနှင့် ညီမျှ၏။ ထို့ကြောင့် ဝိနယဋ္ဌကာ၌ ဆိုအပ်သော "ကောက်စပါ; တစ်လုံးခွဲ ဌေ"ကို "ကာဏဏိကာ"ဟု ယူခြင်းသည် သဗ္ဗကတ၌ ပဏစတုတ္ထံသဟူသော အဆိုနှင့် နီးစပ်သေး၏။]

ဝိဂ္ဂဟ။ ။"ကဏံ + အဏာတိတိ ကာဏိဏီ"ဟု ထောမနံဓိ ဝိဂ္ဂဟပြု၏။ အဏာ ဓာတ်နောင် အဏ်ပစ္စည်းသက်၍ ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်းဟု ဆို၏။ ကဏ်-လျှပ်ပေါ်လော်လီသည် ၏အဖြစ်ကို၊ အဏာတိ-မြည်တတ်၏။ ဣတိ ကာဏိဏီ (နီ)-ချင်ချင်ဟု ကန့်ကယသံမြည်တတ် သော ပိုက်ဆံအသေးစား-ဟူလို၊ ထို ကာဏိဏီသည်ပင် ကဏ+အန နောင် ဏျာပစ္စည်းသက်၍ ဣတ္ထိလိန်ဖြစ်သောကြောင့် "ကာဏဏိကာ"ဟု ဖြစ်၏။ ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်းဖြစ်၍ အ၌ ဝုဒ္ဓိ မပြုရ၊ ကဍ် ဝုဒ္ဓိပြု၊ ကာဏဏိကာမတ္တာ (ပမာဏ) ယသာတိ ကာဏဏိကမတ္တော (ပရိယန္တော) ဟု ပြု။

ဦးကာသစ်။ ။ဦးကာသစ်၌ "ကာ-အနည်းငယ်သော+ဏဏော-ဆန်ကွဲ ဆန်ကျိုး တည်း"ဟု ပြု၍ ကာဏဏောဝ+ပမာဏ် အယာတိ ကာဏဏိတ် (ပမာဏအသယ္ထိအနက် ၌ ဏျကပစ္စည်း)၊ ကာဏဏိကမေဝ ကာဏဏိကမတ္တံ (မတ္တ အနက်ထူး မရှိ, တဗ္ဗော)ဟု ကြံ လေသည်၊ ကာဏိဏီသဒ္ဒါ ကာဏဏိကာသဒ္ဒါသည် ဌေ၏ ပမာဏကို ပြသောသဒ္ဒါတည်း၊ ဆန်ကျိုး ဆန်ကွဲသည် ဌေ၏ ပမာဏကိုပြသော အသုံးမဟုတ်, ဝိဟိသဒ္ဒါသည်သာ ဌေ၏ ပမာဏကိုပြသော သဒ္ဒါဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဦးကာသစ်အကြံကို စဉ်းစားကြပါ။

အာဏဏျနိဒါန်။ ။နတ္ထိ + ဣဏံ ယသာတိ (အနိဏော-ဟု ဖြစ်သင့်လျက် တေသုဝုဒ္ဓိသုတ်ကြီးဖြင့် နိ၌ နကို ဏ, ဣကို အ ပြု၍) အာဏဏော"ဟု ဖြစ်၏။ [သီဟိဠိမူ၌ "ဒအနဏော"ဟုလည်း ရှိ၏။] အဏာဏသ + ဘာဝေါ-အာဏဏျံ၊ အာဏဏျမေဝ-ကြွေးမြီ မရှိသူ၏ အဖြစ်သည်ပင် + နိဒါန်-ပါမောဇ္ဇသောမနသ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ အာဏဏျနိဒါန်-ကြောင်း; ဤအလို နိုဝါနဲ့၌ သိကို ဟိတ်အနက် သက်စေ၍ "အာဏဏျဟေတု အာဏဏျကာရဏတာတိ အဋ္ဌော"ဟု ဦးကာသစ်ဖွင့်သည်၊ (တစ်နည်း) အာဏဏျ + နိဒါန် ယသာတိ အာဏ်ဏျနိဒါန် (ပါမောဇ္ဇဲ, သောမနသ်)။

အားကြီးသော ၀မ်းမြောက်ခြင်းကို၊ လဲ့ဘတိ-ရ၏။ သောမနဿဲ-ကောင်းသော စိတ်ရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သုခ၀েဒနာကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ-ရ၏။ တေန-ကြောင့်၊ လဘေထ ၊ပေ၊ သောမနဿန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ။

၂၁၉။ ဝိသဘာဂ၀েဒနုပဋ္ဌိယာ-သဘောမတူသော ၀েဒနာ၏ဖြစ်ခြင်း အားဖြင့်၊ ကဘစေနှ-လွမ်းဖြင့်၊ (ဆိန္နတိ)ဣက္ခ-ဖြတ်သကဲ့သို့၊ စတုဣရိယာပထံ-၄ ပါးသော ဣရိယာပုတ်ကို၊ [ရေးဒေအုပ်တို့၌ "သဋ္ဌိရိယာပထံ-အလုံးစုံသော ဣရိယာပုတ်ကို"ဟု ရှိ၏။]။ ဆိန္နန္ဓော-ဖြတ်လျက်၊ အာဘာ၀တိ-လွန်စွာ နှိပ်စက်တတ်၏၊ ဣတိ, အာဘာ၀ော-မည်၏၊ အသ-ထိုယောဂျိုးအ၏၊ သော-ထိုမူလ အနာရောဂါသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ, သော-ထိုယောဂျိုးသည်၊ အာဘာ၀ိကော-မည်၏၊ တံ သမုဒ္ဒာနေန - ထိုမူလအနာရောဂါဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော၊

ပါမောဇ္ဇ, သောမနဿ။ ။"ငါ့မှာ ကြွေးမြီဟူသော ပလိဗောဓမေ့ လွတ်ပြီ" ဟု တွေးမှ၍ အားကြီးသော ပါမောဇ္ဇကိုလည်း ရ၏၊ "အသက်မွေးဘို့ရန် အရင်းအနှီးလည်းကျန်သေး၏" ဟု တွေး၍ သောမနဿကိုလည်း ရသည်။

ဝိသဘာဂ၀েဒနုပဋ္ဌိယာ။ ။လူ၏ ခန္ဓာအစဉ်သည် ကုသိုလ်၏ အကျိုးဝိပါက် အစဉ်ဖြစ်၏။ အနာရောဂါ ဖြစ်သောအခါ ဒုက္ခ၀েဒနာဖြစ်၏။ ထို ဒုက္ခ၀েဒနာသည် ကုသိုလ် ခန္ဓာအစဉ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏။ သုခ၀েဒနာကား ထိုခန္ဓာအစဉ်နှင့် သဘောတူ၏။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခ၀েဒနာကို "ဝိသဘာဂ၀েဒနာ-ခန္ဓာအစဉ်၏ သဘောမတူသော ၀েဒနာ" ဟု ခေါ်ရသည်။ [ထိုဝေဒနာဖြစ်ခြင်းသည်ပင် နှိပ်စက်ရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် "ဖြစ်ခြင်းအား ဖြင့်" ဟု ကြီယာ၀ိသေသနအနက်ပေးရသည်။]

ကဘစေနေ၀ သဋ္ဌိရိယာပထံ။ ။အနာရောဂါနှိပ်စက်အပ်သူသည် ရပ်၍လည်း မနေနိုင်၊ လမ်းလည်း မလျှောက်နိုင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ထိုင်၍လည်း မနေနိုင်၊ လျောင်း၍လည်း ကောင်းကောင်း မနေနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ဣရိယာပုထ် ၄ ပါးလုံးကိုပင် လွမ်းဖြင့် ဖြတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

အာဘာ၀ော။ ။ဟာ၀ေတတ်သည် နှိပ်စက်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် "အာဘာ၀တိတိ ပီဠေတိ" ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ ဤအလို အာဘ၀သာရသည် အနက်သီးခြားမရှိ၊ အာကို ဘုသထွက်ကြ၍ "အာ (ဘုသော)+ဟာ၀တိတိ အာဘာ၀ော" ဟုလည်း ပြုကြ၏။ ထို အာဘာ၀ဟူသည် လေ၀သော ၀ာတ်ကြီး ၄ ပါးတို့၏ (ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် ညီညီမျှမျှ မဖြစ်ဘဲ) ဖေါက်ပြန်သော အခိုက်အတန့်တည်း၊ ထိုသို့ ၀ာတ်ကြီး ၄ ပါး၏ ဖေါက်ပြန်မှုကြောင့် ဖျားနာခြင်း, အနာပေါက်ခြင်း, လေထိုးခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ကြရသည်။ [ဆေးဟူသည်လည်း ထို ၀ာတ်ကြီး ၄ ပါးကို အညီအမျှ သမဖြစ်အောင် စွမ်းနိုင်သော ၀ာတ်ကြီး ၄ ပါး၀င်တည်း။]

အာဘာ၀ိကော ဒုက္ခိတော။ ။သွားသ (သော+အသ) အတ္ထိဖြင့် အသ၀ိတ္ထိ အနက်၌ ဣကပစ္စည်းသက်၍ "အာဘာ၀ိက" ဖြစ်သည်ဟု ဖြစ်၏။ ဒုက္ခိတောဌ်ကား ဒုက္ခသဒ္ဒါက တာရကာဒိဝိဏ်း၌ ပါ၀င်သောကြောင့် "သဒ္ဒါတံ တာရကာဒိတ္ထိတော" ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်-

ဒုက္ခေနှ-ဒုက္ခဖြင့်၊ ဒုက္ခိတော-လွန်စွာဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊ ("အသ-ဖြစ်ရာ၏" ၌စပ်၊) (ယော - အကြင်ယောက်ျားသည်) အဓိမတ္တဂိလာနော-လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိအောင် မကျန်းမာသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-သည်၊) တာဒိဂိလာနော-မည်၏။ ["တာဒိဂိလာနောတိ အဓိမတ္တဂိလာနော" ဟု ရှိလျှင်ကား သာ၍ရှင်းသည်။] နန္ဒာဒေယျာတိ-ကား၊ အဓိမတ္တဗျာဓိပရေတာ တာယ-လွန်ကဲသောအတိုင်းအရှည်ရှိသော အနာရောဂါသည်နှိပ်စက်အပ်သည်၏၊

ဏာဒိ (၄၅) သုတ်ဖြင့် သဠာတအသယ္ယာ အနက်၌ ဣတ္ထမ်ပစ္စည်းသက်ရသည်။ "လွန်စွာဖြစ်သော ဒုက္ခရှိသူ" ဟု ပေးပါ။ [ဗျာဓိ+သဠာတော ဧတသ္မာတိ ဗျာဓိတ်၊ ဧသ နယော ဒုက္ခိတ်တိ ဧတ္ထေပိ-တိကဝုတ္တရ၊ ဒေဝဒုဗဝဝ ဋီကာ။]

ထိ ၂ ပုခိ အထူး။ ။အာဟာဓိကောဇေ၊ နောက်၌ ဒုက္ခိတောကို "တဿမဒ္ဒဘနေန ဒုက္ခေန" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် မူလအနာရောဂါကို "အာဟာခ" ဟု ခေါ်ပါ၊ အာဒိမှ-အစ၌+ဟာတော-နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတ္ထိ အာဟာဓေ။ [အာသည် အာဒိအနက်ဟောပှ ကြိပါ။] အနာရောဂါရှိသူကို "အာဟာဓိက" ဟု ခေါ်သည်၊ ထို အာဟာဓလျှင် အရင်းခံရှိသော (ထိုအနာရောဂါကြောင့် ဆက်ကာဆက်ကာဖြစ်သော) စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲမှုကို ဒုက္ခဟု ခေါ်၏။ လွန်စွာဖြစ်သော ထိုဒုက္ခရှိသူကို "ဒုက္ခိတ" ဟု ခေါ်သည်။

ဋီကာသစ်။ ။ဒုက္ခဝေဒနာယ အာဟာဘောဝေ (ဒုက္ခဝေဒနာ၏ အာဟာဓအမည် ရခြင်း၌) အာဒိမှ + ဟာတိတိ အာဟာဓောတိ ကတ္တာ "အာဟာဓသခါတေန မူလဗျာဓိနာ အာဟာဓိကော၊ အပရာပရံ သဠာတဒုက္ခသခါတေန အနုဇဗျာဓိနာ ဒုက္ခိတောတိ အတ္ထော ဂယေတဗ္ဗော။ [ပဌမ အနာရောဂါကို အာဟာ၀, နောက်ဆက်ရောဂါဝေဒနာကို ဒုက္ခဟု ခွဲပါ-ဟူလို။]

ဗာဒ္ဓဂိလာနော။ ။ဗိလေဓာတ်သည် ကိလမ (ပင်ပန်း) အနက်ကို ဟောလ်၏၊ ယု ပစ္စည်းဖြင့် "ဂိလာန" ဟု ဖြစ်၏။ ဂိလာယတိ-ပင်ပန်းညှိုးနွမ်း၏။ ဣတ္ထိ ဂိလာနော၊ ဗာဒ္ဓကို "အဓိမတ္တ" ဟု ဖွင့်၏။ ဗာဒ္ဓ+ဂိလာနော ဗာဒ္ဓဂိလာနော၊ "ဓာတုသခ်ယေန-လေဓသောဓာတ် တို့၏ ကုန်ခန်းလျော့ပါးခြင်းကြောင့်၊ ပရိဏ္ဍိဏာသရီရော-ကုန်ခန်းသော ကိုယ်ရှိသူ" ဟု ဋီကာ၌ သရုပ်ဖော်၏။ "ပိန်ချုံးနေသူ" ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။

နန္ဒာဒေယျ။ ။ဤကာရန္တ ဆဒိဓာတ်သည် ဣတ္ထာယ-လိုချင်ခြင်း (စားလိုခြင်း သောက်လိုခြင်း) ၌ ဖြစ်၏။ စုရာဒိဓိုဏ်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် "နန ရုစ္ဆေယျ" ဟု ဣတ္ထာအနက်ကို ဖွင့်သည်၊ ဤ ရုစ္ဆေယျကို ကံဟောဟု ယူ၍ ပါဠိတော်၌ ဘတ္တာ+အသမ္ဘ အသကိုလည်း ကတ္တားဟောဟု ဋီကာသစ်ဆိုလေ၏။ သို့သော် "ယသေဒါတုကာမောရောစတေ" အနက်နှင့် အညီ ရောစနတ္တသမ္ဘဒါနိ ဆိုလျှင် သဒ္ဒါနည်းနှင့် တိုက်ရိုက်ညီ၍ ရုစ္ဆေယျလည်း ဒိဝါဒိကတ္တု ရုပ်ဟုသာ ကြည်သင့်ပါသည်၊ ထို့သို့ကြီးမှလည်း "နန္ဒာဒေယျ" ဟူသော ကတ္တုရူပ်နှင့် လိုက်လျောမည်။ [အဓိမတ္တဗျာဓိပရေတတာယာတိ အဓိမတ္တဗျာဓိ ပိဋိတတာယ။ "ပရေတ-ပရံ+ဣတ-အလွန်ရောက်အပ်"ဟူသော သဒ္ဒတ္တကို "နှိပ်စက်အပ်"ဟု ဘမိပ္ပာယတ္ထဖွင့်သည်။]

အဖြစ်ကြောင့်၊ နဲ ရုစ္ခေယျ-မနုစ်သက်ရာ၊ ဗလမတ္တာတိ-ကား၊ ဗလမေ၀-အားသည် ပင်တည်း။ စ-ဆက်၊ ဗလံ-အားသည်၊ အသ-ထိုယောက်ျား၏။ ကာယေ-ကိုယ်၌ နှ ဘ၀ေယျ-မရှိရာ၊ ဣတိ အဘ္ဘော-နက်၊ တတောနိဒါနန္တိ-ကား၊ အာရောဂျနိဒါန်-အနာရောဂါ မရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (လ)ဘေထ, အဓိဂစ္ဆေယျ တို့၌စပ်၊ ဝါ-အနာရောဂါမရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ (ပါမောဇ္ဇံ, သောမနဿံ တို့၌စပ်၊) ဟိ-မုနှ်၊ တသ-ထိုယောက်ျားသည်၊ ဝါ-၏။ (အဟံ) အရောဂေါ-အနာရောဂါမရှိသည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-သို့၊ အာ၀ဇ္ဇယတော-ဆင်ခြင်လသော်၊ တဒုဘယံ-ထို ပါမောဇ္ဇ, သောမနသ ၂ ပါးစုံသည်၊ ဟောတိ-၏။ တေန-ထို့ကြောင့်၊ (ဘ၀ဝတာ၊) လဘေထ ၊ပေ၊ သောမနဿန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ။

၂၂၀။ နှ ၊ပေ၊ ဝယောတိ-ကား၊ ကာကဏိကမတ္တံပိ-တစ်ပြားအ၏ ၄ ဖို့ တစ်ဖိုမျှလည်း၊ ဝါ-တစ်ချင်းရွေးမျှလည်း၊ (ကိ)ဠိ၏ အဖွင့်၊) ဘောဂါနံ-စည်းဝိမ်တို့၏။ ဝယော-ကုန်ခန်းပျက်စီးခြင်းသည်၊ နှ ဘ၀ေယျ-မရှိရာ၊ (နှ အသ၏အဖွင့်၊) တတောနိဒါနန္တိ-ကား၊ ဗန္ဓနှာ-အနှောင်အဖွဲ့မှ၊ ဝါ-ထောင်မှ၊ မောက္ခနိဒါန်-လွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (လ)ဘေထ, အဓိဂစ္ဆေယျ(တို့)ဌိ)စပ်၊) ဝါ-လွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ (ပါမောဇ္ဇံ, သောမနဿံ)တို့)ဌိ)စပ်၊) သေသံ-

---

ဗလမတ္တာ။ ။ဒိဋ္ဌဝတ္ထု ဂတကဲ့သို့ မတ္တာအတွက် သီးခြားအနက် မရှိ၊ တဒ္ဓာ၀ ဝုတ္တံ (ထိုဗလ၏ အနက်၌ ဖြစ်ခြင်းရှိသော သဒ္ဒါ)ဟု ယူ၍ "ဗလမေ၀"ဟု ဖွင့်သည်၊ ဧ၀ဖြင့် မတ္တာ၏ ပမာဏာ၀သော အနက်ကို ကန့်ပါ။ ဋီကာဌိကား မတ္တာသဒ္ဒါ၏ အဖွဲ့ကဲအနက်ကို ယူ၍ "အပ္ပမတ္တကံ၀ါ ဗလံ ဗလမတ္တာ"ဟု အဋ္ဌကထာမှ တစ်နည်းကြံသေးစ်။

မှတ်ချက်။ ။ဤဗလမတ္တာကို နစ၀ယ ကာယေဋ္ဌ နှ (ဘ၀ေယျ)၀ယ် စပ်ရမည် ဖြစ်၍ "အနည်းငယ်သော အားသည် မရှိရာ"ဟု အနက်ဖြစ်နေ၏။ အနည်းငယ်သောအားမျှ မရှိလျှင် အမှန်သေရတော့မည်ဖြစ်၏။ ဤပါဠိတော်၌လာသော ယောက်ျားကား သေရမည် မဟုတ်ပါ၊ ထို့ကြောင့် မတ္တာအတွက် အနက်မရှိကြသော အဋ္ဌကထာနည်းက သဘာ၀ကျ၏။ ပြန်၍ ကျန်းမာရာ၌ကား မတ္တာ၏ အပွဲကအနက် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ပါမောဇ္ဇံ သောမနဿံ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ "အရောဂေါမှိတိ အာ၀ဇ္ဇယတောတဒုဘယံ ဟောတိ"ဟု ဆိုသောကြောင့် "အနာရောဂါ ကင်းပေပြီ"ဟု ဆင်ခြင်ခြင်းသည် "ပါမောဇ္ဇ သောမနဿ ၂ ပါးစုံ၏ အကြောင်းတည်း"ဟု ဆိုလို၏။ ဋီကာတို့၌ကား "ရောဂါမှ လွတ်ပြီဟု ဆင်ခြင်ခြင်းသည် ပါမောဇ္ဇ၏အကြောင်းဖြစ်၍ ဝုါမှာ အားရှိသောင်း၏ဟု ဆင်ခြင်ခြင်းသည် "သောမနဿဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း"ဟု ပါဠိတော်စာသွားကို ကြည့်၍ ခွဲကြသည်။

ဝယော။ ။"ဝိ+အယ"ဟု ခွဲ၊ ဝိသည် ဝိရ၌ဒုအနက်ဟော၊ အယသည် ဖြစ်ခြင်း အနက်ဟော၊ "ဖြစ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်"ဟူသည် ပျက်ခြင်း, ကုန်ခန်းခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဝယောတိ ခယော ဘ၀ေ"ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်သည်။

ကြွင်းသော အစီအရင်းကို၊ ဝုတ္တနယေနေ၀-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ သဗ္ဗ ပဒေသု-အလုံးစုံသော တတိယ, စတုတ္ထ, ပဉ္စမဥပမာအစုတို့၌၊ ယောဧတော့ဗ-ယှဉ်စေထိုက်၏။။

၂၂၁-၂၂၂။ အနတ္တာခီနောတိ-ကား၊ အတ္တနိ-မိမိ၌၊ အခီနော-စပ်သူသည်၊ နု (အသ)-မဖြစ်ရာ၊ အတ္တာနော-မိမိ၏။ ရုစိယာ-အလိုအားဖြင့်၊ ကိဉ္စိ-တ[illegible] တစ်ခုကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ ဝါ-ပြုခွင့်ကို၊ နု လဘတိ-မရ၊ ပရာခီနောတိ-ကာ, ပရေသု-သူတစ်ပါး၏တို့၌၊ အခီနော-စပ်သူသည်၊ (အသ-ဖြစ်ရာ၏)၊ ပရသ္မေ၀-သူတစ်ပါး၏သာ၊ ရုစိယာ-အလိုအားဖြင့်၊ ၀တ္တတိ-ဖြစ်ရ၏။ နု ယေန ကာမံ ဂမောတိ-ကား၊ ယေန ဒိသာဘာ၀ေန-အကြင်အရပ်အဖို့ဖြင့်၊ အသာ-ထို ယောဂျာ၊ ဂန္တုံ-ငှာ၊ ကာမော-အလိုသည်၊ ဟောတိ-၏။။ [မူကွဲ၌ "ဂန္တုကာမ ဘာ-သွားလိုသူ၏ အဖြစ်သည်"ဟုလည်းကောင်း, "ဂန္တုကာမော-သွားခြင်းငှာ အလိုသည်"ဟုလည်းကောင်း ပေးပါ။] ဂမနာယ-သွားခြင်းငှာ၊ ဣဏ္ဍာ-အလိုသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ တေန-ထိုအရပ်ဖြင့်၊ ဂန္တုံ-ငှာ၊ ဝါ-ကို၊ နု လဘတိ-မရ။

သေသံ သဗ္ဗပဒေသု။ ။"သေသ-အကြွင်း"ဟူသည် "တဿ ဟိ ဗဒ္ဓနှာ မုတ္တော မ္ဟိတိ အာ၀ရ္ရယတော တဒုဘယံ ဟောတိ၊ တေန ၀ုတ္တံ ၊ပေ၊ သောမနဿံတိ"ဟူသော တတိယ ဥပမာအစုအတွက် စကားကြွင်း, "တဿ ဟိ ဒါသဗျာ မုတ္တော မ္ဟိတိ အာ၀ရ္ရယတော တဒုဘယံ ဟောတိ၊ တေန ၀ုတ္တံ ၊ပေ၊ သောမနဿံတိ"ဟူသော စတုတ္ထ ဥပမာစုအတွက် စကားကြွင်း, "တဿ ဟိ ဓေ၀ဒ္ဒဘူမိ အနုပ္ပတ္တော မ္ဟိတိ အာ၀ရ္ရယတော တဒုဘယံ ဟောတိ၊ တေန ၀ုတ္တံ ၊ပေ၊ သောမနဿံတိ"ဟူသော ပဉ္စမ ဥပမာအစုအတွက် စကားကြွင်းတည်း။ သဗ္ဗပဒေသု၌ ၀ဒ္ဓါသည် ကောဌာသအနက်ဟောတည်း။ [သဗ္ဗပဒေသုတိ တတိယာဒိသု တီသု ကောဌာသေသု-ဋီကာသစ်။] ၀ုတ္တနယဟုသည် ပဌမ ဒုတိယအစုတို့၌ ပြအပ်ပြီးသော "သော ဟိ အဏဏောမ္ဟိတိ"စသော ပဌမနည်းနှင့် "အရောဂေါမ္ဟိတိ"စသော ဒုတိယနည်းတည်း။

အနတ္တာခီနော။ ။အခီနောကို "အခီ+ဣနော"ဟု ခွဲ၊ အခီ+အခ်ဂတံ-ရုအပ်သော+ဣနံ-အစိုးရသူ၏အဖြစ်သည်၊ ယသ္မာတိ အခီနော၊ ဤ၂ပိုဂ္ဂိုယ်အရ အမီနသဒ္ဒါသည် "အစိုးရသူ၏ အဖြစ်ရှိသူ-အစိုးရသူ"ဟုလည်းကောင်း, "အာယတ္တ-စပ်သူ"ဟုလည်းကောင်း အနက်ဟောတည်း။ အတ္တနိ+အခီနော အတ္တာခီနော (ဒိမိ၌ အစိုးရသူ၊ ဝါ-ဒိမိ၌ စပ်သူ)။ [သာမိယာရာမိ၀တိ စသော သုတ်ဝုတေသေနှင့်အညီ ဣသ္မာရုဒ္ဓနက်ရှိသော အစီန အာယတ္တ ပဋိဗဒ္ဓတို့နှင့်ယှဉ်ရာ၌ သတ္တမျန္တ ထားလေရှိသည်။] နှ+အတ္တာခီနော အနတ္တာခီနော။

ယေနကာမံ ဂမော။ ။ယေနကာမံသည် "ယထာကာမံနှင့် အနက်တူသော အဗျယီဘောသမာသ"ဟု ရှေ့၌ ယေနကာမံ ပဏ္ဍမတိတူနှင်းက ဖွင့်ခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် "ယေန ကာမံ-အလိုရှိတိုင်း။ ဂမော-သွားနိုင်သည်"ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။ အဋ္ဌကထာ၌ "ယေန ဒိသာ ဘာ၀ေန" စသောအဖွင့်ကား အဓိပ္ပာယ်ထင်ရှားအောင် ဖွင့်ခြင်းသာတည်းဟု ကြံဖိပါသည်၊

ဒါသပုဗ္ဗာတိ-ကား။ ဒါသဘာ၀ါ-ကျွန်၏အဖြစ်မှ (မုစ္စေယျ ၌စပ်၊) ["ဒါသသ+ ဘာ၀ေါ ဒါသတ္ဏိ"ဟု ဘာ၀အနက်၌ ဗျပစ္စည်းသက်။] ဘုဇိသောတိ-ကား၊ အတ္တာနော-မိမိ၏။ သန္ဓကော-ဥစ္စာသည်၊ (ဟောတိ၊) တတော နိဒါနန္တိ-ကား၊ ဘုဇိသာနိ၁ါနံ-ကျွန် မဟုတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (လဘေထ, အဓိ၀ဍ္ဎယျတ္ထိ၌စပ်၊) ၀ါ-ကျွန် မဟုတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ (ပါမောဇ္ဇံ, သောမနဿံတို့၌စပ်၊) ကန္တာရဗ္ဘါနေ မဂ္ဂန္တိ-ကား။ ကန္တာရံ-ရေကို လွန်စေရာ

သို့သော် ဋီကာ၌ကား "ယေန ဂန္ဓံ ကာမော, တေန ကာမံ (အလို့အတိုင်း) ဂမော နု ဟောတိ" ဟု ပါဠိသေသထည့်၍ အနက်ပေးစေလိုသောကြောင့် "ယေန ဒိသာဘာ၀ေန"စသည်ဖြင့် ဖွင့်သည်ဟု ဆိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။စာအုပ်တို့၌ "ဂန္ဓကာမတာ"ဟုလည်းကောင်း, "ဂန္ဓကာမော"ဟု လည်းကောင်း မူအမျိုးမျိုး ရှိ၏။ "ဣဏ္ဍာ ဥပ္ပဒ္ဒရိတ ဂမနာယ"သည် ထိုပုဒ်၏ အဖွင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဂန္ဓံကို "ဂမနာယ"ဟုလည်းကောင်း, ကာမော ဟောတိကို "ဣဏ္ဍာ ဟောတိ"ဟု လည်း ကောင်း ဖွင့်ရကား "ဂန္ဓကာမော ဟောတိ"ဟုသာ ရှိသင့်ပါသည်။

ဘုဇိသော။ ။ဘုဇ သဒ္ဒါသည် လက်ရုံးအနက်အပြင် ကရ (လက်သာမည) အနက်ကိုလည်း ထောမိနိ၁်၌ ဖွင့်၏။ ဣဏ္ဍာ၀တ်သည် အနွေသ (ရှာခြင်း), ဣဏ္ဍာ, ဂတိအနက်တို့ကို ဟောသော်လည်း ၀တ္ထုနဲ့ အနေကတ္ထတ္ထာနင့်အညီ ဤနေရာ၌ ပေသအနက် ဟောဟု ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြ၏။ သေါတဇ္ဇော ပေသိတဇ္ဇော-စခိုင်းအပ် စခိုင်းနိုင်၏။ ဣဏတိ ဣဏသော၊ ဣဏသ၀တ်, ဣဗျ၀စ္စည်း၊ ဘုဇေ၀ိယ-မိမိလက်ကိုကဲ့သို့+ဣဏသော-စခိုင်းအပ် စခိုင်းနိုင်သူတည်း၊ ဘုဇိသော-သူ၊ ကိုယ့်လက်ကို ကိုယ်သာပိုင်၍ ကိုယ်အလိုရှိသလို ပြုစေနိုင်သကဲ့သို့, ထို့အတူ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း (ပိုင်ဆိုင်သူ အရှင်သခင် မရှိဘဲ) အလိုရှိသလို စခိုင်းနိုင်သောကြောင့် "ဘုဇိသ"ဟု ခေါ်ရသည်။

မှတ်ချက်။ ။"အဒါသော ဟု ဘုဇိသောဏ"ဟု အဘိဓာန် (၅၁၆)နှင့်အညီ ကျွန် အဖြစ်မှလွတ်၍ ဒါသ မဟုတ်သူသည်လည်းကောင်း, တစ်သက်လုံးပင် ဒါသ မဟုတ်သူသည် လည်းကောင်း ဘုဇိသမည်၏။ ထို့ကြောင့် ဥပသမ္ဘဒက်-အနုသာသနအခန်း၌ "ဘုဇိသော-ကျွန် မဟုတ်သူသည်, အသိ-ဖြစ်ပါ၏ပါလော"ဟုသာ ပေးပါ၊ နဂိုက ကျွန်ဖြစ်ခဲ့သူ မဟုတ်သော ကြောင့် "သ္ဘကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်သူသည်"ဟု မပေးပါနှင့်။

အတ္ထနော သန္ဓကော။ ။ဤ၌အဌကထာဖွင့်သည် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သာတည်း၊ တချို့မှာ မိမိကိုယ်သည် (ကျွန်ဖြစ်နေသည့်အတွက်) ကိုယ်မပိုင်, ကိုယ့်ဥစ္စာမဟုတ်, အရှင်သခင် တို့၏ဥစ္စာ ဖြစ်နေ၏။ ဘုဇိသေ ဖြစ်သူကား ကိုယ့်ကိုယ်သည် ကိုယ့်ဥစ္စာဖြစ်၏။ [ဘုဇိသနှင့် စပ်၍ အခြားအနက်များကို ဝိနည်း မဟာ၀ဂ္ဂ, မဟာခန္ဓက ဒါသကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ကန္တာရဗ္ဘါနမဂ္ဂေါ။ ။က သဒ္ဒါသည် "ရေ"ဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ ရေမရှိ သောကြောင့် ထို ခရီးခဲသွားသူတို့သည် ရေကိုယူ၍ သွားရ၏။ ထိုခရီးခဲကို ရေပါမှ လွန်မြောက် ၏သောကြောင့် ရေသည် ထိုခရီးခဲကို ကျော်လွန်စေနိုင်သော အဓိက အရာ၀တ္ထု ဖြစ်၏။

ဖြစ်သော၊ ဝါ-ရေဖြင့် လွန်မြောက်အပ်သော၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂ-အဝင်ရှုည်သောခရီးကို၊ နိရုဒကံ-ရေမရှိသော၊ ဒီဃမဂ္ဂ-ရှည်သော ခရီးကို၊ (ပဠိပုဒ်ဇေယျ ၌စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ တတော နိဝါနန္တိ-ကား။ ခေမန္တဘူမိ နိဒါန်-ဘေးကင်းရာ မြေအရပ်သို့ ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (လဘေထ, အဓိဂစ္ဆေယျ ၌စပ်၊) ဝါ-ဘေးကင်းရာ မြေအရပ်သို့ ရောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ (ပါမောဇ္ဇံ, သောမနဿံ ၌စပ်)။

ဣဒမေ ၊ပေ၊ အပ္ပဟီနေဘိ ဇဏ္ဍ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အပ္ပဟီနကာမဆ္ဆန္ဒနီဝရဏံ-မယယ်အပ်သေးသော ကာမဆ္ဆန္ဒနီဝရဏကို၊ ဣဒဏ္ဍသဒိသံ-ကြွေးမြီနှင့်တူသည်ကိုလည်းကောင်း၊ သေသာနိ-ကာမဆ္ဆန္ဒနီဝရဏမှ ကြွင်းသော နီဝရဏတို့ကို၊ ရောဂါဒိသဒိသာနိ-ရောဂါ အစရှိသည်တို့နှင့် တူသည်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဒဿေတိ-ပြတော်မူ၏။ တတြ-ထိုသို့ ပြတော်မူရာ၌၊ အယ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ သဒိသတာ-တူကုန်သည်၏အဖြစ်တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယော-

---

ထို့ကြောင့် "ကံ+တာရေ့ဏ္ဍ ဇဏ္ဍာတိ ကန္တာရော"ဟု ဋီကာတို့ပြုကြသည်၊ ရေမရှိသည့်အတွက် သွားဖို့ရန် ခဲယင်းသောကြောင့် ခရီးခဲ ဟု မြန်မာပြန်ကြသည်။ [အနုဒကတာယ ကံ (ပါနီယ်) တာရေ့ဏ္ဍ ဇဏ္ဍာတိ ကန္တာရော-ဋီကာသစ်။] အဒ္ဓါနသဒ္ဒါသည် ဒီဃသဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်တည်း၊ ကန္တာရောနှင့် ကမ္မဓာရဲ့ တွဲပါ။

မှတ်ချက်။ ။အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာ၌ "ကေန တရန္တိ အတိဏ္ဍာမန္တိ ယံတိ ကန္တာရော (အဝုတ္တာကမ္မသာဓန, ကနောက် နိဂ္ဂဟိတ်လာ, နံ ပြု)၊ ရေဖြင့် လွန်အပ်သော ခရီးခဲ"ဟု ပြု၏။ "တရိတမ္ဘောတိ တာရော (ဏ ပစ္စည်း)၊ ကေန+တာရော ကန္တာရော"ဟု ဝုတ္တကမ္မသာဓန လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ဤသို့ ဖြစ်နိုင်သော်လည်း ကဲ၌ နိဂ္ဂဟိတ်ကို မခေျရသောကြောင့် အလုတ္တ သမာသ်ကြ၍ "ကံ+တာရေ့ဏ္ဍ ဇဏ္ဍ"ဟု ဋီကာတို့ ပြုကြဟန်တူသည်။

ခေမန္တဘူမိ နိဒါနံ။ ။"ခေမ အပ္ပဋိဘယ"ဟု ပါဠိတော်၌ ရှေ့ဝါကျရှိသော ကြောင့် တဝေါဖြင့် ခေမန္တဘူမိကို ပြန်ညွှန်သည်၊ ခေမန္တ၌ အန္တသည် (သုတ္တန္တကဲ့သို့) အနက် သီးခြားမရှိ၊ တဒ္ဓာဝဝုတ္တိတည်း၊ နောက်၌ အန္တအနက်ရှိ ကြိုသောနည်းလာဦးလတ့်၊ ခေမန္တာ+ဘူမိ ခေမန္တဘူမိ၊ ဘူမိဖြင့် ဘူမိသို့ ရောက်ခြင်းတိုင်အောင် ယူပါ၊ ဥပမာ-သတ္တဟာရက ဝါသ ပရိယေသေယျ၌ "ရှာ၍ ချထားခြင်း"တိုင်အောင် သိခါပတ္တ (အတ္ထတ်အထိပ်ရောက်သော) အနက်ကို ယူရသကဲ့သို့တည်း။

သဒိသတာ။ ။သဒိသာနံ-တူသော ဥပမာန ဥပမေယျတို့၏+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ တူခြင်းဟူသော အစစ်သမ္ဗန္ဓိတည်း၊ သဒိသတာ-ဖန်၊ ဤ ဝိဂြိုဟ်နှင့်အညီ ဥပမာနနှင့် ဥပမေယျ ဖြင် ၂ ခုတို့၏၊ တူခြင်းသဘောသည် ထိုဖြင် ၂ ခုတို့ ဥပမာန ဥပမေယျ အဖြစ်ဖြင့် ဆက်စပ်ပေးရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် အစပ် (အဆက် အသွယ်) သမ္ဗန္ဓကို "သဒိသတာ"ဟု ဆိုသည်၊ ဤ သဒိသတာကိုပင် "ဥပမာ"ဟုလည်း ခေါ်ရသည်။ [ယေန ဣဏ္ဍာဒီနံ ဥပမာနဘာဝေါ ကာမဆန္ဒာဒီနဉ္စ ဥပမေယျဘာဝေါ ဟောတိ၊ သော နေသံ ဥပမာနောပမေယျသမ္ဗန္ဓော သဒိသတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-ဋီကာ။]

အကြင် ယောက်ျားသည်၊ ပရေသ-သူတစ်ပါးတို့၏၊ ကျွေး-ကြွေးမြီကို၊ ဂေဟတွာ-၍၊ ဝိနာသေတိ-ပျက်စီးစေ၏၊ ဝါ-ဖျက်ဆီး၏၊ သော-ထိုယောက်ျားသည်၊ ဝါ-ကို၊ တေဟိ-ထိုကြွေးရှင်တို့သည်၊ ကျွေး-ကြွေးမြီကို၊ ဒေဟိ-ပေးလော၊ ဝါ-ဆပ်လော၊ ကျွတိ-သို့၊ ဝုစ္စမာနောပိ-ပြောဆိုအပ်သော်လည်းကောင်း၊ ဖရုသ-ကြမ်းတမ်းသောစကားကို၊ ဝုစ္စမာနောပိ-လည်းကောင်း၊ ဗဟုမာနောပိ-နှောင်ဖွဲ့အပ်သော်လည်းကောင်း၊ ဝဓိယမာနောပိ-နှိပ်စက်အပ်သော်လည်းကောင်း၊ ကိဠိ-တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ပဋိဘာဟိတုံ-တားမြစ်ခြင်းငှာ၊ ["ဆန့်ကျင်ဘက် အားထုတ်ခြင်းငှာ"ဟု သဒ္ဒတ္ထလည်း ပေးပါ။] နု သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၏၊ သင့်-အလုံးစုံကို၊ တိတိကွတိ-သည်းခံရ၏။ (ကသ္မာ-ကြောင့် သင့်-ကို၊ တိတိကွတိ-နည်း!) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အသ - ထိုယောက်ျားအား၊ တံ ကွဏ် - ထိုကြွေး-မြီသည်၊ တိတိကွာကာရ၏-သည်းခံရခြင်း၏။ အကြောင်းသည်၊ ဟောတိ-၏။ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ သင့်-ကို၊ တိတိကွတိ-၏)။

ဧ၀မေ၀-ဤ,အတူသာလျှင်၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယမ်မိ-အကြင်ဝတ္ထု၌၊ ကာမ၀ဋ္ဋနေ့နေ-ကာမ၀ဋ္ဋနေ့ဖြင့်၊ ရဇ္ဇတိ-တပ်မက်၏၊ တဏှာသဟဂတေန-တဏှာဖြင့်၊ ဝါ - တပ်မက်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော တဏှာဖြင့်၊ တံ ဝတ္ထုံ-ထိုဝတ္ထုကို၊ [(တစ်နည်း) ယံ ဝတ္ထုံ-အကြင် ဝတ္ထုကို၊] ဂဏှာတိ-ယူ၏။ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တေန-ထိုဝတ္ထုသည်၊ ဖရုသ-ကြမ်းတမ်းသော စကားကို၊ ဝုစ္စမာနောပိ-သော်လည်းကောင်း၊ ဗဟုမာနောပိ - သော်လည်းကောင်း၊ ဝဓိယမာနောပိ - သော်

ပဋိဘဟိတုံ။ ။"ပဋိပ္ပဟရိတုံ-ပြန်၍ပုတ်ခတ်ခြင်းငှာ"ဟုလည်းကောင်း, "ပဋိပ္ပဓိတုံ-ပြန်၍ ဖြန့်ခြင်းငှာ"ဟု လည်းကောင်း မူကွဲရှိ၏။ ဋီကာသစ်၌ "ဖရုသစစနာဒိကံ ကဠိ ပဋိသေဓေတုံ"ဟု ဖွင့်သောကြောင့် "ပဋိဘဟိတုံ"ပါဠိသာ ဋီကာဖွင့်နှင့် ညီ၏။ ဘဘာဓာတ်သည် အားထုတ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ပတိရှေးရှိသောကြောင့် "ဆန့်ကျင်ဘက် အားထုတ်ခြင်း" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ "တားမြစ်ခြင်း"အနက်ကား ဝေါဟာရတ္ထတည်း။

တဏှာ သဟဂတေန။ ။အာဘိဓာန် (စဝ၃)၌ လာသော သဟဂတသဒ္ဒါ၏ အနက်တို့တွင် တဒ္ဌာ၀အနက်၌ ဖြစ်၏။ "တဏှာဘူတေန ကာမ၀ဋ္ဋနေ့နေ တံ ကာမ၀ဋ္ဋနသဟ ဝတ္ထုဘူတံ ပုဂ္ဂလံ မမေတိ (ငါ့ဥစ္စာဟူ၍) ဂဏှာတိ၊ သဟဂတသဒ္ဒေါ ဟေတ္ထာတ္ထာ၀ေ၀ တ္ထော"-ဋီကာသစ်။ ["တပ်မက်တတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်+တကွဖြစ်သော"ဟု အနက်ပေးလျှင်လည်း တဏှာတိုပင် ရသောကြောင့် ထိုအနက်သင့်၏။ အဌသာလိနီ ကာမဂုသိုလ်အဖွင့် ဘာသာ ဋီကာ၌ ရှုပါ။]စ

တံ ဝတ္ထုံ ဂဏှာတိ။ ။တံ ဝတ္ထုံ ကို "တံ ကာမ၀ဋ္ဋနသ ဝတ္ထုဘူတံ ပုဂ္ဂလံ"ဟု ဋီကာတို့၌ တွေ့ရသည်၊ ထိုဝါကျသည် ကာမ၀ဋ္ဋနေ့နေ ရဇ္ဇတိကို ထပ်၍ဖွင့်သော ဝါကျဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, နောက်၌ "သော တေန"ဟု နိယမဝါကျရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း "ယံ ဝတ္ထုံ"ဟု ရှိမှ စာသွားမှန်သည်၊ ဋီကာတို့၌လည်း "တံ"ဟု ပါ၌ယျက်နေဟန်တူ၏။။

လည်းကောင်း။ သင့်-ကို၊ တိတိကျွတိ - ရ၏။ (ကသ္မာ သင့် တိတိကျွတိ၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အသယ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သော ကာမစ္ဆန္ဒော-ထိုကာမစ္ဆန္ဒသည်၊ တိတိကျွာကာရဏ-သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိမိ၀-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း၊) ယရသာမိ ကေဟိ-အိမ်ရှင်တို့သည်၊ ၀ဒိယမာနာန-နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော၊ ဣဂ္ဃတိ နိ-တို့၏။ တိတိကျွာ၀ိယ-သည်ခံခြင်းကဲ့သို့တည်း၊ (တသ္မာ သင့် တိတိကျွတိ၊) ဣဂ္ဃတိ ဧ၀-သို့ ဣဂ္ဃ-ကြွေးမြီကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ၀ိယ-မှတ်ထိုက်သကဲ့သို့၊ (တထာ-ဣ၊) ကာမစ္ဆန္ဒော-ကာမစ္ဆန္ဒကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-မှတ်ထိုက်၏။။

ပန-ကား၊ (ကာမစ္ဆန္ဒနိ၀ရဏ၏ ကြွေးမြီနှင့် တူပုံမှတစ်ပါး ဗျာပါဒနိ၀ရဏ၏) ရောဂါနှင့်တူပုံကား၊) ပိတ္တရောဂါတုရော-သည်းခြေရောဂါဖြင့် မကျန်းမမာသော ယောကျ်ားသည်၊ မဓုသက္ကရာဒီသု-ပျား၊ သကာ အစရှိသော အာဟာရတို့ကို၊ ဒိန္နေသုပိ-ပေးအပ်ကုန်သော်လည်း၊ ပိတ္တရောဂါတုရတာယ-သည်းခြေရောဂါဖြင့် မကျန်းမမာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တေသံ-ထိုပျား၊ သကာ အစရှိသော အာဟာ ရတို့၏၊ ရသံ-အရသာကို၊ နိ ဝိန္ဒတိယထာ-ရရသကဲ့သို့၊ တိတ္တကံ တိတ္တကံတိ-ခေါ်တယ် ခေါ်တယ်ဟူ၍၊ ဥဋ္ဌိရတိယေ၀ ယထာ-ထွေးပစ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သကဲ့ သို့၊ ဧ၀မေ၀-ဤအတူပင်၊ ဗျာပန္နစိတ္တော-ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်သော စိတ်ရှိ သောရဟန်းသည်၊ ဟိတကာမေဟိ-စီပွားကို လိုလားကုန်သော၊ အာ၀ရိယုပဇ္ဈာ ယေဟိ-ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်၊ အ၀ပ္ပတ္တကမ္မိ-အနည်းငယ်မျှလည်း၊ ဩ၀ဒိယမာ နော-ဆုံးမအပ်သော်၊ ဩ၀ါဒံ-အဆုံးအမကို၊ နိ ဂဏှာတိ-မနာယူ၊ အတိ၀ိယ-

---

တိတိကျွာကာရဏ။။ ။"ခန္ဓီ ပရမ် တပေါ တိတိကျွာ" ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် တိတိကျွာအစစ်၌ အဒေါသပြဋ္ဌာန်းသော မဟာကုသိုလ်မဟာကြီးယာ စိတ္တဟျွပ်ခံကို အရဏောက် ရ၏။ ၅၂) တိတိကျွာသည် ထို အဒေါသပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တဟျွပ်ခံမဟုတ်၊ တဏှာရာဂ ပြဋ္ဌာန်း သော အကုသိုလ်စိတ္တဟျွပ်ခံသာ ဖြစ်ရကား၊ တိတိကျွာခန္ဓိနှင့် ခန္ဓိချင်းတူသောကြောင့် သဒိသူ ပစာရအားဖြင့် တိတိကျွာခန္ဓိ ဟု ခေါ်ရသည်။ [တိတိကျွာ သဒိသောစေတ္တ ရာဂပဓာနော အကုသလစိတ္တဟျွပ်ခေါ် တိတိကျွာတိ ဝုစ္စော-ဦးကာသစ်။] အခြေခံသာ ကာမစ္ဆန္ဒ-ရာဂဖြစ်၏။ သည်းခံနေဆဲ အခိုက်၌ကား ဒေါသမူစိတ္တဟျွပ်ခံလည်း ဖြစ်မည်သာ။

ယရသာမိကေဟိ။။ ။"ယရသ သာမိကတူ၊ တေဟိ သသုသသုရ သာမိကေဟိ" ဟု ဦးကာသစ်ဖွင့်၏။ ဗဟုဝုစ်ဖြစ်သောကြောင့် သသုသသုရတို့ကိုပါ ထည့်၍ ဖွင့်ဟန်တူ သည်။ သို့သော် သသု သသုရတို့၏ နှိပ်စက်မှုကို သည်းခံရာ၌ ကာမစ္ဆန္ဒကြောင့် မဟုတ်နိုင် ရကား "ယရသာမိက"အရ လင်ယောကျ်ားကိုသာ ယူသင့်ပါသည်။ "ယောကျ်ားအများ မိန်းမ အများတို့၏ ဖြစ်တတ်သော အလေ့ဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဝုစ်ဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုထားသည်" ဟု ကြံပါ။

အလွန်အကဲသာလျှင်၊ မေ-တပည့်တော်၏ အပေါ်၌၊ တုမှေ-အရှင်ဘုရား၊ တို့သည်၊ ဥပဒ္ဒ၀ေထ-နှိပ်စက်မှုကို ပြုကြကုန်၏။ ဣတိ အာဒီနိ-ဤသို့အစရှိသော စကား တို့ကို၊ ဝတ္တာ-ပြောဆို၍၊ ဝိဗ္ဗမတိ-လူထွက်၏။ [“ဣဿတောစိတောစ အာဟိဏ္ဍာတိ” ဟုလည်း ဦးကာသစ် ဖွင့်၏။ “ထိုထိုဤဤ .လှည့်လည်၏”ဟု ပေးပါ၊ သို့သော် အဋ္ဌကထာ၏ အာဘော် ကျမည်မထင်။] ဝိတ္ထာရောဂါတုရတာယ-သည်းခြေရောဂါ ဖြင့် မကျန်းမမာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သော ပုရိသော-သည်၊ မစုသဏ္ဌာဒီနိ-ပျား, သကာအစရှိသော အာဟာရတို့၏၊ (ရသံ-အရသာကို၊ နိ ဝိန္ဒတိ)ဝိယ-မရသကဲ့သို့၊ (တထာ-ဘူ၊) ကောဓာတုရတာယ-ကောဓဖြင့် မကျန်းမမာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗျာနသုခါဒိဘေဒံ-ဗျာန်ချမ်းသာ အစရှိသော အပြားရှိသော၊ သာသနရသံ-သာသနာတော်၏ အရသာကို၊ နိ ဝိန္ဒတိ-မရ၊ ဣဏ္ဍာဒီနိ-ပျား, ရောဂေါ-ကို၊ (ဒဋ္ဌော)ဝိယ-သို့၊ ဗျာပါဒေါ-ကို၊ ဒဋ္ဌော-၏။

ပန-ကား၊ (ဗျာပါဒနီ၀ရဏာ၏) ရောဂါနှင့်တူပုံမှတစ်ပါး, ထိနမိဒ္ဓနီ၀ရဏာ၏ နှောင်အိမ်နှင့် တူပုံကား၊) နက္ခတ္တာဒိ၀သေ-နက္ခတ်ပွဲသဘင်နှေ့၌၊ ပန္နနှာဂါရေ-နှောင်အိမ်၌၊ ဝါ-ထောင်၌၊ ပဇ္ဇေါ-နှောင်ဖွဲ့အပ်သော၊ (အ၀ျုဂ်ခံခေရသော၊) ပုရိသော-သည်၊ နက္ခတ္တာသ-နက္ခတ်ပွဲသဘင်၏၊ အာဒီ-အစကို၊ နေ၀ (ပသထိ) ယထာ-မမြင်လိုက်ရသကဲ့သို့၊ မဏ္ဍ-အလယ်ကို၊ နှ (ပသထိ)ယထာ-သို့၊ ပရိယော သာနံ-အဆုံးကို၊ နှ ပသထိ ယထာ-သို့၊ သော-ထိုယောကျ်ား၊သည်၊ ဒုတိယ ဒိ၀သေ-ဒုတိယနှေ့၌၊ မုတ္တော-အ၀ျုဂ်ထောင်မှ လွတ်သည်၊ (သမာနော-သော်၊

ဥပဒ္ဒ၀ေထ။ ။“ဥပဒ္ဒ၀ံ ကရောထ”ဟု ဦးကာဟောင်းဖွင့်၏။ ဥပဒ္ဒ၀ံဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ကရဝတ်၏ အနက်၌ ဣဟပစ္စည်းသက်၍ ဣဟကို ဧပြုထားသော နာမဓာတ် ဟု ဆိုလိုတန်တူ၏။ ထိုပါ၌အဘိုင်းဆိုလျှင် “တုမှေ ဥပဒ္ဒ၀ေထ”ဟု ရှိရလိမ့်မည်၊ မေကိုလည်း ဆဋ္ဌမနှုန်ကြ၌ “အပေါ်၌”ဟု ဥပရိအနက်ကို အဝိစွက်ရလိမ့်မည်။ “မေ-အား”ဟုလည်း ပေး ကြ၏။ သမ္ပဒါန်အခန်းကို သတိပြုပါ၊ ယခုစာအုပ်တို့၌ကား “တုမှေ ဟိ ဥပဒ္ဒုတာ”ဟု ရှိ၏။ နောက်မှ ပြင်ကြဟန်ဟူသည်။

သာသနရသံ။ ။“ဗျာနာဒိဘေဒံ”ဟူသော ဝိသေသနကိုကြည့်၍ “သာသနသာ+ ရသော သာသနရသော”ဟု ပြုပါ။ [အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ နိဂုံးဒ်၌ “ပမ္ပိ၀တ္ထိ့ရသသာဒံ” ခ,ဌ် အမိပ္ပာယ်တူ၀ပင်တည်း။] “သာသနမေ၀ ဝါ ရသံ” ဟု ကမ္မဓာရဲ့ တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။ အဋ္ဌကထာ၏ အာဘော်ကျမည် မထင်။

နိ ဝိန္ဒတိ။ ။ဝိဒေဟတ်သည် ရူဓာဒိဖြစ်မူ ဝိမဲသန, လာဘ, တုဋ္ဌအနက်ကို ဟော၏။ ဤ၌ “လာဘ”အနက်တည်း၊ ဦးကာသစ်၌ “နာနုဘ၀တိ, နဇာနာတိ”ဟု ဖွင့်သေး၏။ ထို အနက်မျှားကို ဘူ၀ါဒိ, စုရာဒိ ဝိဒေဟတ်ကသာ ဟော၍ “ဝိန္ဒတိ”ဟူသော ရူဓာဒိဓာတ်က မဟောနိုင်ပါ။

"နဒေတိ"ဌ်စပ်)၊ ဟိယျော-ယမန်နေ့က၊ နက္ခတ္တ-နက္ခတ်ပွဲသဘင်သည်၊ အဟော မနာပ-ညြော်. . . . မြတ်နိုးဖွယ်ကောင်းပေစွ၊ နစ္စ-ကပုံ ကဟန်သည်၊ အဟော (မနာပ)-စွ၊ ဂီတ-သီဆိုပုံ သီဆိုဟန်သည်၊ အဟော (မနာပ)-စွ၊ ဣတိ ဘာသာ-ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကို၊ သုတ္တာပိ-ကြားရ၍လည်း၊ ဝါ-ကြားရပါသော်လည်း၊ ပဋိဝစန်-စကားတို့ကို၊ နဒေတိ ယထာ-မပေးနိုင်သကဲ့သို့၊ ကိ'ကာရဏာ-ကြောင့်၊ (ပဋိဝစန်, နဒေတိ-နိုင်သနည်း၊) နက္ခတ္တသ-နက္ခတ်ပွဲသဘင်၏၊ ဝါ-ကို၊ အနနုဘူတတ္တာ-မခံစားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပဋိဝစန်, နဒေတိ-မပေးနိုင်၊) ဧဝမေဝ-လျှင်၊ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော-ထိနမိဒ္ဓသည် လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အင်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဝိစိတ္တနယေ-ဆန်းကြယ်သော -နည်းရှိသော၊ ဓမ္မသဝဏေ-ကြားနာအပ်သော တရားသည်၊ ပဝတ္တမာနေပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တဿ-ထို တရားပွဲ၏။ အာဒီ-ကို၊ နေ၀ (ဇာနာတိ)-မသိလိုက်ရ၊ ပဒ္ဓံ နဲ(ဇာနာတိ)၊ ပရိယောသာန် နဲ ဇာနာတိ၊ သောပိ-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ ဓမ္မသဝဏေ-ကြားနာအပ်သော တရားပွဲသည်၊ ဥဒ္ဓေတေ-ထပြီးလတ်သော်၊ ဝါ-ပြီးဆုံးလတ်သော်၊ ဓမ္မသဝဏ်-ကြားနာအပ်သောတရားသည်၊ အဟော-ညြော်. . . ကောင်းပါပေစွ၊ ကာရဏာ-အကြောင်းပြုပုံသည်၊ အဟော-ပေစွ၊ ဥပမာ-ဥပမာပေးပုံသည်၊ အဟော-ပေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဓမ္မသဝဏသ-ကြားနာအပ်သော တရား၏၊ ဝဏ္ဏ-ဝုဏ်ကို၊ ဘဏာမနာနံ-ပြောကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ (ဝစနံ-ကို)၊ သုတ္တာပိ-ကြားရ၍လည်း၊ ဝါ-ကြားရပါသော်လည်း၊ ပဋိဝစန်-ကို၊ နဒေတိ-နိုင်၊ ကိ'ကာရဏာ-ကြောင့်၊ (ပဋိဝစန် နဒေတိ) ထိနပိဒ္ဓဝေသန-ထိနမိဒ္ဓ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဓမ္မကထာယ-ဟောအပ်သော တရား၏၊ ဝါ-ကို၊ အနနုဘူတတ္တာ-မခံစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပဋိဝစန် နဒေတိ) ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဗန္ဓာဝါရဲ-နှောင်အိမ်ကို၊ ဝါ-ထောင်ကို၊ ဒဠ္ဍံ ဝိယ-သို့၊ (တထာ-တူ)၊ ထိနမိဒ္ဓံ-ကို၊ ဒဠ္ဍံ-မှတ်ထိုက်၏။

ပန-ကား၊ (ထိန မိဒ္ဓနီ၀ရဏာ၏ နှောင်အိမ်နှင့်တူပုံမှတစ်ပါး, ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ နီ၀ရဏာ၏ ကျွန်နှင့်တူပုံကား၊) နက္ခတ္တ-နက္ခတ်ပွဲသဘင်ကို၊ ကီဋ္ဌန္တော-ပေ-ကစားရ ပါသော်လည်း၊ ဝါ-ကစားရသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒါသော-ကျွန်သည်၊ အစ္စာယိကံ-အဆောတလျင် ဖြစ်စေထိုက်သော၊ ဣဒံ နာမ-ဤမည်သော၊ ကရဏီယံ-ပြုဖွယ် သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ သီယံ-လျင်မြန်စွာ၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ (ပြုဖွယ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့)

အစ္စာယိကံ။။ ။အတိ+အာယိကံ၊ အတိ သဒ္ဒါသည် သီယအနက်ဟော၊ အာယိကံ ၌ ဣကဝတ်-ကာရိတ်ကေျ, ဏျပစ္စည်း။ ဏ အနုဗန်ရေ့။ ဣကလာ, ယကို ကပြု၊ အာယိတဗ္ဗံ ပဝတ္တေဟုဒ္ဓ အာယိကံ၊ သီယံ+အာယိကံ အစ္စာယိကံ၊ လျင်စွာ ဖြစ်စေထိုက်သော ကိစ္စ။ [သီယံ ပဝတ္တေတဗ္ဗကိစ္စံ အစ္စာယိကံ၊ သီယတ္ထော ဟိ အကိသဒ္ဒေါ, ပါဏာတိပါတောတိ အာဒိသု ဝိယ-ဋီကာသစ်။]

ဂ၇္ဆာဟိ-သွားလော၊ နော ဧ၀ ဂ၇္ဆတိ-အကယ်၍ မသွားအုံ၊ (ဧ၀ံသတိ၊) တေ-သင်၏။ ဟတ္ထ ပါဒံ၀ါ-လက်ခြေကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏနာသံ၀ါ-နားရွက်နှာခေါင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆိန္နာမိ-ဖြတ်အုံ့၊ ဣတ္ထော-သည်၊ (သမာနာနော-လသော်၊) ["ဝုတ္ထော သော"ဟု ရှိလျှင် "သော"ပို၏။] သီဃ-လျှင်မြန်စွာ၊ ဂ၇္ဆတိယေ ယထာ-သွားရသည်သာလျှင်ဖြစ်သကဲ့သို့၊ နက္ခတ္တသ-နက္ခတ်ပွဲသဘင်၏။ အာဒိမရျေ၀ရိယောသာနံ-အစ အလယ် အဆုံးကို၊ အနုဘ၀ိတုံ-ခံစားခြင်းငှာ၊ ၀ါ-ခံစားခွင့်ကို၊ နံ လဘတိ ‌ယထာ-မရသကဲ့သို့၊ ကသ္ဘာ-ကြောင့်၊ (နံ လဘတိ-မရသနည်း၊) ပရာဓီနတာယ-သူတစ်ပါးတို့၌ စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (နံ လဘတိ)။

၉၀မေ၀-ဤအတူသာလျှင်၊ ဝိနယေ-ဝိနည်းပိဋကတ်၌၊ အ၀ကတည္ဆနာ-အဆုံးအဖြတ်ကို သိသူမဟုတ်သော၊ ဝါ-ပင်ကိုယ်သဘောကို သိသူမဟုတ်သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ (အ၁ျို့စာအုပ်၌ ဘိက္ခုနာ မပါ။) ဝိ၀ေကတ္ထာယ-ဝိ၀ေကအကျိုးငှာ၊ အရဏ်-တောသို့၊ ပ၀ိဋ္ဌေန-၀င်ပြီးသည်၊ (သမာနေန)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ကိသ္မိဉ္စိဒေ၀-တစ်စုံတစ်ခုသော အရာ၌ပင်၊ အန္ဓမသော-အောက်ထစ်ခုံးအားဖြင့်၊ ကဗ္ဗိယမ်သေ၀ိ - အ၀်သော ၀ကသားစသည်၌သော်လည်း၊ အကပ္ပိယမ်သ သညာယ-မအပ်သော ၀ံသားစသည်ဟု ဖြစ်သောသညာသည်။ [ကပ္ပိယမ်သေ၀ီတိ သူကရမဲသာဒိကေ၀ိ၊ အကပ္ပိယမ်သသညာယာတိ အစ္ဆမ်သာဒိသညာယ။] ဥပဂ္ဂနာယ-ဖြစ်လသော်၊ ဝိ၀ေကံ-ဝိ၀ေကကို၊ [တောဌ် ဆိတ်ပြီမစ္စာ နေရ၍ခြင်းကို။] ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ သီလ၀ိသောဓနတ္ထာ-သီလကို သုတ်သင်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝိနယ ဓရသေ-ဝိနည်းဝိဓိရိပဋ္ဌိလ်၏။ သန္ဓိက-အထဲသို့၊ ဂ၇္ဆဗ္ဗံ-သွားရာသည်၊ ဝါ-သွားရသည်၊ ဟောတိ-၏။ ဝိ၀ေကသုခံ-ဝိ၀ေကခံခြင်းကို ချမ်းသာကို၊ အနုဘ၀ိတုံ-ခံစားခြင်းငှာ၊ ဝါ-ခံစားခွင့်ကို၊ နံ လဘတိ-မရ၊ ကသ္ဘာ-ကြောင့်၊ (နံ လဘတိ၊) ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ ဘိဘူတတာယ-ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စသည် လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (နံ လဘတိ)၊ ဣဟ ဗုဒ္ဓ-လျှင်၊ ဒါသဟတ္ထ-ဣ၁ါ၏ အုဖြစ်ကို၊ (၁ဌ၌) ဝိယ-သို့၊ (တထာ၊) ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ-ကို၊ ၁ဌ၌-၏။

ဝိနယေ အ၀ကတည္ဆနာ။ ။"ဝိနယေတိ ဝိနယတ္ထမေ-ဝိနည်းပါဠိတော်အစည်း၌၊ အကုသလေန"ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊ "ဝိနည်းအရာ၌"ဟု ဆိုလိုသည်၊ အ၀ကတည္ဆနာကို လည်း "အကုသလေန"ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊ "ပကတ-အဖြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးသော (နိဋ္ဌာန်-ပြီးဆုံးသော) ဝိနိစ္ဆယ် ဇာနာတိတိ ပကတညူ"ဟု ဋီကာသစ် ၀ိဂ္ဂဟပြု၏။ မိမိကား ပသဒ္ဓါကို အာဒိကမ္မအနက်ဟောကြ၍ "ပကတ-အစပဉ္စမပြုအပ်သော သဘောကို (သဘောရင်းကို)+ဇာနန္တိတိ ပကတညူနော"ဟု ပါရာဇိကဏ် ဗာဟိရနိဒါန်း၌ ဖွင့်ပြခဲ့ပါသည်၊ နနေ+ပကတညူ အ၀ကတညူ။

ပန-ကား၊ (ဥဒ္ဒေ ကုက္ကုစ္စ နိ၀ရဏ၏၊ ကျွန်အဖြစ်နှင့် တူပုံမှတစ်ပါး ဝိစိကိစ္ဆာ နိ၀ရဏ၏၊ အဓွန့်ရှည်သော ခရီးခဲနှင့် တူပုံကား၊) ကန္တာရဒဏ္ဍါနမဂ္ဂပွင့်ပနော-အဓွန့်ရှည်သော ခရီးခဲကို သွားသော၊ ပုရိသော-သည်၊ စောရေဟိ-သူပုန်တို့သည်၊ (ဝိလုတ္တာ, ပဟတာတို့၌စပ်)၊ မနုသ္သာနံ-လူတို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဝိလုတ္တောကာသံ-လုယက်အပ်ရာ အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဟတောကာသဉ္စ-ပုတ်ခတ်အပ်ရာ အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသွာ-တွေ့ရ၍၊ ဒဏ္ဍကာသဒ္ဒေနပိ-သစ်ခက် ဒုတ်ချောင်း သံကြောင့်သော်မှလည်းကောင်း။ [သာခါဒဏ္ဍက သဒ္ဒေနပိ။] သကုဏာသဒ္ဒေနပိ-ငှက်သံကြောင့်သော်မှလည်းကောင်း၊ စောရာ-တို့သည်၊ အာဂတာ-လာကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဥသယကိတပရိသကိတောဝ - အောက်အဖို့အားဖြင့်၊ ယုံမှားခြင်း, ထက်ဝန်းကျင် ယုံမှားခြင်းရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-၏၊ ဂဠတိပိ-သွားလည်းသွား၏၊ တိဋ္ဌတိပိ-ရပ်လည်း ရပ်၏၊ နိ၀ တ္တတိပိ-ပြန်လည်း ပြန်နစ်၏၊ ဝတ္ထာနတော-ရောက်အပ်ပြီးသော အရပ်ထက်၊ အဂတဋ္ဌာနမေ၀-မရောက်အပ်သေးသော အရပ်သည်သာ၊ ဗဟုတရဲ-သာ၍မျှားသည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုယောဂျာသည်၊ ကိဏ္ဍေန-ဆင်းရဲသဖြင့်၊ ကသိရေန-ပင်ပန်းသဖြင့်၊ ဝါ - ကသိကအောက်ဖြင့်၊

ဥသယကိတ ပရိသကိတောဝ။ ။ဋီကာသစ်၌ "အ၀သကိတောစေ၀ (ဥသယကိတော၌ အ၀၏) ဝိပရိတ် ဥပြုထားသည်ဟု ပြသည်)၊ သမန္တတော သကိတော့ဝ (ပရိကို သမန္တတော ဟု ဖွင့်သည်)၊ ဆိုလိုရင်းမှာ "အတိဝိယ သကိတော (အနက်တူသဖြင့် ၂ ချက်ဆင့်၍ ထားသောကြောင့် အတိသယအနက်ဟော)"ဟု ဆိုလိုသည်၊ သကိတောဌ် သကိဓာတ်၏ သက်, ကြာသ, ဂတိ ၃ နက်တွင် ဤနေရာ၌ ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ဥပမာဖြစ်သောကြောင့် သက်ာ (ယုံမှားခြင်း) အနက်ဟောဟု မှတ်ပါ၊ ဂ၀္ဌတိပိ စသည်ကား ယုံမှားပုံကိုပြသော စကားတည်း။

ဂ၀္ဌတိပိ ၊၀၊ နိ၀တ္တတိပိ။ ။ဂ၀္ဌတိပိတိ ထောက် ထောက် ဂ၀္ဌတိပိ၊ ဂ၀္ဌန္တော ပန တာယ ၈၀ ဥသကိတာ ပရိသကိတတာယ တတ္ထတတ္ထ တိဋ္ဌတိပိ၊ ဤဒိသော ကန္တာရေဂတော (ဤကဲ့သို့ ခရီးခဲ၌ သွားနေရသူမှန်လျှင်) ကော ဇာနာတိ ကိ ဘဝိဿတိတိ နိ၀တ္တတိပိ (ဤကဲ့သို့သော ခရီးခဲ၌ သွားနေရသူသည် ဘာဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဘယ်သူသိနိုင်မှာလဲ ဟု တွေးတောကာ သွားလိုက်, ရပ်လိုက်, ပြန်လိုက်ဖြစ်နေသည်-ဟူလို။)

ကိဏ္ဍေန ကသိရေန။ ။ဤ ၂ ပုဒ်သည် ပရိယာယ်ဖြစ်၏၊ မြန်မာ၌လည်း အပင်ပန်းခံမှ ရောက်ရခြင်းကို "ဆင်းဆင်းရဲရဲနှင့် ရောက်ရ, ကသိကအောက်နှင့် ရောက်ရ"ဟု ပရိယာယ် သုံးကြသည်၊ တစ်နည်း "တာယိကဒုက္ခဖြင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ကိဏ္ဍ, စေတသိကဒုက္ခဖြင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ကသိရ"ဟု ခွဲပါ၊ ထို ၂ ပုဒ်လုံးပင် ဃတ္ထတဋ္ဌ "ကြိဏ္ဍ"ပုဒ်မှ လာသည်၊ [ကြိတဓာတ်, ရက်ပစ္စည်း, ဓာတ္ထန် တကို ဆပြု၊ စ် လာ၊ "ကြိတတိ ဆိန္နတိ-မိဓိကိန်းရာ သတ္တ၀ါကို ဖြတ်တောက်တတ်၏၊ ဣတိ ကြိဏ္ဍ (ကိဏ္ဍော)" အာသဓနပွဒီပိကာသူစိတ်၌ကား "ကိရ-ပိတ္ပိပနေ၊ ကိရတိ သုခံ ကိဏ္ဍံ"၊ "ကသ-ဂမနေ, ဣရော၊ အပုည် ကသတိတိ ကသိရံ-မကောင်းမှုသို့ ရောက်သော ဒုက္ခ"ဟု ပြုသည်။]

ခေမ္ကဘူမိ"-ဘေးတို့၏ ကုန်ခြင်းဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော မြေသို့၊ ပါပုဏာတိ၀ါ ယထာ-ရောက်သော်လည်း ရောက်တတ်သကဲ့သို့၊ နဝါ ပါပုဏာတိ ယထာ-မရောက်သော်လည်း မရောက်တတ်သကဲ့သို့။

ဧ၀မေ၀-သာလျှင်၊ ယသ-အကြင် ရဟန်း၏၊ အဋ္ဌသု-ရှစ်ပါး၊ကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရာတို့၌၊ ဝိစိကိစ္ဆာ-တွေးတောယုံမှားခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ဗုဒ္ဓေါ နုခေါ-ဘုရားအစစ်လေလော၊ နော ဗုဒ္ဓေါ နုခေါ-ဘုရားအစစ် မဟုတ်လေသလော၊ ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ဝိစိကိစ္ဆန္တော-တွေးတောယုံမှားလျက်၊ အဝိမုစ္စိတ္တာ-စွဲစွဲမြဲမြဲ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်၍၊ [သဒ္ဓါဓိမောက္ခဖြင့် ဗုဒ္ဓအစစ်ဘဲ စသည်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဆိုသည်။] သဒ္ဓါယ-သဒ္ဓါတရားဖြင့်၊ ဂဏှိတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ နဿတိ-မစွမ်းနိုင်၊ အသက္ကောန္တော-မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) မဂ္ဂ၀ါ-မဂ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဖလ၀ါ-ဖိုလ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ နဝါ ပါပုဏာတိ-မရောက်။

ဣတိ-ဤသို့၊ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂေ-အဝခွန့်ရှည်သော ခရီးခဲ၌၊ စောရာ-တို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်လေသလော၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်လေသလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ အာသယပုနပရိသပ္ပနံ-အစစွာ ရွှေ့ရှားခြင်း၊ ထက်ဝန်းကျင် ရွှေ့ရှားခြင်းကို၊ ဝါ-အစစွာ ရွှေ့ရှားခြင်း၊ အဆင့်ဆင့် ရွှေ့ရှားခြင်းကို၊ [သပ္ပဓာတ်သည် ဂတိအနက်ကိုဟောတ၏။ အာရုံတစ်ခုသို့ မတည်ဘဲ ရွှေ့၍ရွှေ့၍ သွားခြင်းကိုပင် "အာ-အစ+ပရိ-ပတ်ဝန်းကျင်၊ ဝါ-အဆင့်ဆင့်၊ ရွှေ့ရှားခြင်း (ယုံမှားခြင်း)ဟု ခေါ်သည်။] အပရိယောဂါဟန်-ဉာဏ်ဖြင့် မသက်ဝင်နိုင်ခြင်းကို၊ စိတ္တာသ-၏၊

ခေမ္ကဘူမိ"။ ။ခေမ္ကဘူ အန္တသဒ္ဒါ၏ တဗ္ဗာ၀ဝုတ္တိဖြစ်ပုံကို ရှေ့၌ ပြခဲ့ပြီ၊ "ဘယသ ဒီယန် ဝါ ခေမော၊ ဘေး၏ ကုန်ခြင်း၊ ခေမော၀ အန္တော ယသ္မာတိ ခေမန္တာ၊ ခေမန္တာစ+သာ+ဘူမိစာတိ ခေမန္တဘူမိ-ဘေး၏ကုန်ခြင်းဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော မြေ"ဟု ဤနေရာ၀ယ် ဋီကာသစ်၌ တစ်နည်းပြုသေး၏။

အဋ္ဌသု ဌာနေသု။ ။ဗုဒ္ဓေ ကခ်တိ, ဓမ္မေ, သံဃေ (အရိယာသံဃာတော်၌), သိက္ခာယ (အဓိသီလစသော သိက္ခာ၌), ပုဗ္ဗန္တေ (အတိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာ အာယတနာ ဓာတ် အဖို့၌), အ၀ရန္တေ, ဣဒပ္ပစ္စယတာ၀ရန္တေ, ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကြောင်းကျိုး ဆက်စပ်ပုံ၌) ကခ်တိ"ဟု ဗျာနဝိဘင်းစသည်၌ လာသော ရှစ်ဌာနတည်း။

ဆဒ္ဓိတဏ္ဍာ။ ။ရှေ့၌ ထဘိဓာတ်ဖြင့် တောင့်တင်းခိုင်မာခြင်းအနက်ကို ဖွင့်ခဲ့ပြီ၊ ခန္ဓာကိုယ်က တောင့်တင်း ခိုင်မာနေသော်လည်း အတွင်းအပြင် လွှမ်းရှား၍နေသောကြောင့် ဤနေရာ၌ "အရည သည္ဌာယ ဥပ္ပန္နံ ဆဒ္ဓိတာဘ၀ ဟဒယမံသ စလန"ဟု ဋီကာဖွင့်ဟခဲ့တု၏။ ဓာတ်ရင်းမှာ ထဘိဓာတ်သာတည်း၊ ဆာဘိဓာတ်ဟု ဓာတ်ကျမ်းဌ၌ မရှိ။

ဆမ္ဘိဘတ္တာ-တုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥပုါဒေန္တော-ဖြစ်စေလျက်၊ ခေမန္တပ္ပတ္တိယာ-တောဘုံ၏ ကုန်ခြင်းဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော မြေသို့ရောက်ခြင်း၏။ အန္တရာယံ-အန္တရာယ်ကို၊ ကရောတိ ယထာ-ပြုသကဲ့သို့၊ ဇဝံ-တူ၊ ဝိစိကိစ္ဆာပ-သည်လည်း၊ ဗုဒ္ဓါနုခေါ-လေလော၊ နု ဗုဒ္ဓါနုခေါ-လေသလော၊ ကွာတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပုနဗ္ဗုန်, အာသပ္ပနပရိသပ္ပနံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ အပရိယောဂါဟာနံ-ကို၊ စိတ္တသာ-၏။ ဆမ္ဘိတတ္တာ-ကို၊ ဥပုါဒယမာနာ-ဖြစ်စေလျက်၊ အရိယဘူမိပတ္တိ ယာ-အရိယာတို့၏နယ်မြေသို့ ရောက်ခြင်း၏။ အန္တရာယ်-ကို၊ ကရောတိ-၏။ ကွတိ-ဤသို့၊ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ-ကို၊ ဒဋ္ဌေတ္ဝေါဝိယ, (တထာ)၊ ဝိစိကိစ္ဆာ-ကို၊ ဒဋ္ဌတ္ဝာ။

၂၂၄။ [အပ္ပဟီန ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏာစသည်တို့၏ ကွဏာစသည်တို့နှင့် တူပုံကို ပြပြီး၍ ပဟီနကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏာစသည်တို့၏ အာဏာဏျစသည်တို့နှင့် တူပုံကို ပြခြင်းငှာ "ကွဂါနိ" စသည်မိန့်။] ကွဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ သေယျထာဝိ မဟာရာဇ အာဏာဏျန္တိ ဧတ္တာ-ဤပါဠိ၌၎ ဘဝဝါ-သည်၊ ပဟီနကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ-ပယ်အပ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏာကို၊ အာဏာဏျသဒိသံ-ကြွေးပြီမရှိသူ၏ အဖြစ်နှင့်တူသဲသည်ကိုလည်းကောင်း၊ သေသာနိ-ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏမှ ကြွင်းသော နီဝရဏတို့ကို၊ အာရောဂျာဒိသဒိသာနိ-အာရောဂျ အစရှိသည်တို့နှင့် တူသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကတွာ, ဒဿေတိ-ပြတော်မူ၏။ တတြ-ထိုသို့ပြတော်မူရာ၌၊ အယ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ သဒိသတာ-တူကုန်သည်၏အဖြစ်တည်း၊ ဟိ-ချဲ့, ပုရိသော-သည်၊ ကွဏံ-ကြွေးမြီကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ကမ္မဋ္ဌေ-အလုပ်တို့ကို၊ ပယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ (လုပ်ကိုင် ၍)၊ သမိဒ္ဓတ်-ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တော-ရောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ကွဒံ ကွဏံနာမ-ဤကြွေးမြီမည်သည်၊ ပလိဗောဓမူလ-အနှောက်အယှက် ခံခြင်း၏ အကြောင်းရင်းတည်း။ ကွတိ-ဤသို့, စိန္တေတွာ-ကြံ၍၊ သဝမိုက်-အတိုးအပွားနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ကွဏံ-ကို၊ နိယျာတေတွာ-အပ်နှင်း၍၊ ဝါ-ဆပ်၍၊ ပဏ္ဏံ-စာချုပ်ကို၊ ဖာလာပေယျ-ဆုတ်ပစ်စေရာ၏။ [ကြွေးယူပုံနည်းက ယူရာရက်, အတိုးယူပုံ, ပြန်၍ ဆပ်ဖို့ရက်ကို မှတ်သားထားသော စာချုပ်ကို ဆုတ်ပစ်စေရာ၏။]. . . အထ-ကြွေးရှင်းပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အသ-ထိုယောကျ်ားတို့၏ အထံသို့၊ တတောဝ-ကြွေးရှင်းပြီးရာ ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊

တကြေယ် သဒိသတာ။ ။ကာမစ္ဆန္ဒစသော နီဝရဏတို့ကို မပယ်ရသေးပုံကို ဖြေသော စကားအဖြေ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လိုက်၍ ကာမစ္ဆန္ဒကို ပယ်ခြင်းစသည်တို့က ကြွေးမြီကင်းခြင်းစသည်နှင့် တူပုံကို သိနိုင်ပါသည်၊ မှန်၏-အကြင် အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ကာမစ္ဆန္ဒ စသည်တို့သည် ကြွေးမြီစသည်တို့နှင့် တူကုန်၏။ ထို အပိုင်းအခြားအားဖြင့်ပင် ကာမစ္ဆန္ဒကိုပယ်ခြင်းစသည်တို့သည် ကြွေးမြီကင်းခြင်းစသည်တို့နှင့် တူကြလေတော့၏။

ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ဒူတ-တစ်မန်ကို၊ နေဝပေသေတိ-မစေလွှတ်တော့၊ ပဏ္ဏံ-သတိပေးစာရွက်ကို၊ နှ (ပေသေတိ)-မပေးပို့တော့၊ ["မည်သို့နေ့ရက်၌ ပြန်၍ဆပ်ဖို့ရန် အချိန်စေ့ပြီ"ဟု သတိပေးကြောင်း စာရွက်ကိုလည်း မပို့တော့၊] သော-ထိုယောကျ်ားသည်၊ ဣဏသာမိကေ-ကြွေးရှင်တို့ကို၊ ဒိသ္မာပိ-မြင်ရ၍လည်း၊ (အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာတုံ-ထခြင်းငှာ၊) သစေ ဣဏ္ဍတိ-အကယ်၍ အလိုရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာသနာ-မှ၊ ဥဋ္ဌဟတိ-ထ၏။ (အာသနာ-မှ၊ ဥဋ္ဌာတုံ-ငှာ၊) နောစေ ဣဏ္ဍတိ-အကယ်၍ အလိုမရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) (အာသနာ-မှ၊) နှ ဥဋ္ဌဟတိ ယထာ-မထသကဲ့သို့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (နှ ဥဋ္ဌဟတိ-နည်း၊) တေဟိ-ထိုကြွေးရှင်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ နိလ္လေပတာယ-လိမ်းကျံခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အလဂ္ဂတာယ-ငြိကပ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (တစ်နည်း) နိလ္လေပတာယ-လိမ်းကျံခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော၊ အလဂ္ဂတာယ-ငြိကပ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (နှ ဥဋ္ဌဟတိ ယထာ-တဲ့သို့၊) ဧဝမေव-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အယံ ကာမစ္ဆန္ဒောနာမ - မည်သည်၊ ပလိဘောမူလဃ - အနှောက်အရှက်ခံရခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းတည်း၊ ဣတိ စိဇ္ဇန္တိတ္တာ-၍၊ ဆ-၆ ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မေ-အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်း စသောတရားတို့ကို၊ ဘာဝေတ္တာ-တိုးပွားစေ၍၊ ဝါ-မိမိသန္ဓာန်၌ ဖြစ်စေ၍၊ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ-ကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်၏။ ပန-အမှာစကားချပ် ညွှတ်လိုက်ဦးအံ့၊ ဆ-၆ ပါးကုန်သော၊ တေ ဓမ္မေ-ထို အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းစသော တရားတို့ကို၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ-မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌၊ ဝဏ္ဏာယသာမ-ဖွင့်ကုန်အံ့။ [ဤဒီဃ နိကာယ်, မဟာဝဂ္ဂ, သတိပဋ္ဌာနသုတ်ကို ညွှန်သည်။]

နီလ္လေပတာယ။ ။ဧနသမ္ဗန္ဓာဘာဝေန (ဥစ္စာအားဖြင့် အဆက်အသွယ်မရှိသည့် အတွက်) အဝိလိမ္ဗနတာယ (လိမ်းကျံခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) "ဥစ္စာ အဆက်အသွယ် တည်းဟူသော လိမ်းကျံခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်" ဟူလို၊ အလဂ္ဂတာယ၌လည်း "ဥစ္စာ အဆက်အသွယ်ဟူသော ငြိကပ်မှုမရှိ" ဟုပင် ဆိုလိုသည်၊ ထို ၂ ပုဒ်ကို ပရိယာယ်ဟု ဆိုချေ။ (တစ်နည်း) နိလ္လေပတာယသည် အလဂ္ဂတာယ၏ ဝိသေသနတည်းဟု ဦးကာသစ် ဖွင့်သေး၏။ "လိမ်းကျံခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အလဂ္ဂတာဖြစ်သည်" ဟူလို။ [ရုဓာဒိ လိပဓာတ်ဖြင့် "လိမ်မှန် လေပေါ်" ဟု ပြု၊ နတ္ထိ+လေပေါယသာတိ နိလ္လေပေါ် (ပုရိသော၊) နိလ္လေပသဲ+ဘာဝေါ် နိလ္လေပတာ။]

ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတွာ။ ။ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အသုဘ အာရုံကိုသင်ယူခြင်း, အသုဘဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်း, စက္ခုစသော ဣန္ဒြေ ၆ ပါးကို စောင့်စည်းခြင်း, ဘောဇနေ မတ္တညုတာရှိခြင်း, ကလျာဏမိတ္တရှိခြင်း, လျောက်ပတ်သော စကားကိုပြောခြင်း၊ ဤ ၆ ပါးကို မိမိသန္ဓာန်၌ဖြစ်စေခြင်း, တိုးတက်ပွားများစေခြင်းကို "ဘာဝေတွာ" ဟု ဆိုသည်။

ဇဝ-သို့၊ ပဟီနကာမစ္ဆန္ဒသ-ပယ်အပ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္ဒရှိသော၊ တသ-ထိုရဟန်း၏၊ (သင်္ဂေါ်, ဗဒ္ဓေါ, ကိလေသာ တို့ဖြစ်ပါ) ဝါ-ထိုရဟန်းသည်၊ (ပဿတောဌ်စပါ)၊ ဣဏာမုတ္တသ-ကြွေးမြီမှလွတ်ပြီးသော၊ ပုရိသသ-၏၊ ဣဏာသာမိကေ-ကြွေးရှင်တို့၏၊ ဒိသ္မာ-မြင်ရ၍၊ ဘယံ-ကြောက်ခြင်းသည်၊ နေဝ ဟောတိ ယထာ-သို့၊ ဆဒ္ဒိတတ္တံ-ကိုယ်တုန်လှုပ်သည်၏၊ အဖြစ်သည်၊ နေ ဟောတိ ယထာ-သို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ပရဝတ္ထုမှိ-တစ်ပါးသော အာရုံဟူသောဝတ္ထုဌ်၌၊ သင်္ဂေါ-ကပ်ငြိခြင်းသည်၊ နေဝ ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဗဒ္ဓေါ-စပ်ဖွဲ့မိခြင်းသည်၊ နေ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌာနိ-နှတ်ရှ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါနိဝိ-ရူပါရုံတို့ကိုသော်မှလည်း၊ ပဿတောမြင်ရလသော်၊ ကိလေသော-ကိလေသာသည်၊ နေ သမုဒါစရတိ-ကောင်းစွာအထက်အထက်၌ မဖြစ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အာဏာဏုမိဝ-ကြွေးမြီမရှိသူ၏ အဖြစ်ကိုကဲ့သို့၊ ကာမစ္ဆန္ဒပ္ပဟာနံ-ကာမစ္ဆန္ဒကို ပယ်ခြင်းကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

ပန-ကား၊ ပိတ္တရောဂါတုံ့ရော-သည်းခြေရောဂါဖြင့် မကျန်းမာသော၊ သော ပုရိသော-သည်၊ ဘေသဇ္ဇကိရိယာယ-ဆေးကုသမှုဖြင့်၊ တံ ရောဂံ-ထိုသည်းခြေရောဂါကို၊ ဝူပသမေတွာ-ငြိမ်းအေးစေပြီး၍၊ တတော-ငြိမ်းအေးစေပြီးရာ ထိုအခါမှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ မခုသတ္ကရာဒီနံ-ပျား, သကာ အစရှိသောအာဟာရတို့၏၊ ရသ-အရသာကို၊ ဝိန္ဒတိ ယထာ-ရသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အယံ ဗျာပါဒေါနာမ-ဤဗျာပါဒမည်သည်၊ မဟာအနတ္ထကရော-ကြီးစွာသော စီးပွားမဲ့ကို ပြုတတ်၏။ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဆ-ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းစသော တရားတို့ကို၊ ဘာဝေတွာ-တိုးပွားစေပြီး၍၊ ဝါ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေပြီး၍၊ ဗျာပါဒ

နေဝသင်္ဂေါ် နေ ဗဒ္ဓေါ်။ ။ပရဝတ္ထုမှိတိ အာရမ္မဏာဘူတေ ပရသ္မိ ဝတ္ထုသ္မိ၊ မမာယနာဘာဝေန (ငါ့ဥစ္စာဟုပြုခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်) နေဝ သင်္ဂေါ်။ ပရိဂ္ဂဟာဘာဝေန (ကိုယ်ပိုင်သိမ်းပိုက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်) နေ ဗဒ္ဓေါ-ဋ္ဌိကာသစ်။

ဒိဋ္ဌာနိဝိ ရူပါနိ။ ။အဝိသည် သဒ္ဒာဝနာဇေတကာ၊ ဒိဋ္ဌ ရူပါရုံတို့ကိုသော်မှ မြင်ရသည်ရှိသော် ကိလေသာ ဖြစ်ခဲတုံသေး၏။ "ထို့အောက်ကျသော လူရူပါရုံတို့ကို မြင်ရာ၌ ကိလေသာ မဖြစ်ခြင်းမှာ အထူးပြောဘွယ် မလိုတော့" ဟု ဂရဟာအနက်ကို ဆည်းပါ။

ဆ ဓမ္မေ။ ။ဗျာပါဒ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မေတ္တာအာရုံကို သင်ယူခြင်း မေတ္တာဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်း, ကမ္မဿကတာ (ရန်သူကိုမြင်လျှင် ဒေါသမဖြစ်ဘဲ ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသည် အဖြစ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်း), ပဋိသခါနုပဿနာတာ (ဒသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်မှုများဖြင့်), ကလျာဏာမိတ္တရှိခြင်း, သပ္ပါယကထာကို ပြောဆိုခြင်း, ဤ ၆ ပါးတည်း။

နိုဝရဏ်-ဗျာပါဒနိုဝရဏကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်၏။ သမ္ဘနိုဝရဏေသု-အလုံးစုံသော နိုဝရဏတို့၌၊ ဆ-ကုန်သော၊ ခမ္မေ-တို့ကို၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနေယေဝ-မဟာသတိ ပဋ္ဌာန်သုတ်၌ပင်၊ ဝဏ္ဏယိသာမ-ဖွင့်ကုန်အံ့။ [ရှေ့၌ "မဟာသတိပဋ္ဌာနေ" ဟု ပါ၌်သောကြောင့် ဤ၌ "ဧ၀" ထည့်၍ ဆိုသည်။] စ-ဆက်၊ ကေ၀လ်-ပယ်ကြောင်း တရားတို့နှင့် မဖက် သက်သက်၊ တေယေ၀-ထို ၆ ပါးသော တရားတို့ကိုသာ၊ ဝဏ္ဏယိသာမ-ဖွင့်ကုန်လတ္တံသည်ကား၊ နု-မဟုတ်သေး၊ ယေပိ-အကြင်တရား တို့ကိုလည်း၊ ထိနမိဒ္ဓါဒိနံ-ထိနမိဒ္ဓအစရှိတို့ကို၊ ပဟာနာယ-ပယ်ခြင်းငှါ၊ ဘာ၀ေ တဗ္ဗာ-ထိုးပွားစေထိုက်ကုန်၏။ ဝါ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံ ကုန်သော၊ တေပိ-ထိုပယ်ကြောင်း တရားတို့ကိုလည်း၊ တတ္ထေ၀-ထိုမဟာသတိ ပဋ္ဌာန်သုတ်၌သာ၊ ဝဏ္ဏယိသာမ-ဖွင့်ကုန်တော့အံ့။

၀ေ၀-ဤသို့၊ ပဟီနဗျာပါဒေါ-ပယ်အပ်ပြီးသော ဗျာပါဒရှိသော၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ("သမ္ဘမ္ဘိတ္တာ သိကွတိ" ကြို၌ခစပ်)၊ ပိတ္တရောဂဝိမုတ္တောဟု-သည်းခြေ ရောဂါမှ လွတ်ပြီးသော၊ ပုရိသော-သည်၊ မစုသက္ကရာဒိနံ-တို့၏။ ရသ်-ကို၊ သမ္ဘိယာ ယမနော-ကောင်းစွာ မြတ်နိုးမှုကိုပြုလျက်။ [သမ္ဘိယနော် ကရဓာတ်၏ အနက် ၌ အာယပစ္စည်းသက်။] ပဋ္ဌေသေတိ ယထာ-မှီ၀ဲသကဲ့သို့၊ ၀ေမေ၀, အာစာရ ပဏ္ဍိတ္တိအာဒိနိ-ပြုကျင့်ဖွယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်အပ်သော သိကွာပုဒ် အစရှိကုန်သော၊ သိကွာ၀ဒါနိ-သိကွာပုဒ်တို့ကို၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ သမ္ဘဋ္ဌိတ္တာ-ခံယူ၍၊ သမ္ဘိယာယမနော-လျက်၊ သိကွတိ-ကျင့်၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘ၀ါ-သည်၊ အာရောဂျမိ၀-အနာရောဂါမရှိသူ၏ အဖြစ်ကိုကဲ့သို့၊ ဗျာပါဒပွ ဟာန-ဗျာပါဒကို ပယ်ခြင်းကို၊ အာဟ။

ပန-ကား၊ (ဗျာပါဒပွဟာနတ်၊ အာရောဂျနှင့်တူပုံမှတစ်ပါး, ထိနမိဒ္ဓပွဟာနတ်၏ ဗန္ဓနာမောဘနှင့်ဝိတူပုံကားပေ။) [စာအုပ်တို့၌ ပန်မပါ၊ ပါမှကောင်းသည်။] နက္ခတ္တ ဒိ၀သေ-နက္ခတ်ပွဲနေ့၌၊ ဗဒ္ဓနာဂါရဲ-နှောင်အိမ်သို့၊ ပ၀ေသိတော-၀င်စေအပ်ပြီး

အာစာရ၀ဏ္ဏာတ္တိ အာဒီနိ။ ။စာရိတ္တသီလနှင့် စပ်သော သိကွာပုဒ်ပညတ်တော်ကို "အာစာရ၀ဏ္ဏာတ္တိ"ဟု ခေါ်သည်၊ ခန္ဓကၨ် မျှားသောအားဖြင့် လာသော အကျင့်သိကွာပုဒ် များတည်း။ "အာဒိဖြင့် မပြုမကျင့်ရ ဟု တားမြစ်အပ်သော ဝါရိတ္တ၀ဏ္ဏာတ္တိသိကွာပုဒ်များကို ယူပါ"ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်သည်။

၀ေ၀သိတော။ ။ပ၀ေသိယိတ္တ-၀င်စေအပ် (သွင်းအပ်)ပြီ၊ ဣကို ၀ေသိတော၊ နက္ခတ်ပွဲမတိုင်မီကပင် ရန်သူတို့ကဖမ်း၍ နက္ခတ်သဘင်ကို မခံစားရအောင် ချုပ်နှောင်ထား အပ်သူကို "နက္ခတ္တဒိ၀သေ ၊ေ၀၊ ပုရိသေ"ဟု ဆိုသည်၊ (တစ်နည်း) နက္ခတ်ပွဲနေ့မှပင် ထိ ပွဲ၏ အရသာကို မခံစားနိုင်အောင် ဖမ်း၍ ချုပ်နှောင်ထားအပ်သူကို "နက္ခတ္တဒိ၀သေ ဗဒ္ဓနာ ဂါရဲ ၀ေ၀သိတော"ဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့ ၂ နည်းဖွင့်ရခြင်းကား ရုန်သူတို့၏ ချုပ်နှောင်ထားရာ၌

သော၊ ဝါ-သွင်းချအပ်ပြီးသော၊ သော ပုရိသော-ထိုယောကျ်ားသည်၊ အပရသ္မိ-နောက်တစ်ကြိမ်ဖြစ်သော၊ နက္ခတ္တဒိဝသော-၌၊ [အပွမဇ္ဇော ဟုတ္တာ, အနုဘဝိတ္တာ, ဒေဝါနေသိ၌စပ်၊] ပုဗ္ဗေပိ-ရှေး၌သလည်း၊ (ရှေးတုန်းကလည်း၊) အဟံ-ငါ့ကို၊ ပမာဒ ဒေါသေန-မေ့လျော့ခြင်းဟူသော အပြစ်ကြောင့်၊ ဗဒ္ဓါ-နှောင်ဖွဲ့အပ်ပြီ၊ တေန-ထိုသို့နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ နက္ခတ္တံ-ထိုနက္ခတ်ပွဲကို၊ နာနုဘဝိ-မခံစားလိုက်ရ၊ ဣဒါနိ-၌၊ အပွမဇ္ဇော-ဝမ္မေမလျော့သည်၊ ဘဝိဿာမိ-ဖြစ်တော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ဝမ္မေမလျော့လသော်၊ အသာ-ထိုယောကျ်ား၏။ ပစ္စတ္ထိကာ-ရန်သူတို့သည်၊ ဩကာသံ-ဖမ်းယူခွင့်ကို၊ နလဘန္တိ-မရကြကုန်။ ဧဝံ-ဤသို့ရန်သူတို့ ဖမ်းယူခွင့်မရလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အပွမဇ္ဇော-မမေ့မလျော့သည်၊ ဟုတ္တာ, နက္ခတ္တံ-နက္ခတ်ပွဲကို၊ အနုဘဝိတ္တာ-ခံစား၍၊ နက္ခတ္တံ-နက္ခတ်ပွဲသည်၊ အဟောသိ-ဩော်. . . ကောင်းပါပေစေ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဥဒါနံ-ဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနေသိ ယထာ-ကျူးရင့်သကဲ့သို့၊ [ဥဒါနံ ဥဒါနေသိပုဒ်တို့၏ ရှုပ်ပြီးပုံကို အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ ဘာသာဋ္ဌိကာ နိဒါနကထာ သာဂရဓိနော့ဘအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣဒ ထိနမိဒ္ဓံနာမ-ဤထိနမိဒ္ဓမည်သည်၊ မဟာအနတ္ထကရံ-ကြီးစွာသော စီးပွားမဲ့ကို ပြုတတ်၏။ [ထိနမိဒ္ဓဖြစ်နေလျှင် ဒိဋ္ဌမမ္မိကစသော စီးပွားကို မပြုနိုင်၊ ထိုသို့မပြုနိုင်သည့်အတွက် ဒိဋ္ဌမမ္မိကစသော စီးပွားကို ယုတ်လျော့စေခြင်းကို အရင်းခံ၍ ကြီးစွာသော စီးပွားမဲ့ကို ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြစ်စေတတ်၏။] ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ ဆ-ဟုန်သော၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ ဘာဝေတွာ-၍၊ ဝါ-၍၊ ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏံ-ထိနမိဒ္ဓနီဝရဏကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်၏။

သော-ထိရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဟီနထိနမိဒ္ဓေါ-ပယ်အပ်ပြီးသော ထိနမိဒ္ဓရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ အနုဘဝန္တော, အရဟတ္တံ, ပါပုဏာတိတ္ထိ၌စပ်၊) ဗဒ္ဓနာ-အနောင်အဖွဲ့မှ၊ မုတ္တောနေ-လွတ်ပြီးသော၊ (ပဌမမဂ္ဂတိ-ပွဲတုန်းက အချုပ်ခံရခြင်းမှ လွတ်ပြီးသော၊) ပုရိသော-သည်၊ သတ္တာဟမ္ပိ-၇ ရက်ပတ်လုံးလည်း၊ နက္ခတ္တသ-

---

နက္ခတ်ပွဲသဘင်ကို မခံစားနိုင်အောင် ရည်ရွယ်ချက်ရှိသောကြောင့်ဟုသည်း ထို ရည်ရွယ်ချက်ရှိပုံကိုလည်း "ပုဗ္ဗေပိ အဟံ ပမာဒေါသေန ဗဒ္ဓေါ"စသော စကားဖြင့် သိသာသည်။ [ပ+ဝိသ+ဏော, တ၊ ၈ ကို ဣ ဣ ပြု။]

ဆ ဓမ္မေ။ ။အတိဘောဇနေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော (အလွန်လေးစားခြင်းဌာန ထိနမိဒ္ဓ၏ အကြောင်းဟု ယူခြင်း၊ အတိဘောဇနေ ထိနမိဒ္ဓသာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟောဟု-မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် ဋီကာ၊ ဋီကာဟောင်း၌ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော ဟု ပါဠိဟုက်၏။), ဣရိယာပထသမ္ပရိတ္တနတာ (ဣရိယာပုတ်ကို ပြောင်းလွှဲခြင်း), အာလောကသညာကို နှလုံးသွင်းခြင်း, အဇ္ဈောကာသဝါသော, ကလျာဏမိတ္တတာ, သပ္ပာယကထာ။

နက္ခတ်ပွဲ၏။ အာဒိမရွေ့ပရိယောသာနံ-အစ, အလယ်, အဆုံးကို၊ အနုဘဝတိ ယထာ-ခံစားရသကဲ့သို့၊ ဧဝမေव-သာလျှင်၊ ဓမ္မနက္ခတ္တာသ-တရားတည်းဟူသော နက္ခတ်ပွဲ၏။ အာဒိမရျှေ့ပရိယောသာနံ-ကို၊ အနုဘဝန္တော-ခံစားလျက်၊ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဟိ-ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါတို့နှင့်၊ သဟ-တကွ၊ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဗန္ဓနာ-အနောင်အဖွဲ့မှ၊ မောက္ခမိဝ-လွတ်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ထိန မိဒ္ဓပွတ္တာန-ထိန မိဒ္ဓကို ပယ်ခြင်းကို၊ အာဟ-ပြီ။

ပန-ကား၊ (ထိန မိဒ္ဓပွတ္တာန၏ ဗန္ဓနာမောက္ခနှင့် တူပုံမှတစ်ပါး ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပွတ္တာန၏ ဘုဇိယသနှင့်တူပုံကား၊) ဒါသော - ကျွန်သည်၊ ကဠိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ယောက်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ မိတ္တံ-မိတ်ဆွေကို၊ ဥပနိသ္သာယ-မှီ၍၊ (မှီရခြင်းကြောင့်)၊ သာမိကာနံ-သခင်တို့အား၊ ဓနံ-ဥစ္စာကို၊ ဒတ္တာ-ပေးပြီး၍၊ (နဝိုက ကြွေးမပေးနိုင်သည့်အတွက် ကျွန်ခံရခြင်းကြောင့် ကြွေးဆပ်ပြီး၍)၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ဘုဇိယံ-တော်လှန်သူကို၊ ဝါ-ကျွန်မဟုတ်သူကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ တတော-တော်လှန်ပြီးရာ ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ယံ-အကြင်အမှုကို၊ (ကာတုံ)၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏။ တံ-ထိုအမှုကို၊ ကရောတိယထာ-ပြုနိုင်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေव-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣဒံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ နာမ-ဤဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမည်သည်၊ မဟာအနတ္ထကာရ-ကြီးစွာသော စီးပွားမဲ့ကို ပြုတတ်၏။ [အခြားသော ဝိနည်းဝိုရ်နှင့် စပ်နေရသည့်အတွက် ဝိဝေကကို စွန့်၍ ဝိနည်းမိုရ်အထံ သွားရခြင်းစသည်ဖြင့် မဟာအနတ္ထကို ပြုတတ်သည်။] ကတိ-ဤသို့ကြ၍၊ ဆ-ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ [ဗဟုဿုတတာ, ပရိပုစ္ဆကတာ, ဝိနယေ ပကတညုတာ, ဝုဏ္ဏသေဝိတာနှင့် ရိုးရာ ၂ ပါးတည်း။] ဘာဝေတွာ-၍၊ ဝါ-၍၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ-ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စကို၊ ပဇဟတိ-၏။

သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဟီနဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စော-ပယ်အပ်ပြီးသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စရှိသည်၊ (တဒင်္ဂ, နေက္ခမ္မပဋိပဒဝဒ် ပဋိပဇ္ဇတိ၌ စပ်၊) ဘုဇိယော-တော်လှန်ပြီးသော၊ ဝါ-ကျွန်မဟုတ်သော၊ ပုရိသော-သည်၊ ယံ-အကြင်အမှုကို၊ (ကာတုံ-ဌာ)၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏။ တံ-ထိုအမှုကို၊ ကရောတိ-၏။ တံ-ထိုယောဂျိုးကို၊

ဓမ္မနက္ခတ္တသ။ ။ကြားနာအပ်သော တရားသည်ပင် (သူတော်ကောင်းတို့အတွက် နှစ်သက်ဟော်ရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ရကား) နက္ခတ်ပွဲနှင့် တူ၏။ ထို့ကြောင့်ပင် "တရားပွဲ-ဓမ္မသဘာ"ဟု ခေါ်ခေါ်ကြသည်။ [ယထာဝုတ္တသောတမ္မမ္မသခီတသာ မဟာသ (ပူဇော်ပွဲ)၊ သာမူန် ရတိဇနနတော ဟိ ဓမ္မောပိ ဆဏသဒိသဌေန (နက္ခတ်ပွဲခန့်တူသည့်အတွက်) နက္ခတ္တန္တိ ဝုစ္စတြာ-ဦးကသစ်၊ ဓမ္မသခီတံ - တရားနာရခြင်းဟု ဆိုအပ်သော + နက္ခတ္တံ ဓမ္မနက္ခတ္တံ။]

ကောခ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ဗလက္ကာရေန-အားကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-အားဖြင့် အလိုရှိအပ်သော အမှုကို ပြုခြင်းဖြင့်၊ တဝေါ-ထိုအလုပ်မှ၊ (သူ အလိုရှိတိုင်း ပြုနေအပ်သောအလုပ်မှ၊) နိ-ဝတ္ထေတိ ယထာ-မနစ်ဝေနိုင်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ, ယထာသုခံ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ နေကွမ္မပဋ္ဌိပဒံ-နိ-ဝရဏတို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းအကျင့်ကို၊ ပဋိပဇ္ဇတိ-ကျင့်၏။ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ-သည်၊ ဗလက္ကာရေန-ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ တဝေါ-ထို အကျင့်မှ၊ နိ-ဝတ္ထေတိ-မနစ်ဝေနိုင်၊ တသ္မာ ဘဝဝါ, ဘုဇိဿဝိယ-တော်လှန်သူကိုကဲ့သို့၊ ဝါ-ကျွန်မဟုတ်သူကိုကဲ့သို့၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပ္ပဟာနံ-ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စကို ပယ်ခြင်းကို၊ အာဟ။

ပန-ကား၊ (ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပ္ပဟာနဋ္ဌာ၊ ဘုဇိဿနှင့် တူပုံမှတစ်ပါး ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟာနဋ္ဌာ၊ ခေမန္တဘူမိသို့ ရောက်ခြင်းနှင့်တူပုံကား၊) ဗလဝါ-အားရှိသော၊ ပုရိသော၊ ဟတ္ထသာရံ-လက်ဌိရောက်သော ဥစ္စာနှစ်ကို၊ [ဟတ္ထေ-လက်ဌ+ဂတော-ရောက်ရှိနေသော၊ (လက်ထဲမှာ ပါလာသော)+သာရော-စိန် ရွှေ စသော ဥစ္စာနှစ်တည်း၊ ဟတ္ထသာရော-နှစ်။] ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ သဇ္ဇာဝုဒေ-ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသော လက်နက်ရှိသည်၊ သပရိဝါ၊ရော-ရဲစွမ်းသတ္တိ လုံ့လရှိသော အခွေအရံနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္ကာ၊) ကန္တာရံ-ခရီးခဲကို၊ ပဋိပဇ္ဇေယျယထာ-သွားရာသကဲ့သို့၊ တံ-

---

ဗလက္ကာရေန။ ။"ဗလသေ-အားကို+ကရဏ်-ပြုခြင်း (အသုံးပြုခြင်း)၊ ဗလက္ကာရော-ခြင်း၊ (တစ်နည်း) ဗလေန-ဖြင့်+(အတ္ထနာ ဣစ္ဆိတသေ-မိမိအလိုရှိအပ်သော အမှုကို၊ ဝါ-နှိပ်စက်မှုကို၊) ကရဏ်-ပြုခြင်း၊ ဗလက္ကာရော-ခြင်း"ဟု ပြုပါ။-ဋီကာသစ်။

နေကွမ္မပဋိပဒံ။ ။နိ-ဝရဏတို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းအကျင့် ဖြစ်သောကြောင့် ဥပစာရဘာဝနာကိုပင် "နေကွမ္မပဋိပဒါ"ဟု ခေါ်သည်။ [ဤနေရာ၌ ဈာန်မရသေး၊ ပဒ္ဓဘာဝသမထဘာဝနာအခိုက်သာ ဖြစ်သေး၏။ ထို့ကြောင့် ဥပစာရဘာဝနာကို ယူရသည်၊ နိက္ခမတိ ဧတေနာတိ နေကွမ္မံ၊ နိ+ကမ္ပ+ဏျပစ္စည်း၊ နေကွမ္မံစ+တံ+ပဋိပဒါစာတိ နေကွမ္မပဋိပဒါ။]

ဗလဝါ။ ။ဗလဟူသည် ဤနေရာ၌ ခရီးခဲဝယ် ရန်သူတို့ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သော အားတည်း၊ ထိုအားသည် နည်းနည်းပါးပါး၊ရှိသူမဟုတ်၊ ရန်သူကို နှိမ်နင်းနိုင်လောက်အောင် လွန်လွန်ကဲကဲ၌ကြောင်းကို ပြလို၍ အတိသယအနက်ဖြင့် အထူးပြုအပ်သော အသယတ္ထိအနက် ၌ ဝန္တုပစ္စည်းဖြင့် "ဗလဝါ"ဟု ဆိုသည်။ [ဗလဝါတို ပစ္စတ္ထိကဝိမရသမတ္ထေန ဗလေန ဗလဝါ, ဝန္တုသဒ္ဒသ အတိသယတ္ထဝိသိဋ္ဌသ အတ္ထိ အတ္ထသာ ဘောဓနတော၊-ဋီကာသစ်။]

သဇ္ဇာ ၊ဝေ၊ ဝါရော။ ။စုရာဒိ သဇ္ဇဓောတ်သည် သခ်တ-ပြုစီမံခြင်း (အသင့်ပြင်ဆင်ခြင်း) အနက်ကို ဟောတ်။ သဇ္ဇိယိတ္ထာတိ သဇ္ဇံ၊ [သဇ္ဇဓောတ်, ၈၁ ပစ္စည်း။] သဇ္ဇံ+အာဝုံ ယေနာတိ သဇ္ဇာဝုဒေ-ခရီးသွားရာ၌ အသင့်ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသော လေးစသော လက်နက်

ထိုယောက်ျားကို၊ စောရာ-သူပုန်တို့သည်၊ ဒုရကောဝ-အဝေးဌပင်၊ ဒိသွာ-မြင်၍၌၊ ပလာလေယ်ျ(ယထာ-ပြေးကုန်ရာသကဲ့သို့၊ (ဗလ၀န္တ သဒ္ဓလ၀ုဝ သ၀ရိ၀ါရဖြစ်သော ကြောင့် ပြေးကုန်ရာသကဲ့သို့)) သော-ထိုယောက်ျားသည်၊ သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသ ဖြင့်၊ တံ ကန္တာရံ-ကို၊ နိဗ္ဗိဇ္ဇ-လွန်မြောက်၍၊ ခေမန္တံ-ဘေးကင်းရာအရပ်သို့၊ ပတ္တော-ရောက်သည်။ (ဟုတ္တာ)၊ ဟဒ္ဒတုဒ္ဒော-ရွှင်လန်းနှစ်သက်သည်၊ အ၀ယထာ-ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဧ၀မေ၀, ဘိက္ခု-သည်၊ အယံ ဝိစိကိစ္ဆာနာမ-ဤ၀ိစိကိစ္ဆာ မည်သည်၊ မဟာ အနတ္ထကာရိကာ-ကြီးစွာသောစီးပွားမဲ့ကို ပြုတတ်၏။ [သမ္မာ ပဋိပတ်ကို တားမြစ်သောအားဖြင့် မဟာအနတ္ထကိုပြုတတ်သည်။]၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြဲ၍၊ ဆ-ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ ဘာ၀ေတွာ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဇဟတိ။ [ဆဓမ္မအရ ရှေ့၌ပြခဲ့သော ဗဟုသုတတစာစသော ၃ ပါးနှင့် အခ်ိမောက္ခ ဗဟုလတာ, ကလ္ယာ ဏမိတ္တာ, သပ္ပာယကထာတို့တည်း။]

သော-ထိုရဟန်းသည်။ ဧ၀-ဤသို့၊ ပဟီနဝိစိကိစ္ဆော-ပယ်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဗလ၀ါ-အားရှိသော၊ ပုရိသော-သည်၊ သဒ္ဓလ၀ုဓော-ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသော လက်နက်ရှိသည်၊ သ၀ရိ၀ါရော-ရဲစွမ်းသတ္တိလုလ္လရှိသော အခွေအရံနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ နိဗ္ဗယော-ဘေးမရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စောရေ-သူပုန် တို့ကို၊ တိကံ၀ိယ-မြက်ကိုကဲ့သို့၊ (မြက်လောက်မျှ)၊ အဂဏေတွာ-ကြောက်မက် ဘွယ်အဖြစ်ဖြင့် မရေတွက်မူ၍၊ သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ နိဗ္ဗာ-ထွက်၍၊ ခေမန္တဘူမိ-ဘေးမရှိရာ မြေအရပ်သို့၊ ဝါ-ဘေးတို့၏ ကုန်ခြင်းဟူသော အဆုံး အပိုင်းအခြားရှိသောမြေအရပ်သို့၊ ပါပုဏာတိယထာ-ရောက်သကဲ့သို့၊ ဧ၀မေ၀-သာလျှင်၊ ဒုစ္စရိတကန္တာရံ-ဒုစရိုက်တည်းဟူသော ခရီးခဲကို၊ (ဝိစိကိစ္ဆာ အရင်းခံ၍

ရှိသူ, ယခုတော် သေနတ်စသော လက်နက်ရှိသူ။ အခွေအရံဟူရာ၌ ကြောက်ရွံ့တတ်သော သတ္တိနဲသော အခွေအရံများကိုမဆိုလို့ သူရ-ရဲဈွမ်းသတ္တိရှိသော, ဝီရ-လုလ္လဝီရိယဖြင့် ထထ ကြွကြွရှိသော, ဃ၀ဏ-မိမိကိုဆည်းကပ်သောအခွေအရံများကို ယူစေလို့သောကြောင့် "သူရ ဝီရ၀ေ၀ဏ ဇနဝေန သ ပရိ၀ါရော" ဟု ဖွင့်သည်။

တိဏ၀ိယ။ ။မြက်ပင်ကို ကြောက်စရာအဖြစ်ဖြင့် ရေတွက်ခိုးမရှိသကဲ့သို့, တောပုန်း ဘေးမြတ်ကိုလည်း ကြောက်စရာအဖြစ်ဖြင့် မရေတွက်တော့၊ ယခုကာလ၌လည်း အရေအတွက် မသွင်းလောက်သူတို့၏ "အတွက်မရှိ" ဟု ပြောနိုးပြကြသည်။ [တိဏံ ဘယ၀သေန နဂဏေတိ ၀ိယ၊-ဋီကာသစ်။]

ဒုစ္စရိတကန္တာရံ။ ။ဝိစိကိစ္ဆာ ဖြစ်နေလျှင် ဗုဒ္ဓ ဓမ္မစသည်၌ မယုံကြည်တော့၊ ထိုသို့ မယုံကြည်သူသည် ကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်ဘို့ရန်ထက် မကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်ဘို့ရန်သာ အားသန်နိုင်တော့၏။ ဘာကြောင့်နည်း-အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာအရင်းခံ၀ါသော သတ္တ၀ါတို့၏ စိတ်အစဉ်သည် မကောင်းမှုဌာန ပြေ့လျော်တတ်သောကြောင့်တည်း။

ဖြစ်သော ဒုစ္စရိုက်တည်းဟူသော ခရီးခဲကို၊) နိဗ္ဗာရိတွာ-လွန်မြောက်၍၊ ပရမ်-မြင့်ဘ၏သော၊ ခေမန္တဘူမိ-ဘေးမရှိရာ မြေအရပ်ဖြစ်သော၊ အမတံ-အမြိုက်ဖြစ်သော၊ ဝါ-သေခြင်းမရှိသော၊ မဟာနိဗ္ဗာန်-မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်ရ၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဝါ-သည်၊ ခေမန္တဘူမိဝိယ-ဘေးမရှိရာ မြေအရပ်သို့ ရောက်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ ဝိစိကိစ္ဆာပဟာနံ-ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ခြင်းကို၊ အာဟာ။

ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတီတိ-ကား၊ တုဋ္ဌာကာရော-နှစ်သက်သူ၏အခြင်းအရာသည်၊ ဝါ-နှစ်သက်ပုံအခြင်းအရာသည်၊ ဇာယတိ-ဖြစ်၏။ ပဓုဒိတသေ ပီတိဇာယတီတိ-ကား၊ တုဋ္ဌဿ-နှစ်သက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သကလသရီရံ-အလုံးစုံသော ကိုယ်ကို၊ ဝါ-တစ်ကိုယ်လုံးကို၊ ခေါဘယမာနာ-ချောက်ချားစေနိုင်သော၊ ပီတိ-ဖရဏာ ပီတိသည်၊ ဇာယတိ-ဖြစ်၏။ ပီတိမနသာကာယော ပဿမ္ဘတိတိ-ကား၊ ပီတိ

ယခုခေတ်၌ ပဲရလောက ဓမ္ပဇိုကြည်သူတို့သည် မကောင်းသောအလုပ်ကို ရဲရဲ လုပ်ကြသကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာသည် သဲကန္တာရကြီးနှင့်တူသော ဒုစရိုက်ခရီးကို သွားနေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်၍ ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ခြင်းကား ဒုစရိုက်ကို ပယ်ခွာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ရပေသည်။

တုဋ္ဌာကာရော။ ။ပါမောဇ္ဇကို "တုဋ္ဌာကာရ" ဟု ဖွင့်သည်။ "တုဋ္ဌဿ+အာကာရော-နှစ်သက်သူ၏အခြင်းအရာ" ဟူသည် အားရပါးရနှစ်သက်ခြင်း မဟုတ်သေး၊ နှစ်သက်ပုံ အခြင်းအရာမျှသာတည်း။ ထို့ကြောင့် ပါမောဇ္ဇကို "နုသောပီတိ" ဟု ခေါ်ရသည်။ [တုဋ္ဌာကာရောတိ ဣဒ္ဓိမိနာ ပါမောဇ္ဇံနာမ တာရုဏာပီတိ ဒဿေတိ၊ သာ ဟိ တရုဏာတာယ ကထဋ္ဌိပိ တုဋ္ဌာဝတ္ထာ တုဋ္ဌာကာရမတ္တာ-ဋီကာသစ်။]

ပဓုဒိတသေ ပီတိ။ ။ပဓုဒိတသေကို တုဋ္ဌဿဟု ဖွင့်၏။ နုသောပီတိဖြင့် နှစ်သက်နေသုမျှာ ပီတိ (အားကြီးသောပီတိ) ဖြစ်ပေါ်လာသည်၊ ထိုပီတိသည် မိမိနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ကြောင့် ပဏီတဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်တို့ကို ဖြစ်စေ၏၊ ထိုပဏီတစိတ္တဇရုပ်တွေသည် တစ်ကိုယ်လုံး ပြန့်နှံ့ရကား တစ်ကိုယ်လုံးပင် (ပင်ကိုယ်အနေမှကောင်းသော ဖေါက်ပြားခြင်းဖြင့် ဖေါက်ပြားကာ) ချောက်ချားသကဲ့သို့ ဖြစ်ရလေသည်။

ပီတိမနသ။ ။ပီတိသဟိတ ပီတိ၊ သဟိတပုဒ်အကြောင်း "ပီတိ + မနော ယသ္သာတိ ပီတိမနော" ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုစေလိုရ၍ "ပီတိသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ" ဟု အနက်ပြုရှိသာ ဖွင့်သည်။ [ပီတိသဟိတ ပီတိ, ဥတ္တရပဒဒ္ဒလောပေန၊ ကိုပန တံ-မနော၊ ပီတိ+မနော ဟေသ္သာတိ ပီတိမနော၊ တသ္သ ပီတိမနသ။ တယိဒံ အတ္ထတ္ထတ္ထမေဝ ဒဿေန္တော ပီတိသမ္ပယုတ္တစိတ္တ သ္သာတိ အာဟ၊-ဋီကာ။]

ဓုတ်ချက်။ ။ဤသို့ သဟိတပုဒ်အကြောင်းခြင်းသည် "ပီတိသုခေဝဠ္ဍတာသဟိတ" စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ပင် သဟိတပုဒ်ကို သုံးစွဲရိုးရှိသောကြောင့်တည်း။ ဋီကာသစ်၌ကား- "ပီတိယာ+သမ္ပယုတ္တံ+မနော ယဿာတိပိ ဝဋ္ဋတိ" ဟု သမ္ပယုတ္တအလယ်ပုဒ် အကြောင်းလေ သေး၏။

သမ္မယုတ္တစိတ္တသ-ပီတိယုဉ်သောစိတ်ရှိသော၊ ပုဂ္ဂလသ-ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နာမကာယော - (စိတ်, စေတသိက်ဟူသော) နာမ်အပေါင်းသည်၊ ပဿမ္ဘတိ-ငြိမ်းအေး၏။ ဝိဂတဒရထော-ကင်းသော ကိလေသာအပူရှိသည်၊ ဝါ-ကိလေသာအပူမှ ကင်းသည်၊ ဟောတိ။

သုခံ ဝေဒေတီတိ-ကား၊ ကာယိက-ကိုယ်ရှိဖြစ်သော၊ (သုခံ)ပိ-သုခကိုလည်း ကောင်း၊ စေတသိက-စိတ်ရှိဖြစ်သော၊ သုခံပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒယတိ-ခံစားရ၏။ စိတ္တံသမာဓိယတိတိ-ကား၊ ဣမိနာ နေကွမ္မသုခေန-ဤနိဝရဏတို့မှထွက် မြောက်ကြောင်း သုခဖြင့်၊ သုခိတသ-လွန်စွာဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ် ၏။ (သဠာဝတအသယတ္ထိအနက်, ဣဟတပစ္စည်း၊) ဥပစာရဝသေနပိ-ဥပစာရသမာဓိ ၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အပ္ပနာဝသေနပိ-အပ္ပနာသမာဓိ၏၊ အစွမ်းဖြင့်လည်း ကောင်း၊ စိတ္တံ-သည်၊ သမာဓိယတိ-တည်ကြည်၏။

ကာယော ပဿမ္ဘတိ။ ။ကာယလဟုတာစသည်၌ ကာယအရ စေတသိက်ခန္ဓာ အပေါင်းသာရသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား ပီတိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်စေတသိက်အပေါင်းကို ယူရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကာယောအရ နာမကာရကို ဖွင့်သည်၊ ကာယပဿဒ္ဓိ စိတ္တပဿဒ္ဓိ ဖြစ်နေခြင်းကို ပဿမ္ဘတိအရ "ပဿဒ္ဓိ" ဟု ခေါ်သည်၊ ထို့ကြောင့် "ဝိဂတဒရထော" ဟု မိန့်သည်။ [ရူပကာယကိုကား "သကလသရီရံ ခေါဘယမာနာ" ဟု ယူခဲ့ပြီ၊ ကာယောတို့ ဣဓ သဒ္ဒေါပိ အရူပကလာပေါ အဓိပ္ပေတော ।ပေ। ပဿဒ္ဓိဒ္ဓယဝသေနေဝ ဟေတ္ထာ ပဿဒ္ဓနမ ဓိပ္ပေတံ।-ဋီကာသစ်။]

သုခံ ဝေဒယတိ။ ။ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ပုဗ္ဗဘာဂကာဝနာယ ဝသေန စေတသိက သုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော‌ယေ (စေတသိကသုခကို ခံစားရင်းပင်) တံသမုဋ္ဌာန ပဏီတ ရူပဇုဋ္ဌ သရီရတာယ ကာယိကမ္ပိ သုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ (ထို သုခအရင်းခံရှိသောစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇပဏီတရူပတို့က တစ်ကိုယ်လုံး ပြန့်နှံ့သောအခါ အခြား တိဇရူပတို့နှင့် တွေ့ထိ၏။ ထိုသို့ ထိသောအခါ ဓေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံဖြစ်၍ သုခသဟဗုတ် ကာယဝိညာဉ်ဖြစ်၏။ ထိုကာယဝိညာဉ်ခွဲ၍ ယှဉ်သော သုခကို "ကာယိကသုခ" ဟု ခေါ်၏။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဇာတကမ္ပိ စေတသိကမ္ပိ သုခံ ဝေဒယတီတိ-ဋီကာ။

ဣမိနာ ।ပေ। နေကွမ္မသုခေန။ ။သုခံ ဝေဒေတီတိ ဧဝံ ဝုတ္တေန သံဂါလေသ နိဝရဏပဟာနေ နိက္ခန္တတ္တာ ပဌမဈာနပဟိုဏတ္တာ ဓ ယထာရဟံ နေကွမ္မသခီတေန ဥပစာရ သုခေန အပ္ပနာသုခေန‌ဓ၊ သမာဓာနမ္ပေတ္တ တာဒုဘယေနေ (ပဌမစျာနဝိထိ‌ဍ် ဖြစ်သော သုခတို့တွင် ပရိဂ် ဥပစာ အနုလုံ ဂေါ‌ဘြေဘု အခိုက်အတန့်ပြ‌ဖြစ်သော သုခသည် ဥပစာရ သုခဖြစ်၍ ပဌမစျာန်အခိုက်ခ‌ဖြစ်သော သုခကား အပ္ပနာသုခဖြစ်၏။ ထို ၂ မျိုးအခိုက်ခ‌ ယှဉ်သော သမာဓိကိုပင် "ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ" ဟု လည်း ခေါ်သည်၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဥပစာရဝသေနပိ အပ္ပနာဝသေနပိ‌တိ၊-ဋီကာသစ်။

နိဝရဏပွဟာနကထာ အဖွင့် ပြီး၏။

ပဌမဗျာနကထာ အဖွင့်

၂၂၆။ ပန-ဆက်၊ [ပြတ်ပြီးကို ဆက်သည်၊ ရှေးနိဿယ၌ ပဗ္ဗဇ္ဇာရဇောတက ဟု ယူ၏။] သော ၊ပေ၊ ဝိဟာရတိတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ ဥပစာရ သမာဓိနှာ-ဥပစာရသမာဓိဖြင့်၊ စိတ္တော-စိတ်ကို၊ သမာဟိတေ-ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ-တည်ကြည်ပြီးသော်၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဝိသေသဒဿနတ္ထं-အကျိုးထူးကို ပြခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ အပ္ပနာသမာဓိနှာ-အပ္ပနာသမာဓိ ဖြင့်၊ စိတ္တော-ကို၊ သမာဟိတေ-သော်၊ ဝါ-သော်၊ တဿ သမာဓိနေှာ-ထိုပဌမဗျာန် အစရှိသော သမာဓိ၏။ ပဘေဒဒဿနတ္ထं-အထူးအပြားကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏။

သော ဝိဝိစ္စေဝ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ပါဠိတော်၌ "စိတ္တံ သမာဓိယတိ" ဟု ဥပစာရ သမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ ၂ မျိုးလုံးကို ဟောတော်မူပြီး ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်အကျိုးငှာ သမာဓိ တို့ကိုပြသော "သော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ-အစရှိသော စကားကိုထပ်၍ ဟောတော်မူအပ်ပါ သနည်း" ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့်၊ "သော ၊ပေ၊ အာဒိ ပန ဝုတ္တံ" ဟု ဝိန်ရှည်သည်၊ ထိုဝါကျကို မြန်မာပြန်လျှင် အဖြေဖြစ်တော့၏။

ဥပရိ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ။ ။"ဥပစာရသမာဓိဖြင့် စိတ်တည်ကြည်ပြီးသည်မှ အထက်" ဟူသည် ပဌမဗျာန် သမာဓိ ဒုတိယဗျာန် သမာဓိစသော သမာဓိများတည်း။ မှန်၏။ ဒုတိယဗျာန်စသည်တို့ ရအောင် အားထုတ်ရာ၌လည်း "ပါမောဇ္ဇ ဇာယတိ ၊ပေ၊ စိတ္တံသမာဓိ ယတိ" ဟူသော ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာနှင့်တကွ ဥပစာရသမာဓိများဖြစ်ရသေးသည်သာ၊ ထိုဒုတိယ ဗျာန် စသည်သည် ထို ဥပစာရသမာဓိ၏ ဝိသေသ (အကျိုးထူး) တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဥပစာရ သမာဓိနှာအရ ဒုတိယဗျာန် စသည်တို့၏ ရှေ့ဖြစ်သော ဥပစာရသမာဓိကိုလည်း ယူပါ၊ ထိုဥပစာရသမာဓိ၏အကျိုးကို ပြကော်မူခြင်းငှာ "သော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ" စသည်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

သမာဓိနေှာ ပဘေဒဒဿနတ္ထံ။ ။"သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ" တုန်းက ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ ၂ မျိုးလုံးနှင့် ဆက်ဆံအောင် သာမညအားဖြင့် ဆိုခဲ့သော်လည်း "သမာဓိနေှာ ပဘေဒ" ၌ ဤသမာဓိကား အပ္ပနာသမာဓိသာတည်း၊ ပါဠိတော်၌ ပဌမဗျာန် နှောက်ဝယ် ဒုတိယဗျာန်စသည်ကိုလည်းကောင်း, ပဌမ အဘိညာဉ်စသည်ကိုလည်းကောင်း ဟောတော်မူ၏။ ထိုဗျာန်အဘိညာဉ်တို့သည် အပ္ပနာသမာဓိ၏ အထူးအပြားတို့တည်း၊ ထိုအပြားကို ပြခြင်းငှာလည်း "သော ဝိဝိစ္စေဝ" စသည်ကို ဟောတော်မူသည်။

ဋ္ဌိကာသစ်။ ။အပ္ပနာသမာဓိနှာတိ ပဌမဗျာနာဒိ အပ္ပနာသမာဓိနှာ ၊ပေ၊ ပဘေဒ ဒဿနတ္ထံတိ ဒုတိယဗျာနာဒိ ဝိဘာဂဿစေဝ ပဌမာဘိညာဒိ ဝိဘာဂဿစ ပဘေဒ ဒဿ နတ္ထံ။ [တဿ သမာဓိနှောဌ္ဌ တဿဖြင့် ပဌမဗျာနစသော သမာဓိတို့ ညွှန်ပြအပ်ပြီးဖြစ်၍ ဝိဘာဂအရ ဒုတိယဗျာန်သမာဓိမှစသော အထက်သမာဓိအပြားကို ယူရသည်၊ ပဌမဗျာန် သမာဓိ၏ အထူးအပြားသည် ဒုတိယဗျာန်သမာဓိ စသည်ဖြစ်၍၊ ဒုတိယဗျာန်သမာဓိ၏ အထူး အပြားသည် တတိယဗျာန်စသော သမာဓိများဖြစ်၏၊ ထိုဗျာနသမာဓိ၏ အထူးအပြားသည် အဘိညာဉ် သမာဓိတည်း။]

ဣမမေ၀ ကာယန္တိ-ကား။ ဣမံ ကရဇကာယံ-ဤ ကရဇကာယကို။ [ပါဠိတော်၌ ရှေ့နှားဝယ် "ကာယော" ဟု ပါခဲ့သောကြောင့် "ဣမမေ၀" ဟု ဧ၀ယည့်သည်၊ သို့သော် အရုဏောဂ်ချင်းဂှားး မတူကြ၊ ထို့ကြောင့် အဌကထာ၌ ဧ၀အနက် မဖွင့်ဘဲ "ဣမံကရဇကာယံ" ဟုသာ ဖွင့်သည်၊ ဧ၀ကို အနက်မရှိကြပါ။!!] အဘိသန္ဓေတီတိ (အဘိသဒ္ဓေတီတိ)-ကား၊ တေမေတိ-စုံစေ၏။

ကရဇကာယံ။ ။"ဝိတိမနသ ကာယော" တုန်းကကဲ့သို့ ကာယ်အရ နာမ ကာယကို ယူရမည်ဟု ထင်မှားမည် စိုးသောကြောင့် "ကရဇကာယ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ကရဇကာယ ဟူသည် ဤရုပ်ခန္ဓာကိုယ်တည်း၊ ရှုပ်ခန္ဓာဟူသည်လည်း ကမ္မဇရုပ်အစဉ်, စိတ္တဇရုပ်အစဉ်, ဥတုဇရုပ်အစဉ်, အာဟာရဇရုပ်အစဉ်တည်း၊ ထိုရုပ်ခန္ဓာအစဉ်အဟိုင်းတွင် မဟာဘူတ် ၄ ပါးသည် အထည်ကိုယ်အမာခံ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ကရဇကာယံတိ စတုသန္တတိရူပသမုဒါယ ဘူတံ စတုမဟာဘူတိကကာယံ" ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်သည်။

ဝစနတ္ထာ။ ။ကရီယတီ ဂဠာသယေတိ ကရော-သားအိမ်၌ ပြုအပ် (ထည့်ထား အပ်) သောကြောင့် အမိ၏သွေး အဘာ၏ သုတ်သည် "ကရ" မည်၏၊ (တစ်နည်း) ကရောတိ ပုဗ္ဗေ ခီဗ္ဗတ္ထောတိတိ ကရော-သားသမီးတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် ထိုသုတ်သွေး ၂ မျိုးသည် "ကရ" မည်၏။ ကရတောဟ-မိဘတို့၏ သုတ်သွေးကြောင့်၊ ဇာတော-ဖြစ်သော ကိုယ်တည်း၊ ကရဇော-ကိုယ်၊ အန္ဓနေ ဇလာဘုဇအဖြစ်ဖြင့် အမိ၀မ်း၌ ဖြစ်ရသော စတုသန္တတိ ရုပ်အပေါင်းတည်းဟူသော ခန္ဓာကိုယ်ရ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဩပပါတိက-သံသေဒဇသတ္တာ၀ါတို့လည်း ပါဠိတော်၌ ပြအပ်သော သမာဓိကို ရရန်ကြ၏။ သို့သော် ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တာ၀ါတို့က မျက်မြင်အားဖြင့် သမာဓိရပုံ ထင်ရှားသောကြောင့် ဂဗ္ဘသေယျကကာယကိုသာ ပြတော်မူသည်။ ["ဂဗ္ဘသေယျက ပုဂ္ဂိုလ် တို့က သမာဓိရပုံများသောကြောင့်" ဟုလည်း ဋီကာသစ်၌ အကြောင်းပြသေး၏။ သို့သော် ဩဗွာတို့လောက် မများနိုင်သောကြောင့် ထိုအကြောင်းပြကိုကား စဉ်းစားပါ။]

ရူ၀ကာယကိုသာ ယူရပုံ။ ။နာ၀မကာယလည်း ဝိဝေကဇဝိတိသုခမှ ရအပ်သော အထောက်အပံ့ကြောင့် သမာဓိ တိုးတက်နိုင်ပါမေ၏။ သို့သော် နောက်၌ "ဣမမေ၀ ကာယ အဘိသဒ္ဓေတိ, ပရိသဒ္ဓေတိ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော သဒ္ဒန္တရိက် (အနီးနှင့်ဖြစ်သော သဒ္ဒါ) က "တစ်ကိုယ်လုံးစိုစေ၏" ဟု ဆိုသောကြောင့် ထို သုဒ္ဓန္တရိက်ကို ထောက်၍ စိုစေနိုင်ရာ ရုပ်ခန္ဓာ (ကရဇကာယ) ကိုသာ ယူရပါသည်။ [အဘိသဒ္ဒေတိတိအာဒိ သဒ္ဒန္တရာဘိသမ္ဗန္ဓတော ဟိ ရူ၀ကာယောစ ဣဒ ဘဂ၀တာ ၀ုတ္တောတိ အဓိ၀စီယတိ (သိအပ်သိနိုင်ပါသည်)(ဘာကြောင့်နည်း) တသေ၀ အဘိသဒ္ဓနှာဒိကြိယာယောဂျတ္တာ (ထိုရူ၀ကာယ၏သာ အဘိသဒ္ဓန ပရိသဒ္ဓန စသော ကြိယာအား လျောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း)။-ဋီကာသစ်။]

အဘိသဒ္ဓေတိ (အဘိသဒ္ဓေတိ)။ ။အဘိ+သန္ဒ+ဣတိသည် ၀ယ၀ (ယိုစီးခြင်း) အနက်ကို ဟော၏။ သဒ္ဒါဣတိကား ကိလေဒ (စိုစွတ်ခြင်း) အနက်ကို ဟော၏။ "တေမေတိ" အဖွင့်ကို ထောက်လျှင် သဒ္ဒါဣတိနှင့် သာ၍လျော်၏။ ဋီကာသစ်၌ကား "အ၀သုတဘာ၀ံ" ဟု သန္ဒါဣတိ၏ အနက်ကိုပင် ဖွင့်လေသည်။

သ္ဒေဟောတိ-စေးကပ်စေ၏။ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ကိုယ်အရပ်၌၊ ပဝတ္တပီတိသုခ-ဖြစ်သောပီတိ သုခရှိသည်ကို၊ ကရောတိ-ပြု၏။ ပရိသန္ဒေတီတိ (ပရိသဒ္ဒေတီတိ)-ကား၊ သမန္တတော-ထက်ဝန်းကျင်၌၊ သန္ဒေတိ (သဒ္ဒေတိ)-စိုစေ၏။။. . . . ပရိပ္ဖုရေ တီတိ-ကား၊ ဘဗ္ဗံ-ဖားဖိုကို၊ ဝါ-သားရေအိတ်ကို၊ ဝါယုနှာ-လေဖြင့်၊ ပူရေတိ ဝိယ-ပြည့်စေသကဲ့သို့၊ ပူရေတိ-ပြည့်စေ၏။ ပရိပ္ဖရတီတိ-ကား။ သမန္တတော-

---

တေမေတိ။ ။တိမဓာတ်သည် ကိလေဒအနက်ကို ဟော၏။ စုရာဒိလည်း ရှိပါ၏။ သို့သော် ဤ၌ ကာရိတ်ဝင်သော ဟေတုကတ္တုရှုပ်သာတည်း၊ သ္ဒေဟောတိသည် တေမေတိ၏ အဖွင့်တည်း။ သိနိဟဓာတ်လည်း ဖိခြင်းအနက်ကိုပင် ဟော၏။ "စိ" ဟူရာ၌ ပဏီတဖြစ်သော စိတ္တရဏုပ်တွေ တစ်ကိုယ်လုံး ပြန့်နှံ့နေသောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် (ကရဏကာယ) သည် ခြောက်ကပ်ကပ်ဖြစ်မနေဘဲ စိုစိုဖတ်ဖတ် ဖြစ်နေခြင်းကို ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် "သဗ္ဗတ္ထ ပဝတ္တပီတိ သုခ ကရောတိ" ဟု ဖွင့်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤအဖွင့်များကို ထောက်၍ "ဣမေဝ ကာယ ဝိဝေကဇေန ပီတိ သုခေန အဘိသဒ္ဒေတိ-ဤကာယကို ဝိဝေကဇပီတိသုခဖြင့် စိုစေ၏" ဟူသော ကိလေဒအနက်သာ ဖြစ်နိုင်၏။ "ယိုစီးစေ၏" ဟူသော အဘိသယဝအနက်ကား မဖြစ်နိုင်ပါ။ အဘိသယဝအနက် မဖြစ်နိုင်လျှင် သန္ဓူဓောတ်လည်း မသင့်၊ သဒ္ဒါဓာတ်သာ သင့်တော့သည်ဟု မှတ်ပါ။

ပဝတ္တပီတိသုခ်။ ။ပဝတ္တ+ပီတိသုခ် ယသောတိ ပဝတ္တပီတိသုခေါ (ကရဏကာယော၊) ဤသို့ ပဝတ္တပီတိသုခအရ ကရဏကာယနှင့်အရတူသောကြောင့် သဗ္ဗတ္ထနှင့် အရမတူနိုင်၊ ထို့ကြောင့် "သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ကိုယ်၌" ဟု မပေးရ၊ "အလုံးစုံသောအရပ်၌" ဟု ပေးပါ။ "သဗ္ဗတ္ထ-ခန္ဓာကိုယ်၏ အလုံးစုံသောအရပ်၌+ပဝတ္တ-ဖြစ်သောပီတိသုခ" ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။"သော ဣမမေဝကာယ အဘိသန္ဒေတိ" ၌ သောအရလည်း ကရဏကာယ၌သော ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ကာယအရလည်း ကရဏကာယရ၏။ ထို့ကြောင့် အဘေဒဘေဒူပစာရဟု ကြေပါ။ (တစ်နည်း) သောအရ ခန္ဓာ ၅ ပါးလုံးရ၍ ကာယအရ ရူပက္ခန္ဓာသာ ရသောကြောင့် အပေါင်း+အစိတ် ကွဲပြားသည်ဟုလည်း ကြေပါ။ ထို့ရဟန်းသည် တစ်ကိုယ်လုံးကို စိုစေလိုသော စိတ်ဆန္ဒမရှိသော်လည်း တစ်ကိုယ်လုံး၌ ပဏီတရူပ်တွေ ပြန့်နှံ့နေရကား စိုစေသကဲ့သို့ကြောင့် ကြေဆ၍ ပြောဆိုအပ်သော ပရိကပ္ပ စကားဟုလည်း မှတ်ပါ။

ဘဗ္ဗံ့ပိယ ပူရေတိ။ ။သဗ္ဗကတ္တာ၌ ဘဗ္ဗြာသည် ပါဠိ၌ "ဘဗ္ဗာ" ဟု ဖြစ်၏။ ဘဿတိ ဒီပွတိ ဧတာယာတိ ဘဗ္ဗာ-မီးတောက်အောင် မှုတ်ကြောင်းဖြစ်သော ဖားဖို၊ "ရှတ်တီး" ဟုလည်း ခေါ်၏။ ဘသစောတိ, တပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ဘဗ္ဗာသဒ္ဒါသည် ပန်းဘဲသွားတို့ အသုံးဖြစ်သော ဖားဖိုအနက်ကို ဟော၏။ သားရေဖြင့် လုပ်အပ်သော အရာဝတ္ထု ဖြစ်သောကြောင့် "ဘဗ္ဗာ စမ္မပသိဗ္ဗကံ (သားရေအိတ်)" ဟု အဘိဓာန် (၅၂၆) ၌ ဆိုသည်၊ ထိုဖားဖိုကို လေဖြင့် ပြည့်စေသကဲ့သို့ ဤကရဏကာယကိုလည်း ဝိဝေကဇပီတိသုခဖြင့် ပြည့်စေသည်။

ထက်ဝန်းကျင်၌၊ ဖရတိ-ဖြန့်၏။ [“ဖုသတိ-ထိ၏”ဟု ရှိသည်ကား မူကွဲ။] သတ္တ၁ဝတောဘ ကာယသာတိ-ကား၊ အသ ဘိက္ခုနော-ထိုရဟန်း၏။ သဗ္ဗ ကောဌာသဝတောတ-အလုံးစုံသော ကောဌာသရှိသော၊ ကာယသ-ကရဇကာယ၏။ ကိဠိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဥပါဒိန္နကသန္ဓတိပဝတ္တိဌာနေ-အမှီဇရုပ်အစဉ်၏ ဖြစ်ရာ

ဝရိမ္ဘရတိ။ ။[သဏ္ဌာတ၌ “သ္ဘရ” ဟု ရှိသောကြောင့် သ်အစား ဒ္ဘေဘော်လာ သည်။] ဤကရဇကာယကို ဝိဝေကဇပိတိသုခဖြင့် ပရိ-ထက်ဝန်းကျင်+ဖရတိ-ဖြန့်၏။ ပရိကို “သမန္တတော” ဟု ဖွင့်၍ ဖရတိကို “ဖရတိ” ဟုပင် ဖွင့်သင့်၏။ သျာမှ၌ “ဖရတိ” ဟုပင် ရှိပါသတဲ့ စာအုပ်တို့၌ကား “သမန္တတော ဖုသတိ” ဟု တွေ့ရ၏။ ဋီကာသစ်လည်း ဖုသတိကြိယာကို အတည်ပြု၍ “သမန္တတော ဖုဋ္ဌော ဘဝတိတိ အတ္ထော, ဖုသနကြိယာယေဝေတ္ထ ဥပယနွာ, နဗျာပနကြိယာ-တွေ့ထိခြင်းကြိယာသာ သင့်၏, ပြန့်နှံ့ခြင်းကြိယာ မသင့်” ဟု ဖွင့်သွားလေသည်။

ဖရတိသာ သင့်ပုံ။ ။“ကရဇကာယကို ပိတိသုခဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ဖြန့်၏” ဟူသောအနက်သည် ပိတိသုခကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ပြန့်နှံ့ခြင်းကို ရည်ရွယ်သောကြောင့် အလွန်သင့်မြတ်လျက်ရှိ၏။ “ဖရဏာပီတိ သကလသရီရံ ဖရိတ္တာ (ဖြန့်၍) တိဋ္ဌတိ” ဟု အဋ္ဌသာလိနီ၌ ရှိသောကြောင့် ဖရဏတိသည် သကမှကလည်း ဖြစ်၏။ နောက်၌ “အဏ္ဏိ၀ဟတ္ထပိ ဌာနံ ပဌမဇ္ဈာနသုခေန အဖုဋ္ဌနာ၀ နု ဟောတိ” ဟူသောစကားနှင့်လည်း ရှေ့နောက်ညီ၏။ ထို့ကြောင့် ဖရတိပtill သည် အလွန် သင့်မြတ်၏။

ဖုသတိ မသင့်ပုံ။ ။ဖရဏတ်၏ ဖုသနအနက်ကို ဓာတ်ကျမ်းတို့၌ မတွေ့ပါ။ ဗျာ၀ပနအနက်ကား အလွန်ထင်ရှားစွာရှိပါသည်၊ ကရဇကာယ၀ယ် ပိတိသုခဖြစ်ခြင်းကို ဆိုလိုရင်းဖြစ်ရကား “အိမ်ရှင်သည် အိမ်ကို ရေဖြင့်ထိတ္တေ့၏” ဟု အဓိဗ္ဗာယ်မဖြစ်နိုင်၊ “အိမ်ကို ရေဖြင့်စိုစေ၏, ဖြန်း၏, ပြန့်နှံ့စေ၏” ဟုသာ ဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ “ရဟန်းသည် ကရဇကာယကို ပိတိသုခဖြင့် ထိတ္တေ့၏” ဟု မဖြစ်နိုင်၊ “ဖြန့်၏, ပြန့်နှံ့စေ၏” ဟုသာ ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဖုသတိပtill သည် မသင့်ပါ။

သဗ္ဗ၀ဝတော။ ။“သဗ္ဗကောဌာသ၀တော” ဟု ဖွင့်သည်၊ ကောဌာသဟူသည် ကရဇကာယ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော ဆဝိမဲသလောဟိတ (တစ်နည်း-ကေသာ လောမ နခါ) စသော ကောဌာသတို့တည်း၊ သဗ္ဗ ဇာသ အတ္ထိတိ သဗ္ဗ၀ါ (ကာယော)-အလုံးစုံ အစိတ်အပိုင်းရှိသော ကရဇကာယ၊ ဤဋီကာသစ်၌ “ဂုဏာ၀ါ” ကို ဥပမာပြု၍ “သဗ္ဗ၀ါ” ဟု တွေ့ရ၏။ မေတ္တာဘာ၀နာအခန်း, သဗ္ဗာ၀ဇ္ဇ လောကံကိုဖွင့်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၌ကား “သတ္တ၀ိသယော သဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ သောစ ဒီယတဲကတ္တာ ဝုတ္တော ၊ဝေ၊ သဗ္ဗာ၀ဇ္ဇံ သတ္တသတ္တာ၀ဇ္ဇံတို အာဟ” ဟု ဒွာဒီယဖြင့် ဖွင့်သည်။

ကိဠိ ၊ဝေ၊ ဌာနံ။ ။ပါဠိတော်၌ နာသယကိဠိ၀ယ် ကိဠိတို့ “ဥပါဒိန္နက ၊ဝေ၊ ဌာနံ” ဟု သရုပ်ဖော်သည်၊ ကာယ၀သာဒ ဘာ၀ရုပ်တို့နှင့် တကွဖြစ်သော ဥပါဒိန္နက ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ပြန့်နှံ့ရာအရပ်၀ယ် အရေ အသား အသွေးတို့သည် အစဉ်လိုက်အပ်သော အဏုမြူလောက် ဖြစ်သောအရပ်ကို “ကိဠိ” ဟု ဆိုသည်၊ “ကိဠိ-ခိုးစဉ်းအနည်းငယ်သောအရပ်” ဟူလို။

ဌာနဉ်၊ ဆဝိမ်သလောဟိတာနုဂတ်-အရေ အသား အသွေးတို့သည် အစဉ်လိုက် အပ်သော (“အရေ အသား အသွေးပါရှိ၍ ခြောက်မနေသော” ဟူလို၊) အဂၢဗျတ္တံ ပိ-အဂၢဗြူမျှ ပမာဏရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဌာနုံ-အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဌမဈာန သုခေန-ပဌမဈာန်ချမ်းသာသည်၊ အဖုဇ္ဇနာမ-မဖြန့်အပ်သော အရပ်မည်သည်၊ နဟောတိ-မမျိုး။

၂၂၇။ ဒကွောတိ-ကား၊ ဆေကော-ကျွမ်းကျင်သော၊ နှာနိယစုဏ္ဏာနိ-ရေချိုးကြောင်း ဆပ်ပြာမှုန့်တို့ကို၊ ကာတုဠော-ပြုခြင်းဌာလည်းကောင်း၊ ပယောဇေ တုဠ-ရောစပ်ခြင်းဌာလည်းကောင်း၊ သန္ဓေတုဠ-တစ်ပေါင်းတည်း ဆောင်ခြင်းဌာ လည်းကောင်း၊ ဝါ-အခဲပြုခြင်းဌာလည်းကောင်း၊ ပဒ္မိဗလော-လျော်သော အားရှိသော၊ ဝါ-စွမ်းနိုင်သော၊ (ခုပကော, နှာပကနေ့ဝါသီ ဌ်ခပ်။)

ပဌမဈာန သုခေန။ ။ပဌမဈာန် သုခသည် တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပြန့်နှံ့ပါ၊ ထို ပဌမဈာန် သုခကြောင့်ဖြစ်သော ပဏီတ စိတ္တဇရုပ်သာ ပြန့်နှံ့ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် အကြောင်း သုခ၏အမည်ကို အကျိုး စိတ္တဇရုပ်၌ တင်စားသော ကာရဏူပစာရအားဖြင့် “ပဌမဈာန သုခေန” ဆိုသည်ဟု မှတ်ပါ။ [အဖုဇ္ဇနာမ နဟောတိတိ ယတ္ထယတ္ထ ကမ္မဇရူပ် တတ္ထတတ္ထ စိတ္တဇရ္ဟ ပသ အဘိဓျာပနတော၊-ဋီကာ။]

မှတ်ချက်။ ။“ယတ္ထ ယတ္ထ ကမ္မဇရူပ်” ကို ထောက်၍ “ဥပါဒိန္နက သန္ဓတိ” တုန်းကလည်း ကမ္မဇရုပ်ကိုသာ ဥပါဒိန္နကဟု ယူခဲ့ရသည်။ [အ၏ကေရာဌ်ကား ဥပါဒိန္နဟု မဆိုဘဲ ဥပါဒိန္နကဟု ဆိုလျှင် ကမ္မဇရုပ်ရှိသော ခန္ဓာကိုယ်ကို ယူရသည်။] အဖုဇ္ဇ်ဌိလည်း ဖရဓာတ်၏ ပြန့်နှံ့ခြင်း အနက်ကိုသာ ယူသင့်ပါသည်။ [စေတသာ ဖုဌောတိ စိတ္တေန ဖရိ တော၊-ဓေကဋ်တ္ထရ, ကာယဂတာသတိဝဂ္ဂဋီကာ။]

ဒကွော။ ။ဒကွာတ်သည် သီယ အနက်ကိုလည်း ဟောတ်၏။ ဒကွတိ ကိစ္စာ ကိစ္စေသု သီယ ပဝတ္တတိတိ ဒကွော-ကိစ္စအငယ် အကြီးဟူသမျှတို့၌ လျင်စွာဖြစ်တတ်, ပြီးစီး အောင်ပြုလုပ်တတ်၍ ဖျတ်လတ် သွက်လက်သောဉာဏ် ရှိသူသည် “ဒကွ” မည်၏။ ထို့ကြောင့် “ဆေကော” ဟု လည်းကောင်း, ဆေကောကို “ပဋိဗလော” ဟု လည်းကောင်း ဖွင့်၍, ထို့နှစ်မင်း နိုင်ရာကိစ္စကို “နှာနိယစုဏ္ဏာနိ ကာတုံစေဝ” ဆသည်ဖြင့် ဖွင့်ခြင်းမှာလည်း ပါဠိတော်ဝယ် “ကဲသထာလေ နှာနိယစုဏ္ဏာနိ အာဟိရိတ္တာ” စသော သဒ္ဒနှိုက်ကို ထောက်၍ လည်းကောင်း, နှာပက နှာပကန္ဓေါသီတို့ကိုပြုရာ ပကရဏအားဖြင့်လည်းကောင်း ဖွင့်ခြင်း တည်း။ [ဆဝိဓာတ် ဏပစ္စည်းဖြင့် “ဆေက” ဟု ဖြစ်၏။ ဆီနှတိ-မလိုရာကိုပယ်၍ လိုရာကို ရွေးချယ်ဖြတ်တောက်တတ်၏။ ဣတိ ဆေကော၊ ပတိရူပ်+ဗလ ယသ္သာတိ ပတိဗလော-ထိုကိစ္စအားလျော်သောအားရှိသူ။]

ကာတုံ, ပယောဇေတုံ, သန္ဓေတုံ။ ။ဆပ်ပြာခဲ ပြုလုပ်သောအခါ ဆိုင်ရာအမှုန့် တို့ကို သီးခြားပြုလုပ်ရ၏၊ ထိုပြုလုပ်မှုကို “ကာတုံ” ဟု ဆိုသည်၊ ထိုအမှုန့်ပြုပြီးနောက် တာ၊ နှစ်ဆစသော အဆအားဖြင့် သင့်တော်သလိုရောစပ်ခြင်းကို “ပယောဇေတုံ” ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ ရောစပ်ပြီးနောက် ရေဖြင့်နယ်၍ အခဲပြုလုပ်မှုကို “သန္ဓေတုံ” ဟု ဆိုသည်။

ကံသတ္တာလေတိ-ကား၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ လောဟေန-ကြေးဖြင့်၊ ကတဘာဇနေ-ပြုအပ်သောခွက်၌၊ (အာကိရိတ္တာ ၌စပ်၊) ပန-ဆက်၊ မတ္တိကဘာဇနံ-မြေခွက်သည်၊ ထိရ-ခိုင်မြဲသည်၊ နု ဟောတိ-မဖြစ်၊ သန္ဓေန္တသ-တစ်ပေါင်းတည်း ဆောင်စဉ်၊ ဝါ-အခဲပြုစဉ်၊ ဘိဇ္ဇတိ-ကွဲတတ်၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုမြေခွက်ကို၊ နု ဒဿေတိ-ပြတော်မမူ။ . . . ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံတိ-ကား၊ သိမ္ဘိတ္တာ သိမ္ဘိတ္တာ-သွန်းပြန်း၍ သွန်းဖြန်း၍၊ သန္ဓေယ္ယာတိ-

---

"သံ (သမ္ဗိဏ္ဏောတ္တာ)-ပေါင်း၍+နေတုံ-ဆောင်ခြင်း" ဟူသည် ဆပ်ပြာခဲ ဖြုခြင်းပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပိဏ္ဍာ,ကရေယျ" ဟု နောက်၌ ဖွင့်လိမ်မည်၊ "သန္ဒေတုံ-စိုစေခြင်းငှာ" ဟု မူကွဲရှိသည်ကား "ပိဏ္ဍာ ကရေယျ" ဟူသော လာလတဲ့အဖွင့်နှင့် မလျော်ပါ။

ကံသတ္တာလေ။ ။သက္ကတ၌ "ဍွာလ" ဟု ရှိသောကြောင့် ရှေ့ပုဒ်နှင့် တွဲသော အခါ ဒွေဘော်ရှိရသည်၊ ကံသသဒ္ဒါသည် ကြေးတစ်မျိုး (ကြေးဖြူ) ကို ဟောင်၏ဟု အဘိဓာန် (၉၀၅) ၌ ဆိုး၏။ "ယေန ကေနစိ လောဟေန" ဟု ဆိုသောကြောင့် ကြေးနီ ကြေးဝါစသော ကြေးအမျိုးမျိုးကိုလည်း ဟောနိုင်စရာရှိ၏။ ကံသလ+ကတ်+ထာလ+ကံသတ္တာလဲ။

မတ္တိကဘာဇနံ။ ။ဥပမာသာမည်ကို ပြခြင်းမဟုတ်ပါလော၊ အဘယ့်ကြောင့် မြေခွက်ကို မပြပါသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "မတ္တိကဘာဇနံ ပန" စသည်မိန့်၊ "အခဲလုပ်ဘို့ရန် အမှုန့်တို့ကို ရေဖြန်း၍ ရေဖြန်း၍ နယ်သောအခါ မြေခွက်သည် ကွဲတတ် ကြောင့် မြေခွက်ကို ပြတော်မမူပါ" ဟူလို။

သန္ဓေန္တသ။ ။သံ+နိဓာတ်သည် "ပေါင်း၍+ဆောင်" ဟု သဒ္ဒတ္ထ, "ပိဏ္ဍီကရဏ-အပေါင်း (အခဲ) ပြုခြင်း" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သံ+နီ+အန္တယစ္စည်းဖြင့် "သန္ဓေန္တသ" ဟု ပါဠိမှန်ရှိပါ၏။ "သန္ဒေန္တသ" ကား ပါဠိပျက်တည်း၊ [စုဏ္ဏ သန္ဓေတတ္ထ နှာခစုဏ္ဏ ဥဒကေန တေမေတ္တာ ပိဏ္ဍီ (အခဲကို) ကာတဗ္ဗာ-ပိန်းယ မဟာဝဂ္ဂ မဟာခန္ဓက, ဥပမ္ဘာယ ဝတ္တ အဋ္ဌကထာ။] "သန္ဒေယျာတိ ၊ပေ၊ ပိဏ္ဍ ကရေယျ" ၌လည်း* နည်းတူ။ [ဤပုဒ်ကို "အနာဒရလက္ခဏေစေတ သာမိဝစန" ဟု ဋီကာသစ်ဆို၏။ ကမ္ဘည်းဘာသာဋီကာ ကာရက "အနာဒရေစ" သုတ်၌ အကျယ်ပြထားပြီ။]

ပရိပ္ပေါသကံ။ ။ပရိ-ပတ်ဝန်းကျင်+ဖုသန်-သွန်းဖြန်းဖြင်း၊ ပရိပ္ပေါသော-ခြင်း။ ဤနေရာ၌ ဖုသဓာတ်သည် ပရိသိဉ္စန အနက်ဟောတည်းဟု ဋီကာသစ်ဆို၏။ [သက္ကတ၌ "သ္ဝရ်သ" ဟု ရှိသောကြောင့် "ပရိပ္ပေါသ" ဟု ဒွေဘော်လာရသည်။] ပရိပ္ပေါသော ယေဝ ပရိပ္ပေါသကောဝ၊ သွတ္ထည် က ပစ္စည်း၊ ကြိယာဝိသေသန (ဘာဝနပုံသက) အနက်၌ ဒုတိယာ သက်၍ "ပရိပ္ပေါသကံ" ဟု ဖြစ်၏။ "ဝိဠာဘိညေသု ဒွေ" ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်, ၁ ကဏ္ဍ, (၅၄) သုတ်ဖြင့် ဒွိ ရှုပ်ပြု။

မုတ်ချက်။ ။"ပိဏ္ဍာ,ကြွေပကဲတို ပိဏ္ဍာ ဥတ္ဘိပိတွာ ဥတ္ဘိပိတွာ၊ ကာယပွဓာလက်တို ကာယ ပစာလယိတွာ ပစာလယိတွာ" ဤသို့ စသည်ဖြင့် သေခိယအဋ္ဌကထာတို့ ဖွင့်လေ့ရှိကြ၏။ ထိုသို့ ဖွင့်ရာဝယ် အာဘိဓ္မည္ဘာအနက်၌ ယက် (ယ အနုဗန် ၈ အနုဗန်ရှိသော အ ပစ္စည်း) သက်ဟု မောဂ္ဂလ္လာန် ၅ ကဏ္ဍ, ၆၃ သုတ် နိဿယ၌ မိန့်တော်မူ၏။

ကား။ ဝါမဟတ္ထေန-လက်ဝဲလက်ဖြင့်၊ ကံသလတ္ထာလ-ကြေးခွက်ကို၊ ဂဟတ္ထာ-ကိုင်၍၊ ဒက္ခိဏာဟတ္ထေန-လက်ရှဉ်လက်ဖြင့်၊ ပမာဏယုတ္တံ-အတိုင်းအရှည်နှင့်ယှဉ်သော၊ (သင့်တော်ရုံဖြစ်သော၊) ဥဒက-ရေကို၊ သိဒ္ဓိတ္ထာ သိဒ္ဓိတ္ထာ-သွန်ပြန်း၍ သွန်ဖြန်း၍၊ ပရိမဒ္ဒန္တော-နယ်လျက်၊ ပိဏ္ဍံ-အခဲကို၊ ကရေယျ-ပြုရာ၏။

သေ္ဓဟာနုဂတာတိ-ကား။ ဥဒကသိနေဟေန-ရေတည်းဟူသော အစေးသည်၊ အနုဂတာ-အစဉ်လိုက်အပ်သည်၊ သေ္ဓဟပရေတာတိ-ကား။ ဥဒကသိနေဟေန-ရေတည်းဟူသောအစေးဖြင့်၊ ပရိဂတာ-ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်သည်၊ ဝါ-ပြန့်သည်၊ သန္ဓာရ ဟဟိရာတိ-ကား။ အန္တောဝဒေသေန စစေ-အတွင်းအရပ်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဗဟိပဒေသေနစ-အပြင်အရပ်နှင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ပီ-တကွ၊ ·သမ္ပတ္ထကမေဝ-အလုံးစုံသောအရပ်၌ ဖြစ်လောက်အောင်သာလျှင်၊ ဥဒကသိနေဟေန-သည်၊

ထိုအတိုင်းဆိုလျှင် ဤ၌လည်း ပရိမ္ဘောသက် တစ်ပုဒ်တည်းကပင် "သိဒ္ဓိတ္ထာ သိဒ္ဓိတ္ထာ" ဟူသော အာဘိဏ္ဍသအနက်ကို ဟောနိုင်၏ဟု ယူဘွယ်သိရှိရကား ပရိမ္ဘောသက် တစ်ပုဒ်ပိုသည်ဟု ကြေညာင့် ပေသည်။

သေ္ဓဟာနုဂတာ။ ။သိနေဟနှင့် သေဟသည် သဘောတူ၏၊ သက္ကတ၌ သ္ဓိဟ ဓာတ်, ပါဠိ၌ "သိနိဟ" ဓာတ်ဟု ရှိ၍၊ ဏ ပစ္စည်း, နိ၌ ဝုဒ္ဓိပြု၊ သေ္ဓဟေန-ရေတည်းဟူသော အစေးသည်+အနုဂတာ-အစဉ်လိုက်အပ်သော ဆပ်ပြာခဲတည်း။ သေ္ဓဟာနုဂတာ "ဆပ်ပြာခဲ တစ်ခဲလုံး၌ ရေတည်းဟူသောအစေးသည် ပြန့်နှံ့လျက်ရှိသည်" ဟူလို။

သေ္ဓဟပရေတာ။ ။ပရေတာ၌ "ပရိ+ဣတာ" ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ ဣဒကတ်သည် ဂတိအနက် ရှိသောကြောင့် "ဥဒကသိနေဟ ပရိဂတာ" ဟု ရှေးစာအုပ်တို့၌ အဖွင့်ရှိသည်၊ ထိုပရိဂတာ ကိုပင် "ပရိဇတာ+ဂတာ-သမန္တတော+ဖုဋာ" ဟု ဋီကာဟောင်းဖွင့်သည်၊ ဋီကာသစ်၌ "ဥဒက သိနေဟေန ပရိဠူဟိကာ" ဟူသော ပါဠိတိုယူ၍ "ပရိဇတော+ဂဟိတာ" ဟု ဖွင့်သွားလေသည်၊ ပရေတာ၏ ပရိဠူဟိတအနက် ဖြစ်ဖို့ရန်မှာ ခဲယင်းလှ,၏။ [''သေ္ဓဟာနုဂတာ'' ဖြင့် အတွင်းသို့ အစဉ်လိုက်ပုံကိုပြ၍, "သေ္ဓဟပရေတာ" ဖြင့် အပြင်၌လည်း ရေအစေးဖြင့် သိမ်းခြုံပြီးသား ဖြစ်ပုံကို ပြ၏၊ ထို ၂ မျိုးသော အဓိပ္ပာယ်ကိုပင် "သန္ဓရဟဟိရာ ဖုဋာ သ္ဓေဟေန" ဟု ဆိုသည်။]

သန္ဓရဟဟိရာ။ ။အန္တရ (အတွင်းအရပ်)+ဟဟိရ (အပြင်အရပ်)၊ အန္တရော စ+ဟဟိရောစ အန္တရဟဟိရံ၊ သဟ+အန္တရဟဟိရေန ယာ ဝတ္ထာတိတိ သန္ဓရ ဟဟိရာ၊ ပါဠိတော်၌ "ဖုဋာ သ္ဓေဟေန" ဟု စစ်ပုဒ်ရှိသည်၊ "အတွင်းအပြင်အရပ်နှင့်တကွ ဆပ်ပြာခဲ သည် ရေအစေးဖြင့် ပြန့်နှံ့လျက်ရှိသည်" ဟူလို။

သမ္ပတ္ထကမေဝ။ ။သမ္ပတ္ထ-ဆပ်ပြာခဲ၏ အလုံးစုံသောအရပ်၌ +ပဝတ္ထောဝ (သ္ဓေဟော) သမ္ပတ္ထကေဝ၊ ကြိယာဝိသေသနအနက်၌ ဒုတိယာသက်၍ "သမ္ပတ္ထကံ" ဟု ဖြစ်၏၊ ရေအစေးသည် ဆပ်ပြာခဲ၏ အလုံးစုံသောအရပ်၌ ပြန့်နှံ့နေသည်-ဟူလို။ [ဋီကာသစ်၌ "သမ္ပတ္ထ+ပဝတ္ထန် သမ္ပတ္ထကံ" ဟု ပြုလေ၏။]

ဖုန္ဓာ-ဖြန့်အပ်သည်၊ (ဟောတို)၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ နစပဋ္ဌရဏီတိ-ကား၊ စ-ထိုသို့ပင် အတွင်းအပြင်နှင့်တကွ ရေအစေးသည် ဖြန့်အပ်ပါသော်လည်း၊ ဒိန္ဓံ၊ ဒိန္ဓံ-တစ်စက်တစ်စက်၊ ဥဒကံ-ရေတို့၊ နပဋ္ဌရတိ-မယိုချ၊ [“သာယံနှာနီယပိဏ္ဍို” ဟု ကတ္တားရှိသောကြောင့် “ဥဒကံ” ကို ဒုတိယန္တကြ၍ “ရေနေ ခ်ိန်ရံ ပဋ္ဌရတိ” ခ်ဋ္ဌကဲ့ သို့ “မယိုချ” ဟု အနက်ပေးပါသည်။] ဟတ္ထေနပိ-လက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒ္ဌိတိ- ၂ ချောင်းကုန်သော၊ အဂ္ဂိလီဟိပိ-လက်ချောင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တီဟိ-၃ ချောင်းကုန်သော၊ အင်္ဂုလီဟိပိ-လည်းကောင်း၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ သြဝဋ္ဌကာယပိ-ပုဆိုးခါးပိုက်ခ်ည်သော်မှလည်း၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ ဝါ-ထည့်ထားခြင်းငှာ၊ (သက္ကာ ဟောတိ၊) ဣတိ အတ္ထော။

မှက်ချက်။ ။“သတ္တတ္ထကမေဝ” ဟူသော ဤ ကြိယာဝိသေသနသည် သန္ဓရဏာဟိရ ၏အနက်ကို အဖြောင့်ပြောသော တဗ္ဗာကဋ္ဌကရဏတည်း၊ ထို့ကြောင့် သန္ဓရဏာဟိရာ၌လည်း “သန္ဓရဏာဟိရ” ဟု ကြိယာဝိသေသနရှိလျှင် သတ္တတ္ထက်နှင့် လိုက်လျောရုံမက၊ “သဒ္ဒီ ၊ပေ၊ ဗဟိပဒေသေန” ဟူသော အဖွင့်နှင့်လည်း သာ၍လိုက်လျောမည် ထင်သည်၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် “သန္ဓရဏာဟိရ” ကိုလည်း ပဗုဒ္ဓိဘိမကြော်ဘဲ တဗ္ဗျရိသ်ကြ၍ရလိမ့်မည်။

နစ ပဋ္ဌရဏီ။ ။နှာနီယပိဏ္ဍိတစ်ခဲလုံး၌ ရေအစေးတွေ့ အတွင်းအပြင်ပြန့်နေလျှင် “ရေမယိုပေဘူးလား” ဟု ယုံမှားဖွယ်ရှိသောကြောင့် “စ-ထိုသို့ပင် အတွင်းအပြင်နှင့်တကွ ရေအစေးသည် ဖြန့်အပ်ပါသော်လည်း၊ နပဋ္ဌရဏီ-တစ်စက်တစ်စက် ယိုထွက်ခြင်းမရှိပါ” ဟု ပါဠိတော်၌ပင် မိန့်တော်မူသည်။ [“သန္ဓရဏာဟိရ”ဖြင့် ဆပ်ပြာတစ်ခဲလုံး၌ ရေသည် ပြန့်နှံ့နေကြောင်းကို ပြ၏။ “နစ ပဋ္ဌရဏီ”ဖြင့် ရေတွေ့ ပြန့်နေသော်လည်း ရေ မယိုကြောင်း၊ ယခု ခေတ် ဆပ်ပျာခဲများလို မာနေကြောင်းကို ပြသည်။]

သက္ကာ ဟောတိ ၊ပေ၊ အတ္ထော။ ။ဤ၀ါကျကား ရေမယိုပုံ ရေမစိုပုံကို ထင်ရှားပြသော တဗ္ဗာတဋ္ဌကရဏ၀ါကျတည်း၊ ရေ မယိုသောကြောင့် လက်ဖြင့် ဆုပ်ယူခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ လက်ချောင်း ၂ ချောင်း ၃ ချောင်းဖြင့် ကိုင်ယူခြင်းငှာလည်းကောင်း ရနိုင်ရုံ မက၊ ပုဆိုးခါးပိုက်ထဲ၌ပင် ထည့်၍ ယူနိုင်ပါသေးသည်-ဟူလို။

သြဝဋ္ဌကာယပိ။ ။အ၀ဝဋ္ဋနံ-အောက်၌ လုံး (ပိုင်း) ခြင်း၊ သြဝဋ္ဌော-ခြင်း၊ သြဝဋ္ဌော ယဿာ အတ္ထိတိ သြဝဋ္ဌကာ၊ “ခါးပိုက်၏အောက်၌ ပိုင်းနေသောကြောင့် သြဝဋ္ဌကာ” ဟု ဆိုသည်၊ ပုဆိုးတောင်ရှည်၏ အိတ်ထောင့်လည်း “သြဝဋ္ဌကာ”ပင်တည်း၊ ဝိ (အပိ)သည် ရေ မယိုခြင်းကို ချီးမြှောက်သော သမ္မာဝနာဇောတကတည်း၊ “ရေမယိုသောကြောင့် ခါးပိုက် (ပုဆိုး အိတ်ထောင့်) ထဲတောင်မှ ထည့်၍ ယူနိုင်ပါသေးသည်”ဟူလို။ [ဋီကာသစ်၌ တစ်မျိုး ဖွင့်လေသည်။]

ပဌမဗျာဒုကထာအဖွင့် ပြီး၏။

ဒုတိယဈာနကထာ အဖွင့်

၂၂၉။ ဒုတိယဈာနသုခုပုမာယဲ-ဒုတိယဈာန် ချမ်းသာ၏၊ ဥပမာ၌၊ (အတ္ထော ဇဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဥဿာဒေါဒကောတိ-ကား။ ဥဿာန္ဒဥဒကော-ထိုထို ရေကြောတို့မှ စိမ့်ထွက်သော ရေရှိသော၊ (ဥဒကရဟဒေါ-ရေအိုင်တည်း။) ဟေဌာ-အောက်မှ၊ ဥဿိဒ္ဓိတွာ-ဖောက်ထွက်၍၊ ဥဂ္ဂစ္ဆနကဥဒကော-လျှံတတ်သော ရေရှိသော၊ (ဥဒကရဟဒေါ-သည်၊) နိ-မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား။ အန္တောဓိယဝ-ရေအိုင်၏အတွင်း၌သာ၊ ဥဿိဒ္ဓနကဥဒကော-စိမ့်ထွက်သော ရေရှိသော၊ (ဥဒကရဟဒေါ-တည်း။) ဣတိ အတ္ထော။။. . . အာယမနမဂ္ဂေါ-ဝင်လာကြောင်းလမ်းသည်၊ ("နေဝ အသ-မရှိရာ" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဒေဝေါတိ-ကား။ မေယော-မိုးသည်၊ ("နံ အနုပ္ပဂေ္ဃေယျ" ၌စပ်၊) ကာလေန ကာလံတိ-ကား။ ကာလေ ကာလေ-

---

ဥဿိဒေါဒကော။ ။ဥဿိ+ဥဒက၊ ဥပုဒ္ဓ + ဘိဒေဓတ်သည် အထက်သို့ တက်ခြင်း အနက်ကို ဟောတ်။ ဘိဒေဓတ်ဖြစ်သော်လည်း ဖောက်ခွဲ-ပေါက်ကွဲဟူသော အနက်ကို မယူရ၊ အောက်မြေတွင်း၌ ရှိသော ရေကြောမှတို့မှ စိမ့်၍ ထွက်ခြင်းအနက်ကို ယူပါ။ တာဟိ တာဟိ ဥဒကသိရာဟိ-ထိုထိုရောကြောတို့မှ၊ ဥဿိဒ္ဓလိ-အထက်သို့ စိမ့်၍ ထွက်တတ်၏။ ဣတိ ဥဿိဒ်(အပစ္စည်း)၊ ဥဿိဒ် + ဥဒက ယသာတိ ဥဿိဒေါဒကော (ဥဒကရဟဒေါ)၊ ဒကို တမြေလျှင် "ဥဿိတောဒကော" ဟု ဖြစ်၏။

ဥဿိန္နဥဒကော။ ။ဥဿိဒကို "ဥဿိန္န" ဟု ဖွင့်၏၊ ထို့သို့ ဖွင့်သဖြင့် ဥဿိဒ၌ ဘိဒဓတ်ဟု ထင်ရှားစေ၏။ ဘိန္ဒ၌ဟူကား ဘိဒဓာတ်, တပစ္စည်းတည်း။ ဥဿိန္န+ဥဒက ယသာတိ ဥဿိန္နဥဒကော။ [နဒီတီရေ ခတဟူပကောဝိယ (မြစ်ကမ်း၌ ထူးအပ်သော ရေတွင်းကလေးကဲ့သို့) ဥဿိန္နနကဥဒကော (စိမ့်ထွက်သော ရေရှိသော ရေအိုင်)-ရှိကာ၊ ဤမျှကာလ မြစ်ကမ်းရေတွင်း ကလေးကို ဥပမာပြသောကြောင့် "ဥဿိတောဒက" အရ "အောက်ရေကြောတို့မှ စိမ့်၍ တက်လာ သောရေ" ဟု သိသာ၏။]

နဟေဌာ ।ပေ। အတ္ထော။ ။"ဥဿိန္နဥဒကော" ဟု ဆိုသော်လည်း အောက်ရေကြောတို့မှ အထက်သို့ ဖေါက်ထွက်ပြီးနောက် (ရေအားကောင်းသဖြင့်) "ရေအိုင်ကိုလျှံ၍ ထွက်သွားသော ရေရှိသော ရေအိုင်" ဟု အနက်မှတ်ရာ "ရေအိုင် အတွင်းမှာပင် စိမ့်ထွက်နေသော ရေရှိသော ရေအိုင်" ဟု အနက်မှတ်ပါ-ဟူလို၊ ဘာကြောင့်နည်း. . . ဒုတိယဈာနသုခ၏ တစ်စိမ့်စိမ့် ချမ်းမြေ့နေပုံကို ပြသော ဥပမာ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ [လျှံထွက်သော ရေဖာတွက်ကား "ဟေဌာ ဥဂ္ဂစ္ဆနဥဒကံ ဟိ" စသည်ဖြင့် အပြစ်ပြလိမ့်မည်။]

အာယမုခံ။ ။ပါဠိတော်၌ "ဥဒကဿ အာယမုခံ-ရေ၏ ဝင်ကြောင်းအပေါက်" ဟု ရှိ၏၊ ထိုအပေါက်ဟုသည် လမ်းပင်ဖြစ်သောကြောင့် အဌကထာ၌ "အာဂမနမဂ္ဂေါ" ဟု ဖွင့်သည်၊ အာယ၌ အာပဒ္ဒ, ဣဂတာတ်, ဣပစ္စည်း။ အာဂမနနှင့် အနက်တူ၏။ အာယတိ ဧတေနာတိ အာယော-ရေ၏ ဝင်လာကြောင်း အာဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ အာဂမနော (ဗဟွေါ)။ အာယောစ+သော+မုခ=ဣတိ အာယမုခံ။

ရွာသင့်ရာ အခါတိုင်း အခါတိုင်း၌၊ အန္တဒ္ဒမာသံဝါ-လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း၌သော် လည်းကောင်း၊ ဝါ-လခွဲတစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း၊ အနုဒသာဟံဝါ-ဆယ်ရက်တိုင်း ဆယ်ရက်တိုင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆယ်ရက် တစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း၊ ("နံ အနုပ္ပဝေဌ္ဌေယျ" ၌စပ်၊) ဣတိအတ္ထော၊ ဓာရံတိ-ကား၊ ဝုဋ္ဌိ-မိုးရေကို၊ နံ အနုပ္ပဝေဌ္ဌေယျာတိ-ကား၊ နံ ဝဝေသေယျ-မသွင်းရာ၊ နံ ဝဿေယျ-မရွာရာ၊ ဣတိအတ္ထော။ [အချို့စာအုပ်တို့၌ "နံစ" ဟု တွေ့ရ၏။ ပါဠိတော်၌ "ဒေဝေါစ" မှ စကို ယူထားဟန်တူသည်၊ အနက်ပေး၍ မကောင်းပါ။]... သီတာ ဝါရိဓာရာ ဥဇ္ဈိဒ္ဓိတ္ဝာတိ - ကား၊ သီတံ-အေးမြသော၊ ဓာရံ - ရေအယဉ်သည်၊

ကာလေနကာလံ။ ။ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ မရသောပုဒ်ကို ရှင်ပြုပုဒ်ဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤကာလေနကာလံကိုလည်း ဧကောဧကာ်ယပုဒ်ကဲ့သို့ ရှင်ပြုပုဒ်တစ်မျိုးတည်းဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်၏။ အနက်မှာ "ကာလေ ကာလေ-ရွာသင့်ရာ အခါအခါတိုင်း၌" ဟု ဖြစ်သည်။ [ကာလေန ကာလဿ ရှင်ပြုပဒ်, ဧကော ဧကောယာတိ အာဒိဝိယ-ဋီကာသစ်။] ထို "ရွာသင့်ရာ အခါတိုင်း" ဟူသည် "အမှမှသာတိုင်း, သို့မဟုတ် ဒသာဟတိုင်းတည်း" ဟု သိစေလိုလျှင် "အန္တဒ္ဒမာသံဝါ အနုဒသာဟံဝါတိ အတ္ထော" ဟု ဘာရပ်ဖော်သည်၊ အနုသည် ဝိဓ္ဓာအနက်ဟောင်း၏။ "အနုအနု+ အန္တဒ္ဒမာသံ အန္တဒ္ဒမာသံ" ဟု ဝိဓ္ဓာအဗျယီဘောဟြု၊ အနုဒသာဟံ၌လည်း နည်းတူ။

နံ အနုပ္ပဝေဌ္ဌေယျ။ ။"နုပ္ပဝေသေယျ" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် အနုပ္ပဝေဌ္ဌေယျ၌ အနု+ဝ+ဝိသဝတ်ဟု သိရ၏။ "သမ္ဘာဝရံ" ဟု ကဲရှိသောကြောင့် "ဝင်စေ" ဟု အနက်ပေး ဖို့မရန် ကာရိတ်ကြေညည်ဟု ကြံပါ။ "ဒေဝေါစ နံ ကာလေနကာလံ သမ္ဘာဝရဲ့ အနုပ္ပဝေဌ္ဌေယျ-မိုးသည်လည်း ရွာသင့်ရာ အခါအခါတိုင်း ကောင်းစွာမိုးရေကို မ,ဝင်စေ၊ ဝါ-မသွင်း" ဟူရာ၌ "မိုးလည်း မကြာမကြာ မရွာ" ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် "နံဝဿေယျ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက် ဖွင့်သည်။

ဖုတ်ချက်။ ။ဝိသ၌ ဝိ၏ဣကို ဧဝ၌ မြှင့်၊ မောဂ္ဂလ္လာနဿ ၅-ကဏ္ဍ, ဂမယမိသာသဒိသာနံ ဝါ ၇၇ (၁၇၃) သုတ်၏ ယောဂဝိဘာဂဖြင့် သ်ကို ၇၇ပြုပါ။ ဋီကာသစ်၌ကား "ဝဿေယျကို ကြည့်၍ ဝဿသဒ္ဒါမှ ဖြစ်သော ဝ၌ ဟု ကြံသွားလေသည်၊ "ဝေ" ဟု ဝုဒ္ဓိရှိသောကြောင့် ထိုအကြံကို စဉ်းစားပါ။

သီတာ ဝါရိဓာရာ။ ။ပါဠိတော်၌ "ဓာရာ" ဟု ဣတ္ထိလိင်နံရှိသော်လည်း နပုံလျှိန်လည်း ရှိကြောင်းကို သိစေလို၍ "သီတံ ဓာရဲ" ဖွင့်သည်ဟု ဋီကာသစ်ကြီ၏။ အဘိဓာန်၌ ဓာရာသဒ္ဒါ ဣတ္ထိလိင်သာရှိသည်၊ စိမ့်၍ထွက်သော ရေဟူသမျှသည် အေးမြသည်ချည်း ဖြစ်သောကြောင့် "သီတာ" ဟု ဘုတကထနဝိသေသန ပြုသည်၊ ဋီကာသစ် ၌ကား ဟောင်းသော သစ္စာ၌ သစ်ခက် မြက်စသည်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့် "သေတံ-ဖြူစင်သော" ဟု တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။ သို့သော် ဖြူစင်ခြင်းအနက်ကို သီတသဒ္ဒါကသာဟောမှ၍, သီတသဒ္ဒါက မဟော သောကြောင့်လည်းကောင်း, ဤ၌ "သီတာ" ဟု ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း, စဉ်းစားပါ။

(တစ်နည်း) ဝါရိ-ရေသည်၊ ဥဂ္ဂန္ဓာ-အထက်သို့စိမ့်တက်၍၊ ရဟဒ်-ရေအိုင်ကို၊ ပူရမာန်-ပြည့်ဝေလျက်၊ (အဘိသန္ဒေယျ စသည်တို့၌ စပ်။) [ဥဿိဒ္ဓိဇွတ္တာကား အပို။]. . . ဟိ-ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့၊ (တစ်နည်း) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥဿိတောဒကော ရဟဒေါ ဝဟတိတော-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်မှ၊ ဥဂ္ဂစ္ဆနကဥဒက-စိမ့်ထွက်သော ရေသည်၊ ဥဂ္ဂန္ဓာ ဥဂ္ဂန္ဓာ-လျှံတက်၍ လျှံတက်၍၊ ဘိဒ္ဒန္တိ-ဖျာထွက်လသော်၊ ဥဒကံ-ကို၊ ခေါဘေတိ-ချောက်ချားစေ၏။ ဝါ-လှုပ်ရှား စေ၏။ စတုဟိ-၄ ပါးကုန်သော၊ ဒိသာဟိ-အရပ်တို့မှ၊ ပဝိသနဥဒက-ဝင်လာသော ရေသည်၊ ပုရာဏ ၊ပေ၊ ဒီဟိ-ဟောင်းနွမ်းသော သစ်ရွက်, မြက်, ထင်း, ဒုတ်ချောင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဥဒကံ-ကို၊ ခေါဘေတိ-၏။ ဝါ-၏။ ဝုဋ္ဌဥဒကံ-ပိုးရေသည်၊ ဓာရာနိပါတပဗ္ဗဇ္ဇကေဟိ-ရေအမယဉ်၏ ကျွရောက်ခြင်း, ထိုကျွရောက်ခြင်းကြောင့်

ဥဂ္ဂန္ဓာ ၊ပေ၊ ပူရယမာနံ။ ။"ဥဿိဒ္ဓိဇွတ္တာ" ကို "ဥဂ္ဂန္ဓာ" ဟု ဖွင့်၏။ "အေးမြသော ရေသည် အထက်သို့ စိမ့်တက်၍ ထိုရေအိုင်ကို ပြည့်ဝေသည်" ဟူလို၊ ပူရယမာန်၏ နောက်၌ "ဥဿိဒ္ဓိဇွတ္တာ" ဟု တွေ့ရသေး၏။ "ဥဂ္ဂန္ဓာ" ဟု ဖွင့်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် "အပို" ဟု ထင်သည်။

ဗုက္ခေ။ ။"သီတာ ဝါရိဓာရာ ဥဿိဒ္ဓိတ္တာတိ သီတာ ဝါရိဓာရာ တံရဟဒဒဲ ပူရယမာနာ ဥဿိဒ္ဓိဇွတ္တာ" ဟု ရှိ၏။ ထိုမူကွဲ၌ "ပူရယမာနာ-ပြည့်ဝေလျက်" ဟု ဆိုပြီးနောက် "ဥဿိဒ္ဓိ တွာ" ဟု ရှိလျှင် "ဖေါဂ်ထွက်၍" ဟုသာ အနက်ပေးရလိမ့်မည်၊ ထိုဖေါဂ်ထွက်သော ရေသည် လျှံတက်သောရေနှင့် သဘောတူရကား ဤရေအိုင်အတွက် အလိုရှိအပ်သော ရေမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် စဉ်းစားပါ။

ဟေဋ္ဌာ ဥဂ္ဂစ္ဆနကေ ၊ပေ၊ နဟောတိတိ။ ။ဟိဋ္ဌတော်၌ ဥဿိတောဒကရေအိုင်ကို ယူထားဏ၏။ "တသ္မာ နေဝသ ၊ပေ၊ အာယမုခံ" ဖြင့် အပြင်မှ ဝင်လာသော ရေကိုလည်းမယူ၊ "ဒေဝေါ စ နှ ၊ပေ၊ အနုပ္ပဝဲစ္ဆယျ" ဖြင့် မိုးရေကိုလည်းမယူ" ထိုသို့ ဥဿိတောဒက ရေအိုင်ကိုသာ ယူ၍ အခြားရေအိုင်ကို မယူခြင်းသည် အဘယ်အပြစ်ကြောင့်ပါနည်း" ဟု မေးဖွယ်ရှိသော ကြောင့် "ဟေဋ္ဌာ ဥဂ္ဂစ္ဆနကဥဒကံ ဟိ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ နောက်ဆုံး၌ ဣတိပါသောကြောင့် ကသ္မာဟု ထည့်၍ "ဟိ ယသ္မာ" ဟုလည်း ပေးရသည်၊ ဣတိကိုလည်း "ဥဿိတောဒကောဝ ရဟဒေါ ဝဟိတောတော" ဟု ထည့်၍ စပ်ပါ၊[ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဥဿိတောဒကောဝ ရဟဒေါ ဝဟိတောဝ၊ နု ဣတရောတိ အာဟ-ဟေဋ္ဌာ ဥဂ္ဂစ္ဆနကဥဒကံ ဟိတိ အာဒိ၊-ဋီကာ။]

ဓာရာ ၊ပေ၊ ပုဗ္ဗဇ္ဇကေဟိ။ ။ဋီကာဟောင်း၌ "ဓာရာနိပါတပုဗ္ဗဇ္ဇကေဟိတိ ဓာရာ နိပါတေဟိ ဥဒကပုဗ္ဗဇ္ဇကေဟိစ၊ ဖေဏပဋ္ဌလေဟိစာတိ ဝတ္တွာ" ဟု ဆိုး၏။ "ဖေဏပဋ္ဌလေဟိ" ဟု ထည့်သင့်သည်-ကုလို၊ ဋီကာသစ်၌ကား "ဓာရာနိပါတ ပုဗ္ဗဇ္ဇကေဟိတိ ဥဒကဓာရာ နိပါတေဟိစ တတောယေဝ ဥဒ္ဓိတ ဥဒကပုဗ္ဗဇ္ဇက သင်္ခါတေဟိ ဖေဏပဋ္ဌလေဟိစ" ဟု ပုဗ္ဗဇ္ဇကနှင့် ဖေဏပဋ္ဌလကို အရတူဖွင့်သွားလေသည်၊ အမှန်အားဖြင့် "ပုဗ္ဗဇ္ဇက-ရေပွက်" နှင့် "ဖေဏ ပဋ္ဌလ-ရေမြှုပ်ထွာ" သည် အရမတူသင့်ပါ။

ဖြစ်သောရေပွက် ရေမြှုပ်လွှာတို့ဖြင့်၊ ဥဒကံ-ကို၊ ခေါ်ဘေတိ-၏။ ဝါ-၏။ ပန-ကား။ သန္ဓိသိန္ဓမေဝ-ဇြမ်သက်သည်သာလျှင်၊ ဟုတ္တာ, ဣတ္ထိနိမ္မိတမိဝ-တာန်ခိုးဖြင့် ဖန်ဆင်းအပ်သော နတ်ရေစင်ကဲ့သို့၊ ဥတ္တိဇ္ဇမာနံ-စိမ်ထွက်သော။ [စာအုပ်တို့၌ "ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ" ဟု ရှိ၏။ မကောင်း။] ဥဒကံ-သည်၊ ဣမံ ပဒေသံ-ဤအရပ်ကို၊ ဖရတိ-ဖြန့်၏။ ဣမံ ပဒေသံ-ကို၊ နဖရတိ-မဖြန့်၊ ဣတိ-ဤသို့ဆိုဘွယ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တေန-ထိုရေသည်၊ အဖုဇ္ဇောကာသောနာမ-မဖြန့်အပ်သော အရပ်မည်သည်၊ နဟောတိ-မရှိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ဥတ္တိဒေါဒကော-စိမ်ထွက်သော ရေရှိသော၊ ဥဒကရဟဒေါ-ရေအိုင်ကိုသာ၊ ဂဟိတောသ-ယူတော်မူအပ်ပြီ။)

တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ရဟဒေါ - ရေအိုင်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိယ-သိထိုက်သကဲ့သို့၊ (တထာ-ထို့အတူ) ကရဇကာယော-ကရဇကာယကို၊ (ဝေဒိတ ဗ္ဗော) ဥဒကံ-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ)၊ ဒုတိယဗ္ဗာနသုခံ-ဒုတိယဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ သေသံ-ကြွင်းသော အာဘိသန္ဒေတိစသော ပုဒ်အပေါင်း ကို၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေ့နည်းဖြင့်သာ၊ ပဌမဗျာန သုခူပမာ၌ ဆိုအပ်ပြီးအတိုင်း သာ၊) ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒုတိယဗ္ဗာနကထာအဖွင့် ပြီး၏။

တတိယဗ္ဗာနကထာ အဖွင့်

၂၃၁။ တတိယဗ္ဗာနသုခူပမာယံ - တတိယဗ္ဗာန်ချမ်းသာ၏၊ ဥပမာ၌၊ (အတ္ထော ဓဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣတ္ထ (ပေါက္ခရဏိယ)-ဤရေကန်၌၊ ဥပ္ပလာနိ-ဥပ္ပလမည်သော ကြာရုံတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဥပ္ပလ မည်သော ကြာရုံတို့ ရှိရာ၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ (သာ-ထိုရေကန်သည်)၊ ဥပ္ပလိနီ-ဥပ္ပလိနီမည်၏။ သေသပဒဒွယေပိ-ကြွင်းသော ပဒုပိနီ, ပုဏ္ဏရိကိနီဟူသော ပုဒ် ၂ ပါးအပေါင်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-ဤနည်းပင်တည်း။

ဥပ္ပလိနီ။ ။"ဥပ္ပလာနိ ဇ္ဇေ သန္တိ" ဟူသော ဝိဗြိုဟ်အရ ဥပ္ပလကွေ များစွာ ရှိသော ရေအိုင် (ကြာတန်) ရှင်။ ထို့ကြောင့် "ဥပ္ပလာနိ" အရလည်း ကြာတစ်ပင်သာမက, ကြာချူ (ကြာရုံ) တစ်ခုလုံးကိုယူရသည်၊ [ဥပ္ပလာနီတိ ဥပ္ပလဂ္ဃာနိ-ဦးကာ။] ပဟုတ အသတ္တိ အနက်၌ (ဤ) ပစ္စည်းသက်၍ "ဥပ္ပလ" ဟု ဖြစ်ပြီးမှ ပေါက္ခရဏီကဲ့သို့ ကျန်ပုစ္ဆည်း ထပ်သက်၍ "ဥပ္ပလိနီ" ဟု ဖြစ်သည်၊ ပဒုပိနီ-ပုဏ္ဏရိကိနီတို့၌လည်း နည်းတူ။ [ဦးကာသစ်၌ "ဇ္ဇေ ဥပ္ပလ ဝနေ" ဟု စွဲလေသည်၊ ဝနသည် ဥပ္ပလိနီနှင့် လိန်မတူပါ။ ဥပ္ပလာနိ ဇ္ဇေ သန္တိတိ ဥပ္ပလိနီတိ ဂဠ္ဃလတာပိ ပေါက္ခရဏီဂိ ဝစ္စတိ၊ ဣဒ ပန ပေါက္ခရဏီယံ၊ ဧဝ မိတရေသုပိ-မဟာဝဂ္ဂ, ဗြဟ္မယာစနကထာအဖွင့် ဝိမတိ။]

စ-ဆက်၊ ဇေတ္တ-ဤ ၃ ပုဒ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ၌စပ်)၊ ဝါ-ဤကြာ ၃ မျိုးတို့တွင်၊ (ဥပ္ပလဲ ပဒုမဲ ပုဏ္ဏရိုက်တို့၌စပ်)၊ သေတရတ္တနီလေသု-ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညိုတို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဥပ္ပလဲ-ကြာသည်၊ ဥပ္ပလမေ-ဥပ္ပလသာမည်၏။ ဉီနကသတပတ္တ-ယုတ်လျော့သော တစ်ရာသောရွက်ချပ်ရှိသော၊ ဝါ-တစ်ရာ့ဆောက် ယုတ်လျော့သော ရွက်ချပ်ရှိသော ကြာသည်၊ ပုဏ္ဏရီက်-ပုဏ္ဏရိုက်ကြာမည်၏။ သတပတ္တ-တစ်ရာ, တစ်ရာမက များသောရွက်ချပ်ရှိသောကြာသည်၊ ပဒုမံ-ပဒုမကြာ၏။ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပတ္တနိယမ်-ရွက်ချပ်ဖြင့် မှတ်သားခြင်းကို၊ ဝိနာဝိ-ကြင့်၍လည်း၊ သေတံ-ကြာဖြူသည်၊ ပဒုမ်-ပဒုမကြာမည်၏။ [ဖြူရုံသာမက ရွက်ချပ်လည်း များးရလိမ့်ဦးမည်၊ အဖြူသက်သက် ရွက်ချပ်မများးလျှင် သေတပွဲလနှင့် ရောသွားဖွယ်ရှိ၏။။] ဣတ္တ-ကြာနီသည်၊ ပုဏ္ဏရိုက်-ကြာပုဏ္ဏရိုက်မည်၏။ ဣတိ အယ - ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဇေတ္တ-ဤ ၃ ပုဒ်တို့၌၊

ဇေတ္တ။ ။ဥပ္ပလ စသည်တို့၏အထူးကို ပြလိုရှိ၍ "ဇေတ္တ" စသည်ကို ဓိန်းသည်၊ "ဒ္ဒကော ဠဝတီတိ ဥပ္ပလဲ" ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ ရေ၌ ပေါ်လော ပေါ်တတ်သော ကြာဟူသမျှကို "ဥပ္ပလ" ဟု ခေါ်နိုင်သော်လည်း ပဒုမ-ပုဏ္ဏရိုကတို့ကို သိခြားယူလတဲ့ဖြစ်သောကြောင့် ပါရိသေသနည်းအားဖြင့် အခြားကြာများကိုသာ ဥပ္ပလဟု ခေါ်ရ၏။ ထို ဥပ္ပလကြာသည် ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညိုဟု ၃ မျိုးရှိ၏။

ပဒုမ, ပုဏ္ဏရိုက်။ ။သတပတ္တ်၌ သတ သဒ္ဒါသည် ဗဟုသဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ် ဟု ဋီကာတို့ဆိုကြ၏။ ထို့ကြောင့် တစ်ရာမက များသော ရွက်ချပ်ရှိသောကြာကိုလည်း ယူနိုင်သည်၊ ဉီနကသတပတ္တ်၌ကား သတသဒ္ဒါသည် တစ်ရာဟူသောအနက်ကိုသာ ဟောသင့်၏။ ထိုသို့ယူမှ "ဉီနကသတ-တစ်ရာအောက် ယုတ်လျော့" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်၊ ပတ္တသဒ္ဒါလည်း ကြာပွင့်၏ ပွင့်ချပ်ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့် "များသော ပွင့်ချပ်ရှိသောကြာသည် ပဒုမ, ပုဏ္ဏရိုကော်-မများသော ပွင့်ချပ်ရှိသောကြာသည် ပုဏ္ဏရိုက" ဟု ခွဲသည်။

ပတ္တနိယမ် ဝိနာ။ ။ပွင့်ချပ် အနည်းအများဖြင့် မမှတ်ဘဲ အရောင်ဖြင့် မှတ်၍ ခွဲလျှင် "ပွင့်ချပ်များသော ဖြူသောအဆင်းရှိလျှင် ပဒုမ, နီသောအဆင်းရှိလျှင် ပုဏ္ဏရိုက" ဟု ဤ အဋ္ဌကထာဆို၏။ အဘိဓာန် (၆၈၆) ၌ကား "ပုဏ္ဏရိုက် သိတ ရတ္တ, ကောကနဒံ ကောကာသကော" ဟု အဖြူကို ပုဏ္ဏရိုက, အနီကို (ကောကနဒဟု ခေါ်အပ်သော) ပဒုမ" ဟု ပြောင်ပြန်ခွဲ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ လောကေ ပန "ရတ္တ ပဒုမံ, သေတံ ပုဏ္ဏရိုကန္တိပိ ဝုစ္စတိ" ဟု လောကအခေါ်တစ်မျိုးကို ပြသည်။

မုက်ရျက်။ ။"ပဒ္ဓံ ယထာ ကောကနဒံ သုဂန္ဓံ" ဟု အင်္ဂုတ္တိုရ်, ပဉ္စကနိပါတ်, စတုတ္ထဝဂ်, ၅-ဝဂ်, ၅-သုတ်၌ဆိုသောကြောင့် ပဒ္ဓ ပဒုမနှင့် ကောကနဒ၏တူကြောင်းကိုသိပါ၊ ကောကကို စက္ကဝဂ်ဝင်ဟု ထောမနိမ် ဆို၏။ ဤ ဋီကာသစ်၌ ကောကကို "ကောကမည်သော သုနခ" ဟု ဖွင့်၏။ အဘိဓာန်၌ "ကောက-ဝုံပုလ္လေ" ဟု ဆိုသည်၊ "ကောကေ-စက္ကဝက် ဌက်ထိုကို+နာဒယတိ-တွန်မြည်စေတတ်၏။ ဣတ္တိ ကောကနဒေါ၊ နဒဓာတ်, အ ပစ္စည်း, ကာရိတ်အနက် အတွင်းဝင်ပသည်ဟု ထောမနိမ် ဆို၏။

ဝါ-ဤကြာ ၃ မျိုးတို့၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်တည်း။ [ရှေ့၌ "ဇတ္တ" ဟု ပါခဲ့ပြီ၊ ထိုဇတ္တေလည်း ဤဝိနိစ္ဆယော၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဤ"ဇတ္တ" သည် ပိုဟန်တူ၏။]

ဥဒကာနုဂ္ဂတာနီတိ-ကား၊ ဥဒကတော-ရေမှ၊ နဲ ဥဂ္ဂတာနိ-မတက်ကုန်သေးသော၊ ဝါ-မပေါ်ထွက်ကုန်သေးသော၊ အန္တော့နိမုဂ္ဂပေါသိနီတိ-ကား၊ ဥဒကတလသ-ရေအပြင်၏။ အန္တော-အတွင်း၌၊ နိမုဂ္ဂါနိ-ယေဝ-နစ်မြုပ်ကုန်သည်သာ လျှင်၊ ဟုတ္တာ, ပေါသိနိ-ကြီပွားခြင်းရှိကုန်သော၊ ဝမိနိ-ကြီးပွားခြင်းရှိကုန်သော၊ (ဥပ္ပလာနိ စသည်၌စပ်၊) ဣတိအတ္ထော၊ သေသံ-ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းကို၊ ပုရိမနယေနေ၀-ရှေ့နည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။။

ဥဒကာနုဂ္ဂတာနီ။ ။ဥဒကတော-မှ+အနုဂ္ဂတာနိ-အထက်သို့ မပေါ်တက်ကုန်သေးသော ကြာတို့တည်း၊ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ-ကြာတို့၊ ဤသို့ "ဥဒ္ဂကာနုဂ္ဂတာနိ" ဟု ဝိသေသနပြုရခြင်းမှာ ပါဠိတော်၌ "ယာ၀ ၀ဠဂ် ယာ၀ ၀ မူလာ သိတေန ဝါရိနာ အဘိသဒ္ဓါနိ" စသည်ဖြင့် အဗျာဟာရိုင်အောင် စိုစေပုံကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့်တည်း၊ ရေမှ ပေါ်ထွက်ပြီးဖြစ်လျှင်ကား အဗျာဟာရိုင်အောင် မစိုစေနိုင်သောကြောင့် "ယာ၀ စ အဂ္ဂါ" ဟူသောစကားနှင့် ဆန့်ကျင်နေလိမ့်မည်၊-ဟူလို။

အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသိနီ။ ။ပူသဓာတ်သည် ဝမိအနက်ကို ဟောတ်။ အန္တော-ရေ၏ အတွင်း၌+နိမုဂ္ဂါနိ-နစ်မြုပ်နေသော ကြာတို့တည်း၊ အန္တော့ နိမုဂ္ဂါနိ-တို့ ပူသန်-ကြီးပွားခြင်း၊ ပေါသော-ခြင်း၊ (ဏ ပစ္စည်း)၊ ပေါသော ဧတေသံ အတ္ထိတိ ပေါသိနိ၊ ["ပေါသီ" ဟု ဤပစ္စည်းသက်ပြီးနောက် နပုလ္လိန်ဖြစ်၍ ယော ဝိဘတ်ကို နီပြု၊ ဥပ္ပလာနိ ပဒ်မာနိ ပုဏ္ဏရိကာနိနှင့် အရတူတည်း။] အန္တော နုမုဂ္ဂါနိ ဟုတ္တာ ပေါသိနိ အန္တောနိမုဂ္ဂ ပေါသိနိ၊ "ဥဒကနုဂ္ဂတာနိ" ဟု ဆိုသောကြောင့် ရေထဲ၌ပုတ်နေသလောဟု တွေးတောဖွယ်ရှိ၍ ဤဝိသေသနကို မိန့်တော်မူပြန်သည်၊ "ပုတ်၍မနေ, ရေထဲ၌ ကြီးပွားနေသည်" ဟူလို။

တတိယဗျာနကထာအဖွင့် ပြီး၏။

စတုတ္ထဗျာနကထာ အဖွင့်

၂၃၂-၂၃၃။ စတုတ္ထဗျာန သုခူပမာယံ-စတုတ္ထဈာန်ချမ်းသာ၏၊ ဥပမာ၌၊ (အတ္ထော ဇ၀ံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ပရိသုဒ္ဓေန-စေတသာ ပရိယောဒါတေနာတိ ဇတ္ထ-ဤပါဠိ၌၊ နိရုပဟ္ကိလေသဒ္ဌေန-ဥပက္ကိလေသ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (စိတ္တ-သည်၊) ပရိသုဒ္ဓံ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၏၊ ပဘာသ၀ဋ္ဌေန-ပြိုးပြိုးပြက်ထွက်သောအရောင် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (စိတ္တံ) ပရိယောဒါတံ-ထက်ဝန်းကျင်ဖြူစင်၏။ ဣတိ-သို့, ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။။

ဩဒါတေန ဝတ္ထေနာတိ-ဟူသော၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ ဥတုဖရဏတ္ထं-အနွေးဇွေဖြန့်ပုံကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဣဒံတိ ဩဒါတဝစနံ၊ ဥတုဖရဏတ္ထံဝုတ္တံ ဥဏှဝတ္ထုနော ဖရဏဿ ဒဿနတ္ထံ-ဒီကာ။]ဟိ-ခဲ့၊ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထေန-ညစ်နွမ်းသောအဝတ်ဖြင့်၊ ဥတုဖရဏံ-အနွေးဇွေ့ကို ဖြန့်ခြင်းသည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်၊ [မျှားစွာမဖြစ်သည်ကို ဆိုလိုသည်၊ အနုညံးလယ်တော့ ဖြစ်ပါသေး၏။]ဝာခ်ံဏ ခေတပရိသုဒ္ဓေန-ထိုခဏ၌ ဖွဲ့ပလျှော်အပ်ပြီး ဖြစ်၍ ထက်ဝုန်းကျငင်ကြယ် သောအဝတ်ဖြင့်၊ ဥတုဖရဏံ-သည်၊ ဗလဝံ-အားရှိသည်၊ ဟောတိ။

ဟိ-ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-အကြင့်ကြောင့်၊ ဣမိသ္မာယ ဥပမာယ-ဤဥပမာ၌၊ ဝတ္ထံဝိယ-အဝတ်ကိုကဲ့သို့၊ ကရဏကာယော-ကရဏကာယကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)။ ဥတုဖရဏံ ဝိယ-အနွေးဇွေ့ကို ဖြန့်ခြင်းကိုကဲ့သို့၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခံ-စတုတ္ထစျာန်သုခကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။ ကသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ သုနှာတသ-ကောင်းစွာရေချိုးပြီးသော၊ ပုရိသသ-ယောကျ်ားသည်၊ ဝါ-၏။ ပရိသုဒ္ဓံ-ထက်ဝန်း

ပရိသုဒ္ဓံ ပရိယောဒါတံ။ ။ကိလေသာ အညစ်ကြေးတို့မှ စင်ကြယ်သောကြောင့် ပရိသုဒ္ဓဖြစ်၏၊ ထို့ ပရိသုဒ္ဓဖြစ်ပြီးသော စတုတ္ထစျာန်စိတ်သည် ထပ်၍ ထပ်၍ ပွားစေခဲသာ အခါ ပြိုးပြိုးပြက် အဒ္ဓရာင်ထွက်သကဲ့သို့ ထင်ရလောက်အောင် ဖြူစင်လာ၏။ ဥပမာ-ရွှေသည် သုခန္ဓ (အညစ်အကြေးကို မှုတ်လွှင့်ပြီး) ဖြစ်၍ ပရိသုဒ္ဓဖြစ်ပြီးနောက်၊ မွတ်တိုက်ပေးမှသာ အရောင်ထွက်လာသကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် "ပဘဿရဋ္ဌေနပရိယောဒါတံ" ဟုမိန့်သည်။ [ယသ္မာ ပန ပရိသုဒ္ဓိယာဇ ပစ္စယဝိသေသေန ပဝတ္တိဝိသေသော ပရိယောဒါတတာ (စင်ကြယ်ခြင်း၏ပင် အကြောင်းအထူးကြောင့် ဖြစ်ပုံအထူးသည် ပရိယောဒါတ အဖြစ်တည်း)၊ သုခန္ဓ သုဝဏ္ဏသ (အညစ်အကြေးတို့ကို မှုတ်လွှင့်ပြီးသော ရွှေ၏) နိုယံသနေန ပဘဿရတာ ဝိယ-ဒီကာ။]

ဩဒါတေန ၊ဧဝ ဣ ဣဒါ။ ။"ဩဒါတေန ဝတ္ထေန" ဟူသောစကားဖြင့် "ဩဒါတ-ဖြူစင် သန့်ရှင်း" ဟူသော ဤစကားကိုရည်ရွယ်၍ "ဣဒံ" ဟု ဆိုသည်၊ သာမန်အဝတ်ကို မပြတဲ့ ဩဒါတအဝတ်ကို ပြခြင်းသည် ထိုအဝတ်၌ ကိုယ်ဇွေ့ဟူသော အနွေးဇွေ့ကိုဖြန့်ပုံကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ "အဝတ်က ညစ်ပေနေလျှင် အဝတ်ကောင်းကောင်း မခံနိုင်ပါ" ဟူလို။ [ခန္ဓာကိုယ်ကလည်း အညစ်အကြေး မျှားလောက်အောင် ရေမချိုး, ရေတစ်ဘက် မပွတ်လျှင်လည်း ကိုယ်ဇွေ့ကောင်းကောင်း မထွက်ပါ။]

စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခံ။ ။"စတုတ္ထစျာန်သုခက တစ်ကိုယ်လုံးကိုဖြန့်ခြင်းသည် ကိုယ်ဇွေ့က အဝတ်ကိုဖြန့်ခြင်းနှင့် တူ၏" ဟု ဆိုသောကြောင့် "ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ" ဟု စိတ်ကို နာမည်တပ်ခဲ့သော်လည်း ထိုစိတ်ဖြင့် စိတ်နှင့်ယှဉ်သောသုခကို သဟစရဏာနည်းအားဖြင့် ယူရသည်ဟု မှတ်ပါ။ ထို့ပြင်-စတုတ္ထစျာန်စိတ်၌ (စတုတ္ထနည်းအရ) သုခဝေဒနာ မယှဉ်ပါသော်လည်း ဥပေက္ခာဝေဒနာကိုပင် (အလွန်ငြိမ်သက်သောကြောင့် "သုခ" ဟု ဆိုထားကြောင်းကို လည်း မှတ်ပါ။

ကျင် စင်ကြယ်သော၊ ဝတ္ထု-အ၀တ်ကို၊ သသီသံ-ဦးခေါင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ကိုယ်ကို၊ ပါရုပိတ္တာ-ခြုံ၍၊ နိသိန္နသာ-ထိုင်လသော်၊ သမ္ဓိရုတောဘ-ကိုယ်မှ၊ ဥတ္တ-အင्ဒေ့သည်၊ သဗ္ဗမေ၀-အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထာ-အ၀တ်ကို၊ ဖရတိ (ယ၀ဟ)-ဖြန့်သကဲ့သို့၊ ဝတ္ထသာ-၏။ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အဖုဌော်ကာ သော-မဖြန့်အပ်သော အရပ်မည်သည်၊ နဟောတိ (ယထာ)-ဓရှိသကဲ့သို့၊ ဓ၀ံ-အတူ၊ စတုတ္ထဈာနသုခေန-စတုတ္ထစျာန်သုခသည်၊ ဘိက္ခုနော-ရဟန်း၏၊ ကရဇ ကာယသာ-ကရဇကာယ၏။ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဩကာသော-အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဖုဌော-မဖြန့်အပ်သည်၊ နှ ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣဒါ-ဤသို့၊ ဧတ္ထ-ဤ ဥပမာ၌၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ ဒဋ္ဌော-၏။။

ပါဠိတော်။ ။ပါဠိတော်၌ "သေယျထာပိ မဟာရာဇ ပုရိသော ဩဒါတေန ဝတ္ထေန သသီသံ ပါရုပိတ္တာ နိသိန္နော အဿ၊ နာသာ ကိဠိ သင္ဘာ၀တော ကာယသ ဩဒါတေန ဝတ္ထေန အဖုဏ္ဍ အဿ" ဟု ရှိ၏။ ဤ ပါဠိတော်ကိုကြည့်လျှင် "အ၀တ်သည် ဖြန့်တတ်သော ကတ္တား, ခန္ဓာကိုယ်၏ မည်သည့်အရပ်မဆို ဌာနဟူသမျှသည် ဖြန့်အပ်သော ကံ"ဟု သိသာ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ဥပမေယျ၌ "ကရဇကာယသည် ဖြန့်အပ်သောကြောင့် အ၀တ်ခြုံ အပ်သော ကာယနှင့်တူ၏, စတုတ္ထစျာန်စိတ် (သုခ) သည် ဖြန့်တတ်သောကြောင့် အ၀တ်နှင့် တူ၏" ဟု ဆိုမှ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျ ထ၀ိတ္တကျစရာရှိပါသည်၊ ဤအတိုင်းပင် အဂ္ဂိတ္ထရ အဌ၊ တာ၌ တစ်နည်း ဖွင့်ထား၏။ နောက်၌ ပြထားပါသည်။

သို့သော် ဤမိသာယ ဟိ-စသော ဤအဋ္ဌကထာ၌ကား "ဝတ္ထပိယ ကရဇကာယော ဥတုဖရဏ၏ပိယ စတုတ္ထဈာနသုခံ" ဟု ပြောင်းပြန်ဆိုထား၏။ ထိုအဆိုအတိုင်းပင် ဋီကာ၌ "ဥတုဖရဏသဒိသေန စတုတ္ထဈာနသုခေန ဖရိတ္တတ္တာ" ဟု အကြောင်းပြု၍ ထောက်ခံ ဖွင့်သွား၏။ ဆိုလိုရင်းကား-"စတုတ္ထစျာန်သုခသည် ဖြန့်အပ်သောကြောင့် ကာယသည် အ၀တ် နှင့်တူ၏" ဟူလို၊ ဤအလို အ၀တ်လည်း ကိုယ်ဇွေ့သည် ဖြန့်အပ်သော ကံဖြစ်တော့၏။ ဤ အတိုင်းပင် လောကီလူများကလည်း အ၀တ်ကို ကိုယ်ဇွေ့၏အခြားသို့ မရောက်အောင် ခြုံထား သော အရာ၀တ္ထုဟု ယူကြလေသည်။

ဋီကာသစ်။ ။ဤဥပမာနှင့်ဥပမေယျသည် ပါဠိတော်အသွားအတိုင်း တိုက်ရိုက် ယူ၍ရသောကြောင့် ပါဠိတော်ဝယ် "သဗ္ဘာ၀တော ကာယသာ ဩဒါတေန ဝတ္ထေန" ၌ ကာယသာအရ ထိုကာယကိုမီ့သော (ထိုကာယကို ခြုံထားသော) အ၀တ်ကိုယူ၍ "ဝတ္ထေန" အရ ထိုအ၀တ်ကြောင့် ကိုယ်ဇွေ့ဖြန့်ရပုံကို ယူ၀ါဟု ဖွင့်ပြီးလျှင် "နေယျတ္တတော ဟိ အယံ ဥပမာ ဝုတ္တာ-ဤဥပမာကို နေယျတ္တနည်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ပြီ" ဟု ဋီကာသစ်ဆိုသည်။

အဂ္ဂိတ္ထရဏကထာ။ ။ပဠာဝအစဉ်တို့ရဲ့, ပဌမပံ, ပဠာဝိကတ၀ံ, (၀) သုတ် အဌကထာ ၌ကား "စတုတ္ထဈာန စိတ္တမေ ဝါ ဝတ္ထိပိယ၊ တံ သမုဋ္ဌာနရူပ ဥတုဖရဏ၏ပိယ၊ ယထာ ဟိ ကတ္ထစ် ကတ္ထစ် (အခ်ိန်အခ်ိန်သော ကိုယ်အရပ်၌) ဩဒါတ၀တ္ထေ ကာယ အဖုသန္တေ့ပိ တံသမုဋ္ဌာ နေန ဥတုနှာ (ထိုအ၀တ်ကြောင့်ဖြစ်သော အင္ဒေ့သည်) သဗ္ဗတ္ထကမေ၀ ကာယော ဖုဌော

ပန-ဆက်၊ စတုန္ဓံ-၄ ပါးကုန်သော၊ ဣမေသံ ဈာနာနံ-ဤဈာနာတို့၏၊ အနုပဒဝဏ္ဏနာစ-အစဉ်အတိုင်းသောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘာဝနာနယောစ-ဘာဝနာနည်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-၌၊ (မယာ) ဝုတ္တောဘိသိတ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ဣဒါနိ-ထို့ကြောင့်၊ ဣဒ-ဤသုမင်္ဂလဝိလာသိနီမည်သော ဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌၊ (မယာ) နိ ဝိတ္ထာသရိတောမ-မချဲ့အပ်၊ စ-ဆက်၊ ဇောတေတာ-ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ (ပဌမဈာနာနိ-ကို ရသည်မှစ၍ စတုတ္ထဈာနာ-ရသည် တိုင်အောင်သော စကားအစဉ်ဖြင့်၊) ဇေ-ဤရဟန်းကို၊ (နိ ဝေဒိတာဇ္ဇောဌ္ဌိစပါ) ရူပဈာနနလာဘီယေ၀-ရူပဈာနာ-ကိုသာ ရခြင်းရှိသူတည်း၊ နိ အရူပဈာနနလာဘီ-အရူပဈာနာ-ကို ရခြင်းရှိသူမဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ နိ ဝေဒိတဇ္ဇော-မသိထိုက်၊ (ကဿ-ကြောင့်၊ ဣတိ-သို့၊ နိ ဝေဒိတဇ္ဇော-နည်း၊) ဟိ-(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အဋ္ဌသု-

---

ဟောတိ၊ ဇေ၀ စတုတ္ထဈာန သမ္ပဒါ၀ိတေန သုခုမ သုခေန သမ္ဗဇ္ဇကမ၀ေ ဘိက္ခုနော ကာယော ဖုဋော ဟောတိတိ ဇေ၀မေတ္တ အဗ္ဗောဟ ဒဋ္ဌော" ဟု တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။ ထိုအဖွင့်သည် ပါဠိတော်အသွားနှင့် လျော်သကဲ့သို့ထင်၏။ သို့သော် အင့်တ္တရဋ္ဌိကာက မဖွင့်ပါ။

ဟောတော်မူလိုရင်း။ ။ပဌမနည်းအလို "ကိုယ်ငွေ့က အ၀တ်ကိုဖြန့်သည်ဖြစ်စေ၊ အင့်တ္တရအဋ္ဌကထာ ဒုတိယနည်းအလို "အ၀တ်၏အင်ငွေ့က ကိုယ်ကိုဖြန့်သည်ဖြစ်စေ၊ အလွန်ငြိသက်သော စတုတ္ထဈာန်သုခ (၃ပေတ္တာ) နှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်တွေသည် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ ပြန့်နှံ့၍နေရကား ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာ ထိုဈာန်ချမ်းသာ၏အရသာကို လက်တွေ့ခံစားရသည်" ဟု ဟောတော်မူလိုရင်းဟု မှတ်ပါ။

ဇောတာ ။ပေ၊ နိ ဝေဒိတဇ္ဇော။ ။ပဌမဈာနာ၀ိဂမ၀ရိဒိ၀နတော (ပဌမဈာနရုပ်ကို ပြကြောင်းစကားမှ) ပဋ္ဌာယ စတုတ္ထဈာနာ၀ိဂမ၀ရိဒိ၀နာ (စတုတ္ထဈာနာရုပ်ကို ပြကြောင်း စကားတိုင်အောင်သော) တာ၀တာ ၀စနတ္ထာ၊မေနာ. လ၁ာ လ၁ာ၊ သော ဇောသ၁ာတိ လာ၁ီ၊ ရူ၀ဈာနာ၁်+လာ၁ီ ရူ၀ဈာနလာ၁ီ-ဋိကာ၁ယ်၊ ပါဠိတော်၌ ရူ၀ဈာန်သာ တိုက်ရိုက်လာသောကြောင့် ထိုယောဂီရဟန်းကို "ရူ၀ဈာန်ကိုသာ ရ၍ အရူ၀ဈာန်ကို မရသော ရဟန်း" ဟု မသိထိုက်ပါ၊-ဟူလို။

နိ ဟိ ।ပေ၊ ဟောတိ။ ။"အဘယ့်ကြောင့် အရူ၀ဈာန်ကို မရသော ရဟန်း" ဟု မသိထိုက်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "နိ ဟိ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ (ရူ၀ဈာန်စတုတ္ထနည်းအရ သမာ၀တ် ၄ ပါးနှင့် အရူ၀ဈာန် သမာ၀တ် ၄ ပါးဟူသော) သမာ၀တ်ရှစ်ပါး၌ ဝိသိဘော်ရအောင် လေ့လာမှုမရှိလျှင် အဘိညာဉ်ကို မရနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အထက်၌ဝင်လည်း၊ ဝိ၀သနာ၁မ္ဘ၀ရ၍ အဘိညာဉ်တို့ကို ပြတော်မူလတ့ဲဖြစ်သောကြောင့် .လည်းကောင်း ထိုရဟန်းကို "အရူ၀ဈာန်ကို မရသော ရဟန်း" ဟု မသိထိုက်ပါ၊-ဟူလို၊ ဤ စကားအရ "အဘိညာဉ်ကို ရရာ၌ အရူ၀သမာ၀တ်သည် မကင်းစကောင်းသောအကြောင်း ဖြစ်သည်" ဟု သိသာ၏။

ကုန်သော၊ သမာပတ္တိသု-သမာပတ်တို့၌၊ စုဒ္ဓသဟိ-၁၄ ပါးကုန်သော၊ အာကာ
ရေဟိ-အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ စိဏ္ဏာဝသိဘာဝံ-လေ့လာအပ်ပြီးသော ဝသီဘော်ရှိသူ၏
အဖြစ်ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ အဘိညာဓိဂမော-အဘိညာဉ်ကို ရခြင်း
သည်၊ နု ဟောတိ-မဖြစ်၊ (ကသ္မာ ဣတိ နု ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ပန-ထိုသို့ပင် ရူပစျာန်
ကိုသာ ရခြင်းရှိ၍ အရူပစျာန်ကိုရခြင်းရှိသူမဟုတ်ဟု မသိထိုက်ပါသော်လည်း၊
ပါဠိယယ-ပါဠိတော်၌၊ ရူပဇ္ဈာနာနိ‌ယေဝ-ရူပစျာန်တို့သည်သာ၊ အာဂတာနိ-လာကုန်
၏။ (ကထံကေန-တရားစကားကို ပြောပြသော ရဟန်းသည်၊) အရူပဇ္ဈာနာနိ-
အရူပစျာန်တို့ကို၊ အာဟရိတ္တာ-ဆောင်၍၊ ကထေတဗ္ဗာနိ-ပြောပြထိုက်ကုန်၏။။

မေးဖွယ်။ ။အရူပစျာန်တို့လည်း မရလျှင်မပြီး အရေးကြီးသော စျာန်ဖြစ်ပါလျက် ပါဠိတော်၌ အရူပစျာန်တို့ကို အာဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မမူဘဲ ရူပစတုတ္ထဈာန်၌သာ တန်ရယ်တော်မူပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-အဘိညာဉ်ကိစ္စတို့ ရွက်ဆောင်သောအခါ ရူပစတုတ္ထဈာန်ကို အခြေခံပြု၍ ရွက်ဆောင်ရသောကြောင့် ရူပစတုတ္ထဈာန်၌သာ တန်ရယ်တော်မူပါသည်။ "အရူပစျာန်တို့က အသုံးမဝင်သောကြောင့် မထည့်ခြင်း မဟုတ်ပါ" ဟုလို။ [ကသ္မာ၊ တာသံ (ထိုအဘိညာဉ်တို့၏) တဗ္ဘာဒကဘာဝဝိညာပနတ္ထ (ထို စတုတ္ထဈာန်ဟူသော အခြေခံရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းအကျိုးငှာ) တဋ္ဌေ ဌတ္တာ ဒေသနာ ကတာ၊ နု ပန အရူပါဝစရဈာနာနံ ဣဒ အပ္ပယောဂေ (အရူပစျာန်တို့က ဤနေရာ၌ မယှဉ်စေထိုက် (အသုံးမပြုထိုက်) သောကြောင့် မဟုတ်ပါ)။-ဋီကာသစ်။]

စတုတ္ထဈာနကထာအဖွင့် ပြီး၏။

ဝိပဿနာဉာဏကထာ အဖွင့်

၂၃၄။ သော ၊ပေ၊ အာနဋ္ဌပ္ပတ္တေတိ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်၊ (ဒသေတိ၌ စပ်၊) စုဒ္ဓသဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အဋ္ဌသု-ကုန်သော၊ သမာပတ္တိသု-တို့၌၊ စိဏ္ဏာဝသီဘာဝေါ-လေ့လာအပ်ပြီးသော ဝသီဘော်ရှိသော၊ သော ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းသည်၊ (အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ အဘိနိန္နာမေတိတို့၌ စပ်၊) ဣတိ-ဤအနက်ကို၊

သော ၊ပေ၊ ဒဿေတိ။ ။"သော ၏ သမာဟိတေ" ၌ သောဖြင့် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "စုဒ္ဓသဟကာကရေဟိ ၊ပေ၊ ဘိက္ခု" ဟု မိန့်သည်၊ သမာပတ် ရှစ်ပါးတွင် ၈ ၊ ၄ ပါးကို နီတတ္တ ယထာရုတနည်းအားဖြင့် ဟောတော်မူ၏၊ နောက် အရူပသမာပတ် လေးပါးကိုကား နေယျတ္တနည်းအားဖြင့် ယူရသည်၊ ထို သမာပတ်ရှစ်ပါးတို့၌ တစ်ဆယ့်လေးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ဝသီဘော်အလေ့အလာရပြီးသော ဘိက္ခုကို "သော" ဟု မြန်၍ ညွှန်းသည်-ဟူလို။

ဒယေတိ-ပြတော်မူ၏။ ဧတ္ထ-ဤသော ဧဝံ သမာဟိတေ အစရှိသော ပါဠိ၌၊ သေသဲ (အတ္ထဇာတဲ)-ကြွင်းသော အနက်ကို၊ (သော၏ အနက်မှ ကြွင်းသော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေအစရှိသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို) ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဝုတ္တနယေန-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။။

ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရတိတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ မဂ္ဂညာဏမြိ-မဂ်ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖလညာဏမြိ-ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗညုတညာဏမြိ-သဗ္ဗညုတာဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စဝေက္ခဏညာဏမြိ-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာညာဏမြိ-ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဉာဏဒဿနနွန္တိ-ဉာဏဒဿနံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။။

မှတ်ချက်။ ။ပါဠိတော် ရှေးစာအုပ်များ၌ "ပုနစ ပရံ မဟာရာဇ ဘိက္ခူ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ" ဟု ရှိ၏။ "ဘိက္ခူ" ဟု ရှိပြီးမှ "သော" ဟု နောက်က ထားရိုး မရှိသောကြောင့် စင်းစားပါ၊ ဋီကာသစ်၌ကား ထိုပါဠိကိုပင် အတည်ယူ၍ "ပုနစ ပရံ မဟာရာဇ ဘိက္ခုတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ကိမတ္ထံ ဒဿေတုံ သောတိ ပဒံ ပုန ဝုတ္တန္တိ စောဒနာယ အာဟ သော ၊ပေ၊ ဒဿေတိတိ" ဟု ဖွင့်သေးသည်၊ နောက်ပြင်စာအုပ်များ၌ကား "ပုနစ ပရံ မဟာရာဇ ဘိက္ခု" ပုဒ်အားလုံးကိုပင် ပယ်ထားသည်။

မိမိအယူ။ ။မိမိကား "ပုနစ ပရံ မဟာရာဇ သော ဧဝံ သမာဟိတေ" ဟု ရှိစေ လို၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ဤသုတ်သည် သာမညဖလတို့ကို တစ်ပါးပြီးတစ်ပါး အဆင့်ဆင့် မြင့်ပုံကို မဟာရာဇာအား ဟောတော်မူရာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ပုနစ ပရံ မဟာရာဇ"ပုဒ် တို့သည် ဧကန်ပါရမည့်ပုဒ်များ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခုပုဒ်ကား ပါဖွယ် မလိုပါ၊ ထိုသို့အစအစဉ် အချို့ စကား ပါလာသောကြောင့်ပင် အာသဝက္ခယအဘိညာဉ်တိုင်အောင် သာမညဖလ တစ်ပါး၊ တစ်ပါးအဆုံး၌ "ဣဒံ ဘိေ၊ မဟာရာဇ သန္ဓိဋ္ဌံ သာမညဖလံ" စသည်ဖြင့် နိဂုံးထည့်တော်မူ သည်။ [" ဧဝမေ ေ၊ မဟာရာဇ ဘိက္ခု" ဟူသော ဥပမာနိဂုံးစကား၌ကား "သော" အစား "ဘိက္ခု" ဟု ရှိခြင်းသည်-ကောင်းပါ၏။]

သေသမေတ္တေ ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။သေသ၏ အပါဒါန်ကို သောၭ် ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို ခံ၍ ထိုအနက်မှ ကြွင်းသော "ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ" စသော ပုဒ်များတို့၌ ဆိုထိုက်သော အနက်များကို "သေသ" အရ ယူပါ၊ သေသ၌ ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေတိ အာဒီသု ဝတ္တဗ္ဗံ-ဋီကာ၊ [ဋီကာသစ်၌ "သေသဲ" ဟူသော နပုလ္လိန်နှင့် လိုက်အောင် "ဝတ္တဗ္ဗံ သာဓိပ္ပာယဲ အတ္ထဇာတဲ" ဟု အဓိုထည့်သည်။]

ဉာဏဒဿနံ။ ။ဉာဏဒဿနပုဒ်သည် ဤပိဝယနာဉာဏ်မှ တစ်ပါးသော အခြားဉာဏ်တို့၌သင့်လည်း ထင်ရှားသော အထင်ရှင်ဖွယ်ပုဒ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုအခြားဉာဏ်တို့တိုပါ အတ္ထုဒ္ဓါ၊ ရဒၵဖစ်ဖြင့် ပြုလိုသောကြောင့် "ဉာဏဒဿနန္တိ မဂ္ဂဉာဏဲပိ ဝုစ္စတိ" စသည်ကို မိန့် သည်။ [ညေယျ-သိထိုက်သော တရားတို့ကို၊ ဇာနာတိ၊ ဣတိ ဉာဏံ၊ တံ ညေယျံ-ထိုသိထိုက် သော တရားကို၊ ပစ္စတ္တဲ ကတ္တာ-မျက်မှောက်ပြု၍ (မျက်စိအောက်၌ ရောက်နေသကဲ့သို့ ဖြစ် အောင်ပြု၍)၊ ပသျတိ-မြင်တတ်၏။ ဣတိ ဉသဒ္ဒါ၊ ဉာဏ၀ + တံ + ဒဿနံ၀ါတိ ဉာဏ ဒဿနံ-သိတတ် မျက်မှောက်ပြု၍ မြင်တတ်သော ဉာဏ်။]

ဟိ-ချဲ့၊ [အာ၀ုသော-ငါ့ရှင်၊ ကိ်နခေါ-အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓတ္ထं-သိမြင်တတ်သော မဂ်ဉာဏ်၏ စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဘ၀ဝတိ-မြတ်စွာဘုရားဌ၍ (ဘုရားအထံတော်၌)၊ ပြတ္တစရိယ-မြတ်သော အကျင့်ကို၊ ၀ုဿတိ-ကျင့်သုံးအပ်ပါသလော၊-(မဇ္ဈိမနိကာယ်, မူလပံ, ၃-၀ဂ်, ၄-သုတ်။] ဣတိ ဇတ္ထ-ဤပါဠိရပ်၌၊ မဂ္ဂဉာဏ်-ကို၊ ဉာဏဒဿနန္တိ-ဟူ၍၊ ၀ုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [အညော - အခြားသော၊ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသော - ကိုယေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော စင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်အထူးရှိသော၊ အဓိ ဂတော-သိအပ် ရအပ်သော၊ ဖာသုပိဟာရော-ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းဖြစ်သော၊ ဥတ္တ၊ရိမနုဿဓမ္မော-မြတ်သော စျာယီအရိယာလူတို့၏ တရားဟူသည်၊ အယ-ဤဖိုလ်တရားပင်တည်း၊ (မဇ္ဈိမနိကာယ်, မူလပံ, ၄-၀ဂ်, ၁-သုတ်။] ဣတိ ဇတ္ထ-၌၊ ဖလဉာဏ်-ကို၊ (ဉာဏဒဿနန္တိ ၀ုတ္တံ)။ [ကာလာမော-ကာလာမအနွယ် ဖြစ်သော၊ အာဠာရော-အာဠာရရဟသ္သေသည်၊ သတ္တာဟကာလက်တော-ကွယ်လွန်ပြီး၍ ၇ ရက် ရှိပြီ၊ ဝါ-၇ ရက်လောက်က ကွယ်လွန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဘ၀ဝတောပိ-၏လည်း၊ ဉာဏဒဿန-ဉာဏ်အမြင်သည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်တော်မူပြီ၊ (ဝိဖြင့် နတ်ကိုဆည်း-လာလျှောက်သော နတ်၌သာ ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရားမှာ လည်း ဖြစ်တော်မူသည်-ဟူလို့...(ဝိနည်းမဟာ၀ဂ္ဂ, ပဌ၀ဂ္ဂိယကထာ)။] ဣတိ ဇတ္ထ-၌၊ သဒ္ဓညျတာညာဏ်-ကို၊ (ဉာဏဒဿနန္တိ ၀ုတ္တံ)။ [မေ-ငါ၏၊ ဉာဏဌ-သိလည်း သိတတ်သော၊ ဒဿန-မြင်လည်း မြင်တတ်သော ပစ္စ၀েက္ခဏာဉာဏ်သည်၊ ဥဒပါဒိ-ပြီ၊ (ကိ)။ မေ-၏၊ စေတောဝိမုတ္တိ-စိတ်၏ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ကြောင်း ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သည်၊ (ပါဠိတော်မှာ၌ "စေတော" မပါ)၊ အကုပ္ပာ-မပျက်စီးနိုင်တော့၊ အယ-ဤဇာတိသည်၊ အဓ္ဓိမာ-အဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ ဇာတိ-ဇာတိတည်း၊ ဣဒါနိ-ယခု၊ (ဥဒပါဒိ)-(ဝိနည်းမဟာ၀ဂ္ဂ, ပဌ၀ဂ္ဂိယကထာ)။] ဣတိ ဇတ္ထ-၌၊ ပစ္စ၀েက္ခဏာဉာဏ်-ကို၊ (ဉာဏဒဿနန္တိ ၀ုတ္တံ)၊ ပန-အတ္ထဒ္ဒါရသာမည၊ ဟု တစ်ပါး အတ္ထဒ္ဒေသပိသေသကား၊ ဣဓ - ဤသာမည၀ေလသုတ်၌၊ ဉာဏ ဒဿနာယ စိတ္တန္တိ (ဇတ္ထ)-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဣဒံ ဝိပဿနာဉာဏ်-ကို၊ ဉာဏ ဒဿနန္တိ-ဟူ၍၊ ၀ုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [ဝိပဿနာဉာဏ်ခန်း ဖြစ်၍ "ဣဒံ"ဟု ထည့်ဟန်တူသည်။]

ဝိပဿနာဉာဏ်။ ။ဝိပဿနာဉာဏ် ဧည့ယျသခါတေ တေဘူမကသခါရေ (တို့ကို) အနိစ္စာဒိတော ဇာနာတိ (ထို့ကြောင့် ဉာဏမည်၏။) အဂိနုပဿနကော စ ပဋ္ဌာယ တေ (ထိုတေဘူမကသခါရတို့ကို) ပဿတိ၊ တသ္မာ ယဒေ၀ဥတ္တရေန ဉာဏဒဿနံနာမ ဇာတန္တိ ဒဿေတိ ဣဒမေ၀နာတိ အာဒိနာ။

အာဘိနိဗ္ဗာဝတိတိ-ကား၊ ဝိပဿနာဉာဏသ-ဝိပဿနာဉာဏ်၏။ နိဗ္ဗတ္တ နတ္ထာယ-ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ (စိတ္တံ-ကို)၊ တန္ဓိန္ဒ-ထိုဝိပဿနာဉာဏ်သို့ ညွှတ်နေသည်ကို၊ တပ္ပေါ်ဏ-ထိုဝိပဿနာဉာဏ်သို့ ကိုင်းနေသည်ကို၊ တပ္ပတ္တာရဲ-ထိုဝိပဿနာဉာဏ်သို့ ရှိုင်းနေသည်ကို၊ ကရဏတ-ပြု၏။ ရူပိတိအာ:ဒီနံ-ရူပိအစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထောဟ-ကို၊ ဝုတ္တောယေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်၊ (ဣဟတ္ထဇာလသုတ်, ဥဒ္ဓေသဝါဒအဖွင့်၌ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ।) သြဒနကုမ္မာသူပစယောတိ-ကား၊ သြဒနေနနစေဝ-ထမင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကုမ္မာသေနစ-ခူယောမုန့်သည်လည်းကောင်း။ ဥပစိတော-ကပ်၍စိအပ်ပြီ၊ ဝါ-ဆည်းပူးအပ်ပြီ၊ ဝစ္ဆိတော-တိုးပွားစေအပ်ပြီ။ [“သြဒနေနစေဝ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကုမ္မာသေနစ-ဖြင့်လည်းကောင်း”ဟု ပေးလျှင် “ကမ္မေန-ကဲ့သည်”ဟု ထည့်ပါ။]. . . အနိစ္စစ္ဆာဒန ၊ပေ၊ ဓမ္မောတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ ဟုတ္တာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ အဘာဝဋ္ဌေန-မရှိခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်၊ အနိစ္စစ္ဆေ-မမြဲသည်၏ အဖြစ်

အတိနိဗ္ဗာဝတိ။ ။“စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်” ဟူသည် ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်ဖိုရန် စိတ်ကို ထိုဉာဏ်သို့ ညွှတ်နေ, ကိုင်းနေ, ရှိုင်းနေအောင် ပြုခြင်းတည်း။ ယခုအခါ စာအဓိပ္ပာယ် စသော တစ်ပုဒ်တစ်ခုသော အာရုံကို သိလိုလျှင် မသိမီ ထိုအဓိပ္ပာယ်သို့ စိတ်ကို ညွှတ်နေ ကိုင်းနေ ရှိုင်းနေအောင် ပြုခြင်းမျိုးတည်း။

သြဒန ၊ပေ၊ စယော။ ။[တစ်ဝက် ကျက်ရုံ ပြုတ်အပ်သော ဘောဇဉ်တစ်မျိုးကို “ကုမ္မာသ” ဟု ခေါ်ကြောင်းကို ပါဠိတ်, ဘောဇနဝဂ် ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ် ကခ်ါဘာသာ ဋီကာ၌ ပြဲခဲ့ပြီ။] “ဥပစိတော ဝစ္ဆိတော” ကို ကြည့်၍ “ဥပစီယတေတိ ဥပစယော-ကပ်၍ စိအပ်” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ ကြီးပွားစေအပ်ကား အဓိပ္ပာယတ္ထတည်း၊ သြဒနကုမ္မာသကို စားသော အခါ အာဟာရရေရှည်ဝတ္ထု ဖြစ်၏။ ထို့ကာရရေရှည်တို့ကို မူလရှိပြီးရှည်များ၌ တပ်၍ကပ်၍စိအပ်သောအခါ ရှည်ခန္ဓာကိုယ်၏ ကြီး၍ကြီး၍လာခြင်းကို “သြဒန ကုမ္မာသ+ဥပစယ” ဟု ဆိုသည်။

မှတ်ရျက်။ ။[သြဒနကုမ္မာသကို ‘ဓာနနည်းအားဖြင့် ဆိုသည်၊ အခြား အာဟာရ အားလုံလည်း ခန္ဓာကိုယ်ကို ကြီးပွားစေနိုင်သည်သာ။ [သြဒနကုမ္မာသေဟိ+ဥပစယော သြဒန ကုမ္မာသူပစယော၊ ဝမ္ဘာပီယတေတိ ဝစ္ဆိတော၊ ကာရိတ်ကြေ၊ ဋီကာသစ်၌ “ဥပစယတိ ဝါ ဝမ္ဘတိတိ” ဟု ကတ္တုရူပ်ဖွင့်သေးသည်ကား ကောင်းမည်မထင်၊ ဘာကြောင့်နည်း-ကာယက မစိတတ်, မတိုးပွားတတ်သောကြောင့်တည်း।]

အနိစ္စစ္ဆာဒန ၊ပေ၊ ဓမ္မော။ ။ဒုန်၏၊နေဟက်၌ရှိသော မမ္မသဒ္ဒါသည် အနိစ္စ+ဥစ္ဆာ ဒနစသော ရှေ့ပုဒ်တိုင်း၌ ယှဉ်စပ်နိုင်သောကြောင့် “အနိစ္စဝမ္မော ၊ပေ၊ ဝမ္မိမဒုန နမ္မော” ဟု ဖွင့်၏။ ထို ဓမ္မသဒ္ဒါလည်း သဘာဝအနက်ဟော ဟု သိစေလိုသောကြောင့် ဋီကာ၌ “အဒ္ဓု ဝသဘာဝေါ” စသည်ဖြင့် ဖွင့်သည်။

အနိစ္စဝမ္မော။ ။အနိစ္စ၏သဘောကို “ဟုတ္တာ-ဥပါဒ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍+အဘာဝ-မရှိတော့ခြင်း” ဟု ပြသည်၊ ဖြစ်ပြီးလျှင် တည်မြဲမနေဘဲ ပျက်သောကြောင့် မမြဲကြောင်း ထင်ရှားသည်-ဟူလို။ [ဤနေရာ၌ အနိစ္စသဒ္ဒါသည် မမြဲသောကာယကို ဟောင်း၏။ ဓမ္မသဒ္ဒါကား

ဟူသောသဘောရှိ၏။ ဒုဂ္ဂန္ဓဝိယာတတ္ထာယ-မကောင်းသောအနံ့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ တနုဝိလေပနေန-ပါးပါး လိမ်းကျံခြင်းအားဖြင့်၊ ဥဒ္ဓာဒနမ္မောာ-အထက်၌ ဖုံးလွှမ်းရခြင်းသဘော ရှိ၏။

အင်ပစ္စင်္ဂါဟဝေါနောဒနတ္ထာယ-အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ ညောင်းညာ ကိုက်ခဲခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ခုဒ္ဒကသမ္ဘာဟနေန-ငယ်သော ဆုပ်နယ်ခြင်းအားဖြင့်၊ (သာသာယာယာ ဆုပ်နယ်ခြင်းအားဖြင့်၊) ပရိမဒ္ဒနဝမ္မောာ-ထက်ဝန်းကျင်

မမြဲခြင်းသဘောကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် "အနိစ္စဘာဝ" ဟု ဆိုလိုလျက် ဘာဝပဒ် အကြေကြေ ပါ။ "မမြဲသောကာယ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မမြဲခြင်းသဘော" ဟူလို၊ အနိစ္စာ+မမ္မော ယသာတိ အနိစ္စမမ္မော၊ ပဘင်္ဂရတာယ-အပြားအားဖြင့် ပျက်စီးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဒ္ဓုဝဘာဝေါ-ဦးကာ၊ စာအုပ်တို့၌ "ပဘင်္ဂ" ဟု ရှိ၏။ ထောမနိဝိဒ္ဓ ပဝုတ္တ+ဘန္ဓတတ်, ယုရစ်ပစ္စည်းဖြင့် "ပဘင်္ဂရ" ဟု ရှိသည်။]

ဥဒ္ဓာဒနမ္မောာ။ ။စုရာဒိ ဆဒ (ဆဒိ) ဓာတ်သည် သံဝရဏ (စောင့်ရှောက်ဖုံးအုပ်ခြင်း) အနက်တို့ ဟော၏။ ဥဒ္ဓာဒန်-အထက်၌ လိမ်းကျံသောအားဖြင့် ဖုံးအုပ်ရခြင်းဟူသော+မမ္မော ယသာတိ ဥဒ္ဓာဒနမမ္မောာ။ ဖုံးအုပ်ခံရပုံ ထင်ရှားအောင် ဦးကာ၌ "ဥဒ္ဓာဒေ တဗ္ဗတာ (ဖုံးအုပ်ထိုက်သည်၏)ဟူသော)+သဘာဝေါ" တဗ္ဗပစ္စည်း တာပစ္စည်းဖြင့် အဓိဗွာယတ္ထ ဖွင့်သည်။ ထိုဖုံးထိုက်သည်၏အဖြစ်ဟူသည် ဖုံးအုပ်ခံရခြင်းကြောင့်ပင်တည်း။ ဤသို့ နံ့သာရေကျံကလေးဖြင့် အသားအရေအပေါ်၌ ခပ်ပါးပါး ဖုံးထားခြင်းကိုပင် "လိမ်းကျံခြင်း" ဟု ဝေါဟာရတွေးအားဖြင့် ခေါ်ရသည်၊ ထိုသို့ လိမ်းကျံပေးသောအခါ မကောင်းသောကိုယ်နံ့ ပျောက်သွားသောကြောင့် "ဒုဂ္ဂန္ဓဝိယာတတ္ထာယ" ဟု ထည့်သည်။

ဠီကာသစ်။ ။ကျွမ်းယဉ် ပွတိကာယသ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝတောာ ဂန္ဓောဒကာဒီဟိ ဥဒ္ဒဟနံ ဇာတိကောာ (ပွတ်တိုက်ပေးရခြင်း) ဝိလိမ္ပန (လိမ်းကျံပေးခြင်း) သဘောရှိ၏။ ကျွတ် အတ္ထော။ ဥဒ္ဓာဒနေန ဟိ ပူတိကာယေ သေဒဝါတ ဝိတ္ထ သေမ္ဘာဒီဟိ (တို့ကြောင့်) ဂရုဘာဝ ဒုဂ္ဂန္ဓာနံ (လေးလံသည်၏အဖြစ်, မကောင်းသော အနံ့တို့၏) အပဂမော ဟောတိ။ [ဤရှိကာဌ် "ဥဒ္ဓဟနေ" ကို ကြည့်၍ "ဥဒ္ဓာဒနဝမ္မောာ-ပွတ်တိုက်ရခြင်းသဘောရှိ၏" ဟု ပေးကြ၏။ တနုဝိလေပနသည် ပွတ်တိုက်ဖို့ရန် မဟုတ်, အသားအရေ၏အပေါ်၌ ဖုံးသောအားဖြင့် လိမ်းကျံဖို့ရန်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအနက်ကို အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း ဆဒ (ဆဒိ) ဓာတ်၏ အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း စဉ်းစားပါ။]

ပရိမဒ္ဒနဝမ္မောာ။ ။မဒ္ဒဓာတ်သည် ကြိတ်ချေ ဆုပ်နယ်-နင်းနှိပ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ အကြီးအကျယ် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆုပ်နယ်ခြင်းသည် လက်ဝှေ့သမားတို့၏ လက်ရုံး, တိုးပွားခြင်း အကျိုးငှာ ဖြစ်၏။ ဤသို့ကား ကိုယ်, လက်, အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အညောင်းပြေရုံ ဆုပ်နယ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် "ခုဒ္ဒက သမ္ဘာဟနေန" ဟု ဝိသေသနပြုသည်။ [ပရိမဒ္ဒန မမ္မောတိ ပရိမဒ္ဒိတဗ္ဗတာ သဘာဝေါ-ဦးကာသစ်။]

ဆုတ်နယ်ရခြင်းသဘောရှိ၏။ ၀ါ-တစ်နည်း။ ဒဟရကာလေ-ငယ်ရွယ်သူ၏အခါ၌၊ ၀ါ-ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ၌၊ ဥရသု-ပေါင်တို့၌၊ သယာပေတွာ-အိပ်စေပြီး၍၊ ဂဗ္ဘာ ဝါသေနာ-အမိ၀မ်း၌ နေခဲ့ရခြင်းကြောင့်၊ (အမိ၀မ်း၌ ကုပ်ကုပ်ကလေး နေခဲ့ရခြင်း ကြောင့်) ဒုဿဏ္ဌိတာနံ-မကောင်းသောသဏ္ဌာန်ရှိကုန်သော၊ (ပုံပန်းမလှ၊ အကျိုး မကျကုန်သော၊) တေသံတေသံ အင်္ဂါနံ-ထိုထိုအင်္ဂါတို့၏။ သဏ္ဌာနသမ္ဗဒနတ္ထာ-သဏ္ဌာန်ကို ကောင်းစွာ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးဌာ၊ အဠ္ဆနဝိဇ္ဇနာဒိ၀သေန-ဆွဲ၀င်ခြင်း, ဖိနှိပ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပရိမဒ္ဒနမ္မောာ-ထက်ဝန်းကျင် နှိပ်နယ်ရခြင်းသဘောရှိ၏။ ဧ၀ံ-ဤသို့၊ ၀ါ-သို့ကလောက်၊ ပရိဟရိတောာ-ရွှက်ဆောင်အပ်သည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဘေဒနဝိဓ္ဓံသနဓမ္မောာ-ပျက်စီးခြင်း, ဖရိုးဖရဲ

ဒဟရကာလေ။ ။ဧ၀ံ အနိယမိတကာလ့ဝသေန (မည်သည့်အချိန်အရွယ်၌ ပရိမဒ္ဒနအမှုကို ပြုရသည်ဟု ကာလသတ်မှတ်မှုမရှိပဲ) အဏ္ဍ ၀တ္ထာ ဣဒါနိ နိယမိတကာလ ဝသေန ("ဖွားပြီးစ သူငယ်အရွယ်" ဟု အချိန်အရွယ်ကာလကို သတ်မှတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်) အဏ္ဍ ၀ဒတိ ဒဟရကာလေတိ အာဒိနာ၊ ဤအလို "ဒဟရကာလေ" စသောစကားကို ပရိမဒ္ဒနမမ္ဗအတွက် တစ်နည်း အနှက်ဖွင့်ဟု မှတ်ပါ။ ၀ါသဒ္ဒါကိုကား တစ်နည်းအနက်ဖွင့်ဖြစ်ကြောင်း သိလောက်သော်ကြောင့် မထည့်တော့ဟုလည်းကောင်း, (တစ်နည်း) ၀ါသဒ္ဒါ ကြေသည်ဟု လည်းကောင်း ဋီကာသစ်ဆိုး၏။ ယခုစာအုပ်များ၌ကား ထိုကိစ္စိုက်ပါနေသည်။

ဆက်ဦးအုံ။ ။ဖွားပြီး၍ မကြာသေးသော် ကလေးတို့၏ ကိုယ်, လက် စသော ပုံသဏ္ဌာန်တို့သည် အမိ၀မ်း၌ ကိန်းအောင်းခဲ့ရသောကြောင့် မလှမပ အချိုးမကြေပဲ ဖြစ်နေတတ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် နားလည်သောမိခင်တို့သည် မွေးဖွားပြီး၍ အလွန်မကြာသေးသော ကာလ၌ (ကလေးများ၏ လက်, ခြေ စသည်တို့ ပြုပြင်၍ရလောက်ရာ အချိန်အခါ၌) ကလေးငယ်တို့ မိမိ၏ ခြေဆင်းထားသော ပေါင်ပေါ် ၀ယ်အိပ်စေ၍ နှာခေါင်းကလေးက ပုနေလျှင် နှာခေါင်း ကလေးကို ဆွဲ၍ဆွဲ၍ ပေးခြင်း, မဖြောင့်လျှင် ဖြောင့်အောင် (သွယ်တန်းနေနေအောင်) ပြုပြင် ပေးခြင်း, လက် ခြေတို့ကို ဖြောင့်အောင် ပြုပြင်ပေးခြင်း, နဖူး, နှာရောင်, နောက်စေတို့ကို မောက်နေ ကောက်နေလျှင် သာသာယာယာဖိပေးခြင်း စသည်တို့ဖြင့် ပြုပြင်ပေးကြ၏။ ထိုသို့ ပြုပြင်ရခြင်းသဘောရှိသည်ကို "အဠ္ဆနဝိဇ္ဇနာဒိ၀သေန ပရိမဒ္ဒနမ္မောာ" ဟု ဆိုသည်။ [အဠ္ဆနဠွေတ္ထ အာကမ္ဘုနံ, ဝိဇ္ဇနံ သမ္ဘာဟနံ (ဆုပ်နယ်ခြင်း) ။]

မှတ်ချက်။ ။ရှေးစာအုပ်တို့၌ ဒုဿဏ္ဌိတာနံနောက်၀ယ် "ဝိနာမိတာနံ-ဖေါက်ဖေါက်ပြန်ပြန် ညွှတ်စေအပ်ကုန်သော" ဟု ရှိ၏။ နောက်ပြင်စာအုပ်တို့၌ ထိုပါဌ် မရှိ ဦးကာသစ်၌ "ဓိတာ$_{1}$ ဘာ၀နပုံသကနိဒ္ဒေသော၊ တေန ယထာ၀မာဏ (၀မာဏအားလျော်ရ) မနံ၀ါ (တစ်နည်း-သာသာယာယာ)" ဟု တွေ့ရ၏။ ထို ဓိတ်ပါဌ်လည်း ယခုစာအုပ်တို့၌ မပါ။ "ဓိတ် အဠ္ဆနဝိဇ္ဇနာဒိ၀သေန" ဟု ရှိသင့်သည်၊ ဝိဇ္ဇနာဒိ၌ အာဒိဖြင့် သမ္ဗဠန (ကွေးပေးခြင်း), ဥဂ္ဂမန (မြှောက်ပေးခြင်) စသော ပြုပြင်ဖွယ်များကို ယူပါ။

ပြန့်ကြဲသောအားဖြင့် ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဘိဇ္ဇတိစေဝ-ပျက်လည်းပျက်စီး၏။ ဝိဂတရတိစ-ဖရိုဖရဲလည်း ပြန့်ကြဲ၏။ ဇဝ သဘာဝေါ-ဤသို့ ပျက်စီးခြင်း၊ ဖရိုဖရဲ ပြန့်ကြဲခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော-နက်။။. . . တတ္ထ (တေသု ရူပိ စာတုမဟာဘူတိကောဘ အာဒီသု)-ထို ရူပိ စာတုမဟာဘူတိကော အစရှိသောပုဒ်တို့တွင်၊ ဆဟိ-၆ ပါးကုန်သော၊ ပဒေဟိ-ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သမုဒယော-

---

ဘိဇ္ဇတိစေဝ ဝိဂီရတိစ။ ။ဘေဒနကို "ဘိဇ္ဇတိ" ဟု ဖွင့်၏။ ဥဒ္ဌာဒန ပရိမဒ္ဒန အမှုတို့ဖြင့် ရွက်ဆောင်အပ် (ကြီးပွားစေအပ်) စေကာမူ၊ ပျက်ဆိုန်တန်လျှင် ပျက်တတ်၏။။ ["ကာယသ ဘေဒါ" ဟု အခြားနေရာ၌ လာသောကြောင့် ဘိဇ္ဇ (ပျက်ခြင်း) ဟု အနက် မှတ်ပါ။] ဤသို့ပျက်ပြီးနောက် တစ်စုံတစ်ခုမျှ အသုံးမကျတော့သည်ကို "ဝိဂီရတိ-ဖရိုဖရဲ ပြန့်ကြဲ၏" ဟု ဆိုသည်၊ ဤဝိဂီရတိသည် ဝိဒ္ဒသနု၏ အနက်ဖွင့်တည်း။ [ဝ+ဓသဂေတ်သည် ဝိဒ္ဒသနအနက်ကို ဟော၏။ "ဖျက်ဆီး" ဟု သကမ္မကဖြစ်သော်လည်း ဤနေရာ၌ "ဖရိုဖရဲ ကြဲသောအားဖြင့် ပျက်စီး" ဟုအကမ္မကအနက်သာဖြစ်သင့်သည်။]

တတ္ထ။ ။ဤအခန်းသည် ဝိပဿနာဥာဏ်ကို ပြရာအခန်းတည်း၊ ဝိပဿနာ ဥာဏ်ဆိုလျှင် ဥဒယဗ္ဗယကို ရှုရ၏။ ဥဒ္ဌာဒန ပရိမဒ္ဒနစသည်တို့ကို ရှုခြင်းသည် အာဟယ်နည်းဖြင့် ဥဒယဝယတွင် ပါဝင်နိုင်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဥဒယဝယကို ရှုခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ထင်ရှားစေခြင်းငှာ "တတ္ထ" စသည်ကို မိန့်သည်။

ရူပိ စာတုမဟာဘူတိကောတိ အာဒီသု။ ။"တတ္ထ" အရ နောက်၌ အစိတ် ထုတ်အပ်သော "ရူပိ စာတုမဟာဘူတိကော" စသော ၉ ပုဒ်ကိုပင် စွဲရ၏။။ [တတ္ထ အမ္ပဲ, စိတ်မရဲမ္ဘ, နောက်လွှဲအစု, အစိတ်ရှ, ရောယူပေါင်း၍စွဲ။] "ရူပိ စာတုမဟာဘူတိကောတိ အာဒီသု" အရလည်း ထို ၉ ပုဒ်ပင်ရ၏။ ထို့ကြောင့် "ရူပိ စာတုမဟာဘူတိကောတိ အာဒီသု" ပါ၌သည် ရှေးနိဿယ တို့၌ ထည့်၍စွဲအပ်သော အစွဲမှ ယူထားအပ်သော အဂိုသာ ဖြစ်သင့်သည်။

ဆဟိ ဝေဟိ။ ။ရူပေါ, စာတုမဟာဘူတိကော, မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ, သြဒန ကုမ္မာသူပစယော, ဥဒ္ဌာဒနဓမ္မော, ပရိမဒ္ဒနဓမ္မော ပုဒ်တို့တည်း၊ ထိုတွင် စာတုမဟာဘူတိကော စသော ၃ ပုဒ်သည် အဖြစ် ဥဒယကို ပြသောပုဒ်များ ဖြစ်ကြောင်းထင်ရှား၏။ ရူပေါ, ဥဒ္ဌာဒန ဓမ္မော, ပရိမဒ္ဒနဓမ္မေတို့ကား အာဟယ်နည်းဖြင့် ဥဒယကို ပြပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။

အဖြေကား။ ။"ရူပေါ" ဟု ဆိုလျှင် "ရူပ်ရှိ၏" ဟု သာမည အနက်ကိုသာ မယူဘဲ, ရုပ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဥတု-အာဟာရရုပ်တို့ကိုလည်း ယူနိုင်၏။ ထိုဥတုအာဟာရ ရုပ်အားဖြင့် "ရုပ်ရှိ၏" ဟု ဆိုလျှင် ဥတုကြောင့်ဖြစ်၏, အာဟာရကြောင့်ဖြစ်၏ဟူသော အကြောင်းသမုဒယကိုလည်း ရှုပိသဒ္ဒါက ပြရာရောက်တော့သည်။ [ရူပိ၌ ဤပစ္စည်းသည် "ပဟုတေစ ပသ်သာယ" ဧသောအနက်တို့တွင် သ်သဂ္ဂ (အကြောင်းနှင့်ရောနှောခြင်း) အနက် ထူးရှိသော အသယ္ယတ္ထအနက်ဟော ဟု မှတ်ပါ။] ဥဒ္ဌာဒန ပရိမဒ္ဒန ဟူသော ၂ ပုဒ်လည်း ထိုသို့ တနုဝိလေပနဖြင့် ပွတ်ခြင်း ခိုဒနယ်ခြင်းကြောင့် ကောင်းသောသဏ္ဌာန်ရှိသော ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း (ဥဒယ) ကိုပင် ပြသည်။

ဖြစ်ခြင်းကို၊ ကထိတောဘောတော်မူအပ်ပြီ၊ အနိစ္စပဒေန-အနိစ္စပုဒ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တက္ခ၊ ပစ္ဆိမေဟိ-နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော၊-ဒ္ဝိဟိ-၂ ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ အတ္ထဂံမော-ချုပ်ခြင်းကို၊ (ကထိတောမူအပ်ပြီ)။ . . ဧတ္ထ သိတံ ဧတ္ထ ပဋိဝဋ္ဋတိ-ကား၊ စာတုမဟာဘူတိ-ကေ-၄ ပါးသော မဟာဘူတ်အတိပြီးသော၊ ဝါ-၄ ပါးသော မဟာဘူတ်ကြောင့် ဖြစ်သော၊ ဧတ္ထကာယေ-ဤကိုယ်၌၊ နိသိတဓဋ္ဌ-မြဲသည်လည်းကောင်း၊ ပဋိဗဒ္ဓဋ္ဌ-စပ်သည်လည်းကောင်း၊ (တောတိ)။ **၂၃၅**။ သုဘောတိ-ကား၊ သုနဒ္ဒရော-ကောင်းသော၊ ဇာတိမာတိ-ကား၊ ပရိသုဒ္ဓါကရသမုဋ္ဌိတော-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ပတ္တမြားထွက်ရာအရပ်မှ ကောင်းစွာ ထွက်သော၊ သုပရိကမ္မကတောတိ-ကား၊

အနိစ္စ ၊ပေ၊ အတ္ထဂံမော။ ။အနိစ္စဟူသည် ကာယဒဿိပါသော ရှစ်တို့၏ ဘင်ခဏ၌ ပျက်ခြင်းတည်း၊ . . ဘေဒနဟူသည် ကာယဿ ဘေဒါအရ မရဏအခါ၌ ခန္ဓာတို့ယိမ်း၏ ပျက်စီးခြင်းတည်း၊ ဝိဒ္ဓံသနကား အသုံးမကျအောင် ပျက်ခြင်းတည်း၊ [ဤ ၃ ပုဒ်ဖြင့် အတ္ထဂံမ (၀ယ) လကွေ့ဏာကို ပြသည်။]

သိတံ, ပဋိဗဒ္ဓံ။ ။ပါဠိတော်၌ "ဣဒ္ဓ ပန မေ ဝိညာဏံ" အရ ဝိညာဉ်ဟူသည် ဝိပဿနာစိတ်တည်း။ ["ဣဒ်" ဟူသော အနိုးဟော သဒ္ဒါဖြင့် ထိုအချိန်၌ ဖြစ်နေသော ဝိပဿနာစိတ်ကို ညွှန်ပြသည်။] ထိုဝိပဿနာဝိညာဉ်သည် ခန္ဓာကိယ်တွင် ပါဝင်သော ဟဒယ ဝတ္ထုမှီ ဖြစ်သောကြောင့် "ဧတ္ထ သိတံ-ဤကိုယ်၌ မှီ၏" ဟု လည်းကောင်း၊ ထိုကာယနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်နိုင်သည့်အပြင် ထိုကာယ၌ ရှိသောရှုပ်တို့ကို အာရုံပြုသောကြောင့် "ဧတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓံ-ဤကိုယ်၌စပ်၏" ဟု လည်းကောင်း မိန့်တော်မူသည်၊ ကာယ၌ မှီ၍ ကာယနှင့်စပ်နေရရသောကြောင့် ကာယကဲ့သို့ သမုဒယအတ္ထဂံမ သဘောရှိသည်-ဟူလို။

သုဘော။ ။သုဋ္ဌု-လွန်စွာ+ဘာတိ-တောက်ပ၏။ ဣဟ သုဘော၊ သု+ဘာဇာတ်, အပစ္စည်း။ ဇာတိ၏ ကောင်းသောဝုဏ်ထက်တို့တွင် အရောင်တောက်ခြင်း ဝုဏ်သည်လည်း တစ်ပါး ပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "သုန္ဒရောသည် သဒ္ဒတ္ထမဟုတ်၊ ဝုဏ်အနက်မျှကိုသာ ဖွင့်သောဝုဒ်တည်း" ဟု မှတ်ပါ။ ["သုဘော-လွန်စွာတောက်ပသော၊ ဝါ-လွန်စွာတောက်ပသည့်အတွက် ကောင်းသော" ဟု ဟိဠိတော်၌ အနုက်ပေးပါ။]

ဇာတိမာ။ ။ဇာတိ+အသ အတ္ထိတိ ဇာတိမာ၊ ပသ်သာ အနက်ထူးရှိသော အသယတ္ထိအနက်၌ မန္တုပစ္စည်းသက်၊ "ကောင်းသော ဇာတိရှိသော၊ ဝါ-အမျိုးကောင်းသော"ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊ ထိုသို့ အမျိုးကောင်းခြင်းလည်း သင်ရှုင်းသော ပတ္တမြားကျောက်မြေမှ ထွက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ပရိသုဒ္ဓါကရသမုဋ္ဌိတော" သည် ဇာတိမန္တုဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ပြသော ပုဒ်တည်း။ [အာကရသဒ္ဒါသည် သတ္တုအမျိုးမျိုး ကျောက်အမျိုးမျိုး ထွက်ရာအရပ်တို့ ဟောတ်။] [အဌသာလိနီ-စိတ္တုပ္ပဒေကဏ္ဍ, နိဒ္ဒေသဝါရ, မနောယတနပုဒ်အဖွင့် ဘာသာဋီကာ၌ ရှုပါ။]

ဌိကာ။ ။ကုရုဝိန္ဒကဇာတိအာဒိ ဇာတိဝိသေသောပ-ပတ္တမြားနီ အစရှိသော အမျိုးဇာတ် အထူးသည်လည်း၊ ဇာတ်နော-၏၊ အာကာရပရိသုဒ္ဓိမူလကောဇ-ထွက်ရာ ကျောက်မြေ၏ စင်ကြယ်ခြင်းလျှင် အရင်းခံရှိသည်သာ၊ ဣတိ အာဟ - ပရိသုဒ္ဓါရသမုဋ္ဌိ

သုဋ္ဌု-ကောင်းစွာ၊ ကတပရိကမ္မော-ပြုအပ်ပြီးသောပရိကမ်ရှိသော၊ အပနီတ ပါသာဏသက္ကရော-ပယ်ရှားအပ်ပြီးသော ကျောက်ခဲကျောက်စရစ် ရှိသော၊ အဠ္ဃောတိ-ကား။ တနဠ္ဃမိ-ပါးသော အရေရှိသော၊ ဝိပုသန္နောတိ-ကား။ သုဋ္ဌု-လွန်စွာ၊ ပသန္နော-ကြည်လင်သော၊ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နောတိ-ကား။ ဓောဝန ဝေနာဒီဟိ-ဆေးကြောခြင်း, ဖောက်ထွင်းခြင်း အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေဟိ-အလုံးစုံကုန်သော၊ အာကာရေဟိ - အခြင်းအရာတို့နှင့်၊ သမ္မန္နော-ပြည့်စုံသော၊

တောတိ။ [ကုန္ဓလိန္ဒသံဒ္ဓါသည် ဤနေရာ၌ ပဒုမရာဂ-ရတ္တမဏိ (ပတ္တမြားနီ) အနက်ကို ဟောအ်၏ ထိုမဏိ၏ ဝေဠုရိယဖြစ်ကြောင်းကို ပါဠိတော်၌ ပြအ်။ ဝေဠုရိယ၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုကား ဆရာ တော်၏ အဘိဓာန်နိဿယ (၇၉၁) ဂါထာ၌ ရှုပါ။]

သုပရိကမ္မကတောဝ။ ။ဝရိကမ္မဟူသည် တစ်ကြိမ်ဖြင့် မပြီးဘဲ အဖန်ဖန်ပြု အပ်သော အမှုတည်း၊ ပတ္တမြား၌ လုံးထွေးချ၍ ကပ်၍ပါနေသော ကျောက်ခဲ ကျောက်စရစ် စသော အပြစ်တို့ကို ဖယ်ရှားခြင်းကိစ္စသည် အထပ်ထပ်ပြုအပ်သော ကိစ္စတည်း။ ထို့ကြောင့် " သုဋ္ဌုကတပရိကမ္မော " ဟု သဒ္ဒတ္ထဖွင့်ပြီးနောက် " အာနီတပါသာဏ သက္ကရော " ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထဖွင့်သည်။ [သုတိ် သုဋ္ဌုဟုလည်းကောင်း, ပရိကမ္မကတောကို ရှေ့နောက်ပြန်၍ "ကတပရိကမ္မော" ဟု လည်းကောင်း ဖွင့်သောကြောင့် သုတိ် ကတဋ္ဌ စပ်ရကြောင်း ထင်ရှားအ်။ ကတံ+ပရိကမ္မံ ယဿာတိ ပရိကမ္မကတောဝ၊ သုဋ္ဌု+ပရိကမ္မကတော သုပရိကမ္မကတောဝ။]

အဠ္ဃော။ ။၁သေခ-ကြည့်ရှုခြင်းကို၊ နေ+ဆိန္ဒတိ-ဖြတ်တတ်၊ ဣဟတိ အဠ္ဃော ကြည်လင်သောကြောင့် ကြည့်ရှုခြင်းကို မဖြတ်သော (မပြတ်ကြည့်ရှုရသော) ပတ္တမြားစသည်ကို "အဠ္ဃ" ဟု ခေါ်အ်။ နေ+ဆိ-ဓာတ်, ကပစ္စည်း၊ ကအနုတန်ချေ၊ မပြတ်ကြည့်ရလောက်အောင် အကြည့်ခံနိုင်ခြင်းမှာလည်း အရေပါးသောကြောင့် ဖြစ်ရကား "တနဠ္ဃိ" ဟု အကြောင်းကို ဖွင့်သည်။ [ဆဝိယာ သဏ္ဌာဘာဝေန အသယ အဠ္ဃတာ၊ နသယာ်ဘာသ-ကျောက်တစ်ခုလုံး၏ သိမ်မွေ့သောကြောင့် ဖမှတ်-ဦးကာ။]

ဝိပုသန္နော။ ။ဝိကို သုဋ္ဌုဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊ သဒ္ဒတ္ထမှာ ဝိသေသနအနက်သာ တည်း၊ အထူးကြည်လင်ခြင်းမှာလည်း တနဠ္ဃိဖြစ်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်အ်။ ထို့ကြောင့် အဠ္ဃော ၏ နောက်၌ ဝိပုသန္နော ဟု အဓိပ္ပာယ်ပေါ်အောင် ထပ်၍ ဟောတော်မူသည်။ [တတောယေဝ (ထိုသို့တနဠ္ဃဝ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ပင်) ဝိသေသန ပသန္နောတိ ၁သေတုံ သုဋ္ဌု ပသန္နောတိ ဝုတ္တ၊-ဦးကာသစ်။]

သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော။ ။အသုံးပြုဖို့ရန် ထိုက်တန်သော ပတ္တမြား ရဝကာ၏ အခြင်း အရာဟူသည် ပတ္တမြား၌ကပ်နေသော ကျောက်မှုန်မှုန်းကို ဆေးကြောသုတ်သင်၍ပြီးခြင်း, အမဲကက်စသည်ကို ဖယ်ရှားခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း, ချည်ဖြင့် သီဖွဲ့အကျိုးငှာလည်း ကောင်း ထိုးထိုက် ဖေါက်ထိုက်သော ဌာနတို့ကို ထိုးပြီးထွင်းပြီး ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် "ဓောဝန ၊ဝေ၊ သမ္ပန္နော" ဟု ဖွင့်သည်။ [ပါသာဏာဒီသု ဓောတာတာ ဓောဝန်, ကာဠကာဒီ အပဟာရဏာတ္တာယစေ သုတ္တေန အာဝုနနတ္တာယစ ဝိဒ္ဓိတာဒ္ဒတာ ဝေနၑ်-အာဒိသဒ္ဒေန တာပ (ဒီးကင်ခြင်း) သဏ္ဌာနရဏာဒီနံ (သိမ်မွေ့အောင်ပြုခြင်း အစရှိသည်တို့ကို) သင်ဟောအ်-ဦးကာ သစ်။]

(မဏိ, ဝေဠုရိယောတို့၌စပ်)၊ နီလံတိအာဒီဟိ-နီလံအစရှိသော ၃ ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိ-အဆင်း၏ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဒဿေတိ-ပြတော်မူ၏။ [အာဝုန်တသုတ္တသ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိ။]ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ နီလံတိအာဒီဟိ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိ ဒဿေတိ-နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တာဒိသဲ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော ချည်သည်၊ ဝါ-ကို၊ (အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ချည်သည်၊ ဝါ-ကို) အာဝုတဲ-ထိုးသီအစပ်သည်၊ (သမာနံ-သော်) ပါကဋ္ဌံ-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ (တသ္မာ နီလံတိအာဒီဟိ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိ ဒဿေတိ။)။ [လည်းပင်း စသည်၌ဆွဲဖိုရန် ကြိုးသွင်းသောအခါ အရောင်ရှိသောကြိုးကို သွင်းလိုက်မှ ထိုကြိုးကို ထင်ထင်ရှားရှားမြင်ရသည်၊-ဟူလို။]

ဧဝမေဝခေါတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံသော နည်းဖြင့်၊ ဥပမာသမ္ဘဒနံ-ဥပမာကို ပြီးစေခြင်းကို၊ (တစ်နည်း) ဥပမာသံသန္ဒနံ-ဥပမာကို ဥပမေယျနှင့် နှီးနှောခြင်းကို၊ ဝေဒေတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏။ ဟိ-ချဲ့၊ မဏိ-ပတ္တမြားကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ-မှတ်ထိုက်သကဲ့သို့၊ (တထာ-ထို့အတူ၊) ကရဇကာယော-ကရဇကာယကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏။) အာဝုတသုတ္တံ-ထိုသီအပ်သော ချည်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ) ဝိယ-သို့၊ (တထာ)။ ဝိပသနာညာဏ-ဝိပသနာဉာဏ်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-၏။) စက္ခုမာ-ကောင်းသောမျက်စိရှိသော၊ ပုဂ္ဂိလော-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ-သို့ (တထာ)။ ဝိပသဿနာ လာဘီ-ဝိပသနာဉာဏ်ကို ရခြင်းရှိသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏။) ဟတ္ထေ-လက်၌၊ ကရိတ္တာ-ပြုလျှက်၊ ဝါ-ထားချေ၊ ပစ္ဆာဝေဗ္ဘတော-ဆင်ခြင်သော ယောဂျားအား၊ အယံ ခေါ မဏိတိ-အယ် ခေါ် မဏိ အစရှိသည်ဖြင့်၊ မဏိနော-ပတ္တမြား၏၊ အာဝိဘူတကာလော-ထင်ရှားဖြစ်ရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ-သို့၊ (တထာ)။ ဝိပသနာညာဏ-ကို၊ အဘိနိဟရိတ္တာ-(ကာယသို့) ရှေးရှုဆောင်ပြီး၍၊ နိသိန္နသနေသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ စာတုမဟာဘူတိကကာယသာ-၄ ပါးသောမဟာဘုတ်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော်ကိုယ်၏၊ အာဝိဘူတကာလော-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)၊ တတြိဒံ သုတ္တံ အာဝုတဓွဇ-တကြိဒံ သုတ္တံ အာဝုတံအစရှိသည်ဖြင့်၊ သုတ္တသာ-ချည်၏၊ အာဝိဘူတ ကာလော - ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ - သို့၊ (တထာ)။ ဝိပသနာညာဏ-ကို၊ အဘိ

ဥပမာသမ္ဘဒနံ။ ။ဋီကာသစ်၌ "အယမေတ္ထ ဥပမာသမ္ဘဒနေ (ဥပမာကို ပြီးစေခြင်း၌) ကာရဏာဝိဘာဝနာ (အကြောင်းကို ထင်စွာပြခြင်းတည်း) ဟု နောက်၌ဖွင့်ထားသောကြောင့် ဥပမာနနှင့် ဥပမေယျကို နှီးနှော၍ ပြခြင်းကိုပင် "ဥပမာသမ္ဘဒန" ဟု ဆိုလိုသည်။ [ပြင်ထားသော စာအုပ်များ၌ "ဥပမာသံသန္ဒန" ဟု ရှိ၏။ အဓိပ္ပာယ်မှာ သဘောတူပင်တည်း၊ တချို့နေရာ၌ "ဥပမာ သမ္မပိပါ၊ဒန-ဥပမာနကို ဥပမေယျနှင့် ကောင်းစွာ ဆက်စပ်စေခြင်း" ဟုလည်း သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။]

နိ်ပာရိတ္တာ-၍) နိသိန္နသ-သော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ တဒါရမဏာနံ-ထိုကရဏကာယ ဟူသောအာရုံ ရှိကုန်သော၊ ဖဿပဠမကာနံဝါ-ဖဿလျှင် ငါးပါးမြောက်ရှိကုန်သောတရားတို့၏လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗစိတ္တေတသိကာနံဝါ-အလုံးစုံသော စိတ်စေတသိတ်တို့၏လည်းကောင်း၊ (တဒါရမဏသ-ထိုကရဏကာယဟူသော အာရုံရှိသော၊) ဝိပဿနာညာဏသေဝဝါ-၏သာလျှင်လည်းကောင်း၊ အာဝိဘူတကာလော-ကို၊ (၁၄ ဗ္ဗော)။ ဣတိ-သို့၊ (ဥပမာသမ္ဘဝဒန်-ကို၊ (တစ်နည်း။) ဥပမာသံသန္ဒန်-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏)။. . . စ-ဆက်၊ ဣတ္ထံဝိပဿနာညာဏ်-ဤဝိပဿနာ ညာဏ်သည်၊ မဂ္ဂညာဏာနနန္တရံ - မဂ်ညာဏ်၏ အနန္တရဟုစွဲသည်သည်၊ (ဟောတိ)။

တဒါရမဏာနံ။ ။တဒါရမဏာနန္တိ ကာယသညိတ ရူပမ္ဘောရမဏာနံ (ကရဏ ကာယဟုခေါ်အာဝေသော ရုပ်တရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော၊) ဤပုဒ်ကို ဖဿပဠမကာနံ, စိတ္တ စေတသိကာနံ, ဝိပဿနာညာဏသေဝ ၃ ပုဒ်၌ ဝိသေသနစပ်။

ဖုတိ်ရျတိ်။ ။ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၌ လာသည့်အတိုင်း ရှေးဦးစွာ "ဖဿ, ဝေဒနာ, သညာ, စေတနာ, စိတ်" ဟူသော ဖဿပဠမကတရားကို ပြု၏။ ထို့နောက် ဝိပဿနာ ညာဏ်နှင့်ယှဉ်ဘက် စိတ် စေတသိတ်အားလုံးကို ဒုတိယပြု၏။ [ဖဿပဠမကလည်း ဝိပဿနာ ညာဏ်နှင့် ယှဉ်ဘက်သာ ဖြစ်ရမည်။]ထို့နောက် ဝေနာက် ဝေနာနှစ်ခုသော ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုပြု၏။ ဝေနာ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေလိုလျှင် "ဝိပဿနာဉာဏသေဝ" ဟု ဝေဖြင့်ဆိုသည်။ [ဉာဏသနေနာ၌ ဝိညာဏသမ္ပရိယုတ်" "ဣဒ္ဓိ ပ၆ မေ ဝိညာဏ" ဟူသော ပါဠိတော်နှင့် သာ၍ ထပ်ဓိ၏။ ထို့ကြောင့် ဦးကာသစ်၌ "ဝိညာဏသေဝ" ဟု ရှိသည်။]

ဣဒံ ဝိပဿနာဉာဏ်။ ။ဝိပဿနာဉာဏ်တွင် အတ္တဌ်အထိပ်ဖြစ်သော ဂေါတြဘုဉာဏ်ကို ရည်ရွယ်၍ "မဂ္ဂဉာဏနန္တရံ" ဟု ဆိုသည်၊ ထို ဂေါတြဘုဉာဏ်ကို ယူလိုက်သဖြင့် ဝိပဿနာဉာဏ်အားလုံးကိုလည်း ယူပြီးဖြစ်တော့၏။ [တတ္တ မဂ္ဂဉာဏာနန္တရံတိ သိခါပတ္တ ဝိပဿနာဘူတံ ဂေါတြဘုဉာဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တဒေtill ဟိ အရဟတ္တမဂ္ဂယ သဗ္ဗေသံ ပဝတ္တဝေါန မနန္တရံ ဟောတိ၊ ပဝနကေတော ပန တတ္ထဝနေနေဝ သဗ္ဗသာဝိ ဝိပဿနာဉာဏယ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အဝိသေသတောဝ (အခြား ဝိပဿနာဉာဏ် ဂေါတြဘုဉာဏ်ဟု အထူးမပြုသော အားဖြင့်) တယ ဣဒ ဝုတ္တတ္တာ-ဦးကာသစ်။]

မဂ္ဂဉာဏာနန္တရံ။ ။ဝိပဿနာဉာဏ်သည် မဂ်ဉာဏ်အား အနန္တရသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်သောကြောင့် "မဂ္ဂဉာဏာနန္တရံ" ဟု ဆိုသည်၊ ထို့ကြောင့် "မဂ္ဂဉာဏာနန္တရံ-မဂ်ဉာဏ်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်၏" ဟု မပေးရ၊ "မဂ်ဉာဏ်၏ အနန္တရပစ္စည်း (မဂ်ဉာဏ်အား အနန္တရ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးသောပြုသောတရား) "ဟု ပေးရသည်။ ["အနန္တရ-အကြားမရှိ" ဟူရာ၌ ရှေ့ဖြစ်သော အနန္တရလည်း ရှိ၏။ "တဿာ နန္တရမေဝ" စသည်ဖြင့် လာရာ၌ နောက်ဖြစ်သော အနန္တရလည်းရှိ၏။ ဤ၌ ရှေ့ဖြစ်သော အနန္တရကိုယူပါ။]

မုတ်ရျတ်။ ။မဂ္ဂဉာဏာနန္တရံ၌ မဂ္ဂအရ မဂ် ၄ ပါးလုံးကိုလည်းကောင်း, အရပေတာ္တ မဂ်ကိုသာလည်းကောင်း ဖွင့်ကြ၏။ ထိုတွင် အဘိညာဉ် ၆ ပါးနှင့်စပ်၍ ပြအပ်သောစကား ဖြစ်သောကြောင့် အာသဝက္ခယ အဘိညာဉ်ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ကိုယူမှ ပကရဏ အားလျော်သည်ဟု မှတ်ပါ။

ဇဝံ သန္ဓေပိ-ဤသို့ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အတိဿာဝါရေ-အဘိညာဉ် ၆ ပါး၏ ဝါရကို၊ အာရဒ္ဓေ- အားထုတ်အပ်ပြီးလသော်၊ ဧတသ-ဤပိယသနာဉာဏ်၏၊ အနုန္တရာ-အဘိညာဉ် ၆ ပါး တို့၏ အကြားဌာ်၌ ဝါရော-အလှည့် အကြိမ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့။ [လောကီ အဘိညာဉ်တို့ ပြုပြီးသည့်အခါ အာသဝက္ခယ အဘိညာဉ်ကိုဆက်၍ အာကာခေ်ယျသုတ်စသည်၌ ပြလေရှိ၏။ ထိုအတိုင်း ဆက်၍ ပြသောအခါ ဝိပဿနာဉာဏာဝါရ အခွင့်မရတော့-ဟူလို။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဒေဝ-အဘိညာဉ် ၆ ပါးတို့၏ ရှေ့ဖြစ်သော ဤအရာ၌ပင်၊ ဒသိတံ-ပြတော်မူအပ်ပြီ။

စ-သည်သာမကသေး၊ ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်၊ အနိစ္စာဒိဝသေန-အနိစ္စအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အက်တသမ္ဘသနသ-ပြုအပ်ပြီးသော သမ္ဘသနဉာဏ်မရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ-သည်၊ ဒိဋ္ဌာယ သောတာဓတုယာ-ဒိဋ္ဌသောတ အဘိ

---

၈၀ သန္ဓေပိ။ ။ဤပုဒ်သည် ပန (တထာပိ) ကဲ့သို့ စောဒကဏ၏ အာဘောဂကို လက္ခဏာ အရှစ်တင်သော (စောဒကဏ၏ အာဘောဂကို မနှစ်သက်ကြောင်းပြသော) နိုပါတ် ၂ ခုအပေါင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ပန (တထာပိ) ရှေ့က ကိုဠာပိဝါကျရှိသကဲ့သို့ ဤဝါကျ၏ ရှေ့ကဝါကျ၌ ကိုဠာပိထည့်လျှင် "ကိုဠာပိ ပိပဿနာညာဏ် မဂ္ဂညာဏာနန္တရံ" ဟု စောဒကာဘောဂကို ချီးမြှောက်သောဝါကျ ဖြစ်နိုင်၏။ ဧဝံသန္ဓေပိကိုလည်း တသ္မာ ၃ ချက်၏နောက်၌ ရှိသော "ဣဒေဝ (ဣဒ အာဒိတောဝ) ဒသိတံ" ၃ ချက်၌ စပ်ပါ။ ထိုစပ်ရာပုဒ်ကိုကြည့်၍ အောက်ပါ စောဒနာဝါကျ ဖြစ်နိုင်သည်၊-

အာစရိယ. . . နနု ဝိပဿနာညာဏ် မဂ္ဂညာဏာ နန္တရံ၊ အထ ကသ္မာ ဣဒေဝ (အဘိညာဉ် ၆ ပါး တို့၏ ရှေ့ဖြစ်သော ဤအရာ၌ပင်) ဒသိတံ. . . ဤသို့ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဋီကာသစ်၌ "ယသ္မာ ပနိဒံ ဝိပဿနာညာဏံ မဂ္ဂညာဏာနန္တရံ ဟောတိ ၊ဧဝ၊ စောဒနာလေသဲ ဒဿတ္ထာ ပရိဟာရေန္တော ဣဒဒ္ဓ ဝိပဿနာညာဏ်တိ အာဒိမာဟ" ဟု မိန့်သည်။

အန္တရာဝါရော။ ။အဘိညာဉ်တို့ကို စ၍ အားထုတ်သောအခါ ဤဝိပဿနာညာဏ်သည် အဘိညာဉ်၏လက္ခဏာ မရှိသောကြောင့် လောကီအဘိညာဉ် ၈ပါး၏အပြီး အာသဝက္ခယအဘိညာဉ်၏ ရှေ့၌ ဝင်ဖို့ရန် အလှည့်အကြိမ်မရနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ထိုအဘိညာဉ်တို့၏အကြား၌ ဝင်ခွင့်မရသည်အတွက် ဤစတုတ္ထဈာန်၏ အခြားမဲ့၌ ဟောတော်မူရသည်။

ယသ္မာ စ။ ။စသဒ္ဒါသည် သမုစ္စည်းအနက်ရှိ၏၊ "ဝိပဿနာညာဏ်တို့ ဤနေရာဝယ် ပြရခြင်း၌ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းသာမက အခြားအကြောင်းလည်း ရှိသေး၏"ဟု ဆည်းသည်၊ စ သဒ္ဒါကို အဗ္ဘညရဝိကဗ္ပန (အနက်တစ်မျိုးကို သီးခြား စီရင်သောဝိကပ်) အနက်ဟော" ဟုလည်း ဆိုကြသေးသတတ်၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာသစ်၌. . . . .

"အဗ္ဘညရဝသာနုမ္ပိ, စ သဒ္ဒေါ ယဒိ ဒိသတိ၊
သမုစ္စယေ ဝိကပ္ပေ သော, ဂဟေတမ္ဘော ဝိဘာဝိနာ" ဟု မိန့်သည်။

ဥာဏ်ဖြင့်၊ ဘေရ၀ံ-ကြောက်တတ်သူ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝါ-ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော၊ သဒ္ဒံ-အသံကို၊ သုဏာတော-ကြားရသော်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗေနိ ဝါသာနုဿတိယာ-ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်ဖြင့်၊ ဘေရ၀ေ-ကုန်သော၊ ဝါ-ကုန်သော၊ ခန္ဓေ-ခန္ဓာတို့ကို၊ အနုဿရတော-အစဉ်လျှောက်၍ အောက်မေ့ ရသော်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ-ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်၊ ဘေရ၀ံ-သော၊ ဝါ-သော၊ ရူပ၀ိ-အဆင်းကိုလည်း၊ ပဿတော-မြင်ရသော်လည်းကောင်း၊ ဘယ သန္တာသော-ကြောက်ခြင်း, ထိတ်လန့်ခြင်းသည်၊ ဥပဒ္ဒဇာ-ဖြစ်တတ်၏။ အနိစ္စာဒိ ဝသေန-ဖြင့်- ကတဘသမ္ဘသနသ-ပြုအပ်ပြီးသော သမ္ဘသနဥာဏ်ရှိသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဘယသန္တာသော-သည်) နု (ဥပဒ္ဒဇာတိ)-မဖြစ်၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ယသ္မာအတွင်းရှိ ၃ ဝါကျကို အကျယ်ပြန်၍စွဲ) အဘိညဲ-အဘိညာဉ်သို့၊ ပတ္တာသ-ရောက်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဘယဝိနော၁နယေတုသမ္ဘာ၁နတ္ထာမွိ-ဘေးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာဥာဏ်ကို ပြီးစီးစေခြင်း အကျိုး ၄ လည်း၊ ဣဒံ-ဤပိပသနာဥာဏ်ကို၊ ဣဒေ၀-အဘိညာဉ် ၆ ပါးတို့၏ ရှေ့ဖြစ် သော ဤအရာ၌ပင်၊ ဒဿိတံ-ပြီ။

အ၀ိစ-ရှေ့နည်းသာ မကသေး၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတံ ဝိပဿနာသုခံနာမ-ဤ၀ိပဿနာချမ်းသာမည်သည်၊ မဂ္ဂဝေယသုခသမ္ဘာ၁ဒဂ်-မဂ်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာ ကို ပြီးစေတတ်သော၊ ပါမိုယေဂ္ဂ-အသီးအခြားတစ်ပါးသော၊ သန္ဓိဋ္ဌာ-ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ခြင်းကိုထိုက်သော၊ သာမည၀ေလ-ရဟန်းအဖြစ်၏အကျိုးတည်း၊ တသ္မာ၀ိ-ထို့ကြောင့်လည်း၊ အာဒိတောဝ-အဘိညာဉ် ၆ ပါးတို့၏အစ၌ပင်၊ ဣဒံ-ဤ ဝိပဿနာဥာဏ်ကို၊ ["အာဒိတောဝ"ဟု ပါပြီးဖြစ်၍ "ဣဒ"အပို။] ဒဿိတံ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဘေရ၀ံ။ ။ဘီရုနော+ဣဒံ ဘေရ၀ံ (ကြောက်တတ်သူ၏ ဥစ္စာ) "ကြောက်တတ် သူ၏+ဥစ္စာ"ဟူသည် ကြောက်စရာကောင်းသော အာရုံတည်း။ ထို့ကြောင့် "ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံ"ဟု ပေးကြသည်။ [ဘီ၀ေတ် ကြေ ပစ္စည်းဖြင့် (ဂ်).အနုပန်ချေ၍ "ဘီရု"ဟု ဖြစ်၏။ ဘယ်+သီလ ယသ္ယာတိ ဘီရု။]

အ၀ိစ။ ။ပါဠိတော်အစဉ်၌သည်အတိုင်း အသင့်ဆုံးတစ်နည်း ပြုလို၍ "အ၀ိစ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဝိပဿနာဥာဏ်ကြောင့် ပါမောဇ္ဇ ပီတိ ပဿဒ္ဓိတို့ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပြီး သောအခါ ဖြစ်ပေါ်လာသောသုခကို "ဝိပဿနာသုခ"ဟု ခေါ်၏။ ထိုဝိပဿနာသုခသည် မဂ္ဂဝေယသုခကို ဖြစ်စေနိုင်သော သန္ဓိဋ္ဌာ သာမည၀ေလတည်း၊ ထိုသို့ သီးခြားသာမည၀ေလ ဖြစ်သောကြောင့် အဘိညာဉ်တို့၏အစ၌ သီးခြားပြတော်မူသည်။ [ဤနှုန်းသည် ပါဠိတော် အစဉ်နှင့် နီးနှောမိသောကြောင့် အသင့်ဆုံးနည်း ဟု ဆိုကြသတတ်။]

ဝိပဿနာဥာဏကထာအဖွင့် ပြီး၏။

မနောမယိဒ္ဓိဥာဏကထာအဖွင့်

၂၃၆– ၂၃၇။ မနောမယဝတ်-ကား။ မနေန-အဘိညာဉ်စိတ်ကြောင့်၊ ဝါ-အဓိဋ္ဌာန်စိတ်ကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တွဲ-ဖြစ်သော၊ [နိဗ္ဗတ္တွဲတံကို အတည်ပြုလျှင် "မနေန-သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိတံ-ဖြစ်စေအပ်သော"ဟု ဝေးပါ။] သဗ္ဗဂ်ပစ္စတ္ထိန္ဒ-ကား။ သဗ္ဗေဟိ-ကုန်သော၊ အဂေါ်ဟိ စ-အဂ်ါကြီးတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စင်ေဟိ စ-အဂ်ါငယ်တို့နှင့် လည်းကောင်း၊ သမန္နာဂတ-ပြည့်စုံသော၊ [သတ္တဝ်ပစ္စဂ်နှောင် နိစ္စယောဂ အနက် ထူးရှိသော အသယတ္ထိအနက်ဌ (ဏ္ဍ)ပစ္စည်း၊ ဤပုဒ်၏ ဝစနတ္ထနှင့် အဓိပ္ပာယ်ကို ပြဟ္ဘဇာလသုတ်, ဥဒ္ဓေဒဝါဒအဖွင့်ဌ ပြခဲ့ပြီ။] အဟိနိဒ္ဒြယ်တိ-ကား။ သဏ္ဌာန ဝသေန-ပုံသဏ္ဌာန်၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဝိကလိဒ္ဒြယ်-မချို့တဲ့သော ဣန္ဒြေရှိသော၊ ("ကာယ် အဘိနိမ္မာတိ" ၌စပ်)၊ ဟိ-မှန်၊ (မချို့တဲ့သော ဣန္ဒြေရှိ၏ဟူသော စကားသည် မှန်၏။) ဣန္ဒိမတာ-တန်ခိုးရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နိမ္မိတရှုပ်-ဖန်ဆင်း အပ်သော ရူပ်ပုံသည်၊ (သဒိသမေ ဟောတိ၌စပ်)၊ ဣန္ဒိမာ-တန်ခိုးရင်သည်၊ ဩဒါတော-ဖြူသည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အကယ်၍ဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တမ္မိ-ထိုနိမ္မိတရုပ်သည်လည်း၊ ဩဒါတံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ (ဣန္ဒိမာ)၊ အဝိဒ္ဓ ကဏ္ဏော-မဖေါက်အပ်သောနား ရှိသည်၊ (မျိုးရိုးစာရိတ္တအလိုက် နားမဖေါက်သည်)၊ သစေ (ဟောတိ)-အုံ၊ (ဧဝံသတိ) တမ္မိ-ထိုနိမ္မိတရုပ်သည်လည်း၊ အဝိဒ္ဓကဏ္ဏော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣန္ဒတိဧဝ-သို့၊ သဗ္ဗကာရေဟိ-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ တေန-ထိုပဋိဃဒ်ခိုးရှင်နှင့်၊ သဒိသမေ-တူသည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ ဟိ-မှန်၊ မဉ္ဇမှာ

မနောမယ်။ ။နိဗ္ဗတ္တအနက်ဌ် မယပစ္စည်းသက်သည် ဟု သိစေလို၍ "မနေန+ နိဗ္ဗတ္တွဲ" ဟု ဝိဗြိဟ်ဖွင့်သည်။ [မယသဒ္ဒေါ အပရ, ပညတ္တိ, ဝိကာရ, ပဒပူရဏ, နိဗ္ဗတ္တိအာဒီသု အနေကတ္ထေသု အာဂတောဟု ကွာ ပန် နိဗ္ဗတ္တိအတ္ထေတိ ဒဿတေ့ မနေန နိဗ္ဗတ္တွဲတို့ ဝုတ္တံ-ဦးကာသစ်၊ စတုသုပ်ဗိမ္ဗို "နိဗ္ဗတ္တိတ်" ဟု ရှိသည်ကား ဤနိုကာနှင့်လည်းကောင်း, "မနောမ ယောဟိ ဗျာနမနေန နိဗ္ဗတ္တော" ဟူသော ပြဟ္ဘဇာလသုတ်, ဥဒ္ဓေဒဝါဒအဖွင့် အဋ္ဌကထာနှင့် လည်းကောင်း မည်ပါ၊ နောက်ရိုက်ဦးကာ စာအုပ်များ၌ကား "မနေန နိဗ္ဗတ္တိတံဟုချည်း ပြင်လျှက်ရှိ၏၊ "မနေန" အရ "အဘိညာဉ်စိတ်ကြောင့်" ဟုလည်းကောင်း "အဓိဋ္ဌာန်စိတ် ကြောင့်" ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်ကြ၏။ သင့်သည်ချည်းသာ၊ ဘာကြောင့်နည်း. . . အဘိညာဉ် ဝိထိဖြစ်မှ ထိုနိမ္မိတရုပ်ပေါ် လာသောကြောင့်လည်းကောင်း, ထိုနိမ္မိတရုပ်ပေါ် လာဖို့ရန် အဓိဋ္ဌာန် ဝိထိလည်း ဖြစ်ရသောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ပါဒကစျာန်, ပရိကမ်နှင့်, တစ်ဖန်ပါဒက, ဖြစ်ပြီးမှ, ကျတဲ့အဘိညာ။]

အဟိနိဒ္ဒြယ်။ ။မျက်စိ နားစသော ဣန္ဒြေတို့၏ (ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်) အပြည့်အစုံ ပါရှိခြင်းကို "အဟိနိဒ္ဒြယ" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုစကျွေးသော ပုံသဏ္ဌာန်များလည်း "ကမလာဒီသဒိသ သဏ္ဌာန မတ္တာသေန (ကြာပွင့်ဖက် အစရှိသည်တို့နှင့် တူသောသဏ္ဌာန်မျှ၏အစွမ်းဖြင့်) ဖြစ်ကြ၏။ နု ရူပါဘိယာတာရဟဘူတပသာဒါဒိဒ္ဒြယဝသေန (စက္ခုဒ္ဒြေ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် အဝိကလိဒ္ဒြယဖြစ်သည် မဟုတ်)-ဦးကာ၊ ဤစကားအရ ထိုနိမ္မိတရုပ်၌ ဒိဋိတိဒ္ဒြေ လည်း မရှိဟု မှတ်ပါ။

ဣသိဂဲတိအာဒိ-မဂ္ဂမှာ ဣသိဂဲကံအစရှိသော၊ ဥပမာတ္တယဝိ-ဥပမာ ၃ ပါး အပေါင်းကိုလည်း၊ သဒိသဘာဝဒဿနတ္ထမေဝ-တူသည်၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှာသာ၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၊ တသ-ထိုဖြူဆံမြက်၏၊ အန္ဒေါ-အတွင်း၌၊ မဠ္ဌသဒိသာဧဝ-ဖြူဆံမြက်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဣသိကာ-အဆဲသည်၊ ဟောတိ၊ [ဣသိကာပုဒ်၏ ပါဠိမှန်နှင့် အနက်မှန်ကို ပြဟွဲ ဇာလသုတ် အဋ္ဌကထာ ပဋ္ဌန္တကွဲကသဿတဝါဒအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] ကောသိသဒိ သောယေဝ-သန်လျှက်အိမ်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အသိ-သံလျှက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဝဋ္ဌာယ-လုံးသော၊ ကောသိယာ-သန်လျှက်အိမ်၌၊ ဝဋ္ဌစေဝ-လုံးသည်သာ လျှင်ဖြစ်သော၊ အသိ-ကို၊ ပတ္ခိပဇ္ဇိ-ထည့်ကြေရကုန်၏။ ပတ္ထဌာယ-ပြားသော၊ (ကော သိယာ-၌)၊ ပတ္ထဌ်ဧစေဝ-ပြားသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ (အသိ' ပတ္ခိပဇ္ဇိ)။

ကရဏ္ဍာတိ ဣဒဖွိ-ကရဏ္ဍာဟူသော ဤအမည်သည်လည်း၊ အဟိကဠေ ကသ-မြွေရေ၏။ နာမံ-အမည်တည်း။ ဝိလီဝကရဏ္ဍသ-ခွီးဖြင့်ပြုလုပ်အပ်သော ကြုတ်၏။ (နာမံ-သည်)၊ နံ-မဟုတ်၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ကရဏ္ဍာတိ ဣဒဖွိ-သည်လည်း၊ အဟိကဠကသ-၏။ နာမံ-သည်၊ ဟောတိ-သနည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အဟိကဠကော-သည်၊ အဟိနာ-ဖြွေနှင့်၊ သဒိသောဝ-တူသည်သာ၊

အာဒိဥပမတ္တယဝိ ဟိ။ ။ပါဠိတော်၌ "မဂ္ဂမှာ ဣသိဂဲ" စသည်ဖြင့် ဥပမာ ၃ မျိုးပြထားး၏။ ထိုဥပမာ ၃ မျိုးကိုလည်း ဣဒ္ဓိမန္တနှင့် နိဗ္ဗိဒာရှစ်၏တူကြောင်းကိုပြခြင်း အကျိုးငှာသာ ဟောတော်မူအပ်သည်၊ ထို့ကြောင့် "ဧဝံ သဒ္ဓာကာရေဟိ တေန သဒိသမေဝ ဟောတိ" ဟု ဆိုအပ်သောစကားသည် မှန်၏-ဟူလို။ [ဥပမတ္တယဝိ၌ အဝိသည် "တေန သဒိသမေဝ ဟောတိ"ကို (သဒိသကို ပြခြင်းတူသည့်အတွက်) ပေါင်းသောသမ္ဗန္ဓကုတည်း။]

မူကွဲ။ ။"ဥပမာမတ္တံ၊ ယဝ ဝိဟိ" ဟု မူကွဲရှိ၏။ ထိုမူကိုလည်း ဋီကာသစ် ဖွင့်သေး၏။ သို့သော် "ဥပမာမတ္တ" ဟူသော စကားနှင့် "သဒိသဘာဝ" ဟူသော စကားသည် အသံကွဲသော်လည်း အနက်ဆံမှာ အတူပင်ဖြစ်နေ၏။ ("သဒိသဘာဝ-တူသော ဥပမာန ဥပမေယျ ၂ ခုတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတူမျှခြင်း (ဥပမာ)"ဟု အနက်ထွက်၏။) "ဥပမာနောပမေယျာနံ, သမမ္ပတ္တံ သိယောပမာ"-ဥပမာအလင်္ကာရ။] ထို့ကြောင့် ၁ဋ္ဌိယ-၁ဋ္ဌိကရဏာ ခွဲခြားချက်မရှိ သော စကား ၂ ရပ် (၂ ဝါကျ)ကို မဆိုထိုက်ရကား ထို မူကွဲပါ၌ကို ဆရာတို့ နှစ်သက်တော်မမူကြ။

အဟိကဠကသ။ ။ကဠကသဒ္ဒါသည် နိမ္မောဂ (မြွေရေ) အနက်ကိုလည်း ဟော၏။ ကရဏ္ဍာသဒ္ဒါကား ခွီးစသည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ကြုတ်-ပခြုပ်ကိုဟော၏။ ဤ နေရာ၌ ကရဏ္ဍအရ ကြုတ်-ပခြုပ်ကို မယူရ, ပခြုပ်ကဲ့သို့ မြွေ၏အပေါ်က အုပ်ထားသော အရေခွံကို ယူစေလို၍ "အဟိကဠကသ နာမ"ဟု ဖွင့်သည်။

ဟောတိ-၏။ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကရဏ္ဍာတိ ဣဒမ္ပိ-သည်လည်း၊ အဟိကဠေဝရာ-၏။ နာမံ-သည်၊ ဟောတိ-၏)။ [ကရဏ္ဍမ္မ အဟိကို အဘယ်သို့ ထုတ်နိုင်ပါအံ့ နည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "တတ္ထ"စသည်ကို မိန့်။] တတ္ထ-ထို ဥပမာစကား ရင်၌၊ ပုရိသော အဟိ ကရဏ္ဍာ ဥဒ္ဓရေယျာတိ-ဟူ၍၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓရမာနောဝ်ယ-ထုတ်သကဲ့သို့၊ ကိန္စာပိ ဒဿိတောဘ-အကယ်၍ကား ပြတော်မူအပ်ပါပေ၏။ အထခေါ-ထိုသို့မဝင် ပြတော်မူအပ်ပါသော်လည်း၊ စိတ္တေနေဝ-စိတ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ-စိတ်ကူးဖြင့်သာလျှင်၊ အသ-ထိုမြွေကို၊ ဥဒ္ဓရဏ်-မြွေရေမှ ထုတ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ဟိ-ထင်ရှားအောင် ပြဦးအုံ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အဟိနာမ-မြွေ (နဂါး)မည်သည်၊ သဇာတိယံ-မိမိဇာတ်၌၊ ဒ္ဝိတောဘ-တည်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကဋ္ဌန္တရံ-ဝါ-သစ်သားတို့၏၊ အကြားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခန္တရံ-ဝါ-သစ်ပင်၏ အကြားကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိသာယ-မှီ၍၊ တစတောဘ-အရေမှ၊ သရီရနိကဘုနဘုပ္ပယောဝသခ်ါတေန-ကိုယ်ကိုထုတ်ကြောင်း ပယောဝဟုဆိုအပ်သော၊ ထာမေနဘ-အားအစွမ်းဖြင့်၊ (ပဇဇာတိ ၌စပ်)၊ သရီရံ-မိမိကိုယ်ကို၊ ခါဒယမာနံ-ဝယ-ခဲစားသကဲ့သို့ဖြစ်သော၊ ပုရာဏတစ်-အရေဟောင်းကို၊ ဇိဏ္ဍန္ဓော-စက်ဆုပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဣဒမ္ပိ-သို့၊ စတူဟိ-၄ ပါးကုန်သော၊ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ-ဤ

၀စနတ္ထာ။ ။ကရဝိတဗ္ဗော ဘာဇေတဗ္ဗော-ဝေဖန်ထိုက်၏။ ဣတိ ကရဏ္ဍာ, ပေဋ-ပုဟိ, ကြုတ်, ပခြုပ်, ဖာ၊ ကရ၊ရိတဗ္ဗော ဇိဏ္ဍိတဗ္ဗော-စက်ဆုပ်ထိုက်၏။ ဣတိ ကရဏ္ဍာ (နိမ္မောကော)၊ ဤသို့ စက်ဆုပ်ထိုက်သောကြောင့်ပင် "သရီရဲ ခါဒယမာနံ ဝိယ ပုရာဏတစ် ဇိဏ္ဍန္ဓော"ဟု မိန့်သည်။ [ပုရာဏတစ် ဇိဏ္ဍန္ဓောတိ ဇိဏ္ဏာတာယ (ဟောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ကတ္တစိ မုတ္တံ (တချို့နေရာ၌ ကိုယ်မှလွတ်နေ ကွာနေသော) ကတ္တစိ ညြလမ္ပိတံ (တချို့နေရာ၌ တွဲကျနေသော) ဇိဏ္ဍတစ် ဇိဏ္ဍန္ဓော-ဦးကာသစ်။]

တတ္ထ ကိဉ္စာပိ။ ။"ကရဏ္ဍာ"ဟူသော အမည်သည် မြွေအရေ၏ အမည်ဖြစ်လျှင် "အဟိ ကရဏ္ဍာ ဥဒ္ဓရေယျ"ဟူသော ပါဠိဖြင့် "အဟိကို မြွေရေမှ ထုတ်ရာ-၏"ဟု မိန့်တော်မူရာ၌ အဘယ်နည်းဖြင့် ထုတ်၍ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "တတ္ထ ကိဉ္စာပိ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ လက်ဖြင့် ဆွဲထုတ်သကဲ့သို့ ပြတော်မူအပ်ပါသော်လည်း အမှန်မှာ-လက်ဖြင့် ထုတ်ခြင်း မဟုတ်၊ စိတ်ကူးဖြင့် ထုတ်ခြင်းသာဖြစ်သောကြောင့် "အဟိ ကရဏ္ဍာ ဥဒ္ဓရေယျ"ဟု ဥဒ္ဓရဏကြိယာဖြစ်နိုင်ပါသည်-ဟူလို။

သဇာတိယံ ဒ္ဝိတောဘ။ ။အဟိနောဘ နာမ ပဝဠသုဌာနေသု သဇာတိ နာတိ၀ဏ္ဏန္တိ (မိမိဇာတ်ကို မလွန်နိုင်ကြ၊) ဥပပတ္တိယံ စုတိယံ ဝိသဌ္ဌနိဒ္ဒေါ့ကျမနေ (လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် အိပ်ပျော်ရာအခါ) သမာနဇာတိယာ မေထုနုပဓိ့ယေဝနေ (ဇာတိတူနဂါးမနှင့်အတူ မေထုန်မှီဝဲရာအခါ) ဇိဏ္ဏာတစာပနယနေတိ ပုတ္တံ သဇာတိယဲ ဒ္ဝိတောတိ-ဦးကာသစ်။

အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ သယမေဝ-ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ကဠုကံ-အရေကို၊ ပဇဟတိ-ပယ်စွန့်၏။ တတော-ထိုအရေမှ၊ အညေန-အခြားသူသည်၊ ဥဒ္ဓရိတုံ-ဆွဲထုတ်ခြင်းငှာ၊ နဿက္ခာ-မတတ်ကောင်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ စိတ္တေန-အားဖြင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓရဏာ-ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ ဣဒံ-ဤဥပမာစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဣမသ္မာ ဘိက္ခုနော-ဤရဟန်း၏။ သရီရံ-ကိုယ်သည်၊ မုဠာဒိသဒိသံ-ဖြူဆံမြက် အစရှိသည်နှင့်တူ၏။ နိမ္မိတရူပ-နိမ္မိတရုပ်သည်၊ ဣသိကာ ဒိသဒိသံ-အဆံအစရှိသည်နှင့် တူ၏။ ဣတိ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤမနောမယိဒ္ဓိဥာဏဏာထာ၌၊ ဩပမ္မသံသဒ္ဒနံ-ဥပမာနကို ဥပမေယျနှင့် နှိုင်းနှောခြင်းတည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤမနောမယိဒ္ဓိဥာဏဏာထာ၌၊ နိမ္မာနဝိဓာနံ-ဖန်ဆင်းပုံ အစီအရင်ကိုလည်းကောင်း၊ ပရုတောဝ-နောက်၌၊ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိပဉ္စအဘိညာဏထာ-ဣဒ္ဓိဝိဓအစရှိသော ၅ ပါးသော အဘိညာဉ်နှင့် စပ်သောစကားကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တကာရေန-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ မယာ ဝိတ္ထာရိတာ-ချဲ့အပ်ပြီ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဝုတ္ထနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။ ဟိ-မှန်၊ ဣဒ-ဤပါဠိတော်၌၊ ဥပမာမတ္တမေဝ-ဥပမာမျှသည်သာ၊ အဓိကံ-ပိုလွန်၏။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဖွင့်အပ်သော ပါဠိတော်မှ ပိုလွန်၏)။

စတုဟိ ကာရဏေဟိ။ ။၁-သဇာတိယဿ ဌိတော, ၂-ကဒ္ဒနရဲ့ သို့မဟုတ်-ရုက္ခန္ဓရဲ့ နိဿာယ, ၃-ထာမ, ၄-ဇိဝုဏ္ဏာအားဖြင့် အကြောင်း ၄ ပါးတည်း၊ ဤအကြောင်းကြောင့် ပြွေနဂါးတို့ အရေလဲကြရသည်။

မနောမယိဒ္ဓိဥာဏဏာထာအဖွင့် ပြီး၏။

ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏာဒိကထာ အဖွင့်

၂၃၉။ တတ္ထ - ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ဆေကဘုမ္ဘကာရာဒယော ဝိယ-ကျွမ်းကျင်သော အိုးလုပ်သမား အစရှိသူတို့ကဲ့သို့၊ ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏလာဘီ-ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏ်ကို ရခြင်းရှိသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏။ သုပရိကမ္မကတမတ္တိကာ ဒယောဝိယ-ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကမ်ရှိသော မြေညက်အစရှိသည်တို့ကိုကဲ့သို့၊ ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏ-ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣဒ္ဓိဆိတိဆ္ဌတာဘာဝေနဝိဂတာ ဘာဒိကာရဏာ ဝိယ-အလိုရှိအပ် အလိုရှိအပ်သော ခွက်အထူးအစရှိသည်ကို ပြုခြင်းကိုကဲ့သို့၊ တာယ ဘိက္ခုနော-၏။ ဝိကုဗ္ဗနံ-အထူးထူးအပြားပြားပြုလုပ်ဖန်ဆင်းခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၄၉။ ဒီဗွသောတမာတုဥပမာယံ-ဒီဗွသောတမာတ်၏။ ဥပမာ၌၊ (ကန္တာရဂ္ဂဟဏ် အကတ္တာ ခေမမဂ္ဂံ ဒဿေန္တော အာဟတ္တိ၌ စပ်၊) ယသ္မာ-အကြောင့်-ကြောင့်၊ ကန္တာရဒ္ဒါနမဂ္ဂေါ-အခွင့်ရှိည်သော ခရီးသည်၊ သာသကော်-ရွှေ့ရှားဖွယ်နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ သပ္ပဋိဘယော-ဘေးရန်နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထိုအခွင့်ရှည်သောခရီးခဲ့၌၊ ဥသယာ-ကိုတပမရိသဏ်တေန-အောက်အဖို့အားဖြင့် ယုံမှားခြင်းရှိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍)၊ ဝါ-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊) အယံ-ဤသည်ကား၊ ဘောရိသဒ္ဒေါ-စည်ကြီးသံတည်း၊ အယံ-ကား၊ မုဒိဂ်သဒ္ဒေါ-မုရိုးစည်သံတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဝတ္ထပေတုံ-ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းဌာန၊ နာ သက္ကာ-မတတ်နိုင်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကန္တာရဂ္ဂဟဏံ-ကန္တာရသဒ္ဒါကို ယူခြင်းကို၊ အကတ္တာ-မပြုမူ၍၊ ခေမမဂ္ဂံ-ဘေးတို့၏ ကုန်ရာလမ်းကို၊ (ဘေးကင်းသောလမ်းကို၊) ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အဒ္ဒါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နောတိ-ဟူ၍၊ အာဟ။

(ကသ္မာ, ခေမမဂ္ဂံ-ကို၊ ဒဿေတိ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အပ္ပဋိဘယံ-ဘေးရုန်း မရှိသော၊ ခေမမဂ္ဂံ-ကို၊ သီသေ-ဦးခေါင်း၌၊ သာဌကံ-အဝတ်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ (တစ်နည်း) သီသေ သာဌကံ ကတ္တာ-ခေါင်းပေါ် အဝတ်တင်၍၊ သဏ်ဏိကံ-ဖြေးဖြေး၊ ပဋိပန္နောသ-သွားရသော ယောဂျိုးသည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရေ-ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော အပြားရှိကုန်သော၊ သဒ္ဒေ-အသံတို့ကို၊ (ဘောရိသဒ္ဒစသော အသံတို့ကို၊) သုခံ-ချမ်းသာစွာ၊ ဝဝတ္ထပေတိ-ပိုင်းခြားမှတ်သားနိုင်၏။ (တသ္မာ

အဒ္ဒါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော။။ဒီဗွသောတမာတုဥပမာ၌ ခရီးသွား ယောဂျိုးကို ပြတော်မူရာဝယ် နီဝရဏပွဟာနဝါရတုန်းကကဲ့သို့ ကန္တာရသဒ္ဒါနှင့်တကွ ကန္တာရဒ္ဒါန မဂ္ဂကို ပြတော်မမူဘဲ အဘယ်ကြောင့် ကန္တရသဒ္ဒါ မပါသော အဒ္ဒါနမဂ္ဂကို ပြတော်မူပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ယသ္မာ ကန္တာရမဂ္ဂေါ" စသည်ကို မိန့်သည်။ [ဥသဟ်ပမရိသဏ်တောပုစ်ကို ရှေ့နီဝရဏပွဟာနကထာ၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီး။]

အပ္ပဋိဘယံ ဟိ။။ ။အပ္ပဋိဘယံ ဟိတိအာဒိ ၀နေ ခေမမဂ္ဂဂ္ဂဟဏကာရဏာဒဿနံ (ခေမမဂ္ဂကို ယူရခြင်း၏ အကြောင်းမြေ စကားတည်း။) ထို့ကြောင့် ကသ္မာဟု ပုစ္ဆာ၀ါကျထည့်၍၊ ဟိယသ္မာဟု ပေးရသည်။ [၀ါတာ့တပါဒိနိ၀ါရဏတ္ထ သီသေ သာဌကံ ကတ္တာ-လေ၁တ်ခြင်း, နေပူခြင်းစသော ဘေးကို တားမြစ်ခြင်းဌာ ဦးခေါင်းပေါ်၌ အ၀တ်ကို တင်၍ သွားသည်။]

မုက်ဈက်။။ ။ဥပမာပြရာ၌ သရုပ်ပေါ်အောင် ပြခြင်းသည် ဥပမေယျအတွက် သာ၍ နားလည်စေရခြင်း အကျိုးရှိ၏။ အကြောင်း ဥဒါဟရဏ် ဝိသေသက ဝိသေသျှ စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောစကားသည် ကြည့်ရှုနားထောင်သူ ပညာရှိအများ၏ လေးစားနှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဆရာတို့သည် ထိုအလုံးကို စုံသင့်သမျှစုံအောင် ပြလေ့ရှိပေသည်။

ခေမမဂ္ဂ ဒသေတိ)၊ တသ-ထိုယောက်ျားအား၊ ဝါ-ထိုယောက်ျား၏၊ (စိတ်၌) သဝနေန-ကြားရခြင်းဖြင့်၊ (ကြားရရုံဖြင့်)၊ တေသံ တေသံ သဒ္ဒါနံ-ထိုထို အသံတို့၏။ အာဝိဘူတကာလော-ထင်ရှားဖြစ်ရာ အခါကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော)ဝိယ-သိထိုက်သကဲ့သို့၊ (တထာ)၊ ယောဂိနော-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ-ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ (စိတ်၌)၊ ဒူရသန္တိကဘေဒါနံ-အဝေးအနီး အပြားရှိကုန်သော်၊ ဒိဗ္ဗာနနွေဝ-နတ်၌ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မာနုသကာနဉ္စ-လူ၌ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သဒ္ဒါနံ-တို့၏၊ အာဝိဘူတကာလော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၄၃။ စေတောပရိယညာဏုပမာယ - စေတောပရိယဉာဏ်၏ဥပမာ၌၊ ဒဟရောတိ-ကား၊ တရုဏော-နုပျိုသော၊ ယုဝါတိ-ကား၊ ယောဗ္ဗနေန-ကောင်းသောအရွယ်နှင့်၊ သမန္နာဂတောတော-ပြည့်စုံသော၊ မဏ္ဍနကဇာတိကောတိ-ကား၊ ယုဝါ-လုလင်ပျိုသည်၊ သမန္နောဝိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အာလသိယော-ပျင်းရိသူသည်၊ နံ-မဟုတ်၊ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထသရီရော-ညစ်နွမ်းသောအဝတ်ရှိသော ကိုယ်ရှိသူသည်၊ နံ-မဟုတ်၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ မဏ္ဍနပကတိကော-တန်ဆာဆင်တတ်သူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူတည်း၊ ဒိဝသသ-နေ့၏၊ ဝါ-တနေ့လျှင်၊ ဒွတ္တာယောဝါရေ-၂ ကြိမ်, ၃ ကြိမ်တို့ပတ်လုံး၊ နှာယိတ္တာ-ရေချိုးပြီး၍၊ သုဒ္ဓဝတ္ထပရိဒဟနအလင်္ကာရကဝရကာသီလော-သန့်ရှင်းသောအဝတ်ကို ဝတ်ဆင်ခြင်း, တန်ဆာဆင်မှုကိုပြခြင်း အလေ့ရှိသူတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ဒဟရောယုဝါ။ ။"ဒဟရ" အရ ဥတ္တာနသေယျဂ (ပက်လက်အိပ်နေရသော) ကလေးငယ်ကို ယူမည်စိုး၍ "ယုဝါ-လူပျိုကို" ဟု ပါဠိတော်၌ ဝိသေသနပြုရသည်၊ ထို့ကြောင့် ဒဟရောတိ "တရုဏော-နုပျိုသော" ဟု ဖွင့်၍၊ ယုဝါတိုလည်း (ပါဠိတော်၌) မဏ္ဍနဇာတိကောဟူသော နောက်ဝိသေသနပုဒ်ကို ထောက်၍) "ယောဗ္ဗနေန သမန္နာဂတော-ကောင်းသောအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံသူ" ဟု ဖွင့်သည်။ ["ယောဗ္ဗန" ပုဒ်ပြီးပုံကို ကဒ္ဒလိုးဘာသာဋီကာ ဘာဝတ္ထိတ်နဏ်ပစ္စည်းပုံစံ၌လည်းကောင်း, ၈ ဝိသမာဒီဟိသုတ်၌လည်းကောင်း ၂ နည်းပြထားပြီ။]

မဏ္ဍနကဇာတိကော။ ။မဏ္ဍနသီလော မဏ္ဍနော (သဒ္ဒ ၊ဝေ၊ မဏ္ဍတ္ထရုဓာဒိဟိယု သုတ်ဖြင့် ယုပစ္စည်းသက်)၊ မဏ္ဍနောယေဝ မဏ္ဍနကော၊ (သွတ္ထတ္ထ် ကပစ္စည်း)၊ ဤအလို "မဏ္ဍနက"အရ ပုဗ္ဗိုလ်ရသောကြောင့် ဇာတိနှင့် အရတူအောင် ဘာဝပွနတနကြိပါ၊ မဏ္ဍနကော (တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော) + ဇာတိ ယဿာတိ မဏ္ဍနကဇာတိကော၊ တန်ဆာဆင်လေ့ရှိပုံကို ထင်ရှားစေခြင်းငှာ "ဒိဝသသ ၊ဝေ၊ သီလောတိ အတ္ထော"ဟု ဖွင့်သည်။ "တစ်နေ့လျှင် ရေကို ၃ ကြိမ်လောက်ချိုး၍ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသောအဝတ်ကို ဝတ်ကာ တန်ဆာလေ့ရှိသော လူပျိုဖြစ်သည်"ဟုလို။

သကဏိကန္ဓိ-ကား၊ ကာဌတိလဝဂ်မှခု ဒုသိပ်ဌကာဒီနံ-မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော နှမ်းစေ့ပမာဏရှိသော မ့ဲ, ဖောက်ပြန်သော ကိုယ်အင်္ဂါ, မျက်နှာကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ဝက်ခြံဖု အစရှိသည်တို့တွင်၊ (တစ်နည်း၊) ကာဌတိလဝဂ်မှခုဒုသိပ်ဌကာဒီနံ-မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော တင်းတိပ်, နှမ်းစေ့ပမာဏရှိသော မ့ဲ, ဖောက်ပြန်သော တိုယ်အင်္ဂါ, မျက်နှာကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ဝက်ခြံဖု အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရေန-တစ်ပါးပါးသော အပြစ်အားဖြင့်၊ သဒေါသံ-အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော မျက်နှာကို၊ (ဇာနေယျ၊ ၌စပ်)။

တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ တသ-ထိုလုလင်ယို့အား။ ဝါ-သည်၊ မုခ နိမိတ္တं-မျက်နှာရိပ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခတေ - ကြည့်ရှုဆင်ခြင်လသော်၊ မုခေ - မျက်နှာ၌၊ ဒေါသော-အပြစ်သည်။ (တစ်နည်း၊) မုခဒေါသော-မျက်နှာ၌အပြစ်, အပြစ်မဟုတ်သော အရာသည်၊ ပါကဋော-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ-၏။ [ဋီကာ၌ "မုခဒေါသော"

သကထိကံ။ ။"ကဏိကသဒ္ဒေါ ဒေါသပရိယာယော"ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်၏။ ထိုဒေါသဟူသည်လည်း ကာဌတိလကစသော အပြစ်တည်း။ ကာဌတိလပွမာဏာ-မဲသော နှမ်းစေ့ပမာဏရှိကုန်သော၊ ဗီနှတေါ-အပြောက်တို့သည်၊ ဝါ-မဲ့တို့သည်၊ ကာဌတိလကာနိ"ဟု တစ်ပုဒ်တည်းလည်းကောင်း, "ကာဌာဝါ ကမ္မာသာ-တစ်နည်း, မဲသော အပြောက်ကွက်တို့သည်၊ (အနီအနက် အမျိုးမျိုးသော မ့ဲတို့သည်) ကာဌတို့မည်၏။ ယေ သာသယဝိဇကာတိပိ ဝုစ္စန္တိ-ယင်းအပြောက်တို့ကို မုန့်ညင်းစေ့ပမာဏရှိသော ညှင်းပြောက်တို့ဟုလည်း ဆိုအပ်ကုန်၏။ [တင်းတိပ်ဟုလည်း ဆိုကြသည်၊] တိလကွမာဏာ-နှမ်းစေ့ပမာဏရှိကုန်သော၊ ဗီနှတေါ-အပြောက်တို့သည်၊ ဝါ-မဲ့တို့သည် တိလကာနိ၊ [ဤနည်း၌ ကာဌတစ်ပုဒ်, တိလကတစ်ပုဒ်ဟု ၂ ပုဒ်မှတ်ယပ်။]

ဝဂ်မှခု ဗီဌကာဒီနံ။ ။ဝဂ်ကို ဗိ+အင်ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ယ် လာလျှင် "ဗိယဂ်"ဟု ဖြစ်၏။ "ဗိပရိဏာမ+အဂ်-ဖောက်ပြန်သော (မလှသော အချိုးကျသော) အင်္ဂါ"ဟူလို့၊ လူယို့ပေါက် အရွယ်ရောက်သူတို့၏မျက်နှာ၌ ပေါက်တတ်သော ဝက်ခြံကို "မုခဝိဋ္ဌက"ဟု ခေါ်၏။ (ယောဗ္ဗနဝိဋ္ဌကာဒယော-အရွယ်ရောက်သူတို့၏ အဖု အစရှိကုန်သော၊ မုခဒုသိပ်ဌကာ-မျက်နှာ၏အလှကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အဖုတို့တည်း၊ ယေ ခရဝိဋ္ဌကာတိပိ ဝုစ္စန္တိ-ယင်းအဖုတို့ကို ကြမ်းသောအဖု (ဝက်ခြံ)တို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏)-ဋီကာသစ်။ [နှိပ်စံတ် ဖျက်ဆီးတတ်သော အနာဟူသမျှကို "ဝိဌက"ဟု ခေါ်ရသော်လည်း ဤနေရာ၌ ဝက်ခြံကိုသာ "ဝိဌက"ဟု ယူရသည်။]

မုခဒေါသော။ ။မုခေ-မျက်နှာ၌ + ဂတော-ရောက်သော (ပေါက်သော) + ဒေါသော-အပြစ် အနာအဆာတည်း၊ မုခဒေါသော-ဆာ၊ မုခဒေါသကို ဥပလက္ခဏာနည်းအားဖြင့်ဆိုသည်၊ မှန်ကြည့်သောအခါ မုခအဒေါသလည်း ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် မုခအဒေါသကိုလည်း ယူရသည်၊ (တစ်နည်း) မုခအဒေါသ၌ အသရကိုချေလျှင် "မုခဒေါသ"ဟု ဖြစ်၏။ ထို့နောက် သာမညနိဿယနည်း, ဧကသေသနည်းအားဖြင့် "မုခဒေါသ"အရ မျက်နှာဝယ် အပြစ်ကိုလည်းကောင်း, အပြစ်မရှိကိုလည်းကောင်း ယူပါ၊ (တစ်နည်း) "မုခဒေါသော"ဟု

ဟု ရှိသည်။၂.။ ၉၀-သို့၊ စေတောပရိယညာဏာယ-စေတောပရိယညာဏ်အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဘိနီဟရိတ္တာ-ရေးရှုဆောင်ပြီး၍၊ နိသိန္နယ-နေသော၊ ဘိက္ခုနောအား၊ ပရေသံ-သူတစ်ပါးတို့၏၊ သောဋ္ဌသပိဓ-၁၆ ပါးအပြားရှိသော၊ (ပါဠိတော်၌ "သရာဂ်ဝါ စိတ္တံ"စသော ၁၆ ပါးအပြားရှိသော၊) စိတ္တံ-သည်၊ ပါကဋံ-သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

၂၄၅။ ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏုပမာယ-ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ်၏ ဥပမာ၌၊ တံ ဒိဝသံ-ထိုနေ့၌၊ ကတကြိယာ-ပြုအပ်သောအမှုအရာသည်၊ ပါ-ပြုအပ်သော ကိစ္စသည်၊ ပါကဋာ-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-တို့ကြောင့်၊ တံ ဒိဝသံ-၌၊ ဂါမတ္ထာယမေဝ-ရွာ ၃ ရွာ အပေါင်းကိုသာ၊ ဂဟိတံ-ယူတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ဂါမတ္ထာယဂတပုရိသော - ရွာ ၃ ရွာအပေါင်းသို့ သွားပြီးသော ယောက်ျားကို၊

ဆိုလိုလျက် အပိသဒ္ဒါ အကျေကြ၍ ထိုအဝိဖြင့် မုခဒေါသကိုဆည်းပါ၊ [သရာဂ သဒေါသ စသော မကောင်းသောစိတ်သည် မုခဒေါသနှင့်တူ၏။ ဝိတရာဂ, ဝိတဒေါသစသော ကောင်းသော စိတ်သည် မုခဒေါသနှင့်တူ၏။ ထို့ကြောင့် ၂ မျိုးလုံးယူဖို့ရန် ဦကာတ္ဝိပြကြသည်။]

မှတ်ချက်။ ။ဤ ပြအပ်ခဲ့သော စကားရပ်၌ (၁) ဥပလက္ခဏာနိဒဿနနည်း, (၂) သာမညနိဒ္ဒေသနည်း, (၃) ဧကသေသနည်း, (၄) အပိ အကျေကြ်သောနည်းဟု ၄ နည်း ကိုပြခဲ့၏။ ထို ၄ နည်းတွင် သာမညနိဒ္ဒေသနည်းကို ပုဒ်ချင်းတူရာ၌သာရနိုင်၏။ ကျန် ၃ နည်းကား ဝိရူပေကဧသေသ ပြုခြင်းအားဖြင့် ပုဒ်ချင်းမတူရာ၌လည်း ရနိုင်သည်။

ဝတ္ထုဒ္ဒသ္သာဝသိဋ္ဌသ, ဂါဟော နိဒဿနာဒိနာ၊
အပိသဒ္ဒါဒိလောပေန, ဧကသေသနယေနဝါ၊
အသမာနေ သဒ္ဒေ တိစ, စတုစာစ သမာနကေ၊
သာမညနိဒ္ဒေသတောပိ, ဝေဒိတမ္ဘော ဝိဘာဝိနာ။

ဂါမတ္ထာယမေဝ။ ။ပါဠိတော်၌ ရွာ ၃ ရွာကိုသာ အာသယ်ကြောင့် ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ပါသနည်း"ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "တံ ဒိဝသံ ၊စေ၊ ပါဂါရာ ဟောတိတိ"ဟု မိန့်သည်၊ ရွာ ၃ ရွာဟူသည် တစ်နေ့တည်း၌ သွား၍ ပြန်နိုင်လောက်သောအရပ်တည်း၊ ထို ရွာတို့၌ တစ်နေ့အတွက် ပြုအပ်သမျှကိစ္စသည် ပြန်၍ စဉ်းစားသောအခါ အာဘိညာဉ်မရသော ရိုးရိုး လုံးအားပင် ထင်ရှားတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ထို တစ်နေ့တည်း၌ သွားအပ်ပြီးသော ရွာ ၃ ရွာကိုသာ ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ပါသည်-ဟူလို။

ဆကိဠိးဆုံ – ရွာ ၃ ရွာကို ဥပမာပြခြင်းသည် ကာမ - ရူပ - အရူပ ဘဝ ၃ ပါးနှင့် လျော်အောင်ပြခြင်းလည်းဖြစ်၏။ မှန်၏-"မဟာဘိနီဟာရ (ဘုရားအလောင်း စသူ)တို့မှ တစ်ပါးသော ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ် ရသူတို့အားလည်း ဘဝ ၃ ပါးတို့၌ ဖိစိပြုအပ်ခဲ့သော ကိစ္စသည် များသောအားဖြင့် ထင်ရှားလာတတ်၏"ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း ရွာ ၃ ရွာကို ယူခြင်းဖြင့် ပြအပ်ပြီးဖြစ်တော့သည်-ဦကာ။

(ဒဋ္ဌဗ္ဗော) ဝိယ-ကဲ့သို့၊ (တထာ၊) ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏလာဘီ-ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ်ကို ရခြင်း၌ရှိသော ရဟန်း၌သောရဟန်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏။ တယော-၃ ပါးကုန်သော၊ ဂါမာ-တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ)ဝိယ-သို့၊ (တထာ၊) တယော-ကုန်သော၊ ဘဝါ-ဘဝတို့ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တယ ပုရိသသ-အား၊ ဝါ-၏။ (စိတ်၌)၊ တီသု-ကုန်သော၊ ဂါမေသု-တို့၌၊ တံ ဒိဝသံ-၌၊ ကတကြိယာယ-၏။ ဝါ-၏။ အာဝိဘာဝေါ-ထင်စွာဖြစ်ခြင်းကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော)ဝိယ၊ (တထာ၊) ပုဗ္ဗေနိဝါသာယ-ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ်အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဘိနီဟရိတ္တာ-ရှေးရှုဆောင်၍၊ နိသိန္နသ-နေသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဝါ-၏။ (စိတ်၌)၊ ဘီသု-နေသော၊ ဘဝေသု-ဘဝတို့၌၊ ကတကြိယာယ-၏။ ဝါ-၏။ ပါဂတ္ရ ဘာဝေါ-ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တီသု ဘဝေသု ကတကြိယာယ။ ။အဘိသမ္ဘရာယေသု (ရှေးရှု ကောင်းစွာ ရောက်အပ်ပြီးသော အတိတ် တမလွန်ဘဝတို့၌) ပုဗ္ဗေ (ရှေးဦးလည်းကောင်း) ဒိဋ္ဌမ္မေ ပန ဣဒါနိ ပုဗ္ဗေ (မျက်မှောက်ဘဝ၌ကား ယခုလည်းကောင်း ရှေးအတိတ်၌လည်းကောင်း) ကတ ကိစ္စသာ "ပါဂဒ္ဌဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော"ဌ၌စပ်-ဦးကာသ၏။ [ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ်၏ အာရုံဖြစ်သော ကြောင့် "အဘိသမ္ဘရာယ"အရ အတိတ်တမလွန်ကို ယူလိုက်သည်။]

မှတ်ချက်။ ။ဤဦးကာသစ်၌ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝဝယ် ရှေ့ကာလ၌ ပြုအပ်ပြီးကိစ္စ၏ ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ်အား ထင်လာပုံကိုပြသော်လည်း ပါဂဒ၎ဂဒကထာ-ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာ၌ ကား "ပုဗ္ဗေနိဝါသံတိ သမနန္တရာတီတံ ဘဝဲ အာဒိ" ကတ္တာ တတ္တ တတ္တ နိဝုတ္ထက္ခန္ဓသန္တာနံ" ဟု ·အတိတ်ဘဝကိုသာ ပြထားသည်၊ ပစ္စုပ္ပန်အတွက်မှာ မိုးရိုးသတိ ခိုးရိုးသည်ဟုအားဖြင့် ထင်ရှားနိုင်ပါသည်။

ဒိဋ္ဌမ္ဘူဒ္ဒပမာယ်။ ။စာအုပ်တို့၌ "ဝိထိ သ္ဘူရန္ဒေ့တိ အပရာပရဲ သ္ဘူရန္ဒေ့" ဟု ရှိ၏။ ဦးကာသစ်၌ "ပါဠိယဲ့ ရထိကာယ ရထ သ္ဘူရန္ဒေ့တိ အညာယ ရထိကာယ အည ရထ သ္ဘူရန္ဒေ့တိ အ'ဣတ္ထော"ဟု တွေ့ရ၏။ ရထသ+ဟိတာ ရထိကာ-မြင်း ရထား နွားရထား မော်တော်ကားစသော ရထားတို့၏ ဗီးပွားဖြစ်သော (သွားစရာဖြစ်သော) လမ်းမသည် ရထိကာ မည်၏။ ဟိတအနက်၌-ဣ္ဂုကပစ္စည်း။

ရထ–ရထ္ဟု။ ။လမ်းဟူသော အနက်ကိုဟောရာ၌ ရှေးဦးကာသစ် စာအုပ်ဝယ် ရထ်ဟု ရှိသည်သာလည်း "ရထ္ဟု"ဟုသာ မူရင်းပါဠိဖြစ်မည်ထင်သည်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း-"ရထသ+ ဟိတာ ရထ္ဟာ"ဟု ပြုသောအခါ ဟိတအနက်၌ ဏျစပ္စည်းသက်လျှင် ရထိကာနှင့် အနက်တူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ "ရထိကာယ ရထ္ဟ သ္ဘူရန္ဒေ့"ဟု ရှိမှ ကောင်း မည်ထင်သည်။ [ရထ္ဟသည်ပင် ဏျကို ဆယျ၍ ဒွေဘော်လာသောအခါ "ရန္ဓာ"ဟု ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရထ္ဟာ-ရန္ဓာကို အနက်တူဟု မှတ်ပါ။]

ထောမနိမ်။ ။"ရထသ (ဘဒ္ဒမနသ) + ယောဂျာ-ရထားၜ၏သွားခြင်းအား+ သင့်လျော်သောလမ်းသည် ရထ္ဟာမည်၏"ဟု ဆိုး၏။ ယောဂျအနက်၌ ယတ်ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးစေ ၏။ ဣတ္ထိလိင်နှင့်တည်း။

၂၄၇။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပမာယ-ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏ ဥပမာ၌၎င်း ရထျံသဠာရန္တေတိ-ကား၊ အပရာပရံ-အခြားတစ်လမ်း အခြားတစ်လမ်းသို့၊ သဠာရန္တေ-လှည့်လည်သွားလာကုန်သော၊ (မနုသေ, ပသေယျုဒ္ဓိစပ်၊) ဝိထိ သဠာရန္တေတိဝိ-ဝိထိ သဠာရန္တေဟူ၍ လည်း၊ ပါဠေား-ပါဠိတော်ပါဠိသည်၊ (အတ္ထိ-ရှိသေး၏။ တသ ပါဠသ-ထိုပါဠိတော်ပါဠိ၏။) အယမေဝတ္ထော-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပရာပရံ သဠာရန္တေဟူသော အနက်ပင်တည်း။

တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၎၊ နဂရမဒ္ဒေ-မြို့၏အလယ်၌၎၊ *သိယ်ဘာကမ္မိ-လမ်းဆုံလမ်းမ၌၎၊ ပါသာဒေါဝိယ - ပြာသာဒ်ကိုကဲ့သို့၊ (တထာ၊) ဣမသ ဘိက္ခုနော-ဤရဟန်း၏၊ ကရဇကာယော-ကရဇကာယကို၊ ဒဋ္ဌေား-၏။ ပါသာဒေ-၌၎၊ ဌိတော-တည်သော၊ စက္ခုမာ-ကောင်းသောမျက်စိရှိသော၊ ပုရိသောဝိယ-သို့၊ (တထာ၊) ဒိဗ္ဗစက္ခု၊-ဒိဗ္ဗစက္ခုအတိညာဉ်သို့၊ ပတ္တာ-ရောက်ပြီး၍၎၊ ဌိတော-သော၊ အယမေဝတ္ထိကျ၊-ဤရဟန်းကိုပင်၊ (ဒဋ္ဌေား) ဂေဟံ-အိမ်သို့၊ ပဝိသန္တာဝိယ-ဝင်သူတို့ကိုကဲ့သို့ (တထာ၊) ပဒ္မိသန္ဓိဝသေန-ပဒ္မိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့်၊ မာတုကုစ္ဆိယံ-အမိဝမ်း၌၎၊ ပဝိသန္တာ-ဝင်သောသတ္တဝါတို့ကို၊ (ဒဋ္ဌေား) ဂေဟာ-အိမ်မှ၊ နိက္ခမန္တာဝိယ-ထွက်သူတို့တိုကဲ့သို့၊ (တထာ၊) မာတုကစ္ဆိတော-မှ၊ နိက္ခမန္တာ-ထွက်သော သတ္တဝါတို့ကို၊ (ဒဋ္ဌေား)။ [ရှေးစာအုပ်တို့၌ "ပဝိသန္တော"ဟု ဧကဝုစ်ရှိ၏။ ဋီကာသစ်၌လည်း ဧကဝုစ်ပင်ရှိ၏။ သို့သော် ပါဠိတော်၌ "ဂေဟံ ပဝိသန္တိ နိက္ခမန္တိ"စသည်ဖြင့် ရှိသောကြောင့် ဗဟုဝုစ်က ကောင်းမည်ထင်သည်၊ ထို့ကြောင့် နောက်စာအုပ်များ၌ ဗဟုဝုစ်ပြင်ထားကြ၏။]] ရထိကာယ - ရထားလမ်းတစ်ခုမှ၊ ရထျံ-ရထားလမ်း

အပရာပရံ သဠာရန္တေ။ ။ဤအနက်သည် "ဝိထိ သဠာရန္တေ"-သို့မဟုတ် "ရထျံ သဠာရန္တေ"မျှဖြင့် မဖြစ်နိုင်၊ ရထိကာနှင့်တွဲမှ "ရထားလမ်းတစ်ခုမှ ရထားလမ်းတစ်ခုသို့ လှည့်လည်ကုန်သော"ဟု အနက်ဖြစ်သောအခါ "အပရာပရံ သဠာရန္တေ-အခြားတစ်လမ်းမှ အခြားတစ်လမ်းသို့ လှည့်လည်ကုန်သော"ဟု အဓိပ္ပာယ်နက်ထွက်နိုင်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဝိထိ သဠာရန္တေ (ရထျံ သဠာရန္တေ)တို့သည် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ တစ်ပိုင်းကိုသာယူ၍ ပြထားသောပုဒ် ဟု မှတ်ပါ၊ သို့မဟုတ် "ရထိကာယ"ပုဒ် ကျနေသည်ဟုသော်လည်း ကြံပါ။

ဝိဒိသသဠာရန္တေတိပိ ပါဠေား။ ။"ဝိဒိသသဠာရန္တေ"ဟု မူကွဲရှိသတတ်၊ ထိုမူကွဲသည် သမာသ်ပုဒ်တစ်ပုဒ်တည်းဖြစ်သောကြောင့် မကောင်းပါ။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-အန္တာမစ္ဆယန္တပုဒ်နှင့် သမာသ်အဖြစ် နည်းပါးသောကြောင့်တည်း၊ လမ်းအနက်တိုဟောရာ၌ "ဝိဒိ"ဟုလည်း မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ဝိဒိသသဠာရန္တေသည် မူကွဲလည်း ဖြစ်နိုင်၏။ "ရထျံ သဠာရန္တေ"ဟု ရှိခဲ့၍ "ဝိထိ သဠာရန္တေ"ကို မူကွဲပါဠိဟု ယူစေလိုသည်။ [နောက်ပြင် စာအုပ်များ၌ကား ပဋမပါဋ္ဌ "ဝိထိ သဠာရန္တေ"ဟုလည်းကောင်း, မူကွဲ၌ သံ မပါတဲ့ "ဝိထိ စရန္တေ"ဟုလည်းကောင်း တွေ့ရ၏။ သို့သော် သံသဒ္ဒါ မပါလျှင် အပရာပရံ သဠာရဏမဖြစ်နိုင်သောကြောင့် စဉ်းစားပါ။]

တစ်ခုသို့၊ [ဝိထိ-လမ်းတစ်ခုသို့] သဠ္ဓရန္တာဝိယ-လှည့်လည်သူတို့ကဲ့သို့၊ (တထာ၊) အပရာ-အခြားတစ်ဘဝမျှ၊ အပရံ-အခြားတစ်ဘဝသို့၊ သဠ္ဓရရာကသတ္တာ-လှည့်လည်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ) ပုရတော-ရှေ့၌၊ အဇ္ဇောကာသ ဌာနေ-လွင်တီးခေါင် အရပ်ဖြစ်သော၊ ဓရေ-အလယ်ဖြစ်သော၊ သိသ်ာဌနေ-၌၊ နိသ်န္နာဝိယ-နေသူ တို့ကဲ့သို့၊ (တထာ၊) တီသု-နိ်သော၊ ဘဝေသု-တို့တွင်၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုဘဝ တစ်စိတ်၌၊ နိ်ဗ္ဗတ္တသတ္တာ-ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ) ပါသာဒတလေ-၌၊ ဌိတပုရိသသ-အား၊ (ဝါ-၏စိတ်၌) တေသံ မနုဿာနံ-တို့၏၊ အာဝိဘူတကာလောဝိယ-ထင်ရှားဖြစ်ရာ အခါကို၊ကဲ့သို့၊ (တထာ၊) ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏာယ-ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်အကျိုးငှာ၊ စိတ္တ အဘိနိ်ဟရိတ္တာ, နိ်သိန္နသ-နေသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ (ဝါ-၏စိတ်၌) တီသု, ဘဝေသု-တို့၌ နိ်ဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ-ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့၏၊ အာဝိဘူတကာလော-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

စ - ဆက်၊ ဣဒံ - ဤတီသု ဘဝေသု နိ်ဗ္ဗတ္တသတ္တာနံဟူသော စကားကို၊ ဒေသနာသုခတ္တမေဝ-ဟောပြောရာ၌ လွယ်ကူခြင်းအကျိုးငှာသာ၊ (အာစရိယေ ဟိ-ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်၊) ပုတ္တိ-မိန့်ဆိုအပ်ပြီ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ အရ္ဌပေ-အရ္ဌပဘုံ၌၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုသ-ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဝဇ္ဇာဉ်၏၊ ဂေါစရော-ကျက်စားရာအာရုံသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-ဤ-ပုဗ္ဗ မှတ်အပ်၏။ (တစ်နည်း) စ-ဆက်၊ ဣဒံ-ဤသတ္တော

ဣဒ္ဓ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။[ဣဒ်တို တီသု ဘဝေသု နိ်ဗ္ဗတ္တသတ္တာနန္တိ ဣဒံ ဝစနံ-ဦးကာ။] ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်သည် ရူပါရုံကိုသာ အာရုံပြုရကား ရူပမရှိသော အရ္ဌပဘဝ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်ဖြင့် အာရုံမပြုနိုင်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်အကျိုးငှာ အရ္ဌပသတ္တဝါတို့ကိုပါ ထည့် ၍ "တီသု ဘဝေသု နိ်ဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ"ဟူသော ဤစကားကို ဆိုရပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသော ကြောင့် "ဣဒ္ဓ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ"ဟု မိန့်သည်၊ ဒေသနာကို လွယ်ကူစေခြင်းအကျိုးငှာ ဤစကားကို ဆိုပါသည်၊-ဟူလို။

ရဲ့ဦးဆုံ – ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်အတွက် အရ္ဌပသတ္တဝါတို့ မရထိုက်၍ ချန်လိုသောကြောင့် "ထပေတွာ အရ္ဌပဘဝံ"ဟု ဖြစ်စေ, "ဌိသု ဘဝေသု"ဟု ဖြစ်စေ ဆိုလိုက်လျှင် ပြောဟောရာ၌ မလွယ်ကူ၊ နာယူသူတို့ သိလွယ်ဖို့ရာလည်း မလွယ်ကူ၊ ထို့ကြောင့် ဒေသနာတော်၏ ဟောဖို့ ရန် လွယ်ကူ, သိဖို့ရန်လည်း လွယ်ကူခြင်းအကျိုးငှာ "တီသု ဘဝေသု နိ်ဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ"ဟု ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့ မိန့်ဆိုရသည်၊-ဟူလို။ [ဤအမိပ္ပာယ်အတိုင်းဆိုလျှင် ဤသင်္ကာ မ်ဟ အဋ္ဌကထာဆရာသည် ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့၏ စကားကိုပင် ဖွင့်ရသောကြောင့် ရှေးအဋ္ဌ ကထာဆရာတို့၏ စကားကို ရှင်းလင်းရာ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဦးကာသစ်ဆရာ မနှစ်သက် သည့်အတွက် တစ်နည်းဖွင့်ပြန်သည်။]

ဦးကာသစ်။ ။ပါဠိတော်ဝယ် "ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ၊ပေ၊ သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပဇ္ဇမာနေ" စသည်ဖြင့် သတ္တဝါသာမည၊ကို ဟောတော်မူရကား စတုလေါကာရသတ္တဝါတို့ကို လည်း သိမ်းယူရာရောက်သောကြောင့် "ကျဒ်-သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပဇ္ဇမာနေစသော ဤစကားတော်တို" ဟု အစ္စဝါတစ်မျိုးကို ပြသည်၊ ဤသို့ ပြသောကြောင့် "ကျဒ္ဓ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ"

ပဿတိ စ၀မာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ စသော စကားတော်ကို၊ ဒေသနာသုခတ္ထမေ၀-သာ၊ (ဘဂ၀တာ၊) ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဒံ-ကို၊ ဒေသနာ သုခတ္ထမေ၀-ဌာသာ၊ ဘဂ၀တာ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣဒံ ဣဒ-ကို၊ ဝိညာယတိ-သိအပ်သနည်း)၊ ပန (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဣဒ္ဓေ ဒိဋ္ဌစဋ္ဌသေ ဂေါ၀ရော နတ္ထိ, ဣဒံ-ကြောင့်၊ (ဣဒံ ဒေသနာသုခတ္ထမေ၀ ဘဂ၀တာ ဝုတ္တံ ဣဒံ, ဝိညာယတိ)၊ [ပဌမနည်း၌ လည်း ဤကဲ့သို့ ကသ္မာတဏ္ဍုလ်၍ ပေးနိုင်ပါ၏။]

ဟူသော စကားကို ပါဠိတော် စာသွားကို ရှင်လင်းပြသော စကားဟု ဆိုလိုသည်၊ မှန်၏-"ထပေတ္တာ အရ္ဌပဘ၀ံ ၀ဝမာနေ" စသည်ဖြင့် ဝိသေသနထည့်၍ ဟောတော်မူလျှင် ဟောရာ၌ လည်း မလွယ်ကူဘဲ ထောင့်နေ၏။ နာယူသူတို့သိဖို့ရာလည်း (အရှုပဘ၀ အကြောင်းသိပြီး မဟုတ်လျှင်) မလွယ်ကူ၊ ထို့ကြောင့် ဟောလွယ်သိလွယ်ဖို့ အကျိုးဌာ သာမည အားဖြင့် "စ၀ မာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူရပေသည်။

ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏာဒိကထာအဖွင့် ပြီး၏။

အာသ၀က္ခယဉာဏကထာ အဖွင့်

၂၄၈။ သော ဇ၀ သမာဟိတေ စိတ္တေတိ-ဟူသော၊ ဣဒ-ဤအာ၀ကွယဉာဏ်ကို ပြရာဌာနဌ၌၊ ဝိပဿနာ၀ါဒကာ-ဝိပဿနာ၏၊ အခြေခံဖြစ်သော၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန စိတ္တံ-စတုတ္ထဈာန်စိတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ အာသ၀ါနံ ခယညာဏာယတိ-

---

ဝိပဿနာ ၊ဝေ၊ စိတ္တံ။ ။"သော ဇ၀ သမာဟိတေ စိတ္တေ" ၌ စိတ္တအရ ရူပ စတုတ္ထဈာန်စိတ်ကိုချည်း ယူရသော်လည်း ထိုရူပစတုတ္ထဈာန်သည် ရှေ့ဆိုအပ်ပြီးသော စကား ၅ ရပ်၌ လောကီအာဘိညာဉ်၏ အခြေခံဖြစ်၏၊ ဤနေရာ၌ကား အာသ၀ကွယဉာဏ်ကို ရဖို့ရန် ဖြစ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်၏ အခြေခံဖြစ်သည်-ဟူလို၊ "အခြေခံ" ဟူရာ၌ ဤစတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားပြီးနောက် ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်တော့မည်ဖြစ်ရကား "ဝိပဿနာဉာဏ်၏ နီးစွာသော အကြောင်း ပဒဋ္ဌာန်ဖြစ်သည်" ဟု ဆိုလိုသည်။

ဝိပဿနာဉာဏ် အကြား။ ။ပဠိမ၀ဘပိက ဗုဒ္ဓအလောင်းတော်နှင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓ အလောင်းတော်တို့၏ ဝိပဿနာဉာဏ်သည် မိမိဘာသာ ကြိုဆည်စဉ်းစားသော စိန္တာမယ ဉာဏ်မှ တိုးတက်ကြီးပွားသော သယမ्भूဉာဏ် (အလိုလိုဖြစ်ပေါ်လာသောဉာဏ်) ဖြစ်၏။[စိန္တာ-စဉ်းစားခြင်းကြောင့်+နိဗ္ဗတ္တ-ဖြစ်သောဉာဏ်ကို "စိန္တာမယဉာဏ်" ဟု ခေါ်သည်။] အခြားပုဗ္ဗိလ် တို့၏ ဝိပဿနာဉာဏ်သည် ဆရာသမားစသူတို့အထံမှ ကြားနာအပ်သော သုတမယဉာဏ် ဖြစ်ပြီးမှ တိုးတက်ကြီးပွားသော ပရောပဒေသဉာဏ် ဖြစ်၏။[သုတ-ကြားနာရခြင်းကြောင့်+ နိဗ္ဗတ္တ-ဖြစ်သောဉာဏ်ကို "သုတမယဉာဏ်" ဟု ခေါ်၏။] ပရ-သူတစ်ပါးတို့က+ဥပဒေသ-ညွှန်ပြခြင်း ရှိသောဉာဏ်၊ ထိုထက် အကျယ်ကို ဦးကာတို့၌ ရှုပါ။]

ကား၊ အာသဝါနံ-အာသဝေါတရားတို့ကို၊ ဝါ-တို့၏။ ခယညာဏနိုဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ-ကုန်စေတတ်သော၊ (ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော) အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကိုဖြစ်စေခြင်း-အကျိုးငှာ၊ (စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ အဘိနိန္နာမေတိ တို့၌စပ်)။

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ အာသဝါနံ ခယညာဏာယဟူသောပါဋ္ဌ၌၊ (အာသဝါနံ ခယောတိ-၌စပ်) မဂ္ဂေါ့ပိ-မဂ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖလပိ-ဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာနံပိ-နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဂဝါပိ-ဘဂဝဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ အာသဝါနံ ခယောနာမ-အာသဝါနံခယောမည်၏ဟူ၍ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ဟိ-ချဲ့၊ ခယေ ၊ပေ၊ ဉာဏာတိ ဧတ္ထ-ဟူသောဤပါဋ္ဌ၌၊ မဂ္ဂေါ-မဂ်ကို၊ အာသဝါနံ ခယောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တောဟု။ [ခယေ-အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေတတ်သော အရဟတ္တမဂ်၌၊ ("အာသဝါနံ-တို့၏+ခယေ-ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၌" ဟုလည်း ပေး၏။) ဉာဏာ-ဉာဏ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ အနုပ္ပာဒေ-အာသဝေါတရားတို့၏ မဖြစ်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်၌၊ ဉာဏ် (အတ္ထိ)-သုတ္တန္တမာတိကာ ပါဠိတော်၊။] အာသဝါနံ ၊ပေ၊ တောတိ်တိ ဧတ္ထ-၌၊ ဖလဲ-ဖိုလ်ကို၊ (အာသဝါနံ ခယောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊) [အာသဝါနံ-တို့၏၊ ခယာ-ကုန်ပြီးခြင်းကြောင့်၊ သမဏောသမဏာသည်၊ ဟောတိ-မရှိ၏မနိကာယ်, မူလပဏ္ဏာ, ၄-ဝဂ်, ၁၀-သုတ်။]

အာသဝါနံခယညာဏာယ။ ။ဉာဏယ၌ စတုတ္ထီ သဝိဘတ်ကို အာယပြုထား သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ထို သဝိဘတ်သည် တဒတ္ထသမ္ဗန္ဓဒါန်အနက်၌ ဖြစ်၏ဟုလည်းကောင်း သိစေခြင်းငှာ "ခယညာဏ နိုဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ" ဟု "နိုဗ္ဗတ္တနတ္ထ" ပုဒ်ကို ထည့်၍ဖွင့်သည်။ [တသ-ထိုပိယသနာဝညာဏ်၏+အတ္ထော-အကျိုးဖြစ်သောအာသဝကွယ်ညာဏ်တည်း၊ တဒတ္ထော-ဉာဏ်၊ နိုဗ္ဗတ္တနသ-၏+အတ္ထော-အကျိုးတည်း၊ နိုဗ္ဗတ္တနတ္ထော-ကျိုး။]

ဧကေဿ ၊ပေ၊ မဂ္ဂေါ။ ။"ပါ၀ဓမ္မေ-ကောင်းမှုတို့ကို+ဧကေ၀တိ-ကုန်စေတတ်၏၊ ကွတိ ခယော (မဂ္ဂေါ)" ဟု ဋီကာသစ် ဝိဂ္ဂဟပြု၏။ ဋီကာဟောင်းဌိလည်းအလားတူ ရှိ၏။ "ခီဓာတ်, ကာရိတ်ကြေ, အ၀ စူညား" ဟု ကြီးတန်တူသည်၊ ထိုပါ၀ဓမ္မတို့၏ ကုန်ခြင်းသည် အာသဝေါ ကုန်ခြင်းပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ခယေ ဉာဏ်" ၌ ခယသဒ္ဒါကို "အာသဝါနံ ခယော" နှင့် အနက်တူ ဟု ဆိုလိုသည်။ [အဋ္ဌသာလိနီ သုတ္တန္တမာတိကာ အဆုံးနှာ၌ "ခယေ ဉာဏ် အနုပ္ပာဒေဉာဏ်" တို့ကို ထိုအဖွင့်နှင့်လျော်သောင့် ခယကို ကာရဏာသာဓိ၀ိဂ္ဂဟ ပြုခဲ့ရသည်၊ ဟေတုကတ္တာသာဓ, ရလတ်က, ကရဏာသာဓ, ရမြဲမှတ်။]

အာသဝါနံ ၊ပေ၊ ဖလဲ။ ။"သမယိတိ သမဏောဘ" အရ ကိလေသာ အာသဝေါ တို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "သမဏ" ဟု ခေါ်ရကား ထိုသမဏအမည် ရသူသည် အာသဝေါတို့ကို ကုန်စေပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "အာသဝါနံ ခယာ သမဏောဘ" ဟု မိန့်တော်မူသည်၊ ဖိုလ်ကို "ခယ" ဟု ဆိုရာ၌ "ခီယိသုအာသဝါ ဧတ္ထာတိ ခယော" ဟု ဋီကာသစ် ဝိဂ္ဂဟပြု၏။ ခယာကိုကား "ခယာတိစ ခီဏာတ္တာ (ကုန်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်) ကွတိ အတ္ထော" ဟု ဖွင့်သည်။

ပရဝဇ္ဇာနုပသိသိသ ၊ပေ၊ အာသဝကၽယာတိ ဇ္ဇာ-၌၊ နိဗ္ဗာန်-ကို၊ (အာသဝါနံ ခယောတိ ဝုစ္စတိ)။ [ပရဝဇ္ဇာနုပသိသိသ-သူတစ်ပါးတို့၏၊ အပြစ်ကို အဖန်ဖန်ရှာလေ့ရှိသော၊ နိစ္စ-အမြဲ၊ ဥဒ္ဓာနသညိနော-ကဲ့ရဲ့ခြင်း၌ အမှတ်သညာရှိသော၊ တသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)၊ အာသဝါ-အာသဝေါတရားတို့သည်၊ ဝဍ္ဎန္တိ-တိုးပွားကုန်၏။ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာသဝကၽယာ-အာသဝေါတရားတို့၏၊ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်မှာ၊ အာရာ-အဝေးကြီးတည်း၊ ဓမ္မပဒ-မလဝဂ်၊ ဥဒ္ဓာနသညိတ္ထေရဝတ္ထု။]

အာသဝါနံ ၊ပေ၊ အန္တရဝါနံတိ ဇ္ဇာ-၌၊ ဘဂေါ-ဘင်ခဏကို၊ ဝါ-ပျက်စီးခြင်းကို၊ (အာသဝါနံ ခယောတိ ဝုစ္စောဟု)။ [အာသဝါနံ-တို့၏။ ခယော-ကုန်ခြင်းသည်၊ ဝယော-ကင်း၍ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဘေဒေါ-ပျက်စီးခြင်းသည်၊ အနိစ္စတာ-မမြဲကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ အန္တရဝါနံ-ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)-အဘိဓမ္မာ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂ, အကုသလမူလက ဝိပါကနိဒ္ဒေသ။] ပန-အတ္ထုဒ္ဓါရသာမည မှတစ်ပါး အတ္ထုဒ္ဒေသဝိသေသကား၊ ဣဓ-ဤအာသဝါနံ ခယညာဏာယဟူသော ပါဠိ၌၎၊ နိဗ္ဗာန်-ကို၊ အမိပ္ပေတံ-အလိုရှိအပ်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါပိ-အရဟတ္တမဂ်သည်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သင့်သည်သာ။

ဇ္ဇ နိဗ္ဗာန်။ ။ဤ၇၈ထာသည် ဓမ္မပဒ-မလဝဂ်-ဥဒ္ဓာနသညိတ္ထေရဝတ္ထု ၇၈ထာတည်း၊ ထို အဋ္ဌကထာ၌ "အရဟတ္တမဂ္ဂလွန်ခါတာ အာသဝကၽယာ"ဟု ဖွင့်၏။ ဤ၌ကား အာသဝတို့ကို တိုးပွားစေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သခါရတို့ကိုလည်း တိုးပွားစေသောကြောင့် "ဝိသခါရ"ဟု ခေါ်အပ်သော နိဗ္ဗာန်မှ ဝေးသူပင်ဖြစ်တော့၏။ ထို့ကြောင့် "အာသဝကၽယ" သဒ္ဒါသည် ဝိသခါရကိုလည်း ဟောနိုင်၏ဟု ယူဆ၍ "ဇ္ဇ နိဗ္ဗာန်"ဟု မိန့်သည်။

အာရာ ၊ပေ၊ အာသဝကၽယာ။ ။ဒီယန္တိ ဇ္ဇောတိ ခယော၊ အာသဝါနံ+ခယော အာသဝကၽယော၊-အာသဝတို့၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်၊ [အာသဝါနံ+ခယော၏ အတ္ထုဒ္ဓါရကို ပြရာ ဌာနဖြစ်သော်လည်း ထို အာသဝါနံ ခယောသည် "အာသဝကၽယ"ဟူသော သမာသ်ပုဒ်နှင့် အနက်တူဖြစ်သောကြောင့် "အာသဝကၽယ"ပုဒ်ကိုလည်း ထုတ်ပြသည်၊ သက္ကတ၌ ကနှင့် ရှ ဆင့်လျက်ရှိသောကြောင့် "ကၽ"ဟု ဒွေဘော်လာရသည်။] အာရာသဒ္ဒါကား ဒူရအနက်ဟော နိပါတ်တည်း၊ ဋီကာသစ်၌ "အရာ"ဟု အ-ရသာဖြင့်လည်း ပြသေး၏။

အာသဝါနံ ခယော။ ။"ခီယန်-ကုန်ခြင်း၊ ခယော-ခြင်း"ဟု ပြု၍ အာသဝတို့၏ ဘင်ခဏ၌ ချုပ်ခြင်းကို "အာသဝါနံ ခယော"ဟု ဆိုသည်၊ ဝယော ဘေဒေါ စသည်ကား ခယော၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်ပုဒ်များတည်း။

နိဗ္ဗာန်....ဓဂ္ဂေါပိ။ ။ဤ အာသဝါနံ ခယညာဏာယပါဠိ၌ "အာသဝါနံ ခယ" အရ နိဗ္ဗာန်ကို ယူနိုင်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ဝိပဿနာဥာဏ်မှ တက်၍ အရဟတ္တမဂ်ရသော အခါ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ အာသဝေါတို့ကို ကုန်စေရသောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် အရဟတ္တမဂ်

စိတ္တံ အဘိနီဟရတီတိ-ကား။ ဝိပသနာ စိတ္တံ-ဝိပသနာစိတ်ကို၊ တန္ဓိန္ဒ-ထို အာသဝဝက္ခယညာဏ်၌ ညွှတ်သည်ကို၊ တပ္ပေါဏ်-ထို အာသဝဝက္ခယညာဏ်၌ ကိုင်းသည်ကို၊ တပ္ပဿရဲ-ထို အာသဝဝက္ခယညာဏ်၌ ရှိုင်းသည်ကို၊ ဧကရတေါ၊ [တန္ဓိန္ဒံတိ တသ္မိံ အာသဝါနံ ဧယညာဏေ နိန္ဒံ၊ သေသံ တသေဝ ဝေဝစနံ-ဋီကာသစ်၊ ဝိပသနာဉာဏ်တုန်းကလည်း "တသဿ ပေါဏ် ဝက် (ကောက်ကိုင်း), ပဿာရဲ နီစ် (နိမ့်)"ဟု ဖွင့်ခဲ့ပြီ။]

သော ဣဒံ ဒုက္ခံတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊) ဒုက္ခံ-ဒုက္ခသစ္စာသည်၊ ဇော္ဇက-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ (ဤ) တဏှာ ကြည့်ထား, တေဘူမကတရားဟုသော အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။) ဣဒေါ-ဤ) တဏှာ ကြည့်ထား, တေဘူမကတရားထက်၊ ဘိယျော-အလွန်၊ နနု-မဖွဲ့တော့၊ ဣတိ-သို့၊ သင့်ပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဒုက္ခသစ္စံ-ဒုက္ခသစ္စာကို၊ သရသလက္ခဏ ပဋိ ဝေနေန-မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအားဖြင့်၊ ယထာဘူတံ-မဖောက်မပြန် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ ဣဒေါ အတ္ထောဿ။

သည် နိဗ္ဗာန်ခန့် မကင်းရကား အဝိနာဘာဝနည်းအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း "အာသဝါနံ ဧယ" အရ ယူရသည်၊ ဤအလို "အာသဝါနံ-တို့၏။ ဧယညာဏာယ-ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်ကို သိသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်အကျိုးငှာ"ဟု ပေးပါ။ "အာသဝါနံ ဧယ"အရ အရဟတ္တမဂ်ကို အရကောက် ရာ၌ကား "အာသဝါနံ-တို့၏။ ဧယညာဏာယ-ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော (ကုန်စေတတ်သော) အရဟတ္တမဂ်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်အကျိုးငှာ"ဟု ပေးပါ။ [ဤ) အရကောက်ကို ကြည့်၍ ဧယညာဏ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ၌ ၂ နက်ပေးနိုင်သည်။] အခြား အောက်မဂ်များလည်း ကိလေသာတို့ကို ထိုက် တန်သမျှကုန်စေကြ၏။ သို့သော် ဥတ္တဂ္ဂနည်းအားဖြင့် အရဟတ္တမဂ်ကိုသာ ယူရသည်။]

ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ။ ။ပါဠိတော်၌ "ဣဒံ ဒုက္ခံ"ဟု ဣမသဒ္ဒါဖြင့် ညွှန်ပြသောကြောင့် ထိုရဟန်းက ဒုက္ခသစ္စာကို မျက်မှောက်အားဖြင့် သိပုံကိုပြတော်မူ၏။ ထိုသို့ပြုရာ၌ "အခြား သစ္စာတို့နှင့် မရောအောင် ပိုင်းခြားချိန်လည်း သိ, အကြင်းအကျန်မရှိအောင် သိသည်"ဟုလည်း ပြလိုလို "ဣတ္ထေါ ဒုက္ခံ, နနု ဣဒေါ ဘိယျော"ဟု ထည့်၍ ဖွင့်သည်၊ ထိုအဖွင့်၌ "ဣတ္ထေါ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခသစ္စာသည် ဤတဏှာကြည့်ထား တေဘူမကတရားသာရှိ၏"ဟု ဆိုသဖြင့် ကျန်သမျှ တရားတွေသည် ဒုက္ခသစ္စာမဟုတ်ဟု ပိုင်းခြားချိန် သိပုံကို ပြ၏။ "နနု ဣဒေါ ဘိယျော-ဒုက္ခ သစ္စာသည် ဤတဏှာကြည့်သော တေဘူမကတရားထက် အပိုမရှိ"ဟု ဆိုသဖြင့် "ဒုက္ခသစ္စာ အတွက် အကြင်းအကျန်မရှိတော့"ဟု ပြသည်၊ ထို့ကြောင့် "သစ္စမ္ပိ ဒုက္ခသစ္စံ-ဒုက္ခသစ္စာအားလုံး" ဆိုသည်။

သရသ ।ပေ। ပဋိဝေဓေန။ ။ပါဠိတော်၌ "ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ"ဟု ရှိ၏။ ဒုက္ခသစ္စာ၏ သဘောလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိမှသာ "ယထာဘူတသိ"ဟု ဆိုနိုင်ကြောင်း ပြလိုလို "သရသလက္ခဏ ပဋိဝေဓေန"ဟု ကြိယာဝိသေသနထည့်၍ ဖွင့်သည်။

တဿ ဒုက္ခဿ-ထိုဒုက္ခကို၊ နိဗ္ဗတ္တိကံ (နိဗ္ဗတ္တနိုက်) - ဖြစ်စေတတ်သော၊ တဏှာစ-တဏှာကိုလည်း၊ အယံ-၌တဏှာသည်၊ ဒုက္ခသမုဒယော-ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (သရသ လက္ခဏာပဋိဝေဓေန သယတာဘူတံ, ပဇာနာတိ-၏။) တဒုဘယပိ-ထိုဒုက္ခ သမุဒယ ၂ ပါးစုံသည်လည်း၊ ယံ ဌာနံ-အကြင်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အကြောင်းသို့၊ ပဘဂ-

---

သရသလက္ခဏာ ပဋိဝေဓေန။ ။"ရသိတမဿ ဇာနိတဗ္ဗောတိ ရသော" အရ ဒုက္ခသစ္စာ၏ သိထိုက်သောသဘောကို "ရသ"ဟု ခေါ်၏။ ဥပမာ-ဒုက္ခသစ္စာတွင်ပါဝင်သော ဖေါသ၏သဘောသည် ရသတည်း၊ သသာ-မိမိဟူသော ဒုက္ခသစ္စာ၏+ရသော-သဘောတည်း၊ သရသော-ဘော၊ ထိုသဘောသည်ပင် ထိုတရားကို မှတ်သားကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် လက္ခဏလည်းမည်၏။ လက္ခိတဗ္ဗံ အနေနာတိ လက္ခဏံ၊ သရသောစ+သော+လက္ခဏံစာတိ သရသလက္ခဏံ၊ ပဋိဝိဒ္ဓနံ ပဋိဝေဓော။

ပဋိဝေဓ ၂ မျိုး။ ။ဤ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် အာရုံပြုသောအားဖြင့် သိခြင်းဟူသော အာရမဏပဋိဝေဓ, တွေဝေခြင်းမရှိသောအားဖြင့် သိခြင်းဟူသော အသမ္မောဟပဋိဝေဓအားဖြင့် ၂ ပါးအပြားရှိ၏။ မဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ သိခြင်းကို "အာရမဏပဋိဝေဓ" ဟု ခေါ်၏။ မဂ်သည် နိဗ္ဗာန်မှတစ်ပါးသော အခြားသစ္စာ ၃ ပါးကို အာရုံမပြုနိုင်၊ သို့သော် ထိုသစ္စာ ၃ ပါးအပေါ်၌ တွေဝေခြင်းမရှိဘဲ ရှင်းပြီးလင်းပြီး ဖြစ်နေခြင်းကို "အသမ္မောဟတော+ ပဋိဝေဓော"အရ "အသမ္မောဟ ပဋိဝေဓ"ဟု ခေါ်သည်[အသမ္မောဟပဋိဝေဓောတိစ-ဟူသည်လည်း၊ ဃထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တသ္မိဉ္စာဏေ-ထိုမဂ်ဉာဏ်သည်၊ ပဝတ္တေ-ဖြစ်လတ်သော်၊ ပစ္ဆာ-မဂ်ဖြစ်ပြီးရာကာလမှ နောက်၌၊ ဒုက္ခသစ္စဿ-၏။ သရူပါဒိပရိစ္ဆေဒေ-သရုပ်အစရှိသည်ကိုပိုင်းခြားခြင်း၌၊ သမ္မောဟော-သည်၊ န ဟောတိ၊ တဆာ-ထိုသို့ နောင်အခါဝယ် သမ္မောဟ မဖြစ်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဝတ္တိ- မဂ်ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းတည်း၊-ဒ္မိကာ။]

တသ ၊ဝေ၊ နိဗ္ဗတ္တနိုက်။ ။နိဗ္ဗတ္တေတိတိ နိဗ္ဗတ္တနာ၊ နိဗ္ဗတ္တနာယေ (သွတ္ထည် ကပစ္စည်းသက်၍) နိဗ္ဗတ္တနိုကာ။ [အ၏ စာအုပ်၌ ဏ္ဍ ပစ္စည်းဖြင့် "နိဗ္ဗတ္တိကံ" ဟု လည်း ရှိ၏။] ဤ နိဗ္ဗတ္တနိုက်ပါ၌ဖြင့် "ဖြစ်စေတတ်" ဟု အနက်ထွက်သောကြောင့် "သမုဒေတိ ဧတသ္မာတိ သမุဒယော-ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ရာအကြောင်း၊ ဒုက္ခသ-၏+သမุဒယော ဒုက္ခသမุဒယော" ဟူသော ဝစနတ္ထကိုပြ၏။ ဘာကြောင့်နည်း- "ဖြစ်စေတတ်" ဟု ဆိုလျှင် "ဖြစ်ကြောင်း" နှင့် အဓိပ္ပာယ်တူသောကြောင့်တည်း။

သံ၏အနက်။ ။သမุဒယောဌ် သံသည် သမောဓာန (ပေါင်းခြင်း) အနက်ကို ဟောသ၏၊ တဏှာသည် သူ့ချည်းသက်သက် ဒုက္ခတို့မဖြစ်စေနိုင်၊ အဝိဇ္ဇာ သခီါရတို့ကသာ ကြောင်းများနှင့် ပေါင်းမိမှ (အခြားအကြောင်းများလည်း ပါမှ) ဖြစ်စေနိုင်သည်၊ ဥပမာ- တဏှာက ဇာတိကိုဖြစ်စေရာ၌ အဝိဇ္ဇာ၏ ဘဝအပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း, ကံဟူသောသခီါရတို့က ဘဝကိုဖြစ်စေခြင်းဟူသော အကြောင်းတို့နှင့်ပေါင်းမိမှ တဏှာက ဇာတိဒုက္ခကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့တည်း။

ရောက်၍၊ ၀ါ-ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ နိုရ္ဗျဏတိ-ချုပ်၏။ တေသံ-ထိုဒုက္ခသမုဒယ ၂ ပါးတို့၏။ အပ္ပဝတ္တိ-မဖြစ်ရာဖြစ်သော၊ မဖြစ်ရာဖြစ်သော၊ တံ နိဗ္ဗာန်-ကို၊ အယ-ဤနိဗ္ဗာန်သည်၊ ဒုက္ခနိရောဓော-ဒုက္ခ၏၊ ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ)။

ယံ ဌာနံ ပတ္တော။ ။ဌာနသဒ္ဒါသည် ကာရဏာအနက်ကို ဟောင်း။ နိဗ္ဗာန်သည် မဂ်၏ အာရမဏာပစ္စည်းဖြစ်သော အကြောင်းတည်း။ "ပတ္တော" ၏ ကတ္တားသည် "တဒုဘယ" တည်း၊ ထို ဒုက္ခ သမုဒယ ၂ ပါးစုံသည် နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် မရောက်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခ သမုဒယ ၂ ပါးစုံ၌သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အာရုံပြုသောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းကို ထိုဒုက္ခ သမုဒယ ၂ ပါးစုံ၏ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့ တင်စားမှု (တဒုဘယဖြစ်သော ဒုက္ခ သမုဒယအစိတ်၏ အမည်ကို အပေါင်းပုဂ္ဂိုလ်၌ တင်စားမှု) ကေဒေသုပစာရအားဖြင့် "တဒုဘယ ပတ္တော" ဟု ဆိုသည်။ [ပတ္တောကို နိုရ္ဗျဏတိ၌ခပ်၊ "ရောက်၍-ချုပ်၏" ဟု သမာနကာလ ဝိသေသနအနက်၌ တွဲ ပစ္စည်းသက်။]

တစ်နည်း။ ။ပတ္တော၌ တွဲပစ္စည်းကို ဟိတ်အနက်၌ သက်စေ၍ "ပတ္တော-ထို ၂ ပါးစုံ၌သောပုဂ္ဂိုလ်၏ ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ တဒုဘယ နိုရ္ဗျဏတိ" ဟု ဖြစ်နိုင်၏။ ဤနည်း၌ နိုရ္ဗျဏတိ၏ ကတ္တားသည် တဒုဘယံတည်း၊ ပတ္တော၏ ကတ္တားကား တဒုဘယရှိသောပုဂ္ဂိုလ် တည်း၊ ဤသို့ ကတ္တားကွဲသည်ဟု ထင်၏။ ဦးကသစ်၌ကား "တဒုဘယံ" သည်ပင် ဟိတ်အနက် ပေးရာ၌လည်း ကတ္တားဖြစ်၏ဟု ယူဆ၍ "အသမာန ကတ္တုကေဝိယ သမာနကတ္တုကေဝိ တွာပစ္စယသာ ဟေတုတ္ထေ ပဝတ္တိ သဒ္ဒသတ္ထေသု ဝါကရဏာ" ဟု ဆိုသည်။ [ယံ ဌာနံ ပတ္တော ယံ နိဗ္ဗာန် မဂ္ဂသ အာရမဏာပစ္စယဌေန ကာရဏာဘူတံ အာဂမ္မ၊ ပတ္တောတိစ တဒုဘယဝတော (ထို ၂ ပါးစုံရှိသော) ပုဂ္ဂလသယ ပတ္တိ တဒုဘယသယ ပတ္တိဝိယာတိ ဝုတ္တံ၊ ပတ္တောတိ ဝါ ပါပုဏာ ဟေတု-ဦးကာ။]

အပ္ပဝတ္တိ။ ။နိဗ္ဗာန်သည် ဒုက္ခသမုဒယတို့၏ မဖြစ်ခြင်းမျှဖြစ်သော အဘာဝ ပညတ်မဟုတ်၊ မဖြစ်ကြောင်းတရားတည်း။ ထို့ကြောင့် "အပ္ပဝတ္တိ နိမိတ္တံ" ဟု ဦးကဖွင့်သည်၊ ဤအလို "ပဝတ္တိန္တိ ဟောယာတိ ပဝတ္တိ၊ နေ+ပဝတ္တိ အပ္ပဝတ္တိ-ဒုက္ခသမုဒယတို့၏ မဖြစ်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်"ဟု ပြုပါ။ [ပဝတ္တိဟုဒိက တိ ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဣတ္ထိလိင်နှိုရှိသောကြောင့် "ဟောယ"ဟု လည်းကောင်း၊ ဟေသံကိုထောက်၍ ပဟုဝုစ်လည်းကောင်း၊ ပိဠိဗျာပြုသည်၊ ဦးကာသစ်၌ "ပဝတ္တတိ ဧတေန"ဟု တွေ့ရ၏။ သတိပြုပါ။] "ဟေ ၀ါ နေ ပဝတ္တိန္တိ ဧတ္ထာတိ အပ္ပဝတ္တိ-ထို ဒုက္ခသမုဒယ ၂ ပါးတို့၏ မဖြစ်ရာနိဗ္ဗာန်"ဟု ဦးကာ၌ တစ်နည်းပြုသေး၏။

မုတ်ချက်။ ။ရှေ့၌ "တဒုဘယံ နိုရ္ဗျဏတိ-ထိုဒုက္ခ၊ သမုဒယ ၂ ပါးစုံချုပ်၏"ဟု ဆိုခဲ့၏။ ဤ၌ "ဒုက္ခနိရောဓော-ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ"ဟု (သမုဒယ မပါဘဲ) ဆိုသောကြောင့် ရှေ့နောက် ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ သို့သော်-သမုဒယတုန်းက "ဒုက္ခသမုဒယော"ဟု ဟောတော်မူခဲ့သောကြောင့် ဤ၌ဦးလည်း "ဒုက္ခနိရောဓော"ဟု ရှေ့နောက် ညီအောင် ဟောတော်မူသည်၊ ဒုက္ခချုပ်လျှင် ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော တဏှာလည်း ချုပ်သောကြောင့် "တဒုဘယံ ယံ ဌာနံ ပတ္တော နိုရ္ဗျဏတိ"ဟု ဆိုခဲ့သည်။

တသ-ထိုဒုက္ခနိရောဓဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ သမ္မာပဋ-ကောင်းစွာ ရောက်စေတတ်သော၊ အရိယမဂ္ဂ စ-အရိယာမဂ်ကိုလည်း၊ အယံ-ဤအရိယမဂ်သည်၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ-ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော၊ ဝါ-ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါ-အကျင့်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတီတိ အတ္ထော။ [အစနှင့် အဆုံးသာ "သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ" ဟု အာဒိအန္တဒီပကနည်းအားဖြင့် ပြသောကြောင့် အလယ်သစ္စာ ၂ ပါးခ်ိန်လည်း ထည့်၍ပေးရသည်။]

ဇဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ သရူပတော-သရုပ်အားဖြင့်၊ သစ္စာနှိ-သစ္စာ ၄ ပါးတို့ကို၊ ဒဿေတွာ-ပြတော်မူပြီး၍၊ ပုနေ-တစ်ဖန်၊ ကိလေသဝေနေ-အာသဝဟူသော ကိလေသာနှင့်စပ်သဖြင့်၊ ပရိယာယတော-ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ (သစ္စာနှိ-တို့ကို၊) ဒဿေန္တော-မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဣမေ အာသဝါတိ အာဒီ-ကို၊ အာဟ။ [ကိလေသဝေသေနာတိ အာသဝသခ်ါတာ ကိလေသဝေသေန၊-ဦးကာ။]

သမ္မာပဋိ။ ။သစ္ဆိကရဏဝေသန-မျက်မှောက်ဖြခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ သမ္မဒေဝ-ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ပါပတံ"ဟု ဦးကာဖွင့်၏။ "သဲမ္မာ+ပါပေတီတိ သမ္မာပကော (အရိယမဂ္ဂါ)" ဟု ပြုပါ။ ဤသို့ ဟေတုကတ္တုသာခ်ကို ပြသဖြင့် ဂါမိနိဒ္ဓိလည်း "ဂမယတီတိ ဂါမိနီ-ရောက်စေတတ်"ဟု ဟေတုကတ္တုသာခ်လည်းကောင်း, "ဝဋ္ဋတိ ဟောယာတိ ဂါမိနီ" ဟု ကရဏသာခ်လည်းကောင်း ပြသည်ဟု မှတ်ပါ။ ဒုက္ခနိရောဓံ+ဂါမိနီ-ရောက်စေတတ်သော အကျင့်တည်း၊ (တစ်နည်း) ဒုက္ခနိရောဓသ+ဂါမိနီ-ရောက်ကြောင်းအကျင့်တည်း။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ-ကျင့်။

ဓုတ်ချက်။ ။ဋီကာသစ်၌ ဒုက္ခနိရောဂါမိနီနှင့် ပဋိပဒါကို သမာသ်တွဲထားး၏။ သို့သော် ပါဠိတော်များ၌ "ဒုက္ခနိရောဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ"စသည်ဖြင့် သမာသ်မတွဲဘဲ တွေ့ရသည်သာ များ၏။ ထို့ကြောင့် "ဒုက္ခနိရောဂါမိနီ+ပဋိပဒါ"ဟု ဝါကျသာ ရှိသင့်ပါသည်။

ပရိယာယတောဝ။ ။ပရိယာယတောဝ၏နောက်၌ ဒဿေန္တော၏ ကံကို "သစ္စာနှိ" ဟု ထည့်ပါ။ "ပရိယာယ်အားဖြင့် သစ္စာ ၄ ပါးတို့ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍" ဟူလို ချဲဦးဘုံ-ပရိယာယ သဒ္ဒါသည် ကရဏစသော အနက်တို့အပြင် ဝေဝစန အနှက်ကိုလည်း ဟောင်း၏။ ထို အာသဝတို့ကို ဒုက္ခသစ္စာဟူသော နာမည်တစ်မျိုးဖြင့်ပြခြင်းကို "ပရိယာယ"ဟု မှတ်ပါ။ အာသဝေါတရားတို့က ဒုက္ခသစ္စာအမည်ရလျှင် ဣဒဏ္ဏ နိဗ္ဗာန် မဂ္ဂင်တို့လည်း ထိုအာသဝ နာမည်နှင့် ဆက်စပ်၍ အာသဝသမုဒယ, အာသဝနိရောဓ, အာသဝနိရောဂါမိနီပဋိပဒါ အမည်များ ရကြကော့သည်၊ ဤသို့ "ဒုက္ခ သမုဒယ"စသော နာမည်မဟုတ်ဘဲ "အာသဝသမုဒယ"စသော နာမည်ကိုပင် "ပရိယာယ်အားဖြင့် ရအပ်သောနာမည်"ဟု ဆို၏။ [ယသ္မာ အာသဝါနံ ဒုက္ခ သစ္စပရိယာယော၊ တဿ ရိယာပဇ္ဇတ္တာ သေသသစ္စာနဉ္စ သမုဒယာဒိပရိယာယော အတ္ထိ၊ တသ္မာ

တသာ ၊ပေ၊ ပဿတောတိ-ကား။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဇာနန္တသာ-သိသော၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဿန္တသ္မာ-မြင်သော၊ တသာ ဘိက္ခာနော-ထိုရဟန်း၏။ (စိတ္တं ဝိမုစ္စတိ ၌စပ်၊) (ဣမိနာ-ဤ ဣဒံ ဒုတ္ခံတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ အစရှိသောပါဠိဖြင့်) ဝိပဿနာ ယ-ဝိပဿနာဘာဝနာ-ကိုနှင့်၊ သဟ-တက္ခဏေ ကောဋိပ္ပတ္တံ-အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော၊ မဂ္ဂ-လောကုတ္တရာမဂ်ကို၊ ကထေသိ-ဟောတော်မူပြီ၊ ကာမာသဝါတိ-ကား။ ကာမာသဝေတော-ကာမာသဝမှ၊ (ဝိမုစ္စတိ ၌စပ်)။

ဝုတ္တံ ပရိယာယတောတိ-ဦးကာသစ်၌ "တဗ္ဗရိယာပနန္တတ္တာ" နေရာဝယ် တံ သမ္မန္ဓတ္တာ-ထို အာသဝနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်"ဟု၊ ဟိတတစ်မျိုးထည့်သည်။)

အာသဝတ္ထိုကိုသာ ယူရမ်း။ ။အခြားကိလေသာတို့ကို သစ္စာ ၄ ပါး ပရိယာယ် အားဖြင့် မယူဘဲ အာသဝတို့ကိုသာ ယူခြင်းမှာလည်း "အာသဝါနံ ခယညာဏာယ"ဟု စတည် ခဲ့သော ရွှေ့ဝကားနှင့် လိုက်လျောခြင်းအကျိုးငှာတည်း။ ထိုသို့ လိုက်လျောစေတော်မူလိုသော ကြောင့်ပင် နောက်၌လည်း "ကာမရာဂါပိ စိတ္တံ"စသည်ဖြင့် မသုံးဘဲ "ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ"စသည်ဖြင့် အာသဝနာမည်ကို အသုံးပြုတော်မူသည်။[အာသဝါနံယေ ဝေတ္တာ ဂဟဏ၏ အာသဝါနံ-ခယညာဏာယာတိ အာရမ္ဘတ္တာ၊ တဟာဟိ ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတီတိ အာဒိနာ အာသဝဝိမုတ္တိသီသေနေ၀ (ပဓာနနည်းအားဖြင့်သာလျှင်) သမ္ပတ္တိလေသေဟိ ဝိမုတ္တိ ဝုတ္တာ-ဦးကာ။]

တသာ ၊ပေ၊ ပဿတေ၀။ ။ဇာနတော ပဿတောတို့သည် တသာနှင့် အရတူသော ဆဋ္ဌိကေ၀ခန္ဓာပုဒ်တို့တည်း၊ ထို့ကြောင့် "တသာ ဘိက္ခာနော ဧဝံ ဇာနန္တသ္မာ ဧဝံ ပဿန္တသ္မာ"ဟု ဖွင့်သည်၊ ပါဠိတော်၌ "သော ဣဒံ ဒုက္ခံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ"မှစ၍ "ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော"တိုင်အောင်သော စကားဖြင့် လောကီ၀ိပဿနာမဂ်နှင့် လောကုတ္တရာမဂ်တိုင်အောင်သော မိသကမဂ် (လောကီ လောကုတ္တရာ ရောသောမဂ်)ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် "သဟ ဝိပဿနာယ ကောဋိပ္ပတ္တံ မဂ္ဂံ ကထေသိ"ဟု မိန်သည်။ [ကထေသိ၏ ကရိယာကို "ဣဒံ ဒုတ္ခံတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီတိ အာဒိနာ"ဟု ဦးကာ ထည့်သည်။]

တစ်နည်း။ ။ဇာနတော ပဿတောတိ ဝါ ဟေတုနိဒ္ဒေသောယ (ဤ) ဇာနတော ပဿတောဟူသော သဒ္ဒါသည် ဟိတ်အနက်ကို ဥာနှန်ပြသော သဒ္ဒါတည်း၊) ဇာနနဟေတု ပဿနဟေတု ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတီတိ ယောဇနာ၊ ဤသို့ အဋ္ဌကထာနည်းမှ တစ်နည်း အနက်ယောဇနာပုံကို ဦးကာ၌ ပြသေး၏။ ဤဦးကာနည်း၌ တောပစ္စည်းဟုလည်းကောင်း၊ ဇာန ပဿတို့လည်း တောအနက်၌ အပစ္စည်းသက်ထားသော ပုဒ်များဟုလည်းကောင်း ကြိုပါ။ ဤသို့ တစ်နည်းပြခြင်းလည်း ဝိမုစ္စတိ၌ စပ်၍ "ဇာနတော+ဝိမုစ္စတိ" "သိခြင်းကြောင့်+လွတ်" ဟု အဓိပ္ပာယ်ယူစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်ဟန်ရှိတူသည်။

မေးဖွယ်။ ။ဇာနတော ပဿတောကို ဟိတ်အနက်ကြ၍ ဝိမုစ္စတိ၌စပ်လျှင် သိမြင်တတ်သောဉာဏ်နှင့် လွတ်တတ်သော မဂ်သည် တစ်ပြိုင်နက်ဖြစ်ရကား အဘယ်နည်း ဖြင့် အကြောင်းအကျိုး (ပစ္စည်း ပစ္စုပ္ပန်) ဖြစ်နိုင်ပါမည်နည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-

ဝိမုစ္စတိတိ ဣမိနာ-ပါဠိဖြင့်၊ မဂ္ဂက္ခဏ-မဂ်ခဏကို၊ ဒဿေတိ-ပြတော်မူ၏။ ဝိမုတ္တာသ္မိတိ ဣမိနာ-ပါဠိဖြင့်၊ ဖလက္ခဏ-ဖိုလ်ခဏကို၊ (ဒဿေတိ၊) ဝိမုတ္တမ္ဟီတိ ဉာဏံ ဟောတီတိ ဣမိနာ-ပါဠိဖြင့်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို၊ (ဒဿေတိ၊) ခီဏာဇာတီတိ အာဒိဟိ-တ္ဝိဖြင့်၊ တသ-ထို ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏၊ ဘူမိ-ဖြစ်ရာ အာရုံကို၊ (ဒဿေတိ၊) ဟိ-မှန်၊ တေန ဉာဏေန-ထို ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်၊ ခီဏာသဝေါ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပစ္စဝေက္ခန္တော-ဆင်ခြင်လသော်၊ ခီဏာဇာတိတိ အာဒိနိ-ခီဏာဇာတိအစရှိသော အကြောင်းအရာတို့ကို၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိ၏။။

သဟဇာတပစ္စည်းသည် တဖြိုင်နက်ဖြစ်ရာ၌ အကြောင်းအကျိုး ကွဲသောပစ္စည်းတည်း၊ ဤ၌ ဇာနကတော ပဿတောအရ သိမြင်တတ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်ကို အကြောင်းပစ္စည်းဟုလည်းကောင်း၊ ဝိမုစ္စတိအရ ထို သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်သော မဂ်စိတ္တာပ္ပါဒ်ကို အကျိုးပစ္စယုပ္စန်ဟုလည်းကောင်း ယူလျှင် "ဇာနတော ဝိမုစ္စတိ-သိခြင်းကြောင့်+လွတ်" ဟု အကြောင်း အကျိုးဖြစ်နိုင်ပါသည်။ [ဓမ္မာနံ ဟိ သမာနကာလိကာနံပိ ပစ္စယ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ သဟဇာတကောဋိယာ လဒ္ဓတိ-ဦးကာ၊ ပါဠိတော်၌ ဒိဋ္ဌာသဝ မဟိခြင်း၏အကြောင်းကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဝိဇ္ဇတ္တယအခန်း၌ ပြထားပြီး]

ဝိမုစ္စတိ။ ။"အာသဝတို့မှ လွတ်ဆဲ" ဟု ပစ္စုပ္ပန္နကြိယာဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့် "ဤဝိမုစ္စတိဖြင့် မဂ်ခဏကို ပြသည်" ဟု ဆိုသည်၊ ပရိညာဘိသမယ (ပိုင်းခြားသိခြင်း) သဒ္ဓိတရိယာဘိသမယ (မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့် သိခြင်း) ဘာဝနာဘိသမယ (မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေသောအားဖြင့် သိခြင်း) ပဟာနာဘိသမယ (ပယ်သောအားဖြင့် သိခြင်း) ဟူသော အဘိသမယ ၄ မျိုးတွင်ကား ဤဝိမုစ္စတိပါဠိဖြင့် အာသဝေါတို့ကို ပယ်တတ်သော ပဟာနာဘိသမယကို ပြ၏။ ရှေ့ဘိသမယ ၃ မျိုးကို့ကား ဇာနတော ပဿတော ပါဠိဖြင့် ပြတည်း-ဟု ဦးကာမိန့်သည်။ [အဘိသမယ ၄ ပါးဟူသည် မဂ်ကိစ္စ ၄ ပါးပင်တည်း။]

ဝိမုတ္တာသ္မိ။ ။ဝိ+မုစဓာတ်, တပစ္စည်း၊ ဤ တပစ္စည်းသည် အတိတ်အနက်ကို ဟောရကား "စိတ်သည် အာသဝေါတို့မှ လွတ်ပြီးပြီ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် "ဝိမုတ္တာသ္မိ ပါဠိဖြင့် ဖိုလ်ခဏကို ပြ၏" ဟု ဆိုသည်။ [ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်-တစ်ပါးအတွက် မဂ်ခဏမှနေ၁ဂ်၌ ယခုအချိန်မတိုင်အောင် "လွတ်ပြီး အတိတ်" ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း အစပဌမလွတ်ပြီးဖြစ်သော အတိတ်ခဏကိုသာပြလို၍ "ဝိမုတ္တာသ္မိတိ ဣမိနာ ဖလက္ခဏံ" ဟု အဋ္ဌကထာမိန့်သည်-ဦးကာသစ်။]

ဝိမုတ္တမ္ဟီတိ ဉာဏံ။ ။"ငါ၏စိတ်သည် အာသဝေါတို့မှလွတ်ပြီ" ဟူသော အတွေး အသိဉာဏ်သည် ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်ပြီးနောက် ဘဝင်ထိုက်တန်သမျှခြားပြီးမှ ဖြစ်၏။ ထိုဉာဏ်ကိုပင် (ပြန်၍ ဆင်ခြင်သောကြောင့်) ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် "ဣမိနာ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ" ဟု မိန့်သည်။ ["ဝိမုတ္တမ္ဟီတိ ဉာဏံ" ဟူသည် လွတ်ပြီးအရဟတ္တဖိုလ်ကို သိသော ဉာဏ်တည်း၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို တိုက်ရိုက်ယူလိုက်

ပန-ပရိယာဘရပကွမ္မ ।ပေ। အံ့၊ အသ-ထိ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကတမာဇာတိ-အဘယ်ဇာတိသည်၊ ခီဏာ-ကုန်သနည်း၊ ကတဥ္စ-အဘယ်သို့လျှင်၊ နံ-ထိုကုန်ပြီးသော ဇာတိကို၊ ပဇာနာတိ-သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ-အနာဂတ် ဇာတိစသည်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-သော) အသ-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတီတာ-သော၊ ဇာတိ-သည်၊ နု ခီဏာ-ကုန်သည် မဟုတ်၊ (ကသ္မာ)၊ ပုဗ္ဗေဝ-ရှေးဦးဌာပင်၊ ခီဏာတ္တာ-ကုန်ခဲ့ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ အနာဂတာ-သော၊ (ဇာတိ)-ဇာတိသည်၊ နု (ခီဏာ)-ဟုတ်၊ (ကသ္မာ)။ အနာဂတော-အနာဂတ်တရားဌ၊ ဝါယာမဘာဝတော-အားထုတ်မှု၏ မရှိခြင်းကြောင်းတည်း၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ-သော၊ (ဇာတိ)-ဇာတိသည်၊ နု (ခီဏာ)-ဟုတ်၊ (ကသ္မာ)၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ-ထင်ရှားရှိနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန-အနွယ်ကား၊ မဂ္ဂသ-၏၊ ဝါ-ကို၊ အဘာဝိတတ္တာ-မဖြစ်စေအပ် (မဟုတ်စေအပ်) သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဝိမိသ်ဆန္ဒာန်ဌ မဂ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ခဲ့လို့ရှိလျှင်) ဇဏစတုပညွတေါကာရဘဝေသု-ဇဏတေါကာရဘဝ, စတုတေါကာရဘဝ, ပဉ္စတေါကာရဘဝ, ပဉ္စတေါကာရဘဝတ္တိဌ၌၊ ဇဏစတုပညွတ္ဌန္ဒပ္ဓဘေဒါ-တစ်ပါးသော ခန္ဓာ, ၄ ပါးသောခန္ဓာ, ၅ ပါးသော ခန္ဓာအပြားရှိသော၊ ယာဇဇာတိ-သည်၊ ဥပဒ္ဒဲယျ-၏၊ သာ-ထိုဇာတိသည်၊ မဂ္ဂယ-၏။ ဝါ-ကို၊ ဘာဝိတတ္တာ-ကြောင့်၊ အာယတိ-နောင်အခါ၌၊ အနုပ္ပာဒမ္မတ်-ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇနေနေ-ရောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ခီဏာ-ကုန်ပြီ၊ [ဤစကားဖြင့် "ကတမာဇာတိ ခီဏာ" ၏ အဖြေကို ပြသည်၊ အနာဂတ်ဇာတိကို ကုန်စေရာ ရောက်ပါသည်-ဟူလို။] တ-ထိုကုန်ပြီးသော ဇာတိကို၊ သော-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မဂ္ဂဘာဝနာယ-မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းအားဖြင့်၊ ပဟီနကိလေသေ-ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို၊ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ-ဆင်ခြင်၍၊

သဖြင့် အခြားပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့ကိုလည်း အဝိနာဘာဝနည်းအားဖြင့် ယူထိုက်၏" ဟု ဋ္ဌိကာသစ်ဆို၏။. . . တဂ္ဂဟဏေန ပန အဝိနာဘာဝတော သေသာနိ နိရဝေသေသာနိ ဂဟေ တဗ္ဗာနိ-ဋ္ဌိကာသစ်။]

မှတ်ချက်။ ။ဤ၌ "တဒဝိနာဘာဝတော" ဟူသော အကြောင်းပြသည် မကောင်းလှ၊ ဘာကြောင့်နည်း။. . . ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည် မဂ္ဂဖလ နိဗ္ဗာန မဟီနကိလေသ အာရုံတို့တွင် တစ်စိတ်ကိုသာဆင်ခြင်မှုလည်း ရှိနိုင်၏။ တစ်ချို့ကိုသာ ဆင်ခြင်လျှင် အခြားမဆင်ခြင် အပ်သောအာရုံတို့နှင့် ကင်း၍ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် နိဒဿနနည်းဟု ယူမှ ကောင်းမည်ထင်သည်။

အမှာ။ ။ခီဏာ ဇာတိမှစ၍ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယတိုင်အောင် အဓိဗွာယ်များကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋ္ဌိကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ ဝိဇ္ဇတ္တာယအခေါ်အားဖြင့် ပြခဲ့ပြီ၊ သို့သော် ဤ၌ တစ်ချို့ ခက်ရာကို ထပ်၍ ပြပါဦးမည်။

ကိလေသာဘာဝေ-ကိလေသာတို့၏၊ မရှိခြင်းသည်၊ (သတိ)၊ ဝိဇ္ဇမာနံပိ-ထင်ရှား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကမ္မံ-ကံသည်၊ အာယတိ-၌၊ အပွဒ္ဓိသန္ဓိကံဝ-ပဋိသန္ဓေ အကျိုးမရှိသည်သာ၊ ဝါ-ပဋိသန္ဓေကို မဖြစ်စေနိုင်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနန္တော-သိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပဇာနာတိ-၏။ [ဤစကားဖြင့် "ကထဉ္စ ပဇာနာတိ" ၏ အဖြေကို ပြသည်၊ "ကံသည် အကျိုးမပေးနိုင်တော့ရကား ဇာတိ မရှိတော့ကြောင်းကို သိနိုင်ပါသည်" ဟုလို။]

ဝုသိတန္တိ-ကား၊ ဝုတ္ထွ ပရိဝုတ္ထွ-ထက်ဝန်းကျင် ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ ပြဟ္မစရိယန္တိ-ကား၊ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယံ-မဂ္ဂပြဟ္မစရိယကို၊ (ဝုသိတံ၌စပ်)၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ပုထုဇ္ဇနကလ္ယာဏကေန-ကလ္ယာဏပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ သတ္တာ-ခုနှစ်ယောက်ကုန်သော၊ သေက္ခာ-သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဗြဟ္မစရိယ ဝါသံ-မဂ္ဂပြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်းကို၊ ဝသန္တိ-နာမ-ကျင့်သုံးဆဲတို့မည်၏။ [ဝါသံနှင့် ဝသန္တိကို အဘေဒဘေဒုပစာဟု ကြံ၊ (တစ်နည်း) "ဗြဟ္မစရိယဝါသံ-ကျင့်သုံးအပ်သော မဂ္ဂပြဟ္မစရိယကို" ဟုသော်လည်း ပေးပါ။] ခီဏာသဝေါ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝုတ္ထွဝါသော-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော ပြဟ္မစရိယဝါသရှိ၏။ ဝါ-ပြဟ္မစရိယဝါသကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သော-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏။ ပြဟ္မစရိယဝါသံ-မဂ္ဂပြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်းကို၊ ဝါ-ကျင့်သုံး အပ်သော မဂ္ဂပြဟ္မစရိယကို၊ ပစ္စဝေက္ခေန္တော-သော်၊ ဝုသိတं ပြဟ္မစရိယန္တိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ။

ကတံ ကရဏီယန္တိ-ကား၊ စတူသု-၄ ပါးကုန်သော၊ သစ္စေသု-တို့၌၊ စတူဟိ-နှင့်သော၊ မဂ္ဂေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပရိညာပဟာနသစ္ဆိကိရိယာဘာဝနာဝသေန-ဒုက္ခသစ္စာ ကို ပိုင်းခြားခြင်း၌ သိခြင်း, သမุဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း, နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက် ---

ဝုတ္ထွ, ပရိဝုတ္ထွ။ ။ဝုသိတံ၌ ဝသဓာတ် တပစ္စည်းဖြစ်သောကြောင့် "ဝုတ္ထွ" ဟု ပရိယာယ်ပုဒ်ဖြင့် ဖွင့်၏။ ဝုတ္ထွ၌ "နေအပ်ပြီ" ဟု အနက်ယူမည်စိုးရှိ "ပရိဝုတ္ထွ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီ" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖွင့်သည်၊ ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၌ "ကတံ စရိတံ" ဟု ထပ်ဖွင့်သေး၏။ ဤအဋ္ဌကထာ၌ မပေါ်။

ဣဒံ ကာ။ ။ဗြဟ္မစရိယဝါသော နာမ ဥတ္တဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန မဂ္ဂပြဟ္မစရိယသာ နိမ္မတ္တနုမေဝါတိ အာဟ ပရိဝုတ္ထတိ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းဟူသော ပြဟ္မစရိယမည်သည် မေထုန်ရှောင်ကြဉ်မှုမစ္စ၍ လောကီသီလ သမာဓိပါသသနာများနှင့်လည်းကောင်း, လောကုတ္တ ရာမင်္ဂနှင့်လည်းကောင်း ဆိုင်၏။ ဤ၌ကား အမြတ်ဆုံးကို ညွှန်ပြသော ဥတ္တဋ္ဌနိဒ္ဒေသ နည်းအားဖြင့် မင်ကိုယူရ၏။ ထို မဂ္ဂပြဟ္မစရိယကို ဖြစ်စေခြင်း, ဖြစ်အောင် ကျင့်ခြင်းကို "ပြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်း" ဟု ခေါ်၏။ ထိုကျင့်သုံးခြင်းကိစ္စသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကိုရပြီးရာ ယခုအခါ၌ ပြီးပြီဖြစ်သောကြောင့် "ပရိဝုတ္ထွ" ဟု အတိတ် တပစ္စည်းဖြင့် ဓိနှိုတော်မူသည်။ [သမန္တဘာ နိရဝသေသေန (ပရိအနက်) ဝသိတံ၊ ပရိစိဏ္ဏန္တိ အဋ္ဌော-ဦးကာသစ်။]

ပြုခြင်း, မဂ္ဂသစ္စာကို မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေခြင်းတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ သောဠသဝိဓ-ဝဒ ပါးအပြားရှိသော၊ ကိစ္စ-ကိစ္စကို၊ နိဗ္ဗာဝိတ်-ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီ၊ တေန တေန မဂ္ဂေန-ထိုထိုမဂ်ဖြင့်၊ ပဟာတဗ္ဗကိလေသာ-ပယ်ထိုက်သော ကိလေသာတို့ကို၊ ပဟီနာ-ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဒုက္ခမူလဲ-ဒုက္ခ၏ အမြစ်အရင်းဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကို၊ သမုစ္ဆိန္နံ-အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဣဒါ အတ္ထော၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏာဘာဒယော-ကလျာဏပုထုဇဉ် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တံ ကိစ္စ-ထိုမဂ်ကိစ္စကို၊ ကရောန္တိ-ပြုဆဲတို့တည်း၊ ဒီဃာသဝေါ-သည်၊ ကတကရဏီယော-ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ တသ္မာ, သော-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အတ္တနော-၏။ ကရဏီယ-ပြုထိုက်သော မဂ်ကိစ္စကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တော-သော်၊ ကတံ ကရဏီယန္တိ-ဟူ၍၊ ဗဇာနာတိ။

ကိစ္စံ, နိဗ္ဗာပိတံ။ ။မဂ္ဂဖြတ္တရရိယကို ကျင့်သုံးရာ၌ မဂ်တစ်ပါးလျှင် ပြုဖွယ်ကိစ္စ ၄ ပါးရှိ၏။ ၄ ပါးကား-ဤဇာတိစသည်သည် ဒုက္ခတည်းဟု ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်း ပရိညာကိစ္စ, တဏှာဟူသော သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း ပဟာနကိစ္စ, နိဗ္ဗာန်ဟူသော နိရောဓသစ္စာကို မျက်စိအောက်၌ ရောက်နေသကဲ့သို့ မျက်မှောက်ပြုခြင်း သစ္ဆိကိရိယကိစ္စ, မဂ္ဂသစ္စာကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေခြင်း ဘာဝနာကိစ္စတည်း။ မဂ် ၄ ပါးအတွက် မဂ်၏ကိစ္စ ၁၆ ချက်သည် ဧကန်ပြုထိုက်သော ကရဏီယတည်း။ ထို့ကြောင့် ကရဏီယကို "စတ္တသု သစ္စေသု ၊ပေ၊ သောဠသဝိဓံ ကိစ္စံ"ဟု ဖွင့်သည်။ နိဗ္ဗာဝိတ်ကား ကတံ၌ တပစ္စည်း၏ အတိတ်အနက်ကို ထင်ရှားစေသော အဓိဗ္ဗာယတ္ထတည်း။

မုတ်ချက်။ ။"ကရီယိတ္ထာတိ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ, ပြု၍ ပြီးပြီ"ဟူသော အတိတ် သကမ္မကကြိယာကို အကမ္မကဓာတ်ဖြင့် ဖွင့်လျှင် ကာရိတ်ပါမှ အဓိဗ္ဗာယ်ညီမျှ၏။ ထို့ကြောင့် ခ+ဌာ-ဏာ-ပေပစ္စည်း, တပစ္စည်းဖြင့် "နိဗ္ဗာဝိတ်-ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီ"ဟု ဖွင့်သည်၊ အချို့နေရာ၌ "နိဗ္ဗိတ"ဟု ပါ၌ပျက်နေတတ်၏။

တေနတေန ၊ပေ၊ အတ္ထော။ ။ဒုက္ခ, နိရောဓ, မဂ္ဂတို့၌ ပရိညာ, သစ္ဆိကိရိယ, ဘာဝနာဖြစ်ခြင်းတို့သည် သမုဒယကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းအကျိုးဌာသာ ဖြစ်ကုန်၏။ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းသာ လိုရင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "တေန တေန ၊ပေ၊ ပဟီနာ"ဟု မိန့်၍ "ဒုက္ခမူလဲ သမုစ္ဆိန္နန္တိ အတ္ထော"ဟု လိုရင်းဖြစ်သော ဒုက္ခမူလ သမုဒယဖြတ်ပြီးပုံကို အဓိဗ္ဗာယ် ပြသည်။

ပုထုဇ္ဇန ၊ပေ၊ ပဗာနာတိ။ ။"အဘယ့်ကြောင့် ထိုရဟန်းသည် ပစ္စဝေက္ခဏာ ညာဏ်ဖြင့် မဂ္ဂဖြတ္တရရိယကို သိသောအခါ "ကတံ-ပြုအပ်ပြီးပြီ"ဟု အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် သိပါသနည်း"ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ပုထုဇ္ဇန ကလျာဏကာဘယောဝိ ဟိ"စသည်ကို မိန့်သည်၊ အာဒိဖြင့် သေက္ခတို့ကိုယူပါ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် ပစ္စုပ္ပန္နပြုဆဲသာဖြစ်၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရပြီးသောကြောင့် ပြုပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ကတ"ဟု အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် သိပုံကို ပြသည်။

နာဝရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ-ကား။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌ (နတ္ထိ ၂စပ်)၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ (ကတ္တဗ္ဗံ ၂စပ်)၊ ဣတ္ထတ္တာဘဝါယ-၁၆ ပါး ဤသို့ပြားသော မဂ်ကိစ္စတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာအလို့ငှာ၊ ဧဝံ သောဠသကိစ္စာဘဝါယ-ဤ ၁၆ ပါးသော မဂ်ကိစ္စတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မဂ်ကိစ္စ ၄ ပါးအလို့ငှာ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ကိလေသက္ခယာယ-

---

နာဝရံ ဣတ္ထတ္တာယ။ ။အပရံကို "ပုန ကတ္တဗ္ဗံ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ"ဟု ဖွင့်သည်၊ "အပရံ"ဟု သာမည၀ိသေသ်လည်း ရှေ့၌ ဆိုအပ်ပြီးသော "ကတံ ကရဏီယံ"ကို ထောက်၍ "ကတ္တဗ္ဗံ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ"ဟု ဖွင့်နိုင်သည်။ ဣတ္ထတ္တာယကို "ဣတ္ထတ္တာဘဝါယ"ဟု ဖွင့်၏။ ဤသို့ ဖွင့်သဖြင့် "ဣတ္ထံ+ဘာ၀ေါ ဣတ္ထတ္တံ"ဟု တွယ်စည်း၏ ဘာဝအနက်ကိုသာ သိရသေး၏။

ဧဝံ သောဠသကိစ္စာဘဝါယ။ ။ဣတ္ထတ်ခ် ဣတ္ထမသဒ္ဒါဖြင့် ကတံ ကရဏီယံတုန်းက ပြအပ်ခဲ့သော သောဠသကိစ္စကို ပြန်ညွှန်းသည်ဟု သိစေလို၍ "ဧဝံ သောဠသကိစ္စ"ဟု ဣတ္ထတ်ခ် အတွက်ဖွင့်သည်။ "ဣတ္ထမေ+ပကာရာ ဣတ္ထံ-ဤသို့ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးပြားသော ကိစ္စတို့"ဟူလို၊ ဘာ၀အနက်ကိုကား အထူးဖဖွင့်။

ဘာ၀အနက်။ ။"ဣတ္ထံ-ဤတစ်ဆယ့်ခြောက်/ပါးပြားသော မဂ်ကိစ္စတို့၏+(ဣတ္ထတ်ခ် နောင် ဆဋ္ဌီ၀ဘုဝုစ်ခေါ်)+ဘာ၀ေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ"ဟူသည် အရဟတ္တမဂ်၏ကိစ္စ ၄ ပါး တည်း၊ မုနှစ်၏-မဂ်တစ်ပါးရလျှင် ကိစ္စ ၄ ချက်ပြီး၏၊ အရဟတ္တမဂ်ရသောအခါ မဂ်ကိစ္စ တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက် ပြည့်စုံ၏။ တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်ထက် ပို၍ မဂ်ကိစ္စမရှိ၊ ထို့ကြောင့် "နာ၀ရံ ဣတ္ထတ္တာယ"ဖြင့် မဂ်ကိစ္စ တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်ပြည့်စုံဖို့ရာ နောက်ထပ်မဂ်ကို ဖြစ်စေ ဖွယ် ကိစ္စမရှိကြောင်း "အရဟတ္တမဂ်ရသောကြောင့် ၁၆ ချက်ပြည့်စုံပြီ"ဟူလို။

ဋီကာသစ်။ ။"ဧ၀ံ သာဓေရဏေတော စတူသု ဝေဂြသု ပဓေနကံ စတုက်စ္စ၀ေသနသောဠသကိစ္စဘာ၀ ပကာသေတ္တာ"ဟု ဆိုသောကြောင့် ဣတ္ထတ္တ ဣတ္ထတ္တာ၀ဝတ္ထိ၌ တ္တပစ္စည်းနှင့် ဘာ၀ပုဒ်တို့အရ မဂ်ကိစ္စ ၁၆ ပါးလုံးကို ယူစေလိုတန်တူ၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် "၁၆ ပါး ဤသို့ပြားသော မဂ်ကိစ္စတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ၁၆ ပါးသော မဂ်ကိစ္စ"ဟု အနက်ထွက်နေသောကြောင့် ကောင်းမည်မထင်၊ မိမိကား "ပစ္စမော-၅ ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်း"ဟုရာ၌ "၅ ခုတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း"နှင့် အဓိပ္ပာယ်တူ၏။ ထို့ကြောင့် ၁၆ ပါးသော မဂ်ကိစ္စတို့၏ ပြည့်ကြောင်း ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၏ကိစ္စ ၄ ပါးကိုသာ တ္တပစ္စည်းနှင့် ဘာ၀ပုဒ်တို့အရ ယူလိုပါသည်။

ဋီကာ။ ။ဧ၀ံ ၀ ပကာရာ (ဣတ္ထတ္တအရ ထိုပကာရတို့ဟူသည်) အရိယမဂ္ဂ ဗျာပါရဘူတာ (အရိယမဂ်၏ ပိုင်းခြားသိခြင်း ပယ်ခြင်းစသော ဗျာပါရဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော) ပရိညာဒယော ဣဒ ၊ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ-ဧ၀ံ သောဠသကိစ္စ ဘာ၀ါယာတိ၊ ဧ၀ ဟိ (မုနှစ်၏-ထို ၁၆ ပါးသော ကိစ္စတို့သည်) မဂ္ဂ ပစ္စဝေက္ခဏေ မဂ္ဂါနုဘာ၀ေန (ပစ္စ၀ေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် မဂ်ကို ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်မှာ မဂ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်) ပါကဋာ ဟုတ္တာ ဥပဒ္ဒေဟဏ္ဍိ၊ [ဤ ဋီကာအဖွင့်သည် တ္တအနက် ဘာ၀အနက်ကို ဖွင့်ခြင်းမဟုတ်၊ ဣတ္ထတ္တအတွက် ပကာရအနက်ကိုသာ ဖွင့်ခြင်းတည်း။]

ကိလေသာတို့ကို ကုန်စေတတ်သော ပဟာနကိစ္စအလို့ငှာ၊ မေ-ငါ၏၊ ဝါ-သည်၊ ကတ္တွတ္ပ်-ပြုထိုက်သော၊ မဂ္ဂဘာဝနကိစ္စ-မင်္ဂ်ကို ဖြစ်စေဖွယ် ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဣတိ ပဇာနာတိ။

အထဝါ-ထို့ပြင် တစ်နည်းကား၊ ဣတ္ထတ္တာယာတိ-ကား၊ ဣတ္ထတ္တဘာဝတော-ဤသို့ပြားသော လူဘဝ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာမှ၊ ဧဝံ ပကာရာ-ဤသို့ပြားသော၊ ဣဒါနိ - ယခုအခါ၌၊ ဣမသ္မာ ဝတ္တမာနခန္ဓသန္တာနာ - ဤဖြစ်ဆဲခန္ဓာအစဉ်မှ၊

ကိလေသကွယာယဝါ။ ။ကိလေသာနှ-တို့၏+ခယော-ကုန်ကြောင်းတည်း။ ကိလေသကွယော-ကြောင်း။ "ကိလေသာတို့၏ ကုန်ကြောင်း"ဟူသည် နောက်ဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၏ ပဟာနကိစ္စတည်း။ [ရှေ့နည်း၌ "ဣတ္ထတ္တ"အရ အရဟတ္တမဂ်၏ ပရိညာ စသော ၄ ပါးလုံးကို ယူခဲ့၏၊ ဤနည်း၌ကား အရဟတ္တမဂ်၏ ပဟာနကိစ္စကိုသာ ယူသည်] [ဋီကာသစ်အလိုသော် မင် ၄ ပါးလုံး၏ ပဟာနကိစ္စကို ယူရလိမ့်မည်] "ဘာ့ကြောင့် ပဟာနကိစ္စကိုသာ ယူရသနည်း"ဟူအုံ၊ ပရိညာစသော ကိစ္စ ၃ ပါးတို့က ပဟာနကိစ္စ၏ အသိုင်းအဝိုင်းတို့သာဖြစ်၍၊ ပဟာနကိစ္စသည်သာ ပဓာနဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဋီကာ။ ။ပရိညာဒီသု ပဟာနမေव ပဓာနံ၊ (ဘာ့ကြောင့်နည်း) တဒဿတ္ထာယ ဣတ္ထတရေသံ (ပရိညာစသော အခြားကိစ္စတို့က ထို ပဟာနကိစ္စအကျိုးငှာ ဖြစ်ကြရသောကြောင့်တည်း) ဣတိ အာဟ ကိလေသကွယာယဝါတိ။ [ဤအဌကထာ ဋီကာစာအုပ်တို့၌ "ကိလေသကွယဘာဝါယ"ဟု ဘာဝသဒ္ဒါပါနေ၏။ ပါရာဒိကဌကထာစာအုပ်၌ ဘာဝသဒ္ဒါ မပါ။ ကိလေသကွယပုဒ်က ကိလေသာတို့၏ ကုန်ကြောင်း ပဟာနကိစ္စကို ဟောနိုင်ရကား ဘာဝသဒ္ဒါ မပါသောစာက ကောင်းမည်ထင်သည်။]

အထဝါ။ ။ဣတ္ထတ္တာယဝယ် အာယပြုထားသော သ ဝိဘတ်၏ တဒဿတ္ထသမ္ဗန္ဓါနိ-ကိုပြပြီး၍ ယခုအခါ ထို သ ဝိဘတ်၏ အပါဒါနိ-အနက်ကို ပြလိုသောကြောင့် "အထဝါ"ဟု မိန့်သည်။ [ရှေ့နည်း၌ "သောဌသကိစ္စဘာဝါယ၊ ကိလေသကွယာယဝါ"ဟု အရှေကောက် ၂ မျိုးပြသော်လည်း သ ဝိဘတ်၏အနက်မှာ သမ္ဗန္ဓါနိ-အနက်တစ်မျိုးသာဖြစ်သောကြောင့် တစ်ဝိဘပ်သာ ရှိသေးရကား ဤအထဝါတက်သောနည်းကို ဒုတိယဝိဘပ်ဟု ဋီကာဆိုသည်။ . . ဒုတိယဝိဘဗွေ ဣတ္ထတ္တာယာတိ နိသဟတ္ထေ သမ္ဗန္ဓါနေ၀နမ်း-ဋီကာ။]

ဣတ္ထတ္တဘာဝတော။ ။ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ ဣတ္ထတ္တဟူ၍ ဟူပစ္စည်းသည် ဘာဝအနက်ဟောဟုပင် သိရ၏။ ဣတ္ထတ္ထ-ဤသို့ပြားသော လူဘဝ၏+(နတ် ပြဟ္မာ ရဟန္တာအတွက် နတ်ဘဝ ဗြဟ္မာဘဝလည်း ရနိုင်၏။) ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဤသို့ပြားသော ခန္ဓာအစဉ်တည်း၊ ဣတ္ထတ္ထ-စဉ်၊ ဤဝိဂြိုဟ်အရ "လူဘဝ" ဟူသည်လည်း ဤသို့ပြားသောခန္ဓာ ၅ ပါးအစဉ်ပင်တည်း၊ ဤသို့ ဣတ္ထတ္ထအရနှင့် ဘာဝအရ မပြားသော်လည်း အဘေဒေဒေါ့ပစာရအားဖြင့် ပြားသကဲ့သို့ ဆိုထားသည်၊ ထို့ကြောင့် ဣတ္ထတ္ထဘာဝတောကို "ဧဝံ ပကာရာ"ဟု ဖွင့်၍ "ပကာရ" အရ "ဣဒါနိ ဝတ္တမာနခန္ဓသန္တာနာ"ဟု သရုပ်ဖော်သည်။

အပရဲ-တစ်ပါးသော၊ ခန္ဓသန္ဓာန်-ခန္ဓာအစဉ်သည်၊ မယ့်-ငါ၏အတွက်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့ပြီ၊. . . . ပန-စင်စစ်ကား။ စရိမကတ္တာဘာဝသခ်ါတာ-နောက်ဆုံးအတ္တဘောဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဣဟ ပဌမကွန္ဓာ-ဤခန္ဓာ ၅ ပါးတို့သည်၊ ပရိညာတာ-ပိုင်းခြားဒုံ၍ သိအပ်ပြီးကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)။ ဆိန္နမူလကာ-ပြတ်ပြီးသော အမြစ်ရှိကုန်သော၊ ရုက္ခာ ဝိယ-သစ်ပင်တို့ကဲ့သို့၊ တိဋ္ဌန္တိ - တည်ကုန်၏။ တေ-ထိုခန္ဓာ ၅ ပါးတို့သည်၊ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန - နောက်ဆုံးစိတ်၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊

ဦးကာသစ်။ ။ဣဟမဘွာ ဇဝ ပကာရာတိ ပန ဝဒန္တော 'ဝိနိုးသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်) ပကာရောနာမ ပကာရဝန္တတော (ပကာရရှိသောဘဝမှ၊ ဝါ-အတ္တဘောမှ) ဘေဒေါ နတ္ထိ၊ ယဒိ ဟိ သော (ထိုပကာရဝန္တဘဝသည်) ဘေဒေါ အသယ (ပကာရမှ ကွဲပြားသည်ဖြစ်အုံ)၊ တသေဝ (ထိုဘဝ၏ပင်) သော ပကာရော နု သိယာ၊ တသ္မာ ဣတ္ထံသဒ္ဒေါ ပကာရဝန္တဝါစကော၊ အတ္ထတော ပန အဘေဒေ သတိ (ပကာရဝန္တနှင့် ပကာရတို့ အနက်အရကောက် မပြားသော်လည်း) အဝယဝါဝယဝိတာဒိနာ (အစိတ်+အပေါင်း၏အဖြစ် အစရှိသောအားဖြင့်-ပကာရဝန္တဘဝသည် အပေါင်း၊ ပကာရခန္ဓာအစဉ်သည် အစိတ်အားဖြင့်) ဘေဒဝရိကပဒန္နာ ဝသေန (အထူးအပြားကို ကြံဆခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) သိယာ ကိန္တု ဘေဒမတ္တံ (အနည်းငယ် အထူးအပြားရှိရာ၏)၊ တသ္မာ ဣတ္ထတ္တာသဒ္ဒေါ ပကာရဝါစကောတိ ဒဿေတိ။

နာဝရံ။ ။အပရဲ့ ခန္ဓသန္ဓာန်" ဟု ဖွင့်၍ နကို "မယ့် နတ္ထိ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုခန္ဓာအစဉ်ကိုပင် "ဘဝ" ဟုလည်းကောင်း, "အတ္တဘော" ဟုလည်းကောင်း ခေါ်ရသည်။ [ဣတ္ထံဘာဝေါနာမ အယံ အတ္တဘာဝေါ, အညထာဘာဝေါနာမ အနာဝတတ္တာဘာဝေါ၊-စတုတ္ထအစုံတွဲရ, ပဌမပ, ၉-သုတ် ဣတ္ထံဘာဝညထာဘာဝ အဖွင့်။]

ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိ။ ။ဦးကာ၌ "ဣမေ ပန စရိမကတ္တာဘာဝသခ်ါတာ ပဌကွန္ဓာ ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိတိ ဧတေန" ဟု ရှိ၏။ ယခုစာအုပ်တို့၌ "စရိမကတ္တာဘာဝသခ်ါတာ" ဟူသော ဝိသေသန မပါ၊ ဝိသေသနပါလျှင် သာ၍သေချာ၏။ "ပရိညာတာ-ပိုင်းခြားဒုံ၍သိအပ်ကုန်ပြီ" ဟူသည် ဇဝတိကို "ဇဝတိဒုက္ခ" ဟုလည်းကောင်း, ဇဝကို "ဇဝဒုက္ခ" ဟုလည်းကောင်း ဤသို့စသည်ဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာ ခန္ဓာ ၅ ပါးကို ပိုင်းခြားဒုံ၍ သိခြင်းတည်း၊ ထိုဒုက္ခအဖြစ်ကို ပိုင်းခြားဒုံ၍ သိလျှင် တဏှာသမုဒယ အမြစ်ပြတ်တော့၏၊ ထို့ကြောင့် "ဆိန္နမူလကာ-ရုက္ခာဝိယ" ဟု ဆိုသည်၊ ခန္ဓာ ၅ ပါးသည် သစ်ပင်နှင့်တူ၏၊ တဏှာသည် သစ်ပင်၏ အမြစ်နှင့် တူသည်၊ အမြစ်မရှိသော သစ်ပင်သည် မစည်ပင်နိုင်သကဲ့သို့, ဤပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာလည်း (တဏှာအမြစ် မရှိတော့ရကား) နောက်ဘဝ၌ မစည်ပင်နိုင်တော့-ဟူလို။

ပါဠိတော်။ ။ကဘဉ္စိတာရေ ဧေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ အတ္ထိ ရာဂေါ အတ္ထိ နန္ဒီ အတ္ထိ တဏှာ၊ ပတိဋ္ဌ တတ္ထ ဝိညာဏံ၊-နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်, မဟာဝဂ်-၄ သုတ်၊ ကဘဉ္စိကာရ အာဟာရဟူသော ရူပကွန္ဓာ၌ ရာဂ နန္ဒီ တဏှာဖြစ်လျှင် အကုသိုလ်ဓောစောခ၍ ကံအဖြစ်သို့ ရောက်သောကြောင့် ထိုကဘဉ္စိကာရ အရင်းခံ၍ နောက်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် စည်ပင်ပေါက်ရောက်၏။ ထိုဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်ရုပ်ဆက်ကာ ခန္ဓာအစဉ်ဖြစ်ပြန်လေသည်။

အနုပါဒါ၊နောာ-လောင်စာ မရှိသော၊ ဇာတဝေဒေါဒိယ-မီးသည်ကဲ့သို့ နိဗ္ဗာယိသည်ဖြစ်-ငြိမ်းကုန်လတ္တံ့၊ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံစ-နာမည်ပညတ်မျှ မရှိတော့ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့လည်း၊ ဂမိသည်ဖြစ်-ရောက်ကြရကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ ပဇာနာတိ။

၂၄၅။ ပဗ္ဗတသခေ်ပေတိ-ကား၊ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ-တောင်ထိပ်၌၊ အနာ ဝိလောတိ-ကား၊ နိက္ကဒ္ဒမေ-ညွှန်မရှိသော။ [မနောက်ကျူ၊ခြင်း၏ အကြောင်းကို ဖွင့်သည်၊ "ရှည်ညွှန် မရှိသောကြောင့် မနောက်ကျူ"ဟူလို။] သိပ္ပိယောစ-ကနုကမာတို့လည်း၊ သမ္ဗကာစ-ယောက်သွားတို့လည်း၊ သိပ္ပိသမ္ဗကုံ-ကနုကမာယောက်သွား၊ သက္ခရာစ-ကျောက်စရစ်တို့လည်း၊ ကထလာနိစ-အိုးခြမ်းတို့လည်း၊ သက္ခရ ကထလံ-ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်း၊ မစ္ဆာနံ-ငါးတို့၏၊ ဂုမ္ဗော-အပေါင်းတည်း၊ ယဏ္ဍာ-အပေါင်းတည်း၊ ဣတိ၊ မစ္ဆဂုမ္ဗော-မည်၏။

အပဏ္ဏတ္တိက ဘာဝဠ္ဟ။ ။နာမည်ပညတ်ကို "ပဏ္ဏတ္တိ" ဟု ခေါ်၏။ နတ္ထိ+ပဏ္ဏတ္တိ ယေသံတိ အပဏ္ဏတ္တိကာ (နာမည်ပညတ်ပင် မရှိကြတော့သော ပဠဝကွန္ဒာဝတို့!) ထိုခန္ဓာ ၅ ပါးတို့သည် နောက်ဆုံးစုတိမိတ်ချုပ်သောအခါ ရှုပကွန္ဓာ ဝေဒနာကွန္ဓာ စသည် ဖသ၊ ဝေဒနာ စသည်ဖြင့်ခေါ်ဖွဲ့ရာ နာမည်မျှပင်မကျန်တော့-ဟုလို။ [ဋီကာသစ်၌ "ပဏ္ဏတ္တိ" အရ လူတို့ကြိုက်ဖန်ဖန် မှည့်ခေါ်အပ်သော နာမည်ကိုယူ၍ "ယေသု ခန္ဓေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု တထာတထာ ပရိကပ္ပနာ သိဒ္ဓါ ပညတ္တိ" ဟု ဖွင့်သည်။]

ပဗ္ဗတသခေ်ပေ။ ။သံခ်ိပ္ပတိ-ကြို့တက်၏၊ ဝါ-ကျဉ်းတက်၏၊ ဣတိ သခေ်ပေါ။ (ဒီဝါ၌ ခ်ိပမာတ်ဟုကြသည်၊) မျှားသောအားဖြင့် တောင်တို့သည် အထက်ထက်၌ ကြို့၍ကြို့၍ (ကျဉ်း၍ကျဉ်း၍) နေတတ်၏။ အထက်ဆုံးသည် အကြို့ဆုံး အကျဉ်းဆုံးတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပဗ္ဗတမတ္ထကေ" ဟု ဖွင့်သည်။ [ဤသို့ တောင်ထိပ်၌ ရေအိုင်ကို ပြခြင်းမှာလည်း ရှည်ညွှန်ကင်း၍ သန့်ရှင်းသောအိုင်ကို ပြလိုသောကြောင့်တည်း။]

တစ်နည်း။ ။"ပဗ္ဗတပရိယာပန္နော ဝါ ပဒေသော ပဗ္ဗတသခေ်ပေါ-တောင်၌ ပါဝင်သော၊ တောင်၌ ထည့်သွင်းအပ်သော အရပ်" ဟု အဋ္ဌကထာမှ တစ်နည်း ဋီကာဖွင့်သေး၏။ ဤအလို "သံခ်ိပ်ယတိ ဝကၖယတီတိ သခေ်ပေါ-တောင်၌ ထည့်သွင်းရေတွက် အပ်သောအရပ်၊ တောင်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအရပ်" ဟူလို၊ ထိုသို့ တောင်အတွင်းပါဝင်သော အရပ်၌ရှိရသော ရေအိုင်လည်း မြှုံးကင်း၍ သန့်ရှင်းကြည်လင်သည်။

သိပ္ပိသမ္ဗုက်။ ။ဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယ (၆၇၆) ၌ "သိပ္ပိ-ကနုကမာ" ဟု ဣတ္တိလိန်ရှိ၏၊ ရှေးစာအုပ်တို့၌ "သိပ္ပိက" ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း။ သမဟာရဠန်ဖြစ်၍ "သိပ္ပိသမ္ဗုက်" ဟု နဗုလ္လိန်ချသည်။ [သက္ခရကထလံ၌လည်း နည်းတူ။]

မစ္ဆဂုမ္ဗံ။ ။အဘိဓာန် (၆၃၀, ၁) ၌ ယဏ္ဍာသည် ဣတ္တိလိန်, ဂုမ္ဗောသည် ပုလ္လိန် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "မစ္ဆာနံ+ဂုမ္ဗော ယဏ္ဍာတိ မစ္ဆဂုမ္ဗော" ဟု ရှိသင့်၏။ ယဏ္ဍာသည် ဂုမ္ဗော၏ အနုကိဗျင့်တည်း။ စာအုပ်တို့၌ "မစ္ဆာပ္ပံ" ဟု ရှိသည်မှာ "သိပ္ပိသမ္ဗုက်, သက္ခရကထလ" ဟူသော သမဟာရဠန်တို့ နောက်ယောင်ခံမိဟန်တူသည်၊ ဋီကာသစ်၌လည်း ပါ၌ပျက်မျှားသည်။

တိဋ္ဌန္တိမ္မိ စရန္တိမ္မိတိဇေ့ဌာ-၌၊ (အဋ္ဌော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗောဟု) သက္ခရကထလ-ကျောက်စရစ်အိုးခြမ်းသည်၊ တိဋ္ဌတိယေ၀-ရပ်ရုံသာ ရပ်၏။ ကျွတရာနိ-ကျောက်စရစ်အိုးခြမ်းမှ အခြားသော သိပ္ပိသမ္ဘူက မစ္ဆဝုမ္ဘတ္ပိုသည်။ [သာမည၀ေဖြစ်၍ "ကျွတရာနိ"ဟု နပုလ္လိန်ထားဟန်တူသည်။] စရန္တိပိ-လှည့်လည်လည်း လှည့်လည်ကြကုန်၏။ တိဋ္ဌန္တိပိ-ရပ်လည်း ရပ်ကြကုန်၏။ ပန-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ အန္တရန္တရာ-နွားမတို့၏ အကြားအကြား၌၊ ဌိတာသု-ရပ်နေသော နွားမတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနာသုပိ-ရှိပါကုန်သော်လည်းကောင်း၊ နိသိန္နာသု-နားနေသော နွားမတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနာသုပိ-သော်လည်းကောင်း၊ ဇတာ ဂါ၀ေါ-ဤနွားမတို့သည်၊ စရန္တိ-လှည့်လည်ကြကုန်၏။ ကျွတိ-သို့၊ စရန္တိယော-လှည့်လည်နေသော နွားမတို့ကို၊ ဥပါဒါယ-ဥာဏ်ဖြင့် ကပ်ယူ၍၊ ဝါ-အကြောင်းပြု၍၊ ကျွတရာပိ-အခြားနွားမတို့ကို လည်း၊ (ရပ်နေ နားနေကြသော နွားမတို့ကိုလည်း)၊ စရန္တိတိ-စရန္တိဟု၍၊ ဝုစ္စန္တိ

တိဋ္ဌန္တိပိ စရန္တိပိ။ ။[ပါဠိတော်စာအုပ်များ၌ "စရန္တိပိ တိဋ္ဌန္တိပိ"ဟု ရှိ၏။] ပါဠိတော်၌ "စက္ခုမာ ပုရိသော တီရေ ဌိတော ပသေယျ၊ သိပ္ပိသမ္ဘူတ်ပိ သက္ခရကထလ်ပိ မစ္ဆဝုမ္ဘပိ စရန္တံပိ တိဋ္ဌန္တံပိ"၌ သက္ခရကထလသည် တိဋ္ဌန္တသာ ဖြစ်နိုင်၏၊ စရန္တ မဖြစ်နိုင်၊ သိပ္ပိသမ္ဘူကနှင့် မစ္ဆဝုမ္ဘကား (ထိုယောက်ျား ကြည့်ခိုက်၌) တဆို့က တိဋ္ဌန္တ၊ တဆို့က စရန္တဖြစ်နိုင်၏။ တစ်ကောင် တည်းက တိဋ္ဌန္တ စရန္တ ၂ ပါးလုံး မဖြစ်နိုင်၊ သို့သော် သဟစရဏနည်းအားဖြင့် ထိုအားလုံးကိုပင် "တိဋ္ဌန္တိပိ စရန္တိပိ"ဟု ဟောတော်မူသည်။ [ရေအိုင်တစ်ခုတည်း၌ အတူဖြစ်ဖက်ကို "သဟစရဏ+သဟ-တကွ+စရဏ-ဖြစ်ခြင်း"ဟု ဆိုသည်။]

ယထာ ပန။ ။သဟစရဏနည်းအားဖြင့် အတူတကွဖြစ်ဖက်ဟူသမျှ တပေါင်း တည်း ဆိုရာပုံကို ဥဒါဟရဏ် ဥပမာပြလိုရှိ "ယထာ ပန"စသည်ကို မိန့်သည်။ [ပနသည် တိဋ္ဌန္တ စရန္တ ၂ မျိုးလုံး၌ စပ်၍ မဖြစ်ခြင်း၏ နှစ်သက်ဖွယ် မဟုတ်ခြင်းကိုပြသော အရှစ်သံသူစန (အရှရှဗ္ဗာ)နိုပါတ်တည်း၊ "ပန (တထာပိ)-ထိုသို့သက္ခရကထလသည် တိဋ္ဌန္တသာ ဖြစ်၍ သိပ္ပိသမ္ဘူက မစ္ဆဝုမ္ဘတို့က တိဋ္ဌန္တလည်းဖြစ် စရန္တလည်း ဖြစ်ကြပါသော်လည်း"ဟု အကျယ် မှတ်ပါ။ . . . ပနသဒ္ဒေါ အရှစ်သံသူစနေ၊ တထာ ပိတိ အဗ္ဗောဟ-ဦးကာသစ်။]

အန္တရန္တရာ ।ဝေ। ဝိဇ္ဇမာနာသု။ ။အန္တရန္တရာတို့ ဗဟူနံ ဂါ၀ိနမန္တရန္တရာ ဌိတာသု ဂါ၀ိသု ဝိဇ္ဇမာနာသုပိ၊ ဂါ၀ေါတိ ဂါ၀ိယော၊ ကျွတရာပိတိ ဌိတာ ပိ နိသိန္နာ ပိ စရန္တိတိ ဝုစ္စန္တိ သဟစရဏနယေန-ဦးကာသစ်၌ ဤဦးကာသစ်၌ "ဌိတာသု ဂါ၀ိသု ဝိဇ္ဇမာနာသုပိ"ဟု ဌိတာသု ဝိဇ္ဇမာနာသုအတွက် ပိသဒ္ဒါတစ်ပုဒ်သာပြု၏။ နိသိန္နာသုပိ၌လည်း နည်းတူ၊ ထို့ကြောင့် "ဌိတာသုပိ နိသိန္နာသုပိ ဂါ၀ိသု ဝိဇ္ဇမာနာသု" ဟုသာ ရှိသင့်၏။ စာအုပ်တို့၌ "ဝိဇ္ဇမာနာသုပိ" ဟု ပိသဒ္ဒါပါနေသည်မှာ ပိုဟန်တူသည်၊ ဦးကာဟောင်း၌လည်း "ဝိဇ္ဇမာနာသူတိ လဗ္ဘမာနာသု" ဟုသာ ဖွင့်၏။ ပိသဒ္ဒါအတွက် မဖွင့်ပါ။ ထို မဖွင့်ပုံကိုထောက်၍ ပိသဒ္ဒါ မရှိဟု သိနိုင်ပါသည်။

ယထာ-ဆိုအင်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဓဝံ-တူ၊ တိဋ္ဌန္တမေဝ-အမြဲရပ်နေသည်သာ ဖြစ်သော၊ သက္ခရဂထယံ-ကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ ဝါ-၍၊ ဣတရံ-အခြားသော၊ ဒွယိပ-သိပ္ပိသမျှက မစ္ဆဝုမ္မ ၂ ပါး အပေါင်းကိုလည်း၊ တိဋ္ဌန္တိ-တိဋ္ဌန်ဟူ၍လည်း၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူ အပ်ကြို၏။ [ဒွယိသ္မိ ပုဒ်အားဖြင့် ၂ ပုဒ်အပေါင်းကို ဆိုသည်၊ အကောင်းအားဖြင့်ကား ၃ မျိုးရှိ၏။] ဣတရံ-အခြားသော၊ ဒွယိစ-သိပ္ပိသမျှက မစ္ဆဝုမ္မ ၂ ပါးအပေါင်းကို လည်း၊ စရန္တံ-လှည့်လည်နေသည်ကို၊ ဥပါဒါယ, သက္ခရဂထယိပ-ကိုလည်း၊ စရန္တံ တိ-ဟူ၍လည်း၊ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ စက္ခုမတော-ကောင်းသော မျက်စိရှိသော၊ ပုရိသသ-အား၊ (ဝါ-၏စိတ်၌)၊ ဝါ-သည်၊ တီရေ-ကမ်းနား၌၊ ဌတ္တာ-ရပ်၍၊ ပဿတော-ကြည့်လတ်သော်၊ သိပ္ပိသမျှကာဒီနံ-ကနုကမာယောက်သွား အစရှိသည်တို့၏။ ဝိဘူတကာလေ ပိယ-ထင်ရှားရာအခါကိုကဲ့သို့၊ အာသဝါနံ-တို့၏။ ခယာယ-ကုန်ခန့်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်အကျိုးဌာ၊ [“ကုန်စေတတ်”ဟုလည်း ရှေးဌ

---

၈၀ တိဋ္ဌန္တမေဝစသည်။ ။ဤဥမေယျဝါကျ၌ အဓိပ္ပာယ်ထင်ရှားပြီ။ “တိဋ္ဌန္တိတ်”၌ ပိသဒ္ဒါ အကျေကြ၍ စရန္တံကို ဆည်းပါ။ “ဣတရဒွယကိုလည်း တိဋ္ဌန္တဟုလည်းကောင်း, စရန္တံဟုလည်းကောင်း, ဟောတော်မူအပ်သည်”ဟူလို။ [ထိုယောကျ်ားကြည့်ရှုခိုက်၌ ဣတရဒွယ သည် တချို့က စရန္တသာဖြစ်၏။ သို့သော် သက္ခရဂထယ၏ တိဋ္ဌန္တကို အကြောင်းပြု၍ တိဋ္ဌန္တ ဟုလည်း ဟောတော်မူရသည်၊ စရန္တမှာ သူ့သဘာဝတိုင်းသာတည်း။ “စရန္တံတိ ဝုတ္တံ”၌လည်း ဤနည်းကို မှီး၍ ပိသဒ္ဒါအကျေကြိပါ။]

ဋ္ဌိကာသစ်။ ။ကေန္တကော တိဋ္ဌန္တမေဝ (နု ကဒါစိ စရန္တံ-ဘယ်တော့မှ မလှည့်လည်သော) သက္ခရဂထလဲ-ဥပါဒါယ သိပ္ပိသမျှက်ပိ မစ္ဆဝုမ္မပိ တိဋ္ဌန္တိတိ ဝုတ္တံ။ [သိပ္ပိသမျှက မစ္ဆဝုမ္မ၌ နှုတ်သဘာဝအတိုင်းပင် တိဋ္ဌန္တတွေ ရှိနေသည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် သက္ခရဂထလတို့၏ တိဋ္ဌန္တကို အကြောင်းပြု၍ တိဋ္ဌန္တဟု ဆိုရသနည်း-ဟူ မေးဖွယ်ရှိရကား ထိုအမေးကို ဖြေလိုသောကြောင့် “နု တု တေသံ ဌာနကြိယဲ ဥပါဒါယ”ဟု ဋ္ဌိကာသစ် ဆင့်သည်၊ သူတို့၏-ဌာနကြိယာက အကြောင်းမပြု၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း၊ သူတို့၏-ဌာနကြိယာက အမြဲမဟုတ်သည့်အတွက် မသေချာသောကြောင့်တည်း-ဟူလို။]

ယထာလာဘ ယောဇနာနည်း။ ။ဋ္ဌိကာ၌ အဌကထာ၏ သဟစရဏနည်းကို မကြိုက်သောကြောင့် ယထာလာဘ ယောဇနာနည်းကိုလည်း ပြသေး၏။ [ကိ၀ါ ဣမာယ သဟစရိယာယ (အဌကထာ၌ ပြအပ်သော ဤသဟစရိယနည်း)ဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအုံနည်း)၊ ယထာလာဘဂ္ဂဟဏံ ဝေနေတ္ထ ဒဿဒ္ဓ (စင်စစ်အားဖြင့် ဤပါဠိတော်၌ ရသင့်သော အနက်ကို ယှဉ်စေခြင်း-ယူခြင်းကို မှတ်ထိုက်၏။) သက္ခရဂထလသာ ဟိ ဝသေန တိဋ္ဌန္တတိ (သက္ခရဂထလနှင့်စပ်၍ တိဋ္ဌန်ဟုလည်းကောင်း) သိပ္ပိသမျှကသာ မစ္ဆဝုမ္မသာစ ဝသေန တိဋ္ဌန္တပိတိ စရန္တံပိတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ (သိပ္ပိသမျှက မစ္ဆဝုမ္မနှင့် စပ်၍ “တိဋ္ဌန်ပိ စရန္တံပိ”ဟုလည်း ကောင်း အနက်ယှဉ်စေခြင်းကို ပြုထိုက်ပါသည်။] ဤသို့ ရထိုက်သော အနက်ကို ယှဉ်စေခြင်း ကို “ယထာလာဘ ယောဇနာနည်း”ဟု ဆိုသည်။

ဖွင့်ခဲ့ပြီ။] စိတ္တံ-ကို၊ အဘိနိဟရိတ္တာ-၍၊ နိသိန္နသေ-သော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ (၀၊-၏ စိတ်ဌ)၊ စတုန္နံ-၄ ပါးကုန်သော၊ သစ္စာနံ-သစ္စာတို့၏၊ ဝိဘူတကာလေ-ကို၊ ဒဋ္ဌော-၏။ ဣတိ-အာသဝက္ခယဉာဏ် အပြီးတည်း။

ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိတော်အစဉ်ဖြင့်၊ ["ပုနစပရံ၊ ဝေ၊ ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ မှ စ၍ "နာဝရံ ဣတ္ထတ္တာယ ၊ဝေ၊ ပဏီတ တရဠ" တိုင်အောင်သော တရားတော်အစဉ်ဖြင့်. . . . နိဗ္ဗိဒ္ဒာနိ ဟောန္တိ၌ စပ်၊] ဝိပဿနာဉာဏ်-ဝိပဿနာဉာဏ်လည်းကောင်း ၊ဝေ၊ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသဉာဏ်-လည်း ကောင်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဝေသန-ဒိဗ္ဗစက္ခု၏ အစ္ဈမ်းဖြင့်၊ ၀ါ-ဒိဗ္ဗစက္ခုနှင့် စပ်သဖြင့်၊ နိပ္ပန္နံ-ပြီးစီးသော၊ အနာဂတံသဉာဏယထာကမ္မူပဂဉာဏဂဗ္ဘယ-အနာဂတ်သဉာဏ်, ယထာကမ္မူပဂဉာဏ် ၂ ပါးအပေါင်းလည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်-လည်း ကောင်း၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်-လည်းကောင်း။ ဣတိ-သို့, ဒသ-နံသော၊ ဉာဏာနိ-တို့သည်, ၀ါ-တို့ကို၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓာနိ-အကျယ်ပြအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

တေသံ-ထိုဉာဏ်တို့၏၊ အာရမဏာဝိဘာဂေါ-အာရုံအထူးအ,ာပြားကို၊ (အာရုံ တို့၏ ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြားကို၊) ဇာနိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။ တတ္ထ-ထို အကျယ်ဝေဖန်ရာ၌၊ ၀ါ-ထိုဉာဏ်ဆယ်မျိုးတို့တွင်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်-သည်, ပရိတ္တာ ၊ဝေ၊ ဗဟိဒ္ဓါ၀သေန-ပရိတ္တအာရုံ, မဟဂ္ဂတအာရုံ, အတိတ်အာရုံ, အနာ၀တ်အာရုံ, ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ, အဇ္ဈတ္တအာရုံ, ဗဟိဒ္ဓအာရုံတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ သတ္တဝိဓာရမဏ-ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော အာရုံရှိ၏။ မနောမယဉာဏ်-သည်၊ နိမ္မိတဝတ္ထုရူပါယတနမတ္တမေ၀-ဖန်ဆင်းထိုက်သော ရူပါရုံမျှကိုသာ၊ အာရမဏ်-ကို၊ ကရောတိ-၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ပရိတ္တပစ္စုပ္ပန္နဗဟိဒ္ဓါရမဏ်-ပရိတ္တ, ပစ္စုပ္ပန်တရားဟူသော ဗဟိဒ္ဓ

သတ္တ၀ိဓာရမဏ်။ ။ပရိတ္တ-မဟဂ္ဂတသည် ဘူမိဘေဒ, အတီတစသည်သည် ကာလဘေဒ, အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓကား သန္တာနဘေဒတည်း၊ ဤသို့အားဖြင့် ၇ ပါးပြားသည်၊ တရား ကိုယ်အားဖြင့်ကား ပရိတ္တ မဟဂ္ဂတချည်းသာတည်း၊ ပစ္စုပ္ပန်စသည်တို့ဟူသည်လည်း ပရိတ္တ မဟဂ္ဂတဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်စသော တရားတို့ပင် ဖြစ်ကြသည်-ဟူလို။

နိမ္မိတဗ္ဗရူပါယတန မတ္တမေ၀။ ။ရူပါယတနမတ္တမေ၀ါတိ ဣဒံ (ဤစကားကို) တသာ ဉာဏသာ (ထို မနောမယဉာဏ်၏) အဘိနိမ္မိယမာနေ (ဖန်ဆင်းအပ်သော) မနေ၊ယေ ကာယေ (မနောမယကိုယ်တွင်) ရူပါယတနမတ္တမေ၀ အာရေ, အ ပဝတ္တနတော ဝုတ္တံ၊ နှ တတ္တ (ထိုမနောမယကိုယ်၌) ဝန္ဓာယတနာဒီနံ အဘာ၀တော (ဝန္ဓာယတနစသည် မရှိသောကြောင့် ဆိုအပ်သည် မဟုတ်)၊ နှ ဟိ ရူပကလာပေါ ဝန္ဓာယတနာဒိရဟိတောဝ အတ္ထိ (ဝန္ဓာယတန စသည်မှ ကင်းသော ရူပ်ကလာပ် မ၌)၊ ပရိနိ၂ပ္ပန္နမေ၀ နိမ္မိတရူပ် (နိမ္မိတရူပ်ဆိုတာ တန်ခိုး ကြောင့်ပြီးသော နိပ္ပန္နရူပ်သာတည်း၊ တန်ခိုးရှင်၏ စိတ္တပစ္စယဉာတုဇရူပ်ဖြစ်သည်-ဟူလို)၊ တေနာဘ-ပရိတ္တပစ္စုပ္ပန္နဗဟိဒ္ဓါရမဏ်ဟိ-ဦးကာ။

အာရုံရှိ၏။ အာသဝက္ခယညာဏ်-သည်၊ အပွဟာဏဟိဒ္ဓါ နှ ဝတ္ထုဒ္ဓာရမဏ်-အပွဟာဏ, ဗဟိဒ္ဓါ, နှ ဝတ္ထုဒ္ဓေဖြစ်သော အာရုံရှိ၏။ အဝေသသာနံ-ကြွင်းသော ဉာဏ်တို့၏၊ အာရမဏာဘေဒေါ - အာရုံအထူးအပြားကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ (မယာ) ဝုတ္တောဟု။

ဥတ္တရိတရံဝါ ပဏီတတရံဝါတိ-ကား၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါး ပါ၏သော၊ ပရိယာယေန-ပရိယာယ်ဖြင့်၊ ဝါ-အကြောင်းဖြင့်၊ ဣဒေါ-ဤ အာသဝက္ခယညာဏ်ထက်၊ သေဋ္ဌတရံ-အထူးသဖြင့် မြတ်သော၊ သာမညဖလံ နာမ-ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဣဒါနိ-ဤသို့၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အရဟတ္တနိကူဋေန-အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော အထွတ်ဖြင့်၊ ဒေသနံ-သာမညဖလဒေသနာတော်ကို၊ နိဋ္ဌာပေသိ-ပြီးဆုံးစေတော်မူပြီ။

အရဟတ္တနိကူဋေန။ ။ကူဋာဂါရအိမ်၏ အထွတ်ကဲ့သို့ ဒေသနာတော်၏ အထွတ် (အဆုံး)ဖြစ်သောကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို "နိကူဋ"ဟု ဥပစာတင်စားး၍ မိန့်သည်၊ နိကူဋ နှင့် ကူဋသည် အဲထွတ် အနက်ဟောချင်း တူ၏။

နိဋ္ဌာပေသိ။ ။တိတ္ထိတို့၏အယူကို ပယ်ရှားကြောင်းအကျင့်ကို ထင်စွာပြတတ်သည်လည်းဖြစ်သော, အထူးထူးသော အပြားရှိသော ကုဟက လပနအစရှိသော မိစ္ဆာဇီဝကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်လည်းဖြစ်သော, တိဝိသေလက္ခိုဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ပရမသလ္လေခ အကျင့်ကို ပြတတ်သည်လည်းဖြစ်သော, ဈာန်အာဘိညာဉ် အစရှိသော ဥတ္တရိမနုဿမမှတ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော, တစ်ဆယ့်လေးပါး အပြားရှိသော မဟာသာမညဖလ တို့ဖြင့် ခွမ်းမဲအပ်သည်လည်းဖြစ်သော, အခြား သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်းမရှိသော (အခြား သာဝကတို့ မဟောနိုင်သော) ဒေသနာတော်ကို ပြီးဆုံးစေတော်မူပြီ။ [ဋီကာပါဠိကို မြန်မာပြန်ထားသည်။]

အာသဝက္ခယညာဏကထာအဖွင့် ပြီး၏။

အစာတသတ္တ၊ ဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာ အဖွင့်

၂၅၀။ ရာဇာ-မင်းသည်၊ တတ္ထတတ္ထ-ထိုထိုသာမညဖလအဆုံး၌၊ ဝါ-ထိုထို သာမညဖလသုတ်၏ အစိတ်အပိုင်း၌၊ သာခုကာရ-သာခုဟု ပြုခြင်းကို၊ ဝါ-သာခု ခေါ်ခြင်းကို၊ ပဝတ္တေန္တော-ဖြစ်စေလျက်၊ အာဒိမရွမ်ပရိယောသာန်-အစ အလယ် အဆုံးဖြစ်သော တရားတော်ကို၊ သတ္တစ္စ-ကောင်းစွာပြု၍၊ ဝါ-ရှိရှိသေသေ၊ သုတ္တာ-

---

ရာဇာ တတ္ထတတ္ထ။ ။ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သော သာမညဖလသုတ်ရင်း၏ အတ္ထဝဏ္ဏနာကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ၌ သံဂါယနာတင်ထေရ်တို့ ထည့်စွက်၍ သံဂါယနာတင်အပ်သော သုတ်အစွန်း၏ အတ္ထဝဏ္ဏနာကို ပြလိုသောကြောင့် "ရာဇာ"စသည်ကို မိန့်သည်။ [တတ္ထ တတ္ထာတိ တသ္မိံတသ္မိं သာမညဖလေ၊ သုတ္တေဒေသေ ဝါ (တစ်နည်း) သုတ်တွင်ပါဝင်သော ထိုထို သာမညဖလသုတ်၏ အစိတ်အပိုင်း၌-ဋီကာသစ်။]

နာ၍၊ [စိန္တေတွာ၌ ပုဗ္ဗကာလကြိယာ၀ိသေသနစပ်။] ဣမေ ပဠေ-ဤပြဿနာတို့ကို၊ ပုထူ-များစွာကုန်သော၊ သမ္ဘာဗြာဟ္မဏော-သမ္ဘာဗြာဟ္မဏအမည်ရသူတို့ကို၊ ပဋ္ဌန္တော-မေးသည်၊ (ဟုတ္တာ) စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ အမ့ိ၀တ-ဖြစ်ရလေစွတကား။ (အချိန်ဖြုန်းမိလေစွတကား။) (ပုစ္ဆန္တောပိ-မေးပါသော်လည်း)၊ ထုသေ-ဖွဲတို့ကို၊ ကောဋ္ဌေန္တော ၀ိယ-ထောင်းသုတ်ကဲ့သို့၊ ကိ၆ိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သာရ-အနှစ်အဆံကို၊ နိ အလတ္ထ-မရခဲ့၊ ယော (ဘ၀ till)-အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ-ငါ့အား၊ ၀ါ-ငါ၏။ ဒီ၀ယဘယသံ-ဆီမီးတစ်ထောင်ကို၊ ဇာလေန္တော ၀ိယ-ထွန်းတော်မူသကဲ့သို့၊ မဟန္တံ-ကြီးစွာသော၊ အာလောကံ-အရောင်အလင်းကို၊ ကတွာ, ဣမေ ပဠေ-ဤပြဿနာတို့ကို၊ ၀ိသဇ္ဇေသိ-ဖြေတော်မူပြီ၊ (တဿ)ဘဂ၀တောတော-၏။ ဂုဏသမ္ဘ၀ါ-ဂုဏ်တော်၏ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ အဟောဘတ-ညော်, . . . အုံ့သြဖွယ်ကောင်းပါပေစွ၊ ဒသဗလဿ-မြတ်စွာဘုရား၏။ ဂုဏာနုဘာ၀-ဂုဏ်တော်၏အာနုဘော်ကို၊ အဇာနန္တော-မသိသည်၊ ၀ါ-မသိခြင်းကြောင့်၊ ၀ဏ္ဏေတာ-မောဟသည် လှည့်ပတ်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သုစိရံ-အလွန်ကြာမြင့်စွာ၊ အမ့ိ၀တ-တကား။ ["မောဟ၏ အလှည့်အပတ်ခံခဲ့ရသည်မှာ ကြာမြင့်လှပြီ"-ဟူလို။] ဣတိ စိန္တေတွာ-တွေး၍၊ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုသရဏာ၀သမ္ဘျုတာ၀-မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ ပ၀ဠ၀ေယ-ငါးပါးအပြားရှိသော၊ ပီတိယာ-သည်၊ (ခုဒ္ဒိကာ, ခဏိကာ စသော ၅ ပါးကို ဆိုသည်။) ဖုဋ္ဌသရီရော-

---

သာ၀ကာရံ။ ။ကရဏ် ကာရော၊ သာ၀ဏ် ဣတိ+ကာရော သာ၀ကာရော၊ "သာ၀ဏ် ဘ၀ါ, သာ၀သုဂတ"စသည်ဖြင့် သာ၀ဏ်ဟု အသံပြုခြင်းကို "သာ၀ကာရ"ဟု ခေါ်၏။-ဋီကာသစ်။ ["ကရီယတိ ဥစ္စာရီယတိတို့ ကာရော-မြွက်ဆိုအပ်သော အသံ၊ သာ၀ ဣတိ+ကာရော သာ၀ကာရော-သာ၀ သာ၀ဟု ကောင်းချီးပြုလျက်, မြွက်ဆိုအပ်သော အသံ" ဤသို့လည်း တစ်နည်းပြုသင့်၏။ သာ၀ဟိ-သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ကာရော-ပြုအပ်သော အမှုအရာတည်း၊ သာ၀ ကာရော-ရာ၊ ဤသို့လည်း ပြုပြီးကြသေး၏။]

စိရံ ၀တမ့ိ ၊ပေ၊ နာ၀ဏ္ဏော။ ။ဣမေ ပဠေ ပုထူ သမ္ဘာဗြာဟ္မဏော ပဋ္ဌန္တောအဟံ စိရံ ၀တ အမ့ိ၊ ဧ၀ ပဋ္ဌန္တောပိ အဟံ ထုသေ ကောဋ္ဌေန္တော၀ိယ ကမ္ဘိသာရဲ နာ၀ဏ္ဏော-ဋီကာသစ်။

သုစိရံ ၀တမ့ိ ၊ပေ၊ ၀ဠိတောဿ။ ။ဒသဗလဿ ဂုဏာနုဘာ၀ အဇာနန္တော အဟံ ပဋ္ဌိတော သုစိရ၀တ အမ့ိတိ၊ ၀ဠိတောတိစ အညာဏေန ၀ဠိတော အာ၀ဋ္ဋိတော၊ (လှည့်ပတ်အပ်) မောဟေန ပဋ္ဌိဿာဒိတော အမ့ိတိ ဥတ္တ ဟောတိ-ဋီကာသစ်။

ပ၀ဠ၀ေယ ပီတိယာ။ ။"ဥဗ္ဗေဂါ၊ပီတိသည် ဗျတက်ဓေနိုင်၏"ဟု ဆိုသော်လည်း အထက်သို့ မတက်ဘဲလည်း တက်တက်ကြွကြွဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "ငြိမ်သက်စွာ တရားနာနေသောမင်းမှာလည်း ဥဗ္ဗေဂါ၊ပီတိနှင့်တကွ ပီတိ ၅ မျိုး၊ဖြစ်သည်"ဟု ဆိုသည်။

ဖြန့်အပ်သော ကိုယ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အတ္တနော-၏၊ ပသာဒ-ကြည်ညြိခြင်းကို၊ အာဝိကရောန္တော-ထင်စွာပြုလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥပါသကတ္တ-ဥပါသကာ၏အဖြစ်ကို၊ ပဋိဝေဒေသိ-သိစေပြီ၊ ဝါ-လျှောက်ပြီ၊ တံ-ထိုဥပါသကာ၏ အဖြစ်ကို လျှောက်ပုံကို၊ ဒေသေတုံ - ပြခြင်းငှာ၊ ဧဝံ ဝုတ္တေ့ရာဇာတိအာဒိ - အစရှိသော စကားကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ)၊ အာရဒ္ဓ-အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ။

တတ္ထ-ထိုဧဝံ ဝုတ္တေ့အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေတိ (ဧတ္တ-၌၊ (နိဂိဒ္ဒေ-သော)၊ အယံ အဘိက္ကန္တသဒ္ဒေါ-၏) အဘိက္ကန္တသဒ္ဒါသည်၊ ဝါ-ကို၊ ခယသုန္ဒရာဘိရူပ အဘ္ဘနုမောဒနေသု-ခယအနက်, သုန္ဒရအနက်, အဘိရူပအနက်, အဘ္ဘနုမောဒနအနက်တို့၌၊ ဒိဿတိ-ထင်ရှား၏။ ဝါ-တွေ့မြင်အပ်၏။ ဟိ-ချေ့၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ရတ္တိ-ညဉ့်သည်၊ အဘိက္ကန္တာ-ကုန်လွန်ပါပြီ၊ ပဌမော ယာမော-ပဌမယာမ်သည်၊ နိက္ခန္တော-ထွက်သွားပါပြီ၊ ဘိက္ခုသံယော-သည်၊ စိရ နိသိန္နော-ထိုင်နေသော ရဟန်းသံဃာ၏ ကြာမြင့်သောကာလရှိပါပြီ၊ ဝါ-ထိုင်နေ ရသည်မှာ ကြာမြင့်ပါပြီ။ [စုဋ္ဌဝဂ္ဂပါဠိမောက္ခထပနက္ခန္ဓကပါဋိတော်။] ဣတိ အာဒိသု-ဤသို့အစရှိသော ပါဋိရပ်တို့၌၊ ခယေ-ကုန်ခြင်းအနက်၌၊ ဒိဿတိ၊ အယံ ပုဂ္ဂလော-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မေ-ငါ့အား၊ ခမတိ-နှစ်သက်ပါ၏။ စတုန္နံ-၄ ယောက် ကုန်သော၊ ဣမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ-တို့ထက်၊ အဘိက္ကန္တတရောစ-အလွန်နှစ်သက်အပ်သည်လည်းကောင်း။ (သဒ္ဒတ္ထ)၊ ဝါ-အလွန်ကောင်းသည်လည်းကောင်း။ (အဓိပ္ပာယတ္ထ)၊ ပဏီတတရောစ-သာလွန်မွန်မြတ်သည်လည်းကောင်း။ (ဟောတိ)။ [ရေးစာအုပ်တို့၌ "အယံ မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ"မပါ။ စတုဏ္ဏ-အင်္ဂုတ္တိရိ, ပဉ္စမဝဂ်, ပေါ်တလိယသုတ်၌ ပါ၏။] ဣတိ အာဒိသု, သုန္ဒရေ-အကောင်းဟူသော အနက်၌၊ (ဒိဿတိ)။

ဣဒ္ဓိယာ-နတ်တို့၏တန်ခိုးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယသသာ-နတ်တို့၏ အဆွေ အရံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဇလံ-တောက်ပလျက်၊ အာဝိက္ကန္တေန-အလွန်နှစ်သက်အပ်သော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏေန-ကိုယ်အဆင့်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗာ-နိသော၊ ဒိသာ-အရပ်မျက်နှာတို့ကို၊

ဖုဋ္ဌသရီရော။ ။ဋီကာသစ်၌ "ဖုသိတသရီရော-တွေ့ထိအပ်သောကိုယ်ရှိသည်" ဟု ဖွင့်၍ "နိ ဗျာပိတသရီရော-ပြန့်နှံ့အပ်သောကိုယ် ရှိသည်မဟုတ်" ဟု ပယ်ထား၏။ သို့သော် ပြန့်နှံ့ဟူရာ၌ ပီတိကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇရူပ်တို့၏ ပြန့်နှံ့ခြင်းကို ဆိုလိုရကား "ဗျာပိတ သရီရော" အနက်သာ အနက်မှန်ဖြစ်သင့်၏။ ဖုဋ္ဌ၌ ဖရဏာတ်ဖြစ်ကြောင်းကို စတုတ္ထဈာန်ခန်း အဖုရောပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီး။

အမှာ။ ။"အာဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ" စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်သည် ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ (ဝေဠုဝဏ္ဏ) နှင့် တူ၏။ ထို့ကြောင့် အမိပ္ပာယ်ကိုလည်း ထို၏ ဘာသာဋီကာ၌ ရှုပါ။

ဩဘာသယ်-ထွန်းလင်းစေလျက်၊ မေ-ငါ၏။ ပါဒါနိ-တို့ကို၊ ဝန္ဒတိ-ရှိခိုးလာသူကား၊ ကောဒ-အဘယ်သူနည်း။ [ပုရိသပိမာနဝတ္ထု။။] ဣတိ အာဒီသု, အဘိရူပေ-အလွန်လှပသော ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်ဟူသော အနက်၌၊ (ဒီသတိ)။

ဘော ဂေါတမ-အရှင်ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ-အလွန်နှစ်သက်အပ်ပါပေစု၊ ဝါ-အလွန်ကောင်းပါပေစု။ [ပါရာဇိကာ-ဝေဏ္ဍကဏ္ဍပါဠိတော်။] ဣတိ အာဒီသု, အတ္ထနုမောဒနေ-အလွန်ဝမ်းမြောက်ခြင်းအနက်၌၊ (ဒီသတိ)၊ ဣဟာပိ-ဤ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေဟူသော ပါဋ္ဌ၌လည်း၊ အတ္ထနုမောဒနေယေဝ-၌ပင်၊ (ဟောတိ)၊ စ-ဆက်၊ ယသ္မာ, အတ္ထနုမောနေ-၌၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ, ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ သာဓု သာဓု-သာဓု. . . သာဓု. . . ! ဣဟာ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ ဝေဒိတမ္ဘော။ [အဘိက္ကန္တသဒ္ဒါကိုင့်ရှု၍ "ဝေဒိတမ္ဘော" ဟု ထားဟန်တူသည်၊ ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၌ "ဝေဒိတမ္ဘ" ဟု ရှိ၏။]

စ-ဆက်၊ ဘေ ကြောက်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြောက်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ကော. . . . . အမျက်ထွက်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-အခါ၌လည်းကောင်း၊ ပသ်သာယ-ချီးမွမ်းခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-အခါ၌လည်းကောင်း၊ တုရိတေ-အဆောတလျင်၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-အဆောတလျင်ပြုရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ကောတူဟလေ-အသစ်အဆန်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-အသစ်အဆန်းကို မြင်ရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ အစ္ဆရေ-အံ့ဩခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-အံ့ဩခြင်းရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဟာသေ-ရွှင်လန်းခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ရွှင်လန်းရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ သောကေ-ဝမ်းနည်းခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဝမ်းနည်းရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ပသာဒေ-ကြည်ညိုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြည်ညိုရာအခါ၌လည်းကောင်း၊ ပုဓော-ပညာရှိသည်၊ အာမေဋိတ-အာမေဋိတ်ကို၊ ကရေ-ပြုရာ၏။ ဣတိ ဣဟမိနာလကဿ ဏောန-၌ သဒ္ဒါလကဿ ဏာအားဖြင့်၊ ဣဟ-၌အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ ဟူသောပါဋ္ဌ၌၊ ပသာဒဝသေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပသ်သာဝသေနစ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အယ်-၌အဘိက္ကန္တသဒ္ဒါကို၊ ဒွိကဿတ္တံ-၂ ကြိမ်၊ ဝုတ္တော-လျှောက်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတမ္ဘော။

အထပါ-ထိုပြင်တစ်နည်းကား၊ အဘိက္ကန္တံတိ-ကား၊ အဘိက္ကန္တံ-အလွန်နှစ်သက်အပ်ပါပေစု၊ အတိဣဋ္ဌ-အလွန် အလိုရှိအပ်ပါပေစု၊ အတိမနာပ-အလွန်မြတ်နိုးအပ်ပါပေစု၊ အတိသုန္ဒရ-အလွန်ကောင်းပါပေစု၊ ဣဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ ဧတ္ထ-ဤအဘိက္ကန္တသဒ္ဒါ ၂ ပါးတို့တွင်၊ [ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၌ "တတ္ထ ဟု ရှိ၏။] ဧကေန-တစ်ပါးသော၊ အဘိက္ကန္တသဒ္ဒေန-ဖြင့်၊ ဒေသန-ဒေသနာတော်ကို၊ ထောမေတိ-ချီးမွမ်း၏။ ဧကေန-သော၊ (အဘိက္ကန္တသဒ္ဒေန)၊ အတ္ထနော-၏၊ ပသာ ဒ-ကြည်ညိုခြင်းကို၊ (ထောမေတိ)၊ ဟိ-ထင်ရှားအောင်ပြင်းအုံ့၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ ဟူသောပါဋ္ဌ၌၊ အယ်-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပာယော-အဓေတသတိ မင်း၏အလိုတည်း၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝတောတော-မြတ်စွာဘုရား၏။ ယဒိဒံ

(ယာ+အယ်) ဓမ္မဒေသနာ-သည်၊ (အတ္ထိ, ဓမ္မဒေသနာသခ်ီတံ-တရားဒေသနာ တော်ဟု ဆိုအပ်သော၊ တံ ဝစနံ-ကို) အဘိဣတ္ထန်-အလွန်နှစ်သက်အပ်ပါပေစွာ့၊ ဝါ-အလွှန်ကောင်းပါပေစွာ့၊ ဘဝတောတော-၏။ ဓမ္မဒေသနံ-ကို၊ အာဝမ္မ-ရှေးရှု ရောက်၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ မမ-၏၊ ယဒိဒံ (ယော+အယ်) ပသာဒေါ-သည်၊ (အတ္ထိ, တံ ပသာဒနံ-ကို) အဘိဣတ္ထန်-စွာ့၊ ဝါ-စွာ့၊ ဣတ္ထိ-ဤကားအဇာတသတ်မင်း၏ အလိုတည်း။ [(တစ်နည်း) ဘန္တေ ဘဝတောတော, ယဒိဒံ (ယာ+အယ်) ဓမ္မဒေသနာ-သည်၊ (အတ္ထိ, အယံ ဓမ္မဒေသနာ-ကို) အဘိဣတ္ထန်ဿ (အဘိဣတ္ထန္ဿာ)-စွာ့၊ ဝါ-စွာ့၊ ဘဝတောတော ဓမ္မဒေသနံ အာဝမ္မ မမ, ယဒိဒံ (ယော+အယ်) ပသာဒေါ-သည်၊ (အတ္ထိ, အယံ ပသာဒေါ-ကို) အဘိဣတ္ထန်ဿ (အဘိဣတ္ထန္ဿော)-စွာ့၊ ဝါ-စွာ့၊ ဣတ္ထိ-ဤကား အဇာတသတ်မင်း၏ အလိုတည်း။]

ဝါ-တစ်နည်းကား၊ ဘဝတောယေဝ-၏ပင်၊ ဝစနံ-တရားစကားတော်ကို၊ ဒွေဒွေအတ္ထေ-၂ ပါး ၂ ပါးသော အနက်ဗို့ကို၊ သန္ဓာယ ထောမေတိ၊ ဘဝတောတော-၏။ ဝစနံ-တရားစကားတော်ကို၊ ဒေါသနာသနတော-ရာဂအစရှိသော အပြစ်ဗို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဘိဣတ္ထန်၊ ဂုဏာမိဂမနတော-သီလစသော ဂုဏ်ဗို့ကို ရကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဘိဣတ္ထန်၊ တထာ-ထိုအတိုင်းပင်၊ သဒ္ဓါ ဇနနတော-ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (အဘိဣတ္ထန်)၊ ပညာဇနနတော-အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဣတ္ထန်)။/[ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပေါင်း၍ ပေးခဲ့သော်လည်း ဤသို့ ခွဲ၍ပေးပါ၊ ဤသို့ ခွဲ၍ပေးမှ အဘိဣတ္ထန် ၂ ချက်လုံး အနက်ပေါ်မည်။] သာဓုတ္ထတော-အနက်နှင့် တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဣတ္ထန်)၊ သဗ္ဗဝူနနတော-သဒ္ဒါနှင့် တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဣတ္ထန်)၊ ဥတ္တာနပဒတောတော-ပေါ်လွင်သောပုဒ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဣတ္ထန်)၊ ဂမ्ဘီရတ္ထတောတော-နက်နဲသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဣတ္ထန်)၊

ဥတ္တာနပဒတောတော။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားတော်သည် ပုဒ်အနေအားဖြင့် ပေါ်လွင်ထင်ရှားဏီ၏။ ပါဠိဘာသာမှ အခြားဘာသာသို့ မြန်လိုလျှင် လွယ်လွယ်ကူကူ ပြန်နိုင်စရာရှိ၏။ ဥပမာ-"အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခါရာ" ဟူသော ပါဠိတော်ကို "အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကြသည်" ဟု မြန်မာပြန်ဖို့ရန် လွယ်ကူသကဲ့သို့တည်း။

ဂမ्ဘီရတ္ထတောတော။ ။အနက်အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့်ကား အလွန်နက်၏, အလွန်ခက်၏; အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သခါရာဠ္ဌ အဝိဇ္ဇာ၏ အနက်သဘောကို သိဖို့သည် အလွန်ခက်၏။ သင်္ခါရ၏ အနက်သဘောလည်း အလွန်ခက်၏။ ယခုအခါ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးများသည် ငယ်စဉ်ကစ၍ အဘိဓမ္မာကို နေ့ဝါ ညဝါ အမျိုးမျိုးဖြင့် လေ့လာခဲ့ကြသောကြောင့် သနုပ်အရေကောက်မှုကိုကား

ကဏ္ဍသုခေတော-နားဌ် ချမ်းသာသည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-နားဝင်ချိုသည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ ဟဒယင်္ဂမနတော-စိတ်နှလုံးသို့ သက်ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-နှလုံးအသဲ၊ စွဲလောက်ခြင်းကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ အနုတ္တဂ္ဂုဏသနတော-မိမိကို မမြှောက်ပင့်ခြင်းကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ အပရာ၀ုမ္ဘနတော-သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချခြင်းကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ ကရုဏာသီတလတော-ကရုဏာတော်ဖြင့် အေးမြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ ပညာ၀ဒါတတော-ပညာတော်ဖြင့် ဖြူစင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ အာ၀ါတရမဏီယတော-သောတဒ္ဒါရသို့ ရှေးရှုရောက်လသော် မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ ဝိမဒ္ဒကွမတော-နှိပ်နယ်ခြင်းကို ခံနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ သုယျမာနသုခတော-ကြားနာအပ်သည်ရှိသော် နားကို ချမ်းသာစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ ဝိမံသိယမာနဟိတတော-စူးစမ်းအပ်သည်ရှိသော် စီးပွားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ ဣတိ ဧ၀မာဒီဟိ-ဤသို့အစရှိသော အနက်တို့ဖြင့်၊ ယောဧေတဗ္ဗ။

သိနိုင်ကြပါ၏။ သို့သော် အဝိဇ္ဇာကြောင့် သခ်ါရဖြစ်ပုံကိုသိဖို့မှာ အလွန်တာခန်းကြီးပါသေးသည်၊ ဤသို့ နက်နဲခက်ခဲခြင်းသည် ဗုဒ္ဓတရားတော်၏ နှစ်သက်စရာ အဘိဏှန္တ တစ်မျိုးဖြစ်ပါပေသည်။

သတိပြုဖွယ်။ ။ယခုခေတ်၌ ပိဋကတ်တော်ကို မိမိတို့ဆိုင်ရာ ဘာသာပြန်တတ်ရုံမျှဖြင့် ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို သိပြီဟု ထင်နေကြသူတို့သည် ဤဂန္ဓာရမ္ဘဏဖြစ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ် တိုင်အောင် မလေ့လာနိုင်ကြပါ၊ ထိုသို့ မလေ့လာနိုင်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓ ၀မ္မ သံယာ့အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း မသိကြ၊ ထို့ကြောင့်ပင်-ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူရှိသူဟု ၀န်မခံနိုင်ကြပါ၊ တရားတော် နက်နဲသလောက် ကောင်းကောင်းသိလျှင်ကား ဗုဒ္ဓဘာသာ၀င်ဖြစ်ရေးသည် အနည်းငယ်မျှ မ၀ေးတော့ပါ။

ဧ၀မာဒီဟိ။ ။အာဒိသဒ္ဒေန ပန, သံသာရ၀ဋ္ဋနိ၀ဋ္ဋနတော-သံသာရစက်ကို နစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ သဒ္ဓမ္မ၀စ္ဆဂ္ဂ၀ဝဋ္ဋနတော-သဒ္ဓမ္မ၀စ်ကို လည်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ မိဿာ၀ါဒ ဝိဒ္ဒံသနတော-မိဿာ၀ါဒကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ သမ္ဘာ၀ါဒ ပတိဋ္ဌာ၀နတော-သမ္ဘာ၀ါဒကို တည်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ အကုသလမူလသမုဒ္ဒရဏတော-အကုသိုလ် အမြစ်ကို ပယ်နှုတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ အ၀ါယဒ္ဒါရ၀ိ၀ေနတော-အ၀ါယ်တံခါးကို ပိတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ ကုသလမူလသံရော၀နတော-ကုသိုလ်အမြစ်ကို ကောင်းစွာ၀ေါက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ သဂ္ဂမဂ္ဂဒ္ဒါရ ၀ိ၀ရဏတော-နတ်ပြည်တံခါး, မင်တံခါးကို ဖွင့်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ ပရိယုဋ္ဌာနဥ၀ုပသမနတော-ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ အနုသယသမုဗ္ဗာ၀နတော-အနုသယကိလေသာကို အကြွင်းမဲ့ခွာကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဘိဏှန္တို့)၊ ဣတိ ဧ၀မာဒီနံ သင်္ဂဟော ၁၄ဒွေ၀ါ-ဒီဏာ။

တတော-ထိုအတိတ္တန္ဓာသန္ဓေဟူသော စကားရပ်မှ၊ ပရံပိ-နောက်၌လည်း၊ စတူဟိ-၄ ပါးကုန်သောဃ၊ ဥပမာဟိ-ဥပမာတို့ဖြင့်၊ ဒေသနံယေဝ-ဒေသနာတော်ကိုပင်၊ ထောမေတိ-၏။ တတ္ထ-ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ဝါ-တစ်နည်း) တတ္ထ (တိသံ ဒေသနာယံ)-ထိုဒေသနာတော်၌၊ နိကုဋ္ဌိတံတိ-ကား။ အဓေဝမုခထပိတံ-အောက်၌ မျက်နှာဝရှိအောင်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဟေဋ္ဌာမုခဇာတံ-အောက်၌ မျက်နှာ၀ ရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော အိုးခွက်ကို၊ (အလို့အလျောက်မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို-ဟူလို)၊ ဥက္ကုဇ္ဇေယျာတိ-ကား။ ဥပရိမုခံ-အထက်၌ မျက်နှာ၀ ရှိသည်ကို၊ ကရေယျ (သေယျထာပိ)-ပြုရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပမ္ဗိဿန္ဓံတိ-ကား၊ တိဏာပဏ္ဏာဒိဆာဒိတံ-မြက် သစ်ရွက်အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖုံးထားအပ်သော အရာ၀တ္ထုကို၊ ဝိ၀ရေယျာတိ-ကား၊ ဥဿာရ္ဌေယျ (သေယျထာပိ)-ဖွင့်ပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မုဋ္ဌဿ၀ါတိ-ကား၊ ဒိသာမုဋ္ဌဿ-အရပ်မျက်နှာတို့၌ တွေ၀ေနေသူ အား၊ (“မျက်စိလည် လမ်းမှားနေသူအား” ဟူလို)၊ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျာတိ-ကား၊ ဟဏ္ဍေ-၌၊ ဝါ-ကို၊ ဂ၀ေါတ္ထာ-၍၊ ဧသ-၏လမ်းကား၊ မ၀ေါ-လမ်းမှန်တည်း၊ ဣတိ, ဝဒေယျ (သေယျထာပိ)-ပြောပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အန္ဓကာရေတိ-ကား၊ ကာဌ၀ပဏ္ဍစာတုဒ္ဒသီအ၀ုရတ္ထာယနဝနသဏ္ဌာမေယ၀ဠ္ဌလေဟိ-လ၀ဆုတ်ပက္ခ တစ်ဆယ့်လေးရက်, ညဉ့်ထက်ဝက်သန်ခေါင် တစ်ခဲနက်သောတောအုပ်, မိုးတိမ်လွှာတို့ဖြင့်၊ စတုရင်္ဂ-၄ ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ တမေ-အမှိုက်မှောင်၌၊ (ဓာရေယျ ၌စပ်)၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာ၀-အဓိပ္ပာယယောဇနာမှ ရှေးဦးစွာ၊ အနုတ္တာနဝဒတ္ထော-မပေါ်လွင်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်တည်း။

ပန-ကား၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ အဓိပ္ပာယယောဇနာ-အဓိပ္ပာယ်ကို ယှဉ်စေခြင်းတည်း၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ (ဥက္ကုဇ္ဇေယျသေယျထာပိ-၌စပ်)၊ နိကုဋ္ဌိတံ-မှောက်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို၊ ဝါ-အလို့အလျောက် မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို၊ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ ယထာ-လှန်ပြရာသကဲ့သို့၊ ဧ၀ံ-တူ၊ သဒ္ဒမ္မ၀ိမုခံ-သူတော်ကောင်းတရား၏ မျက်နှာလွှဲဖြစ်သော၊ အသဒ္ဓမ္မေ-မသူတော်တို့၏ တရား၌၊ ပတိတံ-ကျရောက်နေသော။ [ပါရာဇိကဏ္ဍ၌ “ပတိဋ္ဌိတံ” ဟု ရှိ၏။]မံ-တပည့်တော်ကို၊ အသဒ္ဓမ္မာ-မသူတော်တို့၏ တရားမှ၊ ဝုဋ္ဌာပေနေ့ကေန-ထစေတော်မူသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပမ္ဗိဿန္ဓံ-မြက်သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖုံးထားအပ်သော အရာ ၀တ္ထုကို၊ ဝိ၀ရေယျ ယထာ-ဖွင့်ပြရာသကဲ့သို့၊ ဧ၀ံ-တူ၊ ကဿ၀ယသ-ကဿပမည်တော်မူသော၊ ဘဂ၀တောစ-၏၊ သာသနန္တရဓာနာ-သာသနာတော်ကွယ်ရာ အခါမှ ပဘုတိ-စ၍)၊ ဝိန္ဒာဒိဠိဂဟနုပ္ပဠိဿန္ဓံ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော တောရှုပ်သည် ဖုံးကွယ်အပ်သော၊ သာသနံ-သာသနာတော်ကို၊ ဝိ၀ရန္တေန-ဖွင့်ပြတော်မူသည်လည်းဖြစ်သော။

မဂ္ဂသေ-အား၊ မဂ္ဂ-လမ်းမှန်ကို၊ အာစိဏ္ဏေယျ ယထာ၊ ဧ၀ံ, ကုမ္ဘဂ္ဂမ်ိဿာမဂ္ဂပ္ပဋိ ပန္နသေ-စက်ဆုပ်အပ်သောလမ်းခရီး, မှားယွင်းသောလမ်းခရီး၌ သွားနေသော၊ မေ-အား၊ သဂ္ဂမောက္ခ မဂ္ဂ-နတ်ပြည်လမ်း နိဗ္ဗာန်လမ်းကို၊ အာဝိကရောန္တေန-ထင်စွာပြုတော်မူသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အန္ဓကာရေ-၌၊ တေလပဇ္ဇောတံ-ဆီမီး တန်ဆောင်းကို၊ ဓာရေယျယထာ-ညှိထွန်း ဆောက်ပြရာသကဲ့သို့, ဧ၀ံ, မောဟန္ဓ ကာရနိမုဂ္ဂသေ-မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်၌ နစ်မြုပ်နေသော၊ ဝါ-သည်ဖြစ်၍; (အ၀သေတော၌စပ်)၊ ဗုဒ္ဓါဒိရတနရူပါနိ-ဘုရားအစရှိသော ရတနာ တည်းဟူသော အဆင်းတို့ကို၊ အ၀သေတော-မမြင်ရသော၊ မေ-၏၊ (မောဟ၌စပ်)၊ တပ္ပိမ္ဆာဒကမောဟန္ဓကာရ၀ိဒ္ဓံသကဒေသနာ၀ဠောတံ-ထိုအဆင်းတို့ကို ဖုံးလွှမ်း ထားသော မောဟတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်ကို ဖျက်ဆီးကတ်သော ဒေသနာ တော်အရောင်ကို၊ ဓာရေန္တေန-ဆောင်ပြတော်မူသည်လည်းဖြစ်သော။ ["တပ္ပိ ဿ ဒကံ မောဟန္ဓကာရ၀ိဒ္ဓံသကဒေသနာ၀ဠောတဓာရကေန" ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏. ဝုဠာ၀ေန္တေစ ရှေ့ ၃ ပုဒ်နှင့်အလားတူ "ဓာရေန္တန" ဟု ရှိသောပါဠိသာ ကောင်း၏။] ဘဂ၀တာ-သည်၊ မယ္ဟ-အား၊ ဧတေဟိ ၀ရိယာယေဟိ-ဤ၀ရိယာယ် တို့ဖြင့်, ပကာသိတတ္တာ-ကြောင့်၊ အနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်, ဝါ-၀ရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်, ဓမ္မော-ကို၊ ပကာသိတော-ထင်ရှား ပြတော်မူအပ်ပါပေပြီ, ဣတိ-ကား၊ (အမိပ္ပာယယောဇနာ-တည်း)။

ဧ၀ံ-သို့, ဒေသနံ, ထောမေတ္တာ-ပြီး၍; ဣတ္ထာယ ဒေသနာ၀ယ-ကြောင့်, ရတ၊နတ္တယေ-ရတနာ ၃ ပါးအ၀ေါင်း၌, ပသန္နစိတ္တောဘ-ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသည်, (ဟုတ္တာ)၊ ပသန္နာကာရ-ကြည်ညိုသူတို့ပြုထိုက်သော ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှု၏, ကရောန္တော-ပြုလိုသည်, (ဟုတ္တာ)၊ ဧသောဟံတိအာဒိ-အစရှိသော၀စကားကို; အာ၀ာ-လျှောက်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုဧသောဟံအစရှိသော စကားရပ်၌; ဧသောဟံတိ-ကား၊ ဧသောအဟံ-သည်, ဘ၀ဝန္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိတိ-ကား၊ ဘ၀ဝါ-သည်, မေ-ငါ၏။ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာတည်း၊ ပရာယဏံ-လည်းလျောင်းရာတည်း၊ အယဿ-မကောင်းမှုမှ တာတာ-စောင့်ရှောက်တော်မူတတ်၏။ ဟိတသစ-စီးပွားကိုလည်း ဝိဓေတာ-စီမံတော်မူတတ်၏။ ဣတ္ထ ဣတ္ထိနာ အမိပ္ပာယေန-ဤအလိုဖြင့်; ဘ၀ဝန္ဓံ-ကို၊ ဂစ္ဆာမိ-ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဝါ-သိပါ၏။ ဘဇာမိ-ဆည်းကပ်ပါ၏။ သေ၀ါမိ-မှီ၀ဲ ပါ၏။ ပယိရုပါသာမိ-ချဉ်းကပ်ပါ၏။ ဝါ-တစ်နည်း။ ဧ၀ံ-ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝါ၏ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဇာနာမိ ဗုဒ္ဓာမိ-သိပါ၏။ ဣဒ္ဓိတိ-ဤကားအနက်၊ ဟိ-မှန်, (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ), ယေသံ ဓာတူနံ-အကြင်မာတ်တို့၏၊ ဂတိအတ္ထော-ဂတိအနက်သည်, (အတ္ထို)၊ တေသံ-ထိုဂတိအနက်ရှိသော ဓာတ်တို့၏၊ ဗုဒ္ဓိပိ အတ္ထော-သိခြင်းအနက်သည်လည်း, (အတ္ထိ)၊ တသ္မာ-ထိုသို့, ဂတိအနက်ရှိသော

ဓာတ်တို့၏ ဗုဒ္ဓိအနက်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂန္ဓာမီတိ ဣမသ-ဂန္ဓာမီ ဟူသော ဤပုဒ်၏။ ဇာနာမိ ဗုဒ္ဓာမီတိ အယမ္ပိ အဋ္ဌော-ကိုလည်း။ (မယာ) ဝုတ္တော။

ပန-ကား။ ဓမ္မဋ္ဌ ဘိက္ခုသံယာဠာတိ ဧတ္ထ-၌ (အဋ္ဌော ၅ဝ် ဝေဒိတမ္ပေါ)။ **အဓိဂတမဂ္ဂေ-သိအပ်ရအပ်ပြီးသော မဂ္ဂသစ္စာရှိကုန်သော၊ သစ္ဆိကတဓိနိရောဝေ-ဓျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသော နိရောဝေစ္စာရှိကုန်သော ဖလဌပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း** ကောင်း၊ ယထာနုသိဋ္ဌ-အကြင်အကြင် ဆုံးမတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း၊ ပဋိပဇ္ဇမာ နေစ-ကျင့်ဆဲ မဂ္ဂဌပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ စတူသုန်သော၊ အပါယေသု-တို့၌၊ အပတမာနေ-မကျသည်တို့ကို၊ (ကတ္တာ)၊ ဓာရေတိ-ဆောင်ထားတတ်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊-ဓမ္မော-ဓမ္မမည်၏။ သော-ထိုဓမ္မဟူသည်၊ အတ္ထတော-အနက် သဘောအားဖြင့်၊ အရိယမဂ္ဂေါစေ၀-အရိယမဂ်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာနဠ-နိဗ္ဗာန်လည်းကောင်းတည်း။ ဟိ-သာဓကကား၊ ယာ၀တာ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ အဂ္ဂမဗ္ဘာယ ဘီတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ) (ဘဂ၀တာ) ဝုတ္တံ၊ ဣတိ-ဤသို့ အစရှိသော၊ ဝိတ္ထာ ရော-ကို၊ (ဝေဒိတမ္ပေါ)။ . . . [ဘိက္ခဝေ, ယာ၀တာ-အကြင်မျှလောက်ဣုန်းသော၊ သခ်ိတာ-သခ်ိတဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ (သङ္ခါ)၊ တေသံ-ထိုသခ်ိတတဝရား တို့တွင်၊ အရိယော-မြတ်သော၊ အဋ္ဌင်္ဂေါ-ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိသော၊ မဂ္ဂေါ-မဂ်ကို၊ အဂ္ဂေ-အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ အက္ခာယတိ-ဟောတော်မူအပ်၏။-စတုဏ္ဏအဂ်တ္တရ, စတ္ကဝဂ်-ပသာဒသုတ်ပါဠိတော်။]။ စ-ဆက်၊ ကေ၀ လ်-ဖိုလ်,ပရိယတ်မဖက် သက်သက်၊ အရိယမဂ္ဂေါစေ၀-သည်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာနဠ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဓမ္မော-မည်သည်)၊ နု-မဟုတ်သေး၊ အပ်စ-စင်စစ်ကား၊ အရိယဖလေဟိ-တို့နှင့်၊ သမ်ဒီ-တက္ခ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ-သည်လည်း၊ (ဓမ္မော-ဓမ္မမည်သေး၏။) ဟိ-သာဓကကား၊ ဆတ္တမာဏ၀ကတ၀ိမာနေ-ဆတ္တမာဏ၀ကဝိမာနဝတ္ထုဠ့်၊ [ဤဂါထာကား ဝိမာန (ဗိမာန်) တွင်း၌ ပါသည်မဟုတ်၊ ဝိမာနဝတ္ထု၌ပါသော ဂါထာတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဝတ္ထုပုဒ် အကြေကြိပါ။]ရာဂ၀ိရာဂ၀ ၊ပေ၊ မုပေဟီတိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤဂါထာပန္စကို၊ (ဘဂ၀တာ) ဝုတ္တံ။

ဂါထာအနက်။ ။ရာဂ၀ိရာဂံ-ရာဂ၏၊ မတပ်မက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ-ရာဂကိုပယ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ-အရိယမဂ်တရားကိုလည်းကောင်း၊ အနေဇံ-တုန်လှုပ်တတ်သောတဏှာ မရှိသော၊ အသောဂ်-ဝမ်းနည်းခြင်းမရှိသော၊ ဓမ္မံ-အရိယဖိုလ်တရားကိုလည်းကောင်း၊ အသခ်ိတ-၄ ပါးသော အကြောင်းတို့သည် မပြုပြင်အပ်သော၊ ဓမ္မံ-နိဗ္ဗာန်တရားကိုလည်းကောင်း၊ အဖွဲ့ရိကူလ-တစ်စုတစ်ခု

အဖွဲ့ရိကူလ်။ ။ဤပုဒ်ကိုလည်း ပါရာဇိကဏ္ဍတ်ဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။ အနက်ပေး ရာ၌ကား ပါရာဇိကဏ္ဍ်နိသယ၌ နိဗ္ဗာန်၏ ဝိသယသနအဖြစ်ဖြင့် ပေးခဲ့၏။ ထိုသို့ ပေးခဲ့ခြင်း မှာ"အဖွဲ့ရိကူလ သဒ္ဒေနစ တဏ္ဍ (ထိုဆတ္တမာဏ၀က ဝိမာနဝတ္ထု၊ဒဋ္ဌကထာ၌) နိဗ္ဗာနမေ ဝ

နှင့်မျှ ဆန့်ကျင်ဖက်မရှိထသော၊ ၀၊-အလိုရှိအပ် ကောင်းမြတ်ထသော၊ ဓမ္ဓရံ-ချိန်ဆိမ့်သောအရသာနှင့် တူထသော၊ ပဝုဏ်-အ၀ါးစစ္ဆာ လေ့လာအပ်ပြီးထသော၊ ၀၊-မြတ်သောဝုဏ်ရှိထသော၊ သုဝိဘတ္တာ-ကောင်းစွာ ဝေဘန်အပ်ထသော၊ ဣမံ ဓမ္မံ-ဤပရိယတ်တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဣမံ ဓမ္မံ-ဤမင်ဗိုလိန်ဌာန် ဓမ္မကွန့်ဟု ဆယ်တန်သော တရားတော်မြတ်ကို၊ သရဏတ္ထာ-ကိုးကွယ်ရာ အကျိုးငှာ၊ ဥပေဟိ - ဆည်းကပ်ပေတော့၊ [သရဏတ္ထာတိ သရဏာယ ပရာယဏာယ-သရဏတ္ထာ သကို တ္ထာပြု, သရဏာယ ပရာယဏာယတ္ထိ သကို အာယပြု-ဋီကာသစ်။]

ဟိ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဂါထာ၌၊ ရာဝဝိရာဝံတိ-ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ မဂ္ဂေါ-ဟိ၊ ကထိတောဟောတောဝ်မှအပ်ပြီ၊ အနေဇမသောဂံတိ-ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ ဖလံ-ဂျိ (ကထိတ)၊ ဓမ္မမသခ်ံတံတိ-ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာနံ-ဂျိ၊ ကထိတ၊ အမ္ပဒ္ဒိကူလံ ၊ပေ၊ သုဝိဘတ္တံတိ-ဖြင့်၊ ပိဋကတ္တယေန-ပိဋကသုံးပုံဖြင့်၊ ဝိဘတ္တာ-ခွဲခြားဝေဘန်အပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မကွန္ဓာ-ဓမ္မကွန္ဓာတို့ကို၊ [ပါရာဇိကဏ်၌ သတ္တသဒ္ဒါပါ၏။]ကထိတာ-နိပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။

ဒိဋ္ဌသီလသယ်ာတေန-အယူသီလ၏ ပေါင်းစပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်(အယူသီလ တူမျှသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်, ဟူလိုဟု) သံပတော-ပေါင်းအပ်သည်တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သံ ယောဇ-မည်၏၊ သော-ထိုသံယဇဟူသည်၊ အတ္ထတောဝ-အနက်အရအားဖြင့်၊ အဋ္ဌအရိယပုဂ္ဂလသမူဟော-ရှစ်ပါးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အပေါင်းတည်း၊ ဟိ-သာဓကကား၊ တသ္မိ ယေ၀ ဝိမာနေ-ထိုဆတ္တမာဏ၀ကဝိမာနဝ၀ဏ္ဏာ၌ပင်၊ ယတ္ထစ ၊ပေ၊ မုပေဟိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤဂါထာ၀ဇ္ဇကို၊ (ဘဂ၀တာ) ဝုတ္တံ။

ဂဟိတံ၊ နတ္ထိ ဧတ္ထ (ဤနိဗ္ဗာန်၌) ကိန္စိ ပဒ္ဒိကူလဲ (ဆန့်ကျင်ဘက်) ဣတိ ကတ္တာ" ဟူသော ဋီကာသစ်အတိုင်း ပေးခဲ့ခြင်းတည်း၊ ဤ၌ကား လာမည့်အဒ္ဌကထာ၌ "အမ္ပဒ္ဒိကူလံ ၊ပေ၊ ဓမ္မကွန္ဓာ" ကို ကြည့်၍ ဓမ္မကွန္ဓာ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် ပေးထားသည်။

ဣမံ ၂ ပုဒ်။ ။"ဤ ဓမ္မသရဏာဝုဂါထာ၌ "ဓမ္မရမိမံ, ဓမ္မမိမံ" ဟု ဣမံ ၂ ပုဒ်ရှိ၏။ ပဌမဣမံခဲ့ဖြင့် ဓမ္မကွန္ဓာကို ခွဲရ၏။ ဓမ္မကွန္ဓာတရားတော်သည် ရှေးရှုကျရောက်ရာ (ကြားနာရာ) အခါ၌ မျက်မှောက်ဖြစ်သကဲ့သို့ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ရာ အခါ၌လည်း မျက်မှောက်ဖြစ်၏။ ဟောသောပုဂ္ဂိုလ်မှာ မျက်မှောက်ဖြစ်သကဲ့သို့ နာသောပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း မျက်မှောက်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အနီးမျက်မှောက်ကိုပြသော ဣမသဒ္ဒါဖြင့်ဆိုသည်။ ဂါထာ၌ ညွှန်ပြအပ်ပြီးသော တရားအားလုံးသည် နီးကပ်သောအနက်ဖြစ်သောကြောင့် ဒုတိယဣမံဖြင့် "ဣမံ ဓမ္မံ" ဟု ညွှန်ပြသည်၊ ထို့ကြောင့် တစ်ဂါထာထည်း၌ ဣမံ ၂ ပုဒ်ကို ဟောတော်မူသည်။

ဋီကာသစ်။ ။အာပါတကာလေ၀ိယ မဇ္ဈနကာလေ၀ (သုံးသပ်ရာအခါ၌လည်း) ကာ၊ ထေန္ဒသ ဝိယ သုဏာ၊ ဣသ၀ိ သမ္ပဒါဘာ၀တော ဥဘာတော (၂ မျိုးစုံအားဖြင့်) ပစ္စတ္ထတ္ထ ဒဿနတ္ထံ ဣဒမေ၀ (ဤ၀ိမုတ္တိနှစ်ခု၏) ဣမံ၀ိတိ အာသန္နပစ္စတ္ထ၀စန မ၀ဟ။

၇ါထာနက်။ ။စတူသု-လေးစုံကုန်သော၊ သုစီသု-စင်ကြယ်ကုန်သော၊ ယတ္ထ ပုရိသယုဂေသုစ-အကြင်ယောကျ်ားအစုံတို့၌လည်း၊ (မောဂ္ဂလ္လာန်အလို အာဓာရ) ၀ါ-တို့အားလည်း၊ (ကစ္စည်းအလို သမ္ဗန္ဓါနဲ့)။ ဒိန္ဓ-ပေးလျှံအပ်သော ပစ္စည်း၀တ္ထုကို၊ ၀ါ-ပေးလျှကြောင်း ဒါနစေတနာကို၊ မဟပ္ဖလ-မျှားသောအကျိုး ရှိ၏ဟူ၍၊ အာဟု-ဟောတော်မူကြကုန်ပြီ၊ ဓမ္မဒသာ-သစ္စာ ၄ ပါးတရားတို့ကို သိမြင်ကြကုန်သော၊ တေ ပုဂ္ဂလာ-တို့သည်၊ အဋ္ဌစ-အသီးအခြား ခွဲသောအားဖြင့် ရှစ်ပါးတို့သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ ဣမံ သံယံ-အစုံလေးပါး သီးခြားရှစ်ဖေါ်၊ ဤသံယာ တော်ကို၊ သရဏာတ္ထ-ဌာ၊ ဥပေဟိ-လော၊. . . ဘိက္ခုနုံ-တို့၏။ သံယော-အပေါင်း တည်း၊ ဘိက္ခုသံယော-ပေါင်း၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္တာ၀တာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစစ်ဖြင့်၊ တီဏိ-ကုန်သော၊ သရဏာဂမနာနိ-သရဏာဂုံတို့ကို၊ [(တစ်နည်း) တိသရဏာဂမနာနိ-သုံးပါးသော သရဏာဂုံတို့ကို၊ ၀ါ-၃ ကြိမ်ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ကြောင်း စိတ္တုပ္ပေါ်ဝိတ်ကို၊] ပဋိဝေဒေသိ-သိစေပြီ၊ ၀ါ-လျှောက်ပြီ၊ [ဗုဒ္ဓသရဏာဂုံ အတွက်တစ်ကြိမ်၊ ဓမ္မသရဏာဂုံအတွက် တစ်ကြိမ်၊ သံဃသရဏာဂုံအတွက် တစ်ကြိမ်အားဖြင့် ၃ ကြိမ်ဖြစ်သည်။]

တိသရဏာနိ ပဋိဝေဒေသိ။ ။စာအုပ်တို့၌ "တီဏိ သရဏာနိ" ဟု ရှိ၏။ ဋီကာ သစ်၌ကား "တီဏိ ၀တ္ထူနိ (တို့ကို) သရဏာန္တိ ဂမနာနိ, တိကွတ္ထုပါ သရဏာန္တိ ဂမနာနိ တိသရဏ ဂမနာနိ" ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် "တိသရဏဂမနာနိ" သာ ရှေးပင်ဖြစ်ဟန်တူသည်၊ "တိသရဏ" ဟူသော အသုံးလည်း "တိသရဏသရဏာ" ဟု ပရိတ်ကြီး၌ ရှိ၏။ ဋီကာသစ် ယခုစာအုပ်တို့ ၌ကား "ဂမနာနိတိ သရဏဂမနာနိ" ဟု စာပျက်ဝျက်ရှိ၏။ ပဋိဝေဒေသီတိ အတ္တနော ဟဒယင်္ဂတံ (စိတ်၌ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို) ၀ါစာယပဝေဒေသိ-ရှုတ်ဖြင့်သိစေပြီ၊ ၀ါ လျှောက်ပြီ။

ဥပါသကတ္တ ပဋိဝေဒနာကထာအဖွင့် ပြီး၏။

သရဏဂမနကထာ အဖွင့်

ဣဒါနိ-သရဏဂမနလျှောက်ပုံကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယဒုအခါ၌၊ တေသု သရဏ ဂမနေသု-ထို သရဏဂုံတို့၌၊ ကောသလ္လတ္ထ-ကျွမ်းကျင်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဉာဏ်အကျိုးဌာ၊ သရဏ-သရဏလည်းကောင်း၊ သရဏဂမန်-သရဏဂုံလည်း ကောင်း၊ ယော - အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သရဏ - ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆတိ -

---

ကောသလ္လတ္ထ။ ။သရဏဂမနသ ဝိသယပ္ပဘေဒ ဖလ သံကိလေသဘေဒါနံဝိယ ကတ္တုစ ဝိဘာ၀နာ တတ္ထ ကောသလ္လာယ ဟောတိတိ သရဏဂမနေသု ကောသလ္လတ္ထ သရဏ ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ, တေန ပိနာ သရဏဂမနယော၀ အသမ္ဘ၀တော-ဋီကာ။

ဆည်းကပ်၏။ (သော) စ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ သရဏာဂမနပွဘေဒေါ-သရဏာ ဂုံအပြားလည်းကောင်း။ သရဏာဂမနဖလ-သရဏာဂုံ၏အကျိုးလည်းကောင်း။ သံဂီ လေသော-သရဏာဂုံ၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းလည်းကောင်း။ ဘေဒေါ-သရဏာဂုံ၏ ပျက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ-သို့၊ အယံ ဝိမိ-ဤအစီအရင်ကို၊ ဝေဒိတမ္ဘော။ ["ယောစ" ဟု ကတ္တားပုဒ်၌သာ စသဒ္ဒါကို ထည့်ခြင်းမှာ ကတ္တားက ဝိသယစသည် တို့ထက် ထူးသောကြောင့် ဖြစ်ဟန်တူသည်။]

သေယျထိ၁-ဤအစီအရင်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တာဝ-သရဏာဂမန စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ သရဏာတ္ထတော-သရဏာသဒ္ဒါ၏ အနက်အားဖြင့်၊ ဟိသတိ-ပယ်ဖျောက်ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ သရဏ-သရဏာမည်၏။ သရဏ ဂတာနံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်သူတို့၏။ တေနေဝ သရဏာဂမနေန-ထို

[ဝိသယ (ကိုးကွယ်ရာ) စသော အပြားတို့ကို ထင်စွာပြခြင်းကဲ့သို့၊ ကိုးကွယ်တတ်သူ ကတ္တားကို ထင်စွာပြခြင်းသည်လည်း ထိုသရဏာဂုံတို့၌ ကျွန်းကျင် နားလည်ခြင်းအကျိုးဌာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (ကတ္တားပါထည့်၍) "သရဏ ၊ပေ၊ ဝေဒိတမ္ဘော" ဟု မိန့်သည်၊ (ဘာ့ကြောင့် ကတ္တားကိုပါထည့်၍ ဆိုရသနည်း၊) ကိုးကွယ်တတ်သူ ကတ္တားမရှိလျှင် သရဏာဂုံဆိုတာပင် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။]

သရဏ ၊ပေ၊ ဘေဒေါ။ ။သရဏာဂုံဖြင့် ရတနာ ၃ ပါးဟူသော ကိုးကွယ်ရာ ဝိသယ (အာရုံ) ကိုပြ၏။ သရဏာဂမနံဖြင့်ကိုးကွယ်ကြောင်း စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုပြ၏။ ယောစသရဏ ဂန္ထတိဖြင့် ကိုးကွယ်တတ်သော ကတ္တားကို ပြ၏။ သရဏာဂမနပွဘေဒေါဖြင့် လောကီလော ကုတ္တရာစသော သရဏာဂုံအပြားကိုပြ၏။ သရဏာဂမနဖလဖြင့် သရဏာဂုံ၏ အကျိုးကိုပြ၏။ သံဂီလေသောဖြင့် သရဏာဂုံ၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းကို ပြ၏။ ဘေဒေါဖြင့် သရဏာဂုံ၏ ပျက်ပုံကို ပြသည်။

ဝေါဒါနံ မယါ။ ။"ဤခေါင်းစဉ်၌ သံဂီလေသကို ယူသကဲ့သို့ ဝေါဒါနကို အဘယ့်ကြောင့် မယူအပ်သနည်း" ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-သံဂီလေသကို ယူလိုက်လျှင် ဝေါဒါနကိုလည်း ယူအပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် သီးခြားမယူတော့၊ မှန်၏-အညာဏာသော အကြင်အကြောင်းတို့သည် သံဂီလေသ၏ အကြောင်းများဖြစ်ကြ၏။ ထိုအကြောင်းတို့ကို အချင်းခပ်သိမ်း မဖြစ်ခေခြင်း၊ ဖြစ်ပြန်လျှင်လည်း ပယ်ခြင်းအားဖြင့် သရဏာဂုံ၏စင်ကြယ်မှု ဝေါဒါနဖြစ်သည်။

ဟိ သတိတိ သရဏံ။ ။သရဏတ်သည် ဟိသန အနက်ကို ဟောသော်ကြောင့် ဓာတ်နက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ဓာတ္တတ္ထိပဋိဟာတည်း နုဝိဓာတ်ရင်းအတိုင်း "သရဏီတိ သရဏံ" ဟုလည်း ပြုနိုင်၏။ သရဏတ်၊ ယုတို အနှ၊ ရဇနောက်ဖြစ်၍ နကို ဏပြန်စေသည်။ ["သရဏတ္ထ ဘော" နေရာ၌ "အတ္ထတောဘော" ဟုလည်း ပါ၌ရှိ၏။ အနက်တူပင်။]

သရဏဂတာနံ ၊ပေ၊ ပီနာသေတိ။ ။ဟိသတိကိုထပ်ဖွင့်သော အနုသံဝဏ္ဏနာ တည်း၊ "ဟိသ-ပယ်ဖျောက်" ဟုရာ၌ အဘယ်သူတို့၏+အဘယ်အရာကို+အဘယ်ဖြင့် ပယ်ဖျောက်သနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "သရဏဂတာနံ+ဘယ် ၊ပေ၊ ကိလေသံ+တေန

သရဏာဂုံဖြင့်ပင်၊ ဘယ်-ဝဋ္ဋဘေးကိုလည်းကောင်း၊ သန္တာသ်-စိတ်ဌပြင်းစွာ ထိတ်လန့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ-ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒုဂ္ဂတိ ပရိကိလေသ-ဒုဂ္ဂတိဘဝ၌ ထက်ဝန်းကျင် အနှိပ်စက်ခံရခြင်း ပူလောင်ရခြင်း ကိုလည်းကောင်း၊ ဟနတိ ဝိနာသေတိ-ပယ်ဖျောက် ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ-ဤသရဏာသဒ္ဒါသည်၊ ရတနတ္တယသေဝ-ရတနာ ၃ ပါး အပေါင်း ကိုပင်၊ အဓိဝစန်-ဟောသောသဒ္ဒါတည်း။ [အနက်အကျယ်ကို အဓိဗွာယ်၌ ရှုပါ။]

သရဏာဂမနေန ဟနတိ ဝိနာသေတိ" ဟု မိန့်သည်၊ ဝိနာသေတိကား "ဟနတိ" အတွက် သတ္တိခြင်းအနက်ကို တားဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ "ဟနတိ-ဖျက်ဆီးတတ်၏" ဟု ပေးပါ-ဟူလို၊ ထိုဟနတိလည်း ဟိသတိ၏ အနက်ဖွင့်တည်း။

ဘယ် ။**ပေ**။ **ကိလေသ**။ ။ဘယဟိတိ ဝဋ္ဋဘယ်၊ သန္တာသ်တိ စိတ္တကြောသ်၊ ဒုက္ခတိ ကာယိကဒုတ္ခဲ့၊ [စေတသိကဒုက္ခကို သန္တာသ်ဖြင့် ယူခဲ့ပြီ။] ဒုဂ္ဂတိပရိကိလေသ်တဲ့ ဒုဂ္ဂတိပရိ ယာပန္နံ (ဒုဂ္ဂတိဘဝ၌ အကျိုးဝင်သော) သတ္တဝေကွဲ့ (ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲအားလုံး)၊ [ပရိကိ လိသ်နဲ-ထက်ဝန်းကျင် အနှိပ်စက်ခံရခြင်း၊ ဝါ-ထက်ဝန်းကျင်ပူလောင်ရခြင်း။ ပရိကိလေသော-ခြင်း၊ (ကိလေသဓာတ်၏ ဘခေ၊ ဥပတာပ အနက်ကို ဖွင့်ခြင်းတည်း။ "တိရစ္ဆာန် စသည်ဖြစ်၍ အနှိပ်စက်ခံရခြင်း၊ အနှိပ်စက်မခံရသော်လည်းအမြဲပူလောင်၍နေရခြင်း" ဟူလို)၊ ဒုဂ္ဂတိယ-ပရိ ကိလေသော ဒုဂ္ဂတိပရိကိလေသော၊ ဤ ဦးကာအဖွင့်အတိုင်း "ဒုဂ္ဂတိပရိကိလေသ" ဟု တစ်ပုဒ်တည်းရှိပါ၏ခေ၊ ရှေးစာအုပ်များ၌ "ဒုဂ္ဂတိ ပရိကိလေသ" ဟု ၂ ပုဒ်ရှိသည်ကား ပါဠိမှက်။]

အဓိဝစန်။ ။အဓိဝစနံတိ နာမဲ၊ [အဓိဝစနသဒ္ဒါသည် "အဓိ (၃၀ရ)-ရတနာ ၃ ပါး၏ အထက်၌+ဝစန်-ဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ ထိုသဒ္ဒါသည်ပင် ရတနာ ၃ ပါး၏ "သရဏ" ဟူသော အမည်ဖြစ်သောကြောင့် "နာမဲ" ဟု အဓိဗွာယတ္ထဖွင့်သည်၊ ဤအလို "ရတနတ္တယ သေဝ-၏ပင်၊ အဓိဝစန်-အထက်၌ ဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ ဝါ-အမည်တည်း" ဟု ပေးပါ။]

တစ်နည်း။ ။ပသိဒ္ဓဝစန် ဝါ-ရတနာ ၃ ပါး၏ အထက်၌ ထင်ရှားသော အထင် ရှုဋ္ဌသဒ္ဒါတည်း၊ သရဏာသဒ္ဒါသည် "သရတိ ဟိသတိ" ဟူသော ပိုဏ်ဟိတ်အရ ညှင်းဆဲတတ်သော အခြားအနက်များနှင့် ဆိုင်သော်လည်း အထင်ရှုဋ္ဌအားဖြင့် ရတနာ ၃ ပါး-ကိုသာ ဟောရသည်-ဟူလို။ [အဓိဝစန်, နာမဲရှိက, မျှားလုနက်တွင်, လိုအင်နက်မှီ-ထင်ရှုဋ်-ရှေးနှိယာမ်။] ဤအလို "ရတနတ္တယသေဝ-၏ပင်၊ အဓိဝစန်-အထက်၌ထင်ရှားသော ရှုဋ္ဌသဒ္ဒါတည်း" ဟု ပေးပါ။

တစ်နည်း။ ။ယထာတုစ့ဏ် ဝုဏ်ၜ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တွာဝစန်-ဟုတ်မှန်သော ဝုဏ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း၊ ကိသေ ဒဗ္ဗ စသည်ကဲ့သို့ သဒ္ဒါဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း (ပဝတ္တိနိမိတ်) မရှိသော, ပိဏ်ဟိတ်ပြု၍ မရသော သက်သက်ရှုဋ္ဌသဒ္ဒါ မဟုတ်ပါ-ဟူလို၊ "အဓိကိစ္စ+ပဝတ္တွာ+ဝစန် အဓိဝစန်" ဟု ပြု၊ ဤအလို "ရတနတ္တယသေဝ-၏ပင်၊ အဓိဝစန်-ဟုတ်မှန်သောဝုဏ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း" ဟု ပေးပါ၊ ဤသို့ ဦးကာသစ်၌ ၃ နည်း ဖွင့်ထားသည်။

အထဝါ-အကျယ်တစ်နည်းကား၊ ဗုဒ္ဓါ-သည်၊ ဟိတော-အကြောင်းဖြစ်သော စီးပွားဌာ၌၊ ပဝတ္တနေနေ-သတ္တဝါတို့ကို ဖြစ်စေခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဟီသတိ၏ ကြိယာပိသေသန) အဟိတာ-အစီးအပွားမဲ့မှ၊ ဝါ-စီးပွား၏၊ ဆန့်ကျင်ဘက်မှ၊ နိဝတ္တနေနစ-သတ္တဝါတို့ကို ဆုတ်နစ်စေခြင်း အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သတ္တာနံ-တို့၏။ ဘယ်-ဝဋ္ဋဘေးကို၊ ဟီသတိ-ပယ်ဖျောက် ဖျက်ဆီးတော်မူတတ်၏။ ဓမ္မော-သည်၊ ဘဝကန္တာရာ-ဘဝတည်းဟူသော ခရီးခဲမှ၊ ဥတ္တာရဏောန-ကယ်တင်ခြင်း အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အသာသဒါနေနစ-သက်သာရာ သက်သာကြောင်းကို ပေးခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (သတ္တာနံ ဘယ ဟီသတိ၊) သံယော-သည်၊ အပ္ပကာနံပိ-အနည်းငယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာရာနံ-ပြုအပ်သော ကောင်းမှုတို့၏။ ဝိပုလပွဂလပဒ္ဓိလာဘကရဏော-ပြန့်ပြောသောအကျိုးကို ရခြင်းကို ပြုခြင်း အားဖြင့်၊ (သတ္တာနံ ဘယ ဟီသတိ၊) တသ္မာ, ဣမိနာပိ ပရိယာယေန-ဤခွဲခြား၍ ဖွင့်ဆိုအပ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ရတနတ္တယံ-သည်၊ သရဏံ-မည်၏။ [ဣမိနာပိ ပရိယာယေနာတိ ဣမိနာပိ ဝိဘဇိတွာ ဝုတ္တေန ကာရဏေန-ဦးကာ၊]

အထဝါ။ ။အထဝါ'ဟု တက်သော်လည်း ဟီသနတ္ထအနက်ကား မပြောင်းပါ။ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃတို့၏ အသီးအသီး ဟီသနဖြစ်ပုံအကျယ်ပြုခြင်းသာ ရှေ့နည်းမှ 'ထူးပါသည်။ [၉၀ အဝိသေသတော သရဏသဒ္ဒယ အတ္ထ ဒသေတွာ ဣဒါနိ ဝိသေသတော ဒသေတုံ အထဝါတိ အာဒိ ဝုတ္တံ-ဦးကာ၊]

ဟိတော ၊ပေ၊ ၊ဘယ်။ ။"သမ္ဘန္ဓသိလာ ဘိက္ခဝေ ဂိဟရဏ-ပြည့်စုံသော သီလရှိ ကြသည် ဖြစ်၍ နေကြလော" စသည်ဖြင့် သတ္တဝါတို့ကို ဟိတ၌ တိုက်တွန်းတော်မူခြင်း, "ပါဏာတိပါတ၏အကျိုးသည် တစ်မလွန်ဘဝ၌ ဆိုးဝါးလှ၏" ၍ဤသို့ စသည်ဖြင့် သတ္တဝါတို့ကို အဟိတမှ ဆုတ်နစ်စေတော်မူခြင်းအားဖြင့် သတ္တဝါတို့၏ ဝဋ္ဋဘယကို ဖျက်တော်မူရာရောက်၏။ "ကောင်းသော အကြောင်းကိုဖြစ်စေ၍ မကောင်းသော အကြောင်းကိုမဖြစ်စေလျှင်, ၁၆ဘေးကို မဖြစ်စေရာရောက်သည်" ဟူလို။

ဘဝ ၊ပေ၊ ဒါနေန။ ။မင်တရားသည် ခုနစ်ဘဝအထက်၌မဖြစ်စေခြင်း စသည် ဖြင့် ဘဝကန္တာရမှ ထုတ်ဆောင်နိုင်၏။ ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တရားသည် ဖလသမာဟတ်ဝင်စား၍ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောဘခါ သံသရာဒုက္ခ၏ အလွန်သက်သာမှုကို ပေးနိုင်၏။ ပရိယတ်တရားလည်း ကြားနာ၍ နေရလျှင်ပင် စိတ်ကြည်လင်ချမ်းသာ၏။ တရားအတိုင်း ကျင့်လျှင်လည်း ချမ်းသာ၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အသာသကို ပေးနိုင်သည်။

အပ္ပကာနံပိ ကာရာနံ။ ။အရိယာသံဃာတော်သည် အနုတ္တရပုညခေတ္တ ဖြစ်ရကား (သံဃာတော် အပေါ်၌) အနည်းငယ်သော ဒါနမှု ရှိသေမှုစသော ကောင်းမှုကိုပြုလျှင် ကြီးကျယ်သောအကျိုးကိုပေးနိုင်၏။ ဤသို့အားဖြင့် ရတနာ ၃ ပါးလုံးပင် သတ္တဝါတို့၏ ဝဋ္ဋဘယ ကိုပယ်ဖျောက်တော်မူနိုင်ကြသည်။ [ကာရသဒ္ဒါသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုအနက်ကို ဟောင်း၏။ "ကရီယတေတိ ကာရော" ဟု ပြုပါ၊ ကာရာနံတိ ဒါနဝေသေန ပူဇာဝေသေန စ ဥပနိတာနံ သတ္တာရာနံ-ဦးကာ၊]

တပ္ပသာဒတဂ္ဂရတာဟိ-ထိုရတနာ ၃ ပါး၌ ကြည်ညိုခြင်း၊ ထိုရတနာ ၃ပါး သာလျှင် အလေးပြုစရာရှိသူ၏ အဖြစ်တို့ဖြင့်၊ ဝိဟာရကိလေသော-ပယ်ဖျောက် အင်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော၊ ဝါ-ကိလေသာကို ပယ်ဖျောက်ပြီးသော၊ တပ္ပရာ ယဏာတာကာရပ္ပတ္တော-ထိုရတနာ ၃ ပါးဟူသော လည်းလျောင်းရာရှိသည်၏၊ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော၊ စိတ္တာပ္ပါဒေါ-စိတ္တာပ္ပါဒ်သည်၊ ဝါ-စိတ်, စေတသိက်သည်၊ သရဏဂမန်-သရဏဂုံမည်၏။

တပ္ပသာဒ ၊ ၀ေ၊ ဂမန်။ ။ပြေအင်ခဲ့သော မာတိကာပုဒ်တို့တွင် သရဏ်ပုဒ်ကို ဖွင့်ပြပြီး၍ ယခုအခါ သရဏဂမန်ပုဒ်ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် "တပ္ပသာဒ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ တသို့-ထိုရတနာ ၃ ပါး၌+ပသာဒေါ-ကြည်ညိုခြင်းတည်း၊ တပ္ပသာဒေါ-ခြင်း။ "သမ္ဘာသမ္ဘေါ့ ဘဂဝါ" ဟု လည်းကောင်း, "သ္ဘာက္ခာတော ဓမ္မော" ဟု လည်းကောင်း, "သုဋ္ဌိပဋိပန္နော သံဃော" ဟု လည်းကောင်း ယုံကြည်ခြင်း-အာရုံပြု၍ စိတ်ကြည်ကနေခြင်းကို "ပသာဒ" ဟု ခေါ် သည်။

တဂ္ဂရုတာ။ ။တဲ၀ေ+ဂရုယသ္မာတိ တဂ္ဂရု၊ တဂ္ဂရုနော+ဘာ၀ေါ တဂ္ဂရုတာ-ထိုရတနာ ၃ ပါးသာလျှင် အလေးပြုစရာ ရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်စရာ (ထိုရတနာ ၃ ပါးကို အလေးပြုခြင်း အမူအရာ) တည်း။

ဝိဟတ ကိလေသော။ ။ရတနာ ၃ ပါး၌ သမ္ဘာသမ္ဘေါ့ဓမဟုတ်, သ္ဘာက္ခာတမဟုတ်, သုဋ္ဌိပဋိပန္နမဟုတ် စသည်ဖြင့် အယုံမှားခြင်း ဒိဋ္ဌိ, ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ခြင်းဝိစိကိစ္ဆာ, လုံးလုံး နားမလည်ဘဲ တွေ၀ေနေခြင်း သမ္မောဟ, မယ်ခြင်း အာသဒ္ဓိယ စသည်ကို "ကိလေသ" ဟု ဆိုသည်။ တပ္ပသာဒတဂ္ဂရုတာတို့ဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသူ (ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးပြီးသူ) ကို "ဝိဟတကိလေသော" ဟု ဆိုသည်၊ "ဝိဟတာ+ကိလေသာ ယေနတတိ ဝိဟတကိလေသော။

တပ္ပရာယဏာတာကာရပ္ပတ္တော။ ။တ၀ေ (ထိုရတနာ ၃ ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော) ပရာယဏ် (အလွန်ရောက်အပ်သော အရာသည်၊ ဝါ-လည်းလျောင်းရာသည်) ၀ေသာတိ တပ္ပရာယဏောဝ၊ တပ္ပရာယဏသာ+ဘာ၀ေါ တပ္ပရာယဏတာ၊ တပ္ပရာယဏတာယေ၀+ အာကာရော တပ္ပရာယဏတာကာရော၊ တေန+ပတ္တော တပ္ပရာယဏတာကာရပ္ပတ္တော၊ [ပရာယဏ်၌ "ပရံ+အယနံ-အလွန်ရောက်အပ်" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သောကြောင့် "ပရာ+ဂတိ" ဟု သဒ္ဒတ္ထလည်းကောင်း, "တာဏ-စောင့်ရှောက်တတ်, လေဏ-ပုန်းအောင်းရာ" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထလည်းကောင်း ဦးကာ၌ ဖွင့်သည်။]

စိတ္တပ္ပါ၀ေါ သရဏဂမန်။ ။ဂဒ္ဓတိ ဧ၀ေနာ၀တိ ဂမန်၊ သရဏံ ဂ္ဂတိ+ဂမန် သရဏဂမန်၊ ဤ၀ိဂုဟအရ ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ကြောင်း (သိကြောင်း) စိတ္တာပ္ပါဒ်ကို "သရဏဂမန"ဟု ကောက်ပါ။ စိတ္တာပ္ပါဒ်ဟူရာ၌ ပုထုဇဉ်သေကွေ့အတွက် မဟာကုသိုလ် စိတ္တာပ္ပါဒ်, ရဟန္တာအတွက် ကြိယာစိတ္တာပ္ပါဒ်ကို ကောက်ပါ။ [ဥာဏ်မရှိဘဲ ကြည်ညိုရုံသာ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် အတွက် ဥာဏ၀ိပ္ပယုတ် စိတ္တာပ္ပါဒ်ဟု မှတ်ပါ။]

မုက်ချက်။ ။"ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ" စသည်ဖြင့် နှုတ်မြွက်ကြောင်း စိတ်သည် ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ကြောင်း (သိကြောင်း) စိတ်တည်း၊ ထိုစိတ် (စေတသိက်)ကို "သရဏဂမန" ဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် သီလပေးရာ၌ "တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ"

တံ သမင်ကြီ-ထိုသရဏာဂုံနှင့် ပြည်စုံသော၊ သတ္တွေ-သည်၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဝစ္ဆတိ-ဆည်းကပ်၏။ ဝုတ္တာပွကာရေန-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ ("တာပဌသာဒ၊ ပေ၊ ကာရပ္ပဝေတ္တော" ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊)စိတ္တာပ္ပါဒေန-စိတ္တာပ္ပါဒါဖြင့်၊ ("ဥပေတိ" ၌စပ်၊) တိကံ-နဲသော၊ ဧတာနိ ရတနာနိ-တို့သည်၊ မေ-၏။ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာတည်း၊ ဧတာနိ-တို့သည်၊ (မေ-၏။) ပရာယဏံ-အလွန်ရောက်အပ်သောအရာတည်း၊ ဝါ-လည်းလျှောင်းရာတည်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဥပေတိ-

---

အဆုံးဝယ် သီလပေးသောပုဏ္ဍိုလ်က "သရဏ ဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ-အသင့်မှာ သရဏာဂုံပြည့်စုံပြီ, (ဗုဒ္ဓ မမ သံဃ ၃ ပါးလုံးအတွက် ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ကြောင်းစိတ် ၃ ဖျိုး ပြည့်မှီပြီ)" ဟု ဆိုလေ့ရှိကြ၏။ ထိုသို့ဆိုရာ၌ ဤ "သရဏာဂမနံ"ကို ထောက်၍ ဆိုသည်ဟု မှတ်ပါ။

လောကီ လောကုတ္တရာ။ ။တဗွသာဒဖြင့် လောကီသရဏာဂုံကို ပြု၏၊ မှန်၏-လောကီသရဏာဂုံ၌ ယုံကြည်မှုသည် ပမာနဖြစ်၏။ [တရို့မှာ ဉာဏ်ပါသော်လည်း ဉာဏ်သည် သန္ဓါ၏ နောက်လိုက်တည်း။] တဂ္ဂရုတာဖြင့် လောကုတ္တရာသရဏာဂုံကိုပြု၏၊ မှန်၏-အရိယာ တို့သည် ရတနာ ၃ ပါး၏ ဂုဏ်တော်ကို အထူးသိခြင်းကြောင့် ရတနာ ၃ ပါးကို "အပ္ပန်အလေးပြုစရာ"ဟု သိမြင်နေကြပေသည်။

ဓုတ်ရျတ်။ ။"ရတနာ ၃ ပါးကို အရိယာဖြစ်သူတို့သာ အလွန်လေးစားကြ၏" ဟု ဆိုသည့်အားလျော်စွာ ယခုအခါ အချို့ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့်တကွ ပုဃုရဲမြန်မာတို့သည် "ရတနာ ၃ ပါးကို ကိုးကွယ်ပါသည်"ဟု ဆိုကြသော်လည်း လေးစားသင့်သလောက် အလေးဂရု မပြုကြ၊ ထို့ကြောင့်ပင် သက်တော်ထင်ရှား ပြတ်ဘုရား၏ ကိုယ်စားတော်ဖြစ်သော ဆင်းကုတော် ရွှမ်ပွားတော် စေတီဂေါ်မြတ်တို့၏ ကနဲ်းအပါးဝယ် မရှိမသေ မလေ .စား ကျောင်းပေ ၍ပင် ထိုင်ကာ စားကြ သောက်ကြ ဟေးလားပါးလား စကားပြော-မဲ့ မက၊ ဘုရားဝိုင်းအတွင်းမှ ပွဲသဘင်ကိုပင် ကျင်းပခဲ့ကြလေ၏။

ဦကာ။ ။ဧတ္ထ ပဘာဒဂ္ဂဟဏေန လောကီ သရဏာဂမနမ္ပိ ၊ ပေ ၊ ဂမ္ပတ ၊ ဟဇောနေ ၊ ဝိဂ္ဂဟ ၊ ဝ ၊ ဝ ၊ ဝ

ဆည်းကပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဇဝ်-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-သရဏာဂမနပွဲဘေဒသည် တို့မှ ချေးဦးစွာ၊ သရဏံ-သရဏာကိုလည်းကောင်း၊ သရဏာဝနံ-သရဏာဂုံကိုလည်း ကောင်း၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာတူ၍၊ ဂစ္ဆတိ၊ (သော) စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဣဒံ တယ်-ဤ ၃ ပါးအပေါင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ သရဏာဂမနပွဲဘေဒေ-သရဏာဂုံအပြားခဲ့၏ (လဒ္ဓမာန်-သော၊) သရဏာဂမနံ-သည်၊ လောကုတ္တရံ-လောကုတ္တရာ သရဏာဂုံလည်းကောင်း၊ လောကိယဉ္စ-လောကီသရဏာဂုံလည်းကောင်း၊ (ဣဒေါ-ဤ) ဒုဝိဓံ-ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ လောကုတ္တရံ-သည်၊ ဒိဋ္ဌသစ္စာနံ-မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါးရှိသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မဂ္ဂက္ခဏေ-မဂ်ခဏ၌၊ သရဏာဝနနုပဂ္ဂါလေသ သမုစ္ဆေဒေန-သရဏာဂုံ၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်၊ အာရမ္မဏတော-အာရုံအားဖြင့်၊ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ-နိဗ္ဗာန်ယူသော အာရုံရှိသည်၊ ဟုတ္တာ၊ ကိစ္စတော-ကိစ္စအားဖြင့်၊ သကလေပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ရတနတ္တယေ-၌၊ ဣဒါနိ-ပြီးစီး၏။

လောကုတ္တရံ။ ။ဤမုဝ်နှင့် မဂ္ဂက္ခဏေပ္ပ-ကို ဣဒါနိ ၌စပ်၊ "လောကုတ္တရာ သရဏာဂုံသည် မဂ်ခဏ၌ ပြီးစီး၏"ဟူလို၊ မဂ်ခဏ၌ပြီးစီးသော သရဏာဂုံသည် မပျက်နိုင်သော ကြောင့်လည်းကောင်း မဂ်နှင့် ဖိုလ်တို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးတည်း၏ တစ်သန္တာန်တည်း၌ ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဖိုလ်ခဏနှင့် မဂ်ခဏ ဖိုလ်ခဏမှ တစ်ပါးသော အခြားစိတ်ဖြစ်ရာ ခဏတို့၌ ပြီးစီးမြဲ ပြီးစီး (တည်မြဲ တည်)သည်သာ။

သရဏ ၊ပေ၊ သမုစ္ဆေဒေန။ ။"အဘယ်နည်းဖြင့် ပြီးစီးပါသနည်း"ဟု မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့် "သရဏ ၊ပေ၊ သမုစ္ဆေဒေန, အာရမ္မဏတော, ကိစ္စတော"ဟု မိန့်သည်၊ သရဏာဂုံ စိတ္တပ္ပဋိဒိကို ညစ်နွမ်းစေတတ်သော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်သောအားဖြင့်လည်း ကောင်း, နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့်လည်းကောင်း, မဂ်ကိစ္စအားဖြင့်အားလည်းကောင်း, လောကုတ္တရာသရဏာဂုံသည် မဂ်ခဏ၌ ပြီးစီးပါသည်-ဟူလို။

နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဟုတ္တာ။ ။အာရမ္မဏတောကို "နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဟုတ္တာ"ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ဤပါဠိဖြင့် "လောကုတ္တရာ သရဏာဂုံသည် (လောကီသရဏာဂုံကဲ့သို့ ရတနာ ၃ ပါး၏ဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုနေဖွယ်မလို) သစ္စာ ၄ ပါးကို သိခြင်းသည်ပင် လောကုတ္တရာ, သရဏာဂုံဖြစ်တော့၏"ဟု ပြ၏။ [နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဟုတ္တာတိ တေန အတ္ထတော (လိုရင်း အနက်) အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့်) စတုသစ္စာဓိဂမော ဇဝ လောကုတ္တရသရဏကမနံတိ ဒသြတိ။]

ကိစ္စတော။ ။"သရဏ ၊ပေ၊ သမုစ္ဆေဒေန"ဖြင့် ပဟာနကိစ္စကို ပြ၏။ နိဗ္ဗာနာ ရမ္မဏံ ဟုတ္တာဖြင့် သစ္စိကိရိယာကိစ္စကို ပြ၏။ ထို့ကြောင့် ကိစ္စတောအရ ပရိညာကိစ္စ ဘာဝနာ ကိစ္စ ၂ ပါးကို ယူပါ၊ ကိစ္စတောတိ တဒဘဝေသဝ် ဘာဝနာဘိသမယံ၊ ထိုတွင် မဂ္ဂက္ခဏေဖြင့် မဂ်ကိုဖြစ်စေခြင်းဟူသော ဘာဝနာကိစ္စကိုလည်း ပြပြီးဖြစ်၏။ ပရိညာဘိသမယ၌ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-ဦးကာသစ်၊ သာဝကတို့ သိထိုက်သော ဗုဒ္ဓဝုဏ်တော်များကိုလည်းကောင်း, အရိယာသ်ယာ

လောကိယ်-လောကီသရဏာဂုံသည်၊ (ဟုတ္တာ ဣဗ္ဗမိတိ ၌စပ်)၊ ပုထုဇနာနံ-ပုထုဇဉ်တို့၏။ သရဏာဝမနပဏ္ဍိလေသ ဝိကျမ္ဘနေန-သရဏာဂုံ၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခွာနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ အာရမ္မဏတော-အာရုံအားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓါဒိ ဂုဏာရမ္မဏာ-ဘုရားအစရှိသော ရတနာ ၃ ပါး၏ ဂုဏ်တော်ဟူသော အာရုံရှိသည်၊ ဟုတ္တာ, ဣဗ္ဗမိတိ-ပြီးစီး၏။ တံ-ထိုလောကီသရဏာဂုံသည်၊ အတ္ထတောဝုဋ္ဌာနတော-လိုရင်းအနက်အားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓါဒီသု-ဘုရားအစရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထုသု-ဝတ္ထုတို့၌ (ကြည်ညိုသောစိတ်၏ တည်ရာအာရုံတို့၌)၊ သဒ္ဓါပဋိလာဘော-သဒ္ဓါကိုရခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါမူလကာ - သဒ္ဓါဟူသော' အရင်းခံရှိသော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ စ - သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်လည်းကောင်းတည်း၊ သဒ္ဓါပဋိလာဘော-သဒ္ဓါကိုရခြင်းကိုလည်း ကောင်း၊ ၎ာ်ဒ္ဓါမူလကာ-သော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ကိုလည်း(ကောင်း၊) ဒသသု-ဆယ်ပါး ကုန်သော၊ ပုညကြိယဝတ္ထုသု-ပုညကြိယာဝတ္ထုတို့တွင်၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မံတိ-ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ ဟူ၍၊ ဝေ့စွတိ-ဝေ၏။

တော်၏ ဝုဏ်တော်များကိုလည်းကောင်း ပိုင်းခြားကုန်ကုန်ကုန်

တယိဒံ-(တံ+ဣဒံ)-ထိုလောကီသရဏဂုံသည်၊ အတ္တသန္ဓိယျာတနေန-မိမိကို အပ်နှင်းခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (မိမိကို အပ်နှင်းကြောင်းဖြစ်သော ဒိဋ္ဌဇုကမ္မအားဖြင့်လည်းကောင်း)၊ တပ္ပရာယဏတာယ-ထိုရတနာ ၃ပါးဟူသောလည်းလျောင်းရာရှိသူ၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ထိုရတနာ ၃ ပါးဟူသောလည်းလျောင်းရာရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဒိဋ္ဌဇုကမ္မအားဖြင့်လည်းကောင်း)၊ သိသဿဘာဝပဟမနေန-တပည့်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (တပည့်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ကြောင်း ဒိဋ္ဌဇုကမ္မအားဖြင့်လည်းကောင်း)၊ ပဂၢိပါတေန-မွန်မွန်မြတ်မြတ် ပျပ်ဝပ်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (မွန်မွန်မြတ်မြတ် ပျပ်ဝပ်ကြောင်း ဒိဋ္ဌဇုကမ္မအားဖြင့်လည်းကောင်း)၊ ဣဒါနိ-သို့၊ စတုဓာ-၄ ပါး အပြားအားဖြင့်၊ ဝဏ္ဏတိ-ဖြစ်၏။

တတ္ထ-ထို ၄ ပါးတို့တွင်၊ အတ္တသန္ဓိယျာတနံနာမ-မည်သည်၊ အဇ္ဇ-ယနေ့ကို၊ အာဒိကတ္တာ-အစပြု၍၊ အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ အတ္တာနံ ဓိမိကို၊ ဗုဒ္ဓသ (ဓ၀)-မြတ်စွာဘုရားအားသာ၊ နိယျာတေမိ-အပ်နှင်းပါ၏။ ဓမ္မသ (ဓ၀)-သာ၊ (နိယျာတေမိ)၊ သံဃသ (ဓ၀)-သာ၊ (နိယျာတေမိ)၊ ဣဒါနိ ဓ၀ံ-ဤသို့၊ ဗုဒ္ဓါဒီနံ-ဘုရားအစရှိသော ရတနာတို့အား၊ အတ္တဘဝရိစ္စဇနံ-မိမိကို စွန့်ခြင်းတည်း၊ တပ္ပရာယဏတာနာမ-မည်သည်၊ အဇ္ဇ-ကို၊ အာဒိ ကတ္တာ-၍ အယံ-ဤသူသည်၊ [စာရိုးအတိုင်းဆိုလျှင် "အဟံ-သည်" ဟု ပေးပါ။] ဗုဒ္ဓပရာယဏောဘုရားသာ လည်းလျောင်း

အတ္တသန္ဓိယျာတနံ။ ။အတ္တာ-မိမိကို၊ သန္ဓိယျာတိယတိ ၊တောင်းစွာအပ်နှင်းအပ်၏။ အပ္ပိယတိ-အပ်နှင်းအပ်၏။ ပရိစ္စဇိယတိ-စွန့်အပ်၏။ ဧတေနာတိ အတ္တာသန္ဓိယျာတနံ ဆိုအပ်ပြီသော ဒိဋ္ဌဇုကမ္မကို အရ၊ကောက်ပါ။ [အပ္ပိယတိ ပရိစ္စဇိယတိတို့သည် သန္ဓိယျာတိ ယတိ၏ အဗ္ဗင့်တည်း။ သံ+နိ+ယတ၊ဓာတ်, စုရာဒိ ဏေ, ယု။]

အတ္တာပရိစ္စဇနံ။ ။သန္ဓိယျာတနံနင့် ပရိစ္စဇနသည် သဘောတူတည်း၊ မိမိကို ရတနာ ၃ ပါးအား စွန့်ခြင်းဟူသည်လည်း သံသရာမှ လွတ်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှာ စွန့်ခြင်းတည်း။ [သံသာရဒုက္ခ နိဿရဏတ္ထ အတ္တနော အတ္တဘာဝယ ပရိစ္စဇနံ -ဋီကာ။]

တပ္ပရာယဏတာ။ ။တံ+ပရာယဏံ ၊တယသာတိ တပ္ပရာယဏောဘုရား-ထိုရတနာ ၃ ပါးဟူသော လည်းလျောင်းရာရှိသူ ၊ဝါ-ရှိသောစိတ္တုပ္ပါဒ်၊ တပ္ပရာယဏသ+ဘာ၊ဝေါ တပ္ပရာယဏတာ၊ ပြေအပ်ပြီးသော ဒိဋ္ဌဇုကမ္မပဋိတည်း။

အဟံ ဗုဒ္ဓပရာယဏောဘုရားသာ။ ။စာအုပ်တို့၌ "အဟံ" ဟု ရှိ၏။ "မံ ဓာရေဏ"ကို ထောက်လျှင်. "အယံ ဗုဒ္ဓပရာယဏောဘုရား ၊ပေ၊ တိ မံ ဓာရေဏ-ဤသူသည် ဗုဒ္ဓပရာယဏရှိသူတည်း ၊ပေ၊ သံယပရာယဏရှိသူတည်း၊ ဤသို့ အကျွန်ုပ်ကို မှတ်ကြပါ" ဟု ဆိုမှ ရှေ့နောက်ညီ၏။ မူလပဏ္ဏာသ-ဘယဘေရဝသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း "အယံ" ဟုပင်ရှိ၏။ အဟံဟု အမှန်ဟုဆိုလျှင် "ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံဘန္တေ, ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေဌ" ကဲ့သို့ "အဟံ ဗုဒ္ဓ ၊ပေ၊ ဓမ္မ ၊ပေ၊ သံယပရာယဏောဘုရား ဗုဒ္ဓ ၊ပေ၊ ဓမ္မ ၊ပေ၊ သံယပ,ရာယဏောတိ မံ ဓာ,ရေဌ" ဟု ၂ ထပ်ရှိမှ အဓိပ္ပာယ်မှန်မည်။

ရာရှိသူတည်း။ ဓမ္မပရာယဏောဟု-တရားတော်သာ လည်းလျောင်းရာရှိသူတည်း၊ သံဃပရာယဏောဟု-သံဃာတော်သာ လည်းလျောင်းရာရှိသူတည်း၊ ဣတိ-သို့, မံ-တပည့်တော်ကို၊ ဓာရေထ-မှတ်တော်မူပါကုန်၊ ဣတိ ဇဝ-သို့, တပ္ပရာယဏာ ဘာဝေါ-ထိုရတနာ ၃ ပါးဟူသော လည်းလျောင်းရာရှိသူ၏ အဖြစ်တည်း။

သိဿာဘာဝူပဂမန်နှာမ-မည်သည်၊ အဇ္ဇ-ကို၊ အာဒိကတ္တာ-၍၊ အယံ-ဤသူသည်၊ [စာရိုက်အတိုင်းဆိုလျှင် "အဟံ-သည်" ဟု ပေးပါ။] ဗုဒ္ဓသ (ဇဝ)-၏သာ၊ အန္တေဝါသိကောဟု-အနီးနေတပည့်တည်း၊ ဓမ္မသ (ဇဝ)-၏သာ၊ (အန္တေ ဝါသိကောဟု)၊ သံဃသ (ဇဝ)-၏သာ၊ အန္တေဝါသိကောဟု ဤတို့ ဓမ်ဘရေထ၊ ဤတို့ ဇဝ-သို့, သိဿဘာဝူပဂမော-တပည့်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းတည်း။ ပဏိပါ, တောနာမ-မည်သည်၊ အဇ္ဇ အာဒိကတ္တာ, အဟံ-သည်၊ အဘိဝါဒန ၊ပေ၊ သာမီစီ ကမ္မံ-ရှိခိုခြင်း, ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း, လက်အုပ်ခိုမှုကိုပြုခြင်း, အရိုအသေပြုခြင်းတို့၊ ဗုဒ္ဓါဒိနံ-ကုန်သော၊ တိဏ္ဏံ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထုန်ဇဝ-ဝတ္ထုတို့၏အတွက်သာ၊ ကာရောမိ-၏၊ ဤတို့ ဇဝ-သို့, ဗုဒ္ဓါဒိသု-ဘုရားအစရှိရှိသောဝတ္ထုတို့၌၊ ပရမနိမ့စွတာရော-မွန်မွန်မြတ်မြတ် ပျပ်ဝပ်မှုကို ပြုခြင်းတည်း။

သိဿဘာဝူပဂမန်။ ။ဥပဂစ္ဆတိ ဇဝေနာဘတိ ဥပဂမန်၊ သိဿဘာဝယ+ဥပဂမန် သိဿဘာဝူပဂမန်။ [ဤ၌မူလည်း "ဓာရေထ" ကိုထောက်၍ "အဟံ" နေရာဝယ် "အယံ" ဟု ရှိသင့်သည်။]

ပဏိပါတော။ ။ဤပဏိပါတ ဟူသည် အဘိဝါဒန ပစ္စဋ္ဌာန အဠလိကမ္မသာမီစီ ကမ္မပင်တည်း၊ ပ + နိ + ပတဓာတ်, ဏပစ္စည်း၊ သရဏာဂနာမ်ပြာယေန-ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ခြင်း၌ခြင်းဖြစ်သော အလိုဆန္ဒဖြင့်၊ ပ+ဏိပတတိ-မွန်မွန်မြတ်ြ ်ပျပ်ဝပ် ဖို့သေတတ်၏။ ဓေတနာဟိ ပဏိပါတောဟု ပ (မြ) ဥပသာရကြောင့် နိ၌ နကို ဏာပြန်ဧစရသည်။ ["မုကုန်-ဗိယထိုးနှတ်မင်းကို၊ ပြဏိပတျ-အလွန်ရိုသေစွာ ရှိုးဝပ်ချီး၍၊ ပြဏိယတော-လွန်စွာ ဆောင် ပြအပ်၏။-မဒ္ဒဗောဝေ,ဌာလမ္ဘ, ဤသို့စသည်ဖြင့် ပြ (ပ) ရှေ့ရှိရာ၌ နကို ဏ ပြုလေ့ရှိသည်၊ ပြအပ်ခဲ့သော "ပြဏိပတျ" ကိုထောက်၍ "ပါဏိပါတော" ဟု ရှိသည်ကို ပါ၌ပျက်ဟု မှတ်ပါ။]။

ဗုဒ္ဓါဒိနံ ယေဝ။ ။ဤဇဝကို အတ္တသန္ဓိယျာတဿစသည်တို့၌လည်း "ဗုဒ္ဓသေဝ" စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း, "ဗုဒ္ဓါ ဇဝ+ပရာယဏောဟု-ယသာတိ ဗုဒ္ဓပရာယဏောဟု" စသည်ဖြင့် လည်းကောင်း ဆိုထိုက်၏-ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ ဋီကာသစ်၌ သီဟဂတိကအဓိကာရနှင့်မြင့် ပြန်၍ဝလိုက်စေရမည်ဟု ဆိုအ်။ ထိုသို့လိုက်စေမှလည်း အခြားအနက်မျှားကို တားမြစ်နိုင်သည်။

ပရမနိမ့စွတာရော။ ။ပရမသည် ပ၏ အဖွင့်၊ နိ ပစ္ဆတာရော (နိ်ပတျကာရော) သည် နိ ပါတ၏အဖွင့်တည်း၊ ဤအဖွင့်ကိုထောက်၍လည်း "ပါဏိပါတော" ၏ ပါ၌မှန် ဖြစ်ကြောင်း "ပါဏိပါတော" ဟု မရှိသင့်ကြောင်း သာ့၍ သိသာသည်။ [နိ်ပတန် နိ်ပစ်၊ ပရမ+ နိ်ပစ်၊ ပရမနိ်ပစ်-မွန်မွန်မြတ်မြတ် ပျပ်ဝပ် (ရှိသေ) ခြင်း၊ ပရမနိ်ပစ္စသ+ကာရော ၊ ပရမ နိ်ပစ္စ ကာရော၊ ဤ၀ါကျ၌ "ကရောမိတိ ဓ ဓာရေထာတိ ဇဝ" ဟု ဤတို ၂ ပုဒ် (အာကာရ ၂၀ါကျ)

ဟိ-မှန်၊ စတုန္နံ-နိသော၊ ဣမေသံ အာကာရာနံ-ဤအခြင်းအရာတို့တွင်၊ အညတရမ္ပိ-တစ်ပါးသော အခြင်းအရာကိုလည်း၊ ကရောန္တေန-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သရဏံ-သည်၊ ဝါ-ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော ရတနာ ၃ ပါးသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂဟိတံယေဝ-ယူအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ။ [ဤ "သရဏံ ဂဟိတံ" ကိုထောက်၍ သီလပေးရာ၌ "သရဏာဂတာဏ ပရိယုဏ္ဏာ" ဟုလည်း အခ္ခိုက သုံးစွဲကြ၏။ သို့သော် သီလပေးရာ၌ "သရဏံ ဂစ္ဆာမိ" ဟု ပါဠိပြီးဖြစ်၍ "သရဏာဂမနံ" ဟု သုံးစွဲမှ ရှေ့နောက်ညီပါသည်။]။

အဝိစ-သည်သာ မကသေး၊ ဘဝဝတောသ-အား၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ပရိစ္စဇာမိ-စွန့်ပါ၏။ ဓမ္မသ-(အတ္တာနံ ပရိစ္စဇာမိ၊) သံဃသ အတ္တာနံ ပရိစ္စဇာမိ၊ ဇီဝိတံ-အသက်ကို၊ ပရိစ္စဇာမိ၊ ("ရတနာ ၃ ပါးအတွက် အသက်ကို စွန့်ပါ၏" ဟူလို့၊) မေ-တာပည့်တော်သည်၊ အတ္တာ-မိမိကို၊ ပရိစ္စတ္တောယေဝ-စွန့်အပ်ပြီးပါသည်သာ၊ ဇီဝိတံ-ကို၊ ပရိစ္စစ္ဆတ္တံယေဝ-သည်သာ၊ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ-အသက်အဆုံးပိုင်းအခြား

ကို တွေ့ရ၏။ နောက်ဣတိဝေါဒြဖြင့် "တပည့်တော်ကို မှတ်ကြပါ" ဟု ပြန်၍မည္သန်းသင့်, "အဟံ ၊ပေ၊ ကရောမိ" ကိုသာ ပြန်၍ညွှန်းသင့်၏။ "ယနေမှစ၍ အဗျာနိုပ်သည် ၊ပေ၊ ဥဒ္ဓစ္စသော ၃ ပါးကုန်သော ဝတ္ထုတို့၏အတွက်သာ ပြုပါ၏။ ဤသို့ဗုဒ္ဓအစရှိသောဝတ္ထုတို့၌ မွန်မြတ်သော ရိသေယျပ်ဝပ်မှုကိုပြုခြင်းသည် ပဏိဝါတမည်၏။" ဟုသာ အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သင့်သောကြောင့် "ဣဿ မံ ဓာရေထ" သည် ပိုနေ၏။ ရှေ့ ၂ ဝါကျ၌ "ဣဿ မံ ဓာရေထ" ပါသောကြောင့် နောက်ဆရာတို့ ထည့်ကြဟန်တူသည်။

ဣမေသံ ဟိ ၊ပေ၊ သရဏံ။ ။လောကီသရဏဂုဏ် ၄ မျိုးပြားခြင်းကို ခိုင်မြဲစေလို(ပြီးစေလို) ၍ "ဣမေသံ ဟိ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဤ ၄ မျိုးထည်းတွင် တစ်မျိုးကစ်မျိုးဖြင့် သရဏာကို ယူနိုင်သောကြောင့် လောကီသရဏဂုဏ် ၄ မျိုးပြားခြင်းသည် သင့်မြတ်၏-ဟူလို၊ တစ်နည်း-၄ မျိုးပြားခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြသော ဝါကျဟုလည်း ဆိုနိုင်၏။ ဤအလို "ကသ္မာ တယိဒံ စတုဝေ ဝတ္ထုတိ" ဟု ပုစ္ဆာထုတ်၍ ဟိ ယသ္မာ ၊ပေ၊ ဂဟိတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ တယိဒံ စတုဝေ ဝတ္ထုတိ" ဟု ပေးပါ၊-ဋီကာသစ်။

အဝိစ။ ။အတ္တသန္ဓိယျာတနဉ် စသော သရဏဂုဏ် ၄ ပါးကိုပင် အခြားနည်းတို့ဖြင့် ပြလို၍ "အဝိစ" စသည်ကို မိန့်သည်။ [ဧဝံ အတ္တသန္ဓိယျာတနဘဒိဒိ ဧကေန ပကာရေန, ဒသေတ္တာ ဣဒါနိ အပရေဟိပိ ပကာရေဟိ ဒသေတ္တာ အဝိစာတိ အာဒိ အာရဗ္ဘ-ဋီကာ၊ ဤ"ဋီကာအရ၊ ပခုပြမည့် စကားရပ်တို့သည် နည်းတစ်မျိုးအားဖြင့် အတ္တသန္ဓိယျာတနစသည် ပြုပုံကို ပြကြောင်းစကားသာဖြစ်၏။ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ မထူးဟု မှတ်ပါ။]

ဇီဝိတပရိယန္တိကံ။ ။ဇီဝိတသ+ပရိယန္တော ဇီဝိတပရိယန္တော၊ ဇီဝိတပရိယန္တော ယသ္မာတိ ဇီဝိတပရိယန္တိက-အသက် အဆုံးအဝိုင်းအခြားရှိသော ဆည်းကပ်ခြင်း, အသက် ထက်ဆုံး ဆည်းကပ်ခြင်း၊ ဤပုဒ်ကို "ဂစ္ဆာမိ" ၌ ကြိယာဝိသေသနစပ်။ [ဇီဝိတပရိယန္တိကန္တိ ဘာဝနပုံသကဝစန် (ကြိယာ၌စပ်ထိုက်သော နပုလ္လိန်ရှိသော သဒ္ဒါ) ယာဇီဝ ဂစ္ဆာမိတိ အတ္ထော၊-ဋီကာသစ်။]

ရှိအောင်၊ ၀ါ-အသက်ထက်ဆုံး၊ ဗုဒ္ဓံ-ကို၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-ဆည်းကပ်ပါ၏။ ၀ါ-သိပါ၏။ ဗုဒ္ဓေါ-သည်၊ မေ-တပည့်တော်၏။ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာပါတည်း၊ လေဏံ-ပုန်းအောင်းရာပါတည်း၊ တာဏံ-ဘေဝင့်ရှောက်တတ်သော ရတနာ၀ါပါတည်း၊ ဣဒံ ဇေမွှ-ဤသို့လည်း၊ အတ္ထာသန္နိယျာတနံ-မိမိကိုယ်ကို အပ်နှင်းကြောင်း သရဏာဂုံကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ [သရဏံ စသောပုဒ်တို့သည် နပုလ္လိန်မြေသောကြောင့် ဗုဒ္ဓေါနှင့် အရတူသော်လည်း နပုလ္လိန်ပင် ရှိရသည်၊ ဇေမွှ်ဌ ပိဖြင့် ပဌမနည်း၌ ပြအပ်ခဲ့သော အတ္တာသန္နိယျာတနကို ပေါင်းပါ။]

အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ ဝတ-စင်စစ်၊ သတ္ထာရံ-ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားကို၊ စ ပယေယျ-အကယ်၍ ဖူးတွေ့ရကြားအံ့၊ (ဧ၀သတိ)၊ ဘဂဝန္တမေ၀-ဤရှင်တော်မြတ် ဘုရားကိုသာ၊ ပယေယျ-ဖူးတွေ့ရရာ၏။ အဟံ ဝတ, သုဂတံ-ကောင်းသော ပဋိပတ္တိဂမနရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ စ ပယေယျ-အံ့၊ (ဧ၀သတိ)၊ ဘဂဝန္တမေ၀ ပယေယျ၊ အဟံ ဝတ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ-မဖေါက်မပြန်ကိုယ်တော်တိုင် သစ္စာ ၄ ပါးတရားကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ စ ပဋသယျ၊ (ဧ၀သတိ)၊ ဘဂဝန္တမေ၀ ပယေယျ၊ ဣဒါနိ ဇေမွှ-သို့လည်း၊ မဟာ ကသပ၀ယ - ၏။ သရဏာဂမနဝိယ - သရဏာဂုံကိုကဲ့သို့၊ သိသဘာဝူပဂမန-တပည့်၏ အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ကြောင်း သရဏာဂုံကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သော အဟံ-ထိုငါသည်၊ သမ္မုဒ္ဓံ-ကိုယ်တိုင်သိမြင် ဘုရားရှင်ကို၊ နမယာမာနော-ရှိခိုးလျက်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မသ-တရားတော်၏၊ သုဝေမ္ဘတံ-ကောင်းသောတရား၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း (သံဃသ-သံဃာတော်၏) သုပ္ပဋိပန္နတံ-

---

သတ္ထာရဗ္ဗ ဝတာဟံ။ ။နိဒါနေ၀ဠ-ကသပ၀ယံယတ် ပါဠိတော်တည်း၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "သစေ အဟံ သတ္ထာရံ ပ ( ) ယျ, ဣမိ ဘဂဝန္တံယေ၀ ပ ( ) ယျ, နု ဟိ မေ ဣဟေ အညေန သတ္ထာရာ ဘဝိတုံ ( ) ( )" စသည်ဖြင့် ဖွင့်၏။ ဤ၌ စကို "သစေ" ဟု ဖွင့်ပြီး "ဣ" ဟု ဖွင့်ပါ။ သို့မဟုတ်, "သတ္ထာရဗ္ဗေ" ဟု သော်လည်း မူလပါဠိဖြစ်စရာရှိ၏။ ၀တကိုကား အထူးမဖွင့်, ဧကံသတ္ထာ အနက်ပင် ဖြစ်သင့်၏။ နောက်ဝါကျတို့၌လည်း "သမ္မာ၀ပ္ပိယတ္တိယာ သုဒ္ဒဂုဏတတ္တာ သုဂတံနာမ ပယေယျ၊ ၊ဧ၀ သမ္မာ သာမ၀ဋ္ဌ သစ္စာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံနာမ ပယေယျ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဆိုလိုရင်းမှာ-"တပည့်တော်သည် ဆရာအစစ်ကို ဖူးတွေ့ရမည် ဖြစ်လျှင်, ဤအရှင်တော်မြတ် ဘုရားကိုသာ ဖူးတွေ့ရာပါ၏။ ဤရှင်တော်မြတ်ဘုရားမှ တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည် တပည့်တော်၏ ဆရာမဖြစ်နိုင်ပါ" စသည်တည်း။ [အရှင်မဟာကသပ၏ ဗုဒ္ဓနှင့်စပ်၍ တွေ့ပုံကို ဦးကာသစ်၌ အကျဉ်းမျှ ပါ၏။ အကျယ်ကို ထိုပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ၌ ရှုပါ။]

သော အဟံ ဝိစရိသာမိ။ ။သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌ၀ကသုတ်နှင့် သဂါထာ၀ဂ္ဂ-ယက္ခသံယုတ် အဋ္ဌ၀ကသုတ် ဂါထာတည်း။ "ဓမ္မသစ သုဝေဓတ" ၌ စသဒ္ဒါကို အ၀ဏ္ဏ သမ္ပဓာယတ္ထကြောင့် "သံယသ သုပ္ပဋိပန္နတံစ" ဟု ဆည်းပါ။ "အဘိ၀ဓတ္ထ ဝိတ္ထာ" ဟုလည်းထည့်ပါ၊

ကောင်းစွာကျင့်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဘိတ္ထုပိတ္တာ-ခီးုမွမ်း၍ လည်းကောင်း)၊ ဂါမာ-နတ်ရွာတစ်ရွာမှ၊ ဂါမ-နတ်ရွာတစ်ရွာသို့လည်းကောင်း၊ ပုရာ-နတ်မြို့တစ်မြို့မှ၊ ပုရံ-သို့လည်းကောင်း၊ ဝိစရိသာမိ-လှည့်လည်ပါတော့အံ့၊ ဣတိ ဧဝမ္ပိ-သို့လည်း၊ အာဌဝကာဒီနံ-အာဌဝကအစရှိသောနတ်တို့၏၊ သရဏာ ဂမနံ ဝိယ-ကွဲသို့၊ တပ္ပရာယကဿတာ-ထိုရတနာ ၃ ပါးဟူသော လည်းလျှောင်းရာ ရှိသူ၏၊ အဖြစ်ဟူသော သရဏဂုံကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အထ-ပြဿနာကို ဖြေပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဗြဟ္မာယု-မည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ဧကံသံ-လက်ဝဲတစ်ဖက်ပခုံးထက်၌၊ ဥတ္တရာသင်္ဂ-အပေါ်ခြုံကို၊ ကရိတ္တာ-ပြု၍၊ (တစ်နည်း) ဧကံသဲ ဥတ္တရာသင်္ဂ ကရိတ္တာ-လက်ကတော့တင်၍၊ ဘဂဝတော-၏။ ပါဒေသု-ခြေတော်တို့၌၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ နိပတိတ္တာ-ပျဝပ်၍၊ ဘဂဝတော-၏။ ပါဒါနိ-တို့ကို၊ မုခေနစ-နှုတ်ခမ်းဖြင့်လည်း၊ ပရိဏ္ဍတိ-ထက်ဝန်းကျင်စုတ်၏။ ပါဏီဟိစ-လက်တို့ဖြင့်လည်း၊ ပရိသမ္ဘာဟတိ-ထက်ဝန်းကျင် ဆုတ်နယ်၏။ ဘောဂေါတမ-အရှင်ဂေါတမ၊ အဟံ-သည်၊ ဗြဟ္မာယု-မည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော-ဗြာဟ္မဏားပါတည်း၊ ဗြဟ္မာယု ၊ပေ၊ ဗြဟ္မ ဏော, ဣတိ-သို့ နာမဓ္ဓ-အမည်တိုလည်း၊ သာဝေတိ-ကြားစေ၏။ ဣတိ ဧဝမ္ပိ, ပဏိပါတောမ-မွန်မွန်မြတ်မြတ်ပျဝပ်ကြောင်း သရဏာဂုံကို၊ ဒဋ္ဌော။ [ဧဝမ္ပိ-နောက်၌ "ဗြဟ္မာယု ဗြာဟ္မဏသ သရဏဂဝမနံ ဝိယ" ဟု ရှိလျှင် ရှေ့နောက်ညီ၏။ ကျနေဟန်တူသည်။]

အာဌဝကာဒီနံ၌ အာဒိဖြင့် သုတ္တနိပါတ်၌လာသော သာတာဂိရ-ဟေမဝတနတ်တို့ကို ယူပါ။ ထိုနတ်တို့လည်း "တေ မယံ ဝိစရိသာမ, ဂါမာ ဂါမ နဂါ နဂံ ၊ပေ၊ သုမေဓတဲ" ဟု ရွတ်ဆိုကြသည်။

မေးဖွယ်။ ။ထိုအာဌဝက သာတာဂိရ ဟေမဝတနတ်တို့သည် သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို-လျှောက်ကြသည် မဟုတ်လော, အဘယ့်ကြောင့် လောကီသရဏဂုဏ်ကိုပြုရာ၌ ထည့်ထားပါသနည်း. . . အဖြေကား-သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ ရွတ်ဆိုကြ ၊သော်လည်း "နမသေမာနော ဝိစရိသာမိ-ရှိခိုးလျက် လှည့်လည်အံ့" ဟု ဆိုသဖြင့် ဘုရားသာ လျှင် အမြဲလည်းလျှောင်းရာရှိနေကြောင်းကို ပြရာရောက်သောကြောင့် လောကီ လောကုတ္တဟု မခွဲခြားဘဲ သာမည အားဖြင့် တပ္ပရာယကဿတာ သရဏဂုဏ်၏ သာဓကအဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်း ပြထားသည်။

အထ ခေါ် ဗြဟ္မာယု။ ။မဗ္ဗိမပဏ္ဏာသ-ဗြဟ္မာယုသုတ်၌ လာသော ပါဠိတော်တည်း။ ယိုဗြာဟ္မဏာသည် ထိုတိုင်းပြည်၌ အသက်တစ်ရာနှစ်ဆယ် ရှိပြီးဖြစ်၍ အသက်အကြီးဆုံး, ပစ္စည်းလည်း အပေါဆုံး, ပညာလည်း အတတ်ဆုံး ပါမောက္ခကြီးဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သူ၏နေရာ မိထိလာပြည်သို့ ကြရောက်တော်မူလာသောအခါ ပြဿနာကို မေး၍ အဖြေ၏ အဆုံး၌ အဋ္ဌကထာလာသည်အတိုင်း ပရမနိပစ္စကာရကို ပြုသည်။ ထို့နောက် အလာဂါ(ဖြင့်)ကြ ဟုဂုဏ်ပြုသ်သို့ ရောက်သည်။

ပန-ဆက်၊ သော-ထိုပဏ္ဍိပါတသည်၊ ဥတိ ၊ပေ၊ ဝသေန-ဆွေမျိုးအဖြစ်၏ အစွမ်း, ကြောက်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်း, ဆရာအဖြစ်၏ အစွမ်း, ဒကွိ ဏေယျ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စတုဗ္ဗိဓော-ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ကတ္ထ-ထို ၄ ပါးတို့တွင်၊ ဒကွိ ဏေယျပဏ္ဍိပါတေန-ဒကွိ ဏေယျပဏ္ဍိပါတအားဖြင့်၊ (အလျှံခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မွန်မွန်မြတ်မြတ် ပျပ်ဝပ်ခြင်းအားဖြင့်၊) သရဏဂမန်-သရဏဂုံသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတရေဟိ-ဒကွိ ဏေယျပဏ္ဍိပါတမှတစ်ပါးသော ဥတိပဏ္ဍိပါတအစရှိ သည်တို့ဖြင့်၊ (သရဏဂမန်)၊ နု (ဟောတိ)၊ (ကသ္မာ ဒကွိ ဏေယျပဏ္ဍိပါတေန သရဏဂမန်, ဟောတိ-နည်း၊ နု ဣတရေဟိ)၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ သေဋ္ဌ ဝသေနေ၀-အမြတ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာကို၊ ဂဏ္ဍာတိ-ယူ၏။ သေဋ္ဌ၀သေနစ-သာလျှင်၊ (သရဏံ-သည်၊) ဘိဒ္ဒတိ-ပျက်၏။ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒကွိ ဏေယျပဏ္ဍိပါတေန သရဏဂမနံ-ဟောတိ၊ နု ဣတရေဟိ၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ဒကွိ ဏေယျပဏ္ဍိပါတအားဖြင့် သရဏဂုံဖြစ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊) သာကိယောဝါ-သာကီ၀င် မင်းမျိုးမူလည်းဖြစ်သော၊ ကောလိယောဝါ-ကောလိယမင်းမျိုးမူလည်းဖြစ်သော၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဝန္ဒတိ၌ စပ်၊) ဗုဒ္ဓေါ-သည်၊ အမှာကံ-တို့၏။ ဥတကောသ-ဆွေတော်မျိုးတော်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့

ဥတိ ၊ပေ၊ ဝသေန။ ။ဝသသဒ္ဒါ၏ရှေ့၌ ဘာ၀ပွဓာန-ဘာ၀လောပကြို၍ လည်းကောင်း ဥတိစသော ပုဒ်တိုင်းသို့ လိုက်စေ၍လည်းကောင်း "ဥတိဘာ၀ဝသေန, ဘယ ဘာ၀ဝသေန, အာစရိယဘာ၀ဝသေန, ဒကွိ ဏေယျဘာ၀ဝသေန"ဟု ဋီကာတို့ဖွင့်ကြ၏။' [၀သနှာတိ ဧတ္ထ ဥတိ၀ဝေန ၊ပေ၊ ဒကွိ ဏေယျ၀သနှာတိ ပဋေါ် ယောဧတေတ္ထ၊ ဥတိ ဘယစသည်ကို ဒုန်ကွဲ၍ **"ဒုန်၏နေဘက်၌, ရှိရသောပုံ၌, ယှဉ်လိုက်ပုံ၌တိုင်းသာ"**အတိုင်း ဖွင့် သည်၊ တတ္ထ ဥတိ၀ဝေနဘက် ဥတိဘာ၀ဝေန၊ ၀ပ် သေသေသုပိ-ဋီကာ။] ဤ၌ "ဥတိ ဘာ၀" ဟူသည် ဥတိ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သွေးသားတော်စပ်ခြင်းတည်း။

သေဋ္ဌ၀သေနေ ဟိ။ ။နောက်ဝါကျ၌ "တသ္မာ"ဟု ရှိသောကြောင့် **"တသ္မာရှေ, ဟိတိကိုတွေ, ပြားချ၍ရှိမှစ်"**နှင့်အညီ ထို့နောက် "တသ္မာ"၌ မစပ်ဘဲ ရှေ့သို့ လှည့်ပို့စပ်ဖို့ရန် "ကသ္မာ"ဟု ပုစ္ဆာ၀ါကျထည့်သည်၊ ဤသို့ အနက်ပေးသောအခါ "သေဋ္ဌ၀သေန ဟိ" စသော ဝါကျသည် ကာရဏ၀ါကျ, "ဒကွိ ဏေယျ ပဏ်ပါတေန" စသော ဝါကျသည် ဖလ၀ါကျဖြစ်၏။ နောက် တသ္မာကား ဤဖလ၀ါကျကို စွဲရသည်, "တသ္မာ ထို, ဟိတိ၏ဖိုလ်, စွဲဆို ပြထုံးစံ" နှင့် အညီတည်း၊ ဤသို့ မစွဲဘဲ "သေဋ္ဌ၀သေနဟိ" စသော၀ါကျကို "ဝိတ္ထာရ၀ါကျ" ဟု ယူလျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ ဟိသည် ၁ဋ္ဌကရဏဇော၀တက, နောက် တသ္မာကိုထောက်၍ ကာရဏဇော၀တက လည်း ဖြစ်နိုင်စရာရှိ၏။

ဝန္ဒတိ။ ။ပဏ်ပါတ သရဏဂုံသည် အဘိ၀ါဒန, ပစ္စုဋ္ဌာန, အဉ္ဇလိကမ္မ, သာမီစီ ကမ္မ" ဟု အမျိုးမျိုးရှိသော်လည်း အဘိ၀ါဒနဖြစ်သော ဝန္ဒတိတစ်မျိုးကိုသာ ဥပလက္ခဏ အားဖြင့် ပြသည်။ [ဝန္ဒတိတို ပဏ်ပါတသ လက္ခဏ၀နှဿ-ဋီကာ။]

နှလုံးသွင်း၍၊ ဝန္ဓတိ-ရှိခိုးအံ၏။ (တေန-သည်)၊ သရဏ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ-မယူအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ("ဥတိပဏိပါတကြောင့် သရဏဂုံ မဖြစ်" ဟူလို၏) ယောဝါ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်မူလည်း၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ရာဇ ပူဇိတော-မင်းတို့သည် ပူဇော်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ မဟာနုဘာဝေါ-ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ အဝန္ဒိယမာနော-ရှိမခိုးအပ်သော်၊ (ဂါ၏ရှိခိုးခြင်းကို မခံရလျှင်) အနတ္ထမ္ပိ-စီးပွားမဲ့ကိုလည်း၊ ကရေယျ-ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့တွေး၍၊ ဘယေန-ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝန္ဓတိ-ရှိခိုး၏။ (တေန)၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ သရဏ်။။ [ဤစကားဖြင့် ဘယပဏိပါတကြောင့် ရှိခိုးရာ၌ သရဏဂုံ မဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်။]

ယောဝ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဗောဓိသတ္တကာလေ-ဘုရားအလောင်းဖြစ်ရာအခါ၌၊ ဘဂဝတောဝ-မြတ်စွာဘုရား၏။ (ဘုရားဖြစ်မည့် ဘုရားအလောင်း၏)၊ သန္တိ ဂေါ-အတတ်၌၊ ကိဒ္ဓိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဥဂ္ဂဟိတံ-သင်ယူအပ်ပြီးသောအတတ်ကို၊ သရမာနော-အမှတ်ရသည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝါ-ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓကာလေ-ဘုရားဖြစ်ရာအခါ၌၊ စတုဇာ ၊ပေ၊ ဘဝိဿတိတိ-ဟူသော၊ ဧဝရူပ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ အနုသာသနီ-အဆုံးအမတော်ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတ္တာဝါ-နာယူပြီး၍သော်လည်းကောင်း၊ မေ-ငါ၏၊ အာစရိယော-ဆရာတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝန္ဓတိ-၏။ (တေန-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) သရဏ-ကိုးကွယ်ရာသည်၊ ဝါ-ကို၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ-မယူအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ။

ရာဇူပဋိတောဝ။။ ။။ရာဇုဟိ ရာဇုနံ (တို့သည်) ဝါ ပူဇိတောဝ၊ ယထာ ဂါမဓုံဇိတော တိ၊ ပုဇ္ဇဝစနမယောဂေ ဟိ ကတ္တာရိ သာမိဝစနံ ကုဗ္ဗဿ ဒဿဝိဒ္ဓိကာသမိ။ [ဂါမမှုဇိတောဝယ် "ဂါမသ-သည်+ပူဇိတံ ဂါမဓုဇိတ" ပြုရသကဲ့သို့တည်း၊ အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ္ဍာဘာသာဋ္ဌိကာ, သံယာဒိသေသ် ဝိဘာရသိက္ခာပုခ်ိုးအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။]

ဧဝရူပ အနုသာသနီ။။ ။။ဧဝရူပ်ဖြင့် "စတုဓာ ဝိဘာဝေ ဘောဂေ" နှင့် အလားတူ ဖြစ်သော ဤဘဝကြီးမှားရေး အနုသာသနီများကို ရည်ရွယ်သည်၊ တစ်မလွန်ရေး သို့မဟုတ် ဝဋ်မှတ္တက်ရေးဖြစ်သော အနုသာသနီကို တောင့်တ၍ ပဏိပါတပြုသူကား ဒဏ္ဍဇောယျ ပဏိပါတကိုသာ ပြုရာရောက်၏။ "အာစရိယအဖြစ်ဖြင့် ပဏိပါတပြုရာမရောက်" ဟူလို။ [ဧဝရူပ်ဖွဲ့ ဒိဋ္ဌမဒ္ဓိကံ သန္ဓာယ ဝဒတိ မှမှာယိကံ ဟိ နိယျာနိကံဝါ အနုသာသနီ ပစ္စာသီသန္ဓော ဒဏ္ဍိ ဇောယျပဏိပါတမေဝ ကရောတိတိ အဓိပ္ပာယော။-ဋီကာ။]

အာစရိယော ၊ပေ၊ ဆဏ္ဍဟိတမေဝ။။ ။"အတတ်ကိုသင်ပေးသော ဆရာဟု သဘောထား၍ ကိုးကွယ်လျှင် သရဏဂုံယူရာမရောက်" ဟု ဆိုသောကြောင့် ယခုအခါမျှားစွာ သောလူတို့သည် မိမိဆရာဘုန်းတော်ကြီးကို ကိုးကွယ်ပါသည်ဟု ဆိုသော်လည်း ဆရာအဖြစ်ဖြင့်သာ ကိုးကွယ်ကြသောကြောင့် ဤသရဏဂုံနှင့် မဆိုင်၊ သံယ သရဏဂုံအစစ်အမှန်မှာ ဂုဏ်ကိုရည်မှန်း၍ အရိယာသံယာကို ကိုးကွယ်ခြင်းသာဖြစ်သည်။

ဂါထာနက်။ ။ ယရံ-အိမ်၌၊ အာဝဿ-နေသော၊ ပက္ကိတောဝ-ကြောင်းကျိုးဖြင့်သိ, ပညာရှိသည်၊ ဘောဂေ-စည်းစိမ်တို့ကို၊ စတုမာ-၄ စု ၄ ပုံအားဖြင့်၊ ဝိဘာဇေ-ခွဲခြားဝေဘန်ရာ၏။ ဇကေန-တစ်ပုံဖြင့်၊ ဘောဂေ-စည်းစိမ်တို့ကို၊ ဘုဥ္ဇေယျ-သုံးဆောင်ခံစားရာ၏။ ဒ္ဝီဟိ- ၂ ပုံတို့ဖြင့်၊ ကမ္မံ-လယ်ယာလုပ်ငန်း, ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို၊ ပယောဇယေ-ယှဉ်စေရာ၏။ ဝါ-သုံးစွဲရာ၏။ [ကသိဝါ၏ဇရာဒိဘယ်မ ပယောဇေယျ။-ဦးကာသစ်။] အာပဒါသု-ဘေးရန်တို့သည်၊ (မင်း, မီး, ရေ, ခိုးသူ, အပ္ပိယဒါယာဒ အစရှိသော ဘေးရန်တို့သည်)၊ (ဥပ္ပန္နာသု-ဖြစ်ကုန်လတ်သော်)၊ ဘဝိဿတိ-သုံးစွဲဖို့ရန်ဖြစ်လတ့်၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ စတုတ္ထမ-၄ ခုမြောက် တစ်ပုံကိုကား၊ နိဓဝေယျ-သိုမှီး သိမ်းဆည်းရာ၏။ (ဘဏ်အပ်ထားခြင်းလည်း ပါဝင်၏။)

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အယံ-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လောကေ-၌၊ အဂ္ဂဒက္ခိဏောယျော-အလှူခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ပေတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝန္ဒတိ-ရှိခိုးဝတ်ချ၏။ တေနေဝ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂတိတံ-ယူအပ်သည်၊ ဟောတိ။ [ဤတွင် သရဏဂမန ပဘေဒ ပြီးပြီ၊ ထိုသရဏဂမနမဟေဒနှင့်စပ်၍ သရဏဂုဏ်ပျက်ပုံကိုလည်း ပြလိုသောကြောင့် ဇဝံစသည်မိန့်။]ဇေဝ-သို့, ဂတိတသရဏာသ-ယူအပ်ပြီးသော သရဏာရှိသော၊ (သရဏာဂုဏ်ယူပြီးသော၊)၌ ဥပါသကသဝါ - ဥပါသကာ၏သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဂတိတသရဏာယ-သော၊)၌ ဥပါသိကာယဝါ-ဥပါသိကာမ၏သော်လည်းကောင်း၊ (သရဏာဂမနံ၌စပ်)၊ ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဝန္ဒတောဘ၌စပ်)၊ အညတိတ္ထိယေသု - သာသနာတော်အယူမှ

ယရမာဝသံ။ ။[ဤ၏ဂါထာသည် သုတ်ပါဌေယျ, သီဟိလောဝါဒသုတ်လာ ဂါထာတည်း။] ဦးကာသစ်၌ "ယရမာဝသံတိ ယရေ ဝသန္တော၊ ကမ္မပ္ပဝစနီယယောဂတောစေတ္ထ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ" ဟု ဆို၏။ သို့သော် သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ အာ ဥပသာရကို "ကမ္မပ္ပဝစနီယ" ဟု မတွေ့ရ၊ မိမိကား အမ္မဋ္ဌသုတ်, ဥတ္တရဋ္ဌ အဗ္ဘာဝသတိအဖွင့်၌ "ဥပ, အနု, အဓိ, အာ ဣတိဒေဝ ပုဗ္ဗကေ ဝသနကြိယာဌာနေ ဥပယောဂဝစနမေဝ ပါပုဏာတီတိ သဒ္ဒဝိဒူ ဣစ္ဆန္တိ" ဟူသော ဦးကာအတိုင်း အာဥပသာရနှင့်ယှဉ်သော ဝသနကြိယာကြောင့် သတ္တမီအနက်၌ ဒုတိယာသက်ထားသည်ဟု ထင်သည်။

ဘောဂေ ဘုဥ္ဇေယျ။ ။[ပါဠိတော်၌ "ဘောဂေ" ဟု ရှိသည်။] စား, ဝတ်, နေရာအိမ်တို့ကို "ဘောဂ" ဟု ဆိုသည်၊ မိမိ၌ရှိသောပစ္စည်းကို ၄ ပုံ ပုံ၍ တစ်ပုံဖြင့် စားဝတ်နေရေးကို သုံးစွဲရမည်၊ ဤ"ဘောဂေ ဘုဥ္ဇေယျ" ဟူသော အမြိမ့်ပင် စားဦးစားဖျားကို လျှုပ်ခြင်း, တောင်းရမ်းသူတို့အား ပ်ေးခြင်းဟူသော ဒါနမှ, ရက်ကန်းလက်ခ စသည်ပေးခြင်းတို့ကိုလည်း ပြုရမည်ဟု သုတ်ပါထေယျ အဋ္ဌကထာအတိုင်း ဦးကာသစ် ဖွင့်သည်။

အခြားသောအယူရှိသော တိတ္ထိတို့၌၊ ပဋ္ဌဒိတမ္မိ-ရသေ့၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဥတိ'-ဆွေမျိုးကို၊ (ဝန္ဒတောဌ်စပ်၊) အယ်-ဤရသေ့သည်၊ မေ-၏။ ဥတကောဘ-ဆွေမျိုးတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝန္ဒတောဝ-ရှိခိုးလတ်သော်၊ သရဏဂမနံ-သရဏဂုဏ်သည်၊ နှ ဘိဇ္ဇတိ-မပျက်၊ အပဋ္ဌဒိတ-ရသေ့အဖြစ်သို့ မကပ်ရောက်သော၊ (ဥတိ'-ကို၊ ဝန္ဒတောဝ-သော်၊ သရဏဂမနံ-သည်၊) ပဂေဝ-ရှေးဦးမဆွ အစကပင်၊ (နှ ဘိဇ္ဇတိ-မပျက်၊) (တစ်နည်း) ပဂေဝ (ဘိဇ္ဇတိ)-အဘယ်မှာ ပျက်ပါတော့အံ့နည်း၊ (နှ ဘိဇ္ဇတိ ဧဝ-မပျက်သည်သာ။)

ရာဇာန်-မင်းတို့၊ ဘယဝ'သေန-ဘယအဖြစ်၏၊ အစ္စမ်းကြောင့်၊ ဝန္ဒတောသော်၊ တထာ-တူ၊ (သရဏဂမနံ နှ ဘိဇ္ဇတိ၊) ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း,ကသ္ဍာ-ကြောင့်၊ သရဏဂမနံ, နှ ဘိဇ္ဇတိ-နည်း၊) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သော-ထိုမင်းသည်၊ ရဋ္ဌပူဇိတတ္တာ-တိုင်းပြည်သည် ပူဇော်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-တိုင်းသူပြည်သားလူအများသည် ပူဇော်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝဋ္ဌိယမာနော-ရှိမခိုးအပ်သော်၊ (ရှိခိုးမခံရလျှင်၊) အနတ္ထဗ္ဗိ-စီးပွားမဲ့ကိုလည်း၊ ကရေယျ-ပြုရာ၏။ ဣတိ-

---

ပဂေဝ အပဋ္ဌိတံ။ ။တိတ္ထိဘောင်၌ ရသေ့လုပ်နေသောဉာတိကို ဉာတိအနေအားဖြင့် ရှိခိုးမှုကြောင့် ပဏာပါတသရဏဂုဏ်မဖြစ်၊ ပဋ္ဌဒိတမ္ပိ၌ အပါသည် သမ္ဘာဝနာဇောတကား ထိုဝိဖြင့် "ရသေ့ ရဟန်းဆိုတာ ကိုးကွယ်စရာဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သူတည်း, ထိုရသေ့ ရဟန်းကို သော်မှ ရှိခိုးသည့်အတွက် သရဏဂုဏ် မပျက်တုံ့သေး၏။ ရသေ့ ရဟန်းမဟုတ်သော ဉာတိကို ရှိခိုးလျှင် အဘယ်မှာ ပျက်နိုင်ပါတုံနည်း" ဟု ဂရဟာဆည်းသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤစကားအရ ဉာတိဖြစ်သော ရသေ့ကို ?ရှိုးမှုကြောင့် သရဏဂုဏ် မပျက်သကဲ့သို့, ထို့အတူ တစ်စုံတစ်ခုလာ-ဟ်ကိုမြှော်၍လည်းကောင်း, ဘေးရန်ကို ကာကွယ်လိမ့်မည်ဟု ထင်၍လည်းကောင်း, နတ်ကို ရှိခိုးပူဇော်မှုကြောင့် မှုလရှိပြီ.သောသရဏဂုဏ် မပျက်ဟု မှတ်ပါ။

ရဋ္ဌပူဇိတတ္တာ။ ။ရဋ္ဌနေ-သည်၊ (တစ်နည်း) ရဋ္ဌသေ-သည်၊ ပူဇိတောဝ ရဋ္ဌပူဇိတောဝ၊ ရဋ္ဌဖြင့် ရဋ္ဌဝါသီကို အဘေဒါပစာရအားဖြင့် ယူပါ၊ "ပူဇာသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်ရာဝယ် ကတ္တားအနက်၌ သာမိဝိဘတ်ကို အလိုရှိကြ၏"ဟု ရှေးရာဇပူဇိတော အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီး, ဋီကာသစ်၌ "ရဋ္ဌေ-၌+ပူဇိတောဝ" ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုသည်မှာ "ဂါမေန ပူဇိတံ, ဂါမယော ဝါ ပူ?ိ ?ကိ ဂါမပူဇိတံ" ဟူသော ဝိဟာရကာရသိဒ္ဓာဝေ ၎ကထာနှင့် မ,ပ်။

မှတ်ချက်။ ။ဤရဋ္ဌပူဇိတတ္တာသည် ကြောက်ခြင်းကြောင့် ရှိခိုးရသည်၏အဖြစ်ဝုဠီးစေသောဟိတ်တည်း၊ သရဏဂုဏ် မပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းပြဟိတ် မဟုတ်၊ သရဏဂုဏ်မပျက်ခြင်း၏အကြောင်းမှာ "သေဒဝေသန အာနဒ္ဓိတတ္တာ" ဟု ထည့်ရမည်၊ ဘာကြော့်နည်း-"သေဒ ဝသေနစ ဘိဇ္ဇတိ" ဟု ရှေ့၌ ဆိုအပ်ခဲ့သော့ကြောင့်တည်း၊-ဋီကာသစ်၊ ဤစကားအရ နတ်ကို ကိုးကွယ်ရာ၌ ရဟန္တာ ၃ ပါးထက်ပင် မြတ်သည်ဟု သဘောထား၍ ကိုးကွယ်လျှင် သရဏဂုဏ် ပျက်၏ဟုလည်း မှတ်ပါ။

ကြောင့်၊ (ရာဇာနံ ဘယ၀သေန ၀နွတောာ သရဏာဂမနံ, နဿ ဘိဇ္ဇတိ၊) ယံ ကိ၀ိ-အမ္ပတ်မဏားး တစ်ပါးပါးသော၊ သိပ္ပံ-အတတ်ကို၊ သိက္ခာ၀ပက-သင်စေတတ်သော၊ ဝါ-သင်ပေးတတ်သော၊ တိဏ္ဍိယဓြ-တိတ္ထိကိုသော်မှလည်း။ အယံ-ဤသူသည်၊ မေ-၏။ အာ၀ရိ၊ယော-ဆရာတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ၀နွတောာ-ရှိခိုးပါသော်လည်း၊ (သရဏာဂမနံ၊) နဿ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧ၀ံ-ဤသို့၊ သရဏာဂမနပွဘေ၀ေါ-ကို၊ ဝေဒိတ၀ေါ။

[သရဏာဂမနပွဘေ၀ကို ပြပြီး၍၊ ပြအပ်ပြီးသော ခေါင်းစဉ်အတိုင်း သရဏာဂမနမဖွယ်လကို ပြလိုသောကြောင့် "ဧတ္ထ" စသည် မိန့်။] စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤသရဏာဝုံ တို့တွင်၊ လောကုတ္တရသာ-လောကုတ္တရာဖြစ်သော၊ သရဏာဂမနဿ-သရဏာဝုံ၏၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ သာမညဟလာနိ-သာမည၀ိုလ်တို့သည်၊ (သမဏ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာမင်၏ အကျိုးဖြစ်သောဗိုလ်တို့သည်၊) ဝိပါကဟလ-ဝိပါက်ဖြစ်သော အကျိုးတည်း၊ ဝါ-အကျိုးရင်းတည်း၊ သ၀ဒုက္ခက္ခယော-အလုံးစုံသောဒုက္ခတို့၏ ကုန်ရာကုန်ကြောင်းဖြစ်သော နိ၀္ဗာန်သည်၊ အာနိသံသဟလ-အာနိသင်ဖြစ်သော အကျိုးတည်း၊ ဝါ-အကျိုးဆက်တည်း၊ ဟိ-သာ၀ကကား။ ယောစ ।ပေါ၀ပမ္ဘ၀ေါ-ကို၊ ဧတံ-ဤဂါထာ၀န္ဓကို၊ (ဘဂ၀ေတာ) ဝုတ္တံ။

သရဏာဂမနပွဘေ၀ေါ။ ။ပ၀ေဒကို ဝိဘာဂ (ဝေဘန်အပ်သော အပြား) ဟု ဖွင့်၏။ ထိုသရဏာဝုံသည် လောကီလောကုတ္တရာအပြား, လောကီသရဏာ၀ုံလည်း အတ္တသန္ဓိယျာ တနှစ်သော ၄ ပါးအပြားအားဖြင့် ပြား၏။ ထိုသို့ ပြားပုံကိုပြလျှင် "သရဏာဂမနပွဘေ၀ေါ" ဟူသော မာ၀ ဘာ၀တွင် အကျယ်ပြခြင်းကိစ္စ ပြီးပေပြီ၊ သို့သော် ထိုအပြားနှင့်စပ်၍ သရဏာဝုံ မဟုတ်ပုံကိုလည်း ပြဖို့ရန် လွယ်ကူသောကြောင့် သရဏာ၀ုံအပြားကို ပြရာ၀ယ် သရဏာ၀ုံ မဟုတ်ပုံကိုလည်း ထည့်၍ပြခဲ့ရသည်။ [တဒ္ဓိဘာ၀သမ္ဘ၀တော ဧတ္ထ သတ္ကာ အ၀ေ၀ေါ၀ိ သုခေန ဒဿေတုန္တိ အ၀ေ၀ဒ္ဒသနတ္ထं ကတံ-ဦးကာသစ်။]

ဝိပါက ।ပေ၀ အာနိသံသဟလ။ ။ဝိပါကမျှ၀ပေါ့ဟူသော မာတိကာပုစ္ဆာ်လာသည့် အတိုင်း ကဲကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတို့သာ ।ပါကဟူသောအမည်ကို ရနိုင်သည်၊ လောကုတ္တရာ သရဏာ၀ုံသည် မဂ်ခဏ၌ပြီးစီး၏၊ဟု ဆိုမည်၊ ထို့ကြောင့် မဂ်တည်းဟူသော ကဲ၏အကျိုးဖြစ်သောဗိုလ်ကို လောကုတ္တရာသရဏာ၀ုံ၏ ဝိပါကဟလ ဟု ခေါ်၍၊ အလုံးစုံသောဒုက္ခ၏ ကုန်ရာနိ၀္ဗာန်ကို အာနိသံသဟလ (မဂ်၏အကျိုးဆက်) ဟု ဆိုသည်။

ယောစ ဗုဒ္ဓ၀ု။ ။ဓမ္မ၀ဒြာ၀ဟူဏာ၀ဏ္ဍ၌လာသော ဂါထာတည်း၊ ဤဂါထာ၏ ရှေ့၌ "ဗဟုဝေ သရဏံ ယန္တိ, ပ၀တေနိ ဝနာနိစ" စသော ဂါထာများရှိသေး၏၊ ထိုဂါထာများ အရ ပ၀တ္တစသည်တို့ ကိုးကွယ်၍ အကျိုးမရနိုင်, ဒုက္ခမှ မလွတ်နိုင်ပါလျှင် အဘယ်ကို ကိုးကွယ်မှ လွတ်နိုင်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ယောစ" ဟု မိန့်တော်မူသည်၊ ယောစ၌ စသဒ္ဒါကို "ဗျတိရေက" ဟု ဆို၏။

၇၊ ထာနက်။ ။ယောစ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား၊ ဗုဒ္ဓဓ-မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ ဓမ္မဓ-ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃဓ-အရိယာသံဃာကိုလည်းကောင်း၊ သရဏ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတော-ဆည်းကပ်၏။ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ အရိယ သစ္စာနိ-အရိယာအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော သစ္စာတို့ကို၊ သမ္မ (သမ္မာ)-ဖေါက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ၊ ပညာယ-မဂ်ပညာဖြင့်၊ ပသ္သတိ-မြင်၏။ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း ကောင်း၊ ဒုက္ခသမุပ္ပာဒံ-ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလတ်သော် ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်း သမุဒယသစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသ-ဒုက္ခသစ္စာကို၊ အတိက္ကမ်ဓ-လွန်မြတ်ကြောင်း နိရောဓသစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ အရိယ-မြတ်သော၊ အဋ္ဌင်္ဂိက်-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ-ဒုက္ခ၏ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက် ကြောင်းဖြစ်သော၊ မဂ္ဂဓ-မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ (ပသတိ)၊ ဧတံ-ဤသစ္စာ ၄ ပါးကို သိမြင်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ဤသစ္စာ ၄ ပါးကို သိမြင်ကြောင်း အရိယာမဂ်သည်၊ ခေမ-ဘေးတို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော၊ သရဏ-သရဏဂုဏ်တည်း။ [“သရဏဂေမနံ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဂမနပုဒ်ချေထားသည်ဟု ကြံပါ။]ဧတံ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဥတ္တမ-မြတ် သော၊ သရဏ-တည်း။ ဧတံ သရဏ-ဤသစ္စာ ၄ ပါးကို သိမြင်ခြင်းဟူသော သရဏဂုဏ်ကို အာဂမ္မ-ရောက်၍၊ သတ္တဒုက္ခာ-အလုံးစုံသောဒုက္ခမှ၊ ပမုစ္စတိ-လွတ်၏။။ [ဧတံတိ စတ္တာရိ ၊ပေ၊ ပသတိတိတိ ဧဝ ဝုတ္တံ သရဏဂဟနသခ်ါတံ အရိယသစ္စ ဒဿနံ-ဋီကာသစ်။] ဓမ္မပဒ-ဗုဒ္ဓဝဂ် အဂ္ဂိဒတ္တဗြာဟ္မဏဝတ္ထု။

အဝိစ-သည်သာမကသေး၊ နိစ္စာဒိတောနိစ္စအစရှိသောအားဖြင့်၊ အနုပဂပ နာဒိဝသေနဝိ-မကပ်ရောက်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏၊ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ဧတသ-ဤလောကုတ္တရာသရဏဂုဏ်၏၊ အာနိသံသဖလ-အာနိသင်ဖြစ်သော အကျိုးကို၊ ဝါ-အကျိုးဆက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-သာမကကား၊ အဌာနမေတံ ၊ပေ၊ နေတံဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သတ္တံ)-ဤပါဠိတော်ကို၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ။ [ဘိက္ခေ-တို့၊ ယံ-အကြင်ဇနဂဏ်အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-အကြင်ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်း ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိသဗ္ဗန္ဓော-မဂ်ဒိဋ္ဌနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ပုဂ္ဂလော-သည်၊ ကိဿ-တစ်စုံတစ်ခု သော၊ သခ်ါရဲ-သခ်ါရကို၊ နိစ္စတောနိစ္စအားဖြင့်၊ ဝါ-နိစ္စဟူ၍၊ ဥပဂစ္ဆေယျ-

---

ဗျတိရေက။ ။ဝိ+အတိ+ရိ၏ ဓာတ်သည် ဘိန္နံ (တွဲပြားခြင်း) အနက်ဟောဟု ထောမနီခ်ဉ် ဆိုး၏။ ဤ၌လည်း ပဠုတဝနစသည်ကို ကိုးကွယ်ပုံ အကျိုးရပုံမှ ခွဲခြား၍ပြသော “ဗျတိရေက” ဟု ယူပါ။ အနွယ်၏ ပြောင်းပြန် ဗျတိရေကမျိုး မဟုတ်၊ ဋီကာသစ်၌ “ယောပန” ဟု ဖွင့်၏။ “အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား” ဟု ပေးပါ။

နိစ္စာဒိတော အနုပဂမနာဒိ။ ။“နိစ္စန္တိ အဂ္ဂဟဏာဒိဝသေန” ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်၏၊ “နိစ္စံတိ”ဟု ဣတိသဒ္ဒါဖြင့် ညွှန်ပြထိုက် ဖွင့်ပြထိုက်သော ပုဒ်များဝယ် တောပစ္စည်းကို သဒ္ဒ ဝိဒူတို့ အသုံးပြုလေရှိကြ၏။ မှန်၏။-“နိစ္စအားဖြင့်”ဟု ဆိုခြင်းနှင့် “နိစ္စဟူ၍”ဟု ဆိုခြင်းသည် အဓိဗွာယ်တူပင် ဖြစ်၏။ [ဣဒါနိ၁ နိဗ္ဗိသိတမ္ဘေ ဟိ တောသဒ္ဒ မ်ိုးစုန္တိ သဒ္ဒဝိဒူ-ဋီကာသစ်။]

ကပ်ရောက်ရာ၏။ ဧတံ-ဤအကြောင်းသည်၊ အဋ္ဌာန-သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်၊ ဧသော-ဤအခွင့်သည်၊ အနုဝကာသော-သင့်သောအခွင့် မဟုတ်၊ ဧတံ ဌာန-ဤအကြောင်းသည်၊ နိ ဝိဇ္ဇတိ-မရှိ၊ ယံ-အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-အကြင်အခွင့်ကြောင့်၊ (အခွင့်ဟူသည်လည်းအကြောင်းပင်တည်း)၊ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ကဠိသခ်ိရဲ့၊ သုခဝေဒနာ-သုခအားဖြင့် ၊ပေါ ကဠိ-သော၊ ဓမ္မံ-တရားကို၊

"အနုပဂမနေ-မကပ်ရောက်" ဟူသည့် နိစ္စဟု မယူခြင်းပင်တည်း-နိစ္စာဒိတောဌ် အာဒိဖြင့် သာဝကဌ် ပြုအပ်လတ္တံသော သုခ-အတ္တကို ယူ အနုပဂမနာဒိဌ် အာဒိဖြင့် "မာတရံ ဝိဝိတာ ဝေါရောပေယျ ၊ပေ၊ အည်သတ္တာရဲ့ ဥဒ္ဒိသေယျ" အရ မာတုဇီဝိတာဝေါရောပန စသည်တို့ကို ယူပါ။ [သီဟိဋ္ဌိမုဌ် အာဒိမပါဘဲ "နိစ္စတော" ဟုသာ ရှိသတတ်၊ ထိုအလို အနုပဂမနာဒိဖြင့် ကျန်သမျှကို ယူပါ။]

အဋ္ဌာန် အနုဝကာသော။ ။ဌာန ( ) ကာသ ( ) ပုဒ်လုံးပင် အကြောင်းဟူသော အနက်ကို ဟောနိုင်သော်လည်း ဤနေရာ၌ ဂန္ဓကသတ္တိရှိသော အကြောင်းကို ဌာန, ဥပဏ္ဍက သတ္တိရှိသော အကြောင်းကို ဩကာသဟု ခွဲ၍, ထိုအကြောင်းကို ပယ်ခြင်းကို "အဋ္ဌာန-အနုဝကာသ" ဟု ဆိုသည်။ [အဋ္ဌာနန္တိ ဇနကဟေတု ပဋ္ဌိဓေဘေါ, အနုဝကာသောတိ ပစ္စယဟေတု ပဋ္ဌိဓေဘေါ၊ ဥဘယေနာပိ ကာရဏမေဝ ပဋ္ဌိဂ္ဂိပတိ၊ ယဝတိယေန ကာရဏေန-ဌိကာသစ်။]

ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ၊ပေ၊ သခ်ိရဲ့။ ။ဒိဋ္ဌိဟု သာမည္ဖဆိုသော်လည်း အတ္တပွဂ္ဂလရဏ လိုက်၍ အရာဌာနအားလျော်စွာ "မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ" ကို ယူပါ၊ သခ်ိရ၌ အရဟတ္တိုလည်း အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ လောကုတ္တရာတရားကိုလည်း အာရုံပြုနိုင်သောကြောင့် စတုဘူမက သခ်ိရကို ယူရသည်။ [ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နောတိ မဂ္ဂဋ္ဌိဒ္ဒိယာ သမ္ပန္နော၊ သခ်ိရန္တိ, စတုဘူမကေသု သခ်ိတသခ်ိရေသု ဧကသခ်ိရဲ့ပိ-ဌိကာ၊]

သုဇောေ။ ။သုခဟု ယူရာ၌ ရှေးဦးစွာ သခ်ိရတစ်ခုခုကို အတ္တဟု စွဲလမ်းပြီးမှ ထိုအတ္တသည် "ကေန္တသုခီ-ဧကန် သုခရှိ၏" အရောဂေါ ပရံ မရဏာ-သေပြီးမှနောက်၌လည်း ပျက်စီးခြင်းမရှိ" ဤသို့ အတ္တဒိဋ္ဌိအရားခဲ့ကို ကိုးကားကျက်ပင် သုခရှိ၏ဟု ယူခြင်းတည်း၊ ထို အယူကို အရိယာသည် မယူပါ-ဟူလို။

ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့် သုခယုပ်။ ။ယထာဝုတ္တသဒ္ဒါသည် "စင်ကြယ်" ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ အလွန်စင်ကြယ်လိုသော စောက္ခပုဏ္ဏားသည် အမှန်ယစ်သောဆင်က လိုက်သောအခါ မစင်ကျင်ကြောင့် ပြည်နေသော မြေအရပ်ကိုပင် "သုခဌာန" ဟု ထင်မှတ် သကဲ့သို့, ဒိဋ္ဌိကင်းသော အရိယာသာဝကလည်း ကိလေသာ အယူပြိုမ်းစေခြင်း အကျိုးငှာ ကာမချမ်းသာကို ခံစားလ၏၊ ထိုခံစားမှုသည် ဒိဋ္ဌိမယှဉ်သော ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့် ကာမ အရသာဖြစ်သော သခ်ိရကို သုခဟု ယူခြင်းပင်တည်း။

ဌိကာ။ ။ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တေန ပန အရိယသာဝကော (သောတာပန် သကဒါဂါမ်ကို ရည်ရွယ်သည်) ပရိဠာဟ ဝူပသမနတ္ထं မတ္တာဟတ္ထိပရိတ္တာသိတော (အမှန်ယစ်သော ဆင်သည် ထက်ဝန်းကျင် ထိတ်လန့်စေအပ်-လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍) ဝိယ စောက္ခဗြာဟ္မဏော ဥတ္တာရဘူမိ ကဠိသခ်ိရဲ့ သုခတော ဥဟဂ္ဂတိ။

အတ္ထကောဘာ-အတ္ထအားဖြင့်၊ ဥပဂစ္ဆေယျ ၊ပေ၊ မာတရံ-အမိရင်းကို၊ ဇိဝိတာ-ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေယျ-ခွင်းရာ၏။ ၊ပေ၊ ပိတရံ-အဖရင်းကို ၊ပေ၊ အရ ဟန္တ-ရဟန္တာကို ၊ပေ၊ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော-ပျက်သောစိတ်ရှိသည်၊ ဝါ-ဒေါသသည် ဖျက်ဆီး အပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ [ဇီဝကကဲ့သို့ ပဒုဋ္ဌမဟုတ်သော စိတ်ဖြင့် သွေးကို ဖြစ်စေခြင်းကား အဋ္ဌာနမဟုတ်, ဒေဝဒတ်ကဲ့သို့ ဖြစ်စေခြင်းသာလျှင် အဋ္ဌာန တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပဒုဋ္ဌစိတ္တော" ဟု ဝိသေသနပြုသည်။] တထာဂတသာ-သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရား၏ (ကိုယ်တော်၌)၊ လောဟိတံ-သွေးကို၊ ဥပ္ပာ ဒေယျ-ဖြစ်စေရာ၏ ၊ပေ၊ သံဃ-ကို၊ ဘိန္ဒေယျ-ခွဲရာ၏။ [သံဃာသင်းခွဲပုံကို ဝိနည်း စူဠဝဂ္ဂ, သံဃဘေဒကက္ခန္ဓကာ၌ ရှုပါ။] ၊ပေ၊အည်-အခြားသော သာသနာပ ဆရာကို၊ သတ္ထာရံ-ဆရာဟူ၍၊ ဥဒ္ဒိသေယျ-ညွှန်ပြရာ၏။ ဧတံအဋ္ဌာနံ, (ဧသော) အနုဝကာသော၊ တေဌာနံ နဝိဇ္ဇတိ-အဂိုဏ်တို့ရှိ, ဧကနိပါတ်, အဋ္ဌာနပါဠိ, ပဌမဝဂ်။]

ပန-ကား၊ လောကိယသ-လောကီဖြစ်သော၊ သရဏာဂမနသ-၏။ ဘဝ သမ္ဘဒါ-ဘဝ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဘောဂသမ္ဘဒါ-စည်းစိမ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဖလမေဝ-အကျိုးပင်တည်း၊ ဟိ-သာဓကကား၊

ကဠိမ်ခ်။ ။အနုတ္တဟု ယူရာ၌ "ကဠိသခ်ါရံ" ဟု ဟောတော်မမူဘဲ "ကဠိ ခမ္ဘ" ဟု တော်မူရခြင်းကား ရုပ်နာမ်သခ်ါရသာမက, ကသိုဏ်းစသော ပညတ်များကိုပါ အတ္တဟု (ဒိဋ္ဌိသမ္ဗန္ဓပုဂ္ဂိုလ်၏) မစွဲလမ်းတော့ခြင်းကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့်တည်း၊ ဒုန်း၏-ပညတ်နှင့် နိဗ္ဗာန်ကို အနုတ္တဟု ပရိဝါပါဠိတော်၌ မိန့်သည်။

အနိစ္စာ သင္ခသခ်ါရာ, ဒုက္ခာ နတ္ထာစ သခ်တာ၊
နိဗ္ဗာနဉ္စေဝ ပညတ္တိ, အနတ္တာ ဣတိ နိဋ္ဌယာ။

တေဘူမကသခ်ါရကို ယူသောနည်း။ ။ပြေအပ်ပြီးသော နည်း၌ သခ်ါရံအရ စတုဘူမကသခ်ါရကို အနိစ္စစသည်ဖြင့် မရှုပ်ကို ပြ၏။ (တစ်နည်း) သခ်ါရံအရ တေဘူမက သခ်ါရကိုသာ ယူသင့်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း. . . ပုထုဇဉ်သည် တေဘူမကသခ်ါရတို့တွင် အကြင် အကြင်သခ်ါရကို နိစ္စစသည်ဖြင့် ယူ၏။ ထိုထိုသခ်ါရကို အရိယာက အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု ရှုလျက် ပုထုဇဉ်ဘဝတုန်းက နိစ္စစသော အယူကို ဖြေရှင်းသောကြောင့်တည်း။

ဠီကာ။ ။ဣဒမေသုပိ တီသု ဝါရေသု (နိစ္စ, သုခ, အတ္တဟု မယူကြောင်းကို ပြရာ ဝါရတို့၌) စတုဘူမကဝသေနေ၀ ပရိဠ္ဆေဒေါ (ရှုရာတရား၏ အပိုင်းအခြားကို) ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေဘူမကဝသေနေ၀ဝါ, ယံယံ ဟိ ပုထုဇ္ဇနော ဂါဟတဝေန ဂဏှာတိ၊ တတော တတော အရိယသာဝကော ဂါဟံ ဝိနိမ္မေဌေတိ (ဖြေရှင်း၏)။

ဘဝ-ဘောဂသမ္ဘဒါ။ ။သုဂတိဘဝေန ဘဝသမ္ဘဒါ၊ ဣဒံ ပိပါကဖလံ (ဤသုဂတိ ဘဝသည် ဝိပါကအကျိုးတည်း၊) ဘောဂသမ္ဘဒါတိ မနုဿဘောဂ ဒေဝဘောဂေဟိ သမ္ဘဒါ၊ ဣဒံ ပန အာနိသံသဖလံ၊ ဝုတ္တဠေ့ဝေါ စသော သာဓကဖြင့် ဘဝသမ္ဘဒါကို ပြ၏။

ယေကေစိ ၊ပေ၊ ပရိပူရေသန္တိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤဂါထာပဒန္တကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

[**ဂါထာနက်။** ။ ယေကေစိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ညဿံ အလုံးစုံသော လူတို့သည်၊ ဗုဒ္ဓံ-ကို၊ သရဏံ-ဟူ၍၊ ဂတာသေ-ဆည်းကပ်ကြကုန်၏။ တေ-ထိုလူတို့သည်၊ အပါယဘူမိ-အပါယ်ဘုံသို့၊ နဂမိဿန္တိ-မရောက်ကြကုန်လတ္တံ့၊ မာနုသံ (မာနုဿံ)-လူတို့ဦးဖြစ်သော၊ ဒေဟံ-ကိုယ်ကို၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၎၊ ဝါ-ပယ်စွန့်ရသည်ရှိသော်၊ ဒေဝကာယံ-နတ်အဝေါင်းကို၊ ပရိပူရေသန္တိ-ပြည့်စေကုန်လတ္တံ့၊-သဂါထာဝဂ္ဂ-ဒေဝတာသံယုတ်, ၄-ဝဂ်, ၇-သုတ်။]

အပရမ္ပိ-အခြားအကျိုးကိုလည်း၊ (အာယသ္မာတာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရေန-သည်၊) ဝုတ္တံ၊ (ကိ)၊ အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ ဒေဝါနံ-နတ်တို့၏၊ ဣန္ဒေါ-အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကော-သိကြားသည်၊ အသီတိယာ-ရှစ်ဆယ်သော၊ ဒေဝတာသဟဿေဟိ-နတ်အထောင်တို့နှင့်၊ (တစ်နည်း) အသီတိယာဒေဝတာသဟဿေဟိ-ရှစ်သောင်းသောနတ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ယေန-၌၊ အာယသ္မာမဟာမောဂ္ဂလ္လာနော (အတ္ထို)၊ တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမိ ၊ပေ၊ ဧကမန္တံ, ဋ္ဌိတံ-သော၊ ဒေဝါနံ-တို့၏၊ ဣန္ဒံ-သော၊ သက္ကံ-ကို၊ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဧတံ အဝေါစ (ကိ)၊ ဒေဝါနံ-တို့၏၊ ဣန္ဒ-အရှင်ဖြစ်သောသကြား၊ ဗုဒ္ဓံ-ကို၊ သရဏာဂမနံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်းသည်၊ သာဓု-ကောင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဒေဝါနံ,ဣန္ဒ, ဗုဒ္ဓံ-ကို၊ သရဏာဂမနဟေတု-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းအားဖြင့်၊ ဣဒ-ဤလောကဌ၌၊ ဧကဗ္ဗေ-အချို့ကုန်သော၊ သတ္တာ-တို့သည်၊ ကာယသ-ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ-ပျက်ခြင်းဟူသော၊ ဓရဏာ-သေခြင်းမှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ သုဂတိ-သုခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော၊ သဂ္ဂ လောကံ-နတ်ပြည်သို့၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ-တပ်ရောက်ကြရကုန်၏ ၊ပေ၊ တေ-ထိုသရဏာဂုံတည်သော နတ်တို့သည်၊ အညေ-နဲသော၊ ဒေဝေ-သရဏာဂုံမတည်သော နတ်တို့ကို၊ ဒသဟိ-နဲသော၊ ဌာနေဟိ-အရာဌာနတို့ဖြင့်၊ အဓိဂဏှန္တိ - လွှမ်းမိုးချဲယူနိုင်ကုန်၏။ ဒိဗ္ဗေန - နတ်၌ဖြစ်သော၊ အာယုနာ-အသက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗေန, ဝဏ္ဏေန-အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗေန,

---

ဂတာသေ၌ သေသည် အနက်မရှိ၊ အပါယဲနေရာဝယ် "အပါယဘူမိ" ဟု သဂါထာဝဂ္ဂ ဒေဝတာသံယုတ်၌လည်းကောင်း, မဟာသမယသုတ်၌လည်းကောင်း ရှိ၏။ ဥပေန္ဒဝဇိရဂါထာပါဒဖြစ်၍ "ဘူမိ" ပါမှ ကောင်းမည်၊ မာနုသံကား ဆန်းကြောင့် သံ၌ သံယုဂ်ကိုချေထားသည်၊ "မနုသေ သု+ဇာတ် မာနုသံ" တဖွဲတ်ပုဒ်တည်း။

အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ။ ။သဒ္ဓေသတနဝဂ္ဂ, မောဂ္ဂလ္လာနသံယုတ် ပါဠိတော်တည်း၊ ဤပါဠိတော်၌ "သဂ္ဂ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ" ဖြင့် ဘဝသမ္ပဒါကို ပြ၍, ဒိဗ္ဗေန အာယုနာစသည်ဖြင့် ဘောဂသမ္ပဒါကိုပြသည်။ [ဝဏ္ဏအရ အမ္ပဒ္ဓတ္တ ကိုယ်အဆင်းကိုယူ၍, ရူပအာရ ရူပါရုံဟူသော ခံစားဖွယ် ဗဟိဒ္ဓအဆင်းကို ယူပါ။]

သုခေန-ချမ်းသာဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗေန, ယသေန-အခြံအရံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗေန, အာဓိပတေယျေန-အစိုးရသူ၏အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗေဟိ-နိသော၊ ရူပေဟိ-ရူပါရုံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဖေါ္ဌဗ္ဗေဟိ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (အဓိဂဏ္ဍန္တိ)၊ ဣဒါ (အဝေါ)၊ ဣဒါ (ဝုတ္တံ)၊ ဓမ္မေစ-မမ္မ၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဓမ္မသရဏာဝုံ၌လည်းကောင်း။ သံယေစ-သံဃာ၌လည်းကောင်း။ ဝါ-သံဃသရဏာဝုံ၌လည်းကောင်း။ ဧသ-ဤအစီအရင်သည်၊ နယော-သိကြောင်းအစီအရင်တည်း၊ အပိစ-သေး၊ ဝေလာမသုတ္တာဒိ ဝသေနပိ-ဝေလာမသုတ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ သရဏဂမနသာ-၏။ ဖလဝိသေသော-အကျိုးအထူးကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [ဝေလာမသုတ်ကို အဂ်ုတ္တရ-နဝကနိပါတ်၌လည်းကောင်း, ဤနိဒါနာသစ်၌လည်းကောင်း ရှုပါ။ အာဒိဖြင့် အဂ္ဂပသာဒသုတ်, ဆဋ္ဌမာဇာဝဝ ဝိမာနဝတ္ထု၊ စသည်ကို ယူပါ။]ဧဝံ-လျှင်၊ သရဏဂမနသာ-၏။ ဖလ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

[သရဏဂမနဖလကို ပြပြီး၍, သံဃိလေသနှင့် ဘေဒကို ပြလိုသောကြောင့် "တတ္ထ" စသည်ကိုမိန့်။]စ-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုလောကီသရဏာဝုံ လောကုတ္တရာသရဏာဝုံတို့တွင်၊ လောကီယသရဏာဝမန်-လောကီသရဏာဝုံသည်၊ တိသု-နိသော၊ ဝတ္ထုသု ကုသိလ်စိတ်၏တည်ရာရတနာ ၃ ပါးတို့၌၊ အညာဏသံသယမိစ္ဆာဘာဏာ ဒိဟိ-မသိခြင်း မောဟ, ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာ, အမှားသိခြင်း ဒိဋ္ဌိအစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ သံကိလိသယတိ-ငြစ်နွမ်းစေ၏။ မဟာဇုတိကံ-ကြီးစွာသောအရောင်အဝါရှိသည်၊ နု ဟောတိ-မဖြစ်၊ မဟာဝိဗွာရံ-ကြီးစွာပြန့်နံ့ခြင်းဟူသော အာနုဘော်ရှိသည်၊ နု (ဟောတိ)၊ လောကုတ္တရသာ-လောကုတ္တရာသရဏာဝုံ၏။ သံကိလေသော-ငြစ်နွမ်းခြင်းသည်၊ နတ္ထိ။

အညာဏ ၊ပေ၊ ညာဏာဒီဟိ။ ။ရတနာ ၃ ပါး၏ဂုဏ်တော်ကို လုံးလုံးမသိခြင်း, ပြင်းစွာ တွေ့ဝေနေခြင်းသည် "အညာဏ" မည်၏။ ဗုဒ္ဓဟုတ်လေသလား, မဟုတ်လေသလားဟု ယုံမှားခြင်းသည်, "သံသယ" မည်၏။ ရတနာ ၃ ပါး၏ အရဟံ စသော ဂုဏ်တော်ကိုပင် ဂုဏ်မဟုတ်ဟု ဖြောင်းပြန်ယူခြင်းသည် "မိစ္ဆာညာဏ" မည်၏။ အာဒိဖြင့် ရတနာ ၃ ပါးကို အနာဒရ (မရိုသေခြင်း), အဂါရဝ (မလေးစားခြင်း) စသည်ကို ယူပါ။ [ယခုခေတ်မှာလည်း ဗုဒ္ဓမမ္မတို့၌ ရိုသေမှု နည်းပါးလာလေပြီ။]

မဟာဒုတိ ၊ပေ၊ ဝိဗွာရံ။ ။သံကိလိသယတိကိုပင် "နု မဟာဒုတိကံ နု မဟာဒိဗ္ဗာရံ" ဟု အမိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်, ဒုတိ သဒ္ဒါသည် အရောင်အဝါကို ဟော၏။ မဟတိ+ဒုတိယသာဟိ မဟာဒုတိကံ၊ ဝိဗွာရသဒ္ဒါသည် ပြန့်နံ့ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ သရဏာဝုံ၏အကျိုး ပြန့်နံ့မြင်းဟူသည် အာနုဘော်တည်း။ ထို အာနုဘော်ဟူသည် မြင့်မြတ်ခြင်းတည်း။ မဟန္တော+ဝိဗွာရော ယဿာတိ မဟာဝိဗွာရံ။ [နု မဟာဒုတိကံတို နု မဟုဒ္ဓလံ (များစွာ မတောက်ပ)၊ နု မဟာဝိဗွာရံတို နု မဟာနုဘာဝံ၊ အပ္ပဃ်ာတံ [illegible] (များ ပြန့်ခ-မြင့်မြတ်)။-ဋီကာသစ်။]

စ-ဆက်၊ (တစ်နည်း) စ-သံကိလေသမ္ဘတစ်ပါး, ဘေဒကား။ လောကိယသ-လောကီဖြစ်သော၊ သရဏဂမနသ-၏၊ ဘေဒေါ-ပျက်ခြင်းသည်၊ သာဝဇ္ဇော-အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-အပြစ်ရှိသော၊ (ဘေဒေါ) စ-ပျက်ခြင်းလည်းကောင်း၊ အနဝဇ္ဇော-အပြစ်မရှိသော၊ (ဘေဒေါ) စ-လည်းကောင်း၊ (ဣတိ-သို့) ဒုဝိဓော-၏။ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ သာဝဇ္ဇော-အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော ပျက်ခြင်းသည်၊ အညသတ္ထာရာဒီသု-သာသနာတွင်းဆရာမှ တစ်ပါးသောဆရာ အစရှိသည်တို့၌၊ အတ္တသန္ဓိယျာတနာဒီဟိ-မိမိကိုယ်အပ်နှင်းခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ ဟောတိ၊ သောစ-ထို သာဝဇ္ဇဘေဒသည်လည်း၊ အနိဋ္ဌဖလော-အလိုမရှိအင်သောအကျိုးရှိသည်၊ ဝါ-မကောင်းသောအကျိုးရှိသည်၊ ဟောတိ၊ အနဝဇ္ဇော-အပြစ်မရှိသော ပျက်ခြင်းသည်၊ ကာလဃ် ကိရိယာယ-သေချိန်ကိုပြုခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-သေခြင်းကြောင့်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုအနဝဇ္ဇဘေဒသည်၊ အဝိပါကတ္တာ-ဝိပါကမမ္ဘ မဟုတ်သည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဖလော-အကျိုးမရှိ၊ ပန-ကား။ လောကုတ္တရသာ-လောကုတ္တရာ သရဏဂုဏ်၏။ ဘေဒေါ-ပျက်ခြင်းသည်၊ နေဝအတ္ထိ-မရှိသည်သာ၊ (ကသ္မာ, လောကုတ္တရသာ-၏၊ ဘေဒေါ-သည်၊ နေဝတ္ထိ-မရှိသနည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ), ဘဝန္တ ရေပိ-ဘဝတစ်ပါးဌ် သော်မှလည်း၊ [ပိဖြင့် "ဤဘဝကို မဆိုထားနှင့်" ဟု ဂရဟာပြု။] အရိယသာဝကော-သည်၊ အညံ-သာသနာတွင်းဆရာမှ အခြားသောဆရာကို၊ သတ္ထာရံ-ဆရာဟူ၍၊ နု ဥဒ္ဒိသတိ-မည္ဆန်ပြတော့၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (လောကုတ္တရသာ ဘေဒေါ နေဝတ္ထိ) ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ သရဏဂမနသ-၏။ သံကိလေသောစ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘေဒေါစ-ပျက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-ဣတိ-သရဏဂုဏ်နှင့်ပပ်၍ မှတ်ဖွယ်အပြီးတည်း။

သာဝဇ္ဇော။ ။တဏှာဒိဋ္ဌာဒိဝသေန-အညသတ္ထုတို့ကို ချစ်ခင်ခြင်းတဏှာ, အညသတ္ထုတို့၏ အယူကိုပင် အမှန်ထင်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သ ဒေါသော-အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်၏။

ကာလဃ် ကိရိယာယ။ ။သရဏဂုဏ် ဆောက်တည်မှုသည် သီလ ဆောက်တည်မှုနှင့် တူ၏။ သီလသည် ကာလအပိုင်းအခြား ရှိ-မရှိ ၂ မျိုးဖြစ်၏။ သရဏဂုဏ် ဆောက်တည်မှုလည်း ထိုအတူပင်တည်း၊ ကာလအပိုင်းအခြား မရှိဘဲ ဆောက်တည်လျှင် သေမှ သရဏဂုဏ်ပျက်သည်။

မုက်ချက်။ ။သေလျှင် သရဏဂုဏ် ပျက်သောကြောင့် ယခုအခါ လူသေလျှင် သရဏဂုဏ်တင်ကြဟန် တူသည်၊ သို့သော် အလောင်းကောင်သည် သရဏဂုဏ် မယူနိုင်ပါ။ သေသူက အနားမှာဖြစ်နေလျှင်သာ ယူနိုင်စရာရှိပါသည်။

သရဏဂမနကထာအဖွင့် ပြီး၏။

ဥပါသကဝိဓိကထာအဖွင့်

ဥပါသကံ ၊ပေ၊ ဓာရေတူတိ-ကား၊ မံ-ဒကာတော်ကို၊ ဘဝဝါ-သည်၊ အယ-ဤမင်းသည်၊ ဥပါသကော-ဥပါသကာတည်း၊ ဣဿတု-သိတော်မူပါ၊ ဓာရေတု-စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ၊ ဝါ-မှတ်တော်မူပါ၊ ဒဿတု-သိတော်မူပါ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဥပါသက် မံ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဥပါသကဝိဓိကောသလ္လတ္ထं-ဥပါသကာ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အစီအရင်၌ ကျွန်းကျင်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အကျိုးငှာ၊ ကော-အဘယ်သူသည်၊ ဥပါသကော-ဥပါသကာမည်သနည်း၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥပါသကောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်သနည်း၊ အသ-ထိုဥပါသကာ၏။ သီလံ-သီလသည်၊ ကိ-အဘယ်နည်း၊ အာဇီဝေါ-အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသည်၊ ကော-နည်း၊ ဝိပတ္တိ-ပျက်ခြင်းသည်၊ ဟာ-နည်း၊ သမ္ပတ္တိ-ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ကာ-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ ပကိဏ္ဏက-ဤအဖြားအားဖြင့် ရောပြွမ်းသော အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝေဒိတပ္ပံ။

ဥပါသကဝိဓိ။ ။"ဥပါသကဘာဝဝိဓေန" ဟု ဘာဝသဒ္ဒါထည့်၍ ဋီကာသစ်ဖွင့်သောကြောင့် ဥပါသကဌ၌ ဘာဝပွဓာန ဘာဝလောပကြပါ၊ ဥပါသက အစစ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဟူသည် ရတနာ ၃ ပါးကို ဆည်းကပ်ရုံသာ မက၊ သီလရှိခြင်း၊ အသက်မွေးမှု၏ သမ္မာအာဇီဝဖြစ်ခြင်း စသည်တို့တည်း၊ [နိဿယယ၌ - ဤအဖွင့်အတိုင်း အနက်ယေးထားဏ၏၊ ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋ္ဌိကာ၌လည်း ဤအတိုင်းပြင်ပါ။]

ကော ဥပါသကော, ကသ္မာ။ ။ကော ဥပါသကောဟူသော ပုဒ္ဓာဖြင့် ဥပါသက၏ သရဝ်သကောင်ကို မေး၏။ အဘယ်သို့သော အမှတ်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသူကိုမှ "ဥပါသက-ဥပါသိကာမ"ဟု ခေါ်နိုင်ပါသနည်း-ဟူလို၊ ကသ္မာဖြင့် ဥပါသကအမည်ခြင်း၏ သဒ္ဒပဝတ္တိ နိမိတ်ဖြစ်သော အကြောင်းကိုမေးသည်၊ မှန်၏။-ဥပါသကပုဒ်၌ ဥပ+အာသဓာတ် ဣတ္ထပစ္စည်းတည်း၊ ထိုသို့ ဓာတ်ပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော ပုဒ်ဟူသမျှ၌ သဒ္ဒဝဝတ္တိနိမိတ်ဟု ခေါ်အပ်သော အကြောင်းတစ်မျိုးမျိုး ရှိရမ်းတည်း။

ကိမသ္သသီလ ၊ပေ၊ အာဇီဝေါ။ ။ကိမသ္သသီလံဖြင့် ဥပါသကအမည်ရသူ၏ အမြဲ ဆောက်တည်အပ်သော သီလကို မေးသည်၊ အသက်မွေးဖွဲ့နည် အလုပ်အကိုင်ကို "အာဇီဝ" ဟု ခေါ်၏။ အာဇီဝန္တိ ဧတေနာတိ အာဇီဝေါ - အသက်၏ဖြစ်ကြောင်း၊ ဝါ-အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း၊ ထိုအာဇီဝကိုပြရာ၌ မိစ္ဆာဇီဝမှရှောင်လျှင် ဥပါသကာ၏ သမ္မာအာဇီဝဖြစ်သော ကြောင့် မိစ္ဆာဇီဝကို အကျယ်ပေဖန်လိမ့်မည်။

ကာ ဝိပတ္တိ, သမ္ပတ္တိ။ ။"ဝိပတ္တိ"ဟု သာမည မေးသော်လည်း ရှေ့၌ သီလနှင့် အာဇီဝကို ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် သီလ၏ဝိပတ္တိ အာဇီဝ၏ဝိပတ္တိကို မေးရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် "သီလသမ ၁ဇီဝသမ ဝိပတ္တိ"ဟု အကျယ်ပြလိမ့်မည်၊ သမ္ပတ္တိ၌လည်း နည်းတူ၊ မှန်၏-ဝိမ (စီမံစရာ)ရှိရာ၌ အခြားမဲ့ လွန်ပြီးအနက်ကို ယူ၍ စီမံရမ်း၊ ပဝိသေ၀ (တားမြစ်ဖွယ်) ရှိရာ၌လည်း အခြားမဲ့ လွန်ပြီးအနက်ကိုပင်ယူ၍ တားမြစ်ရသည်။

တတ္ထ-ထိုပကိဏ္ဏက စကားရပ်၌၊ ကောဥပါသိကောတိ-ဟူသောပုစ္ဆာ၏။ (ဝိသဒ္ဓနိ-အဖြေကား၊) ယောကောစိ-အမှတ်မမှိုတစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ သရဏဂတော-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်တတ်သော၊ ["တိသရဏဂတော-ရတနာ၃ ပါး၌ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်သော" ဟု အချို့စာ၌ တိသဒ္ဒါပါ၏။]ဂဟဋ္ဌော-အိမ်၌တည်သူ လူ၀တ်ကြောင်သည်၊ (ဥပါသကော-မည်၏။) ဟိ-သာကေား၊ ယတော၊ ।ပေ। ဟောတိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိတို့၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ [မဟာနာမ-မဟာနာမမိ၊ ယုဓတော-အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ (အချို့စာ၌ "ဥပါသကော-သည်" ဟု ရှိ၏။) ဗုဒ္ဓံ-ကို၊ သရဏံ-ဟူ၍၊ ဂတော-ဆည်းကပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ မဟာနာမ, ဧတ္တာ၀တာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ရတနာ ၃ ပါးကို ဆည်းကပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဥပါသကော ဟောတိ-မဟာ၀ဂ္ဂ-သောတာပတ္တိသံယုတ်, ၄ ၀ဂ်, ၇-သုတ်။]

ကသ္မာ ဥပါသကောတိ-ဟူသော ပုစ္ဆာ၏။ (ဝိသဒ္ဓနိ-ကား၊) ရတနတ္တယသ-ကိုး ဥပါသနတော-ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့်၊ ၀ါ-ဆည်းကပ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဥပါသကောတိ-ဟူ၍)၊ ၀ုစ္စတိ၊) ဟိ-မှန်၊ သော-ထိုဥပါသကာသည်၊ ဗုဒ္ဓံ-ကို၊ ဥပါသတိ-ကပ်ဝင်နေတတ်၏။ ၀ါ-ဆည်းကပ်တတ်၏။ ဣတိ, ဥပါသကော-မည်၏။ တထာ-ဘူ၊ ဓမ္မံ-ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါသတိ ဣတိ ဥပါသကော၊) ကိမသယံသီလန္တိ-ဟူသော ပုစ္ဆာ၏။ (ဝိသဒ္ဓနိ-ကား၊) ပဠ-နိသော၊ ဝေရမဏီယော-ဒုဿီလျရန်ကို သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးတတ်သော ဝိရတိ

ပဂိဏ္ဍာကံ။ ။ဝ+ကိရ, တပစ္စည်း၊ ပကာရေန-ဥပါသကာ၏ သရုပ်သကောင်, ဥပါသကသဒ္ဒါ၏၊ ၀စနတ္ထစသော အပြားအားဖြင့်+ကိရတိ-(တစ်မျိုးမက) ရောဂြမ်းနေတတ်၏။ ဣတိ ပဂိဏ္ဍာ၊ သွတ္ထည် ကပစ္စည်းသက်၍ "ပဂိဏ္ဍာယေ ပဂိဏ္ဍာကံ" ဟု ပြုပါ၊ သရုပ်၀စနတ္ထစသည်ကို ပြခြင်းဟူသော မျှားစွာသော အပြားအားဖြင့်ဖြစ်သောအနက်အဓိပ္ပာယ် အဆုံးအဖြတ် စကားရပ်ကို "ပဂိဏ္ဍာက ဝိနိစ္ဆယ" ဟု ခေါ်သည်။ [အနေကာကာရေန ပ၀တ္တံ အတ္ထဝိနိစ္ဆယံတိ အတ္ထော-ဋီကာသစ်။]

ယောကေစိ။ ။တိသရဏဂတ ဖြစ်သူဟူသမျှကို "ဥပါသဂ (ဥပါသိကာ)" ဟု ခေါ်နိုင်ရကား ခတ္တိယဗြာဟ္မဏစသော အမျိုးဇာတ်အနွယ်တို့သည် ဥပါသကဖြစ်ဖို့ အရေးအခင်း၌ လိုရင်းမဟုတ် ဟု ယောကေစိပါဠိဖြင့် ပြသည်။

ဝေရမဏီယော။ ။"ဝေရဲ-ပါဏာတိပါတ စသော ဒုံသီလျရန်ကို+မဏတိ (ဟိသတိ)-သတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးတတ်၏" ဟူသော ဝိဗြိုဟ်အရ ပါဏာတိပါတစသော ၅ မျိုးမှ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော ဝိရတိတို့ကို "ဝေရမဏီ" ဟု ခေါ်၏။ မဏဓာတ်သည် ဟိသာ အနက်ဟောတည်း၊ ဣယစ္စည်း။ [အခြားတစ်နည်းနှင့် အဣယ်ကို ဝိနည်း-မဟာ၀ဂ္ဂ ဘာသာ ဋီကာ ပဌမဇ္ဈာနထာ၌ ရှုပါ။]

စေတသိတ်တို့သည်၊ (အသ-ထို ဥပါသကာ၏။ သီလ-တည်း။) ယထာဟ-အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း။ မဟာနာမ, ယတော-ကြောင့်၊ ဥပါသကော-သည်၊ ပါဏာတိပါတာ-ပါဏာတိပါတမှ၊ ပဋိဝိရတော-ရှောင်ကြဉ်သည်၊ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ-မှ၊ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ-မှ၊ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ-မှ၊ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ-မှ၊ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မဟာနာမ, ဧကြာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ၅ ပါးသီလကို ဆောက်တည်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဥပါသကော-သည်၊ သီလဝါ-သီလရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ (အာဟ)-မဟာဝဂ္ဂ-သောတာပတ္တိသံယုတ်, ၄-ဝဂ်, ၇-သုတ်။

ကော အာဇီဝေါတိ-ကော အာဇီဝေါဟူသော ပဠာ၏။ (ဝိသဇ္ဇနံ-ကား။) ပဠာ-နည်သော၊ မိစ္ဆာဝါဏိဇ္ဇာ-မှားယွင်းသော ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းတို့ကို၊ ပဟာယ-ပယ်ဖွယ်နှင့်၍၊ ဓမ္မေန-တရားမှ မကင်းသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်၊ သမေန-မျှမျှတတ အသက်မွေးခြင်းဖြင့်၊ ဇီဝိတကပ္ပနံ-အသက်မွေးမှုကို ပြုခြင်းတည်း၊ ဟိ-သာဓကကား၊ ပဠီမာ ဘိက္ခဝေ ।ပေ। ဥပါသကေန အကရဏီယာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ

မိစ္ဆာဝါဏိဇ္ဇာ။ ။ဝါဏိဇနဲ့ အယ်တိ ဝါဏိဇ္ဇာ၊ ဣဒံ အနက်၌ ဏျဟစ္စည်း, အာပစ္စည်း၊ ["ဝါဏိဇ္ဇဲ-ကုန်သည်တို့၏ အလုပ်" ဟု ကမ္မအနက်၌ ဏျဟစ္စည်းသက်၍ နပုংလ္လိန်လည်း အာဘိဓာန်၌ရှိသည်။] မိစ္ဆာသင္ခါသည် မုသာသင္ခါနှင့် အနက်တူ၏။ အလွဲအမှား, မသင့်မမှန် အနက်ကို ဟောဏ်။ [မိစ္ဆာဝါဏိဇ္ဇာတို နှ သမ္မာဝါဏိဇ္ဇာ၊ အယုတ္တာဝါဏိဇ္ဇာ, အသာရပ္ပ ဝါဏိဇ္ဇာ-ဒို့ကား။] ထို ဝါဏိဇ္ဇာအမှုကို မပြုခြင်းကို "ပဟာယ" ဟု ဆိုသည်။

ဓမ္မေန။ ။"ဓမ္မေနာတိ ဓမ္မေကာ အနေပေတနေ-တဂ္ဂုဏေ ဓကင်းသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်" ဟု ဖွင့်၏။ ဓမ္မေဖြင့် ဓမ္မေနင့်ယှဉ်သော အသက်မွေးခြင်းကိုပြောင် ကာရဏာပစာရအားဖြင့် ယူပါ၊-ဟူလို၊ တေန အညမ္မိ အဓမ္မိကံ ဇီဝိကံ ပရိဝဇ္ဇယိတ္ဝာ-ထို ဓမ္မေနပါဒ်ဖြင့် မိစ္ဆာဝါဏိဇ္ဇာမှ တစ်ပါးသော မတရားအသက်မွေးမှုဟူသမျှကို ပယ်သည်။

သမေန။ ။"သမေနာတိ အဝိသမေန (သုဒ္ဓိ ကိုယ်မို့ ရှေ့မတ မဟုတ်, မျှတသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်)" ဟု ဖွင့်၏။ တေန-ထို သမေနပါဒ်ဖြင့်၊ ကာယဝိသမာဒိဒုစ္စရိတ-ကိုယ်ဖြင့် မမျှမတပြုခြင်း အစရှိသော ဒုစရိုက်ကို၊ ပဟာယ ကာယသမာဒိနာ (ကိုယ်ဖြင့် မျှမျှတတပြုခြင်း အစရှိသော) သုစရိတေန ဝိဝိကံ ।သေယတိ-ဒို့ကား။ [ဤအဖွင့် ।အရ "ဓမ္မေန-တရားနှင့်၊ သမေန-ညီစွာ" ဟု မပေးရဟု မှတ်ပါ။ ယခုအခါမတရားရောင်းခ ်ခြ အမြတ်ကြီးစားမှု မတရားငွေတိုးယူမှုဟူသမျှသည် မည်မျှသော အသက်မွေးမှုများတည်း။]

ဝုတ္တာရှေ့တ်။ ။ပဠီမာ ဘိက္ခဝေ-စသော ပါဠိတော်သည် ပဠဝ်မိစ္ဆာဝါဏိဇ္ဇာ၏ သရုပ်ကိုလည်းကောင်း သာဓကကိုလည်းကောင်း ပြသော ပါဠိတော်တည်း၊ ပါဠိတော်တစ်ရပ်တည်းဖြင့် သရုပ်ပြခြင်း သာဓကပြခြင်း အကျိုး ၂ ရပ်ကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့် အမှုသေစနေ

(သုတ္တံ)-ဤပါဠိတော်ကို၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ။ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပဠု-နံသော၊ ဣမာ ဝါဏိဇာ-ဤကုန်းသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းတို့ကို၊ ဥပါသကေန-ဥပါသကာသည်၊ အကရဏီယာ-မပြုထိုက်တုန်၊ ကတမာ ပဠု-အဘယ် ၅ ပါးတို့နည်း။ သတ္တ၀ါဏိဇာ-လက်နက်ကို ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ သတ္တ၀ါဏိဇာ-လူသတ္တ၀ါကို ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ မံသ၀ါဏိဇာ-တိရစ္ဆာန်တို့ကိုမွေးမြူ၍ အသားကို ‘ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ မဇ္ဇ၀ါဏိဇာ-သေရည် အရက်ကို ကူးသန်းရောင်းဝယ် ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝိသ၀ါဏိဇာ-အဆိပ်တို့

ဂရုသိနှာနနည်းဟု ခေါ်သည်၊ ဥပမာ-သရက်ပင်အရင်း၌ ရဟန်းတော် ချိုးဖို့ရန် ဥယျာဉ်စောင့်၏ ချိုးရေ အိုးကိုတည်ထားခြင်း ကိစ္စတစ်ခုသည် သရက်ပင်ကို ရေလောင်းခြင်း အကျိုး၊ ရဟန်းတော်၏ ရေချိုးခြင်း အကျိုး၊ ဤ ၂ မျိုးကို ပြီးစေသကဲ့သို့တည်း။ ယထာဟတုန်းက လည်း ဤနည်းရနိုင်၏။ နေရာတိုင်း နည်းယူပါ။ အောက်ပါဂါထာသည် အမွေ၀ိမာနဂါထာ တည်း။

အမ္မောစ သိန္ဓိတော အာသိ, သမဏော စ နဟာပိတော၊
ဗဟုစ ပုည် ပသုတ, အဟော သဖလ ဒီဝိတံ။

သတ္တ၀ါဏိဇာ။ ။အာဝုဓဘဏ္ဍ ကတ္တာ၀ါ (လက်နက်ဟူသော ရောင်းဖွယ် ဘဏ္ဍာကို ကိုယ်တိုင်လုပ်၍ ဖြစ်စေ) ကာရေတ္တာ၀ါ (အလုပ်ခိုင်း၍ဖြစ်စေ) ယထာကတံ ပဋိဂဏှာတိ (လုပ်အပ်ပြီးကို ရ၍ဖြစ်စေ) တာယ ဝိတ္တကေယော။ [သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ကြောင်းဖြစ်၍ မပြုထိုက်ဟု တားမြစ်တော်မူသည်။]

သတ္တ၀ါဏိဇာ။ ။လူသတ္တ၀ါကို အရောင်းအ၀ယ် ကုန်သွယ်ခြင်း။ [သတ္တ၀ါဏိဇာတိ မနုဿဝိက္ကယော၊ ထိသို့ ရောင်းအပ်သူသည် သူ့ကိုယ်သူ မပိုင်တော့သဖြင့် ကျွန်၊ ကျွန်မ၊ ကျွန်ုပ်မယား (ဒါသီဘရိယာ) ဖြစ်သွားသောကြောင့် “ထို အရောင်းအ၀ယ်ကို မပြုထိုက်”ဟု တားမြစ်တော်မူသည်။]

မံသ၀ါဏိဇာ။ ။သူနကာရာဒယော ဝိယ (သားသတ်သမား အစရှိသူတို့ကဲ့သို့) မိဂသူကရာဒိကေ ပေါသေတ္တာ (သမင် ၀က် စသော တိရစ္ဆာန်တို့ကို မွေးမြူ၍) မံသ၀ိသမ္ဘ ဒေတ္တာ (အသားကို တိုးပွားစေ, ပြည့်စုံစေ၍) ဝိက္ကယော။ [ထို သားကောင်တို့ကို ရောင်းလိုက်သောအခါ သတ်ကြမည်ဖြစ်သောကြောင့် မပြုထိုက်ဟု တားမြစ်တော်မူသည်။]

မဇ္ဇ၀ါဏိဇာ။ ။သေရည်အရက်ကို ကိုယ်တိုင်လုပ်၍ဖြစ်စေ, အလုပ်ခိုင်း၍ဖြစ်စေ, လုပ်ပြီးကိုယူ၍ဖြစ်စေ ရောင်းခြင်း။ [ထိုသို့ ရောင်းလိုက်သောအခါ သောက်သူမှာ ပမာဒဟေတု (ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ကြောင်း) ဖြစ်သောကြောင့် “မပြုထိုက်”ဟု တားမြစ်တော်မူ သည်။]

ဝိသ၀ါဏိဇာ။ ။ဝိသ ယောဇေတ္တာ ဝါ (အဆိပ်ကို ဖော်စပ်၍သော်လည်းကောင်း) သပ်ဟေတ္တာ ဝါ (ဖော်စပ်သူတို့ကို ချီးမြှောက်၍သော်လည်းကောင်း) တာယ ဝိတ္တကေယော။ [သူတစ်ပါးကို သတ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် မပြုထိုက်ဟု တားမြစ်တော်မူသည်။]

ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းလည်းကောင်းတည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပဠ-ကုန်သော၊ ဣမာ ဝါ၏ဇာ-တို့ကို၊ ဥပါသကေန-သည်၊ အကရဏီယာ-ကုန်၊-အင့်တွှိုင့်၊ ပဠကနိပါတ်၊ စတုတ္ထပံ၊ ဝဏ္ဏာသုတ်။]

ကာ ဝိပတ္တိတိ-ဟူသော ပုစ္ဆာ၏၊ (ဝိသဇ္ဇနံ-ကား)၊ တယော၀ သီလသမ-ထို ၅ ပါးသီလ၏ပင်လျှင်လည်းကောင်း၊ တယော၀ အာဇီ၀သမ-ထို မိစ္ဆာဇီ၀မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏ပင်လျှင်လည်းကောင်း၊ ၀ါ-ထို သမ္မာအာဇီ၀၏ပင်လျှင်လည်း ကောင်း၊ ယာ ဝိပတ္တိ-အကြင် ပျက်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယ-ဤပျက်ခြင်းသည်၊ အသာ-ထို ဥပါသကာ၏၊ ဝိပတ္တိ-ပျက်ခြင်းတည်း။

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ယာယ (ဝိပွဋ္ဌိပတ္တိယာ)-အကြင် ဖောက်ပြန်စွာ ကျင့်ခြင်းကြောင့်၊ ဧသ-ဤဥပါသကာသည်၊ စဏ္ဍာလော စေ၀-ဒွန်စဏ္ဍာသည် လည်းကောင်း၊ မလ၀ွ-အညစ်အကြေးသည်လည်းကောင်း၊ ပတိကိဋ္ဌော စ-အည့်စားသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ အသာ-ထို ဥပါသကာ၏။ သာပိ (ဝိပွဋ္ဌိ ပတ္တိ)-ထို ဖောက်ပြန်စွာ ကျင့်ခြင်းကိုလည်း၊ ဝိပတ္တိတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။ တေစ-ထို ဖောက်ပြန်စွာ ကျင့်ကြောင်းတရားတို့သည်လည်း အတ္ထတော-တရား ကိုယ်အနက်အားဖြင့်၊ **အသ**ဒ္ဓိယာဒယော-အသဒ္ဓါယအစရှိကုန်သော၊ ပဠ-နှ်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ယထာဟ-အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း၊ ဘိက္ခဝေ, ပဠဟိ-နှ်သော၊ ဓမ္မေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတောဘ-ပြည့်စုံသော၊ ဥပါသ ကော-သည်၊ ဥပါသကစဏ္ဍာလောစ-ဥပါသကာ ဒွန်စဏ္ဍာသည်လည်းကောင်း၊

တယော၀။ ။သီလအတွက် ၅ ပါးသော ဝိရတိသီလအပြားကို ပြဲခဲ့၏။ အာဇီ၀ အတွက် ၅ ပါးသော မိစ္ဆာဇီ၀-ပယ်ခြင်းကို ပြဲခဲ့၏။ ထို ၂ မျိုးသော သီလနှင့် အာဇီ၀ကို တယော၀ဠ္ဍ တသဒ္ဒါဖြင့် ညွှန်ပြသည်။ [တုံသေ၀ါတိ ယထာ၀ုတ္တသ ပဠ၀ေရမဏီလက္ခဏသ (ငါးပါးသော ရှောင်ကြဉ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော) သီလသ၀ေ၀ ပဠ၀ိစ္ဆာဇီ၀ပဟာနလက္ခဏသ အာဇီ၀သ၀ ပဒိုနိဒ္ဒေသော။]

အပိစ။ ။ဧ၀ं သီလ အာဇီ၀ပတ္တိ၀ေသေ (သီလဝိပတ္တိ အာဇီ၀ဝိပတ္တိနှင့် စပ်သဖြင့်) ဥပါသကဿ ဝိပတ္တိ ဒသ၀ေတွာ (ဥပါသကာ၏ ပျက်စီးပုံကို ပြပြီး၍) အသဒ္ဓါယာဒိ ဝ၀ေနကို ဒသ၀ေန္တော (အသဒ္ဓါယစသည်နှင့် စပ်သဖြင့်လည်း ပျက်စီးပုံကို ပြလိုသောကြောင့်) အပိစာတိ အာဒိမာဟ။ [ယာယာတိ အသဒ္ဓါယာဒိ ဝိပွဋိပတ္တိယာ-ဦးကာသ၏။]

စဏ္ဍာလောစသည်။ ။အမျိုးညံ့သူကို "စဏ္ဍာလ" ဟုခေါ်၏။ အသဒ္ဓါယစသည် ရှိသော ဥပါသကာလည်း ဥပါသကာအများတွင် နိမ့်ကျသူဖြစ်ရကား စဏ္ဍာလနှင့်တူ၏။ မလ သဒ္ဒါသည် အညစ်အကြေးကို ဟောင်း။ အသဒ္ဓါယစသည်ရှိသော ဥပါသကာလည်း အညစ် အကြေးပင်ဖြစ်၏။ ပတိကိဋ္ဌသဒ္ဒါသည် အယုတ်အညံ့ အနက်ကိုဟောင်း။ ထိုဥပါသကာသည် အထက်တန်း ဥပါသကာအောက် ယုတ်ညံ့သူဖြစ်၏။

ဥပါသကမလဆ-ဥပါသကာ အညစ်အကြေးသည်လည်းကောင်း၊ ဥပါသကပတိ ကိဒ္ဒောစ-ဥပါသကာ အညံ့စားသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏။ ပဠုဟိ-နံသော၊ ကတမေဟိ-အဘယ်တရားတို့နှင့်၊ (သမန္နာဝကတော ဥပါသကော ဥပါသကစဏ္ဍာ လောစ ဥပါသကမလဆ ဥပါသကပတိကိဒ္ဒောစ, ဟောတိ-နည်း၊) အသဒ္ဓေါ (စ)-သဒ္ဓါမရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဒုသီလော (စ)-သီလမရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ကောတူဟလမဂ်လိကော (စ)-ကောတူဟလမဂ်လာရှိသည်လည်း၊ ဝါ-အထူး အဆန်းဖြစ်သောဒိဋ္ဌသုတမုတဂတို မဂ်လာဟူအယူရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ မဂ်လ် (စ)-ဒိဋ္ဌသု ·မုတမဂ်လာကိုလည်း၊ ပစ္စေတိ-ယုံကြည်၏။ (အကျိုးရကြောင်းဟု ယုံကြည်၏။) ကမ္မ-ကံကို၊ နော (ပစ္စေတိ)-မယုံကြည်၊ (အကျိုးရကြောင်းဟု

အသဒ္ဓေါ။ ။ဗုဒ္ဓစသော ရတနာ ၃ ပါးဌ်လည်းကောင်း, ကံနှင့် ကံ၏ အကျိုးဌ် လည်းကောင်း မယုံကြည်သူ (ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါ၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော မိစ္ဆာဒိဿောဂျရှိသူ) သည် အသဒ္ဓေယည်၏။ သဒ္ဓါ ယသ အတ္ထိတိ သဒ္ဓေါ၊ နနသဒ္ဒေါ အသဒ္ဓေါ၊ "နတ္ထိ သဒ္ဓါ ယဿာတိ အသဒ္ဓေါ" ဟုလည်း ပြုပါ။ [အမှားကိုပင် အမှန်ဟု ဆုံးဖြတ်တတ်သော အဓိမောက္ခ ကို မိစ္ဆာဒိဿောဂျဟု ခေါ်၏။]

ဒုသီလော။ ။ဤအပ်ခဲ့သော သီလဝိပတ္တိ (ငါးပါးသီလ ဖျက်သူ) အာဇီဝဝိပတ္တိ (ခဲ့ဂ,ဂ၀) ဖြစ်နေသူသည် ဒုသီလမည်၏။ [နတ္ထိ+သီလ ယဿာတိ ဒုသီလော။]

ကောတူဟလ မဂ်လိကော။ ။ဟူတူဟလ သဒ္ဓါသည် အထူးအဆန်းဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ တစ်စုံတစ်ခုကောင်းသောအရာကို ဒိဋ္ဌ-မြင်ရ, သုတ-ကြားရ, မုတ-နမ်းရ, စားသောက်ရ, တွေ့ထိရခြင်းကြောင့် မဂ်လာဖြစ်၏။ ထိုဒိဋ္ဌမဂ်လာစသည်ကြောင့် ကောင်းကျိုး ရတော့မည်ဟု လူပြိန်း လူအတို့သည် ရှေးရှေးကပင် ကြိုဆခဲ့ကြ၏။ ["ကံကြောင့် အကျိုးရသည် ဟု မယူဆဘဲ ထိုဒိဋ္ဌမဂ်လာစသည်ကြောင့် အကျိုးရသည်" ဟု ယူဆကြသည်၊ အမဂ်လာကို တွေ့ရ ကြားရ တွေ့ထိရရာ၌လည်း ဤနည်းပင်တည်း။ ထိုသူ့ကို "ကောတူဟလ မဂ်လာရှိသူ" ဟု ခေါ်သည်၊ ဣဒါနိ၃ ဒိဋ္ဌာဒိနာ ဣဒါနိ၃ ဣဒါနိ၃ ဣဒါနိ၃ ဣဒါနိ၃ ကောတူ ·ဟ မဂ်လိကော-ဟု ဣ ကာ ။]

မုက်ရျက်။ ။ထိုဒိဋ္ဌမဂ်လာ စသည်ကြောင့် အကျိုးရသည်ဟု ယူမှ "ကောတူဟလ မဂ်လိက" ဟု ခေါ်ရသည်၊ ထိုဒိဋ္ဌမဂ်လာစသည်ကို မြင်ရ ကြားရ တွေ့သိရခြင်းသည် ပုဒ္ဓနိမိတ် မျှသာတည်း၊ "အကျိုးရသည်မှာ ထိုမဂ်လာကြောင့် မဟုတ်, ရှေးကံကြောင့်သာ ဖြစ်သည်" ဟု ယူဆလျှင် ကံ-ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သောကြောင့် "ကောတူဟလမဂ်လိကပုဂ္ဂိုလ်" ဟု မခေါ်ရ။

မဂ်လံပစ္စေတိ, နော ကမ္မံ။ ။ဒိဋ္ဌမဂ်လာဒိသောဒိ မဂ်လမေဝ ပတိယယတိ (ယုံကြည်၏။) ကမ္မသကတံ (ကဿလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ကံကြောင့် ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးရမှုကို) နော ပတိယယတိ (မယုံကြည်)။ ["ပတ္တိယာယတိ" ဟု ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြသော်လည်း "ပတိယယတိ" သာ ဖြစ်သင့်ကြောင်းကို ဒြဟ္မဇာသုတ်, နီဝါနိ်, အပစ္စယောပုဒ်အဖွင့် ဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ဃယ်ကြည်)၊ ဣတိ-ဤသမ္ဘည၊သာသနာတော်မှ၊ ဗဟိဒ္ဓါစ-အပဋ္ဌလည်း၊ ဒဏ္ဍိ ဏေယျံ-အလျျှံခံထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပရိယေသတိ-ရှာမြီး၏။ စ-ရှာမြီး၍သာ မကသေး၊ တတ္တ-ထိုသာသနာပဋ္ဌိ၌ ပုဗ္ဗကာရ-ရှေးဦးစွာ ပြုအပ်သော ဒါန မာနန စသောအမှုကို၊ ကရောတိ-ပြု၏။ (ဘိက္ခဝေ, ပဋ္ဌဟိ-နိ သော၊ ဣကမေဟိ ဓမ္မေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတောသော၊ ဥပါသကော-သည်၊ ဥပါသကစက္ကာလောစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဥပါသကမလဒ္ဓ-သည်လည်းကောင်း၊ ဥပါသကပတိကိဒ္ဓောစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏။ ဤသို့ နိဂုံးဝါကျထည့်ပေးပါ။ ပါဠိတော်ရင်း၌ ပါ၏။) ဣကတိ-သို့၊ (အာဟ-ပြီ)။-အဂ္ဂိတ္ထိရ၊ ပဋ္ဌကနိပါတ်, စတုတ္ထဃဋ-ဥပါသကဝဂ်, စက္ကာလသုတ် ပါဠိတော်။

ကာ သမ္ဘတ္တိတိ-ဟူသောပုစ္ဆာ၏။ (ဝိသဇ္ဇနံ-ကား၊) အသာ-ထိုဥပါသကာ၏။ ယာ သီလသမ္ဘဒါစ-အကြင်သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ယာ အာဇီဝသမ္ဘဒါစ-အကြင်အာဇီဝ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ သာ-ထိုသီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း, အာဇီဝ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ သမ္ဘတ္တိ-သမ္ဘတ္တိတည်း၊ ["အဝိ စ" ဟု တက်ခဲ့သောရှေ့ဝါကျကဲ့သို့ တစ်နည်းဖွင့်ပြလိုရှိ၍ "ယေစ" စသည်မိန့်,၊] စ-သည်သာမကသေး၊ အသာ-ထိုဥပါသကာ၏၊ ရတနဘာဝါဒိကရာ-ရတနာ၏ အဖြစ်အစရှိသည်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ သဒ္ဓါဒယော-သဒ္ဓါအစရှိကုန်သော၊ ပဋ္ဌ-နိ သော၊ ယေ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ (သန္တိ-နိ၏။ တေ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ သမ္ဘတ္တိ-တည်း၊) ယထာဟ-အဘယ်ကဲ့သို့ မောာတော်မှသနည်း၊ ဘိက္ခဝေ. . . . . ပဋ္ဌဟိ ဓမ္မေဟိ

ဣကတော ၊ စေ၊ ပရိယေသတိ။ ။ဣကတော သမ္ဘည၊သာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ ဗာဟိရသမယေ (သာသနာ၀တိတ္ထိတို့၏အယူ၌) ဒုပ္ပဋိပန္နံ (မကောင်းသဖြင့် ကျင့်သူကို) ဒဏ္ဍိကာရဟသည် ဂ၀ေသတိ (အလျျှံခံထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ် ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ရှာ၏)။ [ဣကတောစဋ္ဌ, စ သဒ္ဒါကို အဋ္ဌာနပယုတ္တ (အရာဌာနမဟုတ်ရာ၌ ယှဉ်စပ်သုံးစွဲအပ်သောသဒ္ဒါ) တည်း၊ ထို့ကြောင့် "အသဒ္ဓါစ" စသည်တို့၌လည်း ယှဉ်ပါစေဟု ဋီကာသစ် ဆိုသည်။]

တတ္ထ စ ပုဗ္ဗကာရံ။ ။တတ္ထာတိ ဗဟိဒ္ဓါ, ဗာဟိရသမယေ၊ ပုဗ္ဗကာရံ ကရောတီတိ ပဌမတရံ ဒါနမာနနာဒိကံ ကုသလကိရိယံ ကရောတိ၊ [ပုဗ္ဗ-ရှေးဦးစွာ+ကာရော-ပြုအပ်သော ဒါန-ပေးလှူခြင်း, မာနန-မြတ်နိုးခြင်းစသော ကောင်းမှုတည်း၊ ပုဗ္ဗကာရော-မှု။] ဗာဟိရသမယေ ပဌမတရံ ကုသလကိရိယံ ကတ္တာ ပစ္ဆာ သာသနေ (ကုသလကိရိယံ) ကရောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [အသဒ္ဓါ စသည်ကို ပြုရာ၌ ၆ ပါးဖြစ်နေသော်လည်း "ဒဏ္ဍိကောယံ၊ ပရိယေသတိ" နှင့် "ပုဗ္ဗကာရံ ကရောတိ" တို့ တစ်ပါးတည်းယူ၍ ၆ပါးဖြစ်သည် ဟု ဋီကာမိန့်သည်။]

ကာ သမ္ဘတ္တိ။ ။ဝိပတ္တိတုန်းက သီလဝိပတ္တိ အာဇီဝဝိပတ္တိအပြင်, အသဒ္ဓစသည်ကို ဝိပတ္တိဟု တစ်နည်းပြသကဲ့သို့, ဤသမ္ဘတ္တိ၌လည်း သီလ-အာဇီ၀သမ္ဘတ္တိကိုလည်းကောင်း, သဒ္ဓါစသော ၅ ပါးကိုလည်းကောင်း ၂ နည်းပြသည်။

သမန္နာဂတော, ဥပါသကော-သည်၊ ဥပါသကရတနဠာ-ဥပါသကာရတနာသည်လည်းကောင်း။ ဥပါသကပဒုမဠာ-ဥပါသကာ ပဒုမ္မာကြာသည်လည်းကောင်း၊ ဥပါသကပุဏ္ဏရီကဠာ-ဥပါသကာ ပุဏ္ဏရိက်ကြာသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ပဠာဟိ-နိ်သော၊ ကတမေဟိ-အဘယ်တရားတို့နှင့်၊ (သမန္နာဂတော ဥပါသကော ဥပါသကရတနဠာ ဥပါသက ပဒုမဠာ ဥပါသက ပุဏ္ဏရီကဠာ, ဟောတိ-နည်း)။ သဒ္ဓါ-သဒ္ဓါရှိသည်၊ ဟောတိ၊ သီလဝါ-သီလရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ကောတူဟလမင်္ဂလိကော-ကောတူဟလမင်္ဂလာရှိသည်၊ ဝါ-အထူးအဆန်းဖြစ်သော ဒိဋ္ဌ သုတ မုတကို မင်္ဂလာဟု အယူရှိသည်၊ နေ ဟောတိ၊ ကမ္မံ-ကို၊ ပဋိစ္စတိ-၏။ မင်္ဂလံ-ကို၊ နော (ပဋိစ္စတိ)၊ ဣတော-မှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ ဒက္ခိဏေယျံ-ကို၊ နေ ဂဝေသတိ-မရှာဘီးတော့၊ စ-မရှာမီးရုံသာမဂသေး; ဣဒမ-၌၊ ပုဗ္ဗကာရံ-ကို၊ ကရောတိ-၏။ (ဘိက္ခဝေ ပဠဟိ ဣဒမေဟိ ခမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဥပါသကော ဥပါသကရတနဠာ ဥပါသကပဒုမဠာ ဥပါသက ပุဏ္ဏရီကဠာ ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-ဗြဟ္မာ)-အင်္ဂတ္တိရိ, ပဠာကနိပါတ်, စတุတ္ထပံ, ဥပါသကဝဂ်, စဏ္ဍာလသုတ် ပါဠိတော်။

အဇ္ဈတဂ္ဂေတိဇ္ဈာ-၌၊ အယံ အဂ္ဂသဒ္ဒေါ-ဤအဂ္ဂသဒ္ဒါသည်၊ အာဒိကောမ္ဠိ-ကောဌာသသေဋ္ဌေသု-အစဟူသောအနက်, အစွန်အဖျားဟူသောအနက်, အဖို့အစုဟူသောအနက်, အမြတ်ဟူသောအနက်တို့၌၊ ဒီဃတိ-ထင်၏။ ဟိ-ချဲ့၊ သမ္ပ-ဒေါဝါရိက-အချင်း တံခါးစောင့်၊ အဇ္ဈတံ-ယနေ့ကို၊ အဂ္ဂေ-အစပြု၍၊ နိဂဏ္ဌာနံ-နိဂဏ္ဌယောက်ျားတို့၏လည်းကောင်း။ ဝါ-တို့ဖို့လည်းကောင်း။ နိဂဏ္ဌီနံ-နိဂဏ္ဌမိန်းမတို့၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ဖို့လည်းကောင်း; ဒ္ဝါရဲ-တံခါးကို၊ အာဝရာမိ-ပိတ်လိုက်၏။ ဣတိ အာဒီသု-ရပ်တို့၌; အာဒိမှီ-အစဟူသောအနက်၌; ဒီဃတိ-၏။ [မဇ္ဈိမ

ရတနာ, ပဒုမ, ပุဏ္ဏရီက။ ။စတုနှံပါ ပရိသာနံ ရတိဇနနဋ္ဌေန (မွေ့လျော်နှစ်သက်မှုကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်) ဥပါသကောဝ+ရတနံ ဥပါသကရတနံ၊ ထိုဥပါသကာ ရောက်ရှိရာပရိသတ်သည် အလွန်နှစ်သက် မွေ့လျော် ဝမ်းမြောက်ကြ၏။ ဂုဏ်သောဘာ (သီလစသော ဂုဏ်အားဖြင့် တင့်တယ်ခြင်း) ကိတ္တိသဒ္ဒ သုဂန္ဓတာယ (ကျော်စောသတင်းအားဖြင့် မွှေးကြိုင်ခြင်းကြောင့်) ဥပါသကောဝ+ပဒုမံ ဥပါသကပဒုမံ၊ တထာ ဥပါသကပุဏ္ဏရိကံ- ဦးကာ။

မှတ်ချက်။ ။ဤသို့ သီလပျက်, သီလရှိကို ထောက်၍ "ဥပါသက စဏ္ဍာလ, ဥပါသက ရတန" ဟု ခွဲသကဲ့သို့ ရဟန်း သာမဏေများလည်း သီလပျက်မှု, သီလရှိမှုကို ထောက်၍ "စဏ္ဍာလ ရဟန်းသာမဏေ, မလ ရဟန်းသာမဏေ, ပတိကိရ ရဟန်းသာမဏေ" ဟုလည်းကောင်း, "ရဟန်းသာမဏေ ရတနာ, ရဟန်းသာမဏေ, ပဒုမ္မာ, ရဟန်းသာမဏေ ပุဏ္ဏရိက" ဟုလည်းကောင်း ခေါ်သင့်၏ ဟု မှတ်ပါ။ [အဇ္ဈတဂ္ဂေ ပါဏာ့ပေတ်စသော ပါဠိတော်၏အဖွင့်သည် ပါရာဇိကဏ်အဌကထာနှင့် တူ၏။ ထို့ကြောင့် အခ်ဳပ်ယပ်ကို ထိုဘာသာဋီကာ၌ ရှုပါ၊ ဤ၌ နိဿယကိုသာ ရေးထားပါသည်။]

နိကာယ်, မရ္ဈိမပဏ္ဏာသက, ဥပါလိသုတ်။] တေနေ၀ အဂ္ဂုလဂ္ဂေန-ထိုလက်ချောင်း ဖျားဖြင့်သာလျှင်၊ တဲ အဂ္ဂုလဂ္ဂ-ကို၊ ပရာမသေယျ-သုံးသပ်ရာ၏။ ဥဒ္ဓဂ္ဂ (ဥဒ္ဓ+ အဂ္ဂ)-ကြိုအဖျားကို၊ ၀ေဌဂ္ဂ (၀ေဌ+အဂ္ဂ)-ဝါးအဖျားကို၊ ဣဿတိ-ရ၀်တို့၌ ကောင်ယ်-အစွန်အဖျားဟူသော အနက်၌၊ ဒိဿတိ-၏။ [ကောင်ယ်တိ ပရိယန္တ ကောင်ယ်။။] ဘက္ခ၀ေ-တို့၊ အမ္ဖိလဂ္ဂ၀ါ-ချဉ်သော သစ်သီးအဖို့အစုကိုလည်း ကောင်း၊ မဓုရဂ္ဂ၀ါ-ချိုသောသစ်သီးအဖို့အစုကိုလည်းကောင်း၊ တိတ္တဂ္ဂ၀ါ-ခါးသော သစ်သီး အဖို့အစုကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဟာရ၀ေဠုနဝါ-ကျောင်းအခန်း အဖို့အစု အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိဝေဏဂ္ဂေန-ပရိ၀ုဏ် အဖို့အစုအားဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဘာဇေတုံ-ဝေဘန်ခြင်းဌာ၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဣဿတိ အာဒီသု, ကောဌာသေ-အဖို့အစုဟူသောအနက်၌၊ (ဒိသတိ-၏)၊ ဘိက္ခ၀ေ-တို့၊ ယာ၀တာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ အပဒါ၀ါ-အခြေမရှိသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒ္ဝိပဒါ၀ါ-အခြေ ၂ ချောင်းရှိသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော ।ပေ। သတ္တာ-တို့သည်၊ (သန္တို)၊ တေသံ-ထိုသတ္တာတို့တွင်၊ တထာဂတော-ကို၊ အဂ္ဂ-အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ အက္ခာယတိ-ဆိုအပ်၏။ ဣဿတိ အာဒီသု, သေဋ္ဌေ-အမြတ် ဟူသောအနက်၌၊ (ဒိသတိ-၏။ အဂ္ဂတ္တရ, စတုဗ္ဗိဓ, စတ္တာ၀ဝ်)၀ နနှ-အတ္ထဗျတ္တိရ, သာမညမှတစ်ပါး ।ပေ। ဒုံ၊ ဣမ-ဤအဋ္ဌတဂ္ဂေ ပါဏာ၀ေတံ၀ဟူသော ပါဠိ၌၊ အယ-ဤအဂ္ဂသဒ္ဒါကို၊ အာဒိမ္ဝိ-အစဟူသောအနက်၌၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဋ္ဌတဂ္ဂေတိ ဇဋ္ဌ-၌၊ အဋ္ဌတံ-ယနေ့ကို၊ အာဒိ-အစကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဣဿတိ ဇ၀ံ အတ္ထော ၀ေဒိတဗ္ဗော၊ အဋ္ဌတံတိ-ကား၊ အဋ္ဌဘ၀ံ-ယနေ့၌ဖြစ်သော ဆည်းကပ်မှ ကို၊ (အာဒိ' ကတ္တာ၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ အဋ္ဌ၁ဂ္ဂေတိ-အဋ္ဌ၁ဂ္ဂေဟူ၍၊ ပါဋ္ဌော-ပါ၌သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဒကာရော-သည်၊ ပဒသန္ဓိကရော-ပုဒ်တို့၏ စေ့စပ်မှုကိုပြုတတ်၏။ အဋ္ဌ-ယနေ့ကို၊ အဂ္ဂ-အစကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဣဿတိ အတ္ထော။

အဋ္ဌတဂ္ဂေ။။ ။ဘာ၀ဠော တာသဒ္ဒေါတိ ၁သေတိ အဋ္ဌဘ၀ံတိ ဣမိနာ၊ အဋ္ဌ ဘာ၀ေါ နာမ တသ္မိ ဓမ္မသ၀နသမယေ ရေမာနကတာ၀ါပုဏာကဘာ၀ေါ (ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၏အဖြစ်တည်း၊) တဒါ ဟိ တန္ဒိသ၊ယာ၊သေန ရေမာနတံ နိမိတ္တံ ကတ္တာ (သဒ္ဒါပ္ပ၀ဏ္ဏိနိမိတ်မြှု၍) တံ ဒိ၀သန်သိတ ဣရုဏ္ဏဂုမနတောဟ ပဌာ၀ယ ယာ၀ ပုနနှ အရုဏ္ဏဂုမနာ ဇဋ္ဌနှ,ရေ အဇ္ဇသဒ္ဒေါ ပ၀တ္တတိ၊ တသ္မာ-တသ္မိသမယေ ရေမာနကတာ သခါတ် အဇ္ဇတာ၀ံ အာဒိ' ကတ္တာတိ အတ္ထော ၁ဋ္ဌ၁ဟ-ဦးကာသစ်၊ [ဤဦးကာအလို "အဇ္ဇတ-ယနေ့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ထင်ရှားရှိသော ယခုအချိန်အ၁ါကို, ဟု ပေးလလိမ့်မည်၊ သို့သော် အဋ္ဌကထာ ၏အလို မဟုတ်ပါ။။] အဋ္ဌတံတိ၀ါ အဋ္ဌဏ္ဍကစ္စ၀ ဘတ္ထော, တာသဒ္ဒသ သကတ္ထ၀ုတ္တိတော ယထာ ၀ေ၀တာတိ၊ အယ် အာ၀ရိယာနံ မတိ။။ [ဤစကားကား ဦးကာဟောင်းခွင့်တကွ သာရတ္ထ ဗိမတိတို့၏ အယူကို ဖွင့်ပြသောစကားကည်း၊ ဤအလို "အဋ္ဌဘ၀ံ" ဟု မရှိရ, "အဋ္ဌဘ၀" ဟုသာ ရှိရလိမ့်မည်။]

ပါဏာပေတံတိ-ကား၊ ပါဏောဟိ-အသက်တို့ဖြင့်၊ ဥပေတံ-ဆည်းကပ်တတ်သော၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ မေ-ဒကာတော်၏။ ဒီဝိတံ-အသက်သည်၊ ပဝတ္တတိ-ဖြစ်တည်၏။ တာဝ-ထိုအသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး၊ ဥပေတံ-သော၊ (“ဥပါသကံ” ၌စပ်၊) အနည်းသတ္တုကံ-အခြားဆရာမရှိသော၊ တီဟိ-နံသော၊ သရဏဂမနေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတံ-ဆည်းကပ်တတ်သော၊ ဥပါသကံ-ဥပါသကာဟူ၍၊ ကပ္ပိယကာရကံ-ကပ္ပိယကာရကဟူ၍၊ မံ-ဒကာတော်ကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဓာရေတု-စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ၊ ဇာနာတု-သိတော်မူပါ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း)။ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဓာရေတု-စိတ်၌ဆောင်တော်မူရာပါသနည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အဟံ-ဒကာတော်သည်၊ (“နေဝ ဝဒေယျံ” ၌စပ်၊) မေ-ဒကာတော်၏။ တိဒိဇောန-ထက်လွန်စွာသော၊ အသိနာ-သန်လျက်ဖြင့်၊ သီသံ-ကို၊ သစေပိ ဆိန္ဒေယျ-အကယ်မူလည်း ဖြတ်စေဦးတော့၊ (ဇဝသတိပိ-ဤသို့ ဖြတ်ပါသော်လည်း၊) ဗုဒ္ဓံ-ဘုရားကို၊ နှ ဗုဒ္ဓေါ-ဘုရားမဟုတ်၊ ဣတိဝါ-ဤသို့လည်း ကောင်း ၊ပေ၊ နေဝဝဒေယျံ-မပြောရာတော့ပါ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (ဓာရေတု-ပါ)။

ဇဝ-ဤသို့လျင်၊ အတ္တသန္ဓိယျာတနေန-မိမိကို အပ်နှင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-မိမိကို အပ်နှင်းကြောင်း သရဏဂုံဖြင့်၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂန္တွာ-ဆည်းကပ်ပြီး၍၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီးသော၊ အဖရာမံ-အပြစ်ကို၊ ပဘာသေန္တော-ထင်ရှားပြလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)။ အစ္စယော မံ ဘန္တေတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ၊ တတ္ထ-ထို အစ္စယော မံ ဘန္တေ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ အစ္စယော

အစ္စယော။ ။အတိ+အယ၊ အတိသည် အတိက္ကမနအနက်ဟော၊ အယသည် ဖြစ်ခြင်းဟူသော ပဝတ္တိဝတိအနက်ဟောတည်း။ သာဓုမရိယာဒံ-လူကောင်းသူကောင်းတို့၏ စည်းကမ်း၊ မဒ္ဒိတ္ဝာ-နင်းချေဖျက်ဆီး၍၊ ဒီဝတိက္ကမနံ-ကျူးလွန်ခြင်းတည်း။ အစ္စယော-ခြင်း၊ [“အတိက္ကမ+အယ၊ ပဝတ္တန် အစ္စယော” ဟု ပြုစေလိုရင်းတည်း။]

အပရာဓ။ ။လူကောင်းသူကောင်းတို့အတွက် မိဘနှင့် သာသီ၊ ဆရာနှင့်တပည့် စသူတို့၏ ပြုကျင့်ရသော စည်းကမ်းထုံးစံရှိ၏။ ထိုစည်းကမ်းကို နင်းချေ ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အပြစ်တည်း။ ထို့ကြောင့် “အပရာဓော” ဟု ဖွင့်သည်။ အဇာတသတ်မင်းလည်း မိဘအပေါ်၌ သားသီးတို့က ပြုကျင့်ရသော ထိုစည်းကမ်းကို နင်းချေ၍ ခမည်းတော်ကို သတ်စေသောကြောင့် ကြီးစွာသော အစ္စယ (အပရာဓ) ကို ပြုမိလေသည်၊ အပရဗျန် -ပြစ်မှားခြင်း၊ အပရာဓော-ခြင်း၊ အပ+ရာဓဝေတ်သည် ပဒုဒ္ဒ (ပြစ်မှားခြင်း) အနက်ကို ဟော၏။ မှားယွင်းသောအပြစ်ကို “ပြစ်+မှား” ဟု ခေါ်သည်။

တစ်နည်း။ ။အစ္စေတိ အတိက္ကမတိ ဧတေနာတိ အစ္စယော-ကျူးလွန် ကျော်နင်းကြောင်းဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားများ၊ ထို အကုသိုလ်တရားသည် “အပရဗျတိ ဧတေန”, ဟူသော ကရဏသာဓနကြောင့် “အပရာဓ” လည်း မည်၏။ ဧတေန-ဤအကုသိုလ်စိတ္တဗျပါဒ်ကြောင့်၊

တိ-ကား၊ အပရာဓော-အပြစ်သည်၊ (အစ္စဝမာဒ္ဓစပ်) မံ အစ္စဝမာတိ-ကား၊ မံ-ဒကာတော်ကို၊ အတိတ္ကမ္မ အဘိဘဝိတ္တာ-လွှမ်းမိုး၍၊ ပဝတ္တော-ဖြစ်ပါပြီ၊ ဓမ္မိကံ ဓမ္မရာရာဇနံတိ ဧတ္ထ-ဌ်၌ (ဝစနတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) (ယောဝိတာ-အကြင် ခမည်းတော်သည်၊) ဓမ္မ-မင်းကျင့်တရား၊ မြတ်ဆယ်ပါးကို၊ စရတိ-ကျင့်တတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော ပိတာ၊) ဓမ္မိကော-မည်၏။ (ယော ပိတာ၊) ဓမ္မေနေဝ-တရားရှိသော ပဟောဂဝဖြင့်သာလျှင်၊ ရာဇာ-မင်းသည်၊ ဇာတော-ဖြစ်ပြီ၊ ပိတုယာတာဒိနာ-အဖကိုသတ်ခြင်းအစရှိသော၊ အဓမ္မေန-တရားမရှိသော ပယောဂဖြင့်၊ (ရာဇာ-သည်၊) နဿ (ဇာတော)-ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော ပိတာ၊) ဓမ္မရာဇာ-မည်၏။ . . . ဒီဝိတာဝေါရောပေသိတိ-ကား၊ ဒီဝိတာ-ဒီဝိတမ်ခြေမှ၊ ဝိယောဇေသိ-ကင်းစေမိပါပြီ၊ ဝါ-ခွင်းမိပါပြီ။

အပရဗျတ်-မိဘစသည်ကို ပြစ်မှားတတ်၏။ ဣတိ အပရာဓော၊ ဤအဖွင့်အရ "အစ္စယောကျူးလွန်ကျော်နင်း၍ ဖြစ်ခြင်းဟူသော အပြစ်သည်၊ ဝါ-ကျူးလွန်ကျော်နင်း၍ဖြစ်ကြောင်း အပြစ်သည်" ဟု ပါဠိတော်၌ သဒ္ဒတ္ထဝေါပေါ။

အစ္စဝမာ။ ။အတိပုဗ္ဗ-ဂမုဓာတ်, အာဝိဘတ်ဖြင့် အအက္ခရာလာ၍ "အဂ်မာ" ဟု ဖြစ်၏။ အတိကို "အတိက္ကမ္မ" ဟု ဖွင့်၍, ထိုအတိက္ကမ္မကို "ကျော်လွန်၍" ဟု အနက်ပေးမည်ဖိုးသောကြောင့် "အဘိဘဝိတ္တာ-လွှမ်းမိုး၍," ဟု ဖွင့်သည်၊ မှန်၏။-အပြစ်ကိုကျူးလွန်သူသည် ထိုအပြစ်ကို မဖြစ်အောင် မသိမ်းဆည်းနိုင်ရကား အပြစ်က ထိုသူ့ကို လွှမ်းမိုးရာရောက်သည်။

ဓမ္မံ စရတိ။ ။စရတိအနက်၌ ဣကပစ္စည်းသက်ထားသည်ဟု သိစေလို၍ ဓမ္မိကံ ကို "ဓမ္မံ စရတိ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဓမ္မံအရ "ဒါန် သီလ ပရိစ္စာဝဲ" စသည်ဖြင့် မဟာဟံသဇာတတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါးကို ယူပါ၊ "စရတိ-ကျင့်" ဟူသည် ပြုခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် "အာစရတိ ကရောတိ" ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

ဓမ္မရာဇာ။ ။ဓမ္မေန+ရာဇာ ဓမ္မရာဇာ၊ ဓမ္မေနကို "ဓမ္မတော အနပေတေန ပယောဂေန-တရားမှ မကင်းသော ကိုယ်မှု နှုတ်မှုပယောဂဖြင့်" ဟု ဖွင့်၏။ "ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် ပြုလုပ်ပြောဆိုသမျှ၌ မင်းကျင့်တရား (ကုသိုလ်မိတ်) မှ မကင်းသော ပယောဂဖြင့်ချည်း ပြုလုပ်ပြောဆိုသည်-ဟူလို၊ အလုံးစုံသောပုစ္ဆိတ္ထိ၌ "သဗ္ဗဝဒ် သာဝကရဏ်" နှင့်အညီ ဧဝထည့်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် "ဓမ္မေနေဝ" ဟု ဖွင့်၍ ထိုဧဝ၏ နိုဝတ္တေတဗ္ဗတ္ထကို ဖွင့်ရာ၌ အဇရတသတ်မင်းကို စောင်းသောအားဖြင့် "နဿ ပိတုယာတာဒိနာ အဓမ္မေန" ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်သည်။

ဝေါရောပေသိ။ ။ပိ+အဝ+ရုပဝဓာတ် ဇာဝပေဝစ္စည်းဖြင့် ရှု၏ ဥကို ဩ, ဟကို လည်းကောင်း, အာကိုလည်းကောင်း ချေ၍ ဣကိုပိတတ်ဖြင့် "ဝေါရောပေသိ" ဟု ဖြစ်၏။ "အတူးအားဖြင့်+အောက်သို့+သက်ရောက်စေ" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သော်လည်း "ဝိယောဇေသိ-ခမည်းတော်၏ ကိုယ်ကို အသက်မှ ကင်းစေမိပါပြီ၊ ဝါ-ခွင်းမိပါပြီ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက် ဖွင့်၏။ "ခမည်းတော်ကို အသက်တစ်ခြား ကိုယ်တစ်ခြားဖြစ်အောင် ပြုလုပ်မိပါပြီ" ဟူလို။

ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတူတိ-ကား၊ ခမတု-သည်းခံတော်မူပါ။ အာယတိ သံဝရာယာတိ-ကား၊ အနာဂတေ-နောက်နောင်အခါ၌၊ သံဝရတ္ထာယ-စောင့်စည်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပုနှ-တဖန်၊ ဧဝရှုပသေ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ အပရာဓသေ-အပြစ်ကို၊ ဒေါသသေ-အပြစ်ကို၊ ခလိတသေ-ချွတ်ယွင်းချက်ကို၊ အကရဏတ္ထာယ-ငှာ၊ (ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတူ-လက်ခံတော်မူပါ။)

၂၅၁။ တဋ္ဌါတိ-တရှေ့ဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ဧကံသေ (ဧက+အံသေ)-တစ်ခုသော အဖွဲ့ဟူသော အနက်၌၊ ဝါ-စင်စစ် ဧကန်ဟူသောအနက်၌၊ (ပဝတ္ထော-သော၊) နိပါတော-နိပါတ်တည်း၊ ယထာမမ္မံ ပဋ္ဌိကရောသီတိ-ကား၊ ယထာ-အကြောင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော-သူတော်ကောင်းတို့၏ အလေ့အကျင့် တရားသည်၊ ဌိတော-တည်၏။ တထေဝ-ထိုဓမ္မ၏တည်မြဲတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်၊ ကရောသိ-ပြု၏။ ခမာပေသီ-သည်းခံစေ၏။ ဝါ-တောင်းပန်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တံ ၊ပေ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာမာတိ-ကား၊ တဝ-သင်၏။ တံ အပရာဓံ-ထိုအပြစ်ကို၊ မယံ-ထို့သည်၊ ခမာမ-သည်းခံကုန်၏။

ဝုဒ္ဓိဟေသာ ၊ပေ၊ ဝိနယေတိ-ကား၊ မဟာရာဇ-မဟာရာဇာ၊ ဧသာ-ဤသို့ကုစားပြီး၍၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်၊ အရိယသာ-အရိယာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝိနယေ-ဆုံးမရာ ဆုံးမကြောင်းသာသနာတော်၌၊ ဗုဒ္ဓသာ-အလုံးစုံသော

ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတူ။ ။"ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှ-လက်မခံ" ဟူသည် သည်းခံသောအားဖြင့် လက်ခံခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် "ခမတု" ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်ဖွင့်သည်။ [ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတူတိ အဓိဝါသနဝေသန သမ္ပဋိစ္ဆာတူတိ အတ္ထောတိ အာဟ-ခမတူတိ!-ဋီကာ။]

သံဝရာယ။ ။သဝိဘတ်ကို အာယပြုထားသော တဒတ္ထသမ္ဘဝါနိမ္ပန်းဟု သိစေလို၍" "သံဝရတ္ထာယ" ဟု အတ္ထထည့်၍ ဖွင့်သည်၊ ထို "စောင့်စည်းခြင်း" ဟူသည် "နောက်နောင်အခါ ထိုအပြစ်မျိုးကို မပြုခြင်းတည်း" ဟု သိစေလို၍ "အကရဏတ္ထာယ" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်။

ယထာ ၊ပေ၊ ကရောသိ။ ။ယထာခမ္ဘိ၌ ယထာသဒ္ဒါသည် "အနုရူပအနက်ဟော" ဟု သိစေလို၍ "ယထာ ဓမ္မော ဌိတော, တထေဝ" ဟုလည်းကောင်း, ပတိဥပသာရသည် အနက်ထူး မရှိဟု သိစေလို၍ "ကရောသိ" ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်၊ ထိုသို့ ပြုခြင်းဟူသည် "တောင်းပန်ခြင်းပင်တည်း" ဟု သိစေလို၍ "ခမပေသီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟု ဥဒုကတ္ထဖွင့်သည်။ ဤ၌ ဓမ္မဟူသည် သူတော်ကောင်းတို့၏ အလေ့ကျက်ဖြစ်သော ကုသိုလ်တည်း၊ ထိုသို့ ဓမ္မအားလျော်စွာ ပြုခြင်းကို "ကုစားခြင်း" ဟုလည်း ဆိုကြ၏။ ဤအလို ပတိအတွက် ကရဓာတ်သည် "ပတိကာရ-ကုစားခြင်း" အနက်ကို ဟောသည်ဟု တစ်နည်းကြပါ။

အရိယသ ဝိနယေ။ ။"အရ-ဂတိဒ္ဓိ" ဟူသော ဓာတ်နောင် ဏျပစ္စည်းဖြင့် ဝုဒ္ဓိ မရောက်ဘဲ "အရိယ" ဟု ပြီး၏။ သဒေဝကေန လောကေန သရဏ္ဏန္တိ အရိယတေ (ဂမိယတေ) တိ အရိယော-နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော လောကသည် ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်အပ်သော

တရားတို့ကို သိတော်မူသော၊ ဘဝဝတော-၏။ သာသနေ-၌၊ ဝုဏ္ဏနာမ-တိုးပွားကြောင်းမည်၏။ ကတမာ-အဘယ်သည်၊ (ဝုဏ္ဏနာမ-မည်သနည်း၊) အစ္စယဲ-အပြစ်ကို၊ အစ္စယော-အပြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ-ဟူ၍၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ယထာဓမ္မံ-သူတော်သုမြတ်တို့၏၊ တရားအားလျော်စွာ၊ ပဋိကရိတ္တာ-ကုစားပြီး၍၊ အာယတိ-နောက်နောင် အခါ၌၊ ယာယ (ယာ+အယ်) သံဝရာပဋ္ဌနာ-အကြင်စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ, ဃော-ဤသို့ ကုစားပြီး၍၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်၊ ဝုဏ္ဏနာမ-မည်၏။) (ဝုဏ္ဏိဟောသာတိ အာဒိနာ-အစရှိသော ပါဠိတော်ပါဋ္ဌိဖြင့်၊ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန ဒေသနာ-ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန်ဒေသနာကို၊ ကိဠာပဝိ အာရဒ္ဓါ-အကယ်၍မူလည်း အားထုတ်တော်မူပါပေပြီ၊) ပန-ထိုသို့ပင်အားထုတ်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း၊ ဒေသနံ-ကို၊ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်-ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောတည်ရာရှိသည်ကို၊ ကရောန္တော-ပြုတော်မူလိုသည်၊

ကြောင့် ဘုရားရှင်သည် "အရိယ" မည်တော်မူ၏။ ဝိနေတိ ဇ္ဇတေနောတိ ဝိနယော-ဆုံးမရာ ဆုံးမကြောင်း သာသနာတော်သည် ဝိနယမည်၏။ ထို့ကြောင့် "ဗုဒ္ဓသ ၊ပေ၊ သာသနေ" ဟု ဖွင့်သည်။

ဝုဒ္ဓိဟောသာ။ ။သော၏ ဓွဲနက်ကို "ယာစယဲ ၊ပေ၊ သံဝရာပဋ္ဌနာ" ဟု ထည့်၏။ ဝုဒ္ဓိဟူသည် သဂ္ဂသမ္ပတ္တိ မောက္ခသမ္ပတ္တိဟူသော တိုးပွားကြောင်းကည်း၊ ဝဒ္ဓတိ သဂ္ဂမောက္ခ သမ္ပတ္တိ ဟောယာတိ ဝုဒ္ဓိ၊ ဟောသ၌ ဟသည်, တစ်နည်း ဟိနိုပါတ်သည် အနက်သီးခြား မရှိ။

မုက်ချက်။ ။အနိယမဝါဂျ၌ ကုစားမှု (တောင်းပန်မှု) ကို "ပဋိကရိတ္တာ" ဟု အပစာနကြိယာဝိသေသန အဖြစ်ဖြင့် ဆိုရ၍ "အာယတိ သံဝရာပဋ္ဌနာ" ကို ဝိသေသျပစာန အဖြစ်ဖြင့် ဆိုပါသော်လည်း အနက်မှန်အားဖြင့်မူ ပဋိကာရဟူသော ကုစားတောင်းပန်မှုက ပစာနဖြစ်၏။ ဘာကြောင့်နည်း. . . အရိယူပဝါဒကံ အရာဝယ် တောင်းပန်မှုရှိမှ ထိုကံ၏ ကင်းနိုင် (ပယျောက်နိုင်) ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဝုဒ္ဓိဟောသာ၌ ဧသာကို "ပဋိကရိတ္တာ+ သံဝရာပဋ္ဌနာ" ဟု ကြိယာ ၂ မျိုးလုံးကို စွဲပါ။

ဒေသနံ ပန။ ။အဘယ့်ကြောင့် ပါဠိတော်၌ "ဝုဒ္ဓိဟောသာ" ဟု ပဋိကာရကြိယာ ဟု စောင့်စည်းခြင်းကြိယာကို အရကောက်ရသော ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန် ဒေသနာကို ပဌမဟောတော် မူပြီးလျှင် "ယော အစ္စယဲ အစ္စယတောဝ ဒိသ္မာ ၊ပေ၊ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟုမြင်၍ ၊ပေ၊ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏" ဟု ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် ဒေသနာ တော်ကို ဟောတော်မူပြန်ပါသနည်း ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဒေသနံ ပန" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ပနသည် ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန် အစွဲကို ရှုတ်ချသော ဂရဟာဇောတကတည်း အနက်ပေးသော အခါ "ကိဠာပိ" ဟော ဝါကျကို ထည့်ရသည်။

ဦးကာသစ်။ ။ကိဠာပိ ဝုဏ္ဏိဟောသာတိအာဒိနာ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ၊ (စ၍) အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ၊) တထာပိ (ပနအဖွင့်) ပုန ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် ကရောန္တော ယော အစ္စယဲတိ အာဒိနာ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဒေသနာ အာရဒ္ဓါ ဒေသနာဝိလာသဝသေန ဝေနယဿ ရွာ သယဝသေန စာတိ။

(ဟုတ္တာ)။ ယော ၊ပေ၊ အာ၀ဇ္ဇတိတိ-ဟူ၍၊ အာ၀ာ-မိန့်တော်မူပြီ။ [ယော-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အစ္စယ်-ကို၊ အစ္စယတော-အားဖြင့်၊ ဝါ-ဟူ၍၊ ဒိဋ္ဌာ-၍၊ ယထာမဲ့-စွာ၊ ပဋိကရောတိ-၏။ အာ၀ဇ္ဇတိ-၌၊ သံ၀ရ-စောင့်စည်းခြင်းသို့၊ အာ၀ဇ္ဇတိ-၏။ (တသာ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧသာ-ဤသို့ ကုစားပြီး၍ စောင့်စည်းခြင်းသည်၊ အရိယသ-အရိယာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝိနယေ-ဆုံးမရာ ဆုံးမကြောင်း သာသနာတော်၌၊ ဝုဏ္ဍိ-တိုးပွားကြောင်းတည်း)။]

၂၅၂။ ဧ၀ ဝုတ္တေတိ-ကား၊ ဧ၀ံ-သို့၊ ဘ၀ဝတာ-သည်၊ ဝုတ္တေ-မိန့်တော်မူ အပ်သော်၊ (အ၀ေါစ ၌စပ်)၊ ဟန္ဒ ၊ပေ၊ ဘန္တေတိ ဇ္ဇေ-၌၊ ဟန္ဒာတိ-ဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ဝ၀သာယဇ္ဇေ-စကား၏ ပြီးဆုံးခြင်းဟူသော အနက်၌၊ ဝါ-စကား လက်စသတ်ခြင်းဟူသော အနက်၌၊ (ပဝုတ္တော)၊ နိပါတော-နိပါတ်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ သော-ထိုအဇာတသတ်မင်းသည်၊ ဂမနစ၀သာယံ-သွားခြင်းအလိုင့ာ ပြုအပ်သောစကား၏ ပြီးဆုံးခြင်းကို၊ ကတ္တာ, ဧ၀ံ-သို့၊ အာ၀ာ-ပြီ။

၀စသာဂ၁ဇ္ဇေ။ ။သာ၀ဟတ်သည် ပြီးဆုံးခြင်း အနက်ဟောတည်း။ ဗါယော ပုဒ်ကဲ့သို့ ဏ၀စ္စည်းဖြင့် သာ၏။ အာ၀ကို အာ၀ပြု၍ "သာ၀ယော" ဟု ဖြစ်သည်ဟု ဋီကာသစ်၌ ဆိုအ်။ သာန်-ပြီးဆုံးခြင်း၊ သာ၀ယော-ပြီးဆုံးခြင်း၊ ၀စသော-စကား၏+သာ၀ယော-ပြီးဆုံးခြင်း တည်း။ ၀စသာ၀ယော-ခြင်း၊ ဤသို့ ကြံခြင်းသည် "သော ဟိ" စသောနောက်စကားနှင့် လျော်၏-ဟု ဋီကာသစ်ဆိုသည်၊ မှန်၏။- "သော ဟိ" စသည်၌ "ဂမနစ၀သာယတ္ထံ" ဟု မဆိုဘဲ "ဂမန ၀စသာယ" ဟု ဆိုသည်။ [ဂမနာယ-ပြန်သွားခြင်းငှာ (ပြန်ဖို့ရာ)+ကတော-ပြုအပ်သော+၀စ သာ၀ယော-စကား၏ဆုံးခြင်း။]

ဝဒန္တိ၀ါဒ။ ။ထိုဝဒန္တိဆရာတို့ကား "၀စသာ၀ယတ္ထေ" ဟု ဆိုရ၍ "၀စ+အာ၀ယတ္ထ" ဟု ပုဒ်ခွဲပြီးလျှင် "၀စ-ရှေ့စကားနှင့်+အာ၀ယတ္ထ-နောက်စကားကို ဆက်သွယ်ပေးသော စကား" ဟု ကြံကြ၏။ ထိုအကြံသည် နောက်ဝါဒကျ၌ "ဂမန ၀စသာ၀ယတ္ထံ" ဟု မဆိုဘဲ "ဂမနစ၀သာ၀ယ" ဟု ဆိုအပ်သော စကားနှင့် ဆန့်ကျင်၏-ဟု ဋီကာသစ်ပယ်သည်။

ဟန္ဒ၏အနက်များ။ ။ဟန္ဒသဒ္ဒါသည် စောဒန (တိုက်တွန်းခြင်း) အနက်, ၀ဝသဂ္ဂ-ဝေါသဂ္ဂ (စကားကို စွန့်လွှတ်ခြင်း) အနက်အားဖြင့် အနက် ၂ မျိုးရှိ၏။ "ဟန္ဒ ဒါနိ ဘိက္ခေ ၀ေ အာ၀န္တယာ၀ိ" ၌ ဟန္ဒသည် ၊ေ၁ဒနအနက်ဟောတည်း။ "ဟန္ဒ ဒါနိ အ၀ယာ၀ိ ဟန္ဒ-ကိုင်း (ပြောနေကြောရာ) ဒါနိ အ၀ယာ၀ိ-ယခု ဖဲသွားတော့မည်" ဟူရာ၌ ၀ဝသဂ္ (စကားကိုစွန့်လွှတ်ခြင်း-စကားလက်စသတ်ခြင်း) အနက်ဟောတည်း။ ထိုဝဝသဂ္ဂဘနက်ကို ဤ၀စသာ၀အနက်သည် သဘောတူ၀င်တည်း။ ဤ၌ဥကား-"ဟန္ဒ-စကားလက်စသတ်၍" ပေးသင့်ပါသည်။ [စာအုပ်တို့၌ "၀စသဂ္ဂ" ဟု ပါ၌ပျက်၏။ အခြားနေရာ၌ "၀စ ၀ဝသ၇ ၀စ၀ေါသဂ္ဂ" ဟု ရှိ၏။ ၀ဝသဂ္ဂ ၀ိ+အ၀+သ၇ဟတ်, ဏ ပစ္စည်းဖြစ်၍ ၀ေါသဂ္ဂနှင့် သဘောတူ ပင်တည်း။]

ဗဟုကိစ္စာတိ-ကား၊ ဗလဝကိစ္စာ-များသောကိစ္စရှိပါကုန်၏၊ ဗဟုကရဏီယာတိ-ဗဟုကရဏီယာဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ တသေဝ-ထိုဗဟုကိစ္စာသဒ္ဒါ၏ပင်၊ ဝေဝစန်-ဝေဝစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်သဒ္ဒါတည်း။ ယသာ ဒါနိ တွန္တိ-ကား၊ မဟာရာဇ-မဟာရာဇာ၊ ဣဒါနိ-ဌိ၊ တွဲ-သည်၊ ယသာ ဂမနသာ-အကြင်သွားခြင်း၏။ ကာလံ-အခါနှိန်ကို၊ မည္ဃသိ ဇာနာသိ-သိ၏။ တသာ (ဂမနသာ)-ထိုသွားခြင်း၏။ ကာလံ-ကို၊ တွမေဝ-သင်သည်ပင်၊ ဇာနာသိ-သိပေတော့၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပဒကွိဇ္ဇာ် ကတ္တာ ပဏ္ဍိတိ-ကား၊ တိကွတ္တုံ-၃ ကြိမ်၊ ပဒကွိဇ္ဇာ-အပြားအားဖြင့် ကြီးပွားကြောင်းဖြစ်သော အရိုအသေကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဒသနခသမောဒန သမ္ဘုဇလ-ဆယ်ချောင်းသော လက်သည်းအပေါင်းတို့ဖြင့် တောက်ပသော၊ အဠလိ-

---

ဗဟုကိစ္စာ ဗဟုကရဏီယာ။ ။ဗဟုနိ+ကိစ္စာနိ ယသာ မယ္ယန္တိ ဗဟုကိစ္စာ၊ ဗဟုကရဏီယာ၌လည်း နည်းတူ၊ ကိစ္စ၌ ကရဏတ် ရိစ္စပစ္စည်း, ကရဏီယ၌ ကရဏတ် အနီယ ပစ္စည်းဖြစ်၍ ပ-စ္ဆည်း ၂ မျိုးလုံးပင် ကိစ္စပစ္စည်းချည်းဖြစ်သောကြောင့် အနက်တူရကား "တသေဝ ဝေဝစန်" ဟု ဆိုသည်။

ဋ္ဌိကာသစ်။ ။"အဝသံ ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္စံ, ဣတရံ ကရဏီယံ-မပြုမနေရ, ကေန်ပြုရမည့် အလုပ်သည် ကိစ္စမည်၏။ ပြုသင့်လျှင် ပြုရမည့်အလုပ်သည် ကရဏီယာမည်၏" ဟု ကိစ္စနှင့် ကရဏီယအထူးကို ဆိုး၏။ ဤအဆိုသည် ပါတိမောက်ခ်ဖွင့်မပြုဘဲ မနေရသော "သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါစ" စသည်ကို ကိစ္စဟု ခေါ်ပုံနှင့်လည်းကောင်း, ဆန္ဒစသည် ဗေးသူရှိမှ ပြုရမည့် ဆန္ဒ ဟိရိသုဒ္ဓိ စသည်ကို ကရဏီယ၏ ပရိယာယ် "ကရဏ" ဟု ခေါ်ပုံနှင့်လည်းကောင်း, သဘော တူသည်၊ "ပထမ်ပါ ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္စံ၊ ပစ္ဆာ ကတ္တဗ္ဗံ ကရဏီယံ၊ ခုဒ္ဒကတ်ဝါ ကိစ္စံ, မဟန္တံဝါ ကရဏီယ"ဖြင့် ဥဒါနဋ္ဌကထာဒီသည် ဝုတ္တံ။

ယသာ ।ပေ। မည္ဃသိ။ ။"ယသာ ဒါနိ တွံ ကာလံ မည္ဃသိ" ဟူသော စကားသည် ပြန်ခွင်ပြုရာ၌ အကျဉ်းချုပ် မိန့်တော်မူအပ်သော ပါဠိသုံးတစ်မျိုးတည်း၊ "ယသာ" ဟု ရှိလျှင် တ သဒ္ဒါရှိရမည်ဖြစ်သောကြောင့် "ယသာ ဒါနိ ।ပေ। ဇာနာသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟု ပါဠိသေသ ထည့်၍ အဋ္ဌကထာဖွင့်သည့်အတိုင်း အနက်ကျယ်ကို သိပါ၊ အချုပ်မှာ "ပြန်တော့" ဟု တိုက်ရိုက်မိန့်တော်မူလျှင် စကားအသုံး မယဉ်ကျေးသလိုဖြစ်သောကြောင့် စကားအသုံး ယဉ်ကျေးအောင် "ယသာ ဒါနိ ကာလ မည္ဃသိ-အသင်မဟာရာဇကိုယ်တိုင် ပြန်သွားဖို့ အချိန်ကို သိပေတော့" ဟု မိန့်တော်မူသည်။

အမှာ။ ။ဤဝါကျမျိုးကို ဤသာမည္ဘလသုတ် ကောမာရဘာဒု ဇီဝကကထာ၌လည်း ဖွင့်ခဲ့ပြီ၊ ဤဘာသာဋ္ဌိကာ၌လည်း အခမ်းဘွယ်ရေးခဲ့ပြီ၊ ထိုဖွင့်ပုံက သာ၍ကောင်းသကဲ့သို့ ထင်၏။ "တသာ ကာလ တွမေဝ ဇာနာသိ" နေရာဝယ် "ဇာနာဟိ" ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။ ထိုသို့ "ကရောဟိ" ဟု ရှိခဲ့သည်။

တိကွတ္တုံ၊ ပဒကွိဇ္ဇာ်။ ။ပ+ဒကွဲဓာတ်သည် ဝနိုအနက်ကို ဟော၏၊ ပဘာရေန+ဒကွ၌ ဝ-ဖ္ဆီ, ဝ-ဖ္ဆီ တေနာဘတိ ပဒကွိဇ္ဇာ်-အပြားအားဖြင့် ကြီးပွားကြောင်းဖြစ်သော အရိုအသေပြုမှု၊ ဒသနခသမောဒန သမ္ဘုဇလမ္ဘမ၌ ပ-ဥတိ-ဌ္ဌတေန ဝ-ဒ္ဓိတ္တာတိုင်အောင်သောစကားသည် "တိကွတ္တုံ၊ ပဒကွိဇ္ဇာ် ဘတ္တာ" ကို သရုပ်ဖော်သောစကားတည်း။

လက်အုပ်ကို၊ သိရသိ-ဦးခေါင်း၌၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ-တည်စေ၍၊ ယာဝ ဒသန ဝိသယ်-မြင်ခြင်း၏ အရာဖြစ်သောအရပ်တိုင်အောင်၊ ဝါ-မြင်လောက်ရာအရပ် တိုင်အောင်၊ ဘဝဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏ဘက်သို့၊ အဘိမုခေါ-ရှေးရှုသည်သာ၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပဋ္ဌိဏ္ဍမိတွာ-နောက်ဆုတ်နောက်ဆုတ်သွားလျှင်၊ [ပါရာဇိက ဝေရဇ္ဇကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ၌ကား "အပဏ္ဍမိတွာ- (အပသာဏ္ဍိတွာ-နောက်ဆုတ်သွား၍)" ဟု ရှိ၏။]ဒသနဝိဇယနဋ္ဌာနဘူမိယ်-မြင်ခြင်းကို စွန့်လွှတ်ရာအရပ်ဖြစ်သောမြေ၌၊ ပဋ္ဌပ္ပတိဋ္ဌိတေန-၅ ပါးသောအင်္ဂါတို့ဖြင့် ရှေးရှုတည်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-၅ ပါးသောအင်္ဂါ တို့၏တည်ခြင်းဖြင့်၊ ဝန္ဒိတွာ-ဝပ်ချ၍၊ ပဏ္ဍာမ-ဖဲသွားပြီ။

၂၅၃။ ခတာယ ।ပေ। ရာဇာတိ-ကား၊ ဘဗ္ဗဝေ, အယ် ရာဇာ-ဤမင်းသည်၊ ခတော-မိမိ၏ ကုသိုလ်အမြစ်ကို တူးဖြတ်ခဲ့ပြီ၊ ဥပဟတာယန္တိ-ကား၊ အယ်-ဤမင်းသည်၊ ဥပဟတောမ-ဖျက်ဆီးခဲ့ပြီ၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ (ကိं ဝုတ္တံ ဟောတိ)- ဘိက္ခဝေ, အယ် ရာဇာ-သည်၊ ခတောမ-ပြီ၊ ဥပဟတောမ-ပြီ၊ ဘိန္နပတိဋ္ဌော-ဖျက်ဆီး

[ပဒဗျိုဏ် ကာယဏမ္ဍတိ တံ ဒိဝသံ တေန ကတံ ကာယဏမ္ဍ (သုစရိုက်အမှုသည်) ဝစ္ဆိတ ကာယ ကမ္ဘနာမ ကြီးပွားကြောင်း ကာယဏ်မည်သည်) ဟောတိ-တိကဂ်ုတ္တရ-တတိယပ်, မဂ်လဝဏ်, ပုဗ္ဗဏ္ဏသုတ် အဋ္ဌကထာ၊ ဤ၌ ပဒဗျိုဏ်ကို "ကာယဏမ္ဍ" ဟု ဖွင့်သည်။]

ခတော အယ်။ ။"အယ် ရာဇာ" ဟူသော ဝုတ္တကတ္တားပုဒ်ကြောင့် "ခတော ဥပ ဟတောတ" တို့၌ တပစ္စည်းကို ကတ္တားဟောဟု ယူပါ၊ အခန်တိ ခတော၊ ဥပဟည်တိ ဥပဟတော။ [ဣဒမသ္မိံယေव အတ္တဘာဝေ ဝိပစ္စနကာနံ အတ္တနော ပုဗ္ဗေကတ ကုသလမူလာနံ ခဏနေန ခတော၊ (ယခုဘဝ၌ အကျိုးပေးမည့် ရှေးဘဝက ပြုအပ်ခဲ့သောကုသိုလ်ကံတို့၏အမြစ်ကို တူးပစ်ခြင်းအားဖြင့် တူးခဲ့ပြီ၊) တေသမေဝ ဥပဟနေန ဥပဟတော၊ ပဒဗျယေနပိ တသ္မာ တမူပဃာဝမေဝ (အန္တရယ် ၅ ပါးတို့တွင် ကမ္မန္တရာယ်ကိုသာလျှင်) ဒသေတိ, ပန်ရယာယ ဝစနတ္ထာ ပဒဗျယသာ-ဦးကာသစ်။]

ဆက်ဦးအုံ။ ။သတ္တာဝါတိုင်း၌ ရှေးရှေးဘဝကပြုခဲ့၍ ဤဘဝဝယ် အကျိုးပေးလတ္တံ သော ဂ,သိုလ်အမြစ်သည် ပါရှိတတ်၏။ ကောင်းသောဥာဏ် ဝိရိယ ပယောဂဖြင့် ထိုအမြစ်ကို သန်စွမ်းအောင်ပြုပြင်ပေးသူလည်းရှိ၏။ မကောင်းသောပယောဂဖြင့် ထိုအမြစ်ကို ညှိုးနွမ်း၍ မသန်စွမ်းအောင်ဖျက်ဆီးသူလည်းရှိ၏။ အဇာတသတ်မင်းကား သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရလောက် အောင် အလွန်ကောင်းသော ကုသိုလ်အမြစ် ပါရှိခဲ့သော်လည်း အရှင်ဒေဝဒတ်ဟူသော ပါဟပိမိတ္တနှင့် အပေါင်းမှားမှုပယောဂကို အရင်းခံ၍ ပိတုဃာတကဂတိတိုင်အောင် ပြုမိရကား ထိုအမြစ်ပြတ်အောင် တူးဖျက် ဖြတ်တောက်မိရာလေသည်။

ဘိန္နပတိဋ္ဌော။ ။ပတိဋ္ဌဟတိ ဧတာယာတိ ပတိဋ္ဌာ၊ ဘိန္နာ (ဝိနာသိတာ)+ ပတိဋ္ဌာ ယေနာတိ ဘိန္နပ္ပတိဋ္ဌော၊ ရေသောက်မြစ်သည် သစ်ပင်၏တည်ကြောင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ရှေးကပါလာသော ကုသိုလ်အမြစ်သည် ဤဘဝ၌ အဇာတသတ်မင်း၏ သဒ္ဓတ္တနီယာမ (သောတာပတ္တိမဂ်သို့) ရောက်ဖို့ရန် အခြေခံအမြစ်ဖြစ်၏။ ထိုတည်ကြောင်းအမြစ်ကို ဖျက်ဆီး

အပ်ပြီးသော တည်ကြောင်းအမြစ်ရှိသည်၊ ဇာတော-ဖြစ်ပြီ၊ ယထာ-အကြင် အခြင်း အရာအားဖြင့် တူးဖြတ်အပ်သော၊ အတ္တနော-၏၊ ပတိဋ္ဌာ-တည်ကြောင်းအမြစ် သည်၊ နာ ဇာတာ-မဖြစ်တော့၊ တထာ-ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အနေန-ဤမင်း သည်၊ အတ္တနာဝ-ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ အတ္တာ-မိမိကိုယ်ကို၊ ခတောာ-တူးဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ (ဝုတ္တं ဟောတိ)။

ဝိရဇန္တိ-ကား၊ ရာဂရဇာဒီ ဝိရဃိတာ-ရာဂမြူ အစရှိသောမြူတို့မှကင်းသော၊ ရာဂမလာဒီနံယေဝ-ရာဂအညစ်ကြေးအစရှိသော အညစ်အကြေးတို့၏ပင်၊ ဝိဂ တတ္တာ-ကင်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိတမလံ-ဝိတမလေ မည်သော၊ ဝါ-ကင်းသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ (ခမ္မစက္ခုဥစပ်)၊ ခမ္မစက္ခုံ(ကိ-ကား)၊ ခမ္မသု-

---

မိသည်ကို "ဘိန္နပွတရော" ဟု ဆိုသည်။ [ပတိဋ္ဌာ မူလံတိစ အတ္တတော ဇကေ၊ ပတိဋ္ဌဟတိ သမ္မတ္တနိယာမောဗ္ဗကမ္ပန် ဇောယာတိ ပတိဋ္ဌာ (သောတာပတ္တိမဂ်ဟူသော သမ္မတ္တနိယာမသို့ ရောက်ခြင်း၏တည်ကြောင်းအခြေခံ)၊ တသ (ထိုသမ္မတ္တနိယာမောဗ္ဗကမနၒ၏) ကုသလူပ နိသယယသမ္ဘဝါ {အားကြီးသောမှီရာဖြစ်သောကုသိုလ်၏ပြည့်စုံခဲ့ခြင်းသည် ပတိဋ္ဌာမည်၏။)သာ (ထိုပတိဋ္ဌာကို) ကြိယာပရာနေန (ခမည်းတော်ကို သတ်ခြင်းဟူသော အမှုအရာ ကြိယာ အပြစ်ဖြင့်) ဘိန္နာ (ဝိနာသိတာ) ဇေတေနာတိ ဘိန္နံ ပတိဋ္ဌော။ [ဘိန္နာကို "ဖျက်" ဟု အနက်ယူ မည်စိုး၍) "ဝိနာသိတာ (ဖျက်)" ဟု ဖွင့်သည်-ဋီကာသစ်။]

တထာ ၊ပေ၊ ဓာတာ။ ။ဘိန္နပတိဋ္ဌော၏ အကျယ်စကားတည်း။ ဤပါဠိကျမ်း ခတောသည် အနေနဟူသော အဝုတ္တကတ္တားနှင့် အတ္တာဟူသော ဝုတ္တကံကို ထောက်၍ ကံဟောဟု မှတ်ပါ၊ ဤသို့ ကံဟောဖွင့်သော်လည်း "ခတောယ" စသော ပါဠိတော်၌မူ ကတ္တား ဟောသာတည်း။ ဥပဟတောသည် ပါဠိတော်၌ပါသော်လည်း ခတောတို့ ပရိယာယ်ဖြစ်သော ကြောင့် ဤသို့ ထပ်၍မပြတော့။

ဝိရဇံ ဝိတမလံ။ ။"ရာဂေါ ရဇော၊ နစ ပနနေ ရေဏု ဝုစ္စတိ" စသည်ဖြင့် ခမ္မပဒ အဗွမာဒဝဂ် စူဠပဉ္စကတ္တေရဝတ္ထုသို့ ဟောတော်မူသောကြောင့် "ရာဂရဇာဒိ" ဟု မိန့်သည်၊ အာဒိဖြင့် ဒေါသ မောဟကို ယူပါ၊ ဝိရဟိတ်ဖြင့် "ဝိဂတံ+ရဇော ယဿာတိ ၊ရဇံ (ခမ္မစက္ခု)" ဟု ဝစနတ္ထကိုပြ၏။ ဝိတမလံသို့ ဝိတသည် "ဝိ+ကျတ" မှ ဖြစ်သောကြောင့် ဝိတနှင့် အနက် တူတည်း။ "မလ" အရလည်း ရာဂစသော အညစ်အကြေးကိုပင် ယူစေလိုသော်ကြောင့် "ရာဂ မလာဒီနံယေဝ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝိတမ+မလံ ယဿာတိ ဝိတမလံ၊ ["ဝိ+အယတိ-မဖြစ်တတ်၊ ဝါ-ကင်းတတ်၏၊ ကျတိ ဝိတံ" ဟု ပြု၊ ဝိ+ကျဓာတ် တပစ္စည်း။]

ဓမ္မာဘိဓမ္မာ။ ။ဤအဒ္ဒကထာသို့ ရုဒ-မလတို့ကို အရရဟုဖွင့်သော်လည်း အခြားနေရာ၌ "ဝိရဇန္တိ အပါယဂမနီယ ရာဂရဇာဒီနံ ဝိဂမေန ဝိရဇံ၊ ဝိတမလန္တိ အဂေသေသ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ မလာပဂမေန ဝိတမလံ၊ ပဋမမဂ္ဂကိလေသရဇသာဘာဝေန ဝါ ဝိရဇံ၊ ပဋ္ဌမိဒုသီလျမလာပ ဂမေန ဝိတမလံ" ဟု ဖွင့်သည်၊-မဟာဝဂ္ဂ, မဟာခန္ဓက တေရသကဏ္ဍ။

သစ္စာ ၄ ပါးတရားတို့၌၊ (ပဝတ္တ-ဖြစ်သော၊) စက္ခု-သိမြင်တတ်သော သောတာ ပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဓမ္မမယ်-သမထဝိပဿနာတရားကြောင့် ဖြစ်သော၊ ဝါ-သီလ သမာဓိ ပညာအတိပြီးသော၊ စက္ခု-သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည်၊ ("ဥဗ္ဗဂ္ဂိသထ-ဖြစ်လောက်ရာ၏" ၌စပ်)၊ အညေ သု-ဤပါဠိရပ်မှ အခြားကုန်သော၊ ဌာနေသု-ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဧတံ-ဤဓမ္မစက္ခုသဒ္ဒါ သည်၊ တိဏ္ဏံ-ကုန်သော၊ မဂ္ဂါနံ-အောက်မင်္ဂဇ်တို့ကို၊ အဓိစစန်-ဟောသောသဒ္ဒါ တည်း၊ ဣဒမ္ပန-ဤပါဠိရပ်၌ကား၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသော-သောတာပတ္တိမင်္ဂ ကိုသာ၊ (အဓိဝစန်-တည်း)။

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ, (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊) ဣဒမိနာ-ဤမင်းသည်၊ ပိတာ-ဓမည်းတော်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ယာတိတော-သတ်အပ်ပြီးသည်၊ သစေ နာ အဘဝိဿ-အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့အုံ့၊ (ဧဝံသတိ)။ ဣဒါနိ-၌၊ ဣဒမေဝါသနေ-ဤနေရာ၌ပင်၊ နိသိန္နော-နေလျက်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂ-သောတာပတ္တိမင်္ဂသို့၊ ပတ္တော-ရောက်သည်၊ အဘဝိဿ-ဖြစ်လောက်ရာပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင်သောတာပတ္တိမင်္ဂကိုရရောက်ရာဝါ သော်လည်း၊ ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂေန-ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေနှင့်ရောနှောပေါင်းသင်း

ဓမ္မေသု စက္ခု။ ။ဓမ္မေသုကို "စတုသစ္စဓမ္မေသု" ဟုလည်းကောင်း, စက္ခုကို "တေသံ ဒဿနဋ္ဌေန စက္ခု" ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်၏။ "ဓမ္မေသု+ပဝတ္တံ+စက္ခု မေ့စက္ခု" ဟု ပြုပါ၊ (တစ်နည်း) "ဟေဋ္ဌိမေသု ဝါ တီသုမဂ္ဂဓမ္မေသု+သောတာပတ္တိမဂ္ဂသခါတဲ့ ဧကံ စက္ခု" ဟု ဋီကာ တစ်နည်းဖွင့်၏။ "အောက်မင် ၃ ပါးတရားတို့၌ တစ်ပါးအပါဝင်ဖြစ်သော သောတာ ပတ္တိမင်ဟူသော စက္ခု" ဟု ပေးပါ။

ဓမ္မမယဝါ စက္ခု။ ။ဓမ္မမယ်ကို "သမထဝိပဿနာဓမ္မေန နိဗ္ဗတ္တံ" ဟု ဖွင့်၏။ "နိဗ္ဗတ္တအနက်၌သက်သော မယပစ္စည်း" ဟူလို၊ ဓမ္မစက္ခုကို ပိဏ္ဍိတ်ပြုသောအခါ "နိဗ္ဗတ္တဗုဒ်အကြောင်း၍ "ဓမ္မေန+နိဗ္ဗတ္တံ+စက္ခု" ဟု ပြုစေလိုသည်၊ (တစ်နည်း) ဓမ္မအရသောတာပတ္တိ မင်္ဂတွင် ပါဝင်သော "သီလက္ခန္ဓ သမာဓိက္ခန္ဓ ပညာခန္ဓ" ဟူသော ၃ ပါးကိုယူ၍ "ဓမ္မစက္ခု-သီလ သမာဓိ ပညာအတိပြီးသော သောတာပတ္တိမင်ဟူသော စက္ခုသည်" ဟု ပေးပါ၊ ဤနောက် နည်း၌ ဓမ္မမယ်ဝယ် မယကို သွတ္တဟု ဋီကာသစ်ဆိုး၏၊ မိမိ်ကား အထည်ကိုယ် ပကတိအနက်၌ သက်သော မယပစ္စည်းဟု ထင်သည်။

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။"ခတာယ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ" မှစ၍ "ဓမ္မစက္ခု ဥဗ္ဗဂ္ဂိ သထ" တိုင်အောင်သော ပါဠိရပ်၏ ပိဏ္ဍာတ္ထကို ပြလိုရှိ "ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟု စဆိုသည်၊ ၍ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၏နယ်မှာ "ခန္ဓိရာယော ဇာတော" တိုင်ရုံသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဇာတောတိ" ဟု ဣကတိပါလျှင် ကောင်း၏။ မပါလျှင် ထည့်ပါ။ [နှာဘဝိသယ, အဘဝိသယတို့သည် အတိတ်ဟော ကာလာတိပတ္တိ ပိဘာတ်တို့တည်း၊ ပါဠိတော်၌ ဝေါရောဝေယထ, ဥဗ္ဗဂ္ဂိသထ တို့လည်း ကာလာတိပတ္တိ အတ္ထနှောပုဒ် သာထပိဘာတ်တို့ပင်တည်း။]

မ်ခြင်းကြောင့်၊ အှသ-ထိုသောတာဝတ္တိမင်္ဂ၏။ အန္တရာယော-အန္တရာယ်သည်၊ (ကမ္မန္တရာယ်သည်၊) ဇာတော-ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ (ဝုတ္တं ဟောတိ)။

၈၀ သန္ဓေပိ-ဤသို့ ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂကြောင့် သောတာပတ္တိမင်္ဂ၏ အန္တရာယ်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ယဿ-ကြောင့်၊ အယံ-ဤမင်းသည်၊ တထာဂတံ-သို့ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-ချဉ်းကပ်၍၊ ရတနတ္တယံ-ကို၊ သရဏံ-ဟူ၍၊ ဂတော-ဆည်းကပ်ပြီ၊ တဿ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ထိုသို့ ဤမင်း၏ မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရတနာ ၃ ပါးကို တိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊) မမ-ငါဘုရား၏။ သာသနမဟန္တတာယစ-သာသနာတော်၏ မြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ယထာနာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ပုရိသဿ-ယောကျ်ားတစ်ယောက်ကို၊ ဝမိ-သတ်ခြင်းကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ ပုဗ္ဗမုဋ္ဌိ-မတ္တေန-ပန်းတစ်ဆုတ်မျှသော၊ ဒဏ္ဍေန-ဥစ္စာဒဏ်ဖြင့်၊ မုစ္စေယျ-သေစားသေရမည့် ဒဏ်မှ လွတ်ရာသကဲ့သို့၊ (တစ်နည်း) ပုဗ္ဗမုဋ္ဌိမတ္တေန-ပန်းတစ်ဆုတ်မျှဖြင့်၊ ဒဏ္ဍေန-ဥစ္စာဒဏ်၊ သေစားသေရမည့်ဒဏ်မှ၊ မုစ္စေယျ ယထာ-ကဲ့သို့ ဧဝမေဝ-ပင်၊ လောဟကုဋ္ဌိယံ-လောဟကုဋ္ဌိ ဝရဲ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတ္တာ-၍၊ တိသဝဿသဟဿာနိ-အနှစ် ၃ သောင်းတို့ပတ်လုံး၊ အဓော-အောက်သို့၊ ပတန္တော-ကျလေသော်၊ ဟေဋ္ဌိမတလံ-အောက်အပြင်သို့ ပတ္တာ-ရောက်ပြီး၍၊ တိသဝဿသဟဿာနိ-တို့တတ်လုံး၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော-တက်လေသော်၊ ပုနပိ-တစ်ဖန်လည်း၊ ဥပရိမတလံ-အထက် အပြင်သို့၊ ပါပုဏိတ္တာ-ရောက်ပြီး၍၊ မုစ္စသတိ-လွတ်လတ္တံ၊ ဣတိ ဣဒမ္ပိ-ဤ စကားတော်ကိုလည်း၊ ဘဝတတာ-သည်၊ ဝုတ္တမေဝ ကိရ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသာ

---

၈၀ သန္ဓေပိ။ ။ဧဝံသန္ဓေပိတိအာဒိနာ ပါဠေနာရูဠ့ (ပါဠိတော်၌ သံဂါဃနာ မတင်အပ်သော) ဝစနာဝသေသံ (စကားအကြွင်းကို) ဒဿေတိ-ဦးကာသစ်၊ ဤ ဧဝံသန္ဓေကို မုစ္စိသတိသို့ စပ်ပါ၊ "ဤသို့ ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂကြောင့် သောတာပတ္တိမင်္ဂ၏ အန္တရာယ်ဖြစ်ပါသော်လည်း အနှစ် ၆ သောင်းမျှဖြင့် လောဟကုဋ္ဌိဝရဲမှ လွတ်ပါလိမ့်မည်" ဟူလို။ [၃ သ နိ သော-ဟု အော်ကြသော သဒ္ဒေးသားတို့မှာ အနှစ် ၆ သောင်းပြည့်ပြီးသောအခါ အောက်သို့ တစ်ဖန်ကျရပြန်သည်။]

ပုပ္ဖမုဋ္ဌိမတ္တေန ဒဏ္ဍေန။ ။ပုပ္ဖမုဋ္ဌိမတ္တေန ဆနဒဏ္ဍေနာ၊ မုစ္စေယျာတိ ဝဧကမ္ပိ ဒဏ္ဍကေတော မုစ္စေယျ၊ ဤနည်း၌ မုစ္စေယျ၏ အပါဒါန်ကို အဗိဓာညဉ်ရနေသောကြောင့် "ဒဏ္ဍေနာ တိဝါ နိသဝ္ဂကွော ကရဏာဝစနံ" ဟု တစ်နည်းဖွင့်၏။ ဥပမာ-"သုမုတ္တာ မယံ တေန မဟာ သမဏေန" ၌ နာဝိဘတ်သည် အပါဒါန်အနက်၌ သက်သက့်သို့တည်း။

လောဟကုဋ္ဌိယံ။ ။သံအတိပြီးသော ဝရဲတိုးကို "လောဟမယာ+ကုဋ္ဌိ" အရ လောဟကုဋ္ဌိဟု ခေါ်၏။ "အဓော ပတန္တော ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆန္တော" ဟု ဆိုသောကြောင့် သံပုရည်တွေ ပြည့်နေဟန်တူ၏။ ထမင်းအိုးဦ၌ ဆန်လုံးတွေကဲ့သို့ ကျက်ရဟန်တူသည်။

ဖြစ်သတတ်၊ ပန-ထိုသို့ပင်၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီးပါသော်လည်း၊ (ကျွန်ုပ်-ဤစကားတော်ကို၊) ပါဠိယဟု-ပါဠိတော်၌၊ နှ အာရုဠ်-သင်္ဂါယနာ မတင်အပ်။

ပန-ဆက်၊ (တစ်နည်း) ပန-ထိုသို့ လောဟကုဋ္ဌိုင်ရဲ့ ကျွန်ုပ်ရဦးမည်ဖြစ်လျှင်၊ ကျွန်ုပ် သုတ္တံ-ဤသာမညဖလသုတ်တော်ကို၊ သုတ္တာ-နာရ၍၊ ရည္ဘာ-သည်၊ ကောမိ-တစ်စုတစ်ခုသော၊ အာနိသံသော-အာနိသင်းကို၊ လဒ္ဓေါ-ရအပ်ပါ့သလော၊ ကျွတ်-ဤကား အမေးတည်း။ မဟာအာနိသံသော-ကြီးစွာသောအာနိသင်းကို လဒ္ဓေါ ရအပ်ပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၊ အယ်-ဤမင်းသည်၊ ပိတု-ခမည်းတော်၏။ ဝါ-ကို၊ မာရိတကာလ တော-သတ်အပ်ပြီးရာ အခါမှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ရတ္တိ-ညဉ့်အခါ၌၊ (နိုဗ္ဗံ-အိပ်ပျော်ခြင်းကို၊ နေ၀ လဘတိ-မရ၊) ဒိ၀ါ-နေ့အခါ၌၊ နိဗ္ဗံ-ကို၊ နှ, လဘတိ၊ ပန-အန္တ၁ယ၊ သတ္ထာရံ-သို့ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ မခုရာယ-ချိုမြိန်သော အရသာနှင့်တူသော၊ သြဇ ဝန္တိယာ-အဆီ အနှစ် သြဇာရှိသော၊ ဣမာယ ဓမ္မဒေသနာယ-ဤတရားဒေသနာ တော်၏။ ဝါ-ကို၊ သုတကာလတော-ကြားနာအပ်ပြီးရာ အခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ နိဗ္ဗံ-ကို၊ လဘိ-ပြီ၊ တိဏ္ဏာ-နံသော၊ ရတနာန်-တို့ကို၊ မဟာသတ္တာရံ-ကြီးစွာသော ပူဇော်ခြင်းကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ ပေါထုဇ္ဇနိ်ကာယ-ပုထုဇဉ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ သဒ္ဓါယ-သဒ္ဓါနှင့်၊ သမန္နာဂတောတေ-ပြည့်စုံလျှသည်၊ ဣမိနာ ရည္ဘာ-ဤမင်းနှင့်၊ သဗိသော နာမ-တန်းတူသူမည်သည်၊ နှ အဟောသိ-မရှိတော့ပြီ၊ ပန-ကား၊ အနာဂတေ-နောင်အခါ၌၊ ဝိဇိတာ၀ီနာမ-ဝိဇိတာ၀ီမည်သော၊ ပဝစ္ဆကဗုဒ္ဓေါ-ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါသည်၊

ကျွန်ုပ် ၊၀ေ၊ နှ အာရုဠ်။ ။"ယသ္မာ အယံ ၊၀ေ၊ တသ္မာ ၊၀ေ၊ မုခ္ခသတိ" ဟူသော ဤအနက်မိဖွာယ်ကို အဘယ်မှ ရအပ်ပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ကျွန်ုပ်" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဒုခြားပါပြီမှ ရအပ်သည်မဟုတ်၊ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် မိန့်တော်မူအပ်သည်ဟု အဆင့်ဆင့် မှတ်သားခဲ့ရသည်၊ သို့သော် ပါဠိတော်၌ကား သံဂါယနာ မတင်အပ်ပါ။

ကျွန်ုပ် ၀နှ သုတ္တံ။ ။ရှေ့၌ "လောဟကုဋ္ဌိုင်ရဲ့၀ယ် ဖြစ်ရဦးမည်" ဟု ဆိုခဲ့သော၊ ကြောင့် ဤသုတ်တော်ကို ကြားနာရပါလျက် အကျိုးမရဟုတ် ယူဆရမည် ဝိုးရကား၊ "ကျွန်ုပ် ၀နှ" စသည်ဖြင့် ပဏ္ဍာထုတ်၍ "မဟာအာနိသံသော လဒ္ဓေါ" ဟု အဖြေကို ပြသည်၊ အယ်တစ် စသည် ကား ထိုမဟာအာနိသံသ အကျယ်တည်း။ အချုပ်မှာ-"နိဗ္ဗံ လဘိ" အရ အိပ်ပျော်မှုကို ရခြင်း၊ "မဟာသက္ကာရံ အကာသိ" အရ ရတနာ ၃ ပါးကို ကြီးစွာပူဇော်သက္ကာရပြုခြင်း၊ "သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတောတေ ၊၀ေ၊ နာဟောသိ" အရ ပုထုဇဉ်ဘ၀၌ အသာဆုံးသဒ္ဓါတို့ ရခြင်း၊ ဤ ၃ မျိုး ကား ဒိဋ္ဌဓမ္မိက အာနိသံသတည်း၊ ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရခြင်းကား အလွန်ဆုံးဖြစ် သော သမ္ဘရာယိကအာနိသံသတည်း၊ ထိုမျှလောက် မကြီးကျယ်သော အာနိသံသတွေမှာ မရေမတွက်နိုင်အောင်ပင် များပါသည်။

ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍၊ ပရိနိဗ္ဗာယိသတိ-ပရိနိဗ္ဗာန်စံရလတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (မဟာအာနိသံသော-ကို၊ လဒ္ဓေါ-ပြီ၊) ဘဂဝါ-သည်၊ ဣဒံ-ဤသာမည်ဖလသုတ်တော်ကို၊ အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တေဘိက္ခူ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အတ္တမနာ-မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်၊ ဝါ-နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သောစိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဘာဝတောဘာ-၏။ ဝါ-သည်၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော သုတ်တော်ကို၊ အဘိနန္ဒုံ-ဝမ်းမြောက်နှစ်သက် လက်ခံကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။...ဣတိ-ဤဆိုအင်ပြီးသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ သုမင်္ဂလဝိလာသိနီယာ-သုမင်္ဂလဝိလာသိနီမည်သော၊ ဒီဃ နိကာယဋ္ဌကထာယံ-ဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌၊ သာမညဖလသုတ္တဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ။ ။ပစ္စေကံ-အသီးအခြား၊ တစ်ပါးတည်းသာ၊ ဗုဒ္ဓေါ-သစ္စာ ၄ ပါးကို သိသောဘုရားတည်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ-ရား၊ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားကဲ့သို့ သူတစ်ပါးကို သိစေတော်မမူနိုင်" ဟူလို။ [အနာဓရိယကော ဟုတ္တာ သာမံယေव သမ္ဗောဓိ (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်တော်ကို) အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ အတ္ထောဟု]

ဣတာ ဟိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သယမေဝ ဗုဇ္ဈန္တိ, နစ ပရေ ဗောဓေန္တိ, အတ္တရသမေဝ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ (အနက်အရသာကိုသာ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူကြကုန်၏)၊ ဓမ္မရသ (သူတစ်ပါးကို ဟောပြောဖိုရန် နာမည်ပညတ် စကားလုံးဖြစ်သော ဓမ္မအရသာကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မမူနိုင်ကြကုန်၊) မူဂေန ဒိဋ္ဌသုပိနော ဝိယ (လူအသည် သူမြင်အပ်သော အိပ်မက်ကို သူတစ်ပါးအား ပြန်၍ မပြောနိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း) ဝနစရကေန နဂရေ သာယိတမဏ္ဍနရသော ဝိယစ (မုဆိုးသည် မြို့၌ သာယာအပ်သော ဟင်း၏အရသာကို ပြန်၍ မပြောနိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း ဖြစ်သည်)။-ဋီကာသစ်။

ဓုတင်ရျတ်။ ။အစာတသတ်မင်းသည် နဂိုကပင် ပစ္စေကဗောဓိကို ရည်ရွယ်ထား သုတ်သည်း၊ လောဟကုမ္ဘီဘရဲမဲ့ လွတ်ပြီးသောအခါ ပါရမီပြည့်အောင် ထပ်၍ ဖြည့်ရလိမ့်မည်၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အလောင်းများသည် နီယတအဖြစ်သို့ မရောက်သေးလျှင် အကြားဌ် ဘုရားရှင်နှင့် တွေ့ဆုံသောအခါ ပဏတိသာဝကလည်း ဖြစ်နိုင်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် "သစာယ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ၊ပေ၊ ဓမ္မစက္ကံ ဥပ္ပဒ္ဒိသဆ" ဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူသည်။

ဣဒမဝေါစ။ ။ပါဠိတော်၌ ပါဠိုးသော နိဂုံးကိုပင် အဋ္ဌကထာဆရာက ယူ၍ နိဂုံးအဖြစ်ဖြင့် ပြုပြန်၏။ (တစ်နည်း) ဣဒမဝေါစဟူသော စကားသည် ပါဠိတော်၌ မပါသောကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာက နိဂုံးအဖြစ်ဖြင့် ထည့်ထားသည်၊ ဤနောက်နည်းအလို ပါဠိတော်၌ "ဣဒမဝေါစ" စသော စကား မရှိ၊ရ။ [ယထာ ဝုတ္တံ ပါဠိမေဝ (ပါဠိကိုပင်) သံဝဏ္ဏနာယ နိဂမဝသေန ဒဿေန္တော ဣဒမဝေါစတိ အာဒိမာဟ၊ ကသ္မာတ္ထောဟ ဟိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောတိ၊ အပိစ ပါဠိယမနာနုရုဇ္ဈပိ အတ္ထံ သဂ်ဟေတုံ ဣဒမဝေါစတိ အာဒိနာ နိဂမနံ ကရောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ]-ဋီကာသစ်။

သာမညဖလသုတ် အဋ္ဌကထာအဖွင့် ပြီး၏။

၃–အမွဋ္ဌသုတ် ဘာသာဋီကာ

အဒ္ဓါနဂမန အဖွင့်

၂၅၄။ ဧဝံ မေ သုတံ ၊ပေ၊ ကောသလေသုတိ-ဟူသော ဤသုတ်သည်၊ (တစ်နည်း) ဧဝံ မေ သုတံ ၊ပေ၊ ကောသလေသုဟူသော အစအပိုင်းအခြားရှိသော ဤသုတ်သည်၊ အမွဋ္ဌသုတ္တ-အမွဋ္ဌသုတ်တည်း။ [ကျွတိသဒ္ဒါအတွက် အနက် ၂ မျိုးပေးရုပ်ကို သာမညဖလသုတ်အစဉ် ပြခဲ့ပြီး။] တတြ-ထိုအမွဋ္ဌသုတ်၌၊ အယ-ဤဆိုအပ်လတ့ံ ကား၊ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ-ရှေးမဟုတ်သောပုဒ်တို့၏၊ အဖွင့်တည်း။ ဝါ-အသစ်ဖြစ်သောပုဒ်တို့၏၊ အဖွင့်တည်း၊ [အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာပုဒ်နှင့် တကွ ဤပုဒ်ကိုလည်း သာမညဖလသုတ် အစဉ် ဖွင့်ခဲ့ပြီး။] ကောသလေသူတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ ကောသလာ နာမ-ကောသလတို့မည်သည်၊ ဇနပဒဒေနော-ဇနပုဒ်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဇနပုဒ်ကို အစိုးရကုန်သော၊ ရာဇကုမာရာ-မင်းသားတို့တည်း၊ တေသံ-ထို ကောသလမင်းသားတို့၏။ နိဝါသော-နေရာဖြစ်သော၊ ဧကောပိ ဇနပဒေါ-ဇနပုဒ်

အမွဋ္ဌသုတ္တံ။ ။ရှေ့၌ "သာမညဖလ သုတ္တ-ပ္ကာနာ နိဋ္ဌိတာ" ဟု ဆိုပြီးလျှင် ထိုစကား၏ အခြားမဲ့၌ "ဧဝံ မေ သုတံ ၊ပေ၊ ကောသလေသူတိ အမွဋ္ဌသုတ္တံ" ဟု ဆိုသောကြောင့် "သာမညဖလသုတ်ကို ဖွင့်ပြီးသည်၏အခြားမဲ့၌ အမွဋ္ဌသုတ်ကိုဖွင့်ဖို့ရန် အခွင့်ရောက်လာပြီ ဟူသော အနက်မိပွာယ်ကို ဝိဘာဝနတ္ထအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သံဂါဃနာတင်တုန်းက သာမညဖလသုတ်၏ အခြားမဲ့၌ အမွဋ္ဌသုတ်ကို သံဂါဃနာတင်ကြောင်းကို ပကာသနတ္ထ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း ပြု၏" ဟု သိစေသည်။ [ဋီကာသစ် ကျမ်းတက်ပုံကို မှီးသည်း ဝိဘာဝနတ္ထ၊ ပကာသနတ္ထ၏အမိပွာယ်ကို ရှေ့ဧဝံ မေ သုတံအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီး။]

ဇနပဒိနော။ ။"ဇနပဒေါ ဧတေသံ အတ္ထိ" ဟု ပြု၍ ဏိပစ္စည်းသက်လျှင် ဇ-အနုပန်ကြောင့် "ဇနပဒိနော" ဟု ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ သို့သော် အသယတ္ထိအနက်၌ ဏိပစ္စည်း တိုက်ရိုက်မရှိ၊ ဋီကာ၌ကား (ဤ) ပစ္စည်းဖြင့် ဝုဒ္ဓိမရောက်တဲ့ "ဇနပဒိနော" ဟု ရှိ၏။ "ဇန ... ။" ဟူရာ၌ ဇနပုဒ်ကို အပိုင်စားရသောမင်းသားများတည်း၊ (တစ်နည်း) "ဇနပဒသ ဣသရာ" ဟု ပြု၍ ဣသရအနက်၌ ထိုပစ္စည်းများ သက်ပါ။ [ဇနပဒိနောတို ဇနပဒဝန္တော၊ ဇနပဒသဝါ ဣသရာ-ဋီကာ။]

ဧကောပိ။ ။ဝိ (အဝိ)သည် ဂရဟာဇောတက သမ္ဘာဝနာသမ္ဘစ္စည်းတည်း၊ [ဋီကာသစ်၌ ဝိ (အဝိ) ကို "အနုဠဟ (သမ္ဘာဝနာ) ဇောတက" ဟု ဆို၏။] မိမိအယူသည် "အပ္ပ-ဟီန, ဝါစကနောက်, ရောက်သည်ဂရဟာ, ဝိ သဒ္ဒါကား, သမ္ဘာဝနာကို ပေါင်းဆည်း ထွန်းပြ" ဟူသော နိယနှင့်ညီ၏။ ဋီကာသစ်ဖွင့်ပုံကား "အနည်းအယုတ်, ပုဒ်နောင်ထုတ်၍, ဝိယုတ်ဂရဟာ, ဖြစ်တုံ့ပါလည်း, စပ်ရာပုဒ်မှာ, မှားမြတ်ပါမူ, သမ္ဘာဝနာပင်ယူ" ဟူသော နိယာမ် နှင့်ညီ၏။ ဧကောဟူသော အနည်းနောက်ထိုင်၍ ဂရဟာဖြစ်သော်လည်း စပ်ရာပုဒ်က "ကောသလာတိ ဝုစ္စတိ" ဟု ဗဟုပုစ္ဆိခေါ်နိုင်ပုံကို ပြသောကြောင့် ဝဲမ္ဘာဝနာဟုပင် ယူပါ-ဟူလို၊ နှစ်သက်ရာယူပါ။

တစ်ခု တည်းကိုလည်း။ [(တစ်နည်း) ဇကော-တစ်ခုတည်းသည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဝါ-ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဇနပဒေါ-ကို,] ရှင်ဗုद्ध-ရှင်ဗုद्ध သဒ္ဒါအားဖြင့်၊ ဝါ-ရှင်ဗုद्ध သဒ္ဒါ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကောသလာတိ-ကောသလာ တိုဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ ကောသလေသု-ကောသလာဟု ဗဟုဝုစ်စ် အမည်ရသော၊ တသ္မိ ဇနပဒေ-ထိုဇနပုဒ်၌၊ [“စရမာနော အဝသရိ” တို့၌စပ်။]

ရှင်ဗုद्ध။ ။“တစ်ခုတည်းဖြစ်ပါလျက် အဘယ်နည်းအားဖြင့် ဗဟုဝုစ်ပ ( ) သနည်း” ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “ရှင်ဗုद्ध” ဟု မိန့်သည်၊ ဇနပုဒ်တစ်ခုတည်းဖြစ်သော်လည်း ရှင်ဗုद्ध သဒ္ဒါအားဖြင့် (ရှင်ဗုद्ध သဒ္ဒါဖြစ်သောကြောင့်) ကောသလာဟု ဗဟုဝုစ်ဆိုနိုင်ပါသည်-ဟူလို၊ ရှေဟတိ-မူလအနက်မှ တစ်ပါးသောအနက်၌ တက်ရောက်တတ်၏။ ဣဒါ ရှင်ဗုद्ध။ [ရှေဟစာတိ, တ ပစ္စည်း၊[ဣဒါ ထိုဇေတက ဤပစ္စည်း။] ရှင်ဗုစ+သာ+သဒ္ဒါစာတိ ရှင်ဗုद्ध သဒ္ဒါ၊ (ဘစ်နည်း) ရှင်ဗုယာ+ပဝတ္တောဘ+သဒ္ဒါ ရှင်ဗုद्ध သဒ္ဒါ (ရှင်ဗုအားဖြင့် ဖြစ်သောသဒ္ဒါ)။

အတင်ရှင်ဗုद्ध။ ။ထိုရှင်ဗုद्ध သည် အတင်, အတွင်, အထင်အားဖြင့် ၃ မျိုးရှိ၏၊ ဤနေရာ၌ကား မင်းသားတို့၏ “ကောသလာ” ဟူသော ဗဟုဝုစ်နာမည်ကို ဇနပုဒ်တစ်ခု၌တင်စားသောကြောင့် “အတင်ရှင်ဗုद्ध” တည်း၊ ဥပစာအားဖြင့်ကား ဌာနမင်းသားတို့၏ ဗဟုဝုစ်အမည်ကို ဌာန ဇနပုဒ်၌ တင်စားသောကြောင့် ဌာနရှုပစာတည်း။ ဤသို့ တင်စားရည်ညွှန်းလေ့အနက်၏ လိန်ဝုစ် အတိုင်း ရှိရသောကြောင့် ဇနပုဒ်တစ်ခုတည်းကိုပင် ကောသလာ (ကောသလေသု) ဟု ဗဟုဝုစ် ဆိုနိုင်ပါသည်-ဟူလို။

ဌိကာ။ ။ယဒိ ဇကော ဇနပဒေါ၊ ကထံ (အဘယ်နည်းဖြင့်) ဗဟုဝုဝစနံကိ အာဟ-ရှင်ဗုद्ध သဒ္ဒေနာတိ၊ အကွေ့ရစ်ဇွန်ကာ ဟိ ဤဒိသေသု ဌာနေသု ယုတ္တေါယ ဤဒိသလိဂ် ဝစနာနိ ကုန္ဒန္တိ၊ အယမေတ္ထ ရှင်ဗုद्ध ।ပေ। တတ္ထိသေသနေ ပန ဇနပဒသဒ္ဒေ ဇာတိသဒ္ဒေ ကေဝစနမေဝ၊ . . . ( ) ရင်းကား-အကျေရာပုစ်ပါင့်ကို သိတတ်ကုန်သော သဒ္ဒါကျမ်းပြုဆရာတို့သည် ဤကဲ့သို့သော အရာဌာနတို့၌ (ယုတ္တေါယ-မူလအနက်၌ကဲ့သို့) ဤကဲ့သို့လိန်ဝုစ်တို့ကို အလိုရှိကြကုန်၏။ ဤသို့ မူလအနက်မှ အခြားအနက်၌ ဤအရာ၌ ရှင်ဗုद्ध တည်း၊ ဇနပဒသဒ္ဒါသည် “ကောသလေသု” ဟူသော ဗဟုဝုစ်ပေါ်သော်လည်း (ဇနပုဒ် သာမည်ကိုဟောသော ဇာတိသဒ္ဒါ-သာမည်သဒ္ဒါဖြစ်သောကြောင့်) ကေဝစ်သာ ဖြစ်ရသည်။

မုဂ်ရျက်။ ။“ပစ္စယတ္ထေန-ပစ္စည်း၏အနက်နှင့်၊ သဟ, အတ္ထာနံ-မိမိကို, ယုဇ္ဈတိ-ယှဉ်စပ်တတ်၏။ ဣဒံ ယုတ္တံ” ဟု ပြုမြဲ ပကတိဖြစ်သောပုဒ် ဓာတ်၏အနက်ကိုသာ “ယုတ္တ” ဟု ခေါ်ရသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား ဥပစာမတင်မိက မူလပုဒ်ကိုလည်း “ယုတ္တ” ဟု ယူပါ၊ ဤဥပစာတင်ပုံများကို ပြတ္တဇာလသုတ် အမွေခံဋ္ဌကာယဝုစ်အဖွင့်၌လည်း ပြခဲ့ပြီ၊ [ကေုးဇုရှင် အဘယာရာဝမဆရာတော်၏ မောဂ္ဂလ္လာန်နိသယ ဏာဒိကဏ္ဍာ (၁၉) သုတ်၌ကား ဤရှင်ကာတို့ ဒ္ဒင်ပုံသည် မူလသဒ္ဒါကျမ်းတို့၏ အဆိုနှင့်မည်” ( ) ကျယ် ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်၊ ထိုသို့ ( ) ( ) ( )

ပန-ဝါဒန္တရ ဝိသေသကား။ ပေါရာဏာ-ရေးဋ္ဌိုးဖြစ်သော အင္ဂုကထာဆရာတို့သည်၊ အာဟု-မိန့်တော်မူကြကုန်ပြီ၊ (ကိ)။ ယသ္မာ, ပုဗ္ဗေ-ရှေးဦး၊ မဟာပနာဒ-မဟာပနာဒမည်သော၊ ရာဇကုမာရ-ကို၊ နာနာ နာဋ္ဌကာဒီနိ-ကချေသည်တို့၏၊ အမျိုးမျိုးသောကပုံကနည်းတို့ကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ သိတမတ္တာပိ-ပြိုးရုံမျှကိုလည်း၊ အကရောန္တိ-မပြုသည်ကို၊ သုတ္တာ-ကြားရ၍၊ ရာဇာ-ခမည်းတော် သုရစိမင်းသည်၊ အာဟ-ပြီ၊ (ကိ)။ ယောဟ-အကြာင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မမ-၏၊ ပုတ္တံ-ကို၊ ဟသာပေတိ-ပြိုးရယ်စေနိုင်၏။ နံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သတ္ဘာလက်ာရေန-အလုံးစုံသောတန်ဆာဖြင့်၊ အလက်ာရောမိ-တန်ဆာဆင်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ တတော-ထိုသို့ပြောခြင်းကြောင့်၊ နဂ်လာနိပိ-ထွန်ကိုးတုံးတို့ကိုသော်မှလည်း၊ [ပိသည် သမ္ဘာဝနာဇောတကာ၊ "အသက်မွေးကြောင်းဖြစ်၍ တိုင်းပြည်၌ အရေးကြီးသော ထွန်ကိုးတုံးတို့ကိုသော်မှလည်း" ဟုလို။] ဆင္ရေတ္တာ-စွန့်ပစ်၍။ မဟာဇနကာယေ-များစွာသော လူအပေါင်းသည်၊ သန္ဓိပတိတေ- စုဝေးမိလသော်၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ သာတိရေကာနိ-

---

ပေါရာဏာ ပန။ ။ပန သဒ္ဒါသည် ရှေးနည်းမှတူးသော တစ်နည်းကို ပြသောကြောင့် ဝိသေသတ္ထဇောတကတည်း၊ ရှေနည်း၌ ရှင်ဦးသဒ္ဒါဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဝုစ်ဆိုရသည်ဟု ယူ၍ ဤနည်း၌ကား ကောသလမည်သော အရပ်၏ မှားပြားခြင်းကြောင့် ရှင်ဦးမဟုတ်ဘဲ မုချအားဖြင့် ဗဟုဝုစ်ဆိုရသည်ဟု ယူသည်။

ဋီကာ။ ။ပေါရာဏာပနာတိ ပနသဒ္ဒေါ ဝိသေသတ္ထဇောတနေ၁၊ တေန (ထိုပနသဒ္ဒါဖြင့်) ပုထုအတ္ထ ဝိသယတာယ ဧဝေတိ ပုထုဝစနံတိ ဝတ္ထုမာနဝိသေသံ ဇောတေတိ-မှားသောအနက်ဟူသော ဟောရာဝိသယရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာ ဤဗဟုဝုစ်သဒ္ဒါဖြစ်သည်ဟု ဆိုအပ်လတ္တံသောအထူးကို ထွန်းပြသည်၊ ဗဟုပွဘေဒေါ ဟိ သောပဒေသော၊ ယောဇနသတ ပရိမာဏာတာယ (မှန်၏-ထိုအရပ်သည် ယူဇနာတရာအတိုင်းအရှည်ရှိသောကြောင့် မှားသောအပြား ရှိ၏)။

မဟာပနာဒ။ ။"မဟာပနာဒဇာတ်, သုရစိဇာတ်တို့ဌာသော "မဟာပနာဒ" မည်သောမင်းသားကို" ဟူလို၊ ထိုမင်းသားသည် သုရစိမည်သော ဝိဒေဟမင်း၏ သားတော်တည်း၊ နတ်ပြည်မှ စုတေင့်-ယူဖြစ်၍ နတ်ကချေသည်များ၌ အလေ့အကျက် (ကြည့်ရှုခဲ့ရမှု) များသောကြောင့် လူ.ကချေသည်တို့၏ ကပုံ သီဆိုပုံ ပျက်လုံးထုတ်ပုံအားလုံးကိုပင် သဘော
ကျနိုင်ချေ၊ ထို့ကြောင့် ပြိုးရုံမျှပင် မပြိုးဘဲ နေလေသည်။

နဂ်လာနိ ဆင္ရေတ္တာ။ ။အလုပ်ကိုမလုပ်ကြတော့ဘဲ ထွန်တို့ကိုစွန့်ပစ်၍ လူအများ ၊ ,ကြသည်-ဟူလို၊ ထို မဟာဇနကာယ၌ လယ်သမားတွေသာမက, အခြားအခြားသော အလုပ်သမားတို့လည်း ဝိမိဆိုင်ရာအလုပ်ကိုစွန့်၍ စုဝေးမိကြ၏။ ထို့ကြောင့် "နဂ်လာနိ ဆင္ရေတ္တာ" သည် အလုပ်စွန့်ပုံ ဥဒါဟရုဏ်ကိုပြသော နိဒဿနနည်းသာတည်း။ [" နဂ်လာနိ" နေရာ၀ယ် "နဂ်လာဒိနိ" ဟု ရှိသည်ကား "နဂ်လာနိ ဆင္ရေတ္တာတိ ।ပေ। နိဒဿနဝစနမေတံ" ဟူသော ဋီကာနှင့်မညီ၊ အာဒိ-သဒ္ဒါပါလျှင် အားလုံးအလုပ်တွေကို ယူနိုင်သောကြောင့် နိဒဿနနည်းဟု ဆိုဖွယ်မလိုပါ။]

အပိုအလွန်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တဝဿာနိ-ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ နာနာ ကီဋ္ဌာယော-အမျိုးမျိုးသော ပျော်မြူးဖွယ်တို့ကို၊ ဒသေတွာပိ-ပြ၍လည်း၊ တံ-ထိုမဟာပနာဒမင်းသားကို၊ ဟသာပေတုံ-ပြုံးရယ်စေခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိသု-မစွမ်းနိုင်ကြကုန်။

တတော-ထိုမှနောက်၌၊ ဝါ-ထိုသို့ပြုံးရယ်စေခြင်းငှာ၊ မစွမ်းနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ ဒေဝရာဇာ-နတ်တို့၏မင်းဖြစ်သော၊ သက္ကော-သိကြားသည်၊ နဋ္ဌကံ-နတ်ကချေသည်ကို၊ ပေသေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ သော-ထိုနတ်ကချေသည်သည်၊ ဒိဗ္ဗနာဋ္ဌကံ-နတ်၌ခြဲဖြစ်သော ကပုံ ကနည်းကို၊ ဒဿေတွာ-ပြ၍၊ ဟသာပေသိ-ပြုံးရယ်စေပြီ၊ [ဒိဗ္ဗနဋ္ဌက၏ ကပြပုံကို ဦးကဿစ်၌ ရှုပါ။] အထ-ပြုံးရယ်ရာ ထိုအခါ၌၊ တေ မနုဿာ-တို့သည်၊ အတ္တနော အတ္တနော-မိမိ မိမိ၏။ ဝသနောကာသာဘိမုခါ-နေရာအရပ်သို့ ရှေးရှုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)။ ပက္ကမိသု-ဖဲသွားကြကုန်ပြီ။ တေ-ထိုလူတို့သည်၊ ပဋ္ဌိပထေ-ရှေးရှုဖြစ်သောခရီး၌၊ ဝါ-ခရီးရင်ဆိုင်၊ မိတ္တာသုဟဒ္ဒာဃောမိတ်ဆွေ, ချစ်ကျွမ်းဝင်သူ အစရှိသည်တို့ကို၊ (ပ္ပဋိုးမ္ပန်းမသိ၍) ရှေးရှုလာသူတို့ကို)[သုန္ဒရံ+ဟဒယံ ယသာတပါ သုဟဒေါ၊ ယကို ဣ၊ သုဟဒေါ=ယော သုဟဒ္ဒ၊ သ္ဝတ္ထတ္ထ ဣ]ဟု ပုစ္ဆတိ။ ဒိသ္ဝာ-တွေ့၍၊ ပဋိသန္ထာရံ-ပဋိသန္ထာရကို၊ ကရောန္တာ-ပြုကုန် လတ်သော်၊ ဘောဘောမောင်! ကစ္စိ-အဘယ်သို့နည်း၊ ဝါ-ဘယ်နေယ့်လဲ၊ ကုသလံ-ကျွမ်းမာပါ၏လော၊ ဘော ကစ္စိ ကုသလံ၊ ဣကတိ, အာဟံသု၊ တသ္ဝာ-ကြောင့်၊ ကုသလန္တိ-ကုသလဲဟူသော၊ တံ ဝစနံ-ထိုစကားကို၊ ဥပါဒါယ-ကပ်ယူ၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ သော ပဒေသော-ထိုအရပ်ကို၊ ကောသလာတိ-ကောသလာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ ဣကတိ-ဤသို့၊ (အာဟု-ကုန်ပြီ)။

နဋ္ဌကံ ပေသေသိ။ ။ကချေသည် အနက်ကိုဟောရာ၌ "နတ္ထက, နဋ္ဌက, နဋ္ဌ" ဟု အဘိဓာန် (၁၀၁) ၌ ဥ ပုစ်သာရှိ၏။ နဋ္ဌတိတိ နဋ္ဌော၊ နဋ္ဌောယေဝ နဋ္ဌကော၊ ထိုနဋ္ဌက၏ ကာပြမှုစသည်ကိုသာ "နဋ္ဌကဿ+ကမ္မံ" ၽာ, "နာဋ္ဌကံ" ဟု ခေါ်ရသည်၊ ထိုကြောင့် "သော ဒိဗ္ဗနာဋ္ဌကံ ဒဿေတွာ-ထို နတ်ကချေသည်သည် နတ်၌ခြဲဖြစ်သောကချေသည်၏ ကပြသီဆို မှုကိုပြ၍" ဟု နာဋ္ဌကသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသည်။

သော ပဒေသော။ ။ပဒေသသာမညတော ဝုတ္တံ-ဇာတျာပေက္ခနည်းအားဖြင့် ပဒေသ အများကိုပင် ပဒေသသာ ,ည အဖြစ်ဖြင့်ယူ၍ "သော ပဒေသော" ဟု ဧကဝုစ်ဆိုသည်၊ ဝစနဝိပလ္လာသေနတေ တေပဒေသာတိ အတ္ထော၊ (တစ်နည်း) ဝစနဝိပလ္လာသနည်းအားဖြင့် "သော ပဒေသော" ဟု ဆိုသည်၊ "တေ ပဒေသော" ဟု အနက်မှတ်ပါ။ ဤသို့ယူမှ "ကောသလာ" ဟူသော ဗဟုဝုစ်နှင့် လိုက်လျောမည်-ဟူလို။

ကောသလာတိ။ ။"တံ ကုသလန္တိ ဝစနံ ဥပါဒါယ သော ပဒေသော ကောသ လာတိ ဝုစ္စတိ" ဟူသော အဋ္ဌကထာဖွင့်အတိုင်း စဉ်းစားလျှင် ထိုလူတို့၏ "ကုသလံ-ကုသလံ" ဟူသော အမေး အဖြေစကားကို အကြောင်းပြု၍ ထိုအရပ်ကို (အရပ်အများက)၊ အတင်ရုဏ်ဖြ

စာရိုက် စရမာနောတိ-ကား၊ အခ္ခါနဝမနဲ့-အခ္ခန္ဓရှည်သောခရီးကိုကြွတော်မူခြင်းကို၊ ဣဒ္ဓေ-ကြွတော်မူလသော်၊ (အဝသရိ ၌စပ်)။ [ထိုစာရိုကကို တုရိတ အတုရိတအားဖြင့် ခွဲခြား၍ပြုလိုသောကြောင့် "စာရိုကာစ နာမေသာ" စသည်မ်ိန့်၊ (တုရိတာ-လျင်မြန်သော+စာရိုကာ တုရိတစာရိုကာ)။]စ-ဆက်၊ ဘဝဝတောမ-၏။

အားဖြင့် "ကုသလာ" ဟု ပဌမနာမည် မည်ပြီးဖြစ်၏။ ထို့နောက်မ သွတ္တ၌ ဏာပစ္စည်းသက်၍ "ကုသလာယေ ကောသလာ" ဟု ဖြစ်ရသည်၊ ဤသို့သာ အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ဤဒို့ကာ၌လည်း "ကောသလာတိ ဝုစ္စတိ ကုသလာဧေ ကောသလာတိ ကတ္တာ" ပ ဤအဓိပ္ပာယ်ကိုပင် ဖွင့်၏။ သို့သော် ဤဒို့ကာဆရာသည်ပင် မူလပဏ္ဍာသ၌ တစ်မျိုးဖွင့်ထားပြန်၏။ ဖွင့်ပုံကား. . .

သာလေယျကသုတ်ဋီကာ။ ။"ကုသလဿ ကုသလန္တိ ဝစနံ ဥပါဒါယာတိ "ဂမ္ဘီ ကုသလ-ဘယ်နှယ်လဲ ကျွမ်းမာရဲ့နော်၊ အာမ, ကုသလန္တိ" ဝစနဖွဲ့ဝဝစနဝသေန ပဝတ္တကုသလ ဝါဒိတာယ တေ မနုဿာ အာဒိတော ကုသလာတိ သမည် လဘိသု၊ တေ ကုသလ-နှ (ထိုကုသလမည်သော လူတို့၏)+ဣဿရာ ဣတိ ရာဇကုမာရာ ကောသလ-နာမ ဇာတ-, တေသံ နိဝါသောတိ သင့်ပုဒ္ဓေ ဝုတ္တနယမေဝ။

စာရိုက် စရမာနေ၀။ ။စရဏံ-လှည့်လည်ခြင်း (သွားခြင်း)၊ စာရိုကာ-ပြ-: စရမာတ-, ဒုဗ္ဗပစ္စည်း, ဣလာ, ယကို ကပြု။ (တစ်နည်း) စရဏံ စာရော-လှည့်လည်ပြ-: (သွားခြင်း)၊ စာရော ဧ၀ စာရိုကာ၊ သွတ္တ၌ ဣတိ ဝုစ္စတိ။ [ပါရာဒိကဏ်ဘာသာ၏ ကာ ဝေ-ရ ကဏ္ဍ "ရနပဒစာရိုက်" ၌ ဏိကပစ္စည်းဟု ဆိုမှ-။]။] ဤသို့ "စာရိုကာ" အရ သွားမြင်းကြီ-ရသောကြောင့်လည်းကောင်း, ထိုစာရိုကာအရ ခရီးရှည် ကြွသွားခြင်းကို ယူဝေလိုသောကြောင့် လည်းကောင်း "အခ္ခါနဝမနဲ့" ဟု ဖွင့်သည်၊ ရှေးစာအုပ်များ၌ "အခ္ခါနမဂ္ဂဲ" ဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်၊ ဘာကြောင့်နည်း-"စာရိုကာသဒ္ဒါ၏ မဂ္ဂအနက်ကို ပဟောသောကြောင့်တည်း" ဟု ဋီကာသစ်ဆိုသည်။

ကြိယာဝိသေသန။ ။စာရိုက်ပုဒ်သည် စရမာနော၌ ကြိယာဝိသေသနစပ်ရသော ဘာ၀ဒေ သကပုဒ်တည်း၊ ဤအလို "စာရိုကံ-ခရီးရှည် လှည့်လည်ခြင်းအားဖြင့်၊ စရမာနော-လှည့်လည်ကြောင်းမူလသော်" ဟု ပေးရလိမ့်မည်။ [ဘာ၀နပုံသက် စေတ်၊ အခ္ခါနဝမနသခ်ါတာယ စာရိုကာယ စရမာနောတိ ဝုတ္တं ဟောတိ၊-ဋီကာသစ်။]

အဘေ၀ေ၀ေ၀ေ၀ေ။ ။တစ်နည်း-"စာရိုကံ-လှည့်လည်ခြင်းကို၊ စရမာနော-သော်" ဟု ပေးပါ၊ ဤသို့ပေးရာ၌ "စာရိုကံ" အရ လှည့်လည်ခြင်းရ၍ "စရမာနော" ၌ ရရအရလည်း လှည့်လည်ခြင်းကြိယာပင် ရသောကြောင့် အဘေ၀ေ၀ေ၀ေ၀ေ(ကံနှင့်ကြိယာ မပြားဘဲကျက်ပြားသကဲ့သို့, ကံ+ကြိယာအဖြစ်ဖြင့် ခွဲ၍ဆိုအပ်သော) စကားဟု ကြိပါ၊ ဥပမာ-"ဒိ၀ါဝိဟာရံ-နေ့အခါ၌ နေခြင်းကို+နိသီဒိ-နေပြီ" ဟုရာ၌ကဲ့သို့တည်း။ [အဘေ၀ေ၀ေ ဝါ ဘေ၀ေ၀ါဟေ၀ရေနဲ့ ဗ္ဗံ၊ ယထာ-ဒိ၀ါဝိဟာရံ နိသီဒီတိ၊-ဋီကာသစ်။] "စရိယတေတိ စာရိုကာ" ဟု ကံကောဏ္ဍ ပစ္စည်းကြီလျှင် "စာရိုကာ" အရ လှည့်လည်အပ်သော ခရီးခြေရသောကြောင့် စရမာနောနှင့် အရမ-ရ-ကား အဘေ၀ေ၀ေ၀ေ၀ေ ကြိုဗ္ဗယ်မလိုတော့။

သော စာရိကာနာမ-ဤစာရိကာမည်သည်၊ ဝါ-ဤဒေသစာရီ, ကြွချိုတော်မူခြင်းမည်သည်၊ တုရိတစာရိကာစ-လျင်မြန်သော ကြွတော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ အတုရိတစာရိကာစ-မလျင်မြန်သော ကြွတော်မူခြင်းလည်းကောင်း (ဣတိ-သို့) ဒုတိဓာ-ရှိသည်၊ ဟောတိ။

တတ္ထ-ထိုစာရိကာ ၂ ပါးတို့တွင်၊ ဒူရေပိ-အဝေး၌လည်း၊ ဟောခေနေယျ ပုဂ္ဂလ-သစ္စာ ၄ ပါး၊ကို သိစေထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်တော်မူ၍ တသ-ထိုဟောနေယျပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဟောနတ္ထာယ-သိစေတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ၊ သဟသာ-လျင်စွာ၊ ဂမန်-ကြွတော်မူခြင်းသည်၊ တုရိတစာရိကာနာမ-တုရိတစာရိကာမည်၏။ ဝါ-လျင်မြန်သော ကြွတော်မူခြင်းမည်၏။ [အချန်ကြာအောင် မဆိုင်းငံ့ခြင်းကို "သဟသာ" ဟု ဆိုသည်။] သာ-ထိုတုရိတစာရိကာကို၊ မဟာကဿပသ-မဟာကဿပကို၊ ပစ္ဆာဂုမနာဒီသု-ခရီးဦး ကြိုတော်မူခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-မှတ်ထိုက်၏။။

ဟိ-ချဲ့၊ ဘဂဝါ-သည်၊ မဟာကဿပ-မဟာကဿပကို၊ [စာအုပ်တို့၌ "မဟာကဿပတ္ထေရံ" ဟု ရှိ၏။ သို့သော် "မဟာကဿပသ" ဟူသော ရှေ့စကား နှင့်မညီသောကြောင့်လည်းကောင်း, ထေရ်မဖြစ်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း မကောင်း။] ပစ္ဆုဂုစ္ဆန္တော-ခရီးဦးကြိုတော်မူလသော်၊ မဟုတ္တေန-တမ္ပဟုတ်မျှဖြင့်, (တုရိတဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်)၊ တိဂါဝုတ-၃ ဂါဝုတ်ရှိနေသာ၊ မဂ္ဂ-လမ်းကို၊ အဂမာ သိ-ကြွတော်မူပြီ၊ (နိဒါနဝဂ္ဂ, ကဿပသံယုတ် ကြည့်ပါ।) အာဌာဝကသ-အာဌာ ဝကမ်း၏။ အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ တီသယောဇနံ-၃၀ ယူဇနာရှိသော၊ (မဂ္ဂ အဂမာ သိ)-[သဂါထာဝဂ္ဂ, ယက္ခသံယုတ်, အာဌာဝကသုတ်ကြည့်ပါ।] အဂ္ဂိလိမာလသ-အဂ္ဂိလိ မာလ၏။ (အတ္ထာယ-ဌာ၊) တထာ-ထိုအတူ ၃၀ ယူဇနာရှိသော၊ (မဂ္ဂ အဂမာသိ)-[မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ, ရာဇဝဂ်, အဂ္ဂိလိမာလသုတ် ကြည့်ပါ।။] ပန-ကား၊ ပဏ္ဍုသောတိသ-ပဏ္ဍုသောတိမင်း၏။ (အတ္ထာယ)၊ ပဌစတ္ထာလီသယောဇနံ-၄၅ ယူဇနာရှိသော၊ (မဂ္ဂ အဂမာသိ)-[ဥပရိပဏ္ဏာသ-၄-ဝဂ်, ၁၀-သုတ်ကြည့်ပါ।။] မဟာကပ္ပိနသ-မဟာကပ္ပိနမင်း၏။ (အတ္ထာယ)၊ ဝီသယောဇနသတံ-ယူဇနာ တစ်ရာ့နှစ်ဆယ်ရှိသော၊ (မဂ္ဂ အဂမာသိ)၊ [ဓမ္မပဒ-ပဏ္ဍိတဝဂ်-မဟာကပ္ပိနတ္ထေရ ဝတ္ထု, ကြည့်။] ဓနိယသ-ဓနိယ၏။ (အတ္ထာယ)၊ သတ္တယောဇနသတာနိ-ယူဇနာ ခုနစ်ရာတို့တိုင်တိုင်၊ အဂမာသိ၊ [သုတ္တနိပါတ်-ဥရဂဝဂ် ဓနိယသုတ် ကြည့်ပါ।။]

ဒူရေပိ ဟောနေယျ။။ ။ဝိ (အဝ်) ဖြင့် နာတိဒူရေကို ဆည်းပါ၊ အဝတ္ထုသမ္ဘစ္ဆည်း တည်း၊ ဋီကာသစ်၌ သမ္ဘိဏ္ဍနဟု ဆို၏။ ဟောဒီယတေ-သစ္စာ ၄ ပါးကို သိခြင်း၊ ဟောနံ-ခြင်း၊ ဟောနံ+အရဟတီတိ ဟောနေယျော၊ အရဟတိအနက်၌ ဏေယျပစ္စည်းသက်၊ ပုဂ္ဂလ နှင့်သမာသ်တွဲ။ [စတုသစ္စပဋိဝေဓဝသေန ဟောနာရဟဟုတ်လို၊-ဋီကာသစ်။]

ဓမ္မသေနာပတိနော-တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တြာ၏။ သန္ဓိ ဝိဟာရိကသာ-အတူနေတပည့်ဖြစ်သော၊ ဝနဝါသိ တိသဿာမဏေရသာ-တောင်္ခ နေလေ့ရှိသော တိသဿာမဏေ၏။ (အတ္ထာယ)၊ တိဂါဝုတာမိတ်-၃ ဂါဝုတ် အပိ အလွန်ရှိသော၊ ဝီသယောဇနသတံ-ယူဇနာ တရာနှစ်ဆယ်ရှိသော ခရီးကို၊ (အဂ မာသိ)။ [ဓမ္မပဒ-ဗာလဝဂ် ဝနဝါသီတိသဿာမဏေရဝတ္ထု၌ ကြည့်ပါ။]

[ထိုတိသဿာမဏေအတွက် ဒေသစာရီ အကျယ်ကိုပြလိုလို့ "ဧကဒိဝသံ ကိရ" စသည်မိန့်။] ကိရ-ခဲ့၊ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့သည်၌ ထေရော-အရှင်သာရိပုတ္တြာ ထေရ်သည်၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ တိသဿာမဏေရဿ-၏။ သန္ဓိကံ-အထံသို့၊ ဂစ္ဆာမိ-သွားပါရစေ၊ ဣတိ, အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အဟမ္ပိ-သည် လည်း၊ ဂမိဿामိ-လိုက်ဦးအုံ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ-ကို၊ အာမန္တေသိ-အမိန့်ရှိတော်မူပြီ၊ (ကိံ)၊ အာနန္ဒ. . . ဝီသတိသဟဿာနံ-၂ သောင်းကုန်သော၊ ဆဋ္ဌဘိညာနံ-၆ ပါးသောအဘိညာဥစ်ရှိသော ရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေဟိ-ပြောလိုက်လေ၊ (ကိံ)၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝနဝါသိသ-တောင်္ခ နေလေ့ရှိသော၊ တိသဿာမဏေရဿ-၏။ သန္ဓိကံ-သို့၊ ဂမိဿတိ ကိရ-ကြွတော် မူလိမ့်မည်တဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောလိုက်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ အမိန့်ရှိတော်မူပြီ။ [အာကာသဋ္ဌ ကြွနိုင်သောသာဝကတို့ဖြင့်ချည်း ကြွတော်မူလိုသောကြောင့် "ဆဋ္ဌ ဘိညာနံ အာရောစေဟိ" ဟု မိန့်တော်မူသည်။] တတော-ထိုမှနောက်၌၊ ဒုတိယ ဒိဝသေ-ဒုတိယနေ့၌၊ ဝီသတိသဟဿာနီဏာသဝ ပရိဝါရော-၂ သောင်းသော ရဟန္တာအခြံအရံ ရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အာကာသေ-၌၊ ဥပ္ပတိတ္တာ-တက်တော် မူ၍၊ ဝီသတိယောဇနသတမတ္တကေ-ယူဇနာတရာနှစ်ဆယ်၏ အထက်၌၊ ဣသ-ထိုတိသဿာမဏေ၏။ ဂေါစရ ဂါမဒ္ဒါရေ-ဆွမ်းခံရွာ၏ တံခါးပေါက်၌၊ ဩ တရိတ္တာ-သက်ဆင်းတော်မူ၍၊ စီဝရံ-သင်္ကန်းကို၊ ပါရုပိ-ရုံတော်မူပြီ။

တံ-ထိုမြတ်စွာဘုရားကို၊ ကမ္မဋ္ဌံ-အလုပ်သို့၊ ဝါ-အလုပ်လုပ်ရာ အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆ မာနာ-သွားကုန်သော၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ နော-ငါတို့၏၊ သတ္ထာ-ဆရာဘုရားသည်၊ အာဂတောဘုရားကြွလာတော်မူပြီ၊ ကမ္မဋ္ဌံ-သို့၊ မာအဟမိတ္ထ-မသွား ကြကုန်လင့်၊ ဣတိ, ဝတ္တာ-ပြောရ၍၊ အာသနာနိ-နေရာတို့ကို၊ ပညပေတ္တာ-ခင်း၍၊ ယာဂုံ-ယာဂုကို၊ ဒတ္တာ-လှူပြီး၍၊ ပါတရာသဘတ္တံ-နံနက်စာ ဆွမ်းကို၊ ကရောန္တာ-ပြုကုန်စဉ်၊ ဘဋ္ဌေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဘဝါ-သည်၊ ကုဟိ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ကြွတော်မူမည်လို့ပါနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒဟရဘိက္ခု-ရဟန်းငယ်တို့ကို၊ ပုစ္ဆိသု-မေးလျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ဥပါသကာ-တို့၊ ဘဝါ-သည်၊ အညတ္ထ-အခြားအရပ်သို့၊ နဂစ္ဆတိ-ကြွတော်မူမည်လို့ မဟုတ်၊ ဣဒေဝ-ဤအရပ်သို့သာ၊ တိသဿာမဏော

ရသ-ကို၊ ဒသမနတ္ထာယ-ကြည့်ရှုတော်မူမြင်ငဲ့အကျိုးငှာ၊ အာဂတော-ကြွလာတော်မူပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုဥပါသကာတို့သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ကုလူပကသ-အမျိုးသို့ ချဉ်းကပ်တတ်သော၊ ထေရသ-ထေရ်ကို၊ [လေးစားလောက်၍ထေရ်ဟု ခေါ်သည်။] ဒသမနတ္ထာယ-ငှာ၊ သတ္တာ-သည်၊ အာဂတောကိရ-ကြွလာတော်မူသတတ်၊ နော-ငါတို့၏၊ ထေရော-သည်၊ သြရမတ္တကော-ဂုဏ်အားဖြင့် ယုတ်လျော့သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ နော ဝတ-မဖြစ်လေစွတ်ကား၊ ဣတိ-သို့၊ သောမနဿ ဇာတာ-ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ အဟေသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ။

အထခေါ-နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ-ဆွမ်းကိစ္စ၏ အဆုံး၌၊ သာမဏေရော-သည်၊ ဂါမေ-၌၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိတ္တာ-လှည့်လည်ပြီး၍၊ ဥပါသကာ-ဥပါသကာတို့၊ ဘိက္ခူသံယောသည်၊ မဟာ-များလှချည်တကား၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိ၊ အထ-ဝေးရာ ထိုအခါ၌၊ အသ-ထိုသာမဏေအား၊ တေ-ထိုဥပါသကာတို့သည်၊ ဘန္တေ. . . သတ္တာ-သည်၊ အာဂတောတာ-ကြွလာတော်မူပြီ၊ ဣတိ, အာရောစေသုံ-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ သောထိုသာမဏေသည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ ပိဏ္ဍာပါတေန-ဖြင့်၊ အာပုစ္ဆိ-ပန်လျှောက်ပြီ၊ သတ္တာ, တသ-ထိုသာမဏေ၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဟတ္ထေန-လက်တော်ဖြင့်၊ ဂဟေတ္တာ-ကိုင်တော်မူ၍၊ တိသ-တိသ၊ အလ-တော်ပြီ၊ ဘတ္တကိစ္စ-သည်၊ နိဋ္ဌိတ-ပြီးပြီ ဣတိ, အာဟ-မူပြီ၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ ဥပဇ္ဈာယ-ကို၊ အာပုစ္ဆိတ္တာ-ပြီး၍၊ ဘတ္တနော-၏၊ ပတ္တာသနေ-ရောက်အပ်သောနေရာ၌၊ ["ရဟန်းတော်တို့၏ အစွန်ဆုံးနေရာ၌" ဟူလို။] နိသီဒိတ္တာ-ထိုင်၍၊ ဘတ္တကိစ္စ-ကို၊ အကာသိ။

အထ-ဆွမ်းကိစ္စပြုပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အသ-ထိုသာမဏေ၏၊ ဘတ္တကိစ္စ ပရိယောသာနေ-၌၊ သတ္တာ-သည်၊ မဂ်လံ-ဆွမ်းအနုမောဒနာ မဂ်လာကို၊ ဝတ္တာ-ဟောတော်မူပြီး၍။ [ထိုဆွမ်းဒါနနှင့်စပ်သော မဂ်လာတရားကို ဟောတော်မူပြီး၍၊] နိဗ္ဗာန်ဓာတ်-ထွက်တော်မူပြီး၍၊ ဂါမဒ္ဒါရေ-ရွာတံခါးပေါက်၌၊ ဌတ္တာ-ရပ်တော်မူ၍၊ တိသ. . . , တေ-သင်၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ-နေရာအရပ်သို့ ဂတမဂ္ဂေါ (ဂမနမဂ္ဂေါ)-သွားကြောင်းလမ်းသည်၊ ကတရော-အဘယ်နည်း၊ ဣတိ, အာဟ၊ ["ဂတမဂ္ဂေါ ဂမနမဂ္ဂေါ" ဟု ပါ၌ ၂ ထွေရှိ၏။ ဂမန မဂ္ဂေါကသာ၍ ရှင်းသည်။] ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ အယ-ဤလမ်းသည်၊ (မေ-၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ-သို့၊ ဂတမဂ္ဂေါ (ဂမနမဂ္ဂေါ-ပါတည်း၊) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ တိသ. . , မဂ္ဂ-လမ်းကို၊ ဒေသယမာနော-ညွှန်ပြလျက်၊ ပုရတော-ရှေ့၌၊ ဝါ-ရှေ့က၊ ယာဟိ-သွားလော၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ - သည်၊ သဒေဝကသ - နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊

လောကသ-သတ္တာအပေါင်း၏။ မဂ္ဂဒေသကောဟ-သုဂတိလမ်း နိဗ္ဗာန်လမ်းကို ညွှန်ပြသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမဇနောပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သကလေ-အလုံးစုံသော၊ တိဂါဝုတေ-၃ ဂါဝုတ်ရှိသော၊ မဂ္ဂေ-လမ်းခရီး၌၊ (သာမဏေ၏ ဝသနဌာနသို့သွားကြောင်းခရီး၌)၊ သာမဏေရဲ-ကို၊ ဒဠ္ဌ-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ လစ္ဆာမိ-ရတော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့, နှလုံးသွင်းတော်မူ၍၊ ဝါ-ဤသို့နှလုံးသွင်းတော်မူခြင်းကြောင့်၊ တံ-ထိုသာမဏေကို၊ မဂ္ဂဒေသကံ-လမ်းညွှန်ပြသူကို၊ အကာသိ ကိရ-ပြုတော်မူသတတ်။

သော-ထိုသာမဏေသည်၊ အတ္တနော-၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ-သို့, ဂန္ဓာ-ရောက်၍၊ ဘဝဝတော-၏၊ ဝတ္တံ-ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို၊ အကာသိ၊ အထ-ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ နံ-ထိုသာမဏေကို၊ ဘဝဝါ-သည်၊ တိသ. . . . , တေ-၏။ စက်မော-စက်ကြီးသည်၊ ကတရော-နည်း၊ ဣတိ, ပုစ္ဆိတ္တာ-မူ၍၊ တတ္ထ-ထိုစက်ကြီးသို့, ဂန္ဓာ-ကြွတော်မူ၍၊ သာမဏေရသ-၏၊ နိသီဒနပါသာဏေ-ထိုင်ရာ ကျောက်ဖျာ၌၊ နိသီဒိတ္တာ-ထိုင်တော်မူပြီး၍၊ တိသ. . . , ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤအရပ်၌၊ သုခ-စ္စာ၊ ဝသသိ-နေရ၏လော၊ ဣတိ, ပစ္ဆိ-မူပြီ။ [ဝသသိနေရာ၌ အဇ္ဇတနီ ညြကို ဣတိပြု၍, "ဝသိ" ဟုလည်း ရှိ၏။]] သော-ထိုသာမဏေသည်၊ အာဟ၊ (ဘိ)၊ ဘန္တေ, အာမ-ခှန်ပါ၊ ဣတိမသ္မိံ ဌာနေ-၌၊ ဝသန္တသ-နေ့စဉ်၊ (သုဏာတောဌ်ခပ်၊) သီဟ ၊ပေ၊ မောရာဘိနံ-ခြေသံ့, ကျား, ဆင်, သားကောင်, ဥဒေါင်း အစရှိသောသတ္တဝါတို့၏၊ သဒ္ဒံ-အသံကို၊ သုဏာတော-ကြားရလသော်၊ အရညသညာ-တောဌ် ဖြစ်သော သညာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပါ၏။ တာယ-ထိုတောဌ်ဖြစ်သော သညာဖြင့်၊ သုခ-စ္စာ၊ ဝသာမိ-နေရပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ [ဤ၌ "ဝသာမိ" ကို တောက်၍ ရှေ့၌ "ဝသသိ" ဟု ရှိသောပါဋ္ဌိက ကောင်းသည်။]] အထ-လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ နံ-ထိုသာမဏေကို၊ ဘဝါ-သည်၊ တိသ, ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ သန္ဓိပါတေဟိ-စည်းဝေးစေလော၊ ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဈ-ဘုရား၏အမွေတော်ကို၊ တေ-အား၊ ဒဿာမိ-ပေးတော်မူအံ့။

မဂ္ဂဒေသကောဟိ။ ။[မဂ္ဂဒေသကော်တိ နိဗ္ဗာနမဂ္ဂဿ သုဂတိမဂ္ဂဿဝါ ဒေသကောဒ-ဦးကာသစ်။] ဝိ(အဝိ) သည် သမ္ဘဝနာဇောတကာ၊ "ကိစ္စာပိ သဒေဝကဿ ၊ပေ၊ မဂ္ဂဒေသကော၊ ပန တထာပိ ၊ပေ၊ မဂ္ဂဒေသကံ အကာသိ" ဟု ဆိုလိုသည်။

ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဈံ။ ။ဗုဒ္ဓဿ+ဒါယဇ္ဈ ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဈ။ [ဥပသမ္ပဒါ (ရဟန်းခံမှု) ကံစွဲသည် သံဃကံ၏ အစွမ်းဖြင့် ပြီးပါသော်လည်း ထိုကံသည် ဗုဒ္ဓ၏ အာဏာတော်ဖြစ်သောကြောင့် "ဥပသမ္ပဒံ တေ ဒဿာမိ" ဟု မိန့်တော်မူသည်၊ တစ်ချို့က သာမဏေအတွက် အသက်မပြည့် သေးဘဲ ခွင့်ပြုတော်မူလိုသောကြောင့် "ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဈံ တေ ဒဿာမိ" ,ဂု မိန့်တော်မူကြောင်းကို ဆိုကြသတတ်၊ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ရဟန်းပြုသောအခါ၌မူ မွေသေနာပတိထေရ်ကို စုဝဏ္ဏယ်

ဣ္ဌတိ, ဝတ္ထာ-မူပြီး၍၊ ဘိက္ချသံယေ-သည်၊ သန္ဓိပတိတေ-စည်းဝေးပြီးလသော်၊ ဥပသမ္ဘာဒေတ္တာ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေတော်မူပြီး၍၊ အတ္ထာ နော-ကိုယ်တော်၏၊ ဝသနဋ္ဌာနမေ၀-သို့သာ၊ အဂမာသိ-ကြွတော်မူပြီ၊ ဣတိ-ဤကားဝဏ၀ါသီတိသသာမဏေတို့၏အထံသို့ ဒေသစာရိကြွချီတော်မူပုံတည်း၊ အယံ-ဤအရှင်မဟာကဿပ စသည်တို့၏အထံသို့ ဒေသစာရိကြွချီတော်မူခြင်းသည်၊ တုရိတစာရိကာနာမ-လျင်မြန်သော လှည့်လည်အောင်မူခြင်းမည်၏။

ပန-ကား၊ ဂါမနိဂမ ပဋိပါဋိယာ-ရွာ, နိဂုံးအစဉ်အားဖြင့်၊ ဒေ၀သိတ-နေ့တိုင်း၊ ယောဇန ဒွိယောဇန၀သေန-၁ ယူဇနာ ၂ ယူဇနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဂမနံ ၌စပ်)၊ ပိဏ္ဍပါတစရိယာဒီဟိ-ဆွမ်းခံလှည့်လည်တော်မူခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ လောက်-သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ အနုဂ္ဂဏှန္တသ-ချီးမြှောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏၊ ယံ ဂမနံ-အကြင်ကြွတော်မူခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤကြွတော်မူခြင်းသည်, အတုရိတစာရိကာနာမ-မလျင်မြန်သော လှည့်လည်တော်မူခြင်းမည်၏၊ ပန-ဆက် ဣမ၀ စာရိကံ-ဤအတုရိတစာရိကာကို၊ စရန္တော-လှည့်လည်တော်မူသော၊ ဘဂ၀ါ-သည်၊ မဟာမဏ္ဍလ-မဟာမဏ္ဍလလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဣဿိသောအ၀နိုးလည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလ-မဇ္ဈိမမဏ္ဍလလည်းကောင်း၊ ဝါ-မဟာမဏ္ဍလ, အမ္ဗော မဏ္ဍလတို့၏၊ အလယ်၌ဖြစ်သောအ၀နိုးလည်းကောင်း၊ အန္တောမဏ္ဍလ-အန္တော မဏ္ဍလလည်းကောင်း၊ ဝါ- မဟာမဏ္ဍလ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလတို့၏ အတွင်းဖြစ်သော

ပြု၍ ရဟန်းဖြစ်သည် ဟု မှတ်ပါ။ ဣပြင်-မမေ၀ အဋ္ဌကထာ၌ "မမွေသောဝတ္ထိစသော ထေရ်တို့၏ မိမိတို့အဖြေခံရန့်တက္ပ ကြွတော်မူကြ၍, ဗုဒ္ဓရှင်တော်ကား တစ်သီးတစ်ခြား တစ်ပါး တည်းဘာ ကြွကော်မူကြောင်းကို ဆိုသည်၊ ထိုအဆိုသည် ခုဒ္ဒကဘာဏကဆောင် ထေရ်တို့၏ အလိုတည်း၊ ဤ၌ကား ဒီဃဘာဏကထေရ်တို့၏ အလိုအတိုင်းဆိုသည်" ဟု မှတ်ပါ။]

မဟာ, မဇ္ဈိမမဏ္ဍလ။ ။"မဏ္ဍလ ဂါမသန္ဒောဟေ, ဗိမေ့ ပရိမိရာသိသု" ဟူသော အဘိဓာန် (၉၉၃) လာ အနက်တို့တွင် ဗိမ္ဗ (အ၀န်း) ဟူသောအနက်၌ဖြစ်၏။ "ပြည်အ၀န်း, တိုင်းပြည်အများ" ဟူလို၊ မဟန္တံ+မဏ္ဍလ မဟာမဏ္ဍလ၊ ယူဇနာ ၉ ရာရှိ၍ မဇ္ဈိမဒေ၀ယာ တိုင်းအပြည်အားလုံး ၎င်းမိသောကြောင့် ကျယ်ဝန်းရကား "မဟာမဏ္ဍလ" ဟု ဆိုသည်၊ ယူဇနာ ၆ ရာရှိ၍ မဟာမဏ္ဍလ အန္တောမဏ္ဍလတို့၏ အလယ်အလတ်ဖြစ်သောကြောင့် "မဇ္ဈိမမဏ္ဍလ" ဟု ဆိုသည်။

အန္တောမဏ္ဍလ။ ။အန္တောသဒ္ဒါသည် အဆုံး (အ၀ယ်) အနက်ကိုလည်းကောင်း, အတွင်းအနက်ကိုလည်းကောင်း ဟောစ်။ ယူဇနာ ၃ ရာသာရှိ၍ ကျည်ဝယ်သောကြောင့်လည်း ကောင်း ရှေ့မဏ္ဍလ ၂ မျိုး၏အတွင်း၌ ပါ၀င်သောကြောင့်လည်းကောင်း "အန္တော-အဆုံး, ဝါ-အတွင်း၌+ပ၀တ္တံ+မဏ္ဍလဲ" အရ "အန္တောမဏ္ဍလ" ဟု ဆိုသည်။ [အန္တောမဏ္ဍလဲတိ ဣဿရေဟိ ခုဒ္ဒကံ မဏ္ဍလဲ ဣဿရေသ၀ါ အန္တောဂတ္တာ အန္တိမံ (အတွင်း၌ဖြစ်သော) မဏ္ဍလံ အဒ္ဓဒ္ဓရိပ် မဏ္ဍလဲတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ--ဋီကာသစ်။]

အဝန်းလည်းကောင်း၊ ဣာတိ-သို့၊ တိဏ္ဏံ-နဲ့သော၊ ဣာမေသံ မဏ္ဍလာနံ-ဤအဝန်းတို့တွင်၊ အညတရည်မြတ်-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောအဝန်း၌၊ စရတိ-လှည့်လည်တော်မူ၏။ တတ္ထ-ထို ၃ ပါးသောမဏ္ဍလတို့တွင်၊ မဟာမဏ္ဍလံ-သည်၊ နဝယောဇနသတိကံ-ယူဇနာကိုးရာရှိ၏။ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလံ-သည်၊ ဆယောဇနသတိကံ-ယူဇနာခြောက်ရာရှိ၏။ အန္တောမဏ္ဍလံ-သည်၊ တိယောဇနသတိကံ-ယူဇနာသုံးရာရှိ၏။။

ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ မဟာမဏ္ဍလေ-၌၊ စာရိကံ-ဒေသစာရီကို၊ စရိတုကာမော-လှည့်လည်ခြင်းငှာ အလိုရှိတော်မူသည်၊ ဟောတိ-၏။ (ဘဒါ)၊ မဟာပဝါရဏာယ-သီတင်းကျွတ်လပြည့်၊ မဟာပဝါရဏာနေ့၌၊ ပဝါရေတွာ-ပဝါရဏာပြုစေတော်မူပြီး၍၊ [မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ပဝါရဏာပြုတော်မူသည်မဟုတ်, သံဃာများကို ပဝါရဏာပြုစေတော်မူသည်။] ပါဠိပဒဒိဝသေ-အတွက် တစ်ရက်နေ့၌၊ မဟာဘိက္ခုသံဃ ပရိဝါရော-များစွာသောရဟန်းအပေါင်း အခြံအရံရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ) နိက္ခမတိ-ထွက်တော်မူ၏။ သမန္တာ-ပတ်လန်းကျင်း၌၊ (ရောက်ရာအရပ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်အရပ် ၄ မျက်နှာတို့၌)၊ ယောဇနသတံ-ယူဇနာတစ်ရာသည်၊ ဧကကောလာဟလ-တစ်ပြိုင်နက် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်သည်၊ ဟောတိ၊ ပုရိမံ ပုရိမံ-ရှေးဦးစွာ ရှေးဦးစွာ၊ အာဂတာ-ပင့်ဖိတ်ဖိုရန်လာသူတို့သည်၊ နိမန္တေတုံ-ပင့်ဖိတ်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ပင့်ဖိတ်ခွင့်ကို၊ လဘန္တိ-ရကြကုန်၏။ [လူအများကို့ မစုဝေးခင် အရင်အရင်လာသူတို့သာ ပင့်ဖိတ်ခွင့်ရကြသည်။] ဣာတရေသု-မဟာမဏ္ဍလမှတစ်ပါးကုန်သော၊ ဒ္ဒိသု-ကုန်သော၊ မဏ္ဍလေသု-မဏ္ဍိမမဏ္ဍလ အန္တောမဏ္ဍလတို့၌၊ သက္ကာရော-ကောင်းစွာပြုအပ်သော ပူဇော်ဖွယ်သည်၊ မဟာမဏ္ဍလေ-၌၊ [သြသရတိ-သက်ရောက်၏။ တတ္ထ-ထိုမဟာမဏ္ဍလ၌၊ ဘဝဝါ-သည်၊ တေသု တေသု ဂါမနိဂမေသု-ထိုထိုရွာ, နိဂုံးတို့၌၊ ကောဟံ-တစ်ရက်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ဒ္ဒိဟံ-၂ ရက်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ဝသန္တော-သီတင်းသုံးတော်မူလျက်၊ မဟာဇနံ-ကို၊ အာမိသပွဋ္ဌဂဟဏေန-အာမိသကို ခံယူတော်မူခြင်းဖြင့်၊ အနုဂ္ဂဏှန္တော-ခီးငြောက်တော်မူလျက်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မဒါနေန-တရားအလှူတော်ကို ပေးတော်မူခြင်းဖြင့်၊ အသာ-ထိုလူအပေါင်း၏၊ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတံ-ဝဋ်မှကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို မြှော်သော၊ ကုသလံ-ကို၊ ဝဗေ့န္တော-ကိုးပွားစေတော်မူလျက်လည်းကောင်း၊ နဝတိမာသေဟိ-၉ လတို့ဖြင့်၊ စာရိကံ-ကို၊ ပရိယောသာပေတိ-ပြီးဆုံးစေတော်မူ၏။

နဝယောဇနသတိကံ။ ။ယူဇနာ ၉ ရာဟူသည် မဗျိမဒေသ၏ ပမာဏာတည်း၊ ဤမဗျိမဒေသအတွင်း၌သာ ဘုရားရှင်သည် အတုရိတစာရိကာဖြင့် လှည့်လည်တော်မူ၏။ ပစ္ဆိန္နအရပ်၌ကား အကြောင်းကိစ္စရှိ၍ ကြွတော်မူလေ့လျှင် တုရိတစာရိကာဖြင့်သာ ကြွတော်မူသည်၊ ထိုပစ္ဆိန္နဒေသ အရှေ့ကလည်း တက်စေတော်မူ။

ပန-ကား၊ (မဟာမဏ္ဍလ၌ လှည့်လည်တော်မူပုံမှတစ်ပါး မရွှိမမဏ္ဍလ၌ လှည့်လည်တော်မူပုံကား၊) အန္တောဝယော-ဝါတွင်း၌၎ ဘိက္ခုနှုန်-တို့၏၊ သမထ ဝိပဿနာ-တို့သည်၊ တရုဏာ-ခုကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-နိ၏။ (ဧပံဟောန္တေသု၊) မဟာပဝါရဏာယ-၌၊ အပဝါရေတွာ-ပဝါရဏာပြုစေတော်မမူသေးဘဲ၊ ပဝါရဏာ သင်္ဃာ-ပဝါရဏာဖြင့် ချီးမြှောက်တော်မူခြင်းကို၊ ဒတ္တာ-မူ၍၊ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာယ-တန်ဆောက်မုန်းလပြည့်နေ့၌၊ ပဝါရေတွာ-၍၊ မိဂသိရသ-နတ်တော်လ၏။ ပဌမ ပါဋိပဒဒိဝသေ-ပဌမ အ့ထွက်တစ်ရက်နေ့၌၊ [မရွှိမဒေသ အခေါ် အားဖြင့် "မိဂသိ ရသ ပဌမပါဋိပဒဒိဝသေ" ဟု ဆိုသည်၊ မြန်မာအခေါ် အားဖြင့်ကား တန်ဆောင် မုန်းလပြည့်ကျော် တစ်ရက်တည်း။] မဟာဘိက္ခု၊ သံယဝရိဝါရော နိက္ခမိတ္တာ မရွှိမ မဏ္ဍလေ သြသရတိ၊ [ရှေ့မဟာမဏ္ဍလ၌လည်းကောင်း၊ နောက် အန္တောမဏ္ဍလ၌ လည်းကောင်း "မဟာဘိက္ခုသံယဝရိဝါရော နိက္ခမတိ" ဟုဒုဏ်း ရှိ၏။ ဤ၌ရှိပုံမှာ စာသွားမကောင်းလှ။] အညေန-အခြားသော၊ (သမထဝိပဿနာ တရုဏာအဖြစ်မှ အခြားသော၊) ကာရဏေနပိ-အကြောင့်ကြောင့်လည်း၊ မရွှိမမဏ္ဍလေစာရိဟံ စရိတုကာမော (ဟုတ္တာ)၊ စတုမာသ-ပတ်လုံး၊ ဝသိတ္တာ-သီတင်းသုံးတော်မူပြီး၍ သာလျှင်၊ နိက္ခမတိ၊ ဝုတ္တနယေနေ၀-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ (မဟာ မဏ္ဍလ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊) ဣဟတရေ (၊ပေ၊ သြသရတိ၊ ဘဂဝါ- သည်၊ ပုရိမနယေနေ၀-ရှေးနည်းဖြင့်သာ၊ (မဟာမ) ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း ဖြင့်သာ၊) လောကံ-ကို၊ အနုဂ္ဂဏှန္တော, အဒ္ဒဟိ မာသေဟိ စာရိကံ ပရိယောသာ ပေတိ၊ ပန-ကား၊ (မရွှိမမဏ္ဍလ၌ လှည့်လည်တော်မူပုံမှတစ်ပါး၊, အန္တောမဏ္ဍလ၌ လှည့်လည်တော်မူပုံကား၊) စတုမာသ-ပတ်လုံး၊ ဝုတ္တဝယသာသာပိ-သီတင်းသုံးတော် မူပြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဘဂဝတောတေ-၏။ (ဝိနေယသတ္တာ ၌စပ်၊) ဝါ-သည်၊

သမထဝိပဿနာ တရုဏာ။ ။သမထသ တရုဏာဘာဝေါ ဥပစာရ သမာဓိ ဝသေန (အပ္ပနာစျာန်သို့ မရောက်သေးမီ ဥပစာရအခိုက်ကို "သမထနုလေးယည်" ဟု ၈၈(၈)) ဝိပဿနာယ ပန (တရုဏာဘာဝေါ) သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒဉာဏ် (နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ကို ဆိုသည်) ကခီါဝိတရဏဉာဏ်၊ သမ္မသနဉာဏ် မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ်တို့ စတုန့် ဉာဏာနုံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော-ဒို့ကား။

ပဝါရဏာသင်္ဂတံ။ ။မဟာပဝါရဏာနေ့၌ ပဝါရဏာမပြုသေးဘဲ နေဖြိုရုန် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းကို "ပဝါရဏာဖြင့် ချီးမြှောက်တော်မူခြင်း" ဟု ဆိုသည်၊ ပဝါရဏာသင်္ဂဟံ ဒတ္တတိ အနုမတိဒါနံ၀သေန (ပဝါရဏာ မပြုသေးဖို့ရန် ခွင့်မြှတ်ကို ပေးတော်မူခြင်း၏အစွဲပ်ပ ဖြင့်) ဒတ္တာ-ဒို့ကာ၊ ထိုသို့ ပေးတော်မူခြင်းအားဖြင့် သမထ, သို့မဟုတ် ဝိပဿနာ ရင့်လာအောင် ရဟန်းများကို ချီးမြှောက်တော်မူခြင်းကို "ပဝါရဏာယ+သင်ဟော" အရ "ပဝါရဏာသင်ဟ" ဟု ဆိုသည်။

(ဝိနေယ-၌ စပ်၊) ဝိနေယသတ္တာ-ဆုံးမထိုက်သော သတ္တဝါတို့သည်၊ အပရိပုဏ္ဏိ နြိုယာ-မရင့်ကျက်သေးသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အုံ၊ (ဧဝံ ဟောန္တေသု၊) တေသံ-ထိုဝိနေယသတ္တဝါတို့၏။ ဣန္ဒြိယပရိပါက-သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းကို၊ (ရင့်မှိန်ကို၏) အာဂမယမာနော-ဆိုင်းငံ့တော်မူလျက်၊ အပရမ္မိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဧကမာသံဝါ-တစ်လပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ဒွိမာသံဝါ-လုံးသော်လည်းကောင်း၊ တိမာသံဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ စတုမာသံဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ [မာသံကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်၊] တဒ္ဓေဝ-ထိုဝါကပ်တော်မူရာ အရပ်၌ပင်၊ ဝသိတွာ ၊ပေ၊ နိက္ခမတိ၊ ဝုတ္တနယေ နေဝ-ဖြင့်သာ၊ (မဟာမဏ္ဍာလ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ၊) ၊ပေ၊ ဩသရတိ၊ ဘဂဝါ ၊ပေ၊ အနုဂ္ဂဏှန္တော-မူလျက်၊ သတ္တဟိ မာသေဟိဝါ-တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ရှေ့၌ ဧကမာသံ ဝသိတ္တာကို ရည်ရွယ်သည်၊) ဆဟိ မာသေဟိဝါ-တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ဒွိမာသံ ဝသိတ္တာကို ရည်ရွယ်သည်၊) ပဉ္စဟိ မာသေဟိ ဝါ-တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (တိမာသံ ဝသိတ္တာကို ရည်ရွယ်သည်၊) စတုဟိ မာသေဟိဝါ-တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (စတုမာသံ ဝသိတ္တာကို ရည်ရွယ်သည်၊) စာရိကံ ပရိယောသာပေတိ။

[အ ၁ယ်ကျိုးငှာ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူပါသနည်း, သက်နိုးစသော လာဘ်အကျိုးငှာပါလော-ဟု စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဣတိ" စသည်ကို မိန့်။] ဣတိ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ တီသု-နံသော၊ ဣမေသု မဏ္ဍာလေသု-ဤအဝန်းတို့တွင်၊ ယဒတ္ထကတ္တမ်-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောအလုံး၌၊ စာရိကံ-ကို၊ စရန္တော-လသော်၊ စိဝရာဒိဟေတု-သက်နိုးအစရှိသောအကြောင်းကြောင့်၊ (သက်နိုးအစရှိသောလာဘ်ကို ရတော်မူခြင်းကြောင့်၊) နု စရတိ-လှည့်လည်တော်မူသည် မဟုတ်၊ အထခေါ-အဟုတ်ကား၊ ယေ-အကြင်ပဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊

ဝုတ္ထဝသဿ။ ။ဝသ်-မိုယ်းလပတ်လုံး+ဝုတ္ထော-နေပြီး (သီတင်းသုံးတော်မူပြီး) တည်း၊ ဝုတ္ထဝေယော-ပြီးသူ၊ ဤသို့ ဖြစ်နိုင်ပါလျက် ဋီကာသစ်၌ "ဝသနံ ဝသံ၊ ဝသနကြိယာ၊ ဝုတ္ထံ (ဝသိတံ)+ဝသံ အသာတိ ဝုတ္ထဝေယော-နေအပ်ပြီးသောနေခြင်းရှိသူ" ဟု ဖွင့်လေသည်။ [မောဂ္ဂလ္လာန်အလို "ဝုဋ္ဌ" ရှေ့ပသိဒ္ဓိအလို "ဝုတ္ထ" ဟု ရှိ၏။]

ဝိနေယသတ္တာ။ ။ဝရိတာနုရူပ် (စရိုက်အားလျော်စွာ) ဝိနေတဗ္ဗသတ္တာ-ဦးကာသစ်-ဤအလို "ဝိနေတဗ္ဗာတိ ဝိနေယျာ" ဟု ပြု၊ ဝိ+နီဓာတ် ဏျ ပစ္စည်း။ ဝိနေယျာစ+တော+သတ္တာစာတိ ဝိနေယျသတ္တာ၊ ယဒုစာအုပ်များ၌ "ဝေနေယျ" ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း လု၊ သဘ္ဘကတ္ဌ် ယပစ္စည်းဖြင့် "ဝိနေယ" ဟု ရှိ၏၊ "သိက္ခနီယ-သင်ပြထိုက်သူ" ဟု အနက်ဆို၏။ ထိုအလို ယ သံယုတ်လည်း မရှိရာ "ဝိနေယ" ဟုသာ ရှိရလိမ့်မည်။

ဒုဂ္ဂတတာဥဒ္ဓေဇဏ္ဍဗျာမိတာ-ဆင်းရဲကုန်, မြင်းစွာအိုမင်းကုန်, လွန်စွာဖြစ်သော အနာရောဂါရှိကုန်သည်၊ (ဟောင့်)၊ ကော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကဒါ-အဘယ်အခါ၌၊ တထာဂတံ-ကို၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ ပသိသဿန္တိ-ဖူးမြင်နိုင်ကုန်လတ့ံနည်း၊ (နု ပသိသဿန္တိ ဧဝ-မဖူးမြင်နိုင်ကုန်တော့သည်သာ၊) ပန-ဆက်၊ မယိ-ငါဘုရားသည်၊ ["တထာဂတေ" ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။] စာရိကံ-ကို၊ စရန္တေ-မူလသော်၊ မဟာဇနော-သည်၊ တထာဂတသာ-ကို၊ ဒဿနံ-ဖူးမြင်ခြင်းကို၊ ဝါ-ဖူးခွင့်ကို၊ လဘိဿတိ-ရလတ့ံ၊ တတ္တ-ထိုမျှားစွာသော လူအပေါင်းတွင်၊ ကေစိ-အချို့လူတို့သည်၊ စိတ္တာနိ-တို့ကို၊ ပသာဒေဿန္တိ-ကြည်ညြိစေနိုင်ကုန်လတ့ံ၊ ကေစိ, မာလာဒီဟိ-ပန်းဘဝရှိသော ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့်၊ ပူဇေယန္တိ-ပူဇော်နိုင်ကုန်လတ့ံ၊ ကေစိ, ဂန္ဓေဟိ-ဘိကွဲ-တစ်ယောက်ချိုလောက်သော ဆွမ်းကို၊ ဝါ-တစ်ဖွန်းလောက်သော ဆွမ်းကို၊ ဒဿန္တိ-လျှံနိုင်ကုန်လတ့ံ၊ ကေစိ, မိန္ဓာဒဿနံ-မှားသော အယူကို၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ-မှန်သော အယူရှိသည်တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ၊ နေသဲ-ထိုလူတို့၏၊ တံ-ထိုပသာဒဝသော ကောင်းမှုသည်၊ ဒီဃရတ္တံ-ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဟိတာယ-စီးပွားအလို့ငှာ၊ သုခါယ-ချမ်းသာအလို့ငှာ၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ လောကာနုကမ္ပကာယ (ဧဝ)-သတ္တဝေလောကကို သနားစောင့်ရှောက်တော်မူခြင်း အကျိုးငှာသာ၊ စာရိကံ စရတိ၊. . . အဝိစ-သည်သာမကသေး၊ ဇယ်ပိတာရ ဝသေန - သလုံးမြင်းခေါင်းတို့ဖြင့် လှည့်လည်နေတော်မူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊

ဒုဂ္ဂတ ၊ ဝေ၊ ဗျာဓိတော။ ။ဒုက္ခ၊ ဂတာ ဒုဂ္ဂတာ-ဒုက္ခသို့ရောက်သူတို့၊ ဝါ-ဆင်းရဲသူတို့၊ ဗာဠ-ပြင်းစွာ၊ ဝါ-အလွန်၊ ဗီဇ္ဇာ-အိုမင်းသူတို့တည်း။ ဗာဠ-ဗီဇ္ဇာ-တို့ သဘ္ဘာ တော+ဗျာဓိ ဧတေသံတိ ဗျာဓိတာ-လွန်စွာဖြစ်သော အနာဝေဒနာဂါရှိသည်တို့။

၊လောကာနုကမ္ပကာယ။ ။အာနုနှင့်ပြီး-လျော်စွာ ၊ကမ္ပာ-တုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာတည်း။ "အနု (ပုံနယ္ယနဲ့) ကမ္ပာ အနုကမ္ပာ" ဟုလည်း မြင်၏။ [ကပိ-အာ ကျက္ထိဝေတက ဒုဗ္ဗလ-ပြင်ဆင်ခြင်ကဲ့ဒ့ "မနုကမ္ပကာ" ဟုတွေ့ရ၏၊ ပရိဋ္ဌေ ( ) ( ) "ကေ( ) ( ) ( )

သရီရဖာသုကတ္ထာယ-ကိုယ်တော်၏ ကျွန်းမာသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးဌာန လည်းကောင်း၊ အဗ္ဗုဠတ္တိကာလဘိကခ်ိန်ထွာယ-အဗ္ဗုဠတ္တိကာလကို အလိုရှိတော် မူခြင်းဟူသော အကျိုးဌာနလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခူနုံ-တို့၏။ သိက္ခာပဒပညာပနတ္ထာ ယ-သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်းအကျိုးဌာနလည်းကောင်း၊ [သုရာပါနသိက္ခာ ပုဒ်ကို ဒေသစာရီလှည့်လည်တော်မူရင်း အရှင်သာဂတ၏ ဝတ္ထုကြောင်းပေါ် လာ၍ ပညတ်တော်မူရသည်။] တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုမြို့ရွာတို့၌၊ ပရိပါကတိဒ္ဓြေယ-ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ရောက်သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊ ဟေနေယျသတ္တေ-သစ္စာ ၄ ပါးကို သိစေထိုက်သောသတ္တဝါတို့ကို၊ ဟေနတ္ထာယ-သစ္စာ ၄ ပါးကို သိစေခြင်း အကျိုးဌာနလည်းကောင်း။ [အဂ္ဂလိမာလကို ချွတ်တော်မူရာအခါ၌ အဂ္ဂလိမာလရှိရာ တောတွင်းသို့ ဒေသစာရီကြွတော်မူရသည်။] ဣတိ-သို့၊ စတုဟိ, ကာရဏေဟိ-ထို့ကြောင့်၊ ပုဒ္ဓါ-အလုံးစုံသောတရားကို သိတော်မူကုန်သော၊ ဘဂဝန္တော-ဘုရားရှင် တို့သည်၊ စာရိကံ စရန္တိ, ["ကာရဏေဟိ" ဟု ဆိုသော်လည်း သရုပ်ပြသောအခါ အကျိုးကိုပြတော်မူ၏။ ထိုအကျိုးသည်ပင် "ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည်" ဟူလို။]

ဗုဒ္ဓံ-ကို၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆသန္တိ-ဆည်းကပ်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိဝါ-ဤအကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆသန္တိ ဣတိ-ဝါ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆသန္တိ ဣတိဝါ။ မဟတာ-ကြီးစွာသော၊ [မဟတိယာ ဟု ဆိုလိုလျက် လိင်ဝိပလ္လာသတည်း။] ဓမ္မဒေသနာယ-တရားဒေသနာတော်ဖြင့်၊ [အချို့စာအုပ်၌ "မဟတာဓမ္မဝေသေန" ဟု ရှိ၏။ ဤအလို မဟတာ၌ လိင်ဝိပလ္လာ သမဟုတ်၊ ဧကာသစ်၌ "မဟတာတိ မဟတိယာ" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် မဟတာ

သရီရဖာသုကတ္ထာယ။ ။အရဝ်တစ်နေရာတည်း၌ ကြာရှည်စွာနေလျှင် ဥသဿ ဓာတုက-သလိပ်, သည်းခြေ လေစသော ဓာတ်တို့သည် မျှားလာသောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်သည် လေးလံထိုင်းမှိုင်းကာ မကျန်းမာ ဖြစ်တတ်၏။ လှည့်လည်သွားလာသောအခါ ထိုဓာတ်တို့ လျော့သွားသောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပေါ့ပါး၍ ကျန်းမာ၏။ [ဧကသ္မိံ ယေဝဌာနေ နိဝဒ္ဓါသဝ သေန ဥသဿနဓာတုကသေ သရီရသေ ဝိစရဏဝသေန ဖာသုကတ္ထာယ။ ဋီကာ။] တစ်နေရာ၌ ကြာရှည်နေသော်လည်း လမ်းမျှားမျှားလျှောက်လျှင် ဥသဿနဓာတုက မဖြစ်ပါ။

အဋ္ဌဗ္ဗတ္တိ ။ပေ၊ ဗ္ဗာယ။ ။အဂ္ဂိခန္ဓောပမသုတ်ကို ဟောတော်မူရာ၌ ပီးလောင် နေသော သစ်ပင်ကြီးကို ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူစဉ် တွေ့မြင်တော်မူရ၏။ ထိုသစ်ပင် ကြီးကို တွေ့မြင်ရာအခါသည် ဒေသစာရီလှည့်လည်တော်မူလျှင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည်မဟုတ်၊ ဤကဲ့သို့သော အဗ္ဗုဠတ္တိကာလကို အလိုရှိတော်မူခြင်းကို "အဗ္ဗုဠတ္တိကာလဘိကခ်ိန်" ဟု ဆိုသည်၊ အဗ္ဗုဠတ္တိဟုပုံအဖွင့်ကို ပြဟ္ဒေလသုတ် ပရိစ္ဆေဒကထာ အစ၌ ပြခဲ့ပြီ၊ [မယဒေဝဇာတ် တော်ဖြစ်ပေါ် လာပုံကိုလည်း ထိုဇာတ်အဋ္ဌကထာ၌ ရှုပါ။]

ဓမ္မဒေသနာယသည် ရှေးပါဠိတည်း။] စတသော-နိသော၊ ပရိသာ-ပရိသတ်တို့ကို၊ သန္ဓိပ္ပေသာမိ-နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲစေအံ့၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ စာရိကံ စရန္တိ၊ ပါဏာတိပါတာ-မှ၊ ဝိရမိသာန္တိ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိဝါ-ဤအကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဒိန္နာဒါနာဝိရမိသာန္တိ၊ ဣတိဝါ, ကာမေသုမိစ္ဆာစာ ဝိရမိသာန္တိ မုသာဝါဒါ ဝိရမိသာန္တိ ဣတိဝါ, သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝိရမိသာန္တိ၊ ဣတိဝါ, အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ စရန္တိ, ပဋမံ ဈာန်-ကို၊ ပဋိလဘိသာန္တိ-ရကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိဝါ-ကြောင့်သော်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ နေဝသညာနာသညာတနသမာပတ္တိ-ကို၊ ပဋိလဘိသာန္တိ၊ ဣတိဝါ-သော်လည်း ကောင်း၊ အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ စရန္တိ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂ-ကို၊ အဓိဂမသာန္တိ-ရကုန်လိမ့် မည်၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ အရဟတ္တဖလ-ကို၊ သစ္ဆိကရိသာန္တိ-မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ စရန္တိ၊ အယံ-ဤဒေသစာရီသည်၊ အတ္ထရိတစာရိကာ-မလျင်မြန်သောလှည့်လည် တော်မူခြင်းမည်၏။ ဣဒ-ဤစာရိကံ စရမာနောဟူသော ပါဋ္ဌ၌၊ အတ္ထရိတစာ ရိကာ-ကို၊ အဓိပ္ပေတာ-အလိုရှိအပ်၏။ [အချို့စာအုပ်၌ "စာရိကာတိ" ဟု ရှိ၏။ စာသွားမကောင်း။]

ပန-ဆက်၊ သာဇေသ-ထိုအတုရိတ္ဂုစာရိကာသည်၊ အနိဗဒ္ဓစာရိကာစ-တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်မစပ်ဖွဲ့သော လှည့်လည်တော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ နိဗဒ္ဓစာရိကာစ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စပ်ဖွဲ့သော လှည့်လည်တော် မူခြင်းလည်းကောင်း (ဣတိ-သို့)၊ ဒုဝိဓော ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထိုဂ ဗျိုးတို့တွင်၊ ဂါမ နိဂမနဂရပဋိပါဋိဝေသန-ရွာ, နိဂုံး, မြို့အစဉ်၏၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ("မကျော်ဘဲ" ဟူလို့)၊ ယံစရတိ-အကြင်လှည့်လည်တော်မူ၏။ အယံ-ဤရွာ, နိဂုံး, မြို့အစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် လှည့်လည်တော်မူခြင်းသည်၊ အနိဗဒ္ဓစာရိကာနာမ-မည်၏။ ပန-ကား၊ ဧကသော-တစ်ယောက်တည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဟေနေယျသတ္တသ-သစ္စာ ၄ ပါးကို သိစေထိုက်သောသတ္တဝါ၏။ အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ ယံ ဂစ္ဆတိ-အကြင်ကြွတော်၏။ အယံ-ဤတစ်ယောက်အတွက် ကြွတော်မူခြင်းသည်၊ နိဗဒ္ဓ စာရိကာနာမ-မည်၏။ ဧသာ-ဤနိဗဒ္ဓစာရိကာကို၊ ဣဓ-ဤစာရိကံ စရမာနော ဟူသော ပါဋ္ဌ၌၊ အဓိပ္ပေတာ-အလိုရှိအပ်၏။

နိဗဒ္ဓစာရိကာ။ ။တစ်စုံတစ်ယောက်နှင့် (သို့မဟုတ် ၂ ယောက် ၃ ယောက်နှင့်) စပ်ဆိုင်သော ဒေသစာရီသည် နိဗဒ္ဓစာရိကာမည်၏။ နိဗဒ္ဓတိ-တစ်စုံတစ်ယောက် (၂ ယောက် ၃ ယောက်) နှင့် ဆက်စပ်တတ်၏။ ဣဟ နိဗန္ဓာ၊ နိဗန္ဓာဟုလည်း ရှိ၏။ အနက်တူပင်၊ နိဗန္ဓာ+သာ+စာရိကာစတို့ နိဗဒ္ဓစာရိကာ၊ [ကဠီ, ကတိပယေါ ပဂုဏေ ဥဒ္ဒိသာစာရိကာ နိဗဒ္ဓ စာရိကာ၊ တာဒှာ သမ္ဘဟုလေ ဥဒ္ဒိသာ ဂါမနိဂမ နဂရပဋိပါဋိယာ စာရိကာ အနိဗဒ္ဓစာရိကာ-ဋီကာသစ်။]

ကိရ-ခဲ့၊ တဒါ-ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူခါနီးရာ ထိုအခါ၌၊ ("ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူတုန်းမဟုတ်, ကြွတော်မူခါနီးရာ နံနက်စောစောအခါ၌" ဟူလို့)၊ ဘဝတောေ-ဏ်၊ ("ကိုစ္စ, ဘုဏာဇာလ, ဗောဓေသယျဘဒ္ဒဝ" ထို့ဌ၌စပ်)၊ ဝါ-သည်(ဩလောကေန္တသ" ၌စပ်)၊ ပစ္ဆိမယာမ့ကိစ္စပရိယေသာသုေန-ဝစ္ဆိမယာမ်ကိစ္စ၏ အဆုံး၌)၊ ဒသသဟဿိလောကဓာတုယာ-တစ်သောင်းအတိုင်းအရည်ရှိသော လောကဓာတ်၌) ဘုဏာဇာလ-ဘုဏ်တော်တည်းဟူသော ကွန်ယှက်ကို၊ ပတ္တရိတ္တာ-ဖြန့်တော်မူ၍၊ ဗောဓေသယျဘဒ္ဒဝေ-သစ္စာ ၄ ပါးကိုသိစေထိုက်သောဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို၊ ဩလောကေန္တသ-ကြည့်တော်မူလေသော်၊ ပေါက္ခရသာတိဗြာဟ္မဏော-ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည်၊ သဒ္ဓညျတညာဏဇာလသ-သဒ္ဓညျတဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ကွန်ယှက်၏။ အန္တော-အတွင်း၌) ပပိဋ္ဌော-ဝင်လာပြီ၊ အထ-ထိုအခါ၌)၊ ဘဝါ-သည်၊ အယံ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မယ္ဟံ-၏။ ဘုဏာဇာလေ-၌)၊ ပညာယတိ-ထင်ရှားပေ၏။ အသယ-ထိုပုဏ္ဏားဟု)။ ဥပနိဿယော-အားကြီးသော မိမိရာ အကြောင်းသည်၊ အတ္ထိနုခေါ-ရှိလေသလော၊ ဣတိ, ဝိမံသန္တော-စူးစမ်းတော်မူ လတ်သော်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသ-သောတာပတ္တိမဂ်၏။ ဥပနိဿယံ-ကို၊ ဒိသ္ဝာ-မြင်တော်မူ၍။

ဒသသဟသိလောကဓာတု။ ။ဒသသဟဿ (ပရိမာဏ) ယတ္တာတိ ဒသသဟ သိ၊ ဣတ္ထိဇောတဟ ဤပစ္စည်း၊ လောကဓာတုနှင့် ကမ္မဓာရဲတွဲ့ [ဇာတိဓေတ္တာဘူတေဒသသ ဟသ စတ္တာဝါ(ဠေ)] မှန်၏-ထိုစကြဝဠာတစ်သောင်းရှိသာ ကျွတ်ထိုက်သောနတ်ပြဟ္မာများ ရှိကြ၏။ လုကာ၊ ကျွန်း၊ ငယ်အပါးတွင်ဖြစ်သော ဇမ္ဗုဒီပ်ဌာ-ရှိ၏။ ထိုကြောင့် ထိုစကြဝဠာ အတွင်း၌ ကျွတ်ထိုက်သောသတ္တဝါတို့ကို ကြည့်တော်မူခြင်းငှာ ဘုဏ်တော်ကွန်ယှက်တို့ ဖြန့်တော်မူသည်။

ဗောဓေယျဘဒ္ဒဝေ။ ။ဗုဒ္ဓေ ဝေါ ဗဒ္ဓမျ ၊ပေ၊ ဣတကော၊-အဘိဓာန် (၂၄၃)။] ဗောဓေယျာစ+ဘော+ဗဒ္ဓဝါစာတိ ဗောဓေယျဘဒ္ဒဝါ။ အမျိုးအနွယ် စပ်သူသည် "ဗဒ္ဓဝ" မည်သကဲ့သို့, သစ္စာ ၄ ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအားဖြင့် ဆက်စပ်နေကြသော သတ္တဝါတို့ လည်း ဘုရားရှင်၏ ဆွေတော်မျိုးတော်များပင် မည်၏။

အန္တောပပိဋ္ဌော။ ။ဘုဏ်တော်၏ အာရုံအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို "သဒ္ဓညျတညာဏ ဇာလသ အန္တော ပပိဋ္ဌော" ဟု ဆိုသည်၊ ချဲ့ဦးအုံ-ဘုရားရှင်သည် မဟာကရုဏာ သမာပတ် တော်ကို ရှေးဦးစွာ ဝင်စားတော်မူ၍၊ သမာပတ်မှ ထတော်မူပြီးသောအခါ "ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့သည် ငါ့ဘုရား၏ဉာဏ်တော်၌ ထင်လာစေကုန်သတည်း" ဟု မိမိ၌နှစ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ကျွတ်ထိုက်သောသတ္တဝါတို့သည် ဉာဏ်တော်၌ ထင်လာကြ၏။ ဤကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အာနုဘော်အစွမ်းတည်း။

အထ ဘဝါ။ ။ထိုသို့ထင်လာသောအခါ ထိုသူ၏ သရဏဂုံတည်ခြင်းမှစ၍ ရမည့်အကျိုးကိုလည်းကောင်း, ထိုအကျိုး၏ ဥပနိဿယကိုလည်းကောင်း, ယခုဘဝ၌ ဖြစ်ဆဲ အကျင့်ကိုလည်းကောင်း ကြည့်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် "အထခေါ ဘဝါ" စသည်ကို မိန့်တော် မူသည်။

ဧသော-ဤပုဏ္ဏားသည်၊ မယိ-ငါသည်၊ ဧတံ ဇနပဒံ-ဤကောသလတိုင်း ဇနပုဒ်သို့၊ ဂတော - ကြွတော်မူလတ်သော်၊ လက္ခဏာပရိယေသနတ္ထं - လက္ခဏာတော်ကို ရှာခြင်းအကျိုးငှာ၊ အမွဋ္ဌ-အမွဋ္ဌမည်သော၊ အန္ဓေဝါသိ-အနှီးနေတပည့်တို့၊ ပဟိ ဏီသေတိ-စေလွှတ်လတ့ဲ့ သော-ထိုအမွဋ္ဌသည်၊ မယာ-နှင့်၊ သမ္ဘိ, ဝါဒဗွဋ္ဌိဝါဒံ-ရှေးဦးစွာ ပြောဆိုအပ်သောစကားတို့ အတုန့်ဖြစ်သောစကားကို၊ ကတ္တာ-၍၊ နာနုပ္ပကာရံ-အထူးထူးသော အပြားရှိသော၊ အသင္ဘိဝါကျဲ-မသုတော်တို့၏ စကားကို၊ (တစ်နည်း) အသင္ဘဝါကျဲ-အစည်းအဝေးသဘင်၌ မကောင်းသော ဖရှသဝါစာ စကားကို၊ ဝဂ္ဂတိ-ပြောဆိုလတ့ဲ့၊ တံ-ထိုအမွဋ္ဌကို၊ အဟံ-သည်၊ ဒမေတွာ-ဆုံးမတော်မူ၍၊ နိဗ္ဗိသေဝန်-ထိုးဆွဲခြင်းမရှိအောင်၊ ဝါ-ယဉ်ကျေးအောင်၊ ကရိဿာမိ-ပြုတော်မူအံ့။

ဝါဒဗွဋ္ဌိဝါဒံ။ ။ဝါဒိတော်၌ လာလတ့ဲ့အတိုင်း "ဧတံ နု တေ အမွဋ္ဌ" စသည်ဖြင့် ငါဘုရားသည် မိန့်တော်မူအပ်သောဝါဒ၏ "ယေစ ခေါ တေ ဘော ဂေါတမ မုဏ္ဏကာ သမဏာ ကာ" စသော ပဋိဝါဒ (တုန့်ပြန်စကား) ကို "ဝါဒဗွဋ္ဌိဝါဒ" ဟု ဆိုသည်၊ ဝဇ္ဇတေ-ပြောဆိုအပ်၏။ ဣဟ ဝါဒေါ။ ဝါဒဿ+ပဋိဝါဒေါ ဝါဒဗွဋ္ဌိဝါဒေါ။

အသင္ဘိဝါကျဲ။ ။သဒ္ဒနီတိ၌ သန္ဓသဒ္ဒါကို သင္ဘိပြါ၍ "သင္ဘိ-သူတော်ကောင်း" ဟု ဖြစ်၏။ ထိုနည်းကိုလိုက်၍ ဋီကာသစ်၌ "အသင္ဘိဝါကျဲတို့ အသပ္ပုရိသဝါစာ" ဟု ဖွင့်လေသည်၊ မောဂ္ဂလ္လာန် ၄-ကဏ္ဍ, "ဏျာ တဏ္ဍ သာခု" ဟုသော (၇၂) သုတ်၌ကား "သဘာယ-အစည်းအဝေးသဘင်၌+သာဓု-ကောင်းသူတည်း။ သဘ္ဘာ၊ [သာဓု-ကောင်းသောစကားတည်း။ သင္ဘိ] ဤ-သို့ပြု၍ "သင့်ဝါကျဲ-အစည်းအဝေးသဘင်၌ ကောင်းသောဝါကျ၊ သဘ္ဘာဝါစာ" ဟု ဖြစ်၏။ ဤအလို "နှ+သင့် အသင့်၊ အသင့်+တံ+ဝါကျဲစာတို အသင္ဘဝါကျဲ" ဟု ရှိသင့်သည်။

ပါဠိတော်။ ။ဝါစံ အဘာသိ ဖရုသံ အသင့် (ကုမာရဝေတဝဏ္ဏု) ဝေပစိတ္တိ အသုရိန္ဒော ၊ပေ၊ အသင္ဘာဟိ (အစည်းအဝေးသဘင်၌ ပြောစရာမကောင်းသောကုန်သော) ဖရုသာဟိ ဝါစာဟိ အက္ကောသဝါ-သ ဂါထာဝဂ္ဂ, သဂ္ဂသ်ယုတ်, ၄ သုတ်၊ ဤ-ပါဠိတော်မျှားသ့ဲ စကားကို အရုဏောဂ်ရာဝယ် "အသင္ဘော" ဟု သုံးစွဲလေ့ရှိ၏။

ဋီကာ။ ။ဋီကာဟောင်း ရှေးစာအုပ်များ၌ ပါဠိပျက်နေသော်လည်း "တိဂ္ဂတ္တ္ပါ ဣဒ္ဓိပါတနဝေသန (၃ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဤမွတ္ပသောဝါဒကို ကျေရောက်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) နာနုပ္ပကာရကာ အသင္ဘဝါကျဲ သဘာယ သာဓုဘာဝါယ ဝတ္တို့ အယ္ယတ္တာဝစန် (အစည်းအဝေးသဘင်၌ ကောင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဆိုခြင်းငှာ မသင့်သောစကားကို) ဝကွတ်" ဟု ရှိသင့်၏၊ ဤဋီကာ၌ "သဘာယ သာဓုဘာဝါယ ဝတ္တို့ အယ္ယတ္တာဝနံ" သည် အသင္ဘဝါကျဲနှင့်သာ လျော့သော အနက်ဖွင့်တည်း။

နိဗ္ဗိသေဝန်။ ။ပိပုဇ သေဝဓာတ်သည် ဟုဒန-ထိုးဆွဲခြင်းအနက်ကို ဟောင်း။ မယဉ်ကျေးသောမြင်းကို ရထားတပ်၍ မောင်းနှင်သောအခါ ရထားထိန်းက ထိုးဆွဲ-ရိုက်နှက်ပေး၏။ ယဉ်ကျေးသောမြင်းကိုကား,ထိုသို့ ရိုက်နှက်ရခြင်းမရှိ၊ ထိုသို့ မရှိသည်ကို "နိဗ္ဗိသေဝန်"

သော-ထိုအမွန္ရသည်၊ အာဝရိယသ-ဆရာအား၊ ကထေသတိ-ပြန်၍ ပြောလတ္တံ့၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အသ-ထိုအမွန္ရ၏၊ အာဝရိယော-သည်၊ တံကထံ-ထိုစကားကို၊ သုတ္တာ-ကြားရ၍၊ အာဂမ္မ-လာ၍၊ မမ-၏၊ လက္ခဏာနိ-လက္ခဏာတော်တို့ကို၊ ပရိယေသိသတိ-ရှာလတ္တံ့၊ တသ-ထိုဆရာပုဏ္ဏားအား၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေဿာမိ-ဟောအံ့၊ သော-ထိုဆရာပုဏ္ဏားသည်၊ ဒေသနာ ပရိယောသာနေ-ဒေသနာတော်၏အဆုံး၌၊ သောတာပတ္တိဖလေ-၌၊ ပတိဋ္ဌတိသတိ-တည်လတ္တံ့၊ ဒေသနာ-သည်၊ မဟာဇနသ-မျိုးစွာသောလူအပေါင်း၏၊ သဗ္ဗလာ-အကျိုးနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ ဝါ-အကျိုးရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ မြင်တော်မူ၍၊ ပဗ္ဗတိဂ္ဂါသတ ပရိဝါရော-ငါးရာသော ရဟန်းအခြံအရံ ရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ တံ ဇနပဒံ-ထိုကောသလတိုင်း ဇနပုဒ်သို့၊ ပဋိပန္နော-ကြွတော်မူပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ ကောသလေသု ၊ပေ၊ ဘိဂ္ဂါသတေဟိတိ-ဟူ၍၊ (အာယသ္မတာ အာနန္ဒတ္ထေရေန-သည်၊ တစ်နည်း, သင်ကိတ်ကာရေဟိ-တို့သည်၊) ဝုတ္တံ။ . . . ယေန ဣဒ္ဓါနက်လန္ဓိ-ကား၊ ယေန ဒိသာဘာဂေန-အကြောင်းအရပ်အဘို့ဖြင့်၊ ဣဒ္ဓါနက်လ်-ဣဒ္ဓါနက်လရွာသို့ အဝသရိတဗ္ဗ-ရောက်ထိုက်၏။ ဝါ-တစ်နည်း၊ ယသ္မိ ပဝေသေ-အုပ်ကြင်အရပ်၌၊ ဣဒ္ဓါနက်လ်-ဣဒ္ဓါနက်လရွာသည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏)၊ ဣဒ္ဓါနက်လန္ဓိပ-ဣဒ္ဓါနက်လ်ဟူ၍လည်း၊ ပါဠေ-ပါဠိတော်ပါ၌သည်၊

ဟုဆိုသည်၊ အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် "ဆုံးမအပ်ပြီး ယဉ်ကျေးပြီးဖြစ်သည်" ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် ဦးကာဟောင်း၌ "နိဗ္ဗိသေယနံတိ ဝိဂတတဏှံ" ဟု ဖွင့်၍၊ ထိုကဲ့သို့ ထိုးဆွဲခြင်းမရှိသူသည် မာနဒဗ္ဗတ၏အစွမ်းဖြင့် လှုပ်ရှားမှုမရှိသော, ငြိမ်ဘုက်ယဉ်ကျေးသူသာဖြစ်သောကြောင့် "မာနဒဗ္ဗနဝသေန အပဂတပရိဠုန္ဒနံတိ အတ္ထော" ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။ [နိဗ္ဗိသေဝနနဏ္ဍာယာတိ ဝိသေဝနသ ပိဠုန္ဒိတသ နိရောဓနဿ-သဠာယတနသံယုတ်, အသိဝိသဝဂ္ဂ, ၂-သုတ်ဦးကား၊ ဝိသေဝနစာရန္တိ အဒန္ဒကိရိယံ၊ ဝိသေဝနကို "အဒန္ဒ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သော မရျိမပဲ, ဘဒ္ဒါလိသုတ် ဦးကား]

ယေန ၊ပေ၊ အဝသရိတဗ္ဗံ။ ။ပါဠိတော်၌ "ယေန ဣဒ္ဓါနက်လ်နာမ ကောသလာနံ ဗြာဟ္မဏဂါဂေါ၊ တဒဝသရိ" ဟု ၎၏။ ထို၌ ဣဒ္ဓါနက်လနာမသည် ဝိသေသန အပ္ပဓာန, ဗြာဟ္မဏဂါဂေါသည် ဝိသေသျပဓာနတည်း၊ ထိုဗြာဟ္မဏဂါဂေါ၏ စပ်ပုဒ်မရှိသောကြောင့် တဒဝသရိကိုကြည့်၍ "အဝသရိတဗ္ဗော" ဟု ပါဠိတော်၌ထည့်၍ အနက်ပေးရမည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ကား ဣဒ္ဓါနက်လ်ကိုင်၍ "အဝသရိတဗ္ဗ" ဟု ထည့်ထားသည်၊ ထိုသို့ထည့်သောအခါ ယေန၏ စွဲနက်ကိုလည်း "ဒိသာဘာဂေန" ဟု စွဲရသည်၊ ဆိုလိုရင်းကား-"အကြင်အရေ့အရပ်ဖြင့် သွားလျှင် ဣဒ္ဓါနက်လသို့ ရောက်နိုင်၏၊ ထိုအရှေ့အရပ်ဖြင့်ပင် ဣဒ္ဓါနက်လသို့ ရောက်သည်" ၁လို။

ယသ္မိ ၀ါ။ ။ဣဒ္ဓါနည်း၌ကား ယေနဟု နာဝိဘတ်သည် အဓိကရဏ အနက်ဟောတည်း၊ ဣဒ္ဓါနည်း၌လည်း စပ်ပုဒ်တိုက်ရိုက် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် "ယေန ဘဝေါ တေနုပသက်မိ" ၌ကဲ့သို့ "အတ္ထိ" ဟု ကြိယာထည့်၍ အနက်ပေးရိုးရှိသည်။

အတ္ထိ-ရှိသေး၏။ [နာမည်မျှသာဖြစ်သောကြောင့် အနက်အထူးရှာဖွယ် မလိုရကား "ဣန္ဒြာနက်လ" ပါဠိလည်း အသင့်ပင်-ဟူလို။]တဒေဝသရီတိ-ကား၊ တေန-ထိုအရပ် အဖို့ဖြင့်၊ အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ တံ-ဣန္ဒာနက်လရွာရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ အဝသရိ-ပြီ၊ တေန ဒိသာဘာဂေန-ဖြင့်၊ ဂတော-ရောက်တော်မူပြီ၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ တံ ပဒေသံ-ဣန္ဒာနက်လရွာရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဂတော-ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော-နှတ်။

ဣန္ဒာ ၊ပေ၊ ဝနသဏ္ဍေတိ-ကား၊ ဣန္ဒာနက်လ-ကို၊ ဥပနိဿာယ-မှီ၍၊ (ဂေါစရ ဂါမ်အဖြစ်ဖြင့် မှီ၍၊) ဣန္ဒာနက်လဝနသဏ္ဍေ-ဣန္ဒာနက်လတောအုပ်၌၊ သီလခန္ဓာ ဝါရံ-သီလတည်းဟူသော ခံတပ်ကို၊ (သစ်တုံးစသည်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ကာရံ

တဒဝသရိ။ ။ယေနကို အနက် ၂ မျိုးဖွင့်ခဲ့သည် အားလျော်စွာ ၀၃မအနက်၏ နိယမအတွက် တံကို "တေန+အဝသရိ။ . . . တေန ဒိသာဘာဂေန ဂတော" ဟုလည်းကောင်း, ဒုတိယအနက်၏ နိယမအတွက် တံကို "တံ+ဝါ အဝသရိ။ . . . တံ ပဒေသံ ဂတော" ဟုလည်း ကောင်း, ၂ နည်းစီ (သဠါ, အနက်ခွဲ၍) ဖွင့်သည်။

အဝသရိ။ ။အဝသရိ၌ သရစာတ်၏ ဂတိအနက် ဟု ယူစေလိုသောကြောင့် "ဂတော" ဟု ဖွင့်၏။ အဝ အနက်မရှိ၍ ဦးကာ၌ "အဝသရိတဗ္ဗံတိ ဥပဝဇ္ဇတ္ထ-ကပ်ရောက်ထိုက်၏" ဟု ဥပသဒ္ဒါထည့်၍ ဖွင့်ခြင်းမှာ သွားခြင်းကြိယာကိုမယူဘဲ "ရောက်ခြင်း" ကြိယာကို ယူစေ လိုသောကြောင့်တည်း၊ [ဦးကာသစ်၌ကား-"ယေန ဒိသာဘာဂေန ဂတော"ကို "အဂမာသိ-သွားပြီ"ဟု ဖွင့်၍ "တံဝါ ပဒေသံဂတော"ကို "သမ္ဘာပုဏာ-ရောက်ပြီ"ဟု ၂ နည်းခွဲ၍ ဖွင့်၏။ နီးကပ်၍နေသော ဂတော ၂ ပုဒ်မှာ ထိုသို့ အနက်ကွဲထိုက်မည်မထင်ပါ။]

ဣန္ဒာနက်လေ ၊ပေ၊ **ဝနသဏ္ဍေ။** ။အာဝေရ ၂ ပုဒ်ရှိသော်လည်း ဣန္ဒာနက်လေ၌ သတ္တမီသည် သမီပတ္ထတည်း၊ ဣန္ဒာနက်လဝနသဏ္ဍေကား နိ၀ါသဌာနဖြစ်သော အဓိကရဏတ္ထ တည်း ဤသို့ အနက်ကွဲပုံကို သိစေလိုသောကြောင့် "ဣန္ဒာနက်လ ဥပနိ သာယ ဣန္ဒာနက်လ ဝနသဏ္ဍေ ၊ပေ၊ ဝိဟရတီ"ဟု မိန့်သည်။ [ဣန္ဒာနက်လေတိ ဣန္ဒဒေ တဒါ ဘဝေတာ ဂေါစရ ဂါမနိဒဿန် သမီပတ္ထ ဘုမ္မန္တိ, ဣန္ဒာနက်လဝနသဏ္ဍေတိ နိ၀ါသနဌာနဒဿန် အဓိကရဏေ ဘုမ္မန္တိ-ဦးကာ။]

သီလခန္ဓာ၀ါရံ။ ။"သီလခန္ဓာ၀ါရံ ၊ပေ၊ ဝိဟာရေန"တိုင်အောင်သော စကား တို့ကား ပါဠိတော်ကို တိုက်ရိုက်ဖွင့်သော စကားမဟုတ်၊ ပါဠိတော်ကို ဖွင့်ပြခြင်း၌ ကျွမ်းကျင် သောဆရာ၏ အစွမ်းပြအားဖြင့် ရှုပကအလက်ာဖြင့် တန်ဆာဆင်၍ ဖွင့်ပြအပ်သော စကား တို့သာတည်း၊ ရာဇကပ္ပိကာ ဗါရာ့ကွန္ဒာဒီတိ အာ (သမန္တတော)ဝရန္တိ၊ပရိကွိပန္တိ ထွေတိ ခန္ဓာ ဝါရောဟ [ခန္ဓ+အာ+ဝါရ၊ ဝရဓာတ်သည် အာ ရှေးရှိသောကြောင့် ပရိကွိပန အနက်ကို ဟော ၏။] သစ်ပုံး ထန်းတုံး ကျောက်အုတ်စသော အတုံးအခဲတို့ကို ပတ်ဝန်းကျင် ကာရံဈာဖြစ်သော

အပ်သောခံတပ်နှင့်တူသော သီလတော်ကို၎) ဗန္ဓိတ္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်ဖွဲ့တော်မူ၍၊ သမာဓိကောင်္ကန်-သမာဓိတည်းဟူသော လှံမကို၊ ဥဿာပေတ္တာ-ထောင်မတ်စေတော်မူ၍၊ ဝါ-စိုက်ထောင်တော်မူ၍၊ သဗ္ဗညုတညာဏသရဲ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ဝဇိရစိန်အဖျားရှိသောမြား၊ ပရိဝတ္တယမာနော-ထက်ဝန်းကျင် လည်စေတော်မူလျက်၊ (တစ်နည်း)၊ သဗ္ဗညုတညာဏပဒံ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်တည်းဟူသော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ ပရိဝတ္တယမာနော-အဖန်ဖန် မန်းမှတ်တော်မူလျက်၊ ဓမ္မရာဇာ-တရားမင်းဘုရားသည်၊ ယထာဘိရုစိတေန-အကြင်အကြင် အလိုရှိတော်မူအပ်သော၊ ဝိဟာရေန-သီတင်းသုံးတော်မူခြင်းဖြင့်၊ ဝိဟရတိ-သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ [ယထာဘိရုစိတေန ဝိဟာရေနာတိ သဗ္ဗဝိဟာရသာခာ ရဏဒသသုံ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒီသု ယေန ယေန အတ္တနာ အဘိရုစိတေန ဝိဟာရေန ဝိဟရတိတိ အတ္ထော-ဋီကာသစ်။]

တပ်ဖြိုကို "ခန္ဓာဝါရ"ဟု ခေါ်၏။ [ထိယံ ဟု ရာဇဒေနီစ, ခန္ဓာဝါရော ဘဝေ ထစ-အာဘောန် (၁၉၈)။] ဤနေရာ၌ကား ဓမ္မရာဇာ၏ သီတင်းသုံးတော်မူရာဖြစ်၍ ထို တပ်ဖြိုကဲ့သို့ လုံ့ခြံသော သီလတော်ကို "ခန္ဓာဝါရ"ဟု သဒိသူပစာရအားဖြင့် ခေါ်ရသည်။ [သီလသခ်ါတော+ခန္ဓာဝါရော သီလခန္ဓာဝါရော။]

သမာဓိကောင်္ကန်။ ။"သမ္မာသမာဓိသခ်ါတံ မဓိလသတ္တိ"ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်၏။ သတ္တိအနက်ကို ကုန္တသဒ္ဒါသည်သာ ဟောင်း၊ ကုန္တ၏အနက်ဖြစ်သော လှံသည်လည်း လုံ့မ (လုံ့ရှည်)တည်း။ [အဘိဓာန်နိသယယသစ်၌တား ကုန္တ၏ဗဟိယာယ (ကောဏ္ဍာ)ဟု တွေ့ရသည်၊ ထို့ကြောင့် ကောင်္ကသည် မူရင်းဟုတ်ကောင်းမှ ဟုတ်မည်။]

သဗ္ဗညုတညာဏပဒံ။ ။"သဗ္ဗညုတညာဏသခ်ါတံ ဇယမန္တပဒံ (အောင်မြင်ကြောင်း မန္တန်ပုဒ်ကို)၊ ပရိဝတ္တယမာနောတိ ဇယုယမာနော (အဖန်ဖန်မန်းမှတ် စုတ်တော်မူလျက်)"ဟုလည်းကောင်း, "သဗ္ဗညုတညာဏသရဏ္ဍိပိ ပါဌော၎ သဗ္ဗညုတညာဏဝဇိရဂ္ဂသရဲ အပရာပရဲ ပရိဝတ္တယမာနော (တပြောင်းပြန်ပြန် လှည့်တော်မူလျက်)ဟုလည်းကောင်း" ဟု ဋီကာသစ်၌ ပါ၏ ၂ မျိုးဖွင့်သည်။

ဓမ္မတ်ရျက်။ ။တရားမင်းဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အကျင့်ပဋိပတ်တော်ဟူသမျှသည် အဝမ္မကို အကုန်အစင် နှိပ်နင်းခြင်းသာ အရေးအကြီးဆုံးရှိ၏။ ထိုအကျင့် ပဋိပတ်ဟူသည်လည်း အချွတ်အားမြင့် သီလသမာဓိပညာတော်သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရား သုံးပါးကိုသာ ဓမ္မရာဇာ၏ အဆောင်အယောင်လုပ်၍ "သီလခန္ဓာဝါရဲ, သမာဓိကောင်္ကန်, သဗ္ဗညုတညာဏသရဲ"ဟု ရွယကအလက်ာ်ဖြင့် ပြသည်။ [ဓမ္မရာဇယ ဘဂဝတော သဗ္ဗသော အဝမ္မ နိဗ္ဗဟဏာဒုန ပရာဇေ ပဋိဝတ္တိ, သာ စ သီလသမာဓိပညာဝသေနာတိ သီလာဒိတ္တယသော ဝ ဂဟဏံ-ဋီကာသစ်။]

အခ္ခါနဂမနအဖွင့် ပြီး၏။

ပေါ်ကွေ့ရသာတီဝတ္ထုအဖွင့်

၂၅၅။ တေန ခေါ် ပန သမယေနာတိ-ကား၊ ယေန သမယေန-အကြောင်အခါ၌၊ ဘဝါ-သည်၊ တတ္ထ-ထိုဣန္ဒာနင်္ဂလတောအုပ်၌၊ ဝိဟရတိ-၏။ [“တေန” ဟူသော နိယမ၏ အနိယမကို ထည့်သည်။] တေန သမယေန-ဣန္ဒာနင်္ဂလ တောအုပ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ တသ္မိံ သမယေ-ဣန္ဒာနင်္ဂလ တောအုပ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ဣတိ အယ်-ကား၊ အတ္ထော-တည်း၊ [“တေန သမယေန”၌ “နာဝိဘတ်၏ သတ္တမီအနက်-ဟူလို။] (ယော-အကြောင်ပုဏ္ဏားသည်) ဗြာဟ္မဏ-မန္တန်ကို၊ ဝါ-ဝေဒကျမ်းစာကို၊ အဏတိ-ရွတ်အံ့တတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-သည်) ဗြာဟ္မဏော-မည်၏။ မန္တေ-မန္တန်တို့ကို၊ သဗ္ဗယတိ-သရဏျာယ်တတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဟိ-မှန်၊ ဣဒမေဝ-ဤဗြာဟ္မဏ အဏတိဟူသော ဝိဂြိုဟ်ဝါကျသည်သာ၊ ဇဝတိ ဗြာဟ္မဏာနံ-ဇဝတိအားဖြင့် ဗြာဟ္မဏာဖြစ်သူတို့၏။ နိရုတ္တိဝစနံ-ထုတ်ဖော်ပြောဆိုအပ်သော ဝိဂြိုဟ်ဝါကျတည်း၊ ပန-ကား၊ အရိယာ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ (အရိယာနံ-တို့၏।) ဗာဟိတပါပတ္တာ-မ္လောအပ်ပြီးသော မကောင်းမှု ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ [“အပပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်”ဟု ရှေးကပေးကြ၏။] ဗြာဟ္မဏာတိ-တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-နိ၏။ [“ဗြာဟ္မဏ အဏတိ”စသည်တို့၏ အဓိဗွာယ်ကို ပါရာဇိကဏ္ဍ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ပေါ်ကွေ့ရသာဒီတိ ဣဒံ-ပေါ်ကွေ့ရသာဒီဟူသော ဤအမည်သည်၊ တသ-ထိုပုဏ္ဏားအား၏ နာမ-အမည်တည်း။ ပေါ်ကွေ့ရသာတီတိပိ-တိ ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ-ခေါ် ဝေါ်ပြောဆိုအပ်၏။ (သီဟိဠ်မူအတိုင်း)။ [မြန်မာမူအတိုင်းကား-ပေါ်ကွေ့ရ သာတီတိ ဣဒံ-ပေါ်ကွေ့ရသာတီဟူသောဤအမည်သည်၊ တသ-၏။ နာမ-တည်း၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (သော-ထိုပုဏ္ဏားကို၊) ပေါ်ကွေ့ရသာတီတိ-တီဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ခေါ် ဝေါ်ပြောဆိုအပ်သနည်း၊ ဤသို့မေးပါ။] ကိရ-ချဲ့၊ [ကသ္မာကို အမှန်ယူလျှင် “ကိရ (ယသ္မာ)-အကြောင်ကြောင့်” ဟု ပေးပါ။] တသ-ထိုပုဏ္ဏား၏။ ကာယော-သည်၊ သေတပေါ်ကွေ့ရသာဒီသော-ဖြူသော ပဒုမ္မာကြာနှင့်တူသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဒေဝနဂရေ-အလကမန္ဒာစသော နတ်မြို့၌၊ ဥသာပိတရဇတောဟရကံဝိယ-

---

ပေါ်ကွေ့ရသာဒီ (သာတီ)။ ။သီဟိဠ်မူ၌ “ပေါ်ကွေ့ရသာဒီ” ဟုလည်းကောင်း, “ပေါ်ကွေ့ရသာတီ” ဟုလည်းကောင်း ပါ၌ ၂ မျိုးရှိ၏၊ ထို ၂ မျိုးလုံးလည်း သဒ္ဒပဝတ္တိနိမိတ် အသီးအသီးရှိ၏။ မှန်၏-နောက်အကျယ်ပါကျမ်း၌ “ဣတိ နံ ပေါ်ကွေ့ရသာဒီသတ္တာ” သည် ပေါ်ကွေ့ရ သာဒီ အမည်ရှည်ဝင်း၏ အကြောင်းပြ နာမလာဘတိတိတည်း၊ ထို့ကြောင့် ပါ၌ ၂ မျိုးလုံးပင် သူ့နည်းနှင့်သူ မှန်ရကား “ပေါ်ကွေ့ရသာဒီတိ ဣဒံ တသ နာမ၊ ပေါ်ကွေ့ရသာတီတိပိ ဝုစ္စတိ” ဟု ရှိသော သီဟိဠ်မူအတိုင်းသာ ကောင်းသည်။

စိုက်ထူအပ်သော ငွေတုရိုက်ားတိုင်ကဲ့သို့၊ သောဘတိ-တင့်တယ်၏။ ပန-ဆက်၊ အသေ-ထိုပုဏ္ဏားဏ်၏။ သီသဲ-ဦးခေါင်းသည်၊ ကာဌဝဏ္ဏ-မည်းနက်သောအဆင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဣန္ဒနီလမဏိမယ်ဝိယ-ဣန္ဒနီလာ ပတ္တမြားညိုအတိပြီးသကဲ့သို့၊ (သောဘတိ၊) မသုပ်-မုတ်ဆိတ်ကျင်သည်လည်း၊ စန္ဒမဏ္ဍလေ-လခန်း၌၊ ကာဌမေယရာဇိဝိယ-(တစ်ရံတစ်ခါ ပေါ်ထွက်လာသော) မည်းနက်သော မိုးတိမ်အရေးကဲ့သို့၊ ခါယတိ-ထင်ရ၏။ အကြိန်-မျက်လုံးတို့သည်၊ နီလုပ္ပလသဒိသာနိ-ကြာညိုပန်းနှင့် တူကုန်၏။ နာသာ-နှာတံသည်၊ ရဇတဟနာဠိကာဝိယ-ငွေကျည်တောက်ကဲ့သို့၊ သုဝဋ္ဋတာ-လုံးသင့်ရာအရပ်၌ ကောင်းစွာလုံး၏။ သုပရိသုဒ္ဓါ-ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်၏။

ဟတ္ထပါဒတလာနမ်စေဝ- လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးအပြင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မုခဒ္ဒါရဗ္ဗ-ခံတွင်းပေါက်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ-နှုတ်ခမ်းသုည်လည်းကောင်း၊ ကတလာခါရသပရိကမ္မံဝိယ-ပြုအပ်ပြီးသော ချိတ်ရည်ဖြင့် ပရိကမ်ရှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (ချိတ်ရည်ဖြင့် ပရိကမ်ပြုထားသကဲ့သို့) သောဘတိ-၏။ [ဟတ္ထပါဒတလာနိကိုင့်၍ "သောဘန္တိ" ဟု ရှိလျှင်လည်း ကောင်း၏။] ဗြာဟ္မဏသ-၏။ အတ္ထဘာဝေါ-အတ္ထဘောသည်၊ အတိဝိယ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တော-တင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်၏။ အရာဇကေ-မင်းမရှိသော၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊ ဣမ် ပြာဟ္မဏ-တို၊ ရာဇာနံ-ကို၊ ကာတုံ-ဌာ၊ ယုတ္တံ-သင့်၏။ ဧဝံ-ဤသို့၊ (သို့ကလောက်)၊ ဧသ (ဧသော)-ဤပုဏ္ဏားသည်၊ သသိရိကော-အသရေရှိ၏။ နံ-ထိုပုဏ္ဏားကို၊ ဣတိ (တသ္မာ) ပေါက္ခရသာဒိသတ္တာ-ထိုသို့ ပဒုမ္မာကြာပြူနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပေါက္ခရသာဒိတိ-ပေါက္ခရသာဒိဟူ၍၊ သဉ္ဇာနန္တိ-ကောင်းစွာသိကြကုန်၏။ "မှည့်ခေါ်ကြသည်" ဟူလို။

သုဝဠိတာ သုပရိသုဒ္ဓါ။ ။ဝဠ္ဌာဝသ ယုတ္တဋ္ဌာနေ သုဋ္ဌုဝဠ္ဌလာ-လုံးသင့်ရာ ဌာနၜ၌ ကောင်းစွာလုံး၏။ ကာဌဝဂ်တိလကာဒိနံ-မည်းနက်သော အဆင်းရှိသောတင်းတိပ်, ဖောက်ပြန်သော ကိုယ်အင်္ဂါ, နှမ်းစေ့ပမာဏရှိသော မှဲ့, အစရှိသည်တို့၏။ အဘာဝေန သုပရိသုဒ္ဓါ-ဦးဏှာ။ [ကာဌဝဂ်တိလက ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို သာမညဖလသုတ် ဣဒ္ဓိဝိဓညောဏာဒိကထာ ၈၆ သကဏ္ဍိက ပုဒ်အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

လာခါရသပရိကမ္မံ။ ။ပရိ+ကရိယတော-အဖန်ဖန်+ပြုအာပ်၏။ ဣတိ ပရိကမ္မံ၊ လာခါရသေန+ပရိကမ္မံ လာခါရသပရိကမ္မံ၊ ကတံ+လာခါရသပရိကမ္မံ ယသ္သာတိ ကတလာခါရသ ပရိကမ္မံ၊ လက်ဖဝါး ခြေဖဝါး နှုတ်ခမ်းတို့သည် ချိတ်ရည်ဖြင့် ဆိုးထားသကဲ့သို့ နီမြန်းကြသည်-ဟူလို။

ပေါက္ခရသာဒိသတ္တာ။ ။ဤဟိတ်ဖြင့် "ပေါက္ခရသာဒိ" အမည်ရခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြ၏။ သာဒိသည် ဣဿတမက-ဧသော ဥစ္စာသဒိသုတ်၌လာသော "သမာန+ဒိသ" မှ သမာနကို သပြု, ဒီယပြု, ဒိသမှ သကို ဤပြု၍ပြီးသော ပုဒ်တည်း၊ "ပေါက္ခရေန-ပဒုမ္မာကြာပြူနှင့်+

ပန-ကား၊ (ပေါက္ခရသာဒီ အမည်ရခြင်း၏၊ အကြောင်းမှတစ်ပါး၊ ပေါက္ခရသာတိ အမည်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား၊) ["ဣတိ နံ ပေါက္ခရေ သယိတတ္တာ ၊ပေ၊ သဠာနန္တိ" တိုင်အောင် ဖြေသည်။] အယ-ဤပုဏ္ဏားသည်၊ ကသေပသမ္မာ သမ္မဒ္ဒကာလေ-ကသေပမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါ၌၊ တိဏ္ဏ-နံသော၊ ဝေဒါနံ-ဝေဒကျမ်းစာတို့၏၊ ပါရဂူ-တစ်ဖက်ကမ်းရောက်, တတ်မြောက်သူသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဒသဗလသေ-မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဒါနံ-အလှူကို ဒတ္တာ-လှူပြီး၍၊ ဓမ္မဒေသနံ-တရားဒေသနာတော်ကို၊ ဝါ-ဟောအပ်သောတရားတော်ကို၊ သုတ္တာ-၍၊ ဒေဝလောကေ-နတ်ပြည်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ-ဖြစ်ပြီ၊ သော-ထိုပုဏ္ဏားသည်၊ တတော-ထိုနတ်ပြည်မှ၊ မနုဿလောကံ-သို့၊ အာဂစ္ဆန္တော-လာလသော်၊ မာတုကစ္ဆိဝါသံ-အမိဝမ်း၌ နေရခြင်းကို၊ ဇိဂုစ္ဆိတ္တာ-စက်ဆုပ်၍၊ ဝါ-စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဟိမဝန္တမဒေသေ-ဟိမဝန္တာအရပ်၌၊ မဟာသရေ-အိုင်ကြီး၌၊ ပဒုဂဇ္ဇေ-ပဒုမ္မာကြာတိုက်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ။

စ-ဆက်၊ တသ္မာသရသ-ထိုအိုင်ကြီး၏။ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ တာပသော-ရသ္မေသည်၊ ပဏ္ဏာသာလာယ-သစ်ရွက်ကျောင်း၌၊ ဝသတိ-နေ၏။ သော-ထိုရသ္မေသည်၊ တီရေ-ကမ်းနား၌၊ ဌိတောဝ-ရပ်တည်သည်၊ (သမာနေ္ဝာ-စဉ်)၊ တံပဒုမံ-ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဣဒံ ပဒုမံ-သည်၊ အဝသေသပဒုမေဟိ-ကြွင်းသောပဒုမ္မာကြာတို့ထက်၊ မဟန္တတရ-အထူးသဖြင့် ကြီး၏။ ပဠိတကာလေ-ကောင်းစွာဖြစ်သော ပွင့်ခြင်းရှိရာအခါ၌၊ နံ-ထိုပဒုမ္မာကြာကို၊ ဂဟေသာမိ-ယူအံ့၊ ဣတိ စိန္တေသိ၊ တံ-ထိုပဒုမ္မာကြာသည်၊ သတ္တာဟေနာပိ-ခုနစ်ရက်ဖြင့်လည်း၊ (ခုနစ်ရက်ကြာတောင် မှလည်း)၊ နု ပုဗ္ဗတိ-မပွင့်၊ တာပသော-သည်၊ ကသ္ပာ-ကြောင့်၊ ဣဒံ-ဤပဒုမ္မာကြာသည်၊ သတ္တာဟေနာပိ-ဖြင့်လည်း၊ နု ပုပ္ဖတိ နုခေါ-မပွင့်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ နံ-ထိုပဒုမ္မာကြာကို၊ ဂဟေသာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဩတရိတ္တာ-သက်ဆင်း၍၊ ဂဏှိ-ယူပြီ၊ တံ-ထိုပဒုမ္မာကြာသည်၊ တေန-ထိုရသ္မေသည်၊ နာဠ ဗေတာ-အရိုးမှ၊ ဆိန္နမတ္တံ-ဖြတ်အပ်ပြီးကာမျှသည်။ (သမာနံ) ယေဝ-သော်သာ၊ ပုဗ္ဗိတံ-ကောင်းစွာဖြစ်သော ပွင့်ခြင်းရှိ၏။ [သဠာတ အသယတ္ထိအနက်၌ ဣတဝစ္စည်း မောဂ္ဂလ္လာန-ဏာဒိ ၄၅ သုတ်။] အထ-ပွင့်လာရာ ထိုအခါ၌၊ အသယ-ထိုပဒုမ္မာကြာ၏၊ အဘ္ဗန္တရေ-အတွင်း၌၊ သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏပိဋ္ဌရ-ရွှေမှုန့်တိုဖြင့် ရွှေအဆင်းရှိသော၊

သာဒီ-တူသူတည်း၊ ပေါက္ခရသာဒီ-သူ" ဟု ပြုပါ၊ ပဒုမ္မာကြာဖြူနှင့် ကိုယ်အားဖြင့် တူသူ-ဟူလို၊ ဆိုကြောင့် ရှေ့၌ "တသ္မ ကာယော သေတပေါက္ခရသာဒိသော" ဟု ဆိုခဲ့သည်။ "သာဒီ" ဟူသောပုဒ်ကို မတွေ့ရဘဲ "သာတိ" ပုဒ်ကိုသာ တွေ့ရသောကြောင့် "ပေါက္ခရေန သဒိသေ. ကာယော ယသ္သာတိ ဟိ ပေါက္ခရသာတိ, နီရုတ္တိနယေန၊ သာတသဒ္ဒေါ ဝါ သဒိသတ္ထော" စသည်ဖြင့် ဋီကာသစ်ကြံလေသည်။ သာဒီပုဒ်ကို တွေ့ရလျှင် ဤသို့ ဋီကာသစ်ကြံမည် မဟုတ်ပါ။

ရဇတပိမွဂ်ဝိယ-ဌေရုပ်ကလေးကိုကဲ့သို့၊ (တထာ-ထို့အတူ၊) ပဒုမရေဏုပိဋ္ဌရဲ့-ပဒုမ္မကြာဝတ်မှုံတိုဖြင့် ရွှေအဆင်းရှိသော၊ သေတဝဏ္ဏာ-ဖြူသော အဆင်းရှိသော၊ ဒါရုကံ-ကလေးကို၊ အဒ္ဒသ-တွေ့ရပြီ။

သော-ထိုရသေ့သည်၊ ဧသ (ဧသော)ဴ-ဤကလေးသည်၊ မဟာပုညော-ကြီးသော ဘုန်းရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ့်၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ နံ-ထိုကလေးကို၊ ပဋိဇဂ္ဂါမိ-မွေးမြူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပဏ္ဏသာလံ-သို့၊ နေတ္တာ-ဆောင်၍၊ ပဋိဇဂ္ဂိတ္တာ-၍၊ သတ္တဝဿကာလတော-၇ နှစ်ရှိရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ တယော-သုံးပုံ ကုန်သော၊ ဝေဒေ-ဝေဒကျမ်းတို့ကို၊ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ-သင်ယူစေပြီ၊ ဒါရကောာ-သည်၊ တိဏ္ဏာ-ကုန်သော၊ ဝေဒါနံ-တို့၏၊ ပါရံ-တစ်ဖက်ကမ်းရောက်တတ်မြောက်ခြင်းသို့၊ (အပြီးအဆုံးသို့၊) ဂန္ဓာ-ရောက်၍၊ ပဏ္ဍိတောာ-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ၊ ပင်ကိုပညာ ရှိသော၊ ဗျတ္တောာ-ထိုထိုကိစ္စအတွက်၊ ထက်မြက်သော၊ ဝါ-ဝေဒကျမ်းအတွက်၊ ထက်မြက်သော၊ ဇမ္ဗုဒီပေ-ဇမ္ဗူဒီပ၌၌၊ အဂ္ဂတြာဟုဏောာ-အမြတ်ဆုံး ပုဏ္ဏားသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ သော-ထိုပုဏ္ဏားသည်၊ အပရေန-တစ်ပါးသော၊ သမယေန-၌၊ ကောသလဿ-ကောသလမည်သော၊ ဝါ-ကောသလတိုင်း၏ အစိုးရသော၊ ရညော-မင်းအား၊ သိပ္ပံ-ဝေဒကျမ်းအတတ်ကို၊ ဒဿသိ-ပြပြီ၊ [အရာဌာန အားလျော်စွာ ဝေဒကျမ်းကို "သိပ္ပ" ဟု ယူပါ။] အထ-ဝေဒကျမ်း အတတ်ကို ပြပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အသယ-ထိုပုဏ္ဏားအား၊ သိပ္ပေ-၌၊ ပသန္ဒော-ကြည်ညိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ရာဇာ-သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌနာမ-ဥက္ကဋ္ဌာမည်သော၊ မဟာနဂရံ-မြို့ကြီးကို၊ ပြဟ္တေ ဒေယျ-မြတ်သောပေးအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ အဒါသိ-ပြီ၊ [ပြဟ္တေဒေယျ

သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏပိဋ္ဌရံ။ ။သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏော=ပိ ဗ်ဋ္ဌရံ (ရွှေအဆင်း) ယဃာတိ သုဝဏ္ဏ\ စုဏ္ဏပိ ဋ္ဌရံ (ရေတပိမွဂ် ရှုပ်)၊ ဝိ ဋ္ဌရသဒ္ဒါသည် ဟေမဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်တည်း။ ဌေမှုန့် တိုဖြင့် ရောင်ပြမ်းနေသော ငွေရုပ်ကလေးကဲ့သို့ ပဒုမ္ဘာကြာဝတ်မှုန်တိုဖြင့် ရောင်ပြမ်းနေသော ဖြူရွေဖွေးသော ကလေးငယ်။

ပါရံ။ ။မြစ်၏ ဟိုဖက်ကမ်းသည် မြစ်၏အဆုံးဖြစ်သကဲ့သို့, ထိုအတူ ဝေဒတို့၏ အဆုံးကို "ပါရံ" ဟု ခေါ်သည်၊ (တစ်နည်း) ပါရဓာတ်သည် "ကမ္မသမာပန-အမှုကိစ္စ၏ ပြီးဆုံးခြင်း" အနက်ဟောတည်း။ "ဝေဒကို သင်ယူခြင်းကိစ္စ၏ ပြီးဆုံးခြင်း" ဟူလို၊ ပါရယတိ-ပြီးဆုံတတ်၏၊ ဣတိ ပါရံ၊ [ပါရဒ္ဓိ, ပရိယောသာနံ၊ နိပ္ပတ္တိဝါ (ပြီးစီးခြင်း) ဝုစ္စတိ၊ နဝီသမဒ္ဒါဒိနံ ပရိယောသာနဘူတံ ပါရံ ဝိယာတိ ကတ္တာ-ဒို့ကာသစ်။]

ပဏ္ဍိတောာ, ဗျတ္တောာ။ ။ဤ ၂ ပုဒ်၏ပြီးပုံကို ပါဠိတ်-ဘိကျနီ-ပဌမပါရာဇိက အဖွင့် ဘာသာဋီကာ၌ ရှုပါ။ . . . . ပဋိသမ္ဘိပညာသင်္ခါတေန သဘာဝညာဏေန (အားဖြင့်) ပဏ္ဍိတောာ ဣကတ္တာ ကတ္တာ-ဖြတ်ထိုက်သော ထိုထိုကိစ္စတို့၌) ဝေဒေသုဝါ ဝိသဒဘာ သင်္ခါတေန ဝေယျတ္တိယေန ဗျတ္တောာ-ဒို့ကာသစ်။

ပုဒ်ကို နောက်ခ် ဖွင့်လတ့်။] နံ-ထိုပုဏ္ဏားကို၊ ပေါက္ခရေ-ပဒုမ္မာကြာ၌၊ ဣတိ (တသွာ) သယိတတ္တာ-ဤသို့ကိန်းရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပေါက္ခရသာတီတိပ-ပေါက္ခရသာတီဟူ၍လည်း၊ သဠာနန္ဓိ-ကောင်းစွာသိကြကုန်၏၊ (ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။)

ဥတ္တဋ္ဌ အမ္ဗာဝသတိတိ-ကား၊ ဥတ္တဋ္ဌာနာမကေ-ဥတ္တဋ္ဌာ အမည်ရှိသော၊ နဂရေ-၌ ဝသတိ-နေ၏။ ဝါ-တစ်နည်း၊ (ဥတ္တဋ္ဌာ နာမကေ-သော၊ နဂရေ-၌)၊ အာဘိဘဝိတ္တာ-လွှမ်းမိုး၍၊ အာဝသတိ-အပိုင်းအခြားအားဖြင့် နေ၏၊ တဿနဂ ရဿ-၏။ သာမိကောာ-အရှင်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ယာယ မရိယာဒါယ-အကြင် သူတစ်ပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ တတ္ထ-ထိုမြို့၌၊ ဝသိတဗ္ဗ-

---

ပေါက္ခရေ သယိတတ္တာ။ ။ဤဟိတိကိုကြည့်၍ "သာတိ" ၌ သီဓာတ်မှ ဤကို အာပြု၊ တ ပစ္စည်းဖြင့် သယနံ-ကိန်းခြင်း (နေခြင်း)၊ သာတောာ-ခြင်း၊ သာတောာ+ယသ+ အတ္ထိတိ သာတိ-နေခြင်းရှိသူ၊ ပေါက္ခရေ+သာတိ ပေါက္ခရသာတိ၊ ဤသို့ကြေသင့်၏၊ ဤပြခဲ့သော နည်းအရ "ပေါက္ခရသာတိ (သာဒီ)" ဟု ဤကာရဏ္ဍသာရှိရမည်၊ စာအုပ်တို့၌ကား ဣကာရဏ္ဍ ဆည်းရှိ၏။ [ဋီကာ၌ နောက်တစ်နည်းပြသေး၏။ ပါဠိပျက်နေဟန်တူသည်။]

အမ္ဗာဝသတိ။ ။[အဓိ+အာ+ဝသတိ] ဤပုဒ်ကို ၂ နည်းဖွင့်ရာ၌ ပဌမနည်းဝယ် အဓိသဒ္ဒါ+အာသဒ္ဒါတို့သည် အနက်မရှိသော ဥပသာရပုဒ်မျှသာတည်း၊ ထိုအဓိ+အာ ရှေးရှိ သော ဝသမာတ်၏ ယှဉ်ရာ၌ သဟ္ဘမိအနက်ဝယ် ဒုတိယာသက်ရိုး ရှိသောကြောင့် "ဥတ္တဋ္ဌ+ အမ္ဗာဝသတိ" ဟု ပါဠိတော်၌ရှိရသည်၊ ထိုကြောင့် "ဥတ္တဋ္ဌနာမကေ နဂရေ ဝသတိ" ဟု ဖွင့်သည်၊ [ရူပသိဒ္ဓိ-ကာရက-တတိယာ သဟ္ဘမိနဋ္ဌသုတ်နှင့် မောဂ္ဂလ္လာန်-၂ ကဏ္ဍ၊ ၂ သုတ် အဘယာရာမဆရာတော်၏ နီသယ်၌ကြည့်ပါ။]

အဓိ+အာ အနက်ရှိ။ ။ဒုတိယနည်း၌ကား အဓိသည် အဘိဝန (ဣသယိယ) အနက်ဟော၊ အာ သဒ္ဒါသည် မရိယာဒါအနက်ဟောတည်း၊ ဤသို့ အနက်ရှိကြောင်း အခါ၌ လည်း ဝိဘတ်ကို တတိယာ သဟ္ဘမိနဋ္ဌသုတ်ဖြင့်ပင် သက်ရသည်း [ဋီကာသစ်၌ကား "ကမ္မပ္ပ ဝစနီယယုတ္တေသုတ်ဖြင့် ဘုမ္မတ္ထဋ္ဌ ဒုတိယာသက်" ဟု ဆို၏။ သို့သော် သဟ္ဘတသဒ္ဒါကျမ်းတို့ အလို အဓိသည် ကမ္မပ္ပဝစနီယမဟုတ်သောကြောင့် စဉ်းစားပါ။]

တဿ နဂရဿ ।ပေ। ဝသတိ။ ။အဓိ+အာ အနက်ရှိသော ဒုတိယနည်းကို ချဲ့လိုရှိ၍ "တဿ နဂရဿ" စသည်ကိုမိန့်သည်၊ "တဿ နဂရဿ သာမိကော. ဟုတ္တာ" သည် "အာဘိဘဝိတ္တာ" ၏ အကျယ်တည်း၊ "အာဘိဘဝိတ္တာ-ပိုင်ရှင်အဖြစ်ဖြင့် လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးပြီး" ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်ပါ၊ "ယာယ မရိယာဒါယ ।ပေ। တာယ မရိယာဒါယ" သည် အာ ဥပါသာရ၏ အဖွင့်တည်း၊ အာ ဥပသာရသည် မရိယာဒါအနက်ဟော-ဟူလို။

ယာယ မရိယာဒါယ။ ။မရိယာဒါကို "ပရိ+အာ+ဒါ" ဟု ခွဲ၊ ပကို မ ပြု၊ "ပိုင်းခြား၍ ယူကြောင်း-အပိုင်းအခြား" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ ထို "မရိယာဒါ" ဟူသည်လည်း သူတစ်ပါးနှင့် မစပ်ဆိုင်သော (ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သော) အပိုင်းအခြားတည်း၊ [ယာယ မရိယာဒါယာတိ ဟိ ယာယ

ခနေထိုက်၏။ တာယ မရိယာဒါယ-ထိုသူတစ်ပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသော အပိုင်း အခြားအားဖြင့်၊ ဝသတိ-၏။ [စာအုပ်တို့၌ "ဝသ" ဟု ရှိ၏။ အဏ္ဍာဝသတိ၏ အှာဖွင့်ဖြစ်သောကြောင့် "ဝသတိ" ဟု ရှိရမည်။]

ကိရ-တဆင့်စကား၊ ကြားရဖူးသည်ကား။ (တစ်နည်း)၊ ကိရ- (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တသ နဂရသ-၏။ ဝတ္ထု-တည်ရာမြေကို၊ ဥက္ကာ-မီးရှူးတိုင်တို့ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ ဥက္ကာသု-တို့သည်၊ ဇလမနာသု-တောက်ပကုန်စဉ်၊ အဂ္ဂေဟသုံ-ယူကြကုန်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မီးရှူးတိုင်တို့ တောက်ပကုန်စဉ် မြို့တည်ရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ တံ-ထိုမြို့ကို၊ ဥက္ကဋ္ဌာတိ-ဥက္ကဋ္ဌာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ဩဝ ဋ္ဌန္ဓိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ပါဋ္ဌေ-ပါဠိတော်ပါ၌သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သောယေဝတ္ထော-ထို "ဥက္ကာ ထပေတွာ" စသော အနက်ပင်တည်း၊ [ဥကို ဩပြုခြင်းသာ ထူး၏။ အနက်မထူးပါ-ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဥက္ကဋ္ဌဟူသောပုဒ်၌၊ ဥပသဂ္ဂဝသေန-အဓိ+အာဟူသော ဥပသာရတို့၏ အစွမ်းကြောင့်၊ ဘူမွေ-သတ္တဝီဝိဘတ်၏ အနက်၌၊ ဥပယောဂစနံ-ဒုတိယာဝိဘတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-ထိုက်၏။ စ-ဆက်၊

အပရာဓီနတာ သခါတာယ (သူတစ်ပါးတို့၌ မစပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော) အနည္ဓာသာစရဏာဝတ္ထာယ (သူတစ်ပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်) ဝသတိ ဣတိ အတ္ထော-ဧကာသ-ဧကာသ-၏။]

တသ ကိရ။ ။အမ္ဗာဝသတိကိုဖွင့်ပြီး၍ ထို အမ္ဗာဝသတိနှင့်စပ်လျက် ဒုတိယာသက်ရသော ဥက္ကဋ္ဌပုဒ်ကို ဖွင့်လိုသောကြောင့် "တသ ကိရ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ထိုပါဠိ၌ "ဥက္ကာ ဌပေတွာ" သည် ဥက္ကဋ္ဌအမည်ရခြင်း၏အကြောင်းပြတည်း။ ထိုကြောင့် "ဥက္ကာသုံ+ဌိတာ ဥက္ကဋ္ဌာ" ဟု ဋီကာ၌ နီစွယ်မာသ်ဖြစ်သောကြောင့် "ဌိတာ" ဟု ပရိယာယ်ဟုခံဖြင့် ကိတ္တန့် တပ္ပုရိသ် ဝစနတ္ထယူပြသည်။ ထိုဗြို့ကို စ၍တည်သော အခါ၌ ညဉ့်ကာလဝယ် ကောင်းသော နက္ခတ် အခိုန်အခါသည် ဖြစ်၏။ ထိုခဏကောင်းကို လွန်မသွားစေလိုသောကြောင့် မီးရှူးမီးတိုင်တို့ကို ထွန်းလျက် မြို့နေရာကို ယူကြရသည်၊ [ဥက္ကာသု-တို့သည်၊ ဇလမနာသု-ကုန်စဉ်+ဌိတာ-တည်သောမြို့တည်း၊ ဥက္ကဋ္ဌာ-မြို့၊ ဤသို့ ဣတ္တိလိန်ဖြစ်ရကား စာအုပ်တို့၌ "ဥက္ကဋ္ဌာနာမကေ" ဟုလည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌာတိ ဝုစ္စတိ" ဟုလည်းကောင်း ပါဠိမှန်ရှိပါစေ။]

ဥပသဂ္ဂ ၊ပေ၊ ဥပယောဂဝစနံ။ ။ပြအပ်ခဲ့သော သဒ္ဒါနည်းနှင့် အညီ "ဥက္ကဋ္ဌာ နာမကေ နဂရေ" ဟု ဘူမွတ္ထဖြစ်သော်လည်း အဓိ+အာ ဥပသာရတို့၏ အစွမ်းကြောင့် (သတ္တမီ မသက်ဘဲ) ဒုတိယာဝိဘတ်သာ သက်၍ "ဥက္ကဋ္ဌံ အမ္ဗာဝသတိဟု သံဂါယနာတင် ထေရ်တို့ (တစ်နည်း-အရှင်အာနန္ဒာသည်) မိန့်တော်မူအပ်သည်" ဟု သိပါ။

ဥပသဂ္ဂ ၊ပေ၊ ဘူမွတ္ထေ။ ။ဥက္ကဋ္ဌ၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သည် ဘူမွတ္ထ၌သက်၏။ အဓိ+အာ ဥပသာရတို့ အနုက်ရှိသည်ဖြစ်စေ မရှိသည်ဖြစ်စေ ဥက္ကဋ္ဌ၌ ဒုတိယာဝိဘတ်မှာ ဘူမွတ္ထဈည်းသာတည်း။ ဘာကြောင့်နည်း. . . ဥက္ကဋ္ဌကို ဝသဓာတ်၌သာ စပ်၍ "ဥက္ကဋ္ဌ+နေ" ဟုသာ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။ [ယခုအခါ၌ အဓိကို အနုက်ရှိကြသောအခါ "ဥက္ကဋ္ဌ-

တသ-ထိုဥက္ကဋ္ဌပုဒ်၏။ (သေသပဒေဟိ-သတ္တုသေခ်စသော ကြွင်းသောပုဒ်တို့သည်)၊ အနုပယောဂတ္တာ-လျော်စွာ ယှဉ်စပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သေသပဒေသု-သတ္တုသေခ်စသော ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌၊ (ဥပယောဂဝစန် ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊

ဥက္ကဋ္ဌာဖြို့ကို+အဓိ-လွှမ်းမိုး၍-အုပ်စိုး၏" ဟု စပ်၍ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို ကဲအနက်ဟော ဟု ယူကြ၏။ ထိုအယူကို "ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစန်" ထောက်၍စဉ်းစားပါ။ အဂါရဲ အရွာဝသတာ ၌လည်း နည်းတူ။]

မှတ်ချက်။ ။ဝိနည်း-ပါစိတ်-ဘူတဂါမဝဂ်, ဝေဟာသကုဋ္ဌိသိက္ခာပုဒ်၌ အဘိအနက်မရှိ ကြြသောအခါ "မဠ္ဠ-၌, အဘိနိသိဒေယျဝါ-ထိုင်မူလည်း ထိုင်အံ့" ဟုလည်းကောင်း, အဘိအနက်ရှိ ကြြသောအခါ "မဠ္ဠ-ကို, အဘိနိသိဒေယျဝါ-ဖိ၍မူလည်း ထိုင်အံ့" ဟု လည်းကောင်း အနက်ပေးနိုင်သကဲ့သို့, ဤ၌ဌလည်း အဓိအနက်ရှိ ကြြသောအခါ "ဥက္ကဋ္ဌ-ကို၊ အရွာ ဝသတိ-စိုးအုပ်၍ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် နေ၏" ဟု အနက်ပေးရမည်ကဲ့သို့ ထင်ဖွယ်ရှိ၏။ သို့သော် ထိုပါဠိတော်၌ကား ဝသဓာတ်မဟုတ်, သဒ္ဒဓာတ်ဖြစ်သောကြောင့် အဘိ ရှေးရှိသော အခါ မဠ္ဠ၌ ကဲအနက် ပေးနိုင်ပါ၏။ ဤ၌ကား "ဥပန္ဓဏ္ဌာဝသယ" ဟု ဝသဓာတ်ဖြစ်သော ကြောင့်လည်းကောင်း, "တတိယာ သတ္တမီနဉ္စ" ဟု သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ဆိုသောကြောင့်လည်း ကောင်း, အဓိအနက်ရှိ ကြြသော်လည်း "ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစန်" နှင့်အညီ "၌" ဟု သတ္တမီ အနက်သာ ပေးနိုင်သည်ဟု မှတ်ပါ။

ဥက္ကဋ္ဌာရုပါပြီးပုံ။ ။မူလဝိဘူဇာဒိပကွေပေန (မူလဝိဘူဇာဒိဂိုဏ်းဟူသည် (ဏပစ္စည်းမသက်ဘဲ) က ပစ္စည်းသက်၍ပြီးခြင်းအားဖြင့် မူလဝိဘူဇသဒ္ဒါနှင့်တူသောသဒ္ဒါအပေါင်းတည်း၊ [ကပက ရုဏော (ကံအနုစန်ရှိသော ပစ္စည်းအရာ၌) မူလဝိဘူဇာဒိနံ (မူလဝိဘူဇအစရှိသောသဒ္ဒါတို့၏ အကျိုးငှာ) ဥပသံဟာနံ (ဖွဲ့ဆိုခြင်းသည်) ဘဝတိ။] ချဦးအုံ-"မူလာနိ-သစ်ပြစ်တို့ကို+ဝိဘူဇတိ-ကောက်ကွေးအောင် ပြုတတ်၏၊ ဣတိ မူလဝိဘူဇော" ဟု ပြု၍ ရထားကို "မူလဝိဘူဇ" ဟု ခေါ်၏။ ထိုပုဒ်၌ မူလ+ဝိသဒ္ဒုပပဒ, ဘူဇဓာတ်နောင် "အာတော နုပသဗ္ဗေ ကော" သုတ်ဖြင့် ကပစ္စည်းသက်၍ ဘုဇ္ဇ ဝုဒ္ဓီမပြုဘဲ ပြီး၏။ ဤ၌ ဥက္ကဋ္ဌာ၌လည်း ဥက္ကာသဒ္ဒုပပဒ ဌာဓာတ်နောင် ကပစ္စည်းသက်လျှင် "ဥက္ကာဌ" ဟု ဖြစ်၏။ ဤ၌ တိုင်ရဲ့သာ မူလဝိဘူဇဝိဂိုဏ်း အစီအရင်ဖြစ်၏၊ ရှင် ဒွေဘော်လာခြင်း, ဣဿာ ရဃသပြုခြင်း, အာပစ္စည်း သက်ခြင်းတို့မှာ နှုံးရာသဒ္ဒထုံးစံသာတည်း၊ ကပစ္စည်းကိုလည်း ကစ္စည်းကျမ်းအလိုအားဖြင့် ယဒနုပမန္ဒာ နိပါတနာသိဒ္ဓန္တိသုတ်ဖြင့် သက်နိုင်ပါ၏။

တသ အနုပ္ပယောဂတ္တာ။ ။ဥက္ကဋ္ဌ၌ အဓိ+အာ+ဝသဓာတ်၏ယှဉ်ရာဖြစ်သော ကြောင့် ဒုတိယာဝိဘတ်သက်ရလျှင် ရှိပါတဲ့လေး၊ သတ္တုသေခ်စသော ပုဒ်တို့၌ အဘယ်နည်း အားဖြင့် ဒုတိယာဝိဘတ်သက်နိုင်ပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "တသ အနုပယောဂတ္တာ" ဟု မိန့်သည်။ [တသာတိ ဥက္ကဋ္ဌတိ ဥပယောဂဝေသန ဝုတ္တပဒသ၊ အနုပယောဂတ္တာ တိ ဝိသေသနဘာဝေန အနုပယျတ္တတ္တာ၊ သေသပဒေသူတိ သတ္တုသေခ်တိ အာဒိပဒေသု (ဥပ ယောဂဝစန် ဝေဒိတဗ္ဗဲ)။]. . . . . ဆိုလိုရင်းကား-တသကို ဥက္ကဋ္ဌစ္ဆဲ၌ အနုပယောဂတ္တာကို

တတ္ထ-ထိုဥပသဂ္ဂဝသေန ပနေတ္ထစသော အစိအရင်ခံ၍ လက္ခဏာ-မှတ်ကြောင်း သုတ်ကို၊ သဒ္ဒသတ္ထတော-သဒ္ဒါကျမ်းမှ၊ ပရိယေသိတဗ္ဗ-ရှာထိုက်၏။ (ရှာပါလေ)။

သတ္တုဿ-ခန္ဓာ-ကား၊ သတ္ကေဟိ-သတ္တဝါတို့ဖြင့်၊ ဥသဘဒံ ဥသဘန္နံ-များသော၊ ဗဟုဇနံ-များစွာသော သတ္တဝါရှိသော၊ အာဂတိဂ္ဂေ-ရောက်ပြင်းသော လုံ့ရှိသည် လည်းဖြစ်သော၊ ပေါသာဝိနီယ ၊ပေ၊ သမာဂတိဂ္ဂေ-မွေးမြူစေအပ်သော ဆင်, မြင်း, ဥဒေါင်း, သမင်အစရှိသော တစ်ပါးမက များစွာသောသတ္တဝါတို့ဖြင့် ရောပြွမ်း

"အနုပယ္ဓတ္တ" ဟု ကဲဟောကြံသောအခါ ထိုကဲ၏ ကတ္တားကို "သေတပုဒေဟိ" ဟု ထည့်၍ "သတ္တုဿဒံ" စသော ပုဒ်တို့က ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် ဥက္ကဋ္ဌဟူသောပုဒ်၌ စပ်ရသောကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌနှင့်တူစွာ သတ္တုဿဒံ စသော ဝိသေသနပုဒ်တို့၌လည်း ဒုတိယာဝိဘတ် သက်နိုင်ပါသည်-ဟူလို။ [“ပဓာနမပ္ပဓာနေသု, ပဓာနေ ဂဟိတေ သတိ၊ ဂဟိတံ အပဓာနံပိ, နဂိလာနုဒကံ ယထာ” ဟု ရှေးဆရာတို့ ပြောခဲ့ကကားနှင့် သဘောတူပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ယထာ ဝိမိ ဟိ အနုပယောဂေါ ပုရိမသ္မိ-ရှေ့ပုဒ်၌ အစိအရင်အားလျော်စွာ ယှဉ်စပ်ရခြင်းဖြစ်၏။” ဟု ဆိုသည်၊ ရှေ့ပုဒ်၌ ဒုတိယာရှိသောကြောင့် သတ္တုဿဒံစသော ဝိသေသန နောက်ပုံ့တို့၌ လည်း ဒုတိယာဝိဘတ် သက်ရသည်-ဟူလို။]

တတ္ထ လက္ခဏံ။ ။တတ္ထာတတိ ဥပသဂ္ဂဝသေနာတိ အာဒိနာ ဝုတ္တတိဓာနေ (ဥပ သဂ္ဂဝသေန ပနေတ္ထ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော အစိ အရင်ခံ၌)။ . . . သဒ္ဒသတ္ထတော ပရိယေသိတဗ္ဗံတိ ဧတေန (သုတ်ကို သဒ္ဒါကျမ်း၌ ရှာပါ-ဟူသော ဤစကားဖြင့်) သဒ္ဒလက္ခဏာနုဂတောဝါယံ သဒ္ဒပ္ပယောဂါတိ ဒဿေတိ-“ဥပန္ဓဏ္ဍာ ဝသဿ” ဟူသော ပါဏိနီ ၁-၂-၄၇ သုတ်သို့ အစဉ်လိုက်သော သဒ္ဒါပြယုဂ်ပင် ဖြစ်သည်၊ (ကစ္စည်း ကာရက, တတိယာသတ္တမီနှင့် သုတ်နှင့်လည်း သဘောတူပင်)၊ ဤစကားဖြင့် “အမိ+ အာရှေးရှိသော ဝသဓာတ်၏ယှဉ်ရာ၌ ဥက္ကဋ္ဌဝယ် ဘုမ္မတ္ထဌ် ဒုတိယာသက်ရရုံကို ဖွင့်ပြခြင်း သည် သဒ္ဒါကျမ်းအစီအရင်မှ အလွတ်ဖြစ်သော အတ္ထနောမတိ မဟုတ်ပါ, သဒ္ဒါကျမ်းနှင့် အညီသာ ဖြစ်ပါသည်” ဟု သိစေသည်။

သတ္ထုဿဒံ။ ။ဥပဒ္ဓ+သဒဓာတ်+အပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော ဥသဘသဒ္ဒါသည် ဥသဘ နှ (အပေါ, အမျှား) အနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဥသဘန်” ဟု ဖွင့်သည်၊ (ဥသဘန်ဌ် တပစ္စည်း)၊ ဥသဘတိ-ပေါ်များ၏။ ဣတိ ဥသဘဒါ၊ သတ္ထေဟိ+ဥသဘဒါ သတ္ထုဿဒါ (ဥတ္တရဌာ)၊ ဤစကားအရ ပေါ်များသော သတ္တဝါတို့ကို ရရသော်လည်း ဌာနဏ္ဍပစရုဏားဖြင့် ဥတ္တရဌာမြို့တိုင် အောင် ယူပါ။ ထို့ကြောင့် “ဗဟုဇနံ” ဟု ဥတ္တရဌာမြို့ကို တိုက်ရိုက်ရအောင် ဖွင့်သည်၊ [ဗဟုဇနမ္ပ ယတ္ထာတိ ဗဟုဇနော၊]

ဗဟုဇနံ ၊ပေ၊ သမာဂတိဂ္ဂေ။ ။“သတ္တုဿဒ” ၌ ဥသဘတာ (ဥသဘ၏ ဖြစ်ကြောင်း) သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိနိမိတ် ဟူသည် ဗဟုလတာ (များသည်၏ အဖြစ်တည်း)၊ ထို့ကြောင့် ဗဟုဇနံဟု ဥသဘအတွက် “ဗဟု” ဟု ဖွင့်သည်၊ “ဗဟုဇနံ” အရ များပုံကိုလည်း “အာဂတိဂ္ဂ မနုသယ် ၊ပေ၊ အနေကသတ္တသမာဂတိဂ္ဂေ” ဟု အာဂတိဂ္ဂသဒ္ဒါဖြင့် သရုပ်ဖော် သည်၊ ဤအဖွင့်ကို

သည်လည်းဖြစ်သော၊ (“ဥက္ကဋ္ဌ” ၌စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ပန-ကား၊ ယသ္မာ-ကြောင့်; ဧတေ နဂရံ-သည်၊ ဗဟိ-ပြင်ပ၌; အာဝိဠ္ဠိတ္တာ (အာဝိဠ္ဠိတ္တာ)-ပတ်ဝတ်လည်၍၊ ဇာတေန-ပေါက်သော၊ ဟတ္ထိအဿာဒီနံ-ဆင်, မြင်းအစရှိသော သတ္တဝါတို့၏၊ ယာသတိဏေနစေဝ-အစာဖြစ်သောမြက်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဂေဟဋ္ဌာဒနတိဏေနစ-အိမ်တို့ ဝိုးကြောင်းဖြစ်သော မြက်နှင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ပန္နံ-ပြည့်စုံ၏။။

တထာ-ထို့အတူ၊ ဒါရုဂဒ္ဒေဟိ စေဝ-ထင်းဖြစ်သော သစ်သားတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဂေဟသမ္ဘာရဂဒ္ဒေဟိစ-အိမ်၏ အဆောက်အဦးဖြစ်သော သစ်သားတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ (သမ္ပန္နံ)၊ စ-သည်သာမကသေး၊ ယသ္မာ-ကြောင့်; အသ-တိုပြီ,၏။ အဗ္ဘန္တရေ-အတွင်း၌; ဝဏ္ဏစတုရသ္သာဒီသသဏ္ဌာနာ-အဝိုင်းသဏ္ဌာန်လေးထောင့်သဏ္ဌာန်အစရှိသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်သော၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ ပေါက္ခရဏိယော-ရေကန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဇလဇကုသုမ ဝိစိတ္တာနိ-ရေ၌ဖြစ်သော ပန်းတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ ဗဟူနိ-ကုန်သော၊ အနေကာနိ-တစ်ကန်မကကုန်သော၊ တဠဂကာနိစ-တစ်ဖက်ဆည်ကန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥဒကသ-ဖြင့်; နိစ္စဘရိတာနေ၀-အမြဲပြည့်ကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ-နိ,၏။ တသ္မာ-ကြောင့်; သတိဏကဌောဒကန္တိ-ဟူ၍၊ (သံဝိတိကာရေဟိ, တစ်နည်း-အာယသ္မာတာ ဘာနန္ဒေန) ဝုတ္တံ-ပြီ။

ကြည့်၍ ဗဟုဇနဌ ဇနအရ လူနှင့်တကွ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါအားလုံးကိုယူပါ-ဟု သီဓေသည်၊ ပေါသာဝနီယ၌ ပုသ+ဏာ၀ေ+အနီယ ဟု ခွဲ၊ တောထည်း၌ ဖမ်းယူ၍ ဓနရှင်တို့သည် မွေးမြူစေအပ်သည်ကို “ပေါသာ၀ိယန္တေတိ ပေါသာ၀နီယာ” ဟု ခေါ်၏။ [ဓနရှင်တို့က မွေးမြူစေရာ၌ ဆင်ထိမ်းစသူတို့က မွေးမြူအပ်သောကြောင့် ဦးကာ၌ “ပေါသေတဗ္ဗာ” ဟု ဆိုသည်၊] ပကို ဝပြုရ၍ “ဝေါသာ၀နီယာ” ဟု ဖြစ်၏။ [အရည်ဘီသု ဂဟေတဗ္ဗာ ပေါသေတဗ္ဗာ ပေါသာ၀နီယာ-ဦးကာသစ်၊] ပေါသာ၀နီယာစ+တော+ဟတ္ထိ ၊ပေ၊ မိဂါဒယောစာတိ ပေါသာ၀နီယ ၊ပေ၊ မိဂါ ဒယော၊ အနေကသတ္တုနှင့် ကမ္မဓာရဲ ထပ်တွဲပါ။

ယသ္မာ ပနေတ။။ ။သတ္တုသဒ်ကို ဖွင့်ပြီး၍ “သတိဏကဌောဒကံ” ကို ဖွင့်လိုသောကြောင့် “ယသ္မာ ပနေတ” စသည်မိန့်; အာဝိရ္ဘိတ္တာနေရာ၌ အာ + ဝိ + အဋ္ဌာတုဖြင့် “အာ၀ိဋ္ဌတ္တာ” ဟု ရှိစေလိုကြ၏။ အာ၀ိရ္ဘိတ္တာ (အာ၀ိဋ္ဌတ္တာ)တိ ပရိကျိပိတ္တာ-ဦးကား၊ [သတိဏ၌ သသည် ဒွန်၏ရှေ့၌ တည်သောကြောင့် သတိဏ, သဏဌ, သဥဒကဟု ပုဒ်တိုင်းလိုက်နိုင်၏၊ ထိုတွင် “တိဏေနစ သမ္ပန္နံ” ဖြင့် “သတိဏ” ကိုလည်းကောင်း, တထာ ၊ပေ၊ ကဒ္ဒေဟိ”” ဖြင့် “သကဒ္ဒ” ကိုလည်းကောင်း, “ယသ္မာ စယ ၊ပေ၊ နိစ္စဘရိတာနေ၀ ဟောန္တိ” ဖြင့် “သဥဒက” ကိုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။ “ဗဟုကာနိ, အနေကာနိ” ဟူရာ၌ ဗဟုကာနိကိုပင် “အနေကာနိ” ဟု ထပ်ဖွင့်ဟန်တူသည်၊ သို့မဟုတ် အနေကာနိပုဒ် ပိုသည်၊ တူးအပ်သော ကန်သည် ပေါက္ခရဏီ, အထက်မှလာသောရေကို ကန်သင်းဆည်၍ ပြုအပ်သော ကန်သည် တဠဂက (တစ်ဖက်ဆည်ကန်) မည်၏။။

ခ၊ည၊ေန-ကၚာက်, ပ၊စ၊ေသာ အစာနှင့်၊ သ၊ဘ-တကၡဖြစ်ေသာ၊ သ၊ခ၊ည်-ကၚာက်, ပ၊စ၊ေသာ အစာနှင့်တကၡဖြစ်ေသာ၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏာရဏ္ဏာဒိေဘဒ ဗဟုခ၊ည သန္ဓိစယ်-ကၚာက်, ပ၊ အစ၊ရှိ၊ေသာ အပြား၊ရှိ၊ေသာ များ၊ေသာအစာတို့ကို သိမ်မြှား၊သိမ်း ဆည်း၊ရာဖြစ်ေသာ၊ ("ဥက္ကင့်" ၌စပ်၊) ဣကၡတိ အ၊ေတ္ထာ၊ [စာအုပ်တို့၌ "ပုဗ္ဗဏ္ဏာ ပရ၊ဏ္ဏာဒိ ဘေဒ+ဗဟုခ၊ည သန္ဓိစယ်" ဟု ၂ ပုဒ်ခွဲထား၊ေလာ်လည်း ပုဗ္ဗ ၊ေပ၊ ဘေဒသည် ဗဟုခ၊ည၏၊ သ၊ရ၊ပ်ေဖာ်ဖြစ်ေသာ၊ကြောင့် တစ်ပုဒ်တည်း၌ပါ၊စေ၊] ဗ္ဘေဘ၀တာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ၊ေသာ (သတ္တ၊သ၁, သတိ၏ကကရ္ဒေ၁ဒကံ, သ၊ခ၊ည်ဟူ၊ေသာ) ပုဒ် ၃ ပါ၊အ၊ပေါင်း၊ဖြင့်၊ ("ဒီ၀ိတာ" ၌စပ်၊) ယ၁ဗ္ဗီ နဂ၊ရ-၌၊ ဗြာဟ္မဏော-ပုဏ္ဏားသည်၊ သေတ္ဌ၌တွဲ-ထီး၊ဖြူ၊ကို၊ ဥသာ၊ပေတွာ-ထောင်မတ်စေ ၍၊ ၀ါ-စိုက်ထူ၊၍၊ ရာ၀လီဌာ၁-မင်း၏ တဉ်တယ်စပ္ပယ်ခြင်း၊ဖြင့်၊ ၀သတိ-၏၊ တသ-ထိုမြို့၏၊ သမ်ခ္ခ၁သမ္ဘတ္တိ-ပေါ်များ၊ကြွယ်ဝခြင်း အား၊ဖြင့် သမ္ဘတ္တိဖြစ်ပုံသည်၊ ၀ါ-ကို၊ ဒီ၀ိတာ-ပြအပ်ပြီး၊သည်၊ ဟောတိ. . . ရာ၀ေတော-မင်း၊မှ၊ လန့်-ရအပ်ေသာ၊ ဘော၇ဂ်-စည်း၀ိမ်ဖြစ်ေသာ၊ ရာ၀ေဘော၇ဂ်-မင်း၊မှ ရအပ်ေသာစည်း၀ိမ်ဖြစ်ေသာ၊

သ၊ခ၊ည်။ ။ေထာမနိ၏၌ ဓာတာတ်၏ ပေါသန်အနက်ကို ယူ၍ "ဓာန ပေါသေန-ကိုယ်ကို ဖွေး၊မြှူ၊ခြင်း၌+သာ၀-ကၚင်းသော အစာတည်း" ဟု ပြု၍ ယ၀ိ၀စ္ဆည်းဖြင့် "ဓာ၌" ဟု ပြီး၊ေစ၏။ ပါ၊ဠိ၌ကား ၌ကို ဥ၊ပြ၊, ဒွေဘော်လာ, ဓာ၌ ရသ၊ပြု၍ "ခ၊ည" ဟု ဖြစ်၏။ ထို ခ၊ည၊သ၌ကဲသည် အ၌ျှ၊နေရာ၌ ၀ပါ၊ဗျိုး၊ကိုသာ ဟောင်း၏။ အ၌ျှ၊အရာ၌ကား ကိုယ်ကိုဖွေး၊မြှူ၊ရာ၌ အသုံး၊ကျ၊ေသာ "သာလိ တိလ ယ၀ စသည်ကို၊ေဟာင်း၏" ဟု ထေ၀မနိ၌ ဆို၏။ ဤနေရာ၌ နောက်အနက်ကို ယူ၍ "ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရ၊ဏ္ဏာဒိေဘဒ၊ေဘ၀ခ၊ည" ဟု သရ၀ပ်ေဖာ်သည်၊ အာ၀ိဖြင့် ပုဗ္ဗဏ္ဏ အ၀ရ၊ဏ္ဏမှတစ်ပါ၊သော အခြား ဗူး, ဖန်စ၊ေသာစ၊ဖွယ်ကို ယူ၀ါ၊ ထိုအား၊လုံး၀င် ခ၊ည သ၌ဒ္ဒါ၏အနက် ဖြစ်နိုင်သည်။

မုတ်ရ၊ကိ။ ။"သ၀ ခ၊ေနာ၀တိ သ၊ခ၊ည်" သည် နဂ၀ရ၀ကို ၌ နပုံလိန်ပဋ္ဌမန္တ တည်း။ တစ်နည်း-"ဥက္ကင့် အ၌ျှ၊ခ၀တိ" စသော ပါ၊ဠိအတိုင်း၀ပ် ဒုတိယန္တ၌ဖြင့်ထား၊သည်၊ ဤ၌သို့ ဦ၊ကာ၌ ၂ နည်း၀ဖွင့်ေသာကြောင့် ကၚတိသ၌ဒ္ဒါ ပါ၀ွယ်မလို၊ "သ၀ဟ-ဒေ၀ေတိ သ၊ခ၊ေ၀တ်" ကဲ့သို့ "သ၀ဟ-ခ၊ေနာ သ၊ခ၊ည်" ဟု၀ာ ရှိသင့်သည်။

ဗ္ဗေဘ၀တာ ။ေပ၊ **သမ်ခ္ခ၁သမ္ဘတ္တိ။** ။သတ္တ၊သ၁ သတိ၏ကကရ္ဒေ၁ဒကံ, သ၊ခ၊ည် ၃ ပုဒ်ဖြင့် ထိုဥက္ကဌာ၊မြို့၏၊ သမ်ခ္ခ၁သမ္ဘတ္တိကို ပြု၏။ "သမ်ခ္ခ" ဟူသည် ဥပဘော၀ ပရိေဘာ၀ ဟူ၊ေသာ အတွင်း၊အ၀ အသုံး၊အ၊ေဆာင်း၏။ ပေါ်များ၊ကြွယ်ဝခြင်း၊တည်း၊ ထိုသမ်ခ္ခ၁အား၊ဖြင့် ထိုမြို့၏၊ ၊မ္ဘတ္တိဖြစ်မှ၊သည် "သမ်ခ္ခ၁ယာ၊သမ္ဘတ္တိ" အရ "သမ်ခ္ခ၁သမ္ဘတ္တိ" မည်၏။

ရာ၀ေဘော၇ဂ်။ ။ဘုရ၊ဝတ်ခွဲတို ဘော၇ဂ် - သုံး၊ဆောင်ခံစား၊ထိုက်သော စည်း၀ိမ်၊ [ဘုဇ+ဏ္ဍ၊] ရာ၀ေတော+လ၌+ဘော၇ဂ် ရာ၀ေဘော၇ဂ်၊ လ၌ဒ္ဒါဟူ၊ေသာ အလယ်ပုဒ်ကြော၊ [ဦ၊ကာ၌ "ရညာ၀ိယ+ဘုရ၊ဝတ်ခွဲတို ရာ၀ေဘော၇ဂ်" ဟု အ၌ဂကထာနည်း၊မှ တစ်နည်း၊ကြံ၊သေး၏။] "မင်း အ၀ယ်မှ ရအပ်" ဟု ဆိုလျှင် "ပေး၊သော မင်း" ကို ပေး၀ဖွယ်ရှိ၊ေသာကြောင့် "ရညာ ပ၊ယေန၀ိနာ ကော၊သ၊ေလန ၀ိနဲ့" ဟု ပါ၊ဠိတော်၌ ပြ၊သည်။

(ဥက္ကင္ဠ"ၨ ၅ပ်ိ)) ကေန-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်သနည်း၊ ဣတိ စေ-ဤသို့မေးငြားအံ့၊ ပသေနဒိနာ-ပသေနဒိမည်သော၊ ကောသလေန-ကောသလတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ရညာ-သည်၊ ဒိန္နံ-၏။ (ဣတိ-ဤသို့ ဖြေရာ၏။) ရာဇဒါယန္တိ-ကား။ ရညော-၏။ ဒါယဘူတံ-ပေးအပ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဒါယဇ္ဇံ-အမွေဖြစ်သော၊ ("ဥက္ကင္ဠ"ၨ ၅ပ်ိ) ဣတိ အတ္ထော၊ ပြဟွဒေယျန္တိ-ကား၊ သေဋ္ဌဒေယျ-မြတ်သည်ဖြစ်၍ ပေးအပ်သော၊ ဆတ္တွ-ထီးဖြူကို၊ ဥသ္သာပေတွာ-ထောင်မတ်စေ၍၊ ဝါ-စိုက်ထူ၍၊ ရာဇသခေ်ပေန-ရာဇ၌ ထည့်သွင်းအပ်သော အသွင်ဖြင့်၊ ဘုရိုတဗ္ဗ-သုံးဆောင်ခံစားထိုက်သော၊ ("ဥက္ကင္ဠ"ၨ ၅ပ်ိ) ဣတိ အတ္ထော၊ [ဆရာတို့ကား "သေဋ္ဌဒေယျ-မြတ်သောပေးခြင်းဖြင့် ပေးအပ်သည်မည်လောက်အောင်" ဟု ပေးတော်မူကြ၏။]

ပသေနဒိနာ။ ။"ပသေနဒိ" ၌ ပ+သေနာ+ဒိ" ဟု ခွဲ၍ "ပ" သည် ပစ္ဆိုဒ္ဒအနက် ဟောတည်း၊ ကွိပစ္ဆည်းဖြင့် ပြီးသော ဒီဓာတ်မှ ဇကို ၁ပြု၍ "ပစ္ဆိုဒ္ဓံ-ရှေ့ရှုတက်လာသော၊ သေနံ-တစ်ဖက်စစ်တပ်ကို၊ ဒိနာတိ-အောင်နိုင်၏။ ဣတိ အတ္ထော။ "ပသေနာဒိ" ဟု ပြု၊ တစ်နည်း-ပွဲတော်တည်သောအခါ စားဖွယ်တွေများသောကြောင့် ရှေ့တည့်ကည့်၌ ထားရ၏မဖြစ်ဘဲ ဘေး၂ ဖက်၌လည်း ထားရ၏ ပေးအပ်ရာဖြစ်သောကြောင့် "ပသေနဝိ+ဩဒနသူပဗျဥ္ဇနာဒိ ဒီယတိ ယဿာတိ ပသေနဒိ" ဟု ကြိသေးဏ်။ [ဒါဓာတ်+ဏ္ဍပစ္စည်း၊ ပသေနဒ္ဓ နာဝိဘတ် မကြေသော အလုတ္တသမာတ်၊ ဤနည်း၌ သေဝယ် ဒွေဘော်ရှိရလိမ့်မည်။]

ရာဇဒါယံ။ ။"ဒါတဗ္ဗောတိ ဒါယော" အရ ပေးထိုက်သော အမွေကို "ဒါယ" ဟု ခေါ်၏။ ထိုအမွေသည် "မင်း၏ အမွေ-မင်းမှ ရအပ်သော အမွေ" ဖြစ်သောကြောင့် "ရညော+ဒါယော ရာဇဒါယော" ဟု ဆိုသည်၊ ဒါယ+အာဒါတိတိ ဒါယာဒေါ" ဟု ပြုသော အခါ အမွေကိုယူတတ်သူ (အမွေခံသူ) ရ၏။ "ဒါယာဒသမ+ဘာဝေါ ဒါယဇ္ဇံ" ဟု ဘာဝအနက်၌ ဏျပစ္စည်း သက်သောအခါ ဒါယနှင့် အနက်တူသော အမွေကိုပင်ရသည်၊ ထို့ကြောင့် "ဒါယ ဘူတံ၊ ဒါယဇ္ဇန္တိ အတ္ထော" ဟု ဒါယနှင့် ဒါယဇ္ဇကို အရုတ္တဖွင့်သည်၊ ဤသို့ "ဒါယဇ္ဇံ" ဟု ဖွင့်သဖြင့် မင်းက ပေးရာ၌ မိမိတစ်သက်တာမျှ ပေးသည်မဟုတ်, အမျိုးအဆက်ဆက် အမွေခံနိုင်လောက်အောင်ပေးသည်-ဟု ပြသည်၊ [ရညော ဒါယဘူတဗ္ဗံ ကုလပရမ္ပရာယ ယောဂျဘာဝေန (လျောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်-အမွေခံနိုင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်) ရာဇတောလဒ္ဓဒါယဘူတ၊ တေနာဟ ဒါယဇ္ဇန္တိ အတ္ထောတိ-ဋီကာ။]

ဗြဟ္မဒေယျံ။ ။ဒါဓာတ်+ဏျပစ္စည်းဖြင့် "ဒီယတေတိ ဒေယျံ" ဟု ဖြစ်၏။ ဗြဟ္မ သဒ္ဒါသည် သေဋ္ဌအနက်ဟောတည်း။ ထို့ကြောင့် "သေဋ္ဌဒေယျံ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဗြဟ္မံ+ဟုတ္တာ+ဒေယျံ ဗြဟ္မဒေယျံ-မြတ်သည်ဖြစ်၍ (မြတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်) ပေးအပ်သော၊ "မြတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ပေးအပ်" ဟူရာ၌ ရှုင်ဘုရင်၏ အဆောင်အယောင်ဖြင့် နေရလောက်အောင် ပေးအပ်သောစည်းစိမ်ထက် မြတ်သောစည်းစိမ်ဟူ၍ မရှိတော့ရကား "ဆတ္တ ၊ပေ၊ ဘုရိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော" ဟု ဗြဟ္မဒေယျဖြစ်ပုံကို အခိဗ္ဘာယ်သရုပ်ဖော်သည်။

အထဝါ-ထို့အပြင် တစ်နည်းကား၊ ရာဇဘောဂ္ဂန္တိ-ကား၊ သင့်-အလုံးစုံသော၊ ဆေဇ္ဇေဘဲ့-ဖြတ်ခြင်း ခွဲခြင်းကို၊ အနုသာသန္ဟေန-သွန်သင်လျက်လည်းကောင်း၊ [ဆေဇ္ဇဖြင့် သာရီရဒဏ္ဍာ, ဘေဒဖြင့် ဝနဒဏ္ဍာကိုပြသည်။] နဒီတိတ္ထပဗ္ဗတာဒီသု-မြစ်ဆိပ်, တောင်ခြေ အစရှိသောအရပ်တို့၌, သုက်-ကင်းခွန်ကို၊ ဂဏ္ဍေန-ယူလျက်လည်းကောင်း၊ သေတစ္ဆတ္တံ-ထီးဖြူကို၊ ဥသာပေတွာ-၍၊ ရညာ-သည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ (တစ်နည်း)၊ ရညာဟုတ္တာ-မင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဘဒ္ဒိတဋ္ဌ-သုံးဆောင်ခံစား ထိုက်သော၊ ("ဥက္ကဋ္ဌ" ၌စပ်)။

အထဝါ ရာဇဘောဂ္ဂံ။ ။ဤနည်း၌ "ရညာ ဟုတ္တာ ဘဒ္ဒိတဋ္ဌ" ကို ကြည့်၍ "ဘုရိ္ဓ တမ္ဘာတိ ဘောဂ္ဂါ၊ ရညာ+ဟုတ္တာ+ဘောဂ္ဂါ ရာဇဘောဂ္ဂါ" ဟု ပြုပါ၊ "မင်းအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခံစားထိုက်သော ဥက္ကဋ္ဌဘိမြို့" ဟုလို၊ ["ဥက္ကဋ္ဌာ" ဟူသော ပါဠိတော်အတိုင်း ရာဇဘောဂ္ဂါဟု ပြုသည်၊ နဂရံကိုင့ဲလျှင် "ရာဇဘောဂ္ဂ" ဟုလည်း ပြုနိုင်၏။]

ဟုတ္တာ ထည့်ရကျိုး။ ။"ရညာ ဟုတ္တာ-မင်းဖြစ်၍၊ ဝါ-မင်းအဖြစ်ဖြင့်" ဟု ဟုတ္တာ ထည့်ရခြင်းသည် အဘယ် အကျိုးရှိသနည်း-ဟု ဓေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-ဟုတ္တာ မထည့်လျှင် "ရညာ+ဘောဂ္ဂ-မင်းသည် သုံးဆောင်ခံစားထိုက်" ဟု အနက်ထွက်သောကြောင့် ပေါက္ခရသာတီသည် မင်းမျိုးအစဉ်အဆက် မဟုတ်ရကား ထိုပေါက္ခရသာတီသည် သုံးဆောင်ထိုက်ရာမရောက်၊ "မင်းအဖြစ်ဖြင့် (မင်းလုပ်၍) သုံးဆောင်ထိုက်" ဟု ဆိုလျှင်ကား "ထိုပေါက္ခရသာတီသည်ပင် မင်းသားမဟုတ်သော်လည်း မင်းလုပ်၍ သုံးဆောင်ထိုက်" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသောကြောင့် ဤနေရာ၌ အလိုရှိအပ်သော အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံ၏။ ထို့ကြောင့် "ဟုတ္တာ" ထည့်၍ ဝိဂြိုဟ်ပြုရသည်။

ဋီကာသစ်။ ။ရညာ ဘဒ္ဒိတဋ္ဌမ္ပေ ဝုတ္တေ ဣဒမဓိပ္ပေတတ္ထော နု ပါကရောတိ ဟုတ္တာသဒ္ဒဂ္ဂဟဏံ ကတံ၊ တံ ဟိ (ထိုမြို့.ကို) သော ရာဇကုလတော အသမ္ဘဝါဂါတေပိ (မင်းမျိုးမှ ဆင်းသက်လာသူ မင်းသားမဟုတ်ပါသော်လည်း) ရာဇာ ဟုတ္တာ-(မင်းဖြစ်၍)၊ ဝါ-မင်းအဖြစ်ဖြင့် ဘုရိ္ဓတုံ လဘတိတိ အယမိဓေဝမ်ပေတော အတ္ထော၊ [ဤကဲ့သို့ နေရာတိုင်း၌ ဟုတ္တာထည့်ရကျိုးရှိသည်ကို သတိပြုပါ။]

သမ္ဘ ၊ပေ၊ ဥသာပေတွာ။ ။ဤပုဒ်တို့ကား မင်းအဖြစ်ထင်ရှားအောင် သရုပ်ဖော်သော ဝိသေသနံတည်း။ ဆဒ္ဒေဘဲ့ အနုသာသန္ဟေနဖြင့် သာရီရဒဏ္ဍာ (ကြိမ်ခံဒဏ်စသည်) ဝနဒဏ္ဍာဒိ (ဥစ္စာဒဏ်စသည်) တပ်နိုင်ပုံကို ပြ၏။ နဒီ ၊ပေ၊ ဂဏ္ဍေန့ဖြင့် အခွန်အတုပ်ကောက်ယူနိုင်ပုံကိုပြ၏။ [ပဗ္ဗတဖြင့် ပဗ္ဗတပါဒ-တောင်ခြေကိုဖွင့်သော်လည်း ဃခုခေတ်၌ တောင်လယ် တောင်ထိပ်တို့၌လည်း အခွန်ကောက်သည်။] အာဒိဖြင့် ဂါမဂ္ဂါရ အင္ဂုဝိမုခ (တောအုပ်အဝင်ဝ) ၊သည်ကို ယူပါ။

သေတစ္ဆတ္တ ဥသာပေတွာ။ ။ထီးဖြူကို ပဓာနနည်းအားဖြင့် ဆိုသည်၊ ကြွင်းသော မင်းမြွှောက်တန်ဆာတို့ကိုလည်း ယူပါဟု ဋီကာသစ်ဆို၏။ သို့သော် ကြွင်းသော မင်းမြွှောက်တန်ဆာတို့သည် ဥယသာပေတွာကြိယာနှင့် မဆိုင်ရကား ထိုဋီကာသစ်အဖွင့်သည်" လဒ္ဓါတပတ္တော ရာဇကုမာရော" ပုဒ်မျိုးဌ၌သာ သင့်သည်။

ရည်ား ၊ပေ၊ ရာဇဒါယန္ဓိတ္ထေ-ဌ၊ တံ နဂရဲ-သည်၊ ရည်ား-သည်၊ ဒိန္နတ္ထာ-ပေးအပ်သည်၏၊အဖြစ်ကြောင့်၊ ရာဇဒါယံ-ယမည်၏။ ပန-ဆက်၊ အသ-ထိုမြို့ကို၊ ဒါယကရာဇဒီပနတ္ထံ-ပေးတတ်သောမင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ ရည်ား ၊ပေ၊ ဒိန္နန္တိ ဣဒံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ ပြတ္တဒေယျန္တိ-ကား၊ သေဋ္ဌ ဒေယျံ-မြတ်သည်ဖြစ်၍ ပေးအပ်သော၊ ("ဥက္ကဋ္ဌ ၌စပ်၊) ယထာ-အကြင်အခြင်း အရာအားဖြင့်၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်သည်၊ (သမာနံ)၊ (တစ်နည်း၊ ယထာ-အားဖြင့်၊ ဒီယမာနံ-ပေးအပ်သော်)၊ ပုနံ-တစ်ဖန်၊ (ဝါ-ပြန်၍)၊ နဂေဟတဋ္ဌ-မယူထိုက်သည်၊ နိသဋ္ဌပရိစ္ဆတ္တ-လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်စွန့်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဧဝံ-ဤအခြင်း အရာအားဖြင့်၊ (ပြန်၍ မယူနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာ၊ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ်စွန့်အပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်)၊ ဒိန္နံ-သော၊ ("ဥက္ကဋ္ဌ" ၌စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော။

[ယခုပြအပ်လတ္တံသော အမ္ဗကထာစကားရပ်တို့၏၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါရာဇိ ကဏ်၊ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြခဲ့ပြီဖြစ်၍ နိသယကိုသာ ရေးပါမည်။] အသ္သေဘတိတိ-ကား၊ သုဏိ-ကြားပြီ၊ ဥပလဘိ-ရပြီ၊ သောတဠါရသမ္ဗတ္တဝစန

ရည်ား ၊ပေ၊ ရာဇဒါယံ။ ။ရည်ား+ဒိန္နတ္ထာဖြင့် "ဒိယိတ္ထာတိ ဒါယော၊ ရည်ား+ဒါယော ရာဇဒါယော" ဟု ပြ၏။ ဒါယကဖြစ်သောမင်းကို ပြလိုရ၍ "ရည်ား ပသေနဒိနာ ကောသလေနဒိန္နံ" ဟု ဝိသေသနဝါကျကို ပါဠိတော်၌ပြသည်။ [ရှေ့နည်း၌ "ရည်ား ၊ပေ၊ ဒိန္နံ" သည် ရာဇကောဂ္ဂိကို ဝိသေသနပြုသောစကား ဟု ဖွင့်ခဲ့၏။ ဤနည်း၌ကား ရာဇဒါယံကို ဝိသေသနပြုသောစကားဟု ဆိုလိုသည်၊ ဒါယံကိုလည်း "အမွေ (ဒါယလ္ဒ)" ဟု အနက်မပေးရ "ဒိန္နံ" အနက်သာ ပေးရသည်။]

ဒြဟ္မဒေယျ။ ။"သေဋ္ဌဒေယျံ" ဟု ရှေ့နည်းနှင့် အဖွင့်ချင်းတူသော်လည်း ရှေ့နည်း၌ ရာဇအနေမျိုးဖြင့် သုံးဆောင်နိုင်လောက်အောင် ပေ၊ခြင်းကို "သေဋ္ဌဒေယျံ" ဟု ဖွင့်ခဲ့၏။ ဤနည်း၌ကား "ပြန်၍မယူဖို့ရာ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် စွန့်လွှတ်အပ်သောအပေးမျိုးကို သေဋ္ဌ ဒေယျမေဝါ သည်" ဟု ပြလိုရ၍ "ယထာဒိန္နံ ၊ပေ၊ ဧဝံဒိန္နံတိ အတ္ထော" ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊ သဒ္ဒါနက်မှာ ရှေ့နည်းအတိုင်းသာတည်း။

နိသဋ္ဌပရိစ္ဆတ္တာ။ ။နိသဋ္ဌ-လွတ်အပ်သည်၊ ဝါ-လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် (ဟုတ္တာ) ပရိစ္ဆတ္တာ-စွန့်အပ်သည်တည်း၊ နိသဋ္ဌပရိစ္ဆတ္တာ၊ "ပရိစ္ဆတ္တာ" အရ ခေတ္တစွန့်ခြင်းကို ယူမည်ဝိုး၍ "နိသဋ္ဌ" ဟု ဝိသေသနပြုသည်၊ "နိသဋ္ဌဘာဝေန ပရိစ္ဆတ္တာ-လွတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် စွန့်အပ်" ဟူလို၊ ["ဟုတ္တာ" ထည့်၍ ဝိဂ္ဂဟပြုသမျှ၌ ဟုတ္တာကို "ဘာဝေန" ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်လေ့ရှိသည်၊ ပဌာန်းအဋ္ဌကထာ "ဟေတုပစ္စယော" အဖွင့်ကြည့်ပါ။]

မုတ်ချက်။ ။စာကျပ်တွဲ၌ "ယထာဒိန္နံ" ဟု တွေ့ရ၏၊ ထိုပုဒ်သည် ဤသို့ နေရိုးမရှိပါ၊ "ယထာ တထာ" ဟု ရှိရာ၌လည်းကောင်း၊ "ယထာ ဧဝံ" ဟု ရှိရာ၌လည်းကောင်း၊ တထာ+ဧဝံတို့၏စပ်ရာကြိယာကို ဒိယမာန်စသော လက္ခဏာပုဒ်မျိုးထည့်၍ စပ်ရမှိုးတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဒိန္နမပါလျှင် ကောင်း၏။ "ယထာ တထာ, ဥပမာမဟုတ်" စသော နိယံကို သတိပြုပါ။

နိ‍ဿေသာနုသာရေန-သောတဗ္ဗါရသို့ ရောက်လာသော စကားသံကို အစဉ်လိုက်သော မနောဒ္ဒါရဝိထိဖြင့်၊ အညာသိ-သိရပြီ၊ ခေါ်တိ-ခေါ်ဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ အဝေဓရဏတ္ထေ-အဝေဓရဏအနက်၌၊ (ပဝတ္တော-ဖြစ်သော)၊ နိ‍ပါတော-တည်း၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပဒပူရဏမတ္တေ-ဝုဝ်၏ ပြည့်စုံကြောင်းမျှ၌၊ (ပဝတ္တော)၊ နိ‍ပါတော-တည်း၊ တတ္ထ-ထို့၊ မျိုးတို့တွင်၊ အဝေဓရဏတ္ထေန-အဝေဓရဏအနက်ရှိသော ခေါသဒ္ဒါဖြင့်၊ အယောသိ ဧဝ-ကြားသိရသည်သာ၊ အသ-ထိုပုဏ္ဏား၏၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သဝနန္တရာယော-ကြားသိရခြင်း၏ အနန္တရာယ်သည်၊ နအဟောသိ-မဖြစ်၊ ဣတိ အယံ အတ္ထော-ဤအနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ပဒပူရဏောန ပန-ပဒပူရဏ ခေါသဒ္ဒါဖြင့်ကား၊ ဗျဉ္ဇနနသိလိဋ္ဌတာမတ္တမေဝ-ရှေ့နောက်သဒ္ဒါတို့၏ ပြေပြစ် ညက်ညောဏုန်သည်၏ အဖြစ်မျှကိုသာ၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။) [ပါရာဒိကဏ္ဍ၌ "ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာမတ္တမေဝ" ဟု ရှိ၏။]

ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ယမတ္ထံ-အကြင်အနက်ကို၊ ဝါ-အကြင်အကြောင်းကို၊ ပေါက္ခရသာတိ-တီမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏောသည်၊ အယောသိ-ပြီ၊ တံ-ထိုအနက်ကို၊ ဝါ-ကို၊ ပဏာသေန္တော-ထင်ရှားပြလိုသည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမောတိ အာဒိ-မော အစရှိသော စကားကို၊ (အာယသ္မာ အာနန္ဒေ၊ တစ်နည်း သံဂီတိကာရော၊) အာဟ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုစကားရပ်၌၊ သမိတပါပတ္တာ-ဗြိမ်းစေအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမဏောတိ-သမဏဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။ ဟိ-သာဓကကား၊ သမိတာသေ ဟောန္တိ, ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာတိအာဒိ-ဓမ္မာအစရှိသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိတော်ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [အသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ-သည်၊ ပါပကာ-မိမိတိန်းရာသတ္တဝါကို အပါယ် ၄ ရွာတို့၌ ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော၊ ဝါ-ယုတ်မာကုန်သော၊ အကုသလာ-အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သမိတာ-ငြိမ်းစေအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-နိ‍၏။ . . . ဝမ္ဗိမနိ‍ကာယ, မူလပ၊ ၄-ဝဂ်, ၉-သုတ်] စ-ဆက်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အနုတ္တရေန-အတူမရှိ မြတ်သော၊ အရိယမဂ္ဂေန-အရိယာမဂ်ဖြင့်၊ သမိတပါပေါ-ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိတော်မူ၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ သမဏောတိ-ဏဟူသော၊ ယဒိဒံနာမံ-အကြင်အမည်သည်၊ (အတ္ထိ)။ ဧတံနာမံ-သည်၊ အသ-ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ယထာဘူစ္စဝုဏ္ဏာဓိဝတံ-အကြင်အကြင် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်တော်ကြောင့် ရအပ်သောအမည်တော်တည်း။

ခလုတိ-ခလုဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ အနုသာဝနတ္ထေ-အဆင့်ဆင့် ကြားခြင်းအနက်၌၊ (ပဝတ္တော)။ နိ‍ပါတော-တည်း။ ဘောတိ-ဘောဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ ဗြာဟ္မဏဇာတိ သမုဒါဂတ-ဗြာဟ္မဏဇာတ်အားဖြင့် ကောင်းစွာအထက်အထက်၌ လာသော၊ အာလပနမတ္တံ-ခေါ် ဝေါ် ကြောင်း စကားမျှသာတည်း။

စ-သာဂေကကား၊ ဘောဝါဒိနာမ ၊ပေ၊ သကိဠနောတိ-နောဟူသော၊ ဇော်(သုတ္တ)-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ပိ-သည်လည်း၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ပုဂ္ဂလော-သည်၊ သကိဠနော-ဖိစီးနှိပ်စက်တတ်သော ရာဂအစရှိသော အနောက်အရှက်တို့နှင့်တကွဖြစ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်ဘ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သော-ထိုမုဠ္ဂိုလ်သည်၊ ဘောဝါဒိနာမ-ဘောဘောဟု ပြောဆိုလေ့ရှိသူမည်သည်၊ ဟောတိ-၏။ . . . ဓမ္မပဒ၊ ဗြာဟ္မဏဝဂ်၊ ဧကပြာဟ္မဏာပတ္တူ၏ ဂေါတမောတိ-မောဟူသောသဒ္ဒါဖြင့်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဂေါတ္တဝေသန-အနွယ်တော်၏အစ္စဝိုးဖြင့်၊ ပရိကိတ္တေတိ-ပြောဆို၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမောတိ ဇတ္ထ-ဤပါဠိ၌၊ ဘော-အရှင်၊ ဂေါတမဂေါတ္တော-ဂေါတမအနွယ်ရှိသော၊ သမဏော-ရဟန်းသည်၊ (ဝိဟရတိ) ကိရ-နေသတတ်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အတ္ထော-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပန-ကား၊ သကျဗုတ္တောတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ဘဂဝတောတ-၏၊ ဥစ္စာကုလပရိဒီပန်-မြင့်မြတ်သောအမျိုးကိုပြကြောင်းသဒ္ဒါတည်း၊ သကျကုလာ ပဘူဒိတောတိ (ဣဒံ)-သည်၊ (ဘဂဝတော)၊ သဒ္ဒါပဘူဒိတဘာဝပရိဒီပန်-သဒ္ဒါဖြင့် ရဟန်းပြုခဲ့သည်၏အဖြစ်ကို ပြကြောင်းသဒ္ဒါတည်း၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပါရိဇုညေန-ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်းသည်၊ အနတ္တဘူတော-မလွတ်မိုးအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အပရိဂ္ဂါဏယေ-မကုန်ခန်းသဲ့သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တံ ကုလံ-ထိုအမျိုးကို၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်းပြုသော၊ (“သမဏော” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်)၊ ဣတိ-ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ တတော-ထိုသကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတောပုဒ်မှ၊ ပရံ-နောက်ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တတ္ထ မေဝ-ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ရှိသည်သာ၊ တံ ခေါ ပနာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ သမည္ဘဝလေ-သာမည္ဘဝလသုတ်၌၊ ဝုတ္တမေဝ-ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။

သာဓု ခေါ ပနာတိ-ကား၊ သုန္ဒရံ ခေါ ပန-ကောင်းမြတ်သည်သာ၊ အတ္ထာ ဝဟံ-စီးပွားကိုဆောင်နိုင်၏။ သုခါဝဟံ-ချမ်းသာကိုဆောင်နိုင်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တထာရူပါနံ အရဟတန္တိ-ကား၊ သော ဘဝ ဂေါတမော-ထိုအရှင် ဂေါတမသည်၊ ယထာရူပေါ-အကြင်သို့သော သဘောရှိ၏၊ ဧဝရူပါနံ-ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ ယထာဘူစ္စဝုဏ္ဏာမိဂမနေန-ဟုတ်မှန်သောဂုဏ်တော်ကို ရခြင်းကြောင့်၊ လောကေ-၌၊ အရဟန္တောတိ-ရဟန္တာဟူ၍၊ လဒ္ဓသဒ္ဒါနံ-ရအပ်သော ယုံကြည်ခြင်းရှိကုန်သော၊ အရဟတ်-ရဟန္တာတို့ကို၊ (“ဒဿနံ” ၌စပ်)၊ [“လဒ္ဓသဒ္ဒါ နံ-ရအပ်သော ကျော်စောသဲ့ရှိကုန်သော” ဟုလည်း ပါ၌တစ်မျိုးရှိ၏။ ဋီကာသစ်၌ ပါ၌ ၂ မျိုးလုံးကိုပင် ဖွင့်၏။ ပါဠိဇိကဏ်၌ ရှေ့ပါ၌သာရှိ၏။] ဒဿန် ဟောတီတိ-ကား၊ ပသာဒသောမ္မာနိ-ကြည်လင်အားမြတ်ကုန်သော၊ အတ္တိနိ-မျက်လုံးတို့ကို၊ ဥဒ္ဓီ လေတ္တာ-ဖွင့်၍၊ ဒဿနမတ္တမ္ပိ-ဖူးမြင်ရခြင်းမျှသည်လည်း၊ (ဖူးမြင်ရရုံမျှသည်လည်း)

သာစု-ကောင်းသည်၊ ဟောတိ-၏။ (ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အဒ္ဓာသယံ-အလိုဆန္ဒကို၊ ကတွာ-၍၊ "အာမန္တေသိ" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်။)

ဖုတ်ချက်။ ။"ဧဝं အဒ္ဓာသယံ ကတွာ" ဟူသော ဤပုဒ်များသည် ပါရာဇိကာ်အဋ္ဌကထာမှ ယူထားသော ပုဒ်များဖြစ်ဟန် တူ၏။ ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "ဧဝं အဒ္ဓာသယံ ကတွာ" နောင် "ယေန ဘဂဝါ, တေနုပသင်္ကမိ" ဟု စပ်ပုဒ်ရှိသော်လည်း ဤပါဠိတော်၌ ထိုကဲ့သို့ စပ်ပုဒ် မရှိ၊ "ဒဿန် ဟောတီတိ" ၌ "ဣတိ" ကို "အယောသိ, အဒ္ဓက္ခတော"တို့၌သာ လှည့်၍ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုဣတိနှင့် ဆက်၍လည်း အနက် မပေးနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ထိုပုဒ်များသည် ဤအဋ္ဌကထာ၌ ပါဖွယ် မလိုပါ၊ ဋီကာသစ်၌ကား-"ဣတိ ဧဝံ-သို့ အဒ္ဓာသယံ ကတွာ-၍၊ အာမန္တေသိ-သိစေပြီ" ဟု နောက် အလွန်ဝေးသော (ပါဠိတော်) အာမန္တေသိကို လှမ်း၍ စပ်၏၊ စဉ်းစားပါ။

ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု အဖွင့် ပြီး၏။

အမွန္အမာထာဝဂထာ အဖွင့်

၂၅၆။ အဒ္ဓာယကောတိ ဣဒံ-အဒ္ဓာယကောဟူသော ဤစကားသည်၊ ("ဝရဟာ ဝစနံ" ၌ စပ်) ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဣမေ-ဤသူတို့သည်၊ နု စျာယန္တိ-ဈာန်မဝင်စားနိုင်ကြကုန်၊ ဒါနိ-၌၊ ဣမေ-တို့သည်၊ နု စျာယန္တိ-ကုန်၊ ဝါသေဋ္ဌ-ဝါသေဋ္ဌ၊ ဣတိ ခေါ-ဤအကြောင်းကြောင့်၊ အဒ္ဓာယကာ အဒ္ဓာယကာတွေ၀-အဒ္ဓာယကာ အဒ္ဓာယကာတို့ဟူ၍သာလျှင်၊ တတိယံ-သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ အက္ခရံ-အမည်သည်သာ, အက္ခရာသည်၊ ဥပနိဗ္ဗတ္တ-ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဝဋ္ဋမ

အဒ္ဓာယကောဟု။ ။"နု ဒါနိ မေ စျာယန္တိ-ဤသူတို့သည် ယခုအခါ ဈာန်မဝင်စားကြတော့" ဟူသော စကားကိုထောက်၍ "စျာယန္တိတိ စျာယကာ၊ နု+စျာယကာ အဒ္ဓာယကာ" ဟု ပြုရ၏။ [ဈေျ+ဏျု၊] "နု ဒါနိ မေ" စသော ပါဠိတော်သည် သုတ်ပါထေယျအဋ္ဌည်သုတ်တည်း၊ ထိုသုတ်၌ ဗြာဟ္မဏဟု ပဌမအက္ခရာဖြစ်ပုံ, စျာယကဟု ဒုတိယအက္ခရာဖြစ်ပုံကိုပြပြီးမှ အစဉ်အတိုင်းပြောင်းလွှဲ၍ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ရာ "အဒ္ဓာယက" ဟု တတိယအက္ခရာဖြစ်ပုံကို ပြသည်၊ အကျယ်ကို ထိုသုတ်၌ ရှုပါ။

အက္ခရံ။ ။ဤနေရာ၌ "အက္ခရ" သဒ္ဒါသည် "အမည်သည်သာ" ဟူသောအနက်ကို ဟောပါ၏။ အက္ခရ၌ ခရဓာတ်သည် သဠလန (လှုပ်ရှား-ပြောင်းလွှဲခြင်း) အနက်ကို ဟော၏။ အမည်သည်သာသည် ထိုအမည်၏ တည်ရာအနက်မှ ပြောင်းလွှဲ၍ အခြားအနက်ကို ဟောနိုင်း ထို့ကြောင့် "နု+ခရတိ-အခြားအနက်သို့ မလှုပ်ရှား မပြောင်းလွှဲတတ်၊ ဣတိ အက္ခရံ" ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ အမည်သည်သာကို "အက္ခရ" ဟု ခေါ်သည်၊ [အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တတိ သခါ သမညာ ပညတ္တိ ဝေါဟာရော ဥပ္ပန္နော-အဋ္ဌည်သုတ္တဋ္ဌကထာ။]

ကပ္ပိကကာလေ-ပဌမကမ္ဘာဝယ် ဖြစ်သူတို့၏အခါ၌ (ကမ္ဘာဦးသူ, လူတို့၏အခါ၌)၊ စျာနပရိဝိတိတာန်-စျာန်မှ ကင်းကုန်သော၊ (စျာန်မဝင်စားနိုင်ကုန်သော၊) ဗြာဟ္မ ဏာန်-ပုဏ္ဏားတို့ကို၊ ဂရဟာဝစနန်-ကဲ့ရဲ့ကြောင်းစကားတည်း၊ ဣဒါနိပန-ဤ အခါ၌ကား၊ (ယခု လက်ထက်၌ကား၊) တံ-ထိုအရှေ့ယဟူသော စကားကို၊ ("ပသ်သာဝစန် ကတ္တာ" ၌စပ်၊) အရှေ့ယတိ-ဝေဒကျမ်းစာတို့ကို သရဏ္ဟာယ်နိုင်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ အရှာယကောဝ-ကမည်၏။ မန္တေ-မန္တာန်တို့ကို၊ (ဝေဒကျမ်းတို့ကို၊) ပရိဝတ္တေတိ-အဖန်ဖန် ဖြစ်စေနိုင်၏။ (ရွတ်အံသရဏ္ဟာယ်နိုင်၏။) ဣတိ ဣမိနာ အတ္ထေန-ဤအနက်ဖြင့်၊ ပသ်သာဝစန်-ခီးဒ္ဒမ်းကြောင်းစကားကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဝေါဟရန္တိ-ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြကုန်၏။. . . (ယော-အကြင်အမျိုးသားလုလင်သည်) မန္တေ-တို့ကို၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဓာရေတိ-အာဝုံနှုတ်စာက်, ဆောင်ရွက်တတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-သည်) မန္တဓရော-မန္တဓရမည်၏။။

ဂရဟာ, ပသ်သာဝစန်။ ။ကမ္ဘာဦးကာလတုန်းက စျာန်မဝင်စားနိုင်သောရသေ့တို့ကို "အရှာယက" ဟု ကဲ့ရဲ့ကြောင်း ဂရဟာစကား ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း (ဘုရားလက်ထက်တော် အခါဟူသော) ယခုခေတ်၌ကား "အရှာယတ-ဝေဒကျမ်းစာတို့ကို သင်အံရွတ်ဆိုတတ်သူ" ဟု ခီးဒ္ဒမ်းကြောင်း ပသ်သာစကား အဖြစ်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ [ခီးဒ္ဒမ်းကြောင်းစကား၌ အဓိ+ဣဟတတ်, ဏျပစ္စည်းဖြင့် ဣကတို့ အာယပြု "အရှာယက" ဟု ဖြစ်၏။ ဦးကာသစ်၌ "အဓိ+အာပုဗ္ဗ" ဟု (အာပါသည်ကား ပါဠိပျက်သာ၊ ထောမနိမ်း၌ အာ ဥပသာရ ရှေးရှိမဟုတ်၊ ဏျ၌ ဏအနုဗန်ကြောင့် ဣကတို့ ၉, ဧကို အာယပြု၍) "အရှာယက" ဟု ဒီယရှိရသည်၊ ဏအနုဗန် မမှောင်းလျှင် "အရှယတိ" ဟုသာ ရှိနိုင်သည်။]

မန္တေ ပရိဝတ္တေတိ။ ။ပရိ+ဝတ္တျု (ဝတ္ဘု) ဓာတ်သည် ကာရိတ် ဏေပစ္စည်းဖြင့် "အဖန်ဖန်+ဖြစ်စေ" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ ထိုသို့ "ဖြစ်စေခြင်း" ဟူသည် သရဏ္ဟယ်ခြင်း-ရွတ်အံခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် "ဝေဒေ သရဏ္ဟယတိ၊ ပရိယာပုဏာတိတိ အတ္ထော" ဟု ဦးကာ၌ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်။

မန္တဓရော။ ။ယထာအဓိဝေ မန္တေ အသမ္ဘုဏ္ဍေ ကတ္တာ ဟာယေ ထဝေတိ-သင်ယူအပ်ပြီးသော မန္တာန် (ဝေဒ) တို့ကို မမျောက်ပျက်အောင် (မေ့မသွားအောင်) စာပြန် သလို ပြန်သောအားဖြင့် နှုတ်တက်စေပြီးလျှင် စိတ်နှလုံး၌ ဆောင်ထားနိုင်သူကို "မန္တဓရ" ဟု ခေါ်သည်၊ "အသမ္ဘုဏ္ဍေ" နေရာဝယ် ဦးကာသစ်၌ "အသမ္ဘုဏ္ဍေ" ဟု ပါဠိပျက်၏။ [သုဂတိ ယောပိ (ဤဘဝသာ မက, နောက်သုဂတိဘဝတို့ကိုသော်မှလည်း) မန္တဓဿ သုယမ္ပိ ခ ဘေတမ်ဟ-မန္တာ-သိကြောင်း ကြားကြောင်း အတတ်တို့, ပိဋကတ်၌ ကျွမ်းကျင်သူများသည် ပရလောကကို မျက်စိဖြင့် မြင်ရသကဲ့သို့ မြင်နေကြ၏၊ မန္တာန်ကလည်း ထိုကဲ့သို့ အသိအမြင်ကို ပေးနိုင်သည်-ဟူလို၊ မုနေဓာတ်+တပစ္စည်းဖြင့် ဥကို (အ) ပြု၍ "မန္တ" ဟု ပုံလိန်ဖြစ်၏။ ဝေဒကျမ်းတို့ကိုပဲ "မန္တ" ဟု ခေါ်သည်။. . . ဝေဒေါ် မန္တော သုတိတ္ထိယံ-အဘိဓာန် (၁၀၈)။]

တိဏ္ဏံ ဝေဒါနန္တိ-ကား၊ (ယော-အကြင် အမွဋ္ဌလုလင်သည်၊) ဣရု ၊ပေ၊ ဝေဒါနံ-ဣရုရေဝေကျမ်း, ယဇုဝေဒကျမ်း, သာမဝေဒကျမ်းတို့၏၊ ("ပါရဲ" ၌စပ်၊) သြဠပဟတ-ကရဏာဝသေန-နှုတ်ခမ်းတို့ကို ပုတ်ခတ်မှုကို ပြုခြင်း၏၊ အစွမ်းဖြင့်၊ ပါရဲ-အပြီးအဆုံးသို့၊ (တဖက်ကမ်းရောက်, တက်မြောက်ခြင်းသို့၊) ဂတော-ရောက်၏။ ဣရုတိ-ထို့ကြောင့်၊ (သော-ထိုအမွဋ္ဌလုလင်သည်၊) ပါရဣု-ပါရဣုမည်၏။

တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ။ ။ဝိဒန္တိ ဓမ္မံ ကမ္မံဝါ ဧတေတိတိ ဝေဒါ-ဓမ္မကို, သို့မဟုတ် ရှေးကံကို သိကြောင်း အတတ်ပညာ ဖြစ်သောကြောင့် ဣရုရေဝသော အတတ်ပညာကို "ဝေဒ" ဟု ခေါ်၏။ [ဝကို ဗဟုပြု၍ "ဗေဒ" ဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။ ထိုဗေဒတို့၏ အစိတ်အဂါဖြစ်သော ကပ္ပ, ဗျာကရဏဝသော ကျမ်းကို "ဝေဒင်" (ဗေဒင်) ဟု ခေါ်သည်၊] ထိုဝေဒတို့သည် အာထဗ္ဗဏနှင့်တကွ လေးပုံ (လေးမျိုး) ရှိသော်လည်း အာထဗ္ဗဏအတတ်သည် သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ကြောင်း မန္တာန်ဖြစ်သောကြောင့် သူတော်ကောင်းတို့၏ အသုံးမဟုတ်ရကား ဣရု စသော သုံးပုံကိုသာ ယူ၍ "တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ" ဟု ဆိုသတတ်။

ဣရု, ယဇု, သာမ။ ။ဣရုစ္ဆန္ဒေ ထောမီယန္တေ ဒေဝါ ဧတာယာဂိ ဣရု၊ နတ်တို့ကို ချီးမွမ်းကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဣုဒေဝကို "ဣရု" ဟု ခေါ်၏။ ဣုစ (ထောမနီမ်၌ ရိစ) ဓာတ်+ကွိပ်ပစ္စည်း။ စကို ရေပြုဟု ဦးကာသစ်ဆိုး၏။ ယဇုန္တေ ယုဇ္ဇန္တေ ,ဒေဝါ အနေနာဘိ ယဇု, နတ်တို့ကို ပူဇော်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် "ယဇု" ဟု ခေါ်၏။ [ယဇမ်ာတ်+ဥသ်ပစ္စည်းဟု ဆိုး၏။] သောယန္တိ သာယန္တိဝါ တနဲ့ ကရောန္တိ ပါပံ အနေနာတိ သာမ၊ မ ကောင်းမှုကို အဆုံးပြုကြောင်း (တစ်နည်း) နည်းပါးအောင်ပြုကြောင်းအတတ်၊ [သောဓာတ်, တစ်နည်း-သာဓာတ်+မန်ပစ္စည်းဟု ဆိုး၏။ သောဓာတ်၌ ဩကို အာပြု။]

သြဠပဟတကရဏာ။ ။ပဟရဏံ-ပုတ်ခတ်ခြင်း၊ ပဟတံ-ခြင်း၊ သြဠဘုံ-နှုတ်ခမ်းတို့ကိုး (နှုတ်ခမ်းကို မှတ်၍ ဆိုထားသည်, "ဌာန် ကရိုဏ်းတို့ကို" ဟု ဆိုလိုး၏။) ပဟတ-ပုတ်ခတ်ခြင်းတည်း၊ သြဠပဟတ၊ သြဠပဟတသ+ကရဏ် သြဠပဟတကရဏ၊ ဌာန်ကရိုဏ်း တို့ကို ပုတ်ခတ်၍, ဝါ-ဌာန်ကရိုဏ်းတို့ကို လှုပ်စေ၍ စာတက်သော အားဖြင့် အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်သောကြောင့် ပါရဣုဖြစ်သည်၊ "ဝေဒကျမ်းပေါက်သူ-ဝေဒကျမ်းစာကျန်သူ" ဟု ဆိုလို သည်၊ အနက်ဓိဗျာယ်ကို နိုင်နုင်းသောအားဖြင့် ပါရဣုဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်သေးပါ-ဟူလို၏, ယခု ခေတ် ပိဋကတ်တို့ကို စာပေါက်ရုံတတ်သူများကဲ့သို့တည်း။ [သြဠဌာန် စာလေတွာ ပဝုဏာဘာဝ-ကရဏာဝသေန ,ပါရဲ ဂ၊ဟာ၊ နှ အတ္ထဝိဘာဝနခဝသေနာတိ ပုတ္တ ဟောတိ၊-ဦးကာသစ်။]

မှတ်ချက်။ ။"ပါရဲ ဂဠ္ဆတီတိ ပါရဲဂတော" ဝယ် ပါရဲ၌ ဝိဘာတ်မကြေသော အလုတ္တသမာဒိဟုမှတ်၍, ပါရဣုဠ္ဆတား နိစ္စသမာသ်ဟု မှတ်ပါ၊ ဘာကြောင့်နည်း၊ . . . . . ပါရဲနှင့် မတွဲဘဲ "ဣ" ဟုချည်း မနေနိုင်သောကြောင့်တည်း၊ ပါရဲဂတောဏ် အဓိဗျာယ်ကို ရှေ့, "ပါရဲ ဂန္ဓာ" ၌ ပြခဲ့ပြီ။

နိယကျွှန်ုနာစ-နိယကျွှန်ုမည်သော အဘိဓာန်ကျမ်းနှင့်လည်းကောင်း၊ ကေဠုဘေနစ-ကေဠုဘာမည်သော ကာဗုအလင်္ကာရကျမ်းနှင့်လည်းကောင်း၊ သဟ-တက္ပ၊ (၀တ္ထ မာနာနံ-နံသော၊) သနိယကျွှန်ုကေဠုဘာနံ-နိယကျွှန်ုမည်သော အဘိဓာန်ကျမ်း၊ ကေဠုဘာမည်သော ကာဗုအလင်္ကာရကျင်းနှင့်တက္ပ ဖြစ်ကုန်သော၊ ("တိတ္ထိ ဝေဒါနံ" ၌စပ်၊) နိယကျွှန်ုတိ-ကား။ ရုက္ခာဒီနံ-သစ်ပင် အစရှိသည်တို့၏။ (တစ်နည်း၊ နိယကျွှန်ုရုက္ခာဒီနံ-နိယကျွှန်ုသစ်ပင် အစရှိသည်တို့၏။) ဝေ၀စနပကာသကံ-ဝေ၀စ်ပရိယာယ်ကို ပြတတ်သော၊ သတ္ထံ-ကျမ်းတည်း။

နိယကျွှန်ု။ ။"နိ ပုဒ္ဓ+ယ&ဋ္ဌ+ဘတ်, ဥပစ္စည်း" ဟု ထောမနိမ်ဒ် ပုဒ်ခွဲ၍ "ကောသ အဘိဓာန်ကျမ်းစသည်" ဟု သရုပ်ဖော်၏။ "တတ္ထ တတ္ထ အာဂတာနိ နာမာနိ နိသေသတော (နိ၏ အနက်) + ယ&ဋ္ဌ နာသိ ကရောန္တိ ဣတ္ထာတိ နိယကျွှန်ုထိုထိုနေရာ၌လာသော နာမည်တို့ကို ပေါင်းစုရာကျမ်း" ဟု ဋီကာသစ်၌ ဝိဂ္ဂဟပြု၏။ ဤပိဂ္ဂဟသည် "အဘိဓာန (နာမည်တို့ကို ပြရာ) ကျမ်း" ဟူသော အမည်နှင့်လည်း လိုက်လျောပေ၏။ ဤအလို "နိယကျှု" ဟု ပဌမကွဲရာ ဌ ဖြင့် ရှိရပေလိမ့်မည်။

ဋီကာ။ ။ဝစနိယ ဝါစကဘာ၀ေန (ဟောအပ်သော အနက်, ဟောတတ်သော သဒ္ဒါ၏ အဖြစ်ဖြင့်) အတ္ထံစ သဒ္ဒံစ ဒွေတိ ဘိန္နတိ (ခွဲခြားတတ်၏) ဝိဘဇ္ဇ ဒသေတိ (ခွဲခြား၍ ပြတတ်၏) ဣတိ နိခဏ္ဍု၊ သော ၀ေ (ထို နိခဏ္ဍုကိုပင်) ခကာရသ ယကာရံ ကတ္တာ နိယကျွှန်ု။ တိ ၀ုတ္တော။ ဤ ဋီကာ ၀စနတ္ထကို အဋ္ဌကထာ၌ လာသော နိယကျွှာ်ပါဋ္ဌိအတွက် တစ်မျိုးကြီအပ်သော ၀စနတ္ထဟု မှတ်ပါ။ ဤအလို "နိယကျှု" ဟု တတိယကွဲရာ ဌဖြင့် ပါဋ္ဌိရှိရပေလိမ့်မည်။

ရုက္ခာဒီနံ ၊ ၀ေ၊ သတ္ထံ။ ။ဤအဋ္ဌကထာ အဖွင့်ကို ယူ၍ အဘိဓာန် (၁၀၁)၌ "နာမပ္ပကာသကံ သတ္ထံ, ရုက္ခာဒီနံ နိယကျှု သော" ဟု ဆိုသည်၊ ရုက္ခာဒီနံ၌ အာဒါဖြင့် သစ်ပင်မှ တစ်ပါးသော အနက်တို့ကို ဟောသော ၀ေ၀စ်မရိယာယ် စကားလုယ်သဒ္ဒါတို့ကို ယူပါ။ ထို့ကြောင့် ယခုအဘိဓာန်ကျမ်း၌ ဘုရားဟူသော အနက်၏ ၀ေ၀စ်မရိယာယ်ဖြစ်သော "ဗုဒ္ဓါ ဒသ၀ေလော သတ္ထာ" စသည်ကိုလည်း ပြထား၏။ "သမယော သမ၀ါယေ" စသည်ဖြင့် သဒ္ဒါ တစ်ခုစ်၏ ဟောနက်အများကိုလည်း ပြထားသည်။

ဋီကာ။ ။နိ၁သ၁နမတ္တ&ဋ္ဌတံ (ရုက္ခစသော အနက်တို့ကို ဟောသော သဒ္ဒါတို့၏ "၀ေ၀စ်မရိယာယ်ကို ပြသောကျမ်း-ဟူသော ဤစကားသည် နိ၁သ၁နနည်းမျှသာတည်း၊) အနေ ကေသံပိ အတ္ထာနံ ၈ကသဒ္ဒ၀စနီယတာ၀ိဘာ၀နယ၀သေနပိ တသ ဂန္ဓသ ပ၀တ္တတ္တာ။

မှတ်ချက်။ ။စာအုပ်တို့၌ "နိယကျှု ရုက္ခာဒီနံ" ဟု တွေ့ရ၏။ နိယကျှုနာမ ရုက္ခ ပိသေသော၊ တဒါဒိကာနံ အတ္ထာနန္တိ အဋ္ဌော" ဟု ဋီကာသစ်လည်း ဖွင့်၏။ "နိယကျှုကျမ်း" ဟူသော နာမည်လည်း "ပါရာဇိကကဏ္ဍ" ဟူသော နာမည်ကဲ့သို့ နိယကျှုမည်သော သစ်ပင်ကို အစပြု၍ ဆိုအပ်သော အာဒိယခွန်နာမဟုလည်း ဆို၏။ သို့သော် နိယကျှုကို သစ်ပင်တစ်ပင်၏ နာမည်ဟု ဋီကာ၌ မဖွင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း, အဘိဓာန်၌ "ရုက္ခာဒီနံ နိယကျှု သော" ဟုသာ ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း ထိုပါဋ္ဌိကို စဉ်းစားပါ။

ကေဋ္ဌာဘန္ဓိ-ကား၊ ကိရိယာဂယပွဝိဂယ-ပွေါ-နှုတ်မြွက်ခြင်းစသော အမှုအရာ ကိရိယာကို ပြုစီရင်ကြောင်း, အထူးထူးအပြားပြား ဗျာဒစ္စာပြုဒီရင်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ["ဂန္ဓော" ကို ဝဲ့၍ ပုံလိန်ထားသည်။] ကဝိန်-ကဗျုံ့ဖွဲ့သိ, ပညာရှိတို့အား။ ဥပကာရ ဝဟံ-လျှော်သောကျေးဇူးကို ဆောင်နိုင်သော၊ သတ္တ-တည်း၊ အက္ခရပ္ပဘေဒေန-အက္ခရာတို့ကို ဌာန်-ကရိုဏ်း-ပယတ်, ဝိဗြိုဟ်ဝစနတစ်သောအားဖြင့် ခွဲခြားကြောင်းဖြစ်သောကျမ်းနှင့်၊ သဃ-ကွ၊ (ဝတ္တာမာနာနှံ၊) သာကျရပ္ပဘေဒါနိ-အက္ခရာ

ကေဋ္ဌာဘ်။ ။နှုတ်မြွက်ပြောဆိုရာ၌ အပြစ်ရှိသောအမှုအရာ, အပြစ်ကင်းသော အမှုအရာ, ဂုဏ်ရှိသောအမှုအရာစသော အမှုအရာ အထူးအပြားကို သိစေတတ်သောကြောင့် ကာဗျအလင်္ကာရကျမ်းသည် "ကေဋ္ဌာ" မည်၏။ ကိရိယာဒိဝိဘာဂ ကိဋ္ဌတိ ဝမေတိ (သိစေတတ်၏) ဣဂျတိ ကေဋ္ဌာ၊ ကိဋ္ဌဓာတ်+ကာရိတ်ကြေ, အဘပစ္စည်း၊ အကို ဥပ္ပါ၊ (တစ်နည်း) ကိရိယာဒိဝိဘာဂ အနဝသေသပရိယာဒါနတော (အကြွင်းမဲ့ကုန်အောင်ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) ဂမေန္တော (သိစေလျက်) ဥဘောတိ ပူရေတိတိ ကေဋ္ဌာ၊ ကြိယာအထူးအပြားကို အကုန်ယူ၍ သိစေပုံ အပြည့်ပါသောကြောင့် ကာဗျအလင်္ကာရကျမ်းသည် ကေဋ္ဌာမည်၏။ ဤအလို ကိဋ္ဌ သဒ္ဒါ။ပပဓ+ဥဘဓာတ်ဟု ကြေပါ၊ ဋီကာသစ်၌ အခြားတစ်နည်းကိုလည်း ပြသေး၏။

ကိရိယာ ။ပေ၊ **ဥပကာရာဟံ**။ ။ဝစီဘေဒါဒိလက္ခဏာ (နှုတ်မြွက်ခြင်းအစရှိသော အမှတ်လက္ခဏာရှိသော၊. . . . . အာဒိဖြင့် စာရေးခြင်းနှင့် ကိုယ်အမှုအရာစသည်ကို ယူပါ။) ကိရိယာ ကပ္ပိယတို ဧတေနာတိ ကိရိယာကပ္ပေါ-အမှုအရာကို ပြုစီရင်ကြောင်းဖြစ်သော ကျမ်း၊ ("ဂန္ဓော" ကို ဝဲ့၍ ပုံလိန်ချသည်။) ထို ကိရိယာကပ္ပသည် "ပဒေဝါကျေ တဒဇ္ဇောစ, ဒေါသာ ယေ ဝိဝိဓာ မတာ" ဟူသော အလင်္ကာရကျမ်းနှင့်အညီပဒဆိုင်ရာ, ဝါကျဆိုင်ရာ, ပဒဇ္ဇ-ဝါကျဇ္ဇဆိုင်ရာအားဖြင့် အများအပြားရှိသောကြောင့် "ဝိကပ္ပေါ-အထူးထူးအပြားပြား ပြုစီရင်ကြောင်းကျမ်း" ဟု ဝိသေသနပြုသည်။ [သော ပန ဝဏ္ဏာ (အက္ခရာ) ပဒ (ပုဒ်) ဝန္ဓ (ဒဏ္ဍ,တစ်ခုလုံး-ဝါကျ) ပဒဇ္ဇာဒိ ဝိဘာဂတော (ပဒ၏အနက် အစရှိသည်တို့ ခွဲခြားခြင်း အားဖြင့်၊) ဗဟုဝိကပ္ပေါတိ အာဟ-ကိရိယာကပ္ပ ဝိကပ္ပေါတိ-ဋီကာ။]

မုတ်ဈကိ။ ။ဤစကားသည် မူလဖြစ်သော ကိရိယာကပ္ပကျမ်းကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုအပ်သောစကားတည်း၊ ပန္ဓန်၏-ထိုကျမ်းသည် အလွန်ကျယ်သောအရာရှိ၏။ ဂါထာတစ်သိန်း ပမာဏရှိ၏။ ယင်းကျမ်းကို "နယ စရိယာဒိပဂရဏ" ကျမ်းဟုလည်း ပြောဆိုကြသတတ်-ဋီကာ၊ ဤ ကိရိယာကပ္ပ ဝိကပ္ပေါစသော စကားကိုကြည့်၍ အတိမာန် (၁၁၂) ၌ "ကေဋ္ဌာတ်တု ကိရိယာကပ္ပ-ဝိကပ္ပေါ ကဝိန် ဟိတော" ဟု ဆိုသည်။ [ကဝိန်နှင့်စပ်၍ ကပိ ၄ မျိုးကို ပြတ္တေဒလ သုတ် မဟာသိလအခန်း၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အက္ခရပ္ပဘေဒေါ။ ။ဌာနကရဏာဒိဝိဘာဂတောစ (ဌာန်, ကရိုဏ်း အစရှိ ကို ခွဲခြား ဝေဘန်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊) နိဗ္ဗစန ဝိဘာဂတောစ (ဝိဗြိုဟ်-ဝစနတ်ကို ခွဲခြားဝေဘန်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊) အက္ခရာ ပဘေဒါယန္တိ ဧတေနာတိ အက္ခရပ္ပဘေဒေါ-အက္ခရာတို့တို့ ခွဲခြား၍ ပြကြောင်းကျမ်း၊ ထိုကျမ်းဟူသည်-

တို့ကို ဌာန် ကရိုဏ်း ပယတ်, ဝိဗြိုဟ်ဝစနတ်စသောအားဖြင့် ခွဲခြားကြောင်း ကျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ("တိုဏ္ဏာဝေဒါနိ" ၌စပ်၊) အက္ခရာပ္ပဝေဒေါတိ-ကား၊ သိက္ခာစ-သိက္ခာကျမ်းလည်းကောင်း၊ နိရုတ္တိစ-နိရုတ္တိကျမ်းလည်းကောင်းတည်း၊ [ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ "သာကျပ္ပဝေဒေါနိ-အက္ခရာတို့ကို ခွဲခြားကြောင်း သိက္ခာကျမ်း နိရုတ္တိကျမ်းတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော" ဟု ပေးပါ။]

ဣတိဟာသပဉ္စမာနန္တိ - ကား၊ အာထဗ္ဗဏဝေဒ-အာထဗ္ဗဏဝေဒကျမ်းကို၊ စတုတ္ထွေ-၄ ကျမ်းမြောက်ကို၊ ကတ္တာ-၍။ ("ပဉ္စမော" ၌စပ်၊) ဧတေသံ-ဤဝေဒသုံးပုံတို့၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣဟ - ဤလောကဌ၌၊ အာသ - ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ၊ ဣတိ-သို့၊

"ကပ္ပေ ဗာဟုကရဏ် ဧဝေတိ:သတ္တ သိက္ခာ နိရုတ္တိစ၊
ဆန္ဒောဝိစိတိ စေတာနိ, ဝေဒဂ်ါနိ ဝဒန္တိ ဆ"

ဟူသော အဘိဓာန် (၁၁၀) လာ ဝေဒဂ် ၆ ပါးတွင် ပါဝင်သော သိက္ခာကျမ်းနှင့် နိရုတ္တိကျမ်းတည်း။ ထို့ကြောင့် "သိက္ခာစ နိရုတ္တိစ" ဟု ဖွင့်သည်။

သိက္ခာ။ ။အက္ခရသမယ-အက္ခရာတို့၏ အကြောင်းအရာကို၊ သိက္ခန္တိ တောယာတိ သိက္ခာ-သင်ပြကြောင်းဖြစ်သောကျမ်း။ အကာရာဒိဝဏ္ဏာနံ ဌာန ကရဏ ပယတစ ပဒ္မိ ပါဒကသတ္တာ-အ အက္ခရာ အစရှိသော ဝဏ္ဏာတို့၏၊ ဌာန်-ကိုလည်းကောင်း၊ ကရိုဏ်းကိုလည်းကောင်း၊ ပယတ် (ရွှန်ဆိုရာ၌ အားထုတ်မှု) ကိုလည်းကောင်း သိစေတတ်သော အထက်သဒ္ဒါကျမ်း၏ အခြေပြုကျမ်းတစ်မျိုးတည်း။ [အဘိဓာန် နိုဿယသစ်၌ "ပါဏိနီသိက္ခာကျမ်း (ပါဏိနီကျမ်းကို မလေ့လာမီ ရှေးဦးစွာသင်ရသော ကျမ်း) နာရဒသိက္ခာကျမ်းစသော ကျမ်း" ဟု သရုပ်ထုတ်ပြသည်။]

နိရုတ္တိ။ ။နိစ္စယေန နိဿေသဝတောဝါ + ဥတ္တိ နိရုတ္တိ - ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့် (တစ်နည်း) အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် သဒ္ဒါတို့ကို ဆိုကြောင်းကျမ်း၊ တိုနိရုတ္တိကျမ်းသည် ဝေဒဂ် ၆ ပါးတွင် ပါဝင်သော ကျမ်ဗေဒစ်မျိုးတည်း။ ဗျာကရဏဟု ခေါ်အပ်သော သဒ္ဒါကျမ်း မဟုတ်သေး၊ အမှဋ္ဌလုလင်၏ ဗျာကရဏကျမ်း တတ်ကျွမ်းကြောင်းကိုကား "ဝေ.ျာကရဏော" ဟု သီးခြား ပြလိမ့်မည်၊ [ဝဏ္ဏာဂမ-ဝဏ္ဏပိပရိယယစသော နိရုတ္တိနည်း ငါးမျိုးကို ထိုထို သဒ္ဒါကျမ်းတို့ဌဲလည်းကောင်း၊ ကစ္စည်းဘာသာဦးကာ-တဒ္ဓိတ်-တေသုဝုဒ္ဓိ (၄၀၄) သုတ်၌ ပြထားကြ ;

အာထဗ္ဗဏဝေဒ စတုတ္ထွေ။ ။ဣတိဟာသကျမ်းကို ၅ ကျမ်းမြောက် ဖြစ်အော၊ ရေတွက်ရာ၌ အာထဗ္ဗဏဝေဒကို ၄ ကျမ်းမြောက်အနေ၌ ထား၍ ရေတွက်ကြောင်းကို သိစေလိုသောကြောင့် "အာထဗ္ဗဏဝေဒ စတုတ္ထွေ" ဟု မိန့်သည်၊ [အထရ်ဝန် (အထဗ္ဗန်) မည်သော ရသေ့သည် စီရင်အပ်သော ၄ ခုမြောက် ဝေဒကျမ်းသည် "အထဗ္ဗနေန+ဒိဋ္ဌော" အရ "အာထဗ္ဗဏ" မ်ည်၏။ အဏ် (ဏ) ပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော တဒ္ဓိတ်ပုဒ် ဖြစ်သောကြောင့် "အာထဗ္ဗဏ" ဟု ဒီဃရှိ၏။ "အထရ်ပန်" ဟု ရသေ့နာမည်ဖြစ်သောကြောင့် ရှေ့၌ (ရ) ပါသည့်အတွက် နကို ဏ ပြန်ရသည်။]

ဣဟ-၌၊ အာသ-ပြီ၊ ဣဟတိ-ဤဒိသဝစန ပဋိသံယုတ္တောဟု-ဤသို့ ရှုအပ်သော စကားနှင့် စပ်ယှဉ်သော၊ ပုရာဏကထာသခီါတော-ပုရာဏကျမ်းဟု ဆိုအပ်သော၊ (ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်ကို ပြောဆိုကြောင်းသမိုင်း, ရာဇဝင်စကားဟုဆိုအပ်သော၊) ဣဟတိဟာသော-ဣဟတိဟာသကျမ်းဟူသော၊ ပဠမော-ငါးကျမ်းမြောက်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣဟတိ-ကြောင့်၊ (တေ-ထိုဝေဒသုံးပုံတို့သည်)၊ ဣဟတိဟာသ ပဠမာ-မတ္တိ မည်၏။ ဣဟတိဟာသပဠမာနံ-ဣဟတိဟာသကျမ်းဟူသော ငါးကျမ်းမြောက်ရှိကုန်သော၊ တေသံ ဝေဒါနံ-ထိုဝေဒသုံးပုံတို့၏။ (“ပါရဂူ” ၌စပ်)။

(ယော-အကြင်အမွန္ဒလုလာင်သည်)၊ ပဒ-ပဒကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ တဒဝ သေသံ-ထိုပဒကျမ်းမှကြွင်းသော၊ ဗျာကရဏံစ-ဗျာကရဏဿကျမ်းကိုလည်းကောင်း၊ အဓိတေ(စ)-သင်လည်းသင်ယူတတ်၏။ ဝိဒတိစ-သိလည်းသိတတ်၏။ ဣဟတိ-ကြောင့်၊ (သော-သည်)၊ ပဒကောပ-ပဒကလည်းမည်၏။ ဝေယျာကရဏောပ-ဝေယျာကရဏလည်းမည်၏။

ပုရာဏကထာ သခီါတော။ ။ဤစကားဖြင့် ဣဟတိဟာသကျမ်းကို သရုပ်ပြသည်၊ ဘာရတပုရာဏ ရာမပုရာဏ, နရသိဟပုရာဏ အစရှိသော ပုရာဏ်ကျမ်းတို့ကို ဣဟတိဟာသ ကျမ်းခေါ်သည်-ဟူလို၊ [ဘာရတညီနောင်တို့၏ စစ်တိုက်ပုံကိုပြသောကထာသည် ဘာရတ ပုရာဏ်ကျမ်းမည်၏။ ရာမမင်း၏ သီတာဒေဝီ ဆောင်ယူပုံကို ပြသောကထာသည် ရာမပုရာဏ် ကျမ်းမည်၏၊ နရသိဟမင်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုပြသောကျမ်းသည် နရသိဟပုရာဏ်ကျမ်း မည်၏။] ဤအဖွင့်ကိုယူ၍ အဘိဓာန် (၁၁၁) ၌ “ဣဟတိဟာသော ပုရာဝုတ္တ-ပဗန္ဓဘာရတာဒိကော” ဟု ဆိုသည်။

ဣဟတိဟာသ။ ။“ဣဟတိ+ဣဟ+အာသ” ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ “ဤလောကၦ် (ရှေးရှေးက) သည်ပင်သည်နည်း ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ” ဟု ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်ကို ပြသောကျမ်းသည် ဣဟတိဟာသ ကျမ်းမည်၏။ “ဣဟတိဟာသ ပဋိသံယုတ္တ” ဟု ဆိုလိုလျက် ပဋိသံယုတ္တပုဒ်ကိုချေ၍, တစ်နည်း-ပဋိသံယုတ္တတစ္ခုတို့ ပြု၍) “ဣဟတိဟာသ” ဟု ဆိုထားသည်၊ [အဒဋကထာ၌ “ဣဟတိဟာ အာသ ဣဟတိဟာ အာသ” ဟု ဝိစ္ဆာစကားကိုဆိုခြင်းမှာ ထို ဣဟတိဟာသကျမ်းဆိုင်ရာ အကြောင်းတို့၏ မျှာမျှြား ကျယ်ဝန်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုရခြင်းအကျိုးငှာတည်း၊ ဋီကာသစ်၌ အခြားနည်းများကို လည်း ပြသေး၏။ ရှုပါလေး။]

ပဒကော, ဝေယျာကရဏောပ။ ။“အဓိတေ, ဝိဒတိစတိ” ဟု ပါဠိရှိသင့်၏။ ဓာအုပ်တို့၌ “အဓီယတိ, ဝေဒေတိ” ဟု တွေ့ရ၏။ ရွတ်ဆိုခြင်းအနက်ဟော အဓိပုဒ္ဓ+ဣဓာတ် သည် ဘူဝါဒိသာတည်း။ ရှေ့ဣဣကို ခြေ, နောက်ဣဣကို ဒီဃပြု၍ “အဓိတေ” ဟု သုံးစွဲရိုးရှိ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ဂို အရကောက်သောကြောင့် ကမ္မရပ်လည်းမဟုတ်, ကတ္တုရပ်သာ၊ သိခြင်း အနက်ကို ဟောသော ဝိဒဓာတ်သည်လည်း ဘူဝါဒိပင်တည်း၊ ဤနေရာ၌ ဝိဒဓာတ်၏ သိခြင်းအနက် ဟောဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း မောဂ္ဂလ္လာန်-ဏာဒိကဣ္ဌာ, “တဓီမီတေ တံ ဇနာဘိ က-ဏိကာစ” ဟူသော (၁၄) သုတ်ကိုထောက်၍ သိနိုင်၏။ ထောမနီဓိဋ္ဌလည်း ဝေယျာကရဏောကို “ဝေတ္တု ဓီတေဝါ” ဟု ၂ နက်ပင်ဖွင့်၏။ ထိုသို့ “ဝေတ္တိ” သည် ပါဠိ၌ “ဝိဒတိ” ပင်တည်း။

ပဒ် ၊ဝ၊ ဗျာကရဏဲ။ ။"ပဒ် + အမ်ိတော ဝိဒတိစာတိ ပဒကောာ" ဟုလည်းကောင်း, "ဗျာကရဏဲ + အမ်ိတော ဝိဒတိစာတိ ဝေယျာကရဏောာ" ဟုလည်းကောင်း ပြုပါ။ [ဗျာကရဏမှ ဝေယျာကရဏာဖြစ်ပုံကို ကစ္စည်းဘာသာဋီကာ-တတ္ထိတ်-မာယူနမာဂမော ဌာနေ (၄၀၁) သုတ်၌ ရှုပါ]။ ဝစနတ္ထကိုကား ဦးကာ၌ တဲတံ သဒ္ဒံ တဒတ္ထော ဗျာကရောတိ အာစိက္ခတိ ဇေတနာတိ ဗျာကရဏဲ-ထိုထိုသဒ္ဒါကိုလည်းကောင်း, ထိုသဒ္ဒါ၏၊ အနက်ကိုလည်းကောင်း ဆိုကြောင်းကျမ်း" ဟု ပြု၏။ ထောမနီ၌၌ "ဗျာကရီယန္တေ ဗျုတ္ပါဒီယန္တေ ပဒ္ဒိပါဒီယန္တေ သဒ္ဒါ ယေနာတိ ဗျာကရဏဲ-သဒ္ဒါတို့ကို မှန်ကန်အောင် ပြီးစေကြောင်း သိစေကြောင်းကျမ်း" ဟု ပြု၏။

ပဒ၊ ဗျာကရဏကျမ်းများ။ ။"ပဒ် တဒဝယေသဉ္စ ဗျာကရဏဲ" ဟု ဆိုသောကြောင့် ပဒလည်း ဗျာကရဏဲ၏ အမျိုးအစားဌ ပါဝင်သောကျမ်းတစ်မျိုး-ဟု သိရမည်။ မှန်၏-"ကြွင်းသော ဗျာကရဏဲ"ဟု ဆိုသဖြင့် ပဒလည်း ဗျာကရဏဲ၏တွင်ပါဝင်နေသည်-ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ မောဂ္ဂလ္လာန်နိသယယသစ်-ဏာဒိ (၁၄) သုတ်၌လည်း "ပဒနင့်ကမတ္ထိုသည် ဝေဒကျမ်းတို့၌ အကျိုးဝင်သော ကျမ်းအထူးတို့တည်း" ဟု မိန့်သည်။ ဗျာကရဏဲကားကျမ်းတို့ကား မဒ္ဓဇောဝ, သာရသွတိ, ပါဏိနီ, စန္ဒြ, ကလာပ (ကာတန္တ) ဟု ယခုတိုင် ထင်ရှားရှိနေသော သဒ္ဒါကျမ်းတို့ ပင်တည်း။

အမ်ိတေနင့် ဝိဒတိအထူး။ ။"အမ်ိတော" ဖြင့် သင်ယူသူ ရွတ်အဲသရရွာယ်သူကို ပြု၏။ ဝိဒတိဖြင့် သင်ယူရွတ်အပ်ပြီး၍ တတ်သိသူကိုပြု၏။ ထို့ကြောင့် တစ်နက်တည်းဖြင့် အဓိပ္ပာယ်မပြည့်စုံရကား "အခ်ိတေ, ဝိဒတိ" ဟု ၂ နက်ပြထားသည်။ [မောဂ္ဂလ္လာန်စသော ကျမ်းတို့၌ "တံ + အခ်ိတေ, တံ + ဇနာတိ (ဝိဒတိ)" ဟု တသဒ္ဒါ ၂ ပုဒ်ကိုပြု၏။ ထိုသို့ပြသဖြင့် သင်သူကိုလည်းကောင်း, သိသူကိုလည်းကောင်း ၂ ယောက်လုံးကို အသီးသီး "ပဒကောာ" စသော ပုဒ်တို့က ဟောနိုင်ကြောင်းကို သိစေသည်။ . . . ဒွိတဂ္ဂဟဏ် အခ်ိယမာနဝိဒူနံ ပုထုဝိဓာ နတ္ထိ-တ ၂ လုံးကိုယူခြင်းသည် သင်သူ သိသူတို့ကို အသီးအခြားစီရင်ရ'(ပြု၍) ခြင်းအကျိုးရှိ၏။-မောဂ္ဂလ္လာန်နိသယသ၌ပြအပ်သော ကာသိကာဝုတ္တိ။]

ဦးကာသစ်။ ။"ပဒ္ဒတိ အတ္ထော ဇေတနာတိ ပဒ်-အနက်ကိုသိကြောင်းပုဒ်" ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ "နာမဓာတော့ ပသဒ္ဒနိပါတာဒိဝသေန အနေကဝိဘာဂ (များသောအပြားရှိသော) ဝိဘတ္တိယန္တပဒ်" ဟု ပဒအရ ဝိဘာဇနုဒ္ဒေသကို အရဂေကာက်လေ၏။ "ပဒကျမ်း" ဟု ကျမ်းတစ်ကျမ်းအဖြစ်ဖြင့် ယူဆဟပ် မတူ၊ ဗျာကရဏဲ၏အရေတို့ကား ပဒမှကြွင်းသော ပကတိ, ပစ္စယ စသောအစိအရင်းကိုပြုသောကျမ်း-ဟု ယူလေ၏။ "ဝိဒတိ" အရာ၌လည်း "ဝေဒတိ-ဆိုစေ၏" ဟူသော ပါဠိပျက်ကိုတွေ့၍ "ပရေသံ ဝါစေတိ-သူတစ်ပါးတို့ကို ပို့ခ၍" ဟု အနက်ဖွင့်လေသည်။

ဦးကာ။ ။"တေ ဇေ ဝေဒေ ပဒသော ကာယတိတိ ပဒကောာ"-ဟု ဦးကာ၌ ဝစနတ္ထပြု၏။ ထိုနည်းသည် "အဋ္ဌကထာ၌လာသော "အခ်ိတေ, ဝိဒတိ" နည်းမှ တစ်နည်း-ဟု မှတ်ပါ။ ဤ၌နည်း၌ ပဒသဒ္ဒူပပဒ+ကာ (သဒ္ဒေ) ဟူသော ဓာတ်+အပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော ကိတ်ပုဒ်တည်း။ "ထိုဝေဒတို့ကို ပဒအားဖြင့် ရွတ်ဆိုတတ်သောကြောင့် ပဒကမည်၏" ဟူရာ၌ ပဒသော အရ "ဝဠုပန္ဒ ပဒ္ဒမ္ဘနေန-ဒုဏ္ဍိယအဖွဲ့, ဂါထာအဖွဲ့,ဟူသော အဖွဲ့အစုအားဖြင့်" ဟု ဦးကာသစ်ဖွင့်လေသည်၊ ထိုဦးကာအဖွင့်မျှားသည် ပြအပ်ခဲ့သော သဒ္ဒါကျမ်းတို့အဖွင့်နှင့် လုံးလုံး မတူပါ။

ဝိတဏ္ဍဝါဒသတ္တိ-ဝိတဏ္ဍဝါဒကို ပြသောကျမ်းကို၊ ဝါ-ဝိတဏ္ဍဝါဒရှိသူတို့၏ ကျမ်းကို၊ လောကာယတတ်-လောကာယတကျမ်းဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ "ဝိတဏ္ဍသတ္တိ ဝိညေယျံ, ယံ တံ လောကာယတံ ဣတိ" ဟု အဘိဓာန် (၁၁၂) ၌ ဆိုသည်။]

လောကာယတံ။ ။"အာယတိ" ဟိတံ ဘာလဇနသခီတောဘ လောကောဘ နယတတိ နု ဣဟတိ အနေနဘာတိ လောကာသတ-ဘာလဇန လူအဘေါင်း၏ နောင်သံသရာ စီးပွားကို အားမထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော ကျမ်းသည် လောကာယတကျမ်းမည်၏။ မှန်၏-ထိုကျမ်းအဆိုကို ယုံကြည်သူတို့သည် သံသရာစီးပွားဖြစ်သော ပုညကိရိယဝတ္ထုကိုပြုဖို့ရန် စိတ်မျှပင် မကူးကြတော့၊ ကိုယ်-နှုတ်ဖြင့် ပြုဖို့ရန်ကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း။ ထိုသူတို့သည် ပရလောကကို မယုံကြည်တော့ရကား ဤဘဝအတွက် အကျိုးရှိမည်ဟု ထင်လျှင် မိခင်ကိုပင် သတ်ခဲကြတော့သည်။

တစ်နည်း။။ ။လောကာဝါ ဘာလဇနာ အာယတတ္တိ ဥသယဟ္ဘိ ဝါဒသာဒေန ဇော္ဌာတိ လောကာယတံ-ထိုဝါဒကို သာယာသောကြောင့် ဘာလဇနတို့၏ သဲသဲမဲမဲအားထုတ် ရာဖြစ်သောကျမ်းသည် လောကာယတကျမ်းမည်၏။ မှန်၏-ထိုကျမ်းကို သင်၍ သဘောကျ သူတို့သည် ထိုကျမ်းလာဝါဒကို အလွန်နှစ်သက် သာယာသောကြောင့် ထိုအယူဝါဒအတိုင်း သေသည့်တိုင်အောင် အမှီးစွဲ၍ သဲသဲမဲမဲ အားထုတ်ကြလေတော့သည်။

ဝိတဏ္ဍဝါဒသတ္တိ။ ။အညမညဝိရုဒ္ဓံ, သဂ္ဂမောက္ခဝိရုဒ္ဓံဝါ တနော့ဘ္ဘိ ဇော္ဌာတိ ဝိတဏ္ဍော၊ ၃ ပစ္စယဝသေန, နိ ကာရသာစ ဏ ကာရ်ကတ္တာ-ရ္ဒေစကားနှင့် နောက်စကား အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုလည်းကောင်း, သဂ္ဂမောက္ခလမ်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုလည်း ကောင်း ခဲထွင်ကြောင်းဖြစ်သော အယူဝါဒသည် ဝိတဏ္ဍာမည်၏။ ဝိပုဗ္ဗ+တနုဓာတ်, ၃ ပစ္စည်း။ နကို ဏပြု၍ "ဝိတဏ္ဍော" ဟု ဗြီးသည်။

တစ်နည်း။။ ။ဝိရုဒ္ဓေန ဝါဒဒဏ္ဍေန တာဒ္ဒေန္တိ ဝါဒိနော ဇော္ဌာတိ ဝိတဏ္ဍော၊ တသ္မာတုဝသေန, နိဂ္ဂဟိတာဝမ္ဘ ကတ္တာ - ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဝါဒဒုတ်ဖြင့် (ဝါဒ သေနတ်ဖြင့်) ထိုဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပုတ်ခတ်ကြရာဖြစ်သောကြောင့် ဝိတဏ္ဍာမည်၏။ ဝိပုဗ္ဗ + တ၌ဓာတ်, နိဂ္ဂဟိတ်လာ, အပစ္စည်းဖြင့် "ဝိတဏ္ဍော" ဟု ဗြီးသည်။ [ဝါဒသည် ပုတ်ခတ်ရာဒေသ မဟုတ်သော်လည်း ဒေသဌာနအဖြစ်ဖြင့် တင်စားရ၍ ခေါ်ဝေါ်ထားသည်၊ ဥပမာ စကျပသာဒ သည် တဏှာ၏ တည်ရာ မဟုတ်သော်လည်း "ဇော္ဌေသာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" စသည်ဖြင့် တည်ရာဒေသကဲ့သို့ ဟောတော်မူခြင်းမျိုးတည်း။]

တစ်နည်း။။ ။ဝိသေသေနဝါ ပဏ္ဍိတာနံ မနံ တဒ္ဓေတ္တိ ဘလေတ္တိ ဘေနာဘိ ပိတဏ္ဍော-ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်နှလုံးကို အထူးအားဖြင့် တုန်လှုပ်စေကြောင်း ဖြစ်သော ဝါဒသည် ဝိတဏ္ဍာမည်၏။ ဝဒဓာတ် ဝါဒေါ-ဟြာဆိုကြောင်း အယူ၊ ဝိတဏ္ဍော၏ + သော + ဝါဒေါ်ဓာတိ ဝိတဏ္ဍာဝါဒေါ်။ ဝိတဏ္ဍာဝါဒသ ဒီဃံ သတ္တိ ဝိတဏ္ဍာဝါဒ သတ္တိ၊ (တစ်နည်း) ဝိတဏ္ဍော + ဝါဒေါ ယေသံတိ ဝိတဏ္ဍာဝါဒါ၊ ဝိတဏ္ဍာဝါဒါနံ သတ္တိ ဝိတဏ္ဍ ဝါဒသတ္တိ။

မဟာပုရိသလက္ခဏာ၆္ဂိ-ကား။ မဟာပုရိသာနံ-မြတ်သောယောကျ်ား ဖြစ်ကုန်သော၊ (ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်ကုန်သော၊) ဗုဒ္ဓါဒိနံ-ဘုရားအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ လက္ခဏာဒီပကံ-လက္ခဏာတို့ကို ပြတတ်သော၊ ဒွါဒသသဟဿသဂန္ဓပမာဏံ-တစ်သောင်းနှစ်ထောင်သော အဖွဲ့ဂါထာ ပမာဏရှိသော၊ သဇ္ဇာ-ကျွမ်းတည်း။ [“ဂါထာ ဧကော မတော ဂန္ဓော” နှင့်အညီ တစ်ဂါထာသည် ဂန္ဓတစ်ရပ်တည်း။] ယဇ္ဇ-ယင်းမဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်း၌၊ သောဠသသဟသာဂါထာပရိမာဏာ-၁၆ အလွန်နှိုရှိသော တစ်ထောင်သောဂါထာ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ (တစ်ထောင့်တစ်ဆယ့်ခြောက်ဂါထာ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊) ဗုဒ္ဓမန္တြာနာမ-ဗုဒ္ဓမန္တြာနဉ်တို့မည်သည်၊ အဟေသုံ-ရှိကုန်ပြီ၊ [ပဓာနအားဖြင့် “ဗုဒ္ဓမန္တြာ” ဟု ဆိုး၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓစသည်တို့၏ မန္တြန်တို့လည်း ပါသည်၊ သောဠသ+သဟဿသည် ဂုဏ်တသခ်ာ်မဟုတ်၊ မိသယကသခ်ာ်သာတည်း။] ယေသံ-ယင်းဗုဒ္ဓမန္တြန်တို့၏။ ဝသေန-အစွမ်းကြောင့်။ (“ပညာယတိ” ၌စပ်၊) ဣမိနာလက္ခဏေန-ဤလက္ခဏာနှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓါနာမ-ဗုဒ္ဓတို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ ဣမိနာ (လက္ခဏေန, သမန္နာဂတာ၊) ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနာမ ဟောန္တိ၊ ဣမိနာ (လက္ခဏေန သမန္နာဂတာ) ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ အဂ္ဂသာဝကာ (နာမ, ဟောန္တိ)၊ (ဣမိနာ လက္ခဏေန သမန္နာဂတာ၊) အသီတိ-ရှစ်ကျိပ်သော၊ မဟာသာဝကာ

မဟာပုရိသလက္ခဏံ။ ။သုတ်ပါထေယျ-လက္ခဏသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ “မဟာပုရိသလက္ခဏာနီတိ ၊ပေ၊ အယံ မဟာပုရိသောတိ သဗ္ဗာနနကာရဏာနိ” ဟု ဖွင့်၏။ ထိုအလို “ဤသူကား မဟာပုရိသတည်း” ဟု သိကြောင်းအမှတ်အသားကို “မဟာပုရိသလက္ခဏာ” ခေါ်သည်-ဟု မှတ်ပါ၊ လက္ခီယတိ အနေနာတိ လက္ခဏံ-နိဗ္ဗောဓပရိမဏ္ဍလတာ (ပင်ညောင် ပင်ကဲ့သို့ ကိုယ်အလုံနှင့် အရပ်၏ ညီမျှခြင်း) စသော အမှတ်အသားတည်း။ မဟာပုရိသောတိ+လက္ခဏံ မဟာပုရိသလက္ခဏံ၊ [ထိုလက္ခဏာတို့ကို ပြသောကျမ်းလည်း အကြောင်းအရာအနက်၏အမည်ကို အကျိုးသဒ္ဒါ၌တင်စားသော ကာရကာပမာရအားဖြင့် မဟာပုရိသလက္ခဏမည်၏။ ဦးကာသစ်၌ကား ဒီပကနောက်ပုဒ်ကြေသော ဥတ္တရရလောပသမာသ်ဟုလည်းကောင်း. ဒီပကတဒ္ဓိတ်ဟုလည်းကောင်း ကြဲလေ၏။]

ယဇ္ဇ, ယေသံ။ ။အနိယမဝါကျတို့ကို နောက်ထားရ၍ ဆိုသည်၊ ရှေ့ရှေ့ဝါကျတို့ နိယမဝါကျ-ဟု ခွဲပါ။ အနိယမ-နိယမတွဲ၍ အနက်ပေးလိုလျှင် နောက်ဆုံး ယေသံကို အလျင်ပေး၍, “ယေသံ-အကြင် ဗုဒ္ဓမန္တြန်တို့၏ ၊ပေ၊ ဟောန္တိ ၊ပေ၊ ပညာယတိ ယဇ္ဇ-အကြင်ကျမ်း၌ ၊ပေ၊ (တေ) ဗုဒ္ဓမန္တြာနာမ အဟေသုံ၊ မဟာပုရိသာနံ ၊ပေ၊ (တံ) သဇ္ဇ-သည်၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာ၆္ဂိ-ဏကျမ်းမည်၏။” ဟု ရှေ့ရှေ့ဝါကျသို့ ပြန်၍ လှည့်ပါ၊ နိယမနှင့် အနိယမတို့ ထပ်ကာထပ်ကာ ဆက်နေသော သံကွင်းဆက် ဝါကျတို့တည်း။ နိသယဟ၌ကား “ယေ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ” ကဲ့သို့ နိယမကို မင့်သော ယသဒ္ဒါဟု သဘောထား၍ ဝါကျအစဉ်အတိုင်း အနက်ပေးထားသည်။

(နာမ, ဟောန္တိ) ဣဒါနိနာ လက္ခဏေန, သမန္နာဂတာ-ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဗုဒ္ဓမာတာ (နာမ)-ဘုရားမယ်တော်မည်သည်၊ (ဟောတိ)။ (ဣဒါနိနာ လက္ခဏေန, သမန္နာဂတောဝ) ဗုဒ္ဓပိတာ (နာမ, ဟောတိ)၊ (ဣဒါနိနာ လက္ခဏေန, သမန္နာဂတောဝ) အဂ္ဂါပဒ္ဒာဂေါ(နာမ)-မြတ်သော အလုပ်အကျွေး ရဟန်းမည် သည်၊ (ဟောတိ)။ (ဣဒါနိနာ လက္ခဏေန, သမန္နာဂတာ) အဂ္ဂါပဒ္ဒါယိကာ (နာမ)-မြတ်သော အလုပ်အကျွေးရဟန်းမမည်သည်၊ (ဟောတိ)။ (ဣဒါနိနာ လက္ခဏေန, သမန္နာဂတောဝ)၊ စက္ကဝတ္တိ-စက္ကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော၊ ရာဇာ (နာမ, ဟောတိ)။ ဣဒါနိ-သို့၊ အယံ ဝိသေသော-ဤအထူးသည်၊ ပညာယတိ။

အနဝယောတိ-ကား၊ ဣဒါမေသု လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု-ဤလောကာယတကျမ်း, မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌၊ အနုနော-မယုတ်လျော့သည်၊ ပရိပူရကာရီ-ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ-ပြုလေ့ရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ အဝယော-ယုတ်လျော့သူသည်၊ နဟောတိ-မဟုတ်၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ တာနိ-ထိုလောကာယတကျမ်း, မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့ကို၊ အတ္ထတောစ-အနက်အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝန္တတောစ-ကျမ်းစာအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သန္ဓာရေတုံ-ကောင်းစွာ ဆောင်ထားခြင်းဌာ၊ နဝ သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ (သော-သည်) အဝယောနာမ-မည်၏။။

အနဝယော။ ။ပြည့်ပြည့်စုံစုံစုံဆောင်နိုင်သူကို "အနဝယ" ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် အနုနောသည် ဗျတိရေကအားဖြင့် အနက်မြ, ပရိပူရကာရီသည် အနွယအားဖြင့် အနက်မြတည်း။ "ယုတ်လျော့နေသူမဟုတ်, အပြည့်အစုံ ပြုလေ့ရှိသူ" ဟူလို၊ "အဝယော နဟောတီတိ ဝုတ္တံဟောတိ" ကား သဒ္ဒါနည်းအားဖြင့် ထင်ရှားရုံမြသော တဗ္ဗာကဒ္ဒီကရဏဝါကျတည်း။ ထို ဝါကျဖြင့် "နဝ + အဝယော အနဝယော" ဟု ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ဖြစ်ကြောင်းကိုသာ သိနိုင်သေးသည်၊ "နဝ + အဝယော" ဟု ပုဒ်ခွဲသောအခါ အဘယ်အရာကို "အဝယ" ခေါ်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "အဝယောနာမ ।ပေ। နဝ သက္ကောတိ" ဟု ဖွင့်သည်။

အဝယော။ ။ဝယဓာတ်သည် ဂတိအနက်ကို ဟောတ်၏။ လောကာယတကျမ်း ။ပုရိသလက္ခဏာ ကျမ်းတို့၌ ဥာဏဂတိဖြင့် အစ-အလယ်-အဆုံး ကုန်အောင်သွားနိုင်-ဆောင်နိုင်သူသည် "ဝယတီတိ ဝယော" အရ ဝယမည်၏။ ထိုသို့ မဆောင်နိုင်သူသည် "အဝယ" မည်၏။ နဝ + အဝယော အနဝယော၊ [ဝယတီတိ ဝယော၊ အာဒိမဇ္ဈေပရိယောသာနေသု ယတ္တ ကတ္တုဓိ (တစ်စုံတခုသော ဌာနန္တိ) အကိလမန္တော (ပင်လည်း မပင်ပန်းဘဲ) အဝိတ္ထာယန္တော (တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ်လည်း မဖြစ်ဘဲ) တေဂန္တေ သန္ဓာရေတိ ပူရေတိတိ အတ္ထော-ဒီကာ] ထိုသို့ အဝယမဟုတ်သူသည် "ဝယ-ဆောင်နိုင်စွမ်းသူ" ဖြစ်၏။ ပဒ္ဓိသေ ၂ ဣတ်အတွက် ပကတိဝယဗုဒ်၏ အနက်ပင်ဖြစ်၏" ဟူလို၊ [ဒွေ ပဒ္ဓိသေဓေ ပကတိ'ယတ္ထာဝမကာ-ဒို့ကာသမ်၊ ဤဒို့ကာသစ်၌ ဒုတိယပါရာဇိက ဓနိယဝတ္ထုအဖွင့်ကိုယူ၍ တစ်နည်းဖွင့်ထားသေး၏။]

အနုညာတပဋိညာတောတိ - ကား၊ အနုညာတောစေ၀ - ဆရာကလည်း ခွင့်ပြုအပ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိညာတောစေ၀-မိမိကလည်း ၀န်ခံအပ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) အာစရိယေန-သည်၊ အသ-ထိုအမွေ၌လုလင်အား၊ ("အနုညာတော" ၌ စပ်၊) ယ-အကြောင်းအတတ်ကို၊ အဟ-သည်၊ ဇာနာမိ-တတ်သိ၏၊ တ-ထိုအတတ်ကို၊ တွံ-သည်၊ ဇာနာသိ-၏၊ ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်၊ အနုညာတော-ခွင့်ပြုအပ်၏၊ အာစရိယ-ဆရာ၊ အာမ-မှန်ပါ၊ ဣတိ-သို့၊ အတ္ထနာ-ကိုယ်တိုင်၊ တယ-ထိုဆရာအား၊ ပဋိ၀စနဒါနပဋိညာယ-စကားအတုန့်ပြန်ပေးခြင်းဟူသော ၀န်ခံအားခြင်းဖြင့်၊ ပဋိညာတော-၀န်ခံတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကတရသ္မိံ အမိကာရေ - အဘယ်အရာ၌၊ (အနုညာတ ပဋိညာတော-ဆရာကလည်း ခွင့်ပြုအပ်၊ မိမိကလည်း ၀န်ခံတတ်သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊) သကေ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာစရိယကေ-ဆရာအဆက်ဆက်အားဖြင့် ဆောင်ရွက်အပ်သော၊ တေ၀ိဇ္ဇကေ - ၀ေဒသုံးပုံ အပေါင်းဟူသော၊ ပါ၀စနေ-ပြဋ္ဌာန်းသော စကားအရာ၌၊ ဝါ-မြတ်သော ဆရာတို့၏ စကားအရာ၌၊ (အနုညာတ

အနုညာတပဋိညာတော။ ။"အာစရိယေန" ဟူသော အပုတ္တကတ္တားကို ထောက်၍ အနုညာတောသည် ကံဟောပုဒ်တည်း-ဟု သိသာ၏။ "ယမဟံ ဇာနာမိ တံ တွံ ဇာနာသိ-ငါသိသည့်အတိုင်း သင်သိ၏" ဟူသော ပါဠိတော်ကား အနုညာတပြုပုံကို ပြသော အာကာရ ဝါကျတည်း။ "ပဋိညာတော" အရ ၀န်ခံတတ်သူ အမွေ၌လုလင်ကို ရသောကြောင့် ပဋိညာတောသည် ကတ္တားဟောသာ ဖြစ်နိုင်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အတ္တနာသည် ပဋ္ဌမာအနက် ရှိသော နိပါတ်ပုဒ်ဟု ကြိုပါ။ ["အတ္တနာ၀ အတ္တာနံ သမ္ဘနိ" ၌ အတ္တနာ၀ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။] "အတ္တနာ" နေရာ၀ယ် "အာဒိနာ" ဟု ရှိလျှင်လည်း ရှေးဝါကျ စာသွားနှင့် တူသောကြောင့် ကောင်း၏။ "ယံ တွံ ဇာနာသိ, သောဟံ ဇာနာမိ" သည် ပဋိညာတပြုပုံကို ပြသော အာကာရ ဝါကျတည်း။ ထိုပါဠိကို အကျဉ်းချုံ၍ "အာမ အာစရိယ" ဟု အာကာရ၀ါကျကို ပြသည်။

သကေ ၀ေ၀ ပါ၀စနေ။ ။ဤ၌အဖြေ၀ါကျသည် ပါဠိတော်အတိုင်းပင်တည်း။ "သသ + ဣဒံ သက်၊ အာစရိယေန + အာဘတ် အာစရိယက်" ဟု ပြုသင့်၏။ ဦးကာ၌ "အာစရိယပရမ္ပရာဘတ်" သည် ထိုဝိဂ္ဂဟအတွက် အနက်ပြတည်း။ ဦးကာ၀ခ်ဉ်းကား "အာစရိယာန် + ပရမ္ပရတော + အာဘတံ, ပရမ္ပရဘူတေဟိ၀ါ အာစရိယေဟိ + အာဘတံ အာစရိယကံ" ဟု ပြု၏။ တိသော + ဝိဇ္ဇာ တိ၀ိဇ္ဇံ၊ တိ၀ိဇ္ဇသ + သမူဟော တေ၀ိဇ္ဇကံ (ဝေဒ ၃ ပုံ အပေါင်း)၊ ပ၀ာန် + ၀စနံ ပါ၀စနံ၊ ပကဋ္ဌာနံ (မြတ်ကုန်သော အဋ္ဌကထာ ရသေ့တို့၏) + ၀စနံ ပါ၀စနံ။

မှတ်ချက်။ ။အခြားနေရာ၌ "အာစရိယက်"ကို "အာစရိယာန် + ဣဒံ အာစရိယကံ"ဟု ဣဒံတဒ္ဓိတ်ပြုသကဲ့သို့ ဤနေရာ၌ မပြုသင့်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ထိုအာစရိယတို့ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သော ဥစ္စာ မဟုတ်, အဆက်ဆက် ဆောင်အပ်သော ကျမ်းစာသာ ဖြစ်သောကြောင့် တည်း၊ ဝိနည်း, ပရိ၀ါရပါဠိတော်, ကတ္တာ၀ညတ္တိပါဠိ၌ "ကေနာဘတ" ဟု မေးရာ၀ယ် "ပရမ္ပရာဘတ" ဟု ဖြေသကဲ့သို့ အာဘတတဒ္ဓိတ်သာ ပြုသင့်သည်။

ပဋိညာတော-သည်၊ ဟောတိ၊) ကိရ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဒေ (ဧသော) ဒြာဟတ္ထကော-ဤပေါ်ကွေ့ရသာတိပုဏ္ဏားသည်၊ စိန္တေသိ-ကြံပြီ၊ (ကိ)၊ ဣမသ္မိံ လောကေ-၌၊ အဟံ-သည်၊ ဗုဒ္ဓေါ-ဘုရားတည်း၊ အဟံ, ဗုဒ္ဓေါ-တည်း၊ ဣဟတိ-သို့, ဥဂ္ဂတသ-ကျော်ကြားသော ရှေးပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ နာမ-အမည်ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ ဇနာ-လူတို့သည်၊ ဝိဝရန္တိ-လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ မေ-အား၊ ဝါ-၏၊ အနုသေဝဝေတ္ကေနေဝ-တစ်ဆင့်စကား, ကြားရုံမျှဖြင့် သာလျှင်၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊ နိ ယုတ္တံ-မသင့်၊ ဟိ-မုန်း၊ ဧကစ္စံ-အချို့သော ဇာတိစသောအားဖြင့် မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သို့, (အချို့သော လူအများ၏ အထင်ကြီးခံရသူသို့)၊ ဥပသင်္ကမန္တသ-ချဉ်းကပ်မိသူ၏၊ အပတ္တမနဓိ-ဖဿားရခြင်းသည်လည်း၊ ["အဝဝမနမ္ဓ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ အနက်တူပင်။] ဂရု-ဝန်လေးသည်၊ ဟောတိ၊ အနဇ္ဇောပိ-စီးပွားမဲ့သည်လည်း၊ ဥပဃုဇတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ အဟံ-သည်၊ မမ-၏၊ အဒ္ဓေဝါသိကံ-အနီးနေတပည့်ကို၊ ပေသေတ္တာ-ရှေ့ဦးစွာ စေလွှတ်ပြီး၍၊ ဗုဒ္ဓေါ-ဘုရားအစစ်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ နော (ဗုဒ္ဓေါ)-ဘုရားအစစ် မဟုတ်၊ ဣတိ-ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဇာနိတ္တာ-သိပြီး၍ သာလျှင်၊ (သိပြီးမှသာလျှင်)၊ ဥပသင်္ကမေယျ-ချဉ်းကပ်ရပါမူကား၊ ယနျုန-ကောင်းလေစ့၊ ဣတိ-သို့ (စိန္တေသိ)၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အကြံဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ မာဇာဝ-အမွန္ဒယုလုလင်ကို၊ အာမန္တေတ္တာ-ခေါ်၍၊ အယံ တာတတာတိ အာဘီ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-ပြောပြီ။

တံ ဘဝန္တံ-ကား၊ တသ္မ ဘောတော ဂေါတမဿ-ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ (ကိတ္တိသဒ္ဒေါ"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊ တထာ သန္တံ-ယေဝါတိ-ကား၊ တထာ-ထို အရဟတာ အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သတောယေဝ-ထင်ရှားရှိသည်

ဂရု။ ။[ဂရုတိ ဘာရိယံ-ဦးကာ၊ "ဂရု တီသ္မ ၊ပေ၊ လဟုကေသုစ" ဟု အဘိဓာန် (စဥ၀) လာ ဂရုသဒ္ဒါ၏ အနက်တို့တွင် "အလဟုက" အနက်ဟောဟု သိစေလိုချိ "ဘာရိယ" ဟု ဖွင့်သည်။] ဝန်လေးပုံကို ဤလိုချိ "အတ္တာနံ တတော မောစေတွာ အပဝမနမတ္တမ္ပိ ဒုတ္ကရံ ဟောတိ၊ ၀ဝေ တတုတ္တရိ ကရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ထိုဆည်းကပ်မိရာ ဆရာ့အထံမှ မိမိကို လွတ်စေ၍ ခွာသွားဖို့မျှသည်ပင် ခဲယဉ်းလှ၏။ ထိုထက်အလွန် သူ့ကို တစ်စုံတစ်ခု ပြုနိုင်ဖို့ အရေးမှာ သာ၍ ဝေးတော့၏။" ဟု ဦးကာသစ် ဖွင့်သည်၊ မှန်၏-ယခုခေတ်၌လည်း နာမည်ကျော်၍ မတော်မတဲ့ ပြုနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အထံသို့ ချဉ်းကပ်မိသူတို့၏ အခွာခက်ပုံမှာ လက်တွေ့ပင် ဖြစ်သည်။

အနဇ္ဇောပိ။ ။အခွာခက်ရုံသာမက, နိန္ဒာ (အခြားသူတို့၏ အကဲ့ရဲ့, ခံရခြင်း), ဗျာရောသ (ကိုယ်, နှုတ်တို့ဖြင့် အချုပ်အချယ်ခံရခြင်း), ဥပါရမ္ဘ (ကပ်၍ အနှိပ်စက် အစေကားခံရခြင်း) စသော စီးပွားမဲ့များလည်း ဖြစ်တတ်ချေ၏။ မှန်၏-ယခုခေတ်၌လည်း ထိုသူတို့အထံ ချဉ်းကပ်မိသူအများပင် ထိုကဲ့သို့ ခံနေကြရသည်။

သာလျှင်ဖြစ်သော၊ (တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဟိ-မှန်၊ (သန္တံကို သတောဟု ဖွင့်ခြင်းသည် မှန်၏-ဟူလို၏) ဣဟဝိ-ဤသန္တံယေဝဟူသော ပုဒ်၌ လည်း၊ ဣဟတ္ထမ္ဘုတာဝုနတ္ထဝသေန-ဣဟတ္ထမ္ဘုတာဝုနအနက်၏၊ အစွမ်းဖြင့်ပင်လျှင်၊ ဥပယောဂဝစန-ဒုတိယာဝိဘတ်သည်၊ (ဟောတိ)။

ယထာ ၊ပေ၊ တန္တိ ဇေတ္ထာ-၌၊ ဘော-အရှင်ဆရာ၊ ကထံ-အဘယ်သို့၊ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ထိုအရှင်ဂေါတမကို၊ ဇာနိသာမိ-သိရပါမည်နည်း၊ ယထာ-အကြောင်းအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ပြောဆိုအပ်သော်၊) သော-ထို ရှင်ဂေါတမသည်၊ ("သတ္တာ" ၌ ပမာနစပ်၊) ဝါ-ကို၊ (ဥတုံ" ၌ အပမာန စပ်၊) ဥတုံ-သိခြင်းငှာ၊ သတ္တာ-တတ်ကောင်း၏၊ တထာ-ထိုသိနိုင်ရေကော်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မေ-အကျွန်ုပ်အား၊ အာစိက္ခာဟိ-ပြောပြပါလော၊ ဣတိ ဇေတ္ထော၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ယထာတိ ဧတံ-ယထာဟူသော ဤပုဒ်သည်၊ နိပါတမတ္တ မေဝ-အနက်မရှိ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း၊ ကထန္တိ-ဟူသော၊ အယံ-ဤပုစ္ဆာသည်၊ အာကာရပုစ္ဆာ-အခြင်းအရာကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတည်း၊ ကေန အာကာရေန-ဖြင့်၊ အဟံ-သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဇာနိသာမိ-နည်း၊ ဣတိ အတ္ထော။

ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ နံ-ထိုအမ္ဘဋ္ဌလုလင်ကို၊ ဥပဗျာယော-ဥပဗျာယ်သည်၊ (ဒဿေသေန္တော, အာဟ၌ စပ်၊) [ပုဏ္ဏားတို့၌ သိက္ခာတင်ပေးသော ဆရာကို "ဥပဗျာယ" ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဆရာကိုပင် " ဥပဗျာယ " ဟု

ဣဟဝိ ဟိ။ ။တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၌ ဒုတိယာသက်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားပြီး ဖြစ်၍ အထူးမဖွင့်တော့ဘဲ "ကဿ ဘောတော ဂေါတမဿ"ဟု အနက်ကိုသာ ဖွင့်ပြီးလျှင်, ဇာထာ သန္တံကိုသာ ဣဟတ္ထမ္ဘုဘာဝုနအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ဟု ဖွင့်၏။ ထိုသို့ဖွင့်ရာ၌ "တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ" ကို ဟေါင်းလိုသောကြောင့် "ဣဟဝိ"ဟု ဝိ (အဝိ) သဒ္ဒါ ထည့်၍ ဖြသည်။

ယထာ ကထံ ဝနေ။ ။ပါဠိတော်၌ ယထာ ကထံဝယ် ယထာ၏ စပ်ဖို့ရာ မရှိသောကြောင့် "ယထာ သတ္တာ သော ဥတုံ၊ တထာ မေ အာစိက္ခာဟိ" ဟု စပ်ပုဒ်များကို ထည့်၍ဖွင့်သည်၊ ဤအဋ္ဌကထာအတိုင်း အပြိုစပ်ပုဒ်ထည့်၍ "ယထာ" ကို အနက်ပေးပါ၊ ဤနည်း၌ ယထာသဒ္ဒါသည် အာကာရအနက်ကို ဟောပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကထံသည် ပုစ္ဆာသက်သက်ကိုသာ ဟောရ၏။ "ကထံ-အဘယ်သို့" ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။

ယထာတိ ဝါ။ ။ယထာသည် အနက်ထူး မရှိ၊ ဝါစာသိလိဋ္ဌသာဟု သိစေလိုလျှင် "ယထာတိ ဝါ" စသော တစ်နည်းကို ဖွင့်သည်၊ ဤဒုတိယည်း၌ကား ယထာသဒ္ဒါ၏ အနက် မရှိသောကြောင့် ကထံသည်သာ အာကာရကို မေးသော အာကာရပုစ္ဆာဝါစက ဖြစ်ရသည်၊ "ကထံ-အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းအားဖြင့်" ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။

ဆိုသည်။။] တာတ-အမောင်၊ တွဲ-သည်၊ (သင့်နှယ်၊) ကိ-အဘယ့်ကြောင့်၊ ပထဝိယ-မြေပေါ်၌၊ ဌိတောဘ-တည်နေသည်၊ (သမနော-လျက်၊) ပထဝိ-ကို၊ နဿာမိ-မမြင်ပါ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒတိ) ဝိယ-ပြောသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စန္ဒိမသူရိယာနံ-တို့၏။ ဩဘာသေ-အရောင်၌၊ ဌိတောဘ (သမနော)၊ စန္ဒိမသူရိယေ-တို့ကို၊ နပဿာမိ-ပါ၊ ဣတိ-သို့ (ဝဒတိ) ဝိယ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝဒသိ-ပြောဘိသနည်း။ ဣတိ အာဒီနိ-ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝတ္တာ-၍။ ဇာနနာကာရဲ-သိနိုင်ကြောင်း အခြင်းအရာကို၊ ဒဿေန္တော-ပြလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အာဂတာနိ ခေါ တာတာတတိ အာဒီ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ ကိရ-မိန့်ဆိုသတတ်။

တတ္ထ-ထိုအာဂတာနိ ခေါ တာတ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ မန္တေသူတိ-ကား၊ တီသု-၃ ပုံကုန်သော၊ ဝေဒေသု-ဝေဒကျမ်းတို့၌၊ (အချို့စာအုပ်၌ "တီသု" မပါ။) ကိရ-ခဲ့၊ တထာဂတော-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ-ပွင့်တော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆိုသင့်ရာ အခါ၌၊ ပဋိကစ္စေဝ-မပွင့်မီ စောစောကပင်၊ သုဒ္ဓါဝါသာ-သုဒ္ဓဝါသဘုံ၌ နေကုန်သော၊ ဒေဝါ-ပြဟ္မာတို့သည်၊ ဝေဒေသု-ဝေဒကျမ်းတို့၌၊ လက္ခဏာနိ-လက္ခဏာမန္တန်ပုဒ်တို့ကို၊ ပက္ခိပိတ္တာ-ထည့်၍၊ ဇောတ-ဤမန္တန်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓမန္တာနာမ-ဗုဒ္ဓမန္တန်တို့မည်၏။ ("ဗုဒ္ဓ" ကို သိင့်ကြောင်း အတတ်တို့မည်၏။) ဣတိ-သို့၊ ဗြာဟ္မဏာဝေသေနေဝ-ဗြာဟ္မဏအသွင်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒေ-ဝေဒကျမ်းတို့ကို၊ ဝါစေန္တိ-ပို့ချကြကုန်၏။ (ကိ-အဘယ်သို့ နှလုံးသွင်း၍ ပို့ချကုန်သနည်း)၊ တဒနုသာရေန-ထိုမန္တန်ကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ မဟေသက္ခာ-ကြီးသော အစိုးရခြင်းရှိသည်တို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-တန်ခိုးကြီးကုန်သော၊ [မဟေသက္ခာပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋ္ဌကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ အရဃံဝုဏ်တော်ဖွင့်၌ ရှုပါ။] သတ္တာ-တို့သည်၊ တထာဂတံ-ကို၊ ဇာနိဿန္တိ-သိနိုင်ကုန်လတ္တံ၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ (ဝါစေန္တိ-ကုန်၏။) တေန-ထိုသို့ပို့ချခဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ [မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မမူမီ အခါမှစ၍ သက်တော်ထင်ရှား ရှိသည်တိုင်အောင် သော အခါ၌။] ဝေဒေသု-ဝေဒကျမ်းတို့၌၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ-မဟာပုရိသ

မန္တေသု။။ ။ဝေဒသည် မန္တ, ဗြဟ္မ, ကပ္ပအားဖြင့် ၃ မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် အဌက ၈၈သာ ရသေ့တို့သည် စီရင်အပ်သော မူလဝေဒကျမ်းသည် မန္တမည်၏။ သာသနာတော်၌ ပဋိကပါဠိတော်မျိုးတည်း။ ထိုမန္တ၏ အနက်အဖွင့်ကျမ်းသည် ဗြဟ္မမည်၏။ သာသနာတော်၌ အဌကထာမျိုးတည်း။ ထိုမန္တ ဗြဟ္မတို့၌ ဆိုအပ်သည့်အတိုင်း ယင်ပုဇော်ပုံအလုပ်ကို ပြသော ကျမ်းသည် ကပ္ပမည်၏။ ထို ၃ မျိုးတွင် မန္တသည် အရင်းမူလ အစဖြစ်၍ "မန္တေသု" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုမန္တကို ယူလိုက်လျှင် ဗြဟ္မဝေဒ-ကပ္ပဝေဒတို့ကိုလည်း ယူပြီးဖြစ်တော့၏။ တီသု ဝေဒေသုအရကား ဣဂ္ဂ-သာမ-ယဇုတို့တည်း။ ထို ၃ ပုံကိုပင် "မန္တ" ဟု ဆိုထား၏။ ထို့ကြောင့် မန္တေသုကို "တီသု ဝေဒေသု" ဟု ဖွင့်သည်။

လက္ခဏာတို့သည်၊ (ယောက်ျားမြတ်ဟု သိမှတ်ကြောင်း လက္ခဏာတို့သည်) အာဂစ္ဆန္တိ-လာကုန်၏။ ဝါ-ပါကုန်၏။ တထာဂတေ-သည်၊ ပရိနိဗ္ဗုတေ ပန-ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးသော်ကား၊ အနုက္ကမေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ (တရွေ့တရွေ့-တစတစအားဖြင့်) အန္တရဓာယန္တိ-ကွယ်ပျောက်ကုန်၏။ တေန-ထိုသို့ကွယ်ပျောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဧတရဟိ-ယခုလက်ထက်၌၊ (တေ-ထိုဗုဒ္ဓမန္တန်တို့သည်) နတ္ထိ-မရှိတော့ကုန်၊ ဣဒါနိ-ယခု ကျွန်ုပ်-ယခု ... မဟာပုရိသသာတိ-ကား။ ပဏိဓိ ।ပေ। ।မဟာတော - တောင့်တခြင်း၊ ဆောက်တည်ခြင်း၊ ဉာဏ်၊ ကရုဏာ အစရှိသော

အန္တရဓာယန္တိ။ ။အလိုလို တန်ခိုးအားဖြင့် ကွယ်ပျောက်သွားကြသည် မယူတ်, ပုဏ္ဏားတွေက ဆောင်နိုင်သောဉာဏ် မရှိသောကြောင့် ကွယ်ပျောက် သွားကြသည်၊ [အန္တရဓာယန္တိတိ နာ ကေဝလံ လက္ခဏမန္တာနိယေဝ। အတ္ထဒေါ အညာနိဝိ ခြာဟွဏာနံ ဉာဏဗလာ ဘာဝေန အနုက္ကမေန အန္တရဓာယန္တိ-ဋီကာ။] ဤအဖွင့်ကို ထောက်လျှင် စာအုပ်တွေသာ မရှိပါမူ ရဟန်းတော်တို့၏ ဉာဏဗလ မရှိမှုကြောင့် "ပိဋကတော်များလည်း အတော်ကြာ ကာလကပင် ကွယ်ပျောက်ခဲ့လေရာ၏" ဟု စဉ်းစားဖွယ်ရှိသည်။

ပဏိဓိ ।ပေ। မဟာတော။ ။"မဟန္တော + ပုရိသော မဟာပုရိသော" ဟု ဝစနတ္ထ ပြသောအခါ "အာဝယ်အားဖြင့် မဟန္တမည်ပါသနည်း" ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ပဏိဓိ ।ပေ। ဂုဏာမဟာတော" ဟု မိန့်သည်၊ ပဏိဓိအားဖြင့်လည်းကောင်း ।ပေ। ကရုဏာ စသော ဂုဏ်အားဖြင့်လည်းကောင်း မြင့်မြတ်သောကြောင့် မဟန္တမည်ပါသည်-ဟူလို့၊ ပဏိဓိ ।ပေ। ကရုဏာဒိဂုဏာစာတိ ပဏိဓိ ।ပေ। ဂုဏာ-ဟု ဒွန္ဒာတွဲ၍ "ပဏိဓိ ।ပေ। ဂုဏေဟိ + မဟန္တော ပဏိဓိ ।ပေ। ဂုဏမဟန္တော" ဟု တဗျုရိသ်တွဲပါ။ ဒွန္ဒာ၏နောက်၌ ရှိသော မဟန္တပုဒ်ကို ပဏိဓိ မဟန္တ, သမာဒါနမဟန္တ စသည်ဖြင့် အသီးသီး ယှဉ်ဥပါဒေ။ [ဋီကာသစ်၌ကား အခြားတစ်နည်း လည်း ပြသေး၏။]

ပထိဝီမဟန္တ။ ။ဝ + နီ ရှေးရှိသော + ဓာတော်သည် "ပ-အပြားအားဖြင့်+ နီ-စွမ်ပြစ်ခြင်း + ဓာ-ထားခြင်း" ဟူသော သဒ္ဒတ္ထကို ဟောဏ်။ "ပတ္ထနှာ (တောင့်တခြင်း)" ဟု ဝေါဟာရတ္ထ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ဗုဒ္ဓဘာဝပတ္ထနှာ" ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်၏။ ထိုပတ္ထနှာဟူသည် ယာစနာကဲ့သို့ လက်ခံ၍ တောင်းခြင်း မဟုတ်၊ စိတ်ဖြင့် အလိုရှိခြင်း-တောင့်တခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ၌ "ပတ္ထိတာတိ ဣစ္ဆိတာ အဘိကမ္မိတာ" ဟု ဂရုတနက်မနကဏ္ဍ၌ ဖွင့်သည်၊ ထိုပဏိဓိအားဖြင့် ပဓေစကဗုဒ္ဓ-အဂ္ဂသာဝက စသော ပဂ္ဂိုလ်တို့ ထက်ပင် လွန်ကဲမြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ပဏိဓိမဟန္တ" ဟု ဆိုသည်။

သမာဒါနမဟန္တ။ ။ပါရမီသမ္ဘရဏံ သမာဒါနံ-ဋီကာသစ်၊ အဒ္ဌသာလိနီ ဗုဒ္ဓဝံသအခန်း၌ လာသည့်အတိုင်း ဒါနသီလ စသော ပါရမီတော်တို့ကို ဆောက်တည်ခြင်း, (ဖြည့်ကျင့်ခြင်း) ကို "သမာဒါန" ဟု ခေါ်၏။ ထိုသမာဒါန၏ ပရမတ္ထပါရမီတိုင်အောင် အသက်စွန်၍လည်းကောင်း, သူ့အသက်ကို ကယ်နိုင်သည့်တိုင်အောင် ပညာအမြော်အမြင်၏ ကြီးမားစွာလည်းကောင်း ဆောက်တည်နိုင်သည်ကို "သမာဒါနမဟန္တ" ဟု ဆိုသည်။

ဂုဏ်တို့ဖြင့် ကြီးမြတ်သော၊ ပုရိသသ၊-၏။ ဒွေယေ၀ ဂတိယောတိ-ကား၊ ဒွေ ဧ၀-၂ ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ နိဋ္ဌာ-ပြီးစီးခြင်းတို့သည်၊ (“ဘ၀န္တိ-ဖြစ်ကုန်၏” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) စ-ဆက်၊ အယံ ဂတိသဒ္ဒေါ-ဤဂတိသဒ္ဒါသည်၊ ပဌ ခေါ ၊ပေ၊ ဂတိယောတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဘ၀ဘေဒေ-ဘ၀အထူး အပြားဟူသော အနက်၌၊ ကာမ ၀ဏ္ဏတိ-အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏။[သာရိပုတ္တ-ကြာ၊ ဂတိယော-ဂတိတို့သည်၊ ဣမာ ပဌ-ဤ၂၆ပါးတို့တည်း၊. . . မဇ္ဈိမနိကာယ-မူလပဏ္ဏာသ၊ ၂-ဝဂ်၊ ၂-သုတ်။] ဂတိ မိဂါနံ ပ၀နန္တိ အာဒီသု-တို့၌၊ နိ၀ါသနဋ္ဌာနေ-နေရာအရပ်ဟူသော အနက်၌၊ (ကာမ ၀ဏ္ဏတိ၊) [ပ၀နံ-တောကြီးသည်၊ မိဂါနံ-သားကောင်တို့၏။ ဂတိ-နေရာအရပ်တည်း၊. . . ပရိဝါရပါဠိ-ဂါထာသင်္ဂဏိကာ။] ဧ၀ံ အမိမတ္တာဂတိမန္တြောတိ အာဒီသု-တို့၌၊ ပညာယ-ပညာဟူသော အနက်၌၊ (ကာမံ ၀ဏ္ဏတိ၊) [(မေ-ငါဘုရား၏။ သာ၀ကာ-တို့သည်) ဧ၀-သို့ ဝါ-သို့ကလောက်၊ အမိမတ္တာဂတိမန္တြော-လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပညာရှိကုန်၏။]...မဇ္ဈိမ

ဥာဏမဟန္တန္တိ။ ။ကမ္မသကတာဒီပညာ ဥာဏ၊-ဦးကာသစ်၊ “ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိ၏” ဟု ရှင်းလင်းစွာ သိသောဥာဏ်မှ စ၍ ဝိပဿနာ ၀သော ပညာများကို “ဥာဏ” ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုဥာဏ်များ၏ သူတစ်ပါးတို့ထက် ကြီးမားတော်မူခြင်းကို “ဥာဏမဟန္တ” ဟု ဆိုသည်။

ကရုဏာဒီဂုဏမဟန္တန္တိ။ ။မဟာပုရိသဖြစ်သူတို့၏ ကရုဏာသည် ဗျာဒိတ် ရတော်စဉ်ကပင် မဟန္တဖြစ်၍ “မဟာကရုဏာ” ဟု ခေါ်နိုင်ပေပြီ၊ အာဒိဖြင့် သဠါ-သီလ-ခန္ဓိ-မေတ္တာ-သစ္စာ-အဓိဋ္ဌာနဟူသော ပါရမီဂုဏ်တော်တို့ကို ယူပါ။ ထိုအားလုံးသော ဂုဏ်တော်တို့ဖြင့် ကြီးမားခြင့်မြတ်တော်မူသည်ကို “ကရုဏာဒီဂုဏမဟန္တ” ဟု ဆိုသည်။

[ဆောင်] **ပထိ၀ိခေါ်, ဆုပန်တော်ဖြင့်, ပါရမီကျင့်လည်း, အခြင့်ရျည်းသာ, ဥာဏ် ပညာနှင့်, ကရုဏာ စသည်, မြင့်မြတ်ပြီမို့, စာနိမှန်လှ, ဝုရိသ, ဘွဲ့ရ မဟာမည်။**

ဂတိယော။ ။ဂမနံ နိပ္ပတ္တန်-ပြီးစီးခြင်း၊ ဂတိ-ခြင်း၊ ဤသို့ ၀စနတ္ထပြုသောအခါ ပြီးစီးခြင်း (အပြီးအဆုံး အတွင်္ဂုဏ်အထိပ်) ကို “ဂတိ” ဟု ခေါ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် “နိဋ္ဌာ” ဟု ဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတောပုဒ်၌ နိဋ္ဌာသဒ္ဒါကဲ့သို့ နိပုဒ္ဓ + ဌာဓာတ်သည် ပြီးစီးခြင်းအနက်ကို ဟောၜ်။ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း (သို့မဟုတ်) စကြာမင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း၏ ပြီးစီးခြင်း (အပြီး အဆုံးသို့ ရောက်ခြင်း) ဟု ဆိုလိုသည်။ [နိဋ္ဌာတိ နိပ္ပတ္တိယေ၀-ဦးကာ။]

ကာမ၀ဏ္ဏယံ ၊ပေ၊ ဘ၀ဘေ၀ေ။ ။“ဂတိသဒ္ဒါသည် များသော အနက်ရှိသည် မဟုတ်ပါသေလော, အဘယ့်ကြောင့် နိဋ္ဌာအနက်၌သာ ဖြစ်၏” ဟု ဆိုအပ်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့် “ကာမ၀ဏ္ဏ” စသည်ကို မိန့်သည်၊ “ဂန္ဓဗ္ဗာ-ရောက်ထိုက်၏။ ဣဟ တိ ဂတိ” ဟု ၀စနတ္ထပြုသောအခါ ဂတိသဒ္ဒါသည် “ဝရဲ, တိရစ္ဆာန်, ပြိတ္တာ, မနုသ, ဒေ၀” ဟူသော ဂတိ အပြား (၅ ပါး) ကို ဟောၜ်။

နိကာယ-မူလပံ, ၂-ဝဂ်, ၂-သုတ်။] ဂတိဂတန္တိ အာဒီသု-တို့၌၊ ဝိသဒ္ဒဘာဝေ-ပြန့်နှံ့သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်၌၊ (ကာမံ ဝတ္ထတိ-၏।) [ဂတိဂတံ (စ)-ပြန့်နှံ့ခြင်းသို့ ရောက်သည်လည်း၊ နု ဟောတိ-မဖြစ်၊. . . စူဠဝဂ္ဂပါဠိ၌, သမထ ကွန္ဓက, ယေဘုယျသိကာ သမထအခန်း။] ပန-ထိုသို့မပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဣဒေ-ဤ "ဒွေယေဝ ဂတိယော" ဟူသော ပါဠိ၌၊ နိဒ္ဒေသဝံ-ပြီးစီးခြင်း အနက်၌၊ ဝတ္ထတိ-၏။ ဣတိ ဝေဒိတမ္ဘေ။

တတ္ထ-ထိုမဟာပုရိသသ ဒွေယေဝ ဂတိယော အစရှိသော ပါဠိ၌၊ (စောဒနာ သောဓနာ ယောဓ-စောဒနာ သောဓနာ နည်းကို၊ ဧဝံ, ဝေဒိတဗ္ဗော।) ယေဟိ လက္ခဏေဟိ-အကြင်လက္ခဏာတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသော ယောဂျီး သည်၊ စတ္တာဝတ္ထိ-စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဟောတိ၊ တေဟေဝ (လက္ခဏေဟိ)-တို့နှင့်ပင်၊ (သမန္နာဂတော-သည်)၊ ဘုဇ္ဈေ-သည်၊ ကိဠာပိ နု ဟောတိ-အကယ်၍ကား မဖြစ်နိုင်ပါပေ၊ ပန-ထိုသို့မပင် မဖြစ်နိုင်ပါသော်လည်း၊

နိ၀ါသ, ပညာ, ဝိသဒ္ဒဘာ၀။ ။"ဝဋ္ဌတိ ပ၀တ္ထတိ ဝတ္ထောတိ ဝတိ" ဟု ပြုလျှင် သားကောင်တို့၏ ဖြစ်ရာနေရာဖြစ်သော နိ၀ါသဋ္ဌာနကို ဟော၏။ "ယေ ဝတ္ဌဗ္ဗာ တေ ဗုဒ္ဓါဗ္ဗာ"နှင့်အညီ "ဂမတိ ယထာသဘာ၀ံ ဇာနာတီတိ ဝတိ" ဟု ပြုလျှင် ဉာဏ်ပညာအနက်ကို ဟော၏။ "ဓာတူနံ အနေကတ္ထတ္တာ" နှင့်အညီ "ဂမနံ ဗျာပနံ ဝတိ" ဟု ပြုလျှင် ပြန့်နှံ့ခြင်း အနက်ကို ဟော၏။ ဝိသဒ္ဒသ-ပြန့်နှံ့သော အဓိကရုဏ်း၏ + ဘာ၀ေါ ဝိသဒ္ဒဘာ၀ေါ။

အဗ္ဗာသယ, ပဋိသယရာ၀။ ။"ဣဓမေသံ ခေါ အတ္ထ ဘိက္ခု၊နံ သိလ၀န္တာနံ ကလျာဏ၀ေမ္ဗာနံ နေ၀ ဝတိ၀ါ (အလိုအဗ္ဗာသယကို) ဇာနာ၀ီ" စသည်၌ ဝတိသဒ္ဒါသည် အဗ္ဗာသယအနက်ကို ဟော၏။ ဝဋ္ဌတိ ယထာရုစိ ပ၀တ္ထတိတိ ဝတိ-အလိုအတိုင်း ဖြစ်တတ်သော အဗ္ဗာသယသည် ဝတိမည်၏။ "နိဗ္ဗာန် အရ၊ဟတော ဝတိ-နိဗ္ဗာန်သည် ရ၊ဟန္တာ၏ ဝတိတည်း"ဟူရာ၌ "ဝဋ္ဌတိ အ၀စရတိ (သက်၀င်၍ ဖြစ်တတ်၏) ဣတ္ထောတိ ဝတိ"ဟု ပြု၍ ရ၊ဟန္တာ၏ အာ၀ုံပြုသောအားဖြင့် သက်၀င်၍ဖြစ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည် ဝတိမည်၏။ ဤဝတိသည် ပဋိသယရာ၀ (စိတ်အားဖြင့် လည်းလျှောင်းရာ) ဝတိတည်း၊ ဤအနက်များကိုလည်း နိဒဿန နည်းအားဖြင့် ယူပါ-ဟု ဦးကာသစ် ဖွင့်သည်၊ ဤပြအပ်ပြီးသော အနက်တို့တွင် နိဒ္ဒာအနက်မှ တစ်ပါးသော အနက်တို့၏ ဤနေရာ၌ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "ဣဓ ပန နိဒ္ဒာယ"ဟု မိန့်သည်။

ကိဠာ၀ိ။ ။စကြာမင်းဖြစ်ကြောင်း လက္ခဏာတို့သည် ဘုရားဖြစ်ကြောင်း လက္ခဏာ မဟုတ်နိုင်သကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်ကြောင်း လက္ခဏာတော်များလည်း စကြာမင်းဖြစ်ကြောင်း လက္ခဏာ မဟုတ်နိုင်သည် မဟုတ်ပါလော၊ သို့ပါလျက် အာယပ္ပကြောင့် "ယေဟိ သမန္နာဂတသ" စသည်ဖြင့် တန်းတူထား၍ ဆိုအပ်ပါသနည်းဟူသော စောဒနာအမြွက်ကို "ကိဠာ၀ိ" ဟု ပြ၍ "ဇာတိသာမညတော ပန" ဟု အဖြေကို ပြလိုသောကြောင့် "ယေဟိ သမန္နာဂတသ" စသည်ဖြင့် (ပေါက္ခရသာတိဆရာ) ဆိုသည်ဟု မိန့်သည်။

ဇာတိသာမည၊တော-ဇာတိအားဖြင့် ဟူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တာနိယေ၀-ထိ စကြာမင်းဖြစ်ကြောင်း လက္ခဏာတို့ကိုပင်၊ တာနီတိ-ထိုဘုရားဖြစ်ကြောင်း လက္ခဏာတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-ဆိုအပ်ကုန်၏။ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ယေဟိ သမန္နာ ဂတသာတိ-ဟူ၍၊ (ပေါက္ခရသာတိနာ-ပေါက္ခရသာတိမည်သော၊ ပြာဟ္မဏေန-သည်၊) ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ (သာမညနိဒ္ဒေသနည်း, သဒိသူပစာ-ဟူလို၊ "တာနေ၀ ဩသဓနိ-ထိုဆေးတို့" ဟူသကဲ့သို့တည်း)။

သစေ အဂါရံ အဇ္ဈာ၀သတိတိ-ကား၊ အဂါရေ-အိမ်၌၊ ယဒိ ၀သတိ-အကယ်၍ နေအံ့၊ [အမိ + အာ + ၀သဓာတ်၏ ယှဉ်ရာ၌ ဘုမ္မတ္ထ၀ယ် ဒုတိယာ သက်ရိုး ထုံးစံဟုလည်းကောင်း, အမိ, အာတို့အနက်မရှိဟုလည်းကောင်း ပြလိုရ်၍ "အဂါရေ ၀သတိ" ဟု ဖွင့်သည်။] ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တီတိ-ကား၊ စတူဟိ-ကုန်သော၊ အစ္ဆရိယ၀ဓေမွေတိ-အံ့ဩြဖွယ် သဘောတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (စတူဟိ)

ဇာတိသာမည၊တော။ ။ဇာတိသာမည၊တောတို လက္ခဏာဇာတိယာ လက္ခဏာ ဘာ၀မတ္တေန သမာနဘာ၀တော၊ ယထာ ဟိ ဘုဒ္ဓါနံ လက္ခဏာနိ သုဝိသဒါနိ, သုပရိဗုဗ္ဗာနိ, ပရိပုဏ္ဏာနိစ ဟောန္တိ, နဿ ဧ၀ စက္ကဝတ္တိနော-ဒီကာ။ ဤဒီကာကို ကြည့်၍ "ဇာတိယာ-နိဗြော၀ ပရိမဏ္ဍလ စသော အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်၊ သာမည-တူသည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ဇာတိသာမည-ဖြစ်" ဟု ပြုပါ။ ဘုရားဖြစ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်းကောင်း, စကြာမင်းဖြစ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ကောင်း, နိဗြော၀ပရိမဏ္ဍလ လက္ခဏာ ပါ၏၊ ဤသို့အမျိုးဇာတိအားဖြင့် တူသည်ကို "ဇာတိ သာမည"ဟု ဆိုသည်၊ ယခုလူတို့၌လည်း လက္ခဏာချင်း သာမည အားဖြင့်ကား တူကြပါ၏။ သို့သော် ထိုလက္ခဏာတို့၌ ထင်ရှားခြင်း, မထင်ရှားခြင်းအားဖြင့် ကွဲပြားကြသကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓ၏ လက္ခဏာများနှင့် စက္ကဝတ္တိမင်း၏ လက္ခဏာများလည်း ကွဲပြားကြသည်-ဟူလို။

စတူဟိ အစ္ဆရိယ၀ဓေမွေဟိ။ ။အဘိရူပတာ (အလွန်လှသည်၏ အဖြစ်) ဒီယာ၀ယုကတာ (အသက်ရှည်၏ အဖြစ်) အဂ္ဂါဘာ၀တာ (အနာရောဂါ မရှိသည်၏ အဖြစ်) ဗြာဟ္မဏာဂဟပတိကာနံ ပိယ၊နာ၀တာ (ပြာဟ္မဏ ဂဟပတိတို့ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်) ဣဟ ဣဟမေဟိ စတူဟိ အစ္ဆရိယသဘာ၀ေဟိ (လူအများထက် သာလွန်သည့်အတွက် အံ့ဩြဖွယ်သဘောတို့ဖြင့်လည်းကောင်း)၊-ဒီကာ။ [ဒီကာသစ်၌ အခြားနည်းများကိုလည်း ပြ၊သေး၏။]

သဂ်ဟတ၀ဏ္ဏူဟိ။ ။မိမိဘက်သို့ ပါအောင် သိမ်းယူခြင်း သိမ်းသွင်းခြင်းကို သဂ်ဟတ၀ ခေါ်၏။ ချီးမြှောက်ခြင်းဟု ပေးနိုင်ဝေါဟာရတ္တွေလည်း ရှိ၏။ သဂ်ဟဏာ-သိမ်းယူခြင်း, သိမ်းသွင်းခြင်း) သဂ်ဟော-ခြင်း၊ သဂ်ဟသ + ၀ဏ္ဏ၊နှစ် သဂ်ဟ၀ဏ္ဏူ၊ ဒါနေ (ပေးကမ်း သင့်သူအား ပေးကမ်းခြင်း) ပိယ၀စန (ချစ်ဖွယ်စကားကို ပြောဆိုခြင်း) အတ္ထစရိယာ (တိုင်းသူပြည်သားၜ၏ စီးပွားကို ပြုကျင့်ခြင်း) သမာနတ္တတာ (သုခဒုက္ခတို့၌ တူမျှသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်, တိုင်းသူပြည်သားတို့နှင့် အေးအတူ ပူအမျှဖြစ်ခြင်း) ဣဟ ဣဟမေဟိ စတူဟိ သဂ်ဟတ၀ဏ္ဏူဟိ-ဒီကာ။

သင်ဝဏ ဝတ္ထုဟိစ-သင်ဝဏ ဝတ္ထုတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လောကံ-လူအပေါင်းကို၊ ရဠုနတောဘ-နှစ်သက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း ရာဇာ-ရာဇာမည်၏။ (ယော ရာဇာ) စက္ကရတနံ-စက္ကြာရတနာကို၊ ဝတ္တေတိ-လည်စေနိုင်၏။ (ဣတိ သော ရာဇာ၊ စက္ကဝတ္တီ-မည်၏။) (ယော ရာဇာ၊) စတုဟိ, သမ္မတ္တိစက္ကေဟိသမ္မတ္တိစက် တို့ဖြင့်၊ ဝတ္တတိ-ဟိုယ်တိုင်လည်း ဖြစ်တတ်၏။ တေဟိ-ထို ၄ ပါးသော သမ္မတ္တိစက် တို့ဖြင့်၊ ပရံစ-သူတစ်ပါးကိုလည်း၊ ဝတ္တေတိ-ဖြစ်စေနိုင်၏။ (ဣတိ, သော ရာဇာ,

---

လောကံ ရဠုနတောဘ။ ။ရဠုဧတော်သည် ရာဂ (တပ်မက် ခွဲလမ်းခြင်း) အနက်ကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ တိုင်းသူပြည်သား လူအများ၏ ရာဂအားဖြင့် နှစ်သက်ခြင်းကို မယူရ၊ ထိုတိုင်းပြည်၌ နေရသည့်အတွက် အေးချမ်းသာယာသောကြောင့် တိုင်းသူပြည်သား တို့မှာ ပီတိသောမနဿဖြစ်၍ နှစ်သက်စေနိုင်ခြင်းကို "ရဠုန" ဟု ယူပါ။ [ရဠုနတောတိ ပီတိ သောမနဿဝေသေန၊ နဿ ရာဂဝေသေန-ဦးကာသစ်။]. . . လောကံ-လူအပေါင်းကို၊ ရဠုတေ-နှစ်သက်စေတတ်၏။ ဣတိ ရာဇာ၊ ရဠုဧတော် ကာရိတ် ဏေပစ္စည်းကျေ၊ ဏပစ္စည်း။ [ထိုသို့ နှစ်သက်စေတတ်သော တရားမင်း၌ မုချအားဖြင့် ရာဇအမည် ဖြစ်၏။ မတရားမင်း၌ကား သဒိသူပစာ, ရူဠ္ဠီအမည်သာတည်း။]

စက္ကရတနံ ဝတ္တေတိ။ ။စက္ကဝတ္တီသဒ္ဒါ၏ (ဟောနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ အားဖြင့်) အနက်အမျိုးမျိုး ရနိုင်ပါသော်လည်း စက္ကဝတ္တီအမည်ရခြင်း၏ ပဘဝနဖြစ်သော အနက်ကို ရှေးဦးစွာ/ပြလိုသောကြောင့် "စက္ကရတနံ ဝတ္တေတိ"ဟု မိန့်သည်၊ မှန်၏-ထိုမင်း သည် စက္ကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သောကြောင့်သာ စက္ကဝတ္တီ အမည်ရ၏။ အကျယ်ကို ဦးကာသစ်၌လည်းကောင်း, သုတ်မဟာဝဂ္ဂ မဟာသုဒဿနသုတ်၌လည်းကောင်း ရှုပါ။ "စက္ကံ-စက္ကြာရနာကို + ဝတ္တေတိ-၏။ ဣတိ စက္ကဝတ္တီ "ဝတ္ဘ (ဝတ္တ)ဓာတ် ကာရိတ်ကျေ၊, တသင်္ခေတ္ထ မဟုတ်သော ဏိပစ္စည်းဖြင့် ဤကာရန္တကတည်း။ [သက္ကတ၌ "စက္ကြဝရ်တိန်" ဟု နှာ် ကာရန္တ သည် ပါဠိ၌ ဤကာရန္တဖြစ်၏။ ဥပမာ-သက္ကတ၌ "ဒဏ္ဍိန်" သည် ပါဠိ၌ ဒဏ္ဍီဖြစ်သကဲ့သို့ တည်း။ အဘိဓာနပဒီပိကာသူစိ၌ ဏိပစ္စည်းဖြင့် "စက္ကဝတ္တီ" ဟုလည်း ဣကာရန္တ ရှိ၏။]

စတုဟိ သမ္မတ္တိစက္ကေဟိ။ ။စက္ကသဒ္ဒါသည် စက္ကြာရတနာအနက်၌သာ ဖြစ်သည် မဟုတ်သေး, သမ္မတ္တိစက် စသော အနက်တို့၌လည်း ဖြစ်သေး၏။ [ထိုအနက်များကို အဘိဓာန် (၇၈၂) ၌ ရှုပါ။] ထိုအနက်အချို့ဖြင့် ရထိုက်သော စစနတ္တကို ပြလိုရ၍ "စတုဟိ သမ္မတ္တိ စက္ကေဟိ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ မင်္ဂလသုတ်၌လာသော ပဋိရူပဒေသဝါသ စသော ၃ ပါးကို သမ္ပရိသူပနိဿယကို ထည့်၍ သမ္မတ္တိစက် ၄ ပါးကို သိပါ။ စက္ကေဟိ + ဝတ္တတိ-ကိုယ်တိုင်လည်း ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ စက္ကဝတ္တီ ဤနေရာ၌ ကာရိတ် မလို။

တေဟိ စ ပရံ။ ။"မိမိက သမ္မတ္တိစက် ၄ ပါးတို့ဖြင့် ဖြစ်သကဲ့သို့ သူတစ်ပါးကို လည်း ထိုသမ္မတ္တိစက် ၄ ပါးတို့ဖြင့် ဖြစ်စေ" ဟူရာ၌ သူတစ်ပါးတို့ကို သမ္မတ္တိစက် ၄ ပါးနှင့် ပြည့်စုံအောင် ဟောပြော ညွှန်ပြ ဆုံးမသည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် "ပါဏော နိ ဟန္တွေဘော-သူ့အသက်ကို မသတ်ကြနှင့်" စသည်ဖြင့် ဩဝါဒပေးလေ့ ရှိကြသည်။ [ဤနည်း၌ ဝတ္တီဝ-ကာရိတ်ကျေ။]

စက္ကဝတ္တိ)၊ စ-သည်သာ မကသေး၊ တသို့-ဤမင်းခ၌၊ ပရဟိတာယ-သူတစ်ပါးတို့၏ စီးပွားအလို့ငှာ၊ ကျရိယာပထစစက္ကာနံ-ကျရိယာပုထ်တည်းဟူသော စက်တို့၏၊ ဝတ္တော-လည်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ-၏။ ကျတိ-ကြောင့်၊ (သော ရာဇာ) စက္ကဝတ္တိ-မည်၏။ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ရာဇသဒ္ဒါ၊ စက္ကဝတ္တိသဒ္ဒါ ၂ ပါးတို့တွင်၊ ရာဇာတိ-ရာဇာဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ သာမည်-သာမည်သဒ္ဒါတည်း။ [မင်းအများနှင့် ဆက်ဆံသောကြောင့် သာမည်သဒ္ဒါဖြစ်သည်။] စက္ကဝတ္တိတိ-ဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ ဝိသေသ-ဝိသေသသဒ္ဒါတည်း။ [စကြာမင်းနှင့်သာ ဆက်ဆံသောကြောင့် ဝိသေသသဒ္ဒါ ဖြစ်သည်။]

(ယော ရာဇာ) ဓမ္မေန-တရားနည်းလမ်းအားဖြင့်၊ စရတိ-ဖြစ်တတ်၏။ ကျတိ-ထို့ကြောင့်၊ (သော ရာဇာ) ဓမ္မိကော-မည်၏။ ဥယေန-အသင့်အားဖြင့်၊ သမေန-ညီညီမျှမျှဖြင့်၊ ဝတ္တတိ-ဖြစ်တတ်၏။ ကျတိ အတ္ထော-ဤကားအနက်၊ (ယော ရာဇာ) ဓမ္မေန-တရားသဖြင့်၊ ဝါ-တရားနည်းလမ်းအားဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ-မင်းအဖြစ်ကို၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ ရာဇာ-သည်၊ ဇာတော-ဖြစ်သူတည်း၊ ကျတိ-ထို့ကြောင့်၊ (သော

ပရဟိတာယ ၊ပေ၊ အတ္ထိ။ ။ဤနည်း၌ ကျရိယာပုတ် ၄ ပါးကို စက္ကဟု ယူ၍ "စက္ကံ နံ +ဝတ္တော စက္ကဝတ္တော၊ စက္ကဝတ္တော ဘောယိတိ စက္ကဝတ္တီ" ဟု အဿတ္ထိအနက်၌ ဤပစ္စည်းသက်၊ ထိုထိုတိုင်းပြည်သို့ လှည့်လည်သောအားဖြင့် ကျရိယာပုထ်စက်တို့၏ လည်ခြင်းရှိသော မင်း၊ ထိုသို့လှည့်လည်ခြင်းလည်း မိမိ၏ ဝုဏ်ကို ထင်ရှားပြဖို့ရန် မဟုတ်, ပရဟိတ ဖြစ်ဖို့ရန်သာ လှည့်လည်ခြင်းတည်းဟု သိစေလို၍ "ပရဟိတာယ" ဟု ထည့်သည်၊ ဤနည်း၌ အဿတ္ထိပိဂ္ဂဟအပြင် "ကျရိယာပထစက္ကံ ဝတ္တေတီတိ စက္ကဝတ္တီ" ဟုလည်း ဗိုလ်ကြီးပြန့်ဝိ၏ဟု ဋီကာသစ် ဆို၏။ ထိုဋီကာသစ်၌ အဌကထာနည်းမှ အခြားနည်းတို့ကို များစွာပြခဲ့သည်။

ဓမ္မေန စရတိ။ ။"စရတိ (ဝတ္တတိ)-ဖြစ်၏" ဟု ပေးလျှင် အကမ္မကဖြစ်၍ ကံမလိုတော့၊ "စရတိ-ကျင့်၏" ဟု ပေးလျှင် ကံလိုရ၏။ ထိုကံကို တိုက်ရိုက် မပြရာ၌ အကြွင်းမရှိ အားလုံးကို ယူနိုင်သောကြောင့် "သဒ္ဓတ္ထ ပရတ္ထေ-မိမိစီးပွား သူတစ်ပါး၏ စီးပွားတို့ကို"ဟု ဋီကာသစ်၌ ကံပုဒ်ထည့်သည်။ [ပဒေသသ အဂ္ဂဟဏေ သတိ ဝေဟတ္ထသ္မ နိပ္ပဒေသတာ ပိညာယတိ၊ ယထာ-ဒိက္ခိတောန ဒဒါတိတိ၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ သမ္မာသမ္ပဒ္ဒေါ့အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီး။]

ဥယေန, သမေန။ ။"ဓမ္မေန စရတိတိ ဓမ္မိကော-ဓမ္မဖြင့် ဖြစ်တတ်သူ" ဟူရာ၌ ဓမ္မေနကို "ဥယေန" ဟု ဖွင့်၏။ "ဓမ္မော သဘာဝေ ပရိယတ္တိ ပညာ ဥယေသု" စသော အဘိဓာန် (၇၈၄) လာ အနက်တို့တွင် "ဥယ" အနက်ဟော-ဟူလို၊ ဥယ၏ ပုဒ်ရင်းသည် "ဣသ" တည်း၊ ထိုဣသယ၌ "နိပုဗ္ဗ + ဤဓာတ်, ဃဉ်ပစ္စည်း" ဟု ထောမနိမိ ဆို၏။ ပါဠိ၌ ဏပစ္စည်းကြောင့် ဤကို ဇ, ဧကို အာယပြုလျှင် "နီ + အာယ" ဟု ဖြစ်၏။ နီ၏ ဣကို ယပြုလျှင် "ဣသ" ဟု ဖြစ်၏။ ဣကို ဥ ပြုသောအခါ "ဥယ" ဟု ဖြစ်၏။ ဥစိတ-အသင့်, နီတိ-ဥပဒေသ, နယောပါယ-သင့်သော နည်းလမ်း, ယုတ္တိ-အသင့်ယုတ္တိ စသောအနက်များကို ထောမနိမိ၌

ရာဇာ) ဓမ္မရာဇာ-မည်၏။ [ရှေ့၌ အဓိပ္ပာယ် ပြခဲ့ပြီး။] ဝါ-တစ်နည်း၊ ပရဟိတ ဓမ္မကရဏေန - သူတစ်ပါးတို့၏ စီးပွားဖြစ်သော တရားကို ပြုခြင်းကြောင့်၊ ဓမ္မိကော-မည်၏။ အတ္တဟိတဓမ္မကရဏေန-မိမိ၏ စီးပွားဖြစ်သော တရားကို ပြုခြင်းကြောင့်၊ ဓမ္မရာဇာ-မည်၏။

(ယော ရာဇာ) စတုရန္တာယ-သမုဒ္ဒရာ ၄ စင်း အဆုံးရှိသော မြေ၏၊ ဣဿရော-အစိုးရသူတည်း။ ဣတိ (သော ရာဇာ) စာတုရန္တော-မည်၏။ ["စတုရန္တာယ-ကို" ဟု ကံအနက် ပေးရိုးရှိ၏။ ထိုသို့ပေးသင့် မပေးသင့်ကို "သာမိသမရာဓိပတိဒါယာဒ" စသော သုတ်ကို ကြည့်ပါ။] စတုသမုဒ္ဒအန္တာယ-၄ စင်းသော သမုဒ္ဒရာ အဆုံးရှိသော၊ စတုဒ္ဒိဒဒီပဝိညာဏသိတာယ-လေးပါးသော

ပြု၏၊ ထိုကြောင့် "ဓမ္မေန" ကို "ဣယေန" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်။ အရာရာ၌ မ္မဗျတတ ဖြစ်သည်ကို "ဣယေန-အသင့်အားဖြင့် + ဖြစ်သည်၌" ဟု ခေါ်သည်ဟု ပြလိုလျှင် ဣယေနကို "သမေန" ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။

ဝစနတ္ထာ။ ။"ရျယတိတိ ရျာယော-အသင့် အားဖြင့် ဖြစ်သော နည်းလမ်း၊ စည်းကမ်း, ဥပဒေ, အသင့်ယုတ္တိ" ဟု ပြုသင့်၏။ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာသူစိဋ္ဌ "ဣ-အဝဟောနေ" ဟု ကြြ၍ "ဣယန္တိ အနေနာတိ ဣယော-သိကြောင်းနည်းလမ်း" ဟုလည်းကောင်း, "နီ-နယေ" ဟု ကြြ၍ "နီယန္တိ သတ္တာ ဧတေနာတိ ဣယော-သတ္တဝါတို့ကို (ကောင်းသော အရာသို့) ဆောင်အပ်ကြောင်း နည်းလမ်း" ဟုလည်းကောင်း ပြုလေသည်။

ပရဟိတ ၊ပေ၊ ဓမ္မရာဇာ။ ။"ပရဟိတဓမ္မ" ဖြင့် ဓမ္မိကောဌ် ဓမ္မအရ ပရဟိတဓမ္မကို ယူ၍ "ကရဏေန" ဖြင့် ကရောတိ (စရတိ) အနက်ဌ် ဏိကပစ္စည်းဟု ပြု၏။ "ဓမ္မံ (ပရေသံ ဟိတောပါယဘူတံ ဓမ္မံ)-သူတစ်ပါးတို့၏ စီးပွားရကြောင်း တရားကို + ကရောတိ စရတိ-ပြုကျင့်တတ်၏။ ဣတိ ဓမ္မိကော" ဟု ပြုပါ။ နောပုဗ္ဗဌ် ဓမ္မအရ အတ္တဟိတဓမ္မကို ယူ၍ "ဓမ္မသယ-အတ္တဟိတ၏ အကြောင်းဖြစ်သော တရားကို + ကာရဏော (စရဏော)-ပြုကျင့် တတ်သော + ရာဇာ ဓမ္မရာဇာ" ဟု ပြုပါ။

စာတုရန္တာ။ ။"စတုရန္တာယ + ဣဿရော စာတုရန္တော" ဟူရာ၌ "၄ ပါးသော အဆုံး + အစိုးရ" ဟု အနက်ထွက်သောကြောင့် "ဘာကို ဆိုလိုသည်" ဟု မထင်ရှားချေ၊ သို့သော် ရှေ့၌ "ရာဇာ ဧဿရော-ဝတ္တိ-စကြာမင်း" ဟု ဆိုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုသဒ္ဒန္တရိုက် (ထိုအနီးဖြစ်သော သဒ္ဒါတစ်ပါး)ကို ထောက်၍ "စတုရန္တာ" အရ "သမုဒ္ဒရာ ၄ စင်း အဆုံးရှိသော မြေကြီး" ဟု အဓိပ္ပာယ် သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် "စတုသမုဒ္ဒ ၊ပေ၊ ဣဿရောတိ အတ္ထော"ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်။ စတုရော (သမုဒ္ဒါ) အန္တာ (ပရိယောသာနာ) ဧတေသာတိ စတုရန္တာ (ပထဝီ)၊ စတုရန္တာယ + ဣဿရော စာတုရန္တော၊ ဣဿရအနက်ဌ် ဏာပစ္စည်း။

စတုဒ္ဒီပ။ ။"စတုဒီပ" ဟု မဆိုဘဲ "စတုဒ္ဒီပဒီပ" ဟု ဝိသေဒါဒါကို ထည့်၍ ဆိုခြင်းဖြင့် အသီးအသီး ငါးရာစီသော ကျွန်းငယ်တို့ကိုပါ စတုဒီပအရ၌ သွင်းယူရခြင်း အကျိုး ရှိ၏။ မှန်း၏-ဝိသေဒါသည် ကောဋ္ဌာသ (အဖို့အစု) အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် တူသော

အဖြို့အစုရှိသော ကျွန်းငယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ ပထဝိယာ-မြေ၏၊ ဣသရော-အစိုးရသူတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ (ယော ရာဇာ) အဗ္ဗတ္တဲ-အတွင်းသန္ဓာန်၌၊ ကောပါဒိပစ္စတ္ထိကေ-ဒေါသ အစရှိသော ရန်သူတို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါ-အပသန္ဓာန်၌ သတ္တရာဇာနော-အလုံးစုံသော မင်းတို့ကိုလည်း ကောင်း၊ ဝိဇေသိ-အောင်ပြီ၊ ဣတိ, (သော ရာဇာ) ဝိဇိတာဝီ-မည်၏။

ဇနပဒေ-ထွက္ကာဝရိယပ္ပတ္တော-ကား၊ (ယော ရာဇာ) ဇနပဒေ-ဇနပုဒ်၌၊ ခုဝဘာဝံ-ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့၊ ထာဝရဘာဝံ-တည်တန့်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ပတ္တော-ရောက်ပြီ၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ စာလေတုံ-လှုပ်ရှားစေခြင်းငှာ၊ နေ သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ-ထိုသို့ဇနပုဒ်၌ ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်သို့

အဖြို့ရှိသော ကျွန်းမြေတစ်စုလျှင် တစ်ကျွန်းဟု သတ်မှတ်သောအခါ ကျွန်းငယ်မြေများလည်း ကျွန်းကြီး တစ်စုတစ်စုတွင် ပါဝင်ပြီးဖြစ်တော့၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကျွန်းငယ်တို့ကို ယူခြင်းငှာ ဝိဇေသဒ္ဒါကို ထည့်၍ ဆိုသည်-ဟူလို။

ကောပါဒိ ၊ပေ၊ ရာဇာနော။ ။ကံပုဒ် တိုက်ရိုက် မရှိသောကြောင့် "အတွင်းရန် အပြင်ရန် ၂ မျိုးလုံးကို အောင်သည်" ဟု ရန်အားလုံးကို ယူရသည်၊ ကောပါဒိ၌ အာဒိဖြင့် ကာမ (တဏှာ)၊ မောဟ, မာန, ဒဋ (ယစ်ခြင်း) စသည်တို့ကို ယူဖို့ရန် ဋီကာသစ် ပြု၏။ အတွင်းရန်မှန်လျှင် ကိလေသအကြမ်း အားလုံးကိုပင် ယူနိုင်စရာ၌၏။ အပြင်ရန်ကား နဂိုကပင် ယှဉ်ပြိုင်သူ မရှိ၍ အောင်စရာ မလိုပါ။ သို့သော် စစ်တိုက်၍ အောင်ရမည့် ကိစ္စအားလုံး ပြီးပြီးအဖြစ်ကို ပြလိုသောကြောင့် "သတ္ဌရာဇာနော" ဟု အပြင်ရန်တို့ကို ထည့်၍ ဆိုသည်။

ဝိဇိတာဝီ။ ။ဋီကာ၌ "ဝိဇိတာဝိတိ ဝိဇိတဝါ" ဟု ဖွင့်၏။ ထိုသို့ဖွင့်သဖြင့် "အတိတော ဝ တဝန္တု တာဝိ" သုတ်ဖြင့် (ဝိ + ဇိဓာတ်နောင်) တာဝီပစ္စည်း သက်ထားသော အတိတ်တောပုဒ်သာ သိစေ၏၊ ဤဋီကာအဖွင့်ကို ထောက်၍ "ဝိဇေသိတိ" ဟု အတိတ် အာချာတ်ကြိယာဖြင့် ဝိဝုတပြုထားသည်ဟုလည်း သိနိုင်၏။ [ဋီကာသစ်၌ တိဝိဘတ်ဖြင့် "ဝိဇေတိ" ဟု တွေ့ရ၍ "တံ ကာလာပေက္ခ ဝတ္တမာန်" ဟု ဆိုလေသည်၊ စကြာမင်းဟူသမျှ၌ အောင်နိုင်ဆဲဟု ဆိုဖို့ရာ တံကာလာပေက္ခပင် မရှိပါ။]

ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော။ ။ထာဝရနှင့် ခုဝသည် ပရိယာယ်တည်း၊ ဘာဝ အနက်၌ ဏျပစ္စည်းသက်၍ ထာဝရိယဖြစ်သည်ဟု ပြလိုသောကြောင့် "ခုဝဘာဝ, ထာဝရ ဘာဝ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ခိုင်မြဲပုံကို ပြလိုလျှင် "နေ သက္ကာ ကေနစိ စာလေတုံ" ဟု မိန့်သည်၊ "ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်" ဟု ဆိုသဖြင့် "ဇနပဒ" အရ ဇနပုဒ်ဧနသူ လူအများကို အဘေဒါပစာရအားဖြင့် ယူရကြောင်း သိစေ၏။ ထာဝရသ+ဘာဝေါ ထာဝရိယံ၊ ထာဝရိယံ+ ပတ္တော ထာဝရိယပ္ပတ္တော၊ ဇနပဒေ + ထာဝရိယပ္ပတ္တော ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော။ [သက္ကတ၌ သ္ဌာဓာတ် ပဝရစ်ပစ္စည်းဖြင့် "သ္ဌာဝရ" ဟု ရှိသောကြောင့် ပါဠိ၌ ရှေ့ပုဒ်နှင့် တွဲသောအခါ ဗျောက်သော (သ်) အစား ဒွေဘော်လာရသည်၊ ပတ္တော၌ကား ပ (ပြ) ရှေးရှိသော ဗဒ (အပ) ဓာတ်ဖြစ်၍ ပ၌ ဒွေဘော်လာရသည်။]

ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော ရာဇာ၊) ဇနပဒတ္ထာဝရိယပွတ္တော-မည်၏။ ဝါ-တစ်နည်း၊ တမှီ-ထိုစကြာမင်းဌ၊ ထာယဝရိယပွတ္တော-ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ အနုယုတ္တော-မိမိကိစ္စ၌ အမြဲအားထုတ်သော၊ သကမွနိုယတောမိမိအလုပ်၌ စွဲမြဲသော၊ အစလော-လှုပ်ရှားခြင်း မရှိသော၊ အသမ္ဘဝေမီ-ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော၊ ဇနပဒေါ-သည်၊ (အတ္ထိ၊) ဣတိ-ထိုသို့ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ဇနပုဒ်ရှိရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော ရာဇာ၊) ဇနပဒတ္ထာဝရိယပွတ္တော-မည်၏။။

ဇနပဒေါ၀ါ။ ။ဤဒုတိယနည်း၌ (ရှေ့နည်း၌ကဲ့သို့ သတ္တမီဝိဘတ္တိရိသ် မပြုဘဲ) သတ္တမီ ဗဟုဗိုဟိပြုရခြင်း, ထာဝရိယပွတ္တဖြစ်ပုံကို အဓိပ္ပာယ် တစ်မျိုးဖွင့်ခြင်းသာ ထူး၏။ မှန်၏-ဤနည်း၌ "ဇနပဒေါ + ထာဝရိယပွတ္တော ဇတ္တာတိ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပွတ္တော" ဟု ဋီကာပြုသည်၊ တမှီကို ဇတ္တဟု ပြောင်းလွှဲ၍ ပြုခြင်းသာတည်း။။

မှတ်ချက်။ ။စကြာမင်းသည် ဇနပုဒ်ပိုင်ရှင် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဥစ္စာရှင်ရေအောင် ဆဋ္ဌိပဟုဗိဟိ ပြုသင့်သကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ သို့သော် ထာဝရိယပုဒ်၌ ထာဝတ်သည် တည်ခြင်း အနက်ကို ဟောရကား ထိုပုဒ်ကို ထောက်၍ စကြာင်းမင်းသည် ဇနပုဒ်၏ ခိုင်မြဲစွာ တည်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် သတ္တမီဗဟုဗိဟိ ပြုထားသည်ဟု မှတ်ပါ။

အနုယုတ္တော ၊ပေ၊ အသမ္ဘဝေမီ။ ။ဤပုဒ်တို့ကား ခိုင်မြဲစွာ တည်ခြင်းသို့ ရောက်ပုံကို ထင်ရှားပြသော စကားတည်း၊ အနုယုတ္တောတိ နိစ္စပ္ပယုတ္တော (ဋီကာသစ်)၊ ဇနပုဒ်နယ်သူနယ်သား လူအများသည် ခိုးဝှက်တိုက်ခိုက် ပုန်ကန်ဖို့ရန် မကြိုစည်ဘဲ မင်းမှုကိစ္စ၌ အမြဲအားထုတ်ကြ၏။ သကမွနိုယတောတိ-ကိုယ့်အလုပ်ဟု ဆိုအပ်သော မင်း၏ အလုပ်၌ စွဲမြဲကြသည်။ [သကမွနိယတောတိ ဝတ္ထဝတ္ထိနော ရဏ္ဍကမ္မေ သဒါ ပဝတ္တော၊-ဋီကာသစ်။]

အစလော အသမ္ဘဝေမီ။ ။[သ-ပြင်းစွာ + ပ-အပြားအားဖြင့် + ဝေဓိ-လှုပ်ရှားခြင်းရှိ။] ထို ၂ ပုဒ်သည် ပရိယာယ်သာတည်း၊ (တစ်နည်း) အစလောဖြင့် ခိုးသူ ဓားပြတို့၏ လုယက်ခြင်းမျှ မရှိပုံကို ပြ၏၊ အသမ္ဘဝေမီ-ဖြင့် သူပုန်ထမှုဟူသော ပြင်းစွာ လှုပ်ရှားမှု မရှိပုံကို ပြ၏၊ (တစ်နည်း) ခိုးသူ ဓားပြ သူပုန်ထခြင်း မရှိမှုကို အစလောဖြင့် ပြ၏၊ ရန်သူမင်းတို့၏ တိုက်ခိုက်ခြင်း မရှိမှုကို အသမ္ဘဝေမီဖြင့် ပြ၏။။

(တစ်နည်း) အလွန်နုညံ့၍ ဗျောဂစိစိ အုပ်ချုပ်သောမင်းကို ခိုးသူ ဓားပြ သူပုန်တို့က အရေးမဓိုက်ကြ, နှောက်ရှက်ကြ၏။ အလွန်ကြမ်းသော အခွန်အတုပ် များစွာ ကောက်ယူသော မင်းကိုလည်း တိုင်းသူပြည်သားတို့က ကြောက်ကြသောကြောင့် တိုင်းစွန်းပြည်ဖျားသို့ ပြောင်းသွားတတ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် အလွန် မပျော့ကြောင်းကို အစလောဖြင့် ပြ၏။ အလွန် မကြမ်းကြောင်းကို အသမ္ဘဝေမီဖြင့် ပြသည်။ ["မပျော့လွန်း မထက်လွန်းဘဲ အလယ်အလတ် အနေအားဖြင့် ကျင့်ရမည်" ဟူလို။]

အဘိဘူတော မုဒု ဟောတိ, အဘိဘိတ္ဘောစ ဝေရေါ၊
စတွေ ဥဘယံ ဥတ္တာ, အနုမဏ္ဍံ သမာစရေ။–တေသကုထာစာတပ်။

သေယျထိဒန္တိ-သေယျထိဒံဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ နိပါတော-နိပါတ်တည်း၊ တဿ-ထိုသေယျထိဒံပုဒ်၏။ (အတ္ထော၌ စပ်၊) ဧတောနိ-ဤရတနာ ၇ ပါးတို့ ဟူသည်၊ ကတမာနိ-အဘယ်တို့နည်း။ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ စက္ကရတနန္တိ အာဒီသု-စက္ကရတန် အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အတ္ထော ၈၀ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) စက္ကဋ္ဌ-စက္ကြားလည်း ဟုတ်၏။ တံ-ဟူသည်၊ ရတိဇနနဋ္ဌေန-မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ရတနဋ္ဌ-ရတနာသည်း ဟုတ်၏။ ဣဒါနိ-ဤနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်၊ စက္ကရတနာ-မည်၏။ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဟတ္ထိရတနံ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌၊ ဧသ-ဤအစီအရင်သည်၊ [ကမ္မဓာရည်းသမာသ် အစီအရင်၊ ရတိဇနန အနက်ဟူသော အစီအရင်သည်] နယော-တည်း။

သေယျထိဒံ။။ ။သေယျထိဒံတို ဧကောဝ နိပါတော၊ "သော ကတမော၊ တံ ကတမံ၊ သာ ကတမာတိ အာဒိနာ ယထာရဟံ လိင်္ဂဝိဘတ္တိဝစနဝေနေ ပယောဇိယမာနောဝ ဟောတိ၊ ဣဒ ဟာနိ ကတမာနီတိ ပယုဇ္ဇောတိ အာဟ တဿ ဧတောနီတိ အာဒိ၊-ဋီကာသစ်၊ "ယဒိဒံ သာ, ပုဒိရှိရာ, ခု ဖြာ လိန်နှင့်ရှေ့, ၂ ဖြာဝုစ်ခ့င့် တွေး" ဟူသည်နှင့် သဘောတူပင် တည်း။ ["ပယောဇိယမာနောဝ" နေရာ၌ "ပယုဇ္ဇိတဗ္ဗောဝ-ယှဉ်ဘေအပ် ယှဉ်စေနိုင်သည်သာ" ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

စက္ကရတနံ။။ ။ကြိယတေ အနေနာတိ စက္ကံ၊ ထိုထိုကိစ္စကို ပြုကြောင်း ပြီးစေကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် စက္ကမည်၏။ ကရဏာဝ် ကပစ္စည်း, (သုတ်ကြီးဖြင့် ကကို စ, ရကို ကပြု) ဟု ထောမနိမိ ဆိုး၏။ "ရရတိ စက္ကဝတ္တိနော ယထာရုစိ အာကာသာဒိဝမနာဃ) ပရိမ္ဘမတိတိ စက္ကံ-စ်ကြာမင်း၏ အလိုရှိတိုင်း ကောင်းကင်စသော အရပ်၌ သွားလာဖို့ရာ လည်တတ်သောကြောင့် စက္ကမည်၏" ဟု ဋီကာသစ် ပြု၏။။ [စရဓာတ် ကပစ္စည်းဟုပင် ကြပါ၊] စာအုပ်တို့၌ "စစတိ" ဟု တွေ့ရ၏၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံအဖွင့်တုန်းက "စရတိ" ဟု ပါရာဇိကဏ် ဋီကာ၌ ပြုခဲ့သည်။

ဆက်ဦးအုံ:- စကြာမင်းလောင်းက "အရှင်စကြာရတနာ လည်ပါလော" ဟု ပြောဆို အပ်သော စကား၏ အခြားမဲ့၌ စကြာရတနာသည် စကြာမင်း၏ ကံလျှင် အရင်းခံရှိသော ကမ္မပစ္စယဉာတုဇဝါယောဓာတ်၏ အစွမ်းကြောင့် လည်၏။ လဝိမာန် နေဝိမာန် စသည်တို့ကဲ့သို့ အပြင်ဝါယောဓာတ်ကြောင့် လည်သည် မဟုတ်-ဟု ဝိမာနအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။

ရတိစနနဋ္ဌေန။။ ။ပီတိသောမနသျပ္ပါဒနဋ္ဌေန၊ ကာမဖြင့် မွေ့လျော်ခြင်း မဟုတ်, ပီတိသောမနသ္သဖြင့် မွေ့လျော်ခြင်းကို "ရတိ" ဟု ယူပါ-ဟူလို၊ တံ ဟိ ပဿန္တသ္သ သုဏန္တသ္သစ (စကြာရတနာ၏ လည်၍နေသော အသံကို ကြားရသူ၏လည်းကောင်း) အနဗုဂၢ ပီတိသောမနသ်ပ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (ကသ္မာ) အမ္ဘရိယခမ္ဘတ္တာ-အံ့ဖွယ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း၊-ဋီကာသစ်။ [ရတိ + ဇနေတိတို ရတနံ-မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် ရတနမည်၏။ "ရတိဇနန" မှ တိ၏ ဣကို အ, ဇ + နတို့ကို ဣ၍ နီရုတ္တိနည်းအားဖြင့် "ရတန" ဟု ဖြစ်၏။ "စိတ္တိကတံ မဟဗ္ဗလ" စသော အနက်များကို ဋီကာသစ်၌ ရှုပါ။]

ပန-ဆက်၊ ဣမေသု ရတနေသု-ဤရတနာ ၇ ပါးတို့တွင်၊ အယံ စက္ခေါတ္တိ ရာဇာ-ဤစက္ခေါတ်မင်းသည်၊ စက္ခရတနေန-စက္ခြာရတနာဖြင့်၊ အဒိတေ-မအောင်အပ်သေးသော ရန်သူကို၊ ဇိနာဘိ-အောင်နိုင်၏။ ဟတ္ထိအသရတနေဟိ-ဆင်ပျံတော်ရတနာ၊ မြင်းပျံတော်ရတနာတို့ဖြင့်၊ ဝိဇိတေ-အောင်အပ်ပြီးသော တိုင်းနိုင်ငံ၌၊ ယထာသုခံ-ချမ်းသာသည်အားလျှော်စွာ၊ အနုစရတိ-အစဉ်လှည့်လည်နိုင်၏။ ပမိဏာယကရတနေန-သားကြီးရတနာဖြင့်၊ ဝိဇိတဲ-အောင်အပ်ပြီးသော တိုင်းနိုင်ငံကို၊ အနုရက္ခတိ-အစဉ်စောင့်ရှောက်နိုင်၏။ အဝသေသေဟိ-ကြွင်းသော ပဋ္ဌာမြားရတနာ၊ မိဖုရားရတနာ၊ သူကြွယ်ရတနာတို့ဖြင့်၊ ဥပဘောဂ သုခံ-အနီး၌ ခံစားအပ်သော ချမ်းသားကို အနုဘဝတိ-ခံစားရ၏။ စ-သည်သာ မကသေး၊ ပဋ္ဌမေန-ရှေးဦးစွာသော စက္ခြာရတနာကြောင့်၊ အသယ-ထိုစက္ခေါတ်မင်း၏။ ဥသာဟသတ္တိယောဂေါ - ဥသာဟသတ္တိနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်၊ (သုပရိ

ဣမေသု ,ပန။ ။စက္ခြာမင်းသည် ရတနာ ၇ ပါးတို့ဖြင့် အကြင်အကြင် အကျိုးကို ရ၏။ ထိုထိုအကျိုးကို မြဲခြင်းငှာ "ဣမေသု ပန" စသည်ကို မိန့်သည်။ မဟေသက္ခတာ သံဝတ္ထနိယကမ္ဘနိ သဒ္ဓေ့ဘာဝတောဟ-စက္ခြာရတနာသည် တန်ခိုးကြီးမားသူ၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်ရကား ထိုစက္ခြာရတနာဖြင့် မအောင်အပ်သေးသော ရန်ကို အောင်နိုင်၏။ ဆင် မြင်းရတနာတို့၏ အစွမ်းကြောင့် နံနက်ပိုင်းအတွင်းမှာပင် လေးကျွန်းလုံးကို လှည့်လည်ကာ နေပြည်တော်သို့ ပြန်လာနိုင်၏။ သားတော်ကြီးရတနာဖြင့် တိုင်းပြည်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းကိစ္စ ပြီးစီး၏။ ကြွင်းသော မကို ဣဟတ္ထိ ဝဟပတိရတနာတို့ဖြင့် စည်းစိမ်ခံစားရ၏။

ဆက်ဦးဆုံ–မကိုရတနာသည် မှော်ဝင်သောအခါဝယ် တစ်ယူဇနာအတွင်း၌ အလင်းကို ပြနိုင်ရကား ထိုမကိုရတနာဖြင့် ချမ်းသာကို ခံစားနိုင်၏။ ဣဟတ္ထိရတနာသည် လှည်းဖြစ်သော အဆင်းကို လွန်အောင် လုပ်ရကား ထိုဣဟတ္ထိရတနာကို ကြည့်ရှုနေရခြင်းသည်ပင် စိတ်ကြည်နူး လှလေပြီ၊ ပြောသာ ဆိုသာ အနှံ့ အတွေ့, အာရုတ်ရှာဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့ချေ။ ဂဟပတိရတနာ ကြောင့် အလိုရှိတိုင်းသော ရွှေငွေပတ္တမြား စသောပစ္စည်းများကို လိုတိုင်းရနိုင်၏။

ပဋ္ဌမေန စသေ။ ။"စက္ခရတနေန အဒိတဲ ဇိနာတိ" စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုပင် သတ္တိဖြင့်လည်းကောင်း, သတ္တိ၏ အကျိုးဖြင့်လည်းကောင်း ထင်ရှားအောင် မြဲခြင်းငှာ "ပဋ္ဌမေန စသေ" စသည်ကို မိန့်သည်။ "သက္ကောန္တိ သမတ္ထေန္တိ ရာဇာနော ဝတာယာတိ"နှင့်အညီ မင်းတို့၏ ထိုထိုကိစ္စ၌ စွမ်းနိုင်ကြောင်းဖြစ်သော အစွမ်းကို "သတ္တိ" ဟု ခေါ်၏။ ["သက-သတ္တိယ"ဟူသော ဓာတ်, ဝိတပစ္စည်း။] ထိုသတ္တိသည် "ပဘာဝုသာဟ မန္ဒာနံ, ဝသာ တိသော ဟိ သတ္တိယော" ဟု အဘိဓာန် (၃၅) အတိုင်း ၃ မျိုးရှိသည်၊ ထိုတွင် ပဋ္ဌမဟူသည် စက္ခြာရတနာတည်း၊ ဥသာဟသတ္တိဟူသည် ဝီရိယ၏ အစွမ်းတည်း၊ မိမိလက်အောက်ခံ မင်းတို့၌ သြဇာ အာဏာပြန့်နှံ့ဖြိုးကိစ္စကို သာမန်မင်းတို့သည် အလွန်

ပုဏ္ဏော-ကောင်းစွာ ပြည့်စုံလုံလောက်သည်၊ ဟောတိ၊) ပစ္ဆိမေန-နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော သားကြီးရတနာ၊ ကြောင့်။ မန္တသတ္တိယောဂေါ-မန္တသတ္တိနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်၊ (သုပရိပုဏ္ဏော ဟောတိ၊) ဟတ္ထိ ၊ပေ၊ ရတနေဟိ-ဆင်ပျံတော်ရတနာ၊ မြင်းပျံတော်ရတနာ၊ သူကြွယ်ရတနာတို့ကြောင့်။ ပဘုသတ္တိယောဂေါ-ပဘုသတ္တိနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည်၊ သုပရိပုဏ္ဏော ဟောတိ၊ ဣတ္ထိမဏိရတနေဟိ-မိဖုရားရတနာ၊ ပတ္တမြားရတနာတို့ကြောင့်၊ တိဝိသေတ္တိယောဂဖလံ-၃ အပြားရှိသော သတ္တိနှင့် ယှဉ်ခြင်း၏၊ အကျိုးသည်၊ (သုပရိပုဏ္ဏ ဟောတိ၊) သော-ထိုစက္ကဝတ် မင်းသည်၊ ဣတ္ထိမဏိရတနေဟိ-ထိုဖြင့်၊ ဘောဝသုခ-သုံးဆောင် ခံစားအပ်သော ချမ်းသာကို၊ အနုဘဝတိ-ခံစားခဲ့ရ၏။ သေသေဟိ-ဣတ္ထိရတနာ၊ မဏိရတနာတို့မှ ကြွင်းသော ရတနာ ၅ ပါးတို့ဖြင့်၊ ဣသိရိယသုခ-အစိုးရသုခ၏ အဖြစ်ဟူသော ချမ်းသာကို၊ ဝါ-အစိုးရခြင်း ချမ်းသာကို၊ (အနုဘဝတိ-ခံစားရ၏။)

ကြီးမားသော လုံ့လဝီရိယဖြင့် ပြီးစီးဝေရ၏။ စကြာမင်း၌ကား ထိုကိစ္စကို စကြာရတနာ လည်စေရုံမျှဖြင့် အလိုလို ရှိ,ကြောက်၍ လက်အောက်ခံမင်းများ ဖြစ်ကြရသည်၊ ထို့ကြောင့် "ပဌမရတနာဖြင့် ဥသာဟသတ္တိနှင့် ယှဉ်ခြင်း (ဥသာဟသတ္တိ ရှိခြင်း) သည် ပြည့်စုံ၏" ဟု ဆိုသည်။

ပစ္ဆိမေန မန္တသတ္တိ။ ။ပစ္ဆိမဟူသည် သားကြီးရတနာတည်း၊ မန္တသတ္တိဟူသည် တိုင်ပင်ခြင်းကြောင့် ရတနာသော ဉာဏ်စွမ်းတည်း။ သားကြီးရတနာသည် သူ့ကိုယ်တိုင် မင်းမှု ကိစ္စတို့၌ ကျွမ်းကျင်ပြီးဖြစ်ရကား (ခမည်းတော် မင်းကြီးက အခြားပညာရှိတို့နှင့် တိုင်ပင်၍ ပြုသကဲ့သို့ပင်) အရာရာ ကိစ္စတို့ကို ပြီးစီးစေနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် "သားကြီးရတနာဖြင့် စကြာမင်း၏ မန္တသတ္တိနှင့် ယှဉ်ခြင်း (ရှိခြင်း) သည် ပြည့်စုံ၏" ဟု ဆိုသည်။

ဟတ္ထိ ၊ပေ၊ ပဘုသတ္တိ။ ။ပဘုသတ္တိဟူသည် "ပကာရေန +-ဘာဝတိ အဘိဘာဝတိ" နှင့် အညီ တိုင်းသူပြည်သား မင်းအများကို လွှမ်းမိုး အုပ်စိုးနိုင်သူ၏ သတ္တိတည်း။ ထိုအစွမ်းသည် "ပဘာဝေါ ဒဏ္ဍာဇေတစေ၊ ပဘာပေါပိစ ကောသဝေ" နှင့်အညီ ဖိစီးနှိပ်ကွပ် ဒဏ်တပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော (ဖိစီးနှိပ်ကွပ် ဒဏ်တပ်ခြင်းအားဖြင့် ငြိမ်ဝပ်ပြားစေနိုင်သော) တန်ခိုးနှင့် ဥစ္စာအင်အားကြောင့် ဖြစ်သော (ပေးကမ်း ချီးမြှောက်ခြင်းအားဖြင့် ကိုယ့်လက်အောက်သို့ ရောက်စေနိုင်သော) တန်ခိုးတည်း။ ဟတ္ထိ အသေ ဂဟပတိရတနာ တို့သည် ထိုတန်ဘိုးကို ပြည့်စုံစေနိုင်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် " ဟတ္ထိ စသော ရတနာတို့ဖြင့် ပဘုသတ္တိနှင့် ယှဉ်ခြင်းသည် ပြည့်စုံ၏" ဟု ဆိုသည်။

ဣတ္ထိ ၊ပေ၊ ဖလံ။ ။သတ္တိ၏အကျိုးကို ခံစားရမြဲ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ဣတ္ထိ ၊ပေ၊ တိဝိသေတ္တိယောဂဖလံ" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုရတနာတို့ကြောင့် ခံစားအပ်သော သုခ ၂ မျိုးကို ပြလိုရာ "သော ဣတ္ထိမဏိရတနေဟိ" စသည်တို့ ဝိနိဿည်၊ ဘောဂသုခဟူသည် အနီးဆုံး တိုက်ရိုက် ခံစားအပ်သော ချမ်းသာတည်း။ "ဣသိရိယသုခ" ဟူသည်ကား အနောက်အရှေ့ရှိ ရန်သူမရှိဘဲ အေးချမ်းသာယာစွာ အုပ်စိုးနိုင်ခြင်းကြောင့် ရအပ်သော စိတ်ချမ်းသာမှုတည်း။

စ-သည်သာ မကသေး၊ ဝိသေသတော-အထူးအားဖြင့်၊ အသ-ထိုစက္ကတင် မင်း၏။ ပုရိမာနိ-ရှေးဦး ဖြစ်ကုန်သော၊ တီဏိ-၃ ပါးကုန်သော စကြာရတနာ, ဆင်ပျံတော်ရတနာ, မြင်းပျံတော်ရတနာတို့သည်၊ အဒေါသကုသလမူလ-ဇနိတ ကမ္မာနုဘာဝေန-အဒေါသဟူသော ကုသိုလ်မူလသည် ဖြစ်စေအပ်သော ကံ၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ သမ္ဗဒ္ဓို-ကောင်းစွာ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ-ပြီးစီးကုန်၏။ မဒ္ဒိမာနိ-အလယ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ (တီဏိ-၃ ပါးကုန်သော ပတ္တမြားရတနာ, မိဖုရားရတနာ, သူကြွယ်ရတနာတို့သည်၊) အလောဘ ၊ပေ၊ ဘာဝေန-အလောဘဟူသော ကုသိုလ်မူလသည် ဖြစ်စေအပ်သော ကံ၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ (သမ္ဗဒ္ဓဿိ) ပဌမ-နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ ဧကံ-တစ်ပါးသော သားကြီးရတနာသည်၊ အမောဟ ၊ပေ၊ ဘာဝေန-အမောဟဟူသော ကုသိုလ်မူလသည် ဖြစ်စေအပ်သော ကံ၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ (သမ္ဗဒ္ဓတိ၊) ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဇွေ-ဤသုမင်္ဂလဝိလာသိနီမည်သော ဒီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌၊ သခ်ေပေါ-အကျဉ်းတည်း၊ ဝိတ္ထာရော ပန-အကျယ်ကိုကား၊ ဗောဇ္ဈင်သံယုတ္တေ-၌၊ (ဗောဇ္झင်သုံယုတ်ထည်းက)၊ ရတနသုတ္တသ-၏။ ဥပဒေသတောသ-ညွှန်ပြအပ်သော စကား ရပ်မှ၊ ဂေဟတဗ္ဗော-ယူထိုက်၏။။

ဝိသေသတော စသ။ ။ထိုရတနာ ၇ ပါးနှင့် ပြည်စုံရခြင်း၏ ရှေးကောင်းမှု အကြောင်းကို ပြလို၍ "ဝိသေသတော" စသည် မိန့်, အဒေါသဟူသော ကုသိုလ်မူလသည် သဟဇာတ စသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ရှေးကံကို "အဒေါသ ၊ပေ၊ ကမ္မ" ဟု ဆို၏။ ထိုအဒေါသသည် အေးမြခြင်းသဘောရှိရကား ထိုကံကြောင့် တိုင်းပြည်၌ အေးချမ်း သာယာစေနိုင်သော စကြာရတနာ, ဆင်ရတနာ, မြင်းရတနာတို့ကို ရသည်။

မဒ္ဒိမာနိ အလောဘ။ ။လောဘနည်း၍ စွန့်ကြဲပေးကမ်းလေ့ ရှိသူ၌သာ အလောဘ ကုသလမူလကဲ့သည် ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကံအတွက် မကို ဣတ္ထိ ဂဟပတိ ဟူသော ရတနာတို့သည် မလိုချင်အောင် ပေါပေါမျှားများ ပြည့်စုံရပေသည်၊ မှန်၏-ကာမာ ဝစရ\ကုသိုလ်ကံတို့သည်လည်း မျှားသောအားဖြင့် ဟူသောအကျိုးကို ပေးတတ်ကြပေသည်။

ပစ္ဆိမေက် အမောဟ။ ။အမောဟ (ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော) ကုသလမူလက် ကြောင့် အရာရာ၌ စီမံခန့်ခွဲနိုင်သော ဉာဏ်ကြီးရှင် သားတော်ရတနာကို ရခြင်းမှာလည်း ကံနှင့်တူစွာ အကျိုးရခြင်းပင်တည်း။

ဥပဒေသတော။ ။"ဥပဒေသောနာမ သဝိသေသံ သတ္တန္နံ ရတနာနံ ဝိစာရဏာ ဝသေန ပဝတ္တော ကထာဝန္ဓော" ဟု ဋီကာ ဖွင့်၏။ ထိုကထာဝန္ဓဟူရာ၌ သုတ်မဟာဝဂ္ဂ-မဟာသုဒဿနသုတ် အကျယ်ကို ဆိုလိုတာနိုတူ၏။ ထိုရတနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ မဟာ သုဒဿန စက္ကဝတ္တိသုတ်ကို ပြန်၍ ညွှန်းထားသည်။ [ရတနသုတ်ဟူရာ၌ ယခုအခါ "စက္ကဝတ္တိသုတ်" ဟု ခေါ်ငင်စဉ် ရှိ၏။]

ပရောသဟသာန္တိ-ကား၊ အတိရေကသဟသာ-တစ်ထောင်ထက် ပိုလွန်သော၊ ဝါ-တစ်ထောင်ကျော် ဖြစ်သော၊ သူရာတိ-ကား၊ အဘိရုကဇာတိကာ-မကြောက်တတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော၊ ဝီရဂ်ရှုပါတိ-ကား၊ ဒေ၀ပုတ္တသဒိသကာယာ-နတ်သားတို့နှင့် တူသော ကိုယ်ရှိကုန်သော၊ (ပုတ္တာ၌ စပ်၊) ဧ၀ံ-သို့၊ တာ၀-သကဝါဒမှ ရေးဦးစွာ၊ ဧကေ-အညီကုန်သော သာရသမာသကျမ်းဆရာတို့သည်၊ ၀ဏ္ဏယန္တိ-ဖွင့်ကြကုန်၏။ ပန-ထိုသို့ပင် ဖွင့်ကြပါသော်လည်း၊ အဲယဲ-ဤဆိုအပ်လတံ့ကား၊ ဧတ္ထ-ဤပိုရင်ရှုပါဟူသော ပါ၌ဌ်ဌ်၊ သဒ္ဒာ၀ေါ (သဘာ၀ေါ)-ထင်ရှားရှိသော အနက်တည်း။

ပရောသဟသာန်။ ။"အတိရေကသဟသာ" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ပရသဒ္ဒါသည် အလွန်အနက်ဟောဟု သိရမ်း။ သဟသာတော-တစ်ထောင်ထက် + ပရာ-ပိုလွန်သော သားကတို့တည်း၊ ပရောသဟသာ-တစ်ထောင်ထက် အပို၊ ပရောဟု ဖြစ်ပုံကို ကစ္စည်း သန္ဓိ-ကွဗိသြဒျခုနေသုတ် ကြည့်ပါ။ သဟသဟုပ၁က ဧကဝုစ်ဖြစ်၍ ဧကဝုစ် ထားသည်၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိ မဟုတ်, တဗျုရိသိသမာသ်ဖြစ်၍ "တစ်ထောင် အလွန်ရှိကုန်သော" ဟု မယေးရ။

သူရာ။ ။စုရာဒိ သူရဓာတ်သည် ဝိက္ကမ (ရှေ့သို့, တိုးတက်ပုံခြင်း, မကြောက်မရွံ့, နောက်မတွန့်ခြင်း) အနက်ကို ဟောတ်။ အ၀စ္စည်း သူရယတိ-မကြောက်မရွံ့, နောက်မတွန့်ဘဲ ရဲရင့်တ်။ ဣကျတိ, သူရော၊ "အဘိရုကဇာတိကာ" ကား သူရာ၏ အဓိပ္ပာယတ္ထတည်း။ အဘိရုကာ-မကြောက်သူတို့၏ အဖြစ်ဟူသော + ဇာတိ + ယေသံတိ အဘိရုကဇာတိကာ၊ ဇာတိနှင့် အရတူအောင် အဘိရုကဋ္ဌ ဘာ၀ပွဲ၀အ ကြီ၀ါ၊ အိဘတ် ကြုပစ္စည်းဖြင့် "ဘိရု" ဟု ဖြစ်ပြီးမှ သ္ဝတ္ထဋ္ဌ် ကပစ္စည်းသက်၊ ဘိရုကော-ကြောက်လေ့ရှိသူ၊ ဒ္ဝိကာဋ္ဌ "သရဏာတော-ဓိမိဘက်သားတို့ကို စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း, ပဋ္ဌိ၀ကွ ဝိမနုတော-ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူတို့ကို မှုတ်လွင့်တတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သူရာ" ဟု သူရဲကောင်းတို့၏ သဘောလက္ခဏာ ဖွင့်သည်။

ဝီရဂ်ရှုပါ။ ။အသုရေ ဒိန်တွာ ဌိတတ္တာ ဝိရော သတ္တာ ဒေ၀ါနမိန္ဒော-အသုရာတို့ကို အောင်နိုင်၍ တည်သောကြောင့် သိကြားမင်းသည် "ဝိရ-ရဲရင့်သူ" မည်၏။ "ဝိရသ-ရဲရင့်သော သိကြား၏ + အဂ်-အဂါ်တည်း" အရ သိကြားမင်း၏ ရဲရင့်ဖို့ရာ အကြောင်း+အဂ်ါ ဟူသည် နတ်စစ်သည်အပေါင်းတည်း။ ရူ၀သဒ္ဒါသည် (ကိုယ်) အနက်ဟောတည်း။ နတ်စစ်သည် အပေါင်း၏ ကိုယ်ကဲ့သို့ တောင့်တင်းသောကိုယ် ရှိကြသောကြောင့် စကြာမင်း၏ သားတော်များကို "ဝီရဂ်ါနံ + ရူ၀ ဝိယ ရူ၀ ယေသံ" ဟု ပြု၍ "ဝီရဂ်ရှုပါ" ဟု ခေါ်သည်၊ ဤကား သာရသမာသကျမ်းဆရာတို့၏ အဆိုတည်း။

သဒ္ဒာ၀ေါ။ ။ထိုအဆိုကို လက်မခံလိုသောကြောင့် "အယဲ ပနေတ္ထ သဒ္ဒာ၀ေါ" စသျှဖြင့် ဤအဌကထာဆရာက တစ်မျိုးဖွင့်ပြန်သည်၊ သဒ္ဒေါ-ထင်ရှားရှိသော (ပုနံကန်သော) + ဘာ၀ေါ-အနက်တည်း၊ သဒ္ဒာ၀ေါ-နက်။ [သဒ္ဒာ၀ေါတိ သဘာ၀ဘူတော အတ္ထော၊-ဦးကာ၊ ဘာ၀သဒ္ဒါသည် အဘိဓာန်လာအနက်တို့တွင် ပဘတ္တ (ပုဒ်အနက်) ဟောတည်း။] သဒ္ဒဿ-"သဒ္ဒ + ဘာ၀" ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ သဒ္ဒကို "ထင်ရှားရှိသော သဘော" ဟုလည်းကောင်း, ဘာ၀ကို "အတ္ထော" ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။

ဥတ္တမသုရာ-မြတ်သော ရဲရင့်သူတို့ကို၊ ဝါ-သူရဲကောင်းတို့ကို၊ ဝီရတိ-ဝီရတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-ကုန်၏။ ဝီရာနံ-ရဲရင့်သူတို့၏။ ဝါ-သူရဲကောင်းတို့၏။ အဂ်-အကြောင်းဖြစ်သော တရားတည်း၊ ဝီရဂ်-ရဲရင့်သူတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော တရား။ ဝီရကာရဏ-ရဲရင့်သူတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝိရိယ-ဝိရိယတည်း။ ဣတိ, ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧတေသံ-ဤသားတော်တို့၏။ ဝီရဂ်-ရဲရင့်သူတို့၏ အကြောင်း ကောင်းသော ဝီရယဟူသော၊ ရူပ-အထည်ကိုယ်သည်၊ (အတ္ထိ) ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ရဲရင့်သူတို့၏ အကြောင်း ကောင်းသော ဝီရိယဟူသော အထည်ကိုယ်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (တေ၊) ဝီရဂ်ရူပါ-တို့မည်၏။ ဝီရိယ မယသရိရာ ဝိယ-ဝိရိယသည်· ဖြစ်စေအပ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-ဝီရိယအတိပြီးသော ကိုယ်ရှိကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်သော၊ ("ပုတ္တာ ဘဝန္တိ"ဒ္ဒ စပ်) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာတိ-ကား၊ ပမ္ဗိမုခ-ရှေးရှု၊ ပရသေနာ-တစ်ဖက် စစ်တပ်သည်၊ (ရန်သူစစ်တပ်သည်) သခေ တိဌေယျ-အကယ်၍ တည်ရှိအံ့၊ (ဧပိသတိ၊) တံ-ထိုတစ်ဖက် စစ်တပ်ကို၊ ပမိမဒ္ဒိတုံ-နှိပ်နင်းခြင်းငှာ၊ သမတ္ထာ-စွမ်းနိုင်ကုန်သော၊ ("ပုတ္တာ" ဒ္ဒ စပ်)-ဣတိ-ဣတိကား၊ အဓိပ္ပာယော-ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာဟု မိန့်သော

ဝီရာ ဥတ္တမသုရာ။ ။"သူရ ဝီရာတု ဝိတ္ထန္ဓော" အဘိဓာန် (၃၈၀)၊ ဝီရသည် သူရ၏ ပရိယာယ်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ဥတ္တမသုရ" ဟု ဖွင့်သည်၊ စုရာဒိ ဝီရဓာတ်သည် သူရတ္တ (လုံ့လကြီးမြင့်, ရဲရင့်သူ၏ အဖြစ်-ရဲရင့်ခြင်း) အနက်တို့ ဟော၏၊ အပစ္စည်း၊ ဝီရယတိ-လုံ့လကြီးမြင့်, ရဲရင့်တတ်၏၊ ဣတိ ဝီရော။

ဝီရဂ်ရူပါ။ ။"ဝီရာနံ + အဂ်" (အကြောင်းအင်္ဂါတည်း)" ဟု ပြုသောအခါ "ဝီရိယ" ရ၏။ [ဝိရိယံပုဒ်တိုလည်း "ဝီရာနံ + ဣဒံ-ရဲရင့်သူတို့၏ ဥစ္စာ" ဟု ပြုရ၏။] စကြာမင်း၏ တစ်ထောင်ကျော် သားတော်များသည် ထက်တက်မြက်မြက် သွက်သွက်လက်လက် တက်တက်ကြွကြွ ရှိရကား တစ်ကိုယ်လုံး ဝီရယသည် ဖြစ်စေအပ်သော (ဝီရိယအတိပြီးသော) ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ရှိကြသကဲ့သို့ ထင်ရပေသည်၊ "ရေှာ့စိစ် ရှောရဲရဲ အေးစက်စက် နံ့တုံ့တုံ့ တစ်ယောက်မျှ မဟ်" ဟူလို့၊ ထို့ကြောင့် "ဝိရိယမယသရီရာ ဝိယ" ဟု ဥစုကတ္တ ဖွင့်သည်၊ "ဝီရဂ် + ရူပ ယေသံတိ ဝီရဂ်ရူပါ"ဟု ပြုရသော်လည်း အမှန်အားဖြင့် "ဝီရိယတည်းဟူသော ကိုယ်" မရှိနိုင်၊ အလွန်အကျွံ ပြောအပ်သော ဥပရိက္ကာစကားဟု သိစေလို၍ "သရီရာ ဝိယ" ဟု ဥပရိက္ကာဇောတက ဝိယသဒ္ဒါတို့ ထည့်သည်။ [မဏ္ဍာပ်ဆောက်ခန်း၌ "ဒေဝဝိမာနသိရီ အဝဟသန္တမိဝ" ကဲ့သို့တည်း။]

ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ။ ။သားတော်တို့၏ နှိပ်နင်းဖို့ရာဖြစ်သော ရန်သူစစ်တပ်သည်ပင် စကြာမင်းမှာ မမျှသဲ့သဲ့ မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ့်ကြောင့် "ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ" ဟု ဆိုရသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "သစေ ပမ္ဗိမုခ ဘိဌေယျ" စသည်ဖြင့် ပရိကပ္ပဝါဒကျတို့ ထည့်၍ မိန့်ရသည်။ ပရသေနာ မရှိသော်လည်း အကယ်၍ ရှိလျှင် နှိပ်နင်းစွမ်းနိုင်သည်-ဟူလို့၊ ထို့ကြောင့် "ပမဒ္ဒနာ" အရ တကယ် နှိပ်နင်းခြင်းကို မယူရ၊ "နှိပ်နင်းစွမ်းနိုင်" ဟူသော

ဆရာ၏ အလိုတည်း၊ ဓမ္မေနာတိ - ကား၊ ပါဏော နာ ဟန္တွေတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ ပဉ္စသီလဓမ္မေန-ငါးပါးသီလတရားဖြင့်(“အာဝိဝိဇယ အဏ္ဍာဝသတိ” ၌ စပ်။)

အရဟံ ၊ပေ၊ ဝိဝဋ္ဋဒေါတိ ဇော်ဌ-၌(အတ္ထော ၈၀ ဝေဒိတတ္တော၊) ရာဂ ၊ပေ၊ ဆဒနေဟိ-ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဒိट्ठि, အဝိဇ္ဇာ, ဒုစရိုက် အမိုးအကာ-ဟူကုန်သော၊ သတ္တဟိ-၇ ပါးသော အမိုးအကာတို့ဖြင့်; ပဋ္ဌိတ္ထေ-ဖုံးအုပ်အပ်သော၊ ဝါ-ဖုံးအုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဟေတုမန္တ၀ိသေသန)၊ ကိလေသန္ဓကာရေ-ကိလေသာတည်းဟူသော အမှိုက်အမှောင်ရှိသော၊ လောကေ-သတ္တလောကဌ်၌; တံ ဆဒန်-ထိုအမိုးအကာကို; ဝိဝဋ္ဋေတွာ (ဝိဝဋ္ဋေတွာ)-ကင်းစေတော်မူ၍၊ သမန္တ-တော-ပတ်ဝင်းကျင်၌၊ သဗ္ဗာတာလောကော-လွန်စွာဖြစ်သောအရောင်အလင်းရှိသည်၊ ဟုတွာ, ဌိတော-တည်တော်မူနိုင်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ဖွင့်လှစ်အပ်ပြီးဣသော အမိုးအကာ ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဝိဝဋ္ဋဒေါ-မည်တော်မူ၏။။

သမတ္ထအနက်ကို ယူရမ်။ ထိုကြောင့်ပင် “ပရိမဒ္ဒိတုံ သမတ္ထာ” ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်။ [ပမဒ္ဒနဋ္ဌိ-နှိပ်နင်းစွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ ပမဒ္ဒနာ၊ ဝရသေန် + ပမဒ္ဒနာ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ။]

ဓမ္မေန။ ။အဋ္ဌကထာ၌ “ပဉ္စသီလဓမ္မေန” ဟု ဖွင့်၏။ “အာဝိဝိဇယ အဏ္ဍာ ဝသတိ”၌ စပ်ရသောကြောင့် ဤအဖွင့်သည် “အဇဏ္ဍေန အသဏ္ဌေန” ဟူသော ရှေ့ ဝိသေသနနှင့် အလွန်လိုက်လျောစ်၏။ “ဥစ္စာဒဏ် စသော ဒဏ်လည်း မရှိသော, လက်နက်လည်း မရှိသော ပဉ္စသီလဓမ္မဖြင့် အောင်နိုင် အုပ်စိုးနိုင်သည်” ဟူလို။

ဌိကာ။ ။“ဓမ္မေနာတိ ကတ္တုပစိတေန အတ္ထနေဒ ဟုညဓမ္မေန-ပြုအပ် ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော မိမိ၏ ကုသိလ်ဓမ္မဖြင့်” ဟု ဖွင့်၍ “အာဝိဝိဇယ-အောင်နိုင်၍” ၌ စပ်ဧလိုသည်၊ ဤနည်းအရ အလုံးစုံသော မင်းတို့ကို အောင်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှေးကုသိုလ် ကံတရားပင် ဖြစ်၏။ ထိုရှေးကုသိုလ်ကံတရား၏ ကြာမြင့်စွာ အကျိုးပေးနိုင်ပို့ရန် အထောက် အပံ့သည် ယခုဘဝ၌ ပဝေယာဝသမတ္တိတည်း၊ ထိုပဝေယာဝသမတ္တိဖြစ်သော ဓမ္ဓတို ပြုခြင်းဌာ အဋ္ဌကထာ၌ “ပါဏော နာ ဟန္တွေဒ္ဓာ” စသော ပဉ္စသီလဓမ္မကို ဖွင့်သည်-ဟု ဋီကာ ဆိုး၏။ ထိုပဉ္စသီလကို စကြာမင်းကိုယ်တိုင်လည်း စောင့်သုံးသည်-ဟူလို။

ဝိဝဋ္ဋဒေါ။ ။ဝိဝဋ္ဋ ဝရဓောတ်, တပစ္စည်းဖြင့် တကို ၎ပြု၍ ဝဋ္ဋဟု ဖြစ်၏။ “ပဲတ်ဖုံးအပ်” ဟု အနက် ဖြစ်၏။ ဝိဋ္ဌပျသာရကြောင့် “မပ်တ်ဖုံးအပ်-ဖွင့်လှစ်အပ်” ဟု ဖြစ်၏။ ဝဝရိယိတ္ထ-ဖွင့်လှစ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝိဝဋ္ဋော၊ ဝဋ္ဌတတ်သည် ရစ်ပတ် ပိတ်ဖုံးခြင်း အနက်ကို ဟောင်၏။ ဆဒိယတော အနေနာတိ ဆဒေါ-ဖုံးကာကြောင်း အမိုးအကာ၊ ဝိဝဋ္ဋော + ဆဒေါ ယေနာတိ ဝိဝဋ္ဋဆေါ - ဖွင့်အပ်ပြီးသော အမိုးအကာ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ [အဋ္ဌကထာ၌ကား “ဆဒ” အရ ရာဂ ဒေါသ စသော ၇ ပါးနှင့်တကွ အဓိပ္ပာယတ္ထကိုသာ ဖွင့်ပြသည်၊ ဒုစရိုတအရ၌ မနောဒုစရိုက်နှင့်တကွ ဒုစရိုက်အားလုံး ပါဝင်သော်လည်း ဒိट्ठိသည်

တတ္ထ-ထို ၃ ပါးသော ပုဒ်တို့တွင်၊ ပဌမေန-ပဌမဖြစ်သော၊ ပဒေန-အရဟံ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်၊ ပူဇာရဟတာ-ပူဇော်ခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို၊ (ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ပြီ။) [ဝေဒကို စီရင်သော ရွေးဆရာတို့ ဆိုအပ်ပြီ။] ဒုတိယေန-ဒုတိယဖြစ်သော၊ (ပဒေန-သမ္မာသမ္ဗုद्ধောဟူသော ပုဒ်ဖြင့်၊) တသာ (ပူဇာရဟတာယ)-ထိုပူဇော်ခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်၏။ ဟေတု-အကြောင်းကို၊ (ဝုတ္တောဟိ-ပြီ।) (ကိံ-နည်း।) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သမ္မာသမ္ဗုद्ধော-မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် အလုံးစုံသော တရားကိုကို သိတော်မူ၏။) (တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပူဇာရဟတာ-သည်၊ ဟောတိ।) ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တောဟိ-ပြီ।) တတိယေန-တတိယဖြစ်သော၊ (ပဒေန-ဝိဝဋ္ဋဆေါဟူသော ပုဒ်ဖြင့်၊) ဗုဒ္ဓတ္တဟေတုဘူတာ-

---

အပြစ်ကြီးသောကြောင့် သီးခြားပြထားး၏။ မောဟနင့် အဝိဇ္ဇာသည် တရားကိုယ်တူသော်လည်း "မောဟက္ခ ဖုံးလွှမ်းခြင်း, အဝိဇ္ဇာက မသိအောင် ပြုခြင်း" ဟု အခြင်းအရာ ကွဲပြားသော ကြောင့် ၂ မျိုး ခွဲ၍ ပြသည်။]

မုတ္တိဝျတ်။ ။ဦးကာ၌ "ဝိဝဋ္ဋေတွာတိ ဝိဝမေတ္တာ" ကို ဖွင့်၏။ ဦးကာသစ်၌ "ဝိဝဋ္ဋေတွာ" ကို "ဝိဝင့် ကတ္တာ" ဟု နာမဓာတ်ကြ၏။ ဝိဝင့်နောင် ကရဓာတ်၏ အနက် ကျေးဇူးသဘော်, ကျေးကို ၆ ပြု။ စာအုပ်တို့၌ကား "ဝိဝဋ္ဋ" ဟု ဋ္ဌဒ္ဒေဘော် တွေ့ရ၏။ ဝဋ္ဋဓာတ်သည် အာဝဏ္ဍန (လည်ခြင်း) အနက်ကိုသာ ဟောရကား "ဝိဝဋ္ဋ-မလည်သော + ဆဒ-အမိုး" ဟု အဓိပ္ပာယ် ရသောကြောင့် ထိုပါဠိသည် ကောင်းမည် မထင်ပါ၊ ဦးကာသစ်၌ ဝဋ္ဋဓာတ်ကိုပင် ယူ၍ "ဝိဝဋ္ဋယိတဗ္ဗော ဝိဂမေတဗ္ဗော-ကင်းစေထိုက်၏။ ကျက်တိ ဝိဝဋ္ဋော၊ ဆဒေတိ ပဝိဋ္ဌာဒေတိတိ ဆဒေါ၊ ဝိတ္ထော + ဆဒေါ အနေနာတိ ဝိဝဋ္ဋဆေါ"ဟု ပြု၏။

တတ္ထ ပဌမေန။ ။အရဟံ ဟူသော ပဌမပုဒ်ဖြင့် ပူဇော်ခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို ဆိုအပ်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း. . . "အရဟတိတိ အရဟံ" ဟု ဝစနတ္ထ ပြုသောအခါ အရဟံပုဒ်က "ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သည်၏ အဖြစ်" ဟူသော အနက်ကို ပြနိုင်သောကြောင့်တည်း။

ဒုတိယေန။ ။သမ္မာသမ္ဗုद्ধောဟူသော ဒုတိယယပုဒ်ဖြင့် အရဟံဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြ၏။ ထိုသို့ပြုပုံကို "ယသ္မာ သမ္မာသမ္ဗုद्ধောတိ" ဟု ဖိန့်သည်။ "အလုံးစုံသော တရားတို့ကို အကုန်အစင် ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူသောကြောင့် ပူဇာဝိသေသကို ခံတော်မူ ထိုက်သော အရဟံဖြစ်ပါသည်" ဟုလို။ [ရွေးစာအုပ်တို့၌ "ယသ္မာ သမ္ဗုद्ধောတိ" ဟု တွေ့ရ၏။ "သမ္မာသမ္ဗုद्ধောတိ" ဟု ရှိမှ ကောင်းသည်။]

တတိယေန ။ပေ। ဝုတ္တာ။ ။ဗုဒ္ဓဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟူသည် ဝါသနာနှင့် တကွ ကိလေသာကို ပယ်နိုင်ခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ပယ်နိုင်ခြင်းအနက်ကို ဝိဝဋ္ဋဆေါ၊ ဝိဝဋ္ဋ ဆေါ ပြု၏။ မှန်၏-"ရာဂ ဒေါသ စသော ကိလေသာ၊ အမိုးအကာကို ဖွင့်နိုင်သည်" ဟူ ဆိုသဖြင့် "ထိုကိလေသာတို့ကို ဝါသနာနှင့်တကွ ပယ်ခွာပြီးပြီ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ထိုသို့ပယ်ခွာနိုင် ခြင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ ရောက်သည်-ဟူလို။ [ဗုဒ္ဓတ္တဟေတုဘူတာ ဝိဝဋ္ဋဆေါ၊ ဝ၊ ဝါသနာသမ္ပတ္တိကိလေသပ္ပဟာနပုဗ္ဗကတ္တာ ဗုဒ္ဓဘာဝေသု-ဦးကာ။]

ဗုဒ္ဓအဖြစ်၏။ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝိဝဋ္ဋဒုတာ-ဖွင့်လှစ်အပ်ပြီးသော အမိုးအကာ ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒတဗ္ဗော။

အထ၀ါ-ထိုပြင်တစ်နည်းကား၊ (ယော ဘဂ၀ါ၊) ဝိ၀ဋ္ဋော၀-ပိတ်ဆို့ကြောင်း ကိလေသာတို့မှ ကင်းတော်မူသည်လည်း ဟုတ်၏။ ဝိစ္ဆဒေါ၀-ရာဂ ဒေါသ စသော အမိုးအကာတို့မှ ကင်းတော်မူသည်လည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ-ထို ၂ ပါးသော သတ္တိ ကြောင့်၊ (သော ဘဂ၀ါ၊) ဝိ၀ဋ္ဋဆဒေါ-မည်တော်မူ၏။ ၀ဋ္ဋရဟိတောစ-ပိတ်ဆို့ ကြောင်း ကိလေသာတို့မှ ကင်းတော်မူသည်လည်းကောင်း၊ ဆဒနရဟိတောစ-ဖုံးကာကြောင်း ရာဂ ဒေါသ စသော ၇ ပါးသော ကိလေသာတို့မှ ကင်းတော်မူသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တေန-ထိုဝိ၀ဋ္ဋဆဒေါ

အထ၀ါ။ ။ဤနည်း၌ ဝိ၀ဋ္ဋတစ်ပုဒ် ဝိစ္ဆဒတစ်ပုဒ်ဟု ခွဲ၍ ထို ၂ ပုဒ်လုံးပင် ဘုရားရှင်ကို ဟောသောကြောင့် ဝိသေသနောဘယပဒကမ္မဓာရဲသမာသ်ဟု ကြံပါ၊ "ဝိ၀ဋ္ဋော စ + ဝိစ္ဆဒေါ၀" ဟု ဆိုသော်လည်း အရ မကွဲသောကြောင့် ဒွန္ဒသမာသ်ကို ပြသည် မဟုတ်၊ [၀ဋ္ဋတော + ဝိဂတော ဝိ၀ဋ္ဋော၊ ဆဒတော + ဝိဂတော ဝိစ္ဆဒေါ၊ ဝိ၀ဋ္ဋော၀ + သော + ဝိစ္ဆဒေါ စတို့ ဝိ၀ဋ္ဋဆဒေါ၊ ဝိ၀ဋ္ဋဝိစ္ဆဒေါ" ဟု ဖြစ်သင့်ယျက် နောက်ပုဒ်၌ ပိုက်ရေ။ (တစ်နည်း) "၀ဋ္ဋော၀+ ဆဒေါ၀ ၀ဋ္ဋဆဒေါ၊ ၀ဋ္ဋဆဒေဟိ + ဝိဂတော ဝိ၀ဋ္ဋဆဒေါ" ဟု ပြုပါ၊ ဦးကာသစ်၌ ဗဟုဗြီဟိလည်း တစ်နည်း ပြုသေး၏။]

စဉ်းစားဖွယ်။ ။ဦးကာသစ်၌ "ကမ္မာဒိ၀သေန တိ၀ိဓံ ၀ဋ္ဋဠ" ဟု ဖွင့်၏။ ထိုအလို "ဝိ၀ဋ္ဋ" မဟုတ်၊ "ဝိ၀ဋ္ဋ" ပုဒ်ဟု ယူ၍ "ဝိ၀ဋ္ဋဆဒေါ" ဟု ပါ၌ရှိဧရေလိုသည်၊ သို့သော် မဟာ ပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ "ဝိ၀ဋ္ဋံ ဗုဒ္ဓံသိတ" ဟု ဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်သည် ဝိ၀ဋ္ဋနှင့် မလျော်ပါ၊ ထိုပြင်-ဘုရားရှင်သည် ၀ဋ် ၃ ပါးတွင် ကိလေသာ၀ဋ်သာ ကင်းတော်မူသေး၏။ ရှေးကဲ့လည်း ပါ၌ရှိသေး၏။ ရှေးကဲ့ ပါ၌ရှိသောကြောင့် ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်တော်မူရခြင်း၊ ခါးတော်နာ၀ခြင်း၊ အစွပ်ပွဲခံရခြင်း၊ ရှင်ဒေ၀ဒတ်၏ လုပ်ကြံခံရခြင်း၊ ဝမ်းတော် လားရခြင်း စသော ဝိပါကဝဋ်များကိုလည်း ခံတော်မူရပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဦးကာသစ်ဖွင့်ကို စဉ်းစားပါ။

သုံးစွဲလေ့။ ။"ဝိ၀ဋ္ဋ"ဟူသော အသုံးကို မြတ်စွာဘုရား အတွက် သုံးလေ့ မရှိ၊ "ဝိ၀ဋ္ဋ ခေမ ကေ၀လ" ဟု နိဗ္ဗာန်အတွက်သာ သုံးလေ့ရှိပါသည်၊ "ဝိ၀ဋ္ဋ" အသုံးတို့ကား အမိုးအကာ အဖုံးအလွှမ်းနှင့် တွဲ၍ သုံးစွဲလေ့ ရှိပါသည်၊ ဥပမာ-သံ၀ုတ၀ယတ် ဝိ၀ဋ္ဋယသာ်, ဝိ၀ဋ္ဋဂ်ဏ-အကျယ်အကာ မရှိသော ဟင်းလင်းအပြင်၊ "မာတုဂါမေ ဘိက္ခ၀ေ ပဋိစ္စနွော အာ၀ဟတိ နော ဝိ၀ဋ္ဋော-တိကဂ်ုတ္တရ, ကတိယပဲ, ကုသိနာ၀ဝဂ္ဂ, ပဋိစ္စနွသုတ်" စသည်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။"ဝိ၀ဋ္ဋဆဒေါ၊ ဝိ၀ဋ္ဋဒေါ" ဟု ပါ၌ ၂ မျိုးလုံးပင် မဟာ၀ဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုး၏။ ထိုဦးကာ၌ "ဩကဿ ဆာပြု" ဟု ဖွင့်၏။ သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ကား "ခေနမှာ စ" သုတ်ဖြင့် အာ၀စ္ဆဉ်း သက်၍ ပြီးစေလိုသည်။

ဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ("ဟေတုဒ္ဓယဿ ဝုတ္တं" ၌ စပ်)' ဝဋ္ဋာဘာဝေန-ပိတ်ဆို့ကြောင်း ကိလေသာတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ အရဟံ-ပုဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်၏။ ဆဒနာဘာဝေန-အမိုးအကာဖြစ်သောကိလေသာတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ သမ္မာ သမ္မဒ္ဓေါ-မဇ္ဈာဝိမုခိန် ကိုယ်တော်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူ၏။ ဣဒံ-သို့, ပုရိမဝဒဒ္ဒယသော-ရှေ့ပုဒ် ၂ ပါးအပေါင်း၏ပင်၊ ဟေတုဒ္ဓယံ-အကြောင်း၂ ပါး အပေါင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တं ဟောတိ။

စ-သည်သာ ဧကာသေ။ ဒုတိယေန-သော၁ ဝေဘာရဇ္ဇေန-အာသဝဝဏ္ဍယ ဟူသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်ဖြင့်၊ ဧတ္ထ-ဤအရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဝိဝဋ္ဋဆဒေါ ဟူ၍ ပုရိမသိဒ္ဓိ-ရှေ့ဖြစ်သော အရဟံအဖြစ်၏ ပြီးစီးခြင်းသည်၊ (ဟောတိ) ပဌမေန-

---

အရဟံ ဝဏ္ဏာဘာဝေန။ ။ဝိဝဋ္ဋကိုပင် "ဝဏ္ဏာဘာဝေန" ဟု အရဟံ၏ အကြောင်း အဖြစ်ဖြင့် ပြု၏။ ဤစကားကို "ဖလေန ဟေတုအနုမာနဒဿနံ-အကျိုးဖြင့် အကြောင်းကို မှန်းဆ၍ သိရလုံကို ပြသောစကား" ဟု ဋီကာဆို၏။ မီးခိုးတည်းဟူသော အကျိုးကို မြင်ရလျှင် "စီးရှိ၏" ဟူသောအကြောင်းကို မှန်း၍ဆ၍ သိနိုင်သကဲ့သို့, ပုဇော်အထူးကို ခံတော်မူရသော အရဟံအကျိုးကို မြင်ရသဖြင့် ဝဋ္ဋမည်သော ကိလေသာ၏ မရှိခြင်းဟူသော အကြောင်းကို မှန်း၍ဆ၍ သိနိုင်ပါသည်-ဟူလို။

သမ္မာ ၊ပေ၊ ဆဒနာဘာဝေန။ ။ဝိဋ္ဌဒကိုပင် "ဆဒနာဘာဝေန" ဟု ဆိုသည်၊ ဤစကားကို "ဟေတုနာ ဖလနုမာနဒဿနံ-အကြောင်းဖြင့် အကျိုးကို မှန်းဆ၍ သိရလုံကို ပြသောစကား" ဟု ဋီကာဆို၏။ သိဖွယ်ဟူသမျှကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဝိဇ္ဇာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကိလေသာ အမိုးအကာ မရှိခြင်းဟူသော အကြောင်းကို မြင်ရသဖြင့် အလုံးစုံကို အကုန်သိ နိုင်သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓအဖြစ်ကိုလည်း မှန်းဆ၍ သိနိုင်သည်-ဟူလို။

ဓေ၁ ၊ပေ၊ ဟေတုဒ္ဓယံ။ ။"အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဝဋ္ဋဆဒေါ" ဟု ၃ ပုဒ်ရှိရာ ဝယ် "ဝိဝဋ္ဋ + ဝိဋ္ဌဒ" ဟု ခွဲသော နည်းအရ နောက်ဆုံး ၂ ပုဒ်သည် ရှေ့အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ၂ ပုဒ်၏ အကြောင်းပြုဖြစ်သော ပုဒ် ၂ ပါးဟု ဆိုလိုသည်။

ဒုတိယေန ဝေသာရဇ္ဇေန။ ။ဧဝံ ပဒတ္ထယပစနေ ဟေတာလက်ခဏရနယေန ပယောဇနံ ဒဿေတွာ (ပါဠိ ၃ ပါး အပေါင်းကို ဆိုခြင်း၌) ဟေတာလက်ခဏရနည်းအားဖြင့် အနက်ယှဉ်စေပုံကို ပြပြီး၍) ဣဒါနိ စတုဝေသာရဇ္ဇသေနာပိ ဒဿေန္တော ဒုတိယေနာတိ အာဒိမာဟ။-ဋီကာသစ်၊ ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ် ၄ ပါးသည် (၁) ဗုဒ္ဓအဖြစ်, (၂) အာသဝက္ခယ, (၃) အန္တရာယိကမမ္မကို သိတော်မူခြင်း, (၄) နိယ္ယာနိကမဂ္ဂကို သိတော်မူခြင်း ဤအစဉ်အတိုင်း အာသဝက္ခယဖြစ်သော ဒုတိယဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော်ဖြင့် ဤ၌ ပဌမဖြစ်သော အရဟံအဖြစ်သည် ပြီးစီးပြီး ဖြစ်တော့၏။

ပဌမေန ၊ပေ၊ သိဒ္ဓိ။ ။အလုံးစုံကို သိတော်မူသော ဗုဒ္ဓအဖြစ်ဟူသော ပဌမ ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော်ဖြင့် ဤ၌ ဒုတိယဖြစ်သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓအဖြစ်သည်လည်းကောင်း, တတိယ စတုတ္ထဖြစ်သော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော်တို့ဖြင့် ဤ၌ တတိယဖြစ်သော ဝိဝဋ္ဋဆဒ၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း ပြီးစီးပြီး ဖြစ်တော့၏။

သော၊ (ဝေဿာရဇေန - ဗုဒ္ဓတ္တာဟူသော ဝေဿာရဇညာဏ်ဖြင့်) ဒုတိယသိဒ္ဓိ-ဒုတိယဖြစ်သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓအဖြစ်၏ ပြီးစီးခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) တတိယ စတုတ္ထေဟိ-တတိယ စတုတ္ထဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝေဿာရဇေဟိ-အန္တရာယိကမဗ္ဗ, နိယျာနိကမဗ္ဗတို့ကို သိခြင်းဟူသော ဝေဿာရဇညာဏ်တို့ဖြင့်) တတိယသိဒ္ဓိ-တတိယဖြစ်သော ဝိဝဋ္ဋဒဿအဖြစ်၏ ပြီးစီးခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ စ-သည်သာ မကသေး၊ ပုရိမဲ-ရှေ့ဖြစ်သော အရဟတ္တဟူသော ပုဒ်သည်၊ ဓမ္မစက္ကဲ့-ဓမ္မစက္ကျက်ကို၊ (သာဓေတိ-ပြီးစေ၏။) ဒုတိယ-ဒုတိယဖြစ်သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါဟူသော ပုဒ်သည်၊ ဗုဒ္ဓစက္ကဲ့-ဗုဒ္ဓစက္ကျက်ကို၊ (သာဓေတိ၊) တတိယ-တတိယဖြစ်သော ဝိဝဋ္ဋဒေါဟူသော ပုဒ်သည်၊ သမန္တစက္ကဲ့-ကို၊ သာဓေတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တွဲ မန္တာန် ပဋိဠဟေတာတိ ဣတိမနာ-ပါဠိဖြင့်၊ အသ-ထိုအမွန္တလုလင်၏၊ မန္တေသု-ဝေဒမန္တန် ကျမ်းဂန်တို့၌၊ သူရဘာဝ-ရဲရင့်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏။ သောပိ-ထိုအမွန္တလုလင်သည်လည်း၊ တာယ-ထိုရဲရင့်သူ၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သေ၊ အာစရိယကထာယ-ဆရာ၏ စကားကြောင့်၊ လက္ခဏေသု-

---

ပုရိမဲ့။ ၊ပေ၊ သာဓေတိ။ ။ဝေဿာရဇညာဏ် ၄ ပါးဖြင့် အနက္ယဉ်စေပုံကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ စက္ကတော် ၃ ပါးဖြင့် ယှဉ်စေပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "ပုရိမဲ့" စသည်ကို မိန့်၊ အရဟတ္တယော ရှေ့ပုဒ်က "ကိလေသာရန်တို့ကို အရဟတ္တမက်ဖြင့် ပယ်ဖျက်တော်မူပြီ" ဟု ပြသဖြင့် အောက်မင် အောက်ဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော ဓမ္မစက္ကကို ရတော်မူပြီး ဖြစ်ကြောင်းကို ပြီးစေ၏။ ["ဓမ္မစက္က" ဟူသည် အောက်မင် အောက်ဖိုလ်၌ ရှိသော ဉာဏ်တည်း။] "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ-အလုံးစုံကို သိတော်မူပြီ" ဟု ပြသဖြင့် ဗုဒ္ဓစက္ကကို ပြီးစီးစေရာ ရောက်၏။ [ကျွန်ုပ်ယခုရောပရိယတ္တိဉာဏ်, အာသယာနုသယဉာဏ်,ကို "ဗုဒ္ဓစက္က" ဟု ခေါ်သည်။] "ဝိဝဋ္ဋဒ-ကိလေသာတည်းဟူသော အမိုးအကာကို ပယ်ခွာပြီ" ဟု ပြသဖြင့် အဝိဇ္ဇာကင်းပြီး ဖြစ်ရကား သမန္တစက္က (သဗ္ဗညုတာဉာဏ်) တော်ကို ပြီးစီးစေရာရောက်သည်။ ["အလုံးစုံ အကုန် သိမြင်တတ်သော သဗ္ဗညုတာဉာဏ်တော်ကို "သမန္တစက္က" ဟု ခေါ်သည်။]

သူရဘာဝ။ ။"မန္တေသု သူရဘာဝ" ဟု ဆိုသောကြောင့် "သူရဃ-မန္တန်တို့အပေါ်၌-ရဲရင့်သူ၏ + ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဉာဏ်တည်း" ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ မန္တန်တို့၌ ပါသော လက္ခဏာတော်တို့ကို ထင်စွာသိဖို့ အရေးဝယ် အသိဉာဏ်၏ ရဲရင့်ခြင်း (ရှင်းလင်းစွာ သိခြင်းခြင်း) ကို "သူရဘာဝ" ဟု အရဃောက်ပါ။ [လက္ခဏာဝိဘာဝနေ ဗိသဒဉာဏာတာ သခါတံ သူရဘာဝ ဇနေတိတိ အတ္ထော။-ဋီကာသစ်။]

တာယ။ ။တာယ၌ တသဒ္ဒါမြင့် သူရဘာဝ ဇနေတိကို ပြန်ညွှန်း၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "တာယ ယထာဝုတ္တာယ သမ္ပတ္တေနာ၁ယ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ယခုစာအုပ်တို့၌ "တာယ အာစရိကထာယ" ဟု ရှိ၏။ ထိုအာစရိယကထာယသည် နောက်မှ ထည့်အပ်သော ပါဠိဖြစ်ဟန်တူ၏။ သို့သော် ထိုထက်သန်ကြောင်း စကားဟူသည် အာစရိယ၏ ကထာပင် ဖြစ်သောကြောင့် အဓိပ္ပာယ် မပျက်ပါ။

လက္ခဏာတို့၌၊ ဝိဂတသမ္မောဟော-ကင်းသော တွေ့ဝေခြင်းရှိသည်၊ (ပြင်းစွာ တွေ့ဝေခြင်းမှ ကင်းသည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဧကောဘာသဇာတော ဝိယ-ဖြစ်သော တစ်ခုတည်းသော အရောင်းအားလင်း ရှိသကဲ့သို့၊ ဗုဒ္ဓမင်္ဂလေ-ဗုဒ္ဓကို သိကြောင်း မန္တန်တို့ကို၊ သမ္မသမာနေဘာ-ကောင်းစွာမြင်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဧဝံ ဘောတိ-ဧဝံ ဘောဟူ၍၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ တသ-ထိုဧဝံ ဘော အစရှိသော စကားရပ်၏။ အတ္ထော-အနက်ကား။ ဘော-အရှင်ဆရာ၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တွံ-အရှင်ဆရာသည်၊ ဝဒသိ-ပြောဆို၏။ ဧဝံ-ဤပြောဆိုတိုင်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ကရိဿာမိ-ပြုခဲ့ပါမည်၊ (စူးစမ်းခဲ့ပါမည်၊) ဣတိ (အယံ)-ဤဆိုအပ် ပြီးကား။ (အတ္ထော-တည်း)။

ဝဋ္ဌဝါရထမာ,ရုယ္ဟာတိ-ကား။ ဝဋ္ဌဝါယုတ္တဲ့-မြင်းမတို့သည် ကပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ရထ-ရထားကို၊ အဘိရုဟိတ္တာ-စီး၍၊ (“ပါယာသိ-သွားပြီ” ၌ စပ်၊) [ဝဋ္ဌဝါဿာ-မြင်း၊ မ၊ အဘိဓာန် (၃၇၁)။] ·ဘြာဟ္မဏောဝ-ပေါက္ခရသာတီပုဏ္ဏားသည်၊ ယေန ရထေန-အကြင်မြင်းမကပ်ယှဉ်အပ်သော ရထားဖြင့်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဝိစရတိ-လှည့်လည်၏။ တမေဝ ရထ-ထိုမြင်းမကပ်ယှဉ်အပ်သော ရထားကိုပင်၊ ဒဿ-ပေးရ၍၊ မာဏဝ-အမှဋ္ဌလုလင်ကို၊ ပေသေသိ ကိရ-စေလွှတ်သတတတ်၊ မာဏဝါပိ-လုလင်တို့သည်လည်း၊ ပေါက္ခရသာတိဿေဝ-ပေါက္ခရသာတီ ဆရာကြီး၏ပင်၊ အန္တေဝါသိကာ-အနီးနေ တပည့်တို့တည်း။ [ပါဠိတော်၌ “မာဏဝကေဟိ” ဟု

ဧကောဘာသဇာတော ဝိယ။ ။ဝိဂတသမ္မောဟောကိုပင် ထပ်၍ ဖွင့်သော ကြောင့် “ဧကောဘာသဇာတော ဝိယ” ဟု ပဌမမန္တပါဠ်သာ ကောင်းသည်၊ “ဩဘာသ-ဥာဏ် ရောင်” ဟူသည် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥာဏ်ရောင်သာ ဖြစ်ရကား ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရောင်၏ အရှင် ဖြစ်သင့်၏။ ရှေ့၌လည်း “သဠာတာလောကော” ဟု ပုဂ္ဂိုလ်ရေအောင် ပဌမမန္တပင် ရှိခဲ့၏၊ တချို့စာအုပ်များ၌ ဗုဒ္ဓမင်္ဂလေနှင့် အရတုအောင် “ဧကောဘာသဇာတေ ဝိယ” ဟု ဒုတိယန္တ ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ **စဉ်းစားပါ။** [ဝိယသည် ဥပမိဂျာဇောတကတည်း။]

ယထာ ।ပေ। ကရိဿာမိ။ ။ယထာ ဘော တွံ ဝဒသိ-ပါ၌ဖြင့် “ဥပသက်မိတ္တာ သမဏံ ဂေါတမံ ဇာနာဟိ” မှ စ၍ ဝေဿာသမိတိုင်အောင်သော စကားကို ညွှန်ပြသည်၊ ဧဝံ ကရိဿာမိ-ဖြင့် “ထိုစူးစမ်းခိုင်းသည့်အတိုင်း စူးစမ်းခဲ့ပါမည်” ဟု ဝန်ခံသည်။

မေးဖွယ်။ ။“ဧဝံ ဘောကို ဘာ့ကြောင့် ဤမျှလောက် အကျယ်ဖွင့်ရသနည်း” ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ ဤသို့အကျယ် မဖွင့်လျှင် ပါဠိတော်၌ “အဟ ခေါ၀နေ တာတ အမ္မေ မန္တာနံ ဒါတာ၊ တွံ မန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဏေတာ” ဟု ဆရာကြီးက ပြောပြီးနောက် “ဧဝံ ဘော” ဟု အမ္မေ့ဌက လက်ခံရာ၌ “မန္တာနံ ဒါတာ၊ မန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဏေတာ” ဟူသော စကားကို လက်ခံသည်ဟု ထင်မှားဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဤမျှလောက် အကျယ်ဖွင့်ရပါသည်၊ ဤသို့အကျယ်ဖွင့်သော်လည်း အဓိပ္ပာယ်နက်သာ၊ ပါဠိတော်၌ကား “ဘော-အရှင်ဆရာ ဧဝံ-ဤအမိန့်အတိုင်းပါ” ဟုသာ ပေးနိုင်ပါသည်။

ရှိသောကြောင့် "မာဏဝကေဟိတိ ပေါ်ကွေရသာတိသေဝ အန္တေဝါသိကေဟိ" ဟု ပါဠိရှိစေလိုကြ၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် သာ၍ ရှင်း၏။]] သော-ထိုပေါ်ကွေရသာတီ ဆရာကြီးသည်၊ တေသံ-ထိုအနီးနေ တပည့်တို့အား၊ အမ္ဗဋ္ဌေန-အမွဋ္ဌနဲ့၎်-သမ္ပီ-တက္ပ၊ ဂဆ္ဆထ-လိုက်သွားကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သဝဏ-အမှတ်အသားကို၊ အဒါသိ ကိရ-ပေးသတတ်။

ယာဝတိကာ ယာနသ ဘူမိတိ-ကား၊ ယတ္ထက-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ (ဘူမိ-မြေကို၊) ယာနေနနေ-ယာဉ်ဖြင့်၊ ဂန္တုံ-သွားခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ (တတ္ထက-ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဘူမိ-ကို၊ ဂန္ဓာ-၍)) ယာနာ ပစ္စေရောဟိတွာတိ-ကား၊ အယာနဘူမိ-ယာဉ်၏မြေ မဟုတ်သော၊ ဒ္ဝါရကောဋ္ဌကသမီပ-တံခါးမုခ်၏ အနီးအရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-ရောက်၍၊ ယာနတောမှ၊ ပဋိသြရောဟိတွာ-သက်ဆင်း၍၊ ("ပါဠိသ" ၌ စပ်။)

တေန ခေါပန သမယေနာတိ-ကား၊ ယသ္မိ သမယေ-၌၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သည်၊ အာရာမ-အာရာမ်သို့၊ ဝါ-ကျောင်းတိုက်သို့၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ ဌိတမမ္ပေါ့နိကသမယေ-ထိုမွန်းတည့်ရာ အခါဖြစ်သော၊ တသ္မိ သမယေ-၌၊ ("စက်မန္တိ" ၌ စပ်।) ပန-ပရိဟာရဝဂ္ဂမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုပြီးအုံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တသ္မိ သမယေ-ထိုမွန်းတည့်ရာ အခါ၌၊ စက်မန္တိ-စကြီသွားကြကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ . . . ပဏီတဘောဇနပစ္စယသယ-ပဏီတဘောဇဉ်ကို စားရခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ထိနမိဒ္ဓသ-ထိနမိဒ္ဓကို၊ ဝိနောဒနတ္ထံ-ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ (စက်မန္တိ-ကုန်၏။) ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း।) ဝါ-တစ်နည်း၊ တေ-စကြီကြွသော ရဟန်းတော်တို့သည်၊ ဒိဝါပဓာနိကာ-နေ့၌ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်

ယာဝတိကာ ယာနသ ဘူမိ။ ။သာမညဖလသုတ်တုန်းက "ယာတိကာ နာဂဃဘူမိ" ကို "ယတ္ထ သက္ကာ ဟတ္ထိ အာဝိရုဠ္ဟေန ဂန္တုံ၊ အယ် နာဂဃ ဘူမိနာမ" ဟု ဖွင့်ခဲ့၏။ ထိုအဖွင့်၌ "ယတ္ထ" ဟုလည်းကောင်း, "အယ်" ဟုလည်းကောင်း ရှိသောကြောင့် ရှေ့နောက် ညီ၏။ ဤနေရာ၌ "ယတ္ထက" ဟု စသောကြောင့် "အယ် ယာနသ ဘူမိ" ဟု နိယမဝါကျ ရှိခြင်းသည် မကောင်း၊ ရှေးစာအုပ်များ၌လည်း မရှိကြ၊ ထိုသို့နိယမဝါကျ မရှိသောကြောင့် ဆရာတို့သည် "တတ္ထက ဘူမိ ဂန္ဓာ" ဟု နိယမဝါကျထည့်၍ အနက်ပေးတော်မူကြသည်၊ ထိုအတိုင်းပင် ဤနိဿယ၌လည်း အနက်ပေးထားသည်။

အယာနဘူမိ။ ။"ယာနသ +အဘူမိ-ယာဉ်ဖြင့်သွား၍ မတတ်နိုင်ရာ ဌာနဖြစ်သော" ဟု ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြ၏။ [သာမညဖလသုတ်အဖွင့်၌ ဤပုဒ်မပါခဲ့၊ သီဟိုဠ်မူ၌ "အဘူမိ" ဟု ရှိ၏, မကောင်းလေ။]

ဒိဝါပဓာနိကာ ဝါ။ ။ရဟန်းအများနှင့် ဆက်ဆံသော အဖြေကို "ပဏီတ-ဘောဇနပစ္စယသယ ထိနမိဒ္ဓသ ဝိနောဒနတ္ထံ" ဟု ပြပြီး၍ ဒိဝါပဓာနိကပုဂ္ဂိုလ်များ၏ သီးခြားအလေ့အကျင့်ကို တစ်နည်းပြလိုသောကြောင့် "ဒိဝါပဓာနိကာ ဝါ" ဟု မိန့်သည်။

ကုန်သော ရဟန်းတို့တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ တာဒိသာနံ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်ကုန်သော ဒိဝါ ပဓာနိကရဟန်းတို့၏။ ဝါ-တို့သည်၊ ပဠာဘတ္တံ-ဆွမ်း၏ နောက်အဖို့၌၊ စက်မိတ္တာ-ပြီး၍၊ နှာယိတ္တာ-ရေချိုးပြီး၍၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ ဥတုံ-အင္ဂေ့ကို၊ ဂါဟာပေတ္တာ-ယူစေပြီး၍၊ နိသဒ္ဓ-ထိုင်၍၊ သမဏမဲ့-ရဟန်း၊ တရားကို၊ ကရောန္တာနံ-ပြုကုန်လတ်သော်၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ကုန်သည်ရှိသော်)၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဧကဂ္ဂံ-တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၊ ဝါ-တည်ကြည်သည်၊ ဟောတိ-၏။။

ယေန တေ ဘိက္ခူတိ - ကား၊ သော - ထိုအမ္မဋ္ဌလုလင်သည်၊ သမဏောဂေါတမော-သည်၊ ကုဟိ-အဘယ်၌ပါနည်း၊ ဝါ-အဘယ်မှာပါနည်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ ပရိဝေဏတော-ပရိဝုဏ်တစ်ခုမှ၊ ပရိဝေဏံ-ပရိဝုဏ်တစ်ခုသို့၊ အနာဂန္တွာ-မသွားမူ၍၊ ပုစ္ဆိတ္တာဝ-မေးပြီး၍သာ၊ ပဝိသိသာမိ-ဝင်ရတော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝိလောကေန္တော-ထိုထိုဤဤ၊ ကြည့်ရှုလတ်သော်၊ အရညဟတ္ထိ ဝိယ-တောဆင်ပြောင်ကြီးတို့ကဲ့သို့။ (တောဆင်ပြောင်ကြီးများ တရွေ့ရွေ့ သွားနေကြသကဲ့သို့)၊ မဟာစက်မေ-ကျယ်ဝန်းသော စက်ဦး၌၊ စက်မဓာနေ-စက်ကြီးကြွနေ ကုန်သော၊ ပဲသုကူလိကေ-ပဲသုကူခုတင် ဆောင်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ တေသံ - ထိုပဲသုကူခုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့၏၊ သန္တိကံ - အထံသို့၊ အဂမာသိ-သွားပြီ၊ တံ-ထိုသွားခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ ယေန တေ ဘိက္ခူတိ အာဒိ-ကို၊ (အာယသ္မတာ အာနန္ဒတ္ထေရေန)၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဒဿနာယတိ-ကား၊ ဒဋ္ဌုံ-မြင်ခြင်းငှာ၊ ပသီတုကာမာ-မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်၊ ဝါ-တွေ့လိုကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ, ("ဥပသက်နွာ-ချဉ်းကပ်ခဲ့ပါကုန်ပြီ" ၌ စပ်)၊ ဣတ္ထာ အတ္ထော။။

အဘိညာတကောလညောတိ - ကား၊ ပါကဋကုလဇော - ထင်ရှားသော အမျိုး၌ ဖြစ်သူတည်း။ ကိရ-ချဲ့၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ ဇမ္ဗုဒီပေ-ဇမ္ဗုဒီပ၌၊ အမ္မဋ္ဌကုလဲ နာမ-အမ္မဋ္ဌအမျိုးမည်သည်၊ ပါကဋကုလဲ-ထင်ရှားသော အမျိုးသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ [တဒါဟု ဆိုသောကြောင့် "အမ္မဋ္ဌ၏ အမျိုးသည် ရှေးရှေးက ထင်ရှားသော

အဘိညာတကောလညော။။ ။ "ပါကဋ ကုလဇော" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် အဘိညာယတေတိ အဘိညာတံ-အလွန်သိအပ်သော အမျိုး။ "အလွန်သိအပ်" ဟူသည် ထင်ရှားသော အမျိုးတည်း။ ထို့ကြောင့် "ပါကဋကုလ" ဟု ဖွင့်သည်၊ အဘိညာတံစ + တံ + ကုလံစာတိ အဘိညာတကုလံ၊ "ဇ" ဟု ဆိုသောကြောင့် "အဘိညာတကုလေ + ဇာတော" ဟု ဋီကာသစ်ပြု၏။ မောဂ္ဂလ္လာန် ဏာဒိ (၆) သုတ် နိဿယသစ်၌ကား "အဘိညာတကုလသ + အပစ္စံ" ဟု ပြု၍ အပစ္စအနက်၌ ညပစ္စည်းသက်၏။ ကုဋ္ဌကား မဇ္ဈေဝုမ်ပြု။

အမျိုး မဟုတ်ခဲ့သော်လည်း ထိုအချိန်၌ကား ထင်ရှားသည်” ဟု ပြသည်။] အဘိ ညာတသာတိ-ကား၊ ရူပဇာတိမန္တ္ကုလာပဒေသေစိ-ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော ရှုပ်အဆင်း၊ ဇာတ်, မန္တ္တန်, အမျိုးတို့ဖြင့်၊ ပါကဋ္ဌသ-ထင်ရှားသော၊ (ပေါက္ခရ သာတိသ ဗြာဟ္မဏာသင်္ဘ စပ်)၊ အဂရုတိ-ကား၊ အဘာရိယော-ဝန်မလေးသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အမွေ့ဒ်-ကို၊ ဥပေတဲ့-သိစေခြင်း ဌာ၊ နဲ သဗ္ဗာ၊ဏာယ-မစ္ဆရိယနိုင်ရာ၊ တသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တေန-ထိုအမွေ့ဒန္ဒ်၊ သမ္ပိ-တက္ခဏ၊ ကထာသလ္လာပေါ-စကားပြောဆိုရခြင်းသည်၊ ဂရု-ဝန်လေးသည်၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏။ ပန-ကား၊ ဘဝဝတောဘ-၏။ တာဒိသာနံ-ကုန်သော၊ မာဏဝါနံ-လုလင်တို့၏။ သတေနာ၀ိ-တစ်ရာသည်လည်းကောင်း၊ သဟသေနာ၀ိ-တစ်ထောင်သည်လည်းကောင်း၊ ပဠု-ပြဿာနာကို၊ ပုဋ္ဌသ-မေးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ (သမာနသသော်)၊ (တစ်နည်း)၊ ပုဋ္ဌသ-မေးအပ်သော၊ (ဘဝဝတောဘ-၏။) ဝိသဇ္ဇနေ-ဖြေဆိုရခြင်း၌၊ ဒန္ဓာယိတတ္တာ-လေးလံသည်၏ အဖြစ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-သို့၊ မည မာနာ-သိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အဂရု ခေါ် ပနာတိ-ဟူ၍၊ စိန္တယိသ-စဉ်းစားကြကုန်ပြီ၊ ဝိဟာရောတိ-ဝိဟာရောဟူသော စကားကို၊ ဂန္ဓကုဋိ-ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ အာဃံသု-ကုန်ပြီ။

အတိညာတသာ။ ။“ပါကဋ္ဌသ” ဟု ဖွင့်လိုရင်းတည်း၊ ထိုပါကဋ္ဌ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဝိသေသနကို ပြလိုရ၍ “ရူ၀ ၊ပေ၀ ကုလာ၀ဒေသေဟိ” ဟု ထည့်သည်၊ ရူ၀ စသည်တို့သည် ပေါက္ခရသာတိဆရာကို ညွှန်ပြကြောင်းတို့တည်း။ “ပေါက္ခရသာတိ၀ုဏ္ဏားသည် ရုပ်အဆင်းက ဤမျှလောက် ချောတ်၏, ဇာတ်ကလည်း ဤမျှလောက် မြတ်၏, မန္တန်ကိုလည်း ဤမျှလောက် တတ်၏, အမျိုးကလည်း ဤမျှလောက် ကောင်း၏” ဟု ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သည်-ဟူလို၊ အ၀ဿိသတေ ဇေတေဟိတိ အ၀ဒေသာနီ၊ ရူ၀ဇာတိမန္တ္တကုလာနိစ + တာနိ + အ၀ဒေသာနိစာတိ ရူ၀ ၊ပေ၀ ၀ဒေသာနိ။

အဂရု။ ။“ဘာရိတဒ္ဒတိ ဘာရိယဲ-ထမ်းဆောင်ထိုက်သော တာ၀နိ၊ ဝါ-လေးသောဝန်” ဟု ဖြစ်သင့်လျက် ကထာသလ္လာ၀ေါနဲ့ဝ်လည်း အရတ္ထူအောင် “အဘာရိယော” ဟု ရှိရ၏။ ဧရု, သာမည၀ဗလသုတ် သာမည၀ေလ၀ုဏ္ဏာ အဖွင့်၌ “သ၀ေ တေ အဂရုတိ သ၀ေ ၊ပေ၀ ဘာရိယံ နဲ ဟောတိ (ဂရုကို ဘာရိယံ)” ဟု ဖွင့်ခဲ့ပြီ။ [“အဘာရိကော” ဟု တချို့ စာအုပ်၌ ရှိ၏။ ကောင်းမည် မထင်။]

ဝိဟာရောတိ ဂန္ဓကုဋိ။ ။“ဝိဟာရော” ဟု သာမည၀ဆိုသော်လည်း “သာမည ၊စနီယသေ ဝေသေ အ၀ဌာနတော ဝိသေသတ္ထိနာ၀ ဝိသေသော ၀ေယ၊ဝိယတေ” ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ ပကရဏ (အရာ) အားလျော်စွာ “ဂန္ဓကုဋိ” ဟူသော ဝိသေသ အနက်ကို ယူနိုင်၏။ ဤစကားမျိုးကို “သန္ဓာယ ဘာသိတစကား” ဟု ဆိုသည်၊ “ပစ္စက္ခ ဘာသိတ-တိုက်ရိုက်ဆိုအပ်သော စကား မဟုတ်” ဟု ဟူလို၊ နည်းအားဖြင့်ကား နေယျတ္ထနည်းတည်း နေရာတိုင်းမှာ သတိပြုပါ။

အတရမာနောတိ-ကား၊ အတ္ထရိတောဟု-ဖြစ်သော အဆောင်အလျင် မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ, "ပဝိသိတ္တာ" ၌ စပ်၊) [အတ္ထရိတဖြစ်ပုံကို အဓိပ္ပာယ် ပြလိုရှိ၍ သဏိကံ" စသည်မိန့်။] သဏိကံ-ဖြည်းဖြည်း၊ ပဒပွမာဏဌာနေ-ရှေ့ခြေ နောက်ခြေတို့၏ အတွင်း၀ယ် တောင်ဆုပ်ပမာဏရှိသော အရပ်၌၊ ပဒ-ခြေကို၊ နိက္ခိပန္တော-ချလျက်၊ ("ပဝိသိတ္တာ" ၌ စပ်၊) [ထိုသို့ချသဖြင့် အကျိုးရပုံကို ပြလိုရှိ၍ "ဝတ္တံ ကတ္တာ" စသည် မိန့်။] ဝတ္တံ-ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ (ရဟန်းထုံးစံအတိုင်း ပြု၍၊) သုသမ္ဘဋ္ဌ-ကောင်းစွာ တံမြက်လှည်းအပ်သော၊ မုတ္ထာတလ သိန္ဓ၀ါရသန္ထရသဒိသ-ပုလဲအပြင်နှင့်လည်း တူ, ရေအာနဲ့ပန်းအခင်းနှင့်လည်း တူသော၊ ၀ါလိက်-သဲအပြင်ကို၊ အဝိနာသေန္တော-မပျက်စေဘဲ၊ ("ပဝိသိတ္တာ" ၌ စပ်၊) ဣတိ (အယ်)-ကား၊ အတ္ထောဟ-အတရမာနောပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်အနက်တည်း၊ အာဠိန္ဒံတိ-ကား၊ ပမုခ-ဂန္ဓကုဋိ အဦးအစမှတ်သို့, ("ပဝိသိတ္တာ" ၌ စပ်၊) ဥဏ္ဏာသိတ္တာတိ-ကား၊ ဥဏ္ဏာသိတသဒ္ဒ-ချောင်းဟန်သံကို၊ ကတ္တာ-၍။

အဂ္ဂဝဋ္ဋန္တိ - ကား၊ ဒွါရကဝါဋ္ဋံ - တံခါးရွက်ကို၊ အာကောဋ္ဌေဟိတိ - ကား၊ အဂ္ဂနခေတိ-လက်သည်းဖျားတို့ဖြင့်၊ သဏိကံ-ဖြည်းဖြည်း၊ ကုဋ္ဌိကစ္ဆဒ္ဒသမီပေ-သံကောက်ပေါက်၏ အနီး၌၊ အာကောဋ္ဌေဟိ-ခေါက်လိုက်လော၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ["သံကောက်ပေါက်နား၌ ခေါက်လိုက်" ဟူသောစကားကို ထင်ရှားစေလို၍ "ဒွါရံ ကိရ"စသည်ကို မိန့်သည်။] ကိရ-ချဲ့, ဒွါရံ-ကို၊ အတိဥပရိ-အလွန်အထက်ကျသော အရပ်၌၊ အမနုဿာ-နတ်ဘီလူးတို့သည်၊ (ကောဋ္ဌေန္တိ-ခေါက်ကြကုန်၏။) အတိဟေဌာ-အလွန်အောက်ကျသော အရပ်၌၊ ဒီဃဇာတိကာ-ကျောက်ရှည်မျိုးတို့သည်၊ (ကျောကုန်းရှည်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသော ငွေ့နဂါးတို့သည်၊) ကောဋ္ဌေန္တိ၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (အလွန်အထက်လည်း ကျ, အလွန်အောက်လည်းကျအောင်၊) အနာကောဋ္ဌေတွာ - မခေါက်မူ၍၊ မဒ္ဒေ-

---

အတရမာနော။ ။တရဝေတ်သည် သမ္ဘမ (မရပ်မတည်ခြင်း-မတည်ငြိမ်ခြင်း, ယှာယိပျာယာဖြစ်ခြင်း) အနက်ကို ဟောတ်။ တ္ဌရ္ဓာတ်လည်း ဝေဂ (လျင်စွာဖြစ်ခြင်း) အနက်ကို ဟောတ်။ သဒ္ဓါတအသသအနက်၌ ဣတတပစ္စည်း သက်၍ "အတ္ထရိတော" ဟု ၀ရိယာယ် အနက်ကို ဖွင့်သည်၊ "အတ္ထရန္တော" ဟု မူကွဲရှိရာ၌ကား အန္တပစ္စည်းဖြစ်၍ "အတရမာနော" နှင့်သာ၍ လိုက်လျောသည်။

ပဒပွမာဏဌာနေ။ ။အတရမာနောကိုပင် "သဏိကံ ၊ပေ၊ ပဒ နိက္ခိပန္တော" ဟု ဖွင့်သည်၊ "ယှာယိပျာယာဖြင့် ခြေလှမ်းကျဲကျဲ လှမ်းမသွားဘဲ ဖြည်းဖြည်း မှန့်မှန့် လှမ်းသွားပါ" ဟူလို၊ ပဒါနိ-ရှေ့ခြေ နောက်ခြေတို့၏ အကြားဌာ်၌ + ပမာဏ-တောင်ဆုပ်အတိုင်းအရှည် ရှိသော အရပ်တည်း၊ ပဒပွမာဏံ၊ ပဒပွမာဏံစ + တံ + ဌာနံစာတိ ပဒပွမာနဌာနံ။ [ဒွိန္ဓ ပဒါနံ အန္တရေ မုဋ္ဌိရတနပုပ္ပမာဏဌာနေ။-ဋီကာသစ်။]

အလယ်၌၎၊ ဆိဒ္ဓသမီပေ-အပေါက်၏ အနီး၌၎၊ ကောဠေတဗ္ဗ-ခေါက်ရာ၏။ ဣတိ ဣဒံ-ဤသံကောက်ပေါက်အနီး၌ ခေါက်ရခြင်းသည်၊ ဒွါရကောဋ္ဌနဝတ္ထု-တံခါး ခေါက်ခြင်း၏ ကျင့်ဝတ်တည်း။ ဣတိ-ဤအဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေန္တာ-ပြကြကုန်လျက်၊ ဝဒန္တိ-အာကောဠေတိဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။

ဝိဝရိ ဘဝါ ဒွါရံတိ-ကား။ ဘဝါ-သည်၊ ဥဒ္ဒါယ-ထတော်မူ၍၊ ဒွါရဲ-ကို၊ နဝိဝရိ-ဖွင့်တော်မူသည်မဟုတ်၊ ပန-အနွယ်ကား။ ဝိဝရိယတု-ဖွင့်အပ်စေသတည်း။ ဝါ-ဖွင့်စေသတည်း။ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်းတော်မူ၍၊ ဟဏ္ဍာ-လက်တော်ကို၊ ပသာရေသိ-ဆန့်တော်မူပြီ။ တတော-ထိုသို့ဆန့်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ ဘဝါ-မြတ်စွာဘုရား။ တုမှေဟိ-ရှင်တော်ဘုရားတို့သည်၊ အနေကာသု-များစွာကုန်သော၊ ကပ္ပကောဋိသု-ကမ္ဘာကုဋေတို့၌၊ ဒါနံ-အလှူကို၊ ဒဒမာနေဟိ-ပေးတော်မူကုန်လတ်သော်၊ သဟတ္ထာ-မိမိလက်ဖြင့်၊ ဒွါရဝိဝရဏမဗ္ဗ-တံခါးဖွင့်ကြောင်းကံကို၊ နကတံ-မပြုအပ်ခဲ့ပါ။ ဣဒါနိ-ယခု-ဤသို့မလျှောက်သော်လည်း လျှောက်သကဲ့သို့၊ သယမေဝ-အလိုလိုသာ၊ ဒွါရံ-သည်၊ ဝိဝဋ္ဋံ-ပွင့်ပြီ။ ပန-ထိုသို့ပင် အလိုလိုပွင့်ပါသော်လည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုတံခါးသည်၊ ဘဝတောတာ-၏။ မနေန-စိတ်တော်ကြောင့်၊ ဝိဝဋ္ဋံ-ပွင့်ရပြီ။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝိဝရိ ဘဝါ ဒွါရံတိ-ဟူ၍။ ဝတ္ထုံ-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။ [ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် မဖွင့်သော်လည်း ဘုရားရှင်၏ စိတ်တော်ကြောင့် ပွင့်ရကား "ဝိဝရိ ဘဝါ ဒွါရံ-ဘုရားရှင်သည် တံခါးကို ဖွင့်တော်မူပြီ" ဟု ဆိုထိုက်ပါသည်-ဟူလို၊ ဝိဝရိယတုကို ကမ္မကတ္တားဟောဘကြ၍ နှောက်တစ်နည်း ဝေးပါသည်၊ ဤနည်း၌ "ဒွါရံ-တံခါးသည်" ဟု ပေးပါ။]

ဘဝတာ သဒ္ဒီ သမ္ဘောဒီသုတိ-ကား။ ခမနီယဒီနိ-ခမနီယ အစရှိသော အကြောင်းအရာတို့ကို၊ ပုစ္ဆန္တော-မေးတော်မူလျက်၊ ဘဝါ-သည်၊ တေဟိ-ထိုလုလင်တို့နှင့်(သဒ္ဒီ - တက္ပ၊ သမ္ပဝတ္တမောဒေါ - အညီအမျှဖြစ်သော ရောနှောခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ ယထာ-သို့၊) ဧဝံ-တူ၊ တေပိ-ထိုလုလင်တို့သည် ၊သည်း၊ ဘဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဒီ, သမ္ပဝတ္တမောဒါ-ကုန်သည်၊ အဟေသုံ - ကုန်ပြီ၊

ယထာ ၊ပေ၊ အဂမံသု။ ။"ယထာ ၊ပေ၊ တေဟိ" သည် ဥပမာနဝါကျ၊ "ဧဝံ ၊ပေ၊ အဟေသုံ" သည် ဥပမေယျဝါကျ။ "သီတောဒကံ ၊ပေ၊ အဂမံသု" ဝါကျသည် "သမ္ပဝတ္တမောဒါ" ဟူသော ရှေ့စကား၏ အနက်ကို ဥပမာဖြင့် ထင်ရှားပြသော တပ္ပါကဌီကရဏ ဝါကျတည်း။ [ပါဠာရဒိကဏ်ဘာသာဋီကာ၌ "သီတောဒကံ ၊ပေ၊ အဂမာသိ" ဝါကျသည် ဥပမာနဝါကျ၊ ရှေ့ ၂ ဝါကျသည် ဥပမေယျဝါကျ-ဟု ခွဲခဲ့သည်မှာ အမှားတည်း။ ထိုပါရာဒိကဏ် ဘာသာဋီကာ၌ ဤစာရှိအတိုင်း ပြင်ပါ။] ကြွင်းသော အဓိပ္ပာယ်များကို ပါဠာဒိကဏ် ဝေရှဇ္ဇကဏ္ဍ ဘာသာဋီကာကို နည်းမှီ၍ "ကေမန္ဒ် နိသီဒိသု" တိုင်အောင် သိပါ။

သီတောဒကံ-ရေအေးသည်၊ ဥဏှောဒကေန-ရေနွေးနှင့်၊ (သမ္မောဒိတံ-အညီအမျှ ရောနှောခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ဧကီဘာဝံ-တစ်ခုတည်း၏ အဖြစ်သို့၊ ဂ္ဃတိ ဝိယ-ရောက်သကဲ့သို့!) [နိစ္စပ္ပဝတ္တိဝတ္ထုမာန်ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန်ထားသည်။] တထာ ဃမ္မောဒိတံ ဧကီဘာဝံ, အဂမံသု-ကုန်ပြီ။

စ-သည်သာ မကသေး၊ ဘော ဂေါတမ-အရှင်ဂေါတမ၊ ကစ္စိ-အသို့ပါနည်း၊ (စတုစ္စတ္ကံ-၄ ပါးသော ဣရိယာပုထ်တည်းဟူသော စက်ရှိသော၊ နဝဒ္ဒါရံ-၉ ပေါက် သော ဒ္ဒါရရှိသော၊ ဣဒံ သမ္ဘိရမန္ဓံ-ဤကိုယ်တည်းဟူသော ယန္တြားကို၊) ခမနီယံ-သည်းခံအပ် သည်းခံနိုင်ပါ၏လော၊ ဝါ - ခန့်ကျန်းပါ၏လော၊ ကစ္စိ - ပါနည်း၊ ယာပနီယံ-ရှည်သော ကာလသို့ ရောက်စေအပ်, ရောက်စေနိုင်ပါ၏လော၊ ဝါ-မျှတပါ၏လော၊ ကစ္စိ, ဘောတော ဂေါတမသေမ-၏လည်းကောင်း! သာဝကာနဉ္စ-တို့၏လည်း ကောင်း၊ အဂ္ဂါဟာဓံ-နှိပ်စက်ပြင်းစွာ, မခံသာသော, ရောဂါကြီး၏ မရှိခြင်းသည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏လော၊) (ကစ္စိ)၊ အဂ္ဂါတက်-ဆင်းရဲဒုက္ခြင်, အသက်ရှင်ဖွယ်, ရောဂါငယ်၏ မရှိခြင်းသည်၊ (ဟောတိ - လော၊) (ကစ္စိ) လဟုဋ္ဌာန်-လျင်မြန်ပေါ့ပါး, ထသွားနိုင်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊ ကစ္စိ)၊ ဗလ-ကိုယ်အားသည်၊ (ဟောတိ၊ ကစ္စိ) ဖာသုဝိဟာရော-ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဣကတ အာဒိကာယ-ဤသို့အစရှိသော၊ ယာယ ကထာယ-အကြင် စကားဖြင့်၊ သမ္ဘောဒိသု-ရောနှောမိကုန်ပြီ။

["ဝံ" ကို နှောက်မှ ကထံနှင့် တွဲ၍ ပေးပါ။] ပိတိပါမောဒ္ဒသခါတသမောဒ ဇနနတော-ပိတိပါမောဒ္ဓယု ဆိုအပ်သော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ဘာဝပွဓာနကြို၊) သမ္ဘောဒိတုံ-နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းငှာ၊ ယုတ္တဘာဝတောစ-သင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း ကောင်း၊ သမ္ဘောဒနိယ-သမ္ဘောဒနီယမည်သော၊ အတ္ထဗျဥ္ဇနမဒုရတာယ-အနက် သဒ္ဒါတို့၏ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုစိရပိကာလံ-အလွန် ကြာမြင့်သော ကာလပတ်လုံးလည်း၊ သာရေတုံ (နိရန္တရံ ပဝတ္တေတုံ)-အဆက် မပြတ် ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ အရဟာဘာဝတောစ-ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း ကောင်း၊ သရိတဗ္ဗဘာဝတောစ-အမှတ်ရထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း ကောင်း၊ သာရဏီယ-သာရဏီယမည်သော၊ စ-တစ်နည်းကား၊ သုယျမာနသုခ တောစ-ကြာနာအပ်သည်ရှိသော် ချမ်းသာစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သမ္ဘော ဒနိယ-မည်သော၊ အနုသရိယမာနသုခတောစ-အောက်မေ့အပ်သည်ရှိသော် ချမ်းသာစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သာရဏီယ-မည်သော၊ တထာ-ထိုမှတစ်ပါး; ဗျဥ္ဇနပရိသုဒ္ဓတာယ-သဒ္ဒါ၏ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ သမ္ဘောဒနိယ-မည်သော၊ အတ္ထပရိသုဒ္ဓတာယ-အနက် အဓိပ္ပာယ်၏ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သာရဏီယ-မည်သော၊ ဧဝံ-

ဤသို့၊ အနေကဟိ-မျှားစွာကုန်သော၊ ဝရိယာယေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ သမ္ဘော-ဒနိယ်-နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ (တစ်နည်း) သမ္ဘောဒနိယ်-ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော၊ သာရဏီယ်-အဆက်မပြတ် ဖြစ်စေထိုက်သော၊ ဝါ-အဆက်မပြတ် အမှတ်ရထိုက်သော၊ တံ ကထံ-ထိုစကားကို၊ ဝိတိသာရေတွာ (ပရိယောသာပေတွာ နိဋ္ဌာပေတွာ)-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသော အရပ်၌၊ နိသီဒိသု-ထိုင်ကြကုန်ပြီ။

အမ္ဗဋ္ဌော ပန မာဏဝေါတိ (ဧတ္ထ-၌၊ ဝုဋ္ဌတ္ထ-လျှို့ဝှက်တိမ်မြုပ်နေသော အနက်ကို၊) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတ္တာ ဒဿေမိ)-ထုတ်ပြဦးအုံ၊ [“ကိရ (ယသ္မာ)” ဟုလည်း ပေးကြ၏။] သော-ထိုအမ္ဗဋ္ဌသည်၊ ဘဂဝတော-၏။ ရူပသမ္ဘတ္တိယ-ရှုပ်အဆင်းတော်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဝါ-ရှုပ်ပုံသဏ္ဌာန်တော်၏ ပြည့်စုံခြင်း၌၊ စိတ္တပ္ပသာဒ မတ္တဓိမိ-စိတ်ဖြင့် ကြည်ညိုခြင်းမျှကိုလည်း၊ အကတ္တာ-မပြုမူ၍၊ ဒသဗလံ-ကို၊ အပသာဒေသောမိ-မျက်နှာ မသာယာစေအုံ၊ ဝါ-စော်ကားအုံ၊ ဣတိ-သို့ကြ၍၊ ဥဒရေ-ရင်၌၊ ဗဒ္ဓသာဌုက-ဖွဲ့အပ်သော ပုဆိုးကို၊ မုဋ္ဌိတ္တာ-ဖြည်၍၊ ကဏ္ဌေ-လည်ပင်း၌၊ ဩလမေ့တွာ-တွဲရရွဲဆွဲ၍၊ ဧကေန-တစ်ဖက်သော၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဒုဿကဏ္ဏ-ပုဆိုးအစွန်းကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ စက်မံ-စကြိသို့၊ အဘိရုဟိတွာ-တက်၍၊ [လမ်းလျှောက်သောအားဖြင့် စကြိသွားခြင်းငှာ စကြိ လမ်းသို့ တက်၍။] ကာလေန-တရံတခါ၌၊ ဗာဟုံ-လက်ရုံးကို၊ (ဒဿေန္တော-ပြလျက် လည်းကောင်း၊ ကာလေန-၌၊ ဥဒရံ-ရင်ကို၊ (ဒဿေန္တော)၊ ကာလေန-၌၊ ဝိဠီ-ကျောက်ကုန်းကို၊ ဒဿေန္တော-လျက်လည်းကောင်း၊ ကာလေန-၌၊ ဟတ္ထဝိကာရံ-လက်၏ထူးခြားသောအမူအရာကို၊ (ကရောန္တော-ပြုလျက်လည်းကောင်း) ကာလေန-၌၊ ဘမုဝိကာရံ-မျက်ခုန်း၏ ထူးခြားသော အမူအရာကို၊ ကရောန္တော-လျက်လည်းကောင်း။

အပသာဒေသောမိ။ ။စုရာဒိ သဒ္ဒတာတ်, တစ်နည်း-သာဒတာတ်သည် သာယာခြင်း အနက်ကို ဟော၏။ “အပ ဥပသာရကြောင့် သာယာခြင်းမှ ကင်းသော မျက်နှာ မသာယာခြင်း အနက်ဟော” ဟု သိစေလိုး၍ “မကို” ကရိသာမိ” ဟု ဖွင့်သည်။ [“ပဏာမေ, တဗ္ဗောတိ အပသာဒေတဗ္ဗော” ဟု (ဝိနည်း မဟာဝါဝဂ္ဂ-နု သမ္ဘဝတ္ထုနကထာ၌) ဖွင့်အပ်သော ပဏာမန အနက်ကား ဤနေရာ၌ မဖြစ်သင့်။]

ကဏ္ဌေ ဩလမေ့တွာ။ ။ခန္ဓေ အာသဇ္ဇေတွာ ဥဘော ခန္ဓေ ဩလမ့ေတွာ-ပခုန်း ပေါ်၌ ကပ်ငြိစေ-တင်ထားပြီးလျှင် ပခုန်း၂ ဖက်၌ တွဲရရားကျွေလျက်-ဦးကာ။ [“ဥဘောသု ခန္ဓေသု သာဌကံ အာသဇ္ဇေတွာ ကဏ္ဌေ ဩလမ့ေတွာ” ဟုလည်း ဦးကာမူကွဲ ရှိ၏။]

ဒုဿကဏ္ဏံ ဂဟေတွာ။ ။ပုဆိုးတောင်ရှည်၏ အောက်အဖျားတစ်ဖက်ကို လက်ဖြင့် ဆွဲကိုင်ခြင်းကို “ဒုဿကဏ္ဏ ဂဟေတွာ” ဟု ဆိုသည်။ မြန်မာတို့က “ဝွန်တောင် ဆွဲခြင်း” ဟု ခေါ်ကြ၏။

ဘော ဂေါတမ-အရှင်ဂေါတမ၊ ကစ္စိ-အသို့နည်း၊ တေ-အရှင်၏။ ဓာတု သမတာ-ရသ အစရှိသော ဓာတ်တို့၏ ညီမျှကုန်သည်၏။ အဖြစ်သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏၊လော၊) ကစ္စိ-နည်း၊ ဘိက္ခာဟာရေန-ဆွမ်းဟူသော အာဟာရဖြင့်၊ နကိလမသိ-မပ်ငပန်းပါ၏လော၊ ပန-ထိုသို့ပင် မေးရပါသော်လည်း၊ တေ-အရှင်၏။ အကိလမဏာကာရော၀-မပင်ပန်းပုံ အခြင်းအရာသည်သာ၊ ပညာယတိ-ထင်ရှားပါ၏။ ဟိ-ထင်ရှားခြင်းသည် မှန်၏။ တေ-အရှင်၏။ အင်ဝစ္ဆဝိန်-အင်ဝိကြီးငယ် တို့သည်၊ ထူလာနှ-ဆူဖြိုးကုန်၏။ ပါသာဒိကတ္ထ-ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ ဂတဂတဌာနေ-သွားအပ် သွားအပ်သော အရပ်၌၊ (အကြည်ညိုခံဖို့ရန် သွားရာအရပ်တိုင်း၌၊) (တစ်နည်း) ပါသာဒိကတ္ထာ-ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဥပ္ပန္နဗဟုမာနာ စသည်၌ စပ်၊) ဂတဂတဌာနေ-ရောက်အပ် ရောက်အပ်သော အရပ်၌၊ တေ-အရှင်အား၊ ဗဟု ဇနာ-များစွာသော လူတို့သည်၊ (အယ်-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ရာဇဃဋ္ဌဒီတော-မင်းအဖြစ်မှ ထွက်၍ ရဟန်းပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဣဿိစ-ဤသို့ကြြ၍လည်း ကောင်း၊ (အယ်-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်) ဝုဒ္ဓါ-ဘုရားတည်း၊ ဣဿိစ-ဤသို့ကြြ၍လည်း ကောင်း၊ ဥပ္ပန္နဗဟုမာနာ-ဖြစ်သော များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဏီတံ-မွန်မြတ်သော၊ သြဇဝန္တံ-သြဇာရှိသော၊ အာဟာရဲ-အာဟာရကို၊ ဒေန္တိ-ပေးလှူကြကုန်၏။

ဘော-အမောင်တို့၊ (သူ၏ မာဏ၀ကတွေကို ခေါ်သည်၊) ပဃထ-ကြည့်ကြကုန်လော၊ဂေဟံ-ကျောင်းတော်သည်၊ စိတ္တာသလာ ၀ိယ-ဆန်းကျယ်သော ဇရပ်နှင့် တူ၏။ ဒိဗ္ဗပါသာဒေါ ၀ိယ-နတ်၌ဖြစ်သော ပြာသာဒ်နှင့် တူ၏။ ဣမံ မဉ္ဇံ-ဤညောင်စောင်းကို၊ ပဃထ-ကြည့်ကြကုန်ဦးလော၊ ဝိမ္ဘောဟန်-ခေါင်းဒုံးကို၊ ပဃထ၊ ဧ၀ရူပေ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊ ဝသန္တိသ-နေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သမဏမမ္ပ-ရဟန်းတရားကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ ကိံ ဒုက္ခရံ-အဘယ်မှာ

ဓာတုသမတာ။ ။ရသာဒိဓာတူနှ သမာ၀တ္ထတာ၊ အရောဂတာတို အတ္ထော-ဋီကာ၊ "ခန္ဓာကိုယ်၌ ရသ၀ဓာတ်, သွေးဓာတ်, အသားဓာတ်, သလိပ်, သီးခြေ, လေ, သုဂ်" ဟူသော ဓာတ်တို့၏ ညီမျှသော အခိုက်အတန့်ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ ကျန်းမာသော'ကြောင့် "အရောဂတာတို အတ္ထော" ဖွင့်သည်။

ပါသာဒိကတ္ထ။ ။"ပသာဒ ဇနေတိတိ ပါသာဒိကော၊ (ပါသာဒိကဘာ၀-ဟု ဆိုလိုလျက် ဘာ၀ပွ၀ာနကြီး) လူအများ၏ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း" ဟူသည် အကြည်ညိုခံလိုခြင်းတည်း၊ ထိုသို့အကြည်ညိုခံခြင်း အကျိုးငှာ, "ဂတဂတဌာနေ-သွားအပ် သွားအပ်သော အရပ်တိုင်း၌" ဟု စပ်ပါ၊ "ပါသာဒိကတ္ထာ-ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်" ဟု မူကွဲပြ၍ "ဥပ္ပန္နဗဟုမာနာ၌ စပ်" ဟု ဋီကာသစ် ဆိုသေး၏။

ခဲယဉ်းတော့အံ့နည်း၊ ဣတိ ဧဝရှပ်-ဤသို့သဘောရှိသော၊ အနာစာရဘာဝ သာရဏီယ်-မလျောက်ပတ်သည်၏။ အဖြစ်ဖြင့် အမှတ်ရထိုက်သော၊ ဥပ္ပဏ္ဏန ကထ-ပျက်ရယ် ပြောင်လျှောင်ကြောင်း စကားကို၊ ကထေတိ-ပြောဆို၏။ တေန-ထို့ကြောင့်၊ အမ္ဘဠော ပန ၊ပေ၊ ဝီတိသာရေတီတိ-ဟူ၍၊ (အာယသ္မတာ အာနန္ဒ ထွေရေန) ဝုတ္တံ။

အထခေါ ဘဝဝါတိ-ကား၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ဘဝဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အယ် မာဏဝေါ-ဤလုလင်သည်၊ ဟတ္ထ-လက်ကို၊ ပသာရေတ္တာ-ဆန့်၍၊ ဘဝဠ်-ဘဝဂ်ကို၊ ဂဟေတုကာမော ဝိယ-ကိုင်လိုသူကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပါဒံ-ခြေကို၊ ပသာရေတ္တာ-ဆန့်၍၊ အဝီမိ-အဝီစိသို့၊ စိစရိတုကာမော ဝိယ-လှည့်လည်လိုသူကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မဟာသမုဒ္ဒံ-မဟာသမုဒ္ဒရာကို၊ တရိတုကာမော ဝိယ-လက်ပစ် ကူးလိုသူကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သိနေရုံ-မြင့်မိုရ်တောင်သို့၊ အာရောဟိတုကာမော ဝိယ-တက်လိုသူကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (ဟုတ္တာ၊) အဌာနေ-ဖြစ်နိုင်သော အရာ၌၊ ဝါယမတိ-အားထုတ်ဘိ၏။ ဟန္ဒ-ယခု၊ တေန-ထိုအမ္ဘဋ္ဌနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ မန္တေမိ-တိုင်ပင်နှီးနှော ပြောဆိုရတော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့နလုံးသွင်တော်မူ၍၊ အမ္ဘဋ္ဌ၊ မာဏဝံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ အာစရိယပါစရိယဟိတိ-ကား၊ အာစရိယေယဟိစ-သင့်ဆရာတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ တေသံ-ထိုသင့်ဆရာတို့၏၊ အာစရိယေယဟိစ-ဆရာတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ (သဒ္ဓိ-တကွ၊ ကထာသလ္လာပေါ-စကားပြောဆိုခြင်းသည်၊ ဟောတိ နု-ဖြစ်သလော" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

အနာစာရဘာဝသာရဏီယ်။ ။အခြားနေရာ၌ "သာရဏီယကထာ" ဟူသည် "ကောင်းသော အမှတ်ရထိုက်သော စကား" တည်း၊ ဤ၌ကား "ဒီအမ္ဘဋ္ဌလုလင်ဟာ မကောင်းသောအကျင့် ရှိသူပါဟကားပေ" ဟု အနာစာရအဖြစ်ဖြင့် အမှတ်ရထိုက်သော စကားဖြစ်သည်။ [အနာစာရဘာဝေန + သာရဏီယ်၊ အနာစာရောဝတာယ်တိ သရိတဗ္ဗကံ-ဋီကာ။]

ဘဝဠ် ဂဟေတုကာမော။ ။မြတ်စွာဘုရားကို မျက်နှာ မသာမယာဖြစ်အောင် ပြိုမှုကို ဤစိတ်လောကလုံးရှိ သတ္တဝါတွေ မပြုနိုင်ပါဘဲလျက် အမ္ဘဋ္ဌလုလင်က ပြုခြင်းမှာ ဘဝဠ်ကို လှမ်း၍ ကိုင်ယူခြင်းဌာ အားထုတ်သူစသည်တို့ကဲ့သို့ ဖြစ်နေရကား "အားမထုတ်သင့်သော အရာ၌ အားထုတ်ရာရောက်နေသည်" ဟုလို။

ပါစရိယ။ ။ရူပသိဒ္ဓိ (နာမ်အဆုံး) ၌ ပကို တပွဲရှအနက်ဟောဟု ဆို၏။ တပွဲရာ-ထိုဆရာ၏ ပစာနဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-ထိုဆရာထက် မြတ်ကုန်သော + အာစရိယာ-ဆရာတို့တည်း၊ ပါစရိယာ-တို့၊ အာစရိယာစ + ပါစရိယာစတိ အာစရိယပါစရိယာ၊ "ပါစရိယ" ဟူသည် ဆရာ့ဆရာတည်း။

အမ္ဘဋ္ဌမာဏဝကုထာအဖွင့် ပြီး၏။

ပဌမဏ္ဍပ္ပဝါဒ အဖွင့်

ဂဒ္ဓန္ဓောဝါတိ ဧတ္ထ-၌၊ (စောဒနာ သောနောနယော ဧဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) တီသု-သ္ဌာ၊ ရပ်, ထိုင်အားဖြင့် ၃ ပါးကုန်သော။ ဣရိယာပထေသု-ဣရိယာပုထ်တို့၌၊ ဗြာဟ္မဏောတ-တပည့်ပုဏ္ဏားသည်၊ အာစရိယဗြာဟ္မဏေန-ဆရာပုဏ္ဏားနှင့်၊ သမ္ဘိ-အတူ၊ သလ္လပိတုံ-ကောင်းစွာ ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ ကာမဲ အရဟတိ-အကယ်၍ကား ထိုက်ပါပေ၏။ ပန-သို့မဟုတ်ကား(ထိုသို့ဣရိယာပုထ် ၃ ပါးတို့၌သာ ဆရာ တပည့် အချင်းချင်း စကားပြောထိုက်ပါလျက်)၊ အယံ မာဏဝေါ-ဤအမွဋ္ဌလုလင်သည်၊ မာနထဒ္ဒတာယ-မာနဖြင့် ခက်ထန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (မာနကြီးသည့် အတွက်၊) ကထာပလာပ-စကားအဖြစ်ဖြင့် အတူပြုခြင်းကို၊ (စကားအဖြစ်ဖြင့် အဖျင်းမူ အင်တူပြုခြင်းကို၊) ကရောန္တော-ပြုလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စတ္တာရောပိ-

ကာမံ ၊ပေ၊ အာဟ။ ။ကိုဌာပိ, ကာမံဟု လာသမျှ၌ စောဒနာလေသ (အနည်းငယ်သော စောဒနာဖွယ်) ကို ပြသည်ချည်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ ဣရိယာပုထ် ၄ ပါးဝယ် ဆရာနှင့် တပည့်တို့ စကားပြောပုံကို ပြထား၏။ ထိုသို့ပြုရာ၌ ဣရိယာပုထ် ၃ ပါး၌သာ ဆရာ တပည့် အတူစကားပြောသင့်သည် မဟုတ်ပါလော၊ သို့ပါလျက် အာဘယ်ကြောင့် အိပ်သော ဆရာတပည့် အချင်းချင်း စကားပြောပုံကို ထည့်၍ အမွဋ္ဌက ပြောရပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ကာမ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ မာနဖြင့် ခက်ထန်သည့်အတွက် ဣရိယာပုထ် ၄ ပါးတို့၌ စကားအဖြစ်ဖြင့် အတူပြုလိုသောကြောင့် "သယာနော ဝါ ဟိ" စသည်ဖြင့် အိပ်ခြင်း ဣရိယာပုထ်၌ ဆရာတပည့် အတူစကားပြောပုံကိုပါ ထည့်၍ ပြောသည်-ဟူလို။ [အစစ်အမှန်အားဖြင့် အတူပြု၍ မရသောကြောင့် "စကားအဖြစ်ဖြင့်" ဟု ဆိုသည်။]

တီသု ဣရိယာပထေသု။ ။ဌာနဂမနနိသဇ္ဇာသု၊ တေသ္မေ ဝ ဟိ အာစရိယေန သဒ္ဓိ သလ္လပိတုံ အရဟတိ၊ နာ ဟု သယေန၊ ဂရုကရဏီယာနံ သယာနာနံပိ သမ္ဘဝါ (အိပ်နေ စေကာမူအလေးပြုလောက်သော ဆရာတို့၏ မျက်မှောက်၌) ဂရုကာရေဟိ (အလေးပြုတတ်သော တပည့်တို့သည်) သယနသ အကတ္တဗ္ဗဘာဝတော-(စကားပြောဖို့ကို မဆိုထားဘိ) အိပ်နေသော ဆရာ၏အနီး၌ တပည့်က အိပ်မှုကိုပင် မပြုထိုက်သောကြောင့်တည်း-ဦးကာသစ်။

ကထာပလာပံ။ ။ပလာပသဒ္ဒါသည် အတူ-အပြိုင်ပတူသော အနက်ကို ဟောစ်။ ဥပမာ-"တတော ပလာပေ ဝါဟေထ, အသမဏော သမဏာမာနံနေ" ဟူသော အင့ုတ္တိရ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကနိပါတ် ကာရဏ္ဍဝသုတ်၌ ရဟန်းအတုတို့ကို "ပလာပ" ဟု သုံးနှန်းသကဲ့သို့ တည်း၊ ထို့ကြောင့် ကထာပလာပံကို "ကထာဝေန ယုဂဂ္ဂါဟ်" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဣရိယာပုထ် ၃ ပါး၌ ဆရာတပည့် အတူစကားပြောနိုင်သကဲ့သို့ အိပ်ခြင်း ဣရိယာပုထ်၌လည်း စကားအတူ ပြောနိုင်သည်ဟု အတူပြုခြင်းကို ပြုလိုသည်ဖြစ်၍ "သယာနောဝါ ဟိ" စသည်ကို ထည့်၍ ဆိုသည်-ဟူလို၊ ကထာဝေန-စကား၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပလာပေါ-အတူပြုခြင်းတည်း၊ ကထာ ပလာပေါ-ခြင်း။

ကုန်သော၊ ဣရိယာပထေ-တို့ကို၊ ယောဇေသောမိ-ယှဉ်စေအံ့၊ ၀ါ-သုံးစွဲအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြောင်းကြောင့်၊ သယာနော ၀ါ ၊ပေ၊ သယာနေနာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြောဆိုပြီ။

တတော-ထိုသို့ပြောခြင်းကြောင့်၊ တံ-ထိုအမွဋ္ဌကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ("အာဟ ကိရ" ၌ စပ်၊) အမွဋ္ဌ-အမွဋ္ဌ၊ ဂဒ္ဒ၌သ၀ါ-သွားသော တပည့်၏မူလည်း၊ ဂဒ္ဒန္တေန-သွားသော၊ (အာစရိယေန-နှင့်၊ သဒ္ဒီ-အတူလည်းကောင်း၊) ဌိတသ၀ါ-ရပ်သော တပည့်၏မူလည်း၊ ဌိတေန-ရပ်သော၊ (အာစရိယေန, သဒ္ဒီ-လည်းကောင်း၊) နိသိန္နသ၀ါ-ထိုင်သောတပည့်၏မူလည်း၊ နိသိန္နေန-ထိုင်သော၊ အာစရိယေန, သဒ္ဒီ-လည်းကောင်း၊ ကထာနာမ-စကားပြောခြင်းမည်သည်ကို၊ သဗ္ဗာစရိယေသု-အလုံးစုံသော ဆရာတို့၌၊ (သာသနာတွင်း သာသနာ၀ဆရာဟူသမျှတို့၌၊) လဗ္ဘတိ-

---

ရှုတွဲ။ ။"ကထာသလ္လာ၀ံ" ဟုလည်းကောင်း၊ "ကထာပလာသ" ဟုလည်းကောင်း ဋီကာတို့၌ ပါ၌အမျိုးမျိုး တွေ့ရ၏။ "ကထာသလ္လာ၀-စကားကို ကောင်းစွာပြောခြင်း" ဟု သလ္လာ၀သဒ္ဒါက ဟော့သောကြောင့် ဤ၌ ကောင်းစွာပြောခြင်း မဟုတ်ရကား သလ္လာ၀သဒ္ဒါသည် မသင့်ပါ။ "ပလာသ" ဟု ရှိရာ၌လည်း ထိုသဒ္ဒါက "ပလာသော_ဟရိတော ဟရိ" အဘိဓာန် (၉၇) ၌ "သစ်ရွက်စိမ်း" ဟူသောအနက်ကို ဟောသောကြောင့် ဤနေရာနှင့် မဆိုင်ပါ။ ပလာ၀သဒ္ဒါကား "ဖွဲ-အဖျင်း" ဟူသောအနက်, အစီဗွာယ် မရှိသောစကားဟူသော အနက်ကိုတို့ ဟော၏။ ဖွဲသည် အတွင်း၌ အဆဲ မရှိသော်လည်း အပြင်ကမူ ၀ပါးနှင့် တူသကဲ့သို့ လည်းကောင်း, ရဟန်းတုသည် သီလအနှစ်အဆဲ မရှိသော်လည်း အသွင်အားဖြင့် ရဟန်း အစစ်နှင့် တူသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤ၌လည်း ဣရိယာပထ ၃ ပါး၌ ဆရာတပည့် စကား ပြောနိုင်သကဲ့သို့ သယနဣရိယာပုထ်၌လည်း အတူ စကားပြောနိုင်သည်ဟု ဆိုခြင်းကို "ကထာ ပလာ၀-ကထာယုဂဠါဟ - (စကားအဖြစ်ဖြင့် အဖျင်းမှ အင်တူပြုခြင်း)" ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် "ကထာပလာ၀"ဟူသော မူရင်းမှ ဋီကာစာအုပ်၌ "ကထာပလာသ"ဟု ပါ၌ပျက်ဟန် တူပါသည်။

တတော ကိရ။ ။ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်မပါသော်လည်း အမွဋ္ဌက ပြန်၍ ပြော အပ်သော နောက်ပါဠိနှင့် စကားဆက်မိအောင် ဘုရားရှင်၏ "ဂဒ္ဒန္တ ၀ါ ဝဋ္ဌန္တေန" စသည်ဖြင့် မိန့်တော်မူပုံကို ဆရာအဆက်ဆက်တို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ၏။ ထိုသို့အဆင့်ဆင့် ကြားနာမှတ်သားခဲ့ပုံကို ပြလိုလျှင် ကိရသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသည်၊ ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူအပ်သော စကားတော်ကလည်း အမွဋ္ဌ၏ အနာ၀ရဘာ၀ ဝိဘာ၀နာ (အကျင့်စာရိတ္တ လမ်းမကျပုံကို ထင်ရှားပြသော) စကားတော်ဖြစ်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း. . . "တွဲ ပန သယာနေနာ၀စရိယေန သဒ္ဒီ ကထေသိ, ကိ တေ အာစရိယော ဂေါရှပ်, ဥဒါဟု တွဲ" ဟု မိန့်တော်မူသောကြောင့်တည်း။

ဋီကာ။ ။တယ ပန ယံ အနာ၀ရဘာ၀ဝိဘာ၀နံ သဘ္ဘာရာ အမွဋ္ဌေန သဒ္ဒီ ကထေန္တေန ကတံ-အမွဋ္ဌနှင့်အတူ ပြောကော်မူသော ဘုရားရှင်သည် ထိုအမွဋ္ဌ၏ အကြင် အနာ၀ရာ၀အဖြစ်ကို ထင်စွာပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တံ သင်္ဂီတိ" အနာရှုဋ္ဌ ပရမ္ပရာဘတံတို ဥပရိ ပါဠိယာ သမ္ဗန္ဓဘာ၀ေန ဒဿေန္တော တတော ကိရာတိ အာဒိမာဟ။

ရအပ်၏၊ တို့ ပန-သင်သည်ကား၊ သယာနော-လျောင်းလျက်၊ သယာနေန-လျောင်းနေသော၊ အာစရိယေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တူ၊ ကထေသိ-ပြောဆိုဘိ၏။ ကိ-အသို့နည်း၊ တေ-သင်၏။ အာစရိယော-သည်၊ ဂေါ့ရူပ-နွားဏ ပုံသဏ္ဌာန်လော၊ ဝါ-နွားလိုလူလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ တို့-သင်သည်၊ (ဂေါ့ရူပ-လော၊ ဝါ-လော၊) ဣတိ-ဤသို့၊ အာဟ ကိရ-မိန့်တော်မူသတတ်။

သော-ထိုအမှုဌသည်၊ ဣဒ္ဓိရိတွာ-စိတ်ဆိုး၍၊ (ဘုရားရှင်က အာစရိယောတေ ဂေါ့ရူပ၊ ဥဒါဟု တို့ဟု မိန့်တော်မူသည်ကို စိတ်ဆိုး၍၊) ယေစ ၊ပေ၊ မုဏ္ဍကာတိ အာဒိ-အစရိုသော စကားကို၊ အာဟ-ပြောဆိုပြီ၊ တတ္ထ-ထိုယေစ ခေါ အစရှိသော စကား၌၊ မုဏ္ဍေ-ဦးပြည်းကတုံးတို့တို့ကို၊ မုဏ္ဍကတိ-ဦးပြည်းကတုံးတို့ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သမဏေစ-ရဟန်းတို့တို့လည်း၊ သမဏာတိ-တို့ဟူ၍လည်း ကောင်း၊ ဝတ္ဘဒ်-ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋေယျ-သင့်ရာပါ၏၊ အယံ ပန-ဤ အမှုဌသည်ကား၊ ဟီဠေန္တော-ရှုံ့ချလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ မုဏ္ဍကာသမဏကာတိ-တို့ဟူ၍၊ အာဟ၊ ဣဟ-ဤတတိကာ-အာမဉ်ရှင်ကလေးများ ဖြစ်ကုန်သော၊

ဂေါ့ရူပ။ ။ဂဝ-နွားဏ၏ + ရူပ-ပုံသဏ္ဌာန်တည်း၊ ဂေါ့ရူပ-နွားဏ၏ပုံသဏ္ဌာန်၊ "နွားကဲ့သို့ အဖျင်း အအေလော" ဟု ဆိုလိုသည်၊ ဋီကာသစ်၌ကား ရူပအတွက် အနက် သီးခြား မမှီ၊ တဒ္ဓာဝဝုတ္တိကမမွေခဲလုပ် ယူဆ၍ "ဂေါ့နှုန-နွားလော" ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုအလို "ဂေါ" သဒ္ဒါသည် ရူပကာအလင်္ဂနည်းအားဖြင့် ဆိုအပ်သော သဒ္ဒါတည်း။ "လူကိုပင် နွားပုံသဏ္ဌာန် ပြု၍ ဆိုသည်" ဟူလို။

ဟီဠေန္တော။ ။ဦးပြည်း (ကတုံး) ကို ဦးပြည်း (ကတုံး) ဟု ခေါ်လျှင် ရှုံ့ချရာ ရောက်ပါ၊ "ကတုံးစုတ်-ကတုံးယုတ်" ဟု ခေါ်လျှင် ရှုံ့ချရာ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ရှုံ့ချ လိုသည်အတွက် "မုဏ္ဍက" ဟု ကသဒ္ဒါထည့်၍ ခေါ်သည်၊ [မုဏ္ဍကာ သမဏာကာတိစ ဂရဟာယ ကသဒ္ဒေါ-ဦးကာ။] သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ဤဂရဟာအနက်ကိုပင် ကုစ္ဆိတ (စက်ဆုပ် ကဲ့ရဲ့အပ်) အနက်ဟု ဆိုအံ၏၊ ကုစ္ဆိတာ-စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော၊ မုဏ္ဍာ-တို့တည်း၊ မုဏ္ဍကာ-တို့၊ သမဏာကာ၌လည်း နှုတ်းတူ။

ဣဒ္ဓါ။ ။နာဂေါ ဒ္ဌိပေါ ဣဒ္ဓါ-အဘိဓေန် (၃၆၀)၊ ဣဒ္ဓာသဒ္ဒါသည် "ဆင်" ဟူသောအနက်ကို ဟောအံ၏။ [ဣဒ္ဓ-ဂတိမှိ၊ ဘော-ဘပစ္စည်း၊ ဧတိ ဂဋ္ဌတိတိ ဣဒ္ဓောတင့်တယ်စွာ သွားတတ်သောကြောင့် ဆင်သည် ဣဒ္ဓာမည်၏။] ဣဒ္ဓာသာ-ဆင်၏၊ ပယောဂေါ-ကာယပယောဂတည်း၊ ဣဒ္ဓေား၊ "ဣဒ္ဓာပယောဂ" ဟု ဆိုလိုလျက် ပယောဂပုဒ်ကို ချေ၍ ဣဒ္ဓာ-ဆင်၏ ပယောဂကို + အရဟာန်ဖြင့် ဣဒ္ဓာ။ [အရဟာအနက်၌ ဏျသက်၊ ဘျကို ဘပြု ဒွေဘော်လာ။] ဣဒ္ဓာ-ဆင်၏ ပယောဂကို ထိုကိသူတို့၊ ဆင်သည် ဓနေ့ခင်းသောလူ၏ အလိုအားဖြင့် သစ်ဆွဲမှုစသော ကာယပယောဂကို ပြုရ၏၊ ဤအတူ ဤသမဏာကတို့လည်း ပြာတွေဏာတို့၏ စကားကို ရိုသေစွာ လိုက်နာရသော သုဒ္ဒအမျိုးများဖြစ်သောကြောင့် သူတစ်ပါး၏ အလို အားဖြင့်သာ အရာရာကိစ္စ၌ ဖြစ်ကြရ၏။ ထို့ကြောင့် ဆင်၏ပယောဂနှင့် တူစွာ ပင်ပင်ပန်းပန်း ပြုလုပ်ရခြင်းဟူသော ပယောဂရှိကြရကား သမဏာတို့သည် ဣဒ္ဓအမည်ရကြ၏၊ ဟု ဆိုလို၏။ ဤကား ဋီကာ အဓိပ္ပာယ်တည်း။

ကိဏ္ဏာတိ- ကား၊ ကဏ္ဏာ-မည်းညစ်ကုန်သော၊ ကာဋ္ဌကား-မည်းညစ်ကုန်သော၊ ("ယေ တေ သမဏကာ" ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထো။ [မူအများ၌ "ကဏ္ဏာတိ" ဟု ရှိသော်လည်း "ကိဏ္ဏာတိ" ဟု ရှိသော သီဟိုဠ်မူသာ ကောင်းပါသည်။]

ဂဟပတိကာ။ ။ဆင်၏ ပယောဂကဲ့သို့ ပင်ပင်ပန်းပန်း အားစိုက်ခွန်စိုက် လုံ့လစိုက်နိုင်မှ စားဝတ်နေရေး ပြည့်စုံကြောသော လူတို့ကား ခတ္တိယဗြာဟ္မဏာတို့ မဟုတ်, ဂဟပတိက တို့သာတည်း။ ထို့ကြောင့် ဣဿာကို "ဂဟပတိကာ" ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်၊ ဂဟပတိဟု မဆိုဘဲ ခုဒ္ဒကအနက်ဟော ကသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသောကြောင့် ဂဟပတိတို့တွင်လည်း သာ၍ အောက်တန်းကျသော တစ်အိမ်မျှသာ ပိုင်သော "အိမ်ပိုင်ရှင်ကလေး" ဟု ဆိုလိုသည်။ ["ဂေဟသ ပတိ, ဧကဂေဟမတ္တော ဧဒ္ဒကောတိ ဂဟပတိကော" သာမည်ဖလသုတ်, ဒုတိယသာမည်ဖလအဋ္ဌကထာ။] ဤသို့ ဣဿာကို "ဂဟပတိကာ" ဟု ဖွင့်ခြင်းသည် သဒ္ဒတ္ထ အဖွင့် မဟုတ်, အဓိပ္ပာယတ္ထကိုသာ ဖွင့်ခြင်းတည်း။-အတ္ထမတ္တံ ဒသေတိ ဂဟပတိကာတိ ဣမိနာ။-ဋီကာသစ်။

နိမ့်ချသော စကား။ ။ဤ"ဣဿာဟူသော စကားအသုံးအနှုန်းသည် နိမ့်ချသော စကားလုံး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အမွဋ္ဌသည် "မုဏ္ဍကာ သမဏကာ ဣဿာ" ဟု ဤနေရာ၌ ရဟန်းတော်များကို နှိမ့်ချသောအားဖြင့်လည်းကောင်း, နောက်၌ သာကီဝင်မင်းများကို နှိမ့်ချသောအားဖြင့်လည်းကောင်း ဣဿာဟူသော စကားလုံးကို မှားစွာသုံးစွဲထားလေသည်၊ ထို့ကြောင့် "ဣဿာ" ဟူသော စကား "ဂဟပတိက" ဟူသော စကားတို့ကို နှိမ့်ကျသော စကားအသုံးများဟု မှတ်ပါ။

မုနိ၏၊ – သာမည်ဖလသုတ်ဝယ် ဒုတိယသာမည်ဖလကို ပြရာ၌ လယ်သမားကိုပင် ဂဟပတိကဟု သုံးစွဲ၏။ ["ကသဟကော ဂဟပတိကော ကမ္မကာရော"-သာမည်ဖလသုတ်။] ပဏီတတရသာမည်ဖလကို ဖွင့်ပြရာ၌လည်း အဋ္ဌကထာဝယ် ဂဟပတိတို့၏ ပင်ပန်းကြိုးစား အလုပ်-လုပ်ရပုံကို "ကစ္ဆေဟိ သေဒံ မုဉ္စန္တေဟိ-လက်ကတီးအကြား (ကျိုင်းကြား) မှ ချွေးထွက်လောက်အောင်" ဟုလည်းကောင်း, "ပိဋ္ဌိယာလောနံ ပုပ္ဖမာနာဃ-ကျောက်ကုန်း (ကျောအပြင်) ဝယ် ဆားပေါက်လာအောင်လည်းကောင်း" ဟု ဖွင့်ပြလေသည်။

အမွဋ္ဌတို့၏ ဗြာဟ္မဏမျိုးတို့ကား ဝေဒကျမ်းဂန် ပညာဉာဏ်ရှိသူများ ဖြစ်၍ ထိုကဲ့သို့ ပင်ပန်းကြိုးစွာ အလုပ်-မလုပ်ရဘဲ အသက်မွေးနိုင်သော အထက်တန်းများ ဖြစ်ကြ၏။ ဤသို့လျှင် လယ်သမား ဂဟပတိတို့ကို ကာယအလုပ်သမားဟုလည်းကောင်း, ဗြာဟ္မဏတို့ကို ဉာဏအလုပ်သမားများဟုလည်းကောင်း, ခွဲခြားပြီးလျှင် အမွဋ္ဌက နှိမ့်ချသော စကားအသုံး အနှုန်းဖြင့် ဂဟပတိအများပါဝင်သော သမဏတို့ကို "ဣဿာ" ဟု သုံးစွဲလေသည်။

ကိဏ္ဏာတိ ကဏ္ဏာ။ ။သဝ္ဗတ္ထ၌ "ကြိုရ္ဏ" ဟု ရှိ၏၊ ကြိုသည် ပါဠိ၌ ကိဖြစ်၍ ရှုဏသည် ဏှဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သက္ကတမ္ဘ ဆင်းသက်လာသော "ကိဏ္ဏာ" သည် မှုရင်းတည်း၊ ဣဿာ ကို အပြေ၍ "ကဏ္ဏာ" ကား ပရိယာယ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ကိဏ္ဏာတိ ကဏ္ဏာ" ဟု ပရိယာယ သံဝဏ္ဏနာ ပြုသည်၊ ၂ ပုဒ်လုံးပင် ကာဋ္ဌကအနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ကာဋ္ဌကာတိ အတ္ထো" ဟု အနက်ဖွင့်သည်။

ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာတိ ဇေဋ္ဌ-ဌ် ဗြဟ္မာ-ဗြဟ္မာကို၊ ပန္ဒုတိ-ဆွေတော် မျိုးတော်ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတောဟု-အလိုရှိအပ်၏။ ဟိ-မှန်၏။ တံ-ထိုဗြဟ္မာကို၊ ဗြာဟ္မဏာ-ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ပိတာမဟောတိ-ဘိုးတော်ဟူ၍၊ ဝေါဟရန္တိ-ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုကြကုန်၏။ ပါဒါနံ-ခြေတို့၏။ အပစ္စာ-သားတို့တည်း၊ ပါဒါပစ္စာ-တို့၊ ဗြဟ္မုနော-ဘိုးတော် ဗြဟ္မာ၏။ ပိဋ္ဌိပါဒတော-ခြေဖမိုးမှ၊ ဇာတာ-ဖြစ်သူတို့တည်း၊ ဣတိ-ဤကား၊ အဓိပ္ပာယော-အမှဋ္ဌ၏ အလိုတည်း၊ တသ-ထိုအမှဋ္ဌလုလင်၏၊ အယံ လဒ္ဓိ-ဤအယူသည်၊ (ဟောတိ) ကိရ-ဖြစ်သတတ်၊ (ကိ-အဘယ်အယူသည်၊ ဟောတိ-နည်း)၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ဗြဟ္မုနော-ဗြဟ္မာ၏။ မုခတော-ခံတွင်းမှ၊ နိက္ခန္တာ-ထွက်လာကြကုန်၏။ ခတ္တိယာ-မင်းမျိုးတို့သည်၊ (ဗြဟ္မုနော၊) ဥရတော-ရင်မှ၊ (နိက္ခန္တာ၊) ဝေသာ-ဝေသာလူမျိုးတို့သည်၊ (ဗြဟ္မုနော၊) နာဘိတော-ချက်မှ၊ (နိက္ခန္တာ၊) သုဒ္ဒါ-သုဒ္ဒလူမျိုးကိုတို့သည်၊ (ဗြဟ္မုနော၊) ဇာဏုတော-ပုဆစ်ဒူးဝန်းမှ၊ (နိက္ခန္တာ၊) သမဏာ-တို့သည်၊ (ဗြဟ္မုနော၊) ပိဋ္ဌိပါဒတော-ခြေဖမိုးမှ၊ (နိက္ခန္တာ-၊) ဣတိ-ဤအယူသည်၊ (ဟောတိ ကိရ)။

စ ပန-ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့၊ ဇဝံ-ဤသို့၊ ကထေန္တော-ပြောဆိုသော၊ ဇေ (ဇေသော)-ဤအမှဋ္ဌသည်၊ အနိယမေတွာ-မည်သည်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မသတ်မှတ်မူ၍၊ ကိစ္စာပိ ကထေတိ - အကယ်၍ကား ပြောဆိုပါပေ၏။ အထခေါ - ထိုသို့ပင် မသတ်မှတ်ဘဲ ပြောဆိုပါသော်လည်း၊ ဘဝဝန္ဓမေဝ-ကိုသာ၊ ဝဒါမိ-ပြောဆိုအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ကထေတိ-၏။ အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ ဘဝါ-သည်၊ အယံ အမှဋ္ဌော - သည်၊ အာဂတကာလတော - လာရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊

မုခတော နိက္ခန္တာ။ ။"ဗြဟ္မာ-ဏာတို့၏ ကမ္မာဦးက ပဋမလူတို့သည် ဗြဟ္မာ၏ ခံတွင်းမှ ထွက်လာကြ၏" ဟု အယူရှိသည်။ "ဥရတော နိက္ခန္တာ" စသော အယူတို့ပ၊ လည်း ထိုကမ္မာဦးလူတို့ကိုပင် ရည်ရွယ်သည်၊ သို့သော် အားလုံးလူတို့သည်ပင် ခတ္တိယစသည် အားဖြင့် မကွဲမပြားမီသာ ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေ နေကြရသော်လည်း ခတ္တိယ ဗြာဟ္မဏ စသည်ဖြင့်ကွဲပြားလာသောအခါ ထိုပုဗ္ဗပုရိသ (ကမ္မာဦးလူ) တို့သည် အမိ၏ ပဿာဝမဂ်မှ ထွက်လာကြရကား သူတို့ကို အာဝင်ကြီးအောင် "ဗြဟ္မာမင်းခံတွင်းမှ ပုဏ္ဏားမျိုးများ ထွက်ခဲ့ကြရသည်" ဟု ဆိုရာ၌ ပုဏ္ဏေးမတို့၏ ပဿာဝမဂ်ကို ဗြာဟ္မာ၏ ခံတွင်းဖြစ်အောင် ဆိုမိရာ ရောက်နေတော့သည်။

သမဏာ ပိဋ္ဌိပါဒတောပေ။ ။ကမ္မာဦးကပင် သမဏာဟူ၍ သီးခြားအမျိုး မရှိပါ၊ ခတ္တိယ-ဗြာဟ္မဏ စသော အမျိုး ၄ ပါးမှ ထွက်၍ ကျင့်သူတို့ကိုသာ သမဏာဟူ၍ ခေါ်ရ၏။ ထိုကြောင့် "သမဏာ ပိဋ္ဌိပါဒတောပေ" ဟူသော စကားသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သမဏာအဖြစ်ကို နှိပ်ခွဲလိုရှိ၍ ပြောအပ်သော စကားဖြစ်သော်လည်း "မုခတော ဥရတော" စသော ရှေ့စကား တို့နှင့် ဆန့်ကျင်နေရကား "အတိဝိယ အသမဝေတ္ဓိတဝစနိ-အလွန်ပင် မဆင်ခြင် မစဉ်းစားဘဲ ပြောအပ်သော စကား" ဖြစ်လေသည်။

မယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ကထယမာနော-ပြောဆိုလတ်သော်၊ မာနမေ၀-မာနကိုသာ၊ နိသာယ-မှီ၍၊ ကထေသိ-ပြောဆိုပြီ၊ ["မာနုသယ၀ေသန-ထောင်လွှားကက်ကြွသော မာန၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကထေသိ-ပြီ"]၊ အာသီဝိသ-လျင်စွာ၀တက်သော အဆိပ်ရှိသော မြွေကို၊ ဂိ၀ါယ-လည်ပင်း၌၊ ဂဏှန္တော ၀ိယ-ကိုင်သူသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓ-မီးအစုကို၊ အာလိစ်န္တော ၀ိယ-ပွေ့ဖက်သူသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မတ္တ၀ါရဏ-အမုန်းပယ်သော ဆင်ကို၊ သောဏ္ဍာယ-နှာမောင်း၌၊ ပရာမသန္တော ၀ိယ-သုံးသပ်သူသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အတ္တာနော-၏၊ ပမာဏ-အနွယ်၏ ပမာဏကို၊ နဿာတိ-မသိ၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ နံ-ထိုအမွဋ္ဌကို၊ (အတ္တာနော ပမာဏံ၊) ဇာနာပေယာမိ-သိစေရတော့အုံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေတ္ဝာ-ကြံတော်မူပြီး၍၊ အတ္ထိကဝတော ခေါ ပန တေ အမွဋ္ဌာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထိုအတ္ထိကဝတော ၊ပေ၊ အမွဋ္ဌ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (၀စနတ္ထော ဇ၀ေ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဇောသေ-ဤစိတ်၏၊ အာ၀ဇ္ဇာ-လာပြီး၍၊ ကတ္တ၀ဗ္ဗကိစ္စသခီ၊ တော-ပြုထိုက်သော ကိစ္စဟု ဆိုအပ်သော၊ အတ္ထော-ကိစ္စသည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤသို့ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (တံ-ထိုစိတ်သည်၊) အတ္ထိကံ-အတ္ထိကမည်၏။ တသေ မာ၀ေ၀ သေ-ထိုအမွဋ္ဌလုလင်၏။ စိတ္တံ-တည်း။ အသေ-ထိုအမွဋ္ဌလုလင်၏။ အတ္ထိကံ-ကိစ္စရှိသော စိတ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ-ထိုသို့ကိစ္စရှိသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သေ၊) အတ္ထိကဝါ-အတ္ထိကဝါမည်၏။ အတ္ထိကဝတော-ကိစ္စရှိသော စိတ်ရှိသော၊ တသေ တဝ-ထိုသင်၏။ ဣဒေ-ဤအရပ်သို့၊ (ဂါ၏အထံသို့၊) အာ၀မနံ-လာခြင်းသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော။

မာနမေ၀ နိသာယ။ ။မုဏ္ဍကာ သမဏာကာ စသည်ဖြင့် ပြောဆိုခြင်းသည် (မိမိက ဒီလိုအမျိုးအစား မဟုတ်-ဟု) မိမိကို ချီးမြှောက်ရာရောက်၍ ရဟန်းကောင်းများကို နှိပ်ချရာ ရောက်၏၊ ထိုသို့ရောက်အောင် ပြောဆိုခြင်းသည် မာနကို အခြေခံ၍ ပြောဆိုခြင်းတည်း။ [ဋီကာ၌ "မာနုသယ၀ေသန ကထေသိ" ဟု ပါ၌တစ်မျိုးကို တွေ့ရ၏။ "မာနုသယဝ အ၀သာယ-ထောင်လွှားသော မာနကို မှီ၍" ဟုလည်း ဖွင့်သည်။]

ဇာနာပေယ္ယာမိ။ ။အတ္ထာနော ဂေါတ္တပမာဏံ ယာ၀ာ၀တော ဇာနာပေယ္ယာမိ-(ဤကဲ့သို့ မာနဖြင့် ပြောဆိုနေခြင်းသည် မိမိအနွယ်၏ ပမာဏကို မသိခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ယခုအခါ) သူ့အနွယ်၏ ပမာဏကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိစေရတော့အုံ့။

အတ္ထိကဝတော။ ။အဘိဓာန် (၇၈၅) ၌ အတ္ထသဒ္ဒါ၏ အနက်တို့တွင် ကိစ္စ အနက် မပါ၊ ဟိတအနက်သာ ပါ၏။ ဟိတဟူသည် အကြောင်းတည်း။ ထိုအကြောင်းကိုပင် ပြုစရာ အလုပ်ကိစ္စဖြစ်သောကြောင့် " ကတ္တ၀ဗ္ဗကိစ္စသခီတော အတ္ထော " ဟု ဖွင့်သည်၊ မြန်မာတို့၌လည်း " အကြောင်းကိစ္စ " ဟု ပရိယာယ် သုံးလေ့ရှိသည်၊ (တစ်နည်း) "အတ္ထိ ယတေ ဣဒ္ဓိယာတေတိ အတ္ထော" အရ အလိုရှိအပ်သော အကြောင်း၀တ္ထုကိုပင် "ကိစ္စ" ဟု

ခေါ် ပနာတိ-ခေါ် ပနာဟူသော ပုဒ် ၂ ပါး အပေါင်းသည်၊ နိပါတမတ္တ-အနက်မရ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ယာယေဝ ခေါ် ပနတ္ထာယာတိ-ကား၊ ယေနေဝ ခေါ် ပနတ္ထေန-အကြင်ကိစ္စကြောင့်သာ၊ ("အာဂစ္ဆေယျာထ" ၌ စပ်၊) အာဂစ္ဆေယျာထာတိ-ကား၊ မမဝါ-ငါဘုရား၏သော်လည်းကောင်း၊ အညေသံဝါ-အခြားသော အလေးပြုထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သော်လည်းကောင်း၊ သန္တိကံ-အထံသို့၊ ယဒါ ကဒါစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အခါ၌၊ အာဂစ္ဆေယျာထ-လာကုန်ရာ၏။ တမေဝ အတ္ထံတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤပုဒ်ကို၊ ပုရိသလိင်ဝဝေနေဝ-ပုလ္လိန်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ မနသိကရေယျာထာတိ-ကား၊ စိတ္တေ-၌၊

ဋီကာသစ်၌ တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။။ [အတ္ထောတိ ဟိတံ၊ ဣဒ္ဓိတဝဝတ္ထု ဝါ၊ တံ ပန ကတ္တာဒ္ဒကိစ္စမေဝါတိ ဝုတ္တံ- အာဂန္ဒာ ကတ္တာဒ္ဒကိစ္စသခ်ာတော အတ္ထောတိ-ဋီကာသစ်။]

မှတ်ချက်။ ။ဤအတ္ထိကဝတောဌ် "အတ္ထိက" အရ ရည်ရွယ်ချက်ကိစ္စရှိသောစိတ်ရ၍ "အတ္ထိကဝါ" အရ ကိစ္စရှိသော စိတ်ရှိသော အမှဋ္ဌလုလင် ရ၏။ ဤသို့ အသာထွေအနက် ၂ ချက်ရှိရာ၌ ဇာတ်တူဖြစ်သော အသာထွေပစ္စည်းသာ ၂ ထပ် မသက်ရ၊ "ဣကဝစ္စည်းချည်း ၂ ထပ် မသက်ရ" ဟူလို၊ ဣကဝန္ဒင့် ဝန္ဓေကဲ့သို့ ဇာမတူသော အသာထွေပစ္စည်းကိုကား သဒ္ဒါကျမ်း တို့၌ ၂ ထပ် သက်ခွင့်ပြုသည်။

ဗုဒ္ဓဟောဌိကာ။ ။သမာနဇာတိယ မန္ဒထွေယပစ္စယန္တာ (တူသော ဇာတ်ရှိသော မန္ဒ (အသာထွေ) အနက်ရှိသော ပစ္စယန္တပုပ်မှ နောက်၌) နိ သမာနဇာတိယော မန္ဒန္တထွေယ ပစ္စယော ၊ပေ၊ ကိ တု, ဝိရူပေါ (ဇာတ်မတူသော ပစ္စည်းသည်) ဘဝတ္တေ၊ ဒဂ္ဂိကာတေ-ဒုတ်ရှိသူ ရှိသော ,အရပ်။ [မောဂ္ဂလ္လာန် နိသယ၊ တဒ္ဓိတ်မှ ယူသည်။]

ယာယေဝ ခေါ် ပနတ္ထာယ။ ။အတ္ထသဒ္ဒါသည် ပုလ္လိန်ရှိသော်လည်း လိင်ဝိပလ္လာသနည်းအားဖြင့် ဣတ္ထိလိန်ပြန်ထားသည်ဟု သိစေလို၍ "ယာယ အတ္ထာယ" ကို "ယေနေဝ အတ္ထေန" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤ၌ လိင်ဝိပလ္လာသဖြစ်သောကြောင့်ပင် "တမေဝ အတ္ထံ" ၌ ပုရိသလိင်ဝဝေနေဝဟု ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသည်၊ "မူလလိန်အတိုင်းပင်" ဟူလို။

တစ်နည်း။ ။"ယာယ အတ္ထာယာတိ ဝါ ပုလ္လိင်ဝဝေနေဝ (ပုလ္လိန်အတိုင်းပင်) တဒတ္ထံ သမ္ဗန္ဓါနေစစနံ-အကြင်ကိစ္စအကျိုးငှာ" ဟု အဋ္ဌကထာနည်းမှ တစ်ပါး ဋီကာ၌ တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။ သို့သော် ဋီကာဖွင့်အပ်သော အနက်မျိုးကို ဆိုလိုရာ၌ "ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗဇန္တိ" စသည်ဖြင့် (ယသ + အတ္ထာယဟု) သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။

အာဂစ္ဆေယျာထ။ ။"မမဝါ အညေသံဝါ" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် "ယာယေဝ ၊ပေ၊ အာဂစ္ဆေယျာထ" စသော စကားသည် သူတစ်ပါးအထံသို့ လာရာအခါ၌ ကျင့်ဝတ်ထုံးစံကို မြဲသော စကားဖြစ်၏၊ဟု သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် နောက်၌ "ဧဝမသာ အညေသံ သန္တိကံ အာဂတာနံ ဝတ္တံ ဒဿေတွာ" ဟု အနုသန္ဓေတက်သည်။ [အညေသံ သန္တိကံ အာဂတာနုန္တိ ဂရုဌာနိယာနံ သန္တိကံ ဥပဂတာနံ သာဓုရူပါနံ၊ ဝတ္တန္တိ တေသံ (သာဓုရူပါနံ) သာမာစိဏ္ဏာ-ဋီကာသစ်။]

ကရေယျာထ-ပြုကုန်ရာ၏။ (ပြုရိုး ထုံးစံတည်း၊) ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ (ကိ" ဝုတ္တံ ဟောတိ၊) တွံ-သည်၊ ("မနသိ ကရောဟိ" ၌ စပ်၊) ဝါ-ကို၊ ("ပေသိတော" ၌ အပဓာနစပ်၊) အာ၀ရိယေန-သည်၊ အတ္တနော-၏။ ကရဏီယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စ ကြောင့်၊ ပေသိတော-စေလွှတ်အပ်ပြီ၊ အမှာကံ-ငါတို့ကို၊ ပရိဘာ၀နတ္ထာယ-လွှမ်းမိုး ခြင်းအကျိုးငှာ၊ နံ (ပေသိတော)-စေလွှတ်အပ်သည် မဟုတ်၊ တသ္မာ, တမေ၀ ကိစ္စံ-ထိုကိစ္စကို သာ၊ မနသိ-စိတ်၌၊ ကရောဟိ-လော၊ (တစ်နည်း) မနသိ ကရောဟိ-နှလုံးသွင်းလော၊ ဣဒံ (ဝုတ္တံ ဟောတိ။)

၆၀-ဤသို့လျှင်၊ အသေ-ထိုအမွန္ဍလုလင်အား၊ အညေသံ-အခြားသော အလေးပြုထိုက်သူတို့၏။ သန္ဓိကံ-အထံသို့၊ အာ၀တာနံ-လာကုန်သော လူကောင်း သူကောင်းတို့၏။ ၀တ္တံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဒဿေတွာ-ပြတော်မူပြီး၍၊ မာနနိဂ္ဂဏှနတ္ထံ-မာနကို နှိပ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ အ၀ုသိတ၀ါယေ၀ ခေါ ပနာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-ပြီ၊ တသ-အ၀ုသိတ၀ါ အစရှိသော စကား၏။ အတ္ထော-အနက် ကား၊ ဘော-အို လုလင်တို့၊ (လိုက်လာသော လုလင်ငယ်တို့ကို ခေါ်တော်မူသည်၊) ပဿထ-ကြည့်ကြကုန်လော၊ အမွန္ဍော-သော၊ အယံ မာဏ၀ေါ-သည်၊ အာ၀ရိယ ကုလေ-ဆရာ၏အိမ်၌၊ ဝါ-ဆရာ့ကျောင်း၌၊ အ၀ုသိတ၀ါ-ကျင့်သုံးပြီးသူ မဟုတ် သည်၊ အသိက္ခိတော-အာစာရကို သင်ပြီးသူ မဟုတ်သည်၊ (အသိက္ခိတတ္တာ-အာစာရကို သင်ပြီးသူမဟုတ်သည်၏။) အဖြစ်ကြောင့်...ဟေတုမ္ဟိ ဝိသေသနနှ၊)

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ပါဠိတော်၌ သူတစ်ပါးအထံသို့ လာသော လုကောင်း သူကောင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်ထုံးစံကိုသာ ပြပါသော်လည်း ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူလိုရင်းမှာ အမွန္ဍ အတွက်သာ မိန့်တော်မူလိုရင်း ဖြစ်သောကြောင့် "ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟု ဥဒုကတ္ထကို ပြ သည်၊ ဆရာက ခေဒိုင်းအပ်သော ရည်ရွယ်ချက်ကိစ္စကိုသာ နှလုံးသွင်းပါ-ဟုလို။

အ၀ုသိတ၀ါ။ ။အာတတ်ကို သင်သူသည် ဆရာ၏ အိမ် (ကျောင်း) ၌သာ သင်ရ သောကြောင့် ပကရဏအားလျော်စွာ "အာ၀ရိယကုလေ" ဟု ထည့်၏။ ဆရာကျောင်း၌ "၀ုသိတ-ကျင့်သုံးပြီ" ဟူသည် သင်အပ်သော အတတ်ရှိပြီးသူတည်း၊ ထိုအတတ်ဟူသည် ဝတ်နည်း စားနည်း သွားလာနည်း ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနည်းနှင့်တကွ စာအတတ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် အ၀ုသိတ၀ါကို "အသိက္ခိတော" ဟု ဖွင့်သည်၊ အကျင့်ကို သင်ပြီး မဟုတ်သူကို "အပ္ပသုတ" ဟု ပြောနိုးရှိသောကြောင့် "အသိက္ခိတော" ကို "အပ္ပသုတော" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်။

၀စနတ္ထ။ ။"အသိက္ခိတောတိ အာစာရံ အသိက္ခိတော" ဟု ဦးကာ၌ အ၀ုတ္ထက် (အာစာရ) ကို ထည့်၍ ဖွင့်သောကြောင့် "သိက္ခိတ္ထ-သင်ယူပြီးပြီ၊ ဣဒံ သိက္ခိတော" ဟု ကတ္တုသာဓ ပြုသင့်၏။ "နံ + သိက္ခိတော အသိက္ခိတော" ဟု ဆက်၊ သိက္ခိတောပုဒ်က ကတ္တားဟောဖြစ်လျှင် ဝုသိတ၀ါ၌လည်း အတိတ်ဟော ဝန္တုပစ္စည်းဟု ကြံမှသင့်မည်၊ ၀ုသိတ္ထာတိ

အပ္ပသုတောမ-နည်းသော သုတရှိသူသည်၊ သမာနောဝ-ဖြစ်ပါလျက်သာ၊ (ဝုသိတ မာနီ၌ စပ်)၊ ဝုသိတမာနီတိ-ကား။ အဟံ-သည်၊ ဝုသိတဝါ-ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ သိက္ခိ တောမှ-အာစာရကို သင်ပြီးပြီ၊ ဗဟုသုတောမှ-များသော သုတရှိ၏။ ဣဒါနိ-သို့၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ မညတိ-မှတ်ထင်၏။။ [“ဝုသိတော ဣဒါနိ မညတီတိ ဝုသိတမာနီ” ဟု ပြု၍ တသိလာဒီသု ဏီတ္တာဝိစ၌ စသဒ္ဒါဖြင့် အတ္တမာနအနက်၌ ဏီပစ္စည်း သက်၊။]

(ကသ္မာ-ကြောင့်၊ အဝုသိတဝါ-သည်၊ သမာနောဝ-ပါလျက်သာ၊ အဟံ ဝုသိတဝါ-ပြီးပြီ၊ ဣဒါနိ မညတိ အတ္တာနံ၊ မညတိ-၏၊ ဣဒါနိ, ဝိညာယတိ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဧတသ-ဤအမွေ၌လုလင်၏။ ဧဝံ-သို့၊ ဖရုသဝစနသမုဒါစာရေ-

---

ဝုသိတဝါ။ နံ + ဝုသိတဝါ အဝုသိတဝါ။။ [ဤသို့မကြံဘဲ “ဝုသိတံ-ကျင့်သုံးအပ် သင်အပ်ပြီးသော အတတ်သည် + ယသ အဋ္ဌိတိ ဝုသိတဝါ” ဟုလည်းကောင်း, “သိက္ခိယတေတိ သိက္ခာ-သင်အပ် ကျင့်အပ်သော အတတ်၊ သိက္ခာတော + သိက္ခာ ယသာတိ သိက္ခိတော”ဟုလည်း ကောင်း ပြု၍, ထို့နောက် “နံ + ဝုသိတဝါ အဝုသိတဝါ, နံ + သိက္ခိတော အသိက္ခိတော” ဟု ကမ္မဓာရဲကြေလျှင်လည်း သင့်မည်ထင်သည်။]

သမာနောဝ။။ “အဝုသိတဝါ. . . ဝုသိတမာနီ” ဟု ပါဠိတော်၌ အဆက်ရှိ၏။ အဝုသိတဝါသည် အဆုံးသတ် (အပြီးသတ်) စကား မဟုတ်သေး၊ ဝုသိတမာနီကို ဝဲ့၍နေသော စကားတည်း၊ ထိုသို့ဝဲ့ရာဝယ် ဝိသေသနသာမန်အဖြစ်ဖြင့် ဝဲ့သည် မဟုတ်၊ အဝုသိတဝါ အဖြစ်၏ မနှစ်သက်ဖွယ် အရှုစိအဖြစ်ဖြင့် ဝဲ့သောကြောင့် “သမာနော” ဟု လက္ခဏာပုဒ်ကို ထည့်၍ ဆက်သွယ်ရသည်။ [ဝုသိတမာနီတိစ ပဒါပေဂ္ဂသယ အပရိယောသိတဝစနတ္တာ သမာနောတိ ပါဠေသေသောတိ ဒေယျောတိ အပ္ပဿုတောဝ သမာနောတိ ဣမိနာ-ဦးကာသစ်။]

ဧတသ ဟိ။။ ပါဠိတော်၌ “ဝုသိတမာနီ, ကိမညတြ အဝုသိတတ္တာ” ဟု ရှိ၏၊ ထို “ကိမညတြ အဝုသိတတ္တာ” ဟူသော ဟိတ်သည် မုဏ္ဍကာ သမဏကာ စသည်ဖြင့် ဖရုသ ဝစနကို ပြောဆိုခြင်း၌ အကြောင်းတည်း၊ ထိုသို့ပြောဆိုခြင်း၏ အကြောင်းမှာ အာစရိယကုလ၌ မှသင်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ မှန်၏-အာစရိယကုလ၌ ကျက္ခုနန္ဒ သင်ခဲ့သော ဆရာ ကောင်း တပည့်သည် အပြောအဆို အနေအထိုင် ဆက်ဆံမှုတို့၌ ဤပြစ်၏, ဤမ်သက်၏၊ စာတတ်မှုမှစ၍ အကြားအမြင် ဗာဟုသုစ္စဟူသည်လည်း ဤမ်သက်ဖို့ အကျိုးသာလျှင် ပခရနဖြစ်၏။ ပညာတတ်လေ ဤမ်သက်ယဉ်ကျေးလေ-ဟူလို၊ အမွေ၌မှာ ထိုဤမ်သက်မှု ယဉ်ကျေးမှု မရှိသောကြောင့် “အာစရိယကုလ၌ မသင့်ရသေးသူ” ဟု မှန်းဆ၍ သိနိုင်သည်-ဟူလို။

ဋီကာ။။ ဗာဟုသစ္စံ ဟိ နာမ ယာဝဒေဝ ဥပသမတ္ထံ ကုန္ဓိဘင်္ဂ-ဗာဟုသစ္စမည်သည်ကို ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့၏၊ ဤမ်သက်ခြင်းတိုင်အောင်သော အကျိုးဌာသာ အလိုရှိထိုက်၏။ တဒဘာဝတော အမွေ၌သာ (အမွေ၌မှာ ထိုဤမ်သက်မှု မရှိ-ကြွေစောင်းစောင်းဖြစ်နေသောကြောင့်) အပ္ပဿုတောဝ အသိက္ခိတောဝ အဝုသိတောတိ ဝိညာယတိ၊ တေနာဟ ဧတသာဟိတိ။

ကြမ်းတန်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၌၊ [“ဖရုသ၀စနသမ္ဘဒါစာရေန”ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။ ကောင်းမည် မထင်။] အစုသိတတ္တာ-ကျင့်သုံးပြီးသူ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ ကာရဏာ-အကြောင်းသည်၊ ကိ-အဘယ်မှာ ရှိ၏တော့ နည်း၊ (နတ္ထိ ၈၀-မရှိတော့သည်သာ၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ (အစုသိတ၀ါ သမာနော၀ အဟံ, ၀ုသိတ၀ါ-ပြီ၊ ဣတိ အတ္တာနံ မညတိ၊ ဣတိ ၀ိညာယတိ၊) [ဦးကာသစ် အဖွင့်ကို မလိုက်ဘဲ ဦးကာဟောင်းကို နည်းမှီ၍ အနက်ပေးပါသည်။] ဟိ-မှန်၊ အာ၀ရိယကုလေ-၌၊ အသဲ၀ုဒ္ဓါ (၈၀)-မကြီးပွားရသူတို့သည်သာလျှင်၊ အသိတ္ဌိ တာ (၈၀)-အာ၀ရကို မသင်ခဲ့ရသူတို့သည်သာလျှင်၊ အပ္ပေသုတာ ယေ၀-နည်းသော သုတရှိသူတို့သည်သာလျှင်၊ ဧ၀-ဤသို့ကြွမ်းတန်းသော စကားကို၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုတတ်ကြကုန်၏။ ဣတိ-ဤကား အနက်တည်း။ [တသ္မတ္တောက္ကို ပြန်အုပ်သည်။]

ကုဝိတောတိ-ကား၊ ကုဒ္ဓေါ-စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနောတိ-ကား၊ အသကမနော-မိမိစိတ် မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ, ဧတဒေါ၀ ၌ စပါ၊) ၀နနဂရိဟာရ၀က္ခမ္မ တစ်ပါး စောဒကပက္ခတို့ ဆိုဦးအုံ၊ ဘဂ၀ါ-သည်၊ တ၀ သ-ထိုအမ္ဘဋ္ဌလုလင်၏၊ ကုဒ္ဓနနဘာ၀ (ကုဒ္ဓမာနဘာ၀ဲ)-စိတ်ဆိုးလတ္တံ့၏ အဖြစ်ကို၊ (ကုဒ္ဓမာနဘာ၀ ရှိလျှင် ကောင်း၏။) ဥ တ္ဝာ-သိတော်မူ၍၊ ၀ါ-သိတော်မူပါလျက်၊ ဧ၀-သို့၊ အာဟ ကိ-မိန့်တော်မူသလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ အဥ တ္ဝာ-သိတော်မမူ၍၊ (အာဟ ကိ-လော၊) ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ (ဘဂ၀ါ, တ၀သ, ကုဒ္ဓနနဘာ၀ံ=ကုဒ္ဓမာနဘာ၀ံ၊) ဥ တ္ဝာ-၍၊ အာဟ-ပြီ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥ တ္ဝာ-၍၊ ၀ါ-သိတော်မူပါလျက်၊ အာဟ-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊

အ၀သိတတ္တာတိ။ ။ဤ၌ ဣတိသဒ္ဒါ ပါသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဦးကာ၌ “အ၀သိတောတိ ၀ိညာယတိ” ဟု ၀ိညာယတိကြိယာကို ထည့်ထားသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ “တေသေ ဟိ ၊ပေ၊ အ၀သိတတ္တာ” ဟူသော ဟိတ်ကို ဥပကတိတ်ဟု မှတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် “ကသ္မာ ၀ိညာယတိ” ထည့်၍ အနက်ပေးထားသည်၊ အာစရိယဟုလေ ၀သော နောက်ပါကျသော ကိမညတြ အ၀သိတတ္တာ၏ ဒဠ္ဠကရဏာ၀ါကျတည်း၊ ဟိတ်နောက်ဖြစ်သော်လည်း ၀ိတ္ထာရ မဟုတ်။

အနတ္ထမနော။ ။အတ္ထကို “သက” ဟု ဖွင့်၏။ သကဒ္ဒ သ သဒ္ဒါသည် အတ္ထ (မိမိ) အနက်ဟောတည်း၊ အတ္ထနော + မနော အတ္ထမနော၊ သသ + အယ် သကော-မိမိ၏ ဥစ္စာ၊ သကော + မနော သကမနော၊ ဒေါသ၏အလိုသို့ လိုက်နေရသော စိတ်သည် မိမိ၏ အလိုကျ စိတ်မဟုတ်၊ မိမိစိတ်ကို မထိန်းနိုင်သောကြောင့် ဒေါသ ထွက်ရကား ရန်သူတို့၏ ၀ဘောကျစိတ်သာ ဖြစ်သည်၊ နတ္ထိ + အတ္ထမနော ယဿာတိ အနတ္ထမနော၊ နတ္ထိ + ၊ကမနော ယဿာတိ အသကမနော။ [ကောဓ၀သစိတ္တတာယ-ကောဓ၏ အလိုသို့ဖြစ်သော=မကာ၏အလိုသို့ လိုက်ရသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသကမနော-မိမိ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော စိတ်ရှိသူ မဟုတ်။-ဦးကာ။]

တသ-ထိုအမွဋ္ဌလုလင်၏၊ မာနနိမ္မဒနတ္ထ-မာန်၏ မယစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ (အာဟ-ပြီ) (ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း။) [“ကသွာ” ဟု အကြောင်းဖြင့် မေးသော်လည်း ဖြေသောအခါ “အတ္ထံ” ဟု အကျိုးဖြင့် ဖြေနိုင်သည်။]

ဟိ-ချဲ့၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အညာသိ-ကြိုတင်၍ သိတော်မူပြီ (ကိ-နည်း။) အယံ-ဤအမွဋ္ဌလုလင်သည်၊ ဝါ-ကို၊ မယာ-ငါသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ (သမာနော-သော်၊) ကုဒ္ဓိတွာ-စိတ်ဆိုး၍၊ မမ-ငါ၏၊ ဥတ္တကေ-ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို၊ အဂ္ဂေါသိသတိ-ဆဲရေးလတ္တံ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အသာ-ထိုအမွဋ္ဌလုလင်၏။ (မာနဒ္ဓဇံ၌ စပ်) အဟံ-သည်၊ ယထာနာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ကုသလော-ကျွန်းကျင်သော၊ ဘိသဝေ္ဂေါ-သမားတော်သည်၊ ဒေါသံ-သလိပ်သည်းခြေ လေဟူသော အပြစ်ကို၊ ဥဂ္ဂိလေတွာ - ထွေးအန်စေ၍၊ နီဟရတိ ယထာ-ထုတ်ဆောင်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဂေါတ္တေန-အပြစ် ရှိသောရှေးအနွယ်ဖြင့်၊ ဂေါတ္တံ - အပြစ်ကင်း၏ဟု သမုတ်အပ်သော ဃခုအနွယ်ကို၊

မာနနိမ္မဒနတ္ထ။ ။မာနသ-မာန်၏ + နိမ္မဒနံ-မယစ်ခြင်းတည်း။ မာနနိမ္မဒနံ-ခြင်း၊ မဒဓာတ်သည် မူးယစ်ခြင်း မာန်ယစ်ခြင်း အနက်ကို ဟောတ်၏။ ထို့ကြောင့် “နိမ္မဒန-မယစ်ခြင်း” ဟု သဒ္ဒတ္ထ မှတ်ပါ၊ ထိုသဒ္ဒတ္ထကိုပင် ဋီကာသမ်၌ “အမဒနတ္ထံ ဝါ မာနမဒ ဝိရဟတ္ထတ်တိ အဏ္ဍော” ဟု ဖွင့်သည်။] မာန်မာနဖြင့် ယစ်မူးနေသူ မာန်တက်နေသုဖြစ်ရကား ထိုမာန်ယစ်မှု၏ ကင်းခြင်းအကျိုးငှာ “စိတ်ဆိုးမည်ကို သိတော်မူပါလျက် မိန့်တော်မူသည်” ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာသမ်၌ “အဘိမဒ္ဒနတ္ထ” ဟု ပဋမဖွင့်သော အနက်သည် “နိမ္မဒနတ္ထ” ဟု မဒ္ဒဓာတ်ဖြင့် ရှိမှ လျော်၏။ မဒ္ဒဓာတ်ကား နှမ်နင်းခြင်းအနက်ဟောတည်း၊ ဤ၌ “နိမ္မဒန” ဟု ရှိသောကြောင့် အဘိမဒ္ဒနအနက် မဖြစ်နိုင်၊ သို့သော် အဓိပ္ပာယ်ကား သင့်ပါ၏။

ဧဝံ ဝုတ္တော။ ။နေဘက်စာအုပ်များ၌ “အယံ မယာ ဧဝံ ဝုတ္တော” တွေ့ရ၏။ ဝုတ္တော၌ ဝစဓာတ်သည် “ဒုဟယာစရမိမ်ပ္ပ, ဘိက္ခသာသ ဝစာဒယော” နှင့်အညီ ပုဿဓာတ် ကဲ့သို့ ဗွိကမ္မကတည်း။ “အာယသ္မာ အာနန္ဒော ပုဋ္ဌော ဝိသရေသိ” ကဲ့သို့ ဤ၌လည်း “ဝုတ္တော” ဟု ရှိမှ အယံနှင့် လိုက်လျောမည်၊ ဝုတ္တောနှင့် အယံကား မလိုက်လျောပါ။

ဒေါသံ ဥဂ္ဂိလေတ္မာ။ ။သလိပ် သည်းခြေ လေဟူသော အပြစ်ကို “ဒေါသ”ဟု ခေါ်၏။ ဂိလဓာတ်သည် မျိုခြင်းအနက်ဟောတည်း၊ ဥ ဥပသာရကြောင့် အန်ထုတ်ခြင်း အနက်ကို ဟောသည်၊ သလိပ်သော အပြစ်တို့သည် နဂိုခြောက်ကပ်နေသောကြောင့် အန်ထွက်အောင် မတတ်နိုင်၊ ဆီကို သောက်စေသောအခါ ပျောက်လာ၏။ ထိုပျောက်နေသော အပြစ်တို့ကို အန်ထွက်အောင်ပြု၍-ဟူလို။ [ဒေါသံ ဥဂ္ဂိလေတ္မာတို့ သ္မေဟပါနေန ကိလိန္နံ ဝါတာဝိတ္တသေမ္ဘဒေါသံ ဥဒ္ဓမနံ (အထက်သို့ အန်ထွက်သည်ကို) ကတ္တာ-ဦးကာသစ်။]

ကုလာပဒေသေန-ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော ရှေးအမျိုးဖြင့်၊ ကုလာပဒေသ-ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော ယခုအမျိုးကို၊ ဥဌာပေတွာ-သာဝဇ္ဇ အဖြစ်ဖြင့် ပေါ်တက်စေ၍၊ (သာဝဇ္ဇအဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားစေ၍)၊ ဘဝဂ္ဂပမာဏေန-ဘဝဂ်ပမာဏအားဖြင့်၊ ဥဋ္ဌိတ ဝိယ-အထက်၌ တည်သကဲ့သို့ ဖြစ်သော၊ ဝါ-ထောင်လွှားသကဲ့သို့ ဖြစ်သော၊ မာနဒ္ဓဇ-မာနတည်းဟူသော အလံကို၊ မူလေ-အရင်းအမြစ်၌၊ ဝါ-အရင်းအမြစ်က၊ ဆေတွာ-ဖြတ်၍၊ နိပါတေသာမိ-ကျစေအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ (အညာသိ-ဦး။)

ခုံသေန္တောတိ-ကား၊ ယဌ္ဌေန္တော-ထိခိုက်လိုသည်၊ [ခုံသဟတ်သည် ဆဲရေးခြင်းအနက်ဟောတည်း၊ အနွယ်ကို ထိခိုက်၍ ဆဲသောကြောင့် "ယဌ္ဌေန္တော" ဟု ဖွင့်သည်။] ဝမ္ဘေန္တောတိ-ကား၊ ဟီဠေန္တော-ရှုံ့ချလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ, စောဒဝေါစ၌ စပ်၊) [ဝဘိဟတ်သည် ရှုံ့ချခြင်းအနက်ဟောတည်း။] ပါပိတောဘဝိယာမိတိ-ကား၊ စဏ္ဍာဘာဝါဒိဒေါသ-ကြမ်းတန်းသူ၏အဖြစ် အစရှိသော အဖြစ်သို့ [အာဒိဖြင့် "ဖရုသာဂလဟုသာ" စသည်ကို ယူ။] ပါပိတောတောရောက်စေအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ့ံ။

ဂေါတ္တေန ဂေါတ္တံ။ ။ဘုရားရှင် မေးတော်မူအပ်သည်ဖြစ်၍ အမ္ဗဋ္ဌကိုယ်တိုင် ဖြေဆိုအပ်သော အပြစ်ရှိသော ရှေးအနွယ်ကို "ဂေါတ္တေန" ဟု ဆိုရ၏၊ ယခုအခါ၌ အပြစ်မရှိဟု အသိအမှတ် ပြုအပ်သော အနွယ်ကို "ဂေါတ္တံ" ဟုဆိုသည်၊ အပြစ်ရှိသော ရှေးအနွယ်ဖြင့် အပြစ်မရှိဟု သမုတ်အပ်သော ယခုအနွယ်ကို။

ဥဌာပေတွာ။ ။"သာဝဇ္ဇတော ဥဌာပေတွာ-သာဝဇ္ဇအဖြစ်အားဖြင့် အထက်၌ တက်စေ၍, အပြစ်ရှိသော အနွယ်ဟု ထုတ်ဖော်၍" ဟူလို၊ သာဝဇ္ဇတော ဥဌာပေတွာ ဥဒ္ဓရိတ္တာ-ဧကာ။

ဂေါတ္တနှင့် ကုလာပဒေသေ။ ။ဂေါတ္တဟူသည် ထိုအနွယ်အဆက်၌ အစအဆုံးယောက်ျားကို စွဲ၍ ရအပ်သော အနွယ်တည်း၊ ကုလာပဒေသဟူသည်ကား ထိုအနွယ်၌ ထင်ရှားသော ယောက်ျားကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော အမျိုးတည်း၊ ဥပမာ-အဒိတိနတ်သမီး၏ သားဖြစ်သော ပဌမယောက်ျားကို စွဲ၍ ဘုရားရှင်၏ အနွယ်ကို "အာဒိစ္စဂေါတ္တ" ဟု ဆိုရသကဲ့သို့လည်းကောင်း, သံကြားမင်း၏ မယလုလင်ဘဝ၌, ထင်ရှားသောကြောင့် ထိုမယလုလင်ကို အခွဲပြု၍ ထိုအမျိုးကို "မယဝကုလ" ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့လည်းကောင်းတည်း။ [အပဒေသ-ထိုအမျိုး၌ ဖြစ်သူကို (မည်သည့်အမျိုးသား) ဟု ညွှန်ပြကြောင်း။]

မူလေ ဆေတွာ။ ။အမ္ဗဋ္ဌ၏ ရှေးအနွယ်မှာ ကဲ့ရဲ့စရာဖြစ်သောကြောင့် မာနတ်၏ တည်ရာ မဟုတ်၊ ထိုသို့ မဟုတ်ပုံကို ထင်ရှားပြသောအားဖြင့် မာနတ်ခွန်ကို အရင်းအစ၌ ;တ်၍ ကျဝေတော်မူအံ့-ဟု ကြွတော်မူသည်။

ပါပိတောဘဝိဿတိ။ ။အမ္ဗဋ္ဌ၏ စကားသည် "စဏ္ဍာ သက္ကဇာတိ" စသည်ဖြင့် သာကီဝင်တို့ကို တိုက်ရိုက်ဆဲအပ်သော စကားဖြစ်၏။ သို့သော် သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့ကို စဏ္ဍာ, ဖရုသာ, လဟုသာ စသည်ဖြင့် အပြစ် ပြောလိုက်လျှင် ထိုသာကီဝင်အမျိုးတွင်

စဏ္ဍာတိ-ကား၊ မာနနိဿိတကောယေဃုတ္တာ-မာနကို မှီသော ဒေါသနှင့် ယှဉ်၏။ ဖရုသာတိ-ကား၊ ခရာ-စိတ်အား နှုတ်အားဖြင့် ကြမ်းတန်း၏။ လဟုသာ တိ-ကား၊ လဟုကာ-ပေါ့ဆ၏။ အပ္ပကေနေဝ-အနည်းငယ်သော အကြောင်း ကြောင့်ပင်၊ တုသဿန္ဓိဝါ-နှစ်သက်မူလည်း နှစ်သက်တတ်ကုန်၏။ [ဤနေရာ၌ ပဉ္စဂ္ဂိုလ်ကို အရဂေကာက်ရသောကြောင့် ဗဟုဝုစ်ထားသည်။] ဒုဿန္ဓိဝါ-စိတ်ပျက်

ပါဝင်သော ဘုရားရှင်ကိုလည်း စဏ္ဍာဘာဝ စသောအဖြစ်သို့ ရောက်စေသည်မည်၏။ [သာကီ ယေသု စဏ္ဍာဘာဝါဒီဒေါသဲ ပါဝိတေသု သမဏောပိ ဂေါတမော ပါဝိတော ဘဝိဿတိတိ အဓိပ္ပာယော။]

မှတ်ချက်။ ။ပါဠိတော်၌ "သမဏောစ မေ (ဘော) ဂေါတမော"ဟု ဘောသဒ္ဒါကို တွေ့၏။ အမ္မဌ၏ တိုက်ရိုက်ထုတ်ဖော်၍ ပြောအပ်သော စကား မဟုတ်, စိတ်ဖြင့် ရည်ရွယ် အပ်သော အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သောကြောင့် ပါဠိတော်၌ ဘောသဒ္ဒါ မပါသင့်ဟု ထင်သည်။

စဏ္ဍာ။ ။စုံ-ဘူ စဏ္ဍ (စဉ်) ဓာတ်သည် ကြမ်းတန်း-ခြင်း အနက်ကို ဟော၏။ အပစ္စည်း၊ စဏ္ဍာတိတိ စဏ္ဍာ၊ သက္ကုဇာတိကို ငုံ၍ ဣတ္ထိလိန်ဧကဝုစ်ချည်း မှတ်ပါ။ ကြမ်းတန်း-ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ကောဓ (ဒေါသ) တည်း။ မာနသည် ထိုဒေါသအား ပဓာတုပဓိဿယ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏။ မာနကို အရင်းခံ၍ ပြင်းထန်သော ဒေါသဖြစ်တတ်သည်-ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် "မာနနိဿိတကောယေဃုတ္တာ" ဟု သဘာဝတ္တာကို ဖွင့်သည်။ [ဖရုသာ၌ စိတ်ကြမ်း နှုတ်ကြမ်းကို ဖွင့်လတ်ဖြစ်သောကြောင့် စဏ္ဍာအရ ကိုယ်ကြမ်းကို ယူပါ။ ယခုခေတ်၌လည်း ဒေါသဖြစ်သောအခါ မာနကို အရင်းခံ၍ ထိုထိုအမှုကို ပြုလုပ်ရာဝယ် ဆောင့်အောင့်၍ ပြုလုပ်တတ်ကြသည်၊ ယုတ္တာဟုရာ၌ သံယုတ္တ (ယှဉ်စပ်ခြင်း) တည်း။ စေတသိက်ယှဉ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပါ။]

ဖရုသာ-ခရာ။ ။ပါဝိလာ, ပူရဏအနက်ဟော ပြီဓာတ် ဥသန်ပစ္စည်းဖြင့် သက္ကတ၌ "ပရုသ" ဟု ရှိ၏။ အကြမ်းကိုလည်းကောင်း, ကြမ်းတန်းသော စကားကိုလည်း ကောင်း ဟော၏။ ပါဠိ၌ ပကို ဖပြု၍ "ဖရုသ" ဟု ဖြစ်၏။ ပရတိ ပူရတိ-စိတ်ကြမ်း နှုတ်ကြမ်း ၂ မျိုး ပြွမ်းလျက် အကြမ်းဖြင့် ပြည့်နေ၏။ ဣတ္တိ ဖရုသာ (သက္ကဇာတိ)။ [အဘိဓာနဗုဒ္ဓိဝိကာ သူ၌၌ တစ်မျိုးကြေလေသည်။] ခရတ်လည်း ကြမ်းတန်းခြင်း အနက်ကိုပင် ဟော၏။ ခရတိတိ ခရာ (ကြမ်းတန်း၏)၊ ဤသို့အနက်တူသောကြောင့် ဖရုသာကို "ခရာ" ဟု ပရိယာယသံဝဏ္ဏနာ ဖွင့်သည်။ [ခရာတိ စိတ္တေန ဝါစာယ ကက္ခဋာ။]

လဟုသာ-လဟုကာ။ ။လယိဓာတ် ဥပစ္စည်းဖြင့် သက္ကတ၌ လယုသည် ပါဠိ၌ ယကို ဗာဟြ၍ "လဟု" ဟု ဖြစ်၏။ [ပါဠိဝေယ် ဘုန်းတော် ၆ ပါးကို ပြုရာ၌ "လယုနော + ဘာဝေါ လယိမာ" ဟု အနနည်းငယ်တွေ့ရ၏။] "လယိတိ လဟုဘာဝေန ပဝတ္တတီတိ လဟု" ဟု ပြု၍ သ္ဓတ္ထ၌ သပစ္စည်း, ကပစ္စည်းသက်လျှင် "လဟုသာ, လဟုကာ"ဟု ဖြစ်၏။ နိသာရ-အနှစ်မရှိသော အရာ, အဂရု-မလေးသော (ပေါ့သော) အရာတို့ကို ဟော၏။ ဤ၌ အနှစ်မရှိသော နုသောအရာနှင့်တူသောကြောင့် "လဟုကာတိ တရုဏာ" ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

မူလည်း စိတ်ပျက်တတ်ကုန်၏။ ဥဒကပိဋ္ဌေ-ရေအပြင်၌၊ အလာဘုကဠာဟ ဝိယ-ဗူးတောင်း ဗူးခွက်သည်ကဲ့သို့၊ အပွဲကေနေ၀-ပင်၊ ဥပ္ပလ ဝဏ္ဏော-ပေါ်လွင် ထင်ရှားတတ်ကုန်၏။။

ဘဿာတိ-ဘဿာဟူသော ဤစကားကို၊ (၀ဒတိ၌ စပ်) ဗဟုဘာဏိနီ-များစွာ ပြောဆိုတတ်၏။ သက္ကာနံ-သာကီဝင်တို့၏။ မုခေ-ပါးစပ်ကို၊ ဝိ၀ဋ္ဋေ-ဖွင့်အပ်ပြီးသော်၊ အညဿ-အခြားသူ၏။ ၀စနောကာသော-ပြောဆိုခွင့်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဣတိ အဓိပ္ပာယေနေ၀-ဤသို့သော အလိုဖြင့်သာ၊ ၀ဒတိ-ပြောဆိုး၏။ သမာနာတိ ဣဒံ-သမာနာဟူသော ဤပုဒ်သည်၊ သန္တာတိ-သန္တာဟူသော၊ ပုရိမပဒဿ-ရှေ့ပုဒ်၏။ [အချို့စာအုပ်၌ ဧ၀သဒ္ဒါ ပါ၏။] ၀ေ၀စနံ-၀ေ၀စ်ပရိယာယ် စကားလုယ်တည်း။။ . . . နံ သက္ကရောန္တိတိ-ကား၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-ပုဏ္ဏားတို့အား၊ သုနဿရေန-ကောင်းသော၊ အာကာရေန-အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နံ ကရောန္တိ-မပြုကြကုန်၊ နံ ဂရုံ ကရောန္တိ တိ-ကား၊ ဗြာဟ္မဏေသု-တို့၌၊ ဂါရ၀-

အဠကေနေ၀ ।ပေ। ဥပ္ပ၀ဏ္ဏော။ ။သာကိယဇာတ်တွင် ပါ၀င်သူတို့၏နုပုံ စိတ်သဘော သေးငယ်ပုံကို ပြလိုရှိ "အပွဲကေနေ၀" စသည်ကို မိန့်သည်၊ အနည်းငယ်သော ဣဋ္ဌာရုံကြောင့် ဟျော်ရွှင်၊ အနိဋ္ဌာရုံကြောင့် စိတ်ပျက်တတ်ရကား၊ စိတ်နေ အလွန်နုကြ၊ ကလေး ဆန်ကြသည်၊ ဗူးတောင်း ဗူးခွက်သည် ရေအနည်းငယ်၌ ပေါ်တက်နေသကဲ့သို့ ပေါ်ပေါ်ဆေးဆန့်၊ အလွန်ပေါ်လွင်ကြသည်-ဟူလို။ [ယခုခေတ် ကလေးသူငယ်တို့နှင့်တကွ စိတ်နေ စိတ်ထား နုသူများလည်း ဤသဘောအတိုင်းပင် ဖြစ်တတ်ကြသည်။]

ဘဿာ။ ။ဘာသာတတ် ကတ္တားဟော ဏျုစ္စည်းကြ၍ ဘာသတိ-အလွန်စကား ပြော၏။ စကားများ၏။ ဣတိ, ဘဿာ၊ ပါဠိတော်၌ "ဘဿာ ।ပေ। သဝဏ္ဏာတိ" ဟု ဣတ္ထိလိင်-ကေ၀စ်ရှိသောကြောင့် "ဗဟုဘာဏိနော" နေရာ၀ယ် "ဗဟုဘာဏိနီ" ဟု ရှိလျှင်ကောင်းမည် ထင်သည်။

ဋီကာဘာဒ်ဃျီး။ ။ဘဿာကို "သာဟသိက-အနိုင်အထက် နှိပ်စက် ပြောဆိုတတ်၏" ဟုကေစ်ဝါဒကိုလည်းကောင်း, "သာမ္ဗမ္ဗကာ-ချစ်ချယ် စော်ကားတတ်၏"ဟု အ၀ရေ ဝါဒကိုလည်းကောင်း ဋီကာ၌ အဋ္ဌကထာ၀ါဒမှ တစ်နည်းပြသေး၏။ ထိုအနက်များကို ဟောရာ၌ ဘာသဓာတ် မဟုတ်, စုရာဒိ ဘဿဓာတ်ဟု မှတ်ပါ၊ ထိုဘဿဓာတ်ကား ဆဲရေးခြင်း အနက်ကို ဟောသောကြောင့် ထိုအဖွင့်များနှင့် လိုက်လျောသည်။

သမနာ၀။ ။ပါဠိတော်၌ "ဣဒ္ဓာသန္တာ ဣဒ္ဓာသမနာ"ဟု ရှိ၏။ သမနာသည် သန္တာဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏ ၀ေ၀စ်ရိယာယ်တည်းဟု ဖွင့်သဖြင့် "သန္တာ" ၌ သူတော်ကောင်း ဟု မပေးရ၊ အသဓာတ် အန္တ၀စ္စည်းဖြစ်သောကြောင့် "သန္တာ-ဖြစ်ပါကုန်လျက်" ဟု ပေးရ ကြောင်းကို သိစေသည်။

နံ သက္ကရောန္တိ။ ။သံပုဒ္ဓ ကရဓာတ်တည်း၊ "သံ" ကို "သုနဿရေနာကာရေန" ဟု အမိပ္ပာယ၀ဏ္ဏ ဖွင့်သည်၊ သဒ္ဒတ္ထမှာ "သံ-ကောင်းစွာ" ဟု ဖြစ်၏။ "နံ သက္ကရောန္တိ-ကောင်းစွာ မပြုကြကုန်" ဟုသာ ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။ [နံ သက္ကရောန္တိတိ သက္ကာရံ နံ ကရောန္တိတိ

ရှိသေလေးစားခြင်းကို၊ နဂရောန္တိ [“ဂရု” ကို ဂါရဝပဲဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဂရုအရ ပူဇိုလ်ကို အရမကောက်ဘဲ အလေးပြုခြင်းကြီယာကို အရကောက်ပါ-ဟု သိစေ၏။ “ဂရုံ-အလေးအမြတ်ကို၊ နဂရောန္တိ-မပြုကြကုန်” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။]

နမာနေန္တိတိ-ကား၊ မနေနေ-စိတ်ဖြင့်၊ နဝိယာယန္တိ-ချစ်ခြင်းကို မပြုကြကုန်၊ [“ဝိယ” ဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ကရဓာတ်၏ အနက်၌ အာယပစ္စည်းသက်၍ “ဝိယာယ” ဟု ဖြစ်၏။] နပူဇေန္တိတိ-ဣာ။ မာလာဒီဟိ-ပန်းအုစရှိသော ပူဇော်ဖွယ် တို့ဖြင့်၊ နေသံ-ထိုပုဏ္ဏားတို့အား၊ ပုဇ-ပူဇော်မှုကို၊ နဂရောန္တိ၊ နအပစာယန္တိတိ-ကား၊ အဘိဝါဒနာဒီဟိ-ရှိခိုခြင်း အစရှိသည်ကိုဖြင့်၊ ‘နေသံ-ထိုပုဏ္ဏားတို့အား၊ အပစိတိကမ္မံ-အရှိအသေပြုမှုကို၊ နိစဝုတ္တိ-နှိမ့်ချသောဖြစ်ခြင်းကို၊ နဒဿေန္တိ-မပြကြကုန်။

တယိဒံတိ-တယိဒံဟူသော ပုဗ်၏၊ တံ ဣဒံ (ဣတိ ပဒဏ္ဍေဒေါ)-တံ ဣဒံဟု ပုဗ်ဖြတ်ခြင်းကို၊ (ကာတဗ္ဗော)၊ [တံ ဣဒံ-ထိုသတ္တာရ စသည်ကို မပြုခြင်းသည်၊ (“စ္ဆန္ဒနံ, နပ္ပတိရူပဲ” တို့၌ စပ်)] ဣဒမေ သကျာ-ဤသာကီဝင်တို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ နသတ္တရောန္တိ-ကောင်းစွာ မပြုကြကုန်၊ ‘ပေ၊ နအပစာယန္တိ-မရှိသေကြကုန်၊ တေသံ-ထိုသာကီဝင်တို့၏၊ အသတ္တာရဂဟရဏာဒိ-သတ္တာရကို မပြုခြင်းအစရှိသော၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော အမူသည်၊ နံ ယုတ္တံ-မိမိအမျိုးဇာတ်အား မသင့်၊ နာနု လောမံ-မိမိအမျိုးဇာတ်အား မလျော်၊ ဣတိ အတ္ထောဟု [အတ္ထနော ဇာတိယာ နအနုစ္ဆဝိကံတိ အတ္ထော-ဧ-ကာ၊ ဗြာဟ္မဏာတို့ကို ထောက်လျှင် အောက်တန်းဖြစ်သော မိမိ၏ ခတ္တိယဇာတ်အား မလျော်၊ “အောက်တန်းလူသည် မိမိထက် အထက်တန်းကျသောလူကို ရှိသေမှ လျော်သည်”, ဟု ဆိုလိုသည်။]

အတ္ထမေဝ ဝိညာပေတိ နဗြာဟ္မဏာနံတိ အာဒိနာ-နဗြာဟ္မဏာနံ စသော အဖွင့်ဖြင့် နသတ္တရောန္တိအတွက် “သက္ကာရဲ (ကောင်းစွာပြုမှုကို) နကရောန္တိ” ဟူသော အနက်ကိုပင် သိစေ၏။]

အပစာယန္တိ။ ။အပ + စာယဓာတ်သည် ပူဇောအနက်ကိုပင် ဟောင်း၏။ သို့သော် ပူဇော်ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပာယ်ကွဲအောင် အပစိတိကမ္မံဟု ဖွင့်၍၊ အပစိတိကမ္မကိုပင် “နိစဝုတ္တိ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ [အပစိတိ၌ အပ + စိဓာတ် တိပစ္စည်း။ နိစ-နှိမ့်ချအပ်သော + ဝုတ္တိ-ဖြစ်ခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချသော ဖြစ်ခြင်းဟူသည် ဗြာဟ္မဏာတို့ကို ရှိသေခြင်း, အထက်၌ ထားခြင်းတည်း၊ ဦးကာ၌ “အပစိတိ ကမ္မံတိ ပဏိပါတကမ္မံ” ဟု ဖွင့်၏။ ပဏိပါတ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သာမညဖလသုတ် သရဏာဂုံအခန်း၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ပဌမဣတ္ထာဝါဒအဖွင့် ပြီး၏။

ဒုတိယဣဒ္ဓိပါဒ အဖွင့်

၂၆၅။ အပရဏ္ဍဇ-(တစ်နည်း) အပရာဝုဇ-ကား၊ အပရဏ္ဍီသု-ပြစ်မှားဖူးကုန်သနည်း၊ ဧကမိဒါဟန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ ဣဒ္ဓိ-ဣဒ္ဓိဝေါဟာရသော သဒ္ဒါသည်၊ နိုပါတမတ္တံ-မျှသာတည်း၊ အဟ-အဟ္ကွါန့်ပ်သည်၊ ဧကံ-တစ်ပါးသော၊ ("သမယ-အခါ၌" စပ်)ဣဒ္ဓိတိ အတ္ထော-နက်၊ သန္ခာဂါရဒ္ဓိ-ကား၊ ရဇ္ဇအနုသာသနသာလာ-တိုင်းရေးပြည်ရေးကို သွန်သင်ရာရုံတည်း၊ [သန္ခာဂါရ်ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပဌမသံဂါယနာတင်ခန်းအစ၌ ပြခဲ့ပြီ။] သက္ကာတိ-ကား၊ အဘိသိတ္တရာဇာနော-အဘိသိက်သွန်းအင်ပြီးသော မင်းတို့တည်း၊ သက္ကုကာရာတိ-ကား၊ အနဘိသိတ္တာ-အဘိသိက်မသွန်းအပ်သေးသော မင်းသားတို့တည်း။

ဥစ္စေသူတိ-ကား၊ ယထာနုရူပေသု-မိမိအား အကြင်အကြင် လျောက်ပတ်ကုန်သော၊ ပလ္လင်္ကာ ।ပေ। ဘောဒေသု-ခြေသ့် သစ် ကျားစတသော သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ပလ္လင်၊ အင်းပျဉ်ငယ်၊ ကြိမ်ခက်အပ်သော ညောင်းစောင်း၊ နေထိုင်ရာ ပျဉ်ချပ်၊ ဆန်းကြယ်သော အခင်းအစရှိသော အပြားရှိကုန်သော၊ ("အာသနေသု" ၌ စပ်)၊ [ဤအလို ပါဠိတော်၌ "ဥစ္စေသုံ-မြင့်ကုန်သော"ဟု မပေးဘဲ, "မြင့်မြတ်ကုန်သော"ဟု ပေးပါ။ အမ္ဘို့, ထိုင်စရာတို့ကား မမြင့်သော်လည်း

အပရဏ္ဍါ။ ။စာအုပ်တို့၌ "အပရဏ္ဍ" ဟု တွေ့ရ၏။ အပ + ရာဓောတ်သည် ပြစ်မှားခြင်း (ပဒုဋ္ဌ) အနက်ကို ဟောရာ၌ ဒိဝါဒိတည်း၊ ဒိဝါဒိဖြစ်လျှင် "အပရဏ္ဍီ" ဟုသာ ပြီးသင့်၏။ "ဝအရဏ္ဍီ အပရဏ္ဍီသု" ဟုလည်း ဖွင့်နိုင်၏။ "အပရဏ္ဍ" ဟုကား ရှုပ် မဖြစ်နိုင်၊ ယစမ္ဘုဉ်းကို ချေ၍ "အပရာဝုံ" ဟုသော်လည်း မူလပါဠိဖြစ်လေရော့သလားဟု တွေးမိပါသည်။

အဘိသိတ္တရာဇာနော။ ။အဘိသိက်သွန်းအပ်သော မင်းသည် အမွေ၌ ရောက်လာချိန်ဝယ် တစ်ယောက်သာ ရှိထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ့်ကြောင့် "ရာဇာနော" ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ဖွင့်ရပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-သာကီဝင်မင်းမျိုးတွင် အကြီးဆုံးလည်းဖြစ်, ခွမ်းရည်သတ္တိလည်းရှိသော တစ်ယောက်သည် အဘိသိက်ခံပြီးနောက် "မင်းအဖြစ်မည်သည် ကိစ္စလည်းများ၏, ကြောင့်ကြဟျာပါ၁လည်း များ၏" ဟု နှလုံးသွင်းကာ ပြီးဌေ့လာ၏။ ထိုအခါ မိမိအောက် အခြားတစ်ယောက်အား အပ်ယွဲ့တတ်၏။ ထိုသို့ လွှဲအပ်သဖြင့် ထိုသူသည် အဘိသိက်ခံရမြန်၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အသက်မသေသေးဘဲ အထက်မင်းကထီးနန်း အလွဲခံရသော အဘိသိတ္တမင်းတွေ တစ်ချိန်တည်း၌ အများရှိနိုင်သောကြောင့် "ဘဘိသိတ္တရာဇာနော" ဟု ဆိုကြောင်းကို ဦးကာဖွင့်၏။ ထိုကြောင့်ပင် ဝိနည်း-မဟာဝဂ္ဂ ပဌမကဏ္ဍ သုဒ္ဓါဒေနမဟာရာဇာ ရှိနေသေးပါလျက် ဘဒ္ဒိယမင်းသား၏ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်နေပုံကို တွေ့ရသည်။ [ဦးကာသစ်၌ မိမိဆိုင်ရာ ရာထူးဝယ် အဘိသိက်သွန်းအပ်သော မင်းတွေ များနေသောကြောင့် "အဘိသိတ္တရာဇာနော" ဟု ဆိုကြောင်းကို တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။]

ကောင်းမြတ်သည်။] သဠ္ဍလ္ကာတိ-ကား၊ ဥပ္ပဏ္ဏနဝေသန-ပြောင်လျှောင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ မဟာဟသိတ-ကျယ်စွာ ရယ်ခြင်းကို၊ ဟသန္တာ-ရယ်ရွှင်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ, နိသိန္နာ၌ စပ်၊) [သံပုဒ္ဓ ဇဏ္ဍဓောတ်သည် မဟာဟသနအနက်ကို ဟောင်း။] သံကီဋ္ဌန္တာတိ-ကား။ ဟသိတ ।ပေ। ဒါနာဒီနိ-ပြုံးရုံမျှကို ပြုခြင်း, လက်ဖျစ်တီးခြင်း, လက်ခုပ်တီးခြင်းကို ပေးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တာ-ပြုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ, နိသိန္နာ၌ စပ်၊) မမညေဝမညေတိ-ကား၊ မမညော-အကျွန်ုပ်ကိုသာ၊ အနုဟသန္တိ-ရည်စူးဖူး၍ ရယ်ကြကုန်၏။ အညဿ-အခြားသူကို၊ နဿ (အနုဟသန္တိ)-ရည်စူးဖူး၍ ရယ်ကြကုန်သည် မဟုတ်၊ ဣတိ ဇဝ-ဤသို့ အဃ-အကျွန်ုပ်သည်၊ မညာမိ-မှတ်ထင်၏။ ["မညာမိ" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် မညေ၌ မိဝိဘတ်ကို ဧပြုထားသော အာချာတ် ပုဒ်ဟု သိစေ၏။ အချို့အရာ၌ကား ဣဝနင့် အနက်တူသော မညေနိုပါတ်လည်း ရှိသည်။]

ပန-ပရိယာရပဟ္ဌမှတစ်ပါး စောဒကပဟ္ဌကို ဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တေ-ထိုသာကိုဝင်တို့သည်၊ ဇဝ-ဤသို့၊ အကဲသု-ပြုကြကုန်သနည်း၊ ဣဒါ-ဤကား အမေးတည်း။ တေ-ထိုသာကိုဝင်တို့သည်၊ အမ္ဗဋ္ဌသ-၏၊ ကုလပံသ-အမျိုး၏ အနွယ်ကို၊ ဇာနန္တိ ကိရ-သိကြကုန်သတတ်၊ အယဉ္စ-ဤအမ္ဗဋ္ဌသည်လည်း၊ တသ္မိ သမယေ-၌၊ (ကပိလဝတ္ထုမြို့သို့ လာရာ ထိုအခါ၌)၊ ယာဝ ပါဒန္တာ-ခြေအဆုံး တိုင်အောင်၊ သြလမ္ဗေတွာ - တွဲရွဲ့ချ၍၊ နိဝတ္ထသာဋကသ - ဝတ်အပ်သော အဝတ်၏။ ဧကေန-တစ်ဖက်သော၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဒုသကဏ္ဏံ-ပုဆိုးအနားကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ခန္ဓမ္ဗြိုတ်-ပခုံးရိုးကို ဥန္ဓာမေတွာ-အထက်သို့ ညွှတ်စေ၍၊ ဝါ-မော့၍၊ မနာမဒေန-မာန်ယစ်ခြင်းဖြင့်၊ မတ္တော ဝိယ-ယစ်မူးသကဲ့သို့ အာဂစ္ဆတိ ကိရ-လာသတတ်၊ တဘော-ထိုသို့ကုလပံသကို သိခြင်း, ထိုကဲ့သို့လာခြင်းကြောင့်၊ ["ကုလပံသ ဇာနန္တိ, အာဂစ္ဆတိ" ကို ပြန်၍ ညွှန်းသည်။] ဘော-အမောင်တို့၊ အမှာကံ-တို့၏။ ဒါ'သေသာ-ကျွန်တော်မျိုးဖြစ်သော၊ ကဏ္ဍာယနဂေါတ္တသ-ကဏ္ဍာယနဇ၏ အနွယ်ဖြစ်သော၊ အမ္ဗဋ္ဌသ-၏၊ အာမဂမနကာရဏံ-လာခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ (တစ်နည်း) အာဂမနာကာရံ-လာပုံ အခြင်အရာကို၊ ပသထ-ကြည့်ကြကုန်လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တာ-ပြောဆိုကြကုန်လျက်၊ ဇဝ-သို့, (ပြင်းစွာ ရယ်မောခြင်း, လွန်စွာမြူးတူးခြင်းကို၊) အကဲသု-ကုန်ပြီ။

ဟသိတ ।ပေ। ဒါနာဒီနိ။ ။လက်ဖျောက်တီးမူ စသည်ကို မပြုဘဲ တချို့က ပြုုးရုံမျှကို ပြုကြ၏။ ထိုသို့ပြုခြင်းကို "ဟသိတမတ္တကရဏ" ဟု ဆို၏။ "အင်ဂုလိသယ်ဌန-လက်ချောင်းတို့ကို ပြင်းစွာထိခိုက်ခြင်း"ဟူသည် လက်ဖျစ်တီးခြင်းပင်တည်း။ "ပါဏိပဟာရ-လက်ဝါးတို့ကို ပုတ်ခတ်ခြင်း" ဟူသည် လက်ခုပ်တီးခြင်းတည်း။ သူ၏အတွက် ထိုသို့ပြုခြင်းကို "ဒါန-သူ့အား ပေးခြင်း" ဟု ဆိုသည်။

သောပိ-ထိုအမ္ဘဋ္ဌသည်လည်း၊ အတ္တနော-၏။ ကုလဝံသ-ကို၊ ဇာနာတိ-၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ မမညေဝ မညေတိ-ဟူ၍၊ တက္ကယိတ္ထ-ကြိစည်လေပြီ၊ အာသ နေနာတိ-ကား၊ ကျွန်း-ဤနေရာသည်၊ အာသန်-ထိုင်နေရာပါတည်း၊ ဧတ္ထ-ဤ နေရာ၌၊ နိသီဒါဟိ-ထိုင်ပါလော၊ ကျွတိ ဧဝ-ဤသို့ပြောဆိုခြင်းသည်၊ အာသနေန-ဖြင့်၊ နိမန္တနံနာမ-ဖိတ်မန်ခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ-၏။ တထာ-ထိုဖိတ်မန်မှုကို၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ နု အကာသိ-မပြု။

သောပိ ၊ ၊ ဇာနာတိ။ ။ကုလမာနိုးခေါ် (အမျိုးနှင့် စပ်၍ မာန်ရှိသူ တို့သည်) ယေဘုယျေန ပရေသံ ဥစ္စာဝစ် ကုလံ တထာ တထာ ဥဒါဟရန္တိ၊ အတ္တနောစ ကုလဝံသံ ဇာနန္တိ၊ တထာ အမ္ဘဋ္ဌောပိ (အမ္ဘဋ္ဌလည်း ထို့အတူပင်ဖြစ်သည်)။

ဒုတိယဝဏ္ဏဘဏ်အဖွင့် ပြီး၏ ။

တတိယဝဏ္ဏဘဏ်အဖွင့်

၂၆၆။ လဋ္ဌကိကာတိ-ကား၊ ခေတ္တလေဌုနံ-လယ်၌ ထွန်းချေးခဲတို့၏၊ အန္တရေ-အကြား၌၊ နိ၀သိနီ-နေလေ့ရှိသော၊ ခုဒ္ဒကသကုဏီ-ငယ်သော ငှက်မသည်၊ [ခုဒ္ဒကသဒ္ဒါ ပါပြီးဖြစ်သောကြောင့် "သကုဏီ" ဟုသာ ရှိ၏၊ ကာသဒ္ဒါ ပါဖွယ် မလိုဟု ထင်သည်။] ကုလာ၀ကေတိ-ကား၊ နိ၀ါသနဋ္ဌာနေ-နေရာအရပ်၌၊ [အသိုက်လည်းဖြစ်နိုင်၊ ထွန်းချေးခဲလည်းဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အားလုံးရအောင် "နိ၀ါသနဋ္ဌာနေ" ဟု ဖွင့်သည်။] ကာမ၀ေါပိနီတိ-ကား၊ ယဒိစ္ဆကဘာဏိနီ-အလိုရှိတိုင်း ပြောလေ့ရှိသည်၊ (ဟောတိ၊) ယံ ယံ-အကြင်အကြင်စကားကို၊ (လပိတုံ-ပြောဆိုခြင်းငှာ)၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏။ တံ တံ-ထိုထိုအလိုရှိအပ်သော စကားကို၊ လပတိ-ပြောဆိုနိုင်၏။ တံ-ထိုဗီလုံးငှက်မကို၊ ကောစိ-တစ်ကောင် တစ်လေသော၊ ဟံသောဝါ-ဟသ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ကောဠောဝါ-ကြိုးကြာသည်သော်လည်းကောင်း၊ မောရောဝါ-ဥဒေါင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ တွံ-သင်သည်၊ ကိ-အဘယ်စကားကို၊ လပသိ-ပြောဆိုနေ သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ နု နိသေဒေတိ-မတားမြစ်ပါ။ [မြတ်စွာဘုရား အမိန့်တော်

လဋ္ဌကိကာ။ ။အာဘိဓာန် (၆၃၉) ၌ "လာပ, လဋ္ဌကိကာ (ဗီလုံး)" ဟု တွေ့ရ၏။ ။ကာသစ်၌ "လေဌုကာနံ အန္တရေ နိ၀သိတတ္တာ လေဌုကိကာ ဣတိ ခုဒ္ဒက သကုဏကိကာ"ဟု ဖွင့်၏။ ဤအလို "လေဌုကိကာ"ဟု ရှိရပေလိမ့်မည်။ ထိုပါဠိကိုပင် မမ္မိမပ, လဋ္ဌကိကောပမသုတ္တဋ္ဌကထာ၌ "စာတကသကုဏကိကာ (အိမ်မ်ာမကလေး)" ဟု ဖွင့်၍၊ နိယကျှာ အာဘိဓာန်ကျမ်းတို့၌ "လာပသကုဏကိကာ (စကားများသော ငှက်မကလေး)"ဟု ဆိုကြသတတ်။

ရှိတုန်းက ကာမလာပိနီနှင့် စပ်၍ ဤအဖွင့်ကိုလည်း မိန့်တော်မူဟန် တူ၏။ ထို့ကြောင့် "အတ္တနော ဥတ္တကေ လဠုကိကသဒိသေ ကတ္တာ အမေ့ ဟံသကောဠ မောရသဒိသေ ကရောတိ" ဟု အမွဋ္ဌကြိုသည်။] အဘိသဒ္ဒိတ္ထိတိ-ကား၊ ကောမ ဝသေန-ဒေါသ၏အစွန်းဖြင့်၊ လဝ္ဂိတုံ-ငြိကပ်ခြင်းငှာ၊ ("ရန်ညှိုးဖွဲ့ခြင်းငှာ"ဟူလို၊ "နိ အရဟတိ-မထိုက်ပါ"၌ စပ်။)

ဓဝ-သို့၊ ဝုတ္တော-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ မာဏဝေါ-အမွဋ္ဌလုလင်သည်၊ အယံ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ အတ္တာနော-မိမိ၏၊ ဥတ္တကေ-ဆွေမျိုးတို့ကို၊ လဠုကိကာသဒိသေ-ဝီလုံးငှက်မနှင့် တူသည်တို့ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ အမေ-ငါတို့ကို၊ ဟံသ ကောဠမောရသဒိသေ-ဟယ်၁, ကြိုးကြာ, ဥဒေါင်းနှင့် တူသည်တို့ကို၊ ကရောတိ-ပြု၏။ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ နိမ္မာနော-မာန်မရှိသည်၊ ဇာတော-ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မည်မာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥတ္တာရိ-အလွန်၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ဝဏ္ဏေ-အမျိုးတို့ကို၊ ဒသေတိ-ပြ၏။

နိမ္မာနော။ ။ရှေ့ဗဏ္ဍ "ဓဝ ခုတေ အမွဋ္ဌ ၊ပေ၊ ဝိတိသာရေသိ" ဟူသော စကားကို လည်းကောင်း "အဝုသိတမါယေ ဓေါ ပန ၊ပေ၊ အဝုသိတတ္တာ" ဟူသော စကားကိုလည်း ကောင်း, ဘုရားရှင် မိန့်တော်မှခဲ့ရာ၌ "ဟနဖြင့် မိန့်တော်မူအပ်ပြီ"ဟု အမွဋ္ဌက မှတ်ထင်ခဲ့၏။ ယခုအခါ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ကို လဠုကိကနှင့် အတူထား၍ အမွဋ္ဌကို ဟံသကောဠမောရ တို့နှင့် အတူထားလျက် မိန့်တော်မူသောကြောင့် မာန်ကျဆွားပြီဟု ယူဆလေသည်။

တတိယဏ္ဍဇ္ဈာဒေအဖွင့် ပြီး၏။

ဒါသိပုတ္တဝါဒ အဖွင့်

၂၆၇။ နိမ္မာဒေတိ ဓမ်-ကား၊ နိမ္မဒေတိ-မာန်မရှိသည်တို့ကို ပြု၏။ နိမ္မာနေ-မာန်မရှိသည်တို့ကို၊ ကရောတိ-ပြု၏။ ယန္ဒူနာဟန္တိ-ကား၊ အဟ-ငါသည်၊ ယဒိ (ပုစ္ဆေယျံ)-အကယ်၍ မေးရမ္ဘကား ကောင်းလေစု၊ ကဏ္ဏာယနော၊ ၊ပေ၊ ဣတ္ထ ဝစနံ-ဤစကားကို၊ အမွဋ္ဌော-သည်၊ တိကဏ္ဍတ္တုံ- ၃ ကြိမ်၊ မဟာသဒ္ဒေန-ကျယ်စွာသော

နိမ္မာဒေတိ။ ။ဘူဝါဒိ ၅၁ဂေတ်သည် ဂ၅ (မာန်မူခြင်း) အနက်ကိုဟောဇ၏။ "ဓဝတိ-မာန်မူတတ်၏။ ဣတ္ထတိ ပဒေါ" နတ္ထိ ပဒေါ ယေသံတိ နိမ္မဒါ။ ဤသို့ သမာသ်နာမ်ပုဒ် ဖြစ်ပြီးနောက် ကရဓာတ်၏အနက်၌ ဣတ္ထပစ္စည်းသက် ဧဝုဒ္ဓိပြု၍ "နိမ္မဒေတိ" ဟု နာမဓာတ် ဖြစ်၏။ အဓိပ္ပာယ်မှာ "ဒ္ဒိမ်၏" ဟုဆိုလိုသည်။ "နိမ္မာ" ဟု ရှိသည်မှာ ဝါစာသိလ်ဒ္ဒဖြစ်အောင် အကို အာပြုထားခြင်းသာတည်း-ဟု သိစေလိုရဲ့ "နိမ္မဒေတိ" ဟု ဖွင့်သည်။ နိမ္မာနေ ကရောတိ ဖြင့်လည်း ကရဓာတ်၏အနက်၌ ဣတ္ထပစ္စည်းသက်ထားသော နာမဓာတ်ပု ပြသည်။

အသံဖြင့်၊ အ၀ေါစ ကိရ-သတတ်၊ ကသ္ဟ-ကြောင့်၊ အ၀ေါစ-နည်း၊ အသုဒ္ဓဘာ၀-မိမိအမျိုး၏၊ မစင်ကြယ်သည်၏၊ အဖြစ်ကို၊ ဇာနာတိ ကိ-သိသည်မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ (အချို့စာအုပ်များ၌ "နု ဇာနာတိ ကိ-မသိသလော" ဟု ရှိ၏။) အာမ-အိမ်း၊ (အသုဒ္ဓဘယ၀-ကို၊) ဇာနာတိ-သိပါ၏။ ဇာနန္တော၁ပိ-သိပါသော်လည်း၊ ဧတံ ကာရဏံ-ဤအသုဒ္ဓဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ ဘ၀ဝဋ္ဋနွန်-ဘ၀များစွာဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုအကြောင်းကို၊ အနေန-ဤရဟန်းဂေါတမသည်၊ နဒဿိ-မမြင်အပ်၊ ဝါ-မမြင်နိုင်၊ အ၀သ္သော-မမြင်နိုင်လတ်သော်၊ ဝါ-မမြင်နိုင်သော၊ မဟာသမဏော-ရဟန်းကြီးသည်၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဝက္ခတိ-ပြောဆိုနိုင်လတ့ံနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ မည္ပမာနော-သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) မာနထဒ္ဒတာယ-မာနဖြင့် ခက်ထန်သည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ အ၀ေါစ-ဣဒကမ္ပိ ဟောယမေ ဟု ပြောပြီ။

မာတာပေတ္တိ၀ဏ္ဏိ-ကား၊ မာတာပိတုနံ-တို့၏။ သဒ္ဓကံ-ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ("နာမ ဂေါတ္တံ"၌ စပ်)၊ နာမဂေါတ္တံတိ-ကား၊ ပဏ္ဏတ္တိ၀သေန-နာမည်ပညတ်၏၊ အစွမ်းဖြင့်၊ နာမံ-အမည်ကို၊ ပ၀ေဏီ၀သေန-အစဉ်အဆက်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဂေါတ္တံ-အနွယ်ကို၊

မုတ်ချက်။ ။ပါဠိတော်၌ "သကျေသု ဣဿ၀ါဒေန နိမ္မာဒေတိ" နေရာ၀ယ် "သကျေ ဣဿ၀ါဒေန" ဟု ရှိမှ "နိမ္မာနေ" အရ သကျတို့ကို ရသဖြင့် အရတူ ဝိဘက်တူ ဖြစ်မည်၊ ရှေ့၀ါကျတို့၌ နိ၀ါတေသိအတွက် "သကျေသု"ဟု အာဓာရထားသည်။

နု ဇာနာတိတိ အာမ ဇာနာတိ။ ။ဤပုစ္ဆာ၀ါကျနှင့် ဝိသဇ္ဇနာ၀ါကျသည် ရှေ့နောက် မလိုက်လျော၊ အာမသဒ္ဒါသည် ရှေ့အမေးကို ၀နိ၁ရာ၌ သုံးစွဲအပ်သော သဒ္ဒါတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဤအဖြေကို ကြည့်လျှင် "ကိं အသုဒ္ဓဘာ၀ ဇာနာတိ" ဟုသာ ရှေ့၀ါကျ ရှိသင့်၏၊ ဤသို့ရှိမှ "ဇာနာတိ ကိ-သိသည် မဟုတ်လော၊ အာမ-အိမ်း၊ ဇာနာတိ-သိ၏" ဤသို့ ရှေ့နောက် လိုက်လျောသည်။

တံ အနေန နဒိဋ္ဌံ။ ။အမွန္တသည် သူ့အနွယ်၏ မစင်ကြယ်ကြောင်းကို မြင်သည်သာ၊ ထို့ကြောင့် နောက်၌ "ဧ၀မေ၀" ဧမ ဘော ဂေါတမ သုတ" စသည်ဖြင့် ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း သူ့အနွယ်၏ မစင်ကြယ်ကြောင်းကို ၀နိ၁လိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် "အနေန" အရ ဘုရားရှင်ကို စွဲရသည်၊ "ရဟန်းဂေါတမ၏သည် ဘ၀များစွာဖြင့် ဖုံးထားအပ်ပြီးဖြစ်၍ မိမိ (အမွန္တ) အနွယ်၏ မစင်ကြယ်ကြောင်း မမြင်နိုင်၏" ဟု တွေးသည်။

မာတာ၀ေတ္တိ၀ံ။ ။(မာတာ၀ေတ္တိ၀ဂုပ္ပဒ်ပြီးပုံကို ပြတ္တဇလသုတ် ဥဒ္ဓေဒ၀ါဒ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။) ဤပုပ္ပဒ်သည် နာမဂေါတ္တံ၏ ဝိသေသနတည်း၊ နာမဂေါတ္တံပုဒ်ကား "ဂေါတ္တ နာမ" ဟု ဆိုလိုလျက် ဝိသေသန နောက်ကျသော ကမ္မ၀ေရဲသမာသ်တည်း၊ အမွန္တသည် "ကဏ္ဍာယနောဟမသ္မိ ဘော ဂေါတမ" ဟု ပြန်၍ ပြောရာ၌ "ကဏ္ဍာယနဟူသော အမည်သည် အနွယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရအပ်သော အနွယ်နာမည်ဖြစ်သည်-ဟူလို။

အနုသယရတောတိ-ကား၊ အနုသယရန္ဓသ-အစစ်လိုက်လတ်သော်၊ ကုလကောဋ္ဌိ-အမျိုး၏ အစွန်းအစကို၊ သောခေ္ကသ-သုမိသင်လတ်သော်၊ အယျုပုတ္တာတိ-ကား၊ သာမိနော-အရှင်သခင်၏။ ပုတ္တာ-တို့သည်၊ ("ဘဝန္ဓိ" ၌ စပ်)၊ [အယျုသဒ္ဒါ-သည် အယျိရက (အရှင်သခင်) အနက်ဟောဟု သိစေလို၍ "သာမိနော + ပုတ္တာ" ဟု ဖွင့်သည်။] ဒါသိပုတ္တောတိ-ကား၊ ဃရဒါသိယာဝ-အိမ်ကျွန်မ၏ပင်၊ ပုတ္တော-သည်၊ ("အသိ" ၌ စပ်)၊ ဣမိနာ-ဤ၊ "အယျုပုတ္တာ သက္ကာ ဘဝန္ဓိ, ဒါသိ-ပုတ္တော တွမသိ သက္ကာနံ" ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ (ဒသေယတိ၏, ကရိုဏ်းထည့်သည်)၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (သက္ကျတို့က အယျုပုတ္တဖြစ်၍၊ သင်က ဒါသိပုတ္တ၏ အဖြစ်-ကြောင့်)၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဒါသေန-ကျွန်သည်၊ သာမိနော-အရှင်သခင်တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ-ချဉ်းကပ်ထိုက်ကုန်၏။ ဧဝံ-ဤအခြင်းအရာ-အားဖြင့်၊ အနုပသင်္ကမ်မန္တွန်-မချဉ်းကပ်သေး၊ တံ-သင့်ကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ သက္ကာ-တို့သည်၊ အနုဇ္ဈိသု-ရည်စူးရှု၍ ရယ်ကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤအနက်အမိပ္ပာယ်ကို၊ ဒေသေတိ-၏။

ဣတောတ-ဤ "ဒါသိပုတ္တော တွမသိ သက္ကာနံ" ဟူသော ပါဠိရပ်မှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ တသ - ထိုအမွဋ္ဌ၏။ ဒါသဘာဝ - ကျွန်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ သက္ကာနံ - သာကီဝင်တို့၏၊ သာမိဘာဝံ - အရှင်သခင်တို့၏အဖြစ်ကိုလည်း-ကောင်း၊ ပကာသေတွာ-ထင်ရှားပြ၍၊ အတ္တနောစ-ကိုယ်တော်၏လည်းကောင်း၊ အမ္ဗဋ္ဌသ-၏လည်းကောင်း၊ ကုလဝံသ-အမျိုး၏ အန္ဓယ်ကို၊ အာဟရန္တော-ဆောင်-တော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သက္ကာ ခေါပနာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊

အနုသယရတော။ ။အစစ်လိုက်၍ အမှတ်ရရုံ (အောက်မေ့ရုံ) မျှကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်၊ အမျိုး၏ စင်ကြယ်-မစင်ကြယ်ကို စုံစမ်းသောအားဖြင့် အရှင်းအစတိုင်းအောင် လိုက်၍ စစ်ဆေးခြင်းကို "အနုသယရတော"အရ ယူစေလိုသောကြောင့် "ကုလကောဋ္ဌိ သောခေ္ကသ" ဟု အဓိဗာယတ္ထ ဖွင့်သည်။ ဤသဓိဘတ်ကိုလည်း တစ်ဝါကျတည်း၌ ရှိသော တေသဒ္ဒါနှင့် အရ မတူသောကြောင့် လက္ခဏအနက်၌ သက်ပါစေ။

ဃရဒါသိယာဝ ပုတ္တော။ ။နောက်၌ "ဒိသာ" မည်သော ကျွန်မကို ပြုလိမ့်မည်၊ ထိုကျွန်မသည် အိမ်၌ မွေးဖွားသော ဃရဒါသီတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဒါသိပုတ္တောကို "ဃရ ဒါသိယာ" ဟု ဖွင့်သည်။

မေးဖွယ်။ ။"အမ္ဗဋ္ဌကို ဒါသိပုတ္တောဟု နှိမ့်ချ၍ မိန့်တော်မူအပ်သော စကား-သည် ဖရုသဝါစာ မဖြစ်ပါလော" ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-အမ္ဗဋ္ဌသည် မာနဖြင့် ခက်ထန်-နေသူတည်း၊ သူ၏ မျိုးရိုးဇာတိကို ထင်ရှားအောင် မပြလျှင် မာနလျှောမည် မဟုတ်၊ မာန-မလျှော့လျှင် ရတနာ ၃ ပါးကို အထင်သေးလိမ့်မည်၊ မာနလျှော့လျှင်ကား ရတနာ ၃ ပါးကို အထင်မသေးဘဲ ဆည်းကပ်လိမ့်မည်၊ ဤသို့သူ၏အကျိုးကို မျှော်၍ "ဒါသိပုတ္တော" ဟု မိန့်-တော်မူရကား "ဖရုသဝါစာ" မဖြစ်ပါ။

အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ - ထိုသက္ကာ ခေါ ပန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဒဟန္တိတိ-ကား၊ ထပေန္တိ-ထားကြကုန်၏။ (ပညတ်ကြကုန်၏။) သြဠာကောဃ-သြဠာကမင်းသည်၊ နော-ငါတို့၏၊ ပဗ္ဗပုရိသောသ-ရှေးဦးဖြစ်သော ယောကျ်ားတည်း၊ ဝါ-ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ယောကျ်ားတည်း၊ ဣတိ ၆၀-သို့၊ ကရောန္တိ-ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော-ဤကား အဓိပ္ပာယ်နက်၊ တသ ရညော-ထိုသြဠာကမင်း၏၊ ကထန ကာလေ-စကားပြောရာ အခါ၌၊ ဥဣ္ဌာ ဝိယ-မီးရှူးရောင်ကဲ့သို့ မုခတော-ခံတွင်းမှ၊ ပဘာ-အရောင်သည်၊ နိစ္စရတိ ကိရ-ထွက်သတတ်၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ တံ-ထိုမင်းကို၊ သြဠာကော-သြဠာကဟူ၍၊ သဠ္ဟနီသု-သိမ့်တtill်ကြကုန်ပြီ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ပဗ္ဗာဇေသိတိ-ကား၊ နိဟရိ-နှင်ထုတ်ပြီ၊ [နှင်ထုတ်သည် မဟုတ်, ချော့ချော့မော့မော့ ပြော၍ ထွက်သွားစေရခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ပပုဗ္ဗ ၀၆ ဘတ်နှင့်အညီ "နိက္ခာမေသိ-ထွက်သွားစေပြီ" ဟု ဖွင့်သင့်၏။ ချော့မော့၍ ထွက်သွားစေရပုံကို ဝတ္ထုကြောင်း၌ ကြည့်ပါ။]

ဣဒါနိ-၌၊ တေ-ထိုမင်းသားတို့ကို၊ နာမဝသေန-နာမည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဒသေန္တော-မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သြဠာကမုခန္ဓိ အာဒီ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တတြ-ထိုသြဠာကမုခံ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အယ-ဤ ဆိုအပ်လေတဲ့ကား၊ အနုပုဗ္ဗိ - အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သော၊ ကထာ-စကားတည်း၊

ဒဟန္တိ။ ။သဒ္ဒနီတိ, ဓာတုတ္ထသင်္ဂဟ, ဋီကာသစ်တို့၌ ဓာရဏအနက်ဟော ဒဟ ဓာတ်ဟု ဆိုကြ၏။ မိမိကား "ထပေန္တိ" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဓာဓာတ်ဟု ယူလိုလို၏။ ဒ္ဒေဘော်ပြ၍ "ဒဟ" ဟု ပြီး၊နိုင်ငံကို ၀ဝ မေ သုတ်အဖွင့် "အတ္ထနော ဒဟန္တော" ပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။ [သမ္ဘ ပဏိတိတ်၌ ပ + နိ ဓာဓာတ်, ဓာ၏ အာဂို ဣ, ဓေါ့ ပ၊ ဓ ပ ဟပြု၍ ပြီး၏။ သမ္ဘပဏိတိတ်တိ-သမ္ဘာ ထပိတာ၊ ဓမ္မပဒ-သောရေယျ၀ဏ္ဏ ဂါထာအဖွင့်၊ သမ္ဘာ အာမိယတိ ထဝေ၀ိတိ သမာမိ-အဋ္ဌသာလိနီ, ဓမ္မဒ္ဒေသအဖွင့်၊ ဤကား ဓာဓာတ်၏ ထပနအနက် ဖွင့်ပုံတည်း။] ဤထပေန္တိကို ဋီကာ၌ "ပညပေန္တိ-ပညတ်ထားကြကုန်၏" ဟု ဖွင့်၍, ထိုပညတ်ထားပုံကိုပင် ထင်ရှားစေလို သောကြောင့် "သြဠာကောဃ နော ပုဗ္ဗပုရိသောတိ ၀ဝ ကရောန္တိ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။

သြဠာကောဃ။ ။ဥဣ္ဌာ ဝိယာတိ သြဠာ (ပဘာ)၊ ဥပမာအနက်၌ ဏပစ္စည်း၊ သြဠာ ကမတိ နိက္ခမတိ ယတောတိ သြဠာကောဃ၊ ဤသို့ကြီစေလိုရ၍ "ဥဣ္ဌာ ဝိယ မုခတော ပဘာ နိက္ခမတိ" ဟု ဖွင့်ဟန်တူသည်၊ ပြခဲ့သော ဝိဂြိုဟ်အရ မုခကိုသာ ရည်ဌေသော်လည်း ဓာဝေသုပစာရအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ယူပါ။ သွားတို့က အရောင်တောက်သောကြောင့် ခံတွင်းမှ အရောင်ထွက်သော မင်း-ဟူလို။

သဠ္ဟနီတိ။ ။ဤ၌ ဣတိသဒ္ဒါပါသည်မှာ ပိုဟန်တူ၏၊ ဆရာတို့ကား "ကသ္မာ ပ၁ သြဠာကောတေါ သဠ္ဟနီသု၊ ဣတိ ပုစ္ဆာ" ဟု အပိုထည့်ပြီးလျှင် "ကိရ (ယသ္မာ) ၊ဝေ၊ သဠ္ဟနီသု၊ ဣတိ (ဝိသဒ္ဒနနိ)" ဟု အနက်ပေးတော်မူကြသည်။

ကိရ-တစ်ဆင့်စကား ကြားဖူးသည်ကား။ ပဌမကပ္ပိကာနံ-ပဌမကမ္ဘာ၌ ဖြစ်သူတို့၏။ ဝါ-ကမ္ဘာဦး၌ ဖြစ်သူတို့၏။ မဟာသမ္မတသာ-မဟာသမ္မတဖြစ်သော၊ ရဇညာ-၏။ ရောဇောနာမ-ရောဇမည်သော၊ ပုတ္တော-သားတော်သည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ရောဇယော-၏။ ဝရရောဇောနာမ-သော၊ (ပုတ္တော, အဟောသိ၊) ဝရရောဇယ ကလျာဏော (ပုတ္တော အဟောသိ၊) ကလျာဏသ ဝရကလျာဏော (ပုတ္တော အဟောသိ၊) ဝရကလျာဏသ မန္ဓာတာ-မန္ဓာတုမည်သော၊ (ပုတ္တော အဟောသိ၊) မန္ဓာတုသ ဝရမန္ဓာတာ (ပုတ္တော အဟောသိ၊) ဝရမန္ဓာတုသ ဥပေါသထော (ပုတ္တော အဟောသိ၊) ဥပေါသထသ ဝရော (ပုတ္တော အဟောသိ၊) ဝရသ ဥပ ဝရော (ပုတ္တော အဟောသိ၊) ဥပဝရသ မယဒေဝေါ (ပုတ္တော အဟောသိ)။

မယဒေဝသ-မယဒေဝမင်း၏။ ပရမ္ပရာယ-နောက်နောက်အားဖြင့်၊ ဝါ-အဆက်အဆက်အားဖြင့်၊ [အချို့စာအုပ်၌ "ပရမ္ပရာ-နောက်နောက် ဖြစ်ကုန်သော" ဟု ရှိ၏။]] စတုရာသီတိခတ္တိယသဟဿာနိ-ရှစ်သောင်းလေးထောင်သောမင်းတို့သည်၊ အဟေသုံ - ကုန်ပြီ၊ တေသံ - ထိုမင်းတို့၏၊ ပစ္ဆတော - နောက်၌၊ တယော-၃ ဆက်ကုန်သော၊ သြတ္တာကဝံသာ-သြတ္တာကမင်း၏ အနွယ်တို့သည်၊ အဟေသုံ၊ တေသု-ထို ၃ ဆက်သော သြတ္တာကမင်း၏ အနွယ်တို့ဝွင်၊ တတိယ သြတ္တာကသ - တတိယမြောက် သြတ္တာကမင်း၏။ ဟတ္ထာ-ဟတ္ထာမည်သော မိဖုရားလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဝိသာခါ-မည်သော မိဖုရားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပဠု-ကုန်သော၊ မဟေသိယော-မိဖုရားတို့သည်၊ အဟေသုံ-ကုန်ပြီ၊ ဧကေကိသာ-

---

ပဌမကပ္ပိကာနံ ကိရ။ ။ကိရသဒ္ဒါသည် အနုသယနဋ္ဌ (တစ်ဆင့်ကြားခြင်း) အနက်ဟော နိပါတ်တည်း၊ တစ်ဆင့်ကြားဖြစ်သောကြောင့် နောက်၌ ဆိုအပ်လတ္တံသော မင်းအဆက်ဆက်၌ အခြားကျမ်းစာများ အဆိုနှင့် အယူကွဲပြားနိုင်ခြင်းကိုလည်း ဤကိရသဒ္ဒါဖြင့် ဥလ္လိခ်-သိစေသည်၊ (ထင်ရှားပြသည်) အဆင့်ဆင့် ကြားခဲ့ရသောကြောင့် မည်သူ, အယူသာ အမှန်ဟု ဆိုနိုင်ပါ-ဟူလို။

မဟာသမ္မတသာ။ ။သမ္မနီယတ္ထ-ရာဇာဟု သမုတ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ သမ္မတော၊ မဟန္တေဘိ-များစွာသော ဇုံတို့သည်+သမ္မတော မဟာသမ္မတော။ [အယ်နော ရာဇာတိ မဟာဇနေန (လူအများသည်) သမ္မနိတ္တာ ထပိတတ္တာ "မဟာသမ္မတော"တိ ဇဝ် သမ္မတာယ။]

တတိယသြတ္တာကသ။ ။မယဒေဝမင်းဆက်၌ ထောင်ပေါင်းများစွာသော မင်းတို့၏ နောက်အဖို့ဝယ် ပဌမ သြတ္တာကမင်း ဖြစ်၏၊ ထိုမင်း၏ နောက်၌ ထောင်ပေါင်းများစွာသော မင်းတို့ ခြားပြီးနောက် ဒုတိယ သြတ္တာကမင်း ဖြစ်၏၊ ထိုမင်း၏ နောက်၌လည်း ထောင်ပေါင်းများစွာသော မင်းတို့ ခြားနားပြီးနောက် တတိယ သြတ္တာကမင်းဖြစ်၏၊ ထိုမင်းကို ရည်ရွယ်၍ "တတိယ သြတ္တာကသ" ဟု ဆိုသည်။

တစ်ယောက်သော မိဖုရားဇ၏၊ ပဠုပဠုက္ကတ္ထိသတပရိဝါရာ-၅ ရာစီ ၅ ရာစီသော မောင်းမ အခြံအရံတို့သည်၊ (အဟေသုံ့)၊ သဒ္ဓေဇ္ဇောယ-အလုံးစုံတို့၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်သော မိဖုရားခေါင်၏၊ သြတ္တာမုခေါ-သြတ္တာမုခမည်သော သားတော် လည်း ကောင်း ၊ဝေ၊ သိနိသူရော-သိနိသူရမည်သော သားတော်လည်းကေင်း၊ ဣတ္ထိ-သို့၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ပုတ္တာ-သားတော်တို့သည်၊ (အဟေသုံ့)၊ ဝိယာ-ဝိယာ မည်သော သမီးတော်လည်းကောင်း ၊ဝေ၊ ဝိဇိတသေနာ-မည်သော သမီးတော် လည်းကောင်း၊ ဣတ္ထိ-သို့၊ ပဠု-၅ ယောက်ကုန်သော၊ ဓီတရော-သမီးတော် တို့သည်၊ (အဟေသုံ့)၊ ဣတ္ထိ-ဤသို့လျှင်၊ သာ-ထိုမိဖုရားခေါင်ကြီးသည်၊ နဝ-ကိုးယောက်ကုန်သော၊ ပုတ္တေ-သားတော်, သမီးတော်တို့ကို၊ ဝိဇယိတ္တာ-ဖွားမြင် ပြီး၍၊ ဣသိ-သေချိန်ကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ။

အထ-ထိုအခါ၌၊ (မိဖုရားခေါင်ကြီး ကွယ်လွန်ရာ ထိုအခါ၌)၊ ရာဇာ-သည်၊ အည-အခြားသော၊ ဒဟရိ-ငယ်သော၊ အဘိရူပ်-လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသော၊ (အလွန်လှသော၊) ရာဇဓီတရဲ-မင်းသမီးကို၊ အာနေတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ အဂ္ဂ မဟေသိဌာနေ-အဂ္ဂမဟေသိအရာ၌၊ ထပေသိ-ထားပြီ၊ သာ-ထိုထိုမိဖုရားသည်၊ ဇန္ဓိနာမ-ဇန္ဓိမည်သော၊ ပုတ္တံ-ကို၊ ဝိဇာယိ-ဖွားမြင်ပြီ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ (သားတော် ဖွားမြင်ရာ ထိုအခါ၌)၊ နံ-ထိုဇန္ဓိမင်းသားကို၊ ပဠုမဒိဝသေ-ငါးရက်မြောက်နေ့၌၊ အလက်ရိတ္တာ-၍၊ ရညော-အား၊ ဒသေသိ-ပြပြီ၊ ရာဇာ-သည်၊ တုဋ္ဌော-နှစ်သက် သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ တဿာ-ထိုမိဖုရားအား၊ ဝရံ-ဆုကို၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ သာ-ထို မိဖုရားသည်၊ ဥာတကေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ မန္ဒေတ္တာ-တိုင်ပင်၍၊ ပုတ္တသ-ဏ်၏၊ ဝါ-ဖို့၊ ရဇ္ဇံ-မင်းအဖြစ်ကို၊ ယာစိ-တောင်းပြီ၊ ရာဇာ-သည်၊ ဝသလိ-အယုတ်မ၊ နသ-ပျက်စီးလော၊ မမ-ငါ၏၊ ပုတ္တာနံ-သားတော်ကြီးတို့၏၊ အန္တရာယ-အန္တရာယ် ကို၊ ကဏ္ဌသိ-အလိုရှိဘိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ တရေဒေသိ-ကြိမ်းမောင်းပြီ၊ သာ-ထိုမိဖုရားသည်၊ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်ဖန်၊ အထပ်ထပ်၊ ရဟောဘ-ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌၊ ရာဇာနံ-ကို၊ ပရိတောသေတ္တာ-နှစ်သက်စေ၍၊ မဟာရာဇ-မဟာရာဇာ၊ မုသာ ဝါဒေါနာမ-မုသားပြောခြင်းမည်သည်၊ နု ဝဋ္ဋတိ-မသင့်ပါ၊ ဣတိ အာဒီနိ-ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝတ္တာ-၍၊ ယာစတိယေဝ-တောင်းမြဲ တောင်းသည်သာ။

အထ-ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ-သည်၊ ပုတ္တေ-သားတော်ကြီးတို့ကို၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ပြောဆိုပြီ (ကိုး-အဘယ်သို့ ပြောဆိုသနည်း)၊ တာတာ-သားတော်တို့ အဟံ-ခမည်းတော်သည်၊ တုမှာကံ-အသင်တို့၏၊ ကနိဋ္ဌ-ညီတော် အငယ်ဖြစ်သော၊

ပဠုမဒိဝသေ။ ။ဇာတိယာ ပဠုမဒိဝသေ-ဖွားသည်မှ စ၍ ငါးရက်မြောက် နေ့၌၊ ဗြဟ္မဂမ္ဘာဒိမင်္ဂလ် လောကာစိဏ္ဏ-နာမည်မှည့်ခြင်း အစရှိသော မင်္ဂလာသည် လူတို့၏ အလေ့အကျင့် (ကြောင်း) ကျတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ ပဠုမဒိဝသေ အလက်ရိတ္တာတိ-ဦးကာသစ်။

ဇန္ဓကုမ်ာရဲ့-ဇန္ဓမင်းသားကို၊ ဒိသွာ-မြင်ရ၍၊ တသာ-ထိုဇန္ဓမင်းသား၏။ မာတုယာ-မယ်တော်အား။ သဟသာ-အဆောတလျင်၊ ဝရဲ-ဆုကို၊ အဒါသိ"-ပေးမိပြီ၊ သာ-ထိုမိဖုရားသည်၊ ပုတ္တာသာ-၏။ ရဇ္ဇေ-ကို၊ ပရိဏာမေတုံ-ညွှတ်စေခြင်းငှာ၊ ဣဒ္ဓတိ-၏။ တုမှေ-တို့သည်၊ မင်္ဂလဟတ္ထိ-မင်္ဂလာဆင်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ မင်္ဂလ အသယ-မင်္ဂလာမြင်းတော်ကိုလည်းကောင်း၊ မင်္ဂလရထဥ္စ-မင်္ဂလာရထားတော်ကို လည်းကောင်း၊ ထပေတွာ-ချန်ထား၍၊ ယတ္တကေ-အကြင်မျှလောက် အတိုင်း အရှည်ရှိတုန်းသော၊ (ဟတ္ထိအသယရထေ-ဆင်, မြင်း, ရထားတို့ကို၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ၊) ဣဒ္ဓဆ-ကုန်၏။ တတ္တကေ-ကုန်သော၊ ဟတ္ထိအသယရထေ-တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဣဒ္ဓဆ-သွားကြကုန်၊ မမ-ခမည်းတော်၏။ အစ္စယေန-ကွယ်လွန်တော်မူရာ အခါ၌၊ အာဂန္ဓာ-လာ၍၊ ရဇ္ဇေ-ကို၊ ကရေယျာထ-ပြုလုပ်ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ ပြောဆိုပြီ၊) ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီး၍၊ အဌတိ-ရှစ်ယောက်ကုန်သော၊ အမစ္စေဟိ-အမတ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ဥယျောဇေသိ-လွှတ်လိုက်ပြီ။

တေ-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ နာနပ္ပကာရဲ-အထူးထူးသော အပြားရှိအောင်၊ (ကြိယာဝိသေသနာ)၊ ရောဒိတွာ-ငိုကြွေး၍၊ ကန္ဒိတွာ-မြည်တမ်း၍၊ တာတာ-ခမည်းတော်၊ အမှာကံ-သားတော်တို့၏။ ဒေါသံ-အပြစ်ကို၊ ခမထ-သည်းခံတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ရာဇာနဠေ-ခမည်းတော်မင်းကိုလည်းကောင်း၊ ရာဇာရောစေ-မင်း၏ မောင်းမတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ခမာပေတွာ-သည်းခံစေပြီး၍၊ မယ်ပိ-ဌါတို့သည်လည်း၊ ဘာတူဟိ-မောင်တော်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ဣဒ္ဓာမ-လိုက်သွားကြကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ရာဇာနံ-ကို၊ အာပုစ္ဆိတွာ-ခွင့်ပန်ပြီး၍၊ နဂရာ-မှ၊ နိက္ခန္တွာ (နိ+ခ+ဆ=ခ) - ထွက်လာကုန်သော၊ ဘဂိနိယော-နှမတော်တို့ကို၊ အာဒါယ-ခေါ်ယူ၍၊ စတုရဂ်နိယာ-၄ ပါးသော အဂါရှိသော၊ သေနာယ-စစ်တပ်သည်၊ ပရိဝုတာ-ခြံရံအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နဂရာ-မှ၊ နိက္ခမိသု-ထွက်ကြကုန်ပြီ။

သဟသာ ဝရံ အဒါသိ"။ ။ပုတ္တဒဿနေန သောမနဿယုတ္တောဘာဝေ-သားတော်ကို မြင်ရသည့်အတွက် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လှသည်ဖြစ်၍၊ သဟသာ အဝိမဿိတ္တာ-အဆောတလျင် မဆင်ခြင် မစဉ်းစားမိဘဲ (သားတော်ကြီးများ၏ အရေးကို မတွေးမိဘဲ) တုဋ္ဌိယာ ဝသေန ဝရဲ အဒါသိ" "ယံ ဣဒ္ဓဆိ တံ ဝဏ္ဏာဟိ-နှစ်သက်ခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့် "လိုတာ ယူစေ" ဟု ဆုပေးမိပြီ။

ရဇ္ဇံ ပရိဏာမေတုံ ဣဒ္ဓတိ။ ။သာ ဇန္ဓကုမ်ာရညာ မာတာ မမ တံ ဝရဒါနံ အန္တရံ ကတ္တာ ဣမံ ရဇ္ဇံ ပရိဏာမေတုံ ဣဒ္ဓတိ-ဇန္ဓမင်းသား၏ ထိုမယ်တော်ကလေးသည် ထိုဆုတော်ပေးမှုကို အကြောင်းပြု၍ သူ၏ သားတော်ကို ဤတိုင်းပြည်ကို ညွှတ်စေလို (လွှဲစေလို) သည်။

ကုမာရာ-မင်းသားတို့သည်၊ ဝိတု-ခမည်းတော်၏။ အစ္စယေန-ကွယ်လွန်ရာ အခါ၌၊ အာဂန္တာ, ရဏ္ဍ-မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တသ၌-တိုင်းသူပြည်သား လူအများကို ပြုစေကြကုန်လတံ့တဲ့၊ ဂစ္ဆာမ - လိုက်သွားကြကုန်စို့၊ နေ - ထိုမင်းသားတို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟာမ-လုပ်ကျွေးကြကုန်စို့၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေတွာ-ကြံ၍၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ အနုဗဒ္ဓီသု-အစဉ်လိုက်ကြကုန်ပြီ၊ ပဌမဒိဝသေ-ပဌမနေ့၌၊ ယောဇနမတ္တာ-တစ်ယူဇနာအတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ သေနာ-စစ်တပ်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဒုတိယေ-ဒုတိယနေ့၌၊ ဒွိယောဇနမတ္တာ-၂ ယူဇနာအတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ (သေနာ အဟောသိ၊) တတိယေ-တတိယနေ့၌၊ တိယောဇနာ-၃ ယူဇနာအတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ (သေနာ အဟောသိ၊) ကုမာရာ-တို့သည်၊ မန္တယိသု-တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ၊) ဗလကာယော-စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းသည်၊ မဟာ-မျိုး၏။ မယ-ငါတို့သည်၊ ကဠိ-တစ်စုတစ်ယောက်သော၊ သာမန္တရာဇနံ-အနီးဖြစ်သော မင်းကို၊ မဒ္ဒိတွာ-နှိပ်နင်းလျက်၊ ဇနပဒံ-ဇနပုဒ် နယ်မြေကို၊ သစေ ဂဏ္ဍောယျာမ-အကယ်၍ ယူကြကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သောပိ-ထိုမင်းသည်လည်း၊ နော-ငါတို့ကို၊ နပ္ပသဟေယျ-ပြန်၍ မလွှမ်းမိုးနိုင်ရာ၊ ပရေသံ-သူတစ်ပါးတို့၏ (အ္ပေါ၌)၊ ကတာယ-ပြုအပ်သော၊ ပိဋ္ဌာယ-နှိပ်စက်ခြင်းဖြင့်၊ ကိ-အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ အယံ ဇမ္ဗုဒီပေါ-ဤဇမ္ဗူဒီပသည်၊ မဟာ-ကျယ်ဝန်းပါ၏၊ အရညော-တောသို့၊ နဂရံ-ဖြို့ကို၊ မာဝေယာမ-ဖန်ဆင်းကြကုန်စို့၊ ဣတိ-သို့၊ (မန္တယိသု၊) ဣတိ-ဤသို့တိုင်ပင်ပြီး၍၊ ဟိမဝန္တာဘိမုခါ-ဟိမဝန္တာသို့ ရှေးရှု ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဂန္တာ-သွား၍၊ နဂရဝတ္ထု-ဖြို့ရာကို၊ ပရိယေသိသု-ရှာမှီးကြ ကုန်ပြီ။

စ-ဆက်၊ တသ္မိံ သမယေ-ထိုအခါ၌၊ အမှာက်-ငါတို့၏၊ ဗောဓိသတ္တော-ဘုရားလောင်းသည်၊ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ-များသော ဥစ္စာအနှစ်ရှိသော ပုဏ္ဏားမျိုး၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတ္တာ - ဖြစ်၍၊ ကပိလဗြာဟ္မဏောနာမ - ကပိလပုဏ္ဏားမည်သည်၊ [ကပိလသဒ္ဒါသည် အညိုရောင် အဝါ အရောင် ၂ မျိုးရောသော ကြောင်သော အဆင်းကို ဟောဏ်။ ထိုအဆင်းရှိသောကြောင့် " ကပိလ " ဟု ခေါ်သည်။]

နဗ္ဗသဟေယျ။ ။သဟဓာတ်သည် ခဲဓ္ဌ-အတိဘဝန ၂ နက်ကို ဟော၏။ ဋီကာ၌ "နံ ပရိယဏ္ဍော ဘဝေယျ-ဓစ္စမ်းနိုင်ရာ" ဟု ဖွင့်၏။ "ပြန့်၍ မလွှမ်းမိုးနိုင်ရာ" ဟု ဆိုလို၏။ ငါတို့က အနီးဖြစ်သော မင်းတို့၏ တိုင်းပြည် ဇနပုဒ်ကို လုယူလျှင် "သောပိ နော နပ္ပသဟေယျ-ထိုအလုခံရသော မင်းသည်လည်း ငါတို့ကို တုန့်ပြန်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ရာ" ဤသို့ အဓိပ္ပာယ် ရ၏။ ထို့ကြောင့် "ကိ ပရေသံ ပိဋ္ဌာယ ကတာယ-သူတစ်ပါးတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်းဖြင့် ဘာအကျိုးရှိအံ့နည်း" ဟု ဆက်၍ ကြံကြသည်။ ဋီကာသစ်၌ကား "နံ ဝါသတ္တာယ ပရိယဏ္ဍောနာ ဘဝေယျ-ထိုဇနပုဒ်သည်လည်း နေခြင်းအကျိုးငှာ မစွမ်းနိုင်သည် ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ-မနေ လောက်ရာ" ဟု ဖွင့်လေသည်၊ စဉ်းစားပါ။]

ဟုတ္တာ, နိဗ္ဗမ္မ-အိမ်မ္ မထွက်၍၊ ဝါ-ကာမဂုဏ်တို့မ္ မထွက်၍၊ ဣသိပတ္တဂိုဏ်-ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သို့၊ ပတ္တဒိတ္တာ-ကပ်ရောက်၍၊ ဟိမဝန္တပသော-ဟိမဝန္တာဘေး၌၊ ပေါက္ခရဏိယာ-ရေကန်၏၊ တီရေ - ကမ်းနား၌၊ သာကဝနသဏ္ဍော - ဟင်းသီးဟင်းရွက် တောအုပ်၌၊ ပဏ္ဏသာလ-သစ်ရွက်ကျောင်းကို၊ မာပေတ္မာ-ဖန်ဆင်း၍၊ ဝသတိ-နေ၏။

သော-ထိုကပိလရသေ့သည်၊ ဘုမ္မဇာလံနာမ-ဘုမ္မဇာလာမည်သော၊ ဝိဇ္ဇိ-အတတ်ကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏။ ယာယ-ယင်းအတတ်ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်၌၊ အသီတိ ဟတ္ထေ-အတောင်ရှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အာကာသေ-ကောင်းကင်၌ လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာ-မြေအောက်၌၊ (အသီတိဟတ္ထေ) စ-အတောင်ရှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌လည်းကောင်း၊ ဘူမိယဓို-မြေပေါ်၌လည်းကောင်း၊ ဂုဏဒေါသံ-ဂုဏ်အပြစ်ကို၊ ပဿတိ ကိရ-မြင်နိုင်သတတ်၊ ["ဟေဋ္ဌာ အသီတိ ဟတ္ထာယ ဘူမိယဓိဓေ"ဟု ဆရာတို့ ပေးတော်မူကြ၏။ ဓိမိကား "ဟေဋ္ဌာစ"ဖြင့် အသီတိဟတ္ထေကို ဆည်း၍ "ဘူမိယဓို"ဖြင့် "ဥဒ္ဓံ ဟေဋ္ဌာ" ၂ မျိုးလုံးကို ပေါင်း၍ ယူသည်ဟု ကြဿည်။]

ဓေသ္မိ ပဒေသေ-ကပိလရသေ့နေရာ ဤအရပ်၌၊ တိဏာဂုမ္ဗလတာ-မြက်, ချုံ, နွယ်တို့သည်၊ ဒဂ္ဓိဏာဝဎ္ဌာ-လက်ျာရစ်လည်ကုန်သည်၊ ပါစီနာဘိမုခါ-အရှေ့, အရပ်သို့ ရှေ့ရှုဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဇာယန္တိ-ပေါက်ကုန်၏။ သီဟဗျဂ္ဃါဒယော-ခြသေ့, ကျား အစရှိသော သားရဲတို့သည်၊ မိဂသူကရေ-သမင်ဝက်တို့ကို၊ အနုဗန္ဓ မာနာ-အစဉ်လိုက်လာကုန်သော်လည်းကောင်း၊ သပ္ပဝိဋ္ဌာရာ-မြွေကြောင်တို့သည်၊ မဏ္ဍူကမူသိကေ - ဖား ကြွက်တို့ကို၊ အနုပန္ဓမာနာစ - သော်လည်းကောင်း၊ တံ ပဒေသံ-ထိုအရပ်သို့၊ ပတ္တာ-ရောက်၍၊ အနုပန္ဓိတုံ - ဆက်၍ လိုက်ခြင်းငှာ၊

- သာကဝနသဏ္ဍော။ - ။အဘိဓာန် (၄၅၉) ၌ "သာကော ဘာကော-ဟင်းရွက်"ဟု ရှိ၏။ (၅၉၃) ၌ "မူလ ပတ္တံ ကဋ္ဌရဂ္ဂံ ၊ပေ၊ သာကံ ဒသဝိဓံ မတံ" ဟု သာက (ဟင်းသီးဟင်းရွက်) အမျိုးအစား ၁၀ ပါးကို ဖြတ်၏။ ဤအဋ္ဌကထာ၌လည်း "ဣမသ္မိံ ပဒေသေ တိဏာဂုမ္ဗလတာ"ဟု ဆိုတ၏၊ ထို့ကြောင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် တောအုပ်သာ ဖြစ်သင့်သည်။ [ဋီကာသစ်၌ကား "သာကောနာမ သဒ္ဒသာရမယော ရုက္ခဝိသေသော"စသည်ဖြင့် ဖွင့်လေသည်၊ "သာလဝန သဏ္ဍော"ဟု အင်ကြင်းပင်ဟော သာလသဒ္ဒါကို တွေ့သောကြောင့် ထိုသို့ဖွင့်မိဟန်တူသည်။]

ဘုမ္မဇာလံနာမ။ ။ဘူမိယာ + ပဝတ္တံ ဘုမ္မံ-မြေ၌ဖြစ်သော ဂုဏ်ဒုင့် အပြစ်၊ ဘုမ္မံ + ဇာလေတိ ဇေါတေတီတိ ဘုမ္မဇာလာ-မြေ၌ဖြစ်သော ဂုဏ်အပြစ်ကို ထင်ရှားပြတတ်သော အတတ်၊ (တစ်နည်း) ဇလတိ (ဇေါတေတိ ပါကဒ္ဓံ ဘဝတိ) တောယာတိ ဇာလာ၊ ဘုမ္မသာ + ဇာလာ ဘုမ္မဇာလာ-မြေ၌ဖြစ်သော ဂုဏ်အပြစ်ကို ထွန်းပြကြောင်းအတတ်။

နှ သက္ကြောဇ္ဈိ-မစ္ဆမ်းနိုင်ကြကုန်၊ [နှ သက္ကြောဇ္ဈိ နောက်၌ "တေ"ဟု ပါသည်ကား ပိုမို။]] တေဟိ-ထိုသမင် ၀၈ ဖား ကြွက်တို့သည်၊ တေ-ထိုခြေသ့် ကျားပြေ ကြောင်တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ အညဒတ္ထာ-စင်စစ်အားဖြင့်၊ သန္တဇ္ဈိတာ-ခြိမ်းချောက် အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နိ၀တ္တဇ္ဈိယေ၀-ပြန်နစ်ကြရကုန်သည်သာ၊ သော-ထို ကပလရသေ့သည်၊ အယ်-ဤအရပ်သည်၊ ပထ၀ိယာ-မြေ၏၊ အဂ္ဂ၀ဒေသော-အမြတ်ဆုံး အရပ်တည်း၊ ကုတိ-သို့၊ ဥ တ္တာ-သိ၍၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ အတ္ထနော-၏။ ပဏ္ဏသာလံ-သစ်ရွက်ကျောင်းကို၊ မာ၀ေသိ-ပြီ။

အထ-၌၊ (ဘုရားအလောင်းရသေ့၏ ပဏ္ဏသာလာကို ဖန်ဆင်း၍ နေရာ ထိုအခါ၌၊) တေ ကုမာရေ-ထိုမင်းသားတို့ကို၊ နဂရတ္ထာ-မြို့ရာကို၊ ပရိယေသ မာနေ-ရှာကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အတ္ထနော-မိမိ၏၊ ၀သနောကာသံ-နေရာအရပ်သို့ အာဂတေ-ရောက်လာသည်တို့ကို၊ ဒိသ္၀ာ-မြင်၍၊ ပုဋ္ဌတ္ထာ-မေး၍၊ တံ ပ၀တ္တိ-ထို ဖြစ်ပုံ အကြောင်းကို၊ ဥ တ္တာ-သိ၍၊ တေသု-ထိုမင်းသားတို့၌၊ အနုကမ္ပံ-လျော်စွာ တုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို၊ ဝါ-သနားစောင့်ရှောက်တတ်သော ကရုဏာကို၊ ဇနေတ္၀า-ဖြစ်စေပြီး၍၊ အ၀ေါစ-ပြောဆိုပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဣမသ္မိံ ပဏ္ဏသာလဌာနေ-ဤသစ်ရွက်ကျောင်း၏ တည်ရာအရပ်၌၊ မာ၀ပိတ-ဖန်ဆင်းအပ်ပြီးသော၊ နဂရံ-သည်၊ ဇမ္မုဒီ၀ေ-ဇမ္ဗူဒီ၀ပ်၌၊ အဂ္ဂနဂရံ-အမြတ်ဆုံး မြို့သည်၊ ဘ၀ိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဧတ္ထ-ဤမြို့၌၊ ဇာတပုရိသေသု-ဖွားမြင်သော ယောက်ျားတို့တွင်၊ ဧကော-တစ်ယောက် တစ်ယောက် တစ်ယောက်သော ယောက်ျားကို၊ ပုရသသတမ္ပိ-ယောက်ျားအရာ သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုရိသသဟဿသမ္ပိ-ယောက်ျားအထောင်သည်သော် လည်းကောင်း၊ အဘိဘ၀ိတုံ-လွှမ်းမိုးခြင်းငှာ၊ နှ သက္ခိဿတိ-စွမ်းနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဧတ္ထ-ဤအရပ်၌၊ နဂရဲ-ကို၊ မာ၀ေထ-ဖန်ဆင်းကြကုန်လော၊ ပဏ္ဏသာလ ဌာနေ-၌၊ ရညော-၏၊ ယဒါ-အိမ်တော်ကို၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်လော၊ ဟိ-

---

ဧကော ။ပေ၊ နှ **အဘိဘ၀ိတုံ**။ ။တုမှာကံ ပုရိသေသု ပရိယာ၀န္ဓံ ဧကေကမ္ပိ ပုရိသံ ပစ္စတ္တိကဘူတံ အည် ပုရိသသတမ္ပိ ပုရိသသဟဿမ္ပိ အဘိဘ၀ိတုံ နှ သက္ခိဿတိတိ ယောဇနာ-ဦးကာသ၏ ဤသို့ ဦးကာသ၏ ဖွင့်သောကြောင့် "ဧကေကံ ။ပေ၊ နှ အဘိဘ၀ိတုံ" သည် မှုရင်းပါဌ်တည်း၊ ဤမြို့ဝယ် ဖွားသော ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို အခြားရန်သူပေါင်း တစ်ရာ (သို့မဟုတ်) တစ်ထောင်သော်မှလည်း မလွှမ်းမိုးနိုင်-ဟူလို၊ ဥပမာ-လိုက်လာသော ခြေသ့်စသည်တို့က သမင်စသည်ကို မလွှမ်းမိုးနိုင်သကဲ့သို့တည်း။

ဧကော ။"ဧကေကော ।ပေ၊ အဘိဘ၀ိတုံ သက္ခိဿတိ" ဟု (နှ) မပါဘဲ ရှိကွဲ ရှိ၏၊ ဤမြို့တွင် ဖွားမြင်ရသော ယောက်ျားတစ်ယောက်က အခြားသော ရန်သူယောက်ျား တစ်ရာ တစ်ထောင်ကိုသော်မှလည်း လွှမ်းမိုးနိုင်လိမ့်မည်-ဟူလို၊ ဥပမာ-လိုက်လာသော ခြေသ့် စသည်တို့ကို ဤနေရာသို့ ရောက်သောအခါ သမင်စသည်တို့က ပြန်၍ ခြိမ်းချောက်နိုင်ကြ သကဲ့သို့တည်း။

တိုက်တွန်းသင့်၏။ ဣမသို့ သြကာသေ-ဌ၌ ၎တွာ-တည်၍၊ စဏ္ဍာလပုတ္တော-ပိ-ဒွန်စဏ္ဍာ၏ သားသည်သော်မှလည်း၊ [ပိသဒ္ဒါ၊ ဂရဟာဇောတကေ။] စဏ္ဍာဝတ္ထု ဗလေန-စကြာမင်း၏ အားအစွမ်းအဖြစ်ဖြင့်၊ အတိသယျောဘ-အလွန်မြတ်၏။ ဣကတိ-သို့ (အဝေါစ၊) ဘဒ္ဒေ-ရား၊ အယျသာ-အရှင်ဘုရား၏။ ဝသနောကာသော နနု - နေရာအရပ် မဟုတ်ပါလော၊ ဣကတိ - ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ မမ - ၏။ ဝသနောကာသောတိ-ဟူ၍။ မာ စိန္တယိတ္ထ-မစဉ်းစားကြကုန်လင့်၊ မယံ-ဖို့၊ ဧကေ ပဿေ-တစ်ခုသော နံပါးဌ၌၊ ပဏ္ဏသာလံ-သစ်ရွက်ကျောင်းကို၊ ကတ္တာ-၍၊ နဂရံ-ကို၊ မာပေတ္တာ-ဖန်ဆင်းပြီး၍၊ ကပိလဝတ္ထုတိနာမံ-ကပိလဝတ္ထုဟူသော အမည်ကို၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်လော၊ ဣကတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ တေ-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ တထာ-ထိုကပိလရသေ့ မိန့်တော်မူအပ်သည့်အတိုင်း၊ ကတ္တာ-၍၊ တတ္ထ-ထိုကပိလရသေ့၏ နေရာအရပ်၌၊ နိဝါသံ-အမြဲနေခြင်းကို၊ ကပ္ပေသုံ-ပြုကြကုန်ပြီ။

အထ-၌၊ (ကပိလဝတ္ထု၊ နေပြည်တော်ကို တည်ပြီးရာ ထိုအခါ၌)၊ အမစ္စာ-အမတ်တို့သည်၊ ("မန္တ္တယိသု" ၌ စပ်၊) ဣရေ ဒါ၊ရကာ-ဤကလေးတို့သည်၊ (မင်းသားတို့ကို ဆိုသည်၊) ဝယပုတ္တာ-အရွယ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီ၊ နေသံ-ထိုမင်းသားတို့၏။ ပိတာ-ခမည်းတော်သည်၊ သန္တိကေ-အနီး၌၊ သစေ ဘဝေယျ-အကယ်၍ ရှိတော်မူအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) သော-ထိုခမည်းတော်သည်၊ အာဝါဟဝိဝါဟ-သြားဆောင်ခြင်း၊ သမီးပေးခြင်း မင်္ဂလာကို၊ (လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကို၊) ကရေယျ-ပြုတော်မူရာ၏။ ဣဒါနိ ပန-ယခုအခါ၌ကား၊ အမှာကံ-တို့၏။ ဘာရော-တာဝန်တည်း၊ ဣကတိ-ဤသို့၊ စိန္တေတွာ-ကြိပြီး၍၊ ကုမာရေဟိ-မင်းသားတို့နှင့်၊ သမ္မိ, မန္တယိသု-တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ။

ကုမာရာ-တို့သည်၊ ("ကပ္ပေသုံ"၌ စပ်၊) အမှာကံ-တို့၏။ ဝါ-ဝါတို့နှင့်၊ သဒိသာ-ဇာတ်အားဖြင့် တူကုန်သော၊ ခတ္တိယဓီတရောနာမ-မင်းသမီးမည်သည်တို့ကို၊ နဝယာမ-မတွေ့ကြရကုန်၊ ဘဝိနီနံပိ-နှမတော်တို့၏လည်း၊ ဝါ-တို့နှင့်လည်း၊ သဒိသေ-ကုန်သော၊ ခတ္တိယကုမာရေ-မင်းသားတို့ကို၊ နဝ (ပသာမ)။

စဏ္ဍဝတ္ထိဗလေန။ ။စဏ္ဍာဝတ္ထိဗလဘာဝေနေ-ဌိကာသစ်၊ ဗလေနဌ္ဌ ဘာဝဝုစ္စတေ ကြိပါ၊ ဤကဲ့သို့သော ဘုစိနက်သန်ဌ် ရပ်တည်နေသူသည် စကြာမင်း၏ အစွမ်းအဖြစ်အားဖြင့် (စကြာမင်း၏ အားအစွမ်းနှင့် တူသော အားအစွမ်းရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်) အလွန်သာလွန်သူ ဖြစ်စရာရှိသည်-ဟူလို။

ကပိလဝတ္ထု။ ။ကပိလသ-၏ + ဝတ္ထု-ခေရာတည်း၊ ကပိလဝတ္ထု-ရာ၊ ကပိလရသေ့၏ နေရာဖြစ်ဖူးသည်ကို အကြောင်းပြု၍ အူတပုဗ္ဗဂတိကနည်းအားဖြင့် "ကပိလဝတ္ထု" ဟု ဗျိုဟ်နှာမည်ကို ဖုည်ကြသည်-ဟူလို၊ စာအုပ်တို့၌ "ကပိလဝတ္ထုဇ်" ဟု ရှိ၏။ ဣကတိသဒ္ဒါနှင့် တွဲသောကြောင့် "ကပိလဝတ္ထုတိ (ကပိလဝတ္ထု + ဣကတိ")ဟုသာ ရှိရမည်။

စ-ဆက်၊ အသဒိသသံယောဇဝေ-ဇာတ်အားဖြင့် မတူသူတို့၏ ပေါင်းသင်းခြင်းကြောင့်၊ နော-ဝါတို့၏။ ဥပဓိန္ဓာ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ပုတ္တာ-သားတော် သမီးတော်တို့သည်၊ မာတိတော ဝါ-မယ်တော်ဘက်မှသော်လည်းကောင်း၊ ပိတိတောဝါ-ခမည်းတော်ဘက်မှသော်လည်းကောင်း၊ အပရိသဒ္ဓါ - မစင်ကြယ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဇာတိသမ္ဘေဒံ-ဇာတ်အားဖြင့် ရောစပ်ခြင်းသို့၊ ဝါ-ဇာတ်ပျက်ခြင်းသို့၊ ပါပုဏ်သမ္ဓိ-ရောက်ကုန်လတ္တံ့၊ ကတ္ဝာ-ကြောင့်၊ (ထိုဇာတ်ပျက်မည့် ဘေးကြောင့်) မယ်-တို့သည်၊ ဘဂိနီဟိယေဝ-နှမတော်တို့နှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ သံဝါသံ-ပေါင်းသင်းခြင်းကို၊ ရောစေမ-နှစ်သက်ပါကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍။ တေ-ထို မင်းသားတို့သည်၊ ဇာတိသမ္ဘေဒဘယေန-ဇာတ်အားဖြင့် ရောစပ်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ (ဇာတ်ပျက်မည့် အရေးကြောင့်) ဇေဋ္ဌဘာဂိနိ-အကြီးဆုံး အမတော်ကို၊ [စာအုပ်တို့၌ "ဇေဋ္ဌကဘာဂိနိ" ဟု ရှိ၏။ အနက်တူပင်တည်း။ "ဇေဋ္ဌကဘာဂိနိ" ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] မာတုဠာနေ-မယ်တော်အရာ၌၊ ထပေတွာ-၍၊ အဝသေ သာဟိ-ကြွင်းသော နှမတော်တို့နှင့်၊ [မိမိတို့အောက် အစဉ့်အတိုင်း ငယ်ကုန်သော နှမတော်တို့နှင့်။] သံဝါသံ-ပေါင်းသင်းခြင်းကို၊ ကပ္ပေသုံ-ပြုကြကုန်ပြီ။

တေသံ-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ ပုတ္တေဟိစ-သားတော်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓီတာဟိစ-သမီးတော်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝဗုမာနာသံ-တိုးပွားကုန်စဉ်၊ အပရေန သမယေန - နောက်အခါ၌၊ ဇေဋ္ဌကဘဂိနိယာ - အကြီးဆုံး အမတော်၏၊ ကုဋ္ဌ ရောဂေါ-နူနာရောဂါသည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ကောဝိဠာရပုပ္ပသဒိသာနိ-ပင်လယ်ကသစ်ပန်းနှင့် တူကုန်သော၊ (သွေးအရောင်ကြောင့် နီမြန်းနေသည့် အတွက် ပင်လယ်ကသစ်ပန်းနှင့် တူကုန်သော။) ဂဏ္ဍာနိ-ကိုယ်တို့သည်၊ အဟေသုံ-ကုန်ပြီ။

ရာဇကုမာရာ-တို့သည်၊ ဣကမာယ-ဤအမတော်ကြီးနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဧကတော-တပေါင်းတည်း၊ နိသဇ္ဇဒုနဘောဇနာဒီနိ-ထိုင်ခြင်း, ရပ်ခြင်း, စားခြင်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တာနမ်ပိ-ပြုကုန်သော သူတို့၏လည်း၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ အယံ ရောဂေါ - ဤကုဋ္ဌရောဂါသည်၊ သက်မတိ - ပြောင်းရွှေ့တတ်၏။ ဝါ - ကူးစက်တတ်၏။ ဣတိ - သို့၊ စိန္တေတွာ-၍၊ ဧကဒိဝသံ-၌၊ ဥယျာနကီဠံ-ဥယျာဉ်ကစားခြင်းသို့၊ ဝါ-ဥယျာဉ်ကစားရာ အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တာ ဝိယ - သွားကုန်သကဲ့သို့၊ တံ-

---

အသဒိသသံယောဇဝေ။ ။"ဇာတိယာ အသဒိသာနံ ယရဝါသပယောဇဝေ ဟေတု ဘူတေ-ဇာတ်အားဖြင့် မတူသူတို့၏ ယရာဝါသကို အသုံးပြုခြင်းကြောင့်" ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်၏။ ယခုစာအုပ်တို့၌ "အသဒိသသံယောဇဝေ-ဇာတ်မတူသူတို့၏ ပေါင်းခြင်းကြောင့်" ဟု ရှိ၏။ သာ၍ အမိပ္ပာယ်ရှင်းသည်။

ထိုအမတော်ကြီးကို၊ ယာနေ-၌၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊ အရည်-သို့၊ ပဝိသိတွာ-၍၊ ဘူမိယံ-၌၊ [ဤ]နေရာဝယ် "ဃရသခေ်ပေန" ဟု ရှေးစာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။ နောက်၌ ရှိခြင်းက ပိုကောင်း၏။[1] ပေါက္ခရဏီ-ရေကန်ကို၊ ခဏာပေတွာ-တူးစေ၍၊ တတ္ထ-ထိုရေကန်၌၊ ခါ၃နီယဘောဇနီယေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိं, တံ-ထိုအမတော်ကြီးကို၊ ပတ္ကိပိတွာ-ထည့်သွင်း၍၊ ယရသခေ်ပေန-အိမ်၏အသွင်ဖြင့်၊ ဥပရိ-အပေါ်၌၊ ပဒရံ-ဟျဉ်ချပ်ကို၊ ပမ္ပိစ္ဆာဒေတွာ-ဖုံးအုပ်၍၊ ပဲသုံ-ခြေကို၊ ဒတ္တာ-ပေး၍၊ ဝါ-ဖုံး၍၊ ဟက္ကမိသုံ-ကုန်ပြီ။

စ-ဆက်၊ တေန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ [ရှေးစာအုပ်များ၌ "စ" သ၌ မပါ။ "သမယေနပိ"ဟု ပိသဒ္ဒါ ပါ၏။ စာသွား မကောင်း။] ရာမောနာမ-ရာမမည်သော၊ ဗာရာဏသီရာဇာ-ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ [ဗာရာဏသီမြို့၏ နာမည်ဟောသဒ္ဒါ ဖြစ်၍ "သီ"၌ ရသ မရှိရာ။] ကုဋ္ဌရောဂေါ-နုနာရောဂါ ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ["ကုဋ္ဌရှောဂီ"ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။] နဋ္ဌကိတ္တိဟိစ-ကခေျသည်မောင်းမတို့သည် လည်းကောင်း၊ သြရောဟေတိစ-မိဖုရားတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဇဂ္ဂိတ္ဆိယမာနော-စက်ဆုပ်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) တေန သံဝေဂေန-ထိုဦးဠေ့ခြင်းကြောင့်၊ ဇေဋ္ဌ ပုတ္တသ-သားတော်ကြီးအား၊ ရဇ္ဇံ-မင်းအဖြစ်ကို၊ ဒတ္တာ-ပေး၍၊ အရည်-တောတွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍၊ တတ္ထ-ထိုတောဘ၌၊ ပဏ္ဏာသလဿ-သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ပိုးကာအပ်သော အိမ်ကို၊ မာပေတွာ-ဖန်ဆင်းပြီး၍၊ မူလဖလာနံ-သစ်မြစ် သစ်သီးတို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တော-သုံးဆောင် လတ်သော်၊ နံ စိရသေဝ-မကြာမြင့်မီပင်၊ အရောဂေါ-ရောဂါမရှိသည်၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော-ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိ သည်၊ ဟုတ္တာ, ဣ္ဂတောစိတောစ-ဤမှဤမှလည်း၊ ဝိစရနစ္ဆော-လှည့်လည်လတ်သော်၊ မဟန္တံ-ကြီးစွာသော၊ သုသိရ ရုက္ခံ-အခေါင်းရှိသော သစ်ပင်ကို၊ ဒိသ္ဝာ-တွေ့ရ၍၊ တသ-ထိုသစ်ခေါင်း၏၊ [တသ္မာ-တိ သုသိရသ-ဒ္ဋိကာသစ်၊ သုသိရ ရုက္ခံဟုပ်မ အပဓာန ဖြစ်သော သုသိရကိုသာ စွဲသည်။] အဗ္ဘန္တရေ-အတွင်း၌၊ သောဌသဟတ္ထပမာဏာ-

---

[1] **နဋ္ဌကိတ္တိ ဩရောဓ။** ။နဋ္ဌိတိ နဋ္ဌိကာ၊ နဋ္ဌိကာစ + တာ = ဣတ္ထိယောစာတိ နဋ္ဌိကိတ္တိယော-ဘုရင်၏ရှေ့၌ ကပြသော မိန်းမများ။ [စာအုပ်တို့၌ "နာဋ္ဌကိတ္တိယော" ဟု မို့၌ ဣသရ မပါတဲ့ နာဋ္ဌလည်း ဒီယဖြင့် ရှိ၏။ အဘိဓာန် (၁၁၁) ၌ နဋ္ဌက (ပုလ္လိङ်) ရှိ၏။ ဣတ္ထိတိလိङ်၌ "နဋ္ဌိကာ" ဟု ရှိသင့်၏။] ယထာကာမစာရံ စရိတုံ အပ္ပဓါနေန (အလိုရှိတိုင်းလှည့်လည်သည်ခြင်းကို အခွင့် မပေးဘဲ) အာဝုန္ဓိယတိ ရာဇိတ္တိယော အနေနာဘတိ သြရောဓော-မင်း၏ မိဖုရားတို့ကို တားဆီးရာဖြစ်သော နန်းဆောင်ကို "သြရောဓ"ဟု ခေါ်၏။ ထိုနန်းဆောင်၌ နေရသော မိဖုရားတို့ကိုကား ဌာန၏ အမည်ကို ဌာနီ၌ တင်စားသော ဌာနူပစာရ အားဖြင့် "သြရောဓ" ဟု ခေါ်ရသည်၊ အဝ + ရုဓိ, ဏ။. . . [နဋ္ဌကိတ္တိယောနာမ နုစ္ဆိတ္ထိယော၊ ရာဇဘရိယာယော သြရောဓောနာမ-ဋီကာသစ်။]

၁၆ တောင် ပမာဏရှိသော၊ (အမြင့်ကို ရည်ရွယ်သည်) ဩကာသ-အရပ်ကို၊ သောဇေတွာ-သုမ်သင်ခ်၍၊ ဒွါရဝူ-တံခါးမကိုလည်းကောင်း၊ ဝါတပါနဠ-လေသာပြူတင်းပေါက်ကိုလည်းကောင်း၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ဝါ-တပ်၍၊ နိသေဏီ-လှေခါးကို၊ [ထန်းတက်သောအခါ ထောင်၍ တက်ရသော လှေခါးနှင့် တူသော ကြောင့် "ထန်းကျင့်လှေခါး" ဟု ရှေးက ပေးသည်။] ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍၊ တတ္ထ-ထိုသစ်ခေါင်း၌၊ ဝါသံ-နေခြင်းကို၊ ကပ္ပေသိ-ပြုပြီ။

သော-ထိုမင်းသည်၊ အဂ်ါရကဋ္ဌာဟေ-မီးအိုးကင်း၌၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ ကတ္တွာ-ပြု၍၊ ရတ္တိ-ညဉ့်၌၊ မိဂသူကရဒိန်-သမင် ဝက် အစရှိသည်တို့၏၊ သဒ္ဒေ-အသံတို့ကို၊ သုဏာနွေဝ-နားထောင်လျက်၊ သယတိ-အိပ်၏။ [သူကရာဒိနံ၌ အာဒိဖြင့် "သားကောင်တို့ကို သတ်ဖြတ်တတ်သော မုဆိုး၊ ခြေသ့်" စသည်ကို ယူ။] သော-ထိုမင်းသည်၊ အသုကသ္မိ ပဒေသေ-ထိုမည်သော အရပ်၌၊ သီဟော-ခြေသ့်သည်၊ သဒ္ဒ-အသံကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ အသုကသ္မိ (ပဒေသေ)။ ဗျဂ္ဃေါ-ကျားသည်၊ (သဒ္ဒ် အကာသိ)၊ ဣတိ-သို့၊ သလ္လကွေတွာ-မှတ်သားချ၍၊ ပဘာတေ-လင်းလတ်သော်၊ တတ္ထ-ထိုအသံကြားရာ အရပ်၌၊ ဂန္ဓာ-သွားချ၍၊ ဝိယာသမံသံ-စားကြွင်း အသားကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ပစိတွာ-ချက်ပြုတ်၍၊ ခါဒတိ-စားပြီ။ အထ-ထိုအခါ၌၊ ဧက ဒိဝသံ-တစ်နေ့သည်၊ တသ္မိ-ထိုရာမမင်းသည်၊ (နိုသိနေ့၌ စပ်)၊ ပစ္ဆူသသမယေ-မိုးသောက်အခါ၌၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ ဇာလေတွာ-တောက်စေ၍၊ နိသိန္နေ-နေလတ်သော်၊ ရာဇမီတာယ-မင်းသမီး၏၊ သရီရဂန္ဓေန-ကိုယ်၏ အနံ့ကြောင့်၊ အာဂန္ဓာ-လာ၍၊ ဗျဂ္ဃေါ-ကျားသည်၊ တသ္မိ ပဒေသေ-ထိုအရပ်၌၊ (မင်းသမီးကို လှောင်ထားရာ ထိုအရပ်၌)၊ ဝံသုံ-ခြေကို၊ ဝိယူဟန္တော-ယက်လတ်သော်၊ ပဒရေ-ပျဉ်ချပ်၌၊ ဝိဝရံ-အပေါက်အကြားကို၊ အကာသိ။

စ-ဆက်၊ တေန ဝိဝရေန-ထိုအပေါက်အကြားဖြင့်၊ သာ-ထိုမင်းသမီးသည်၊ ဗျဏ္ဍ-ကို၊ ဒိဋ္ဌာ-မြင်ရ၍၊ ဘီတာ-ကြောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိသာရံ-ဖောက်ပြန်သော အသံကို၊ အကာသိ-ပြီ၊ သော-ထိုရာမမင်းသည်၊ တံ သဒ္ဒံ-ထိုအသံကို၊ သုတ္တာ-ကြား၍ လည်းကောင်း၊ ဧသော-ဤအသံသည်၊ ဣတ္ထိသဒ္ဒေါ-မိန်းမ၏ အသံတည်း။ ဣတ္ထိ-ဤသို့ သလ္လကွေတွာစ-မှတ်သားချ၍လည်းကောင်း၊ ပါတောဝစောစောဌ်ပင်၊ တတ္ထ-ထိုအသံရှိရာ အရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-သွား၍၊ ဧတ္ထ-ဤအရပ်၌၊ ကောသာတယ်သူနည်း၊ ဣတ္ထိ-သို့၊ အာဟ-မေးပြီ၊ သာမိ-အရှင်၊ ဝဲတာဝါမောမာတုဝါမဝါတည်း၊ ဣတ္ထိ-ဤသို့ပြောပြီ။ ကိ ဇာတိကာ-အဘယ်ဇာတိရှိသည်၊ အသိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတ္ထိ-ဤသို့ မေးပြီ၊ သာမိ-အရှင်၊ ဩကာကမဟာရာဇသော-ဩကာကမဟာရာဇာ၏။ ဓီတာ-သမီးတော်သည်၊ (အမှိုး-ဖြစ်ပါ၏)။ ဣတ္ထိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ နိက္ခမ-ထွက်ခဲ့ပါလော၊ ဣတ္ထိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ သာမိ-အရှင်၊ နသတ္ထာ-

မတတ်ကောင်းပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ကိ ကာရဏာ-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ (နသတ္တာ-မတတ်ကောင်းသနည်း၊) ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ ဆဝိ ရောဂေါ-ကိုယ်ရေရောဂါသည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

သော-ထိုမင်းသည်၊ သဒ္ဓံ-သော၊ တံ ပဝတ္တိ-ထိုဖြစ်ပုံအကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆိတွာ-၍၊ ခတ္တိယမာနေန-ခတ္တိယဇာတ်၏ မာန်ကြောင့်၊ အနိက္ခမန္တိ-မထွက်လိုသောမင်းသမီးကို၊ အဟမ္မိ-ကျွန်ုပ်သည်လည်း၊ ခတ္တိယော-ခတ္တိယပါတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အတ္တနော-၏၊ ခတ္တိယဘာဝံ-ခတ္တိယဓာတ်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနာပေတွာ-သိစေပြီး၍၊ [မင်းတို့၌ သူတစ်ပါးကို လုလည်ကြောင်း မာယာတစ်မျိုး ရှိ၏။ ထိုခတ္တိယမာယာဖြင့် မိမိကို ခတ္တိယဖြစ်ကြောင်း သိစေပြီး၍။] နိသေးဏိ-ကို၊ ဒတ္တာ-ပေး၍၊ ဥဒ္ဓရိတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ အတ္တနော-၏၊ ဝသနောကာသံ-နေရာအရပ်သို့၊ နေတ္တာ-ဆောင်၍၊ သယံ-တိုင်၊ ပရိဘုတ္တတေသဇ္ဇနိယေဝ-သုံးဆောင်အပ်ဖူးသော ဆေးတို့ကိုပင်၊ ဒတ္တာ-ပေး၍၊ နဂစိရသေဝ-မကြာမီပင်၊ အရောဂ-ရောဂါမရှိသည်ကို၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော-ရွှေအဆင်းနှင့် တူသောအဆင်းရှိသည်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ တာယ-ထိုမင်းသမီးနှင့်၊ သဒ္ဓိ, သဝါသံ-ပေါင်းသင်းခြင်းကို၊ ကမ္ပေသိ-ပြုပြီ၊ သာ-ထိုမင်းသမီးသည်၊ ပဋမသံဝါသေနေဝ-ပဌမပေါင်းသင်းခြင်းကြောင့်ပင်၊ ဂဗ္ဘံ-ကိုယ်ဝန်ကို၊ ဂဏှိတ္တာ-ယူပြီး၍၊ ဒွေ-၂ ယောက်ကုန်သော၊ ပုတ္တေ-သားတော်တို့ကို၊ ဝိဇာယိ-ဖွားမြင်ပြီ၊ [အမ္မာပူး ဖွားမြင်ပြီ။] ပုနပိ-တစ်ဖန်လည်း၊ ဒွေ (ပုတ္တေ ဝိဇာယိ၊) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သောဠသက္ခတ္တုမ္ပိ-၁၆ ကြိမ်လည်း၊ ဝိဇာယိ-ပြီ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဘါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဒ္ဒတ္တိသ-၃ ကျိပ် ၂ ယောက်သော၊ ဘာတရော-ညီနောင်တို့သည်၊ အဟေသုံ - ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တေ - ထိုညီနောင်တို့ကို၊ အနုပုဗ္ဗေန - အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တေ - ကြီးရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်တို့ကို၊ ပိတာ-ခမည်းတော်သည်၊ သဒ္ဓ သိဟာနိ-အလုံးစုံသော အတတ်တို့ကို၊ သိက္ခာပေသိ-သင်ပေးပြီ။ [(တစ်နည်း) အနုပုဗ္ဗေန-အားဖြင့်၊ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တေ-ကြီးရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ တေ-ထိုညီနောင်တို့ကို၊ ပိတာ, သဒ္ဓသိဟာနိ-တို့ကို၊ သိက္ခာပေသိ-ပြီ။]

အထ-ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ-၌၊ ဧကော-တစ်ယောက်သော၊ ရာမရညော-ရာမမင်း၏၊ နဂရဝါသီ-မြို့၌ နေလေ့ရှိသော၊ ဝနစရကော-တောလည်မုဆိုးသည်၊ ပဗ္ဗတေ-တောင်၌၊ ရတနာနိ-ရတနာတို့ကို၊ ဂဝေသန္တော-ရှာမှီးစဉ်၊ ရာဇာနံ-ကို၊ ဒိသ္မာ-တွေ့၍၊ သဘူသနိတ္တာ-ကောင်းစွာသိ၍၊ (မှတ်မိ၍၊) အာဟ-သံတော်ဦး တင်ပြီ၊ (ကိ၊) ဒေဝ-မင်းမြတ်၊ တုမှေ-အရှင်မင်းမြတ်တို့ကို၊ အဟံ-အကျွန်တော်သည်၊ ဇာနာမိ-သိပါ၏။ ဣဒံ (အာဟ၊) တတော-ထိုနေကာဘ်၌၊ နံ-ထိုမုဆိုးကို၊ ရာဇာ-သည်၊ သဒ္ဓံ, ပဝတ္တိံ, ပုစ္ဆိ-ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ကသ္မိံ ဒေဿေ-ထိုခရာ၌၊ တေ ဒါရကာ-ထိုမင်းသားကလေးတို့သည်၊ အာဂမိသု-ရောက်လာကုန်ပြီ၊ သော-ထိုမုဆိုးသည်၊

တေ-ထိုမင်းသားကလေးတို့ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ဣမေ-ဤသူတို့သည်၊ ကေ-အဘယ်သူ တို့ပါနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ မေ-၏၊ ပုတ္တာ-သားတော်တို့တည်း၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ ဝုတ္တာ-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ တေသံ-ထိုမင်းသားတို့၏၊ မာတိကဝံသ-အမိမှလာသော အနွယ်ကို၊ ပုစ္ဆိတ္တာ-မေးပြီး၍၊ ဒါနိ-၌၊ မေ-သည်၊ ပါဘတံ-စကား လက်ဆောင်ကို၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ နဂရံ-သို့၊ ဂန္တာ-၍၊ ရညော-မင်းအား၊ (ရာမမင်း၏ သားကြီးဖြစ်သော မင်းအား၊) အာရောစေသိ-သံတော်ဦး တင်ပြီ။

သော-ထိုမင်းသည်၊ (ရာမမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော မင်းသည်၊) ဝိတရ-ခမည်းတော်ကို၊ အာနယိသာမိ-ဆောင်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ စတုရင်္ဂိနိယာ-၄ ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သေနာဃ-စစ်တပ်ဖြင့်၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တာ-သွား၍၊ ဝိတရ-ခမည်းတော်ကို၊ ဝန္ဒိတ္တာ-ဝပ်ချ၍၊ ဒေ၀-မင်းမြတ်၊ ရဇ္ဇံ-မင်းအဖြစ်ကို၊ သမ္မဒ္ဓိဆ-လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ယာစိ-တောင်းပန်ပြီ၊ သော-ထိုရာမမင်း သည်၊ တာတ-သားတော်၊ အလံ-တော်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုဗာရာဏသီမြို့သို့ နဂ္ဃာမိ-မလိုက်လို၊ ဣဒေ၀-ဤအရပ်၌ပင်၊ မေ-ငါဖို့၊ ဣမံ ရဇ္ဇံ-ဤကလောပင်ကို၊ အပနေတွာ-ဖယ်၍၊ နဂရံ-ကို၊ မာပေဟိ-ဖန်ဆင်းပါသော၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ သော-ထိုသားတော်မင်းသည်၊ တထာ-ထိုခမည်းတော် ပြောဆိုအပ်သည့် အတိုင်း၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ တသ နဂရသ-ထိုမြို့၏၊ (ဒွေနာမာနိ၌ စပ်၊) ကောလ ရုက္ခဲ-ကလောပင်ကို၊ အပနေတွာ-ဖယ်၍၊ ကတတ္တာ-ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ ကောလနဂရန္တိစ-ကောလမြို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဗဟုပထေ-ကျေးတို့၏ လမ်း၌၊ ကတတ္တာ-ကြောင့်၊ ဗဟုပထန္တိစ-ဗဟုပထမြို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-၂ မျိုးကုန်သော၊ နာမာနိ-တို့သို့၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊ ဝိတရ-ကို၊ ဝန္ဒိတ္တာ-၍၊ အတ္တနော-၏၊ နဂရံ-သို့၊ အဂမာသိ-ပြန်သွားပြီ။

တတောာ-ထိုမှနောက်၌၊ ဝယပ္ပတ္တေ-အရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော၊ ကုမာရေ-သားတော်တို့တို့၊ မာတာ-မယ်တော်သည်၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ (ကိုး) တာတာ-သား တော်တို့၊ တုမှာကံ-သင်တို့၏၊ ကပိလ၀တ္ထုဝါသိနော-ကပိလ၀တ်မြို့၌ နေလေ့ရှိ ကုန်သော၊ သက္ကာ-သာကီ၀င်ဖြစ်ကုန်သော၊ မာတုလာ-ဦးလေးတော်တို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏။ [" သန္တိ " နေရာ၌ "ဟောန္တိ" ဟု သီဟိုဠ်မူ၌ ရှိ၏။ "သက္ကာ-

---

ကောလရုက္ခံ။ ။ကောလရုက္ခောနာမ ကုဋ္ဌဘေသရုပဂေါ (နုနာအတ္ထက် ဆေး အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော) ဧကော ရုက္ခတိသေသော၊-ဦးကာသစ်၊ ယနုအခါ၌လည်း နုနာ အတ္ထက် ထိုကလောပင်ကို အသုံးပြုကြ၏။ ကောလမည်သော သစ်ပင်ရှိရာ အရပ်၌ ဖန်ဆင်း အပ်သောကြောင့် "ကောလ ဏ္ဍ အတ္ထိတိ ကောလံ၊ ကောလံ + တံ + နဂရံစတိ ကောလ နဂရံ" ဟု ဖြစ်၏။ ထိုကောလမြို့၌ ပေါက်ဖွားသော မင်းထို့ကို "ကောလိယမင်း"ဟု ခေါ်၏။ ထိုမင်းတို့၏ အနွယ်ကိုလည်း "ကောလိယအနွယ်" ဟု ခေါ်သည်။

သာကီဝင်တို့သည်၊ မာတုလာ-ဦးလေးတော်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏" ဟု အနက်ထွက်သောကြောင့် သာ၍ ကောင်းသည်။] ပန-ဆက်၊ ဝေါ-သင်တို့၏။ မာတုလမိတာနံ-ဦးလေးတော်များ၏၊ သမီးတော်တို့၏။ ဧဝရူပံနာမ-ဤသို့သဘောရှိသည်မည်သော၊ ကေသဂ္ဂဟဏံ-ဆံပင်ကို ယူပုံသည်၊ ဝါ-ဆံထုံးပုံသည်။ [ကေသ ဝေဏိဗန္ဓနံ။] ဟောတိ-၏။ ဧဝရူပံ (နာမ)-ဤသို့သဘောရှိသည် မည်သော၊ ဒုသဂ္ဂဟဏံ-အဝတ်ကို ကိုင်ယူပုံသည်၊ ဝါ-အဝတ် ဝတ်ပုံသည်။ (ဟောတိ) ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ တာ-ထိုမင်းသမီးတို့သည်၊ နှာနတိတ္ထံ-ရေချိုးဆိပ်သို့၊ အာဝဇ္ဇန္တိ-လာကြကုန်၏။ တဒါ-ထိုအခါ၌' ဂန္ဓာ-သွားရ၍၊ ယသ-အကြင်သားတော်အား၊ ယာ-အကြင်မင်းသမီးသည်၊ ရုစ္စတိ-နှစ်သက်၏။ သော-ထိုသားတော်သည်၊ တံ-ထိုမင်းသမီးကို၊ ဂဏှတု-ယူခဲ့လော၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ-ပြောပြီ)၊ တေ-ထိုသားတော်တို့ဆည်း၊ တဆေဝ-ထိုမယ်တော် ပြောအပ်သည့်အတိုင်းပင်၊ ဂန္ဓာ-သွားရ၍၊ တာသု-ထိုမင်းသမီးတို့သည်၊ နှတ္တာ-ရေချိုးပြီး၍၊ သီသံ-ဦးခေါင်းကို၊ သုက္ခာပယ မာနာသု-ခြောက်စေကုန်စဉ်၊ (ခြောက်ဖို့ရန် နေလှန်းကုန်စဉ်)၊ ယံ ယံ-အကြင် အကြင်မင်းသမီးကို၊ (ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ)၊ ဣဆ္ဆိသု-အရှိကြကုန်ပြီ၊ တံ တံ-ထိုထိုမင်းသမီးကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ နာမံ-မိမိတို့၏ နာမည်ကို၊ သာဝေတွာ-ကြားစေ၍၊ အာဂမိသု-ပြန်လာကုန်ပြီ သကျရာဇာနော-သာကီဝင်မင်းတို့သည်၊ သုတ္တာ-ကြားရ၍၊ ဘဏော-မောင်မင်းတို့၊ ဟောတု-ရှိပါစေတော့၊ တေ-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ အမှာကံ-ငါတို့၏။ ဥဘတကာ ဧဝ-ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ပင်တည်း။ ဣတိ-ဤသို့ပြောရ၍၊ တုဏ္ဍီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အဟေသုံ-ကုန်ပြီ အယဲ-ဤသည်ကား၊ သကျကောလိယာနံ-သာကျမင်း ကောလိယမင်းတို့၊ ဥဘတ္တိ-ဖြစ်ပုံတည်း။

ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအားဖြင့်၊ တေသံ သကျကောလိယာနံ-ထိုသာကီဝင်မင်း ကောလိယမင်းတို့သည်၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ အာဝါဟဝိဝါဟံ-သမီးဆောင်ခြင်း သမီးပို့ခြင်းမင်္ဂလာကို၊ ကရောန္တာနံ-ပြုကုန်စဉ်၊ ယာဝ ဗုဒ္ဓကာလာ-ဘုရားပွင့်တော်မူရာ အခါတိုင်အောင်၊ အနုပုဗ္ဗဿောဝ-မပြတ်မစဲသည် သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝံသော-အနွယ်သည်၊ အာဂတော-လာပြီ၊ တတ္ထ-ထိုသကျဝံသ

အာဝါဟ, ဝိဝါဟံ။ ။အာဝဟန်-သတို့သမီးကို မိမိအိမ်သို့ ဆောင်ယူခြင်း(သမီးဆောင်ခြင်း) အာဝါဟော-ခြင်း၊ [ပရိဂ္ဂဟဘာဝေန-(ခေတ္တခဏ ခေါ်ဆောင်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ) အပိုင်သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဒါရိကာယ-ကို၊ ဂဟဏံ-တည်း၊ ဝိဝိနာ-မင်္ဂလာအစီအရင်ဖြင့်၊ ပရဏုလေ-၌၊ ဝါ-သို့၊ ဝဟနံ-ဆောင်ခြင်း၊ ပေသနံ-ပို့ခြင်းတည်း၊ ဝိဝါဟော-သတို့သမီး ပို့ခြင်း၊ ဝိကို "ဝိဝိနာ" ဟု ဖွင့်သည်၊-သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ဝိမတိ ဋီကာ။]

ကောလိယ၀ံသတို့တွင်၊ ဘဂ၀ါ-သည်၊ သက္ကျ၀ံသ-သာကီ၀င်ကို၊ ၀ါ-သက္ကျမင်းတို့၏ အနွယ်ကို၊ ဒယေတုံ့-ဌာ၊ တော ရဏ္ဍသွာ ၊၀ေ၊ တီရေတိ အာဘိ-အစရှိသော စကားကို၊ အာ၀ာ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ-ထိုတော ရဏ္ဍသွာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ သမ္ဗန္ဓိတိ-ကား၊ ၀သန္တိ-နေကုန်၏၊["ဓာတူန် အနေကတ္ထတ္ထာ"နှင့်အညီ သမ္ဓတာတ်သည် ၀သနအနက်ဟော။] သက္ကာ ၀တ ဘောတိ-ကား၊ ရဏ္ဍသွာ-တိုင်းပြည်မှ၊ ပဇ္ဇာဒိတာ-ထွက်သွားစေအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အရညေ-၌၊ ၀သန္တာ၀ိ-နေရပါကုန်သော်လည်း၊ ဇာတိသမ္ဘေဒံ-ဇာတ်အားဖြင့် ရောစပ်ခြင်းကို၊ အကတ္တာ-၍၊ ကုလ၀ံသ-အမျိုး၏ အနွယ်ကို၊ အနုရက္ခိတုံ-အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ သက္ကာ သမတ္ထာ (၀တ)-စွမ်းနိုင်ပါပေကုန်စွ၊ ပဋိဗလာ (၀တ)-စွမ်းနိုင်ပါပေကုန်စွ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တဒဂ္ဂေတိ-ကား၊ တံ-ထိုသကျာ ၀တ ဘော အစရှိသော ဥဒါန်းစကားကို၊ အဂ္ဂ-အစကို၊ ကတ္တာ-၍၊ တတော-ထိုသကျာ ၀တ ဘော အစရှိသော ဥဒါန်း စကားမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ("သက္ကာ-သက္ကျတို့သည်၊ ၀ါ-သာကီယတို့သည်၊ ပညာ ယန္တိ-ထင်ရှားကြကုန်၏" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဣဒါ ဣတိ အတ္ထော၊ သော ၊၀ေ၊ ပုဗ္ဗ ပုရိသောတိ-ကား၊ သြဣ္ဘာကောဘ-သြဣ္ဘာကမည်သော၊ သော ရာဇာ-သည်၊ ဓောသံ-ဤသက္ကျမင်းတို့၏၊ (သာကီယမင်းတို့၏။) ပုဗ္ဗပုရိသော-ရှေးနဦး ဖြစ်သော ယောကျ်ားတည်း၊ (ရှေးဦးစွာသော ယောကျ်ားတည်း။) ဓောသံ-ဤသက္ကျမင်းတို့၏၊ ဂဟ၀တိ၀ံသေန-ဂဟ၀တိတို့၏ အနွယ်နှင့်၊ သမ္ဗေဒမတ္တာ့ဝိ-ရောစပ်ခြင်းမျှ

သာကျာ။ ။သကဓာတ် + ဏျပစ္စည်းဖြစ်သောကြောင့် "ဘာဂျ" ပုနံကဲ့သို့ "သာကျာ ၀တ ဘော" ဟု ရှိသင့်၏။ အာဟ္ဋိ ရဃပြု၍ "သကျာ"ဟု ဖြစ်သည်-ဟု ကြိပါ၊ "သဏ္ဌောန္တိ-(တိုင်းပြည်မှ ထွက်သွားစေအပ်ပါကုန်သော်လည်း အမျိုးဇာတိ မပျက်အောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ) စွမ်းနိုင်ကုန်ကြ၏။ ဣတိ သကျာ" ဟု ပြုပါ၊ ထိုသကျတို့သည်ပင် ဏျပစ္စည်း ဣတ္ထာ၀ုံဖြင့် "သာကိယာ" ဟု ဖြစ်သည်။ ["သဏ္ဌောန္တိ" ဟူသော ဝိဂ္ဂဟသည် အစစ်အမှန် သဘာ၀အတိုင်း ပြုအပ်သောကြောင့် "သာဘာ၀ိကနိဗ္ဗစန်"ဟု ဦးကာသဝစ်၌ သုံးစွဲ၍ "သာဂေ + ၀သန္တိတိ သာကျာ - ဟင်းသီး ဟင်းရွက်တောဌ် နေကြသောကြောင့် "သာကျ"ဟူသော ၀စနတ္ထတို့ အသာဘာ၀ိက (သဘာ၀ မကျသော) ၀စနတ္ထဟု ဆိုသည်၊ သို့သော် ကောလဗြို့၌ ဖြစ်သည်တို့ကို "ကောလိယ" ဟု ခေါ်လျှင်, သာကအရပ်၌ ဖြစ်သည်တို့ကို "သာကိယ" ဟု ခေါ်နိုင်စရာရှိပါသည်။]

တဒဂ္ဂေ။ ။"တံ + အဂ္ဂေ"ဟု ခွဲ၊ အဂ္ဂေကို "အဂ္ဂ ကတ္တာ" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် အဂ္ဂေ၌ အံကို သုတ်ကြီးဖြင့် ဖြေ၊ တစ်နည်း - ဒုတိယာမှ သတ္တမီပြန်နေသော ဝိဘတ္တိ ဝိပလ္လာသဟု ကြ၍ "ကတ္တာ" ဟု ကြိယာ အပိုထည့်ပါ၊ ရှေ့ အဒ္ဓရတဂ္ဂေအဖွင့်ကို ပြန်ကြည့်ပါ၊ "ရာဇာ ၊၀ေ၊ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ၊ သက္ကာ ၀တ ၊၀ေ၊ ကုမာရာတိ၊ တဒဂ္ဂေ"ဟု ပါဠိတော်ရှိသောကြောင့် "တံ-ထိုသကျာ ၀တ ဘော စသော ဥဒါန်းစကားကို" ဟု စွဲသည်၊ ဆရာတို့ကား "တံ ဒိ၀သံ-ထိုဥဒါန်းကျူးရင့်ရာနေ့ကို"ဟု စွဲတော်မူသည်။

သည်လည်း။ ဣတိ (အယ)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ (အနုပုဒ္ဓိ-အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော၊ ကထာ-စကားတည်း။ ဤသို့ပြန်လှည့်ပါ။။) [ဆရာတို့ကား "ဣတိ အတ္ထော-ဤကား အနက်" ဟု ပေးတော်မူကြ၏။။]

ဇဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ သကျဝံသ-သာကီဝင်ကို၊ ဝါ-သကျတို့၏ အနွယ်ကို၊ ပကာသေတွာ - ထင်ရှားပြတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ - ၌၊ အမွေဌဝံသ-အမွေဌ၏ အနွယ်ကို၊ ပကာသေန္တော-ထင်ရှားပြတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ [ဘာဝပ္ပဓာန၊ အန္တပစ္စည်း ဟိတ်အနက်ဟော-ဟု ကြံပါ။။] ရညော ခေါ ပနာ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ကဏ္ဌ (နာမ) ဇနေသီတိ-ကား၊ ကာဌဝဏ္ဏ-မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော၊ အန္တောကုစ္ဆိယံယေဝ-ဝမ်းတွင်း၌ပင်၊ (ဝမ်းတွင်းတုန်းကပင်၊) သဠာတဒန္ဓံ-ကောင်းစွာ ပေါက်သော သွားရှိသော၊ ပရိပုဏ္ဏမသ္ယဒါဌိကံ - အပြားအားဖြင့် ပေါက်သော မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်ရှိသော၊ (မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ် အတော်ရှည်နေသော၊) ပုတ္တံ-ကို၊ ဝဇယိ-ပြီ၊ ပဗျာဟာသီတိ-ကား၊ ဃရမာနုသကေသု-အိမ်၌ နေသူလူတို့သည်၊ [ကဏ္ဌမွေးဖွားရာ အိမ်နေသူတို့သည်။။] ယဂ္ဂေ-ဘီလူးကလေးသည်၊ ဇာတော-မွေးပြီ၊ ပိသာစော-မြေဘက်ကလေးသည်၊ ဇာတော-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဘယေန-ကြောက်ခြင်းကြောင့် ပလာယိတွာ-ထွက်ပြေး၍၊ ဒွါရ-တံခါးကို၊ ပိဓာယ-ပိတ်၍၊ ဌိတေသု-တည်ပြီးကုန်လတ်သော်၊ ဣတောတ-ဤအရပ် ဤအရပ်သို့လည်း၊ ဝိစရန္တော-လှည့်လည်လျက်၊ မဲ-ငါ့ကို၊ ဓောဝထ-ရေဆေးပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ အာဒိနိ-ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝဒန္တော-ပြောဆိုလျက်၊ ဥစ္စာသဒ္ဒံ-ကျယ်စွာသော အသံကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ။

ကဏ္ဌ (နာမ)။ ။သုဝဏ္ဏာဝဏ္ဏာဒိဂ်-ရွှေ၏ အဆင်းနှင့် တူသောအဆင်း အစရှိသည်ကို၊ ဥပနိဓယ-ထောက်စာ၍၊ ကုစ္ဆိတဗ္ဗော (နိန္ဒိတဗ္ဗော)-ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော အဆင်းတည်း၊ ဣတိ ကဏ္ဌော၊ ကုဓာတ် + ဏှမစ္စည်း၊ ဥကို (အ) ပြု၊ ဤပိဂ္ဂဟနှင့်အညီ မည်းနက်သော အဆင်းသည် ကဏ္ဌမည်၏။ ထိုအဆင်းရှိသောကြောင့် "ကဏ္ဌ + အသ + အတ္ထိတိ ကဏ္ဌော" ဟု ပြု၍ဖြစ်စေ, ဂုဏုပစာရအားဖြင့် မြစ်စေ ထိုသူငယ်ကို "ကဏ္ဌ" ဟု ခေါ်သည်။ [အ၏စာမမ္ပ၌ "ကဏ္ဌ" ဟုသာ ရှိ၏။ နာမသဒ္ဒါ မပါ၊ ယခုမှ ဖွားပြီး၀ ဖြစ်၍ နာမည် မမှည့်နိုင်သေးသောကြောင့် နာမသဒ္ဒါ မပါသော စာမူသည်သာ ကောင်း၏။ "ကဏ္ဌ-လူနက်ကလေးကို၊ ဇနေသီ" ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။။]

ပဗျာဟာသီ။ ။ဝိ + အာပဗ္ဗ, ဟရဓာတ်သည် "နှ သကဗဇ္ဇေန မုခေန ဗျာဟရီ ဿာမိ" ကဲ့သို့ အသံပြုခြင်း (စကားပြောခြင်း) အနက်ကို ဟောင်၏။ ဘုသအနက်ဟော ပဥ္စပသာရသည် "ကျယ်စွာ"ဟူသော အနက်ကို ဟောင်၏။ ထို့ကြောင့် "ဥစ္စာသဒ္ဒံ အကာသိ"ဟု ဖွင့်သည်။ [ဟာသိ၌ မောဂ္ဂလ္လာန်-၆ ကဏ္ဍ ၂၈ သုတ်ဖြင့် ဟရဓာတ်၏ ရကို အာပြု။]

၂၆၈။ တေ မာဏဝကာ၊ပေ၊ အဝေါစုန္တိ-ကား၊ အတ္တနော-မိမိ မိမိ၏၊ ဥပါရမ္ဘ မောစနတ္ထာယ-အပြစ်တင်ခြင်းမှ လွတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဧတံ မာ ဘာဝိ အာဒီဝစန်-ဤမာ ဘဝ် အစရှိသော စကားကို၊ အဝေါစုံ-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ တေသံ-တိုလုလင်ငယ်တို့၏။ ဧတံ-ဤအကြောင်းသည်၊ အဟောသိ ကိရ-ဖြစ်သတတ်၊ (ကိ၊) အမှဋ္ဌော-သည်၊ အမှာကံ-တို့၏။ အာစရိယသေ-ဆရာကြီး၏။ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသီ-အကြီးဆုံး တပည့်တည်း။ မယံ-တို့သည်၊ ဧဝရူပေ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဌာနေ-အရာ၌၊ (ကျွန်မသားဟု ပြောဆိုရာ၌)၊ ဧကဒိဝစနမတ္တမ္ပိ-တစ်ခွန်း ၂ ခွန်းမျှသော စကားကို လည်း၊ သစေ နဝိတ္ထာမ-အကယ်၍ မပြောကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ကုန်လတ်သော်၊) အယံ-ဤအမွဋ္ဌသည်၊ နော-တို့၏။ အာစရိယသေ-၏။ သန္တိကေ-၌၊ အမှေ-တို့ကို၊ ပရိဘိန္ဒိဿတိ-ခွဲလတ့ဲ (ကုန်းတိုက်လတ့ဲ)၊ ["နော အမှေ"ဟု တစ်ယောက်တည်း အတွက် တစ်ဝါကျုတည်း၌ နှစ်ပုဒ်ပါနေခြင်းကား မကောင်း။ "နောကံ" တစ်ပုဒ်တည်းဖြင့် "ငါတို့၏၊ ငါတို့ကို"ဟု ၂ ချက် စပ်နိုင်သည်။] ဣတိ (ဧတံ)-သည်၊ အဟောသိ ကိရ-သတတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြိုးပြီး၍၊ ဥပါရမ္ဘမောစနတ္ထ-အပြစ်တင်ခြင်းမှ လွတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဧဝံ-သို့၊ အဝေါစုံ-ကုန်ပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပြောဆိုကြပါကုန်သော်လည်း၊ စိတ္တေန-စိတ်အားဖြင့်၊ အသယ-ထိုအမွဋ္ဌ၏၊ နိမ္မဒဘာဝဝ-မာန်မရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ (အနန္ဒမ်ခရေခြင်းကို၊) အာကခ်ဒ္ဓိ-အလိုရှိကြကုန်၏။ အယံ-ဤအမွဋ္ဌသည်၊ မာနနိသိတတ္တာ-မာနကို မှီသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (မာနကြီးသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) တေသမ္ပိ-ထိုလုလင်ငယ်တို့၏လည်း၊ ဝါ-တို့သည်လည်း၊ အုပ္ပိ ယောဝ - မချစ်အပ်သည်သာ၊ (အမုန်းခံရသည်သာ၊) ဟောတိ ကိရ - သတတ်၊ ကလျာဏဝဏ္ဏရဏောတိ-ကား၊ မဓုရဝစနော-ချိုသာသော စကားသံရှိပါ၏။

ဥပါရမ္ဘမောစနံ။ ။အာစရိယေန အမွဋ္ဌနစ အတ္တနော အတ္တနော ဥပရိ ပါပေတဗ္ဗော ပဝါဒသ (ရောက်စေထိုက်သော စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ခြင်းကို) အပနယုနတ္ထာ-ဒီကာ၊ "ဥပါရမ္ဘ-ကပ်၍နှိပ်စက်ကြောင်း အပြစ်"ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် "အပဝါဒသ"ဟု ဖွင့်သည်၊ မိမိတို့ကဲ့ ဘာမျှ မကန့်ကွက်ဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေလိုက်လျှင် ဘုရားရှင်၏ ဒါသိပုတ္တဝါဒကို ထောက်ခံကြရာရောက်၏။ ထိုသို့ထောက်ခံရာရောက်လျှင် အမွဋ္ဌသည်လည်းကောင်း၊ ပြန်သွားသောအခါ ဆရာကြီးသည်လည်းကောင်း "မကန့်ကွက်ဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေကြရသလား"ဟု မိမိတို့အပေါ်၌ အပြစ်တင်လိမ့်မည်၊ ထိုသို့အပြစ်တင်ခြင်းမှ လွတ်အောင် "မာ ဘဝ ဂေါတမော" စသည်ဖြင့် ဝတ်ကြေ တန်းကြေ ကန့်ကွက်စကားကို ပြောကြရလေသည်။

ကလျာဏဝါတ္တရဏော။ ။ကရိယတိ ဥစ္စာရိယတိ ကရဏံ၊ ဝါစာ ဧဝ+ကရဏံ ဝါတ္တရဏံ-မြွက်ဆိုအပ်သော စကား။ [စာ၌ အာကို ချေ, ဧကို (ဏ်) ပြု။] ကလျာဏံ + ·ဝါတ္တရဏံ ယသ္သာတိ ကလျာဏဝါတ္တရဏောဟု-ကောင်းသော 'စကားသံရှိသူ။

အသို့ ဝစနေတိ-ကား၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ ဥဂ္ဂဟိတော-သင်ယူအပ်ပြီးသော၊ ဝေဒတ္ထေယဝစနေ-ဗေဒင် ၃ ပုံဟူသော စကားဌာ်၊ ပဒ်မန္ဒေတုံတိ-ကား၊ ပုစ္ဆိတံ-မေးအပ်သော၊ ပဉ္စ-ပြဿနာကို၊ ပဋိကထေတုံ-ပြန်၍ ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ ဝိသဇ္ဇေတုံ-ဖြေဆိုခြင်းငှာ၊ (ပဟောတိ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧတသ္မိ ဒါသိပုတ္တေ၀စနေ-ဤကျွန်မသားဟု ပြောဆိုကြောင်း စကား၌၊ ပဒ်မန္ဒေတုံတိ-ကား၊ ဥတ္တရိ-လွန်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော အဖြေစကားကို၊ ကထေတုံ-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ (ပဟောတိ၌ စပ်။)

၂၆၉။ အထခေါ ဘဂဝါတိ-ကား၊ အထခေါ-ပြောဆိုကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဣမေ မာဏဝကာ-ဤလုလင်ငယ်တို့သည်၊ ဧတ္တာ-ဤအရပ်၌၊ နိသိန္နာ-ထိုင်နေကုန်လျက်၊ ဧဝ-ဤသို့ ဥစ္စာသဒ္ဒ-ကျယ်စွာသော အသံကို၊ သဝေ ကရိဿန္တိ-နက်အံ့၊ [ဆက်၍ ပြုလတုံ့ကို ရည်ရွယ်၍ အနာ၀ဝတ်ကြိယာကို သုံးဏ်။]၊ (ဧ၀ံသတိ) အယံ ကထာ-သည်၊ ပရိယောသာနံ-အပြီးအဆုံးသို့၊ နေ ဝမိယတိ-မရောက်တော့လတုံ့၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ နေ-ထိုလုလင်ငယ်တို့ကို၊ နိဿဒ္ဒေ-အသံမရှိ

အသို့ ဝစနေ။ ။အသို့ဟု တသ္ဒါဒ္ဒါဖြင့် "စတ္တာရော မေ ဘောဂေါတမ ဝဏ္ဏာ" စသည်ဖြင့် အမှုဌေပြောဆိုအပ်သော ဇာတိဝါဒကို စွဲထိုက်၏။ သို့သော် ထိုဇာတိဝါဒနှင့် စပ်၍ အမေးအဖြေ လုပ်သောအခါ ဝေဒကျမ်းဌာ်လာသော အစီအစဉ်ဖြင့် အမေးအဖြေ ပြုလုပ်ရ လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် "အမေးအဖြေ လုပ်ရာ၌ လိုရင်းဖြစ်သော ဝေဒ ၃ ပုံကိုသာ စွဲထိုက်၏။" ဟု ယူဆ၍ "တသ္မိ ဝစနေ" ၏ ဋ္ဌနက်ကို "အတ္တနာ ဥဂ္ဂဟိတော ဝေဒတ္ထေယဝစနေ"ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤအဖွင့်ဝယ် ပဒ်မန္ဒေတုံ၌ ပဒ်မန္ဒနာအရ ပြဿနာ ဖြေခြင်းကို ယူရမည်ဖြစ်သောကြောင့် "ပစ္ဆိတပဉ္ဇံ ကထေတုံ၊ ဝိသဇ္ဇေတုံတို အတ္ထော" ဟု ဖွင့်သည်။

ဧတသ္မိ ဝါ ဒါသိပုတ္တ၀စနေ။ ။အသို့ဟု တသ္ဒါဒ္ဒါဖြင့် "ပေါရာဏ ခေါ တေ အမှုဌ မာဘာပေတ္တိကာ" စသော ဘုရားစကားတော်၌ "ဒါသိပုတ္တော တွမသိ" ဟူသော စကားကို ပြန်၍ညွှန်ပြသည်ဟု တစ်နည်းယူဆ၍ "ဧတသ္မိ ဝါ ဒါသိပုတ္တ၀စနေ"ဟု တစ်နည်း ဖွင့်ပြန်သည်။ ဤအဖွင့်၌ ပဒ်မန္ဒေတုံအရ "တစ်ဖန်ပြန်၍ ပြောဆိုကြောင်း စကား"ဟုသည် ဒါသိပုတ္တ အဖြစ်ကို လွန်မြောက်ကြောင်း အဖြေစကား (ဒါသိပုတ္တ မဟုတ်ဟု ပြောဆိုကြောင်း အဖြေ စကား) တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပဒ်မန္ဒေတုံတို ဥတ္တရံ (အဖြေ) ကထေတုံ" ဟု ဖွင့်သည်။ [ဥတ္တရံ နေရာ၀ယ် "ဥတ္တရိ, ဥတ္တရိ" ဟု ပါ၌ပျက်၏။]

ဥတ္တရံ။ ။ဥတ္တရသဒ္ဒါသည် အဘိဓာန် (၈၃၀) ၌ ပဒ်ဝါကျ စသော အနက်ကို ဟောဏ်။ ပဒ်ဝါကျကို "အဖြေ" ဟု အနက်ပေးကြ၏။ သို့သော် ဤဥတ္တရအဖြေသည် အမေးကို ဖြေသော အဖြေ မဟုတ်, ဒါသိပုတ္တဟု ပြောရာ၌ ဒါသိပုတ္တ မဟုတ်ကြောင်းကို ဖြေသော အဖြေတည်း၊ ဥတ္တရိယတေ အတိက္ကမျတေ အနေနာတိ ဥတ္တရံ-ဒါသိပုတ္တဟု ပြောအပ်သော စကားကို ကျော်လွန်ကြောင်း၊ (ဒါသိပုတ္တ မဟုတ်ဟု ပြန်၍ ဖြေရှင်းကြောင်း) စကား။ [ပဒ်မန္ဒေတုံတို ဇတ္တ ပဒ်မန္ဒနာနာ၀ ပဉ္စာ၀ိသဇ္ဇနာ, ဥတ္တရကထနာ၀ါ-ဒီကာသစ်။] ဤ၌ ပဉ္စာ ၀ိသဇ္ဇနနှင့် ဥတ္တရကထန မတူအောင် ဖွင့်ပုံကို သတိပြုပါ။

သည်တို့ကို၊ (အသံတိတ်သည်တို့ကို)၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ အမွန္ေနေ၀-နှင့်သာ၊ သမ္ပီ, ကထေမိ-ပြောဆိုအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြြိတော်မူ၍၊ ေတ မာဏ၀ကေ-တို့ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အ၀ေါ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္တ-ထိုအထခေါ် ဘဂ၀ါ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ မန္တ၀ေါတိ-ကား၊ မန္တယထ-နှီးနှော ေပြာဆိုကြကုန်လော၊ ["ပဠမီ ဝေါ၀ိဘတ်" ဟု သိစေလိ၍ "ထ" ဟု ဖွင့်သည်။] မယာ သဒ္ဒိ ပမ္ပိမန္ေတာ့တိ-ကား၊ မယာ-ဝါနှင့်၊ သဟ-တက္ပ၊ ကထေတု-ေပြာဆိုစေလော။

ဧ၀ံ-သို့၊ ၀ုတ္တေ-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ မာဏ၀ကာ-လုလင်ငယ်တို့သည်၊ စိန္တယိသု-ကြံကြကုန်ပြီ (ကိုး-နည်း)၊ အမွန္ေဘာ-သည်၊ တာ၀-မဆွေးနွေးမီ ရှေးဦးစွာ၊ ဒါသိပုတ္တော-ကျွန်မ၏ သားသည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-သို့ ၀ုတ္တေ-သော်၊ ပုန-ဖန်၊ သီသံ-ဦးခေါင်းကို၊ ဥက္ကိပိတုံ-မော်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်တော့၊ အယံ ခေါ ဇာတိနာမ-ဤဇာတ်မည်သည်ကို၊ ဒုဇ္ဇာနာ-ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်၏။ ဝါ-သိနိုင်ခဲ၏။ အညမ်ပိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ကဒ္ဒိ-တစ်စုံတစ်ယောက်ကို၊ သမဏောဂေါတမော - သည်၊ တံ - သည်၊ ဒါသော - တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဝက္ခတိ-အကယ်၍ ပြောဆိုအံ့၊ (ဧ၀ံသတိ)၊ ကော-အဘယ်သူသည်၊ တေန-ထိုရဟန်း ဂေါတမနှင့်၊ အဠ-တရားတွေ့မှုကို၊ ကရိသဟတိ-ပြုလတ့ံနည်း၊ အမွန္ေဘာ-သည်၊ အတ္ထာနှာ-မိမိသည်၊ ဗဒ္ဓ-ဖွဲ့ချည်အပ်သော၊ ပုဒ္ဓက-အထုပ်ကို၊ [ဗဒ္ဓပုဒ္ဓက-ဖွဲ့ချည်အပ်သော အထုပ်ကို၊ ဤသို့လည်း သမာသ်ရှိ၏။] အတ္ထာနှာ၀-ကိုယ်တိုင်သာ၊ တတိယာ၀ိဘတ်ကို ပဌမာအနက်၌ သက်၊ ။] မောစေတု-ဖြေပါစေ၊ ဣတိ-သို့၊ (စိန္တယိသု)၊ ဣတိ-ဤသို့ကြြိပြီး၍၊ အတ္ထာနံ-မိမိ, မိမိကို၊ ပရိမောစေတွာ-လွတ်စေ၍၊ တသော-ထိုအမွန္ေသုလုလင်၏သာ၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ခ်ပ်ဆွဲ-ပစ်ချလိုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) သုဇာတော စ ေဘာ ဂေါတမာတိ အာဒိ-မ အစရှိသော စကားကို၊ အာဟံသု-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

တာ၀။ ။"ပဌမတ္ထေ ကမတ္ထေစ, ၀တ္တာ၀ုဇ္ဇနရပေက္ခနေ၊ အနုညာတေ တေသု အတ္ထေသု, တာ၀သဒ္ဒေါ ပဒိသသတိ" ဟူသော အနက်တို့တွင် ပဌမတ္ထတည်း။ [တာ၀ါတိ မန္တနာယ ပဌမ၀ေ-နှီးနှော ပြောဆိုခြင်း၏ ရှေးဦးစွာပင်၊ "အကတာယ ၀ေ မန္တနာယာတိ ဟောတိ-နှီးနှော ပြောဆိုမှုကို မပြုအပ်မီကပင်" ဟူလို။]

ဆဠာနှာ ဗဒ္ဓပုဒ္ဓကံ။ ။ဘူ၀ါဒိ စုရာဒိ ပုဒ္ဓဓာတ်သည် သံသဂ္ဂ (ရောနှောခြင်း) အနက်ကို ဟောအ်။ ပုဒ္ဓိယတိ ဇတ္တောတိ ပုဒ္ဓော-ရောနှောအပ်ရာဖြစ်သော အထုပ်၊ ပုဒ္ဓော ယေ၀ + ပုဒ္ဓကေ၀ = ဗဒ္ဓိဏ္ဌာတိ ဗဒ္ဓေါ။ ဗဒ္ဓေါစ + ေသာ + ပုဒ္ဓကောစတိ ဗဒ္ဓပုဒ္ဓကောဟု "သကျတို့၌ ကျမ္ဘာ၀ါဒကို ကျစေခြင်းကြောင့် မိမိအပေါ်၌ ဒါသိပုတ္တာ၀ါဒ ကျရောက်လာရကား ထိုဒါသိပုတ္တာ၀ါဒဟူသော အထုပ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် ဒါသိပုတ္တ မဟုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြ၍ ဖြေပါစေတော့" ဟူလို။

၂၇၀။ သဟခမ္မိကောတိ-ကား၊ သဟေတုကော-ဇနကအကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ သဘာရဏော-ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ("အယံ ပဠော အာဝဠတိ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊ အကာမာ ဗျာကာတဗ္ဗောတိ-ကား၊ အတ္ထနာ-မိမိသည်၊ အနိစ္စန္တေနပ်-မဖြေဆိုလိုပါသော်လည်း၊ ဗျာကရိတဗ္ဗော-ဖြေဆိုထိုက်၏။ အဝသဲ-မချွတ်၊ ဝိသဒေတဗ္ဗော-ဖြေဆိုထိုက်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အညေန ၊ပေ၊ ပဋိစရိသဿီတိ-ကား၊ အညေန-တစ်ပါး၊သော၊ ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ (မဖြေဆို ထိုက်သော စကားဖြင့်) အညဲ-သော၊ ဝစန-ကို၊ (ဖြေဆိုထိုက်သော စကားကို)၊ (သစေ) ပဋိစရိသဿသိ အဗ္ဗောတ္ထရိဿသိ-အကယ်၍ လွှမ်းမိုးအံ့၊ (သစေ) ပဋိဋ္ဌာဒေဿသိ-အကယ်၍ ဖုံးအုပ်အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော။ [ပါဠိတော်မှ သဧကေကို ယူ၍ ပေးသည်။] ဟိ-မှန်၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ("ပဋိစရတိ"၌ စပ်)၊ **တ္ဝံ**-သည်၊ ကိ ဂေါတ္တော-အဘယ် အနွယ်ရှိသနည်း၊ ဣတိ (ဇဝံ)-သို့ ပုဒ္ဒေ-**မေးအပ်**သည်၊ (သမာနေ၊) အဟံ-သည်၊ ကယော-သုံးပုံကုန်သော၊ ဝေဒေ-**ဝေဒကျမ်း**တို့ကို၊ ဇာနာမိ-တတ်သိပါ၏။ ဣတိ အာဒိနိ-ဤသို့အစရှိသော စကား တို့ကို၊ ဝဒသိ-၏။ အယံ-သည်၊ အညေန-တစ်ပါး၊သော စကား၊ ဖြင့်၊ အညဲ-ကို၊ ပဋိစရတိနာမ-ဖုံးအုပ်သည်မည်၏။ ပတ္တမိဿသိ ဝါတိ-ကား၊ ပဋ္ဌိတံ-မေးအပ်သော၊ ပဠဲ-ပြဿနာ ကို၊ ဇာနန္တော၀ ၀-သိလျက်ပင်၊ အကထေတုကာမတာယ-ဖြေဆိုခြင်းငှာ အလိုမရှိ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍၊ (သစေ) ပတ္တမိဿသိ ဝါ-အကယ်မူလည်း ဖဲသွားအံ့။

တုဏ္ဍီ အဟောသိတိ-ကား၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ သာမံ ယေ၀-ကိုယ်တိုင်သာ၊ ဒါသိပုတ္တတာ၀-ကျွန်မသား၏ အဖြစ်ကို၊ ကထာပေတု ကာမော-ဖြေဆိုစေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဒါသိပုတ္တ

သဟခမ္မိကော။ ။အဘိဓာန် (၇စဂ) ၌ လာသော ဓမ္မသဒ္ဒါ၏ အနက်တို့တွင် ကာရဏ အနက်ဟောတည်း။ [အတ္ထနော ဇလ ဓာရေတီတိ ဓမ္မော-မိမိ၏ အကျိုးကို ဆောင်တတ်သော အကြောင်း။] ဓမ္မေန + သဟ + ဝတ္တတီတိ သဟဓမ္မော၊ သဟဓမ္မောယေ၀ + (သွတ္တ၌ ဣကသက်၍) သဟခမ္မိကော (ဝတ္ထော)။ သဟေတုကော သဘာရဏောတို့ကား အဘိယျေဗျတ္ထတည်း၊ ထို ၂ ပုဒ်လည်း အချင်းချင်း ပရိယာယ်တည်း၊ တစ်နည်း - ဇနက အကြောင်းကို ဟေတု၊ ဥပတ္ထမ္ဘကအကြောင်းကို ကာရဏဟု ခွဲပါ။

ပဋိစရိဿသိ။ ။ပဋိပဋ္ဌ+စရဓာတ်သည် အဗ္ဗောတ္ထရဏ (အဝတိကို အပေါ်က လွှမ်းခြင်းကဲ့သို့) လွှမ်းးခြင်း-မိုးခြင်းအနက်ကို ဟောအ်။ ထိုသို့လွှမ်းမိုးခြင်းကိုပင် "ဖုံးအုပ်ခြင်း" ဟု လောကဘ၌ ပြောရိုးရှိသောကြောင့် "ပဋိဋ္ဌာဒေဿသိ"ဟု ဝေါဟာရတွယ် ဖွင့်သည်။ [ပါစိတ်, မုသာ၀ါဒသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌ကား "ပဋိဋ္ဌာဒေတိ, အဗ္ဗောတ္ထရတိ" ဟု ဆို၏။ အဓိပ္ပာယ် အတူပင်တည်း။] ထိုပဋိစရဏာပြုပုံကို ပြလိုရှိ "ယော ဟိ" စသည်ကို မိန့်သည်။

ဘာဝေ-ကျွန်မသား၏) အဖြစ်ကို၊) ကထိတေ-ဖြေဆိုအပ်သော်၊ ဒါသောနာမ-ကျွန်မည်သည်၊ ဇာတောယေဝ-ဖြစ်တော့သည်သာ၊ ဝါ-စစ်တော့သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ ပန-ထိုသို့မဝင် ကိုယ်တိုင်ဖြေဆိုစေခြင်းငှာ အလိုရှိပါသော်လည်း၊ အယံ-ဤရဟန်းဂေါတမသည်၊ ဒ္ဒိကွတ္တေ-၂ ကြိမ်၊ စောဒေတွာ-စောဒနာပြီး၍၊ ဝါ-တိုက်တွန်းပြီး၍၊ တုဏှီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ ဘဝိဿတိ-လတ္တံ၊ တတော-ထိုဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အဟံ-ငါသည်၊ ပရိဝတ္တိတွာ-ဖြန်လည်၍၊ ပဏ္ဍိဿာမိ-ဖဿွားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စိန္တေတွာ-ကြံ၍၊ တုဏှီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အဟောသိ-ပြီ။

၂၇၁။ အသ-ထိုနတ်၏၊ ပါဏိမှိ-လက်၌၊ ဝဇိရံ-ဝဇိရမိန်လက်နက်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ ဣတိ-ထိုသို့လက်၌ ဝဇိရစိန်လက်နက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော-ထိုနတ်သည်၊) ဝဇိရပါဏိ-မည်၏။ ယဣ္ဘောတိ-ကား၊ ယောဝါ သောဝါ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဝါ-ဟုတ်ဟုတ် ငြားငြားသော၊ ယဣ္ဘော-နတ်သည်၊ နှ-မဟုတ်၊ ဒေဝရာဇာ-နတ်တို့၏ မင်းဖြစ်သော၊ သက္ကော-သိကြားတည်း၊ ဣတိ, ဝေဒိတဗ္ဗော-ထိုဣ၏။ အာဒိတ္တိတိ-ကား၊ အဂ္ဂိဝဏ္ဏော-မီးအဆင်းရှိသော၊ သမ္ဗဇ္ဇလိတံ-ကား၊ သုဋ္ဌု-လွန်စွာ၊ ပဇ္ဇလိတံ-အလျှံတောက်သော၊ သဇောတိဘူတံ-ကား၊ သမ္ဗန္ဓတောပတ်ခန်းကျင်၌၊ သဇောတိဘူတံ-မီးတောက် မီးလျှံနှင့် တကွဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဧကဂ္ဂိဇာလဘူတံ-တစ်ခဲနက်သော် မီးတောက်မီးလျှံ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ("အယောကူဋ"၌ ၁ဝ၆)၊ ဣ၁ တိ ကတ္ထော-နတ်။

အာဒိတ္တံ။ ။အာပုဗ္ဗ + တောက်ပခြင်းအနက်ဟော ဒိဝါဒိ ဒိပဓာတ်, တပစ္စည်း "အာဒိပ္ပတီတိ အာဒိတ္တံ-လွန်စွာတောက်ပသော" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ "တောက်ပ" ဟူသည် မီးတောက် မီးလျှံထွက်သော တောက်ခြင်း မဟုတ်သေး, မီးရောင်ရှိသော တောက်ခြင်းတည်း၊ ထိုအယောကူဋသည် မီးကဲ့သို့ ရဲရဲနီနေသည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် "အဂ္ဂိဝဏ္ဏော" ဟု သရုပ်ဖော်သည်။ [သစ္စကသုတ် ၌ကာ၌လည်း အာဒိတ္တံကို "ဒိဗ္ဗမာန် - တောက်သော" ဟု ဖွင့်သည်။]

သမ္ဗဇ္ဇလိတံ, သဇောတိဘူတံ။ ။သမ္ဗဇ္ဇလိတံဖြင့် မီးတောက် မီးလျှံ, ထွက်နေသည်ကို ပြ၏။ သဇောတိဘူတံဖြင့် ထိုမီးတောက်မီးလျှံ၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ မပြတ် ထွက်နေသည်ကို ပြ၏။ [သုဋ္ဌု ပဇ္ဇလတီတိ သမ္ဗဇ္ဇလိတံ၊ သဟ + ဇောတိနာ ယော ဝတ္ထုတီတိ သဇောတိ၊ သဇောတိ + ဟုတ္တာ + ဘူတော သဇောတိဘူတော (အယောကူဌော)။]

မုတ်ရျက်။ ။ဒုဋ္ဌသစ္စကသုတ် အဋ္ဌကထာနှင့် ပြင်ထားအပ်သော ဤအဋ္ဌကထာ စာအုပ်တို့၌ "သမ္ဗန္ဓတော ဇောတိဘူတဲ" ဟု ရှိ၏။ "ဇောတိဘူတ-မီးတောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော" ဟု အနက်ပေးရသာဖြင့် အယောကူဌ်ကို မရဘဲ မီးတောက်သာ ရ၏။ "သမ္ဗန္ဓတော-၌၊ "သဇောတိဘူတ-မီးတောက်နှင့်တကွ ဖြစ်၍ဖြစ်သော" ဟု ရှိမှ အယောကူဌ်ကို ရနိုင်သည်၊ သမ္ဗန္ဓတောကား သ၏ အနက်ဖွင့် မဟုတ်၊ ထိုမီးတောက် မီးလျှံ၏ ပတ်ဝန်းကျင် ထွက်နေပုံကို

ဌိတောဝ ဟောတီတိ-ကား၊ မဟန္တံ-ကြီးစွာသော၊ သီသံ-ဦးခေါင်းကိုလည်း ကောင်း၊ကန္ဓလမကုဋ္ဌသဒိသာ-ပဒိုင်း ခတ္တာင့်နှင့် တူကုန်သော၊ ဒါဋ္ဌာ-အစွယ် တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘယာနကာနိ-ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းကုန်သော၊ အက္ခိ နာသာဒီနိ-မျက်လုံး နှာခေါင်း အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ [အာဒိဖြင့် ဆိတ် ဦးခေါင်း၌ကဲ့သို့ ပေါက်နေသော ဖရိဖရဲ ဆံပင်တို့ကို ယူပါ။] ဧဝ-ဤသို့၊ ဝိရူပရူပ-ဖောက်ပြန်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်ရှိအောင်၊ (တစ်နည်း) ဝိရူပ-ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိအောင်၊ ရူပ-ရူပပုံကို၊ မာ့ဌပေတွာ-ဖန်ဆင်း၍၊ ‘ဌိတောဝ-တည်သည်၊ (ဟောတိ။)

ပန-ပရိဟာရပက္ခမ္မတစ်ပါး ဧစာဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧသ (ဧသော)-ဤသိကြားမင်းသည်၊ အာဂတောဝ-လာသနည်း၊ ဣတိ-ဤကား၊ အမေ တည်း၊ ဒိဋ္ဌဝိသဇ္ဇာပနတ္ထံ-မိန္ဆာအယူကို စွန့်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ (အာဂတောဝ၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း)၊ [“ကသ္မာ” ဟု အကြောင်းနှင့် မေးသော်လည်း အကျိုးနှင့် ဖြေသည်။] (တစ်နည်း) ဒိဋ္ဌဝိသဇ္ဇာပနတ္ထံ-မိန္ဆာအယူကို စွန့်စေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (အာဂတောဝ၊) ဣတိ-တည်း၊ [အတ္ထသဒ္ဒါ ကာရဏအနက် ဟော ကြံပါ။] အဝိ-သည်သာမကသေး၊ အဟဠေ-ငါသည်လည်း၊ ခမ္ဘ-တရား တော်ကို၊ ဒေသေယျ-အကယ်၍ ဟောတော်မူအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရေစ-အခြားသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ မေ-၏၊ (တရားတော်ကို)၊ နု အာဇာနေယျုံ-မသိကုန်ရာ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဘဂဝတိ-သည်၊ မမ္ဘဒေသနာယ-တရားဟောတော်မူခြင်း၌၊ အပ္ပေါ သုဣဘာဝ - ကြောင့်ကြ မရှိသူ၏ အဖြစ်သို့၊ (ကြောင့်ကြမဲ့သူ၏ အဖြစ်သို့) အာပန္နေ-ရောက်တော်မူလတ်သော်၊ [ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး၍ အဋ္ဌမသတ္တာဟဘ၌ အဇဟိလညောင်ပင်အောက်ဝယ် ထိုင်နေတော်မူစဉ် အပ္ပေါသုဣဘာဝအဖြစ်သို့ ရောက် တော်မူလတ်သော်။] သက္ကော-သည်၊ မဟာပြဟ္မုနော-သဟမ္ပတိ မဟာပြဟ္မာနှင့်

ဖွင့်ခြင်းသာတည်း၊ ဤသို့ “သဇေတိဘူတံ” ဟု ရှိမ့လည်း “ကေဠိဇလဘူတ” ဟူသော အနက်ဖွင့်နှင့် လျော်မည်၊ “ကော + အဂ္ဂိဇလာ ယသာတိ ကေဠိဇလော၊ ဧကေဠိဇလော+ ဟုတ္တာ + ဘူတော ဧကေဠိဇလဘူတော” ဟု ပြုပါ။

ဝိရူပ ရူပ။။ ။စာအုပ်တို့၌ “ဝိရူပရူပ”ဟု ရှိ၍၊ ဋီကာသစ်၌ “ဝိဝရိတ ရူပ သဏ္ဌာန်” ဟု ဖွင့်၏။ ရှေ့ရူပသဒ္ဒါသည် အဆင်းအနက်ဟော၊ နောက်ရူပသဒ္ဒါကား ပုံသဏ္ဌာန်အနက်ဟောဟု ဆိုလို၏။ ထိုအတိုင်း ပဌမပေးထားသည်၊ ရူပ၀-အဆင်းလည်း၊ ရူပ၀-သဏ္ဌာန်လည်း၊ ရူပရူပ၊ ပိ၀ရိတ၊ ရူပရူပ ယသာတိ ဝိရူပရူပေါ၊ (ယကြော့ဘ) [ယကြွတတ် သည် ပုဇလာအနက်ဟောတည်း၊ “ယကြွယတေတိ ယကြော”အရ လူနတ်တို့ ပူဇော်အပ်သော သိကြားကို ဤနေရာ၌ “ယကြ” ဟု ဆိုလိုသည်။] စူဠသစ္စကသုတ် (မူလပ)် အဋ္ဌကထာ၌ကား “ဝိရူပ-ဖောက်ပြန်သော အဆင်းရှိသော + ရူပ-ရူပပုံကို” ဟု ၂ ပုဒ်ခွဲလျက် ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုနည်းအတိုင်း ဒုတိယပေးသည်။

သဒ္ဓီ, အာဂန္ဆာ - လာ၍၊ ဘဂဝါ - မြတ်စွာဘုရား၊ ဓမ္မံ - တရားကို၊ ဒေသေထ-ဟောတော်မူပါကုန်၊ တုမှာကံ - ရှင်တော်ဘုရားတို့၏။ အာဏာယ - အာဏာ၌၊ အဝတ္ထာမာနေ-မဖြစ်သူတို့ကို၊ မယံ-တပည့်တော်တို့သည်၊ ဝတ္ထာပေသာမ-ဖြစ်စေပါကုန်အံ့၊ တုမှာကံ-ရှင်တော်ဘုရားတို့၏။ ဓမ္မစက္ကံ-ဓမ္မစက်သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏။ အာဏာစက္ကံ-အာဏာစက်သည်၊ ဟောတု-စေ၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိညံ-ဝန်ခံမှုကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ တသ္မာ-ထိုသို့မိန့်ညာဉ် ပြုခဲ့သည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ အမ္မဋ္ဌ-ကို၊ တာသေတွာ-ထိတ်လန့်စေ၍၊ ပဠုံ-ပြဿနာ ကို၊ ဝိသဇ္ဇာပေသာမိ-ဖြေဆိုစေအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အာဂတောပြီ။

ဘဂဝါ စေဝ ၊ပေ၊ အမ္မဋ္ဌော စာတိ (ဧတ္ထ)-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝုဋ္ဌတ္ထ) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတ္မာ ဒသေမိ)၊ (တစ်နည်း) ဘဂဝါ စေဝ ၊ပေ၊ အမ္မဋ္ဌော စာတိ-ဟူသည်ကား၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တံ-ထိုဘီလူးကို၊ အညေပိ-အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ ယဒိ ပသေယ္ယုံ-အကယ်၍ မြင်ကုန်အံ့၊ (ဧတံသတိ)၊ တံ ကာရဏာ-ထိုဒါသိပုတ္တဟု ဝန်ခံရခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ အဂရု-အလေး မပြုထိုက်သော အကြောင်းသည်၊ အသ - ဖြစ်ရာ၏။ အယံ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊

ယဒိ ဟိ။ ။ကာရဏာ ဒသေတု ယဒိဟိတိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊-ဦးကဟောင်း၊ ဤသို့အကြောင်းတစ်ပါးကို ပြလိုရှိ "ယဒိ ဟိ" ဟု မိန်ကြောင်းကို ဖွင့်၏၊ ထိုအကြောင်းတစ်ပါးကား အမ္မဋ္ဌက ဖြေဆိုသောအခါ "ကြောက်လို့ ဖြေရသည်" ဟု ပြောဆိုဖွယ်ရှိခြင်းတည်း။

ဦးကသစ်။ ။"ဣတဝရေသ် အဒသနေ ဒုဝိဓမ္မိ ကာရဏာ ဒသေန္တော ယဒိ ဟိတိ အာဒိမာဟ၊ ဟိသဒ္ဒေါ ကာရဏာတ္ထေ နိပါတော၊ ယသ္မာ စ အာဂရု ယသ္မာစ ဝဒေယ္ယုံ၊ ၊သ္မာတိ သမ္ဗန္ဓော" ဟု ဦးကသစ်၌ အကြောင်း ၂ ပါးပြ ဖွင့်၏၊ သို့သော် အဋ္ဌကထာ၌ ၊ဒ္ဓါ မပါသောကြောင့် အကြောင်း ၂ ပါး မဖြစ်နိုင်ပါ။

တံ ကာရဏာ အဂရု။ ။စူဠဋီကာ၌ "တံ သစ္စကသု ပဋိညာယ ပရိဝတ္တနကာရဏာ" ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုနေရာနှင့် သင့်လျော်အောင် ဖွင့်ခြင်းတည်း၊ ဤ၌ကား "တံ ကာရဏာ-ထိုအမ္မဋ္ဌ၏ ဒါသိပုတ္တကဏ္ဍ အနှယ်ဖြစ်ပါသည်-ဟု ဖြေဆိုခြင်း၏ အကြောင်းသည်" ဟု ဖွင့်သင့်သည်၊ ထိုကဲ့သို့ ဖြေဆိုရခြင်း၏ အကြောင်းသည် ဘီလူးကို ကြောက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ရကား "အဂရု-အများက လေးစားလောက်သော အကြောင်း မဟုတ်တော့" ဟု ဆိုလိုသည်။ [အဂရုနေ့ာက်၌ "အသ" ဟု မူကွဲရှိ၏၊ ကောင်းပါ၏။]

ဦးကသစ်။ ။ဦးကသစ်၌ကား "အညေသံပိ သာဓာရဏာတော ဘီလူးက (အများမြင်ရသည်အတွက်) အများနှင့်လည်း ဆက်ဆံခြင်းကြောင့် (မိမိတစ်ယောက်အတွက် မဟုတ်ရကား) အဂရု အဘာဝရိယံ-ဝန်လေးဖွယ် မရှိတော့-ကြောက်စရာ မဟုတ်တော့" ဟု ဖွင့်၏၊ ဆရာတို့လည်း "တံ ကာရဏာ-ထိုမြင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်" ဟု ပေးတော်မူကြ၏၊ စဉ်းစားပါ။

အမွဲဌ-ကို၊ အတ္တနော-၏။ ဝါဒေ-ဝါဒ၌၊ အနောတရန္တ-မသက်ရောက်သည်ကို၊ ဥ တွာ-၍၊ ယက္ခ-ဘီလူးကို၊ အာဝဟေတွာ-မန္တာန်ဖြင့် ခေါ်ဆောင်၍၊ ဒဿသိ-ပြပြီ၊ တတော-ထိုသို့ပြခြင်းကြောင့်၊ အမွဌော-သည်၊ ဘယေန-ကြောက်ခြင်း ကြောင့်၊ ကထေသိ-ဖြေဆိုရျိပြီ၊ (ဒါသိပုတ္တ အန္ဓယ်ဖြစ်ကြောင်းကို ဖြေဆိုရျိပြီ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဖယျံ-စွဝ်ဖွဲ့ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ တသ္မာ, ဘဂဝါ စေဝ-သည်လည်း ကောင်း၊ အမွဌောစ-သည်လည်းကောင်း၊ ပသ္သတိ-မြင်ရ၏။

တသ-ထိုအမွဌ၏။ တံ-ထိုဘီလူးကို၊ ဒိသ္မာဝ-မြင်၍သာလျှင်၊ ဝါ-မြင်ခြင်း ကြောင့်သာလျှင်၊ သကလသရီရတောဝ-အလုံးစုံသော ကိုယ်မှ၊ (တစ်ကိုယ်လုံးမှ)၊ သေဒါ-ချွေးတို့သည်၊ မုစ္စိသု-ထွက်ကုန်ပြီ၊ (ယိုထွက်ကုန်ပြီ)၊ အန္တောကုဋ္ဌ-ဝမ်းတွင်း သည်၊ ဝိပရိဝတ္တမာနာ-ပြောင်းပြန်လှန်သကဲ့သို့ ဖြစ်၍၊ မဟာရဝ-ကျယ်စွာသော အသံကို၊ ဝိရဝိ-မြည်ပြီ၊ သော-ထိုအမွဌသည်၊ အညေပိ-ငါမှတစ်ပါး အခြားသူ တို့သည်လည်း၊ ပသန္တိ, နုခေါ-မြင်ကုန်လေသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ညြေလာ ကေန္ဓော-ကြည့်လတ်သော်၊ ကသ္သစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်၏၊ လောမဟံသမတ္တမ္ပိ-အမွေးတို့၏ ရွှင်ခြင်းမျှကိုလည်း၊ ဝါ-ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းမျှကိုလည်း၊ နိ အဒ္ဒသ-မမြင်ရ၊ တတော-ထိုသို့မမြင်ရခြင်းကြောင့်၊ ဣဒံ ဘယ-ဤဘေးသည်၊ မမေ-ဝါ၏၊ အတ္တကိသာ၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပြီ၊ အဟံ-သည်၊ ယက္ခေါတိ-ဘီလူးဟူ၍၊ သစေ ဝဂ္ဂာမိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တုယှမေဝ-သင်၏သာလျှင်၊ (သင်မှာသာလျှင်)၊ အတ္ထိနိ-မျက်လုံးတို့သည်၊ အတ္ထိ ကိ-ရှိကုန်သလော၊ တွမေဝ-သင်သည်သာ၊ ယက္ခ-ဘီလူးကို၊ ပဿသိ (ကိ)-မြင်သလော၊ ပဌမ-ရှေးဦးစွာ၊ (အစတုန်းကပင်)၊ ယက္ခ-ကို၊ အဒိသ္မာ-မမြင်မူ၍၊ သမဏေန ဂေါတမေန-သည်၊ ဝါဒသံယဠေ-စကားတည်း ဟူသောအချုပ်၌၊ ပဂ္ဂါတ္တောဘ-ထည်သွင်းအပ်သည်၊ (သမာနော၁-ဖြစ်သော်သာ၊

အာဝဟေတွာ။ ။ဝဟဓာတ်သည် ဆောင်ခြင်းအနက်ကို ဟောအ်။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "မန္တဝလေန အာနေတွာ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဘူဝါဒီဗိုဏ်းဖြစ်၍ "ဝါ" ဟု ဝုဒ္ဓိ မရောက် စေသင့်၊ အခြားနေရာ၌ ကာမိတ်ဝင်သောကြောင့် "အာဝါဟေတွာ-ပူးဝင်စေ၍" ဟု အနက် ပေးရသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား ပူးဝင်စေခြင်း မဟုတ်ပါ။

ဝါဒသယ်ဠေ။ ။ဋီကာ၌ "ဝါစာသယ်ဠေ" ဟု ဖွင့်၏။ နောက်၌ "ပဂ္ဂါတ္တောဝ" ဟု စပ်ပုဒ်ခိန်ရသောကြောင့် "သယ်ဠ" ဟူသည် ထည့်သွင်းစရာ ဌာနတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း သိသာ၏။ ယမ္ဗကတ်သည် တာဋ္ဌန (ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်) အနက်ကို ဟော၏။ "ဝါစာ" ဟု ဋီကာ ဖွင့်သော ကြောင့် "အယ္ဟဝါဒ" မဟုတ်, "ဒါသိပုတ္တ" ဟူသော ဝကားကို ဆိုလိုမည် ထင်သည်၊ ထို့ကြောင့် အခ်ခက်အောင် ထိခိုက်ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုပင် ချုပ်ခြောင်ရာဌာနကဲ့သို့ တင်စား၍ "ဝါစာသယ်ဠ" ဟု ယူသင့်၏။ ဆရာတို့ကား "ဝါဒတည်းဟူသော ပေါင်းချုပ် (ပေါင်းချောင်) ၌" ဟု ပေးတော်မူကြသည်။

ဝါ-ဖြစ်မှသာ၊) ယက္ခ-ကို၊ ပဿသိ-မြင်ရသလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေယျ-စွပ်စွဲ ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ ဣတိ-သို့ စိန္တေတွာ-၍၊ ဒါနိ-၌ မေ-ငါ၏။ ဣမ-ဤအရပ်၌၊ သမဏာ ဂေါတမာ-ကို၊ အညတြ-၍၊ အညံ-ရဟန်းဂေါတမမှ တစ်ပါးသော၊ ပဋိသရဏံ-လည်းလျှောင်းရာသည်၊ နိ အတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဣတိ-ဤသို့ မည်မာနော-သိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အထခေါ-ဘီလူးကို မြင်ရာ ထိုအခါ၌၊ အမွေဋ္ဌော မာဏဝေါ-သည် ၊ပေ၊ ဘဂဝန္တံ ဧတေဒဝေါစ။

၂၇၂။ တာဏံ ဂဝေသီတိ - ကား၊ တာဏံ - စောင့်ရှောက်တတ်သူဟူ၍၊ ဂဝေသမာနော-ရှာမှီးသည်၊ ဝါ-ဆည်းကပ်သည်၊ [တိုက်ရိုက် တွေ့နေရကား ဟိုဟိုဒီဒီ ရှာဖွယ်မလိုသောကြောင့် "ဂဝေသမာနော" ကို "ဥပဂစ္ဆန္တော" ဟု ဋီကာ၌ ဖွင့်သည်၊ ဂဝေသ၌ ဂဝေသဂေတ်, အသယ္ယထို ဤပစ္စည်းဟု ကြံပါ။] လေနံ ဂဝေသီတိ-ကား၊ လေနံ-ပုန်းအောင်းရာဟူ၍၊ ဂဝေသမာနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ သရဏံ ဂဝေသီတိ-ကား၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂဝေသမာနော-သည်၊ (ဟုတ္တာ, ဥပနိသီဒိတ္တာ ဘဂဝန္တံ ဧတေဒဝေါစ၌ စပ်၊) စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤတာဏံ ဂဝေသီအစရှိသော ပုဒ်တို့၌၊) (ဝစနတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) (ယော-အကြင် မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊) တာယတိ ရက္ခတိ-စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-သည်၊) တာဏံ-တာဏမည်တော်မူ၏။ [မြတ်စွာဘုရားကို အရှေကောက်ရသော်လည်း နိယတနပုလ္လိန်ဖြစ်၍ "တာဏံ" ဟု နပုလ္လိန်ထားသည်။] ဧတ္ထ-ဤ မြတ်စွာဘုရား၌၊ နိလီယန္တိ-ပုန်းအောင်းကြရကုန်၏။ ဣတိ-သို့ပုန်းအောင်းရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော-သည်၊) လေနံ-၏။ [လီဓာတ်, ယုပစ္စည်းဖြစ်၍ ဒုန္ဒဇနဖြင့် "လေနံ" ဟု ရှိသင့်၏။ အဘိဓာနပွဒီပိကာသူမိဠိ၌ကား ဏာပစ္စည်းဖြင့် "လေဏာ" ဟု ရှိ၏။] (ယော-အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်) သရဏံ-ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော၊) သရဏံ၊ ဘယ-ဘေးကို၊ ဟိသတိ ဝိဒ္ဓံသေတိ-ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော-ဤကား (သရတိပုဒ်၏) အနက်၊ ဥပနိသီဒိတ္တာ တိ-ကား၊ ဥပဂမ္မ-အနီးသို့ ဆွဲ၍၊ ဝါ-ချင်းကပ်၍၊ ဟေဋ္ဌာသနေ-အောက်ကျသော နေရာ၌၊ နိသီဒိတ္တာ-ထိုင်၍၊ (ဘဂဝန္တံ ဧတေဒဝေါစ၌ စပ်၊) [နဝိုက ဃတ်ဃတ်ရပ်၍ စကား ပြောနေ၏။ ယက္ခကို မြင်မှ ဘုရားအနားသို့ ကပ်၍ ထိုင်သည်။] ဒြဝိတူတိ-ကား၊ ဝဒတု-မိန့်တော်မူပါဦးလော။

တာဏံ ဂဝေသမာနော။ ။ဤရဟန်း ဂေါတမသာလျှင် ဤဘေးမှ ငါ့ကို စောင့်ရှောက်နိုင်၏-ဟု မြတ်စွာဘုရားကိုသာ စောင်ရှောက်တတ်သူ-ဟု ဆည်းကပ်လျက်။ [သက္ကတ၌ "ဒြာ" ဟု ရှိသောကြောင့် ရနောက်ဖြစ်၍ နကို ဏာပြုသည်၊ တာဓာတ်, ယုကို အနပြု။]

ဒါသိပုတ္တဝါဒအဖွင့် ပြီး၏

အမွန္ဓဝံသကထာ အဖွင့်

၂၇၃-၂၇၄။ ဒက္ခိဏာဇနပဒတိ-ဣဘား၊ ဒက္ခိဏာဝဲထောတိ-ဒက္ခိဏာဝပထ တိုင်းဟူ၍၊ ပါကင့်-ထင်ရှားသော၊ ဂင်္ဂါယ-ဂင်္ဂါမြစ်၏။ ဒက္ခိဏာတော-တောင်အရပ်က၊ ဇနပဒ-ဇနပုဒ်သို့၊ (ဂန္တွာ၌ စပါ) ကိရ-ချဲ့၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ ဒက္ခိဏာဝထော-ဒက္ခိဏာဝထ တိုင်း၌၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာတာပသာ-ပုဏ္ဏား ရသေ့တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏။ သော-ထိုကဏ္ဍသည်၊ တတ္ထ-ထိုဒက္ခိဏာဝထတိုင်းသို့၊ ဂန္တွာ-သွား၍၊ ဧကံ-သော၊ တာပသံ-ကို၊ ဝတ္ထာပဠိပတ္တိယာ-ဝတ်အကျင့်ဖြင့်၊ အာရာဓေသိ-နှစ်သက်စေပြီ၊ သော-ထိုရသေ့သည်၊ တသ-ထိုကဏ္ဍ၏။ ဥပကာ၃ရ-လျှော်စွာ ပြုတတ်သော ကျေးဇူးကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ အာဟ-ဟောပြီ၊ (ကိံ) အမ္ဘော ပုရိသ-အမောင် ယောက်ျား၊ တေ-သင်အား၊ မန္တံ-မန္တန်ကို၊ ဒေမိ-ပေးအံ့၊ ယံ-အကြောင် မန္တန်ကို၊ (ဂဏှိတုံ-သင်ယူခြင်းငှာ) ဣစ္ဆသိ-အလိုရှိ၏။ တံ မန္တံ-ထိုမန္တန်ကို၊ ဂဏှာဟိ-သင်ယူလော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

သော-ထိုကဏ္ဍသည်၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိံ) အာစရိယ-ဆရာ၊ မေ-တပည့်တော်အား၊ အညေန-အခြားသော၊ မန္တေန-မန္တန်ဖြင့်၊ ကိစ္စံ-ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-အစွဲမရှိပါ၊ ယသ-အကြောင်မန္တန်၏။ အာနုဘာဝေန-အာနုဘော်ကြောင့်၊ အာဝုဝံ-လက်နက်သည်၊ နုပရိဝတ္တတိ-မလည်နိုင်၊ မေ-တပည့်တော်အား၊ တံ မန္တံ-ကို၊ ဒေဟိ-ပေးတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ သော-ထိုရသေ့သည်၊ ဘော-အမောင်၊ ဘဒ္ဒြ-ကောင်းပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ["ဘဒ္ဒြ ဘော" ကား သာခုခုနှင့် အနက်တူသော စကား၊ သင်ပေးဖို့ရန် ဝန်ခံသော စကားတည်း။]

ဒက္ခိဏာဇနပဒ။ ။ဒက္ခိဏာတော + ဇနပဒံ ဒက္ခိဏာဇနပဒ-ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်အရပ်၌ ဇနပုဒ်၊ ထိုဇနပုဒ်၏၊ နာမည်မှာ ("ဒက္ခိဏာပထ" ဟု ထင်ရှားသောကြောင့် "ဒက္ခိဏာပထောတိ ပါကဋ္ဌံ" ဟု ဝိသေသန ပြုသည်၊ ပါကဋ္ဌံကို ဇနပဒဒ်၌ စပ်ရသောကြောင့် ပါကဋ္ဌံ၏ နောက်၌ ပိုဒ်မလို၊ ဒက္ခိဏာတော နောက်၌လည်း "ပါကဋ္ဌ" ဟု ထပ်၍ရှိဖွယ် မလို။ ["ဒက္ခိဏာ" ဟု အာကာရန္တ အဗျယပုဒ်လည်း ရှိ၏။; ထိုကြောင့် "ဒက္ခိဏာပထော" ဟု ဏာ၌ ဒီဃရှိရသည်။]

အာဝုဝံ နုပရိဝတ္တတိ။ ။မြားကိုဖြစ်စေ, လှံစသည်ကို ဖြစ်စေ သူတစ်ပါး၏ အပေါ်၌ ပစ်ချလိုလတ်သော် မန္တန်၏ ဒေဝနုဘော်ကြောင့် ထိုသူ၏လက်သည် ထက်ဝန်းကျင်သို့ လှည့်၍ မဖြစ်, လုတ်ကို လှည့်၍ မရတော့၊ လက်ကို လှည့်၍ မရလျှင် လက်ဖြင့် ကိုင်ထား အပ်သောလက်နက် လှည့်ဖို့အနေးမှာ သာ၍ မဖြစ်နိုင်ဟော့၊ ထို့ကြောင့် "အာဝုဝံ နုပရိဝတ္တတိ-လက်နက်သည် အဖန်ဖန် မလည်တော့၊ (လက်နက်ကို ပစ်ခတ်၍ မရတော့") ဟု ဆိုလိုသည်။

တသ-ထိုကဏ္ဍအား၊ ဓနုအဂမနီယ်-လေး၏၊ မလာနိုင်ကြောင်းဖြစ်သော၊ အမွဋ္ဌ နာမ-မည်သော၊ ဝိဇ္ဇံ-အတတ်ကို၊ ဝါ-မန္တန်ကို၊ အဒါသိ-သင်ပေးပြီ၊ သော-ထိုကဏ္ဍ သည်၊ တံ ဝိဇ္ဇံ-ထိုအတတ်ကို၊ ဝါ-ထိုမန္တန်ကို၊ ဂဟေတွာ-သင်ယူပြီး၍၊ တတ္ထေ-ထိုအရပ်၌ပင်၊ ဝိမိသိတွာ-စူးစမ်း၍၊ (မြား လာနိုင် မလာနိုင်ကို စူးစမ်း၍)၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ မေ-ငါ၏။ မနောရထ-စိတ်အလိုကို၊ ပူရေသာမိ-ပြည့်စေနိုင်တော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဣသိဝေသ-ရသေ့အသွင်ကို၊ [ရှေးစာအုပ်မျှားခ၌ "အည ဣသိဝေသ" ဟု အည ပိုနေ၏။]။ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ သြဣကာသ-သြဣကာဘ မင်း၏၊ သန္ဓိကံ-အထံသို့၊ ဂတောဟိ-သွားပြီ၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဒဏ္ဍိဏာဇနပဒံ ၊ပေ၊ ဥပသင်္ကမိတွာတိ-ဟူ၍။ (သံဂီတိကာရေဟိ၊) ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ထွေ-ဤဒဏ္ဍိဏာဇနပဒံ ဂန္ထာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဗြဟ္မဇန္တေတိ-ကား၊ အာနုဘာဝသမ္ပန္နတာယ-တန်ခိုးအာနုဘော်ခွင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ("သေဋ္ဌ"၌ စပ်)၊ သေဋ္ဌမန္တေ-မြတ်သော မန္တန်တို့ကို၊ ("အဓိယိတွာ"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊ [ပြဟ္မစရိယ အကျင့်ကဲ့သို့ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့် မြတ်သည် မဟုတ်,

---

ဓနုအဂမနီယ်။ ။ဓနုနှေ-လေး၏ + အဂနီယာ-မလာကြောင်း ဖြစ်သော အတတ်တည်း၊ ဓနုအဂမနီယာ (ဝိဇ္ဇာ)၊ လေးမြှင့် ပစ်လွှင့်အပ်သော မြား၏ မလာနိုင်ကြောင်း ဖြစ်သော အတတ်တိုပင် ဌာနလေး၏အမည်ကို ဌာနီမြား၌ တင်စားသော ဌာနပစာရအားဖြင့် "ဓနု အဂနီယာ" ဟု ဆိုသည်၊ သသမ္ဘာရုကထာ (မြား၏ အဆောက်အဦးဖြစ်သော လေးနှင့် တကွ ဆိုအပ်သော စကား) တည်း။

အမွဋ္ဌနာမ။ ။"သတ္တာနံ သရီရေ အမွဋ်" (အဘ္ဘက်) ဌပေတီတိ အမွဋ္ဌော" ဟု ဋီကာဝိဂ္ဂဟ ပြု၏၊ "အမွဋ်ဌပါ" ဟု ဆိုလိုလျက် နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် "ဋ + ပ" တို့ကို ချေ၍ "အမွဋ္ဌာ" ဟု ဖြစ်၏။ ["အမွဋ်-သရက်ပင်ကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ် ခိုင်မာသော ကိုယ်အင်္ဂါကို" ဟုလည်းကောင်း, "အဘ္ဘက်-သရက်ဆီ သုတ်လိမ်းထားသကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ်သော ကိုယ်အင်္ဂါကို" ဟုလည်းကောင်း ဆရာတော်၏ နိသယယဋ္ဌ ပေး၏။ သို့သော် "အမွဋ္ဌာ ဝိဇ္ဇာ" ဟု ရှေးက ထင်ရှားသော ဝိဇ္ဇာတစ်မျိုးကို ဘာသန္တရ တတ်ကျွမ်းသူတို့အား မေးမြန်းလေ့လာ သင်ပါ၏။] ထိုဝိဇ္ဇာမန္တန်ရှိသောကြောင့် "အမွဋ္ဌာ ယသ္သာတိ အမွဋ္ဌော" ဟု ဝစနတ္ထ ပြု၍ ကဏ္ဌာရသေ့၏ မူလအမည် ဖြစ်၏။ အမွဋ္ဌလုလင်ကား ထိုအနွယ်၌ ဖြစ်သောကြောင့် အပစ္စဒုအနက်၌ ဏပစ္စည်းသက်၍ "အမွဋ္ဌသ + အပစ္စ" အရ အမွဋ္ဌအမည်ရသည်။

မနောရထ ပူရေသာမိ။ ။ကဏ္ဌသည် ကျွန်မယ့ မွေးဖွားရသော သူ၏ဇာတိကို စက်ဆုပ်သောကြောင့် "ထိုဇာတိကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် စင်ကြယ်စေရမည်" ဟု ရည်ရွယ်၍ ဒဏ္ဍိဏာဇနပုဒ်သို့ ထွက်လာခဲ့၏။ ယခုအခါ မန္တန်အစွမ်းဖြင့် ရှင်ဘုရင်ကို ထိတ်လန့်စေကာ ဘုရင်၏ သမီးတော်ကို ရသည်မှ စ၍ ငါ၏ဇာတိကို စင်ကြယ်စေပြီး ဖြစ်တော့မည်-ဟု မျှော်လင့်ကာ "မနောရထ ပူရေသာမိ-စိတ်အလိုကို ပြည့်စေရတော့မည်" ဟု ကြံစည်လေ သည်။ [မနောရထပုဒ်၏ အဖွင့်ကို သာမညဖလသုတ်, ရာဇာမစ္စတထာ၌ ပြခဲ့ပြီး]

တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် ကောင်းသော အမြတ်ဟု သိစေလိုလို၍ ဤသို့ဖွင့်သည်။] ကော ၊ ဧပေ၊ ဒါသိပုတ္တောတိ-ကား၊ အရေ-အချင်းကို၊ ကောနု-အဘယ်ကြောင့်၊ [ကိ ကာရဏာ-ဋ္ဌိကာသစိ။] ဧဝံ-သို့၊ (“ယာစတိ” ၌ စပ်၊) အယံ-ဤအကောင်းသည်၊ မမ-၏။ ဒါသိပုတ္တော-ကျွန်မ၏ သားသည်၊ (သမာနော-လျက်၊) (“မဒ္ဒရုပိ ဒီတရံ ယာစတိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) သော တံ ခုရပ္ပန္တိ-ကား၊ သော ရာဇာ-သည်၊ တံ-ထိုကဏ္ဍကို၊ မာရေတုကာမတာယ-သတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သန္ဓယိတံ-ဖွဲ့အပ်သော၊ [သံ+နယာဝတ်၊ ဒိဝါဒိ (ယ) ပစ္စည်း သက်၍ “သန္ဓယိတံ”-ဟု ရှိစေ။] သရံ-မြားကို၊ တသ-ထိုကဏ္ဍ၏။ မန္တာနုဘာဝေန-မန္တန်၏ အစွမ်းကြောင့်၊ ဒိဝိတုံ-ပစ်ခတ်ခြင်းငှာ၊ နေ၀ (သက္ခို)-မစွမ်းနိုင်၊ အပနေတုံ-ဖယ်ရှားခြင်းငှာ၊ နေ သက္ခို၊ တာဝဒေ-ထိုခဏ၌ပင်၊ သကလ သရီရေ-အလုံးစုံသော ကိုယ်၌၊ သဠာတသေဒေါ-လွန်စွာဖြစ်သော ချွေးရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဘယေန-ကြောင့်ခြင်းကြောင့်၊ ဝေဓမာနော-တုန်လှုပ်လျက်၊ ဒဗ္ဗာသိ-တည်ပြီ။

အမစ္စာတိ-ကား၊ မဟာမစ္စာ-အမတ်ကြီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပါရိသဇ္ဇာ-တိ-ကား၊ ဣတရေ-အမတ်ကြီးတို့မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ပရိသာဝစရာ-ပရိသတ်၌ ကျင်လည်း (ပါ၀င်) ကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ (“ဧတဒေါစုံ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဧတဒေါစုန္တိ-ကား၊ ကိသဝစ္ဆတာ၀သေ-ကိသ၀စ္ဆရသေ့၌၊ အ၀ရ၁ဒ္ဓသ-ချွတ်ယွင်းသော၊ ၀ါ-ပြစ်မှားသော၊ ဒဏ္ဍကီရညော-ဒဏ္ဍကီမင်း၏။ အာ၀ုဝ၀ုဍ္ဎိယာ-လက်နက်မှိုးကြောင့်၊ သကလရဋ္ဌံ-တစ်နိုင်ငံလုံးသည်၊ ဝိနဋ္ဌံ-ပျက်စီးဖူးပြီ၊ နာဋ္ဌိကေရော-နာဋ္ဌိကေရမင်းသည်၊ ပဠ္ဆသု တာ၀သသတေသု-ငါးရာသောရသေ့တို့၌၊ (အ၀ရဒ္ဓေါ-သည်၊ ဟုတ္တာ-၍လည်းကောင်း၊) အဇ္ဇရနော-နမင်းသည်၊ အဂ်ီရသေ-အဂ်ီရသရသေ့၌၊ အ၀ရဒ္ဓေါ (ဟုတ္တာ) စ-လည်းကောင်း၊ ပဲထဝိ-မြေကို၊ ဘိနိဗ္ဗိတ္တာ-ခွဲ၍၊ နိ့ရယ်-ရေသို့၊ ပဝိဒ္ဓော-ဝင်ဘူးပြီ၊ ဣကတ်-သို့၊ စိန္တယန္တာ-တြေးကြကုန်လျက်၊ ဘယေန-ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဧတံ သောတ္ထိ ဘဒ္ဒန္တေတိ အာဒိ၀စန်-သောတ္ထိ ဘဒ္ဒန္တေ အစရှိသော ဤစကားကို၊ အ၀ေါစုံ-လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

ခုရပ္ပံ။ ။ခုရဓာတ်သည် ဆိန္နနအနက်ကို ဟောစ်။ ခုရတိ ဆိန္ဒတီတိ ခုရပ္ပေါ။ အပ္ပေါ စ္စည်း၊ တစ်နည်း-ခုရမသာ အဂ္ဂေ (ထိုမြား၏ အဖျားဌ သင်ဝုန်းကဲ့သို့ ဖြတ်တောက်တတ်သော အသွားကို) အဗ္ဗိယတိ ထဝိယတိ-တပ်ထားအာ၏။ ဣဟတိ ခုရပ္ပေါ။

ဘယေန။ ။မန္တန်၏တန်ခိုးသည် လက်ရုံးကို မလှုည့်နိုင်ရုံ (လက်ရုံးကပ်နေရုံ) သာ စွမ်းနိုင်၏။ သို့သော် ဘာဖြစ်လိမ့်ဦးမည်ကို မသိသောကြောင့် အလွန်ကြောက်လျက် ရှင်ဘုရင်သည် တုန်လှုပ်နေ၏။ အမတ်များလည်း ဒဏ္ဍာကီမင်း ဒသုတ်ရှိ၏ ဖြစ်ပုံကို အဆင့်ဆင့်ကြားဖူးကြရကား အလွန်နေကြောက်ရွံ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် “သောတ္ထိ ဘဒ္ဒန္တေ” စသော စကားကို မြောဆိုကာ တောင်းပန်ကြရလေသည်။

သောတ္ထိ ဘဝိဿတိ ရညောတိ ဣဒံ ဝစနံ-ညော အစရှိသော စကားကို၊ (“အဘာသိ”ဦ် စပ်၊) ကဏ္ဏာ-ကဏ္ဏရသေ့သည်၊ စိရံ-အတော်ကြာအောင်၊ တုဏ္ဏီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ ဟုတ္ဝာ-ဖြစ်ပြီး၍လည်းကောင်း၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ အနေက ပွကာရံ-တစ်ပါးမက များသော အပြားရှိအောင်၊ (ကြိမ်ဖန်များစွာ၊) ယာစိယ မာနော-တောင်းပန်အပ်သော်၊ တုမှာကံ-အသင်တို့၏၊ ရညာ-သည်၊ မာဒိသသ-ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (တန်ခိုးကြီးသော၊) ဣသိနော-ရသေ့၏၊ (အပေါ်၌၊) ခုရတ္ထံ-မြားကို၊ သန္ဓယှနေ့နေ-ဖွဲ့မိသည်၊ (ဟုတ္ဝာ၊) ဘာရိယံ-လေးလံလှစ္ဘာသော၊ ကမ္ပံ-အမှုကို၊ ကတံ-ပြုအပ်မိပြီ၊ ဣတိ အာဒိနိ-ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝတ္ထာစ-ပြောဆိုပြီး၍ လည်းကောင်း၊ ပဿာ-နောက်မှ၊ အဘာသိ-ပြောဆိုပြီ။

ဥဒ္ဒရိယိသတိတိ-ကား၊ ဘိန္ဒိဿတိ--ခွဲလတ့်၊ ထုသမုဋ္ဌိ ဝိယ-ဖွဲ့ဆုပ်သည်ကဲ့သို့၊ ဝိပ္ပကိရိယိသတိ-ဖရိဖရဲ ဖြန့်ခဲ့လတ့်၊ ဣတိ-ဤကား အနက်၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ သော-ထိုကဏ္ဏရသေ့သည်၊ ဇနံ-လူအပေါင်းကို၊ တာသေဿာမိ-ထိတ်လန့်စေအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ မုသာ-မုသားကို၊ ဘဏတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ သရသန္ဓမ္ဘနတ္ထေ ယေ-မြား၏ တောင့်တင်းခိုင်မာကြောင်းမျှ၌သာ၊ (မြားကို ကိုင်သော လက်၏ တောင့်တင်းခိုင်မာကြောင်းမျှ၌သာ၊) အသ္သ-ထိုကဏ္ဏရသေ့၏။ ဝိဇ္ဇာယ-အတတ်၏။ (မန္တန်၏။) အာနုဘာဝေါ-အာနုဘော်သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သရသန္ဓမ္ဘနမတ္တာ-ကို၊) အညတြ-ကြဉ်၍၊ (အာနုဘာဝေါ၊) နဿ (ဟောတိ၊) ဣဒါဝုဒ္ဓိယိသတိဟူသော စကားမှ၊ ပရေသု-နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝစနေသုပိ-(သတ္တဝဿာနိ ဒေဝေါ နဿ ဝဿိသတိ စသော၊) စကားတို့ဌဉ်လည်း။ ဧသေဝနယော-တည်း။ [“မုသာ ဘဏတိ”ကို ညွှန်သည်။]

ဥဒ္ဒရိယိသတိ။ ။ဥ + ဒရဓာတ်သည် ဘေဒနအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် “ဘိန္ဒိဿတိ” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖွင့်သည်၊ ဘိဒ္ဓ-ကွဲ (ခွဲ) ဟူရာ၌ ၂ ခြမ်းကွဲသော အကွဲ (အခွဲ) မဟုတ်, အစိတ်စိတ် အမှာမှာ ကွဲသော အကွဲဟု သိစေလို၍ “ထုသမုဋ္ဌိ ဝိယ ဝိပ္ပကိရိယိသတိ” ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်။ [ဥန္ဒြိယိသတိဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏၊ စဉ်းစားပါ။]

ကမ္မကတ္တာ။ ။ဤဝုဒ်များကို ကမ္မကတ္တာရှုပ်များဟု ဦးကာဖွင့်၏၊ ကံဖြစ်ပါလျက် မြေလွယ် ဟုက်လွယ်သည်ကို စွဲ၍ ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့် တင်စားအပ်သော အနက်ကို “ကမ္မကတ္တား” ဟု ခေါ်၏။ အကျယ်ကို သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ရှုပ်၊ ဤနေရာ၌ မြေကြီးသည် ခွဲတတ်သော ကတ္တာ၊ သတ္တိ မရှိ, ခွဲအပ်သော ကမ္မသတ္တိသာ ရှိ၏။ သို့သော် သူ့ဘာသာ ခွဲလိုက်သကဲ့သို့ ထင်ရ လောက်အောင် အလွန် အကွဲမြန်ရကား ကတ္တာသတ္တိ ရှိသကဲ့သို့ တင်စားထား၏။ အနက်မေး သောအခါ ကတ္တာသတ္တိသဲ့ပါအောင် “ခွဲလတ့်” ဟု ပေးရသည်။

သုဒ္ဒကတ္တာပေါ ကြီလျှင်။ ။ကမ္ဘကတ္တား မကြီဘဲ ကတ္တာရှုပ် ရိုးရိုးသာဟု (စုရာဒိ ဏယပစ္စည်းဖြင့်) “ဥဒ္ဒရယိသတိ-ကွဲလတ့်၊ (ကတ္တားဟော၊) (ဒိဝါဒိရုပ်ဖြင့်) ဘိဒ္ဓိသတိ-ကွဲလတ့်၊ ဝိပ္ပကိရိသသတိ-ဖရိဖရဲ ကြဲလတ့်” ဟုလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ပလ္လောမောတိ-ကား၊ ပန္နလောမော-ကျသော အမွေးရှိသည်၊ (“ဘဝိယတိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) အသာ-ထိုသားတော်ကြီး၏။ လောမဟံသနမတ္တမ္ပိ - အမွေးတို့၏ ရွှင်ခြင်းမျှသည်လည်း၊ (ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းမျှသည်လည်း၊) နဘဝိယတိ၊ ဣဒ္ဓိ-ဤပလ္လောမောဟူသော နောက်ဆုံးစကားကို၊ သော-ထိုကဏ္ဍ ရသေ့သည်၊ ဓေ-အား၊ ရာဇာ-သည်၊ တं ဒါရိကံ-ထိုမဒ္ဒရူပီမင်းသမီးကို၊ သစေ ဒဿတိ - အကယ်၍ ပေးလတ္တံ့၊ ဣတိ - ဤသို့သော၊ ပဋိညံ - ပဋိညာဉ်ကို၊ ကာရေတ္တာ-ပြုစေပြီး၍၊ အဝစ ကိရ-ပြောဆိုသတတ်၊ ကုမာရေ ခုရဗ္ဗे ပတိဋ္ဌ ပေသီတိ-ကား၊ တေန-ထိုကဏ္ဍာရသေ့သည်၊ သရော-မြားသည်၊ ဩတရတု-သက်စေ၊ ဣတိ-သို့၊ မန္တေ-မန္တန်ကို၊ ပရိဝတ္တိတေ-အဖန်ဖန် မန်းမှတ်အပ်ပြီးသော်၊ ဝါ-စုပ်အပ်ပြီးသော်၊ ကုမာရဃာ-၏။ နာဘိယံ-ချက်၌၊ ပတိဋ္ဌပေသိ-တည်စေပြီ။

ဓီတုရံ. အဒါသီတိ-ကား၊ (ကဏ္ဍာယ-ကဏ္ဍအား၊ ဝါ-ကဏ္ဍ၏။) သီသံ-ဦးခေါင်းကို၊ ဓောဝိတ္တာ-ရေဆေးပြီး၍၊ (တစ်နည်း) သီသံဓောဝိတ္တာ-ခေါင်းလျှော်ပြီး၍၊ အဒါသံ-ကျွန်၊ မဟုတ်သည်ကို၊ ဘုဒါသံ-ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်သည်ကို၊ ဝါ-တော်လှန်သည်ကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ ဝါ-ပြုပြီးမှ၊ ဓီတရံ-သမီးတော်ကို၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ စ-သမီးတော် ပေးရုံသာ မကသေး၊ နံ-ထိုကဏ္ဍကို၊ ဥဋ္ဌာရေ-မြင့်မြတ်သော၊ ဌာနေ-ရာထူး၌၊ ထပေသိ-ထားပြီ၊ ပန-ဆက်၊ (ပြတ်ပြီးဆက်၊) မာ ခေါ တုမှေ မာဏဝကာတိ ဣဒ်-မာ ခေါ ၊ပေ၊ ဝကာ အစရှိသော ဤစကားကို၊ ဘဝ၀ါ၊ ဧကေန ပဝဠ္ဌေန-တစ်ခုသော အမိအဖို့အားဖြင့်၊ ဝါ - တစ်ခုသော အမိဘက်

ပလ္လောမော။ ။“ပန္နလောမော” ဟု ဆိုလိုလျက် နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် ဇွတ်ကို လပြု, နောက် လသို့ တပ်၍ “ပလ္လောမော” ဟု ဖြစ်၏။ ပန္နဗဒ်ကား ပတာဓာတ် + တကို အနုပြု၍ ပြီး၏။ ပတိသူတိ ပန္နာနိ, ပန္နာနိ + လောမာနိ ယဿာတိ ပ၀ိလ္လောမော၊ အမွေးတွေ ထောင်လျှင် ကြက်သီး ထ၏။ ကြောက်ရွံ့မှလည်း ကြက်သီးထသည်၊ ယဒုသော် ဒဒ္ဒရူပီသမီးတော်ကို ပေးရကား ကြက်သီး မထ, မွေးညင်း မကြွဘဲ ပန္နလောမ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ “အမွေးတွေ အောက်သို့ ကျမြဲကျနေပါလိမ့်မည်” ဟူလို။

မန္တေ ပရိ၀တ္တိတေ။ ။ဤမန္တန်ကား လက်ရုံးတောင့်တင်းနေအောင် ပြုကြောင်း ဖြစ်သော မူလမန္တန်၏ သတ္တိကို ဖြေကြောင်း မန္တန်တည်း၊ မှန်၏-သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ကြောင်း မန္တန်ဟူသမျှ၌ အဖြေမန္တန်လည်း ရှိမြဲတည်း။ [မန္တေတိ ဗာဟုဂုဗ္ဗကမန္တသာ ပဋိပ္ပသဿမ္ဘက ပိဋ္ဌသခ်ါတေ မန္တေ၊ သရော ဩသရတူဟု (မြားသည် အောက်သို့ သက်စေသတည်းဟု) ပရိ၀တ္တိတေ၊-ဋီကာ။]

ဘုမိယံ ကတ္တာ။ ။သမီးတောကို သူတစ်ပါး၊က ကျွန်၏ မယားဟု မစွပ်ခွဲနိုင်ဖို့ရန် ကဏ္ဍကို တော်လှန်ရ (ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်စေရ) ၏၊ ထိုသို့ လွှတ်စေပြီး သမီးတော်ခှင့် လက်ထက်ပြီးသောအခါ ထိုကိစ္စသော ရာထူး၌ ထားရသည်။

အားဖြင့်၊ အမွဌော-သည်၊ သကျာနံ-သာကီ၀င်တို့၏၊ ဥာတိ-ဆွေမျိုးသည်၊ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-ဤအနုက် အမိပ္ပာယ်ကို၊ ပကာသေန္တော-ထင်ရှားပြတော်မူလျက်၊ တသ-ထိုအမွဌကို၊ သမဿာသနတ္ထံ-သက်သာရာ ရစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တတောဟ-ထိုသို့မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ အမွဌော-သည်၊ ယဒ္ဒသတေနေ-အိုးတစ်ရာဖြင့်၊ အဘိသိတ္တော ၀ိယ-သွန်းလောင်းအပ်သူကဲ့သို့၊ ပဿဒ္ဓဒရထော-ငြိမ်းပြီးသော ပူလောင်ခြင်းရှိသည်၊ ဟုတ္တာ, သမဿာသိတ္တာ-သက်သာရာရ၍၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ မဲ-ငါ့ကို၊ တောသေဿာမိ-နှစ်သက်စေအံ့၊ ဣတိ-ဤကြံတော်မူ၍၊ ဧကေနနဲ ပကွေန-တစ်ခုသော အမိအဖို့အားဖြင့်၊ ဝါ-တစ်ခုသော အမိဘက်အားဖြင့်၊ ဥာတိ-ကို၊ ကရောတိ-ပြု၏၊ အဟ-ငါသည်၊ ခတ္တိယော-မင်းမျိုးသည်၊ အသ္မိ ကိရ-ဖြစ်သတတ်၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေသိ-ကြံပြီ။ [“ဣန္ဒန်မ၏ သားဖြစ်သော ကဏ္ဍ၏ အဆက်အနွယ်” ဟု မိန့်တော်မူတုန်းက စိတ်ပူနေသော အမွဌသည် ယခုအခါ သာကီ၀င်မင်းသမီး၏ အဆက်အနွယ်ဖြစ်ကြောင်းကို ကြားရ၍ အေးငြိမ်းသွားသည်ဖြစ်၍၊ ဓိမိဂိုယ်ကို ခတ္တိယအနွယ် ပါတကားဟု စဉ်းစားမိလေသည်။]

အမွန္ခ၀ဲသကထာ အဖွင့် ပြီး၏

ခတ္တိယသေဠာဘ၀ အဖွင့်

၂၇၅။ အထခေါ, ဘဂ၀ါ၊ အယဲ အမွဌော-သည်၊ ခတ္တိယော-မင်းမျိုးသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-သည်-ဤသို့သောအမှတ်ကို၊ ကရောတိ-၏၊ အတ္တာနော-၏၊ အခတ္တိယဘာ၀ံ-မင်းမျိုး မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ နု ဇာနာတိ-မသိ၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ နံ-ထိုအမွဌကို၊ ဇာနာပေဿာမိ-သိစေတော်မူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံတော်မူ၍၊ ခတ္တိယ၀ံသံ-ခတ္တိယအနွယ်ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ ဥတ္တရိ-အလွန်ဖြစ်သော၊ ဒေ၀ဒန်-ဒေ၀နာ၀ေါ်ကို၊ ဝေမုဒ္ဓော-ဘိုးပွားစေတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ) တံ ကိီ မည၀သိ အမွဌာတိ အာဒီ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-တော်မူပြီ။

အခတ္တိယဘာ၀ံ နု ဇာနာတိ။ ။ကဏ္ဍ၏ မဒ္ဒရူပီမင်းသမီးကို ရခြင်းကြောင့် မဒ္ဒရူပီမှ ဖွားမြင်သော သားသည် ခတ္တိယ၀ံသဖြစ်၏-ဟု အယူရှိ၍၊ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ထိုအနွယ်မှ ဆင်းသက်လာသောကြောင့် ခတ္တိယဟု အယူရှိနေ၏။ သူ၏ ခတ္တိယ မဟုတ်ကြောင်းကို မသိ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလည်း ကရုဏာတော်ကြောင့် သက်သာရာရစေတော်မူလိုသည့် အတွက် အမွဌကို မဒ္ဒရူပီမင်းသမီး၏ အဆက်အနွယ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သူ၏ ခတ္တိယဘဖြစ်ကို ပြလိုသောကြောင့် မိန့်တော်မူသည် မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ခတ္တိယ၀ံသကို ထင်ရှားပြတော်မူဖို့ရာ “တံ ကိီ မည၀သိ အမွဌ” စသော အထက်ဒေ၀နာ၀ေါ်ကို အားထုတ်တော်မူသည်။

တတ္ထ-ထိုတံ ကိ၁ မည္သသိ အမ္ဘဋ္ဌ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဣဓေတိ-ကား၊ ဣမသ္မိ လောကေ-ဤလောကဌာန်၊ ဗြာဟ္မဏောလုတိ-ကား၊ ဗြာဟ္မဏာနုံ-ပုဏ္ဏားတို့၏၊ အန္တရေ-အလယ်၌၊ ဝါ-အနီး၌၊ အာသနံဝါ ဥဒကံဝါတိ-ကား၊ အဂ္ဂါသနံဝါ-မြတ်သော နေရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂေါဒကံဝါ-မြတ်သော ရေကိုသော်လည်းကောင်း၊ (“လဘေထ အဝိနုံ-ရရာသလော” ဟု ပါဠိတော်၌ စပါ) သဒ္ဒေတိ-ကား၊ မတကေ-သေလွန်ပြီးသော ဆွေမျိုးတို့ကို၊ ဥဒ္ဒိသ-ရည်စူး၍၊ ကတဘတ္တေ-ပြုအပ်သော ကုဋိုးထမင်း၌လည်းကောင်း၊ ထာလိပါကေတိ-ကား၊ မဂ်လာဒိဘတ္တေ-မဂ်လာအစရှိသည်ဝယ်.စီရင်အပ်သော ထမင်း၌လည်းကောင်း၊ ယညေတိ-

---

ဗြာဟ္မဏောသု။ ။“ပုဏ္ဏားတို့၌” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သော်လည်း “ပုဏ္ဏားတို့၏” အတွင်း၌ ရထိုက်သော အဂ္ဂါသန စသည်တို့ ရနိုင်ပါသလော” ဟု မေးဒဏ်မူလိုရင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဗြာဟ္မဏာနံ အန္တရေ” ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်၊ “အန္တရေ-အလယ်” ဟူရာ၌လည်း အလယ်နေပြင်ဌာနကို မယူရ၊ “ပုဏ္ဏားတို့၏ အနီး၌-ပုဏ္ဏားတို့၏ အထံ၌” ဟု အဓိပ္ပာယ်ကို သိစေလိုသောကြောင့် “ဗြာဟ္မဏာနံ သမီပေ” ဟု ဥဒ္ဒေကတ္တွက်ရှိ ဦးကာတို့ ဖွင့်ကြသည်။ [အခြား နေရာ၌ သဝတ္ထမီဝိဘတ်ကို “အန္တရေ” ထည်၌ ဖွင့်လျှင် နိဒ္ဓါရဏအနက်ကို ပြ၏။ ဤနေရာ၌ ကား ထိုသို့ မပြပါ။]

သဒ္ဒေ။ ။“ပိတုဒါနံတု နိ၀ါပေါ-သဒ္ဒံတု တံ၀ သတ္ထတောာ”-အာဘိဓာန် (၄၂၃) ဇောတိသတ္ထ၊ ရာဇမတ္တာဏ် စသော ကျမ်းဦးလာသော အစီအရင်အတိုင်း သေလွန်ပြီးသော ဆွေမျိုးဝိဘက်မှ ရည်စူး၍ လျှုအပ်သော (ရက်လယ်ဆွမ်း စသော) အလျှုသည် “သဒ္ဓါ” မည်၏။ “ကုဋိုးထမင်း” ဟု ခေါ်ကြ၏။

ဋီကာ။ ။ကေ၀လဲ (အခြားအကျိုး မဖက်, သက်သက်) သဒ္ဓါယ (သေလွန်သော ဆွေမျိုးဝိဘက်အား အကျိုးရလိမ့်မည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့်) ကာတပ္ပံ (ပြုထိုက်သော အလျှုသည်) သဒ္ဓံ-သဒ္ဓေမည်၏။ ၀ရ၀ေလာကဂတေ သန္ဓာယ (နိ တတော ကိ၁် အပတ္ထယန္ဒေန) ကာတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော၊ ဤအလို “သဒ္ဓါယ + ကာတ၀ဋ + သဒ္ဓံ” ဟု တဒ္ဓိတ် ၀စနတ္ထပြု၊ ဏ၀စ္စည်း။ [အဘိ၀ာနပ္ပဒီပိကာသူစီ၌ကား “သဒ္ဓါ + အသ ဒါနသ + အတ္ထိတိ သဒ္ဓံ” ဟု အသတ္ထိ ၀စနတ္ထပြုသည်။]

ထာလိ၀ါ၀ေ။ ။ထာလီသု-ထမင်းအိုးတို့၌ (အိုးကြီး အိုးငယ်တို့၌) + ပါ၀ကော-ချက်အပ်သော ထမင်းတည်း၊ ထာလိ၀ါ၀ေ၀ ၊ မဂ်လာကိစ္စ စသည်တို့၌ အိုးကြီး အိုးငယ်ဖြင့် ချက်အပ်သော ထမင်းကို အရကောက်စေလိုရှိ “မဂ်လာဒိဘတ္တေ” ဟု ဖွင့်သည်၊ အာဒိဖြင့် ဥသ၀ေဘတ္တ (နက္ခတ်ပွဲ, ဘုရား၁ပွဲ စသည်တို့ ပြုလုပ်ရာ၌ ပေးအပ်သော ထမင်း၊) ဒေ၀တာ ရာဓနဘတ္တ (နတ်တို့ကို နှစ်သက်စေလိုရှိ နတ်ပူဇော်-နတ်တင်ကြောင်း ထမင်း) စသည်ကို ယူပါ။

ယညေ။ ။မိမိပြုမိသော မဂေါင်းမှတို့ စောင့်ရှောက်ခြင်း (ကုစားခြင်း) စသော အကျိုးရှိလိမ့်မည်-ဟု ရည်ရွယ်၍ မီးနတ်ကို ပူဇော်မူရသည်ကို “ယည၊-ယဇ်ပူဇော်ခြင်း” ဟု ခေါ်၏။ ထိုသို့ ယဇ်ပူဇော်ကြောင်း ဖြစ်သော ယဇ်စာ ထမင်းကို “ယည” ဟု ခေါ်သည်၊

ယညဘတ္တေ-ယဇ်ပူဇော်ကြောင်း ထမင်း၌လည်းကောင်း၊ ပါဟုနေတိ-ကား၊ ပါဟုနကာနံ-ဧည့်သည်တို့ကို၊ ကတ၀ါဘတ္တေ-ပြုအပ်သော ထမင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပဏ္ဏာကာရဘတ္တေ-လက်ဆောင်ဖို့ ထမင်း၌လည်းကောင်း၊ ("ဘော ဇေယျ၊ အပိနုနေ-ကျေးကုန်ရာသလော" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)။

အပိနုသာတိ-ကား၊ အသ ခတ္တိယပုတ္တသ-ထိုခတ္တိယ၏ သားကို၊ ("အာ ဝဋ္ဋဝါ အနာ၀ဋ္ဋဝါ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) အာ၀ဋ္ဋဝါ အသ အနာ၀ဋ္ဋဝါတိ-ကား၊ ဗြာဟ္မဏကညာသု-ပုဏ္ဏားသတ္တိုသမီးတို့၌၊ နိ၀ါရဏံ-တားမြစ်ခြင်းသည်၊ ဘ၀ေယျ ဝါ (အပိနု)-ဖြစ်ရာအံ့လော၊ နော (ဘ၀ေယျ) ဝါ (အပိနု)-မဖြစ်ရာအံ့လော၊ ဗြာဟ္မဏာဒါရိကံ-ပုဏ္ဏားသတ္တိုသမီးကို၊ လဘေယျ ဝါ (အပိနု)-ရနိုင်ရာသလော၊ နု လဘေယျ၀ါ (အပိနု)-မရနိုင်ရာသလော၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ အနုပပန္နောတိ-ကား၊ ခတ္တိယဘာ၀ံ-ခတ္တိယ၏အဖြစ်သို့၊ အပတ္တော-မရောက်ပါ၊ အပရိသုဒ္ဓေါ-(အမိဘက်အာဖြင့်) မစစ်ကြယ်ပါ၊ ဣတိ အတ္ထော။

"ယဇ်ဆို အနေနာတိ ယညဲ" ဟု ပြု။ [ပါ၀သညမာဒိအတ္ထော ဘဝိသတီတိ အာဒိနာ ဟိ အဂ္ဂေဟာမော (ဝီးနတ် ပူဇော်ခြင်းသည်) ဣဒ္ဓိကာ၊ စာအုပ်တို့၌ "ပါ၀သညမာဒိဘတ္တော" ဟု ရှိ၏။ ဘတ္တသဒ္ဒါသည် နပုလ္လိန်ဖြစ်၍ "ဘတ္တော" ဟု မရှိနိုင်ပါ။ "အတ္ထော" ဟုသာ ရှိသင့်ပါသည်။]

ပါဟုနေ။ ။၀ (၀ဌမ်) - အိမ်သူ အိမ်သားတို့၏ ရှေးဦးစွာ (အိမ်သားများ မစားခဏ) + အာ (အာနေတွာ)-ဆောင်ယူ၍ + ဟုယတေ-ပူဇော်အပ် ပေးလျှါအ၀်၏။ ဣတိ ပါဟုနဲ၊ ၀ + အာ + ဟုဓာတ် + ယုပစ္စည်း အာ၀ဏ္ဏကတို့အား ပေးလျှါကြောင်း-ဧည့်၀တ်ပြုကြောင်း ထမင်းကည်း၊ အာ၀ဏ္ဏကဒါန၊ မဟုတ်သော်လည်း ပြုအပ်ပြီးသော "သဒ္ဒါနည်းအရ လက်ဆောင် ပေးအပ်သော ထမင်းကိုလည်း ရသောကြောင့် "ပဏ္ဏာကာရဘတ္တေ ဝါ" ဟု တစ်နည်းဖွင့်သည်။ ["ပဏ္ဍေနှ-အကြောင်းအရာကို ရေးသားရာ စာနှင့်တကွ + အာကရီယတေ အာနီယတေ-ပို့ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ ပဏ္ဏာကာရော" ဟု အဘိဓေနပွဒီပိကာသူစီ၌ ပြု၏။ ဓိမိအလိုကို ၀ဌမသံယာဒိသေသ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အာ၀ဏ္ဏ။ ။အာ + ၀ရဓာတ်သည် တားမြစ်ခြင်း အနက်ကို ဟော၏။ ဘောဟော တပစ္စည်းကို "ဏ" ပြု၊ အာ၀ရီယတော အာ၀ဏ္ဏ၊ နှ + အာ၀ဏ္ဏ အနာ၀ဏ္ဏ၊ ထို့ကြောင့် "နိ၀ါရဏံ ဘ၀ေယျ၀ါ နော၀ါ" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖွင့်၍ "ဗြာဟ္မဏာဒါရိကံ" စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပာယတ္ထဖွင့်သည်။

အနုပပန္နော။ ။ဥပပဒ္ဒတိ-ခတ္တိယအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်တတ်၏။ ဣတိ ဥပပန္နော၊ ˊ၂၀ + ၀၁, တကို အနုပြု။ˋ နှ + ဥပပန္နော အနုပပန္နော၊ ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သောကြောင့် "ခတ္တိယဘာ၀ံ အပတ္တော" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖွင့်၍ "အ၀ရိသုဒ္ဓေါ" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်။ ဥဘတော သုဇာတ မဟုတ်ဘဲ တစ်ဖက်က ဗြာဟ္မဏာဇာတ် ပါနေသောကြောင့် "ဇာတ်အားဖြင့် မစစ်ကြယ်" ဟူလို။

၂၆၇။ ဣဏ္ဍယာဝါ ဣဏ္ဍံ၏ ကရိတ္တာတိ-ကား၊ ဣဏ္ဍံ-ငြာဟွဏာမယားကို၊ ပရိဏေ သိတ္တာ-ရှားမီး၌၎ ဣဏ္ဍယာဝါ-မိန်းမအားဖြင့်မူလည်း၊ (ခတ္တိယာဝ-ခတ္တိယ တို့သည်သာ၊ သေဋ္ဌာ-မြတ်ကုန်၏။) ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ပကရဏေတိ-ကား၊ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဒေါသေ-အပြစ်ကြောင့်၊ ငြာဟွဏာန-ပုဏ္ဏား တို့အား၊ အယုတ္တေ-မသင့်သော၊ အကတ္တဗ္ဗကရဏေ-မပြုထိုက်သော အမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်၊ ("ပဠာဇေယျုံ"၌ စပ်၊) ဘဿပဋ္ဌေနာတိ-ကား၊ ဘဿပုဋ္ဌေန-ပြာထုပ်ဖြင့်၊ သီသေ-ဦးခေါင်း၌၎ ဆာရိကံ-ပြာကို၊ သြကိရိတ္တာ-ကြဲဖန်၍၎ ("ပဠာ ဇေယျုံ"၌ စပ်၊) ဣဏ္ဍာ အတ္ထော-နက်။

၂၇၇။ ဇနေတသ္မိတိ-ကား၊ ဇနိတသ္မိ-လူအပေါင်း၌၎ ဝါ-တွင်၊ ပဇာယ-လူအပေါင်း၌၎ ဝါ-တွင်၊ (ခတ္တိယော သေဋ္ဌောဒ္ဒ စပ်၊) ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနောတိ-ကား၊ ဇနေတသ္မိ-လူအပေါင်း၌၎ ဝါ-ထွင်၊ ဣဏ္ဍတိ အတ္ထော-နက်၊ ယေ-အကြင်လူတို့သည်၊ အဟံ-သည်၊ ဂေါတမော-ဂေါတမတည်း၊ အဟံ, ကသ္သပေါ-ကသ္သပတည်း၊ ဣဏ္ဍတိ-သို့၊ ဂေါတ္တံ-အနွယ်ကို၊ ပဋိသာရဏ္ဍိ-ကိုးကွယ်ရာဟု ပြုကြကုန်၏။ ဝါ-အားကိုး အားထား ပြုကြကုန်၏။ [ပဋိသာရဏ္ဍိတိ ဂေါတ္တံ ပဋိစ္စ

ဣဏ္ဍိ ကရိတ္တာ။ ။"ဘုကရာ သဗ္ဗစာတ္တတ္ထ ဗျာပကာ" နှင့်အညီ ကရုဇာတ် သည် ဝိရိယေသန အနက်ဌမလည်း ပြန်နှိုးနှိုင်သောကြောင့် "ပရိယေသိတ္တာ" ဟု ဖွင့်သည်၊ "ဣဏ္ဍိယာ ဣဏ္ဍိ ကရိတ္တာ ၊ပေ၊ ခတ္တိယာ သေဋ္ဌာ" ဟူသော ပါဠိတော်နှင့် အညီ ငြာဟွဏ မိန်းမတို့ မယားအဖြစ်ဖြင့် ရှာလျှင်လည်း "မိန်းမအားဖြင့် ခတ္တိယထို့ကသာ မြတ်ကြသည်" ဟူလို၊ "ပရိဏေနဝါ ပရိသံ ကတ္တာ" ၌လည်း နည်းတူ။

ပကရဏေ။ ။"ဧတသ္မိ နိဒါနေ ဇာတနသ္မိ ပကရဏေ" ဟူသော ဝိနည်းပါဠိ တော်၌ကဲ့သို့ ပကရဏသဒ္ဒါသည် အကြောင်း အနက်ဟောတည်း။ [ပကရောတိ-မိမိအကျိုးကို အပြားအားဖြင့် ပြုတတ်၏။ ဣဏ္ဍတိ ပကရဏံ။] ထိုအကြောင်းဟူသည် နှင်ထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာတည်း၊ ထိုကြောင့် "ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ဒေါသေ" ဟု အရုဏောဂ အဘိဓေယျတ္ထကို ဖွင့်၍ "ငြာဟွဏာနံ ၊ပေ၊ အကတ္တဗ္ဗကရဏေ" ဟု သရုပ် ဖော်သည်။

ဘဿပုဋ္ဌေန။ ။ဘသနှင့် ဘသ္မသည် ပရိယာယ်တည်း၊ ဘသဓောတ်, ဘသီ ယတို (နီရုဏ္ဍကဘာဝေန ခိပိယတီ) တို ဘသ် (ဣဗျတ္ထည်း၊) ဘသ္သံ၌ (မဗျတ္ထည်း) အသုံးမကျ သောကြောင့် ပစ်လွှင့်အပ်သော ပြာ၊ ပုဒ္ဓသဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ရှေ့ဒါသိပုတ္တာဝါဒဝဏ္ဏနာ, အတ္တနာ ဗဒ္ဓပုဒ္ဓကပုစ်အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။

ဇနေတသ္မိ။ ။"ဇနိတသ္မိ" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဣဏ္ဍကို ဓေါ်ပြ၍ "ဇနေတ" ဖြစ်ကြောင်းကို ပြ၏။ ကမ္မဂိလေသေဟိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကြောင့်၊ (ဇနေတဠော)-ဖြစ်စေထိုက်၏။ ဣဏ္ဍတိ ဇနိတောဝ၊ ဇယတီတိ ဝါ ဇနိတောဝ၊ ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနောကို ထောက်၍ ဗဟုဝုစ် အနက်ဖြစ်သော်လည်း ဇတဗျာပေတ္တနည်းအားဖြင့် ကေဝုစ်ထားသည်။ [ဇနေတသ္မိတို့ "ဇတသ္မိ ဇနေ" ဟုလည်း ဋီကာတစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။]

အဟံ ဂေါတမော အဟံ ကဿပေါတိအာဒိနာ သရဏံ ကရောန္တိ ဝိဓိနုန္တိ-ဦးကာသစ်၊ "အနွယ်ကို အားကိုး အားထား ပြုကြသည်" ဟူလို။] လောကေ-လောကၨ၌၊ ဂေါတ္တပဋိသာရီသု-အနွယ်ကို ကိုးကွယ်ရာဟု ပြုကြကုန်သော၊ တေသု-ထိုလူတို့တွင်၊ ခတ္တိယော-မင်းသည်၊ သေဠော-အမြတ်ဆုံးတည်း၊ အနုမတာ မယာတိ-ကား၊ မမ-ငါဘုရား၏၊ သဗ္ဗညုတာညာဏေန-သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, သံသန္ဒိတ္တာ-နှီးနှောရ၍၊ ဒေသိတာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ မယာ-ငါဘုရားသည်၊ အနုညာတာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ...ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

ဝိဇ္ဇာစရဏကထာ အဖွင့်

၂၇၈။ ပန-ဆက်၊ ဣမာယ ဂါထာယ-၌၊)"ခတ္တိယော သေဠော ဇနေတသ္မိ" စသော ဂါထာ၌)၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နေါတိ ဣဒံ ပဒ-နှောတဟူသော ဤပုဒ်ကို၊ သုတ္တာ-ကြားရ၍၊ အမ္ဘဠော-သည်၊ စိန္တေသိ-ပြီ၊ (ကိ)၊ ဝိဇ္ဇာနာမ-ဝိဇ္ဇာမည်သည်၊ တယော-၃ ပုံကုန်သော၊ ဝေဒါ-ဝေဒတို့တည်း၊ စရဏံ (နာမ)-မည်သည်၊ ပဗ္ဗ-ကုန်သော၊ သီလာနိ-တို့တည်း၊ တယိဒံ-ထိုဝိဇ္ဇာစရဏသည်၊ အမှာကံယေ-ဝါတို့၏ အယူ၌သာ၊ အတ္ထိ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံသူသည်၊ သေဠော-အမြတ်ဆုံးသည်၊ စေ (ဟောတိ)-အံ့၊ (စဝံသတိ)၊ ဓယမေ-တို့သည်သာ၊ သေဠာ-မြတ်သူတို့တည်း၊ ဣဒါ-သို့၊ (စိန္တေသိ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြပြီး၍)၊ နိဋ္ဌ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂန္ဓာ-ရောက်ပြီး၍)၊ ဝိဇ္ဇာစရဏံ-ကို၊ ပဗ္ဗဆ္ဆော-မေးလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)-ကတမံ ၊ပေ၊ သာ ဝိဇ္ဇာတိ-ဇ္ဇာဟူသောစကားကို၊ အာဟာ-လျှောက်ပြီ။.... အထ-လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ အသာ-ထိုအမွန္ဒတ္တ၏။ ဘဂဝါ-သည်၊ ဗြာဟ္မဏာသမယေ-ပုဏ္ဏားတို့၏ အယူ၌၊ သိဒ္ဓံ-ထင်ရှားသော၊ ဇာတိဝါဒါဒိပဋိသံယုတ္တံ-ဇာတိဝါဒ

ဣမာယ ပန ဂါထာယ။ ။ဗြဟ္မာ ရွတ်ဆိုအပ်သော ဤဂါထာကို ဆောင်ပြ လိုက်လျှင် ဗြာဟ္မာကို အလေးပြုသူတို့သည် ယုံကြည်ကြလိမ့်မည်၊ အမွန္ဒလည်း ဂါထာ၌ ဖါသော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောပုဒ်ကို ကြားရ၍၊ ဝိဇ္ဇာစရဏကို မေးလိမ့်မည်၊ ဤနည်းအားဖြင့် ဝိဇ္ဇာ စရဏကိုပြသော ဤဂါထာသေနာတော်သည် မျှားစွာသော လူအဖေါင်းအား အကျိုး မျှားလိမ့်မည်ဟု မျှော်မြင်တော်မူသောကြောင့် ဗြဟ္မာ ရွတ်ဆိုအက်သော ဤဂါထာကို ဆောင်ပြ တော်မူသည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်ရှားပြလိုရကား "ဣမာယ ပန ဂါထာယ" စသည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ ဖိန်သည်။

ဗြာဟ္မဏာသမယေ သိဒ္ဓံ။ ။သမယသဒ္ဒါသည် "သမယော သမဝါယေ စ ၊ပေ၊ ဟေတု ဒိဋ္ဌိသု" ဟူသော အနက်တို့တွင် အယူအနက်ဟောတည်း၊ ဗြာဟ္မဏာတို့၏ အယူ၌ ထင်ရှားသော ဝိဇ္ဇာစရဏ-ဟူလို။ [ဗြာဟ္မဏလမ္ဘီယာ ပါကဋ္ဌ-ဦးကာသစ်။]

အစရှိသည်တို့နှင့် စပ်ယှဉ်သော၊ တံ ဝိဇ္ဇာစရဏ်-ထိုဝိဇ္ဇာစရဏကို၊ ပဋိဂ္ဂါဝိတွာ-ပယ်တော်မူ၍၊ (ဋီကာ တိုအလို "သံသန္ဓိတွာ-နှီးနှောၗ") အနုတ္တရ-မိမိထက် မြတ်သောတရား မရှိသော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ်-ကို၊ ဒေသေတုကာမော-သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နေ ခေါ် အမွန္ဌာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထို "နေ ခေါ် အမွန္ဌ" အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဇာတိဝါဒေါတိ-ကား၊ ဇာတိ-ဇာတ်ကို၊ အာရဗ္ဘ-အကြောင်းပြု၍၊ ဝါဒေါ-ပြောဆိုကြောင်း စကားတည်း၊ ဝါ-ပြောဆိုကြောင်း အယူတည်း၊ ဣဒံ-ဤ၏ကိုယ်တိုင် သရဏျာယ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါး၏ကို သရဏျာယ်စေခြင်း ကိုယ်တိုင်ငယ်ပူဇော်ခြင်း၊ သူတစ်ပါး၏ ယဇ်ပူဇော်စေခြင်း၊ စသော အမှုသည်၊ ဗြာဟ္မဏသော၀-ပုဏ္ဏာဏာဇာတ်ရှိသော သူအားသာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ သုဒ္ဒသ-သုဒ္ဒဇာတ်ရှိသူအား၊ နေ (ဝဋ္ဋတိ)-မအပ်၊ ဣတိ အာဒိ၀စန်-

---

ပဋိဂ္ဂိုဝိတ္တာ။ ။ဃခုစာအုပ်တို့၌ "ဝိဇ္ဇာစရဏ် ပဋိဂ္ဂိုဝိတ္တာ" ဟု ရှိ၏။ ထိုသို့ရှိခြင်းသည် မသင့်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း ပါဠိတော်၌ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝိဇ္ဇာစရဏာကို ပယ်တော်မမူဘဲ ထိုအမွန္ဌသည် ကြိုစည်အပ်ပြီးသော ဗေဒင် ၃ ပုံ ၅ ပါးသော သီလဟူသော ဝိဇ္ဇာစရဏာကို ဆက်စပ်၍ (ထိုဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် မဆန့်ကျင်အောင် ပြု၍) အနုတ္တရဝိဇ္ဇာစရဏကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း" ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်၏။ ဋီကာဟောင်းအတိုင်း ချဲ့၍ ဖွင့်ခြင်းသာတည်း။ ဋီကာသစ်ဆရာသည် "သံသန္ဓိတွာ" ကို မူရင်းပါဠိဟု ယူလို၏။

သို့သော်-ပါဠိတော်ကိုကြည့်လျှင် "နေ ခေါ် အမွန္ဌ ၊ပေ၊ အာရကာ တေ အနုတ္တရာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ ပဟာယ ခေါ် အမွန္ဌ"ဟု ဗြာဟ္မဏသမယ သိဒ္ဓတ္ထိစ်သော ဝိဇ္ဇာစရဏကို ပယ်ပုံကိုသာ တွေ့ရ၏။ အဋ္ဌကထာ၀ယ် နောက်၌လည်း "ယတ္ထ ဒါနံ ၊ယ၊ လဂ္ဂိသာမာတိ စိန္တယ်မှာ၊ တတော ၊ပေ၊ အဝက္ကိ၀ိ" ဟု ပယ်ပုံကိုပင် တွေ့ရ၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာရှိသည့် အတိုင်း "ပဋိဂ္ဂိုဝိတ္တာ" ပါဠိသာလျှင် ကောင်းမည်ဟု ထင်သည်၊ သံသန္ဓိတွာပုဒ်သည် သဟဘိ ယောဂနင့်သာ တွဲနိုးတည်း၊ ဤ၌ "ဝိဇ္ဇာစရဏ်" ဟု ရှိသောကြောင့် သံသန္ဓိတွာနှင့် အစစ်မတ္ပဲ၊ ထို့ကြောင့်လည်း ပဋိဂ္ဂိုဝိတ္တာပါ၌ပင် ကောင်းသည်။

ဇာတိ၀ါဒေါ။ ။ဝါဒေါတိ လဒ္ဓိ (အယူ)၀စီဘေဒေါ ဝါ (တစ်နည်း-စကား)-ဋီကာသစ်၊ နောက်နည်းသည် "ဗြာဟ္မဏသော ၊ပေ၊ အာဒိ၀စန"် နှင့် လျော်၏။ သို့သော် ထိုစကားသည် စိတ်၌ ယူထားအစ်သော အယူအတိုင်း ထွက်လာသော စကားဖြစ်ရကား "လဒ္ဓိ" ဟူသော အဖွင့်လည်း ဖြစ်သင့်ပါ၏။ "ဝါဒေါ-ပြောဆိုကြောင်း အယူ" ဟု ပေးပါ။ ဇာတိ + အာရဗ္ဘ + ဝါဒေါ ဇာတိ၀ါဒေါ။

ဣဒံ ဝဋ္ဋတိ။ ။ဣဒ္ဓိ အဗ္ဗေန္ဒရွာ၀နေ ယဇနယာဇနာဒိကမ္မံ-ဝေဒကို သရဏျာယ်ခြင်း၊ သရဏျာယ်စေခြင်းခြင်းအမှု၊ ယဇ်ကို ပူဇော်ခြင်း၊ ပူဇော်စေခြင်းအမှုသည် ဗြာဟ္မဏ အားသာ သင့်၏။ (အပ်၏။) နေ သုဒ္ဒသေ၊ ဣဒ္ဓိ အာဒိ၀စနင့် အာဒိဖြင့် "နေ ဝေယ်ဿ နေ ခတ္တိယဿ နေ တဒုဘယဿ" ဟူသော အနက်ကို သိမ်းယူသည်။

ဤသို့အစရှိသော စကားတည်း၊ ဝါ-ဤသို့အစရှိသော ပြောဆိုကြောင်း အယူတည်း၊ ဣတိ အဣတ္ထာ-နက်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌၊ (ဂေါတ္တာဝါဒေါ၊ မာနဝါဒေါဟူသော ပုဒ်တို့၌)၊ ဧသ (ဧသော)-ဤအစီအရင်သည်၊ နယော-သိကြောင်းအစီအရင်တည်း၊ ဇာတိဝါဒဝိနိစ္ဆဒ္ဓါတိ-ကား၊ ဇာတိဝါဒေ-ဇာတ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်းစကား၌၊ ဝါ-ဇာတ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း အယူ၌၊ ဝိနိစ္ဆဒ္ဓါ-စပ်ဖွဲ့ကြကုန်၏။ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌၊ (ဂေါတ္တာဝါဒဝိနိစ္ဆဒ္ဓါ၊ မာနဝါဒဝိနိစ္ဆဒ္ဓါ၊ အာဝါဟဝိဝါဟဝိနိစ္ဆဒ္ဓါဟူသော ပုဒ်တို့၌)၊ ဧသနယော-တည်း။

တတော-ထိုသို့မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ ("စိန္တေတွာ ပုစ္ဆိ" ၌ စပ်)၊ အမွေဠော-သည်၊ ဒါနိ - ယခုခေတ်၌၊ ယတ္တ - အကြင်ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိ၌၊ (ဗြာဟ္မဏတို့ အယူဝယ် ထင်ရှားသော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိ၌)၊ မယ်-တို့သည်၊ လဂ္ဂိသာမ-ချိတ်မိကြကုန်၏။ (ပါဝင်ကြကုန်၏)။ ဣတိ-သို့၊ စိန္တယိမ္ဟ-ကြံစည်မိကုန်ပြီ၊ တတော-ထိုဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိမှ၊ နော-ဝါတို့တို့ ("အဝတ္ထိပိ" ၌ စပ်)၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ မဟာဝါတေ-ကြီးစွာသော လေ၌၊ (လေမုန်တိုင်း၌)၊ ထုသံ-ဖွဲကို၊ ဓုနန္တော ဝိယ - ခါချသကဲ့သို့၊ ["ဩဘုဏာနော ဝိယ - လွှင့်သကဲ့သို့" ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။]

ဧသနယော သဗ္ဗတ္ထ။ ။သဗ္ဗတ္ထာတိ ဂေါတ္တာဝါဒမာနဝါဒေသု၊ တတ္ထာပိ ဟိ ဂေါတ္တာဝါဒေါတိ ဂေါတ္တံ အာရဗ္ဗ ဝါဒေါ။ ကသဿပသေါဝိဝ ဝဠ္ဠတိ, နံ ကောသိ ယသ္မာတိ အာဒိဝစနန္တိ အဣတ္ထော၊ [ကသဿပအန္ဓယ်အားသာ ဤအဖျေနာ အဖျာပန, ယဇန ယာဇပန အမှုသည် အပ်၏။ ကောသိယအန္ဓယ်အား မအှပ်။ ဤသို့စသော စကား (အယူ) ဟု အနက်မှတ်ပါ။] [မာနဝါဒေါတိ မာနံ အာရဗ္ဗ အတ္တာဏ္ဍာသန ဝရဝ္ဗန္ဓနဝေသန ဝါဒေါ၊ ဗြာဟ္မဏသေါဝိဝ ဝဠ္ဠတိ, နံ သုဒ္ဓသာတိ အာဒိဝစနန္တိ အဣတ္ထော-ဦးကာသစ်။]

ဇာတိဝါဒဝိနိစ္ဆဒ္ဓါ။ ။ဇာတိသန္ဓိသိတဝါဒေ-ဇာတ်ကို မှီ၍ ပြောဆိုကြောင်း အယူ (စကား) ၌ + ပဋိစ္ဆဒ္ဓါ - စပ်ကုန်၏။ (ဆက်သွယ်ကုန်၏။) သဗ္ဗတ္ထာတိ ဂေါတ္တာဝါဒ ဝိနိစ္ဆဒ္ဓါဒီသု၊ ["ဂေါတ္တာဝါဒေ + ဝိနိစ္ဆဒ္ဓါ၊ မာနဝါဒေ + ဝိနိစ္ဆဒ္ဓါ၊ အာဝါဟဝိဝါဟေသု + ဝိနိစ္ဆဒ္ဓါ" ဟု ပြုဧလေ့ရှိ၍ "ဧသနယော" ဟု ဆိုသည်။]

မုတိရျက်။ ။ပါဠိတော်၌ ရှေနှားဝယ် "အရဟသိ ဝါ မဲ တ္ဝံ, နံ ဝါ တ္ဝံ အရဟသိ" ဟု ဟောတော်မူ၍ နောက်၌ ထိုစကားအစား "အာဝါဟဝိဝါဟဝိနိစ္ဆဒ္ဓါ" ဟု ဟောတော်မူသည်၊ ကို "အရဟသိဝါ မဲ တ္ဝံ, နံ ဝါ မဲ တ္ဝံ အရဟသိ" ဟူသောစကားသည် ရှေ့ဇာတိဝါဒ စသော ပုဒ်တို့နှင့် တွဲ၍ အနက်ပေးရသော အာကာရဝါဏျတည်း။ [ယေ ပန အာဝါဟဝိဝါဟ ဝိနိစ္ဆဒ္ဓါ၊ တေ ၉၀ သမ္မန္ဓတ္တယဝသေန အရဟသိ ဝါ မဲ တ္ဝံ, နံ ဝါ မဲ တ္ဝံ အရဟသီတိ ၉၀ ပဝတ္တနကာ (ဖြစ်သူတို့တည်း)-ဦးကာ။] ဤအဖွင့်ကို ထောက်၍ ဇာတိဝါဒဝိနိစ္ဆဒ္ဓါဟူသည် လည်း အာဝါဟဝိဝါဟကိစ္စ၌ "ဇာတ်ချင်း တူ မတူ" စသည်ဖြင့် စိစစ်ခြင်းဟု မှတ်ပါ။

ဒုရမေဝ-ဝေးစွာသာ၊ အဝကွ်ိပ်-အောက်သို့ ပစ်ချလိုက်ပြီ၊ ပန-ဗျဘိရိုက်၊ ယတ္ထ-အကြင်ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဘတ္တိ၌၊ (အနုတ္တရ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဘတ္တိ၌) မယ-တို့သည်၊ နလဂ္ဂါမ-မချိတ်မိကြကုန်၊ တတ္ထ-၌ နော-တို့ကို၊ နိယောဇေသိ-တိုက်တွန်းပြီ၊ နော-ငါတို့အား၊ ဝါ-တို့၏။ အယံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဘဒါ-ဤဝိဇ္ဇာစုရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဥတုံ-သိခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေတွာ-ပြီး၍၊ ပုနေ-ဖန်၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဘဒံ-ကို၊ ပုစ္ဆိ-ပြီ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ (ဝိဇ္ဇာစရဏကို မေးရာ၊ ထိုအခါ၌) အသ-ထိုအမဋ္ဌအား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သမုဒါဂတော-ကောင်းစွာအထက်၌ လာခဲ့ရာ အစမှ၊ ပဘုတိ-စ၍၊ ဝိဇ္ဇာစရဏံ-ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ ဣဒမေ အမဋ္ဌ တထာဂတောတိ အာဒီ-တော အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

၂၇၉။ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤဤဣဒမေ အမဋ္ဌ တထာဂတော အစရှိသော စကား ရပ်၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ စရဏပရိယာပန္နံ-စရဏ၌ အကျုံးဝင်သည်၊ (သမာနဓွဇ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊) တိဝိဓံ-သုံးပါးအပြားရှိသော၊ သီလံ-ကို၊ ဝိဘဇေန္တော-အကျယ်ဝေဘန်တော်မူလတ်သော်၊ ဣဒမသယ ဟောတိ စရဏသ္မိန္တိ-ဟူ၍၊ အနိယျာတေတွာ-နိဂ္ဂုံးအုပ်တော်မမူဘဲ၊ ဣဒဒ္ဓိသယ ဟောတိ သီလသ္မိန္တိ-ဟူ၍၊ သီလဝသေနေဝ-သီလ၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ၊ နိယျာတေသိ-နိဂ္ဂုံးအုပ်တော်မူပြီ။

ဒုရမေဝ အဝကွ်ိပ်။ ။ဝရမတ္တတော အဝိဇ္ဇာစရဏနိယေဝ ဝိဇ္ဇာစရဏနိတိ ဂယေတွာ ဌိတော (အစစ်အမှန်အားဖြင့် ဝိဇ္ဇာစရဏ မဟုတ်သော ဝေဒေါ၊ပါးသီလတို့ကို ဝိဇ္ဇာစရဏတို့ဟု ယူ၍ တည်နေသော) ပရမတ္တတော ဝိဇ္ဇာစရဏသာ ဝိဘဇိယမာနေသုသော (ထိုသူသည်) ဝါ-ကို၊ ဒုရမေတော အဝနီတောနာမ (ဖယ်ရှားအပ်သည် မည်တော့သည်) ဟောတိတိ အာဟ-ဒုရမေဝ အဝကွ်ိပ်တိ-ဦးကာ။ [ဦးကာသစ်၌ "အဝကွသိတိ အဝစာသိ" ဟု တွေ့ရ၏။ "ဝစဓာတ်ဇာသုံး မဟုတ်, အဒ္ဓတ္ထနိုးဖြင့် ဝကွသိလည်း မမှန်နိုင်ပါ။]

သမ္ဘဒါဂမေတော။ ။"သံ-ကောင်းစွာ +ဥ (ဥဒ္ဒံ)-အထက်၌+အာဂမ-လာခဲ့ရာ" ဟူသည် ရှေးဦးအစတည်း၊ ထို့ကြောင့် "အာဒိသမုဒ္ဓာနတော-အစ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းမှ"ဟု ဦးကာဖွင့်သည်၊ ထိုအာဒိသမုဒ္ဓာနဟူသည် အနုတ္တရဝိဇ္ဇာစရဏကို ဟောပြတော်မူနိုင်သော ဘုရားရှင်၏ ဖွင့်တော်မူလာခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဣဒမေ အမဋ္ဌ တထာဂတော ‌ဟောကေ ဥပ္ပန္နတိ" ဟု စချီတော်မူသည်။

စရဏပရိယာပန္နမ္ပိ။ ။စရဏ ၁၅ ပါးတွင် သီလလည်း ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် "စရဏပရိယာပန္နမ္ပိ တိဝိဓံ သီလံ" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုတိဝိဓသီလဟူသည် ပြဟ္ဘုဇာလသုတ်၌ ဤအပ်ခဲ့သော စူဠ မဇ္ဈိမ မဟာသီလတည်း၊ ထိုသို့စရဏ၌ ပါဝင်သော်လည်း စရဏအဖြစ်ဖြင့် ပါ၍ မြင်ပြီ တော်ဝယ် နိဂ္ဂုံးအုပ်တော်မမူဘဲ "ဣဒ္ဓိပိသယ ဟောတိ သီလသ္မိ" ဟု သီလအဖြစ်ဖြင့်သာ နိဂ္ဂုံးအုပ် အုပ်တော်မူသည်။ [စာအုပ်တို့၌ ထိုနိဂ္ဂုံးသည် ပေယျာလတွင် ပါဝင်နေ၏။]

ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (သီလဝသေနေ၀, နိယျာတေသိ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ကသေပိ-ထိုအမွန္ဒ၏လည်း၊ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ-စိုးစဉ်း စိုးစဉ်းသော၊ (ပါဏာ တိပါတသီလမှ တစ်ချို့, အဒိန္နာဒါနသီလ စသည်မှလည်း တစ်ချို့တစ်ချို့သော၊) သီလ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (အမွန္ဒမှာ အချို့သော သီလရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) [“လဂ္ဂေယျ”ဍ, စပ်။] စရဏဝသေန-စရဏ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (စရဏ နာမည်ဖြင့်၊) နိယျာတိယမာနေ-နိဂုံးအုပ်တော်မူအပ်သော်၊ မယပိ-တို့သည်လည်း။ စရဏသမ္ဗန္ဓာ-စရဏနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ တတ္ထ တတ္ထေव-ထိုထိုသီလ၌ပင်၊ လဂ္ဂေယျ-ကပ်ငြိရာ၏။ (တွယ်ကပ်နေရာ၏။) တသ္မာ-ထိုထို သီလ၌ပင် စရဏဟု ငြိကပ်ရာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သီလဝသေနေ၀-သာ၊ နိယျာတေသိ-ပြီ၊ [ကသ္မာ အမေးကို ပြန်၍ဖြေသော ၀ါက္ကျ အပိုထည့်သည်။] ပန-ကား၊ ယံ-အကြင်စျာန်ဟူသော စရဏကို၊ ဧတာန-ထိုအမွန္ဒသည်၊ သုပိနေပိ-အိပ်မက်၌သော်မှလည်း၊ ဝိဖြင့် “လက်တွေ့ကို မဆိုထားနှင့်” ဟုဆည်း။] နံ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ-ရှေးဦး မမြင်အပ်၊ (မမြင်အပ်ဖူး၊) တသေ၀-ထိုစျာန်ဟူသော စရဏ၏သော ၀သေန-စပ်သဖြင့်၊ နိယျာတေန္တော-နိဂုံးအုပ်တော်မူလိုလည်း၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဋမံ စျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ ၊ပေ၊ ဣဒံ ဝိသေ ဟောတိ စရဏာသ္မိန္တိ အာဒီ-ကို၊ အာဟ-ပြီ။

ဇတ္တာ၀တာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိတော်အစဉ်ဖြင့်၊ အဋ္ဌ၀ိ-ရှစ်ပါး လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သမာပတ္တိယော-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ စရဏန္တိ-စရဏဟူ၍၊ နိယျာတိတာ-နိဂုံးအုပ်တော်မူအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ, ပန-ကား၊ ဝိပဿနာ ဉာဏတောမှ, ပဌာယ-၍၊ အဋ္ဌ၀ိဓေ၀-လည်းဖြစ်သော၊ ပညာ-ပညာကို၊ ဝိဇ္ဇာတိ-ဝိဇ္ဇာဟူ၍၊ နိယျာတိတာ-နိဂုံးအုပ်တော်မူအပ်ပြီ။

ကသ္မာ ၊ပေ၊ တသ္မာ။ ။အဘယ့်ကြောင့် ထိုသို့သီလအဖြစ်ဖြင့် နိဂုံးအုပ်ရပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-ထိုသို့သီလအဖြစ်ဖြင့် နိဂုံးမအုပ်ဘဲ စရဏအဖြစ်ဖြင့်သာ နိဂုံးအုပ်တော်မူလျှင် အမွန္ဒသည် “ငါတို့လည်း အဟိသာ (ပါဏာတိပါတဝိရတိ) စသော စရဏနှင့် ပြည့်စုံကြ၏” ဟု သီလ၌ပင် စရဏ၏အဖြစ်ဖြင့် ငြိကပ်နေလိမ့်မည် (အထင်ကြီးနေ လိမ့်မည်)၊ ထိုသို့ငြိကပ်မည်စိုးသော်ကြောင့် စရဏအဖြစ်ဖြင့် နိဂုံးမအုပ်ဘဲ သီလအဖြစ်ဖြင့်သာ နိဂုံးအုပ်တော်မူသည်။

ယံ ပန တေန ၊ပေ၊ အာဒီမာဟ။ ။ဝဋ္ဋမဗျာန်စသော သမာ၀တ်ရှစ်ပါးကို ကား သူတို့သည် အိပ်မက်၌မျှ မရရှိဘူးချေ၊ ထို့ကြောင့် စျာန်သမာ၀တ်အခန်းကျမှ စရဏ အဖြစ်ဖြင့် နိဂုံးအုပ်တော်မူသည်။ [ပါဠိတော်၌ စတုတ္ထစျာန်အထိသာ ပါသော်လည်း စတုတ္ထ စျာန်ဖြင့် အဓိဌာန်းတူသော အရူပစျာန်တို့ကိုလည်း ယူပြီးဟု မှတ်ပါ။]

ဝိဇ္ဇာစရဏကထာ အဖွင့် ပြီး၏။

စတုအပါယမုခကထာ `အဖွင့်

၂၈၀။ အပါယမုခါနိ့တိ-ကား၊ ဝိနာသမုခါနိ-ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်၊ (“ဘဝန္တိ”ဌ် စပ်၊) အနှတ်သမ္ဘူဏာမာနေဘက်-ကား၊ အသမ္ဘာဝုဏာန္တော-ကောင်းစွာ မရောက်နိုင်သည်၊ ဝါ-မရနိုင်သည်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ အဝိသဟမာနော-အားထုတ်ခြင်းငှာပင် မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) (“အဗ္ဗောဂါဟတိ”ဌ် စပ်၊) ခါရိဝိဝေမာဒါယာတိ ဧတ္တာ-ဌ်၊ ခါရိတိ-ခါရိဟူသည်ကား၊ အရုဏ်ကိုကမရဏလုသုဇာ စာမရာဒယော-ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်၊ ရေကရား, ယဇ်မွေ့ယောက်မ, စာမရီသားမြီးယပ် အစရှိကုန်သော၊ တာပသပရိက္ခာရာ-ရသေ့တို့၏ ပရိက္ခရာတို့တည်း၊ ဝိဝေတိ-ကား၊ ကာဇော-ထမ်းပိုးတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ခါရိဘရိတ်-ရသေ့ ပရိက္ခရာတို့ဖြင့် ပြည့်သော၊ ကာဇံ-ထမ်းပိုးကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ဣတိ အတ္ထောနက်၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ယော-အကြင်ဆရာတို့သည်၊ ခါရိဝိဝိတ္တိ-ဟူ၍၊ ပဌတ္တိ-ရွတ်ဖတ်ကြကုန်၏၊ ဧတာ-ထို ဆရာတို့သည်၊ ခါရိတိ-ခါရိဟူသော အမည်သည်၊

အပါယမုခါနိ့။ ။[အပ + ဣ-ဏာ] အပေတိ အပဂစ္ဆတိ-ကင်းကွာတတ်၏။ ဣတိ အပါယာ (ဝိဒ္ဓိစရဏသမ္ဘဒါ) အပါယာယ-ကင်းကွာသော ဝိဒ္ဓိစရဏသမ္ဘဒါ၏ + မုခါနိ-ဝင်ရောက်ကြောင်း အပေါက်ဝတို့တည်း။ အပါယမုခါနိ-တို့၊ (တစ်နည်း) အပေတိ ဧတေဟီတိ အပါယာ-ဝိဒ္ဓိစရဏသမ္ဘဒါ၏ ကင်းကွာကြောင်းတို့၊ အပါယာ ဧ၀ + မုခါနိ အပါယမုခါနိ၊ ဤသဒ္ဒါနည်းအရ “ကင်းကွာ” ဟူသည် ပျက်စီးခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဝိနာသမုခါနိဟု ဖွင့်သည်။ [သိဒ္ဓိလောဝါဒသုတ်, ပါထေယျ ဋီကာ, ဘောဂါနဲ့ အပါယမုခါနိ အဖွင့်ကို ဗိုသည်, ထိုသို့ “ဘောဂါနဲ့” ဟု ဗဟုဝုစ်ရှိ၍, ဤသို့ “ ဝိဒ္ဓိစရဏသမ္ဘဒါယ ” ဟု ဧကဝုစ်ရှိခြင်းသာ ထူးသည်။]

အနဘိသမ္ဘူဏာမနော။ ။အဘိ + သံ + ဘူဝေတ်-သ္ဘာဝိဝိုဏ်း, ဥဏာပစ္စည်းဖြင့် “အဘိသမ္ဘူဏာ” ဟု ဖြစ်၏။ ဏာကို ရသေပြု၍ “အနဘိသမ္ဘူဏာမနော” ဟု ဖြစ်သည်, ထိုဘူဓာတ်သည် ပါပုဏာန အနက်ကို ဟောဏ်။ ထို့ကြောင့် “အသမ္ဘာဝုဏာန္တော” ဟု ဖွင့်သည်, ထိုဘူဓာတ်သည်ပင် သတ္တိအနက်ကိုလည်း ဟောဏ်။ ထို့ကြောင့် “အဝိသဟမာနော ဝါ” ဟု တစ်နည်း ဖွင့်သည်၊ [အသမ္ဘာဝုဏာန္တော်တ အာ၀ဏ္ဍိတ္ဘာ၀ိ သမ္ဘဒ္ဓိတုံ အသက္ကန္တော-အားထုတ် ပါသော်လည်း ထိုဝိဒ္ဓိစရဏသို့ မရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ အဝိသဟမာနောတိ အာ၀ဏ္ဍိတ္ဘ၀ေ အသက္ကန္တော-အားထုတ်ဖို့ရန်ပင် မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍၊-ဋီကာသစ်။] ဥပမာ-အထက်တန်းစာမေးပွဲ၀င်၍ မအောင်သူသည် အသမ္ဘာဝုဏန္တဖြစ်၍, ဝင်ကိုယ်မ၀င်နိုင်သူကား အ၀ိသ၊ဟန္တ, ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

ခါရိ၀ိ၀ံ။ ။ခါရိသဒ္ဒါသည် ရသေ့တို့၏ ပရိက္ခရာ အနက်ကို ဟောဏ်။ ထိုပရိက္ခရာသည် မျှားသောကြောင့် အရုဏ် စသည်ဖြင့် သရုပ်ဖော်သည်၊ ဝိ၀သဒ္ဒါသည် ကာ၀ (ထမ်းပိုး) အနက်ကို ဟောဏ်။ ခါရိ၀ဿ + ဘရိတောဝ + ဝိ၀ေ၀ ခါရိ၀ိ၀ေ၀။ [“ခါရိ၀ိ၀ံ” ဟု ရွတ်ဆိုသော ဆရာတို့၏၊ အလိုအားဖြင့် “ခါရိသဒ္ဒါသည် ထမ်းပိုး အနက်ဟောတည်း၊ ဤနည်းဌ် “သမ္ဗန္ဓယ

ကာဇယ-ထမ်းပိုး၏။ နာမ်-အမည်တည်း၊ ဝိဝိဓနွိ-ကား၊ ဗဟုကမဏ္ဍလုအာဒိ ပရိက္ခာရံ-များစွာသော ရေကရားအစရှိသော ပရိက္ခရာကို၊ ("အာဒါယ"၌စပ်၊) ဣတိ-သို့၊ ဝဏ္ဏယန္တိ-ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏။ ပဝတ္တဖလဘောဇနေ၁ဝတိ-ဣကား၊ ပတိတဖလ ဘောဇနေ၁-ကြွေကျသော သစ်သီးဟူသော အစာရှိသည်၊ ("ဘဝိသာမိ"၌ စပ်။)

ပရိစာရကောတိ-ကား၊ ကပ္ပိယ ၊ပေ၊ ဝတ္ထကရဏဝသေန-အပ်စပ်အောင် ပြုရခြင်း၊ သပ်တ်ကို လှမ်းယူရခြင်း, ခြေကို ဆေးပေးရခြင်း အစရှိသော ဝတ်ကို ပြုခြင်း၏။ အစွမ်းဖြင့် ပရိစာရကော-အလုပ်အကျွေးသည်၊ ("သမ္ဗဇ္ဈတိ-ဖြစ်၏"ဟု ပါဠိတော်၌ ဆပ်၊) စ-ဆက်၊ ဂုဏာမဓိကော-ဂုဏ်အားဖြင့် လွန်ကဲသော၊ ခီဏာသဝ သာမဏေရောပိ-ရဟန္တာသာမဏေသော်မှလည်း၊ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနော-ပုထုဇဉ် ရဟန်း၏။ ဝတ္ထာနယေန-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ [ကပ္ပိယတရရာ ၊ပေ၊ ဝတ္ထ ကရဏဝသေနကို ညွှန်းသည်။] ပရိစာရကော-သည်၊ ကာမံ ဟောတိ-အကယ်၍ ကား ဖြစ်ပါပေ၏။ ပန - ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အယံ - ဤရသေ့သည်၊

သမာသဝေသန-ဒွန်သမာသ်၏ အဖြစ်ဖြင့်" ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်၏။ မိမိကား "ခါရိနှာ + ဝတိ တော-ထမ်းဆောင်အပ်သော + ဝိဝိဓော-အထူးထူးမျှားသော ပရိက္ခရာတည်း၊ ခါရိပိဝိဓော" ဟု ကပ္ပရိသ်ပြုသင့်မည် ထင်သည်။။

ပဝတ္ထဖလဘောဇနေ၁။ ။ပဝတ္ထ (မိမိ မရောက်မီ ဖြစ်နှင့်သော) + ဖလ ပဝတ္ထ ဖလ၊ "မိမိ မရောက်မီ ဖြစ်" ဟူသည် ကြွေကျပြီးသော အသီးတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပတိတဖလ" ဟု အဓိဗ္ဗာယတ္ထ ဖွင့်သည် ပဝတ္ထဖလ + ဘောဇန် ယသ္သာတိ ပဝတ္ထဖလဘောဇနေ၁။

ကာမဠ္ဠ။ ။ခီဏာသဝသာမဏေပင် ဖြစ်စေကာမူ ပုထုဇဉ်ရဟန်း၏ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို ပြုစုရသောကြောင့် ပရိစာရက အမည်ရသည် မဟုတ်ပါလော၊ အာဘယ့်ကြောင့် ရသေ့ကိုမှ "ပရိစာရက" ဟု အထူးမိန့်တော်မူရပါသနည်း၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ကာမဠ္ဠ" စသည်ကို မိန့်သည်။ [ကာမဠ္ဠနေရာ၌ နနုထည့်၍ "ပရိစာရကော ဟောတိ နနု၊ အထကဏ္ဌ (အာယ်ယနည်းဖြင့်) ကာပသော လာမကော" ဟု စောဒနာ ဝါကျ ထုတ်ပါ။ ပရိစာရကနှင့် လာမကသည် အဓိပ္ပာယ်တူ၏။ သဒ္ဒတ္ထမ္ဗျသာ ကွဲသည်။]

ခီဏာသဝသာမဏေရော။ ။" ဥပရိဘူတာ + သမ္ဗဒါ " အရ မြင့်မြတ်သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော + ပြည့်စုံခြင်းကို "ဥပသမ္ပဒါ" ဟု ခေါ်၏။ ထိုဥပရိဘာဝသို့ ရောက်ပြီး ယူကို "ဥပရိဘာဝ + သမ္ပန္နော" အရ "ဥပသမ္ပန္န" ဟု ခေါ်၏။ ထိုဥပရိဘာဝသို့ ရောက်သူသည် (ဥပစင်း-ရဟန်းသည်) ကုဒ္ဒေကိုးထောင်ကျော် သီဟာတို့ကို ဥပသမ္ဘဒကမ္မဝါစာ ဆုံးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဆောက်တည်ပြီး ဖြစ်ရကား ခီဏာသဝသာမဏေထက် ထူးခြားး၏။ ထို့ကြောင့် ခီဏာသဝသာမဏေသည် ပုထုဇဉ်ရဟန်း၏ အလုပ်အကျွေး (ပရိစာရက) သာ ဖြစ်ရသည်။

တာဒိသော-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော ပရိစာရကသည်၊ နေ-မဟုတ်၊ ဂုဏ်ဝေနေပိ-ဂုဏ်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝေယျာဝစ္စကရဏဝေသနေပိ-ဝေယျာဝစ္စကိုပြုရခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ လာမကောယေ-ညံ့သည်သာ၊ (အောက်ကျသည်သာ။)

ပန-ပရိဟာရပဝတ္တမှတစ်ပါး၊ စောဒကပဝတ္တကို ဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တာဝပသပဝတ္တိဇာ-ရသေ့၏ ပဗ္ဗဇ္ဇာကို၊ သာသနာ-သာသတော်၏၊ ဝိနာသမုခံတိ-ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းဟူ၍၊ (ဘဝဝတာ၊) ဝုတ္တာ-မိန့်တော်မူအပ်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝစ္ဆန်ံ ဂစ္ဆန်ံ-ရှည်သောကာလသို့ ရောက်သွားသော ရောက်သွားသော၊ သာသနံ-သာသနာတော်သည်၊ တာဝပသပဝတ္တိဇာဝသေနနေ-ရသေ့၏ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဩသဒ္ဓကိသတိ-ဆုတ်ယုတ်လတ္တံ၊ (တသ္မာ တာဝပသပဝတ္တိဇာ သာသနသေ ဝိနာသမုခန္တိ ဝုတ္တာ-ပြီ) ဟိ-ချဲ့၊ ဣမသ္မိံ သာသနေ-၌၊ ပဗ္ဗဇိတ္တာ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကင်ရောက်ပြီး၍၊ (ရဟန်းပြုပြီး၍၊) တိသော-နည်းသော၊ သသ္တာ-သိက္ခာတို့ကို၊ ပူရေတုံ-ဖြည့်ကျင့်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တိ-မစွမ်းနိုင်သော အလဒ္ဓိရဟန်းကို၊ ("ဇိဂုစ္ဆိတ္တာ ပရိဝဇ္ဇန္တိ"၌ စပါ) လဒ္ဓိနော-မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းရှိကုန်သော၊ သိက္ခာကာမာ-သိက္ခာကို လိုလားသော ရဟန်းတို့သည်၊ တယာ-သင်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ဥပေါသထော ဝါ-ဥပုသ်ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပဝါရကာဝါ-ပဝါရကာ ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သံဃကမ္မံဝါ-ကြွင်းသော သံဃကံသည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣဒံ-ဤ၊ ဇိဂုစ္ဆိတ္တာ-စက်ဆုပ်၍၊ ပရိဝဇ္ဇန္တိ-ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်၏။

ဂုဏ ၊ပေ၊ လာမကောယေ။ ။ဒီဏာသဝသာမဏေသည် ပုထုဇဉ်ရဟန်း၏ ဝတ်ကြီး၁တ်ထပ်ကို ပြုရခြင်းကြောင့် ပရိစာရက (အလုပ်အကျွေး) ဖြစ်ရသော်လည်း ဂုဏ်အားဖြင့်ကား ရဟန္တာဖြစ်သောကြောင့် အောက်တန်း မကျပါ။ ဤတာပသဆိုသူကား သီလဂုဏ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝေယျာဝစ္စကို ပြုရခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း အောက်တန်းကျသော ကြောင့် လာမကဖြစ်ရသည်။

တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ။ ။ဦးကာသစ်၌ တာပသပုဝ်ဝယ် သပဗ္ဗဇ်ပေးဟု ဆို၏၊ တာ၌ ဝုဒ္ဓိ ရှောက်ပုံကို ကြည့်၍ မာနသံပုဝ်၌ကဲ့သို့ ဏပစ္ဆိုင်းသာ သင့်၏။ သိကား မနောဝိုဏ်းဖြစ်သော ကြောင့် အပိုလာထားသော အက္ခရာသာ ဖြစ်သင့်ပါသည်၊ တပေါ + ယသ အတ္ထိတိ တာပသော၊ တာပသသ + ပဗ္ဗဇ္ဇာ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ။

ယသ္မာ ၊ပေ၊ သြသဒ္ဓိသတိ။ ။ယသ္မာဟု ရှိသောကြောင့် တသ္မာထည့်၍ ပုစ္ဆာ ဝါကျကို ပြန်လှည့်ကာ ဝိသဒ္ဓနာ၀ါကျ လုပ်ရသည်၊ ဝစ္ဆန်ံ ဂစ္ဆန်ံသည် ဝိဌာဝုပ် မဟုတ် အာဘိကျည့ပုဗ်တည်း၊ အာဘိကျည့အစီမှာယ်ကို မောဂ္ဂလ္လာန် (၁) ကဏ္ဍအဆုံးမှာ ကြည့်ပါ၊ သာသနာတော်သည် ကြာရှည်သော ကာလသို့ ရောက်လေ ရောက်လေသော် ရသေ့ပဗ္ဗဇ္ဇာ အဖြစ်ဖြင့် ဆုတ်ယုတ်လိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာကို သာသနာတော် အစစ်၏ ပျက်စီးကြောင်းဟု ဟောတော်မူရသည်။

သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဒုက္ကရဲ-ခဲယဉ်းစွာ ပြုအပ်သော၊ ခုရဓာရှုပမ်-သင်ဝုန်း သွားဌ် နင်းသွားရခြင်း ဥပမာရှိသော၊ သာသနေ-ဌ၌ ပဋိပတ္တိပူရဏ-သီလအကျင့်ကို ဖြည့်ကျင့်ရခြင်းသည်၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲ၏၊ ပန-ကား၊ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ-ကို၊ သုကရာ စေ၀-လွယ်ကူစွာလည်း ပြုအပ်၏။ ဗဟုဇနသမ္မတာ-များစွာသော လူအပေါင်း သည် အမြတ်ဟူ၍လည်း သမုတ်အပ်၏။ [မဟာဇနေန + သေဋ္ဌသမ္မတာ၊-ဦးကာသစ်။] ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိဗ္ဗမိတွာ-လူထွက်၍၊ တာပသော-ရသေ့သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ အညေ-အခြားရဟန်းတို့သည်၊ တံ-ထိုရဟန်းလူထွက်ရသော့ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ တယာ-သည်၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆန္တိ-မေးကြကုန်၏။ သော-ထိုရဟန်းလူထွက် ရသေ့သည်၊ တုမှာကံ-အရှင်တို့၏၊ သာသနေ-ဌ၌ နမဲ့-အလုပ်ကို၊ ဝါ-သည်၊ ဘာရိယံ-ထမင်းဆောင်အပ်၏၊ ဝါ-ဝန်လေး၏၊ ဣမ ပန-ဤရသေ့ဘဝ၌ကား၊ မယံ-တို့သည်၊ သဗ္ဗဿ ဒုက္ခဿ-မိမိ အလိုဆန္ဒအတိုင်း လုည့်လည်နိုင်ကြကုန်၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-ပြောတတ်၏။ သောပိ-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ ယဒိ ဧ၀-ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်၊ ["သစ္စဿ ဒုက္ခဿ-ကုန်သည်၊ (ယဒိ) ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဧ၀ (သတိ)-သော်" ဟု အနစ်ကျယ် မှတ်ပါ။] အဟံပိ-တပဿ်တော်သည်လည်း၊ ဧတ္ထေ၀-ဤရသေ့ဘဝ၌ပင်၊ ပဗ္ဗဇာမိ-ကျင့်တော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တာသ-ထိုရဟန်းလူထွက် ရသေ့၏၊ အနုသိက္ခန္တော-အတုလိုက်၍ ကျင့်သော၊ တာပသော-သည်၊ ဟောတိ-၏။ [အနုသိက္ခန္တော တိ ဒိဋ္ဌာနု ဂတိယာ သိက္ခန္တော-ဦးကာသစ်၊ အမိပ္ပာယတ္ထသာ။]

ဧ၀-ဤသို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ အညေပိ-အခြားရဟန်းတို့သည်လည်း၊ (တာပသာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ)၊ အညေပိ-တို့သည်လည်း၊ (တာပသာ ဟောန္တိ) ဣတိ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ကမေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ တာပသာ၀-ရသေ့တို့သည်သာ၊ ဗဟုကာ-များကုန်သည်၊ ဟောန္တိ" တေသံ-ထိုရသေ့တို့၏၊ ဥပ္ပန္နကာလေ-ဖြစ်ရာ အခါ၌၊ သာသနံ-သည်၊ ဩသက္ကိတံနာမ-ဆုတ်ယုတ်သည်မည်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ လောကေ-၌၊ ဧ၀ရူပေါ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဗုဒ္ဓါနာမ-ဘုရား

ခုရဓာရှုပမ်။ ။ခုရဓာရာ + ဥပမာ ယဿာတိ ခုရဓာရှုပမ် (ပဋိပတ္တိပူရဏ်)၊ သင်ဝုန်းသွားတို့၏ အပေါ်ဖြင့် နင်း၍သွားရခြင်းကဲ့သို့ သီလပဋိပတ္တိကို ဖြည့်ကျင့်ရခြင်းမှာ ခဲယဉ်းလှသည်-ဟူလို။ [ခုရဓာရှုပမန္တိ ခုရဓာရာနံ မတ္ထကေနေ၀ ("မတ္ထကေယေ၀" ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏)၊ အတ္ထမိတွာ ဂမနုပမံ-ဦးကာ၊ ခုရဓာရာဖြင့် ခုရဓာရကို နင်းသွားခြင်းတိုင်အောင် ၎ာနုပစာရအားဖြင့် ယူပါ။]

သဗ္ဗဿ ဒုက္ခဿ-ကုန်သည်။ ။သဿ + ဆန္ဒော သဗ္ဗဿ၊ စရန္ဒိတိ စာရိနော၊ သဗ္ဗဿ ဒုက္ခဿ-မိမိဆန္ဒအားဖြင့် (မိမိအလိုဆန္ဒအတိုင်း) + စာရိနော သဗ္ဗဿ စာရိနော၊ ဤသို့ပြုသင့်၏။ ဦးကာသစ်၌ကား "ဆန္ဒေန + သဟ +စရန္ဒိတိ သဗ္ဗဿ ဒုက္ခဿ-ကုန်သည်" ဟု ပြုလေသည်။

မည်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ-ပ္ပင့်ခဲ့ဖူးပြီ၊ တသယ-ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဤဒီသံနာမ-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်မည်သော၊ သာသနံ-သာသနာသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သုတမမ္တာမေဝ-ကြားအပ်ကာမျှသည်သာ၊ ဘဝိသတိ-ဖြစ်တော့လတ်၊ ဣဒံ-ဤသာသနာတော်၏ ဆုတယုတ်ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တာဟသပတ္ထဒ္ဓိ-ကို၊ သာသနသ-၏။ ဝိနာသမုခန္ဓိ-ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်း ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ။

ကုဒါလပိဋ္ဌကန္ဓိ-ကား။ ကန္ဒမူလဖလဂ္ဂဟဏတ္ထာ-သစ်ဥ၊ သစ်မြစ်၊ သစ်သီး တို့ကို ယူခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကုဒါလဝေ္ဓဝ-ပေါက်တူးကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဌကဘဋ-တောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ("အာဒါယ-ယူ၍"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဂါမသာမန္တံ ဝါတိ-ကာ။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါဒိနှိ-ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ အစရှိသည်တို့ကို၊ [အာဒါဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော ပဝတ္တာဖလဘောဇနတဏှာ၊ ကန္ဒမူလဖလဘောဇနတဏှာကို ယူပါ။] အဘိနနသမ္ဘဏဂ္ဂေါ-ကောင်းစွာ မရောက်နိုင်သည်၊ ဝါ-အားထုတ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာစ)-၍လည်းကောင်း။ ကသိကမဗ္ဘာဒီဟိ-လယ်ထွန်မှု အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဇီဝိတံ-အသက်မွေးမှုကို၊ နိပ္ပဒေတုံ-ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ ဒုက္ခံ-ခဲယင်း၏။ ဣတိ-သို့၊ မည်မာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ-၍လည်းကောင်း။ [လူထုံးစံအတိုင်း အသက်မွေးရန်လည်း ခဲယင်း၏ဟု တွေးမိ၍လည်းကောင်း।] ဗဟုဇနကုဟာပနတ္ထံ-များစွာသော လူအပေါင်းကို အံ့ဩစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂါမသာမန္တေဝါ-ရွာ၏အနီး၌သော်လည်းကောင်း၊ နိဂမသာမန္တေဝါ-နိဝိုဋ်၏ အနီး၌သော်လည်းကောင်း [("သာမန္တေ" ဟု ဖွင့်သဖြင့် သာမန္တ၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို သတ္တမီအနက်၌ သက်သည်ဟု ပြသည်။] အဂ္ဂိသာလ-မီးတင်းကုဋ်ကို၊ (မီးပူဇော်ရာ တဲကို၊) ကတ္တာ-၍၊ သပ္ပိ ।ပေါ တဏ္ဍုလာဒီဟိ စေဝ-ထောပတ်, ဆီ, ခိုမ်း, ပျားရည်, တင်လဲ, နှမ်း, ဆန် အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နာနာဒါရှုဟိစ-အမျိုးမျိုးသော ထင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟောမဂရဏဝေသန-မီးပူဇော်မှုကို ပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ [ထောပတ်စသည်ကို မီးဌာထည့်၍ ပူဇော်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်-ဟူလိုမ်။] အဂ္ဂိ-ကို၊ ပရိစရန္တော-ပြုစုလုပ်ကျွေးလျက်၊ အစ္ဆတိ-နေ၏။ [နာနာဒါရှုဟိတိ ပလာသရုက္ခဒဏ္ဍာဒီဟိ နာနာဝိဝေသမိဓာဒါရှုဟိ-ပေါက်ပင် ထင်ချောင်း အစရှိသော အမျိုးမျိုးသော မီးစာထင်းတို့ဖြင့်-ဦးကာ။]

ဗဟုဇနကုဟာပနတ္ထံ။ ။စုရာဒိ ကုဟာဓာတ်သည် ဝိမှယ (အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်ခြင်း၊) အနက်ဟောတည်း၊ ဏာပေပစ္စည်းကြောင့် "အံ့ဩစေခြင်း"ဟု အနက် မှတ်ပါ၊ ကုဟာဝိယတော-အံ့ဩခြင်းငှါး၊ ကုဟာပနံ-ခြင်း၊ ဗဟုဇနသ သ + ကုဟာပနံ သ ဗဟုဇနကုဟာပနံ၊ မီးပူဇော်ရေး သည်ကို မြင်ရသောလူတို့က "တကဲ့ သူတော်သူမြတ်ကြီးပါတကား" ဟု တအံ့တသြ ချီးမွမ်းစေ လိုခြင်း။ [ဗဟုဇနေ ကုဟာပနတ္ထန္တိ ဗဟုနော ဇနသ ဝိမှာပနတ္ထံ-ဦးကာသစိ၊ ဝိ + မှိ ဓာတ် + ဏာပေပစ္စည်း + ယုပစ္စည်းဖြင့် "ဝိမှာပန" ဟု ဖြစ်၏။]

စတုဒ္ဓါရဲ့ အဂါရိကရိတ္တာတိ ကား။ စတုမုခံ-လေးခုသော ဝင်ရာအပေါက်ရှိသော၊ (မုခ် ၄ ခုရှိသော)။ ပါနာဂါရဲ့-သောက်ရေထားရာတဲကို၊ (ဇရပ်ကို)။ (ပိ၀ဏ္ဍိ ဇေတ္တာ ပါနံ၊ ပါနံစ + တံ + အဂါရဲ့စာတိ ပါနာဂါရဲ့။) ကတ္တာ-၍၊ [ထိုတဲအတွင်း၌ သောက်ရေတွေ အများကြီး ထားသည်။] တသ-ထိုတဲ၏၊ ဒ္ဓါရေ-တံခါးပေါက်၌၊ မဏ္ဍပ်-မဏ္ဍပ်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ တတ္ထ-ထိုမဏ္ဍပ်၌၊ ပါနီယ-သောက်ရေကို၊ ဥပ ဠမေတ္တာ-တည်စေ၍၊ [တဲအတွင်း၌ ရှိသောရေကို ရေအိုးစင်ပေါ်၌ ရှိသော အိုးအတွင်းသို့ ပြောင်း၍ထည့်ခြင်းကို ဆိုသည်။] အာဂတာဂတေ-လာကုန် လာကုန်သော ခရီးသွားတို့ကို၊ ပါနီယေန-သောက်ရေဖြင့်၊ အာပဠ္ဌတိ-ပန်ပြောင်း၏။ ["ရေသောက်ကြပါဦး" စသည်ဖြင့် ပြောဆိုသည်-ဟူလို။] အသ-ထိုရေသေ့အား၊ ဝါ-၏။ အဒ္ဓိကာ-ခရီးသွားတို့သည်၊ ကိလေန္တာ-ပင်ပန်းကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပါနီယံ-ကို၊ ပိ၀ိတ္တာ-သောက်ပြီး၍၊ တုဋ္ဌာ-နှစ်သက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ["ပရိတ္တဌာ-အဖန်ဖန် နှစ်သက်ကုန်သည်" ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။] ယံ ဘတ္တပုဋ္ဌဝါ-အကြင် ထမင်းထုပ်ကို သော်လည်းကောင်း၊ (ယာနှိ) တဏ္ဍုလာဒီနိ၀ါ-အကြင်ဆန် အစရှိသည်တို့ကို သော်လည်းကောင်း၊ ဒေဠ္ဠိ-ပေးလှူကြကုန်၏။ တံ သဠ္ဠိ-ထိုအလုံးစုံသော လှူဖွယ်ကိုလည်း၊ ဂဟေတွာ-ခံယူပြီး၍၊ အမ္ဘိလယာဂုအာဒီနိ-ရက်တက် ချဉ်ရည်ဖြင့် ပြုအပ်သော ယာဂု အစရှိသည်တို့ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ [အမ္ဘိလယာဂုနှာမ ဘဏ္ဍာဒိ အမ္ဘိလသံယုတ္တာ ယာဂု၊-ဋ္ဌိကာ၊ ရှေးက "ဟင်းစပ်ယာဂု၊ ငြုံးစပ်ယာဂု" ဟု ခေါ်၏။] ဗဟုတရံ-သာ၍များစွာ၊ အာမိသဝတ္ထုဟဏတ္ထံ-အာမိသကို ခံယူခြင်းငှာ၊ ကေသဠ္ဌိ-အချို့သော ခရီးသွားတို့အား။ အန္ဓ-အစာကို၊ ဒေတိ၊ ကေသဠ္ဌိ-တို့အား၊ ဘတ္တပစနဘာဇနာဒီနိ-ထမင်းချက်အိုး အစရှိတို့ကို၊ (ဒေတိ၊) [ပါဠိတော်၌ "သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ" ဟု သမဏဗြာဟ္မဏတို့တိုသာ ပြသော်လည်း အတ္ထန္တရပိကပဋန၀ါသဒ္ဒါဖြင့် ခရီးသွားသူ လူအပေါင်းကို ယူစေလိုသောကြောင့် အဒ္ဓကထာ၌ "အဒ္ဓိကာ" ဟု သာမည၊ဆိုထားသည်။]

.တေဟိပိ-ထိုခရီးသွားတို့သည်လည်း။ [ပိဖြင့် ရှေ့ဝါကျလာ အဒ္ဓိကကို ပေါင်း။] ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်သော၊ အာမိသံ၀ါ-သက်နှံးစသော အာမိသကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌဝ္ကာဒီနိ၀ါ-ကောက် အစရှိကိုတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဍာတိ-ခံယူ၏။ တာနိ-ထိုအာမိသ ပဋ္ဌဝ္ကာ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝမ္မိယာ-၂ ဆ ၃ ဆ တိုးပွားခြင်းငှာ၊ ပယောဇေတိ - ယှဉ်စေ၏။ ၀ါ-အားထုတ်၏။ ဧ၀-ဤသို့၊ (ဤနှည်းအားဖြင့်)

အာမိသံ၀ါ ၊ဧ၀၊ သဏ္ဌာ၀ေတိ။ ။တဏ္ဍာဒီတိ အာမသိတဗ္ဗတော (ငါ့ဟာငါ့ဟာဟု, သုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) စီ၀ရာဒိအာမိသဲနာမ (ရသေ့၏ သက်နှံး အစရှိသော ပစ္စည်းသည် အာမိသမည်၏)၊ ဝမ္မိယာတိ ဒိဂုဏာတိဂုဏာဒိ၀မ္မိယာ-၂ ဆ ၃ ဆ အရှိသော အတိုးအပွားဖြင့်၊ ကုဋ္ဌမ္ဗဲ သဏ္ဌာ၀ေတီတိ ၀နံ ပတိဌာ၀ေသိ။

ဝမ္ပမာနဝိဘဝေါ-တိုးပွားသော စည်းစိမ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဂေါမဟိသဒါသိဒါသ ပရိဂ္ဂဟံ-နွား၊ ကျွဲ၊ ကျွန်မိန်းမ၊ ကျွန်ယောကျ်ားကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို၊ ကရောတိ-၏။ မဟန္တံ-မျှားစွာသော၊ ကုဋုမ္ဗံ-ဥစ္စာ-ကို၊ သဏ္ဌာပေတိ-ကောင်းစွာ တည်စေ၏။ ဣမိနာ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကျင့်-ကို၊ [အောက်၌ ပြလတ္တံသော "ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇတိ" ကို ကြည့်၍ "အကျင့်" ဟု စွဲသည်။] သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ စတုဒ္ဒါရံ ၊ပေ၊ အဗ္ဘတိတိ-တိဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ တမဟံ ၊ပေ၊ ပဋိပဇ္ဇေယ္ယာမိတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤစကားသည်၊ အသယ-ထိုစတုတ္ထရသေ့၏။ ပဋိပတ္တိမုခံ-ကောဟညအကျင့်၏ အုမ္ပြက်မျှသာတည်း၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဒံ-ဤစကားသည်၊ အသယ-ထိုစတုတ္ထရသေ့၏။ ပဋိပတ္တိမုခံ-သည်၊ ဟောတိ-၏။) ဣဒံ-ဤစကားသည်၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဣဒမိနာ မုခေန-ဤယထာဝတ္တိ ယထာဗလံ ပဋိပဇ္ဇေနကို အဦးပဏေန ပြုသဖြင့်၊ သော-ထိုစတုတ္ထရသေ့သည်၊ ဧဝံ-ဤဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ (အဋ္ဌကထာ၌ "တတ္တ ပါနီယံ ဥပဒ္ဒေပတ္တာ" စသည်ဖြင့် ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊) ပဋိပဇ္ဇတိ-ကျင့်၏။ ဣဒံ-ဤ-ကြောင့်၊ (ဣဒံ-သည်၊ အသယ-၏။ ပဋိပတ္တိမုခံ-သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣဒံ ဝိညာယတိ။)

စ-ဆက်၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိတော်အစဉ်ဖြင့်၊ ဘဂဝတာ, သဒ္ဓာပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တာယသပဒ္ဒဇ္ဇာ-ရသေ့တို့၏ ပဓဒ္ဓဇာတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-ညွှန်ပြအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောတိ၊ ကထံ၊

ပဋိပတ္တိမုခံ။ ။ပါဠိတော်၌ စတုတ္ထပုဗ္ဗိုလ်၏ အကျင့်ကိုပြုရာဝယ် "တမဟံ ယထာ သတ္တိ ယထာဗလံ ပဋိပဇ္ဇေယ္ယာမိ" ဟု ဤမျှမလောက်သာ ပြထားပါလျက် "အဘယ့်ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ သော်ကရေဖြင့် ဖိတ်မနဲပဲ့, အနဋ္ဌစသည် ပေးပုံမှစ၍ ကုဋုမ္ဗသဏ္ဌာပနတိုင်အောင် ဖွင့်နိုင်ပါသနည်း" ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဣဒ် ပနသယ ပဋိပတ္တိမုခံ" ဟု မိန့်သည်၊ ပါဠိတော်၌ "တမဟံ ၊ပေ၊ ပဋိပဇ္ဇေယ္ယာမိ" ဟူသော စကားသည် စတုတ္ထပုဗ္ဗိုလ်၏အကျင့်တို့တွင် အနည်းငယ် အကျင့်မျှကိုသာ နိဒဿနနည်းအားဖြင့် ပြသော စကားဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ကျင့်ပုံအမျိုးမျိုးကို ဖွင့်ဆိုနိုင်ပါသည်-ဟူလို။

ဣဒ်ကား။ ။အသာတိ စတုတ္ထပုဗ္ဗလသား၊ ပဋိပတ္တိ မုခံတိ ကောဟညပဋိပတ္တိယာ (အုံသြဖွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်စရာ အကျင့်၏) မုခမတ္တံ (အမြွှက်မျှတည်း)၊ သော ဟိ နာနာဝိဓေန ကောဟညေန လောကံ ဝိမှာဝေန္တော တတ္တ အဗ္ဘုတိ၊ တေနာဟ - ဣမိနာ ဟိ မုခေန သော ဧဝ ပဋိပဇ္ဇတီတိ၊ [ဤ၌ "ကောဟည" ဟူသည် အုံသြဖွယ်ဖြစ် လောက်သော တန်ခိုးပြခြင်း မဟုတ်၊ သောက်ရေဖြင့် ဖိတ်မနဲမှု, ပူဇော်မှု စသည်ကိုပင် ကျေးဇူးတင်စရာ (တော်ပါပေသည်ဟု ချီးမွမ်းစရာ) ဖြစ်သောကြောင့် " ကောဟည " ဟု ဆိုသည်။]

(သင္ဘာပိ တာပသပဇ္ဇရာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ နိဒ္ဒိဌာ-ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-နည်း၊) ဟိ-ချဲ့၊ တာပသာ - ရသေ့တို့သည်၊ သပုတ္တာဘရိယာ - သပုတ္တာဘရိယတို့လည်းကောင်း၊ ဥဿာစရိယာ - တို့လည်းကောင်း၊ အနဂ္ဂိပတ္တိကာ - တို့လည်းကောင်း၊ အသာမံပါကာ-တို့လည်းကောင်း၊ အသ္မမုဋ္ဌိကာ-တို့လည်းကောင်း၊ (အယမုဋ္ဌိကာ-ဟုလည်း ရှိ၏။) ဒန္တဝဏ္ဏလိကာ-တို့လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တဖလဘောဇနာ-တို့လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏာပုလာသိကာ-ပဏ္ဏာပုလာသိကတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အဋ္ဌ ဝိဓာ-ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)။

တတ္ထ-ထိုရှစ်မျိုးသော ရသေ့တို့တွင်၊ ယေ-အကြင်ရသေ့တို့သည်၊ ကေဏိယ ဇဋိလော ဝိယ-ကေဏိယမည်သော ရသေ့သည်ကဲ့သို့၊ ကုဋုမ္ဗံ-ဥစ္စာကို၊ သဏ္ဌာ ပေတွာ-ကောင်းစွာ တည်တံ့စေ၍၊ ဝသန္တိ-နေကြကုန်၏။ တေ-တို့သည်၊ သပုတ္တ ဘရိယာနာမ-သပုတ္တဘရိယာရသေ့တို့မည်၏။ ဝါ-သားမယားနှင့်တကွဖြစ်သော ရသေ့တို့မည်၏။ ပန-ကား၊ ယေ-တို့သည်၊ သပုတ္တဒါရဘာဝေါနာမ-သားမယားနှင့် တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်မည်သည်၊ (သားမယားရှိသူ၏ အဖြစ်မည်သည်၊) ပဗ္ဗဇိ တသ-ရသေ့ရဟန်းအား၊ အယုတ္တောမသင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ လာယနမဒ္ဒန-ဌာနေသု-ရိတ်ရာဌာန၊ နယ်ရာဌာနတို့၌၊ ဝိဟိမုဂ္ဂမသတိလာဒီနိ-ကောက်၊ ပဲနောက်၊ ပဲကြီး၊ နှမ်း အစရှိသည်တို့ကို၊ သက်ဖိုတွာ-စုရုံး၍၊ (အလှူခံသော အားဖြင့်စုရုံး၍) ပစိတွာ-ချက်၍၊ ပရိဘုဥ္ဇိ-သုံးဆောင်ကြကုန်၏။ တေ-တို့သည်၊ ဥဿာ စရိယာ နာမ-တို့မည်၏။ ဝါ-ကောက်ပဲတို့ကို ရှာမှီးခြင်းဟူသော အသက် မွေးဝမ်းကြောင်း အကျင့်ရှိသော ရသေ့တို့မည်၏။

ယေ-တို့သည်၊ ခလေန-ကောက်ပဲနယ်ရာ တလင်းတစ်ခုဖြင့်၊ ခလ-ကောက်ပဲ နယ်ရာ တလင်းတုန်ခုသို့၊ ဝိစရိတွာ-လှည့်လည်၍၊ ဝိဟိ-ကောက်ကို၊ (ကောက်ပဲ ကို၊) အာဟရိတွာ-၍၊ ကောရွေတွာ-ထောင်းထုတ်၍၊ ပရိဘုဥ္ဇနံနာမ-သုံးဆောင်ရ ခြင်းမည်သည်၊ အယုတ္တံ-ရသေ့ရဟန်းအား မသင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂါမ နိဂမေသု-ရွာ၊ နိဝိုးတို့၌၊ တဏ္ဍုလဘိက္ခံ-ဆန်ဆွမ်းကို၊ ဂဟေတွာ-ခံယူ၍၊ ပစိတွာ

ကေဏိယဇဋိလော။ ။ကေဏိယရသေ့၏ အကြောင်းအရာကို ဝိနည်းမဟာ ဝဂ္ဂ- ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကေ၌လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ-သေလသုတ် ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ၌ လည်းကောင်း ရှုပ်၊ ထိုရသေ့သည် မူလကပင် ဓနရှင်ဖြစ်၍ ရသေ့လုပ်သောအခါလည်း ဥစ္စာ တိုးပွားအောင် ကြိုးစားတတ်၏။ နေ့အခါ ရသေ့အဝတ်ဖြင့် နေ၏။ ညဉ့်အခါ ကာမစည်းစိမ်ကို ခံစားတတ်၏။ ထို့ကြောင့် "သပုတ္တဘရိယာရသေ့" ဟု ဆိုသည်။ [သဟ + ပုတ္တဘရိယာဟိ ယေ ဝတ္တန္တိ၏ သပုတ္တဘရိယာ။]

ဥဿာစရိယာ။ ။ဥဆိတောတ်သည် ကောက်, ပဲတို့ကို ရှာမှီးခြင်းအနက် ဟောတ်။ ဥဿနံ-ကောက်, ပဲစသည်တို့ ရှာမှီးခြင်း၊ ဥဿာ-ခြင်း၊ ဥဿာ + စရိယာ (အသက်မွေးကြောင်း အကျင့်) ယေသံတိ ဥဿာစရိယာ-ကောက်, ပဲတို့ကို ရှာမှီးခြင်းဟူသော + အသက်မွေးကြောင်း အကျင့်ရှိသော ရသေ့တို့။

ပရိဘုဥ္ဇိတ္တိ တော-တို့သည်၊ အနုဂ္ဂိပတ္တိကာနာမ-တို့မည်၏။ ဝါ-မီးဖြင့် ချက်အပ်သော ဆွမ်းဖြင့် အသက်မွေးသူများ မဟုတ်သူတို့မည်၏။ ပန-ကား၊ ယေ-တို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိတာသ-အား၊ ဝါ-၏။ သာမဲ့ပါကေန-ကိုယ်တိုင် ချက်ခြင်းဖြင့်၊ ကိ-အဘယ်မှာ သင့်တော်အံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍။ ဂါ၊ မ-သို့ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍။ ပဗ္ဗာဘိဂ္ဂမေ-ချက်အပ်ပြီးသော ထမင်းကိုသာ၊ ဂဏှန္တိ-ခံယူကုန်၏။ တေ-တို့သည်၊ အသာမဲ ပါကာနာမ-တို့မည်၏။ ဝါ-ကိုယ်တိုင်ချက်ခြင်း မရှိသော ရသေ့တို့မည်၏။

ယေ-ထို့သည်၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ-နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၌၊ ဘိက္ခာဝါရိယေဒ္ဓိနာမ-ဆွမ်းကို ရှာမှီးရခြင်းမည်သည်၊ ပဗ္ဗဇိတာသ-အား၊ ဝါ-၏အတွက်၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲ၏။ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ မုဋ္ဌိပါသာဇောန-လက်ဆုပ်ပမာဏရှိသော ကျောက်ဖြင့်၊ အမ္မာ ဌကာဒီနံ-ဝေး (ဝွေး) ပင် အစရှိကုန်သော၊ ရုက္ခာနံ-သစ်ပင်တို့၏။ တစ်-အခွံအခေါက်ကို၊ ကောဋ္ဌေတွာ-ထုရိုက်၍။ ခါဒန္တိ-ခဲစားကြကုန်၏။ တေ-တို့သည်၊ အယမုဋ္ဌိကာနာမ-တို့မည်၏။ (လက်ဆုပ်ပမာဏရှိသော သံကဲ့သို့ မာသော ကျောက်ဖြင့် အသက်မွေးသော ရသေ့တို့မည်၏။) ["အသွမုဋ္ဌိကာနာမ-လက်ဆုပ် ပမာဏရှိသော ကျောက်ဖြင့် အသက်မွေးကြသော ရသေ့တို့မည်၏" ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။] ပန-ကား၊ ယေ-တို့သည်၊ ပါသာဏေန-ကျောက်ဖြင့်၊ တစ်-ကို၊ ကောဋ္ဌေတွာ-၍၊ ဝိစရဏ်နာမ-လှည့်လည်ရခြင်းမည်သည်၊ ဒုက္ခ-၏။ ဣတ္ထိ-ဤသို့

အနုဂ္ဂိပတ္တိကာ။ ။အဂ္ဂိနာ + ပတ္တ အဂ္ဂိပတ္တ-မီးဖြင့်ချက်အပ်သော ထမင်း၊ အဂ္ဂိပတ္တေန-ဖြင့် + ဇီဝန္တိတိ အဂ္ဂိပတ္တိကာ၊ နာ + အဂ္ဂိပတ္တိကာ အနုဂ္ဂိပတ္တိကာ-မီးဖြင့်ချက်အပ်သော ထမင်းဖြင့် အသက်မွေးသူတို့ မဟုတ်၊ "ဆန်ဖြင့် အသက်မွေးဆုတ်တို့" ဟူလို့" ထို့ကြောင့် "တဏ္ဍုလသိတ္ထံ ဂေဟတ္တာ" ဟု ဆိုသည်။ [ဣဿစရိယတို့ကဲ့သို့ ကောက်ပဲကိုလည်း အလှူ မခံ, ဆန်ကိုသာ အလှူခံခြင်းသည် ဣဿစရိယတို့မှ တွဲပြားခြင်း၏။ ယခုအခါ ဆွမ်းဆန်ခံ၍ ကျောင်း၌ ချက်စားကြသော ဘုန်းကြီးများကဲ့သို့တည်း။]

အသာမဲပါကာ။ ။အနုဂ္ဂိပတ္တိကတို့သည် ကိုယ်တိုင်ချက်၍ စားကြ၏။ ဤရသေ့တို့ကား ကိုယ်တိုင်မချက်ဘဲ (ယခုအခါ သံယာတော်များ ဆွမ်းခံကြသကဲ့သို့) ကျက်ပြီး ဆွမ်းကိုသာ အလှူခံကြသည်။ [သာမဲ + ပါကော ယေသံတိ သာမဲပါကာ၊ နာ + သာမဲပါကာ၊ အသာမဲပါကာ၊ သာမဲသည် နိဂ္ဂဟီတန္တ နိပါတ်တည်း။]

အယမုဋ္ဌိကာ။ ။အယော ဝိယာတိ အယော-သံကဲ့သို့ မာသောကျောက်၊ ထို ကျောက်သည် လက်သီးဆုပ်ပမာဏရှိသောကြောင့် "မုဋ္ဌိ" ဟု ဆိုသည်၊ မုဋ္ဌိပမာဏော + အယော အယမုဋ္ဌိ၊ အယမုဋ္ဌိနာ + ဝတ္တန္တိ-အသက်မွေးကြကုန်၏။ [ဣတိ အယမုဋ္ဌိကာ၊ ဒုတိယာသစ်ခ် "အယမုဋ္ဌိကာ" ပုဒ်ကို ဖွင့်သည်။ အသွသဒ္ဒါ ကျောက်ခဲအနက်ကို ဟောသောကြောင့် "အသွမုဋ္ဌိကာ" လည်း သင့်ပါ၏။

ကြြ၍၊ ဒန္ဓေဟေ၀-သွားတို့ဖြင့်သာ၊ ဥပုါဒေတွာ-ထုတ်နှုတ်၍၊ ခါဒန္တိ-ကုန်၏။ တေ-တို့သည်၊ ဒန္တ၀ဏ္ဏလိကာနာမ-တို့မည်၏။ ၀ါ-သွားတို့ဖြင့် ထုတ်နှုတ်အပ်သော အခွံအခေါက်ဖြင့် အသက်မွေးကြသော ရသေ့တို့မည်၏။။

ယေ-တို့သည်၊ ဒန္ဓေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဥပုါဒေတွာ-၍၊. ခါဒနံနာမ-မခဲစားရခြင်းမည်သည်၊ ပတ္ထဒိတသ-၏။ ၀ါ-အတွက်။ ဒုတ္ခဲ-ဆင်းရဲ၏။ ဣတိ-ဤသို့ကြြ၍၊ လေဠုဒဏ္ဍာဒီဟိ-ခဲ, ဒုတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပဟရိတွာ-ပုတ်ခတ်၍၊ ပါဟိတာနိ-ကျစေအပ်ကုန်သော၊ ဖလာနိ-သစ်သီးတို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ-ကုန်၏။ တေ, ပ၀တ္တဖလ ဘောဇနနာနာမ-တို့မည်၏။ ၀ါ-ဖြစ်စေအပ်သော သစ်သီးဟူသော အစာရှိသော ရသေ့တို့မည်၏။။ ပန-ကား။ ယေ-တို့သည်၊ လေဠုဒဏ္ဍာဒီဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပါ၊တေတွာ-ကျစေ၍၊ ပရိဘောဂေါနာမ-သုံးဆောင်ရခြင်းမည်သည်၊ ပတ္ထဒိတသ-အား၊ အသာရပွေါ-မလျှောက်ပတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြြ၍၊ သ၀ယတိတာနေ၀-အလိုလို ကြွေကျသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ပုဗ္ဗဖလ၀ဏ္ဏာ၂ပလာသာဒီနိ-အပွင့်, အသီး, ဖျော့တော့ ၀င်း၀ါသော သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့သည်၊ ခါဒန္တာ-ခဲစားကြကုန်လျက်၊ ယာပေန္တိ-မျှတကြကုန်၏။ တေ-ထိုရသေ့တို့သည်၊ ပဏ္ဏာ၂ပလာသိကာနာမ-တို့မည်၏။ ၀ါ-ဖျော့တော့ ၀င်း၀ါသော သစ်ရွက်တို့ဖြင့် အသက်မွေးကြသော ရသေ့တို့မည်၏။။

ဒန္ဓ၀ဏ္ဏလိကာ။ ။ဒန္ဓေန-ဖြင့် + ဥပုါဒိတ်-နှုတ်အပ်သော + ၀ဏ္ဏလ-သစ်ခွံ သစ်ခေါက်တည်း။ ဒန္ဓ၀ဏ္ဏလေန + ၀ တ္တန္တိ-အသက်မွေးကြကုန်၏။ ဣတိ ဒန္ဓ၀ဏ္ဏလိကာ၊ သွားဖြင့် နှုတ်ယူအပ်သော သစ်ခွံ သစ်ခေါက်ကို စားနေကြသော ရသေ့များ။။ [ပ၌ စာတိသည် ဂတိအနှက်ကို ဟော၏။ "ဥ-အထက်သို့ + ပါ၊ဒ-တက်စေခြင်း" ဟူသည် နှုတ်၍ ထုတ်၍ ယူခြင်းတည်း။ "ဥဗ္ဘာ၊ဒ္ဒေတွာ" ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိသည်။]

ပတ္ထဖလဘောဇနာ။ ။နောက်၌ "ပါ၊တေတွာ" ဟု ဆိုသောကြောင့် ဤ၌ "ပဟရိတွာ ပါ၊တိတာနိ ဖလာနိ" ဟု ပါ၌ ဝုတ္တိရှိသင့်၏။ ပ၀တ္တ၌လည်း ကာရိတ်ကျေးဟု ကြြသင့်၏။ ဤသို့ကြြမှ နောက်၌ "သယ ပတိတာနေ၀" ဟု ဧ၀ဖြင့် ပါ၊တိတကို ကန့်ရာရောက်မည်။ [ပ၀တ္တိယတေ-ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ ပ၀တ္တ၊ ပ၀တ္တိ၀ + တံ + ဖလံစာတိ ပ၀တ္တ၊ဖလ်၊ ပ၀တ္တ၊ဖလ် + ဘောဇန် ယေသံတိ ပ၀တ္တ၊ဖလဘောဇနာ၊ ဣကာသစ်၌ "တံ ဘုဉ္ဇန္တိ သီလေနာတိ ပ၀တ္တ၊ဖလဘောဇိနော" ဟု ပြု၏။ တစ်ချို့နေရာ၌ကား ပ၀တ္တ၌ ကာရိတ်မ၀င်စေရ၊ မိမိ ရာကမီ ဖြစ်နှင့် ကြြေ့ခွင့်သော သစ်သီးကို ယူရသည်။]

ပဏ္ဏာ၂ပလာသိကာ။ ။ပလာသသဒ္ဒါသည် သစ်ရွက်အနက်ကို ဟော၏။ ဥပ ၁ကဲ့ဏာနုည်းအားဖြင့် ပဏ္ဏာ၂ပလာသ (ဖျော့တော့၀င်း၀ါသော သစ်ရွက်) ကို ပြတားဏေ။ အလိုလို ကြွေသော အပွင့်အသီးတို့ကိုလည်း ယူပါ၊ ထို့ကြောင့် "ပုပ္ဖဖလ၀ဏ္ဏာ၂ပလာသာဒိနိ" ဟု ဆိုသည်။။ [ဣကာသစ်၌ ပဏ္ဏာ၂ပလာသဠေ၀ ပုပ္ဖဖလာဒိ၀ ပလာသံ" ဟု ဧကသေသ် ပြု၍ "ပဏ္ဏာ၂ဘူတံ+ ပလာသံ ပဏ္ဏာ၂ပလာသံ" ဟု ပြုလေ၏။ ထို့နောက် "ပဏ္ဏာ၂ပလာသေန + ၀တ္တန္တိတိ ပဏ္ဏာ၂ပလာသိကာ" ဟု ပြု။။]

တေ-ထိုပဏ္ဏျပလာသိရသော့တို့သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌမရွှိမမုဒုကဝသေန-ဥက္ကဋ္ဌရသော့, မရွှိမမရသော့, မုဒုကရသော့တို့၏။ အပြားဖြင့် တိဝိဓာ-၃ ပါး အပြားရှိကုန်၏။ တတ္ထ-ထိုဝ ၃ မျိုးသော ရသော့တို့တွင်၊ ယေ-အကြင်ရသော့တို့သည်၊ နိသိန္နဌာနတော-ထိုင်ရာအရပ်မှ၊ အနုဋ္ဌာယ-မထမှ၍၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ပါပုဏာနဌာနေ၀-ရောက်အပ်သော အရပ်၌သာ၊ (ဖ္ပိလောက်ရာ အရပ်၌သာ၊) ပတိတံ-ကြွေကျသော အပွင့် အသီး အရွက်ကို၊ ဂဟေတ္မာ-ကောက်ယူ၍ ခါဒန္တိ-ဟုန်၏။ တေ-ထိုရသော့တို့သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌာ-ဥက္ကဋ္ဌရသော့တို့တည်း၊ ယေ-အကြင်ရသော့တို့သည်၊ ဧကေ၀ရုက္ခတော-တစ်ပင်သော သစ်ပင်မှ၊ 'အည့်-အခြားသော၊ ရုက္ခံ-သစ်ပင်သို့၊ နု ဂစ္ဆန္တိ-မသွားကြကုန်၊ တေ-တို့သည်၊ မရွှိမာ-မရွှိမရသော့တို့တည်း၊ ယေ-အကြင်ရသော့တို့သည်၊ တံ တံ ရုက္ခမူလဿ-ထိုထိုသစ်ပင်၏ အနီးအောက်သို့ ဂစ္ဆာ-သွားချေ၊ ပရိယေသိတွာ-ရှာမြီး၍၊ ခါဒန္တိ၊ တေ-တို့သည်၊ မုဒုကာ-မုဒုကရသော့တို့တည်း။

ပန-ဆက်၊ အဌမိ-ရှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣဿာ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ-ဤရသော့တို့၏ ပဗ္ဗဇ္ဇာတို့သည်၊ စတူဟိယေ၀-၄ ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣဿာဟိ-ဤပါဠိတော်လာ ပဗ္ဗဇ္ဇာတို့ဖြင့်၊ သင်္ဂဟံ-သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်၏၊ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ကုန်၏။ ကထံ-အဘယ်သို့ ရောက်ကုန်သနည်း၊ ဟိ-ချဲ့, ဧတောသု-ဤရှစ်ပါးသော ပဗ္ဗဇ္ဇာတို့တွင်၊ သပုတ္တဘရိယာစ-သပုတ္တဘရိယာ ပဗ္ဗဇ္ဇာသည်လည်းကောင်း၊ ဥဌ္ဌာစရိယာစ-ဥဌ္ဌာစရိယာပဗ္ဗဇ္ဇာသည်လည်းကောင်း၊ အဂါရိ-အဂါရ ပဗ္ဗဇ္ဇာသို့၊ ဘဇန္တိ-ကပ်ဝင်ကုန်၏။ [စတုဒ္ဓါရိ အဂါရ ကရိတ္တာ အစ္ဆတိ" ကို ရည်ရွယ်သည်၊ နောက်၌ ပါဠိတော်၀ယ် ဆိုအပ်ပြီးသော အမျိုးနှင့် သက်ဝင်ပုံကို သိပါ။ ပဋိလောမအားဖြင့် နောက်ပြန်စဉ်၍ သွင်းထားသည်။] အနဂ္ဂိပတ္တိကာစ-အနဂ္ဂိ ပတ္တိကာပဗ္ဗဇ္ဇာသည်လည်းကောင်း၊ အသာမ်ပါကာစ-အသာမ်ပါကာပဗ္ဗဇ္ဇာသည်လည်းကောင်း၊ အဂျာဂါရိ-အဂျာဂါရပဗ္ဗဇ္ဇာသို့၊ ဘဇန္တိ-ကုန်၏။ အယမုဒ္ဒိကာစ-အယမုဒ္ဒိကာပဗ္ဗဇ္ဇာသည်လည်းကောင်း၊ ဒန္ဓ၀ဏ္ဏလိကာစ-ဒန္ဓ၀ဏ္ဏလိကာပဗ္ဗဇ္ဇာ

တေ တိဝိဓာ။ ။"ပဏ္ဏျပလာသိကတို့အတွက် ၃ မျိုးပြားပုံကို ပြခြင်းသည် နိဒ္ဒေသနနည်းအားဖြင့် ပြခြင်းတည်း၊ အခြားရသော့တို့လည်း ဤကဲ့သို့ ဥက္ကဋ္ဌ, မရွှိမ, မုဒုကဟု ၃ မျိုးပြားနိုင်ကြ၏" ဟု ဋီကာသစ် ဆိုသည်။

ဣဿာဟိ စတူဟိယေ၀။ ။ပါဠိတော်၌ ပြအပ်သော "ခါရိဝိမောဒါယ အရည် အရွောကါဟတိ" စသော အပါယမှခု ၄ မျိုးကိုပင် တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ ၄ မျိုးဟု ယူ၍ "ဣဿာဟိ စတူဟိယေ၀ သင်ဟံ ဂစ္ဆန္တိ" ဟု ဆိုသည်။ [ဣဿာဟိ စတူဟိ ဧ၀ါတိ ခါရိဝိမောဒါယာတိ အာဒိနာ ဝုတ္တာဟိ စတူဟိယေ၀ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာဟီတိ-ဋီကာ။] ပဗ္ဗဇ္ဇာကို ပြနေရာဌာန ဖြစ်သောကြောင့် "သပုတ္တဘရိယာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ" စသည်ဖြင့် အနက်ပေးလိုက်ပါသည်။

သည်လည်းကောင်း၊ ကန္ဓမူဏလဘောဇနံ-ကန္ဓမူလဖလဘောဇနပဋ္ဌာသို့၊ ဘဇ္ဇိ-ကုန်၏။ ပဝတ္တဖလဘောဇနာစ-ပဝတ္တဖလဘောဇနာပဋ္ဌာသည်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏာ၂ပလာသိကစ - ပဏ္ဏာ၂ပလာသိကာပဋ္ဌာသည်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တဖလ ဘောဇနံ-ပဝတ္တဖလဘောဇနပဋ္ဌာသို့၊ ဘဇ္ဇိ-ကပ်ဝင်ကုန်၏။ တေန-ထိုကြောင့်; ဧတ္တာဝတာ ၊ပေ၊ ဟောန္တိတိ-ဟူ၍)၊ (မယာ၊) ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ (ဆိုခဲ့ပြီ)။

၂၈၁–၂၈၂။ ဣဒါနိ-၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သာဓရိယကသေ-ဆရာနှင့် တကွဖြစ်သော၊ အမ္မဋ္ဌသ-၏။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၏၊ အပါယမုခမ္မိ-ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းသို့သော်လည်း၊ အပ္ပတ္တဘာဝဝံ-မရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ တံ ကိံ မည္ဟသိ အမ္မဋ္ဌာတိ အာဒီ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တံ-ထိုတံ ကိံ မည္ဟသိ အစရှိသော စကားသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိသည်သာ၊ အတ္တာနာ အာပါယိ

အပါယမုခမ္မိ။ ။ဝိ (အဝိ) သဒ္ဒါသည် ဂရဟာဇောတကေ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၏၊ အပါယမုခသို့သော်မှ မရောက်တုံသေး၏။ ထိုထက်ခဲယဉ်းသော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဖြစ်ဘိုမှာ ဆိုဖွယ်ရာမရှိတော့ဟု သမ္ဘာဝနာကိုဆည်း၂ပါ။ [ဋီကာသစ်၌ကား "ပဂေဝ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ သန္ဓိသေနေ" ဟု သမ္ဘာဝနာ ဝါကျကို ပြ၏၊ ထိုသို့ ပြခြင်းကား ပါဠိတော်၌ "သန္ဓိသယိ သာစရိယကော"ဟူသောစကားကို တိုက်ရိုက်ယူ၍ ပြခြင်တည်း၊ သဘောသွားမှာ အတူပင် ဖြစ်သည်။]

ပါဠိတော်။ ။ပါဠိတော်၌ "ကော စာဟံ ဘော ဂေါတမ သာစရိယကော၊ ကာစ အနုတ္တရာ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ" ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဠိတော်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ "သာစရိယကဖြစ်သော အကျွန်ုပ်နှင့် အနုတ္တရဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါသည် ဘာမျှ မဆက်သွယ်နိုင်ပါ" ဟု ဆိုလိုအ်၏ ထို့ကြောင့် ဤပါဠိတော်၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုပင် "အာရကာဟံ ၊ပေ၊ သာစရိယကော" ဟု ပြသည်၊ "သာစရိယကော-သော၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ကောစ-အဘယ်သူနည်း၊ အနုတ္တရာ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ-သည်၊ ကာစ-အဘယ်တရားနည်း" ဤသို့ အနက်ပေးပါ။

ဋီကာသစ်။ ။"သာစရိယကော အဟံ, ကောစ-အဘယ်သူသည်လည်း၊ ဟုတ္တာ-၍၊ အနုတ္တရာယ, ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-၌၊ သန္ဓိသာမိ-ထင်ရှိင်ပါ၏ဘုံနည်း၊ အနုတ္တရာ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ-သည်၊ ကာစ-အဘယ်သို့သော တရားသည်လည်း၊ ဟုတ္တာ-၍၊ သာစရိယ ကော-သော၊ မယိ-၌၊ သန္ဓိသေတိ-နည်း" ဟု ပါဠေသေသနှင့်တကွ အနက်ပေးဖို့ရန် ဖွင့်ပြသည်။

အာပါယိကောပိ အပရိပ္ပုရမာနေ၂။ ။ပါဠိတော်၌ "ဘာသိတာ ခေါ ပန တေ သော အမ္မဋ္ဌ အာစရိယေန" စသည်ဖြင့် ကဲဟောဝါကျ ရှိ၏။ "အာပါယိကော အပရိပ္ပုရမာနော" တို့သည် အာစရိယေနနှင့် အရတူမည်ဖြစ်သောကြောင့် တတိယာဝိဘတ်၏ အနက်၌ ပဋမာ သက်ထား သည်ဟု ပြလိုရကား "အာပါယိကေနပိ အပရိပ္ပုရမာနေန" ဟု ဖွင့်သည်။

ကောပိ အပရိပ္ပုရမာနောတိ-ကား၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ ဝိဒ္ဓာစရဏာသမ္ပဒါယ-၏။ အာပါယိကေန-ပျက်စီးကြောင်း၌ ယှဉ်သူသည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍)၊ အပရိပ္ပုရမာနေနပိ-အာပါယိကအဖြစ်ကိုမျှ မပြည့်စေနိုင်ပါဘဲလျက်လည်း၊ ("ဧသော ဝါစာ-ဤစကားကို၊ ဘာသိတာ-ပြောဆိုအပ်ပြီ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)။

မိန့်တော်မူလိုရင်း။ ။အမွေဋ္ဌ. . . သင်၏ ဆရာသည် မိမိကိုယ်တိုင်က ဝိဒ္ဓာစရဏာသမ္ပဒါ၏ ပျက်စီးကြောင်း၌ ယှဉ်နေသူဖြစ်ရုံသာမက ထိုအာပါယိက (ပျက်စီးကြောင်း၌ ယှဉ်နေသူ) အဖြစ်မျှကိုပင် ပြည့်စုံအောင် မဖြည့်နိုင်သူဖြစ်ပါလျက် သမဏာတို့ကို စွပ်စွဲကြောင်းဖြစ်သော "မုဏ္ဍာကာ သမဏကာ" စသော ဤစကားကို ဆိုအပ်လေသည်၊ "ကိုယ်က မပြည့်စုံဘဲ သူတစ်ပါးကို စွပ်စွဲသည်" ဟူလို။ [အပါယေ-ပျက်စီးကြောင်း၌ + နိယမတ္တော အာပါယိကော တဒ္ဓာဝံ-ထိုအာပါယိက၏ အဖြစ်ကို၊ နှ ပရိပူရေတိ ပရိပူရေတုံ နှ သက္ကောတိတိ အပရိပူရမာနော-ဦးကာသစ်၊ ပရိပူရမာနဉ္ဉ ကာရိတ်ကေျး။]

စတုအပါယမုခကထာအဖွင့် ပြီး၏။

ပုဗ္ဗကဏ္ဍသီဘာဝါနုယောဂ အဖွင့်

၂၃၈။ ဒတ္တိကန္ဓိ-ကား၊ ဒိန္နဏ်-ပေးအပ်သော ထမင်းကို၊ ("ဘုဥ္ဇတိ"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) သံမျှခါဘာဝမ္ပိ နှ ဒဒါတိတိ-ကား၊ ကဘ္ဘာ-ကြောင့်၊ (သမ္မုခီဘာဝမ္ပိ-မျက် မှောက်၏ အဖြစ်ကိုမျှလည်း) နှ ဒဒါတိ-မပေးသနည်း၊ ကိရ (ယဿ)-ကြောင့်၊ သော-ထိုပုဏ္ဏားသည်၊ သမ္မုခါဝဠူနီ-နာမ-သမ္ဘုခါဝဠူနီမည်သော၊ (မျက်မှောက်၌ လုည့်ပတ်ကြောင်းမည်သော၊) ဝိဇ္ဇံ-အတတ်ကို၊ ဝါ-ဓန္တန်ကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏။ ယဒါ-၌၊ ရာဇာ-သည်၊ မဟာရဟေန-မြတ်သူတို့အား ထိုက်သော၊ အလက်ာရေန-တန်ဆာဖြင့်၊ အလက်တော-တန်ဆာ ဆင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊

ဒတ္တိက။ ။ဒီယတေတိ ဒတ္တိ၊ ဒါဓာတ် + တိပစ္စည်း၊ ဒတ္တိယေ ဒတ္တိကာ (ဘိက္ခာ)။ သွတ္တဗ္ဗ ကပစ္စည်း၊ ဒိန္နဏ်ကား ပရိယာယသံဝဏ္ဏနာတည်း။ ဒီယတေတိ ဒိန္နာ၊ ဒိန္နာ ယေ ဒိန္နကာ၊ ဘိက္ခာကိုင်ခဲ့၍ ဣဏ္ဍတ္ထိလိန်ထားသည်၊ ပါဠိတော်၌ ဒုတိယန္တတည်း။

သံမုခါဝဠူနီ။ ။အာဝဠေတိ စောယာတိ အာဝဠူနီ၊ စိတ်ကို လည်စေကြောင်း (စိတ်ပြောင်းသွားအောင် လုည့်ပတ်ကြောင်း) ဖြစ်သော ဝိဇ္ဇာ၊ သမ္မုခါ-၌+အာဝဠူနီ သမ္မုခါဝဠူနီ၊ ဤသို့သမာသ်ခိုမှ ကောင်းသည်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း-"ထိုဝိဇ္ဇာက မျက်မှောက်ဖြစ်မှ လုည့်ပတ် နိုင်သည့် သံမုခါဝဠူနီမာယာဖြစ်သည့်အတွက် ကန့်လန့်ကာအတွင်းမှ နေ၍ တိုင်ပင်ရသည်" ဟူသော နောက်စကားနှင့် လျော်သောကြောင့်တည်း၊ ဦးကာသစ်၌လည်း "အဒါတုကာမဝိ ဒါတုကာမဲ ကတ္တာ သမ္မုခါ ပရံ အာဝဠေတိ (သမ္ဘုဠ္ဠ ကရောတိ) စောယာတိ သမ္မုခါဝဠူနီ" ဟု သမာသ်အဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်သည်၊ "ရှေးစာအုပ်တို့၌ "သမ္မုခါ + အာဝဠူနီ" ဟု ဝါကျရှိသည်မှာ မကောင်း။

တဒါ-၌၊ ရညော-၏။ သမီပေ-အနီး၌၊ ဌတွာ-တည်၍၊ တဿ အလက်ာရသ-၏။ နာဝမ်-အမည်ကို၊ ဂဏှာတိ-ယူ၏။ တဿ-ထိုပုဏ္ဏားအား၊ ရာဇာ-သည်၊ နာမေ-(တန်ဆာ ၏) နာမည်ကို၊ ဂဟိတေ-ယူအပ်ပြီးသော်၊ နံ ဒေမိ-မပေးနိုင်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တုံ-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ နံ သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်တော့။

ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဆဏဒိဝသေ-ပွဲသဘင်နေ့၌၊ အလက်ာရံ-တန်ဆာကို၊ အာဟရထ-ဆောင်ခဲ့ကြကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-ပြောဆို၍၊ ဝါ-သော်၊ ဒေဝ-အရှင်မင်းမြတ်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့ပါ၊ တုမှေဟိ-အရှင်မင်းမြတ်တို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏာသေ-အား၊ ဒိန္နော-ပေးအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-သံတော်ဦး တင်အပ်သည်၊ (သမာနော-သော်၊) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ မေ-သည်၊ ဒိန္နော-ပေးအပ်သနည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆိ၊ တေ အမစ္စာ-ထိုအမတ်တို့သည်၊ (“အာဟံသု”၌ စပ်၊) သော ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သမ္မခါ-၌၊ အာဝဠနိမာယံ-လှည့်ပတ်ကြောင်းဖြစ်သော် မာယာကို၊ ဇာနာတိ-သိပါ၏။ တာယ-ထိုအာဝဠနီမာယာဖြင့်၊ တုမှေ-တို့ကို၊ အာဝဠေတွာ-လှည့်ပတ်၍၊ ဂဟေတွာ-၍ ဂစ္ဆတိ-သွားပါ၏။ ဣတိ-သို့၊ အာဟံသု-သံတော်ဦး တင်ကြကုန်ပြီ။ [ဤအကြောင်းအရာလည်း မျက်နှာချင်း မဆိုင်ခြင်း၏ အကြောင်း တစ်ပါးတည်း။]

အပရေ-အခြားသော အမတ်တို့သည်၊ ရညာ-နှင့်၊ သဟ-ကွ၊ တဿ-ထို ပုဏ္ဏား၏၊ အတိသဟာယဘာဝံ-အလွန် သဟာယ်ချင်း၏အဖြစ်ကို၊ (အလွန် ချစ်ကွမ်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို၊) အသဟန္တာ-သည်းမခံနိုင်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊) ဆာဟံသု၊ (ကိ၊) ဒေဝ, ဧတသ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ သရီရေ-ကိုယ်၌၊ သခ်ပလိတကဋ္ဌံ နာမ-ခရုသင်းကဲ့သို့ ဖြူဖွေးသော နုနာမည်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏။ [ပဒုမ္ဘာကြာဖြူကဲ့သို့ ဖြူဖွေးသော ကိုယ်ရှိသောကြောင့် “သခ်ပလိတကဋ္ဌနုနာ ရှိသည်” ဟု ကုန်းတိုက်ကြသည်။] တုမှေ-တို့သည်၊ ဧတံ-ဤပုဏ္ဏားကို၊ ဒိသ္မာဝ-မြင်၍ ဆာလျှင်၊ ဝါ-မြင်လျှင်မြင်ချင်းပင်၊ အာလင်္ဂိထ-လည်ဖက်ကုန်၏။ ပရာ မသထ-သုံးသပ်ကြကုန်၏။ ဣဒဏ္ဍ ကုဋ္ဌနာမ-ဤနုနာမည်သည်လည်း၊ ကာယ သံသဂ္ဂဝသေန-ကိုယ်အားဖြင့် ရောနှောခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့်၊ အနုဝစ္ဆတိ-အစဉ် လိုက်တတ်ပါ၏။ (ကူးစက်တတ်ပါ၏။) ဧဝံ-သို့၊ မာ ကရောထ-မပြုပါကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့သံတော်ဦး တင်ကြကုန်ပြီ။ [ဤအကြောင်းအရာလည်း မျက်နှာချင်း မဆိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းတစ်ပါးတည်း။] တတော-ထိုအခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ တဿ-ထိုပုဏ္ဏားအား၊ ရာဇာ-သည်၊ သမ္မခီဘာဝံ-ကို၊ နံ ဒေတိ-မပေးတော့။. . . ပန-ဆက်၊ (တစ်နည်း) ပန-ထိုသို့ပင်မျက်မှောက်အဖြစ်ကို မပေးပါသော်လည်း၊ ယဿ, သော ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ပဏ္ဍိတော - ပညာရှိ၏။ ခတ္တာဝိဇာယ - ခတ္တာဝိဇာဝ်၌၊

ကုသလော-ကျွမ်းကျင်၏။ တောနေ-ထိုပုဏ္ဏားနှင့်၊ သဟ-ကျ၊ မန္တွေတွာ-တိုင်ပင်၍၊ ကတကမ္မံနာမ-ပြုအပ်သော အလုပ်မည်သည်၊ နိ ဝိရုဒ္ဓတိ-မလွဲမချော်၊ တဿာ-ကြောင့်၊ သာဏိပါကာရသ-အဝတ် ကန့်လန့်ကာ၏။ [သာဏိသဒ္ဒါသည် အင်္ဂါအနက်ဟောတည်း၊ ရှေးတ "တင်းတိမ်" ဟု ခေါ်အပ်သော စောင်ကြီးကို ကာလေ့ရှိသောကြောင့် "သာဏိပါကာရ-တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာ၏"ဟု ပေးကြသည်။] အန္တော-အတွင်း၌၊ ဌတွာ-တည်၍၊ ဗဟိ-ကန့်လန့်ကာ၏ ပြင်ဘက်၌၊ ဌိတေန-တည်သော၊ တောနေ-ထိုပုဏ္ဏားနှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကျ၊ မန္တွေတိ-တိုင်ပင်၏။ တံ-ထိုတိုင်ပင်ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ တိရောဒုဿန္တေန မန္တွေတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

တတ္ထ-ထို "တိရောဒုဿန္တေန မန္တွေတိ" ဟူသော စကားရပ်၌၊ တိရောဒုဿန္တေနာတိ-ကား၊ တိရောဒုဿေန-အဝတ်၏ တစ်ဖက်ဖြင့်၊ [" ဒုဿန္တ၌ အန္တ သဒ္ဒါ အနက်ထူး မရှိ" ဟု ပြသည်။] ဝါ-ကား၊ အယမေဝ-ဤဘိတိရောဒုဿေန ပါဠိသည်ပင်၊ ပါဠေ-ပါဠိတော်ပါ၌တည်း၊ ဓမ္မိကံတိ-ကား၊ အနဝဇ္ဇံ-အပြစ်မရှိသော၊ ပယတံတိ-ကား၊ အဘိဟရိတ္တာ-ရှေ့ချဆောင်၍၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်သော၊ (ဘိက္ခုံ၌ စပ်၊) ကထံ တသ္မာ ရာဇာတိ-ကား၊ တသ္မာ ရညော-၏။ ဗြာဟ္မဏော-

---

ယသ္မာပန ।ပေ। နိ ဝိရုဒ္ဓတိ။ ။"ပြခဲ့သော အကြောင်း ၂ ပါးကြောင့် ပုဏ္ဏားအား မျက်နှာချင်း ဆိုင်လိုလျှင် အဘယ့်ကြောင့် သူနှင့် တိုင်ပင်ရသနည်း" ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ယသ္မာ ပန ।ပေ। နိ ဝိရုဒ္ဓတိ" ဟု အကြောင်းပြသည်၊ သူက ခတ္တိယဗိုလ်၌ ကျွမ်းကျင်၍ သူနှင့် တိုင်ပင်ပြီးမှ လုပ်အပ်သမျှကိစ္စတွေ မလွဲနိုင်သောကြောင့် သူနှင့် တိုင်ပင်ရသည်-ဟူလို။ [ခတ္တိယဗိုလ်ကို "အဇ္ဇေယျကျွမ်း, မာသုရက္ခကျွမ်း, ရာဇသတ်ခံသော ကျွမ်းအတတ်"ဟု ရှေ့ ပြယုဇလသုတ်, မဟာသီလခန်း၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။]

ပယတံ။ ။ပယတ၌ ပဝုတ္တ ယတဓာတ်၊ "အပြားအားဖြင့် အားထုတ်အပ်ပြီး-စီမံအပ်ပြီး" ဟု သဒ္ဒါတူ ဖြစ်၏။ ပယတိယိတ္ထာတိ ပယတာ (ဘိက္ခာ)၊ "အဘိဟရိတ္တာ ဒိန္နံ" ကား အဓိဗျာယတ္ထာတည်း၊ ထိုသို့မဟုတ်ပင် မရမ်းဘဲ (အာဝဋ္ဋနီဝိဇ္ဇာဖြင့် မလှည့်သည်ဟုတ်) ရအပ်သော ဘိက္ခာသည် စင်ကြယ်ရကား "ပယတံတိ သဒ္ဒံ" ဟု ဦကာ ဖွင့်သည်၊ ဤအလို ပယတသဒ္ဒါသည် "ဖြူစင်" ဟူသော အနက်ကို ဟောတ်။ ယခုကာလ၌လည်း မတောင်း မရမ်းဘဲ ရအပ်သော ဆွမ်းကို "စင်စင်ကြယ်ကြယ် ရတာပေါ်" ဟု ပြောလေ့ရှိကြတ်။။[ပဝိတ္တော ပယတောတုတောဒ-အဘိဓာန် (၄၄ ၂)။] တစ်နည်း-ပဝုတ္ထ ယမ္ဓာတ် တပစ္စည်းဖြင့် (နိယမ-နိယတပုဒ်တို့ကဲ့သို့) ပယတပုဒ်လည်း အမြဲအနက်ကို ဟောတ်။ ထို့ကြောင့် "သသယတိကံ" ဟု တစ်နည်း ဖွင့်သည်။

ဦကာသစ်။ ။ပယတံတိ သဒ္ဒံ (ကဒ္ဒိထမင်း)၊ သသယတိကံဝါ ।ပေ। တသ္မာ မတကာသတ္ထာသခ်ေပေနဝါ နိစ္စဘတ္တာသခ်ေပေနဝါ အဘိဟရိတ္တာ ဒိန္နံ ဘိက္ခံတိ အတ္ထော၊ ဤသို့ ဦကာသစ် ဖွင့်၏။ ဦကာဟောင်း၌ သဒ္ဒါတို့ "သဒ္ဒါ" ဟု တွေ့ရ၍ ဤသို့ဖွင့်ဟန်တူသည်၊ ပယတတ်လည်း ပါ၌ပျက်ဟုပင် ထင်သည်၊ ပြအပ်ခဲ့သော သဒ္ဒါနည်းအရ "ပယတံ" ဟုသာ ရှိသင့်ပါသည်။

ဤဒိသံ-ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ဘိက္ခု-ထမင်းကို၊ (ဓမ္မိကပယတဖြစ်သော ထမင်းကို၊) ပဋိဂ္ဂဏှယျ-ခံယူနိုင်;။ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ခံယူလတ်သော်၊) ကထံ-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ-အား၊ သော ရာဇာ-သည်၊ သမ္မခီဘာဝံ-မျက်မှောက်၏၊ အဖြစ်ကိုမျှလည်း၊ နဒဿယျ-မပေးရာအံ့နည်း၊ (မပေးဘဲ,နေအံ့နည်း၊) ပန-စင်စစ်ကား၊ အယံ-ဤပုဏ္ဏားသည်၊ အဒိန္နံ-မပေးအံ့သော ထမင်းကို၊ မာယာယ-မျက်လှည့်ဖြင့်၊ ဂဏှတိ-ယူ၏။ တေန-ထို့ကြောင့်၊ အသ-ထိုပုဏ္ဏားအား၊ သမ္မခီဘာဝံ-မျက်မှောက်၏၊ အဖြစ်ကို၊ ရာဇာ-သည်၊ နဒေတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဇတ္တု-ဤမျက်မှောက်အဖြစ်ကို မပေးရာ၌၊ နိဒ္ဒံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂန္တွဲ-ရောက်ထိုက်၏။ ဣတိ အယ်-ကား၊ ဇတ္တု-ဤကထံ တဿ ရာဇာ အစရှိသော ပါဠိ၌၌၊ အဓိပ္ပာယော-ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်တည်း။

ပန-ဆက်၊ ဣဒံ ကာရဏံ-ဤအကြောင်းကို၊ (မျက်မှောက်အဖြစ်ကို မပေးခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းကို၊) ရာဇာနဠော-ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာ-ကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ-၍၊ အညော-သော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက် သည်၊ နဇာနာတိ-မသိ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (သို့ကလောက်၊) ရဟသ္ယမ္မိ-ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ပဋိစ္ဆန္နံ-ဖုံးထားအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ တဒေတံ - ထိုအကြောင်းကို၊ ("ပကာသေသိ" ၌ စပ်၊) အဒ္ဒါ - မချွတ်ကေန်၊ သမဏော ဂေါတမော - ရဟန်းဂေါတမသည်၊ (လျှို့ဝှက် ဖုံးထားအပ်သော အကြောင်းအရာကို သိသော ရဟန်းဂေါတမသည်၊) သဗ္ဗညူ-အလုံးစုံကို အကုန်အစုံ သိမြင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ နိဒ္ဒံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဝမိသတိ-ရောက် လတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်းတော်မူ၍၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ပကာသေသိ-ထင်ရှားပြ တော်မူပြီ။

အဒိန္နကံ ၊ပေ၊ ဂဏှတိ။ ။"အဒိန္နကံ မာယာယ ဂဏှတိ"ဟူသော စကားသည် "ကထံ တဿ ရာဇာ သမ္မခီဘာဝံ နဒဿေယျ" ဟု တိုက်ရိုက် မိန့်တော်မူအပ်သော စကားအတွက် ကျေရောက်သော အတ္ထာပတ္တိနည်းအရ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြသော စကားတည်း။ [အယ် ပနာတိ အာဒိ အတ္ထာပတ္တိဝစနံ॥]

ဣဒံ ပန ကာရဏံ။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ပုဏ္ဏားအတွက် မမှု (မခံသာအောင် ကျည်းဖွယ်ကောင်းသော) ဤစကားကို အဘယ့်ကြောင့် မိန့်တော်မူပါသနည်းဟူသော စောဒနာဖွယ်ကို ဖြေရှင်းသောအားဖြင့် "ဣဒံ ပန" စသည်ကို မိန့်သည်၊ မင်းနှင့် ပုဏ္ဏားမှ တစ်ပါး အခြားသူတို့ မသိနိုင်အောင် ဖုံးထားအပ်သော အကြောင်းအရာကို ဘုရားရှင် သိတော်မူသည့်အတွက် "အရှင်ဂေါတမသည် ဧကန်ပုခ္ဓ အလုံးစုံကို သိနိုင်သော သဗ္ဗညူ ဖြစ်၏" ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်ဖို့ရာ မိန့်တော်မူသည်၊ "ပုဏ္ဏားကို နစ်နာအောင် နာကျည်းဖွယ် မမှု စကားကို မိန့်တော်မူသည် မဟုတ်ပါ" ဟူလို။

၂၈၄။ ဣန္ဒိန်-၌၊ အယဉ္စ အမ္ဗဒ္ဒော-ဤအမ္ဗဒ္ဒသည်လည်းကောင်း၊ အသာ-ထိုအမ္ဗဒ္ဒ၏။ အာစရိယောစ-သည်လည်းကောင်း၊ မန္တေ-မန္တန်တို့ကို၊ နိသာယ-မှီ၍၊ အတိမာနိနော-လွန်ကဲသော မာန်မာနရှိကုန်၏။ တေန-ကြောင့်၊ (ထုံသို့ အလွန်မာနကြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ တေသံ-ထိုဆရာတပည့်တို့၏၊ မန္တ နိသိတမာနနိမ္မဒနတ္ထं-မန္တန်ကို ဦးသောမာန၏ မယစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ (မာနကို နှိမ်ခြင်းအကျိုးငှာ)၊ ဥတ္တုရိ-အထက်၌၊ ဒေသန်-ဒေသနာတော်ကို၊ ဝေဒေ္ဓေ-ထိုးပွားစေတော်မူလိုသည်' (ဟုတ္တာ)၊ တं ကိ' မည္ဘသိ အမ္ဗဒ္ဒ ဣမ ရာဇာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။ ဝါ-၏။ ကတ္ထ-ထိုကို' မည္ဘသိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ရထူပတ္ထရေတိ-ကား၊ ရထမှိ-ရထားပေါ်၌၊ ရညော-၏။ ဌာနတ္ထ-တည်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ အတ္ထာရိတ္ထာ-ခင်း၍၊ သမ္ဗိတာပဒေသေ-စီရင်အပ်သော အရပ်၌၊ ("ဌိတော" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊ ဥဂ္ဂေဟိဝါတိ-ကား၊ ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတေဟိ-ကျော်စောသူတို့ထက် ကျော်စောကုန်သော၊ (အလွန်ကျော်စောကုန်သော)၊ အမစ္စေဟိဝါ-အမတ်တို့နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရာဇေဟိဝါ-ကား၊ အနဘိသိတ္တာ ကုမာရေဟိ (ဝါ)-အဘိသိက် မသွန်းအပ်သေးသော မင်းသားတို့ဖခင်သော်လည်း ကောင်း၊ ("မန္တေယျ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊ [ရညော + အပစ္စ ရာဇပြား။]

ကိမ္ဘိဒေဝ မန္တနန္တိ-ကား၊ အသုကသ္မိ-ထိုမည်သော၊ ပဒေသေ-အရပ်၌၊ [အချို့ စာအုပ်၌ "ဒေသေ" ဟု ရှိ၏။] တဋ္ဌာကံ-တစ်ဖက်ဆည်ကန်ကို၊ ကာတုံ, ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။ (ဣတိ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ (အသုကသ္မိ ပဒေသေ), မာတိကံ-မြောင်းကို၊ ကာတုံ, ဝဋ္ဋတိ-၏။ (ဣတိ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ (အသုကသ္မိ ပဒေသေ), ဂါမံ, နိဂမံ (နိဝေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း)၊ (အသုကသ္မိ ပဒေသေ) နဂရံ-ကို၊ နိဝေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ-၏။ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ပါကဗ္ဗမန္တနန်-ထင်ရှားသော အတိုင်အပင်ကို၊ ("မန္တေယျ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊ [အမျှား နားထောင်နိုင်သော (လျှို့ဝှက်စရာ မလိုသော) အတိုင်၊ အပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် နောက်၌ ထိုတိုင်ပင်သံကို ကြားရသော သုဒ္ဓ, သုဒ္ဓဒါသကို ပြလိမ့်မည်။]

ရထူပတ္ထရေ။ ။[ရထ + ဥပ + အတ္ထရ။] အတ္ထရိယတေ-ခင်းအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထရော၊ ဥပရိ-အထက်၌ (အပေါ်၌) + အတ္ထရော ဥပတ္ထရော၊ ရထဿ + ဥပတ္ထရော ရထူပတ္ထရော။ [ပါဠိတော်၀ယ် "ဟတ္ထိဝိဝါယ ဝါ နိသိနွောတိ ပါဠိယဲ ဝုတ္တာ-ဦးကာသစ်။]

ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတေဟိ။ ။ဥဂ္ဂတာနံ-ကျော်စောကုန်သော အမတ်တို့ထက် + ဥဂ္ဂတာ-ကျော်စောကုန်သော အမတ်တို့တည်း။ ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတာ-တို့၊ ဤသို့ဆဋ္ဌတပုဗ္ဗုရိသ် တွဲပါ။ "ဥဂ္ဂတေဟိ ဥဂ္ဂတေဟိ" ဟု ဝိဓ္ဌာအနက် မမှတ်ပါနှင့်။

တဒေဝ မန္တနန္ဓိ-ကား။ ယံ-အကြင်အတိုင်အပင်ကို၊ ရညာ-သည်၊ မန္ဒိတ-တိုင်ပင်အပ်ပြီ၊ တဒေဝ-ထိုအတိုင်အပင်ကို၊ ဘာဒိသေဟိ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ (မင်း၏၊ ခေါင်းညိတ်ပုံ, မျက်စပစ်ပုံ စသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊) သိသုကေ္ခဝဘမုဇကေ္ခပါဒိဟိ-ဦးခေါင်းမြှောက်ခြင်း, မျက်ခုံးမြှောက်ခြင်း အစရှိကုန်သော၊ (ဦးခေါင်းညိတ်ခြင်း, မျက်စပစ်ခြင်း အစရှိကုန်သော၊) အာကာရေဟိ-အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ မန္တေယျ-တိုင်ပင်ရာ၏။ ရာဇာဏိတ္တိ-ကား၊ ရညာ-သည်၊ ယသ္မာ အတ္ထသ-အကြင်အစီးအပွားကို၊ (အကြင်ကိစ္စကို၊) သာဓနသမတ္ထ-ပြီးစေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော၊ ဘဏိတံ-ပြောဆိုအပ်သော စကားကို၊ (ဘဏတိ) ယထာ-ပြောဆိုသကဲ့သို့၊ (တထာ-ဘူ၊) သောဝိ-ထို သုဒ္ဓ, သုဒ္ဓ၏ ကျွန်သည်လည်း၊ တသ္မာ အတ္ထသ-ကို၊ သာဓနသမတ္ထမေဝ-ပြီးစေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဘဏိတံ-ပြောဆိုအပ်သော စကားကို၊ ဘဏတိ (အပိန္နေ)-ပြောဆိုသည် မဟုတ်လော၊ ဣဒါ အတ္ထော-နက်။

၂၈၅။ ပဝတ္တာရောတိ-ကား၊ ပဝတ္တယိတာရော-ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ (ဣသယောဌ် စပ်၊) ယေသံတိ-ကား၊ ယေသံ - အကြင်မန္တန်ကို ပြုကြသော

ရာဇာဏိတံ။ ။ပါဠိတော်၌ "အပိန္ဓ သော ရာဇာဏိတံ ဝါ ဘဏာတိ" ဝယ် "ရာဇာဏိတ" ၏ အဖွင့်တည်း၊ "ရညာ + ဘဏိတံ ရာဇာဏိတံ" ဟု ပြု၍ "ရာဇာဏိတ ဝိယ ရာဇာဏိတံ" ဟု ဥပမာတဖွဲ့တိ ဆင့်စေလိုသောကြောင့် (တစ်နည်း) သဒ်သူပစာဟု ကြေစေလိုသောကြောင့် "ယထာ ရညာ ဘဏိတံ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို့နောက် "တယတ္ထသ"ဟု ရှိ၏။ "ယသ္မ အတ္ထသ" ဟု အနိယမရှိမှ ကောင်းမည် ထင်သည်၊ အတ္ထသဒ္ဒါသည်လည်း ဟိတအနက်ဟော၊ ဟိတဟူသည်လည်း အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော လုပ်ငန်း (ကိစ္စ) ပင်တည်း။

လိုရင်းကား။ ။"အကြင်ကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော စကားကို မင်းသည် ပြောဆိုအပ်သကဲ့သို့, ထိုသုဒ္ဓ (သို့မဟုတ်) သုဒ္ဓဒါသသည်လည်း ထိုကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော စကားကို ပြောဆိုသည် မဟုတ်လော" ဟု မေးတော်မူလိုရင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်မှ အပိန္ဓကို ယူ၍ အနက်ပေးရသည်။

ပဝတ္တာရော။ ။ပ + ဝစဝေါတ (ဦးကာသစ်၌ ဝဒဓာတ်) တုပစ္စည်းဖြင့် "ပဝတ္တု" ဟု ဖြစ်၏။ "ဘုဇာဒီနမန္ဓော ဒ္ဒိစ" သုတ်ဖြင့် စီရင်၊ "ပ (ပါဝစဘာဝေန)-မြတ်သော စကား၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ-ဣသိတို့ ပါဠိတော်၏ အဖြစ်ဖြင့် + ဝတ္တာရော-ပြောဆိုတတ်ကြကုန်သော"ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ ထိုသို့ပြောဆိုတတ်သူတို့သည် ဣသိတို့၏ ပါဠိတော်မန္တန်ကို ဖြစ်စေတတ်သူတို့ပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပ + ဝတ္ဘု (ဝတ္တု) ဓာတ် + ဏယပစ္စည်း, တုပစ္စည်းဖြင့် "ပဝတ္တယိ ဘာရော" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်။

ဒ္ဒိကာသစ်။ ။ပဝတ္တာရောတိ ဇောသေ ပါဝစနဘာဝေန ပတ္တာရောတိ သဒ္ဒတော အတ္ထো၊ ယသ္မာ ပန တေ တထာဘူတာ (ထိုသို့ ပါဝစနအဖြစ်ဖြင့် ရှုတိဆိုတတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကြသော ရသေ့တို့သည်)၊ မန္တာနံ ပဝတ္တကာနာမ (မန္တန်တို့တို့ ဖြစ်စေတတ်သူတို့မည်၏။) တသ္မာ အဓိပ္ပာယတော အတ္ထော ဒဿေတုံ ပဝတ္တယိတာရောတိ ဝုတ္တော။

ရှေးရသေ့တို့၏။ သန္တာန်-ဥစ္စာဖြစ်သော၊ မန္တာပဒ်တိ-ကား၊ ဝေဒသခ်ီတံ-ဝေဒဟု ဆိုအပ်သော၊ မန္တမေဝ-မန္တန်ကိုပင်တည်း၊ [“ဝေဒတ္ထယသခ်ီတံ-ဝေဒ ၃ ပုံဟု ဆိုအပ်သော မန္တမေဝ”ဟု မူကွဲရှိ၏။] ဂိတံတိ-ကား၊ အဋ္ဌကာဒီတိ-အဋ္ဌက အစရှိကုန်သော၊ ဒသဟိ-တစ်ကျိပ်ကုန်သော၊ ပေါရာဏကပြာဟွဏောတိ-ရှေးခ်ဉ် ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားရသေ့တို့သည်၊ သရသမ္ဘတ္တိဝသေန-အသံ၏ အနိမ့်အမြင့်စသော ပြည့်စုံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သဗ္ဗယိတ-သရရွှာယ်အပ်သော၊ (တံ၌ စပ်၊) ပဝုတ္တံ-ကား၊ အညေသံ-အခြားသူတို့အား၊ ဝုတ္တံ-ရွတ်ပြအပ်သော၊ ဝါစိတံ-ပို့ချအပ်သော၊ ဣတိ အဣော-နက်၊ သမိဟိတံတိ-ကား၊ သမုပဗျူဠ्ဠ-ကောင်းစွာ ကပ်၍ အထူး အားထုတ်အပ်သော၊ ဝါ-ပေါင်းစုအပ်သော၊ ရာသိကတံ-အစုပြုအပ်သော၊ ပိဏ္ဍာ-အပေါင်းကို၊ ကတွာ-၍၊ ထပိတံ-ထားအပ်သော၊-(တံ၌ စပ်၊) ဣတိ အဣော။

မန္တာပဒ်။ ။မန္တနင့် ပဒသဒ္ဒါတို့၏၊ အရတူကြောင်းကို ပြလိုလျှင် “မန္တမေဝ” ဟု ဖွင့်သည်၊ [သမာသ် ၂ ပုဒ်တွင် ၁ ပုဒ်ခန့်၍ ဖွင့်ရာ၌ ရဲခါ ထို ၂ ပုဒ်၏ အရတူကြောင်းကို ပြ၏၊ ရဲခါ ၁ ပုဒ် အနုက် မရှိကြောင်းကို ပြ၏။ အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ္ဍဘာသာဋ္ဌိကာ “ဝေရွေဟကဏ္ဍ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ” အဖွင့်၌ ရှုပါ။] “မန္တ-ဝုတ္တဘာသနေ” ဟု ဓာတ်ကျမ်းရှိသောကြောင့် သုဒ္ဓလူမျိုးတို့ကို မပါစေဘဲ လုံ့ခြုံစွာ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ရွတ်ဆိုအပ်ရကား “မန္တီယတေ-လုံ့ခြုံစွာ ရွတ်ဆိုအပ်၏။ ဣတ္ထိ-ဣဝစနတ္ထကြောင့်၊ မန္တော-မည်၏။ ထိုမန္တသည်ပင် ထိုထိုစီးပွားကို ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် “ပဇ္ဇတိ ပါပုဟောတိ ဧတေနာတိ” ဟူသော စစနတ္ထအရ ပဒလည်းမည်၏။ ဧန္တောယေ + ပဒ် မန္တပဒ်။ [ပါဠိတော်၌ “ဣဒံ မန္တပဒံ” ပုဒ်ကို ဒုတိယန္တ အနက်ပေးရ၍၊ အနုဂါယန္တိ၌ သာမညကဲ့အဖြစ်ဖြင့် စပ်ပါ။ တဲကား ဝိသေသကံတည်း။]

ဂိတံ။ ။“ဂေ-သဒ္ဒေ” ဟူသော ဓာတ်ကျမ်းနှင့်အညီ အသံထုတ်၍ ရွတ်ဆိုအပ်သည်ကို “ဂိတ” ဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗယိတံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုသို့သရရွှာယ်ရာ၌ ဥဒတ္တ-အသံကို မြှင့်၍ ကျယ်ကျယ်ရွတ်ခြင်း, အနုဒတ္တ-အသံကို နှိမ့်၍ တိုးတိုးရွတ်ခြင်းစသော သရရသမ္ဘတ္တိဖြင့် (အသံနေ အသံထား မှန်အောင်) ရွတ်ဆိုရသောကြောင့် “သရရသမ္ဘတ္တိဝသေန” ဟု ဆိုသည်၊ ယခုအခါ ဂီတရွတ်ခြင်းမျိုးပင်တည်း။ [သံ + အမိ + ဣဓာတ်, တပစ္စည်းဖြစ်သောကြောင့် ဝုဒ္ဓိမရောက်ဘဲ “သဗ္ဗယိတံ” ဟု ရှိပါစေ။]

ပဝုတ္တံ။ ။“ပ (ပရေသံ) + ဝုတ္တံ-ဆိုပြအပ်” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “အညေသံ + ဝုတ္တံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ “သူတစ်ပါးတို့အား ဆိုပြအပ်” ဟူသည် အတုလိုက်၍ ဆိုအောင် ပြုချခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဝါစိတံ” ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်၏။

သမိဟိတံ။ ။“သံ-ပေါင်း၍ + ဣဟိတ-အားထုတ်အပ်” ဟုသဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ သံ+ ဥပ + ဒိ + ဦဟဓာတ် တပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော သမုပဗျူဠ्ဠလည်း “ပေါင်း၍ + ကပ်၍ + အထူး + အားထုတ်အပ်”ဟုပင် သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ “ရာသိကတံ-အစုပြုအပ်” ကား ဝေါဟာရတ္ထ တည်း။ “ပိဏ္ဍာ ကတ္တာ ထပိတံ” ကား အဓိပ္ပာယတ္ထ။

တဒနုဂါယန္တိ-ကား။ ဇောရဟိ-ယခုလက်ထက်၌၎င်း ပြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ တေဟိ-ထိုရှေးရသေ့တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၎င်း ဂိတံ-သီဆိုအပ်ပြီးသော၊ တံ-ထိုမန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဂါယန္တိ - အတုလိုက်၍ သီဆိုကြကုန်၏။ အနုသဗ္ဗယန္တိ - အတုလိုက်၍ သရဇ္ဈာယ်ကြကုန်၏။ တဒနုဘာသန္တိ-ကား။ တံ-ထိုမန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဘာသန္တိ-အတုလိုက်၍ ရွတ်ဆိုကြကုန်၏၊ ဣဒံ - ဤတဒနုဘာသန္တိဟူသော ပုဒ်သည်၊ ပုရိမသောဝ-ရှေးတဒနုဂါယန္တိဟူသော ပုဒ်၏ပင်၊ ဝေဝစနံ-ဝေဝစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်တည်း။ ဘာသိတမနုဘာသန္တိတိ - ကား၊ တေဟိ - ထိုရှေးရသေ့တို့သည်၊ ဘာသိတံ-ရွတ်ဆိုအပ်သော၊ သဗ္ဗယိတံ-သရဇ္ဈာယ်အပ်သော၊ (တံ-ထိုမန္တန်ပုဒ်ကို၊) အနုသဗ္ဗယန္တိ-အတုလိုက်၍ သရဇ္ဈာယ်ကြကုန်၏။ ဝါစိတမနုဝါစေန္တိတိ-ကား၊ တေဟိ-တို့သည်၊ အညေသံ-အခြားသူတို့အား၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဝါစိတံ-ရွတ်ဆိုစေအပ်သော၊ ဝါ-ပို့ချအပ်သော၊ (တံ-ထိုမန္တန်ပုဒ်ကို၊) အနုဝါစေန္တိ-အတုလိုက်၍ ဆိုစေကြကုန်၏။ ဝါ-ပို့ချကြကုန်၏။

သေယျထိဒံတိ (ပဒသ)-သေယျထိဒံဟူသော ပုဒ်၏။ တေ-ထိုရှေးရသေ့တို့ဟူသည်၊ ကတမေ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့နည်း၊ ဣဒါ-ဤ အတ္ထော-သည်၊ (ဟောတိ၊) အဋ္ဌကောတိ အာဒိနိ-အဋ္ဌကောအစရှိသော အမည်တို့သည်၊ တေသံ-ထိုရှေးရသေ့တို့၏။ နာမာနိ-တို့တည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ တေ-ထိုမန္တန်ကို ပြုလုပ်တတ်သော ရှေးရသေ့တို့သည်၊ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ-ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဘိညာဉ်ဖြင့်၊ သြလောကေတွာ-

---

ဒိဗ္ဗေန ၊ပေ၊ သြလောကေတွာ။ ။ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဘိညာဉ်သည် သစ္စာပွန်ရှုပါ၌ရှိကိုသာ အာရုံပြုနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် "ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ" အရ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုသာမက၊ ဒိဗ္ဗစဗ္ဗဟူသော ပရိကမ်ရှိသော ယထာကမ္မုပဂညာဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနှင့် မြင်တတ်ချင်းတူသော ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း ယူပါ။ မှန်၏။ ထိုမန္တန်ကို ပြုကြသော ရှေးရသေ့တို့သည် ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် သတ္တဝါတို့ကို မြင်ပြီးသောအခါ "မည်သည့်ကံကြောင့် ဤသို့ ဖြစ်ရပါလိမ့်မည်နည်း" ဟု စဉ်းစားကြ၏။ ထိုအခါ ယထာကမ္မုပဂညာဏ်ဖြင့် ထိုသတ္တဝါတို့၏ ရှေးကပြုအပ်ခဲ့သောကံကို သိကြရ၏။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဖြင့် ရှေးရှေးကမ္မာတို့၌ ရသေ့ကြီးတွေကတို့၏ ဒေဝမန္တန် စီရင်ခဲ့ပုံကို လည်း မြင်ကြရသည်။

ဠီကာ။ ။ဒိဗ္ဗစက္ခုနှာ သြလောကေတွာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုပရိဘဏ္ဍေန ယထာကမ္မုပဂ ညာဏေန သတ္တာနံ ကမ္မသကတာဒိ (သြလောကေတွာ၌ စပ်) ပစ္စက္ခတော သေသနဋ္ဌေန (မျက်မှောက်မြင်တတ်သည့်အတွက်) ဒိဗ္ဗစက္ခုသဒိသေန ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏေန အတီတကမ္ပေ ဗြာဟ္မဏာနံ မန္တဗ္ဗေန ဝိဓိဉ္စ သြလောကေတွာ။

မှတ်ချက်။ ။ယခုအခါ၌ "ထိုထိုရုပ် အသံ လက်ခြေအင်္ဂါ လက္ခဏာမျိုးသူသည် ရှေးက မိမိပြုအပ်ခဲ့သောကံကြောင့် ထိုလက္ခဏာကို ရရှိကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤဘဝ၌ မည်ကဲ့သို့ ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးကို ရနိုင်၏၊ မည်သည့်အရွယ် မည်သည့်အချိန်၌ ရနိုင်၏" ဘသည်ဖြင့် မှန်အောင် ဟောပြောနိုင်ကြခြင်းမှာ ထိုဝေဒမန္တန်ဟူသော ဗေဒင်ကို မှန်ကန်စွာ ဘာသိသူတို့၏ အစွမ်းပင်ဖြစ်သည်။

ကြည့်ရှုရ၍၊ ပရူပယာတံ-သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်မှုကို၊ အကတ္တာ-မပြုမူ၍၊ ကသယ သမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓသ-ကသယသမ္ဘာသမ္ဘဒ္ဓမည်တော်မူသော၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပါဝစနေန-ဝဋ္ဋနိဿိတစကားတော်နှင့်၊ [ဝိဝဋ္ဋနိဿိတစကားကို ထိုရရသေ့တို့ နားမလည်နိုင်ကြ၊ ဝဋ္ဋနိဿိတဖြစ်သော လောကီကြီးပွားရေးကိုသာ ထိုရရသေ့တို့ အတုယူကြသည်။] သဟ-တက္ခ၊ သဲသဲခွဲတွာ-ခွီးနှောတိုက်ဆိုင်၍၊ မန္တေ-မန္တန်တို့ကို၊ ဝါ-ဝေဒကျမ်းတို့ကို၊ ဂန္ဓိသု-သီကုံးကြကုန်ပြီ၊ ပန-ကား၊ အပရာပရေ-နောက်နောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ [သြဏ္ဍာကမင်း၏ လက်ထက် ပုဏ္ဏားတို့ကို ဆိုသည်။]၊ ပါဏာတိပါတာဒီနိ-ပါဏာတိပါတ အစရှိသော အမှုတို့ကို၊ ပကတ္တိပတ္တာ - ထုတ်ညွှန်းတွင်း၍၊ တယော - ၃ ပုံကုန်သော၊ ဝေဒေ - ဝေဒကျမ်းတို့ကို၊ ဘိန္ဒိတ္တာ-ဖျက်ဆီး၍၊ ဗုဒ္ဓဝစနေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ဝိရုဒ္ဓေ-ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ကို၊ အကံသု-ပြုကြကုန်ပြီ။ [သူတ္တနိပါတ-ဗြာဟ္မဏမွေ့ကသုတ်ကို ကြည့်ပါ။]

နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ-ကား၊ ယေန-အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ တဲ့-သည်၊ ဣသိ-ရသေ့သည်၊ ဘဝေယျာသိ-ဖြစ်ရာ၏။ ဧတံ ကာရဏံ-ဤရသေ့ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ နု ဝိဇ္ဇတိ၊ ဣဒမ-ဤစကားရပ်၌၊ ဘဝေ၊-သည်၊ ("ပဠိကွဲ့ပ"၌ စပ်)၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဇေယ-ဤအမွေ့ဌသည်၊ ပုစ္ဆိယမာနောပိ-မေးအပ်ပါသော

ဣသိ ၊ပေ၊ ဘဝေယျာသိ။ ။ဣသိတို နိဒ္ဒေသနမတ္တံ-ဣသိဟူသော စကားသည် နိဒ္ဒေသနနည်းသာတည်း၊ ပါဠိတော်အတိုင်း "ဣသိဝါ ဣသိတ္တာယဝါ ပဠိပန္နော ဘဝေယျာသိ" ဟု ဆိုထိုက်သည်။ ["ဣသိတ္တာယဝါ ပဠိပန္နော" မပါဘဲ ဆိုထားသောကြောင့် နိဒ္ဒေသနနည်းဟု ဋီကာသစ် ဆိုသည်။]

ပါဠိတော်။ ။"တ္တာဟံ မန္တေ အမိယာမိ သာစရိယကောတိ တွံ မည္ဘသိ"ဟု ရှိပါ၏၊ စာအုပ်တို့၌ "တွံ မည္ဘသိ" မပါသောကြောင့် အနက်အဓိပ္ပာယ် ပျက်နေ၏။ ဋီကာသစ်၌ "တွံ မည္ဘသိ" ဟု ပါသည်။

ဣ၀ ၊ပေ၊ ပဠိကွိပိ။ ။ရှေးရှေး အမေးအစဉ်၌ ဗုဒ္ဓရှင်တော်က မေးတော်မူပြီး သောအခါ အမွေ့ဌ၏ "နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမ" ဟု ပဋိညာဉ်ပေးသည်ကို ခံယူပြီးမှ ရှေ့သို့ ဆက်၍ မေးတော်မူ၏။ ဤနေရာ၌ကား အဘယ့်ကြောင့် အမွေ့ဌ၏ ပဋိညာဉ်ကို ယူတော်မမူဘဲ "နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ-ဣသိဖြစ်ဖို့ အကြောင်း မရှိ" ဟု ပယ်တော်မူပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ယသ္မာ ဇေ၀ ပုစ္ဆိယမာနောပိ ၊ပေ၊ ဇာနာတိ၊ တသ္မာ ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂိပိ" ဟု မိန့်သည်။ [ဤ၌လည်း "ဣသိဘာ၀ စစေ ဣသိတ္တာယ ပဋိပန္နဘာ၀စ ပဋိဂ္ဂိပိ" ဟုဆိုလိုလျက် နိဒ္ဒေသနနည်းအားဖြင့် "ဣသိဘာ၀" ဟု ဆိုသည်။]

ဣ၀အစ္စဲ။ ။"ဣဓာတိ တ္တာဟံ မန္တေ အမိယာမိ သစာစရိယကောတိ တွံ မည္ဘသိတိ ဝုတ္တဘဋာနေ" ဟု ဋီကာသစ် ခွဲ၏။ "မည္ဘသိ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ရာဌာနခွဲ" ဟု အာဒိအနက်ယူလျှင် အမိပ္ပာယ်ရပါ၏။ သို့သော် ပါဠိတော်၌ကား "နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ" ၏

လည်း၊ (ဣသိဖြစ်လတ့ံလော, သို့မဟုတ် ဣသိဖြစ်ဖို့ရန် ကျင့်သူဖြစ်လတ့ံလောဟု မေးအပ်ပါသော်လည်း၊) အတ္တနော-မိမိ၏။ အဝတ္ထုရဏဘာဝ-လွမ်းဖိအပ်လတ့ံ၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတ္တာ-သိ၍၊ ပဋိဝစန-စကားတုံ့ကို၊ (“နောဟိဒံ ဘော ဂေါတမ” ဟူသော စကားအတုံ့ကို၊) နု ဒသတိ-ပေးလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာတိ-သိတော်မူ၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဋိညည်-ပဋိညာဉ်ကို၊ အဝဟေတွာဝ-ယူတော်မမူဘဲသာ၊ တံ ဣသိဘာဝံ-ထိုရသေ့အဖြစ်ကို၊ ပဋိဋ္ဌိပိ-ပယ်မြစ်တော်မူပြီ။

၂၈၆။ ဣဒါနိ-၌၊ (“အာဒိ မဟာ”၌ စပ်၊) ယဿာ-ကြောင့်၊ ပေါရာဏာ-ရှေးခေါ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒသ-တစ်ကျိပ်ကုန်သော၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ-ထိုရသေ့ ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ နိရာမဂန္ဓာ-ကိလေသာတည်းဟူသော ညီစို့ခို့အနံ့ မရှိကြကုန်သည်၊ အနိဋ္ဌိဂန္ဓာ-မိန်းမအနံ့ မရှိကြကုန်သည်၊ ရဇောဇလ္လမရာ-မြူကြမ်း မြူနုကို ဆောင်ကြကုန်သည်၊ [တန်ဆာ မဆင်ကြ-ဟူလို။] ဗြဟ္မစာရိနော-မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အရညာယတနေ-တောကျောင်း၌၊ ပဒ္ဓတပါဒေသု-တောင်ခြေတို့၌၊ ဝနမူလဖလာဟာရာ-တော၁သစ်မြစ်, သစ်သီး ဟူသော အာဟာရရှိကြကုန် သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝသိံသု-နေကြကုန်ပြီ။

ယဒါ-၌၊ ကတ္ထစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်သို့၊ ဂန္တ္မကာမာ-သွားလိုကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (တဒါ၊) ဣဒ္ဓိယာ-တန်ခိုးဖြင့်၊ အာကာသေနေဝ-ကောင်းကင်ဖြင့်သာ၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ-ထိုရသေ့တို့၏။ ယာနေန-ယာဉ်ဖြင့်၊ ကိစ္စံ-ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊ စ-သည်သာမကသေး၊ သဗ္ဗဒိသာသု-အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ နေသံ-တို့၏၊ မေတ္တာဒိဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ၁-မေတ္တာ အစရှိသော ဗြဟ္မဝိဟာရ ဘာဝနာသည်သာ၊ အာရက္ခာ-အစောင့်အရှောက်သည်၊ ဟောတိ၊ တေသံ-ထိုရသေ့တို့၏။ ပါကာရပုရိသဂုတ္တိဟိ-တံတိုင်းအစောင့်အရှောက်, လက်နက်ကိုင်ယောကျ်ားအစောင့်အရှောက်တို့ဖြင့်၊ အတ္ထော-ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ စ-ဆက်၊ ဣမိနာ အမွဌေန-သည်၊ တေသံ-ထိုရသေ့ ပုဏ္ဏားတို့၏။ ပဋိပတ္တိ-အကျင့်ကို၊ သုတပုဒ္ဓာ-ကြားအပ်ဖူးပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သာစရိယကသာ-ဆရာနှင့် တကွဖြစ်သော၊

ရှေ့၌ “ဘာဝတာ တို့ ဘဝိသသိ ဣသိဝါ, ဣသိဝတ္ထာယဝါ ပဋိပန္နော” ဟု ရှိသောကြောင့် ထို“ဘာဝတာ ၊ပေ၊ ပဋိပန္နော” ဟူသော အမေး၌သာ “နောဟိဒံ ဘော ဂေါတမ” ဟု ပဋိညာဉ် လိုပါသည်၊ ထို့ကြောင့် “ဣဒ-ဤတာဝတာ ၊ပေ၊ ပဋိပန္နောဟူသော စကားရပ်၌” ဟု စွဲသင့်ပါသည်။

နိရာမဂန္ဓာ။ ။[နိ+အာမဂန္ဓာ။] ထဝိသံ အာမဂန္ဓိယဲ-အဘိဓာန် (၈၄၆) စိမ်းစိုစို ညီစိုခို့အနံ့ကို အာမဂန္ဓဟုလည်းကောင်း, ဝိသဂန္ဓဟုလည်းကောင်း ခေါ်၏။ ဤနေရာ၌ ကိလေသာ၏ မစင်ကြယ်ခြင်းကိုပင် အနဲ့ဟု တင်စား၍ “အာမဂန္ဓ” ဟု ခေါ်သည်၊ နတ္ထိ + အာမဂန္ဓော ယေသံတိ နိရာမဂန္ဓာ။

ဣမသ-ဤအမွှဋ္ဌ၏၊ တေသံ-ထိုရှေးရသေ့တို့၏။ ပဋိပတ္တိတောဟ-မှ၊ အာရကာ ဘာဝံ-အုပေးကြီး၏ အဖြစ်ကို၊ ဒယေတုံ-ဌာ၏ တံ ကိံ မည္ဘသိ အမွှဋ္ဌာဒီ အာဒီ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ ဝါ-၏။

တတ္ထ-ထိုတံ ကိံ မည္ဘသိ အမွှဋ္ဌ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဝိစိတကာဌကံတို့-ကား။ ဝိစိနိတ္ထာ-ရွေးချယ်၍။ အပနိုတကာဌကံ-ပယ်အပ်ပြီးသော အမည်းအညစ်ရှိသော၊ ("ဩဒနံ ဘုဥ္ဇန္တိ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဝေဌကနတ္ထပယသာဟိတိ-ကား၊ ဒုသ ၊ပေ၊ အာဒီဟိ-အဝတ်ပြား, အဝတ်စည်း အစရှိကုန်သော၊ ဝေဌကေဟိ-ရစ်ပတ်ကြောင်း အဝတ်တို့ဖြင့်၊ နာ့မိတဖာသုကာဟိ-ညွှတ်စေအပ်ပြီးသော နံရိုး ရှိကုန်သော၊ ("နာ့ရီဟိ" ၌ စပ်၊) ကုတ္တဝါလေဟိတိ-ကား၊ သောဘာကရဏတ္ထ-

---

တံ ကိံ မည္ဘသိ အမွှဋ္ဌ။ ။ထိုပါဠိတော်အတွက် ဝိဘာဝနတ္ထကား "ဧတ္ထစ နိရာဝဂဠာတိ ဧတေန တေသံ ပေါရာဏာနံ ပြဟ္ဘဏာန ဝိကဿိတတိလေသတေ (ပယ်ခွာအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိကြသော စ္ဆာန်အဘိညာဉ်ရသူများ ဖြစ်ကြောင်းကို) ဒဿေတိ ၊ပေ၊ သဗ္ဗဒိသာသုတိ အာဒိနာ ရက္ခာဝရဏပရိဏေါ (စောင့်ရှောက်မှု လုံခြုံဝေမှု မလိုဟု ပယ်ရှားမှုကို ပြ၏။) ဤသို့မြတ်ဖြင့် သာစရိယကဖြစ်သော အမွှဋ္ဌ၏ မိန္ဒာအကျင့်ကို ထောက်လျှင် ထိုရှေးရသေ့တို့၏ အကျင့်ကို သမ္ဘာအကျင့်ဟု ဆိုထိုက်၏။ သို့သော် ထိုမျှလောက် ကြီးကျယ်သော လောကီသမ္ဘာအကျင့်သည် အရိယာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အနုတ္တရ ပိန္ဓာသမ္ဘဝါအကျင့်ကို ထောက်လျှင် မိန္ဓာအကျင့်ပင် ဖြစ်သေး၏။ဟူသော အခါဗျာယ်ကို ထင်ရှားပြတော်မူကာဘ ဆရာနှင့်တကွသော အသင့်မှာမူ ထိုရှေးရသေ့တို့၏ အကျင့်မျှပင် မရှိရကား "အဘယ်မှာလျှင် ခေါင်းပါးသော ခြိုးခြိုသောအကျင့် ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း" ဟု အမွှဋ္ဌကို နှိပ်တော်မူလိုသောကြောင့် "တံ ကိံ မည္ဘသိ အမွှဋ္ဌ. . ဧဝံ သုတေ" အစရှိသော စကားကို ပါဠိတော်၌ မိန့်တော်မူသည်။

ဝိစိတကာဌကံ။ ။ဝိစိတ၌ တဟစ္ဆည်းသည် အတိတ်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဝိစိနိတ္ထာ အပနိတာ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝိစိနိယတ္ထ-ရွေးချယ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝိစိတော၊ ဝိစိတော-ရွေးချယ်အပ်ပြီးသော + ကာဌော-မည်းနက်သော အညစ်အကြေးသည်၊ အတ္ထိ ဣတိ ဝိစိတကာဌကော (ဩဒနော)၊ မည်းညစ်သော အညစ်အကြေးများကို ရွေးချယ်၍ ဖယ်ရှားပြီးသော သန့်ရှင်းသော ထမင်း၊ စပါးလုံး, ကျောက်ခဲ, ဆန်မည်း စသည်တို့ "ကာဌ"ဟု ဆိုသည်။

ဝေဌကနတပသာဟိ။ ။"ဝေဌက" အရ ရစ်ပတ်ကြောင်းဖြစ်သော ဒုသေပဋ္ဌ (အဝတ်ပြား) ဒုသေဝကို (အဝတ်အပေါင်း အဝတ်အစည်း) တို့တို့ ယူစေလို၍ "ဒုသ ၊ပေ၊ ဝေဌကေဟိ" ဟု သရုပ်ဖော်သည်၊ နာမီယတ္ထ-ညွှစေအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ နတာ၊ ကာရိတ်ကေ့၊ ဘေးသို့ ကား၍ ထွက်နေသော နံရိုးတို့ကို ငါးရံကိုယ်ကလေးလိုဖြစ်အောင် ညွှတ်စေရသောကြောင့် "ပသ" အရ နံပါးကိုသာ ရသော်လည်း နံရိုးတို့ကို ဆိုလိုကြောင်း သိစေလို၍ "ဖာသုကာဟိ" ဟု ဖွင့်သည်။ [ဝေဌကေဟိ + နတာ ဝေဌကနတာ၊ ဝေဌကနတာ + ဖာသုကာ ယာသန္တိ ဝေဌကနတဖာသုကာ။]

တင့်တယ်မှုကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကပ္ပေတုံ-ဖြတ်စေခြင်းငှာ၊ ယုတ္တေဌာနေသု-သင့်လျော်သော အရပ်တို့၌၊ ကပ္ပိတာ၀ါလေဟိ-ဖြတ်အပ်သော အမွေးရှိကုန်သော၊ ("၀ဋ္ဌ၀ါရ၀ေထေဟိ" စပ်၊) စ-ဆက်၊ ဧတ္တာ-ဤကုတ္တာ၀ါလေဟိ ၀ဋ္ဌ၀ါရ၀ေထေဟိသော ပါ၌၌၊ ၀ဋ္ဌ၀ါနံယေ၀-မြင်းမတို့၏သာလျှင်၊ ၀ါလာ-အမွေးတို့ကို၊ ကပ္ပိတာ-ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ရထာနံ-ရထားတို့၏။ (၀ါလာ-တို့ကို) နံ (ကပ္ပိတာ)-ဖြတ်အပ်ကုန်သည်မဟုတ်၊ ပနဿ-ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ၀ဋ္ဌ၀ါယုတ္တာတ္တာ-မြင်းမတို့ဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ [၀ဋ္ဌ၀ါ၀ယုတ္တာတ္တာဟုလည်း ရှိ၏။ ယုတ္တ အလယ်ပုဒ် ကျေပုံကို ပြသောကြောင့် မကောင်းပါ။] ရထာ၀ိ-တို့ကိုလည်း၊ ကုတ္တာ ၀ါလာတိ-တို့ဟူ၍၊ ၀ုတ္တာ-မိန့်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ဥက္ကိဏ္ဏာ၀ရိခါသူတိ-ကား၊ ခတပရိခါသု-တူးအပ်ပြီးသော ကျုံးရှိကုန်သော၊ သြက္ခိတ္တာ၀ပလိယာသူတိ-ကား၊ ထ၀ိတပလိယာသု-ချထားအပ်ပြီးသော တံခါးကျည်မင်းတုတ် ရှိကုန်သော၊ နဂရရူပကာရိကာသူတိ ဧတ္တာ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ပရေသ-

---

ကုတ္တာ၀ါလေဟိ။ ။ကရိယိသု-ပြုပြင်အပ်ကုန်ပြီ၊ ကွတိ ကုတ္တာ (၀ါလာ)။ [၀ါလာတိ တေသု တေသု ဌာနေသု ဇာယမာနာ လောမာ-ဋီကာသစ်။] ထိုအမွေးများသည် လည်ပင်း, ဦးခေါင်း, အမြီး စသည်တို့၌ ရှည်နေလျှင် ဖြတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် "ကပ္ပေတုံ ယုတ္တဌာနေသု" ဟု ဖွင့်သည်၊ ကပ္ပဓာတ်သည် ပြုပြင်ခြင်း, ဖြတ်ခြင်းအနက်တို့ကို ဟောအ်။ ဤနေရာ၌ "ကပ္ပေတုံ ယုတ္တဌာနေသု" ဟု ဆိုသောကြောင့် ဖြတ်ခြင်းအနက်ကို ယူပါ။ ကုတ္တာ၌ ကရဓာတ်ကို ကုပြုထားသောကြောင့် "ကပ္ပိတာ" ဟု ဖွင့်ခြင်းကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပုလဲသည်း မှတ်ပါ။ ကုတ္တာ + ၀ါလာ ယာသန္တိ ကုတ္တာ၀ါလာ (၀ဋ္ဌ၀ါ)။

ဧတ္တာ ၊ပေ၊ ၀ုတ္တာ။ ။ပါဠိတော်၌ "ကုတ္တာ၀ါလေဟိ ၀ဋ္ဌ၀ါရ၀ေထေဟိ" ဟု ရှိသောကြောင့် ကုတ္တာ၀ါလအရ ရထားကို ရယ်သည်အတွက် "ရထားတို့၏ အမွေးတို့ကို ဖြတ်ထားသည်" ဟု အနက်ထွက်နေရကား အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဧတ္တာ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ မြင်းမတို့၏ အမွေးတို့ကိုသာ ဖြတ်အပ်ကုန်၏။ ရထားတို့မှာ ဖြတ်စရာ အမွေးပင် မရှိ၊ သို့သော် အမွေးဖြတ်ထားပြီးသော မြင်းမတို့ဖြင့် ထိုရထားတို့ကို ကပ်အပ်ကုန်သောကြောင့် သဟစရဏနည်း (ဌာနမူပစာရ) အားဖြင့် ရထားတို့ကိုလည်း "ကုတ္တာ၀ါလာ" ဟု ဆိုထားသည်ဟူလို။ [သဟစရဏနဝေသေန ဌာနိနာမေနဝါ ကုတ္တာ၀ါလာတိ ၀ုတ္တာ-ဋီကာသစ်။]

ဥတ္ထိဏ္ဏာ၀ရိခါသု။ ။"ဥ-အထက်၌ + ကိဏ္ဏ-ကျဲဖြန့်" ဟူသည် တူးပြီးနောက် မြေတို့ကို အထက်သို့ ကော်၍ ပစ်တင်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ခတ-တူးအပ်ပြီ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဥက္ကိဏ္ဏာ + ပရိခါ ယာသန္တိ ဥတ္ထိဏ္ဏာ၀ရိခါယော၊ (နဂရူပကာရိကာယော)။

သြက္ခိတ္တာ၀ပလိယာသု။ ။"တံခါးကျည်-တံခါးချည်" ဟု ရှေးက ခေါ်အပ်သော .တုတ်ကို "ပလိယ" ဟု ခေါ်၏။ သြက္ခိတ္တော + ပလိယော ယာသူတိ သြက္ခိတ္တာ၀ပလိယာ၊ "တံခါးပိတ်၍ မင်းတုတ်ချထားအပ်ရာ မြို့" ဟူလို။

တစ်ပါးသော ရန်သူတို့၏၊ အာရောဟနိုဝါရဏာပ္ဏ္ဏ-တက်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ သမန္တာနုဝရဲ-မြို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ပါကာရသ-မြို့ရိုး၏၊ အဓေ ဘာဝေ-အောက်အဖို့၌ (အောက်ခြေ၌) ကတသုဝေကမ္ပ-ပြုအပ်သော အက်တေ အမှုရှိသော အရပ်တို့၊ ဥပဘာရိကာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ကတသုဝေကမ္ဘံ ဌာနံ-ဦးကာသစ်။] ပန-ဆက်၊ ကွ-ဤဥက္ကိုဏ္ဍာပရိခါသု အစရှိသော ပါဠိ၌၊ တာဟိ ဥပကာရိကာဟိ-ထိုမြို့၏ အနီးဝယ် ပြုအပ်သော အက်တေအမှုရှိသော အရပ်တို့နှင့်၊ ယုတ္တာနိ-ယှဉ်ကုန်သော၊ နဂရာနေ၀-မြို့တို့ကိုပင်၊ နဂရူပကာရိကာယော တိ-တို့ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတာနိ-အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ [အချို့စာတို့၌ "ဥပကာရိကာယော" ကို ဇဲ့၍ "အဓိပ္ပေတာ" ဟု ရှိသည်။] ရဏ္ဍာပေန္ဓိတိ-ကား၊ တာဒိသေသု-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ နဂရေသု-တို့၌၊ ဝသန္တာပိ-နေရပါကုန်သော်လည်း၊ (ဒီယာသိ ဝုဟေတိ-ရှည်သော သန်လျက် လက်နက်ရှိကုန်သော၊ ပုရိသေတိ-တို့ကို) အတ္တာနံ-ဖိမိကို၊ ရဏ္ဍာပေန္ဓိ-စောင့်ရှောက်စေရကုန်သေး၏။

ကခ်ါတိ-ကား၊ သဗ္ဗညု-သဗ္ဗညူလေလော၊ (အလုံးစုံကို အကုန်သိသော ဘုရားလေလော၊) နု သဗ္ဗညု-သဗ္ဗညူ မဟုတ်လေသလော၊ (အလုံးစုံကို အကုန်သိသော ဘုရား မဟုတ်လေသလော၊) ဧဝံ-သို့၊ သဲသယော-ယုံမှားခြင်းသည်၊

နဂရူပကာရိကာသု။ ။ဥဒ္ဒါပေါ ဥပကာရိကာ၊- အဘိဓာန် (၂၀၃)၊ မြို့ရိုး၏ အခြေ၌ ရန်သူတို့ မတတ်နိုင်အောင် ခပ်စောက်စောက် ခပ်လျှောလျှော ပုံသဏ္ဌာန်မျိုးသော အက်တေဖြင့် ကိုင်တားအပ်ရာ အရပ်တို့ "ဥပဘာရိကာ" ဟု ခေါ်၏။ ဤနေရာ၌ ထိုကဲ့သို့ ဥပကာရိကာရှိသော မြို့တို့ကို "နဂရူပကာရိကာ" ဟု ခေါ်သည်။ [ကတ္တာဗ္ဗာတိ ကာရိကာ၊ သမီပေ-မြို့၏အနီး၌ + ကာရိကာ ဥပကာရိကာ၊ (တစ်နည်း)-ဥပကာရဲ + ကရောတီတိ ဥပကာရိကာ-ကျေးဇူးကို ပြုတတ်သော မြို့ရိုးအခြေ၊ ထိုဥပကာရိကာနှင့် ယှဉ်သော (ဥ၊ ကာရိကာ ပါရှိသော) မြို့ကိုလည်း သဟစရဏာနည်းအားဖြင့် "ဥပကာရိကာ" ဟု ယူ၍ "နဂရာနှစ်ဝ + တာနိ + ဥပကာရိကာယောစာတိ နဂရူပကာရိကာယော" ဟု ပြုဧလေသော ကြောင့် "ကွ-ဝ ပန ၊ဧပေ၊ အဓိပ္ပေတာနိ" ဟု ဖိန်သည်။] ဦးကာသစ်၌ကား "နဂရသ ဥပ ကာရိတာ ဧတာသတိ နဂရူပကာရိကာယော" ဟု ပြု၍ "ရာဇောနီ အပေက္ခာယ ကွက္ထိုလိဂ် နိဒ္ဒေသော" တဲ့ ဆိုသည်၊ ထိုအဆိုကို "နဂရာနေ၀ ၊ဧပေ၊ အဓိပ္ပေတာနိ" ဟူသော အဋ္ဌကထာဖြင့် ဝင်းစားပါ။]

ရဏ္ဍာပေန္ဓိ။ ။"ရှေးရသေ့တို့သည် (သင်တို့ဆရာ တပည့်ကဲ့သို့) တူးအပ်သော ကျွံးရှိကုန်သော ကျွံးတို့၏ အတွင်းက မြို့တံခါးတွေကို ပိတ်ထားရဲတွင် မက မင်းတုတ် ချ၍ ထားအပ်ကုန်သော, မြို့ရိုးမှာလည်း အောက်ခြေက ရန်သူ မတက်နိုင်အောင် ဥပကာရိကာဟု ခေါ်အပ်သော မြို့ရိုးအခြေရှိကုန်သော, ထိုမျှလောက် လုံခြုံနေသော မြို့အတွင်း၌ သန်လျက် ရှည် (ဒါးလွယ်) လက်စွဲသော ယောဂျီး အစောင့်အရှောက်ထားကာ နေကြသည်" ဟု ကြားဖူးသလား-ဟု မေးတော်မူသည်။

(ဟောတိ၊) ဝိမတီတိ-တိဟူသော ပုဒ်သည်၊ တသ္မေဝ-ထိုကခ်ီဟူသော ပုဒ်၏ပင်၊ ဝေဝစနံ-ဝေဝစ်ပရိယာယ် စကားလုယ်တည်း၊ ဝိရူပါ-အထူးထူးသော သဘောရှိသော၊ ဝါ-ဖောက်ပြန်သော၊ မတိ - သိခြင်းသည်၊ ဝိနိစ္ဆိနီတုံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ၊ အသမတ္ထာ-မစွမ်းနိုင်သော သဘောသည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ အတ္ထော၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ (အာဟ-၌ စပ်၊) ဘဂဝါ-သည်၊ အမွှန္ဒသ-၏။ ဣဒမိနာ အတ္ထဘာဝေန-ဤအတ္ထဘောဖြင့်၊ မဂ္ဂပါတုဘာဝေါ-မဂ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ ကေဝလံ-မဂ်၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းနှင့် မဖက်, သက်သက်၊ ဒိဝေါ-နေ့သည်၊ ဝိတိဝတ္တတိ-လွန်၏။ ခေါ ပန-စင်စစ်၊ အယံ-ဤအမွှန္ဒသည်၊ လက္ခဏပရိယေသနတ္ထံ-လက္ခဏာတို့ကို ရှာမှီးခြင်းအကျိုးငှာ၊ အာဂတော-လာခဲ့၏။ တမို့ ကိစ္စံ-ထိုလက္ခဏပရိယေသနကိစ္စကိုလည်း၊ နသရတိ-အမှတ်မရ၊ ဟ့န္ဒ-ယခု၊ အသ-ထိုအမွှန္ဒအား၊ ဝါ-၏။ သတိဇနနတ္ထံ-သတိကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ နယ်-နည်းကို၊ ဒေမိ-ပေးတော်မူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံတော်မူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

ကခ်ါ။ ။ကဒိဓာတ် (သို့မဟုတ်) ကခ်ဓာတ်သည် ဣန္ဒစာအနက်, သံသယအနက်ကို ဟောင်။ ထိုဗျင် ဤ၌ သံသယအနက်ကို ယူစေလိုရ၍ "သံသယော" ဟု ဖွင့်သည်၊ "သံ(သမ္ဗန္ဓတော)-ပတ်သန်းကျင်၌ + သယော-ဖြစ်ခြင်း" ဟူသည် အာရုံကစ်ခဲ့၌ ဝမ်းဖြတ်နိုင်ဘဲ အမျိုးမျိုးဖြစ်နေခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကို "ယုံမှား" ဟု ခေါ်ကြသည်။

ဝိမတိ။ ။ကခ်ါ၏ ဝေဝစ်ပရိယာယ် ဖြစ်သော်လည်း သဒ္ဒါ၏ အနက်အားဖြင့် ကွဲပြားသောကြောင့် "ဝိရူပါ + မတိ" ဟု ဖွင့်ပြန်သည်၊ "ဝိရူပါ-ဖောပြန်သော + မတိ-အလိုဆိုယူ" ဟု ပေးကြ၏။ "မတိတိ ဝိစိကိစ္ဆာသေန အနေကံသိကဇနနာ-ဝိစိကိစ္ဆာအတွက်ကြောင့် ဧကန်မဖြစ်သော သိခြင်း" ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်သောကြောင့် နိဿယဒ္ဓ တစ်မျိုးပေးထားသည်။ [ဝိဝိမံ + ရူပ ယဿာတိ ဝိရူပါ-အထူးထူးသော သဘောရှိသော (ဖောက်ပြန်သော) မတိ-သိခြင်း၊ "တစ်မျိုးကဲသည်၌ ဆုံးဖြတ်နိုင်သော သိခြင်း မဟုတ်, ပြောင်းလွဲနိုင်သော သိခြင်း" ဟူလို။]

ဣဒံ ဘဂဝါ။ ။[ဣဒံကို အာဟ၌ စပ်။] ဣဒံ၏ အစွဲတို့ ပါဠိတော်၌ "ယယာ ခေါ ပန အမွှန္ဒ. . . မယိ ကခ်ါဝါ ဝိမတိဝါ၊ သော မံ ပဠေန့၊ အဟံ ဝေယျာကရဏောနာ သောဧသောမိ" ကို ယူပါ၊ ထိုပါဠိတော်၌ "သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မံ-ကို၊ ပဠေန့-ပြဿနာ မေးခြင်းဖြင့်၊ (သောဧယျ-စင်ကြယ်စေရာ၏၊ ဝါ-သုစ်သင်ရာ၏၊) အဟံ-ငါဘုရားသည်၊ ဝေယျာကရဏောနာ-ဖြေဆိုခြင်းဖြင့်၊ သောဧသောမိ-အံ့၊ ဤသို့ အနက်ပေးပါ။ [သုဓောတ်သည် စင်ကြယ်ခြင်းအနက်ကို ဟောင်။ ကာရိတ် ဧဏယျပစ္စည်းကြောင့် "စင်ကြယ်စေ-သုစ်သင်" ဟု ပေးရသည်။]

ပုဗ္ဗကဏ္ဍသီဘာဝါနုယောဂအဖွင့် ပြီး၏။

ဒွိလက္ခဏာဒသကထာ အဖွင့်

၂၈၇။ ပန-ဆက်၊ ဓေ၀-သို့ ၀တ္တာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ (“ဝုတ္တံ” ၌ စပ်၊) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏။ ဝါ-တို့သည်၊ နိသိန္နာနံ၀ါ-ထိုင်နေတော်မူကုန်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ နိပန္နာနံ၀ါ-လျောင်းတော်မူကုန်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ လက္ခဏံ-လက္ခဏာတော်ကို၊ ပရိဇယသိတုံ-ရှာမှီးခြင်းငှာ၊ နာ သက္ကောတိ-စွမ်းနိုင်၊ [နိသိန္နာနံ၀ါ-ထိုင်တော်မူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ နိပန္နာနံ၀ါ-လျောင်းတော်မူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏။ ကောစိ ၊ပေ၊ နာ သက္ကောတိ၊ ဤသို့လည်း ပေးပါ။] ပန-အနွယ်၊ ဌိတာနံ (၀ါ) - ရပ်တော်မူကုန်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ စင်္မန္ဟာနံ၀ါ-စင်္ကြံကြွတော်မူကုန်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ (လက္ခဏံ ပရိယေသိတုံ၊) သက္ကောတိ-၏။ [ဌိတာနံ (၀ါ)-ရပ်တော်မူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စင်္မန္ဟာနံ၀ါ-ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ လက္ခဏံ ပရိယေသိတုံ သက္ကောတိ၊ ဤသို့လည်း ပေးပါ။] စ-ဆက်၊ ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏။ လက္ခဏံ ပရိယေသနတ္ထ-အကျိုးငှာ၊ အာဂတဘာ၀ံ-ရောက်လာသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥ ဘာ-သိတော်မူ၍၊ အာသနာ-မှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထတော်မူ၍။ (ယံ) စင်္ကမာဓိဋ္ဌာနံနာမ-အကြင်စင်္ကြံကို ဆောက်တည်တော်မူခြင်းမည်သည်၊ (စင်္ကြံကြွတော်မူခြင်းမည်သည်၊ အတ္ထိ) ဧတံ-ဤစင်္ကြံ ကြွတော်မူခြင်းသည်၊ (ဗုဒ္ဓါနံ) အာစိဏ္ဏံ-အလေ့အကျက်တော်တည်း၊ ၀ါ-လေ့ကျက်အပ်သော သဘောတံထွာ, ဓမ္မတာတော်တည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ ဘဂ၀ါ-သည်၊ အာသနာ-မှ ဥဋ္ဌာယ-၍၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်သို့ နိက္ခမ္မွော-ထွက်တော်မူပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အထခေါ ဘဂ၀ါတိ အာဒိ-၀ါ အစရှိသော စကားကို၊ (အာယသ္မတာ အာနန္ဒတ္ထေရေန)၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

သမန္ဓေသီတိ-ကား၊ ဂ၀ေသီ-ဥာဏ်ဖြင့် ရှာမှီးပြီ၊ ၀ါ-တစ်နည်း၊ ဧကံ-တစ်ပါးသော လက္ခဏာ၊ ဒွေ-၂ ပါးသော လက္ခဏာတော်တို့၊ ဣတိ-သို့၊ ဂဏာယန္တော-ဥာဏ်ဖြင့် ရေတွက်လျက်၊ သမာနယိ-ကောင်းစွာဆောင်ပြီ၊ ယေဘု

နိသိန္နာနံ ၀ါ နိပန္နာနံ ၀ါ။ ။ဤ ၂ ပုဒ်ကို အနာ၁ရအနက်, တစ်နည်း ဝိသေသအနက်ဟောဟု ဦးကာသစ် ဖွင့်၏။ ဤကျမ်းယာပုထိတ် ၂ ပါး၌ ကိုယ်အင်္ဂါတို့သည် တွန့်နေ (ကွေးနေ) ရကား တချို့လက္ခဏာတော်များ အထင်အရှား မမြင်ရသောကြောင့် ရှာခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်။

သမန္ဓေသိ။ ။သံ + အနု + ဓေ၀ေတတိ ဟု ကြိစေလိုရ၍ “ဂ၀ေသိ” ဟု ဖွင့်၏။ ဓေ၀ေတတိ, ဂ၀ေသတေတိ ၂ မျိုးလုံးပင် ရှာခြင်း အနက်ဟောတည်း။ ဤနည်း၌ နတစ်လုံး အပိုလဲ၁ရ၏။ သံ + အနုပုဒ်တို့ အနက်ထူး မမြှဲ၊ သံ + အနု-နိစ်ဓာတ်ဟု တစ်နည်းကြိစေလိုရ၍ “သမာနယိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤနည်း၌ နှဉ် ဥကို ချေ၍ နောက်နေသို့ ကပ်, သံအာဂုံတည်း။ [သမာနယိ၌ သံ + အာ + နိစ်ဓာတ်။]

ယျေနာတိ-ကား၊ ပါယေန-များသောအားဖြင့်၊ (“အဒ္ဒသ” ၌ စပ်) ဗဟုကာနိ-များသော လက္ခဏာတော်တို့ကို၊ အဒ္ဒသ-မြင်ရပြီ၊ အပ္ပာနိ-အနည်းငယ်သော လက္ခဏာတော်တို့ကို၊ နု အဒ္ဒသ-မမြင်ရ ဣတိ အတ္ထော၊ တတော-ထိုသို့မမြင်ရခြင်းကြောင့်၊ ယာနိ-အကြင်လက္ခဏာတော်တို့ကို၊ နု အဒ္ဒသ-မမြင်ရသေး၊ တေသံ-ထိုလက္ခဏာတော်တို့ကို၊ ဒီပနတ္ထံ-ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ ထပေတ္တာ, ဒွေတိ-ဟူ၍၊ (အာယသ္မတာ အာနန္ဒတ္ထေရေန၊) ဝုတ္တံ။

ကခ်ီတီတိ-ကား၊ ပဿေယျ-မြင်ရပါမူကား၊ အဟော ဝတ-သြော်. . . ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-သို့၊ ပတ္ထနံ-တောင်းတခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေတိ-ဖြစ်စေ၏။ [ဤ၌ ကခ်ီဓာတ်သည် ဣစ္ဆာအနက်ဟောတည်း။] ဝိစိကိစ္ဆာတီတိ - ကား၊ တတော တတော-ထိုထိုကိုယ်အင်္ဂါအရပ်မှ ဟာနိ-ထို ၂ ပါးသော လက္ခဏာတော်တို့ကို၊ ဝိစိနန္တော-ရူးစမ်း ရှာဖွေရသည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍၊ ဝါ-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊) ကိစ္ဆတီ-ပင်ပန်းရ၏။ ဒဋ္ဌုံ-မြင်ခြင်းငှာ၊ နု သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ နာဝိမုစ္စတီတိ-ကား။ တာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ-ထိုဝိစိကိစ္ဆာကြောင့်၊ သန္ဓိဌာနံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ နု ဂစ္ဆတိ-မရောက်နိုင်၊ [အဓိ+မုစ္စဓာတ်သည် အဓိမောက္ခပုဒ်၌ကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ခြင်းအနက်ဟောတည်း။] နု သမ္မသိဒတီတိ-ကား၊ တတော-ထိုသို့ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်၊ အယံ-ဤ အရှင်ဂေါတမသည်၊ ပရိပုဏ္ဏလက္ခဏော-ပြည့်စုံသော လက္ခဏာရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဂဝတိ-၌၊ ပသာဒံ-ကြည်ညိုခြင်းသို့၊ နာပဇ္ဇတိ-မရောက်နိုင်၊ [မဆုံးဖြတ်နိုင်သည့်အတွက် ဘုရားရှင်အပေါ်၌ ကြည်ညိုခြင်းသို့ မရောက်နိုင်သေး-ဟူလို။]

ဝါ-တစ်နည်း၊ ကခ်ီယ-ကခ်ီတအရ ကခ်ီဖြင့်၊ ဒုဗ္ဗလာ-အားမရှိသော၊ ဝါ-အားနည်းသော၊ ဝိမတိ-တွေးတောခြင်းကို၊ ဝုတ္တာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ-ဝိစိကိစ္ဆတိအရ ဝိစိကိစ္ဆာဖြင့်၊ မရှိမာ-အလယ်အလတ်ဖြစ်သော၊ (ဝိမတိ ဝုတ္တာ၊) အနမိမုစ္စနတာယ-နာဝမိမုစ္စတိအရ အနခမိမုစ္စနတာဖြင့်၊ ဗလဝတီ-အားရှသော၊ (ဝိမတိ ဝုတ္တာ၊)

ဝိစိကိစ္ဆတိ။ ။ဝိစိကို “ဝိစိနန္တော” ဟု ဖွင့်၏။ ကိစ္ဆတိ၌ သတ္တတဝယ် ကြိတ ဓာတ်ဟု ဆိုး၏။ တကို ဌပြု၍ “ကြိဋ” ဟု ဖြစ်၏။ ပါဠိ၌ ကိတဓာတ်ဟု ကြဲသင့်၏။ ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်း အနက်ဟောတည်း။ ထို့ကြောင့် “ကိစ္ဆတီတိ ကိလေမတိ” ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်သည်၊ ထိုထိုကိုယ်အရပ်မှ ထိုလက္ခဏာ ၂ ပါးတို့ကို ရူးစမ်းသောအခါ မြင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့် စိတ်ပင်ပန်းနေသည်-ဟူလို။

ကခ်ီယဝါ။ ။ရှေ့၌ ကခ်ီတအတွက် အလိုရှိခြင်း အာသီသန (ဣစ္ဆာ) အနက်ကို ပြခဲ့၏။ ယခုအခါ၌ ကခ်ီတအတွက် ယုံမှားခြင်း သဝယအနက်ကို ပြလိုသောကြောင့် “ကခ်ီယ ဝါ” ဟု တစ်နည်းဖွင့်ပြန်သည်၊ ဤသို့ ယုံမှားခြင်းအနက်ကို ယူသောအခါ ဝိစိကိစ္ဆတိ စသည်တို့ကလည်း ယုံမှားခြင်းဟူသော အမိပ္ပာယ်ကိုပင် ပြသောကြောင့် ထိုတရားတို့၏ အထူးကို ပြခြင်းငှာ “ကခ်ီယဝါ” စသည်ကို မိန့်သည်။

အသမ္ဘသာဒနေန-နဿမ္ဘသီဒတိအရ အသမ္ဘသာဒန ဖြင့်၊ တီဟိ-၃ ပါးကုန်သော၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ-ထိုကခ်ေ ဝိဒိတိဿာ အနဓိမုစ္စနတာ တရားတို့ဖြင့်၊ [အခိုက်အတန့် အားဖြင့် ၃ မျိုးပြားသော ထိုသံသယမေ့တို့ဖြင့် -ဟူလို။] စိတ္တသ-၏၊ ကာလုသိယဘာဝေါ-နောက်ကျ၏ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ (၀ုတ္တော)။

ကောသောဟိတေတိ-ကား၊ ဝတ္ထိကောသေန-ဆီးပုံးအရပ်၌ ဖြစ်သော အိမ်သည်၊ ပဋိစ္ဆန္နေ-ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ ဝတ္ထုဂုယ္ဟေတိ-ကား၊ အင်္ဂလာတေ-အင်္ဂါဇာတ်တော်၌၊ (ကခ်ံတိ စသည်၌ စပ်၊) ဟိ-ခဲ့၊ ဝရဝါရဏသ-မြတ်သော ဆင်မင်း၏။ (ဂန္ဓဟတ္ထိဆင်မင်း၏။) ကောသောဟိတံ-အအိမ်သည် အတွင်း၌ ထားအပ်သော၊ (အအိမ်သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊) ဝတ္ထုဂုယ္ဟ-အင်္ဂါဇာတ်သည်၊ (ဟောတိ) ဣဂ၀-သို့၊ (တထာ၊) ဘဂ၀တော-၏။ ကောသောဟိတံ-အအိမ်သည် အတွင်း၌ ထားအပ်သော၊ ဝါ-အအိမ်သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ ဝတ္ထုဂုယ္ဟ-အင်္ဂါဇာတ်တော်သည်၊ သုဝဏ္ဏ၀ဏ္ဏံ-ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ ပဒုမဂဗ္ဘ

ဝတ္ထိကောသေန။ ။ဝတ္ထိကောသေနာတိ နာဘိယာ အဓောဘာဂသင်္ခါတေ ဝတ္ထိမှိ ဇာတေန လိင်ပသိဒ္ဓကေန-ဋီကာသစ်၊ နွားလားဥသဘ ဂန္ဓဆင်မင်းတို့၌ ချက်၏ အောက်နှားပယ် အင်္ဂါဇာတ်ကို ဖုံးထားသော အိတ်တစ်ချိုး ရှိ၏။ ထိုအိတ်ကိုပင် "ဝတ္ထိကောသ" ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုအိတ်သည် ဖုံးထားအပ်သော ဘုရားရှင်၏ အင်္ဂါဇာတ်တော်ကို "ကောသောဟိတ" ဟု ခေါ်သည်၊ မှန်၏-ထိုအင်္ဂါဇာတ်သည် ဖွားမြင်သည်မှ စ၍ အိတ်နှင့်တကွ ပါလာ၏။ သာမန်လူတို့ကဲ့သို့ တိုးလို့တန်းလန်း မဟုတ်၊ ကိုစ္စရှိမှ အမြင်ဘက်သို့ ထွက်ပေါ်လာသည်။ [အ၀ဓိယတေ-အတွင်း၌ ထားအပ်၏။ ဣကတိ ဩဘိတံ၊ (အ၀ + ဓာ, တ) ကောသေန + ဩဘိတံ ကောသောဟိတံ။]

ဘဂ၀တော ဟိ။ ။ယဿ ဘဂ၀တော ကောသောဟိတံ ဝတ္ထုဂုယ္ဟ ဗုဒ္ဓါ၀ေနိုက (ဘုရားရှင်တို့၏ သီးခြားဖြစ်သော) အညေဟိ အာသာဓရဏ၊ သုဝိသုဒ္ဓကဉ္စနမဏ္ဍလသန္ဓိတ (အလွန်စင်ကြယ်သော ရွှေအဝန်းနှင့် တူသည်ဖြစ်၍) အတ္တနော သဏ္ဌာနသန္ဓိ၀ေသသုန္ဒရ တာယ (မိမိပုံသဏ္ဌာန် စုဝေးပုံ၏ ကောင်းသည့်အတွက်)။ . .

၁။ အာဇာနေယျဂန္ဓဟတ္ထိနော (ဂန္ဓဆင်မျိုးဖြစ်သော အာဇာနီဆင်၏) ဝရဂ်ပရမစာရ္ဌ ဘာ၀ (အင်္ဂါဇာတ်၏ အလွန်မြတ်သော တင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း)

၂။ ဝိကသမာနတပနီယာ၀ဝိနွသမ္ပဒ္ဓလကေသရာ၀ဏ္ဏပါလာသ (ပွင့်သော ရွှေရောင်ရှိသော ပဒမ္မာကြာ၏ တောက်ပသော ပတ်ပတ်လည် ဝတ်မှု ဝတ်ဆံတို့ဖြင့် တင့်တယ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း)

၃။ သဗ္ဗာပဘာနုရဉ္ဇိတရေလ၀ဏ္ဏနာဘိလကို့တသမ္ပဒ္ဓဏ္ဍစန္ဒမဏ္ဍလသောဘ၁ (ဆည်းစာရောင်တို့ဖြင့် တပ်စွဲဖွယ်ကောင်းသော ရေတွင်း တောအကြားတို့ဖြင့် မှတ်သားအပ်သော လပြည့်ဝန်း၏ တင့်တယ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း)

သမာနံ-ပဒုမ္ဘာကြာတိုက်နှင့် ဟူ၏။ တံ-ထိုအင်္ဂါဇာတ်တော်ကို၊ သော-ထိုအမွဋ္ဌ သည်၊ ဝတ္ထာပဋိဗ္ဗန္ဓတ္တာ-အဝတ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အပသ ဿော-မမြင်နိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊) အန္တောမုခဝဂတာယ-ခံတွင်း တော်၏ အတွင်း၌ ရောက်နေသော၊ ဇိဝှာယ-လျှာတော်၏၊ ပဟုတဘာဝံ-ပြန့်ကျယ် ကြီးမားသည်၏ အဖြစ်ကို၊ အသလ္လက္ခေန္တော-မမှတ်သားနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ) စ-လည်းကောင်း၊ ဒွိသု-၂ ပါးကုန်သော၊ တေသု လက္ခဏေသု-ထို လက္ခဏာတော်တို့၌၊ ကဆီ-ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ ဝိစိကိစ္ဆီ-တွေးတောခြင်းရှိသည်၊ အဟောသိ-ပြီ။

၂၈၈။ တထာရူပဿ-ကား၊ တံ ရူပံ-ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ (“ဣဒ္ဓါဘိသခီ၏-တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို၊ ဝါ-ဖန်ဆင်းအပ်သော တန်ခိုးကို”ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဇေတ္ထ-ဤအရာ၌၊ (အမွဋ္ဌ၏ ကောသောဟိတ ဝတ္ထာဂုယ္ဟကို ခြင်နိုင်လောက်အောင် ဖန်ဆင်းမှုကို ပြုရာ၌၊) အညေန-အခြားသူသည်၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ-ဖွင့်ဆို

၃။ အတ္ထာနော သိရိယာ အဘိဘုယျ ဝိရောစတိ (မိမိဟူသော အင်္ဂါဇာတ်တော်၏၊ အသရေ ဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ တင့်တယ်တော်မူ၏။) “ထိုအားလုံး၏ အသရေထက်ပင် သာလွန်၏” ဟူလို။

၅။ ယံ ဘဟိရဒဿ္ဌန္ဒရမလေဟိ အနုပဗ္ဗိလိဒ္ဓတာယ (ယင်းအင်္ဂါဇာတ်တော်သည် အပ အတွင်း အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် မညစ်ပေသည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း) စိရ ကာလပရိစိတပြဟွစရိယာဒိကာရဏတာယ (ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၌ ဆည်းပူးအပ်ခဲ့ သော ပြဟွစရိယဟူသော ကောင်းမှုထူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း) သဏ္ဌိတသဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိယာစ (ကောင်းစွာတည်သော ပုံသဏ္ဌာန်၏ လုပမပြည့်စုံခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း) ကောဓံနိပိ သမာနံ အကောပိနမေဝ ဇာတံ (အရှက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည့်အတွက် လျှို့ဝှက်စရာ ဖြစ်စေကာမူ အရှက်ကို မဖျက်ဆီးတတ် သောကြောင့် မဟုတ်သော အင်္ဂါဖြစ်ရပေသည်)-ဦးကာ။

ပဟုတဘာဝဲ။ ။ဗဟုလဘာဝ-ပြန့်ကျယ် ရှည်လျားသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဧတ္ထေဝ ဟိ တသ္မာ သံသယော (ဤပြန့်ကျယ် ရှည်လျားရှိသည်၏ အဖြစ်၌သာ ထိုအမွဋ္ဌ၏ သံသယဖြစ်သည်၊) တနု (သေးငယ်) မုဒု (နုညံ့) သုကုမာရတာဒီသု ပနသာ ဝုစ္စတေ (အလွန် သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော ထိုလျှာ၏ ဝုဏ်တို့၌ကား) ဝိစာရဏာ ဧဝ နာဟောသိ (စိစစ် ရှာဖွေခြင်းသည်ပင် ဖြစ်စရာ မလိုတော့ပြီ)-ဦးကာ။

တထာရူပံ။ ။“တထာ-ထိုအခြေအရာအားဖြင့်၊ ရူပ-ရူပ်ကို” ဟု အနက်ပေး မည်ဖိုး၍ တထာနှင့် ရူပဝသည် သမာသ်ပုဒ် တစ်ပုဒ်တည်းသာဟု သိစေလိုသောကြောင့် “တံ ရူပ်” ဟု ဖွင့်သည်၊ တထာ + ရူပ် ဃသာတိ တထာရူပေါ (ဣဒ္ဓါဘိသခီ၏ရော)။

ကိမေတ္ထ အညေန။ ။ဤတွင်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော ဣဒ္ဓါဘိသခီ၏ ပြုမိရင်ခြင်းကို ညွှန်သည်၊ “အကြင်နည်းဖြင့် တန်ခိုးကို ပြုစီရင်လတ်သော် အမွဋ္ဌသည် ကောသော ဟိတဝတ္ထာဂုယ္ဟကို ခြင်နိုင်လောက်၏။ ထိုသို့မြင်နိုင်လောက်သောနည်းဖြင့် တန်ခိုးကို ပြုမိရင်

ထိုကိ်ပါတော့အံ့နည်း၊ ဧတံ-ဤအကြောင်းအရာကို၊ မိလိန္ဒရညာ-မိလိန္ဒမင်းသည်၊ ပုဋ္ဌေန-မေးအပ်သော၊ နာဂသေနတ္ထေရေနေဝ-အရှင်နာဂသိန်ထေရ်သည်ပင်၊ ဝတ္ထွာ-မိန်ကြောင်အပ်ပြီ။ [“ကိ-အဘယ်သို့ မိန်ကြောင်မူအပ်သနည်း” ဟု ပုစ္ဆာထုတ်၍ မမြဲ၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း-“ဒုက္ခရဲ ဘဏ္ဍေ” စသော စကားက အရှင်နာဂသိန်ထေရ်၏ စကား မဟုတ်သောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “အာဟစ” ဟု ရှေးစာအုပ်များ၌ အပိုပါသည်မှာ ကောင်းပေ၏။]

စ-ဆက်၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက်သနည်း၊) ဘန္တေ နာဂသေန-အရှင်ဘုရား နာဂသေန၊ ဘဝတေ-သည်၊ ဒုက္ခရဲ-ခဲယဉ်းသော အမှုကို၊ ကတံ-ပြုတော်မူအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ၊) မဟာရာဇ-ဇာ၊ ကိ-အဘယ်ခဲယဉ်းသော အမှုကို၊ (ကတံ-နည်း၊) ဣတိ-ဤသို့မေ့ပြီ၊ မဟာဇနေန-များစွာသော လူအပေါင်းသည်၊ ဟိရိကရဏောကာသံ-အရှက်ကို ပြုရာအရပ်ကို၊ (အဂါဇာတ်ကို၊) [ဟိရိ + ကရိယတိ ဇတ္ထောတိ ဟိရိကရဏံ၊ တဒေဝ + ဩကာသော ဟိရိကရဏောကာသော။] ဩပ္ပာဝယုဩ်ဩာပ္ပာဝဏ္ဏသမ-ဩပ္ပာဝယုပုဏ္ဏားအားလည်းကောင်း၊ အန္တေဝါသိဝဇ္ဇတ္ထရသမ-ဩပ္ပာဝယုပုဏ္ဏား၏ အနီးနေတပည့်ဖြစ်သော ဥဇ္ဇာရလုလင်အားလည်းကောင်း၊ [မန္ဒိမပ်, ဩပ္ပာဝယုသုတ်၌ အကျယ်ရှုပါ။] ဘာဝရိသ-ဘာဝရိဆရာကြီးအားလည်းကောင်း၊ အန္တေဝါသိနံ-ဘာဝရိဆရာကြီး၏ အနီးနေတပည့် ဖြစ်ကုန်သော၊ သောဠသဩ်ဩပ္ပာဝဏ္ဏာနဉ္စ-တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့အားလည်းကောင်း၊ သေလသ-သေလမည်သော၊ ဩ်ဩပ္ပ ဏ္ဏသမ-အားလည်းကောင်း၊ အန္တေဝါသိနံ-ကုန်သော၊ တိသတမာဏဝါနဉ္စ-သုံးရာသော လုလင်တို့အားလည်းကောင်း၊ [သုတ္တနိပ်ါတ်။] ဒသေသိ ဘဏ္ဍေ-ပြတော်မူပြီဘုရား၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဘဝါ-သည်၊ ဝုယ်ှ-လျှို့ဝှက်အပ်သော အဂါဇာတ်တော်ကို၊ နု ဒသေသိ-ပြတော်မူသည် မဟုတ်၊ ဘဝါ-သည်၊ ဆာယ်-အတုကို၊ ဒသေသိ-ပြီ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဣဒ္ဓိယာ-တန်ခိုးဖြင့်၊ အဘိသခ်ရိတ္တာ-ပြုစီမံတော်မူ၍၊ နိဝါသန နိဝတ္ထ-ဝတ်အပ်သော အဝတ်လည်းရှိသော၊ ကာယဗန္ဓနုပဒ္ဒ-ဖွဲ့အပ်သော ခါးပန်းကြိုးလည်း ရှိသော၊ စီဝရပါရုတ်-ခြုံအပ်သော သင်္ကန်းလည်းရှိသော၊ ဆာယာ

ရာ၌” ဟု အကျယ်ဖွဲ့ပါ၊ ထိုသို့ ပြုစီရင်ရာ၌ အခြားပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်စကားကို ဖွင့်ဆိုဖွယ်လိုတော့အံ့နည်း။ ပဋိသန္ဓေါပဇ္ဇ ဆဋ္ဌဘိညေါ ဟုတ်ခဲ့ရသ်ဝေက ဝါ၊ ဒီဝဝေ (စကားပြော အလွန်နောင်းသော) အရှင်နာဂသေနထေရ်သည်ပင် ဤစကားကို ဖွင့်ဆိုထားအပ်ပြီးဖြစ်၍ “ထိုအတိုင်းပင် လက်ခံထိုက်ပါသည်” ဟူလို။

ဆာယာရူပကမ္ဘွေ့။ ။အဂါဇာတ်တော် အစစ်ကို ပြတော်မူသည် မဟုတ်၊ အတု ဖြစ်သော ပုံသဏ္ဌာန် အနည်းငယ်မျှကိုသာ ပြတော်မူသည်။ [ဆာယာသဒ္ဒါသည် “ဆာယာတု အာတပါဘာဝေ, ပဋိဗိမ္ဗေ, ပဘာယစ”ဟူသော အဘိဓာန် (၉၅၄) ၌ လာသောအနက်တို့တွင်

ရူပကမတ္တ-အတုဖြစ်သော ရုပ်ပုံကလေးမျှကို၊ ဒဿေသိ-ပြတော်မူပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ဖြေတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဆာယ-အတုကို၊ ဒိဋ္ဌေ-မြင်ခြင်းသည်၊ သတိ-သော်၊ [ဆာယ (ဆာယာယ)-အတုကို၊ ဒိဋ္ဌေ (ဒိဋ္ဌာယ)-မြင်အပ်သည်၊ သတိ-သော်၊-ဋီကာသစ်။] ဒိဋ္ဌယေဝ နနု-မြင်အာပ်ပြီးပင် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

မဟာရာဇ-မဟာရာဇာ၊ ဧတံ-ဤအတုကို ပြတော်မူခြင်းသည်၊ တိဋ္ဌတု-တည်ပါစေဦး၊ ဝါ-ထားလိုက်ပါဦး၊ ဟဒယရူပ-နှလုံးပုံသဏ္ဌာန်ကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ (မြင်ရမှ၊) ဘုဇ္ဈနှကသတ္တောဘ-သစ္စာ ၄ ပါးကို သိလတ္တံသော သတ္တဝါသည်၊ ဘဝေယျ-ရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သမ္ဘာသမ္ဘဝေါ-သည်၊ ဟဒယမံသ-နှလုံးသားကို၊ နိဟရိတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ [အချို့စာအုပ်၌ "နိန္ဒေတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍"ဟု ရှိ၏။] ဒဿေယျ-ပြတော်မူရာ၏။ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ နာဂသေန-အရှင်ဘုရား နာဂသေန၊ ကလ္လောပ-ပြဿနာဖြေမှုဌ် ကျွမ်းကျင်သည်၊ အသိ-ဖြစ်ပါပေစု၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

ပဒ္မိဝိမု (အတု) အနက်ဟောတည်း၊ အာတပါဘာဝ (အရိပ်) ပဘာ (အရောင်) အနက်ဟော မဟုတ်၊ ရူပသဒ္ဒါကား ရုပ်ပုံဗုအနက်ဟော၊ ကသဒ္ဒါသည် အပွေကအနက်ဟော၊ မတ္တကား သာမညအနက်ဟောတည်း။] ထိုသို့ပြတော်မူရာ၌လည်း ကိုယ်တော့်တစ်ကိုယ်လုံးကို မမြင်စေဘဲ ဝတ္ထဂုယှသက်သက်ကိုသာ ပြတော်မူ၏-ဟု ဆိုကြသည်။

ဋီကာ။ ။တဠ ခေါ (ထိုပုံသဏ္ဌာန်အတု အရုပ်ကလေးမျှကိုလည်း) ဗုဒ္ဓသန္တာန တော ဝိနိုမုတ္တတ္တာ ရူပကမတ္တံ ဘဝတေ သရီရဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဘဝယဝံ ဣဒ္ဓိမယ ဝိမုတ္တမတ္တံ၊ တံ ပန ရူပကမတ္တံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ ယထာ အတ္တနော ဗုဒ္ဓရူပ နု ဒိသယတိ (အကြင်နည်းဖြင့် ပြလတ်သော် ကိုယ်တော်၏ ရုပ်ပုံတော်တစ်ကိုယ်လုံးကို မမြင်အပ်၊) တထာ ကတ္တာ ဒဿေသိ။ [ယခုအခါ၌ ဥစ္စာရှင်၏ ရုပ်ပုံမပါတဲ့ လိုရာအပ်ပါကိုသာ ဓာတ်ရိုက်၍ ပြသကဲ့သို့တည်း။]

ဆက်ဦးအံ့–ထိုအချိန်၌ ဘုရားရှင်သည် စကြီးကြွတော်မူနေ၏။ သင်းပိုင်ကိုလည်း ဝတ်ထားတော်မူ၏။ ဧကသိတိုလည်း ခြုံထားတော်မူ၏။ ထိုသင်းပိုင် ဧကသိအတွင်း၌ အဂ်ါဒဘတ် အတုရုပ်ကိုသာ ခန္ဓာကိုယ်မှ အလွတ်ဖန်ဆင်း၍ ပြတော်မူသည်၊ အမှုဌသည်လည်း ဓာတ်ပုံကို မြင်ရသကဲ့သို့ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ မြင်ရလေသည်။

- **ဆာယ ဒိဋ္ဌေ။** ။ဒိဋ္ဌေ၌ တပစ္စည်းကို ဘောဟောကြောလျှင် "ဆာယ" ဟု အဓိပ္ပာယ်သည် သင့်၏၊ ဋီကာသစ်၌ကား "ဆာယ ဒိဋ္ဌေတိ ဆာယာယ ဒိဋ္ဌာယ" ဟု ဝိဘတ္တိလိင်ဝိပွလ္လာသကြ၍ ဖွင့်လေသည်။

ကလ္လောသိ။ ။"ဝိသဇ္ဇနေ တွံ ကုသလော ဆေကော အသိ၊ ယထာ ဝုတ္တော ဝါ ဝိသဇ္ဇနမဂ္ဂေါ (ဖြေပုံလမ်းစဉ်သည်) ဥပမန္ဒေ ယုတ္တော အသိတိ အတ္ထော" ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်၏။ [နောက်အဖွင့်သည် "အသိ" ဟူသော တုမှယောဂနှင့် လျော်မည် မထင်၊ ဋီကာဟောင်းလည်း မဖွင့်၊ "အာသိ" ဟုသော်လည်း ပုဒ်ဖြတ်ပါ။]

နိန္ဒာမေတ္တာတိ-ကား၊ နိဗာရိတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ (အနုမသိ ပဋိမသိ-၌ စပ်၊) အနုမသိတိ-ကား၊ ကထိနသူစီ ဝိယ-ခက်မာသော အပ်ကိုကဲ့သို့၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ အနုမဇ္ဈိ-သုံးသပ်တော်မူပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဇတ္ထေ-ဤပြန့်ကျယ် ရှည်လျားသော လျှာတော်၌၊ တထာကရဏေန-ထိုခက်မာသော အပ်ကဲ့သို့ ပြုခြင်းအားဖြင့်၊ မုဒုဘာဝေါ-လျှာတော်၏ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏသောတာနုမသနေန-နှာတွင်းတော်ကို သုံးသပ်တော်မူခြင်းအားဖြင့်၊ ဒီဃဘာဝေါ-လျှာတော်၏ ရှည်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ နာသိကသောတာနုမသနေန-နှာခေါင်း ပေါက်တော်ကို သုံးသပ်တော်မူခြင်းအားဖြင့်၊ တနုဘာဝေါ-လျှာတော်၏ သေးသွယ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ နလာဋ္ဌာဒေနေန-နဖူးတော်ကို ဖုံးအုပ်တော်မူခြင်းအားဖြင့်၊ ပုထုလဘာဝေါ-လျှာတော်၏ ပြန့်ကျယ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသိတော-ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ. ဝေဒတဗ္ဗော။

နိန္ဒာမေတ္တာ။ ။"နိ (နိဗာရိတ္တာ) - ခဲတွင်းတော်မှ ထုတ်ဖော်၍ + နာမေ-ညွတ်စေ"ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏။ "နိဗာရိတ္တာ-ကား အဓိပ္ပာယတ္ထတည်း။[နိန္ဒာမေတ္တာတိ မုခတောနိဗာရဏဝေသေန ကဏ္ဏသောတာဒိအဘိမုခံ ပဏာမေတ္တာ၊ အဓိပ္ပာယမေဝ ဒဿေတုံ နိဗာရိတ္တာတိ ဝုတ္တံ-ဋီကာသစ်။]

ကထိနသူစီ ဝိယ။ ။ယနသုခုမဘာဝါပါဒနေန (တာမဲနက်၏ အဖြစ်, သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းအားဖြင့်) ကဏ္ဍင္ဃသူစိမိဝ (ခက်မာသော အပ်ကိုကဲ့သို့) ကတ္တာ-ဋီကာသစ်။

အမ္ဗဋ္ဌပစ္စာဂမနကထာ အဖွင့်

၂၈၉။ ပဋိမာနေန္တော-ကား၊ အာဂမေန္တော-မျှော်လင့်လျက်၊ အသာ-ထိအမ္ဗဋ္ဌ၏၊ အာဂမန်-လာခြင်းကို၊ ပတ္ထေန္တော-တောင့်တသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဥဒိက္ခေန္တော-မျှော်လျက်၊-ဣဏတိ အတ္ထော။ ("နိသိန္နော ဟောတိ"၌ စပ်၊) ["ဥ-အထက်သို့ မော်၍ + ဣဏ္ဍန္တော-ရှာလျက်" ဟု သဒ္ဒတ္ထ, "မျှော်လျက်" ကား အဓိပ္ပာယတ္ထ။]

၂၉၀။ ကထာသလ္လာပေါတိ-ကား၊ ကထာစ-ရှေးဦးစွာ ပြောဆိုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သလ္လာပေါစ-ပြန်၍ ပြောဆိုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကထန်-ရှေးဦးစွာ ပြောဆိုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပဋိကထန်-ပြန်၍ ပြောဆိုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ("အဟု ပန-ဖြစ်ခဲ့သလော"၌ စပ်၊) ဣဏတိ အတ္ထော။

၂၉၁။ အဟော ဝတာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤစကားသည်၊ ဂရုဟာဝစနံ-ဂရုဟာ စကားတည်း၊ (ကဲ့ရဲ့ကြောင်းစကားတည်း၊) ရေတိ ဣဒံ-ရေဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ဟီဠနဝသေန-ရှုတ်ချခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာမန္တနံ-ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ တမေဝထိုပညာရှိ၏ အဖြစ်ကိုပင်၊ ဝါ-ထိုအမ္ဗဋ္ဌကိုပင်၊ ဇိဂုစ္ဆန္တော-စက်ဆုပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဏ္ဍိတကာတိ-ပဏ္ဍိတကဟူ၍၊ အာဟ-

ပြောဆိုပြီ၊ [ကသဒ္ဒါသည် ဇိဂုစ္ဆနအနက်ဟော-ဟူလို၎်။ "ကုစ္ဆိတော + ပဏ္ဏိတော ပဏ္ဏိတကော"ဟု ပြု။] သေသပဒဒွေယေပိ-ကြွင်းသောဝုဒ် ၂ ပါးအပေါင်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ [ဝဟုသုတက, တေဝိဇ္ဇက ၂ ပုဒ်၌ ကသဒ္ဒါလည်း ဇိဂုစ္ဆနတ္ထာပင်-ဟူလို၎်။] ဧဝရူပေန ၊ပေ၊ အတ္ထာစရဂေနနာတိ ကုဒ်-ဟူသော ဤစကား ကို၊ ("ဝဒသိ" ၌ စပ်)၊ တွဲ-သင့်ကို၊ ယာဒိသော-အကြင်သူကဲ့သို့ ရှုအပ်၏။ ဧဒိသေ-ဤသင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (သင်ကဲ့သို့ သဘောရှိသော၊) အတ္ထာစရဂေ-စီးပွားကို ပြုကျင့်တတ်သော တပည့်သည်၊ ဟိတကာရဂေ-စီးပွားကို ပြုတတ်သော တပည့် သည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ပုရိသော-ဆရာဖြစ်သော ယောကျ်ားသည်၊ နိရယံ ယေ၀-ငရဲသို့သာ၊ ဂစ္ဆေယျ-ရောက်ရာ၏။ အညတြ-အခြားသော သုဂတိသို့၊ နဲ (ဂစ္ဆေယျ)-ရာ၊ ဣတိ ဣမမတ္ထံ-ဤအနက်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝဒတိ-ပြောဆို၏။

အာသဇ္ဇ အာသဇ္ဇာတိ-ကား၊ ဃဋ္ဋေတွာ ဃဋ္ဋေတွာ-ထိခိုက်၍ ထိခိုက်၍၊ ("အဝစာသိ-ပြောဆိုပြီ"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) အမ္ပေပိ ၊ပေ၊ ဥပနေယျာတိ-ကား၊ ဗြာဟ္မဏော ခေါ ပန အမ္ဗဋ္ဌ ပေါက္ခရသာတိတိ အာဒီနိ-အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝတ္တာ-ပြောဆိုရ၍ ၈ဝ-ဤသို့၊ (သင်ပြောသည့်အတိုင်း၊) ဥပနေတွာ ဥပနေတွာ-ကပ်ဆောင်၍ ကပ်ဆောင်၍၊ ပဋ္ဌိစ္ဆန္ဒံ-ဖုံးထားအပ်သော၊ ကာရဏံ-အကြောင်း အရာကို၊ အာဝိကရိတွာ-ထင်စွာပြ၍၊ သုဒ္ဒဒါသာဒိဘာဝံ-သုဒ္ဒဒါသ အစရှိသည် တို့၏၊ အဖြစ်သို့၊ ["သုဒ္ဒဒါသာဒိဘာဝံ" ဟုလည်း မူကွဲ ရှိ၏။] အာရောပေတွာ-

---

အတ္ထာစရကေန။ ။အတ္ထာစရဂေနကို အဋ္ဌကထာ၌ "အတ္ထာစရကေ ၊ပေ၊ သတိ" ဟု လက္ခဏာအနက် ဖွင့်၏။ ထိုသို့ဖွင့်သင့်ပြီ- "ဘာဝေန ဘာ၀လက္ခဏအနက်၌ တတိယာ ဝိဘတ် သက်ထားသည်" ဟု ပြကြောင်းကို ဋီကာသစ် ဖွင့်၏။ ဝိမိကား "လက္ခဏပုဒ်, ထုတ်၍ အရာ, ရှိသည်မှာ, မှားစွာဟိတ်လည်း ဝင်သတည်း" ဟူသော နိယာမ်နှင့်အညီ လက္ခဏဟုပ်ရှိရာ၌ ဟိတ်အနက် ပေးနိုင်သကဲ့သို့, ဟိတ်အနက် ရှိရာ၌လည်း လက္ခဏအနက် ရနိုင်ကြောင်းကို ပြသည်-ဟု ထင်၏။ ထို့ကြောင့် အတ္ထာစရဂေနနှ၌ နာ၀ိဘတ်ကို ဟိတ်အနက်၌သာ သက်စေ လိုသည်။ [အတ္ထအရ ဟိတအနက်ပိုလည်းကောင်း, စရအရ ကရဏတ်၏ အနက်ကိုလည်း ကောင်း ယူစေလို၍ "ဟိတကာရကေ" ဟု ဖွင့်သည်။]

မုတ်ချက်။ ။ဤကဲ့သို့သော အတ္ထာစရကတပည့် ရှိနေလျှင် (ထိုတပည့်၏ စီးပွား ဆောင်မှုက အလွဲအမှားဖြစ်နေသောကြောင့်) ဆရာယောကျ်ားသည် ဝရဲရော်ဘို့ သေချာ နေ၏" ဟု ဆိုသဖြင့် ထိုတပည့်၏ အတ္ထာစရဏသည် အစစ်အမှန်အားဖြင့် အနတ္ထာစရဏဖြစ်ရေ ကြောင်းကို ထင်ရှားပြရာရောက်သည်-ဟု မှတ်ပါ။ [ဤ ပန အတ္ထာစရကေနာတိ ဣမိနာ ဗျတိရေကမုခေန အနတ္ထစရကတဲ့ ယေ၀ ဝိဘာ၀ေတိ-ဦးကာ။]

ဥပနေယျ ဥပနေယျ။ ။ဥပ + နီဓာတ်-တွဲ၀စ္ဆည်းကို ယပြု, ဒွေဘော်လာ၍ "ဥပနေယျ"ဟု ဖြစ်သောကြောင့် "ဥပနေတွာ ဥပနေတွာ"ဟု ဖွင့်သည်၊ "ပဋ္ဌိစ္ဆန်" ၊ပေ၊ သုဒ္ဒ ဒါသာဒိဘာ၀ံ အာရောပေတွာ" ကား ကပ်ဆောင်ပုံကို အဓိပ္ပာယ်ပြသော အဓိပ္ပာယ်ထွက်တည်း၊

တင်၍၊ အဝစ-ပြောဆိုပြီ၊ တယာ-သင်သည်၊ အမှေ-ငါတို့ကို၊ အတ္ထောသာပိတာ-ဆဲစေအပ်သည် မည်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ (အယဲ)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ အမိပ္ပာယော-ပုဏ္ဏားတို့၏ အလိုတည်း။ [သင်က "မုဏ္ဏကာ, သမဏကာ" စသည်ဖြင့် ဆဲသောကြောင့် ငါတို့ကိုလည်း သုဒ္ဒဒါသ စသည်အဖြစ်သို့ တင်၍ အပြောခံရသည်၊ ထိုသို့ အပြောခံခြင်းသည် သင့်ကြောင့် ဖြစ်ရကား သင်က ပြောစေရာ (ဆဲစေရာ) ရောက်သည်-ဟူလို။]

ပဒသာယေဝ ပဝတ္တေသိတိ-ကား၊ ပါဒေန-ခြေဖြင့်၊ ပဟရိတ္တာ-ကန်ကျောက်၍၊ ဘူမိယံ-၌၊ ပါတေသိ-ကျစေပြီ၊ (လဲစေပြီ)၊ စ-သည်သာ မကသေး။ သောထိုအမှုဌာနသည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အာစရိယေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ရထ-သို့၊ အဘိ ရုဟိတ္တာ-တက်စီး၍၊ သာရထိ-ရထားထိန်းသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ယံ အဂမာသိ-အကြင်သွားရပြီ၊ အသာ-ထိုအမှုဌာန၏။ တမ္ပိ ဌာနံ-ထိုအတူစီးသွားရသော ရာထူးကိုလည်း၊ အစ္ဆိန္နိတ္တာ-ဖြတ်၍၊ ရထသာ-၏၊ ပုရတောဝ-၌၊ (ရှေ့.က)၊ ပဒသာယေဝ-ခြေဖြင့် သာ၊ (ခြေလျှင်သာ၊) ["ပဒသာယေဝသာ" ဟု အသယါသည်ကား ပိုး၏။] ဝမနံ-သွားခြင်းကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ။

စာအုပ်တို့၌ "သုဒ္ဓ ဒါသာဒိဘာဝံ" ဟု ရှိသော်လည်း ပါဠိတော်၌ "သုဒ္ဓေါ ဝါ သုဒ္ဓဒါသောဝါ" ဟူသော စကားကို ရည်ရွယ်သောကြောင့် "သုဒ္ဓဒါသာဒိဘာဝံ" ဟု ရှိသော သိဟိဠ်မှသာကောင်း၏။ "ဝမ်ဗွိစ္ဆနှကာရဏာကို ထင်စွာပြုခြင်း" ဟူသည် ကောသလမင်းက မျက်နှာချင်းမဆိုင်ဘဲ ကန့်လန့်ကာအတွင်းမှ တိုင်ပင်ခြင်းတည်း။ ["ဥပနေယျ ဥပနေယျာတိ ဣဒံ တွာ-ဗျန္ဇ, ဝိစ္ဆာဝစန" ဟု ဋီကာသစ်၌ ဝိစ္ဆာဟု ဆိုသည်ကား မကောင်းပါ၊ ဤပုဒ်မျိုးကို အဘိဓာတ္တညဟု မောဂ္ဂလ္လာန်၌ ဆိုပါသည်။]

ပေါ်ကွရသာတိဗုဒ္ဓျုပသက်မန အဖွင့်

၂၉၂-၂၉၆။ အတိဝိကာလောတိ-ကား၊ သဒ္ဒ-လွန်စွာ၊ ဝိကာလော-အချိန်မဲ့ပါပြီ၊ သမ္မောဒနီယကထာယပိ-ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော စကား၏၊ လည်း၊ ကာလော-အချိန်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့ပါ၊ အာဝမနုဒ္ဓိဝ ဘောတိ-ကား၊

သမ္မောဒနီယ ၊ပေ၊ **နတ္ထိ**။ ။"အလွန် မိုးချုပ်ပြီ" ဟုရာဘ်ဒ ဘယ်လောက် မိုးချုပ်သနည်းဟု မေးဖွယ်မရှိသောကြောင့် "သမ္မောဒနီယ ၊ပေ၊ နတ္ထိ" ဟု မိန့်သည်၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကားပြောဆိုရန်ပင် အချိန်မရှိလောက်အောင် မိုးချုပ်ပါပြီ-ဟူလို။

အဖှ။ ။"အဓိဝါသေတု-အဓိဝါသေသိ" အဖွင့်များကို ပါရာဇိကဏ်-ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ, ပုဏ္ဏားတို့၏ ဝါဆိုဖိုရန် လျှောက်ထားခန်း၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ၊ "ဝကိတေနှ သဟဏ္ဍာ သန္ဓမ္ဘေသိ သံမ္ဘဝါရေသိ ဘုတ္တာဘိ" ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကိုလည်း ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍာ အဆုံးနှာ၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။

ဘော-အရှင်၊ ဣ-ဤအရပ်သို့၊ အာဂမာနု ခေါ်-လာပါ၏လော၊ အဓိဝါသေတူတိ-ကား၊ သမ္ဗဒ္ဓိဿတု-လက်ခံတော်မူပါ၊ အဇ္ဇတနာယာတိ-ကား၊ မေ-တပည့်တော်၏၊ ဝါ-သည်၊ တုမှေသု-အရှင်ဘုရားတို့၌၊ ကာရ-ပြုအပ်သော ကောင်းမှုကို၊ ကရော တေ-ပြုလတ်သော်၊ ဝါ-ပြုသော၊ မေ-၏၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ ယံ ပုညဗ္ဗ-အကြောင်း ကောင်းမှုသည်လည်းကောင်း၊ ယံ ဝိတိပါမောဇ္ဇ-အကြောင်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက် ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလတ့ံ၊ ["အဇ္ဇ + ဘဝ-ဖြစ်လတ့ံသော ကောင်းမှု ဝိတိပါမောဇ္ဇတည်း၊ အဇ္ဇတန်" ဟု ပြု၊ ဘဝအနက်၌ "တန" ပစ္စည်း သက်၊။] တဒတ္ထာယ-ယနေ့ ဖြစ်လတ့ံသော ထိုကောင်းမှု ဝိတိပါမောဇ္ဇအကျိုးငှာ၊ (အဓိဝါသေတု-၌ စပ်။)

အဓိဝါသေသိ ၊ပေ၊ တုဏ္ဍိဘာဝေနာတိ-ကား၊ ဘဝဝါ-သည်၊ ကာယဂ်ဝါ-ကိုယ်အင်္ဂါကိုလည်းကောင်း၊ ဝါစဂ်ဝါ-နှုတ်အင်္ဂါကိုလည်းကောင်း၊ အစောပေတွာ-မလှုပ်စေမူ၍၊ အဗ္ဘန္တရေ ဃေဝ-ကိုယ်တွင်း၌သာ၊ ခန္ဓိ-နှစ်သက်ခြင်းကို၊ ဓာရေန္တော-ဆောင်တော်မူလျက်၊ တုဏ္ဍိဘာဝေန-ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ အဓိဝါသေသိ-ကိုယ်တော့်အထက်၌ သက်ဝင်၍ နေစေပြီ၊ ဝါ-လက်ခံတော်မူပြီ၊ ဗြာဟ္မဏာသ-ပုဏ္ဏားကို၊ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ-ခီးမြောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ မနသာဝ-စိတ်တော်ဖြင့်သာ၊ သမ္ဗဒ္ဓိဿ-လက်ခံတော်မူပြီ၊ ဣတိ, ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၂၉၇။ ပဏီတေနာတိ-ကား၊ ဥတ္တမေန-ကောင်းမြတ်သော၊ ("ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန" ဟူသော ပါဠိတော်၌ စပ်၊) သဟတ္ထာတိ-ကား၊ သဟတ္ထေန-မိမိလက်ဖြင့်၊ ["နာဂကို အာပြု" ဟု သိစေသည်။] သန္တပ္ပေသီတိ-ကား၊ သုဋ္ဌု-ကောင်းစွာ၊ တပ္ပေသိ-နှစ်သက်စေပြီ၊ (တင်းတိမ် ရောင်ရဲစေပြီ၊) ပရိပုဏ္ဏာ-ပြည့်စုံလုံလောက်သည်ကို၊ သုဟိတံ-ကောင်းစွာ ဆောင်နိုင်သည်ကို၊ (ဝသည်ကို၊) ယာဝဒတ္ထံ-အလိုရှိတိုင်းကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ သမ္ဗဝါရေသီတိ-ကား၊ သုဋ္ဌု-စွာ၊ ပဝါရေသိ-ပယ်မြစ်စေပြီ၊ အလဲ အလဲတိ-အလဲအလဲဟူ၍၊ (တော်ပြီ တော်ပြီဟူ၍၊) ဟတ္ထသညာယ-လက်အမှတ် အသားဖြင့်၊ ပဋိက္ခိပါပေသီ-ပယ်မြစ်စေပြီ။

ဘုတ္တာဝိန္ဒ - ကား၊ ဘုတ္တဝန္တံ - ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသည်ကို၊ [တာဝီ ရှည်းကို တဝန္တပစ္စည်းဖြင့် လဲ၍ ဖွင့်သည်။] ဩနီတပတ္တပါဏိန္တိ-ကား၊ ပတ္တတော-ပိတ်တော်မှ၊ ဩနီတပါဏိ-ဖယ်အပ်ပြီးသော လက်တော်ရှိသည်ကို၊ အပနီတ ပတ္တံ-ပယ်ရှားအပ်ပြီးသော လက်တော်ရှိသည်ကို၊ ("ဥ တွာ"ဟူသော ထည့်ပါ၎ဉ် စပ်၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [ဤပဋ္ဌမနည်းအတွက် ဝေရွဇကဏ္ဍအဆုံး ဘာသာ ဋီကာ၌ အဓိပ္ပာယ် ပြခဲ့ပြီ၊ ဤနည်း၌ ဩနီတဝယ် အဝ+နီဓာတ်+တပစ္စည်း။]

သြဏီတပတ္တပါဏိန္ဒိပ်-ဟူ၍လည်း၊ ပါဒြော-ပါဒြိတော်ပါဌ်သည်၊ (အတ္ထိ!) တသ - ထိုသြဏီတပတ္တပါဏိဟူသော ပါဌ်၏။ အတ္ထော (ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော!) အသ-ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ပါဏိတော-လက်တော်မှ၊ သြဏီတံ-ကင်းကွာစေ အပ်ပြီးသော၊ နာနာဘူတံ-အသီးအခြားဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဝိနာဘူတံ-ကင်းသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ပတ္တံ-သပိတ်တော်သည်၊ (အတ္ထိ!) ဣဒံ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ လက်တော်မှ ကင်းကွာစေအပ်ပြီးသော သပိတ်တော်ရှိသည်၏ အာဒိဖြစ်ကြောင့်၊ သော-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊) သြဏီတပတ္တပါဏိ-မည်တော်မူ၏။ တံ-ထိုမြတ်စွာ ဘုရားကို၊ ပါဏိ-လက်တော်မှ ကင်းကွာစေအပ်ပြီးသော သပိတ်တော်ရှိသည်ကို၊ ("ဥ တွာ" ၌ စပ်)။

ဟတ္ထေစ-လက်တော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပတ္တဠ-သပိတ်တော်ကိုလည်း ကောင်း၊ ဓောပိတွာ-ဆေးတော်မူပြီး၍၊ ဧကမန္တေ-သင့်လျော်သော တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ ပတ္တံ-ကို၊ နိက္ခိပိတ္တာ-ချထားတော်မူ၍၊ နိသိန္နံ-ထိုင်နေတော်မူသည်ကို၊

သြဏီတပတ္တပါဏိ။ ။ဤနှုတ်ဆိုခဲ့ "သြဏ-အပသာရဏေ-ကင်း၍ ဖြစ်စေခြင်း" ဟူသော ဓာတ်နောင် တပစ္စည်းဖြင့် "သြဏိတ" ဟု ပါဌ်မှန် ရှိပါ၏၊ ဓာတုတ္ထသင်္ဘာ သြဏ ဓာတ်ခန်းခဲ့ ဤပါဌ်ကိုပင် ပုံစံပြသည်၊ "သြဏိတ-ကင်းကွာစေအပ်" ဟူသော သဒ္ဒတ္ထကိုပင် "နာနာဘူတ-လက်တော်မှ အသီးအသီးဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဝိနာဘူတ-လက်တော်မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော" ဟု အဓိပ္ပာယတူ ဖွင့်သည်၊ ဝိဂြိုဟ်မှာ အဒ္ဒဏထာအတိုင်း "သြဏိတံ + ပတ္တံ + ပါဏိတော + အသာတံ သြဏိတပတ္တပါဏိ" ဟု ပြုပါ။

ဦးကာသစ်။ ။"မဲဒ္ဓဇဏာကာရေန ပန သညောဂတကာရေနစ (ဏာကြီး, တ သံယုဂ်ဖြင့်) သြဏိတ္တသဒ္ဒေါ ဝိနာဘူတေတိ ဒသေတိ သြဏိတ္တပတ္တပါဏိန္ဒိပ် ပါဌောတိ အာဒိနာ" ဟု ဖွင့်၏။ ဤအလို တသံယုဂ်ဖြင့် သြဏိတ္တကို ပါဌ်မှန်ဟု ဆိုလို၏။ သို့သော် "မည်သည့်ဂေတိ" ဟု မပြသောကြောင့် စဉ်းစားသင့်သည်။

ဟတ္ထေစ ၊ဝေ၊ နိသိန္နံ။ ။ဤဝါကျသည် နောက်နည်းအတွက် အဓိပ္ပာယ်ကို ပြသော ဝါကျတည်း။ 'လက်တော်တို့ကိုလည်းကောင်း, သပိတ်တော်ကိုလည်းကောင်း ဆေး တော်မူပြီး၍ သင့်တော်သောအရပ်၌ သပိတ်တော်ကို ချထားတော်မူပြီးလျှင် ထိုင်နေတော်မူ သည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်၊ မှန်၏-"သြဏိတပတ္တပါဏိ-လက်တော်မှ သပိတ်တော်ကို ကင်း ကွာစေအပ်" ဟု ဆိုသဖြင့် "လက်တော်ကိုလည်း ဆေးပြီးပြီ, သပိတ်တော်ကိုလည်း ဆေးပြီး ပြီ" ဟု သိသာ၏။ "ဧကမန္တေ ပတ္တं နိက္ခိပိတ္တာ" ကား သြဏိတသဒ္ဒါ၏ ကင်းကွာစေခြင်း အနက်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ခြင်းတည်း။

ဦးကာသစ်။ ။ဦးကာသစ်ခ်ဍကား "ဟတ္ထေစ ပတ္တံစ ဓောပိတွာ" ကို ကောက်ချက် ချ၍ "သုစဝရဏေတ္ထေ ဝါ သြဏိတသဒ္ဒေါ၊ သြဏိတ္တံ အာမိသာပနယနေန သုစိကတံ ပတ္တံ ပါဏိစ အသာတံ သြဏိတ္တပတ္တပါဏိ" ဟု တစ်နည်း ကြံသေး၏။ ထိုနည်းသည် ဦးကာ ဟောင်း၌ "သြဏိတ္တန္တိ အာမိသာပနယနေန (အာမိသကို ပယ်ခြင်း = ဆေးခြင်းအားဖြင့်) သုစိကတံ" ဟူသော အဖွင့်ကိုမှီသော နည်းပင်တည်း၊ သာရတ္ထဋ္ဌ ဤနှုတ်ကို ပြ၏။ သို့သော်

("ဥ ဘွာ" ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ဧကမန္တံ နိသီဒိတိ-ကား၊ ဘဝဝန္ဓံ-ကို၊ ဧဝံ ဘူတံ-ဤသို့ဖြစ်၍ ဖြစ်တော်မူသည်ကို၊ (ဘုတ္တာဝီ, သြဒကာဝပတ္တပါဏိဖြစ်၍ ဖြစ်တော်မူသည်ကို၊) ဥ ဘွာ-သိ၍၊ ဧကသ္မိ-သော၊ သြကာသေ-၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော။

၂၉၈။ အာနုပုဗ္ဗိကထံတိ-ကား၊ အနုပဋိပါဋိကထံ-အစဉ်အတိုင်း ဟောထိုက်သော တရားစကားတော်ကို၊ (ကထေသိ-၌ စပ်၊) အာနုပုဗ္ဗိကထာနာမ-မည်သည်၊ (ဒီပနကထာ-၌ စပ်၊) ဒါနာနုဿ္ဌ-ဒါန၏ အခြားမဲ့၌၊ သီလ-သီလလည်းကောင်း၊

"ပါဏာယော" ဟူသော ဗဟုစုစ်ပါဠိ၌ "ပါဏိတော" ဟု ပါဠိမျက်သောကြောင့် ဋီကာသစ်က သာရတ္ထဒေါဇကနည်းကို "ဝိစာရေတဗ္ဗံ-စိစစ်ထိုက်၏" ဟု ဆိုခဲလေသည်။ "ပတ္တံ-သည်လည်း ကောင်း၊ ("သုစိကတာ-ကုန်သော" ဟု လိုက်စေ၍၊) ပါဏာယော-လက်တော်တို့သည်လည်း ကောင်း၊ အတ္ထိ" ဟု သာရတ္ထဒီ၌ အနက်ပေးပါ။

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာဟောင်းနှင့် သာရတ္ထတို့၌ "အာမိသာပနယနေန" သည် သြကာဝတော်၏ အနက်ကို ဖွင့်ခြင်းတည်း၊ [သဒ္ဒနီတိဓာတုမာလာ၌ "သြကာ-အပနယနေ" ဟု ဆိုသည်၊ " အပသာရဏော " ကား ထောမနီမိဓာတ်နက်တည်း၊ အဓိဗွာယ်မှာ အတူပင်။] ထို့ကြောင့် သြကိတပါဠိသည်ပင် ပါဠိမှန်ဟု မှတ်ချက်ရပြန်၏။ "သြကိတ-အာမိသကို ပယ်အပ်ပြီးဖြစ်၍ စင်ကြယ်သော + ပတ္တံ + (သြကိတာ) ပါဏာယော ယဿာတိ သြကိတပါဏိကော" ဟု ပြုပါ။ "ဤ၌ စင်ကြယ်ခြင်းအနက်မှာ သြကိတသဒ္ဒါ၏ အတ္ထာတိသယအနက်သာတည်း" ဟု မှတ်ပါ။ "ပါဏာယော" ဟု ဗဟုစုစ်ထားခြင်းလည်း "ဟတ္ထေစ"ဟု ရှိသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့် ဗဟုစုစ်ချင်း ညီမျှ၏။ ဋီကာသစ်၌ "ပါဏိ" ဟု ဧကဝုစ်ထားသည်ကား အဋ္ဌကထာနှင့်မည်သို့ ထိုပြင် ဤပြခဲ့သောနည်းအရ "သြကိတပတ္တပါဏိ" ၌ အဋ္ဌကထာဝယ် ပါဠိ ၂ မျိုးအတွက် ၂ နည်းသာ ဖွင့်၏။ ဋီကာတို့က ကောက်ချက်ချ၍ တတိယ တစ်နည်းဖွင့်သောကြောင့် ၃ နည်းဖြစ်ရသည်ဟု မှတ်ပါ။

ဧဝံ ဘူတံ ဥ ဘွာ။ ။ဝေဖြင့် ပါဠိတော်၌ ပါသော "ဘုတ္တာဝီ သြနီတ (သြကိတ) ပတ္တပါဏိ" ကို ညွှန်းသည်၊ ဧဝံဘူတ-ဤသို့ဘုတ္တာဝီ သြနီတပတ္တပါဏိဖြစ်၍ ဖြစ်သည်ကို" ဟု ပေးပါ-ဟူလို၊ ပါဠိတော်၌ ထို "ဘုတ္တာဝီ ।ပေ। နိသိန္နံ" တို့၏ စပ်ပုဒ်မပါသောကြောင့် "ဥ ဘွာ" ဟု ထည့်၍ ဖွင့်သည်၊ "ဧကသ္မိ သြကာသေ" ကား ဧကမန္တံ၏ အဖွင့်တည်း။

အာနုပုဗ္ဗိကထာ။ ။ဋီကာတို့၌ "အနုပုဗ္ဗ + ကထေတဗ္ဗကထံ" ဟု ဖွင့်ကြ၏။ ထိုအဖွင့်၌ "ကထေတဗ္ဗ" ဟု ထည့်ပုံကိုလည်းကောင်း "အနုပုဗ္ဗကထံ" ဟု မဆိုဘဲ "ပဋိဋ"ဟု ဆိုပုံကိုလည်းကောင်း ထောက်၍ "အနုပုဗ္ဗ-အစဉ်အတိုင်း + ကထေတဗ္ဗာ-ဟောထိုက်သော ကထာတည်း၊ အာနုပုဗ္ဗိ-ထာ၊ ဤသို့ ကထေတဗ္ဗအနက်၌ ဏမပစ္စည်းသက်၍ ဣတ္ထိလေဂတက (၇)၌ ပစ္စည်းဖြင့် (အ) ကိုလည်း ဝုဒ္ဓိပြု၍ "အာနုပုဗ္ဗီ" ဟု ရှိသင့်၏။ ထို့နောက်မှ "အာနုပုဗ္ဗိစ+ သာ+ ကထာစတိ အာနုပုဗ္ဗိကထာ" ဟု တွဲပါ၊ ဤအလို "အာနုပုဗ္ဗိကထံ" ဟု သမာသ်ပုဒ်ဖြင့် ရှိပါ၏ခေ၊ အချို့စာအုပ်၌ "အာနုပုဗ္ဗိ ကထံ" ဟု ဝါကျရှိ၏။

သီလာနန္တရိ-သီလ၏။ အခြားမဲ့၌၊ သင်္ဂေါ-နတ်ပြည်လည်းကောင်း၊ သင်္ဂါနန္တရိ-၌၊ မင်္ဂေါ-မင်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့အစရှိကုန်သော၊ [အာဒျတ္တ ဣတိဖြင့် "ကာမာနံ အာဒီနဝံ" စသော ပါဠိတော်လာ အနက်များကို ယူပါ။] ဧတေသံ အတ္ထာနံ-ဤအနက်တို့ကို၊ ဒီပနကထာ-ပြကြောင်း တရားစကားတည်း၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ သေယျထိဒံ ဒါနကထံတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-မိန်တော်မူပြီ၊ ဩကာရံတိ-ကား၊ အဝကာရံ-ယုတ်ညံ့သော အခြင်းအရာကိုလည်းကောင်း၊ လာမကဘာဝံ-ယုတ်ညံ့သည်၏။ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ [“ဟီနော ဂါမြော ပေါထုဇ္ဇနိကောဝ” စသည်ကို ရည်ရွယ်သည်။]

သာမုတ္တံသိကာတိ-ကား၊ သာမံ-ကိုယ်တော်တိုင်၊ ဥတ္တံသိကာ-ထုတ်ယူခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော၊ အတ္ထနာယေဝ-ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်၊ ဥဒ္ဓရိတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ ဂဟိတာ-ဉာဏ်ဖြင့် ယူအပ်သော၊ သယမ္ဘုညာဏေန-သယမ္ဘုဉာဏ်ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌာ-မြင်တော်မူအပ်ပြီးသော၊ အညေသံ-ဘုရားမှ တစ်ပါး အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်၊ အသာဓာရဏာ-မဆက်ဆံသော၊ (ယာ ဓမ္မဒေသနာ၌ စပ်)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ပရိဟာရပဒ္ဓမ္မ တစ်ပါး စောဒကပဒ္ဓကို ဆိုဦးအုံ့၊ သာ-ထိုသာမုတ္တံသိက ဓမ္မဒေသနာဟူသည်၊ ကာ-အဘယ်နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ (သာ-ထိုသာမုတ္တံသိက ဓမ္မဒေသနာဟူသည်။) အရိယသစ္စဒေသနာ - အရိယသစ္စဒေသနာတော်တည်း၊ (အရိယသစ္စာတို့ကို ဟောကြောင်း ဒေသနာတော်တည်း။) တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ ဒုက္ခဲ ၊ဧပေ၊ မဂ္ဂံတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

ဓမ္မစက္ကုံတိ ဧတ္ထ-၌၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ-ကို၊ အဓိပ္ပေတောဝ-၏။ [ဓမ္မစက္ကု၏ ဝစနတ္ထကို သာမညဖလသုတ် ဣဿိုယေသုဝုတ္တာ၌ရဂဏထာ ဘာသာဋ္ဌိကာ၌လည်းကောင်း၊ သရဏဂဂမနကထာ ဘာသာဋ္ဌိကာ၌လည်းကောင်း ပြခဲ့ပြီ။] တသေ-ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ဟူသော ဓမ္မစက္ကု၏။ ဥပဂ္ဂတ္တိအာကာရဒနသဿတ္ထ-ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ ယံကိဉ္စိ ၊ဧပေ၊ နိရောဓမ္မံတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

သာမုတ္တံသိကာ။ ။သာမံကို “အတ္တနာ” ဟုလည်းကောင်း၊ ဥကို “ဥဒ္ဓရိတ္တာ” ဟုလည်းကောင်း “ကံသ” ၌ကသိခာတ်ကို “ဂဟ” ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်၏။ သာမံ+ဥတ္တံသော သာမုတ္တံသော၊ သာမုတ္တံသေန-ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ယူခြင်းဖြင့် + နိုဗ္ဗတ္တာ-ဖြစ်စေအပ်သည်တည်း။ သာမုတ္တံသိကာ-သည်၊ “ဂဟိတာ” ကား အမိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း။ “ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ယူအပ်သော ဓမ္မဒေသနာ” ဟူလို။

ဒ္ဋိကာသစ်။ ။ကသိသဒ္ဒေါ ဉာဏေန ဂဟဏေတိ အာဟ ဂဟိတာတိ အာဒိ၊ သာမံသဒ္ဒေန နိဝတ္တေတဗ္ဗတ္ထံ ၊သသေတိ အသာဓာရဏာ အညေသံတိ ဣမိနာ၊ လောကုတ္တရ ဓမ္မာဓိဂမေ ပရူပဒေသပဋိဂတတ္တာ ဧကေနေဝ လောကေ ပဌမံ အနုတ္တရာယ သမ္မာသမ္ဗောဓိ၊ ဟာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာစ အညေသမသာဓာရဏာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဟိ-မ္ပန်၊ တံ-ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ဟူသော ဓမ္မစက္ကုသည်၊ နိရောဓံ-နိရောဝေယျာကို၊ အာရမၺဏ်-ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ကိစ္စဝသေန-အသမ္မောဟပဋိဝေဓကိစ္စ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့ ယဉ်ကို့ဖွ သမ္ပဒယဓမ္မံ, သတ္ပဋိ တံ နိရောဓမ္မံဟူ၍၊ သတ္ပဘခ်ိတ်-အလုံးစုံသော ဘခ်ိတတရားကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈန္တံ-ထိုးထွင်း၍ သိလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏။

၂၉၄။ ဧကေန-ဤပုဏ္ဏားသည်၊ ဒိဋ္ဌေ-မြင်အပ်ပြီးသော၊ အရိယသစ္စဓမ္မော-အရိယသစ္စာတရားသည်၊ (အတ္ထိ-၏။) ဣတိ-ဤသို့မြင်အပ်ပြီးသော အရိယသစ္စာတရား၌သည်၏-အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-အရိယသစ္စာတရားကို မြင်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော-ထိုပုဏ္ဏားသည်၊) ဒိဋ္ဌဓမ္မော-မည်၏။ သေသပဒေသုပိ-ကြောင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း၊ (ပတ္တဓမ္မော, ဝိဒိတဓမ္မော, ပရိယောဂါဠှဓမ္မော ပုဒ်တို့၌လည်း၊) ဧသ-ဤ အစီအရင်သည်၊နယော-သိကြောင်းအစီအရင်တည်း၊ [ဓမ္မအရ အရိယသစ္စာတို့ ယူပါဟုလည်းကောင်း၊ တတိယာဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ပြုပါဟုလည်း ကောင်း ညွှန်သည်။] အဓေနမ-ဤပုဏ္ဏားသည်၊ တိဏ္ဏာ-လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော၊ ဝိကိ၌ာ-သည်၊ (အတ္ထိ-၏။) ဣတိ-ဤသို့လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိ၌ာရှိ

တံ ဟိ ၊ ၎ဝ၊ ဥဗ္ဗဇ္ဇတိ။ ။သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော နိရောဓ သစ္စာတို့ အာရုံပြုသည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ့်ကြောင့် "ယံကိဉ္စိ သမ္ပဒယဓမ္မံ ၎ဝ၊ နိရောဓမ္မံ" ဟု သခ်ိတတရားများကို သိပုံကိုပြုပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "တံ ဟိ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ မဂ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုပါသော်လည်း ထိုသခ်ိတရားတို့ကိုလည်း အသမ္မောဟပဋိဝေဓ (မတွေမဝေသော ရှင်းပြီးလင်းပြီးသော) အသိအားဖြင့် သိသောကြောင့် ထိုသခ်ိတတရားများကို ထိုးထွင်း၍ သိပုံကို ပြရသည်-ဟူလို။

ဒိမ္မမ္ဟော ၈သည်။ ။"ဒိဋ္ဌ-မြင်အပ်ပြီ" ဟူရာ၌ ဉာဏ်အမြင်မှ တစ်ပါး အခြားသော မျက်စိအမြင်လည်း ရှိသောကြောင့် ထိုအခြားအမြင်ကို တားမြစ်ခြင်းငှာ "ပတ္တဓမ္မော" ဟု ထပ်၍ မိန့်တော်မူ၏။ "ပတ္တ-ရောက်အပ်ပြီ" ဟူရာ၌လည်း ဉာဏ်ဖြင့် ရောက်ခြင်းမှတစ်ပါး အခြားသော ကိုယ်စိတ်တို့ဖြင့် ရောက်ခြင်းလည်း ရှိသေးသောကြောင့် ထိုအခြားရောက်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းငှာ "ဝိဒိတဓမ္မော" ဟု ထပ်၍ မိန့်တော်မူရပြန်သည်- "ဝိဒိတ-သိအပ်ပြီ"ဟူရာ၌ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ သိခြင်းနှင့်လည်း ဆိုင်သောကြောင့် ထိုတစ်စိတ်တစ်ဒေသ သိခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းငှာ "ပရိယောဂါဠှဓမ္မော" ဟု ထပ်ဆင့်၍ မိန့်တော်မူရပြန်သည်၊ "ပရိ-ထက်ဝန်း ကျင် + ဩ (အဝ)-အတွင်းသို့ + ဂါဠှ-သက်ဝင်မွှေနှောက်သောအားဖြင့် သိ" ဟု ဆိုသောကြောင့် "တစ်စိတ်တစ်ဒေသ သိခြင်း မဟုတ်, သစ္စာ ၄ ပါးကို သိထိုက်သမျှ အစွမ်းကုန် သိပြီးဖြစ်သည်" ဟု ဆိုလိုသည်။

တိဏ္ဏဝိစိကိ၌ော။ ။ဘေးရန်အန္တရာယ်များသော ခရီးခဲနှင့် တူသော ၁၆ ပါး သော ဝတ္ထု, ၈ ပါးသော ဝတ္ထုတို့ကို အာရုံပြုသော ဝိစိကိ၌ာကို လွန်မြောက်ပြီး ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ ၁၆ ပါးသရုပ်ကို သဗ္ဗြိတ်ဘာသာဦးက ကခ်ါဝိတရောဇာဝိသုဒ္ဓိခန်း၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ၈ ပါးကား "ဗုဒ္ဓေ ကခ်တိ, ဓမ္မေ, သံဃေ, သိက္ခာယ, ပုဗ္ဗန္တေ, အပရန္တေ, ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ, ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေသု ကခ်တိ" တည်း။

အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်ပြီး၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော-ထိုပုဏ္ဏားသည်) တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော-မည်၏။ အသ-ထိုပုဏ္ဏားဏ်။ ဝိဂတာ-ကင်းသော၊ ကထံ ကထာ-အဘယ်သို့ပါလိမ့်မဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာသည်၊ (အတ္ထိ-၏။) ဣတိ-ဤသို့ကင်းသော ကထံကထာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-ကထံကထာမှ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သော-ထိုပုဏ္ဏားသည်၊ ဝိဂတကထံကထော-မည်၏။

ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တောတိ-ကား၊ ဝိသာရဒဘာဝ-ကင်းသော ရွှံ့ရှားခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်သို့၊ ပတ္တော-ရောက်ပြီ၊ ကတ္တာ-အဘယ်၌၊ (ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော-ကင်းသော ရွှံ့ရှားခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သို့-ရောက်သနည်း၊) သတ္ထုသောသနေ-ဖြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌၊ (ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော-ပြီ၊) အသာ-ထိုပုဏ္ဏားဏ်။ ပရော-သူတစ်ပါး ဟူသော၊ ပစ္စယော-စွဲ၍ ဖြစ်ရာသည်၊ ဝါ-ယုံကြည်ထိုက်သူသည်၊ နှ-မရှိ၊ ပရသာ-သူတစ်ပါး၏။ သဒ္ဓါယ-သဒ္ဓါကြောင့်၊ (တစ်နည်း၊) ပရသာ-သူတစ်ပါးကို၊ သဒ္ဓါယ-

---

ဝိဂတကထံကထော။ ။ပဝတ္တိ-ဝဋ်ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ရာသံသရာ၊ နိဝတ္တိ-ဒုက္ခ၏ ဆုတ်နစ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) တို့၌ "ဘယ်လို ဖြစ်ပါလိမ့်၊ ဒီလို ဖြစ်တာလေလား" စသည်ဖြင့် ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာကိုပင်ဝ "ကထံကထာ" ဟု ခေါ်၏။ ထိုဝုဒ်၏ ပြီးပုံကို ရှေ့၊ နီဝရဏပဟာနကထာ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။

ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တောမ်။ ။သာရဒဒသဒ္ဓါသည် ကြောက်ရွံ့ခြင်း အနက်ကို ဟောင်း၏။ ထိုသို့ကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိသူကို "ဝိသာရဒ" ဟု ခေါ်၏။ ဝိဂတော + သာရဒေါ ယသ္မာတိ ဝိသာရဒေါ။ ဝိသာရဒသ + ဘာဝေါ ဝေသာရဇ္ဇံ၊ တံ + ပတ္တော (အဓိဂတော-ရပြီ!) ဣတိ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော။ [သာရဒ္ဓကရာနံ-ကြောက်ရွံ့သူ၏ အဖြစ် (ကြောက်ရွံ့ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော) ပါပဓမ္မာနံ သုပုဗ္ဗီနမ်တ္တာ တပဒ္ဓိပဝေ့သုစ (ထိုပါပဓမ္မ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော) သီလာဒိဂုဏေ၊ သုပုဗ္ဗတ်ဌိတတ္တာ ဝေသာရဇ္ဇံ ဝိသာရဒဘာဝဝေယျတ္တိယံ (ထက်မြက်သူ၏ အဖြစ်သို့) ပတ္တော အဓိဂတောဒ်] ဤဝေသာရဇ္ဇပတ္တသည် အဘယ်အရာ၌ ဖြစ်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၊ သောကြောင့် "သတ္ထုသာသနေ" ဟု ပါဠိတော်၌ ဓိန့်သည်၊ သတ္ထုသာသနာတော်၌ ယုံမှားခြင်း မရှိဘဲ ခိုင်မြဲစွာ တည်ခြင်းကိုပင် "ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော" ဟု ဆိုလိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။ယခုခေတ်၌လည်း မိမိက မမှီးသားဘဲ ခိုးကြောင့် ခိုးဝှက် သူတော်ကောင်းယောင် ဆောင်နေသူသည် (သာသနာတော်ကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်နေသူသည်) သူတစ်ပါး၏ စွပ်စွဲမည်အရေးကိုလည်းကောင်း၊ နောင်တမလွန်အရေးကိုလည်းကောင်း တွေးမ၍ ကြောက်ရွံ့နေတတ်၏။ ထိုသို့ မဟုတ်သူကား သာသနာတော်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာ၌ လည်းကောင်း၊ ဤဘဝ နောက်ဘဝအတွက်လည်းကောင်း၊ ကြောက်ရွံ့စိတ် မရှိဘဲ ရဲရင့်လေသည်။

အပရုဗ္ဗစွယော။ ။မိမိကိုယ်တိုင် ဒိဋ္ဌမမ္မ၊ ပတ္တမမ္မ၊ ဒိဋိတမမ္မ၊ ပရိယောဂါဠှမမ္မ၊ ဖြစ်ပြီးရကား အပြောကောင်း အဟောကောင်းသော သူတစ်ပါးကြောင့် ယုံကြည်ခြင်း မဟုတ်-ဟု ပြလိုရ်ဏ် "အပရုဗ္ဗစွယော သတ္ထုသာသနေ " ဟု ဓိန့်သည်။ [သတ္ထုသာသနေကို

ယုံကြည်ခြင်းကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤသာသနာတော်၌၊ နာ ဝတ္ထတိ-ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဝါ-ကျင့်သည် မဟုတ်၊ [နာ ဝတ္ထတီတိ နာ ပဝတ္ထတိ၊ နာ ပဋိပဇ္ဇတိ ဝါ-ဋီကာသစ်။]၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထိုပုဏ္ဏားသည်) အပရပ္ပစ္စယော-မည်၏။ သတ္ထတ္ထ-အလုံးစုံ သော ဝါဏိဇျတို့၌၊ သေသ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တနယတ္ထာ-ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥတ္တာနတ္ထတ္ထာစ-ပေါ်လွင်သော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပါဟဋ္ဌမေဝ-ထင်ရှားသည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဣတိ-ဤအဖွင့် အစဉ်ဖြင့်၊ သုမင်္ဂလဝိလာသိနီယာ-သုမင်္ဂလဝိလာသိနီ မည်သော၊ ဒီဃနိကာဒ္ဌကထာယံ-ဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌၊ အမွန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ-အမွန္ဓသုတ်၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

ဝေသာရဇ္ဇပွဓတ္တာ အပရပ္ပစ္စယော ၂ ပုဒ်၏ အာဓာရဟု မှတ်ပါ။] ပစ္စယ၌ "ပတိ + အယ" ဟု ခွဲပါ၊ စွဲ၍ဖြစ်ရာ (အကြောင်းပြု၍) ဖြစ်ရာ) ဟု သဒ္ဒတ္ထ၊ ယုံကြည်အပ်သူ" ဟု ဝေါဟာရတ္ထ ဟု ဖြစ်၏။ ပရော + ပစ္စယော ပရပ္ပစ္စယော-ယုံကြည်အပ်သော သူတစ်ပါး။ နတ္ထိ + ပရပ္ပစ္စယော ယဿာတိ အပရပ္ပစ္စယော-သာသနာတော်နှင့် မိမိ၏ အကြားဌ၌ ယုံကြည်အပ်သော အခြားလူတစ်ယောက် ရှိသူမဟုတ်၊ သာသနာကို မိမိကိုယ်တိုင် သိ၍ ယုံကြည်သူဖြစ်သည်၊ "နာ ပရသာ သဒ္ဓါယ ဝတ္ထတိ-မိမိနှင့် ရင်းနှီးသူတစ်ယောက်က ယုံကြည်သောကြောင့် မိမိလည်း လိုက်၍ ယုံကြည်ရသည် မဟုတ်" ဟူလို။

ဋီကာ။ ။အတ္ထနာ ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌတ္တာ အဓိဂတတ္တာ နာ ပရဲ ပစ္စေတိ၊ နာ တသာ ပရော ပစ္စေတဒ္ဓေါ အတ္ထိတိ အပရပ္ပစ္စယော-သတ္ထုဿာသနာဟူသည် အမိသိလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာတည်း။ ထိုသာသနာကို ကိုယ်တိုင် မြင်အပ် သိအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့် (ထိုသာသနာ အတွက်) သူတစ်ပါးကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်ရာ မလိုတော့၊ ထိုပုဏ္ဏားမှာ သာသနာတော်ကို ယုံကြည်မှု အရေး၌ ခွဲမှီ၍ ဖြစ်ထိုက် ယုံကြည်ထိုက်သူ အခြားသူ (ကြားလှ) မရှိတော့၊ ထို့ကြောင့် အပရပ္ပစ္စယဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။ ။နဝဝိဓေါ လောကုတ္တရဓမ္မော ယေန ယေန အဓိဂတော ဟောတိ၊ တေန တေန (ထိုထိုလောကုတ္တရာတရားကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်သည်) ပရသဒ္ဓါယ ဝန္ဓဗွတံ ဟိတ္တာ (သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်ခြင်း-ကိုယ်မိတ်ဆွေက ဆည်းကပ်လို မိမိလည်း လိုက်၍ ဆည်းကပ်ခြင်း အားဖြင့် ဆည်းကပ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို စွန့်၍) ပစ္စတ္တေဝ ဣဒါနိ ဣဒမ္ဘော (မင်ဖိုလ်ရပြီးသောအခါ ပစ္စတ္တေဝ ဣဒါနိ ဣဒမ္ဘော ကိုယ်တိုင်ပင် သိမြင်ထိုက်၏) ဣတိ သန္ဓိဋ္ဌကော၊ ဓမ္မာနုသာရိအဖွဲ့၊ ထို၌ ပရသဒ္ဓါယသည် ဤ၌ ပရသာ သဒ္ဓါယနှင့် သဘောတူ ‘‘ပ’’ တည်း။

အမွန္ဓသုတ်ဘာသာဋီကာ ပြီး၏။

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ် ဘာသာဋ္ဌိကာ

၃၀၀။ ဧဝံ မေ သုတံ ၊ပေ၊ အဂ်ေသူတိ-ဧဝံ မေ သုတံ ၊ပေ၊ အဂ်ေသုဟူသော ဤသုတ်သည်၊ ဝါ-ဧဝံ မေ သုတံ ၊ပေ၊ အဂ်ေသု အစအပိုင်းအခြားရှိသော ဤသုတ်သည်၊ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ-သောဏဒဏ္ဍသုတ်တည်း။ [အဂ်ေသူတိ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို "ကောသလေသူတိ အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တံ" တုန်းကအတိုင်း သိပါ။] တတြ-ထိုသောဏဒဏ္ဍသုတ်၌၊ အယ်-ဤဆိုအပ်လတ္တံကာဒီ၊ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ-ရှေး မဟုတ်သော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း၊ ဝါ-အသစ်ဖြစ်သော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း၊ အဂ်ေသူတိ (ဧတ္ထ)-ပါဋ္ဌ၌၊ အဂ်ါနာမ-အဂ်ါတို့မည်သည်၊ အဂ်ပါသာဒိက တာယ-လက်, ခြေစသော အဂ်ါတို့၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့ အဂ်ါတို့ဟူ၍၊ လဒ္ဓဝေါဟာရာ-ရအပ်သော အခေါ် အခေါ် ရှိကုန်သော၊ ဇနပဒိနော-ဇနပုဒ်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဇနပုဒ်၏ အစိုးရဖြစ်ကုန်သော၊ ရာဇကုမာရာ-မင်းသားတို့တည်း။ တေသံ-ထိုမင်းသားတို့၏။ နိဝါသော-နေရာဖြစ်သော၊ ဧကောပိ ဇနပဒေါ-ဇနပုဒ်တစ်ခုတည်းကိုလည်း၊ [တစ်နည်း-ဧကောသည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဇနပဒေါ-ကို၊] ရှုဋ္ဌိသဒ္ဒေန-အတင်ရှုဋ္ဌိသဒ္ဒါအားဖြင့်၊ ဝါ-အတင်ရှုဋ္ဌိသဒ္ဒါ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဂ်ါတိ-အဂ်ါဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ အဂ်ေသု-အဂ်ါဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော၊ တသ္မိံ ဇနပဒေ-ထို ဇနပုဒ်၌၊ ("စာရိကံ စရမာနော" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)။

အဂ်ါနာမ ၊ပေ၊ ရာဇကုမာရာ။ ။အဂ်ီယတေ ဉယတေ သမုဒါယော ဧတေ နာတိ အဂ်-အပေါင်း (တစ်ကိုယ်လုံး)ကို သိကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်အဂ်ါအစိတ်သည် အင်မည်၏။ [အင်-ဂမနေစာတိ, အပစ္စည်း။] ထိုထိုကိုယ်အဂ်ါတို့က ထူးထူးခြားခြား လှပသောကြောင့် "အဂ်ါနိ (လှပသော အဂ်ါတို့သည်) + ဧတေသံ + အတ္ထိ" အရ မင်းသားတို့ကို "အဂ်ါ" ဟု ခေါ်ရသည်။ အသတ္ထိအနက်၌ ဏပစ္စည်း။

မှန်၏ – အသတ္ထိဟူသည် ရှိကာမတ္တ (ရှိရုံမျှ) မဟုတ်၊ "ပဟုတေ ဧ ပသ်သာယ" စသည်နှင့် အညီ ပဟုတအနက် ဖြစ်စေ, ပသ်သာအနက်စသော အနက်ဖြစ်စေ အနက်အပိုပါဝင်ရသေး၏။ ဤ၌ အတိသယ (သွေးများထက် သာလွန်သော) အနက်အပိုဝင်သော အသတ္ထိ အနက်၌ ဏပစ္စည်းသက်ထားသည်။ [သုနှရဘာဝေန သာတိသယာနီ အဂ်ါနိ ဧတေသံ အတ္ထိတိ အဂ်ါ-ဋီကာ။]

တေသံ နိဝါသော။ ။ထိုမင်းသားတို့၏ နေရာဇနပုဒ်ကိုလည်း (တစ်ခုတည်း) ဖြစ်စေကာမူ) မင်းသားတို့၏ အဂ်ါဟူသော ဗဟုဝုစ်နာမည်ကို တင်စားသော အတင်ရှုဋ္ဌိ အားဖြင့် "အဂ်ါ" ဟု ဗဟုဝုစ်နာမည်ဖြင့် ခေါ်ရသည်၊ ဥပစာရအားဖြင့်ကား ဌာနီမင်းသားတို့၏ အမည်ကို ဌာနဇနပုဒ်၌ တင်စားအပ်သော ဌာနမျှပေစာရတည်း။ [အကျယ်အစီဖွာယ်ကို အမ္ဗဋ္ဌသုတ်အစ ကောသလေသု ဇနပဒေ အဖွင့်၌ ရှုပါ။]

စာရိတန္တိ-ကား၊ ဣမာဝိ-ဤသောဏဒဏ္ဍသုတ်၌လည်း၊ အတုရိတာစာရိကာ စေ၀-အလျင်အမြန် မဟုတ်သော ကြွချီတော်မူခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနိ၀ဒ္ဓ စာရိကာစ-တစ်စုံတစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် မစပ်ဖွဲ့သော ကြွတော်မူခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အဓိပ္ပေတာ-အလိုရှိအပ်၏။ [အဝိဖြင့် အမွေဌသုတ် အဌကထာ၌ ပြဋ္ဌေသော အတုရိတာစာရိကာ, အနိ၀ဒ္ဓစာရိကာကို ပေါင်း ဣမာဝိ အဓိပ္ပေတာ၊ နှ အမွေဌသုတ္တေ ၀ေ၀-ဋ္ဌကာသစ်။] ကိရ-ချဲ့, တဒါ-ထိုအခါ၌၊ ဘ၀ဝတော-၏၊ ၀ါ-သည်၊ ဒသသဟဿီလောကဓာတုံ-တစ်သောင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်ကို၊ ဩလောကေန္တသ-ကြည့်တော်မူလတ်သော်၊ သောဏဒဏ္ဍော-သောဏဒဏ္ဍမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဉာဏဇလသ-သဗ္ဗညုတာဉာဏ်တည်းဟူသော ကွန်ယှက်၏။ အန္တော-အတွင်း၌၊ ပညာယိတ္ထ-ထင်ရှားပြီ၊ အထ-ထင်ရှားရာ ထိုအခါ၌၊ ဘ၀ါ-သည်၊ အယံ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မယ္ဟံ-ငါ၏။ ဉာဏ ဇလေ-၌၊ ပညာယတိ-၏။ အသာ-ထိုပုဏ္ဏား၏။ ဥပနိသယော-အားကြီးသော ဒိဋ္ဌိရာအကြောင်းသည်၊ အတ္ထိ နုခေါ-ရှိလေသလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝီမံသန္တော-စူးစမ်း တော်မူလတ်သော်၊ အဒ္ဒသ-မြင်တော်မူပြီ။

(ကိ-အဘာယသို့ မြင်တော်မူသနည်း၊) မယိ-ငါဘုရားသည်၊ တတ္ထ-ထိုဇနပုဒ်သို့၊ ဂဝေ-ကြွတော်မူလတ်သော်၊ ဓေသ-ဤပုဏ္ဏား၏၊ အန္တေ၀ါသိနော-အနီးနေ တပည့်တို့သည်၊ ဒ္ဝါဒသတိ-၁၂ ပါးကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းအရာ တို့ဖြင့်, ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသိတ္တာ-ပြော၍၊ မမ-ငါဘုရား၏၊ သန္တိကေ-အထံသို့၊ အာဂန္တ္မ-လာခြင်းငှာ၊ ၀ါ-လာခွင့်ကို၊ နှ ဒဿန္တိ-မပေးကြ ကုန်လတ္တံ့၊ [လာခြင်း၌ အပြစ်ကို ပြ၍ တားမြစ်သော်အားဖြင့် လာခွင့်ပေးကြ လိမ့်မည် မဟုတ်။] ပန-ထိုသို့ပင် မမေးကြပါသော်လည်း၊ သော-ထိုပုဏ္ဏားသည်၊ တောသ-ထိုအနီးနေတပည့်တို့၏။ ဝါဒ-ဝါဒကို၊ (ရှင်ဂေါတမဆံ မသွားထိုက်ဟူသော ဝါဒကို၊) ဘိန္ဒိတ္တာ-ဖျက်၍။ ဧကူနတိသာယ-တစ်ခုယုတ် သုံးဆယ်သော၊ အာကာ ရေဟိ-အကြောင်းအရာတို့ဖြင့်၊ မမ-ငါ၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသိတ္တာ-၍၊ မံ-ငါ ဘုရားကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ချဉ်းကပ်၍၊ ,ဥဉ်-ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိသတိ-မေးလတ္တံ့၊ သော-ထိုပုဏ္ဏားသည်၊ ပဋ္ဌပသဒ္ဒနပရိယောသာနေ-ပြဿနာ ဖြေဆိုခြင်း၏ အဆုံး၌၊ သရဏ်-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဝမိသတိ-ဆည်းကပ်လတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤသို့မြင်တော်မူပြီ၊ ဒိသ္ဝာ-၍၊ [စာအုပ်တို့၌ "ဒိသ္ဝာ" တိုက်ရိုက် ပါ၏။ မပါသော် လည်း အပိုထည့်နိုင်သည်။] ပဋ္ဌသတဘိက္ခုပရိ၀ါရော-ငါးရာသော ရဟန်း အခြံအရံ ရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) တံ ဇနပဒံ-ထိုအင်္ဂါဇနပုဒ်သို့၊ ပပ္ဋိပန္နော-ကြွတော်မူပြီ၊ တေန-ထိုကြောင့် အင်ကိသ္ဝ ၊ဧ၀ေ၀ တဒ၀သရီတိ-ဟူ၍၊ (အာယသ္မတာ ဣန္ဒဘူတေ ရေန၊) ဝုတ္တံ-လျှောက်အပ်ပြီ။

ဂဂ္ဂရာယ ၊ပေ၊ တီရေတိ-ကား၊ တသ စမ္ဘာနဂရသ-ထိုစမ္ဘာမြို့၏၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ ဂဂ္ဂရာယနာမ-ဂဂ္ဂရာမည်သော၊ ရာဇဂ္ဂမဟေသိယာ-မင်း၏ မြတ်သော မိဖုရားသည်၊ ဝါ-မင်း၏ မိဖုရားခေါင်သည်၊ ခဏိကတ္တာ-တူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂဂ္ဂရာတိ-ဂဂ္ဂရာဟူ၍၊ လဒ္ဓဝေါဟာရာ-ရအပ်သော အခေါ်အဝေါ်ရှိသော၊ ပေါက္ခရဏီ-ရေကန်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ [အကြောင်း မိဖုရား၏ အမည်ကို အကျိုးရေကန်၌ တင်စားသော ကာရဏူပစာအမည်တည်း။] တသာ-ထိုရေကန်၏၊ တီရေ-ကမ်းနားဘ၌၊ သမန္တတော-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ နီလာဒိ ပဌမဏ္ဍကုသုမပဒ္မိမဏ္ဍိတံ - ဒုသည်အစရှိသော ၅ မျိုးသော အဆင်းရှိသော ပန်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ မဟန္တံ-ကြီးသော၊ စမ္ဘကပန်-စကားတောသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဘဝါ-သည်၊ ကုသုမဂန္ဓသုဂန္ဓေ-ပန်းရနံ့တို့ဖြင့် ကောင်းသောနံ့ရှိသော၊ တသ္မိံ စမ္ဘကဝနေ-ထိုစကားတောဘ၌၊ ဝိဟရတိ-သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ တံ-ထို စကားတောကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ ဂဂ္ဂရာယ ၊ပေ၊ တီရေတိ-ဟူ၍၊ (အာယ သ္မတာ အာနန္ဒတ္ထေရေန)၊ ဝုတ္တံ။

မာဂဝေန ၊ပေ၊ သာရေနာတိ ဇော-ပါ၌၌၊ (အဝယဝတ္ထော-အစိတ်ဖြစ်သော အနုက်ကို၊ ဧဝ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သော ရာဇာ-သ,ည်၊ မဂဓာန်-မဂဓဝဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော ဇနပုဒ်၏၊ ဣသိဂိုလ္ဂတ္တာ-အိစုးရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မာဂဓော-

---

နီလာဒိပ္ပဝဏ္ဏကုသုမ။ ။အမရကောသ၌ "စမ္ဘကော ဟေမပုပ္ပကော-ရွှေအဆင်းရှိသော ပန်း၊ ဝါ-စကားဝါပန်း" ဟု ရှိ၏။ ထိုမြို့ကို တည်ရာ၌က စမ္ဘကပန်းပင်တွေ များစွာရှိသောကြောင့် "စမ္ဘာမြို့" ဟု မှည့်ခဲ့ကြ၏။ [ဌာနနိမ္မကတို့၏ အမည်ကို ဌာနမြို့၌ တင်စားး၍ ဌာနဏူပစာရအားဖြင့် မှည့်ခဲ့ကြသည်-ဟုလို။] ဤနေရာ၌ အဝါသာ မကာဝ အဘယ်ကြောင့် "ပဌမဏ္ဍကုသုမ" ဟု ဆိုရပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဋီကာ၌ "နီလာသောက (အသေဿ-အညိ)၊ ကဏိကာရ (မဟာလေ့ကား)၊ ကောပိဌာရ (ပင်လယ် ကသစ်ပန်း) ကုန္ဒ (သင်းခွေပန်း) ရာဇရက္ခေဟိ (ငုပန်းတို့ဖြင့်) သဒ္ဒေသတာယ တံ စမ္ဘကဝန် နီလာဒိပဌမဏ္ဍကုသုမပဒ္မမဏ္ဍိတံ ဒဒ္ဒဗ္ဗံ"ဟု အကြောင်းပြသည်၊ ဋီကာသစ်၌ကား ထိုနည်း အပြင် စကားပန်းသည် စကားပွင့်ညှိ၊ စကားစိမ်း၊ စကားနီ၊ စကားဖြူ၊ စကားဝါဟု ၅ မျိုးကို သောကြောင့် "နီလာဒိ ပဌမဏ္ဍကုသုမ" ဆိုသည်ဟု တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။ သို့သော် "နီလာဒိ ပဌမဏ္ဍကမ္ပမ" ဟု မဆိုဘဲ "ကုသုမ"ဟု ပန်းသာမည ဆိုသောကြောင့် ထိုနည်းကို စဉ်းစားပါ။

ဘဝါ ၊ပေ၊ ဝိဟရတိ။ ။[မြို့တည်တုန်းက မျှားစွာ ပေါက်လျက်ရှိသော စမ္ဘကပန်းပင်တို့သည် နောက်အခါလည်း (ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူချိန်တိုင်အောင်) မျိုး အဆက်ဆက် ဆက်၍ ပေါက်လျက် ရှိနေကြသေးသောကြောင့် "ဘဝါ ကုသုမဂန္ဓသုဂန္ဓေ" စသည်ကို အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။ [ဘဝါ ကုသုမဂန္ဓ သုဂန္ဓေ စမ္ဘကဝနေ ဝိဟရတိတို့ ဣသိဂိ လ္ဂတ္တာန မာပနကာလေဓေ တသ္မိံ နဂရေ စမ္ဘကရုက္ခာ ဥသေန္ဓာ၊ (မြို့တည်စဉ်ကသာ မျှားသည် မဟုတ်သေး)၊ အထခေါ အပရဘာဂေပိတိ ဒသေတိ၊-ဋီကာ။]

မာဂဝမည်၏။ [“မာဂဝနေ-မဂဝဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော ဇနပုဒ်၏အစိုးအရဖြစ်သော” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။] မဟာတိယာစ-မျှားစွာသော၊ သေနာယ-စစ်တပ်နှင့်၊ သမန္ဇာဂတ္တာ-ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သေနိယော-မည်၏။ [“သေနိယေန-မျှားသောစစ်တပ်မှိုရသော” ဟု ပေးပါ။] သုဝဏ္ဏော-ရွှေသည်၊ ဗိမ္ဗိတိ-ဗိမ္ဗီမည်၏။ တသ္မာ သာရသုဝဏ္ဏ သဒိသဝဏ္ဏတာယ-ထိုသို့ကောင်းမြတ်သော ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗိမ္ဗိသာရောတိ - ဗိမ္ဗိသာရဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

မာဂဝေ။ ။ဤပုဒ်နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို သာရည္ပဒေလသုတ် ရာဇာမစ္စကထာ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ရှေးဆရာတို့ကား “မဂဝနဲ-မဂဝတိုင်းသူ, တိုင်းသားတို့ကို၊ ဣသာရေ-အစိုးရသူတည်း” ဟု ပေးကြ၏။ မဂဝနဲကို ပုဗ္ဗိုလ်ရရအောင်ပေးခြင်းသည် သမ္ဘော ဂါမော အာဂတောကဲ့သို့ အဘေဒါ၀စာကြို၍ ပေးခြင်းတည်း၊ ဣသာရရ၏ ယှဉ်ရာ၌ ဆဋ္ဌီကံရှိရမည်ဟု မဆိုသောကြောင့် ထိုအနက်ပေးနည်းကို စဉ်းစားပါ၊ စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ကား “မဂဝရေ့ဌသ ဣသာရော” ဟုလည်း ဖွင့်၏။ ရဋ္ဌနှင့် တွဲသောအခါ ရဋ္ဌသဒ္ဒါက ဇကေစုစ်ဖြစ်သောကြောင့် သင့်ပါ၏။

သေနိယော။ ။“သေနာ (စစ်တပ်) + ယသ+အတ္ထိတိ သေနိကော” ဟု ဣကပစ္စည်းဖြင့် မူရင်းတည်း။ ကကို ယပြု၍ “သေနိယော” ဟု ဖြစ်ရသည်၊ “စစ်တပ်ရှိ” ဟူရာ၌ အနည်းငယ်မျှရှိခြင်းကို မဆိုလို၊ “မျှားစွာရှိသော အနှိ” ကို ဆိုလိုသည်ဟု ပြလိုလို၍ “မဟတိယာ” ဟု ဝိသေသနပြုသည်၊ “ပဟူဟေစ ပသိသာယ” စသောဂါထာနှင့်အညီ ပဟူတအနက် အထူးရှိသော အသယတ္ထိအနက်၌ ဣကပစ္စည်းဟု ဆိုလိုသည်၊ [အတ္ထိတာ စေတ္ထ ဗဟုဘာဝ ဝိသိဋ္ဌာတိ ဝုတ္တံ မဟတိယာ သေနာယ သမန္ဇာဂတတ္တာတိ-ဋီကာ။]

ဗိမ္ဗီ။ ။ဝီဓတ်သည် ကန္ဓိ (နှစ်သက်ခြင်း) အနက်ကိုလည်း ဟောတ်။ ဝီယတေ-နှစ်သက်အပ်၏။ ဣကတိ ဗိမ္ဗီ ဝီဓတ်နောင် ဝန်ပစ္စည်း, ဓုမ်အက္ခရာလာ၊ မန်+ဥ+မ် အနုပန်တို့ကို ချေ့။ “ဝိမ်ဝ ဟု ဖြစ်၏။ ဝတ္ထိကို ဗပြု၊ (ဣ) ကို ရသေပြု၍ “ဗိမ်ဗ-နှစ်သက်ဖွယ်” ဟု ဖြစ်၏။ “ဗိမ္ဗံ+ယယာဟ ဗိမ္ဗာ, ဗိမ္ဗီ” (ဣကတ္ထိဇောတကာ အာပစ္စည်း, ဤပစ္စည်း) ဟု ထောမနီမိဆိုး၏။ ဤနည်းအရ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသောရွှေကို “ဗိမ္ဗီ” ဟု ခေါ်သောကြောင့် “ဗိမ္ဗိတိ သုဝဏ္ဏ” ဟု ဖော်သည်။

ဗိမ္ဗိသာရော။ ။သာရော ဗလေ ထိရဲသော်ခ, ဥတ္တမေ သော တိလိတ်ကောဃ-အာဘိဓာန် (၉၃၃) နှင့်အညီ ဤ၌ သာရသဒ္ဒါသည် ဥတ္တမ အနက်ဟောတည်း၊ ဗိမ္ဗီစ+သာ+သာရောစာတိ ဗိမ္ဗိသာရော-ကောင်းမြတ်သောရွှေ ဝိသေသနပရဝဒကမ္မဓာရည်း, မဗျေရသ၊ ထိုရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသောကြောင့် “ဗိမ္ဗိသာရော ဝိယာတိ ဗိမ္ဗိသာရော” ဟု ပြု၍ ထိုမင်းကို ဗိမ္ဗိသာရ” ဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် “သာရသုဝဏ္ဏသဒိသဝဏ္ဏကာယ ၊ပေ၊ ဝုစ္စတိ” ဟု ဖွင့်သည်။ [မူလပ, စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ အတ္ထဘောကို “ဗိမ္ဗီ” ဟု ဖွင့်၍ ကောင်းမြတ်သောအတ္ထဘော ရှိသောကြောင့် “ဗိမ္ဗိသာရ” ခေါ်ကြောင်းကို တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။]

၃၀၁–၃၀၂။ (ယေ-အကြင်ပြာဟွဏ, ဂဟပတိကတို့ကို၊) ဗဟူ-မျှားကုန်သည်၊ [အချို့ စာအုပ်၌ "ဗဟုပဟူ-မျှားကုန် မျှားကုန်သည်" ဟု ရှိ၏။] ဟုတ္တာ-၍၊ သံဃတာ-ပေါင်းစုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တေ-တို့သည်၊) သံယာ-သံယာတို့မည်၏။ ဧတေသံ-ဤပြာဟွဏ ဂဟပတိကတို့၏။ ဧကေကိသာယ-တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ဒိသာယ-အရပ်၌၊ သံယာ-အစုအဝေးတို့သည်၊ ["သံယော" ဟု ဧကေစ္ဆဝလည်း ရှိ၏။] အတ္ထိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တေ) သယီ-သယီတို့မည်၏။ ["သယ်သယီ-လူစု လူဝေးဟူသော အစုအပေါင်းရှိကုန်သည်" ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။] (ယေ-အကြင် ပြာဟွဏ, ဂဟပတိကတို့သည်၊) ပုဗ္ဗေ-မြို့ဖမထွက်မီရှေး၌၊ နဂရသာ-၏။ အမ္ဆွာ-အတွင်း၌၊ (အတွင်းတုန်းက၊) အဂဏာ-အပေါင်းအစု မဟုတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဗဟိ-မြို့ပြင်ဘက်သို့၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်ပြီး၍၊ ဂဏတ-အပေါင်းအစု၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္တာ-ရောက်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တေ-တို့သည်၊) ဂဏီဘူတာ-ဂဏီဘူတတို့မည်၏။ ["ဂဏီဘူတာ-ရှေ့၌ အပေါင်းအစု မဟုတ်

ဗဟူ ၊ပေ၊ သံယာ။ ။သံဟတာဖြင့် သံပဋ္ဌ ဟနဓာတ်, ရပစ္စည်း, ဟနကို ယပ္ပြု၍ ပြီးသော သံယသဒ္ဒါဖြစ်ကြောင်းကို သိစေ၏။ ["သံဟနညာယဝါရောယော" ဟူသော ကစ္စည်း သုတ်အတိုင်းပင်တည်း၊] သံဟညန္တေ-ပေါင်းစုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ သံယာ၊ ထိုအပေါင်းဟူသည် အနည်းငယ်သော လူအပေါင်း မဟုတ်, မျှားစွာသော လူတို့၏အပေါင်းဟု သိစေလို၍ "ဗဟု ဟုတ္တာ-အများတို့ဖြစ်၍, အများအဖြစ်ဖြင့်" ဟု ဝိသေသနပြုသည်။ "အပေါင်း" ဟူသည်လည်း အမြဲရှိနေသော သံယာအပေါင်းမျိုးမဟုတ်, "ယခုမှ စုဝေးမိသော လူစုလူဝေး" ဟု သိစေလို၍ "သံဟတာတိ သန္ဓိပတနဝသေန သံယဠိတာ" ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်သည်။

ဧကေကိသာယ ဒိသာယ။ ။ဤစကားအရ "အရပ် ၄ မျက်နှာ၌ လူစုလူဝေး ရှိကြသည်" ဟု ထင်ဖွယ်ရှိ၏။ သို့သော် ထိုလူစုလူဝေးသည် မြို့ဖမထွက်၍ ဘုရားရှင်သီတင်းသုံးရာဘက်သို့ ရှေးရှည်သွားနေကြသောကြောင့် အရပ် ၄ မျက်နှာ၌ စုမိသည်မဟုတ်၊ သွားနေကြသော လူစုလူဝေးသည် အားလုံးတစ်ပေါင်းတည်း မဟုတ်ဘဲ "ရှေ့တစ်စု, နောက်တစ်စု, အလယ်တစ်စု" စသည်ဖြင့် အစုအဖွဲ့ဖြစ်သောကြောင့် "ဧကေကိသာယဒိသာယ" ကို "ဧကေ ကာယ ပဒေသဘူတာယ (အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော) ဒိသာယ" ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်သည်။

သံယီ။ ။ထိုလူစုလူဝေးဟူသော အပေါင်းရှိသောကြောင့် ထိုလူတို့ကို "သံယီ" ဟု ခေါ်၏။ သံယီ၌ (၁ဏ္ဍိနော-၁ဏ္ဍီကဲ့သို့) ဗဟုပစနန္တ, ဟု မှတ်ပါ။ ဋီကာ၌ သံယီဝယ် "ပုထုဏ္ဍေ ဧကာစရန်-ဗဟုဝုစ်ခံအနက်၌ ဧကဝုစ်ဝိဘတ်သက်ထား၏" ဟူသောစကားကို ဋီကာသစ်က မနှစ်သက်ပါ။

ဂဏီဘူတာ။ ။"အဘူတတဗ္ဗာဝေ ကရာသဘူယောဂေ ဝိကာရာ ဝိ" ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်, ၄ ကဏ္ဍ (၁၁၉) သုတ်ဖြင့် အဘူတ (ရှေးကမဖြစ်ဘဲ) တဗ္ဗာဝ (ယခုမှထိုအဖြစ် မျိုးဖြင့်ဖြစ်ခြင်း) ဟူသော အနက်၌ ဝီ (စ်အနုစန်ရှိသော ဤ) ပစ္စည်းသက်ထားသောကြော

ကုန်သော်လည်း အပေါင်းအစု ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်" ဟု ပေးပါ။]. . . ခတ္တ အာမန္တေသီတိ (ဧတ္တ)-ပါင်၍၊ ပစ္ဆိတပဒေ-မေးအပ်သော ပြဿနာတို့ကို ဗျာဂရဏသမဏ္ဍော-ဖြေဆိုခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော၊ (ဖြေဆိုခြင်းဌာ စွမ်းနိုင်သော၊) မဟာမတ္တော-အမတ်ကြီးကို၊ ခတ္တာ-ခတ္တာဟူ၍၊ ဝစ္စတိ-၏။ တံ-ထိုအမတ်ကြီးကို၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ မေးပြီ၊ အာဂဏန္ဒုတိ-ကား၊ မုဟုတ္တံ-တမုဟုတ်မျှ၊ ပဋိမာနေန္တု-ဆိုင်းငံ့ကြပါကုန်ဦးလော့၊ မာဂစ္ဆန္တု-မသွားနှင့် ကြပါကုန်လင့်၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

"ဂဏိ" ဟု ဖြစ်၏။ မှန်၏-"ပုဗ္ဗေ နဂရသ္မ အဇ္ဇော အဂဏာ" ဖြင့် အဘူတ (ရှေးကမဖြစ်ခြင်း) အနက်ကို ပြ၏။ "ပဟိ နိက္ခမိတ္တာ ဂဏာတိ ပတ္တာ" ဖြင့် ဘဗ္ဘာဝ (ထိုအပေါင်းအနက်၏အဖြစ်) အနက်ကိုပြသည် ဟု မှတ်ပါ။ မြို့တွင်းတုန်းက ကိုယ်အိမ်၌ ကိုယ်နေကြသောကြောင့် အပေါင်းအစု (ဂဏ) မဟုတ်ကြသော်လည်း မြို့ပြင်ရောက်သောအခါ အပေါင်းအစု (ဂဏ) ဖြစ်ကြသည်-ဟူလို။

ဝိဂ္ဂဟ။ ။"အဂဏာပိ+ဂဏာ ဟုတ္တာ ဘူတာ ဂဏီဘူတာ" ဟု ပြုပါ။ ဋီကာသစ်၌ "အဂဏာပိ ဂဏီ ဘူတာ ပတ္တာတိ ဂဏီဘူတာ" ဟု ပြု၏။ အဋ္ဌကထာနှင့်ညီသကဲ့သို့ ထင်ရသော်လည်း အဘူတနှင့် ဘဗ္ဘာဝပုဒ်တို့သည် ဗိဘာတ်တူရုံး ဖြစ်သောကြောင့် သဒ္ဒါကျမ်းတို့နှင့် မညီပါ။ အဋ္ဌကထာဖွင့်ကိုလည်း အမိပ္ပာယတ္ထဖွင့် ဟုသာ ယူသင့်ပါသည်။

ဓတ္တော်။ ။ရာဇ ရာဇညာဒီနံ ဘဏ္ဍာရာ ပုရိသာ ခတာ (မင်း-မင်းမျိုး စသူတို့၏ ဘဏ္ဍာတို့ကို ဖျက်ဆီးဆောင်ယူတတ်သော ယောကျ်ားတို့သည် ခတတို့မည်၏။) ဓဏုဓာတ်, ကပစ္စည်း၊ နေသံ တာယနကောဘ ခတ္တာ (ထိုမင်းဘဏ္ဍာကို ဖျက်ဆီးတတ်သောယောကျ်ားတို့ကို စောင့်ရှောက်တတ်သောကြောင့် ခတ္တာမည်၏။) ဋီကာ၊ ခတ သဒ္ဒေ္ဗပဝဒ တာဓာတ်, ကပစ္စည်း (ဂ်အနုဝန်ရှိသော အပစ္စည်း) ဟု ထောမနိမိဆိုး၏။ "ခတ္တော" ဟု ဖြစ်သင့်လျက် "ခတ္တာ" ဟု အာကာရန္ဒုပ်လိန် ဖြစ်ရသည်မှာ နိရုတ္တိနည်းတည်း၊ [အာလုပ်အရာ၌ ဂ သိကို ဧပြု၍ "ဘော ဒြဟွေ" ကဲ့သို့ "ဘော ခတ္တေ" ဟုလည်း ရှိနိုင်၏။ ဧ မပြုဘဲ "ဘော ခတ္တာ" ဟုလည်းရှိ၏။]

မဟာမတ္တော။ ။ထိုခတ္တမည်သူသည် အခြားသောမင်းတို့ဏ (စုံစမ်းထောက်လှန်းသော အားဖြင့်) မေးအပ်သော ပြဿနာကို မိမိရှင်ဘုရင်မှာ အပြစ်မရှိအောင် ဖြေစွမ်းနိုင်သော ပညာရှိ အမတ်ကြီးတည်း ထို့ကြောင့် "ပုဏ္ဏ တပဒေ ဗျာဂရဏသမဏ္ဍော မဟာမတ္တော" ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်၍, ဋီကာ၌လည်း "သော ဟိ ယတ္တ ပေသိတောဝ (အကြင်သူထံသို့ စေလွှတ်အပ်၏။) တတ္ထ ဒေါသံ ပဓိဟာရန္တော-(အပြစ်ကိုရှောင်လျက်၊) ယုတ္တပတ္တဝေသန (သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည့် အနေအားဖြင့်) ပုဿာမတ္ထံ (မေးအပ်သမျှအကြောင်းအရာကို) ဗျာဂရဏသမဏ္ဍော" ဟု ဖွင့်သည်။ [ကုလာပဒေသာဒိဝသေန (ညွှန်ပြကြောင်း အမျိုးစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာဒိဖြင့် အနွယ်ဒီးစိမ် ဥစ္စာ ရာထူးဌာနန္တရတို့ကို ယူပါ)၊ မဟတိ+မတ္တာ ဧတသာတိ မဟာမတ္တော (ကြီးကျယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အမတ်ကြီး)။]

သောဏဒဏ္ဍဂုဏဘဏ္ဍာ

၃၀၃။ နာနာဝေရဇ္ဇကာနဒ္ဓိ-ကား။ နာနာဝိဝေသု-အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သော၊ ဝိရဇ္ဇေသု-စမ္ဘာပြည်မှ အတူထူးခြားသော တိုင်းပြည်တို့၌၊ [စာအုပ်တို့၌] "ရဇ္ဇေသု" ဟု ရှိ၏။ ဝိသဒ္ဒါ မပါသောကြောင့် မကောင်း။ အညေသု-စမ္ဘာပြည်မှ အခြားကုန်သော၊ [အချို့စာအုပ်တို့၌ "အညေသု အညေသု" ဟု ဝိစ္ဆာရှိ၏။ ဗဟုဝုစ်ဖြင့် "အညေသု" ဆိုလျှင် ပြီးနိုင်သောကြောင့် ဝိစ္ဆာမလိုပါ။] ကာသိကောသလာ ဒီသု-ကာသီတိုင်း, ကောသလတိုင်း အစရှိကုန်သော၊ ရဇ္ဇေသု-တိုင်းပြည်တို့၌၊ ဇာတာ-မွေးဖွားသော ပုဏ္ဏားတို့တည်း၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ တေသံ-ထိုပုဏ္ဏားတို့၏။ တာနိ-ထို အထူးထူးအပြားပြား, မတူထူးခြားသော တိုင်းပြည်ဟူကုန်သော၊ နိဝါသာ-နေရာတို့သည်၊ (သန္ဓိ-ကုန်၏။) ဝါ-တစ်နည်း၊ တတော-ထိုအထူးထူး အပြားပြား များသော မတူထူးခြားသော တိုင်းပြည်တို့မှ၊ အာဂတာ-လာသော ပုဏ္ဏားတို့တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ နာနာဝေရဇ္ဇကာ-နာနာဝေရဇ္ဇကတို့ မည်၏။ နာနာဝေရဇ္ဇကာနံ-အထူးထူး အပြားပြားများသော မတူထူးခြားသော တိုင်းပြည်တို့၌ မွေးဖွားကုန်သော၊ ဝါ-တိုင်းပြည်ဟူသော နေရာရှိကုန်သော၊ ဝါ-တိုင်းပြည်တို့မှ လာကုန်သော၊ တေသံ (ဗြာဟ္မဏာနံ)-တို့၏ ("ပဠမတ္ထာနိ ဗြာဟ္မဏသတာနိ" ဟူသော ပါဠိတော်၌စပ်။)

ကေနစိ ဒေဝ ကရဏီယေနာဘိ (ဧတ္ထ)-ဤပါဠိ၌၊ (ဂုဏ္ဌတ္ထ) ကိရ (ဥဒ္ဒရိတ္ထာ ဒသေမိ)၊ တသ္မိ နဂရေ-၌၊ ယညာနုဘဝနတ္ထံဝါ-ယဇ်ကို ခံစားခြင်းအကျိုးငှာ သော်လည်းကောင်း၊ မန္တ္တသဒ္ဒါယနတ္ထံဝါ-မန္တန်ကို သရဇ္ဈာယ်ခြင်း အကျိုးငှာသော် လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝိဟိ-၂ ပါးကုန်သော၊ ကရဏီယေဟိ-ပြဖွယ်ကိစ္စတို့ကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သန္ဓိပတန္တိ-စည်းဝေးတတ်ကြကုန်၏။ ["ယညာနုဘဝန" ဟူရာ၌

နာနာဝေရဇ္ဇကာ။ ။နာနာကို "နာနာဝိဝေသု" ဟု ဖွင့်၏။ တစ်ပြည်နှင့် တစ်ပြည် ကွဲပြားသည်ကို "နာနာ" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုပြည်အားလုံးသည်ပင် ဝိသိဋ္ဌာနိ-ဤစမ္ဘာပြည်မှ မတူထူးခြား ကွဲပြားကုန်သော+ရဇ္ဇာနိ" တို့ မည်၏။ ဝိရဇ္ဇာနိ ၉၀ (သွတ္တ၌ ဏစစ္ဆည်းသက်၍) ဝေရဇ္ဇာနိ [ရှင်ဘုရင် တစ်ယောက်၏ အာဏာပြန့်နှံ့ရာ တိုင်းပြည်တစ်ခုကို ရရဟု ခေါ်၏။] "ရညော+ဣဒံ ရဇ္ဇံ" ဟုပြု၊ ဝေရဇ္ဇအရ "အညေသု ကာသိကောသလာဒီသု" ဟု သရုပ်ဖော်သည်၊ အညေသုဖြင့် ဝိ၏ အနက်ကို ပြ၏။ သတ္ဒတ္ထအားဖြင့် "ဤစမ္ဘာပြည်မှ မတူထူးခြား ကွဲပြားသော" ဟု ဖြစ်၏။

ဇာတ, နိဝါသ, အာဂတ။ ။ထိုနောက် မွေးဖွားသူဟူသော ဇာတအနက်, ဇာတိ မဟုတ်သော်လည်း နောက်မှ ပြောင်းရွှေ့၍ အမြဲနေသူဟူသော နိဝါသအနက်, ထိုထိုတိုင်းပြည် တို့မှ ဤစမ္ဘာပြည်သို့ လာကြသူဟူသော အာဂတအနက်, ဤ ၃ နက်တို့၌ ကပစ္စည်းသက်၍ "နာနာဝေရဇ္ဇကာ" ဖြစ်သည်-ဟု ပြလိုခဲ့သောကြောင့် "နာနာဝိဝေသု ၊ပေ၊ နာနာဝေရဇ္ဇကာ" ဟု မိန့်သည်၊ အဋ္ဌကထာအလိုင်း ဝိုဗျိုဟ်သုံးနည်း ပြုပါ။

ယဇ်ပူဇော်ရာဝယ် တစ်စုံတစ်ခုသောလာဘ်, သို့မဟုတ် စားသောက်ရခြင်းကို ဆိုဟန်တူသည်။] စ-ဆက်၊ တဒါ-၌၊ တသ္မိံ နဂရေ-ထိုစစ္မာမြို့၌၊ ယသော-ယဇ်သည်၊ နတ္ထိ ပန-အနွယ်၊ သောဏဒဏ္ဍသ-သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ သန္ဓိကေ-အထံ၌၊ မန္တသဗ္ဗာယနတ္ထံ-ဌာ၊ ဧတေ-ဤပုဏ္ဏားတို့သည်၊ သန္ဓိပတိတာ-စည်းဝေးကြကုန်ပြီ၊ တံ-ထိုမန္တသဗ္ဗယနကိစ္စကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍။ ကေနစိဒေဝကရဏီယေနာတိ-ဟူ၍။ (သံဂီတိ ကာရေပေါ) ဝုတ္တံ။

တေ-ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်၊ တသ-ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ ဂမနံ-သွားခြင်းကို၊ (သွားမည့်အကြောင်းကို၊) သုတ္ဝာ-ကြားရ၍၊ စိန္တေသုံ-ကြံကြတုန်ပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) အယံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဥတ္တမပြာဟွဏော-သာ၍ကျော်ဇော ထင်ရှားသော ပုဏ္ဏားတည်း။ ဝါ-မြတ်သော ပုဏ္ဏားတည်း။ စ-သည်သာမကသေး၊ ယေဘုယ္ယေန-များသောအားဖြင့်၊ အညေ-သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားမှ အခြားကုန်သော၊ ပြာဟွဏာ-တို့သည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ရဟန်းဂေါတမကို၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတာ-ဆည်းကပ်ကြကုန်ပြီ၊ အယမေဝ-ဤသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်သာ၊ (သရဏံ)၊ နဂတော-မဆည်းကပ်သေး၊ သွာယံ-ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်၊ တတ္ထ-ထို ရဟန်းဂေါတမ အထံသို့၊ သစေ ဂမိဿတိ-အကယ်၍ သွားအံ့၊. (ဇဝံသတိ)၊ အဒ္ဒါ-မဆွတ်ဇကန်၊ သမဏဿဂေါတမဿ-၏။ အာဝဇ္ဇနီယာ-လှည့်ပတ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ မာယာယ-မာယာဖြင့်၊ အာဝဇ္ဇိတောဝ-လှည့်ပတ်အပ်သည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ သရဏံ-ဟူ၍၊ ဂမိဿတိ-ဆည်းကပ်လတ္တံ့၊ တတောဝ-ထိုသို့ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဧတသ္မာပိ-ဤသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏လည်း၊ ဂေဟ ဒ္ဒါရေ-အိမ်တံခါးပေါက် အနီး၌၊ ပြာဟွဏာနံ-တို့၏။ အသန္ဓိပါတောပ-မစည်းဝေး

ဥတ္တမ ပြာဟွဏော။ ။အဘိဇန သမ္ဘတ္တိယာ-မြတ်သောအမျိုး၌ မွေးဖွားခြင်းဟူသော အဘိဇနဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း, ဝိတ္တသမ္ဘတ္တိယာ-စည်းစိမ် ဥစ္စာ၏ ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း, ဝိဇ္ဇာသမ္ဘတ္တိယာ-ဝေဒကျမ်းတတ်ခြင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥဋ္ဌဂတဓရော-သာ၍ ထင်ရှားသော၊ [ဥတ္တမော၌ ဥဂ္ဂိ ဥဋ္ဌဂတ, တမောကို တရဟုဂ္ဂ ဒွင့်သည်၊ ဤနည်း၌ "ဥဋ္ဌဂတတမ" ဟု ဆိုလိုလျက် ဝတဝဲချေထားသည်။] ဥဋ္ဌာရောဝါ-(တစ်နည်း) မြတ်သော၊ [ဥတ္တမသဒ္ဒါ ဥဋ္ဌာရ အနက်ဟောသ]၊ ပြာဟွဏောဟု။

အသန္ဓိပါတောဟု။ ။လောဘမစ္ဆေ,ရေန-ဘုရားရှင်အား လှူဒါန်း၍ သူတို့အားမပေးကမ်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော လာဘ်၌ ဝန်တိုမှုသည်၊ နိဗ္ဗိဒိတတာယ-ပြင်းစွာနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသန္ဓိပါတော ဘဝိဿတိ-အစည်းအဝေးမဖြစ်ဘဲ (မစုဝေဘဲ) ဖြစ်လိမ့်မည်-ဟူလို-ဌိကာ၊ ယခုအခါ မိမိတို့ကို ကိုးကွယ်နေကျ ဒါယကာက အခြားပဋိဂ္ဂါလ်ကို ကိုးကွယ်သွားသောအခါ ထိုဒါယကာအိမ်သို့ မဝင်မထွက်ဘဲ ရှောင်လွဲကြသကဲ့သို့တည်း။

ခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ-လတ္တံ၊ [သန္ဓိပါတော-စည်းဝေးခြင်းသည်၊ နှ ဘဝိသတိ-မဖြစ်လတ္တံ၊ ဤသို့လည်း မူကွဲရှိ၏။] ဣတိ-သို့၊ (စိန္တေသုံ-ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြိုးပြီး၍)၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ အသာ-ထိုပုဏ္ဏား၏။ ဝမနန္ဒရာယ်-သွားခြင်း၏အန္တရာယ်ကို၊ ကရောမ-ပြုကြကုန်စို့၊ ဣတိ-သို့၊ သမ္မန္တယိတွာ-သဘောတူတိုင်ပင်ပြီး၍၊ တတ္ထ-ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား အထဲသို့၊ အဂမံသု-သွားကြကုန်ပြီ၊ တံ-ထိုသွားခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ အထ ခေါ တေ ဗြာဟ္မဏာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

တတ္ထ-ထိုအထ ခေါ် တေ ဗြာဟ္မဏာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဣမိနာ ပဂ်ေ နာတိ-ကား၊ ဣမိနာပိ ကာရဏေန-ဤအကြောင်းလည်း၊ (နှ အရဟတိ-၌စပ်)၊ ဇဝံ-သို့ ဇော်ကာရဏာ-ဤအကြောင်းကို၊ ဝတ္တာ-ပြောဆိုပြီး၍၊ ပုနေ-တစ်ဖန်၊ အတ္ထ နော-၏။ ဝဏ္ဏော-ဝုဏ်ကို၊ ဘည်မာနေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ အတ္ထသနကသတ္တော နာမ-မနုစ်သက်သော် ဆတ္တမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ယန္ဒ-ယခု၊ အသာ-ထိုသောဏ ဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ ဝဏ္ဏံ-ဝုဏ်ကို၊ ဘဏမာနာ-ပြောဆိုကုန်လျက်၊ [“ဘဏနေန” ဟု မူကွဲရှိ၏။ မကောင်း။] ဝမနံ-သွားခြင်းကို နိဝါရေယာမ-တားမြစ်ကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စိန္တေတွာ-၍၊ ဘဝဝ ဟိ ၊ ပေ၊ သုဇာတောတိ အာဒိနိ-အစရှိကုန်သော၊ ကာရဏာနိ-အကြောင်းတို့ကို၊ အာဟံသု-ပြောကြကုန်ပြီ။

ဥဘတောဘတိ-ကား။ ဒ္ဒိဟိ-၂ ဖို့ကုန်သော၊ ပဓေ္ဓဟိ-အဖို့တို့မှ၊ (သုဇာတော-၌စပ်)၊ မာတိတော့စ ပိတိတော စာတိ-ကား၊ ဘောတော-အရှင်၏။ မာတာ-အမိသည်၊ ဗြာဟ္မဏီ-ပုဏ္ဏေးမ အစစ်ပါတည်း။ မာတုံ-အမိ၏။ မာတာ-အမိသည်၊ ဝါ-အမွှားသည်၊ ,ဗြာဟ္မဏီ-တည်း။ တဿာပိ-ထိုအဖွား၏လည်း။ မာတာ-အမိသည်၊ ဝါ-ဘေးမသည်၊ ဗြာဟ္မဏီ-တည်း။ ပိတာ-အဘသည်၊ ဗြာဟ္မဏော-

---

ဣမိနာပဂ်ေန။ ။အဂိတတ် (အင်ဓတ်) သည် ဂမန (ဥဏာဂမန-ဥဏာဏ်ဖြင့် သိခြင်း) အနက်ကို ဟောဘ၏။ “အဂ်ေတိ ဂမေတိ ဥပေတိ-သိစေတတ်၏။ ဣမိတိ အဂ်ေ” ဟု ပြု၍ အကျိုးကို သိစေတတ်သော အကြောင်းကို အဂ်ေဟု ခေါ်ရကာ “ဣမိနာပိ ကာရဏေန” ဟု ဖွင့်သည်။ “အဂ်ေ၊ ဒေသေ ဝပုမှဉ်, တထာဝယဝဟေတုသ္မိ” ဟူသော အဘိဓာန် (၉၅၆) လာ အနက်တို့တွင် ဟေတုအနက်ဟောတည်း။

ဥဘတော ၊ပေ၊ ပိတိတောစ။ ။“ဥဘတော သုဇာတော” ဟုသာ ဆိုလျှင် မည်သည့် ၂ ဖို့မှန်း မသိနိုင်၊ သုဇာတသဒ္ဒါကလည်း “သုဇာတော စာရုဒဿနော” စသော ပါဠိရပ်တို့၌ အရပ်အမောင်း၏ ကောင်းခြင်းကိုလည်း ဟောဘ၏။ ထို့ကြောင့် မိဘက် ဖာဘက် ၂ ဘက်ကို “ဥဘတော” ဟု သိစေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း, အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် သုဇာတ ဖြစ်ကြောင်းကို ထင်ရှားစေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း “မာတိတောစ ပိတိတောစ” ဟု ဆက်၍ဖြောက်သည်။

ပုဏ္ဏား အစစ်ပါတည်း၊ ဝိတု-အဘာ၏၊ ဝိတာ-အဘာသည်၊ ဝါ-အဘိုးသည်၊ ဗြာဟ္မဏော-တည်း၊ တသာပိ-ထိုအဘိုး၏လည်း၊ ဝိတာ-အဘာသည်၊ ဝါ-ဘေးသည်၊ ဗြာဟ္မဏော-တည်း၊ ဣဂ္ဂတိ ဧဝံ-သို့ မာတိတောစ-အမိဘက်မှလည်းကောင်း၊ ဝိတိ တောစ-အဘာဘက်မှလည်းကောင်း၊ ဥဘာတောဝ-၂ ဘက်တို့မှ၊ သုဇာတော-ကောင်းစွာဖြစ်သူပါတည်း၊ သံသုဒ္ဓဂဟဏိတောတိ-ကား၊ တေ-အရှင်၏၊ မာတု-အမိ၏၊ ဂဟဏီ-ဝမ်းတိုက်သည်၊ သံသုဒ္ဓါ-စင်ကြယ်ပါ၏၊ ကုဋ္ဌိ-ဝမ်းတိုက်သည်၊ (သံသုဒ္ဓါ-၏)၊ ဣတိ အဇ္ဇော-နုက်၊ ပန-အမှာစကားချုပ်, ညှပ်လိုက်ဦးအုံ၊ သမဝေ ပါကိန်ယာ ဂဟဏိယာတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (မဟာသုဒဿနသုတ် ပါဠိ တော်၌)၊ ကမ္မဇေတေဇောဓာတု-ကံကြောင့်ဖြစ်သော တေဇောဓာတ်ကို၊ ဝါ-ဝမ်းမီး ကို၊ ဂဟဏီတိ-ဂဟဏီဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [“သမဝေါကိန်ယာ-အညီအမျှ ကျက်စေ နိုင်သော သတ္တိရှိသော၊ ဂဟဏိယာ-ဝမ်းမီးနှင့်၊ သမန္နာဂတောတိ-ပြည့်စုံ၏” ဟု ပေးပါ။]

ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါတိ ဧတ္ထ-၌၊ (အဇ္ဇော ဧဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ပိတု-အဘာ၏၊ ပိတာ-အဘာသည်၊ ပိတာမဟော-ဟ မည်၏။ (အဘိုးမည်၏။) ပိတာ မဟသာ-အဘိုး၏၊ ယုဂ-အသက် အပိုင်းအခြားတည်း၊ ပိတာမဟယုဂ-အဘိုး၏ အသက်ပိုင်းအခြား၊ အာယုပ္ပမာဏ-အသက် အတိုင်းအရှည် (အပိုင်းအခြား) ကို၊ ယုဂန္ဓိ-ယုဂဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ စ-ဆက်၊ ဧတံ-ဤပိတာမဟယုဂ သဒ္ဒါသည်၊ အဘိလာပ

သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော။ ။ဂဠ္ဍ ဂဏ္ဌာတိ ဓာရေတီတိ ဂဟဏီ-ကိုယ်ပန်ကိုယူတတ် သော အမိဝမ်းတိုက် (သားအိမ်)၊ သံသုဒ္ဓါ+ဂဟဏီ ယသ္မာတိ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော-စင်ကြယ် သော အမိဝမ်းတိုက်ရှိသူ “စင်ကြယ်” ဟူသည် အခြားယောကျ်ားတို့ သွားလာမှု၏ မရှိခြင်း တည်း၊ [သံသုဒ္ဓါတိ အနည္ဝရိသသာဓာရဏာတိ အဇ္ဇော-ဦးကာ]။ “သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော” ဟူသောပါဠိဖြင့် “မာတိတော ပိတိတော” အရ မွေးစားသော မိဘမဟုတ်, အမိရင်း အဘရင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်။

သမဝေါကိန်ယာ ဂဟဏိယာ။ ။ဝိပါစနံ-အထူးသဖြင့် ကျက်စေခြင်း၊ ဝါ-အထူးသဖြင့် ချက်ခြင်း၊ ဝိပါကော-ခြင်း၊ ဝိပါကောယေ ဝေါကော၊ သမံ+ဝေါကော သမဝေါကော၊ သမဝေါကော ယသ္မာ ဂဟဏိယာတိ သမဝေါကိန် (ဂဟဏီ)-အညီ အမျှ အထူးကျက်စေခြင်းသတ္တိရှိသော ဝမ်းမီး၊ ယထာဘုတ္တံ အာဟာရံ ဂဏ္ဍာတိ-စားအပ်တိုင်း သော အာဟာရကို ယူတတ်၏၊ (မချက်နိုင်၍ စွန့်စပ်မှုကို မပြုတတ်)၊ ဣတိ ဂဟဏီ၊ ဂံကြောင့် ဖြစ်သော ဝမ်းမီးတည်း၊ [ဤ]ပါဠိတော်ကား ဂဟဏီသဒ္ဒါနှင့်စပ်၍ ဗဟုသုတအလိုင့်ဘ အတ္ထဒ္ဒါရ အဖြစ်ဖြင့် ပြအပ်သော· ပါဠိသာတည်း။]

ပိတာမဟယုဂါ။ ။ပိတု သဒ္ဒါနောင် ပိတု အနက်၌ အာမဟပစ္စည်းသက်၍ “ပိတာမဟ” ဟု ဖြစ်၏။ “ပိတု+ပိတာ ပိတာမဟော” ဟု ပြုစေလိုသည်၊ “တံဘဒ္ဓော-ထိုထို အနက်၌၊ ယုဒ္ဓိတဗ္ဗံ-ယှဉ်အပ် ယှဉ်နိုင်၏။ ဣဟ ယုဂဲ” အရ လူ၏ အသက်ရှည်ရာကာလ, ဘုရားပွင့်တော်မူရာကာလ စသည်ဖြင့် ထိုထိုအနက်၌ ယှဉ်စပ်၍ သုံးစွဲနိုင်သောကြောင့်

မတ္တမေဝ-ပြောဆိုအပ်ရိုးဖြစ်သော သဒ္ဒါမျှသာတည်း။ အတ္ထတော ပန-အနက်အရကောက်အားဖြင့်ကား။ ပိတာမဟောယေဝ-အဘိုးသည်ပင်၊ ပိတာမဟယုဂ-ဝမည်၏။ တဟော-ထိုအဘိုးမှ၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်၌၊ သဒ္ဓေပိ-နိသော၊ ပုဗ္ဗဝရိသာ-ရှေးဦးဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့ကို၊ ပိတာမဟဂ္ဂဏောနေ၀-ပိတာမဟ သဒ္ဒါဖြင့်ပင်၊ ဂဟိတာ-ယူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဧ၀-သို့၊ (ဤနည်းအားဖြင့်)၊ ("သံသုဒ္ဓဝဟဏီကော" ၌စပ်)

ကာလအထူး ဟူသောအနက်ကို ယုဂသဒ္ဒါ ဟော၏။ ထိုကာလအထူးဟူသည်လည်း ဤနေရာ၌ အသက်ရှည်ရာကာလ ဟူသော အာယုပွမာဏတည်း။ ထို့ကြောင့် "ယုဂန္တိ အာယုပွမာဏံ ဝုစ္စတိ" ဟု ဖွင့်သည်။

အဘိလာပမတ္တမေ ဧတေ။ ။ပိတာမဟယုဂဟူသော သဒ္ဒါသည် ထိုခေတ်က သုံးစွဲမှိုး (ပြောရိုး-ဆိုမှိုး) အတိုင်း ပြောအပ်သောသဒ္ဒါမျှသာ ဖြစ်၏။ ယခုခေတ်၌ကား ယုဂသဒ္ဒါ ထည့်၍ သုံးစွဲလေ့မရှိကြ၊ ဘာကြောင့်နည်း-အနက်အရကောက်မှာ ယုဂအနက်မပါဘဲ "အဖိုး" ဟူသော ပိတာမဟအနက်ကိုသာ ဆိုလိုသောကြောင့်တည်း။ "ယာ၀သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ-အဖိုး ၇ ဆက်တိုင်အောင်" ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် "အတ္ထတော ပန ပိတာမဟောယေ၀ ပိတာမဟ ယုဂ" ဟု မိန့်သည်၊ [အဘိလာပတ္တိ-အနက်သို့ ရှေးရှုပြောဆိုအပ်၏။ ဣတိ အဘိလာပေါ၊ အဘိလာပေါ-ပြောဆိုအပ်ရိုးသဒ္ဒါ ဟူသော+မတ္တ-မျှတည်း။ အဘိလာပမတ္တံ၊ မတ္တသဒ္ဒါသည် သာမည်အနက်ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့် "မျှ" ဟု ပေးရသည်၊ ဧ၀ကား သန္ဓိဋ္ဌာနာ၀ေရဏ တည်း။]

ဌီကသခ်။ ။ဧတေ ယုဂသဒ္ဒေန အာယုပွမာဏ၀စနံ (ယုဂသဒ္ဒါဖြင့် ဤ အာယုပွမာဏကိုဟောခြင်းသည်) ဟု စွဲ၏။ ထို့သို့ စွဲမိုးမမျှပါ၊ ယုဂ သဒ္ဒါက အာယုပွမာဏဟောခြင်းကို ပြောရိုး အဘိလာပမတ္တဟု ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ပိတာမဟယုဂါဟု ယုဂသဒ္ဒါကဆဲ့၍ ဆိုခြင်း ကိုသာ ပြောရိုးဆိုစဉ်စကား ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ["အဘိလာပမတ္တဘေဒေါ စေသ" ဟူသော ပါရာဒိကဋ္ဌကထာ "တေန သမယေန" အဖွင့်၌ ဧသဖြင့် "ဧကံ သမယံ ယသ္မိသမယေ, တေန သမယေန" တို့ကို စွဲရပုံကို-သတိပြုပါ။ ထို၌ ဧ၀မပါသောကြောင့် မတ္တသဒ္ဒါသည်ပင် ဧ၀အနက် ကို ဟောရသည်။]

တဟော ဥဒ္ဓံ ၊ပေ၊ ဂဟိတာ။ ။"သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ" ဟု ဆိုသောကြောင့် ပိတာသည် ပဌမအဆက်, ပိတာမဟသည် ဒုတိယအဆက်, ဤသို့ ၂ ဆက်သာရသေး၏။ လွန်ပြီးသော အထက်ဝါ-ဆက်ကို အဘယ်သဒ္ဒါဖြင့် ယူရမည်နည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "တဟော ဥဒ္ဓံ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ လွန်ပြီးသော အထက် ၅ ဆက်ကိုလည်း ပိတာမဟသဒ္ဒါ ဖြင့်ပင် ယူပါ-ဟူလို၊ [အဖိုး၏ အဘဖြစ်သော ဘေးကို ဖလူပစာရအားဖြင့် ပိတာမဟသဒ္ဒါသည် ဟောလ်။ ထိုဘေး၏ အဘဖြစ်သော ဘီကို ပရမ္ပရှုပစာရအားဖြင့် ပိတာမဟသဒ္ဒါသည် ဟော၏။ ထိုမှအထက် ဘင်-ဘောင်-ဘောတို့ကိုလည်း ပရမ္ပရှုပစာရအားဖြင့်ချည်း ပိတာမဟသဒ္ဒါက ဟောနိုင်၏။ ထို့ကဲ့သို့ ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ ဌီကာသစ်ဝယ် "တဒဝသေသာ ပဗ္ဗကာ ဆ ပုရိသာ" ဟု တွေ့ရ၏။ အဘ အဘိုးဟု ၂ ဆက်ရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် အထက်၌ ၆ ဆက်မလို၊ ၅ ဆက်သာ လိုသည်။]

ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ သတ္တမော-၇ ဆက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပုရိသော-သည်၊ (အတ္တိ)၊ တာဝ-ထို ၇ ဆက်မြောက် ယောက်ကျားတိုင်အောင်၊ သံသုဒ္ဓ ဂဟဏိကော-ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သောအမိမမ်းတိုက် ရှိပါ၏။။

အထဝါ-ထို့ပြင်တစ်နည်းကား။ (ယာဝ-လောက်၊ သတ္တမော-၇ ယောက်မြောက်ဖြစ်သော၊ ပုရိသော-သည်၊ အတ္တိ၊ တာဝ-ထို ၇ ယောက်မြောက်ယောက်ျားတိုင်အောင်၊) ဇာတိဝါဒေန-ဇာတိကိုစွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်းစကားကြောင့်၊ အက္ခိတ္တော-မပယ်မြစ်အပ်ပါ၊ ဝါ-အပယ်မခံခဲ့ရပါ၊ အနုပဟုဒ္ဒေ-မဆဲနေးအပ်ပါ၊ ဝါ-အဆဲမခံခဲ့ရပါ၊ ဣတိ-ဤ အနက်အမိပ္ပာယ်ကို၊ (ဒသေသန္တိ-နှိ၏။) [ရှေးစာအုပ်တို့၌ "ဒသေတိ" ဟု ရှိ၏။ "ဗြာဟ္မဏာ" ဟု ကတ္တားထည့်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့်

သတ္တမော ပုရိသော။။ ။ဝိတာမဟအရ ယောက်ျားဖြစ်သော အဖိုးကိုသာ ယူသောကြောင့် "ယာဝ သတ္တမော ပုရိသော" ဟု ဆိုသည်၊ ထို့သို့ဆိုရာ၌ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသ (မြတ်သောယောက်ျားကို ညွှန်ပြသော) နည်းဟု မှတ်၍ အမိ-အဖွား-ဘေးမ-ဘီမ-ဘင်မ-ဘောင်မ-ဘောမဟူသော ၇ ဆက်ကိုလည်း ယူပါ၊ ဤသို့ အမိဘက်ပါယူမှုမလည်း "ဥဘတောသုဇာတော မာတိတောစ ပိတိတောစ" ဟူသော ပါဠိတော်ကိုလည်း ပြီးစေရာ (ထောက်ခံရာ) ရောက်သည်။ [ပုရိသဂုဟာ၏ စေတ္တ (ပိတာမဟယုဝါ၌) ပိတာမဟသာဒ္ဓါကို) ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသနကတ်တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗိ၊ ဧဝံ ဟိ မာတိတောတိ ပါဠိဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ၊-ဋီကာသစ်။]

အဠကထာမှ အလွတ်နည်း။။ ။အဠဋ္ဌကထာ၌ ပုရိသကိုသာ ဖွင့်ထားသောကြောင့် မိန်းမဘက်ကိုယူနိုင်အောင် ဥက္ကဋ္ဌနည်းဟု ဆိုရသည်၊ "မာတာစ+ပိတာစ ပိတရော" ဟု ဝိရူပေကသေသပြုလျှင်ကား ဝိတုအရ အမိပါရ၍၊ ပိတာမဟတို့အရ ပိတာမဟီ (အဖွား) စသူတို့ကိုပါရလောကြောင့် ဥက္ကဋ္ဌနည်း ကြီဖွယ်မလိုတော့၊ ဤနည်း၌ ယုဝသွေးခွဲလည်း "အစုံ" အနက်တောတည်း၊ တစ်ခုမှာ၊ ၇ စုံလုံးရအောင် "ယုဝံစ+ယုဝံစ ယုဝံ" ဟု ဧကသေသ်ပြု။ [အဘိဓာန် (၈၈၂) ၌ "ကဗ္ဗန္တယုဝကေ ယုဝံ" ဟု နှုပ်လွန်နိမ့်၏။ အဠကထာ၌လည်း "ယုဝံတိ ၊ပေ၊ ပိတာမဟယုဝံ" ဟု နှုပ်လွန်နိမ့်၏။ ဋီကာတို့၌ "ယုဝေါ" ဟု ပုလ္လိန်တွေ့ရ၏။ ဤနှုတ်းအလိုအားဖြင့် "သတ္တမော-၇ ဆက်မြောက်ဖြစ်သော၊ ယာဝပိတာမဟယုဝါ-ဘိုး, ဘွား အစုံတိုင်အောင်" ဟု အနက်ပေးပါ။]

ဇေ ၊ပေ၊ ဈာတိဝါဒေန။။ ။"ယာဝ သတ္တမော ပုရိသော, တာဝ" ဖြင့် သတ္တမာ၌ သွားဝိဘတ်၏ အာဝိဝိဓိ အဝေဓအနက်ကို ပြ၏။ ပိတာမဟယုဝါ၌လည်း ယုဝါအတွက် အနက်မှာ လိုရင်းမယုတ်၊ ပိတာမဟ (ယောကျ်ားး) အနက်သာ ပဓာနဟု ပြသည်၊ ယောကျ်ားး ၇ ဆက်တိုင်အောင်, "ယောကျ်ားး ၇ ဆက်ကိုအတွင်းပြု၍" ဟူလို၊ ဤပုဒ်ကို သံသုဒ္ဓ ဂဟဏိကောနှင့် စပ်ပုံကို ပဌမပြု၍, အထပ်ဖြင့် "အက္ခိတ္တော အနုပဟုဒ္ဒေ" ၌ စပ်ပုံကို ဒုတိယပြု၏။ ထို့သို့ပြု သဖြင့် "ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဝါ" သည် ရှေ့ကိုလည်းကောင်း, နောက်ကိုလည်းကောင်း ၂ ဖက်ဝင့်သော "ကကောလောကနနည်း" ဟု ပြသည်။ [ကွဒံ ကာကာပေတ္ကနမ်ဝ ဥဘယတ္ထ [သမ္ဗန္ဓံ ဂတန္တိ အာဟ ဧဝံတိ အာဒိ-ဋီကာသစ်။]

ဗဟုဝုစ်ရှိမှ ကောင်းမည်၊] အကွိတ္တြောတိ-ကား။ ဧတေ-ဤသူ့ကို၊ အပနေထ-ပယ်ကြကုန်၊ ဣမိနာ-ဤသူဖြင့်၊ ကိီ-အဘယ်အကျိုးရှိဒဏ်နည်း။ ဣဟတိ ဧဝံ-သို့၊ အကွိတ္တြော-မပယ်ခြစ်အပ်ပါ။ အနုဝကွိတ္တြော-အောက်၌ မချအပ်ပါ။ အနုပဟုဠ္ဒေါ-ကား။ နှ ဥပဟုဠ္ဒေ-မဆဲရေးအပ်ပါ၊ အတ္တြောသံဝါ-ဆဲရေးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နိန္ဒံဝါ-ကဲ့ရဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နှ လဒ္ဓဝုဒ္ဓော-ရှေးခ၌မရအပ်ပါ။ ဝါ-မရအပ်ဘူးပါ။ ကေန ကာရဏေန-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ (အကွိတ္တြော-နည်း၊ အနုပဟုဠ္ဒော-နည်း၊) ဣဟ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဇာတိဝါဒေန-ဇာတ်ကို ပြောဆိုကြောင်းစကား ကြောင့်၊ (အကွိတ္တြော-အပ်ပါ၊ အနုပဟုဠ္ဒော-အပ်ပါ၊ ဣဟ-ကား အဖြေတည်း၊)

အကွိတ္တြော။ ။ဒိပဝတ်သည် ပစ်ပယ်ခြင်းအနက်ကို ဟောဏ်။ ဒိဝိယိတ္တာတိ ခိတ္တြော၊ နှ+ခိတ္တြော အကွိတ္တြော၊ "အပနေထ ဝေ၊ ကိီ ဣမိနာ" ကား ပစ်ပယ်ပုံအခြင်းအရာကို ပြသော အာကာရ ဝါကျုတည်း။ [သဒ္ဒထာလိပါကာဒီသု-ကုဋ္ဌီးထမင်းပွ, အိုးကြီးအိုးငယ်တို့ဖြင့် ချက်၍ ကျွေးရာ မဂ်လာထမင်းစားပွဲ စသည်တို့၌၊ နှ အဝကွိတ္တြော-အောက်၌ ချမထားအပ်၊ နှ ဆဋ္ဌိတောမ-မစွန့်ပယ်အပ်၊-ဋီကာ၊. . . သဒ္ဒထာလိပါကတို့၏၊ အဓိပ္ပာယ်ကို အမွဋ္ဌသုတ် ခတ္တိယသေဋ္ဌ ဘာဝ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အနုပတ္တြေ္ဌော။ ။ဥပ+ကုသဝတ်သည် ဆဲရေးခြင်းအနက်ကိုဟောဏ်။ ဥပတ္ကြော သီယိတ္ထာတိ ဥပတ္ကုဠ္ဒော နှ+ဥပတ္ကုဠ္ဒော အနုပတ္ကုဠ္ဒော၊ " နှ အတ္တြောသံဝါ နိန္ဒံဝါ လဒ္ဓဝုဒ္ဓော" ကား အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်တည်း။

ဇာတိဝါဒေန။ ။နာဝိဘတ်သည် ဟိတ်အနက်၌သက်၏ ထို့ကြောင့် "ကေန ကာရဏေန-ဘာ့ကြောင့် အကွိတ္တ အနုပတ္ကုဠ္ဒဖြစ်သနည်း" ဟု ပုစ္ဆာထုတ်သည်၊ ဤသူသည် ဟီနုဇာတ်ရှိသူတည်း။ ဤထမင်းစားပွဲ၌ ထိုသူကို မဝါစေနှင့်၊ ထိုသူပါလျှင် ငါတို့မလိုက်နိုင်၊ ဤသို့ဇာတ်နှင့်စပ်သောဝါဒကြောင့် အပယ်မခံရ၊ ရန်ဖြစ်သောအခါလည်း အဆဲမခံရ-ဟူလို၊ [ဇာတိ ဝါဒေနာတိ ဟေတုမ္ဘိ ကရဏာဝစနန္တိ, ဒသေတုံ ကေနကာရဏေနာတိအာဒိ ဝုတ္တံ-ဋီကာ။] .

မုတ်ချက်။ ။ဗုद्ध ၏ ဥဘာတော ।ပေ। ပိတာမဟာယုဝါတိ ဧတေန မြာဟွဏာသ ယောနိဒေါသာဘာဝေါ (အဓိယောနိ၏ အပြစ်မရှိကြောင်းကို) ဒသိတော၊ (ဘာ့ကြောင့်နည်း) သံသုဒ္ဓဝဟာဏိကဘာဝဒဿနတော (စင်ကြယ်သော အမိဝမ်း (သားအိမ်) ရှိကြောင်းကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း)၊) [ထိုသားအိမ်၌ အဘာ၏ သုက်သွေးမှတစ်ပါး အခြားလင်ငယ်၏ သုက်ထွေးနှင့် မရောစပ်သည်ကို "စင်ကြယ်သော သားအိမ်" ဟု ဆိုသည်။] အကွိတ္တြောတိ ဣမိနာ ကြိယာ ပရာဓောဘာဝေါ (ကိုယ်မှ နှုတ်မှ အပြစ်မရှိကြောင်းကို) ဒသိတော၊ (ဘာ့ကြောင့်နည်း) ကြိယာ ပရာဓေန ဟိ သတ္တာ ဓေဝ (ပစ်ပယ်ခံရခြင်းသို့) ပါပုဏန္တိ၊ (ထို့ကြောင့်တည်း)၊) အနုပတ္ကုဠ္ဒောတိ ဣမိနာ အယုတ္တသံသဂ္ဂါဘာဝေါ (မသင့်တော်သူတို့နှင့် အပေါင်းအသင်း မရှိကြောင်းကို) ဒသိတော၊ အယုတ္တသံသဂ္ဂံ ဟိ ပဋိစ္စ သတ္တာ အတ္တြောသံ လဘန္တိ-ဋီကာ။

ဣတိပိ-ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဧသော-ဤသူသည်၊ ဟီနဇာတိကောယုတ်ညံ့သောဇာတိရှိ၏။ ဣတိ ဧဝရူပေန-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဝစနေန-စကားကြောင့်၊ (အကျိုးတွေ, အနုပကုဋ္ဌော) ဣတိ အတ္ထော။

အမောတိ-ကား၊ ဣသရော-သူတစ်ပါးကို လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးနိုင်ပါ၏။ မဟတ္ထနောတိ-ကား၊ မဟတာ-မျှားစွာသော၊ ဓနေန-ဥစ္စာနှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံပါ၏။ (ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ကို ပြသည်။) ဟိ-မှန်၊ ဘဝတော-အရှင်၏။ ဂေဟေ-အိမ်၌၊ ပထဝိယံ-မြေ၌၊ ပဝိဝါလိကာဝိယ-မြေမှုန့် သဲတို့ကဲ့သို့၊ ဓန်-သည်၊ ဗဟု-များပါ၏။ ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ အဓေနော-ဥစ္စာမရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဘိက္ခာယ-ထမင်းတောင်းခြင်းအားဖြင့်၊ ဥဒရဂ္ဂေ-ဝမ်းကို၊ ပူရေထ္တာ-ပြည့်စေ၍၊ ယာပေတိ-မှီတရရှာ၏။ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒဿေန္တိ-ပြကြကုန်၏။ မဟာဘောဂေါတိ-ကား၊ ပဘူကာမဂုဏဝေသန-၅ ပါးသော ကာမဂုဏ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ မဟာဥပဘောဂေါ-များစွာသောအသုံးအဆောင်ရှိပါ၏။ ဓဝံ-သို့, ယံယံဂုဏ်-အကြင်အကြင် ဂုဏ်ကို၊ ဝဒန္တိ-နှိုး၏။ တာယတာယ-ထိုထိုဂုဏ်၏။ ပဋိပဗ္ဗဝေသန-ဆန့်ကျင်ဘက်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဘဝတောဘ-၏။ အဂုဏ်ယေ၀-ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုသာ၊ ဒဿေမ-ပြကြကုန်၏။ ဝါ-ပြရာရောက်ကုန်၏။ ဣတိ-သို့, မညမာနာ-မှတ်ထင်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝဒန္တိ-နှိုး၏။

အဘိရူပေါတိ-ကား၊ အညေဟိ-ကုန်သော၊ မနုသေဟိ-လူတို့ထက်၊ အဘိရူပေါ အဓိကရူပေါ-လွန်ကဲသော အဓေါ-ရှိပါ၏။ ဒဿနီယောတိ-ကား၊ ဒိ၀သမ္ပဒ-တစ်နေ့ပတ်လုံးလည်း၊ ပဿန္တောနံ-ကြည့်ရှုသူတို့၏၊ (တိတ္တိ - ၌စပ်) အတိတ္တိ

အမော ဣသရော။ ။လေးတန် ဣသရ (အစိုးရ) ဖြစ်သူသည် အဖု-ပစ္စည်းဥစ္စာလည်း ပေါများ၏၊ ထိုသို့ပေါများမှလည်း သူတစ်ပါးအပေါ် ၌ လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် အမုကို "ဣသရ" ဟု ပရိယာယ်အဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်သည်။[ဣသရောတိ အာဓိပတေယျသံဝတ္တနိယ ကမ္မဝေလေန (အစိုးရသူ၏အဖြစ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏အစွမ်းကြောင့်) ဤသနသီလော-လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးခြင်း အလေ့ရှိသူတည်း၊ ထိုထိုကံတ အစိုးရခဏေ ဖြစ်စေနိုင်လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာပေါအောင်လည်း ဖြစ်စေနိုင်မည်သာတည်း။ သာပနသာ ဣသရတာ. ဒိ၀ဝသမ္ပတ္တိပစ္စယာ (ကြောင့်) ပါကဋာ ဇာတာတို အမုတာပရိယာယဘာဝေနေ၀ ဝဒန္ရော အမောဟိ ဣသရောတိ အာဟ၊-ဦးကာ။]

အဘိရူပေါ ।ပေ। ပါသာဒိကော။ ။အဘိကို "အဓိက" ဟု ဖွင့်သည်။ "အဓိက+ရူပ ယသာတိ အဘိရူပေါ" ဟု ပြု။ ဒဿနီယောဌ် ဒိသဝတ်, အနှိယပစ္စည်းတည်း၊ အနှိယပစ္စည်းသည် အရဟာအနက် ယောဂအနက်ကို ဟောဇ်-ဟု ပြလိုလျှင် "ဒဿနယောဂ္ဂေါ" ဟု ဖွင့်သည်။ "ပသိတဗ္ဗောတိ ဒဿနီယော" ဟု ပြု။ ဦးကဋ္ဌ "ဒဿနဿ အရဟတိ" ကား အနှိယပစ္စည်း၏ အနက်ပြတည်း။ (တစ်နည်း) အရဟတိအနက်၌ ဣယပစ္စည်းသက်၍ တဒ္ဓိတ်ပုဒ်

ကရဏာတော-တင်းတိမ်ခြင်းကို မပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-မတင်းတိမ်ခြင်းကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒဿနယောဂြေ-ကြည့်ရှုခြင်းကို ထိုက်၏၊ ဒဿနနေရ-မြင်ရခြင်းဖြင့်ပင်၊ စိတ္တပသာဒဇနနတော-စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါသာဒိကော-စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ပါ၏။

သုနွှရဘာဝေါ-ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပေါက္ခရတာ-ပေါက္ခရတာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဝဏ္ဏသ-အဆင်း၏၊ ပေါက္ခရတာ-ကောင်းသည်၏အဖြစ်တည်း၊ ဝါ-လှခြင်းတည်း၊ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ-အဆင်း၏ ကောင်းသည်၏အဖြစ်၊ (အဆင်းလှခြင်း)၊ တာယ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိယာ-ထိုအဆင်း၏ သမ္ပတ္တိနှင့်၊ ယုတ္တောဟု-ယှဉ်ပါ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဝါဒန္တရရဝိသေသကား၊ ပေါရာဏာ-ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်၊ အာဟု-ဆိုကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-ကုန်သနည်း၊) သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ ပေါက္ခန္ဓိ-ပေါက္ခရဟူ၍၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်၏၊ ဝဏ္ဏမေဝ-အဆင်းကိုပင်၊ ဝဏ္ဏ (တိ)-ဟူ၍၊ (ဝဒန္တိ)၊ ဣတိ (အာဟု-နှိပ်ပြီ) တေသံ-ထိုရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့၏၊ မတေန-အလိုအားဖြင့်၊ ဝဏ္ဏောစ-အဆင်းလည်း၊ ပေါက္ခရဏ္ဍ-ကိုယ်လည်း၊ ဝဏ္ဏပေါက္ခရာနိ-အဆင်း၊ ကိုယ်တို့၊ တေသံ-ထိုအဆင်း၊ ကိုယ်တို့၏၊ ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သန့်ရှင်းခြင်း၊ သဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ-အဆင်း၊ ကိုယ်တို့၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သန့်ရှင်းခြင်း၊ သဏ္ဌာန သမ္ပတ္တိဖြစ်ခြင်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်

ဖြစ်သည်-ဟု တစ်နည်းဖြသည်၊ ထိုအလို "ဒဿန အရုဟတီတိ ဒဿနံယော" ဟု ပြုပါ။ နိဗ္ဗဲ့လည်း ရသရိပါ၊ ပသာဒေနနေတောကိုကြည့်၍ "ပသာဒံဇနေတီတိ ပါသာဒိကော" ဟု ဇနေတီတဗ္ဗိတ် ဏိကပစ္စည်း-ဟု ကြဿင်္ဂသော်လည်း ဦးကဋ္ဌ "ပသာဒံ အာဝဟတီတိ ပါသာဒိကော" ဟု ပြု၏၊ "သူတစ်ပါး၏ကြည်ညိုခြင်းကို မိမိအပေါ်သို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်လာအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်သည်" ဟူလို။

ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ။ ။ပေါက္ခရံ ပဒုမေ ဒေဟေ" စသော အဘိဓာန် (၈၂၇) လာ အနက်တို့တွင် ပေါက္ခရသဒ္ဒါသည် သုနွှရဏ္ဍ အနက်၌ ထင်ရှားသော အထင်ရှူဇီသဒ္ဒါတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပေါက္ခရတာ ဝုစ္စတိ သုနွှရဘာဝေါ" ဟု ဝုစ္စတိသဒ္ဒါဖြင့်ဖွင့်သည်၊ ထို့နောက် အဋ္ဌကထာအတိုင်း ဝဏ္ဏနှင့်တွဲ၍ "အဆင်း၏ သမ္ပတ္တိ (လှပခြင်း)" ဟု အနက်မှတ်ပါ။ အဋ္ဌကထာ၌ ယုတ္တောကား၊ သမန္ဘာဂတောဇ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း။

ပေါရာဏာ ပန။ ။ဤနည်း၌ကား ပေါက္ခရသဒ္ဒါသည် "ကိုယ်" ဟူသောအနက်၌ ထင်ရှားသော အထင်ရှူဇီသဒ္ဒါတည်း၊ [ပုသ-ပေါသနေဟူသော ဓာတ်, ခရပစ္စည်းဖြင့် သက်ကပြု, ဥတို့ ဩပြု၍ "ပေါက္ခရ" ဟု ပြီးစေကြ၏။ ပေါသီယတီတို့ ပေါက္ခရံ-ဝေးမြေ့အပ်သော ကိုယ်] ဝဏ္ဏ၌ ပေါက္ခရသဒ္ဒါနှင့် ဆက်သွယ်သော သမ္ဗန္ဓအနက်ကို တားမြစ်လိုရ၍ "ဝဏ္ဏံ ဝဏ္ဏမေဝ" ဟု ဖွင့်ဟန်ကျူသည်၊ [" ဝဏ္ဏံစ ပေါက္ခရဏ္ဍ" ဟု အဒ္ဓိစာအုပ်၌ ရှိ၏။ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ အဘိဓာန်၌ ပုံလိန်ရှိသည်။]

ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယာတိ (ပဒဿ)-၏။ ဥတ္တမေန-မြတ်သော၊ ပရိသုဒ္ဓေန-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ဝဏ္ဏေနစေဝ-နှင့်လည်းကောင်း၊ (ဥတ္တမာယ-သော၊) သရီရသဏ္ဌာန သမ္ပတ္တိယာစ-ကိုယ်သဏ္ဌာန်၏ သမ္ပတ္တိဖြစ်ခြင်းနှင့်လည်း ကောင်း၊ (“သမန္နာဂတော” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော။

ဗြဟ္မဝဏ္ဏီတိ-ကား၊ သေဋ္ဌဝဏ္ဏီ-မြတ်သော အဆင်းရှိပါ၏။ ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏေ သုပိ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အဆင်းရှိသူတို့တွင်လည်း၊ သေဋ္ဌေန-မြတ်သော၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေန-ရွှေအဆင်းနှင့် တူသောအဆင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံပါ၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ဗြဟ္မဝစ္ဆသီတိ-ကား၊ မဟာပြဟ္မုနော-မဟာပြဟ္မာ၏။ သရီရသဒိသေနေ-ကိုယ်ရောင်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သရီရေန-ကိုယ်ရောင်နှင့်၊ သမန္နာဂတောပါ၏။

ပရိသုဒ္ဓေန ဝဏ္ဏေန။ ။ဘာဝသဒ္ဒါသည် (သဒ္ဒထုံးစံအလိုင်း) သဒ္ဒဝဝတ္ထိနိမိတ် အနက်ကို ဟော၏။ ဝဏ္ဏ-ပကာသနေ (ထင်ရှားပြခြင်း) အနက်၌ ဖြစ်၏။ မှန်၏။-အဓိပ္ပါယ်သည် တည်ရာဒေဒိတို့ ထင်ရှားပြစွမ်းနိုင်သောသတ္တိ (သဒ္ဒဝတ္ထိနိမိတ်) ရှိ၏။ ထိုသတ္တိကား သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သောဂုဏ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဝဏ္ဏတာအရ “ပရိသုဒ္ဓနေ့ဏ္ဏေန” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဥတ္တမေနကား ပရမာယ၏ အဖွင့်တည်း၊ ဤအလို “ဝဏ္ဏတာ-အဆင်း၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောဂုဏ်တည်း” ဟု အနက်မှတ်ပါ။

သရီရသဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိယာ။ ။ပေါက္ခရ (ကိုယ်) ဟူသည် မျက်စေ့-နှာ-နှာ အင်္ဂါ လက်-ခြေတို့ကို ပေါင်းစပ်ထားအပ်သော အပေါင်းတည်း။ ထိုအပေါင်း တစ်ကိုယ်လုံး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကိုယ်ဟု ဆိုအပ်လောက်အောင် ကောင်းသော ဂုဏ်အင်္ဂါကား ထိုလက်ခြေ စသော ပုံသဏ္ဌာန်တို့၏ သမ္ပတ္တိဖြစ်ခြင်း (လုပခြင်း) တည်း။ ထို့ကြောင့် ပေါက္ခရတာကို “သရီရ သဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိ” ဟု တာပစ္စည်း၏ သဒ္ဒဝတ္ထိနိမိတ်အနက်ကိုဖွင့်သည်၊ ဤ၌ခွဲလည်း “ဥတ္တ မာယ” ဟု လိန်ပြင်၍ လိုက်ပါ၏။ [သမ္ပတ္တိယာကို နောက်သမန္နာဂတောဌ် စပ်ရမည် ဖြစ်၍ “သမ္ပတ္တိ-ပြည့်စုံခြင်း” ဟု မဃေးရာ လုပခြင်းကို သမ္ပတ္တိဟု ဆိုလိုသည်။]

ဗြဟ္မဝတ္ထီ။ ။ဗြဟ္မသဒ္ဒါသည် သေဋ္ဌ အနက်ဟောတည်း။ အဆင်းတို့တွင်လည်း ရွှေအဆင်းသည် အသာဆုံးဖြစ်၏။ ဘုရားရှင်-စကြာမင်းတို့သည် ရွှေအဆင်း ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် သေဋ္ဌေနကို “သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေန” ဟု သရုပ်ဖော်သည်။ “ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏေသုပိ” ကား “ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတောတော” တုန်းက “ဝဏ္ဏတာ” အရ ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏနှင့် ပြည့်စုံ ကြောင်းကို ပြခဲ့ပြီဖြစ်၍ “ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏေသုပိ” ဟု ထို စကားကို ပြန်၍ ညွှန်းသည်။

ဗြဟ္မဝစ္ဆသီ။ ။ဝစ္ဆသ သဒ္ဒသည် ကိုယ်၏ အရောင်အနက်ဟောဟု ဖွင့်ကြ၏။ [ယသ္မာ ပန ဝစ္ဆသသဒ္ဒေါ သရီရာဘော ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ဗြဟ္မဝစ္ဆသီတိ ဥတ္တမသရီရာဘော-မြတ်သော ကိုယ်ရောင်ရှိ၏။ သုဝဏ္ဏာဘော ဣဒ္ဓေ့ဝ အတ္ထော၊ (ရွှေဗြဟ္မာ-ဣန္ဒိယ်ပုဒ်၏ အနက်

အခုဒ္ဒါ၀ကာသော ဒဿနာယာတိ-ပါဠိဖြင့်၊ (ဒီပေါ့ရှိ-၅စပ်)၊ ဘောတော-အရှင်၏၊ သရီရေ-ကိုယ်၌၊ ဒဿနာယ-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ ဝါ-ကြည့်ရှုတို့ရာ၊ ["အချို့စာအုပ်၌ "ဒဿနသ" ဟု ပြင်ထားဏ၊ ပါဠိတော်အတိုင်း "ဒဿနာယ" ကရှင်းပါသည်၊] ဩကာသော-အရပ်သည်၊ နု ခုဒ္ဒကော-မသေးသိမ်ပါ၊ မဟာ-ကြီးကျယ်ပါ၏။ တေ-အရှင်၏၊ သတ္တာနေ၀-အလုံးစုံသောလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ အဂ်ပစ္စဂ်ါနိ-အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သည်၊ ဒဿနိယာနေ၀-ရှုချင့်စဖွယ် တင့်တယ်ကုန်သည်သာ၊ တာနိစာပိ-ထိုရှုချင့်စဖွယ် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သည်လည်း၊ မဟန္တာနေ၀-ကြီးကျယ်ပါကုန်သည်သာ၊ ဣတိ-သို့၊ ဒီပေ့ရှိ-ပြကြကုန်၏။

အသ-ထိုပုဏ္ဏားဏ်၏၊ သိလ-သီလသည်၊ အတ္ထိ-၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ သီလဝါ-မည်၏။ အသ-ထိုပုဏ္ဏားဏ်၏၊ ဝုဒ္ဓံ, ၀ဒ္ဓိတံ-ကြီးပွားပြီးသော၊ သီလံ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ, ဝုဒ္ဓသီလီ-မည်၏။ ဝုဒ္ဓသီလေနာတိ-ကား၊ ဝုဒ္ဓေန ၀ဒ္ဓိတေန-ကြီးပွားပြီးသော၊ သီလေန-ခ္ဍင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံပါ၏။ ဣတိ-ဤ၀ဒ္ဓိတေန သီလေန သမန္နာဂတော ဟူသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဝုဒ္ဓသီလီ၀ဒသေ၀-ဝုဒ္ဓသီလီပုဒ်၏ပင်၊ ဂေ၀စန်- ဂေ၀ုစ် ပရိယာယ် စကားလှယ်တည်း၊ သဒ္ဒံ-အလုံးစုံသော၊ ဧတံ-

---

အတိုင်းပင်) ရွှေရောင်ရှိ၏။ဟု ဆိုလိုသည်၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း "ဗြဟ္မဝေဿ-မြတ်သောကိုယ်ရောင်ရှိသူ" ဟု ပေးရလိမ့်မည်၊ ဗြဟ္မ၀ဏ္ဏိတုန်းက မြတ်သော အဆင်းရှိပုံကိုသာ ပြခဲ့၏။ အရောင်ထွက်ပုံကို မပြသေး။ ဤဗြဟ္မ၀ဿ-ဖြင့် မြတ်သော ရွှေရောင်ထွက်နေပုံကို ပြသည်၊ **အဋ္ဌကထာ**၌ "မဟာဗြဟ္မနော ၊ဧ၀ေ၊ သမန္နာ၀တော" သည် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း။ "ဗြဟ္မာ၏ကိုယ်သည် ရွှေရောင်ရှိသကဲ့သို့ ရွှေရောင်ရှိ၏" ဟု ဆိုလို၏။ "ဗြဟ္မာ၏ကိုယ်သည် ဖြောင့်မတ်စွာ အထက်သို့ တက်သကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်စွာတက်သော ကိုယ်ရှိသည်" ဟု ဆိုလိုသည် မဟုတ်။

အခုဒ္ဒါ၀ကာသော။ ။ခုဒ္ဒါ-သေးငယ်သော+အ၀ကာသော-ကြည့်စရာအရပ်သည်၊ ယသ အတ္ထိတိ ခုဒ္ဒါ၀ကာသော၊ နနခုဒ္ဒါ၀ကာသော အခုဒ္ဒါ၀ကာသော၊ တစ်ချို့သည် မျက်လုံးသာ လှ၏။ ထို့ကြောင့် ကြည့်စရာ အရပ်သည် မျက်လုံးဟူသော အနည်းငယ်သာရှိ၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ကိုယ်၏ အင်္ဂါတစ်ချို့သာလှသူသည် ခုဒ္ဒါ၀ကာသမည်၏။ အရှင်ပုဏ္ဏားကား တစ်ကိုယ်လုံး အင်္ဂါကြီးငယ်တွေ ကြည့်စရာနည်း ဖြစ်လောက်အောင် လုပမနေသောကြောင့် "အခုဒ္ဒါ၀ကာသ" ဖြစ်ပါသည်-ဟူလို၊ ["မဟန္တာနေ၀" ဟူရာ၌ အရာ၀တ္ထု ကြီးကျယ်သည်ကို မဆိုလို၊ "ထယ်ထယ်၀ါ၀ါရှိသည်-ကြီးကျယ်ခမ်းနားသည်" ဟု ဆိုလိုသည်။]

ဝုဒ္ဓသီလီ။ ။"သီလ၀ါ-သီလရှိ" ဟု ဆိုရာ၌ မကြာမီသော ကာလကမှ စ၍ ဆောက်တည်အပ်သော သီလဖြစ်လျှင် ထိုသီလသည် နုသေး၏၊ ယေသေး၏။ နုသောကြောင့် မခိုင်မြဲ၊ ပျက်လွယ်၏။ ကြီးရင့်သော သီလကား ရင့်ပြီးသော သစ်သီးကဲ့သို့ မပျက်လွယ်၊ ထို့ကြောင့် "ဝုဒ္ဓသီလီ" ဟု ထပ်ဆင့်၍ ဝုဏ်တင်ပြန်သည်၊ "ငါးပါးသီလစောင့်ခဲ့သည်မှာ ကာလကြာပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ကြီးပွားပြီး (ရင့်ပြီး) သော သီလရှိသည်" ဟူလို၊ [ဝုဒ္ဓကို "ဝ၀ိတ"ဟု

ဤသီလဝါအစရှိသော ၃ ပုဒ် အပေါင်းကို၊ ပဠာသီလမတ္တမေဝ-၅ ပါးသီလမျှကိုသာ၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏။ [ထိုပဋ္ဌာနတို့မှာ ပဠာသီလထက် လွန်သော သီလ-မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အခြားသီလများကို မသိသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ၅ ပါးသီလကို ရည်ရွယ်၍ ပြောကြသည်။]

ကလျာဏဝါစောတိ အာဒီသု-စော အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အတ္ထော ဇဝ ဝေဒိတမ္ပေါ)၊ အသာ-ထိုအရှင်၏။ ကလျာဏာ သုန္ဒရာ-ကောင်းသော၊ ပရိ-မဏ္ဍာလပဒဗျဉ္ဇနာ-ထက်ဝန်းကျင်ဝန်းဝိုင်းသော ပုဒ်၊ ဗျည်း အက္ခရာဟူသော၊ ဝါ-ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းပိုင်းသော ဝိဘတ္တိနှင့်ပုဒ်၊ ဝါကျဟူသော၊ ဝါစာ-စကားသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထိုအရှင်သည်)၊ ကလျာဏဝါစော-ကလျာဏဝါစ

ဖွင့်၏။ [၂ ပုဒ်လုံးပင် တိုးပွားခြင်း ကြီးပွားခြင်းအနက်ကို ဟောသော ဝဒ္ဓ ဓာတ်, တပစ္စည်းတည်း။ ဝုဒ္ဓ၌ တပစ္စည်း မထင်ရှားသောကြောင့် ထင်ရှားအောင် ဝဒ္ဓိတ်ဟု ဖွင့်သည်။]

ဋီကာသစ်။ ။သီလန္တိ ယမနိယမလက္ခဏံ-အမြဲ စောင့်သုံးအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ယမ, အာဝန္တိက စောင့်သုံးအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော နိယမလက္ခဏာရှိသော၊ သီလ-သီလတည်း။ တံ ပနသာ ရတ္တညုတာယ [ကြာမြင့်စွာသောစောင့်သုံးရာညဉ့်ကို သီသူ၏ အဖြစ်အားဖြင့်] ဝုဒ္ဓံ ဝဒ္ဓိတံ ဝိသေသတောဝ ဝုဒ္ဓသီလိတိ ဝုတ္တံ၊ ဝုဒ္ဓသီလေနာဘတိ သဗ္ဗဒါ သမ္ဘယောဂတောဝ (ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကြောင့်)၊ ဝုဒ္ဓေန ဝုဒ္ဓသီလေန။ [ယမ နိယမ အဓိပ္ပာယ်ကို အဘိဓေန် (၄၄၄) ၌ ရှုပါ။]

ကလျာဏဝါစော။ ။ကလျာဏာကို "သုန္ဒရာ" ဟု ဖွင့်၍ သုန္ဒရာကို "ပရိမဏ္ဍလ ပဒဗျဉ္ဇနာ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ပရိမဏ္ဍလပဒဗျဉ္ဇနဖြစ်ခြင်းကိုပင် "အကောင်း" ဟု ဆိုလိုသည်၊ ဌနကရဏသမ္ဘတ္တိယာ-ဌာနနှင့်, ကရိဏီတို့၏ပြည့်စုံခြင်း (ပြည့်စုံစေအောင်ဌာန်, ကရိဏီးကျကျ ရွတ်ဆိုခြင်း) ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သိက္ခာသမ္ဘတ္တိယာစ-သိက္ခာကျမ်း၊အရ သင်ပြအပ်သော ရွတ်ဆိုနည်း၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ("အနူန" ၌စပါ)၊ ဂဟတ္ထစိတ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရာဌာနနှင့်လည်း၊ အနူနတာယ-မယုတ်လျော့သည့်အတွက်၊ ("ပရိမဏ္ဍလ"၌စပါ)၊ ပရိမဏ္ဍလာနီ-ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းပိုင်းကုန်သော၊ ပဒါနိ-ပဒလည်းမည်ကုန်သော၊ ဗျဉ္ဇနာနိ-ဗျဉ္ဇနလည်း မည်ကုန်သော၊ အက္ခရာနိ-တို့သည်၊ ဧတသ္မာတိ ပရိမဏ္ဍလ ပဒဗျဉ္ဇနာ (ဝါစာ)-ဧိုကာ။

မှတ်ချက်။ ။ဤနည်းဌ အက္ခရာတို့ကိုပင် အနက်ကိုသိကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် "ပဒ" ဟုလည်းကောင်း, အနက်ကို ထင်ရှားပြတတ်သောကြောင့် "ဗျဉ္ဇန" ဟုလည်းကောင်း ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် စ သဒ္ဒါမပါဘဲ "ပဒါနိ ဗျဉ္ဇနာနိ အက္ခရာနိ" ဟု ဆိုသည်၊ ထို့နောက် အဌကထာအတိုင်း ပဗဟွိဖိတ်တွဲ၍ "ကလျာဏဝါစော" ဟု ဖြစ်သည်။

ဆထဝါ။ ။ပဌတိ အတ္ထာ ဧတေနာတိ ပဒ-အနက်ကိုသိအပ်ကြောင်းဖြစ်သော ကြောင့် ပုဒ်မည်၏။ နာမဘိ-နာမ်, အာချာတ်, ဥပသာရ, နိပါတ်ဟူသော ပုဒ် ၄ မျိုးတည်း။ ယထာမိပေတဲ အတ္ထံ ဗျဉ္ဇေတိတိ ဗျဉ္ဇန-ဆိုလိုအပ်သော အနက်ကို ထင်ရှားပြတတ်သောကြောင့်

မည်၏။ အသယ-ထိုအရှင်၏။ ကလျာဏ-ကောင်းသော၊ မခုရ-ချိမြိန်သောအရသာနှင့်တူသော၊ ဝါက္ကရုဏ-စကားသံသည်၊ (အတ္တို)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော)၊ ကလျာဏဝါက္ကရုဏောမည်၏။ ဝါက္ကရုဏန္တိ-ကား၊ ဥဒါဟာရယောသော-မြွက်ဆိုအပ်သောအသံတည်း။

(ယာ ဝါစာ-သည်၊) ဝုဏာပရိပုဏ္ဏာဘာဝေန-ဝုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပူရေ-ဝုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်ဖြိုးသည်၏အဖြစ်၌၊ ဘဝါ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ ဝါစာ-သည်၊) ပေါရီ - ပေါရီမည်၏။ ဝါ-နည်း၊ ပုရေ-မြို့ကြီးပြည်ကြီး၌၊ ဘဝတ္တာ-ဖြစ်ရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပေါရီ-မည်၏။ (မြို့သူတည်း၊) (ယာဝါစာ-

---

ဗျဠနမည်၏။ ဝါကျံ-ဝါကျတည်း။ တေသံ-ထိုပုဒ်၊ (ပုဒ်အပေါင်းဖြစ်သော) ဝါကျတို့၏။ ပရိပုဏ္ဏတာယ-အပြည့်အစုံ ပါရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိမဏ္ဍလ ပဒဗျဠနာ-ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းသော ပုဒ်-ဗျည်းရှိသောစကား မည်၏။။

ကလျာဏ ဝါက္ကရုဏောဟိ ။။ကလျာဏ်ကို (အသံ သဒ္ဒနှင့်ဆိုင်သောအင်) "မခုရ" ဟု ဖွင့်၏။ ဝါက္ကရုဏ၌ "ဝါစာ+ကရဏ" ဟု ဆိုလိုလျက် စကို ကပြု၊ နောက်ကသို့ တင်၍ "ဝါက္ကရုဏ" ဟု ဖြစ်၏။ ကရီယတေ-ရွတ်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ ကရဏ်၊ ဝါစာဝေ-စကားသည်ပင်+ကရဏ်-ရွတ်ဆိုအပ်သော အသံတည်း။ ဝါက္ကရုဏ်-သံ၊ ထို့ကြောင့် "ဝါက္ကရုဏန္တိ ဥဒါဟာရ ယောသော" ဟု ဖွင့်သည်။ ထို့နောက် အဋ္ဌကထာအတိုင်း ပဗဗွတိတွဲပါ။ [ဥဒါဟရိယတေ-မြွက်ဆိုအပ်၏။ ဣတိ ဥဒါဟာရော၊ ဥဒါဟာရောစ+သော+ယောသောစတိ ဥဒါဟာရ ယောသောဟု။]

ပေါရီ။ ။"ပူရေ+ဘဝါ ပေါရီ" ဟု ပြုစေလို၏။ "ပူရေ" အရ "ဝုဏ်အားဖြင့်+ပြည့်" ဟု အနက်မှတ်စေလို၍ "ဝုဏာပရိပုဏ္ဏာတယ" ဟု ဟိတ်ထည့်သည်၊ အလင်္ကာကျမ်း၌ လာသော ပဒဒေါသ, ဝါကျဒေါသ, ဝါကျဋ္ဌဒေါသတို့မှ ကင်း၍ သဒ္ဒါလင်္ကာရဂုဏ်, အတ္ထာလင်္ကာရဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်နှံခြင်းကို "ဝုဏာပရိပုဏ္ဏာ" ဟု ဆိုသည်၊ ဤနည်းအလို ပြည့်နှံခြင်းအနက်ကိုဟောသော "ပူရ" ဓာတ်ဖြင့် "ပူရေ" ဟု ရှိရသည်။ "ဝုဏာပရိပုဏ္ဏာတယ" ဟု တာ ပစ္စည်းဖြင့် ဆိုသောကြောင့် ပူရေ၌ခံလည်း ဘာဝပွဓာန (တစ်နည်း) ဘာဝလောပတြိုလေလိုသည်၊ [ပူရေ ဝုဏေဟိ ပရိပုဏ္ဏာဘာဝေ-ဋ္ဌိကာသစ်၊ ဋီကာဟောင်း၌ ဗါဠိဗျက်နေမှန်တူသည်။]

ပုရေဝါ ဘဝတ္တာ။ ။ဤ ဒုတိယနည်း၌ကား "ပုရေ" ဟု ပုဒ်၌ ရသေရှိစေ၍ "မြို့" ဟု အနက်ယူစေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း, "ပေါရီ" အရ(မြို့)၌ဖြစ်သူ (မြို့သူ) အနက်ကို ယူစေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း, သဒ္ဒိသူပစာ (တစ်နည်း) "ပေါရိဝိယာတိ ပေါရီ" ဟု ဥပမာတခုခေါ်ဆင့်စေလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း, "နာဂဝရိကိတ္တိယာ ဘဒ္ဒိသာတိ ပေါရီ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို့နောက် စကား၏ မြို့ကြီးပြည်ကြီးသူနှင့်တူပုံကို ပြလိုလျှင် "သုခုမာလဗဟုနေန" ဟု ဝိသေသနထည့်သည်၊ "သိမ်မွေ့ချင်းတူသည်" ဟူလို၊ မြို့ကြီး ပြည်ကြီးသူသည် နုညံသကဲ့သို့ သောကဲဒဏ္ဍာပုဏ္ဏာ၏ ပြောဆိုအပ်သောစကားလည်း သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့, နုနုညံညံရှိသည်-ဟူလို၊ [ရှေ့, စူဠသီလခန်း၌ "ပုရသေ ဧသော" ဟုလည်း အခြားတစ်နည်း ဖွင့်ခဲ့သေး၏။]

သည်၊) ပေါရိယာ-မြို့ကြီး ပြည်ကြီးသူနှင့်၊ နာဂရိကိတ္ထိယာ-မြို့ကြီး ပြည်ကြီး၌ ဖြစ်သော၊ မိန်းမနှင့်၊ [ပေါရိယာပင် ထင်ဖွင့်သည်]၊ သုခုမာလတ္တနေနှ-သိမ်မွေ့သည် ၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ သဒိသာ-တူ၏၊ ဣတိပိ-ကြောင့်လည်း၊ (သာဝါစာ)၊ ပေါရိ-ပေါရိမည်၏၊ ပေါရိယာ-ဂုဏ်တို့ဖြင့်ပြည့်ဖြိုးသည်၏ အဖြစ်၌ဖြစ်သော၊ ဝါ-ဖြို့ကြီး သူပြည်ကြီးသူသဖွယ်, နုနယ်သော၊ တာယ (ဝါစာယ)-နှင့်၊ ("သမန္ဓာဂတော" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်။)

ဝိသဋ္ဌာယာတိ-ကား၊ အပလိဗုဒ္ဓါယ-သလိပ်, သည်းခြေ စသည်တို့သည် မမြေးယှက်အပ်သော၊ သန္ဓိဋ္ဌ ဝိလမ္ဗိတာဒိ ဒေါသရဟိတာယ-တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ရွှတ်ဆိုခြင်း, လေးတွဲ့ ဖင့်နှေးခြင်းအစရှိသောအပြစ်တို့မှကင်းသော၊ (တစ်နည်း) သန္ဓိဋ္ဌ ၊ပေ၊ ရဟိတာယ-ယုံမှားဖွယ်အပြစ်, လေးတွဲ့ ဖင့်နှေးခြင်း အစရှိသော အပြစ်တို့မှကင်းသော၊ (ဝါစာယ ၌စပ်။)

ဝိသဋ္ဌာယ။ ။"သည်းခြေ သလိပ် အစရှိသောအပြစ်, သန္ဓိဋ္ဌစသော အပြစ်တို့ စွန့်လွှတ်အပ်" ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ ထိုသို့ အပြစ်တို့သည် စွန့်လွှတ်အပ်သောအသံသည် ထိုအပြစ် တို့သည် မမြေးယှက်အပ်သော, သန္ဓိဋ္ဌစသော အပြစ်တို့မှ ကင်းသောအသံဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "အပလိဗုဒ္ဓါယ ၊ပေ၊ ရဟိတာယ" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထဖွင့်သည်။

ဌိကာသစ်။ ။အပရိဗုဒ္ဓါယာတိ ဝိတ္ထာသေမှာဒီဟိ အပရိယောနဒ္ဓါယ၊ ဟေတုဂုတ္တ မေတ) (ထိတ်အတွင်းငုတ်သောပုစ်ဖြစ်၏။) တဝေ ၀ ဟိ ယဓာဝုတ္တ ဒေါသာဘာဝါ (ထိုသို့ သလိပ် သည်းခြေ စသည်တို့ မမြေးယှက်အပ်သောကြောင့်ပင် အဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်သော သန္ဓိဋ္ဌစသော အပြစ်၏မရှိခြင်းဖြစ်၏။) ထိုသို့ ဌိကာသစ်ဖွင့်သော်လည်း အပရိဗုဒ္ဓါယသည် သန္ဓိဋ္ဌစသော နောက်အပြစ်မျှား၏ ဟိတ်မဖြစ်နိုင်ပါ။

သန္ဓိဋ္ဌ။ ။သန္ဓိဋ္ဌ သမ္ဓံ ဒဿေတွာဝ၀ ဧကဒေသကထန်-အားလုံးကို ပြောတော့ မလိုလိုနှင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုသာ ပြောခြင်းသည် သန္ဓိဋ္ဌမည်၏။ ဤအလို "သံ+နိ+ဌာဓာတ်, အ ပစ္စည်း" ဟု ကြိုပါ။ [သံ-အကျဉ်းအားဖြင့်+နိ၌-ပြီးဆုံးခြင်း။]

သန့်နှ။ ။ဤသို့လည်း ပါဠိတစ်မျိုးရှိ၏။ ဤနေ့ည်း၌ "သံ+ဒိဟာဓာတ်သည် ယုံမှားခြင်း အနက်ကိုပေးတာ၏။ တပစ္စည်းတည်း၊ သန္ဓိနှ သံနေ့ဟဇနက)-ဦးကာ၊ ပြောဆိုအပ်သောစကားဌ အမိဗွာယ် ၂ မျိုး ၃ မျိုးရနိုင်သောကြောင့် ယုံမှားစရာဖြစ်သော အပြစ်တည်း။

ဝိလမ္ဗိတ။ ။နှေးခြင်းကို ဝိလမ္ဗိတ, လျင်မြန်ခြင်းကို "ဒြုတ" ဟု အမရကောသ အဘိဓာန်၌ဆိုး၏။ [ဒြုသည် ပါဠိ၌ ဒီဃဖြင့် "ဒူ" ဟု ဖြစ်၏။] ထို့ကြောင့် စကားပြောရာ၌ အသံသည် တွဲရရွဲဆွဲနေသကဲ့သို့ နှေးလွန်းသောအပြစ်ကို "ဝိလမ္ဗိတ" ဟု ဆိုသည်။ [ဝိလမ္ဗိတ် သကိုက် (ဖြေးဖြေး နှေးနှေး) စီရာယိတ္တာ ကထန်-ဦးကာ။]

အာဒီဖြင့် ယူဖွယ်။ ။အာဒီသဒ္ဒေန ဒ္ဒုတ (မြန်လွန်းခြင်း) ခလိတ (တင်-ဟုတ်ပေါင် စသည်ဖြင့် ပြင်၍ပြောရလေတ်အောင် ချွတ်ချော်မှားယွင်းခြင်း) အနုကမ္ပိတာဒီ (အီး-အဲ စသည်ဖြင့် ၁ရွှတ်ဆွဲသကဲ့သို့ မမ်းစွဲသူတို့၏ ပြောဆိုခြင်းမျိုး စသည်ကို) သင်ဏာတိ-ဦးကာ။ ["ဒ္ဒုတခလိတ" နေရာ၌ "ဒုက္ခလိတ" ဟု ပါ၌ပျက်သည်။]

အနေလဂဠာယာတိ-ကား။ ဧဋ္ဌဂလေန-လျှောကျသော တံထွေးရည် တံထွေး ပေါက်မှ၊ ဝိရဟိတာယ-ကင်းသော၊ (ဝါစာယ ၌စပ်)၊ ဟိ-ချေ့၊ ယသကသစ်-အမှတ်မရှိတစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ကထေန္တသ-စကားပြောဆိုလတ်သော်၊ ဧဋ္ဌ-တံထွေးရည် တံထွေးပေါက်တို့သည်၊ ဂလန္တိ-လျှောကျတတ်ကုန်၏။ လာလာဝါ-တံထွေးရည် လျှာရည်တို့သည်သော်လည်း၊ ပဠုရန္တိ-ယိုစီးတတ်ကုန်၏။ ခေဋ္ဌဗ္ဗသိ တာနိ ဝါ-တံထွေးပေါက်တို့သည်သော်လည်း နိက္ခမန္တိ-ထွက်တတ်ကုန်၏။ တသ-ထိုပဋိပတ္တိလိ၏။ ဝါစာ-စကားသည်၊ ဧဋ္ဌဂလာနာမ-ဧဋ္ဌဂလာမည်သည်၊ ဟောတိ၊ တဋ္ဌိ ပရိတာယ-ထိုဧဋ္ဌဂလာ၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သေး၊ (ဝါစာယ ၌စပ်)၊ ဣတိအဏ္ဍော။

အဌ္ဌသ ဝိညာပနိယာတိ-ကား။ အာဒိမဇ္ဈ ပရိယောသာန-အစ, အလယ်, အဆုံးကို၊ ပါကဋံ-ထင်ရှားသည်ကို၊ ကတ္တာ-၍။ ဘာသိတဿ-ပြောဆိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝိညာပနသမတ္ထာယ-သိစေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော၊ ("ဝါစာယ" ၌စပ်။)

ဒိဏ္ဏောတိ-ကား။ ဇရာဒိဏ္ဏတာယ-ဇရာကြောင့် အိုမင်းသည်၏ "အဖြစ် အားဖြင့်၊ ဒိဏ္ဏော - အိုမင်းပါပြီ၊ ဝုဒ္ဓေါတိ - ကား။ အဂ်ပစ္စဂ်ါနံ - အင်္ဂါကြီးငယ် တို့၏။ ဝုဒ္ဓိမရိယာဒပ္ပတ္တော - ကြီးရင့်ခြင်း၏ အဆုံးအဝိုင်းအခြားသို့ ရောက်ပါပြီ၊

အနေဌလာယ။ ။အဘိဓာန် (၂၈၁) ၌ "လာလာ ခေဋ္ဌော ဧဋ္ဌ ဘဝေ" ဟု လာလာ, ခေဋ္ဌ, ဧဋ္ဌ ၃ ပုဒ်ကို အနက်တူဟု ဆိုထား၏။ ဤ၌ ဧဋ္ဌ ဂလန္တိကိုပင် "လာလာ ၊ပေ၊ နိက္ခမန္တိ" ဟု ထပ်၍ဖွင့်သောကြောင့် " လာလာ" အရ တံထွေးအရည် (လျှာရည်) ကိုယူ၍, "ခေဋ္ဌ" အရ တံထွေးပေါက် ယူပါ၊ ဂလန္တိ-လျှောကျ, ထွက်လာတတ်ကုန်၏။ ဣကတိ ဂလာ၊ ဧဋ္ဌစ + တာ + ဂလာစတိ ဧဋ္ဌဂလာ၊ နတ္ထိ+ဧဋ္ဌဂလာယသ္သာတိ အနေဌလာ၊ (ဝါစာ)။ [ဋီကာသစ်၌ အဌကထာမှ တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။]

အဌ္ဌသ ဝိညာပနိယာ။ ။"အဌ္ဌ" အရ အကျိုးကို ယူမည်စိုးသောကြောင့် "ဘာသိတဿ-ပြောဆိုအပ်သောသဒ္ဒါ၏+အနက်အဓိပ္ပာယ်" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝိညာပေတိ-သိစေ တတ် (သိစေနိုင်)၏။ ဤကဲ့သို့ ဝိညာပနီ-[ဝိ+ဉာ+ဏာပေ၊ စစ္ဆိုး+ယု, ဣတ္ထိ-ဣတ္ထိ]။ ဝိညာပနသမတ္ထာယဖြင့် ယူပစ္ဆိုး၏ ကတ္တုကတ္တိကို ပြသည်၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သိစေနိုင်ခြင်း၏အကြောင်းကို ပြလို၍ "အာဒိ ၊ပေ၊ ကတ္တာ" ဟု မိန့်သည်၊ အစ အလယ် အဆုံး ၃ ပါးလုံးကိုပင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် မပြောသောကြောင့် အနက်မိုဃ်ယ်ကို သိစေနိုင်သည်-ဟူလို။

ဒိဏ္ဏော စသည်။ ။ရောဂါကြောင့်လည်း အိုတတ်၏။ ထိုသို့ ရောဂဒိဏ္ဏအနက်ကိုယူမည်စိုး၍၊ "ဇရာဒိဏ္ဏတာယ" ဟု ဝိသေသနထည့်သည်၊ "ဇရာကြောင့် အိုမင်းပါပြီ" ဟူလို၊ [ဇရာတ+အတိတ်ဟော တပစ္စည်း၊ အဝိရိတိ ဒိဏ္ဏော၊] ဤဒိဏ္ဏောပုဒ်၏အဖွင့်မှတစ်ပါး နောက်ပုံရိပ်များ၏အဖွင့်သည် ပါရာဇိကဏ်ရေရှေ့ကဏ္ဍအဌကထာနှင့်တူ၏။ ထိုသို့ ပဟုဝစနန္တ ဖြစ်ခြင်း, ဤ၌ ဧကဝစနန္တဖြစ်ခြင်းသာ ထူးပါသည်။

မဟလ္လကောတိ-ကား၊ ဇာတိမဟလ္လကတာယ-မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့် ကြီးသည်၏ အဖြစ်နှင့်၊ [မဟတ္တံ+လာတိ ဂဏ္ဍာတီတိ မဟလ္လကော-"ကြီးသည်အဖြစ်ကို ယူတတ်သည်၏အဖြစ်နှင့်" ဟုလည်း သဒ္ဒတ္ထပေးပါ။] သမန္ဒာဂတောဝ-ပြည့်စုံပါပြီ၊ စိရကာလပွသုတော-ပွေ့ဖွားပြီးသော အရှင်၏ ကြာမြင့်သောကာလရှိပါပြီ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အဒ္ဒဂတောတိ-ကား။ အာဒါန်-ရှည်သောအခွန်သို့ ဂတော-ရောက်ပါပြီ၊ ဒ္ဒတ္တယော-၂ ဆက် ၃ ဆက်ကုန်သော၊ ရာဇဝိရိဝဠ္ဍေ-မင်းတို့၏ပြောင်းလွှဲခြင်းတို့ကို၊ (မင်းအဆက်ဆက်တို့ကို) အတီတော-လွန်ပါပြီ ဣတိ-ကား။ အဓိဗ္ဘာယော-ပုဏ္ဏားတို့၏ အလိုတည်း၊ ဝယောအနုပွတ္တောတိ-ကား၊ ပစ္ဆိမဝယံ-နောက်ဆုံးအရွယ်သို့၊ သမ္ပတ္တော-ရောက်ပါပြီ၊ ပစ္ဆိမဝယောနာမ-မည်သည်၊ ဝဿသတသာ-အနှစ်တစ်ရာ၏။ ပစ္ဆိမော-သော၊ တတိယဘာဂေါ-သုံးခုမြောက်အဖို့တည်း၊ [၆၇ နှစ်လွန်ပါပြီ-ဟူလို။]

အုပ်စု-တစ်နည်းကား၊ ဇိဏ္ဏောတိ-ကား၊ ပေါရာဏော-ရှေးဦးဖြစ်ပါ၏။ စိရကာလပွဝတ္ထကုလန္ဓယော-ကြာမြင့်စွာသော ကာလဦးဖြစ်ခဲ့သော အမျိုးအနွယ်ရှိပါ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [ကုလန္ဓယောနေရာဝယ် ကုလ+အန္ဓယ ၂ ပုဒ်စပ်ထားသောကြောင့် "ကုလာနွယော" ဟု ရှိရှည်ကြောင်းဏ်။] ဝုဒ္ဓေါတိ-ကား။ သီလာစာရာဒိဂုဏဝုဏဝုဒ္ဓိယာ-သီလ, အာစာရအစရှိသော ဂုဏ်တို့၏ကြီးမြတ်ခြင်းနှင့်၊ ယုတ္တော-ယှဉ်ပါ၏။ မဟလ္လကောတိ-ကား။ ဝိဘဝမန္ဒတာယ-စည်းစိမ်၏ မျှားသည်၏အဖြစ်နှင့်၊ သမန္ဒာဂတော-ပါ၏။ အဒ္ဒဂတောတိ-ကား။ မဂ္ဂပွဠိပဝန္ဓော-ပုဏ္ဏားတို့၏ ကျင့်စဉ်လမ်းကို သွားတတ်ပါ၏။ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏။ ဝတ္ထရရိယာဒိ မရိယာဒံ-အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းစသော အပိုင်းအခြားကို၊ အဝိတိက္ကမ-မလွန်ကြဲမူ၍၊ စရဏသီလော-ကျင့်ခြင်း အလေ့ရှိပါ၏။ ဝယော အနုပွတ္တောတိ-ကား။ ဇာတိဝုဒ္ဓ ဘာဝံ-မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့် ကြီးရင့်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော၊ အဒ္ဓိမဝယံပိ-နောက်ဆုံးအရွယ်သို့လည်း၊ .အနုပွတ္တောတိ-ရောက်ပါပြီ။

ဆဝိစ။ ။ရှေးနည်း၌ "မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့် ကြီးရင့်ခြင်း" ဟူသော ဇာတိဝုဒ္ဓကိုသာပြခဲ့၏။ အမျိုး၏ကြီးကျယ်ခြင်းစသောဂုဏ်များ မပါသေး။ ထို့ကြောင့် အမျိုးဂုဏ်စသည်နှင့်တကွ ဇာတိဝုဒ္ဓအဖြစ်ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် "အဝိစ" စသည် မိန့်သည်။

ဖုတ်ချက်။ ။ပါဠိတော်၌ "ပုဏ္ဏားအတွက် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်ခြင်း, ဘုရားရှင်အတွက် ထိုး၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော အသက်အရွယ် နုနယ်ခြင်း, ငယ်သည်ဖြစ်၍ ရဟန်းပြုခြင်း" ဟူသော အပြစ်များကို ပြောဆိုနိုင်ကြ၏။ စိရကာလပွဝတ္ထကုလာန္ဓယစသည်၏ ပြောင်းပြန်အပြစ်ကို မပြောနိုင်ကြ ထို့ကြောင့် "အဝိစ" စသောအဖွင့်သည် ဤသုတ်နှင့် မဆိုင်ပါ။ ပါရာဇိကဋ္ဌကထာစသည်မှ ယူထားကြဟန်တူပါသည်။

ဗုဒ္ဓဂုဏာကထာအဖွင့်

၃၀၄။ ဒေ၀ ဝုတ္တောတိ-ကား။ ဒေ၀-သို့ (မာ ဘ၀ သောဏဒဏ္ဍော စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ ညွှန်ပြအပ်သည့်အတိုင်း)၊ တေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ-တို့သည်၊ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ("သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော အ၀ေါစ" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) [ဝုတ္တော နေရာ၀ယ် "ဒေ၀ ဝုတ္တော ၊ပေ၊ ဝုတ္တော" ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။] သောဏဒဏ္ဍော-သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်၊ ("စိန္တေတွာ အာဟ" ၌စပ်၊) ဣဟမေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ဇာတိအာဒိဟိ-ဇာတိ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ မေ-ငါ၏။ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဝဒန္တိ-ပြောကြကုန်၏။ ပန-ထိုသို့ပင်ပြောကြပါသော်လည်း၊ အတ္တနော-မိမိ၏။ ဝဏ္ဏော-၌၊ (ယဉ်) ရဒ္ဓိတုံ-အကြင်တပ်မက်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ [ရဒ္ဓိတုံနောင် ပဋ္ဌမာသိကျေ့]-ဒေ၀-ဤမိမိဂုဏ်၌ တပ်မက်ခြင်းသည်၊ မေ-အား၊ နု ယုတ္တံ-မသင့်၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ အဟံ-သည်၊ ဧတေသံ-ဤပုဏ္ဏားတို့၏။ ဝါဒံ-ဝါဒကို၊ ဘိန္ဒိတွာ-ဖျက်၍၊ သ၀ဏသေ ဂေါတမသ-၏။ မဟန္တဘာ၀-မြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဉာပေတွာ-သိစေပြီး၍၊ (ဧတေသံ-ဤပုဏ္ဏားတို့၏။) တတ္ထ-ထိုရဟန်းဂေါတမအထံသို့၊ ဂမန်-သွားခြင်းကို၊ ကရောမိ-ပြုဘုံ၊ ဣတိ-သို့ စိန္တေတွာ-တြေးပြီး၍၊ တေနဟိ ၊ပေ၊ သုဏာထာတိအာဒိ-အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ-ပြောဆိုပြီ။ [ဉာပေတွာ၏နောက်၌ "ဧတေသံ" ဟု တွေ့.ရ၏။ တစ်ဝါကျတည်း၌ ဧတေသံပုဒ် ၂ ထပ် မပါသင့်သောကြောင့်လည်း ကောင်း၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့၏ ဘုရားအထံသွားခြင်းမှာ လိုရင်းမဟုတ်၊ မိမိ၏ သွားခြင်းသာ လိုရင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထိုဧတေသံ မပါခြင်းသာ ကောင်းမည်ထင်သည်။]

တတ္ထ-ထို "တေနဟိ ၊ပေ၊ သုဏာထ" ဟူသော စကားရပ်၌၊ ဉာဘတော သုဇာတောတိ အာဒယော၊ အတ္တနော-မိမိ၏။ ဂုဏေဟိ-ဂုဏ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဒိသာ-တူကုန်သော၊ ယေ၀ ဂုဏာ-အကြင်ဂုဏ်တို့သည်လည်း၊ (သန္တိ)၊ တေ၀-ထိုဂုဏ်တို့ကိုသော်မှလည်း၊ ("ဉတ္တရိတရံယေ၀ မညမာနောပကာသေတိ"၌စပ်၊) အဟံ-ဣဿနိုပ်သည်၊ ကော၊-အဘယ်သူသည်၊ (ဘယ်လိုလူသည်၊) (ဟုတ္တာ)စ-ဖြစ်၍လည်း၊ (သဒ္ဒိသော - ရဟန်းဂေါတမနှင့် တူသူသံသည်၊ ဘ၀ိသာမိ - ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း!) သမဏသ ဂေါတမသ-၏။ ဇာတိသမ္ဘတ္တိအာဒယော-ဇာတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းအစရှိ

ယေ၀ ၊ပေ၊ တေ၀။ ။"ဉာဘတော သုဇာတော" စသော အချို့ဂုဏ်တို့သည် မိမိ (သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား)၏ ဂုဏ်တို့နှင့် တူကြ၏။ ("တူ" ဟူရာ၌ သာမည အားဖြင့်သာ တူခြင်းတည်း။ ဘုရားရှင်သည် ဉာဘတော သုဇာတ ဖြစ်သလောက် ပုဏ္ဏားလည်း ဉာဘတော သုဇာတ ဖြစ်သည်-ဟုကား ထ၀ိတူထ၀်မျှ မတူနိုင်၊) ထိုသို့ "တူသည်" ဟု ဆိုရသောဂုဏ်တို့ကိုသော်မှလည်း မိမိ၏ ဂုဏ်တို့ထက် သာလွန်၏-ဟု သိသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားပြသည်-ဟူလို။

ကုန်သော၊ ဂုဏာ-ဂုဏ်တို့သည်၊ ကေ-အဘယ်တို့သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ-ဖြစ်၍လည်း၊ (မမ-အကျွန်ုပ်၏။) ဂုဏေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒိသာ-တူကုန်သည်၊ အဝိသဿွိ-ဖြင့်စိုင်ကုန်လတ္တံ့နည်း၊) ဣတိ-သို့၊ အတ္ထာနော-၏၊ ဂုဏေဟိ-တို့ထက်၊ ဥတ္တရိတရံယေဝ-သာလွန်၏ဟူ၍သာ၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတ္တာ, ပကာသေတိ-ထင်ရှားပြု၏။) ဣဟတရေ ပန-အခြားဂုဏ်တို့ကိုကား၊ ဧကမ္ပေနေဝ-စင်စစ်အားဖြင့်သာ၊ ဘဝတောဝ-၏၊ မဟန္တဘာဝဒီပနတ္ထာ-မြင့်မြတ်တော်ပုံသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပကာသေတိ-၏။

မယမေဝ အရဟာမာတိဧတ္ထ-၌ ဧဝံ-ဤသို့ မယမေဝဟူ၍၊ နိယမေန္တောဝ-ဧဝဖြင့် ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ရင်းပင်၊ ဝါ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်သည် သာလျှင် ဖြစ်သော၊ (ဗြာဟ္မဏောဘောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်၊) ဣဒံ-ဤအနက် အမိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေတိ-ပြ၏။ (ကိ, ဒီပေတိ)၊ ဂုဏမဟန္တတာယ-ဂုဏ်အားဖြင့် မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပသက်မိတဗ္ဗောနာမ-ချဉ်းကပ်ထိုက်သူမည်သည်၊ ယဒိ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊ မယမေဝ အရဟာမ-ဠ်စပ်၊) ဟိ-ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ-ကြောင့်၊ (နောက်၌ "တသ္မာ" ရှိသည်။) သိနေရဲ-မြင့်မိုရ်ကေတင်ကို၊ ဥပနိဓာယ-ထောက်စာ၍၊ သာသပေါ-မုနိညူးင်းစေ့သည်၊ (ပရိတ္တော) ယထာ-သေးငယ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။

ကောစာဟံ, ကေစ။ ။ဤစကားသည် "မန္ဒိုင်းယှဉ်အပ်, မန္ဒိုင်းယှဉ်ထိုက်, မန္ဒိုင်းယှဉ်ခိုင်"ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ပြသော ထိုခေတ်၌ ပြောဆိုရိုးစကားတည်း။ ကျွန်ုပ်က ဘာမျိုလို့ အရှင်ဂေါတမနှင့် တူနိုင်မှာလဲ, အရှင်ဂေါတမ၏ ဂုဏ်တော်များကကော ဘာမျိုလို့ ကျွန်ုပ်ဂုဏ်တို့နှင့် တူနိုင်မှာလဲ-ဟူလို။ [ကောစာဟံတိ အာဒိ ဥတ္တာရိတရာ ဟုတ္တာ သဒိသော ဘဝိဿာမိ၊ သမဏာသ၊ ၊ပေ၊ ဂုဏာစ ကိဒိသာ ဟုတ္တာ သဒိသာ ဘဝိဿန္တိတိ သာမိပ္ပာယယောဇနာ-ဠ်ကာသစ်။]

ဥတ္တာရိတရံ (တရေ)။ ။ပါဠိ ၂ မျိုးရှိ၏။ ဥတ္တာရိတရေကို အမှန်-ဟု ယူသော ဆရာတို့သည် တေဝိနှင့် အရတ္ထသောကြောင့် "ဥတ္တာရိတရေ" ရှိရမည်-ဟု ယူဆကြ၏။ သို့သော် "တေဝိ-ထိုဂုဏ်တို့ကိုလည်း၊ ဥတ္တာရိတရေယေဝ-သာလွန်သော ဂုဏ်တို့ကိုသာ" ဟု အနက် ဖြစ်နိုင်၏ "ဥတ္တာရိတရံယေဝါတိ" ဟု ဣတိအကြောင်းကြောင့် ဥတ္တာရိတရံကို -ဣကြောင်လျှင် ဥတ္တာရိတရံကို -ဣတိ၌သာ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, သာလွန်ခြင်းဂုဏ်၏ သာမညဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း "ဥတ္တာရိတရံယေဝ" ဟူသော ဧကဝစနန္တ ပါဠိကိုသာ ပါဠိမှန်-ဟု ယူလိုပါသည်။

ဣတရေ ပန ဧကမ္ပေနေဝ။ ။မိမိဂုဏ်နှင့် လုံးလုံးမတူသော ဂုဏ်တော်များကို "ဣတရေ" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုဂုဏ်တို့မှာ မိမိဂုဏ်နှင့် တူလေသလားမှ-ဟု ယုံမှားဖွယ်ပင် မရှိသောကြောင့် "ဧကမ္ပေနေဝ" ဟု ဆိုသည်၊ မဟန္တဘာဝ၌စပ်၊ "အခြားဂုဏ်တို့ကတော့ ဧကနိပင် မိမိဂုဏ်ထက် သာလွန်မြင့်မြတ်ပုံကို ပြခြင်းငှာ" ဟူလို။

(လာမကော) ယထာ-ယုတ်ညံ့သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မဟာသမုဒ္ဒံ-မဟာသမုဒ္ဒြာကို၊ ဥပနိဓာယ-၍၊ ဂေါဒဒ်-နွားခြေရာခွက်၌တည်သော ရေသည်၊ [ဂါဝိယာ+ပဒ် ဂေါဝဒ်၊ ဂေါပဒေ+ဌိတံ ဂေါဝဒဏ်၊ ဂါဝိယာ ခုရဋ္ဌာနေ ဌိတဥဒကံ၊-ဋီကာသစ်၊] (ပရိတ္တံ ယထာ-လည်းကောင်း၊ လာမကံယထာ-လည်းကောင်း)) သတ္တသုမဟာသရေသုိ-အိုင်ကြီး ၇ အိုင်တို့၌၎ ဥဒဏ်-ကို၊ ဥပနိဓာယ-၍၊ ဥသာဝဝိနှုတ်ဆီးနှုင်းပေါက်သည်၊ ပရိတ္တောဘ ယထာ-သို့လည်းကောင်း၊ လာမကောယထာ-သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ သမဏသ ဂေါတမဿ-၏။ ဇာတိသမ္ဘတ္တိအာဒယော-ဇာတိသမ္ဘတ္တိ အစရှိကုန်သော၊ ဝုဏ္ဏေပိ-ဝုဏ်ကတ္တိုကိုလည်း၊ ဥပနိဓာယ-၍၊ အမှာကံ-ငါတို့၏။ ဝုဏ္ဏာ-တို့သည်၊ ပရိတ္တာ-သေးငယ်ကုန်၏။ လာမကာ-ယုတ်ညံ့ကုန်၏။ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ မယမေဝ-ငါတို့သည်သာ၊ ' တံ ဘဝန္တန္တိ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ငှာ၊ အရဟာမ-ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (ဒီပေတိ)။

မဟန္တံ ဘတ္တိ သံဃံ ဩဘာယာတိ-ကား။ မာတိပေကွေ-မယ်တော်၏ဘက်၌၎ အသီတိ ကုလသဟဿာနိ-ရှစ်သောင်းသော ဆွေတော်တို့လည်းကောင်း၊ ပိတိ ပကွေ-ခမည်းတော်ဘက်၌၎ အသီတိကုလသဟဿာနိ-ရှစ်သောင်းသော မျိုးတော်တို့လည်းကောင်း၊ ဣဒါ ဧဝံ-ဤသို့၊ သဒ္ဓိကုလသတသဟဿံ-တစ်သိန်း ခြောက်သောင်းသော ဆွေတော်မျိုးတော်အပေါင်းကို၊ ဩဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ ပဒ္ဒဇိတောရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့၏။ ဘူမိဂတဋ္ဌ ဝေဟာသဋ္ဌာဘတိ ဧတ္ထ-၌၊ ရာဇဂဏေစေဝ-မင်းယင်ပြင်၌လည်းကောင်း၊ ဥယျာနေစ-ဥယျာဉ်၌လည်းကောင်း၊ သုဓာမဋ္ဌပေါကွဏ္ဏိယော-အက်တော်ကွိုဖြင့် အပြေပြစ်ပြုအပ်သောကံတို့ကို၊ သတ္တ ရတနာနံ-ရတနာ ၇ ပါးတို့ဖြင့်၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ဘူမိယံ-မြေ၌၊ ထပိတံ-ထားအပ်သော၊ ဓနံ-ဥစ္စာတွေသည်၊ ဘူမိဂတံနာမ-ဘူမိဂတမည်၏။ ပါသာဒနိယုဟာဒယော-အထက်ပြဿဒ်၏ ထုဝ်လျောက်စွန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ (သတ္တ ရတနာနံ-တို့ဖြင့်) ပရိပ္ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ထပိတ်-သော၊ (ဓနံ-သည်)၊ ဝေဟာသဋ္ဌနာမ-ဝေဟာသဋ္ဌမည်၏။ တာဝ-ဇာတဒိဝသဋ္ဌ ဖြစ်သော ဥစ္စာမှ ရှေးဦးစွာ၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓံ-ညွှန်ပြအပ်သော၊ ဧတံ-ဤဥစ္စာသည်၊ ကုလပရိယာယေန-အမျိုးအစဉ် အဆက်အားဖြင့်၊ [သုဒ္ဓါဒန မဟာရာဇဿ အသ္သဇိနနဓတ္တိယကုလာနုက္ကမေန-ဋီကာသစ်။] အာဝဝတ်-လာသော ဥစ္စာတည်း။

ပန-ကား။ တတာဂတသ-၏။ ဇာတဒိဝသေယေဝ-ဖွားမြင်တော်မူရာ နေ့၌ပင်၊ သခေါ်-သခ်မည်သော ရွှေအိုးလည်းကောင်း၊ ဧလော-ဧလမည်သော ရွှေအိုးလည်းကောင်း၊ ဥဝုလော-ဥဝုလမည်သော ရွှေအိုးလည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိကော-ပုဏ္ဏရိကမည်သော ရွှေအိုးလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရော-၄ လုံးကုန်သော၊ နိဓယော-ရွှေအိုးတို့သည်၊ ဥဂ္ဂတာ-မြေမှ ပေါ်ထွက်ကုန်ပြီ၊ တေသု-ထိုရွှေအိုး ၄

လုံးတို့တွင်၊ သခေါ်-သခ်မည်သော ရွှေအိုးသည်၊ ဂါဝုတိကော-တစ်ဂါဝုစ်ရှိ၏။ ဧလော-သည်၊ အမှုယောဇနိ်ကော-ယူဇနာ၁ဂ်ရှိ၏။ ဥပ္ပလော-သည်၊ တိဂါဝုတိ ကော-၃ ဂါဝုစ်ရှိ၏။ ပုဏ္ဏရီကော-သည်၊ ယောဇနိ်ကော-တစ်ယူဇနာရှိ၏။ တေသုပိ-ထိုရွှေအိုးတို့၌လည်း၊ ဂဟိတံ ဂဟိတံ-ယူအပ် ယူအပ်သော ရတနာသည်၊ ပူရတိယေ၀-ပြည့်မြဲ ပြည့်သည်သာ၊ ဣတိ-သို့လျှင်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ပဟူတံ-များစွာ သော၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏ-ငွေရွှေကို၊ ဩဘာယ-၍ ပဋိဇိတောမှ-ပြီ ဣတိ ဝေဒိတမ္ဘော။

ဒဟရောဝ သမာနော-ဘိတိ-ကား၊ တရုဏောဝ-ငယ်သည်သာလျှင်၊ သမာ နော-ဖြစ်ပါလျက်၊ သုကာဠကေသောတိ-ကား၊ သုဋ္ဌု-လွန်စွာ၊ ကာဠကေသော-မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိသည်၊ အဠ္ဆနဝဏ္ဏသဒိသကေသော-မျက်စဉ်းအဆင်းနှင့် တူသော ဆံပင်ရှိသည်၊ ဟုတ္တာ၀-သာလျှင်၊ ဣတိ အဠ္ဆာ-နက်၊ [ရှေးစာအုပ် တို့၌ "သုကာဠကေသော" ဟု သုတစ်လုံးသာရှိ၏။ ထိုသုကို "သုဋ္ဌု" ဟု ဖွင့်သော ကြောင့် သု ၂ လုံး လိုမည်မထင်။] ဘဒ္ဒေနာတိ-ကား၊ ဘဒ္ဒကေန-ကောင်းသော၊ ပဌမေန ဝယသာတိ-ကား၊ တိဏ္ဏံ-၃ ပါးကုန်သော၊ ဝယာနံ-အရွယ်တို့တွင်၊ ပဌမ ဝယနေ-ပဌမအရွယ်နှင့်၊ ("သမန္နာဂတော"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊ အကာမကာနံ တိ-ကား၊ အနိစ္စမာနာနံ-အလိုမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ("ရုဒ္ဓန္တာနံ-ငိုနေကုန်စဉ်" ၌စပ်) (ဧတံ-ဤအကာမကာနံ အစရှိသောသဒ္ဒါသည်) အနာဒရတ္ထေ-အနာဒရအနက်၌၊ (အနာဒရနှင့် ယှဉ်သောအနက်၌)၊ သာမိ၀စနံ-သာမီ၀ိဘတ်ရှိသောသဒ္ဒါတည်း၊ ဧတေသံ-ဤမယ်တော်ခမည်းတော်တို့၏။ မုခေ-မျက်နှာ၌၊ အသုနိ-မျက်ရည် တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့မျက်နှာ၌ မျက်ရည်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တေ-တို့သည်)၊ အသုမုခါ-အသုမုခတို့မည်၏။ တေသံ-ထိုမယ် တော် ခမည်းတော်တို့သည်၊ အသုမုခါနံ-မျက်နှာ၌ မျက်ရည်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အသုဟိ-မျက်ရည်တို့ဖြင့်၊ ကိလိန္နမုခါနံ-စိုစွတ်သော မျက်နှာရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ("ရုဒ္ဓန္တာနံ" ၌စပ်) ဣတိ အတ္ထော၊ ရုဒ္ဓန္တာနန္တိ-ကား၊ ကန္ဒိတ္တာ-မြည်တမ်း၍၊ ရောဒ မာနာနံ-ငိုနေကုန်စဉ်၊ ("ပဋိဇိတော" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်)၊ [ကန္ဒိတ္တာတိ ကဟံ ဧကပုတ္တကာတိ အာဒိနာ ပရိဒေဝိတ္တာ-ဋီကာ။]-

---

အနာဒရတ္ထေ သာမိ၀စနံ။ ။မယ်တော် ခမည်းတော်တို့၏ ရဟန်းပြုဖို့ရန် အလို မတူဘဲ ရဟန်းပြုခြင်းသည် ထိုအလိုဆန္ဒကို မလေးစားရာ-ဂရုမစိုက်ရာ ရောက်သောကြောင့် ပဋိဇိတောသည် အနာဒရတည်း၊ ထို အနာဒရနှင့်ယှဉ်သောအနက်ကို "အနာဒရတ္ထ" ဟု ဆိုသည်။ [မာတာပိတူနံ အနိစ္စာယ ပဋ္ဌဇ္ဇာ၀ အနာဒရော၊ တေန ယုတ္တေ အတ္ထေ သာမိ၀စနံတိ ဒ္ဋ္ဌဗ္ဗံ ဟောတိ-ဋီကာသစိ!] သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ "အနာဒရေ ဝမျမာနေ အနာဒရိယလိင်္ဂတော ဆဋ္ဌီ သတ္တမီ ဟောန္တိ" ဟု ဝုတ္တိဖွင့်ခြင်းနှင့် သဘောတူ၀င်တည်း။

အခုဒ္ဒါ၀ကာသောတိ ဇတ္ထ-ပါဠိ၌၊ ဘဝ၀တော - ၏၊ ၀ါ-ကို၊ ဒဿနာဃ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဩကာသော-အရပ်သည်၊ အပရိမာဏောယေ၀-အတိုင်းအရှည်မရှိသည်သာ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-ထိုက်၏။ [မသေးဝယ်ရုံသာမက အတိုင်းအရှည်ပင်မရှိ-ဟူလိုသ]။ တကြ-ထိုအတိုင်းအရှည်မရှိသည်၏အဖြစ်၌၊ ဣတိ ဆိုအပ်လတ္တံကား၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုတည်း။ ကိရ-ချဲ့၊ ရာဇဂဟေ-ရာဇဂြိဟ်မြို့၌၊ အည တရော-အမျိုးအမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ ဝါ-အမှတ်မရှိ တစ်ယောက်သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သမဏသ ဂေါတမဿ-၏။ ပမာဏ-အတိုင်းအရှည်ကို၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ။ နှ သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ-သို့၊ သုတ္တာ-ကြားရ၍၊ ဘဝ တောဘ-၏။ ပိဏ္ဍာဃ-ဆွမ်းအလိုင့ာ၊ ပဝိသနကာလေ-ဝင်တော်မူရာအခါ၌၊ သဠ္ဍိ ဟတ္ထံ-အတောင်ခြောက်ဆယ်ရှိသော၊ ဝေဠု-ဝါးကို၊ ဂဟေတ္မာ-ယူပြီး၍၊ နှဂရဒ္ဒါ ရသ-မြို့တံခါး၏။ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ ဌတ္မာ-ရပ်၍၊ ဘဝ၀တိ-သည်၊ သမ္မတ္တေ-ရောက်တော်မူလတ်သော်၊ ဝေဠု-ကို၊ ဂဟေတ္မာ-၍၊ သမိမေ-အနီး၌၊ အဋ္ဌသိ-တည်ပြီ၊ ဝေဠု-သည်၊ ဘဝ၀တောဘ-၏။ ဇာဏုကမတ္တံ-ပုဆစ်ဖူးတော်မျှသို့ ပါပုဏိ-ရောက်ပြီ၊ ပုနဒိ၀သေ-နောက်တစ်နေ့၌၊ ဒ္ဒေ-၂ လုံးကုန်သော၊ ဝေဠု-ဝါးတို့ကို၊ ယဋ္ဌေတ္မာ-ဆက်စပ်ပြီး၍၊ သမိမေ-၌၊ အဋ္ဌသိ-တည်ပြန်ပြီ၊ ဘဝ၀ါပိ-သည်လည်း၊ ဒ္ဒန်္ခ-နှစ်သော၊ ဝေဠုနှံ-တို့၏။ ဥပရိ-အထက်၌၊ ကဠိမတ္တာမေ၀-ခါးလောက်မျှကိုသာ၊ ပညာ၀ယမာနော-ထင်ရှားစေတော်မူလျက်၊ ဗြာဟ္မဏ-ဏ္ဍားး၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကရောသိ-ပြုသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-မေးတော်မူပြီ၊ တုမှာကံ-အရှင်တို့၏။ ပမာဏ-အတိုင်းအရှည်ကို၊ ဂဏှာမိ-ယူပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ တွံ-သည်၊ သကလစက္ကဝါဠေဂဠ-အလုံးစုံသော စကြ ဝဠာတိုက်ကို၊ ပူရေတ္မာ-ပြည့်စေ၍၊ ဌိတေ-တည်ကုန်သော၊ ဝေဠု-ဝါးတို့ကို၊ ယဋ္ဌေ တ္မာ-ဆက်စပ်၍၊ သစေပိ အာဂမိဿသိ-အဂယ်၍မူလည်း လာလတ့ဉ့ဏေ၁)၊ [နောက်နောက်ရက်မျှား၌ လာစေကာမူ-ဟူလိုသ] (ဧ၀ သတိ-သော်)၊ မေ-ငါ၏။ ပမာဏ-အတိုင်းအရှည်ကို၊ ဂဟေတုံ-ငှာ၊ နေ၀ သက္ခိဿသိ-စွမ်းနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ တိ-မှန်၏။ မယာ-ငါဘုရားသည်၊ စတ္တာရိ အသङ္ခေယျာနိ-လေးအသင်္ချေ တို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ကပ္ပသတ သဟဿဏ္ဍ-ကမ္ဘာတစ်သိန်းပတ်လုံးလည်း ကောင်း၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပါရမီဖြည့်လသော်၊ ပရော-တပါး သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မေ-ငါ၏၊ ပမာဏ-ကို၊ ဂဏှေယျ-ယူနိုင်ရာ၏၊ တထာ-ထို ပမာဏကိုယူနိုင်လောက်အောင်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပါရမီယော-ပါရမီ တော်တို့ကို၊ နှ ပူရိတာ-ဖြည့်အပ်ကုန်သည်မဟုတ်၊ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ တထာ ဂတော-သည်၊ အတုလော-အတူမရှိ၊ (တထာဂတော-ကို၊) အဗျမေယ္ယော-မနှိုင်း ယှဉ်အပ် အနှိုင်းမယှဉ်နိုင်၊ [ပမိတဗ္ဗောတိ ပမေယ္ယော၊ ပဗုဒ္ဓ, မာဓတ် ဏျပစ္စည်း၊

နေ+ပမေယျော-အပ္ပမေယ္ယော၊ "ဝါးလုံးစသည်ဖြင့် နှိုင်းယှဉ်တိုင်းတာ၍မရနိုင်" ဟူလို၊] ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ဓမ္မပဒေ-ဓမ္မပဒ၌၊ (ဓမ္မပဒထည်းက) ကေ တာဒိသေ ၊ပေ၊ ဣဿမေတ္တမပိ ကေနစိတိ-ကေနစိဟူသော၊ ဂါထံ-ဂါထာကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

ဂါထာနက်။ ။တာဒိသေ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်လိုတို့ကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ နိဗ္ဗုတေ-ရာဂဝေသော ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းအေးပြီးကုန်သော၊ အကုတောဘယေ-တစ်စုံတစ်ခုသောဘဝ, တစ်စုံတစ်ခုသောအာရုံမှ ကြောက်ရခြင်း ရှိတော်မမူကြကုန်သော၊ တေ-ထိုဘုရား, ပစ္စေကာ, အရိယာသာဝကတို့ကို၊ ပူဇယိတေ-ပူဇော်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပုညံ-ကောင်းမှု၏အကျိုးကို၊ ဣဟ-ဤကောင်းမှု၏အကျိုးသည်၊ ဧတ္တာဟံ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဣတိ-သို့၊ ကေနစိ အဝိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သောပြဟွာစသူသော်မှလည်း၊ ဝါ-တစ်စုံတစ်ခုသော ချင့်နှိုင်းဖြင့်သော်မှလည်း၊ သခါတုံ-ရေတွက်ခြင်ငှာ၊ နေ သက္ကာ-မတတ်နိုင်ပေ။ . . . . ဂါထာ ပရိယောသာနေ-ဂါထာ၏အဆုံး၌၊ စတုရာသီတိပါဏာသဟသာနိ-ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တဝါတို့သည်၊ အမတံ-အမြိုက်ရေစင်ကို ပိဝိသု-သောက်ကြရကုန်ပြီ။

ဓမ္မပဒေ။ ။"ဓမ္မပဒထည်းက ဂါထာ" ဟု ဆိုသော်လည်း ဤဂါထာသည် ဓမ္မပဒ၌ မပါဟု ဋီကာသစ်၌ ဆိုထားတ၏။ သို့သော် မြန်မာမှဋ္ဌမပါသော်လည်း သီတိဋ္ဌမ္ဘဏ်းများ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ-ဗုဒ္ဓဝဂ် ၉ ခုမြောက်ဝတ္ထုဝယ် ဤဂုဏာပါရှိ၏။ ယခု ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် စာအုပ်များ၌လည်း ထိုမှ ယူထားသောကြောင့် ,ပါရှိပြီ။

ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ။ ။[လိုရာကိုယူအပ်သောအဖွင့်၊] တေတိ ဗုဒ္ဓါဒယော၊ တာဒိသေတိ ဝုတ္တဂဟဏေဘေသေန (၂ ဂါထာဆက်၍ ဟောတော်မူအပ်ရာဝယ် ပဋမဂါထာ၌ ဗုဒ္ဓ-ပစ္စေကဗုဒ္ဓ-ဗုဒ္ဓသာဝကတို့ကို ယူခဲ့၏။ ထိုသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော ယူခြင်း၏အစွမ်းကို "တာဒိသ" ဟု ဆိုလိုသည်) နိဗ္ဗုတေတိ ရာဂါဒိ နိဗ္ဗုတိယာ၊ (ရာဂ အစရှိသောကိလေသာအပူတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းအားဖြင့် နိဗ္ဗုဒ္ဓာဖြစ်ကြကုန်သော-ဟူလို။)

အကုတောဘယေ။ ။နတ္ထိ ကုတောစ ဘဝတောဝါ အာရမ္မဏာတောဝါ ဧတေသံ ဘယန္တိ အကုတောဘယာ၊ [ကုတော-တစ်စုံတစ်ခုသော အပါယ်ဘဝဝေး, ကြောက်ဖွယ်အာရုံဘေးမှ+ဘယ်-ကြောက်ရခြင်းတည်း၊ ကုတောဘယ-ခြင်း၊ ·နတ္ထိ+ကုတောဘယ ဧတေသံတိ အကုတောဘယာ။]

နေ သက္ကာ ။ပေ၊ ကေနစိ။ ။ဣဿမံ ဘွောက် ဣဿမံ ဘွောက်တိ (ဤကောင်းမှု၏ အကျိုးသည် ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဤကောင်းမှု၏အကျိုးကား ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။) ["ဣဿမေတ္တကမပိ" ဟု ဆိုလိုလျက် (က) ကြေသည်ဟု ကြိုပါ] ကေနစိ ပဂ္ဂလေန မာနေနဝါ (တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပြဟွာစသော ပုဂ္ဂိုလ်, တစ်နည်း-တစ်စုံတစ်ခုသောချင့်နှိုင်းသားအားဖြင့်) [ခုင့်နှိုင်း ၃ မျိုးရှိ၏။ ဥဒကာဖြင့်မနှိုးဆသော တိရစ္ဆာန်ချင့်နှိုင်း, ချိန်ခွင့်ဖြင့် ချိန်ဆရသော ဓာရကာချင့်နှိုင်း, စလယ်တောင်းစသော ချင့်ခွက်ဖြင့် ချင့်ရသော မာနချင့်နှိုင်းတည်း။]

(ဣန္ဒဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။) အပရဠိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ [ရှေးစာအုပ်များ၌ ဝိသဒ္ဒါ မပါ။] ဝတ္ထု-ဝတ္ထုတည်း။ ကိရ-ချဲ့၊ ရာဟု-ရာဟုမည်သော၊ အသုရိန္ဒော-အသုရိန်သည်၊ စတ္တာရိယောဇနသဟဿာနိ-ယူဇနာ လေးထောင်တို့တိုင်တိုင်လည်းကောင်း။ အဌစ မောဇနသတာနိ-ယူဇနာရှစ်ရာတို့တိုင်တိုင်လည်း ကောင်း။ ဥစ္စော-မြင့်၏။ အသ-ထိုရာဟုအသုရိန်၏။ ဗာဟုန္တရဲ-လက်မောင်း ၂ ခုတို့၏ အကြားသည်၊ ဒွါဒသယောဇနသတာနိ-တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ အလွန်ရှိသော ယူဇနာတစ်ရာတို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ကုန်၏။) [ဗာဟန္တရဲ့တို ဒ္ဒိန္ဒ် ဗာဟူန် အန္တရံ၊ ဒွါဒသယောဇနသတာနိတိ ဒွါဒသာမိကာနိ ယောဇနသတာနိ-ဋီကာသစ်။] ဗဟလန္တရေန-ကိုယ်လုံး၏ အလယ်အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ ဆဲယောဇနသတာနိ-ယူဇနာ ခြောက်ရာတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဟတ္ထတလပါဒတလာနံ-လက်ဖဝါးအပြင်, ခြေဖဝါးအပြင်တို့၏။ ပုထုလတော-အပြန့်,အကျယ်အားဖြင့်၊ တီဏိယောဇနသတာနိ-ယူဇနာသုံးရာတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ အဂ်ုလိပဗ္ဘာနိ-လက်ဆစ်, ခြေဆစ်တို့သည်၊ ပဏ္ဏာသယောဇနာနိ-ယူဇနာငါးဆယ်ရှိကုန်၏။ [အဂ်ုလိပဗ္ဘာနိတိ ဧကေကာနိ (တစ်ဆစ် တစ်ဆစ်ကုန်သော)၊ အင်္ဂုလိပဗ္ဘာနိ-ဋီကာသစ်။ အင်္ဂုလိပဗ္ဘာနံ-တို့၏။ ပဏ္ဏာသယောဇနာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဤသို့လည်း ရှိ၏။]

ဘမုကန္တရံ-မျက်ခုံး ၂ ဖက်တို့၏ အကြားသည်၊ ပဏ္ဏာသယောဇန-ယူဇနာ ငါးဆယ်ရှိ၏။ မုခံ-ခံတွင်းသည်၊ (ပါးစပ်သည်)၊ ဒွိယောဇနသတံ-အကျယ်အားဖြင့် ယူဇနာ နှစ်ရာရှိ၏။ [မုခံ ဝိတ္ထာရဲတော (ပါးစပ်အဝ အကျယ်အားဖြင့်)၊ ဒွိယောဇနသတံ။] တိယောဇနသတဝဏ္ဏိရံ - ယူဇနာသုံးရာ အစောက်ရှိ၏။ တိယောဇနသတပရိမဏ္ဍလံ - ယူဇနာသုံးရာ အဝန်းအဝိုင်းရှိ၏။ ဂီဝါ - လည်ပင်းသည်၊ တိယောဇနသတာ - ယူဇနာသုံးရာရှိ၏။ နလာဋ - နဖူးပြင်သည်၊ တိယောဇနသတံ-ယူဇနာ သုံးရာရှိ၏။ သီသံ-ဦးခေါင်းသည်၊ နဝယောဇနသတံ-ယူဇနာကိုးရာရှိ၏။ သော - ထိုရာဟုအသုရိန်သည်၊ (" နာဂစ္ဆိ " ၌ စပ်) အဟံ - ငါသည်၊ ဥစ္စော-မြင့်သည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏။ သတ္တာရဲ-နိမ့်သော ဘုရားကို၊ ဩနမိတ္တာ-အောက်သို့ ညွှတ်၍၊ (ငုံ၍)၊ ဩလောကေတုံ-ကြည့်ခြင်းငှာ၊ နံ သက္ခိသာမိ-မစွမ်းနိုင်လတ့ံ၊ ဣတိ-သို့, စိန္တေတွာ-၍၊ နာဝန်ဆ-မလာခဲ့၊ သော-ထိုရာဟုအသုရိန်သည်၊ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့သည်၊ ဘဂဝတောတော-၏။ ဝဏ္ဏံ-ဝုဏ်တော်ကို၊ သုတ္တာ-

---

ဗဟလန္တရေန။ ။သမန္တာ သရိရပရိဏာဟပမာဏေန-ပတ်ဝန်းကျင်ကိုယ်၏ လုံးပတ် ပမာဏအားဖြင့်-ဋီကာသစ်၊ "ဗဟလ-အထူ-အထူ" ဟု အခြားနေရာ၌ သုံးစွဲ၏။ ဤ၌ ကိုယ်၏ လုံးပတ်ကိုပင် "ဗဟလ" ဟု ဆိုသည်။ [ရှေးရိုက်စာအုပ်များ၌ "ထနန္တရေန-သားမြတ် ၂ ခုတို့၏ အကြား၌" ဟု ရှိ၏။]

ကြားရ၍၊ ယထာကထဋ္ဌိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော နည်းဖြင့်၊ သြလောကေဃသာမိ-ဖူးမြင်ရတော့အံ့၊ ဣဂတိ-ဤသို့ကြ၍၊ အာဂတောဝ-လာပြီ၊ အထ-ရာဟုအသုရိန်လာရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တသ-ထိုရာဟုအသုရိန်၏။ အဒ္ဓျာသယ်-အလိုကို၊ ဝိဒိတ္တာ-သိတော်မူ၍၊ စတုသု-၄ ပါးကုန်သော၊ ဣရိယာ ပထေသု-ဣရိယာပုထ်တို့တွင်၊ ကတရေရန-အဘယ်မည်သော ဣရိယာပုထတ်ဖြင့်၊ ဒဿ သာမိ-ပြရပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေတ္တာ-ကြံတော်မူပြီး၍၊ ဌိတကောနာမ-ရပ်သူမည်သည်၊ နိ၂ေတ-နိမ့်သည်၊ (သမနော) ဝိ-သော်လည်း၊ ဥစ္စော ဝိယ-မြင့်သူကဲ့သို့၊ ပညာယတိ-ထင်ရှားအံ့။ နိ၂ပန္နော၀-လျောင်းတော်မူလျက်သာ၊ အသ-ထိုရာဟုအသုရိန်အား၊ အတ္ထာနံ-ကိုယ်တော်ကို၊ ဒဿေသာသာမိ-ပြရတော့အံ့၊ ဣဂတိ-ဤသို့ကြံတော်မူ၍၊ အာနန္ဒ-နှာ၊ ဂန္ဓကုဋိပရိ၀েဏ-ဂန္ဓကုဋိပုရိဝုဏ်၌၊ [ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်၏ အပြင်ပတ်ဝန်းကျင် ကာရံအာပ်သော ဝင်း၏အတွင်း အရပ်ကို ဆိုသည်။] မဠာဂံ-ညောင်စောင်းငယ်ကို၊ ပညပေတွာ-ခင်းလိုက်လော့၊ ဣဂတိ-သို့၊ ၀တ္တာ-မန့်တော်မူပြီး၍၊ တတ္ထ-ထိုညောင်စောင်းငယ်၌၊ သီဟသေယျံ-မြတ်သော လျောင်းတော်မူခြင်းကို၊ ကပ္ပေသိ-ပြုတော်မူပြီ၊ [ခြေသ့်အိပ်သလို မှောက်၍ အိပ်သည် မဟုတ်၊ စောင်း၍ လျောင်းတော်မူသည်၊ ထို့ကြောင့် သီဟသဒ္ဒါ အမြတ်အနက် ဟော။]

ရာဟု-ရာဟုအသုရိန်သည်၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ နိ၂ပန္နံ-လျောင်းတော်မူသော၊ ဘဂ၀န္တံ-ကို၊ ဂိဝိ-လည်ပင်းကို၊ ဥန္နာမေတွာ-အထက်သို့ ညွှတ်စေ၍၊ ဝါ-မော်၍၊ နဘမဒ္ဓေ-ကောင်းကင်အလယ်၌၊ ပုဏ္ဏစန္ဒံ ဝိယ-လပြည့်ဝန်းကိုကဲ့သို့၊ ဥလ္လော ကေသိ-မော်၍ ဖူးမျှော်ရပြီ၊ အသုရိန္ဒ-အသုရိန်၊ ဣဒံ-ဤမော်၍ နေခြင်းသည်၊

ယထာကထဋ္ဌိ။ ။ဤပုဒ်ကို "ယေန ကေနစိ" ဟု ဖွင့်လေ့ရှိသောကြောင့် "အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော နည်းဖြင့် (သင့်တော်သလိုနည်းဖြင့်)၊ သြလောကေဃသာမိ-ကြည့်ရတော့အံ့" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ "ယထာကထဋ္ဌိ" ဟုရှိသော သီဟိဠိမှသာ ကေင်း၏။ ဋီကာသစ်၌ကား "ယထာကထံ-သူတစ်ပါးတို့ ပြောအာပ်သော စကားအားလျော်စွာ" ဟု ဖွင့်၍ "အာဂတော" ၌ စပ်၏။ "ယထာကထံတို ဝါ ကိဒိသဲ-အဘယ်သို့၊ (ဘယ်ပုံဘယ်နည်း)၊ သြလောကေဃာမိ-ကြည့်ရပါအုံနည်း" ဟု တစ်နည်းလည်းလည်း ဖွင့်သေး၏။ ထိုအဖွင့်များအလို ကထစ္ဆဒ္ဒ စသဒ္ဒါအနက် မရှိတော့၊ သဘာဝလည်း မကျပါ။

သီဟသေယျံ ကမ္မေသိ။ ။"ရာဟုအသုရိန်သည် အလျှား အနံ အမြင့်အားဖြင့် ဘုရားရှင်၏ ပမာဏကို မယူနိုင်လောက်အောင် တန်ခိုးဖြင့် ဖန်ဆင်း၍ လျောင်းတော်မူခြင်းကို မြင်ပြီ" ဟုလည်းကေင်း, "တမဂ်လာ တန်ခိုးဖန်ဆင်းမှယ် မလိုပါ, ပါရမီတော်၏ တန်ခိုးကြောင့် ဘုရားရှင်၏ ပမာဏတော်ကို မယူနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်၊ (ဥပမာ-အမွေ့ဌလုလင် လာရာအခါ၌ ဂန္ဓကုဋိတံခါးတော်သည် အလိုလို ပွင့်ရသကဲ့သို့တည်း)" ဟုလည်းကောင်း ၂ ဝါဒရှိ၏။

ကိ - အဘယ်နည်း၊ ဣဿတိစ - ဤသို့လည်း၊ ဝုတ္တော - မိန့်တော်အပ်သော်၊ ဘဝဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ သြနမိတ္တာ - အောက်သို့ ညွှတ်၍၊ ဝါ - ငုံ၍၊ သြလောကေတုံ-ကြည့်ခြင်းငှာ၊ နိ သက္ခိဿာမိ-စွမ်းနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ နာဂဋ္ဌိ-မလာမိခဲ့ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ အသုရိန္ဒ-အသုရိန်၊ မယာ-ငါသည်၊ အဓောမုခေန-အောက်၌ မျက်နှာရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပါရမိယော-ပါရမီတော်တို့ကို၊ ပူရိတာ-ဖြည့်တော်မူအပ်ကုန်သည်၊ နိ-မဟုတ်၊ ဥဒ္ဓမေဝ-အထက်၌ အဖျားရှိသည်ကိုသာလျှင်၊ ကတ္တာ-၍၊ ဒါနံ-ကို၊ ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်ခဲ့ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ တံ ဒီဝသံ-ထိုနေ့၌၊ ရာဟုဟ-ရာဟု အသုရိန်သည်၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ အဂ ဟသိ-ဆည်းကပ်ပြီ၊ (ဣတ္ထံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အပရံပိ-သော၊ ဝတ္ထု-တည်း၊) ဧဝံ-သို့လျှင်၊ ဘဝဝါ-သည်၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ဖူးမြင်ဖို့ရာ၊ အခုဒ္ဒါဝ ကာသော-မဝယ်သောအရာ ရှိတော်မူ၏။ [ပါရမီ ဖြည့်တော်မူရာအခါ၌ ဝိရိယ လျှောခြင်းကို "အဓောမုခေန" ဟုလည်းကောင်း, ဝိရိယမလျှောခြင်းကို "ဥဒ္ဓဂ္ဂံ" ဟုလည်းကောင်း တင်စားမှ ဆိုသည်။]

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန-လေးပါးသော ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သောသီလ အားဖြင့်၊ သီလဝါ-သီလရှိတော်မူ၏။ ပန-ဆက်ဦးဒုံ၊ တံသီလံ-ထိုစတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလသည်၊ အရိယံ-ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာ၏။ ဥတ္တမံ-မြတ်၏။ ပရိသုဒ္ဓံ-ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်၏။ တေန-ထိုကြောင့်၊ အရိယသီလီတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ တဒေတံ-ထိုစတုပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်၊ အနဝဇ္ဇေန-အပြစ်မရှိသည်၏၊ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ကုသလံ-ကုသလမည်၏။ တေန-ကြောင့်၊ ကုသလ သီလီတိ-ဟူ၍၊ အာဟ၊ ကုသလသီလေနာတိ - ဟူသော၊ ဣဒံ-ဤပုဒ်သည်၊ အသယ-ထိုကုသလသီလီဟူသော ပုဒ်၏။ ဝေဝစနံ-ဝေဝုစ်ပရိယာယ်စကားလှယ်တည်း၊ ["ကုသလသီလေန သမန္နာဂတော" ဟု သမန္နာဂတောပါမှ ကုသလ သီလီနှင့် အဓိဗွာယ်တူသည်။]

အရိယသီလီ။ ။ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသည်ကို "အာရကာ" ဟု ခေါ်၏။ ထို အာရကာပုဒ်သည်ပင် နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် "အရိယ" ဟု ဖြစ်၏။ [အာကို ရသ, ရ၏၊ အကို ကွ, ကကို ယပြု၍ ကာ၌ အာကို ရသပြုပါ-ဟူလိုပါ] ထို့သို့ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော သီလသည် မြတ်လည်း မြတ်၏။ စင်လည်း စင်ကြယ်၏။ ထို့ကြောင့် အရိယံကို "ဥတ္တမံ ပရိသုဒ္ဓံ" ဟု အဓိဗွာယတ္ထဖွင့်သည်၊ အရိယံ+သီလံ အရိယသီလံ၊ အရိယသီလံ+ယသ အတ္ထိတိ အရိယ သီလီ။

ကုသလသီလီ။ ။ဘုရားများ၌ရှိသောသီလသည် ကုသိုလ်မဟုတ်, အပြစ်မရှိသော (ကြိယာ စိတ္တာပ္ပဂခ်) သာတည်း၊ ထို့ကြောင့် ကုသလသဒ္ဒါ၏ အနက်တို့တွင် အနဝဇ္ဇအနက်ကို ယူစေလိုလို့ "အနဝဇ္ဇေန ကုသလ" ဟု ဖွင့်သည်။

ပဟူနံ အာဝရိယ ပါစရိယောတိ-ကား၊ ဘဝတောဝ-၏။ ဧကေကာယ-တစ်ကြိမ် တစ်ကြိမ်သော၊ ဓမ္မဒေသနာယ-တရားဒေသနာတော်၌၎င်း စတုရာသီတိ ပါဏာသဟဿာနိ-ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ အပရိမာဏာ-အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သော၊ ဒေဝမနုဿာပိ-နတ်လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂဖလာမတာ-ဓဝ်ဖိုလ်တည်းဟူသော အမြိုက်ရေစင်ကို၊ ဝိဝိသု-သောက်ကြရကုန်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဟူနံ-မျိုးစွာသော သတ္တဝါတို့၏၊ အာစရိ-ယော-ဆရာဖြစ်တော်မူ၏။ ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ သာဝကဝေနေယျာနံ-သာဝကတို့ဆုံးမထိုက်သော သတ္တဝါတို့၏၊ ပါစရိယော-ပဝနနဆရာ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝါ-ဆရာကြီးဖြစ်တော်မူ၏။ ဣဒါနိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [တသ္မာ ဘဂဝါ၀ တောသံ ပဝနော အာစရိယောတိ၊ ပါစရိယ၌ "ပ" ကို "ပဝ်နနေ" ဟု ဦးကသစ်ဖွင့်သည်။]

ဒီဏကာမရာဂေါတိ ဧတ္ထ-ဟူသောဤပါဠိ၌၎င်း၊ (အတ္ထော ဇေ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဘဝတောဝ-၏။ သဒ္ဓေပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကိလေသာ-ကိလေသာတို့သည်၊ ကာမံ ခီဏာ-အကယ်၍ကား ကုန်ပါပေကုန်ပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင်ကိလေသာအားလုံး ကုန်ပြီးပါကုန်သော်လည်း၊ (ယသ္မာ၊) ဗြာဟ္မဏောဝ-သည်၊ တေ-ထိုကာမရာဂမှ တစ်ပါးသော ကိလေသာတို့ကို၊ နိ ဇာနာတိ-မသိ၊ (တသ္မာ၊) အတ္ထာနော-မိမိ၏။ ဇာနနဋ္ဌာနေယေဝ-သိရာဌာနဋ္ဌသာ၊ (ကာမရာဂကုန်သည်၏အဖြစ်၌သာ၊) ဂုဏ်-ဂုဏ်ကို၊ ကထေတိ - ပြော၏။ ဝိဂတစာပလ္လောတိ - ကား၊ ပတ္တမဏ္ဍနာ-

---

ဒီဏကာမရာဂေါ။ ။ဘုရားရှင်၏ သန္ဓာန်တော်၌ ကာမရာဂသာ မက၊ ဘဝရာဂနှင့်တကွ ဒေါသ မောဟ မာနစသော ကိလေသာအားလုံးပင် ကုန်ပြီးမဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် "ဒီဏကာမရာဂေါ" ဟု ဆိုရပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ကာမ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ကိလေသာအားလုံး ကုန်ပြီးသည်ကား မှန်၏။ သို့သော် ကာမရာဂမှ-တစ်ပါးသော ထိုကိလေသာတို့ကို မသိသောကြောင့် မိမိသိသမျှ ပုဏ္ဏားက ပြောရသည်-ဟူလို၊ ["ဗြာဟ္မဏော ပန ဇာနာတိ" သည် ကာရဏာဝါကျတည်း၊ ထို့ကြောင့် ယသ္မာ၊ တသ္မာ ထည့်၍ အနက်ပေးရသည်၊ တေဖြင့် ကာမရာဂမှ တစ်ပါးသော ကိုလေသာတို့ကို ညွှန်ပြသည်။]

ဝိဂတစာပလ္လော။ ။စပေဓာတ်သည် သာန္တန (ကောခ ဇြိမ်းအောင်ပြုခြင်း၊ ချစ်ဖွယ်ပြုခြင်း) အတက်ကို ဟောလ်။ သဝိတသက်နှိုး ကျောင်း အိပ်ရာနေရာတို့နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ကို အလှပြင်ကာ ချစ်စရာကောင်းအောင် ပြုမှုကို "စပ" ဟု ဆို၏။ စပ-ချစ်ဖွယ်ကို + လာတိ-ယူတတ်၏။ ဣဒါ ကိုယ် စပလော-တန်ဆာဆင်မှု-အလှပြင်မှုဖြင့် ချစ်စရာကောင်းအောင် ပြုမှုကို ယူတတ်-ပြုပြင်တတ်သူ၊ စပလဿ + ဘာဝေါ စာပလ္လ-အလှပြင်ခြင်း အမူအရာတည်း၊ ဝိဂတ+ စာပလ္လ ယသ္မာတိ ဝိဂတစာပလ္လော။ [ပတ္တမဏ္ဍနာ စသည်တို့ကား စာပလ္လ၏သရုပ်ပြတည်း။]

သပိတ်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ စီဝရမဏ္ဍနာ - သည်လည်းကောင်း၊ သေနာသတမဏ္ဍနာ-ကျောင်း, အိပ်ရာနေရာကို တန်ဆာဆင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဣမယသ ပူတိကာယယသ၀ါ-ဤပုပ်သော ကိုယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗာဟိရာနံ-အပဖြစ်ကုန်သော၊ ပရိက္ခာရာနံ၀ါ-ပရိက္ခရာတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍနာ-နိမ့်ရာအရပ်ကို ပြည့်စေခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိဘူသနာ-တန်ဆာဆင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကေဠေနာ-မြူးပျော်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပဝိကေဠနာ-အဖန်ဖန် မြူးပျော်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)ဣဒံ ဣဝံ-သို့၊ ဝုတ္တစာပလ္လာ-ဟောတော်မူအပ်သော လျှပ်ပေါ်လော်လီသူ၏ အဖြစ်မှ၊ ဝိရဟိတောဝ-ကင်း၏။

အပါပပုရေက္ခာရောတိ-ကား၊ အပါပေ-ပါပ၏၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ၀ါ-ပါပမှ ကင်းကုန်သော၊ နဝ-ကုန်သော၊ လောကုတ္တရဝမ္မေ-လောကုတ္တရာတရားတို့ကို၊ ပုရေတောဝ-ရှေ့၌၊ ကတ္ဝာ-၍၊ ဝိစရတိ-လှည့်လည်တတ်၏။ ဗြာဟ္မဏာယ ပဇာယာတိ-ကား၊ သာရိပုတ္တာ ၊ပေါ ကသပါဒိဘောဒါယ-အရှင်သာရိပုတြာ, အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်, အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော အပြားရှိသော၊ ဗြာဟ္မဏာ

ပတ္ထမ္ဘုနာ၊ ပေ၊ **ပဋိကေဠနာ**။ ။ခုဒ္ဒကဝတ္ထု ဝိဘင်းပါဠိတော်တည်း၊ ဣမယသ ၀ါ ပူတိကာယသ၏၊ နောက်၌ "ဗာဟိရာနံ ၀ါ ပရိက္ခရာနံ မဏ္ဍနာ ဝိဘူသနာ" ဟု ရှိ၏ ထိုဗာဟိရာနံ ၀ါ စသော ပါဠိများကို ပေယျာလမြှင်ထားသည်ဟု မှတ်ပါ။ [ရွှေအဆင်းရှိစေကာမူ ခန္ဓာကိုယ်ကို ပူတိကာယဟု ဆိုရ၏။ ဥပမာ-ပေါင်လုံးလောက် တုတ်၍ မပုပ်မဆွေးဘဲ ခိုင်မာစေကာမူ ဝင်ဌေစိလတာ (ခင်ပမန္ဒယ်) ကို "ပူတိလတာ" ဟု ဆိုရသကဲ့သို့တည်း၊ "ကေဠနာတိ ကိဠနာ၊ ပဝိကေဠနာတိ ပဝိကိဠနာ." ဟု ထိုအဋ္ဌကထာ ဖွင့်သည်။]

အပါပပုရေက္ခာရော။ ။နနဿ + ပါပါ အပါပါ၊ ပုရေ + ကရောတိတိ ပုရေက္ခာရော၊ အပါပေ + ပုရေက္ခာရော အပါပပုရေက္ခာရော၊ ဤသို့ပြုလျှင် ယုတ္တတ္ထသမာသ်တည်း၊ နကို ပုရေက္ခာရောနှင့် စပ်၍ "နနဿ + ပါပေ + ပုရေက္ခာရော အပါပပုရေက္ခာရော" ဟု ပြုလျှင် အယုတ္တတ္ထသမာသ် ဖြစ်၏။ အပါပ၌ နသည် ပဝိပဿနာနက်ဟော၊ တစ်နည်း-ဝိရတအနက်ဟောဟု ဦးကာသ်ဆိုသည်၊ နဝဝေလောကုတ္တရမဂ္ဂကား အပါပ၏ အဘိဓေယျတည်း။

ဗြာဟ္မဏာယ။ ။ဗြာဟ္မဏာယ + အပစ္စံ ဗြာဟ္မဏာ၊ အပစ္စအနက်၌ ယပစ္စည်းသက်၍ ဏျကို ဥ ပြု ဒွေဘော်လာ၊ အရှင်သာရိပုတြာ, အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်, အရှင်မဟာကဿပ စသော ဗြာဟ္မဏာအမျိုးသားတို့ကို သရုပ်ပြသောကြောင့်လည်းကောင်း, သောဏဇ္ဇာ ပုဏ္ဏားသည် အရိယာဗြာဟ္မဏာတို့ကို သိဦးမည် မဟုတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, ဤနှစ်ည်း သာလျှင် အဋ္ဌကထာ၏ အာဘော်ဟု ထင်သည်၊ ဤနှစ်ည်း၌ "ဗြာ" ဟု ဝုဒ္ဓိ ရှိပါ၏။

ဦးကာ။ ။သို့သော် ဦးကတို့၌ကား အာဝုဒ္ဓိ မပါသော ဗြဟ္မဘသ္ဒါကို သေဋ္ဌအနက်ဟောဟု ယူ၍ "ဗြဟ္မနိ-မြတ်သောဘုရားရှင်၌+ဘဝါ, ဗြဟ္မညာ" ဟု ပြု၏။ "ဘုရားရှင်၏ ဒေသနာတော်ကြောင့် အရိယာဇာတ်အားဖြင့် ဖြစ်သော ပဇာ" တူလို၊ (တစ်နည်း) ဗြဟ္မနော-

ပဇာယ-ဩဘာဟွဏာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည်၊ စ-ဆက်၊ ဧတေသာယ ပဇာယ-ဤဩဘာဟွဏာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည်၊ ပုရေဗ္ဗာရော-ရှေ့၌ ပြုအပ်၏၊ (ရှေ့သွားပြုအပ်၏။) ဟိ-မှန်၊ အယံ ပဇာ-ဤဩဘာဟွဏာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းသည်၊ သမဏာ ဂေါတမံ-ကို၊ ပုရေဗ္ဗတ္တာ-ရှေ့၌ ပြု၍၊ (ရှေ့သွားပြု၍။) စရတိ-လှည့်လည်လည်၏၊ ဣတိ အဏ္ဍော။

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ အပါပပုရေဗ္ဗာရောတိတိ-ကား။ ပါပ-မကောင်းမှုကို၊ ဝါ-မကောင်းသော အဟိတဒုဗ္ဗာကို၊ နှ ပုရေဗ္ဗာရော-ရှေ့၌ မပြုတတ်၊ ဝါ-ရှေ့သွား မပြုတတ်၊ ပါပ-ကို၊ ပုရတောနှ-ရှေ့၌၊ ကတ္တာ-၍၊ နှ စရတိ-မလှည့်လည်တတ်၊ ပါပ-ကို၊ နှ ဣဒ္ဓတိ-အလိုမရှိတတ်၊ ဣတိ အဏ္ဍော၊ ကသ-အဘယ်၏။ အပါပပုရေဗ္ဗာရော-မကောင်းမှုကို ရှေ့၌ မထားသနည်း။ ဝါ-မကောင်းမှုကို ရှေ့သွား မပြုသနည်း၊ (ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း။) [ပုဓ္ဓာတစ်ဝါကျဖြစ်၍ "ကသ" ၏ နောက်၌ ပိုဒ်ရှိပါစေ။] ဩဘာဟွဏာ-ဩဘာဟွဏာ၏ သားဖြစ်သော၊ ပဇာယ-သတ္တဝါအပေါင်း၏။ (အပါပပုရေဗ္ဗာရော-မကောင်းမှုကို ရှေ့သွား မပြုပါ၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း။) [ဤ၌ဒုလည်း ဝိသဇ္ဇန တစ်ဝါကျဖြစ်၍ ပဇာယ နောက်၌ ပိုဒ်ရှိပါစေ။] အတ္ထနှာ-မိမိနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ပဋိဝိရုဒ္ဓါယ-ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ ဩဘာဟွဏာပဇာယပိ-ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း၏သော်မှလည်း၊

မြတ်သော ဘုရားရှင်၏ + အပစ္စ မြဟွညာ-ဘုရားရှင်၏ စီးပွားကို ပြုခြင်း၊ ဘုရားရှင်ကို အလေးဂရုပြုခြင်း၊ အဆုံးအမတော်အတိုင်း ကျင့်ခြင်းကြောင့် "ဘုရားရှင်၏ သားတော်ဖြစ်သော ပဇာ" ဟူလို၊ (တစ်နည်း) မြဟွံ-မြတ်သော လောကုတ္တရာတရားကို + ဇာနာတီတိ ဩဟွညာ၊ (မြဟွသဒ္ဒါးပဝဒ၊ ဥာဒေတ-အပစ္စည်း၊ ဣဏ္ဍိ-ဇောတက အာပစ္စည်း၊) ဤသို့ ဝိဂြိုဟ် ၃ မျိုးပြု၍ အရိယာသာဝကဖြစ်သော ပဇာကို အရေကောက်သည်။

ပဇာယ ပုရေဗ္ဗာရော။ ။"ပဇာယ၏ စပ်ဖို့ရာ အပါပပုရေဗ္ဗာရောပုဒ်မှ ပုရေဗ္ဗာရောပုဒ်တစ်စိတ်ကို လိုက်စေရသည်" ဟု သိစေလို၍ "ပဇာယ ပုရေဗ္ဗာရော" ဟု မိန့်သည်၊ ပဇာယဟူသော အဂုတ္တကဏ္ဍားကြောင့် ပုရေဗ္ဗာရောကိုလည်း "ပုရေ + ကရီယ တိတိ ပုရေဗ္ဗာရော" ဟု ကမ္မသာဓ်မြပါ၊ "အယံ ဟိ ၊ပေ၊ စရတိတိ အဏ္ဍော" ဟု ကတ္တုဂါကျဖြင့် ပြသည်မှာ အဓိပ္ပာယ်ထွ ပြသာတည်း။ [အပါပပုရေဗ္ဗာရောတိ ဇော္ဍ ပုရေဗ္ဗာရောတိ ပဒံ အဓိကတဲ့ (အထက်၌ ပြုအပ်၏၊ ဝါ-လိုက်စေအပ်၏။) ဣတိ ဒသေတိ ဧတိသာယပ ပဇာယ ပုရေဗ္ဗာရောတိ ဣမိနာ-ဦးကာသစ်။]

အပိစ။ ။ဤနည်းဒု၌ကား အပါပပုရေဗ္ဗာရောသည် ဩဘာဟွညာယ ပဇာယ၏ သဠဒ္ဓီဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ "ဩဟွညေ" အရလည်း ဩဘာဟွဏာအမျိုးသားတို့ကို ယူရကြောင်းကိုလည်းကောင်း ပြသည်၊ "ဩဘာဟွဏပဇာယ၏ ပါပကို ရှေ့သွား မပြု" ဟူရာ၌ "မကောင်းကျိုးကို မလိုလား" ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် "နှ ပါပ ဣဒ္ဓတိ" ဟု အဖြောင့် ဖွင့်သည်။ [ပါပန္တို့ ပါပကမ္မံ၊ အဟိတ ဒုဗ္ဗန္ဓိ အဏ္ဍော။-ဦးကာသစ်။]

ဝါ-နှင့်သော်မှလည်း၊ အဝိရုဒ္ဓေါ-မဆန့်ကျင်ပါ။ ဟိတသုခတ္ထိကောယေဝ-စီးပွားချမ်းသားကို အလိုရှိသည်သာတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တं ဟောတိ။ [“အတ္တနာ သဒ္ဓိ” စသည်ကား “အပါ၀ပုရေကဒ္ဒါရော ဗြာဟ္မဏသ္မာယ ပဇာယ” ၃ ပုဒ်လုံး၏ ဝိဏ္ဏတ္ထတည်း။]

တိရောရဋ္ဌာတိ-ကား၊ ပရရဋ္ဌတော-တစ်ပါးသော တိုင်းမှလည်းကောင်း၊ တိရောဇနပဒါတိ-ကား၊ ပရဇနပဒတော-တစ်ပါးသော ဇနပုဒ်မှလည်းကောင်း၊ (အာဂစ္ဆန္တိ၌ စပ်၊) ပဠဲ ပုစ္ဆိတုံ အာဂစ္ဆန္တိတိ-ကား၊ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာဒယောစေဝ-ခတ္တိယပညာရှိ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒေဝေဗြဟ္မဝန္ဓဒ္ဒာဒယော စ-နတ် ဗြဟ္မာ နဂါး ဝန္ဓပွနတ် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဠေ-ပြဿနာတို့ကို၊ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ-ပြုစီရင်ပြီး၍၊ (အာဂစ္ဆန္တိ၌ စပ်၊) ပုစ္ဆိသာမ-မေးကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့နေလုံးသွင်း၍၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာကြကုန်၏။ တတ္ထ-ထိုလာကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ကေစိ-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပုစ္ဆာယ-မိမိ၏၊ ပုစ္ဆာဌိ-ဒေါသ-အပြစ်ကို၊ (သလ္လက္ခေတ္ဝာ) ဝါ-မှတ်ထင်ကုန်၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝိသဇ္ဇေန သမ္ဘုဇ္ဈနေ-ဘုရားရှင်၏ အဖြေကို လက်ခံခြင်း၌၊ အသမတ္တတံ-မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ သလ္လက္ခေတ္ဝာဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အဝုစ္ဆိတ္ဝာဝ-မမေးမူ၍သာ၊ တုဏ္ဍီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ နိသီဒန္တိ-ထိုင်နေကြကုန်၏၊ ကေစိ-တို့သည်၊ ပုစ္ဆန္တိ-ကုန်၏။ ကောသံစိ-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ [“ဘဂဝါ၀-မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်ပင်”ဟု ရှိလျှင် ဋီကာသစ်နှင့် ညီ၏။] ပုစ္ဆာယ-မေးခြင်း၌၊ ဥသာဟံ-အားတက်သရောကို၊ ဇနေတ္ဝာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဝိသဇ္ဇေတိ-ဖြေတော်မူ၏။ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ သဇ္ဇေသံဝိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုခတ္တိယပဏ္ဍိတာ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဝိမတိယော-တွေးတောခြင်းတို့သည်၊ ဝါ-ယုံမှားသံသယတို့သည်၊ တိရ-ကမ်းသို့၊ ပတ္တာ-ရောက်၍၊ မဟာသမုဒ္ဒသမဟာသမုဒ္ဒရာ၏၊ ဥမ်ယော-လှိုင်းတို့သည်၊ ဘိဇ္ဇန္တိ ဝိယ-ကွဲကုန်သကဲ့သို့ (တထာ-တူ၊) ဘဂဝန္တံ-သို့ ပတ္တာ-၍၊ ဘိဇ္ဇန္တိ-ပျက်ကွဲကုန်၏။ (ဝိမတိတွေ ပြေပျောက်ကုန်၏-ဟူလို။)

ရဏ္ဍ၊ ဇနပဒါ။ ။ရာဇဒ္ဓိ ရာဇာနော ဧကေနာတိ ရဏ္ဍ-မင်းတို့၏ တင့်တယ်ကြောင်းဖြစ်သော တိုင်းပြည်၊ ရာဇ-ဒိတ္ထိယံဓာတ်, တပစ္စည်း၊ ဇနာ + ဗဟုဒ္ဓိ ဧတ္ထ သုခဒီဗိတံ (ချမ်းသာစွာ အသက်မွေးရခြင်း ရှိသူတို့၏ အဖြစ်သို့)၊ ပါပုဏာန္ဒိတိ ဇနပဒါ-သေားရန်ဖန်ရာယ် ကင်းသောကြောင့် လူအများတို့ ချမ်းသာစွာ အသက်မွေးရာ ပြည်နယ်၊ ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်းကဲ့သို့ “ဇနပုဒ်အများ စုပေါင်းထားသော ဌာနကို “ရဏ္ဍ” ဟု ခေါ်၍, ပြည်နယ် ခရိုင် တစ်ခုကို “ဇနပဒ” ဟု ခေါ်သည်။ [ဧကသ ရညော ရဏ္ဍဘူတာ ကာသိကောသလာဒိ မဟာဇနပဒါ (ရဏ္ဍ)၊ ဧကသ ရညော ရဏ္ဍေ ဧကေက ကောဌာသဘူတာ ဥတ္တရာပထ ဒက္ခိဏာပထာဒိ ခုဒ္ဒကဇနပဒါ (ဇနပဒေါ)-ဋီသစ်။]

ဧဟိသ္မာဂတဝါဒီတိ-ကား၊ ဒေဝမနုဿပဋိဇာဝဟုဗ္ဗေသု-နတ်, လူ, ရသ့, ရဟန်း, လူဝတ်ကြောင်တို့တွင်၊ အတ္တနော-ကိုယ်တော်၏။ သွားရိုက်-အထပ်သို့ အာဂတ-လာသော၊ တံတမ်-ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဧဟိ-လာလော၊ သွားဂတံ-ကောင်းသော လာခြင်းတည်း၊ ဣတိဧဝံ-သို့ ဝဒတိ-မိန့်တော်မူတတ်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ သခိလော တိ-ကား၊ တုတ္တ ၊ပေ၊ ကဏ္ဏသုခါတိ အာဒိနာ-တတ္တ ၊ပေ၊ ကဏ္ဏသုခါ အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ဝုတ္တ သာခလျေန-ဟောတော်မူအပ်သော ပြေပြစ်သူ၏အဖြစ်နှင့်၊ [ဓမ္မသင်္ဂဏီ နိဗ္ဗေါပကဏ္ဍ၌ ဟောတော်မူအပ်သော သာခလျနှင့်၊] ဃမန္ဒာ ဂတောဘာ-၏။ မုဒုဝစနော-နူးညံ့သောစကားရှိတော်မူ၏။ ဣဟတိ ဘတ္ထော၊ [တတ္ထ-ထိုတရားတို့တွင်၊ သာခလျ-သာခလျဟူသည်၊ ကတမံ-အဘယ်နည်း၊ ယာသာ ဝါစာ-အကြင်စကားသည်၊ နေလာ-အပြစ်မရှိ၊ ကဏ္ဏသုခါ-နားတို့၏ ချမ်းသာ ကြောင်းတည်း၊ (သာ ဝါစာ-သည်၊ သာခလျ-မည်၏)။]

သမ္မောဒကောတိ-ကား၊ ပမ္ဋိသန္ထာရကုသလော-ပမ္ဋိသန္ထာရ၌ ကျွမ်းကျင်တော်မူ၏။ အာဂတာဂတာနံ-ရောက်လာကုန် ရောက်လာကုန်သော၊ စတုန်ခ-န်သော၊ ပရိသာနံ-ပရိသတ်တို့အား။ ("ကထံ ကတ္တာ" ၌စပ်၊) ဝါ-တို့၏။ ("အဒ္ဓါန ဒရထ" ၌စပ်၊) ကစ္စိ ၊ပေ၊ ယာပနီယန္တိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ သဝ်ဌ-သော၊ အဒ္ဓါနဒရထ-ရှည်သောခရီးကို လာခဲ့ရခြင်းကြောင့်ပင်ပန်းခြင်းကို၊ [ဒီဃမဂ္ဂါ ဂမန ပရိဿမံ-ရှည်စွာသောခရီးကို လာခဲ့ရခြင်းကြောင့် ပင်ပန်းခြင်းကို-ဋီကာ သစ်။] ဝူပသမေန္တောဝိယ-ငြိမ်းအေးစေသကဲ့သို့၊ ပဌမတရံ-ရှေးဦးစွာ၊ သမ္မော ဒနီယံ-ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော၊ ကထံ-စကားကို၊ ကတ္တာ-ပြုတော်မူတတ်၏။ ဣဟတိ အတ္ထော၊ အဘာကုဋိကောတိ-ကား၊ ကေစွေ-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝရိသံ-သို့၊ ပတ္တာ-၍၊ (ရောက်လတ်သော်)၊ ထဒ္ဒမုခါ-ခက်ထန်သောမျက်နှာ

ဧဟိသ္မာဂတဝါဒီ။ ။ဧဟိ သ္မာဂတံ ဣတိ+ဝါဒီ ဧဟိသ္မာဂတဝါဒီ၊ "ဧဟိ သ္မာဂတံ ဣတိ+ဝါဒီ" ဟု ဆိုလိုလျက် ကြေနေသော ဣတိနိပါတ်နှင့် သမာသ်စပ်၍ "ဧဟိ သ္မာဂတဝါဒီ" ဟု ဖြစ်ကြောင်းသိစေလိုသောကြောင့် "သ္မာဂတံတိ ဧဝံ ဝဒတိ" ဟု ဣတိဝေ ထည့်၍ဖွင့်သည်၊ [အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယ၌ ဣတိနှင့် ဣန္ဒြိယ စပ်သကဲ့သို့တည်း၊ ထိုသို့ ဣတိမကြောဘဲ ဤ၌ ဣတိ ကြေခြင်းသာထူး၏။]

အဘာကုဋိကော။ ။ဘူသဒ္ဒါသည် "မျက်မှောင်-မျက်ခုံး" အနက်ကို ဟောသ၏၊ ဘုယာ-မျက်ခုနှစ်၏+ကုဋိ-ကောက်ကွေးခြင်း+ယသာတိ ဘူကုဋိကော၊ "မျက်ခုနှစ်၏ ကောက်ခြင်း" ဟူသည်.မျက်နှာကျိုးခြင်း-မျက်နှာရှုံ့ခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ မျက်နှာရှုံ့ခြင်းရှိသူကို "ဘူကုဋိက" ဟု ခေါ်၏။ ဘူ၏ ဥကို အာပြုမ်ိ "ဘာကုဋိက" ဟု ဖြစ်သည်၊ နုဘာကုဋိကော အဘာကုဋိကော၊ [နု ဗဒ္ဓါ ဘူကုဋိ-သုဗောဓာလင်္ကာရ (၂၀၃) ဂါထာ။]

ရှိကုန်သည်၊ သက်ဦးတမှခါ-ရှုံ့တွေသောမျက်နှာရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိယထာ-နှသက့ဲ သို့၊ ဒေါသော-ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နှ-မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ပရိသဒဿနေန-ပရိသတ်ကို မြင်ရခြင်းကြောင့်၊ အသယ-ထိုရဟန်းဂေါတမ၏။ ဘလာတပသမ္ဘသေန-တက်သစ်ခနေ၏ အတွေ့ကြောင့်၊ (နေအရှက်၏ အတွေ့ကြောင့်၊) ပဒုမ်-ပဒုမ္မာကြာပန်းသည်၊ ဝိကသတိဝိယ-ပွင့်သကဲ့သို့၊ မုခဝဗုမ်-မျက်နှာတော်တည်းဟူသော ပဒုမ္မာကြာပန်းသည်၊ ဝိကသတိ-ပွင့်လန်း၏။ [“ဝိကသတိ” နေရာ၌ “ဝိကသိတဲ” ဟုလည်း အချို့စာအုပ်၌ ရှိ၏။] ပုဏ္ဏာစန္ဒသသိရိုက်-လပြည့်ဝန်း၏၊ အသရေနှင့်တူသော အသရေရှိသည်၊ ဟောတိ၊ [ပုဏ္ဏာစန္ဒသ သိရိယာ သမာနာ သီရီ ဧတသာတိ ပုဏ္ဏာစန္ဒသသိရိုက်၊ သကို “သမာနာ” ဟု ဖွင့်သည်၊ အချို့စာအုပ်၌ “သသိရိုက် ဝိယ” ဟု ဝိယပါသည်ကား ပိုသည်၊ သသိရိုက်၌ သသဒ္ဒါက သမာနအနက်ကို ဟောပြီးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။]

ဥတ္တာနမုခေါတိ-ကား၊ ဧကစ္စော-အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ နိကုဒ္ဓိတမုခါ ဝိယ-မှောက်အပ်သော မျက်နှာရှိကုန်သကဲ့သို့၊ သမ္ဘတ္တာယ-ရောက်လာသော၊ ပရိသာယ-ပရိသတ်အား၊ ကိဉ္စိ-ဘာစကားကိုမျှ၊ နှ ကထေန္တိယထာ-မပြောဆိုကုန်သကဲ့သို့၊ အတိဒုလ္လဘကထာ-အလွန်ခဲယဉ်းသဖြင့်ရအပ်သောစကားရှိကုန်သည်၊ (အလွန်ရခဲသော စကားရှိကုန်သည်၊) ဟောန္တိ ယထာ-ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝရူပေါ-ဤသို့သဘောရှိသည်၊ နှ-မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ သုလဘကထော - လွယ်ကူစွာရအပ်သော စကားရှိသည်၊ (ဟောတိ၊) တသ-ထိုရဟန်းဂေါတမ၏၊ သန္တိကံ-အထံသို့၊ အာဂတာဂတာနံ-ရောက်လာ

သကိုဒ္ဓိတမုခါ။ ။ဘာကုဒ္ဓိကို “သကိုဒ္ဓိတ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ကုဒ္ဓေဟတ်သည်၊ ကောက်ခြင်း, ကွေးခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ကုဒ္ဓတိတိ ကုဒ္ဓိတံ၊ သုဒ္ဓါ+ကုဒ္ဓိတံ သက်ဦးတံ၊ သက်ဦးတံ (လွန်စွာကောက်သော၊ ဝါ-ရှုံ့တွေသော)+မုခံ ယေသံတိ သက်ဦးတမုခါ။

နိကုဒ္ဓိတမုခါဝိယ။ ။ဥတ္တာနမုခ၏ပြောင်းပြန်ဖြစ်သောကြောင့် မုခကို “မျက်နှာ” ဟု ပေးသည်၊ မျက်နှာကို အောက်၌မှောက်ထားသကဲ့သို့ ဘာစကားကိုမျှ မပြောတော့၊ ယခုခေတ်၌လည်း စကားမပြောလိုသောအခါ မျက်နှာကို အောက်စိုက်ထားတတ်ကြသည်၊ [နိကုဒ္ဓိတဲ+မုခံ ယေသံတိ နိကုဒ္ဓိတမုခါ၊ ကုဒ္ဓ ဒေဘော်မလိုရဲ့]

ဋီကာသစ်။ ။ဧတ္ထ ပန ဧတိသ္မာဂတတရိဒီတိ ဣမိနာ သုခသမ္ဘာသပုဗ္ဗကံ ဝိယ ဝါဒီတိ ဒဿေတိ၊ သခိလောတိ ဣမိနာ သဏှဝါစတံ, သမ္ဘောကောတိ ဣမိနာ ပဋိသန္ထာရကုသလတံ, အဘာကုဒ္ဓိကောတိ ဣမိနာ သဗ္ဗဏ္ဍေဝ ဝိပ္ပဃဒန္ဒမုခတံ, ဥတ္တာန မုခေါတိ ဣမိနာ သုခသလ္လာပတံ, ပုဗ္ဗဘာသီတိ ဣမိနာ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟသာ ဩကာသကရဏေန ဟိတဗ္ဗာသယတံ ဒဿေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ရောက်လာကုန်သော သူတို့၏၊ (ဝိပ္ပဠိသာရော-၌စပ်၊) ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဣဒ-ဤရဟန်းဂေါတမ၏အထံသို့၊ (စကားမပြောသော ရဟန်း ဂေါတမအထံသို့) အာဂတာ-လာမိကုန်သနည်း၊ ဣဒံ-သို့၊ ဝိပ္ပဠိသာရော-နှလုံး မသာမယာခြင်းသည်၊ နု ဥပ္ပဇ္ဇတိ-မဖြစ်၊ ပန-အနွယကား၊ ဓမ္မဲ-တရားကို၊ သုတ္တာ-နာ၍၊ အတ္ထမနာဝ-မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်သာ၊ ဝါ-နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ-နိ၏။ ဣဒါနိ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြ၏။

ပုဗ္ဗဘာသီတိ-ကား၊ ဘာသန္တော-စကားပြောပြန်သော်လည်း၊ ပဋမတရံ-ရှေးဦးစွာ၊ ဘာသတိ-ပြောဆိုတတ်၏။ တံ့စ-ထိုစကားကိုလည်း၊ ကာလယုတ္တံ-အချိန်ကာလနှင့်သင့်လျော်သော၊ ပမာဏယုတ္တံ-အတိုင်းအရှည်နှင့်ယှဉ်သော၊ အတ္ထနိဿိတံ-မေဝ-အစီးအပွားကိုမှီသော့ စကားကိုသာ၊ ဘာသတိ-၏။

နတသ္မိ ဂါမေဝါတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ (ဂုဋ္ဌတ္ထံ-လျှို့ဝှက်တိမ်မြုပ်သောအနက်ကို၊) ကိရ (ဥဒ္ဒရိတ္ထာ ဒဿေမိ)-ထုတ်ရှင်းပြဦးအုံ၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ဘဝဝါ-သည်၊ ပဋိဝသတိ-သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ တတ္ထ-၌၊ မဟေသက္ခာ-ကြီးသောအစိုးရခြေင်းရှိသူတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-တန်ခိုးကြီးကုန်သော၊ ဒေဝတာ-နတ်တို့သည်၊ အာရက္ခံ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဂဏှန္တိ-ယူကြကုန်၏။ [မဟေသက္ခ-ပုံခြီးပုံကို "ပါရာဒိကဏ်ဘာသာဋီကာ ၀ေရဉ္ဇကဏ္ဍ အရဟံဝုဏ်တော်အဖွင့်၌" ရှု၊ပါ] တာ-ထိုမဟေသက္ခနတ်တို့ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ မနုဿာနံ-လူတို့၏။ ဥပဒ္ဒဝေါ- (ကပ်၍ ရှိပ်စက်တတ်သော) ဘေးရန်သည်၊ နု ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဟိ-မှန်၊ ပဲသုပိသာစကာ ဒယောဝေ-မြေမှန်ကုန်မှီသော ဘီလူးအစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်သာ၊ ဝါ-မြေမှန်ဘီလူး အစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်သာ၊ မနုသ္သေ-လူတို့ကို၊ ဝိဟေဌေန္တိ-ညှင်းဆဲကြကုန်၏။ တေ-ထိုမြေမှန်ဘီလူး အစရှိသည်တို့သည်၊ တာသံ-ထိုမဟေသက္ခနတ်တို့၏။ အာနုဘာဝေန-အာနုဘော်ကြောင့်၊ ဒုရဲ-အဝေးသို့၊ အပဝဏ္ဏမန္တိ-ဖဲသွားကြရကုန်၏။ အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ဘဝဝတောဘ-၏။ မေတ္တာဗဇလေနပိ-မေတ္တာတော်၏ အစွမ်းကြောင့်လည်း၊ အမနုဿာ-လူနှင့်တူသော နတ်, ဘီလူး, ပြိတ္တာတို့သည်၊ မနုဿေ-တို့ကို၊ နု ဝိဟေဌေန္တိ-မညှင်းဆဲနိုင်ကြကုန်။

ပဲသုပိသာစကာဒယော။ ။ပဲသုနိသိတ ပိသာစကာဒယောဝေ-မြေကိုမှီနေကြသော မြေဘုတ်ဘီလူးအစရှိသည်တို့သာ၊ အာဒိသဒ္ဒေန ဘူဟ-(ဘုတ် ပြိတ္တာ တစ္ဆေ) ရက္ခသာ ဒီနံ- (ရက္ခိသ်ဘီလူး) အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟဏ-ဦးကာသ၏၊ ပဲသုပိသာစကာကိုကြည့်၍ "မြေမှန်ဘီလူး" ဟု ပေးလိုက်သည်၊ "မြေဘုတ်ဘီလူး" ဟု ပြောမိုးနိုင်၏။ ထိုသူတို့ကို "ကုမ္ဘကွောစ ပိသာစာဒိ, နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဒေ၀ယောနိယော" ဟူသော အဘိဓာန် (၁၃) ၌ "နတ်အမျိုးအစား" ဟု ဆိုသည်။

သယီတိအာဒိသု-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌၊ (အတ္ထော ဧဝ ဝေဒိတမ္ဘော၏) အသ-ထိုရဟန်းဂေါတမ၏။ အနုသာသိတမ္ဘော-သွန်သင်ထိုက်သော၊ သံယောဇဝေနေယျ သတ္တဝါအပေါင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ-ထိုသို့သွန်သင်ထိုက်သော ဝေနေယျသတ္တဝါ အပေါင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော၊) သယီ-မည်၏။ ဝါ-နည်း။ အသ-၏။ သယ-ကိုယ်တိုင်၊ ဥပ္ပါဒိတောဟု-ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော၊ သံယော-အရိယာသံယာ တော်သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ - ထိုသို့ကိုယ်တိုင် ဖြစ်အပ်ပြီးသော အရိယာသံယာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော၊) သယီ-မည်၏။

အသ-ထိုရဟန်းဂေါတမ၏။ တာဒိသောဝ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဂဏောဝ-သယံ ဥပ္ပါဒိတဂိုဏ်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ-ထိုသို့သယံ ဥပ္ပါဒိတ ဂိုဏ်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော၊) ဂဏီ-မည်၏။ ဝါ-နည်း။ ဧတံ-ဤဂဏီ ဟူသော ပုဒ်သည်၊ ပုရိမပဒသော-ရှေ့သယီဟူသော ပုဒ်၏ပင်၊ ဝေဝစန်-ဝေစုမ်ပရိယာယ်, စကားလှယ်တည်း။

အနုသာသိတမ္ဘော။ ။အနုသာသိတမ္ဘောကို သံယောဇ် စပ်၍ "ဆုံးမထိုက်သော (ဆုံးမစရာဖြစ်သော) အပေါင်း" ဟု အနက်မှတ်ပါ။ "ဆုံးမထိုက်သော အပေါင်း" ဟူသည် ရဟန်းဖြစ်စေ, လူ-နတ်ဖြစ်စေ ဆုံးမထိုက်သော ဝိနေယျသတ္တဝါ အပေါင်းတည်း၊ ဤနည်းဖြင့် အနုသာသိတမ္ဘောဟု တဗွပစ္စည်းဖြင့် ဆိုသောကြောင့် ဆုံးမထိုက်သော ဝိနေယျအားလုံးကို ယူရသည်။

သယं ဝါ ဥပ္ပါဒိတောဝ။ ။ဤနည်း၌ အတိတ်ဟော် တပစ္စည်းဖြင့် ဆိုသော ကြောင့် ကိုယ်တော်တိုင် ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော အရိယသံယာကို ယူစေလိုကြောင်း ထင်ရှားင် [သယं ဥပ္ပါဒိတ သံယောနာမ နိဗ္ဗတ္တိတ (ပုထုဇဉ်တို့မှ နစ်စေအပ်ပြီးသော-အဆီအနှစ် ထုတ်သကဲ့သို့ ထုတ်ယူအပ်ပြီးသော) အရိယပုဂ္ဂလသမူဟောဟု-ဋီကာသစ်။]

တာဒိသော ဝါသေ။ ။[အဖျိုစာအုပ်၌ "တာဒိသော ဧသေ" ဟု ရှိ၏၊ ဋီကာ တို့၌ "တာဒိသော ဝါသေ" ဟု ရှိသည်။] တာဒိသောဖြင့် သယं ဥပ္ပါဒိတောဟူသော အခြားမဲ့ အနက်ကို ညွှန်ပြသည်၊ ဧဝဖြင့်ကား အနုသာသိတမ္ဘောကို ကန့်သည်။ [တာဒိသောတိ ဣဒမိနာ သယံဝါ ဥပ္ပါဒိတောတိ ဝုတ္တမိဂေပ္ပဝေ ပစ္စာမဇ္ဇေ၊ (ကသ္မာ) အနန္တရသ ဝိဓိ ပဋိသေဓော ဝါတိ ကတ္တာ-အခြားမဲ့အနက်ကို စီရင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း, တားမြစ်ခြင်းသော်လည်း ကောင်း ဖြစ်ရ၏၊ဟု ပရိဘာသာရှိသောကြောင့်တည်း-ဋီကာသစ်။]

ဗုရိမပဒသော ဝါ။ ။ဤနည်း၌ကား သယီနှင့် ဂဏီသည် ပရိယာယ်သဒ္ဒါမျှ သာ ဖြစ်သောကြောင့် ဂဏအရ၌ အနုသာသိတဗွဂဏကိုလည်းကောင်း, သယံ ဥပ္ပါဒိတသံ ဃ သံယဂဏကိုလည်းကောင်း ယူရသည်၊ ဤသို့လျှင် ရှေ့နည်း၌ တာဒိသောဖြင့် အရိယသံယ ဂဏကိုသာ ယူခြင်း, ဤနည်း၌ အနုသာသိတဗွဂဏ, သယံ ဥပ္ပါဒိတအရိယဂဏကို ယူခြင်း သည် နည်း၊ ၂ ပါး၏ အထူးတည်း။ [တာဒိသောဝါတိ ဣမိနာ သယံဝါတိ အာဒိနာ ဘဂ္ဂ ဝိကပ္ပေါ် ၈၀ ပစ္စာမဇ္ဇောတိ၊ (ထို့ကြောင့် ပုရိမပဒသယံဝါတိ ဝိကပ္ပန္တရဂုဏ်-၂ မျိုးလုံးကို ယုဖွဲ့ရာ ဝိကပ်တစ်မျိုး ယူခြင်းဖြစ်၏)။-ဋီကာ။]

အာစာရသိက္ခာပနဝသေန-အကျင့်ကို သင်ရှေ့ခြင်း၏၊ အစွမ်းဖြင့်၊ ဂဏသ-ဝိုဏ်း၏။ အာစရိယော-ဆရာတည်း။ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဂဏာစရိယော-ယမည်၏။ ပုထုတိတ္ထကရာနန္တိ-ကား။ ပဗ္ဗနုံ-ကုန်သော၊ တိတ္ထကရာန-အယူကို ပြုတတ်ကုန်သော ဆရာတို့တွင်၊ ("အဂ္ဂ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

ယထာဝါ တထာဝါတိ-ကား။ ယေနဝါ တေနဝါ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော (ဟုတ်ဟုတ်ဦးဦးသော၊) အစေလကာဒိမတ္တကေနာပိ-အဝတ် မရှိသူ၏ အဖြစ် အစရှိသည်မျှလည်းဖြစ်သော၊ ကာရဏေန-အကြောင်းကြောင့်၊ ("သမုဒါဂစ္ဆတိ"၌ စပ်।) သမုဒါဂစ္ဆတီတိ-ကား။ သမန္တတော-ဝတ်ဝန်းကျင်မှ၊ ဥပဂစ္ဆတိ-ကပ်ရောက်၏။ အဘိဝမ္ဘတိ-တိုးပွားတတ်ပ။

အတိထီ နော တေ ဟောန္တိတိ-ကား။ တေ-ထိုသမဏာတို့သည်၊ ဝါ-ထိုပြာဟွဏာတို့သည်၊ [ပါဠိတော်၌ "သမဏ, ပြာဟွဏ" ဟု ၂ မျိုး ရှိသည်။] အမှာကံ-ငါတို့၏။ အာဂစ္ဆကာ-ရောဏ်းသည်သည်တို့သည်၊ နဝကာ-အသစ်တို့သည်၊ ပါဟုနကာ-ဧည့်သည်အလိုငှာ စီမံအပ်သော အလျှူကို ခံယူထိုက်သူတို့သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။

ဂဏာစရိယော။ ။အာစာရသိက္ခာပနဝသေနဖြင့် အာစရိယောပုဒ်၏ သဒ္ဒ ပဝတ္တိနိမိတ် (သဒ္ဒါဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း) ကို ပြသည်၊ "အာစာရဲ + သိက္ခာပေတီတိ အာစရိယော-ကောင်းသောအကျင့်ကို + သင်စေတတ်သောကြောင့် အာစရိယမည်၏" ဟု ဝစနတ္ထပြု၊ သိက္ခာပေတီအနက်၌ ဣကယစ္စည်း, စာ၌လည်း ရသေပြု။

ယထာဝါ ।ပေ। သမုဒါဂစ္ဆတိ။ ။ယထာဝါ တထာဝါကို "ယေနဝါ တေနဝါ" ဟု ဖွင့်၍၊ "အစေလကာဒိမတ္တကေနပိ ကာရဏေန" ဟု သရုပ်ဖော်သည်၊ ပူရဏကဿပစသော တိတ္ထိဆရာကြီးတို့မှာ သင့်သလို တော်သလိုဖြစ်သောအကြောင်းကြောင့် (အဝတ်မဝတ်ခြင်း စသော ဝုဏ်းကြောင့်လည်း) "ယသော သမုဒါဂစ္ဆတိ ယထာ-အကျော်အစောသည် ပတ်ဝန်း၊ကျင်မှ ကပ်ရောက်လာသကဲ့သို့, ရဟန်းဂေါတမမှာ ထိုသို့ ကပ်ရောက်လာသည် မဟုတ်ပါ" ဟု ဆိုလိုသည်။

အတိထီ။ ။အတ္ထိ ဂစ္ဆန္တိ (အမြဲ မနေတတ်ဘဲ တသွားတည်း သွားနေတတ်ကုန်၏။) ဣတိ အတိထီ၊ အတ-ဂတိမိုဗျဟူသော ဓာတ်နောင် ဣထိန်ပစ္စည်းဟု ထောမနံမိ၍ ဆိုး၏။ "အာဂစ္ဆတီတိ အာဂန္တုကော" နှင့် သဘောတူသောကြောင့် "အာဂန္တုကာ" ဟု ဖွင့်၍ "နဝကာ-ပါဟုနကာ" ဟု သရုပ်ဖော်သည်။

နဝကာ ပါဟုနကာ။ ။နဝကာတိ အဘိနဝါ (ယခုမှ ရောက်လာသည်ဖြစ်၍ အသစ်ဖြစ်ကုန်သော)။-ဌိကာသစ်၊ အာဂန္တုကတ္ထာယ ပကာရေန ဟူယတေတိ ပါဟုနံ၊ ပ + ဟု + ယု၊ ပ၏ အကို အာပြု၊ အာဂန္တုကတို့အတွက် အပြားအားဖြင့် ပေးထိုက်သော စားသောက်ဖွယ်၊ ပါဟုနဲ့ ဝုစ္စတိ ဒိသာ ဝိဒိသတော အာဂတာနံ ပိယမနာပါနံ ဉာတိမိတ္တာနမတ္ထာယ သက္ကာရေန ပဋိယတ္တံ အာဂန္တုကဒါနံ၊-ဒိသုဒ္ဒိမဂ် သံယာနုသတိ၊ ပါဟုနံအရဟန္တိတိ ပါဟုနကာ၊ အရဟတိအနက်၌ ကပစ္စည်း။ ဌိကာသစ်၌ ပါဟုနံကို ပဟေဏာဂ် (လက်ဆောင်) ဟု ဖွင့်သည်ကိုကား စဉ်းစားပါ။

ဣ္ဂတိ အဏ္ဍောနှက်၊ ပရိယာပုဏာမိတိ-ကား။ ဇာနာမိ-သိပါ၏။ အပရိမာဏ ဝဏ္ဏောတိ-ကား။ တထာရူပေနေဝ-ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ [ထိုမျှ လောက် ဂုဏ်ပေါင်းစုံသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။] သဗ္ဗညုနာဝိ-သဗ္ဗညုဘုရားရှင် သည်သော်မှလည်း၊ အပ္ပမေယျဝဏ္ဏော-မနှိုင်းယှဉ်အပ် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော ဂုဏ်ရှိ တော်မူ၏။ မဘဒိသေန - ငါကဲ့သို့ရှုအပ်သော ပဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝဂေဝ - ရှေးဦးမစွ အစကပင်၊ (အပ္ပမေယျဝဏ္ဏော-မနှိုင်းယှဉ်အပ် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော ဂုဏ်ရှိတော်မူ ၏။) (တစ်နည်း) မာဒိသေန-သည်၊ အပ္ပမေယျဝဏ္ဏဘာဝေ-မနှိုင်းယှဉ်အပ် မနှိုင်း ယှဉ်နိုင်သော ဂုဏ်ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်၌၊ ဝဂေဝ-အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိပါ တော့အုံ့နည်း၊ ဣ္ဂတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြ၏။။

စ-သာခကကား။ ဗုဒ္ဓေါပိ ।ပေ। တထာဂတသာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤဂါထာ စကားကို၊ (အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ) ပိ-ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်လည်း၊ ဝုတ္တံ-မိန့်ဆိုအပ်ပြီ၊ [ဂါ**ထာနက်**။ ။ ဗုဒ္ဓေါပိ-ဘုရားတစ်ဆူသည်သော်မှလည်း၊ ဗုဒ္ဓသ-ဘုရားတစ်ဆူ၏။ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်တော်ကို၊ ကပ္ပံပိ-အာယုကပ်ပတ်လုံးလည်း၊ (အုသက်တမ်းကုန်အောင်လည်း။) အည်-အခြားသော တရားစကားကို၊ အဘာသ မာနော-ပြောဟောတော်မမူဘဲ၊ ဧစေ ဘဏ္ဍောယျ-အကယ်၍ မိန့်တော်မူအုံ့၊ (ဧတံ သတိပိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပါသော်လည်း၊ (နှ ခီယေထဋ္ဌ စပ်၊) ဝိရဲ-ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၌၊ ကပ္ပေါ-အာယုကပ်သည်၊ ခီယေထ-ကုန်ခန်းရာ၏။ ဒီဃမဇ္ဈရေ-ရှည်စွာ သော ကာလအတွင်း၌၊ တထာဂတသ-မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝဏ္ဏော-ဂုဏ်တော် သည်၊ နှ ခီယေထ-မကုန်ခန်းနိုင်ရာ။]....(ဋီကာနောက်နည်းအလို "စိရဒီဃမဇ္ဈရေ-

---

ပရိယာပုဏာမိ။ ။အခြားနေရာ၌ ပရိ + အာပဓာတ် ဥဏာပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော "ပရိယာပုဏ" သဒ္ဒါသည် သင်ယူခြင်းအနက်ကို ဟောလို၏။ ဤ၌ကား ထိုသင်ယူခြင်းအနက်၏ မသင့်သောကြောင့် အာပဓာတ်၏အတွက် ဇာနနှ အနက်ကိုသာ ပြလို၍ "ဇာနာမိ" ဟု ဖွင့်သည်၊ [ပရိဋ္ဌိန္ဒိတုံ-ပိုင်းခြားခြင်းငှာ၊ ဇာနာမိ၊ ဓာတုတ္ထမတ္တံ ပန ဒယေတုံ (ပရိဥပသာရ အနက်မပါသော အာပဓာတ်၏ အနက်မျှကိုသာ ပြခြင်းငှာ) ဇာနာမိတိ ဝုတ္တံ၊ ပရိအတွက် ပရိဋ္ဌိန္ဒနှစ်အနက်နှင့် တကွပေးလျှင် "ပရိယာပုဏာမိ-ပိုင်းခြားခြင်းငှာ+သိပါ၏" ဟု ပေးပါ၊ "ပိုင်းပိုင်းခြားခြား, ကွဲကွဲပြားပြား ပြောဆိုဖို့ရာ ဤမျှလောက်သာ သိပါ၏" ဟူလို။]

ဂါထာ။ ။"ဘုရားတစ်ဆူက ဘုရားတစ်ဆူ၏ဂုဏ်တော်ကို အကယ်၍ မိန့်တော်မူ လျှင်" ဟု ကြိုဆချ အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်သော ပရိကပ္ပ စကားတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဧစ+ ဘဏ္ဍောယျ" ဟု ပရိကပ္ပဧရာတက စောသ္ဒါဖြင့် ဆိုသည်၊ ကပ္ပဿ အာယုကပ္ပံ (ထိုခေတ်လူတို့၏ အသက်တမ်းကို အာယုကပ်ဟု ခေါ်၏။)။ . . စိရံတို ဝိရကာလေ၊ ဒီဃမဇ္ဈရေ ဒီဃကာလနှုရေပေ တထာဂတသ ဝဏ္ဏော နှ ခီယေထာတိ ယောဇနာ-ဋီကာသ၏ "စိရဲ" ၌ ဆန်းကြောင့် နိဂ္ဂဟိတ် ကေ့၊ (တစ်နည်း) စိရဒီဃဖြင့် အတိစိရကာလကိုပြ၏။ ဤနှုနည်း၌ ဤပုဒ်ကို "ခီယေထဋ္ဌလည်း ကောင်း, နှ ခီယေထဋ္ဌလည်းကောင်း" ၂ ချက်စပ်ပါ။

အလွန်ကြာမြင့်စွာသောကာလအတွင်း၌၊ ကပ္ပေါဒီယေထ, တထာဂတသ ဝဏ္ဏော နဒီယေထ" ဟုလည်း တစ်နည်းပေးပါ။)]

ပန-ဆက်ဦးအုံ့၊ [သတ္တု-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဣန္ဒိယ ဝုဏ္ဏကထ-ဤဂုဏ်တော် စကားကို၊ သုတ္တာ-ကြားရ၍၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ-ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်၊ စိန္တယိသု-ကုန်ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သမဏသ, ဂေါတမသ-၏။ ဝဏ္ဏော-ဂုဏ်တို့ကို၊ ဘဂဝတိ-ပြောဆို၏။ တထာ-ထိုပြောဆိုအပ်တိုင်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သောဘဝံ ဂေါတမော သည်၊ အနောမဂုဏော-မယုတ်လျော့သောဂုဏ်ရှိ၏။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-သို့က လောက်၊ တသ္မာ - ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ ဂုဏော-တို့ကို၊ ဇာနမာနေန-သိသော၊ အာစရိယေန-ဆရာသည်၊ အတိစိရံ-အလွန်ကြာမြင့်စွာ၊ အဓိဝါသိတံ-အောင့် အည်း သည်းခံအပ်ပြီ။ (မသွားဘဲ အောင့်နေရရှာပြီ)၊ ယန္ဒ-ယခု၊ နံ-ထိုဆရာကို၊ အနုဝတ္တာမ-အစဉ်လိုက်ကြကုန်စို့၊ ဣတိ-သို့၊ (စိန္တယိသု-ကြကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြပြီးရ၍၊ ဤနေရာမျိုးဌ ဣတိတစ်လုံးအကြေကြ်သည်)၊ အနုဝတ္တိသု-အစဉ် လိုက်ကြကုန်ပြီ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဗြာဟ္မဏာတိ အာဒိ-အစ ရှိသော စကားကို၊ (အာယသ္မာတာ အာ့နန္ဒတ္ထေရေန)၊ ဝုတ္တံ-လျှောက်အပ်ပြီ။

ဦကာသစ်။ ။စိရန္ဓိ ဧစတ္ထ ဝတ္ထုဗ္ဗေပိ ဆန္ဒဟာနိဘာယာ ရဃသတ္တံ နိဂ္ဂဟီတ လောပေါ-ဣန္ဒ ဝဇိရာဂါထာပါဒဖြစ်၍ ဆန်းပျက်မည် စိုးသောကြောင့် ရဲ၌ ရဃသဖြစ်အောင် နိဂ္ဂဟိတ်ကို ချေထားသည်၊ အတိဒီဃကာလ ဝါ သန္ဓာယ စိရဒီဃမန္တ္တရေတိ ဝုတ္တံ ဥဘယတ္ထ သဒ္ဒန္ဒိတဗ္ဗမေတ်-ဤနည်း၌ကား "စိရဒီဃ" ဟု တစ်ပုဒ်ထည်းဖြစ်ရမည်၊ ဒီယေထ, နု ခ ဒီယေထ တိုဠ် စပ်ပါ၊ ဒီဃမန္တရေ၌ ဂရု ၂ လုံး ရှိရမည်ဖြစ်သောကြောင့် အက္ခရာတစ်လုံးပိုရေသည်၊ ကိရိယာရဟာဒိယောဂေါယစ အန္တရယောဂေ အဓိကက္ခရပါဒေါ အနုပဝေ္ဓော-ထိုသို့ပိုရာ၌ ကိရိယပုဒ်ဝယ် အက္ခရာတစ်လုံး ပိုသော်လည်း အပြစ်မရှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း, အရဟ ပုဒ်ဝယ် အက္ခရာတစ်လုံးပိုသော်လည်း အပြစ်မရှိသကဲ့သို့လည်းကောင်း, မန္တရ၌ ရ တစ်လုံး ပိုသော်လည်း အပြစ်မရှိ ဟု ဋီကာသစ်ဆိုလိုသည်၊ သို့သော်-တတိယပါဒသည် ဣန္ဒဒ်သပါဒဟု ယူလျှင် အက္ခရာတစ်လုံးမျှ မပိုပါ။

မှက်ချက်။ ။ကိရိယသည် သဏ္ဌာတ၌ ရန့ဒ် ယတွဲ၍ "ကရ်ယ" ဟု ရှိသောကြောင့် လည်းကောင်း, အရဟလည်း ရန့ဒ်ဟ တွဲ၍ "အရ်ဟ" ဟု ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း သဏ္ဌာတ၌ မပိုပါ၊ ထိုမှယူထားသောကြောင့် ပါဠိ၌ သာ အက္ခရာတစ်လုံးပိုပါသည်၊ ထိုသို့ပိုသော် လည်း သဏ္ဌာတပုဒ်ရင်းအတိုင်း ရန့ဒ် ယကိုလည်းကောင်း, ရ်နှင့် ဟကိုလည်းကောင်း စာလုံး ချင်းပေါင်း၍ ယူနိုင်သောကြောင့် အပြစ်မရှိပါ၊ အန္တရေပစ်ခ်ဌကား ထိုကဲ့သို့ပေါင်း၍ မရသော ကြောင့် အပြစ်မရှိသည်သာ၊ ထို့ကြောင့် ထိုတတိယပါဒကို ဣန္ဒဒ်သပါဒဟု ဆိုမှ သင့်မည်၊ ထိုဂါထာကိုလည်း ဥပဇာတိဂါထာဟု မှတ်ပါ။

တတ္ထ-ထိုဇေတ ခြာဟတ္ထာ အစ္စရိုသော စကားရပ်၌၊ အလမေဝါတိ-ကား၊ ယုတ္တမေ၀-သင့်လျော်သည်သာ၊ [အလံသဒ္ဒါ၏ အရဟာအနက်, ပဋိုဂ္ဂေ၀အနက်, ဘူသအနက်တို့တွင် အရဟာအနက်ဟု သိစေသည်။] အပိပုဒ္ဓောသေနာတိ (ဧတ္ထ)-ပါဠိ၌၊ ပါဌေယျ-လမ်းစာရိဂ္ဂာကို၊ ပုဒ္ဓောသံ-သဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [လမ်းခရီး၏ စီးပွားဖြစ်သောကြောင့် လမ်း၌ စားစရာရိက္ခာကို ပါဌေယျဟု ခေါ်၏။ ပဏသ+ ဟိတံ ပါဌေယျံ။] တံ-ထိုလမ်းစာရိဂ္ဂာကို၊ ဂ၀ေတ္ဝာပိ-ယူ၍လည်း၊ ဥပသက်မိတုံ-ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊ ယုတ္တမေ၀-သင့်လျော်သည်သာ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပုဒ္ဓံသေနာ တိပိ-နဟူ၍လည်း၊ ပါဋေ္ဌ-ပါဠိတော်ပါ၌သည်၊ (အတ္ထိ၊) တသ-ထိုပုဒ္ဓံသေန ပါ၌၏။ အတ္ထော-အနက်ကား၊ အသ-ထိုအမျိုးကောင်းသား၏။ အဲသေ-ပခုံးဌ်၌ ပုဒ္ဓော-ရိဂ္ဂာထုပ်သည်၊ (အတ္ထိ) ဣတိ-ထိုသို့ပခုံးဌ်၌ ရိဂ္ဂာထုပ်ရှိသည်၏၊ အဖြစ် ကြောင့်၊ (သော၊) ပုဒ္ဓံသော-သမည်၏။ တေန-ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်၊ ပုဒ္ဓံသေန-ပခုံးဌ်၌ ရိဂ္ဂာထုပ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာပိ-၍လည်း၊ "ဥပသက်မိတုံ အလမေ၀" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဟိ-ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့၊ အဲသေန-ဖြင့်၊ ပါဌေယျပုဒ္ဓံ-လုမ်းစာရိဂ္ဂာထုပ်ကို၊ ဝဟန္တေနာပိ-ဆောင်ယူလျက်လည်း၊ ("ဥပသက်မိတုံ အလမေ၀"၌ စပ်၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပုဒ္ဓောသေန။ ။ပုဒ္ဓသဒ္ဒါသည် အထုပ်ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ အသိတဗ္ဗံ ဘက္ခိတဗ္ဗ-စားထိုက်၏။ ဣတိ အာသ၊ ပုဒ္ဓေန-အထုပ်ဖြင့် + နေတ္ဝာ-ဆောင်ယူ၍ + အာသ-စားထိုက်သော ရိက္ခာတည်း၊ ပုဒ္ဓောသံ-ကား၊ ဤသို့အနက်ဖြစ်သောကြောင့် "ပုဒ္ဓောသံ ဝုစ္စတိ ပါဌေယျံ" ဟု ဖွင့်သည်။ [ပုဒ္ဓာသဟု ဆိုလိုလျက် အာကို သြပြုဟု ကြံပါ၊ နေတ္ဝာပုပ်လည်း အကျေကြံပါ။]

တံ ဂဟေတ္ဝာပိ။ ။ဤပါဠိဖြင့် ပုဒ္ဓောသေန၌ နာဝိဘတ်သည် ဣတ္ထတ္ထမ္ဘူတ လက္ခဏာအနက်ဟောဟု ပြ၏။ မှန်၏-ဣတ္ထတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏာသည် ကြိယာဝိသေသန သဘောရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "ဂဟေတ္ဝာ" ဟု ကြိယာဝိသေသနဖြင့် ဖွင့်သည်၊ အပိပုဒ္ဓောသေန၏ အဖွင့်ဖြစ် သောကြောင့် "ဂဟေတ္ဝာပိ" ဟု ဂရဟာဇေတဂ အပိသဒ္ဒါ ရှိရသည်၊ အချို့စာအုပ်၌ ဝိသဒ္ဒါ ကျနေ၏။

ပုဒ္ဓံသေန။ ။အဌကထာအတိုင်း ဝိဂ္ဂဟပြု၍ "ပခုံးဌ် + အထုပ်ရှိသူ (ရိက္ခာ အထုပ်ကို လွယ်ထားသူ)" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏။ ဤနည်းဌ် ပါဠိတော်ဝယ် သဒ္ဒေန ကုလပုတ္တေန နှင့် ပုဒ္ဓံသေနသည် အရတူပဟု မှတ်ပါ။ အဲသေန ဟိ စသည်ကား အဓိဗွာယ်ကို ထင်ရှားပြသော ကဗွာကဋ္ဌိကရဏာ၀ါကျတည်း၊ ဤ၌ ဝဟန္တေနလည်း ကုလပုတ္တေနနှင့် အရတုပင်တည်း။ [အပိ ပုဒ္ဓံသေန၏ အဖွင့်ဖြစ်သောကြောင့် "ဝဟန္တေနာ၀ိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ"ဟု ပါဠိမှန် ရှိပါ၀ေ။]

သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္ကအဖွင့်

၃၀၆–၃၀၇။ တိရောဝနသဏ္ဌာဂတသာသာတိ - ကား၊ အန္တော၀နသဏ္ဌာ-တောအုပ်၏ အတွင်း၌၊ ဂတသာ-ရောက်သည်၊ (သမာနသာ-ဖြစ်လတ်သော်၊) ပိဟာ၀ဗ္ဗန္ဓရ-ကျောင်းတိုက်၏။ အတွင်း၃ပို့၊ ပဝိဋ္ဌသာ-ဝင်ပြီးသည်၊ (သမာနသာ-သော်၊) [“ဧ၀တသော ပရိဝိတက္ကော ဥ၃ပါဒိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။] ဣတိ အတ္ထော၊ အဠလိ ပဏာမေတွာတိ-ကား၊ ဧတေ-ဤလက်အုပ်ကို ညွှတ်စေ၍ ထိုင်နေသော ဗြာဟ္မဏ ဂဟပတိကတို့သည်၊ ဥဘတောပတ္တိကာ-နှစ်ဘက်သော အဖြို့၌ ပါ၀င်သူတို့တည်း၊ တေ-ထိုဥဘတောပတ္တိက ဗြာဟ္မဏ ဂဟပတိကတို့သည်၊ ဧ၀ं-သို့, စိန္တယိသု-ကြံကြကုန်ပြီ (ကိ-ကုန်သနည်း။) နော-ငါတို့တို့၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ-မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့သည်၊ သစေ စောဒေဿန္တိ-အကယ်၍ စောဒနာကုန်အံ့၊ (အပြစ်တင်ကုန်အံ့၊ ကိ-အဘယ်သို့ စောဒနာကုန်ရာသနည်း၊) ကသ္မာ တုမ္ဟေ, သမဏေ ဂေါတမ-ကို၊ ဝန္ဒိတ္ထ-ရှိခိုးကုန်ဘိသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (သစေ စောဒေယန္တိ။) [ပြန်သွားမှ အပြစ်တင်စရာဖြစ်သောကြောင့် “ဝန္ဒိတ္ထ” ဟု အတိတ်ဝိဘတ်ဖြင့် သုံးစွဲသည်၊ အချို့စာအုပ်၌ “သစေပိ” ဟု ပိပါသည်ကား မကောင်း။] (ဧ၀ं သတိ-ဤသို့စောဒနာကုန်လတ်သော်၊) တေသ-ထိုမိစ္ဆာအယူရှိသူတို့အား၊ (“ဝဏ္ဏာမ”၌ စပ်၊) အဠလိမတ္တကရဏေနစ-လကပ်အုပ်ချီမှုကို ပြုခြင်းဖြင့်လည်း၊ ဝန္ဒနံနာမ-ရှိခိုးခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ ကိ-ဖြစ်သလော၊ ဣတိ-သို့, ဝဏ္ဏာမ-ကုန်အံ့။ [“ငါတို့က လက်အုပ်ချီရုံ ချီကြတာဖြစ်လို့ ရှင်ဂေါတမကို ရှိခိုးရာ မရောက်ပါ” ဟု ဆိုလိုကြသည်။]

တိရောဝနသဏ္ဌာ ဂတသ။ ။ထောမနိစ်၌ “တိရသ်” နိပါတ်သည် “ခြားကွယ်ခြင်း (ဟိုဘက်) အနက်, အတွင်း (အလယ်) အနက်, ဗီလာအနက်တို့ကို ဟော၏” ဟု ဆိုအ်။ ဤနေရာ၌ အတွင်းအနက်ဟောတည်း။ ထို့ကြောင့် “အန္တော၀နသ့ဏ္ဏော” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဂတနှင့် သဠ္ဟမိတပ္ပုရိသ် တွဲစေလိုသောကြောင့် “သဏ္ဏော+ဂတသ” ဟု ဆိုသည်၊ ထို “တောအုပ်၏ အတွင်း” ဟူသည်လည်း ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ကျောင်းတိုက်တော်၏ အတွင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဗိဟာ၀ဗ္ဗန္ဓရ ပဝိဋ္ဌသ” ဟု ဥ၀ုကတ္ထဖွင့်သည်။

ဥဘတော ပတ္တိကာ။ ။ဥဘတော၌ တောပစ္စည်းသည် ၀ဋ္ဌမာအနက်၌သက်၍ ထိုပစ္စည်းမကြေသော အလုတ္တသမာသ်တည်း။ ဥဘတောမှ ဥဘတော ပတ္တာ၊ ဥဘတော ပတ္တေသု+ဘ၀ါတိ ဥဘတောပတ္တိကာ၊ [ဧတေ အဠလိ ပဏာ၀ေတွာ နိသိန္နာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသမ္မာဒိဋ္ဌိ ၀ေသန ဥဘတောပတ္တိကာ-ဦ့ကာသစ်၊ ဤစကားကိုထောက်၍ “ဘ၀ဝန္ဓံ အသိ၀ါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု” ဟူသော တစ်စု, “ဘ၀ဝတာ သဒ္ဓိ သမ္မောဒိသု” ဟူသော တစ်စု, ဤ ၂ စုသော ပုဏ္ဏားတို့သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းဖြင့် “ဧကတောပတ္တိက ဖြစ်ကုန်၏” ဟု ဆိုရာ ရောက်သည်။]

နော-ငါတို့ကို၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ-သမ္မာအယူရှိသူတို့သည်၊ သစေ စောဒေယန္တိ-အကယ်၍ အုပြစ်တင်ကုန်အံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ အပြစ်တင်ကုန်ရာသနည်း၊) တုမှေ-သင်တို့သည်၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ နဝိဒ္ဓိတ္ထ-ရှိမမိုးကြကုန်ဘိသနည်း၊ ဣတိ သစေ စောဒေယန္တိ-နှိပ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သိသေန-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဘူမိယံ - မြေ၌၊ ပဟရန္တေနေဝ - ပုတ်ခတ်သူသည်သာ၊ ဝန္ဒနံနာမ - ရှိခိုးသည်မည်သည်၊ ဟောတိ ကိ-ဖြစ်သလော၊ အဠုလိကမပ္ပဒွိ-လက်အုပ်ချီမှုသည်လည်း၊ ဝန္ဒနံဧဝ-ရှိခိုးခြင်းသည်သာ၊ ဟောတိနနု-ဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဏ္ဏာ ဃ-ပြောဆိုကုန်အံ့၊ ဣတိ စိန္တယိသုဟု။

နာမဂေါတ္တံတိ-သည်ကား၊ ဘော ဂေါတမ-အရှင်ဂေါတမ၊ အသုကသ-ဤမည်သည့်၏။ ပုတ္တော-သားဖြစ်သော၊ အဟံဒဠ္ဍောနာမ-အဣန္ဒန်ပ် ဒဠ္ဍမည်သူသည်၊ ဣဒ-ဤအရပ်သို့၊ အာဂတောနုဟောက်လာပါပြီ၊ (အဟံ) မိတ္တောနာမ-အဣန္ဒန်ပ် မိတ္တမည်သူသည်၊ ဣဒ-ဤအရပ်သို့၊ အာဂတောပြီ၊ ဣဒံ-ဤ၊ ဝဒန္တာ-လျှောက်သူတို့သည်၊ နာမ-အမည်ကို၊ သာဝေန္တိနာမ-ကြားသိစေသူတို့မည်၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ ဝါသေဋ္ဌောနာမ-အဣန္ဒန်ပ် ဝါသေဋ္ဌမည်သူသည်၊ ဣဒ-ဤအရပ်သို့၊ အာဂတောနုရောက်လာပါပြီ၊ (အဟံ) ကစ္စာနောနာမ-အဣန္ဒန်ပ် ကစ္စာနမည်သူသည်၊ ဣဒ အာဂတောပြီ၊ ဣဒံ-ဤ၊ ဝဒန္တာ-လျှောက်သူတို့သည်၊ ဃဂါတ္ထံ-အနွယ်ကို၊ သာဝေန္တိနာမ-ကြားသိစေသူတို့မည်၏။ ဧတေ-ဤအမည် အနွယ်ကို ကြားသိစေသူတို့သည်၊ ဒလိဒ္ဒါ-ယခုအခါ၌ ဆင်းရဲကုန်သော၊ ဇိဏ္ဏာ-ပျက်စီးယိုယွင်းကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာ-အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပရိသမဇ္ဈေ - ပရိသတ်၏ အလယ်၌၊ နာမဂေါတ္တဝေသန - အမည်အနွယ်တို့၏ အစွဲမ်းဖြင့်၊ ပါကဋာ-ထင်ရှားသူတို့သည်၊ ဘဝိသာမ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (ဤအနွယ်အမည်ကို ကြားသိစေခြင်းကို) အဂ်သုကိရ-ပြုကြကုန်သတတ်။

ပန-အဖို့ဟာစပါးကား၊ ယေ-အကြင် ဗြာဟ္မဏာ ဂဟပတိကတို့သည်၊ တုဏ္ဍီ ဘူတာ-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နိသီဒိသု-ထိုင်နေကြကုန်ပြီ၊ ဝေ-ထိုပြာဟ္မဏ ဂဟပတိကတို့သည်၊ ကေရာဋ္ဌိကာစေဝ-စဉ်းလဲသူတို့သည်လည်း ကောင်း၊ [ကေရာဋ္ဌိကာတိ သဒ္ဒေါ] အန္ဓဗာလာစ-ပညာမျက်စိကန်း မိုက်သူတို့

---

၈၀ မက်သူ။ ။ဒလိဒ္ဒ (ဆင်းရဲသောကြောင့်လည်းကောင်း)၊ ဇိဏ္ဏ (ဥတုမျသနအစရှိသည်ဖြင့် ဆွေမြေ့ဟောင်းနွမ်းသောကြောင့်လည်းကောင်း)၊ ယခုအချိန်မှာ မထင်မရှားဖြစ်နေကြသော ရှေးအမျိုးကောင်းသားတို့သည် နာမည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရှေးအနွယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်၌ ထင်ရှားလိုကုန်သောကြောင့် ဤသို့ နာမည်အနွယ်တစ်ခုခု တိုထုတ်ဖေါ်၍ မိမိတို့လည်း လာရောက်ကြောင်းကို လျှောက်ထားကြသည်။

သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ-ကုန်၏။) တတ္ထ-ထို ၂ မျိုးတို့တွင်၊ ကေရာဋ္ဌကာ-ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသူတို့သည်၊ ဧကံ ကထာသလ္လာပံ-တစ်ခွန်းသော စကားကို သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ ကထာသလ္လာပေ-နှစ်ခွန်းကုန်သော စကားတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကရောန္တော-ပြုမိသူသည်လည်း၊ ဝိသာသိကော-အကျွမ်းဝင်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ-၏။ အထ-ထိုသို့ အကျွမ်းဝင်လသော်၊ [“အထ” နောက်၌ “ဝိသာသေသတိ” သည် အထ၏အနက်နှင့် တူသောကြောင့် နောက်မှ ထည့်ပါ၍ ဖြစ်ဟန်တူသည်၊ ဝိသာသေ-အကျွမ်းဝင်ခြင်းသည်၊ သတိ-ရှိလသော်” ဟု ပေးပါ]ဧကံ ဘိက္ခုံ-ဆွမ်းတစ်ခွန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒွေဘိက္ခာ-ဆွမ်းနှစ်ခွန်းတို့ကိုသော်လည်းကောင်း အဒါတုံ-မပေးခြင်းငှာ၊ နေ ယုတ္တော-မသင့်တော့၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ တတောပိ-ထိုအကျွမ်းဝင်ခြင်းမှ၊ ဝါ-ထိုပေးလျှူခြင်းမှ၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ မောစေတွာ-လွတ်စေ၍၊ တုဏ္ဍီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ နိသီဒန္တိ-ထိုင်နေကြကုန်၏။ အန္ဓဗာလာ-ပညာမျက်စိကန်းမိုက်သူတို့သည်၊ အညာဏတာယေဝ-မသိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ အဝကွိတ္တမတ္တိကာဝိဏ္ဏော ဝိယ-အောက်သို့ပစ်ချ၊ အပ်သော မြေညက်စိုင်သည်ကဲ့သို့၊ [မြေညက်စိုင်တုံးကို အောက်ပစ်ချလိုက်သကဲ့သို့ ဘာမျှ စကားမပြောတတ်ကြ-ဟူလိုပါ] ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အရပ်၌၊ တုဏ္ဍီဘူတာ-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နိသီဒန္တိ-ထိုင်နေကြကုန်၏။။

ဗြာဟ္မဏပညတ္တိ အဖွင့်

၃၀၉။ စေတာသာ စေတောပရိဝိတက္ကန္တိ-ကား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ (“အညာသိ”၌ စပ်၊) အယံ ဗြာဟ္မဏောသ-သည်၊ အာဝတကာသလတော-ရောက်လာရာအခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ အခေမုခေါ-အောက်၌ မျက်နှာရှိသည်၊ ထဒ္ဓဂတ္တော-ခက်ထန်သော ကိုယ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ [အနောနတကာယဝသေန-(မည္ဃတ်ကိုင်းသော ကိုယ်ရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်)၊ ထဒ္ဓဂတ္တော၊ နမနဝသေန-မာန၏ အစွမ်းဖြင့် ထဒ္ဓဂတ္တဖြစ်သည်မဟုတ်။] ကိုး-အဘယ်ကို၊ စိန္တယမာနော-ကြံစည်လျက်၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေပါလိမ့်မည်နည်း၊ ကိုး-အဘယ်ကို၊ စိန္တေတိ နုခေါ-ကြံပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာဝဇ္ဇေန္တော-ဆင်ခြင်တော်မူလတ်သော်၊ အတ္တာနော-ကိုယ်တော်၏။ စေတသာ-စိတ်တော်ဖြင့်၊ ဘသ-ထိုပုဏ္ဏားအား။ စိတ္တံ-ကို၊ အညာသိ-သိတော်မူပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကံ မညာယာတိ-ဟူ၍၊ (အာယသ္မတာ အာနန္ဒတ္ထေနၡ)၊ ဝုတ္တံ-လျှောက်အပ်ပြီ၊ ဝိဟညတိတိ-ကား၊ ဝိယာတံ-စိတ်ပင်ပန်းခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏။။ [ဝိယာတန္တိ စိတ္တဒုက္ခံ-ဦးကာ။]

၃၁၁။ အနုဝိလောကေတွာ ပရိသန္တိ-ကား။ ဘဂဝတော-၏။ (ပုဗ္ဗနေနဋ္ဌ စပ်)သကသမယေ-မိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပုဏ္ဏားတို့၏။ အယူဋ္ဌ၊ ပဉ္စဝုဏ္ဏနေန-ပြဿနာကို မေးတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ဥဒကေ-ရေ၌၊ မိယမာနော-သေလတ္တံဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ (သေတော့မည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊) ဥတ္ကိဝိတွာ-မြှောက်၍။ (ဆယ်၍။) ထပေလ-ကုန်း၌၊ ထပိတော ဝိယ-ထားအပ်သကဲ့သို့၊ သမပသဒ္ဓကာယစိတ္တော-အညီအမျှ ငြိမ်းအေးပြီးသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ, ပရိသသဂဏ်ဘွဲ့-ပရိသတ်ကို သိမ်းသွင်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဒိဋ္ဌသဠာနနေနေဝ - မိမိအယူကို ကောင်းစွာ သိခြင်းကြောင့် သာလျှင်၊ ဘောန္တော-အရှင်တို့သည်၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏။ ဝစနံ-ကို၊ ဥပဓာရေန္တု-ဆောင်ရွက် မှတ်သားကြပါကုန်လော၊ ဣတိ-သို့, ဝဒန္တော ဝိယ-မပြောသော်လည်း ပြောသကဲ့သို့, ပရိသဲ-ကို၊ အနုဝိလောကေတွာ-မျက်စိလှည့်ကာ ကြည့်ရှုပြီး၍၊ ဘဝဂ္ဂန်-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-လျှောက်ပြီ၊ သုဇေ ပဂ္ဂဏှာနံတာ-ကား။ ယညယနေ ဣတ္ထာယ-ယဇ်ကို ပူဇော်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ သုဇေ-ယဇ်မွှေ ယောင်းမကို၊ ဂဏှာန္တေသု-ကိုင်ယူကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏေသု-တို့တွင်၊ ပဋ္ဌမောဂါ-ပဋ္ဌမဖြစ်သော

သကသမယေ ၊ပေ၊ ဟုတ္တာ။ ။သောဏဒဏ္ဍာသည် ဘုရားရှင် မေးတော်မမူမီကပင် "မိမိ၏ ပုဏ္ဏားအယူဋ္ဌ မေးလျှင် ကောင်းမှာဘာ" ဟု တောင့်တ၍ နေ၏။ သူတောင့်တသည့်အတိုင်း မိမိတို့၏ ပုဏ္ဏားအယူဆိုင်ရာ ပြဿနာကို မေးတော်မူသောအခါ "ရေထဲ၌ သေတော့မည့် ဖြစ်နေသူကို ဆယ်ယူ၍ ကုန်းပေါ်၌ တင်ထားလိုက်သကဲ့သို့ နဂိုက ဓိတ်ပင်ပန်းခြင်းမှ အလွန်သက်သာရာရလေသည်။ [အခြားပြဿနာ မေးမည်ကို စိုးရိမ်နေခြင်းသည် ရေထဲ၌ သေတော့မည့် သူနှင့် တူ၏။ ယခုအခါ မိမိတို့၏ ပုဏ္ဏားအယူနှင့် ဆိုင်သော ပြဿနာကို မေးတော်မူခြင်းသည် ရေမှ ဆယ်၍ ကုန်းပေါ်၌ တင်ထားအပ်သူနှင့် တူ၏။]

ပရိသံ ၊ပေ၊ အဝေါစ။ ။ပရိသတ်က (မိမိကို အထင်ကြီးဘောင်) သိမ်းသွင်းခြင်းအကျိုးငှာ မျက်လုံးဖြင့် လှည့်လည်၍ ကြည့်လိုက်၏။ ထိုသို့ကြည့်ခြင်းသည် မိမိအယူကို ကောင်းစွာသိသည့်အတွက် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ဖြေမည်ဖြစ်ရကား "အရှင်တို့သည် ကျွန်ုပ်၏ ယခု ဖြေဆိုမည့်စကားကို မှတ်သားထားလိုက်ကြပါ" ဟု မပြောသော်လည်း ပြောသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ယခုခေတ်၌ မိမိပိုင်သော ပြဿနာကို ဖြေခါနီးဝယ် ပရိသတ်ကို (ကြွားကြွယ်) ကြည့်သကဲ့သို့တည်း။ [ဒိဋ္ဌသဠာနနေနေဝါတိ အတ္တာနော လဒ္ဓိသဠာနနေနေ၀-ဌိကာသစ်။]

သုစေ ပဂ္ဂဏှာနံ။ ။ဤပုဒ်ကို ပဋ္ဌမော ဒုတိယောတို့၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သော ကြောင့် နိဒ္ဒါရဏတ္တ ဆဋ္ဌီဟုလည်းကောင်း, ပဥ္စမသာရသည် အနက်ထူး မရှိဟုလည်းကောင်း သိစေလို၍ "သုစေ ဂဏှန္တေသု" ဟု သတ္တမီဖြင့် ဖွင့်သည်။ "သုဇာ" ဟူသည် ယဇ်စာ ထမင်းချက်ရာ ခူးရာ၌ အသုံးပြုအပ်သော ယောင်းမတည်း။ "ဟဒ္ဒါနွာဒီနံ-ယဇ်ပူဇော်ကြောင်း ထမင်းအစရှိသည်တို့ကို၊ သုခဝုတ္တာဒတ္ထံ-လွယ်ကူစွာ ယူခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဇာယတီတိ သုဇာ" ဟု ပြု၊ သုပုဒ္ဓ + ဇနဓာတ် + ကွိပစ္စည်း။ [သုဇန္တိ ဟောမဒဗ္ဗီ၊ ပဂ္ဂဏှန္တေသူတို့ ဇဟနတ္ထံ (ယဇ်ပူဇော်ခြင်းအကျိုးငှာ)၊ ဂဏှနကေသု, ဣဒ္ဓရုပိဒ္ဓေသူတို့ အတ္တောဝ၊ ဣဒ္ဓရုဝေဒနည်းအရ ယဇ်ပူဇော်ရသော ကြောင့် ထိုယဇ်ယောင်းမကို ဣဒ္ဓရုပိဒ္ဓဝတတ်သူတို့သာ ကိုင်ခွင့်ရှိသည်။]

ပဓာနပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယောဝါ-ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ အဘ္ဘော၊ [ရှေးဆရာတို့၏၊ အဖွင့်ကို ပြုလိုၗ် "သုဇာယ ဒီဃျမာနဲ" စသည် မိန့်။] သုဇာယ-ဖြင့်၊ ဒီဃျမာနဲ-ပေးအပ်သော၊ အဟာယာဂ်-ကြီးစွာသော ယဇ်ကို၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏ္ဍာနဲ-ခံယူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ("ပဋ္ဌမောဝါ ဒုတိယောဝါ"ဒ္ဒ် စပ်၊) ဣတိ-သို့၊ ပေါရာဏာ-ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်၊ (အာဟု-ဂုန်ပြီ)။

ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဗြာဟ္မဏော-သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်၊ သကသမယ ဝသေန-မိမိတို့၏ ဉစ္စာဖြစ်သော ပုဏ္ဏားအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သမ္ဘဝေ-ကောင်းစွာ သာလျှင်၊ ဟဉ္စိ-ပြယနာကို၊ ဝိသမဒ္ဒေသိ-ဖြေဆိုပြီ၊ ပန-ကား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝိသေသတော-ထူးခြားသော ဝိဇ္ဇာစရဏအားဖြင့်၊ ဥတ္တမမြတ်ဟူဏသ-မြတ်သော အရိယာဗြာဟ္မဏကို၊ ဒဿနတ္ထံ-ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဣမေသံ ပနာတိ အာဒိ-အစ၌ရှိသော စကားကို၊ အာဟ-မူပြီ။

ပဋ္ဌမောဝါ ဒုတိယောဝါ။ ။တတ္ထ သန္ဓိပတိတေသု (ထိုယဇ်ပူဇော်ရာ အရပ်၌ စည်းဝေးသူတို့တွင်၊) ယနေကြိုယာယ (ယဇ်ပူဇော်မှုကို ပြုရာ၌)၊ သမ္ဘဝနောဝါ (အားလုံးထက် ပဓာနဖြစ်သော ပဋ္ဌမ ယဇ်ဆရာသော်လည်းဖြစ်ရမည်၊ ပဋ္ဌမသဒ္ဒါသည် ဤနေရာ၌ ပဓာန အနက်ဟောတည်း) ဒုတိယောဝါတိ တဒန္တရောဝါ၊) ထိုပဋ္ဌမဆရာ၏ အခြားမဲ့ ဒုတိယ ဆရာသော်လည်း ဖြစ်ရမည်။)

သုဇာယ ၊ပေ၊ ပေါရာဏာ။ ။ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့ကို "ပေါရာဏာ" ဟု ဆိုသည်၊ ပြအပ်ပြီးသော အဖွင့်သည် မိမိ၏ အယူဖြစ်၏။ ရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာတို့ကား သုဇဲကို "သုဇာယ" ဟု ကရိုက်ားအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ဟုလည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဏ္ဍာနဲ အရ အလျှံခံယူသူကိုလည်းကောင်း၊ သုဇဲ (သုဇာယ) ၏ စပ်ပုဒ်ကို "ဒီဃျမာနဲ မဟာယာဂ်" ဟု ထည့်၍လည်းကောင်း ဖွင့်ကြသည်၊ ဤနည်း၌ ပသည် ပတိနှင့် အနက်တူတည်း။ (တစ်နည်း) "သုဇာယ+ဒီဃျမာနဲ သုဇဲ" ဟု ဒီဃျမာန အနက်၌ အပစ္စည်းသက်လေလို့၍ "သုဇာယ ဒီဃျမာနဲ" ဟု တဒ္ဓိတ် ဝိဂြိုဟ်ပြသည်ဟုပ ဋီကာသစ်၌ တစ်နည်းဖွင့်သေး၏။ မဟာယာဂ်ကား အဘိဓေယျ ပြတည်း၊ ["အဂ္ဂိဟုတ္တမုခါ ယညာ-ယဇ်တို့သည် မီးပူဇော်ခြင်းသာလျှင် အဦးအစ ရှိကုန်၏"နှင့်အညီ ယဇ်ပူဇော်သောအခါ ရှေးဦးစွာ မီးထသို့ယောင်းမအဖျားဖြင့် ထောပတ် စသည်ကို ထည့်ပေးရမ်း။ ထို့ကြောင့် "သုဇာယ ဒီဃျမာနဲ" ဟု ဆိုသည်။]

နည်း ၂ ပါး အထူး။ ။ပုဒ္ဒနည်း၌ ယဇ်စာဝေဖို့ရန် ယောင်းမကို ကိုင်ရသူ တို့တွင် ပဋ္ဌမဆရာ, သို့မဟုတ် ဒုတိယဆရာကို "ပဋ္ဌမောဝါ ဒုတိယောဝါ" ဟု ဆိုသည်၊ ဒုတိယ နည်း၌ ထိုသို့ ဝေသောအခါ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ အလျှံခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ "ပဋ္ဌမောဝါ ဒုတိယောဝါ" ဟု ဆိုသည်။

ဣတိ ၊ပေ၊ အာဒီမာဟ။ ။ဤသို့ ပုဏ္ဏားဖြေအပ်သော အဖြေသည် မိမိတို့၏ ပုဏ္ဏားအယူအားဖြင့် မှန်ကန်သော အဖြေပင်ဖြစ်၏။ သို့သော် ဘရာဟ္မဏ်သည် ပုဏ္ဏားတို့ ပညတ်အပ်သော ဝိဇ္ဇာစရဏမှ ထူးသော ဝိဇ္ဇာစရဏအားဖြင့် ဖြစ်သော မြတ်သောအရိယ

၃၁၃။ ဧတဒဝေါစုံတိ-ကား၊ ဇာတိဝဏ္ဏ မန္တသမ္မန္ရော-ဇာတ်နှင့် ပြည်စုံသူ, အဆင်းနှင့် ပြည်စုံသူ, မန္တာန်နှင့် ပြည်စုံသူသည်၊ ဗြာဟ္မဏော-ပုဏ္ဏားသည်၊ သစေ နဟောတိ-အကယ်၍ မဖြစ်အုံ၊ အထ-ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်၊ ကောစရဟိ-အဘယ် အဂိါနှင့် ပြည်စုံသူသည်၊ လောကေ-၌၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လတ္တံနည်း၊ နေ-ဝါတို့ကို၊ အယ် သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ နာသေတိ-ဖျက်ဆီး၏၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ အသ-ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏၊ ဝါဒံ-ဝါဒကို၊ ပဋိကွိဝိသာမ-ပယ်ကုန်အုံ၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေတွာ-၍၊ ဧတံ-ဤမာဘဝံ သောဏဒဏ္ဍောအစရှိသော စကားကို၊ အဝေါစုံ-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

အပဝဒတီတိ-ကား၊ ပဋိပက္ခိပတိ-ပယ်မြှစ်၏။ [“အပဝဒတိ” ၌ အပနေတွာ (ပယ်ရှားပြီး) ဝဒတိ” ဟု သဒ္ဒတ္ထ မှတ်ပါ၊ ပဋိပက္ခိပတိ-ကား အဓိပ္ပာယတ္ထတည်း။] အနုပဗ္ဗန္ဓတိတိ-ကား၊ အနုပဝိသတိ-အစဉ်အတိုင်း ပြေးဝင်၏။ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ (“အာဟံသု” ၌ ၅ပါ) တွဲ-အရှင်သည်၊ ပသာဒဝသေန-ကြည်ညိုခြင်း၏၊ အစွမ်းဖြင့်၊ သမဏဿ ဂေါတမ-ကို၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂန္ဓကာမော-ဆည်းကပ်ခြင်းဌာ အလိုရှိသည်၊ သစေ (အသိ)-အကယ်၍ဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံ သတိ-သော်) ဂန္ဓ-ဆည်းကပ် ပါလော၊ ဗြာဟ္မဏသာ-၏၊ သမယ-အယူကို၊ မာဘိန္ဒိ-မဖျက်ဆီးပါလင့်၊ ဣတိ အဓိပ္ပာယေန-ဤသို့သော အလိုဖြင့်၊ အာဟံသု-ကုန်ပြီ။

၃၁၄။ ဧတဒဝေါစုတိ-ကား၊ ဣမေသု ဗြာဟ္မဏောသု-တို့သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ (ပါဠိတော်၌လာသည့်အတိုင်း၊) ဧကပ္ပဟာရေနေဝ-တပြိုင်နက်ထည်းအားဖြင့် သာလျှင်၊ ဝိရဝဂ္ဂေသု-မြည်တွန်ကြကုန်လသော်၊ အယံ ကထာ-ဤစကားသည်၊ ပရိယောသာန်-အဆုံးသို့ နဝိဿတိ-ရောက်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ နေ-ထိုပုဏ္ဏားတို့ကို၊ နိသေဒ္ဒေ-အသံ မရှိသည်တို့ကို၊ ကတ္တာ, သောဏဒဏ္ဍောနေဝ-နှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဒီ, ဓာထေမိ-ပြောဆိုရတော့အုံ၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေတွာ-ကြံတော်မူ၍၊ သစေ ခေါ တုမှာ ကန္တိ အာဒိက-အစရှိသော၊ ဧတံ ဝစနံ-ကို၊ အဝေါစ-မိန့်တော် မူပြီ။

ဗြာဟ္မဏကို နောက်ဆုံး၌ ပြတော်မူခြင်းငှာ “ဣမေသံပန” စသော ဒုတိယပြဿနာကို မေးတော်မူပြန်သည်၊ ပါဠိတော်အစဉ် ကြည့်ပါ၊ [ဝိသေသတောတိ ဝိဇ္ဇာစရဏ ဝိသေသတော, နဗြာဟ္မဏေဟိ ဣဿိုတဝိဇ္ဇာစရဏာမတ္တတောဝ၊ ဥတ္တမ ဗြာဟ္မဏသာတိ အနုတ္တရ ဒဿိဏေယျ တာယ ဥတ္တမ ဗြာဟ္မဏသား-ဠီကာ။]

ဇာတိဝဏ္ဏမန္တ သမ္မန္ရော။ ။ဒုတိယပြဿနာ၌ ဝဏ္ဏကို ပယ်လိုက်၏၊ တတိယ ပြဿနာ၌ မန္တန်ကို ပယ်လိုက်၏။ စတုတ္ထပြဿနာ၌ ဥဘတော သုဇာတော စသောဇာတိကို ပယ်လိုက်ပြန်၏၊ ထိုသို့ ၃ မျိုးလုံး ပယ်လိုက်သောအခါ ပုဏ္ဏားတို့က မခံနိုင်ကြသောကြောင့် “မာ ဘဝ” စသည်ဖြင့် ကန့်ကွက်ကြလေသည်။

၃၁၅-၃၁၆။ သဟမမ္ဘေနာတိ-ကား။ သကာရဏေန-အကြောင်းနှင့်တကွ၊ [“ကာရဏေန-နှင့်၊ သဟ-ကွ” ဟုလည်း ရှိ၏။ “ပဋိဝစနံ ကရိဿာမိ” ဟု ပါဠိတော် ၌စပ်၊] သမသမောတိ-ကား။ ဧကဒေသမတ္တံ-တစ်စိတ်တဒေသမျှကို၊ ထပေတွာ-ထား၍။ သမဘာဝေန-တူသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ သမော-တူသူသည်၊ သတ္တကာရေန-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သမော-သည်၊ (“နံ ကတ္တိ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဣတိအတ္ထော။ အဟမသ၊ ၊ပေ၊ ဇာနာမိတိ-ကား၊ ဘဂိနိယာ-နှမ၏၊ ပုတ္တာသ-၏။ မာတာပိတရော-မိဘတို့ကို၊ ကိं နဇာနိသ္သတိ-အဘယ်မှာမသိဘဲ ရှိလတ္တံ့နည်း။ ကုလကောဋိပရိဒီပနံ-အမျိုးတို့၏အစကို ထင်ရှားပြခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဇဝ-သို့၊ (အဟမသ မာတာပိတရော ဇာနာမိဟူ၍၊) ဝဒတိ-ပြောဆို၏။ [ကုလကောဋိပရိဒီပနံတိ ကုလအာဒိ ပရိဒီပနံ-ဦးကာသစ်၊ စာအုပ်တို့၌ “သန္ဓာယေဝ” ဟု ရှိသော်လည်း “သန္ဓာယေဝ” ဟု ရှိမှ စာသွားကောင်းမည်။]

မုသာဝါဒမ္ပိ ဘဂဝေယျာတိ-ကား၊ [“မုသာပိ ဘဂဝေယျ” ဟု ရှေးစာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။] အတ္ထဘဉ္ဇနကံ-စီးပွားကို ဖျက်ဆီးတတ်သော၊ မုသာဝါဒ-မုသာဝါဒကို၊ ကထေယျ-ပြောရာ၏။ [ကမ္မပထမြောက်သော မုသာဝါဒဟု သိစေလိုရဲ့ “အတ္ထဘဉ္ဇနကံ” ဟု ဝိသေသနပြုသည်။] ကိं ဝဏ္ဏော ကရိဿတီတိ-ကား၊ အဘ္ဗန္တရေ-ကိုယ်တွင်း၌၊ ဝုဏော-ငါးပါးသီလဟူသော ဝုဏ်သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ [ယထာဝုတ္တေ ပဠသီလေ-ဦးကာ၊] (ဝဏ္ဏော-အဆင်းသည်၊) ကိံ-အဘယ်ကို၊ ကရိဿတိ-ပြုနိုင်လတ္တံ့နည်း၊ (တစ်နည်း, ကိं ကရိဿတိ-ဘာတတ်နိုင်လတ္တံ့နည်း)

သမသမော။ ။သမောယေဝ-တူသည်သာလျှင်+ဟုတ္တာ-၍+သမော-တူသူတည်း၊ သမသမော၊ ဟုတ္တာ အလယ်ပုဒ်ကြော၊ “သမသမ” ဟု အနက်တူသဒ္ဒါ ၂ ချက်ဆင့်သောကြောင့် “ထပ်တူထပ်မျှ တူသူ-အလွန်တူသူ” ဟု အနက်ယူစေလိုရကား “သမဘာဝေန ၊ပေ၊ အတ္ထော” ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထဖွင့်သည်၊ ထိုတွင် သမဘာဝေနသည် သမောဟုတ္တာ၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊ ဥပမာ-ဟောတုံ+ဟုတ္တာ+ပစ္စယောက်ကို “ဟောတုဘာဝေန+ပစ္စယော” ဟု ဖွင့်သကဲ့သို့တည်း၊ သဗ္ဗာကာရေနသည် သမဘာဝေန၏ အဓိပ္ပာယတ္ထ။

ဧကဒေသမတ္တံ။ ။လောကဋ္ဌ အမ္ဘာမွေး ညီနောင် ၂ ယောက်သည် “အဆင်းအားဖြင့် ထပ်တူထပ်မျှ တူကြ၏” ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း တစ်ချို့နေရာ၌ မသိမသာကွဲပြားတတ်သေး၏။ ထိုသို့ ကွဲပြားတတ်သည်မှာ “မတ္တဘူး” ဟု ဆိုရလောက်အောင် မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် “ထပေတွာ ဧကဒေသမတ္တံ” ဟု ဝိသေသနပြုသည်။ [ဤထပေတွာ ဧကဒေသမတ္တံ သမဘာဝေန သမောဟုသောပါဠိဖြင့် အဆင်းအားဖြင့် အနည်းငယ်ယုတ်လျော့နေသော ဟီနဝပမာကို ကားပြစ်၍ သဒိသူပမပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြသည်၊ ဟီနောပမဝေသနာပိ သမတာ ဝုစ္စတိတိ နိ၀ဏ္ဏော်ဏ္ဏော ထပေတွာ ဧကဒေသမတ္တံတိ အာဒိမာဟ-ဦးကာ။]

အသ-ထိုအင်ကလုလင်၏၊ ဗြာဟ္မဏာဘာဝ - ဗြာဟ္မဏ၏အဖြစ်ကို၊ ရက္ခိတုံ-စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ ကိ သက္ခိသတိ - အဘယ်မှာစွမ်းနိုင်လတ္တံနည်း၊ ဣတိ အဏ္ဍော။

(တုမှာကံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ ဧဝ-သို့၊ ပရိဝိတဏ္ဍော-အကြံသည်၊) အထာပိ သိယာ-အဘယ်၍မူလည်း ဖြစ်ငြားအုံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ဖြစ်ရာသနည်း၊) ပုန-ဖန်၊ [သီလပျက်ပြီးနောက် တစ်ဖန်ထပ်၍-ဟူလိုး] ပဏတိ-သီလေ-ပင်ကိုယ်သီလ၌၊ ဌိတသေ-တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဗြာဟ္မဏာဘာဝ-ဗြာဟ္မဏ၏အဖြစ်ကို၊ (ဝဏ္ဏာဒယော-အဆင်းအစရှိသည်တို့သည်၊) သာဝေန္တိ-ပြီးစေနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ သောအကြံသည်၊ (အထာပိ သိယာ-အုံ့၊) ဧဝမ္ပိ-ဤသို့ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊ သီလ မေဝ-သည်သာ၊ (ဗြာဟ္မဏာဘာဝ-ကို၊) သာဝေယတိ-ပြီးစေနိုင်လတ္တံ။

ကသ္မာ-ကြောင့်၊ သီလမေဝ-သီလသည်သာ၊ (ဗြာဟ္မဏာဘာဝ-ဗြာဟ္မဏ၏ အဖြစ်ကို၊) သာဝေယတိ-ပြီးစေနိုင်လတ္တံနည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အသ-ထိုအင်ကလုလင်၏၊ တသ္မိ-ထိုသီလသည်၊ အသတိ-သော်၊ ဗြာဟ္မဏာဘာဝေါ-ဗြာဟ္မဏ၏အဖြစ်သည်၊ နာဟောသိ-မရှိတော့ပြီ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဝဏ္ဏာ ဒယော-အဆင်း အစရှိသည်တို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏာဘာဝသ-ဗြာဟ္မဏာအဖြစ်၏၊ အင်-အကြောင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်ထင်ခြင်းသည်၊ သမ္မောဟမတ္တံ-ပြင်းစွာ

အထာပိ သိယာ ၊ပေ၊ သာဝေန္တိတိ။ ။ယဒိပိ တုမှာကံ ဧဝ ပရိဝိတဏ္ဍော သိယာ၊ ဘိန္နသီလသေါ ပုန ပဏတိသီလေ ဌိတသေ ဗြာဟ္မဏာဘာဝ ဝဏ္ဏာဒယော သာဝေန္တိတိ ဧဝ သိယာတိ အဏ္ဍော-ဦးကာသစ်၊ ဦးကာဟောင်းသ္မာကား "သာဝေတိ" ဟု ကေတ္တိ-ကို တွေ့ရ၍ "ဝဏ္ဏော" ဟု ကတ္တားထည့်သည်၊ ဤသို့ ဝဏ္ဏောဟု ကတ္တားထည့်ရခြင်းမှာ နိဒဿနနည်း မျှသာဟု ပြလို၍ "မန္တဇာတီသုပိ ဧသေဝနယော" ဟု ညွှန်သည်။

တသ္မိ ဟိသ။ ။ကသ္မာတိ ဧ အာဟ တသ္မိ ဟိသောတိ အာဒိ-ဦးကာ၊ ဤသို့ ဦးကာကျမ်းတက်ပုံကို ထောက်၍ တသ္မိစသော ဝါကျကို ဟေတုဝါကျဟု ယူပြီးလျှင် ရှေ့ဝါကျ သို့ ဖလဝါကျအဖြစ်ဖြင့် ပြန်လှည့်ရသည်။ [သမ္မောဟမတ္တံ ဝဏ္ဏာဒယောတို ဝဏ္ဏမန္တဇာတိယော ဟိ ဗြာဟ္မဏာဘာဝယ အင်္ဂန္တိ သမ္မောဟမတ္တမေတံ အသမဝေဝကို့တာဘိမာနဘာဝ ဟေတု-စရိုးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ မှတ်ထင်ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း-ဦးကာ။]

မှတ်ချက်။ ။ဗြာဟ္မဏာဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါကို ရွေးချယ်ရာ၌ ဝဏ္ဏ မန္တ ဇာတိ တို့သည် တကယ်အစစ် အကြောင်း မဟုတ်ကြ၊ သမ္မောဟမတ္တတို့သာ ဖြစ်၏။ "သီလနှင့် တကယ် စဉ်းစားတတ်သော ပညာသည်သာ ဗြာဟ္မဏာအစစ်ဖြစ်ကြောင်း" ဟူသော အယူသည် သောဏဒဏ္ဍာပုဏ္ဏာနှင့် ဗုဒ္ဓအလိုတော် ဖြစ်၏။ ဤသို့ဖြစ်ပုံကို ထောက်၍ ယခုအခါ သမဏာ ဘာဝ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရွေးချယ်ရာ၌လည်း အဆင်းလှခြင်း, စားမေးပွဲအောင်ခြင်း, အမျိုး ကောင်းခြင်းဟူသော အင်္ဂါတို့သည် ပဝေနမဟုတ်ကြ၊ သီလရှိခြင်း ဝိပဿနာပညာရှိခြင်းတို့သာ ပဝေနဖြစ်သည်ဟု မှတ်ချက်ရသည်။

တွေဝေခြင်းမျှသာတည်း၊ (တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊) သီလမေ၀-သည်သာ၊ ဗြာဟ္မဏ ဘာ၀ပ်-ကို၊ သာဝေသတိ-လတ္တံ့၊ ပန-ဆက်၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ သုတ္တာ-၍၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ အာ၀ရိယော-ဆရာသည်၊ သ၀ဘာ၀-ထင်ရှားရှိသော သဘောကို၊ (အစစ်အမှန်ကို၊) အာဟ-ပြောဆိုပြီ၊ အကာရဏာ၀-အကြောင်းမရှိ ကုန်ဘဲသာ၊ မယံ-တို့သည်၊ ဥဒ္ဓျာယိမှာ-ကွဲရဲ့ဓိကုန်ပြီ၊ ဣဒါနိ-ဤသို့ကြောင့်၊ တုဏ္ဍီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အဟေသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ။

သီလပညာကထာအဖွင့်

၃၁၇။ တတော-ထိုသို့ဆိတ်ဆိတ်နေရာ အခါမှ၊ (ပရံ-နောက်၌၊) ဘ၀ဝါ-သည်၊ (အာဟ၌ စပ်၊) ဗြာဟ္မဏောနမ-ပုဏ္ဏားသည်၊ ပဇ္ဇော-ပြဿနာကို၊ ကထိတော-ဖြေဆို အပ်ပြီ၊ [ရေးစာအုပ်တို့၌ "ကထိတေ ဗြာဟ္မဏောန ပဇ္ဇေ" ဟု ရှိ၏။] ပန-ထိုသို့ပင် ဖြေဆိုအပ်ပြီးပါသော်လည်း၊ ဧတ္ထ-ဤဖြေဆိုအပ်ပြီးသော အနက်၌၊ (ဤအင်္ဂါ ၂ ပါး၌၊) ပတိဋ္ဌာတုံ-တည်ဆေခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿတိ ကိ-စွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော၊ နု သက္ခိဿတိ ကိ-မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော၊ ဣဒါနိ-ဤသို့၊ တသ္မာ-ထိုပုဏ္ဏားကို၊ ဝိမံသနတ္ထ-စုံစမ်းတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဣဒါနိ-ယခု ပန ဗြာဟ္မဏာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

သီလပရိဓေတာတိ-ကား၊ သီလပရိသုဒ္ဓါ-သီလကြောင့် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ပါ၏။ ယတ္ထ သီလံ တတ္ထ ပညာတိ-ကား၊ ယသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ-၌၊ သီလ-သည်၊ (အတ္ထိ၊) တတ္ထေ၀-သီလရှိရာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌သာ၊ ပညာ-၀ိပဿနာစသော

ကထိတေ ပဇ္ဇေ။ ။ပုဏ္ဏားသည် သီလ၀ါ စ ဟောတိ အစရှိသည်ဖြင့်, အင်္ဂါ ၂ ပါးကိုသာ အတည်ထား၍ ပြဿနာကို ဖြေဆိုအပ်ပြီးသော်. . . ဤမိဖြေဆိုအပ်ပြီးသော ပြဿနာ၌ (အင်္ဂါ ၂ ပါး၌) တည်နိုင်ရာ မတည်နိုင်ရာ (အပြောင်းအလွဲ လုပ် မလုပ်) ကို စုံစမ်းတော် မူခြင်းငှာ "ဣဒါနိ ပန" စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။ [အင်္ဂါ ၂ ပါးတွင် တစ်ပါး၀ါ၁ါးကို ဖယ်ထား၍ အခြားတစ်ပါးကိုသာ ယူလျှင် ထိုအင်္ဂါ ၂ ပါး၌ မတည်နိုင်၊ ၂ ပါးလုံးကို ယူမှသာ ထိုအင်္ဂါ ၂ ပါး၌ တည်နိုင်ရာရောက်သည်။]

ဖုတ်ရကိ။ ။ဤကျမ်းတက်ပုံ၌ "ဝိမံသနတ္ထ" ဟု ဆိုပုံကို ကြေါ်ကပါ၊ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ပုဏ္ဏားကို ထိုအင်္ဂါ ၂ ပါး၌ တည်နိုင်-မတည်နိုင် စုံစမ်းနေဖွယ် မလိုပါ၊ သို့ရာတွင် အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ၌ကား စုံစမ်းဖွယ်, စဉ်းစားဖွယ် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အခြားသူတို့ စဉ်းစားဖွယ်ကိုပင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ စဉ်းစားဖွယ်အနေအားဖြင့် ဆိုထားဟန်တူသည်ဟု ကြေါ်၊

သီလ၀ရိဓေတာ။ ။ဓေတာ၌ ဓာ၀ုဓာတ်သည် မဇ္ဈန-ပွတ်တိုက် ဆေးကြော ခြင်းအနက်ကို ဟောင်း၊ တ၀စ္ဆည်းသည် ကံအနက်ဟောတည်း၊ ဓာ၀မ္ အာ၀ကို သုတ်ကြီးဖြင့် ညြပြု၊ ပရိသဒ္ဒါသည် ထက်ဝန်းကျင် (အကုန်အစင်) အနက်ကို ဟော၏၊ ထိုသို့ ဆေးကြော အပ်ပြီးသော ပညာသည် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သောကြောင့် "ပရိသုဒ္ဓါ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ဟု ဖွင့်သည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ၌ သုခေ၀တ်ကား ဒိ၀ါဒိ အကမ္မကဖြစ်၍ ကတ္တားဟောသာတည်း၊

ပညာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဒုသီလေ-သီလမဒ္ဒရိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌၎်၊ ပညာ-သည်၊ ကုတောဘာသယ်မှာ ရှိအံ့နည်း၊ (ဣတိ-ဤကား ပုဏ္ဏားတို့၏ အလိုတည်း၊) ဝါ-နည်း၊ ပညာ ရဟိတော-ဝိပဿနာပညာမှ ကင်းသော၊ ဇဋေ-ထိုင်းမှိုင်းသော၊ ဇဋမုဝေ-အရိယိုသော ခံတွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌၎်၊ (တစ်နည်း-ဇဋမုဝေ-အဖျင်းအအ၌)၊ သီလ-ပြည့်စုံသော သီလသည်၊ ကုတော-နည်း၊ ဣတိ-ဤကား ပုဏ္ဏားတို့၏အလိုတည်း။

သီလပညာဏန္တိ-ကား၊ သီလဉ္စ-သီလလည်း၊ ပညာဏဉ္စ-အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဝိပဿနာစသော ပညာလုံးလည်း၊ သီလပညာဏာ-သီလ, အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဝိပဿနာစသော ပညာ၊ ပဲညာဏန္တိ-ကား၊ ပညာယေ-

---

[ဓောဝိတတ္တာဝ ပရိသုဒ္ဓန်-ဆေးကြောအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဟ သီလပရိသုဒ္ဓါတိ၊ သီလသမ္ပတ္တိယာ သတ္တေဟိ သုဒ္ဓါ၊ အနုပတ္ထိလိဋ္ဌာတိ အဏ္ဍောဒ-ဋီကာသစ်။]

ကုတော ဒုသီလေ ပညာ။ ။သမာဟိတော ယထာဘူတံ ဇာနာတိ-သမာဓိ ရှိသည်သည် ဟုတ်မှန်စွာ သိ၏။ ထို့ကြောင့် ဒုသီလဝုဋ္ဌိလည်သည် သမာဓိ မရှိရကား ဝိပဿနာဟု ခေါ်အပ်သော ပညာသည် ထိုသူ့သန္တာန်၌ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။ [ကုတော ဒုသီလေ ပညာ, အသမာဟိတတ္တာ ဘယာ-ဋီကာ၊ ဤစကားဖြင့် ပညာအရ ကျက်ဉာဏ်ဟု ခေါ်နေအပ်သော သညာအမှတ် မဟုတ်ဟု သိပါ။]

ဇေလေ, ဇဋမုဝေ။ ။ဇလတိ ဂဏ္ဌိဘဝတိ-တစ်ခဲနက်ဖြစ်၏၊ ခွဲခြားစိတ်ဖြာ၍ မသိတတ်၊ ဣတိ ဇလေ၊ လကို ဆုပါ၍ "ဇဋ" ဟု သဏ္ဌာန ရှိ၏။ ပါဠိ၌ "ဇဋ" ဟုလည်းရှိ၏။ ခွဲခြားစိတ်ဖြာ၍ မသိတတ်သော ထိုင်းမှိုင်းသူတည်း။

ဇဋမုဝေ။ ။တချို့, ထိုင်းမှိုင်းသူသည် ခံတွင်းမှ အရိုအရွဲ့ တံထွေးရည် ယိုကျသောကြောင့် "ဇဋမုဝ" လည်း မည်၏။ ဇဋော + မုခေ ယဿာတိ ဇဋမုခေါ်၊ ခကို ဝပြု၍ "ဇဋမုဝ" ဟု ဖြစ်၏။ ဤနည်းဌ ဇဋသဒ္ဒါသည် "လာလာ ခေဋ္ဌော ဇဋ္ဌော ဘဝေ" အဘိဓာန် (၂၈၁) ၌ တံထွေးအနက်ဟောတည်း။

ဇဋမူဂေါ။ ။"ဇဋမူဂေါ တု ဝတ္ထုံစ, သောတုတ္တာ ကုသလော ဘဝေ" အဘိဓာန် (၂၈၂) နှင့်အညီ စကားပီအောင်လည်း မပြောနိုင်၊ နားလည်း မကြားသော အအ-နားထိုင်းသူသည် ဇဋမူဝမည်၏။ "ဇဋ္ဌောစ-စကား မပြောတတ်သူလည်း ဟုတ်၏. သော-သည်၊ မူဂေါစ-နားပင်းသူလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ ကမ္မဝေရဲ့ ပြေပါ။ [ထောမနိဓိ၌ "ဇဋမူက" ဟု ရှိ၏။ " ပဓိရ (နားပင်းသူ) သည် ဇဋမည်၏၊ စကား မပီသူသည် မူကမည်၏" ဟု ပြောင်းပြန် အနက်ဖွင့်၏။]

ကုတော သီလံ။ ။ထိုသို့ ဇဋ, (ဇဋမူဂ) ဖြစ်နေသူသည် သီလဝိဘာဝ (သီလ အပြားကိုလည်း) မသိ၊ သီလပရိသောနေ့ပါယ (သီလစင်ကြယ်ခြင်း၏ နည်းလမ်းကိုလည်း) မသိ၊ ထိုကဲ့သို့သောပဝိုဋ္ဌလ်၌ အဘယ်မှာလျှင် ပြည့်စုံသောသီလ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း။ [ကုတော သီလ, သီလဝိဘာဝဃ သီလပရိသောနေ့ပါယသစ အဇာနနတောဝ-ဋီကာ။]

ဝိပဿနာစသောပညာပင်တည်း။ ဧဝမေတံ ဗြာဟ္မဏာတိ-ဏဟူသောစကားကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဗြာဟ္မဏသ-၏။ ဝစန်-ကို၊ အနုဇာနန္တော-ခွင့်ပြုတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ-ထိုဧဝမေတံဗြာဟ္မဏအစရှိသော စကားရပ်၌၊ သီလပရိဝေဒေါ ပညာတိ-ကား၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန-ဖြင့်၊ ဓေတာ-ဆေးကြောအပ်ပြီ၊ ပန-ပရိယာရယက္ခမ္မတစ်ပါး၊ စောဒကပက္ခတို့ ဆိုဦးအံ့၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ သီလေန-ဖြင့်၊ ပည်-ကို၊ ဓေဝတိ-ဆေးကြောနိုင်သနည်း၊ ယသ ပုထုဇနသ-၏။ သီလ-သည်၊ သဒ္ဓိအသီတိဝဿာနိ-အနှစ်ခြောက်ဆယ်, အနှစ်ရှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး၊ အခဏ္ဍ-မကျိုးမပြတ်သည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မရဏကာလေပိ-သေခါနီး အခါ၌လည်း၊ သဗ္ဗကိလေသေ-တို့ကို၊ ယာဝတေတ္ထာ-သတ်ဖြတ်၍၊ ["စျာပေတ္ထာ-လောင်မြိုက်၍"ဟုလည်း ရှေးစာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။] သီလေန-ဖြင့်၊ ပည်-ကို၊ ဓေဝိတ္ထာ-ဆေးပြီး၍၊ အရဟတ္တာ-အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဂဏှာတိ-ယူနိုင်၏။ (ကောဝိယ-အဘယ်ထေရ်ကဲ့သို့နည်း၊) ကန္ဒရသာလ ပရိဝေဏော-ကန္ဒရသာလပရိဝုဏ်၌၊ မဟာသဋ္ဌိဝဿတ္ထေရော ဝိယ-ဝါခြောက် ဆယ်ရပြီးသော မဟာထေရ်ကဲ့သို့တည်း။

ကိရ-ချဉ်းအံ့၊ ထေရေ-ထေရ်သည်၊ မရဏမဇ္ဈေ-သေရာ ညောင်စောင်း၌၊ နိပဇ္ဇိတ္တာ-လျောင်း၍၊ ဗလဝဝေဒနာယ-အားကြီးသော ဝေဒနာကြောင့်၊ နိဗ္ဗာနန္တေ-ပြီးတွားနေစဉ်၊ တိသေမဟာရဏာ-တိသမည်သော မဟာရဏာသည်၊ ထေရ်-ထေရ်ကို၊ ပသိဿာမိ-ဖူးမြင်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂန္ဓာ-သွား၏၊ ပရိဝေဏ ဒ္ဝါရေ-ဝရိဝုဏ် တံခါး၌၊ ဌိတောဝ-ရပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) တံ သဒ္ဒံ-ထိုညည်းသံကို၊

ပညာဏ်။ ။ပဘဏ္ဍ ဥဗ္ဘဋ္ဌ (မြတ်သော) ဉာဏ် ပညာဏ်၌ (ထိုကြောင့်) ပါဂတိတံ ဉာဏ် နိဝတ္တေတုံ (ပဂတိဉာဏ်ကို တားမြစ်ခြင်းငှာ) ပည်ဘဏ္ဍ ဝုတ္တံ (ပသဒ္ဓါ ထည့်၍ ဆိုအပ်ပြီ) တယိဒံ (ထိုပညာဏဟူသည်) ပဂဘရေဟိ ဇာနနတော (အနိစ္စ စသော အပြားတို့ဖြင့် သိတတ်သောကြောင့်) ပညာဝါဟိ အာဟ ပညာဏ်၌ ပညာယေဝါတိ-ဦးကာ။ ဤစကားအရ ဝိပဿနာစသော အထက်တန်း ပညာကိုသာ ပညာဏ်အရ ယူရသည်-ဟု သိပါ။

သီလေန ဓေတာ။ ။သမာမိဝဒ္ဌာနေန (သမာဓိရဖို့ရန် နီးစွာသောအကြောင်း ဖြစ်သော) သီလေန သကလသံကိလေသမလဝိသုဒ္ဓိယာ ဓေတာ (ဆေးကြောအပ်ပြီးသည် ဖြစ်၍)၊ ဝိသုဒ္ဓါ။ တေနာဟ ကထံ ပနာတိ အာဒိ-ဦးကာ။

ပည် ဓေဝတိ။ ။ဓေဝတိကို ဦးကာတို့၌ "သုဒ္ဓတိ-စင်ကြယ်၏"ဟု အကမ္မက ကြိယာဖြင့် ဖွင့်ကြ၏။ ထိုသို့ဖွင့်ရာ၌ ပညာဟု ပဋမမဂ္ဂဟုခံကို တွေ့သောကြောင့် ဖွင့်ကြတန် တူသည်၊ ပည်ဟူသော ဒုတိယဏ္ဍအတွက်ကား ဆေးကြောခြင်းအနက်သာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။

သုတ္တာ-ကြားရ၍၊ ပဠိ-မေးပြီ၊ (ကိ)၊ အယ်-ဤအသံသည်၊ ကသ-အဘယ်သူ၏၊ သဒ္ဒေါ-အသံပါနည်း။ ဣတိ ပုဒ္ဓိ၊ ထေရသ-ထေရ်၏။ နိတ္ထျနုနသဒ္ဒေါ-ညည်းသံပါတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ-ရဟန်းအဖြစ်အားဖြင့်၊ သဋ္ဌိ ဝဿေန-၀၊ ၆၀ ရှိသည်၊ (သမာနေန-ပါလျက်)၊ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟမတ္တံပိ-ဝေဒနာကို သိမ်းဆည်းကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းမျှကိုလည်း၊ နေ ကတံ-မပြုအပ်သေး၊ ဒါနိ-ယခု အခါ၌၊ နံ-ထိုထေရ်ကို၊ နေ ဝန္ဒိသာမိ-ရှိမခိုးတော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောဆို၍၊ နိဝတ္တိတ္တာ-ပြန်နစ်၍၊ မဟာဟောဓိ-မဟာဟောဓိကို၊ ဝန္ဒိတုံ-ဌာ၊ ဂတောၖ-ပြီ။

တတော-ထိုမှနောက်၌၊ ဥပဋ္ဌာဂဘရော-အလုပ်အကျွေး ရဟန်းငယ်သည်၊ ထေရံ-ကို၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ နော-တပည့်တော်တို့ကို၊ ကိ-အဘယ့်ကြောင့်၊ လဇ္ဇာပေထ-ရှက်စေပါကုန်သနည်း၊ သဒ္ဓေါ-သဒ္ဓါရှိသော၊ ဝါ-သဒ္ဓါတရား ကောင်းသော၊ ရာဇာပိ-မင်းသော်မှလည်း၊ တုမှာကံ-အရှင်တို့၏။ နိတ္ထျနုနသဒ္ဒံ-ညည်းသံကို၊ သုတ္တာ-ကြား၍၊ ဝါ-ကြားခြင်းကြောင့်၊ ဂတောၖ-ပြန်သွားပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ မေ-ငါ့အား၊ သြကာသံ-တရားနေရုံးသွင်းခွင့်ကို၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-၍၊ ဝေဒနံ-ကို၊ ဝိဂ္ဂဏှိတ္တာ-ခွာပြီး၍၊ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တာ-၍၊ ဒဟရသ-အာ၊ သည်-အမှတ်အသားကို၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ ဂစ္ဆ-လိုက်သွားလော၊ ဣဒါနိ-ဌ၊ ရာဇာနံ-ကို၊ အမေ-တို့ကို၊ ဝန္ဒာပေဟိ-ရှိခိုးစေလော၊ ဣတိ သည်၊ အဒါသိ-ပေးပြီ။ [ဤသို့ပြောခြင်းသည်ပင် ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်း အမှတ်အသားကို ပေးသည်မည်၏။]

ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟမတ္တံပိ။ ။ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟမတ္တံပိတို့ ဇတ္ထု ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟောနာမ ယထာဥပ္ပန္နံ (ဖြစ်မြဲတိုင်းသော) ဝေဒနံ သဘာဝသရသတော ဥပဓာရေတ္တာ ပုနရ ပဒဋ္ဌာနကော "အယံ ဝေဒနာ ဇသယ ပဠိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ‘သော စ ဇသယော အနိစ္စာ ဒုက္ခောဝ ဝိပရိဏာမဓမ္မောဟိ ဟိ ယကွဏတ္ထယ် အာရောဝေတ္တာ ပဝတ္တိတဝိပဿနာ၊ ဧဝံ ပဿန္တေန ဟိ သုခေန သက္ကာ သာ ဝေဒနာ’ အဓိဂါသေတ့ "ဝေဒနာ ဧဝ ဝေဒယတိ" တိ-ဦးကာ၊ "ဝေဒနာသည်သာ သူ့သဘောအတိုင်း ခံစားနေ၏။ ငါခံစားသည် မဟုတ်" ဟု နှလုံးသွင်း၍ ထိုဝေဒနာကို လွယ်ကူစွာ သည်းခံခြင်းဌာ စွမ်းနိုင်သည်-ဟူလို။ [မတ္တံပိ၌ ပိသဒ္ဒါသည် ဂရဟာ ဇောတကတည်း။]

ဝေဒနံ ဝိဂ္ဂဏှိတ္တာ။ ။ဝေဒနံ ဝိဂ္ဂဏှိတ္တာတို ယထာဥပ္ပန္နံ ဒုက္ခဝေဒနံ အနုဝတ္တိတ္တာ ဝိပသနံ အာရဘိတ္တာ (ဖြစ်မြဲတိုင်းသော ဝေဒနာကို သတိဖြင့် အစဉ်လိုက်၍) ဝိထိပဋိပန္နာယ ဝိပဿနာယ တံ ဝိနောဒေတ္တာ (ကမ္မဋ္ဌာန်းလမ်းသို့ သွားနေသော ဝိပဿနာဖြင့် အနီစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု သုံးသပ်သော ဝိပဿနာဖြင့် ထိုဝေဒနာကို ခွာပြီး၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သည်။)

ဒဟရော-ရဟန်းငယ်သည်၊ ဝန္တာ-လိုက်သွားရ၍၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ထေရ-ကို၊ ဝန္ဒထက်ရ-ရှိမိုးကုန်တော့တဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ ရာဇာ-မင်းသည်၊ သံသုမာရဟတိတေန-မိကျောင်း၏၊ ဝပ်ခြင်းနှင့်တူသော ပျက်ဝပ်ခြင်းဖြင့်၊ (ကုန္တိ-လေန ဝိယ ဘူမိယံ ဥရေန နိပဇ္ဇနေန-ဝမ်းလျားမှောက်ခြင်းဖြင့်-ဟူလို၊) ထေရ-ကို၊ ဝန္ဒန္တော-ရှိခိုးလတ်သော်၊ အဟ-ဒကာတော်သည်၊ အယျဿ-အရှင်၏၊ အရဟတ္တံ-ရဟန္တာ၏ အဖြစ်ကို၊ နု ဝန္ဒာမိ-ရှိခိုးသည် မဟုတ်ပါ၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ပုထုဇ္ဇနဘူမိယံ-ပုထုဇဉ်ဖြစ်ရာ အခွဲက်အတန်၌၌၊ ဌတွာ-တည်၍၊ ရတ္ဝိတ သီလမေဝ-စောင့်ရှောက်အပ်သော သီလကိုသာ၊ ဝန္ဒာမိ-ရှိခိုးပါ၏။ ဣဒါနိ-သို့၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ သီလေန-ဖြင့်၊ ပညာ-ဝိပဿနာစသော ပညာကို၊ ဓောဝတိနာမ-ဆေးကြောသည်မည်၏၊ ပန-အဖို့တစ်ပါး၊ကား၊ ယသ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အဗ္ဘန္တရေ-ကိုယ်တွင်း၌၊ သီလသံဝရော-စောင့်စည်းကြောင်း သီလသည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် သီလသံဝရ မရှိပါသော်လည်း၊ ဥဂ္ဃဋိတညုတာယ-ဥဂ္ဃဋိတညုပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဖွင့်လှစ်အပ်ကာမျှဖြစ်သော အကျင့်ဥဒ္ဒေသ-ကို အကျယ်သိနိုင်သူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) စာတုပ္ပဒိကဂါထာပရိယောသာနေ-၄ ပါဒရှိသော ဂါထာ၏အဆုံး၌၌၊ ပညာယ-ဝိပဿနာပညာဖြင့်၊ သီလံ-ကို၊ ဓောဝိတ္တာ-ဆေးကြော၍၊ ပဒ္မသဒ္ဒါဟိ-တို့နှင့်၊ သဟ-ကွ၊ အရဟတ္တံ-သို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်နိုင်၏။ အယံ-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပညာယ-ဖြင့်၊ သီလံ-ကို၊ ဓောဝတိနာမ-ဆေးသည်မည်၏။ (ကောဝိယ-အဘာယသူကဲ့သို့နည်း။) သန္တတိမဟာမတ္တော သေယျထာပိ-သန္တတိအမတ်ကြီးကဲ့သို့တည်း။ [မမ္မပဒ, သန္တတိမဟာမတ္တဝတ္ထုဌ် ရှုပါ။]

၃၁၈။ ကတမံ ပန တံ ဗြဟ္မဏာတိ-ဏဟူသော စကားကို၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ အာဟ-မိန့်တော်မူသနည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ ဘဝေါ-သည်၊ စိန္တေသိ-ကြံတော်မူပြီ၊ (ကိုး) ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏသမယေ-ပုဏ္ဏားတို့၏၊ အယူ၌၊ ပဠ-ကုန်သော၊ သီလာနိ-တို့ကို၊ သီလန္တိ-သီလဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ပညတ်ကြကုန်၏။ ဝေဒတ္တယပည်-ဝေဒသုံးပုံကို သိသော ပညာကို၊ ပညာတိ-ဟူ၍၊ (ပညပေန္တိ) [ဝေဒတ္တယ ပည် နေရာ၌ "ဝေဒတ္တယဥဂ္ဂဟဏပည်" ဟု ရှိ၏။ ဝေဒသုံးပုံကို သင်ယူကြောင်းသည် ပညာ မဟုတ်၊ ကောင်းသော သညာနှင့် သတိသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဥဂ္ဂဟဏ" ပါသော ပါဠိသည် မကောင်းပါ။] ဥပစိ-အထက်၌၊ ဝိသေသံ-တရားအထူးကို၊

ရတ္ဝိတသီလမေဝ ဝန္ဒာမိ။ ။နာဟံတိ အာဒိ တထာ သီလရတ္ဝဏမေဝ (ထိုသို့ ကြာရှည်စွာ သီလစောင့်ခြင်းသည်သာ) ဒုက္ကရံတိ ကတ္တာ ဝဒတိ၊-ဦးကာ၊ နှစ်ပေါင်း ၆ဝ ကြာ အောင် သီလကို စောရှောက်ခဲခြင်းက ရဟန္တာဖြစ်ဖို့ထက် ခဲယှဉ်း၍ ထိုမျှလောက် သီလ ကောင်းနေသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရဟန္တာဖြစ်ဖို့ မခဲယှဉ်းသောကြောင့် သီလကို ရှိခိုးပါသည်-ဟူလို။

နေ ဇာနန္ဒီ-မသိကြကုန်၊ အဟ-သည်၊ ပြာဟွဏာသ-အား၊ ဥတ္တရိ-အထက်ဖြစ်သော၊ ဝိသေသဘူတ-အံ့ထူးဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ မဂ္ဂသီလ-မဂ်သီလကိုလည်းကောင်း၊ ဖလသီလ-ကိုလည်းကောင်း၊ မဂ္ဂပညာ-မဂ်ပညာကိုလည်းကောင်း၊ ဖလပညာ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဒသေတွာ-ပြတော်မူပြီး၍၊ အရဟတ္တနိကူဌေန-အရဟတ္တဖိုလ် အထွဋ်မှ ဖြင့်၊ ဒေသနံ-ဒေသနာတော်ကို၊ ယန္ဒုဗုန နိဋ္ဌာပေယဿ-အကယ်၍ ပြီးဆုံးစေရမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-သို့၊ (စိန္တေသိ၊) အထ-ကြဉ်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ နံ-ထိုပုဏ္ဏားကို၊ ကထေတုကမျတာယ-ဣထေတုကမျတာ ပဋ္ဌာဖြင့်၊ ဝါ-ဖြေဆိုခြင်းငှာ အလိုရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပဋ္ဌာဖြင့်၊ ပဋ္ဌဆ္ကော-မေးတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကတမဲ ပန ၊ပေ၊ ပညာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

အထ-မေးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ပြာဟွဏောသ-သည်၊ (“အာဟ”၌ စပ်)၊ မယာ-သည်၊ သကသမယဝေသေန-မိမိတို့ ပုဏ္ဏားအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဠော-ကို၊ ဝိသဇ္ဇိတော-ဖြေဆိုအပ်ပြီ၊ သမဏော ပန ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမသည်ကား၊ မံ-ကို၊ ပုနေ-ဖန်၊ နိ၀တ္ထိတွာ-ပြန်နစ်၍၊ (အရင်းအစကို ပြန်၍)၊ ပဋ္ဌတိ-မေးပြန်၏။ ဣဒါနိ-၌၊ အဟ-သည်၊ အသ-ထိုရဟန်းဂေါတမ၏။ စိတ္တံ-ကို၊ ပရိတော့သေတွာ-ထက်ဝန်းကျင် နှစ်သက်စေ၍၊ ဝိသဇ္ဇိတုံ-ဌာ၊ သက္ကုဏောယျ၊ ဝါ-စွမ်းနိုင်မူလည်း စွမ်းနိုင်ရာ၏။ နု (သက္ကုဏောယျ)၊ ဝါ-မစွမ်းနိုင်မူလည်း မစွမ်းနိုင်ရာ၊ သစေ နု သက္ခိသိ-အကယ်၍ မစွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) ပဌမ-စွာ၊ ဥပဓိနာပိ-ဖြစ်ပြီးလည်း ဖြစ်သော၊ မေ-၏။ လဇ္ဇာ-အရှက်သည်၊ ဘိဇ္ဇိဿတိ-ကွဲတော့လတ့ဲ၊

ပဌမ ၊ပေ၊ လစ္ဆာ ဘိဇ္ဇိဿတိ။ ။လဇ္ဇိစောတ်သည် ရှက်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ လဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ လဇ္ဇာ-ရှက်ထိုက်သော (ရှက်စရာကောင်းသော) အကြောင်းအရာ၊ ထိုအကြောင်း အရာဟူသည် ပြာဟွဏာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို မေးတော်မူစဉ်က သိလ၏ ဝုဏ်ကိုလည်းကောင်း, ဇာတိ၏ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း ဘုရားရှင်၏ အလိုအာဘောဂ မကျမခေကာမူ “ဖြေနိုင်၏”ဟု ပရိသတ်က မှတ်ထင်ခြင်း (အထင်ကြီးခံရခြင်း) သည် ပဌမဟုန်းက လဇ္ဇာ (ရှက်စရာ) တည်း၊ သို့သော် ထိုလဇ္ဇာသည် ပရိသတ်က “ဖြေနိုင်၏” ဟု ထင်သောကြောင့် အရှက်မကွဲခဲ့သေး၊ ယခု အမေး၌ မဖြေနိုင်လျှင် အရှက်ကွဲတော့မည်။

ဦးကာသစ်။ ။လဇ္ဇာနာမ သီလသစ ဇာတိယာစ ဝုဏာဒေါသပကာသနေ [ပြာဟွဏာအဖြစ်၌ သီလကို ဓမယိုနိုင်ခြင်းသည် ဝုဏ်တည်း၊ ဇာတိကို ဖယိုနိုင်ခြင်းကား ဇာတိ၏ အပြစ်တည်း။] သမဏေန ဂေါတမေန ပုစ္ဆိတ ပဋ္ဌ ဝိသဇ္ဇေသိတိ (ဖြေနိုင်ပါ၊ ပေသည်ဟူ၍) ပရိသာယ ပညာတတာ (ပရိသတ်၏) အထင်ခံအာပ်ပြီး၏ အဖြစ်တည်း!) သာ (ထိုလဇ္ဇာသည်) တထာ ဝိသဇ္ဇိတုံ အသမတ္ထတာယ (ထိုပဌမအကြိစ်ဝတ္ထုနှုန်းကကဲ့သို့ မဖြေနိုင်သည့်အတွက်) ဘိဇ္ဇိဿတိတိ အတ္ထော၊ ပဌမ အလဇ္ဇမာနောပိ ဣဒါနိ လဇ္ဇိဿာမီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ (ဝိသဒ္ဒိတုံ) အသက္ကောန္တသ-မစ္ဆမ်းနိုင်သူ၏။ နှ သက္ကောမိ-မစ္ဆမ်းနိုင်ပါ။ ဣတိ-သို့၊ ဝစနေ-ပြောဆိုခြင်း၌၊ ဒေါသော-အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ။ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပုနဲ-တုစ်ဖန်၊ နိဝတ္တိတ္တာ-ပြန်နစ်၍၊ ဘဂဝတောယေဝ-၏သာ၊ ဘာရံ-တာဝန်ကို၊ ကရောန္တော-ပြုလိုသည်။ (ဟုတ္တာ)၊ ဇေတ္တကပရမာဝ မယံတိ အာဒီ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-ဗြီ။

တတ္ထ-ထိုတွေ့ကပရမာဝ မယံ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဇေတ္တကပရမာတိ-ကား၊ အမှာကံ-အကျွန်ုပ်တို့၏။ ဇေတ္တကံ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သီလ ပညာဏန္တိ-သီလပညာဏ်ဟူသော၊ ဝစနမေဝ-စကားသာလျှင်၊ ပရမ-အလွန်ဆုံး အပိုင်းအခြားသည်။ (အတ္ထိ-ရှိပါ၏။) တေ မယံ-ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဇေတ္တက ပရမာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သီလပညာဏ်ဟူသော စကားသာလျှင် အလွန်ဆုံး အပိုင်းအခြားရှိပါကုန်၏။ ဣတောဝ-ဤသီလပညာဏ်ဟူသော စကား ထက်၊ ပရ-အလွန်၊ ဧတသ ဘာသိတသ-ဤပြောဆိုအပ်သော သီလပညာဏ် ဟူသော သဒ္ဒါ၏။ အတ္ထံ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ နှ ဇာနာမ-မသိပါကုန်၊ ဣတိ အတ္ထော။

အထ-ထိုအခါ၌၊ အသာ-ထိုပုဏ္ဏားအား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သီလပညာယ-၏။ မူလဘူတသ-မူလဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ တထာဂတသ-မြတ်စွာဘုရား၏။ ဥပ္ပဒ တော-ပွင့်တော်မူရာ အခါမှ၊ ဟဘုတိ-စ၍၊ သီလပညာဏ်-သီလပညာကို၊ ဒသေသတုံ-ပြတော်မူခြင်းငှာ၊ ဣဒ ဗြာဟ္မဏ တထာဂတောတိ အာဒီ-အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ - မိန့်တော်မူပြီ၊ တသ - ထိုဣဒ ဗြာဟ္မဏ တထာဂတော

ဇေတ္တကပရမာ။ ။အဘိဓာန် (၆၉၅) ၌ ပရမသဒ္ဒါသည် အဂ္ဂသဒ္ဒါကဲ့တို့သို့ အလွန်ဆုံး အမြတ်ဆုံး အနက်ကို ဟောဏ်။ "ဤမျှအတိုင်းအရှည်" ဟူသည် သီလဟူသော စကား ပညာဏဟူသော စကားတည်း၊ အကျွန်ုပ်တို့မှာ ထိုစကားသာ အလွန်ဆုံး အတိုင်း အရှည် ရှိကြပါသည်၊ ထိုစကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုကား ငါးပါးသီလ, ဝေဒ ဥ ပုံကို သိသော ပညာဏက် ပို၍ အကျယ်စာဝင့် မသိကြပါ-ဟူလို၊ ဇေတ္တကံ + ပရမ် + ယေသံ အမှာကန္တိ ဇေတ္တကပရမာ။ [ဇေတ္တကပရမာတိ ဇေတ္တကဥတ္တသကောဒ္ဓိကာ၊ ပဠ + သိလာနိ ဝေဒတ္ထယ ဝိဘာဝစ် + ပညဠ လက္ခဏာဒိကော နိဒ္ဓါ့ရေတ္ထာ (အကျယ်ထုတ်ဆောင်၍) ဇာနန် နတ္ထိ၊ ကေဝလံ တတ္ထ ဝစီပရမာ မယ-သီလပညာဟူသော စကားလုံးကိုသာ သုံးစွဲတတ်ကြပါသည်၊ သီလအကျယ် ပညာအကျယ်ကိုတော့ မသိကြပါ၊ ဣတိ ဒသေတၠ-ဌိကာ]

ဥပမာ-ယခုခေတ်၌ "စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ" ဟု စကားကြီး စကားကျယ် ပြောနေကြပါ သော်လည်း ထိုသီလ၏ အကြောင်းအရာကို မသိကြသကဲ့သို့လည်းကောင်း, ပညာဟူသော စကားလုံးကို အကြီးအကျယ် သုံးနေကြသော်လည်း ဝိပဿနာစသော ပညာကို နားမလည် ကြဘဲ ကျက်မှတ်၍ရသော သတိနှင့် သညာကိုသာ ပညာဟု ထင်နေကြသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဘည်း။

အစရှိသော စကား၏။ အတ္ထော-အနက်ကို၊ သာမညဖလေ-သာမညဖလသုတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။ ပန-အထူးကား၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား။ ဝိသေသော-အထူးတည်း၊ ဣဒ-ဤသောဏဒဏ္ဍသုတ်၌၊ တိဝိဓမ္မိ-၃ ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သီလံ-ကို၊ ဣဒံ ခေါ တံ ဗြာဟ္မဏ သီလန္တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ သီလမိစ္စေဝ-သီလဟူ၍သာ၊ နိယျာတိတံ-နိဂုံးအုပ်တော်မူအပ်ပြီ၊ [သီလမိစ္စေဝ၌ ဧဝေဖြင့် "သာမညဖလသုတ်၌ ကဲ့သို့ နိဂုံး၏နောက်ဝယ် ညီလေ၏အကျိုးပြစကား မပါတော့" ဟု ကန့်သည်။] ပဌမဈာနာဒိနိ-ပဌမစျာန် အစရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ-၄ ပါးကုန်သော၊ စျာနာနိ-တို့သည်၊ အတ္ထတောဝ-အနက်အားဖြင့်၊ ဝါ-တရားကိုယ်အားဖြင့်၊ ပညာသမ္မဒါ-ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းတည်း၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပညာသမ္မဒါဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ပညာဝေသန-ပညာ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အနိယျာတေတွာ-နိဂုံးအုပ်တော်မမူဘဲ၊ (တစ်နည်း) ဧဝံပိ-ဤသို့ ပညာသမ္မဒါဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ပညာဝေသန-ဖြင့်၊ အနိယျာတေတွာ-ဘဲ၊ ဝိပဿနာပညာယ-ဝိပဿနာပညာ၏။ ပဒဋ္ဌာနဘာဝမ္ဘတ္တေန-ပဒဋ္ဌာန်၏ အဖြစ်မျှဖြင့်၊ ဒဿေတွာ-ပြတော်မူပြီး၌၊ ဝိပဿနာပညာတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ပညာ-ကို၊ နိယျာတိတာ-နိဂုံးအုပ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (ဝိသေသော-အထူးတည်း။)

အယံ ပန ဝိသေသော။ ။သာမညဖလသုတ်နှင့် ပါဠိသွားမတူပုံကို "ဝိသေသ" ဟု ဆိုလိုသည်၊ စာအုပ်တို့၌၊ "ဣဒ္ဓိမယ္ယ ဟောတိ သိလသ္မိတိ ဧဝံ" ဟု တွေ့ရ၏။ ပါဠိတော်၌ကား "ဣဒံ ခေါ တံ ဗြာဟ္မဏ သီလံ" ဟု နိဂုံးဝါကျကို တွေ့ရသည်။

ပညာသမ္ဗဒါ။ ။စျာန် ၄ ပါးသည် ဉာဏသမ္ပယုတ်များဖြစ်သောကြောင့် ပညာသမ္ဗဒါတွင် ပါဝင်၏။ သို့သော် ထိုစျာန် ၄ ပါး၏အဆုံး၌ ပညာအဖြစ်ဖြင့် နိဂုံးမအုပ်ဘဲ ဝိပဿနာဉာဏ်၏ ပဒဋ္ဌာန်အဖြစ်ဖြင့်သာ ပါဠိတော်၌ ပြတော်မူသည်။

မှက်ချက်။ ။ပညာသမ္ဗဒါ၏နောက်၌ "ဧဝံ ပညာဝေန ပန" ဟု နောက်စာအုပ်တို့၌ ပနသဒ္ဒါ ပါခြင်းသည် ကောင်း၏။ "ပန-ထိုသို့ပင် ပညာသမ္ဗဒါ ဖြစ်ပါသော်လည်း" ဟု စွဲပါ။ ရှေးစာအုပ်တို့၌ ပနသဒ္ဒါ မပါ။ ထိုသို့မပါလျှင် "ဧဝမ္ပိ" ဟု သမ္ဗန္ဓနာဇောတက ဝိသဒ္ဒါ ပါမှ စာသွားကောင်းပါသည်။

သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္ထပဒ္ဓိဝေဒနာ အဖွင့်

၃၁၉-၃၂၂။ သွာတနာယာတိ ပဒသ - ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော - ကို၊ အဇ္ဈတနာယာတိ ဧတ္ထ-အဇ္ဈတနာယဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖွင့်ဆိုအပ်သော နည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။ [အဇ္ဈတနာယအဖွင့်ကို အမ္ဗဋ္ဌသုတ်-

ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓပသက်မနအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ သွေ+ဘဝ် သွာတနံဟု ပြု၊ သွေ၌ ၈ကို အာပြု၊] တေန ၊ပေ၊ ပရိဘာဝေယျာတိ-ကား၊ တုမ္မေ-ရှင်တော်ဘုရားတို့ကို၊ ဒူရတောဝ-အဝေး၌ပင်၊ (အဝေးမှပင်၊) ဒိသ္မာ-၍၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ တေန ဝုဋ္ဌိကာရဏေန-ထိုထခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ မံ-ဒကာတော်ကို၊ သာ ပရိသာ-ထိုပရိသတ်သည်၊ (ပရိဘာဝေယျ၌ စပ်၊) အယံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ပစ္ဆိမဝယေ-ပစ္ဆိမအရွယ်၌၊ ဌိတော-တည်၏။ မဟလ္လကော-ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို ယူတတ်၏။ ဝါ-ကြီးရင့်၏။ ဂေါတမော ပန-သည်ကား၊ [မိန္ဓာဒိဋ္ဌိတို့ ခေါ်ပုံကို ပြသောစကား ဖြစ်၍ "ဂေါတမော" ဟု သုံးစွဲသည်။] ဒဟရော-ငယ်သေး၏။ ယုဝါ-နုပျိုး၏။ အသာ-ဤသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ နတ္ထာပိ-မြေးသည်လည်း၊ နပ္ပ ဟောတိ-မဖြစ်လောက်၊ (မြေးလောက်မျှ မရှိသေး-ဟူလို၊) [ရှေးစာအုပ်မျှားဌ် "ပုတ္တနတ္ထာပိ"ဟု ရှိ၏။ မကောင်း။] သော-ထိုသောဏဒဏ္ဍသည်၊ အတ္တနော-၏။ နတ္ထုမတ္တဘာဝမ္မိ-မြေးမျှ၏ အဖြစ်သို့သော်မှလည်း၊ အပ္ပတ္ထသ-မရောက်သော ဂေါတမအား၊ အာသနာ-မှ၊ ဝုဋ္ဌာတိနာမ-ထရသည် မည်တုံသေး၏။ (ထတယ်လို့ ရှိရုံသေး၏။) ဣတိ-သို့၊ ပရိဘာဝေယျ-လွှမ်းမိုးရာ၏။ (အထင်သေးရာ၏။)

အာသနာ ၊ပေ၊ ပစ္စုဋ္ဌာနန္တိ-ကား၊ မမ-ဒကာတော်၏။ အဂါရဝေန-မရိုသေခြင်းကြောင့်၊ ["ရိုသေသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရိုသေမှု၏။ မဟုတ်ခြင်းကြောင့်" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏။] အဝဋ္ဌာနံနာမ - နေရာမှ မထခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ၊

ဒူရတောဝ။ ။ဤပုဒ်ကို "အဝေးမှ" ဟု အပါဒါနိ်အနက် ပေးလေ့ရှိကြ၏။ အပါဒါနိ်ဟူသည် ခွဲခြားခြင်း အဝဝမနသတ္တိ ရှိရ၏။ ဤ၌ တိုသတ္တိ မရှိပါ။ **အဝေး၌** လာနေသည်ကို လှမ်း၍ ဖြင်ရခြင်းသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် "မှ" ဟု ပေးသည်ကို စဉ်းစားပါ။

ဒဟရော ယုဝါ။ ။ဒဟရော ယုဝါတိ တွေ ဒဟရဝစနေန ပဌမယောဗ္ဗန ဘာဝံ ဒဿေတိ-ပဌမအရွယ်သာ ရှိသေးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြ၏။ ဤသို့ ဦးကာသစ်ဖွင့်သော်လည်း အနှစ်တစ်ရာဟူသော အာယုကပ်အသက်ကို သုံးစုဝက်က ၃၃ နှစ်သာသာသည် ပဌမအရွယ်တည်း၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ၃၅ နှစ်မှ ဘုရားဖြစ်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဒဟရအရ ပဌမအရွယ်ကို ယူခြင်းကို စဉ်းစားပါ။ အမှန်အားဖြင့်ကား သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားကြီးကို ထောက်၍ ငယ်သေးသည်ကိုသာ "ဒဟရ" ဟု ဆိုလိုဟန်တူပါသည်။

နတ္ထာပိသ နပ္ပဟောတိ။ ။ဘုရားရှင်၏ ငယ်ပုံကို "နတ္ထာပိ နပ္ပဟောတိ"ဟု ပြသည်၊ ဘုရားရှင်သည် သောဏဒဏ္ဍ၏ မြေးလောက်မျှ မရှိသေး-ဟူလို၊ ပဟောတိ၌ ပပုပ္ပ+ဟူဓာတ်ကြပါ။ ထို့ကြောင့် ဦးကာသစ်၌ "နပ္ပဟောတီတိ နံ သမ္မဒ္ဓတိ-မဖြစ်" ဟု ဖွင့်၍ "ပုတ္တ နတ္ထုပ္ပမာဏောပိ-သားပမာဏ မြေးပမာဏ ရှိသည်လည်း၊ နံ ဟောတိ" ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်။ ဤ၌ ပုတ္တသဒ္ဒါပါ၊ခြင်းသည် မကောင်းပါ။]

ပန်-အနှယ်၊ ဘောဂနာသနာဘယေန-စီးဝိမ်ပျက်စီးခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ နှ,ဝုဌဟိသာမိ-ထနိုင်မည် မဟုတ်ပါ၊ တံ-ထိုနေရာမှ မထခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ တုမေဟိစေဝ-ရှင်တော်ဘုရားတို့သည်လည်းကောင်း၊ မယာစ-အကျွန်ုပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဥတုံ- သိခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်ပါ၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ မေ-၏။ ဇတ-ဤလက်အုပ်ချီမူကို၊ ဘဝ ဂေါတမော-သည်၊ အာသနာ-မှ၊ ပစ္စုဋ္ဌာန်-ရှေးရှုထခြင်းဟူ၍၊ ဓာရေတုမ-စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ။ (မှတ်တော်မူပါ။) ဣတိ-ဤသို့လျှောင်ပြီ၊ [ဇတ္ထိ အဠလိပဂ္ဂဟဏ-ဦးကာသစ်။] ဣမိနာ-ဤသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားနှင့်၊ သဒိသော-တူသော၊ ကုဟကော-အံ့ဖွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သူကို၊ ဒုလ္လဘော ကိရ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သတဲ့၊ (ရနိုင်ခဲသတတ်၊) ပန-ဆက်၊ အသာ-ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏၊ ဘဂဝတိ-၌၊ အဂါရဝံနာမ-မရိုသေခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဘောဂ နာသနဘယာ-ထိုသို့စီးစိမ် ပျက်စီးခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ကုဟနဝသေန-အံ့ဖွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ကြွားဝါခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊) ဧဝံ-သို့၊ ဝဒတိ-လျှောက်၏။ ["အဟဠေ၀ " စသော စကားကို လျှောက်သည်-ဟူလို။] ပရပဒေသုပိ-နောက်ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်ပင်၊ နယော-,သိကြောင်းအစီအရင်တည်း။ ["ဝေဠုနံ သြမ့ဠေယဿ၊ ပတောဒဃဋ္ဌိ အဘ္ဘန္ဒာမေယ္ယ၊ ဆတ္တံ အပနာမေယ္ယ" ဟူသော နောက်ပုဒ်တို့၌လည်း ကုဟန၏ အစွမ်းဖြင့် လျှောက်ခြင်းဟု သိပါ-ဟူလို။]

ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ တခ်ဏာနုရူပါယ-ထိုခဏ၌ (အဗျာသယဖြစ်ပုံအား) လျှောက်ပတ်သော၊ ဓမ္မိယာ-တရားရှိသော၊ ကထာယ-စကားဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌမမ္မိကသမ္ဘရာယိကံ-မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်းဖြစ်, တမလွန်ဘဝ၌လည်းဖြစ်သော၊ အတ္ထံ-စီးပွားကို၊ [အတ္ထကို အကျိုးဟု မပေးလင့်။] သန္ဓသေတွာ-ကောင်းစွာ ပြတော်မူပြီး၍၊ ကုသလေ-ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ သမာဒါပေတွာ-ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီး၍၊ ဂဏ္ဍာပေတွာ-ယူစေတော်မူပြီး၍၊ [သမာဒါပေတွာ၌ သံ + အာ + ဒါ + ဏာပေဖြစ်၍ ဂဏ္ဍာပေတွာဟု သဒ္ဒတ္ထဖွင့်။] တတ္ထ-ထိုကုသိုလ် တရားတို့၌၊ နံ-ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားကို၊ သမ္ပတ္တေ

ဣမိနာ ကိရ။ ။သောဏဒဏ္ဍသည် (မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ) လူအများ၏ သမ္ဘာဘာဝနဲ့ (အထင်ကြီးမှုကို) ဖြန်ဝေပြီးလျှင် ကြွားဝါသောအားဖြင့် သုတစ်ပါးကို အံ့သြလေလိုင်း၊ ထိုသို့တအံ့တသြဖြစ်မှ လာဘ်ရမည်ဟု မြော်လင့်နေသုတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ဣမိနာ ကိရ" စသည်ကို မိန်ရည်းသုံး [ယခုခေတ်၌ အင့်ိမုဂ္ဂိလ်များလည်း မိပိ၏ အထင်သေးမည်ပိုးရ်၍ မိမိထက် အသက်သိက္ခာ ဝုဏ်ကြီးသုံးများကို လေးလေးစားစား ပြုနိုင်-ဝမ်းချင်ကြသော သောဏဒဏ္ဍကလေးများကို တွေ့နိုင်ပါသည်။]

ဇေတ္တာ-ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီး၍၊ သဉ္ဇာသာဟံ-အားထုတ်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သည်ကို၊ ကတ္တာ-ပြုတော်မူပြီး၍၊ တာယ သဉ္ဇာသာဟတာယစ-ထို အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အညေဟိ-အခြား ကုန်သော၊ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏေဟိစ-ထင်ရှားရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ပဟံ သေတ္တာ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေတော်မူပြီး၍၊ ဓမ္မရတနဝသံ-တရားရတနာမိုးကို၊ ဝယေတ္တာ-ရွာစေတော်မူပြီး၍၊ [ဝါရာဇိကဏ်၌ "ဝယေတ္တာ" ဟု ကာရိတ်နှင့်တကွ ရှိ၏။။] အာသနာ-မှ၊ ဥဋ္ဌာယ-၍၊ ပဏ္ဍမိ-ဖဲကြွတော်မူပြီ။ [သန္ဒသေတ္တာ စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်သည် ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ အဆုံးနှင့် တူ၏။။]

ပန-ဆက်၊ ဗြာဟ္မဏော-သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်၊ အတ္တာနော-၏။ ကုဟကတာယ-အံ့သြဖွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဝါကြားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့လည်း၊ ဘဂဝတိ-သည်၊ ဓမ္မဝသံ-ကို၊ ဝသိတေ-ရွာစေတော်မူလတ်သော်၊ (တစ်နည်း) ဝသိတေ-သွန်ဖျန်းတော်မူလတ်သော်၊ [ဝသုဓာတ်သည် သေက (သွန်းလောင်းခြင်း) အနက်ကို ဟောသောကြောင့် ကာရိတ် မပါသော်လည်း အမိပ္ပာယ် ရနိုင်သည်၊ "ဝသိတေပိ"ဟု သမ္ဘာဝနာ ဇောတက ပိသဒ္ဒါပါလျှင် ကောင်း၏။။] ဝိသေသ-တရားထူးကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတုံ-ဖြစ်စေ ခြင်းငှာ၊ နာသဒ္ဓိ-မစွမ်းနိုင်၊ ကေဝလ-တရားထူးမဖက် သက်သက်၊ အသ-ထိသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ သဗ္ဗာ-အလုံးစုံသော၊ ပုရိမပစ္ဆိမကထာ-ရှေ့၌ ဖြစ်သော စကား နောက်၌ဖြစ်သော စကားသည်၊ [သရဏဂုံ မတည်မီ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော တရားစကား၊ သရဏဂုံတည်ပြီးနောက်မှ ဟောအပ်သော တရားစကားသည်။] အာယတိ-နောင်အခါ၌၊ နိဗ္ဗာနတ္ထာယ-နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝါသနာ ဘာဂိယာယစ-ဝါသနာအဖို့ ရှိသည်၏အဖြစ်အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ-သောဏဒဏ္ဍသုတ် အပြီးတည်း။ [ဝါသနာဘာဂေါ + ယသာတိ ဝါသနာဘာဂိယာ (ကထာ)။ ဘာဝပုဓာန ဘာဝလျောပကြံပါ။။]

ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ သုမင်္ဂလဝိလာသိနီယာ-သုမင်္ဂလ ဝိလာသိနီမည်သော ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ-ဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌၊ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ-သောဏဒဏ္ဍသုတ်၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

သောဏဒဏ္ဍသုတ်

ဘာသာဋ္ဌိကာ ပြီးပြီ။

အဋ္ဌကထာနှင့်တွဲဖက် ပိုချဖိုရန်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

သီလက္ခန္ဓ

ပါဠိတော်နိုဿယ

တတိယပိုင်း

သာသနာ–၂၅၄၆ ကောဆာ–၁၃၆၅ စာရစ်–၂၀၀၃

(သတိ)သမ္မဇညကထာ

၂၁၄။ [“ဣဒ္ဓိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော” ဟူသော အကျဉ်းမာတိကာပုဒ်၏ အကျယ်ကို ဟောပြတော်မူပြီး၍ “သတိသမ္မဇညေန သမန္နာဂတော” ဟူသော အကျဉ်း မာတိကာပုဒ်၏ အကျယ်ကို ဟောပြတော်မူလိုသောကြောင့် “ကထဉ္စ ၊ပေ၊ သတိသမ္မဇညေန” အစရှိသော ပါဠိတော်ကို မိန့်တော်မူသည်။] မဟာရာဇ-ဇာ၊ ကထဉ္စ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သတိသမ္မဇညေန-သတိသမ္မဇညနှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ-နည်း။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အဘိက္ကန္တေ-ရှေ့သို့ သွားခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ ဝါ-ရှေ့တိုးခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ကန္တေ-နောက်ဆုတ်ခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် ရှေ့သွားမှု နောက်ဆုတ်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဉာဏ်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ-၏။ အာလောကိတ-ရှေးရှုကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ရှေ့ကို ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝိလောကိတေ-ရှေးရှုမဟုတ်သော ဘေးစောင်းအရပ်ကို ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-စောင်း၍ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်၊ ရှေးရှုကြည့်မှု စောင်း၍ကြည့်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်၊ ဟောတိ။

သမ္ဓိဇ္ဇိတေ (သမိဓိဇ္ဇိတေ)-အဆစ်ရှိသော လက်ခြေတို့ကို ကွေးခြင်း၌လည်း ကောင်း၊ ပသာရိတေ-အဆစ်ရှိသော လက်ခြေတို့ကို ဆန့်တန်းခြင်း၌လည်း ကောင်း၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် ကွေးမှုဆန့်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ သံဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏော-သင်္ကန်းကြီး, ဓောသီ, သင်းပိုင်း, သပိတ်တို့ကို ဝတ်ရုံသုံးစွဲခြင်းဟူသော ဆောင်ခြင်း၌၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် ဝတ်ရုံသုံးစွဲမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ-၏။ အသိတေ-စားဖွယ်ဟူသမျှကို စားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပီတေ-သောက်ဖွယ်ဟူသမျှကို သောက်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ခါယိတေ-ခဲဖွယ်ဟူသမျှကို ခဲခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သာယိတေ-သာယာဖွယ် ဟူသမျှကို သာယာခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-လျှက်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သမ္မဇာန ကာရီ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် စားမှု သောက်မှု ခဲမှု သာယာမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဥစ္စာရပသာဝကမေ-ကျင်ကြီး စွန်မှု ကျင်ငယ်စွန်မှု၌၊ သမ္မဇာနကာရီ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဉာဏ်ဖြင့် ကျင်ကြီးစွန်မှု, ကျင်ငယ်စွန်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဂတေ-သွားခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဌိတေ-ရပ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ နိသိန္နေ-ထိုင်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သုတ္တေ-အိပ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ (အိပ်ခါနီး၌လည်း ကောင်း၊) ဇာဂရိတေ-နိုးခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဘာသိတေ-ပြောဆိုခြင်း၌လည်း

ကောင်း၊ တုဏ္ဏီဘာဝေ-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဇာနကာရိ-ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဉာဏ်ဖြင့် သွားမှု ရပ်မှု ထိုင်မှု အိပ်မှု နိုးမှု ပြောဆိုမှု ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်မှုကို ပြုလေ့ရှိ သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝံ ခေါ-လျှင်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ ဘိက္ခု၊ သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။

သန္တောသကထာ

၂၁၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ကထဉ္စ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သန္တုဋ္ဌော-တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဣဓ-၌၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကာယပရိဟာရိကေန-ကိုယ်ကို ဆောင်နိုင် မွေးမြူနိုင်သော၊ [ဈာပုစစ္စည်း ကတ္တားဟောကြ၊။] ဝါ-ကိုယ်ကို ဆောင်နိုင်၊ မွေးမြူနိုင်ရဲ အကျိုးရှိသော၊ စီဝရေန-သင်္ကန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန-ဝမ်းကိုဆောင်နိုင် မွေးမြူနိုင်သော၊ ဝါ-ဝမ်းကိုဆောင်နိုင် မွေးမြူနိုင်ရဲ အကျိုးရှိသော၊ ပိဏ္ဍပါတေန-ဆွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သန္တုဋ္ဌော-တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထိုတင်းတိမ် ရောင့်ရဲသော ရဟန်းသည်၊ ယေန ယေနေဝ-အကြင်အကြင်အရပ်သို့ သာလျှင်၊ ပက္ကမတိ-ဖဲသွားလိုၜ်၏။ (တေနတေနေဝ-ထိုထိုအရပ်သို့သာလျှင်၊) သမာဒါယေဝ-ပရိက္ခရာရှစ်ဖုံ၊ အလုံးစုံကို ယူ၍သာလျှင်၊ ပက္ကမတိ-ချမ်းချမ်းသာသာ ဖဲသွားနိုင်၏။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပက္ခီ-ပျံသန်းနိုင်အောင် အတောင်ရှိသော၊ သကုဏော-ဒုတ်သည်၊ ယေနယေနေဝ-အကြင်အကြင် အရပ်သို့သာလျှင်၊ ဒေတိ-ပျံသွားလိုၜ်၏။ တေနတေနေဝ-ထိုထိုအရပ်သို့သာလျှင်၊ သပတ္တ ဘာရောဝ-မိမိအတောင်ဟူသော ဝန်ရှိသည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဒေတိ (သေယျ ထာပိ)-ပျံသွား နိုင်သကဲ့သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-ဤ့အတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကာယပရိဟာရိကေန-သော၊ ဝါ-သော၊ စီဝရေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန-သော၊ ဝါ-သော၊ ပိဏ္ဍပါတေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သန္တုဋ္ဌော-သည်၊ ဟောတိ၊ သော-သည်၊ ယေနယေနေဝ-သာလျှင်၊ ပက္ကမတိ-၏၊ (တေန တေနေဝ-သာလျှင်၊) သမာဒါယေဝ-သာလျှင်၊ ပက္ကမတိ-၏။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝံ ခေါ-ဤ့သို့လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းဖြင့်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သန္တုဋ္ဌော-သည်၊ ဟောတိ။

နိဝရဏပဟာနကထာ

၂၁၅။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အရိယေန-မြတ်သော၊ ဝါ-ဖြူစင်သော၊ ' ဣမိနာ သီလက္ခန္ဓေန-ဤသီလအစုနှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊) အရိယေန-သော၊ ဣမိနာ ဣန္ဒြိယသံဝရေန-ဤဣန္ဒြေ ခြောက်ပါး မပေါက် ကြားအောင် စောင့်စည်းကြောင်း အကျင့်နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သည်၊ (ဟုတ္တာစ-လည်းကောင်း၊ အရိယေန-သော၊ ဣမိနာ သတိသမ္ပဇညေန-

ဤသတိသမ္ဗဇ္ဈင်္ဂ၏ သမန္နာဂတော-သည်၊ (ဟုတ္တာစ-လည်းကောင်း၊) အရိယာယ-သော၊ ဣရမယ သန္ဓွယ်ယာ-ဤတင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတော-သည်၊ (ဟုတ္တာစ-လည်းကောင်း၊) ဝိဝိတ္တာ-ရဟန်းရှင်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့မှ ကင်းဆိတ်သော၊ သေနာသန-ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာသို့၊ [သာဇတိ၏ သာမညကံတည်း၊ အရည်စသည်ဖြင့် ထိုသေနာသနကို သရုပ်ဖော်တော်မူသည်။] အရည-ကုပ်လုပ်လေးတာ အပြန်ငါးရာရှိသော တောသို့လည်းကောင်း၊ 'ရုက္ခမူလ-ရဟန်းတရား၊ အားထုတ်ဖို့ရာ, ရိပ်သာလုံလောက်, သစ်ပင်၏ အနီးအောက်သို့လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗတ-စိတ်နေတည်အောင်, လေညှင်းဆောင်သည့်, တောင်ပေါ်အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ကန္ဒရ-သစ်ပင်ပိတ်ပေါင်း, အထက်ဆောင်း၍, တောင်စောင်းမြေပြင်, ရေယဉ်စားသဖြင့်, ချောက်ကြားဖြစ်နေသော အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ဂိရိဂုဟ-ဂူ၏အလား တောင်နှစ်လုံးတို့၏ အပေါက်အကြားသို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-တောင်တစ်လုံးတွင်, ဥမင်အတူ, ဖောက်ထွင်းအပ်သော ဂူသို့လည်းကောင်း၊ သုသာန-သူသေတန်တန်, အိပ်ရာမှန်သည့်, သုသာန သင်းချိုင်း, မြေလုပ်တိုင်းသို့လည်းကောင်း၊ ဝနပတ္ထ-ဝိဝေကလိုလား, ယောဂီများ၏, အပြားအားဖြင့် တည်နေရာ, ရိပ်သာမြိုင်ငွေ့, သစ်ပင်တွေ့ဖြင့်, ရှုပ်နေသော အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈောကာသ-အဓိပ်ဓမ္မီး, လွင်တီးခေါင် အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ပလာလပုဋ္ဌ-အပုံအလယ်, ကောက်ရိုးဖယ်၍, လိုက်ငယ်တစ်မျိုး, ကောက်ရိုးပုံသို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-ချုပိတ်ပေါင်းတွင်, ကောက်ရိုးတင်၍, နေချင်ဖွယ်တစ်မျိုး, ကောက်ရိုးအုံသို့လည်းကောင်း၊ ဘဇတိ-ကပ်ဝင်၏။။

သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ပဠာဘတ္တာ-ဆွမ်း၏ နောက်အဖို့၌၊ ဝါ-ဆွမ်းစားရာကာလ၏ နောက်အဖို့၌၊ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော-ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပလ္လင်္ကော-ထက်ဝယ်တင်ပလ္လင်ကို၊ အာဘုဇိတ္တာ-ဖွဲ့ခွေ၍၊ (တစ်နည်း) ပလ္လင်္ကော အာဘုဇိတ္တာ-တင်ပလ္လင်ခွေ၍၊ ကာယံ-အထက်ပိုင်း ကိုယ်ကို၊ ဥဇုံ-ဖြောင့်ဖြောင့်၊

ကုပ်လုပ်လေးတာ။။ ။။လေးဆရာတို့ ကိုင်အပ်သော လေးသည် ညို့မတင်ဘဲ ထားလျှင် လေးတောင်ထွာ ရှိ၏။ ညို့တင်လိုက်လျှင် လေးတောင်သာရှိ၏။ ထိုညို့တင်အပ်သော လေးကို ကုပ်နေအောင် လုပ်အပ်သောကြောင့် "ကုပ်လုပ်" ဟု ရှေးကခေါ်ကြတို့နည်း၊ ထို ကုပ်ကုပ်လေးဖြင့် တိုင်းတာသောအခါ အပြန်ငါးရာရှိသောအရပ်တို့ "ကုပ်ကုပ် လေးတာ, အပြန်ငါးရာ" ဟု ဆိုသည်၊ [အခ်ျိုက "ကုလေးတာ" ဟုလည်း ဆိုကြ၏။။]

ပဠာဘတ္တာ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော။။ ။။ရှေးခေတ်က တောကျောင်းရဟန်းတော်များသည် ဆွမ်းခံပြီးနောက် ရွာတွင်း၌ပင် ဆွမ်း ဘုဉ်ပေးတော်ကြ၏။ ထို့နောက်မှ ဆွမ်းမပါသောသပိတ်ကို ပေါ့ပေါ့ပါးပါးယူ၍ ပြန်ကြွတော်မူကြသည်၊ ရှာတွင်း၌ ဆွမ်းမဘုဉ်းပေးလျှင်လည်း ရွာအနီးဝယ် ရေလွယ်ကူရာအရပ်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူကြ၏။ ထို့ရှေးခေတ်ကို ရည်ရွယ်၍ "ပဠာဘတ္တာ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော" ဟု မိန့်တော်မူသည်။

(စန့်စန့်) ပကၽောယ-တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုး, ကျောက်ဆူးရိုးတို့ကို အစွန်ချင်းထိအောင် ထား၍၊ ပရိမုခ်-ကမ္မဌာန်းသို့ ရှေ့ရွှေ့၊ သတိ-သတိကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဝါ-ထား၍၊ (တစ်နည်း) ပရိမုခ်-သိမ်းဆည်းအပ်သော အသမ္ဘောသရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္ဘောသမှ ထွက်မြောက်တတ်သော၊ သတိ-သတိကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ-၍၊ ဝါ-၍၊ နိသီဒတိ-ထိုင်၏။ ["သမ္ဘောသမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော" ဟု ပခုက္ကူ ဆရာတော်၏ နိဿယခ္ခဏ ကရဏသာခ် ပေး၏။ ဤဥဒ္ဒိကား သတိသည် သူကိုယ်တိုင် ထွက်မြောက်တတ်သောကြောင့် ကတ္တုသာခ် ပေးပါသည်။]

၂၁၅။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ လောကေ-ဥပါဒါနကျွန်ခွာဟူသော လောကဌ် [နိဝရဏာတို့၏] အာရုံကို ပြုရာဌာနဖြစ်သောကြောင့် လောကေအရ နိဝရဏာတို့ ဖြစ်ရာ ဥပါဒါနကျွန်ခွာကို ယူသည်။] အဘိဇ္ဈာ-အဘိဇ္ဈာကို၊ ဝါ-လွန်စွာ နှမ်သက်တပ်မက်တတ်သော ရာဂကို၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန-ကင်းသော အဘိဇ္ဈာရှိသော၊ စေတသာ-ဖြင့်၊ ဝိဟရတိ-၏။ အဘိဇ္ဈာယ-အဘိဇ္ဈာမှ၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ ပရိသောဓေတိ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စေ၏။ ဝါ-သုတ်သင်၏။

ဗျာပါဒပဒေါသံ-ဗျာပါဒပဒေါသကို၊ ဝါ-စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းလည်းဖြစ် စိတ်ကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်သော ဒေါသကို၊ ဝါ-စိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းလည်းဖြစ်၊ သူတစ်ပါး၊ကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်သော ဒေါသကို၊ ပဟာယ-၍၊ အဗျာပန္နစိတ္တော-ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်သော စိတ် မရှိသည်၊ သဗ္ဗဘိဏာဘူတဟိတာနုကမ္ပီ-ဖြစ်သော အသက်ရှိသော သတ္တဝါ အားလုံးတို့ကို စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်တတ်သည်၊ ဝါ-ကံကြောင့်ဖြစ်သော သတ္တဝါ အားလုံးတို့ကို စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်တတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရတိ-နေ၏။ ဗျာပါဒပဒေါသာ-မှ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပရိသောဓေတိ-၏။ ဝါ-၏။

ထိနမိဒ္ဓံ-ထိနမိဒ္ဓကို၊ ဝါ-စိတ်၏ ထိုင်းခြင်း, စေတသိက်၏ မှိုင်းခြင်းသဘောကို၊ ပဟာယ-၍၊ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ-ကင်းသော ထိနမိဒ္ဓရှိသည်၊ အာလောကသညီ-အရောင်အလင်း၌ ဖြစ်သော သညာရှိသည်၊ သတော-မပြတ်မလတ် အမှတ်ရတတ်သည်၊ သမ္ပဇာနော-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရတိ-၏၊ ထိနမိဒ္ဓါ-မှ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပရိသောဓေတိ-၏။ ဝါ-၏။

ပရိမုခ်။ ။"မုခသမီပေ ဝါကတွာတိ အတ္ထော" ဟူသော အဋ္ဌကထာအဖွင့်သည် အာနာပါန ကမ္မဌာန်းနှင့်သာ ဆိုင်၏။ ဤ၌ အာနာပါနကမ္မဌာန်းကို ဟောတော်မမူသောကြောင့် ထိုအဖွင့်သည် ဤနေရာနှင့် မဆိုင်ပါ။ အတ္ထဗျွဟိရအနေအားဖြင့် ရသင့်သော အနက်မျှားကို ဖွင့်ထားဟန်ဟူပါသည်၊ ဋီကာသစ်၌ကား မုခသမီပေကို "မုခသမီပနှင့်ကူသော စိတ်၌" ဟု ဤနေရာနှင့်လျော်အောင် ဖွင့်သွားလေ၏။ ထိုဋီကာသစ်အလို "ပရိမုခ်-ခံတွင်း၏၊ အနီးဖြစ်သော နှာသီးဖျား, အထက် နှုတ်ခမ်းဖျား အရပ်နှင့် တူသောစိတ်၌၊ သတိ-သတိကို၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ-၍၊ ဝါ-၏" ဟု ပေးရပေလိမ့်မည်။

ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စ-ကို၊ ပဟာယ-၍၊ အနဒ္ဓတော-မငြိမ်မသက် အထက်သို့ လွင့်တက်သောစိတ် မရှိသည်၊ ဝါ-မပြန့်လွင့်သည်၊ အဗ္ဗူတ္တ-ဝိမိသန္တာန်၌၊ ဝူပသန္တ-စိတ္တော-ငြိမ်သက်သောစိတ် ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ-၏၊ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စာ-မှ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပရိသောဓေတိ-၏၊ ဝါ-၏။

ဝိစိကိစ္ဆ-ဝိစိကိစ္ဆာကို၊ ဝါ-အပြစ်မဲ့ငြား ကောင်းသောတရားဌ် ယုံမှားခြင်းသဘောကို၊ ပဟာယ-၍၊ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော-လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိသည်၊ ဝါ-ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်ပြီးသည်၊ ကုသလေသု-အပြစ်မရှိကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-တရားတို့၌၊ အကထံကထီ-အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်းဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာမရှိသည်၊ ဝါ-သို့လော သို့လောဟု တွေးတောကြောင်းဝိစိကိစ္ဆာ မရှိသည်၊ [နောက်နည်း၌ကာသစ်အလို၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ-၏၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ-မှ၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပရိသောဓေတိ-၏၊ ဝါ-၏။

၂၁၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာဝိ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ပုရိသော-ယောဂျားသည်၊ ဣဏ-ကြွေးမြီကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ကမ္မန္တေ-အလုပ်တို့ကို၊ ပယောဇေယျ-ယှဉ်စေရာ၏။ တသေ-ထိုယောဂျားဌ်၊ တေ ကမ္မန္တာ-ထိုအလုပ်တို့သည်၊ သမိဒ္ဓေယျုံ-ပြီးစီးကုန်ရာ၏။ ဝါ-ပြည့်စုံကုန်ရာ၏။ သော-ထိုယောဂျားသည်၊ ပေါရာဏာနိ-ရှေးဌ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိစ ဣဏမူလာနိ-အကြောင်းကြွေးမြီ၏ အရင်းတို့သည်လည်း၊ ဝါ-အရင်းဖြစ်သော ကြွေးမြီတို့သည်လည်း။ (သန္တိ-ရှိကုန်၏။) တာနိစ-ထိုကြွေးမြီ၏ အရင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝါ-လည်း၊ ဗျန္တီ-ကင်းသော အကြွင်းအကျန်ရှိအောင်၊ ဝါ-အကြွင်းအကျန် မရှိအောင်၊ ကရေယျ-ပြုရာ၏။ အသ-ထိုယောဂျားဌ်၊ ဒါရဘရဏာယ-မယားကို ဖွေးမြူခြင်းငှာ၊ ဥတ္တမရိ-အလွန်ဖြစ်သော၊ အဝသိဋ္ဌ-ကြွင်းကျန်သော ဥစ္စာသည်လည်း၊ သိယာ-ရှိသေးရာ၏၊ တသ-ထိုယောဂျားဌ်၊ ဓဝ-ဣဿိ စည်းစားခြင်းလည်း၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏။ (ဟိ-နည်း၊) အဟော-ငါသည်၊ ပုဇ္ဇ-ရှေးဌ၌၊ ဣဏ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ ကမ္မန္တေ-တို့ကို၊ ပယောဇေသိ-ယှဉ်စေခဲ့ပြီ၊ တသ မေ-ထိုငါ၏။ တေ ကမ္မန္တာ-ထိုအလုပ်တို့သည်၊ သမိဒ္ဓိသု-ပြီးစီးကုန်ပြီ၊ ဝါ-ပြည့်စုံကုန်ပြီ၊ သောဟံ (သော+အဟဝ)-ထိုငါသည်၊ ပေါရာဏာနိ-ကုန်သော၊ ယာနိစ ဣဏမူလာနိ-တို့သည်လည်း၊ ဝါ-လည်း။ (သန္တိ)၊ တာနိစ-တို့ကိုလည်း၊ ဝါ-လည်း၊ ဗျန္တီ-အောင်၊ ဝါ-အောင်၊ အကာသိ-ပြုခဲ့ပြီ၊ မေ-ငါ၏။

သေယျထာဝိ။ ။ဣဏ်၌ ပြအပ်သော ဥပမာတို့သည် တကယ်ရှိနေသော ဥပမာများ မဟုတ်ကြ၊ ကြိုဆ၍ပြအပ်သော ဥပမာများသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "သေယျထာဝိ-ဤသို့ဖြစ်က, ဒ္ဌိုင်းခိုန်ဆ၍, သိကြဖို့ရာ,ဥပမာမည်သည်ကား" ဟုလည်း အနက်ပေးနိုင်ပါသည်။

ဒါရဘာရဏာယ-ဌာ၊ ဥတ္တွာရိ-သော၊ အဝသိဋ္ဌ-သည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိသေး၏။ ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏။ သော-ထိုယောဂျိုးသည်၊ တတောနိဒါနံ-ထိုကြွေးမြီမရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-ထိုကြွေးမြီမရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသောအကြောင်းရှိသော၊ ပါမောဇ္ဇံ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းဟူသော တရုဏဝိပိတိကို၊ လဘေထ သေယျထာပိ-ရရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သောမနသံ-ကောင်းသောစိတ်ရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သုခဝေဒနာကို၊ ဝါ-စိတ်ချမ်းသာမှုကို၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သေယျထာပိ-ရရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ [ဗျန္ဓိ ပုဒ်ကို အနက်ပေးရာ၌ အဋ္ဌကထာနိဿယ ကြည့်ပါ။]

၂၁၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ အာဗာဓိကော-လွန်စွာ ခံခက်, နှိပ်စက်တတ်စွာ, ဝိသဘာဂဝေဒနာဟူသော အနာရှိသည်၊ ဒုက္ခိတော-ထိုရောဂါဒဏ်, အရင်းခံ၍, ထပ်မံမကင်း, လွန်စွာဖြစ်သောဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊ ဗာဠှဂိလာနော-ပြင်းပြင်းထန်ထန်မကျန်းမာသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏။ အသ-ထိုယောဂျိုးအား၊ ဘတ္တဗ္ဗ-ထမင်းသည်လည်း၊ နစ္စာဒေယျ-မနှစ်သက်ရာ၊ ဝါ-မဆာရာ၊ အသ-ထိုယောဂျိုး၏။ ကာယေ-ကိုယ်၌၊ ဗလမတ္တာစ-ခွန်အားဗလသည်လည်း၊ နှ (ဘဝေယျ)-မရှိတော့ရာ၊ သော-ထိုယောဂျိုးသည်၊ အပရေနသမယေန-နောက်အခါ၌၊ တမှာ အာဗာဓာ-ထိုအနာမှ၊ မုစ္စေယျ-လွတ်ရာ၏။ အသ-အား၊ ဘတ္တဗ္ဗ-သည်လည်း၊ ဆာဒေယျ-နှစ်သက်ရှာ၏။ ဝါ-ဆာရာ၏။ အသ-၏။ ကာယေ-၌၊ ဗလမတ္တာစ-သည်လည်း၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏။ တသ-၏။ ဧဝံ-သည်၊ အသ-၏။ (ကိ)၊ အဟံ-သည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အာဗာဓိကော-သည်၊ ဒုက္ခိတော-သည်၊ ဗာဠှဂိလာနော-သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ မေ-ငါ့အား၊ ဘတ္တဗ္ဗ-သည်လည်း၊ နစ္စာဒေတိ-မနှစ်သက်ခဲ့၊ ဝါ-မဆာခဲ့၊ မေ-၏။ ကာယေ-၌၊ ဗလ မတ္တာစ-သည်လည်း၊ နှ အာသိ-မရှိခဲ့၊ သော (အဟံ)-သည်၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ တမှာ အာဗာဓာ-မှ၊ မုစ္ဆော-လွတ်ပြီးသည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏။ မေ-ငါ့အား၊ ဘတ္တဗ္ဗ-သည်လည်း၊ ဆာဒေတိ-၏။ ဝါ-၏။ ကာယေ-၌၊ ဗလမတ္တာစ-သည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ ဣတိ-သည်၊ အသ-ရှိရာ၏။ သော-ထို ယောဂျိုးသည်၊ တတောနိဒါနံ-ထိုအနာရောဂါ မရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-ထိုအနာရောဂါ မရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော ကြောင်းရှိသော၊ ပါမောဇ္ဇံ-ကို၊ လဘေထ သေယျ ထာပိ-လည်းကောင်း၊ သောမနသံ-ကို၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သေယျထာပိ-လည်းကောင်း။

ပါမောဇ္ဇံ။ ။"ဝမ်းမြောက်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ" ဟု အနက်ပေးရိုးရှိ၏ သို့သော် "ပဓောနံ-ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ပဓောဒေါ-ခြင်း၊ ပဓောဒေါယော ပါမောဇ္ဇံ" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်သောကြောင့် ထို ပေးရိုးအနက်ကို စဉ်းစားသင့်ပါသည်။

၂၂၀။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကာ၃၊ ပုရိသော-သည်၊ ဗန္ဓနာဂါရေ-နှောင်အိမ်၌၊ ဝါ-အချုပ်ထောင်၌၊ ဗဒ္ဓေါ-ချုပ်နှောင်အပ်သည်၊ အသာ-ဖြစ်ရာ၏။ သော-ထိုယောက္ခ်ာ၃သည်၊ အဝရေရ သမယေန-နောက်အခါ၌၊ တမှာ ဗန္ဓနာဂါရာ-မှ၊ ဝါ-မှ၊ သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ အဘာယေန-ဘေးမရှိသဖြင့်၊ မုဇ္ဈယျ-လွတ်ရာ၏။ အသာ-ထိုယောက္ခ်ာ၃၏။ ကိုယ်-စိုးစဉ်း အနည်းငယ်မျှ၊ ဘောဂါနံ-စည်းစိမ်တို့၏။ ဝယောစ-ကုန်ခမ်းခြင်းသည်လည်း၊ နှ (အသာ)-မဖြစ်ရာ၊ တာသ-၏။ ဧဝံ-သည်၊ အသာ-၏။ (ကိ)ံ အဟ-သည်၊ ပုဇ္ဇေ-၌၊ ဗန္ဓနာဂါရေ-၌၊ ဝါ-၌၊ ဗဒ္ဓေါ-သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ သော (အဟံ)-သည်၊ ဧတရဟိ-၌၊ တမှာ ဗန္ဓနာဂါရာ-မှ၊ ဝါ-မှ၊ သောတ္ထိနာ-သဖြင့်၊ အဘာယေန-သဖြင့်၊ မုဇ္ဈာ-သည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏။ ကိုယ်-မျှ၊ ဘောဂါနံ-တို့၏။ ဝယောစ-သည်လည်း၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣဒါ-သည်၊ အသာ-ရာ၏။ သော-သည်၊ တုတောနိဒါနံ-ထိုနှောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-ထိုနှောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ပါမောဇ္ဇံ-ကို၊ လဘေထသေယျထာပိ-လည်းကောင်း၊ သောမနဿံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သေယျထာပိ-လည်းကောင်း။

၂၂၁။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကာ၃၊ ပုရိသော-သည်၊ ဒါသော-ကျွန်သည်၊ အနတ္တာဓီနော-မိမိ၌ မစပ်သည်၊ ဝါ-မိမိနှင့် မစပ်သည်၊ ပရာဓီနော-တစ်ပါး သော အရှင်သခင်တို့၌ စပ်သည်၊ ဝါ-တစ်ပါ။သော အရှင်သခင်တို့နှင့် စပ်သည်၊ အသာ-ဖြစ်ရာ၏။ ယေနကာမဲ-အလိုရှိတိုင်း၊ ဂမော-သွားနိုင်သည်၊ နှ (အသာ)-မဖြစ်ရာ၊ သော-သည်၊ အဝရေရ သမယေန-၌၊ တမှာ ဒါသဗျာ-ထိုကျွန်၏ အဖြစ်မှ၊ မုစ္စေယျ-လွတ်ရာ၏။ အတ္တာဓီနော-မိမိ၌စပ်သည်၊ ဝါ-သည်၊ အဝရာ ဓီနော-တစ်ပါ။သော အရှင်သခင်တို့၌ မစပ်သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဘုဇိသော-ကိုယ့်လက်အသွင်, သခင်မရှိ, မိမိကိုယ်ပိုင်, ဧခိုင်းအပ် ဧခိုင်းနိုင် သည်၊ ဝါ-ကျွန်မဟုတ်သည်၊ ယေနကာမဲ-တိုင်း၊ ဂမော-သည်၊ (အသာ-ရာ၏)၊ တာသ-၏။ ဧဝံ-သည်၊ အသာ-ရာ၏၊ (ကိ)ံ အဟ-သည်၊ ပုဇ္ဇေ-၌၊ ဒါသော-သည်၊ အနတ္တာဓီနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ပရာဓီနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ယေနကာမဲ-တိုင်း၊ ဂမော-သည်၊ နှ (အဟောသိ)-မဖြစ်ခဲ့၊ သော (အဟံ)-သည်၊

နှ ယေနကာမဲ ဂမော။ ။"ယေနကာမဲ" သည် ယထာကာမဲနှင့်တူသော အဗျယီဘောသမာသ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "ယေနကာမဲ-အလိုရှိတိုင်း" ဟု အနက်ပေးရသည်၊ ဦးကာသစ်၌ကား အဋ္ဌကထာအဖွင့်ကိုယူ၍ ပါဠေသေသထည့်လျက် အနက်ပေးရမည်ဟု ဖွင့်ထားဏ်။ ထိုအလို "ယေန-အကြင်အရပ်သို့၊ ဂန္တုံ-သွားခြင်းငှာ၊ ကာမော-အလိုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ဏ်၊ တေန-ထိုအလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့၊ ကာမဲ-အလိုအတိုင်း၊ ဂမော-သွားနိုင်သည်၊ (တစ်နည်း) ကာမဲ ဂမော-အလိုရှိတိုင်း သွားနိုင်သည်၊ နှ အသာ-မဖြစ်ရာ" ဟု ပေးပါ။

ဇောရဟိ-၌၊ တမ္ဘာဒါသဗျာ-မှ၊ မုတ္တော-လွတ်သည်၊ အတ္တာခီနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အုပရာခီနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဘုဇိယောဘ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ယေန ကာမဲ-တိုင်း၊ ဂမော-သည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-သည်၊ (အသယ-ရာ၏။) သော-သည်၊ တတောနိဒါနံ-ထိုကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-ထိုကျွန် အဖြစ်မှ လွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ပါမောဇ္ဇံ-ကို၊ လဘေထ (သေယျထာပိ)-သို့လည်းကောင်း၊ သောမနဿံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ အဓိဂစ္ဆေယျ (သေယျထာပိ)-ရရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း။

၂၂၂။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကာ၊ ပုရိသော-သည်၊ သဓေနော-ဥစ္စာနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ သဘောဂေါ-စည်းစိမ်နှင့်တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဒုတ္ထိကဲ့-ခဲယင်းသဖြင့် ရအပ်သော ထမင်းရှိသော၊ သပ္ပဒ္ဓိဘယံ-ဘေးရန်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂ-အမွန်ရှည်သော ခရီးခဲကို၊ [ရေကိုလွန်မြောက်စေရာဖြစ်သော အခွန်ရှည်သော ခရီးခဲကို၊ ဝါ-ရေဖြင့် လွန်မြောက်အပ်သော အခွန်ရှည်သော ခရီးခဲကို" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ။] ပဋိပဇ္ဇေယျ-သွားရာ၏။ သော-သည်၊ အပရေန သမယေန-၌၊ တံကန္တာရ- ထိုခရီးခဲကို၊ နိတ္ထရေယျ-လွန်မြောက်ရာ၏။ သောတ္ထိနာ-ချမ်းသာသဖြင့်၊ ခေါ-ဘေးတို့၏ ကုန်ခန်းရာဖြစ်သော၊ အပ္ပဒ္ဓိဘယံ-ဘေးဘယမ်း မရှိသော၊ ဂါမန္တံ-ရွာအနီးသို့၊ အနုပါပုဏေယျ-အစဉ်ရောက်ရာ၏။ တသေ-၏။ ဧဝံ-သည်၊ အသယ-ရာ၏။ (ကိ)၊ အဟံ-သည်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးအခါ၌၊ သဓေနော-သည်၊ သဘောဂေါ-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဒုတ္ထိကဲ့-သော၊ သပ္ပဒ္ဓိဘယံ-သော၊ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂ-ကို၊ ပဋိပဇ္ဇိ-သွားခဲ့ပြီ၊ သော (အဟံ)-သည်၊ ဧတရဟိ-၌၊ တံကန္တာရ-ကို၊ နိတ္ထိဏ္ဏော-လွန်မြောက်ပြီးသည်၊ သောတ္ထိနာ-သဖြင့်၊ ခေမ-သော၊ အပ္ပဒ္ဓိဘယံ-သော၊ ဂါမန္တံ-သို့ အနုပ္ပတ္တော-အစဉ်ရောက်သည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-သည်၊ (အသယ-ရာ၏။) သော-သည်၊ တတောနိဒါနံ-ထိုခရီးခဲကို လွန်မြောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုခရီးခဲကို လွန်မြောက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ပါမောဇ္ဇံ-ကို၊ လဘေထ-(သေယျထာပိ)-သို့လည်းကောင်း၊ သောမနဿံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ အဓိ ဂစ္ဆေယျ (ယေယျထာပိ)-သို့လည်းကောင်း။

၂၂၃။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣဏာ-ဣကြေးမြီကို၊ သမနုပယတိ ယထာ-ကောင်းစွာ အဖန်ဖန် ရှုသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရောဂ-အနာရောဂါကို၊ သမနုပယတိယထာ-သို့လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓနာဂါရ-နှောင် အိမ်ကို၊ ဝါ-အချုပ်ထောင်ကို၊ သမနုပယတိယထာ-သို့လည်းကောင်း၊ ဒါသဗျံ-ကျွန်၏အဖြစ်ကို၊ သမနုပယတိယထာ-လည်းကောင်း၊ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂ-အခွန် ရှည်သော ခရီးကို၊ သမနုပယတိယထာ-လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ အပ္ပဟီနေ-မပယ်အပ်သေး ကုန်သော၊ ပဉ္စ-ငါးပါးကုန်သော၊ ဣမေနိဝရဏော-ဤနိဝရဏတို့ကို၊ အတ္တနိ-မိမိ၌၊ သမနုပယတိ-ကောင်းစွာ အဖန်ဖန်ရှု၏။

၂၂၄။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ အဏဏျဲ-ကြေးမြီမရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ သမနုပယသတိ ယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အာရောဂျဲ-အနာရောဂါ မရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ သမနုပယသတိယထာ-လည်းကောင်း၊ ပဒ္ဓနှာ-အနှောင်အဖွဲ့မှ (အချုပ်ထောင်မှ) မောက္ခဲ-လွတ်မြောက်ခြင်းကို၊ သမနုပယသတိ ယထာ-သို့လည်း ကောင်း၊ ဘုဇိသော-ကိုယ့်လက်အသွင်, သခင်မရှိ, မိမိကိုယ်တိုင်, စေအပ်စေနိုင်သူကို၊ ဝါ-ကျွန်မဟုတ်သူကို၊ သမနုပယသတိ ယထာ-လည်းကောင်း၊ ခေမန္တာဘူမိ-ဘေးတို့၏ကုန်ရာ မြေအရပ်သို့ ရောက်ခြင်းကို၊ သမနုပယသတိ ယထာ-လည်း ကောင်း။

၂၂၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အတ္တာနိ-မိမိ၌၊ ပဟီနေ-ပယ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဂ္ဂေ နီဝရဏေ-တို့ကို၊ သမနုပယသတိ-၏၊ တသ-ထိုရဟန်းသည်၊ ပဟီနေ-ကုန်သော၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဂ္ဂေ နီဝရဏေ-တို့ကို၊ အတ္တာနိ-၌၊ သမနုပယသတောပိ-လတ်သော်၊ (တစ်နည်း) သမနုပယသတော-ကောင်းစွာ အဖန်ဖန်ရှုသော၊ တသ-ထိုရဟန်း၏၊ ပါမောဒ္ဓံ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းဟူသော နှသောပီတိသည်၊ ဇာယတိ-ဖြစ်၏၊ ပမုဒိတသ-လွန်စွာ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသော၊ (တသ-ထိုရဟန်း၏ သန္တာန်၌) ပီတိ-အားကြီး သော ပီတိသည်၊ ဇာယတိ-၏၊ ပီတိမနသ-ပီတိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော၊ (တသ-၏၊) ကာယော-နာမကာယသည်၊ ဗဟုမ္ဟတိ-ကိလေသာအပူမှ ငြိမ်းအေး၏၊ ပဿဒ္ဓကာယော-ကိလေသာအပူမှ ငြိမ်းအေးသော နာမကာယရှိသော၊ (သော-ထိုရဟန်းသည်) သုခံ-ကာယိကသုခ စေတသိကသုခကို၊ ဝေဒေတိ-ခံစား ရ၏၊ သုခိနော-ကာယိကသုခ စေတသိကသုခရှိသော၊ (တသ-၏၊) စိတ္တံ-သည်၊ သမာဓိယတိ-ဥပစာရသမာဓိ အပွနာသမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့် တည်ကြည်၏။

ပဌမမ္ပိ ကထာ

၂၂၆။ [ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ စသော ဈာန်ခန်းပါဠိတော်များကို ပြာဟွဇာလ သုတ် ဒိဋ္ဌမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ၌ အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ အနက်ရေးခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။] သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ကာမေဟိ-ဝတ္ထုကိလေ သာ, ၂ ဖြာသော ကာမတို့မှ၊ ဝိဝိစ္စေဝ-ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ၊ပေ၊ ဝိဟရတိ-နေ၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဣမမေဝ ကာယံ-ကရဇကာယ, နာမခေါ်ဆို, ဤခန္ဓာကိုယ်ကိုပင်၊ ဝိဝေကဇေန-နီဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ ပီတိသုခေန-ပီတိသုခဖြင့်၊ အဘိသဒ္ဒေတိ-စိုစေ၏၊ ဝါ-စိမ့်စေ၏၊ ပရိသဒ္ဒေတိ-ထက်ဝန်းကျင် စိုစေ၏၊ ဝါ-ထက်ဝန်းကျင် စိမ့်စေ၏။ ["အဘိသန္ဒေတိ, ပရိသန္ဒေ တိ" ဟု မရှိသည့်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ ဤပုဒ်အဖွင့်၌ ပြထားပြီ။] ပရိပူရေတိ-ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စေ၏။ ပရိပ္ပ္ဟရတိ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြန့်၏။ အသယ-ထိုရဟန်း၏။

သဗ္ဗာဝတောာ-အလုံးစုံသော အဖိုအစုရှိသော၊ ကာယသ-၏၊ ဝိဝေကဇေန-သော၊ ပီတိသုခေန-သည်၊ အပ္ပမ္ပဲ့-မဖြန့်အပ်သော၊ ကိစ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်သည်၊ နု ဟောတိ-မရှိတော့။

၂၂၇။ မဟာရာဇ - ဇာ၊ သေယျထာပိ - ကား၊ ဒက္ခော - ကျွမ်းကျင်သော၊ နှာပကောဝါ-ရေချိုးပေးတတ်သော ဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ နှာပကန္တေ ဝါသေါ-ရေချိုးပေးတတ်သော ဆရာ၏ တပည့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ [နိုင်ငံခြားဌ် အဖိုးအခယူ၍ ရေချိုးပေးတတ်သူများလည်း ရှိသတတ်။] ကံသထာလေ-ကြေးခွက်ဌ်၊ ဝါ-ကြေးလင်ပန်းဌ်၊ နှာနီယစုဏ္ဏာနိ-ရေချိုးဖို့ရာ ဆပ်ပြာမှုန့်တို့ကို၊ အာကိရိတ္ဝာ-လောင်းထည့်၍၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ ပရိဖ္ဖေသကံ ပရိဖ္ဖောသကံ-သင့်တော်ရုံ ဖျန်း၍ ဖျန်း၍၊ သန္နေယျ-တစ်ပေါင်းတည်း ဆောင်ရာ၏။ ဝါ-အခဲလုပ်ရာ၏၊ သာယံ (သာ+အယံ) နှာနီယပိဏ္ဍိ-ထိုကဲ့သို့သော ဤရေချိုး ဆပ်ပြာခဲသည်၊ သ္မေဟာနုဂတာ-ရေတည်းဟူသော အစေးသည် အစဉ်လိုက်အပ်သည်၊ သ္မေဟပရေတာ-ရေတည်းဟူသော အစေးဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်သည်၊ သန္တရ ဗာဟိရာ-အတွင်းအပြင်နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သ္မေဟေန-ရေတည်းဟူသော အစေးသည်၊ ဖုဋာ-ဖြန့်အပ်သည်၊ (ဟောတိ၊) စ-ထိုသို့ပင်အတွင်း အပြင်နှင့်တကွ ရေတည်းဟူသော အစေးသည် ဖြန့်အပ်ပါသော်လည်း၊ နု ပဏ္ဍရဏ-တစ်စက် တစ်စက် ယိုထွက်ခြင်း မရှိသည်၊ (ဟောတိ သေယျာထပိ-သကဲ့သို့၊) မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-လျှင်၊ ဘိက္ခု၊-သည်၊ ဣမမေဝ ကာယံ-ကရဇကာယ, နာမခေါ် ဆို, ဤခန္ဓာကိုယ်ကိုပင်၊ ဝိဝေကဇေန-သော၊ ပီတိသုခေန-ဖြင့်၊ အဘိသဇ္ဇေတိ-၏ ၊ပေ၊ နု ဟောတိ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဒိဋ္ဌိကံ-ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြွပ်, တွေ့မြင်အပ်သော၊ ဣဒဓမ္မိ သာမညဖလံ-(ပဌမစျာန်တည်းဟူသော) ဤရဟန်း အဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ-ရှေးဌ ဖြစ်ကုန်သော။ သာမညဖလေဟိ-ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးတို့ထက်၊ အဘိက္ကန္တတရဥ္စ-သာ၍ နှစ်သက်အပ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဏီတတရဥ္စ-သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ။)

ဒုတိယဈာနကထာ

၂၂၈။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးသော သာမညဖလကား၊ (တစ်နည်း) ပုနစ-တစ်ဖန်၊ အပရံစ-တစ်မျိုးသော သာမညဖလကိုလည်း၊ (ဘာသိသာမိ-ဟောတော်မူအံ့၊) ဝိတက္ကဝိစာရာနံ-ဝိတက် ဝိစာရတို့၏၊ ဝူပသမာ-ပယ်ခွာလွန်မြောက် ငြိမ်းပျောက်ခြင်းကြောင့် ၊ပေ၊ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဣသမ္မယုတ္တသမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ-ဝိတက် ဝိစာရ ဟူ၏ ။ ဝိ-ဝိ-ကား ။ ဝိ-ဝိ-ကား ။ ဝိ-ဝိ-ကား

၂၂၉။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ဂန္ဓိရော-နက်သော၊ ဥတ္တိဒေါဒ-ကော-ရေကြောတို့မှ ဖောက်ထွက်သော ရေရှိသော၊ ဥဒကရဟဒေါ-ရေအိုင်သည်၊ (အသာ-ရှိရာ၏။) တသ-ထိုရေအိုင်၏၊ ပုရတ္ထိမာယ-အရှေ့ဖြစ်သော၊ ဒီဃာယ-အရပ်၌၊ ဥဒကသာ-ရေ၏၊ အာယမုခံ-ဝင်လာကြောင်းအဝသည်၊ ဝါ-ဝင်ပေါက်သည်၊ နေဝ အသာ-မရှိရာ၊ ဒက္ခိဏာယ-တောင်ဖြစ်သော၊ ဒီဃာယ-၌၊ ဥဒကသာ-၏။ အာယမုခံ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ နေ (အသာ)-မရှိရာ၊ ပစ္ဆိမာယ-သော၊ ဒီဃာယ-၌၊ ဥဒကသာ အာယမုခံ နေ (အသာ)၊ ဥတ္တရာယ-သော၊ ဒီဃာယ-၌၊ ဥဒကသာ အာယမုခံ နေ (အသာ)၊ ဒေဝေါစ-မိုးသည်လည်း၊ ကာလေနကာလံ-အခါတိုင်း အခါတိုင်း၌၊ ဝါ-မပြတ်မလပ်၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဓာရံ-ရေအယဉ်ကို၊ နေ အနုပ္ပဝေဇ္ဇေယျ-မပေးရာ၊ ဝါ-မရွာရာ။

အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ တာမှာဝ--ဥဒကရဟဒါ-ထိုရေအိုင်မှပင်၊ သီတာ-အေးမြသော၊ ဝါရိဓာရာ-ရေအယဉ်သည်၊ ဥဒ္ဓိဗ္ဗိတ္ထာ-ရေကြောတို့မှ ဖောက်ထွက်၍၊ တမေဝ ဥဒကရဟဒံ-ထိုရေအိုင်ကိုပင်၊ သီတေန-အေးမြသော၊ ဝါရိနာ-ရေဖြင့်၊ အဘိသဒ္ဒေယျ-ထက်ဝန်းကျင် စိုစေရာ၏။ ဝါ-ထက်ဝန်းကျင် စိမ်ခ့်စေရာ၏။ ပရိပူရေယျ-ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စေရာ၏။ ပရိပ္ပဂ္ဃရေယျ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြန့်ရာ၏။ သဗ္ဗာ ဝတောာ-အလုံးစုံအဖို့အစုရှိသော၊ အသာ ဥဒကရဟဒသာ-ထိုရေအိုင်၏။ သီတေန-သော၊ ဝါရိနာ-သည်၊ အပ္ပဠ္ဠ-မဖြန့်အပ်သော၊ ကိဠိ-တစ်စုတစ်ခုသော အရပ်သည်၊ နေ အသာ (သေယျထာပိ)-မရှိတော့ရာသကဲ့သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣမမေဝကာယံ-ကိုပင်၊ သမာဓိဇေန-သော၊ ပီတိသုခေန-ဖြင့်၊ အဘိသဒ္ဒေတိ-၏ ।ပေ। နေ ဟောတိ-တော့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဒိဋ္ဌိက-သော၊ ဣဒဘိ သာမည္ဖလံ-(ဒုတိယစျာန်တည်းဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ -သာမည္ဖလေဟိ-တို့ထက်၊ အဘိက္ကန္တတရဠ ပဏီတတရဠ (ဟောတိ။)

တတိယစျာနကထာ

၂၃၀။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-ကား၊ (တစ်နည်း) ပုန-တစ်ဖန်၊ အပရံစ-တို့လည်း (ဘာသိဿာမိ-အံ့)၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပီတိယာ-ပီတိကို၊ ဝိရာဂါစ-စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ।ပေ। တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဣမမေဝကာယံ-ကိုပင်၊ နိပ္ပီတိကေန-ပီတိ မရှိသော၊ သုခေန-တတိယစျာန်ချမ်းသာဖြင့်၊ အဘိသဒ္ဒေတိ, ပရိသဒ္ဒေတိ, ပရိပူရေတိ, ပရိပ္ဖရတိ၊ အသာ-၏။ သဗ္ဗာဝတောာ-သော၊ ကာယသာ-၏။ နိပ္ပီတိကေန-သော၊ သုခေန-သည်၊ အပ္ပဠ္ဠ-သော၊ ကိဠိ-သည်၊ နေ ဟောတိ။

၂၃၁။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျာထပိ-ကား၊ ဥပုလိနီယံဝါ-ကြာဖြူ၊ ကြာနီ ကြာညိုရုံတို့ရှိရာ ကြာကန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဒုမိနီယံဝါ-ပဒုမ္မာကြာရုံတို့ရှိရာ ကြာကန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိကိနီယံဝါ-ပုဏ္ဏရိက်ကြာရုံတို့ရှိရာ ကြာကန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥဒကေ-ရေ၌၊ ဇာတာနိ-ပေါ်ကတ်ကုန်သော၊ ဥဒကေ-၌၊ သံဝဍ္ဎနိ-ကြီးပွားကုန်သော၊ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ-ရေမှ မပေါ်တက်ကုန်သေးသော၊ အန္တောနိမုဗ္ဗေပေါသီနိ-ရေ၏အတွင်း၌ နစ်မြုပ်လျက် ကြီးပွားခြင်းရှိကုန်သော၊ အပ္ပေဂဗ္ဗာနိ-အချို့ကုန်သော၊ ဥပုလာနိဝါ-ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာညိုတို့သည်သော် လည်းကောင်း၊ ပဒုမာနိဝါ-ပဒုမ္မာကြာတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိကာနိဝါ-ပုဏ္ဏရိတ်ကြာတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ (အသျှ-ရှိကုန်ရာ၏)။

တာနိ-ထိုကြာရုံတို့ကို၊ (“ပရိပ္ပဇ္ဇာနိ”၌စပ်)ဝါ-ထို့သည်၊ (“အဘိသန္ဓာနိ” စသည်၌စပ်)ဝါ ယာဝစ အဂ္ဂါ-အဖျားတိုင်အောင်လည်းကောင်း၊ ယာဝစမူလာ-အရင်းတိုင်အောင်လည်းကောင်း၊ သီတေန-သော၊ ဝါရိနာ-သည်၊ (“ပရိပ္ပဇ္ဇာနိ” ၌စပ်)ဝါ-ဖြင့်၊ အဘိသန္ဓာနိ-စိစွတ်ကုန်သည်၊ ပရိသန္ဓာနိ-ထက်ဝန်းကျင်စိစွတ်ကုန် သည်၊ ပရိပ္ပရာနိ-ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်ကုန်သည်၊ ပရိပ္ပဇ္ဇာနိ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြန့်အပ် ကုန်သည်၊ (အသျှ-ကုန်ရာ၏)၊ အသာ-ထိုကြာတောမျိ၏ (တစ်နည်း) အသာ-ထိုကြာကန်၏၊ သဗ္ဗာဝတံ-အလုံးစုံ အဖို့အစုရှိကုန်သော၊ ဥပုလာနံဝါ-ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာညိုတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ဝဂ္ဂုမာနံဝါ-ပဒုမ္မာကြာတို့၏သော်လည်း ကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိကာနံဝါ-ပုဏ္ဏရိတ်ကြာတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ သီတေန-သော၊ ဝါရိနာ-သည်၊ အပ္ပဠုံ-အပ်သော၊ ကိဠိ-တစ်စုံတစ်ခုသောအရပ်သည်၊ နံ အသာ (သေယျထာပိ)-သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣမမေဝ ကာယံ-ကိုပင်၊ နိဗ္ဗိတိကေန - သော၊ သုခေန-ဖြင့်၊ အဘိသဒ္ဒေတိ-၏ ।ပေ। နဟောတိ-တော့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိက်-သော၊ ဣမဒ္ဓမ္မ သာမညဖလံ-(တတိယ ဈာန်တည်းဟူသော၊) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပရိမေဟိ သာမည ဖလေဟိ အဘိဗ္ဗဿ္ဓတရဏ္ဍ ပဏီတတရဏ္ဍ (ဟောတိ)။

စတုတ္ထဗျာနကထာ

၂၃ ၂။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-ကား၊ (တစ်နည်း) ပုန-တစ်ဖန်၊ အပရံစ-ကိုလည်း၊ (ဘာသိဿာမိ၊) ဘိက္ခု-သည်၊ သုခသ-ကာယိက သုခကို၊ ပဟာနာစ-ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ।ပေ। စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော-သည်၊ ဣမမေဝကာယံ-ကိုပင်၊ ပရိသုဒ္ဓေန-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ပရိယောဒါတေန-ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သော၊ စေတသာ-စိတ်ဖြင့်၊ ဖရိတ္ဝာ-ဖြန့်၍၊ နိသိဒိတ္ဝာ-ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ အသာ-ထိုရဟန်း၏ ।ပေ। စေတသာ-သည်၊ အပ္ပဠုံ-အပ်သော၊ ကိဠိ-သည်၊ နံ ဟောတိ-တော့။

၂၃၃။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ ဩဒါတေန-ဖြူစင်သော၊ ဝတ္ထေန-အဝတ်ဖြင့်၊ သသီသံ-ဦးခေါင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ကိုယ်ကို၊ ပါရုပိတ္တာ-ခြုံ၍၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ အသာ-ဖြစ်ရာ၏၊ အသာ-ထိုယောက်ျား၏၊ သဗ္ဗာဝတောာ-သော၊ ကာယသာ-၏၊ ဩဒါတေန-သော၊ ဝတ္ထေန-သည်၊ အပ္ပဋိ-အပ်သော၊ ကိ၎ဏ-သည်၊ နာ အသာ (သေယျထာပိ)-သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-သာလျင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣမေဝ-ကာယံ-ကိုပင်၊ ပရိသုဒ္ဓေ-သော၊ ပရိယောဒါတေန-သော၊ စေတသာ-ဖြင့်၊ ဖရိတ္တာ-၍၊ နိသိန္နော-သည်၊ ဟောတိ-၏။ အသာ-၏။ သဗ္ဗာဝတောာ-သော၊ ကာယသာ-၏။ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေန စေတသာ အပ္ပဋိ-ကိ၎ဏ နာ ဟောတိ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိက-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမည္ဖလံ-(စတုတ္ထဈာန်တည်းဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ သန္ဓိဋ္ဌိကေဟိ သာမည္ဖလေဟိ အဘိက္ကန္တတရဏ္ဍ ပဏီတတရဏ္ဍ (ဟောတိ)။

ဝိပဿနာဥာဏကထာ (၁)

၂၃၄။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ **ဧဝံ**-သို့၊ ဝါ-ဤ ပဌမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယဈာန် အစဉ်အားဖြင့် စတုတ္ထဈာန်ကို ရပြီး၍၊ စိတ္တေ-စတုတ္ထဈာန်စိတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သမာဟိတေ-စတုတ္ထဈာန်သမာဓိဖြင့် ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ-တည်ကြည်လတ်သော်၊ ပရိသုဒ္ဓေ-ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဖြစ်၍ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်လတ်သော်၊ (ပရိသုဒ္ဓတ္တာ - ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်

သော ဧဝံ။ ။ဧဝံသည် နိဒဿနတ္ထ နိပါတ်တည်း၊ ထိုဧဝံဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော နိဒဿေတဗ္ဗကား၊ စတုတ္ထဈာန်နှင့် စတုတ္ထဈာန်ရဖို့ရန် အာဝဇ္ဇိဖစ်သော ဝဋ္ဋမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ ဈာန်တည်း၊ [နောက်ဦးပြမည့် သာဓကများကို ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍမှ ယူထားသည်ဟု မှတ်ပါ။]

သမာဟိတေ။ ။သမာဟိတေတို ဣမိနာ စတုတ္ထဈာနသမာဓိနာ သမာဟိတေ၊ အောက်ဈာန် သမာဓိများသည် စတုတ္ထဈာန်သမာဓိ၏ အခြေခံသာ ဖြစ်၏။ ဝိပဿနာဥာဏ်၏ အခြေခံကား (အဘိညာဉ်ကိုပြုရာ၌ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံကား) စတုတ္ထဈာန်သမာဓိတည်း၊ [သံ+အာပုဗ္ဗ+ဓာဓာတ်သည် ထပနအနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် "သမာဟိတော-ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်ပြီးသော်" ဟု သဒ္ဒတ္ထ၊ "တည်ကြည်လသော်" ဟု ဝေါဟာရတ္ထ ပေးပါ။]

ပရိသုဒ္ဓေ။ ။ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓေ၊ သတိကို ခေါင်းတပ်၍ ဆိုအပ်သော စတုတ္ထဈာနသမ္ပယုတ်အားလုံး၏ · စင်ကြယ်မှုကို ဥပေက္ခာသည် မြှအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤစတုတ္ထဈာန်စိတ်၏ ပရိသုဒ္ဓဖြစ်ခြင်းသည် အခြားမဟုတ်, ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ ဖြစ်ခြင်းပင်တည်း-ဟု မှတ်ပါ။

ပကြောင့်)၊ ပရိယောဒါတေ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်လတ်သော်၊ အနဂ်ဏေ-ရာဂ ဒေါသ စသော ကိလေသာအင်္ဂါ မရှိလတ်သော်၊ ဝါ-သုခစသည့်, ကြောင်းမရှိ၍, ဝိမိကိန်းရာ, သတ္တာဝါ၏, ယုတ်မာညစ်ညမ်း, အောက်တန်းကျကြောင်း, မကောင်းသောအင်္ဂါ မရှိလတ်သော်၊ (အနဂ်ဏတ္တာ-ရာဂဒေါသ စသော ကိလေသာအင်္ဂါ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဝိဂတုပက္ကိလေသေ-ကင်းသော ဥပတ္ထိလေသ ရှိလတ်သော်၊ ဝါ-ကပ်၍နှုပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့မှ ကင်းလတ်သော်၊ မုဒုဘူတေ - အဖန်ဖန်ဝင်စားမှုကြောင့် နူးညံ့သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်လတ်သော်၊ (မုဒု

ပရိယောဒါတေ။ ။ပရိသုဒ္ဓတ္တာ ၉၀ ပရိယောဒါတေ၊ ပဘဿရေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အခြေခံ စင်ကြယ်မှ ဖြူဖြူစင်စင် အရောင်တင်၍ ရ၏။ လော်ပြီးပြီးပြီးဖြစ်၍ စင်ကြယ်သောရွှေသည် ပွတ်တိုက်လိုက်ရဲမျှဖြင့် အရောင်ထွက်လာသကဲ့သို့တည်း၊ ဤသို့ပရိယောဒါတ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် အခြားမဟုတ်, ရှေးဦး ဆိုအပ်ပြီးသော ပရိသုဒ္ဓပင်ဖြစ်သည်။

အနဂ်ဏေ။ ။သုခါဒီနံ ပစ္စယာနံ ယာဂေနနဲ့ ဝိဂတရာဂါဒိအင်္ဂါဏတ္တာ အနဂ်ဏေ၊ သုခသည် သောမနဿ၏ အကြောင်း, သောမနဿသည် ရာဂ၏ အကြောင်းဖြစ်၏။ ဒုက္ခသည် ဒေါမနဿ၏ အကြောင်း, ဒေါမနဿသည် ဒေါသ၏ အကြောင်းဖြစ်၏၊ ဤစတုတ္ထ ဈာန်၌ "သုခသာ ပဟာနာ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ရာဂဒေါသ စသော ကိလေသာအားလုံးတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော သုခ ဒုက္ခ, သောမနဿ ဒေါမနဿကို ပယ်ထားပြီးဖြစ်ရကား အနဂ်ဏတ္တာဖြစ်သည်။

ဝိဂ္ဂဟ။ ။အင်္ဂါ ဧတေဟိ တံသမဂ္ဂီပုဂ္ဂလာ နိဟီနဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ အင်္ဂဏာနိ၊ (ရာဂါဒယော)-ထိုတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ ယုတ်ညံ့သူတို့အဖြစ်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသည်တို့, (မူလပဏ္ဏာသ, အနဂ်ဏသုတ္တဋီကာ ဝိဂ္ဂဟ) အဂီဓာတ် +ယုပစ္စည်း။ ယုကို အနပြု၊ ဝိသောဒရာဒိဂုဏ်းဖြစ်၍ နကို ဏာပြု။

ဝိဂတုပက္ကိလေသေ။ ။အနဂ်ဏတ္တာ ၉၀ ဝိဂတုပက္ကိလေသေ၊ စိတ်မှာ ဥပက္ကိလေသ ကင်းခြင်း၏ အကြောင်းသည် ခြားမဟုတ်, အင်္ဂဏ မရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်၊ ဥပဂန္ဓာ-ကပ်၍ + စိတ္တ-ကို၊ ကိလေသေန္တိ-နှိပ်စက်တတ် ပူပန်စေတတ်ကုန်၏။ ဣကို ဥပတ္ထိလေသာ၊ ပြဒဲသော ရာဂစသည်ပင် ရ၏။ ဝိဂတာ + ဥပက္ကိလေသာ + ယသာတိ ဝိဂတုပက္ကိလေသဲ၊ (စိတ္တံ)။ [ယထာ ရာဂါဒယော စေတသော မလာသုစိဘာဝေန အင်္ဂဏာနိတိ ဝုစ္စန္တိ, ဧवं ဥပဂန္ဓာ ကိလိသနဋ္ဌေန ဥပတ္ထိလေသာတိ-သာရတ္ထာ။]

မုဒုဘူတေ။ ။သုဘာဝိတတ္တာ မုဒုဘူတေ၊ ဝသိဘာဝပတ္တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ကောင်းစွာ ပွားစေအပ်သောကြောင့် မုဒုဘူတဖြစ်သည်-ဟူလိုပျိ "ကောင်းစွာ ပွားစေအပ်" ဟူသည် "အထပ်ထပ် ဝင်စားအပ်" တည်း၊ အထပ်ထပ် နယ်အပ်သော သားရေသည် နုလာ သကဲ့သို့ ဤစတုတ္ထဈာန်စိတ်လည်း အထပ်ထပ် ဝင်းစမှု သုဘာဝိတကြောင့် နူးညံ့လာသည်၊ ထိုသို့ နူးညံ့လာသည်ကိုပင် "ဝသိဘာဝပတ္တာ-ဝသိဘော်သို့ ရောက်ပြီ" ဟု ဆိုလိုသည်။

ဘူတတ္တာ- နုည့်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ကမ္မနိယေ-ဝိပဿနာ ဉာဏ်အမှုဌ် ခန်ကြားလတ်သော်၊ [အဘိညာဉ် တက်ခန်းဖြစ်လျှင် "အဘိညာဉ်အမှုဌ် ခန်ကြားလတ်သော်"ဟု ပေးရသည်။] ဌိတေ-ပရိသုဒ္ဓ၊ ဘာဝစသော, ဝုဏ်သဘော ၌, မြဲမြဲခိုင်ခဲ့, တည်တံ့လတ်သော်၊ (ဌိတတ္တာ-မြဲမြဲခိုင်ခဲ့, တည်တံ့သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်)၊ အာနေဋ္ဌပ္ပတ္တေ-တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်လတ်သော်၊ ဉာဏဒဿနာယ-သိမြင် တတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် အကျိုးငှာ၊ ဝါ-တောဘုမက, သစ်ရေကို, အဲအိုစွတာ စသော အားဖြင့် သိလည်းသိတတ် မျက်မှောက်လည်း မြင် တတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို အဘိနိဟရတိ-ဝိပဿနာသို့ ရှေးရှုဆောင်၏။ အဘိနိန္နာမေတိ-ဝိပဿနာဉာဏ်သို့ ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။

ကမ္မနိယေ။ ။မုဒုတ္တာ ဧဝ ကမ္မနိယေ ကမ္မကฺขเม, ကမ္မယောဂฺคโต ဝုတ္တော ဟောတိ၊ ကမ္မနိယဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အခြားမဟုတ်, မုဒုတ္တာပင်ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ ကမ္မနိ-ဝိပဿနာဉာဏ်အမှုဌ် (အဘိညာဉ်အမှုဌ်) + ခမ်-ခန်ကြားသော စိတ်တည်း၊ ကမ္မနိယ-စိတ်၊ (ခမအနက်၌ ဣယပစ္စည်း၊ (နိ) လာ၊ မောဂฺคလฺลာန်တ၌တော် ဂ၃ သုတ်၌ နိယပစ္စည်းဟု ဆိုတ်။) "အမှုဌ် ခဲ့" ဟူသည် ထိုဝိပဿနာဉာဏ်အမှုအား သင့်လျော်သော အရည်အခြင်း ရှိနေခြင်းတည်း။

ဌိတေ။ ။ရှေ့၌ ပြခဲ့သည်အတိုင်း ပရိသုဒ္ဓစိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဝုဏ်ကို "ပရိသုဒ္ဓဘာဝ"ဟု ခေါ်၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ပရိသုဒ္ဓ ပရိယောဒါတ စသော စိတ်၏ဖြစ်ကြောင်း ဝုဏ်သို့ မပျက်အောင် တည်နိုင်ခြင်းကို "ဌိတစိတ်" ဟု ခေါ်သည်။

အာနေဋ္ဌပ္ပတ္တေ။ ။ဌိတတ္တာယေဝ အာနေဋ္ဌပ္ပတ္တေ, အစလေ နိဗ္ဗိုဒေတိ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ ထိုသို့ တည်တံ့နေသည့်အတွက် (ပျက်ဖို့ကို မဆိုထားဘဲ) လှုပ်လှုပ် ရှားရှားပင် မရှိအောင် ငြိမ်သက်နေသော စိတ်ကို "အာနေဋ္ဌပ္ပတ္တေ" ဟု ဆိုသည်။ [ဣဋ္ဌ-တုန်လှုပ်ခြင်း ဣဋ္ဌတော-ခြင်း၊ ဣဋ္ဌ + အပစ္စည်း နတ္ထိ + ဣဋ္ဌတော ယသ္သာတိ အနိဋ္ဌံ + တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော စိတ်၊ "အနိဋ္ဌသ + ဘာဝေါ အာနိဋ္ဌ" ဟု ဖြစ်သင့်လျက် (ဣဋ္ဌကို ဧပြုၪ) "အာနေဋ္ဌ" ဟု ဖြစ်၏။ အာနေဋ္ဌ + ပတ္တ အာနေဋ္ဌပ္ပတ္တံ။]

စတုတ္ထဈာန်စိတ်၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး။ ။သမာဟိတတာ, ပရိသုဒ္ဓတာ, ပရိယောဒါတတာ, အနဂၢိဏာတာ, ဝိဂတုပက္ကိလေသတာ, မုဒုဘာဝေါ, ကမ္မနိယတာ, အာနေဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ ဌိတတာ (အာနေဋ္ဌသို့ ရောက်သောအားဖြင့် တည်တံ့သည်၏ အဖြစ်), ဤရှစ်ပါးတည်း၊ ဤအလို "စိတ္တေ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ သမာဟိတေ-အပ်သော်၊ ဝါ-တည်ကြည်လတ်သော်" ဟု ပေးပါ။

တစ်နည်း။ ။ပရိသုဒ္ဓတာ စသော ဤရှစ်ပါးသည် သမာဟိတ (စတုတ္ထဈာန်) စိတ်၏ ဝုဏ်အင်္ဂါများဖြစ်သောကြောင့် သမာဟိတေကို စိတ္တေ၏ ဝိသေသနထား၍ ဌိတေ, အာနေဋ္ဌပ္ပတ္တေကို အင်္ဂါ ၂ ပါး ယူပါ။ ဤအလို "သမာဟိတေ-အပ်သော၊ ဝါ-တည်ကြည်သော၊ စိတ္တေ-သည်၊ ပရိသုဒ္ဓေ-လတ်သော်" စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

သော-ဝိပဿနာဘာဝ၏သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်ပြီးသော ထိုရဟန်းသည်၊ (အဂ်ါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံအောင် စတုတ္ထစျာန်ကို အဝါးဝစွာ လေ့လာပြီးသော ထိုရဟန်းသည်။) ဧဝံ-သို့၊ ပဇာနာတိ-ခွဲခွဲခြားခြား၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ (ကိ-နည်း၊) မေ-ငါ၏။ အယံ ကာယော-ကရဇကာယ၊ နာမခေါ်-ဆို, ဤခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ["ဩဒနကုမ္မာသူပစယော" ၌ စပ်။] ဝါ-သည်၊ ရူပီ-ရူပရှိ၏။ စာတုမဟာဘူတိ ကော-၄ ပါးသော မဟာဘုတ် အထည်ကိုယ်ရှိ၏။ ဝါ-၄ ပါးသော မဟာဘုတ် အတိပြီး၏။ မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ-မိဘတို့၏ သုက်သွေးကြောင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်ရ၏။ ဩဒနကုမ္မာသူပစယော-ထမင်း မုယောမှုံတို့သည် စီအပ် တိုးပွားစေအပ်၏။ အနိစ္စုစ္ဆာဒနပရိမဒ္ဒနဘေဒနဝိဒ္ဓံသနဓမ္မော-မမြဲသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, နှံ့သာရေကျဲတို့ဖြင့် အထက်၌ ဖုံးလွှမ်းလိမ်းကျံရခြင်းသဘော, သာသာ ယာယာ ဆုတ်နယ်ရခြင်း နှပ်နယ်ရခြင်းသဘော, (ဤသို့ဆောင်ရွက်အပ်ပါသော်လည်း) ပျက်စီးခြင်းသဘော, ဖရိဖရဲ ပြန့်ကျဲခြင်းသဘောရှိ၏။ မေ-ငါ၏။ ဣဒဉ္စ ,ပန ဝိညာဏ-ဤစိတ်ဝိညာဉ်သည်လည်း၊ ဧတ္ထ-မဟာဘုတ် ၄ ဖြာ, အထည်ကိုယ် ပါသော ဤခန္ဓာကိုယ်၌၊ သိတ-မှီနေ၏။ ဧတ္ထ-၌၊ ပဋိပဒ္ဒံ-ဆက်စပ်နေ၏။ ဣတိ-သို့၊ (ပဇာနာတိ-၏)။ ["မမြဲသောကာယ၌ မှီရသော ဝိညာဉ်၏ မမြဲကြောင်းမှာ ဆိုဖွယ်ရာပင် မလိုတော့"ဟူလို။]

၂၃၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ သုဘော-အရောင်အဝါ, လွန်စွာ တောက်ပသော၊ ဝါ-တင့်တယ်ကောင်းမြတ်သော၊ ဇာတိမာ-ထွက်ရာကျောက် တွင်း, ကောင်းမြတ်ခြင်းကြောင့်, သန့်ရှင်းကောင်းမြတ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိသော၊ ဝါ-အမျိုးကောင်းသော၊ အဌ္ဌသော-ရှစ်ထောင့် ရှစ်မြောင့်ရှိသော၊ သုပရိကမ္မ ကတော-ကပ်၍နေဦး, ကျောက်ပြတ်များကို, ဖယ်ရှားဖို့ရန်, ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီး သော သွေးမှု တိုက်မှု ပရိကမ်ရှိသော၊ ဝါ-သွေးမှု တိုက်မှု ပရိကစ်စုကို ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီးသော၊ အဋ္ဌော-အမြဲမပြတ်, ကြည့်ရှုအပ်ဖို့, ပါးလုပ်သော အရေရှိသော၊ ဝါ-ကြည်လင်သော၊ ဝိပ္ပသန္နော-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော၊ အနာဝိလော-အနောက်အကျူ မရှိသော၊ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော-ဆေးကြော ?ဖောက်ထွင်းခြင်း စသော အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဝေဠုရိယော-ကြောင် မျက်ရွယ်စွမ်းသော၊ မဏိ-ပတ္တမြားသည်၊ (အသေ-ရှိရာ၏။) တာတြ-ထိုပတ္တမြား၌၊ နီလ-ညိုသော၊ သုတ္တံ၀ါ-ချည်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပီတ - ရွှေသော၊ သုတ္တံ၀ါ - သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ - သော်လည်းကောင်း၊ လောဟိတ-နီသော၊ သုတ္တံ၀ါ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဩဒါတ-ဖြူဖွေး သော၊ သုတ္တံ၀ါ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ပဇ္ဇုန္နသုတ္တံ၀ါ-အဖြူ အဝါ ရောသဖြင့် ဖြောတော့၀င်း၀ါသော ချည်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုသော် လည်းကောင်း၊ အာဝုတံ-ထိုးသီအပ်သည်၊ အသေ-ဖြစ်ရာ၏။

တဝေန် (တံ + ဧနံ)-ထိုပတ္တမြား ကြောင်မျက်ရွဲကို၊ စက္ခုမာ-ကောင်းသော မျက်စိရှိသော၊ ပုရိသော-သည်၊ ဟတ္ထေ-လက်ဝါးပြင်၌၊ ကရိတ္စာ-ပြု၍၊ ဝါ-ထား၍၊ (တစ်နည်း) ဟတ္ထေ ကရိတ္စာ-လက်ဝါးအပြင်, ကောင်းစွာတင်၍၊ ပစ္စဝေက္ခေယျ-ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ရာ၏။ (ကိုး) အယ် ခေါ် မဏိ-ဤပတ္တမြားသည်၊ ဝေဠုရိယော-ကြောင်မျက်ရွဲတည်း၊ သုဘော-အရောင်အဝါ လွန်စွာတောက်ပ၏။ ဇာတိမာ-ကောင်းမြတ်သော အမျိုးဇာတ်ရှိ၏။ ဝါ-အမျိုးကောင်း၏။ အဋ္ဌသော-ရှစ်ထောင့် ရှစ်မြောင့်ရှိ၏။ သုပရိဂၢမွကတော-ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီးသော သွေးမှု တိုက်မှု ပရိတာဝ်ရှိ၏။ အစ္ဆော-အမြဲမပြတ်, ကြည့်ရှုအပ်ဖို့, ပါးလှပ်သော အရေရှိ၏။ ပိဗ္ဗသနေ္ဒာ-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်၏။ အနာဝိလော-အနောက်အကြူ မရှိ၊ သဗ္ဗာ ကာရသမ္ပဒေန္ဒာ-ဆေးကြောကေဝက်ထွင်းခြင်းစသော အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ တို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အတြ-ဤပတ္တမြား၌၊ [“တတြ-ထိုပတ္တမြား၌”ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။ ဓမ်မရှေ့မှောက် ရောက်နေ<u>ေ</u>ကြောင့် “အတြ” ဟု ရှိမှ ကောင်း၏။]

နိလ်-ညိုသော၊ သုတ္တ-ချည်ကို၊ အာဝုတ်-ထိုးသီအပ်ပြီ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်း ကောင်း၊ ပီတ-ရွှေသော၊ သုတ္တ-ကို၊ အာဝုတ-ပြီ၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ လောဟိတ-နီသော၊ သုတ္တ-ကို၊ အာဝုတ-ပြီ၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ ဩဒါတ-ဖြူဖွေးသော၊ သုတ္တ-ကို၊ အာဝုတ-ပြီ၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏုသုတ္တ-ဖြူ့ တော့ဝင်းဝါသော ချည်ကို၊ အာဝုတ-ပြီ၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ [(တစ်နည်း) “အတြ-၌; အာဝုတ-ထိုးသီအပ်သော၊ ဣဒံ သုတ္တ-ဤချည်သည်၊ နီလ-ညိုဏ်၏၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း စသည်ဖြင့်လည်း ပေးနိုင်သည်။] ပစ္စဝေက္ခေယျ-၏။ မဟာ ရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဇေဝ-သို့, ဝါ-ဤပဌမ ဒုတိယ တတိယ ဈာန် အစဉ်အားဖြင့် စတုတ္ထဈာန်ကို ရပြီး၍ ၊ပေ၊ ပဋ္ဌိတ္ဌိ-ဆက်စပ်၍ နေ၏။ ဣတိ-သို့ (ပဇာနာတိ-၏။) မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိက-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမည္ဖလ-(စတုတ္ထဈာန်ကို အဝါးဝစွာ လေ့လာနိုင်ခြင်း, ပိပယဿနာဉာဏ်သို့ စိတ်ကို ရှေးရှု ဆောင်နိုင်ခြင်းဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏။ အက္ခိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ သန္ဓိဋ္ဌိကေဟိ သာမည္ဖလေဟိ အဘိက္ကန္တတရဠ္ဆ ပဏီတတရဠ္ဆ (ဟောတိ။)

မနောမယိဒ္ဓိဥာဏကထာ (၂)

၂၃၆။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဧဝ-သို့, ဝါ-ဤပဌမ ဒုတိယ တတိယဈာန် အစဉ်အားဖြင့် စတုတ္ထဈာန်ကို ရပြီး၍ ၊ပေ၊ ကမ္မနိယေ-အာဘိညာဉ်အမှုမ့် ခန့်ညား လတ်သော် ၊ပေ၊ အာနေ<u>ဉ</u>ပ္ပတ္တေ-တုန့်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်၏ ရောက်လတ်သော်၊ မနော မယ-အဘိညာဉ်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော၊ ဝါ-အမ်ဌာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ အဘိနိမ္မာနာယ-ဖန်ဆင်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ စိတ္တ-စိတ်ကို၊ အဘိ နိဟရတိ-ရှေးရှုဆောင်၏။ အဘိနိန္နာမေတိ-ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ (နိမ္မိတကာယသို့

ရှေးရှုဆောင်၍ နမ္မိတကာယသို့ စိတ်ကို ညွှတ်စေသည်။) သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဣမမှာ ကာယာ-ဤကိုယ်မှ၊ အည်-အခြားသော၊ ရူပ်-ရုပ်ရှိသော၊ မနောမယ်-သော၊ ဝါ-သော၊ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ-အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီး အင်္ဂါငယ်ရှိသော၊ ဝါ-အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးအင်္ဂါငယ်နှင့် ပြည့်စုံစုံသော၊ အဟီနိန္ဒြိယ-မယုတ်လျော့သော ဣန္ဒြေရှိသော၊ ကာယဲ, အဘိနိမ္မိနာတိ-ဖန်ဆင်း၏။

၂၃၇။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ မုဠမှာ-ဖြူဆံမြက်မှ၊ ဣကသီကံ (ဤသီကံ)-အတွင်းအဆံကို၊ [ဤပုဒ်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ဩဘွ ဇာလသုတ် အဋ္ဌကထာ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက သဿတဝါဒအဖွင့်၌ ရှုပါ။] ပဝါဟေယျ-ဆွဲနှုတ်ရာ၏။ တသ-ထိုယောက်ျား၏။ ဧဝံ-ဤသို့စဉ်းစားခြင်းသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏။ (ကိုး) အယ်-ဤသည်ကား၊ မုဠော-ဖြူဆံမြက်တည်း၊ အယ်-ကား၊ ဣကသီကာ (ဤသိကာ)-အတွင်းအဆံတည်း၊ မုဠော-ဖြူဆံမြက်သည်၊ အညော-အတွင်းအဆံမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း၊ ဣကသီကာ-အတွင်းအဆံသည်၊ အညာ-ဖြူဆံမြက်မှ တစ်မျိုး တစ်ခြားတည်း၊ မုဠမှာတွေ-ဖြူဆံမြက်မှသာလျှင်၊ ဣကသီကာ-ကို၊ ပဝါဠော-ဆွဲနှုတ်အပ်ပြီ၊ ဣကတိ ဧဝံ-သည်၊ (အသ-၏။)

မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာ ဝါပန-ဥပမာတစ်နည်းကား၊ ပုရိသော-သည်၊ အသိ-သံလျက်ကို၊ ကောသိယာ-သန်လျက်အိမ်မှ၊ ပဝါဟေယျ-ဆွဲထုတ်ရာ၏။ တသ-၏။ ဧဝံ-သည်၊ အသ-၏။ (ကိ-နည်း) အယ်-ကား၊ အသိ-သန်လျက်တည်း၊ အယ်-ကား၊ ကောသိ-သန်လျက်အိမ်တည်း၊ အသိ-သည်၊ အညော-သန်လျက်အိမ်မှ တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း၊ ကောသိ-သည်၊ အညာ-သန်လျက်မှ တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း၊ ကောသိယာတွေ-သန်လျက်အိမ်မှသာလျှင်၊ အသိ-ကို၊ ပဝါဠော-ဆွဲထုတ်အပ်ပြီ၊ ဣကတိ (ဧဝံ, အသ)။

မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာ ဝါပန-ဥပမာတစ်နည်းကား၊ ပုရိသော-သည်၊ အဟိ-မြွေကို၊ ကရဏ္ဍာ-အရေမှ၊ ဥဒ္ဓရေယျ-(စိတ်ဖြင့်) ထုတ်ဆောင်ရာ၏။ တသ-၏။ ဧဝံ-သည်၊ အသ-၏။ (ကိ-နည်း) အယ်-ကား၊ အဟိ-မြွေတည်း၊ အယ်-ကရဏ္ဍော-အရေတည်း၊ အဟိ-မြွေသည်၊ အညော-အရေမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း၊ ကရဏ္ဍော-သည်၊ အညော-မြွေမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားတည်း၊ ကရဏ္ဍာတွေ-အရေမှသာလျှင်၊ အဟိ-ကို၊ ဥဒ္ဓတော-ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ၊ ဣကတိ (ဧဝံ-သည်၊ အသ-၏။) မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-၍ ၊ပေ၊ ကာယဲ-ကို၊ အဘိနိမ္မိနာတိ-၏။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိတ-သော၊ ဣမ္မိ သာမညဖလဲ-(မနောမယိုဒ္ဓိဥာဏ်ဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ သန္ဓိဋ္ဌကေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိဝဏ္ဏနတရဠ ပဏီတတရဠ (ဟောတိ။)

ဣဒ္ဓိဝိဓညောဏကထာ (၃)

၂၃၀။ သော-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-၍၊ ပေ၊ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တော-သော်၊ ဣဒ္ဓိဝိဓာယ-တန်ခိုးအဖို့အစုအကျိုးငှာ၊ ဝါ-တန်ခိုးအမျိုးမျိုးကို စီရင်ခြင်းငှာ၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဘိနိဟရတိ-၏။ အဘိနိန္နာမေတိ-စေ၏။ သော-သည်၊ အနေကဝိဟိတာ-တစ်ပါး မက များသောအပြားရှိသော၊ ဝါ-တစ်ပါးမက များသောအပြားတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော၊ ဣဒ္ဓိဝိဓံ-တန်ခိုးအဖို့အစုကို၊ (တန်ခိုးအမျိုးမျိုး စီရင်ခြင်းကို၊) ပစ္စနုဘောတိ-ခံစားနိုင်၏။ ဧကောဘဝတိ-တစ်ပါးတည်းသည်၊ ဟုတ္တာပိ-ဖြစ်၍လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်ပါလျက်လည်း၊ ဗဟုဓာ-များသောအပြားသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏။ ["ဗဟုဓာပိ ဟုတ္တာ ဧကော ဟောတိ" ကို ထောက်၍ "ဗဟုဓာ" ကိုလည်း "ဧကော"ကဲ့သို့ ပဌမန္တ ကြီလိုက်ပါသည်။] ဗဟုဓာ-များသောအပြားသည်၊ ဟုတ္တာပိ-ဖြစ်၍လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်ပါလျက်လည်း၊ ဧကော-သည်၊ ဟောတိ-၏။ အာပိဘာဝံ-မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တိရောဘာဝံ-မျက်ကွယ်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ကရောတိ-ပြုနိုင်၏။) အာကာသေ-ကောင်းကင်၌၊ (အသဇ္ဇမာနော-မငြိုကပ်ဘဲ၊ ဂစ္ဆတိ) သေယျထာပိ-သွားနိုင်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) တိရောကုဋ္ဋံ-နံရံ၏ ဟိုဘက်သို့လည်းကောင်း၊ တိရောပါကာရံ-တံတိုင်း၏ ဟိုဘက်သို့လည်းကောင်း၊ တိရောပဗ္ဗတံ - တောင်၏ ဟိုဘက်သို့လည်းကောင်း၊ အသဇ္ဇမာနော - သည်၊

ဣဒ္ဓိဝိဓာယ။ ။ဣဒ္ဓိဝိဓာယာတိ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသာယ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဟ္ဘာယဝါ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ကေပိဝေန ဉာဏဝတ္ထုန္တိ အာဒီသု ကောဋ္ဌာသတ္ထော ဝိဓသဒ္ဒေါ။ ဝိဝိဓမ္မေ သေနာဘျာဟ ဒဿေတိတိ အာဒီသု ဝိကဗ္ဗတ္ထော၊ တဒုဘယမ္ပိ ဧတ္ထ ယုဇ္ဇတိတိ ဒဿေန္တော အာဟ-"ဣဒ္ဓိ ဝိဓာယာတိ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသာယ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဟ္ဘာယဝါ" တိ-ဋီကာ။

အနေကဝိဟိတံ။ ။အနေကဝိဟိတန္တိ အနေကဝိဓံ၊ နာနပ္ပကာရံ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ "ဝိပုဗ္ဗ + ဓာဓာတ် + တပစ္စည်းဖြစ်သော ဝိဟိတသဒ္ဒါသည် ဝိပုဗ္ဗ + ဓာဓာတ် + အပစ္စည်း (ဣဒ္ဓိထွေးတက အာပစ္စည်း) ဖြစ်သော ဝိဓသဒ္ဒါနှင့် အနက်တူပရိယာယ်တည်း" ဟု သိစေလို၍ "အနေကဝိဟိတံ" ကို "အနေကဝိဓံ" ဟု ဖွင့်သည်။

အာပိဘာဝံ တိရောဘာဝံ။ ။အာပိဘာဝံ တိရောဘာဝန္တိ အာပိဘာဝံ ကရောတိ, တိရောဘာဝ ကရောတိတိ အယမတ္ထော-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ အာပိဘာဝန္တိ ပဒသာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောန ဟောတိသဒ္ဒေန ("ဧကောပိ ဟုတ္တာ ဗဟုဓာ ဟောတိ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတ္တာ ဧကော ဟောတိ"၌ ဆိုအပ်သော ဟောတိသဒ္ဒါနှင့်) သမ္ဗန္ဓော နု ယုဇ္ဇတိ, ဥပယောဂဝစနေန ဝ ဝုတ္တတ္တာ၊ တထာ ဝတ္ဘမ်ာနေစ ဂစ္ဆတိသဒ္ဒေန ("တိရောကုဋ္ဋံ ၊ပေ၊ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ" ၌ ဆိုအပ်လတ္တံသော ဂစ္ဆတိသဒ္ဒါနှင့်လည်း မစပ်နိုင်) အတ္ထနော ပရေသဉ္စ အာပိဘာဝယာ ဣဒ္ဓိဘတ္တာ၊ နာမပဒဠ္ဘ ကြိယာပဒါပေကွန္တိ ကြိယာသာမည ဝါစိနာ ကရောတိသဒ္ဒေန ယောဇေတွာ အာဟ-"အာပိ ဘာဝံ ကရောတိ" တိ၊ တိရောဘာဝန္တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝနယော-ဋီကာ။

(ဟုတ္တာ-၅)၊) ဝစ္ဆတိ-သွားနိုင်၏။ ဥဒကေ-၌၊ (ဥမုဇ္ဇနိမုဇ္ဇ-ဖော်ခြင်း ၎ပ်ခြင်းကို၊ ကရောတိ) သေယျထာပိ-ပြုနိုင်သကဲ့သို့၊ (တာထာ-တူ၊) ပထဝိယာပိ-မြေ၌လည်း၊ ဥမုဇ္ဇနိမုဇ္ဇ-ကို၊ ကရောတိ-၏။ ပထဝိယာ-မြေ၌၊ (ဝစ္ဆတိ) သေယျထာပိ-သို့၊ (ဟထာ-တူ၊) အာဘိဇ္ဈာနေ-မကွဲသော၊ ဥဒကေပိ-၌လည်း၊ ဝစ္ဆတိ-၏။ [အာဘိဇ္ဈာနေ နေရာဝယ် "အာဘိဇ္ဈနေ့ာ" ဟု မူကွဲ ရှိ၏။] ပက္ခိ-ပျံနိုင်လောက်အောင် အတောင်ရှိသော၊ သကုဏော-ဒုက်သည်၊ (ကမတိ) သေယျထာပိ-ပျံသွားနိုင်သကဲ့သို့၊ (တထာ၊) အာကာသေပိ-ကောင်းကင်၌လည်း၊ ပလ္လင်္ကေန-ထက်ဝယ် တင်လျှင်ဖြင့်၊ ကမတိ-သွားနိုင်၏။ ဇဝ် မဟိဒ္ဓိကော-ဤသို့ကြီးမားသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊ ဝါ-သို့ကလောက် ကြီးမားသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊ ဇဝ် မဟာနုဘာဝေ-ဤသို့ကြီးမားသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-သို့ကလောက် ကြီးမားသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော၊ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ-ဤလနေတို့ကိုသော်မှ လည်း၊ ပါဏိနာ-လက်ဖြင့်၊ ပရာမသတိ-သုံးသပ်နိုင်၏။ ပရိမဇ္ဇတိ-ဆုပ်ကိုင်နိုင်၏။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ-ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်လည်း၊ ကာယေန-ကိုယ်ဖြင့်၊ ဝသံ-အလိုသို့၊ ဝတ္တေတိ-၏။ ·ဝါ-၏။

၂၃၉။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ဒဇ္ဇောာ-ကျွမ်းကျင်သော၊ ကုမ္ဘကာရော ဝါ-အိုးထိန်းသည်ဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘကာရန္တေဝါသီဝါ-အိုးထိန်းသည်ဆရာ၏ တပည့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သုပရိကမ္မကာကယ-ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကမ်ရှိသော၊ ဝါ-ကြိတ်မှု နယ်မှု ပရိကမ်စုကို ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီးသော၊ မတ္တိကာယ-မြေညက်၌၊ ယဝ ယဒေဝ ဘာဇနဝိကတိ-အကြင်အကြင်အထူးထူးအထွေထွေ ပြုအပ်သော အိုးခွက်ကိုပင်၊ (ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ)၊ အာကခ်ေယျ-အလိုရှိရာ၏။ တံ တဒေဝ (ဘာဇနဝိကတိ)-ထိုထိုအထူးထူး အထွေထွေ ပြုအပ်သော အိုးခွက်ကိုပင်၊ ကရေယျ (သေယျထာပိ)-ရာသကဲ့သို့၊ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ (သေယျထာပိ)-ပြီးစီးစေနိုင်ရာသကဲ့သို့။

မဟာရာဇ, သေယျထာ ဝါပန-ကား၊ ဒဇ္ဇောာ-သော၊ ဒန္ဓကာရောဝါ-ဆင်စွယ်တို့ကို ပြုလုပ်တတ်သော ဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆင်စွယ်ပွတ်ဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒန္ဓကာရန္တေဝါသီဝါ-ဆင်စွယ်ကို ပြုလုပ်တတ်သော ဆရာ၏ တပည့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆင်စွယ်ပွတ်ဆရာ၏ တပည့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သုပရိကမ္မကတသ္မိ-သော၊ ဝါ-ပွတ်မှု တိုက်မှု ပရိကမ်စုကို ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီးသော၊ ဒန္ဓသ္မိ-ဆင်စွယ်၌၊ ယဝ ယဒေဝ ဒန္ဓဝိကတိ-အကြင်အကြင်အထူးထူး အထွေထွေ ပြုအပ်သော ဆင်စွယ်ရုပ်ကိုပင်၊ (ကာတုံ-ငှာ) အာကခ်ေယျ-ရာ၏။ တံ တဒေဝ (ဒန္ဓဝိကတိ)-ထိုထိုအထူးထူး အထွေထွေ ပြုအပ်သော ဆင်စွယ်ရုပ်ကိုပင်၊ ကရေယျ (သေယျထာပိ)-သို့၊ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ (သေယျထာပိ)-သို့။

၂၃၉။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာ ဝါပန ၊ ဒဏ္ဍော, သုဝဏ္ဏကာရောဝါ-ရွှေပန်းထိမ်သည် ဆရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီဝါ-ရွှေပန်းထိမ်ဆရာ၏ တပည့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏကာတသ္မိ-သော၊ ဝါ-လျော်မှု ဦးမှု ပရိကံစုကို ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီးသော၊ သုဝဏ္ဏသ္မိ-ရွှေ၌၊ ယံ ယဒေဝ သုဝဏ္ဏဝိကတိ-အကြင်အကြင် အထူးထူးအထွေထွေ ပြုအာပ်သော ရွှေတန်ဆာကိုပင်၊ (ကာတုံ-ဌာ၊) အာကခ်ေယျ-ရာ၏။ တံ တဒေဝ (သုဝဏ္ဏ ဝိကတိ)-ထိုထိုအထူးထူး အထွေထွေ ပြုအပ်သော ရွှေတန်ဆာကိုပင်၊ ကရေယျ (သေယျထာပိ)-သို့၊ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ (သေယျာထပိ)-သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-၍ ၊ပေ၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ ဝသံ-သို့၊ ဝတ္တေတိ-ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဝါ-လိုက်စေနိုင်၏။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဒိဋ္ဌိကံ-သော၊ ဣဒမ္ပိ သာမညဖလံ-(ဣဒ္ဓိဝိဓာဘိဇ္ဈာတည်းဟူသော) ဤရဟန်း-အဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမမေဟိ-ကုန်သော၊ သန္ဒိဋ္ဌိကေဟိ-ကုန်သော၊ သာမညဖလေဟိ-တို့ထက်၊ အာဘိဣဒ္ဓန္တတရဠ္ဆ ပဏီတတရဠ္ဆ (ဟောတိ။)

ဒိဗ္ဗသောတဉာဏကထာ (၄)

၂၄၀။ သော-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-၍၊ ပေ၊ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တော-သော်၊ ဒိဗ္ဗာယ-နတ်၌ဖြစ်သော ပသာဒသောတနှင့် တူသော၊ သောတဓာတုယာ-သောတဓာတ် အကျိုးငှာ၊ (တစ်နည်း) ဒိဗ္ဗာယသောတဓာတုယာ - ဒိဗ္ဗသောတအာညာဉ် အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ - ကို၊ အဘိနီဟရတိ - ဒိဗ္ဗသောတအာရုံသို့ ရှေ့ရှုဆောင်၏။

ဒိဗ္ဗာယ။ ။ဒိဝိ-နတ်ပြည်၌၊ ဘဝါ-ဖြစ်သော သောတဓာတ်တည်း + ဒိဗ္ဗာ-နတ်ပြည်၌ ဖြစ်သော သောတဓာတ်၊ ကောင်းစွာပြုကျင့်အပ်သော ကံကြောင့် သည်းခြေ သလိပ် သွေးအစရှိသောအနှောက်အရှက်တို့သည် မနှောက်ရှက်အပ်သော (ကံပြုစဉ်က လောဘ ဒေါသ စသော အပြစ်တို့မှ ကင်းသော) နတ်တို့၏ သောတပသာဒသည် ဝေးသော သဒ္ဒါရုံကို သော်မှလည်း ကြားနိုင်၏။ သိမ်မွေ့သော အသပ်တို့ကိုသော်မှလည်း ကြားနိုင်၏။ ပီရိယပြဌာန်း သော ဘာဝနာအစွမ်းကြောင့်ဖြစ်သော ဤဉာဏသောတသည်လည်း ထိုဒိဗ္ဗသောတကဲ့သို့ ဝေးသောအသံ သေးငယ်သော သိမ်မွေ့သောအသံကို ကြားနိုင်သောကြောင့် "ဒိဗ္ဗာ ဝိယာတိ ဒိဗ္ဗာ" ဟု ပြု၍ ဒိဗ္ဗာအမှည်ရသည်။

သောတဓာတုယာ။ ။သဝနဋ္ဌေန နိဿိတဋ္ဌေန စ သောတဓာတု-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ဤအလို "သုဏာတီတိ သောတံ၊ သောတံ စ + တံ ဓာတုဓာတိ သောတဓာတု" ဟု ပြု၊ တစ်နည်း-သောတဓာတုကိစ္စကရဏေနစ သောတဓာတု ဝိယာတိပိ သောတဓာတု-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ဤအလို "သောတဓာတု ဝိယာတိ သောတဓာတု" ဟု ဥပမာတဒ္ဓိတ် ပြုပါ၊ ပဏတိသောတ ဓာတ်သည် ကြားခြင်းကိစ္စကို ပြုနိုင်သကဲ့သို့ ဤ၌အာဝဇ္ဇာဉ်သောတဓာတ်လည်း ကြားခြင်း ကိစ္စကို ပြုနိုင်သည်-ဟူလို။

အဘိနိန္နာမေတိ - ၏။ သော - သည်၊ ဝိသုဒ္ဓါယ - အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော၊ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ-လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒသောကို လွန်သော၊ ဝါ-လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒသောတကို လွန်၍ကြွားနိုင်သော၊ ဒိဗ္ဗာယ-သော၊ သောတဓာတုယာ-သောတဓာတ်ဖြင့်၊ (တစ်နည်း) ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ-ဒိဗ္ဗသောတအာဘိညာဉ်ဖြင့်၊ ဒိဗ္ဗေစ-နတ်ဌာလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မာနုသေစ-လူဌာလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥဘော-၂ မျိုးကုန်သော၊ သဒ္ဒေ-အသံတို့ကို၊ သုဏာတိ-ကြားနိုင်၏။ ယေ (သဒ္ဒါ)-အကြင်အသံတို့သည်၊ ဒူရေ-အဝေး၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ယေ (သဒ္ဒါ)-တို့သည်၊ သန္တိကေ-အနီး၌ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဥဘော-ကုန်သော၊ တေ သဒ္ဒေစ-ထိုအသံတို့ကိုလည်း၊ သုဏာတိ-၏။)

၂၄၀။ မဟာရာဇ-ဇ၀၊ သေယျထာပိ - ကား၊ ပုရိသော - သည်၊ အဒ္ဓါန မဂ္ဂပဋိပန္နော-အခွင့်ရှည်သော ခရီးကိုသွားသည်၊ (အသယ-ဖြစ်ရာ၏။) သော-ထိုယောက်ျားသည်၊ ဘေရိသဒ္ဒမ္မိ-စည်ကြီးသံကိုလည်းကောင်း၊ မုဒိင်သဒ္ဒမ္မိ-မရိုးစည်သံကိုလည်းကောင်း၊ သခ်ပဏ၀ဒိန္မိမသဒ္ဒမ္မိ-ခရုသင်းသံ, ထက်စည်သံ, စည်တိုသံကိုလည်းကောင်း၊ သုဏေယျ-ကြားရာ၏။ တသ-ထိုယောက်ျား၏။ ဧ၀-ဤသို့ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်း သည်၊ အသယ-ဖြစ်ရာ၏။ (ကိ'-နည်း၊ အယ်-ဤအသံသည်၊) ဘေရိသဒ္ဒေါ-စည်ကြီးသံတည်း၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်းကောင်း၊ (အယ်-သည်၊)

ဝိသုဒ္ဓါယ။ ။ဝိသုဒ္ဓါယာတိ ပရိသုဒ္ဓါယ နိရုပက္ကိလေသာယ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ "ဉာဏ်၏ စင်ကြယ်ခြင်း" ဟူသည်-ဥပက္ကိလေသမှ စင်ကြယ်ခြင်းပင်တည်းဟု သိစေလိုလျှင် "နိရုပက္ကိလေသာယ" ဟု ဖွင့်သည်။ [ဉာဏသာ ပရိသုဒ္ဓိ ဥပက္ကိလေသဝိဂမနေဝါတိ အာဟ-နိရုပက္ကိလေသာယာတိ-ဋီကာ။]

အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ။ ။မာနုသာနံ + ဧသာ မာနုသိကာ-လူတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ် ၁၁ ပသာဒသောတဓာတ်၊ မာနုသိကံ + အတိက္ကန္တာ အတိက္ကန္တမာနုသိကာ-လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒသောတဓာတ်ကို လွန်သော အာဘိညာဉ်သောတဓာတ်၊ "လွန်" ဟူသည် လူတို့ ကြားနိုးကြားစဉ် သဒ္ဒါရုံကို လွန်၍ ဒိဗ္ဗမာနုသ သဒ္ဒါရုံများကို ကြားနိုင်ခြင်းတည်း။

ဥဘော သဒ္ဒေ သုဏာတိ။ ။ဥဘော သဒ္ဒေ သုဏာတီတိ ဒွေသဒ္ဒေ သုဏာတိ၊ ကတမေ ဒွေ၊ ဒိဗ္ဗေ စ မာနုသေစ၊ ဒေ၀ါနဉ္စ မနုဿာနဉ္စ သဒ္ဒေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧတေနေ ပဒေသေ၊ ရိယာဒါနံ (လူနတ်တို့၏ သဒ္ဒါရုံမှတစ်ပါး အခြားသဒ္ဒါရုံများ မပါသော တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း သဒ္ဒါရုံကိုသာ ယူခြင်းကို) ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယေ ဒူရေ သန္တိကေစ။ ။ယေ ဒူရေ သန္တိကေစာတိ ယေ သဒ္ဒါ ဒူရေ ဝရုစက္ကဝါဠေပြိ, ယေ စ သန္တိကေ အန္တမ်မသော သဒေဘာသန္ဓိသိတပါ၊ ဏကသဒ္ဒါပိ၊ တေ သုဏာတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧတေနေ နိပ္ပဒေသပရိယာဒါနံ (အဝေးအနီးရှိသမျှ သဒ္ဒါရုံအားလုံးကို ယူခြင်းကို) ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မှဒိဂ်သခ္ခေါ-မရိုးစည်သံတည်း။ ဣဂါတိပိ-လည်းကောင်း၊ (အယ်-သည်)၊ သခ်ပဏာဝ ဒိန္ဒိမသခ္ခေါ-ခရုသင်းသံ, ထက်စည်သံ, စည်တိုသံတည်း။ ဣဂါတိပိ-လည်းကောင်း၊ (ဧဝံ-သည်)၊ အသယ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့)၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်)၊ ဧဝံ-သို့, ।ပေ। (ဥဘော-ကုန်သော၊ တေ သခ္ခေစ-တို့ကိုလည်း၊ သုဏာတိ-၏။) မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိက-သော၊ ဣန္ဒဗမ္မိ သာမညဖလ-(ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်ဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ သန္ဓိဋ္ဌိ ကေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိဝိဏ္ဏန္တတရဠ ပဏီတတရဠ (ဟောတိ။)

စေတောပရိယညာဏကထာ (၅)

၂၄၂။ သော-သည်၊ ဧဝံ-သို့ ।ပေ। အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တော-သော်၊ စေတောပရိယ ညာဏာယ-သူတစ်ပါး၏စိတ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း၏ သိတတ်သော ညာဏ်အကျိုးငှာ၊ ဝါ-စေတောဝရိယအဘိညာဉ် အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဘိနီဟရတိ-စေတောပရိယ ညာဏ်၏ အာရုံသို့ ရှေ့ရှုဆောင်၏။ အဘိနိန္နာမေတိ-၏။ သော-သည်၊ ပရ သတ္တာနံ-တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ-တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စေတော-ကို၊ စေတသာ-မိမိစိတ်ဖြင့် ပရိစ္စ-ပိုင်းခြားခြင်း၏၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိ၏။

သရာဂ-ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော၊ စိတ္တံဝါ-စိတ်ကိုမူလည်း၊ သရာဂ စိတ္တန္တိ-သရာဂ စိတ္တံဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏။ [လောဘမူမိတ်ကို ဆိုသည်။] ဝီတရာဂ-ကင်းသော ရာဂရှိသော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဝီတရာဂ စိတ္တန္တိ-ဝီတရာဂ စိတ္တံဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏။ [ကုသိုလ် အဗျာကတစိတ်ကို ဆိုသည်၊ ဒေါသမူ မောဟမူတို့ကား "သရာဂလေလား"ဟု ယုံမှားစရာ မရှိသောကြောင့် "ဝီတရာဂ"ဟု အထူးဟောတော်မမူလို၊ ထို့ကြောင့် ထိုစိတ် ၂ မျိုးသည် ဤဒုက်မှ လွတ်သော ဒုကဝိမုတ်တည်း-ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ ဖွင့်သည်၊ သဒေါသ သမောဟ စသော စိတ်များ ကိုလည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့် ဋီကာကို ကြည့်၍ နေးထားပါသည်။] သဒေါသံ-ဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ သဒေါသं စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ၊ [ဒေါသမူခွေးကို ဆိုသည်။] ဝီတဒေါသံ-ကင်းသော ဒေါသရှိသော၊ စိတ္တံဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဝီတဒေါသं စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏။ [ကုသိုလ် အဗျာကတစိတ်ကို

စေတောပရိယညာဏာယ။ ။ပဝရိယာတိ-ပိုင်းခြားခြင်း၏ သိတတ်၏။ ဣဟတိ ပရိယံ၊ [ပရိ + ယာဓာတ် + အပစ္စည်း။] ယေ ဝတ္ဘတ္ဘာ, စေတ ဘုမ္ဘတ္ဘာနှင့်အညီ ဂတိအနက်ကို ဟော သော ယာဓာတ်သည် သိခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ စေတသော-သူတစ်ပါး၏ စိတ်ကို + ပရိယံ-ပိုင်းခြားခြင်း၏ သိတတ်သော ညာဏ်တည်း။ စေတောပရိယံ-ညာဏ်၊ စေတောပရိယံ စ + ဏံ + ညာဏ် စာတိ စေတောပရိယညာဏ်။ [ပရိယာတိတိ သရာဂါဒိ ဝိဘာဝေန ပရိစ္ဆိန္နေ ဇာနာတိ-ဦးကား။]

ဆိုသည်၊ [ကြွင်းအဓိပ္ပာယ်ကို ဝိတရာဂအတိုင်း မှတ်ပါ။] သမေဟံ-မောဟနှင့် တကွဖြစ်သော၊ စိတ္တံ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ သမေဟံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [မောဟမူဌေး ကိုသာ ဆိုသည်၊ သီခြားခွဲလျှင် မောဟမူဌေးသာ ရ၏။ သို့သော် မောဟက အကုသိုလ်စိတ် ၁၂ ပါးလုံး၌ ယှဉ်သောကြောင့် အကုသိုလ် ၁၂ ပါးလုံးကိုလည်း ယူနိုင်ပါသည်။] သံခိတ္တံ-ထိနမိဒ္ဓကြောင့် ကြုံ၊နေသော၊ စိတ္တံ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ သံခိတ္တံ စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏။ [သသခ်ါရိက အကုသိုလ်စိတ် ၅ ခုကို ဆိုသည်။] ဝိက္ခိတ္တံ-ဥဒ္ဓစ္စသည် အထူးထူးအပြားပြား ပစ်လွင့်အပ်သော၊ ၀ါ-ပြန့်လွင့်သော၊ စိတ္တံ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တန္တိ - ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏။ [ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ကို ဆိုသည်။]

မဟဂ္ဂတံ-ကာမာ၀စရဏဃက် မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ စိတ္တံ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ မဟဂ္ဂတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊[မဟဂ္ဂတ်စိတ် သတ္တဝီသကို ဆိုသည်။] အမဟဂ္ဂတံ-မဟဂ္ဂုတ် မဟုတ်သော၊ ၀ါ-မဟဂ္ဂုတ်မှ တစ်ပါးသော၊ စိတ္တံ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [ကာမာ၀စရဝိတ်နှင့် လောကုတ္တရာစိတ်ကို ဆိုသည်။] သဥတ္တရ-မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားရှိသော၊ စိတ္တံ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ သဥတ္တရံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [လောကီစိတ် ဈာသတိတို့ကို ဆိုသည်။] အနုတ္တရ-မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားမရှိသော၊ စိတ္တံ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ အနုတ္တရံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [လောကုတ္တရာစိတ်ကို ဆိုသည်။] သမာဟိတံ-ဥပစာရသမာ၀ိ အပွန်နှာ သမာ၀ိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သော၊ ၀ါ-တည်ကြည်သော၊ စိတ္တံ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ သမာဟိတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [ဥပစာရသမာ၀ိဖြစ်သော ကာမာ၀စရ ကုသိုလ်ကြိယာနှင့် အပွန်နှာသမာ၀ိဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာတို့ကို ဆိုသည်။] အသမာဟိတံ-ဥပစာရသမာ၀ိ အပွန်နှာသမာ၀ိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာအာရုံ၌ မထားအပ်သော၊ ၀ါ-မတည်ကြည်သော၊ စိတ္တံ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ အသမာဟိတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ [ကြွင်းစိတ်များကို ဆိုသည်။] ဝိမုတ္တံ-၅ ပါးသော ဝိမုတ္တိတို့ဖြင့် ကိလေသာတို့မှ-လွတ်ငြီးသော၊ စိတ္တံ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ ဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ အ၀ိမုတ္တံ-ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သော၊ စိတ္တံ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ အ၀ိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ။

ဝိမုတ္တ၊ အ၀ိမုတ္တ။ ။တဒင်, ဝိက္ခမ္ဘန, သမุစ္ဆေဒ, ပဋိပဿဒ္ဓိ, နိဿရဏဟူသော ဝိမုတ္တိ ၅ ပါးဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော စိတ်သည် ဝိမုတ္တစိတ်၊ ထို ဝိမုတ္တိ ၅ ပါးဖြင့် ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သော စိတ်သည် အ၀ိမုတ္တစိတ်တည်း။ ကာမာ၀စရကုသိုလ်စိတ်သည် တဒင်ဝိမုတ္တ၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်သည် ပိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တ၊ မဂ်စိတ်သည် သမุစ္ဆေဒဝိမုတ္တ၊ ဖိုလ်စိတ်သည် ပဋိပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တ မည်၏။ "နိဿရဏဝိမုတ္တ" အရ နိဗ္ဗာန်ကို ကောက်ရိုးရှိသော်လည်း ဤနေရာ၌ စိတ်ကို အရဝကောက်ရသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော မဂ်ဝိုလ်များကိုပင် ယူဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

၂၄၃။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ (ဒဟရာ-ငယ်သော၊ ယုဝတိ-အပျိုဖြစ်သော်ဘုံ၊ မဏ္ဍနဇာတိကာ-တန်ဆာဆင့်လေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော ရှိသော၊) ဣတ္ထိ၀ါ-မိန်းမသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒဟရော-ငယ်သော၊ ယုဝါ-လူပျိုဖြစ်သော၊ မဏ္ဍနဇာတိကော-ရှိသော၊ ပုရိသော၀ါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိသုဒ္ဓေ-ထက်ဝန်းကျင်၌ စင်ကြယ်သော၊ ပရိယောဒါတေ-ထက်ဝန်းကျင်၌ ဖြူစင်သော၊ အာဒါသေ၀ါ-ကြေးမုံ၌သော်လည်းကောင်း၊ ၀ါ-မှန်၌သော်လည်းကောင်း၊ အစ္ဆေ-ကြည်လင်သော၊ ဥဒကပတ္တေ၀ါ-ရေခွက်၌သော်လည်းကောင်း၊ သဂၢံ-မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ မုခနိမိတ္တံ-မျက်နှာရိပ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခမာနော-ဆင်ခြင်လတ်သော်၊ သကဏိကံ-မှည့်မည်း ဝက်ခြံအစရှိသော အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ (မုခနိမိတ္တံ) ၀ါ-မျက်နှာရိပ်ကိုမူလည်း၊ သကဏိကန္တိ-မှည့်မည်း ဝက်ခြံအစရှိသော အပြစ်နှင့် တကွဖြစ်၏ဟူ၍၊ ဇာနေယျ (သေယျထာပိ)-သိရာသကဲ့သို့၊ အကဏိကံ-မှည့်မည်း ဝက်ခြံအစရှိသော အပြစ်မရှိသော၊ (မုခနိမိတ္တံ) ၀ါ-ကိုမူလည်း၊ အကဏိကန္တိ ၊ပေ၊ မရှိဟူ၍၊ ဇာနေယျ (သေယျထာပိ)-သို့၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧ၀မေ၀-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဇေ၀-သို့ ၊ပေ၊ အပိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-၏။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သဒ္ဓိဗြိုက်-သော၊ ဣဒ္ဓိ သာမညဖလံ-(စေတောပရိယညာဏ်ဟူသော) ဤ ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ ၊ပေ၊ ပဏီတတရ၌ (ဟောတိ။)

ဤသို့ ဟောပြီး။

ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာနုဿတိဉာဏကထာ (၆)

ဆမှာ။ ။ဤပုဗ္ဗေနိ၀ါသအခန်း၌ ကြွင်းနိဿယများကို ပြဟွဇာလသုတ်, ပုဗ္ဗန္တ ကပ္ပိကသဿတ၀ါဒကထာ စာမျက်နှာ (၄၆) ၌ ရေးခဲ့ပါပြီ၊ ထိုသို့ သာကာရဲ့ သဉ္ဇဒ္ဒေသ် ၂ ပုဒ်၏ အနက်ကို ဣန္ဒ်ရစ်ပါသည်၊ ထို ၂ ပုဒ်ကို ဣဒ္ဓိ ပေးပါမည်။

၂၄၄။ သော-သည်၊ ဇေ၀-သို့၊ ပေ၊ အာနေ၇ပ္ပတ္တော-သော်၊ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာနုဿတိ ညာဏာယ-ရှေးဋ္ဌ ဖြစ်ဖုံးသော ခန္ဓာနှင့်စပ်သော အမျိုးအမည် အနွယ် ပညတ် အရင်ရပ်ကို အမှတ်ရတတ်သော သတိနှင့်ယှဉ်သော ဉာဏ်အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-ကို၊

ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာနုဿတိဉာဏာယ။ ။(နောက်ဌ ပြမည့်အဖွင့်များကို ပါရာဇိကာ်အဋ္ဌကထာမှ ယူထားပါသည်။) နိ၀သီယတ္ထေ-နေအာပ်ဖူးပြီ၊ ဣတိ နိ၀ါသော၊ ပုဗ္ဗေ + နိ၀ါသော ပုဗ္ဗေနိ၀ါသော၊ (အလုတ္တာသမာသ်)၊ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသံ အနုဿရတိကို ထောက်၍ ဧကဝုစ် ၀စနတ် ပြုသည်၊ [နိ၀ါသသဒ္ဒေါ် ကမ္မသာဓနေ၊ ခန္ဓဝိနိမုတ္တောစ နိ၀သီတဝမ္မော နတ္ထိတိ အာဟ-နိ၀ုတ္ထကွန္ဓာတိ-သာရတ္ထာ။] ပုဗ္ဗေနိ၀ါသသ-ရှေးဋ္ဌနေအပ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်, ခန္ဓာနှင့် စပ်သော အမျိုးအမည် အနွယ်ပညတ် အရင်ရပ်ကို + အနုသတိ-အောက်မေ့ဓိုင်ကြောင်း သတိတည်း၊ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာနုဿတိ-သတိ၊ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာနုဿတိယာ + သမ္ပယုတ္တံ + ညာဏ် ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာ နုဿတိညာဏ်။

အာဘိနီဟရတိ-ပုဗ္ဗေနိုဝါသ အာရုံသို့ ရှေ့ရှုဆောင်၏။ အာဘိနိန္နာမေတိ-၏။ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အနေကဝိဟိတံ-တစ်ဖန်မက များသော အပြားရှိသော၊ ပုဗ္ဗေနိုဝါသံ-ရှေးဘ၌ နေအပ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်၊ ခန္ဓာနှင့်စပ်သော အမျိုးအမည် အနွယ်ပညတ် အရင်ရပ်ကို၊ အနုဿရတိ-အစဉ်လျှောက်၍ အမှတ်ရနိုင်၏။ ဝါ-အခြားမဲ့၌ အမှတ်ရနိုင်၏။ သေယျထိဒံ-အဘယ်ပုဗ္ဗေနိုဝါသကို၊ (အနုဿရတိ-သနည်း)။ ဧေ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သာကာရဲ-မြင်ရုံမျှဖြင့် သိရနေကြောင်းဖြစ်သော ဝဏ္ဏ အာဟာရ သုခဒုက္ခပွားမိသံဝေဒန အာယုပရိယန္တတို့နှင့် တကွဖြစ်သော၊ သဉ္ဇေသံ-ပြောဆို ညွှန်ပြအပ်ကြောင်းဖြစ်သော နာမဂေါတ္တနှင့် တကွဖြစ်သော၊ အနေကဝိဟိတံ-သော၊ ပုဗ္ဗေနိုဝါသံ-ကို၊ အနုဿရတိ-၏။ ဝါ-၏။။

အာဘိနိန္နာမေတိ။ ။အာဘိ + နိ + ပဗ္ဗနမု + ကာရိတ်ဏေ၀ဠည်း၊ "ရှေးရှုညွှတ်စေ၏" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏။ "ညွှတ်စေ" ဟူသည် စတုတ္ထဗျာန်၏ အာနာ၀ါန် ဓသော အာရုံမှ စိတ်ကို ဖယ်ရှား၍ ပုဗ္ဗေနိုဝါသအာရုံသို့ ရှေးရှုစေလွှတ်ခြင်းတည်း။ [အာဘိနီဟရိန္တိ စိတ္တ ဗျာနာ ရမဏတော အ၀နေကတ္တာ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာဘိမုခံ ပ၀ေသသီ-သာရတ္ထာ]

အနုဿရတိ။ ။အနုသရတိ၌ အနုသည် အနုဂတအနုက်ဟော၊ တစ်ဘ၀သိပြီးလျှင် နောက်တစ်ဘ၀သိ၊ ထို့နောက် တစ်ဘ၀ သိပြီးလျှင် ထိုမှတစ်ဆက် နောက်တစ်ဘ၀ဆက်သိ၊ ဤသို့ ဥဏာ၀တိအားဖြင့် ဘ၀အစဉ်ကို လျှောက်၍ အမှတ်ရနိုင်၏၊ သိနိုင်သည်-ဟူလို၏။ ဤနည်းသည် ဘုရားရှင်မှ တစ်ပါး အားလုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်တည်း။

တစ်နည်း။ ။အနုသဒ္ဒါသည် အနန္တရအနက်ဟော၊ စိတ်ကို ပုဗ္ဗေနိုဝါသသို့ ညွှတ်စေသော ဝိထိ၏၊ အခြားမဲ့၌ပင် ပုဗ္ဗေနိ၀ါသအာရုံ ထင်ပေါ်လာသည်၊ ထိုသို့ပေါ်လာအောင် ပါဒကစာ္စာနိ၀င်စားသော ဝိထိ, "ပုဗ္ဗေ နိ၀ုတ္ထ ဇာနာမိ" ဟု ပရိကမ်ပြုသော ဝိထိများ မလိုတော့-ဟူလို၏၊ ဤနည်းသည် ဘုရားရှင်အတွက်တည်း။

သာကာရဲ။ ။ဝဏ္ဏ, စားအ၀်သော အာဟာရ, သုခ ဒုက္ခ, အာယုပရိယန္တ တို့သည် မေး၍ မနေရ, မြင်ရုံဖြင့် သိရသောကြောင့် "အာကရီယတိ (ဒီသွာ၀ သဏ္ဌော ဝိညာယတိ) ဧတေဟီတိ အာကာရာ" နှင့်အညီ အာကာရမည်၏။ ဧတေဟိ-ဤ၀ဏ္ဏစသည်တို့ဖြင့်၊ သဏ္ဌော-ကို၊ အာကရီယတိ-မြင်ရုံမျှဖြင့် (ဖြူးတဲ့သူ, သလေးဆန် စားတဲ့သူ, ချမ်းသာသူ, ဆင်းရဲသူ, အသက်ရှည်သူဟု) ခွဲခြား၍ သိအပ် သိနိုင်၏။ ဣတိ အာကာရာ၊ သဟ အာကာရေဟိ ယောတိ သာကာရာ (ပုဗ္ဗေနိ၀ါသော)။

သဉ္ဇေသ ။ ။ဧတေန-ဤအမည်အနွယ်ဖြင့်၊ သဏ္ဌော-သတ္တ၀ါကို၊ ဥဒ္ဒိသိယတိ-ညွှန်ပြဖွယ်၏။ ဣတိ ဥဒ္ဒေသော၊ မြင်ရုံမျှဖြင့် "မည်သူ, မည်သည့်အနွယ်ရှိသူ" ဟု မသိရဘဲ မေး၍ ကြည့်မှ "တိသတဲ့" ဟု အမည်ကိုလည်းကောင်း, "ဂေါ၀မတဲ့" ဟု အနွယ်ကိုလည်း ကောင်း, ညွှန်ပြပြောဆိုအပ်၏။ ဤသို့ညွှန်ပြမှ သိရသောကြောင့် နာမည်နှင့် အနွယ်ကို "ဥဒ္ဒေသ" ဟု ခေါ်သည်၊ သဟ + ဥဒ္ဒေသေန ယောတိ သဉ္ဇေသော - ညွှန်ပြ ပြောဆို အပ်ကြောင်း နာမဂေါတ္တနှင့်တကွဖြစ်သော ပုဗ္ဗေနိ၀ါသ။

၂၄၅။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ သကမှာ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဂါမာ-ရွာမှ၊ (တစ်နည်း) သကမှာ ဂါမာ-မိမိရွာမှ၊ အည်-အခြားသော၊ ဂါမဲ-ရွာသို့၊ ဂစ္ဆေယျ-သွားရာ၏။ တမှာပိ ဂါမာ-ထိုဂုတိယရွာမှလည်း၊ အည်-သော၊ ဂါမဲ-တတိယရွာသို့၊ ဂစ္ဆေယျ-၏။ သော-ထိုယောက္ခိုးသည်၊ တမှာ ဂါမာ-ထိုတတိယရွာမှ၊ သကံယေव ဂါမဲ-မိမိရွာသို့သာ၊ ပစ္စာဂစ္ဆေယျ-ပြန်လာရာ၏။ တသေ-ထိုယောက္ခိုးတို့၏။ ဇဝံ-ဤသို့ စဉ်းစားခြင်းသည်၊ အသေ-ဖြစ်ရာ၏။ (ကိ)၊ အဟံ-ငါသည်၊ သကမှာ-သော၊ ဂါမာ-မှ၊ (တစ်နည်း) သကမှာဂါမာ-မှ၊ အမုံဂါမဲ-ထိုမည်သောရွာသို့၊ အဂဋ္ဌိ-သွားခဲ့ပြီ၊ တတြာ-ထိုရွာ၌၊ ဇဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-သည်ပုံသည်နည်း၊ အဘ္ဘာသိ-ရပ်တည်ခဲ့ပြီ၊ ဝေ-သို့ ဝါ-နည်း၊ နိသီဒိ-ထိုင်နေခဲ့ပြီ၊ ဇဝံ, အဘာသိ-ပြောဆိုခဲ့ပြီ၊ ဇဝံ, တုဏ္ဏီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ တမှာပိ ဂါမာ-မှလည်း၊ အမုံဂါမဲ-သို့၊ အဂဋ္ဌိ-ပြီ၊ တတြာပိ-ထိုရွာ၌လည်း၊ ဇဝံ, အဘ္ဘာသိ-ပြီ၊ ဇဝံ, နိသီဒိ-ပြီ၊ ဇဝံ, အဘာသိ-ပြီ၊ ဇဝံ တုဏ္ဏီအဟောသိ၊ သော (အဟံ)-ထိုငါသည်၊ တမှာ ဂါမာ-မှ၊ သကံယေव ဂါမဲ-သာ၊ ပစ္စာဂတော-ပြန်လာခဲ့သည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-ဤသို့စဉ်းစားခြင်းသည်၊ (အသ သေယျထာပိ-သို့)၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဇဝံ-သို့ ၊ပေ၊ အနေကဝိဟိတံ-သော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ကို၊ အနုဿရတိ-၏။ ဝါ-၏။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိတံ-သော၊ ဣဒဗ္ဓိ သာမညဖလံ-(ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်တည်းဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ သန္ဓိဋ္ဌိကေဟိ သာမညဖလေဟိ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စ (ဟောတိ)။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာ (၇)

၂၄၆။သော-သည်၊ ဇဝံ-သို့ ၊ပေ၊ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တော-သော်၊ သတ္တာနံ-သတ္တဝါတို့၏၊ စုတူပပါတညာဏာယ-စုတေခါနီး ပဋိသန္ဓေနေပြီးခါစကို သိကြောင်းဉာဏ်အကျိုး ၄ဘ၊ စိတ္တံ-ကို၊ အဘိနီဟရတိ-စုတူပပါတဉာဏ်၏အာရုံသို့ ရှေ့ရှေ့ဆောင်၏။ အဘိနိန္နာမေတိ-၏။ သော-သည်၊ ဝိသုဒ္ဓေန - ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နဝသတ္တဝါတုဘာဝ

ဝိသုဒ္ဓေန။ ။[နောက်ပြမည့်အဖွင့်မျှားကို ပါရာဇိကဏ္ဍဘာသာဋီကာမှ ယူထားပါသည်။] ဝိသုဒ္ဓတို့ ဧတေနာတိ ဝိသုဒ္ဓံ၊ (စက္ခု)၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌနင့် နဝသတ္တ ပါတုဘာဝဒိဋ္ဌတို့၏ စင်ကြယ်ကြောင်း အဘိညည်ဉာဏ္ဟု၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် စုတိမျှကိုသာ မြင်နိုင်၏။ ပဋိသန္ဓေကို မမြင်နိုင်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌ (သတ္တဝါသည် သေလျှင်ပြတ်၏ဟူသော အယူ) ကို ယူ၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသန္ဓေမျှကိုသာ မြင်၏။ စုတိကိုမမြင်နိုင်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် နဝသတ္တ ပါတုဘာဝဒိဋ္ဌ (ရေးရှေးဘဝက မဖြစ်ဘဲ ယခုမှ ပြာဟွမင်းစသူတို့ ဖန်ဆင်းမှုကြောင့် အသစ်

ဒီဌိတို့၏ စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ၀ါ-၁၀ ပါးသော ဥပတ္တိလေသတို့မှ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော၊ အတိတ္တန္တမာနုသကေန-လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော မြင်ရိုး မြင်စဉ် ရူပါရုံကိုလွန်သော၊ ၀ါ-လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော မြင်ရိုးမြင်စဉ် ရူပါရုံကို လွန်၍ မြင်နိုင်သော၊ (တစ်နည်း) အဲတိတ္တန္တမာနုသကေန-လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒစကျွေကို လွန်သော၊ ၀ါ-လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒစကျွေကို လွန်၍မြင်နိုင်သော၊ ဒီဗွေန-နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ပသာဒစကျွေနှင့်တူသော၊ ၀ါ-ဒီဗွဝိဟာရ မည်သော စျာန် ၄ ပါးကြောင့်ရအပ်သော၊ စက္ခုနှာ - အဘိညာဉ်စကျွေဖြင့်၊

သတ္တ၀ါတစ်ယောက်၏+ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာမှုဟူသောအယူ) ကို ယူတော့၏။ ဤဒီဗွစကျွေ ညာဏာလာသီပုဂ္ဂိုလ်ကား ပဋိသန္ဓေနှင့် စုတိ ၂ မျိုးလုံးကို မြင်သောကြောင့် သူ၏ ဒိဗွစကျွေ သည် ထိုဒိဌိ ၂ မျိုး၏ စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သည်-ဟူလို။

တစ်နည်း။။ ။ဝိသုဒ္ဓိတိတိ ဝိသုဒ္ဓံ-၁၀ ပါးသော ဥပတ္တိလေသတို့မှ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော ဒိဗွစကျွေ၊ ၁၀ ပါးကား-ဝိစိကိစ္ဆာ, အမနသိကာရ, ထိနမိဒ္ဓ, ဆဋ္ဌိတတ္တာ, ဥဒ္ဓစ္စလေ, ဥဒ္ဓုလ္လ, အစ္စာရဒ္ဒ, အတိလီနဝိရိယ, အဘိဇပ္ပါ, နာနတ္တသညာ, အတိနိဗ္ဗာယိတတ္တာတို့တည်း။ [အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ္ဍဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ၀ေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီး]။

အတိတ္တန္တ မာနုသကေန။။ ။မနုဿာနံ-တို့၏+ကျက်ဒံ-ဥစ္စာတည်း။ မာနုဿကံ-ဥစ္စာ၊ "ထိုလူဥစ္စာ" ဟူသည် မြင်ရိုးမြင်စဉ် ရူပါရုံ (တစ်နည်း) စကျွေပသာဒတည်း၊ မာနုဿကံ+ အတိတ္တန္တံ အတိတ္တန္တမာနုဿကံ-လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင်ရိုးမြင်စဉ် ရူပါရုံ (တစ်နည်း) စကျွေပသာဒကို+လွန်သော အဘိညာဉ်စကျွေ "လွန်" ဟူသည် လူတို့မြင်ရိုးမြင်စဉ် ရူပါရုံ (စကျွေ ပသာဒ) ကို လွန်၍ တိရောကုဋ္ဌစသည်၌ ရှိသော ရူပါရုံကို မြင်နိုင်ခြင်းတည်း။

ဒိဗ္ဗေန။။ ။ဒိဗိ+ဘဝ် ဒိဗ္ဗံ-နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ပသာဒစကျွေ။ [ဘဝအနက်၌ ဏျ ပစ္စည်း။] ဒိဗ္ဗပိယာတိ ဒိဗ္ဗ-အဘိညာဉ်စကျွေ၊ ဤဥပမာလည်း ဟီနုပမာသာ၊ အဘိညာဉ်စကျွေ ကား နတ်မျက်စိထက် မယှဉ်သာအောင် သာလွန်လေသည်။ [ဒိဗ္ဗသဒ်သတ္တာတိစဟီနုပမာ ဒဿန-ဥပမေယျအောက် ယုတ်သောဥပမာကိုပြကြောင်းစကားတည်း၊ ဒေ၀တာနံ စက္ခု တောပိ ဣမမသ (ဤ) အဘိညာဉ်စကျွေ၏) မဟာနုဘာ၀တ္တာ-သာရဏ္ဍ။]

တစ်နည်း။။ ။ဒိဗ္ဗဝိဟာရ၀သေန ပဋိလဒ္ဓတ္တာ (ဒိဗ္ဗဲ)-အဋ္ဌကထာ၊ ဒိဗ္ဗအရ ဝိဟာရရည်သော စျာန် ၄ ပါးတည်း။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ဗြာဟ္မာ့ပြည်၌ ထိုစျာန်တရားတို့အဖြစ် မျှားရ၍ ထိုစျာန်တရားဖြင့် နေရခြင်းကြောင့်တည်း၊ [ဒိဗိ-ဗြဟ္မာ့ပြည်၌+ဘ၀ေါ-ဖြစ်သော ဝိဟာရ တည်း၊ ဒိဗ္ဓော-ရ၊] ထိုဒိဗ္ဗဝိဟာရမည်သော စျာန် ၄ ပါးကြောင့် ရအပ်သောအဘိညာဉ်ကား ကာရဏူပစာရအားဖြင့် ဒိဗ္ဗအမည် ရသည်၊ [ဤပုစ္ဆာ၏ ကြွင်းသောအနက်များကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ၀ေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီး]။

(တစ်နည်း) ဒိဗ္ဗေနစက္ခုနှာ-ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဘိညာဉ်ဖြင့်၊ စဝမာနေ-စုတောခါနီးဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တေ-သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပပဇ္ဇမာနေ-ပဋိသန္ဓေနေပြီးခါစဖြစ်ကုန်သော (သတ္တေ-လည်းကောင်း)၊ ဟီနေ-ဇာတိကုလဘောဂစသည်တို့ဖြင့် ယုတ်နိမ့်ကုန်သော၊ ဝါ-မောဟအကျိုး, သူ့တန်ခိုးကြောင့်, မျိုးရိုးစည်းစိမ်, ဂုဏ်သိရိဘက်က, အောက်တန်းကျ(ကုန်သော)၊ (သတ္တေ-တို့ကိုလည်းကောင်း)၊ ပဏီတေ-ဇာတိ ကုလ ဘောဂ စသည်တို့ဖြင့် မြင့်မြတ်ကုန်သော၊ ဝါ-အမောဟအကျိုး, သူ့တန်ခိုးကြောင့်, မျိုးရိုးစည်းစိမ်, ဂုဏ်သိရိမြင့်မောက်, အထက်တန်းရောက်ကုန်သော၊ (သတ္တေ-တို့ကိုလည်းကောင်း)၊ သုပဏ္ဏေ-ကောင်းသောအဆင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ-အဒေါသအကျိုး, သူ့တန်ခိုးကြောင့်, ပြည့်ဖြိုးပဝင်း, ရယ်မသောအဆင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ-လှပသောပုံသဏ္ဌာန် ရှိကုန်သော၊ (သတ္တေ-တို့ကိုလည်းကောင်း)၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ - မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ - ဒေါသအကျိုး,

---

စက္ခုနှာ။ ။ဒဿနဌေနာ စက္ခု၊ စက္ခုကိစ္စကရဏေန စက္ခုမိတါတိပိ စက္ခု၊-အဋ္ဌကထာ၊ ဒဿနဌေနာတိ ရူပဒဿနဘာဝေန၊ ဣဒမိနာ စက္ခုတိ ရူပ ဝိဘာဝယတီတိ နိဗ္ဗစနတော (ဝိဂ္ဂဟအားဖြင့်) စက္ခုတ္တဲ့ (စက္ခုမည်သည်၏) အဓิပ္ပာယ်ကို) ဒသေတိ-ဝိမတိ၊ စက္ခုကိစ္စကရဏေနဖြင့် ပကတိမျက်စိသည် မြင်ခြင်းကိစ္စကို ပြုတတ်သလို ၅ါအာဘိညာဉ်လည်း ရှုပါရဲ့ကို မြင်ခြင်းကိစ္စကို ပြုကတ်သည်ဟု ဥပမာ၏ ဥပမေယျနှင့် တူပုံကို ပြသည်။

စဝမာနေ, ဥပပဇ္ဇမာနေ။ ။"စုတိခဏ, ပဋိသန္ဓေခဏ" ဟူသည် စိတ္တက္ခဏတစ်ချက်မျှဖြစ်၍ အလွန်မြန်သောကြောင့် ထိုအခိုက်ရှိ ရူပါရဲ့ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်သော်မှလည်း မမြင်နိုင်၊ မနှိမ်-ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဘိညာဉ် မဖြစ်မီ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, ပရိကမ်, ဥပစာ, အနုလုံ, ဂေါတြဘုတို့ ဖြစ်ရသေး၏။ စုတိခဏ ပဋိသန္ဓေခဏ၌ ထိုစိတ် ၅ မျိုးနှင့် အာဘိညာဉ်ဖြစ်ချိန်မရှိ ထိုကြောင့် စဝမာနေဖြင့် စုတောခါနီးသတ္တဝါကို, ဥပပဇ္ဇမာနေဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေပြီးခါစ သတ္တဝါကို သမီပျူပစာရအားဖြင့် ယူပါ။

ဟီနေ။ ။မောဟနိဿနယုတ္တတ္တာ ဟီနေ (မောဟ၏ အကျိုးဆက်နှင့် ယှဉ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟီနာမဲ့ ဇာတိဘောဂကုလာဒီနဲ့ ဝေသနေ ဟိဠိတေ (ရှုံ့ချအပ်ကုန်သော)၊ ဟာယန္တိ-ဇာတိဘောဂကုလ စသည်တို့ဖြင့် ယုတ်နိမ့်ကုန်၏။ ဣတိ, ဟီနာ၊ [ဟာဇာတ် + တပစ္စည်း၊ တကို နှ, အာကို ဤပြု။]

- **ပဏီတေ။** ။[ပဝဋ္ဋ + နီတတ် + တ။] သက္ကတ၌ "ပြ" ဟု ရှိသော "ရိ" နောက် ဖြစ်၍ နကို ဏပြု၊ "ပဏဋ္ဌ-မြင့်မြတ်သူ၏ အဖြစ်သို့, နီတာ-ဆောင်အပ်သူတို့တည်း၊ ပဏီတာ-တို့" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏။ ကုသိလ်ကံပြုစဉ်က အမောဟ (ဉာဏ်) ပါလာ၍ ထိုအကျိုးဆက်ကြောင့် ဇာတိကုလဘောဂ စသည်တို့ဖြင့် အထက်တန်းရောက်သူများတည်း။

ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ။ ။အဒေါသနိဿနယုတ္တတ္တာ ဣဋ္ဌကန္တမနာပဝဏ္ဏယုတ္တော၊ သုန္ဒရော + ဝဏ္ဏော + ယေသန္တိ သုဝဏ္ဏာ-ကောင်းသော အဆင်းရှိသူတို့၊ ထိုသို့အဆင်းလေးခြင်းသည် ဒေါသကင်းသော ကုသိုလ်၏ အကျိုးဆက်တည်း၊ ဒုဋ္ဌ + ဝဏ္ဏော + ယေသန္တိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ၊ ထိုသို့ အဆင်းမလှခြင်းသည် ဒေါသအကုသိုလ်၏ အကျိုးဆက်တည်း။

သူ့ဟာနဲ့ ဦးဇင်းကြောင့်, ဆိုးဝါးညံ့ဖျင်း, မလုပ်သောအဆင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ-မလုပ်သော ပုံလက္ခဏာနဲ့ရှိကုန်သော၊ (သတ္တော-တို့ကိုလည်းကောင်း) သုဂတော-ကောင်းသော ဂတိသို့ ရောက်ကုန်သော၊ ဝါ-အလောဘအကျိုး, သူ့တန်ခိုးကြောင့်, ဖြိုးမောက်ကြွယ်ဝ, ချမ်းသာကြကုန်သော၊ (သတ္တော-တို့ကိုလည်းကောင်း) ဒုဂ္ဂတော-ကောင်းသောဂတိသို့ ရောက်ကုန် သော၊ ဝါ-လောဘအကျိုး, သူ့တန်ခိုးကြောင့်, မဖြိုးမဝ, ဆင်းရဲကြကုန်သော၊ (သတ္တော-တို့ကိုလည်းကောင်း)၊ ပဿတိ-မြင်ရ၏။ ယထာ ကမ္မူပဂေ-အကြင်အကြင်ဆည်းပူးအပ်သော ကံကြောင့် ထိုထိုဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြရကုန်သော၊ သတ္တော-တို့ကို၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိ၏။ (ကိ-နည်း)၊ ဘောန္တော-အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣဒေ သတ္တာ-တို့သည်၊ ဝတ-စင်စစ်၊ ကာယ

တပ်ဈည်း။ ။ပြခဲ့သောနည်းသည် သုဝဏ္ဏ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ၌ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၏ အဆင်းအနက်ဟောတည်း။ ဤနည်း၌ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါသည် သဏ္ဌာနအနက်ဟော။ [ဣဒံ ဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ၊ သဏ္ဌာနဝစနောပိ ဟိ ဝဏ္ဏသဒ္ဒေါ ဟောတိ၊-သာရတ္ထ။]

သုဂတေ။ ။သုဂတေတို့ သုဂတိဂတေ၊ အလောဘနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဝါ အမှေ (ကြွယ်ဝကုန်သော) မဟဒ္ဓနေ၊ သုနှရုံ-ကောင်းသောဂတိသို့ + ဂတာ-ရောက်သူတို့တည်း၊ သုဂတာ-တို့၊ (တစ်နည်း) သုခံ-ချမ်းသာသို့ + ဂတာ သုဂတာ-ထိုသို့ချမ်းသာကြွယ်ဝသူ ဖြစ်ရခြင်းသည် အလောဘ၏ အကျိုးဆက်တည်း၊ မှန်၏-အလောဘဓာတ်ခံရှိသူတို့သည် "ဝဒညူ-တောင်းရမ်းသော စကားကို အလိုက်သိတတ်ကြကုန်၏။ ဝိတမစ္ဆရာ-ကင်းသော ဝန်တိုခြင်း ရှိကြကုန်၏"! ထို့ကြောင့် ရောက်ရာဘဝ၌ ကြွယ်ဝချမ်းသာကြသည်။

ဒုဂ္ဂတေ။ ။ဒုဂ္ဂတေတို့ ဒုဂ္ဂတိဂတေ၊ လောဘနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ ဝါ ဒလိဒ္ဒေ-(ဆင်းရဲကုန်သော)၊ အပ္ပန္နပါနေ-နည်းသော အစားအသောက် ရှိကုန်သော၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲသော ဂတိသို့၊ ဝါ-ဆင်းရဲသို့ ဂတာ ဒုဂ္ဂတာ၊ "လောဘဓာတ်ခံရှိသူတို့သည် "လုဒ္ဓါ-လောဘကြီးကုန်၏။ မစ္ဆရိနော-ဝန်တိုခြင်းရှိကုန်၏"! ထို့ကြောင့် ဥစ္စာမဲ့မွဲ့ ဆင်းရဲကြလေသည်။

ယထာကမ္မူပဂေ။ ။ယဿ ယဿ ကမ္မဿ-အကြင်အကြင် (ဆည်းပူးအပ်သော) ကံ၊ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ ဥပဂါ၊ [ဥပ + ဂမု + ကွိ။] ယထာကမ္မဿ-အကြင်အကြင် (ဆည်းပူးအပ်သော) ကံကြောင့် + ဥပဂါ-ထိုထုဘဝသို့ ကပ်ရောက်ရသော သတ္တဝါတို့တည်း၊ ယထာကမ္မူ ပဂါ-တို့။

ကာယဒုစ္စရိတေန။ ။ဒုဋ္ဌ-မကောင်းသဖြင့် + စရိတ်-ကျင့်အပ်သော အကျင့်တည်း၊ ဒုစ္စရိတ်-ကျင့်၊ ကာယေန-ကာယဒွါရဖြင့် + ဒုစ္စရိတံ-မကောင်းသဖြင့် ကျင့်အပ်သော အကျင့်တည်း၊ ကာယဒုစ္စရိတ်-ကျင့်၊ (တစ်နည်း) ဒုဋ္ဌ-ပျက်သော + စရိတ်-အကျင့်တည်း၊ ဒုစ္စရိတ်-ကျင့်၊ ကာယတော-ကာယဒွါရကြောင့် + ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သော၊ ဒုစ္စရိတ်-တည်း၊ ကာယ ဒုစ္စရိတ်-ကျင့်၊ ဤဝိဂ္ဂဟကို ကြည့်၍ "ကာယဒုစ္စတေန-ကာယဒွါရဖြင့် မကောင်းသဖြင့်

ဒုစ္စရိုတေန-ကာယဒုစရိုက်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ပြည်စုံကုန်၏။ ၀စီဒုစ္စရိုတေန-နှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ကုန်၏။ မနောဒုစ္စရိုတေန-နှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ကုန်၏။ အရိယာနာ-ဘုရား ပ၀ေကာ အရိယာ သာ၀ကတို့ကို၊ ဥပ၀ါဒကာ-စွပ်စွဲတတ်ကြကုန်၏။ မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိကာ-မှားသော အယူရှိကြကုန်၏။ မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ-မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိကြောင့် ဆောက်တည်အပ်သော အမျိုးမျိုးသော ကံရှိကြကုန်၏။ ၀ါ-မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိအရင်းခံရှိသော ကံတို့၌ သူတစ်ပါးတို့ကို ဆောက်တည်စေတတ်ကြကုန်၏။... တေ-ထိုသတ္တ၀ါတို့သည်၊ ကာယဿ-ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ-ပျက်စီးခြင်းဟူသော၊

ကျင့်အပ်သော အကျင့်နှင့်၊ ၀ါ-ကာယဒဿိရေးကြောင့် ဖြစ်သော ပျက်သောအကျင့်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ကုန်၏" ဟု ပေးပါ။ [၀စီဒုစ္စရိုတေန မနောဒုစ္စရိုတနဝိုတ်၌ နည်းဗိုဒ်၍ သိပါ။]

သမန္နာဂတာ။ ။သဲ + အနု + အာပုဗ္ဗ, + ဂမု + တ၀စ္စည်းဖြင့် ပြီးသော သမန္နာဂတာ၀ိသဲ့သည် "ပြည့်စုံ" ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ အဝိရော တဏှာ၁ဟူသော အကြောင်းရင်း အမြစ်ကို မဖြတ်နိုင်သေးသမျှ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ အကျိုးပေးနိုင်သော ကမ္မသတ္တိ မကင်းသေးသည်ကို "ထိုဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံနေသည်" ဟု ဆိုသည်။

အရိယာနံ ဥ၀ါဒကာ။ ။အရိယာအရ ဗုဒ္ဓ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓ, ဗုဒ္ဓသာ၀ကတို့ကို ယူ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အရိယာမှန်း သိသည်ဖြစ်စေ, မသိသည်ဖြစ်စေ "ဤသူတို့ သန္တာန်၌ ရဟန်းတရား မရှိ၊ ဤသူတို့သည် ရဟန်းအစစ် မဟုတ်ကြ" ဟု ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်း ကောင်း, "ဤသူတို့ သန္တာန်၌ ဈာန် မင်ဖိုလ် မရှိ" ဟု ဈာန်စသော ဂုဏ်တို့ ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း, စွပ်စွဲတဲ့ရဲ့လျှင် အရိယာတို့ စွပ်စွဲသည် မည်တော့၏။ [မိမိအပြစ်ကို တောင်းပန်လျှင်ကား ဤအရိယူပ၀ါဒကတ်မှ လွတ်ပါသည်။]

မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ။ ။မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိ၀ေသနေ သမာဒိန္နနာ၀ပိဂေမ္မာ၊ သမာဒီယန္တေတိ သမာဒါနာနိ၊ ကမ္မာနိ + သမာဒါနာနိ ယေသန္တိ ကမ္မသမာဒါနာ-ဆောက်တည်အပ်သော အမျိုးမျိုးသော ကံရှိသူတို့ မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိယာ-ကြောင့်၊ ကမ္မသမာဒါနာ မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ။

တစ်နည်း။ ။ယေစ မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိမူလကေသု ကာယကမ္မာဒိသု အညေပိ သမာဒါပေန္တိ (တေ မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ) ဤနည်းသို့ "သမာဒါပေန္တိတို့ သမာဒါနာ" ဟု ဟေတုကတ္တု သာဓ် ပြု၊ မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိနိစ-မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိ အရင်းခံရှိကုန်သည်လည်း ဟုတ်၏။ တာနိ ၊ ကမ္မာနိစာတိ မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိကမ္မာနိ-မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိကမ္မေသု + သမာဒါနာ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဆောက်တည်စေတတ်သူတို့တည်း၊ မိန္ဓာ၁ဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ-တို့။

ကာယဿ ဘေဒါ။ ။ကာယဿ ဘေဒါတိ ဥပါဒိန္နခန္ဓပရိစ္စာဂါ၊ ကာယသဒ္ဒါ သည် ဤနေရာ၌ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်ကိုဟောဏ်။ ဥပါဒိန္နခန္ဓာကိုယ်ဟူသည် ကမ္မဇရူပ်နှင့် ဝိပါက်စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ ဘေဒါကို "ပရိစ္စာဂါ" ဟု အမိပ္ပာယတ္ထဖွင့်၏။ စုတိခဏ၌ ကမ္မဇရူပ်နှင့် ဝိပါက်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၏ ချုပ်ခြင်းကို "ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏ ပျက်ခြင်း" ဟု ဆိုသည်၊ [ဤပုဒ်သည် မရဏ၏ ဝိသေသနတည်း။]

မရဏာ-သေခြင်းမှ၊ ၀ါ-သေရာအခါမှ၊ ပရံ-နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူခြင်း၌၊ ၀ါ-နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူရာအခါ၌၊ (တစ်နည်း) ကာယသာ-၏။ ဘေဒါ-ပျက်စီးကြောင်း ဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်၊ မရဏာ-သေခြင်းဟူသောစုတိစိတ်မှ၊ ပရံ-နောက်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ္တက္ခဏာ၌၊ အပါယံ-သုခ၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှကင်းသော၊ ၀ါ-ရှေးကောင်းမှုတို့၏ သုခ သာဓနသတ္တိမှကင်းသော၊ ဒုဂ္ဂတိ-ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျော်ငံးရာ ဖြစ်သော၊

ပရံ မရဏာ။ ။ပရံ မရဏာတတိ တဒနန္တရံ (ထိုသေခြင်း၏အခြားမဲ့၌) အဘိနိဗ္ဗတ္တ ကွန္ဓဠဂဟဏေ (အသစ်ဖြစ်သော ခန္ဓာကို ယူခြင်း၌)၊ "သေခြင်းမှ နောက်" ဟူသည် ရဟန္တာ မဖြစ်သေးသမျှ အသစ်ခန္ဓာကို ယူရခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ပရံကို "အဘိနိဗ္ဗတ္တကွန္ဓဠဂ္ဂ ဟဏေ" ဟု သရုပ်ဖော်သည်။

တစ်နည်း။ ။ကာယသာ ဘေဒါတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယသာ ဥပဇ္ဇေဒါ (ပြတ်စဲကြောင်း ဖြစ်သော၊) ကာယသာကို "ဇီဝိတိန္ဒြိယသာ" ဟု ဖွင့်သည် မဟုတ်၊ ဘီဇုတိ၏ကောနတိဘေဒေါ။ ဧတေန-ဤ၏ဇီဝိတိန္ဒြေ အဆက်ပြတ်ခြင်းကြောင့်၊ ဘီဇုတိ-ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုလုံးသေဆုံးပျက်စီး ရမ်၊ ဣတိ-ထိုသို့ ကာယ၏ ပျက်စီးကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သော-ထိုဇီဝိတိန္ဒြေပြတ် ခြင်းသည်၊ ဘေဒေါ-မည်၏။ ဇီဝိတိန္ဒြေပျက်ခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်၏ ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်ရကား ဘေဒါကို "ဇီဝိတိန္ဒြိယသာ ဥပဇ္ဇေဒါ" ဟု ဖွင့်သည်။

ပရံ မရဏာ။ ။ဤနည်း၌ "ပရံ မရဏာတတိ စုတိစိတ္တတော ဥဋ္ဌံ" ဟု ဖွင့်၏။ ရှေ့၌ "ဘေဒ" အရ ဇီဝိတိန္ဒြိယဥပဇ္ဇေဒဟူသော ပရမတ္တဘေဒကိုယူခဲ့သောကြောင့် မရဏာ အရ ၀ေါဟာရတ္ထဖြစ်သော သေခြင်းအနက်ကို မယူတဲ့ ၀ရမတ္တဖြစ်သော စုတိစိတ်ကိုယူရသည်၊ ပရံ အရ အထက် (လာလတံ့နောက်) ကို ယူပါ၊ စုတိစိတ်မှ နောက်ဟူသည်လည်း ပဋိသန္ဓေ စိတ္တက္ခဏပင်တည်း။

အပါယံ။ ။[အပ+အယ]၊ ဧတိ ဂ္ဂမသ္မာ သုခန္တိ အယော-လှုနတ် နိဗ္ဗာန် ၃ တန်သော ချမ်းသာ၏ ဖြစ်ပေါ် လာကြောင်း ကောင်းမှု အယာ+အပေတောတိ အပါယော-သုခ၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှကင်းသော ၀ရဲ၊ "၀ရဲရောက်လျှင် ကောင်းမှုပြုခွင့်များစွာ မရ တော့သဖြင့် ကောင်းမှုမှ ကင်းရာဌာနဖြစ်သည်" ဟု ဆိုလိုသည်။

တစ်နည်း။ ။[အပ+အယဟု ခွဲ]၊ အာယန္တိ ဧတသ္မာ၊ သုခါနိတိ အာယော၊ ဧတသ္မာ-ဤသုခသာဓနသတ္တိမှ၊ သုခါနိ-တို့သည်၊ အာယန္တိ-ဖြစ်လာရကုန်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊ အာယော၊ ကောင်းမှုစသည်၏ သုခသာဓန (ချမ်းသာကို ပြီးစေနိုင်သော) သတ္တိရှိ၏။ အာယာ-သုခသာဓနသတ္တိမှ+အှပေတော-ကင်းသော အရပ်တည်း။ အပါယော-ရဝ်၊ ဝတိ၀ပတ္တိ ဖြစ်နေ သော ၀ရဲရောက်လျှင် ရှေးရှေးဘ၀က ပါလာသောကောင်းမှုများသည်လည်းကောင်း, ဘုဂၢ၀ိဝိရိ ယစသော ပ၀ေဘ၀သမ္ဘတ္တိသည်လည်းကောင်း သုခအကျိုးကို ပြီးစေနိုင်သော သတ္တိမရှိ တော့ချေ။

ဒုဂ္ဂတိ။ ။ဒုက္ခသ-၀တိ ပတိသရဏာ-ရှေးရှုရောက်အပ်ရာတည်း၊ ဣတိ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဝစ္ဆတ္ပ ဇေတ္ထာတိ ၀တိ၊ ဒုက္ခသ-ဒုက္ခအပေါင်း၏+၀တိ-ရောက်ရာ (လည်းလျော်ငံးရာ) တည်း၊ ဒုဂ္ဂတိ-ရာ။

ဝါ-ဒေါသအတွက် ပျက်စီးသောကံကြောင့် ရောက်ထိုက်သော ဂတိဟူသော၊ ဝိနိပါတ်-ကင်းသောအလို ရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော၊ ဝါ-တိုယ်လက် အင်္ဂါအားဖြင့် ပျက်စီးကုန်သည်ဖြစ်၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော၊ နိရုယ်-သာယာ အပ်သော သုခသောမနသ ဣန္ဒြာရုံတို့၏မရှိရာ ငရဲသို့၊ ဥပပန္နာ-ကပ်ရောက် ကြရကုန်ပြီ၊ (တစ်နည်း) နိရယ်-ဌာ၊ ဥပပန္နာ-ဖြစ်ကြရကုန်ပြီ။

တစ်နည်း။ ။ဒေါသဇဟုလတာယဝါ (များသောဒေါသရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ·ဒုဋ္ဌေန (ပျက်စီးသော) ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တာ ဂတိတိ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဝဇ္ဇေန-ဒေါသအတွက် ပျက်စီးသော ကံကြောင့် + ဂတိ-ရောက်ထိုက်သော ဂတိတည်း၊ ဒုဂ္ဂတိ-တိ၊ ["နိဗ္ဗတ္တာ" အလယ်ပုဒ်ကျေဟု ကြိုသင့်သော်လည်း မကျေဘဲ တိုက်ရိုက်အနက်မှန်ရလျှင် မချွေလောပ လုပ်ဖွယ် မလိုပါ။]

ဝိနိပါတ်။ ။တတ္တ ဒုဂ္ဂတကာရိနောဝ ဝိဝသာ နိပတန္တိတိ ဝိနိပါတောဝါ နိပတန္တိ ဗျတ္တောတိ နိပါတောဝါ ဝိဝသာနံ (ကင်းသော အလိုရှိသူတို့၏)၊ + နိပါတော ဝိနိပါတောဝါ၊ မကောင်းမှု ပြုသူများ၏ ကျရောက်လိုသော ဆန္ဒ မရှိဘဲ ကျရောက်ရာဖြစ်သည်-ဟူလို။

တစ်နည်း။ ။ဝိနိသယန္တာ သမ္ဘိဒ္ဒမာနာဂ်ပန္စဂ်ိ (ပျက်စီးသော အင်္ဂါကြီးငယ် ရှိကုန်သည်) ဟုတ္တာ နိပတန္တိ ဗျတ္တောတိ ဝိနိပါတောဝါ၊ ဝိနသန္တိ-လက်ခြေအင်္ဂါအားဖြင့် ပျက်စီးကုန်၏။ ဣဿ်တိ ဝိနသယန္တာ၊ [အန္တပစ္စယန္တိဖြင့် ဖွင့်ရာ၌ အသယ္ဟိ မကြဲသင့်ပါ။] ဝိနသယန္တာ-လက်ခြေ အင်္ဂါအားဖြင့် ပျက်စီးကုန်သူတို့၏။ ဝါ-ပျက်စီးကုန်လျက်၊ နိပါတောဝ-ကျရောက်ရာဌာနတည်း၊ ဝိနိပါတောဝ-နေ။

နိရယ်။ ။[နိ + အယ၊ သက္ကတ၌ "နိရ်" ဟု ရှိ၍ ကပ်ဖွဲ့ရာ သရ မရှိသော ကြောင့် (ရ်) လာသည်။] ဣဿတိ အသာဒီယတိ-သာယာအပ်၏။ ဣဿတိ အယော၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာဝိဂုဟာ) ဣဿတိ + ဂ်ဟော အပစ္စည်း၊ "ဓာတုနံ အနေကတ္ထတ္တာ"အရ အသာဒ အနက်ဟော၊ "အယ-သာယာအပ်" ဟူသည် သုခသောမနသဝေဒနာဒုနှင့် ဣဿာရုံများတည်း။

အပါယံ စသည်၌ တစ်နည်းအနက်ပေးပုံ။ ။ပြဒ္ဓဲသောနည်း၌ အပါယံစသော ဥ ပုဒ်လုံးသည် နိုရယ၏ ပရိယာယ်ချည်းတည်း။ ထို့ကြောင့် , အပါယံစသည်ကို နိရယ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် ပေးရသည်၊ တစ်နည်း-အပါယဟုဖြင့် တိရစ္ဆာန်ယောနိကိုလည်းကောင်း, ဒုဂ္ဂတိဖြင့် ပေတ္တိဝိသယ်ယကိုလည်းကောင်း, ဝိနိပါတ်ဖြင့် အသုရကာယကိုလည်းကောင်း, နိရယ်ဖြင့် အဝီစိစသော ငရဲကိုလည်းကောင်း ယူပါ။။ [အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

ဤနည်းအရ အနက်ပေးပုံ။ ။အပါယ်-သုခ၏ ဖြစ်ခွင့်ရရာ သုဂတိမှ ကင်းသော တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့လည်းကောင်း၊ ဒုဂ္ဂတိ-ခုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော ပြိတ္တာနယ်မြေသို့လည်းကောင်း၊ ဝိနိပါတ်-အလုံးစုံသော သမ္ဘတ္တိတို့မှ ဖောက်မြန်၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော အသုရကာယ်သို့လည်းကောင်း၊ နိရုယ်-သာယာအပ်သော သုခ သောမနဿ ဣန္ဒြာရုံ မရှိရာ ငရဲသို့လည်းကောင်း၊ ဥပပန္နာ-ကပ်ရောက်ကြရကုန်ပြီ။

ဘောန္တော-ကုန်သော၊ ကျွမေ ဝါ ပန သတ္တာ-တို့သည်ကား၊ ကာယသုစရိ
တေန-ကာယသုစရိုက်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ-ကုန်၏ ၊ပေ၊ အရိယာန်-တို့ကို၊ အနုပ
ဝါဒကာ-မစဉ်စွဲတတ်ကုန်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ-မှန်သောအယူ ရှိကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မ
သမာဒါနာ-သမ္မာဒိဋ္ဌိကြောင့် ဆောက်တည်အပ်သော အမျိုးမျိုးသော ကံရှိကုန်၏။
ဝါ-သမ္မာဒိဋ္ဌိအရင်းခံရှိသော ကံတို့၌ သူတစ်ပါး၊တို့ကို ဆောက်တည်စေတတ်ကြ
ကုန်၏။ ဘော-ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ ကာယသ ဘေဒါ မရဏာ, ပရံ-၌၊ သုဂတိ-
သုခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော၊ ဝါ-ကောင်းသောဂတိဟူသော၊ သဂ္ဂ-
ရူပါရုံ စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာကောင်းမြတ်သော၊ လောကံ-လျှပြည် နတ်ပြည်သို့၊
ဥပပန္နာ-ကပ်ရောက်ကြကုန်ပြီ၊ (တစ်နည်း) လောကံ-၌၊ ဥပပန္နာ-ဖြစ်ရကုန်ပြီ၊
ကျတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဒိဗ္ဗေန ၊ပေ၊ ပဇာနာတိ။

၂၄၇။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ မဇ္ဈေ-မြို့၏အလယ်ဖြစ်သော၊
သိယ်ဘဋ္ဌကေ-လမ်းဆုံ လမ်းမ၌၊ [လမ်း ၄ ခွဖြစ်စေ, လမ်း ၃ ခွဖြစ်စေ သိယ်ဘ
ဋ္ဌကပင်တည်း။] ပါသာဒေါ-အထွဋ်လည်းတစ်, မြင့်စောက်မတ်သော ပြာသာဒ်
သည်၊ (အသ-ရှိရာ၏။) တတ္ထ-ထိုပြာသာဒ်၌၊ စက္ခုမာ-ကောင်းသော မျက်စိ
ရှိသော၊ ပုရိသော-သည်၊ ဌိတော-တည်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-လျက်၊) ဂေဟံ-
အိမ်သို့ ပဝိသန္တေ-ဝင်သွားကုန်သော၊ မနုဿေဝိ-လူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ဂေဟာ-
မှ) နိက္ခမန္တေ-ထွက်လာကုန်သော၊ (မနုဿေ) ပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရထိကာယ-
ရထားလမ်းတစ်ခုမှ၊ ဝီထိ-လမ်းတစ်ခုသို့၊ [“ရထျံ-ရထားလမ်းတစ်ခုသို့” ဟု ရှိလျှင်
ကောင်း၏။] သဠရန္တေ - လှည့်လည်နေကုန်သော၊ (မနုဿေ) ပိ - တို့ကိုလည်း
ကောင်း၊ မဇ္ဈေ-သော၊ သိယ်ဘဋ္ဌကေ-၌၊ နိသိန္နေ-ထိုင်နေကုန်သော၊ (မနုဿေ)ပိ-
တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဿေယျ သေယျာထပိ - မြင်ရာသကဲ့သို့၊ တသ - ထို
ယောဂျားအား၏။ ဇဝ-ဤသို့အသိဉာဏ်သည်၊ အသ သေယျထာပိ-ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊
(ကိ-နည်း၊) ဧတေ မနုဿာ-ဒေ ဟိုလူတို့သည်၊ ဂေဟံ-သို့၊ ပဝိသန္တိ-ဝင်သွားကုန်
၏။ ဧတေ (မနုဿာ ဂေဟတောဝ-မှ) နိက္ခမန္တိ-ထွက်လာကုန်၏။ ဧတေ (မနုဿာ,
ရထိကာယ-မှ၊ ဝီထိ-သို့၊ [ရထျံ-သို့] သဠရန္တိ-ကုန်၏။ ဧတေ (မနုဿာ) မဇ္ဈေ,
သိယ်ဘဋ္ဌကေ-၌၊ နိသိန္နာ-ကုန်၏။ ကျတိ-ဤသို့သော အသိဉာဏ်သည်၊ အသ
သေယျထာပိ-ကဲ့သို့ ဧဝမေဝ မဟာရာဇ ဘိက္ခု ၊ပေ၊ ယထာကမ္မုပဂေ သတ္တေ
ပဇာနာတိ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သန္ဓိဋ္ဌိတံ-သော၊ ကျဃဋ္ဌိ သာမည္ဘဝလဲ(စုတ္ယုပပါတဉာဏ်
ဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အလျှိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ ၊ပေ၊ ပဏ္ဍိတတရော။

သဠ်။ ။[သု + အဂ္ဂ] ရူပါဒိ ဝိသယေဟိ (ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံတို့ဖြင့်) သုဋ္ဌု-လွန်စွာ + အဂ္ဂေါ-မြတ်သော လောကတည်း၊ သဂ္ဂေါ-ကာ။ [ရူပါရုံစသော ကျဋ္ဌာရုံတို့ကို တွေ့ကြုံနိုင်ရာဖြစ်သော သုဂတိ လူ့လောကကိုလည်း သဂ္ဂအရည် ယူရမ်၏။]

အာသဝက္ခယဉာဏကထာ (၈)

၂၄၈။ သော ဧဝံ စိတ္တေ-ဝိပဿနာပါဒက စတုတ္ထစျာန်စိတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သမာဟိတေ-အပ်သော် ।ပေ। အာသဝါနံ-အာသဝေါတရားတို့၏။ ခယညာဏာယ-ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ-ဝိပဿနာစိတ်ကို၊ အဘိနိဟရတိ-အာသဝက္ခယသို့ ရှေ့ရှုဆောင်၏။ အဘိနိန္နာမေတိ-၏။ သောသည်၊ ဣဒံ-ဤတရားဟုကြဉ်ထား၊ တေဘူမကတရားသည်၊ ဒုက္ခ-ဒုက္ခသစ္စာတည်း။ ဣတိ-သို့ (သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန-မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအားဖြင့်၊) ယထာဘူတံ-မဖောက်မပြန်, ဟုတ်မှန်စွာ၊ ပဇာနာတိ-ခွဲခွဲခြားခြား, အပြားအားဖြင့် သိ၏။ အယံ-ဤတရားသည်၊ ဒုက္ခသမุဒယော-ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလတ်သော် ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း သမุဒယသစ္စာတည်း။ ဣတိ-သို့ ।ပေ। ပဇာနာတိ၊ အယံ-ဤအသခ်တဓာတ်, မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သည်၊ ဒုက္ခနိရောဓော-ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာ, နိရောဓသစ္စာတည်း။ ဣတိ ।ပေ। ပဇာနာတိ၊ အယံ-ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မြတ်တရားသည်၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ-ဒုက္ခ၏ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါ-အကျင့်ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာတည်း။ ဣတိ-သို့၊ (သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန-ဖြင့်၊) ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

ဣမေ-ဤလောဘ ဒိဋ္ဌိ မောဟတို့သည်၊ အာသဝါ-အာသဝေါတို့တည်း။ ဣတိ-သို့၊ (သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန-ဖြင့်၊) ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ-ဤတရားသည်၊ အာသဝသมุဒယော-ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလတ်သော် အာသဝေါတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း သမุဒယသစ္စာတည်း။ ဣတိ ।ပေ। ပဇာနာတိ-၏။ အယံ-ဤအသခ်တဓာတ်, မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သည်၊ အာသဝနိရောဓော-အာသဝေါတို့၏ ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာ နိရောဓသစ္စာတည်း။ ဣတိ ।ပေ। ပဇာနာတိ၊

အာသဝါနံ ခယညာဏာယ။ ။ခီယန္တိ အာသဝါ ဧတေနာတိ ခယော-အာသဝေါတို့၏ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်၊ "ခယ"အရ အာသဝေါတို့ကို တစ်ကန့်စီ တစ်ကန့်စီ ကုန်စေတတ်သော အောက်မဂ်တို့ကိုပါ ရသော်လည်း ဥတ္တဋ္ဌနိဒ္ဒေသနည်းအားဖြင့် အရဟတ္တမဂ်ကိုသာ ယူပါ၊ "မဂ်" ဟူရာ၌ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးလုံးရသောကြောင့် ထိုမဂ္ဂင်၌ ပါဝင်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိကို "ခယော-အာသဝေါတို့၏ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်၌ + ဉာဏ်-(ပါဝင်သော) ဉာဏ်တည်း၊ ခယညာဏ်" ဟု ပြုပါ။

တစ်နည်း။ ။ခီယန္တိ အာသဝါ ဧတ္ထာတိ ခယော-အာသဝေါတို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၊ "ခယ-ကို၊ ဉာဏ်-သိတတ်သော ဉာဏ်တည်း၊ ခယညာဏ်" ဟု ပြု။ [ဤအဋ္ဌကထာ၌ "ခယအရ အရဟတ္တမဂ်နှင့် နိဗ္ဗာန်ကို" ဖွင့်၏။ ပါရာဇိကဏ္ဍအဋ္ဌကထာ၌ကား အရဟတ္တမဂ်ကိုသာ ဖွင့်သည်။]

အယ်-ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး, မြတ်တရားသည်၊ အာသဝနိရောဓဂါမိနီ-အာသဝေါတို့၏ ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပဋိပဒါ-အကျင့်ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (သရသလက္ခဏာပဋိဝေဓေန-ဖြင့်၊) ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တသ-ထိုရဟန်း၏၊ ("စိတ္တံ" ၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ ("ဇာနတောဝ ပဿတောဝ"တို့၌ စပ်၊) ဧဝံ-ဤသို့၊ ဇာနတော-သိလတ်သော်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဿတော-မြင်လတ်သော်၊ ကာမာသဝါဝိ-ကာမာသဝမှလည်း၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိမုစ္စတိ-လွတ်၏၊ ဘဝါသဝါဝိ-ဘဝါသဝမှလည်း၊ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါဝိ-အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း၊ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ (စိတ္တေ-သည်၊) ဝိမုတ္တသ္မိ-အာသဝေါတို့မှ လွတ်ပြီးလတ်သော်၊ ဓေ-ဝါ၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိမုတ္တံ-အာသဝေါတို့မှ လွတ်ပြီ ဣတိ-သို့၊ ဉာဏံ-ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဇာတိ-ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်းသည်၊ ခီဏာ-ကုန်ပြီ၊ ပြဟွစရိယ-မြတ်သောအကျင့်ဟူသော မဂ္ဂပြဟွစရိယဆိုး၊ ဝုသိတံ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ (ကျင့်သုံးပြီးပြီ-ဟူလိုရဲ့) တရုဏီယ-ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ (ပြုပြီးပြီ-ဟူလိုရဲ့) ဣတ္ထတ္တာယ-တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး ဤသို့ပြားသော မဂ်ကိစ္စအပေါင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နောက်ထပ် မဂ်ကိစ္စ အလို့ငှာ ဝါ-ကိလေသကျွယ် ပဟာနကိစ္စအကျိုးငှာ၊ အပရံ-တစ်ပါးသောမဂ်ကို ဖြစ်စေဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နေ-မရှိတော့၊ (တစ်နည်း) ဣတ္ထတ္တာယ-ဤသို့ပြားသော

ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတောဝ။ ။"ကဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဇာနန္တဿ ဧဝံ ပဿန္တဿ" ဟူသော အဋ္ဌကထာအလို "ဇာနတော ပဿတော"တို့သည် တသန္ဒိ အရတူသော ဆဋ္ဌကောဝစနန္တတို့တည်း၊ အနုပစ္စည်းလည်း ပစ္ဆိုယန် (လက္ခဏ) အနက်နှဟာဟု မှတ်ပါ။ တစ်နည်း-"ဇာနတော ပဿတောတိ ဝါ မောတုနိဒ္ဒေသောယ" ဟူသော ဋီကာအလို "ဇာန, ပဿ"တို့၌ ဘောဟော အပစ္စည်း, ဟိတ်အနက်၌ တောပစ္စည်းဟု မှတ်ပါ။။ [အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဝိမုတ္တမိတိ။ ။ဝိမုတ္တသ္မိ၏ နောက်၌ "ဝိမုတ္တမိတိ, ဝိမုတ္တမ္ဟီတိ" ဟု ပါ၌ ၂ ထွေ ရှိ၏။ အာသဝေါတို့မှလွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်ကိုသာ အာရုံပြု၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြစ်နိုင်၏။ "ဝိမုတ္တမ္ဟိ-ဝိမုတ္တော+အမှိ-ငါသည် အာသဝေါတို့မှ လွတ်ပြီ" ဟု မိမိကိုယ်ကိုအာရုံပြု၍ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်မဖြစ်နိုင်၊ ["မဂ္ဂ ဖလဉ္စ နိဗ္ဗာန်, ပစ္စဝေက္ခတိ ပဇ္ဇာတေ" ကို သတိပြုပါ!] ထို့ကြောင့် "ဝိမုတ္တမိတိ" သာ ပါဠိမှန်တည်း၊ [ပါဠိတော်၌ ဒီဌာသဝကို မပြခြင်း၏အကြောင်းကို ပါရာဇိကဏ္ဍာ ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

ဣတ္ထတ္တာယ။ ။ဣတ္ထေ+ပကာရာ ဣတ္ထံ-ဤသို့ ပြားသော ၁၆ ပါးသော မဂ်ကိစ္စတို့, ဣတ္ထံ-၁۶ ပါးသော မဂ်ကိစ္စတို့၏+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နောက်ထပ် မဂ်ကိစ္စတည်း၊ တစ်နည်း-မဂ်ကိစ္စတွင် ပဟာနဖြစ်သော ကိလေသကျွယ ပဟာနကိစ္စတည်း၊ ဣတ္ထတ္တံ-စွဲ၊ ထို့နောက် တဒတ္ထသမ္ဘဝါနိ အနက်၌ သ သက်၊ အာယပြု။

လူ့ဘဝ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာအစဉ်မှ၊ အပရိ-တစ်ပါးသော အနာဂတ် ခန္ဓာအစဉ်သည်၊ နှ-မရှိသတ္တာ့၊ ဣတိ-သို့၊ ပဇာနာတိ-ခွဲခွဲခြားခြား, အပြားအားဖြင့် သိ၏။။

၂၄၉။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပဗ္ဗတသခေ်ပေ-တောင်ထိပ်၌၊ ဝါ-တောင်အတွင်းဝယ် ပါဝင်သော အရပ်၌၊ အဏ္ဍော-ကြည်လင်သော၊ ဝိပ္ပသန္နော-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော၊ အနာဝိလော-မနောက်ကျူသော၊ ဥဒကရဟဒေါ-ရေအိုင်သည်၊ (အသေ-ရှိရာ၏။) တတ္ထ-ထိုရေအိုင်၌၊ စက္ခုမာ-ကောင်းသော မျက်စိရှိသော၊ ပုရိသော-သည်၊ တီရေ-ကမ်း၌၊ ဌိတော-ရပ်လျက်၊ သိပ္ပိသမ္ပုကမ္ပိ-ကနုကမာ, ယောက်သွားကိုလည်းကောင်း။ [ရှေးက "ခရ, ယောက်သွားကိုလည်းကောင်း" ဟု ပေးကြ၏။ အချို့စာအုပ်၌ "သမ္ပုကမ္ပိ" နေရာဝယ် "ကသမ္ပုကမ္ပိ" ဟုလည်း ရှိ၏။] သက္ခရကထလမ္ပိ-ကျောက်စရစ်, အိုးခြမ်းကိုလည်းကောင်း၊ မစ္ဆဂုမ္ဗမ္ပိ-ငါးအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ စရန္တမ္ပိ-လှည့်လည်သွားလာနေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ-ရပ်နေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပသေယျ-မြင်ရာ၏, တသ-၏။ ဓေ၀-ဤသို့စင်းစားခြင်းသည်၊ အသယ သေယျထာပိ-ဖြစ်ရာသကဲ့သို့, (ကိ-နည်း၊) အယံ ဥဒကရဟဒေါ-ဤရေအိုင်သည်၊ အဏ္ဍော-ကြည်လင်၏၊ ဝိပ္ပသန္နော-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်၏၊ အနာဝိလော-မနောက်ကျူ၊ တတြ-ထိုရေအိုင်၌၊ ["အတြ-ဤရေအိုင်၌" ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဣမေ သိပ္ပိသမ္ပုကာပိ-ဤကနုကမာ, ယောက်သွားတို့သည်လည်းကောင်း။ ဣမေ သက္ခရကထလာပိ-ဤကျောက်စရစ်အိုးခြမ်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဣမေ မစ္ဆဂုမ္ဗာပိ-ဤငါးအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ စရန္တိပိ-လှည့်လည်လည်း လှည့်လည်ကြကုန်၏။ တိဋ္ဌန္တိပိ-ရပ်လည်း ရပ်ကြကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ စင်းစားခြင်းသည်၊ (အသ သေယျထာပိ-သို့၊) မဟာရာဇ-ဇာ၊ ဧ၀မေ၀-ဘိက္ခု၊ ပေ၀၊ ပဇာနာတိ။

တစ်နည်း။။ ။အယံ+ပကာရော ဣဒ္ဓတ္ထော-ဤသို့ ပြားသော လူ့ဘဝ၏။ (အခြားရဟန္တာများအတွက် အခြားဘဝလည်း နေ့ရိုင်း၏။) ဘာ၀ေါ ဣဒ္ဓတ္ထတ္ထာ-ဤသို့ ပြားသောလူ့ဘဝ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာအစဉ်၊ ထိုနောက် အပါဒါနဲ့ အနက်၌ သဓိဘတ်သက်ပါ။

ပဗ္ဗတသခေ်ပေ။ ။သံဒိပ္ပတိ-ကြို့,တတ် ကျဉ်းတတ်၏၊ ဣတိ သခေ်ပေါ၊ [ဒိ၀ါဒိ ခ်ိပမောတ်, ဏာပစ္စည်း။] ပဗ္ဗတသ+သခေ်ပေါ် ပဗ္ဗတသခေ်ပေါ၊ "ပဗ္ဗတသခေ်ပေ-တောင်၏ ကြို့သော ကျဉ်းသောအရပ်၌" ဟု သဒ္ဒတ္ထ, "တောင်ထိပ်၌" ဟု အဓိဗ္ဗာယတ္ထ ပေးပါ။ [အဋ္ဌကထာနည်း။] တစ်နည်း-သံဒိပီယတိ ဝ,ဏီယတိတိ သခေ်ပေါ-ရေတွက်ထည့်သွင်းအပ်သော အရပ်၊ ပဗ္ဗတေ+သခေ်ပေါ ပဗ္ဗတသခေ်ပေါ၊ "ပဗ္ဗတသခေ်ပေ-တောင်အပြင်ဝယ် ထည့်သွင်းရေတွက်အပ်သော အရပ်၌" ဟု သဒ္ဒတ္ထ, "တောင်အပြင်ဝယ် ပါဝင်သောအရပ်၌" ဟု အဓိဗ္ဗာယတ္ထ ပေးပါ၊ [ဋီကာနည်း။]

မဟာရာဇ-ဇာ! သန္ဓိဠိက-သော! ဣဒ္ဓိမဖို သာမည်ဖလ-(အာသဝဝိုယညာဏ်ဟူသော) ဤရဟန်းအဖြစ်၏အကျိုးသည်လည်း၊ ပုရိမေဟိ ၊ပေ၊ ပဏီတတရဠု၊ မဟာရာဇ-ဇာ! သန္ဓိဠိကာ-သော! ဣဒ္ဓိမဿု စ ပန သာမည်ဖလာ-ဤရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးထက်လည်း၊ ဝါ-မှလည်း၊ ("အည်" ၌စပ်)၊ ဥတ္တုရိတရံဝါ-သာ၍ လွန်ကဲသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပဏီတတရံဝါ-သာ၍ မွန်မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အည်-အခြားသော၊ သန္ဓိဠိက-သော! သာမည်ဖလ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဣဒ္ဓိတိ-သို့၊ (အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ)၊ [ပဏီတတရသာမည်ဖလကထာဝယ် "ဘဝဝါ ဧတ ဝေါစ" ၌ "အဝေါစ" ကို ပြန်လှည့်သည်။]

အဇာတသတ္တု ဥပါသကတ္တပဋ္ဌေဒနာ ကထာ

၂၅၀။ ဧဝံ-သို့၊ (ဘဝဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာမည်ဖလေ-ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးကို၊ ဝါ-သာမည်ဖလသုတ်တော်ကို)၊ ဝုတ္တေ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော်၊ မာဂဓော-မဂဓတိုင်း၏ အစိုးရဖြစ်သော၊ အဇာတသတ္တု-အဇာတသတ်မည်သော၊ ဝေဒေဟိပုတ္တော-ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားတော်ဖြစ်သော၊ ရာဇာ-မင်းသည်၊ ဘဝဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိံ-နည်း)၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ အဘိက္ကန္တံ-အလွန်ကောင်းပါပေစွ၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ အဘိက္ကန္တံ-အလွန်ကောင်းပါပေစွ။

အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ ။အဘိက္ကန္တသဒ္ဒါသည် ပသာဒ (ကြည်ညိုခြင်း)၊ ပသံသာ (ချီးမွမ်းခြင်း) ၏အစွမ်းဖြင့် ကြိမ်ဆိုအာဝေသာ အာမေဍိတ် သဒ္ဒါတည်း။ ထို့ကြောင့် "အဘိက္ကန္တံ-အလွန် ကောင်းပါပေစွ" ဟု ပေးသည်။ ဓယ သုနှရစသော အဘိက္ကန္တသဒ္ဒါ၏အနက်တို့တွင် အဋ္ဌနနမောဒန (လွန်စွာဝမ်းမြောက်ခြင်း) အနက်ဟော ဟု မှတ်ပါ။

တစ်နည်း။။ ။ပဌမ အဘိက္ကန္တံဖြင့် ဒေသနာတော်ကို၊ ဒုတိယ အဘိက္ကန္တံဖြင့် မိမိ၏ ကြည်ညိုပုံကိုချီးမွမ်းသည်၊ နိဿယအနက်ပေးရာ၌ "အဘိက္ကန္တန္တိ (အဘိက္ကန္တံဟူသောပုဒ်ကို) စစတံ အပေက္ခိတ္တာ (ဝစနံပုဒ်ကိုငဲ့၍) နပုံသကလိင်ဝေန ဝုတ္တံ၊ တံ ပန ဘဝတောဝစနံ ဓမ္မဒေသနာယေဝ၊ ဣဒါ ကတ္တာ ဝုတ္တံ ၊ပေ၊ ဒေသနာတိ" ဟုလည်းကောင်း၊ "ဒုတိယဝေါ အဘိက္ကန္တန္တိ ပသာဒနံ အပေက္ခိတ္တာ နပုံသကလိင်ဝေန ဝုတ္တံ" ဟုလည်းကောင်း ဋီကာများ ဖွင့်ပုံကိုကြည့်၍ ပေးထားပါသည်။

တစ်နည်း။။ ။အတ္ထမတ္တဒဿနံ ဝါ ဧတံ-ဤအဘိက္ကန္တသဒ္ဒါသည် အနက်သာမည ကို မြဲသော သဒ္ဒါဖြစ်၏။ တသ္မာ, အတ္ထဝေသန လိင်ပိသဘတ္တိပိမရိ(ကာမော (လိင်စိတ်ပြောင်းယူပုံကို) ဝေဒိတဗ္ဗော! ဤသို့လည်း ဋီကာများ တစ်နည်းဖွင့်ကြသေး၏။ ဤနည်းအလို အနက်ပေးပုံကား-ဘန္တေ-ရာ၊ (ဘဝဝတော-၏။) ဓမ္မဒေသနာ-သည်၊ ဝါ-တို့)၊ အဘိက္ကန္တံ (အဘိက္ကန္တာ)-စွ၊ ဝါ-စွ၊ ဘန္တေ-ရာ။ (ဘဝဝတော ဓမ္မဒေသနာ အာဂမ္ဘ မမ ပသာဒေါ-သည်၊ ဝါ-ကို)၊ အဘိက္ကန္တံ (အဘိက္ကန္တော)-စွ၊ ဝါ-စွ။

တစ်နည်း။ ။ ဘန္တေ-ရား၊ (ဘဝဝတော-၏၊ ဓမ္မဒေသနာသခါတံ-တရားဒေသနာတော်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝစနံ-စကားတော်သည်၊ ဝါ-ကို၊) အဘိဂ္ဂန္တွန်-အလွန်နှစ်သက်အပ်ပါပေစ့၊ ဝါ-အလွန်ကောင်းပါပေစ့၊ ဘန္တေ-ရား၊ (ဘဝဝတော-၏၊) ဓမ္မဒေသနံ-ကို၊ အာဝဇ္ဇ-ရှေးရှုရောက်၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ မမ-ဒကာတော်၏၊ ပသာဒနံ-ကြည်ညိုခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊) အဘိဂ္ဂန္တွန်-စွ၊ ဝါ-စွ။.

တစ်နည်း။ ။ ဘန္တေ-ရား၊ (ဘဝဝတော-၏၊) ဝစနံ-တရားစကားတော်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒေါ်သနာသနတော-ရာဝစသော ကိလေသာအပြစ်တို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အဘိဂ္ဂန္တွန်-စွ၊ ဝါ-စွ၊ ဘန္တေ-ရား၊ (ဘဝဝတော ဝစနံ, ဂုဏာဓိဂမနတော-သီလစသော ဂုဏ်တို့ကို ရရကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အဘိဂ္ဂန္တွန်။ [ဤသို့စသည်ဖြင့် အဋ္ဌကထာဖွင့်သမျှ ဟိတ်ပါဠိတို့ကို ထည့်၍လည်း ဆရာတို့ အနက်ပေးတော်မူကြသည်။]

ဘန္တေ-ရား၊ သေယျထာပိ-ကား၊ နိကုဋ္ဌိတံ-တစ်စုံတစ်ယောက် မှောက်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို၊ ဝါ-အလိုအလျောက် မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို၊ ဥတ္တာ-ဒေယျ သေယျထာပိ ဝါ-လှန်ပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆန္နံ-မြတ်သစ်ရွက်စသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အရာဝတ္ထုကို၊ ဝိဝေဒယေယျ သေယျထာပိ၀ါ-ဖွင့်ပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မူဠ္ဌသ-လမ်းခရီးဌ် တွေဝေနေသူအား၊ ဝါ-မျက်စိလည်လမ်းမှားနေသူအား၊ မဂ္ဂံ-လမ်းပြောင့် လမ်းမှန်ကို၊ အာစိက္ခေယျ သေယျထာပိ၀ါ-ပြောပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ [လက်ကိုကိုင်ဆွဲ, ဤလမ်းဘဲဟု, မလွဲမှန်စွာ, ပြောပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊] စက္ခုမန္တော-ကောင်းသော မျက်စိရှိသူတို့သည်၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ ဒက္ခိန္တိ-မြင်နိုင်ကုန်လတ္တံ့ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ အန္ဓကာရေ-အမိုက်မှောင်ဌ်၌၊ [ဆဲ့လေးလသုတ်, ဆီမီးတစ်ဆောင်ကို၊ ဓာရေယျ သေယျထာပိ၀ါ-ဆောင်ပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဧဝမေ၀-ဤအတူသာလျှင်၊ ဘဝဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဓမ္မော-တရားတော်ကို၊ ပကာသိတော-ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပါပေပြီ။.

ဘန္တေ-ရား၊ ဧသာဟံ (ဧသော + အဟံ)-ထိုဒကာတော်သည်၊ ဘဝဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ-တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခူ သံဃဉ္စ-ရဟန်းသံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ဝါ-သိမ့တ်ပါ၏၊ ဘဝဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မံ-ဒကာတော်ကို၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ပါဏုပေတံ-အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်တတ်သော၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတံ-ဆည်းကပ်တတ်သော၊ ဥပါသကံ-ဥပါသကာဟူ၍၊ ဓာရေတု-စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ။ ဝါ-မှတ်တော်မူပါ။

အစ္စယခမာပနကထာ

ဘန္တေ-ရား၊ ယောဟံ-အကြင် ဒကာတော်သည်၊ ဓမ္မိကံ-မင်းကျင့်တရား၊ မြတ်ဆယ်ပါးကို ကျင့်တတ်ပေသော၊ ဓမ္မရာဇာနံ-တရားမင်းဖြစ်သော၊ ဝါ-တရား သော ပယောဂဖြင့် မင်းဖြစ်သော၊ ဝိတရံ-ခမည်းတော်ကို၊ ဣဿရိယကာရဏာ-အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရာထူးဌာနန္တရဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဇိဝိတာ-ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေသိ-ခွင့်ခဲမိပါပြီ၊ (တဲ) မံ-ထိုဒကာတော်ကို၊ ယထာ-ဗလ-အကြင်အကြင် မိုက်မဲသည့်အတိုင်း၊ ဝါ-မိုက်မဲသည့် အလျောက်၊ ယထာမူဠှ-အကြင်အကြင် တွေဝေသည့်အတိုင်း၊ ဝါ-တွေဝေသည့်အလျောက်၊ ယထာ အကုသလ-အကြင်အကြင် မလိမ္မာသည့်အတိုင်း၊ ဝါ-မလိမ္မာသည့် အလျောက်၊ အစ္စ ယော-အပြစ်သည်၊ (လူကောင်းသူကောင်းတို့၏ စည်းကမ်းကို လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ်သည်) အစ္စဂမာ-လွန်မြိုးမိုး၍ ဖြစ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တဿမေ-ထိုဒကာတော်၏၊ အစ္စယံ-အပြစ်ကို၊ အာယတိ-နောင်အခါ၌၊ သံဝရာယ-စောင်းစည်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ အစ္စယတော-အပြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ-အပြစ်ဟူ၍၊ ပဋိဂ္ဂ ဏှာတု-လက်ခံတော်မူပါ၊ ဝါ-သည်းခံတော်မူပါ။ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါ၀-ပြီ။)

၂၅၁။ မဟာရာဇ-ဇာ၊ ယံ တွံ-အကြင်သင်ဒကာတော်သည်၊ ဓမ္မိကံ-မင်းကျင့်တရား၊ မြတ် ၁၀ ပါးကို၊ ကျင့်တတ်ပေသော၊ ဓမ္မရာဇာနံ-တရားမင်းဖြစ်သော၊ ဝါ-တရားသော ပယောဂဖြင့် မင်းဖြစ်သော၊ ဝိတရံ-ခမည်းတော်ကို၊ ဇိဝိတာ-ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေသိ-ခွင်းခဲ့ပြီ၊ (တဲ) တွံ-ထိုသင်ဒကာတော်ကို၊ ယထာဗလံ ယထာမူဠှံ ယထာအကုသလံ၊ အစ္စယော-သည်၊ တဗ္ဗ-စင်စစ်၊ အစ္စဂမာ-လွန်မြိုးမိုး၍ ဖြစ်ပြီ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ စ ခေါ-ထို့သို့ပင်အပြစ်သည် သင်ဒကာတော်ကို လွန်မြိုးမိုး၍ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ယတောာ-အကြင့်ကြောင့်၊ တွံ-သင်ဒကာတော်သည်၊ အစ္စယံ-ကို၊ အစ္စယတော-အပြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ-အပြစ်ဟူ၍၊ ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ ယထာခမ္မံ-တရားအားလျော်စွာ၊ ပဋိကရောသိ-ကုစားအံ့၏။ (တတောာ-ထို့ကြောင့်၊) တေ-သင်ဒကာ တော်၏၊ တံ-ထိုအပြစ်ကို၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာမ-လက်ခံကုန်၏။ ဝါ-သည်းခံ ကုန်၏။....မဟာရာဇ-ဇာ၊ ယောာ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အစ္စယံ-ကို၊ အစ္စယတော-အားဖြင့်၊ ဝါ-ဟူ၍၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ယထာခမ္မံ-တရားအားလျော်စွာ၊ ပဋိကရောတိ-

---

ယံ တွံ။ ။ရှေ့၌ "ယောဟံ ဝိတရံ" ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် "ယံ" ကို လိင်ဝိပလ္လာသကြ၍ "ယံ တွံ-အကြင်ဒကာတော်သည်" ဟု ဆရာတို့ အနက်ပေးတော်မူကြ၏။ ယံ (ယေန ကာရဏေန)-ကြောင့်၊ တွံ-သည် ၊ပေ၊ ဝေါရောပေသိ-ပြီ၊ (တေန ကာရဏေန-ကြောင့်) တွံ-ကို ၊ပေ၊ အစ္စဂမာ-ပြီ၊ ယံကို ဟိတအနက်ကြ၍ ဤသို့လည်း တစ်နည်း ပေးတော်မူကြသေးသည်။

ကုစားလို့။ အာယတိ - နောင်အခါ၌၊ သံဝရ - စောင့်စည်းခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ- ရောက်လို့။ (တသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။) သော-ဤအပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်၍ ကုစားခြင်း, စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ အရိယသ-အရိယာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝိနယေ-ဆုံးမရာ ဆုံးမကြောင်းဖြစ်သော သာသနာတော်၌၊ ဝုဋ္ဌိ-ဘဝသမ္မတ္တိ ဘောဂသမ္မတ္တိဟူသော ကြီးပွားကြောင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၂၅၂။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တော-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ မာဂဓော-သော၊ အဇာတ သတ္တု-သော၊ ဝေဒေဟိပုတ္တော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ (ကိ-နည်း၊) ဘန္တေ-ရား၊ ဟန္ဒ-စကားကိုဖြတ်, လက်စသတ်၍) ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ မယံ-ဒကာတော်တို့သည်၊ ဂဠာမ-ပြန်သွားလိုပါကုန်၏။ မယံ-တို့သည်၊ ဗဟုကိစ္စာ-များသော မဠွတ်ကေန်, အမှုနှင်ပြုရမည့်, ကိစ္စရှိပါကုန်၏။ ဗဟုကာရကာ ယာ-များသော ပြုသင့်ပြုဖွယ်, အသွယ်သွယ်သော, အလုပ်ရှိပါကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ မဟာရာဇ-ဇာ၊ တွဲ-သည်၊ ဣဒါနိ-၌၊ ယသ-အကြင်ပြန်သွား ခြင်း၏။ ကာလ-အချိန်အခါကို၊ မညသိ-သိ၏။ (တသ-ထိုပြန်သွားခြင်း၏။ ကာလ- အချိန်အခါကို၊) တွမေဝ-သင်ဒကာတော်ကိုယ်တိုင်သာ၊ ဇာနာဟိ-သိပေတော့၊) ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ အထခေါ-မိန့်တော်မူရာ, ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု၊ ဝေဒေဟိပုတ္တော, ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝါ-သည်၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော သာမည္ဖလသုတ်တော်ကို၊ အဘိနန္ဒိတ္တာ- အလွန်နှစ်သက်၍၊ အနုမောဒိတ္တာ-အလွန်ဝမ်းမြောက်၍၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ဘဂဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ အဘိဝါဒေတ္တာ-အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီး၍၊ ပဒက္ခိဏ-အရိုအသေကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ပက္ကမိ-ပြန်သွားပြီ။

၂၅၃။ အထခေါ-ထိုပြန်သွားရာ, ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ မာဂဓသ-သော၊ အဇာတသတ္တုသ-သော၊ ဝေဒေဟိပုတ္တသ-သော၊ ရညော-မင်းသည်၊ အစိရ ပက္ကန္တသ - ပြန်သွားပြီးသော အဇာတသတ်မင်း၏ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိ သေးမီ၊ ဝါ-ပြန်သွားပြီး၍ မကြာမြင့်သေးမီ၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့ကို၊ အာမန္တေသိ- သိစေတော်မူပြီ၊ ဝါ-မိန့်တော်မူပြီ (ကိ-နည်း၊) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အယံ ရာဇာ-ဤ မင်းသည်၊ ခတော - မိမိ၏ ကုသိုလ်အမြစ်ကို မိမိကိုယ်တိုင်ပင် တူး၍ပစ်ခဲ့ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အယံ ရာဇာ-သည်၊ ဓမ္မိကံ-သော၊ ဓမ္မရာဇာနံ-သော၊ ပိတရံ-ကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ သစေ နု ဝေါရောပေသထ-အကယ်၍ မခွင်းခဲ့ဘုံ၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့

မခွင်းခဲ့လတ်သော်၊) ဣာမသို့ယေဝ အာသနေ-ဤနေရာ၌ပင်၊ ဝိရုဠ်-ကင်းသော ရာဂအစရှိသော မြဲရှိသော၊ ဝါ-ရာဂအစရှိသော မြဲမှုကင်းသော၊ ဝီတမလ-ကင်းသော ရာဂအစရှိသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝါ-ရာဂအစရှိသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော၊ ဓမ္မစက္ခု-သစ္စာ ၄ ပါးတရားတို့၌ ဖြစ်သော သောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည်၊ ဝါ-အောက်မင် ၃ ပါးတရားတို့တွင် တစ်ပါးပါဝင်သော သောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည်၊ (တစ်နည်း) ဓမ္မစက္ခု - သမထဝိပဿနာတရားကြောင့် ဖြစ်သော သောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည်၊ ဝါ-သီလသမာဓိပညာအတိပြီးသော သောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခုသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ ဣဿထ-ဖြစ်လောက်ရာ၏။ ဣဒ္ဓိ-ဤသို့ (အာမန္တေသိ။)။ . . ဘဝါ-သည်၊ ဣဒ္ဓံ-ဤသာမည်ဖလသုတ်တော်ကို၊ အဝေါ-ဟောတော်မူပြီ၊ တေ ဘိက္ခု-ထိုတစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အတ္တမနာ-မိမိစတ်ရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍) ဘဝဝတော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘာသိတं - ဟောတော်မူအပ်သော သာမည်ဖလသုတ်တော်ကို၊ အဘိနန္ဒုံ-ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်, ရွှင်အားတက်လျက်, လက်ခံကြကုန်ပြီ။ ဣဒ္ဓိ-ဤသို့ (သုတ်-နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ၊) ဣဒ္ဓိ - သာမည်ဖလသုတ်တော် အပြီးတည်း။

ဝိရုဠ် ဝီတမလ်။ ။ဤအဋ္ဌကထာအဖွင့်အတိုင်းသာ နိဿယ၌ အနက်ပေးထားဏ်။ ဝိနည်း-မဟာဝဂ္ဂ, ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနကထာအဖွင့် သာရတ္ထဒီပနီကား "ဝိရုဠ်ဆို အပါယဂမနီယရာဂရဇဒီနံ ဝိဂမေန ဝိရုဠ်၊ ဝီတိမလဆို အနဝသေသဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာမလာပဂမေန ဝီတမလ"ဟုလည်းကောင်း, "ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသရဇာဘာဝေန ဝါ ဝိရုဠ်၊ ပဗ္ဗဝိဒေ့သီလျ မလာပဂမေန ဝီတမလ"ဟုလည်းကောင်း ၂ နည်း ဖွင့်ဏ်။

အနက်ပေး။ ။ထိုအလို "ဝိရုဠ်-ကင်းသော အပါယဂမနီယ ရာဂအစရှိသော မြဲရှိသော၊ ဝါ-အပါယဂမနီယ ရာဂအစရှိသော မြဲမှုကင်းသော၊ ဝီတမလ-ကင်းသော ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝါ-ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော"ဟုလည်းကောင်း, (တစ်နည်း) ဝိရုဠ်-ကင်းသော သောတာပတ္တိမဂ်သည် သက်ထိုက်သော ကိလေသာ မြဲရှိသော၊ ဝါ-သောတာပတ္တိမဂ်သည် သိတ်ထိုက်သော ကိလေသာမြဲမှုကင်းသော၊ ဝီတမလ-ကင်းသော ငါးပါးသီလ ပျက်ခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝါ-ငါးပါးသီလ ပျက်ခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော" ဟုလည်းကောင်း ဝေးပါ။

သာမည်ဖလသုတ်ပါဠိတော်

နိဿယ ပြီးပြီး။

၃–အမွေဌသုတ်နိဿယ

၂၅၄။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ [ပြဟ္မဇာလသုတ်နိဿယ အစတုန်းကအတိုင်း ဧဝံ၏ အာကာရ, နိဒါသန, အဝေဝရဏအနက်, မေ၏ ကတ္တား-သဒ္ဒန်အနက် စုံအောင်ဆိုပါ၊ "ပြဟ္မဇာလ" နေရာ၌ "အမွေဌသုတ္တ"ဟု ထည့်ရုံသာ ထူးပါသည်။] ဧကော-သော၊ သမယံ-၌၊ ဝါ-လုံး၊ [ပြဟ္မဇာလသုတ်အတိုင်း အကျယ်ပေးပါ။] ဘဂဝါ-သည်၊ ကောသလေသု-ကောသလာဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော ဇနပုဒ်၌၊ မဟာ-အဗ္ဗိစ္ဆတာ အစစ္ရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် မြတ်သော၊ ဝါ-အရေဒအတွက် အားဖြင့် မျှားသော၊ ဘိက္ခုသံယေန-ရဟန်းအပေါင်းနှင့်၊ ပဋ္ဌမတ္တေဟိ-သင်္ချာ ၅ လီ, အတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခာသတေဟိ-ရဟန်းအရာတို့နှင့်၊ (တစ်နည်း) ပဋ္ဌမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ-ရဟန်း ၅ ရာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, စာရိကံ-လှည့်လည်ခြင်းကို၊ ဝါ-ဒေသ စာရိကို၊ စရမာနော-လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ (တစ်နည်း) စာရိကံ-လှည့်လည်အပ်သော အရပ်ကို၊ စရမာနော-လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ [ဤသို့အနက်ပေးရပုံကို အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ ဂ္ဂန္ဓာနဂ်လံနာမ-ဂ္ဂန္ဓာနဂ်လမည်သော၊ ကေကာသလာနံ-ကောသလာဟု ဗဟုဝုစ် အမည်ရသော ဇနပုဒ်၏ ဗြာဟ္မဏဂါမော-ပုဏ္ဏားရွာသည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏။) တံ-ထိုဂ္ဂန္ဓာနဂ်လမည်သော ပုဏ္ဏားရွာရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ၊ (တစ်နည်း) ယေန (ဒိသာဘာဂေန)-အကြင်အရပ်အဖို့ဖြင့် ဂ္ဂန္ဓာနဂ်လံနာမ-ဂ္ဂန္ဓာနဂ်လမည်သော၊ ကောသလာနံ-ကောသလာဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော ဇနပုဒ်၏ ဗြာဟ္မဏဂါမော-သို့၊ (အဝသရိတတ္ထော-ရောက်ထိုက်၏။) တံ တေန ဒိသာဘာဂေန)-ထိုအရပ်အဖို့ဖြင့်၊ ဂ္ဂန္ဓာနဂ်လံနာမ-သော၊ ကောသလာနံ-၏ ဗြာဟ္မဏ ဂါမံ-သို့၊) အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ။[အဋ္ဌကထာ၌ ၂ နှင်းပုံ ဖွင့်ရာဝယ် လွယ်တူသော နောက်နှင်းကို အလျင်ပေးထားခဲ့၏။] ဘဂဝါ-သည်၊ တတြ ဂ္ဂန္ဓာနဂ်လေ-ထိုဂ္ဂန္ဓာနဂ်လပုဏ္ဏားရွာ၌၊ ဝါ-ထိုဂ္ဂန္ဓာနဂ်လပုဏ္ဏားရွာ၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဂ္ဂန္ဓာနဂ်လဝနသဏ္ဍေ-ဂ္ဂန္ဓာနဂ်လတောအုပ်၌၊ ဝိဟရတိ-တော်မူ၏။။

ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု

၂၅၅။ တေန ခေါ ပန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဂ္ဂန္ဓာနဂ်လ ပုဏ္ဏားရွာ၏ အနီးဖြစ်သော ဂ္ဂန္ဓာနဂ်လတောအုပ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) ပေါက္ခရသာတိ-ပေါက္ခရသာတိမည်သော၊ ပြာဟ္မဏော-သည်၊ သတ္တုဿဒံ-တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါ, လူသတ္တဝါတို့ဖြင့် ပေါများသော၊ သတိဏကဠော

ဒက်-မြက်, ထင်း, သစ်သား, ရေတို့နှင့် တကွဖြစ်သော၊ သည်-စားသုံးဖို့ရန်, ကောက်ပဲ သီးနှံနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ရာဇဘောဂ-မင်းအထံမှ ရအာပ်သော စည်းစိမ်ဖြစ်သော၊ ပဿနဒိနာ-ပဿနဒိမည်သော၊ (တစ်နည်း) ပဿေနဒိနာ-ပဿေနဒိမည်သော၊ ကောသလေန-ကောသလတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ရညာ-မင်းသည်၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်သော၊ ရာဇဒါယ်-မင်း၏ အမွေဖြစ်သော၊ ပြဟွဒေယျ-မြတ်သည်ဖြစ်၍ ပေးအပ်သော၊ (မြတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပေးအပ်သော)၊ ဥက္ကဋ္ဌ-ဥက္ကဋ္ဌာမြို့၌၊ အဗ္ဗာဝသတိ-နေ၏။ (တစ်နည်း) ဥက္ကဋ္ဌ-ဥက္ကဋ္ဌာမြို့၌၊ အဗ္ဗာဝသတိ- သွပ်မိုး အုပ်စိုးရှိ၍ သူတစ်ပါးနှင့် မဆက်ဆံသော အိုင်းအခြားအာ့ားဖြင့် နေ၏။။

(တစ်နည်း) ရာဇဘောဂ-မင်းအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခံစားနိုင်သော၊ ပဿနဒိနာ-သော၊ ကောသလေန-သော၊ ရညာ-သည်၊ ဒိန္နံ-သော၊ ရာဇဒါယ်-မင်းသည် ပေးအပ်သော၊ ပြဟွဒေယျ-မြတ်သည်ဖြစ်၍ ပေးအပ်သော၊ ဝါ-အိုင်ငံပေးအပ်သော၊ ဥက္ကဋ္ဌ-၌၊ အဗ္ဗာဝသတိ-၏။ (တစ်နည်း) ဥက္ကဋ္ဌ-၌၊ အဗ္ဗာဝသတိ-၏။။

ပေါ်ကွရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ အသောသိ-ကြားသိစေပြီ၊ [ခေါ်အနက်မရှိ။] တစ်နည်း-အသောသိ ခေါ်-ကြားသိရသည်သာ၊ [ခေါ်သဒ္ဒါ အဝ ဟေရဏတ္ထေ။] (ကိ-အဘယ်သို့ ကြားသိရသနည်း)၊ ဘော-အရှင်၊ သက္ကပုတ္တော-

---

သက္ကပုဿဒ် စသည်။ ။"သက္ကပုဿဒ်"ဖြင့် ထိုဗြို့၌ မွေးမြူထားအပ်သော ဆင်ခြင်း ဥဒေါင်း စသော တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါ, လူသတ္တဝါတို့ဖြင့် ပေါ်များ (စည်ကား) ပုံကို ပြသည်။ "သတိဏကဌောဒကံ" ဖြင့် ဆင်ခြင်း စသော သတ္တဝါတို့၏ အစာဖြစ်သော မြက်, အိမ်မိုးဖို့ရာ မြက်, ထင်း, သစ်သား, ရေဟူသော အသုံးအဆောင်၏ ပြည့်စုံပုံကို ပြ၏။ "သည်" ဖြင့် လူတို့၏ စားသောက်ဖွယ်ရာဖြစ်သော ကောက်ပဲသီးနှံ ပြည့်စုံပုံကို ပြသည်။။

ရာဇောဂဲ စသည်။ ။"ရာဇောဂ"ဖြင့် မင်း၏အထံမှ ရအာပ်သော စည်းစိမ်ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်၊ "ရညာ ပဿေနဒိနာ ကောသလေန ဒိန္နံ" ဖြင့် ထိုစည်းစိမ်ကို ပေးသော မင်းကို သရုပ်ဖော်သည်။ "ရာဇဒါယ်" ဖြင့် သားစဉ်မြေးဆက် ဆက်လက်၍ သုံးစွဲနိုင်အောင် အမွေစားအမွေခံအဖြစ်ဖြင့် ပေးအပ်ကြောင်းကို ပြ၏။ "ပြဟွဒေယျ" ဖြင့် ရှင်ဘုရင်လုပ်၍ နေနိုင်လောက်အောင် ပေးအပ်ကြောင်းကို ပြသည်။။

ဥက္ကဋ္ဌံ အဗ္ဗာဝသတိ။ ။အဗ္ဗာဝသတိ၌ အဓိ + အာ အနက်ရှိသောအခါ၌ လည်းကောင်း, မရှိသောအခါ၌လည်းကောင်း ဥက္ကဋ္ဌဝယ် ဘုမ္မတ္ထာ၌ချည်းသာ ဒုတိယာသက်ရသည်၊ ဘာကြောင့်နည်း "ဥက္ကဋ္ဌာမြို့၌ + နေ" ဟု ဝေဓာတ်၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် အဌကထာ၌ "ဥပသဂ္ဂဝသေန ဝနေတ္ထ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ" ဟု လည်းကောင်း, ရူပဝိမ္မိ၌ "သတ္တမိယတ္ထေ ဥပနဒ္ဓဗ္ဗာဝသသ (ဥပ + အနု + အဓိ + အာဝသသ-ဥပ + အနု + အဓိ + အာရှေးရှိသော ဝသဓာတ်၏) ပယောဂေ ဒုတိယာ"ဟုလည်းကောင်း မိန့်သည်။။

သာ,ကီ၀င်မင်းတို့၏ သားဖြစ်သော၊ သက္ကဲကုလာ-သာကီ၀င်မင်းမျိုးမှ၊ (နို့ကွမ်ထွား-ထွက်၍)၊ ပဗ္ဗဇိတော - ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော၊ ၀ါ - ရဟန်းပြုသော၊ ဂေါတမော-အနွယ်အားဖြင့် ဂေါတမမည်သော၊ သမဏော-ရဟန်းတော်သည်၊ မဟတာ ဘိက္ခုသံ၀ေယ ပဠုမဲတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော, ဣဏ္ဍာနဂ်လံ-ဣဏ္ဍာနဂ်လ ပုဏ္ဏားရွာသို့၊ အနုပ္ပတ္တော-အစဉ်ရောက်တော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ ဣဏ္ဍာနဂ်လေ-ဌ၊ ၀ါ-ဣဏ္ဍာနဂ်လ ပုဏ္ဏားရွာ၏ အနီး ဖြစ်သော၊ ဣဏ္ဍာနဂ်လ၀နသဏ္ဍေ-ဌ၊ ဝိဟရတိ ခလု-နေ့တော်မူပါသတဲ့။

တံ ခေါ ပန ဘဂ၀န္တံ ဂေါတမ--ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ ဧ၀ံ-သို့၊ ကလ္လာဏော-ကောင်းသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်သတင်းသည်၊ ၀ါ-ချီးမွမ်းခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ကျော်စောသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-သဒေ၀က, လောကဥသ္သံ, အလုံးစုံကို, လွှမ်းခြုံ၍တက်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ တက်သနည်း၊) သော ဘဂ၀ါ-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ-၀ါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့် လည်း၊ အရဟံ-အရဟံမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-မဇောက်မပြန့်, ကိုယ်တော်တိုင် အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-ဝိဇ္ဇာ စရဏနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-တင့်တယ်သော သွားခြင်းရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သုဂတော-၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-သတ္တ၀ေကာသ, သခ်ါရ၀ေါ, လောက ၃ ဘုံ, အလုံးစုံကို, အကုန်အစင်, သိမြင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ လောကဝိဒူ-၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-အတုမရှိ, မြတ်သည်ဖြစ်၍, ဆုံးမထိုက်သော လူယောကျ်ား နတ်ယောကျ်ား တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ားတို့ကို ဆုံးမတော်မူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မ သာရထိ-အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မ သာရထိမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-ဗြဟ္မာနတ်လူ, ၃ ဘုံသူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သတ္ထာဒေ၀မနုဿာနံ-သတ္ထာဒေ၀မနုဿာနံ၀ည်တော်မူ၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-သစ္စာ ၄ ပါးကို ကိုယ်တော်တိုင်လည်း သိ, ဝိနေယျတို့ကိုလည်း သိစေတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့် လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါ-၏။ သော ဘဂ၀ါ, ဣတိပိ-ဣဿ၀ရိယ, စ၀သည်အပြား, ဘုန်း ၆ ပါး ရှိတော်မူသည်၏အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဘဂ၀ါ-၏။

သော-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ သဒ္ဒေဝတ်-အောက်နတ်ပြည် ၅ ထပ်ရှိ နတ်တို့နှင့်လည်းတကွဖြစ်သော၊ သမာရက်-မာရ်နှတ်၏၊ တည်နေရာ ၀သဝတ္တီ နတ်ပြည်ရှိ နတ်အပေါင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သပြတွဂ်-ပြတွာ ၂၀ နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဣမံ လောဂ်-ဤသြဃာသလောက သတ္တလောကကိုလည်း ကောင်း၊ သသမဏာပြတွဂ်ာ-သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ရသေ့ ပုဏ္ဏား၊ မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏ၊ မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသော ဗြာဟ္မဏာတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သဒေ၀မနုသဿ-သမ္မာတိနတ်ဟူသော မင်း၊ ကြွင်းသော လူတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ပဇံ-သတ္တ၀ါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ သယံ-ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဘိညာ-ထူးရဲ့ လွန်မြတ်သော သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီး၍၊ သစ္ဆိကတွာ-မျက်မှောက်ပြုတော်မူပြီး၍၊ ပ၀ေဒေတိ-အပြား အားဖြင့် သိစေတော်မူ၏။

သော-ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာဒိကလျာဏံ-ဒုစရိုက်ကင်းသော၊ မဇ္ဈေကလျာဏံ-အလယ်ဌိုလည်း ကောင်းသော၊ ပရိယောသာနကလျာဏံ-အဆုံးဌိုလည်း ကောင်းသော၊ သာတ္ထံ-သုတိပဋ္ဌာန်စသော အနုတ်အဓိပ္ပာယ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-သတိပဋ္ဌာန်စသော အနုတ်အဓိပ္ပာယ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော၊ သဗ္ဗဒ္ဓဇ-သိထိလ ဓနိတအစရှိသော သဒ္ဒါနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-သိထိလ ဓနိတအစရှိသော သဒ္ဒါနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော၊ ကေ၀လပရိပုဏ္ဏ-အပို အလို မရှိသည့်အတွက် အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော၊ ပရိသုဒ္ဓ-လာဘ သက္ကာ၊ ဓဇ့်ပါဘ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ခမ္ဓ-တရား တော်ကို၊ ဒေသေတိ-ဟောတော်မူ၏။ (ဧ၀-သို့၊ ဒေသေန္တော-ဟောတော်မူလတ်သော်၊ ဝါ-ဟောတော်မူရင်းပင်၊) ပြတွဓရိယံ-သိက္ခာ ၃ ရပ်၊ သိမ်းကျုံးအပ်သည့်၊ မြတ်သောအကျင့်ဟူသော သာသနာတော်ကို၊ ဝါ-သိက္ခာ ၃ ရပ်၊ သိမ်းကျုံးအပ်သည့်၊ သူမြတ်တို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော သာသနာတော်ကို၊ ပကာသေတိ-ထင်ရှားပြတော်မူ၏။ တထာရူပါနံ-ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော၊ အရဟတံ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဒဿနံ-ဖူးမြင်ရခြင်းသည်၊ ဝါ-ဖူးမြင်ရရုံမျှသည်လည်း သာဓု ခေါ ပန-စီးပွားချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သဖြင့် ကောင်းမြတ်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ ဣဒတိ-သို့၊ (အဒ္ဓါ ဣဒတော-သဒ္ဒေ၀ဝ၊ လောကဥသ့်၊ အလုံးစုံကို, လွှမ်းခြုံ၍ တက်ပါပြီ၊ ဣဒတိ-သို့၊ အယောသိ-ပြီ၊ တစ်နည်း-အယောသိ ခေါ-သာ။)

[သဒ္ဒေ၀ဝ် စသည်တို့၏ အနက်အမျိုးမျိုး ပေးပုံကို သာမညဖလသုတ် ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ပဏာ်တတရသာမညဖလ ပါဠိတော်နိဿယ (၅၇၀)၌ ပြခဲ့ပြီး။]

အမွဋ္ဌမာဏဝကထာ

၂၅၆။ [ယေန သမယေန-အကြင်အခါ၌၊ ဘဝ၀ါ-သည်၊ ဣန္ဒာနင်္ဂလေ-၌၊ ၀ါ-သော၊ ဣန္ဒာနင်္ဂလဝနသင်္ဃော-၌၊ ဝိဟရတိ-၏။] တေန ခေါ ပန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဣန္ဒာနင်္ဂလရွာအနီး ဣန္ဒာနင်္ဂလတောအုပ်၀ယ် သီတင်းသုံးရာ ထိုအခါ၌၊) ပေါက္ခရသာတိသ-သော၊ ဗြာဟ္မဏာသ-ပုဏ္ဏားဧ၏၊ ("အန္တေ၀ါသီ ဟောတိ" ၌ စပ်၊) အဗ္ဘာယကောဒေဝကျမ်းဂန်ကို ရွတ်အံ့သရဇ္ဈာယ်တတ်သော၊ မန္တရော - ဝေဒကျမ်းဂန် မန္တန်တို့ကို အာဝုံနှုတ်တက် ဆောင်ရွက်နိုင်သော၊ သနိယဏ္ဍုကေဌ္ဌဘာန်-နိယဏ္ဍုမည်သော အဘိဓာန်ကျမ်း၊ ကေဌုဘမည်သော ကာဗ္ဗအလင်္ကာရကျမ်းတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သာရကွပ္ပ ဘေဒါနိ-အကွာရာ ပုဒ်ပါဠိတို့ကို ဌာန်ကရိုဏ်း ပယတ်၊ ဝိဂြိဟ်၀စနတ် စသော အားဖြင့် ခွဲခြားဝေဘန်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာကျမ်း၊ နိရုတ္တိကျမ်းတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဣတိ ဟာသပဒ္ဓမာန်-ဣတိဟာသကျမ်းဟူသော ၅ ကျမ်းမြောက် ရှိကုန်သော၊ ၀ါ-ရှေးရှေးကာလ, ဤလောကဝယ်, သည်ဒုယိသည်နည်း, ဖြစ်ခဲ့ပြီးဟု, ရှေးက ဖြစ်တိုင်း, သမိုင်းအစဉ်, ရာဇ၀င်အဆက်ဆက်ကို ပြသော ပုရာဏ်ကျမ်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော၊ တိဏ္ဏံ-သာမ ဣရု ယဇုအားဖြင့်, ၃ ပါးကုန်သော၊ ဝေဒါနိ-ဝေဒတို့၏၊ ပါရဂူ-အပြီးကိုင်ရောက်, တတ်မြောက်သော၊ ၀ါ-တစ်ဖက်ကမ်းရောက်, တတ်မြောက်သော၊ ပဒကော-ပဒကျမ်းကို သင်ယူရုံမက, တတ်လည်း တတ်သိသော၊ ဝေယျာကရဏော-ပဒကျမ်းမှကြွင်းသော ဗျာကရဏ်း ကျမ်းကို သင်ယူရုံမက, တတ်လည်းတတ်သိသော၊ လောကာယတမဟာပုရိသ လက္ခဏေသု-လောကာယတဟ်ကျမ်း, မဟာပုရိသလက္ခဏကျမ်းတို့၌, အနဝယော-မယုတ်လျော့သော။

သကေ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာစရိယကေ-ဆရာအဆက်ဆက် ဆောင်ရွက် အပ်သော၊ တေ၀ိဇ္ဇကေ-ဒေ၀ ၃ ပုံ အပေါင်းဖြစ်သော၊ (ဗေဒင် ၃ ပုံဟူသော၊) ပါ၀စနေ-မြတ်သော စကားအရာ၌၊ "ယံ-အကြင်အတတ်ကို၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဇာနာမိ-တတ်သိ၏၊ တံ-ထိုငါတတ်အပ်သော အတတ်ကို၊ တွံ-သင်သည်၊ ဇာနာသိ-တတ်သိ၏၊ ယံ-အကြင်အတတ်ကို၊ တွံ-အရှင်ဆရာသည်၊ ဇာနာသိ-၏၊ တံ-ထိုအတတ်ကို၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဇာနာမိ-တတ်သိပါ၏" ဣတိ-ဤသို့, အနုညာတ၀ပ္ပညာဝေတ-ဆရာကလည်း ခွင့်ပြုအပ်, တပည့်ကလည်း ၀န်ခံနိုင်သော၊ အမွဋ္ဌောနာမ မာဏ၀ေါ-အမွဋ္ဌလုလင်မည်သော၊ အန္တေ၀ါသီ-အနီးနေ တပည့်သည်, ဟောတိ-ရှိ၏။

၂၅၇။ အထခေါ-ကြားသိရာ ထိုအထ၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြဟ္မဏော-သည်၊ အမွဋ္ဌ-အမွဋ္ဌမည်သော၊ မာဏ၀ံ-လုလင်ကို၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ ပြောဆိုပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) တာတ-အမောင် အမွဋ္ဌ၊ သဲကျပုတ္တော-သော၊ သကျကုလာ-မှ၊

(နိဗ္ဗာန်ကိုတွေ့-၍) ပဋ္ဌဇိတော-သော၊ ဂေါတမော-သော၊ အယံ သမဏော-ဤ ရဟန်းတော်သည် ၊ပေ၊ ဝိဟရတိ-နေတော်မူ၏။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလ္လာဏော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ပြီ၊ (ကြီ-နည်း။) ၊ပေ၊ သာဓု ခေါ ပန-သာ၊ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-သို့၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ပြီ။ တာဒေ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ တ္ဝံ-သင်သည်၊ ဟေ-သွားချေ။ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ သမဏော ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမ သည်၊ (အတ္ထိ-၏။) တေန-ရဟန်းဂေါတမရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမ-ချဉ်းကပ် ချေလော၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-ချဉ်းကပ်ပြီး၍၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဇာနာဟိ-သိချေ လော၊ (ကြီ-အဘယ်သို့ သရမည်နည်း။) တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ တထာ-ထိုကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သန္တံယေဝ-ထင်ရှားရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ-ကျော်စောသံသည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-အကယ်၍ မူလည်း ပျံ့နှံ့၍ ကက်လေသလော၊ တထာ-ဖြင့်၊ နော သန္တံယေဝ-ထင်ရှား မရှိဘဲ သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ-သည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-သလော၊ သော ဘဝ ဂေါတမော-ထိုအရှင်ဂေါတမသည်၊ တာဒိသော-ထိုကျော်စောသည့်အတိုင်း ရှုအပ်သူသည်၊ ယဒိဝါ (ဟောတိ)-အကယ်မူလည်း ဖြစ်လေသလော၊ (သော ဘဝ ဂေါတမော-သည်၊) တာဒိသော-သည်၊ ယဒိဝါ နု (ဟောတိ)-အကယ်၍မူလည်း မဖြစ်လေ သလော၊ (ဣတိ-သို့၊ ဇာနာဟိ-လော၊) တထာ-ထိုသင်သိအင်ခဲ့တိုင်းသော အခြင်း အရာအားဖြင့်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဝေဒိဿာမ-သိရကုန် လိမ့်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ (အာမန္တေသိ-ပြီ။)

၂၅။ ဘော-အရှင်ဆရာ၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ထိုအရှင်ဂေါတမကို၊ ဇာနိဿာမိ-သိရပါ မည်နည်း။ (ကြီ-အဘယ်သို့ သိရမည်နည်း။) တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏။ တထာ-အားဖြင့်၊ သန္တံယေဝ-သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ-သည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-သလော၊ တထာ-အားဖြင့်၊ နော သန္တံယေဝ-သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ-သည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-လော၊ သော ဘဝ ဂေါတမော တာဒိသော ယဒိဝါ (ဟောတိ)။ (သော ဘဝ ဂေါတမော၊) တာဒိသော ယဒိဝါ နု ဟောတိ-လော၊ (ဣတိ-သို့၊ ဇာနိဿာမိ-

---

တထာ သန္တံယေဝ။ ။တံ ဘဝန္တန္တိ တဿ ဧဘောတော ဂေါတမဿ၊ တထာ သန္တံယေဝါတိ တထာ သတောယေဝ၊ သန္တံယေဝသည် တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၏ ဝိသေသနဖြစ်၍ "တထာ-ထိုကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သန္တံယေဝ-ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏။ သဒ္ဒေါ-သည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-လော၊ တထာ-အားဖြင့်၊ နော သန္တံယေဝ-ထင်ရှားမရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏။ သဒ္ဒေါ-သည်၊ ယဒိဝါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-လော"၊ . . . ဤသို့လည်း တစ်နည်းပေးနိုင်ပါသည်။

နည်း။) ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောပြအပ်သော်၊ သော-ထိုအရှင်ဂေါတမသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဥတုံ-သိခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏။ တထာ-ထို သိနိုင်လေ်ာက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မေ-အား။ အာစိက္ခာဟိ-ပြောပြပါလော၊ (တစ်နည်း) ဘော-အရှင်ဆရာ၊ အဟံ-သည်၊ ယထာကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဇာနိသာမိ-နည်း၊ (ကိ-နည်း) တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏။ တထာ-အားဖြင့် ।ပေ। ယဒိဝါ နဟောတိ-လော၊ ဣဟတိ-သို့၊ (ဇာနိသာမိ-နည်း၊ ဣဟတိ-ဤသို့မေးပြီ။)

တာတာ အမ္ဘဋ္ဌ-အမောင် အမ္ဘဋ္ဌ၊ အမှာကံ-တို့၏။ မန္တေသု-ဝေဒကျမ်းဂန်, မန္တန်တို့၌၊ ဒ္ဒတ္တိသ-၃၂ ပါးသော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ-မြင့်မြတ်သော ယောဂျာ်းတို့၏ လက္ခဏာတို့သည်၊ အာဂတာနိ ခေါ-လာကုန်သည်သာ၊ ယေဟိ-ယင်းမဟာပုရိသလက္ခဏာတို့နှင့်, သမန္နာဂတသ-ပြည့်စုံသော၊ မဟာပုရိသသ-၏။ ဒွေယေ-၂ မျိုးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂတိယော-အတွင်္ဂမ်အယိပ်ရောက်, ပြီးမြောက်ခြင်းတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ အညာ-ထို ၂ မျိုးမှ အခြားသော ဂတိတို့သည်၊ နု (ဘဝန္တိ)-ကုန်၊ အဂါရံ-အိမ်၌၊ သစေ အဗ္ဗောဝသတိ-အကယ်၍ နေအုံ့၊ (တစ်နည်း) အဂါရံ-၌၊ သစေ အဗ္ဗောဝသတိ-အကယ်၍ လွှမ်းမိုးမိုးအုပ်၍ အပိုင်းအခြားအတိုင်း နေအုံ့၊ (ဧဝံသတိ-လတ်သော်၊) စက္ကဝတ္တီ-စက္ကြာရထာနာဂကို လည်စေနိုင်သော၊ ဓမ္မိကောဘ-တရားနည်းလမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော၊ ဝါ-တရားသဖြင့်

ယထာ ကထံ...တံ။ ။ယထာ ကထံ ပနာဟံ ဘော တဿ ဘဂ္ဂ ကထံ ပနာဟံ ဘော တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဇာနိသာမိ၊ ယထာ သက္ကာ သော ဥတုံ၊ တထာ မေ အာစိက္ခာဟိတိ အဋ္ဌော။ ယထာတိ ဝါ နိပါတမတ္တမေဝေတံ၊ ကထဋ္ဌ အယံ အာကာရပုစ္ဆာ၊ ကေနာကာ ရေနာဟံ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဇာနိသာမီတိ အဋ္ဌော။

စက္ကဝတ္တီ။ ။စက္ကံ စက္ကရတနံ ဝတ္တေတိ ပဝတ္တေတီတိ စက္ကဝတ္တီ၊ သမ္မတ္တိစက္ကေဟိ သယံ ဝတ္တတိ တေဟိစ ပရံ သတ္တနိကာယံ ဝတ္တေတိ ပဝတ္တေတီတိ စက္ကဝတ္တီ=၄ ပါးသော သမ္မတ္တိစက်တို့ဖြင့် ကိုယ်တိုင်လည်း ဖြစ်တတ်, သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်သော၊ ပရဟိတာဝဟော ဣဒ္ဓိယာပထစက္ကာနံ ဝတ္တော ဝတ္တနံ ဇဝသာကတိ ဝါ စက္ကဝတ္တီ=ပရဟိတကို ဆောင်နိုင်သော ဣဒ္ဓိယာပုထ်စက်တို့၏ ထိုထိုတိုင်းပြည်သို့ လဲလှည်ခြင်းရှိသော မင်း။-ဦးကာ။ ဤ၌ ပဋမအဖွင့်အတိုင်း ပေးထားပါသည်။

ဓမ္မိကောဘ။ ။မေဓေန စရတီတိ ဓမ္မိကော၊ ဥယေန သမေန ဝတ္တတီတိ အဋ္ဌော-အဋ္ဌကထာ၊ စရတိ၏ ကံကို "သဒ္ဓတ္ထပရဏ္ဌ" ဟု ဦးကာသစ် ထည့်သည်၊ စက္ကဝတ္တိဝတ္တသခ်ိတ် (စက္ကြာဝတေးမင်း၏ ကျင့်ဝတ်ဟု ဆိုအပ်သော) ဓမ္မဲ စရတိ၊ စက္ကဝတ္တိဝတ္တသခ်ိတောဒ်ေ ဓမ္မော ဇောသို့ အတ္ထိတိ ဝါ ဓမ္မိကော-ဦးကာ၊ ဤဦးကာအဖွင့်အတိုင်းလည်း အနက်ပေးပါ။

မိမိစီးပွား သူတစ်ပါးစီးပွားကို ကျင့်သော၊ ဓမ္မရာဇာ-တရားနည်းလမ်းအားဖြင့် မင်းဖြစ်သော၊ ၀ါ-တရားရှိသော မင်းဖြစ်သော၊ စာတုရန္တော-သမုဒ္ဒရာ ၄ စင်း အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော မြေ၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ၀ါ-၄ ကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော၊ ဝိဇိတာဝီ-ကိလေသာရန်, အပြင်ရန်ဟု, ၂ တန်တွင်းပ, ရန်ဟူသမျှကို အောင်နိုင်ပြီးသော၊ ဇနပဒတ္ထာ၀ရိယပွတ္တော-ဇနပုဒ်နယ်ပယ်, အသွယ်သွယ်၌, ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ ၀ါ-ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ဇနပုဒ်နယ်ပယ် ရှိသော၊ သတ္တရတနသမန္နာဂတောဘ-၇ ပါးသော ရတနာနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ရာဇာ-မင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏။

တသ-ထိုစကြာမင်း၏။ သတ္တ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ ရတနာနိ-ဤရတနာတို့သည်၊ ဘ၀န္ဓိ-ဖြစ်ကုန်၏။ သေယျထိဒံ-ထိုရတနာ ၇ ပါတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စက္ကရတန-စကြာယာဉ်ပျံတော် ရတနာလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိရတန-ဆင်ပျံတော် ရတနာလည်းကောင်း၊ အဿရတန-မြင်းပျံတော် ရတနာလည်းကောင်း၊ မဏိရတန-ပတ္တမြား ရတနာလည်းကောင်း၊ ဣတ္ထိရတန-မိဖုရားရတနာလည်းကောင်း၊ ဂဟပတိရတန-သူကြွယ်ရတနာလည်းကောင်း၊ သတ္တမ-၇ ယောက်မြောက်သော၊ ပရိဏာယကရတနမေ၀-ရှေ့ဆောင်ဦးစီး, သားတော်ကြီးရတနာသာလျှင်လည်း ကောင်းတည်း။ အသ-ထိုစကြာမင်း၏။ ပရောသဟသ-တစ်ထောင်ထက် ကျော်လွန်သော၊ သူရာ-ရဲရင့်ကုန်သော၊ ဝီရင်ရှုပါ-ရဲရင့်သူတို့၏အကြောင်း ကောင်းသော ဝီရိယဟူသော အထည်ကိုယ်ရှိကုန်သော၊ ၀ါ-ဝီရိယအတိပြီးလျက်, တက်တက်ကြွတ္ထိရှိကုန်သော၊ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ-တစ်ဖက်စစ်တပ်ကို နှိပ်နင်းနိုင်ကုန်သော၊ ၀ါ-တစ်ဖက်စစ်သား, ရန်သူများကို, ထွားထွားညက်ညက်, တိုက်ဖျက်ချေမှုန်းနိုင်ကုန်သော၊ ပုတ္တာ-သားတော်တို့သည်၊ ဘ၀န္ဓိ-ရှိကုန်၏။။

သော-ထိုစကြာမင်းသည်၊ သာဂရ၀ရိယန္တံ-သမုဒ္ဒရာ ၄ စင်း အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော၊ ဣမံ ပထဝိ-ဤ ၄ ကျွန်းမြေကို၊ ("အဘိဝိဇိယ" ၌ အဝိ) ၀ါ-၌၊ ("အဇ္ဈာ၀သတိ" ၀ယ် ၀သမောတ်၌ စပ်)၊ အဒဏ္ဍေန-ဥစ္စာဒဏ်, လက်နက်ဒဏ်

ဓမ္မရာဇာ။ ။ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ လဘိတ္တာ ရာဇာ ဇာတောတိ ဓမ္မရာဇာ-အဋ္ဌကထာ။ ဓမ္မတောဝ အနေ၊ပေတတ္တာ ဓမ္မော (တရားရှိသော) + ၊ပေ၊ ဓမ္မရာဇာ-ဋီကာ။

ဇနပဒတ္ထာ၀ရိယပွတ္တော။ ။ကေနစိ အကမ္မိယဋ္ဌေန ဇနပဒေ+ထာ၀ရိယပွတ္တော, ဒုဋ္ဌဘတ္တိဘာ၀တောပါ ဇနပဒေါ + ထာ၀ရိယံ ပတ္တော ဇတ္တာတိ ဇနပဒတ္ထာ၀ရိယပွတ္တော။-ဋီကာ။

အဒဏ္ဍေန။ ။ယေ (အကြင်မင်းတို့သည်) ကတာ၀ပရာ၀ေ (ပြုအပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိကုန်သော) သတ္တေ သတပ္ပိ သဟဿမ္ပိ ဂဏှန္တိ၊ တေ ဓနဒဏ္ဍေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တိနာ၀၊ ယေ ဆဇ္ဇဘေဒဲ (လက်ခြေစသည်ကို ဖြတ်ခွဲ၍) အနုသာ၀န္တိ၊ တေ သဏ္ဌာဒဏ္ဍေန (ရဇ္ဇံ ကာရေန္တိ နာ၀၊) အယ်ပန ဒုဝိဓေ့ ပဟာယ အ၀ဒဏ္ဍေန အဇ္ဈာ၀သတိ။

လည်း မပါဘဲ၊ အသညတ္တေန-ဝေးစသော လက်နက်လည်း မပါဘဲ၊ ဓမ္မေန-၅ ပါး သီလတရားဖြင့်၊ အဘိဝိဒိယ-အောင်နိုင်၍၊ အရ္ဟာဝသတိ-လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးပိုး၍ အပိုင်း အခြားအတိုင်း နေနိုင်၏။

ပန-သို့မဟုတ်၊ အဂါရသ္မာ-အိမ်မှ၊ ဝါ-အိမ်ရာတည်ထောင်၊ လူဘောင်မှ၊ (နိုက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍။) အနဂါရိယံ-အိမ်၌ နေခြင်း၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန် ကုန်ဝေး, နွားမွေးမှု မရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့, သစေ ပဗ္ဗဇတိ-အကယ်၍ ကပ် ရောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) လော၀ကေ-သတ္တလောက ဩကာသလောကသို့၊ ဝိဝဋ္ဋဆေါ-ဖွင့်ခွာအပ်ပြီးသော ရာဂ ဒေါသ မောဟစသော ကိလေသာ အမိုး အကာရှိသော၊ ဝါ-ရာဂ ဒေါသ မောဟစသော်ကိလေသာ အမိုးအကာကို ဖွင့်ခွာ ပြီးသော၊ အရဟံ-ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာ သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-ဖေါက်မပြန်, အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသောတရားကို သိနိုင်သောဘုရားသည်, ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏။ တာတ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ အဟံ-ငါသည်၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ဒါတာ-ပေးတတ်သူတည်း။ တွံ-သင်သည်၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေ တာ-ခံယူတတ်သူတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

၂၁၉။ ဘော-အရှင်ဆရာ၊ စဝံ-ဤအတိုင်းမှန်ပါ၏။ ဣတိ ခေါ-ဤသို့လျှင်၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဇေပါကွရသာတိသ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ (ဝစနံ-စကားကို၊) ပဋိသုတ္တာ-ရှေးရှု နားထောင်ပြီး၍၊ (ဝန်ခံပြီး၍၊) အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ပေါကွရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ-အလှန်ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီး၍၊ ပဒက္ခိဏံ-အရှိအသေကို၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ ဝဇ္ဇဝါရတံ-မြင်းမတို့သည် ကပ်ယှဉ်အပ်သော ရထားကို၊ အာရုယ-စီး၍၊ သမ္မဟုလေဟိ-မျှားစွာကုန်သော၊ မာဏဝကေဟိ-လုလင်ငယ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ယေန-အကြင်

အသညတ္တေန။ ။ယေ (အကြင် မင်းတို့သည်) ဧကေတော မာရာဒိနာ (တစ်ဖက်၌ အသွားရှိသော လက်နက် အစရှိသော) သညတ္တေန ပရဲ ဝိဟေသန္တိ၊ တေ သညတ္တေန ရဏ္ဍ ကာရ္ကေ့ နာမ၊ အယံ ပန သညတ္တေန ခုဒ္ဒကမတ္တိကာယပိ (ယင်ငယ်သည်သော်မှလည်း) ဝိဝနမတ္တံ (သောက်လောက်ခုံမျှသော) လော၀ဟိတံ ကဿစိ အနုဗ္ဗာဒေတွာ ဓမ္မေနေ ၊ပေ၊ အရ္ဟာ၀သတိ၊ [မဟာပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာကို ယူထားသော ဋီကာသစ်၊]

ဝိဝဋ္ဋဆေါ။ ။ရာဂ ဒေါသ မောဟ မာန ဒိट္ဌိ အဝိဇ္ဇာ ဒုစ္စရိုက ဆဒနေဟိ သတ္တ ဟိ ပဋိစ္စနေ့ ကိလေသနုကာရေ လောကေ တံ ဆဒနံ ဝိဝဋေတွာ (ဖွင့်ခွာ၍) ၊ပေ၊ ဌိတောတိ ဝိဝဋ္ဋဆေါ၊ ဤအလို "ဝိဝဋ္ဋဆေါ" ဟု ဟိန္ဒီရှိရမည်။

အဝတ်၊ ။ဝိဝေါ စ ဝိဋ္ဌဆေါစာတိ ဝိဝဋ္ဋဆေါ၊ ဝဋ္ဋရဟိတော ဆဒနရဟိတော စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-အဋ္ဌကထာ၊ ဤနောက်နည်းအလို "ဝိဝဋ္ဋဆေါ-ပိတ်ဆို့ကြောင်း ကိလေ သာ, မိုးကာကြောင်း ကိလေသာတို့မှ ကင်းတော်မူသော" ဟု ပေးပါ။

အရပ်၌၊ ဣန္ဒာနင်္ဂလဝနသဏ္ဌာ-ဣန္ဒာနင်္ဂလတောအုပ်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏။) တေန-ထိုဣန္ဒာနင်္ဂတောအုပ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ပါယာသိ-သွားပြီ၊ ယာဝတိကာ-အကြင်မျှအတိုင်းအရည်ရှိသော မြေအရပ်သည်၊ ယာနသ-ယာဉ်၏၊ ဘူမိ-သွား၍ ဖြစ်လောက်ရာ မြေအရပ်တည်း၊ (တာဝတိကံ-ထိုမျှအတိုင်းအရည်ရှိသော၊ ဘူမိ-မြေအရပ်ကို၊ ဝါ-မြေအရပ်တိုင်အောင်၊) ယာနေန-ယာဉ်ဖြင့်၊ ဂန္တွာ-သွားပြီး၍၊ ယာနာ-ယာဉ်မှ၊ ဝေစ္စာရောဟိတွာ-သက်ဆင်း၍၊ ပတ္တိကောဝ-ခြေဖြင့် သွားသည်သာလျှင်၊ ဝါ-ခြေကျင်သွားသည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) အာရာမ-အာရာမ်သို့၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ။

တေန ခေါ်ပန သမယေန-အမွဋ္ဌလုလင်၏ ကျောင်းတိုက်သို့ ဝင်လာရာ ထိုအခါ၌၊ သမ္ဗဟုလာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အဇ္ဇေဘာသေ-လွှင်တီး ခေါင်၌၊ စက်မန္တိ-စက်ကြီးသွားနေကြကုန်၏။ အထခေါ-ကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အမွဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ တေ ဘိက္ခူ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ (သန္တိ-ရှိကုန်၏။) တေန-ရဟန်းတို့ရှိရာ ထိုအရပ်သို့ ဥပသင်္ကမိ-သွားပြီ ဥပသင်္ကမိတွာ-သွား၍ပြီး၍၊ တေ ဘိက္ခူ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဧတေ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-ပြောဆိုပြီ၊ ဝါ-မေးပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) ဘောဘာ-အရှင်တို့၊ ဧတရတိ-ယခုအခါ၌၊ သော ဘဝ ဂေါတမော-သည်၊ ကဟ-အဘယ်အရပ်၌၊ ဝိဟရတိ နုခေါ-နေပါသနည်း၊ မယံ-အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ ဝါ-တွေ့ခြင်းငှာ၊ ဣဓ-ဤကျောင်းတိုက်သို့ ဥပသင်္ကန္တာ-ခဲ့ပါကုန်ပြီ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ-ပြီ။)

၂၆၀။ အထခေါ-မေးမြန်းရာ ထိုအခါ၌၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ ဧတံ-ဤသို့စည်းစားခြင်းသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိုး၊) အမွဋ္ဌော-သော၊ အယံ မာဏဝေါ-သည်၊ အဘိညာတကောလပြော ဧစေ-ထင်ရှားသော အမျိုးဌ၌ ဖြစ်သူ သည်လည်းကောင်း၊ အဘိညာတသာ-ထင်ရှားသော၊ ပေါက္ခရသာတိသာ-မည်သော၊ ဗြာဟ္မဏသာ-၏၊ အန္တေဝါသိစ-အနီးနေတပည့်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ဘဝဝတောဘေ-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဧဝရူပေဟိ-ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ ကုလပုတ္တေဟိ-အမျိုးကောင်းသားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ကထာသလ္လာပေါ-စကားစမြည် ပြန်လည်ပြောဆိုရခြင်းသည်၊ အဂရု-ဝန်မလေးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ စည်းစားခြင်းသည်၊ (အဟောသိ-ပြီ၊) [ရှေးဦးစွာ စ၍ ပြောအပ်သော စကားကို "ကထာ - စကားစမြည်" ဟုလည်းကောင်း၊ ပြန်၍ ပြောအပ်သော စကားကို "သလ္လာပ-ပြန်လည်ပြောခြင်း" ဟုလည်းကောင်း ခွဲခြားပါ။] (ဣတိ-ဤသို့ စည်းစားပြီး၍၊) တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အမွဋ္ဌ မာဏဝ ဧတံ, အဝေါစုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး၊) အမွဋ္ဌ-၌၊ ဧသော ဝိဟာရော-အဲဒီ ဟိုကျောင်းတော်သည်၊ သံဝုတဒ္ဒါရော-ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိ၏။ တေန-ကျောင်းတော်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ အပ္ပသဒ္ဒေါ-

တိုးသောအသံရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ (ခြေသံ မကြားအောင်-ဟူလို)၊ ဥပသက်
မိတ္တာ-ချဉ်းကပ်ပြီး၍)၊ အတရမာနော-ဆောဆောလျင်လျင် မဟုတ်ဘဲ၊ အာဠိန္ဒိ-
အဦးစမှခ်ိသို့ (ကျောင်းဦးဆင်ဝင်သို့)၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်ပြီး၍)၊ ဥက္ကာသိတ္တာ-ချောင်း
ဟန့်၍)၊ အဂ္ဂဋ္ဌ-တံခါးရွက်ကို၊ အာကောဋ္ဌေဟိ-ခေါက်လိုက်လော၊ တော-သင်ဖို့
(သင်ဝင်ဖို့)၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဒ္ဓါရ-တံခါးကို၊ ဝိဝရိသတိ-ဖွင့်တော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ-
သို့၊ (အဝေါစုံ)။

၂၆၁။ အထခေါ -ရဟန်းများ၏ နည်းပေးလိုက်ရာ ထိုအခါ၌၊ အမွေဠော
မာဏဝေါ, ယေန-၌၊ သံဝုတ်ဒ္ဓါရော-ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသော၊ သော ပိဟာ
ရော-ထိုကျောင်းတော်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-ကျောင်းတော်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ အပ္ပ
သဒ္ဒေါ-သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ ဥပသက်မိတ္တာ-၍၊ အတရမာနော-ဘဲ၊ အာဠိန္ဒိ-သို့၊
ပဝိသိတ္တာ-၍)၊ ဥက္ကာသိတ္တာ-၍)၊ အဂ္ဂဋ္ဌ-ကို၊ အာကောဋ္ဌေဟိ-ခေါက်လိုက်ပြီ၊
ဘဂဝါ-သည်၊ ဒ္ဓါရ-ကို၊ ဝိဝရိ-ဖွင့်တော်မူပြီ၊ အမွေဠော မာဏဝေါ, ပါဒိသိ-ဝင်ပြီ၊
မာဏဝကာပိ-လုလင်ငယ်တို့သည်လည်း၊ ပဝိသိတ္တာ-၍)၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-
ကွ၊ သမ္မောဒီသု-ခမနီယ, စသည်သဘော, မေးမြန်းပြောလျက်, ရောနှောမိကြ
ကုန်ပြီ၊ သမ္မောဒနီယ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ (တစ်နည်း) သမ္မော
ဒနီယ-ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော၊ သာရဏီယ-အဆက်မပြတ်,
ဖြစ်စေထိုက်သော၊ ဝါ-မပြတ်မလပ်, အမှတ်ရထိုက်သော၊ ကထံ-စကားကို၊ ဝီတိ
သာရေတ္တာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍)၊ ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ၊ ဝါ-သင့်တင့်
လျောက်ပတ် တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ နိသီဒိသု-ထိုင်ကြကုန်ပြီ။ [“သမ္မောဒီသု”
စသည်တို့၏အနက်ကို ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အမွေဠော-သော၊ မာဏဝေါ ပန-သည်ကား၊ ဓက်မန္တြောပိ-စကြီသွားလျက်
လည်း၊ နိသိန္နေန-ထိုင်နေတော်မူသော၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားနှင့် (တကွ)
ကစ္စိကစ္စိ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ် စိုးစဉ်းအနည်းငယ်သော၊ သာရဏီယ-မပြတ်မလပ်
အမှတ်ရထိုက်သော၊ ကထံ-ပြောင်လျှောင်ကြောင်း စကားကို၊ ဝီတိသာရေတ-
ပြီးဆုံးစေ၏၊ ဌိတောပိ-ရပ်လျက်လည်း၊ နိသိန္နေန-သော၊ ဘဂဝတာ-တကွ၊ ကစ္စိ
ကစ္စိ-သော၊ သာရဏီယ-သော၊ ကထံ-ကို၊ ဝီတိသာရေတိ-၏။ [မြတ်စွာဘုရားက
ပြန်၍မိန့်တော်မမူသောကြောင့် “ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ” ဟု သဒ္ဓိ မပါဘဲ ဆိုသည်။]

၂၆ ၂။ အထခေါ-ပြောင်လျှောင်ကြောင်းစကားကိုပြောဆိုရာထိုအခါ၌၊
ဘဂဝါ-သည်၊ အမွေဠ-သော၊ မာဏဝံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-မိန့်တော်
မူပြီ၊ (ကိ)၊ အမွေဠ-ဌ၊ စရံ (စရန္တော)-သွားလျက်လည်းကောင်း၊ တိဋ္ဌ (တိဋ္ဌန္တော)-
ရပ်လျက်လည်းကောင်း၊ နိသိန္နေန-ထိုင်နေတော်မူသော၊ ဃသာ-ငါးဘုရားနှင့်

(တက္ခ)၊ ကဠိကဠိ-သော၊ သာရဏီယ-သော၊ ဣဒံ ကထ-ဤစကားကို၊ ဝိတိ သာရေတိ ယထာ-ပြီးဆုံးစေသကဲ့သို့၊ ဧဝ-ဤအတူ၊ တော-သင်၏၊ ဝုဒ္ဓေဟိ-တစ်ဘဝအတွက် ခြေလက်အင်္ဂါအားဖြင့် ကြီးရင့်ကုန်ပြီးသော၊ မဟလ္လကေဟိ-မွေးဖွားခဲ့ရာ ချိန်ခါ မီး၌ ကြီးသည်၏အဖြစ်ကို ယူတတ်ကုန်သော၊ [ဤ ၂ ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ] အာစရိယ ပါစရိယေဟိ-ဆရာ, ဆရာ၏ ဆရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏေဟိ-ပုဏ္ဏားတို့နှင့်၊ သမ္မီ-တက္ခ၊ ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ ဟောတိ နု-ဖြစ်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အဝေါစ)။ ဘော ဂေါတမ-အရှင် ဂေါတမ၊ ဣဒံ-ဤသို့ပြောဆိုခြင်းသည်၊ (ဤသို့ မိမိက သွားရင်း ရပ်ရင်း ထိုင်နေသော ဆရာ့ဆရာ့ပုဏ္ဏားတို့နှင့် စကားပြောဆိုခြင်းသည်၊) နော-ဟိ-မဖြစ်ပါ။

ပဌမတ္တမ္ဘဝါဒဖြင့် နိမိတ်ချခြင်း

၂၆၃။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-ဖြစ်နိုင်သည်ကား၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားနေသော၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ-တပည့်ပုဏ္ဏားသည်မူလည်း၊ ဂစ္ဆန္တေန-သွားနေသော၊ ဗြာဟ္မဏေန-ဆရာ့ပုဏ္ဏားနှင့်၊ သမ္မီ-ကွ၊ သလ္လပိတုံ-စကားပြောဆိုခြင်းငှာ၊ အရဟတိ-ထိုက်ပါ၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-ကား၊ ဌိတော-ရပ်နေသော၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ-တပည့်ပုဏ္ဏား သည်မူလည်း၊ ဌိတေန-သော၊ ဗြာဟ္မဏေန-ဆရာ့ပုဏ္ဏားနှင့်၊ သမ္မီ သလ္လပိတုံ အရဟတိ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-ကား၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသော၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ နိသိန္နေန ဗြာဟ္မဏေန သမ္မီ သလ္လပိတုံ အရဟတိ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-ကား၊ သယာနော- လည်းလျောင်းနေသော၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ သယာနေန ဗြာဟ္မဏေန သမ္မီ သလ္လပိတုံ အရဟတိ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ မုဏ္ဍကာ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ဦးပြည်းကတုံးဖြစ်ကုန်သော၊ ‘ဣဿာ-ဆင်၏ လုံ့လပယောဂနှင့် တူသော လုံ့လပယောဂကို ထိုက်ကုန်သော၊ ဝါ-ကာယဗလကို အားကိုး၍ အလုပ်လုပ်ရသည့် အိမ်ပိုင်ရှင်ကလေးမျှသာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ကိဏာ-အမျိုးအားဖြင့် မည်းညစ်ကုန်သော၊ [“ကိဏာ” ဟု ရှိသင့်ကြောင်းကို ‘ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ] ဗန္ဓုပါဒါဝါစ္စာ-ဆွေတော် မျိုးတော် ဘိုးတော်ပြဟ္မာမင်း၏ ခြေဖမိုးမှ ပေါက်ဖွားကြကုန်သော၊ ယေ တေ သမဏကာ-အကြင်စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ရဟန်းတို့သည်၊ (သန္တိ)၊ ဘောတာ ဂေါတမေန-အရှင်ဂေါတမနှင့်၊ (သမ္မီ-ကွ၊ ကထာသလ္လာပေါ- စကားစမြည် ပြန်လည်ပြောဆိုခြင်းသည်၊ ဟောတိ) ယထရိ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝ-ဤအတူ၊ တေဟိ ပိ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ရဟန်းတို့နှင့်လည်း၊ သမ္မီ-ကွ၊ ‘ဓမ-အက္ကျနှုပ်၏၊ ကထာသလ္လာပေါ-စကားစမြည်, ပြန်လည်ပြောဆိုခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

အမွဋ္ဌ-ဌ၊ အတ္ထိကဝတော-အကြောင်းကိစ္စရှိသော စိတ်ရှိသော၊ တေ-သင်၏။ ဣဓ-ဤအရပ်သို့၊ အာဂမန်-လာခြင်းသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ယာယဓေ အတ္ထာယ-အကြင်ကိစ္စကြောင့်သာလျှင်၊ အာဂဆ္ဆေယျာထ-လာခဲ့ကုန်၏။ တမေ အတ္ထ-ထိုလာရင်းကိစ္စကိုသာ၊ သာဓုကံ-ကောင်းမွန်စွာ၊ မနသိ-စိတ်၌၊ ကရေ ယျာထ-ပြုကုန်လေသ၊ ဘော-အမောင်တို့၊ အမွဋ္ဌော-ဆည်သော၊ အယံ မာဏဝေါ-ဤလုလင်သည်၊ အဝုသိတဝါ-ဆရာ့အမျိုး၌ အတတပညာ, အကျင့်သိက္ခာကို သင်ယူပြီး ကျင့်သုံးပြီးသူ မဟုတ်သည်၊ (သမာနော ဇဝ-ဖြစ်ပါလျက်ပင်၊) ဝုသိတ မာနီ-ငါသည် ဆရာ့အမျိုး၌ အတတပညာ, အကျင့်သိက္ခာကို သင်ယူပြီး ကျင့်သုံး ပြီးသူဟု မှတ်ထင်နေ၏။ (ဧတသ-ဤအမွဋ္ဌ၏၊ ဇဝ-ဤသို့၊ ဖရုသဝစနသမုဒါစာရေ-ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၌၊ (မုဏ္ဍကာ သမဏကာစသည်ဖြင့် ဆဲဆိုခြင်း၌)) အဝုသိတတ္တာ-ဆရာ့အမျိုး၌ အတတ်ပညာ, အကျင့်သိက္ခာကို သင်ယူပြီး ကျင့်သုံးပြီးသူ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ အညတြ-ကြာ့ကထားရ၏၊ ကာရ ဏာ-အကြောင်းသည်၊ ကိ-အဘယ်မှာ ရှိတော့အံ့နည်း၊ ဣဒါ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

၂၆၄။ အထခေါ-မိန့်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ အမွဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဝဝတာ-သည်၊ အဝုသိတဝါဒေန-အဝုသိတဟု ပြောဆိုကြောင်းစကား ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ ကုပိတော-စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနော-မိမိစိတ် မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဘဝဝန္ဓယော-မြတ်စွာဘုရားကိုသာ၊ ခုံသေန္တော-ဆဲရေးလိုသည်၊ ဘဝဝန္ဓယော-ကိုသာ၊ ဝမ္ဘေန္တော-ရှုတ်ချလိုသည်၊ ဘဝဝန္ဓယော-ကိုသာ၊ ဥပဝဒမာနော-စွပ်စွဲလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) မေ-ငါသည်၊ သမဏော ဂေါတမောစ-ရဟန်းဂေါတမသည်လည်း၊ .ဝါ-ကိုလည်း၊ ပါပိတော-စက္ကာဘာဝ အစရှိသော အပြစ်သို့ရောက်စေအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ၊ [စာအုပ်တို့၌ "သမဏောစ မေ ဘော ဂေါတမော" ဟု ဘောသဒ္ဒါကိုတွေ့ရ၏။ အမွဋ္ဌ၏ တိုက်ရိုက်ထုတ်ဖော်၍ ပြောအပ်သော စကားမဟုတ်၊ စိတ်ဖြင့်သာ ရည်ရွယ် အပ်သော အဓိပ္ပာယ်ဖြစ် သောကြောင့် "ဘော" သဒ္ဒါမပါသင့်ဟု ထင်သည်။]

ဣဒါ-ဤသို့ကြ၍၊ ဘဝဝန္ဓ-တို့၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြောပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ သကျဇာတိ-သာကီဝင်မျိုးသည်၊ စက္ကာ-ကြွမ်းတမ်း၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ သကျဇာတိ-သည်၊ ဖရုသာ-ခက်ထန်၏။ ဘော ဂေါတမ သကျဇာတိ, လဟုသာ-ပေါ့ဆ၏။ [ပေါ့ပေါ့ ဆဆရှိ၏၊ ကလေးကလားနိုင်၏-ဟူလိုး] ဘော

ဘဝဝန္ဓယော ၊ပေ၊ ဘဝိဿတိ။ ။"စက္ကာ ဘောဂေါတမ သကျဇာတိ" စသည်ဖြင့် သာကီမင်းမျိုးကိုနာမည်တပ်၍ ပြောဆိုဆဲရေးသော်လည်း (အမျိုးထိအောင် ဆဲခြင်းဖြစ်ရကား) ဘုရားကို ဆဲရာရောက်အောင် ရည်ရွယ်သည်-ဟုဆိုလိုသည်။

ဂေါတမ သက္ကျဇာတိ, ဘဿာ-စကားများ၏။ ကျမ္ဘာ-ဆင်၏လွှဲလပယောဂနှင့် တူသော လှဲလပယောဂကို ထိုက်ကုန်သည်၊ ဝါ-ကာယဗလကို အားကိုး၍ အလုပ်လုပ်ရသည့် အိမ်ပိုင်ရှင်ကလေးမျှသာ ဖြစ်ကုန်သည်၊ သန္တာ-ဖြစ်ပါကုန်လျက်၊ ကျမ္ဘာ-ကုန်သည်၊ ဝါ-ကုန်သည်၊ သမာနာ-ဖြစ်ပါကုန်လျက်၊ ဗြာဟ္မဏော-ဝေဒကျမ်းတတ် ပုဏ္ဏားမြတ်တို့ကို၊ နိ သ,ကြွေရောဇွန်-ကောင်းစွာမပြုကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ဂရုံ-အလေးအမြတ်ကို၊ နိ ကရောဇွန်- မပြုကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ နိ မာနေဇွန်-မမြတ်နိုးကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ နိ ပူဇေဇွန်-မပူဇော်ကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ နိ အပစာယဇွန်-အရိုအသေ မပြုကြကုန်။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ [ယဒိမေ-ယံ+ကျမေ] ကျမေ သက္ကာ-ဤသာကီဝင်မင်းတို့သည်၊ ကျမ္ဘာ-ကျမ္ဘတို့သည်၊ သန္တာ-နိလျက်၊ ကျမ္ဘာ-တို့သည်၊ သမာနာ-နိလျက်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ယံ နသဟ္ဘရောဇွန်-အကြင်ကောင်းစွာ မပြုကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ဂရုံ-အလေးအမြတ်ကို၊ ယံ နကရောဇွန်-နိ၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ယံ နမာနေဇွန်-အကြင်မမြတ်နိုးကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ယံ နပူဇေဇွန်-အကြင်မပူဇော်ကြကုန်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ယံ နအပစာယဇွန်-အကြင်အရိုအသေ မပြုကြကုန်၊ တယိဒံ (တံ+ကျဒံ)-ထိုသဟ္ဘာရစသော အမှုကို မပြုခြင်းသည်၊ နဒ္ဓဋ္ဌံ-မလျော်သည်သာ၊ တယိဒံ (တံ+ကျဒံ)-သည်၊ နပ္ပတိရူပံ-မလျောက်ပတ်သည်သာ၊ ကျတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ကျတိ-ဤသို့လျှင်၊ အမှဒ္ဒေ-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ သဝကျေသု-သာကီဝင်မင်းတို့၌၊ ဝဍ္ဎမဲ-ရှေးဦးစွာသော၊ ကျမဲ ကျမ္ဘဝါဒံ-ဤကျမ္ဘဟု ပြောဆို ကြောင်းအပြစ်ကို၊ နိ ပါတေသိ-ကျရောက်စေပြီ၊ "ကျမ္ဘဟူသောအသုံးအနှုန်းဖြင့် သာကီဝင်မင်းတို့ကို ပဋ္ဌမအကြိမ်နိမ့်ချပြီ"ဟူလို၊ [ကျမ္ဘဟူသော စကားအသုံး၏ အောက်ဟန်းလူတို့အတွက် ဖြစ်ပုံအဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ရှုပါ။]

ဒုတိယကျမ္ဘာ၁ဖြင့် နိမ့်ချခြင်း

၂၆၅။ အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ တေ-သင့်အား၊ ဝါ-သင်၏၊ အပေါ်၌၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ သက္ကာ-သာကီဝင်မင်းတို့သည်၊ အပရဏ္ဏ, (အပရာခုံ)-ပြစ်မှားဘူးကြကုန်သနည်း၊ ကျတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဧကံ-တစ်ပါးသော၊ သမယံ-အခါ၌၊ အာစရိယဿ-ဆရာဖြစ်သော၊ ပေါက္ခရသာတိဿ-မည်သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန- ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ကပိလဝတ္ထုံ-ကပိလဝတ်မြို့သို့၊ အဂမာသိ-သွားခဲ့ပြီ (ဂန္ဆာ- သွားပြီး၍)၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ သက္ကာနံ-သာကီဝင်မင်း၏တို့၏၊ သန္ဌာဂါရံ-လွှတ်ရုံးသည်၊ ဝါ-စည်းဝေးရာ မြို့တော်ခန်းမသည်၊ (အတ္ထိ-၏။) တေန-

ထိုအရပ်သို့ ဥပသက်မိ-သွားခဲ့ပါပြီ၊ တေန ခေါ ပန သမယေန-အက္ကျန်ရ်ပ်သွားရာ ထိုအခါ၌၊ သမ္မဟုလာ-မှားစွာကုန်သော၊ သက္ကာစေဝ-သာကီဝင် မင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ သက္ကျတုမာရာစ-သာကီဝင်မင်းသားတို့သည်လည်းကောင်း၊ သန္ဓာဂါရေ-လွတ်ရုံးနှင့်၌၊ ဝါ-ဖြို့တော်ခန်းမ၌၊ ဥစ္စေသု-မြင့်မြတ်ကုန်သော၊ အာသနေသု-နေရာတို့၌၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ အင်ဂ်လိပတောဒကေဟိ-ထိုးဆွကြောင်း လက်ချောင်းထိုးခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဝါ-လက်ချောင်းထိုးခြင်းတို့ဖြင့်၊ သဠ္ဍန္ဓာ-ကျယ်စွာ ရယ်မောကြကုန်လျက်၊ သံကီဋ္ဌန္ဓာ-ကစားမြူးတူးကြကုန်လျက်၊ နိ-သိန္ဓာ-ထိုင်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ အညဒတ္ထု-စင်စစ်အားဖြင့်၊ မမညေဝ-အက္ကျန်ရ်ဂ်ကိသာ၊ အနုဇ္ဇတ္ထာ မညေ-ရည်စူးဪ ရယ်မောကြကုန်၏ဟု ထင်၏။ မံ-အက္ကျန်ရ်ဂ်ကို၊ ကောမိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ အာသနေနဝိ-နေရာဖြင့်လည်း။ နနိမရ္ဇေသိ-မဖိတ်မန်ပါ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣမေ သက္ကာ-တို့သည်၊ ဣဿာ-ဣဿာ-ဣဿာအမျိုးအစားတို့သည်၊ သန္ဓာ-ဖြစ်ပါကုန်လျက်၊ ဣဿာ-တို့သည်၊ သမာနာ-ကုန်လျက်၊ ဗြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ယံ နု သက္ကရောန္တိ-ကုန် ၊ပေ၊ နဝ့ဝတ်ရှုပ်-မလျှောက်ပတ်သည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဣတိ-လျှင်၊ အမ္ဘဋ္ဌော မာဏဝေါ့, သကျေသု-တို့၌၊ ဒုတိယံ-၂ ကြိမ်မြောက် ဖြစ်သော၊ ဣမံ ဣတ္ထာဝါဒ နိပါတေသိ။

တတိယဣတ္ထာဝါဒဖြင့် နိမ်ရခြင်း

၂၆၆။ အမ္ဘဋ္ဌ-၌၊ လမ္ဘကိကာ-ဇီလုံးဇုက်မကလေးဖြစ်သော၊ သကုဏိကာပိ-ဇုက်ငယ်မသည်သော်မှလည်း၊ သကေ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ကုလာဝကေ-အသိုက်၌၊ ကာမလာပိနီ-အလိုရှိတိုင်း ပြောဆိုနိုင်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါသေး၏။ အမ္ဘဋ္ဌ-၌၊ ယဒိဒံ (ယံ + ဣဒံ) ကပိလဝတ္ထု-အကြင်ကပိလဝတ်နေပြည်သည်၊ (အတ္ထိ) ဧတေ-ဤကပိလဝတ်နေပြည်သည်၊ သက္ကာနံ-တို့၏၊ သကံ-ဥစ္စာပေတည်း၊ အာယတ္ဌာ အမ္ဘဋ္ဌော-အရှင်အမ္ဘဋ္ဌသည်၊ ဣဒမာယ အပ္ပမတ္တာယ-ဤအနည်းငယ်သော အပြစ်ကြောင့်၊ အဘိသဒ္ဓိတုံ-ကောဓအစွမ်းဖြင့် လွန်စွာကပ်ပြိုခြင်းငှာ၊ နေ အရဟတိ-မထိုက်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

[ဤသို့မိန့်တော်မူသောအခါ "ရှင်ဂေါတမသည် မိမိ၏ ဆွေမျိုးတို့ကို ဇီလုံးဇုက်ငယ်မနှင့် နှိုင်း၍ ပြော၏။ ငါတို့ကား "ဟသ်ကြီးကြာ ဥဒေါင်းတို့နှင့် တူရာ ရောက်၏။ ယခုအခါ ရှင်ဂေါတမသည် မာန်မာန ကင်းသွားပြီ" ဟု ယူဆ၍ မိမိတို့က အမြတ်ဆုံးဟု သိစေလိုသောကြောင့် အမျိုး ၄ ပါးကို ပြပြန်သည်။] ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဝဏ္ဏာ-အမျိုးတို့သည်၊ ခတ္တိယာ-မင်းမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာ-ပုဏ္ဏားမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဝေဿာ-လယ်ထွန်ကုန်ပေး၊ နွားမွေးမှု စသော အသီးအသီး အလုပ်ရှိသော ဝေဿလူမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဒါ-

ကြမ်းတမ်းသော သုဒ္ဒလူမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣမေ စတ္တာရော-ဤ ၄ မျိုးတို့တည်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ စတုန္နံ-၄ မျိုးကုန်သော၊ ဣမေသံ ဝဏ္ဏာနံ-ဤအမျိုးတို့တွင်၊ ခတ္တိယာစ-ခတ္တိယတို့လည်းကောင်း၊ ဝေဿာစ-ဝေဿလူမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဒါစ-သုဒ္ဒလူမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တယော-၃ မျိုးကုန်သော၊ ဝဏ္ဏာ-အမျိုးတို့သည်၊ အညဒတ္ထု-အားဖြင့်၊ ဗြာဟ္မဏသေဝ-ဗြာဟ္မဏာအမျိုး၏သာလျှင်၊ ပရိစာရကာ - အလုပ်အကျွေးတို့သည်၊ သမ္မဇ္ဇန္တိ-ကောင်းစွာ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣမေ သကျာ ဣဒ္ဓာ သန္တာ ၊ပေ၊ နပ္ပတိရူပံ၊ ဣတိ အမ္မဋ္ဌော မာဏဝေါ သကျေသု တတိယံ ဣမံ ဣဒ္ဓာဝါဒံ နိပါ၊တသိ။

ဒါသီပုတ္တာဝါဒကထာ

၂၆၇။ အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ (သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့ဝယ် ၃ ကြိမ်တိုင်အောင် ဣဒ္ဓာဝါဒကို ကျရောက်စေရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဝဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဧတံ-ဤအကြောင်းတော်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိုး-နည်း၊) အမ္မဋ္ဌော-သော၊ အယံ မာဏဝေါ-သည်၊ အတိဗာဠ္ဠ-အလွန်ပြင်းထန်စွာ၊ သကျေသု-တို့၌၊ ဣဒ္ဓာဝါဒေန-ဣဒ္ဓာဝါဒဖြင့်၊ နိမ္မာဒေတိ-မာန်မရှိသည်ကို ပြု၏။ ဝါ-နှိမ်၏။ အဟံ-ငါ၏၊ ဂေါတ္တ-အမ္မဋ္ဌ၏ အနွယ်ကို၊ ယံနူန ပုစ္ဆေယ္ယံ-အကယ်၍ မေးရပါမူကား ကောင်းလေစု၊ ဣတိ-ဤသို့အကြောင်းဖြစ်၊ တော်မူပြီ၊ အထခေါ-အကြောင်းဖြစ်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဝါ အမ္မဋ္ဌ မာဏဝ ဧတံ အမဝါစ၊ (ကိုး) အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ (တွဲ-သည်) ကထံ ဂေါတ္တော-အဘယ်အနွယ်ရှိသည်၊ အသိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ကဏ္ဏာယနော-ကဏ္ဏအနွယ်သည်၊ (ကဏ္ဏ ရသေ့၏ သားစဉ်မြေးဆက်သည်၊) အသ္မိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ တေ-သင်၏၊ ပေါရာဏ-ရှေးဦး ဖြစ်သော၊ မာတာပေတ္တိကံ-အမိအဘာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ နာမဂေါတ္တ-အနွယ်ဖြစ်သော နာမည်ကို၊ အနုဿရတောနာမဉ္စ-လိုပ်ပယ်သော်၊ ဝါ-အစဉ်လိုက်၍ ရှင်းလင်းလတ်သော်၊ သကျာ-သာကီဝင်မင်းတို့သည်၊ အယျပုတ္တာ-အရှင်သခင်၏ သားတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ တွဲ-သည်၊ သကျာနံ-တို့၏။ ဒါသိပုတ္တောနာ-အိမ်ကျွန်မ၏ သားသည်၊ အသိ-ဖြစ်၏။ အမ္မဋ္ဌ-အမ္မဋ္ဌ၊ သကျာ-တို့သည်၊ ဩဇ္ဇာကံ-ဩဇ္ဇာကမည်သော၊ ရာဇာနံ-မင်းကို၊ ဗိယာကမဟံ-ဘိုးတော်ဟူ၍၊ ဝါ-ဘိုးတော်အရာ၌၊ ဒဟန္တိ-ထားကြကုန်၏။

အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ ဘုတပုဗ္ဗံ-ရှေးဦးဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား၊ ဩဇ္ဇာကောဩဇ္ဇာကမည်သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ("ပဗ္ဗာသော" ၌ စပ်၊) ပိယာ-ချစ်အပ်သော၊ မနာပါ-မြတ်နိုးအပ်သော၊ ယာ သာ မဟေသီ-အကြင်ဗိမာဒုရားသည်၊ (အတ္ထိ-၏။)

တသာ-ထိုမိဖုရားဏ်၊ ပုတ္တသ-သားဏ် (အပေါ်၌)၊ ရဇ်-မင်းအဖြစ်ကို၊ ပရိဏာ-မေတုကာမော-ညွှတ်စေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ ဧဒ္ဒေကုမာရေ-သားတော်ကြီးတို့ကို၊ သြတ္တာမုခ-သြတ္တာမုခသားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ကရကဏ္ဍ-ကရကဏ္ဍသားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိနိက-ဟတ္ထိနိကသားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သိနိသူရ-သိနိသူရသားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ရဋ္ဌသွာ-တိုင်းပြည်မှ၊ ပဗ္ဗဇေသိ-ထွက်သွားစေရပြီ၊ တေ-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ ရဋ္ဌသွာ-မှ၊ ပဗ္ဗဇိတာ-ထွက်သွားစေအပ်ပြီးကုန်သည်၊ (သမာနာ-ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊) ဟိမဝန္တပဿေ-ဟိမဝန္တာတောင်နံပါး၌၊ ပေါက္ခရဏိယာ-ရေကန်၏။ တီရေ-ကမ်းနား၌၊ မဟာသာကသဏ္ဍော-ကြီးစွာသော ဟင်းရွက်တောအုပ်သည်၊ (အတ္ထိ-၏။) တတ္ထ-ထိုတောအုပ်၌၊ ဝါသံ-နေခြင်းကို၊ ကပ္ပေသုံ-ပြုကြကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ ဇာတိသမ္ဘေဒဘယာ-အမျိုးဇာတ်၏ ရောစပ်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ (ဇာတ်ပျက်မည့်ဘေးမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊) သကာဟိ - မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ဘဂိနီဟိ-နှမတော်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ သံဝါသံ-အတူနေခြင်းကို၊ ဝါ-ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ ဣပ္ပေသုံ-ပြုကြကုန်ပြီ။

အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ (ကပိလဝတ္ထု၊ နေပြည်တော်တည်၍ နှမတော်မျှားနှင့် လက်ထပ်လျက် နေထိုင်ရာ ထိုအခါ၌)၊ သြတ္တာကော - သော၊ ရာဇာ-သည်၊ အမစ္စေ-အမတ်ကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပါရိသဒ္ဒေ-ပရိသတ်တွင် ပါဝင်ကုန်သော အခ္ဆေအရံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ မေးပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘော-အမောင်တို့၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ကုမာရာ-မင်းသားတို့သည်၊ ကဟံ-အဘယ်အရပ်၌၊ သမ္မန္ဓိ နုခေါ-နေကြကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ ဒေဝ-မင်းမြတ်၊ ဟိမဝန္တပဿေ-၌၊ ပေါက္ခရဏိယာ-၏။ တီရေ-ကမ်းနား၌၊ မဟာသာကသဏ္ဍော-သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိပါ၏။) တတ္ထ-ထိုဟင်းရွက်တော်အုပ်ကြီး၌၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ကုမာရာ-တို့သည်၊ သံမ္မန္ဓိ-နေကြပါကုန်၏။ တေ-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ ဇာတိသဏ္ဌေဒဘယာ-ကြောင့်၊ သကာဟိ-ကုန်သော၊ ဘဂိနီဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ သံဝါသံ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ကပ္ပေန္တိ-ပြုကြပါကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။

အမ္ဘဋ္ဌ-၌၊ အထခေါ-သံတော်ဦးတင်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ သြတ္တာကောာ-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဥဒါနိ-ဥဒါနိ်းကို၊ ဥဒါနေသိ-ကျူးရင့်ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘော-အချင်းတို့၊ ကုမာရာ-မင်းသားတို့သည်၊ သက္ကာ ဝတ-စွမ်းနိုင်ကြပါပေကုန်စွ၊ ဘော-တို့၊ ကုမာရာ-မင်းသားတို့သည်၊ ပရမသက္ကာ ဝတ-အလွန်စွမ်းနိုင်ကြပါပေကုန်စွ၊ ဣတိ-သို့ ဥဒါနေသိ-ပြီ၊ တဘဂ္ဂေ-ထိုဥဒါနိ်းစကားကို အစဉ်ပြု၍၊ သက္ကာ-သက္ကမင်းတို့သည်၊ ဝါ-သာကိတင်တို့သည်၊ ပညာယန္တိ-ထင်ရှားကုန်၏။ သောစ-ထိုသြတ္တာကမင်းသည်လည်း၊ နေသံ-ထိုသက္ကမင်းတို့၏။ ပုဗ္ဗပုရိသော-ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ယောကျ်ားတည်း။

အမ္မဒ္ဒ-၌၊ ဩဿကာကသ-သော၊ ရညော-၏။ ဒိသာနာမ-ဒိသာမည်သော၊ ဒါသီ-ကျွန်မသည်၊ အဟောသိ-ရှိပြီ၊ သာ-ထိုကျွန်မသည်၊ ကဏ္ဏ-ကဏ္ဍကိုး (လူနက်ကလေးကို၊) ဇနေသိ-ဖြစ်စေပြီ၊ ဝါ-ဖွားမြင်ပြီ၊ [အချို့စာအုပ်၌ "ကဏ္ဍ ဇနေသိ" ဟုသာ ရှိ၏။ နာမသဒ္ဒါ မပါ။] ဇာတော-ဖွားမြင်ပြီးသော၊ ကဏ္ဏော-ကဏ္ဍသည်၊ (လူနက်ကလေးသည်၊) ပဗျာဟာသိ-ကျယ်လောင်စွာ စကားပြောဆိုပြီ၊ (ကိ-အာဘယ်သို့ ကျယ်လောင်စွာ စကားပြောဆိုသနည်း၊) အမ္မာ-အမိတို့၊ မံ-ငါ့ကို၊ ဓောဝထ-ဆေးကြောပေးကြပါကုန်၊ အမ္မာ-တို့၊ မံ-ကို၊ နဟာပေထ-ရေချိုးပေးကြပါကုန်၊ မံ-ကို၊ ဣမသ္မာ အသုစိသ္မာ-ဤမစင်မကြယ်မှ၊ ပရိမောစေထ-လွတ်စေကြပါကုန်၊ ဝေါ-သင်တို့၏။ အတ္ထာယ-စီးပွားအလို့ငှာ၊ ဘဝိဿामि-ဖြစ်ပါအံ့။ ဣဒါနိ-သို့၊ ပဗျာဟာသိ-ပြီ၊ အမ္မဒ္ဒ-၌၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၊ ပိသာစေ-မြေဘုတ်ဘီလူးတို့ကို၊ (တဆေတို့ကို၊) ဒိသ္မာ-မြင်ရ၍၊ ဝါ-မြင်ရသည် ရှိသော်၊ ပိသာစာတိ-ပိသာစတို့ဟု၍၊ သဠာနဋ္ဌိ ယထာ-အသိအမှတ် ပြုကြကုန် သကဲ့သို့၊ အမ္မဒ္ဒ-၌၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ တေန ခေါ ပန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ပိသာစေ-တို့ကို၊ ကဏ္ဏာတိ-ကဏ္ဍတို့ဟု၍၊ သဠာနဋ္ဌိ-အသိအမှတ်ပြုကြကုန်၏။ တေ-ထိုလူတို့သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ (ကိ-နည်း၊) အယဲ-ဤအကောင်ကလေးသည်၊ ဇာတော-မွေးဖွားပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ပဗျာဟာသိ-ကျယ်လောင်စွာ စကားပြောပြီ၊ ကဏ္ဏော-လူနက်ကလေးသည်၊ ဇာတော-မွေးဖွားပြီ၊ ပိသာစော-မြေဘုတ်ဘီလူးသည်၊ ဇာတော-မွေးဖွားပြီ၊ ဣဒါ အာဟံသု၊ တဒဂ္ဂေ-ထိုစကားကို အစဖြု၍၊ ကဏ္ဏာယနာ-ကဏ္ဍာ၏ သားစဉ်မြေးဆက်တို့သည်၊ ပညာယန္တိ-ထင်ရှားကုန်၏။ သောစ-ထိုကဏ္ဍသည်လည်း၊ ကဏ္ဏာယနာနံ-ကဏ္ဍာယန အမျိုးအနွယ်တို့၏။ ပုဗ္ဗပုရိသော-ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ယောကျ်ားတည်း၊ အမ္မဒ္ဒ-၌၊ ဣဒါ-ဤသို့လျှင်၊ တေ-သင်၏။ ပေါရာဏ-ရှေးဦးဖြစ်သော၊ မာတာပေတ္တိက-အမိအဘတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ နာမဂေါတ္တ-အနွယ်ဖြစ်သော နာမည်ကို၊ အနုဿရတော-အစဉ်လိုက်လက်သော်၊ ဝါ-အစဉ်လိုက်၍ ရှင်းလင်းလက်သော်၊ သဂ္ဂါ-တို့သည်၊ အယျပုတ္တာ-အရှင်သခင်၏ သားတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ တွံ-သည်၊ သဂ္ဂါနံ-တို့၏။ ဒါသိပုတ္တော-သည်၊ အသိ-၏။ ဣဏ္ဍသို့မိန့်တော်မူပြီ။

ဓောဝထ မံ အမ္မေ။ ။စာအုပ်တို့၌ "အမ္မ" ဟု ရှိ၏။ "ဓောဝထ"ဟူသော ဗဟုဝုစ်နှင့် "အတ္ထာယ ဝေါ ဘဝိသာမိ" ၌ "ဝေါ" ဟူသော ဗဟုဝုစ်ကိုလည်းကောင်း၊ "ဣတော စိတောစ ဝိစရန္တေ"ဟူသော အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း ထောက်၍ သူ၏ အမေတစ်ယောက်ကိုသာ ပြောခြင်း မဟုတ်၊ အားလုံးကို ပြောခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိသာ၏။ ထို့ကြောင့် "အမ္မာ-အမိတို့" ဟု ဗဟုဝုစ် ရှိသင့်ပါသည်။

၂၆၈။ ဧဝံ-ဤသို့, ဝုတ္တော-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ တေ မာဏဝကာ ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစုံ၊ (ကိ)၊ ဘဝ ဂေါတမော-အရှင်ဂေါတမသည်၊ အမွဋ္ဌ-အမွဋ္ဌကို၊ အတိဘဉ္ဇ-အလွန်ပြင်းထန်စွာ၊ ဒါသိပုတ္တပါဒေန-ကျွန်မသားဟု ပြောဆိုကြောင်း စကားဖြင့်၊ 'မာ နိမ္မာဒေသိ-မာန်မရှိသည်ကို မပြုလင့်, ဝါ-မနှိမ်ပါလင့်, ဘော ဂေါတမ-မ၊ အမွဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်, သုဇာတေစ-မိဘက်ဖာက် ၂ ပါးစုံမှ ကောင်းစွာ မွေးဖွားသူလည်း ဟုတ်ပါ၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ ကုလပုတ္တော စ-အမျိုးကောင်းသားလည်း ဟုတ်ပါ၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ဗဟုသုတောစ-များသောသုတရှိသူလည်း ဟုတ်ပါ၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ကလျာဏ ဝါက္ကရဏောစ-ကောင်းသောစကားသံ ရှိသူလည်းဟုတ်ပါ၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ပဏ္ဍိတောစ-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုယ်ပညာရှိသူလည်း ဟုတ်ပါ၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ဘောတာ ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ အသ္မိ ဝစနေ-ဤမိမိသင်ယူအပ်ပြီးသော ဗေဒင် ၃ ပုံဟူသောစကား၌၊ ပဋိမန္တေတုံ-နှီးနှော ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ (တစ်နည်း) အသ္မိ ဝစနေ-ဤကျွန်မသားဟူသော စကား၌၊ ပဋိမန္တေတုံ-ပြန်၍ ဖြေရှင်းခြင်းငှာ၊ ပဟောတိစ-စွမ်းနိုင်ပါ၏။ ဣဟတိ-ဤသို့လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

၂၆၉။ အထခေါ-လုလင်ငယ်တို့က လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တေ မာဏဝကေ-တို့ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း) မာဏဝကာနံ-လုလင်ငယ်ဖြစ်ကြကုန်သော၊ တုမှာကံ-သင်တို့၏။ ဧဝံ-ဤအကြိသည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အုံ၊ (ကိ)၊ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ဒုဇ္ဇာတောစ-မိဘက် ဖာက် ၂ ပါးစုံမှ မကောင်းသဖြင့် မွေးဖွားသူလည်း ဟုတ်၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, အကုလပုတ္တောစ-အမျိုးကောင်းသားလည်း မဟုတ်၊ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, အပ္ပသုတောစ-နည်းသော်သုတရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ ဝါ-သုတမရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, အကလျာဏဝါက္ကရဏောစ-ကောင်းသောစကားသံရှိသူလည်း မဟုတ်၊ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ဒုပ္ပညောစ-မညာမရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ အမွဋ္ဌော မာဏဝေါ, ဘောတာ ဂေါတမေန သဒ္ဓိ, အသ္မိ ဝစနေ-ဤမိမိသင်ယူအပ်ပြီးသော ဗေဒင် ၃ ပုံဟူသော စကား၌၊ ပဋိမန္တေတုံ-နှီးနှော ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ (တစ်နည်း) အသ္မိ ဝစနေ-ဤကျွန်မသားဟူသော စကား၌၊ ပဋိမန္တေတုံ-ပြန်၍ ဖြေရှင်းခြင်းငှာ၊ နစ ပဟောတိ-စွမ်းနိုင်သူလည်းမဟုတ်၊ ဣဟတိ-ဤအကြိသည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ (ဧဝံသတိ-သော်)၊ အမွဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ တိဋ္ဌတု-တည်ပါစေဦး၊ ဝါ-အသာနေပါစေဦး၊ တုမ္ဟေ-သင်တို့သည်၊ မယာ-ငါနှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ အသ္မိ ဝစနေ-၌၊ မန္တဧှာ-နှီးနှောပြောဆိုကြကုန်လော၊ (တစ်နည်း) အသ္မိ ဝစနေ-၌၊ မန္တဧှာ-ပြန်၍ ဖြေရှင်းကြကုန်လော။

ပန-သို့မဟုတ်၊ မာဏ၀ကာနံ-နိသော၊ တုမှာကံ-တို့၏။ ဧ၀ံ-ဤအကြံသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ကိ-နည်း) အမွေဌော-သော၊ မာဏ၀ေါ-သည်၊ သုဇာတောစ-မိဘက် ဖာသက် ၂ ပါးစုံမှ ကောင်းစွာမွေးဖွားသူလည်း ဟုတ်၏။ ၊ပေ၊ ပဟောတိစ- စွမ်းနိုင် သူလည်းဟုတ်၏။ ဣကတိ ဧ၀ံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ-သော်)၊ တုမှေ- တို့သည်၊ တိဋ္ဌထ-တည်ကြကုန်လော၊ ၀ါ-အသာနေကြကုန်လော၊ အမွေဌော မာဏ၀ေါ မယာ သဒ္ဓိ, ပဋိမန္တေတုံ-နှီးနှော၊ပြောဆိုပါစေ၊ ၀ါ-ဖြေရှင်းပါစေ၊ ဣကတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အမွေဌော-သော၊ မာဏ၀ေါ-သည်၊ သုဇာတောစ ၊ပေ၊ ပဟောတိစ-၏။ မယံ-အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ တုဏ္ဍီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ ဘ၀ိဿာမ- ဖြစ်ပါကုန်အံ့၊ အမွေဌော မာဏ၀ေါ ၊ပေ၊ ပဋိမန္တေတုံ-နှီးနှော၊ပြောဆိုပါစေ၊ ၀ါ-ဖြေရှင်းပါစေ၊ ဣကတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

၂၇၀။ အထခေါ-လျှောက်ကြရာထိုအခါ၌၊ ဘဂ၀ါ အမွေဌ မာဏ၀ ဧတံ အ၀ေါစ၊ (ကိ)၊ အမွေဌ-ဌ၊ တေ-သင်၏အ၀ေါ၌၊ သဟမမ္မိကော-အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော၊ အယံ ပဋ္ဌော-ဤပြဿနာသည်၊ အာ၀ဋ္ဌတိ-ရောက်လာ၏၊ အကာမာ (အကာမေနပိ)-မဖြေလိုဘဲလည်း၊ ဗျာကာတဗ္ဗော-ဖြေဆိုထိုက်ပါ၏။ ၀ါ-ဖြေဆိုရမည်၊ တွံ-သည်၊ သစေ နဗျာကရိဿသိ-အကယ်၍ မဖြေဆိုအံ့၊ (ဧ၀ံသတိ-ဤသို့ မဖြေဆိုလတ်သော၊) [မဖြေဆိုခြင်း၌ နည်း ၃ နည်းရှိသောကြောင့် "အညေန ၀ါ အညံ ပဋိစရိဿသိ" စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်၊] အညေန-တစ်ပါးသော စကားဖြင့်၊ အညံ-တစ်ပါးသော စကားကို၊ (သစေ) ပဋိစရိဿသိ-အကယ်၍ ဖုံးလွှမ်းအံ့၊ (ဧ၀ံသတိ) ၀ါ-ဤသို့ ဖုံးလွှမ်းသော်လည်းကောင်း၊ တုဏ္ဍီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ (သစေ) ဘ၀ိဿသိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ) ၀ါ-ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေသော်လည်းကောင်း၊ (သစေ) ပဏ္ဍိမသိ-အကယ်၍ ဖဿားအံ့၊ (ဧ၀ံသတိ) ၀ါ-ဤသို့ ဖဿားသော်လည်းကောင်း၊ ဧတ္ထေ၀-ဤနေရာ၌ပင်၊ တေ-သင်၏၊ မုဒ္ဓါ-ဦးထိပ်သည်၊ သတ္တဓာ-ခုနှစ်စိတ်၊ ဖလိသတိ-ကွဲလိမ့်မည်။

အမွေဌ-ဌ၊ တံ-ထိုမိန်တော်မူအပ်လတ္တံသော စကားကို၊ ကိ မည၊ အဘယ်သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ တေ-သင်သည်၊ ဝုဒ္ဓါနံ-အသက်အားဖြင့် ကြီးရင့်ကုန်သော၊ မဟလ္လကာနံ-အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ယူတတ်ကုန်သော၊ အာစရိယပါစရိယာနံ-ဆရာ, ဆရာတို့၏ဆရာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘာသမာနာနံ-ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်ကို ပြောဆိုနိုင်ကုန်သော၊ ၀ါ-သမ္ဘိုင်းအစဉ် ရာဇ၀င်အဆက်ကို ပြောဆိုနိုင်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-ပုဏ္ဏားတို့၏၊ (သန္တိကာ-အထမ်မှ၊) ကိဘ္ဂိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ သုတံ-ကြားအပ်ဘူးသနည်း၊ ကဏ္ဏာ၀ယနာ-ကဏ္ဏာ၀ယနအမျိုး အန္တယ်တို့သည်၊ ကုတောပဘုတိကာ-အဘယ်သူမှစ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ကောစ-အဘယ်သူသည်လည်း၊ ကဏ္ဏာ၀ယနာနံ - ကဏ္ဏာ၀ယန အမျိုးအန္တယ်တို့၏၊

ပုဗ္ဗပုရိသော-ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ယောက်ျားနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဧဝံ ဝုတ္တေ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ တုဏ္ဍီအဟောသိ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဘဂဝါ အမ္ဗဋ္ဌံ မာဏဝံ ဧတံ အဝေါစ။ (ကိ)၊ အမ္ဗဋ္ဌ-အမ္ဗဋ္ဌ၊ တံ-ထိုမိန့်တော်မူအပ်လတ္တံသော စကားကို၊ ကိ မညသိ-နည်း၊ တေ-သင်သည် ၊ဧေ၊ ကောစ ကဏ္ဏဃနာနံ ပုဗ္ဗပုရိသော-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ တုဏ္ဍီ အဟောသိ၊ အထခေါ- ၂ ကြိမ်တိုင်တိုင် မဖြေဘဲနေရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ အမ္ဗဋ္ဌံ မာဏဝံ ဧတံ အဝေါစ။ (ကိ)၊ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဗျာကရောဟိ-ဖြေဆိုတော့၊ ဒါနိ-၌၊ တေ-သင်၏၊ တုဏ္ဍီဘာဝသ-ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ခြင်း၏။ နု ကာလော-အခါမဟုတ်တော့၊ အမ္ဗဋ္ဌ-ဌ၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ ကထာဂတေန-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယာဝ တတိယကံ-သုံးကြိမ်တိုင်အောင်၊ သဟဓမ္မိကံ-အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ပဉ္ဍံ-ပြဿနာကို၊ ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သည်၊ (သသနော-ဖြစ်ပါလျက်) နု ဗျာကရောတိ-မဖြေဆို၊ အသ-ထိုမဖြေဆိုသူ၏၊ ဗဟွော-ဤနေရာ၌ပင်၊ မုဒ္ဓါ-ဦးထိပ်သည်၊ သတ္တဓာ-ခုနစ်စိတ်၊ ဖလတိ-ကွဲတတ်၏၊ ဝါ-ကွဲဒိုးတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ [“ဖလတိ” ရှိသင့်ကြောင်းကို အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ကြည့်ပါ။ မူလပဲ-စူဋ္ဌသစ္စကသုတ်၌လည်း “ဖလတိ” ဟုပင် ရှိပါသည်။]

၂၇၁။ တေန ခေါ၀ နမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဖြေဖြေရန် တိုက်တွန်း တော်မူရာ ထိုအခါ၌) ဝဇိရပါဏိ-လက်၌ ဝဇိရစိန်ရှိသော၊ ဝါ-ဝဇိရစိန် လက်စွဲသော၊ ယက္ခေါ-ဘီလူးသည်၊ [ဘီလူးဆိုသော်လည်း သိကြားမင်းပင်တည်း။] မဟန္တံ-ကြီးစွာ သော၊ အာဒိတ္တံ-လွန်စွာတောက်ပသော၊ သမ္ပဇ္ဇလိတံ-ဝန်းကျင် ပတ်ခြံ၊ အလျံတစ်ပြောင်ပြောင်တောက်သော၊ သဇောတိဘူတံ-မီးတောက်မီးလျှံနှင့် တကွဖြစ်သော၊ အယောကူဋံ - သံတူကို၊ အာဒါယ - ယူ၍၊ အမ္ဗဋ္ဌသ - သော၊ မာဏဝသ-၏။ ဥပရိဝေဟာသံ-အထက်ကောင်းကင်၌၊ ဌိတော-တည်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြ၍ တည်သနည်း။) အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ အယံ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ယာဝ တတိယကံ-အောင်၊ သဟဓမ္မိကံ-သော၊ ပဉ္ဍံ-ကို၊ ပုဋ္ဌော-သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်) သစေ နု ဗျာကရိဿတိ-အကယ်၍ မဖြေဆိုအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဗဟွော-ဌ-၌ပင်၊ အသ-ထိုအမ္ဗဋ္ဌ၏၊ မုဒ္ဓံ-ဦးထိပ်ကို၊ သတ္တဓာ-ခုနစ်စိတ်၊ ဖာလေဿာမိ-ကွဲစေအံ့၊ ဝါ-ထွဲခွဲ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ ဌိတော-သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဝဇိရပါဏိ-လက်၌ ဝဇိရစိန်ရှိသော၊ ဝါ-ဝဇိရစိန် လက်စွဲသော၊ တံ ယက္ခံ-ထိုဘီလူးကို၊ ဘဂဝါစေဝ-မြတ်စွာဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါစ-သည်လည်းကောင်း၊ ပဿတိ-မြင်ရ၏။

၂၇၂။ အထခေါ်-ဘီလူးမြင်ရာ ထိုအခါ၌၊ အမှဋ္ဌော မာဏဝေါ်, ဘီတော-ကြောက်သည်၊ သံဝိဂ္ဂေါ-ထိတ်လန့်သည်၊ လောမဟဋ္ဌဇာတော-ဖြစ်သောအမွေး တို့၏ ရွှင်ခြင်းရှိသည်၊ (ကြက်သီးမွေးညှင်းထသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ဘဝဝန္ဓံယေ-မြတ်စွာ ဘုရားကိုသာ၊ တာဏံ-စောင့်ရှောက်တတ်သူဟူ၍၊ ဂဝေသီ-ရှာမှီးလျက်၊ ဝါ-ဆည်းကပ်လျက်၊ ဘဝဝန္ဓံယေ-ကိုသာ၊ လေဏံ-ပုန်းအောင်းရာဟူ၍၊ ဂဝေသီ-လျက်၊ ဝါ-လျက်၊ ဘဝဝန္ဓံယေ-ကိုသာ၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂဝေသီ-လျက်၊ ဝါ-လျက်၊ ဥပနိသိဒိတ္တာ-ကပ်၍ထိုင်ပြီးလျှင်၊ ဘဝဝန္ဓံ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘဝဲ ဂေါတမော-သည်၊ ကိီ-အဘယ်သို့သော၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အာဟ-မိန့်တော် မူလိုက်ပါသနည်း၊ ဘဝဲ ဂေါတမော-သည်၊ ပုနံ-တစ်ဖန်၊ ဩဝီတ-မိန့်တော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ တံ-ထိုမိန့်တော်မူအပ်လတ္တံသော စကားကို၊ ကိီမညသိ-အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ တေ-သင်သည်၊ ဝုဒ္ဓါနံ-နံသော ၊ပေ၊ ကောစ-အဘယ်သူနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ, ဘဝဲ ဂေါတမော-သည်၊ အာဟ ယထေ-မိန့်တော်မူသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ မေ-အကျွန်ုပ်သည်၊ သုတံ - ကြားအပ်ဘူးပါပြီ၊ ကဏ္ဏာယနာ - ကဏ္ဏာယန အမျိုးအနွယ်တို့သည်၊ တတောဝဘုတိကာ-ထိုကဏ္ဍမှစ၍ ဖြစ်ပါကုန်၏။ သောစ-ထိုကဏ္ဍသည်လည်း၊ ကဏ္ဏာယနာနံ-တို့၏။ ပုဗ္ဗပုရိသော-ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ယောကျ်ားပါတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အမှဋ္ဌဝဏ္ဏသကထာ

၂၇၃။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော၊ တေ မာဏဝကာ-တို့သည်၊ ဥန္နာဒိနော-ပဲ့တင်ထပ်သော အသံရှိကြကုန်သည်၊ ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒါ-မြင့်သော အသံ, ကျယ်သော အသံရှိကြကုန်သည်၊ အဟေသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ (ကိီ-နည်း) ဘော-အမောင်တို့၊ အမှဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဒုဇ္ဇာတော ကိရ-မကောင်းသဖြင့် မွေးဖွားသူဆိုပါတကား၊ ဘော-တို့၊ အမှဋ္ဌော မာဏဝေါ, အကုလပုတ္တော ကိရ-အမျိုးကောင်းသား မဟုတ်သူ ဆိုပါတကား၊ ဘော အမှဋ္ဌော မာဏဝေါ, သကျာနံ-သာကီဝင်မင်းတို့၏၊ ဒါသိပုတ္တော ကိရ-ကျွန်မသား ဆိုပါတကား၊ ဘော-တို့၊ သကျာ-သာကီဝင်မင်းတို့သည်၊ အမှဋ္ဌသ-သော၊ မာဏဝသ-၏။ အယျပုတ္တာ-အရှင်သခင်၏သားတို့သည်၊ ဘဝန္တိ ကိရ-ဖြစ်ကြ, ဆိုပါတကား၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ မမ္မပါဒိယေဝ-တရားသဖြင့် ပြောလေ့ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ရဟန်းဂေါတမကို၊ အပသာဒေတဗ္ဗံ-ခြိမ်းခြောက်မောင်းမဲထိုက်၏ဟူ၍၊ အမည်မှာ ကိရ - မှတ်ထင်မိကြကုန်ပြီတဲ့၊ ဣတိ - သို့၊ (ဥန္နာဒိနော ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒါ အဟေသုံ။)

၂၇၄။ အထခေါ-လုလင်ငယ်တို့က ဆူဆူညည်း ပြောဆိုကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဧတ-ဤအကြိုတော်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ (ကိ-နည်း)၊ ဣမေ မာဏဝကာ-တို့သည်၊ အတိဘင်္ဂ-အလွန်ပြင်းထန်စွာ၊ အမ္ဘဋ္ဌ-သော၊ မာဏဝ-ကို၊ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန-ကျွန်မသားဟု ပြောဆိုကြောင်းစကားဖြင့်၊ နိမ္မာဒေဠိ-မာန်မရှိသည်ကို ပြုကြကုန်၏။ ဝါ-နှိမ်ကြကုန်၏။ အဟ-သည်၊ ယံနူန ပရိမောစေယျ-အကယ်၍ ဒါသိပုတ္တအဖြစ်မှ လွတ်စေရမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ (ဧတံ အဟောသိ၊) အထခေါ - အကြိုဖြစ်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ - သည်၊ တေ မာဏဝကေ-တို့ကို၊ ဧတ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း)၊ မာဏဝကာ-တို့၊ တုမ္ဟေ-တို့သည်၊ အမ္ဘဋ္ဌ၊ မာဏဝ-ကို၊ အတိဘင်္ဂ-စွာ၊ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန-ဖြင့်၊ မာ နိမ္မာဒေထ-မာန်မရှိသည်ကို မပြုကြကုန်လင့်၊ ဝါ-မနှိမ်ကြကုန်လင့်၊ သော ကဏ္ဏော-ထိုကဏ္ဍသည်၊ ဥဋ္ဌာရော-မွန်မြတ်သော၊ ဣသိ-ရဟေ့သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ သော-ထိုကဏ္ဍရေသ့သည်၊ ဒဏ္ဍိဏရနပဒ-ဒဏ္ဍိဏရနုပဒ်သို့၊ ဝါ-ဒဏ္ဍိဏာပထ တိုင်းသို့၊ ဂန္တွာ-သွားပြီး၍၊ ဒြဟွမန္ရေ-မြတ်သော မန္တန်တို့ကို၊ အခီယိတ္တာ-သင်ယူပြီး၍၊ သြကြာကံ-သော၊ ရာဇာနံ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-ချဉ်းကပ်၍၊ မဒ္ဒရူပိ-မည်သော၊ ဓီတရံ-သမီးကိုတော်ကို၊ ယာစိ-တောင်းပြီ၊ တသ-ထိုကဏ္ဍအား၊ ဝါ-ထိုကဏ္ဍ၏ အပေါ်၌၊ ("ကုဝိတော" ၌ စပ်)၊ သြကြာကော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ရေ-အချင်းတို့၊ ကော နု-အဘယ်ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤသို့ အယ်-ဤအကောင်သည်၊ မယ္ယံ-ငါ၏။ ဒါသိပုတ္တောဟု-ကျွန်မ၏သားသည်၊ သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊ မဒ္ဒရူပိ-သော၊ ဓီတရံ-ကို၊ ယာစတိ-တောင်းရဘိသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကုဝိတော-စိတ်ဆိုးသည်၊ အနုတ္ထမနော-မိမိစိတ် မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ခုရပ္ပံ-မြားကို၊ သန္ဓယ်-ဖွဲ့ပြီ၊ သော-ထိုသြကြာကမင်းသည်၊ တံ ခုရပ္ပံ-ထိုမြားကို၊ မုဉ္စိတုံ-လွှတ်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ပစ်ခြင်းငှာ၊ နေဝ အသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်၊ ပဋ္ဌသံဟရိ တုံ-တစ်ဖန် ရုပ်သိမ်းခြင်းငှာ၊ နော အသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်။

မာဏဝကာ-တို့၊ အထခေါ-၌၊ (မြားကို မပစ်နိုင် မခွန်နိုင်ရာ ထိုအခါ၌)၊ အမစ္စာ-အမတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပါရိသဇ္ဇာ-ပရိသတ်တွင် ပါဝင်ကုန်သော အခြွေအရံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏံ - ကဏ္ဍမည်သော၊ ဣသိ - ရဟေ့ကို၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစုံ-လျှောက်ကြကုန်ပြီ (ကိ-နည်း)၊ ဘဒ္ဒန္တေ-အရှင်ရဟေ့၊ ရညော-မင်းအား၊ သောတ္ထိ-ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ဘဒ္ဒန္တေ-ရဟေ့၊ ရညော-အား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ ဟောတု-စေ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ရညော-အား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်တော့ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ အပိစ-ထိုသို့ပင် ရှင်ဘုရင်အား ချမ်းသာခြင်းဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ရာဇာ-သည်၊ (ငါကဲ့သို့သော သူတော်သူမြတ်ကို ပြစ်မှားသော မင်းသည်)၊ အဓော-အောက်

အရပ်သို့၊ ခုရပ္ပ-မြားကို၊ ယဒိ မုဠ္ဆိသတိ-အကယ်၍ ပစ်လွှတ်အံ့၊ (ဧဝ်သတိ-သော်)၊) ယာဝတာ-အကြင်မျှလောက်သော အရပ်၌၊ ရညော-၏၊ ဝိဇိတံ-နိုင်ငံသည်၊ (အတ္ထိ-၏။) ဣဿာဝ၀ၟ-ဤမျှလောက်သော အရပ်၌၊ ပထဝီ-မြေသည်၊ ဥဒ္ဒရီယိသတိ-အစိတ်စိတ် အမှာမှာ ခွဲလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။ [ဥဒ္ဒရီယိသတိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာနိ$\acute{s}$ယဉ် ကြည့်ပါ။]

ဘဒ္ဒန္တေ-သျော့၊ ရညော-အား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ ဟောတု-စေ၊ ဇနပဒဿ-ဇနပုဒ်အား၊ ဝါ-ထိုင်းခရိုင်နိုင်ငံအား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ (ဟောတု-စေ၊) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ရညော-အား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ ဘဝိသတိ-ဖြစ်တော့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ဇနပဒဿ-အား၊ ဝါ-အား၊ သောတ္ထိ-သည်၊ ဘဝိသတိ-မည်၊ အပိစ-သို့သော်လည်း၊ ရာဇာ-သည်၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်အရပ်သို့၊ ခုရပ္ပ-မြားကို၊ ယဒိ မုဠ္ဆိသတိ-အံ့၊ (ဧဝ်သတိ-သော်)၊) ယာဝတာ-၌၊ ရညော ဝိဇိတံ (အတ္ထိ)၊ ဧတ္တာ ဝတာ-၌၊ သတ္တဝယာနိ-ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဒေါ၀ေါ-မိုးသည်၊ နဝယိသတိ-ရွာလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဣတိ-ပြီ၊ သောတ္ထိ ဘဒ္ဒန္တေ ဟောတု ရညော, သောတ္ထိ ဇနပဒဿ, ဒေ၀ေါ-မိုးသည်လည်း၊ ဝယတု-ရွာပါစေ။ ဣတိ-နှိပ်၊ သောတ္ထိ ဘဝိသတိ ရညော, ဇနပဒဿ, ဒေ၀ေါ-လည်း၊ ဝယိသတိ-ရွာပါလိမ့်မည်၊ အပိစ-လည်း၊ ရာဇာ-သည်၊ ဇေဋ္ဌကုမာရေ-သားတော်ကြီး၌၊ ခုရပ္ပ-မြားကို၊ ပတိဋ္ဌာ ပေတု-တည်ပါစေလော၊ သောတ္ထိ-အရာရာ ချမ်းသာ ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကုမာရော-သားတော်မင်းသားသည်၊ ပလ္လောမော-ကြက်သီးမွေးညှင်းမထဘဲ ကျသော အမွေးရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိသတိ-ဖြစ်လတ့်၊ ဣတိ-ပြီ။

မာဏ၀ကာ-တို့၊ အထခေါ-ကဏ္ဍရသေ့က ပြေဆိုရာထိုအခါ၌၊ အမစ္စာ-တို့သည်၊ သြဠာကသ-အား၊ အာရောစေသုံ-သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) သြဠာကောဟေ-သြဠာကမင်းသည်၊ ဇေဋ္ဌကုမာရေ-၌၊ ခုရပ္ပ-ကို၊ ပတိဋ္ဌာ ပေတု-တည်ပါစေလော၊ သောတ္ထိ-အရာရာ ချမ်းသာခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကုမာရော-သည်၊ ပလ္လောမော-ကြက်သီးမွေးညှင်းမထဘဲ ကျသောအမွေးရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိသတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ အထခေါ-သံတော်ဦးတင်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ သြဠာကောဟေ-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဇေဋ္ဌကုမာရေ-၌၊ ခုရပ္ပ-ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ-တည်စေပြီ၊ သောတ္ထိ-သည်လည်းကောင်း၊ ကုမာရော-သည်၊ ပလ္လောမော-သည်လည်းကောင်း၊ သမဘဝိ-ကောင်းစွာ ဖြစ်ပြီ၊ အထခေါ-မြားကိုချပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ တသ-ထိုကဏ္ဍအား၊ (အဒါသိ၌ လှမ်းစပါ။) သြဠာကောဟေ-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဘီတောဟေ-ကြောက်သည်၊ သံပဝိဂ္ဂေါ-ထိတ်လန့်သည်၊ လောမဟဋ္ဌဇာတော-ဖြစ်သောအမွေးတို့၏ရွှင်ခြင်းရှိသည်၊ ဝါ-ကြက်သီးမွေးညှင်းထသည်၊ ဗြဟ္မဒတ္တေန - မြတ်သောဒဏ်သည်၊ [ဥစ္စာဒဏ်

ကြြိမ်ဒဏ်မျိုး မဟုတ်သောကြောင့် "မြတ်သည်" ဟု ဆိုသည်။] တဇ္ဇိတောဒ္ဓိမ်းခြောက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ မဒ္ဒရှုပ်-သော၊ ဓီတရံ-ကို၊ အဒါသိ-ပေးရပြီ၊ မာဏဝကာ-တို့၊ တုမ္ဟေ-တို့သည်၊ အမ္ဘဋ္ဌ-သော၊ မာဏဝံ-ကို၊ အတိဗာဠ္ဠ-စွာ၊ ဒါသိ ပုတ္တဝါဒေန-ဖြင့်၊ မာ နိမ္မာဒေထ-နှလုံး၊ ဝါ-နှလုံး၊ သော ကဏ္ဏာ-သည်၊ ဥဌ္ဌာရော-မြင့်မြတ်သော၊ ဣသိ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝ ကထာ

၂၇၅။ အထခေါ-၌၊ (လုလင်ငယ်တို့ကို နားလည်စေပြီးရာ ထိုအခါ၌)၊ ဘဂဝါ, အမ္ဘဋ္ဌ-သော၊ မာဏဝံ-ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (တိ-နည်း၊) အမ္ဘဋ္ဌ-၌ တံ-ထိုမေးတော်မူအပ်လတ္တံသော စကားကို၊ ကိ မည္ဝသိ-အဘယ်သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ ဣဒ-ဤလောကဌ၌ ခတ္တိယကုမာရော-ခတ္တိယဇာတိရှိသော သတို့သားသည်၊ ဗြာဟ္မဏကညာယ-ပုဏ္ဏေးမ သတ္တိသီးနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ သဝါသံ-အတူနေခြင်းကို၊ ဝါ-ပေါင်းဖေါ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ-ပြုရာ၏။ တေသံ-ထိုခတ္တိယသတို့သား, ဗြာဟ္မဏ သတို့သီးကို၏၊ သံဝါသံ-ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ အန္ဓာယ-ဖွဲ့၍၊ ပုတ္တော-သည်၊ ဇာယေထ-ပေါက်ဖွားရာ၏။ ခတ္တိယကုမာရေန-ခတ္တိယသတို့သားကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏ ကညာယ-ဗြာဟ္မဏာသတို့သီး၏။ ယော သော ပုတ္တော-အကြင်သားသည်၊ ဥဗ္ဘေနေ-ဖြစ်ပြီ၊ သော - ထိုသတို့သားသည်၊ ဗြာဟ္မဏေသု - ပုဏ္ဏားတို့၌၊ အာသနံဝါ-မြတ်သော နေရာကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-မြတ်သောရေကိုလည်းကောင်း၊ လဘေထ အပိနု-ရနိုင်ရာသလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-အရှင်ဂေါတမ၊ (သော-သည်၊ ဗြာဟ္မဏေသု-တို့၌၊ အာသနံဝါ-မြတ်သောနေရာကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-မြတ်သောရေကိုလည်းကောင်း၊) လဘေထ-ရနိုင်ရာ ပါ၏။ (ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊) [အကြင်းအကျန် အစွန်အဖျား မဟုတ်သည်ကို "မြတ်" ဟု ဆိုသည်။]

နံ-ထိုသတို့သားကို၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သဒ္ဓေါ-ကုဋေ့ထမင်းကျွေးပွဲ၌ လည်းကောင်း၊ ဝါ-မသာထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း၊ ["ကုဋေ့ထမင်း, ကုတိဟီ ထမင်း" ဟု အမျိုးမျိုး ရေးကြ၏။ ထိုထမင်းကျွေးရသော ကောင်းမှုကြောင့် သုဝတိ ဘဝစသည်ကို မကောင်တာဘဲ သေလွန်သူတို့ စားရသောက်ရစေလိုသော ယုံကြည် ချက် သဒ္ဓါသက်သက်ဖြင့် ပြုအပ်သောကြောင့် "သဒ္ဓ" ဟု ခေါ်သည်။] ထာလ ပါကေဝါ-အိုးကြီး အိုးငယ်တို့ဝယ် ချက်အပ်သော မင်္ဂလာထမင်းကျွေးပွဲ စသည်၌ လည်းကောင်း၊ ယညေဝါ-ယဇ်ပူဇော်ကြောင်းဖြစ်သော ထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်း ကောင်း၊ ပါဟုနေဝါ-ဧည့်သည်ထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-လက်ဆောင် ထမင်းကျွေးပွဲ၌လည်းကောင်း၊ ဘောဇေယျ အပိနု-စားစေကုန်ရာသလော၊ ဝါ-ကျွေးကုန်ရာသလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ (နံ ဗြာဟ္မဏာ

သဒ္ဒေါ ထာလိပါကေဝါ ယညေဝါ ပါဟုနေဝါ) ဘောဇေယျုံ-စားစေကုန်ရာပါ၏။ ဝါ-ကျွေးကုန်ရာပါ၏။ (ဣတိ-ပြီ) နံ-ကို၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ မန္တေ-ဝေဒကျမ်းဂန် မန္တန်တို့ကို၊ ဝါစေယျုံဝါ အပိနု-ပို့ချမူလည်း ပို့ချကုန်ရာသလော၊ နော ဝါစေယျုံဝါ အပိနု-မပို့ချမူလည်း မပို့ချကုန်ရာသလော၊ ဣတိ-ပြီ ဘော ဂေါတမ-မ၊ (နံ ဗြာဟ္မဏာ မန္တေ) ဝါစေယျုံ-ပို့ချကုန်ရာပါ၏။ (ဣတိ-ပြီ)။

အသ-ခတ္တိယသတို့သားကြောင့် ဗြာဟ္မဏာသတို့သီးခ်ဉ် ပေါက်ဖွားသော ထိုသားကို၊ ဣတ္ထိသု-ဗြာဟ္မဏာသတို့သီးခ်ဉ်၊ အာဝဠ္ဆံဝါ-တားမြစ်ခြင်းသည်သော် လည်း၊ အသ အပိနု-ဖြစ်ရာသလော၊ အနာဝဠ္ဆံဝါ-မတားမြစ်ခြင်းသည်သော် လည်း၊ အသ အပိနု - လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ (ဣတ္ထိသု - တိ)ခ်ဉ်) အနာဝဠ္ဆံ-မတားမြစ်ခြင်းသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာပါ၏။ (ဣတိ-ပြီ) နံ-ကို၊ ခတ္တိယာ-မင်းမျိုးတို့သည်၊ ဝါ-မင်းမျိုးတို့က၊ ခတ္တိယာဘိသေကေန-ခတ္တိယအဘိ သိက်ဖြင့်၊ အဘိသိဉ္စေယျုံ အပိနု-ဘိသိက်သွန်းကုန်ရာအံ့လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤခတ္တိယဘိသိက် သွန်းခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ၊ တံ-ထိုသို့မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည်၊ ကိသဟေတု-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-အကြင့်ကြောင့်၊ (သော-ခတ္တိယသတို့သားကြောင့် ဗြာဟ္မဏာသတို့ သီးခ်ဉ်ပေါက် ဖွားသော ထိုသားသည်) မာတိတောဝ-အမိဘက်အားဖြင့်၊ အနုပပန္နော- ခတ္တိယ အဖြစ်သို့ မကပ်ရောက်ပါ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်ပါတည်း၊ (ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီ)။

အမ္မဋ္ဌ-ဋ္ဌ၊ တံ-ထိုမိန့်တော်မူအပ်လတ္တံသော စကားကို၊ ကိ မည္ဝသိ-အဘယ် သို့မှတ်ထင်သနည်း၊ ဣဒ-ဤလောကဌ်၊ ဗြာဟ္မဏာဗုမာရော-ဗြာဟ္မဏာသတို့သား သည်၊ ခတ္တိယကညာယ-ခတ္တိယသတို့သီးနှင့်၊ သဒ္ဒိ-ဣ၊ သံဝါသံ-ကို၊ ကပ္ပေယျ-ပြုရာ၏၊ တေသံ-ထိုဗြာဟ္မဏာသတို့သား ခတ္တိယသတို့သီးတို့၏၊ သံဝါသံ-ကို၊ အန္ဓာ ယ-စွဲ၍၊ ပုတ္တော-သည်၊ ဇာယေထ-ရာ၏၊ ဗြာဟ္မဏာကုမာရေန-ကြောင့်၊ ခတ္တိယ ကညာယ-ခ်ဉ်၊ ယောသော ပုတ္တော-သည်၊ ဥပ္ပန္နော-ပြီ၊ သော-သည်၊ ဗြာဟ္မဏေသု-တို့ခ်ဉ်၊ အာသနံဝါ-မြတ်သောနေရာကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-မြတ်သောရေကို လည်းကောင်း၊ လဘေထ အပိနု-ရနိုင်ရာသလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ (သော-သည်၊ ဗြာဟ္မဏေသု အာသနံဝါ ဥဒကံဝါ) လဘေထ-ရနိုင်ရာပါ၏။ (ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီ) ပေ၊ နံ-ကို၊ ခတ္တိယာ-မင်းမျိုးတို့သည်၊ ခတ္တိယာ ဘိသေကေန-ခတ္တိယ အဘိသိက်ဖြင့်၊ အဘိသိဉ္စေယျုံအပိနု-ဘိသိက်သွန်းကုန်ရာ အံ့လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤခတ္တိယဘိသိက် သွန်းခြင်းသည်၊ နော ဟိ - မဖြစ်နိုင်ပါ၊ တံ - ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည်၊ ကိသဟေတု - အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-အကြင့်ကြောင့်၊ (သော-ဗြာဟ္မဏာ

သတ္တိသားကြောင့် ခတ္တိယသတ္တိသို့ဆိုး၍ ပေါက်ဖွားသော ထိုသားသည်၊ ဝိတိတော-အဖဘက်အားဖြင့်၊ အနုပဝန္ဓနာ-ခတ္တိယအဖြစ်သို့ မကပ်ရောက်ပါ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်ပါတည်း၊ (ဣတိ-ပြီ။)

၂၇၆။ အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ ဣတိခေါ်-ဤသို့လျှင်၊ ဣတ္ထိ-ဗြာဟ္မဏမယားဖြစ်သော မိန်းမကို၊ ကရိတ္တာ-ရှာမှီး၍၊ ဣတ္ထိယာဝါ-မိန်းမအားဖြင့်မူလည်း၊ ခတ္တိယာဝ-ခတ္တိယတို့သည်သာ၊ သေဋ္ဌာ-မြတ်ကုန်၏။ ဗြာဟ္မဏာ-ဗြာဟ္မဏာတို့သည်၊ ဟီနာ-ယုတ်နိမ့်ကုန်သည်၊ ပုရိသံ-လင်ဖြစ်သော ဗြာဟ္မဏယောကျ်ားကို၊ ကရိတ္တာ-ရှာမှီး၍၊ ပုရိသေနဝါ-ယောကျ်ားအားဖြင့်မူလည်း၊ ခတ္တိယာဝသေဋ္ဌာ, ဗြာဟ္မဏာ ဟီနာ။

အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ တံ-ကို၊ ကိံ မည္ဘသိ-နည်း၊ ဣဒမ-ဤလောကဌ၌၊ ဗြာဟ္မဏာ-ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏာ-ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်ကို၊ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပကရဏေ-အကြောင်းကြောင့်၊ (ပုဏ္ဏားတို့ မပြုထိုက်သောအမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်)၊ ခုရမုဏ္ဍာ-သင်ဝှန်းဖြင့် ဦးခေါင်းတုံးမှုကို၊ ကရိတ္တာ-ပြု၍၊ ဘဿပုဒ္ဓေန-ပြာထုပ်ဖြင့်၊ ဝဓိတ္တာ-ပုတ်ခတ်၍၊ [ဦးခေါင်းပေါ်၌ ပြာတွေ ထင်ပေါ်နေအောင် ပတ်ခတ်၍]၊ ရဋ္ဌာဝါ-တိုင်းပြည်မှသော်လည်းကောင်း၊ နဂရာဝါ-မြို့မှသော်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗာဇေယ္ယေ-နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။ သော-ထိုနှင်ထုတ်ခံရသော ပုဏ္ဏားသည်၊ ဗြာဟ္မဏေသု-တို့၌၊ အာသနံဝါ-မြတ်သော နေရာကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-မြတ်သောရေကိုလည်းကောင်း၊ လဘေထ အပိနု-ရနိုင်ရာသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသို့ရနိုင်ခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ။ (ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီ)၊ ဟေ၊ အသ-ထိုနှင်ထုတ်ခံရသော ပုဏ္ဏားကို၊ ဣတ္ထိယသု-ဗြာဟ္မဏာသတို့သမီးတို့၌၊ အာဝဠံဝါ-တားမြစ်ခြင်းသည်သော်လည်း၊ အသ အပိနု-ဖြစ်ရာသလော၊ အနာဝဠံဝါ-မတားမြစ်ခြင်းသည်သော်လည်း၊ အသ အပိနု-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အာဝဠံ-တားမြစ်ခြင်းသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာ၏။ (ဣတိ-ပြီ။)

တံ ကိံ မည္ဘသိ အမ္မဋ္ဌ၊ ဣဒမ-၌၊ ခတ္တိယာ-ခတ္တိယတို့သည်၊ ခတ္တိယံ-ခတ္တိယတစ်ယောက်ကို၊ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ-သော၊ ပကရဏေ-ကြောင့်၊ (ခတ္တိယတို့ မပြုထိုက်သော အမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်)၊ ခုရမုဏ္ဍာ-ကို၊ ကရိတ္တာ-၍၊ ဘဿပုဒ္ဓေန-ဖြင့်၊ ဝဓိတ္တာ-၍၊ ရဋ္ဌာဝါ-မှသော်လည်းကောင်း၊ နဂရာဝါ-မှသော်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗာဇေယ္ယေ-ကုန်ရာ၏။ သော-ထိုနှင်ထုတ်ခံရသော ခတ္တိယသည်၊ ဗြာဟ္မဏေသု-တို့၌၊ အာသနံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ လဘေထ အပိနု-သလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ လဘေထ-ပါ၏။ (ဣတိ-ပြီ)၊ ဟေ၊ အသ - ထိုနှင်ထုတ်ခံရသော ခတ္တိယကို၊ ဣတ္ထိယသု - ဗြာဟ္မဏာသတို့ သမီးတို့၌

အာဝဇ္ဇံဝါ-သည်သော်လည်း၊ အသ၊ အပိန္ဒ-လော၊ အာနာဝဇ္ဇံဝါ-သည်သော်လည်း၊ အသ၊ အပိန္ဒ-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အနာဝဇ္ဇံ-မတားမြစ်ခြင်းသည်၊ အသ-ဖြစ်ရာပါ၏။ (ဣတိ-ပြီ။)

၂၇၇။ အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ နံ-ထိုခတ္တိယကို၊ ခတ္တိယာ-တို့သည်၊ ခုရမုဏ္ဍံ ကရိတ္တာ ဘသပုဋ္ဌေန ဝဓိတ္တာ ရဏ္ဍာဝါ နဂရာဝါ, ယဒေဝ ပဗ္ဗာဇေန္တိ-အကြင်နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော နှင်ထုတ်ခံရခြင်းဖြင့်၊ ခတ္တိယော-ခတ္တိယသည်၊ ပရမဟီနတံ-(ခတ္တိယ) ထည်းဌ် အလွန်အောက်တန်းကျသူ၏ အဖြစ်သို့၊ ပတ္တော-ရောက်သည်၊ ဟောတိ-၏။ အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ ဣတိ ခေါ-ယျင်၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ ခတ္တိယော-သည်၊ ပရမဟီနတံ-သို့၊ ပတ္တော ဟောတိ၊ တဒါပိ-ထိုအခါ၌သော်မျှလည်း၊ ခတ္တိယာဝ-မင်းမျိုးတို့သည်သာလျှင်၊ သေဋ္ဌာ-မြတ်ကုန်၏။ ပြာဟ္မဏာ-ပုဏ္ဏားမျိုးတို့သည်၊ ဟီနာ-ယုတ်နိမ့်ကုန်၏။ အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ သနက္ခ်ိမာရေန-သနက္ခ်ိမာရမည်သော၊ ဗြဟ္မုနာ-ပိ-ဗြဟ္မာသည်လည်း၊ ဧသာ ဂါထာ-ဤဂါထာကို၊ ဘာသိတာ-ရွတ်ဆိုအပ်ပြီ၊ (ဂါ-နည်း၊) ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ၊ပေ၊ ဒေဝမာနုသေတိ-ခတ္တိယော ၊ပေ၊ ဒေဝမာနုသေယဟူ၍၊ (ဘာသိတာ-ရွတ်ဆိုအပ်ပြီ။)

ဂါထာနက်။ ။ဇနေတသ္မိံ-လူအပေါင်း၌၊ ဝါ-တွင်၊ ယေ-အကြင်လူတို့သည်၊ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော-အနွယ်ကို အားကိုးရာဟု ပြုကြကုန်၏။ (တေသု-အနွယ်ကို အားကိုးရာဟု ပြုကြကုန်သော ထိုလူတို့အတွင်၊) ခတ္တိယော-ခတ္တိယဇာတိရှိသူသည်၊ သေဋ္ဌော-အမြတ်ဆုံးတည်း၊ (ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော-ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သော-ထိုဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒေဝမာနုသေ-နတ်လူအပေါင်း၌၊ ဝါ-တွင်၊ သေဋ္ဌော-တည်း။

အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ သာ ဧသာ ဂါထာ-ထိုဂါထာကို၊ သနက္ခ်ိမာရေန-သော၊ ပြဟ္မုနာ-သည်၊ သုဂိတာ-ကောင်းစွာ သီဆိုအပ်ပြီ၊ နော ဒုဂ္ဂိတာ-မကောင်းသဖြင့် သီဆိုအပ်သည် မဟုတ်၊ [သူသီဆိုတာ အမှန်ဘဲ-ဟူလို။] သုဘာသိတာ-ကောင်းစွာ ရွတ်ဆိုအပ်ပြီ၊ နော ဒုဗ္ဘာဘာသိတာ-မကောင်းသဖြင့် ရွတ်ဆိုအစ်သည် မဟုတ်၊ အတ္ထသဠိတာ-စီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်၏။ နော အနတ္ထသဠိတာ-စီးပွားမဲ့နှင့် မစပ်ယှဉ်၊ မယာ-ငါဘုရားသည်၊ အနုမတာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ ဟိ-မှန်၏။ အဟမ္ပိ-ငါဘုရားသည်လည်း၊ ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ၊ပေ၊ ဒေဝမာနုသေတိ-ဒေဝမာနုသေယဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဒါမိ-ရွတ်ဆိုတော်မူ၏။။

ပဋ္ဌမော–ရှေးဦးစွာသော၊ ဘာဏဝါရော–ဘာဏဝါရတည်း။

ဝိဇ္ဇာစရဏကထာ

'၂၇။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တံ စရဏ်-ထိုစရဏဟူသည်၊ ကတမံ ပန-အဘာယ်ပါနည်း၊ သာစ ဝိဇ္ဇာ-ထိုဝိဇ္ဇာဟူသည်လည်း၊ ကတမာ-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ အမ္ဗဋ္ဌ - ၌၊ အနုတ္တရာယ - မိမိထက် လွန်နိုင်ထပ်သော တရား မရှိသော၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏာသမ္ပဒါယ-ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ [illegible]ကြောင့်၊ [နောက်၌ "ယတ္ထ, ဧတ္ထတို့ကို ထောက်၍ "၌" ဟု ပေးသည်။] တွံ-[illegible]သည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ အရဟသိ-ထိုက်တန်၏။ (သင်နဲ့ ငါ အဖက်တန်၏။) ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ တွံ-သည်၊ မံ-ကို၊ နံ အရဟသိ-မထိုက်တန်၊ (သင်နဲ့ ငါအဖက် မတန်။) ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဇာတိဝါဒေါဝါ-ဇာတိကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်း၊ နံ ဝုစ္စတိ-မပြောဆိုအပ်၊ ဂေါတ္တဝါဒေါဝါ-အနွယ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်း၊ နံ ဝုစ္စတိ-မပြောဆိုအပ်၊ မာနဝါဒေါဝါ-မာနကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်း၊ နံ ဝုစ္စတိ-အပ်၊ အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ ယတ္ထ-အကြင်ဝိဇ္ဇာစရဏာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌၊ အာဝါဟောဝါ-သတို့သမီးကို ဆောင်ယူခြင်းသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဝါ-ထင်ရှား၏။ ဝိဝါဟောဝါ-မင်္ဂလာအစီအရင်ခြင်း သတို့သမီးကို ပေးပို့ခြင်းသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-၏။ ဝါ-၏။ အာဝါဟဝိဝါဟောဝါ-သတို့သမီးကို ဆောင်ယူခြင်း၊ မင်္ဂလာအစီအရင်ခြင်း သတို့ သမီးကို ပေးပို့ခြင်းသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဧတ္ထ-ဤဝိဇ္ဇာစရဏာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌၊ တွံ-သည်၊ မံ-ကို၊ အရဟသိ-၏။ ဣတ္ထိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဧတံ-ဤသို့ပြောဆိုကြောင်း စကားကို၊ ဇာတိဝါဒေါ ဣတ္ထိဝိပိ - ဇာတ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဘဝါဃ။ ။"သမ္ဘဒ္ဒေ" ဟု ရှိရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရကောက်ရသောကြောင့် "ဝိဇ္ဇာစရဏ (နှင့်) ပြည့်စုံသူ"ဟု ပေး၍၊ "သမ္ဘဒါ" ဟု ရှိရာ၌ကား တရားကို အရကောက်ရသောကြောင့် "ဝိဇ္ဇာစရဏ (၏) ပြည့်စုံခြင်း" ဟု ပေးပါသည်၊ "ပြည့်စုံသော ဝိဇ္ဇာစရဏ" ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဇာတိဝါဒေါဝါ။ ။ဇာတ်-အနွယ်-မာနကို စွဲ၍ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး အဖက် မတန်ဟု ယူဆမှုသည် ဓမ္မပဒ ၊ ပဗ္ဗဇဝဂ်, ဝိဇ္ဇမျှောဝတ္ထု၌ ထင်ရှား၏။ ယခုခေတ်၌လည်း လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြုလိုသောအခါ မည်သည့်သတို့သားသည် မည်သည့်သတို့သမီးနှင့် ထိုက်တန်၏။ သို့မဟုတ် မထိုက်တန်၊ ဤသို့အမျိုးဇာတ်ကို စွဲ၍သော်လည်းကောင်း၊ အနွယ်ကို စွဲ၍သော်လည်းကောင်း၊ မာနကို စွဲ၍သော်လည်းကောင်း ပြောဆိုတတ်ကြ၏။ အမြတ်ဆုံး ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌ကား ထိုကဲ့သို့ ပြောဆိုမှုမျိုး မရှိပါ၊ မည်ပျလောက်ပင် ဇာတ်မြင့်စေကာမူ မည်မျှလောက်ပင် အနွယ်မြင့်စေကာမူ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး မယှဉ်ကတ်နိုင်ဟူ၍ မရှိပါ။ ဇာတ်ပြင့်သော, သို့မဟုတ် အနွယ်မြင့်သော ဝိဇ္ဇာစရဏာ[illegible]ရှုပ္ပဂ္ဂိုလ်သည် ဇာတိနိမ့်သော, သို့မဟုတ် အနွယ်နိမ့်သော ဝိဇ္ဇာစရဏာသမ္ဘန္ဓပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အတူတကွ [illegible]ပါသည်-ဟူလို။

စကားဟူ၍သော်လည်း၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ဂေါတ္တဝါဒေါ ဣတိ ပိတိ၀ါ-စကားဟူ၍သော်လည်း၊ ဝုစ္စတိ၊ မာနဝါဒေါ ဣတိ ပိတိ၀ါ-ဟူ၍သော်လည်း၊ ဝုစ္စတိ-၏။

အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ ယေကေစိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံကုန်သော အကြင် သူတို့သည်၊ [ဟိ အနက် မရှိ] ဇာတိဝါဒဝိနိစ္ဆာ၀ါ-ဇာတ်တို့ စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကား၌ စပ်ဖွဲ့ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဂေါတ္တ၀ါဒဝိနိစ္ဆာ၀ါ-အနွယ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကား၌ စပ်ဖွဲ့ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ မာနဝါဒဝိနိစ္ဆာ၀ါ-မာနကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကား၌ စပ်ဖွဲ့ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အာ၀ါဟ၀ိ၀ါဟ၀ိနိစ္ဆာ၀ါ-အာ၀ါဟ၀ိ၀ါဟ၌ စပ်ဖွဲ့ကုန်သည်သော်လည်းကော်င်း၊ (ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။) တေ-ထိုသူတို့သည်၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝိဇ္ဇာ စရဏသမ္ပဒါယ-ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းမှ၊ အာရကာ-ဝေးကုန်၏။ အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ ဇာတိ၀ါဒဝိနိစ္ဆဒ္ဓ-ဇာတ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကား၌ စပ်ဖွဲ့သည်၏။ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဘာ၀ပ္ပဓာန ကြို) ဂေါတ္တ၀ါဒဝိနိစ္ဆဒ္ဓ-အနွယ်ကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်းစကား၌ စပ်ဖွဲ့သည်၏။ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ မာနဝါဒဝိနိစ္ဆဒ္ဓ-မာနကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်း စကား၌ စပ်ဖွဲ့သည်၏။ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အာ၀ါဟ ၀ိ၀ါဟ၀ိနိစ္ဆဒ္ဓ - အာ၀ါဟ ၀ိ၀ါဟ၌ စပ်ဖွဲ့သည်၏။ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-ဝိဇ္ဇာ စရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ သဇ္ဇိတိရိယာ-မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-ဤသို့ ဝိနိ၌တော်မူပြီ။

၂၇၉။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တံ စရဏ-ထိုအမြတ်ဆုံး စရဏဟူသည်၊ ကတမံ ပန-အဘယ်ပါနည်း၊ သာ၀ ဝိဇ္ဇာ-ထိုအမြတ်ဆုံး ဝိဇ္ဇာ၀ဟူသည်လည်း၊ ကတမာ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ [ဤမှနောက်၌ "ဣဓ အမ္ဘဋ္ဌ တထာဂတော လော၀ကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" စသော စကား၊ရပ်ကို သာ၀ညေဖလသုတ် - ပဏီတတရ သာ၀ညေဖလကထာ၌လည်းကောင်း, စူဠသီလ မဇ္ဈိမသီလ မဟာသီလတို့ကို ဗြဟ္မ ဇာလသုတ် သီလအခန်း၌လည်းကောင်း, ဈာန် ၄ ပါး-ကို ဗြဟ္မဇာလသုတ် ဒီဃမ္ဗေ နိဗ္ဗာနဝါဒ အခန်း၌လည်းကောင်း၊ ဈာန် ၄ ပါး၏ ဥပမာနှင့် နာ၀ရံ ဣဟတ္ထတ္ထာယ တိုင်အောင်သော စကားကို သာ၀ညေဖလသုတ်၌လည်းကောင်း အနက်ရေးခဲ့ပါပြီ၊ ပါဠိမျှကို ပေယျာလ ဖော်၍ ဖတ်ပါစေ။] အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ တံ စရဏ-ထိုစရဏဟူသည်၊ ဣဓ-ဤသီလမှစ၍ ဈာန် ၄ ပါး-တိုင်အောင်သော အကျင့်တည်း ၊ပေ၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ သာ ဝိဇ္ဇာ-ထိုဝိဇ္ဇာဟူသည်၊ အယ်-ဤ ဝိပဿနာ ဉာဏ်မှ စ၍ အာသ၀ဝဋ္ဌယတိုင်အောင်သော ဉာဏ်တည်း၊ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ အယ် ဘိက္ခု-ဤရဟန်းကို၊ ဝိဇ္ဇာသမ္ပန္နော ဣတိ ပိ-ဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ စရဏသမ္ပန္နော ဣတိ ပိ-စရဏနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းဟူ၍လည်း၊ (ဝုစ္စတိ) ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော

ဣဒ္ဓိတိပိ-ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းဟူ၍လည်း၊ (ဝုစ္စတိ) အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာသမ္မဒါယ-ဤဝိဇ္ဇာ၏ ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မှလည်းကောင်း၊ ဣမာယ မဟာစရဏသမ္မဒါယ-ဤစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မှလည်း ကောင်း၊ ဥတ္တာရိတရာဝါ-သာ၍ လွန်ကဲသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပဏီတတရာဝါ-သာ၍ မွန်မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အညာ-အခြားသော၊ ဝိဇ္ဇာသမ္မဒါစ-ဝိဇ္ဇာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ စရဏသမ္မဒါစ-သည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ-မရှိတော့။

စတုအပါယမုခကထာ

၂၈၀။ အမ္ဗဋ္ဌ - ၌၊ အနုတ္တရာယ - သော၊ ဝါ - သော၊ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္မဒါယ-ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၏။ စတ္တာရိ-၄ ပါးကုန်သော၊ အပါယမုခါနိ-ကင်းကွာခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်၊ ဝါ-ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ရှိကုန်၏။ ကတမာနိ စတ္တာရိ-အဘယ် ၄ ပါးတို့နည်း၊ အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ ဣမ-ဤ လောကဌ၌ ဧကစ္စော-အချို့သော၊ သမဏောဝါ-သမဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ-ဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အနုတ္တရဲ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္မဒါ-ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းကိုပင်၊ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော-ကောင်းစွာ မရောက်နိုင်သည်၊ ဝါ-မမှီနိုင်သည်၊ (တစ်နည်း) အနသမ္ဘုဏမာနော-အားထုတ်ခြင်းဌာပင် မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍) ခါရိပိဓ-ရရေးပရိက္ခရာဝန်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ထမ်းပိုးကို၊ (တစ်နည်း) ခါရိပိဓ-ထမ်းပိုးဖြင့် ထမ်းဆောင်အပ်သော အထူးထူးအပြားပြား မှားသော ရသေ့ပရိက္ခရာကို၊ အာဒါယ-ထမ်းယူ၍၊ အရညာယတန်-တောအရပ်သို့၊ အဗ္ဗောဂါဟတိ-သက်ဝင်၏။ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြို၍ သက်ဝင်သနည်း၊ အဟ-ဂါသည်၊) ပဝတ္တဖလဘောဇနော-မိမိ မရောက်ခင် ဖြစ်နှင့်ပြီးသော သစ်သီးဟူသော အစာရှိသူသည်၊ ဝါ-အလိုလိုကြွေကျသော သစ်သီးဟူသော အစာရှိသူသည်၊ ဘဝိဿာမိ-ဖြစ်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြို၍၊ (အဗ္ဗောဂါဟတိ-သက်ဝင်၏။)

သော-ထိုသမဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ-ထိုဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အညေတ္တာ-စင်စစ်ဧကန် အမှန်အားဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္မန္ဒသော-ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်၊ ပရိစာရကောဘ-အလုပ်အကျွေးသည်၊ သမ္ဘဒ္ဓတိ-ကောင်းစွာ ဖြစ်၏။ အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ ဣဒ-ဤအလိုလို ကြွေကျသော သစ်သီးဟူသော အစာရှိသော ရသေ့၏ အဖြစ်သည်၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္မဒါယ-၏၊ ပဌမ-ရှေးဦးစွာသော၊ အပါယမုခ-ကင်းကွာခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ဝါ-ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ဘဝတိ-ဖြစ်၏။

အမ္ဘဋ္ဌ-၌၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးကား၊ ဣမ-၌၊ ဧကစ္စော-သော၊ သမဏောဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏောဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အနုတ္တရံ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣမ-သည် ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန်-ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော-ကောင်းစွာ မရောက်နိုင်သည်၊ ဝါ-မမြဲနိုင်သည်၊ (တစ်နည်း) အနဘိသမ္ဘုဏမာနော-အားထုတ်ခြင်းဌာပင် မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ) စေ-ဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ (ဣမ)၌ ပဝတ္တဖလဘောဇနတံ-ဤမိမိ မရောက်ခင် ဖြစ်နှင့်ပြီးသော သစ်သီးဟူသော အစာရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ဤအလိုလို ကြွေကျသော သစ်သီး ဟူသော အစာရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော-သည်၊ (တစ်နည်း) အနဘိသမ္ဘုဏမာနော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ-လည်းကောင်း၊ ကုဒါလပိဋ္ဌက-ပေါက် တူးနှင့် တောင်းကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ အရညဝန်-တောအုပ်သို့၊ အဇ္ဈောဂါဟတိ-၏။ (ကိ-နည်း၊ အဟ-သည်၊) ကန္ဓမူလဖလဘောဇနော-သစ်ဥ သစ်မြစ် သစ်သီး ဟူသော အစာရှိသူသည်၊ ဘဝိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (အဇ္ဈောဂါဟတိ-၏။) သော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အညဒတ္ထု-အားဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နသေဝ-၏ သာလျှင်၊ ပရိစာရကောဿ-သည်၊ သမ္ဘဇတိ-၏။ အမ္ဘဋ္ဌ-၌၊ ဣဒံ-ဤသစ်ဥ သစ်မြစ် သစ်သီးဟူသော အစာရှိသော ရသေ့၏ အဖြစ်သည်၊ အနုတ္တရာယ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဘဒါယ-၏။ ဒုတိယံ-သော၊ အပါယမုခံ-သည်၊ ဘဝတိ-၏။။

အမ္ဘဋ္ဌ-၌၊ ပုနစ-လည်း၊ အပရံ-ကား၊ ဣမ-၌၊ ဧကစ္စော သမဏောဝါ ပြာဟ္မဏောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဣမံ အနုတ္တရံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ဘဒံ အနဘိ သမ္ဘုဏမာနော (ဟုတ္တာစေဝ) ပဝတ္တဖလဘောဇနတံ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော (ဟုတ္တာစ)၊ ကန္ဓမူလဖလဘောဇနတံ-သစ်ဥ သစ်မြစ် သစ်သီးဟူသော အစာရှိ သူ၏အဖြစ်ကို၊ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ-လည်းကောင်း၊ ဂါမ သာမန္တဂါ-ရွာ၏ အနီးဌာသော်လည်းကောင်း၊ နိဂမသာမန္တဂါ-နိဂုံး၏ အနီးဌာသော် လည်းကောင်း၊ အဂျာဂါရဲ-မီးတင်းကုန်ရာကို၊ ဝါ-မီးပူဇော်ရာ တဲကို၊ ကရိတ္တာ-ပြု၍၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ ပရိစရရန္တော-ပြုစုလုပ်ကျွေးလျက်၊ အစ္ဆတိ-နေ၏။ သော အညဒတ္ထု ।ပေ। သမ္ဘဇတိ၊ အမ္ဘဋ္ဌ-၌၊ ဣဒံ-ဤမီးကို ပြုစုလုပ်ကျွေးလျက် နေသော ရသေ့၏ အဖြစ်သည်၊ အနုတ္တရာယ ।ပေ। အပါယမုခံ ဘဝတိ။

အမ္ဘဋ္ဌ-၌၊ ပုနစ-လည်း၊ အပရံ-ကား၊ ဣမ-၌၊ ဧကစ္စော သမ်ဏောဝါ-သည် သော်လည်းကောင်း ।ပေ। ဣမံ အဂ္ဂိပါရိစရိယံ-ဤမီးကို ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ အနဘိသမ္ဘုနမာနော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)စ-လည်းကောင်း၊ စတုမဟာပထေ-လမ်းဆုံ လမ်းမ လမ်း ၄ ခု၏ အနီး၌၊ စတုဒ္ဒါရဲ-၄ ခုသော တံခါးပေါက်ရှိသော၊ ဝါ-၄ ခုသော တံခါးမှန်ရှိသော၊ အဂါရဲ-အိမ်ကို၊ ဝါ-ဇရပ်ကို၊ ကရိတ္တာ-၍၊ အစ္ဆတိ-၏။ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ နေသနည်း၊) သမဏောဝါ - သမဏအမည်ရသူမူလည်း

ဖြစ်သော၊ ဗြာဟ္မဏောဝါ-သော၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စတူဟိ-၄ ဘက်ကုန်သော၊ ဣမာဟိ ဒိသာဟိ-ဤအရပ်တို့မှ၊ အာဂမိသေါ-လာလတံ့၊ အဟံ-သည်၊ တံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ယထာသဗ္ဗာ-သဗ္ဗာအားလျော်စွာ၊ ဝါ-သဗ္ဗာရှိသလောက်၊ ယထာဗလံ-အားအစွမ်းအား လျော်စွာ၊ ဝါ-အားအစွမ်းရှိသလောက်၊ ပဋိပူဇေသာမိ-အတုံ့ပြန်၍ ပူဇော်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ (အစ္ဆာတိ-၏။) သော အညဒတ္ထု ၊ပေ၊ သမ္မဒ္ဓတိ၊ အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ ဣဒံ-ဤလမ်း ၄ ခွဲ၌ ဇရပ်ဆောက်၍ နေသော ရသေ့၏ အဖြစ်သည်၊ အနုတ္တရာယ ၊ပေ၊ အပါယမုခံ ဘဝတိ၊ အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣဒမယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-၏။ ‘စတ္တာရိ-၄ ပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ အပါယမုခါနိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ကုန်၏။။

၂၈၁။ တံ ကိံ မညသိ အမ္မဋ္ဌ၊ သာစရိယကောဒ-ဆရာနှင့် တကွဖြစ်သော၊ တွံ-သည်၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣမယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌၊ သန္ဓိဿသိ အပိနု-ထင်ရှားသလော၊ (အထင်အရှား ပါဝင်သလော၊) ဣဒံ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသို့ထင်ရှားခြင်းသည်၊ (ဆရာနှင့်တကွဖြစ်သော အကျွန်ုပ်၏ ဤအနုတ္တရဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၌ ထင်ရှားခြင်းသည်၊) နော ဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ သာစရိယကော-သော၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ကောစ-အဘယ်သူတဲ့နည်း၊ (အဘယ်သူမို့လို့ အနုတ္တရဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၌ ထင်ရှားနိုင်ပါအံ့နည်း၊) အနုတ္တရာ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ-သည်၊ ကာစ-အဘယ်တရားတဲ့နည်း၊ (အဘယ်တရားမို့လို့ သာစရိယကဖြစ်သော အကျွန်ုပ်၌ ထင်ရှားနိုင်ပါအံ့နည်း၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ သာစရိယကောဒ-သော၊ အဟံ-သည်၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပဒါယ-မှ၊ အာဝရကာ-ဝေးပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီ။

တံ ကိံ မညသိ အမ္မဋ္ဌ-ဌ၊ သာစရိယကောဒ-သော၊ တွံ-သည်၊ အနုတ္တရဝိ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဣမမ် ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ-ကို၊ [ဣဒမ္ဘော့ဌ-ဌ “စေဝ” ကား ပိုဟန်တူသည်၊ ရှေ့၌ “ဣမမညေဝ” ဟု ရှိခဲ့သည်။] အနဘိသမ္ဘုဏမာနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ (တစ်နည်း) အနဘိသမ္ဘုဏမာနော-သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ အဟံ-သည်၊) ပဝတ္တ ဖလဘောဇနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဘဝိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ခါရိဝိမံ-ကို၊ (တစ်နည်း) ခါရိဝိဝိမံ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ အရညဝနံ-သို့၊ အဒ္ဓေဂဝါဟသိ အပိနု-သက်ဝင်နိုင်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသို့တောအုပ်သို့ သက်ဝင်နိုင်ခြင်းသည်၊ (အလိုလို ကြွေကျသော အသီးလျှင် အစာရှိသူဖြစ်အံ့ဟု ကြံ၍ ရသေ့ပရိက္ခရာဝန်တို့ဖြင့် ပြည့်သောထမ်းပိုးကို ယူပြီးလျှင် ဤတောအုပ်သို့ သက်ဝင်နိုင်ခြင်းသည်၊) နော ဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ။ (ဣတိ-

ဤသို့ဖြေပြီ)၊ [အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ကန္ဓမူလဖလဘောဇနအဖြစ်ကိုလည်း ကောင်း, အဝိပရိစာရကအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း, လမ်း ၄ ခွဲ၌ စရပ်ဆောက်၍ နေပုံကိုလည်းကောင်း မေးတော်မူသည်၊ ထိုဝါကျများ၌ အနက်ထူး မရှိပါ။]

အမွေ၌-၌၊ ဣတိ ခေါ်-ဤသို့လျှင်၊ သာစရိယကော-သော၊ တွံ-သည်၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ စေဝ-မှလည်း၊ ပရိဟီနော-ယုတ်လျော့ပြီ၊ အနုတ္တရာယ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-၏၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ယေ ဣမေ (ယာနိ ဣမာနိ) အပါယမုခါနိ-အကြင်ငရဲကွာခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ရှိကုန်၏။ သာစရိယကော တွံ, တတောစ-ထိုအပါယမုခတို့မှ လည်း၊ ပရိဟီနော-ပြီ။ [“ဣတိ ခေါ် အမွေ၌ ၊ပေ၊ ပရိဟီနော သာစရိယကော” ကား စတုအပါယမုခ၏ နိဂုံးဝါကျတည်း။]

အပရာဒေဿနကထာ

၂၈၂။ အမွေ၌-၌၊ တေ-သင်၏၊ အာစရိယေန-ဆရာဖြစ်သော၊ ပေါက္ခရသာတိနာ-သော၊ ဗြာဟ္မဏေန-သည်၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ အာပါယိကော (အာပါယိကေန)-အနုတ္တရဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၏ ကင်းကွာကြောင်း, ပျက်စီးကြောင်း၌ ယှဉ်သူသည်၊ (သမာနော-သမာနေန)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အပရိပူရမာနော (အပရိပူရမာနေန)-အာပါယိကကိုမျှ ပြည့်အောင် မဖြည့်နိုင်ပါဘဲလျက်၊ ဧသော ဝါစာ-ဤစကားကို၊ ဘာသိတာ-ပြောဆိုအပ်ပြီ၊ (ကတမာ ဝါစာ-အဘယ်စကားကို၊ ဘာသိတာ-နည်း၊) ဣဏ္ဍာ-ဆင်၏ လုံ့လပယောဂနှင့် တူသော လုံ့လပယောဂကို ထိုက်ကုန်သော၊ ကဏ္ဏာ-အမျိုးအားဖြင့် မည်းညစ်ကုန်သော၊ ဗန္ဓပါဒါ-ပစ္စာ-ဆွေတော် မျိုးတော် ဘိုးတော်ပြတ္တာမင်း၏ ခြေဖဝါး၏၊ သားစဉ်မြေးဆက်ဖြစ်ကုန်သော၊ မုဏ္ဍကာ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ဦးပြည်းကတုံးဖြစ်ကြကုန်သော၊ သမဏကာ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ရဟန်းတို့သည်၊ ကေစ-အဘယ်သူတို့နည်း၊ (ဘယ်လိုဟာတွေမို့ ဗြာဟ္မဏတွေနှင့် ဆွေးနွေးနိုင်မည်နည်း၊) တေဝိဇ္ဇာန်-ဝေဒ ၃ ပုံကို တတ်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာန်-တို့၏၊ သာကစ္ဆာ-အတူတကွ ပြောဆိုကြခြင်းသည်၊ (ဆွေးနွေးခြင်းသည်) ကာစ-အဘယ်နည်း၊ (ဘာလို့မို့ သမဏတို့က ဆွေးနွေးရာတွင် ပါဝင်နိုင်မှာနည်း၊) ဣတိ (ဧသော ဝါစာ-ကို၊ ဘာသိတာ-ဗြီ။) [“ကိုယ်က အပါယမုခကိုမျှ မဖြည့်နိုင်ဘဲလျက် သမဏတို့ကို ခ်ီမ်ချကြောင်း စကားကို ပြောသည်ဟု ချွတ်ယွင်းချက်ကို ပြတော်မူသည်။]

အမွေ၌-၌၊ တေ-သင်၏၊ အာစရိယကဿ-သော၊ ပေါက္ခရသာတိဿ-သော၊ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ ယာဝ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ဣဒံ အပရဒ္ဓဠ-ဤချွတ်ယွင်းချက်ကိုလည်း၊ ဝါ-ဤအပြစ်ကိုလည်း၊ ပဿ-ကြည့်စမ်းဦးလော၊ [နောက် လာမည့်

ချွတ်ယွင်းချက်ကို ရည်ရွယ်၍ "ဣဒံ အပရဒ္ဓဉ္စ" ဟု စသဒ္ဒါဖြင့်လည်းကောင်း, ရှေ့ချွတ်ယွင်းချက်ထက် သာလွန်သော်ကြောင့် "ယာဝ-အလွန်အက"ဟု လည်းကောင်း မိန့်တော်မူသည်။]

၂၈၃။ အမ္ဘဋ္ဌ-၌, ပေါ်ကွရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏောာ-သည်၊ ပသေနဒိသ-ပသေနဒိမည်သော၊ ကောသလသ-ကောသလတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ရညော-မင်း၏။ ဝါ-သည်၊ ဒတ္တိကံ-ပေးအပ်သော အစာကို၊ ဘုဥ္ဇတိ-စား၏။ တသ-ထိုသင့်ဆရာပုဏ္ဏားအား၊ ပသေနဒိ-သော၊ ကောသလော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ သမ္မခီ ဘာဝမ္ပိ-မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကိုသော်မှလည်း၊ နဒဒါတိ-မပေး၊ [မျက်နှာချင်းမဆိုင်-ဟူလို]၊ ယဒါပိ-အကြင်အခါ၌လည်း၊ တေန-ထိုသင့်ဆရာပုဏ္ဏားနှင့်၊ မန္တေတိ-တိုင်ပင်လို၏။ (တဒါပိ-ထိုအခါ၌သော်မှလည်း၊) တိရောဒုဿေန္တေန-တင်းတိမ် ကန့်လန့်ကာ၏ အတွင်းဖြင့်၊ မန္တေတိ-တိုင်ပင်၏။ အမ္ဘဋ္ဌ-၌၊ ယဿ-အကြင်မင်း၏။ ခမ္မိုက်-တရားနှင့် ယှဉ်သော၊ ပယာတ-ရှေးဦးစွာ စီမံအပ်ပြီးသော ဝါ-ဖြဏ္ဍစင်သော၊ ဘိက္ခု-ထမင်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှယျ-ခံယူဘြားအံ့၊ (စေ၁ဟိ)၊ ကထ-အဘာယကြောင့်၊ တသ-ထိုဗုဏ္ဏာအား၊ ပသေနဒိ ကောသလော, ရာဇာ-သည်၊ သမ္မခီဘာဝမ္ပိ-လည်း၊ နဒေယျ-မပေးရာအံ့နည်း။ (မပေးဘဲ နေအံ့နည်း။) ဘမ္ဘဋ္ဌ-၌ တော-သင်၏။ အာစရိယသ ပေါ်ကွရသာတိသ, ဗြာဟ္မဏသ-၏။ ယာဝ-သာလျှင်၊ ဣဒံ အပရဒ္ဓဉ္စ-ကိုလည်း၊ ပသ-ကြည့်စမ်းပါဦးလော။

ပုဗ္ဗဏ္ဏသိဘာဝါနုယောဂ ကထာ

[ရှေးရသေ့များလို ဖြစ်နိုင်ရဲ့လားဟု စစ်ဆေးမေးဖြန်းကြောင်း စကား။]

၂၈၄။ တံ-ကြီ မည်သိ အမ္ဘဋ္ဌ၊ ဣမ-ဤလောကဌ၌၊ ပသေနဒိ-သော၊ ကောသလော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဟတ္ထိဂီဝါယ-ဆင်၏ ပခုံး၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝါ-ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ အသယဝိဒ္ဒေ-မြင်းကျောက်ကုန်း၌၊ နိသိန္နော(ဟုတ္တာ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ရထူပတ္ထရေ-ရထားပေါ်ဝယ် ခင်းအပ်သော နေရာ၌၊ ဌိတော-တည်နေသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဥဂ္ဂေဟိ ဝါ-ထင်ရှားသော အမတ်တို့နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရာဇပြေဟိ ဝါ-အဘိသိက်မသွန်းအပ်သော မင်းသားတို့နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကိဠိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ မန္တွန်-ထင်ရှားသော အတိုင်အပင်ကို၊ (လျှို့ဝှက်စရာ မဟုတ်, အများကြားနိုင်သော အတိုင်အပင်ကို) မန္တေယျ-တိုင်ပင်ရာ၏။ သော-ထိုပသေနဒိ ကောသလမင်းသည်၊ တမှာ ပဒေသာ-ထိုအရပ်မှ၊ အပတ္တမ္ပ-ဖဲ့၍၊ ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ တိဋ္ဌေယျ-တည်ရာ၏။ အထ-မင်း၏ ဖဲသွားရာ ထိုအခါ၌၊ သုဒ္ဒါ ဝါ-သုဒ္ဒအမျိုးသားသည်သော်လည်းကောင်း၊

သုဒ္ဒါသောဝါ-သုဒ္ဒ၏ ကျွန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အာဂန္ဆေယျ-လာရာ၏။ (အာဂန္ဆ-လာပြီး၍)၊ တသ္မိ ပဒေသေ-ထိုအရပ်၌၊ ဌိတောဝ-တည်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ တဒေဝ မန္တန်-ထိုမင်းသည် တိုင်အပ်ပြီးသော အတိုင်အပင်ကိုပင်၊ မန္တေယျ-တိုင်ပင်ပြောဆိုရာ၏။

(တိ-နည်း၊) ဇဝမ္မိ-ဤသို့လည်း၊ ပသေနဒိ-သော၊ ကောသလော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ အာဟ-ပြောသွားပြီ၊ ဇဝမ္မိ-လည်း၊ ပသေနဒိ, ကောသလော, ရာဇာ, အာဟ-ပြီ၊ ဣသိတိုင်ပင်ပြောဆိုရာ၏။ သော-ထိုသုဒ္ဒအမျိုးသားသည်၊ ဝါ-ထိုသုဒ္ဒ၏ ကျွန်သည်၊ ရာဇာဏိတံဝါ-မင်းသည် ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုမူ လည်း၊ ဘဏတိ အပိနု-ပြောဆိုသည် မဟုတ်လော၊ ရာဇမန္တန်ဝါ-မင်း၏ အတိုင်အပင်ကိုမူလည်း၊ မန္တေတိ အပိနု-တိုင်ပင်ပြောဆိုသည် မဟုတ်လော၊ ဇေဋ္ဌာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော မင်း၏စကားကို ပြောကာမျှဖြင့်၊ ဝါ-မင်း၏ အတိုင်အပင်ကို တိုင်ပင်ကာမျှဖြင့်၊ သော-ထိုသုဒ္ဒ, သို့မဟုတ် သုဒ္ဒ၏ ကျွန်သည်၊ ရာဇာဝါ-မင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ရာဇမတ္တောဝါ - မင်းအမတ်သည်သော်လည်း ကောင်း၊ အသာ - ဖြစ်ရာသလော၊ ဣတိ - ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ("ရှင်ဘုရင်၏ စကားကို အတုလိုက်၍ ပြောရုံမျှဖြင့် ရှင်ဘုရင်ဖြစ်သလား" ဟု မေးတော်မူသည်၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤသို့ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်ခြင်းသည်၊ နော ဟိ-မသင့်ပါ၊ (ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီ။)

၂၈၅။ အမ္ဘဥ္ဇ-ဌ၊ ဇဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ တွံ-သင်သည်၊ [ဤကတ္တားအစဉ်ကို နောက် "ဘဝိယသိ" ကျမှ ရလိမ့်မည်။] ပြာဟတ္ထကာနံ-တို့၏။ ပုဗ္ဗကာ-ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော၊ မန္တာနံ-ဝေဒကျမ်းဂန်, မန္တန်တို့ကို၊ ကတ္တာရော-ပြုစီရင်တတ်ကုန်သော၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ပဝတ္တာရော-ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ ယေ တေ ဣက္ခသယော-အကြင်ရေသ့တို့သည်၊ အဟေသုံ-ဖြစ်ခဲ့ကုန်ပြီ၊ ယေသံ-ယင်းရှေး ရသေ့တို့၏။ သန္ဓကံ-ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ယေသံ-ယင်းရှေးရသေ့တို့သည်၊ ["ဂီတ" စသည်၌ စပ်၊ ယေသံ သန္ဓကမိဒံ, ယေဟိဝါ ဣကဒ် ဂီတန္တိ အတ္ထော-ပိမတိ, ဘေသဇ္ဇကွန္ဒကာ, ကေဏိယ ဇဋ္ဌိလဝတ္ထု။] ပေါရာဏ - ရှေးခဲ့ဖြစ်သော၊ ဂီတ-အသံနိမ့် အသံမြင့် ပြည့်စုံအောင် သီဆိုအပ်သော။ (ဂီတရွတ်သလို သီဆိုအပ်သော) ပဝတ္တာ-အခြားသူတို့အား ရွတ်ပြအပ်သော၊ ဝါ-အခြားသူတို့အား ပို့ချအပ်သော၊ သမိဟိတံ-ပေါင်းစုအပ်သော၊ ဣကဒ် မန္တပဒ-ဤမန္တန်ပုဒ်ကို၊ [အဋ္ဌကထာ၌ ဒုတိယန္တ ဖွင့်သောကြောင့် "အနုဂါယန္တိ" စသည်၌ စပ်ရသည်။] ဧတရဟိ-ယခု အခါ၌၊ ဝါ-ယခုလက်ထက်၌၊ ပြာဟတ္ထကာ-တို့သည်၊ တံ-ထိုမန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဂါယန္တိ-အတုလိုက်၍ သီဆိုကြကုန်၏။ တံ-ကို၊ အနုဘာသန္တိ-အတုလိုက်၍ ရွတ်ဆိုကြကုန်၏။ ဘာသိတံ-ရှေးရသေ့တို့ ရွတ်ဆိုအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဘာသန္တိ-ကုန်၏။ ဝါစိတံ-ရှေးရသေ့တို့ ပို့ချအပ်သော မန္တာနပုဒ်ကို၊ အနုဝါစေန္တိ-အတုလိုက်၍ ပို့ချကြကုန်၏။

သေယျထိဒံ-ထိုရှေးရသေ့တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အဋ္ဌကော-အဋ္ဌက ရသေ့လည်းကောင်း၊ ဝါမကော-လည်းကောင်း၊ ဝါမဒေဝေါ-လည်းကောင်း၊ ဝေဿာမိတ္တော-လည်းကောင်း၊ ယမတဂ္ဂိ-လည်းကောင်း၊ အဂီရသော-လည်း ကောင်း၊ ဘာရဒ္ဒါဇော-လည်းကောင်း၊ ဝါသေဋ္ဌော-လည်းကောင်း၊ ကဿပေါ-လည်းကောင်း၊ ဘဝု-ဘဝုရသေ့လည်းကောင်းတည်း၊ သာဓရိယကော-သော၊ အဟံ-ငါသည်၊ တေ မန္တေ-ထိုဝေဒ ကျမ်းဂန်, မန္တန်တို့ကို၊ အဓိယာမိ-သင်ယူ၏။ ဣတိ-ဤသို့မှတ်ထင်၏။ တာဝတာ-ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ရှေးရသေ့တို့ကဲ့သို့ သီဆိုရွတ်ပြ ပို့ချရုံမျှဖြင့်၊ တွဲ-သည်၊ ဣတိ ဝါ-ရသေ့သည်သော်လည်း၊ ဘဝိဿသိ-ဖြစ်လတ့ဲ့ ဣသိတ္တာယ-ရသေ့အကျိုးငှာ၊ ဝါ-ရသေ့ဖြစ်ဖို့ရာ၊ ပဋိပန္နောဝါ-ကျင့်နေ သူသည်သော်လည်း၊ ဘဝိဿသိ-ဖြစ်လတ့ဲ့၊ ဣတိ ဇတာ ဌာန-ဤအကြောင်းသည်၊ (ဣသိ, ဣသိဘာဝပဋိပန္နဖြစ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊) နိ ဝိဇ္ဇတိ-မရှိ။

၂၈၆။ တံ ကိ မည၊သိ အမ္ဗဋ္ဌ၊ တေ-သင်သည်၊ ဝုဒ္ဓါနံ-အရွယ်အားဖြင့် ကြီးရင့်ကုန်သော၊ မဟလ္လကာနံ-အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို, ယူတဟက်ကုန်သော၊ အာစရိယပါစရိယာနံ-ဆရာ, ဆရာ့ဆရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဘာသမာနာနံ-သမိုင်းအစဉ်, ရာဇဝင်ကို ပြောဆိုနိုင်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-ပုဏ္ဏားတို့၏၊ (သဒ္ဒိကာ-မှ၊) ကိန္တိ-လျှင်၊ သုတ-ကြားအပ်ဖူးသနည်း၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ ပုဗ္ဗကာ-ကုန်သော၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ကတ္တာရော-ကုန်သော၊ မန္တာနံ-တို့ကို၊ ပဝတ္တာရော-ကုန်သော၊ ယေ တေ ဣသယော-တို့သည်၊ အဟေသုံ-ကုန်ပြီ၊ ယေသံ-တို့၏၊ (သဒ္ဒကံ-သော၊) ယေသံ-တို့သည်၊ ပေါရာဏံ-သော၊ ဂီတံ-သော၊ ပဝုတ္တံ-သော၊ သမိဟိတံ-သော၊ ဣမံ မန္တပဒံ-ကို၊ ဇေတရဟိ-၌၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ တံ-ကို၊ အနုဂါယန္တိ-ကုန်၏။ တံ-ကို၊ အနုဘာသန္တိ-ကုန်၏။ ဘာသိတံ-ကို အနုဘာသန္တိ-ကုန်၏။ ဝါစိတံ-ကို၊ အနုဝါစေန္တိ-ကုန်၏။ သေယျထိဒံ-နည်း၊ အဋ္ဌကော-လည်း ကောင်း ၊ပေ၊ ဘဝု-လည်းကောင်းတည်း၊ ဇေတရဟိ-၌၊ သာဓရိယကော-သော၊ တွဲ သေယျထာပိ-သင်ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ တေ-ထိုရှေးရသေ့တို့သည်၊ သုနှာတာ-ကောင်းစွာ ရေချိုးပြီးကုန်သည်၊ သုဝိလိတ္တာ-ကောင်းစွာ နံ့သာလိမ်းကျံပြီးကုန်

တွဲ ဇေတရဟိ သာဓရိယကော။ ။ဇေတရဟိ-၌၊ သာဓရိယကော-သော၊ တွဲ-သည်၊ သုနှာတော-ကောင်းစွာ ရေချိုးပြီးသည်၊ သုဝိလိတ္တော-သည်၊ ကဗ္ပိတကေသမသ္မု-ရှိသည်၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာဘရဏော-ရှိသည်၊ ဩဒါတဝတ္ထဝသနော-ဝတ်သည်၊ ပဋ္ဌဟိ-ကုန်သော၊ ကာမဂုဏေဟိ-တို့နှင့်၊ ဝါ-တို့သည်၊ သမပ္ပိတော-သည်၊ သမဿိတော-သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ပရိစာရေသိ သေယျထာပိ-ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိုထိုဤ၌ လှည့်လည်စေသကဲ့သို့၊ ဝါ-ခံစားသကဲ့သို့၊ ဤသို့ ဥပမေယျ ပုဒ်များကို လိုက်စေ၍လည်း တစ်နည်း အနက်ပေးနိုင်ပါသည်၊ နောက်နောက် ဝါကျများ၌လည်း ဤအတိုင်း သိပါ. . . နောက်၌ "တံ ကိ မည၊သိ" မှ စ၍ ဘဝုတိုင်အောင် ပေယျာလ မြွှေပ်လိမ့်မည်။

သည်၊ ကပ္ပိတကေသမသူ-ပြုပြင်အပ်ပြီးသော ဆံမုတ်ဆိတ်ရှိကုန်သည်၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလဘာရဏာ-စွပ်အပ်ပြီးသော ပတ္တမြားနားဆောင်းဟူသော တန်ဆာရှိကုန်သည်၊ ဩဒါတဝတ္ထာဝသနာ-ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော အဝတ်ကို ဝတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍) ပဠူဟိ-၅ ပါးကုန်သော၊ ကာမဂုဏေဟိ-ကာမဂုဏ်တို့နှင့်၊ ဝါ-တို့သည်၊ သမပ္ပိတာ - ကောင်းစွာ သက်ရောက်အပ်ကုန်သည်၊ သမဒ္ဓိတာ - ကောင်းစွာ ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍) ပရိစာရေန္တိ-ကျွန်ဖြေတို့ကို ထိုထိုဤဤ လှည့်လည်စေကုန်၏။ ဝါ-ခံစားကုန်၏။ ကျွတိ-သို့၊ သုတံ-ကြားအပ်ဖူးသလော၊ (ကျွတ်-မူပြီ၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ကျဒံ-ဤသို့ကြားဖူးခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်ပါ၊ (ကျွတိ-ပြီ။)

၊ပေ၊ ဧတရဟိ သာစရိယကော-သော၊ တွံ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ တေ-တို့သည်၊ သုစိမံသူပသေနံ-သွန်းလောင်းထည့်ခတ်အပ်သော သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အသားရှိသော၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာ၌ကာသေခိယ, ပါဒုကဝဂ် (၄၃၂) ၌ ပြထားပြီ။] ဝိစိတကာဌေဂ်-စိစစ်ရွေးချယ်အပ်ပြီးသော မည်းနက်သော အရာဝတ္ထုရှိသော၊ ဝါ-မည်းနက်သော အရာဝတ္ထုကို စိစစ်ရွေးချယ်ပြီးဖြစ်သော၊ အနေကသူပ-များသော ဟင်းရည်ရှိသော၊ အနေကဗျဉ္ဇန်-များသော ဟင်းလျာရှိသော၊ သာလိန်-သလေးတို့၏။ ဩဒန-ထမင်းကို (တစ်နည်း) သာလိန် ဩဒန-သလေးထမင်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ-သုံးဆောင်ကြကုန်၏။ ကျွတိ-သို့၊ သုတံ-လော ၊ပေ၊ (ကျွတိ-ပြီ။)

၊ပေ၊ ဧတရဟိ ၊ပေ၊ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ တေ-ထို့သည်၊ ဝေဠကနတ ပဿာဟိ-ရစ်ပတ်ကြောင်းဖြစ်သော အဝတ်ပြား အဝတ်စည်းတို့ဖြင့် ညွှတ်စေအပ်ပြီးသော နံရိုးရှိကုန်သော၊ နာရီဟိ-မိန်းမတို့ဖြင့်၊ ပရိစာရေန္တိ-ကုန်၏။ ဝါ-ကုန်၏။ ကျွတိ သုတံ ၊ပေ၊ (ကျွတိ-ပြီ။)

၊ပေ၊ ဧတရဟိ-၌၊ သာစရိယကော-သော၊ တွံ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ တေ-တို့သည်၊ ကုတ္တာ၀ါဠေဟိ-ပြုပြင်အပ်ပြီးသော အမွေးရှိကုန်သော၊ (ဖြတ်သင့်ရာဌာနခ၌ ဖြတ်အပ်သော အမွေးရှိကုန်သော၊) ဝဠ၀ါရဏေဟိ-မြင်းမသည်ကပ်ယှဉ်အပ်သော ရထားတို့ဖြင့်၊ ဝါ-မြင်းရထားတို့ဖြင့်၊ ဒီဃာဟိ-ရှည်ကုန်သော၊ ပတောဒလဋ္ဌိဟိ-ထိုးဆွကြောင်း နှင်တံတို့ဖြင့်၊ ဝါဟနေ-မြင်းယာဉ်တို့ကို၊ ပိတု ဒေန္တာ-ထိုးဆွကြကုန်လျက်၊ ဝိပရိယယန္တိ-လှည့်လည်ကြကုန်၏။ ကျွတိ သုတံ-လော ၊ပေ၊ (ကျွတိ-ပြီ။)

၊ပေ၊ ဧတရဟိ-၌၊ သာစရိယကော-သော၊ တွံ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ တေ-တို့သည်၊ ဥက္ကိဏ္ဏပရိခါသု-မြေတို့ကို တူးကော်၍ အထက်သို့ ကျဲအပ်သော ကျွဲးရှိကုန်သော၊ သြတ္ထိတ္ထပလိယာသု - အောက်သို့ ချထားအပ်သော

တံခါးကျည် မင်းတုတ်ရှိကုန်သော၊ နဂရူပကာရိကာသု-မြို့ရိုးအခြေဝယ် စင်းလျှောကိုင်အပ်သော အက်တေရှိကုန်သော မြို့တို့၌၊ ဒီဃာသိဝုဟေတိ-ရှည်သော သံလျက် လက်နက်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ရှည်သော သံလျက် လက်နက် လက်စွဲကုန်သော၊ ပုရိသေဟိ-ယောကျ်ားတို့သည်၊ [ဓာတ်ကတ္တားပ]၊ ဝါ-တို့ကို၊ [ကာရိတ်ကံ]ရက္ခာပေန္တိ-စောင့်ရှောက်စေကြကုန်၏။ ဣဒေါ-ဤ ကျေးကျွန်ကား ဣတိ-ဤ ကဲ့သို့ ဟု ဣတိ-ပြီ။

အမ္ဗဋ္ဌ-၌ ဣတိ ခေါ-လျှင်၊ သာစရိယကော-သော၊ တွဲ-သည်၊ ဣတိ-ရသေ့သည်၊ နော (ဟောသိ)-မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤ ကဲ့သို့ဟု-ရသေ့အကျိုးငှာ၊ ဝါ-ရသေ့ဖြစ်ဖို့ရာ၊ ပဋိပန္နော-ကျင့်နေသူသည်လည်း၊ န (ဟောသိ)-မဟုတ်၊ အမ္ဗဋ္ဌ-၌၊ ယသ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မယိ-ငါဘုရား၌၊ ဝါ-ငါဘုရားအပေါ်၌၊ ကခ်ီဝါ-သဗ္ဗညူ ဟုတ်လေသလား၊ မဟုတ်လေသလားဟု ယုံမှားခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိမတိဝါ-တွေးတောခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ-၏။) သော-ထိုယုံမှားသံသယဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မံ-ငါဘုရားကို၊ ပဎေ္ဍန-ပြဿနာမေးခြင်းဖြင့်၊ (သောမေယျ-စင်ကြယ်စေရာ၏။ ဝါ-သုမိသင်ရှင်းလင်းစေရာ၏။) အဟံ-ငါဘုရားသည်၊ ဝေယျာကရဏေန-ပြဿနာကို ဖြေဆိုတော်မူခြင်းဖြင့်၊ သောဝေယောမိ-စင်ကြယ်စေအံ့၊ ဝါ-သုခိသင်ရှင်းလင်းစေအံ့။ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ [စာအုပ်တို့၌ "သောမိ ဿာမိ" ဟု ရှိ၏။ သုဓောတ်သည် ဒိဝါဒိဂဏ်းဖြစ်၍၊ ဤ၌ ကာရိတ်ဝင်မှ အဓိပ္ပာယ် ရသောကြောင့် "သောဝေယောမိ" ဟု ရှိရမည်။]

ဒွိလက္ခဏဒဿနကထာ

၂၈၇။ အထခေါ-မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝိဟာရာ-ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်မှ၊ နိက္ခမ-ထွက်တော်မူ၍၊ စက်မဲ-စက္ကြီသို့၊ အဗ္ဘဗ္ဗောသိ-ရှေးရှု တက်တော်မူပြီ၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါဝိ-သည်လည်း၊ ဝိဟာရာ-မှ၊ နိက္ခမ-၍၊ စက်မဲ-သို့၊ အဗ္ဘဗ္ဗောသိ-ရှေးရှုတက်ပြီ၊ ဝါ-လိုက်သွားပြီ၊ အထခေါ-စက္ကြီသို့သွားရာ ထိုအခါ၌၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ စက်မန္တံ-စက္ကြီကြွတော်မူသည်ကို၊ အနုစက်မမာနော-အတုလိုက်၍ စက္ကြီသွားလျက်၊ ဘဂဝတောတော-၏၊ ကာယေ-ကိုယ်တော်၌၊ ဒ္ဒတ္တိသ-၃၂ ပါးသော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ-ယောကျ်ားမြတ်တို့၏၊ အမှတ်အသားဖြစ်သော လက္ခဏာတော်တို့ကို၊ သမန္နေသိ-ကောင်းစွာ ရှာပြီ၊ (တစ်နည်း) သမန္နေသိ-ကောင်းစွာ ဆောင်ပြီ၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝတောတော-၏။ ကာယေ-၌၊ ဒ္ဒေ-၂ ပါးသော မဟာပုရိသလက္ခဏာတို့ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ ယေဘုယ္ယေန-မျှားသောအားဖြင့်၊ ဝါ-မျှားစွာ ကုန်သော၊ ဒ္ဒတ္တိသ-သော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ-တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ-မြင်ရပြီ

ကောသောဟိတေ-အအိမ်၏ အတွင်း၌ ထားအပ်သော၊ ဝါ-အအိမ်ဖြင့် ဖုံးအပ်သော၊ ဝတ္ထုဂုယေ စ - အဂ်ါဇာတ်တော်၌လည်းကောင်း၊ ပဟူတဇိဝှတာယ စ - ပြန့်ကျယ်သော လျှာတော် ရှိသည်၏အဖြစ်၌လည်းကောင်း၊ ဒွိသု-၂ ပါးကုန်သော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏေသု-တို့၌၊ ကခ်ံတိ-မြင်ခြင်းကို အလိုရှိ၏။ ဝိစိကိစ္ဆတိ-စူးစမ်းရှာဖွေရသည် ဖြစ်၍ ပင်ပန်း၏။ နာဓိမုစ္စတိ-သင်္ဘည္ဝုဟု မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ နှ သမ္ပသီဒတိ-မကြည်သည်ကိုနိုင်။

၂၈၈။ အထခေါ်-၌၊ (အမွေ့ဌ၏ လက္ခဏာတော်တို့ကိုရှာရာ ထိုအခါ၌) ဘဂဝတောေ-၏။ ဧတံ-ဤအကြောင်းတော်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) အမွေ့ဌော, အယံ မာဏဝေါ - သည်၊ ဒွေ - တို့ကို၊ ထပေတွာ - ၍၊ ယေဘုယ္ယေန - အားဖြင့်၊ ဒွတ္တိံသ-သော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ-တို့ကို၊ ပဿတိ-မြင်၏။ ကောသောဟိတေ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝတ္ထုဂုယေ-၌လည်းကောင်း၊ ပဟူတဇိဝှတာယ-၌လည်းကောင်း၊ ဒွိသု-နှ်သော၊ မဟာပုရိသလက္ခဏေသု-တို့၌၊ ကခ်ံတိ-၏။ ဝိစိကိစ္ဆတိ-၏။ နာဓိမုစ္စတိ-နိုင်၊ နှ သမ္ပသီဒတိ-နိုင်၊ ဣတိ (ဧတံ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊) အထခေါ်-အကြောင်းဖြစ်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ယထာ-အကြင်အခြင်း အရာအားဖြင့် (ဖန်ဆင်းအပ်သော်၊) အမွေ့ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝတောေ-၏။ ဣဒေ-၌၊ ကောသောဟိတံ-သော၊ ဝါ-သော၊ ဝတ္ထုဂုယ္ယံ-တို့၊ အဒ္ဒသ-မြင်နိုင်၏။ တထာရူပံ-ထိုသို့ မြင်နိုင်လောက်သော သဘောရှိသော၊ ဣဒ္ဓါဘိသခ်ါရံ-တန်ခိုးကို ပြုစီမံခြင်းကို၊ ဝါ-ပြုစီမံအပ်သော တန်ခိုးကို၊ အဘိသခ်ါသိ-ပြုစီမံတော်မူပြီ။

အထခေါ်-ဝတ္ထုဂုယ္ယကို ပြတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဇိဝှံ-လျှာတော်ကို၊ နိန္နာမေတွာ-ထုတ်ဖော်ညွှတ်စေတော်မူပြီးလျှင်၊ ဥဘောပိ-၂ ဖက်လုံး လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကဏ္ဏသောတာနိ-နားတွင်းတော်တို့ကို (နားကလောင်တို့ကို) အနုမသိ-အဖန်ဖန် သုံးသပ်တော်မူပြီ၊ ပဋိမသိ-ရှေးရှသုံးသပ်တော်မူပြီ၊ ဥဘောပိ-နှ်သော၊ နာသိကသောတာနိ-နားခေါင်းပေါက်တော်တို့ကို၊ အနုမသိ-ပြီ၊ ပဋိမသိ-ပြီ၊ ကေဝလမ္ပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ နလာဋမဏ္ဍလံ-နဖူး အဝန်းအစိုင်းကို၊ ဝါ-နဖူးပြင်ကို၊ ဇိဝှာယ-ဖြင့်၊ ဆာဒေသိ-ဖုံးလွှမ်းတော်မူပြီ။

အထခေါ်-ဝတ္ထုဂုယ္ယနှင့် လျှာတော်ကိုမြင်ရာ ထိုအခါ၌၊ အမွေ့ဌသ-သော၊ မာဏဝသ-၏။ ဧတံ-ဤအသိဉာဏ်သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) သမဏောဂေါတမော-သည်၊ ပရိပုဏ္ဏေဟိ-ပြည့်စုံကုန်သော၊ နော အပရိပုဏ္ဏေဟိ-မပြည့်မစုံ မဟုတ်ကုန်သော၊ ဒွတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ-၃၂ ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏၊ အမှတ်အသားဖြစ်သော လက္ခဏာတော်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတောေ-ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ - ဤသို့ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပြီ၊ (ဣတိ-ဤသို့သိပြီးနှ၍) ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊

အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဟန္ဒ-စကားကိုဖြတ်, လက်စသတ်၍၊ မယ်-အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဂဆာမ-ပြန်ပါကုန်အံ့၊ မယ်-တို့သည်၊ ဗဟုကိစ္စာ-များသော ပြုသင့်ပြုဖွယ် အသွယ်သွယ်သောကိစ္စရှိပါကုန်၏။ ဗဟုကရ ဏီယာ-များသော ဧကန်ပြုရမည့်အလုပ် ရှိပါကုန်၏။ ဣဂ္ဂတိ-သို့၊ (အဝေါစ) အမ္မဌ-ဌ၊ တွဲ-သည်၊ ဣဂ္ဂါဒိနိ-ယခုအခါ၌၊ ယသ-အကြင် ပြန်သွားခြင်း၏။ ကာလ-အချိန် အခါကို၊ မညသိ-သိ၏။ (တဿ-ထိုပြန်သွားခြင်း၏။ ကာလ-အချိန်အခါကို၊ တွေ မေ-သင်ကိုယ်တိုင်သာ၊ ဇာနာဟိ-သိပေတော့၊ တစ်နည်း, ကရောဟိ-ပြုပေ တော့၊) ဣဂ္ဂတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီး၊ အထခေါ-မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အမ္မဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဝဇ္ဇဝါရထ-မြင်းမသည် ကပ်ယှဉ်အပ်သောရထားကို၊ အာရုယ-တက်စီး၍၊ ပက္ကမိ-ဖဲသွားပြီ။

၂၈၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန-အမ္မဌ၏ပြန်လာရာ ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရ သာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်-ဥက္ကဋ္ဌာယ-ဥက္ကဋ္ဌာဖြို့မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ မဟတာ-များစွာသော၊ ဗြာဟ္မဏဂဏေန-ပုဏ္ဏားအပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ အမ္မဌ-သော၊ မာဏဝံယေဝ-လုလင်ကိုပင်၊ ပဋိမာနေန္တော-မြော်လင့်လျက်, သဂေ-မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာရာမေ-အာရာမ၌၊ နိသိန္နော ဝိဟရတိ-နေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ အထခေါ-ပြန်သွားရာ ထိုအခါ၌၊ အမ္မဌော-**သော်** မာဏဝေါ-သည်၊ ယေန-အကြင်အရပ်၌၊ သဂေါ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာရာမော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-မိမိအာရာမ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့, ပါယာသိ-သွားပြီ၊ ယာဝတိကာ-အကြင်မျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော မြေအရပ်သည်၊ ယာနသယ-၏။ ဘူမိ-သွား၍ဖြစ်လောက်ရာ အရပ် တည်း၊ (တာဝ တိဏ်-ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်တိုင်အောင်၊) ယာနေန-ဖြင့်၊ ဂန္တွာ-သွားပြီး ၍၊ ယာနာ-မှ၊ ပစ္စောရောဟိတွာ-ဆင်း၍၊ ပတ္တိကောဝ-ခြေဖြင့် သွားသည်သာလျှင်၊ ဝါ-ခြေကျင်သွားသည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ-၍)၊ ယေန-၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားရှိရာ ထိုအရပ်သို့, ဥပသင်္ကမိ-ပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-ပြီး၍၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ-ရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသောအရပ်အဖြာ၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်နေပြီ။

ယာဝတိကာ ယာနသယ ဘူမိ။ ။"ဤပါဠိသည် ဘုရားကျောင်းတော်သို့သွားရာ အခါ၌သာ သုံးစွဲလေ့ရှိသော ပါဠိ" ဟု ထင်နေတတ်၏။ ဤနေရာ၌ မိမိအာရာမ်သို့ဝင်ရာဝယ် သုံးစွဲထားသည်ကို သတိပြုပါ၊ ထို့ကြောင့် အရှိအသေပေးခြင်း မဟုတ်ဘဲ တဲခါပေါက် စသည် က ယဉ်ဖြင့်သွား၍ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ခြေကျင်သွားခြင်းဖြစ်သည်" ဟု နေရာတိုင်း၌ မှတ်ပါ။

၂၉၀။ ကောမန္ဒ်-၌၊ နိသိန်း-သော၊ အမွှဋ္ဌ-သော၊ မာဏဝ-ကို၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) တာတ အမွဋ္ဌ-အမောင် အမွဋ္ဌ၊ ကစ္စိ-အသို့နည်း၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ထိုအရှင်ဂေါတမကို၊ အဒ္ဒသ-တွေ့မြင်ခဲ့ရလော၊ ဣတိ (ဧတံ အဝေါစ)၊ ဘော-အရှင်ဆရာ၊ မယံ-အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ အဒ္ဒသာမ-တွေ့မြင်ခဲ့ရပါကုန်၏။ ဣတိ ပြောပြီ၊ တာတ အမွဋ္ဌ-ဌ၊ ကစ္စိ-နည်း၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏။ တထာ-ထိုကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သန္တံယေဝ-ထင်ရှားရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ-ကျော်စောသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော - ပျံ့နှံ့၍ တက်သလော၊ အညထာ - ကျော်စောတိုင်းသောအခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နော (ဟောတိ)-မဟုတ်ဘဲရှိပါ၏လော၊ ကစ္စိ-နည်း၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ တာဒိသော - ထိုကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုအပ်သူသည်၊ (ဟောတိ - ဖြစ်သလော၊) အညာဒိသော - ကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုအပ်သူသည်၊ နော (ဟောတိ)-မဖြစ်ဘဲ ရှိပါ၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ။

ဘော-အရှင်ဆရာ၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏။ တထာ-အားဖြင့်၊ သန္တံယေဝ-သာလျှင်၊ သဒ္ဒေါ-သည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ပါပြီ၊ အညထာ-အားဖြင့်၊ နော (အဗ္ဘုဂ္ဂတော)-ပျံ့နှံ့၍တက်သည် မဟုတ်ပါ။ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ တာဒိသောဝ-ထိုကျော်စောတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုအပ်သူသည်သာ၊ (ဟောတိ-ဟုတ်ပါ၏။) အညာဒိသော-သည်၊ နော (ဟောတိ)-မဟုတ်ပါ။ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ပရိပုဏ္ဏောဟိ-နိသော၊ နော အပရိပုဏ္ဏောဟိ-နိသော၊ ဒွတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏောဟိစ-တို့နှင့်လည်း၊ သမန္နာဂတော - ပြည့်စုံပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့

အဒ္ဒသမှ။ ။အမေးဝါကျ၌ "အဒ္ဒသ" ဝယ် "ဒိသဓာတ်+အဒ္ဓတနီ ဩဒိဘာတ်၊ ကွဓိဓာတုဖြင့် (ဩ) ကို (အ) မြဲ၊ ၈သည်ဖြင့် ရုပ်ပြီးပုံကို ရှုပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ, ဒီသသ ၊ပေ၊ ၁ကွာဝါသုတ်၌ ပြထားပြီ၊ ဤ "အဒ္ဒသ" ပုဒ်ကို နည်းမီမှီ၍ အဖြေဝါကျ၌လည်း အဒ္ဓတနီ (သို့မဟုတ်) ဟိယ္ယတ္တနီ မှာဝိဘတ်, ရသယြမြ၍ "အဒ္ဒသမှ-တွေ့မြင်ခဲ့ရပါကုန်ပြီ" ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိသင့်ပါသည်။

အဒ္ဒသာမ။ ။ဒိသဓာတ်+ဝတ္တမာန် (မ) ဝိဘတ်၊ သုတ်ကြီးဖြင့် ဒိသဓာတ်ကို "အဒ္ဒသ" မြဲ, အကာရော ၊ပေ၊ ဓိသေသုတ်ဖြင့် ဒီဃပြု၍ "အဒ္ဒသာမ" ဟု ရှိနိုင်ပုံကိုလည်း မောဂ္ဂလ္လာန်, ၅-ကဏ္ဍာ, ၁၂၄ သုတ် နိသယယဉ် ကျေးဇူးရှင် အဘယာရာမဆရာတော် ပြတော်မူ၏။ ဤနေရာ၌ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဝတ္တမာန် ၄ မျိုးတွင် တံကာလာပေက္ခ ဝတ္တမာန် ဟု ကြိုရပေလိမ့်မည်၊ [ယခုစာအုပ်များ၌ကား သဠ် ဒွေဘော်မပါဘဲ "အဒ္ဒသ်ာမ" ဟု တွေ့ရ၏။]

ပြောပြီ။ တာတ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ တေ-သင်၏။ သမဏေန ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ကောစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကထာသလ္လာပေါ-ရှေးဦးစွာ ပြောဆို အပ်သောစကား, အတုံ့ပြန်၍ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်၊ ဝါ-စကားစမြည်, ပြန်လည်ပြောဆိုခြင်းသည်၊ အဟု-ဖြစ်ခဲ့သလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ ဘော-ရာ၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏၊ သမဏေန ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ကောစိဒေဝ-သော၊ ကထာသလ္လာပေါ-သည်- ဝါ-သည်၊ အဟု-ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ [ကထာ-စ၍ပြောခြင်းကို "စကားစမြည်" ဟုလည်းကောင်း, သလ္လာပ-ပြန်၍ပြောခြင်းကို "ပြန်လည်ပြောခြင်း" ဟုလည်းကောင်း ဆိုလိုသည်။]

တာတ အမ္ဘဋ္ဌ-ဌ၊ ယထာ ကထံ ပန-အဘာယသို့လျှင်၊ တေ-၏။ သမဏေန ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ကောစိဒေဝ-သော၊ ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ အဟု-ဖြစ်ခဲ့သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ [ကထံ-လျှင်၊ သမဏေန ၊ပေ၊ အဟု-သနည်း ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (ပြောပြအပ်သော်၊) သော (ကထာ သလ္လာပေါ) ဉာတုံ သက္ကာ၊ တထာ မေ အာစိက္ခာဟိ" ဟုလည်း ပေးပါ။] အထခေါ-မေးရာထိုအခါ၌၊ အမ္ဘဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ယာဝတကောဟ-အကြင်မျှ အတိုင်.အရှည်ရှိသော၊ ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသောစကားကို၊ ပေါက္ခရသာတိသ-သော၊ ဗြာဟ္မဏာသ-ကား၊ အာရောစေသိ-ပြောပြပြီ။

၂၉၁။ ဒေ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောပြအပ်သော်၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မ ဏော-သည်၊ အမ္ဘဋ္ဌ မာဏဝံ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ပဏ္ဍိတက-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ပညာရှိဖြစ်သော၊ ရေ-ဟဲ့ အကောင်! အဟောဝတ-အုံ့ဩလောက်ပါပေစွ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဗဟုသုတက-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာ သော ဗဟုသုတရှိသော၊ ရေ-ကောင်! အဟောဝတ-စွ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ တေဝိဇ္ဇက-စက်ဆုပ်အပ်စွာ စုတ်ချာသော ဝေဒ ၃ ပုံကိုတတ်သော၊ ရေ-ကောင်! အဟော ဝတ-စွ၊ ဘော - အမောင်တို့၊ ကိရ - စင်စစ်၊ ဧဝရူပေန - ဤသို့သဘောရှိသော၊ အတ္ထစရကေန-ဆရာ၏ စီးပွားကို ပြုကျင့်တတ်သော တပည့်ကြောင့်၊ (တစ်နည်း) အတ္ထစရကေန-ဆရာ၏ စီးပွားကို ပြုကျင့်တတ်သော တပည့်သည်၊ (သန္ဓေန-ရှိလတ်သော်၊) ပုရိသော-ဆရာဖြစ်သော ယောကျ်ားသည်၊ ကာယသ-ခန္ဓာ ကိုယ်၏၊ ဘေဒါ-ပျက်ခြင်း ဟူသော၊ မရဏာ-သေခြင်းမှ၊ ပရ-နောက်၌၊ အပါယ-သုဒၜ၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှကင်းသော၊ ဒုဂ္ဂတိ-ဒုက္ခအပေါင်း၏ လည်းလျောင်း ရာဖြစ်သော၊ ဝိနိ ပါတံ-ကင်းသောအလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ကျေရောက်ရာဖြစ်သော၊ နိရယံ-သို့၊ ဥပပဇ္ဇေယျ-ကပ်ရောက်ရာ၏။

အမ္ဘဋ္ဌ-၅၊ တွဲ-သည်၊ ဃဒေ၀ (ယံ + ဧ၀)-အကြင်စကားမျိုးကိုသာလျှင်၊ တံ ဘ၀န္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဧ၀ံ-ဤသို့၊ အာသဇ္ဇ အာသဇ္ဇ-ထိခိုက်၍ ထိခိုက်၍၊ အ၀စာသိ-ပြောခဲ့ပြီ၊ အထခေါ-ထိုသို့ပြောရာ အခါ၌၊ သော ဘ၀ ဂေါတမော-သည်၊ (တဒေ၀-ထိုစကားမျိုးကိုပင်၊) အမေ့ပိ-ငါတို့ကိုလည်း၊ ဧ၀ံ-သို့၊ ဥပနေယျ ဥပနေယျ-ကပ်ဆောင်၍ ကပ်ဆောင်၍၊ အ၀စ-ပြောပြီ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ပတ္တိ-တဂ-သော၊ ရေ-ကောင်း၊ အဟော ၀တ-စွ ၊ပေ၊ နိရ၀ယ-သို့၊ ဥပပဇ္ဇေယျ-၏။ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ (ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီး၍)၊ ကုပိတောဒ-စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တ မနော-မိမိစိတ် မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အမ္ဘဋ္ဌ-သော၊ မာဏ၀ံ-ကို၊ ပဒသာယေ-ခြေခြင့်သာလျှင်၊ ပ၀တ္တေသိ-လိမ့်စေပြီ၊ ဝါ-လိမ့်၍ လိမ့်၍သွားအောင် ကန်ပြီ၊ စ-ဆက်ဦးအံ့၊ တာ၀ဒေ၀-ထိုခဏ၌ပင်၊ ဘဂ၀န္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-သွားခြင်းငှာ၊ ဣဿ္ဌာတိ-အလိုရှိ၏။

ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓုပ္ပသက်မနကထာ

၂၉၂။ အထခေါ-သွားလိုရာ ထိုအခါ၌၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ-ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အ၀ေါစုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး) ဘော-အရှင်၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ သမဏ ဂေါတမ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ငှာ၊ အတိ၀ိကာလော-အလွန် အချိန် မရှိတော့ပါ။ ဝါ-အလွန်နဲ မိုးချုပ်ပါပြီ၊ သွေ-နက်ဖန်၌၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ (သွားလိုသော ဆန္ဒပြင်းပြနေရာ ယခုအခါ၌)၊ ဘ၀ ပေါက္ခရသာတိ-အရှင်ပေါက္ခရသာတိသည်၊ သမဏ ဂေါတမ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိယတိ-သွားရပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊ အထခေါ-ပြောကြရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏာ-သည်၊ သဂေ-မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ နိ၀ေသနေ-အိမ်၌၊ ပဏ္ဍိတံ-မွန်မြတ်သော၊ ခဝိဒနီယံ-ခဲဖွယ်ကိုလည်း ကောင်း၊ ဘောဇနီယံ-ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပညိယာဒါ၀ေတွာ-စီရင်စေပြီး၍၊ ယာနေ-ယာဉ်၌၊ အာရောပေတွာ-တင်ပြီး၍၊ ဥက္ကာသု-မီးရှူးတိုင်တို့ကို၊ ဓာရိယ မာနာသု-ညှိထွန်းဆောင်ပြအပ်ကုန်ကလတ်သော်၊ ဝါ-ညှိထွန်းဆောင်ပြအပ်ကုန်စဉ်၊ ဥက္ကဋ္ဌာ-ဥက္ကဋ္ဌမြို့မှ၊ နိယ္ယာသိ-ထွက်ပြီ၊ (နိယ္ယာယိတွာ-ထွက်ပြီး၍)၊ ယေန-၌၊ ဣဿ္ဌာနဂ်လ၀နသဏ္ဍော-ဣဿ္ဌာနဂ်လ၀တောအုပ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-ထိုဣဿ္ဌာ နဂ်လ၀တောအုပ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ပါယာသိ-သွားပြီ၊ ယာ၀တိကာ-သည်၊ ယာနသ-၏ ၊ပေ၊ ပတ္တိကောဝ-သာ၊ ဝါ-သာ၊ (ဟုတ္တာ၊) ယေန-၌၊ ဘဂ၀ါ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ပြီ၊ ဥပ သင်္ကမိတွာ-၍၊ ဘဂ၀တာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ သမ္မောဒိ-ခမနီယ၊ စသည်သဘော၊ မေးမြန်းပြောလျက်، ရောနှောမိလေပြီ၊ သမ္မောဒနီယ-ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေ

တတ်သော၊ (တစ်နည်း) သမ္မောဒနီယ-ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော၊ သာရဏီယ-အဆက်မပြတ် ဖြစ်ဧထိုက်သော၊ ဝါ-မပြတ်မလပ် အမှတ်ရထိုက်သော၊ ကထ-စကားကို၊ ဝီတိသာရေတ္တာ-ပြီးဆုံစေပြီး၍၊ ဧကမန္တံ-၌၊ နိသီဒိ-ပြီ။

၂၉၃။ ဧကမန္တံ-၌၊ နိသိန္နော-သော၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဝဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိ၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ အမှာကံ-အကျွန်ုပ်တို့၏။ အန္တေဝါသီ-အနီးနေတပည်ဖြစ်သော၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော၊ မာဏဝေါ-သည်၊ ဣမ-ဤအရပ်သို့၊ အာဂမ နုခေါ-လာပါ၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ တေ-သင်၏။ အန္တေဝါသီ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ ဣဓ, အာဂမာ-လာပြီ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တေ-အရှင်၏။ အမ္ဗဋ္ဌေန မာဏဝေန သဒ္ဓိ ကောစိဒေဝ, ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ အဟု-ဖြစ်ပါသလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ-ဣဏ္ဏား၊ မေ-၏။ အမ္ဗဋ္ဌေန မာဏဝေန သဒ္ဓိ ကောစိဒေဝ, ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ အဟု-ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ယထာကထံ-လျှင်၊ တေ-အရှင်၏။ အမ္ဗဋ္ဌေန မာဏဝေန သဒ္ဓိ ကောစိဒေဝ, ကထာသလ္လာပေါ-သည်၊ အဟု-ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထခေါ-လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဝါ ယာဝတကော အဟောသိ အမ္ဗဋ္ဌေန မာဏဝေန သဒ္ဓိ ကထာသလ္လာပေါ၊ တံ သဗ္ဗံ ဗြာဟ္မဏဿ ပေါက္ခရသာတိဿ အာရောစေသိ၊ စဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဝဝန္တံ တေဘဝေါစ (ကိ၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ အမ္ဗဋ္ဌော-သော မာဏဝေါ-သည်၊ ဗာလော-မိုက်လှပါ၏။ ဘဝ ဂေါတမော-သည်၊ အမ္ဗဋ္ဌဿ-သော၊ မာဏဝဿ-အား၊ ခမတု-သည်းခံတော်မူပါ။ ဣတိ-ပြီ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ အမ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ, သုခီ-ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေသတည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားဏ၏ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်၌ ၃၂ ပါးသော မဟာပုရိသလက္ခဏာတော်တို့ကို ရှာပုံ, လက္ခဏာတော် ၂ ပါး၌ ယုံမှားသံသယဖြစ်ပုံ, ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက အဂါဇာတ်တော်ကို တန်ခိုးဖြင့် ဖန်ဆင်းပြတော်မူပုံ, လျှာတော်ကို ထုတ်၍ ပြတော်မူပုံ, ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားက ၃၂ ပါးသော မဟာပုရိသလက္ခဏာတော်နှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်ပုံကို သိပါ၊ ဤပါကျမှုးသ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

၂၉၆။ (ဣတိ-ဤသို့ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပြီး၍) ဘဝဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ၊) ဘဝ ဂေါတမော-သည်၊ အဇ္ဇတနာ့ယ-ယနေ့၌ဖြစ်သော ကောင်းမှု, ပိတိပါမောဇ္ဇအကျိုးဌာ၊ ဝါ-ယနေ့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းဌာ၊ ဘိက္ခုသံယေန-ရဟန်း အပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ မေ-အကျွန်ုပ်၏။ ဘတ္တံ-ဆွမ်းကို၊ အဓိဝါသေတု-ကိုယ်တော်

အထက်၌ သက်ဝင်တည်နေစေတော်မူပါ၊ ဝါ-လက်ခံတော်မူပါ။ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဝဝါ-သည်၊ တုဏ္ဏီဘာဝေန-ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ အဓိဝါသေသိ-ကိုယ်တော့် အထက်၌ သက်ဝင်တည်နေစေတော်မူပြီ၊ ဝါ-ပြီ။

၂၉၇။ အထခေါ်-လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဝဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏။ အဓိဝါသနံ-လက်ခံတော်မူခြင်းကို၊ ဝိဒိတ္တာ-သိ၍၊ ဘဝဝတော-အား၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ အာရောစေသိ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိ'၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ကာလော-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးချိန် တန်ပါပြီ၊ ဘတ္တံ-ဆွမ်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပါပြီ၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထ-လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဝဝါ-သည်၊ ပုဗ္ဗဏှသမယေ-နံနက်အခါ၌၊ နိဝါသေတ္တာ-သင်းပိုင်ကို ပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူပြီး၍၊ ပတ္တစီဝရံ-သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ-ယူတော်မူ၍၊ ဘိက္ခူသံယေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ယေန-၌၊ ပေါက္ခရသာတိသေ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသေ-၏။ နိဝေသနံ-အိမ်သည်၊ (အတ္တိ'၊) တေန-ထိုပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏား၏ အိမ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ကြွတော်မူပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-ကြွတော်မူပြီး၍၊ ပညတ္တေ-ခင်းထားအပ်သော၊ အာသနေ-နေရာ၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်တော်မူပြီ၊ အထခေါ်-ထိုတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဝဝန္တံ-ကို၊ ပဏီတေန-မွန်မြတ်သော၊ ခါဒနီယေန-ခဲဖွယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယေန-ဘောဇဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဟတ္ထာ-ဓိမိမိလက်ဖြင့်၊ သန္တပ္ပေသိ-ကောင်းစွာ ဝင်းတိမ် ရောင်ရဲစေပြီ၊ သမ္မဝါရေသိ-ကောင်းစွာ တော်ပြီဟု ပယ်မြစ်စေပြီ၊ မာဏဝကာဝိ-လုလင်ငယ်တို့သည်လည်း၊ ဘိက္ခုသံယံ-ကို၊ (သဟတ္ထာ-ဖြင့်၊ သန္တပ္ပေသုံ-ကုန်ပြီ၊ သမ္မဝါရေသုံ-ကုန်ပြီ၊) အထခေါ်-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးရာ, ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဝဝန္တံ-ကို၊ ဘုတ္တာဝိ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍၊ သြနီတပတ္တပါဏိ' - သပိတ်တော်မှ ဖဲအင်ပြီးသော လက်တော်ရှိသည်ကို၊ (ဥ တွာ - သိ၍၊) အညတရံ-တစ်ခုသော၊ နီစံ-နိမ့်သော၊ အာသနံ-နေရာကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ ဧကမန္တံ-၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်ပြီ။

၂၉၈။ ဧကမန္တံ-၌၊ နိသိန္နသေ - ထိုင်ပြီးသော၊ ပေါက္ခရသာတိသေ - သော၊ ဗြာဟ္မဏသေ-အား၊ ဘဝဝါ-သည်၊ အာနုပုဗ္ဗိ-အစဉ်အတိုင်း ဟောပြောထိုက်သော၊ ကထံ-တရားစကားကို၊ ကထေသိ-ဟောတော်မူပြီ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်အာနုပုဗ္ဗီ

နိဝေသနံ။ ။ဘုရားအထံတော်သို့ လာစဉ်ကပင် ခါဒနီယ ဘောဇနီယတို့ကို စီစဉ်ပြီး၍ ယာဘ်၌ တင်ခဲ့သောကြောင့် "နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တံ" ဟု ချက်ချင်း လျှောက်သည်၊ ထို့ကြောင့် "နိဝေသနံ" အရ ပုဏ္ဏားတို့ မြို့တွင်းက အိမ်ကို မယူဘဲ ခေတ္တတည်းခိုရာ နေရာကိုသာ ယူပါ။

ကထာကိုနည်း၊ ဒါနကထံ-ဒါနနှင့် စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ သီလ ကထံ-သီလနှင့် စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ သဂ္ဂကထံ-နတ်ပြည်နှင့် စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ ကာမာနံ-ကာမဂုဏ်တို့၏၊ အာဒီနဝံ-အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ သြကာရံ-အယုတ်အညံ့ ပြုအပ်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ယုတ်ညံ့ပုံကိုလည်းကောင်း၊ သံကိလေသံ-ညစ်ညမ်းပုံကိုလည်းကောင်း၊ နေက္ခမ္မေ-ကာမမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ရဟန်းအဖြစ်၌၊ ဝါ-ဈာန်စသော တရား၌၊ အာနိသံသံ-အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသေသိ-ထင်ရှားပြတော်မူပြီ။. . . ယဒါ-အကြင် အခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဝေါက္ခရသာတိ-သော၊ ပြာဟွဏ်-ကို၊ ကလ္လစိတ္တံ-အထက် ဒေသနာ၏ တည်ရာအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ခံသောစိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-အသမ္ဘိယ, စသည့်ရောဂါ, ကင်းစင်ကွာသဖြင့်, ကျန်းမာသော စိတ်ရှိသည်ကို လည်းကောင်း၊ မုဒုစိတ္တံ-ဒိဋ္ဌမာန, စသည်စုစု, ကင်းစင်မှုကြောင့်, နုညံ့သော စိတ်ရှိ သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနီဝရဏစိတ္တံ - ကာမဆ္ဆန္ဒ, စသည်ခပင်း, ,နီဝရဏမှ ကင်းသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ-သမ္ဘာပဋ္ဌိပတ်၌, မွန်မြတ်သော ပီတိပါမောဇ္ဇနှင့် ယှဉ်သည့်အတွက်, တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပသန္နစိတ္တံ-သဒ္ဓါစည်ပင်သဖြင့်, ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညာသိ-သိတော်မူပြီ။

နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ။ ။(ယခုပြမည်အဖွင့်များကို မဟာဝဂ္ဂ, ယသပတ္တရကထာ အဖွင့် သာရတ္ထဒီပကမှ ယူထားပါသည်။) ယတ္တကာ စ ကာမေသု အာဒီနဝါ၊ ပဒ္ဓိပကွတောတတ္တကာဝ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသာ ।ပေ၊ ပဒ္ဓရုယ ဈာနာဒီသုစ ဂုဏေ ဝိဘာဝေသိ ဝေဏ္ဏေသိ။

ကလ္လစိတ္တံ။ ။ကလ္လစိတ္တန္တိ ကမ္မနိယစိတ္တံ၊ (ကောင်းသော အမှုဌ် ခံသော စိတ်ရှိ သည်ကို၊) တေဌာ ဗဟတ္တိတဒေသနာယ (အောက်၌ ဖြစ်စေအပ်-ဟောအပ်ပြီးသော ဒေသနာ တော်ကြောင့်) အသမ္ဘိယာဒီနံ စိတ္တဒေါသာနံ ဝိဂတတ္တာ (ကင်းသည့်အတွက်) ဥပရိ ဒေသနာယ ဘာဇနဘာဝုပဂမနေန (တည်ရာအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းအားဖြင့်) ကမ္မဂ္ဃ စိတ္တန္တိ အတ္ထော၊ အသမ္ဘိယာဒယောဝါ ယသ္မာ စိတ္တသ ရောဂဘူတာ၊ တဒါ တသ ဝိဂတာ၊ တသ္မာ ကလ္လစိတ္တံ, အရောဂစိတ္တန္တိ အတ္ထော။

မုဒုစိတ္တံ ဝိနီဝရဏစိတ္တံ။ ။ဒိဋ္ဌမာနာဒိ ကိလေသဝိဂတမေန မုဒုစိတ္တံ၊ ကာမဆ္ဆန္နာဒိ ဝိဂတမေန ဝိနီဝရဏစိတ္တံ။

ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ။ ။သမ္ဘာပဋ္ဌိပတ္တိယာ ဥဋ္ဌာရပိတိပါမောဇ္ဇယောဂေန (မွန်မြတ်သော နှစ်သက်ခြင်း, ပမ်းမြောက်ခြင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်) ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ။

ပသန္နစိတ္တံ။ ။တတ္တ (ထိုသို့ ပီတိပါမောဇ္ဇနှင့် ယှဉ်၍ တက်ကြွသော စိတ်၏ ဖြစ်ရာ၌) သဒ္ဓါသမ္ပယုတ္တိယာ ပသန္နစိတ္တံ၊ [ပသီဒတီတိ ပသန္နံ၊ ပသန္နံ+စိတ္တံ ယသ္မာတိ ပသန္န စိတ္တောဟု]. . . အထဝါ, . . . ကလ္လစိတ္တန္တို့ ကာမဆ္ဆန္ဒဝိဂတမေန အရောဂစိတ္တံ၊ မုဒုစိတ္တန္တို့ ဗျာပါဒ ဝိဂတမေန မေတ္တာဝသေန အကဋ္ဌနစိတ္တ (မခက်ထန်သောစိတ်ရှိသည်ကို၊) ဝိနီဝရဏစိတ္တန္တို့

အထ-သိတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓါနံ-ဘုရားရှင်တို့၏၊ သာမုက္ကဿိကာ-ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ပြတော်မူအပ်သော၊ ယာ ဓမ္မဒေသနာ-အကြင်တရားဒေသနာတော်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ-ထိုတရားဒေသနာတော်ကို၊ [ထိုသာမုက္ကဿိကဒေသနာတော်ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် "ဒုက္ခံ" စသည်ကိုမိန့်တော်မူသည်၊] ဒုက္ခံ-ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ သမุဒယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ နိရောဓံ-ကိုလည်းကောင်း၊ မဂ္ဂံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသေသိ-ပြီ၊ သေယျထာပိနာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ သုဒ္ဓံ-စင်ကြယ်သော၊ အပဂတကာဠကံ-ကင်းသော အမည်းအညစ်ရှိသော၊ ဝတ္ထာ-အဝတ်သည်၊ သမ္မဒေဝ-ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ရဇနံ-ဆိုးရည်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍေယျ သေယျထာပိ-ခံယူနိုင်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေव-ဤအတူသာလျှင်၊ ပေါက္ခရသာတိသာ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသာ-၏၊ တသ္မိံ ယေဝ အာသနေ-ထိုနေရာ၌ပင်၊ ဝိရဇံ-ကင်းသော အပါယဂမနီယ၊ ရာဂအစရှိသောမြူမရှိသော၊ ဝါ-အပါယဂမနီယ ရာဂအစရှိသော မြူမှကင်းသော၊ ဝီတမလံ-ကင်းသော ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝါ-ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးမှကင်းသော၊ [အခြားအနက်များကို သာမညဖလသုတ်အဆုံးနားဌ ပြခဲ့ပြီ]ဓမ္မစက္ခု-သစ္စာ ၄ ပါးတရားတို့၌ သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိဘုဏ်စက္ခုသည်၊ ဝါ-အောက်မဂ် ၃ ပါးတရားတို့တွင်ပါဝင်သော သောတာပတ္တိဘုဏ်စက္ခုသည် ဝါ-သမထ ဝိပဿနာတရားကြောင့်ဖြစ်သော သောတာပတ္တိဘုဏ်စက္ခုသည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိ"-နည်း) ယံ ကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံသောအကြင်တရားသည်၊ သမุဒယဓမ္မံ-ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ တံ-ထိုဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားသည်၊ နိရောဓဓမ္မံ-ချုပ်ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ-သို့(ဥဒပါဒိ)။

ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဝိဂမေန ဝိက္ခေပသ ဝိဂတတ္တာ တေန အပိဟိတ စိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓဝိစ္ဆတ္တန္တိ ထိနမိဒ္ဓဝိဂမေန သမ္ပဋ္ဌဟ၀ေန (သမ္မယုတ်တရားတို့ကို. ခီးမြေ့ခက်တတ်သောဝီရိယ၏အစွမ်းဖြင့်) အလီနစိတ္တံ၊ ပသန္နစိတ္တန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာဝိဂမနေ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ အဓိမုတ္တစိတ္တံ၊ [အညာသိ-ဌိစပ်]ဧ၀မေတ္တာ အတ္ထော ဒဋ္ဌော။

ဤအဖွင့် အလို။ ။"ယဒါ-ဌ ၊ပေ၊ ဗြာဟ္မဏ-ကို၊ ကလ္လစိတ္တံ-ကာမဆန္ဒနှောဝါ ကင်းစင် ကွာသဖြင့် ကျန်းမာသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ မုဒုစိတ္တံ-ဗျာပါဒဖျက်၊ ပေတ္တာ တွက်ကြောင့်၊ မခက်ထန်မှု, နုညံသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနိဝရဏစိတ္တံ-ဥဒ္ဓစ္စနှင့်, ကုက္ကုစ္စတို့, ပျံ့လွင့်မှုစိတ်, မပိတ်ဆို့အပ်သောစိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓဝိစ္ဆတ္တံ-ထိနမိဒ္ဓ, ကင်းစင်ပသဖြင့်, ဝီရိယအတွက်, တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပသန္နစိတ္တံ-ဝိစိကိစ္ဆာ, ကင်းစင်ကွာသဖြင့်, သမ္မာပဋိပတ်, အကျင့်မြတ်၌, မပြတ်သက်ဝင်, ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညာသိ-သိတော်မူပြီ" ဤသို့လည်း တစ်နည်းပေးပါ။

ပေါက္ခရသာတိ ဥပါသကတ္တ ပဋ္ဌိဝေဒနာကထာ

၂၉၉။ အထခေါ-သောတာပန်ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေါက္ခရသာတိ-သော၊ ဗြာဟ္မဏောသည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မော-မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါးတရားရှိသည်၊ ပတ္တ ဓမ္မော-ရောက်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါးတရားရှိသည်၊ ဝိဒိတဓမ္မော-သိအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါးတရားရှိသည်၊ ပရိယောဂါဠှဓမ္မော-ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါးတရားရှိသည်၊ တိဏ္ဏာဝိစိကိစ္ဆော-လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ ဝါ-ဝိစိကိစ္ဆာကို လွန်မြောက်ပြီးသည်၊ ဝိဂတကထံ ကထော-ကင်းသော အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်းဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိသည်။ (အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်းဟု ပြောဆိုကြောင်းဝိစိကိစ္ဆာမှ ကင်းသည်)၊ [“ကင်းသော သို့လောသို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ ဝါ-သို့လော သို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာမှ ကင်းသည်”ဟုလည်း ပေးကြ၏။] သတ္တုသာသနေ-မြတ်စွာဘုရား၏ ဆုံးမကြောင်းဖြစ်သောသာသနာတော်၌၊ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော-ကင်းသော ရွံ့ရှားခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ ဝါ-ရွံ့ရှားခြင်းကင်း၊ ရဲတင်းသူ၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ အပရပ္ပစ္စယော-မိမိမှတစ်ပါး အခြားသူဟူသော ယုံကြည်စရာမလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဘဂဝန္တံ ဇေတ် အဝေါစ၊ (ကိ)။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဘိက္ကန္တံ-အလွန်ကောင်းပါပေစု၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဘိက္ကန္တံ-စု၊ [ဤပုဒ်၌ အနက်မျိုးမျိုး ပေးပုံကို သာမညဖလသုတ်, အဇာတသတ္တု ဥပါသကတ္တ ပဋ္ဌိဝေဒနကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ।] ဘော ဂေါတမ-မ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ နိက္ကုဋ္ဌိတံ-တစ်စုံတစ်ယောက်, မှောက်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို၊ ဝါ - အလို အလျောက်, မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို၊ ဥတ္တာဇေယျ သေယျထာပိ၀ါ-လှန်ပြလိုက် သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဋိဆ္ဆန္နံ-မြက် သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အရာဝတ္ထုကို၊ ဝိ၀ရေယျ သေယျထာပိ၀ါ-ဖွင့်ပြလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မူဠှဿ-အရပ်မျက်နှာတို့၌ တွေ၀ေနေသူအား၊ ဝါ-မျက်စိလည် လမ်းမှားနေသူအား၊ မဂ္ဂံ-လမ်းဖြောင့် လမ်းမှန်ကို၊ အာစိက္ခေယျ သေယျထာပိ၀ါ-ပြောပြလိုက်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ စက္ခုမန္တော-ကောင်းသော မျက်စိရှိသူထို့သည်၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ ဒက္ခိန္တိ-မြင်နိုင်ကုန်လတ္တံ၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ အနန္ဓကာရေ-အမှိုက်မှောင်၌၊ (၁၄ လဆုတ်, မိုးယံးတိမ်အုပ်သည့်, တောရှည်သန်းခေါင်, အမှိုက်မှောင်၌)၊ တေလ ပဇ္ဇောတံ-ဆီမီးတန်ဆောင်ကို၊ ဓာရေယျ သေယျထာပိ၀ါ-ညှိထွန်းဆောင်ပြသကဲ့ သို့လည်းကောင်း။

ဧ၀မေ၀ံ-ဤအတူ၊ ဘောတာ ဂေါတမေန-အရှင်ဂေါတမသည်၊ အနေကပရိ ယာယေန-တစ်ဝါးမက များစွာသောအကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဓမ္မော - တရားတော်ကို၊ ပကာသိတော - ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပါပေပြီ၊ ဘော

ဂေါတမ၊ သပုတ္တော-သားသျှီးနှင့်တကွဖြစ်သော၊ သဘရိယော-ဇနီးနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ သပရိသော-ပရိသတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ သာမစ္စော-အမတ်တို့နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ ဧသာဟံ [ဧသော+အဟံ]-ထိုဒကာတော်သည်၊ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-အရှင် ဂေါတမကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဋ္ဌ-တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံဃဋ္ဌ-ရဟန်းသံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-ဆည်း ကပ်ပါ၏။ ဝါ-ဘုရားဖြင့် သိမ့်တပါ၏။ ဘဝဲ ဂေါတမော-သည်၊ မံ-ကို၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ပါဏေပေတံ-အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်တတ်သော၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတံ-ဆည်းကပ်သော၊ ဥပါသကံ-ဥပါသကာဟူ၍၊ ဓာရေတု-စိတ်ဌ ဆောင်တော်မူပါ၊ ဝါ-မှတ်တော်မူပါ။

ဘဝဲ ဂေါတမော-သည်၊ ဥဗ္ဘတ္တေဘယ-ဥဗ္ဘတ္တေဘမြို့၌၊ အညာနိ-အခြားကုန်သော၊ ဥပါသကကုလာနိ-ဥပါသကအမျိုးတို့သို့၊ ဝါ-ဥပါသကာအိမ်တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမတိ ယထာ-ကြွတော်မူသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဘဝဲ ဂေါတမော-သည်၊ ပေါက္ခရ သာတိကုလံ-ပေါက္ခရသာတိအမျိုးသို့၊ ဝါ-ပေါက္ခရသာတိအိမ်သို့၊ ဥပသင်္ကမတု-ကြွတော်မူပါ၊ တတ္ထ-ထိုသို့ကြွလာရာ၌၊ ယေ တေမာဏဝကာဝါ-အကြင်လုလင်ယျိုများ တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ယာတာ) မာဏဝိကာဝါ-အကြင် လုလင်ယျိုမတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ အာဘိဝါဒေသေန္တိဝါ-ရှိခိုးမူလည်း ရှိခိုးပါကုန် လတ့်၊ ပစ္စုဋ္ဌိသန္တိဝါ-ခရီးဦးကြိုဆိုမူလည်း ကြိုဆိုပါကုန်လတ့်၊ အာသနံဝါ-နေရာကို သော်လည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-ရေကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဿန္တိဝါ-လျှမ်းမူလည်း လျှပ်ပါကုန်လတ့်၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ ပသာဒေသေန္တိဝါ-ကြည်ညှိစေမူလည်း ကြည်ညှိစေ ပါကုန်လတ့်၊ ကေသံ-ထိုလုလင်ယျိုမတို့၏၊ ကိုယ်လုလင်ယျိုမတို့၏။ တံ-ထိုသို့ရှိခိုးခြင်း၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း၊ နေရာ ရေတို့ကို ပေးလျှခြင်း၊ ကြည်ညှိခြင်းသည်၊ ဒီဃရတ္တာ-ရှည်စွာ သော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဟိတာယ - စီးပွားအလိုင့်ဘ၊ သုခါယ - ချမ်းသာခြင်းငှာ၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလတ့်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ ကလ္ယာဏ-ကောင်းသော စကားကို၊ ဝုစ္စတိ-လျှောက်ထားအပ်ပေ၏၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ (ဣတိ-ဤအမွေ့ဌသုတ်အပြီးတည်း။ ဣတိ-သို့၊ သုတံ-နားယူမှတ်သား၊ ဆောင်ထား အပ်ပါပြီ) [“ဧဝံ မေ သုတံ” ၌ သုတံကို ပြန်လှည့်ညည်သည်၊] . . . တတိယံ-၃ သုတ် မြောက်သော၊ အမွေ့ဌသုတ်-သည်၊ နိဋ္ဌိတ-ပြီ။

အမွေ့ဌသုတ် ပါဠိတော်နိသယ ပြီးပြီ။

၄–သောဏဒဏ္ဍသုတ်နိဿယ

စမ္မေယျကဗြာဟ္မဏဂဟပတိက ကထာ

၃၀၀။ ဝေ၀ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ၊ [ဤပုဒ်များကို ဗြဟ္မဏသုတ်အတိုင်း ပေးပါ။ သုတံ၏ ကံကို "သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ (သောဏဒဏ္ဍသုတ္တသ)" ဟု ထည့်ရုံသာ ထူး၏။] ဘဂဝါ-သည်၊ အဂ်ေသု-အဂ်ါဟု ဗဟုပုစ္ဆိအမည်ရသော ဇနပုဒ်၌၊ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိं စာရိကံ စရမာနော-သော၊ [အမ္ဗဋ္ဌသုတ်အစ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ယေန-၌၊ စမ္ပာ-စမ္ပာမြို့သည်၊ (အတ္ထိ) တံ-စမ္ပာမြို့ရှိ ထိုအရပ်သို့၊ အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ၊ (တစ်နည်း) ယေန-အကြင် အရပ်အဖို့ဖြင့်၊ စမ္ပာ-သို့၊ (အဝသရိတမ္ပာ-ရောက်ထိုက်၏။) တံ-ဖြင့်၊ (စမ္ပံ-သို့၊) အဝသရိ-ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တတြ စမ္ပာယံ-ထိုစမ္ပာမြို့၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဂဂ္ဂရာယ-ဂဂ္ဂရာမည်သော၊ (ဂဂ္ဂရာမည်သော မိဖုရားသည် တူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဂဂ္ဂရာမည်သော၊) ပေါက္ခရဏီယာ-ရေကန်၏၊ တီရေ-ကမ်းနားဌာန်၌၊ ဝိဟာရတိ-၏။ တေန သမယေန-မြတ်စွာဘုရား၏ စမ္ပာမြို့အနီး၊ ဂဂ္ဂရာရေကန်၏ ကမ်းနားဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သောဏဒဏ္ဍမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သတ္တုသဒ်ပေ၊ စမ္ပံ-၌၊ အဗ္ဘာဝသတိ-၏။ [အမ္ဗဋ္ဌသုတ်, ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၃၀၁။ စမ္မေယျကာ-စမ္ပာမြို့၌ နေကြကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ-ပုဏ္ဏား, အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့သည်၊ အသောသုံ-ကြားသိရကုန်ပြီ၊ (တ၎ိနည်း) အသောသုံ ခေါ-ကုန်သည်သာ၊ (တီ-နည်း၊) ["သမဏော ခလု ဘော" မှ စ၍ "ဒဿနံ ဟောတိ" တိုင်အောင် ပုဒ်များကို အမ္ဗဋ္ဌသုတ်, ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ - ဤသို့ကြားသိကြကုန်ပြီ၊ အထခေါ - ကြားသိရရာ ထိုအခါ၌၊ စမ္မေယျကာ-စမ္ပာမြို့၌ နေကြကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ-တို့သည်၊ စမ္ပာယ-စမ္ပာမြို့မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ သယ်သယီ-လူစုလူဝေးဟူသော အပေါင်းအစု ရှိကြကုန်သည်၊ ဂဏီဘူတာ-ရှေး၌ အပေါင်းအစု မဟုတ်ကုန်ဘဲ အပေါင်းအစု ဖြစ်၍ဖြစ်ကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ယေန-၌၊ ဂဂ္ဂရာ-သော၊ ပေါက္ခရဏီ-သည်၊ (အတ္ထိ) တေန-ဂဂ္ဂရာရေကုန်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမန္တိ-သွားကြကုန်၏။

၃၀၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန-ပုဏ္ဏား, သူကြွယ်တို့၏ ဂဂ္ဂရာရေကန်ရှိရာ အရပ်သို့ သွားနေရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဥပရိပါသာ ဒေ-ပြာသာဒ်၏ အထက်၌၊ ဒိဝါသေယျ-နေ့အခါ၀ယ် အိပ်နေရာသို့

ဥပဂတော-ကပ်ရောက်သည်၊ ဟောတိ-၏။ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ စမ္မေယျကေ-ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ-တို့ကို၊ စမ္မာယ-မှ နိဗ္ဗမိတ္တာ သယံသယီ-ကုန်သည်၊ ဂဏိဘူတေ-ကုန်သည်ဖြစ်၍၎်၊ ယေန ဂဂ္ဂရာ ပေါက္ခရဏီ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမန္တေ-သွားနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသ-မြင်ရပြီ၊ ဒိသ္မာ-မြင်ရ၍၊ ဝါ-ခြင်ရခြင်းကြောင့်၊ ခတ္တာ-အမတ်ကြီးကို၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ မေးပြီ၊ (ကိ-နည်း)၊ ဘော ခတ္တေ-အို အမတ်ကြီး၊ ကိ နု-အဘယ့်ကြောင့်၊ စမ္မေယျကာ-ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ-တို့သည် ၊ပေ၊ ဥပသင်္ကမန္တိ-သွားနေကြကုန်သနည်း၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)၊ ဘော-အရှင်၊ ဂေါတမော-အနွယ်အားဖြင့် ဂေါတမမည်သော၊ သက္ကျပုတ္တော-သော၊ သက္ကျကုလာ (နိဗ္ဗမိတ္တာ) ပဗ္ဗဇိတော၊ သမဏော-သည်၊ (အတ္ထိ ရှိပါ၏။) သော-ထိုရဟန်းဂေါတမသည်၊) အဂေ်သု-၌၊ မဟတာ-သော ၊ပေ၊ တီရေ-၌၊ ပိတရတိ-ပါ၏။ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-၏။ ဧဝံ-သို့၊ ကလ္ယာဏော-သော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-သည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ပါပြီ၊ (ကိ၎်) ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ ၊ပေ၊ ဘဂဝါ-၏။ ဣတိ (အဗ္ဘုဂ္ဂတော၊) ဧတေ-ဤပုဏ္ဏားများ, အိမ့်ရှင် သူကြွယ်တို့သည်၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမန္တိ-သွားနေကြပါကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့မြောပြီ။

ဘော ခတ္တေ-ကြီး၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ယေန-၌၊ စမ္မေယျကာ-နိသော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ-တို့သည်၊ (သန္တိ-ရှိကုန်၏။) တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမ-သွားချေလော၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ စမ္မေယျကေ-နိသော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ-တို့ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေဟိ-ပြောချေလော၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောရမည်နည်း၊) ဘော-အချင်းတို့၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-ပြောပါပြီ (ကိ၎်) ဘဝန္တော - အရှင်တို့သည်၊ အာဂမေန္တု ကိရ - ဆိုင်းငုံကြပါကုန်ဦးတဲ့၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏောပိ-သည်လည်း၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဥပသင်္ကမိသတိ ကိရ-ချဉ်းကပ်ပါလတ့ံတဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အာဟ-ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒေဟိ-လော၊) အာဟ-အရှင်၊ ဧဝံ-ဤအမိန့်အတိုင်းပါ။ ဣတိ-သို့ သော ခတ္တာ-ထိုအမတ်ကြီးသည်၊ သောဏဒဏ္ဍသ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသ-အား၊ ပဋိ သုတ္တာ-ရှေးရှုနှားထောင်ပြီး၍၊ (တစ်နည်း) ဗြာဟ္မဏသ-၏။ (ဝစန်-ကို၊) ပဋိသုတ္တာ-လက်ခံပြီး၍၊ ယေန စမ္မေယျကာ ၊ပေ၊ ဧတံ အဝေါစ (ကိ၎်) ဘော-တို့၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အာဟ-ပြောပါပြီ (ကိ၎်) ဘောန္တော-အရှင်တို့သည်၊ အာဂမေန္တု ကိရ-ဆိုင်းငုံကြပါကုန်ဦးတဲ့ ၊ပေ၊ ဥပသင်္ကမိသသတိ ကိရ-တဲ့၊ ဣတိ (အာဟ၊ ဣတိ အဝေါစ)။

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ

၃၀၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန-သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏ မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်လိုရာ ထိုအခါ၌၊ နာနာဝေရဇ္ဇကာနံ-အထူးထူးအပြားပြား များသော မတူထူးခြား တွဲပြားသော တိုင်းပြည်၌ မွေးဖွားကုန်သော၊ ဝါ-အထူးထူး ၊ပေ၊ တိုင်းပြည်ဟူသော နေရာရှိကုန်သော၊ ဝါ-အထူးထူး ၊ပေ၊ တိုင်းပြည်မှ လာကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-တို့၏၊ ပစ္စမတ္တာနိ-ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာသတာနံ-ပုဏ္ဏားအရာတို့သည်၊ (တစ်နည်း) ပစ္စမတ္တာနိ ဗြာဟ္မဏာသတာနံ-၅ ရာသော ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံစုတ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ စမ္မာဃဿ-၌၊ ပဋိဝသန္တိ-နေကြကုန်၏။ တေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ အယောသုံ-ကုန်ပြီ၊ (ကိုး) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဥပသင်္ကမိသ ကိရ-ချဉ်းကပ်လတ့ံတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ (အသောသုံ) အထခေါ-ကြားသိရာ ထိုအခါ၌၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ - တို့သည်၊ ယေန - ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြဟ္မဏော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိုံသု-သွားကြကုန်ပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတ္မာ-၍၊ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော စတေ အဝေါစုံ၊ (ကိုး) ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-အရှင်သောဏဒဏ္ဍသည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ, ဥပသင်္ကမိသေတိ ကိရ-ချဉ်းကပ်လတ့ံတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-မှန်ပါသလော၊ ဣတိ (အဝေါစုံ)၊ ဘော-အမောင်တို့၊ မေ-၏။ ဧဝံ-ဤသို့သောအကြောသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ (ကိုး) အဟမ္ပိ-ငါသည်လည်း၊ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ, ဥပသင်္ကမိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ သည်သို့သော အကြောသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-ဤသို့မြေပြီ။

(ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ နာနာဝေရဇ္ဇကာ-ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး) ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍောသည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ မာ ဥပသင်္ကမိ-မချဉ်းကပ်ပါလင့်၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ, ဥပသင်္ကမိတုံ-ဌာ၊ နှ အရဟတိ-မထိုက်ပါ။ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော ၊ပေ၊ သစေ ဥပသင်္ကမိဿတိ-အကယ်၍ ချဉ်းကပ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဘောတော သောဏဒဏ္ဍသာ-၏။ ယသော-အကျော်စောသည်၊ ဟာယိဿတိ-ယုတ်လျော့ပါလိမ့်မည်၊ သမဏသ ဂေါတမဿ-၏။ ယသော-သည်၊ အဘိဝဍ္ဎိဿတိ-တိုးပွားပါလိမ့်မည်၊ ယမ္ပိ-အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဘောတော သောဏဒဏ္ဍဿ-၏။ ယသော-သည်၊ ဟာယိဿတိ-မည်၊ သမဏသ ဂေါတမဿ-၏။ ယသော-သည်၊ အဘိဝဍ္ဎိဿတိ-မည်၊ ဣမိနာ ပဂေ်နရ (ဣမိနာပိ + အဂေ်နရ) - ဤအကြောင်း

ကြောင့်လည်း၊ (အရှင်သောဏဒဏ္ဍာ၏) အကျော်စော ယုတ်လျော့၍ ရဟန်း ဂေါတမ၏ အကျော်စော တိုးပွားလိမ့်မည်၏၊ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း၊) ဘဝ် သောဏဒဏ္ဍော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ နု အရဟတိ၊ သမဏောတွေဝ ဂေါတမော-သည်သာ၊ ဘဝန္တံ သောဏဒဏ္ဍံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ အရဟတိ။

ဟိ-မသွားထိုက်ခြင်း၏၊ အကြောင်းတစ်မျိုးကား၊ ဘဝ် သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ မာတိတောစ-အမိဘက်မှလည်းကောင်း၊ ပိတိတောစ-အဖဘက်မှလည်း ကောင်း၊ ဥဘတော-၂ ဘက်လုံးမှ၊ သုဇာတော-ကောင်းစွာ မွေးဖွားခဲ့သူပါတည်း၊ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော-သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အမိဝမ်းတိုက်ရှိပါ၏၊ သတ္တမာ-၇ ဆက် တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ယာဝ ပိတာမဟယုဂါ-အဘိုးအဘွားတို့၏ အသက်အပိုင်းအခြားတိုင်အောင်၊ [ယုဂသဒ္ဒါ "အာယုပ္ပမာဏ"အနက်ဟော။] ဝါ-အဘိုးအဘွား အစုံတိုင်အောင်၊ [ယုဂသဒ္ဒါ "ယုဂ"ဒ္ဒ အနက်ဟော၊] ဇာတိဝါဒေန-ဇာတိကို စွဲ၍ ပြောဆိုကြောင်းစကားကြောင့်၊ အက္ခိတ္တော-မယယ်မြစ်အပ်ပါ၊ ယမ္မိ-လည်း၊ ဘဝ် သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ မာတိတောစ-လည်းကောင်း ၊ပေ၊ အက္ခိ တ္တော-မယယ်မြစ်အပ်၊ အနုပက္ကုဋ္ဌော-မ‌ဆဲရေးအပ်၊ ဣမိနာ ပဝေ်န-လည်း၊ ဘဝ် သောဏဒဏ္ဍော-သည် ၊ပေ၊ နု အရဟတိ၊ သုမဏောတွေဝ ဂေါတမော ၊ပေ၊ အရဟတိ။ [ဤမှ‌နောက်၌ "ယမ္မိ" စသော အကြောင်းပြဝါကျမျှာကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားလိမ့်မည်။]

ဟိ-ကား၊ ဘဝ် သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ အမှော-ကြွေယ်ဝပါ၏။ ဝါ-ကြွေယ်ဝ သည့်အတွက် အစိုးရပါ၏။ မဟာဒ္ဓနော-များသော ဥစ္စာရှိပါ၏။ မဟာဘောဂေါ-များသော အသုံးအဆောင်ရှိပါ၏ ၊ပေ၊ ဟိ-ကား၊ ဘဝ် သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ အဗ္ဗာယကော-ဝေဒကျမ်းဂန်ကို ရွတ်အံသရဇ္ဈာယတတ်ပါ၏။ မန္တဓရော-ဝေဒ ကျမ်းဂန် မန္တန်တို့ကို အာဝဏ်ခွတ်တက် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါ၏။ သနိဃဏ္ဍုကေ‌ဏ္ဍုဘာန်-နိုယဏ္ဍုမည်သော အဘိဓာန်ကျမ်း၊ ကေ‌ဏ္ဍုဘမည်သော ကာဗျအလုတ်ကာရကျမ်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သာဂ္ဂရပ္ပဘေဒါနံ - ဒုကၖရာပုဒ်ပါဠိတို့ကို ဌာန်ကရိုဏ်း ပယတိ, ပိ‌ဂ္ဂိုဟ်ဝစနတ် စသောအားဖြင့် ခွဲခြားဝေဘန်ကြောင်း ဖြစ်သော

ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ။ ။အဋ္ဌကထာဝယ် ဤပုဒ်များကို "သံသုဒ္ဓ ဂဟဏိကော" ၌ စပ်ရသောနည်း, "အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော" ၌ စပ်ရသောနည်းဟု ၂ မျိုး ဖွင့်ထား၏။ သတ္တမာ-သော၊ ယာဝ ပိတာမဟယုဂါ-တိုင်အောင်း၊ ဝါ-တိုင်အောင်း၊ သံသုဒ္ဓ ဂဟဏိကော-၏၊ (တစ်နည်း) သတ္တမာ-သော၊ ယာဝ ပိတာမဟယုဂါ-တိုင်အောင်း၊ ဝါ-တိုင်အောင်း၊ ဇာတိဝါဒေန-ကြောင့်၊ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော။ ["ပိတာမဟယုဂါ" ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ္ဍဘာသာဋီကာ, စတုတ္ထအုပ်, နိသဂ္ဂိယအခန်း၌ အကျယ်ပြာထားပြီး၊]

သိက္ခာကျမ်း, နိရုတ္တိကျမ်းတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ-ဣတိဟာသကျမ်းလျှင် ၅ ကျမ်းမြောက်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ရေးရေးကာလ, ဤလောကဝယ်, သည်နှယ်သည်နည်း, ဖြစ်ခဲ့ပြီးဟု, ရေးကဖြစ်တိုင်း, သမိုင်းအစဉ်, ရာဇဝင်အဆက်ဆက်ကို ပြသော ပုရာဏ်ကျမ်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော၊ တိဏ္ဍာ-သာမ ဣရရ, ယဇုအားဖြင့် ၃ ပါးကုန်သော၊ ဝေဒါန်-ဝေဒကျမ်းတို့၏။ ပါရဂူ-အပြီးတိုင်ရောက်, တတ်မြောက်၏။ ဝါ-တစ်ဖက်ကမ်းရောက်, တတ်မြောက်၏။ ပဒကောပဒကျမ်းကို သင်ယူရုံမက, တတ်လည်း တတ်သိပါ၏။ ဝေယျာကရဏောပဒကျမ်းမှ ကြွင်းသော ဗျာကရဏ်းကျမ်းကို သင်ယူရုံကမ တတ်လည်း တတ်သိပါ၏။ လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏောသု-လောကာယတကျမ်း, မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌, အနဝယော-မယုတ်လျော့ပါ ၊ပေ။

ဟိ-ကား၊ ဘဝ သောဏဒဏ္ဍော-သည်! အဘိရူပေါ-လွန်ကဲသော အဆင်းရှိပါ၏။ ဝါ-အလွန်အဆင်းလှပါ၏။ ဒဿနီယော-ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်ပါ၏။ ဝါ-ရှုချင်စဖွယ်, တင့်တယ်ပါ၏။ ပါသာဒိကော-စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ပါ၏။ ပရမာယ-လွန်မြတ်သော၊ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ-အဆင်း၏ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်၊ (တစ်နည်း) ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ-အဆင်း, ကိုယ်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သန့်ရှင်းခြင်း လက်ခြေစသော အင်္ဂါတို့၏ သမ္ဗတ္တိဖြစ်ခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတောပြည့်စုံပါ၏။ ဒြဟ္မဝဏ္ဏီ-မြတ်သော အဆင်းရှိပါ၏။ ဒြဟ္မဝစ္ဆသီ-မြတ်သော ကိုယ်ရောင်ရှိပါ၏။ ဒဿနာယ-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ ဝါ-ရာ၊ အခုဒ္ဒါဝကာသော-မသေးသိမ်သော အရာရှိပါ၏ ၊ပေ။

ဟိ-ကား၊ ဘဝ သောဏဒဏ္ဍော-သည်! သီလဝါ-သီလရှိပါ၏။ ဝုဒ္ဓသီလီ-ကြီးပွားပြီးသော သီလရှိပါ၏။ ဝုဒ္ဓသီလေန-ကြီးပွားပြီးသော သီလနှင့်! သမန္နာဂတော-ပါ၏ ၊ပေ၊ ဟိ-ကား၊ ဘဝ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ကလျာဏဝါစော-ကောင်းသော စကားရှိပါ၏။ ကလျာဏဝါက္ကရဏော-ကောင်းသော စကားသံရှိပါ၏။ ပေါရိယာ-ဝုဏ်တိုးဖြင့် ပြည့်သည်၏ အဖြစ်၌ဖြစ်သော၊ (တစ်နည်း) ပေါရိယာ-မြို့ကြီး ပြည်ကြီး၌ဖြစ်သော၊ (တစ်နည်း) ပေါရိယာ-မြို့ကြီးသူသဖွယ်, နုနယ်သော။ ဝိသဒ္ဒာယ-သလိပ်သည်းခြေတို့သည် စွန့်လွှတ်အပ်သော၊ (သလိပ်မကပ်သော၊) အနေလဝလာယ-လျှောကျသော တံထွေးရည် တံထွေးပေါက်မရှိသော၊ အတ္ထသ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိညာပနိယာ-သိစေနိုင်သော၊ ဝါစာယ-စကားနှင့်၊ သမန္နာဂတောပါ၏ ၊ပေ။

ဟိ-ကား၊ ဘဝ သောဏဒဏ္ဍော-သည်! ဗဟူနံ-များစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အာစရိယပါစရိယော-ဆရာ, ဆရာ၏ ဆရာပါတည်း၊ တီဏိမာဏဝက သတာနိ-၃ ရာသော လုလင်တို့ကို၊ မန္တေ-တို့ကို၊ ဝါစေတိ-ဆိုစေပါ၏။ ဝါ-ပို့ချပါ၏။

ဗဟူ-ကုန်သော၊ နာနာဒိသာ-အမျိုးမျိုးသော အရပ်မှ၊ နာနာဇနပဒါ-အမျိုးမျိုးသော ဇနပုဒ်မှ၊ (အာဂစ္ဆန္တိ၌ စပ်၊) မာဏဝကာ-တို့သည်၊ ဘောတော သောဏဒဏ္ဍသု-၏။ သန္တိကေ-အထံ၌၊ မန္တဇ္ဈေကာ-ဝေဒကျမ်းဂန် မန္တန်တို့ကို အလိုရှိကုန်သည်၊ မန္တေ - တို့ကို၊ အမိယိတုကာမာ - သင်ယူခြင်းဌာ အလိုရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အာဂစ္ဆန္တိ-လာကြရပါကုန်၏ ၊ပေ။

ဟိ-ကား၊ ဘဝဲ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဇိဏ္ဏော-အရွယ်လျှောသက်, ဇရာတွက်ကြောင့်, ကိုယ်လက်ယိုယွင်း, အိုမင်းပါပြီ၊ ဝုဒ္ဓေါ-အဓိပ္ပါယ်လက်, အားကုန်တက်သဖြင့်, ကြီးရင့်ပါပြီ၊ မဟလ္လကောမွေးဖွားခဲ့ရာ, ချိန်ခါမြီးရှိ၍, ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို ယူတတ်ပါ၏။ အဒ္ဓဂတောမင်း ၂ ဆက် ၃ ဆက်လည်သဖြင့် ရှည်သော အခွန်ရှိသို့ ရောက်ပါ၏။ ဝယောအနုပ္ပတ္တော-ခြေက်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်, လွန်ပြီးဖြစ်၍, ပစ္ဆိမအရွယ်သို့ ရောက်ပါ၏။ [ဤပုဒ်များကို အနက်ပေးပုံနှင့်တကွ ပါရာဇိကာ၏ ဘာသာဋီကာ, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။] သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ တ္ထ ရုဏောစေဝ-ငယ်လည်း ငယ်ပါ၏။ တရုဏဝယ္ဝဇိတောစ-ငယ်သည်ဖြစ်၍လည်း ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပါ၏ ၊ပေ။

ဟိ-ကား၊ ဘဝဲ သောဏဒဏ္ဍော-ကို၊ မာဂဝေယ-သော၊ သေနိယသ-သော၊ ဗိမ္ဗိသာရသ-သော၊ ရညော-သည်၊ သက္ကတော-ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပါ၏။ ဂရုကတော-အလေးပြုအပ်ပါ၏။ မာနိတော-မြတ်နိုးအပ်ပါ၏။ ပူဇိတော-ပူဇော်အပ်ပါ၏။ အပစိတော-အရိုအသေ ပြုအပ်ပါ၏ ၊ပေ။ ဟိ-ကား၊ ဘဝဲ သောဏဒဏ္ဍော-ကို၊ ပေါက္ခရသာတိသ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသ-သည်၊ သက္ကတော-ပါ၏။ အပစိတော-ပါ၏ ၊ပေ။ ဟိ-ကား၊ ဘဝဲ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ သတ္တုသ္သဒံ-သော ၊ပေ။ စမ္မ-၌၊ အဗ္ဗာဝသတိ-ပါ၏။ ယမ္မိ-ကြောင့်လည်း၊ ဘဝဲ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ သတ္တုသ္သဒံ-သော၊ စမ္မ-၌၊ အဗ္ဗာဝသတိ-၏။ ဣဒမိနာ ပဂေါန-လည်း၊ ဘဝဲ သောဏဒဏ္ဍော ၊ပေ။ နိ အရဟာတိ၊ သမဏောတွေဝ ဂေါတမော ဘဝန္တံ သောဏ ဒဏ္ဍံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ, အရဟာတိ-ပါ၏။ ဣဒတ္ထိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ။

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ

[သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ၌ ပါဠိပြဖြစ်သောဂုဏ်များကို ထိုအတိုင်း အနက်ပေးပါ။]

၃၀၄။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ တေ ဗြာဟ္မဏေ-တို့ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-ပြောပြီ (ကိ-နည်း၊) ဘော-အမောင်တို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ဂုဏ်ကြီးသူအထံသို့ ဂုဏ်ငယ်သူက သွားရမည်ဖြစ်လျှင်၊) ယထာ (ယေန ကာရဏေန)-အကြင်

အကြောင်းကြောင့်၊ မယမေဝ-ငါတို့သည်သာ၊ ဝါ-ငါတို့ကသာ၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ဌာ၊ အရဟာမ-ထိုက်ကုန်၏။ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ အမှာကံ-တို့ကို၊ ဒဿနာယ-ကြည့်ရှုခြင်း၁ဌာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ဌာ၊ နု တွေ၀ အရဟာတိ-မထိုက်သည်သာ၊ မမပိ-ငါ၏လည်း၊ (တထာ တံ ကာရဏံ-ထို အကြောင်းကို၊) သုဏာထ-နားထောင်ကြကုန်ဦးလော။

ဘော-အမောင်တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စင်စစ်၊ မာတိတောစ ပိတိတောစ ၊ပေ၊ အနုပဂ္ဂါ့ဌော-အပ်၊ ယဓို-လည်း၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ မာတိတောစ ပိတိတောစ ၊ပေ၊ အနုပဂ္ဂါ့ဌော-အပ်၊ ဣဒမိနာ ပဂေါ်-လည်း၊ သော ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ အမှာကံ-တို့ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ဌာ၊ နု အရဟတိ-ထိုက်၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ မယမေဝ-သည်သာ၊ ဝါ-ကသာ၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ဌာ၊ အရဟာမ-ထိုက်ကုန်၏။ ["ယဓို" စသော အကြောင်းပြ ဝါကျများကို ဂုဏ်တော်တိုင်း၌ ဖော်ပေးပါ။] ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စင်စစ်၊ မဟာန်ရှိ-များစွာသော၊ ဘတိသံဃ-ဆွေမျိုးအပေါင်းကို၊ ဩဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ ပဋိဇိတော-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီ၊ (ရဟန်းပြုပြီ) ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စင်စစ်၊ ပဟူတ-များစွာသော၊ ဘူမိဂတဗ္ဗ-မြေ၌ ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝေဟာသဋ္ဌဗ္ဗ-ကောင်းကင်၌ တည်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏ-ငွေ၊ ရွှေကို၊ ဩဟာယ-၍၊ ပဋိဇိတော-ပြီ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စင်စစ်၊ ဒဟရော-ငယ်သည်၊ ယုဝါ-နုပျိုသည်၊ သုကာဠကေသော-အလွန်မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိသည်၊ ဘဒြေန-ကောင်းသော၊ ယောဗ္ဗနေန-နုပျိုသည်၏ အဖြစ်နှင့်၊ ပဌမေန-ပဌမ ဖြစ်သော၊ ဝယသာ-အရွယ်နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သည်၊ သမာနော၀-ဖြစ်လျက် သာလျှင်၊ အဂါရသ္မာ-မှ၊ ဝါ-မှ၊ (နိုက္ခမိတ္တာ-၍၊) အနဂါရိယံ-အိမ်၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန်ကုန်းပေး, နွားမွေးမှု မရှိရာ, ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဋိဇိတော-ကပ်ရောက်ပြီ ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စင်စစ်၊ မာတာပိတူနံ-မယ်တော်၏ ခမည်းတော်တို့သည်၊ အကာမကာနံ-ရဟန်းပြုခြင်းကို အလိုမရှိကုန် သည်ဖြစ်၍၊ အသယုမ္ဘဝါနံ-မျက်နှာ၌ မျက်ရည်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ရုဒန္တာနံ-ငိုကြွေးကုန်စဉ်၊ ကေသမသျှံ-ဆံမုတ်ဆိတ် ကျင်စွယ်ကို၊ ဩဟာရေတွာ-ပယ်ရှားရ၍၊ ကာသာယာနိ-ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-အဝတ်တို့ကို အဿာဒေတွာ-ဖုံးလွှမ်း၍၊ အဂါရသ္မာ (နိုက္ခမိတ္တာ) အနဂါရိယံ ပဋိဇိတော ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊

သမ၊ကောဝ ဂေါတမော-သည် ခလု-စစ်၊ အဘိရူပေါ-၏။ ဝါ-၏။ ၊ပေ၊ ဒသနာယ-ဌာ၊ အခုဒ္ဒါဝကာသော-၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမ၊ကောဝ ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ သီလဝါ-သီလရှိ၏၊ အရိယသီလီ-မြတ်သော သီလရှိ၏။ ကုသလသီလီ-အပြစ်မရှိသော သီလရှိ၏။ ကုသလသီလေန-အပြစ်မရှိသော သီလနှင့်၊ သမန္နာဂတောတော-၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမ၊ကောဝ ဂေါတမော-သည်၊ ကလျာဏဝါစော-၏ ၊ပေ၊ ဝါစာယ သမန္နာဂတော-၏ ၊ပေ၊။

ဘော-တို့၊ သမ၊ကောဝ ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ ဗဟုနံ-များစွာကုန်သော လူနတ်ပြဟ္မာသတ္တဝါတို့၏၊ အာစရိယပါစရိယော-ဆရာ, ပစာနဆရာဖြစ်၏။ ဝါ-ဆရာ, ဆရာ့ဆရာဖြစ်၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမ၊ကောဝ ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ ခီ၊ကာမရာဂေါ-ကုန်ပြီးသော ကာမရာဂရှိ၏။ ဝိဂတစာပလ္လော-လျှမ်ပေါ်လော်လီသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကင်းသော အလှပြင်မှု ရှိ၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမ၊ကောဝ ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ ကမ္မဝါဒီ-ကံကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိ၏။ (ကံရှိ၏ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိ၏။) ကိရိယဝါဒီ-ပြုအပ်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိ၏။ (ပြုလျှင် ပြုရာရောက်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိ၏။) အပါပပုရေဏ္ဍာရော-မကောင်းမှု၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော လောကတ္တရာတရား ၉ ပါးကို ရှေ့သွားပြု၏။ ဝါ-ရှေ့သွားပြု၍ လှည့်လည်တတ်၏။ ဗြဟ္မညာယ-ဗြာဟ္မဏတို့၏ သားဖြစ်သော၊ ပဇာယ-အရှင်သာရိပုတ္တရာ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းသည်၊ (ပုရေဏ္ဍာရော-ရှေ့၌ ပြုအပ်၏။ ဝါ-ရှေ့၌ ထားအပ်၏။) (တစ်နည်း) ဗြဟ္မညာယ-ဗြာဟ္မဏတို့၏ သားဖြစ်သော၊ ပဇာယ-လူအပေါင်း၏။ အပါပပုရေဏ္ဍာရော-မကောင်းမှုကို ရှေ့သွား မပြုတတ်၊ ဝါ-မကောင်းမှုပဟူသော အဟိတဒုက္ခကို အလိုမရှိ ၊ပေ၊။

ဘော-တို့၊ သမ၊ကောဝ ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ ဥစ္စာကုလာ-မြင့်မြတ်သော အမျိုးမှ၊ အသဒ္ဓိန္နခတ္တိယကုလာ-အခြားအမျိုးကိုနှင့် ရောစပ်ခြင်း မရှိသော ခတ္တိယမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ-၍)၊ ပဗ္ဗဇိတောတော-၏။ ဘော-တို့၊ သမ၊ကောဝ ဂေါတမော-သည်၊ အမှာ-ကြွယ်ဝသော၊ မဟာဒ္ဓနာ-များသော ဥစ္စာရှိသော၊ မဟာဘောဂါ-များသော အသုံးအဆောင်ရှိသော၊ ကုလာ-အမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ) ပဗ္ဗဇိတော ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ သမ၊ကောဝ ဂေါတမဲ-ကို၊ ခလု-စစ်၊ တိရောရဋ္ဌာ-တိုင်းတစ်ပါးမှလည်း ကောင်း။ တိရောဇနပဒါ-ဇနပုဒ်တစ်ပါးမှလည်းကောင်း။ (ခတ္တိယပဏ္ဍိတာဒယော-ခတ္တိယပညာရှိ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) ဝဠဉ်-ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိတုံ-မေးခြင်းငှာ၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာကြရကုန်၏။ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု-စစ်၊ သမ၊ကောဝ ဂေါတမဲ-ကို၊ အနေကာနိ-များစွာကုန်သော၊ ဒေဝတာ သဟဿာနိ-နတ်ပြဟ္မာအထောင်တို့သည်၊ ပါ၊ဏေဟိ-အသက်တို့ဖြင့်၊ သရဏံ - ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတာနိ-ဆည်းကပ်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊။

ဘော-တို့! ခလု-စစ်၊ သမဏာ ဂေါတမ-၏။ ဧဝံ-သို့၊ ကလျာဏော-သော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ-သည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော-ပြီ၊ (ကီ)။ သော ဘဝဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-လည်း၊ အရဟံ-၏ ၊။ပေ၊ ဘဝဝါ-၏။ ဣတိ (အဗ္ဘုဂ္ဂတော) ၊။ပေ၊ ဘော-တို့! ခလု-စစ်၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ဒ္ဒတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာ ဂတော-၏ ၊။ပေ၊ ဘော-တို့! ခလု-စစ်၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ဧဟိသွာဂတ ဝါဒီ-လာလော, ကောင်းသောလာခြင်းဟူ ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ သခီလော-ပြေပြစ် သော စကားရှိ၏။ သမ္ဘေဒကော-လွန်စွာ ဝမ်မြောက်စေတတ်၏။ အဗ္ဘာကုဋိ ကော-မျက်မှောင် မကြုတ်တတ်၊ ဝါ-မျက်မှောင် မကုပ်တတ်၊ ဝါ-မျက်နှာ မရှုံ့တတ်၊ ဥတ္တာနမုခေါ-ပေါ်လွင်သောမျက်နှာရှိ၏။ ပုဗ္ဗဘာသီ-ရှေးဦးစွာ ပြောဆိုလေ့ရှိ၏ ၊။ပေ၊

ဘော-တို့! ခလု-စစ်၊ သမဏော ဂေါတမော-ကို၊ စတုန္နံ-၄ ပါးကုန်သော၊ ပရိသာနံ-ပရိသတ်တို့သည်၊ သက္ကာတော-၏ ၊။ပေ၊ အပစိတော-၏ ၊။ပေ၊ ဘော-တို့! ခလု-စစ်၊ သမဏော ဂေါတမေ-၌၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ ဒေဝါစ-နတ်တို့ သည်လည်းကောင်း၊ မနုဿာစ-လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ အဘိပ္ပသန္နာ-အလွန် ကြည်ညိုကြကုန်၏။ ၊။ပေ၊ ဘော-တို့! သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ ယဿိ ဂါမေါ-အကြင်ရွာ၌သော်လည်းကောင်း၊ (ယဿိ) နိဂမေါ-အကြင်နိုဂုံး၌သော် လည်းကောင်း၊ ပဋိဝသတိ-နေ၏။ တဿိ ဂါမေါ-ထိုရွာ၌သော်လည်းကောင်း၊ (တဿိ) နိဂမေါ-ထိုနိဂုံး၌သော်လည်းကောင်း၊ အမနုဿာ-လူနှင့်တူသော နတ်ဘီလူးတို့သည်၊ မနုဿေ-လူတို့ကို၊ နု ဝိဟေဌေန္တိ-မညှဉ်းဆဲကြကုန် ၊။ပေ၊

ဘော-တို့! သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ခလု-စစ်၊ သဃီ-နောက်လိုက် နောက်ပါ သံယာရှိ၏။ ဂဏီ-နောက်လိုက်နောက်ပါ ဂိုဏ်းရှိ၏။ ဂဏာစရိယော-ဂိုဏ်း၏ဆရာဖြစ်၏။ ပုထုတိတ္ထကရာနံ-များစွာသောအယ္လကို ပြုတတ်သောပုဂ္ဂိုလ် တို့တွင်း အဂ္ဂဲ (အဂ္ဂေါ) - အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ အက္ခာယတိ - ဆိုအပ်၏။ ဘော - တို့! ဧတေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ-ဤသမဏဗြာဟ္မဏအမည်ရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ယထာဝါ တထာဝါ-ဟုတ်ဟုတ်ဩြားပြားသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ယသော-အကျော်အစောသည်၊ သမုဒါဂစ္ဆတိ ယထာ - ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ သမဏာသ ဂေါတမဿ-၏၊ ယသော, နု သမုဒါ ဂတော-ကောင်းစွာ အထက်ထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်၊ အနုတ္တရာယ-မိမိထက် လွန်မြတ်သောတရား မရှိသော၊ ဝါ-သော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ-ဝိဇ္ဇာ စရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ သမဏာသ ဂေါတမဿ-၏၊ ယသော-သည်၊ သမုဒါ ဂတော-ကောင်းစွာ အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၏ ၊။ပေ၊

ဘော-တို့၊ ခလု သမဏ ဂေါတမ-ကို၊ မာဂဓော-သော၊ သေနိယော-သော၊ ဗိမ္ဗိသာရော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ သပုတ္တော-သားတော် သစီးတော်တို့နှင့် တကွ ဖြစ်သည်၊ သဘရိယော-မိဖုရားတို့နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ သပရိသော-ပရိသတ်နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ သာမစ္စော-အမတ်တို့နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပါဏေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သရဏဿ-ဟူ၍၊ ဂတော-ဆည်းကပ်၏ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု၊ သမဏ ဂေါတမ-ကို၊ ပသေနဒိ-ဒိမည်သော၊ ကောသလော-ကောသလတိုင်း၏ အစိုးရ ဖြစ်သော၊ ရာဇာ-သည်၊ သပုတ္တော ၊ပေ၊ သရဏံ ဂတော ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ ခလု သမဏ ဂေါတမ-ကို၊ ပေါက္ခရသာတိ-တိမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သပုတ္တော ၊ပေ၊ ဂတော၊ [ပေါက္ခရသာတိ ဥပါသကာဖြစ်ခန်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု ·သမဏော ဂေါတမော-ကို၊ မာဂဓေယ ၊ပေ၊ အပစိတော ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု သမဏော ဂေါတမော, ပသေနဒိသ-သော၊ ကောသလသ-သော၊ ရဇညာ-သည်၊ သတ္တာတော ၊ပေ၊ အပစိတော-ပြီ ၊ပေ၊ ဘော-တို့၊ ခလု သမဏော ဂေါတမော ပေါက္ခရသာတိသ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသ-သည်၊ သတ္တာတော-ပြီ ၊ပေ၊ အပစိတော ၊ပေ။

ဘော-တို့၊ ခလု သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ စမ္ပံ-သို့၊ အနုပ္ပတ္တော-အစဉ်အားဖြင့် ရောက်လာသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စမ္ပာယံ-၌၊ ဝါ-သော၊ ဂဂ္ဂရာယ-သော၊ ပေါက္ခရဏိယာ-၏၊ တီရေ-၌၊ ဝိဟရတိ-၏။ ဘော-တို့၊ ယေကေစိ-အကြင်အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သမဏာဝါ-သမဏာအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာဝါ-ဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်လည်းကောင်း၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဂါမခေတ္တေ-ဂါမခေတ်သို့ အာဂဆ္ဆန္တိ-ရောက် လာကုန်၏။ တေ-ထိုသမဏာဗြာဟ္မဏအမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ နော-ဂါတို့၏၊ အတိထိ-ဧည့်သည်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ အမှေဟိ-ဂါတို့သည်၊ အတိထိ-တို့ကို၊ သက္ကာတဗ္ဗာ-ကောင်းစွာ ပြုထိုက်ကုန်၏။ ဂရုကာတဗ္ဗာ-အလေးပြုထိုက် ကုန်၏။ မာနေတဗ္ဗာ-မြတ်နိုးထိုက်ကုန်၏။ ပူဇေတဗ္ဗာ-ပူဇော်ထိုက်ကုန်၏။ အစဝေ တဗ္ဗာ-အရှိအသေ ပြုထိုက်ကုန်၏။

ဘော-တို့၊ ယမ္မိ-အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ စမ္ပံ-သို့ ၊ပေ၊ ဝိဟရတိ-၏၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ အတိထိ - ဧည့်သည်တည်း အမှေဟိ - တို့သည်၊ အတိထိ-ကို၊ သက္ကာတဗ္ဗော-ကောင်းစွာ ပြုထိုက်၏။ ဂရုကာတဗ္ဗော-ထိုက်၏။ မာနေတဗ္ဗော ပူဇေတဗ္ဗော အပစေတဗ္ဗော၊ ဣမိနာ ပဝေါန-ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သော ဘဝံ ဂေါတ မော-သည်၊ အမှာကံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ နု အရဟတိ၊ အထခေါ မယမေဝ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ အရဟာမ။

ဘော-တို့၊ အဟံ-သည်၊ တဿ ဘောတော ဂေါတမဿ-ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ ဧတ္တကေ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဤမျှလောက်ကုန်သော၊ ဝဏ္ဏေ-ဝုဏ်တို့ကို၊ ပရိယာဝုဏာမိ-ပိုင်ခြားရ၍ သိပါ၏။ စခေါ-ထိုမျှလောက်သော ဝုဏ်တော်တို့ကိုသာ ပိုင်ခြားရ၍ သိပါသော်လည်း၊ သော ဘဝဲ ဂေါတမော-သည်၊ ဧတ္တကဝဏ္ဏော - ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝုဏ်ရှိတော်မူသည်၊ ဝါ - ဤမျှ လောက်သာ ဝုဏ်ရှိတော်မူသည်၊ နော - မဟုတ်ပါ၊ ဟိ - မှန်၏။ သောဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ အပရိမာဏဝဏ္ဏော-အတိုင်းအရှည် မရှိသော ဝုဏ်ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ (အဝေါစ-ပြီ။)

၃၀၅။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-အရှင်သောဏဒဏ္ဍသည်၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သမဏသေ ဂေါတမဿ-၏။ ဝဏ္ဏေ-ဝုဏ်တော်တို့ကို၊ ဘာသတိ-ပြောဆို၏။ (တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဥပယရိကွန္တာနံ-စူးစမ်း ဆင်ခြင်ကြကုန်သော၊ အမှာကံ-အကျွန်ုပ်တို့၏။ ဧဝံ-ဤသို့သော အသိဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏။ ကိ-နည်း၊) သော ဘဝဲ ဂေါတမော-သည်၊ ဣဒေါ-ဤအရပ်မှ၊ ယောဇနသတေ-ယူဇနာတစ်ရာရှိသော အရပ်၌၊ ဝါ-ယူဇနာတစ်ရာ ဝေးကွာသော အရပ်၌၊ ဧစပိ ဝိဟာရတိ-အကယ်၍မူလည်း နေစေဦးတော့။ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ပင် နေပါသော်လည်း၊) သဒ္ဓေန - ဝုဏ်တော်တို့ကို ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါရှိသော၊ ဣဒေ ပုတ္တေန-အမျိုးကောင်းသားသည်၊ ပုဒ္ဓောသေန - အပိ-အထုပ်ဖြင့် ဆောင်ယူ၍ စားထိုက်သော ရိက္ခာဖြင့်သော်မှလည်း၊ ဝါ - ရိက္ခာထုပ်ဖြင့်သော်မှလည်း၊ (တစ်နည်း) ပုဒ္ဓံသေန အပိ-ပခုံး၌ ရိက္ခာထုပ် ရှိလျက်သော်မှလည်း၊ ဝါ-ပခုံး၌ ရိက္ခာထုပ်ကို လွယ်လျက်သော်မှလည်း၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊ အလမေဝ-သင့်လျော်သည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့သော အသိဉာဏ် သည်၊ (ဟောတိ၊) ဘော-အရှင်၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ဝုဏ်တော်မျှားစွာ ရှိလျှင်၊) သဇ္ဇေဝ-အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ် ကုန်သော၊ မယံ-တို့သည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိသ္သာမ-ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော ကြကုန်ပြီ။

ယထာ ခေါ ဘဝဲ။ ။ဤ၌ အနိယမ "ယထာ"သဒ္ဒါ ပါသောကြောင့် "တထာ" ဟု နိယမ ထည့်ရမ်း၏။ ထို "တထာ" ၏ စပ်ပုဒ်သည် ပါဠိတော်၌လည်း မပါပါ၊ အဋ္ဌကထာ၌ လည်း မဖွင့်ပါ၊ "ယထာ ယထာ ခေါ ဘဝတေ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ၊ နယိဒံ သုကရံ ၊ပေ၊ စရိတုံ" ဟူသော ပါရာဇိကဏ်၊ သုဒိန္နကဏ္ဍပါဠိတော်၌ "တထာ တထာ ဥပယရိကွတောမေ ဧဝံ ဟောတိ" ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်ပုံကို နည်းမှီ၍ "တထာ အမှာကံ ဥပယရိကွန္တာနံ ဧဝံ ဟောတိ" ဟု ထည့်ပေးပါသည်။

သောဏဒဏ္ဍပရိပိတဏ္ဍကထာ

၃၀၆။ အထခေါ-ပြောဆိုကြရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ မဟတာ-မျှားစွာသော၊ ဗြာဟ္မဏဂဏေန-ပုဏ္ဏားအပေါင်းနှင့်၊ သမ္မိ-ဏ္ဍ၊ ယေန-၌၊ ဂဂ္ဂရာ-သော၊ ပေါက္ခရဏီ-သည်၊ (အတ္ထိ) တေန-ဂဂ္ဂရာရေကန်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့ ဥပသင်္ကမိ-သွားပြီ၊ အထခေါ-ဂဂ္ဂရာရေကန်ရှိရာ အရပ်သို့ သွားနေရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-၏။ ဝါ-သည်၊ တိရောဝနသဏ္ဍ ဂတသ-တောအုပ်အတွင်း၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ (သမာနသ-ဖြစ်လတ်သော်၊) ဧဝံ-သို့၊ စေတသော-စိတ်၏။ ပရိပိတဏ္ဍော-အကြံသည်၊ ဥဒပါဒိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိံ၊) အဟံ-ငါသည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ပဠု-ပြဿနာကို၊ ဧဝေ ပုစ္ဆေယျံ-အကယ်၍ မူလည်း စ၍မေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့စ၍ မေးလတ်သော်၊) တတြ-ထိုသို့ပြဿနာ ကို စ၍ မေးရာ၌၊ မံ-ငါ့ကို၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဧဝ ဝဒေယျ-အကယ်၍ ပြောအံ့၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ပြောရာသနည်း၊) ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ ဧသ ပဠော-ဤပြဿနာကို၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ နု ပဋိဘာတွော-မမေးထိုက်၊ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ ဧသ ပဠော-ကို၊ ဧဝံနာမ-ဤသို့မည်အောင်၊ ဝါ-ဤသို့အစီအစဉ်တဲ့အောင်၊ ပုစ္ဆိ တဗ္ဗော-မေးထိုက်၏။ ဣဒါနိ-သို့၊ (ဧဝ ဝဒေယျ-အံ့၊ ဧဝံသတိ-သော်၊) [ဤသို့ ပြဿနာ မေးနည်းကို သင်၍ ပေးလတ်သော်၊] တေန-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ပြဿနာ မေးနည်းကို သင်ပေးရခြင်းကြောင့်၊) မံ-ကို၊ အယံ ပရိသာ-ဤပရိသတ်သည်၊ ပရိဘဝေယျ-လွှမ်းမိုးရာ၏။ ဝါ-အထင်သေးရာ၏။ (ကိံ၊) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဟာလော-ညံ့ဖျင်း၏၊ အပျတ္တော-မထက်မြက်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ယောနိသော-သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်၊ ပဠု-ကို၊ ပစ္ဆိတုံ-မေး ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ-စဝွမ်းနိုင်၊ ဣတိ-ဤသို့လွှမ်းမိုးရာ၏။ ယံ-အကြောင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အယံ ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘဝေယျ-၏။ တသ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယသောဝိ-အကျော်စော သည်လည်း၊ ဟာယေထေ-ယုတ်လျော့ရာ၏။ ယသ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယသော-သည်၊ ဟာယေထ-၏။ တသ-၏။ ဘောဂါပိ-စည်းစိမ်တို့သည်လည်း၊ ဟာယေ ယျုံ-ယုတ်လျော့ကုန်ရာ၏။ အမှာကံ ပန-ငါတို့၏ကား၊ ဘောဂါ-တို့ကို၊ ယသော လဒ္ဓါ-အကျော်စောကြောင့် ရအုပ်ကုန်၏။

သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ မံ-ကို၊ ပဠု-ကို၊ ဧဝေ ပုစ္ဆေယျ-အကယ်၍ စ၍ မေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) အဟံ-သည်၊ တသ-ထိုအရှင်ဂေါတမ၏၊ (စိတ္တံ၌ စပ်၊) ပဠုသ-ကို၊ ဝေယျာကရဏေန-ဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့်၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ စေ နအာရာဓေယျံ-အကယ်၍ မနှစ်သက်စေနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တတြ-ထိုသို့ မနှစ်သက်ရာ၌၊ ဝါ-ထိုသို့ မနှစ်သက်စေနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ သမဏော ဂေါတမော-

သည်၊ မ်ိုး-ကို၊ ဧ၀ံ-သို့၊ စေ ဝဒေယျ-အံ့၊ (ကိ၁်) ဗြာဟ္မဏာ-ဏ္ဍား၊ သေ ပဠော-ကို၊ ဧ၀ံ-သို့၊ နု ဗျာကာတဗ္ဗော-မဖြေဆိုထိုက်၊ ဗြာဟ္မဏာ, ဧသ ပဠော-ကို၊ ဧ၀ံနာမ-ဤသို့မည်အောင်၊ ဗျာကာတဗ္ဗော-ဖြေထိုက်၏။ ဏ္ဍတိ-သို့၊ (စေ ဝဒေယျ-အံ့၊ ဧ၀ံသတိ-သော်၊) [ဤသို့ပြဿနာ ဖြေနည်းကို သင်၍ ပေးလတ်သော်၊] တေန-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ပြဿနာ ဖြေနည်းကို သင်ပေးရခြင်းကြောင့်၊) မ်ိုး-ကို၊ အယ် ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘ၀ေယျ-၏။ (ကိ၁်) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဗာလော-၏။ အဗျတ္တော-မြတ်၊ သမဏသ ဂေါတမဿ-၏။ ပဠုဿ-ကို၊ ဝေယျာ-ကရဏေန-အားဖြင့်၊ စိတ္တံ-ကို၊ အာရာဓေတုံ-နှစ်သက်စေခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ-နိုင်၊ ဏ္ဍတိ-ဤသို့လွှမ်းမိုးရာ၏။ ယံ-ကို၊ အယ် ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘ၀ေယျ-၏။ တဿ-၏။ ယသောပိ-သည်လည်း၊ ဟာယေထ-ရာ၏။ ယဿ-၏။ ယသော-သည်၊ ဟာယေထ-ရာ၏။ တဿ-၏။ ဘောဂါဒိ-တို့သည်လည်း၊ ဟာယေယျုံ-ကုန်ရာ၏။ အမှာကံ ပန-တို့၏ကား၊ ဘောဂါ-တို့ကို၊ ယသောလဒ္ဓါ-အပ်ကုန်၏။ ["နာမည်ကျော်သောကြောင့် ပေးလျှုကြရကား အကျော်အစောကြောင့် စည်းစိမ်ရကြသည်"ဟူလို။]

အဟံ-သည်၊ ဧ၀ံ-ဤသို့၊ ဝါ-သို့မကလောက်၊ သမိပဂတော-အနီး၌ ရောက်သည်၊ သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊ (ရဟန်းဂေါတမ၏ အနီးအပါးရောက်နေပါလျက်၊) သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ အဒိသွာ၀ - မဖူးမြင်မူ၍သာလျှင်၊ စေ၀ နိ၀တ္တေယျ-အာကယ်၍မူလည်း ပြန်နစ်ခဲ့၊ (ဧ၀ံသတိ-သော်၊) တေန-ထိုသို့ပြန်နစ်ခြင်းကြောင့်၊ မ်ိုး-ကို၊ အယ် ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘ၀ေယျ-ရာ၏။ (ကိ၁်) သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, ဗာလော, အဗျတ္တော၊ မာနကဒ္ဒါ-မာနဖြင့် ခက်ထန်၏။ (မာနကြီး၏။) ဘိတောစ-ကြောက်လည်း ကြောက်၏။ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ငှာ၊ နော ဝိသဟတိ-မရဲ၀ံ့၊ ကထံဟိ-အဘယ့်ကြောင့်၊ ဧ၀ံ-သို့ ဝါ-လောက်၊ သမီပဂတော-သည်၊ သမာနော-ယျက်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ အဒိသွာ-၍၊ နိ၀တ္တိဿတိနာမ-ပြန်နစ်ရတုံ့ဘိသနည်း၊ ဏ္ဍတိ-ဤသို့ လွှမ်းမိုးရာ၏။ ယံ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အယ် ပရိသာ-သည် ၊ပေ၊ ဘောဂါ-တို့ကို၊ ယသောလဒ္ဓါ-ကုန်၏။ ဏ္ဍတိ-ဤအကြီးသည်။ (၃၁ပါဒိ-ပြီ။)

၃၀၇။ အထခေါ-အကြင်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ယေန ဘဂ၀ါ ၊ပေ၊ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ စမ္ပေယျကာ-စမ္ပာမြို့၌ နေကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာပိ-ပုဏ္ဏားနှင့်, အိမ်ရှင်သူကြွယ်တို့သည်လည်း၊ အပ္ပေကစ္စေ-အချို့သော အိမ်ရှင် သူကြွယ်တို့သည်၊ ဘ၀ဂန္ဓံ-ကို၊ အဘိ၀ါဒေတွာ-ရှိခိုး်ပြီး၍၊ (၀ပ်ချပြီး၍၊) ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ နိသီဒိသု-ထိုင်ကြကုန်ပြီ၊ အပ္ပေကစ္စေ-အချို့သော ပုဏ္ဏားနှင့်, အိမ်ရှင်သူကြွယ်

တို့သည်၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သခ္မီ, သမ္မောဒီသု-ခမနီယ, စသည်သဘော, မေးမြန်း ပြောလျက်, ရောနှောမိကြကုန်ပြီ၊ သမ္မောဒနိယံ ၊ပေ၊ ဧကမန္တံ နိသီဒီသု၊ အပ္ပေ ကစ္စေ - တို့သည်၊ ယေန - အကြင်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ (အတ္တိ)၊ တေန - ဘုရားရှိရာ ထိုအရပ်သို့ (ဘုရား ရှိရာဘက်သို့)အဋ္ဌလိ-ကို၊ ပဏာမေတွာ-ညွှတ်ခုစ၍၊ ဧကမန္တံ နိသီဒီသု - ကုန်ပြီ၊ အပ္ပေကစ္စေ - တို့သည်၊ နာမဂေါတ္တं - အနွယ်နာမည်ကို၊ သာဝေတွာ-ကြားသိစေပြီး၍၊ (လျှောက်ထားပြီး၍)၊ ဧကမန္တံ နိသီဒီသု-ကုန်ပြီ၊ အပ္ပေကစ္စေ - အချို့သော ပုဏ္ဏား, အိမ်ရှင် သူကြွယ်တို့သည်၊ တုဏ္ဏီဘူတာ-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဧကမန္တံ နိသီဒီသု။

၃၀၈။ တတြပိ-ဘုရားအထံတော်သို့ ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌လည်း၊ သောဏ ဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘေဒေ၀-ဤအကြင်ကိုပင်၊ ဗဟုလံ-အကြိမ် များစွာ၊ အနုဝိတက္ကေန္တော-အဖန်ဖန် ကြံလျက်၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ ထိုင်နေသနည်း၊) အဟံ-ငါသည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ပဋ္ဌံ-ကို၊ ၈၀ ပုဏ္ဏေယျံ ၊ပေ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘောဂါ-တို့ကို၊ ယသောလဒ္ဓါ-အပ်ကုန်၏၊ သမဏော ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမသည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ သကေ-မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာစရိယကေ-ဆရာအဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်အပ်သော၊ တေ ဝိဇ္ဇကေ-ဝေဒသုံးပုံအပေါင်း၌၊ (ဗေဒင်သုံးပုံအပေါင်း၌)၊ ပဋ္ဌံ-ပြဿနာကို၊ ပုဏ္ဏေယျ-မေးပါမူကား၊ အဟော ၀တ-ဩော. . ကောင်းလေစု၊ အဒ္ဓါ-မချွတ်၊ အဟံ-သည်၊ အသ-ထို ရဟန်းဂေါတမ၏၊ စိတ္တं-ကို၊ ပဇ္ဇသ-ကို၊ ဝေယျာ ဘရဏေန-ဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့်၊ အာရာဓေယျံ ၀တ-နှစ်သက်စေနိုင်ရာလေစု ဟကား၊ ဣတိ-ဤသို့ (ဧတေ၀ ဗဟုလံ အနုဝိတက္ကေန္တော နိသိန္နော ဟောတိ။)

ဗြာဟ္မဏပညတ္တိကထာ

၃၀၉။ အထခေါ-အဖန်ဖန်ကြံလျက် ထိုင်နေရာ. ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ (“ဧတံ” ၌ စပ်၊) သောဏဒဏ္ဍသ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ ဧတော ပရိဝိတက္ကံ-စိတ်အကြံကို၊ ဧတသာ-ကိုယ်တော်၏ စိတ်ဖြင့်၊ အညာယ-သိတော်မူ၍၊ ဧတံ-ဤအကြံတော်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ၊) သောဏ ဒဏ္ဍော-သော၊ အယံ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သကေန-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ စိတ္တေန-စိတ်ကြောင့်၊ ဝိဟညတိ - ပင်ပန်းနေ၏၊ အဟံ-သည်၊ သောဏဒဏ္ဍं - သော၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ သကေ-သော၊ အာစရိယကေ-သော၊ တေဝိဇ္ဇကေ-၌၊ ပဋ္ဌं-ကို၊ ယန္ဒုန္န ပုဏ္ဏေယျံ-အကယ်၍ မေးရပါမူကား ကောင်းလေစု၊ ဣတိ-သို့၊ . (ဧတံ-

သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊) အထခေါ-အကြင်တော်ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သောဏဒဏ္ဍံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (မေးတော်မူပြီ၊ ကိ-နည်း)၊ ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ ကတီဟိ-အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော၊ အဂေါ်ဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ပြည့်စုံသူကို၊ ဗြာဟ္မဏာ-ဗြာဟ္မဏာတို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏံ-ဗြာဟ္မဏာဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ပညတ်ကြကုန်သနည်း၊ (အဟ-ငါသည်၊) ဗြာဟ္မဏောဟု-ဗြာဟ္မဏာသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒမာနော-ပြောဆိုလတ်သော်၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုသည် မည်ရာသနည်း၊ (ပြောဆိုရာ ရောက်သနည်း)၊ မုသာဝါဒဲစ-မုသားပြောဆိုခြင်းသို့လည်း၊ နု အာပဇ္ဇေယျ-မရောက်ရာသနည်း၊ ဣတိစ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ (မေးတော်မူပြီ။)

၃၁၀။ အထခေါ - မေးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော - သော၊ ဗြာဟ္မဏသော-၏၊ ဧတံ-ဤအကြောသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ (ကိ၊) ဝတ-စင်စစ်၊ နော-ငါတို့သည်၊ ယံ-အကြင်တေဝိဇ္ဇကဉ္ဇ ပြဿနာကို၊ ဣဒ္ဓိတံ-အလိုရှိအပ်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ယံ-ကို၊ အာကာ၌ံတံ-လိုလားအပ်သည်၊ (အဟောသိ၊) ယံ-ကို၊ အဓိပ္ပေတံ-အလိုရှိအပ်သည်၊ (အဟောသိ၊) ယံ-အကြင်တေဝိဇ္ဇကဉ္ဇ ပြဿနာကို၊ အဘိပတ္ထိတံ-အလွန်တောင့်တအပ်သည်၊ (အဟောသိ-ပြီ၊ ကိ-နည်း)၊ မံ-ကို၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ သကေ ၊ပေ၊ ပုဗ္ဗေယျ-မူကား၊ အဟောဝတ-စွ၊ အဒ္ဓါ-မဗ္ဗတ် ၊ပေ၊ အာရာဓယေယ္ယ ဝတ-နှစ်သက်စေနိုင်ရာလေစွတကား၊ ဣတိ-ဤသို့ ဖြစ်ပြီ၊ မံ-ငါ့ကို၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ သကေ-သော၊ အာစရိယကေ-သော၊ တာဒြ တေဝိဇ္ဇကေ-ထိုဝေဒသုံးပုံအပေါင်း၌၊ (တံ) ပဉ္ဉံ-ကို၊ ပုစ္ဆတိ-မေးတော်မူ၏၊ အဒ္ဓါ-မဗ္ဗတ်၊ အဟံ-သည်၊ အသဿ-ထိုရဟန်းဂေါတမ၏၊ စိတ္တံ-ကို၊ ပဉ္ဉသ-ကို၊ ဝေယျာကရဏဏေန-ဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့်၊ အာရာဓယေဿာမိ ဝတ-နှစ်သက်စေနိုင်ပေတော့မည်တကား၊ ဣတိ-ဤသို့အကြောဖြစ်ပြီ။

၃၁၁။ အထခေါ-အကြောဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ အဿန္ဒန္တာမေတ္တာ-အထက်သို့ ညွှတ်စေ၍၊ (ဆန့်၍၊) ပရိသံ-ပရိသတ်ကို၊ အနုဝိလောကေတ္တာ-အစဉ်အတိုင်း ကြည့်ရှုပြီး၍၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-လျှောက်ပြီ၊ (ဖြေဆိုပြီ၊ ကိ-နည်း)၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ပဉ္စတိ-ငါးဂါးကုန်သော၊ အဂေါ်ဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ပြည့်စုံသူကို၊ ဗြာဟ္မဏာ-ဗြာဟ္မဏာတို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏံ-ဗြာဟ္မဏာဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ပညတ်ကြပါကုန်၏။ (အဟံ၊) ဗြာဟ္မဏောဟု-ဗြာဟ္မဏာသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒမာနော-ပြောဆိုလတ်သော်၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုသည် မည်ရာပါ၏၊ မုသာဝါဒဲစ-မုသားပြောခြင်းသို့လည်း၊ နု အာပဇ္ဇေယျ-မရောက်ရာပါ။

ကတာမေဟိ ပဠဟိ-အဘယ်ငါးပါးတို့နှင့်နည်း။ [တစ်နည်း-ကတာမေဟိ-ကုန်သော၊ ပဠဟိ အင်္ဂေါ်-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ ၊ပေ၊ ပညာပေန္တိ-ကုန်သနည်း၊ ဤသို့လည်း တစ်နည်းပေးပါ။] ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒ-ဤလော့ကဘဏ္ဍာ ဗြာဟ္မဏောသည်၊ မာတိတော စ ၊ပေ၊ အနုပဗ္ဗာဠ္ဍော ဇာတိ၀ါဒေန၊ (အင်္ဂါတစ်ပါး၊) အဗ္ဗာယကော ၊ပေ၊ လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနုဝယော၊ (အင်္ဂါတစ်ပါး၊) အဘိ ရူပေါ ၊ပေ၊ အခ၁ဒ္ဒါ၀ကာသော ဒဿနာယ၊ (အင်္ဂါတစ်ပါး၊) သီလ၀ါ ၊ပေ၊ ဝုဒ္ဓ သီလေန သမန္နာဂတောဟေ၊ (အင်္ဂါတစ်ပါး၊) [ဤ၀ါဒကျမ္မားကို သောဏဒဏ္ဍဂုဏ ကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ပဏ္ဍိတောသေ-ကြောင်းကျိုးမြင်သမျှ၊ ပင်ကိုယ်ပညာရှိသည်၊ မေ၀ဝိ-ထိုခဏ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိသည်၊ သုဇံ-ယင်ဖွေ့ ယောင်းမကို၊ ပဂ္ဂဏှန္တာနံ-ကိုင်ယူသော ပုဏ္ဏားတို့တွင်၊ (တစ်နည်း) သုဇံ-ယောင်းမဖြင့် ပေးအပ်သော ယဇ်စာကို၊ (ယင်ထမင်းကို၊) ပဂ္ဂဏှန္တာနံ-ခံယူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ပဌမော ၀ါ-ပ၀နနဖြစ်သော ပဌ၀ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယော၀ါ-ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ (အင်္ဂါတစ်ပါး၊) ဘော ဂေါတမ-မ၊ ပဠဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏ-ဟူ၍၊ ပညပေန္တိ-ပါကုန်၏ ၊ပေ၊ နု အာပဒွေယျ-မရောက်ရာပါ။ ဣဒတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ (ဖြေပြီ။)

ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ ပဠဟိ-၅ ပါးကုန်သော၊ ဣမေသဲ အင်္ဂါနံ-တို့တွင်၊ ဧကံ-သော၊ အင်္ဂီ-ကို၊ ဌာပယိတ္ဝာ-ဖယ်ထား၍၊ စတုဟိ-ကုန်သော၊ အင်္ဂေါ်-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏ-ဟူ၍၊ ပညပေတုံ-ဌာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသလော၊ (အဟံ-သည်၊) ဗြာဟ္မဏောသ-သည်၊ အသ္မိ-၏။ ဣဒတိ-သို့လည်း၊ ဝဒမာနော-သော်၊ သမ္မာ-စွာ၊ ဝါ-စွာ၊ ဝဒေယျ-သလော၊ မုသာ၀ါဒံစ-သို့လည်း၊ နု အာပဒွေယျ-မရောက်ရာသလော၊ ဣဒတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းပါ၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-မှန်ပါ၏။ ပဠဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေသဲ အင်္ဂါနံ-တို့တွင်၊ ဝဏ္ဏံ-အဆင်းကို၊ ဌာပယာမ-ဖယ်ထားနိုင်ပါကုန်၏။ ဟိ-ဖယ်ထားသင့်ပါ၏။ ဝဏ္ဏောသ-သည်၊ ကိ ကရိဿတိ-အဘယ်ကို ပြုနိုင်ပလတ္တံနည်း။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ယတောသ-အကြင့်ကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏောသ-သည်၊ မာတိတော စ-မှလည်းကောင်း ၊ပေ၊ အတ္ဌိတ္တော အနုပဗ္ဗာဠ္ဍော၊ အဗ္ဗာယကောစ-သည်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနုဝယော၊ သီလ၀ါ-သည်၊ ဝုဒ္ဓသီလီ ၊ပေ၊ သမန္နာဂတောဟောတိ၊ ပဏ္ဍိတောစ-သည်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဒုတိယော၀ါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ စတူဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို ၊ပေ၊ နု အာပဒွေယျ-မရောက်ရာပါ။ ဣဒတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

၃၁၂။ ပြာဟ္မဏ, စတုန္နံ-ကုန်သော၊ ဣမမေသံ အဂ်ါနံ-တို့တွင်၊ ဧကံ-သော၊ အဂ်ီ ဌာပယိတွာ-၍၊ တီဟိ, အဂ်ေဟိ သမန္နာဂတံ ၊ပေ၊ မုသာဝါဒ-သို့လည်း၊ နာ အာပဒေယျ - သလော၊ ဣတိ - ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ - မ၊ သဗ္ဗာ - ပါ၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-မှန်ပါ၏။. စတုန္နံ-ကုန်သော၊ ဣမမေသံ အဂ်ါနံ-တို့တွင်၊ မန္တြ-တို့ကို၊ ဌာပယာမ-ဖယ်ထားနိုင်ပါကုန်၏။ ဟိ-ပါ၏။ မန္တာ-တို့သည်၊ ကိံ ကရိဿန္တိ-ကုန်လတ္တံ့နည်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ယတောဿ-ကြောင့်၊ ပြာဟ္မဏော-သည်၊ မာတိ တောစ-မှလည်းကောင်း ၊ပေ၊ အက္ခိတ္ထော အနုပတ္ထ၊ဌော၊ သီလဝါ-သည်၊ ဝုဒ္ဓသီလီ ၊ပေ၊ သမန္နာဂတောဿ ဟောတိ၊ ပဏ္ဍိတောစ-သည်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဒုတိယော ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ တီဟိ-ကုန်သော၊ ဣမမေဟိ အဂ်ေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို ၊ပေ၊ နာ အာပဒေယျ-ပါ၊ ဣတိ-ပြီ။

ပြာဟ္မဏ, တိဏ္ဏံ-ကုန်သော၊ ဣမမေသံ အဂ်ါနံ, ဧကံ ဌာပယိတွာ-၍၊ ဒွိဟိ-၂ ပါးကုန်သော၊ အဂ်ေဟိ, သမန္နာဂတံ ၊ပေ၊ မုသာဝါဒ-သို့လည်း၊ နာ အာပဒေယျ-သလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ သဗ္ဗာ-ပါ၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-ပါ၏။ တိဏ္ဏံ, ဣမမေသံ အဂ်ါနံ-တို့တွင်၊ ဧကတိ-အမျိုးဧကတ်ကို၊ ဌာပယာမ-ဖယ်ထားနိုင်ပါကုန်၏။ ဟိ-ပါ၏။ ဧကတိ-အမျိုးဧကတ်သည်၊ ကိံ ကရိဿတိ-နည်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ယတောဿ-ကြောင့်၊ ပြာဟ္မဏော-သည်၊ သီလဝါ ဝုဒ္ဓသီလီ ၊ပေ၊ ဟောတိ၊ ပဏ္ဍိတောစ ၊ပေ၊ ဒုတိယောဝါ ဟောတိ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဒွိဟိ-ကုန်သော၊ ဣမမေဟိ အဂ်ေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို ၊ပေ၊ နာ အာပဒေယျ-ပါ၊ ဣတိ-ပြီ။

၃၁၃။ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်ထားအပ်သော်၊ တေ ပြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ (အတူပါလာသော ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်၊) သောဏဒဏ္ဍံ, ပြာဟ္မဏံ, ဧတံ အဝေါစုံ၊ (ကိ၏) ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-အရှင်သောဏဒဏ္ဍသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ မာ အဝစ-မပြောပါလင့်၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ မာ အဝစ-လင့်၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ အပဝဒတေဝ-ပယ်ရှားရ၍ ပြောဆိုသည်သာ၊ မန္တြ-တို့ကို၊ အပဝဒတိ (၉၀)-သာ၊ ဧကတိ-ကို၊ အပဝဒတိ (၉၀)-သာ၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဧကံသေန-စင်စစ်အားဖြင့်၊ သမဏသေဝ ဂေါတမဿ-၏ပင်၊ ဝါဒံ - အယူဝါဒသို့၊ အနုပဂ္ဂန္ဒတိ - အစဉ်အတိုင်း ပြေးဝင်နေ၏။ ဣတိ - ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

၃၁၄။ အထခေါ-ပြောဆိုကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဝဝါ-သည်၊ တေ ပြာဟ္မဏော-တို့ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ၏) ပြာဟ္မဏာနံ-ပုဏ္ဏားဖြစ်ကုန်သော၊ တုမှာကံ-သင်တို့၏။ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ကိ၏) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ပြာဟ္မဏော-သည်၊ အပ္ပသုတောစ-နည်းသော သုတရှိသူလည်း

ဟုတ်၏။ ဝါ - သုတ မရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော, အကလျာဏဝါဂ္ဂရဏောစ-ကောင်းသော စကားသံရှိသူလည်း မဟုတ်၊ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော, ဒုပ္ပညောစ-ပညာ မရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော, သမဏေန ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ အသ္မိံ ဝစနေ-ဤဗြာဟ္မဏဟု ပညတ်ကြောင်း စကား၌၎်, ပဋိမန္တေတုံစ-နှီးနှောပြောဆိုခြင်းငှာလည်း၊ နု ပဟောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ (ဧဝံ)-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ တိဋ္ဌတု-တည်ပါစေဦး၊ ဝါ-အသာ နေပါစေဦး၊ တုမ္ဟေ-တို့သည်၊ မယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ အသ္မိံ ဝစနေ-၌၎်, မန္တေဘေ-နှီးနှောပြောဆိုကြကုန်လော။

ပန-သို့မဟုတ်၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-ကုန်သော၊ တုမှာကံ-တို့၏။ ဧဝံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ကိုး) သောဏဒဏ္ဍော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဗဟုသုတောစ-များသော သုတရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, ကလျာဏ ဝါဂ္ဂရဏောစ-ကောင်းသော စကားသံ ရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, ပဋ္ဌိတောစ-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ, ပင်ကိုယ်ပညာ ရှိသူလည်း ဟုတ်၏။ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, သမဏေန ဂေါတမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ အသ္မိံ ဝစနေ-၌၎်, ပဋိမန္တေတုံစ-ဌာလည်း၊ ပဟောတိ-စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ (ဧဝံ)-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တုမ္ဟေ-တို့သည်၊ တိဋ္ဌထ-တည်ကြကုန်လော၊ ဝါ-အသာနေကြကုန်လော၊ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, မယာ, သဒ္ဓိံ, အသ္မိံ ဝစနေ-၌၎်, ပဋိမန္တေတု-နှီးနှော ပြောဆိုပါစေ၊ ဣတိ-ဤသို့ ဝိနိုင်တော်မူပြီ။

၃၁၅။ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတေ အဝေါစ၊ (ကိုး) ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ တိဋ္ဌတု-တည်တော်မူပါ၊ ဝါ-အသာနေတော်မူပါ၊ ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ တုဏ္ဏီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ ဟောတု-ဖြစ်တော်မူပါ၊ အဟမေဝ-အကျွန်ုပ်သည်သာ၊ တေသံ-ထိုပုဏ္ဏားတို့အား၊ ပဋိဝစန်-စကားတုံ့ကို၊ ဝါ-ဖြေဆိုခြင်းကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုပါအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ အထခေါ - လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၎်, သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, တေ ဗြာဟ္မဏေ, ဧတံ, အဝေါစ၊ (ကိုး) ဘဝဏ္ဍော-အမောင်တို့၊ (တုမ္ဟေ-တို့သည်၊) ဧဝံ-သို့၊ မာ အဝစုတ္ထ-မပြောကြကုန်လင့်၊ ဘဝဏ္ဍော-တို့၊ (တုမ္ဟေ-တို့သည်၊) ဧဝံ-သို့၊ မာ အဝစုတ္ထ-ကုန်လင့်၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ အပဝဒတေ-သာ၊ မဏ္ဍေ-တို့ကို၊ အပဝဒတိ (ဧဝ)-သာ၊ ဇာတိ-ကို၊ အပဝဒတိ (ဧဝ)-သာ၊ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော-သည်၊ ဧကံသေန-အားဖြင့်၊ သမဏသေဝ ဂေါတမသ-၏ပင်၊ ဝါဒံ-သို့၊ အနုပဝဒ္ဓန္တိ-၏။ ဣတိ-သို့ (မာ အဝစုတ္ထ-ကုန်လင့်၊) ဘော-အမောင်တို့၊

အဟ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝဏ္ဏ၀ါ-ကိုလည်းကောင်း။ မန္တေ၀ါ-တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဇာတိ၀ါ-ကိုလည်းကောင်း၊ နှ အပဝဒါမိ-အကြောင်းမဲ့ မပယ်ရှားပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

၃၁၆။ တေနခေါ ပန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍသေ-သော၊ ဗြာဟ္မဏသေ-၏။ ဘာဂိနေယ္ယော-တူဖြစ်သော၊ အဂ်ကောနာမ-အဂ်ကမည်သော၊ မာဏဝကေ-လုလင်ငယ်သည်၊ တသံ ပရိသာယံ-ထိုပရိသတ်၌၊ နိ သိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ၊ အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ သောဏဒဏ္ဍော, ဗြာဟ္မဏော, တေ ဗြာဟ္မဏေ, ဧတံ အ၀ေါစ။ (ကိ၁) ဘောန္တော-အမောင်တို့သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘာဂိနေယျိ-သော၊ အဂ်ကံ-သော၊ ဣမံ မာဏ၀ကံ-ကို၊ ပဿန္တိနော-မြင်ကြကုန်သည် မဟုတ်လော၊ ဘော-အရှင်၊ ဧ၀ံ-ဤအတိုင်း မှန်ပါ၏။ (“မြင်ကြပါသည်” ဟူလို၊) ဘော-တို့၊ အဂ်ကော-သော၊ မာဏ၀ကော-သည်၊ အဘိရူပေါ-၏ ၊ပေ၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ အခုဒ္ဓါ၀ကာသော-၏။ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဌာပတ္တော-ဖယ်ထား၍၊ အသယ-ထိုအဂ်ကဏ်၏၊ ဝါ-နှင့်၊ ဣမိသယ် ပရိသာယံ-၌၊ ဝဏ္ဏေန-အဆင်းအားဖြင့်၊ သမသမော-တူသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် တူသူသည်၊ ဝါ-အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တူသူသည်၊ နှ အတ္ထိ-မရှိ၊ အဂ်ကော-သော၊ မာဏ၀ကော-သည်၊ အဗ္ဗာယမေကော ၊ပေ၊ အနုဝယော၊ အဟ-သည်၊ အသယ-ထိုအဂ်ကလုလင်အား၊ မန္တေ-တို့ကို၊ ဝါစေတာ-ပို့ချခဲ့သူတည်း၊ အဂ်ကော-သော၊ မာဏ၀ကော-သည်၊ မာတိတောစ-မှလည်းကောင်း ၊ပေ၊ အတ္ဌိတ္တော အနုပဂ္ဂန္ဒေ-အဟ, အသယ-ထိုအဂ်ကဏ်၊ မာတာပိတရော-တို့ကို၊ ဇာနာမိ-သိ၏။

ခေါ-ထိုသို့ပင် အဂ်ါ ၃ ပါးနှင့် ပြည့်စုံပါသော်လည်း၊ အဂ်ကော, မာဏ၀ကော-သည်၊ ပါဏာတိပါ-သတ္တ၀ါကိုလည်း၊ ဟနေယျ-အကယ်၍ သတ်အံ့၊ အဒိန္နမ္ပိ-မပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုလည်း၊ အာဒိယေယျ - အကယ်၍ ယူအံ့၊ ပရဒါရမ္ပိ-သူတစ်ပါး မယားကိုလည်း၊ ဂစ္ဆေယျ-အကယ်၍ သွားအံ့၊ မုသာ၀ါဒမ္ပိ-မုသားစကားကိုလည်း၊ ဘဏေယျ-အကယ်၍ ပြောအံ့၊ မဇ္ဇမ္ပိ-သေရည်အရက်ကိုလည်း၊ ပိ၀ေယျ-အကယ်၍ သောက်အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ-ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်၊) ဘော-တို့၊ ဇဏ္ဍ-ဤသို့သီလပျက်ရာဖြစ်သော၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဝဏ္ဏော-သည်၊ ကိ ကရိဿတိ-နည်း၊ မန္တာ-တို့သည်၊ ကိ ကရိဿန္တိ-ကုန်အံ့နည်း၊ ဇာတိ-သည်၊ ကိ ကရိဿတိ-နည်း၊ ဘော-တို့၊ ယတော-ကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သီလ၀ါ စ ၊ပေ၊ ဒုတိယောဝါ ဟောတိ၊ ဘော-တို့၊ ဒ္ဒိဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ အဂ်ေဟိ-တို့နှင့် သမန္နာဂတ-ကို၊ ဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏံ-ဟူ၍၊ ပညာပေန္တိ-ကုန်အံ့၏။ (အဟ)၊ ဗြာဟ္မဏောသည်၊ အသို့-၏။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ ၀ဒမာနော ၊ပေ၊ နှ အာပဇ္ဇေယ္ယုရာ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

သီလပညာကထာ

၃၁၇။ ပြာဟွန္ဏ-ဏ္ဏာ၊ ဒ္ဒိန္ဓ-ကုန်သော၊ ဣမမေသံ အဂ်ါနံ-တို့တွင်၊ ဧကံ-သော၊ အဂ်-ကို၊ ဌာပယိတ္တာ-၍၊ ကေနနု-၁ ပါးသော၊ အဂ်ေန-နှင့်၊ သမန္နာဂတံ-ကို၊ ပြာဟွဏာ-တို့သည်၊ ပြာဟွဏ်-ဟူ၍၊ ပညပေတုံ-ဌာ၊ သဏ္ဌာ-၏လော ၊ပေ၊ နု အာပဇ္ဇေယျ-နည်း၊ ဣဒတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဣဒံ-ဤ ၃ မျိုးသည်၊ (အဂ်ါ ၁ ပါးနှင့် ပြည့်စုံသူကို ပြာဟွဏဟု ပညတ်ခြင်း၊ ငါပြာဟွဏဟု ပြောဆိုသည် ရှိသော် ကောင်းစွာ ပြောဆိုရာ ရောက်ခြင်း၊ မုသားပြောခြင်းသို့ မရောက်ခြင်း သည်၊) နောဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဟိ-မှန်ပါ၏။ ပညာ-ကို၊ သီလပရိဓောတာ-သီလဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ဆေးကြောအပ်ပါ၏။ သီလ-ကို၊ ပညာပရိဓောတံ-ပညာဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ဆေးကြောအပ်ပါ၏။ ယတ္ထ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌၎င်း၊ သီလ-သီလသည်၊ (အတ္ထိ) တတ္ထ-ထိုသီလရှိရာ ပုဂ္ဂိုလ်၌၎င်း ပညာ-သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိပါ၏။) ယတ္ထ-၌၎င်း ပညာ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတ္ထ-၌၎င်း သီလ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သီလဝတော-သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ-မှာ၊ ပညာ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပညဝတော-ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ-မှာ၊ သီလ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ လောကသ္မိ-လောကဘု၌၎င်း သီလပညာဏဒွ-သီလနှင့် ပညာကိုလည်း၊ အဂ္ဂ-အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ အက္ခာယတိ-ဆိုအပ်၏။ ဘော ဂေါတမ-မ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ဟတ္ထေန-လက်တစ်ဖက်ဖြင့်၊ ဟတ္ထံ-လက်တစ်ဖက်ကို၊ ဓောဝေယျ သေယျထာပိ ဝါ-ဆေးရာသဏ္ဌဲသို့လည်းကောင်း၊ ပါဒေန-ခြေတစ်ဖက်ဖြင့်၊ ပါဒံ-ခြေတစ်ဖက်ကို၊ ဓောဝေယျ သေယျထာပိ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဘော ဂေါတမ-မ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ပညာ-ကို၊ သီလပရိဓောတာ-၏။ သီလံ-ကို၊ ပညာပရိဓောတံ-၏ ၊ပေ၊ အဂ္ဂံ-ဟူ၍၊ အက္ခာယတိ-၏။ ဣဒတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ပြာဟွဏ၊ ဧတံ-ဤစကားသည်၊ ဧဝံ-

---

ဝစနတ္ထ ဆဂ်ါ ၂ ပါး။ ။သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် "ပြာဟွဏ" ဟု ပညတ်ဖို့ရာ ဂုဏ်အဂ်ါ ၅ ပါးကို ရှေးဦးစွာ ပြထားသော်လည်း ထို ၅ ပါးတွင် ရှုပ်အဆင်းလှမှု၊ ဝေဒကျွမ်းကျင်မှုနှင့်တတ်မှု၊ အမျိုးဇာတိ ကောင်းမှုတို့ကို ဖယ်လိုက်သောအခါ သီလနှင့် ပညာ ၂ ပါးသာ ကျန်တော့၏။ ထို ၂ ပါးတွင်ကား သီလကို ဖယ်၍ မဖြစ်သဟဲ့သို့ အသိအလိမ္မာပညာကို ဖယ်၍ မဖြစ်တော့။

သာသနာတော်။ ။ထို့အတူပင် ယခုအခါ သာသနာတော်ဝယ် ရဟန်းကောင်းကို ရွေးချယ်ရာ၌ ရုပ်အဆင်းကိုလည်းကောင်း၊ စာတတ်မှု၊ စာမေးပွဲအောင်မှုကိုလည်းကောင်း ဓရေးချယ်ဘဲ ဝိနည်းသိက္ခာကို ရိုသေစွာ စောင့်ထိန်းမှုဟူသော သီလ, ဝိပဿနာ ဘာဝနာဟူသော ပညာ, ဤ ၂ မျိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်မှုဘာ ဤပါဠိတော်နှင့်ညီသော ရွေးချယ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်၊ ရဟန်းဘဝ ရောက်သောအခါ ဇာတိကုလပုတ္တဃဏ် အာစာရဂုဏ်လပုတ္တသည်သာ အဖိုးတန်သောကြောင့် လောကီမျိုးဖိုးကို ရွေးချယ်ဖွယ်လည်း မလိုဟု မှတ်ပါ။

ဤသင်ပြောသည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဧတ်-သည်၊ ဧဝ-ပေ၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဟိ-မှန်၏။ ပညာ-ကို၊ သီလပရိဓေဝကာ-၏။ သီလ-ကို၊ ပညာပရိဓေဝတ်-၏။ ယတ္ထ ၊ပေ၊ အက္ခာယတိ-၏။။

၃၁၈။ ဗြာဟ္မဏ၊ တံ သီလံ-ထိုသီလဟူသည်၊ ကတမံ ပန-အဘယ်နည်း၊ သာ ပညာ-ထိုပညာဟူသည်၊ ကတမာ-နည်း၊ ဣဓ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘောဂေါတမ-မ၊ မယံ-တို့သည်၊ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ-ဤ "သီလပညာဏ်" ဟူသော အနက်၌၊ ဧတ္ထကပရမာဝ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော "သီလပညာဏ်" ဟူသော စကားသာလျှင် အလွန်ဆုံး အပိုင်းအခြား ရှိပါကုန်၏။ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏။ ဝတ-စင်စစ်၊ ဘဝန္တံ ဂေါတမံယေဝ-အရှင်ဂေါတမ၏ (ဉာဏ်၌) သာ၊ ဧတသေ ဘာသိတသေ-ဤပြောဆိုအပ်သော သီလပညာဏ်ဟူသော စကား၏။ အတ္ထော-အနက် အဓိပ္ပာယ်သည်၊ ပဋိဘာတု-ထင်ပါစေ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ သုဏောဟိ-နာလော၊ သာဓုကံ-ကောင်းမွန်စွာ၊ မနသိ-စိတ်၌၊ ကရောဟိ-ပြုလော၊ (တစ်နည်း) မနသိကရောဟိ-နှလုံးသွင်းလော၊ ဘာသိဿာမိ-ဟောတော်မူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘော-အရှင်၊ ဧဝံ-ကောင်းပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သောဏဒဏ္ဍော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရားအား၊ ပစ္စဿောသိ-ရှေးရှုနားထောင်ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ-နည်း။)

[ဤမှနောက်၌ "ဣဓ ဗြာဟ္မဏ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" စသော စကားရပ်ကို သာမညဖလသုတ်, ပဏိတတရသာမညဖလကထာ၌လည်းကောင်း, စူဠဒုသီလ မရွိမသီလ မဟာသီလတို့ကို ဗြဟ္မဇာလသုတ် သီလအခန်း၌လည်းကောင်း, ဗျာန် ၄ ပါးကို ဗြဟ္မဇာလသုတ် ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ အခန်း၌လည်းကောင်း, ဗျာန် ၄ ပါး ဥပမာနှင့် "နာ၀ရံ ဣဒ္ဓတ္ထာ့ယတိ ပဇာနာတိ" တိုင်အောင်သော စကားကို သာမညဖလသုတ်၌လည်းကောင်း အနက်ရေးခဲ့ပါပြီ၊ ပါဠိမျှကို ပေယျာလ ဖော်၍ ဖတ်ပါစေ၊ ဤ၌ ထူးရာ၀ါကျကိုသာ အနက်ရေးပါမည်။] ဗြာဟ္မဏ၊ တံ သီလ-ထိုသီလဟူသည်၊ ဣဒ် ခေါ-ဤစူဠဒုသီလ မရွိမသီလ မဟာသီလပင် တည်း ၊ပေ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ သာ ပညာ-ထိုပညာဟူသည်၊ အယံ ခေါ-ဤ၌ဗျာန် ၄ ပါးမှ စ၍ အာသဝက္ခယတိုင်အောင်သော ဉာဏ်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္တပဋိဝေနာကထာ

၃၁၉။ [ဧဝံ ဝုတ္တေ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ၊ပေ၊ တုဏ္ဏီဘာဝေန တိုင်အောင်လည်းကောင်း, အထခေါ် သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော အဓိ၀ါသနံ ၊ပေ၊ သန္တမ္ပေဃဝိ သမ္ဘဝါရေသိတိုင်အောင်လည်းကောင်း အမ္ဗဋ္ဌသုတ် ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓါ့ဝသက်မနကထာနှင့် ဥပါသကတ္တပဋိဝေနာကထာ၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။]

၃၂၁။ အထခေါ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ သောဏာဏော, ဗြာဟ္မဏော, ဘဝဂန္ဓာ-ကို၊ ဘုတ္တာဝီ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍၊ သြနိတပတ္တ ပါဏီ-သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော လက်တော်ရှိသည်ကို၊ (၎င်းတွာ-သိ၍၊) အည တရံ-တစ်ခုသော၊ နီစံ-နိမ့်သော၊ အာသနံ-နေရာကို၊ ဝေဟတ္တာ-ယူ၍၊ ဧကမန္တံ-၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်ပြီ၊ ဧကမန္တံ-၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်ပြီးသော၊ သောဏာဏော-သော၊ ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဘဝဂန္ဓာ-ကို၊ ဧတေ-ကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ၏) ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ပရိသဂတော-ပရိသတ်၌ ရောက်သည်၊ သမာနော-ဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ-ဖြစ်စဉ်၊ အာသနာ-မှ၊ ဝုဋ္ဌဟိတွာ-ထ၍၊ ဘဝန္ဓာ ဂေါတမံ-ကို၊ ဧစဝ အဘိဝါဒေယျ-အကယ်၍မူလည်း ရှိခိုးအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တေန-ထိုသို့ရှိခိုးခြင်းကြောင့်၊ မံ-ကို၊ သာ ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘဝေယျ-ရာ၏။ ဝါ-ရာ၏၊ ယဲ-ကို၊ သာ ပရိသာ-သည်၊ ပရိဘဝေယျ-ရာ၏။ တသ-၏။ ယသောဝိ-သည်လည်း၊ ဟာယေထ-ရာ၏။ ယသ-၏။ ယသော-သည်၊ ဟာယေထ-ရာ၏။ တ္ဟသ-၏။ ဘောဂါ၀ိ-တို့သည်လည်း၊ ဟာယေယျုံ-ကုန်ရာ၏။ ဒုအမ္ပါကံ ခေါ ပန-တို့သည်ကား၊ ဘောဂါ-တို့ကို၊ ယသောလဒ္ဓါ-ကုန်၏။။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ပရိသဂတော-သည်၊ သမာနော-သော်၊ ဝါ-စဉ်၊ အဠလိ-လက်အုပ်ကို၊ ဧစ၀ ပဂ္ဂဏှေယျ-အကယ်၍ ချီမြှောက်အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ-သော်၊) မေ-၏။ တံ-ထိုသို့လက်အုပ်ချီခြင်းကို၊ ဘ၀ ဂေါတမော-သည်၊ အာသနာ-မှ၊ ပစ္စုဋ္ဌာနံ-ရှေးရှုထခြင်းဟူ၍၊ ဝါ-ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်းဟူ၍၊ ခေရတု-စီတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ၊ ဝါ-မှတ်တော်မူပါ။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ပရိသဂတော-သည်၊ သမာနော-သော်၊ ဝါ-စဉ်၊ ဝေဠုနံ-ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းကို၊ ဧစ၀ ဩမုဠ္ဟေယျ-အကယ်၍မူလည်း ချွတ်ချထားအံ့၊ (ဧ၀ံသတိ-သော်၊) မေ-၏။ တံ-ထိုသို့ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်း ချွတ်ချထားခြင်းကို၊ ဘ၀ ဂေါတမော-သည်၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ အဘိ၀ါဒနံ-ရှိခိုးခြင်းဟူ၍၊ ခေရတု-ပါ၊ ဝါ-ပါ။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ယာနဂတော-ယာဉ်၌ ရောက်နေသည်၊ သမာနော-လတ်သော်၊ ဝါ-စဉ်၊ ယာနာ-မှ၊ ပစ္စောရောဟိတွာ-သက်ဆင်း၍၊ ဘ၀န္တံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဧစ၀ အဘိ၀ါဒေယျ-အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ-သော်၊) ,တေန-ထိုသို့ယာဉ်မှ-ဆင်း၍ ရှိခိုးခြင်းကြောင့်၊ မံ-ကို၊ သာ ပရိသာ-သည် ,ပေ၊ ယသောလဒ္ဓါ-ကုန်၏။။

ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ယာနဂတော-သည်၊ သမာနော-သော်၊ ဝါ - စဉ်၊ ပတောဒလဋ္ဌိ - နှင်တံကို၊ ဧစ၀ အဿနွာမေယျ - အကယ်၍မူလည်း အထက်ကို ညွှတ်စေအံ့၊ ဝါ-အကယ်၍မူလည်း မြှောက်လိုက်အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ-သော်၊)

မေ-၏။ တံ-ထိုသို့, နှင်တံကို မြောက်လိုက်ခြင်းကို၊ ဘဝ ဂေါတမော-သည်၊ ယာနာ-မှ၊ ပစ္စောရောဟန်-သက်ဆင်းခြင်းဟူ၍၊ ဓာရေတု-ပါ၊ ဝါ-ပါ၊ (နှင်တံ မြောက်၍ ပြခြင်းကို "ယာဉ်မှ ဆင်း၍ အရှိအသေ ပေးခြင်းဟု မှတ်ပါ" ဟူလို။)

ဘော ဂေါတမ-မ၊ အဟံ-သည်၊ ယာနဂတော-သည်၊ သမာနော-သော်၊ ဝါ-စဉ်၊ ဆတ္တံ-ထီးကို၊ စဝေ အပနာမေယျ-အကယ်၍မူလည်း ဖဲ၍ ညွှတ်စေအံ့၊ ဝါ-အကယ်၍မူလည်း ဖယ်လိုက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်) တံ-ထိုသို့ထီးကို ဖယ်လိုက်ခြင်းကို၊ (ဆောင်းထားအပ်သော ထီးကို ဘေးသို့ ဖယ်လိုက်ခြင်းကို၊) ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ သိရသာ-ဖြင့်, အဘိဝါဒန်-ဟူ၍၊ ဓာရေတု-ပါ၊ ဝါ-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

၃၂၂။ အထခေါ-လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သောဏဒဏ္ဍံ, ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ ဓမ္မိယာ-တရားရှိသော၊ ကထာယ-စကားဖြင့်, သန္ဒဿေတွာ-ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ, စီးပွား ၂ ဖြာကို, ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီး၍၊ ဝါ-ပြတော်မူပြီး၍၊ သမာဒါပေတွာ-ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီး၍၊ ဝါ-ဆောက်တည်စေတော်မူပြီး၍၊ သမုတ္တေဇေတွာ-ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီး၍၊ သမ္မဟံသေတွာ-အားတက်သရောရှိပုံ, ထင်ရှားရှိသော အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေတော်မူပြီး၍၊ အာသနာ-မှ၊ ဥဋ္ဌာယ-ထတော်မူ၍၊ ပက္ကမိ-ဖဲကြွတော်မူပြီ။

ဣတိ-ဤသို့, (သုတ်-နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ) (တစ်နည်း) ဣတိ-ဤသို့, သုတ်-နာယူမှတ်သား, ဆောင်ထားခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏။ (ဣတိ-သောဏဒဏ္ဍသုတ် အပြီးတည်း။)

စတုတ္ထ–၄ သုတ်မြောက်သော၊ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ–သည်၊ နိဗ္ဗိုတ်–ပြီ။

သန္ဒဿေတွာ စသည်။ ။ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ အာဒီသု တန်ဆောနုရူပါယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ အတ္ထံ သန္ဒဿေတွာ, ကုသလေ ဓမ္မေ သမာဒါပေတွာ ဂဏှာပေတွာ, တတ္ထ, နံ သမုတ္တေဇေတွာ သဠသာဟံ ကတ္တုံ, တာယ စ သဠသာဟတာယ အညေဟိစ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏေဟိ သမ္မဟံသေတွာ, ဓမ္မရတနဝသံ ဝသတ္တာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကမိ-အဒ္ဓကထာ။

သောဏဒဏ္ဍသုတ်ပါဠိတော်

နိဿယ ပြီးပြီ။